

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ з літер. додаткомъ

в Австрії:	на границі:
на цілий рік . . . 18 гр.	на цілий рік . . . 24 гр.
на пів року . . . 9 гр.	на пів року . . . 12 гр.
на чверть року . . . 4 гр. 50 кр.	на чверть року . . . 6 гр.
на місяць . . . 1 гр. 50 кр.	

у Львові:
на цілий рік . . . 18 гр. на пів року . . . 8 гр.
на чверть року . . . 4 гр. на місяць . . . 1 гр. 35 кр.
Редакція, Адміністрація та Експедиція під ч. 24
ул. Баторія. — Рукописи зберігаються лише на попередню
застережку. — Редакція неопечатає ніяких віршів.
Неодержані члени коштують 8 кр. в. в.
Оголошення приймаються за ціною 6 кр. або одност.
сторінки в номері за рубрикою „Надбавки“ по 20 кр. в. в.
Медальні члени за 10 кр. або еквівалент.

У Львові, дня 13 н. ст. липня 1894.

Письмо папи Льва XIII до кардинала архієпископа пражського, яке председателем недавньої конференції єпископів долитавських, викликало велику сенсацію як в таборі клерикальній так і в таборі німецьких лібералів.

Від двадцяти і шістьох літ протестували проти клерикалізму в Австрії проти законів з р. 1868 дотикаючих школи, суспільства і відносин між церквою і державою. Зараз по ухвалі тих церковно-політичних законів 1868 р. нунцій папський у Відні в ім'я Пія IX. запротестував проти них, а хоч царь Франц-Йосиф старався утихомирити папу, мимо того як Пій IX так і єпископат долитавський не перестали борюватися ті закони — єпископи в листах пастерських а папа Пій IX в альбукунді на консисторії кардиналів дня 22 червня 1868 р. І в той пори, через двадцять і шість літ, не вмовкала між клерикалами боротьба — особливо проти шкільництва, домагаючись надзору органів церкви над всіма школами, конфесіональних шкіл, впливу на іменованні учителів і т. п.

Знов же ліберали німецькі нинішнє шкільництво за тих двадцять і п'ять літ уважали і уважають за найважливішу свою твердиню і борються з нею всіма силами.

Розуміє ся, що хоч ір. Гогенвартові удало ся клуб свій стягнути до коаліції з лівницею, — клерикали не зрели ся своїх аспірацій і для того не вдовольнили ся сегоднішнім дипломатично державним експозе міністра про свідомість Мадейського в рад державній і в війні обгорблені клерикали ледви зацікавлені опісля заявленієм, що він стоїть за засадою: влади світської і церковної мають взаємно підпирати себе в шкільництві а не борюватися одна другою.

Аж ось папа Лев XIII. в писемі своїм до кардинала Шенборна заявляє, що ему засада п. Мадейського подобала ся і надіє ся від нього, що він в школах духовенству дасть відповідне місце, — отже папа Лев XIII. проголосив в тій дѣл політику помірну, відступивши від політики протесту папи Пія IX.

Будущість покаже, котра політика осягне більше, а нинішнє вже сказати напевно, що письмо папи не причинить ся до скрѣплення коаліції. Ліберали не хотять пись-

ма папи розуміти инакше, як тільки хіба за узання нинішнього шкільництва, а застерігають ся рішучо против реформ, котрі б підірвали основи того шкільництва.

Союзъ Поляківъ зъ Нѣмцями.

Ческа часопись Pilsenské Listy подала розмову одного свого мужа довіря зъ якимсь членомъ президію клубу Гогенварта о політичній ситуації і найближшій будучині політичній — зъ нагоди гостини послівъ ради державної на виставі кравовій у Львові. Членъ президію клубу Гогенварта такъ річъ представивъ:

„То певне, що ми всі виїздили зъ Львова зъ пересвідченієм, що у внутрішньо-політичній устрою Австрії стала ся річъ великого значіння. Се відчували ми всі учасники профізи до Львова: очевидно Поляки найменше, за те Нѣмці більше, а вже найбільше ми, консерватисти. Ми почували, що польська шляхта улягла намови фірми братів Ваде-ніх та що союз між лівницею і Поляками єсть довершеним фактомъ, а намъ припала роля зовсімъ злишнього третього. Для того і посолъ Співничъ рішучо не хотівъ піднести тоасти в ім'яні Слов'янців. Ми всі горячо бажали: коби все те якъ найскорше скінчило ся!

Консервативна шляхта [належа до клубу Гогенварта] — мовивъ далше членъ президію Гогенвартового клубу — може ще при виборахъ на другій рікъ побіде зъ Нѣмцями, але наші дороги скоро розійдуть ся. Графа Гогенварта трактовано вправді якъ свѣтлого старця зъ повнимъ поважанієм, але немов заходять звідку; за те ціла привітливостъ звернулася до Хлюмецького і ір. Кінбурга, до того самого Кінбурга, котрий ще недавно для найширшихъ кругівъ Галичини бувъ личністю зовсімъ незнаючою.“

Клерикально-консервативний Vaterland намагавъ повисше наведе представлення річи заперечити, однакже годъ не признати — поперше, що шляхта польська підчасъ гостини послівъ ради державної у Львові найбільше — що такъ скажемо — надсаждала представителямъ нѣмцямъ лівницю, а по друге, що ситуація ір. Гогенварта і в коаліції і в його клубі стала досить прикрою і може бути, що вінъ самъ в душі бажавъ виходу — в покликано його до палати панів...“

Стамбуловъ про політику Болгаріи.

„Новое Время“ wyslalo свого кореспондента до Болгаріи, щоби розслідивъ теперішній політичний відносини в краі. Той надбавъ вже два листи, одинъ зъ Рушуків, другий зъ Софії. В Рушуків розмовлявъ кореспондентъ зъ префектомъ Петровичемъ, котрий заявивъ, що Болгарія бажавъ самостійности і не стерпить російської диктатури, хоч хотіла би назадъ здобути собі російській симпатії. По думці Петровича Стамбуловъ провалявъ ся для того, що не шанувавъ правъ народу; натомістъ нове правительство буде боронити мешканцівъ Болгаріи на кожнихъ кроцяхъ. Кореспондентъ побішовъ далше і удавъ ся до Стамбулова, котрий приймивъ его радо і отверго висловивъ свои думки.

„Ліонскій злочинъ“ — мовивъ Стамбуловъ, бо розмова почалася від убійства Карнота — в прояву того самого руху, котрому підхлѣблює нове правительство в Болгарії. Я добре знаю соціалістівъ якъ російськихъ, такъ болгарських. Болгарія завдачу Росії в російськимъ студентамъ своїхъ соціалістівъ. Ся Стояловъ успіє довести до рівноваги в заграничній політиці, я готовъ підхлѣвати его руку. Люде належачі до нового правительства неспособні утворити власного сторонництва і для того пробують склеити кілька нинішніхъ Руссофілскій елементъ становити в Болгарії велику силу і треба незвичайно енергії, щоби его удержати в рукахъ. Руссофілство новихъ міністрівъ єсть лише неужиточною комедією. Що до мене, то я не ворогъ Росії, тільки противникъ російського впливу в Болгарії. Однакъ я бувъ отвертий і честний противникъ, а нові міністри хотять Росію впровадити в блудъ. Та се проба небезпечна; я не бою ся ніякимъ другимъ дипломатіямъ крімъ російською. Не бою ся підступу, оглядності і енергії, якою она визнається; бою ся єи славянського инстинкту в болгарськихъ справахъ. Моя політика стреміла до того, щоби зблизити Болгарію зъ Росією по впливі п'ятдесяти літ, коли Болгарія була сильна і самосвѣдома. То було наслідкомъ кроку Росії, котра відликала своихъ офіцерівъ і дала починъ національній болгарській армії. Теперъ та армія не потребує в російськихъ, в австрійськихъ офіцерівъ. Моя заслуга та, що я відлучивъ Болгарію відъ єдності зъ Росією: я уважаю за свою задачу сотворити національну армію, народну са-

мостійну Болгарію і довершити зближення зъ Туреччиною. Не боюся акту обжалованія. Одинокі нитка, що в'яже нинішніхъ міністрівъ, то ненависть супротивъ мене, і коли-б ті міністри перестали мене боятися, в одній хвили зв'язъ прорвалася б. Князь давъ мені арозуміти, щоби я емігрувавъ; однакъ того не вчиню, бо не можу оставити мого сторонництва. Вирочимъ за п'ять місяцівъ кінчить ся правительство нового міністерства. Однакъ я не вірю в можливість мого повороту до влади. Я зробивъ своє: беріть Болгарію передъ європейськимъ впливомъ і скрѣплю положення князя. Бути може, що Болгарія призначено дійти до Босфора і тамъ відіграти историчну ролю.“

Школярскі торжества у Львові.

Вчера відбулось торжественне закінчення шкільного року в школі імени Маркіяна Шашкевича. В церкві св. Георгія відправивъ катихизм о. Омелянъ Ванько службу Божу, почомъ зобрали ся ученики і учениці в шкільній будинку при ульці Городецькій. Тутъ в присутності родичівъ і послівъ Барвіньського і Вахнянина подписувалися школярі, відспівавши зъ першу молитву: „Царю небесній“, декламаціями і співомъ, причомъ визначилось кілька учениківъ, а міжъ ними найкрасше Козинський, ученик четвертого класу. На закінчення попису відспівали всі ученики разомъ: „Миръ вамъ брата“. Після того промовивъ до дітей пос. Барвіньський. Вінъ заохочувавъ ихъ, щоби пильно прикладались до науки в матерій мові, вказавъ на вагу того, що нимъ вільно учинять в своїхъ мові і підійсьть багатство для дітя. Діти відспівали народний гимнъ. Відтакъ пос. Вахнянинъ звернувъ увагу дітей, що нимъ треба шанувати родичівъ і старшихъ, підійсьть ще разъ, що діти повинні бути щасливий, що можуть учинити в матерій мові і внісь багатство для президента міста, Мохначного і для міської ради. По відспіванню багатство для послівъ і учителівъ, відчитано класифікацію і обдаровано дітей нагородами пильности.

При тій нагоді мусимо піднести, що у правителівъ школи п. Опалекъ [Поляк], не постаравъ ся на премії для дітей ані одну книжочку видавництва „Просвіта“, а роздавано самі книжочки [правда, рускі але] поль-

3)

Замѣтки до поеми Т. Шевченка

„ЧЕРНЕЦЬ“.

Написавъ В. Щуратъ.

(Далше.)

II.

Шевченківъ „Чернець“ написаний в Орехів крѣпости 1848. р. в то найобанѣше передъ 11-мъ мая, бо тогдъ Шевченко вбравъ ся в дошу поїзду по Аральському морю, звъ котримъ вернувъ назадъ доперва слѣдуючого року. Але думка використати личність Палія в поезії вродила ся у Шевченка о много скорше. Першій прамий доказъ зацікавлення Паліємъ можна бачити у него вже в 1844 р. Тогдъ саме вийшовъ підъ редакцією Шевченка першій выпускъ альбому п. заг. „Живописная Украина“, де на послѣдній стороні окладивокъ згадує ся в проспекті призначенихъ на 1845. рікъ картинъ та кожъ „Семень Палій в Сибірі“. Рівночасно жъ Шевченко пѣнавъ ся зъ П. Кулішемъ та М. Костомаровимъ. На скільки Костомаровъ вплинувъ на повстаннє Шевченковихъ историчнихъ поемъ не знаю; за те впливъ Куліша можна означити певнѣше. Кулішъ видавъ 1843. р. в Кієві першій выпускъ своєї „Украини“. Була се на широкій обсяги задумана робота — зображеннє всен исторії України в пѣняхъ. При тій Кулішъ уживъ попередъ всен народнихъ историчнихъ пѣсень та думъ, інтерполюючи ихъ думками власного укладу тамъ, де народна пѣсня промовчу якусь важ-

ну историчну подію. В першій выпускъ „Украини“ доведене се дѣло до часівъ Богдана Хмельницького. В плані четвертої книжки були зазначені часи Палія та Мазепи зъ Шведами. Кулішъ якъ збирачъ і видавець народнихъ пѣсень мавъ, здає ся, вже де-що збранихъ в тій цілі матеріялівъ, про котрі знавъ мабуть і єго другъ Шевченко. В тій самій часі Кулішъ працювавъ надъ историчнимъ романомъ „Чорна Рада“, де представлено, якъ старий козакъ идучи доживати своєю вѣку у чернечій келіи, пращавъ ся зъ свѣтомъ. Цілковитъ подобний описъ тої сцени вразъ изъ бенкетомъ, який при тій нагоді завдали на славу товаришівъ старого козака, бачимо і в Шевченковій „Черці“. Хочъ Кулішева „Чорна Рада“ в цілості була неопечатана пѣла написана „Черця“, мимо того сцена зъ нею була Шевченкови звѣстна, тому що першій главы роману разомъ зъ тою сценою появили ся в „Современнику“ Плетнева ще до Шевченкового арешту. Кулішеви впроцѣмъ Шевченко і присвятивъ „Черця“. Крѣмъ того звѣсна була Шевченкови і Пушкінова поема п. заг. „Полтава“, де такожъ введена личність Палія. Однакъ в наслідокъ впливу сеї поеми у Шевченка не видно. Найсильнѣше вплинула на повстаннє „Черці“ народна поезія. Більша часть народнихъ пѣсень про Палія і Мазепу написана в губерніяхъ Кієвській, Полтавській і Чернігівській, отже в тихъ сторонахъ, де Шевченко свої молоді лѣта проживъ та куды вінъ і пѣвнѣше найбільше скитавъ ся. Звѣсні були єму і збѣрки пѣсень Срезневського та Максимовича. Та чи потребувавъ вінъ доперва збѣрокъ

познакомлюватись зъ народними пѣснями, міжъ котрими, до рѣчи сказавши, стрѣчали ся і фальшовані? Вінъ же-жъ, мужицькій синъ, бувъ самъ найближчимъ знакомцемъ народної літератури, щоби найліпше видко по его творѣхъ. Слѣды народнихъ пѣсень та легендъ видко і в „Черці“ що друга, третя стрѣчка. Шевченко, правда, прочитувавъ міжъ 1843—1847. рр. такожъ все те, що відносилось до тихъ часівъ исторії України, зъ котрими вінъ бравъ теми до своихъ малюнківъ та поетичнихъ творівъ. Вінъ читавъ „Исторію Малороссіи“ Н. Маркевича [вид. в Москві 1842. р.] та все, що в ній розказано про Палія, те є і в народній пѣснї. Єму була дуже добре звѣстна і „Исторія Руссовъ или Малой Россіи“ псевдо-Кониского [вид. в Москві 1846. р.], що появила ся в-перше в кругахъ кн. Рєшнина, котрий бувъ покровителемъ Шевченка. „Она то — каже проф. Драгомановъ — запанувала надъ єго думками своими украинськимъ автономіямъ і козацкимъ республиканствомъ, своимъ духомъ, в котрому до патріотизму козацкихъ лѣтонисівъ XVII—XVIII. столѣтя прибавилася якась доля європейського республиканства“.

Сей автономізмъ, республиканство і козацькій патріотизмъ видко дуже добре і в „Черці“. Тільки-жъ при всьмъ тій Шевченко, доторкаючись до деякихъ подробиць зъ життя Палія, не робить фактичнихъ похибокъ Кониского, а скорше народнихъ пѣснїв.

Безпосередного товчка до написаня „Чер-

14) „Шевченко, українофіл і соціалізм“, Громада і рѣ 4. ст. 147. Женева 1879.

ця“ треба шукати в душевній настрою Шевченка, який занунавъ у него в першій добѣ его арешту. Давній мрѣй пригадали ся знову, та надія на ихъ сповненнє була вже дуже слаба. Шевченка обхопила туга за тими мрѣями, за тій идеаломъ, котрий вінъ весь вѣкъ в своїй душі носивъ, а вилівомъ тої туги була поема „Чернець“. Вибѣръ теми рѣшивъ аналогію, яку Шевченко мавъ до бабачування мусѣвъ міжъ долею Палія а своєю, міжъ его змаганнями а своими власними.

III.

Змѣстъ Шевченкового „Черця“ є такий: Звертаючись до Куліша, котрому присвячена поема, Шевченко згадує те, що то було коли у Кієві на Подолі, а що ніколи не верне ся. Певно, гарно було жити, бо Шевченко каже, що хочъ воно і не верне ся, вінъ все буде виглядати, серцю жалю завдавати. І що-жъ се було?

У Кієві, на Подолі
Братерська наша воля
Безъ холопа і безъ пана
Сама собі у жупані
Розвернула ся весела,
Оксаномъ шляхи стела,
І єдвабомъ застилає,
І нікому не звертає.

У Кієві на Подолі гуляють Запорожці,
розливаючи „вѣдромъ-цебромъ“ вино, бо все
закупили „лѣхви, шинки зъ шинкарками, зъ
винами, медами“.

А музика реве, грає,
Людей авеселяє
А изъ Брацтва те бурсацтво

ского Выдавинства людского. А предъны това-
рство „Просвѣта“ дуже щиро водносьє ся до
школы имени Маркіяна и запомагає єи навѣть
грошевими датками...

Друга рѣчь — се льокаль школы и вѣд-
даленє вѣдь середини мѣста. Льокаль — уже
такой поганый, що навѣть з огляду савітар-
ного повиненъ бути замѣненый. А дальша не-
догода та, що родины мешкаючі въ серединѣ
мѣста не въ силѣ посилати дѣтей такъ дале-
ко до школы. Се и причина, чому фреквенція
школы им. Маркіяна выказує мале число уче-
никѣвъ и чому школа не розвиваєсь.

Отже, щобъ усунути одно и друге лихо,
рада мѣска дбаючи про станъ просвѣтныи, по-
винна на поставленє жадає Русинѣвъ —
вѣдугупити инший льокаль на помѣщенє шко-
лы имени Маркіяна Шашкевича, и то въ осе-
редку або близько осередка мѣста. А зновъ
обовязокъ рускихъ родинъ: якъ найчисленнѣй-
ше записувати свои дѣти до той одинокон рус-
кон школы мѣскон!

Дописи „Дѣла“

Зъ повѣту львовского.

[Архіерейске посвященіє церкви въ Глинянахъ.]

Дня 24 н. ст. червня [въ недѣлю] вѣдбуло
ся въ мѣстѣ Глинянахъ торжественне архіе-
рейске посвященіє ново-збудованои, мурованои
церкви зъ трома копулами. Ся церковь, поло-
жена при гостиницѣ въ мѣстѣ межі антикою а
судомъ, величавостью своєю красує ся на всю
окрестность и єсть окрасою руского обряду.
Велика въ томъ заслуга мѣщанъ и о. пароха
Филемона Решетилевича, що удало ся имъ
усунути мѣсцевыи перешкоды и здвинути цер-
ковь на томъ мѣстѣ, а не на давнишъ, у за-
кутку, куда мало хто переходить.

Виреосъ митрополитъ Сильвестеръ при-
бувъ зб Львова дня 23 червня [въ суботу] по-
полудни куріерскимъ поѣздомъ до Задвѣря въ
товариствѣ крилошанъ оо. Туркевича, Бачинь-
ского и Пакижа. Архіерей, привитаный на
дворцѣ деканомъ Левичкимъ и о. Кульчицкимъ
зъ Задвѣря, прибувъ до Глинянъ о. годинѣ 5-й
въ повозѣ графа Потулицкого, попереджений
численною бандерією кѣбною. Повѣзъ затри-
мавъ ся при брамѣ тріумфальной, на котрой
виднѣла ся надпись: „Витай князю рускон на-
роднои церкви — Многая лѣта.“ При брамѣ
повитавъ архіерея г.р. Потулицкій, патронъ
церкви и маршалокъ повѣтровои рады пере-
мысливсько по польскѣ а бурмістръ мѣста
мѣщанинъ Павло Кулицкій зъ радою громад-
скою по руски, подаючи хлѣбъ и сѣль. Походъ
зъ процесією, численно збранимъ народомъ и
духовенствомъ прибувъ до новои церкви а
тамъ привитавъ архіерея мѣсцевый парохъ. По
короткѣмъ молебніи удавъ ся архіерей до меш-
каня пароха.

Въ недѣлю вѣдбуло ся торжественне по-
священіє церкви и архіерейска перша служба
Божа. Слѣвали дуже красно питомцѣ рускон
духовнои семинаріи подъ проводомъ п. Киша-
кевича и своимъ співомъ одушевляли всѣхъ.
Народу було до 5000. Проповѣдь выголосивъ

о. Анатолий Долинскій зъ Якторова, а по служ-
бѣ Божій промовивъ до народу митрополитъ,
пѣдносячи заслуги мѣщанъ и мѣсцевого пароха
коло збудованя величавои церкви.

По богослуженію вѣдбувъ ся обѣдъ у о.
Решетилевича, до котрого засѣло по-надъ сто
осѣбъ. Першій тоастъ виѣсь г.р. Потулицкій за
здоровлє митрополита. Митрополитъ за здо-
ровлє г.р. Потулицкого и п. Богдана дѣдича
зъ Задвѣря. П. Богданъ за здоровлє руского
духовенства. За здоровлє о. Решетилевича и
его родины вносили тоасты митрополитъ и
крил. Туркевичъ та пп. Теренкочъ и д.р. Ду-
лемба зб Львова; львовскій гостѣ пѣднесли за-
слуги о. Решетилевича на поли экономичномъ
[каса задаткова въ Глинянахъ и промисель
ткацкій]. Впр. митрополитъ привѣзъ зъ собою
апаратъ фотографичный и зъ своимъ капеля-
номъ вѣдфотографувавъ рѣзныи группы. Коли ве-
черомъ архіерей вѣдѣздивъ, прочали его сер-
дечно мѣщане зъ о. парохомъ.

Годить ся пѣднести заслугу о. Решетило-
вича и мѣщанъ Павла Бунды, Николы Кулиц-
кого, Михайла Бунды, Ивана Бѣлоруского и
Ивана Галана, що величаво церковь въ Гли-
нянахъ поставлена безъ конкуренціи. Кто ро-
зумѣє, якъ трудно въ теперѣшній тяжкій часъ
що-небудь выбудувати, а єсли положено кон-
куренцію, якъ то бувають рѣзныи ворожій аги-
таціи, той зрозумѣє вагу рѣчи. О. Решетило-
вичъ черезъ двацять лѣтъ що недѣль и свята
ходивъ самъ пѣдчасъ богослуженя зъ такою,
заохочувавъ до жертвъ, и зъ того вплинуло
10,000 ар. Парохіане самі [якъ: Павло Бунда
1000 ар., Никола Кулицкій 500 ар., Михайло
Бунда 400 ар. и другіи] зложили значній сумы
и доконали великого дѣла. Честъ имъ за се!

Очевидецъ.

30 Стрийщины.

[Рускіи товариства задатковъ. — „Дѣлѣстеръ“. — „На-
родна Торговля“ у Львовѣ.]

Рускіи товариства задатковъ основують
нашій патриоты на провинціи зъ похвальною за-
попадливостію. Щастъ Боже Русинамъ на той
запущеной вѣнѣ!

Не забувати-бъ намъ, але усиленно агіту-
вати въ цѣли приеднаня всѣхъ Русинѣвъ для
товариства обезпеченъ „Дѣлѣстеръ“, а то
много а много церковь, будынкѣвъ парохіаль-
ныхъ, шкѣлъ рускихъ и домѣвъ громадскихъ
не обезпеченъ въ „Дѣлѣстерѣ“, хотая могли вже
доси перенести ся зъ чужыхъ асекурацій до
своихъ. И чому-жъ така апатія? чому-жъ соли-
дарно и вытравало не лужимо своихъ сѣль
хочъ у справахъ финансовыхъ?

При наближающихъ ся соборныхъ, при
всякихъ зѣздахъ и збранахъ заохочуемо ся
поспѣло до єдности въ той справѣ, бо грѣхомъ
непростимымъ єсть — не пѣдпирати своего. При
дотеперѣшній финансовѣй „політицѣ“ и най-
лучшій політичний програмы принесли намъ ма-
ло пожитку.

Недавно лучилось менѣ бути у Львовѣ,
а вступивши до „Народной Торговлѣ“ на
обѣдъ, заставъ я тамъ ладъ и великій поступъ:
стравы добрый и смачный, услуга фахова, при-
вѣтна и ретельна, а цѣна зовсѣмъ дешева,
низша, якъ въ иншихъ рестаураціяхъ. Длѣто-

го маю собѣ за обовязокъ прилюдно се по-
твердити и смѣль заохотити Вп. Землякамъ при-
буваючихъ до Львова, чтобы свои гасгровнич-
ный потребности залагоджували въ рускѣй гостин-
ниці при „Народной Торговлѣ“, а причинямо
ся до ще большого розвою той такъ солидарно
а каждому Русинѣви милон, першон рускон
купецкой институтѣи. Часъ уже намъ, край-
ний часъ отрясти ся зъ байдужности, пессимі-
зму и недовѣрія въ свои силы, а солидарно
переводити засаду „свой у своего“! Нехай кож-
дый, хочъ-бы найменшій грѣшъ, впливає вѣдъ
Русинѣвъ до рускихъ институтѣи! „Народна
Торговля“ дала вже такъ многимъ сиротамъ
рускимъ обоего пола удѣржавѣе, причинила ся
до выбороны рускѣй мѣвъ права горожанства
въ житію публичномъ, та й дала початокъ до
розвою руского купецтва.

Ще разъ пригадую Вп. Землякамъ: Дер-
жѣмъ ся засады „свой у своего“ и то завсѣгды,
всюды и солидарно, а коли зъ конечности вы-
падає намъ полагаджувати свои орудия въ
чужихъ фирмахъ, то уживаймо выключно рус-
кон бесѣды! Сумно то, дуже сумно, що того
рода накликуваня у насъ потрібныи а навѣть
конечныи, але — на жалъ — у насъ є ще сла-
бодухи, котры не можуть здобутись на того
рода „геройство“, чтобы все и всюды въ житію
публичномъ уживати свои рѣднои, рускон бе-
сѣды. Коли мы вже разъ отрясемо ся зъ
такого середновѣчного сервилізму?..

Левъ Осиповичъ Г—чъ священникъ.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Товариство Рускихъ Женщинъ въ
Станиславовѣ подає до вѣдомости сво-
ихъ членѣвъ:

Выдѣль товариства просить ВП. членѣвъ,
чтобы зволни присылати членскій вкладки на
руки касіерки товариства панѣ Винкентіи Ман-
дичевской въ Станиславовѣ [ул. Липова]. По-
заякъ не выдає ся поквитованъ, то выдѣль
ухвалитъ: надѣсланъ вкладки оголошувати въ
часовниѣ „Дѣлѣ“.

За рѣкъ 1894 заплатили членскую вкладку
до товариства отей панѣ: К. Вѣленька, З. Бу-
чиньска, М. Цурковска, Е. Чачковска, М. Ку-
ровцева, Е. Яцикевичева, І. Левичка, Т. Нав-
роцка, О. Озаркевичева, Е. Порайкова, М. Рей-
норовичева, Н. Шанковска, Е. Шанковска, Т.
Шанковска, Л. Струтиньска, М. Конкольнякова,
В. Мандичевска, В. Охримовичева, І. Кокору-
дзова, М. Бачиньска, Е. Ткачевичева, Гарасе-
вичева, К. Темницка, М. Темницка, Л. Левичка
и А. Кочубова.

Надзвычайный загальный зборы то-
варства гімнастичного „Сокѣлѣ“ у
Львовѣ вѣдбули ся въ недѣлю дня 8 н. ст.
лѣпня о. годинѣ 3 по полудни въ присутности
35 членѣвъ. Зборы вѣдкрывъ голова п. Набр-
ный короткою промовою, въ котрой ввазавъ
на справы, що находили ся на порядку днев-
номъ, а именно змѣна строю и доповняючіи
выборы членѣвъ старшины, и представивъ збо-
рови правит. комісаря п. Урбановича.

По довѣдшій дискусіи надъ справозданіємъ
справника п. Лавровского о внесенныхъ стар-
шины, чтобы змѣнити краску жупана и штанѣвъ
на синю а сорочки на малинову, ухвалили
зборы полишити стрѣй принятый попередними
зборами зъ тою змѣною, що денце шапки, ко-
тре пѣсля ухвалы попередныхъ зборовъ мало
бути кавове, має бути синѣ такои вѣдтѣи якъ
сорочка.

Членами старшины выбрано пп. Евгена
Сножарского, Омеляна Колодницкого и Андрѣя
Скородинского, а заступниками Стефана Ку-
бика, Ивана Копача, Николая Третьяка и Але-
ксея Ильчишина. Настоятелемъ вправъ выбрано
п. Евгения Лукаевича.

По принятию внесеня скарбника п. Хой-
нацкого, чтобы старшина предѣлывала слѣдую-
чимъ загальнымъ зборамъ змѣну §. 18 уставу
товариства въ томъ напрямѣ, абы до важной
ухвалы старшины потрібно було присутности
9 членѣвъ разомъ зъ головою, закрывъ голова
зборы.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛІТИЧНЫЙ.

Деякіи часописы принесли передъ кѣлько-
ма днями вѣсть, будь-то бы особна министер-
ска комісія нареджувалась надъ справою
управлѣненя платы урядниковъ. У-
рядники вычитавши такую вѣсть урадувались,
что предѣльнъ вже разъ здѣйснити ся выжидае-
ними полѣпшенє долѣ та ихъ родинъ. Однакъ
ей надѣль были передчасныи, бо ось всѣ часопи-
сы вѣдѣнскій на пѣдставѣ автентичныхъ ин-
формаций заперечують правдивѣсть сѣихъ вѣ-
стей. Протнвно, така комісія має що вно зб-
ратись „въ наиблизѣмѣ часѣ“ подъ прово-
домъ секційного шефа Найбавера.

Въ слѣдуючѣмъ тыждни, якъ читаемо въ
Bud. Congress, богато посѣбѣи уторекныхъ зѣ-
сторонництва либерального має склѣкати
своихъ выборѣвъ на справозданя
посольскій. Выборѣвъ приготавлиють сѣмѣ
посламъ сердечній оваціи, въ котрыхъ мають
взяти участь и выборѣвъ оппозиціи зъ либе-
рального закраскою. Векерѣ має 4 сѣрпня вы-
ѣхати до Надъ-Баня на конгресъ гірничій, ко-
торму буде проводити. Надѣють ся, що при
той нагодѣ буде мѣгъ станути передъ своимъ
выборѣми, чтобы имъ пояснити теперѣшнє по-
ложєнє політичне. Зъ Надъ-Баня має утор-
скій премієръ приѣхати до Львова на выставу.

Въ Загребѣ засѣвъ на владичѣмъ
престолѣ архієпископъ Посилоничъ,
голосный хорватскій патриотъ, котрый бувъ
головнымъ проводникомъ кампаніи о глаголит-
ске богослуженіє. Ще яко єпископъ Центу
старавсь вѣнѣ вытиснути зъ літургій языкъ
латинскій, а заступити его старославянскій.
Насупротивъ вѣстей, будь-то бы єп. Стросма-
єръ мавъ бути причиною промоціи єпископа
Посилонича, найлѣпше можна перекопати о
ихъ неправдивости зъ бесѣды єпископа Строс-
маєра, яку вѣнѣ державъ до новоименованого
єрхієпископа при дорученю ему палиомъ Єп.
Стросмаєръ згадавши напередъ о прихильно-
сти папы Льва XIII. до хорватскои народно-
сти, заохочувавъ архієпископа, чтобы вѣнѣ за-
всѣгды боронивъ свободы церкви, а особливо
свободы церкви хорватской, чтобы въ боротьбѣ
о єи права и привилѣи не побоявсь и жити
своего пожертвувати. Въ житію его може ко-
лись прийти така хвиля, де вѣнѣ не буде зна-
ти, кому послѣдувати, чи заповѣди божій, чи
людскій — тогдѣ нехай має на увазѣ слова
св. ап. Петра, котрый каже, що чоловікъ по-
виненъ больше Бога слухати чимъ людей и у
своихъ святыхъ стремлѣнняхъ не повиненъ вѣнѣ
нѣякой сѣль уступити, бо нѣма силы, кромѣ
Бога, а наколи и єака, той ся вѣдъ Бога похо-
дитъ. Въ своѣмъ тяжкомъ урядѣ повиненъ пере-
довѣсьи поводитись любовію, бо се камѣнь уголь-
ный вѣры Христовои. — Пѣдчасъ пѣру мавъ
нагоду вѣдповѣсти на сѣю бесѣду вѣдпоручникъ
правительства шефъ секційный д.р.р. Кришавіи,
котрый супротивлячесь бесѣдѣ Стросмаєра пѣд-
чѣсь тоастъ въ честь архієпископа номіната
больше-менше такого змѣсту: Напередъ при-
знаєвъ авторитетъ божій, а навязуєчи до бесѣ-
ды попередника, высказавъ бажає, чтобы ор-
таны якъ духовный, такъ и свѣтскій уважали се
за свой обовязокъ. Дальше згадавъ про гармо-
нію мѣжъ тѣми двома чинниками за часъ по-
буту архієпископа Посилонича въ Центу и при-
знаєвъ, що выслѣдомъ того обобѣльного поро-
зумѣня було въ высокѣмъ степені моральне и
релігійне розположенє тамошного населєня.

Тожъ має надѣю, що архієпископъ и на томъ
новѣмъ становищи буде завсѣгды ити тою са-
мою дорогою и не прийде нѣколя въ те при-
кре положєнє, чтобы не знавъ, кого больше
слухати, чи Бога, чи людей. Вѣнѣ яко заступ-
никъ бана, що не мѣгъ бути присутнымъ на
томъ торжествѣ, выпивъ чарку за здоровлє
новоименованого архієпископа — Рѣвножъ за-
мѣтна була вѣдповѣдь архієпископа Посило-
нича. Подякувавши за приклоній слова заступ-
ника правительственного, заявивъ, що и на бу-
дуче буде старатись о сѣю гармонію органѣвъ
духовныхъ и свѣтскихъ, а то тѣмъ ревнѣйше
яко кандидатъ бана и правительства, котрымъ
має завдячити свое именованє. — Наконецъ
промовляєвъ ще єпископъ-суфраганъ Гутлѣръ
пѣдносячи тоастъ на добро сѣбѣльного прави-
тельства, якъ такожъ дякуючи спеціально ми-
ністрѣи Йосиповичеву за пѣдпѣртє справы
именованя и за здоровлє неприясутного бана.

Якъ Россія задивляє ся на подѣль
въ Корѣѣ, видно зъ дописи петербургскои до
Polit. Congress. Въ сѣй часописѣ читаемо, що
Россія въ провинціяхъ, що притыкають до та-
кого Океану, волѣла-бъ мати слѣбѣного не-
зависимого сусѣда Корѣю, нѣжъ халчєву и
предпріємчиву Япанію, що має армію на ладъ
європейскій зорганізовану. А такожъ не радо
видѣла-бъ Россія Китай властителемъ Корѣѣ
тому, що силы военный Китаю, якъ такожъ его
вѣсьлякй національній стремлѣня и поступъ мо-
гли-бъ занепокоити интересы Россіи. Тожъ Рос-
сія дає раду обомъ противникамъ, чтобы зъ
Корѣѣ вѣдтагнули свои войска и удаляли спра-
ву на мирной дорожѣ, дальше радить, чтобы о-
ни сѣю раду поки-що принимавъ, чтобы Россія ко-
лись не потребувала подавати выномъ больше
дѣймаочон рады.

НОВИНКИ.

— Часъ вѣдновити передилѣта за
третій четвертокъ издавничества „Дѣ-
ла“. Просимо прѣте нашихъ Вп. читателей
послѣшити зъ присылкою передилѣты аще
больше зъ вырѣваніємъ залеглостей, чтобы
заощадити и собѣ и намъ недогѣдности черезъ

Мовчки виглядавъ.
Нема голѣй школѣ волѣ,
А то бѣ догодила!
„Кого-жъ то тамъ зъ музиками люде об-
ступили? Се старій козакъ загулявъ, праща-
ючи ся зъ свѣтомъ. Танцюючи зъ товариствомъ
и приспѣвующи їде до Межигорского монасти-
ря, щобъ тамъ на старости лѣтъ постригити ся
въ черцѣ. Ось вже й монастирь.

Доганцювавъ ажъ до брамы,
Крикнувъ: „Пугу, пугу!...
Привитайте старій ченцѣ
Товариша зъ Лугу!“

И одчинили ченцѣ браму, щобъ на вѣкъ єи
зачинити за лихомъ недобитымъ Запорожцемъ,
Семеновъ Палѣємъ.

Живє Палѣй черцемъ, проводить часъ въ
келіи на молитвѣ. Та споминъ давныхъ лѣтъ
не дають єму молитвы. Що-бъ не робивъ,
куды-бъ вѣ ступивъ, — однаково. Уста про-
казують молитву або слова святого письма, а
думы свѣтами гуляють.

И тихнуть Божій слова...
И въ келіи, неначе въ Сѣни,
Братерство славне ожива,
А сѣвній гѣтьманъ, мовъ сова,
Ченцєви зазирає въ вѣчн...
М. зики... танцѣ... и Бердичѣвъ...
Б. йданы брязкають... Москва...
Норы, сѣтѣи и... Єнисей...
И покотились изъ очей
И расу слѣзы.

И тутъ же нагадѣвъ собѣ старій чернецъ
на свой обовязокъ: бити поклоны, плоть ста-
речу гмирати и читати святе письмо, не по-
турючи сердцю, котре его лишъ набавило лиха
и збѣдъ завело. Лучше его приспати, луч-

ше занехати „свою Борзну и Хвастовщину“, бо:
„Загине все, ты самъ загинєшь,
И не згадають — щобъ ты знавъ...“

И замѣсть читати святе письмо, Палѣй
ще дужше зариваєвъ. „Длѣного я на свѣтъ ро-
дивъ ся, — пытає вѣнѣ себе, — свою Украину
любивъ?“ А наче въ вѣдповѣдь єму лишъ
звѣнѣ „до утрѣнѣ завывъ“. И вставъ чернецъ,
перекрестивъ ся, взявъ чотки та пѣйшовъ мо-
лити ся за Украину. Тутъ каже Шевченко:

„Моли ся, старче, бий поклоны,
Поки й малыхъ дѣтей погонять
Гатить глыбокій болота:
На свѣтѣ все, бачь, суета.“

И справдѣ, Палѣй моливъ ся за Украину
такъ довго, „поки гармата заревла изъ Глу-
хова по Украину“ козацкимъ вольностямъ на
скѣнѣ. Тогдѣ и вмеръ — не переживъ горя.
При здвигови народа, мовъ гѣтьмана, поховали
Палѣя черцѣ на Кіѣвскихъ горахъ. Палѣвскій
твердинъ и доси стоять на Хвастовщинѣ; въ
ярахъ-болотахъ и доси лежать его гарматы.
А на що вони кому? и хто ихъ стане добу-
вати, коли поганій Хвастяне „на ксьондза орутъ“
и лишъ выколи „черця“ згадають? А де вѣнѣ
похований, не знаютъ вони. Кієвє бачили та
й тѣ забули.

Зъ жалемъ и негодованіємъ кѣнчить Шев-
ченко свою поему:

Оттакъ то стало ся, батьку козацій!
Все занехали дѣти ледачей,
И свою волю и твою славу.
Москаль рознеслі валы у Полтавѣ,
Розруйнували и Сѣнь и Сіаца,
А надъ тобою глину товмасаєтъ.

(Дальше буде.)

здержанье выселки часописи особливо тымъ. Вп. Читателямъ, котрий въ пору не вырываютъ заглестей.

— Зъ вчерашнимъ днемъ почали ся лѣтній фэри. Школьные молодѣжь, одержавши свѣдоцтва, що становить признаку ея цѣлорѣчной працѣ зъ радѣстнымъ лицемъ спѣшитъ на село, чтобы по трудахъ водѣтхнуты тамъ свѣскимъ воздухомъ тыхъ хвилъ кѣлка, чтобы... водѣтхнуты. Гарный се хвилъ, они пѣколи не выхоятъ зъ памяти тому, хто лѣшь зазнавъ ихъ. Однакъ нехай сей водѣпочинокъ не буде лѣшь простымъ бездѣльствомъ. Хотѣи скѣнчавъ ся для васъ, молодой брата обовязокъ школьный, все-жъ майте на оцѣ й те що будучиность жде зъ васъ добрыхъ сынѣвъ Руса Украинъ, будучихъ горжанъ и проводникѣвъ нашего — на жалъ — ще темного и притѣненого люду. Се-жъ для васъ найлѣпша нагода, найбѣдѣтѣйшій часть познати ся зъ тымъ людомъ, познати его бѣду, его потреби, а также его поэзию и звычаѣ, чтобы колись могти зарадити неодолю ляхови...

— Класификація ученицъ-институтѣвъ подѣ зарядомъ СС. Василианѣвъ у Львовѣ въ школьнѣ выдѣловѣ им. Ядвиги за рѣкъ школьный 1893/4 слѣдуюча: Поступъ дуже добрый одержали: Евг. Цегельска и Юл. Назаревичъ зъ VIII-ой класы; Мар. Копиетинска и Соф. Струтинска зъ VI-ой класы; Евг. Городиска, Лук. Левинца и Надя Хилъкъ зъ V-ой класы. — Поступъ добрый одержали: Ол. Гамчикевичъ, Стеф. Левинца и Ол. Коритко зъ VIII-ой класы; Ольга Величкова зъ VII-ой класы; Мар. Алексевичъ, Мел. Грабовенска, Ол. Шавала и Гизеля Яримовичъ зъ VI-ой класы; Стеф. Турквичъ, Мар. Козакъ, Евг. Кобриновичъ и Богд. Дзеровичъ зъ V-ой класы. Прочіи одержали поступъ достаточный.

— Програма цѣсарской подорожи до Галичины вже установлена. Цѣсаръ приѣде до Львова дня 7 н. ст. вересня вечеромъ и водѣде зъ-вѣдѣи дня 12 вересня въ полудне до Угорщины. Въ часѣ 5-дневной гостини цѣсаръ въ столицѣ Галичины буде устроены кѣлка двѣркихъ обѣдѣвъ, равнѣ въ соймовѣмъ будинку, сѣренада, походъ зъ смолоскинами, илюминація мѣста и переглядъ залогъ войсковой Цѣсаръ водѣдае пять разѣвъ выставу. Надѣють ся великого зѣвѣду, особливо шляхты, до Львова на торжественне принятѣе цѣсара.

— Д-ръ Михайло Дорундякъ, дотепершній кандидатъ адвокатскій въ канцелярію д-ра Онуфрейского въ Городенцѣ, отворивъ адвокатску канцелярію въ Борщевѣ. Цѣла Борщевщина може лѣшь тѣшити ся зъ сего, бо зъ одной стороны дѣстае въ особѣ д-ра Дорундяка способного правника и широго порядника, зъ другой-жъ д-ръ Дорундякъ, зѣветный дѣяльный народоловецъ, скрѣпитъ ряды тамошней Руса.

— Страшна буря зъ громами навѣстила сего ночи коло 11-ой години Львовъ и околицю. Зливъ великой не було, але громы били такіи, якъ бы ето пушокъ наразѣ стрѣляло. Буря выкинула правдиву павіку. — На выставѣ погасла бѣлѣша половина свѣтла электричного. Станцію электричного трамвая выдучено зъ причины бурѣи и въ наслѣдокъ того погасли вагле свѣтла по возахъ и возы поставили на улицахъ. Громъ ударивъ въ кѣлѣхъ мѣсцахъ, мѣжъ ними въ аппараты телефонны на головной вартѣи въ ратуши. Цѣле устроенье цѣлѣковато знищено, шибѣ розбита на дробный кусѣкъ, дроты порозрыванъ и въ стѣнѣ дѣра. Зипищена также и головна станція телефонная. Однакъ громъ ударивъ въ стѣнѣи на улицѣ водѣ трамвая электричного, але не зробавъ людемъ нічого лѣшь побивъ лампы и запаливъ осн.

— Холера. Зъ Кракова телеграфуютъ до Купер-а Lwowski-го, що тамъ лѣчили ся на улицѣ Бернардинской три пѣдозрѣный случая занедужанъ. Одна особа вчера померла. Установлено кордонъ войсковый. — Wiener Abendpost пише: Телеграмма старосты въ Зальцбургахъ доведена, що дня 9 н. ст. липня занедужало въ томѣ мѣстѣ девять особѣ, зъ которыхъ одна померла. Дня 10 липня занедужало въ Зальцбургахъ 15 особѣ, а померло девять. Въ Зальцбургахъ старыхъ занедужали 4 особы, зъ которыхъ одна померла. Зъ огляду на болѣше роаширенье сего помести въ послѣднихъ дняхъ въ Зальцбургахъ и зъ огляду на се, що она проявила ся ще въ двухъ иншихъ селахъ того повѣта, признало министерство справъ внутрѣшнихъ повѣтъ зальцбургскій огнищемъ холерическимъ, водѣвѣдно до дрезденской конвенции и зарядило водѣвѣдній заборонъ що-до вывозу. — Въ повѣтѣ борщевскѣмъ лѣчили ся въ Устю епископскѣмъ дня 10 липня два случая смерти и одинъ занедужанъ. — Въ повѣтѣ гусятинскѣмъ занедужала одна особа въ Городницѣ, а выздоровѣла одна въ Коцюбинцахъ.

— Огнѣ. Зъ Выжницѣ на Буковинѣ телеграфуютъ намъ, що вчера згорѣло тамъ двѣнадцать домов. Погорѣли судѣи Коралевичъ и д-ръ Гейдлеръ. Великій страты обезпеченъ. — Въ недѣлю вечеромъ запаливъ ся въ Розадовѣи надѣ Сяномъ дѣмъ Авраама Римавовского и за кѣлка годанъ, при недостаточномъ ратуны, зничивъ пожаръ повѣ мѣстечка.

— Аврорація на почтѣ. Зъ Золочева пишутъ до одной львовской часописи: Торговецъ безработный зъ Бережанъ пересылалъ почтою своему товарищевъ въ Бѣлѣмъ камени 2000 зр. Адресатъ не хотѣвъ подписати рецензія не-одѣи отвореньемъ запечатаного письма, однако ему почтовый урядникъ сказавъ, що по почтѣ писма вѣльно ему въ присутствіи... — Дѣяльника отворити писмо и пѣтати. Таку... зъ-вѣдѣи вѣтъ такъ, та най-мѣло б... кусками неперѣбного... Зъ Шевченка... мѣлъ була менша. При-мѣнурѣи... почтовый секретаръ зѣ-вѣи... при помощи полиціи винов-лѣшь те,

ника въ особѣ одного почтового урядника, котрого заразѣ арештовано.

— Цѣсаръ и бурмістръ. Подчасѣ вчерашно-го повороту цѣсара зъ Мадонна дѣ Кампіліо водѣграла ся въ Дѣмарѣ потѣшна сцена. Посередѣ достойникобѣ, що мали офіціально повѣтати монарха, находивъ ся и бурмістръ зъ Дѣмарѣ д-ръ Берті. По водѣвѣваню привѣтномъ италийскимъ спѣвацкимъ товариствомъ высочивъ зъ вагону цѣсаръ въ уборѣ туриста. Саме мавъ уже мѣнати бурмістра, коли сей, не познавши цѣсара, запытаъ его по италийски: «Не могли-бъ вы менѣ, добродѣю, показати, де цѣсаръ?» На те цѣсаръ, подавши ему руку, одѣвѣвъ: «Се я». Д-ръ Берті, не стративши нѣ на хвилю притомности, сейчасѣ повѣтатъ цѣсара одѣвѣтною промовою.

— Яко дѣзюгладъ подаемо дословно отесе писмо, яке мы одержали водѣ дирекціи ц. к. зѣлѣзницѣ державныхъ у Львовѣ: «О доказательствахъ управленія до водѣбраня надѣланныхъ сумъ въ случаяхъ если другіи особы прошеня о зворотъ належитости за транспорт внесли. Тарифа часть I. обще рѣшене для транспорта пересилѣкъ послѣднихъ, обикновенныхъ и др. въ обѣмѣ жѣлѣзныхъ дорѣгъ австрійско-угорскихъ и боснійско-герцеговинскихъ обовязуюча від 1. сѣчня 1893 заключае слѣдуючіи додатковѣ рѣшеня VI. ц. до §. 61 регулямина руху: Прошеня о зворотъ належитостей транспортных, которіи въ именіи управленія вносятся другіи лица, будутъ ісключно тогда узвѣгляденіи, если кромѣ доку-ментѣи управленія будутъ еще заосмотрѣнѣи свидѣтвомъ управленія, що соглашася на выплату надѣлающей ему надѣвки въ руки вносителя прошеня. Свидѣтство то, которе каждымъ разомъ должно бути залучено и которе относительна жѣлѣзна дорога у себе задержитъ може управленіи стилизовати въ формѣ обикновенного купеческого извѣщенія то свидѣтство заключающаго. До теперь часто приключалось, що стороны упоминаютъ свидѣтство представляли не о-крема, а на документахъ управленія, до рекламации залученныхъ, которіи въ такомъ случаѣ пѣсля уступа 2-го визше упомянутыхъ правилъ Дирекція жѣлѣзничѣи дороги у себе задержуе а которіи стороны по розрѣшеню рекламации могутъ потребовати до представлення якихъ небуду претензіи илѣ до иннихъ цѣлей, упоминае ся стороны въ ихъ собственнымъ интересѣ, чтобы для у-страненія утрат илѣ переволѣкъ представляли тѣи свидѣтства не на документахъ транспортныхъ а на окремихъ письмѣи, тимъ бѣльше что свидѣтства въ иной формѣ не будутъ признаны важными.» — Доси вѣсь писмо, якѣ мы одержували водѣ Хв. Дирекціи жѣлѣзницѣи, писанѣи были чистою рускою мовою, тожъ дивуе насъ зъ-вѣдѣи наразѣ взяло ся такѣе немѣжѣе «язычѣи».

— Зъ Коломыйъ доносятъ намъ, что голосный на цѣлѣ коломыицѣе подѣбрѣ войтъ зѣ Стопча-това Онуфрей Заячукъ, що войтувавъ до три-цѣтъ лѣтъ а передѣ кѣлѣкома роками дѣстаеъ ордеръ, теперь на внесеніе выдѣлу засуспен-дованый, позаятъ выдѣлъ повѣтѣвый ухваливъ противъ него перевести слѣдство дисциплинар-не. Кореспондентъ додае, что той-же Заячукъ бувъ провизоромъ церковнымъ надѣ 25 лѣтъ и доперва сего року теперѣшный парохъ о. Сѣчѣицкій его усуувъ.

— Выгляды на урожай. Въ Нѣмечинѣ, Угорщинѣ, Франціи и Швеціи въ наслѣдокъ безна-станной слоты надѣють ся на урожай низше среднего при лѣхѣмъ зѣборѣ травъ. Въ Сиолученыхъ Державахъ повѣднои Америки ожида-ють зѣбору тѣлько среднего при чѣмъ запасы попереднихъ лѣтъ тамъ сильно ослабленѣи великимъ вывозомъ минувшого року. Тѣи обстоя-вныи указуютъ, что сего року можна ждати зѣ стороны европейскыхъ рынковъ досѣи сильного попыту на російскѣе зѣбже. Що-до выдѣвъ на урожай въ Россіи, то пока-то нѣчого означе-ного сказати не можна. Однако можна зѣ ценно-стію сказати, что урожай прося майже всюды буде лѣхымъ; не конче хороша буде и гречка. Жито дастъ много соломѣи, але при лѣхѣмъ зернѣ. Ишенія въ полудневыхъ и особливо въ полуднево-западныхъ губерніяхъ значно зни-щена дощами. Не мало потерѣвъ водѣ нихъ и овесѣ. Взагалѣи если въ рѣльничихъ губер-ніяхъ перестанутъ дощѣ, то можна ждати всю-до обильного зѣбору сѣна и доброго урожая въ приволжанскихъ губерніяхъ, при середномъ зѣборѣ зѣбже въ другихъ мѣсцевостяхъ Россіи.

— Женщины и перфумы. Одна львовская газета донесла симъ дѣяни, что якіе-съ мужчина, сидѣи въ трамвая коло сильно наперфумованѣи да-ми, зѣблѣвъ. При той нагодѣ подае згадана часописъ такую замѣтку: Шкѣра у женщинъ естъ иногда зъ природы, а иногда зъ причины недуги такъ вяжѣи, что треба конче со новою придавати сильною перфумою. Супротивъ того треба руководити ся осторожностью при уживаню такихъ перфумъ якъ: паула, опонанксъ, шпиръ и т. н. и, бо тымъ способомъ стягасъ на себе дѣтчаня женщина пѣдозрѣнье, что еи шкѣ-ра вяжѣи. Уживаючи зъ конечности такихъ перфумъ, повинны женщины знати, что мужчи-на мавъ пять разѣвъ сильнѣйше розвиненый змыслъ нюху и можна собѣи уявити, якѣи вилытъ роблятъ на него такѣи перфумы. Они часто млоятъ и навѣтъ выкинутой блованя, а за-вѣсѣдѣи омерзѣнье до особы, окруженои атмос-ферѣи того рода перфумъ.

— Дрѣбный вѣсти. Посоль зъ рады держав-ной д-ръ Гайльсбертъ, одинъ зъ найвызначнѣй-шихъ членѣвъ нѣмецкой дѣльцѣи померъ у Вѣд-ни скорѣпостижно вчера въ 54-лѣтъ роцѣ жнѣи. — Директоръ почтъ надворный совѣтникъ Се-феровичъ выѣхавъ на 4-тыжневу водѣуежку; его мѣсце заступае почтовый совѣтникъ Га-берль.

Посмертѣи — — оповѣстки.

Евгенія зъ Крушѣлицкихъ Яримовича, жена ютара въ Габзидѣ, упокоила ся симъ дѣяни въ Ягольницѣ старой.

Именованя, перенесеня, конкурсы и пр.

— Именованя. Министеръ судѣицтва именовавъ адѣюкта судѣи Тита Адамъя у Львовѣ се-кретаремъ рады львовского суда красоваго. — Ми-нистерство скарбу именовало старшихъ инспекто-ровъ податковыхъ: Дюнг. Рѣпецкого, Гохляйтнера и Райхера совѣтниками скарбовыми, а надѣи-инспекторами податковыми именованъ: Альфредъ Боровскій, Едм. Гольскій, Алекс. Стецловичъ, Альф. Пофаль, Фр. Смолякъ, Володисл. Гайда, Ант. Луцкій, Альф. Велесъ, Фр. Дзюржинскій, Юст. Чапельскій, Кар. Чермакъ и Валер. Оль-шевскій. — Контрольоръ фабрики тютюну въ Ма-настирскихъ, Вас. Яримовичъ, именованъ се-кретаремъ головной фабрики тютюну въ Краковѣ.

— Відзначеня. Директоръ школы ветеринаріи у Львовѣ д-рови Петрови Займанови при его пе-реходѣ на пенсію поручивъ цѣсаръ высказати лѣйвыше признанье.

— Перенесеня. Дирекція почтъ перенесла аси-стента почтового Казим. Кравца зѣ Станиславова до Калуша.

Телеграммы „Дѣла“

Вѣдѣнъ 13 липня. Министерство подѣни-ло власти буковинского провизоричного пре-зидента гр. Гоеса черновецку дирекцію скар-бу, зъ чего зѣгадають ся, що гр. Гоесъ має стати незадовѣи дѣйственнымъ президентомъ.

Прага 13 липня. Въ Теплицяхъ мали приарештувати 19-лѣтнего подорожного Ер-неста Рѣсса, що вѣхавъ зъ Мюльда (Саксонія) до Велтава. Арештованье водѣлось на жада-нье саксонского правительства.

Бѣлградъ 13 липня. Введовъ Ристичъ має погодити ся зъ дворомъ и министерствомъ.

Петербургъ 13 липня. Мабуть жидѣвъ не будутъ выдаювати. Министеръ скарбу Витте подавъ проектъ, чтобы жидѣмъ, що занимають ся торговлею, або ремѣломъ, вѣльно было позѣстати въ ихъ дотеперѣшныхъ мѣсцахъ мешканя.

Парижъ 13 липня. Лясеръ предложивъ палатѣ справѣданье о проектѣ закона що-до придавленя анархистичной пропаганды.

Амстердамъ 13 липня. Неправый сынъ султана Лѣмбогу мавъ допустити ся само-убійства.

Надѣслане.

Хвальна Редакціи!

В 144 ч. „Дѣла“ з 12 я. ст. липня помѣ-стила Хв. Редакція въ новинкахъ телеграму, яку менѣ надѣслали деякіи Русини [а оригиналѣ естъ Русскіи!] Теревовельщини.

Прому про те і менѣ не відказати місця для короткої на сю телеграму відповіди тим Русинамъ.

Моя політика, котрій Русини чи Русскіи Теревовельщини приписують такий великий вплив, була, естъ і буде все однакова: трудити ся після свого найлѣпшого знаня і сумління для національного і культурного розвитку руского народу і все для той цілі зробити, на що мої слабѣи сили спроможні, а йти до той цілі безъ шулу, а тихою, мирною і невсичукою працею. Сю політику провадивъ я, будиши 17 лѣтъ в Тернополѣ, і трудивъ ся в тім напрямѣ не тільки в школі, але для селянства і міщанства подѣль-ского живимъ словомъ по читальняхъ і на вся-кихъ торжествахъ народныхъ і писемомъ, в нашихъ часописахъ і окремахъ виданяхъ (якъ книжечки „Просвѣти“, Істор. Бібліотека і т. н.). Історія закладаня і розвитку подѣльскихъ читальнъ, Рускої Бурѣи, Ресѣди і фѣлѣ „Просвѣти“ в Тернополѣ, селяне Подѣля, міщане Тернопільскіи, Теревовельскіи і Макулиецкѣи умѣли би дѣмо сказати про мої скромніи труды в тім на-прямѣ.

В тім самѣи напрямѣ ділае переселившись з Подѣля до Львова, бо бачу, як Русинамъ на кождѣи полѣ недостае силъ рабочихъ до праці для національно-культурного розвитку руского народу. Де-що в тім напрямѣ за часъ моего трилѣтнего посольства вѣсѣи я осягнути і я невинъ, що ті хочъ скромніи успѣхи, стануть під-валиною до дальшого і успішнѣйшого розвитку руского народу. А маю в Бѣзі надѣю, что та скромна, тиха і мирна праця доведе до бажан-ной мети — якъ се такъ гарно і правдиво висло-вѣи вѣдомий галицийскій поетъ в загалѣи співаній пѣснѣи „Річка“. Однакъ сили одиниць хочъ би якъ могутнихъ не вѣспѣють вѣдѣти всего, треба пра-ці, праці і ще разъ ширѣи, ревнѣи і невсичукою праці великої маси одиниць народныхъ, інтелі-генціи руской, а передѣвѣи духовенства надъ народомъ.

Коли-жъ би я мавъ все розказати про мно-гихъ, що підѣсани на телеграмѣи з Теревовель-щини, якъ они підмагали мене в моїхъ скром-нихъ змаганяхъ на Подѣлю, то вийшла-бъ велими невідрадѣи історія! Хто-жъ найбільше супро-тивлявся ся закладанямъ читальнъ в Теревовлѣ і Макулицахъ, якъ не парохъ Веч. оо Залудцкій і Павляк? Коли рускій духъ межи міщань-ствомъ тамошнимъ пробудивъ ся, то не іхъ в тілѣ заслуга, а о. Савули, ц. Стеблецкого і Поляка Ольшынського, учителя Рибачка, бо они ще спинали того духа. Чи-жъ о. Павлякъ забувъ, що на всѣи моїи і міщанъ своихъ просѣбѣи: піти на за-кладаня читальнѣи, сего не вѣнявъ! А про все-више, лучше промовчати. А Веч. оо. Гагѣи Ле-видѣи і Теофілѣ Лаврѣицкѣи якъ причинили ся до подѣйненя руского міщанства в Тернополѣ про се могли-бъ міщане тамошні багато цѣкавого розповісти, а впрочѣи і теперъ я не мігъ нічого дочитати, бо іхъ народну працю в

Сушинѣи і Ян-дѣи передъ вѣсемъ р-справи і потѣи вискаль-глядѣи, а крімъ того такіи печатно, на що мігъ би я в-ти. О. Цегельскій такожъ до мене в справѣи, котра не-бути полагѣдена дорогою, же они можуть виправдати ванѣи?

Отже краше, якъ кождѣи бу-ревнѣи працювати для народу на тімъ ет-на якѣи его поставлено, а оимъ народомъ-ше поможемо, якъ заріканемъ на наслѣдѣи н-політичѣи, за котору я зѣвѣи спокійно і а-стою совѣтѣи відповімъ передъ Богомъ і бѣзѣи ровнѣи історію.

Львів 1 (13) VII. 1894.

Олександр Барановскій.

Надѣслане.

АДВОКАТЪ КРАЕВЫЙ

Д-ръ Михайло Дорундякъ

отворивъ канцелярію адвокатску

въ БОРЩЕВѢ

въ домѣ пана Шиманьского. 1—12

ОКУЛИСТЪ

Д-ръ АДАМЪ ШУЛИСЛАВСКІИ

бывшій ассистентъ проф. Вихаревскаго и бывшій демонстраторъ проф. Фука.

Львовѣ, улица Гетьманьскаго числа 10

ординуе водѣ години 12—1-ой и водѣ 3—4-ой.

188 24-2

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІИ

оптикѣи и механикѣи „подѣи Коперникѣи“, Львовѣ, площа св. Духа (ул. Тевтраліи ч. 6) ирѣтъ головной одѣку) поручае у вѣдѣицѣи зѣ-бора и по надѣищен-шихъ цѣнахъ: окуляры, пѣкеры, лѣоретѣи, бинокль, да-лекогидѣи, барометры, аерометры, мѣтроскопы, аномѣи, компасы, райсѣи, лѣнты мѣрильнѣи, пѣномѣи, сѣбѣи, мѣтроскопы, и т. п. Устроены звѣицѣи электричѣи. Вѣдѣи выправляють ся найскѣрѣи и найдѣпеннѣи. — Заказѣи зъ провинціи выправляють ся точно. 184

ВЖЕ ВЫШЕЛЪ МОЛИТВЕННИКЪ

выданный „Просвѣтою“

въ народѣи мѣстѣи, великій, обѣймающій 640 сто-ронѣи друку, найцѣннѣйшій до вѣсѣи такихъ Мо-литвенникѣи.

Молитвенникъ сей мѣстѣи въ собѣи: 1) Мо-литвы щѣденный ранній и вѣтѣрній. 2) Зѣ Богѣи-женя церковного, именѣи: а) зѣ Вечернѣи, б) зѣ Повечернѣи мѣи, в) зѣ Повечернѣи великой, г) зѣ Утѣрнѣи, д) Литургія св. Іоана Золотоустого, е) Молитвы въ часѣи св. Литургіи. 3) Тайны по-каяния и прѣсв. Евхаристіи. 4) Молитвы для раз-ного вѣку, стану и въ разныхъ потребѣи. 5) Мо-литвы въ часѣи Великого посту. 6) Молитвы на праздники а) Господскіи, б) Богородичнѣи, в) Святѣхъ VII.) Молитвы сполученъ зѣ водѣицами, VIII.) А-казѣи до а) Иисуса Христа, б) Прѣсв. Богородицѣи, в) св. Отца Николая, IX.) Молебнѣи до прѣсв. Бо-городицѣи, X.) Троѣарѣи, кондаки, богѣиричѣи и про-кимѣи а) недѣльнѣи, б) щѣденный, в) на праздни-Господскіи, Богородичнѣи и Святѣхъ, г) на дѣицѣи потреби. XI.) Колѣды и иншии пѣсѣи церковнѣи. XII.) Мѣсяцѣицѣи цѣлого року.

Сей Молитвенникъ дѣстѣи можна въ кан-целяріи товариства „Просвѣта“ и въ книгар-ни Ставровинской и перѣдѣи заведемо Мих. Сногарского по такимъ цѣнахъ:

- 1) Молитвенникъ брошурованый . . . зр. 70 кр.
- 2) оправленный на-пѣвъ въ полотно зѣ одѣиными водѣицами . . . „ 90 „
- 3) оправленный цѣло въ полотно зѣ золочеными и водѣицами . . . 1 „ 10 „
- 4) оправленный якѣи подѣи зѣи додѣ-комъ золоченыхъ береговъ . . . 1 „ 30 „
- 5) оправленный на-пѣвъ въ шѣбру зѣ золочеными и водѣицами . . . 1 „ 10 „
- 6) оправленный цѣло въ шѣбру зѣи золочеными и водѣицами . . . 1 „ 60 „
- 7) оправленный якѣи подѣи зѣи додѣ-комъ золотыхъ береговъ . . . 1 „ 80 „

Замовляющій поодинокѣи Молитвенникѣи звѣдѣи прислѣи на оплату почты 20 кр.

Вѣдѣи.

Засноване у Львовѣ товариство тѣмнѣи-не „Соколь“ бажѣи, чтобы лавы рускихъ дру-говъ при выступахъ прилюдныхъ, походахъ и прилюдныхъ выравахъ могли ступати вѣдѣи-вирѣвѣи ся подѣи такѣи рускихъ звуковѣи.

Тому-то старшина товариства, дѣиачи за-далѣи, чтобы вже при першѣи выступѣи „Сокола“ було се можливе, ухвалила на сво-ѣи засѣданю зѣи дня 17 н. ст. м. н. удати ся до вѣсѣи рускихъ композиторѣи зѣи уклѣинымъ прошенѣмъ о зладѣиенье руского Сокольво-марша.

Оповѣщаючи се, просимо тѣхъ добродѣ-ѣи, котрѣи зладѣи такѣи маршѣи, чтобы звѣдѣи прислѣи на руки подѣианого головы товари-ства у Львовѣ, улица Баторія ч. 30.

У Львовѣ дня 20 н. ст. мая 1894.

За старшину товариства:

Василь Пагарний, голова товариства, Володимиръ Лавровскій, справникъ.

ДѢЛО

Виходить у Львові щодня (крім неділі і руських свят) о 5-й годині по полудні. Літературний додаток до другого, а до другого і третій на перший раз у Діалогі.

Передплата і нисерати приймають: у Львові Адміністрація „ДѢЛО“ у. Баторія 24, Центральне бюро огословлення у. Колеріна ч. 11, а впродовж тижня у. Кароля Антонія 9. у Відні: М. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungenstrasse 4; H. Schalek, I. Wollzeile 8; Oppelk, I. Stubenbastei 2. J. Danneberg, I. Wollzeile 19. В Франкфурті в Гамбурзі М. Haasensteins & Vogler, G. L. Daube & Comp. В Пешті: E. Misrachy V. Bez. Akademischegasse 6.

Передплата на „ДѢЛО“ і належність на нисерати платити у Львові.

Передплата на „ДѢЛО“ з літер. додатком у Львові:

на цілий рік . . . 18 кр.	на півріччя . . . 12 кр.
на півріччя . . . 9 кр.	на чверть року . . . 6 кр.
на чверть року . . . 4 кр.	на місяць . . . 1 кр.

у Львові:

на цілий рік . . . 16 кр.	на півріччя . . . 12 кр.
на півріччя . . . 8 кр.	на чверть року . . . 6 кр.
на чверть року . . . 4 кр.	на місяць . . . 1 кр.

Редакція, Адміністрація і Експедиція під ч. 24 у. Баторія. — Рукописи вносять ся лише на попереднє застереження. — Редакція неопечатані слова вносять ся на попереднє застереження. — Неодержані чиселі коштують 8 кр. в м. Оголосження приймають ся по ціні 6 кр. за одну строку нисератом а в рубриці „Надоборна“ по 20 кр. в м. Медіанти чиселі ся по 10 кр. за одну строку.

З народного шкільництва.

[Голос сільського учителя.]

В 136 ч. „ДѢЛО“ 30 п. ст. червня автор статті „О нашім шкільництві“ піднісє остатні хвилю нашого шкільництва: 1) польський язык викладають в руських або переважно руських громадах; 2) недостаточна кваліфікація багатьох учителів з руського языка; 3) умішування учителів поляків в руських школах; 4) необов'язкова наука сіву церковного; 5) занедбаніє візитації практичних умінь з науки садівництва, огородництва, пчільництва і практичного господарства рільного; 6) переважно польський характер конференцій окружних, польське діловодство шкільне і урядовий язык польський. До наведених хвилю позволю собі починити деякі замітки.

Перша хвиля — т. є. польський язык викладають в школах руських або переважно руських — єсть цілком узасаднена.

Хвиля друга дотикає в більшій частині учителів і тих учителів, котрі кінчили семінарію в західній Галичині а підставили посади в руських школах. Безперечно, що вчитель в руській школі повинен знати сїм багатьох задовольною кваліфікацію з руського языка. Таку кваліфікацію, гадаю, кождий учитель „новішої дати“, Русин, має, о учителі-Поляку не говорю, бо автор бажав, щоб посади в школах з руським языком викладають надавати тільки Русинам, — але-ж при тій не сказав: де брати стільки учителів Русинів, щоб можна ним всї руські школи обсадити? В засаді годі Русинів бути против такого бажання автора, але оно поки-що несповниме.

Що-до науки сіву церковного то она єсть обов'язковою в народних школах, однак учителів годі в годинах планом означених вивчити дітей на дзвінок. Наколи учитель співає, то вучить дітей звичайно кілька пісень змісту релігійного, і ледки можна вбачити вимагати більше. Щоб-ж а так було, що учитель не навчить дитину на стілько, аби вміла прочитати молитву, то се очевидна перазада. При тій годі ся піднести то явище, що діти уміють читати унікають ся брати молитвеники до церкви і з них молити ся, бо старші люде з молитвеників не молять ся. Що-до читання апостола — то звана річ, що се уважають по селах за честь, отже дїяк не радо дає читати апо-

стола молодшим, а треба й то звачити, що до читання апостола треба вправы хоті-б для того, що се виступ прилюдний, а годі вимагати вбачити, щоб вбачити і до того діти заправлять. Се належало б вбачити до кого другого.

Так само школа народна не може поробити з дітей агрономів. Она може а навчить мусити подати дітям тільки відомости „о задачах і обставинах тих заводів, яким познійше віддають ся“, як се каже устава краєва з 3 лютого 1885 ч. 28. II. А чому оно так, се поясняє інструкція краєвої ради шкільної з 1893 року. Там читаємо: „До школи ходять діти на науку щоденно від 6—12 року життя, на науку доповнюючу до 15 року, але лише два рази в тиждень. Період перший єсть часом фізичного і психічного розвою дитини. Під виглядом фізичним діти в тій вбачі так мало розвинути, що практична наука господарства сільського в огородах і в полі, вимагаюча зарбню якогось засобу і напруження сил, єсть просто неможлива; а під виглядом духовним елементарний розвій прикмет душ вимагає так інтензивної праці учителя, що добути в вбачі шкільній такого розвою духа, аби теоретична наука сільського господарства — рільництва, хову худоби, хову дрібної птиці і т. д. — відбувати ся могла з добрим успіхом, переходить також мру можності. Надто супротивляють ся такій науці в деяких напрямках, як н. пр. що-до уліпшення раси і т. п., вбачі етичній і педагогічній. Також наука доповнююча, що відбужає ся тільки в певних порох року, не потрафити прирешити дітям основних відомостей вбачі сільського господарства так з причини скупого виміру часу як і з причини конечной потреби зайняти ся в часті тїм наукою моральною стороною молодіж, вимагаючою тїм більшого старання, що молодіж знаходить ся в дуже трудній і небезпечній порі життя, бо в порі дозрівання полового.“

Аргументація інструкції будь-що-будь ясна.

Дальше автор вказує на огородах шкільних та на морі поля і жалкує, що в селі не вбачити щеп або ярин або пнів пчбл зб школи — та що инспектор при візитації або при іспитах не пытає: кілька зерновок, кілька щеп, кілька родів лучших ярин, кілька роїв пчбл і уліпшє учителів з учениками випрокували, а дальше, яку практику відбужє учитель на морі поля і чо-го навчивє дітей?

Не маю під рукою статистичних даних: кілька то шкіль має морі поля та кусник огорода? — однак мабуть не розмину ся з правдою, коли скажу, що більша половина шкіль поля не має; за те при кождій майже шкіль єсть місце на зїлник, коли не 50 квадратних метрів простору. Де єсть огорода більший, там учитель певно утримує шкільку овочевих дерев, бо инспектор при візитації пытає о то. З сего ще не випливає, щоб учитель мусив засобляти селян щепами зб свого огорода, однак учитель не жалують селянам щеп, та на жалє селяне наш в тій вбачі дуже ще байдужий, а учитель чей-же не може зб щепю та рискалем іти силомбцю в селянській огородах садити там щепу... Коли до школи належить де морі поля, то дуже часто найбільша пустара в селі; а сї учитель провадять на тій полі „господарку“ т. є. сї вбачі на сталій посаді і жонатий, то мусити в то поле зо три роки вкладати, закїм оно єму хосенє принесе. Учителів безжених звичайно выпускають тую пустару в аренду, а инспектор о то не пытає, бо знає, що учитель може з належним до него полем [за котре нераз грубо відтягають єму з платні] зробити, що єму подобає. [Того Вп. автор мабуть не знає.]

Та й не штука то вимагати від учителя зерновок, щеп, лучших ярин, роїв та відбужти практики на морі поля, але треба вперед запытати: чи чоловік родини має змогу з денних 70—80 кр. форсувати на поступову господарку, набувати лучші родини ярин та закупувати пнів? О се вбачі не пытає, а натомість жадає по-над змогу і силу — вкладає на учителя що-раз більшу завітність, сыпуть ся що-раз більше докори неспроможності. В львівській-заміській округі шкільній є в декотрих громадах пнів т. зв. фундушєв. В тих школах учитель пачєвничєством займає ся, бо й инспектор тогді того жадає. Однак як зб одної сторони тяжко приходять місяцевим радкам шкільним вистарати гроші на уліпшє, так зб другої сторони не при кождій школі можна пачєку умістити.

Вбачі Вп. автор видає такї суди о нивішних учителях: „Тепершній учитель — каже — презентує ся вправдє більшою інтелігенцією, як давніший дїяк-учитель, а однак мимо сего дає ся чути голос, що давніший дїяк-учитель лучше вучив дітей і родичів руських зб більшим довірєм до давніших шкіль дїяк-учителєвських пось-

лали своїх дітей та неспроможний був примус шкільний.“

Не вже-ж суди той мав б бути об'єктивний? Автор бере інтелігенцію всїх учителів під один стрихулец і порівнює їх зб дїяками. Оно так виглядає, як б тепершнього руського священника рівняє зб священником зб часів польского рїчи-посполити. Може бути, що посередь стану учительського більше як деінде єсть індивідуальні, котрі радше шкоду нїж пожиток приносять, і допускаємо, що декотрі колишні дїяк може і більше навчивє дітей, як який тепершній пнів учитель — але хто тому винєт, як не край? Ані основанє шораз нових семінарій, ані сыпанє стипендій кандидатам, зб котрих край буде мати лише слабій процент учителів, лиху не зарадити. Тут найголовніша річ: дати учителям відповідну платню, поправити їх бїт матеріальний. Тогді й не було б мїж учительством тїм некваліфіковані бранж, за котру загалє учителів незаслужено мусити ниві терпїти.

До фатальних обставин народного шкільництва вбачі — спеціально же для Русинів в Галичині прибуває ще: польонізація руських шкіль. Що „політика польщенє важнішу грав ролю нїж строга педагогія“ того не перечимо, бо се неоспорима правда і доказує на се не синає б і на воловій шкіль.

А тепер зб всього того конклюзія:

1) Звачивши: а) що тільки там є добра школа, де добрий учитель; б) що лиха дотация наших учителів не може заохотити засалу молодіж віддати ся званию учительському; в) що відносини службові наших учителів не вповнє означені, на чбм терпїти і загалє, — треба: а) платню учителів підвищити і б) унормувати їх відносини службові і правні.

2) Плянє і устрій шкіль народних треба так уложити, щоб була змога подати дітям більше відомостей з науки господарства сільського і з рідної землі. В руських школах народних наука языка польского повинна обмежити ся лише на наученє дітей читати і писати.

3) Щоб положити кєнець польонізації шкіль, то оденє вихід: підїл краєвої ради шкільної на руску і польську.

4)

Замітки до поеми Т. Шевченка

„ЧЕРНЕЦЬ“

Написав В. Щурат.

(Далше.)

Перше, що з цїлої Шевченкової поеми найбільше кїдає ся в очі, се той великий патріотизм Палїя, котрий також історично є оправданий; а друге, ще важніше — се той ідеал, котрому Палїй пожертвує цїле своє життя, се ідеал козацький змалюваний словами:

У Кївї на Подолї
Братерська наша воля,
Без холопа і без пана,
Сама собі у жупані
Розвернула ся весела,
Оксамитом шляхи стеле,
І двабом застїлає,
І нїкому не звертає.

Інакше сказавши, Палїєвим ідеалом була на основах демократизму почиваюча козацька республіка, в котрій б панували вольність, рівність і братерство, де б не було нї пана нї холопа, де б усь, не знаючи, що се нужда-недостаток, не потребували перєд нїким корити ся, або кому-небудь звертати. Таку державу зробити з цїлої України є мало бути задушевним бажанєм Палїя. З Шевченкової поеми виходить, що в мїнітурі єму се і вдалось. Та чи згоджує ся се з історією? Ледки. З історією знаємо лише те, що Палїй дїякє намагав ся за-

провадити мїж своїми Козаками вольність та братерство і радє був полїпшити нїм їх нужденний побут. Та на пытанє: чи вдалось се єму? — знаходимо дуже ясну відповідь у Лукіянова, котрий з початком 1702 р. по дорож в Брусалим задержав ся на якійсь часті в Хвастові. „По земляному валу (себ-то в Хвастові, нїше той Лукіянов) ворота частє; а во всяких воротах копані ями да солома наслана в ями; там Палїєвщина лежить, чоловік по двадцяти, по тридцяти; го-лы что бубны, без рубаш, нагіе, страше вїло; а в воротів вїз сєль прїхати нєльзя нї с чїм; все рвуть, что собаки: дрова, солом, сїно — чїм нї поїжай... А когда мы прїхали [в Паволоч] і стали на площаді, как нас обступили, как єсть около медвїда всї козакі — Палїєвщина; а все голудьба безпорочная; а на нїом і клока рубахи нїт: страшнє зїло, черни что Араны і лїхи что собаки; нїз рук рвуть. Они на нас, стоя, дивят ся, а мы нїм і вї трое, что таких уродов мы от роду не выдали; у нас на Москвї і на Петровскѣм кружалі не скоро сыщєш такова хочь одного“¹⁵). Отє як воно було по правдї! Вдї таюк правды до згаданого ідеалу на всякій спосб трохи задалого. А помимо того годі сказати, щоб Шевченко не понав значєня Палїя. В демократичних змаганях Палїя підчас того як на правбї березї Дїябра були ще в сїл польскї пансько-шляхотскї порядки, а на львівм вьтворював ся вже подбний коза-

ко-шляхотскї лад, була сила, що в значній мїрї паралїзувала заходы польских панків і козацон шляхты. В тих змаганях добачував і Шевченко всю суть річ, тому і не зважаючи зовсїм на те, чи сповнялись вони чи нї, ідеалїзує Палїєву Козаччину. Палїєв ідеал став ся рівночасно ідеалом Шевченкової будучини. Вбач же-ж каже на вступі, звертаючись з тїм не без причини до більше аристократичного Кулїша.

У Кївї на Подолї

Було колись... і нїколи
Не вернет ся, що дїялось,
Не вернет ся сподїване.
Не вернет ся, а я брате,
Таки буду сподїватись,
Таки буду виглядати,
Серцю жалю завадати.

Стілько про головне. Тепер перейду до подробиць. В Шевченковій poemі Палїй являє ся черцем в монастирі Межигорського Спасу в Кївї. По здогадам істориків вбач лїш похований тамки¹⁶). За тїм говорили б і згадка Максимовича¹⁷) про те, що до послїдних часів істнованя сего монастиря вїсїли на стїнах Святодухівскої церкви портрєты Палїя, Б. Хмельницкого і Евст. Гоголя. Звїсно також, що Палїй по легендам¹⁸) ч дослїдам проф. Антоновича¹⁹)

був чоловік побожний, стронє за жити много церков і робив на них записи, а особливо на монастир Межигорського Спасу. В самї день полтавского бою вбач жертвував сему монастирєви в дарь своє Євангелїє в єрїбно-позолочєній оправі по чорному оксамиті²⁰). І завчасу мабуть полюбив Палїй монастирєку околицю, бо в него був тамка навбїт дбм, котрий купив єму в дарь Мазєпа²¹). Все то могло б говорити лише за тїм, що Палїя поховали в Межигорськїм монастирі, а не за тїм, що вбач там доживав вїку; вбач же-ж до кївця свого життя був дїяльний²²), брав участь в Полтавськїм бою і в рбк потбм помер. Коли ж Шевченко приймає побут Палїя в монастирі, на котрий у Палїя не було навбї часу, то вбач робить се мабуть на підставі того, що розказано в легендах про Палїєву богоугодність. Ідучи за легендами Шевченко і вїк Палїя продовжує. Історичний Палїй проживє всего рбк після Полтавского битви, а легендарний не вмер і доси а живе, ждучи слушного часу і як тїм місяц мїняє ся²³); Шевченко Палїй, правда, умер, та доперва тогді, коли почув про высїлку Українцїв на каналїй роботи, котрі почато значно познійше після полтавского бою.

²⁰) Idem ст. 182.

²¹) А. Петрушевич: „Свод Гал. Русск. Лїтописи“ ст. 752 під роком 1697.

²²) Антонович: op. cit. ст. 182—184.

²³) Калаш: op. cit. ст. 115, 116.

(Далше буде.)

¹⁵) Лукіянов: Путешествіє в св. землю. ст. 15, (Цитов. у Антоновича, op. cit. ст. III.)

¹⁶) Антонович: op. cit. ст. 185.

¹⁷) М. А. Максимович: Сказаніє о Межигорськїм монастирї, ст. 33—34.

¹⁸) Калаш: op. cit. ст. 108, 109, 113 и д.; Драгоманов: „Народ. преданія і рассказы“ ст. 206.

¹⁹) Антонович: op. cit. т. 61—62.

Громадна змова в Америці.

Перед нашими очима довершують ся події, що носять звання справдішної революції суспільної. Ми живемо серед того руху, кожної днини помічаємо його, однак водночасно до него коли не зовсім байдужно, то звертаємо лише малу увагу на него. До перша сильніший потрясений в вибухи неволі нас роздумувати і ми наразі спостерігаємо, що находимося на мить небезпечної, підмінованій так, що одної хвилі можна упасти і потонути в розбурханих струях людської нужди.

І власне сильніший вибух суспільної революції, що відгрався перед нашими очима, є громадна змова в північній Америці. Ця змова, ухвалена товариством „Лицарів праці“, є проявом невдоволення в суспільних боротьбах, котра кишить в Америці живіше, ніж в Європі, бо там не ваяють ви поліційні закони.

Товариство „Лицарів праці“ засновано в році 1869 і оно було з-першу товариством тайним. Повстало в Філадельфії, а основателями його були тамешні ткачі. Організація його розросла в короткім часі так дужо, що сьогодні товариство має тисячі місцевих груп і кілька мільйонів членів. До товариства приймають не лише робітників, але також ремісників, купців і членів всіх інших станів, з винятком торговельників горячими напитками, адвокатів, лікарів і банкірів. Однак годить ся примітити, що число наємних робітників не може ніколи вийти більше, як четверту часть всіх членів товариства. Ціль товариства після статута ся, що оно має забезпечити робітникам справедливу участь в загальній добробуті, далше, має розсвідити правдивий стан робітничих класів що-до виховання, моралі і фінансового положення, і то засновуванем бюр для статистики праці, відтак має закладати продукційні і консумційні спілки, а вкінці заповідати справдішним робітникам публічну землю і не допустити, щоб зельзничні спілки набували гноту на свою власність. Статуту товариства домагають ся також, щоб усувати закони, котрі вимірюють неоднакову справедливість капіталови і праці, звести несправедливий урядження, проволочи в вимірї справедливості і завести ліпші средства охорони для здоров'я і безпечности гірників, фабричних і будовельних робітників, далше завести тиждневий виплати в урядовій монеті, річче право робітників і ремісників до платні і доставлених товарів, заступити змови розв'язними судами, зборонити працю дітям нижше 14 літ, звести конкуренцію за-для праці вивільнити, установити однакову платню як для жінок, так і для мужчин і зредувати часть роботи на всімь годинах.

Як бачимо, ся програма не обнимає жадань в соціально-демократичній дусі, а навіть „Лицарі праці“ з-першу відносились непрявно до робітничих товариств, котрі були організовані на основі соціалістичних засад. А в справах політики товариство не держить ся ні одного рішучого табору „Лицарі праці“ торгують ся і переговорюють то з демократами, то з республіканцями, а голосують з тимь сторожнимством, котре обіцяє користивішій уступства. Також они уважають соціалістичну організацію робітників в фаховій спілці за перестарілу і неспосібну до ведення великих суспільних рухів, коли противно свою організацію, що обнимає всі круги працюючої людности, уважають о много звершенішою.

Начерк організації „Лицарів праці“ такий: Основу становлять місцеві збори local assembly. Кожні місцеві збори, що складаються з 50 членів, высылають водпоручника на збори окружні, а знов тї уповномочують водпоручників на загальні збори, котрі становлять найвищу інстанцію. На чолі загальних зборів стоить великий майстер з п'ятьма братами і той великий майстер видає олівки і всілякі знамена. Війн відбирає і присяга водв нових членів, котрі перед вступленем носять сповнювати рідні церемонії, а відтак складати ось таку присягу: „Присягаю перед Богом, законами і конституцією повинуватись тому assembly і его піддержуватись і ні словом, ні ділом не зраджувати імені члена ордену; не відкривати чинів, котрих допустив ся член ордену будь внутрі, будь ви assembly; підпирати орден в цільмь его достоїнств і боронити, а на случай небезпечности о скільки сил причинитись, щоб прийти в поміч котрій-небудь галузі ордену і его підмогти в удержанню прав; прийти з помічю котрому-небудь членови як тому, що дає працю, так і робітникови після своїх найліпших сил, коли-б сего вимагала нужда. Коли-б я в якій-небудь спосіб нарушив святую присягу,

що єи зложив, приймаю наслідки свідомої своєї присяги на себе, як також і засуду сего assembly. Так мін Боже помози!“

Ми начеркнули суть і могутну організацію того великого товариства, щоб показати, в якій великій небезпечности находяться в сучасну хвилю Сполученій Держав. Починь страшний кризис вже звідний. Фабрика зельзничних возів Пульмана звизла за-для біжжового краху платни своимь робітникам, котрі перед двома тижнями зажадали привернення давної платні. Однак их жаданню відмовлено і тоді робітники удали ся до міщного, також по цільмь Америці розширеного фахового зв'язку зельзничних робітників. Зв'язок сполучив ся з змовою робітників Пульмана і оголосив, що не допустить ні одного воза з той фабрики до зельзничного шляху. Однак коли управи зельзничні спротивились сему, зв'язок зельзничних робітників ухвалив бойкотувати зельзничні. І так перервано рух між Сан-Франциско і Нью-Йорком, за-для чого в великих містах не стало живности.

Зв'язок зельзничних робітників хотів втягнути до змови також телеграфічну службу, щоб заповідати цільковити перерву в комунікації. За-для того в поодиноких державах прийшло до погромів, а коли управи держав не були в силі привернути ладу навіть при поміч войска, президент Клівленд велів генералови Шолфелдowi выслати майже ціль армію до загрозених країв. Так отже настає стань облоги, котрий заворушив цільою Америку, ба навіть викликав опір від правительственных властей, як се сталося в Ілінесі, де губернатор Альтерд выдвг розпорядження против постанов Клівленда.

Та от ситуація ще дужше заострилась. Великий майстер „Лицарів праці“ приступив до зв'язку зельзничних робітників і оголосив громадну змову. Мільон людей змовилося сьогодні і выступили против зельзничних підприємств. Ситуація грізна — настав день соціально-політичної судби для великої республіки північної Америки. Тепер має рішитись, котра з міщних держав в державі покаже ся сильнішою: робітничі спілки і товариство „Лицарів праці“, чи рінг зельзничних королів, котрий вже водв роки стоить на военній стопі з всіми класами населення за-для своїх зухвальних добычей, що их стягає на просторах зельзничних шляхів. І от ціль громадної змови — підмогти зельзничним робітникам і втретувати так довго, доки бажаня тых не будуть вдоволені. Тут передовсім розходиться о робітників в чикагській фабриці Пульмана, котрих число сягає до 4.000 людей. А що до их змови приступили робітники найважливіших 32 зельзнич, то розширення змови стало великою кризою для держав. Коли-ж тепер частинна змова зросла до громадної страйки, то боротьба класова загорілась ще дужше.

Говорачи тут про боротьбу класів, не можна до сих слів приміювати значіння європейско-континентального. Тут зовсім не розходиться о боротьбу праці против буржуазії, против суспільного і державного ладу в тімь зміслі, як се розуміють французькі і німьцькі соціалісти. Се не боротьба класів „судбою видічених“ против посядаючих, але се радше акт самопомочи робітників в серед-го стану против зневаженого зельзничного рінгу, против великих спекулятив, котрі водв двох десятих літ в північній Америці дають відчувати свою всемогутність і безпощадно використовують і державу і суспільність. Против тон малю, але зухвалю кліки, як центральне правительство, так і конгрес були зовсім безсилні. Вплив зельзничних рінгів навіть на кождочасний вибір президента був так великий, що они ставали рішачими чинниками вибору і все уміла вихити „своих людей“ до сенату і дому репрезентів. А не удалось имь случайно, то они — свободні водв всіх скрупулів совісті — мали ся нинішні спосібів. Президент Гарфелд, що важив ся выступити против них, упав з руки убійника і похоронив з собою пліни, котрі мали здати всемогутність великих зельзнич і обмежити их великанський прихід з латифундів.

Та не лише саму державу як державу використовували зельзничні королі, але зельзничний монополі, за-для того, що загорнув в свои руки спекуляції ґрунтовой і зельзничної, тяжко доймав фермерів, селян. Ще в перших роках після сецесійної війни селяне могли ухитити ся солідну, ліберально-консервативну основу населення Сполучених Держав. Тоді, крім кількадесятих ферм товарних і плантацій Неґров ще не було посілок латифундів. За дешеві гроші можна було одержати ґрунт і землю, бо було

всього до волі. Однак коли настала зельзнична політика і коли за часів правительства республіканської партії по-при концесії зельзничні посиділись концесії земель, тоді незміримі простори землі стали власністю зельзничних товариств, в мигь повиростали великанські ферми худоби і пшениці, продукти Америки почали засипувати Європу і так малі власителі земель, властиві фермери, стрінули з сильною конкуренцією. Надто имь годі було глядати поселеня в дощє неуправляюваних сторонах, бо земля була в міщних, майже одних руках. Тимь пояснилось ненависть фермерів до зельзничних монополістів і се причина, що фермери заснували своє товариство і стали сильною партією.

Так отже они — „Лицарі праці“, як перше симпатизували з жаданнями армії Кокеса, так і тепер выступили против зельзничного рінгу — спільного ворога. Центральне правительство демократичної республіки мусить числитись з тимь голосом, та коли поставило армію против змови, так се не против змови яко такої, але против ексцесів, убійств і рабунків голодів, що попустивши узди, руководить ся при той нагоді злочинимь інстинктом. Після телеграмів войска хоче переговорювати з змоленими і правити страйк до законних границь, однак чи се вастє ся, або чи мано переговорів так розгорілих горюжана війна з соціальним підбладом — се рішати ся в недалекій будучности.

Та як-небудь і рішати ся, одно певне, що Сполученим Державам грозить безперервна небезпечність. Не настане мир в фабриці Пульмана і союз робітничі будуть побджені, тоді вправді прийде до розв'язу, але лише на те, щоб в короткім часі на ново підняти боротьбу. А побджені робітники і „Лицарі праці“, то знов они скріплені незадоволю виступати з новими жаданнями, котрі будуть далеко глбше сягати і виключити нинішні наслідки, як виборення відносин платні для пульмановських робітників. Ні конституція, ні закони не мають застереженої охорони перед соціальною революцією. А коли наука маншестерської школи про оправдань безважливий конкуренції набере сили і конкуренційна війна справді розгоріється, тоді і закони стануть безголові, а натомисть прийде право міщного і держава буде немощна супротив дикого боротьби інтересів. Фермент стремління виродити ся в сліпу пристрасть, а сліпа пристрасть протиставить руку і забере нівечити лад суспільний і державний.

Збори Русинів в Станиславові

Скликані в цільмь зав'язання товариства взаємного кредиту відбули ся, як було заповіджено, дня 8 н. ст. липня в локалі „Рускої Бесіди“ і выпали зовсімь удачно. Се бо явилася на зборах майже вся світська інтелігенція Станиславова [тота, котра все взагалі бере участь в праці народній], відтак много з видівших мужів світських і духовних з околиць і навіть подальших сторів [з Богородчань, Тясмениць, Сьльця], далше промисловці і кільканадцять селян.

Збори отворив проф. Недзьвільський яко голова філії „Просвіти“, привітавши зборних сердечними словами. Відтак бесідник розказав історію вступних робіт. Виділя філії товариства „Просвіта“, з огляду і на економічну програму товариства, серед варад надь організацією каси позичкових по селах, для котрих уложив статут особний, зав'язав ся також гадкою — оснувати в Станиславові товариство задаткове. В той цільмь сиреснь виділя анкету абзатоків, з-мжж котрих адвокат д-р Мандичевскій обробив проект статута такого товариства. Вкінці вказав бесідник на безперечний хосен і потребу такої інституції в Станиславові.

По сій промові референт д-р Мандичевскій відчитував проект статута парграф за парграфом. По живій дискусії надь многими точками прийнято статут з кількома змінами.

З черги наступило підписуванє статута в субскрибуванє уділів. Видно було загальне одушевлення, бо зараз субскрибовано 37 уділів. Відтак субскрибувати члени вибрали для наради головою ад-гос д-ра Яхна, а секретарем проф. Кокорудза. По переведеню дискусії вибрано на-разі тільки заряд, до котрого увійшли одиголосно: д-р Мандичевскій проф. Кокорудза і кандидат нотаріальний п. Гузар, а вибір ради наданракою відложено на пізніше.

Отже початок зроблений. Зав'язане товариство, котре називає ся „Спількова каса щадлива і позичкова“, будать інтерес у всіх кругах рускої суспільности, як мжж інтелігенцію так і в кругах селян. До сего

часу приступило до Спількової каси 5 селян, а більше их обіцяло приступити, бо на-тепер не були приготовані в грошах; рівнож заявляли своє приступленє до каси много з інтелігенції станиславської, котрі на зборах не могли бути. Можна на-певно числити, що всі Русини Станиславщини, котримь економічне піддвиненє народу руского лежить щиро на серці, солідарно і без вагання приступлять до каси бодай з однимь уділом, котрий выносить 20 зр. з 2 ар. вписового. На такий уділ чей-же стати кождого священника, урядника, промисловця, ремісника і середно маючого селянина.

Вже по закнєнню зборів надбйшов телеграфічний щирий привіт від товариства „Віра“ в Перемишлі.

„Шкільна поміч“ в Бучачі.

В Бучачі зав'язало ся в перших днях липня товариство „Шкільна поміч“. Цілью сего товариства єсть уділення надору та моральної і матеріальної помочи убогій рускій молодіжї ц. к. гімназії в Бучачі. А средства осягненя тон цільї: звичайні вкладки членів, добровільні жертви добродіїв, доходи з відчитів, публічних представлень, вечерів забавних і т. п., уряджуваних на тую ціль.

Членами товариства можуть бути: спонсори, що жертвують на ціль товариства найменше 10 зр. або даток в такій вартості; звичайні, що зобов'язують ся платити на ціль товариства річно 1 зр. 20 кр.; почетні, що поклажають незвичайні заслуги для добра товариства.

Товариство уконституувало ся дня 1 н. ст. липня на загальних зборах, котрі вибрали до виділу: п. Антонія Левичконого горюжанина бучацького і почтмайстра головою, п. Волод. Кульчицького начальника ц. к. уряду поштового заступникомь голови, ц. к. нотаря і посла п. К. Телишевського секретарем, ц. к. инспектора податкового п. Ф. Колянковського бібліотекарем а о. Івана Порайка секретарем.

Зараз по уконститууваню жертвували деякі пп. з виділових на ціль товариства щедрі датки. Посол п. К. Телишевскій м'ясця вкладку по 5 зр. а оден з пп. виділових, не бажаючи виявленя свого імені, щедрі даток 25 зр.; далше адвокат д-р В. Дідюшак 10 зр., купец п. Кл. Рогозинський 5 зр., о. Т. Ковальскій парох Зубрицький 2 зр., начальник п. В. Кульчицький 5 зр.

Подаячи се до загальної відомості просимо всіх прийтелів шкільної молодіжї вступати в члени сего товариства і присылати датки для бідних учеників [на руки посла К. Телишевського]. Що до гімназії бучацької горне ся молодіжж ад всіх закуток підльських, досить навести се, що в минулому році шкільною чисела гімназія наша в чотирох класах 107 публічних учеників, а з тых третина потребує матеріальної підмоги.

НОВИНКИ.

— Час водновити передплату за третій чвертьрокь видавництва „Діла“. Просимо проте наших Вп. читателів поспішити з присланою передплатою а ще більше з вирівнюванем залеглостей, щоб заощадити і собі і намь недогідности через здержаньє высылки часописи особливо тым Вп. Читателям, котрі в пору не вирівнюють залеглостей.

— В товаристві обезпечен „Дістєр“ відбула ся дня 12 с. м. подь проводомь сов. Т. Бережанського нарада в справі основаня товариства взаємного кредиту „Дістєр“ у Львові. Мжж зборними бачили мы пословь Романчука, д-ра Савчака, Вахнянина, Рожавковського, Гурика і д-ра Короля, майже всіх членів ради управлюючих з Львова і з провинції і деяких львівських з Львова-основателів „Дістєра“. Статуту товариства вимного кредиту „Дістєр“ зборні прийняли в присутности нотаріального субститута п. Романа Бачинського і підписали списаний нимь протокол.

— Вча в Бережанах — як намь з-відтам нині телеграфують — відложив комітет [за-для розпочатих робіт у полі] на оснь. Збори задаткового товариства „Надв“ таки відбудуть ся дня 17 н. ст. липня в домі д-ра А. Чацького.

— Товариство Русинів жінок в Станиславові устроїть — як зачуваємо — в половині вересня с. р. великий вечер з тацями і з тоболом [для котрої вже дотепер призначено фантов в цільмь до півтора сотки зр.] на дохід маючого ся оснувати Інститута дівочого в Станиславові.

— Руский театр дасть в Станиславові ще два представлення: нині „Перехитрили“ на дохід будови приходства в Медусі а в неділю оперету „Гаспароне“. В Бурштині дасть в домі Гальперна на першій представленю

„Барона циганського“ вб второк 17 н. ст. липня, вб четвер 19-ого „Ой не ходи Грицю“, вб суботу 21-ого „Нечасне коханье“, вб неділю 22-ого „Пташник“, вб второк 24-ого „Рабина“, вб четвер 26-ого „Мікадо“. Маємо повну надію, що Русини зб околици підпруть нашу сцену, бо се рбчв коначна вб такім малім мѣстечку як Бурштинь.

— Ремісничка бурса буде отворена вб Народнім Дѣмѣ у Львовѣ зб початком 1894/5 шкѣльного року. Зб початку прийме совѣтъ сего институту до бурси кѣлькох питомцѣвъ, що поквѣчили зб добримъ успѣхомъ бодѣ IV-ту класу шкѣлы народнихъ и шо найменше 13 лѣтъ житя. Оня будуть учати ся ремѣсла, яке самѣ собѣ, аа згодою родичѣвъ або опѣкуницѣвъ, выберуть, а крѣмъ того буде имъ подавати ся вб годинахъ вѣльныхъ водѣ науки ремѣсла наука релігій, рускои исторіи, руского языка, сѣвну и т. ин. За науку ремѣсла буде платити дотычнымъ ремѣсникамъ Народній Дѣмъ. Влизши вѣсти будуть незабаромъ оголошені вб конкурсѣ.

— Зб Дрогобицконого пишуть намъ: Дня 12 с. м. около 11 години вб ночи навѣстили громады Добровляны, Волю Якубову и сусѣдній страшна буря зб градомъ и дощемъ. Сильный вихоръ ломивъ дерева, повывалавъ збѣже а злива и градъ величины волоскоа горѣха знищили всѣ засѣвы на поля. Очамъ представляе ся страшный видъ. Люде ходять по полю, плачуть и домлять руки зб роспуки, що прийдѣ имъ голодовоа смертію ганути, бо треба знати, що сей перединовокъ дуже тяжкій для нашихъ селянъ... се вже четвертый рѣкъ неурожаю!

— Холера. Wiener Abend-Post доносить: Дня 11 н. ст. липня було вб повѣтѣ зальщичкѣмъ вб громадѣ Зальщички 10 новыхъ случѣвъ занедужаня на холеру, а сѣмъ случѣвъ смерти; вб Зальщичкахъ старыхъ занедужали двѣ особы. — Вб повѣтѣ гусятинскѣмъ занедужала одна особа вб Гусятинѣ, а вб борщѣвскѣмъ повѣтѣ подужали двѣ особы вб Устьѣ епископскѣмъ.

— Рада громадска мѣсточка Угнова ухвалила выказати подяку членови выдѣлу краєвого Тад. Романовичеву и краєвому инспектору промисловому Арнульфови Навратилеву за підпиравѣ домового промыслу вб Угновѣ, а особливо за підпиранье истинуючи вб Угновѣ фавовои школы певскаи.

— Страйкъ фіакрѣвъ. Львѣвскій фіакры устроюють на завтра страйкъ. Причиною страйку мае бути се, що поліція карае дуже строго вѣзничѣвъ, если беруть вышій цѣны водѣ приписанныхъ тарифою за вѣзду на выставу.

— Вб справѣ льокальной зельзницѣ Львѣв-Яновѣ выдало львѣвскѣ намістництво такій едиктъ: „П. к. намістництво подае симъ до загалнаго вѣдомости, що зложена зб порученя министерства торговлѣ зб дня 16 червня 1894 р. ч. 22.756 реамбуляційна комісія, вглядно розпоряджена ревизіи трасы и стаційна комісія, а такожѣ експроприаційна розправа для проектованои галицкой вѣдочной банкомъ вб сибѣлѣ зб г.р. Вильг. Сѣминьскимъ-Левичимъ льокальной зельзницѣ водѣ стацій Львѣв-Клепарѣвъ (при зельзницѣ Львѣв-Бѣлзецъ) до Янова, водѣтакъ зб двѣрца державныхъ зельзницѣ у Львовѣ до маючои побудувати ся коло костела св. Анны у Львовѣ стація — водбуде ся дня 6 серпня с. р. вб Клепарѣвѣ и Ряснѣ польскѣй; дня 7 серпня с. р. вб Ряснѣ рускѣй. Карачинѣвъ, Козичахъ и Домажири; дня 8 с. р. вб Ямелѣ, Страдѣ и Зальсѣ, а дня 9 серпня с. р. у Львовѣ. Выказы земель, що мають ужити ся на ту цѣль, будутъ выложенъ разомъ зб планами на 14 дѣвъ водбѣвно до §. 14 закона зб дня 18 лютого 1878 р. (В. з. д. ч. 30) до перегляду вб дотычныхъ громадскихъ урядѣхъ и канцеляріяхъ настоятельствъ двѣрскихъ обшарѣвъ, вглядно вб маістратѣ мѣста Львова. Замѣты противъ наміренои експроприаційи явъ и противъ проекту будовы вѣззачѣвъ, могутъ бути внесенѣ до 14 дѣвъ до маістрату мѣста Львова, до старостѣвъ у Львовѣ и вб Городку, або такожѣ при комісіи.“

— Зб Тернополя пишуть, що тамошня каса ошадности роздѣлила кѣлька нагородѣ для особѣвъ, що причинили ся до выкрытия виновника зѣвѣстной крадежи квоты 24.800 ар. И такъ инспекторъ мѣскаи поліціи, Скульскій, одер-

жавъ 300 ар., Текля Глясъ, що помогла своимъ збѣззаннями до выслѣдженя злодѣя, дѣстала 250 ар., кшаралеви поліціи Самборскому признаю 75 ар., ключникови вб арѣштѣ судовѣмъ 50 ар. и дѣстариѣви, що бувъ протоколянтѣмъ при згаданѣмъ слѣдствѣ судовѣмъ 25 ар. — Дня 9 н. ст. липня водбувъ ся похоронъ покусаеного скаженимъ псомъ драгона, а оноады похоронено и коновала, котрый такожѣ померъ вб Тернополѣ. Якъ зѣвѣстно, мавъ вѣтъ бути высланный до шпиталю вб Будапѣштѣ, але шо дѣстать сильнѣ напады недуги, то его й не высылано, бо вылѣченье було вже неможливѣ.

— Вб справѣ Іосифа Шельонга, ученика арештованого оноады вб Тернополѣ, доносить зб-водѣтакъ, шо вѣстъ, немѣвъ бы при ревизіи найдено тайну прасу друкарску и черенки, неправдава. Вб дѣйствости найдено лише два валки и пѣвъ склянки пороку.

— Дирекція почтъ оповѣщуе: Буря, котра лютила ся надъ мѣстомъ дня 12 с. м. около 11-ои години вб ночи, ушкодила болѣе якъ пятьдесятъ лѣній телефоничныхъ. Громы знищили вб околици рѣгачокъ Лычаковскои и Гордецкои кѣлькадесятъ стѣвѣвъ телефоничныхъ и выключили перерву руку кѣлькадесятѣхъ стацій абаонаментовыхъ. Дирекція почтъ и телеграфѣвъ зарядила сейчасъ направи ушкоджѣныхъ лѣній и приведе ихъ до трѣхъ дѣвъ цѣлковито до ладу.

— Збѣзъ членѣвъ польского товариства педагогичного, шо розпочавъ нынѣ свои обрады естъ дуже численны. Оноады вечеромъ и вчѣра прабуло до 1200 учителей и учительокъ зб усѣхъ сторѣвъ краю. Комитетъ помѣститъ учителей вб школѣ им. Мицкевича, учительки вб школѣ выдѣловѣй им. Ядвиги.

— Градъ. Зб Шматкова, вб повѣтѣ сокальскѣмъ, доносить, шо дня 10 н. ст. липня поплудни навѣстила тамошня охрестѣность туча зб градомъ. Вода позаливала луги и позрывала мосты. Найболѣшю шкоду наробивъ градъ, оособливо вб озиминѣ. Люде вб розпуцѣ, бо се вже другій рѣкъ такій лихій. Тамтого року все погинуло, сего-жѣ року и слѣта и градъ знищили засѣвы.

— Д-ръ Витовдъ Баревичъ професоръ гимназіи вб Дрогобичѣ, сынъ пок. о. Томы Баревича, просить насъ (вб писемѣ писанѣмъ по польскѣй) зазначити зб огляду на посмертну вѣстку дотыкаючу отця его, шо: 1) не отецъ его старавъ ся о посаду у Бѣзунѣвъ вб Хирѣвъ, але Бѣзунты старались о его вѣтця; 2) шо отецъ его умеръ на лонѣ родины, отже родина его не опустила.

— Буковинскій Поляки выслали депутацію до новоименованого президента краю г.р. Гоєса. Предсѣдатель буковинского „кола польского“ бар. Ив. Капрі зложивъ именѣмъ депутаціи заяву льокальности и высказавъ бажанье буковинскихъ Поляковѣвъ, именѣмъ, чтобы вб школахъ, де естъ болѣе польскихъ дѣтей, учѣно языка польского. Г.р. Гоєсъ водбѣвѣвъ прихильно и обѣщавъ займатися елементомъ польскимъ на Буковинѣ.

— Д-ръ Іосифъ Альфредъ Гайльсбергъ, одинъ зб найвызначнѣйшихъ послѣвъ сторонництва нѣмецкои лѣвицѣ въ австрійскѣй радѣ державѣ и членъ еи заряду, померъ, якъ мы вчѣра коротко згадали, на ударъ сердцевый. Гайльсбергъ уродивъ ся вб роцѣ 1840 у Вѣднѣ, поквѣчивъ студіи медичны и правничѣ въ университетѣ вѣдѣнскѣмъ и одержавъ степенъ доктора правѣвъ. Вб роцѣ 1870 одержавъ мандатъ до стирійского сойму зб мѣстѣ Фронляйтѣнъ и Файстрицѣ. До парламенту выбранъ его 1873 року зб мѣскаго округа Брукъ надъ Муромъ; водѣ того часу выбрано его все вб томѣ окрузѣ. Вб борбахъ парламентарныхъ добувъ собѣ Гайльсбергъ неважкоа одно зб першихъ мѣстѣ. Бувъ власне проводникомъ клубу нѣмецкого вб палатѣ послѣвъ, коа по роцѣ 1880 зливъ ся клубъ нѣмецкій зб сполученоу лѣвицею. Выбраний членѣмъ заряду сполученои партіи, задержавъ се достоинство ажѣ до смерти. Гайльсбергъ бувъ довгий часъ членѣмъ стирійского выдѣлу краєвого и належавъ до стирійской рады зельзничои. Д-ръ Гайльсбергъ терпѣвъ вже водѣ довшого часу на періодичный болѣзнь головы, а лѣкарѣ приписували се перетяженю работою и власне вб день смерти

мавъ Гайльсбергъ на ихъ порученье выхѣхати до Штѣттинѣ на довгий водпочинокъ. Атакѣ, шо наступивъ о 11-ѣй годинѣ вб ночи, бувъ такъ наглый, шо всяка помѣчь хочѣ скоро, показала ся безуспѣшною. Похоронъ водбувъ ся вчѣра у Вѣднѣ.

— Министеръ скарбу поручивъ управу краєвои дирекціи скарбу на Буковинѣ г.р. Гоєсови. Зб той нагоды пише червовецка Gazeta Polska: Досѣ бувъ все презесомъ дирекціи скарбовои президентъ краю и лише за сумнои памяти управы бар. Краєса мусѣвъ министеръ скарбу поручити агѣвды скарбовѣй выключно директорѣви Вайтговѣ, шо вышло на шкоду суспѣльности. Тепѣршнимъ зарядженѣмъ привѣрено нормальне водношенье власти и естъ надѣя, шо на Буковинѣ перестанѣ правити шруба податкова довѣльно и самовѣльно.

— Землетрясенье вб Царгородѣ. Дня 11 н. ст. липня дадо ся чути сильне трясенье землѣ вб Царгородѣ. Всѣ дома задрожали, якъ корабль киданъ вѣтромъ. Лѣдѣе всѣхъ мешканцѣвъ повывѣхати зб домиѣвъ, наступило другѣ потрясенье рѣвно сильне, а водѣтакъ завалило ся богато домиѣвъ. Всѣ улицы заповнили ся людьми, кождый бѣтъ, чтобы чимъ скорѣе дѣстатися на отвертый простѣръ. Будки и склѣпы позамыкано вб одной хвалѣ. Коло биржи на Галатѣ заваливъ ся одинъ дѣмъ и погребавъ вб своихъ розвалинахъ всѣхъ мешканцѣвъ. Поперевертанъ стѣвѣвъ телеграфичной спиналя комунікацію на улицахъ. Цѣле населѣнье царгородске розтаборило ся подѣ голымъ небомъ. Министеръ поліціи управлявъ личѣо акцію ратунковую. Богато мінарѣтовъ и домиѣвъ повалило ся. Число убитыхъ особѣвъ доходить до 200.

— Огнѣ. Дня 12 с. м. погорѣло вб Пѣдднѣ-стринахъ коло Ходорова 5 господарѣвъ. Причиною огню недослѣдженѣ. На щастье всѣ господарѣ були заасекурованѣ.

— Дрѣбнѣй вѣсти. Намѣстникъ г.р. Бадѣні выхѣвъ за водпусткою до Буєка и перебудѣ тамъ до 16 н. ст. серпня. — Командантъ львѣвского корпуса кн. Виндштрѣцъ выхѣдѣвъ сими днями до Калуща, чтобы оглянути терѣнъ маневрѣвъ, шо мають водбуть ся сего року вб окрѣстности сего мѣста. — Нова стація телеграфична отворена зб днѣмъ 10 н. ст. липня вб Долинахъ, чешанѣвского повѣта.

— Зб нинѣшнимъ числомъ „Дѣла“ розсылаемо цѣнникъ вѣдѣнского магазину Au Laitre Е. М. Бернфельда.

Посмертний — ̶ — оповѣстки.

О. Теофілъ Билиньскій, парохъ вб Стрѣльскахъ, борбѣного деканата, упокоивъ ся по довгий недугѣ вб 55-ѣмъ роцѣ житя а 27-ѣмъ священства.

О. Иванъ Андалевичъ, парохъ вб Кукизовѣ, упокоивъ ся вб 73 роцѣ житя а 47 священства, захѣхавши до дому дочкѣ своѣи вб Боринѣ.

Телеграммы „Дѣла“

Вѣдѣнь 14 липня. Вѣстъ про водѣдѣныи російской ескадры вб австрійскихъ пристаняхъ не оправдѣе. — Вб Пильнѣ арештовано три особы подозрѣныи о участѣ [?] вб убійствѣ Карнота. — Царь привхѣвъ вчѣра до Ишлю.

Загребъ 14 липня. Вчѣра отворено хорватскій соймъ, а президентъ посвятивъ теплу згадку Карнотови.

Линцъ 14 липня. Арештовано якогось Сальветера, при котромъ найдено паперы доказуючы его зносинѣ зб анархистами вб Парижѣ и Лондонѣ.

Будапѣштъ 14 липня. Корольвска курія водкинула зажалѣнье неважности за судѣныхъ Румунѣвъ вб колошварскѣй процѣсѣ.

Бѣлградъ 14 липня. Миланъ опускае

Сербію до осени. Говорять про кризу кабінету. Министеръ скарбу Петровичъ мае зложити новѣ министерство.

Софія 14 липня. Собраніе буде розвѣзанѣ. Новѣ выборы вб вересни.

Марсилья 14 липня. Италійскій анархисты хотѣли высадити вб воздухѣ италійскій консулятъ, бо помагавъ французскѣмъ властямъ выгнати италійскихъ анархистѣвъ.

Берлинъ 14 липня. Вб Петербургѣ арештовано студента Поляка, котрый при помочи бомбы готовивъ замахѣ на царя.

Парижъ 14 липня. Полиція одержала вѣстъ, шо заграничній анархисты задумали высадити вб воздухѣ публичной будинки вб Парижѣ. Заряджено средства остороги.

Лондонъ 14 липня. Японѣ приймѣвъ посередництво Англіи вб спорѣ зб Хинами о Корею.

Новый Йоркъ 14 липня. Провѣдникъ страйку Дебъзъ заявивъ, шо стрейкъ зельзничныхъ робѣтничѣвъ уквѣченъ.

Переписка Редакціи и Администрации.

— Вл. Ю. Пан. вб На. Добре и просимо бути спокойнымъ. — Вл. Т. Мор. вб Вит. Одержали 16 ар. и выписали на рахунокъ передплатѣ а Пропінація не вылатила бо не ма печати на квітѣ.

Надоболане.

Супротивъ безнастанныхъ поголосокъ о до-рождѣннѣ, подорожно артикулѣвъ пожныи а вѣ слѣдѣ за тымъ о поднесено цѣнѣ вб многихъ реставраціяхъ, мае честь повѣдомити, шо поробиши водбѣвѣдній стараня на довго передѣ сезономъ выставовымъ, могу моихъ гостей приймати на давнихъ условинахъ, та шо вѣ подвышенье цѣнѣ, нѣ зменшенье порцій не мае тепѣрѣ мѣсца вб мойи реставраціи, анѣ не буде мати мѣсца за цѣлый часъ выставки. 232 б—?

Зб поважанѣмъ

Нафтула ТЕПФЕРЪ

реставраторъ, у Львовѣ, при ул. Трибунальскѣй.

Специалистъ недугъ ушей, носа и горла

Д-ръ І. Райнгольдъ

мѣшка тепѣрѣ

при улици Ягйлоньскѣй ч. 2

и ординуе водѣ 10—12-ои передѣ и водѣ 3—5-ои го-динѣ поплудни. 235 13—15

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

оптикъ и механикъ „подѣ Копрерникѣмъ“, Львовѣ, площа св. Духа (ул. Театральна ч. 6 противъ головнои одѣау) поручае у великомъ выборѣ и по найдѣшев-шихъ цѣнахъ: окуляры, цѣперы, лорнеты, бинокль, да-лекогиды, барометры, аерометры, микроскопы, люпы, компасы, райспитѣ, аэты мѣрильнѣ, цѣнки, сѣбѣль, манометры, и т. п. Устроены звѣдѣльи электрѣчныхъ. Всѣхъ наравѣ выготвлюють ся найскорѣе и найдѣшевѣе. — Замовляе вб провинціи выготвлюють ся точно. 4182

Найчистѣйша алькалична ВОДА щавова

наилѣпшій напитокъ діететичный и покрѣ-пляющій выпробованый при нежитѣ желудка и кипокѣ, при недугахъ нѣрокѣ и мѣхура, поручае ся найвызначнѣйшими лѣкарями яко успѣшне помѣчне средство при лѣченю во-доу карльсбадскоу и нышними, якъ такожѣ яко позѣвѣше лѣченье по тыхъ-же. (VII.)

Важне **Признано**
для кождоу гос- **яко найлѣпшій**
подинѣ **до**
и матери! **кавы!**

Le Kneipp

Катрайнера Кнайповска солодова нава
есть единковоа зб смакомъ и заакомъ правдѣномъ кавы вб зер-
нятахъ. Зб початку додае ся еи до кавы одну третину, водѣтакъ
половину и болѣше.

Катрайнера Кнайповска солодова нава
есть длятого такожѣ вб ужитю найсамѣйшимъ и найдѣшев-
шимъ додаткомъ до кавы, и зноситъ такожѣ еи шкѣдній здоро-
влю наслѣдѣи.

Катрайнера Кнайповска солодова нава
выроблюе ся тепѣрѣ такъ знаменито, шо можна еи зб кавоу
разомъ молотѣи и приладжувати на кождый способъ.

Катрайнера Кнайповска солодова нава
поручае ся выразно лѣкарскими повагами, бо мае вб собѣ при-
кметы, котрыхъ досѣ уживаніи сурогаты кавы нѣкоа не мо-
жеть осягнути. 4975 13 24

Катрайнера Кнайповска солодова нава
навьѣт еи чистою не ся естъ дуже водбѣвноа и здорова для
женщѣвъ, дѣтей, нед кровныхъ, недужихъ на желудокъ и нервы.

Дѣстатѣ можна всюды — 1/2 клѣ. 25 кр.

Бачнѣсть! Треба купувати лише **Катрайнеръ!**
зб портретомъ о. Кнайпа и зб именѣмъ

LE GRIFFON
PRAWDZIWY FRANCUSKI PAPIER

NAJLEPSZY
NAJPOSZUKANISZY
NAJBARDZIEJ SŁUŻĄCY ZDROWIU
CYGARETOWY PAPIER

STRZEC SIĘ PRZED WSZELKIMI NAŚLIADOWANIAMI.

ZWAZAĆ NA MARKĘ

4975 41—62

Ножицы рѣзного рода приймае до
направы и цѣлкомъ новѣй продаѣ
ИВАНЪ ДЯВРУКЪ
ножѣвникъ у Львовѣ ул. Бѣимѣвъ ч. 3.
Цѣнники даромъ.

Tinct. capsici compos.
(Pain Expeller),
приладжена вб аптецѣ Рѣ-
тера, Прага,
загално зѣвѣстѣе, заго-
дѣе болѣе втиравье, мож-
но дѣстатѣ по цѣнѣ 1-20
ар. 70 кр. и 40 кр. за
фляшку майже вб кождѣй
аптецѣ При закуп-
кѣ треба бути дуже обережнимъ
и треба брати фляшки лише вб
охоронноу маркою „мотѣва“ яко
4928 правдѣи
Центральна розсылка.
Рѣтера аптека п. Зол. Львовѣ, Прага.

Водѣ давня зѣвѣстный зб своей доброты и за-
паху правдѣи
РОССИЙСКИЙ ЧАЙ
вб торговлѣ
В. АДАМОВИЧА
вб БРОДАХЪ

фунтъ дуже доброго . . . . . ар. 1-40
фунтъ найлѣпшого ориѣи, опакованъ зр 2-50
фунтъ „Имперіаль“ царскѣмъ . . . ар. 3-50
фунтъ высѣвокъ зб найлѣпшѣмъ чаѣвъ зр. 1-20
каза „Сіріусъ“ франко 5 кѣльо . . . ар. 9-50

4861 81—104

Рік заснована 1837.

ПОСТЕЛЬ власного виробу

акт

Нолды, Матрацы, Подушки, Свинники и Вклады пружинной

Полотна, Шторове бязе, Шифоны, Ширинги, Бязе мужеске, Хусточки до носу, Пальчохы, Окарпачки, и Бязе трикотаже

найдешевше вь магазинѣ

І. Дрекслера и Сыновѣ

площа Капітульна ч. 2.

Цѣнники и пробки на жаданье. 180 3-3

Рік заснована 1837.

По значно зниженихъ цѣнахъ випродажъ всякихъ товарѣвъ блаватныхъ зъ причини замкнення торговлѣ въ магазинѣ **Кароля Матяса** перше **Вильгельма Сидора** площа Марійска ч. 4. Львѣвъ. 250 4-24

Важне для Пань!

По умѣреныхъ цѣнахъ на кожну мѣру продає ся форми на станики, плащики, пальтоты, шапферики и т. д. Приймає ся до крою цѣль суцѣй а на жаданье до застрѣгиваня и випробованя цѣль суцѣй на найточнѣйшомъ выконанѣ. 72 37-?

Лише за 10 зр. въ 12 лѣтнихъ выучує ся подѣ гарантією крою французского.

ЕВГЕНІЯ ВЕКЕРОВНА

Львѣвъ ул. Сингустска ч. 21. Ц. поверхъ коло старон почты.

Вѣдъ року 1868

БЕРГЕРА ЛѢЧНИЧЕ

МЫЛО СМОЛЯНЕ

выпробоване на клінікахъ и многими практичными лѣкарями уживає ся не лише въ Австро-Угорщинѣ, але такожъ и въ Нѣмеччинѣ, Франціи, Россіи, на островѣ Балканскомъ, въ Швейцаріи и т. д. на недуги шкурныи, особливо противъ

Выкидѣвъ шкурныхъ розного рода

зъ найдѣйшимъ успѣхомъ. Дѣланье Бергерова мыла смоляного яко гігіеничного средства до усуненя перхлѣвъ, до чищення и дезинсекціи шкуръ есть рѣшюче затално признане. Бергера мыло смоляне мав 40%, смолы деревной и рознѣвъ ся значно вѣдъ всѣхъ пишнихъ родѣвъ мыла смоляного въ торговлѣ. — За дѣла охороны передъ фальшованиемъ треба жадати выразно Бергера мыла смоляного и уважати на побѣхъ помѣщенъ знакъ охоронный.

Въ упертыхъ недугахъ шкурныхъ уживає ся замѣсть мыла смоляного успѣшно

Бергера лѣчничого мыла смоляно-сѣрчаного.

Яко лагодѣйше мыло смоляне до усуненя всякой нечистоты шкурны

на выгиды шкурны и на головѣ у дѣтей, такожъ яко незрѣванне мыло до мытѣ и купелѣвъ для щоденного ужитку служить, обѣймає 35%, глицерину и пахуче

Бергера глицеринове мыло смоляне.

Цѣна штуки кождого рода 35 кр. вразѣ зъ брошурою.

Зъ пишнихъ родѣвъ мыла Бергера поручає ся слѣдуючій заслугуючій на увагу: Мыло бензоове для чѣстности шкурны; мыло бораксове противъ прищѣвъ; мыло карболове до выгидженя шкурны и знакъѣвъ по вѣсѣ и яко мыло дезинсекційне; Бергера мыло до купелѣвъ зъ емериковыхъ пишлѣвъ и также мыло туалетное. Бергера мыло для дѣтей, для маленькихъ дѣтей (25 кр.); мыло ихтиолове на червѣнѣсть лица; мыло веснянкове дуже успѣшно; мыло танинове противъ прѣтѣ ногѣ и выпаданя волосѣ; мыло до зубѣвъ, найдѣйше средство чищення зубѣвъ. Що до пишнихъ родѣвъ мыла Бергера звертаємо увагу на броштуру. Треба жадати мыла Бергера, бо истинноу наслѣдованя безъ успѣху.

Мѣсца продажѣ для Львова въ антикахъ пп.: І. Байзера, Г. Блюменфельда, А. Лазовского, К. Миколаша, З. Рукера, Г. Склепиньского, Везюровского, д-ра Зарицкого. Дальше у всѣхъ антикахъ въ Бродяхъ, Бережанахъ, Драгобичи, Коломыи, Краковѣ, Перемишлѣ, Рашевѣ, Сѣмбѣрѣ, Станиславѣ, Стрию, Тернополѣ, Тарновѣ и по большій части у всѣхъ антикахъ Галичины. 95 11-24

УЧИТЕЛЬ

органъ руского товариства педагогичного, дво тыжневиный педагогично-научный, выходитъ вѣдъ І. червня 1899 г. у Львовѣ ул. Вороньска ч. 2. Предплата на цѣльнѣйшій рѣкъ 3 зр., на повѣтъ року 1 60 кр. на чверть року 1 зр.

КАРПАТСКІЙ КОСЫ МІЩЕРА ВЪ ПОЧТОВЫХЪ ПАЧКАХЪ

Правдивѣй тѣлько зъ такимъ Правдивѣй охороннымъ знакомъ.

есть въ цѣльнѣйшій довготѣ однаково гартована: она така зручна и легка, такъ легкѣно бере и такъ довго не притуплює ся, що въ тѣмъ выгидѣ пѣнка коса на свѣтѣ нашѣй не дорѣвана.

Тѣ косы споруджують зъ подвойно чищеною, сѣрблѣстою стали, на котру перетоплюють въ сумѣшъ руду найблагороднѣйшихъ металѣвъ. Незрѣванна досконалость сѣи стали полягає въ тѣмъ, що она при своѣй незычайной твердости е дуже гнучка и даєть ся безъ наименшого труда ковати.

Кожда наша коса, одна въ одну е гарно выгнута, тривка, сильно выпрямлена и выгнѣчаста. Вѣстре заосмотрѣне острѣмъ наклѣнкомъ, що вѣдъ конца до конца е однаково тонкій, вѣдъ конца до конца однаково широкій. Люди, котры на косахъ розумѣють ся, познають по тѣмъ власне, що коса е всюды однаково тверда и гнучка.

Клепачи косу досѣтъ разѣ на пару дѣтъ, вѣстре притуплює ся такъ помалу и такъ незначно, что разѣ его поостриати, можна перейти зъ косою набезпечно 100, а навѣтъ 130 кроковѣ, хочъ бы пришло ся косити и найтѣвѣдшѣу горѣску хопу, або найгустѣйшу пеняку.

Завдяки тѣмъ вѣсѣмъ прикметамъ карпатска коса Мѣщера зрѣбѣтъ въ троє, въ четверо тѣлько, что перша лѣпша краєва чи загранична коса, а господаръ що собѣ такую косу саравитъ зыскає на дорогѣмъ часѣ, здоровлѣи и грошехъ, якѣ по части выкидає не за косу, а за кавалокъ бляхи.

Карпатскіи косы Мѣщера можна такожъ точити, такъ, що ихъ тогдѣ и клепати не треба. Наостренѣи и бляху перетнутѣ, а не выщерблять ся. Де косятъ на выпередки, тамъ лишь той выпередитъ другѣхъ, въ кого е наша коса.

Всякому, хто въ насѣ купує, мы ручимо вѣжѣ за те, що всѣ нашѣ косы, одна въ одну, е тѣмъ, якѣ мы ихъ тутки описали.

Достати въ насѣ можна рѣжнѣ косы, такѣ, якихъ де уживають и такой довготы, яка кому сподобасѣ по слѣдуючихъ цѣнахъ:

Довгота косы зъ ручкою	60	65	70	75	80	85	90	95	100	105	цѣм.
Косиує	1-105	110	120	130	140	150	160	175	190		зр а в.
На 5 клѣр иде	14	13	11	10	9	8	7	6	6	5	вѣсѣ

За вѣдновѣдний Карпатскій брусокъ, платѣтъ ся 15 кр., за молотокъ 1 зр.

Косы посылаємо заразѣ вѣдворотною почтою, але тѣлько за готовѣ грошѣ, або за послѣплатою (Nachnahme.) Почту оплачуємо самѣи, чилячи собѣ за те, коли посылка не важитъ болѣше якѣ 5 катр. тѣлько 30 кр. Кто бере вѣдрау 10 косѣ платѣтъ за почту 15 кр., а хто возьме 20 косѣ вѣдрау, за того мы почту оплачуємо самѣи.

Писати до насѣ можна по якому хто хоче або вмѣе.

Коли въ насѣ замовитъ кѣлька або кѣлькамацѣтъ господарѣвъ разомъ, мы прилѣбѣло мона кождѣй косѣ картку, де написано для кого косаи ризначена. 190 11-14

МЕДЛІНГСКА

ФАБРИКА ОБУВИ

ЛВѢВЪ

УЛ. СИНГУСТСКА 7.6.

поручає свой вайбѣльшій складъ въ цѣльнѣйшій монархіи для мужчинѣвъ, панѣвъ и дѣтей по постоѣннихъ цѣнахъ фабричныхъ, вытѣпѣннихъ на подошвахъ; безъ конкуренціи. 77 13-50

КАРТЫ ВЪЗДЫ

до Пѣвнѣчной Америки

Нѣдерландско-Америкѣнскѣмъ товариствѣ пароходной плавбы.

I Kolowratring 9

IV Weyringergasse 7 а

Щоденна експедиція зъ Вѣдѣна.

23-52

Поясненя бесплатно.

1

ДЕНТИСТЪ

Д-ръ В. Качоровскій

бывшій ученикъ берлинской школы, перенѣсши свое довголѣтне

Заведѣнье дентистичное

зъ Вѣдѣна до Львова, ординує при ул. Сингустскѣй ч. 23 (стара почта) партерѣ вѣдъ години 9-1 передѣ и вѣдъ 2-5 по полудни. Въ недѣлѣ и свѣта вѣдъ години 9 12 передиполуднемъ. Для убѣдѣнѣхъ недужныхъ що день амбулаторія вѣдъ години 8-9 передиполуднемъ.

До Вповажаной Публики, що оглядає теперѣшну

ВЫСТАВУ КРАЄВУ

Зъ огляду на великій приплывъ Вп. Публики и зъ огляду на то, що мы порѣбили великій и дуже користѣй купна, можемо низше вычисленѣи товары, доки выстане припасѣвъ, продавати по такихъ цѣнахъ, а именно:

10.000 пѣвнѣжовыхъ парасолькохъ Entonscas по 1-30, 1-50, 1-75 и выше.

4000 шовковыхъ парасолькохъ по 3-50, 4-450 и выше.

2000 штукъ модныхъ весняныхъ и лѣтнихъ блузокъ, фасонѣвъ найновѣйшѣй по 1-80, 2-50, 3 и в.

2000 цѣлкомъ модныхъ Cases (намитки манталѣкѣ) по 2-50, 3, 3-50 и выше.

1000 талькохъ до пороку и дошу по 1-20, 1-50, 2-35 и выше.

Конфекція для дѣтей.

4000 наймоднѣйшихъ одягѣвъ весняныхъ и лѣтнихъ по 1-50, 2, 2-50, 3 и выше.

1500 модныхъ плащикѣвъ у всѣхъ величинахъ по 3, 3-50, 4, 5 и выше.

Спеціальнѣи новостѣи у стяжкахъ, коронкахъ, вѣалькахъ, капелюхахъ дамскихъ и дѣтскихъ, рѣканичѣхъ гласѣ, данѣснихъ, вѣвняныхъ и шовковыхъ, хусткахъ, панчохѣхъ, парасолькахъ и парасолькахъ, блузахъ, шовковыхъ, вѣвняныхъ, сѣтиновѣхъ и до прѣя. шляфкахъ, неплѣжахъ, капелюхахъ огородовѣхъ и костюмахъ огородовѣхъ надѣбѣли власне у великой скѣбѣности и доповняють ся що день.

Осѣбѣлишва гуртовна продажѣ принагѣдѣна

въ вѣдѣлѣ занавѣсъ, капѣ и килимѣвъ.

5000 капѣ на столѣ по 75, 1-20, 1-90, 2-50.

4000 капѣ на лѣжкѣ по 2, 2-50, 3, 3-50, 4.

500 великихъ капѣ на столѣ и лѣжкѣ, даючихъ ужитѣи ся на обѣ стороны (вырѣбъ килимѣвъ) по 1-90, 2-50, 4, 5.

300 гарнитурѣвъ „Lounge“ на лѣжкѣ, складаючихъ ся зъ двѣохъ капѣ на лѣжкѣ и 1 на столѣ, тканыхъ, не друкованыхъ, всѣ три штуки 5 зр.

300 гарнитурѣвъ „Bouquet“, тканыхъ, складаючихъ ся зъ 2 капѣ на лѣжкѣ, 1 на столѣ, всѣ три штуки разомъ 6 зр., 8, 9 и выше.

3000 штукъ занавѣсъ въ розныхъ краскахъ по 95, 1-20, 1-50, 2 и выше.

900 парѣ занавѣсъ коронковѣхъ, складаючихъ ся все зъ 2 частей 1-25, 1-50, 2 и выше.

10.000 фантазийныхъ таблѣтокъ (видѣмѣвый вырѣбъ) по 28 штукѣ.

300 кождѣвъ зъ новѣшого атласу у всѣхъ краскахъ 5-50, 6-50.

200 правдивѣхъ кождѣвъ подорожнѣхъ (6ѣра) 2 метры довгихъ по 3-50, 4-50, 5-15, 6-75.

1000 кождѣвъ елянѣловѣхъ въ найдѣйшѣмъ родѣ 2 метры довгихъ по 3-80, 3-50.

500 диванѣкохъ подѣ и надѣ лѣжкѣ по 1-50 и 2, стрѣженѣи по 2-50, 3 и выше.

300 диванѣвъ на стѣну зъ перѣсимъ десенѣмъ въ цѣвѣи або еиуры по зр. 4, 5, 6, 6-50 и выше.

80 диванѣвъ сѣльоновѣхъ и церковныхъ передѣ прѣстѣлъ 3 метры довгихъ, стрѣженѣхъ 30 зр.

200 диванѣвъ до 4-дѣленѣ 2-50 3 мет. вел. до 6 зр.

300 диванѣвъ пѣвсѣльоновѣхъ 6-25, 7 и выше.

1000 останѣвъ хѣдѣнѣкохъ 8-10 метрѣвъ зр. 2-50 и выше.

400 правдивѣхъ, довгихъ хѣнѣскихъ шкурѣвъ, вѣвчѣхъ, природныхъ 5-50; шкурѣи Ангора 2 и 3-50.

Дѣрѣи до подорожѣ 3-50, 5, 6 зъ имѣтѣиѣи шкурѣи тигра 7-50 и выше.

Диванѣи сѣльонѣи у всѣхъ розмѣрахъ по 5 1/2 метра довжинѣи; портѣри и занавѣсъ коронковѣи ажъ до найдѣйшихъ сорѣтѣвъ.

Всякѣи зъ провинціи надѣмѣланѣи поручѣи позарѣдѣжує ся найсѣнѣстѣйше и найскорѣше.

Зъ глѣбѣкимъ поважанѣмъ

Зарядѣ магазину AU LOUVRE

у Львѣвѣ, площа Капітульна ч. 3.

4895 92-?

Жадайте лише „ЗАХЕРЛІНА“

бо то средство, що дѣлає найскорѣше и найпѣвнѣйше

Убиваючи всѣ роды насѣкомыхъ.

Що може лѣпше промавлѣати за его недостижимою силою и добротою, якѣ не успѣхъ его нечу-аного розширенѣя, въ наслѣдокъ чого нема такого другого средства, котрого вѣдѣбѣту не перевѣсывавъ бы „ЗАХЕРЛІНЪ“ бѣдай десятки разѣвъ.

Однако жадайте все запечатанѣи флашки и лише зъ написѣмъ „ЗАХЕРЛІНЪ“. Всѣи ише то безвартѣе наслѣдуванье.

Флашки коштують: 15, 30, 50 кр. 1 зр. 2 зр., машинки до розсыпуваня 30 кр.

Склады вѣюды тамъ, де вывѣшенѣи плякаты Захерліна.

90 7-8

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и рускихъ святъ) о 5-ой годины по полудни. Литературный додатокъ „Вѣстника“ напечатанъ въ „Дѣлѣ“ выходитъ во вторникъ, а во вторникъ и пятницу на перекрѣну рахунокъ зъ „Дѣломъ“.

Передплату и нисераты принимаютъ: у Львовѣ Администратія „Дѣла“ ул. Баторія 24, Центральное бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Карола Людвика 9. у Вѣднѣ: M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek, I. Wollzeile 8; Oppel, I. Stubenbastei 2, J. Danneberg, I. Wollzeile 19. Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Comp. Въ Пештѣ: E. Mistrachy V. Bez. Akademischegasse 6.

Передплата на „Дѣло“ и належность за нисераты платитъ у Львовѣ.

Передплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ въ Австрію:

на цѣлый рокъ . . . 18 зр. на цѣлый рокъ . . . 24 зр.
на полъ року . . . 9 зр. на полъ року . . . 12 зр.
на четверть року . . . 4 зр. 50 кр. на четверть року . . . 6 зр.
на місяць . . . 1 зр. 50 кр.

у Львовѣ:

на цѣлый рокъ . . . 16 зр. на полъ року . . . 8 зр.
на четверть року . . . 4 зр. на місяць . . . 1 зр. 35 кр.

Редакція, Администратія и Експедиція подъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи вѣщаютъ ся лише на попередне застереженіе. — Редакція неопечатанъ въ нѣмъ въ нѣмъ.

Посылка члену комитетъ 8 зр. в. в.

Огласеніе принимаютъ ся по цѣнѣ 6 зр. въ однострѣчній нисератъ а въ рубрицѣ „Надбѣлане“ по 20 зр. в. в. Надбѣлане члену ся по 10 зр. въ нѣмъ.

Правда о вѣчу бережанськомъ.

По тѣмъ, що стало ся зъ вѣчемъ въ Тербовлѣ, мусѣли нашѣ читатели, читаючи въ субботу въ „Дѣлѣ“ телеграфичну звѣстку зъ Бережанъ, что тамъ вѣче зъ причины розпочатыхъ работъ польныхъ водложено на осѣнь, — певно водчувти въ душѣ сумнѣвъ: чи справдѣ работы польны спонукали комитетъ вѣчевый вѣче водложить? Отже мы можемо навѣ сказати, что дѣйствѣ — не работы польны сталие причиной водложения вѣча, а только комитетъ вѣчевый знайшовъ ся въ такѣмъ прикрѣмъ положеніи, что мусѣвъ вѣче водложить и такій подати мотивъ.

Бережанскій комитетъ вѣчевый довѣдавъ ся, что въ Бережанѣ власть политична поступитъ такъ само, якъ въ Тербовлѣ, — заборонитъ вѣче въ послѣдній хвилѣ, т. е. на день або два дѣй передъ вѣчемъ, такъ что комитетъ не зможе вже вѣча водложить, отже жандармы прибываючи на вѣче людей силомъ завертати будуть водъ границъ мѣста. [То — якъ собѣ де-хто комбинуе — дуже добрый способъ, чтобы знеохотити селянъ до вѣча, бо селянъ дармо трудитъ ся и тратить день а въ додатку ще нѣ зъ сего нѣ зъ того приходится у немилу для каждого селянина стычнѣсть зъ жандармерією!] Отже комитетъ вѣчевый, абы не наражувати селянъ на даремный трудъ и увѣдомити ихъ водъ неприятностей стрѣчи зъ жандармерією, оголошенъ уже въ субботу, що вѣче водложено на осѣнь зъ причины — работъ польныхъ.

Мѣжъ тѣмъ ц. к. староство бережанське писемомъ зъ 14-ого липня [а дорученіемъ комитетови мабути ажъ 15-ого липня] заборонило вѣче. Писемъ се звучитъ буквально:

„L. 119/pr.

Do komitetu wiezewoho na ruki wszeczestnijszoho adwokata D-ra Andrija Czajkowskoho w Bereżanach. Ck. Starostwo na podstawie §. 6, zakona z dnia 15 Października 1867 l. 135 zakaazuje zwołane na 17 lipnia 1894. o godzinie 10 rano w hostynncy Markusa Szwadrona „okrągłe wiece“, ponieważ wiecie to ogłoszone gazetami jest zamierzone na szerszyj rozmiar, a wobec zakazano w Terebowli wieca z przyczyny niebezpieczeństwa cholery w powiatach Borszeziwskim, Husiatyńskim, Czortkowskim, a także Zaleszczyckim, zachodzi uzasadniona obawa szczyt mieszkańcy tych powiatów zjść do Bereżan, a jak przekonano się urzędowo z Zaleszczyckich powiatów wybrerajut się na pewno na toje wiece czeresz szczyt zachodzi obawa zanesenia cholery w tutejszyj powiat.

Protiw tomu riszeniu dozwoleuj rekurs do Wysokoho c. k. Namistnyczestwa do 8 dnei.

Bereżany dnia 14 lipnia 1894.

Ck. Starosta Orobkiewicz.

Отже заборону вѣча въ Бережанѣ спонукала небезпечность холеры въ Залѣщицкомъ, хотя повѣтъ залѣщицкій дѣлать водъ бережанского ажъ два повѣты — подгавецкій и бучацькій! Правда, ц. к. староство бережанське каже, мовѣ-то достало вѣдомѣсть, что хтось зъ повѣта залѣщицкого [толькѣй свѣтъ!] хоче приѣхати на вѣче до Бережанъ, и тѣмъ мотивуе свою заборону. Але-жъ чи — замѣтъ заборонити вѣче въ Бережанѣ — не лучше бы было, чтобы ц. к. староство залѣщицке не пустило того „когого“ на вѣче до Бережанъ? Впрочемъ, якъ бы бережанскій комитетъ вѣчевый не бувъ ще въ пору водложить вѣча, то мимо забороны ц. к. староства бережанского той хтось изъ Залѣщицкого бувъ бы водъ холеру черезъ повѣты бучацькій и подгавецкій ажъ на саму границу мѣста Бережанъ!

Але все те ще нѣчо супротивъ факту, что на zjazd Sokolstwa polskiego до Львова, котрый водбувъ ся на выставѣ позавчера и вчера, зъ повѣтовъ зараженныхъ холерою поприбывали „plutony gniazd Sokółów“, а политична власть у Львовѣ того zjazdu не заборонила. Въ офиціальномъ списѣ „plutonów gniazd“, що йшли въ походъ на выставу подъ проводомъ „hufcowych druhow“, стрѣчаемо „gniazdo — Trembowla“ и „gniazdo — Zaleszczyki“!

Не що вѣще, лише пануюча теперь холера робитъ рѣзничу мѣжъ жандармерією и русскими — для польско-патриотичныхъ zjazdów ласкава а для рускихъ вѣчъ неласкава... Га, въ такѣмъ випадку намъ Русинамъ приходится ся лишь дикувати за всѣ забороны вѣчъ рускихъ и баяти въ нихъ новый доказъ особливости для насъ „opieki“...

Потреба вѣча рускихъ священниковъ.

Справа зъча рускихъ священниковъ выдвигаетъ поводъ на дневный порядокъ. По примѣру деканату старо-самбурского радженю надъ тою справою и на другихъ соборникахъ и въ тѣмъ душѣ принято навѣтъ деякі ухвалы. Надто поодинокій священникъ дописями до часописей дають сильныи выразъ конечности такоу вѣчу. Та впрочемъ о конечности якогось дѣла говорить найлѣше потреба его. А потреба вѣча рускихъ священниковъ — то потреба пекуча, потреба дня. Мы маємо много, дуже много розкрыты передъ свѣтомъ зъ тѣхъ „благъ“, что то намъ неондѣтъ ихъ завидуе.

Перша точка — то наша славна дотация,

то иетне „Gnadengabe“ якихъ помилованныхъ заасудженцѣвъ. Мы люде зъ университетскими студіями, що маємо претензію до свѣта а свѣтъ до насъ; мы водѣцъ родины; мы, що державѣ платимо податокъ крови и майна, що выховуемо цѣлыи ряды мужѣвъ державныхъ и аслуги — маємо обѣтати на платѣ низшій анѣжъ мае першій лѣпшій офиціальстѣй приватный! Истинный глумъ и смѣхъ. Возній, жандармы и стражники ескарбовѣ стоять лѣнше, нѣжъ мы. Те, что намъ признае устава зъ 19 цѣвтя 1885 р., то менше навѣтъ нѣжъ половинне заспокоеніе нашихъ потребъ. Та й то нуждене доповненіе конгруальне такъ оборонне вже фасією, а водтакъ „спеціальными“ обставинами на тѣмъ на всѣ боки, что зъ цѣлои дотациі заледви одна пята часть лишае ся на прожитокъ. И то безъ пересады:

Припустѣмъ, что якийсь священникъ-парохъ въ найлѣпшомъ разѣ по заплаченю податку мае „чистыхъ“ 300 зр. зъ касы рѣчно. По тѣхъ 300 зр. треба дванадцать разѣвъ ѣхати. Рахуючи на кожду ѣзду — мыто, постаніе, стемпель, перекуску, неразѣ и понокъ, бо колись и зъ родиною выѣдѣсь, [ѣхры не вчислюи вже, хочъ многіи и ѣи платять] — отже рахуючи на все те 250 зр. за кождый разѣ, то рѣчно вынесе 30 зр.

Крѣмъ тѣхъ треба що-найменше 50 зр. выдати на вырубъ и привѣзъ дровъ, де дрова суть, а якихъ 100—150 зр., де нема. Дрова все вызначають намъ въ найнеприступнѣйшихъ мѣстахъ, такъ что кождѣ свой годъ посылати, а заплатити треба въ-двое. Давѣйше привоизили парохіане „зъ ласки“, а нинѣ, коли люде потѣснѣли, „ласка“ та перестала та й годѣ ѣи вымагати. А дровъ потреба чымало, бо то треба знати печи приходскій, что и побѣ сяга побжурѣ, а тепла не дадутъ; треба знати и той огонь вѣчный въ кухнѣ, что то челядь подѣ рѣзничу повидомъ потребъ господарскихъ не дасть ему цѣлу зиму погаснути. У мѣстѣ выстане дровъ въ цѣнѣ той, въ якѣй намъ пороховано въ инвентарію, а мы мусимо додати що-найменше 50 зр., бо „на селѣ дрова танѣ“.

Третій стальной выдатокъ — то оригинальный нашъ „авансъ“, нашъ нещастливый старая о парохію. Кождый зъ насъ конецъ-концомъ стремитъ достати щось нѣбѣ-то „лѣпшого“, чтобы зарадити якое бѣдѣ своей. Старае ся, убѣгае на всѣ боки, ѣздитъ, тратитъ ся щоне мѣра, остаточнѣ выжебрае якое тоту „ласку“, та тѣмчасомъ часто-густо зъ-подъ дощу дѣтаеся подѣ рѣяну. Се щось въ родѣ нашего селянина, что абы нѣбѣ-то заспокоити поменшій т. зв. паршивый догъ, носить куры подѣ пахою, затыгае на лхву довгъ болышій а тѣмчасомъ и „паршивыхъ“ не поплатитъ и новый „дѣнтъ“ затыгнувъ. Истинный рускій способъ ла-

таня бѣды: най буде и гѣрше кобы инше! Неразѣ треба и колька сотъ зр. выдати на рѣзничу проѣздки до коляторѣвъ и коляторѣвъ, ихъ заступниковъ, кривняковъ и всѣякого рода приятельствъ и знакомыхъ до епископа, крылошанъ, декана, старосты и т. д. usque ad infinitum, вакимъ яку „мізерѣвку“ выклопочеся. Рахуючи пересѣчно лише 50 зр. рѣчно на тѣ проѣздки-повиженія, то зъ попереднимъ учинитъ вже 30 зр.

Четверту сталу рубрику становитъ датокъ на фондъ вдовичи сиротинскій, — теперь 10 зр., чтобы подѣмъ вдова мала за що хоть черевикъ полатати абы ходити за тѣмъ „даткомъ милостивѣ“. Другихъ 10 зр. треба рахувати на всѣякій таксы консисторскій, Шематизмъ, Вѣстникъ епархіальный, пѣсланцѣвъ зъ курендами на водпорушника деканального и т. н. Надто кождый зъ насъ зъ власной кишенѣ покрывае всѣ выдатки литургичны, бо павшалій того рода не маємо а зъ громадами трудно о се процесуватися. Зважывши, что вже въ инвентарі на ту цѣль признано по-надъ 30 зр., то все разомъ вынесе 180 зр. а. в.

Додаймо до того зъ якихъ 10—15 зр. для рѣзничихъ коллектантовъ, „podróżnych i wysłuchanych oficjalistów pańskich“, зъ якихъ 20—30 зр. на рѣзничу направки мешканя и будынкѣвъ экономичныхъ, на выбѣленіе бѣдай одноразове мешканя, на вытираніе коминѣвъ и на многіи иншіе необхятѣ ту выдатки, а будемо мати обложенихъ 200 зр., котры пересѣчно кождый зъ насъ муситъ що року выдати на коштый наконецъ-нибудь потребъ жвтя.

Такъ отже священникѣвъ зъ дотациєю обкрѣпленю пѣбеля фасію до 300 зр. збѣтае въ сущности всего заледви 100 зр. на прожитокъ. И зъ того бы жвти, зъ того бы убрати себе, жену и дѣти, зъ того бы дѣмъ провадити, дѣти учити и до стану привести та о будучности жены-вдовы та дѣтей-сирѣтъ погатади. Та все те бесѣда о священникѣвъ пароху, а що-жъ доперва сказати о сотрудинкахъ и завѣдателяхъ тѣхъ иетныхъ бурлакахъ бездомныхъ?! У тѣхъ вже збѣтаеся не „plus“ але „minus“ 100 зр. — и недоборы, въ браку подмоги водъ родины, треба покрывати довгами...

Возьмѣмъ же теперь, что такой священникъ мае колькако дѣтей „въ школахъ“ и на кожде зъ нихъ выдѣе лише по 15 зр. мѣсячно то зъ-водки ихъ возьме, коли самъ побирае — на паперѣ 25 зр. а въ сущности 8 зр. 50 кр. мѣсячно?! Тоже не зъ роскошѣ анѣ забаванокъ а зъ нужды водѣти нѣмъ жены священниковъ до мѣста зъ дѣтьми, а священники лишають ся дома и жвють мало что не корѣнцами пустынника, абы лише было что для дѣточекъ до мѣста послати. Справдѣ, подивляти нале-

5)

Замѣтки до поэмы Т. Шевченка

„ЧЕРНЕЦЪ“.

Написавъ В. Щуратъ.

(Дальше.)

Въ монастыри не даютъ Палѣви молитвы спомини давныхъ лѣтъ. Та наймѣншѣе вразивъ ся въ его память споминъ про Бердичѣвску пригиду, что такъ и вѣтае ему передъ очима зѣ всѣми своими эпизодами:

А свѣтъ гетьманѣ, мовѣ сова,
Чендеви зазирае въ въ вѣчи.
Музики... танцѣ... и Бердичѣвъ...
Кайданы брякають... Москва...
Боры... сибѣи... Енисей...

Сими поодинокими словами изображена дуже живо Бердичѣвска пригада Палѣва згѣдно якъ зъ исторією такъ и зъ народною пѣсню. Ось для порѣвняннѣ одна водмѣна сѣи пѣснѣй записана въ Винницѣ 1846 р. Яковомъ Ковалевскимъ: ²⁴⁾

Ой, вѣзъ лѣсу да изъ дубровы,
Тамъ орелъ воду носить —
Ужежъ проклятый пѣсь Мазепа
Палѣя та на бенкетъ просить:
— „Просту-жъ я тебе, Семене Палѣю,
Да къ собѣ на пораду,

Да прошу-жъ я тебе, да не зрадь мене

На великую Радѣ.“ —

Скоро, скоро проклятый Мазепа

Ставъ наметъ розбивати,

Да все-жъ виномъ, солодкимъ медомъ

Ставъ кубочки наповняти.

Ой кубочки да наповнявши,

Ставъ Палѣя витати.

Скоро, скоро Семень Палѣй

Меду й вина упивъ ся,

Да упивъ ся меду й вина,

На скамю тамъ зваливъ ся.

Ой якъ криве пѣсь, пѣсь Мазепа

Та на свои гайдари:

— „Возьмѣте Семена Палѣя,

Закуйте въ кайданы;

Да посадѣте Семена Палѣя

Въ темную темницю;

Самъ же я ѣду — отѣзжаю

Къ государю въ столицю.“

Въ другой водмѣнѣ сѣи пѣснѣ, що заховала ся мѣжъ паперами Максимовича ²⁵⁾, говорить Мазепа передъ царемъ такъ:

— „Ой чоломъ, чоломъ, найсвѣтѣйшій царю,

Превеликая сило,

Хочѣ Палѣй на (sic!) Шведа подѣнати,

А Москву въ пѣнь зрубити.“ —

Ой обзававъ ся Семень Палѣенко

Та сидячи въ темницѣ:

— Брешеть, брешеть, проклятый Мазепа,

Та у царя на столицѣ, —

— „Дозволяю ся, найсвѣтѣйшій царю, —

Пому зъ плечей голову зняти?“ —

— Не велю-жъ я йому зъ плечей голову зняти,

Велю въ Сибѣръ изослати. —

Все те згѣдне зъ исторією навѣтъ въ подробностяхъ. Коли пѣбеля народнои пѣснѣ Мазепа запрошуе Палѣя до себе на бенкетъ, вѣтъ вѣдаряе лише въ слабу струну Палѣевои вѣдѣтъ. Палѣй, справдѣ, любивъ водѣ часу до часу заллѣнати до чарки, въ чѣмъ и обвинювавъ его Мазепа неразѣ передъ царемъ и Головиномъ. Ба й самъ звѣстный подѣ той часѣ дипломатъ Паткулъ не бачитъ у нѣмъ зъ-разу нѣчого болѣше, якъ безприспѣного пьянцу, хочъ згѣдомъ поправляе ся и каже, что Палѣй — то одинокій чоловѣкъ способный оживити упавшій силы рѣчи-посполитонъ ²⁶⁾ На подѣставѣ того догадуеся проф. Антоновичъ, что Палѣй пѣнодѣ умысено мабути прикидувавъ ся пьянымъ, чтобы тѣмъ лекше перехитрити хитреца въ родѣ Паткуля.

Въ народній лѣгендѣ стрѣчае ся тоже сей рисъ Палѣевои вѣдѣтъ. Тутъ вѣтъ не лише носить шаблю въ пѣть пудѣвъ ваги, але и пѣ корякомъ въ пѣтъ ведра ²⁷⁾

Коли Палѣй явивъ ся въ Бердичѣвъ, — каже народна пѣсня далѣ, — Мазепа частуе его виномъ и медомъ и велитъ пьяного кувати въ кайдады, а самъ ѣде до царя въ столицю

²⁶⁾ Антоновичъ: оп. сіт. ст. 163—164.

²⁷⁾ Idem. ст. 175. Порѣвн. у Шевченка:

проситъ Палѣви казнѣ. Однажъ царъ не дозволяе Палѣя вѣнати, лише пѣслати его въ Сибѣръ, водкля вѣтъ що йно въ пѣть лѣтъ потѣмъ вернувъ ся. Такъ само було и по исторіи. Мазепа вызвавъ Палѣя зъ Паволочѣ въ Бердичѣвъ, арештувавъ его и выславъ въ Батуринъ, а водтакъ черезъ Москву въ Томскъ надѣ Енисейскъ ²⁸⁾.

Хочъ въ Шевченковѣй поемѣ нема найменшѣи згадки про самъ поворотъ Палѣя зъ Сибѣру и участь его въ Полтавскѣмъ бою, а помимо того наведу тутъ водповѣдній урывокъ зъ народнои пѣснѣй и зъ Пушкиновои поемы п. з. „Полтава“. Урывокъ народнои пѣснѣй ²⁹⁾ такой:

Ой, ты хмелю, ой, ты зелененькій,

Та въ головки не вѣшь ся,

А вже Семень, Семень Палѣенко

Та зъ Мазепою бѣтъ ся.

Ой, якъ крикувъ проклятый Мазепа:

„Та у купу у купу —

Бо наробиъ Семень Палѣенко

Превеликого труну!“

— Ой, не въ купу, проклятый Мазепа,

Та не въ купу не въ купу,

Ой терпѣвъ же я на Сибѣри

Превеликую муку! —

Запорожцѣ „тнугѣ коряками“ або „ведромъ-цебромъ“ вино розливають. ³⁰⁾

²⁸⁾ Idem. ст. 171.

²⁹⁾ Драгомановъ: Пол. пісн. укр. нар. Ч. I. розд. II. ст. 5.

²⁴⁾ Драгомановъ: Пол. пісн. укр. народу Ч. I. розд. II. ст. 1.

²⁵⁾ Idem. ст. 4—5.

жить тыхъ правдивыхъ вѣстивъ родины, що вѣдъ губы собѣ воднимають а зъ останнього тягнути ся, абы толькѣ дитину яко-такѣ до людей привести. Я знавъ старика-священника, що вѣдучи до дѣтей до Самбора напередъ по-заплачувавъ усѣ мыта тамъ и назадъ, а до дому вѣсѣмъ миль вертавъ о булцѣ за 2 крейцарѣ! Се фактъ а не выгадка. Покійный, оповѣдаючи про тѣ „блага“, плакавъ сердега, та вже не такъ зъ жалю якъ утѣхи, що бодай дѣтя довѣвъ до стану, а мавъ ихъ усего чотверо.

Та й дѣти зновъ — то не конецъ родинѣ священника. Кождий зъ насъ має ще при собѣ чи то матѣр владу, чи матѣр жени, братѣвъ, братанківъ, сестричѣвъ, сестры, сестричѣ, тѣтки и вуйны якъ зъ одної такъ и зъ другої стороны — и всѣхъ треба якось выживити й убрати, бо мы одинъ въ державѣ, що правительство хочъ бы навѣть зъ простон гуманности а не то зъ обовязку не пожурихъ ся судбою нашихъ вѣдѣвъ и сирѣтъ. Не байка се а правда: в домы священникъ, де по чотирнацять або й болѣе осѣбѣ сѣдає до стола.

Вкѣнци треба ще й те взяти подъ увагу: Кождий зъ насъ чоловѣкъ интелігентный и яко такий кромѣ поживы тѣла доконче потребує и поживы духа. По мѣстахъ, де интелігенція болѣе, важуть ся въ товариства, закладають ся касина и утримують спѣлнѣ бібліотеки, сходять ся разомъ, вымѣнюють гадки и тымъ образують ся далѣе, підчасъ коли священникъ киненый на село, самъ собѣ пошвыеный, и коли не хоче зѣстатися позаду другихъ, самъ мусить якусь лектуру утримувати, инакше звидѣе духово и по просту здѣлає а выдатокъ сей немалый а доконечный.

И зъ-вѣдки-жъ на все те взяти? зъ-вѣдки? — пытаю.

„Вы маєте доходы!“ — говорятъ намъ.

Ой доходы, доходы! — чоловѣковы ажъ до живого доходятъ! Се хибѣ ганьба и повинжене нашего става. Всякій, почавши вѣдъ найнижшого возного, побарає сталу платню, а толькѣ священникъ, толькѣ той, що має „верху горы“ стояти, т. е. на степені науки Божого Законоучителя, на высотѣ чоловѣколюбія, толькѣ той самъ себе має зъ того „верху горы“ спыхати, самъ себе понижати и зъ авреолѣ, котрою повиненъ бути окружений, власными руками обдирати. О, що за прикре, що за незавидне наше становище! Голосити такъ прекрасно и внеслу науку, якъ наука Христова; голосити, що не въ гроши наше счастье та що бѣдака въ недоли спомогати потреба, а за хвилию по той марный грѣхъ вытяти руку — за хвилию у того бѣдака, що надъ его недолею розпыляло ся — а бѣдакомъ майже безъ выимки єсть кождый парохіяннѣ нашъ — жадати оплати за яку-тамъ функцію релігійну, а жадати, бо рѣзні потреби печуть — чи не значить же то само, що себе въ лице бити и свою працю хотѣ-бы найцарѣйшу власными ногами топтати? Тутъ уже й самі ангелы а не то мы люде поневолю мусѣли бы тратити грунтъ подъ ногами, бо чи хто болѣе чи менше бере, все одно, досыть що бере. И може-жъ бути який священникъ, котрый бы за такимъ „благомъ“ жалувавъ? котрый бы не арѣкъ ся всѣхъ

Пушкинѣ, котрому украинскій пѣснѣ про Палѣя и Маєпу були незвѣстны, представляє участь Палѣя въ битвѣ подъ Полтавою въ сей способъ:

Но близъ Московского царя
Кто воинъ сей подъ сѣдинами?
Двумя подержанъ козаками
Сердечной ревностью горѣ,
Онъ окомъ опытнымъ героя
Взираетъ на волнение боя.
Ужъ на коня не вскочить онъ;
Одрыхъ въ изгнаннѣ сиротѣ,
И казаки на кличъ Палѣя
Не налетятъ со всѣхъ сторонъ.

Се написано вѣрно по лѣтописи, де сказано: „Палѣй удостоивъ ся видѣти царскаго Величества побѣду надъ Шведами, — где бывши уже немощнымъ, обаче на конѣ, аще и поддерживаемымъ вѣдучи понуждалъ войско, дабы неспрѣтельно атоманному не дали обавити ся.“³⁰⁾ Подобно змалювавъ Палѣя посѣля его побуту въ Сибѣри и легенда, де царь каже, щобъ не вести Палѣя нѣ возомъ, нѣ верхи, а зробити мѣжъ пару коней колыску, щобъ не струсивъ ся.³¹⁾ Посѣля другон легенды „Палѣй підстає якъ-разъ на битву. Явивъ ся до царя, такий старый та обросшій, борода по поясъ, а измученый у каторгѣ — Боже!“³²⁾ Въ народной пѣсни зазначена тоже се немѣчъ Палѣя словами: „Ой терпѣвъ же я на Сибѣри превеликую муку.“ Та се не перешкаджає тамъ ему брати участь въ битвѣ.

³⁰⁾ Гр. Грабянка: Лѣтопись. Киевъ 1854. ст. 242.

³¹⁾ Калашъ: оп. cit. ст. 119.

³²⁾ Idem. ст. 118.

(Конецъ буде.)

тыхъ привностей? Нѣ, мы охотно се вѣдустимо, охотно и далѣе будемъ сповнати нашѣ обовязки священникъ и душпастарскѣ, толькѣ нехай квестія хлѣба не буде привязана до поодинокихъ „требъ“. Нехай правительство дасть намъ приважене и нашому станову вѣдочивѣе удержанье, а той источникъ „великихъ доходѣвъ“ нехай возьме въ свои руки.

Те й не такъ тяжко було бы для правительства стягати тѣ доходы, далеко лекше нѣжъ намъ. На всѣ платнѣ функції можна завести стемплѣ посѣля означеной тарифы; одинъ толькѣ „службы Божѣ“ мусѣть бути зъ подѣ того вынати. Покоронъ н. пр можна подѣлити на три класы посѣля вымогъ парохіянъ що-до парады. Стемплѣ такий може мати въ кождѣмъ селѣ вѣйти и грошѣ за нихъ складати до касы ц. к. уряду податкового. Въ такомъ разѣ и священникъ въ правдѣмъ тыхъ слѣвъ значѣны священникомъ, душпастиремъ и вѣдочемъ духовнымъ буде и правительство буде мати жерело до покритя якогось части выдатку на дотацию духовенства, а ворогамъ нашимъ выдурити ся зъ рукъ оружа, котрымъ нанѣ такъ воюють. Тожъ конечно є потреба вѣча рускихъ священникѣвъ, конечно хочъ-бы для тои одної причины, абы передъ свѣтомъ заявити, якъ мы глядимо на справу „Jura stolae“, котрыми такъ намъ очи лузають...

Священникъ.

Звѣздъ польского товариства педагогического

вѣдбувъ ся у Львовѣ дня 14 с. м. Зъ нагоды сегоднѣшней выставки краевой а такожъ зъ причины 25-лѣтнюю ювілею товариства звѣздъ сей бувъ справѣдъ дуже численый, бо прибуло до 1.300 членѣвъ. Рано по богослужению въ лат. кафедрѣ и въ Волоскѣй церкви зѣбрало ся въ сали засѣданъ мѣскои рады около 1000 членѣвъ, а по полудни въ сали „Сокола“ польского вже значно менше, бо зъ разу лишь около 500 а вкѣнци въ голосованѣ брало участь ледво 270 членѣвъ. Зборамъ проводивъ кн. Юрій Чарторыйскій презесъ товариства.

Рано кромѣ кількохъ шумно-патріотичныхъ привитанъ замѣтний бувъ лише рефератъ сов. Тшасковского „о wychowaniu młodzieży w duchu narodowym“. Изъ агаданой прелекції, патріотично уложенной и гарно выголошеной, годѣ було лише Русинѣмъ бутъ мудрымъ, зваживши, що нашъ край замешкують двѣ народности, котрі можуть мати противѣй понятия о „duchu narodowym“.

По полудни реферовано справы адміністрацій товариства и выдавничества часописи „Skola“. Догичный справозданя головного заряду устами п. Юркевича перейшли досыть спокѣйно кромѣ двохъ точокъ, а именно: При тоцѣ выдавничества „Skola“ поднесли ся закиды, що сей органъ товариства не высказує ясно своихъ поглядѣвъ на жизненный пытаня учительства народного та що не ставятъ на высотѣ нынѣшного посту. Зъ промовъ и оплескѣвъ видно було, що межѣ зѣбраными находила ся болѣшность прихильникѣвъ другої учительской часописи т. е. „Szkoła ludowa“, котре горячо и неустрашимо заступѣ ся за народными учителями и очевидно не тѣшитъ ся симпатією анѣ школьныхъ властей анѣ головного заряду товариства педагогического. При другѣй тоцѣ т. е. при справозданю касовѣмъ поднесено такожъ закиды противъ установленя посады и платнѣ персоналу администратійного, котрого удержанье мѣсячне выносивъ 300 зр. И такъ н. пр. редакторъ „Skola“ [инсп. Мечиславъ Барановскій] побирає мѣсячно 70 зр., администраторъ выдавничества 60 зр., и т. п., тожъ и не диво, що се товариство, подпирте сильною подмогою союму и протекцією властей школьныхъ, розвиває ся далеко успѣшнѣйше, нѣжъ наше. И накопи простора сали „Сокола“ за тѣсною була для участникѣвъ збору, то для нашего товариства ажъ надто выстає тѣсненька комнатка школьна въ Народнѣмъ Домѣ. Сумно.

Однакожъ зъ цѣлыхъ абѣрѣвъ безперечно найцѣкавейшою частію було полагоджене внесенъ рѣзныхъ вѣдѣлѣвъ товариства, высла-ныхъ посѣля регуляцію на чотари недѣлѣ напередъ до головного заряду. Всѣхъ внесенъ предложѣвъ головной зарядъ ажъ 50, але зъ тыхъ богато было рѣзновозвучныхъ. Наводимо зъ нихъ ось-тѣ найголовнѣйшѣ: 1) зняжене лѣтъ службы учительской; 2) подвышене платнѣ; 3) ремунерация за поправу задачъ по годинахъ школьныхъ; 4) выдане прагматикѣ службовой и знесене тайности квалифікаціи; 5) щобъ кромѣ планѣвъ будынку школьного предла-дано до затвержденя окружныхъ радъ школьныхъ такожъ планы будынкѣвъ господарскихъ; 6) вѣдѣлене фонду школьного вѣдѣ громадского и асигноване школьного фонду до рукъ председатѣлѣвъ мѣсцевой рады школьной черезъ податковѣй уряды; 7) управильнене школьной прислуги; 8) точна достава топлива въ приисанѣй мѣрѣ $\frac{1}{5}$ сяжнѣ метр. на 6

сяжнѣ куб.; 9) знесене корамізованя квітѣвъ учительскихъ председатѣлями мѣсцевыхъ радъ школьных — и т. д.

Вже надъ першими трома внесенными розвела ся такъ широка дискусія, що опѣсля зборы згодились на сумаричне вѣдчитанье про-чихъ внесенъ справоздачѣмъ и на дебату надъ ними въ сумѣш. Зъ промовъ надъ першими трома внесенными, дотыкающими найжизненнѣйшихъ пытанъ житя учительѣвъ, зазначити треба промову п. Осипа Кокуреняча зъ Долины, котрыхъ середѣ гучныхъ оплескѣвъ подѣиѣ, що край на поднесенѣ учительской платнѣ властиво „заробивъ“ на учителяхъ, бо давнѣйше болѣшность зъ нихъ побирала болѣшу платню, нѣжъ теперъ. Що-жъ до удѣлюваня пати-лѣтнихъ додаткѣвъ то устава вчинила учителямъ дѣйству кривду черезъ закъвѣстованье тои-жъ, „ażebym grasa była skuteczna i niepa-pana“. Неменше горячихъ оплескѣвъ удостоивъ ся учитель Турекъ за свою бесѣду, въ котрой доказувавъ, що учитель не повинный о подѣшнене своей долѣ жѣбрати и петиціонувати, бо вмѣ се подѣшнене по справедливости належить ся.

Взагалѣ въ справѣ платнѣ, зменшеня лѣтъ службы и вынагорды за працѣ по-за годинами школьными чули мы дуже палкѣ и досаднѣ бесѣды, повный роспуки за-дѣла пожалуваня гѣдного положеня учительского стану, а заравомъ повный обурѣня на ту жебрату поправу ихъ матеріального быту черезъ недавну уставу, а котрою деякі сферы не можуть навѣличати ся... Дивно зновъ, що при тыхъ справахъ зарядъ товариства, котрый завадо оглядавъ ся досѣ на тѣ сферы, выступивъ рѣшучо за подѣшненемъ учительской долѣ, а „Skola“ помѣстила въ числѣ ювілейныхъ статейку со-вѣтника краевой рады школьной п. Самоленича, въ котрой вѣдѣ боронитъ учительѣвъ не менше драстично, якъ и само „Szkołnictwo ludowe“.

За те трохи зимною водою обливъ присутныхъ князь-презесъ. Вѣдѣвъ дошлѣй, зъ принадною простотою и повагою выголошеной бесѣдѣ възвѣвъ зборы, щобъ памятаючи, що се звѣздъ товариства педагогического, а не лишь учительѣвъ; що цѣлю звѣзду єсть не лишь поправа быту матеріального, але болѣе розвитокъ школьничества, та що вѣдѣ, хотѣй яко презесъ товариства радо признає справедливѣсть выголошеныхъ домаганьямъ, однакожъ яко членъ союму и краевой рады школьной мусѣть поступати такожъ посѣля приреченъ, зложенихъ въ тамтыхъ тѣлахъ автономічныхъ. Дятого остерѣгає учительство, чтобы на его впыты не числило завадо, а застерѣгає ся противъ высказу, мовѣ-бы то соймъ черезъ нову уставу „заробивъ“ на учителяхъ. Промова князя презеса рѣшила ся дуже а дуже вѣдѣ подобныхъ промовъ пок. Савчиньского, котрый бувъ зновъ невычайнымъ майстромъ до пускавѣ фаверверкѣвъ красомовства и порываня слухачѣвъ.

Вкѣнци що-до подѣшненя платнѣ порѣшено внести петицію до союму, чтобы учителямъ признано платню найнижшихъ ранѣ урядничихъ, т. е. XI. X и IX он, далѣе чтобы звыжено лѣта службы на 30, а прочѣ внесеня принято посѣля ухвалы головного заряду.

Презесомъ выбрано на ново кн. Чарторыйского, а заступникомъ проф. Юсефа Солеского, котрый критикою дѣяльности Т. Герстмана въ краевой радѣ школьной ставъ ся популярнымъ.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛІТИЧНЫЙ.

Минушого тыждня вѣдбула ся подѣ про-домъ президента міністрѣвъ кн. Виндштрѣда рада міністрѣвъ, въ котрой не брали участи министры Фалкенгайнъ, Вурмбрандъ и Яворскій. Вчера почавъ свою вѣдустку министеръ Пленеръ. Говорять, що въ короткѣмъ часѣ вѣденскѣ правительство буде заступлене однимъ министромъ внутрѣшнихъ Баксегомъ, бо и кн. Виндштрѣдъ выбираєвъ на вѣдпуску.

Програма работъ рады державной. Австрійскѣ правительство п-клало якъ наибольшу вагу, чтобы делегация зѣбрали ся о сколько можна скоро, а то за для того, що оснѣну сесію рады державной дожидаетъ дуже обширна програма работъ. Побѣчъ карного закона, що его президентъ Хлюмецкій поставивъ на порядокъ дневный вже при кѣнци минуш-шон сесіи, ще має прийти подѣ наряды и друге предложѣние правниче, котре въ неустаютѣй комисіи зробило такъ великѣ поступы, что имовѣрно буде въ вересни полагоджене и разѣвъ въ оснѣной сесіи предложѣние палатѣ. Та-кожъ на програмѣ найближшѣй сесіи стоить ре-форма податкова. Отже палата посѣлѣвъ має великѣй матеріалъ до работы, тожъ сесія, зва-живши, що бюджетова дебата потребає най-менше чотыри до пять тыжднѣвъ, имовѣрно бу-де звачно продолжена. Рѣвночасно палата по-

слѣвъ має займитися цѣлымъ рядомъ помен-шихъ, але важныхъ законѣвъ.

Пытанье выимкового стану въ Празѣ и околици становитъ предметъ на-радѣ правительства. Выимковый станъ заведе-но 12 вересня 1893 и зъ концѣмъ року т. е. 12 вересня 1891 р. одна часть выимковыхъ розпорядженъ має бути знесена. Мѣжъ нынѣшны суды присяжныхъ можуть бути засистованѣ административною дорогою толькѣ на одинъ рокъ, а правительство не жадало вѣдѣ парламенту дозволу на продвѣжене того выимкового розпорядження, отже зъ днѣмъ 12 вересня с. р. суды присяжныхъ будуть усунуенѣ. Правитель-ство розслѣжує, о сколько змѣнились вѣдоч-ины въ Празѣ и чи усунути бы инші за-острѣня, що выплывають зъ выимкового стану, однакѣ противный духови конституціи.

Зборы вѣча молодѣческихъ по-слѣвъ соймовыхъ и до рады державной тре-вали всѣмъ годнѣвъ. Въ зборахъ брали участь члены езекутивного комитету зъ Моравы мо-лодо-ческѣ послы д-ръ Бучекъ и д-ръ Стран-скій. Цѣль зборѣвъ: усунути рѣзницѣ, що зай-шли послѣдними часами мѣжъ поодиновыми фракціями молодѣ-Чехѣвъ. Ухвалено резолю-цію, чтобы цѣле молодѣ-ческе сторонничество въ Чехіи и Моравѣ поступало згѣдно; до партіи поступово ухвалено водноситися приклонно. Зборы звернули особливу увагу на партійну прасу тому, що въ послѣднихъ часахъ днѣв-ники нападали на молодѣ-ческихъ послѣвъ. — Д-ръ Слама выбранный до сибѣльныхъ делег-ацій, одержавъ порученье удатися до Босны и Герцоговины, чтобы розслѣдити тамъ водносыны и ихъ порушны на найблизшѣмъ засѣданю де-легаций. Въ делегацияхъ має займити такѣ са-ме становище, яко попередникъ Масарикъ. Означенѣе часу, коли має згромадитися за-галѣве вѣче молодѣ-Чехѣвъ, поручено езеку-тивному комитетову.

Slovenstvo družstvo вѣдбуло недавно не-далеко Цілли зборы, на котрыхъ поднесено по-требу словѣнскихъ класѣвъ рѣвно-рядныхъ при гімназіи въ Цілли. По бесѣдѣ многыхъ ухвалено першу революцію, въ котрой Словѣнцѣ домагають ся заснова-ня рѣвнорядныхъ класѣвъ при гімназіи въ Цілли, тымъ болѣе, що $\frac{2}{3}$ частей становлять учени-ки словѣнскѣ, а далѣе, що заснованье сло-вѣнскѣй гімназіи обѣцяєтъ вже попередный ми-нистеръ просвѣты бар. Гавчъ. Резолюція выває послѣ до рады державной, Вошняка, чтобы, коли-бъ тѣ рѣвноряднѣй класы не пришли до цѣли зъ початкомъ теперѣшного школьного року, выступивъ зъ клубу Гогенвар-та и зложивъ свой мандатъ. Друга ре-волюція жадає написей и печатокъ въ двохъ языкахъ у всѣхъ округахъ, въ котрыхъ меш-кають Словѣнцѣ и Хорваты. Третья резолюція высказуєтъ противъ шкѣдливыхъ для селявъ постановъ провѣкту податковон реформы. На-впослѣдѣ обговорювано ще пытанье заснова-ня господарскихъ товариствъ и принято дотычну резолюцію, посѣля котрой Словѣнцѣ полудневои Стирія або самѣ мають засновувати товариства стоячѣ просто въ звязи зъ правительствомъ, або имъ буде вѣльно сполучити ся зъ Кра-иной.

Близшій вѣсти про атентатъ на ца-ря въ Петербургѣ такий: При улицѣ Кир-пичной въ Петербургѣ увязнено Полака сту-дента, котрый бувъ домовымъ учителемъ дѣ-тей у однои высокопоставленой дамы. Въ его мешканю найдено бомбу зъ англійского мате-риалу зъ нынѣшны експлодующими матеріями. Кромѣ того арештовано еще другого студента и его сестру. Найдена бомба вѣже третья ан-глійска, яку вѣдкрыла поліція. Увязненыхъ помѣщено въ крѣпости шлісельбургскѣй, де на-ходятъ ся вже перше увязненѣй особы. Слѣд-ство мало выявити, что атентатъ обдуманъ на-кѣлькихъ мѣсяцѣхъ. Навѣтъ въ часѣ посвященя калѣлицъ въ Боркахъ побиовано ся катастрофы, але нещастье усунуено задалегѣдѣ.

НОВИНКИ.

— Часть водновити передплату за третій четвертокъ издавничества „Дѣ-ла“. Просимо проте нашихъ Вп читатѣлѣвъ поспѣшити зъ присылкою передплаты а ще болѣе зъ выровнаньемъ залеглостей, чтобы заощадити и собѣ и намъ недѣлѣности черезъ здержанье высылки часописи особливо тымъ Вп. Читателямъ, котры въ пору не вы-ровнають залеглостей.

— Результатъ классификаціи ученикѣвъ Ру-синѣвъ въ золѣчѣвскій гімназіи єсть въ Пѣв-роцѣ слѣдующій: Всѣхъ ученикѣвъ Русинѣвъ классификованыхъ было въ Пѣв-роцѣ 110; зъ тыхъ одержало степенъ зъ водзначенемъ 8, I класу 76; поправляти одинъ предметъ по фе-рихъхъ дозволено 14; 11 одержало II класу а I третю класу.

— Въ семинаріи учительской въ Рязевѣ здали [ще въ червни] испитъ зрѣлости два Русины: Лебедовичъ и Устияновскій. Въ та-

мошномъ семінаріи єсть лїшь одинъ професоръ Русинъ п. Бїлецькій — та безъ руского духа [дослїтї сказати, що передплачує часописи польскїхъ анї одной русков].

— **Д-р Кобринський**, наш земляк лїкаръ війсковий, вертає уже до Босни зъ Меки, куди вїдївъ зъ босаньскими „гаджіями“. Д-р Кобринський пише намъ, що сего року не було анї одного випадку холери якъ въ самій Мецї такъ и ввагалъ въ Арабіи. Зъ Меки повертає зъ паломниками via Суезъ-Цариградъ-Болгарія-Сербія.

— **Першій Русинъ въ Америцї** ставъ сего року державнимъ урядникомъ. Є се п. Іванъ Глова, касиръ „Руского Народного Союзу“, що ставъ postmaster-омъ и доставъ пошту въ Excelsior Pa.

— **Дня 14 н. ст. липня** відбулася у Львові конференція радичів рускихъ. Якъ доносиť Kurjer Lwowski „на конференції тїй постановили радикалы взятисъ за основанье у Львові товариства для просвѣты народу и поршїли ухвали дотично реорганізації сторонництва, ревізїи програми, звѣзду публичного и водносно радикаловъ до иншихъ сторонництва польскихъ и рускихъ“.

— **Въ справѣ нової зєльниць Галич-Острівъ** (Тернопіль) видало львівське намістництво такїй едиктъ: „Ц. к. намістництво подає до загальної вѣдомости, що заряджена на жаданье ц. к. генеральной дирекції австрійскихъ зєльниць державныхъ реамбуляційна комісія разомъ зъ розправою експропріаційною для будови просторони водъ клм. 29-5 до клм. 102-1 ліній державнон зєльниць Галич-Острівъ (Тернопіль), відбуде ся дня 13 серпня 1894 въ Львові, дня 14 серпня въ Демичи и Гутаску, 16 серпня въ Мечиславъ, 17 серпня въ Рыбникахъ, 20 серпня въ Саранчукахъ и Потурорахъ, 21 серпня въ Жолїовцїхъ и въ Лїтїнцїхъ, 22 серпня въ Кривцїхъ, 23 серпня въ Козовцїхъ, 24 серпня въ Викторівцїхъ и Слободї, 25 серпня въ Денисовцїхъ, 28 серпня въ Купчанцїхъ, 29 серпня въ Ходаковцїхъ, 30 и 31 серпня въ Буцнівцїхъ и дня 1 вересня 1894 въ Острівъ и Бережани. Выказы грунтовъ, що мають ужитисъ підъ будову, будуть выложенъ разомъ зъ дотичными планами до перегляду водно-вїдно до припису §. 14 закона зъ 18 лютого 1878 [Д. з. д. ч. 30] въ канцеляріяхъ урядовъ властныхъ громадъ и зверненїемъ обшаровъ дворянскихъ. Замѣты противъ наміреного вывласненія можуть бути внесенї до 14 дївѣ на руки дотичного ц. к. староства, або при комісії на мѣсци. Замѣты спїзненї не будуть уваженїи“.

— **Огнѣ**. На фєльварку Дунаєвъ коло Яйковичъ згорѣли двѣ стайки, вартости 1200 зр.; сєляне підъ проводомъ вїйти дуже енергїчно гасили огонь. — На фєльваркахъ жидачьскихъ згорѣвъ дїмъ, вартости 150 зр. — Въ Сїне-вѣдску выжїмъ дїмъ, вартости 700 гр., обезпеченї на 300 зр. — Въ Прускахъ згорѣло 9 загородъ сєлянскихъ, вартости близько 3000 зр. Крѣмъ двохъ погорѣлцѣвъ, прочїхъ буди обезпеченї.

— **Градъ** поробивъ сими днями въ рѣзкихъ сторонахъ краю великїхъ шкоды. Въ суботу мы вже подали вѣстку про зникненє пѣль въ Добровлянахъ и Воля Якубовой въ Дрогобичинѣ, а теперъ значащїю, що таке нещастє постигло такожъ села Лїшню, Сянїнку, Вацовичѣ, Раковецѣ. Въ Горожанцѣ градъ величїны голу-бачого яйця падаєть 15 мїнутъ и понїцаєть навѣть дерева. Зб Шмїткова въ Скалатинѣ доносєть про бурю и градъ зъ 10 с. м.

— **Нещастїй пригоди**. Въ Биличу 30-лїтня слуга упала въ черешчї такъ нещастливо, що до години померла. — На березѣ Сяну на землї обшару дворянского въ Залужї найдено тѣло хлопця, одягненого по сєлянски, котро-

го вода выкинула тамъ ще мабуть въ часѣ веснянон повени. Чай вѣтъ, не знати. — Въ Бучинѣ Текля Свидовецка впала зъ дерева на кѣтъ въ плотъ такъ нещастливо, що до двохъ годїнъ померла. — Жабиню 14-лїтній сынъ Микитишина бавивъ ся неосторожно набитою стрѣлою и застрѣливъ 4-лїтню свою сестру. — Въ Кривенькѣмъ въ ставѣ втопивъ ся сынъ сєлянїна; батько бачивъ се, але не мѣгъ его выратувати; сынъ тѣлько крикнувъ и потонувъ. — Помѣжъ стациями Товмачѣ и Тисмєвицѣ водокъ зєлїтїначїхъ переѣхавъ матеръ зъ донькою. На водку були шинї. — На шляху зєлїтїнѣ Пїдволочиска-Тернопіль переѣхавъ по-сѣпшїй поѣздъ женщину.

— **Жертвы громовъ**. Въ Бордулякахъ убивъ грѣмъ 16-лїтню доньку господаря Бордуляка; въ Добровлянахъ сєлянку Рузю Каспровичѣ, матеръ 4 дѣтей, на снѣжотї; въ Берлїнѣ зарбїника Антона Приступу. — Въ Лїсєтичахъ водъ грому погорѣвъ господарь Микола Тяжбѣръ; має школу на 1000 зр. — Въ Переворотїмъ заробивъ грѣмъ шкоды на 750 зр.

— **Мати безъ сєрця**. Въ Кривенькѣмъ въ Гусєтинцїхъ сєлянка Марїа Ворогъ задушила свою дводнєву дїтяну и закопала єя въ гною. Матеръ увязнено.

— **Убитый штілетомъ**. Зъ Станиславова доносєть, що тамошнїй рынокъ бувъ дня 11 н. м. выдвоищемъ сензационнон випадку. Двѣ жївнїкї кинулись на прохожого мужчину Давїда Лєбенсєрта, повалили его на землї и вбїли штілетомъ. Убїйницѣ хотѣли утѣкати, одєакъ ихъ зловлено.

— **Запекнувавъ собѣ** якїсь анархїстъ въ Ульмѣ. Вѣнъ впсєвъ въ невянку поліції такє: „Нехай жїве анархїя! Прочѣ зъ инспекто-ромъ поліції! смерть ему!“ Полїція глядѣть за виновникомъ та не може трафити на слѣдѣ.

— **Пригода въ войску російськомъ**. Free Russia звѣщає: „Вѣждъ одного зъ полковъ стоящихъ у Кїївѣ, Трегубовъ, бувъ звѣстний зъ брутальности въ водноснахъ зъ подчинєнными офіцїрами, не говорячи вже о радюющихъ войскахъ. Кѣлькоразовъ представляя товариства офіцїровъ полку, чинєний полковникови, остали безъ впливу. Тогдѣ офіцїры выслали поданье до вѣжда войска кїївского округа, Драгомирова, просячи его о перенєсенє до вышого полку або офіцїровъ, або полковника, бо спѣльна служба немѣжна. Згѣдно зъ російскими звѣзачїями войсковыми Драгомировѣмъ водбєлавъ єю жалобу до полковника Трегубова, жадючи водъ него поясненїя. Трегубовъ, пѣдозрѣваючи, що головнымъ аїтаторомъ тої цѣлої справы є скарбникъ полку, обдумавъ такїй планъ помѣты: Знаючи гараздѣ, що той офіцїръ не має власного мєстку, попросивъ его о позичку 3.000 рублѣвъ. Просьбѣ полковника годѣ було водмовити и скарбникъ позичивъ єму на офіцїрскє слово 3.000 рублѣвъ зъ полковнон касы. Полковникъ звєзши грошѣ зарєзъ зарєзавъ ревізію полковнон касы и оче-видно найшовъ дефіцитъ. Нещастливый скарб-никъ застрѣливъ ся, одєакъ лишїиъ листѣ до товариштѣвъ, въ котрымъ пояснєвъ нечестный поступокъ полковника. Офіцїры зібравї підъ тяжкимъ вражївємъ катастрофы, бачучи, що дорогою правдою нїчого не осягнуть, поста-новили убити полковника Жеребѣ упавъ на молодого адъютанта полкового, котрый и до-вершивъ засудѣ своихъ товариштѣвъ, убиваючи щєфа револьверомъ въ его власномъ мєсткє. Драгомирова водзвано до Петербурга, а цѣла трагедїя збудала тымъ болѣшу сензацию, що саме въ тыхъ дняхъ дожидаємо прїѣзду цѣря до Кїєва.“

— **Помилуєть**. Цєсаръ помилуєвъ водѣ рєшты кары вєзницѣ Микхайла Тебїяку, був-шого скарбового комісєря на Буковинѣ, засу-дженого вѣдєньскимъ судомъ въ процесѣ Тщє-

нецкого и товариштѣвъ за надужитє власти уряду и приниманє дарункѣвъ на чѣтири роки тяжкою вєзницѣ.

— **Дрѣбнї вѣсти**. Дня 24 н. ст. липня о 7 годїнѣ вечеромъ водбудє ся въ Лїсєкахъ до-лїнѣхъ вїзванє убїченого богослова п. Іосїфа Лїтвина зъ панною Євгенїєю Долинською доч-кою тамошного пароха. — Протестантскїй со-юзъ имени Густєва Адольфа въ Дрезнѣ при-славъ на погорѣлцѣвъ Нового Санча 7.000 ма-рокъ. — Генераль Кароль Фїшеръ, заступникъ коменданта XI-ого корпуса и комендєрующїй у Львовѣ, перенєсєний на свое жаданє въ станѣ супочїяку. — Въ Скалатѣ померъ въ 42-мѣ роцѣ жїтя лїкаръ повѣтовий д-ръ Цастный Наєдло на тѣмъ пятїнєтїй, упавши жертвою своего звєня.

Надбєланє.

Ganz seid, bedruckte Foulards
75 kr. bis fl. 3 65 p. Met. — (ca. 450 versch. Disposit.) — sowie schwarze, weisse und far-
bige Seidenstoffe von 45 kr. bis fl. 11 65 per
Meter — glatt, gestreift, karriert, gemustert, Damaste
etc. (ca. 240 versch. Qual. und 200) versch. Farben,
Dessins etc.), porto und zollfrei in die Wohnung an
Private, Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. und
Postkarten 5 kr. Porto nach der Schweiz. 4515 (2)
Seiden-Fabrik G. Henneberg (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Вѣсти зъ еп. перемыскої.

Вѣдѣнки крилошанскїй одержали оо. Ів. Бѣрецькій въ Рускомъ сѣлѣ, Алекс. Савоцькій де-канъ жовківскїй и Лавр. Дрималикъ парохъ въ Туринцѣ.

Презенты дѣстали оо.: Волод. Гайдукєвичъ на Якоманцѣ, Іосєвъ Мєхнацкїй на Лєбову и Клим. Хотєнєцкїй на Журєвицѣ.

Вѣдѣнку для поратѣлѣвъ здоровья на шѣсть тыждѣвѣ дѣстєвъ о. Онісимъ Юзєвичскїй.

Правитєльство продовжило дотацию для со-труднєка въ Дорогошєвѣ на часѣ душєзастїрованїя тамошного пароха о Теоф. Полянського.

Посмертїй — — оновѣстки.

Розалїя Михєлевичєва вдова, по бл. п. о. Іоанѣ Михєлевичу, пароху Луєи малов, упоко-ила ся 15. липня въ 74-мѣ роцѣ жїтя въ Чер-нєлєвъ рускомъ.

ПОДЯКА.

Тяжкїй хрєстъ зєволивъ Всєвышнїй вло-жити на рамена моя и моїхъ дѣтей, вытєска-ючи превєлицкою тяготою своею глєбоку и смертєльную рану въ сєрцѣхъ нашихъ, котру лишъ смерть одна пографитъ заглєдѣти. Од-накъ першимъ лѣкомъ усмиряющимъ єя бо-дѣвъ въ части було загальнє спѣвчутьє и помѣчѣ водѣ добрыхъ людєй. Тѣмъ уважаємо за сѣ-лїтїй свой обовязокъ зложити на сѣмъ мѣсци сєрдєчну подяку Вѣмъ Вл. жертводавцѣмъ, якъ не менше вѣмъ Тымъ, що зєволили заня-тисъ збиранємъ помочи нашой родинѣ а имен-но Вир. о. крил. К. Чєховичу, Вир. оо. дєка-намъ, Вл. панѣ О. Кєлєтовскій зъ Черновєцѣ и Хвалєнымъ редакціямъ „Дѣла“ и „Галича-нина“. Нєхъ Богъ нагородѣтъ Вємъ за Вашє спѣвчутьє, жертвы и труды та хоронитѣ вѣсѣхъ Васѣ водѣ нещастїа!

Въ Цикѣвѣ д. 13 н. ст. липня 1894.

Марїа Арданъ зъ дѣтьми.

Тєлєграмы „Дѣла“

Вѣдєнь 16 липня. Намѣстництво заря-дїло пятїдєнєну обсервацию вѣсѣхъ осѣбѣ, що прїѣзжать зъ Галичини. — На похоронѣ

Гайльсєрга говоривъ пос. Русѣ. Въ похоронѣ взяли участѣ вѣсѣ мїністры.

Прага 16 липня. На округѣ выбѣрчїй Збїровѣ молодѣ Чєхї поставили кандидата пїга та выбѣрѣ водкинули его и оголосїли кандидатуру Черного, бывшого бурмї-стра Праги. — Въ склєпѣ Барта и Тїхи украдено 30 кїгр. динаміту.

Загребѣ 16 липня. Пос. Франкъ интер-пєлюєвъ въ соїмѣ, дїячого въ часѣ инста-лїцїи архїєпископа урядовїй будинки були прикрашенї угорскими хоругвами. Бачѣ по-яснюєвъ, що се въ знамя угорско-хорватскої унїи, та Франкъ не прїимивъ водповѣди до вѣдомости.

Парижѣ 16 липня. Сѣято народнє 14 липня перейшло спокѣйно и за дїя жалобы по Карнѣтѣ не водбулось величєво. — Про-цєсъ противъ убїйника Карнѣта водбудєсь 27 с. м.

Барцєльѣна 16 липня. Виновника атен-тату въ театрѣ засуджено на кару смерти.

Вашїнгтонѣ 16 липня. Сєнатъ прїи-мивъ рєзѣлюцію зъ похвалою для Клєвлєнда за зарєдженї нимъ срсредства остороги.

Надбєланє.

Хвалєна Редакціє!

Прѣшу умістити въ рубрицѣ „Надбєланє“ отѣю мою водповѣдь на „Надбєланє“ п. Ол. Бар-вїньского в ч. 145 „Дѣла“.

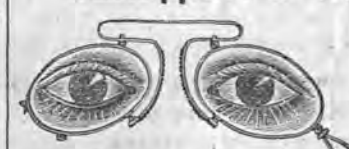
На заяву Вл. п. Барвїньского, що я уда-вав ся до него в справѣ, котра по моїмъ думцѣ могла бути полагѣжена дорогою, якої вїя іде [і є-є то тїмъ я прїставъ на ту дорогу] від-повѣдаю, що справдѣ я водноєсє ся передъ мї-сєцемъ в справѣ одїй, і то чужїй, до п. Бар-вїньского, одєакъ справа єя була чисто приват-нон натурї, котрой полагѣженє цїлкомъ не за-лєжало відъ політики, яку ц. Барвїньскїй вєдє.

А позаякъ п. Барвїньскїй въ „Надбєлаємъ“ своїмъ помїшєвъ справѣ приватнї, іменнѣ що-до моєї особи, до справъ публичныхъ, і то предста-вляючи їхъ в невідповіднимъ свѣтлѣ, длєтєго за-вєзляю сѣвї жалѣ, що я вєзгалї до его особи удавав ся, тїмъ болѣше, що до нїнї не дїєставъ я [в тїй приватнїй справѣ] навѣть водповѣди, о ко-тру просєвємъ.

В Струсєвѣ 3 (15) липня 1894.

Тєодѣр Цєлєвскїй.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

ОПТИКЪ и МЕХАНИКЪ „подѣ Копєрникѣмъ“, Львовѣ, площа св. Духа (ул. Театральна ч. 6 противъ головного одєаку) поручєє у великомъ вы-бѣрѣ и по найдєшев-шимъ цѣнамъ: окуляры, пѣвєскы, лѣнєтѣты, бїноклѣ, дєлєкоглядѣ, баромєтры, аєромєтры, мїкроскопы, лѣны, ком-пєсы, рєлїєвнїкы, лєнты мїкрїальнї, шїоны, сѣбѣтъ, маломєтры, и т. п. Устрѣєня звѣзѣвъ єлєктрїчныхъ. Вєсєлї напєравы вытѣговєлєтъ єя лєкѣкѣшє и найдєшевѣє. — Зємѣлєна въ провинціи вытѣговєлєтъ єя тѣчєво. 4185

АДВОКАТЪ КРАСВЫЙ

Д-рѣ Михайло Дорундєакъ

отворивъ канцєлїрію адвокатску въ ВОРЩЕВѣ

въ домѣ пана Шиманьского. 2-12

ФАБРИКА РУКАВИЧОКЪ

вѣдѣзначєна на красєвыхъ выставкахъ

дипломѣмъ почетнымъ и державнымъ медалємъ

І. Н. СПОЖАРСКОГО

у Львовѣ при ул. Галицкѣй ч. 20

поручєє ся лєскавымъ взглядамъ лишъ зъ власными выробами рукавичокъ, та зъ вѣблєкими рукавичи-чїми роботами. По сталыхъ и умѣренныхъ цѣнахъ. 2-6

249

ЩАВНИЦЯ

Завєдєнє жєрєльно-купєлєвє и климатичнє въ повѣтѣ новоторгскѣмъ,

зъ 7 жєрєлами силънон щавї содо-солономъ и содо-зєлїтїстѣи

успѣшно дѣлаємоу у вѣсѣхъ нежитяхъ якъ єрїану воддыхового такъ и органѣвъ травлєния въ довѣтєрєвалѣмъ запалєномъ легкїхъ и асѣтѣ (дїхавїцї) при выєлизєкахъ реброви болїны, въ почат-кахъ сухѣтъ, въ недугахъ проводѣвъ мѣчєвыхъ, въ недугахъ жїзньныхъ, анєміи и блѣднїцѣ.

Знаємїтєя гѣрєска стациѣ климатична зъ водѣсѣзжующимъ вєздухомъ.

Курациѣ молочнон, жєнїтїчна и кєфїрова. Пєрворєднєя вѣд-хєлїна соляна и бєлєсєчїно-шлєпєкова. Купєлѣ мїнералнїхъ гї-дрѣпатнїхъ и рѣчнїхъ.

Мєшкєня и иншї уряджєня дѣгѣднїхъ, постѣловнїхъ и дужє прїєстѣлнїхъ.

Пѣра купєлєва водѣ 20 мая до 30 верєсєня. Въ I. сєзонѣ до 20 чєрвєня и въ III. до 20 сєрпєня мєшкєня купєлєвъ о 1/2 дєшевїхъ.

Вѣ сєзонѣ сєрєднїмъ (водѣ 20 чєрвєня до 10 сєрпєня) увѣлє-нєпє водѣ такємъ зєнєсєнѣ.

Зъ уєсѣхъ шл. хѣвъ зєлїтїзїначїхъ доѣзждѣ до стациї въ Ста-рѣмъ Сєнчї, зъ-водѣкѣ дорогою жїзньєснон мѣжъ гѣрами на-дѣмъ. Дунїєдѣмъ до завєдєнїя вѣзѣмъ почтѣвымъ, повѣзѣмъ и гѣзѣками.

Вѣдѣ зъ жєрєлѣ Іосїєвнїхъ и Магдєлїны силънїйшїхъ водѣ водѣ: Ємєковъ, Глїєхєнбєргєскѣи и Сєлѣтєрєскїхъ на склєдѣ въ а-тїкахъ и торговлєяхъ водѣ мїнералнїхъ.

Прѣєкєтѣ розєслєдє єя оплатно и замѣлєвєля на мєшкєня прїимєє Зарєдѣ Завєдєнїя.

93 9-9

Ф. Виснєвскїй.

Знаєна водѣ многїхъ дѣтъ ц. к. уприв. рєлїєрїєрїя спїрї-тусу, заємѣтрєна найлїтїшимъ прїладїамъ рєкѣтїєкїєнїмъ наїновѣйшої систємы, фєбрика руму, лїкєрѣвъ и одѣту

Юлія Микѣлаша Нєслѣднїкѣвъ у Львовѣ

Яковъ Шпрєхєрѣ и С-ка

поручєє старї польскїй силънїй горѣвки, дужє добрї розѣлїємъ, лїкєры, руму прєдѣлєвъ зъ Ямайкї, якъ такожѣ найлїтїшимъ якѣстї брєвѣй спєцїєлєзъ якъ: Народѣвка, Dziennik, Szczutek, Карпатѣвка, „Дїєбѣль“, Помєранчѣва не солѣдѣжєна, Рєтєвїя, Дєрєнѣвка и т. п. горѣвки упривлєєчєнїє и одїного правдѣй вєсѣ зъ нашѣи фєбрикѣ спровєдєнїє.

Одїножє жєрєло въ краю для шл. антїкарѣвъ, до побї-ранїя зєлѣєголю абѣєлєт. и наїчастѣйшою спїрїтусу, до цѣ-лєй лѣчїнїхъ вѣльшого водѣ подєткѣ и вѣжє опѣдєтѣкованѣю. Правдѣй спїрїтусъ одѣтовїй наїсилънїйшїй, зєдорєвєю не шкѣднїй, бо не выроблєваннїй зъ єсєнціи одѣтовѣ.

Скєлєдъ для мѣста Львовѣ, ул. Копєрнїка ч. 9 и въ годовнѣмъ скєлєдѣ водѣ мїнералнїхъ І. Іосєлєє, улєнїя Карѣла Людвїка ч. 29. 4914 104-104

УЧИТЕЛЬ

органъ руского товариства пєдєагѣгїчного, двѣ тыждѣвнїкѣ недѣагѣгїчно-научковїй, выхѣдѣть водѣ 1 чєрвєня 1899 р. у Львовѣ ул. Бѣрєнєска ч. 2. Прѣдплатє на цѣлїй рѣкѣ 3 зр., на пѣвъ рѣку 1 60 зр. на чєртѣ рѣку 1 зр.

НА НАЛИВКИ

Спїрїтусъ наїчїстѣйшїй бєзвѣоннїй

VONGOUT 98°.

поручєє

ц. к. уприв. рєлїєрїєрїя спїрїтусу

І. А. БАЧЕВСКОГО

ц. к. надворного достєвєцѣ у Львовѣ.

Пѣчѣтою 5-кїловѣй посылкѣ обємѣ 5 лїтрѣвъ.

Машинкї спїрїтусѣи до роблєнїя кєвы „Non plus ultra“ мѣєжїєнї на 1 2 3 4 5 6 8

по зр. 4 50, 5 25, 6 —, 6 50, 8 —, 9 — вїлїєжєнокъ. Кухѣнкѣ наѣтовїй пє-дїємѣй (пѣдѣ гарантїєю) по зр. 1-80, 2-75 и 3-75

4595 поручєє

ПЄТРО ХИНОНОВСКИИ

торговлє зєлїзна у Львовѣ площѣ Кєпїтѣлєвѣ ч. 1 (напрѣтивъ кєдєдрѣ)

Цѣннїкѣмъ влєєтєровѣй рѣзѣнїхъ прѣдмєтѣвъ до розпорєдѣмѣстї.

Пѣзичкї грошєвї

выроблєноу для прїлїчїнѣхъ людєй кожѣго стану на за-лїєсъ долѣжнїй, вєкєслѣ и на пєрєсѣлѣнїємъ прѣєтѣмъ зъ умѣ-рєннѣмъ процєнтѣмъ и на спѣ-ту рєтєвѣнї. 2-2

Е. Розєнцѣйгъ

въ Будапєштѣ, ул. Нєфєлєй 7.

Пєрєпїска по нѣмєцкѣ.

Учєнїкѣ VII клєєсы гїмн-зїєлїєнѣи глєдєє

лєкції на сєлѣ. Адресѣ: Дн. Оп

poste restante Щирєцѣ.

257 2-2

Пѣтрѣбую 100 кїлѣо мєду пєтѣкѣ зъ того рѣку найлїчєшє зъ липня або сєрпєня. Хѣо мєє на прѣдѣжъ наї зєлѣєнѣє єя до „Нє-роднѣи Торговлѣ“ въ Стєнїєлє-новѣи и подєстѣ жадєну цѣну. 254 2-2

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовлення і посередничить
в закупівлі:

СВІТЛО ЦЕРКОВНЕ

виробить з фабрики
Іа по 78 зр. Іа по 72 зр. за 100 кілограмів
лоса фабрика.

Мыло найлучше

при замовленні найменше 30 кілогр. по 20 кр.
и 31 кр. за кілограм, окрім транспорту, ко-
трый вынесе 2 до 3 кр. вѣдъ кілограма.

При замовленні просимо о точне поданье
почты и стаціи зельзничной. 4038

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНСКИЙ

артист-малляр

звѣстный вѣдъ кольканидѣ дѣтъ изъ своихъ праць малляр-
скихъ, украшае церкви въ стилѣ вѣдѣи разомъ зъ позо-
лоченемъ, престолы, иконостасы и иныя рѣчи. Принимае
рѣзбарскыя работы по всѣмъ планамъ. Выготовлю всѣмъ
величины церковныя образы до иконостасовъ, престолѣвъ,
плащаницѣ — оцѣнами красками на полотнѣ и деревѣ. Побѣди-
ше зъ фотографіи портреты. Зъ уповѣренія п. к. консервато-
ріи реставруе всякія старинности, а то фрески, рѣзбы и т. и.
входящій въ кругъ праць маллярства по найумѣренѣйшимъ цѣ-
намъ. Подписаныи просить Вѣдъ. Духовенство занотувати собі
его адресу. 205 14—?

Т. Копистинскій

у Львовѣ, улица Краковска число 20.

НА РАТЫ МАШИНЫ ДО ШИТЯ

зъ найдѣйшихъ фабрикъ заграничныхъ и
краевыхъ вѣдъ 25 до 65 зр.

поручае 4788 92—?

ЛЮДВИКЪ ГАРДОЛИНСКИЙ

Львовѣ, площа Галицка 14.

Цѣны на жадање даромъ и франко.

для РУСКИХЪ ГОСПОДИНЪ!

вышла зъ друку

„КУХАРКА РУСКА“

ФЛОРЕНТИНЫ и ВАНДЫ

мѣтитъ рѣзнодорожнѣмъ способомъ варена знаменитыхъ зупъ
Всѣхъ добавокъ до зупъ

Прилаживание воловныи якъ: Зразы, Бѣштики Печенѣ,
Полядичѣ, Флячки и т. п. — Розни сосы якъ: капаровый,
зъ коришоновъ, зъ сарделѣ и т. п. — Прираживание теля-
тины якъ: Печеня теляча зъ кавиоромъ. Котлетки зъ теля-
тины зъ сметаномъ. Котлеты обемжуваний въ мочоку або при-
бѣхъ. Зразы телячѣ. Котлеты битѣ, сѣченѣ и т. п. — Прира-
живание Баранины якъ: Печеня бараняча душена зъ сме-
таномъ. Баранина зъ яблѣцемъ. Котлеты баранячѣ битѣ Печеня
бараняча душена зъ волосковъ капустомъ. Потравка зъ ли-
ней печенѣ баранячой. Потравка зъ вермионо и т. п. — При-
раживание свиныхъ якъ: Полядичѣ свиныхъ. Знаменитѣ
ковбасы смажени зъ сосомъ. Ковбасы печенѣ. Шинка на го-
рѣчю Шинка печеня. Поросъ зъ начинкою въ галарѣ тѣ. Спо-
сѣбъ варена мяса зъ дикѣ и т. п. — Дуже добрый способъ
маринаваня и вудженя шинокъ и свиныхъ. — Вѣзлѣкѣ яри-
ны якъ: Брукъ зъ начинкою. Фасоля зъ сметаномъ. Галарѣя
зъ шпикомъ. Капуста волоска зъ шпикомъ. Капуста квашена
пѣна. Баранѣлѣ смажени зъ сметаномъ. Огѣрки зъ начинкою.
Рижки смажени и т. п. — Рѣзныи гарнитуры до зринѣ якъ:
Грѣшки зъ мочокомъ. Омлетки. Яйца сѣженѣ и т. п. —
Рѣзнодорожнѣмъ и яичнѣмъ потравѣ якъ: Макароны выпѣка-
ныи зъ шинкомъ и сметаномъ. Макароны волоскѣи зъ пармеза-
номъ. Клепки грѣчанѣ зъ сырѣмъ. Клепки зъ баранѣлѣ. Зна-
менитѣ пироги зъ начинкою зъ сырѣмъ. Пирогѣ грѣчанѣмъ до
сметаны. Дуже смачнѣи пироги зъ сырѣмъ або повилами. Яй-
ца сѣженѣ на сметанѣ. Кашка выпѣкана зъ розинками и т. п.

Цѣна 70 крейцарѣвъ.

По пересланю переказомъ почтовымъ 76 кр. златѣмъ жуе
ся пересылку франко. 245 4—4

Друкарня народна В. МАВЕЦКОГО

Львовѣ, ул. Коперника число 7.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. уприв. гал. анц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

купле и продае

ВСѢ ЕФЕКТЫ И МОНЕТЫ

по курсѣ деннои найточнѣйшомъ не вчисляючи
нѣякои провизіи.

Яко добру и певну лѣкацію поручае

4 1/2% листы ипотечный
5 1/2% листы ипотечный преміованый
6 1/2% листы ипотечный безъ премій
4 1/2% листы товариствъ и кредитового земского
4 1/2% листы Банку краевского
4 1/2% позичку красну галицку 3483
4 1/2% позичку пропінатіиу галицку
5 1/2% позичку пропінатіиу буюковинську
4 1/2% позичку пропінатіиу державную
4 1/2% позичку пропінатіиу угорскую
4 1/2% угорскій облигацій индѣмнізаційный

а всѣ тѣ паперы Контора вымѣны Банку ипотечного все
купле и продае
по найкористнѣйшихъ цѣнахъ.

ЗАМѢТКА: Контора вымѣны Банку ипотечного приймае вѣдъ
П. Т. купующихъ всѣхъ выдѣловъ и вѣдъ платяи
мѣдѣи паперы цѣны, такожъ запашии купоны за
готовку, безъ нѣякои вѣдѣленя, а замѣщѣи лишь за
вѣдѣленемъ справдѣиныхъ коштовъ.
До ефѣктовъ у которыхъ вышли купоны, доставляе новѣ
аркушъ купоновъ, за зворотомъ коштовъ, котрый самъ поносить.

Ц. к. Заведеніе жерельне КРИНИЦЯ

(въ Галичинѣ).

наибилѣйша швава зельзиста

Положеніе горске въ Карпатахъ 590 метр. надъ пов. моря.
Вѣдъ стаціи зельзничной година дорожи битой, знаменитѣ удержаной.
Средства лѣчничѣ: По-при климатичнѣмъ услѣвѣ, купелѣ зельзистѣ, дуже обилѣи въ
гѣзъ кислоты угляной, огрѣваннѣмъ Шварца (въ р. 1893 выдано ихъ 36.000).
Купелѣ борошниной, паромъ огрѣваннѣмъ (въ р. 1893 выдано ихъ 13.500).
Купелѣ газовой зъ чистого квасу угляного.
Заведеніе гидропатичне подѣ управомъ спеціалиста д-ра Г. Еберса (въ р. 1893 выдано
процѣдуръ гидропатичныхъ 33.000).
Питье вѣдъ минеральныхъ мѣсцевыхъ и заграничныхъ, жентици, Кефирѣ, Гімнастика
лѣчничѣ.

Лѣкарѣ заведеня жерельного д-ра Л. Копфѣ цѣлый сезонъ постѣиной ординуючи.
Кромѣ того 12 лѣкарѣвъ вѣдѣио практикуючи.
Проходы: Великій паркъ основный, знаменитѣ удержаный.
Влизшии и дальшии прогулки въ прѣгарнѣ Карпаты.
Мѣшканя: Понадъ 1500 комнатъ зъ комфортомъ умышленныхъ, зъ постелею и услу-
гою, даванками электрическими и печами.
Костель католицкѣи и церковь. Величавый Дѣмъ жерельный, колька реставрацій, колька
пансіонатѣвъ приватныхъ, молочарнѣ, цукорнѣ.
Музыка купелѣва: подѣ управомъ А. Вроньского вѣдъ 21 мая.
Постѣиный театр, концерты. — Фреквенція въ р. 1893 4600 особѣ. — Сезонъ вѣдъ 15
мая до 30 вересня.

Въ маю, червни и вересни цѣны купелѣвъ, мѣшканъ и стравъ въ головной рестав-
раціи зниженѣ.
Розсылка воды минеральной: вѣдъ цѣвня до падолиста, склады у всѣхъ болѣшихъ мѣс-
тахъ въ краю и за границею.
Въ мѣсяци липни и серпни убожимъ нѣякои польгѣ якъ на пр. увѣльненіе вѣдъ такѣхъ
жерельныхъ и т. д. не будутъ даватисъ. 171 5—6

На жадање удѣлае выясненѣ

Ц. к. Заведеніе жерельне въ Криницѣ.

Рухъ поѣздѣвъ зельзничныхъ

важнѣи зъ днѣмъ 1 мая 1894 поѣзъ годинника средно-европейского.

Приходить до Львова зъ	ПОѢЗДЫ					Вѣдховать зѣ Львова до	ПОѢЗДЫ				
	поспѣшнѣй		особой				поспѣшнѣй		особой		
Кракова (Берлина, Вроцлава, Вѣдня)	232	525	503	610	900	Кракова (Вѣдня, Вроцлава, Берлина)	224	1010	450	1035	655
Варшавы	—	525	900	—	900	Варшавы	—	1010	450	—	655
Хабѣвки (Закопаного) на Перемышль, Рашѣвъ, або Тарнобѣвъ	232	—	—	—	—	Хабѣвки (Закопан.) на Тарнобѣвъ або Рашѣвъ	—	1010	—	—	—
Хабѣвки (Закопаного) на Рашѣвъ або Тарнобѣвъ	—	525	—	—	—	Хабѣвки (Закопан.) на Рашѣвъ або Перемышль	—	—	1035	—	—
Хабѣвки (Закоп.) на Стрый	—	—	834	—	—	Хабѣвки (Закоп.) на Стрый	—	—	960	710	—
Мушныи, Криницѣ, Жегестова на Тарнобѣвъ	—	—	—	—	900	Мушныи, Криницѣ, Жегестова на Тарнобѣвъ або Рашѣвъ	—	1010	—	—	—
Мушныи Криницѣ Жегестова на Рашѣвъ або Тарнобѣвъ	—	525	—	—	—	Мушныи, Криницѣ, Жегестова на Тарнобѣвъ (вѣдъ $\frac{1}{2}$ включно до $\frac{30}{9}$)	—	—	—	655	—
Мушныи Криницѣ Жегестова на Тарнобѣвъ (в. $\frac{1}{2}$ до $\frac{30}{9}$)	—	—	900	—	—	Мушныи, Криницѣ, Жегестова на Тарнобѣвъ	—	—	450	—	—
Мезе-Ляборѣцъ Шавного-Куляшного на Перемышль	—	—	900	—	—	Мушныи, Криницѣ на Стрый	—	—	710	—	—
Надберезя и Тарнобжега	—	—	600	—	—	Мезе-Ляборѣцъ, Шавного-Куляшного на Перемышль	—	—	—	655	—
Подволочискѣи и Бродѣвъ (на дворѣ гол.)	212	929	910	545	—	Надберезя и Тарнобжега	—	—	450	—	—
Подволочискѣи и Бродѣвъ (на дворѣ Подзамче)	158	913	845	519	—	Подволочискѣи и Бродѣвъ (зъ дворѣ гол.)	608	244	940	1090	—
Сучавы	940	—	737	1227	635	Подволочискѣи и Бродѣвъ (зъ дворѣ Подзамче)	622	266	1601	1047	—
Кимполонга	940	—	737	—	—	Сучавы	615	—	1015	255	1010
Радѣвѣвъ	940	—	737	—	635	Чорткова на Галичѣ	615	—	—	255	—
Бергомета и Чудина	940	—	737	—	—	Гусятина на Галичѣ	615	—	—	1030	—
Новоселѣи	940	—	737	—	—	Слободы рунгур. Копальнѣ	615	—	—	1030	—
Слободы рунгур. Копальнѣ	940	—	737	—	635	Новоселѣи	615	—	—	1030	—
Гусятина на Галичѣ	940	—	737	—	—	Бергомета и С. и Чудина	615	—	—	1030	—
Чорткова на Галичѣ	—	—	1227	—	—	Радѣвѣвъ	615	—	—	1030	—
Борислава	—	—	202	1210	—	Кимполонга	615	—	—	255	—
Белзѣ	—	—	—	445	—	Сокаля	—	—	910	645	—
Сокаля	—	—	748	445	—	Велзѣ	—	—	920	—	—
Лавочного (Пешту, Мѣшколь-ца, Серенча, Мункача, Хирова и Станислава на Стрый)	—	—	834	1210	—	Борислава на Стрый	—	—	540	950	—
Стрый и Сколього	—	—	847	—	—	Лавочного (Мункача, Серенча Мѣшкольца, Пешту) и Хирова на Стрый	—	—	540	—	710
Сколього, Хирова, Станислава на Стрый	—	—	202	—	—	Станислава, Долины, Болехова на Стрый	—	—	—	950	710
Гребенова (вѣдъ $\frac{10}{7}$ включно до $\frac{30}{9}$)	—	—	202	—	—	Сколього и Хирова на Стрый	—	—	—	305	—
Бруховичѣ (вѣдъ 12 мая почавши ажъ до вѣдѣи)	—	—	810	—	—	Стрый и Сколього	—	—	—	—	—
						Гребенова (только вѣдъ $\frac{10}{7}$ включ. до $\frac{30}{9}$)	—	—	—	910	—
						Бруховичѣ (почавши вѣдъ 12 мая ажъ до вѣдѣи)	—	—	—	330	—
						Зимнои-воды (почавши вѣдъ 12 мая ажъ до вѣдѣи)	—	—	—	342	—

Розклады ѣзды въ видѣ нынѣшнемъ можна до-
стать въ бюрокѣ инфорцаионныхъ, касахъ стайиныхъ

Розклады вѣдѣи въ видѣ нишеневѣмъ можна до-
статѣи въ бюрохъ информаційныхъ, касахъ стаціиныхъ
и у кондукторѣвъ.
*) Годнѣи печатаннѣмъ черенками означуючи пору ибну вѣдъ гол 6-иъ вечеромъ до годъ 5-иъ
59 мин. рано. Въ бюрохъ информаційныхъ ц. к. австр. зельзничнѣ державныхъ у Вѣдѣи (улица Юанна 29) ясъ такожъ
въ бюрохъ информаційныхъ ц. к. австр. зельзничнѣ державныхъ у Львовѣ (улица Третього мая ч. 3, готель Имперіаль),
удѣлае ся устныхъ або письменныхъ объясненѣ въ справѣхъ дѣтально службѣи на ц. к. австр. зельзничныхъ
державныхъ. О сколькои подѣржкѣи дозволяють, засигнуги тамъ-же можна информацій водѣиныхъ ся до
державныхъ австрѣи-угорскихъ и заграничныхъ зельзничнѣ. Въ бюрохъ информаційныхъ продае ся выдаваннѣ чер-
тежъ ц. к. австр. зельзничнѣ державнѣи билѣты до вѣдѣи и шитки зуставляюныхъ посѣдѣи до вѣдѣи ясъ
такожъ тарифы. 4980

До Вповажаной Публики, що оглядає теперѣшну

ВЫСТАВУ КРАЄВУ

Зъ огляду на великій приплывъ Вп. Публики и зъ огляду на то, що мы поро-
били великѣи и дуже користнѣи купна, можемо нѣше вычисленѣи товары, доки выстане
припѣсъ, продавати по такихъ цѣнахъ, а именно:

10.000 повшовковыхъ парасольковъ Entouscas по 1-30, 1-50, 1-75 и выше.
4000 шовковыхъ парасольковъ по 3-50, 4-450 и выше.
2000 штукъ модныхъ весенныхъ и лѣтнихъ блю-
зѣкъ, фасѣвъ найновѣйшѣи по 1-80, 2-50, 3 и в.
2000 цѣлѣмъ модныхъ Sabes (намѣтки мантель-
ки) по 2-50, 3, 3-50 и выше.
1000 гальѣкъ до пороку и дошу по 1-30, 1-50, 2-25 и выше.
Конфекція для дѣтей.
4000 наймоднѣйшихъ одѣговъ весенныхъ и лѣт-
ныхъ по 1-50, 2, 2-50, 3 и выше.
1500 модныхъ плащѣиныхъ у всѣхъ величинахъ по 3, 3-50, 4, 5 и выше.
Спеціалнѣи новостѣи у стѣжкахъ, коронкахъ, во-
дѣлахъ, капелюхахъ дамскихъ и дѣтскихъ,
рукавицахъ гласѣ, данскихъ, вѣиныхъ и шов-
ковыхъ, хусткахъ, панчохахъ, парасолькахъ и
парасолькахъ, блювахъ, шовковыхъ, вѣи-
ныхъ, сатиновыхъ и до прѣи, шляперкахъ,
неплѣжахъ, капелюхахъ огороженныхъ и костю-
махъ огороженныхъ надѣишихъ власне у вели-
кой скѣлѣиности и доповняють ся що дѣи.

Особлива гуртовна продажъ принадѣна

въ водѣлѣ занавѣсъ, капъ и кизимѣвъ.

5000 капъ на столы по 75, 1-20, 1-90, 2-50.
4000 капъ на лѣжки по 2, 2-50, 3, 3-50, 4.
800 великихъ капъ на столы и лѣжки, даючихъ
ужити ся на обѣ стороны (вырѣбъ кизимѣвъ)
по 1-90, 2-50, 4, 5.

Всякѣи зъ провизіи надѣишанѣи поручѣи полагающе ся найсовѣстнѣише и найкористѣи.

Зъ глибокимъ поважанемъ

Зарядъ магазину AU LOUVRE

у Львовѣ, площа Капітульна ч. 3.

4985 93—?

При закупкѣ товарѣвъ просимо покликуватисъ на нашу часописъ.

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ три дня (крѣмъ недѣль и русскія свѣтъ) о 5-ой годикъ по полудни. Литературный додатокъ „Вѣстника“ напечатанъ въ Львовѣ. Выходитъ во вторникъ, и во вторникъ и пятницу на переизданъ ра-
вномъ въ Львовѣ.

Передплату и писематы принимаютъ: у Львовѣ Адми-
нистрація „ДѢЛО“ ул. Баторія 24, Центральное бюро оголо-
шеній ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Лю-
бача 9. у Відни: М. Дукес, I. Schulerstrasse 3; Rudolf
Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek, I.
Wollzeile 8; Oppel, I. Stubenbastei 2. J. Danneberg, I.
Wollzeile 19. Вѣ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein
& Vogler, G. L. Danneberg & Comp. Вѣ Пештѣ: E. Mischky
V. Bez. Akademischegasse 6.

Передплата на „ДѢЛО“ и напечатаніе на писематы платитъ
у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ съ литер. додаткомъ
въ Австрію: за границею:
на цѣлый рокъ . . . 18 гр. на полъ рокъ . . . 24 гр.
на полъ рокъ . . . 9 гр. на полъ рокъ . . . 13 гр.
на чверть року 4 гр. 50 кр. на чверть року . . . 6 гр.
на мѣсяцъ . . . 1 гр. 40 кр.

у Львовѣ:
на цѣлый рокъ . . . 18 гр. на полъ рокъ . . . 8 гр.
на чверть року . . . 4 гр. на мѣсяцъ . . . 1 гр. 35 кр.
Редакція, Администрація и Експедиція подъ ч. 24
ул. Баторія. — Рукописи вносятся на неперечисленіе
напечатаніе. — Галлукія неопечатаніе възвѣдъ порта.
Необходимо членомъ комитету 8 кр. в. а.
Оголошеніе принимаютъ ся по цѣнѣ 6 кр. въ одномъ
стрѣжѣ вносовыхъ а въ рубрикѣ „Надбавка“ по 20 кр. в. а.
Мѣсяцъ членомъ ся по 10 кр. въ одномъ.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Выборъ въ Пшибрамѣ скѣнчивъ
ся побѣдою молодого чехословацкаго кандидата
Кеніга, который на 344 голосующихъ одержавъ
240 голосовъ. Такъ отже кандидатъ старо-
чеховъ Черни, бывший бурмистръ Праги,
проваливъ ся. Се можна було передбачити,
хочъ съ другой стороны побѣда молодого-чеховъ
не звѣдѣла сего стороннича въ журбѣ о
будучности. Саме вѣдѣвають ся въ Празѣ збо-
ры молодого-чеховъ послѣдъ до союму и рады
державной, котрѣ вправдѣ займають ся про-
грамою работы на найблизшу будучность, але
по правдѣ стремятъ до того, чтобы загладити
прикрѣпленіе внутрѣшного непорозумѣнія.
Сли повѣрити словамъ оголошеніемъ въ Аген-
се slave, котрѣ мавъ высказати одинъ зъ умѣр-
кованныхъ молодого-чеховъ послѣдъ, то въ най-
близшій будучности маѣ утворити ся цѣлкомъ
нове сгруппованіе стороннича. Именно сторон-
нича маѣ раздѣлити ся на радикальныхъ, до
котрыхъ приступать поступовъ, и на умѣркован-
ныхъ, котрѣ найдуть точку стычности съ
старо-чехами. Та послѣдняя фракція маѣ бути
„коалиціею“ всѣхъ розважнихъ политичныхъ
элементовъ и може розвинути діяльність о
много користѣ, нѣжъ зовсѣмъ неплѣдне
радикальное стороннича.

Зъ Петербурга пишутъ до Neues Wiener
Tagblatt-y, що весѣле царевича вѣдло-
жене до сѣчня за-дѣя того, що суджена
вѣднотъ ся зъ великою неохотою до право-
славной церкви. При актѣ принята правосла-
вія, вычитавши въ документѣ, що вырѣкаєсь
снхъ и тыхъ блудовъ своєї релігій, мала имѣ-
ти перо и замѣсть подписати, она перечеркну-
ла цѣлый актъ и ажъ потѣмъ написала: „Прим-
аю православію вѣру.“ Также наука языка
россійского поступає дуже пиняво, а царъ ба-
жає, чтобы жѣнка наслѣдника престола вже
при вѣздѣ до Петербурга умѣла по російски.

Славный писатель и философъ російскій
Левъ Толстой помѣщає теперь въ лондон-
скій часописъ Daily Chronicle студию о хри-
стіанствѣ и любви вѣтчины. Въ той студиі
заговоривъ вѣнъ и о француско-россій-
скѣмъ союзѣ. „Француско-россійскій торже-
ства въ Кронштадтѣ, Тулонѣ и Парижѣ — ка-
же вѣнъ — зъ-першу мене и богато пишавъ
бавили, потѣмъ здивували, а вѣднотъ обурли.
Глядаючи причинъ тыхъ подѣй, дойшовъ я до
такого выводу: Сотки лѣтъ Россіиє и Фран-
цузъ жили и знали про себе; ажъ наразѣ то-
му два рокы приѣхала французска ескадра до
Кронштадта, до богато фли, пили и дурный бе-
сѣды говорили; вѣдтакъ мнѣшного року въ
Тулонѣ російска ескадра и еи офицеры бога-
то фли, пили и балакали. По тыхъ подѣяхъ
стало ся такъ, что не лише тѣ всѣ, что фли,
пили и балакали, але каждый, хто при тѣмъ
бувъ, а навѣтъ сѣ, что лишь про се чули або
читали, цѣлы міліоны Россіянъ и Французовъ
увѣрили собѣ, что себе взаимно дуже полюбилъ,
то значить, что всѣ Россіиє люблять всѣхъ
Французовъ, а всѣ Французы всѣхъ Россіянъ.
— Вѣдтакъ розважує Толстой справу, яка шко-
да може выйти зъ тыхъ голосныхъ обѣщавъ
симпатіи. — Россійско-турецку войну — каже
вѣнъ — попередили подобный штучни а фаталь-
ный симитомъ, передъ самую войну явила ся
нагле любовь до декотрыхъ славянскихъ бра-
товъ, про котрыхъ сотки лѣтъ нѣхто не чу-
вавъ, бо чей-же Нѣмцѣ, Французы и Англіицѣ
далеко намъ близшій нѣжъ жменя Сербовъ,
Болгаръ и Черногорцевъ. Люде, якъ Аксаковъ
и Катковъ, поддерживали одушевленіе; вѣд-
були ся гостины и торжества. Въ Москвѣ за-
чали такъ, якъ теперь въ Парижѣ: фети, пѣти
и балакали про згоду та миръ, а про Турец-
чину нѣхто й не згадувавъ. Праса поддержи-
вала одушевленіе; правительство прилучило ся
до того; появились ся дипломатичный ноты и
повурядовый статьи, а вѣднотъ подіяла ся Сер-
бія. Праса брехала что-разѣ больше, ажъ вѣднотъ
царь Александръ II, который справдѣ вой-
ны не любивъ, мушвъ еи выговѣсти и згинули
сотки тысячъ невинныхъ людей. Теперь же
всѣ йде до чогось подобнаго, але ще горшого.
Найперше середъ звуковъ маршіянки и цар-

ского имну, генералы и министры вносятся то-
асты на честь обѣхъ армій и флотъ, часописъ
оголошуютъ рѣзній брехнѣ; дармовды, что не
знають, чимъ часъ забыты, голосать промовы
патріотичный, подъяужуютъ до ненависти про-
тивъ Нѣмцевъ, ажъ вѣднотъ царь Александръ
III, мимо своей любви до мира не буде мѣтъ
оминути войны, до котрой праса и публична
опінія пре неповздержимо и мы анѣ не огля-
немо ся, якъ надѣжде зловѣща вѣстка про вой-
ну. Нехай амбасадоръ російскій въ Парижѣ
править о любви до гармоніи Франціи зъ склян-
кою шампанъ въ руцѣ, міліоны Россіянъ про-
тестує противъ такой облуды и брехнѣ.

Кореспондентъ „Нового Времени“
разговариваетъ зъ княземъ болгар-
скимъ Фердинандомъ при вѣздѣ кня-
гини Маріи Людвики до Франценсбада на зе-
лѣзничномъ дворцѣ въ Софин. Кѣлька дѣтъ
пѣвѣшше князь принимавъ кореспондента на
авдіенціи въ палатѣ; запросныи одержавъ ли-
стовно въ російскѣмъ языкѣ. Кн. Фердинандъ
говоривъ по французски, высказавъ свое удовле-
леніе, что бачить дневника въ своей палатѣ
и снытавъ его, чи вѣднотъ въ Болгаріи зро-
били на нѣмъ добре вражѣны. На се вѣднотъ
вѣвъ кореспондентъ: Дуже! Я не сподѣваъ ся
побачити тутъ такой ладъ, анѣ зазвѣтъ такъ
много приему. — Князь: Вы-жѣ мой сусѣдъ.
Стояновъ говорилъ менѣ, что мешкаете въ го-
тели Кобургъ; вы выбрали собѣ готель, ко-
трого фирма не може приемо звучати въ Рос-
сіи. — Кореспондентъ: Маймо надѣю, что то
амъ у насъ буде колись мило звучати. —
Князь: Трудно направити мнѣшнотъ, дуже
трудно. — Кореспондентъ: Подождемъ на
факты будучности. — Князь: Які факты? —
Коресп.: Я хотѣвъ сказать, что историчныхъ
блудовъ не можна змазати однимъ почеркомъ
пера; негода мѣжъ двома державами не де-
спровадити ся до гармоніи въ одной хвилѣ. —
Князь: Не перечу, что Россія мала въ послѣд-
нихъ вѣсѣмъ рокахъ много причинъ, чтобы
бути недоволеною, еи провоковано и дразнено,
а Стамбуловъ не уважавъ на мои убѣдненія.
— Коресп.: Не могу сего укрыти, что упадокъ
Стамбулова мило действовъ Россію. — Князь:
Россійска сусѣднотъ маѣ право на любви
Стамбулова, але за-дѣя якой причины она але
розположена супротивъ мене? Стамбуловъ оби-
дивъ еи — а чи-жѣ се, что вѣнъ робивъ и ме-
нѣ приписувано? Публично зовутъ мене узур-
паторомъ. Але мабуть я нимъ не е, коли мене
на престолъ покликкала воля народу, выявлена
черезъ репрезентантовъ. Чи-жѣ о тѣмъ маѣ рѣ-
шати подтвержденіе, або непотвержденіе де-
ржавѣ? Я не для великихъ державъ, але для
Болгаріи. Отже на який основъ обиджакотъ
мене и неприязнь выявлену дѣлами скрѣпля-
ють ще словами. — Вѣдтакъ кн. Фердинандъ
высказавъ бажаніе, чтобы кореспондентъ,
котрого приймає якъ Россіянину и представителя
знаменитого російского дневника, не уважавъ
его розмовы за интервью, бо деякі высказы не
падають ся до прилюдной вѣдомости.

Якъ вѣдомо, въ субботу дня 14 липня об-
ходила Франція роковыи збуренія на-
родомъ въ Астль. Однако сегодѣне свя-
то народу не вѣдбулось такъ величаво, якъ въ
попередий роки, а то за-дѣя жалобы по Кар-
нотѣ Въ Парижѣ понехано офіціальный торже-
ства, мѣсто не було выбагиво пристроено,
лишь вечеромъ вѣдбулись досытъ оживленій
забавы; на площахъ танцовали и спѣвали. На
провінціи въ многихъ мѣсцяхъ не було зо-
вѣмъ нѣякихъ торжествъ. Такъ въ Марсильи,
Бордо, Лионѣ и иныхъ мѣсцахъ грошѣ, при-
значенъ на торжества, роздано убогимъ. Нато-
мѣсть въ Парижѣ улажено похѣдъ передъ
памятника Штрасбургъ. Иванны д'Аркъ и
Гамбеты — та всею перейшло спокойно. Лишь
при памятнику Гамбеты якісь робѣтаны ста-
нувши на педесталъ вѣднотъ: „Именемъ Гам-
беты домагаюсь свободы, бодай такон, яку ма-
ють Нѣмцѣ“. Тѣ слова выкликали обуреніе и
спонукали великій крикъ. Полиція арештовала
принадного бесѣдника, который вѣдтакъ зая-
влявъ, что не мавъ намеру заклочувати ладу,
только хотѣвъ запротестувати противъ закона,
что стремятъ до обмеженія свободы прасы.

Головного агитатора заворушенъ
въ Сициліи посла де Феліче засуждено на
кѣльканадѣлѣтну вѣзницю. Якъ вѣнъ, такъ
и всѣ выновники вѣдкликали ся до касационно-
го вѣднотъ, однако той вѣднотъ вѣдкликъ
де Феліче, а лишь въ дробныхъ точкахъ у-
важливѣ вѣдкликъ его товаришвѣ. За-дѣя
того президентъ трибуналу и державный про-
кураторъ одержали листы зъ погрозами смерти,
сли де Феліче не буде увѣднотъ. Въ Римѣ
побоювано ся розрухѣ, дѣлато заряджено
средства остороги, а войско стояло въ пого-
товю. Однако показало ся, что острахъ бувъ
безосновный.

Проектъ закона противъ анархистовъ ухва-
ленный палатою послѣдъ выкликаетъ тревогу
мѣжъ анархистами и богато зъ нихъ пересели-
лось до Сициліи. Звѣдають о тѣмъ зъ Турину,
Медіолану и Генуи.

Цѣкавъ вѣсти насѣдѣ зъ Швай-
царіи. Радикальная управа женевскаго кан-
тона вѣдобрала право горожанства декотрымъ
личностямъ и постановила ихъ выдалити за-
те, мѣвъ то они вѣдбурюють массы противъ ре-
публики и протестантской церкви. Мѣжъ тѣми
личностями маѣ находити ся кѣлькихъ Сунтговъ.
Натомѣсть католика управа фribургскаго кан-
тона надѣлила всѣхъ выдаленныхъ правомъ
горожанства, за-дѣя чого они стали горожа-
нами цѣлонъ Швайцаріи и не можуть бути вы-
далены зъ нѣякого кантона.

„Жартъ“ пана комисаря.

Kurjer Lwowski мѣститъ нѣмѣ дописъ зъ
Бережанъ, въ котрой розказуєсь такой харак-
терный „жартъ“ пана комисаря ц. к. старо-
ства:

Дня 17-ого червня вѣдбувъ ся тутки зѣздѣ
русскихъ мужѣвъ довѣря, чтобы нарядити ся
надъ сучаснымъ положеніемъ Русинѣвъ, а что
въ тѣмъ зѣздѣ могли брати участь лишь лю-
де особито запрошеніи, проте комитетъ не по-
вѣдомивъ о тѣмъ политичной власти. Того са-
мого дня запрошенъ парохъ сусѣдного села По-
гутуръ о. Иванъ Мащакъ, своего приятеля о.
Дняковскаго, сотрудника зъ Бережанъ, чтобы
высвѣдѣвъ его недужу жѣнку и на интвенцію
еи выздоровленія вѣдбравъ службу Богу въ
тамошній церквѣ. Въ наслѣдокъ тыхъ обѣхъ
фактовъ, впрѣчѣмъ не стоячихъ зъ собою въ
нѣякой звязи, политичный комисарь Молявскій,
кѣлька дѣтъ по зѣздѣ, почавъ въ своей уря-
дѣ канцеляріи вычитувати трѣхъ господа-
рѣвъ зъ Потугуръ, якъ вѣдбувъ ся отсей ру-
скій зѣздѣ въ Потугурѣ, а коли они завы-
ли, что о нѣчѣмъ не знаютъ, п. комисарь вчи-
нивъ всевѣдучу міну и выловивъ такъ: „От-
же я скажу вамъ, что въ Потугурѣ бувъ у
вашего священника зѣздѣ Русинѣвъ; бувъ тамъ
священникъ зъ Божикова, завязали комі-
тетъ, чтобы рѣзати Поляковъ, а о Дня-
ковскій на ту интвенцію вѣдбравъ въ церк-
вѣ службу Богу“. Селяне почувши такой сло-
ва зъ устъ ц. к. комисаря, почали его рефлек-
тувати, что се просто невозможно, але п. комі-
сарь зарепликувавъ на то: „Вы о тѣмъ нѣчого
не знаете, бо хлопѣвъ не допускають до та-
кихъ нарядѣ, але я знаю о тѣмъ зъ газетъ“.

Оо. Мащакъ и Дняковскій довѣдавши ся
о тѣмъ, удали ся до п. комисаря, запитуючи
его, на який подѣгавъ розголошує въ своей
урядѣ канцеляріи такой вѣсти, а тогдѣ п.
комісарь признавъ, что справдѣ мовивъ се до
мужикѣвъ, але мовивъ жартамъ. Той фактъ
буде незадовго предметомъ судовою розправы,
бо покривденъ на чести вносятся протавъ п.
комісаря жалобу о клеветѣ.

Вѣдозва.

Въ цѣли зорганізования громадиной про-
ѣздки Русинѣвъ округа колумийского на вы-
ставу краєву, завязавъ ся зъ инициативы това-
риства „Родина“ въ Колумий комитетъ, ко-
торый намѣрѣвъ устроити большу прогулку
руску, зъ якъ найдешевшимъ коштомъ та по
возможности зъ якъ наибольшимъ хѣномъ. Не-
бавомъ оголошеть ся цѣла программа и складъ
обширѣшного комитету. Подписанный комитетъ
рѣшивъ постаратися о зниженіи цѣны ѣзды, о

помѣщеніе, харчъ и проводъ добрый для всѣхъ,
передовѣять селянъ, мѣщанъ та ремѣсникѣвъ,
и просить, чтобы всѣ намѣрѣныи взяти участь
зголосували ся вже вѣдѣ теперь до одного зъ
членѣвъ комитету. Частъ прогулки рѣшить не-
бавомъ обширѣшній комитетъ. Надѣмо ся, что
всѣ намѣрѣныи оглашати выставу злучать ся
разомъ, чтобы прогулка Русинѣвъ покутекихъ
выпала якъ готить ся величаво.

Въ Колумийи дня 13 липня 1894.
Павло Ильинскій, о. К. Гулевскій, Т. За-
яковскій, о. Т. Войнаровскій, д-ръ А. Куль-
чикскій, Гр. Кульчикскій, о. Н. Свѣтлицскій, о.
І. Шмерковскій, о. К. Кульчикскій, Ю. Левни-
скій, о. А. Русинъ, о. А. Слюсарчукъ, І. Тисо-
вскій.

НОВИНКИ.

— Частъ вѣднотити передплату за
третій чвертьрокъ издавництва „ДѢ-
ла“. Просимо проте нашихъ Вп. читателей
поспѣшити въ присылку передплатъ а ще
больше зъ вырѣшаніемъ залежностей, чтобы
заощадити и собѣ и намъ недогѣдности черезъ
здержаніе высылки часописа особливо
тѣмъ Вп. Читателямъ, котрѣ въ пору не вы-
рѣшавъ залежностей.

— Зъ рускомъ „Сокола“. Симъ маю честь
повѣдомити, что зъ уваги на феріи будуть лю-
бятъ товариства „Соколъ“ запертъ вѣдѣ нѣмѣ
до 15 н. ст. вересня 1894 включно. — Вкладачи
членскій належить зъ уваги на выше наведе-
ные платити на рука скарбника товариства п.
Антонъ Хойнацкого въ кнѣгарни Ставропигій-
ской, де можна такожъ засягнути всякихъ ин-
формаций въ справѣхъ нашего „Сокола“ —
Львовѣ 16 н. ст. липня 1894. — Василь На-
горный голова товариства.

— Въ товариствѣ Рускомъ Бурсы въ Бере-
жанахъ вѣдбули ся недавно на загалныхъ
зборахъ выборы до нового вѣддѣ. Выборы тѣ
выпали о столько цѣкаво, что до нового вѣд-
дѣлу не вѣднотъ мѣжъ вышми зъ давнѣй-
шихъ членѣвъ вѣддѣлу о. Кордуба и
проф. Саватъ [котрый бувъ черезъ кѣлька
лѣтъ управителемъ Бурсы]. Новый вѣддѣлъ
уководителювавъ ся, ажъ тутъ на протестъ
кѣлькихъ недоволенныхъ ц. к. старство бере-
жанское резолюціею зъ 10 с. м. ч. 12170 за-
суспендувало урядованіе нового вѣддѣлу ажъ
до поладженія протесту. На протестъ бувъ
подписанный такожъ о. Кордуба, отже кореспон-
дентъ Kurjer-a Lwowского бачить именно въ
тѣмъ причину, что ц. к. старство урядованіе
нового вѣддѣлу засуспендувало.

— На засѣданіи институту руского товари-
ства педагогичного зъ дня 11 н. ст. липня у-
хвалено принять на рокъ 1894-95 слѣдующихъ
членѣвъ: До I-онъ класъ: 1) Ярослава Корда-
севича, 2) Казимира Рогошевскаго, 3) Володи-
мира Целевича, 4) Володимира Шавала, 5) И-
вана Щербѣ, 6) Володимира Сухого, 7) Василя
Степанахового и 8) Олексу Шевчука; до II-онъ
класъ: 9) Антона Стафиняка, 10) Павла Ста-
финяка, 11) Володимира Гойнаковича, 12) Ро-
мана Криничко, 13) Володимира Лавровскаго,
14) Миколу Левицкаго, 15) Юстину Левицкаго,
16) Андрея Параньку, 17) Ярослава Лаваско-
го, 18) Осипа Терлецкаго и 19) Онуфрія Ха-
рамбуру. До III-онъ класъ: 20) Осипа Гни-
цко, 21) Стефана Ковалева, 22) Володимира
Салабана и 23) Антона Свѣдцкаго. До IV-онъ
класъ: 24) Ивана Алишквича, 25) Романа Ко-
валевскаго, 26) Льва Петрушевскаго, 27) Модеста
Соболта, 28) Маріана Рогошевскаго, 29) Дениса
Шавала, 30) Володимира Петровскаго и 31)
Тадѣя Сухого. До V-онъ класъ: 32) Юстину Ко-
куревича, 33) Зенона Витошинскаго, 34) Евге-
на Кордасевича и 35) Дмитра Михальчука. До
VII-онъ класъ: 36) Ивана Бирку, 37) Олексу
Григнечко, 38) Антона Казовскаго, 39) Юлія-
на Книту, 40) Юліана Криничко и 41) Васи-
ля Давидова. До VIII-онъ класъ: 42) Стефана
Шухевича. На директорѣвъ принято: 43) Ва-
силя Роздольскаго, слухача филозофій и 44)
Витолда Рогошевскаго, слухача филозофій. Ре-
шенье для незголосившихъ ся до 1 н. ст. серп-
ня родичѣвъ членѣвъ, что були вже поперед-
ного року въ Институтѣ, выначено до 1 н. ст. сер-
пня с. р. а для ново-зголосующихъ ся до 20
н. ст. серпня. Вп. Родичѣ всѣхъ принятыхъ
мають найдальше 20 н. ст. серпня зложити на-
лежитѣ за мѣсяцъ вересень с. р., бо лишь
тогдѣ уважає себе комитетъ Института ухвалою
своею звязаннымъ. — За комитетъ Костъ Па-
нковскій, секретарь комитету.

— Звѣзъ зъ бурю и градомъ навѣстили
последними днями много мѣсцевости въ Гали-
чинѣ. И такъ доносятъ вѣдѣ Залѣщикъ, что
дня 13 н. ст. липня лютила ся буря въ тамош-
номъ повѣтъ и знищила засѣвъ въ Хмелевѣ,
Дорогичѣвѣ, Садкахъ, Кошальцѣхъ и Цапѣ-
цяхъ. Народъ въ разпѣцѣ. Озвнмны въ тѣхъ
охреститѣхъ не дописали; жито и пшеницю
въ великій части попереорювано и засѣяно
кукурузою або гречкою, а градъ знищивъ и

тій заставі. Мимо того урядъ податковий въ Тлустомъ порозсилавъ вже карти упоминаючі за першій чвертьрѣк 1894 р. и загрозили екзекуцією при стяганні податківъ. До того и выказы, які роблять громадскі псарі для відписання податку не вѣрні. „Секретарі“ — переважно жида въ навіщеныхъ громадахъ — роблять выказы въ коршмі и пр. пер-дѣ двома лѣтами подали до відписання податку лише тихъ господарівъ, що платили вѣдъ „пѣшурка“ (1/2 морга) по 2 кр., а хто не запла- тивъ згаданой квоти, той очевидно, не має шкоды и відписання податку не одержавъ. — Зъ Горожанки, въ подгавцѣмъ повѣтѣ, доно- сять, що дня 13 н. ст. липня мѣжъ 1-ою и 2-ою годиною въ полудне надійшла хмара зъ западу зъ бурею и градомъ, величини голубя- чихъ яєць. Туча тревала 15 минутъ и вывер- нула множество будынкѣвъ, поломала дерева въ садахъ и огородахъ та знищила збѣже въ поля, якъ далеко око засягне. — Зъ Кривча надъ Снямомъ пишуть: Нинѣ, т. е. 15 н. ст. липня около 7-ої годины вечеромъ упавъ тутъ и въ окрестности середъ зливи и громѣвъ градъ, которого кусанки важили подекуди по 17 грамѣвъ. На щастѣ падавъ рѣдко и зъ гру- быми дощемъ. Чи поробивъ який шкоды въ по- ли, поки-що не звѣсто. — Зъ Будзанава за- вѣщають, що дня 13 н. ст. липня лютила ся въ тамошній окрестности страшна градова туча. Передъ другою годиною зъ полудня покрили градові хмари цѣлый небозвѣдъ и векорѣ гу- стый градъ величини волоского орѣха по- кривъ землю майже на два дециметры грубо. За пять хвиль все було знищено. Вѣ збѣжа и окопавъ ростини знищені цѣлковито, дерева повывертали, галузѣ поломане. Бура не по- падала навѣтъ будынкѣвъ. Вѣ вѣсна повыби- ваний. Шкоды такъ великавскі, що поки-що не дадутъ ся навѣтъ обчислити.

— Неповинованіе русскихъ святѣ. Зъ Яро- слава пишутъ намъ: Неразъ читавъ я въ „Дѣ- лѣ“ про неповинованіе русскихъ святѣ, але досе не мавъ я нагоды досѣдѣти, якъ оно выгля- дає, ажъ ось вѣдъ 1-ого липня с. р. призна- чила мене краєва рада школьна на курсъ и мѣсцкій, котрый вѣдбувавъ ся при гимназій въ Ярославѣ. Я, привычный рускій свята свят- кувати, а тутъ по разѣ першій въ житю му- сѣвъ я а зб мною вѣс Русины учитель въ свята рускій — на св. Івана, на св. Петра и Павла — замѣстѣ пойти до церкви, по пять годнѣ сидѣти въ школѣ. Передъ св. Іваномъ пред- ставляли мы директорова Іосифови Вуйцѣкови, що у насъ руске свято и мы хочемо пойти до церкви, та на те достали водновѣдѣ, що тутъ при гимназій не обходять ся рускихъ святѣ а зъ краєвой рады вѣтъ не має нѣякой директи- вы. На таку водновѣдѣ мусѣла мы замовчати и въ школѣ тихо сидѣти. Але осмѣляюмъ за- пытати краєву раду школьну: чи мы учитель народній, поклоняніи зъ цѣлой Галичины на курсъ доповняючіи до Ярослава, подпадаемо тымъ самымъ приписамъ, що ученики гимназій, чи може для насъ в нѣшій приписи? Дальше пытаемо краєву раду школьну: чи греко-кат. обрядъ вѣтъ щось подлѣйшого, нѣжъ обрядъ римо-католицкій? Чи такъ само поступила бы краєва рада зъ святами латинскими? Мы пев- ний, що нѣ. Видко, власти на кождѣмъ кроцѣ легковажатъ насъ Русинѣвъ...

— Урожай. Зъ Івана надъ Дѣвстромъ пи- шутъ про урожай: Помимо дощѣвъ и обѣза- ня доходить збѣже дуже скоро въ насѣдѣхъ кѣлькадневной спеки, особливо на наддѣ- стрянскихъ угодьяхъ. Рѣпка вже выжатъ и позвоженъ до стодола, а оногда розпочато вже въ деякихъ мѣсцевостяхъ збѣръ озимого жита. Пшеница и овесъ конартъ жовтне. Ко- лосѣе повне и доброе.

— Въ бурѣ „Народного Дому“ у Львовѣ було зъ кѣнцемъ II-го курсу сего року школь- ного 34 ученикѣвъ, а то 20 на повнѣмъ уде- ржаню а 14 доставало лише харчѣ яко доходя- чий. Вѣс ходили до гимназій нѣмцѣвъ и рускои. Зъ нихъ окѣнчили школьныхъ рокѣ зъ успѣ- хомъ водначачаючимъ 6, зъ добрымъ успѣхомъ 25, поправку зъ одного предмету одержало двоухъ ученикѣвъ, а одинъ зъ I-ої класѣ гим- назіальной, зъ причины недуги оцѣй, не окѣн- чивъ II-го курсу и буде здавати вступный испитъ до II-ої класѣ по фѣрияхъ.

— Испытъ зрѣлости въ мужеской семинаріи учительской въ Черновцахъ вѣдбувъ ся въ дняхъ 3-7 липня с. р. Зъ Русинѣвъ здали испытъ 11 питомцѣвъ: С. Балашескулъ (зъ вы- кладовою мовою рускою и нѣмецкою), К. Бе- кулъ (зъ мовою рускою), Ник. Бендакъ (зъ ру- скою и нѣмецкою), Іосифъ Бендакъ (зъ ру- скою), М. Гадза (зъ рускою и нѣмецкою), Н. Лабѣй (зъ рускою и нѣмецкою), Е. Ластовец- кій (зъ рускою и нѣмецкою), І. Омельскій (зъ рускою и нѣмецкою), О. Соневицкій (зъ нѣм. и рускою), Тоневчукъ (зъ рускою и нѣмецкою), С. Циганюкъ (зъ рускою). 6 Русинѣвъ одер- жало поправку зъ одного предмету. — Зъ пи- томцѣвъ иновъ народности выдержали и испытъ зъ руской мовы яко предмету необовязкового 2 Поляки; одного зъ нихъ апробовано, другій одержавъ поправку зъ одного предмету. — Вѣсхъ питомцѣвъ (взгляди провѣзочныхъ учителей) приступило до испыту зрѣлости 38.

— Грѣмъ на высгавѣ. Въ часѣ вѣчераній пораніон бурѣ, що навѣстила досѣдѣ Львовѣ, ударивъ грѣмъ въ павіліонѣ почтовый, але не зрѣбивъ великой шкоды, бо лише выпаливъ незначну часть помоста.

— Въ справѣ полѣпшенія платнѣ експеди- торѣвъ, уживаныхъ въ характерѣ маіціуляцій- ныхъ діатарѣвъ при ерарійныхъ урядахъ почтовыхъ и телеграфическихъ, выдало міністер- ство торговлѣ новій приписи и постановы, по- слѣ котрыхъ мають експедиторы побирати въ першѣмъ роцѣ чинновъ службѣ денну платню 1 зр. 25 кр., въ другѣмъ третѣмъ и четвѣртѣмъ

роцѣ 1 зр. 50 кр., въ пятѣмъ и шестѣмъ роцѣ 1 зр. 75 кр., а вѣдъ сегомо року 2 зр. Щобъ супротивъ того придбати для службѣ маіціу- ляційныхъ діатарѣвъ спѣсобныхъ кандидатѣвъ, рѣшила галицка дирекція почтъ отворити до- тѣчній бурѣ практичній и теоретичній у Львовѣ, Краковѣ, Тарновѣ, Черемшѣ, Станиславовѣ и Тернополѣ, де кандидаты по тримѣсячній практичній одержать таке подготѣвленне, якъ ихъ товаришѣ при неерарійныхъ урядахъ почтовыхъ. Кандидаты мають выказати ся вѣд- повѣднымъ вѣкомъ, що найменше окѣнченою 4-ою класою гимназіальною и нѣшими припи- саными условиями. Подана треба вносити до ди- рекції у Львовѣ

— Змѣна власности. Маєтнѣсть Поплавы въ повѣтѣ тернопольскѣмъ купивъ Мар. Ладун- скій вѣдъ Савины Соханий для нѣлѣтнихъ Маркила и Елены Шаманскихъ за цѣну 45.000 ар.

— Дрѣбні вѣсти. Дововняючіи выбѣръ од- ного члена рады повѣтовой въ Бережаныхъ зъ группы болѣшой посѣлости розписаний на день 23 н. ст. серпня. — Въ Исмайлѣ, бесарабскѣмъ губерніи, упокоиъ ся дня 11 н. ст. липня Ер- миль Чеховскій, директоръ тамошной гимназій Буковинецѣмъ родомъ.

Вѣсти зъ еп. станиславѣвскои.

Презенту на парохію Потгорилѣвка буко- виньскѣмъ деканата, одержавъ вѣдъ буковинь- ского правительства о. Мих. Добровольскій зъ Воскресенецѣ.

Наука штука и література

— „Бібліотека для руской молодежи“ вы- даваною и редакциею проф. Юліаномъ На- сальскимъ въ Коломычѣ, вышѣвъ выпускъ III-ій и мѣстѣтъ въ собѣ два томы. Томъ IV-ый обѣи- має „Чужа кривда не зарѣжѣ“ оповѣданье зъ жита малоруского люду написавъ Данило Ле- пкій [стор. 69]. Томъ V-ый мѣстѣтъ: „Давна нѣжѣ“, дунѣске оповѣданье про страхѣвъ Ві- гельма Бергзея; зъ нѣмецкого тексту на рус- кій языкъ перевела Ольга Кобылянская и „Знайдоу“ небылицы переказавъ зъ устѣ на- рода Дмитріємъ Г. Третьякомъ [стор. 86]. Цѣ- на III-ого выпуска (IV и V томѣвъ у купѣ) 35 кр. Слѣдуючіи выпускъ выйде въ жовтні с. р.

Телеграммы „Дѣла“

Вѣдѣнь 17 липня. Заперечують, мовъ бы австрійскій двѣръ мавъ выбиратись въ гостину до Петербурга. Такъ само и Францъ-Ферди- нандъ д'Есте не поѣде.

Бѣлградѣ 17 липня. Директоръ моно- польвъ Пацу спенсіонований за для некорист- ного заключена договору зъ Румунією о до- ставу соли. Контрактъ уневажнено, а доставу одержитъ Угорцины.

Софія 17 липня. Вѣдбулись великій збо- ры, на котрыхъ подношено закиды противъ Стамбулова. Ухвалено резолюцію зываючу князя, щобы помилувавъ Каравелова и иншихъ політичныхъ вязнѣвъ. 10.000 особѣ уладило подѣ възничею овацію Каравелова.

Градецѣ 17 липня. По мысли ухвалы словѣньского вѣча дневники домагають ся по- дѣлу Стирін на словѣньску и нѣмецку.

Парижѣ 17 липня. Figaro доносить, що анархисты задумали порвати звѣнки міністерѣвъ и задержати ихъ въ зѣставѣ.

Брукселя 17 липня. Узвизненій анар- хистѣ Булянке признавъ ся, що подложивъ огонь въ театрѣ, и заявивъ, що анархисты хотѣли высадити въ воздухъ всѣ будынки забавы.

Римѣ 17 липня. Вчера розпочавъ ся процесъ противъ виновника атентату на Крі- спіого.

Надѣслане.

Хвальна Редакція!

Прому укліно о умѣщенѣ въ „Дѣлѣ“ на заяву Вп. о. Цегельского отсѣй відповѣдъ: Справа, в котрій Вп. о. Цегельскій до ме- не удавъ ся 9/6 с. р., не була зовѣсімъ приватна, позаякъ чоловікъ сей, про которого менѣ писавъ, займає публичну службу по посаду, а Вп. о. Цегельскій бажавъ покористуватись ся моімъ впливомъ, щобъ бажану цѣль досягнути. Коли-ж о. Ц. відносить ся до мене, значить мавъ до- вѣре до мене, котре черезъ місяць стративъ, підписуючи телеграму, хочъ від 9/6 нічого зъ моѣй стороны такого не стало ся, що бы могло було на таку змѣну вліянути.

Дальше мущу заявити, що я справи такъ званіи персональні не уважаю зовѣсімъ справами особистими приватними, позаякъ особами стоїть цѣла справа народна, а чимъ більше мѣсѣ вли- вовихъ Русини займають, тимъ більший впливъ можуть мати на хідъ справъ публичныхъ. За-для того я не нікому не відмовивъ в такій справѣ, де розходило ся о те, щобъ Русина потерпі, коли лише були потрібні вимоги й основні. В такыхъ справахъ я не тільки дістаю численні ко- респонденціѣ, але й особисто тільки людей зго- лашуюсь до мене, що чямало часу менѣ займа- ють. Буває неразъ, що 8—10 літѣвъ денно ді- стаю, а в неодиімъ двѣ і три справи, за котри- ми треба ходити, писати і їздити. Я мігъ бы Вп. о. Цегельскому показати цѣлу мою регістрату-

ру, коли-б звали мене відвідати, а тоді пере- конавъ бы ся, що я не занедбавъ ні за одною справою потрудити ся, на дуже многі листи відповѣдавъ [зъ зазначенемъ дня], хочъ часомъ про- сто фізично неможливо було на всѣ письма від- повѣсти. Отже коли о. Цегельскій розважатъ, кѣлько я маю ще роботи вишѣй, то може аро- зуміє, длячого не на кожде письмо відповѣдаю, хочъ справи не занедбаю.

У Львовѣ 17/7 1894.

Ол. Бареттскій.

Хвальна Редакція!

На помѣщенѣ въ „Надѣсланѣмъ“ въ 145 ч. „Дѣла“ письмо Вп. о. Олександра Баретт- ского, въ котромъ на подѣставѣ нашѣмъ розмо- вы поставленѣ єсть пытанье до мене: якъ мо- жу я виправдати поступованье мое, с. в. подѣ- стѣвъ телеграмъ зъ Теревовлѣ, прошу помѣ- стити, ось що:

Подѣсивъ мой виправду на основѣ обста- вины, яку выткнувъ я власне при згаданѣй розмовѣ Вп. Бареттскому, що уважаю его виновникомъ роздору середъ нашего народного сторонництва черезъ звѣстный выстѣпъ его въ радѣ державной по бесѣдѣ поста п. Юліана Романчука яко головы кляубу, — хочъ впро- чѣмъ по-за політикою нашою внутрѣшнюю сто- ячи на грунтѣ народнымъ подѣлявъ я погляды п. Бареттского на справы нашѣ народній и сего теперъ не відкликую, бо дотѣчно працѣ нашѣмъ народнои труды его въ нѣчѣмъ не змѣ- нились и лише зъ великимъ признаньемъ до

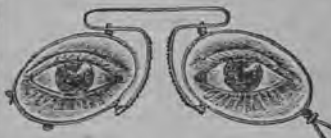
нихъ водношу ся. Але позаякъ телеграма звер- талася до точны політичной, тожъ на подѣставѣ поднесенои обставины при нашѣй розмовѣ я лише въ консеквенціи прилучивъ ся до подѣ- шеву телеграмъ.

Въ Настасовѣ 15 липня 1894.

Востокій Цурковский

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

оптикъ и механикъ, и вѣдъ Коперницкій, Львовѣ, площа св. Духа (у. Тестаральна ч. 6 про- тивъ головного одяку) поручає у великомъ вы- бѣрѣ и по найдѣшевѣ- шимъ цѣнамъ: окуляры, цѣперы, льореты, бѣловѣ, да- лекоскопы, барометры, аерометры, микроскопы, люды, по- пысы, райспайты, лѣнты, жарильні, цѣны, сібѣлы, манометры, и т. п. Устроены звѣнѣвъ электричныхъ. Всякій направи выговѣривать ся найкорше и пайдѣшевше. — Замовляи въ провинціи выговѣривать ся точно. 418

Спеціалістѣ недугѣ ушей, носа и горла

Д-ръ І. Райнгольдъ

мешкає теперѣ

при улицѣ Ягялоньской ч. 2

и ординує вѣдъ 10—12-ою передѣ и вѣдъ 3—5-ою го- дини пополудни. 235 13—15.

ПОДЯКА.

Вѣсѣмъ Вп. Приятельмъ и Знакомымъ, що заняли намъ свое спѣвчутьє и звалили взяти участь въ похоръ вѣдъ нашего до- рогого сына Івана, складаемо отсѣмъ прилюдну подяку.

У Львовѣ дня 17 н. ст. липня.

Антѣмъ и Анна Березинскі.

Ученикъ семѣи класѣ гимназіальной

глядѣє лекціи на сѣдѣ на часѣ фѣрий. Адреса: Ю. К. poste re- 260 stante въ Самборѣ. 2 3

Львовске

МОРСКОЕ ОКО

(купель ставѣвъ)

за двѣрцемъ зѣлѣнѣщѣй электричнои помѣжѣ горы, выкуте въ скалѣ, заселѣно вѣдъ вѣтрѣвъ. Отво- рѣне для наѣвъ рано до 11-ої для наѣвъ вѣдъ 11-ої до 2-ої, для наѣвъ вѣдъ 2-ої до 3-ої. Цѣны: купѣль безъ кабинѣвъ, одинъ билетъ 15 кр.; купѣль зъ каби- номъ, одинъ билетъ 25 кр. При за- купѣль 5 билетѣвъ додає ся одинъ 261 билетъ безплатно. 3 5 Устроєно лише для христіанъ.

ІОСИФЪ ИВАНИЦКІЙ.

ВИНА БОЧКАМИ

впрѣсть вѣдъ продуцентѣвъ высылѣє:

Самородній — Геґеляйскій

за бочку 135 літрову по 70, 80, 90, 100, 120, 130 зр. и выше. (Бочка не зачислѣє ся.)

ИНИЙ болѣе квасковатій (неквасній) за гекто- літеръ по: 30, 40, 50 и 60 зр. (Бочка зачислѣє ся по цѣнѣ коштовѣ).

При замовленіи просимо подавати докладну адресу и послѣдну стацию зѣлѣзничу. 116 16—?

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.

До Вповажанѣи Публики, що оглядає теперѣшну

ВЫСТАВУ КРАЄВУ

Зъ огляду на великій приплывъ Вп. Публики и зъ огляду на то, що мы поро- били великій и дуже корыстній купна, можемо низше вычслѣний товары, доки выстане припасѣ, продавати по такихъ цѣнахъ, а именно:

10.000 повшовковыхъ парасолькохъ Entoussac по 1,30, 1,50, 1,75 и выше. 4000 повшовковыхъ парасолькохъ по 3,50, 4, 4,50 и выше. 2000 штукъ модныхъ весенныхъ и лѣтнихъ блѣ- зѣвъ, фасѣвъ найновѣйшій по 1,80, 2,50, 3 и в. 2000 цѣлковитъ модныхъ Cabes (намитѣи мантиль- ки) по 2,50, 3, 3,50 и выше. 1000 тилькохъ до пороку и дошу по 1,20, 1,50, 2,25 и выше.

Конфекція для дѣтей.

4000 наймоднѣйшыхъ одягѣвъ весенныхъ и лѣт- ныхъ по 1,50, 2, 2,50, 3 и выше. 1500 модныхъ плащѣвъ у всѣхъ величинахъ по 3, 3,50, 4, 5 и выше. Спеціалій новосты у стяжкахъ, коронкахъ, во- альбахъ, капелюхахъ дамскихъ и дѣтскихъ, рѣзавѣчѣхъ гласѣ, даньскихъ, военныхъ и шов- ковыхъ, хусткахъ, пальцохахъ, парасолькахъ и парасолькахъ, блѣвахъ, шовковыхъ, воен- ныхъ, сатиновыхъ и до прѣвъ, шляфѣрокахъ, ношѣлахъ, капелюхахъ огорожденныхъ и костю- махъ огорожденныхъ надѣйша власне у вели- кой ескѣлости а доповнають ся що день.

Особливша гуртовна продажъ

принагѣдна

въ водѣвъ занавѣсъ, канѣ и килимѣвъ.

5000 канѣ на столы по 75, 120, 1,90, 2,50. 4000 канѣ на лѣжка по 2, 2,50, 3, 3,50, 4. 500 великихъ канѣ на столы и лѣжка, даючихъ ужити ся на обѣ стороны (вырѣбъ килимѣвъ) по 1,90, 2,50, 4, 6.

Всякій зъ провинціи надсыланий порученіи поагоджує ся найсѣвѣтѣйше и найкорше.

Зъ глубокимъ поважаньемъ

Зарядъ магазину AU LOUVRE

у Львовѣ, площа Капітульна ч. 3.

4835 94—?

СКЛАДЪ КАВЫ и ЧАЮ

АРТУРА КОСЦИЦКОГО

пѣдъ знаменѣмъ

„СИРІОСТЬ“

У ЛЬВОВѢ

ул. Оссолинскихъ ч. 11

Філія улицѣ 3 мая число 2

Найлѣпшій кавы 1/2 клгр. 1 зр.

и 2327 18—?

Найлѣпшій чай росейскій, хиньскій

и Липтона славній англійскій 1/4

клгр. 1 до 2 зр.

Купуйте товаръ добрый и ша- дѣтъ грошѣ!

Направы машинъ до шитя

пріймає

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ

можнѣвъ у Львовѣ ул. Бѣмѣвъ ч. 3.

Цѣныки даромъ.

Зъ выставки.

Вернемось до минувшего тыждня.

Субота була. Сонце смалило тропікальними проміннями, мовь бы забуло, що оно гуляє не підъ рівниномъ, але въ умѣркованомъ климатѣ, таки въ нашой Галичинѣ и то понадъ львівскою выставою... А було такъ веселе, сякоче — здасться, смѣяло ся надъ бѣдними выставочными турнікетами, що обертаючись ненастанно скреготѣли зубами и перепускали всѣхъ тыхъ, що приѣхали попогрѣтись въ польскымъ патріотизмѣ. До патріотичного огню сонце допустило ще кілька капель и своего тепла; се-жъ можна було помѣтити на лицахъ участниківъ всѣхъ пятахъ зъѣздѣвъ, по котрыхъ котили ся здоровенный потѣ.

Отже пять зъѣздѣвъ. Числѣмъ: Въ першій линіи зѣхались „Соколы“ зъ десятихъ „gniazd“ въ Галичинѣ и було ихъ — сли не помиливсь той, що ихъ числѣвъ — ажъ 3.000 люда. Рано наряджувались надъ своими справами въ сали гімнастичной, а пополудни удались на выставочну площу и ту на боищи пописувались частина ихъ гімнастичными вправами. На закончене, хто умѣвъ, той усѣвъ на карколомне колесо и переганявъ ся вкупѣ зъ другими. На другій день, въ недѣлю, всѣ „gniazda“ зѣбрались на площу св. Юра. Тутъ найшлись вже и такі „Соколы“, що сидѣли на коняхъ — сама старшина. Поуставлялись рядами и „hufce“ на данный знакъ пустились въ похѣдъ головѣнѣйшими улицями на выставу. Хотѣли йти и йшли, зъ-першу остро, та що-жъ, коли навѣсне сонце пекло и не дало розвинутти усевъ силы. И „Соколы“ трохи атомились, погорбились, а були такі, що й омѣли. За те воджили на самій выставѣ. Заграла музика, залунала пѣсня и загомѣла патріотична бесѣда одна и друга и — спеціально львівскій „Соколы“ одержали прапоръ въ знамя начальства надъ всѣми „gniazdam-i“. Понѣвъ ся окликъ: „Czołem!“, спѣвочі хоры вхопили за ноты и ну-жъ спѣвати „Straż nad Wisłą“, а оркестра заграла: „Jeszcze Polska nie zginęła!“ Потѣмъ зновъ водбулись вправы гімнастичны, ѣзда на біциклахъ, а въ понедѣлокъ по бенкетѣ „Соколы“ вернули у свои „gniazda“. Czołem!

Другій зъѣздъ — то зъѣздъ членѣвъ „польского товариства педагогичного“; та про него, хто бувъ цѣкавый, уже й читавъ въ „Дѣлѣ“.

Третій зъѣздъ — се загальні зборы товариства учителѣвъ высшихъ шкѣлъ. По полагженю адміністраційныхъ справъ и касового справозданя, выкликали оживлену дискусію внесена проф. Гарвота зъ Перемышля, чтобы на ново завести „люкаціи“ и впровадити посередну ноту „мѣрно“ мѣжъ „достаточно“ и „недостаточно“. Перше внесенне упало, друге перейшло односторонне. Вѣдѣтъ выбрано вѣдѣлъ, до котораго войшовъ яко голова зновъ проф. львівского университета д-ръ Пентакъ, а на заступника головы выбрано гімназійного профессора Солтисека.

Четвертый зъѣздъ — се загальні зборы товариства „Szkoła ludowa“. Се товариство за-засноване въ 1891 роцѣ, его головный зарѣдъ урядуе въ Краковѣ, а цѣль товариства аналогічна нѣмецкому Schulverein-ови, т. е. полонизация элементу руского. Оно обертае великими капиталами, тымъ болѣшими, що почетный членъ того товариства Еразмъ Бржма-

новскій зъ Америки жертвовавъ 10.000 зр. на цѣли товариства. Оно побудувало школу въ мазурской колоніи Улицко Середкевичъ, колѣканоцѣтѣмъ громадамъ дало підмоги на будовы шкѣлъ, 20 школамъ дарувало книжки, приборы до науки и т. д. Членѣвъ має: звычайныхъ 6.852, основателѣвъ 26, зъ одноразовою вкладкою 33, почетного одного и кружковѣвъ 51.

Пятый зъѣздъ — се зъѣздъ, чи [якъ польскій газетѣ пишуть] конгрессъ польскихъ педагогѣвъ. Уже сама назва вказуе, що той конгрессъ радить надъ педагогичными справами, надъ образованьемъ въ школахъ. Цѣкавейша була нарада надъ пытаньемъ допущеня жѣнокъ до шкѣлъ середнихъ и высшихъ котра выкликала дуже живу дискусію. Остаточны зборы згодились въ засадѣ, що жѣнки треба допустити до высшихъ заведений науковыхъ и приймилы внесенне панѣ Буйвидовы, що „конгрессъ польскихъ педагогѣвъ признае за потрібне допустити жѣнокъ до польскихъ университетѣвъ въ характерѣ дѣйствительныхъ студентѣвъ“. Годить ся примѣтити, що въ сали було болѣше жѣнокъ, нѣжъ мужчинъ. Въ томъ же конгрессѣ взяли за Русинѣвъ участъ проф. Гецівъ зъ Рашева и пос. Барвѣнскій.

Всѣ тѣ зъѣзды дали заробити и выставѣ и выставочнымъ и по-за выставочнымъ гастрономичнымъ заведениямъ, омнібусамъ, фіакрамъ, „електрицѣ“ и т. ин. Взагалѣ бувъ се день, въ котромъ справѣ можна було змѣркувати, що у Львовѣ е выставка.

Кромѣ тыхъ зъѣздѣвъ були на выставѣ ще й инші гостѣ. Були и самі Львовляне, що все подѣ вечерѣ выбираютъ ся на пиво, мѣдѣ, але були такожъ ще и инші зъ по за Львова. Декого привезли сюда, дехто самъ приѣхавъ — звѣстно, всѣляко буває. Шкѣльна дѣтворѣ, селяне, мѣщане, учитель, вакаційный корпусъ... Отъ нагадавъ вакаційный корпусъ. Се було такъ вчера. Подѣ музичною галеею юрба людей и — спѣвъ лунае. Треба заглянути. Попереду хлопцѣ, усѣ въ рогатыхъ „кашкетахъ“, а за ними дѣвчата стоятъ пара за паромъ. Мѣжъ ними кѣсь панъ въ цилиндрѣ, а довернули народъ, ледви не всѣхъ галицкихъ вѣроисповѣданъ. Що за комедія? А се справдѣ комедія була. „Niech żyje państwo Sztaf!“ — крикнувъ той въ цилиндрѣ и — о чудо! дѣтворѣ, якъ затыгне „многи лѣта“! Еге-жъ, еге! — сказавъ бы чистый Украинецъ — та-жъ се жидова въ рогатыхъ шапкахъ такъ „многостѣтуетъ“ жидовъ по руски — за медовники. Ну, теперь пытай ся ен: яко она нація...

Тажъ вчера снувались по выставѣ селяне зъ Долины и Болехова [всѣхъ 460], ученики зъ долиньского повѣта, ученики шевской школы зъ Угнова и Виткова, зъ котрыхъ одинъ выголосивъ „rodziękowanie“ дирекціи за уладжене выставки.

На выставѣ гостять чешскій писатель Елінекъ и Врхлицкій, першій нинѣ поетъ чешскій. Зъ „kresów“ холеры — зъ Теревовѣвъ — выбиравсь болѣша громада людей подѣ проводомъ старосты на выставу. Болѣшебѣ будуть становити шкѣльный дѣти, зъ котрыхъ одно выголосить „rodziękowanie“ для выставочной дирекціи. Староста зѣбравъ на сю цѣль 770 зр. зъ громадъ и вѣдѣ панѣвъ и поручивъ учителямъ завести дѣтей въ першій линіи до „Racławic“, бо се „utkwii w ramieniu dziatwu na całe życie“...

Ще цѣкаво перечитати, що написавъ разъ Kurjer Lwowski про львівскую выставу. Коротко

написавъ такъ: „Прагска выставка мала свою фонтану, але власноя работы; мала навоздушную аэлянацію, але чешского підприємця; мала такожъ балетъ, але такожъ своего плоду. А у Львовѣ отворено на остьжѣ ворота для всякого бляги и для експлоатации галицкихъ идіотѣвъ...“

„Галичанинъ“ довѣдуеся, що то дирекція выставки вѣлѣла львівскому фабрикантову машинѣ и механикову Рихновскому, который въ своемъ вѣдѣлѣ въ гали машинѣ помѣстивъ бувъ написи рускій и польскій, усунути рускій написи и заступити ихъ выключно польскими. Мало-жъ бы се бути правдою?

Завтра на выставѣ зъѣздъ польскихъ литератѣвъ и дневникарѣвъ.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

На сѣмнацѣтѣмъ засѣданю головного вѣдѣлу „Просвѣты“ зъ 14 н. ст. липня с. р. полагоджено мѣжъ вышними отъ ей важѣйшій справы:

1. Въ справѣ обсады посады редактора „Читальнѣ“ принято до вѣдомости, що на оголошений конкурсѣ зголосили ся въ означенѣмъ часѣ три кандидаты. Однакѣжъ зъ огляду, що жадець зъ кандидатѣвъ не мешкае у Львовѣ а всѣ заявили, що оны не факховѣ въ справахъ господарскихъ, упрощено дотеперѣшного редактора, чтобы дальше вѣвъ редакцію „Читальнѣ“.

2. Рѣшено розписати конкурсѣ на вѣдѣльного учителя господарства зъ речинцемъ до 1 н. ст. септя с. р.

3. Принято до вѣдомости, що справа запису бл. п. Стефана Качалы вже остаточно полагоджена, и упрощено д-ра Костя Левницкого, чтобы подѣлѣ записъ [котрый, по потрученю всѣхъ коштовъ и выдатковъ, выносѣтъ по-надъ 8.000 зр.] и закупивъ за сю суму листы заставѣи по половинѣ Земского кредитового товариства а по половинѣ Банку краѣвого.

4. Рѣшено, чтобы на часть вакацій по вѣдѣлѣ заступника головы п. Ол. Барвѣнського заступавъ товариство д-ръ Костя Левницкій.

5. Обговорено остаточно замѣстъ Календаря на роцъ 1895 и рѣшено помѣстити въ нѣмъ такожъ портретъ сов. Василя Ильиничего.

6. Полагоджено кілька справъ админістраційныхъ.

7. Принятѣ въ члены:

1. Читальня „Просвѣты“ въ Святинѣ.
2. Юл. Кобыляньскій проф. гімн. въ Коломиѣ.
3. Антонія Кульчинска жена свѣщ. „ „
4. Франциска Савчинска учѣт. „ „
5. Мих. Цяпка, господарь въ Хисевичахъ.
6. Олекса Лопатчакъ госп. „ „
7. Стасъ Манчакъ госп. „ „
8. Яцко Лопатчакъ госп. „ „
9. о Якъ Косовоцкій въ Подбѣльцѣ.
10. Читальня въ Вишатицахъ.
11. Читальня „Просвѣты“ въ Верхратѣ.
12. Мальвина Ольшанска въ Старѣвѣ.
13. Ив. Влодаровичъ нотаръ зъ Манастираскѣ.

НОВИНКИ.

— Часъ водновити передплату за третій чвертьроцъ издавництва „Дѣла“. Просимо проте нашихъ Вп читателѣвъ посилити зъ присылкою передплаты а ще болѣше зъ выровнаньемъ залеглостей, чтобы заосадити и собѣ и намъ недогѣдности черезъ здержане высылки часописи особливо тымъ Вп. Читателямъ, котры въ пору не выровняють залеглостей.

— Ц. н. намѣстничество рескриптомъ зъ дня 14 червня с. р. ч. 47497 приняло до вѣдомости предложенный статутъ для основаня політичного товариства „Русна Рада“ въ Сокалі. Въ цѣли уконстатирования переходового вѣдѣлу до ставлю Вп. членамъ-основателямъ окремія прошения на зборы зъ означенѣмъ дня и мѣсця. — В. Чернецкій зъ Сѣльця белского.

— Зъ Теревовѣвъ пишуть намъ: Дня 22 н. ст. липня т. е. въ недѣлю зъ полудня водбуде ся въ Теревовѣ въ мѣсцѣмъ лѣсъ званѣмъ „на косяцѣлюку“ фестивъ, котрого цѣль зѣблѣшити фондъ на будову дому мѣщанской читальнѣ въ Теревовѣ. Сама цѣль того фестиву и гарна програма, въ котру входять фантова лѣтерія, людова забава при участіи двохъ музыкъ, спѣвы, перегоны и штучный огнь, повинны стати заохотою для Русинѣвъ нашего повѣта до найближѣйшого збору въ томъ дни на фестивъ. Початокъ о годинѣ 3-й зъ полудня. Оплата за вступъ лѣше 10 кр.

— Новій церкви порѣшили будувати слѣду юй громады: Радимно, Босиры, Желдець и Добрусь. — Выготовлене планѣвъ поручено нашому архітектору п. Василеву Нагорному.

— Резултатъ испытѣ матуринального у учениковъ Русинѣвъ въ середнихъ школахъ въ Станиславѣ. Въ гімнази на 27 учениковъ зголосившихъ ся до испытѣ было 10 Русинѣвъ разѣмъ зъ 1 приватистомъ. Зъ тыхъ двохъ не припущено, двоухъ репробовано, а прочіи перейшли: Андруховичъ, Гнатюкъ, Керекярто, Лопаткоцкій [зъ водзначенѣмъ], Павличевичъ и Пе-

трушеничъ. — Въ реальній школѣ на 17 учениковъ зголосило ся до испытѣ 5 Русинѣвъ. Зъ тыхъ одного не припущено, двоухъ дано поправку [зъ языка польского!] а два перейшли: Иванъ Гачковский и Антонъ Смерчиньскій. — Въ семинаріи учительской на 13 учениковъ, що сѣдали до испытѣ, перейшли Русины: Гладувъ Николай Козаневичъ Максимиліанъ, Мельникъ Володимиръ, Козанскій Михайло, Струтинскій Іосифъ и Тиманковъ Николай. Кромѣ того засѣла до испытѣ въ тутешней семинаріи [першій се випадокъ] три приватисты; мѣжъ ними Русинка Емилія Чачковска здала испытѣ [зъ водзначенѣмъ] зъ языкомъ выкладовымъ рускимъ и польскимъ, а прочіи двѣ только зъ польскимъ.

— Въ женской семинаріи учительской въ Перемѣшли водбуде ся испытѣ зрѣлости вѣдѣ 5—11 н. ст. липня подѣ проводомъ директора Винк. Яблоньского, яко водпоручника краѣвой рады шкѣльной. Свѣдоцтво зрѣлости одержало 32 ученицѣ публичныхъ, зъ тыхъ 20 зъ водзначенѣмъ. Зъ-мѣжъ 11 екстернистокъ признано зрѣлыми 10, а одна водступила вѣдѣ устного испытѣ.

— П. Василь Нагорный, директоръ „Народной Торговлѣ“, выѣхавъ на односторонній побѣтъ до Рудна, почта Замнавода-Рудно.

— Стѣпендіи цѣсарскіе по 300 зр. въ золотѣ будутъ розданы зъ початкомъ 1894/5 року шкѣльного, а то по одной для слухательствъ университету въ Чернівцахъ, у Львовѣ, Краковѣ, Вѣднѣ, Прагѣ и Градцѣ. Подана треба вносѣти до 15 вересня 1894 до к. k. General-Direktion der k. k. Fonds, k. k. Hofburg у Вѣднѣ.

— Програма подорожи цѣсарской въ вересни. Часописъ вѣдѣнскій доносѣтъ, що цѣсаръ забавитъ до 1 н. ст. вересня въ Ишлѣ, зъ-вѣдѣки побѣде на маневры до Чехіи и Моравы. Дня 7 н. ст. вересня прѣѣде до Львова на выставу и забавитъ тутъ чотыри дѣи. Въ томъ часѣ водбудуть ся въ околицѣ Львова великыя маневры кѣноты, въ котрыхъ возмѣе участъ цѣла львівска залѣга. Дня 11 н. ст. вересня вѣѣде цѣсаръ на великыя маневры до Угорщины въ охрестѣости Балама-Дарматъ. Въ той подорожи буде цѣсаря супроводжати богато архикнязь и заграничній войсковой аташе. Дня 14 н. ст. вересня отворитъ цѣсаръ спѣльный делегации въ Будапештѣ. Пѣванѣе выбере ся въ дорогу до Нѣмеччины, де стрѣтитъ ся зъ цѣсаремъ Вильгельмомъ, якъ такожъ водѣѣдае двѣры въ Ваймарѣ, Дармштадтѣ и Штутгардѣ. По поворотѣ монарха зъ Нѣмеччины водбудуть ся, якъ каждого року, двѣрскыя ловы въ Горѣшній Стѣрин.

— Испытѣ зрѣлости въ гімназіи бережанской водбуде ся вѣдѣ 7—13 н. ст. липня подѣ проводомъ краѣвой инспектора п. Ив. Левницкого. Зъ 28 публичныхъ учениковъ и 1 екстерниста признаны зрѣлыми: Іос. Барановскій, Фр. Барта, Генр. Берманъ, Альбр. Гильбрехтъ, Стан. Яценскій, Іос. Йонасъ, Юл. Козловскій, Ст. Кушнѣръ, Ив. Лѣщинскій, Дав. Ліхтаръ, Іос. Ліліенталь, Володисл. Мединскій (зъ водзначенѣмъ), Казим. Милинскій, Богд. Мончиловъ (зъ водзначенѣмъ), Жак. Нагай, Ар. Остерзеперъ, Мар. Пюркеній (зъ водзначен.), Венед. Пневскій, Евст. Романовскій, Анд. Стрѣльчикъ, Ник. Щуровскій, Евст. Веселовскій (зъ воднач.), Винк. Заячковский. Двоухъ дозволено поправити одинъ предметъ по феріяхъ, на роцъ репробовано двоухъ учениковъ публичныхъ и екстерниста, а одинъ абитуриентъ водступивъ вѣдѣ испытѣ.

— Архикнязь Леопольдъ Сальваторъ приѣхавъ сими днями до Версегофенъ въ Баварію, чтобы тамъ подѣдѣти ся лѣченю пат. Княппа. Вскорѣ по архикнязю прибула его жѣнка архикнягиня Бянка разѣмъ зъ дѣтьми, котра хоче такожъ подѣдѣти ся лѣченю Княппа.

— Холеръ. Wiener Abendpost пише: Наспѣвшій дня 15 и 16 н. ст. липня телеграмы про холеру въ Галичинѣ и Буковинѣ приносятъ болѣше успокоюючій вѣста про холеру въ повѣтѣ краѣвѣскомъ, бо 14 и 15 липня не было въ нѣякой громадѣ болѣшого числа занедужанъ. Обмѣжились оны по одному случаю на громадѣ Кшеславцѣ, Зеславцѣ (нова мѣсцевѣсть холерична), Могилѣ и Племѣвѣ (нова мѣсц.) Лише сконстатоване занедужане въ Могилѣ скѣдчило ся смертію. Въ повѣтахъ борщевѣскомъ и гусятинѣскомъ не было анѣ новыхъ занедужанъ, анѣ случаевъ смерти. Въ повѣтѣ залѣщичѣмъ было въ тыхъ двохъ дняхъ 18 занедужанъ, 7 случаевъ смерти и 4 случая подужаня. Зъ Залѣщичѣ перенесено помѣсть до сусѣдной громады Звиняче въ повѣтѣ кѣмнѣнѣцѣмъ на Буковинѣ, де 13 липня занедужала а 14-го померла одна особа. Дня 15 липня были тамъ дальшій два занедужаня.

— Бурѣ. Зъ Варяжа, въ повѣтѣ сокальскѣмъ, доносѣтъ, що дня 16 н. ст. липня о 3-й годѣвъ въ ночи навѣстѣла тамошну охрестѣиость злива зъ градомъ. Деякіи кусники лѣду доходили величины курачихъ яецъ. Ячмена въ цѣлой околицѣ майже цѣлкомъ вытовченъ. Иншій абжаа дуже сильно потерѣли. Въ сусѣдныхъ селахъ, а особливо въ Городини величезній шкоды.

— Жертвы громѣвъ. Въ Подберези коло Болехова убивъ грѣмъ селянина. Въ Бордудякахъ погубѣла вѣдѣ грому 16-лѣтна дѣвчана, дочка одного зъ тамошнихъ господарѣвъ, а въ Добровлянахъ мати 4 дѣтей Розалія Каспровичъ.

— Огнѣ. Дня 11 н. ст. липня повставъ огонь въ Кіѣвничѣхъ повѣта рогатиньского и въ одной годѣвъ знищивъ 18 загородъ селянскихъ зъ 90 будынками.

— Самоубійство. Юстинъ Ганъ, дозорецъ дому подѣ ч. 10. при ул. Собѣского у Львовѣ засѣрѣливъ ся вчера о 5-й годѣвъ рано въ сѣняхъ того дому. Причина самоубійства не звѣстѣна.

— Въ справѣ фрахтовыхъ посылокъ до окупованныхъ краѣвъ оповѣщѣ дирекція почтъ: Вѣдѣ 1 липня с. р. обязують слѣдуючій приписи, водносячій ся до опакованя посылокъ фрахтовыхъ до краѣвъ окупованныхъ. 1) Всѣлякія посылки фрахтовѣ, котры въ краѣхъ оку-

Чечеля убила,
И старого и малого
Въ Сейму потопила.

Видици хочу пояснити ще одно мѣсце въ Шевченковѣмъ „Черцѣ“, а именно те, де при нагодѣ опису козацкой гулянки у Кіѣвѣ згадують ся бурсаки Богоявленьского братства:

А изъ Братства те бурсацтво
Мовчки выгладѣе.
Нема голѣй школѣ волѣ,
А то-бъ догодила.

Сей на позѣръ легенькій натякъ мати-ме трохи глибѣше значѣнье, коли зважимо, що выхованцѣ кѣвской Академіи стояли все въ дуже близькихъ зносинахъ зъ Запорожемъ. Зъ помежи нихъ выходили нерѣдко найгорячѣйшій противники московского царства⁴¹⁾. Зъ того круга выйшовъ тоже кошовый запорожскій Кость Гордѣенко, ба и самъ Семенъ Палѣй мавъ бути ученикомъ той школы⁴²⁾. Якъ въ кѣвской академіи памятно на Запороже, такъ тежъ и Запорожцѣ не забывали ен выхованцѣвъ. Въ умѣвѣ зложенѣй Гордѣенкомъ та Орликомъ читаемо на першѣмъ мѣсци, що вѣдѣ гетьмана жадае ся, „чтобы... вѣра православна на вѣчне утверждена была изъ помноженіемъ хвалы Божой церковей святыхъ, а зъ цѣвче-

нѣмъ въ наукахъ вызволѣнныхъ сыновъ Мало-россійскихъ, разширяла ся“⁴³⁾.

Зѣ всего дадутъ ся вывести ось-такіи заключеня:

Властивый сюжетъ „Черца“ Шевченко не взявъ анѣ зъ жерель историчныхъ анѣ зъ пѣсенъ людовыхъ. Цѣлый колоритъ и болѣша частина деталѣвъ е людовий, хоть деякіи мѣсця вказують, що поетови были знаніи такожъ працѣ историчній. Взагалѣ взявши — треба на сю поезію глядѣти якъ на идеализацию минувшныи, котра пѣсѣля погляду поэта мала бути идеаломъ такожъ для его часѣвъ. Видици треба ще сказати, що цѣла ся поезія есть держана въ характерѣ сильно субъективнѣмъ, а се выходитъ зъ якогось роду аналогіи мѣжъ представленымъ Палѣмъ а Шевченкомъ. Оба были сынами того самого народа, оба бажали бачити народъ свой вѣльнымъ и щасливымъ, и обоухъ стрѣтила та сама доля — неволя въ Сибѣри Нѣмецкій критикъ Дав. Фр. Стравецъ, обговоруячи Лессингова „Натана Мудрого“, каже: „Згѣднѣсть мѣжъ думками и пересвѣдченіями поэта и думками и пересвѣдченіями героя его твору проникае образъ героя якимъ теплымъ чувствомъ и подноситъ его высоко по-надъ сѣеры мертвой абстракціи“. Те саме можна сказати и тутъ про Шевченкового „Черца“.

⁴¹⁾ Соловьевъ: Исторія Россіи XV. ст. 368.

⁴²⁾ Антоновичъ: оп. cit. ст. 64.

⁴³⁾ Бятышъ - Каменскій: Источники. II. ст. 245.

Знаю водъ многихъ лѣтъ ц. к. управ. разінерія спир-
тосу, заосмотрѣна налѣпшима приладами ректификаційными
нановѣйшій системы, фабрика рому, лікеровъ и одту

Юлія Миколая Наслѣдниковъ у Львовѣ

Яковъ Шпрехеръ и С-ка

поручае старъ польскій силный горѣлки, дуже добрый розолісы,
лікеры, румы правдивыя зъ Ямайки, якъ такожъ налѣпшомъ
якості бравай спеціалы якъ: Нардобка, Dziennik, Szczutek,
Карпатівка, "Дабель", Помаранчева не солоджена, Ратаїя,
Деревішка и т. п. горѣлки управленія и одиноко правдивы
если зъ нашою фабрикою спровадженіи.

Одиноко жерело въ краю для пп. антикарѣвъ, до побі-
ранія алкоголью абсолют. и налѣпшійшій спиртосу, до цѣ-
лей личиничихъ водногъ водъ податку и вже оподаткованого.
Правдивый спиртосу одцовый налѣпшійшій, здоровлю
не шкідливый, бо не вироблюваний зъ есенціи одцовою.

Складъ для мѣста Львова, ул. Комерсика ч. 9 и въ
годовомъ складѣ водъ мінеральныхъ І. Йоллеса, улица
Карола Людвика ч. 29. 491 105-104

М. КОРКЕСЬ

СКЛАДЪ

машинъ ролѣвичихъ

Львовъ, ул. Городецка ч. 25.

поручае при надходжѣмъ сезонъ всякой молотильнъ ручнй
и кератовнй, таїи-жъ зъ приладомъ до чищеня, млынкы ч. 5 по
зр. 85 Іосо Львовъ и т. д. **Фабрика І. М. Ульриха Наслѣдн.**
Такъжъ удержуе триеры Гайда, матеріалы техничій: поясы,
оливы, вали децималнй, косы огнетривалы Братовъ Гески, якъ
такъжъ налѣпшій патентованый машини до роздѣлюваня тѣствъ
фірмы Бертрамъ. Головной складъ паровыхъ гарнитуровъ мо-
дотильныхъ славнозвѣстной фірмы **А. Бавера въ Сарлинь.**

СВѣДОЦТВО. Недавно доставленый гарнитуръ 8-конный
и монтеромъ Мадеромъ въ рухъ пущенный дѣлае знаменито.

Графъ Станиславъ Вадеи.

Радекъ 17 серпня 1892.

202 8-20

КУ-

фры, торбы и всѣляки при-
боры до подорожи

найдешевше въ торговлю
товаровъ модныхъ и бѣла мужес-
кого, приборовъ туалетныхъ и т. п.

Павла Лянгнера

передъ тымъ 2537

Браты Лянгнеры

Львовъ, улица Галицка ч. 16.

Цѣнники на жаданье даромъ

Важне для Папъ!

По убранныхъ цѣнахъ на кожѣ мѣру продае ся ооры
на станки, пилы, шпалеры и т. д. Приймае ся
до крою цѣлы сукии а на жаданье до естригованя и выпро-
баваня подѣ гарантією налѣпшійшій выкоуны. 72 37-?
лише за 10 зр. въ 12 лекцій въуче ся подѣ гарантією
крою фланцового.

ЕВГЕНІЯ ВЕКЕРОВНА

Львовъ ул. Синустуска ч. 21. П. поверху коло старої почты.

ФАБРИКА РУКАВИЧОКЪ

вѣднана на красныхъ выставкахъ

дипломомъ почетнымъ и державнымъ медалемъ

І. В. СПОЖАРСКОГО

у Львовѣ при ул. Галицкой ч. 20

поручае ся ласкавымъ взглядамъ лишь зъ власными
выробами рукавичокъ, та зъ всѣлякими рукавични-
чими работами. По стальхъ и умѣренныхъ цѣнахъ.
249 3-6

Певна помѣчь.

Водъ дня 4 марта с. р. ужинаю бандажѣвъ окремн
конструкціи, выдуманой п. Мойсеємъ Фрайліхомъ (у
Львовѣ при ул. Шпигальной ч. 4 а) и водъ сего часу до-
знаю вже цѣлковитомъ полекшѣ въ недужѣ перепуклины
пашиновнй, на котру мимо безнастанного ужинаю банда-
жѣвъ рѣзныхъ конструкцій и пашинхъ средствъ терпѣвъ
и 14 лѣтъ. Сей фактъ подаю нинѣшнымъ до публичной
вѣдомости, а складаючи водразу на сѣмъ мѣсці бандажи-
стови спеціалістови Мойсеєви Фрайліхови сердечну
подяку, за ёго бандажѣ факхово спорудженъ и примѣненъ
зѣ знаньемъ, уважаю обовязкомъ совѣсти поручити ёго
наигорѣйшѣ всѣмъ терпѣльчымъ.

Иа. Повакъ, б. директоръ дому убогихъ христіанъ.

Львовъ, дня 28 мая 1894.

233 1-4

Высокоповажана Публико!

Сямъ мѣю честь повѣдомити Вповажану Публику, що зъ
днемъ 1 н. ст. серпня буде отворена робѣтня механична, въ ко-
торѣ будутъ полагоджувати ся великі направи фортепьянѣвъ и пѣ-
нийнѣ и т. п., що входять въ обсягъ мучики. По кольканяцѣвъ
лѣтній практицѣ за границею прибувъ я назадъ до Львова и те-
перь займивъ я мѣсце въ фабрицѣ фортепьянѣвъ К. Марецкого при
механицѣ новыхъ инструментовъ. Тымчасомъ приймаю строеня
и на жаданье выѣзжаю на провинцію та полагоджую порученя
дуже старанно и совѣстно по дуже прѣступной цѣнѣ. Замовленя
приймаю картою корреспонденціною подѣ адресою:

улица Синустуска число 6 гартеръ.

255 2-3

Зъ глубокимъ поважаньемъ

Михайло Войнаровский.

ГАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ

Почавши водъ дня 12 лютого 1889 выд ае

АСИГНАТЫ КАСОВЫ

4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженьемъ

4 1/2% зъ 90-дневнымъ выповѣдженьемъ

а асѣ входящій ся въ обѣгу 5% асигнаты касовы зъ
90-дневнымъ выповѣдженьемъ будутъ опроцентованы
по 4 1/2% водѣ 15 мая 1889. 2218

Передружъ не буде плачений

Дирекція.

До Вповажаной Публики, що оглядае теперѣшну

ВЫСТАВУ КРАЄВУ

Зъ огляду на великій приплывъ Вп. Публики и зъ огляду на то, что мы поро-
били великій и дуже користный купна можемо нѣше вычисленій товары, доки выставе
припастъ, продавати по такыхъ цѣнахъ, а именно:

10.000 повшовыхъ парасольокъ Entonscas по
1-30, 1-50, 1-75 и выше.
4000 шовковыхъ парасольокъ по 3-50, 4-50 и выше.
2000 штукъ модныхъ весеннихъ и лѣтнихъ блу-
зокъ, фасонъ нановѣйшій по 1-80, 2-50, 3 и в.
2000 цѣлкомъ модныхъ Савес (намятъи мантиль-
ки) по 2-5, 3, 3-50 и выше.
1000 пальто до пороку и дошу по 1-20, 1-50, 3-25
и выше.

Конфекція для дѣтей.

4000 налѣпшійшыхъ одяговъ весеннихъ и лѣт-
ныхъ по 1-50, 2, 2-50, 3 и выше.
1500 модныхъ плащиковъ у всѣхъ величинахъ по
3, 3-50, 4, 5 и выше.

Спеціалный новосты у стяжкахъ, коронкахъ, во-
алькахъ, капелюхахъ дамскихъ и дѣтскихъ,
рукавичокъ гласѣ, данскихъ, воняныхъ и шов-
ковыхъ, хусткахъ, паньчохкахъ, парасолькахъ и
парасолькахъ, блузахъ, шовковыхъ, воня-
ныхъ, сатиновыхъ и до прѣня, шляфорокахъ,
неплѣжахъ, капелюхахъ огородныхъ и костю-
махъ огородныхъ надѣвшии власне у вели-
кой себѣлости и доповняють ся що день.

Особлившя гуртовна продажъ принягодна

въ водѣлѣ занавѣсъ, кашъ и нилімовъ.
5000 кашъ на столы по 75, 1-20, 1-90, 2-50.
4000 кашъ на лѣжки по 2, 2-50, 3, 3-50, 4.
800 великихъ кашъ на столы и лѣжки, дающихъ
ужити ся на обѣ стороны (выробѣ килимовъ)
по 1-90, 2-50, 4, 5.

Всѣмъ въ провинціи надсыланы порученя полагоджуе ся наисовѣстѣйшѣ и наискорше.

Зъ глубокимъ поважаньемъ

Зарядъ магазину AU LOUVRE

у Львовѣ, площа Капітульна ч. 3.

4595 95-2

Зъ альпачки ложки столовой ту-
зинъ зр. 6-50, ложечки зр. 3-25,
зъ хиньского сѣбла ложки столо-
вой тузинъ зр. 14, ложечки зр. 7-
ножъ столовой и десервой англійскій,
нѣмецкій и старійскій по цѣнахъ
можливо налѣпшійшыхъ

45 5

ПЕТРО ХШОНСТОВСКИИ

торговля зѣбна у Львовѣ площа

Капітульна ч. 1 (напротивъ катедръ)

Цѣнники иллюстрираный рѣзныхъ

предметовъ до разпорядимости.

Львовске

МОРСКЕ ОКО

(купель ставовъ)

за дѣрцемъ зѣлѣннѣй електричною
помѣжъ горячи, выкуте въ скалѣ,
заслонене водѣ вѣтрѣвъ. Отво-
рене для павѣвъ рано до 11-он
для павѣвъ водѣ 11-он до 2-он, для
павѣвъ водѣ 2-он до 9-он
Цѣны: купиль безъ кабинъ, одинѣ
билетъ 15 кр.; купиль зъ каби-
ною, одинѣ билетъ 25 кр. При за-
купиль 5 билетѣвъ додѣе ся одинѣ
261 билетъ бесплатно. 4-5

Устрѣсно лише для христіанъ.

ІОСИФЪ ИВАНИКІЙ.

ОГОЛОШЕНЬЕ.

Громада Вѣлька Змиѣвска
хоче до своєї церкви купити ста-
рый однакъ ще въ добромъ станѣ
иконастаѣ. Если бы бувъ въ ко-
торѣмъ приходѣ на продажѣ, про-
шу зголосити ся до мене листомъ
до Змиѣвска, почта Великій Оча.
252 3-8

ОВУШКЕВИЧЪ.

Безъ конкуренціи

вѣтъ мой складѣ истинной водѣ р.
1-48 и тѣшущій ся водѣ сего часу
великою симпатією. Дятого пору-
чаю мой обильный складѣ одяговъ
мужескихъ и хлопчатыхъ, пальто
мужескій и хлопчатый, якъ такожъ
одяги дѣтскій и униформы. Такожъ
позваляю собѣ поручити ся Веч. Ду-
ховенству яко спеціалістѣ въ ро-
бленю суррудѣвъ, рясъ и т. д.
Замовленя посла мѣры выгото-
влюють ся въ найкоротѣйшѣ часѣ
якъ наигарѣйше.

Дякуючи за дотеперѣшній взгля-
ды пишущъ

4195

Зъ поважаньемъ

Давидъ Шварцвальдъ

у Львовѣ, площа Капітульна ч. 3.

При перестанку електричнхъ зѣлѣ-
ницъ противъ головной почты.

Новотворена торговля товарѣвъ коле-
ніальныхъ, чаю, коняку, винъ, делна-
тесѣвъ и овецѣвъ подѣ фірмою:

Кароль Недзвецкій

Львовъ, ул. Словацкаго ч. 8.

Комнаты до сѣднявъ зъ цѣлымъ
комфортномъ устрѣномъ и товарской
зображеня и для замкненыхъ круж-
ковъ Перекуса всякого рода зим-
ний и горячій. Часописъ въ колькохъ
языкахъ Знамените пѣше експорте-
ровъ: окомидоме, пилізенске и
львовске на склянкы и фаянскы.

Ласкави замовленя зъ провинціи
полагоджуе ся водворотною почтою.
241 3-4

Рухъ потѣдѣвъ зѣлѣзничихъ

важный зъ днемъ 1 мая 1894 послѣа годинника середно-европейского.

Приходить до Львова зъ	ПОѢЗДЫ					Вѣдхаютъ зѣ Львова до	ПОѢЗДЫ				
	посѣлѣній		особой				посѣлѣній		особой		
Кракова (Берлина, Вроцлава, Вѣдня)	232	525	(10)	610	900	Кракова (Вѣдня, Вроцлава, Берлина)	232	1010	450	1035	655
Варшавы	—	525	900	—	900	Варшавы	—	1010	450	—	655
Хабовки (Закопаного) на Перемишль, Рашѣвъ, або Тарновъ	232	—	—	—	—	Хабовки (Закопан.) на Тарновъ або Рашѣвъ	—	1010	—	—	—
Хабовки (Закопаного) на Рашѣвъ або Тарновъ	—	525	—	—	—	Хабовки (Закопан.) на Рашѣвъ або Перемишль	—	1035	—	—	—
Хабовки (Закоп.) на Стрый Мушини, Криницъ, Жегестова на Тарновъ	—	—	834	—	—	Хабовки (Закоп.) на Стрый Мушини, Криницъ Жегестова на Тарновъ або Рашѣвъ	—	950	710	—	—
Мушини, Криницъ Жегестова на Рашѣвъ або Тарновъ	—	—	—	—	900	Мушини, Криницъ Жегестова на Тарновъ (водъ 1/2 включно до 30%)	—	1010	—	—	—
Мушини, Криницъ Жегестова на Рашѣвъ або Тарновъ	—	525	—	—	—	Мушини, Криницъ Жегестова на Тарновъ	—	—	—	655	—
Мушини, Криницъ Жегестова на Тарновъ (в. 1/2 до 30%)	—	—	900	—	—	Мушини, Криницъ Жегестова на Тарновъ	—	—	450	—	—
Мезе-Ляборць Шавного-Куляшиного на Перемишль	—	—	900	—	—	Мушини, Криницъ на Стрый Мезе-Ляборць, Шавного-Куляшиного на Перемишль	—	—	710	—	—
Надбереза и Тарновжета	—	—	600	—	—	Надбереза и Тарновжета	—	—	655	—	—
Подволочискъ и Бродѣвъ (на дворецъ год.)	212	929	910	545	—	Подволочискъ и Бродѣвъ (зъ двора год.)	208	244	940	1070	—
Подволочискъ и Бродѣвъ (на дворецъ Подзамче)	158	913	845	519	—	Подволочискъ и Бродѣвъ (зъ двора Подзамче)	622	256	101	1017	—
Сучавы	940	—	737	1227	635	Сучавы	622	256	105	255	109
Кимполонга	940	—	737	—	—	Чорткова на Галичъ	615	—	105	—	—
Радѣвѣвъ	940	—	737	—	635	Гусятина на Галичъ	615	—	—	1030	—
Бергомелъ и Чудина	940	—	737	—	—	Слободы рунгур. Копальнѣ	615	—	015	—	1030
Новоселѣвъ	940	—	737	—	—	Новоселѣвъ	615	—	—	—	1030
Слободы рунгур. Копальнѣ	940	—	737	—	635	Бергомелъ и Чудина	615	—	—	—	—
Гусятина на Галичъ	940	—	737	—	—	Радѣвѣвъ	615	—	1015	—	1030
Чорткова на Галичъ	—	—	—	1227	—	Кимполонга	615	—	—	255	—
Борислава	—	—	202	1210	—	Сокаля	—	—	910	645	—
Беладя	—	—	—	445	—	Беладя	—	—	920	—	—
Сокаля	—	—	748	445	—	Борислава на Стрый	—	—	540	950	—
Лавочного (Пешту, Мшколеца, Серенца, Мункача, Хирова и Станиславова на Стрый)	—	—	834	1210	—	Лавочного (Мункача, Серенца, Мшколеца, Пешту) и Хирова на Стрый	—	—	—	—	710
Стрый и Сколього	—	—	—	847	—	Станиславова, Долины, Болехова на Стрый	—	—	—	950	710
Сколього, Хирова, Станиславова на Стрый	—	—	—	202	—	Сколього и Хирова на Стрый	—	—	—	950	—
Гребенова (водъ 10/12 включно до 30%)	—	—	—	202	—	Гребенова (только водъ 10/12 включно до 30%)	—	—	—	330	—
Бруховичъ (водъ 12 мая почавши ажь до вѣднѣканя)	—	—	—	810	—	Бруховичъ (почавши водъ 12 мая ажь до вѣднѣканя)	—	—	—	342	—

Разлика въ ѣздахъ въ видѣ кишеневѣвъ можна достати въ борахъ инфорціонныхъ, касахъ стаціонныхъ

Розклады ѣзды въ видѣ книженѣмъ можна до-
статъ въ бюрахъ инфорцаійныхъ, касахъ стаційныхъ
и у кондукторѣвъ.

*) Годныи печатаній грубимъ черенкамъ означують пору ночну водѣ годъ 6-он вечеромъ до годъ 5-он
зр. 10. рѣно Въ бюрѣ инфорцаійномъ ц. к. австр. зѣлѣзницѣ державныхъ у Вѣднѣ (улица Іоанна 29) якъ такожъ
въ бюрѣ инфорцаійномъ ц. к. австр. зѣлѣзницѣ державныхъ у Львовѣ (улица Третього мая ч. 3, готель Имперіалъ),
удѣлае ся устнахъ або писемныхъ объясненъ въ справѣхъ дѣтально службѣ на ц. к. австр. зѣлѣзницѣхъ
державныхъ О сколько побрученикъ дозволяють, засягнути тамъ-же можна инфорцаіи водносныхъ ся до
решты австр.-угорскихъ и зараничныхъ зѣлѣзницъ. Въ бюрахъ инфорцаійныхъ продае ся выдаваній че-
резъ ц. к. австр. зѣлѣзницѣ державный билетъ до ѣзды и шитки устанавлюваныхъ повѣдченъ до ѣзды якъ
такъжъ тарифы.

4980

При закупкѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часописъ.

Виходить у Львові по два (крім неділі і руских свят) о 5-й годі по полудні. Літературний додаток „Бібліотека найзнаменитіших цвістей“ виходить по второк, а по второк і п'ятницю на черв'яку разом з Діалом.

Передплата на „Діал“ у Львові: у Адміністрації „Діала“ у Львові 24, Центральне бюро оголошень: у Кооперника ч. 11, а Бюро газети: у Карла Ляманського 9, у В'їдні: М. Дукес, I. Schulerstrasse 4; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungenstrasse 4; H. Schmalz, I. Wolfzeile 8; Oppel, I. Stubenbastei 2; J. Danneberg, I. Wolfzeile 19. В Франкфурті: в Гамбурзі: M. Haasenstein & Vogler, G. L. Dabbs & Comp. В Пешті: E. Misrachy V. Bez. Akademischegasse 6.

Передплата на „Діал“ і на додаток за кордоном платити у Львові.

ДІАЛО

Передплата на „Діал“ з літер. додатком в Австрії:

на цілий рік . . . 18 зр. на цілий рік . . . 24 зр.
на пів рік . . . 9 зр. на пів рік . . . 12 зр.
на чверть року . . . 4 зр. 50 кр. на чверть року . . . 6 зр.
на місяць . . . 1 зр. 50 кр.

у Львові:

на цілий рік . . . 18 зр. на пів рік . . . 8 зр.
на чверть року . . . 4 зр. на місяць . . . 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація і Експедиція під ч. 24 ул. Ваторія. — Рукописи вставляють ся лише на попереднє застереження. — Редакція неопечатаний вілний відк. порта.

Неодіжне число коштує 8 зр. в. в.

Оголосження приймають ся по ціні 6 зр. відк. однок. стрічки інсертовані авт. рубриці „Надбавки“ по 20 зр. в. в. Надбавки членим ся по 10 зр. відк. стрічки.

Слово правды

высказала вь одній зь остатніх своих чисеь американска „Свобода“ про „галицко-русскую ж-браню“, навазуючи р'ч до того, що вь Петербурзі Галичанин Драгомирецький [уже не Драгомирецький!] оголосивь выдавничю „Галицко-Русскаго Вѣстника“, побы — якъ пише — „содѣйствовать возстановленію порванной духовной связи между Русскими Царствомъ и Прикарпатскою Русью“. Справедливо „Свобода“ замѣчае, що „нѣтъ звязи не було, то нѣчому було рвати ся“, а водѣтъ, признаючи потребу поправки політичної і економічної долѣ народу на Прикарпатскій Руси, такъ каже:

„До всего того треба народови ширьхъ помѣчнѣть, котрі-бъ не вѣдали по Петербургахъ плакати ся на свою долю, не жеврали симпатіи у сильного сусѣда, але стали вѣсь, якъ одинъ мужъ, на чолѣ рѣдного народу, бѣдували его горемъ, плакали его слезами, вѣддавали остатню каплю крови за той нещасный народъ, котрый побивае ся вь нуждѣ і темнотѣ!.. Правда, до того треба не абы-якои енергій, и вѣдвѣг и саможертвы, але коли вѣх не мае, панове, то краще мовчѣть и не говорѣть вь имени народу, не соромте имени его! Нашъ народъ — бѣдный, але не жебракъ, и вѣтъ бы ся засоромивъ, коли-бъ дѣзавъ ся, вь якій гавѣбный способъ его репрезентуютъ рѣзній галицкій „патріоты“ по Петербургахъ!

И что то за нещастіе! Вь той самѣй Австрій порядѣ зь Русскими живутъ Словаки, Хорваты, Чехи и т. д. Правда, и вѣх тѣснятъ сильнѣйшій народности, але ихъ интелігенція не плаче ся на долю, не жебрае, а бере ся до дѣла и щось робить для добра своего народу. А нашъ „патріоты“, коли не ляжуть чобѣты у польского пана, то вѣдутъ до Риму або до Петербурга и все тѣлько плачутъ, плачутъ и нѣчого не роблять. Дѣйшло до того, що имя Галичанина стало ся вь Россіи синонимомъ я когось веселавинского жебрака. Куда не заглянь: чи вь „Славянское благотворительное общество“, чи вь канцелярію Синода, де пахне легкимъ грошемъ, сидятъ „тверді“ галицкій „патріоты“, вытирають чужі кутки, а все плачутъ, поки не выплачутъ щось.. разумѣе ся не для народу, о котрѣмъ они льютъ крокодильчї слезы, але для власной „патріотичной“ кшени.

Черезъ то цѣла справа зь „Галицко-Русскимъ Вѣстникомъ“ здае ся намъ тежъ не

чистою и негѣдною правдивого патрікта. То тѣлько нова удка до лапана грошей у рѣзныхъ „благотворителей“.. Треба додати, що тамъ бують тежъ рѣзній „благотворители“, якъ н. пр. бл. п. покойный російскій историкъ и „другъ Славянъ“ Мухъ Погодинъ, котрому рѣзній славянскій а мѣжъ ними багато и галицкихъ „патріотѣвъ“ продавали за безцѣвъ старі книси, рукописи, документы и т. п., и то не власній, а такій, котрі пероховували ся вѣдъ давныхъ часѣвъ вь бібліотекахъ старыхъ церквей и т. д., а покойный историкъ потѣмъ продавъ все то за 200.000 рублѣвъ до Императорской публичной бібліотеки.. Може й таке сродаванье чужимъ людямъ рѣдною старовины тежъ вважае ся вышнимъ „патріотамъ“ за поважне и патріотичне. Може бути, бо рѣзній бують люде и рѣзній понятя о честнѣ. Що для одного зрада, то для другого честь; хто для одного безчельный похваловникъ и подлый блудлизъ, той для иного знарокъ патріотизму.. Рѣзно бують на свѣтъ, панъ Драгомирецький, але якъ ослѣ познають вѣдъ-разу по ухахъ, такъ людей по вѣхъ дѣлахъ!

Отже наша шира порада п. Драгомирецькому et consortes: Коли хочете, панове, справдѣ щось зробити для народу. вѣдѣте до рѣдного краю; закладайте тамъ школы, читальнѣ, працюйте надъ просвѣтою народу, надъ польшменьемъ добробыту економічного, а тѣлько тогдѣ зможете назватись правдивыми патріотами, бо иначе може стати, що народъ нашъ, покинувшись до нового житя, подивитъ ся на васъ зь погордою, бо той, хто нѣчого не робить для своего народу а при тѣмъ красеу ся пышными фразами, а удае зь себе патріота, не заслуе на пошану, а хѣба тѣлько на то, щобъ ему плюнули вь безсормой „патріотичній“ очн..“

Зъ выставки.

Новый зѣздъ — дневникарь вь и литературѣ! — розумѣе польскихъ. Зѣхалось ихъ щось 300. 6 мѣжъ ними й такій, що уберають епиданцѣ, прѣхали зь „gozmaitych dzielnic Polski“. Зъ Моравы прѣбула панѣ Прайсова, а зъ Чехіи найславнѣйшій поетъ Врхлицкій, писатель Елінекъ и директоръ Narodneho divadla Шубертъ. Зъ Русинѣвъ зголосивъ ся одинъ-одинкой д-ръ Ив. Франко. Отже для тыхъ гостей львѣске Koło artystyczno-literackie зготовило вчера цѣмъ при звукахъ хору „Ела“ и войсковой музыки. Презесъ товариства Кубаля повѣтавъ чешского поета Врхлицкого, а той по-

дякувавъ по чеськи. Потѣмъ найшовъ ся одинъ литератъ, що вывѣвъ и вѣдѣвовѣвъ Врхлицкому по чеськи; польскій поетъ Родоцъ проголосивъ привѣтний стѣхъ, а водѣтъ наступала черга на музику, свѣвъ и т. д. Сегодня о годнѣ 11-ой рано розпочались першій публичній збори вь музичной авлі на выставѣ. По вычерпаню програмы зборѣвъ вѣдчатѣ д-ръ Хмельовскій „Послѣднѣ десятилѣть польской литературы“. Вѣдчатѣ збори вѣдбувати-муть засѣдающі секціями вь гимназіи Францъ-Іосифа. И такъ завтра вѣдъ години 9 ой рано до 3-ой пополудни засѣдающі секціи: 1) литературной, на котрѣй д-ръ Франко буде реферувать „О трактованю польской литературы“ и „Про взаимный водносины польской и русской литературы“; 2) людовой просвѣты; 3) дневникарьской и 4) языковой. Дня 21 липня соблнй збори вѣсхъ секцій вь сали ратушевой, а 22 липня по богослуженю соблнй збори вь музичной гали на выставѣ, де д-ръ Войтѣхъ Вѣдущацій вѣдчатѣ „Про задачѣ польского дневникарьства“, почѣмъ наступлять справозданя зъ нарадѣ, ввесеия вь справѣ будучого зѣзду и замкнѣнне зѣзду. Того дня вечеромъ вѣдбудеся и бенкетъ вь музичной гали.

На выставѣ вь бальонѣ и капітанъ вѣдъ него. Надувавъ ся вѣтъ кѣлька здоровыхъ недѣль и не мѣгъ надутись, ажъ ось недавно набравъ уже вь себе стѣлько „духу“, що капітанъ затеръ руки, усѣвъ вь лодку, розклонивъ ся ченьнецько и „вѣю!“ Та ба, бальонъ зворовивъ ся. Зъ-першу фуркнувъ, вѣдскочивъ на 1½ метра вѣдъ землѣ и — мовъ бы почувши болѣ вь животѣ — присѣвъ на твердой суши. Поглядивъ его капітанъ, похоловъ коло него, ще подѣсывавъ ему етеричного оброку и ершій разѣ вѣхѣвъ на нему по-надъ львѣску выставу. Та видно, бальонъ сей мусѣвъ набратись руского духа, котрому усе вѣтеръ вь очн, бо скоро лѣвъ оцувствѣ туземный падолѣ выставки и вже мѣркувавъ побрыкати по вѣлной воздушной крамѣ — наразъ небо выпустило страшній хмары, тѣ вхопили нещасливого вь свои рамена, окружили его лѣскавицами и омочили дощемъ, а громы то такъ и переганялись по-надъ его вѣствомъ.. Сердечный Львовяне ажъ охкали зъ страху и жалю за нимъ. Але бальонъ — якъ Русинъ — выслухавъ и двинѣвъ на се зъ флегмою, а Господѣ позволивъ ему благополучно по блуканнѣ спустити ся на лѣсковскихъ сѣножатяхъ, пѣвъ мидѣ вѣдъ Львова. Бувъ бесильный, хотѣвъ вѣдпочати. Та лихо не считѣ. Правовѣрній християне, що зъ роду не бачили такого дива, позѣбгали ся, де-хто верхомъ а де-хто пѣшки,

дивитись на него. И рада вь раду: вхопили бездушне тѣло бальона и завезли до вѣтѣ, а той вѣлѣвъ „форшаномъ“ вѣдставити заводоку до Львова. Тутъ потогрувались мужики и выторговали за „фатигу“ и вытолочене збѣже 11 лѣвѣвъ, котрі саме здались на то, чтобы справити пѣдъ Жовковскою рогаткою поминки..

Бавились мужики пѣдъ Жовковскою рогаткою, але бавивсь и Мадарѣ вь французскій реставраціи Жерарда на выставѣ. Тѣльки забава не однакова була. Зачувъ сынъ Арпада про львѣску выставу и про все, що на выставѣ, отже й про французску реставрацію. Приѣхавъ и задумавъ все те оглянути. Походивъ по павильонахъ, а зголодавши зайшовъ до Жерарда на сѣдѣнье. Попѣвъ, вышивъ и зажадавъ рахунку. Кельнеръ, правдивый Французъ зъ львѣской Зарваницѣ, овиетный якъ египетска мумія вь простирало ліліной чистоты, подавъ жаданный рахунокъ. Мадарѣ перечеитавъ разѣ и другій и важко задумавъ ся надъ тѣмъ, якъ мѣгъ помѣтити его животутокъ фды й напѣтку за 42 зр.? Ще разѣ поглянувъ на свое черевѣ — познѣки нема! кинувъ окомъ на рахунокъ — 42 зр. Паприкована кровь закипѣла и наразъ.. трасъ! — и египетска мумія найшла ся пѣдъ еоломъ. Счанивъ ся крикъ и галасъ Надѣтъ самъ Жераръ и хтѣвъ зъ дирекціи. Жераръ думавъ, що справу поладитѣ тѣмъ, що представитѣ ся, и справдѣ представивъ ся. Та маревый Мадарѣ, скоро тѣлько зачувъ, що се самъ господаръ, якъ завѣдѣ й ему мѣжъ очн! Конечъ-кѣнѣвъ ажъ спеціальна комісія мусѣла орѣкати: кѣлька могло коштовати сѣдѣнье. Мадарѣ заплативъ 6 зр. и безъ „почтенія“ выйшовъ.

Нѣвъ привезла зѣлѣзница а зъ зѣлѣзницѣ трамвай кѣнѣй — свѣжій транспортъ сѣльскон рускон дѣтворы зъ повѣта тернопѣльского. Каждый хлопчина мавъ на сердечку чи на полотнянцѣ пришилену на грудехъ досѣть велику бѣду картку зъ написію „Oddział Targopolski“. На плочи Галицкѣй возы трамваявъ высипали усею дробноту [звыжъ сотку] и она, упорядкована польскою командою проводника, рушила зъ учителями на выставу. Передомъ нѣвъ одѣтъ хлопчина фану синѣо-червону зъ гербомъ [пѣвъсѣць пѣдъ звѣздою]. Вь конфедератцѣ зъ польскимъ орликомъ и перомъ бувъ лишь одѣтъ хлопецъ. Бѣльше конфедератокъ було онѣгда на дѣтворѣ зъ Болехова, де на добу передъ выѣдомъ крамѣ на лѣвъ на шию ушили щось ажъ двацѣть польскихъ мундурѣвъ..

Звѣстки о старинномъ мѣстѣ Ярославѣ и его церквахъ.

Написавъ Василь Чернецкій парохъ зъ Сѣльци бѣлѣского.

Посередѣ плодородной рѣвинны, переплѣтаной горбками, розлагѣе ся надъ Сяномъ замѣняемый по берегахъ лозами, старинне руске мѣсто Ярославъ, перетворене вь новѣйшихъ часахъ на войскову крѣпѣсть. Мѣсто Ярославъ стояло первѣтно побудоване близько сусѣдного сѣла Подвинъ; тамъ бувъ и деревяный оборонный замокъ, о котрѣмъ не звѣсто, чи при нападахъ спаливъ ся, чи его за-для старости розбѣрано. Побудовано другій такъ-само деревяный замокъ, але на подальшѣмъ мѣстѣ, на горбочку надъ Сяномъ; пѣдъ той замокъ перенѣвъ Володиславъ Опольскій 1375 року мѣсто и тамъ стоявъ онѣ до теперѣ. Коли сей замокъ спалили Татары 1500 р., вымурувано на его мѣстѣ обширѣйшій; вѣтъ переставѣвъ довшій часы опираючысь несприятельскимъ нападѣмъ, поки не рознавъ ся. Зъ его румовища выдѣбѣто 50.000 цегель, котрі за дозволомъ ужали мѣщане при будовѣ муrowанон рускон церкви 1743 р. Высокій горбокъ, де стоявъ старинный ярославскій замокъ, перекованъ ся до теперѣ, лише его зорано зъ одного боку. Перша осада людска, що дала починъ — не знаѣти при якихъ обставинахъ — до основана згаданого мѣста, ослѣа тутъ посередѣ львовон дикѣсти, бо цѣлу охрестѣность Ярослава, де розлагалось ся цѣлѣтуй луги, орий поля, залюднені сѣла, покрывали вь старину по обохъ бокахъ Сяну густѣ великанскій лѣсы, по котрыхъ нема слѣду.

Якъ початки основана многихъ мѣстъ на Руси або цѣлкомъ невѣстныхъ, або лише звѣстныхъ зъ народныхъ переказѣвъ, не даючихъ по руки историчной правды, такъ се можна сказати и о мѣстѣ Ярославѣ. Кажутъ, що основателемъ Ярослава мавъ бути Ярославъ, рускій князь перемыскій и вѣдъ имени основателя перемыска назва на мѣсто. Коли по смерти Володислава Великого (1015) породѣляли польшени сыны мѣжъ себе руску землю, повстало опѣсля кѣлька самостоятельныхъ рускихъ княжествъ; се не причинило ся до скрѣпленя Руси, але противно, ослабило Русь. Для розширення своихъ границъ воювали завзято зѣлѣзомъ, огнемъ та зрадою межа собою братя, приклякуючи собѣ на помѣчь для довершения лѣха то Полянѣвъ то Мадарѣвъ, зъ чого тѣ корыстали. Святополкъ, найстаршій сынъ Володислава Вел., хотѣчи посѣсти рускій землѣ своихъ братѣвъ, чтобы статись самовладцемъ цѣлой Руси, змачавъ свои руки вь братнѣй крови, замордувавши Бориса, Глѣба и Святослава. Чтобы укарати лютого братоубійника Святополка, замотавъ ся зъ нимъ Ярославъ вь довшу войну, зъ чого скориставши польскій король Болеславъ Хоробрый, тестъ Святополка, занявъ Червону Русь и прилучивъ ея къ Польщи. Ярославъ, вѣдѣбавши по большыхъ трудахъ вѣдъ Польщи забрану Червону Русь, положивъ великій заслуги для Руси, тому записане его имя красными буквами вь нашѣй народнѣй исторіи. Заявивши ся укрѣплениемъ та розширениемъ що-лише черезъ помершого вѣтца Володислава заведемъ вѣры Христовой на Русь, вѣтъ оснувавъ богато церквей, позакладавъ школы для ширѣня народной просвѣты, надавъ Руси права, запровадивъ замѣсть

шкѣбныхъ, золотѣй и сѣбнѣй грошѣй и т. д. Може бути, що Ярославъ, укрѣпляючи деякі мѣста для лѣшнѣй обороны противъ неприятелѣвъ и основуючи новѣй, заснувавъ и руске мѣсто Ярославъ надъ Сяномъ. Якъ-будѣ оно було, першій историчній звѣстки о мѣстѣ Ярослава стрѣчають ся вь запискахъ зъ XII-ого вѣку, коли Мадары вѣмѣшавши ся вь домовѣй свариѣ, являють ся два разы пѣдъ Ярославомъ. Першій разѣ удало ся Мадарамъ заняти зрадою мѣсто зъ замкомъ, другій разѣ побѣдили ихъ Русины и богато Мадарѣвъ потопило ся вь Сянѣ.

Мѣсто Ярославъ, окопане вь старину глубокими ровами и валами, огорожене навкругъ высокими парканами, оточене деревянными баштами, становило зъ замкомъ зъ подземными ходами оборонну крѣпѣсть, о чѣмъ свѣдѣють навѣтъ старинный гербъ мѣста, представляющій отверту браму зъ двома по-надъ брамою баштами. Позаякъ огороженье парканами що-разѣ ширше простѣрающаго ся мѣста коштовало богато дерева, — за-для чого вырубувались и нищились охрестній лѣсы, а тѣ парканы зъ деревянными баштами при нападахъ и пожѣжахъ обертали ся вь поплѣвъ, длятого порѣшено о точности мѣсто высокими муromъ, побудувати простѣрану муrowану башту, и ею роботу, перерывану военными непокоюми, укѣчено околѣ 1690 р. На старинныхъ валахъ зъ окопанами стоять теперѣ плянтаціи, по обороннѣмъ мурѣ полишились слѣды, а похилившы ся до упадку башту розбѣрано 1783 р.

Зъ причинъ догѣдного положеня надъ Сяномъ подѣсело ся мѣсто Ярославъ, котрому надано магдебурске право до перворядныхъ торговельныхъ мѣстъ вь краю. За-для вѣдбу-

ваючихъ ся тутъ частыхъ ярмарѣвъ, требовавшихъ по чотыри недѣль, бувъ Ярославъ звѣстный навѣтъ вь дальшѣмъ свѣтъ. На тѣ ярмарки являлись купцѣ Арабы, Турки, Вѣрмене и другі зъ всѣякими дорогѣнными товарами, маючи вь мѣстѣ стало вынаймленіе дома на складѣ. Довкола обширного ратуша вь рынку выставали купцѣ на ярмаркахъ свои товары на продажѣ, а на розляглыхъ пасовищахъ по-за мѣстомъ, стояли стада коней зъ рогатого худобою и тутъ бувъ завѣсѣгда оживленый рухъ. Надъ порядкомъ ярмарковымъ надырала за чергою вѣсь день и вѣсь нощи сторожа зложена зъ кѣлькадесять людей, бо великій здвигъ народу вымагавъ сѣе осторожности Користній привѣлѣвъ надаваній вь рѣзныхъ часахъ мѣсту а вѣдѣносячій ся до ярмарѣвъ, торговлѣ, свободѣ рыбовѣловѣ на Сянѣ зъ его затоками, выпасу худобы, зрубѣвъ у густыхъ лѣсахъ на будѣвлю та паливо, побѣраня мыта и т. д., впливали дуже додатно на розвѣй мѣста. Немаловажный бувъ и той привѣлей даный мѣсту 1630 р., що надѣвъ двѣ родины жидѣвскѣй не вѣльно было бѣльше жидѣмъ осѣдѣти вь мѣстѣ, аны займатись торговлею. Державъ жидѣ за довгъ мѣщанскій грунтъ вь заставѣ, то бувъ обовязанный до пѣвъ року мѣщаниновн грунтъ звернути, а коли-бъ мѣщанинъ не бувъ вь силѣ уплатити дову, то довгъ заспокоювало мѣсто, вѣдѣбрало грунтъ вѣдъ жидѣ а опѣсля задержувало собѣ на власнѣсть або вѣдѣпродало другому мѣщаниновн. Розвѣта торговля на суми и сплавнѣмъ Сянѣ деревомъ, збѣжемъ, шкѣбрами, овочами, воскомъ, свѣтломъ и т. д., що оставала выключно вь рукахъ мѣщанскихъ зорганізованныхъ вь „торговельне водне товариство“, причиняла ся немало, що мѣ

Дописи „Дѣла“

Зъ Коломыйщины.

[Товариство літературно-драматичне. — Вписи до ру-
сской гимназии. — Потреба института для учеников.]

Въ 145 ч. „Галичанка“ зъ 1 [13] личия помѣщена довѣда безименна дописъ про загаль-
ный зборъ общества имени Качковского и про
вечерокъ устроеный аранжерами зборѣвъ, де
сказано, що „компанія пана Пачовского зов-
сѣмъ не взяла участя побѣла якыхъ „вказу-
вотъ“. Сей ироничный а при тѣмъ злосный
высказъ обуривъ мене до крайности, бо я, бу-
ваючи дуже часто въ мѣстѣ, знаю дуже добре
коломыйску интелігенцію та до нинѣ не чувъ
я про якусь „компанію пана Пачовского“, бо
п. Пачовскій мѣсто тутъ не выступавъ въ по-
літичнѣмъ житію а за літературный его працѣ
для добра громадского добра [вѣдѣти въ честь
Шашкевича и Шевченка] мусить ему каждый,
навѣтъ „русскій“ высказати лише „признатель-
ность“.

Замѣтити мущу, що то представленье и
вечерокъ въ день зборѣвъ такъ аранжовано,
що мы на провинціи були зовсѣмъ переконані
и певні, що сей вечеръ дае літературно-дра-
матичне товариство, котре першимъ своимъ
выступомъ всю публику такъ одушевило и
вповнило вдоволю. Тон гадки були навѣтъ де-
якіе люде [особливо Поляки] въ самѣмъ мѣстѣ,
длятого и выпавъ вѣтъ досытъ величаво, хочъ
певне немало въ тѣмъ было подступу. До
того же Коломыска Газета, подаючи вѣстѣ,
замѣтила, що зъ афишѣвъ видко, якъ літературно-
драматичне товариство ствердло, ужавши языка,
якому и языкъ зъ-надъ Невы та Волги не до-
рѣшавъ бы...

Але общество им. Качковского зробило
свое, а наслѣдкомъ сего вечерка для народов-
цѣвъ было то, що представленье літературно-
драматичного товариства дане 12-ого липня
выпало такъ лихо, якъ горше не може бути,
хотѣя режішерію провадити той самъ госпо-
динъ Тр., що такъ свѣтло выставивъ своего
„Ицка свата“ мѣщанамъ! Тутъ власне пока-
завъ ся великій бракъ интелігентного проводу
въ товариствѣ, бо въ часѣ представлєня, зъ
котрого заравъ по першѣмъ актѣ больша по-
ловина поважного публики вышла, дѣзнались
мы, що голова товариства п. Пачовскій за-
для незвѣстныхъ менѣ причинъ усунувъ ся зъ
выдѣлу зъ самымъ почеткомъ липня та що и
давній режішеръ [проф. К.] за-для неактов-
ного поступованя звѣстного господина зовсѣмъ
не бравъ участя въ выученю рухѣвъ ама-
торѣвъ, мѣжъ котрыми бачили мы самы молодой,
свѣжій, слабѣйшій силы — сказати-бъ дебютан-
тѣвъ по недавно зложенѣй матурѣ гимназіаль-
ной... бо въ пана Р., въ першого коломыйского
тенора Л., анъ пана А. К. мы не бачили на
сценѣ. Менѣ здае ся, що и тутъ заносить ся
на те, чтобы товариство, котре такъ свѣтло по-
чало розвиватись, зновъ скомпромітувати пе-
редъ публикою та зложити до сну. Caveant
consules! Не добре вчинивъ п. голова, що мо-
же за-для якихъ особистыхъ причинъ усунувъ
ся зъ выдѣлу, особливо що намъ якъ-разъ
тутъ при зростаючѣмъ що року числѣ интелі-
генціи потреба літературного огня, — але
мабуть естъ тутъ якась важнѣйша причина, бо
п. Пачовскій не только въ літературно-драма-

тичнѣмъ товариствѣ не бере участя, але и зов-
сѣмъ усунувъ ся зъ арены нашего літератур-
ного житя... зъ чого зновъ видко, що вѣтъ тутъ
не має нѣякой „компаніи“, про котру лишь
Галичанка може знати!

Скажу де-що и про руску гимназію. За-
чались были записы. Господи! що за нѣсен-
тици пускали вороги нашей школы! а учитель
людовѣ давали панямъ господинамъ инфор-
маціи, де записувати хлопцѣвъ... То и не дѣло,
що до гимназии русской записалось лѣтъ шось
30 [33 а 4 перепало — Ред.], а до польской
шось ажъ 70. Мѣжъ записуючими дѣти свои
до гимназии можна було знайти многихъ се-
лянъ, котрі и не знали, чи е въ Коломынѣ я-
руска гимназія... видко, не було кому ихъ по-
учити... сумно... Не вѣдомо мы пошанувати
„своего“...

И ще одно. Однимъ изъ наибѣльше дѣ-
льныхъ, ширыхъ народовцѣвъ естъ тутъ о.
Климъ Куляничій, та що-жъ, коли навѣтъ
мѣжъ нашими [чи они справдѣ „наші“] най-
дуть ся такі, що интрикуютъ та старають ся
нѣвѣстити кожде дѣло побѣдѣ о. Куляничіемъ
для громадского добра. Такъ отъ примѣромъ
института для хлопцѣвъ — дѣло дуже важне
и обдумане на спѣльній нарадѣ всѣхъ наро-
довцѣвъ — годѣ привести до кѣнці, бо окрѣмъ
„твердой компаніи“ е ще и свои, що зъ нена-
висти до инвѣктора агитуютъ противъ, голосо-
вѣ, що се вѣтъ собѣ закладае якіе инсти-
туты... Чи-жъ не соромъ?

А института тутъ конечно потреба, чтобы
русской молодежи менше йшло, якъ дотеперъ,
на „безпута“, чтобы запобѣгти тому явному
упадку подъ взглядомъ моральнымъ дѣтей
русскихъ, котрі, баламученіи рѣзными елеме-
нтами и въ найрѣзвѣйшій способъ, смѣють ся
зъ всего, що „свое“, що „моральное“, що го-
дити ся порядному ученикови... Вѣдѣи до-
дамы, що наглядимъ естъ такожъ институтъ
для дѣвчатъ, зъ-вѣдки бы выходила наша
женска молодѣжь такою, якъи теперѣшній
интелігентный свѣтъ wymagaе, — чтобы на-
пѣвкамъ не шумѣло „пусте“ въ молодой го-
ловѣ, чтобы не шукали за академиками мѣжъ
тою молодежью, котра ще низшой ельбософій
не сѣбѣчила въ коломыйскій гимназіи...

Ось поглядъ провинціального народов-
ца, котрый здоровымъ сѣньскимъ окомъ и ро-
зумомъ слѣдитъ каждый крокъ коломыйскихъ
интелігентниковъ — якъ старыхъ такъ и мо-
лодыхъ [обоихъ послѣвъ]. Да будетъ сіе въ
широ-сердечное наказаніе! Кому моя гадка не
въ ладъ, нехай глядае лучшій у мудрѣйшихъ
— у адвокатѣвъ.

Б. ч., правдолюбъ.

Зъ Тернопольщины.

[Пригода на храмѣ св. Онуфрія въ Почапинцахъ. — Зо-
ры фѣли общества им. Качковского въ Тернополи.]

„Пострижемо ся жъ у лакеѣ та ревностно
въ новой ливреніи заходимось отечество любить.“
Вѣдомомъ словѣ сѣхъ розійшла ся по Тер-
нопольщинѣ вѣстѣ про подѣю въ день храмо-
вый св. Онуфрія въ Почапинцахъ, сѣлѣ прилу-
ченѣмъ до парохіи Драганѣвъ.

Въ Почапинцахъ вымурувавъ власнымъ
коштомъ оденъ зъ сѣлянъ досытъ величаву ка-
плицу подъ покровомъ св. Онуфрія, чтобы по-
збавшю горетку Русанѣвъ охоронити вѣдъ
латинцевъ, котре въ наслѣдокъ нездарности
попередного пароха поступало кровомъ при-

спѣшенымъ. Отже въ день св. Онуфрія зобра-
ний тамъ набѣдъ рускій почувъ вѣдъ непамят-
ныхъ часѣвъ по разѣ першій зъ проповѣдницѣ
выгоснене слово Боже священникомъ рускимъ
и о польскій! Потреба практикы такой нѣхто
не може вырозумѣти, а вѣтъ толкуютъ собѣ
фактъ сей „высшій политическій“ о. пароха Сте-
фана Кобляньского, званого кандидата на по-
сла, хочъ приметъ потрібныхъ до посольства
не може у сего кандидата нѣхто доглянутись.
Широке поле до дѣлава мавъ бы сей о. кан-
дидатъ въ Подѣльскій Радъ, котрон естъ чле-
номъ выдѣловымъ. Однакъ за чотыри роки
источованя Рады свѣтъ подѣльскій знае зъ дѣ-
альности о. кандидата лишь то, що подчасъ
першихъ загальныхъ зборѣвъ той-жъ Рады за-
интонувавъ ц. к. комисаревъ „многѣлѣтнѣе“
хаба за се, що зовѣтъ прибути на Радъ яко
комисаръ правительственный, безъ огляда на
то, що въ характерѣ комисара промовлявъ по-
польскіи и заявивъ, що рожденій въ Чернихѣ-
цахъ, отже зрѣе на нашѣй Русіи и неможли-
во чтобы бесѣды руской не знавъ... „Подѣль-
ска Рада“ завязалась до заступничтва и обо-
роны нашихъ правъ, однакъ вѣдъ часу завя-
заня еи нѣхто и чутки про неа не має, хочъ
домагано ся вже неразъ по часописанъ, чтобы
здано бодай справу зъ выкладомъ. Якъ члены
поскладали, а все на дармо, хочъ сирава ся
для о. Кобляньского була-бъ легка, бо въ вы-
дѣлѣ засѣдае лише вѣтъ зъ о. Гр. Чубатимъ...

Проповѣдь польску въ Почапинцахъ, прав-
да, выголосивъ не самъ о. Кобляньскій, але
на запрошеніе его сусѣдъ о. Миновичъ, па-
рохъ зъ Березовицѣ. Коли жъ ще зважати, що
о. Миновичъ естъ товаришемъ о. Коблянь-
ского по „убѣжденіямъ“, то згадана справа
зовсѣмъ подходить до словъ Шевченка наве-
дѣныхъ нами на вступѣ.

А яко характеристичный pendant до по-
высшого факту подаемо звѣстку про зборъ
фѣли общества им. Качковского въ Тернополи
дня 29 червня с. р. На зборъ тѣ не явивъ ся
нѣхто зъ членѣвъ интелігенціи, не прибувъ на-
вѣтъ самъ предсѣдатель о. Ісеничій зъ Ку-
ковецѣ, котрый зборъ розписавъ; прибуло ли-
ше 13 чи 14 сѣлянъ. Пѣсля оголошеня мало
бути на зборахъ два вѣдѣти, именно мали
читати сѣляне [оденъ вѣдѣти мавъ бути зъ
автономіи], однакъ и прелѣнты не поприбу-
вали. Сѣляне, видячись такъ опущеными, ста-
ли глядѣти за кимъ зъ интелігенціи и поды-
бали о. Петра Валиньского зъ Довжанки та и
упросили прибути на зборъ. О. Валиньскій,
хочъ не належить до общества, не вѣдѣкавъ
прошеню сѣлянъ. Тогда пѣслано зъ проше-
немъ по о. Копытцака яко члена и въ той
способѣ могли зъ великою латаніею вѣдѣти
ся зборъ. Не треба и казати, зъ якимъ чув-
ствомъ выходили сѣляне зъ сѣхъ зборѣвъ...

Отсе примѣры „отечестволюбія“ зъ на-
шихъ сторѣвъ!

Подоблякъ.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Пытанье автономіи полудне-
вого Тиролю спонукало Südtirolische
Post сформулировать жада нѣ Слѣдѣнцѣвъ
въ Стѣріи. Отже она домагають ся подѣлу
краевой рады шеблѣной на нѣмецку и сло-
вѣньску, утвореня для полудневои Стѣріи
окремого вѣдѣлу въ намѣстничствѣ, подѣлу

ся кусень муру и вѣвъ 22 людей на смерть
а многихъ покалѣчивъ, заваливши при тѣмъ
и склѣпѣне въ гробѣвой крѣпѣ въ костелѣ.

1648 р. наблизило ся подѣ Ярославъ ко-
зацке войско. Оно грозило спалити мѣсто, але
за умовлений грошевыи окупъ звинуло таборъ
и вѣдѣшло дальше. Потерпѣвъ лише мона-
стирь Бзуитѣвъ спроважѣныхъ сюда 1571 р.
[по знесеню Бзуитѣвъ 1777 р. перейшовъ по-
езуитскій костелъ въ Ярославъ зъ монастыремъ,
въ котрѣмъ удержувано школы, на власнѣсть
Доминиканѣвъ знесеныхъ въ Бохнѣ.]

1654 р. появилась ся зновъ морова зараза
въ мѣстѣ, набавила людей великого страху,
але вскорѣ выгасла.

1656 р. нашли на Ярославъ Шведы, ста-
ли рабувати передмѣстя, поки мѣсто не оку-
пилось.

1657 р. розложивъ ся таборомъ подѣ мѣ-
стомъ Юрій Ракочій, князь семигородскій, со-
юзникъ Шведѣвъ, и наложивъ на мѣщанъ кон-
трабуцію.

1672 явило ся тутъ козацке войско зъ
гетьманомъ Дорошенкомъ а взявши окупъ во-
дѣшло дальше.

1700 р. погорѣло богато домѣвъ.

1703 р. зновъ нашли на Ярославъ Шве-
ды и не обѣшли ся безъ контрибуціи.

1711 р. розложивъ ся тутъ таборомъ Пе-
тро Великій а его войско непоколебало мѣсто.

(Конецъ будѣ.)

стирѣйского товариства рѣбничного на двѣ сек-
ціи, двѣхъ краевыхъ выдѣловъ и голосованя
куріями въ стѣрѣйскомъ соймѣ. Очевидно тѣ
жада нѣ не припали до вѣдобы нѣмецкимъ
централамъ и ихъ органы, хочъ поки-що вы-
ступили не такъ дуже рѣпучо, то въ корот-
комъ часѣ они певно ударятъ на Словѣнцѣвъ
цѣлою силою.

„Новое Время“ подае дальшій вѣсти про
авдѣнцію своего корреспондента у бол-
гарского князя Фердинанда. Въ ча-
сѣ розмовы князь сказавъ мѣжъ иншимъ та-
ке: Се неправда, що мой поглядъ на Стамбу-
лова змѣнявъ ся. Я пересвѣдченый, що его
энергія вѣдала Болгаріи правдивѣй прислуги.
Тольки его зѣмсувало надто высоке почутѣ
власной силы и власти. Въ наслѣдокъ того
ставъ химернымъ, якъ жѣнка не терпѣвъ нѣ-
якого опоры и кѣлька разѣвъ подававъ ся до
дімісії. Якъ довго менѣ здавалось, що Стам-
буловъ дѣлае по правду, консеквентно и зъ
хѣсномъ для краю, а не приймавъ его дімісію.
Але въ послѣднѣмъ роцѣ почавъ поддаватись
химерамъ, а се могло недобре вплинути на
судьбу молодон, ще не зовсѣмъ сконсолідова-
ной державы. Надармо я остерѣгавъ его, що
обставины можуть мене зневолити приймати
его дімісію. Тогда Стамбуловъ выявивъ бажа-
ня, котрі довели до катастрофы. — Якъ се
були бажа нѣ, корреспондентъ придержуючись
воли князя, не подавъ ихъ до публичной вѣ-
домости. — Дальше князь замѣтивъ, що Стам-
буловъ певне не надѣявъ ся дімісіи; бувъ у-
пертый, а его забутье выкликало въ Софіи
розруху 30-ого мая. Вѣтъ могъ спокійно усуну-
тись вѣдъ кермы правительства, однакъ во-
лѣвъ вчинити се зъ розголосомъ. На другій
день по одержаню дімісії, Стамбуловъ вѣвъ
таку розмову зъ княземъ: „Вѣдѣликуеся до
вашо княжонъ высокоости — буритѣль подбу-
реній моими ворогами, грозятъ менѣ смертію
и хотѣтъ спустошити мой домъ“. На се вѣдпо-
вѣвъ князь: „Не бѣйтесь, я просивъ Стойлова,
Радославова и Начевича, чтобы зарядили сред-
ства, абы заперевити вамъ личну безпечальность“.
Пригнобленный Стамбуловъ вѣдповѣвъ лишь:
„Дякую, дякую вашѣй княжѣй высокоости, ду-
же дякую“. — Въ дальшій бесѣдѣ корреспон-
дентъ наткнувшись, що Стамбуловъ мавъ высло-
вѣтись, что бодай на якихъ пѣтдесяти лѣтъ
унеможеливъ Болгаріи зблизитись до Россіи.
Князь усмѣхнувъ ся и сказавъ: „Не думаю,
чтобы такъ было. Болгаре любяты Россіянъ, и
не думаю, чтобы се было лишь про око. По-
чутѣе вѣдки и признаня для Россіи все живе
мѣжъ Болгарами; только сумнѣвались, чи было
вѣдповѣдною рѣчею оказувати се въ данѣй по-
літичній ситуаци. Безъ помирєня зъ
Россією, Болгарія ледви чи могла бы
и стувати. Въ Россіи уважають мене за во-
рога, але се такожъ неправда. На болгарскій
земли, а Болгаринѣ. Якъ для каждого Болга-
рина, такъ и для мене память царя-освободи-
теля свята. Мой малый край мусить стояти
по-за интересами и пануочими вѣлывами за-
граничныхъ державъ. Я однаково въ добрыхъ
зносинахъ зъ Вѣднемъ, Берлиномъ, Лондономъ,
але чужій кабинетъ не вѣлывають на нашѣ
справы такъ, якъ и на Петербургъ нѣ“. — Въ
дальшій бесѣдѣ князь мавъ высказати тѣ зна-
чучій слова: „Сли бы державы, а особливо Рос-
сія, хотѣли мене признати, я бувъ бы дуже
вѣдчній, чувъ бы правдиво щасливый и прай-
мивъ бы признанье зъ глубоко похвѣленою го-
ловѣю. Але ще разѣ просити о признанье не
можу, бо вѣдмова була бы новою обидѣю. При-
знанье Европы е дуже важне и пожадане для
Болгаріи, але зновъ не такъ важне, чтобы якъ
ставати мѣсто то вазалемъ Европы. Яко болгарскій
князь, я вазаль Турціи, а не Европы“. —
Наведена розмова мала бы велику вагу по-
літичну, сли-бъ корреспондентъ еи дѣйстно до-
бре передавъ.

Дискусія надѣ закономъ про-
тивъ анархистѣвъ въ французскѣмъ парла-
ментѣ мабуть проволѣтѣсь кѣлька дѣвъ, бо
до голосу записало ся много бесѣдникѣвъ, а
надто зголошено богато поправокъ. Опозиція
грозятъ абстиненціею и буде при кождѣй то-
чѣ домагати ся поименного голосованя, чтобы
тѣмъ самымъ продовжити дискусію.

На позавчерашнѣмъ засѣданю галеріи и
льожѣ были быткомъ заповненѣ публикою. При
дверехъ стояла сторожа и не впускала до пар-
ламенту непоклонныхъ. — На грибуну высту-
пивъ першій Пуркеріи Боасеринъ. Вѣтъ побо-
ривавъ предложенье доказуючій, что оно не
вѣдповѣдае цѣли и е для республики небезпеч-
не. Правительство розпоряджае 26. міліонами
на поліційный цѣли и се повинно выстачати,
чтобы синити анархистичный злочины. Прави-
тельство не може нѣчого вчинити, бо система
дѣха Префектъ поліції звальюе вину на полі-
цію державу и противно. На границы постав-
лено спеціальныхъ комисарѣвъ, котрі донасятъ
міністрѣ войны, нѣтомѣсть вѣдмовляють по-

являють поліцію безпечності. Наразі дучило ся нещастя таке, як ось в Ліоні і тоді в сь почали клякати: Чи-жъ президента нѣхто не стерѣжъ? Щобъ скинути зъ себе одѣвчальность, правительство домагавсь новыхъ законѣвъ, котрі ще больше, нѣжъ за часѣвъ цѣсарства, отворяють двері всякій самоволі и грозять свободѣ праси — замѣсть, щоби скоро зреорганизувати истиную поліційну систему. Бесѣдникъ закончивъ высказомъ надѣи, що палата вѣдѣне предложенье и не посвятить горожаньскон свободы (На кѣлькахъ лавкахъ оплески.) — Вѣдѣтакъ забравъ голосъ Рамель (зъ правѣвъ) и такъ само твердивъ, що нові законы непотрѣбні, бо истиную законы выстають, але треба, щоби поліція и суды скорше дѣлали. — Великимъ повожденьемъ ораторскимъ тѣшивъ ся слѣдуючій бесѣдникъ Бриссонъ; его бесѣды слухала палата зъ необычайною увагою, а послы якъ зъ правѣвъ, такъ и зъ лѣвицъ легко ен оплескували. Бесѣдникъ розбравши предложенье зъ юридичного становища и признавши его за невѣдѣдѣне, замѣтивъ, що се чѣлкомъ природно, що нѣ одинъ бесѣдникъ не записавъ ся за предложеньями, котрі паршуютъ загальне право. Бо чи-жъ истинъ яка небезпечность для народу? Чи Францію окружили огни и убійники? Такий законъ, замѣсть успокоити, може ширати тільки пострахъ. Предложенье стремить до того, щоби компетенція судѣвъ вѣдѣбрати політичній преступства. Перестрахъ выкликаный погаными злочинами хотять ужити за оружье противъ політичньхъ противниковъ. Чей-же нѣхто не повѣритъ, що мы трактуемо зъ анархистами, але хочемо перепинити, щоби нѣкчемна сила доносу або брехнѣ выставала до обжалованя. Справоздавецъ предложенья робить всѣ суды неспособными. Вѣдѣ судѣвъ будуть жадаги, вырокѣвъ доврѣчно, длатого предложенье домагавъ ся тайныхъ розправъ. Отже се нѣяке предложенье закона, але політична и реакційна манифестация, пѣсля котрой буде можна офіційный кандидатуры впровадити въ рухъ. Законъ карный може розтягатишь лишь на строгую дефиніцію преступства и злочину, однакъ такихъ дефиніцій не видно въ новѣмъ законѣ. А не треба забувати, що анархія е не только матеріальне зло, але такожъ моральне и духове и ен поборювати мусять такожъ публіка и праса. „Управлѣнѣтъ поліцію — закончивъ Бриссонъ — а истиную законы выстанутъ; нѣмѣтъ республикане нехай памятають, що демократія можна служити единою при помочи свободѣ“. (Оплески на скрайній лѣвицѣ и правѣвъ.) — По тѣй промовѣ вѣдрѣчено дебѣты. Мимо великого умученья палаты, забравъ голосъ справоздавецъ Ляссеръ, щоби вѣдѣповѣсть Бриссоню. Вѣдѣ застерѣжъ ся именемъ своихъ поклонниковъ противъ закиду реакцій. Въ комісії засѣдали выключно добрі и честні республикане. (Ироничній оклики.) Предкладаный законъ не звертаєсь противъ свободы, хѣба противъ свободы злочину. Не треба забувати, що тутъ розходить ся не лишь о анархистѣвъ, але головню о анархистичну пропаганду, котру треба здавити всѣми средствами. До сен меты веде новыи законъ.

Вчерашній розправы почавъ Гобле, доказуючи, що ще въ грудни, заразъ по атентатѣ Велантъ, ухвалено три законы противъ анархистѣвъ, але они не довели нѣ до чого. Жадѣвъ поясненя тои справы. Що-до теперѣшного предложенья — замѣтивъ, що навѣтъ въ часѣвъ цѣсарства нѣхто не смѣвъ бы тайній рѣчи зъ приватного житя и безпосередній провокаціи судово слѣдѣти свою бесѣду закончивъ: „Суды вже неразъ охоронили правительство вѣдѣ власныхъ надужитъ. Нехай палата не вырѣкаєсь свободы. Лѣхъ мусять усунути соціалній реформы. Однакъ новыи законъ такий, що радше вытворять больше анархистѣвъ, нѣжъ ихъ усуне“. Говоривъ ще міністеръ судѣвнищѣ въ оборѣвъ предложень — почѣмъ замкне-но дискусію, ухвалено 279 голосами противъ 167 нагѣдѣтъ вынесеня и рѣшено приступити до спеціальной дискусіи.

НОВИНКИ

— Часть вѣдновити передплату за третій чвертьрѣкъ издавничѣва „Дѣла“. Просимо проте нашихъ Вп. читатѣлѣвъ поспѣшити зъ присылкою передплаты а ще больше зъ вырѣпаньемъ залеглостей, щоби заощадити и собѣ и намъ недѣгѣдности черезъ здержанье высылки часописи особливо тымъ Вп. Читатѣлѣмъ, котрі въ пору не вырѣвнѣють залеглостей.

— Класификація въ руской гімназіи у Львовѣ за рѣкъ шкѣльный 1893/4 выпала якъ слѣдѣ: Всѣхъ учениковъ записаныхъ зъ початкомъ року шкѣльного до гімназіи было 515, а до класѣвъ приготавливающихся 39. Зъ нахъ лишило ся при концѣ року въ гімназіи 464, а въ класѣвъ приготавливающихся 32, и одержали: першу класу зъ вѣдзначеньемъ въ гімназіи одержало 23 учениковъ, першу класу 323, другу класу 31, тре-

ту класу 10, поправку 74, испѣтъ доповняючій 1; — въ класѣвъ приготавливающихся одержало: першу класу зъ вѣдзначеньемъ 3 учениковъ, першу класу 23, третю класу 4 а поправку 3. Станъ поодинокыхъ класѣвъ такъ представлялся: Въ I-ѣй а) и б) класѣвъ на 90 учениковъ было: першихъ класѣвъ зъ вѣдзначеньемъ 4, першихъ класѣвъ 53, другихъ класѣвъ 8, третихъ 9, поправокъ 16; въ II-ѣй а) и б) класѣвъ на 76 учениковъ было: першихъ зъ вѣдзначеньемъ 4, першихъ 57, другихъ 2 поправокъ 13; въ III-ѣй а) и б) на 62 учениковъ было: першихъ зъ вѣдзначеньемъ 3, першихъ 41, другихъ 5, третихъ 2, поправокъ 11; въ IV-ѣй а) и б) на 60 учениковъ было: першихъ зъ вѣдзначеньемъ 2, першихъ 43, другихъ 6, поправокъ 5; въ V-ѣй на 35 учениковъ было: першихъ зъ вѣдзначеньемъ 1, першихъ 24, другихъ 3, поправокъ 7; въ VI-ѣй а) и б) на 57 учениковъ было: першихъ зъ вѣдзначеньемъ 3, першихъ 44, другихъ 1, поправокъ 9; въ VII-ѣй на 44 учениковъ было: першихъ зъ вѣдзначеньемъ 6, першихъ 30, другихъ 2, поправокъ 5, и 1 испѣтъ доповняючій; въ VIII-ѣй на 42 учениковъ было: першихъ зъ вѣдзначеньемъ 1, першихъ 30, другихъ 3, поправокъ 8. — Зъ выписаныхъ на початку року шкѣльного 515 учениковъ до гімназіи было 507 образъ греко-кат., а 8 римо католіковъ, а зъ 39 учениковъ въ класѣвъ приготавливающихся было 36 греко-кат., 2 римо-кат. и 1 православный. Що-до мѣсца перебуваня родичѣвъ то до рускон гімназіи доставили: мѣсто Львовъ 53 учениковъ, львовскій повѣтъ 38, бобрѣцкій 25, городѣцкій 10, жовковскій 38, перемышлянский 9, руско-равскій 35, рудѣцкій 13, сокальскій 53, чеша-новскій 3, авѣрѣвскій 12, инші повѣты 166.

— Въ мужеской учительской семинаріи у Львовѣ вѣдбувавъ ся испѣтъ зрѣлости вѣдѣ 7-ого до 18-ого с. м. пѣдѣ проводомъ сов. Дѣв-стрѣанского. Зголосилось 45 кандидатѣвъ а мѣжъ тымъ 25 приватистѣвъ. — Зъ вѣдзначеньемъ здали: 1. Мослеръ, 2. Сахринъ Іосифъ [Русинъ], 3. Савковъ Иванъ [Русинъ]. Степень добрый и достаточный одержали: 4. Бутринскій Иванъ, 5. Юрковскій Павло, 6. Козловскій Орестъ, 7. Дѣдуръ Адамъ, 8. Лапчинскій Лука, 9. Славинскій Филиппъ, 10. Желеховскій Брониславъ, 11. Варѣцкій Михайло, 12. Ротлендеръ Володиславъ, 13. Лѣсовскій Михайло, и 14. Лесинскій Брониславъ. Поправку дѣстало 7, репрѣбовано 8-охъ на 1 рѣкъ а прочіи вѣд-ступили вѣдѣ пениты.

— Класификація учениковъ помѣщенныхъ въ тернопольской Руской Бурсѣ выпала такъ, що на 75 учениковъ-интѣмѣтъвъ Бурсы одержало 13 першій степень зъ вѣдзначеньемъ, 54 степень першій, 3 поправку по фѣрияхъ а 3 другой степень.

— Авансы въ краевой дирекції скарбу. Президія краевой дирекції скарбу именовала концѣпѣтъвъ скарбовыхъ Брон. Думаньского и Юл. Фішера инспекторами податковыми а концѣпѣтъвъхъ практикантъвъ Ив. Вандика, Юл. Луцка, Володисла. Кропачка, Ив. Смолюху, Іос. Грабского, Житм. Андрушевского, Іос. Лукашевского, Іос. Держановского, Ив. Фаера, д-ра Ив. Старжевского, д-ра Володисла. Паткевича, Льва Старовойского, Винк. Копишневского, Леоп. Федоровича, Ив. Зайонца, Іос. Прессена, Ип. Трушкевича, Іосаф. Старкевича, Теоф. Невелича, Мар. Пухалика и Леоп. Крупского концѣпѣтъвами скарбовыми; дальше концѣпѣтъвъхъ скарбу: Теоф. Бѣлого, Ник. Чернявского, Викт. Шейбала, Ант. Голасовского, Юст. Дорожницкого, Ив. Овлинского, Едв. Патрана, Келест. Штадлера, Іос. Виткося, Стан. Ценнермана и Іос. Старушкевича комиссариами скарбу а практикантъвъхъ концѣпѣтъвъхъ: Фел. Фропча, Ант. Куржею, д-ра Авр. Голковского, Стан. Будзюновского, Ферд. Бернацкого, Едм. Келера, Сев. Вайнштайна, Ад. Плевского, Володим. Хилевского, Мих. Янишевского, Чесл. Никлевича, Іос. Бялковича, Мих. Копровского и Іос. Нентвѣта концѣпѣтъвами скарбу. — Дальше именовала президія офіціала рахункового Ром. Балачевского ревизентомъ, ассистента рахункового Ад. Власка офіціаломъ, а практикантъвъхъ рахунковыхъ: Кир. Свидерского, Теоф. Дидичского, Ант. Вилецкого, Ив. Сыкавича и Альфр. Борженецкого ассистентами рахунковыми; вѣдѣнци канцѣлѣтъвъхъ при властяхъ скарбовыхъ: Мих. Стецяка Мар. Кочерского и Леоп. Доманьского офіціалами канцѣларійными; дальше укѣ-юнкта податковому Генр. Яновского та укѣ-лифікованыхъ подѣфіцѣрѣвъ рахунковыхъ: Жит. Трушкетра, Іос. Кручка, Стеф. Орловского, Фел. Семельовского и Ант. Коса, вѣдѣнци укѣ-лифікованого вѣйка гвардіи Мат. Ляковского канцѣлѣстами при властяхъ скарбовыхъ.

— Дѣя вѣдомости родичѣвъ записуючихъ свои дѣти до гімназіи подаемо отенхъ кѣлькѣ выимокъ зъ дѣтѣныхъ оповѣщень дирекцій гімназіальныхъ: Записы учениковъ вѣдбувають ся въ трехъ поспѣднихъ дѣняхъ серпня. При пѣдѣныхъ зголошеняхъ залежить принятѣе ученика вѣдѣ дозволу краевой рады шкѣльной. Вступилъ испѣтъ до I-он класѣвъ вѣдбувають ся по фѣрияхъ вѣдѣ 1—3 н. ст. вереся; вступилъ испѣтъ до вл. II—VIII-он мѣжъ 5 а 15 вересня [евентуально вѣдѣ 4 до 15 лютого]. Пѣдѣвѣше зголошенье до такого испѣту не буде уважѣдѣнене. Кто першій разъ выисеу ся до гімназіи має мѣжъ нашимъ выказати ся та кожѣ и свѣдѣцѣствомъ зашѣдѣленю всѣмъ въ ча сѣ по 1. сѣчня 1891 р., евентуально свѣдѣцѣствомъ ревѣкѣнаціи. Початый вѣдѣ року шкѣльного 1894/5 буде побарѣти ся зъ початкомъ другого пѣвѣроку вѣдѣ кожного ученика, зъ выимкомъ що найбѣдѣдѣвшихъ, 1 корона оплатѣ на приборы до забѣвъ шкѣльных, що мають пѣсля міністеріального розпорѣдженя по заводити ся скарѣвъ по школахъ середнихъ и будутъ вѣдбувати ся пѣдѣ окомъ фѣховыхъ учѣтелѣвъ. Ученики, що выисали ся до I. класѣвъ, а не суть рѣпетентами, мають въ першѣмъ тыждинѣ внести на руки дирекцій просьбы о увѣдѣненье вѣдѣ шкѣльной оплатѣ до просьбы треба залучити только свѣдѣцѣтво убожества. По двѣхъ мѣсяцахъ шкѣльной науки бере зѣбрѣтъ учительствѣ

пѣдѣ розвагу, чи поведѣние, пильность и по-ступы учениковъ до того часу дадутъ ся оцѣ-нить нѣтою „дѣдѣ“, а въ такѣмъ случаѣ у-вѣдѣненъ ихъ краева рада шкѣльна вѣдѣ оплатѣ пѣдѣ услѣвѣмъ, що будутъ мати „дѣдѣ“ поступѣ въ I-ѣмъ пѣвѣроцѣ. Наколѣ-бъ те услѣ-вѣ не спѣвѣило ся, то дѣтѣчній ученикъ має чѣе передъ початкомъ 2-го пѣвѣроку зложити шкѣльную оплатѣ за I-ѣй пѣвѣрокъ — Выимѣи при вступѣмъ испѣтъ до I-он класѣвъ слѣд-уючій: 1) Зъ науки рѣлігій: вѣдомости, якѣ може собѣ ученикъ присвоити въ першихъ чѣтирохъ лѣтахъ обовѣзковѣи шкѣльной науки въ 4-клас-овой школѣ народной; 2) зъ выкладового языка: плавне та выразѣе читанье, поясненье рѣчевѣ прочитаного зъ подѣвѣмъ мысли, опѣ-вѣдѣненъ змѣсту ширшими уступами; знанье частей мовы, вѣдѣмѣна именъ и дѣсѣловѣвъ; знанье речѣна простого, розширеного и розбѣрѣ складовыхъ его частей що до згоды пѣдмету зъ присудкомъ и складѣвъ падежѣвъ; поправне написанье диктату зъ круга понѣтій, вѣдѣмѣхъ ученикови зъ уважѣдѣненьемъ голоныхъ за садъ перѣпинаня; 3) зъ нѣмецкого языка: плавне и зрозумѣе читанье, вѣдѣмѣна родѣв-ника, именникѣвъ, прикметникѣвъ та заимѣн-никѣвъ (особовыхъ, присвоюющихъ, указующихъ и вѣдѣносныхъ); вѣдѣмѣна дѣсѣловѣвъ помѣчѣныхъ въ слабахъ у всѣхъ формахъ родѣвъ дѣвѣльного и страдального. Вѣдѣтакъ вѣдѣмѣна найвычай-нѣйшихъ сильныхъ дѣсѣловѣвъ, засобѣ слѣвъ вѣдѣдѣвѣдѣныхъ понѣтѣмъ ученика; правильне писанье легкого диктату, котрого змѣстѣ по-дасть ся ученикамъ въ мѣсѣ выкладовѣи перѣдъ подѣкѣтованьемъ; 4) зъ рахункѣвъ: писанье чиселъ до мѣліона выключно, выравнѣсть въ чѣтирохъ головныхъ дѣлѣняхъ рахунковыхъ чѣвѣлами числами; певнѣсть въ табличѣ мно-жения и знанье важѣйшихъ метричѣныхъ мѣръ.

— Холера. Про станъ холеры въ Галичинѣ доносѣтъ Wiener Abendpost: Въ Залѣщѣкахъ занедужало дѣя 16 н. ст. липня 8 особѣвъ, померло 7, а выздоровѣло 4; въ Залѣщѣкахъ старыхъ было 4 занедужавъ а 1 случай смерти, въ Звѣнѣчѣи одинъ случай смерти. — Въ гусѣ-тиньскѣмъ повѣтѣ занедужала одна особа въ самѣмъ Гусѣтинѣ, — а въ повѣтѣ борѣвѣвскѣмъ померла одна особа въ Устьѣи енисѣковскѣмъ. — Въ повѣтѣ краковѣвскѣмъ занедужали въ Кше-славѣцѣхъ двѣ особы и одна выздоровѣла, а въ Пѣшовѣ померла одна. — Въ буковиньскѣй громадѣ Звѣнѣчѣи надѣ Дѣвѣстромълучило ся 16 н. ст. липня одно занедужанье на холеру. — На руской границѣ установѣлено десѣн-фекційный стаціи, щоби спѣнѣтити занесенье хо-леры зъ России.

— Зъ Пѣдѣгачѣины пишутъ намъ: Дѣя 13 н. ст. липня пополудни зничѣла туча зъ гра-домъ чѣлѣковѣи засѣвъ въ слѣдующихъ грома-дахъ: Застѣвѣвъ, Шѣвѣйковѣвъ, Доброноды, Бѣбу-линѣвъ, Осеѣвѣвъ и частѣ Голѣбѣвъ. Буря трѣвала чѣверть годины, вырѣвала дѣрева, дахи а градъ вынѣщѣвъ по поляхъ засѣвъ, такъ що ажъ сумно дѣвѣгѣвъ, а чѣ сумнѣйше чѣти плачѣ бѣдѣныхъ людей. Засѣвъ особливо ярѣ были красѣвъ, а не лишѣло ся нѣчѣго, хѣба по ого-родѣхъ дѣвѣкихъ господарѣвъ, що ихъ градъ мѣнувъ, трохи кукурудѣвъ та бульбѣ.

— Громы и бурѣ. Дѣя 16 н. ст. липня рано лѣтѣвала ся невычайню сильна буря въ Сущѣвъ, а громы били одѣтъ по другѣмъ. Одѣнъ зъ нихъ ударѣвъ въ стѣдолу на фѣльварку, але не запѣлявъ ен, лише поломѣвъ на дробнѣй ку-синѣи кровѣи и два стѣвѣи дѣвѣвѣи. Въ тѣмъ самѣмъ сѣлѣ убѣвъ грѣмъ въ часѣ бурѣ дѣя 4 н. ст. липня 17-лѣтну дочку сѣлянина Ищу-ра, а его самого, жѣнку и рѣчну дѣтѣну по-разѣвъ.

— Львовскій фѣякры не розпочали запѣвѣдѣ-ного страйку, однакъ домагають ся пѣдѣвысѣ-неня тарифѣвъ за вѣду на выставѣ. Именню жада-ють, щоби заѣда на выставѣ одѣнокѣмъ фѣ-якромъ кошѣтувала въ дѣнь 50 кр., въ нѣчи 60 кр., двѣокѣмъ фѣякромъ въ дѣнь 1 зр., въ нѣчи 1 зр. 10 кр. Поліція прѣхѣла ся до сѣго жадаѣна, бо теперѣшнѣи тарифѣ дѣвѣствѣ за низъ-ка и даѣ привѣдѣ до численныхъ надужитѣ.

— Перше галицѣе товариство оргѣнолѣгѣичѣе. Пѣдѣ такѣмъ назвѣицѣмъ завѣязало ся въ Яро-славѣ пѣдѣ прѣтекторатомъ кн. Чарторѣйскѣи, дѣя 15 н. ст. липня товариство, що має на метѣ пѣдѣнести плеканье дробу, пѣтѣчѣ сѣвѣ-уючихъ, голубѣвъ почѣтовыхъ крѣпѣлѣицѣвъ, и т. д. Члѣны товариства будутъ мати нагоду вѣйти въ торговѣлѣи зносѣны бѣвѣосередно зъ ку-путочѣми и зъ торговѣицѣи дробу.

— Дѣдѣбнѣ вѣсти. Въ Монахѣи померъ Воло-дим. Сѣвѣницкѣй, урядѣникъ зѣлѣзничѣи у Льво-вѣ, вѣртаючи зъ лѣченя въ Вѣрѣсѣофѣвъ. — Крѣялѣшанѣи о. Ант. Петрушѣвичѣ выѣхавъ до Жѣгѣстова на купѣлѣи и верѣне до Львова около 10 н. ст. серпня, а крѣлош. о. Т. Пав-ликѣвъ выѣхавъ до Трусѣкавѣи и поверѣне по Усѣпенію Пр. Богородѣицѣ. — Вѣцѣпрезидентъ высѣшого суду краевой Тхурѣжанѣицѣи повернувъ до Львова и обѣймѣвъ урядѣованье.

Выказъ складаныхъ жертвъ

— На Бурѣу св. Онуфѣи въ Ярославѣ зложили слѣ-дуючій Добродѣѣ: Вп. оо. Стефанъ Козѣнка зъ Маѣковѣихъ 2 зр., Конст. Павловскій зъ Сухѣи Волѣ 1 зр., Викт. Кивѣровичъ зъ Запѣлова 2 зр., пп. М. Юцакѣвичъ зъ Лѣвѣуга 1 зр., С. Брѣко-вичъ 5 зр., В. Завѣтковскій зъ Ярослава 3 зр., д-ръ Кирѣло Черѣлючѣкѣвичъ 1 зр., оо. Алексѣн-деръ Яремѣвичъ зъ Борѣтина 5 зр., оо. Алексѣн-деръ Волѣшѣицкѣй зъ Перѣмышля 5 зр., Конст. Чѣховѣицъ зъ Перѣмышля 5 зр., п. Іосѣвъ Кулѣчѣицкѣй зъ Будзѣанова по разѣ третій 3 зр. Кромѣ того зложили члѣны на загальныхъ зѣборѣхъ дѣя 29 чер-вѣи 1894 на явѣнѣтарѣ Бурѣу квѣту 29 зр. 30 кр. а именню: Зп. п. Мих. Мѣлярѣкѣвичъ зъ Ярослава 5 зр., оо. Захѣрѣсѣвичъ зъ Острова 1 зр., Ма-тѣюкъ зъ Лѣшѣвъ 2 зр., Іоанъ Хотѣицкѣй зъ Я-рослава 5 зр., Іоанъ Полянскѣй зъ Ярослава 1 зр., Кирѣириѣвъ Хотѣицкѣй зъ Ярослава 1 зр., п. Бол. Завѣтковскій зъ Ярослава 1 зр., оо. Кали-монъ зъ Рѣшковѣи Волѣ 1 зр., Нѣколай Осѣдѣицъ зъ Лѣшѣвъ 50 кр., пп. д-ръ Черѣлючѣкѣвичъ зъ

Ярослава 1 зр., Іосѣвъ Прѣторѣицѣ зъ Ярослава 50 кр., о Вахѣиѣиѣи зъ Сѣиѣвѣи 1 зр., пп. Ро-манъ Мѣцѣрѣ зъ Ярослава 1 зр., Андрѣй Ша-ковѣицъ зъ Ярослава 1 зр. и Н. Н. 7 зр. 30 кр. — Вѣсѣмъ чѣдѣрѣмъ Дѣвѣцѣмъ шѣиро-русѣе спасѣи-Бѣгѣ! Зверѣтаемо ся дальше зъ просьбѣю до всѣхъ щѣрыхъ сѣрдѣцѣ русѣихъ о дальшѣи дѣтки на на-шу Бурѣу. Зъ новѣмъ рокомъ шкѣльнымъ отвѣ-раєсь Бурѣа, а наші чѣлѣи капиталѣи не перѣвы-шає 600 зр. — За выѣдѣлъ Бурѣу св. Онуфѣи въ Ярославѣ Максимъ Крушѣмѣицкѣй секретарѣ.

Телеграммы „Дѣла“

Вѣдѣнѣ 19 липня. Розпорѣдженье въ справѣ вынѣты зъ обѣгу державныхъ нѣтъ по-явѣи ся на другій тыжѣдѣ. Угода зъ авѣстро-угорскимъ банкомъ наступѣтъ щѣ сѣго тыжѣдѣи.

Будѣпѣштѣ 19 липня. Въ многихъ мѣ-стахъ узѣвѣнено соціалѣистичныхъ агѣтѣаторѣвъ, котрі наклонѣвали робѣтѣниковъ до страйку.

Бѣлградѣ 19 липня Студѣнты хотѣли уладѣти демонстрацію противъ Авѣстрии, та власти зѣборѣнили.

Вѣнѣцѣи 19 липня. Выслѣно 50 тайныхъ агѣнтѣвъ полѣиційныхъ для нагѣлѣду италѣйскихъ анархѣистѣвъ, що пробувають за границѣю. А-рѣшѣеново вже бѣльше якъ 2000 анархѣистѣвъ.

Бѣрѣлинѣ 19 липня. Ангѣлія, Франція и Нѣмѣчѣина мають посѣредѣицѣи въ спорѣ о Кореѣ мѣжъ Хѣнами и Японѣмъ.

Надѣслѣне.

Хвалѣна Редакціѣ!

Прѣмѣтка помѣщена у вѣчерашнѣмъ ч. „Дѣ-ла“ до моѣй вѣдѣповідѣи Вп. о. Курковѣскому спо-нукуе мене до отсѣго поясненя:

Закид о. П.—го менѣ зробѣлений вѣдѣносѣтъ ся до того, що я ставъ выновѣиномъ розѣдѣру в народній партѣи, прѣголѣшѣеномъ моѣй деклара-ціѣ проти будѣжетѣовой бесѣди п. Романѣчука. Отѣже о те тутъ розѣходитъ ся, чи я мѣвъ право прѣголѣшѣити сѣю декларацію, чи нѣ. Сѣго вѣтѣхъ не заперѣвѣтъ, що я мѣвъ право промовѣяти на основѣи ухѣвалѣи клубѣу (хѣтъ на засѣданѣю было лѣше 4 члѣвѣи, зъ котрыхъ одѣн яко прѣдѣсѣдѣ-тель не мѣгъ голосувѣти). Ухѣвала мимо того вѣстъ правосѣлѣвна.

Не перѣчу, що п. Пѣдѣлѣшѣецкѣй мѣгъ зъ мѣстомъ промовѣи годѣити ся, але вѣн пѣдѣно-сѣвъ закидъ проти п. Романѣчука за-дѣля кѣн-клѣзѣи нѣ, котра прѣтивѣла ся ухѣвалѣи i интен-ціѣи клубѣу — удержѣти щѣе полѣтику вѣлѣной руки i сѣму докорѣвѣи давѣ рѣшѣувѣи выразъ на засѣданѣю клубѣу, зазначѣючи, що бесѣди, котрі дають выразъ що-до напѣряму полѣтиѣи не повинѣи бѣти прѣголѣшѣувѣи бѣзъ вѣдомѣсти клубѣу, а клубъ лише знає, що п. Романѣчукъ мѣвъ щѣсѣе говорить, але що i якъ — прѣ те не мѣвъ нѣякой вѣдомѣсти. — Се тверѣдѣженѣе Хѣв. редакціи, що мене спѣнукала до зложѣния деклараціи проти промовѣи п. Романѣчука та обѣставѣина, що бесѣда п. Р.—ка не спѣдѣобѣлаєсь тѣлько полѣскеамъ міністрѣамъ, вѣдѣиѣраю яко прѣ-стѣу неправѣду.

Щѣожъ до моѣхъ вѣдѣповідѣи п. Вашѣтому, то мѣшу заявѣити, що они не мѣстѣли нѣчѣго рѣ-шѣувѣного, що до напѣряму полѣтиѣи, а прѣ-стѣувѣвали лише такі курѣіозѣа, що мѣи не Galizische Russen, що у насъ нема russische Bezirke — i я мѣвъ на се дозвѣлѣи клубѣу, хѣтъ сразу клубъ не хотѣвъ допусѣтити мене до такого спѣрѣтовѣаня, а прѣ намѣрѣ моего промовѣленя в справѣ фѣдѣи-комѣсѣиу Гр. Дѣдушѣицкѣио знаѣвъ п. Романѣчукъ i не заборѣнувавъ промовѣяти, знаѣючи такожъ вагу i цѣну его музѣи для науковѣхъ студѣиу Русѣиновѣ.

У Львовѣ 19/7 1894.

Ол. Барѣицкѣй.

Прѣмѣтка Редакціи. Зъ оглѣду на те, що полѣмѣицѣи п. Барѣвѣйского зъ нагоды тѣребѣовѣльскихъ адресѣвъ недѣвѣрѣи не было бѣи концѣи, мы по тѣмъ, що сказали вѣдѣ себе вѣчера — а при чѣмъ и стѣвѣиомъ, — не уважаемо вже за рѣвъ потрѣбѣну давати п. Барѣвѣйскому нагоды до дальшѣи полѣмѣиѣи — правѣду ска-зѣвши бѣзпѣредѣметѣовѣи, бо — якъ се показѣли зѣборы „Нарѣдѣиоу Рѣды“ Русѣиновѣи-народѣицѣи мають уже вырѣбѣлену гѣдку о полѣтиѣкахъ рѣ-прѣзѣнтѣовѣныхъ пп. Барѣвѣйскимъ а Романѣ-чукомъ.

Надѣслѣне.

Спеціалѣистъ недугъ ушей, носа и горла

Д-ръ І. Райнгольдъ

мѣшкає тепѣрь

при улици Ягаѣлоньскѣи ч. 2
и орѣдѣнує вѣдѣ 10—12-ѣи перѣдѣи и вѣдѣ 3—5-ѣи го-
дѣиы пополуѣдѣи. 235 14—15

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

опѣтъкъ и мехѣаникъ „пѣдѣ Копѣрѣицѣицѣ“, Львовѣ, площа св. Духѣа (ул. Театральна ч. 6) прѣтѣвъ головноѣи оуѣдѣу) порѣуѣує у всѣмъ нѣи-борѣи и по найѣдѣше-шихъ цѣнахъ: окуляры, цѣиѣкѣры, лѣиорѣтѣи, бѣинокѣи, да-лѣеоглѣды, барѣомѣтры, аѣрометѣры, мѣкросѣопѣи, лѣиопѣи, компѣасы, рѣиѣйѣицѣи, лѣиѣтѣи мѣриѣлѣи, пѣиѣиѣи, сѣиѣбѣи, манѣомѣтры, и т. п. Устроѣиѣи звѣинокѣи аѣиѣтричѣиныхъ. Всѣиѣиѣи напѣрямы выгѣтовѣиѣють ся найѣкорѣше и найѣдѣшевѣше. — Зѣмѣиѣиѣиѣи въ провинціи выгѣтовѣиѣють ся точно 1185

Виходить у Львові що дня (крім неділі і руських свят) о 5-й годині по полудні. Літературний додаток „Бібліотека найважливіших новітніх“ виходить во вторник, а во вторник і п'ятницю на перекладі редакції з „Діло“.

Передплата і інсерати приймають: у Львові Адміністрація „Діло“ ул. Баторія 24, Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, і Бюро газети ул. Кароля Ладислава 9. у Відні: M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek, I. Wollzeile 8; Oppel, I. Stubenbastei 2; J. Danneberg, I. Wollzeile 19. В Франкфурті: M. Haasensteine & Vogler, G. L. Daube & Comp. В Пешті: E. Mistrachy V. Bez. Akademischgasse 6.

Передплата на „Діло“ і належність за інсерами платити у Львові.

ДІЛО

Передплата на „Діло“ з літер. додатком у Львові: на півний рік . . . 18 гр. на півний рік . . . 24 гр. на півний рік . . . 9 гр. на півний рік . . . 12 гр. на чотирьох років . . . 4 гр. 50 гр. на чотирьох років . . . 6 гр. на чотирьох років . . . 1 гр. 50 гр.

у Львові: на півний рік . . . 18 гр. на півний рік . . . 24 гр. на чотирьох років . . . 4 гр. на чотирьох років . . . 1 гр. 50 гр. Редакція, Адміністрація і Експедиція під ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи вносять ся лише на попередню заборону. — Редакція неопечатаній військ. військ. порт. Неодержані членки коштують 8 гр. в а. Оголошення приймають ся по ціні 6 гр. в одній сторінці інсерації а в рубриці „Надобавки“ по 20 гр. в а. Рубрику членки по 10 гр. в одній сторінці.

Сумна доля Угорської Руси.

Двохтижневик „Листок“, видаваний о. Євгенієм Феніком в язичі російським в Унгварі, містить в одному з останніх своїх чисел статтю [властиво допис з підписом „П. . .“] про тяжку сумну стань рускої справи в Угорщині. П. . . вить ціль лико в „ненормальній трусості“, котра заволоділа серцями „Угро-Русов“, а відтак вказує на глибокий „свідомий“, який з тої трусості виходять і для рускої народності, і для рускої церкви і взагалі для цілого „отечества“ [„отечеством“ називають угорські Русини угорську державу]. Ціль замінює сю статтю поданою нашим читателям в перекладі на рускій язик:

Трусливість — каже автор — приносить найшкідливіший наслідок для нашого народного життя. Сей висказ, думаю, не потребує доказів, бо він розумів ся і сам собою. Все-ж таки не уважаю за рідко безосновну поглядати глибше в сю страшну безодню, на краю котрої знаходять ся нинішні народні життя трусливих Русинів угорських.

Трусливості треба приписати, що на нашій Русі нема найменшого признаку народного життя, нема всіх тих товариських, культурних, літературних і наукових рухів, які об'являють ся у всіх інших народів Угорщини. З трусливості вийшов нинішній застій або радше упадок нашої угро-рускої літератури; більша частина наших талановитих людей не видали б тепер своїх духовних плодів в язичі руском, ні за що в світлі, а тимчасом багатьох видають в богословській книжці, і церковній проповіді і стихах в язичі мадярськом і пишуть статті різного змісту до мадярських газет. Крім „Листка“ і унгварського церковного „Місяцеслова“ не появилось у нас майже ніякої рускій творчі. Тота частина духовенства, що хоче ще читати рускій книжки, мусить їх спроваджувати з-за границі, а що се сподучене з великими трудностями і видатками, то багаторазово навіть в не мають змоги читати що небудь в рідному язичі. А та частина нашого селянства, що ще знає і любить читати по руски, — перешкоди „Додаток“ до „Листка“ і „Місяцеслов“ — дармо багне другою доброю рускою книжкою. З трусливості вийшла і та дивовижна та в цілому широкім світлі ще небувала аномалія, що у нас літературне товариство св. Василя Великого рівночасно встиг

немає його; єсть de jure, а нема de facto; єсть в уяві а нема; єсть на папері [на пр. на заголовком листі „Місяцеслова“] а нема в дійсності. Таке чудовище можливе хіба лиш у угро-руских трусів!

Само собою розумів ся, що при такій упадку літератури угорської Русини поступово забувають свій рідний язик — і за кілька літ мабуть ледви чи й будуть знати по руски. Наші інтелігентні люди, священники і учителі, коли прийде їм говорити або писати по руски, уживають вже рідко книжкового [? — Ред.] руского язика, а по більшій частині якусь суміш різних жаргонів, в котрій дармо гадати граматичних правил. Звичайно-ж уживають наші туси мадярського язика. Коли я був ще молодим, то в домах наших священників і учителів розмовляли виключно по руски, молодіжжя забавляла ся по руски і співала рускі пісні, — нині-ж йде вже все по мадярськи, а рускій язик забуває ся! Давнішні наші рускі мистецтва називали ся і дійсно були „стовпами“ руского обряду і рускої народності, але в новітніх часах і ті „стовпи“ вже похитнули ся і за кілька літ розпадут ся цілковито! Давно в наших виховуючих закладах цимощі були обов'язані говорити своїм рідним язиком; нині вони обов'язані говорити по мадярськи, а уживання руского язика дуже строго заборонено! Словом, нинішній рускій ученик хіба ex propria diligentia може научити ся по руски, — але-ж як можна жадати від молодіжжя тої приватної пильності, коли ви до того, за-для загальної трусливості, ніхто не заохочує, а навпаки, кождий ще водраджує? Таким чином не без причини можна побоювати ся, що наша труслива інтелігенція в короткім часі забуде по руски говорити і писати!

А наш люд — чи він стоїть в тій вигляд? І він дуже близько того, що може зтратити рідний свій язик. Через „ужасну“ трусливість інтелігенції бідний наш мужик забуде його саме там, де б він міг його найлучше навчати ся: в своїй школі! Державні закони шкільні, хоч і вимагають, щоб наука мадярського язика в школах народних була предметом обов'язковим, все-таки ані йоту не наказують учить дітей рідного язика, а навпаки [як видно з офіційних планів навчання] рідко жадують а по правилам розумної педагогії навіть мусять жадати, щоб діти в першій ступені учились рід-

ної мови. Крім того в обох наших епархіях існують і, як знаю, об'являють і тепер епархіальний розпорядження, після котрих діти руского обряду в народних школах мусять учити руского язика ще й для того, щоб могли розуміти церковний язик і сповняти церковно-релігійні обов'язки. В додатку-ж і правительством удержує дві катедри руского язика навіть при гімназіях в двох єпископських містах, отже вимагає, щоб і ученики середніх шкіл навчилися рідного язика. Зб. все видно, що нї законів, ані цивільний нї церковний влади не боронять в наших школах учить руского язика, а навпаки, рідко вимагають того.

А все-таки що діють наш трусливий священник [управитель шкіл] і учитель? Вони як-раз не хотять поняти змісту закону і намісний начальства і боять ся подавати рускій язик в такій мірі, як б треба; допускають його в школі тільки по konieczности в виді допоміжного учебного язика або й зовсім не подають його а виганяють з шкіл як найнебезпечніше лихо, а тимчасом мучать часто руских дітей язиком мадярським! Отже „господа“ туси видять страшніша навіть там, де їх нема, боять ся мати славу Русинів, хотять добути похвалу або нагороду і т. п.

При таких обставинах духовий поступ нашого народу просто неможливий, а можливий хіба упадок. В такій народній школі, де діти не учать ся рідного язика а лише чужого — там розумний педагог не може сподіватися успіху, там досягає хіба мізерна поверховість, способна засліпити оптимістичні або шовіністичні. І дійсно, в тих школах нашої Русі, де діють наші туси, діти не вичують ся властиво нічого рідного, знають сказати кілька мадярських слів і відповісти мадярським і більш нічого! Того покоління нашого люду, що ходило до народної школи в роках 60-70-х, знає по більшій частині по руски читати і писати, знає церковне богослуження; новітнє покоління школярів, мучене з ласки трусів лише мадярщиною, не знає нічого і ні на крок не поступає в просвітлі, бо не просвітлює ся на рідній мові! І сла „господа“ туси ще довго будуть йти тою дорогою, то нема сумніву, що наш бідний народ зовсім лишиться свого язика і погрузне в темноту.

Отже стаття з „Листка“.

Автор не подає в ній ще способів зарадки лиху — може учинити се пізніше, але

сумніваюмо ся, чи відкриті війн найбільше нещастя для рускої справи в Угорщині, а саме: знеохочення рідного руского язика а прийняття російського яко літературного для Русин угорської, через що ані література не розвиває, ані просвіта народу не поступає а світська і духовна інтелігенція просто вынародовлюєть.

З молоді-ческого табору.

Перед тижнем відбули ся збори молоді-ческих послів до союму і ради державної, на котрих прийнято рішення, що мають служити нормою будучої народно-політичної і парламентарної діяльності стороництва. Ті рішення будуть предложені на вчорашній сесії, котре має згромадити ся в короткім часі, і вони ділять ся на три часті: з них перша відноситься до програм стороництва, друга до тактики, а третя обговорює відносини молоді-Чехів до інших стороництв.

I. Програма стороництва. Народна поступова партія стоїть непохитно при своїй програмі, котру висловлено в виборчих маніфестах в роки 1889 і 1891. Она уважає ту програму для поведіння партії за цілковито достаточну і за-для того для стороництва, а особливо для послів вибраних на основі, безумовно за обов'язуючу. Супротив предложень стрімлячих до мериторичного перероблення і погублення сєї програми, стороництво не займало ніколи відпорного становища, оскільки ті предложення не зміняли засадничих основ програми, і поручає ключові послів і виключити комітети, щоб вони і на будуче готовили подробиці предложення законів дотично поодиноких частей програми, відповідно до даних обставин.

II. Тактика стороництва. I) Поступове стороництво находити в програмі теперішнього правительства принципальної супротивності против політичної, національної і соціальної програми чеського народу і за-для того становище чеських послів супротив правительства може бути тільки опозиційне. Відкинення навіть найскромніших чеських бажань, заострення германізацій і централізацій, виниковий стан, переслідування і вкорочування прав чеського народу у всіх областях адміністрації, вимагають,

Звістки о старині м'єст Яро-слав і його церквах.

Написав Василь Чернецький парох з Сльци белого.

(К о н е ц ь.)

По причині згаданих воєнних непокоїв і частих пожегів в м'єсті зтратили ся старинні акти з грамотами, котрі могли б дати докладний погляд на давній відносини до нашої церкви і народності в м'єсті Ярослав. За-для браку відповідей записок трудно дослідити справу первісних руских церков і їх основаня; навіть переклади в тій напрямі затерли ся в пам'яті людській. Переховав ся лиш один переклад, що на тепершній цвинтарі стояла в далекій старині дерев'яна церква під назвою „Успенія Пресв. Богородиці“ та що при ній мешкали м'єсцеві душпастирї. В тій церкві переховувала ся чудотворна св. икона Матері Божої званої „Милосердія Двері“, она була зв'язана навіть в ширшій світлі, на коли до неї громадно горнули ся побожні богомольці з подальших сторін. О початках сєї чудотворної ікони нема записок. Коли та церква приклонилась до землі своєю престарілою баною, побудовано на ній м'єстці другу, до неї перенесено при благословенні торжественно і чудотворну ікону. При тій цвинтарній церкві було основане м'єщанське Братство, що мало м'єж якими право надзоровати над порядками і касою церковною, та презентувати душпастирїв. Що се Братство було давнє, посвідчують записки з року 1596, де князь Олександр Острожський, вое-

вода виленський, властитель Ярослава, дозволяючи на зам'яну ерекціональних ґрунтів, застерігає собі право вільного вибору чотирьох старших братів в згаданім Братстві. Права того Братства потверджує і дальший властитель Ярослава, Константин Любомирський, староста сандецький 1669 р. Накопили в літах церковні цвинтарні показали ся за мала для що-раз більше зростаючої людності в м'єсті та численно прибуваючих до неї богомольців, порішило церковне Братство побудувати простору муровану церкву в м'єсті. На сю ціль подарувала 1688 року королева Марія Казимира, жена Яна Собєського, догідне м'єсце при улиці Замковій з кусником відповідного поля для виробу цегли. Приспособивши матеріяли, розпочало Братство мурувати церкву року 1716. При основанні в аложила родина Манкевичів значну грошову суму. Ледви вимуровано зруб, застановлено по незвідній причині на довгий час роботу, поки не знайшли ся фундатори, котрі не щадили труду і гроша, щоб почати будову по трицятьох літах докінчити. Тими фундаторами були: Ілія Вапинський, купець, м'єщанин і в'їти ярославський з своєю женою Пелагією. Ілія Вапинський послав кілька домів в м'єсті а по-за м'єстом просторі поля з броварами. Після переходу церковних записок, пожертвував Ілія Вапинський на докінчення церкви 18.000 зол. до чого ще приклали ся добровільні жертви. Онуфрій Шумлянський, єпископ перемський, дав 200 зол., магістрат ярославський 140 зол., Олександр Лескович 100 зол., Іоанн Левицький 100 зол., а другі зложили поменші датки. На сю ціль продано деякі церковні образи і срібну

лампу з цвинтарної церкви за 255 зол. до незвідної близше церкви св. Покрови. По докінченню церкви украсив її Ілія Вапинський у внутрі престолами, різьбами, закупив дві дорогі чаші і кілька фелонів. Близько церкви вимуровав сїй фундатор односторонній дім для руских священників з власних фондів з дерев'яною дзвіницею, котру побудував заступлено мурованим домком. З великим торжеством, при злив'ї народу, перенесено з цвинтарної церкви чудотворну ікону Матері Божої до нової м'єскої церкви, сюди перенесло ся і м'єщанське церковне Братство св. Онуфрія, котрого статут затвердив папа Бенедикт XIV. грамотою з 22 чвітня 1749 р. Першими старшами братами в тій Братстві були: Ілія Вапинський, Андрій Манкевич, Іоанн Левицький, Ілія Павлович, Андрій Смолянський, Павлик Козубський і Василь Кудильський. З огляду, що до чудотворної ікони горюли ся богомільні люди, поставив ся печальний о хвалу Богу Ілія Вапинський о се, що м'єску церкові ярославській перетворено на церковні колегіальну, при ній було установлених шість душпастирїв під проводом настоятеля-пароха для скоршого заспокоювання всіх потреб духовних, як м'єщанських парохіян так і богомольців. Для побільшення фондів колегії прилучив до церкви ярославської князь Август Чарторийський, воевода рускій, 1766 року церкву на передмістї званім Тарнавець, тепер Гарбарь, котра мала самостійних парохів, з полями, сніжностями і приходами до церкви ярославської. В церкві на Гарбарях переходять ся по свідцтву знатоків малюнки з трох періодів часу з далеких старини. Ілія

Вапинський, заснувавши ще з власних фондів шпиталь для шістьох убогих, поробивши значний заупокійний легат, розставив ся з сїм світлом, полишивши по собі яко щедрый фундатор, приклонний своему обряду і народності, красну пам'ять з роду в роді та й красний примір до наслідування.

О основанню, докінченню і освященню м'єскої ярославської церкви свідчала довгі літа поміщена на мурі в пресвітерії напис, поки він не змазано при б'їленню церкви 1834 р., але вірний він відпис перехоує ся в записках церковних такого змісту: „Нова мурована церква ярославська основана рідною славетних Манкевичів і других м'єщан ЯФІС [1716], потім славетними фундаторами Ілією і Пелагією Вапинськими і другими м'єщанами докінчена ЯФІС [1746] а дня 16 мая ЯФІС [1782] освятив її Максиміліан Рылло, єпіп перемський“. Згадана церква під назвою Преобр. Іс. Христа, побудована в грецьком стилі о одній куполі, вложена рівним камінним помостом. При входових дверях спочиває хор на стовпах, сходи на хорі криві ся в стіні. В церкві висять в рамках портрети фундаторів з написами: „Ілія Вапинський в'їти ярославський фундатор церкви упокоив ся 23 марта 1777, проживши 86 літ“. — „Пелагія Вапинська в'їтова ярославська фундаторка церкви упокоива ся 30 октовія 1768, проживши 51 літ“. Під портретами м'єстять ся під склом стихи уложені в честь фундаторів. В прибічній престолі, яко в виднійшій м'єстці, перехоує ся чудотворна ікона Матері Божої з Спасителем в руках, змалювана на дереві в невеличкій розмірі. Побіль

сторонництва народного. Що-до жадає Румунів, то они дадуть здійснитись о стільки, о скільки они умотивовані. Іменно в Семігороді повинна обов'язувати та сама виборча ординація, що в Угорщині.

Analecta Ecclesiastica оголошують деякі постанови римської конгрегації ритуальної щодо уживання славянської літургії в латинським обряді. І так: 1) При літургійних церемоніях треба уживати старославянського язика; 2) не вольно читати ан і співати одну частину служби Божої по латині, а другу по славянськи; однак можна там, де розповсюджені славянський язик, євангеліє співати перше по латині, а водтак по славянськи; 3) священники, що мають право celebрувати по славянськи, не лиш можуть уживати славянського язика яко літургійного, але також, сн установлені при церквах, в котрих уживає ся латина, співати службу Богу по латині. Так само священники водправляючи по латині, але в службі в церквах, в котрих по правилу уживає ся славянський язик, можуть уживати язика славянського. — Ті постанови видані в році 1892 відносять ся між іншими до Чорногори в декотрих сторбіх Далматині.

По переведеній розправі засуджено винуватця атентату на італійського президента міністрів, Кріспіо, Павла Лета на 20 літ в 16 днів тяжкої в'язниці. Засуджували з окликом: „Нехай живе анархія“.

У французькій парламенті зголошено вчора знов цілий ряд поправок до предложеного закону против анархістів, так, що тепер число їх вносив 43. На початку засідання заявив Бріссон, що міністер судівництва не відповів на одну з його інтерпелляцій, коли між тим Journ. Officiel вкладає міністрові в уста дову відповіди. — Розправи розпочав соціаліст Гезде, котрий висів контра-предложення в замітці: Мимо того, що по атентаті Велента кабінет Перієра висів острівні закони в палатах їх ухвалила, анархістичні бомби помножили ся, а шпіль Касерія відливі Карюта. Бо-ж і не можна здавати так морального лиха, як анархізм, унітаковими законами. Мимо убитва президентів Сполучених держав, мимо динамітних атентатів в Чикаго, в Америці ніхто не думає про обмеження свободи преси і зборів т. е. про обмеження конституційної свободи. Також в Англії думають, що та свобода не стоить в аяан з дурійкою декотрих хорих мозків. Не соціалізм, що його обжаловують, виплекав анархію, але більшість палати своїми реакційними законами. Так єсть, ви втворили і розвинули анархію. Ми, соціалісти, поборювали єї з самого початку, коли она ще була репрезентована Італійцем Костою і Російкою Анною Нахимою. Поліція субвенціонувала анархістів. — Бесідник став наводити уступки єї пам'ятників одного бущого префекта поліції, та палата збула їх сміхом. Він закінчив: Анархістичні злочини є тільки позором, щоб республіку звинити реакційною. Нові закони не допоможуть нічого і лиш скривлять соціалізм, против котрого он звернений. — Забрав голос президент міністрів Діні і заявив: Предложення не є ні політичне, ні вибране против свободи преси. Ту розходить ся о тих, що підбурюють до розбою, убійства і підпалювання. — Президент навів кілька підбурюючих статей і сказав: Ось преса, в котру хочемо ударити. І що-ж так особливо в тім законі? Тому, що се переступства звичайні, хочемо удатись перед натуральні форум карної поліції, де можливий скорший вимір справедливості, ніж перед судом присяжних. Наш закон звертає ся против дикої, але против недолісної секти. Анархія намагає збурити все; она хоче засвітити між людністю перестрах і привизначити єї до розлив крові. Анархія пускає до молодіж і армії, тої поруки независимості втчини. Нам ходити о діло оборони народа і краю. Сам закон не відє нічого, тут мусить допомогти адміністрація. Правительство займає ся реорганізацією державної поліції і в час парламентарних еерій скінчат ся дотичні студії. Тож нехай палата не відмовляє своєї співучасті, щоб у Франції вернула єра умового мира. — Під впливом тої бесіди відкинено поправку соціаліста Вівіанього і відложено наради.

НОВИНКИ

— Про народно-руський театр пишуть нам з Бурштина: Дня 17 н. ст. липня дав наш театр на перше представлення у нас „Барона циганського“. Представлення єє запало гарно: гра артистів була дуже добра, а публі-

ка битком заповнила досить просторий льокаль. Ми бачили многих наших священиків з родинами, багато селян і місцевих інтелігенцію [в більшій частині польську, бо рускою єсть в Бурштині небагато]. Призначені належить ся Хв. Дирекція театру за те, що она дала можливість селянам користатися театру, завівши зшитки по 10 білетів за 1 ар., отже по 10 кр за білет. Дальших кілька представлень відбудуть ся в суботу, неділю, вв второк і в четвер. Відвідаємо ся ще раз до патріотичних наших людей з околиць Бурштина, щоб як найширше старались підперти свою інституцію через той короткий час гостини в Бурштині.

— Три нові стипендії кожда по 138 ар. річно, з фундації бл. п. Сухевичів, призначені для учеників вищих і середніх шкіл, відбудуть вкорі в життє. Фундаційний капітал, що вносивте тепер около 10.000 ар., находит ся під управою Ставропигійського Інститута, котрий буде розділяти ті стипендії. Конкурс буде розписаний вже з початком слідуєчого шкільного року.

— В бурі Ставропигійського Інститута було в сім році шкільному 26 питомців, з котрих 21 ходило до гімназій рускої і німецької, а 5 образувало ся на церковних півцях. З учеників гімназійних приступило 5 до іспиту зрілості, здало єго 4, а один має поправку; першу класу одержало 13 учеників, а 3 має поправку з одного предмету по фізиках. З двох учало ся двоє ремесла, іменно кравця.

— Критик діяльності польського кола перед судом. Оногда відбула ся розправа в в'дєнськом суді на Веріну против друкаря Доминика Кокоріяна, провідника польської робітничої партії в В'дні, обжалованого о обиду палати послів. Кокоріяні виступив дня 1 н. ст. липня на народних зборах в Веріні і вголосив тут бесіду, в котрій немилосердно скритикував діяльність польського кола в рад державній. Він доказував, що все лихо народу в Галичині походить від кола: коло причинило ся до упадку кабінету Тафого, а тим самим до повалення реформи виборчої; оно не обстало за робітниками в Польській Остраві, а один член кола, гр. Стадницький, висказав навіть класичні слова, що „робітники хотять хліба, а не хотять робити“. Бесідник закінчив промову словами: „Ті паршиві в'дці граба батогом вигнали зб стайні“. При розправі заявив обжалований, що стоить на чолі польського робітничого руху і длитого уважав своїм обов'язком представити на зборах в правдивому світлі поступовань польського кола, бо се поступовань приносить єго землякам велику шкоду. Польське коло винне їй тому, що в Галичині єсть ще тепер 3.700.000 аналіфобів. Отже єго критика не відносила ся до цілої палати послів лиш до польського кола, а о нім сказав він єщу правду. Заступник прокуратори жадав покарання обжалованого, бо польське коло єсть частію палати послів отже і обиди відноситься до цілої палати. Оборонець д-р Гаринер виступив против такого розуміння рчи і сказав, що єсли-б обжалований обидив цілу палату то обиди відносилась б і до частини єї, але не можна згодити ся на погляд, що обиди часті палати дотикає єї цілості. З тим поглядом оборонця згодив ся і судья та увіднив Кокоріяна від обжалованя. Прокуратор застерг собі част до внесення жалоби неважності.

— Від Лютовиск пишуть нам: „Всяко собі чоловік дасть раду, як єго одна б'да учепить ся; от хоч б з нею і потацював“ — повдає дотепний грівак. Іша знов р'б, як чоловіка учепить ся нараз десять бід, тогді годі в'м дати раду. А нас учепила є не одна б'да, а десять в тім році. Переднові тяжкі і довгі, худоби багато вигнуло, а що лишило ся то ні по чому. О засвіє і не говорити, так було тяжко, що не кождий м'г на него змгнє ся, а хто дещо посіяв або посадив то вже остатке витягнув на тоту яр. Пришла зараз по яри 6-тижнева слота, знов б'да, ан зароби ти ан собі робити в полі. Богато пропало бульби в бурнах, а котру виратували і сподівали ся з неї пожитку, то иде дикам на пожиток а не людям. А вже великої б'ди, великого плачу завдали дикі людям в тім місяці. Люде по тяжкій денній праці не мають і вночі відпочинку, бо в'дуть на поле идь бульби ночувати, там кладуть огні, гойкають та помімо того не можуть устеретти ся, дикі все знайдуть собі відпочинку хвилю, або зараз євечера, або ранком залазять в бульбу і своє зроблять: майже кождий л'пшій корч перевеуть. В дуже великої чисел появили ся дикі в панських л'сах в Дидьові, Локти, Смільнику, Журавині і Боберці.

— Холе́ра. В'дєнський часопис подають таку в'єсти про холеру в Галичині: Президент міста Кракова довів телеграфічно, що від 13 липня не було в Кракові дальших занедужан на холеру і що три давніше занедужавші особи приходять вже до здоров'я в шпиталі холеричном. В пов'т краківськом було дня 17 н. ст. липня 5 занедужав 2 случай смерті і 4 подужан; в пов'т борщівськом занедужало згаданого дня 5 осіб, померло 3 а 1 выздоровіло; в заліццяхком пов'т занедужало 8 осіб, померло 4, а выздоровіло 5. З заліццях розносять все ще холеру по поблизких буквицьких місцевостях. — Холе́ра проявила ся також в Угорщині в селі Кайзердорф коло Еденбурга. Іменно помер там Лавро Голубич, торговець худоб, найсильніший чоловік в селі, що вернув перед кількома днями з Фульнека на Мораві. На другий день занедужав жінка Голубича і єго дитина і померли серед холеричних познак зараз вно-

чи. Розс'дв бактеріологічний що-до тих трьх случайв смерті переводять ся в Будапешт.

— Рада міста Львова на вчорашнім засіданні ухвалила виплатити 14.000 ар. на підмогу для урядників і слуг майстрату та для учителів шкіл міських, а то внаслідок дорожч з причини выставки.

— Зміна власності. Маєність Черкашина, в пов'т чортківськом, купив п. Василь Ропів від п. А. Довичевон за 70.000 ар.

— Санція закону киевского. Wiener Ztg. оповіщує санкціонований закон галицького сойму, що надає виділом краєвому праву встановити до бюджету краєвого на підтримання землішних льокальних по 300.000 ар. річно через 75 літ, почавши від 1894 р.

— Для найбідніших вдов і сиріт занятых в робіт товариства для виробу і торговлі риз церковних в Самборі надіслали: Вп. о. декан Айталь Кобринський з Раківця 2 ар., о. декан Іоанн Копилянський з Криниць 2 ар. 70 кр., д-р Тит Машков ский з Львова 2 ар. За ті дари складаємо прилюдно в імени обдарованих щирю подяку! — Дирекція товариства для виробу риз церковних в Самборі.

— Школьні овади. В каліфорнійській пшениці, привезеній до Антверпа, помічено овади, дотепер ще не знаний, завбільши голови від шпильки, котрий дуже скоро точить зерно. Пшеницю сточену овадом віддано хемікови до розс'ду і той оріє, що овади удержув дуже високу температуру, мовить ся надзвичайно скоро і є дуже небезпечний.

— Вписи на університет в'дєнський будуть відбувати ся від 1 до 13 н. ст. жовтня. Авля університету в'дєнського має бути прикрашена історичними картинами кисти Фр. Матуга, коштом 60.000 ар, котрі за дозволом ц'саря встановлено в бюджет міністерства просвіти і котрі мають бути виплачені ратами до 4 літ.

— Університети в Росії. Часопис петербургский подають таку статистику фреквенції російських університетів. Число університетських студентів в цілій Росії вносивте тепер 16.202 з чого випадає на університет в Москві 3888, в Київ 2244, в Петербурзі 2225, в Гелінфорсі 1785, в Юрієві (Дорпат) 1650, в Варшаві 1335, в Харкові 1200, в Казані 825, в Одесі 555 і в Томську 405. В чотирох духовних академіях православних: петербургській, московській, ківській і казанській нема і 800 слухачів.

— Мігренина. Против болю голови винайдено нове средство т. зв. мігренину. Після справдань медичних фахових часописів д'лає мігренина навіть при найсильніших болях голови незвичайно успокоюючи. Deutsche medicinsche Wochenschrift доносить, що мігренину уживали лікарі вже від п'ятих літ, але аж тепер р'шили ся уживати єї загально. Найбільш поваж лікарі мали заявити, що нововинайдено средство перевищує о много все попередній подобні ліки. Особливо добрі наслідки дає мігренина при болю голови, мігрени, похм'лю, затроєну нікотинною і т. я. недугах. Мігренину продають вже в аптеках.

— Дрбні в'єсти. Маршалок краєвий кн. Евст. Сангушко виїхав оногда на кілька тижнів до Гуманьск. — У Львові помер оногда скоропостижно в часі проходу по огороді язукотом Жигм. Ріхман, бущий радний міській і член многих товариств добродійних. — Кваліфікаційні іспити для р'блячих шкіл зложив в Дублянах п. Стан. Юхнович.

В'єсти з Ап. львівської.

В пропозиції прийняті оо.: на Потік: 1) Іос. Терлецький, 2) Лев Залужний, 3) Вол. Лоточий а в списі: Мах. Форис; на Бережницю: 1) Мар. Заліцький, 2) Вол. Чевіль і 3) Григ. Комарницький; на Куровичі, в терні: 1) Ів. Бачинський, 2) Корн. Соловський, 3) Григ. Концевич, а в списі: Георг. Концевич. Ал. Стоцій, Як. Сырдобів і Стеф. Высочанський, на Гарбузові: 1) Мар. Заліцький, 2) Фил. Тарнавський і 3. Як. Зробек; на Манаві: 1) Яков Зробек і 2) Фил. Тарнавський; на Лисичч в терні: 1) Георг. Концевич, 2) Стеф. Донарович, 3) Ів. Вакович.

Іспити конкурсний зложили оо.: Ів. Барановський, Людом. Зарицький, Григ. Дякоз, Сев. Наконечний, Яросл. Лучаковский, Лев Левіцький, Вол. Потучко, Юл. Левіцький, Ом. Мальчицкий, Корн. Леонтович, Ів. Райтаровський, Вол. Кальба, Петро Чумак, Стеф. Высочанський, Теоф. Любинецький, Евг. Гомовський, Вас. Кузьмич, Вол. Вяляцький, Ів. Березинський, Казим. Савицький, Вол. Ворисевич, Кароль Бутряньский і О. Воберський.

Правительство асигнувало платню з фондів релігійного для приватного сотрудника в Иванчанах.

Введені оо.: Ник. Романюк як сотрудник в Вольшаниці, Ом. Валиньский як сотрудник в Стрільсках.

Павло Лянгнер
перед тым
БРАТА ЛЯНГНЕРЫ
у Львові уліц Галицка ч. 16.
Головний склад куфров до по-
дорожжя. 2537

Декрет відпущення від іспиту конкурсного одержав о. Іос. Охримович парох Долина. Провіді намістництва годить ся на канонічну інституцію о. Анат. Долинського на Броди.

Відпустку одержав о. Іл. Стеткевич парох Божикова на 4 тижнів.

Іменованя, перенесеня, конкурсы і пр.

— Іменованя. Виділ краєвий іменовав апіканта концетного д-ра Щаст. Писарского концетом, а практиканта рахункового Андр. Копилянського асистентом рахунковим виділу краєвого. — Старший комісарь скарбовий Адольф Герберт, Іван Карічак і Іосиф Бентковский іменовані сов'тниками скарбовими у Львові. а комісарь скарбовий Рафаїл Стеблецький, Іосиф Махницький, Клим Токольніцький, Себаст. Кусий, Іосиф Шівер, і Март. Давид старшими комісари у Львові. — Старшими сов'тниками скарбовими іменовані: д-р Стан. Шляхтовський секретар міністеріальний і сов. Майдінгер з Рашева. — Wiener Ztg. оголошує призначення титулу сов'тника высшего суду краєвого Ант. Лежаньскому і именованье сов'тниками высшего суду краєвого у Львові сов'тників судовых Володис. Пшибильского з Перемишля, Ів. Шанковського з Станиславова і Кар. Криницького з Черновца.

— Відзначеня. Старший сов'тник скарбовый у Львові Тиминський одержав титул сов'тника двора при нагоді переходу на пенсію.

Телеграмы „Д'ла“

В'дєнь 20 липня. Після Vaterland-у ц'сарь будучи в Тироли мав заявити, що не згодить ся на поділ Тиролю. — Гр. Гогенварт відтягнув свій проект виборчої реформи. Взагалі виборча реформа не появиться ся в рад державній сего року.

Будапешт 20 липня. Говорять, що гр. Голуховський уступає з становища амбасадора в Букарешт і то під напором Мадарів, бо не має впливу, щоб здавити румунський антимадарський рух. — Векерле і Люкаш приїдуть на львівську выставу 9-ого серпня.

Пильзно 20 липня. Арештовано між іншими посла д-ра Чорногорского за демонстрації з нагоди роковин ц'сарского рескрипту і засуджено єго на 5 днів арешту.

Париж 20 липня. Періє спровадив ся до палати єлізейської і приймає італійського посла Бонгіо, висказуючи радість за длі зближення Італії і Франції.

Рим 20 липня. Має повийтись нова енцикліка папи о Веході. Папа має намір утворити конгрегацію ad ferendam unionem.

— Відд'лы дервішів напали на місцевість Каркабаль і вярзали мешканців. Генераль Баратері, засвівшись під Кассала, побив дервішів.

Надболане.

ОКУЛІСТЪ

Д-р АДАМЪ ШУЛИСЛАВСКИЙ

бувший ассистент проф. Вижеревича и бывший демонстратор проф. Фукса.

Львовъ, уліця Гетьманьска число 10

ординує від години 12—1-ої и від 3—4-ої 1с8 29—?

АДВОКАТЪ КРАЄВЫЙ

Д-р Михайло Дорундяк

отворивъ канцелярію адвокатскую

въ ВОРЩЕВЪ

259 въ домъ пана Шиманьского. 4—12

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКИЙ

оптикъ и механикъ підъ Коперникомъ, Львовъ, площа св. Духа (ул. Театральна ч. 6 противъ головного одаку) поручає у всякого вибори і по найдешевших ц'нах: окуляри, цівери, лорнети, бінокль, дальнозори, барометри, аерометри, мікроскопи, лопи, компасы, райсайти, ленти м'рильні, піони, сібелі, малометри, і т. п. Устроєня відомі електричних. Всякі направи виготовляють єн найкорше и найдешевше. — Замовленя в провинції виготовляють ся точно. 118

Топорів львів до значеня, власного виробу — поручає **ІВАНЪ ЛЯВРУКЪ** нождників у Львові ул. Бомідей ч. 3. Ціники даромъ.

Семинаристка

гладе лекції на селі на часъ вакацій.

Близна відомість у Львові уліця Головацького ч. 10 у Марії Гельденбургі. 268 2—3

Ледовиті комнати по зр. 25—34—45—1. Машини американські до робленя мороженого обему 1, 2, 3 літри з корбою прямою 4, 75, 5, 50, 6, 50, в корбою з боку по зр. 5, 6, 7 і 8 655 поручає **ПЕТРО ХШОНСТОВСКИЙ** горголова ведена у Львові площа Копітульна ч. 1 (напротивъ катедр). Ціники ілюстровані різних предметів до розпоряджистости.

УЧИТЕЛЬ
органъ руского товариства педагогичного, дво тиждєвний неодагично-науковий, виходить від 1 червня 1893 р. у Львові ул. Вірменська ч. 2. Предплата на цілий рік 3 ар., на пів року 1 60 кр. на чверть року 1 ар.

4895 97—?

Выдавецъ : Иванъ Белей - Одвѣчалный редакторъ : Михайло Струсевицъ. Пашѣръ въ фабр. Черланыской. З друкарні Наукового тов. ім. Шевченка, під зарядом К. Беднарского.

Поредилата на „ДЪЛО“ е належитост за инсертите платни
у ДЪЛО.

у Львові:
на північ річку . . . 16 гр. на південь річку . . . 8 гр.
на черв'я річку . . . 4 гр. на місяці . . . 1 гр. 35 гр.
Редакція, Адміністрація і Експедиція поштів ч. 24
ул. Вазарія. — Рукописи зберігають ся лише на попередній
застереження. — Рекламні неопечатані вільні зодні порта.
Посвідчення чиме коштують 8 гр. в. а.
Оголошення приймають ся по ціні 6 гр. в день, однак
зрешчи писателю а з рубриці "Наказання" по 20 гр. в а
Подаючи чиме а з 10 гр. в день, однак зрешчи

Однакъ збъ взгляду на тактичну цѣль оппозиціи противъ коалиціоннаго правительства, сторонницѣ застерѣга събѣ можливѣсть входити зъ сею або тою парламентарною партією въ хвиливі зносини, а то въ цѣли поборюваня коалиціи або здобути певнихъ національныхъ користей — але безъ нарушеня своєї програмы и оппозиціоннаго становища.

Таку саму ціну має и другій подобній закладі п. Франка. Я сказавъ, що въ творяхъ Пашкевича видно передавъ, красячі ідеї старого нашого письменства. П. Франко хотівъ бы, щобъ я докладнійше вказавъ бувъ ті думки Маркіяна, що уважаю за схожі зъ думками старого письменства. Такъ, такъ, зробити-бъ се можна; може-бъ и тутъ, замість ставити жагана до другихъ, виручивъ мене бувъ по трохи п. Франко? Жалую дуже, що наразі не можу самъ тымъ займатись. Та чи оправ-

Зъ надъ Стрипы.

[Що я доброго знайшовъ въ Сочевѣ чи Сучавѣ?]

И де-що приятного докинути до сучасно го житя руского — не завадитъ. Якъ душев ный людскій настроѣ подѣ обухомъ неприят ныхъ и тяжкихъ обставинъ мѣгъ бы всува ти се усе въ глубшу апатію, такъ зъ другого бо ку приятнѣйшій проблески свѣтлыхъ смугъ, теплыхъ, сердце розгріваючихъ, подносятъ его до одушевляющей силы и натуги. Дотепный профессоръ Партицкій — нагадуя якъ нинѣ — написавъ въ Перепискѣ редакціи „Зоръ“ [въ першихъ рѣчишкахъ] одному дописувателю на его поезію прислану до друку ось що: „До сытъ плачу на Русь!“ Де и радуваться не ма ще въ чего, то такъ можна кождо справу повести туды, щобы бодай зароды будущон ра дости почали кѣлчаться теперь, а дасть Богъ, при напѣрбѣ, невтомимой праці, дѣждатись повной радости.

Ось така свѣтлая смуга, одушевленой праці, завітѣчена прекрасными плодами, про блискуе намъ нѣзъ — хто бы гадавъ? — зъ самой окраины галицко-буковинской Руси — зъ мѣста Сочевы.

Якъ що року, такъ и сего махнутъ я на Богомѣле до руско-католицкой церкви въ Со чевѣ, поклонити ся св. Іоану Крестителю, ко трого Рѣдзо тамъ величаво обходять, налю буватися гарною водправою въ нашомъ храмѣ, а тревае та водправа черезъ три повныхъ дѣвъ, а натѣшивъ тамъ заведеннымъ а менѣ шорѣчному богомольцу туды добре знакомымъ устроймъ сочевской церкви, который хочу нинѣ по розвѣданю [о скѣлько розвѣдати мѣгъ-смѣ] подати до прилюдной вѣдомости, яко взорець до наслѣдованя.

Щось дивного, руске сердце заманоющего мае въ собѣ Сочева. Мовъ Кіѣвъ, що выльзъ зъ пѣдшвы горы, а розльзъ ся по цѣлѣй горѣ, ба и розпаношывъ ся на самой горѣ, такъ точно образъ Сочевы. Особливо вѣнъ гарный для вѣдучого цѣсарскою дорогою зъ Радовецъ. Задалекобъ видно звалища мурѣвъ резиден ціальныхъ Іоана Деспота молдавского; передъ ними, ближе до мѣста, глубокий провалъ, по надъ котрый, якъ кажутъ, мавъ бути зводже ный „шкоряный“ мѣстъ водъ церкви св. Дими трія до деспотской палаты; въ провалѣй глу бинѣ кирничя обильной воды, що бухае зъ-пѣдъ дна, тому звана „шипотъ“; выше шипота цер ква „мироуць“ т. е. мировой, де спѣрній сто роны сѣкъ-такъ мирились; ще выше, уже на площѣ на горѣ, видѣте прекрасна наша руска церковь, мурована [страшенно грубѣ мурѣ] въ стѣлю чей-же византийскѣмъ, сама собою вод обѣнена, въ квадратѣ зачинена гарнымъ ду бовымъ парканомъ; коло церкви дзвонница, та кожъ грубомурна, хочъ и гарматами розбива я та не розбѣшь, зъ переду водъ дороги муро ваный камѣнный хрестъ Роспѣтій; по при хрестѣ черезъ браму въ мурѣ вхѣдъ до дому парохіальнаго, мурованого; противъ хаты стѣй ни, особно обпарканена; хата парохіальна зъ подвѣрмъ замкнена высокымъ муромъ водъ мѣста, що хотъ „рыбы лови“ на подвѣрю, а нѣ хто не побачить; докола хаты, т. е. зъ переду гарный горючій зъ виноградоу, деревами овочевыми и яряною, а противъ хаты, за до

рогоу, мѣкій паркъ для прохолоды мешкан цѣвъ водъ жару сонця. Кажу: щось дивного и для руского сердца заманоющего мае въ собѣ Сочева — чи тому, що въ нѣнѣшнихъ розва линахъ мурныхъ сидѣвъ коласъ то и нашъ Ти мошко Богдановичъ Хмѣльницкій; чи тому, що положенье прегарне а натѣкъ цѣлого мѣста ориентальный; чи тому что тутъ дѣлають и спо чивъ нашъ славный поетъ о. Николай Устия новичъ. Чому се, не знаю, але виджу и знаю, прегарну церковь сочевску, мальовану у вну трѣ, свѣтлу, нинѣ вже и дахомъ цинковымъ крыту, якъ и мешканье парохіальне и стѣйни. Зачудуваныи пытаю: зъ водки у насъ такій за можный парохіане? И ось що довѣдавъ ся я а де-що и принотувавъ.

Покѣйный о. Николай Устияновичъ, па рохъ сочевскій зарядивъ въ порозумѣню зъ сво ями парохіанамъ такъ, що замѣжнѣйшій дають разъ на все до церковной братской касы на всякій потребы якъ церковный такъ и конку ренційный десятъ зр. Першимъ, що зложивъ тыхъ 10 зр. до братской касы и зробивъ пѣснѣйный початокъ, бувъ покѣйный директоръ гімназіи Т. Бѣлоусъ, загостивши якъ-разъ подѣ часть за кладанъ братской касы до Николая Устияно вича. За нимъ поприступали другіи зъ болѣши ми и меншими датками, пѣсла спроможности. Такъ веде ся и до нинѣ. Очевидно и позички для парохіанъ въ потребѣ подають ся, а не чувъ я, абы кто не воддавъ або абы кого тамъ за позичку до суда подавали.

На доказъ жизненной силы такой касы, ведено нѣнѣшнымъ парохомъ, наводжу отей вынотаванъ даты: 1.400 зр. коштувало выма льованье церкви и позолоченье иконостасу, 400 зр. два новы побѣжнѣ престола, 150 зр. 12 на престольныхъ мѣсяжнихъ лѣхтарѣвъ, 180 зр. 4 великѣ мѣсяжнѣ свѣчнѣхъ передъ намѣстны ми образами, 45 зр. нова чапа; 40 зр. 3 новы диваны передъ олтарями, 45 зр. новы лавки въ церквѣ, 100 зр. нова амвона, 96 зр. 6 новыхъ хоругвъ, 690 зр. новы парканы навколо цер кви и мешканя и рѣпарация у внутрѣ мешка ня, 100 зр. додатокъ на дахи бляшанъ, 24 зр. позолоченье двохъ старыхъ чашъ, 240 зр. дво кратне вышнее мальованье церкви и побѣленье будынкѣвъ парохіальныхъ зъ направию дахѣвъ, — разомъ 3.310 зр., а важна рѣчь, що ще го товыхъ грошей въ касѣ церковнойъ есть 1.200 зр.

Ось чорно на бѣломъ доказъ жизнености и — якъ для невозможныхъ Русинѣвъ — ко нечности введеня такихъ касъ. Не поможе пу стословіе, що богато позички пропадае мѣжъ парохіанамъ [чому-жъ въ Сочевѣ не пропадѣ?]; що нема зъ кимъ що дѣяти [чому-жъ якъ-разъ въ Сочевѣ на границѣ Молдавы и Буковины е зъ кимъ?]. А поможе така каса на все: и Тучапѣ перемыслихъ не буде, тымъ менше ханатѣй нашихъ парохіанъ латинниками; и Медухи станиславской не буде, де бы ажъ епископъ ратувавъ ситуацію дачкою 300 зр. яко конкуренцію Медушанъ; и есть самопо мѣчъ, и есть велична красота своего обрядъ, и прегарный фелонъ, и нѣкому очей не дре ся и нѣкому тягаромъ не паде ся, и нема причины квантъ, спорѣвъ и т. п. обтяжающихъ и однихъ и другихъ, а доводячихъ вѣднѣи до дуже сум ныхъ наслѣдѣвъ.

Що-жъ, якъ бы по цѣлѣй нашѣй Руси прокинулись подобный церковный касы подѣ про водомъ ревныхъ душпастирѣвъ, чи не буде тогды церковь матерію душъ и земскою долѣ

нашомъ? А де явить ся конечность выставлен якон церкви, чи не скинуть ся прочѣ церкви по кѣлька золотыхъ и рѣчь свѣдѣча? А ко ли-бъ грозилъ рускому элементу небезпеч ность, чи всѣ церкви не годны въ даномъ разѣ удержати, де треба, конфесійной руской шко лы?... Досытъ плачу на Русь!

Ще де-чого и хибѣ въ сочевскѣй церквѣ, а именнѣи бодай одной вежи на церквѣ, якъ разъ до того надаючи ся. А чувъ я, що така вежа зъ дерева, коштувала бы 400 зр. Ще хибѣ гарного нотного свѣву церковного, а тогды пѣтінна величність жывцемъ тягнула бы кож дого за собою. Правда, се вже може „выба ранчованье“, але и сесе дасть ся зробити, ко ли зробило ся стѣлько.

Кѣнчу мое писемо и проту Хвальну Ре дакцію „Дѣла“ запросити теперѣшного пароха сочевского о написанье въ „Дѣлѣ“ бодай де що цѣкавого зъ исторіи Сочевы, а чей-же бу де богато такого, якъ уже свѣдѣтъ сама не четка [хочъ водновлена] таблица памятна надъ входовыми ворѣтми до церкви.

Отверстою печать

Зъ Старомѣского.

[Селянскій театръ въ читальни въ Лавровѣ.]

Дня 15 липня с. р. водбуло ся въ мона стирѣ оо. Василіанъ въ Лавровѣ театральне представленье выконане майже самими ла вровскими селанами, членами тамошней читаль нѣ. До высланныхъ передъ тымъ запросити до лучено ось-таку програму:

„Най живуть“ драма въ 5 актахъ. Особы: 1. Рославъ князь, п. Людвикъ Пахля. 2. Галя его дочка, Катарина Карваш. 3. Ок сана ихъ служачка, Анна Добрыньска. 4. Ону фрій дѣдъ, Ілія Лѣвнѣйскій. 5. Юстина его жѣнка, Онуфрій Шкодичъ. 6. Софія ихъ донь ка, Юстина Нижникъ. 7. Яромиръ I. бояринъ, Ілія Лѣвнѣйскій. 8. П. бояринъ, Михайль Гри цакъ. 9. П. бояринъ, Григорій Полянскій. 10. IV. бояринъ, Николай Шведъ. Бояре, на рѣдъ. Дѣе ся на Руси въ першихъ часахъ христіанства.“

Предметъ драмату взятый зъ повѣсти „Галя“ написаной [пѣсла великоруского] М. Загѣбноу а выданой „Просвѣтоу“. Перерѣб кою, якъ и цѣлымъ переведеньемъ и выкона ньемъ представленье занявъ ся Василіанъ о. Мурій а циро помагали ему пп. Людвикъ Пахля и Іилько Лѣвнѣйскій, братъ судѣй и бушного посла Петра Лѣвнѣйского.

О 5 ѣй годнѣвъ по полудни зѣбрало ся болѣше число запрошенныхъ гостей: священ иковъ зъ рудинами, селянъ зъ сусѣднихъ сѣлъ и Лавровѣанъ. Въ читальни а давнѣйшѣй ком нѣтѣ школьной устроено салю. Комната неве лика, томъ досытъ гостей мусѣло стояти въ сѣнѣхъ и на дворѣ и зъ водтамъ заглядали черезъ вѣкно.

Въ першѣй дѣн Галя розмовляе зъ своею мамкою Оксаноу и жалуетъ ся, що нещаслива, бо втратила матѣрѣ, нудитъ свѣтломъ и годѣ ѣй найти яку розраду. На те водповѣдае ѣй Оксана, що она далеко нещасливша, бо выр вава зъ посередъ роданы, своего народу, заве дена въ полонъ, въ чужій, ворожій край, че резъ довгѣ лѣта коротае въ неволи свое без водрадне житѣ. Щобы розвѣдати свое нудгу, княжна выхѣдитъ на прохѣдъ. — Въ другѣй дѣн бачимо Галю, якъ розмовляе зъ Софію въ хатѣ дѣда Онуфрія, куды завела ен молодѣ

дѣвчина, стрѣтивши ен заблукану въ лѣсѣ. Со фія розповѣдае ѣй про свои занятя и про вѣру христіаньску, а гавить поганьску. Батѣка Со фія угощуетъ княжну, а водѣтъ старый дѣдъ водироваджуе ен до дому. — Въ третѣй дѣн Галя выповѣдае, що вже познала вѣру Хри стову, рада бы охрестити ся, однакъ Онуфрій зволѣкае, заставляючи тымъ, що нема близ ко священника, хочъ попередно высказавъ ся, що кождый чоловікъ може охрестити. Вхѣдитъ Оксана и розганяе тугу княжны, спѣваючи въ перерѣбѣ пѣсню „Вже болѣше лѣтъ дѣветъ“. Вѣдѣтъ приходитъ перебраный за лѣрника дѣдъ Онуфрій, грае на лѣрѣ и спѣвае пѣсню про Бога, а при кѣнци запрошуе княжну до себе на завтра, обѣцюючи охрестити ен. Князь Рославъ вертае въ четвѣртѣй дѣн зъ походу, побивши бисурманѣвъ, витѣе ся зъ дочкою а та признаеся ему, що приняла христіаньску вѣру, выхрестилася и вже болѣше не буде кланяти ся Перунови, Велесови и другимъ божкамъ, бо се бездушный бовваны. Розлареный князь мало не вѣвѣзъ дочку мечемъ, нарѣкае на ворожбѣта жидовина, що водбравъ ему дорогой скарѣвъ, рѣдну дитину, и пытае о раду своихъ бояръ дружинникѣвъ. Рада готова: княжнѣ мають стати голову. — Въ пятѣй дѣн на сценѣ стоятъ кобѣлѣи, князь зъ топоромъ въ руцѣхъ пробѣе водклонити дочку водъ новон, ненавистной вѣ ры, однакъ нѣхто въ свѣтѣ не водѣвѣвъ бы ен водъ того; ен постановѣа тверда якъ скеля. Вѣдѣа своего любить, якъ и попередѣ, але Бога болѣше любить и радо кладе голову на ко вѣлицу. Въ-тѣмъ приходитъ Оксана, паде на ко лѣна передъ княземъ и проситъ, щобы ен по карати, бо она то всему винна, не доглядавши княжны, якъ треба. На росказъ князя слуги выводятъ ен зъ комнаты. По хвилѣ вѣбѣае Со фія, саме тогды, коли що-лише мавъ князь выконати засудѣ, и клѣче: „Я всему винна, мене князю убий! мене мой отецъ благосло вѣвъ на смерть!“ Ся статочна заява молодон дѣвчины будить въ князю новѣ гадки. Другѣй отецъ тамъ въ лѣсѣ благословѣвъ свою дитину на смерть за вѣру, а водѣвъ свою доню хоче убити. Пытае рады-порады у бояръ, а тѣ вы дають новѣй засудѣ: „Най живуть!“ Тымъ и кѣнчитъ ся драма.

Се було перше представленье въ лавров ской читальни. Аматоры держали ся всѣ добре, особливо вызначила ся Оксана, молодѣ дѣв чина, дѣдъ Онуфрій загально подобавъ ся, а князь Рославъ не повѣтѣдавъ бы ся зъ своимъ выступомъ и на болѣшѣй сценѣ. Его рухи и выголошенье буди цѣлкомъ природный.

По представленю выступѣвъ мѣшаный хоръ, зложеный зъ дѣвчатъ, молодыхъ хлоп цѣвъ та и старшихъ чоловікѣвъ и подѣ про водомъ Іилька Лѣвнѣйского водѣспѣвавъ кѣлька многолѣтъ и двѣ побожный пѣсни, выданѣ „По сланикомъ“. Присутній гостѣ загально були радѣ и доволенѣй выступомъ лавровскихъ чи тальникѣвъ, бо се въ нашѣй сторонѣ першѣна. Тутъ народѣ что дуже а дуже темный та за недбанный и лише въ послѣднихъ часахъ по чинае лѣдѣи-не-лѣдѣи зѣрѣти, и то не всюды, а лишь дѣсь-не-дѣсь, и то не дуже ясно. Хто бодай трохи прихильный своему народови, то побачивши, що ему починае бодай по трохи провидновати ся, радѣе и тоу одробноу, бо хочъ по трохи, а все таки поволи йде до лѣпшого...

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Дня 1 н. ст. липня с. р. водбули ся рѣч нѣй загальнѣй зѣборы товариства Чи тальня „Просвѣты“ въ Кудринѣяхъ.

Зѣ сировозданя уступающего выдѣлу до вѣдѣлись мы, що товариство се развиваеся хочъ тихо, але все чимъ разъ болѣше. Въ мину шѣмъ роцѣ водбувъ выдѣлъ 8 засѣданъ, а крѣмъ того сходили ся члены въ порѣ зимо вой три разы тыжднево, а въ порѣ лѣтнѣй що недѣлѣ и свѣта, на читанье користныхъ газетъ и книжокъ та розговоры зъ обѣму практично го господарства и долѣ нашего народу. Та кожъ выслѣвъ выдѣлъ водъ себе делегѣтовъ на богослуженье за незабутной памяти Маркіяна Шашкевича до повѣтового мѣстечка Борщѣва и на нараду Русинѣвъ Борщѣвщины въ справѣ завязаня политичного товариства.

Бібліотека товариства числитъ 100 кни жочѣвъ по болѣшой части просвѣтныхъ та змѣ стѣу релігійного; члены, выпозичаючи, читають по хатахъ своимъ родинамъ.

Станъ касы: 10 зр. 60 кр.

На загальныхъ зборахъ ухвалено присту пѣти до заложенья при читальни касы позичко вой и зложено на ту цѣль таки заразъ 7 зр. Нарѣдъ нашъ бажае видѣти практичный хо сенъ зъ читальнѣй и дѣлятого принято севнесенье ч. господаря Захаріи Кукурудза зъ одушевле ньемъ. Всѣхъ членѣвъ, котрѣ тримають ся до бре ма читальня 45, а записанныхъ мае око ло 60.

До нового выдѣлу выбрано: о. пароха Володимира Ступицкаго головоу; п. Микол

дане се жаданье, взглядно закидѣ, супротивъ мови розвѣдки? Я переконанный, що мѣвъ твер дженье про водношенье Маркіяна до старого писменства ажъ надто оправдане самъ, що до си вже про се водношенье загально звѣсти е и легко кождому доступне. Маркіянъ дорожнѣвъ старымъ нашимъ писменствомъ, цѣнивъ руко писи, перекладавъ Слово о полку Игоревѣ; въ проповѣдѣхъ и въ перекладѣ Гвангелія збли жаеся навѣтъ мовою до мовы книжной; въ его розвѣдѣхъ Азбука и Abecadlo, въ его стишкѣ про Болеслава Кривоустого та и въ нѣнѣхъ [и въ стишкахъ его сучасникѣвъ: Устияновича, Могильницкого] видно той самый на-скрѣзъ на ціональный патріотизмъ, что въ Повѣсти вре менныхъ лѣтъ, въ словахъ Мономаха и Палом ника, и т. д., и т. д. Коли-жъ п. Франкови вы даеся се иначе, то треба було подати хочъ бы найменшій доказъ прѣтивныи... Безъ того было выхѣдитъ пусте балаканье, хочъ-бы и якъ оздобивъ его п. Франко своимѣ дотѣпами. И высоке розумѣнье своего пѣсланництва у Шаш кевича не потребуе новыхъ мотивѣвъ [хѣба може п. Франко не бачить его?], анѣ се, что таке-жъ розумѣнье выразно бачимо у автора Слова о полку Игоревѣмъ, въ наведенныхъ мною гарныхъ словахъ руского ерарха и нн. [п. Франко каже, що я своего высказу и ѣ чимъ не мотнуау!], або въ словахъ былинны про царскѣ службу и т. д.

Показуеся, що переймаючися духомъ пое зіа XIX. вѣку Шашкевичъ въ сей-же часѣ зближавъ ся до красныхъ идей старого писъ

менства. Се основна неправда, щобы все, що було гарне и жизнене середъ нашомъ сусѣль ности XVI—XVII вѣку, було власне ново, т. е. прѣтивилось старому [бо остаточно, кож дого дня и хвилѣ свѣтъ „водновляеся“]; такъ и. пр. Козацтво було прѣмымъ продолже ньемъ старой організації дружинной, рѣзко прѣтивной новымъ порядкамъ европейско польскимъ! О се-жъ власне йде, что не все европейске, а тымъ менше не все, что кому съ тамъ выдасть ся европейске, мусѣтъ заразъ бути добре, а доставецъ его не мусѣтъ за то бути бутѣ патентованымъ политикомъ и уче нымъ. Прѣтивно, зъ де-чимъ добрымъ и хо сенымъ прийшли до насъ въ вѣкахъ XIV—XVII власне зъ захѣднѣи Европы тѣ тяжкѣ книжны пута схолястикѣ и псевдоклясики, силлябичнѣй вѣрши, макароніама, дивоглядна діалектика и полеміка; все те бачимо же на нашѣмъ О. Ле вѣйкомъ. На счастье не дѣткнули тѣ пута поез іи людовѣи, що власне развивалася въ досытъ близкѣй звязи зъ церквою. И якъ-разъ тѣ захѣдно-европейскѣ пута збравъ Шашкевичъ. Я згадавъ про се на сторонѣ 9-тѣй мѣои роз вѣдки — и п. Франко волювъ бувъ на се щось водповѣсти, нѣжъ жадаѣти водъ мене лишнихъ доказѣвъ на рѣчн звѣстній, и т. н.

Ще лекше, якъ пытатись або самому щось нового подати — се давати другому ра ды. П. Франко дае менѣ учену раду [про ми нувшѣ], щобы я нинѣвъ бувъ методомъ рѣтро спективнымъ, водъ Шашкевича и его тво ровѣвъ — до корѣня традицій старого писъ

ства. Отже коли п. Франко схоче написати и. пр. популярный оглядъ исторіи фѣльсофіи, то зачне водъ поглядѣвъ сучасныхъ и пойдѣ вѣдъ методомъ рѣтроспективнымъ? Або историкъ трицѣти-лѣтнѣи войны зачне водъ вѣстѣальского мира? Ну, то выйшла-бъ гарна вавилоньска вежа! Метѣдъ рѣтроспективный добрый — чому нѣ! але треба его выѣти ужити: при розслѣдѣ, анализѣ. Я-жъ справѣдъ впередѣ познако мѣвъ ся зъ жѣтьемъ и творами Шашкевича, и исисавъ про те, заки поставивъ его въ звязъ зъ нашимъ старымъ писменствомъ. Але яку вар тость може такѣй метѣдъ мати для вѣвѣвъ IX—X? Такъ тамъ поки-то ствердити можемо лашъ се, що и наша галицка Русь вже тогды належала до великонъ територіи захопленой давнюю словянсько-византийскоу культуроу. И се рѣчь цѣнна и досытъ нова; а зачавъ власне водъ сего въ мѣой розвѣдѣхъ [стор. 3—4], але „выхѣдити водъ Шашкевича“ не было тутъ нѣ возможности, нѣ потреби.

П. Франкови выдають ся давнѣй звязи зъ Волощиноу чомусъ „прѣблематичнѣй“ [п. Франко повиненъ бы и безъ мене знати, что Рѣстисла вѣчъ володѣлъ до Дунаю, та що вел. князь Святославъ осявъ бувъ надъ Дунаемъ]; шкода, что п. Франко не мотивуе своего вражѣня, — я бы радо выслушавъ, але личне вражѣнье само про себе, та ще безъ знания рѣчи, не е науковымъ доказомъ.

(Далѣше буде.)

В. Коцовскій.

Ягеловича, управителя місцевої двокласової школи, заступником голови; ч. Василя Слободана, дяка і агента „Діафра“, секретарем; ч. Стевана Мукумелу, господаря, касієром; ч. Гаєрїла Лукїянова Захарїю бібліотекарем; а заступниками видільових: ч. Петра Дорожницького, міщанина і Іосафата Антюка селянина.

З газет ухвалено передплачувати в роцї ббжучомь „Батьківщину“, „Читальню“, „Посланика“, „Народну Часопись“ і книжечки місійні та просвітні.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛІТИЧНИЙ.

Мы вже звѣстили у вчерашній телеграмѣ, що цѣсарь заявивъ ся противъ роздѣлу Тироля. Сю сензаційну вѣсть оповѣдає Vaterland: Передъ виїздомъ зъ Тироля цѣсарь мавъ заявити пос. Діпавлі, що одушевлений премь, якого зазнавъ вѣдъ тирольськихъ Італїянцѣвъ, перейшовъ всѣ его ожиданя і доказавъ, що они приклонїи Австрїї. На замѣтъ Діпавлі, що его яко Тирольця се дуже радує, бо вінъ знає лишѣ однакъ Тироль, цѣсарь мавъ вѣдповѣсти: „І я такожъ не допущу вѣicoli до роздѣлу Тироля“.

Посолъ д-ръ Ебенгохъ ставивъ передъ своими виборцями, пояснюючи имъ вагу коалїції. Пѣсля его слѣвъ, цѣль коалїції та, що правительство і парламентарна бблшѣсть омїнають політичній партїїи боротьби і хотять ввести ладъ і спокій мѣжъ населенємъ. Вправдѣ проектъ клерикалѣвъ що до конфесїіи школы не має выгладу, але-жъ влучи разомъ зъ парламентарною бблшѣстю можна добути ббльше, якъ въ опозиції. Запорукъ сего кн. Вїндішпрецъ і коли-бъ вѣнь уступивъ, то і консерватисти покинули-бъ коалїцію. А то наступило-бъ, коли-бъ католицко-консервативна фракція выступила зъ клубу Гогенварта. Та поки-що треба руководитись тактикою і не дразнити противникѣвъ. — Д-ръ Ебенгохъ одержавъ вѣдѣтъ до вѣри.

Въ Кобарїдѣ і Бовецѣ на Побережю вѣдбули ся збори виборцѣвъ, котрі були формальнымъ трїумфомъ для послѣвъ Коронїного, Грегорича і Ронча, якъ взагалѣ для всѣхъ словѣнскихъ і хорватскихъ послѣвъ, котрі стоять по за парламентарною коалїцією. Збори высказались противъ коалїції і ухвалили дотичну резолюцію, а посламъ найповнѣйше довѣре. Однимъ і другимъ зборамъ приписують велику вагу.

Французскій парламентъ радивъ вѣчера дальше надъ закономъ противъ анархїстѣвъ. Коли соціалїсти почали промовляти, въ палатѣ очинивъ ся такий крикъ, що треба було добромъ хвилѣ, заки вѣнь втихомиривъ ся. Остаточно поправки вѣдкінено і ухвалено бблшѣстю 297 голосѣвъ противъ 205 атакулъ І-їи нового закона, на подѣставѣ котрого прасовї переступства вынято зъ-пѣдъ юрисдикції судѣвъ присяжныхъ і вѣддано судамъ поліційнымъ.

НОВИНКИ.

— Видѣлъ товариства „Шкѣльна Помѣч“ въ Коломыї пригадує Вп. Землякамъ, що зъ новымъ рокомъ шкѣльнымъ отиврає Інститутъ для ученикѣвъ гимназіальныхъ. Оплата мѣсячна поставлена 18 зр., а для незаможныхъ цѣна буде знижена. Речницѣ подаватимъ до 15 н. ст. серпня. Зголошуючї ся мають точно подати цѣну, яку намѣряють платити мѣсячно (зъ горѣ). Точный надзѣръ надъ учениками заповнено. — Рѣвночасно глядѣть Видѣлъ честной интелїгентной женщины на господїню при Інститутѣ, а зголошеня приймає до 10 серпня. — Въ Коломыї 18 липня 1894. Вѣдъ Видѣлу „Шкѣльной Помѣчи“.

— Правда выходить на верхъ. Коли ц. к. старостою теревольське заборонило вѣче въ Тереволь зъ причинъ небезпечности холеры вѣдъ Гусятина, то мусїмо занотувати, що въ дняхъ 15 і 16 липня, яко вѣ днѣ вѣдпусту Szkarleznj вѣ костелѣ а Положеня разъ вѣ церквѣ въ Тереволь, на котрій нарѣдъ зъ всѣхъ сторѣвъ громадитъ ся якъ численнѣйше, не выдало ц. к. старостою не то забороня, але навѣтъ острого передъ наплывомъ народу... Заключенє кождей собѣ вытїає.

— Новѣла до прасового закона ухвалена пѣдъ конецъ послѣдней сесїи державной рады, одержала цѣсарську санкцію. Сими днями буде оповѣщена прїлюдно.

— Холера. Kurjer Stanisławowski доносить: „Страшній гѣсть, холера, появилъ ся зновъ у насъ, занесенїи сюды Романомъ Лукасевичемъ, почтмайстромъ въ Устьї епископскѣмъ, де лютихъ ся холера, Лукасевичъ прїхавъ въ сѣреду рано позадомъ зъ Черновцѣвъ, а чуючи себе недужимъ, заѣхавъ фіакромъ н-рѣ 37 до антики д-ра Байля. По дорогѣ і въ антицѣ мавъ сильнїи блюваня і корѣвъ. Вѣзванїи лѣкарѣ д-ръ Девїнскїи і Градѣрь удѣляли ему першѣи помощи, а вѣдѣтѣкъ вѣдвезено его заразъ до холеричного бараку коло зельзницѣ. — Про дуже сильну холеру доносять зъ Петербурга. І такъ дня 13 н. ст. липня занедужало тамъ на холеру 171 особѣвъ, а померло 50; дня 14

липня було вже 218 занедужанъ і 69 случаевъ смерти. Въ петербургскихъ шпиталяхъ було дня 13 липня 460 недужихъ на холеру, а дня 14 липня дѣйшло се число до 576. Зъ причинъ, що въ шпиталяхъ нема вже мѣста для недужихъ, ужато на провїзорїи шпиталѣ кѣлька публичныхъ будинкѣвъ і одну вязницю. Голова мѣста Петербурга, генералъ Валъ, выдавъ приказъ, чтобы всѣ шики были позамыкаїи въ недѣлю і свята въ часѣ холеры, а то дїятого, бо въ наслѣдокъ неумѣренности низшихъ верствъ населеня, холера дуже розширює ся. — Вѣдѣнскїи часописи пишуть: Въ Краковѣ лучило ся дня 18 н. ст. липня зновъ одно занедужанє на холеру. Въ повѣтъ краковскѣмъ занедужали дня 18 н. ст. липня въ Бенїицяхъ 3 особы, а въ Могилѣ 2, померло по одній особѣ въ Кмєславицяхъ і Могилѣ і выздоровѣло по одній особѣ въ Бенїицяхъ і Могилѣ. — Въ повѣтъ нисѣмъ, въ громадѣ Пишницї, померъ дня 15 н. ст. липня одинъ сїланчикъ. Бактерїологїицїи розслѣди выказали холеру. — Въ повѣтъ борщевскѣмъ занедужали двѣ особы въ Озеряницѣ. — Въ повѣтъ залѣцїцкѣмъ занедужало въ мѣстѣ Залѣцїкахъ 9 особѣвъ, померло 4, выздоровѣло 9; въ Залѣцїкахъ старѣхъ занедужала 1 особа, а одна померла; въ Звинячи занедужали 3 особы, а зъ нихъ померла одна. — Зъ Буковини доносятъ, що въ кѣцманскѣмъ повѣтъ въ Вѣкнѣ занедужала середъ пѣдорѣннихъ познакъ дня 14 липня одна жѣнка, що вернула зъ Залѣцїкѣвъ.

— До рады мѣской въ Станиславѣ вѣдбули ся сими днями доповняючїи выборы і выпали такъ, що складъ рады мало змѣнивъ ся. Перестали бути радными д-ръ Ів. Мандичевскїи і Ів. Маєрановскїи, а на ихъ мѣсце вѣбрано судью Ом. Комарницкого і Ант. Заїонча. Пѣсля вѣроисповѣданя єсть теперъ въ радѣ 18 христїанъ (6 Русинѣвъ) і 18 жидѣвъ.

— Ректоромъ львѣвского унїверситету на рѣкъ шкѣльных 1894/5 выбраний профессоръ видѣлу фїлософїи д-ръ Войцѣховскїи.

— Тайна праса друкарска. Тернопѣльска часопись Głos podolski доносить: Уже вѣдѣ давна ходили по нашѣмъ мѣстѣ вѣсти, что тутъ выхѣдять друки пѣдорѣного змѣсту. На се не вѣажано, ажъ дня 6 н. ст. липня зарядила тутешна поліція зъ порученя староства ревїзію у абїтурїента гимназіального Іос. Шельонга і найшла въ альтавѣ его огорода схованїи рѣзанїи друкарскїи приладѣ, а именю: капшты, валки, фарбу, бблшю скѣльностъ паперу, дальше писаня соціалїстичного змѣсту друкованїи або гектографованїи, трохи пороку і т. д. Найденїи рѣчи сконфїсковано, а противъ Шельонга зарѣджено карне слѣдство, полишаючи его на волю.

— Зѣѣздъ управитѣльвъ промысловыхъ шкѣлѣ вѣдбуєвъ ся у Львовѣ дня 19 н. ст. липня пѣдъ проводомъ краєвого инспектора Франкого. Въ зѣѣздѣ взяло участь около 80 особѣвъ. Предметомъ нарадѣ була наука въ промысловыхъ шкѣлахъ, а матерїалъ для дискусїи подали вѣдповѣдїи рефераты.

— Лѣсованє премїи зъ фундації Пониньского. Дня 19 н. ст. липня вѣдбуло ся въ товариствѣ католицкихъ ремѣсникѣвъ „Скала“ у Львовѣ лѣсованє 4 премїи зъ фундації Винк. Пониньского, прїзначенїи для челядникѣвъ ремѣсничихъ катол. релїгїи. До лѣсованя зголошало ся 897 челядникѣвъ, допущено до лѣсованя 843 челядникѣвъ, а зъ нихъ взяло участь въ лѣсованю 825. Першу премїю въ квѣтъ 840 зр. вылѣсувавъ челядникъ лѣкерницїи Іос. Пукасъ, релїгїи римо-кат.; другу премїю 700 зр., челядникъ столярскїи Мах. Ровєкъ, релїгїи римо-кат.; третю премїю 560 зр. челядникъ пекарскїи Павло Вовнянка релїгїи греко-кат., а четверту премїю 420 зр. челядникъ столярскїи Фр. Постъ релїгїи римо-католицѣвъ.

— Градѣ. Якъ звѣстно, навѣстела сильна туча зъ градомъ дня 15 н. ст. липня села дрогбїцкого повѣта: Лишню, Снятинку, Водовичѣвъ, Раковецъ і Волю Якубову. Дня 16 н. ст. липня прїйшла нова буря зъ сильнымъ градомъ і зничила засѣвъ въ громадѣхъ: Лѣвѣвцѣ, Вороблєвичяхъ, Ролєвѣ, Бѣрахъ і въ части Грушова. Мѣжъ людїи розлука бо крѣмъ жита, що вже по части було выжато і баробѣла, єсть ще поправлять ся, не лишало ся въ поли майже нѣчого.

— Заблуканого або пѣдкиненого хлопця припровадивъ дня 6 н. ст. липня воякъ поліційный до комисарїату ІІ. дѣльницѣ у Львовѣ. Хлопецъ може мати около 3 рока, говоритъ лишѣ по руски, добре вѣдживленнїи, румяний, темно-бѣлого волоса і бувъ одѣтый въ червоне, бархатне одѣньє, а на головѣ мавъ красу хустку зъ червоними цѣвтами. Маїстратъ просить всѣхъ, хто знаєвъ бы подати яку близшу вѣсть про сю дїтїну, чтобы зголошували ся въ комисарїатахъ або въ ІІ. бюрѣ маїстрату въ ратушѣ.

— Деканами школы політехнїи у Львовѣ на роки шкѣльных 1894/5—1895/6 выбраний: для видѣлу инженерїи проф. Кар. Сквїннскїи, для видѣлу будовы машинъ проф. Ром. Даєслевскїи, для видѣлу хемїи техноїи проф. Стеф. Нѣментовскїи.

— Зъ найвысшого суду. Deutsche Ztg. пише, що першїи президентъ найвысшого суду д-ръ Штремайрѣ, що терѣтъ на сильній годѣцѣ, уступявъ въ осени с. р. зѣ своего становїща. Его наслѣдникомъ має бути другїи президентъ д-ръ Габелїнекъ, на мѣсце котрого поступить першїи президентъ сенату, бувшїи мїністеръ скарбу д-ръ Штайнбахъ. Оporожнену посаду президента сенату має одержати совѣтникъ двора Кохановскїи.

— Зъ Сокаля одержуємо зъ просьбою о помѣщенє отсе писмо: Въ маю с. р. перепрѣвадивъ Видѣлъ Рады повѣтовѣи въ Сокаля люстрацію господарки тутешного шпиталя, при чѣмъ выкрывъ великїи непорядки і надѣжжїи сповненїи зарѣдомъ. Позаякъ я працюю при тѣй канцеларїи, то уважаю за потрібне сконстатувати, що я зъ выкрытыми непорядками не маю нѣчого спѣльного. — Въ Сокаля 3 н. ст.

липня 1894. Ів. Чернецкїи испытанный рахункозавѣдѣвъ.

— Друкарня товариства имени Шевченка глїає до науки ученика зъ убиченого І або ІІ класѣю гимназіально.

— Кѣлька жертвъ коштували Австро-Угорщину холеричнїи пошестї? Першїи разъ появилъ ся холера въ Австрїї 1831 року і вѣдѣ сего часу до року 1873 навѣшувала єщѣ чотири разы. Смертнѣсть въ часѣ першихъ трехъ, вѣзглядно чотирѣхъ пошестей була така величезна, що не диво єсть досї череймає людей страхомъ вже сама згадка на сю страшну недугу. І такъ въ 1831 роцѣ померло въ Австрїї на холеру 485.000 особѣвъ, друга пошестѣ въ 1848 роцѣ забрала 410.000 людей, третя въ 1857 роцѣ коштувала Австрїю 460.000 людей, а четверта 1866 року 200.000 людей. Загаломъ померло въ Австрїї на холеру въ часѣ чотирѣхъ першихъ пошестей звыжъ пѣвтора мїліона людей. Пошестѣ въ роцѣ 1873 була вже значно слабша і число єи жертвъ обнїзило ся на 34.000 особѣвъ. Вѣдѣ того часу прокидала ся ще кѣлька разѣвъ холера въ поодинокихъ австрїйскихъ краяхъ, але число помершихъ не переходило нѣколи 1000 особѣвъ.

— Дрѣбнїи вѣсти. Директоръ руху зельзницѣ державныхъ у Львовѣ, Альфр. Дейма, выѣхавъ за кѣлканїиждневою вѣдпусткою. — Въ Станиславѣ померъ сими днями ємеритованнїи директоръ шкѣлѣ видѣловыхъ Сим. Дешевичъ въ 70-лѣтъ роцѣ жїтя. — Въ Камѣнкахъ коло Коломыи покусавъ скаженнїи пѣсь кѣлканїицѣлѣтного хлопця. Покарѣченого вѣдѣставлено до шпиталя въ Коломыи. — Въ Монахїи померъ знаменитїи маляръ Бруно Пїлґаймъ въ 46-лѣтъ роцѣ жїтя.

Посмертїи — — — оповѣстки.

Текля Кокорчукѣвъ, вдова по греко-кат. священнику, померла въ Станиславѣ въ 78-лѣтъ роцѣ жїтя.

Наталѣ Бобикевичѣвъ, сынъ о. Олексы і Іосифы Бобикевичѣвъ зѣ Стрыя, упоковъвъ ся вѣчера тамъ скоропостижно на дїстерїю въ 21/2 роцѣ жїтя. Похоронъ вѣдбуваєвъ сего дня.

ПОДЯКА.

Мило менѣ публично подѣкувати Вп. Товариству выробу рѣзъ церковныхъ въ Самборѣ, за скорѣ присланє, на мое замовленє, одного свѣтлого фелона, антїпедїи, якъ такожъ перерѣбленє не до пѣзнаня шѣстохъ фелонѣвъ старѣхъ на цѣлковито новїи. Не маю слѣвъ похвалы. Матерїя доббрна і густовна, работа совѣстна і тревала, а цѣна не до увѣреня дуже низька.

Поручаю отже всему Вѣч. Духовенствѣу нашому се Товариство наше і прошу спомогати его своими замовленями, бо лише въ єднѣсти і добре зрозумѣлїи рѣчи наша сила!

Еліяшевскїи Богданъ руско-кат. парохъ въ Гуменицѣ.

Конкурсы.

Видѣлъ товариства Руска Бурса въ Тернополи розписує симъ конкурсъ на примѣщенє 60 ученикѣвъ въ бурѣ, именю: на 6 мѣсѣцъ бесплатнѣхъ, 30 мѣсѣцъ за доплатою 7 зр. мѣсячно і 24 мѣсѣцъ за доплатою 12—15 зр. мѣсячно, пѣдѣ ось-якими услѣвїями:

І. Рѣднѣ або опѣкунѣи зовольте найдальше до 12 н. ст. серпня с. р. надѣслати свои прошеня (безъ стемплѣвъ) до видѣлу Руской Бурсы въ Тернополи на руки о. Володимѣра Громницкого, заѣдѣателя парохїи въ Тернополи. Поданя о бесплатнѣе прїнятєе належитъ высылати вразѣ възъ придогами на руки Впр. о. Андрея Качалы, пароха въ Меданѣ п. Скорошкы, котрому яко фундаторѣи тѣхъ єпїсѣдїи прислугує выключне право розпоряждати бесплатными мѣсѣцами въ Руской Бурѣ тернопѣльскѣи.

ІІ. До поданя належитъ долучати: 1) свѣдѣство хрещеня, 2) свѣдѣство убоженства, 3) свѣдѣство шкѣльне зъ послѣднего пѣв року, 4) заявленє родитѣвъ а вѣзглядно опѣкунѣи: кѣлько обовязують ся доплачувати мѣсячно. Замѣтка: При поданяхъ о бесплатнѣи мѣсѣца не долучує ся заявленя доплаты, а доплачуючїи мѣсячно 12—15 зр. не предкладають свѣдѣства убоженства.

ІІІ. Отецъ або опѣкунъ прїнятого до Бурсы питомца має при вѣступѣи зложити 2 зр. 50 кр. на рѣкъ за зужитєе инвентаря.

ІV. На вѣступѣи въ заведенєе питомцѣи мають выказати ся достаточнымъ бѣдѣмъ і одежѣи, а именю мусять мати: 6 паръ бѣлы, кодрѣу, подушку, 4 пошевнїи, 6 рушникѣвъ, 4 простирала, 6 хустѣвъ до носа, 2 пары чобѣтъ, одѣжъ лѣтню і зимову. [Кѣдїи до накрываня лѣжѣвъ однаковой барвы по дешевыхъ цѣнахъ дѣстане въ мѣсѣцѣ; бѣлы назначене буде въ заведеню.]

Руска Бурса дає своимъ питомцѣмъ: 1) мѣшкаєе, харчѣ, свѣтло, ональ, послугу і пранє, 2) доставляє имъ — о скѣлько на се позволяють фонды — книжѣвъ і приборѣвъ шкѣльных, 3) бесплатну науку свѣву хорального і уставу церковного, гимнастїи а для старшихъ науку єтенографїи, 4) стараетъ о доббѣ домашнєи і товарискѣи поведєнєе питомцѣвъ і доставляє имъ нагоды прїдбати вынахъ вѣдомостей теоретичныхъ і практичныхъ.

Особбнїи фаховнїи учительъ музики за доплатою 1 зр. мѣсячно вѣдѣтѣ ученика удѣляє науки гри на всякихъ инструментахъ.

Релїгїю моральнымъ выхованємъ молодежи лично займає ся священникъ, членъ видѣлу, мешкаючїи въ заведеню.

До поданя належитъ долучати карту корреспондєнцїи на вѣдповѣдѣ або марку почтовою на 20 кр. на зворотъ прилогъ за реценїємъ.

Прїнятіи до Руской Бурсы ученики мусять при вѣступѣи подѣдѣтєе оглїднѣмъ лѣваря заведеня.

Вѣдѣ видѣлу Руской Бурсы въ Тернополи дня 20 липня 1894.

Д-ръ Волод. Лучакѣвскїи.

Господарство, промыслъ и торговля.

— Дирекція зельзницѣ державныхъ оповѣщує: Безпосереднїи рухъ помежи Австро-Угорщїи, Сербїєю, Болгарїєю і Туреччиною. Зъ важностїю вѣдѣ 16. липня 1894 увѣдѣ въ жїтєе додатѣкъ VI. до зшитка III.

Именованя, перенесеня, конкурсы и пр.

— Конкурсы. Маїстратъ мѣста Белза розписує конкурсъ зъ речїицѣмъ до 15 н. ст. серпня на отїпендію въ квѣтъ 60 зр. рѣчно, прїзначену для ученикѣвъ шкѣлѣ середнихъ, христїанъ і сынѣвъ белскихъ мѣщанъ.

Телеграммы „Дѣла“

Вѣдѣнь 21 липня. Мїністерство судѣвнїицтва выробило проекты институцій мировыхъ судѣвъ громадскихъ. Тѣи проекты будутъ предложѣи на найблизшїи сесїи державной рады.

Прага 21 липня. Узвїзнено пѣдорѣннихъ о анархїзмѣ: єлюсаря Скабу і купецкого хлопця Бѣнека. Оба мають належити до тайного товариства анархїстѣвъ, заложеного Іосифомъ Бляшкоу, котрого арештовано въ Новѣмъ Бѣшовѣ. Цѣль товариства: выроблюванєе выбуховыхъ матерїи.

Будапештѣ 21 липня. Банъ Хорватїи, Кинѣ-Гедервари, подаєвъ ся до дїмїсїи.

Софія 21 липня. Радить тутъ конгрѣсъ соціалїстѣвъ. На конгрѣсъ ухвалено брати участь въ выборахъ до собранїи і ставити своихъ кандидатѣвъ.

Бѣлградѣ 21 липня. Порта згодила ся установити двѣхъ сербскихъ єпископѣвъ въ Македонїи; синодъ вселєнскїи въ Царгородѣ одержитъ двѣхъ сербскихъ членѣвъ, а митрополитъ сербскїи титулъ патріарха. Се має бути результатъ подорожїи Александра до Царгорода.

Римѣ 21 липня. На основѣ нового закона противъ анархїстѣвъ узвїзнено въ цѣлѣи Італїи много особѣвъ пѣдорѣннихъ о анархїзмѣ.

Надѣолане.

Супротивъ беззастѣннихъ поголосѣвъ о дорѣжїи, подорожню артикулѣвъ поживы а въ слѣдѣ за тѣмъ о пѣднесєню цѣнъ въ многихъ реставраціяхъ, маю честь повѣдомити, що порѣбывши вѣдповѣднїи стараня на довго передъ сезономъ выставовымъ, маю моихъ гостей прїимати на давнихъ условїяхъ, та що нѣ пѣдвышенєе цѣнъ, нѣ зменшенєе порціи не має теперъ мѣсца въ моѣи реставраціи, анѣ не буде мати мѣсца за цѣлѣи часъ выставки.

Зъ поважанємъ

НАФУЛА ТЕПФЕРЪ

реставраторъ, у Львовѣ, при ул. Трибунальскѣи.

Спеціалїстъ недугъ ушей, носа и горла

Д-ръ І. Райнгольдъ

мешкаєе теперъ

при улицѣ Ягайлоньскѣи ч. 2

и ординує вѣдѣ 10—12-ю передъ і вѣдѣ 3—5-ю години пополуднїи. 235 15—16

АДВОКАТЪ

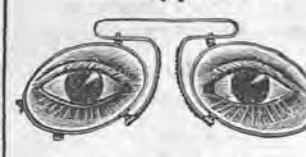
Д-ръ А. Горбачевскїи

въ Чортковѣ

глядїтѣ конципїєнта

вѣдѣ 1 н. ст. серпня с. р. 267 2—3

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИКІИ

оптикъ і механикъ пѣдъ Коперникѣмъ, Львовѣ, площа св. Духа (ул. Тевтральна ч. 6 противъ головной одаку) поручає у великомъ выборѣи по найдешевшихъ цѣнахъ: окуляры, двїяеры, лѣшѣты, бѣнокѣ, далєкоглядѣи, барометры, аерометры, мїкроскопы, лѣпѣи, компасы, райсайты, лѣнты мѣриальнїи, пѣионы, сѣбѣи, манометры, і т. п. Устроєнїи зѣбѣнокъ єлектричныхъ. Всякїи направи выговоряють ся найскорѣе і найдешевше. — Замовленя зъ провинїи выговоряють ся точно. 4185

ЧИСТА

алькалічна

ВОДА

КИСЛА

выпрѣбована вѣдѣ сотѣкъ лѣтъ яко лѣкъ на всѣ недуги органѣвъ вѣддыханя і травлєнїя, при гостїи, нежить жѣлудка і мѣхура. Добра особливо для дѣтѣи, реконвалєсцентѣвъ і въ часѣ тяжїи. 31

Найлѣпшїи напитокъ дїєтетичнїи і покрѣпляючїи. (І.)

Генрикъ Маттонї, Карлсбадъ і Вѣдѣнь.

Дзєлло

Выходитъ у Львовѣ по дня (кроме недѣль и русскія) о 5-й годикъ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитѣйшихъ повѣстей“ выходитъ во второкъ, а во второкъ и пятницѣ на перемену работъ въ Дзєлло.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Администратія „Дзєлло“ ул. Баторія 24, Центральное бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Карола Людвигъ 9. у Відни: M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek, I. Wollzeile 8; Oppelik, I. Stubenbastei 2. J. Danneberg, I. Wollzeile 19. Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Comp. Въ Петербургѣ: E. Misrachy V. Bez. Akademicheskagasse 6.

Передплата на „Дзєлло“ и наложеніе на нѣмѣцкіи платитъ въ годъ.

Передплата на „Дзєлло“ съ литер. додаткомъ въ Австріи: за границею: на цѣлый годъ . . . 18 гр. на цѣлый годъ . . . 24 гр. на полъ року . . . 9 гр. на полъ року . . . 12 гр. на чверть року . . . 4 гр. 50 кр. на чверть року . . . 6 гр. на мѣсяцъ . . . 1 гр. 50 кр.

у Львовѣ: на цѣлый годъ . . . 16 гр. на полъ року . . . 8 гр. на чверть року . . . 4 гр. на мѣсяцъ . . . 1 гр. 35 кр. Редакція, Администратія и Експедиція подъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи вставляются въ нѣмѣцкіи напередѣ востереженія. — Рецензіи напечатаны въ нѣмѣцкіи. — Печенье членовъ комитетъ 8 кр. в. н. Отождествленія принимаютъ са по цѣнѣ 6 кр. въ годъ однострѣчныя инсератовъ въ рубрицѣ „Надбавленія“ по 30 кр. в. н. Печенье членовъ съ по 10 кр. въ годъ отпущено.

У Львовѣ, дня 23 н. ст. липня 1894.

Кілько разъ відозве ся який-небудь голосъ зъ дзєллокарства російського про справу рускій въ Австріи, тільки разъ викаже ся тота стара правда, що Москва зовсѣмъ не знають нашихъ відносинъ: на всякій спосібъ більше вѣрне поняття мають о справахъ якого-небудь муринського племені въ Африцѣ, нѣжъ о „русскіхъ“ — якъ они насъ називають — въ Галичинѣ и Буковинѣ. Та й впрочомъ не диво, коли зваяжати, зъ-вѣдки они черпають свои інформації о Русинахъ въ Австріи. Жереломъ ихъ інформацій — то тугешій московіфільскій органъ а водтакъ кореспонденція тугешиньхъ московіфільствъ, въ котрихъ то кореспонденціяхъ пишуть ся очевидно ще більшія брехні, нѣжъ друкують ся въ тугешиньхъ органахъ. А лихо зъ такихъ фальшивихъ по дзєллокарства російськихъ проявляється не лише тымъ, що люде въ Росіи набирають зовсѣмъ баламутныхъ поглядівъ на справу Русинівъ австрійськихъ, але й славянскій дзєллокарства въ Австріи [чеській, словацкій, словѣнскій, хорватскій] перелачують зъ великихъ російськихъ дзєллокарствъ статіи о Русинахъ галицкихъ и буковиньскихъ та й приймають ихъ за добру монету и вѣряють у все тамъ надруковане.

Ось найновѣйшимъ часомъ дзєллокарства російскій дуже зацікавили ся Буковиною — и зваяжати, гіднимъ лучшій справу, крушати копіе за митрополита Морарія-Андрѣевича противъ Русинівъ буковиньскихъ. Рѣчь ясна, що російскій дзєллокарства дали ся въ тій справѣ змістифікувати тугешиньхъ органамъ московіфільскимъ и кореспондентамъ, котрі Морарія-Андрѣевича представляють яко приятели буковиньско-руско-русского народу, а коли проводники того народу выступають противъ митрополита, то они се чинять лишъ яко оруддє вузвѣско-польской интриги.

Яркій преміеръ такого змістифікованя находимо отсе въ статіи „Нового Времена“ [передрукованій и въ Narodn-ix List-ax] о роздѣлѣ буковиньской православной дієцезіи на двѣ — руску и румуньску. Отже „Новое Времена“ пише:

„Великій европейскій пригоди зъ послѣднего часу заслонили собою надмірно важный для насъ проектъ роздѣлу православной епархіи въ Буковинѣ на двѣ — на руску и румуньску. Православный митрополитъ буковинскій вытревало а пильно слѣдитъ польску и уніатску пропаганду мѣжъ своєю паствою, а ще недавно, спонуканий печальностію о захованні чистоты православной вѣры, выдавъ наказъ читати всякій небезпечный православію ча-

сописи и книги [руско-народный — Ред.] якими завила Буковину римска пропаганда. До захованія чистоты православія богато помагав и тота політична єдність, яка панує мѣжъ Румунами а Русинами буковиньскими. Проектъ роздѣлу православной руской епархіи въ Буковинѣ на двѣ подъ гарнымъ на видѣ окликомъ: політична руской народности самостійність въ церковній справѣ и освобожденіи въ водѣ зрумуна, єсть не чимъ иншимъ, якъ польско вузвѣскимъ замахомъ на православіє. Австрійска администратія нѣколи не старалась о те, чтобы руской народности въ складѣ австро-угорской монархіи дана була самостійність, а тамъ, де оно такъ здавало ся, вєюда мала на мысли инші, скрыті цѣли. Такъ и нинѣ, при роздѣлѣ Буковины на окремі епархіи, руску и румуньску, не ходять о користь самостійности народности руской, але о засѣяніє роздору середъ православія. Коли наступить такий роздѣлъ Русинівъ водѣ Румунівъ, тогдѣ буде можна обавляти ся уніатскою пропагандою, бо унія єсть мѣсткомъ до латинизації руской церкви и польонизації руской народности. Єсди-бъ руске духовенство въ Буковинѣ згодило ся на такий роздѣлъ, зготовило бы собѣ и своій народности такую саму долю, яка постигла Русинівъ въ Галичинѣ.“

Отсе статія „Нового Времена“.

Мы бы порадили „Новому Времену“ выслати спеціального кореспондента на Буковину, и поручити ему розслѣдити на мѣсці справу — роздѣлѣти ся, яка то „політична єдність“ панує мѣжъ Румунами и Русинами и збагнути мотивы, за-для якихъ митрополитъ Андрѣевичъ выдавъ наказъ читати часописи и книжки въ руской мовѣ, а дальше сконстатувати, що именно Русины хогять роздѣлу дієцезіи а правительство австрійске не дуже до того квапится — тогдѣ „Новое Времена“ певно не шло бы неблизь про „польско вузвѣскій замахъ на православіє“, а познало бы правду, що Русинамъ при бажаню роздѣлу дієцезіи иде лишъ о охорону своєї народности передъ румунізацією.

Коаліційні квасы.

Въ свѣтѣ дняхъ водбувъ ся у Львовѣ зъ нагоди львівской выставки зѣвадъ польскіхъ дзєллокарствъ и литератівъ. Въ секція для людоев просвѣты реферувавъ мѣжъ иншими д-ръ Цєліховскій зъ Познаньщины про станъ людоев просвѣты въ пруской Польцѣ та прускомъ Шлеску и выказувавъ, що въ згаданныхъ краинахъ, просвѣтний станъ польского людоев стонить якъ найлѣпше, а доказомъ того обставина,

що тамъ анальфебетівъ зовсѣмъ нема. Спеціально-жъ говорячи про прускій Шлескъ, референтъ натякнувъ на Шлескъ австрійскій и замѣтивъ, що „австрійскій Шлескъ находить ся въ значно гѣршѣмъ положеню. Вправдѣ польске населеніє тамъ въ бѣльшости, однакъ людѣ не може дати собѣ рады зъ штучною ординацією выборовъ, высшій школы нѣмчатъ молодѣжъ и родичѣ мусять пильно берегти своихъ дѣтей передъ оуниченьемъ.“ Въ тѣмъ самѣмъ дусѣ промовлявъ другій референтъ, пасторъ Міхейда зъ Шлеска австрійского, накликаючи Поляківъ галицкихъ, чтобы бороились загроженю Польщину въ Шлеску, бо Шлескъ становить охороный валь польского народу.

Отсей слова одного и другого референта ба й заява корреспондента посла д-ра Витовда Левинского, що въ польскомъ колѣ у Відни була порушена тота справа, выкликали въ органѣ нѣмецкой лѣвицѣ Neue fr. Presse велику суму рефлексій на тему польской двоязости. Справѣ тѣй посвятила N. fr. Presse обширную вступную статью.

Згадавши зъ-першу про саму выставу, про гостину нѣмецкихъ коаліційныхъ послѣдовъ и членовъ вѣдѣвского товариства промышленного на выставѣ львівской, про бесѣды, проголошуваній тогдѣ въ часѣ бенкетівъ та про ихъ політичне значѣніє — Neue fr. Presse запитує: на що она-те все згадує? — и водповѣдає, що она нинѣ зневолена до сего.

„Львівска выставка — мовить она — не перестала й дальше бути зборнымъ мѣстцемъ людоев и идей. Ось-теперъ при словѣхъ людоев пера, дзєллокарствъ и писателѣ водбувають у Львовѣ конгрессъ, але пєсня, що звенить въ тѣмъ кружѣ, звенить зовсѣмъ инакше, якъ тоасти и бесѣды въ недавно минувшихъ дняхъ червня. На выставочныхъ торжествахъ принимано нѣмцѣвъ якъ братівъ и приятели, въ зборахъ литератівъ звертаєсь противъ нихъ стара вражда и пильно роздає ся зброя до національной войны“. Тутъ Neue fr. Presse говорить про Цєліховского, котрый прїѣхавъ до Галичины чванити ся и проповѣдати, що польщина въ нѣмецкихъ краяхъ зробила великій поступы, щ польскій рухъ національный въ прускомъ Шлеску крѣпшій, нѣжъ въ австрійскомъ, а водтакъ нарікати на несправедливість австрійской ординації выборовъ и остерѣгати Поляківъ въ Шлеску передъ германізацією. И що-жъ? замѣсть чтобы конгрессъ литератівъ высмѣявъ апостола зъ того краю, въ котромъ нема нѣ одной польской школы, де ще нинѣ право признає купувати польскій добра и ихъ заселюваніє нѣмецкими колоністами, де дозволѣ учить релігій въ матерій мовѣ уважаєсь за одинокій здохотокъ, — найшли ся панове, що

ему заворували: Левинскій и шлескій агитаторъ Міхейда, и они, представляючи шлескихъ Поляківъ яко дѣтей бѣлы, стали домогаться для нихъ польскіхъ шкѣлъ, накликаючи загалъ Поляківъ до підмоги.

Neue fr. Presse остерѣгає, що се небезпечна гра кидати огнемъ въ сумарный коронный край и приводитъ въ память, що минулои сесіи рады державной, именно въ цѣтніи, гр. Пиньскій подѣлилъ то саме пытаніє підмоги польской агитації въ Шлеску и польскій литераты зборавъ у Львовѣ добре знають, яке зворушеніє вѣдѣ тамъ выкликавъ. Шлескій нѣмцѣ запротестували, а польске коло мовчки убило сю справу, бо не хотѣло стрѣмголовѣ кидатись въ авантюру, котра не була бы мала иншихъ наслідѣвъ, якъ лишъ скомпромитованіє порозумѣнія зъ нѣмцями на спѣлной основѣ и вѣдѣ розривъ коаліції. Отже органъ нѣмецкихъ либералівъ пытає парламентарныхъ товаришѣвъ польскіхъ: чи она, котрі своєю незвычайно мудрою політикою здобули для Поляківъ въ Австріи національное и політичне становище, якого нѣгде ниде не мають, вже такъ мало мають національного чувства або розумѣнія для польского интересу, що ажъ Цєліховскій мусять ихъ поучувати про ихъ обовязки? А чи-жъ не чують они суперечности, коли тутъ приступаютъ до коаліційной политики, одобренной цѣлымъ народомъ, а тамъ запалюють факло, чтобы ви кинути до Шлеска?

Гр. Коронині — каже дальше Neue freie Presse — скажу на львівской бенкетѣ, що нѣгде не чуюсь Полякъ такъ своєю, якъ посередѣ черно-жовтыхъ стовпѣвъ. Ся думка була проводною думкою всѣхъ тоаствъ и найшла найкрасшій водгомѣвъ въ бесѣдѣ кн. Сапѣги. Отже супротивъ того, все було бы лицемѣрствомъ и брехнею, коли бъ се правда, что Поляки въ Шлеску угнетены и що они — якъ се Цєліховскій, Міхейда и Левинскій твердятъ — безъ помочи богатого дядька въ Галичинѣ затратили-бъ свою народность и стали бы нѣмцями. Але се неправда и Міхейда лєдвѣ промѣнявъ бы австрійскій законы за прускій. А сля Полякамъ въ Прусіи и прускомъ Шлеску справдѣ такъ добре, то нехай въ нѣмецкомъ парламентѣ не подѣосятъ нѣякихъ нарікѣвъ и жалѣвъ.

Однакъ Поляки въ Галичинѣ — кичить Neue fr. Presse — певно не перестѣляють того, що вандрѣвній проповѣдникъ, зъ-за пруской границы, приходячи сюда выкрити польску вреденію, мають о много менше втратити, якъ они, котрі власне-що обмѣняли устиски рукъ и запевненія прїязни зъ нѣмецкими парламентарными товаришами. Коли не мылилось, то се такожъ публична гадка въ Галичинѣ, и мы

2)

До исторіи нашої літературы.

(Дальше.)

Дальше не подобалось п. Франков, що я, подѣлѣти демократичный характеръ Ставропійского братства [п. Франко не каже, якого, а прецѣ такихъ братствъ було бѣльше; я згадавъ про львівскє] навѣвъ такожъ патріотичный слова архієп. Барановича. Такожъ твердитъ п. Франко, що се неправда, будь-то бы наша суспѣльность не розбивалась на ворожій версты. А хибѣ-жъ и я не говорю про заворушеніє усебѣвъ? про сторонній впливъ, польщеніє [стор. 5 и 7]? Я кажу тѣлько, що таке розбитѣ нѣколи не було цѣлковитѣ и що наша суспѣльность все на-ново єдналась до дѣла. Я-жъ спѣльность все на-ново єдналась до дѣла. Я-жъ навѣвъ выразий доказъ такого єднанія: братства, спѣльность интересѣвъ и спѣльную оборону народныхъ правъ словомъ и оруженіємъ. И мусѣла наша суспѣльность єднатись, бо єднана єи спѣльна а тяжка доля, єднана селѣвъ, мѣщанъ, велику часть можновѣщихъ землянъ и духовенство [стор. 5—7 мои розвѣдкѣ; что-до землянъ гл. Грушѣвского Барановича старостѣвъ. И якъ-разъ на Барановичу се бачимо: хотѣ вѣвъ и не у всѣмъ годивъ ся зъ селянами, то все-жъ таки и въ его словахъ видно побѣвъ патріотизму и демократизмъ; а зъ другой стороны и не всѣ-жъ члены львівского братства были одинаковій демократы. — Скажу ще, что п. Франко доволно по своему выкладає мои слова про ослабленіє звязи

мѣжъ поодинокими землями пѣвденной Руси; принисувъ менѣ, будь-то бы я выказавъ на шкѣдливый впливъ пѣвденна львівберженов Украины подѣ Москву. П. Франко мабуть якось подбно самъ думає; я-жъ можу такую думку приймати лишъ зъ застереженіємъ: коли-бъ не се подданіє и не подданіє нинѣшны частинъ 1772 р. подѣ Австрію — була-бъ бы бодай о пѣвъ столѣтій опѣзнялись, а може й станули тамъ, де нинѣ стонить и. пр. Русь угорска.

Такъ само невѣрный, по части въ звязи зъ попереднимъ, є и другій доволный выкладъ моихъ словъ, такий, що може водновѣдає думцѣ п. Франка, але не мой: Новѣ водрожденіє пѣвденной Руси проявилѣ ся вже въ першій четвѣртнѣ XVI-ого вѣку, а не що нинѣ въ другій половинѣ вѣку XVI-ого. Я вже на нинѣмъ мѣсці звернувъ увагу п. Франка на сю его помылку, что вѣвъ доволно и механично розрыває звязь литературныхъ подѣвъ та робить розвѣвъ литературного руху залежнымъ часто водѣ зверхнихъ або случайныхъ причинъ, або мѣшає наслідѣвъ [и. пр. друкарнѣ] зъ причинами. Коли возьмемо на увагу друкаря Фіоля (1491) и Скорини (1517—28), першу редакцію Литовского Статута (1529; поминувши вже Судебникъ Казимира Ягайловича, около 1468), литовско-рускій лѣтописъ (водѣ Витовта безъ перерыву до р. 1547, особливо-жъ т. зв. коротку кѣвску лѣтописъ за часѣ 1495—1543) и такий рукописъ церковный якъ прологи [про одинъ, уніѣскій, зъ 1518 р. згадає Головацкій, Р. Вѣдл. III, 355], Пате-

ричъ печерскій (1471, въ мой розвѣдѣвъ на стр. 5), то переконаємось, что цѣлковито и мертвоты навѣвъ вже въ другій половинѣ XV-го не було. Про отей мало ще звѣстий часы нашего духового житія треба говорити осторожнѣйше. — Подбно мылить ся п. Франко, думаючи, что осередокъ духового житія переносить ся що-нино около 1620-ого р. до Кѣвѣ; самъ п. Франко каже, что друкарня появилась въ Кѣвѣ вже скорше (около 1615 р.). Коли-бъ навѣвъ взяти за мѣрило друкарню, то дѣальность друкарнѣ львівской дѣзнає перерывъ вже около 1593-ого року; вправдѣ печатна подемѣка релігійна про соборъ берестейскій ведєсь зъ-разу въ Вильнѣ, Гвю коло Вильна, въ Острожѣ [бо тамъ были друкарнѣ] — але вже само заключеніє церковной уніи (1596) мусѣвъ выкликати рухъ въ Кѣвѣ. Такъ и. пр. першій авторъ науковыхъ подручникѣвъ богословія (водѣ р. 1608 почавша), Ставровецкій, бувъ впередъ черцемъ и проповѣдникомъ кѣвской Печерской Лавры. Означити такий даты точно — поки-що не такъ легко; я бы не дуже перечислять оныхъ вѣлыка лѣтъ, але и п. Франко не подѣває для своего твержденія достаточныхъ мотивѣвъ, а одна друкарня не рѣшає. Друкарня, братска школа и водновѣдена митрополія — были радше наслідкомъ нѣжъ завязкомъ нового житія въ Кѣвѣ.

Чи „Народовѣщаніє“ и „Богогласникъ“, выданій уніатскими Василіянами, призначєній были посередно чи безпосередно для народа, се также слѣбѣ о дѣбнѣцію и о слова: одна и друга книжка, что-до мовы и что-до укладу,

выданій зъ выразнымъ оглядомъ на простый народъ. Хибѣ може п. Франко має якійсь по дѣбнѣ въсти про замѣръ выдавѣвъ? — Чому я называю Кульчынського (Specimen ecclesiae ruthenicae, Romae, 1733), а не называю Стебельского важной житѣпєси двохъ рускихъ святыхъ дѣвицъ? — бо Кульчынського (и Ходкевича) можна уважати якъ бы попередниками нашего Гарасевича. А Гарасевича навѣвъ я може и досѣтъ щасливо [п. Франко каже, что не Д. уже щасливо], бо згадавий мною стискомъ Н. Устияновича въ память Гарасевича (1836!) дуже добре характеризує напрямъ и духа сучасниковъ и прїятелѣвъ Маркіяна. Я самъ не звернувъ бувъ давѣйше на те належитѣи уваги. Зубрицкого навѣвъ я такожъ мабуть досѣтъ щасливо: се-жъ загально вѣдомо, что прїятелѣ Маркіяна Головацкій и Вагилевичъ зносились, и то живо, зъ Зубрицкимъ лично! [Вкажу ще впливъ Яхимовича; гл. н. пр. Р. Вѣдл. III, 160; замѣтне и се, что Маркіянъ ходивъ до Ставропійского школы учить ся церковной и мовы]. Та й не говорю-жъ я въ свой розвѣдѣвъ выключно про Маркіяна, якъ се такожъ подсуває менѣ самъ п. Франко.

Натомѣсть жалую, что п. Франко промовѣвъ и не найшовъ нѣчого сказати про поднесеніи мною зъ притѣскомъ духовій звязи зъ нѣмеччиною, а особливо про впливъ нѣмецкихъ мѣщанъ. Нѣмецъ Фіоль дѣставєсь за выдрукованіє церковныхъ книгъ для Русинѣвъ — до тюрьмы на интервенцію лат. епископа; сталося се въ „захѣдно-европейскомъ“ культур-

мусимо польському з'явдові журналістів оста-
вити до поршєня: чи він чужє досєть мѡц
нимь, або чи се патріотично и водповѣдно —
публичну гадку вь тѡй точцѣ поправляти або
перемѣнювати...

Дописи „Дѣла“

Вь Журавеньского.

[По каноничѣмь осмотрь Впр митроп. Сильвестра вь
денанатъ журавеньскомь.]

Упрашаемо о ласкаве умѣщенє вь Ва-
шѡй цѣвнѡй часописи слѣдуючого:

На дняхъ подавъ д-канатъ журавеньскій
Є. Е. Впр. митрополитови адресу благодар-
ственну за его великій подвиги и труды при
каноничѡй візитаціи деканата журавеньского.
Вь адресѣ тѡй высказана горячими словами
вдячѡсть Впреосвященному и сердечне бажан-
є, щобы всемогуща десница Божя хороняла
архіерея „цѣла, здрава, долгоденствующа и
правоправляща слово Божіа истинны вь мно-
гая, многая и щасливѣ лѣта!“

А до выслания сен адресы поведувало насъ
ковдеканальныхъ правдивѡ вѡтцѣвске и щиро-
сердечне поступованє зъ клиромъ деканата
оказане вь частѣ посѣщеня архіерейского. Вѡнъ
бо вь своѡй архипастирскѡй печальности ста-
равъ ся споры заходячі межи обшаромъ дѡбр-
скимъ а церковю залагодити, якъ то стало ся
вь Мелнич, де вь прилученѡй Лютинцѣ на мѣс-
це спорне навѣтъ пѣхотѡю потрудивъ ся, щобы
наочно о станѣ спору пересвѣдчатися и
покривджену церковъ вь оборону взяти, а бу-
ли випадки, що вь своѡй знисходительности
трудивъ ся до колатора, щобы межи священни-
комъ а дворомъ довести до modus vivendi, и
тымъ способомъ улекшити священникови неза-
видне его положенє. Не менше споры межи
парохіянѡми а священникомъ и непорозумѣня
старавъ ся вь вѡтцѣвскѡй способѣ залагодити,
а де треба було провинившу ся сторону
убѡмнути або наказати, то чинивъ се бѡльше
зъ всеюю оглядностію, а навѣтъ зъ вѣжно-
стію, а то выходило зъ бѡльшимъ успѣхомъ,
вѣжъ строге нагазанє. Вѡдправляючи вь кож-
дѡй парохіи св. литургію и проповѣдаючи вь
каждѡй парохіи слово Божє, пригортавъ мо-
лодѣжъ до себе, а катихизуючи єи, умѣвъ
такъ вѡтцѣвскимъ сердцемъ пригорнути єи и
загрѣти, що она вѡдѣжджающаго архипастиря
далеко по-за границѣ села вѡдпроваджувала.
При тѡмъ Впреосвященный, якъ лише частъ и
погода на то позволяли, не залишавъ вѡдѣ-
жувати и школы, щобы тамъ збѡранныхъ шко-
лярникѡв до дальшої науки заохотити. Для
того то приймаѡи Впреосвященного всеюды зъ
великою радостію.

И такъ уже заразъ на другѡй стаціи, вь
Луцѣ, выѣхавъ зъ багдєрією влстителей Луки
и Сѣвки, 85-лѣтній старецъ п. Матѣй Куна-
шовскій Впреосвященному на стрѣчу и товари-
шивъ єму ажъ до своєи границѣ вь Сѣвцѣ. На
границѣ Журова повѣтавъ Впреосвященного п.
Стефанъ Тустановскій, влститель Журова.
Самъ, сѣвши на коня, ѣхавъ напередъ вь су-
проводѣ дванацятѡхъ ѣздѣвъ зъ народными,
синѡ жовтими хоруговками вь народѡмъ си-

ньо-жовтѡмъ строю, вь шапкахъ козацкихъ, и
супроводивъ архіерея по дорожѣ до костела
латиньского и до церкви вь Журовѣ, до тои
церкви, котрои правдивымъ ктитoremъ єсть
Впреосвященный, бѣ только его щедрымъ,
великодушнымъ даромъ всего матеріалу стала
вь бѣдѡмъ маленькѡмъ мѣсточку церковъ, ко-
трои тамъ по спалєню бѡльше якъ сѣмдесять
лѣтъ не було. Прекрасно збудована, єсть она
оздобѡю мѣсцевости и околѣцѣ, а треба ще
тутъ и се додати, що до єи будовы причинивъ
ся много за причиною бѡвшого завѣдателя о.
Андрея Пеленьского, чоловіка и священника
по сердцю Божѡму, такожъ вѡл. колаторъ. Ро-
зумѣє ся, що духовенство и численно збѡра-
ний народъ всеюды сердечно и торжественно
супроводили свого високого гостя.

Вѡбщи агадати треба про красне торже-
ство вь Черневі, де архіерей вь мурованѡй
гарнѡй церковѣ вѡдправивъ вь день Сомєстїя
св. Духа торжественну литургію Архіерейску
вь сослужєнѡю оо. сов. Мѣльницкого, мѣсцєвого
пароха и сов. оо. Гомовского зъ Журавна и
Емил. Каратницкого пароха зъ Загѡвѣдѣ, при
хорошѡмъ гармоніѡмъ свѣѣ збѡраного вь
церковѣ народу. Самъ Впреосвященный выголо-
сивъ прекрасну науку, самъ причащавъ вѣр-
ныхъ а по богослужєню поблагословивъ на
середнѣй церковѣ передъ престоломъ 50-лѣтне
священство и мѣсцєвого о. пароха и декана и
50-лѣтне супружество о. пароха и его досто-
йной супруги. А вь домѣ ювілатѡв Впреосвя-
щенный розпорядивъ, щобы о. ювілатъ и его су-
пруга засѣли за стѡлѣмъ яко повторно поблаго-
словленѣй супруги на перше мѣсцє. Вь тѡмъ
торжествѣ ювілейнѡмъ взяли участь Всч. душ-
пастирѣ деканата журавеньского, родина юві-
лата, маршалкои рогатиньской рады повѣтѡвой
и другі гостѣ.

Ся канонична візита архіерея вь декана-
тѣ журавеньскомъ на довго остане у вдячѡй
памяти мешканцѣвъ.

Рухъ вь рускихъ товариствахъ.

Зъ Бережанъ одержали мы отсе спра-
возданє зъ загальныхъ зборѡвъ
тов. „Руска бурса“ вь Бережанахъ
вѡдбутыхъ дня 3 липня с. р.:

О годнѣ 2-ѡй по полудни збѡрались вь
комнатахъ бурсовыхъ члены товариства, деле-
гаты радѣ повѣтѡвыхъ и ц. к. комисарѣ прави-
тельственный.

Голова товариства о. сов. М. Соневицкій,
сконстатувавши, що єсть достаточне число чле-
нѡвъ, отворивъ зборы. Представивъ ц. к. ко-
мисаря, подавъ вь головныхъ точкахъ заходы
и напрямъ вѣдѣлу вь виховуванѣ и прокорм-
ленѣу питомцѣвъ бурсы.

По вѡдчитаню протоколу зъ послѣднихъ
загальныхъ зборѡвъ секретаремъ товариства,
проф. Санатомъ, приступлено до дальшої точки
порядку дневного.

Секретаръ товариства здавъ справу зъ
дѣяльности вѣдѣлу вь роцѣ шкѡльнѡмъ 1894
и заявивъ: Вь сѣмъ роцѣ збѡравъ ся вѣдѣлъ
девять разѡвъ на звычайній засѣданѣ и обгово-
рювано справы бурсовѣ якъ адмїністраційнѣ
такъ и дѣяктивнѣ. На першѡмъ засѣданѣ, вь

котрий брали удѣлъ такожъ вѡдпоручники
радѣ повѣтѡвыхъ, принявъ вѣдѣлъ до бурсы
36 питомцѣвъ. Число се вь протягу року
шкѡльного часто-густѡ змѣнялось. Уже зъ кѡн-
цемъ другого мѣсяця пѡдѣслось до 40, по
трехъ мѣсяцяхъ впадо на 39 и до нинѣ удер-
жуєсь. Прокормленє питомцѣвъ коштувало вь
сѣмъ роцѣ [за десять мѣсяцѣвъ] 3381-58 зр.,
а выдатки [довгѣ банковѣ, асєкураціи, репа-
раціи, податокъ, мапы, посудина кухонна и
услуга] 840 зр., разомъ 4221-58 зр. Зъ тѣхъ
выдаткѡвъ припадає на одного ученика 8-45 зр.
взглядно 10-55 зр. Коли уваглядити обставину,
що вь сѣмъ роцѣ число питомцѣвъ бурсы бѡль-
ше якъ пѡдвоилось а выдатки вь порѡвнанѣу
зъ выдатками минувшихъ лѣтъ мало що зро-
ели, то показує ся, що змѣна вь адмїністраціи
бурсы була пожадана и для товариства ко-
риєтна. Рахунки зъ послѣднихъ пяти лѣтъ по-
казують, що каждый питомецъ бурсы коштувавъ
пересѣчно 13-7 зр. мѣсячно. Пѡзбѣтаючи при
давнѣйшѡмъ способѣ адмїністраціи бурсы, треба
бы було вь сѣмъ роцѣ выдати бѡльше о 1200 зр.
и мусѣло бы ся було затыгнути довгѣ. Черезъ
те не хочемо казати, що вь теперѣшнѡй адмї-
ністраціи вже все якъ найлѣпше и не потреба
нѣякомъ змѣны, бо треба знати, що наше това-
риство єе молоде, кѡнчатъ доперва десятѣй
рѡкъ свого иєтованя. Однакъ можливѣ по-
правы будутъ задачею нового вѣдѣлу. Питомцѣ
нашѣ крѡмъ науки шкѡльной займали ся єпѣ-
вомъ хоральнымъ и музикою. Сего року они
зъ власной иніціативы и власнымъ коштомъ
урядили були вечерницѣ вь бурсѣ вь честь
Осипа Федьковича. О успѣху питомцѣвъ вь
науцѣ шкѡльнѡй годѣ сказати щось певного, бо
ще класифікація не було, однакъ можна ска-
зати, що до двя нивѣшого крѡмъ одного, що
стоятъ зле, и двѡхъ, котрѣ здаєсь дѡстануть
п-правку зъ одного предмету, всѣ прочіи стоять
добре и єсть оправданѣй выглядъ, що дѡста-
нуть добру класу.

По сѣмъ справозданю секретаря здававъ
справу яко касієрь о. М. Соневицкій зъ ра-
хункѡвъ бурсовыхъ т. в. зъ доходѡвъ и вы-
даткѡвъ.

По тѣхъ справозданяхъ виявляла ся дис-
кусія. О. деканъ Ил. Стеткевичъ попросивъ
повторити: що коштувавъ пересѣчно одинѣй пи-
тѡмецъ, а довѣдавши ся, заявивъ, що пѡслѣ его
гадки бурсаки мусѣли худо ѣсти. — На се
вѡдповѣвъ голова товариства, що бувъ часто
свѣдкомъ, якъ питомцѣ обѣдали або вечеряли
а навѣтъ разѣ запросивъ бувъ п. Торосевича,
маршалка рогатиньской рады повѣтѡвой а той,
видячи на власнѣй очі, якъ прокормлюємо на-
шихъ питомцѣвъ, сказавъ, що даємо имъ харчѣ
за добрый. — О. Ив. Дурбакъ заявивъ, що має
вь бурсѣ двѡхъ синѡвъ и совѣстно може ска-
зати, що питомцѣ бурсы мали харчѣ добрый,
навѣтъ лѣпшій, якъ на приватнѡй станціи за
значно бѡльшѣ грошѣ.

Дальше на внесенє секретаря заимено-
вано почетными членами товариства: графа
Якова Потоцкого, д-ра Адальберта Цавдерера,
рады повѣтѡвой бережаньску, перемышлянску,
пѡдгаєцку и рогатиньску, громаду мѣста Бе-
режанъ декана о. Иларіи Стеткевича, декана
о. Іосифа Макоговского, сов. о. М. Соневиц-
кого, проф. Петра Дуткевича, проф. Юліяна

Насальского, о. сов. Володимира Чировского
и Стефана Трухима, влстителя Семерѡвки.

По кѡлькохъ менше важныхъ внесеняхъ
и по перешкѡнтованю рахункѡвъ удѣлено
старѡму вѣдѣловѣ абсолютѡріємъ и присту-
плено до выбору нового. Однакъ ц. к. старо-
ство бережаньске писѡмомъ зъ дня 10 липня
ч. 12170 ново-выбранный вѣдѣлъ засуєпендувало.

Вь Бережанахъ 21 липня 1894.

М. Соневицкій, голова товариства.

Василь Санатъ, секретарѣ.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛІТИЧНЫЙ.

Зъ Праги звѣщають, що увязненє за-
для выкрытого анархистичного заговѡру тре-
вають дальше. Дотеперъ увязнено бѡльше,
якъ дванацать особѣ. Оногды обєсадили 60 по-
ліціантѡвъ два вѡдѣ мѣста вѡддалєні домы
недалеко вольшаницкого кладовища. Урядники
и поліціанты узброєнѣ острѣмѣ оружіємъ, вѡй-
шли до серединѣ дому, заковали вѡсѣмъ тамъ
присутныхъ особѣ и ихъ вѡдвели до комисарі-
ату. Мѣжъ увязненными находятъ ся робѡтники
Моравецъ, котрого поліція недавно выдала
зъ Вѣдѣ за анархистичну пропаганду. Ско-
фіскованѣ паперы и предмети мають доказа-
вати велику вину арештованныхъ. Здаєсь, що
поліція сѣмъ разомъ выслѣдила тайне товари-
ство, котре мало на цѣли фабрикацію бомбѣ.
Увязненыхъ вѡдставлено вже до карного суду
и переслѣдуємо около 30 свѣдѡкѣвъ.

Робѡтники заповѣдають нову
акцію вь справѣ wyborчѡн рефор-
мы. Вь найновѣйшѡмъ числѣ „Arbeiterzeitung“
читаемѡ: Мы не уважаемо правительства за
такъ наивне, щобы могло думать, що спявѣтъ
рухъ вь користъ wyborчѡго права; однакъ ко-
ли-бъ оно мало ще одинѣй сумѣвъ, то най-
близшѣй мѣсяцѣ навѣять его щось лѣпшого.
Пролетаріятъ умѣвъ пѡставити реформу wybor-
чу на дневнѣй порядѡкъ парламенту и вѡйтъ
зѡумѣє єи тамъ удержати. „Робѡтничѣ про-
грамѣ“ рады державнои ще не дефинітивна; а
щобы єи вѣчатнѣ травѡю, то тутъ не лишѣ
єдино мѣродайнѣй павѡве міністры, президенты
и члены клубѡвъ. Пролетаріятъ Австріи буде
такъ смѣлый, що возьме, але основну участь
вь пѡставленѣу дневного порядку рады дер-
жавнои.

Про значѣньє подорожи угор-
ского міністра Гієронімого до Семи-
города, паше Neue fr. Presse, що она не вѣ-
ривъ, щобы та подорожъ принесла практичнѣй
результаты для порѣшеня румуньского пытаня
вь Семигородѣ. Зъ наспѣвшихъ вѣстей пока-
зуєсь ясно, що наибѡльше вѣловѡвъ румуньскѣй
провѡдники оминали, щобы не стрѣтнѣуть зъ
міністромъ, а намѣрь єпископа Шабо, предло-
жити министрови меморандумъ зъ жадами
Румунѡвъ, вѡдкинули таки самѣ Румуны. По-
веденє румуньскихъ провѡдникѡвъ показує,
що они не бажають нѣякомъ порозумѣня зъ
угорекѡмъ правительствомъ, що ихъ жадає
правно-державнои натурѣ, котрѣ пѡдѣвъє Гіє-
ронімі вь колошварскѡй бесѣдѣ, и що нѣяке
угорекѡ правительствѡ не може ихъ сповинѣти,
бо нарушуютъ угорекѡ конституцію. — А даль-
ше каже згадана газета, що румуньскѣй про-
вѡдники мабуть не розумѣють докладно ситуа-
цію вь Угорщинѣ и не знаютъ, що ір. Фердя-
нандъ Зіхи и его політичнѣй товаришѣ, хоть
богато обѣцуютъ, та не мають власти свои
обѣцѡвки додержати. — Взагалѣ Румунамъ не
вѣшуютъ полагѡдження ихъ пытаня вь Семи-
городѣ.

За-для ювілейного торжества
кекєгольмьского полку іренадієрѡвъ,
що стоять залогомъ вь Варшавѣ и его титу-
лярнымъ влстителемъ єсть австрійскій цѣсаръ
Францъ-Іосифъ, — сей полкъ выслѣтъ дешєшу
зъ желаньями до Вѣдѣ. Яко вѡдповѣдь одер-
жавъ вь сѣхъ дняхъ Рѣзвой, командантъ пол-
ку, таку телеграму: „Высказуючи радѡсть за-
для зложеныхъ менѣ телеграфичныхъ желанѣй,
прошу тебе, генерале, щобы ты выслѡвилъ
офіцєрєскому корпусѡви и войскамъ полку мою
найщирѣйшу подяку. Францъ-Іосифъ“.

Вь французскѡмъ парламентѣ майже кож-
дѣ нарядѣ надѣ предложєнѣмъ зако-
на противъ анархистѣвъ бурливѣ. При
даскусіи надѣ артикуломъ 2-имъ того закона
Фландрінъ вѡдчитавъ именемъ комисіи змѣне-
ный текстъ артикулу 2-ого и просивъ при-
няти его вь тѡй формѣ. На се замѣтивъ Міле-
ро, що головна цѣха закона противъ анархи-
стѣвъ — се облуда. Замѣрено ся не только ва
свобѡду друку, але такожъ на особѡсту свобѡ-
ду всѣхъ горожанѣ. Змѣна тексту не дає нѣ-
якомъ поруки безпечности. Додано: „до цѣлей
анархистичной пропаганды“ зъ тою увагою, що
засудъ мусѣтъ бути оправданѣй цѣлымъ ря-
домъ доказѣвъ винѣ. Се нѣяка порука, бо той
цѣлѣй радѣ найде ся вь поліціиныхъ рапор-
тахъ, котрѣ укладає ся на основѣ нѣбы то

нѡмъ Краковѣ, року 1491-ого. А потѡмъ заки-
дувано нашѡму духовенству невѣжѡсть и т. и.

Лишає ся ще пытанє про се: о скѡлько
літературы заходнои Европы розвивались на
основѣ грецкѡй и византійскѡй? Та частѣ ре-
цензіи п. Фр. бѡльше рѣчева, на тѡмъ поля
повертаєсь вѡдѣ мабуть безпечнѣйше; я бы
мѡгъ лишѣ подякувати за ту частѣ рецензіи,
коли-бъ: 1) не єи тонѣ насмѣшливѣй, а по 2)
не поверховнѣсть и многѣй и великій рѣчевѣй
переочєня и похибки сен части, що дивно вѡдъ
бывають вѡдѣ пѡбѣдно насмѣшливого тону!

И сказавъ, що літературы заходнои Ев-
ропы розвивались на тѡй самѡй основѣ, що
наша, только розвивались свободнѣйше и богат-
ше. П. Франко каже, що основѣ были двѣ,
греко-византійска и римѡ-латиньска.

Отже попередъ всего здаєсь менѣ, що
при всѣй рѡзнородности основѣ вся людєска
культура є переважно добуткомъ спѣльнѡи
працѣ людєскои; именнѡ-жъ треба се сказати
про культуру Европы, про котру тутъ голов-
но розходитъ ся. Уже длятого можна бы гово-
рити про спѣльну основу. Коли жъ уже вѡд-
рѡзняти основѣ зъ особѣна, то такъ само, якъ
про особѣну основу римѡ-латиньску, можна-бъ
говорити и про византійско-словяньску, и про-
словяньску руску, и про всєакѣ, всєакѣ инші...
Прецѣ-жъ и на Руси вьтворалась неперечна
особѣна основа: зъ Руси перейшла ся культура
вь великій части на Литву и до народѡвъ тур-
ско-єнієскихъ.

Отже я радо згоджуєсь зъ п. Франкомъ:
Є вь особѣна основа римѡ-латиньска, основа куль-
туры т. зв. романьскихъ народѡвъ. Се каждый
образованный чоловікъ знає, только-жъ що зъ
того выходить противъ мене?

Куды-жъ то вєда дорога, що нею йшла
культура до Риму, до заходнои Европы взагалѣ
и дальше? Чей-же таки не куды, а вѡдѣ
сходу на заходъ? и то головнѡ черезъ Грецію.
А вже що, то майже вся література ла-
тиньска, почавши зъ азбуки, розвивуєлась
на взорахъ грецкихъ! А кѡлько то мѣстѣ
грецкихъ було вь Італіи, на Сициліи, вь Лі-
туріи, вь Іспаніи?... Кто-жъ сего не знає? Бу-
ла и деякѣй прѣмѣ, поза-грецкѣй культурнѣй впли-
вы зѡ Сходу, але и тѣ перемѣшались оцѣла
зъ грецкими.

Але п. Франко скаже, що єму йде о Ві-
зантію, не о старыхъ Грекѡвъ (хоть я виразно
назвавъ вь Грекѡвъ, стор. 9). Отже каже п. Фран-
ко, що вь Візантіи ще вь IV—V вв. панувала
мова латиньска! Мова — то це не література
и не культура. Та и то панувала ся мова ду-
же взглядно, вь урядѣ, вь законахъ великой
римєскои имперіи. Вь йѡвєскихъ мѣстахъ Малои
Азії „панувала“ мова церєска, а хибѣ-жъ проте
взяла тамъ верхъ культура перєска? Болгарѣ пѡд-
били Словянѣ — а надѣ Болгарами таки взяла
верхъ культура словяньска! Але п. Франко
каже, що починаючи вѡдѣ Мінуціи Фелікса
повстає цѣла величєзна література на латинь-
скѡй мовѣ, незалежна вѡдѣ грецкѡи! Не-
залежна? чи справдѣ?! Отже наука ла-
тиньской церковѣи розвивалась пѡслѣ п. Франка,
незалежно вѡдѣ Сходу и Візантіи?! Се-жъ
прама нѣсенѣтниця; коли де, то вь ла-
тиньскѡй літературѣ церковнѡй є величєзна за-
лежнѡсть вѡдѣ Візантіи и Сходу. Одинѣй зъ
першихъ церковныхъ писателѣвъ латиньскихъ
Тертуллианъ, може навѣтъ поперєдникъ
Мінуціи Фелікса, писавъ богато лѣпше
по грецки, якъ по латинѣ! А про впливъ

стоицизму, новоплатонізму, ієностики на науку
церкви не чувъ п. Франко нѣчого? А про впливъ
науки Арієстотеля на середнѡ-вѣчну латиньску
схоластику? И коли вьрвалась заходна Европа
зъ путь схоластики, зъ мертвыхъ обѡймѣ схо-
ластичного ієобінізму? Тогдѣ, якъ зближилась
до літературы класичныхъ, до основанѡи на
взорахъ грецкихъ латиньской, а особливо до
самѡи грецкѡи. Про впливъ писателѣвъ грец-
кихъ на розвѡй т. зв. вѡдѡдження вь Евро-
пѣ — не чувъ панъ Франко также? Ла-
тиньскѣй церковнѣй гимны? Гм! були. Але
гимнъ „Слава во вышнихъ Богу“ сѣѣвано ще
и вь середнихъ вѣкахъ на Заходѣ по грец-
ки! Грецкѣй учитель учили вь Римѣ —
на зымыє пѡны — церковного свѣту. Сєвєн-
ція — сєжѣ якъ-разѣ грецкѣй акулѡтѣи. Творы
Гросєвіты [Авраамъ, Калимахъ, Пѡфутіи...] пи-
санѣй мабуть такожъ на ладѣ подобныхъ творѡвъ
грецкихъ; адже власне драма походить зъ
Греції. А опрѡче, чи п. Франко знає творы
Гросєвіты зъ власного розслѣду, що такъ смѣло
выключаетъ у неи впливъ грецкѣй? Кидати име-
нами дуже легко...

П. Франко каже, що знаєчество грец-
кихъ писателѣвъ класичныхъ перенєсли до Ев-
ропы першѣй сицилійскѣй Арабы. Се дуже ха-
рактеристичнѣй закидъ! А зъ-вѡдѣки-жъ то
взяли Арабы тѣ творы? Чи не вѡдѣ Візантіи-
цѣвъ? єй? Кто-жъ то оснуєвавъ вь Азії особѣ-
нѣ осередки учености, особливо вь Сиріи и
Єгиптѣ? Арабы выстѣпають вь перє вь VII
вѣцѣ, а тогдѣ вже смѣло можна говорити про
Византійцѣвъ; Арабы были учениками Византій-
цѣвъ, такъ само, якъ и заходно-європейскѣй Гѡны.

(Конецъ буде.)

Надбелане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

оптикъ и механикъ,
подъ Коперницкомъ,
Львовъ, площа св. Духа
(ул. Театральна ч. 6 про-
тивъ головного одяку)
поручае у великого вы-
бора и по найдешев-
шихъ цѣнахъ: окуляры, цѣперы, лорнеты, бинокль, да-
лекоглядъ, барометры, аерометры, микроскопы, люпы, ком-
пасы, райсайты, ленты мѣрильныя, пѣномы, манометры
и т. п. Устроены звонки электричные. Всякія наказы
выготовляютъ ся наискорѣе и найдешевѣе. — Заказы
въ провинціи выговоряють ся точно. 1182

Маю честь повѣдомити Впозажану Публику,
що по смерти бл. п. моего мужа буду вести и даль-
ше подъ проводомъ сына нашу водъ давна знаму
роботню одяговъ мужскихъ подъ фирмою:

Антонъ Щерба

у Львовѣ

ул. Шайнахи ч. 1 або Коперника ч. 10.

Заосмотрѣвши робѣтню свою въ найновѣйшій
матеріи, буду старатися вдоволити всѣмъ вымогамъ
Впозажаной Публики и Всѣмъ оо. Духовныхъ якъ
выконченемъ такъ и найристочнѣйшими цѣнами.
Усердно прошу, чтобы Впоз. Родимецъ якъ моего
бл. п. мужа такъ само и мене своими ласкавыми
взглядами и поддирала. Поручаюсъ ласкавыми взгля-
дами и остаю зъ глубокимъ поважаньемъ
271 1-3 В. ЩЕРБА.

Направы машинъ до шитья
принимаетъ

Иванъ Ляврукъ

ножовникъ у Львовѣ ул. Билимъ ч. 3.
Цѣники даромъ.

Концессионале ателіе

дентистично-техничне

ГЕНРИКА РОТЕРА

Львовѣ

ринокъ ч. 39, 1 поверхъ.

Вырѣбъ штучныхъ зубѣвъ и
шпекъ, побѣла найновѣйшій аме-
риканской системы, на кавчу-
ку золотъ и цѣлобѣдъ. Выготов-
люю направи въ найкоротѣйшій
часъ. 274 1-4

Музыкальна бібліотека!

VII-ий: I-ше „Quodlibet“ — муже-
скій хоръ М. Лисенка — 30 кр.
X-ий: „У Петровку“ и „Якбы-мъ
знала“ муж. хоръ Понд Вороб-
кевича — 25 кр.
XI-ий: II-ше „Quodlibet“, хоръ муж.
М. Лисенка — 30 кр.
XII-ий: „До бою“ муж. хоръ Порф.
Бажаньского, — 20 кр.
XIII-ий: „Вечѣръ“ и „Милованка“,
солъзо зъ акомъ форт., М. Ли-
сенка — 20 кр.
XIV-ий: „Три шляхи“, муж. хоръ
Р. Топольницкого — 20 кр.
XV-ий: „Три пѣсни“, солъзо зъ а-
комъ фортеп. — А Купчинь-
ского — 20 кр.
XVI-ий: „Вѣтрѣтѣны“ коломыжскіи и
думка улозъ на фортепьянъ
Ост. Никаньского — 30 кр.
XVII-ий: „Три квартеты“ муж. хоръ
Петиньского-Недѣльского —
30 кр.
При заимованнѣхъ проситъ ся [до 1
и. ст. свѣтъ] адресувати:
„Выдѣлѣ товариства Львовъ-
скій Воинъ“ у Львовѣ, улица
Вѣрмьска ч. 27.

ГАЛИЦКІЙ
КРЕДИТОВЫЙ БАНКЪ

принимаетъ вкладки на

КНИЖОЧКИ

и опроцентовуе ихъ по

4 1/2% на рѣкъ.

2319

НА РАТЫ

МАШИНЫ ДО ШИТЬЯ

зъ найлѣпшихъ фабрикъ заграничныхъ и
красивыхъ водъ 25 до 65 зр
поручаетъ 4,95 95-7

ЛЮДВИКЪ ГАРДОЛИНСКІЙ

Львовѣ, площа Галицка 14.

Цѣники по жаганю даромъ и франко.

НА НАЛИВКИ

Спиритусъ найчистѣйшій безводный

VONGOUT 98%

поручаетъ

ц. к. уприв. рафинерія спиритусу

І. А. БАЧЕВСКОГО

ц. к. надзорного доставца у Львовѣ.

Почтой 5-кѣловой посылки обѣму 5 літровъ.

Знаю водъ многихъ лѣтъ ц. к. уприв. рафинерія спир-
тусу, заосмотрѣна найлѣпшими приладами ректификаційными
найновѣйшій системы, фабрика руку, лікерѣвъ и оцту

Юлія Миколая Наслѣдниковъ у Львовѣ

Яковъ Шпрехеръ и С-ка

поручаетъ старій польскій силій горѣлки, дуже добрій розалисъ,
лікеры, румы правдивъ зъ Ямайки, якъ такожъ найлѣпшій
якоста бравей спеціалъ якъ: Нардобка, Dziennek, Szczutek,
Карпатска, „Дабелъ“, Помаранчева ле солоджена, Ратвѣя,
Деревѣка и т. п. горѣлка управленскай и однокое правдивъ
сѣмъ зъ нашої фабрики спроваджени.

Однокое жерело въ краю для ш. антикарѣвъ, до побѣ-
рана алькоголю аберодитъ и найчистѣйшого спиритусу, до цѣ-
лей лѣчѣниихъ водного водъ податку и вже оподаткованого.
Правдивый спиритусъ оцтовый найлѣпшій, адровѣю
не шѣдѣный, бо не вырѣбѣванный зъ сѣсенціи оцтова.

Складъ для мѣста Львова, ул. Коперника ч. 9 и въ
головѣмъ складѣ водъ мінеральныхъ І. Поллеса, улица
Карола Людвика ч. 29. 491 107-104

Машинки американскій до сѣка-
ня мяса по зр. 4-й. Машинки
до робленя масла обѣму 2 літры
по зр. 4.50 Машинки универсальны
до тертя мигдалѣвъ, букозъ, пукру
и т. п. по зр. 1.50

15-5 поручаетъ

ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ

торговля велѣзна у Львовѣ площа
Капітульна ч. 1 (напротивъ катедръ.)

Цѣники иллюстрованъ розныхъ
предметѣвъ до розпорядимости.

Л. Тировичъ П. Балабанъ

РОБОТНЯ 150-156

рѣзбарска и камѣнярска

Спеціалъности въ будовѣ памятни-
ковъ, грѣбницъ, плытъ памятнико-
выхъ и епітафъ, зъ всякихъ ро-
довъ камена.

На складѣ у Львовѣ ул. Зиблице-
вича ч. 11.

богатый выборъ готовыхъ памятникѣвъ
зъ камена, мрамору и порфиру.

Цѣники даромъ и франко.

БРИ-

твы швейцарскій и англійскій,

ремѣнцъ и марморки, пензѣль и
всякія приборы до голѣния

поручаетъ найдешевѣе 2537

торговля приборѣвъ до подо-
рожи, бѣли мужеского, пер-
фумеріи и т. п.

ПАВЛА ЛЯНГНЕРА

передъ тѣмъ

БРАТѢВЪ ЛЯНГНЕРѢВЪ

у Львовѣ ул. Галицка ч. 10.

Безъ конкуренціи

вѣстъ мой склепъ жѣстѣнѣй водъ р.
1848 и тѣмучей ся водъ осяо часу
важкою симпатією. Дятого пору-
чаю мой обильный складъ одяговъ
мужескихъ и хлопчатыхъ, пальтъ
мужескій и хлопчатый, якъ такожъ
одяга дѣтскіи а униформы. Такожъ
познаваю собѣ поручитися Всѣмъ
Духовенству яко спеціалістѣ въ ро-
баеню сурдѣловъ, расъ и т. д.

Заимована побѣла мѣры выго-
вляютъ ся въ найкоротѣйшій часъ
зъ найбарѣйше.

Дякуюти за дотеперѣшій взгля-
ды пишушъ 4095

Зъ поважаньемъ

Давидъ Шварцвальдъ

у Львовѣ, площа Капітульна ч. 3.

По значно зниженихъ цѣ-
нахъ выпродажъ всякихъ това-
ровъ блаватныхъ зъ причины зам-
кненя торговѣ въ магазинѣ На-
ро-я Матяса перше Вильгельма
Сидара площа Марійска ч. 4. Львовѣ.
250 6-4

Улица Коперника ч. 8 — 20% опушту въ часѣ выставки.

Важне для прѣзшихъ. Въ часѣ выставки 20% опушту.

ЗАВЕДЕНЬЕ ФОТОГРАФИЧНЕ

Ивана Кшановского

при ул. Коперника ч. 8 у Львовѣ

выготовлюе

Всякій группы до наибѣльшихъ размѣровъ.

Побѣльшене зъ малыхъ, старыхъ и зни-
щенныхъ фотографій, зъ образѣвъ и рисункѣвъ якъ
найточнѣйше.

Блѣскавичный снимки.

270 1-7

Улица Коперника ч. 8 20% опушту въ часѣ выставки.

ФАБРИКА РУКАВИЧОКЪ

вѣдзначена на красныхъ выставкахъ

дипломомъ почетнымъ и державнымъ медалемъ

І. Н. СПОЖАРСКОГО

у Львовѣ при ул. Галицкой ч. 20

поручаетъ ся ласкавымъ взглядамъ лишь зъ власными
вырѣбамъ рукавичокъ, та зъ всѣлкими рукавични-
чими роботами. По сталыхъ и умѣренныхъ цѣнахъ.
249 5-6

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНСКІЙ

артистъ-маляръ

звѣстный водъ кольканидѣи лѣтъ изъ своихъ праць маляр-
скихъ, украсѣа церкви въ стилѣ вѣсходѣмъ разомъ зъ позо-
лоченемъ, престолы, иконостасы и инші рѣчи. Принимаетъ
рѣзбарскіи работы побѣла власныхъ планѣвъ. Выготовлюе всяко-
ую величину церковныхъ образѣвъ до иконостасѣвъ, престолѣвъ
плѣщеницъ — олійными красками на полотнѣ и деревѣ. Побѣль-
шущъ зъ фотографій портрѣты. Зъ уваженія ц. к. консервато-
ріи реставруе всякія старинности, а то фрески, рѣзбы и т. п.
входящій въ кругъ праць малярства по найлучшійшихъ цѣ-
нахъ. Подписанный проситъ Всѣмъ Духовенствомъ занотувати собѣ
его адресу. 20. 16-2

Т. Копистинскій

у Львовѣ, улица Краковска число 20.

Рухъ поѣздѣвъ зѣльзничныхъ

важный зъ днѣмъ 1 мая 1894 посяа годинника середно-европейского.

Приходить до Львова зъ		ПОѢЗДЫ		Вѣдходить зѣ Львова до		ПОѢЗДЫ	
посѣлѣния	особѣвъ	посѣлѣния	особѣвъ	посѣлѣния	особѣвъ	посѣлѣния	особѣвъ
Кракова (Вѣднія, Вроцлава, Вѣднія)	2 1/2 5 25 1 0 1 9 00	Кракова (Вѣднія, Вроцлава, Вѣднія)	2 1/2 5 25 1 0 1 9 00	Кракова (Вѣднія, Вроцлава, Вѣднія)	2 1/2 5 25 1 0 1 9 00	Кракова (Вѣднія, Вроцлава, Вѣднія)	2 1/2 5 25 1 0 1 9 00
Варшавы	5 25 5 00 1 00	Варшавы	5 25 5 00 1 00	Варшавы	5 25 5 00 1 00	Варшавы	5 25 5 00 1 00
Хабѣвки (Закопаного) на Перемышль, Рашѣвъ, або Тарновъ	2 30 1 00 1 00	Хабѣвки (Закопаного) на Перемышль, Рашѣвъ, або Тарновъ	2 30 1 00 1 00	Хабѣвки (Закопаного) на Перемышль, Рашѣвъ, або Тарновъ	2 30 1 00 1 00	Хабѣвки (Закопаного) на Перемышль, Рашѣвъ, або Тарновъ	2 30 1 00 1 00
Хабѣвки (Закопаного) на Рашѣвъ, або Тарновъ	5 25 1 00 1 00	Хабѣвки (Закопаного) на Рашѣвъ, або Тарновъ	5 25 1 00 1 00	Хабѣвки (Закопаного) на Рашѣвъ, або Тарновъ	5 25 1 00 1 00	Хабѣвки (Закопаного) на Рашѣвъ, або Тарновъ	5 25 1 00 1 00
Хабѣвки (Закоп.) на Стрый	1 00 1 00 1 00	Хабѣвки (Закоп.) на Стрый	1 00 1 00 1 00	Хабѣвки (Закоп.) на Стрый	1 00 1 00 1 00	Хабѣвки (Закоп.) на Стрый	1 00 1 00 1 00
Мушаны, Криницъ, Жегестова на Тарновъ	1 00 1 00 1 00	Мушаны, Криницъ, Жегестова на Тарновъ	1 00 1 00 1 00	Мушаны, Криницъ, Жегестова на Тарновъ	1 00 1 00 1 00	Мушаны, Криницъ, Жегестова на Тарновъ	1 00 1 00 1 00
Мушаны, Криницъ, Жегестова на Рашѣвъ, або Тарновъ	5 25 1 00 1 00	Мушаны, Криницъ, Жегестова на Рашѣвъ, або Тарновъ	5 25 1 00 1 00	Мушаны, Криницъ, Жегестова на Рашѣвъ, або Тарновъ	5 25 1 00 1 00	Мушаны, Криницъ, Жегестова на Рашѣвъ, або Тарновъ	5 25 1 00 1 00
Мушаны, Криницъ, Жегестова на Тарновъ (в. 1/2 до 20%)	1 00 1 00 1 00	Мушаны, Криницъ, Жегестова на Тарновъ (в. 1/2 до 20%)	1 00 1 00 1 00	Мушаны, Криницъ, Жегестова на Тарновъ (в. 1/2 до 20%)	1 00 1 00 1 00	Мушаны, Криницъ, Жегестова на Тарновъ (в. 1/2 до 20%)	1 00 1 00 1 00
Мезе-Лабортъ Шавного-Кулашиного на Перемышль	1 00 1 00 1 00	Мезе-Лабортъ Шавного-Кулашиного на Перемышль	1 00 1 00 1 00	Мезе-Лабортъ Шавного-Кулашиного на Перемышль	1 00 1 00 1 00	Мезе-Лабортъ Шавного-Кулашиного на Перемышль	1 00 1 00 1 00
Надбереза и Тарновѣжета	6 00 1 00 1 00	Надбереза и Тарновѣжета	6 00 1 00 1 00	Надбереза и Тарновѣжета	6 00 1 00 1 00	Надбереза и Тарновѣжета	6 00 1 00 1 00
Подволочискъ и Бродѣвъ (на дворецъ год.)	2 1/2 9 29 9 10 5 15	Подволочискъ и Бродѣвъ (на дворецъ год.)	2 1/2 9 29 9 10 5 15	Подволочискъ и Бродѣвъ (на дворецъ год.)	2 1/2 9 29 9 10 5 15	Подволочискъ и Бродѣвъ (на дворецъ год.)	2 1/2 9 29 9 10 5 15
Подволочискъ и Бродѣвъ (на дворецъ Подѣмче)	1 58 9 13 8 45 1 19	Подволочискъ и Бродѣвъ (на дворецъ Подѣмче)	1 58 9 13 8 45 1 19	Подволочискъ и Бродѣвъ (на дворецъ Подѣмче)	1 58 9 13 8 45 1 19	Подволочискъ и Бродѣвъ (на дворецъ Подѣмче)	1 58 9 13 8 45 1 19
Сучавы	9 40 1 00 7 37 12 27	Сучавы	9 40 1 00 7 37 12 27	Сучавы	9 40 1 00 7 37 12 27	Сучавы	9 40 1 00 7 37 12 27
Кимполонга	9 40 1 00 7 37 12 27	Кимполонга	9 40 1 00 7 37 12 27	Кимполонга	9 40 1 00 7 37 12 27	Кимполонга	9 40 1 00 7 37 12 27
Радѣвѣвъ	9 40 1 00 7 37 12 27	Радѣвѣвъ	9 40 1 00 7 37 12 27	Радѣвѣвъ	9 40 1 00 7 37 12 27	Радѣвѣвъ	9 40 1 00 7 37 12 27
Вергомета и Чудина	9 40 1 00 7 37 12 27	Вергомета и Чудина	9 40 1 00 7 37 12 27	Вергомета и Чудина	9 40 1 00 7 37 12 27	Вергомета и Чудина	9 40 1 00 7 37 12 27
Новоселѣвъ	9 40 1 00 7 37 12 27	Новоселѣвъ	9 40 1 00 7 37 12 27	Новоселѣвъ	9 40 1 00 7 37 12 27	Новоселѣвъ	9 40 1 00 7 37 12 27
Слободы ругуръ Копальнѣ	9 40 1 00 7 37 12 27	Слободы ругуръ Копальнѣ	9 40 1 00 7 37 12 27	Слободы ругуръ Копальнѣ	9 40 1 00 7 37 12 27	Слободы ругуръ Копальнѣ	9 40 1 00 7 37 12 27
Гусатина на Галичъ	1 00 1 00 7 37 12 27	Гусатина на Галичъ	1 00 1 00 7 37 12 27	Гусатина на Галичъ	1 00 1 00 7 37 12 27	Гусатина на Галичъ	1 00 1 00 7 37 12 27
Чорткова на Галичъ	1 00 1 00 7 37 12 27	Чорткова на Галичъ	1 00 1 00 7 37 12 27	Чорткова на Галичъ	1 00 1 00 7 37 12 27	Чорткова на Галичъ	1 00 1 00 7 37 12 27
Борислава	1 00 1 00 7 37 12 27	Борислава	1 00 1 00 7 37 12 27	Борислава	1 00 1 00 7 37 12 27	Борислава	1 00 1 00 7 37 12 27
Велѣца	1 00 1 00 7 37 12 27	Велѣца	1 00 1 00 7 37 12 27	Велѣца	1 00 1 00 7 37 12 27	Велѣца	1 00 1 00 7 37 12 27
Селѣца	1 00 1 00 7 37 12 27	Селѣца	1 00 1 00 7 37 12 27	Селѣца	1 00 1 00 7 37 12 27	Селѣца	1 00 1 00 7 37 12 27
Лавочного (Пешту, Мѣшколь-ца, Серѣча, Мунѣча, Хи-рова и Станѣславова на Стрый)	1 00 1 00 7 37 12 27	Лавочного (Пешту, Мѣшколь-ца, Серѣча, Мунѣча, Хи-рова и Станѣславова на Стрый)	1 00 1 00 7 37 12 27	Лавочного (Пешту, Мѣшколь-ца, Серѣча, Мунѣча, Хи-рова и Станѣславова на Стрый)	1 00 1 00 7 37 12 27	Лавочного (Пешту, Мѣшколь-ца, Серѣча, Мунѣча, Хи-рова и Станѣславова на Стрый)	1 00 1 00 7 37 12 27
Стрия и Скольного	1 00 1 00 7 37 12 27	Стрия и Скольного	1 00 1 00 7 37 12 27	Стрия и Скольного	1 00 1 00 7 37 12 27	Стрия и Скольного	1 00 1 00 7 37 12 27
Скольного, Хи-рова, Станѣславова на Стрый	1 00 1 00 7 37 12 27	Скольного, Хи-рова, Станѣславова на Стрый	1 00 1 00 7 37 12 27	Скольного, Хи-рова, Станѣславова на Стрый	1 00 1 00 7 37 12 27	Скольного, Хи-рова, Станѣславова на Стрый	1 00 1 00 7 37 12 27
Гребенова (водѣ 10%, включ-но до 20%)	1 00 1 00 7 37 12 27	Гребенова (водѣ 10%, включ-но до 20%)	1 00 1 00 7 37 12 27	Гребенова (водѣ 10%, включ-но до 20%)	1 00 1 00 7 37 12 27	Гребенова (водѣ 10%, включ-но до 20%)	1 00 1 00 7 37 12 27
Бруховѣвъ (водѣ 12 мая по-чашни ажъ до вѣдѣканія)	1 00 1 00 7 37 12 27	Бруховѣвъ (водѣ 12 мая по-чашни ажъ до вѣдѣканія)	1 00 1 00 7 37 12 27	Бруховѣвъ (водѣ 12 мая по-чашни ажъ до вѣдѣканія)	1 00 1 00 7 37 12 27	Бруховѣвъ (водѣ 12 мая по-чашни ажъ до вѣдѣканія)	1 00 1 00 7 37 12 27

Годины печатанъ грубымъ черенкомъ означаютъ пору поѣзду водъ годъ 6-омъ вечеромъ до годъ 5-омъ
19 мин. рано. Въ бюрѣ информацийномъ ц. к. австр. зѣльзничъ державныхъ у Вѣднѣ (улица Юанна 39) и зъ такожъ
въ бюрѣ информацийномъ ц. к. австр. зѣльзничъ державныхъ у Львовѣ (улица Третього мая ч. 3, готель Имперіаль),
удѣлае ся устѣныхъ або письменныхъ объясненъ въ справѣхъ дѣтально службѣ на ц. к. австр. зѣльзничѣхъ
державныхъ. О сѣльско побрѣжѣхъ дозволяютъ, засягнути тамъ-же можна информ

Выходить у Львові що дні (крім неділі і руських свят) о 5-й годїні по полудні. Літературний додаток "Бібліотека найзнаменитіших повістей" виходить во второк, а во второк і п'ятницю на перемену разом із Львовом.

Порядициати инсертати приймають: у Агєстє Адмїстрацїи "ДБЛА" у. Ваторїа 24, Центральне Бїро оголошень у. Копєрїсїа ч. 11, ш Бїро тєлєт у. Каролє Люкєнє 9 у. Вїдїна: М. Dukє, І. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek, I. Wollzeile 8; Oppelik, I. Stubenbastei 2. J. Danneberg, I. Wollzeile 19. В "Франкфурт" ш Гамбургс: М. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Comp. В Пємт: E. Misrachy V. Bez, Akademischegasse 6.

Передплата на „ДЪЛО“ в наличност за изсрати плати
у Дъкова.

У Львовѣ, дня 24 и ст липня 1894.

Оногды сконстатували, мы головню зъ на-
годы заборони вѣчь рускихъ, що вѣдь часу за-
навігування клябомъ рускимъ вѣ радѣ дер-
жавній т. зв. найновѣйшого курсу політики
дуже сердечно повитанон якъ коломъ поль-
скимъ такъ и міністерствомъ, — доси нѣщо не
чувати про якій-небудь адобутокъ тои політики,
а натовѣсь проявили ся деякі факты, котрі
вказують — коли не на status quo, то радше
на погрішення нѣжъ на поліпшення долѣ на-
роду руского підъ геґемонією польскою на
Руси. Нинѣ зновъ наведемо кѣлька поданыхъ
намъ до вѣдомости фактѣвъ, котрі можуть ли-
ше пересвѣдчити кожного незаслѣпленого, що
на Руся галицкій зовѣмъ не йде до лѣшого,
бо ані правительство ані Поляки справи руско-
не берутъ на серію, а хто зъ Русинѣвъ вѣ-
тѣмъ дѣлѣ инакшу має гадку, то хіба має
оча, абы не видѣвъ, а уши, абы не чувъ...

Звѣстно, що въ переговорахъ зъ правительствомъ краевымъ въ роцѣ 1890 было поставлено зб стороны рускои жаданье, чтобы урядникѣвъ-Русинѣвъ не перелосиги на Мазуры а перенесенныхъ повернути на Русь, и звѣстно дальше, що кѣлькохъ заточникѣвъ зъ-першу навѣтъ повернено. Опѣсля-жъ почато зновѣ по трохи кидати Русинѣвъ на Мазуры, а въ остатнихъ часахъ краевѣя дирекція фѣансова зовсѣмъ уже не має уваги на те, що прецѣнь не годилось бы кидати Русинѣвъ въ чужину, а кидѣе ихъ, кѣлько хоче. Симѣ днями кинула тудѣ навѣтъ одного такого, который передъ кѣлькома роками дѣсгазѣ ся бувъ на Русь на основѣ переговоровъ зъ краевымъ правительствомъ зъ року 1890-ого.

Звѣстно такожъ, кѣмъ Русины въ остальныхъ часахъ покладали надѣи на якоесь унормованье ^{справы} языка руского въ урядахъ и судахъ, а одвакожь все скѣнчилось на „утраквѣстичныхъ“ орлахъ на ц. к. староствахъ. По урядахъ и судахъ панувъ въ тѣмъ дѣлѣ правдивый хаосъ, а що найважнѣйше — не выповное ся навѣтъ того, що Русинамъ признане законами.

То й не диво, що рускі патріоти скрізь по краю сильно невдоволені й огорчені всім тим, що дѣ ся, і дуже дивують ся, на якій підставі деякі політики рускі висказують своє довіріє правительству і замазують фактичний стан політичний на Русі галицькій... В тім дусі пише до нас оден патріот з Перемишля і піддає під осуд тих політиків такі факти з свого мѣста:

1) Общяла краева рада шкôльна [д-ръ Божиньскій], що якъ стане въ Перемышли

новый будынокъ для гимназій польской и руской, то руска буде відокремлена и буде заименований особный директоръ. Красва рада шкільна мала — якъ запевняють — додержати слова и поставила таке внесенє міністерству — такъ що-жь? — п. міністеръ „godak“ внесенє рады шкільной відкинувъ! Кажуть, що въ мотивахъ подавъ п. міністеръ, що треба, абы соймъ ухваливъ віддѣленє рускихъ паралельокъ відъ гимназій, а впрочомъ треба выжидати, ажь буде вѣсѣмъ клясть рускихъ [зъ сымъ новымъ рокомъ буде вже сема]. Дивна рѣчь, що якъ-разъ въ справѣ сен руской гимназій п. міністеръ пойшовъ на перекобръ поглядови пп. Бобжиньского и намѣстника гр. Баденього, хочъ гр. Бадені „робивъ“ міністрами виявннхъ пп. міністрѣвъ „godak-бвъ!“ А дальше давно, чому зъ польскихъ паралельокъ роблять ся окремы гимназій, хотай бы було навѣтъ менше, якъ сѣмъ клясть!

2) Объявлять Русинамъ панъ президентъ державныхъ желѣзницъ, вѣдѣзджачуи до Вѣднѣ, що „все буде, лише спокѣйно, поволи“ — такъ що-жь? — минуло вже часу спору, а у насъ виключно польскій напысы по стаціяхъ якъ было такъ и в, а вѣдомо не снати ся змѣнити ихъ, ба навѣть новій дають ся виключно польскій. Давнѣйше — за президентуры бар. Чедика — принимали тутъ бодай рускій фрахтъ; теперь же — за президентуры п. Балинского мало выйти „rozporządzenie“, ибѣла которого рускихъ фрахтѣвъ не принимаютъ. Абы не сказано, що говоримо голословно, безъ наведеня фактѣвъ, то наведемо, що не принято рускихъ фрахтѣвъ вѣдъ крѣл. Чеховича, директора Цеглянского, адвоката Кормоша и вѣдъ другихъ, а дотычный урядникъ, ибѣла-жь и самъ начальникъ заслонювали ся такимъ „rozporządzeniem“...

3) Навѣтъ ц. к. суды не вѣльний вѣдь якогось впливу політики. На новѣмъ помѣщеню мѣського суду делегованого умѣщено написъ лише польску... Противъ адвоката Русина [д-ра Кормоша] розпочало ся дивне поступованье, — выпаткують у сторѣнь: чи сторона жадала вѣдь адвоката, чтобы ѣи писавъ по руски? Буває й таке, що на термінахъ можна почути публично высказаній кпини зъ рускои мовы й письма. Рускій прошеня заяляють по вѣсѣхъ бюрахъ въ судѣхъ неполагоджуваній, бо панъ прѣзидентъ попереосивъ вѣсѣхъ [пятюхъ] авскультантѣвъ Русинѣвъ на повѣты, а лишились самій Поляки й жады, котрі по руски навѣтъ читати не вѣмѣють, то й природна рѣчь, що они рускій поданя, вношеній адвокатомъ, можуть ужувати за „секретуру“, а зъ того очевидно виходять неприягнѣости для адвоката.

4) Водъ тутешной повѣтовой Дирекціи

скарбу и уряду податкового ще ніхто не до-
ждавъ ся на руске поданье рускои вѣдповѣди!^а

Навівши сі факти, перемиський патріотъ радить тымъ рускимъ політикамъ, що занав-
гурували найновіший курсъ політики, здорово
й тверезо розглянутись въ нинішній політич-
ній ситуації Русинівъ й не вмовляти въ са-
михъ себе й другихъ, що члбъ-то въ Галицькій
Руси можлива яка „коаліція“...

Мадярямъ стає зъ Румунами гôрко !

Мадарскій повнізмъ, що своїмъ угнетомъ дбравъ ся до крови и костей немадарських народностей, побудивъ бльше самосвдомыхъ свои національности Румунвъ въ Угорщинѣ до еверічного опору. Мимо ревизій и арештованъ, мимо всякого знущаня на жодомъ кроцѣ — идея національности не положила въ могилу. Провідники угорськихъ Румунвъ смѣло піднесли голосъ протесту и выловили его въ численнихъ маніфестахъ, а коли сей голосъ викликавъ ще бльшій переслдуваня — стонъ болю пронвзъ ся до румуньского королвства и брати взялися боронати угнетенихъ братв. Корольскя румуньскя академія въ Букарештѣ, що поббч науки мае на метѣ печалитись о языкъ свого народу, не завагалась припасати мечъ и выступити до боротьбы за права румуньской народности въ сусѣднбмъ Семигородѣ, не завагалась кинути мадарскимъ томителямъ семигородскихъ Румунвъ рукавицю.

Власне сими днями королівська академія в Букарешті розбрала меморіаль, написаний в кількох європейських мов, по всіх європейських кабінетах, редакціях і наукових закладах. В тій меморіаль розказує насамперед історія Румунів, підносять ся добрі приклади румунського народу, а вкінці так мовить ся про світовий меморандовий процес в Колошварі:

„Всѣ европейскіе народы широко радувались за-дѣя національнаго вѣдродженія румынскаго народа, а Румыны заведѣгда показывались вдѣчными супротивъ своихъ добродѣѣвъ и пріятельствъ та подавали миру руку своимъ наибольшимъ врагамъ. Едино съ мадярскимъ народомъ Румыны не могли еще дотеперь порозумѣть ся, бо Мадяры въ теперѣшнихъ вѣщахъ стали заходить: хитростью и явными средствами насилье добыти се, чего не удалось осягнуть въ часѣ майже двохъ тысячъ лѣтъ, именно — задвѣсти Румыновъ яко народъ. Мадяры домогають ся, чтобы Румыны водрекли ся своимъ мовы, вѣры та обычаѣвъ и стали Ма-

Передилата на „ДЪЛЮ“ въ литер. додаткомъ	
въ Австрия:	
на цѣлый рокъ	на цѣлый рокъ . . . . .
на полъ року	на полъ року . . . . .
на четвъртъ року	на четвъртъ року . . . .
на мѣстъ	на мѣстъ . . . . .
18 зр.	24 зр.
9 зр.	12 зр.
4 зр. 50 кр.	6 зр.
1 зр. 50 кр.	

у Львові:
на п'ятий рік . . . 18 в. на п'ять років . . . 8 в.
на четвертій рік . . . 4 в. на місяці . . . 1 в. 35 в.
Родація, Адміністрація і Експедиція подь ч. 24
ул. Ветерія. — Рукописи звертають ся акме на попередні
востереження. — Реалізація неопечатані вольні подь порта.
Недільне число конити 8 в. в. а.
Огоселення приймають ся по дані 6 в. подь одною
отроби конитового а в. рубриці. Надбавка² по 20 в. в. а
Недільні конити ся по 10 в. подь стигина.

дарами у всіх дѣлахъ своего національного
жизня. И отсе то велике пытанье, котре такъ
дуже зворушше сердца и умы румуньского на-
роду въ Семигородѣ и Угорщинѣ и котре дій-
шло кульмінаціонной точки въ вердиктѣ колош-
варскихъ судьбъ присяжныхъ. Той засудъ
покаравъ проводниківъ Румунбъ въ угор-
скбмъ королѣвствѣ вазницею до пятиохъ ро-
кбвъ за-дѣля того, що они пробовали спокійно
и достойно предложити бажаня своего народу,
котрого они заступниками, цѣсарєви и короле-
ви Австро-Угорщины. Они просили цѣсаря о
охрану и справедливбсть, щобы вбнѣ усунувъ
несправедливй мѣры, силою котрыхъ шѣсть
міліонбвъ Мадярбвъ хотять вчинити
гельотами всѣхъ разомъ мешкаю-
чихъ одинацѣть міліонбвъ не-Мадя-
рбвъ: три міліоны Румунбвъ, два міліоны
Нѣмцбвъ, шѣсть міліонбвъ Хорватбвъ, Сер-
ббвъ и Словакбвъ [про Русинбвъ угорскихъ
академія видко не має вѣдомости] — хотяй тѣ
всѣ народности бажаютъ жити зъ Мадярами
въ братній згодѣ и пбдъ справедливими та
для всѣхъ рбвными законами.

„Румуны́ска академія — котро́н обовязкомъ слѣдити румуны́ску исторію та розвитокъ румуны́скои мовы и котра творить осередокъ просві́тного життя Румунівъ — горячо віддѣлюєтьсѣ отимъ до членівъ найви́сшихъ науко-выхъ заведе́нь цивілізовано́и людскости, щоби займилосъ справедливымъ дѣломъ Румунівъ въ Семигоро́дѣ и Угорщи́нѣ, тымъ бѣльше, що оно має въ высо́кій мѣрѣ познѣку загально́го культурно́го пита́ня. Тѣлько коли перестане боротьба мѣжь наро́дностями, въ котрыхъ одна стараєть здавити другу, тѣлько тогдѣ може убезпечити́сь наукою и штукою мирный и гармонійный розвитокъ людскости, а змагання тихъ знатныхъ героївъ духа, що вѣдь вѣкѣвъ нещастно працюють надъ поступомъ людскости, будуть повеюдоу увѣнчаніи уси́ххомъ.“

Отсей меморіаль ставъ гѣркою пігулкою для мадарскаго правительства и оно заклопотане звернулось о журналистичну и дипломатичну помѣчь до Вѣдня. Гордовитый Мадаръ не чинивъ бы сего, коли-бъ не мусѣвъ, и видко, се важка хвиля зневолила его елкати міністра справъ заграничныхъ, гр. Кальногого — того самого Кальногого, котрому недавно-що грожево найтяжшою опозицію — о помѣчь противъ вмѣшуваня румынскаго королѣства въ дѣла угорскан короны.

Впрочомъ Мадяры побоюють ся ще й чо-го нашого. Они знаютъ вагу симпатій або ан-типатій публичной оцінки культурныхъ наро-дѣвъ, бо-жъ завдяки тѣй штучно викликаної симпатії европейского Заходу они стали по-бѣдниками надъ доброю половинною державы.

3)
До історії нашої літератури.

(К о н е ц.)

Що до новой формы поэтической, ритму [замѣтьте розмѣру] и риму, то п. Франко по-передъ всего зазначу насмѣшливо [додаючи свое: гмт!], що ритмъ а розмѣръ все одно. Що-жъ я тому виненъ, що п. Франко мѣшася — та ще удаючи повагу! — въ рѣчи, що ихъ цѣлкомъ не розумѣю? Ритмъ а розмѣръ [метръ] не все одно! Слово ритмъ дѣстало — по-при загалномъ — вже въ старинности значѣнныя особне. Die Alten, wie wir aus Quintilian ersehen, nahmen einen Unterschied von pedes metrici und pedes rhythmiци an [Christ]. Διαφέρει ρυθμῶν τὸ μέτρον· τὸ μὲν μέτρον ἔχει τοὺς χρόνους, μακρόν τε καὶ βραχύον· ὁ δὲ ρυθμὸς πολλὰκις τοῦτον καὶ βραχύον χρόνον ποιεῖ μακρόν. — Diese neue Art der poetischen Form, die mit Commodianus in die lateinische, mit Gregor von Nazianz in die griechische Literatur eintrat, *hieß die rythmische*... Das positive neue Prinzip lag in der Sylbenzahl und in dem Accent! Бачате, п. Франко, въ ритмѣ було щось бѣльше окрѣмъ наголосу, було й число складѣвъ, тому то я сказавъ коротко ритмъ, а не ритмъ наголосовый. — Волѣвъ бы я говорити зъ п. Франкомъ поважно, але — его воля, нехай кпнѣть дальше...

Отже п. Франко каже: римъ [pardon!
не римъ, але поодинокі рими] стрѣчаємо вже

у Овідія! Ну, що-ж? рими стрівчавмо вже у Грека Горгія зъ Леонтинахъ сицилійськихъ! на 400 лѣтъ передъ Овідіємъ. Але що важнѣйше, то се, що римъ є въ буддійськихъ пракритськихъ гимнахъ, на півъ тисяча лѣтъ передъ гимнами христіанськими! Індія — се мабуть не „заходъ Европы“! Римъ принався и въ розмѣровѣй (!) поезіи перекбѣй. Де-жъ доказы п. Франка, що Візантіяцѣ не взяли риму прямо зъ Сходу? А зъ уваги, що нова форма взяла перевагу въ-перве въ поезіи церковній, особливо-жъ въ співѣ, а співъ церковный розвинувъ ся въ-перве въ Візантію, то де-жъ приходить ся глядати вѣтчини новои поетичнои форми въ Европѣ? Не говорю вже про поезію свѣтску: латинська поезія свѣтска держить ся ажъ до VI вѣку старон форми, наколи Візантіяцѣ вытворили вже тогдѣ особный стихъ ритмічний, т. зв. політичный.

Говорячи про пытая спеціальний, треба заглянути до творів спеціальних; се дуже характеристичне для науковий методи п. Франка, що вів що-до ритму й риму поклякуєсь на Еберта Історію середньовічної латинської літератури! Коли-б п. Франко заглянув був до спеціалістів, був би може й мені сказав щось цікавого та був би й про наголосовий ритм не написав нісентенці. Одну я вже вище вказав, але є й інші. П. Франко каже, що давні латинські вірші латинський буля зложені ритмом наголосовим, що ті вірші й римовані; описля „скаче“ п. Франко [уживаю его звороту] ні

зъ-воден нѣ зъ-воднѣ до добы упадку рим-
ской имперіи „ажъ геть въ середній вѣки“;
дальше вертае зъ глубокихъ середнихъ вѣковъ
до „маршовыхъ“ пѣсень римскихъ легионовъ и
также, що тѣ вѣршѣ [отже пѣснѣ легионовъ!]
послужили вѣрцемъ для гимновъ хри-
стіянскихъ [чи не за богато сказано?].

Тутъ цѣлковито перепутані в
рѣчѣ в частѣ. Зъ якого-жь то часу походить
тѣ людвий вѣршт латинскій? зъ якого пѣсни
леіовѣвъ? зъ якого гимны? Що-жь до рѣчи
— который то свѣтскій латинскій писатель „зъ
добы упадающего цѣсарства“ уживае новои по-
стичнои формы? Она „панує“ въ свѣтъ часѣ
лише — въ уаѣв п. Франка. Протвино, ще
„глубоко въ серединѣхъ вѣкахъ“, въ Х омѣ вѣ-
цѣ, пвше Гросвіта гексаметрами й пентаметрами,
що правда — римованими. Опроче кидас
тутъ п. Франко — не значии рѣчи — дуже
смыло недоказаними гіпотезами.

Що-до людowych вѣршѣвъ латинськихъ, то Вестфаль поставилъ вправдѣ гипотезу, що Римляне принесли зъ собою вже зъ праарійскою вѣтчины наголосовый ритмъ и римъ. Але самъ Вестфаль признавъ, що обѣ сѣ основы поетичной формы у Римлянъ скоро и майже цѣлкомъ затрапились. Правда, въ латинскихъ т. зв. сатурнйскихъ стиху е десякъ неправильности, що могли-бъ подвирати гадку Вестфала, але Христъ толкуе сѣ неправильности иначе [Der saturnische Vers gehört ohne Zweifel zu den quantitatirenden; подобно й Шанцъ]. Риму тутъ тоже ще нема, вѣкъ появляеь богато пѣзнѣние; ддятого власне

повиненъ бувъ п. Франко точно вказати часъ
своихъ людovýchъ латиньскихъ вѣршѣвъ.

Такъ само нема зъ-разу нѣ наголосового ритму нѣ риму въ „пѣняхъ“ легионбъ! Та й вѣлько-жь то мы тыхъ пѣсень знаемо и зъ якого часу? О сколько можно про таѣ пѣни говорити, то за часбвъ Цезара буди они складанѣ трохаичными сеитенарами. Що-ино за часбвъ Марка Аврелія (161—180) появляють ся пѣни, въ котрыхъ можна вже додивитись якого-такого ритму й риму:

Mille, mille, mille
Decollavimus ;
Unus homo mille
Decollavimus...

Але тогді була вже в римських леіонах величезна примішка чужини! в треба бы що-йно докзати звязь таких пісень з "людовими" латинськими! Також п в церковних гимнах бачить Хріст вилывъ сторонній.

Та на що нам? вдаватися в такі непевні речі? Адже ритм є вже по трохи в хорових піснях грецьких трагедій! Вилучав тут такт маршовий. Вже за часів Олександра Македонського почато звертати увагу й на наголос; ритм наголосовий бачимо в деяких наслідуваннях Анакреонта, а як-раз ті наслідування були люблені Візантіянами.

Отже можна-бъ що-найббльше сказати [за Вестфалемъ], що завязки нової поетичної форми були и въ візантійській и въ римській людській поезії та що тутъ и тамъ розвину-

Отже нит залежить на тѣмъ, щоби въ очекъ свѣта не стратили доброй славы, славы народу, що ставитъ по-надъ все свободу и просвѣту, значить народу — якъ самъ про себе кажутъ — „лицарского“. И нѣчого ихъ такъ не лякае, якъ голосъ, котрый внодѣ піднесе угнетена мадарска народность и выявити свѣтови, що мадарске лицарство — то лицарство грабѣжне, а прославленный либерализмъ — то ненавистенность безпощадной самолюбной геґемоніи.

Такий голосъ підняли Румуны при помощи своего самостоятельного королевства. Тутъ въ тѣмъ королевствѣ находятъ приютъ все пере-слѣдовувані, угнетені и томлені зъ Семигорода и Угорщины, и тутъ перенѣсь ся осередокъ угорско-румынской квестіи. Зъ-вѣдси виходять манифесты и меморіалы и зъ-вѣдси дізнае ся свѣтъ про мадарскі поступки. Отже Букарештѣ, правдине гнѣздо румынского руху, Мадяры хотѣли бы дипломатичною дорогою вчинити для себе нешкѣдливимъ и не допустити, щоби оно стыкалось зъ угорскими Румунами и ихъ захожувало встоюватись за свои потоптаніи права.

По колотварскѣмъ процесѣ, по тяжкѣмъ покаранію румынскихъ проводниковъ за те, що посмѣли высказати бажаня своего народу, Румуны за Карпатами закипѣли лютою противъ Мадяровъ. Въ Букарештѣ демонструвавъ народъ противъ Мадяровъ якъ противъ лютыхъ тварювъ, а румынскі публицисты розголошували по всѣмъ культурнѣмъ свѣтѣ сей дѣймаючій фактъ, яко доказъ мадарской тваряніи.

Могло бы було здаватись, що ся лекція поучать мадарскихъ політиковъ, що переслѣдуванье „агітаторѣвъ“, т. е. проводниковъ Румунѣвъ въ Семигородѣ, дійшло вже кульмінаційной точки. Такъ нѣ! Заслѣвленный мадарскій шовінізмъ давнѣе дальше, а наслѣдкомъ того появилъ ся выше згаданный меморіалъ королевской румынской академіи.

Ажъ теперь, коли цѣлый свѣтъ заговоривъ про румынское пытанье, угорске правительство надумалось розслѣдити и евентуально уваглядити деякі жадава Румунѣвъ. Въ тѣй цѣли выбравъ ся угорскій міністеръ внутрѣшнихъ справъ Геронімі до Колошы, щоби ставячи передъ своими выборцами высказати поглядъ правительства на румынску справу.

Програма народного комитету домагаеся передовѣсьмъ окремого админістраційного округа подъ вглядомъ языка, реформы выборной ординаціи и то на основахъ справедливости [а не такъ, якъ теперь, що одинъ мадарскій посолъ припадае на 10 тысячъ, коли мѣжь тымъ румынскій посолъ въ Семигородѣ припадае на 100 тысячъ населенія], дальше усуненія системы мадаризаціи по школахъ и урядкахъ [де навѣтъ протоколѣ мусять ся складати по мадарски] усуненія системы політичнои, котра не допускае Румунѣвъ до урядѣвъ и неволить ихъ покидати край и глядати посады въ Румуніи, реформы закона правогого [Румунѣвъ семигородскихъ обовязуе ще патентъ зъ року 1852] и т. д.

Отже той програмы дотронувъ ся міністеръ Геронімі и заявивъ, що она нарушѣвъ вѣдѣчну угорску конституцію и цѣлѣсть и єдиность Угорщины такъ, що нѣяке угорске

правительство и нѣодинъ Мадяръ не подѣпре-тѣхъ заходѣвъ. Правительство мусить уваглядити деякі жадава Румунѣвъ, але лишъ такъ, котрый опирають ся на „справедливыхъ подставахъ“. И такъ, въ первой лѣин ординаціи вы-борца въ Семигородѣ мусять основуватись на тѣмъ самѣмъ цензусѣ, що въ цѣлой Угорщинѣ; товарискій и админістраційный недостатокъ мусять бути уздорозлені такъ, щоби кождый горожа-нинъ безъ рѣзницѣ мовы спѣльно працювавъ надъ сполученьемъ народу и розвѣтомъ дер-жавы. До сего треба стремѣти, хочъ велика часть румынской интелігенціи стоить на осно-вѣ румынской програмы політичнои зъ року 1881, котрой головна точка: розвязанье уни-Угорщины зъ Семигородомъ. При тѣй нагодѣ Геронімі замѣтивъ, що тѣ, що стоятъ при сѣй програмѣ нѣколи не одержать нѣякихъ CONCESSIONS, а „агітаторѣвъ“, котрый хотѣла бы въ акцій-небуду спосѣбъ нарушити угорску конституцію, правительство покарать безпощадно...

Заява міністра не вдовольнила и не могла вдовольнити проводниковъ румынскихъ „агітаторѣвъ“. Въ заявѣ его все-таки мѣстять ся замаскована тенденція мадаризаціи. Супротивъ того не давно, що навѣтъ обѣщанія выборной реформы не выкликала нѣякого вражѣня, тымъ болѣе, що Румуны ажъ надто привыкли до мадарской двоязычности, и вѣдтягнули ся вѣдъ всѣхъ овацій въ честь Геронімію.

Румынске пытанье не полагѣжено и об-дае горькостію мадарскій организмъ.

Сей рухъ семигородскихъ Румунѣвъ на-сувае намъ деякі гадки. Передовѣсьмъ вѣтъ повиненъ послужити не лишъ Угорщинѣ, але и Галицкій и Буковинскій Руси примѣромъ того, якъ угнетеніи народы добивають ся сво-ихъ правъ, а зновъ повиненъ опам'ятати буко-винскихъ Румунѣвъ, яко братѣвъ угнетенныхъ семигородскихъ Румунѣвъ, щоби, захопивши геґемонію въ Буковинѣ, не томили Русинѣвъ...

Дописи „Дѣла“

Зъ Перемышля.

[Станъ польского товариства задаткового въ Перемышляхъ. — Де що и про руске товариство кредитовѣ „Вѣра“.]

Тыми днями розбѣдало перемышльское Товариство залечковѣе голне справозданье зъ своєю дѣяльностью за рѣкъ 1893.

Изъ справозданья сего доведѣмо ся, що товариство числяло зъ концемъ 1893-ого року 1940 членѣвъ, зъ котрыхъ 119 припадае на властителѣвъ болѣшихъ посѣлостей и посее-ровъ, 1462 на селянъ, 148 на куцѣвъ и ремѣснѣковъ а 211 на священникѣвъ, учителей и урядникѣвъ. — Сума всѣхъ удѣловъ зъ кон-цемъ року 1893-ого выносила 65.160 зр. 72 кр. — фондъ резервовый выносивъ 24.433 зр. 85 кр. — Вкладокъ на ошадность зложено 194.696 зр. 44 кр.

Въ згаданѣмъ роцѣ удѣлило товариство 4.164 позичокъ на загальну суму 814.136 зр. 41 кр.; сплачено 2150 позичокъ на суму 538.041 зр. 94 кр.

На админістрацію выдало товариство 6.665 зр. 33 кр. Зъ того припадае 480 зр. на льокаль вразъ зъ топливомъ, 4444 зр. на платню трѣхъ

директорѣвъ, двоухъ урядникѣвъ и одного діе-таря; 240 зр. на платню для возного; 287 зр. зр. 65 кр. на друки; 846 зр. 98 кр. на подат-ки и 366 зр. 70 кр. на выдатки канцеляріи.

Загальный оборотъ касовый въ роцѣ 1893 выносивъ 3.248.046 зр. 08 кр. а чистый зыскъ 4.179 зр. 8 кр., котрый роздѣлено въ той спосѣбѣ, що квоту 3.916 зр. 83 кр. при значено на дивиденду для членѣвъ, котра вы-носивъ 6 1/2 %, а 162 зр. 98 кр. перенесено до фонду резервового, котрый выносивъ теперь уже 24.433 зр. 85 кр.

Для доповненія подаеъ ще даты зъ першо-го року заснованья сего товариства с. е. зъ ро-ку 1875. И такъ въ роцѣ тѣмъ числяло това-риство 260 членѣвъ зъ удѣлами на 12.360 зр. 82 кр. Кошты заснованья выносивъ 736 зр. 60 кр. Позичокъ удѣлено на 122.417 зр. 04 кр. загаль-ный оборотъ касовый выносивъ 312.773 зр. 61 кр. [Кошты заснованья амортизовано черезъ дванцять лѣтъ, такъ що въ роцѣ 1889 рубри-ка та вже болѣе не приходять.]

За цѣлый часть своего истнованья с. е. за девятнадцать лѣтъ дорожало ся се товариство 77.378 зр. 21 кр. чистого зыску, 24.433 зр. 85 кр. фонду резервового и власной каменѣцѣ вар-тості 88.000 зр. Удѣлено позичокъ на 12.865.028 зр. 15 кр. а загальный оборотъ касовый выно-сивъ 37.253.310 зр. 36 кр.

Отъ въ сей спосѣбѣ господарюе ся финан-сово! И зъ розмысломъ подаеъ се справоздан-ье до прилюдной вѣдомости, щоби ширшій за-галъ Русинѣвъ наочно перековавъ ся: якъ то чистіи и певніи интересы зъ того рода працѣ на поли экономічнѣмъ, та зъ охотою кидавъ ся на се поле. Се повинно выстати за всѣ слова за-охоты зъ нашої стороны передовѣсьмъ въ те-перѣшнихъ часахъ, де то вже декотріи нашіи мѣста кинулись на се поле.

При нагодѣ вартѣ поставити собѣ запита-нье: коли то наша перемышльска руска „Вѣра“ буде могла повелѣчатись такъ хоршымъ ре-зультатомъ? Поки-що треба признати, що „Вѣ-ра“ розвивае ся правильно — правда повѣли, та за те певно. Незабавомъ — якъ доведѣмося — оголошений буде билансъ за тримѣсячный часть дѣяльности, а зъ него буде можна выро-бити собѣ судъ о ходѣ дѣлъ товариства.

На-разѣ зарядъ „Вѣры“ стѣгае субскри-бованій удѣлы, удѣлае позичокъ и грома-дити капиталы на шадницю. Кромѣ того розсылае ся до людей и до громады запросы до приступованья въ члены. Селяне дуже заинтересовували ся „Вѣрою“ и громадо зголо-шуютъ ся о позички. Однакъ не всѣ дѣстають, бо щоби дѣстати позичку, треба мати своѣй власній маетокъ а кромѣ сего мусять ся же-представити и двоухъ ручителѣвъ, рѣвноже нѣтабульованыхъ властителѣвъ грунтѣвъ. Въ той спосѣбѣ удѣленіи позички вѣ дуже певніи, тымъ болѣе, що селяне зъ околици пере-мышков мали вже по болѣшой части дѣло зъ кредитовыми институціями, то и знають о тѣмъ дуже добре, що ратъ треба додержувати точно. „Вѣра“ заснована вправдѣ на те, щоби селянамъ кредитъ улѣкшати и зъ безвзгляд-ною строгостію выступати противъ нихъ певно не буде, але зъ другой стороны постановлено старати ся всѣми силами, щоби въ товариствѣ бувъ ладъ зъ кождого огляду. Зъ дотеперѣш-ной дѣяльности якъ Дирекція такъ и Рады надзираючюи мусимо выносити, що розвитокъ „Вѣры“ есть запевненный, бо спочивае въ ру-кахъ совѣстныхъ и щирыхъ, а що найважѣй-ше, не бракъ намъ въ Перемышля човѣчка, котрый на финансовости дуже добре розумѣе ся, и вѣтъ, хочъ зъ-подалеки, институцію на-шою щиро займае ся.

Ходять только о те, щоби Русины чимъ скорше покинули дивну якусь апатію та згор-нулись около своихъ зъ повнымъ довѣремъ, тымъ болѣе, що въ тѣмъ вглядѣ не робить ся нѣякому нѣякои ласки, бо зъ людей, котріи теперь тими справами займають ся, нѣхто не потребуе оглядатись на чинѣе ласку, маючи вѣдповѣдне становиско, а посвячуячи свои труды и часъ для справы народной, робить се лишъ въ тѣмъ пересвѣдченно, що причиняеся до піднесенія самой справы. Рахунокъ прецѣвъ ясный и не треба великого розуму на се, що сполученье дробныхъ капиталѣвъ утворитъ од-денъ великій капиталъ, котрымъ оперуючи, придбати можна отъ хотѣ-бы такъ зыскъ, якъ отсе выказало польске товариство задаткове. Чи-жъ Русины не мали бы тыхъ грошей для себе придбати? Хибѣ жъ вѣдно будемо лишъ дивитись на те, якъ другіи люди въ округѣ насъ дорожбляють ся, а мы имъ въ тѣмъ хибѣ ще помогаемо? Пора и намъ брати ся до дѣ-ла та чимъ скорше ратуватись вѣдъ загибѣли экономічнои

Для информаций додаю ще, що при за-снованю такихъ товариствъ кредитовыхъ най-лучше, сли оснудатель форсеуютъ на-разѣ сво-ими капиталы на кошты заснованья — якъ се зрѣбавъ у насъ д-ръ Т. Кормошъ — а до-перва опбѣла стягнуть собѣ ихъ вѣдъ това-риства, коли оно вѣйде въ житье. Мае се тую

добрѣ сторону, що не треба вѣдъ людей за-разѣ на вступѣ тягати грошей, а тымъ са-мымъ не спивносъ ся дѣла. Дальше порадио бы було засновувати товариства задатковій въ сумѣнныхъ справахъ вѣднестись до Перемыш-ля, а зъ-вѣдси певно дѣстануть належитѣу информаций и помѣчь. А ще лучше було бы приѣхати особисто до Перемышля, щоби наочно придивити ся веденю дѣла, якъ се учинивъ д-ръ Оленичскій зъ Стрыи. „Охвату“ нема шо боѣти ся; скорше тыхъ найде охватъ, котріи намъ такъ дуже „сприяють“...

Перемышлянина.

Зъ надъ Сяну.

[Бурса ярославска. — Потреба читальнѣ въ Ярославщинѣ и русного товариства задаткового въ Ярославѣ.]

Довгий часть въ цѣлой Ярославщинѣ не было чути про нѣякій рухъ рускій, ажъ ось сего року почавъ въ нашихъ сторонахъ духъ рускій выступати, а найльпшимъ доказомъ того есть Бурса, котра вже зъ днемъ 1 ого вересня с. р. має отворити ся. Що тутъ Бурса руска була вже вѣдъ давна дуже потрібна, найлуч-ше свѣдѣчать се, що скоро выдѣлъ оголосивъ конкурсъ, почали — якъ доведѣмося — зго-лошуватись до Бурсы ярославской кандидаты не лишъ зъ Ярославщины, але и зъ подалѣ-шихъ сторѣвъ якъ зъ Рѣшѣвского, Тарѣвского и Ново-сандецкого заточники нашіи радѣ бы умѣстятъ въ сѣй бурѣ своихъ сыновѣвъ Вагу Бурсы руской въ Ярославѣ зрозумѣла цѣла галицка Русь, бо зъ всѣхъ сторѣвъ впливають до касы Бурсы добровѣльній жертвы, а самъ ярославскій повѣтъ щиро заявѣвъ ся основа-нѣемъ Бурсы. Належить сподѣвати ся, що цѣ-ла Галичина подѣпре матеріально нашу Бурсу, особливо въ сѣмъ першѣмъ роцѣ, де такъ бо-гато буде выдатковъ, а капиталѣвъ на те нема.

Коли мы тутъ взялись уже за дѣло вы-хоуванья молодежи, то повинні мы подумати и о старшѣй братіи. Въ Ярославщинѣ селяннѣвъ рускій есть безперечно бѣдѣйшій и темѣйшій вѣдъ мазурского. А для піднесенія его духово-го и матеріальнаго не робить ся майже нѣчого. Читальнѣ якъ бы и не было въ нашімъ повѣ-тѣ, а здаеся бы они дуже, най бы наші селяннѣвъ троха прозрѣвъ, — зрозумѣвъ, що вѣтъ такъ само човѣкъ, якъ кождый иншій, та спѣзнавъ, що и ему належать ся права. Най-льпша нагода до засновуванья читальнѣ осѣвъ, коли народъ обробить ся въ поли. Сподѣваемо ся, що люде доброй волѣ займуть ся заводже-нѣемъ читальнѣ въ нашімъ повѣтѣ якъ най-скорше. На водкрѣтити читальнѣ належало бы запрошувати зъ вѣдѣчними патріотѣвъ якъ зъ Ярослава такъ и зъ Перемышля, а певно нѣ-хто не вѣдкаже свои помѣчь.

Дуже дае ся вѣдѣчувати для бѣдного на-роду въ нашімъ повѣтѣ потреба дешевого кре-диту. Народъ въ бѣдѣ мимовѣдъ лѣзе въ руки лихварѣвъ. Отже кѣлькохъ патріотѣвъ нашихъ піднесло гадку основанья товариства задатково-го въ Ярославѣ. Гадка дуже хороша, кобы только знайшли ся люде, щоби ея въ дѣло пе-ревели. Коли удалосъ такъ товариства позѣ-кладати въ Перемышля, Стрыи, Станиславѣвъ, Бережанѣхъ — то чому-жъ не удалосъ бы те саме въ Ярославѣ?

Абы сѣи справы рушати на передѣ, вѣд-зываеться до Вп. декана ярославского, патріѣ-та все готового до всякого доброго дѣла, що-бы тими двома справами — читальнѣ и това-риства задаткового — зволить заняты ся по-змовѣ найскорше, а найлучше до того надають ся зборы сѣячениковъ на соборѣкахъ. Отже на соборѣчку годилось бы обговорити справы а вѣдѣкати выбрати комитѣтъ, котрый бы мавъ за-дѣчу читальнѣ а може и товариство задаткове ввести въ дѣло.

Селянод.

Вѣдъ Мостѣвъ великихъ.

[Поряди въ громадѣ Бутинахъ.]

Вѣдъ десятиохъ лѣтъ есть въ нашій гро-мадѣ писаремъ громадскымъ Михайло Саликъ и добре ему на тѣй посадѣ веде ся, бо и до-ходы е, а кромѣ того тѣшитъ ся протекцію всѣхъ возможныхъ властей. Давнѣйше бувъ вѣдъ ще и въ сѣсѣдѣмъ селѣ Дѣорѣяхъ пи-саремъ, але що за дуже добивавъ ся до хлоп-ской шкѣры, то громада вынесла жалобу до выдѣлу повѣтового и просьбу, щоби вѣдѣбрати вѣдъ него акты громадскіи. Зъ-разу вѣдъ опи-равъ ся, але вѣдѣнціи змущено его, а що при обрахунокъ касы хибувало кѣлькадесять зр., то ще и просидѣвъ мѣсяць въ Ивановѣй хатѣ. А хотѣи кромѣ того покутувавъ ще и за подѣро-ленные документѣвъ кѣлька тыждинѣвъ, — мимо-того провадити дальше писарку громадскоу въ Бутинахъ, а о засудендованю его аніи слыху! Вѣдъ ще и кинѣ собѣ зѣ всего, бо за протек-тора має знаного зъ соймовыхъ бесѣдъ д-ра Короля на всю Русь Миколу Музику, бутинь-ского вѣйта.

Такожъ громадяне зъ Бутинѣвъ внесли ще въ роцѣ 1891 жалобу до выдѣлу краевого у

лась нова поетична форма самостѣйно [beide Völker, Byzantiner und Romanen, ganz selbstän- dig von einander], але выводити ея зъ захѣдной Европы — се вказуе на крайне незнанье рѣчи.

Що-до жерелъ захѣдно-европейской се-редно-вѣчной поэзиі — то самъ п. Франко признае, що однимъ зъ такихъ жерелъ була и поэзія византійска! — П. Франко каже, що „Хождения Богородицѣ по мукамъ“ не можна назвати частиною Видѣнія св. Павла [се оди-ноке фактичне спростованье въ цѣлой рецензіи, и за него спасѣ-Богъ!] Але п. Франко не дае вѣдъ наименьшого доказу на се, будь-то бы мѣжь такими творами византійскими а латиньскими не было звязи! Я-жъ думаю, що такъ якъ на Вергіліи Гомерѣ [описъ подземного свѣта], такъ и на такій апокрифичній творѣ латиньскій мали дуже великій впливъ такъ-жъ творы визи-антійскіи. Чому я ври тѣмъ назвавъ Слово о пол-ку Игоревѣмъ? Коли-бъ п. Франко не хапавъ безъ запинки леда слова, бувъ бы може зро-зумѣвъ мене: я хотѣвъ означити, що навѣтъ коли у насъ впливъ византійскій бувъ уже ослабъ [въ сто лѣтъ по Слово], тревае вѣдъ на заходѣ Европы.

Чому я сказавъ, що Лютра выпередили Аріане [Готы]? — П. Франко розписавъ тутъ и жваво полемізуе, та не зѣ мною! а зъ сво-ими власными инсинуаціями. Чи я сказавъ, що Лютеръ має звязъ зъ Шашкевичемъ? або що Лютеръ поїшовъ слѣдомъ Аріанѣвъ? Але п. Франко, пописавши такѣ, наразѣ додумавъ ся значѣня моихъ словъ и пытае: чимъ тѣ Арі-ане византійскіи? тажъ Аріи бувъ Гниптѣянинъ, а аріанізмъ въ Византіи не панувавъ нѣколи? Поминую, о скѣлько Арія и аріанізмъ можна

уважати византійскими, въ кождѣмъ разѣ при-шовъ аріанізмъ до Готѣвъ черезъ Византію! А менѣ ходило только о те, що навѣтъ ереси ишли до Европы черезъ Византію, и то ереси что огортали трохи не цѣлу захѣдну Европу!

Та найкрасшій цѣточокъ благородной полеміки зложивъ менѣ въ даръ п. Франко въ концѣмъ уступѣ свои рецензіи. Тутъ вы-явивъ вѣдъ „мабуть“, о що ему властиво хо-дило: щоби наша молодѣжь не подумала слу-чайной, що и въ давній вѣдѣи исторіи и літе-ратурѣ вѣ богато доброго и цѣнного, хотъ зов-сѣмъ не малпованого на слѣпо и механично зъ мнимыхъ „европейскихъ“ взорѣвъ; що хочъ Шашкевичъ и бувъ „новаторомъ“, то зовсѣмъ не бувъ нимъ и не потребувавъ бути въ дуѣхъ нашихъ новаторѣвъ новѣйшихъ. — Отже п. Франко подсувае менѣ гадку, що отсе я „ма-буть“ хочу вѣдвести молодѣжь вѣдъ знаком-леня зъ захѣдно-европейскими літературами! Та ще самъ п. Франко заразъ признае, що а нѣчого такого выразно не сказавъ, — отже якимъ правомъ подсувае менѣ сю гадку? Хи-ба-жъ я не вказую на звязи зъ Европою? хибѣ не жалую, що у Шашкевича нема ширшой освѣты? Та п. Франко не мѣгъ бы мабуть жити безъ сѣпаня и шипаня, хотъ бы и за цѣ-ну свѣдомой неправды. Бо чей-же п. Франко такъ ще не думае, що вѣдъ має вы-ключный патентъ на ширенне европейской уче-ности середѣ Русинѣвъ та що хто въ чѣмъ небудь протѣвний ему — противный вже и въ Европѣ?

В. Коцюевскій.

Львовъ зъ просьбою о шконтъ насъ громад-
скон. Жалувались на вѣта Миколу Музику и
на его заступника Петра Поворожника, але не
поминули й пана писаря Салика. Ледя по ве-
лекихъ короводахъ выдѣл краевий передавъ
сю справу выдѣлову повѣтовому въ Жовквѣ.
А въ томъ выдѣлѣ повѣтовѣмъ забавляла ся
справа не довгенько, бо тѣлько два рочки!
Ажъ отъ прийшло торбікъ въ осени зъ выдѣлу
повѣтового писемъ до вѣта, що 21-ого вересня
1893 приѣде делегатъ на обрахунки. Прецѣнь!
Прийхавъ членъ выдѣлу повѣтового п. Горец-
кій зъ секретаремъ п. Бѣленськимъ, а такожъ
покликанъ о. Михайла Косоноцкогъ зъ Любелѣ
яко предсѣдателя мѣсцевон рады школьнон.
Взялись пп. делегаты до работы и повели вы-
дѣло шло зъ мѣшка: выкрывають надужитя,
списують внесеня громадянъ... та й здоровенькій
вдѣлжають а громадянь запервнотують, що въ
короткомъ часѣ будуть покликанъ до дальшихъ
переслуханъ. Ого! А мыслите чѣ. читателѣ, що
то перша комісія була въ Бутинахъ? Нѣ, то
уже четверта! Правда, кожда выкрыла над-
ужитя и спасала зъ громадянами протоколы,
але якъ здорова поѣхала, то въ выдѣлѣ повѣ-
товѣмъ справа скисла! Та й не знати, чи приѣде
коли часъ, чтобы противъ вѣта Музики и пи-
саря Салика могли що вдѣяти.

Вѣйтъ Музика не богато бувъ караний,
лише дванадцать разъ — и то за такій дурницѣ,
якъ отъ, що разъ закликавъ на почесне Федя
Шкабарского и той зъ рукъ его згинувъ [зате
бувъ караний 3-мѣсячнымъ арештомъ у Льво-
вѣ] або за цѣлство передъ рокомъ. Рада по-
вѣтова въ Жовквѣ ухвалила вже була на под-
ставѣ актѣвъ суду въ Мостахъ великихъ су-
спензію вѣта Музики, але и староста Лянке-
вичъ спротививъ ся и трамъ его дальше на
вѣйтѣвъ. [Правда, Музика дуже щирый для
п. Лянкевича.] Та й Михайло Саликъ мавъ
бути суспендованый зъ писаря громадского, але
дотеперъ урядѣ и вкупѣ зъ вѣйтѣмъ кпять со-
бѣ зъ всѣхъ заходѣвъ громадянъ — „намъ [ка-
жуть] вѣхто нѣчо не зробити!“ Вѣйтъ навѣтъ
хвалить ся, що нѣбы-то достане якийсь ордеръ...
А запинає ся! На св. Ап Петра и Павла жиды
мусѣли ажъ сховати его до альяира въ свои
бебехи...

Люде видячи все те, подносять очи до
неба и просятъ змилуваня. Може бы ще Высо-
кій Выдѣл краевий зволить выслати своего де-
легата, абы переступивъ пороги бутиньскои
громады и вглянувъ въ господарку громадску!

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Fremdenblatt, органъ министерства справъ
заграничныхъ звѣщає: „Зъ пештенскихъ днѣв-
никовъ перейшла до заграничныхъ газетъ
вѣсть, що амбасадоръ при свѣтѣй
столицѣ, гр. Ревертѣра, вже не вер-
не по укнѣченю вѣдпущки на свое
становище; рѣвночасно поднесено противъ
него закидъ недостатѣвъ зручности въ часѣ пе-
реговорѣвъ зъ курією въ справѣ угорскихъ
цивильныхъ вѣнчанъ. Якъ доведѣмось зъ ко-
мпетентныхъ кругѣвъ, та пештенська вѣсть е
просто выгадомъ. Насъ запевняють, що гр. Ре-
вертѣра зовсѣмъ не мавъ нагоды перемовню-
вати зъ Ватиканомъ въ справѣ угорского за-
кона о цивильномъ вѣнчаню, бо-жѣ, якъ вѣдо-
мо, угорске правительство перемовнювало
тутка просто зъ угорскимъ епископатомъ. Та-
кожѣ нема другой причины, за-для котрой гр.
Ревертѣра не мавъ бы вернути на свое стано-
вище по укнѣченю вѣдпущки.“

Той самый органъ дотыкає ще справу
димієин австрійского посла въ
Букарештѣ гр. Голуховского и пи-
ше: „Дальше звертають нашу увагу на вѣсть,
такожѣ походячу зъ Будапешту, мовъ бы те-
перѣшній посолъ въ Букарештѣ, гр. Голухов-
скій, мавъ незадовго опустити свое становище,
а то за-для мало енергичнон поставы, яку зай-
мывъ супротивъ румынского руху. Яко его
наслѣдника называютъ легатійного радника гр.
Теодора Зіхюго. Пѣсля засягненыхъ нами ин-
формаций, тѣ вѣсти такожѣ хибны. Слѣ по ось-
молѣтнѣмъ урядованю въ Букарештѣ вѣтъ ба-
жѣ собѣ зъ родныхъхъ взглядовъ одержати
довшу вѣдпущку, то сего не можна вводити
въ яку-небудь звязъ зъ его урядовою дѣяль-
ностью, тымъ менше, що гр. Голуховскій не-
давно одержавъ доказъ найвысшого признава-
ня въ формѣ высокои декораций. А щобы гр. Зіх-
мавъ бути призначенный на наслѣдника гр. Го-
луховского, о томъ втаємненй круги не знаютъ
нѣчого.“

Постановою зъ дня 27-ого червня цѣсаръ
призволить утворити въ осени сего року чо-
тири новѣ полки пѣхоты въ Боснѣ и
Герцеговинѣ, котры будутъ складатись зъ
тамошнихъ мешканцѣвъ.

Нинѣ вѣдбує ся въ Ишль, де перебуває
цѣсаръ, заприсяженъе нового угор-
ского министерства рѣльництва гр.
Андора Фестетича. Въ церемоніи возмѣ-

участъ такожъ президентъ угорскихъ министрѣвъ
д рѣ Векерлѣ гр. Фестетичъ вертає заразъ до
Пешту и сего тыждня обѣмѣ урядованъе. Въ
той способъ нове мѣистерство скомплетоване.

НОВИНКИ.

— Тучѣ и грады. Зъ Сокаля доносять, що
дня 14 н. ст. липня вечеромъ навѣстивъ градъ
въ тамошномъ повѣтѣ громады Радванцѣ и
Яструбицѣ та значно ушкодѣвъ земей плоды;
— дня 16 н. ст. липня рано перейшла градо-
ва хмара по надъ мѣсцевостями: Русинѣ, Хло-
пяницѣ, Миждѣ, Перемислѣвъ, Выжлѣвъ, Лав-
че, Довжатиѣвъ, Гѣльче, Ванники, Варяжѣ мѣ-
сточкѣ, Варяжѣ село и набравъ всюды вели-
кою шкоды. Въ Варяжи падавъ градъ величи-
ны курячихъ яєць, повыбивавъ шибѣ въ вѣк-
нахъ и лише тому, що сѣ дѣяло ся коло 4-ой
годины зъ рана, треба завдѣяти, що зъ лю-
дѣй нѣхто не потерпѣвъ. — Про таке саме не-
щастѣе пишуть и зъ повѣта теревольскогого.
Минувшого тыждня знищивъ градъ величины
курячого яйця всѣ земей плоды въ селахъ: Лас-
ковцѣ, Вербовецѣ, Могильницѣ, Будзанѣвъ, Зви-
начѣ, Скоморохѣ, Млиницѣ и Кобылѣволицѣ. —
Зъ Харкова доносять, що цѣлу охрестѣность мѣжѣ
стаціями Иловія и Покровское при курскѣ-хар-
ковской желѣзницѣ навѣстала страшна буря зъ
градомъ. Всѣ засѣвы на просторѣ 30.000 деся-
тинъ цѣлковато знищенъ. Богато сельскихъ
хатъ запаливъ грѣмъ, такожъ погвѣло вѣдѣ
грому 8 особѣвъ.

— Бурса ремѣсника при Народномъ Домѣ у
Львовѣ буде отворена, якъ мы вже доносили,
зъ початкомъ 1894/5 школьного року. Совѣтъ
Народного Дома розписавъ конкурсъ на 5 мѣсець
до сѣн бурсы зъ речницемъ до 15 н. ст. серп-
ня поѣтъ такими услѣвами: 1) Прислѣти о при-
нятіе сыновѣвъ або пупилѣвъ можуть лише ро-
дичѣ або опѣкунѣ; поданя самыхъ учениковъ
не будутъ увзгляднѣны. 2) До просьбы треба
додати метрику хрещеня, послѣднее шкѣльное
свѣдѣнство и свѣдѣнство бѣдности, выставлене
мѣсцевымъ парохомъ. 3) Приймаются будутъ
ученики, що покнѣчили IV-ту класу народныхъ
шкѣлъ и мають бодай 13 лѣтъ житя, для нау-
ки слюсарства, ковальства, столярства, токар-
ства, шевства або краєцтва. 4) Вѣдѣ кажда-
дѣвъ вымѣає ся добрыхъ успѣховъ въ нау-
кахъ, примѣрного поведения, тараго голоса и
сильного здоровья. 5) Пенсенты мають жыти ся
лично дня 29 н. ст. серпня 1893 року, о 9-ой
годинѣ зъ рана, въ канцеляріи Народного До-
му у Львовѣ, де поддѣдутъ ся того же дня не-
пывови зъ голосѣ и лѣкарскому огляду. Вѣдѣ
высвѣдѣ того опыту буде завѣснѣны принятыє
петента. 6) Принятый мусить мати передѣ вступ-
ленемъ до бурсы бодай по 6 парѣ бѣлы, 4
простирала, 4 пошевки 4 рушники, 2 пары о-
буви, вѣдповѣдне зимовѣ и лѣтне одѣвѣе и перед-
ства на книжки и прочій потреби, а крѣмъ
того мавъ зложити на руки настоятеля бурсы 5
зр. на покрытие евентуального умыслого ушко-
дження домашнего инвентаря. 7) Пенсентъ мавъ
подати точно свое мѣсце перебуваня и послѣд-
ну почту и заявити въ просьбѣ, якуму ремѣлу
хочѣ посвятити ся. Прилогѣ до просьбы буде
можна вѣдобрѣти въ канцеляріи Народного До-
му, а тѣ, що хотѣтъ достати ихъ почтою, ма-
ють додати до просьбы почтовую марку на 20 кр.

— Скоропостижна смерть. Въ субботу рано
— якъ доносять зъ Перемышля — завѣхавъ до
крил. о Волошиньского судья поѣздовѣй зъ
Гримѣлова, Ив. Ковнацкій, прятель и шкѣль-
ный товаришъ о. Волошиньского, вертаючи зъ
Кракова. Ковнацкій бувъ такій недужій, що
лише зъ трудомъ удало ся завезсти его до ѳі-
якра. Въ домѣ о. Волошиньского вѣзавъ до
себе лѣкаря д-ра Кебузьянского. Дрѣ Кебу-
зьянскій, оглянувши недужого, сконстатывавъ
окровавленъе печѣнки и заявивъ, що зъ най-
лучшимъ случаѣмъ можна буде удержати его
при житю 7 до 8 дѣвъ, хочѣ мо-жливѣ, що
вѣтъ умре до 24 годинѣ. И дѣйстви-тѣе стало
ся. Ковнацкій, поручивши розпорядити своимъ
мавѣткомъ о. Волошиньскому, померъ щѣ въ су-
боту о 2-ой годинѣ въ ноцѣ. О. Волошинь-
скій повѣдомивъ о смерти Ковнацкогъ телегра-
фічно судѣ и державну прокураторию въ Тер-
нополь а такожѣ иншѣ власти и своихъ по-
кѣйного та займывъ ся устрѣванъемъ похорону.
— Покойный Ковнацкій бувъ вѣзрѣвый судья,
прятель сельскѣхъ и вѣзгалѣ честный и правый
чоловѣкъ. Хочѣ Полякъ зъ роду и пересѣлѣ-
ченѣ, належавъ вѣдѣ до тѣхъ бѣлыхъ кружѣвъ,
що вѣдѣюсъ ся до Русинѣвъ прихильнон. Своего
часу бувъ вѣдѣ судьею слѣдчимъ у Львовѣ въ
голосномъ кукизовскомъ процесѣ.

— Министерство судѣбництва разбѣзѣло до
всѣхъ судѣвъ ѳѣвѣнскѣхъ, въ котрыхъ конста-
тує, що фальшивѣ монеты курсують въ значній
скѣлькости. Зъ огляду на се, що и задовго
пуститъ монетарія въ ѳѣвъ богато монеты
металевон, взымає министерство судѣ, чтобы
звертали пильнѣйшу увагу на ѳѣвъ фальсѣ
ѳѣсатѣвъ.

— Испытъ зрѣлости въ брѣдской гимназіи
вѣдбуєтѣ ся вѣдѣ 9 до 14 н. ст. липня поѣтъ
проводомъ инспектора Германа. До испыту зго-
лосило ся 38 учениковъ публичныхъ и 3 еке-
стеріѣвъ. Свѣдѣнство зрѣлости одержало 28
учениковъ публичныхъ (мѣжѣ нами 2 зъ вѣд-
значенемъ) и 2 екстеріѣвъ; 3 учениковъ
публичныхъ и 1 екстеріѣста репробовано на
рокъ, 1 ученика публичного безъ рѣзачѣа а
6-тьомъ дозволено поправити одинъ предметъ
по фѣрияхъ.

— Про засѣвы пишуть зъ Подѣлѣочкѣвъ:
„Живѣа пшеницѣ вже розпочали ся. Зѣбѣръ рѣз-
ный, але пересѣчно можна числѣти на середній.
Зѣбѣръ жита предѣставляє ся о много користиѣй-
ше якъ щѣ-до якого такъ и щѣ-до скѣлькости.
Прийхавъ російскій зѣбѣа досытъ значный.
Лѣше овесъ мавъ попытъ, другій зѣбѣа, особли-
во ячмѣнь не мавъ майже нѣчого. Жито рос-
ѳѣйске плачено вѣдѣ 3-70 до 4-20, овесъ 4-40

до 5-30, ячмѣнь 3-30 до 3-60, кукурузу 3-40 до
3-70 за 100 клѣ.

— Звѣзды зъ неба. Зъ Хирова доносять до
львовского Przegląd-a о такій незвычайной при-
годѣ: Въ среду, дня 18 н. ст. липня о 2-ой
годинѣ зъ полудня при цѣлкомъ спокойномъ
воздухѣ наступилъ ся зливный дощ, що тревзавъ
пѣвъ годины. По дощѣ зачали куры дуже по-
кваино збѣрати щѣсь зъ землѣ. Се звернуло
увагу деакихъ людей. Показало ся, що зъ до-
щѣмъ унали маленькѣ звѣздочки. Тѣ звѣздочки
мали смакъ тѣста. — Одну такую звѣздку при-
славъ корреспондентъ до редакціи Przegląd-a.
Она має три мѣлѣметры промѣру, естъ шести-
бѣчна, дуже правильно збѣдована и має въ се-
реднѣмъ маленьке заглѣбленъе.

— Управильненъе урядничѣи платѣвъ обгово-
рює ся безпастанно въ министерствѣ скарбу.
Дѣтныча комісія нараджує ся поѣтъ проводомъ
секціиного совѣтника Нѣбавѣра и сими дѣями
по розгладѣ збѣраного матеріалу приступитъ
до ухвалѣ мериторичныхъ внесенѣвъ. Задачею
комієи естъ лише реформа платѣвъ урядничѣвъ
и служѣвъ, а обдуманъе вѣдповѣдныхъ жерель
ѳѣнансовыхъ буде належати до правительства.
Правительство намѣряє приготовить цѣлу справу
ще передѣ осеню сесією рады державной и
хочѣ ея предложати палатѣ послѣвъ.

— Звѣздѣ польскихъ лѣкарьѣвъ и природо-
знавцѣвъ розпочавъ ся у Львовѣ передвѣчера
и потрѣвавъ до 26 н. ст. липня. Въ звѣздѣ бере
участъ около 400 особѣвъ, мѣжѣ ними лѣкарь
зъ Конгрессѣвъ, Познаньщаны и другѣхъ кра-
ѣвъ. Дѣенъ зголосоило ся 140 прѣлатѣвъ зъ
300 вѣдчинтами.

— Лѣтъ противъ укушеня скаженого пса
подає 82-лѣтний лѣсничій Гастѣвъ въ Австрію.
Вѣдѣтъ пише: „Не хочу моего выпробованого
средства противъ укушеня скаженого пса бра-
та зъ собою до грѣбу и длѣтого подѣаю его до
прилюднон вѣдомости. Се послѣдняя прѣдлѣга,
яку можѣ свѣтовѣ зробити. Бере ся теплого
вианого оцѣу и лѣтнюю воду, вымыває ся тѣмъ
рану и высушѣе ся. Вѣдѣтакъ наливає ся на
рану кѣлька капель хлѣороводовон кисло-
ты, бо всѣ минеральны кислоты ничѣтъ отруу
слины.“

— Холяра. Зъ Зальцбурга доносять, що въ по-
слѣднихъ дѣняхъ ослабла холѣра. Занеждує мен-
ше людей, а зъ нихъ бѣльшая часть приходитъ до
здоровья. Въ послѣднихъ дѣняхъ заведѣжуєтъ
такожѣ жандармъ и лѣдѣе мѣжа буде удер-
жати его при житю. Причину недужѣ жандар-
ма була дуже тяжка служба, бо жандар-
мерія зальцбурга въ часѣ хотеры мусить бути
на ногахъ дѣнь и ноцѣ. Найрѣвнѣйше займывъ
ся поборѣнъемъ пошести староста сов. Прѣсѣн-
чѣвъ. Вѣдѣтъ всюды дѣнями и ноцями и лично
контролює санітарій сторожѣ, жандармѣвъ и
т. д. Самъ высладеє якъ недужій, бо не ставѣ
ему часу нѣ спати нѣ спокойно вѣдѣднѣтѣ.
Главною причиною розширеня хотеры въ За-
льцбургахъ сугѣ жады. Она скрывали истнованъе
пошести довѣй часѣ и ужывати до сего
рѣзныхъ шгукѣ. Якъ кажуть, мавъ бути на жи-
дѣвѣскѣхъ кладѣнцѣхъ въ Зальцбургахъ о много
бѣльше свѣжѣхъ могилъ якъ выдѣано помершихъ
посвѣдченѣ. Бували случаѣ, що мѣска управа
дѣзнавала ся о смерти поодинокѣхъ жидѣвъ
тогдѣ, кѣти они лежали вже кѣлька дѣвъ въ
могилахъ. Теперъ роздѣляла холѣричний лѣкарь
мѣжѣ себе мѣсто на дѣльничѣ и кѣждый зъ
нихъ обѣзываетъ наслѣдѣти недужѣхъ въ сво-
ей части. Найголовнѣйшимъ средствомъ про-
тивъ хотеры уважѣють она вѣдрѣбленъе до-
мѣвъ, де сугѣ недужій, карболѣ и ваино. Неду-
жѣхъ натѣрають и дають имъ чай та ваино
Бѣла помѣчь не запѣзнѣна, то тѣ средства по-
магають. — Одинъ случай хотеры бувъ та-
кожѣ въ судовѣмъ арештѣ. Послѣдними дѣя-
ми проявила ся холѣра въ Звѣнѣчѣхъ и Устѣе-
вѣку. Тудѣ выслано 33 жандармѣвъ для изольо-
ваня обохъ мѣсцевостей и наглядѣ надѣ вы-
повненъемъ санітарныхъ приписѣвъ.

— Огнѣ. Вчера о годинѣ 7-ой рано повставъ
огонь въ войсковыхъ баракахъ на площа Яблѣ-
новскихъ у Львовѣ. Въ тѣхъ деревляныхъ ба-
ракахъ зложено сѣно и овесъ. До годинѣ 9 онъ
згорѣло два бараки и здавало ся, що огонь
уже угашеный, коли наразѣ о 11-ой годинѣ
передѣ полуднемъ повставъ огонь щѣ въ трѣ-
томъ барацѣ. Пожаръ тревзавъ до 1-ой годинѣ
зъ полудня и знищивъ третій баракъ та два
нишѣ надпавѣвъ. Шкода дуже значная, але
обезпечена. Причѣна огню незвѣстна. Кажуть
що котрысь зъ робѣтничѣвъ, що будѣа зайняті
въ баракахъ коло зѣбѣа, мусѣвъ кинутѣ че-
резъ неувѣгу недопаленый папѣросѣ.

— Переноснѣе домѣвъ зъ одного мѣсца на
другѣ въ Америкѣ рѣчь звычайна. Кѣлькапо-
верховѣ каменѣвъ, дѣйрѣвъ зѣльничѣй, готѣль
звѣнѣють свое „мѣсце побутѣ“ такъ, якъ лю-
де. Недавно въ Мотѣ Гавенѣ перенесено вели-
чезный дворецъ, не разбѣраючи его. Будынокъ
той на 24 метры высокой, мавъ вежу, що ва-
жить 1720 тоннъ, а самъ на 57 метрѣвъ довгѣй
и на 11 м. широкѣй. Отже постановили пере-
нести его о 28 метрѣвъ дальше. До того под-
ложили поѣтъ будынокѣ балки грубѣй на 350
мѣлѣметровѣвъ, подѣважили будынокѣ, прирубѣ-
вали до балокъ и пересунули по дошкахъ,
насамарованыхъ мыломъ. Двадѣть робѣтничѣвъ
зробило сю роботу за тыждѣнь. Звѣсно та-
кожѣ, що въ Америкѣ надѣ моремъ та надѣ
озерами стоѣтъ декотры готѣль на шпѣнахъ. Ко-
ли треба, припрѣають кѣлька машинъ до го-
телю и великій будынокъ вѣде, якъ вѣзокъ.

— Дѣбнѣй вѣсти. въ Мѣстѣскахъ утопѣвъ ся
въ рѣвчѣхъ Свѣдѣй 19-лѣтний ученикъ черновѣц-
кой школы промысловон Мѣч Римскій. — Въ
Лювѣсѣянѣ коло Парижа померъ славный фран-
цузскій поѣтъ Леконтъ де Лислѣ (Lecointe de Lisle).

— Огонь до 10-ой годинѣ въ ноцѣ утопила
ся въ Пѣлѣнѣнскомѣ ставѣ у Львовѣ якась
женщина, лѣше одѣта. Тѣло самоубійниці
вѣдѣставлено до заального шпитѣля. — Для
вѣдѣвъ и сирѣтъ по найбѣднѣйшихъ урядничѣхъ
судовыхъ округа львовского сугѣ до роздѣчѣ
подмоги зъ фундаціи ювѣлейной. Поданѣа треба
вѣосити до мѣдѣстѣннѣва. — У Вѣдѣнѣ застрѣ-

ливъ ся майорѣ 14 полку артилеріи, Чакѣв-
скій. Вѣдѣ дня коли страшный градъ покатѣ-
чивъ войкѣвъ на поляхъ Семеринга коло Вѣдѣна
показѣ Чакѣвскій въ сумѣ. Вѣдѣдѣломъ, що
найбѣльше тогдѣ потерпѣвъ вѣдѣ граду, дово-
дѣвъ власне вѣдѣ. — Въ Золочевѣ померъ кан-
дидатъ нотаріальный Ив. Шпидускій въ 38-омъ
роцѣ житя. — Въ Городѣнцѣ померъ сими дѣя-
ми Левъ Лѣндѣсъ, лѣкарь-хірургѣ, въ 101-омъ
роцѣ житя.

Телеграммы „Дѣла“

Вѣдѣнь 24 липня. Кальнокій выбѣравъ ся
до Ишлю, чтобы цѣсарѣви зложити рапорты.
До той подорожи привязують его дѣмѣсію.

Прага 24 липня. Стверджено, що певна
часть „Омладинистѣвъ“ займѣсь вироблюва-
нъемъ выбуховыхъ матеріѣвъ, за-для того зарѣ-
джено ревизіи и кѣлькохъ арештовано.

Загребѣ 24 липня. Митрополитѣ рѣ-
муньскій Миронъ зложивъ визиту Героніому.
Вѣ часѣ бенкету командантъ корпусѣ, Гальго-
чій, подѣвъ тоастъ въ честь министра и зая-
вивъ, що армія енергично выступитъ противъ
внутрѣшного ворога.

Бѣрлинѣ 24 липня. Vossische Ztg. до-
носить, що Кальнокій уступитъ поѣтъ напѣромъ
угорского правительства.

Бѣлградѣ 21 липня. Говорѣтъ на певно
о кризѣ кабинету.

Римѣ 21 липня. Правительство визначило
для 1300 особѣвъ примусѣе мешканъе.

Парижѣ 24 липня. Палата ухвалила ар-
тикулъ 3-ій закона противъ анархистѣвъ.

Конкурсъ.

Видѣлъ товариства „Руской Бурсы“ въ
Бережанахъ подає самъ до загалной вѣдомо-
сти, що зъ початкомъ шкѣльного року 1894/95
знайде бѣльше число питомѣвъ зі шкѣлъ середнихъ
помѣщенѣ въ Бурсѣ підъ слѣдующими услѣвами:

I. Родичѣ взгляду ошкунѣвъ зволѣтъ най-
дальше до 20-ого серпня с. р. надѣслати своѣ
просьбы [безъ стѣмпла] до видѣлу Бурсы на руки
предѣдателя о. М. Сѣневацкогъ, катихѣта гім-
назіи. До просьбы треба доложати: а) свѣдоц-
тво убожѣства; свѣдоцтво шкѣльное з послѣд-
ного шѣроку; в) свѣдоцтво моральности, асли
каждѣагъ не ходѣа до публичнѣхъ шкѣлъ; г) зая-
вленя родичѣвъ взгляду ошкунѣвъ: кѣлька обо-
вѣзують ся доплачуваѣа за кандидатѣвъ в гро-
шахъ, а кѣлька в натурѣлахъ [Замѣтка: Бушѣахъ
питомѣвъ Бурсы в минушѣмъ роцѣ не достигѣа
услѣвъ підъ в]. Жѣлаючи помѣщеня за цѣлою
оплатою мѣсячно 13—15 зр. не предѣлають
свѣдоцтва убожѣства.]

II. Огѣдѣ або ошкунѣ принятого до Бурсы
питомѣа мавъ: 1) вѣлатити на зжѣтѣ инвентаря
1 зр. рѣчно; 2) доставляти декларовану квѣту
оплатѣ на харчѣ а горы мѣсячно; 3) на устрѣвеня
бѣбліѣтеки для питомѣвъ 50 кр. рѣчно.

III. Принятѣ до Бурсы питомѣцы мають ви-
казѣати ся, що посѣдѣють: 3 пари бѣлы, 2 руш-
ники и добру одѣжу и обузу.

IV. Бѣзѣаючи одержѣти вѣдѣвѣтъ на свою
просьбу зволѣтъ дѣлучѣи картку корреспѣнда-
цінну зъ докладною адресою, а сѣа крѣмѣ того
доложѣти марку почтовую за 20 кр., одержѣти
прилогѣ за рѣцѣиѣомъ.

Вписѣ вѣдѣвѣвають ся 29, 30 и 31 н. ст.
серпня, а до первой класѣи 1, 2 и 3 н. ст. ве-
ресня.

Вѣдѣ видѣлу „Руской Бурсы“ въ Бе-
режанахъ, дня 23 липня 1894.

Михайл Сѣневицкій предѣдатель.

Конкурсъ.

Главный выдѣлъ Товариства „Прѣсвѣта“
у Львовѣ розписує самъ конкурсъ на вандрѣво-
ного учителя господарства до читалѣнѣ „Про-
свѣтъ“. Згодошувати ся належѣтъ до канцѣля-
ріи товариства „Прѣсвѣта“ у Львовѣ [при ул.
Вѣрменьской ч. 2, I поверхѣ], де удѣленѣ бу-
дутъ бѣльшѣ услѣва.

Рѣчѣнѣцѣ до згодошуваня означѣе ся по
конѣцѣ мѣсяца липня 1894 р.

За Главного выдѣла товариства „Про-
свѣта“ у Львовѣ.

Д-ръ Омѣлянъ Огоновскій.

Д-ръ Костѣ Лѣвицкій.

Надѣслѣне.

Новый третій накладъ!

„Книжѣчка мисѣивна“, котра мѣстѣтъ: I. Мо-
литвы поѣденѣй; II. Катѣхизмъ цѣлый въ скоро-
ченю; III. Стихѣри: „За всѣхъ молиши ся бла-
гая.“ вже выйшла въ озѣбѣномъ выданю зъ
печатѣвъ Ставропѣгийской. Цѣна 3 кр. Получѣти
можно тѣлько у о. Джуляньского, Лапшѣвъ
и. Бережаны. 276 1—3

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

оптикѣ и мехѣникѣ
„подѣ Коперникѣвъ“,
Львовѣ, площа св. Духѣа
(ул. Театральна ч. 6 про-
тивъ головного одѣаху)
порѣчає у великомъ вы-
борѣ и по найдѣшевѣ-
шѣмъ цѣнахъ: окуляры,

Виходить у Львові щодня (крім неділі і руських свят) о 5-й годі по полудні. Літературний додаток „Вісник“ найменшійших новітніх виходить вівторок, в вівторок і п'ятницю на першому разі за Діалом.

Передплата і інсерати приймають: у Львові Адм. і стражи „Діал“ ул. Баторія 24, Центральне бюро оголошень: ул. Коперника ч. 11, і Бюро газет ул. Кароля Імператора 9, у Відні: M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Misse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek, I. Wollzeile 8; Oppelik, I. Stubenbastei 2, J. Danneberg, I. Wollzeile 19. В Франкфурті і Гамбурзі: M. Haasensteine Vogler, G. L. Danneberg і Comp. В Пешті: E. Misrachy у Bez. Akademischegasse 6.

Передплата на „Діал“ і належність за інсератом платити в Діалом.

Діал

Передплата на „Діал“ з літер. додатком

в Австрії: за границею:
на цілий рік . . . 18 гр. на цілий рік . . . 24 гр.
на пів року . . . 9 гр. на пів року . . . 12 гр.
на чверть року . . . 4 гр. 50 кр. на чверть року . . . 6 гр.
на місяць . . . 1 гр. 50 кр.

у Львові:
на цілий рік . . . 18 гр. на пів року . . . 8 гр.
на чверть року . . . 4 гр. на місяць . . . 1 гр. 35 кр.
Редакція, Адміністрація і Експедиція під ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи вставляють ся лише на попереднє застереження. — Редакція неопечатані вільні відкорт. Неодержані чиселі коштують 8 кр. в м. Оголошення приймають ся по п'яті 6 гр. відкорт. однокортні інсератом в рубриці „Надбавки“ по 20 кр. в м. Неодержані чиселі коштують по 10 гр. відкорт. етикетки

У Львові, дня 25 н. ст. липня 1894.

Єдиними Славянами, котрі досі по-трохи вже гостили а — на скільки зв'язно — це громадянське гостити будуть на виставі у Львові — то Чехи. Протиствали явище се відносинам політичним, які падають нині між обома народами, — то оно дасть ся пояснити тільки партійним роздором серед Чехів і нинішню безперечно досить невдариною ситуацією народу чеського

Се факт, що на виставу до Львова загощували досі і мають загостити старо-Чехи, як і факт, що лише старо-чеські органи, пишучи про виставу, стараються кільки змоги підхлбляти Полякам. Так бачили ми у Львові прибувшого разом з Нїмцями провідника старо-Чехів д-ра Рігера з його товаришами політичними, тепер гостять в Полякам дуже приймають ся писателі Елінек в Врхліцкій, а в будучій громаді загощени Чехів до Львова організують старо-Чехи. Молодо-Чехи держать ся зовсім в резерві.

А що для нас Русинів при тій цїкаві і що нас мусить обходити, то се, що відповідою до зазначеного становища двох партій чеських до вистави львівської — зазначує ся становище їх до Русинів в зв'язі з виставою.

Молодо-чеський Narodní Listy — здаючи справу з вистави львівської пером спеціального свого кореспондента і висказуючись про виставу від себе, не занекає ніякою нагодою, щоби заговорити і про Русинів в Галичині та їх покритиження. Знов же старо-чеські органи ведуть свою мову так, мов-би ніяких Русинів в Галичині не було, а відозви, виваючі Чехів до громадянських поглядок до Львова а м'якше в старочеських органах, говорять тільки о „польській“ землі, о „польській“ братів народі і т. д.

Ми тому й не дивуємо ся. По перше — ми знаємо, що політиків старо-чеських ніколи не обходили Русини в справі руска, — за довгий час ери гр. Тафого они що-до Русинів ніколи навіть не подумали засуперечити в чом-небудь своїм союзникам Полякам, а старо-Чехи міністер судництва д-р Пражак був для Русинів може й найбезогляднішим міністром з м'якше усіх, які коли-небудь за часів конституції держали тоту теку.

По друге — ми розуміємо тенденцію і нинішніх проявів „симпатій“ старо-Чехів до Поляків. Они не покидають думки, що їм удасть ся знов прийти до керма, а на

той випадок надбуть ся віднові такої більшості в парламенті віденьському, яка була за часу провду д-ра Рігера. А думка ся розбудилась у них останнім часом тым більше, що й самі молоді-Чехи признали ся до деяких хиб в своїй політиці і узнали за потрібне перевести ревізію своєї програми.

Однак, чи сповнить ся думка старо-Чехів, се ще — вилами на воді написано, а польські політики мають собі своїх коалітентів — Пленера та Гогенварта... то й бай-дуже їм про Чехів, чи молодих, чи старих... хоч розуміє ся, прояви „симпатій“ старо-Чехів дуже їм на руку. Старо-Чехи — то бодай одні Славяне, котрі з нагоди вистави прибувають з привітом, без огляду на їх нинішнє становище в політиці державній...

Листы з вистави

[Про виставу взагалі.]

Людськість в своєму поході стремить ся все до лїпшого, зверненішого — йде до поступу. Кождий народ, кожда суспільність на основі досвіді попередніх поколінь і позитивної праці теперішності, посуває скорше або повільніше наперед, після того, чи обставини, серед котрих приходять ся жити, більше або менше щасливі. На місяці не стоїть нічого, бо застій — то смерть!

І серед тих стремлень, тої неперемінної боротьби, котра хоч забирє жертви, але є кінцевою застарого істнованія, приходять хвили, в котрій народ чи суспільність мусить оглянутись і почислити свої здобутки і свлы. Як з одної сторони небезпечно видивити сумнів, так і небезпечно перецінювати себе. Тут треба добре змркувати і холодно розважити всі свої засоби — устатувати рахунок того, що зробилось а яка ще дождає робота...

Місяцем обчислення життєвних сил народу є — вистава. В теперішній добі можна стрівнутись з думками, що вистава уже пережилась і не веде до цїлі. Комунікаційний улукшеня, міжнародна торгівля відняли то, що сегодня і без вистави можна в кождім більшій місті побачити результат праці різних народів. Однак така думка нестойна. Вистава має показати то все, що зроблено в протягу певного часу; яка провідна гадка руководила суспільністю і в якій мірі стремля та суспільність наперед. Вистава має бути зеркалом, докладною відбиткою умового і продукційного стану. Отже не для слави і розголосу, але просто для потре-

би устроює ся — для власної користі, щоби розглянутись, що вже довершено, а ще більше, що ще недовершено, щоби зобразити результати своєї праці і познати самого себе, свої засоби, сили і недостатки. Она повинна виявити свідомість сил, котрі знаходять ся в організмі, але котрі треба довершити впровадити в рух, їх організувати і звернути до продукційної мети. Она повинна бути заохотою до дальшої праці і вказати почву, на котрій та праця може зародити найкращі овочі...

Вистава була і все буде ареною, на котрій народи рвалізують з собою о пальму першества за довершений діла у всіх напрямках просвітної праці. За-для того і значить ся велике як народне, так і політичне. Маючи перед очима білясь свої культурної діяльності, народ укладає програму будучності, направляє похибки минувшини і тоді певніше і відважніше вступає до боротьби за своє „я“...

В такій значній ми розуміємо чеську виставу устроєну перед двома роками в Празі, а не можемо сего значіння приложити до сегодньої вистави львівської. Нам ще в пам'яті львівська вистава з року 1877, а порівнюючи зм'яст її з зм'ястом нинішньої вистави, поневоли прийдеться до заключення, що хоч вистава з-перед сїмнадцяти років своїм об'ємом не могла м'яряти ся з теперішньою, то все-таки она була образом виключно галицької продукції, була справді виставою краю. Сегоднєшня ж вистава, хоч і охрещено єн іменем „краєвою“, далека від того, щоби в ній добувати міру поступу краю. Бо коли відшнубити виставців з Познань, Варшави, Лодзі; коли не почислити виставців з Морави, Чехії, долїшньої Австрії і з самого Відня; коли не зверне ся уваги на Мадярів, турків та й на американських Поляків, не згадуючи вже про Францію, Швейцарію і т. д. — то на Галичину припадає далеко не така велика участь, так що львівської вистави краше б до лиця „міжнародна“ [на меншу скалю] ніж „краєва“ вистава. Видко, аранжери єн не руководились повисше наведеними мотивами і не мали на цїлі виставляти спеціальну галицьку „нужду“.

Про властиву цїль вистави говорити ся лиш — неофіційно. Столїтній роковини побди під Рацлавицями хотїли Поляки обійти маніфестаційно. Зародилась була гадка устроїти виставу в роцї 1897 — в двадцять лїт по передущій краєвій виставі з року 1877-ого — і оть де-хто використав гадку в той спосіб, що виставу прискорено і вча-

нено єн осередком польської маніфестації столїтніх роковин. Се і причина, длячого між Русинами запанували різні гадки що-до участі їх в виставі і длячого те, що виставлено зб сторони русов, далеко не дає вірного образу духової і економічної сили Русинів галицьких.

Та факт довершений — „краєва“ вистава стоїть уже відкрито місяця а хоч она офіційно і називає ся „краєвою“, то характер єн — як є констатували і чужі люди — майже виключно польській. В одній лиш павільоні руських товариств та в етнографічній відділі [дякуючи проф. В. Шухевичеві] видно русину.

Сих кілька замїток нехай супроводить читателя, заки він переступить браму і опинить ся на виставі.

Дописи „Діла“

З Перемисля.

[Третій концерт Перемиского Бояна.]

„На війні всіляко буває!“ — сказав сего року архієпископ Кароль-Людвиг дивлячись в панорамі на т. зв. Костюшківській виставі у Львові на битву рацлавицьку — „раз горю ти, другий раз противна сторона“. Таке бувало і в історії славного нашого Запорожського Козацтва. Часом нашим удало ся, а часом ледяній султан казав спійманих смільчаків, закувавши їх в тяжкі кайдани, винести до підземного хурдигу...

Таку подію з козацького життя змалював нам Тарас Шевченко в своїм творі „Гамалія“, де описано, як одна частина молодців козацьких попали ся в турецьку неволю та заковані в кайдани і вклені до підземних льохів Скутари, заливаючись гіркими сльозами горя і розпучи, молились до милого Бога України, щоби не дав їм пропасти в неволі на чужині. Благали сердцем втру, щоби через синєське море занїс їх тугу братам на Україні, щоби ті чим скорше доїдвались о їх горю прибули на ратунок. Босфор затряс ся, почувши розпуч бідних наших невольників, бо з роду се не чув козацького плачу. Тож застонавши поше сїю мову на своїх ребрах аж до Лиману, Лиман передав єн Дивирова, а з-вдти достав єна у Луг і Хортицю. Тут братство, дізнавшись про нещастє братів у поганцях-бисурманів, не гайнувши дорогого часу повсїдали сїчась під проводом Гамалії на байдаки та й заспівавши собі охочо, „Гай-гай! Море грай! реви, скелі ламай! поїдемо в гості“ —

Дядько Федюсь.

Оповідання Т. Ветлини.

Я ніколи не можу на той час забути, коли то бувало ми малі хлопці-школярики що неділь повозилимо на хоры і закінч заче ся служба Божя, оглядаємо з горы всіх побожних християн зібраних в церкві під нашими ногами. Ми навіть як буд старали ся звернути на себе увагу людей, що там в долині... І справді, часом обервєсь де-хто і подивить ся до горы на хоры — а нам було се приємно: нам здавало ся, що він власне длатого задер до горы голову, щоби поглянути на нас, малых співаків.

Видиш! — думали ми собі, — ми, хоч і малі, а маємо свою вагу! Тебе тут на хорах не треба, а нас старий дядь Трохим з червоным носом і з червоною хусткою під шеві, бере все на хоры, а як ко-трый часом на збыт старому не поїде на хоры, а стане собі на середині церкви між „звичайними“ людьми, то дядь Трохим не регинає через поруче хорів, що аж поруче трїщити, і махає рукою та кличе придушним голосом: „Івасю, Грицю, ходи сюди!“

Кілько-то людей переглянув я за той час в церкві, і старих, і молодих, і малых дітей! Я знав, як називає ся кожда особа, знав навіть, до кого належить котра-будь дитина... Та тепер я вже ніяким способом не можу собі пригадати поодиноких

лиць і фізіономій, які я тоді видів... Лиш одно-одним лицем, лиш одна голова з того часу стоїть і тепер наче жива передо мною!

Ми малі хлопці-школярики, хоч і як дивили ся з хорів на народ зібраний в церкві, то все-таки ми найбільше звертали свої очі в одно місце, в один куточок церковний, там праворуч коло бічного престолу, де правильно ставав собі один високий, старий чоловік, з замахистим сивим вусом і з величезною горючою головою, так льосю, що она до світла горючих свічок блищала мов церковна баня до сонця. Лиш з заду на потилиці між обома ухами росло єму кілька волосків, котрі він, видно, старанно плекав і зачісував на зукб, кудись до горы в сторону чола. Се був власне дядько Федюсь. Він стояв звичайно непо-рушно, тримав перед собою на престолі розложену грубу книжку до молитви і — з заложеними на довгім, орлинім носі окулярами — все щось читав з тої книжки.

Ми нетерпеливо дожидали тої хвилі, коли дядько Федюсь перед самою службою Божою возьме до рук довгий прут, приль-пить до єго кінця горючий огарок і стане запалювати світло на головнім престолі. При тій роботі він мусів задрати голову до горы і та голова польскувалась і світилась, наче місяць вв' повів, а як була на дворі погода і сонце перепускало свої про-мінні крізь різнобарвне вікно, що в виді трираменного хреста мстило ся в передній стїні церкви, поверх головної престолу, то

єго голова мусів переходити через смугу того світла, що в уквєнних лініях виходило зб згаданого колорового трираменного хреста, захоплювало по дорозі вершини напостельних свічок і кінчило ся в углі між долівкою а стїною захристїя. Тоді дядькова лысина купалась в тм різнобарвнм сяєві і се діялось або довше або коротше, після того, як скоро він вспів запалити світло, часом лиш коротку хвилю, та власне в тій хвилі виглядала она чудесно! Подумайте собі лиш, що тоді дядькова лысина як-раз мїнилась — на нїй горїла, аж за очі хапали, різні барви: і синя, і жовта, і рожева і зелена... а для нас малых хлопців було се великим приємним видовищем.

— Диви, ось тепер! — шептав мені до уха Гриць, — так, як єго хто взяв та й обмалював!

— Правдивий пророк Єлисей! — шепнув мені в друге ухо Івась.

Потім відчинились царські врата, виходив на службу Божу священник, підносив ся в гору дим з кадиль, а ми все ще не переставали дивитись на дядьку Федюся, котрий, запаливши світло, ставав знов в своїй кутку, нахилив ся над своєю книжкою і читав молитви. Та дальше годі вже було розглядатись по церкві, бо дядь Трохим перед самим „Благословенно царство“ виймав з кишені здорову рогову табакірку, заживав табак, і пук-пук-пук! паличем в денце табакірки. Се був для нас знак: готовесь мовляв, до співу! І ми ставали

по обох боках дядь Трохима і пильно дивились на єго піднесений в гору указуючий палець правої руки, котрий мав дати нам знак до „Аминь“.

Але й підчас служби Божої від часу до часу ми нїшком зиркали на лысу голову дядьку Федюся. Часом соншний промінь, перейшовши крізь кришталеву призму, яких висів повно на величїм, округлм павуці посеред церкви, відбав чудесною синьою, помаранчевою, або якої будь краски плямою на гладкій черепі дядьку Федюся. Тоді ми торкаємо оден другого локтем, або сїваючи даємо оден другому знак очима або цїлою головою, щоби подивив ся на дядькову голову. „Дивись, мовляв, що за краса!“

По скінченій службі Божій дядько Федюсь знов гасив світло і коли вже люди виходили з церкви, він ще раз брав до рук свою книжку, клякав перед самими царськими вратами і молив ся з такою якоюсь побожністю, з таким огнем в цїлій своїй поставі, що ми, дивлячись на него, і собі клякали та молились тихцем, і не знаю, як другі, але я навіть жалував в душі за той грїх, якого допустив ся в домі Божім, роблячи собі забавку з лысої голо-ви дядьку Федюся.

Дядько Федюсь був в цїлм селі знаною людиною. Він був великим побож-ний, все читав св. Письмо, говорив дуже розумно і взагалі був добрякою, з-за чого всі єго шанували, а се вже і з того можна вносити, що єго навіть по-за очі нїхто не на-

пустились в напрям до Візантії, котра дрв'яючи в снв-раю, ав'я прочувала, яких з гостей несе до неї Босфор. Один тільки Козак в склепу у Скутарі не дрв'яють, бо де він там до сну! Он по своєму Бога благують, щоб не допустив до такого сорому, аби вольний Козак мали на Божій суд праведний вставати з чужого домови, в кайданах! В той хвили, коли з підземля розходилися такі стони, роздався грімкий голос Гамал'ї на мурах фортеці: „Р'яж и бий! мордуй нев'ру-бисурмена!“ — а велід за тими словами дався чути любий звук гармат козацких. И заревла гарматами Скутара, ревуть, лютують вороги, Козацтво прет ся... Сам Гамал'їя выломлюе двері хурдиги та й кляче „Вылтайте. с'їрй птах, на базар до паю!“ Стрепенулись соколята, порвали кайдани та й далі на бенкеті козаків! А бенкет не абы-якій. „Світло“ аж під самі мхари. М'яж звалищами мурів фортеці, трупы яничарів. Шапками знешено золото-ср'їбло на козацкій байдаки... А коли вже Козаки „нагулялись“ доволі, закурили ще люльки з пожару, повес'їдали на байдаки и засп'ївавши хвалу отаманови Гамал'їю, выпили на повне море и сховались за рожеві хвилі...

Отже по майстерски зложеному поему Шевченка вибрав собі о. Копко на музикальний утвор'ї б'їльшого розм'їру. Хоч як трудна са поема, представляюча р'ївночасно два св'їти Козаків, то не дасть ся заперечити, що артистичний талант музикальний поковав щасливо в'ї трудности и наша література музична д'їстала оден утвор'ї б'їльший, що на певне стане привадою окрасою наших концертів. Новий сей утвор'ї плодотворний посл'їдними часами композитора, названий офіційно „Гамал'їя, кантата на хоры м'їшані, мужескій, ж'їночій, соля теорові, барітонові и басові з супроводом оркестру“, виконаний Бояном на концерт д'їя 6 липня с. р. перейшов в'ї нашій оцінці, одним словом — очарував. Якож не можна було з-разу освоити ся з гадкою, щоби тихій, працюю свого звання об'їжаний священник [о. Копко єсть катихетом в'ї перемиській семінарії ж'їночій] м'їг бути автором так гарного и трудного утвор'ї. Представити р'ївночасно тугу, розпук, море, в'їтри, битву, рад'їсть, сон, характеристику Козацтва — р'їч не так легка. А о. Копко вм'їв так щасливо справити ся, що став вод'ї-разу в'ї рад'ї лучших наших композиторів.

Утвор'ї складає ся з десятиох номерів, а кождий з-окрема представляє поодинокую фазу в'ї поемі. Розпочинає ся дуже гарною п'їсню козаків в'ї льохах підземних, котру сп'їває хор мужескій. Буде се найгарніша п'їснь з ц'їлого утвор'ї. Для л'їяків непонятне се, яким способом можна за помічю музики представити таке чувство, як тугу невольників. Почавши вод'ї шепоту в'ї-трів а ек'їнчивши на звуках звона в'їчевого все, те автор нагромадив в'ї той першій п'їснї.

Другу п'їсню розпочинає барітонъ сольо в'ї роді р'їчитатива, по ч'їм впадає м'їшаний хор, котрого задачію єсть: перенести через море за посередництвом луны тугу б'їдних невольників до братів на Україні. Пре-

гарне єсть в'ї той п'їснї м'їсце, де чути луны з'ї Хортиці и Луга вод'їов'їдаючу словами: „Чую, чую“...

Третій номеръ выповнює мужескій хоръ Козаків, що повес'їдали на байдаки и сп'ївають дуже милу жваву п'їсню „У Турк'їн“! Темпо с'ї п'їснї чисто козацке, хоч з'ї волі автора троха за повільне и за надто серіозне. По с'їй п'їснї впадає знов хор м'їшаний, маючи представити Козаків плавучих під проводом Гамал'їю на повиб'ї морю. И на с'їмъ к'їнчить ся часть перша.

Часть другу розпочинає теноръ сольо сп'їваючи о с'їй Візантії и о т'їмъ, як Босфор хот'їв би єї збудити. На се впадає хор ж'їночій на чотири голоси, поч'їм знов хор м'їшаний веде дальшій тяг с'їу, поч'ї того теноромъ, и опов'їдань, що Козаки в'ї склепу не сп'їють, але молять ся. На т'їмъ к'їнчить ся четвертий номеръ. Оригінально єсть молитва Козаків, що розпочинає ся сольомъ барітоновимъ и зложена з'ї самых діссонансів.

Правдивий іаліметієс війни представлений м'їшанимъ хоромъ в'ї шестімъ номері, на котр'їмъ к'їнчить ся часть друга.

Пречудне єсть басове сольо в'ї семімъ номері, з-разу в'ї формі р'їчитатива, а оп'їсля в'ї прегарній арії представляюче вийшовших на волю Козаків.

В'ї ос'їмімъ номері хор м'їшаний представляє „гуляння“ Козаків аж до т'їх хвил, коли повес'їдали на байдаки та й потягли до дому. Пот'їм хор ж'їночій скомп'їований на чисто народних мотивахъ, розпочинає номеръ дев'їтий, вод'їтак впадає знов хор м'їшаний з'ї дуже гарною колодийкою, а к'їнчить ся представл'їємъ повороту Козаків до дому. На т'їмъ к'їнчить ся номеръ десятый и ц'їлий утвор'ї.

Виконань „Гамал'їю“ було дуже удале. В'ї хоры тримали ся р'ївно и одв'їтно до тенденції самого автора. Оркестра 77-ого полку грала так концертно, що й признати треба головну заслугу удачі. На здар такий оркестр, що не жалувє труда и праці, аби лише причинити ся вод'ї себе до св'їтлого усп'їху наших концертів.

А що-ж сказати о сп'їв'ї о. Менциньского з'ї Фульштина, котрого чудний, чистый и сильний басовий голосъ порывав слухателів. А к'їлько було чувства и сили в'ї кождімъ тоні сп'ївака артиста, се й описати годі! Що публіка приволювала єго до повторюваня, се розум'їє ся само собою.

Що-до оцінки загальної самого утвор'ї и єго виконаня, багато тепер не буду розписуватись. Утвор'ї с'їє буде виданий заходомъ Бояна друкомъ, то певно займе ся нимъ котрийсь изъ фаховихъ музиків. На-тепер выпадало би виткнути деякі неточности х'їло лише з'ї огляду формального.

Так утвор'ї невласливо названий кантатою, бо кантатою він не єсть. Радше було лишити єго ц'їлкомъ безъ назви, коли неможливо було найти вод'їповідно. Дальше м'їстити він в'ї собі за багато хорів а замало сольо дуетів и т. п., з'ї чого виходить троха томляча одноставність для слухачої публіки. Можна би ще спорити з'ї авторомъ о се, що в'ї дея-

ких м'їсяцях невласливо ум'їстити хор м'їшаний, хот'ї можна було се заступити лише хоромъ мужескимъ, — але се вже р'їч автора. Однак що-до темна — в'ї декотрих п'їснях як в. пр. в'ї п'їснї „У Турк'їн“, „Р'яж и бий“ та й в'ї колодийці годі вже погодити ся з'ї авторомъ. Повільне и поважне темпо, як се хоче мати автор, у такихъ завед'їй, як були Козаки, просто не мыслиме. Зам'їсть колодийки був би лучше надав ся козацъ, бо ж Козаки, вертаючи з'ї поб'їдою до дому, н'їяк не могли сп'ївати повільний шоп як'їсь п'їснї. Вир'їчимъ се поглядъ, котрий у кождого чоловіка иншій. Але „Гамал'їя“ о. Копка — се, як Н'їмець каже; ein Concertstück! публіка не щадяла авторови сердечныхъ овацій, а хвилю єю о. Копко певно може зачислити до найприятл'ївшихъ в'ї житю. Се щире узаньє невсипущої єго праці вод'ї публіки виключно рускою повинно бути єму заохотою до дальшої роботи на обб'їран'їмъ полі.

Що-до виконаня — то властиво не повинно би ся Боянові н'їчого закинути, бо все було в'ї належитімъ порядку, як має бути. Однак що-до виконаня хоромъ мужескимъ молитви Козаків в'ї підземляхъ мус'їло ся зам'їтити, що властивої молитви в'ї сп'їв'ї т'їмъ не було, бо х'їло настрою до молитви. Правда, що вина не такъ по сторонамъ сп'їваків, як радше в'ї утвор'ї самімъ. Сп'їваки, пильнуючи, щоби пок'їнати трудности в'ї злов'їлено чистого тону и не „снасти“ з'ї тону, звертали головну увагу на те, щоби „чисто“ вод'їсп'ївати, а не мали коли звернути уваги и на чувство, на духа. Вир'їчимъ все було виконане такъ, що дай Боже якъ найбільше такихъ концертів в'ї Перемислі.

Та й прочі точки програми с'їго концерту виконані були такъ добре, що окремо про них нема навіть ц'їли розписувати ся.

Публіки було на концертъ досить, однак не ст'їлько як с'їго можна було догадувати ся. Поляків — якъ звичайно в'ї посл'їднихъ часахъ — не було, за те Русини выповнили салю самі — и треба над'їятись, що й на будуще являти ся будуть ще численн'їше, бо лиш Русинамъ прападає с'їє, не тяжкій випр'їчимъ, обовязокъ: підпирати своє.

По концерті вод'їбув ся в'ї готелі Вікторія комерсъ, котрий о ст'їльк'ї заслуге х'їба на згадку, що при вод'їсп'їваннї п'їснї „Ще не вмерла України“ зарисувало ся досить маркантно наше руске партійне безголове. Одні підчас сп'їву с'її п'їснї встали, а другі знов с'їд'їли. М'яж тими другими було а к'їлька дамъ. Ся на око др'їбно обставина була причиною, що комерсъ заразъ по вод'їсп'їваннї такъ невинно п'їснї розвивав ся — вправд'ї спок'їбно, безъ авантюри, але таж на кождий спос'їбъ трохи завчасно. Деякимъ „твердымъ“ мал'їконтентамъ удало ся намовити свои пані до вод'їходу, а за тими панями поїшли такожъ и деякі „наші“ пані, не знаючи, що се була лиш одна з'ї тихъ численнихъ „штукъ“ деякихъ „твердыхъ“. При нагоді поставте в'ї Вашої часописні запытань: коли у насъ ск'їнчатъ ся вже разъ — безголове?... Зачинаємо ще яко-такто, а к'їнчимо... см'їхъ людямъ казати. Пора би вже прийти до розуму!

ПЕРЕГЛЯД ПОЛІТИЧНИЙ.

З'ї Праги зв'їщають урядово, що останніми днями арештовано на передм'їстї Винограды чотириохъ анархистів, котрі пробовали виробити вибухові матерії. При ревизії найдено багато п'їс'їмъ и брошуръ анархистичныхъ. Кр'їмъ того уявлено певне число „Омладинствъ“, мешкаючихъ в'ї Новімъ Бидзаві, Жижкові, Карліві и Ліберці. Вс'їхъ вод'їставлено до карного суду.

За-для того, що з'ї початкомъ с'їго шк'їльного року мають бути утвор'їні при гімназії в'ї Ціллі чотири р'ївнорядні класи з'ї слов'їнськимъ викладовимъ язикомъ, ор'їани н'їмецкою л'ївиці підняли великий крикъ. Neue fr. Presse старає ся пересв'їдчити своїхъ читателів, що отає маленька концесія для полудневихъ Слов'їнцівъ є кривдою для Н'їмцівъ, є нарушен'їємъ коаліції, бо три великі стороництва, що сполучили ся в'ї коаліцію, мали запевнити неварушеність стану пос'їданя. — Такожъ противъ заведеня р'ївноряднихъ слов'їнськихъ класівъ запротестувала громада рада в'ї Ціллі, хочъ зовс'їмъ не причиняєсь до удержаня т'її гімназії, бо она вив'їновуєсь з'ї державныхъ фондівъ. Найч'їкав'їшій аргументъ протесту той, що слов'їнскій мужики посылають своихъ дітей до н'їмецкой гімназії — значить — слов'їнськихъ класівъ не треба. — За-заснован'їємъ слов'їнськихъ класівъ р'ївнорядныхъ промовляє Vaterland, ор'їанъ fr. Гогенварта, и успокоює Н'їмцівъ мовлячи: „Н'їмецка гімназія в'ї Ціллі буде неварушена, тільки чотири нижшій класи мають одержати слов'їнскій паралельки. Отже о утратк'їмъ, а т'їмъ менше о злов'їнченню т'її гімназії не може бути мови, особливо, що в'ї н'їмецкихъ класахъ виключено науку при-помочи двохъ р'ївнорядныхъ язиківъ, а надто слов'їнськимъ ученикамъ застережено переходъ до вышней гімназії під т'їмъ услов'їємъ, що научатъ ся н'їмецкою язика.“

Про димісію Кальнокого заговорили поб'їофіційна Montagsrevue. Ц'їсля сл'ївъ згаданой газети міністеръ справъ заграничныхъ мавъ запов'їсти свою димісію на ос'їнь заразъ по замкненню нарадъ сп'їбныхъ делегацій. Ще бюджетъ міністерства справъ заграничныхъ буде Кальнокій самъ боронити, оп'їсля вод'їтяє ся до приватного житя и в'їд'їде на сталый побутъ до Італії. Причиною димісії Кальнокого має бути справа церковно-політики в'ї Угорщині. Тяжкій закидъ противъ єго поступованя в'ї т'їй справі мавъ піднести навіть провідникъ католицкихъ магнатівъ, fr. Фердинандъ Зіх. Іменно, Кальнокій, котрий з'ї-першу бувъ противникомъ угорскої церковно-політики, почавъ поволи зм'їняти своє пересв'їдчен'їє и остаточно ц'їлковито станувъ по стороні Векерлого. За-для того, каже Montagsrevue, становище міністра не може довше удержатись. — Оскільки в'ї т'їмъ правді, годі поки-що знати, але нем'їмов'їрного н'їчого нема.

Францускій парламентъ приймивъ артикулъ 4-її закона противъ анархистів, під-ся котрого засуджені на кару в'їзничу мають

з'їваєть инакше якъ „дядькомъ Федюсемъ“, а я малымъ хлопцемъ навіть чувъ разъ, якъ хтось говоривъ, що, коли дядько Федюсє умре, то душа єго поїде просто до царства небесного.

И ми малі хлопці-школярики такожъ дуже добре знали дядька Федюсє, ми єго дуже поважали, а навіть любили. Вінъ мавъ великий, красний садъ, одинокій в'ї ц'їл'їмъ селі, и ми неразъ в'ї л'їт'ї туди заб'їгали, а дядько Федюсє все намъ дававъ по шапці ябл'їк'ї до грушокъ. При такихъ окаяніяхъ вінъ казавъ намъ часомъ по чер'ї читати в'їзъ свои великон, стариннон, в'ї дерево оправленон Цсалтири.

— Ану, голубчик! — говоривъ вінъ, — спробуйте, чи потрафите ви читати з'ї моєи Поч'їтвекон?

Намъ не робило се великої трудности: ми читали, мовъ гор'їхи кусали, а дядько Федюсє гладивъ насъ по головахъ, та праговорювавъ:

— Ну, ну! в'їт'ї ся, д'їт'їньки, виходіть на люде...!

Часомъ дядько Федюсє казавъ намъ в'ї саді засп'ївати: „Єдинородний Сынє“ або „Херувимскої п'їснї“. Що правда, не хот'їлось намъ сп'ївати — ми в'їстадали ся, що насъ буде чути ажъ геть далеко — але над'їя на соч'їстї ябл'їка и грушки додавала намъ см'їливости и ми зачинали гуртовий сп'ївъ, а нашъ зв'їний хлопчій голосъ розходився по саду и лунали далеко по селі. Дядько Федюсє тогд'ї и собі вторувавъ грубымъ, басовымъ голосомъ, та ще и помахувавъ до такту рукою, такъ само, якъ дякъ Трохимъ.

Я дуже добре пригадую собі дядька Фе-

дюсє. Бувъ се старий парубокъ и, на мою думку, не м'їгъ мати б'їльше якъ шістдесятъ л'їтъ, хотай по призыві лысон головы виглядавъ трохи старше. Вінъ живъ у свого братанця Андрея и — о ск'їлько можу пригадати собі з'ї моїхъ хлопч'їхъ пом'їн'їєв — живъ ц'їлкомъ в'їд'їбно и навіть щасливо. Братанчикъ Андрей разомъ з'ї своєю ж'їною шанували дядька, годували, повли, одягали и навіть що-до роботи при господарстві, якъ здаєсь мені, полишили єму ц'їлковиту свободу.

Ще и з'ї-вод'їс пригадую собі дядька Федюсє: Вінъ на свято одягавъ ся все по старосв'їтскі: в'ї синій довгий жупанъ, опер'їзувавъ ся широкимъ, жовтымъ поясомъ изъ ц'їрого шовку, а на лысу голову закладавъ високу, с'їву шапку на зав'їсахъ з'ї синимъ дномъ. И коли вінъ такъ прибраный в'їшовъ до церкви, опираючись на грубій закривлений палиця, то виглядавъ справд'ї як'їсь величчю, и ми хлопці-школярики, якъ тільки з'їйшлись, коли з'ї нимъ, то заразъ бувало з'їб'їмаємо шапки и в'їчемо до него в'ї оданъ голосъ:

— Слава Богу!

— Слава на в'їки! — вод'їпов'їдавъ дядько Федюсє якимъсь дуже ласкавимъ голосомъ. — Ідете, д'їт'їньки, до церкви? Ід'їть, ід'їть! прославляйте Бога...

В'ї тихъ словахъ дядька Федюсє ми чули для себе похвалу и заохоту та признаньє за те, що йдемо до церкви, и ми були як'їсь горді в'ї нашихъ хлопч'їхъ серцяхъ на ту дядькову ласкав'їсть.

Я неразъ думавъ собі малымъ хлопцемъ: Кобы то всі люде були такі богов'їний, якъ дядько Федюсє, тогд'ї було би на св'їт'ї инакше, не було-бъ межі людьми и н'ї колотнечі, н'ї

крадежи, н'ї п'їянства, та й взагалі н'їякого нещастя, — и думуючи такъ постановлявъ я собі неразъ в'ї моїмъ хлопч'їмъ умі, що коли мені прийдесть бути старимъ, то я буду именно такимъ, якъ дядько Федюсє...

Розум'їєсь, я не знавъ м'їнаувости того чоловіка — и доперва обз'їнати д'їзнавъ ся, що бувъ часъ, коли дядько Федюсє бувъ ц'їлкомъ иншою людиною, що вінъ мавъ коліс ц'їлкомъ иншій навички, а навіть ц'їлкомъ иншу натуру. И я дивуюсь теперъ, якъ сильний впливъ може мати часомъ на духа людського одна хвиля, оданъ випадокъ, короткий протягъ часу, котрымъ неваче послугуєсь якась невидима рука, щоби завернути чоловіка з'ї одної дороги и справити єго на другу, ц'їлкомъ противну дорогу вод'ї той, котрою вінъ до того часу прямювавъ.

Колісь за давнихъ часівъ дядько Федюсє служивъ ажъ дванадцять л'їтъ у війську, тягавъ ся по р'їзнихъ краяхъ, бувъ у к'їлькихъ битвахъ и дослуживъ ся капралства. А коли в'їк'їнці в'ї б'їл'їмъ кабаті, в'ї синій шапці та з'ї золотымъ медалемъ на грудехъ вернувъ до дому, то не заставъ уже м'їжъ живими н'ї батька, н'ї матері, и ставъ жити при старшому братови.

Не конче то статочне жит'їє провадивъ дядько Федюсє, коли вернувъ з'ї війська до дому. Заразъ злигавъ ся з'ї к'їлькома выслуженими вояками, такими якъ вінъ, та й ставъ з'ї ними жити чорно: з'ї коршми и не выдававъ, а деколи и ночувавъ по шинкахъ. Люде бувало роблять у полі коло хл'їба або в'ї лузі коло с'їна, що ажъ л'їт'ї з'ї чола ц'їркомъ л'їє ся, а Федюсє иде селомъ, з'їзавш'їсь по-б'їдъ боки з'ї своїми кумцанами, заточуючись

то в'ї с'їй, то в'ї той б'їк'ї, та ще и присп'їває: „Гей, гей, море мре! — їджмо, пиймо серце моє!...“

Старшій братъ хот'ївъ Федюсє оженивти, думуючи, що вінъ, оженившись, постаткує, та й розглядавъ ся вже по св'їт'ї, чи де не найде для него якої крейкон д'ївки. Та Федюсє не хот'ївъ о т'їмъ навіть думати. „Ще часъ, — говоривъ вінъ — ний я ще погуляю на вольній волі!“ И гулявъ Федюсє, а л'їта йшли за л'їтами. В'їк'їнці старшій братъ умеръ — ж'їнка братова умерла ще давн'їше — а на господарстві лишивъ ся братівъ синъ Андрей.

— Ну, дядьку! — промовивъ разъ неспод'ївано братанчикъ Андрей, — треба намъ до хаты господарин'ї... хто-жъ з'ї насъ буде женивти ся? ви, чи я?

— Жени ся, с'їну, ты, — вод'їпов'ївъ не надумуючись дядько Федюсє. — Мені вже, бачъ, иде до старости, а ты ще молодий. Женись, а я вже буду при тоб'ї жити в'ї безжен'їмъ став'ї... А коли ты, с'їну Андрею, и твоя будуча ж'їнка будете мене доглядати на старі л'їта и не будете над'ї мною знущати ся, то я вамъ зашину ц'їлий м'їй ґрунтъ на в'їки в'їчний, аминь!

Дядько Федюсє бувъ трохи підхмелений и говоривъ т'ї слова як'їсь такъ жал'їбно, що Андрееви ажъ на плачъ зб'їбрало ся.

— Добре, дядьку! — сказавъ вінъ, — нехай буде єй такъ. А що я буду васъ шанувати и доглядати, то можете на мене спустити ся.

(Конецъ буде.)

би водосиджувати окремо. Надъ артикуломъ 5-мъ, котрий зборюють оголошувати дневни-карки справоздана зъ судовыхъ розправъ, виявила ся дуже остра дискусія. Особливо зъ трибуны дневникарскои підносили ся крики. Остаточно прийнято и сей артикулъ.

Вість про війну міжъ Хінами и Японією поки-що за вчасна, хоч імовірно въ недалекій будучности здійс-нитъ ся. Міжъ англійськимъ міністерствомъ а Токіомъ и Пекінгомъ відбуває ся жива вимѣ-на депешъ, та мабуть безъ наслідкѣвъ, бо Японія таки бажає війни. Одна и друга дер-жава выслала вже войска на Корею.

Постановлення о прийнятті до воспита- лища дѣвочого підъ управою Преп. СС. Василіянокъ во Львовѣ.

[Для відомости родичівъ зглядно опікунівъ.]

А. Діяльність воспиталища.

§ 1. Задачію воспиталища єсть: повѣреній родичамъ зглядно опікунамъ дѣти виховувати въ боязни Божій и въ правдою християн-ськимъ життю, — вщепляти їмъ любовь руско-католицкои церкви и руского народу, — а за-разомъ подавати їмъ такі відомости, які дѣ-лали-бъ їхъ способними всѣ обовязки буду-чого свого звання свѣдомо сповняти. Притѣмъ звернєсь такожъ увагу, щоби дѣти научились водповідного доброго товариского поведєня.

§ 2. Наука відбуваєсь: а) въ публичній школі видѣловій б) дома.

а) Що-до предметѣвъ шкільныхъ, то За-рядъ доложитъ всьмъ старанъ, щоби воспи-танцямъ помагали въ науцѣ учительки до-мові: переважно инокині. — О поступі и по-ведєню воспитаницъ въ школі звѣдуватись буде частійше духовній провідникъ воспиталища въ дирекціи шкільній.

б) Дома учать ся воспитаницѣ:
а) руского языка и рускою літератури, такожъ форми церковно-словенського языка, входять въ обємъ тои науки а то въ цѣли то-чного зрозумѣня молитвъ и церковного бого-служєня;

б) рускою исторіи;
в) науки свѣту церковного а по-части на-родно-руского, одвѣтного вѣкови воспитаницъ;
г) науки гри на фортепьянъ;
д) науки танцѣвъ;
е) робѣтъ ручныхъ: шитя, гафтованя, ци-роваця, вышиваня и науки крою.

Увага. Предметѣвъ домовыхъ вычисленыхъ підъ а) — ф) учать укваліфікованій учитель и учи-тельки, посѣдаючі до водповідного предмету декретъ кваліфікаційный. Плянь и порядку науки предметѣвъ підъ а) — ф) вычисленыхъ озна-чений точно въ постановленяхъ домовыхъ.

§ 3. Що дня слухають воспитаницѣ чи-танов служби Божой. Сповідь и причастіє во-спитаницъ відбуваєсь щѣ 6 тиждѣвъ.

§ 4. Воспитаницѣ стоять підъ старан-нымъ наглядомъ Заряду и наклоняють ся до доброго ажиткованя часу и до порядку.

§ 5. Стравы поєднчій, але здорово и вку-сно приготавлені и въ достаточній мѣрѣ. Комнати свѣтлі, здорові, просторі, сухі и чисті: окремій до науки, окремій до вѣдєня, окремій до снєня.

Огородъ воспиталища просторій, гарний и въ дуже здоровімъ положєню.

Сильній проходы підъ надзоромъ водбу-вають ся въ мѣру потреби.

Забавы и розрєвки домашній, водповідній до вѣку воспитаницъ.

§ 6. Домовий лѣкаръ удѣляє въ потребѣ скоріи, совѣтнов и стараннов помочи. О тяж-шихъ слабостяхъ повѣдомляють ся сейчасъ родичѣ.

§ 7. Всяка переписка листова ведєсь по-средствомъ Заряду.

Б. Условя приймтє.

§ 8. До воспиталища приймають ся дѣв-чата гр-кат. обряду и рускою народности, и то въ приписаній видѣ шкільній. Дѣвчата другихъ обрядѣвъ, вѣроисповѣданъ и народно-стей можуть бути такожъ приймтє лишъ о-стѣлько, о скѣлько на таке приймтє мѣсце дозволитъ.

§ 9. Прошеня о приймтє мають бути найдальше до 15 н. ст. серпня Зарядовъ отно-або письменно предложєній, при чѣмъ просятъ ся долучити марку почтову за 15 кр.

До тыхъ прошенъ має ся долучити:
а) свѣдоцтво хрєщеня;
б) послѣднє свѣдоцтво шкільнє;
в) свѣдоцтво щєплеця вѣспи и здоровля.

§ 10. Крімъ молитвениківъ и кнєжєвъ шкільныхъ можуть воспитаницѣ лишъ такі кнєжки мати, які Зарядъ дозволитъ.

§ 11. Рѣкъ шкільныхъ починаєсь 1 н. ст. верєсна, а кѣнчить ся 15 н. ст. липня.

§ 12. Наглядъ надъ Зарядомъ воспитали-ща веде совѣтъ управляюцій підъ председа-тельствомъ Е. Е. Преосв. Митрополита.

§ 13. Плата за удержаньє выносьтє мѣ-сачно 20 [двадцять] зр.

До удержаня вчєляєсь: помѣщенє, про-кормленє, опалѣ, свѣтло, праньє, услуга, по-мѣчъ въ повторительній науцѣ предметѣвъ шкільныхъ и наука домашнихъ предметѣвъ вычисленыхъ въ § 2. б. а—б—г—д.

Окремо оплачуєсь:
а) наука гри на фортепьянъ мѣсачно 15 зр.

б) наука танцѣвъ за цѣлий сезонъ водѣ 1. н. ст. жовтня до великого посту шѣсть зр.

§ 14. Плата за удержаньє и науку гри на фортепьянъ має бути найдальше до кожного 7. н. ст. въ мѣсцѣ зъ горы зложена. За нау-ку танцѣвъ має плата найдальше до 20 н. ст. верєсна бути зложена.

§ 15. На особистій конєчній выдатки во-спитаницѣ, котрі въ протягу перебуваня ихъ въ воспиталищи показують ся необходимъ, має бути кожного мѣсяця якісь задатокъ зъ го-ры зложеній, зъ чого буде окремій подрѣб-ній рахунокъ зъ належитими поквитованьями проваджєний и родичамъ зглядно опікунамъ дотычныхъ воспитаницъ въ своімъ часѣ до-вырѣваня предкладаний.

§ 16. Крімъ свѣтъ Рѣздвяныхъ и Вєли-кодныхъ удѣляє Зарядъ позволеня воспитани-цямъ выѣздити лишъ въ дуже важныхъ слу-чаяхъ, на выразнє желаньє родичѣвъ зглядно опікунѣвъ, однако такъ, щоби черезъ то нау-ка не утерцѣла. Въ противнѣмъ случаю нара-жєній були би воспитаницѣ на некористий на-слѣдкѣ, за що не бере Зарядъ на себѣ одвѣ-чальности.

§ 17. Условлена плата за удержаньє не може бути водѣяна по причинѣ выѣзду во-спитаницѣ на свѣта Рѣздвяній, Вєликодній або въ иныхъ важныхъ случаяхъ; выняши не-прєсудитѣ по причинѣ довшої слабости, ко-трій то способъ такъ у всьхъ заведєняхъ, якъ и въ почастныхъ домахъ єсть загально-принятій.

§ 18. Родичамъ зглядно опікунамъ сво-бодно робити Зарядови спостереженя и уваги-що-до надзору и поведєня дѣтей, котрі той-по можности и справедливости уважляютьи-буде.

В. Вытосажєня.

§ 19. Стараньємъ родичѣвъ зглядно опі-кунѣвъ буде, щоби дѣти, котрі мають намѣ-рєньє до воспиталища дати, выказали ся при-вступі слѣдуючими конєчно потрібными и до-порядку необходимыми рѣчами:

1) Подушка, 2) ковдра, 3) накрывало, 4) три пошєвки на подушку, 5) три товкы про-стирала підъ ковдру, 6) сѣнникъ, 7) три грубъ-простирала на лѣжко, 8) шѣсть сорочокъ, 9) шѣсть кафтаникѣвъ, 10) чотири чавки, 11) шѣсть паръ нанчѣвъ гранатовыхъ, 12) чотири руман-ки, 13) дванацять хустокъ до носа, 14) двѣ спѣднички кольоровъ вѣвнєй, 15) чотири спѣд-нички бѣлі, 16) шѣсть фартушкѣвъ, межє ними одєнь бѣлий а одєнь чорный, 17) двѣ суконки: одна гранатова а одна попєласта, 18) верхній одєгъ лѣтній и зимовій, 19) кашєлюхъ лѣт-ній бѣлий и зимовій гранатовый, 20) рука-вички лѣтній и зимовій, 21) черевники лѣтній и зимовій, 22) камашѣ гранатові, 23) парасолѣ, 24) парасолка, 25) шѣтка до чвєсної одєжѣ, 26) шѣтка до волоса, 27) грєбѣнь густый и рѣд-кій, 28) зеркальцє, 29) ложка, ложочка, вилка и нѣжъ зъ хиньского сѣрѣбла.

Кожда зъ повєсьнє наведєныхъ рѣчей має бути означєна початковими буквами до-тычною воспитаницѣ. Точный списѣ тыхъ рѣ-чей має бути выготавлений въ двохъ примѣр-никахъ, зъ котрыхъ одинъ буде въ рукахъ За-ряду, а другій въ рукахъ дотычною воспи-таницѣ.

§ 20. Въ дома ношена одѣжъ може бути такожъ и въ воспиталищи ношена; однакожъ за-для однообразности на вѣдѣ, має бути одѣжъ всьхъ воспитаницъ однакова.

§ 21. Всєй дальшій поясєня удѣляє за-прислєньємъ марки почтовон за 5 кр. на вод-повідѣ: Зарядъ воспиталища дѣвочого у Льво-вѣ при ул. Зыбликевича ч. 24.

Вѣдъ Заряду воспиталища дѣв-чого підъ управою Преп. СС. Васи-ліянокъ у Львовѣ.

Юлія Кочеровска игуменя монастиря Ва-силіянокъ. Евгений Гузаръ директоръ воспита-лища дѣвочого.

НОВИНКИ.

— До института дѣвочого підъ зарядомъ СС. Василянковъ у Львовѣ можетъ бути приня-тыхъ на 1894/95 рѣкъ шкільный сорѣкъ у-ченицъ, підъ условьями поданными на 3-ій сто-ронѣ нинѣшного числа „Дѣла“.

— Вѣдъ заряду наукового вєстатку для ро-бѣтъ зъ дерева въ Коломиї одержуємо отєе письмо: Въ дняхъ 16 и 17 с. м. звиджували ученики наукового вєстату Гуцульскои Сибл-ки промысловон въ Коломиї підъ проводомъ фахового учителя п. Ив. Вѣленького выставу краєву у Львовѣ. При нагодѣ ихъ побуту у Львовѣ заняли ся ширѣ примѣщеньємъ и уго-щєньємъ члєны товариства „Зоря“, за що За-рядъ въ имени тыхъ учениковъ складає симъ сердєчну подяку.

— Зъ Дрогобича пишуть намъ: Въ недѣлю дня 8 н. ст. липня въ Доброгостѣвъ въ часѣ литургіи недалеко водѣ церкви, вѣявъ ся ц. к. ф. физикъ дрогобичкій зъ другимъ лѣкарємъ Гаєворомъ [нѣбъ такожъ Полякомъ] щєпяти „игдѣдово“ вѣспу. По операціи въ Доброгосто-вѣ побѣхавъ п. Гаєворъ форшпаномъ до Оро-вого въ тѣй самѣй цѣли. Сєляне-христїанє за-думують выслати депутацію до посла Торосє-вича, щоби выхлопотавъ высылку бодай одно-го мисіонера для поучєня Вп. панѣвъ-„щипа-рѣвъ“ о вѣстѣхъ третью заповѣдѣ Божой. Мо-же би выслано якого Гауита, отъ хочъ-бы кс. Яна Бадєнього Soc. Jesu...

— Холєра. Вѣдєньскій часѣписи доносьтє: Въ дняхъ 21 и 22 н. ст. липня побѣхавъ ся станъ савітарный у вєходныхъ повѣтахъ Га-лячяны. Въ головнѣмъ осѣдку холєры именнѣ въ Зальцшкєхъ занєдувало въ тыхъ двохъ дняхъ 13 особѣ (мѣжъ ними жандармъ — вѣжє другій), померло 5, выздоровѣло 12; въ Заль-цшкєхъ старыхъ занєдувало 8 особѣ, померло 3, въ Добрѣвлянєхъ занєдувала одна особа, въ Устѣчку двѣ, а зъ нихъ одна померла. — Въ повѣтѣ чортѣвськомъ (ново навѣщеніємъ пошєстїю) померла на холєру дня 19 н. ст. липня одна особа, а одна занєдужала, обѣ въ самѣмъ Чортковѣ. — Въ повѣтѣ густинь-ськомъ занєдужала и померла одна особа а зъ давнѣйше занєдукавшихъ померла такожъ одна особа, всѣ въ Густинѣ. — Въ повѣтѣ борщѣв-

ськомъ, въ громадѣ Озерянка померла одна а выздоровѣло 3 особы, въ Устѣю епископськомъ занєдужала одна особа. — Прєзидєнтъ мѣста Кракова доносьтє про одно занєдужаньє и о-динъ случай смерти на холєру въ Краковѣ. Кра-ковскій староста констатувє чотири занєдужа-ня въ Могилѣ, одно въ Браницяхъ (нова мѣс-цевѣсть), по одѣмъ случаю смерти и по од-нѣмъ подужаню въ Могилѣ и Бєнчичахъ. [Див-но, що помимо скєнєтатованоя урядовою холє-ры въ Краковѣ самѣмъ и въ повѣтѣ, оргєні-зують тѣ зъ- водтамъ прогульки дѣтей на кра-єву выставу и то прогульки громадїй, бо якъ пишуть польскій часѣписи, має приѣхати въ слѣдуюцій чєтеръ 320 дѣтей краковськихъ, а крѣмъ того ще дѣти зъ паркѣ д-ра Йордана. — Рєд.] — Въ Чєрѣвцяхъ занєдужала одна осо-ба сєрєдъ пѣдозрѣныхъ познєкъ. — Въ повѣ-тѣ вѣдманєцѣмъ занєдужала въ Заставнѣ од-на особа, въ Сухєрєховѣ двѣ а одна по-дужала.

— Команда лѣвѣского (XI) корпуса войско-вого оголошує ліцитацію на доставу папѣ и солѣмы на подѣтку и до лѣжѣкъ, цѣтрѣбу для войскъ и заведєнь войсковыхъ того жѣ корпуса въ часѣ водѣ 1 жовтня 1894 до 30 верєсна 1895 р. Ліцитаціи при помочи пєсь-мєнныхъ офертъ водбудуть ся: Дня 2 серпня 1894 р. въ провіантовѣмъ урядѣ въ Терно-полѣ для стаций Тернопѣль, Тєрєбовля и Стру-бѣвъ; дня 6 серпня 1894 р. въ провіан-товѣмъ урядѣ въ Чєрѣвцяхъ, для стаций Чер-вѣвцѣ, Нова Жучка, Радѣвцѣ, Сучава и Бояны; дня 7 серпня 1894 р. въ провіантовѣмъ урядѣ въ Станиславѣ для стаций Станиславѣвъ Ко-ломия, Товмачѣ, Монастериска и Чортѣвѣвъ; дня 4 серпня 1894 р. въ провіантовѣмъ урядѣ у Львовѣ для стаций Броды Бережанъ, Мосты великій, Крєхѣвъ, Рогатинъ, Золочѣвъ и Жов-ковѣ. Подрѣбный списѣ условій можна пере-глянути въ зазначєныхъ провіантовыхъ урядахъ и въ повѣтовыхъ староствахъ.

— Жѣночє гїмназія у Вѣднї. Якъ звѣстно, истнує у Вѣднї вѣжє водѣ двохъ лѣтъ жѣночє гїмназія. Плянь науки въ тѣй школі розложє-ный на 6 лѣтъ и має зъ часомъ обѣмити всѣ предметы, які подають ся и въ мужєкскихъ гїмназіяхъ, такъ, що скѣнєчивши сєю гїмназію, учєниця буде могла слухати унївєрситєтскихъ выкладѣвъ. Доси отворєно двѣ клєсы гїмназі-альной, зъ початкомъ слѣдуючого, шкѣльного року буде отворєна третєя клєса. Недавно вод-було ся торжєственнє замкнєньє курсѣ въ обѣхъ першихъ клєсахъ. Ходитъ до нихъ раз-омъ 49 учєницъ, — якъ на Вѣднѣ дуже малє чєсло — и то до першої клєсы 21, до другої 28 учєницъ. Зъ тыхъ учєницъ одержало 12 въ першѣй, а 16 въ другѣй клєсѣ свѣдоцтво зъ водзначєньємъ, а трєба було на сє великою пильности, щоби одержати такі ноты, бо въ тыхъ двохъ клєсахъ выкладає ся тѣлько, що въ трєхъ клєсахъ мужєской гїмназіи.

— Матєматично-тєхничный курсъ для учите-лѣвъ народныхъ шкѣлъ бувъ устроєний въ школі промысловѣй у Львовѣ въ лѣтнѣмъ повѣрѣ минушого року шкѣльного краєвою радою шкѣльною, щоби выобразувати фаховыхъ учителей для шкѣлъ выѣловыхъ. На курсѣ выисало ся 49 учителей, зъ котрыхъ одинъ померъ, 4 не окѣнчили курсѣ, а 44 поддало ся зъ початкомъ сєго мѣсяця приписаному испы-тову зъ математикѣ, рисункѣ и калїграфіи. Зъ нихъ зложило испытъ 11 зъ водзначєньємъ, 29 зъ добрымъ успѣхомъ, а 4 рєпрѣовано.

— Испытъ кваліфікаційный для учителей шкѣлъ народныхъ розпѣчє ся въ Перємышлѣ, въ найбѣльшѣмъ осѣнѣмъ рєзєнцѣ дня 18 н. ст. верєсна передѣ испытовую комисією. Пода-ня трєба вносити найдальше до кѣнця сєрєня на руки дотычныхъ окружныхъ радъ шкѣль-ныхъ.

— Антисємітска прєса у Вѣднї прєбирає щѣ-разъ бѣльше на силѣ. Доси выходило чѣти-ри щѣдєній антисємітскій двєєнникъ, а то: Vaterland, Reichspost, Ostdeutsche Rundschau и Deutsches Volksblatt, тепєрь прибѣла до тыхъ чѣтирохъ щѣ й пѣта щѣдєня часѣписи Deutsche Zeitung. Deutsche Zeitung заступала доси на-прямъ либеральний, то-жѣ єн переходъ до та-бора антисємітского выклаєвавъ мѣжъ вѣдєн-ською жидѣвскою прєсою великє прїгноблєньє. Wiener Allg. Zeitung присвѣтала сѣй подѣвъ вєступну статью, въ котрій сильно ударєє на бєдѣльнѣсть либеральной партіи свѣрпнѣвъ вє-лякого напѣру антисємітѣвъ.

— Зѣздъ рємѣсникѣвъ водбудє ся у Льво-вѣ въ дняхъ 12, 13, 14 и 15 н. ст. серпня. Въ тѣмъ зѣздѣ возмєє участъ околѣ 500 руко-дѣльникѣвъ зъ Вѣднѣ, Чєхїи и Моравы. Зъ по-чаткомъ мѣсяця верєсна водбудє ся зѣздъ де-лєгатѣвъ повѣтовыхъ касъ хорыхъ.

— Пєслѣднє сєсія рады державнои трєвала 108 дѣтѣвъ. Въ тѣмъ часѣ водбуло ся 64 засѣ-данъ, що займѣли 390 годѣнъ, або по 6 годѣнъ перєсѣчно на одно засѣданьє. Бєсѣдъ выголѣ-шєно 811, мѣжъ ними 384 послєма зѣ славянъ-скої оппозиціи, котрыхъ було 76. Посѣлъ Ва-шатый говоривъ 22 разы, Кайдѣль 18 разѣвъ, Пацакъ 17, Герольдъ 6. Перєвѣснѣли ихъ посє. Кронавєтеръ, що выголѣшивъ 25 бєсѣдъ и Лює-гєръ высказавшій 29 промовѣвъ. Бєсѣды Крона-вєтера займѣли 56 годѣнъ часу.

— Рєвїзію трєасы нєзонь зєлѣзницѣ Ясло-Жымігородъ-Конєчна перевєдєно дня 12, 13, 14 и 15 н. ст. липня. Нова зєлѣзниця буде новымъ получєньємъ, найкоротшимъ и найдѣгоднѣй-шимъ мѣжъ границю угорскою и рєсїйскою. Довжєнна зєлѣзниця зъ Ясла до Конєчнои вы-нєсла 53 кїлометрѣвъ, а концєсію на єн вы-будованьє одержали гр. Фр. Потулицкій и д-ръ Кароль Лєваковский.

— Папєровы гульдєны — якъ оповѣщує Wiener Ztg. — будутъ єтяганіи зъ обѣгу, по-чавши водѣ нинѣшного дня. Касы державній не будутъ бѣльше выдєвати тыхъ банкнѣтѣвъ. Въ приватнѣмъ руху устєє зъ днємъ 1 чєрвня 1895 р. обовязокъ прїимати одногудѣновій папєры, касы державній будутъ ихъ вымѣню-вати до 30 чєрвня 1895 р., а головна каса державна до кѣнця 1896 року.

— Зручний обманѣць стававъ дня 19 н. ст. липня передѣ судомъ прїєсяжєныхъ въ Рѣшєвѣ. Єсть сє Андрѣй Колодєзій зъ Вѣлькѣй соколѣв-скои, кѣльбѣвского повѣта, що научивши ся читати и писати, обманювавъ немилосєрдно мєшканцѣвъ згаданого сєла, аналѣфабѣтѣвъ. Именнѣ стоявъ вѣжє въ порозумѣню зъ гро-мадскимъ писарємъ жидѣмъ, страшивъ сєлянъ письмами нѣбъ зѣ старѣства и казавъ їмъ пла-тити то на камєрлїносѣ школы, то за дѣтей зъ першого подружя, то для „кїлометра“ (тєо-метра) и всѣ збѣбраній грошѣй обєртєвъ на влас-ну корнѣсть. Такимъ способомъ вымантивъ въ короткѣмъ часѣ звыжѣ 200 зр. Судъ засудивъ єго на однѣрѣчну вѣзницю. Засуджєний має всєго 20 лѣтъ.

— Панамєриканьска зєлѣзниця. Пѣдъ такою назвою має бути побудована одна зъ найбѣль-шихъ зєлѣзницъ на свѣтѣ, що прєтєнєвала бы Амєрику водѣ Канады ажѣ до полуднєвой гра-ниці Аргєнтинѣ. Всѣ амєриканьскій державы возмѣють участъ въ будѣвѣ сєєй зєлѣзницѣ и всѣ єтѣи зєлѣзницѣй кождѣи державы будутъ водѣтѣ зъ нєю сполучєні, щоби такимъ спо-собѣмъ утворити мѣжъ всѣми амєриканьскими рєспубликами легку комунікацію и поєсунити напєрєдъ гадку сполучєня всѣхъ державъ Амє-рики въ одну великаньську рєпублику. Довжєнна зєлѣзниця будє выносити 4.500 англїйскихъ мѣль (близько 7.000 кїлоомъ), а будѣва єн будє коштовати до 150 мїліонѣвъ долѣрѣвъ. Помѣры вѣжє выкѣнчєні и тамъ, дє тепєрь найбѣльшій рухъ торговельный, прїєступлять до будѣвы зєлѣзницѣ заразъ, прочѣ-жѣ частѣ шляху выкѣн-чить ся постєпєнно пѣзнѣйше.

— Оправданє причина. Въ кольѣньскѣй уря-дѣвой газєтѣ помѣщено сими днями такє опѣ-вѣщєньє: „Ч. 3051. Публичнє вѣзваньє зъ 2 мая 1894, помѣщєнє въ урядѣвой газєтѣ зъ 9 мая, 23 мая и 6 чєрвня 1894 р. а вызываєчє Артура Камбєла Кортєгарна, уроджєного 11 липня 1871 р. въ Бонѣ знесѣть ся, бо — якъ показало ся — вѣзваный померъ щѣ въ першѣмъ роцѣ свого жєтѣя. Въ Бонѣ 3 липня 1894. Першій прокураторъ державный“.

— Дрѣбнї вѣсти. Въ Глинявахъ утопѣвъ ся въ часѣ купєли, имовірно въ наслѣдѣкъ сєр-цєвого удару, Казим. Новацій, практикантъ тамошного уряду податкового. — Державну стѣдєндію на артистичну подорожъ одержавъ Робєртъ Дамєръ зѣ Львова, учєникъ вѣдєньскои академіи красныхъ штукъ.

Посмертій — — оповѣстки.

О. Пєтро Лодинскій, затварницій мѣсто-дєканъ и парѣхъ въ Двєрникѣ, лѣвѣского повѣ-та, упоковѣвъ ся дня 13 н. ст. липня въ 47-лѣтѣ роцѣ жєтѣ а 24-лѣтѣ свѣщєнства.

Именованя, перенєсеня, конкурсы и пр.

— Именованє. Заступникъ старшого прокуратора у Львовѣ Стєя. Пшєлускій одержавъ титулъ со-вѣтника суду краєвого. — Тад. Мостовскій, бу-дѣвничій, именованый дѣйстєнымъ учитєлємъ въ державнѣй школі промысловѣй у Львовѣ.

Телеграммы „Дѣла“

Вѣдєнь 25 липня. Polit. Corr. доносьтє о прєговѣрахъ мѣжъ французскою, италїйскою и англїйскою поліцією въ справѣ поступѣваня противъ анархїстѣвъ.

Будапєштъ 25 липня. Столярскій робѣт-ники ухвалили страйкъ. — Гєронімі вєрнувъ вчєра зъ дороги до Семігорода.

Бѣлградъ 25 липня. Король Алексан-дєръ має зѣвѣхатись зъ Наталїєю у Вѣднї.

Бєрно швейц. 25 липня. Законъ про-тивъ анархїстѣвъ обовязує водѣ вчєра.

Гага 25 липня. Въ двѣрскихъ кругахъ говорять, що 14-лѣтнєя королева Голандіи, Вїльгєльмїна, звѣнчаєсь зъ князємъ Каролємъ зъ Даніи.

Парижъ 25 липня. Всѣ группы соціалї-стѣвъ скїнують мїтинги противъ вынмкового закона.

Лондонъ 25 липня. Палата послѣвъ прїй-мила про трїднєвой дискусіи бѣль о прїянд-скихъ арєндаряхъ. — Вчєра розпочавъ ся мѣжнародный конгрєсѣ ткачѣвъ.

Надболанє.

ОКУЛИСТЪ

Д-ръ Теодоръ Баллабанъ

б. с. ассистентъ и лѣкаръ на клінічѣ профессора Борисевича въ Градци

по кѣлькѣлѣтній практикѣ спєціальной, ординувъ въ недугахъ и операціяхъ очныхъ при ул. Валѣвѣй ч. 7.

Вѣдѣ години 10-ѣи до 12-ѣи передѣ полуднємъ и водѣ 3-ѣи до 5-ѣи пополудни.

Для убогихъ бєзплатно водѣ 9-ѣи до 10-ѣи рано. Въ недѣтъ и свѣта пополудни не ординувє.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

оптикъ и механикъ, пѣдъ Копєрникѣмъ, Львѣвъ, площа св. Духа (ул. Тєатральна ч. 6 противъ головного ордєну)

поручає у великомъ вы-бѣрѣ и по найдѣшев-шихъ цѣнахъ: окуляры, цѣпєры, лѣгорєты, биоглѣ, да-лєкозрєдїи, барѣтрєты, аєротєры, мїкроскопы, лупы, ком-пєсы, райсѣйги, лєнты мѣрилъніи, пѣсны, сѣбєтъ, манѣтрєты, и т. п. Устроєния звѣ

АДВОКАТЪ
Д-ръ А. Горбачевскій
въ Чортковѣ
глядитъ конципиента
вѣдъ 1 н. ст. серпня с. р. 267 3-3 259

АДВОКАТЪ КРАЕВЫЙ
Д-ръ Михайло Дорундякъ
отворивъ канцелярію адвокатску
въ ВОРЩЕВѢ
въ домъ пана Шиманьского. 6-12

НА НАЛИВКИ
Спиритусъ найчищеший безводный
BONGOUT 95°
поручае
ц. к. уприв. рафинерія спиритусу
І. А. БАЧЕВСКОГО
ц. к. надворного доставця у Львовѣ.
Почтою 5-кіловоі посылки обему 5 літрівъ.

Найліпшій тутки цигаретовий
LA REPUBLIQUE
неклявий зъ найліпшою фран-
цускою бібулкі, стоять підъ
охороною права.
Головний складъ въ фабрицѣ
тутокъ
Д. ГУТМАНА
у Львовѣ ул. Лукасиньского ч. 6.
Можна набити у всѣхъ трай-
кахъ. При закупіи 5.000 высылка
франко. 273 1-2

Направы машинъ до шитя
пріймае
ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ
оживини у Львовѣ ул. Боймѣвъ ч. 3.
Цѣнники даромъ.

Глядає мѣсяця
вѣдопа по священнику середного вѣку
для недѣля господарства домашно-
го. Ближній вѣдомости у п. Анны
Куриловичеи у Львовѣ ул. Су-
пиньского ч. 20. 266 3-3

М. КОРКЕСЪ
СКЛАДЪ
машинъ рѣльничихъ
Львовѣ, ул. Городечка ч. 25.
поручае при надходжѣмъ сезонъ всенъ модотѣльнъ ручий
и кѣлатовъ, такъ-жѣ зъ приладомъ до чистѣня, млынки ч. 5 по
зр. 85 ласо Львовѣ и т. д. **Фабрики І. М. Ульриха Наслѣди.**
Такъжѣ ударжуе триеры Гайда, материалы техничій: поасы,
оливы, ваги децималныи, ковы огнетравляі Братѣвъ Гески, якъ
такъжѣ найновѣйшій патентованый машини до роздѣлюваня тѣтъ
фирмы Бертрамъ. Головний складъ паровыхъ паритурѣвъ, мо-
дотѣльныхъ славновѣстной фирмы **А. Бавера въ Сарлінгѣ**
СВѣДѢНІО. Недавно доставленый паритуръ 8-конный
и моторомъ Мадеромъ въ рухъ пущеный дѣлає знаменито.
Графъ Станиславъ Бадені.
Радеховѣ 17 серпня 1892. 202 9-20

Рондѣ мѣсяжні до смаженя кон-
фитуръ по зр. 340, 280, 350 и 4
Ситѣ волосані до закованя, по-
вѣрній по зр. 1-1, 1-20 и 1-10
45-5 поручае
ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ
торговля гелѣна у Львовѣ площ.
Капітула ч. 1 (напротивъ катедрѣ)
Цѣнники иллюстровані рѣзнихъ
предметѣвъ до розпоряджѣности.

Концесіоноване ателеі
ДЕНТИСТИЧНО-ТЕХНИЧНЕ
ГЕНРИКА РОТЕРА
Львовѣ
ринокъ ч. 39, 1. поверхъ.
Вирѣбъ штучныхъ зубѣвъ и
щокъ, пѣсѣля найновѣйшою аме-
риканьскою системою, на канчу-
ку золотѣ и цѣлоидѣ. Выготов-
лює направы въ найкоротѣйшій
часѣ. 274 3-4

Высокоповажана Публико!
Симъ мѣю честь повѣдомити Вповажану Публику, що зъ
днемъ 1 н. ст. серпня буде отворена робѣтня механічна, въ ко-
трѣй будуть полагоджувати ся всѣкы направы фортепьянѣвъ и пи-
нинѣвъ и т. ин., що входить въ обсягъ музика. По кѣлканачатѣ
лѣтній практицѣ за границею прибувъ я назадъ до Львона и те-
перь займивъ я мѣсце въ фабрицѣ фортепьянѣвъ К. Марецкого при
механіцѣ новыхъ инструментѣвъ. Тымчасомъ пріймаю строєня
и на жаданѣ выѣзджаю на провинцію та полагоджую порученя
дуже старанно и совѣстно по дуже приступной цѣнѣ. Замовленя
пріймаю картою кореспонденційною підъ адресою:
улиця Сикстуска число 6 партеръ.
255 3-3 Зъ глубокимъ поважаньемъ
Михайло Войнаровскій.

Л. Тировичъ П. Балабанъ
4780 **РОБѢТНЯ** 151-156
рѣзбарска и камѣнярска
Спеціалности въ будовѣ памятникѣвъ,
гробницѣвъ, плѣтъ памятникѣвъ
и епітафій, зъ всякихъ ро-
дѣвъ камѣня.
На складѣ у Львовѣ ул. Зиблице-
вичѣ ч. 11.
богатый выборъ готовыхъ памятниковъ
зъ камѣня, мрамору и порфѣру.
Цѣнники даромъ и франко.

Робѣтня столярска
ЯКОВА ВІТМАНА
Львовѣ, Сикстуска ч. 10.
Пріймає ся всѣхъ робѣтъ будо-
вляныхъ, устроєня склеповыхъ,
домовыхъ, політурѣвъ и направляє
мебѣль по найдешевшихъ цѣнахъ.
2-9 Выставецъ у Львовѣ 1894. 7 10

Банкъ рѣльничій
у **Львовѣ**
улиця Третього мая, число 2,
пріймає замовленя на:
пшеницю банатку оригиналь-
ну и краєвою продукцію, та-
кожѣ всякій иній водѣмѣны пше-
ницѣ якъ: донку дуже плодну,
Француску "Hots concours" и
т. д., не мѣняє на всѣлякы роды
житѣ (монтаньске, шведске,
шампаньске, пробтайске та
великаньске Imperial Bally
зѣна.)
Банкъ рѣльничій поручає:
штучный навозы зъ гарантією за про-
центъ и якѣсть складникоу, ма-
шини рѣльничіи и плахты въ найліп-
шій якѣсти и по найдешевшихъ
цѣнахъ.
Бюро банку рѣльничого отво-
рено до конца вересня вѣдъ години
9-ои до 3-ои пополудни. 251 5-5

ФАБРИКА РУКАВИЧОКЪ
вѣднана на краєвыхъ выставкахъ
дипломомъ почетнымъ и державнымъ медалемъ
І. Н. СПОЖАРСКОГО
у Львовѣ при ул. Галицкой ч. 20
поручає ся ласкавымъ взглядомъ лишь зъ власными
выробами рукавичокъ, та зъ всѣлякими рукавични-
чими роботами. По стальныхъ и умѣренныхъ цѣнахъ.
249 6-6

УЧИТЕЛЬ
органъ руского товариства педагогичного дво-
тѣжественнѣ педагогично-научный, выходить
вѣдъ 1 червня 1893 р. у Львовѣ ул. Вороньска
ч. 2. Предплата на цѣлый рокъ 3 зр., на полъ
року 1 60 зр. на чертъ року 1 зр.

Знає вѣдъ многихъ лѣтъ ц. к. уприв. рафинерія спир-
итусу, заосмотрѣна найліпшими приладами ректифікаційными
найновѣйшою системою, фабрика рому, лікерѣвъ и оцту
Юлія Миколая Наслѣдниковъ у Львовѣ
Яковъ Шпрехеръ и С-ка
поручає старій польскій сильній горѣлки, дуже добрый розоліє,
лікеры, румы правдивыі зъ Янайкы, якъ такъжѣ найліпшою
якѣстю краєвой спеціалы якъ: Народовка, Dziennik, Szczutek,
Карпатовка, "Діабель", Помаранчева не солоджѣна, Ратафія,
Деревовка и т. я. горѣлки управленеванъ и одного правдивыі
всѣхъ зъ нашою фабрикою сироваджѣнъ.
Одинокѣ жерело въ краю для ин. антикарѣвъ, до побѣ-
раєня алькоголю абсолют. и найчистѣйшого спиритусу, до цѣ-
лей дѣланихъ вольного вѣдъ податку и вже оподаткованого.
Правдивый спиритусъ оцтовый найсильнѣйшій, здоровлю
не шкѣдливъ, бо не выроблюваный зъ есенціи оцтовѣвъ.
Складъ для мѣста Львовѣ, ул. Коперника ч. 9 и въ
головномъ складѣ вѣдъ минеральныхъ І. Поллеса, улица
Кароля Людвика ч. 29. 4-1 108-104

ЛЯРНЯ ДЗВОНѢВЪ
АНТОНІЯ СЕРАФИНА
въ КАЛУШІ, почта и стація зѣлѣзничѣ тамже.
Получивши на власнѣсть по старѣй фирмѣ "Ляна и сына
Серафима" "Лярно дзвонѣвъ" въ Калуші, бѣдначену сѣбѣ-
нымъ медалемъ заслуги, листомъ похвальнымъ и признаванъмъ
на выставѣ тов. им. Качковскаго въ Коломыи (акъ о томъ
своего часу газеты доносили) — маю и теперь на складѣ готовыі
дзвонѣвъ, выконую скоро замовленя и пріймаю старыі або
ушкодженныі дзвонѣвъ до передаваня за дуже умѣрковану цѣну.
Дякуючы всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за
всѣ дотѣрѣшній замовленя въ давнѣйшій спѣльной а теперь
моѣй власной лярни дзвонѣвъ прошу о ласкавой замовленя такъ
на послѣдній новыі дзвонѣвъ якъ и на цѣлы группы. За трева-
лѣсть материалу и гармоничный звукъ моихъ дзвонѣвъ ручу
и для того охѣтѣлю ся припоручати ихъ Вп. П. Т. публицѣ
3789 Зъ глубокимъ поважаньемъ
АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.

Важне для Пань!
По умѣренныхъ цѣнахъ на кождѣ мѣру продає ся формы
на станки, плашны, пальтоу, шлѣтери и т. д. Пріймає оя
до крою цѣлы сукні а на жаданѣ до застрѣваня и выпро-
бованя подъ гарантією найтонѣйшого выкочаня. 72 33-?
Лише за 10 зр. въ 12 лѣтнихъ выучує ся подъ гарантією
крою французского.
ЕВГЕНІЯ ВЕКЕРОВА
Львовѣ ул. Сикстуска ч. 21. П. поверхъ, коло староі почты.

ВРИ-
гѣвъ швейцарскій и англійскій,
ремѣнцѣ и марморки, пензѣ и
есякы приборы до голѣня
поручає найдешевше 2587
торговля приборѣвъ до подо-
рожи, бѣлы мужеского, пер-
фумеріи и т. п.
ПАВЛА ЛЯНГНѢРА
передъ тымъ
БРАТѢВЪ ЛЯНГНѢРѢВЪ
у Львовѣ ул. Галицка ч. 10.

Рухъ потѣздѣвъ зѣлѣзничихъ
важный зъ днемъ 1 мая 1894 послѣ годинника середно-европейского.

Приходить до Львова зъ	ПОѢЗДЫ					Вѣдходить зъ Львова до	ПОѢЗДЫ				
	посѣлѣній	особой	посѣлѣній	особой	посѣлѣній		посѣлѣній	особой	посѣлѣній	особой	посѣлѣній
Кракова (Вѣдны, Вроцлава, Вѣдны)	282	525	103	610	900	Кракова (Вѣдны, Вроцлава, Вѣдны)	224	1010	450	1035	655
Варшавы	—	525	900	—	900	Варшавы	—	1010	450	—	655
Хабѣвки (Закопаного) на Перемышль, Рашѣвъ, або Тарновѣ	233	—	—	—	—	Хабѣвки (Закопаного) на Тарновѣ або Рашѣвъ	—	1010	—	—	—
Хабѣвки (Закопаного) на Рашѣвъ або Тарновѣ	—	525	—	—	—	Хабѣвки (Закопаного) на Рашѣвъ або Перемышль	—	—	135	—	—
Хабѣвки (Закоп.) на Стрый Мушини, Криницѣ, Жетѣсто-ва на Тарновѣ	—	—	834	—	—	Хабѣвки (Закоп.) на Стрый Мушини, Криницѣ, Жетѣсто-ва на Тарновѣ або Рашѣвъ	—	—	950	710	—
Мушини Криницѣ, Жетѣсто-ва на Тарновѣ	—	—	—	—	900	Мушини, Криницѣ, Жетѣсто-ва на Тарновѣ (вѣдъ 1/2 включно до 30%)	—	—	1010	—	—
Мушини Криницѣ, Жетѣсто-ва на Тарновѣ	—	525	—	—	—	Мушини, Криницѣ, Жетѣсто-ва на Тарновѣ	—	—	—	655	—
Мушини Криницѣ, Жетѣсто-ва на Тарновѣ (в. 1/2 до 30%)	—	—	900	—	—	Мушини, Криницѣ, Жетѣсто-ва на Тарновѣ	—	—	450	—	—
Мезе-Ляборцѣ, Щавного-Ку-ляшного на Перемышль	—	—	900	—	—	Мушини, Криницѣ, Жетѣсто-ва на Тарновѣ	—	—	—	710	—
Надберезѣ и Тарновѣ	—	—	600	—	—	Мезе-Ляборцѣ, Щавного-Ку-ляшного на Перемышль	—	—	—	655	—
Подволочискѣ и Бродѣвъ (на дворецѣ гол.)	213	929	910	545	—	Надберезѣ и Тарновѣ	—	—	450	—	—
Подволочискѣ и Бродѣвъ (на дворецѣ Подзамче)	158	913	845	119	—	Подволочискѣ и Бродѣвъ (въ дворѣ Подзамче)	608	244	940	1070	—
Сучавы	940	—	737	1227	635	Подволочискѣ и Бродѣвъ (въ дворѣ Подзамче)	623	256	1004	1047	—
Кимполонга	940	—	737	—	—	Сучавы	615	—	1015	255	1190
Радѣвѣвъ	940	—	737	—	635	Чорткова на Галицѣ	—	—	—	255	—
Бергомета и Чудана	940	—	—	—	—	Густатина на Галицѣ	—	—	—	—	1030
Новосѣлицѣ	940	—	737	—	—	Слободѣ рунгур. Копальнѣ Невоселѣцѣ	—	—	—	—	1030
Слободѣ рунгур. Копальнѣ	940	—	737	—	635	Бергомета и С. и Чудана	615	—	—	—	1070
Густатина на Галицѣ	940	—	737	—	—	Радѣвѣвъ	615	—	1015	—	1042
Чорткова на Галицѣ	—	—	—	1227	—	Кимполонга	615	—	—	255	—
Борислава	—	—	202	1210	—	Сокала	—	—	910	645	—
Вѣдѣца	—	—	—	445	—	Вѣдѣца	—	—	980	—	—
Сокала	—	—	748	445	—	Борислава на Стрый	—	—	340	950	—
Лавочного (Пешту, Мѣшколь-ца, Серенча, Мункача, Хи-рова и Станислава на Стрый)	—	—	834	1210	—	Лавочного (Мункача, Серен-ча Мѣшкольца, Пешту) и Хи-рова на Стрый	—	—	540	—	710
Стрый и Скольбо	—	—	847	—	—	Станислава, Долинѣ, Бо-лохова на Стрый	—	—	—	950	710
Сколького, Хинова, Стани-слава на Стрый	—	—	—	202	—	Скольбо и Хинова на Стрый	—	—	—	950	—
Гребенова (вѣдъ 10% включно до 30%)	—	—	—	202	—	Стрый и Скольбо	—	—	—	305	—
Бруховичѣ (вѣдъ 12 мая по-чавши ажъ до вѣдѣканя)	—	—	—	810	—	Гребенова (только вѣдъ 10% включно до 30%)	—	—	—	950	—

Розклады вѣдъ въ видѣ ишненѣвъ можна до-
статѣ въ бюрахъ инфорцаійныхъ, касахъ стаціонныхъ
и у кондукторѣвъ.
(*) Годны печатаніи грубыми черенками озакують пору нѣчну вѣдъ год 6-ои вечеромъ до годъ 5-ои
59 мѣ. рано. Въ бюрѣ инфорцаійномъ ц. к. австр. зѣлѣзничѣ державныхъ у Львовѣ (улиця Третього мая ч. 3, готель Имперіаль),
удѣлає ся устныхъ або письменныхъ объясненъ въ справкахъ дотычно службъ на ц. к. австр. зѣлѣзничѣхъ
державныхъ. О сколько подручникъ дозволяють, засагнуты тамъ-же можна инфорцаійныі водносѣхъ ся до
решты австрѣ-угорскихъ и заграничныхъ зѣлѣзничѣ. Въ бюрахъ инфорцаійныхъ продає ся выдаваній че-
резъ ц. к. австр. зѣлѣзничѣ державныі біжеты до вѣдъ и эштики заставлюваныхъ посѣдѣченъ до вѣдъ якъ
такъжѣ тарифы. 4980

До Вповажаноі Публики, що оглядає теперѣшну
ВЫСТАВУ КРАЄВУ
Зъ огляду на великій приплывъ Вп. Публики и зъ огляду на то, що мы поро-
били великій и дуже корисный кушна, можемо инаше вычисленый товары, доки выстане
привѣсть, продавати по такыхъ цѣнахъ, а именно:
10.000 повшовковыхъ парасолоуъ Entousses по 130, 150, 175 и выше.
4000 шовковыхъ парасолоуъ по 350, 4, 450 и выше.
2000 штукъ модныхъ весняныхъ и лѣтнихъ блу-
зоуъ, фасонъ найновѣйшій по 150, 250, 3 и в.
2000 цѣпковъ модныхъ Sabes (наметки мантѣль-
ны) по 250, 3, 350 и выше.
1000 гальовъ до пороку и дошу по 120, 150, 225
и выше.
Конфекція для дѣтей.
4000 наймоднѣйшихъ одѣгѣвъ весняныхъ и лѣ-
тнихъ по 150, 2, 350, 3 и выше.
1500 модныхъ плащикѣвъ у всѣхъ величинахъ по
3, 300, 4, 5 и выше.
Спеціалныі новѣсти у стяжкахъ, коронкахъ, во-
алькахъ, капелюхахъ дамскихъ и дѣтскихъ,
рукавичѣхъ гласѣ, даньскихъ, военныхъ и шов-
ковыхъ, хусткахъ, паньчѣвахъ, парасолоухъ и
параселькахъ, блявахъ, шовковыхъ, воен-
ныхъ, сатиновыхъ и до права, шляфѣрокахъ,
кепѣжкахъ, капелюхахъ оговордовыхъ и костю-
махъ оговордовыхъ найдѣшлыі власне у вели-
кой себѣлѣсти и доповняють ся що деаь.
Особлившѣ гуртовна продажѣ
принадѣна
въ водѣль занавѣсъ, капъ и книжѣвъ.
5000 капъ на столы по 75, 120, 190, 250.
4000 капъ на ложкѣ по 2, 250, 3, 350, 4.
800 великихъ капъ на столы и ложкѣ, дающихъ
ужити ся на обѣ стороны (вырѣбъ елѣмѣвъ)
по 150, 250, 4, 5.
Всѣкы въ ироніаціи наделаныі поручѣна полагоджує ся найсовѣстнѣше и найскорше.
Зъ глубокимъ поважаньемъ
Зарядъ магазину AU LOUVRE
у Львовѣ, площѣ Капітульна ч. 3.
4985 110-?

Люде рѣзно толкували собі дядькову слабѣсть. Однѣ говорили, що єму давъ хтосъ

до них всіх не будемо сьогодні вступати, ніх їх виписати. Пустимось даліше головним шляхом по-при світлицю фонтану, мимемо всі реставрації, каварні і трафіки, а дороги помітно велику конякову фляшку, довгу галю машини, стрінемося з павільоном Попера, міністерства скаргу, павільоном ловецтва і кв. Сангушка, і тут по-при Яковського, що то славить ся ковбасками à la minute, звернемося на північ.

Що се? — питаєш здивований, — тебе мило вразило, що після тих пестрих будиноків ти побачив наше рідне село? Гарзд! Се-ж справді наше село! Та ще хвилю, а опинимось серед солом'яних стріх, тільки з-першу, бачь, тут той домок в ставлю козацького хутора, опоясаний по середині народною мережкою і з синьо-жовтою хоругвою на криші — се павільон руских товариств. Тут львівський руский товариства і інші Русини выставили частину свого скромного добутку. А сей гарний килим, що звисав з ганку першого поверху, також ткали рускі руки.

Не богате багатство в тій павільоні, але своє, не позичане. Ми его оглянемо докладно, тільки тоб, читателю, ніж спійсно до сільських хатинь. Нехай і так!

На стовп — не лякай ся, читателю, — руска напис: „Діл етнографічний“. Та кидай цигаро, коли хочеш переступити пороги сего водд'ялу, тут же село, а в селі всі ввійти зборонюють курити. Ввійтом у тій селі — проф. Шухевич. Тут все, що видиш, все его робота та й, спаси-Бог йому, він і урядув по руски і з своїми властями сварить ся за русчину. Коли-б так кожний ввійти у своєму селі!

Хрестинь ся, читателю, передь тими хрестом? Гарний хрест, — „фітурю“ зовуть его по селах. І хто его тут поставив? Он читай: „Сей крест сооружил Іосиф Марков во оставление грѣхов“. Чи саме той Марков, що написаний на хресті поставив его — годь знати, але чувавь ты, читателю, про кумедну історію, що склала ся за-для тон напис? Не чувавь? — так розкажу: У Львові живе Іосиф Марков; він редактор „Галичанина“. І отсе той редактор Марков прийняв, що ся напис на хресті зложена умисне для того, щоб его дойти и став по той причині лягати з ввійтом етнографічного водд'ялу. Боже миль! якь нюгд мало треба людині до сварки! Коли-ж сей редактор розбрав, що він не пишеть „Іосиф“, тільки „Осиф Андревич“ — то й перестав сварити и теперь ему все соромно, скільки разів лучає ся переходити по-при фітуру.

Під хрестом сидить Захарко Головатий з Германова — старезний дідусь, лїрник. Крутить корбою „Сиротку“ або „свату Варвару“ нюгд і коломиїку, и збирає за се краший грѣш, ніж выставка за вступи. Кажуть, по выставі думає ставати до літації павільонів... Си так, то він небезпечний буде конкурент.

За довго задержавсь, нам бы даліше. Ся хата з світлицями на оба боки — то хата з Сокальської землі. Обведена драпками,

и брама велика веде до неї. Побіч хати возбня і шопи, на подвір'ю курниці и стовп з великими горшками „сиваками“. В середині одна світлиця улажена після тамошного звичаю а в другій находить ся зборка сокальських виробів. З-воді по при хату подібесу веде стежка до гуцульської церковці и дзвоніці, біля церковці стоять гуцульська хатина, там низше хата наддїстрянська и павільон етнографічний. Отсе то ті стріхи, читателю, ті кривні и плоти, загороди и стіжки, котрі так манять до себе. Тут и вїтрак за хатами, тут все своє, знакове, а дасть ся и небо сільске и воздух декшій, немїський...

Огь ми тільки и перейшли через выставу и ледви окинули ви око — а вже втомились. Ты, читателю, поклавсь бы теперь до спочинку. Нічого и здержувати. Водь етнографічного павільону спустись ся в долину до парку, а там з брамою стрінемося електричний водь — сїдай и їдь до мѣста. Прости ся добре, до завтра... Ну, так до побачення, до завтра!

Письмо п. бурмістра Нехелеса.

Світла Редакція часописи „Дѣло“ у Львові!

В нинїшних часах — мовлять — трудно о правду; се спостерігаємо вповні в умїщенї в ч. 141 „Дѣла“ з 26 червня 1894 вступнїм артикул затитулованїм „Вопіючий напад на церковь“, котрий розводить ся о кривдах о. Захаро Подляшецкого в церкви в Монастирських водь Уряду громадского и „латинників“ дїйсно здїланих. Після §. 19 уставу правовой просимь урямо протое о умїщенї в шалтах честного часописма наступающего предметного спростованя:

В дні 29 червня с. р. не здїлано цѣлкомъ жадного нападу на церковь, ань зб сторони Уряду громадского ань зб сторони „латинників“, а предмети через Почтенного автора до повышого артикулу заподані суть переважно вымышлені а по части перекручені.

Передь двома лїтами вознесена у нас хорошо выкбачена церковь, котра есть украшенїемъ мѣста, а збудована грошемъ з добровольныхъ складокъ. Теперїшний наш пробоць о. Захарій Подляшецкий, не робячи собѣ ниць з того, що наражає на небезпеченство огня такъ той, по предвїчныхъ трудахъ и мольбахъ взнесеный дороговїйный Дїмъ Божій, якъ и своихъ найблизшихъ сусѣдъ, а понекуда и цѣле мѣсто, спорядивъ в роцѣ 1891 подь стрїхою самої церкви и помѣжъ мешканцями мѣщанъ гумно свое парохїйный, котре за часѣвъ его попередниковъ утримувало було для браку водповідного мѣста в мѣстѣ — частію на селѣ Чеховѣ а частію в селѣ Фольваркахъ.

На тѣмъ гумнѣ выставивъ о. Подляшецкий безъ збволеня уряду громадского такъ велике число будинокѣв господарчихъ, що для браку мѣста будинокѣв висить надъ будинокѣмъ, а коли приїде збѣр збѣжа, то стоги збѣжа и панишъ сягають майже до самого верху церкви и густо на гумнѣ уставлені.

напити ся чемерицѣ або иншого такого зїля; другі зновъ твердили, що ему такъ набобивъ слїпий циганъ. Та й самъ дядько бувъ сильно переконаний, що се циганова робота, бо коли першій разъ по слабости поглянувъ у зеркало и побачивъ свою, якъ яйце лысу голову, промовивъ, тяжко зѣтхаючи: „Ось, якъ менѣ добхавъ Іродѣвъ сынъ, циганъ проклятый!.. Та хто знає — додѣвъ водъ по хвилі, все заглядаючи в зеркало, — чи се були правдиві цигани? чи не були се скорше друїдї людї... на курячихъ лапкахъ и з песьяними хвостами?..“

Дядько Федюсъ ставъ правильно що недѣлѣ ходити до церкви и хочъ люде з початку зглядались на его лысу голову а неоденъ навѣть засмїявъ ся в домѣ Божїмъ, то з часомъ все привыкли до его незвычайной лысены и навѣть стали его чимъ разѣ болѣше поважати.

Дядько Федюсъ стававъ у церквѣ завсѣгды в однімъ кутку, коло бѣчного престола — мабуть для того, що в тѣмъ мѣстѣ мавъ де класти передъ собою свой досыгъ грубый Часословець. Зъ часомъ вінъ [мабуть такожъ ради спасенія душѣ] ставъ запалювати до службы Божой свѣчки, а по службѣ Божїй гасити, а коли ему нѣхто того не боронивъ, то ся робота перейшла зъ часомъ у выключный его привїлей...

Дядьку Федюсю! Кѣлько то разѣвъ малымъ хлопчиною я тебе видѣвъ в нашѣй сѣльскѣй мохѣмъ оброслѣй церквѣ! Кѣлько то разѣвъ я оглядавъ зъ хорѣвъ твою чесну, лысу голову, а ты все стоявъ у кутку и тихо моливъ ся... Ба навѣть тогдѣ, коли я вже бувъ гимназіальнымъ студентомъ и коли дякъ Трохимъ, усе зъ червонымъ носомъ и зъ червоною хустиною подѣ шнєю, ставивъ мене на хорахъ на почеснѣмъ мѣстѣ — заразъ коло своихъ правіцѣ, и коли приїшла пора читати Апостола, а дякъ Трохимъ зъ дуже чемнымъ

бууривъ ся и сказавъ до неї рѣшуче слово: — Нѣ, голубовико! вже я доволѣ нагрѣшивъ, а теперь приїшовъ часъ спасати душу... Иди собѣ геть, немого, та роби й ты „также“!

Дядьку Федюсю! Кѣлько то разѣвъ малымъ хлопчиною я тебе видѣвъ в нашѣй сѣльскѣй мохѣмъ оброслѣй церквѣ! Кѣлько то разѣвъ я оглядавъ зъ хорѣвъ твою чесну, лысу голову, а ты все стоявъ у кутку и тихо моливъ ся... Ба навѣть тогдѣ, коли я вже бувъ гимназіальнымъ студентомъ и коли дякъ Трохимъ, усе зъ червонымъ носомъ и зъ червоною хустиною подѣ шнєю, ставивъ мене на хорахъ на почеснѣмъ мѣстѣ — заразъ коло своихъ правіцѣ, и коли приїшла пора читати Апостола, а дякъ Трохимъ зъ дуже чемнымъ

выразомъ лица пыталъ мене: „чи совозволите, господине?“ — то й тогдѣ я не перестававъ зиркати на твою лысину и любоватись, коли на вѣй водбивъ ся сонѣшний промѣнь радужною краскою! Щасливй то були часы, дядьку Федюсю!

Богато лѣтъ минуло зъ того часу, богато воды в рѣцѣ ушлыло... Мене доля выкинула разъ на все зъ рѣдного села и довго-предовго я не мѣгъ бути навѣть гостемъ в мѣстѣ моихъ дитинячихъ и хлопнячихъ споминѣвъ. Аж ось недавно тому загостивъ я на кѣлька днѣвъ до родины. За тѣхъ кѣлька днѣвъ я старавъ ся оглянути кождый куточекъ, кожду деревину, кождый корякѣ, до котрого мене вязавъ якійсь важнѣйшій споминъ, та всюды знаходивъ я значнй змѣны.

Якъ-разъ одного дня була недѣля и я пѣйшовъ до церкви на службу Богу. Зачала ся служба, а на хорахъ стали свѣтати звѣнками голосами малѣ хлопцѣ-школярики — и той свѣтъ бувъ менѣ такъ любымъ, що я слушаъ его якъ найсолодшій музики. Слухаючи того свѣту, почувъ я себе в станѣ якось приємной задеревѣлости... вѣбъ дрѣмавъ... и моя душа перенесла ся в давнй часъ и я побачивъ себе малымъ хлопчиною такъ в тѣй самой церквѣ на хорахъ межѣ моими ровесниками-школяриками при боцѣ старого дяка Трохима, а тамъ деє в кутку коло бѣчного престола... здаєсь такъ и сяє, такъ и купає ся в радужнѣмъ свѣтлѣ лысина дядька Федюсы...

Зъ тон солодкою мрѣвъ выбавъ мене якійсь хлопиче, vysokій якъ дубъ, зъ замашистымъ, уже шпакватымъ вусомъ и зъ свѣжо

Урядъ громады на внесенї сусѣдами зажалена до Властей высшихъ хоть уникать всякихъ колізій урядовыхъ зъ мѣсцевымъ священикомъ, змушений бувъ вкѣнци наказами верхнихъ властей перевести правне приписани доходжене поліційне, а по зауважанѣмъ небезпеченствѣ огня, котрымъ гумно те грозило самѣй церквѣ, сусѣднымъ обѣстямъ и цѣлому мѣсту, выдавъ противъ о. Подляшецкого ореченье зъ 9 мая 1891 ч. 646, чтобы цѣлкомъ усунути гумно зъ цвинтаря церковного. О. Подляшецкий, не хотячи знати жадной власти надъ собою и не зважаючи на зарядженя Уряду громадского, коли доручено ему повыше ореченье, кинувъ те за поліціантомъ, не знаючи о тѣмъ, що поліціантъ на дотычнѣмъ подтвержденї занотувавъ: „Заперече подіусу“. Допера коли прийшло до выконаня ореченя, пробудивъ ся св. Подляшецкий и почали ся сыпати рекурсы до Староства и Выдѣлу повѣтового, котрі наступили подь обрады Рады громадской. Та послѣднѣ ухвалоу зъ 31 марта 1892 затвердила цѣлкомъ в повности ореченье Уряду громадского а на далшій рекурсъ св. Подляшецкого затвердивъ ореченя тѣмъ и Выдѣлъ Рады повѣтовой в Бучачи ореченїемъ зъ 19 грудня 1893. ч. 3022.

Може в мѣсяцъ по дорученю св. Подляшецкому ореченя Выдѣлу повѣтового выѣвъ вѣтъ рекурсъ до Выдѣлу краєвого а акты справы тон выравдѣ предложено Выдѣлову краєвому, однакъ есть певнымъ, що рекурсъ той спѣзнявъ ся и незадовго зверненй будутъ акты и оречене правосильно усуненье гумна выконане буде. Годить ся додати, що подчасъ справы зѣвѣждала комісіонально до Манастирскихъ будишъ маршалокъ повѣтовѣй бучацкій, теперь учитель львовского всеучилища, п. Іоанъ Боллозъ Антоновичъ, заступецъ д-ръ Крижановский и делегатъ Выдѣлу повѣтового п. Обгеровичъ, кождый зъ нихъ переконувавъ св. Подляшецкого о неподобїи позбавленя того гумна и пропонувавъ о. Подляшецкому, чтобы в способъ угодный перенѣвъ гумно на близкій огородъ надъ рѣкою положеный, що уменьшило бы небезпеченство, однакъ уибѣръ св. Подляшецкого бувъ сильнѣйшій надъ усилюваня угодный тѣхъ панѣвъ.

(Конецъ буде.)

Рухъ вь рускихъ товариствахъ.

Водь Выдѣлу товариства Рускихъ Женщннъ вь Станиславѣ одержуемо отсе письмо:

Гадка, поднята нашимъ товариствомъ, щобъ оснувати вь Станиславѣ институтъ для дѣвчатъ, хочащихъ до публичныхъ школъ, найшла цїру симпатію и прихильность у Патріотѣвъ и Патріотокъ, котрі узнаючи потребу такого заведеня вь Станиславѣ, посѣщили нередже або теперь зъ щедрыми датками або фантами на повышу цѣль. Имена жертводавцѣвъ и ихъ дары зъ попередного часу были вже подані вь Хв. часописи „Дѣло“. Водь початку же мѣсяца липня с. р. зложили на руки Вп. панѣ Минодоры Цурковской и панны Ем. Чачковской, котрі занялись ласкаво зъ рамени выдѣлу товариства збиранїемъ жертвъ

на згадану цѣль, ось-такі грошеві даткы и фантаы:

Грошеві жертвы зложили: Впр. о. митратъ В. Фаціевъ 5 ар., крл. о. Литвинъ 2 ар. крл. о. Ткачунъ 3 ар., д-ръ Яхно 2 ар., сов. Луцкій 2 ар., о. катх. Семеновъ 2 ар., панѣ Конколынова 2 ар., Т. Стахевичъ 5 ар., капитанъ И. Дольницкій 2 ар., Б. Курпиловичъ 2 ар., панѣ Макухова 1 ар., панѣ Куницка 1 ар., панѣ Остерманова 1 ар., панѣ Кокорудова 1 ар., п-вѣ Чачковска 1 ар., п. Рубчакъ 2 ар., панѣ М. Бачинска зъ Милована 1 ар., панѣ Яцковска 1 ар. п. Геркоперецъ 1 ар., п. І. Кислевский 1 ар., панѣ Лопушинска 50 кр. и панѣ Грцишинова 50 кр.

Фантаы зложили Вп.: Теодоръ Стахевичъ 1) цукорничку крашталеву оправлену вь сѣрѣбло, зъ сѣрѣбною покрывкою, 2) термометръ, [у подѣбжа розложистого дерева стоить рень, а на пни дерева прибитый малый термометръ, цѣла група зб сѣрѣбла], 3) солнничку зъ матового скла и металю вь видѣ саночокъ, 4) фляшочки на оливу и оцетъ уставленй вь човенцѣ зъ веслами; панны Наталія и Каміля Литвиновичѣвны 1) несесерку вь видѣ деревянной шафочки зъ зеркалами и металевыми окрасами, 2) фляконъ на цѣвты мальований, хорошой формы; павна Ем. Чачковска бусетъ зъ цѣвтовъ выробленый зъ габлѣвокъ, дуже майстерской работы; „Народна Торговля“ фляшку цвтринѣвки, два молитвословы и чотари сѣзгоричка; панѣ Райнеровичева два кубки зъ порцеляны, павна О. Чачковска мальований фляконъ на цѣвты; панѣ І. Левицка порцелянову чарочку и збаночокъ коломыйского выробу; панѣ Ватшынска фляшочку зъ перфумоу; панѣ Слезакѣва два порцеляновй кубки; павна Абрисовска два пугарчики мальований и золоченй; пп. Заклинскій Йосифа и Марія два порцеляновй гарно оздобленй нацѣвтинки; п. Пекоръ шовковий шаликъ и фартушокъ зъ кретону и коронки; павна Мотюковна подгодняникъ гафтований и подушечку на шпильки вь видѣ братчикъ; п. Шавинскій вазу камѣнну на цѣвты; панны Яновичѣвы кошачокъ стѣнный вышилавый пацѣорками; п. Домбровска кльошикъ на цѣвты скланный; п. Яворовска ручну несесерку зъ приборами до жѣвочихъ робѣтъ; п. Микულიнова цукорничку склянну и п. Тарнавска кльошикъ порцеляновй.

За всѣ тѣ жертвы Выдѣлъ складає сердечну подаку!

При сѣй нагодѣ подає Выдѣлъ до вѣдомости, що далѣше слѣдуючй Вп. панѣ зложили вкладку членску за сѣй рѣкъ: Зарацка, Макухова, Слезакѣва, Яхнова, С. Яхновна, Струтинска, Райнеровичева, Поповичева зъ Тана-совецъ и Вовѣдкова зъ Зеленой [2 ар.].

Водь Выдѣлу товариства Рускихъ Женщннъ вь Станиславѣ, 24 липня 1894.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛІТИЧНЫЙ.

Хорватскій соймъ ухваливъ взяти участь вь мадарскѣй выставѣ, на котру то цѣль назначено 100.000 ар. Вь дискусіи надъ тою справою высказувались хорватскій патріоты дуже остро противъ Мадарѣвъ. И такъ мѣжъ ними пос. Ружичъ замѣтивъ,

выголеную синью бородою. Вѣвъ зъ-легка торкнувъ мене рукою и подавъ менѣ запалеу грубу, воскову свѣчку. Я вазавъ свѣчку до рукъ та, преглядаючи уважнѣйше тому чодовѣкѣ ви, побнавъ вь нѣмъ своего давного, сердечного товарища Грци. Я таки не втерѣвъ и запытавъ его тихо, ледви чутно:

— А дядько Федюсъ де?

Товаришъ мои молодости лишь усмѣхнувъ ся зъ-легка и замѣвъ водповіднй подѣбъ очѣ вь горѣ, якъ коли-бъ хотѣвъ сказати: „Онъ тамъ, вь горѣ, мѣжъ свѣтлыми... И я звернувъ свои очѣ вь той куточекъ, де колись стоявъ лысый дядько Федюсъ, та знайшовъ его пустымъ.. Я оглянувъ ся на хоры, — тамъ свѣтають малѣ хлопчакѣ, але чин они, Богъ ихъ знає! та й дяка Трохима якось мѣжъ нами не видати, мабуть и вѣвъ починчивкувавъ туды, куды дядько Федюсъ... Розглядаюсь по церквѣ та розпѣваю моихъ колишнихъ товаришѣвъ, зъ котрыми я свѣтавъ колись на хорахъ. И стоятъ они зъ горючими свѣчками въ жилавыхъ, згарованыхъ рукахъ, саме росле хлопа, а де-хто вже и добре подстаркуватый.. на лицахъ ихъ анѣ слѣду давной свѣжости и веселости, а у де-кого такъ и промовляють зъ очей злѣдѣвъ: невѣдрадна година.. Я косъ мило волѣ повѣвъ рукою по моѣй довгѣй, на груди спадаючѣй бородѣ, пригадавъ, що й менѣ ивей зачинає вже притрупувати голову, та подумавъ: Колись зъ тими людьми и я бувъ молодой та вѣвъ разомъ зъ ними веселе, безжурне, щасливое, хлопаче жатя..

що Мадари — се потомки диких ордь, котрі знищили культуру в Паноніи. Пос. Банявциць доказувать, що Мадари принесли нещастя для Славян і що они становлять клин в славянськомь організмі. Провідник хорватскої опозиції Франкь доказував, що участь Хорватія в чисті мадарськомь торжестві була б поноженням для неї. На се заявив бань Князь-Гедерварі, що в такім случаю Угорщина устроить выставу самостійно. — Ібеля дискусію остаточно ухвалено взяти участь у выставі.

На томь самім засіданню сойму, коли виступала дебата надъ тысячлѣтнім ювілеймъ встановленія угорського корольства, Князь-Гедерварі заявив, що виступи о его дімісії вилучити. Він не має причини уступити, а коли-б и нахривъ уступити, то певно про се повідомивъ бы сойму.

Зъ Букарешту звѣщають, що остаточно удало ся сдіймати убійника болгарського міністра Белчева. Вінъ назывався Спасъ Антоновъ и в просто розбійникомъ, котрого тому два роки засуджено за грабѣжъ на арештѣ. Завдяки Стамбулові вінъ видѣставъ ся на волю и ставъ жандармомъ софійскої поліції. Тутъ вь Софіи допустивъ ся убійства Телака в его жѣнки и збѣ страху утѣкъ за границу. Любопытна зрадила его и теперъ вь Букарештѣ вінъ дѣставъ ся у руки справедливости.

За-для переповнѣ водѣ соціалістѣвъ, дискусія надъ законѣмъ противъ анархістѣвъ вь французькомь парламентѣ проволѣлась вь безконечность. Все доматають ся повнѣнного голосованія, а що ібеля регуляцію таке голосованя мусить водбуватись на жатаньє 40 послѣвъ, проте ухвала кожного уступу поодинокимъ артикульмъ закона вимагала богато часу. Дотеперъ прийнято 5 артикульмъ. Дуже оживлена дискусія вела ся надъ внесенємъ одного соціаліста, котрий жадавъ, щобъ всѣхъ політичнихъ мужѣвъ, міністрѣвъ, сенаторѣвъ, послѣвъ, котрі дали перекупатись або вь подобныхъ справахъ брали участь, отже щобъ ихъ ставити вь станѣ обжалованя за підбурюваня до анархістичныхъ дѣлъ. — Се внесенє удало. И такъ же не полагоджений артикуль, котрий відносивъ ся до лагодячихъ обетаній.

Кореаньска справа заострюєть ся и сла се же неправа, що мѣжъ Хинами и Японією пришло до першихъ перестрѣлѣвъ, то можна надѣятись, що леда день выбухне война. Станъ рѣчей такий, що война мѣжъ обома державами найдалшого Выходу може втиснути и европейскій державы, Англію и Россію, такожъ Францію и північну Америку. Россія стала бы по сторонѣ Хинъ, а зновъ при Японіи Америка и Англія. И такъ за для не такъ важной причини, хто зна? чи прославленный европейскій миръ не стане миромъ войны.

НОВИНКИ.

— При доповняючихъ выборахъ до рады мѣской вь Станиславѣвъ убѣдили до рады слѣдуючі Русины яко радий: о. матраръ Фадіанъ, д-ръ Конкольникъ, сов. Комарницькій, сов. Лудцій и Т. Стахевичъ, а яко заступникъ радного о. д-ръ Гробельскій. При сѣмъ треба замѣтити, що партія одна польска выкинула д-ра Конкольника збѣ своєю дією кандидатского вь 1-омъ колѣ и агітувала противъ него. Д-ръ Конкольникъ бувъ до сего часу заступникомъ бурмістра, отже щобъ вь другій разъ — хороша Воже! — не выбрано его — Русина! — тымъ достойникомъ, хотѣла тота партія выборъ его до рады конечно спинати. Однакъ не удало ся! Узнаючи совѣстность, заслуги для мѣста и правый характеръ д-ра Конкольника, всѣ выборы-Русины зъ 1-ого кола, жиды и тверезо мыслячі Поляки пересадили его выборъ.

— Планы будинку на станиславѣвску духовну семинарію руску надѣшли вже до Станислава. Будинокъ має бути двоповерховый зъ фронтомъ до улицъ Липовой и зъ двома збѣчными крылами. Хтось подумавъ бы, що певно десь по серединѣ буде гарненька церква, такъ нѣ! Мѣсце святійше має заступити сама молитва, умѣщена — де? — на другімъ поверѣ на кѣнці одного бѣчного крыла, и то чѣ не безпосередно за [якъ показує ся зъ плану] за... не хочемо называти Наймѣшчѣннѣмъ оброчну суму, признану на будынокъ семинаріи такъ, що по збудованю мешкань для пѣчатмѣвъ, для вице-ректора, преектовъ и купчаря — не стало на одиному церковцю або бодай на каплицю о два або бодай о одинъ поверѣ выше водѣ нѣшихъ кмигнѣвъ. И тутъ прозирає тая нещастна половинность, коли приходять ся зрѣбати що для Русинѣвъ. И тутъ, на жалѣ, не видать, що скупость вѣтъ неумѣстна...

— За рускій підписъ на рецѣписъ! Зъ Ярославля пишутъ намъ: „Дня 17 сего мѣсяца удало ся ученикъ осемю класъ гимназіи ярославской п. Антибъ О., відзвѣний надстражникомъ скарбовымъ п. Артуромъ Буциць Сасъ Туряньскимъ до лѣкалю сторожа скарбѣвъ,

чтобы водоброти свое свидѣство школьне прислане ему зъ краевой дирекціи скарбѣвъ. Заставъ тамъ рецѣписанта п. Левицкого и надстражника п. Завадского, Гайдечу и Туряньского. П. Туряньскій вручавъ ему вь присутности всѣхъ выше названныхъ свидѣство и предложивъ ему подписати подтвержденіе дорученія. Очевидно, п. О. яко Русинъ подписавъ ся по руски. П. Туряньскій побавивъ рускій підписъ, позавъ на пана О. крачати, якъ вѣнъ смѣвъ ибднѣсувати рецѣписъ по руски, коли языкъ ижегоу у нихъ польскій и подеръ рецѣписъ, а вь додатку ще называвъ пана О. „мѣскаль-офілемъ“ и казавъ ему яко такому вынести ся до Росіи. Ба не конецъ на томъ! Рецѣписъ звернувши увагу п. Туряньского, що сторонѣ водѣно подписатись на рецѣписъ по руски, просивъ п. О. подписатись другій разъ, бо водѣлъ мѣжъ бы мати неспрѣмности, не посѣдаючи подтвержденія дорученія. И той подписавъ ся другій разъ по руски. Тогдѣ п. Туряньскій, сказавши панови О. вѣлькѣ „вѣрныхъ“ слѣвъ, оскорбляющихъ грубо его честь, ударивши его пѣсткомъ вь грудь, тругивъ на лѣво и ще пустивъ ся до него зъ нахривомъ побити его. Шастье, що межи свѣдками товсены бувъ школьный товаришъ пана О. зъ молодшихъ лѣтъ, п. Завадскій, отже той оборонивъ колишнього своего товариша. Покароджений вѣтъ заравъ донесенє до повѣтрової дирекціи вь Перемышлѣ и жалобу до суду вь Ярославѣ. Цѣказа рѣвъ, що зъ того выдѣ...“

— Зъ Терезьпольщины пишутъ намъ: Для чѣ лучшей характеристикѣ заборони вѣтъ вь Терезьпольскій годать ся занювати чѣ й той фактъ, що дня 6 н. ст. липня с. р. на св. Ивана Хрестителя водбувъ ся ярмарокъ вь Улашкѣвцѣхъ вь повѣтъ зальцѣвскѣмъ вь сусѣдствѣ повѣтѣвъ борщѣвскѣмъ и чортковскѣмъ. Ярмарокъ сей тянувъ ся кѣлькѣ дѣвъ а на него стягали ся люди зъ всѣхъ сторонѣвъ...

— Ц. и. старство бѣвѣнське выдало разпорядженіе, остерѣгаючи громады передъ холерою.

— Зъ Березанщинѣ пишутъ намъ: Дня 24 с. м. о годѣнѣ 3-ой рано надгаснула сильна громавица надъ село Потурты и грѣмъ убивъ одного селянина та и спаливъ два обѣйса, набравши шкоды до 3.000 зр. Одно обѣйсе было обезпечено вь „Дифстрѣ“, однакъ властитель не выкупавъ полиціи и, розумѣсь, не має права до водшкодованія.

— Вь Крашнѣмъ повѣтъ скалатского епидеміи тифъ зовсѣмъ не бувъ страшный, — якъ голосѣтъ часописъ — бо на 1700 мешканцѣвъ умерло тамъ на всѣ слабости всего 14 особѣвъ водѣ 1 н. ст. мая до 15 н. ст. липня, а зъ тѣхъ всего 5, може 3 особѣвъ умерло на тифъ. Помершій лѣкаръ повѣтвовый набравъ ся тифѣмъ зѣдасѣ въ Товстѣмъ 25 н. ст. червня. До Красного привѣзѣвъ вѣтъ послѣдній разъ 21 червня а захорувавъ 2 липня и умеръ 13 липня. Позавъ лѣкаръ повѣтвовый запавъ на тифъ, а приватный лѣкаръ привѣзѣвшій разъ и тѣжѣнъ до Красного, донѣсь о значимѣ числѣ хорыхъ, забороняло ц. и. старство пускати вь дѣльхъ 10 и 11 липня воддуховныхъ людей и вь тѣхъ двѣхъ дѣльхъ всюды по сѣлахъ стояли жандармы и варты и не пускали до Красного нѣкого, навѣтъ філіальныхъ парохіянъ, хотѣвъ за тѣмъ нигереновано телеграфічно передъ воддуствомъ, але водѣвѣдѣ, хочъ зашлѣчена, не прийшла.

— Краева рада школьна ухвалила на засѣданю зъ дня 23 н. ст. липня: 1) Установити особого учителя релігій жидѣвскѣмъ для школъ народныхъ вь Долинѣ водѣ 1 вересня 1894; 2) перемѣнити однокласовій школы народній: вь Опришѣвцѣхъ и Чернѣвѣ повѣтъ станицьлавѣвскѣмъ, вь Глѣбовѣ повѣтъ скалатского и вь Головенцѣ повѣтъ короснянского на двокласовій, позавши водѣ 1 вересня 1894; 3) высказати Людъ Захутъ управителю школы народной вь Майданѣ при его переходѣ на пенсію признанье за реузу успѣшну працю учительску; 4) именувати учителями школъ народныхъ: Ант. Каманьского управителемъ 2-класовой школы вь Мушкатѣвцѣхъ, Мар. Сарыньску учителькою вь Стасѣвѣ Воля, Вас. Дзедзика учителемъ вь Черці, Пил. Кулишова старшимъ учителемъ 5-класовой школы вь Равѣ, Мих. Валицкого учителемъ вь Пронятѣвѣ, Кар. Шуля управителемъ двокласовой школы вь Глубѣчку великомъ, Іос. Конита учителемъ вь Березовицѣ великомъ, Стан. Орловского старшимъ учителемъ 4-класовой школы вь Болшѣвцѣхъ, Том. Патрина управителемъ 4-класовой школы мужеской св. Ина Кантого вь Перемышлѣ, Мар. Новосельского старшимъ учителемъ 6-класовой школы мужеской св. Стан. Костки вь Перемышлѣ, Мих. Зазуляка учителемъ вь Выжлѣвѣ, Ил. Чарѣцкого вь Ошѣвѣ, Анну Каминьку учителькою вь Рожавѣвѣ; 5) именувати суплѣнтами: Алекс. Рихлика для гимназіи вь Дрогобичѣ, Макс. Висневского и Іос. Крайника для гимназіи св. Анны вь Краковѣ, ко. Ант. Станка для гимназіи св. Яцка вь Краковѣ, Фр. Пѣтеля и Жигм. Павлиша для 3-ой гимназіи вь Краковѣ, д-ра Ник. Сабата для гимназіи вь Станиславѣвъ, Іос. Гомзика и Апол. Мачуту для гимназіи вь Тарновѣ, Іос. Островского для гимназіи вь Золочевѣ и Іос. Щудла для реальной школы вь Краковѣ; 6) именувати заступниками учителей вь школахъ вѣрѣвъ: Болесл. Лазарского вь учительскій семинаріи вь Тарновѣ, Володѣсл. Петшицкого и Ант. Адамуса вь мужескомъ учительскій семинаріи вь Краковѣ; 7) застѣрдити вь учительствѣ Іл. Рембача при гимназіи вь Золочевѣ; 8) признати пятнадцатій додатокъ: д-р. Валент. Козьболови вь IV-ой гимназіи у Львовѣ пятій додатокъ, учит. школы вѣрѣвъ при семинаріи вь Тарновѣ Войт. Ригльовскому першій.

— Градоза туча навѣстела дня 13 н. ст. липня окрестѣдѣтъ Гусятѣна и звычила земий плоды чѣлькѣвѣ вь громадахъ Трибухѣвцѣхъ и Вѣльхѣвцѣхъ а по части вь Яблонѣвъ, Сухоставѣ, Кошичѣвцѣхъ, Нахѣбрку новѣмъ и старѣмъ, Чабарѣвѣ и Гусятѣвѣ. Градъ бувъ такъ великій, що покальчивъ людей и звѣрѣта, котрі не вѣспѣли передъ нимъ схоронитись. Ва-

хоръ зрываетъ дахъ, а бувъ такий сильный, що кинувъ стоячого на границі по російской сторонѣ обѣйса до Збруча, де той-же потонувъ. Шкоды водѣ граду дуже великі, а по большій части не була обезпеченъ. Нещастье дѣймило особливо громады Вѣльхѣвцѣхъ и Трибухѣвцѣхъ.

— Де цадинѣ буде мешкати? Отся справа займала водѣ часу смерти гусятѣвского рабѣна майже всѣхъ хасидѣвъ по нашихъ пѣдѣльскихъ мѣстечкахъ. По смерти гусятѣвского цадика обѣймивъ опорожненный рабѣновъ преселѣ его найстаршій сынъ, але рѣвночасно выринула справа заложения новѣи столицѣ для зѣтъ, бо число истнующихъ рабѣновъ показало ся за малѣ вь водночѣмъ до дѣйствныхъ потребъ пѣдѣльскихъ хасидѣвъ. Зъ хвилѣю якъ выяззала ся сѣсѣ справа, стали всѣ пѣдѣльскій мѣстечка убѣгати ся о те, чтобы мати честь называти ся столицѣю чудотворного рабѣна, котрий мѣжъ тѣмъ перебувавъ у своего свояка, чортковского цадика, чтобы больше вправити ся вь своемъ званію. До яко степені дѣйшла конкуренція можна судити зъ сего, що зъ Терезьпольскѣхъ выѣхала именѣмъ мѣста особѣна депутатѣи до Чорткова пѣдѣ проводомъ бурмістра и сѣймового посла д-ра Ольшаньского. Сѣ депутатѣи, найповажѣнѣшѣ зъ усѣхъ, мала зрѣбати на хасидѣхъ величезне вражѣньє. Мамѣ того показало ся, що услѣдѣ терезьпольскій чѣмъ не дѣрбѣнали услѣдѣмъ, якій подавало мѣстечко Кошичѣвцѣ, бо се послѣдѣе мѣстечко выбравъ чортковскій рабѣнъ за сѣвѣдокъ для своего братаньча. Чтобы зрозумѣти длячѣго пѣдѣльскій мѣстечка такъ старали ся о особѣ цадика, треба собѣ представити, що таке мѣсто, де мешкає рабѣнъ чудотворецъ має величезный доходъ зъ беззастѣганного приплыву жидѣвскѣмъ богомѣловныхъ товѣвъ, отже крѣмъ чести грає тутъ важную ролѣю такожъ и интересъ.

— Холера. До Кракова привезено одну особѣу зъ Пѣховицѣ, вь повѣтъ великомъ, занедужавшу на холеру. Вь повѣтъ краковскѣмъ занедужало дня 23 н. ст. липня: вь Могилѣ 1 особѣа а вь Кіеславцѣхъ 4, померли: вь Могилѣ двѣ особы, а вь Кіеславцѣхъ а Бѣвѣнцѣхъ по одной. — Вь Гусятѣвскѣмъ повѣтъ не было дня 23 липня нѣ одного занедужаня а нѣ случаю смерти. — Вь борщѣвскѣмъ повѣтъ занедужала вь Боршкѣвцѣхъ одна особѣа, вь Озерянцѣхъ двѣ и тѣ померли, вь Вѣльхѣвцѣхъ 6 особѣвъ, зъ котрыхъ двѣ померли. — Вь Горѣдовѣ, послѣ донесенія таможного старостѣ занедужало водѣ 18 до 21 липня шѣсть особѣвъ, зъ котрыхъ двѣ померли. — Вь зальцѣвскѣмъ повѣтъ занедужало вь Зальцѣвцѣхъ шѣсть особѣвъ, померли чѣтири особы, а пять выздорѣвѣло; вь Зальцѣвцѣхъ старѣхъ померли три особы, выздорѣвѣла одна; вь Добровлянѣхъ занедужала одна особѣа. — Вь чортковскѣмъ повѣтъ померла дня 24 липня одна особѣа, що перше занедужала; новыхъ занедужанъ не было. — Вь коломыскѣмъ повѣтъ померъ вь самѣй Коломыжѣ одинъ волякъ обороны краевой середѣ пѣдѣзрѣнныхъ познѣкъ. Сконстатовано холеру. — Зъ Букованы не донесѣтъ про нѣяке новѣ занедужанье. — Міністеръ сѣравъ внутрѣшнихъ розбѣлавъ обѣйжѣкъ, вызываючи, чтобы на случай появы холеры было лѣкарѣе поготовѣ водѣвѣдно устроєне и заравъ пѣдѣрукою. Особливо треба зѣмѣтити тѣхъ лѣкарѣвъ, котрі вже зѣзѣли охоту приступати до поготовѣвъ. Щѣ до нагородѣ, то треба зъ нами водѣ самого початку поставити справу ясно и треба такожъ найдалше до 10 н. ст. сѣрчня подати ихъ списъ разомъ зъ выказомъ, якими языками говорятъ.

— Реформа нарної процедуры вь войсковѣхъ судахъ має бути поставлена на дневный порядокъ нарядѣ вь сѣбѣльныхъ делегаціяхъ вь вересні. Сѣ пыльная справа, водѣкладана вже водѣ 25 лѣтъ зъ дневного порядку дебѣтъ, дѣжде ся вѣдѣнѣя своего рѣшеня. Дотычный проектъ, выготовленный вже водѣ многихъ лѣтъ міністерствомъ войны и переданный для розгладу міністерствамъ судѣвничѣства у Вѣдѣи вь Будапѣштѣ, теперъ прѣрѣоблено зъ уважѣдѣнѣемъ недостатковъ и вручено обѣмъ правительствомъ. Супротивъ того можна надѣятись, що реформа процѣдурѣ дѣжде ся практичного перевѣденія.

— Стрыскій новины. Мѣсто Стрый буде мати вь короткѣмъ часѣ о двѣ фабрики больше. Бар. Юліанъ Брунцкій збѣ Стрылькова має побудувати паровый тартакъ на власной територіи коло зѣльзѣничного моста. Крѣмъ того розпочала одна англійска компанія будувати водѣвѣвѣль зѣльзѣ при улицѣ Кладѣвѣнцѣвъ. — Одинъ жидѣ, посесоръ, набравъ вь Стрию передъ кѣлькома мѣсяцами богато довѣвъ и утѣвъ сими дѣлами до Аргентины, полизавши родѣну на Богу ласку. Его довѣвъ выносѣтъ до 20.000 зр. Крѣмъ него утѣвъ другій, що одѣдѣнѣвъ передъ рокомъ по вѣтчи 100.000 зр., а те стравѣвъ ихъ вь рѣзныхъ операцияхъ и залѣвъ вь насѣлѣдокъ того вь довѣи и рѣзній карыгодѣй штуку.

— Грѣмъ зазѣлавъ дня 17 н. ст. липня хату Микола Кляца вь Добрѣнѣвѣ, повѣтъ рогатиньского. Хата була минулого року обезпечена вь „Дѣстерѣ“, а сего року Клянецъ не хотѣвъ уже обезпечуватись; теперъ певно жалѣу!

— Зѣзѣвѣный убійникъ. Якъ звѣстаєтъ убѣго дня 5 н. ст. липня хлопѣа зъ Журавѣвѣхъ, що вѣдѣвъ на почту до Курѣвѣхъ Убѣйника бѣзѣвно кѣлькѣа разѣвъ на арабѣвѣмъ коня, а навѣтъ бувъ у своего жѣнки вь Соловѣхъ. Ажъ дня 12 липня, коли зѣязѣвъ ся вь Вѣлѣчѣвъ пѣдѣ Гиняиномъ [вѣжѣ безъ коня], пѣзнали его сѣлѣне и водѣставили до глянѣвского суду. Убѣйникъ называє ся Хмѣлевскій и походѣтъ збѣ Соловѣвъ.

— Мѣтеоръ незѣвычайно величины и красы бачено при цѣлькомъ погѣдѣмъ и яснѣмъ небѣ вь Мѣлѣчи и окрестѣнѣхъ вь ночи зъ четверга на пятницѣю минушого тыждѣня. Вѣнъ лѣтѣвъ безъ найменшого шуму, немѣвъ спадаючи ракета вь напрямѣ водѣ полудневого нескѣду на пѣвнѣчный захѣдъ и мѣвъ зѣ першу санѣ-червѣну краску, котра перейшла водѣтакъ

вѣ блѣдо жѣвѣту. Его свѣтѣло було дуже сильне и тѣгло ся за нимъ якъ смуга.

— Самоубійства. Нѣвъ вь ночи о 3-ой годѣнѣ найшовъ полиціантъ на улицѣ Коперника коло палаты гр. Потоцкихъ трупа двадѣтькѣль-кальнѣного мужичины. При небѣжѣику лежавъ закровѣвленный штѣлѣтъ. Вь кишени найдено картку зъ написомъ „Емѣновѣвъ зъ Кракова“ и фотографію молодѣи дѣвѣны. — Вѣчера о годѣнѣ 8³/₄ вечеромъ кинувъ ся на площѣ Маріейскѣи на шѣны трамѣва електричного чѣлѣдѣникъ краѣвѣцкій Онѣшевскій вь хвилѣ, коли надѣвѣзѣвъ водѣвъ трамѣвѣный. На шѣстѣ удало ся кондукторѣи задержати водѣвъ а присутній прихѣлила охотѣго до самоубійства и була бы его добре потѣрѣвѣвали, коли-бъ не полиціа, що вырѣвавъ его зъ рукъ обурѣнныхъ людей и водѣвѣвъ на стѣцію полиціанну.

— Зѣрядѣ школы вь Настасѣвѣ прилѣдно складаєтъ подѣку Хвѣльнѣи Читальни настасѣвскѣи за дарѣ двѣдѣтъ книжѣчѣкъ „Молитѣвѣнѣиѣвъ“ выдѣна „Прѣсѣвѣтъ“, якѣ читальня при-слѣти звѣлила для розѣдѣнѣ межи молодѣжѣ школьну, а що вь прѣсутности Вѣч. о. парѣха зѣ привѣтѣнѣстю учѣнено. — Вѣдѣ Зѣрядѣ три-класѣвой еѣтѣновѣ школы вь Настасѣвѣ дня 12 н. ст. липня 1894. Іоанъ Рѣгалѣскій управѣтель школы.

— Убійникъ Белчѣа. Зъ Букарешту доносѣтъ, що властѣмъ рѣмѣнѣвскѣмъ удало ся зловѣти убѣйника бѣвѣного болгарского міністра Белчѣа. Бѣтъ се 22 лѣтній Альбанѣцъ Иванъ Тоадѣръ, замѣшкалый водѣ двѣхъ лѣтъ вь Добрудѣ. Давѣише служѣвъ Тоадѣръ вь сѣрѣбскѣмъ консулатѣ вь Софіи и доносѣвъ ся убѣйѣта разомъ зъ другимъ служѣвѣмъ сего консулату, однакъ сѣи сѣбѣльнѣкъ утѣкъ и не знѣти, де теперъ перебувавъ. На слѣдѣ убѣйника навѣвъ властѣ одинъ рѣмѣнѣвскій сѣлѣянинъ зѣ Добрудѣ, именѣмъ Боѣеварѣвъ, котрий вь листѣ писѣнѣмъ до болгарского міністра загранѣчныхъ справъ заявѣвъ, що вѣжѣе убѣйника Белчѣа, если одержѣтъ водѣвѣдѣну нагородѣу.

— Когутъ зѣ двѣдѣнѣмъ. Одному господѣрѣи робѣвъ тѣхѣръ чи куна величезну шкоду вь курѣчку. Нѣвъ пѣльѣванѣе нѣвъ зѣльзѣка не помагалъ нѣчѣго. Вѣдѣнѣа пришло ему на гадѣку, чтобы завѣсѣти когѣтовѣ двѣдѣнокъ на шѣи и се помогло — шѣдѣнѣкъ не навѣдувавъ ся больше до курѣнка. Очевидно мусѣвъ голосѣ двѣдѣнка водѣстрапувати рабѣвѣника.

— Дрѣбѣи вѣсти. Намѣстѣнѣкъ гр. Бадѣніи приѣхѣвъ вѣчера зъ Бѣуса до Львова и вечеромъ водѣвѣхѣвъ до Сѣвѣныи де нѣвъ водѣбуло ся зложѣньє моѣей кѣи. Володѣсл. Чѣртѣвскѣи до родѣнного грѣбѣвѣца.

Наука штука и література.

— „Наука читаня і граматикѣи вь 2-імъ роцѣ школьнѣмъ. Мѣтодѣиный порадиѣкъ на підѣставѣи Читанѣи і граматикѣи для шѣилъ народѣнѣхъ“. Часть II написѣвъ Омѣлянъ Попѣвичъ. Черѣвѣвѣцъ 1894 р. Стѣр. 1-8. великою вѣсѣмѣки. Достѣти можна вь черѣвѣвѣцѣи книгарѣни Г. Пѣрдѣни-ого по 10 кр. за примѣрѣнѣкъ.

— „Лѣстѣвѣи“ книжѣчка 4 мѣстѣтъ: „Добрѣиъ господѣръ“ опѣвѣданѣе за Гѣрѣмомъ перѣповѣвъ О. П.; — докѣбѣнѣе культурного обѣзка зѣ Россіи „За каравѣннымъ чѣмѣмъ“ и Коломана Мѣкѣата опѣвѣданѣе „Добрѣиъ Абѣдалѣхъ и зѣльи Гѣсанъ [турѣцѣка байка]“.

— Зѣрѣи ч. 13 мѣстѣтъ: Почѣтокъ повѣсти М. Шѣколичѣнка „Мѣжѣ народѣмъ“; — стѣхи: Устѣянѣвѣа „Осѣвѣи пѣсѣнѣ“ IV, М. Загѣрѣвѣи „Шѣастѣе“ и Павѣла Граба „Пѣкликъ“ перѣкладѣ зъ словъ поѣта Самѣйла Томашѣнка; — опѣвѣданѣе Нат. Полѣтавѣи „Баба Калиѣнка“; — дальшу частѣ новѣхъ поѣстѣныхъ творѣвъ Т. Рѣдѣвѣского [82. Запѣрѣжскѣи шѣры, 83. При-сѣлѣвъ]; — прѣдѣвѣнѣе Истѣриі літерѣатуры русѣкой Ол. Огоновского [Мѣх. Драгоманѣвъ]; — розѣвѣдѣку Ілѣ. Сѣрдѣшного „Тѣтъ матерѣи по Шѣвѣнѣку“; — біографію Михайѣла Грушѣвского и вѣсти літерѣатурѣи и бібліографіѣи. — Илѣстраціѣи мѣстѣтъ сѣ число три, именѣно: портрѣтъ Михайѣла Грушѣвского, картѣву Кѣлары Фѣрабѣахъ „Куку“ и зѣображенѣе церѣкви вь мѣстѣчку Мѣшнахъ, черѣкаского повѣтъа.

Именованя, перенесеня, конкурсы и пр.

— Именованя. Міністерѣво торговѣи именуѣвало д-ра Илѣ. Нѣвѣцѣкого, практиѣанта конѣвѣтѣного дирекціи скарѣбу д-ра Гр. Кѣишѣтовѣичѣа и окѣнѣченного слѣхѣвателя правѣ Алоѣе Стѣаньского, практиѣканѣтами конѣвѣтѣвыми дирекціи почѣтъ и телеграфѣвъ, а Тѣд. Пѣшевѣцѣкого практиѣканѣтомъ почѣтовѣмъ.

Телеграммы „Дѣла“

Вѣдѣнѣ 26 липня. Посѣла пѣвѣурѣдовѣхъ вѣстѣи гр. Гѣлуховскій таѣи має уступѣти зѣ своего становѣища.

Прага 26 липня. На зѣборахъ молодѣ-Чѣхѣвъ пос. Дѣкъ поставѣвъ внесѣньє, чтобы Вашѣтѣого выѣключѣти зѣ сѣгорѣнѣнѣцѣтва за те, що на судѣве водѣзѣванѣе водѣписѣвъ по нѣмѣцѣки.

Бѣлградѣ 26 липня. Мѣмо заперѣчѣванѣи положѣньє кабѣнѣету Нѣколаѣвѣичѣа критѣичѣе.

Пѣрижѣ 26 липня. Авѣстрійскій амѣбѣсѣадѣръ Гѣойсѣвъ має бути водѣклѣканѣи.

Рѣмъ 26 липня. Вь Мѣдіѣланѣвъ арѣштѣ-вано небѣзѣпѣчного анарѣхѣста Сѣртѣоріа.

Пѣтерѣбургѣ 26 липня. Вѣсѣлѣ насѣлѣдѣ-ника прѣстола назѣначѣно на дѣнь 6 сѣрпѣня

Лѣндѣнѣ 26 липня. Зѣ Йѣокаѣмѣа доносѣтъ, що войсѣка японѣскіи почѣли вже военѣи оперѣациѣи.

Переписка Редакціи и Админістраціи.

— Вл. І. Го. вь Рѣж. вѣл. Зѣдѣложено лѣишѣ до пѣдѣлѣнѣа. — Вл. М. Щѣр. вь Жѣр. Вѣжѣанный арѣкушѣ повѣстѣи выѣчерпѣанный.

ДѢЛО

Виходить у Львові щодня (крім неділі і руських свят) о 5-й годі по полудні. Літературний додаток „Діло“ виходить по вівторках і по четвергах і п'ятницях на першому рахунок „Діло“.

Передплата у Львові приймають: у Львові Адміністрація „Діла“ у Баторія 24. Центральне бюро оголошень у Баторія ч. 11, і Бюро газет у Карла Дукана 9. У Відні: М. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek, I. Wollzeile 8; Orpelli, I. Stubenbastei 2. J. Danneberg, I. Wollzeile 19. В Франкфурті і Гамбурзі: M. Haasensteine & Vogler, G. L. Danba & Comp. В Пемті: E. Mistrachy & Bez. Akademischgasse 6.

Передплата на „Діло“ і наскладність на іноземні платіжні у Львові.

Передплата на „Діло“ з літер. додатком:

з Австрії: за границею: на північ року . . . 18 гр. на північ року . . . 24 гр. на північ року . . . 9 гр. на північ року . . . 12 гр. на чверть року . . . 4 гр. 50 кр. на чверть року . . . 6 гр. на північ року . . . 1 гр. 50 кр.

у Львові: на північ року . . . 18 гр. на північ року . . . 8 гр. на чверть року . . . 4 гр. на чверть року . . . 1 гр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація і Експедиція під ч. 24 у Баторія — Рукописи вставляють у літер. додаток напередні вівторки. Рекламісти поспішають з своїми вимогами. Поодинокі числа коштують 8 кр. в а. Оголошення приймають за північ 6 кр. в а. в одній сторінці виходить за рубрику „Надоборна“ по 20 кр. в а. в одній сторінці за північ 10 кр. в а. в одній сторінці.

Отверте письмо — въ одѣтъ многимъ.

I.

На нѣкого зъ Русинѣвъ не сыпле ся вѣдъ якогось часу тільки нападѣтъ, якъ на мене. Нападали мене не лише Поляки и польскі давники, львівскі и краковскі, розныхъ вѣдѣтъ, але роблять се и Русини та и руска праса трохъ противныхъ межи собою напрямѣвъ: „Народна Часовина“, „Правда“ и „Буквица“ зъ одного, „Галичанинъ“ зъ другого а „Народ“ зъ третього боку. Я вже вѣдъ часу мого першого публичного выступленія бувъ предметомъ нападѣвъ зъ рѣзкихъ сторѣвъ, хотя не тількихъ якъ теперъ, але и зъ засады нѣколи не вѣдоувавши на нихъ, навѣтъ не простувая грубою несправдою та образливою клеветою. Навѣтъ роблю се першій разъ — не такъ въ своїмъ интересѣ, о котрий я при народныхъ справахъ нѣколи не дбаю и не дбаю, якъ въ публичномъ. Я розкажу отже и неясно, о скільки можна коротко, мою публичну дѣяльність, мою дорогу и цѣли, а говорити буду спокійно и отверто.

Ставши въ роцѣ 1883, головноврѣвными заходами дуже щирою патріотомъ, покійного о. Гуаля Рожаньского, выбраний посломъ до сойма, я уложивъ собі таке поступованье: противити ся всякій абстиненції и пассивности, яка бувала не-разъ де кимъ захвалювана; супротивити попередній бѣльшій негатиной політики провадити політику позитивну и активну, отже не тільки высказувати кривды и потреби народу, але и ставити конкретній жаждани въ конкретній формѣ; бути въ постулатахъ своихъ умѣркованимъ и огляднымъ, не зрѣваючи ся однакожъ жадного зъ нашихъ правъ; не дразнити Полякѣвъ а навѣтъ давати имъ нагоду до уложениа modus vivendi зъ Русинами, однакожъ не выступати самимъ, яко слабѣйшій сторѣвъ та и по неудачи Лавровского, зъ инициативою до того, а берегучи своє достоинство народное. Політика тая не лишена була певныхъ успѣхѣвъ. Она звернула на себе увагу рѣшачиныхъ сторѣвъ, та и Поляки зъ нею въ соймѣ засидѣли ся. При тѣмъ же нею притягнули ся для руской справы такожъ деякі слабѣйші або подальше стоячі елементи середъ Русинѣвъ.

Не самѣй тільки силъ Русинѣвъ, але въ части и тѣхъ політичѣвъ треба приписати, що при выборахъ соймовыхъ въ роцѣ 1889 вышло значительное число русскихъ пословъ. Було быхъ певне выбрано ще бѣльше, якъ бы не нещасна завязанность партійна межи Русинами и взаимне ихъ недоуверье межи собою, особливо у т. зв. старѣйшій партіи, котрой, правда, не лег-

ко було забути, що она давнѣйше майже сама одна репрезентувала Русинѣвъ. — Новый клубъ рускій выбравъ мене своимъ председателемъ, головами не только народовѣвъ, але и умѣркованныхъ людей старѣйшій партіи. Ще перше обставины самі высунули мене на передъ, бѣльше анжъ я мавъ претенсію або надѣю. Я самъ нѣгде не пхавъ ся, противно, я радъ бувъ выдвинуту иншого зъ одномыслениковъ, але я стававъ на передъ, скоро интересъ народный здавалъ ся выматати. Впрочемъ якъ я поступавъ, ставши головою клубу, и якъ державъ ся рускій клубъ въ 1889 р., о тѣмъ посвѣдчавъ публично д-ръ Король, членъ старѣйшій партіи.

На жалъ, вражда межи Русинами, именно у Львовѣ, мимо солидарного поступованія руского клубу, не переставала [напасти въ прасѣ, заснованье голодового комитету руского, справа Народнаго Торговлѣ и н.] такъ что треба було боятися, що она и при настоящихъ выборахъ до рады державной не перестане а навѣтъ розбѣ нашу солидарность. Зъ другой-жъ стороны мы, все-таки не знайшовши у правительства и Полякѣвъ вповни такого трактованія, якого при умѣркованіи нашѣмъ поступованію въ соймѣ за попередній періодъ мали право надѣятися, мусѣли выступити острѣйше, а черезъ те мое и нового руского клубу водношенье до нихъ стало сильно напруженымъ. Сѣ обѣ обставины спонукали деякихъ народовѣвъ, не-послѣдъ, шукати по-за соймомъ, безъ моего вѣдомости, порозумѣнія зъ некоторыми польскими и правительственными сферами, а то тымъ бѣльше, що здавало ся, мого бы правительство и верховодящее польское сторонничество водношлись до народовѣвъ ще неприхильнѣйше якъ до старо Русинѣвъ. Переговоры вели ся успѣшно. Була гадка, чтобы целу ту акцію переправити зъ новымъ пониманьемъ мене, однакожъ вѣдѣтъ узвано се за невозможное.

Коли въ роцѣ 1890 соймъ зновъ зойшовъ ся а репрезентантъ правительства въ краю згадавъ въ приватной розмовѣ, що Русини-народовѣвъ мусѣть зазначити выразно свое становичье яко згодне съ интересами австрійской державы, если потребности и домаганы Русинѣвъ мають бути увѣдѣдены, — я, о тѣмъ увѣдомлений, водношясь до сего зъ-разу досыть скептически [застерегаю себя колѣсь се все рассказать подробнѣйше], потомъ же я узнавъ за свой патриотический обовязокъ не вѣдѣтати ся а зрѣвши сей експериментъ, навѣтъ зъ пожертвованьемъ — въ случаю неудачѣ — моего политическаго экзистенціи. Случайный обставины не дозволили менѣ переправити акцію въ той способѣ, якъ я собѣ бувъ уложивъ, т. е. за попереднимъ рѣшеньемъ клубу [котрый бувъ бы-

впрочемъ при тѣхъ справѣ имѣвѣрно разбѣвъ ся], а черезъ те я выкликавъ незадоволенье у деякихъ народовѣвъ, ураженныхъ поминаньемъ ихъ при веденіи акцій, а розъяреные старѣйшій партіи, що я будь-то порозумѣвъ ся зъ правительствомъ за-для ихъ знищенія. Однакожъ моя бесѣда въ соймѣ зъ дня 24 надоліста 1890 мѣстѣмъ только объективное представленье, а не малъ на цѣли нѣчегі обвиненія, въ нѣй было радше навѣтъ певне оправдыванье старѣйшій партіи. На жалъ, недоуверье партійное было такъ великое, что послы старѣйшій партіи, ще не выслушавши мене, вже уложили вотумъ недоуверья для мене и старали ся навѣтъ у Виросовъ, митрополита о наданіи зъ его руки клубови нового председателя. Въ такихъ обставинахъ склякье клубу за-для порозумѣнія не было возможно, и сесія соймѣва скончалась фактичнымъ разбѣтьемъ клубу, а партійна праса и поза соймѣва агітація роздули пристрасть до крайности, послугуючысь всякими инсинуациями и клеветами, хотъ анжъ цѣла моя бесѣда въ соймѣ анжъ заключена въ нѣй „программа“, на котору, хотъ якъ и зъ-разу атаковано, опѣсля-жъ и декотрі зъ старѣйшій партіи вѣдѣдали ся, не давали достаточного поводу до того.

Нинѣ, по близкѣ чотвирохъ рокахъ, я по совѣстной и спокойной розвазѣ не роблю собѣ закладъ зъ того, що я тои акція піднявъ ся. Я не руководявъ ся не то особистыми але навѣтъ партійными взглядами, а рахувавъ такъ: Межи Русинами кипѣть партійна борьба, на котрой близкѣе законченіе нема доброго выгладу; а тутъ подае ся намъ рука. Воднѣмъ ту руку — значить не только пропустити трагедію ся Русинамъ нагоду, але оно могло-бы и використати ся противъ насъ. Сли акція удасть ся, що менѣ вѣдѣтъ выдалось такъ имѣвѣрнѣйшимъ, то зыскае на тѣмъ весь рускій народъ, а народовѣвъ, що и попровадилъ, притягнутъ до себе всѣхъ щирыхъ та вырозумѣлыхъ Русинѣвъ. Сли акція не удасть ся черезъ невыконанье другою стороною умовы, тогда народовѣвъ очевидно вертануть назадъ на свою попереднюю позицію, маючи бѣдой ту користь, что тымчасомъ голосно и торжественно заманифестували разъ на завсѣгда свое становичье. Рахунокъ, здае ся менѣ, не бувъ такій злы, — але вѣдѣтъ такъ показавъ ся хибнымъ.

Передовѣсье борьба партійна розгорѣла — не зъ моего вини — сильнѣйше, анжъ я припускавъ. Але ще важнѣйше отсе: Зайшла очевидячки друга евентуальность: умова не збѣла выконана. Се признали въ роцѣ 1891 и сконстатували весь Русини, котры брали участь въ акціи 1890 року, навѣтъ и. Барвишскій. Однакожъ одна частина Русинѣвъ-народовѣвъ,

вправдѣ невелика але при верху стояча, вѣдъ такъ успокоила ся, и коли мало прийти до повороту на попереднюю позицію водпорну, они не только вѣдѣтати ся, але и станули рѣшучо при правительствѣ и правительственной партіи польской. Сего я въ такій мѣрѣ не надѣявъ ся, и въ тѣмъ я именно завѣтъ ся въ своемъ рахунокъ.

Позбѣтавъ по дѣланію заводъ при тѣхъ, вѣдъ котрыхъ того заводу дѣлало ся, я уважаю за дѣло сумне и шкѣдливе. Симъ нарушае ся достоинство народное, тратитъ ся поважанье и респектъ, та оспѣляе ся всякого обходати ся зъ нами безъ церемоніи, а въ народѣ ослабѣе духа и силу водпорну. Кромѣ того держати зъ правительствомъ и верховодячимъ сторонничествомъ польскимъ при тѣхъ системахъ, яка противъ Русинѣвъ теперъ завоюе ся, значить немовъ одобрити, санкціонувати ту систему. А система тая ясна для каждого, хто хоче вѣдѣти. Намъ позволяють вправдѣ поки-що позбѣтати при нашѣй національности, але плекати и дають намъ только въ рамкахъ вѣдѣ державной польской а не конституціи австрійской; всякій же свободный рухъ, развѣвъ послѣ нашѣй воли синае ся намъ бѣльше якъ коли-небудь. До австрійского правительства оставлена намъ дорога только черезъ польскій ворота. Тому-то нинѣ и здобутокъ який національный насъ такъ не тѣшитъ и не скрѣпляе, якъ передше, коли дѣлававъ ся намъ середъ иншихъ обставинъ и не бувъ такъ окуплюваный. Взагалѣ на кождѣмъ кроцѣ пробивае ся тенденція — зрѣбати насъ по-вольными, улаглыми, а бѣдой немѣчными. Заборѣла и твердила нашъ народный намъ водпорную ся. Зависама наша интелігенція свѣтска терроризуе ся такъ якъ нѣколи, зъ духовною робитъ ся те саме. Вѣдѣвѣвшихъ нашихъ дѣятельствъ однихъ принадно або звязано обмыслеными способами або случайными обставинами, другихъ обезсилено. Що не удавало ся давнѣйше, и. пр. въ 1888 або 1889 р., де проведено рускихъ пословъ терроризувати або роздвоити, се въ значной мѣрѣ удало ся теперъ.

Якѣ-жъ становиско супротивъ того займають нашъ урядовѣвъ? — Навѣтъ деякі справѣдливѣйші Поляки водважались вытыкати правительству и верховодячому сторонничеству польскому ихъ поступованье зъ Русинами, а тѣ нашъ люди не только на то не здобудуть ся ино причиняють ся до утверждыванія шкѣдливѣйшій фікціи о минимѣмъ полагѣженію руской справы та задоволенію руского народу, але ще и кидаютъ ся на такихъ Русинѣвъ, котры смѣють ставити въ оппозицію противъ непривязанъ Русинами системы! Зрысая ся геть зъ тради-

Иділля.

Лѣсний образокъ Генрика Сенкевича.

Въ лѣсѣ, въ дрімучѣмъ лѣсѣ, на просторѣйшій полянѣ стоитъ хата лѣсничого Стефана. Хата вкрѣта соломѣю и побудована зъ неотесанныхъ клячѣвъ та закопачена мохомъ. Коло хаты два господарскі будынки, передъ нею кусынькѣ обгороженого поля и кырница зъ нею похилынькѣ на бѣкѣ журавлемъ, зъ водою покритою зеленою плѣсною.

Передъ вѣсками растутъ соняшники и дикі мальвы, высокі, стрѣйші и покрыты цвѣтомъ, наче ромѣ метеликовъ; межи соняшниками видно червоній головкѣ маку, около мальвъ обивае ся горохъ зъ рожевными и лѣловыми цвѣтками, долѣ росте барвѣнокъ, дикій шафранъ, золоті нарцисы и астры блѣдѣ томѣ, що сѣре листья соняшниковъ и мальвъ заглушаютъ ихъ и закрывають вѣдъ сонца.

Въ загородѣ, по обѣхъ сторонахъ дорѣжки вѣдучѣмъ въ хату, постѣйны: морковѣ, бураки и капуста; дальше зъ кождымъ подувомъ вѣтру фалѣю колыхаютъ ся савіи цвѣточки льну; ще дальше темнѣе зеленѣ картофельныхъ листьевъ, а поконѣцъ поляны тягнутъ ся то зсѣй, то темнѣйшій полѣсъ вѣльякого хлѣба, гень-гень до береговъ озера, що зъ одной стороны обмывае поляну.

Деревъ коло хаты не багато. Кѣлька черешень зъ темными, блискучими листьями и одна берѣза зъ довгими, тонкими галузьями, сто-

яча коло хаты такъ близько, що найлекшій вѣтрѣвъ вѣдѣдѣтъ зеленіи еи кучерѣ на западу порослу мохомъ соломѣю стрѣху, а коли сильнѣйшіи вѣтрѣвъ причинае берѣзу вѣдъ стѣвъ и весь галузѣ и цѣлу филоу листовъ здувае на стрѣху, тогдѣ здае ся, що берѣза любуе хату и хоче еи обняти. На сѣй берѣзѣ жило богато воробѣвъ, а шелестъ листья и шумъ галузѣ амѣшувавъ ся зъ радѣньемъ цвѣрѣнькѣмъ пташѣвъ. На поддѣшу хаты несильно голубы — отже и тамъ немало було розмовы и вуркоту, и ласкавыхъ и сердитыхъ бесѣдъ, якъ то все водить ся мѣжъ голубами — родѣмъ дуже шумнымъ и говорливимъ.

Бувало сполосити ихъ який-небудь невѣдомый страхъ, и тогдѣ вокругъ хаты поднимавъ ся шумъ крыль; цѣла громадка вылетѣла вѣдѣтъ-разу, заточувала коло, то зближала ся то вѣдѣдала ся, то розплывала ся въ сѣняхъ, то засѣвѣтила на сонцѣ бѣлыми перцами, то неподвижно задержувалася надъ хатою и, наконецъ падала наче хмара бѣлыхъ лебѣдинокъ на сѣру соломѣю стрѣху хаты. А сла се было ранною або вѣчѣрною добою, тогдѣ въ прозорѣмъ воздухѣ голубы выдавали ся вже не бѣлыми а рожевными, и наче огники або розсыпане листья розжѣ спадали внизъ на стару берѣзу.

Вѣчѣромъ, коли сонце заходило за лѣсъ, розмова на поддѣшу и щебетанье на берѣзѣ амовали мало-по-малу. Воробѣвъ и голубы стрѣсывали росу зъ крылецъ и ладилась до сну; вѣдѣтъ часу до часу ще заворочѣе або зачиркае який-небудь, та що разъ рѣдше, тихше, наконецъ усе вмовкало, мрака спускала ся зъ

неба на землю; хата, черешнѣ и берѣза трѣтали яснѣсть своихъ формъ, зливали ся разомъ, розплывались и окутувались мракомъ, що поднимала ся зъ озера. Около полянкѣ, куды окомъ сянешь, тягелъа ся стѣна темныхъ сосѣвъ. Стѣна тѣта перерывала ся въ одиѣмъ мѣстѣ; прѣрубъ шовъ коридорѣмъ въ дальшу, мало-по-малу розширюючысь. Вѣдѣтъ коридору шумѣла филѣ озера и омывали берегъ голубы. Озеро было великое — другіи къ негѣ его майже пропадалъ у вѣдѣдали и только майже черезъ мраку можна было побачити червону крышу и вежу маленькой церковкѣ на другомъ берѣзѣ и чорный поясъ лѣса, що замыкавъ круговицѣ.

Сосны въ высокихъ, пѣсчаныхъ береговъ прѣглядѣли ся въ озерѣ, наче въ зеркалѣ, и здавалось другій лѣсъ росте подъ водою. Коли колыхавъ ся лѣсъ на земли, колыхавъ ся и въ озерѣ; коли шумѣвъ на земли, здавалось шумѣти и въ водѣ; а коли вѣдѣтъ недвижно стоявъ въ недвижномъ воздухѣ, тогдѣ и въ гладкомъ зеркалѣ кожда игла сосны рисувала ся ясно, а пѣвъ йшли просто, якъ-бы ряды колынь, що йдуть кудася далеко, далеко — въ безконечность. По серединѣ озера вода въ день вѣдѣвала сонце, рано и въ вѣчѣрѣ — зорѣ, ночью — мѣсяць и звѣзды, и здавала ся такою глубокою, якимъ высокими-высокими выдѣлась небесный звѣдъ зъ сонцемъ, зорею, мѣсяцемъ и звѣздами.

Въ хатѣ живѣ лѣсничій Стефанъ и дочка его дѣвча лѣтъ шѣснацѣтъ, по имени Кася. Кася була тымъ у хатѣ, чымъ зоря на небѣ.

Одного разу, подѣ Зеленій свѣта, привѣшовъ старый Стефанъ домѣвъ обѣдѣти. Обѣшовъ вѣвъ бѣльшій кусѣвъ лѣса, то и бувъ змученый — привѣлось ему немало находити ся по болѣтахъ и мочарахъ. Кася приладѣла ему обѣдъ, а по обѣдѣ накормила пса, вымыла миски и горѣлки и сказала:

— Тату!

— Чого хочешъ?

— Я пойду до лѣса.

— Иди, йди! Нехай вовкъ тебе здыбае або друга яка гадина.

— За зѣльемъ пойду. Завтра Зеленій свѣта, треба зѣль до церкви.

— А, ну!..

Кася навѣнула хустку на голову, — жовту хустку зъ синими кѣвѣточками, и шукаючи козла на зѣлье, засѣвѣла:

У край рѣднѣйшій зъ чужины,

Ясный соколъ прилетѣвъ;

котримъ змістити бы ся найобширнѣйшій будинокъ господарчій, котре о. Підляшецькій называвъ „накрытьемъ муру“ церковного ледви чверть метра широкого. Піддаше то почавъ о. Підляшецькій будувати ще на початку червня 1894 а коли о тѣмъ єсубды донесли, видѣлговано асесора громады и той о. Підляшецькому дальшю будову заборонивъ. Сейчасъ переставъ о. Підляшецькій истину будовлю, відложивъ єи однакъ, якъ пбзвѣще оказало ся, тільки на часъ пбзвѣйшій и выбравъ собі умысле день свята латиньского, будучи певнымъ, що въ такій день Урядъ громадскій противъ него жадного спротивленя не переведе а єму уасть ся чымъ борше заборонену будовлю укрѣтити.

Бувъ то день св. Петра и Павла обр. лат. и о. Підляшецькій вже досвѣта розпочавъ побованье даху того піддаша. Видѣлгований асесоръ Томашъ Урбанъ надармо вызывавъ цѣлый ранокъ о. Підляшецького, чтобы переставъ будовлю. О. Підляшецькій, надягнувши реверенду, обходявъ цѣлый часъ коло церкви, відганявъ кожного и велѣвъ своему майстрови дахъ піддаша дальше побывати и не слухати словъ асесора, щобъ злѣзти зъ даху. На реляцію асесора о непослушенствѣ о. Підляшецького, Урядъ громадскій для утриманя своєи поваги урядови змушений бувъ дати асесору писемне припорученье, чтобы за прибраньємъ полиціантѣвъ [Русинѣвъ] сейчасъ пбйшовъ до о. Підляшецького и передвѣсьмъ вбзавъ, щобъ дальшу будову залишивъ, и только въ разѣ неуслуханя сего розказу, щобъ усунувъ майстра и свѣжо выковану роботу. Змість того зарядженя повторивъ бурмістръ Депутаціи кблѣкѣ Русинѣвъ, котрі въ тѣмъ часѣ зголосили ся зазначуючи имъ, що скоро св. Підляшецькій запереставъ дальшу будову, Урядъ гром. не виконає кроку примусового. Св. Підляшецькій, числячи на то, що свято и реверенда охороняє его вбдѣ ексекутивы власти громадскои, на перекоръ всѣмъ будовы не занекавъ. Длаторого отже не збѣтало нѣчо нишого, якъ виконати припорученье урядове. Коли делегатъ зъ полицію зблизивъ ся до будовы, св. Підляшецькій въ реверендѣ выскочивъ на дахъ піддаша, зъ высьоты тон почавъ сыпати лихословія и образы на делегата и полицію, казавъ спускати єзъ ланцухѣвъ свои псы, чтобы тін напали на полицію, полиціи выдиравъ зъ рукъ всякій оружье, котрыми свѣжо выковану роботу усунути хотѣла, а потѣмъ зачали ся сыпати на полицію камѣня в бѣлѣ. Прийшовъ вѣдѣица до того, що вбзвано о помбѣцѣ ц. к. жандармерію а о. Підляшецькій мимо ц. к. жандарма и мимо вбзваня того жъ, не спускавъ свого „Высокого становища“ и обстоѣвъ при нѣмъ, ажъ поки цѣлѣкомъ дахъ не ступивъ. Щобы св. Підляшецькій „на высокоости свойй даховѣй“ оскальчивъ ся тѣлесно, не знаємо, знаємо только, що въ загалѣ несправда абы який напады на церковь виконано и то збѣ стороны „латиньикѣвъ“ а цѣле фiasco зробивъ св. Підляшецькій недорѣчнымъ своимъ порѣвнѣньемъ выпадку зъ дня 29 червня 1894, котрый самъ выкликавъ, зъ рѣшеномъ въ Крожахъ.

Цѣлѣкомъ фальшиво стверждає о. Підляшецькій, чтобы довѣсь до суду противъ Уряду громадского зъ поводу повысшего выпадку, за те були бѣ мы єму вѣдчій а навѣтъ вызываємо его о тов, понеже звязанія словомъ данымъ одѣмъ особѣ тутешній, не хочемъ першій довести до Суду о тѣмъ выпадку, котрый носитъ на собі всякій знамена чину гбдного кары збѣ стороны того, котрый ставивъ чинный одѣръ власти громадскій въ часѣ єи урядованя.

Урядъ громадскій въ Монастирєскахъ дня 24 липня 1894.

Бурмістръ Незелесъ.

Се й те зъ выставки.

Польскій зѣзъдъ за зѣздомъ и безнастанъ транспортъ дѣтей — отсе монотонный новинъ зъ выставки.

По зѣздахъ техникѣвъ, педагогѣвъ, литератѣвъ и журналистѣвъ — зѣзъдъ лѣкарѣвъ и природознавцѣвъ. Торжества принята зъ патристичнымъ польскими промовами, нарады, рефераты, пры зъ тоастами політичного характера — отсе програма кожного зѣзду. При тѣмъ бувають и пры въ честь поодинокыхъ людей, якъ ось н. пр. въ честь польского писателя Т. Ёжа [власно Милковского], бувшого офіцера въ послѣднѣмъ повстаніи польскѣмъ а проживающего въ Швайцаріи.

Въ зѣздахъ тыхъ Русины взагалѣ майже не брали и не берутъ участя, вже хочѣ-бы длатого, що тѣ зѣзды называй просто „польскими“. Розмѣрно найбільше взяли Русины участя въ нарадахъ педагогичныхъ. Русинъ проф. Гецѣвъ зъ Рашева бувъ навѣтъ секретарѣмъ одного такого збору, а посолъ проф. Барвѣнскій яко гбѣсть [зазначивъ се] — промовѣвъ по руски при справѣ доущеня жѣвнѣцѣвъ до высшѣи просвѣты, удѣмаушыи о утрак-

вѣстичный устрѣй жѣвнѣцѣвъ гимназій, за осно-ваньемъ котрой зѣзъдъ педагогѣвъ заявивъ ся. [Тутъ згадаємо, що до жѣвнѣцѣвъ выдѣлу, котрыи займавъ ся уложеньемъ наукового плану гимназій жѣвнѣцѣвъ, належала Вп. панъ Евгения Барвѣнська, жена и. посла и она мала намѣръ убиинути ся на зѣзъдѣ о утраквѣстичный устрѣй семинаріи, але що мусѣла передъ зѣздомъ выхити зъ родиню збѣ Львова, то на єи просьбу выручивъ єи въ тѣмъ мужъ п. Олександръ Барвѣнскій.] Въ зѣзъдѣ литератѣвъ и журналистѣвъ и въ пры въ честь Т. Ёжа взявъ зъ Русинѣвъ участя одинъ п. Ив. Франко. На зѣзъдѣ державъ рефераты и забиравъ слово въ дискусіяхъ — очевидно всюды старавъ ся маркувати русину — а на пры для Ёжа выголосивъ по руски тоасть, въ котрѣмъ [пбсла справозданъ въ дневникахъ польскихъ] звелічавъ Ёжа батькомъ-атаманомъ, котрого идеалы такъ великій и тревалі, що ихъ не розбѣ нѣяка бомба московска.

Зъ дѣтворѣю, транспортванѣю на выставу, доказає ся чудѣмъ — патристичному польского. Дѣтвора зъ Теребовельщины [розумѣє ся, въ болѣйшій части руска] приѣхала зъ школярского капелею зъ Кобыловолѣкъ, села руского. Оглянувши панораму „Рацлавицѣ“, установила ся передъ обѣма Баденіми зъ окликомъ для намѣстника „niech żyje!“ — одинъ зъ хлопцѣвъ выречитувавъ промову, потѣмъ кобыловолѣцка музика заграла кблѣкѣ польскихъ пѣсень, а вбдойшла дѣтвора при сѣбѣ „Patrz Kościuszko na nas z nieba“. Вечеромъ кобыловолѣцка капеля грала польскій пѣсни въ реставраціи Бачиньского, а коли засвѣтила фонтана, вбдограла „Jeszcze Polska nie zginęła“ и коломыйку. Въ день вбдѣзду одинъ хлопчикъ зъ Теребовлѣ попращавъ дирекцію выставки польскимъ патристичнымъ стѣшкомъ „Sto lat niewoli ciężka na narodzie, sto lat ucisku, gwałtu i przemocy, sto lat wszelaki wróg nas zewsząd bodzi, a nikt nam nie podał dłoni do pomocy. A jednak Polska wielka i wspaniała stoi!... stanowczym krokiem dąży do swobody и т. д.

НОВИНКИ.

— **Театръ рускій** дасть ще въ Бурштинѣ — якъ намъ пишуть зъ-вбдѣмъ — два представления. Завтра въ субботу [на доходъ мѣсцевѣи охотничѣи сторожи огневѣи] „Сватанье на Гончаровѣ“ а въ недѣлю на прашальне представление „Нечасное коханье“. Комитѣтъ, що завязавъ ся въ Бурштинѣ для пбдѣоры руской сцены, просить и вызыває доохрестѣу публику, чтобы на тѣ два представления вся прибула, бо дотепершій досвѣдъ показавъ, що люди зъ наибавшой околицѣ [2—3 кблѣкомѣтъ] анъ разъ въ театрѣ не явили ся, коли тымчасомъ патристичныи священники назѣтъ зъ Войналовской [Дорогѣвъ, Сѣвка] радо прѣбувають зъ родинами. Въ недѣлю [29-ого липня] по представленію вбдѣуде ся заходѣмъ мѣсцевѣи комитѣтъ въ честь артистѣвъ и артистѣвъ нашѣи сцены вечерѣмъ зъ танцами въ салі казинои. Комитѣтъ просить на той вечерѣ мѣсцеву и замѣцеву публику, просить и жѣвнѣцѣвъ нашихъ молодѣвъ загостити до Бурштина, а всѣ прѣятао забавлять ся и сердечному персоналови нашѣи театру пожелають повбдѣи и успѣховъ въ дальшій ихъ праці.

— **Почтѣво безголовѣ.** Дня 22 липня о годнѣ 8 рано вбдѣвъ я на львѣвскій почтъ листъ адресованный до Державы п. Бѣльче-Волиця. [Станція и почта 59 кблѣкомѣтъвъ вбдѣлена вбдѣ Львова на шляху Львѣвъ-Стры.] Листъ сей переѣхавъ черезъ Бѣльче-Волицю и прибувъ шасливо 23 липня до станціи Надыбы-Воютячъ за Самборѣмъ. Въ Надыбахъ знайшла ся якась щира душа, що написала на адресѣ „Bileze-Wolica“ и вернула на другій день сей листъ до Бѣльче-Волицѣ, де прибувъ 24 липня, а адресатови доручено ажъ 25 липня мимо того, що 24 липня прихѣвъ на почту въ Бѣльче-Волицю два разы пбѣланецъ за тымъ листѣмъ. Листъ сей, чтобы переѣхати зѣльзничѣю 59 кблѣкомѣтъвъ, потребувавъ три дѣи, а змушений бувъ въ наслѣдокъ того галицѣи почтового посѣлѣху стратити кблѣкѣ годнѣвъ часу, ждучи на пбдѣводу и въ спецѣ вбдѣбути бѣльзѣи мѣлеву дорогу шпыки въ саму полудневу пору. А все то зъ той причины, що листъ бувъ адресованный по руски, хотѣвъ такъ четко, что сынъ мой, укѣвнѣвший т. зв. „штубу“, прочитавъ адресу тую вбдѣ-разу. Може бы пп. послы нашѣи зволѣли взяти въ оборону такъ кривджену публику? — В. Н.

— **Авансы въ судахъ.** Секретарѣ рады высшого краєвого суду въ Краковѣ Володисл. Губажевскій, секретарѣ рады краєвого суду въ Краковѣ Іос. Квалевскій и Іос. Гомолячъ, адъюнкты-секретарѣ рады высшого краєвого суду у Львѣвъ д-ръ Люб. Боярскій дальше заступникъ прокуратора у Львѣвъ Іос. Гбжовскій, заступникъ прокуратора въ Тарновѣ Іос. Козубскій и заступникъ прокуратора въ Краковѣ Теод. Калитовскій, Ром. Долнаскій и д-ръ Фр. Буякъ именованіи совѣтниками краєвого суду. — Вбдѣтакъ совѣтниками краєвого суду въ львѣвскѣмъ окрузѣ именованіи судѣвъ повѣтовъ: Генр. Гарволицскій въ Бродкахъ, Людв. Брожинскій въ Стрыю, Густ. Лішка въ Винникахъ, Игна. Цинальскій въ Дубецку, Нас. Шведзѣвскій въ Бббріцѣ, Іос. Мотале въ Старѣмъ мѣстѣ, Генр. Янишевскій въ Будзѣновѣ, Кульчицскій въ Горюцку, Діон. Герасимовичъ въ Яновѣ, Ад. Грлѣвъ въ Жидачевѣ, Генр. Голубицскій въ Лютовискахъ, Петро Жукотинскій въ Комарѣвъ, Кар. Менцянскій въ Дино-

въ, Кар. Рекъ въ Рачѣ, Кар. Чернецскій въ Скольцѣ, Анд. Голубовскій въ Чортковѣ, Іос. Товарицскій въ Снѣтинѣ, Ром. Бялковскій въ Сокалі, Титъ Свигалевичъ въ Перемышлянахъ, Кар. Немецъ въ Новѣмъ Селѣ, Фил. Выханскій въ Тисменицѣ, Томашукъ въ Радѣвцѣхъ, Титъ Реваковичъ въ Пбдбужѣ, Ом. Волошинскій въ Печинѣжѣ, Едв. Черня въ Камѣницѣ струмиловѣ, Ант. Сабатовскій въ Рожнѣтовѣ, Людв. Губль въ Римаковѣ, Филар. Сембратовичъ въ Монастирєскахъ, Ад. Грабовенскій въ Долинѣ, Евст. Старжинскій въ Любачевѣ, Левъ Стефановичъ, въ Залѣцяхъ, Ад. Сіхверъ въ Заболотѣвъ, Ив. Жегестовскій въ Рудкахъ, Юст. Рѣвѣцскій въ Радимѣ Стан. Проминскій въ Залѣцяхъ, Апол. Серафимскій въ Калущѣ, Як. Цетгарскій въ Бучачѣ, Іосескулъ въ Дорѣвъ; — въ окрузѣ краковскѣмъ именованіи совѣтниками краєвого суду повѣтовъ судѣвъ: Ферд. Уйгелъ въ Живцѣ, Болесл. Потоцскій въ Глоговѣ, Едв. Кравца въ Величѣ, Юл. Гѣбавѣръ въ Стшижѣвъ, Евг. Шварцъ въ Пальнѣ, Ант. Гофманъ въ Туховѣ, Ив. Ситовскій въ Коростенку, Володисл. Ярошевскій въ Кальваріи, Кар. Гурскій въ Подгуржу, Анд. Недзельскій въ Домбровѣ, Володисл. Ісѣквичъ въ Жабнѣ, Стан. Гулковскій въ Бохнѣ, Людв. Ласкій въ Горлицяхъ, Вѣик. Куляевскій въ Насѣку, Меч. Яблонскій въ Тичинѣ, Вѣльг. Урсель въ Мшанѣ долинѣ, Фр. Подурекскій въ Лимановѣ, Омель. Ріхтеръ въ Бжеску, Людв. Клеменевичъ въ Бѣчу и Стан. Глембѣцскій въ Кшешовичахъ; вѣкѣица именованіи совѣтниками краєвого суду секретарѣ рады въ Перемышлѣ Левъ Шеховичъ для Перемышля, заступникъ прокуратора въ Тернополѣ Юл. Тургелътанъ для Станиславова и заступникъ прокуратора въ Перемышлѣ Альфонсѣ Мора Бенчевскій для Самбора.

— **Чѣхи не приѣдутъ на львѣвску выставу,** а то — якъ самі кажутъ — за-дѣла пануючи въ Галичинѣ холеры. Kurjer Lwowski, що про се доносить, здаєтъ ся, не вѣрять, чтобы холера була причиною вбдѣложеня чѣской прогульки, бо каже, что „дружина чѣска зручно выкористала лише заборыны вѣчѣ сельскихъ, выданіи ц. к. старостами въ Теребовлѣ и Бережанѣхъ, а мотивованій холерѣю, що ширять ся въ Залѣцяхъ, дуже далека въ вбдѣ Бережанъ и Теребовлѣ.“ — За те выбирає ся кблѣкасѣтъ Мадарѣвъ до Львова пбдѣ прово-домъ бурмістра Будапешту и кблѣкохъ полѣбѣвъ.

— **Гимназія Францъ Іосифа у Львѣвъ** числяла въ мѣнушѣмъ шкѣльнѣмъ роцѣ 26 учитѣльствъ для обовязковыхъ предметѣвъ и 10 для надобовязковыхъ. Ученикѣвъ було при кбѣици шкѣльного року 511. Въ клясы зъ выимкою 2, 4 и 5-он, складали ся кожда зъ двѣхъ вбдѣдѣловъ. Зъ мѣста Львова було 210 ученикѣвъ, зъ другихъ мѣсцевѣи Галичины 258, зъ Росіи 16; пбсла вѣрѣсповѣданія було: 395 римокатоликѣвъ, 63 греко католикѣвъ и 43 жидѣвъ.

— **Холера.** У вчерашнѣмъ справозданіи доносили вѣдѣнскій часѣписъ, що въ Городенцѣ проявила ся холера; нѣмъ простуютъ єи вѣсть о стѣлько, що згаданій случаѣ занедужаня на холеру лудчили ся не въ Городенцѣ, але въ Обертнѣ, городенского повѣта. Въ тѣй самѣи громадѣ лудчили ся два дальшій занедужаня и два случая смерти. — Въ повѣтѣ гусатинскѣмъ занедужала дня 24 н. ст. липня одна особа въ Городенцѣ. — Въ борщѣвскѣмъ повѣтѣ занедужали въ Устьѣи епископскѣмъ чѣти особы, а одна выздоровѣла, въ Озеряндѣ занедужали три особы, померла одна. — Въ зальцицѣмъ повѣтѣ занедужало въ Зальцицахъ девѣтъ особѣ, померло шѣсть а выздоровѣла три; въ Зальцицахъ старыхъ занедужала одна особа, въ Устьечку двѣ особы а одна выздоровѣла, въ Добровлянахъ померла двѣ особы. — Въ повѣтѣ краковскѣмъ не було дня 24 липня нѣякого нового занедужаня на холеру лише одна особа въ Бѣнѣцяхъ подужала. — Въ Петербурѣ занедужало на холеру вбдѣ 15 до 21 липня 1292 особѣ а померло 584. Въ иншихъ губерніяхъ російскихъ холера значно слабѣа.

— **Управлѣньє платнѣ урядникѣвъ.** Комісія міністеріальна установлена для перевѣденя управлѣньєи урядничѣи платнѣ, принимала за основу своихъ нарядѣ вынесѣа Чѣдика и д-ра Промбера. Оба ввѣсѣи вбдѣносятъ ся до управлѣньєи платѣ въ XI-ѣи и X-ѣи рангѣвъ. Пбсла вынесѣа Чѣдика платня пбдѣносилася бы чѣ три роки, отже урядники XI-ѣи рангѣи одержували бы 600, 700 и 800 зр., въ X-ѣи 900 и 1100 зр., або чѣ урядникъ въ тѣй клясѣ мавъ бы по 12 лѣтахъ заченєныхъ 1000 зр. Промберъ зновъ предкладає установити въ двѣхъ згаданныхъ рангахъ 3 пятнадцатій додатѣвъ, такъ що ажъ по 5 лѣтахъ мавъ бы урядникъ заченєныхъ 1000 зр.

— **Пожаръ костѣла.** Въ Гаркльовѣ, коло Ясла, згорѣвъ цѣлковѣи костѣлъ. Огонь повѣставъ имѣвѣрно рано, кола парѣхъ вышѣвъ вже зъ костѣла. По его выхѣдѣ горѣло въ середнѣи незамѣтѣвъ до 5-ѣи годнѣи полудня, докѣ хтѣсь зъ козельной прислугѣи не прийшовъ дзвѣнѣти на вѣтѣрно. Костѣлъ бувъ дуже гарной будовы, стоявъ ледвѣ 34 лѣтъ, а въ послѣднѣи порѣ пбблѣшивъ его парѣхъ и обогатавъ многими предметами.

— **Трамвай електричний у Львѣвъ** навѣвъ вчера на вбдѣвъ трамвая кбѣаного на площѣ Галицкѣи. Ударъ бувъ такій сильный, що вбдѣ кбѣаный выскочивъ зъ шпы а вбдѣникъ выпавъ на брукъ. Однако зъ вѣдѣхъ не потерпѣвъ нѣхто и все скбѣчило ся лише на малыхъ ушкодѣженяѣхъ обѣхъ возѣвъ и выбитѣи кблѣкохъ шѣвъ. На мѣсце выпадку збѣдѣа ся величезна товпа людей, такъ що на хзѣлю комунікаціа була прѣрвана.

— **Вѣлий розрухи** повстали въ Жарновѣ, губерній радѣмской, въ Конгрѣсѣвѣцѣ, при на-годѣ похорѣнѣвъ особѣ, помершихъ на холеру. Товпа кинула ся на грабѣвѣвъ и людей, що свѣрѣвождали трупы на кладѣвище, збурѣла холѣричній бараки и выпустила зъ вбдѣмъ 20 недужахъ на холеру. Вѣкѣица выставила полиціи,

ранила кблѣкѣ особѣ и розбѣгнала товпу. Якъ звѣстно, лудчили ся въ Росіи вже 1892 року пбдѣбній розрухи надѣ Волгою.

— **Цѣны антикѣ въ Галичинѣ** дѣйшли въ послѣднѣхъ лѣтахъ до незвычайной высоты. Аптика, что передъ 15 лѣтами коштувала въ Краковѣ або у Львѣвъ 12 до 15 тысячѣвъ зр. дѣйшла нѣмъ до цѣны 60 до 80 тысячѣвъ. Въ мѣстахъ провинціальныхъ пбдѣносили ся цѣны антикѣ въ тѣмъ самѣмъ вбдѣноєнѣи. Зъ того видко, що въ антикарѣтѣ пануютъ нездоровѣи вбдѣносѣи и що реформа тыхъ вбдѣносѣи вѣтъ кочевѣа. Бѣла нѣмъ въ провинціальнѣмъ мѣстѣ жадають за антику 60—70 тысячѣвъ, то така аптика мусѣтъ приносить вбдѣновѣднѣи доходѣ отже найменше 8 до 10 тысячѣвъ зр. чѣстого доходу рѣчно на одну родину. Супротивъ того було бы вказанѣ помноженѣе антикѣ въ галицкихъ мѣстахъ. Галичина зъ 6½ миліонами населѣи мавъ всего 200 антикѣ. Отже антикарѣство стало монополѣмъ кблѣкадѣсѣтьохъ антикарѣвъ, мѣжъ тымъ якъ богато посѣлѣныхъ маієтѣвъ фармациі працію по 20—30 лѣтъ и болѣше въ своимъ звѣноу, бѣвъ нѣякой надѣи на будучѣбѣтъ, тымъ болѣше, що антикарѣ выкористовуютъ ихъ силы и за досѣтъ низку платноу кажутъ имъ працювати до 16 годнѣи на добу. Розписанѣе конкурсу на нову антику належитъ нѣмъ до дуже рѣдкихъ рѣчей, не длатого, чтобы не було мѣсяца на помѣщенѣе новыхъ антикѣ, але просто за-дѣа того, чтобы не шкѣдити богачамъ-антикарѣмъ. Дивно, що компетентій власти такъ мало звертають уваги на тѣ нездоровѣи вбдѣносѣи.

Же тѣмъ во нь *Annales d'Hygiene Publique* подають статистичный оглядъ смертности у Франціи, выкалѣкаюи вбдѣнами въ послѣднѣмъ столѣтѣи. Якъ зъ сего огляду показує ся, числяла армія французска зъ початку революціи 120 000 лудѣи. Въ роцѣ 1793 покликано постепенно 1,3-0.000 вѣицѣвъ пбдѣ оружіѣ, а зъ нихъ розбѣлано на рѣзній поля вѣицѣ 1,200.000. Въ 1798 р. лишило ся зъ сѣи арміи ледве одна третина. По десятиохъ лѣтахъ т. є. по вѣицѣхъ въ Бѣльгій, надѣ Рѣномъ, за Альпами и Піренѣями, въ Єгиптѣ и Вандѣ лишило ся ще у французской арміи 677.538 лудѣи. Въ чѣсѣ вбдѣ 1800 до 1815 року коштували Франціи вѣицѣи консуляту и цѣсарѣства два миліоны лудѣи пбсла Тіреса, а три миліоны пбсла Шарля Рішета. Лѣта реставраціи и лишевого правѣтельства була для Франціи розмѣрно спокойній. За другого цѣсарѣства потерпѣла Франціа зновъ величезній страты въ крымской вѣицѣ, въ италійскѣмъ походѣ, въ выправѣ противъ Китаю а Мѣхика, а вѣицѣи въ вѣицѣ зъ 1870/71 р. Въ крымской вѣицѣ (1854—1856 р.) погубило зъ 309.000 вѣицѣвъ, що брали въ нѣи участя 95.615; вѣицѣа италійска 1859 р. коштувала 10.200 жертвъ; зъ 8000 высланныхъ до Китаю 1860/1 р. погубило 1000 лудѣи; про страты въ Мѣхикѣ нема точныхъ даныхъ, а нѣмѣцѣи-французска вѣицѣа забрала 139.000 убитыхъ и 143.000 раненыхъ.

— **Дѣбѣ й вѣсти.** Вчера въ полудне прийшовъ до Львова на постоѣиє перебуванѣе тернополѣскій 15. полкъ пѣхоты имени вел. кн. нассавского Адольфа. — Намѣстникъ гр. Баденіи вернувъ зъ Сѣвѣи до Львова и нѣмъ вечеромъ вбдѣвѣзѣтъ до Буска.

Господарство, промыслъ и торговля.

— **Дирекціи зѣльзничѣи державныхъ** оповѣщує: Галицѣи-угорскій рухъ звѣлковый. — Зъ днѣмъ 1. вересня 1894 вбдѣе въ житѣе додатѣкъ II до тарифѣи, часть II. зшитѣкъ 3.

Пѣвѣицѣи-нѣмѣцкій збѣжѣвѣи рухъ зъ Галичиною и Буковиною. — Зъ днѣмъ 1. серпня 1894 вбдѣе въ житѣе нова повысѣеа згаданого руху нова тарифа.

Пѣвѣицѣи-нѣмѣцѣи-галицѣи-полуднево-заходнѣи російскій рухъ граничный. — Зъ днѣмъ 1. серпня 1894 вбдѣе въ житѣе нова выимкова тарифа для збѣжа и т. п.

Огвѣрѣеиє станціи Рѣгѣзно для перевозу особѣ, пакункѣвъ и посылѣкъ посѣлѣныхъ, такожъ посылѣкъ зѣльзничѣи въ цѣлѣвовозныхъ ладункахъ. Зъ днѣмъ 1 н. ст. серпня с. р. буде отворѣна на шляху Львѣвъ-Краковѣ мѣжъ станціями Переворѣкъ и Дѣвѣцѣтъ положѣна станція Рѣгѣзно для перевозу особѣ и пакункѣвъ зъ выимкою посѣлѣныхъ пбзѣдѣвъ, такожъ для перевозу посѣлѣныхъ и звѣчѣиныхъ посылѣкъ въ цѣлѣвовозныхъ ладункахъ. Зъ Дѣвѣцѣтъ прихѣдѣтъ и вбдѣхѣдѣтъ до Переворѣка пбзѣды о годнѣи 1 дѣи мѣн. 29 о год. 3-ѣи мѣн. 56 (въ дѣтъ) и о год. 4-ѣи мѣн. 11 въ ноцѣ. Зъ Переворѣка прихѣдѣтъ и вбдѣхѣдѣтъ до Дѣвѣцѣтъ пбзѣды о годнѣи 8-ѣи мѣн. 57, о 3-ѣи мѣн. 1 и о 11-ѣи мѣн. 25 въ дѣнѣ.

Телеграммы „Дѣла“

Вѣдѣнѣ 27 липня. Въ тутешныхъ кругахъ заперечуютъ, мѣвъ бы австрійскій амбасадѣръ въ Парижѣ, Гойосѣ, мѣвъ уступити.

Загребѣ 27 липня. Сѣсія хорватского сойму вже скбѣчилася.

Парижѣ 27 липня. Парламентъ ухваливъ 268 голосами противъ 163 цѣлый законъ противъ анархистѣвъ. Сенатъ ухваливъ нагле трактованѣе закона и выбравъ вже комісію.

Мадридѣ 27 липня. Органъ знищивъ майже цѣлу полуднево-заходнѣи и середнѣи Испанію.

Лондонѣ 27 липня. Анархисты розкинули брошюру пбдѣсану на окладѣи Періерѣмъ и Карнотомъ, въ котрой вызывають убивати дѣвѣицѣи-карѣвъ и антисоціалѣстичныхъ посѣловъ. — Япанскій корабль почали вже бомбардувати корѣанскій побережа.

Копенгага 27 липня. Приѣхавъ сюды намѣстникъ російского престола.

Фѣзѣ 27 липня. Мароканскій султанъ велѣвъ увязнити своего брата Мулея за те, що належавъ до заговѣру противъ него.

ДѢЛО

Выходитъ у Львовъ по дня (крѣмъ недѣль и рускихъ святъ) о 5-ой годикѣ по полудню. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитѣйшихъ повѣстей“ выходитъ во второкъ, а во второкъ и пятницю на перемену рахунокъ въ Дѣло.

Передплата и инсераты принимаются: у Львовъ Администратія „ДѢЛО“ ул. Баторія 24, Центральное бюро ogłoszeń ул. Коперника ч. 11, и Бюро тавель ул. Кароли Людвига 9. у Відни: M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek, I. Wollzeile 8; Oppelik, I. Stubenbastei 2. J. Danneberg, I. Wollzeile 19. Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Comp. Въ Пештѣ: E. Mistrachy V. Bez. Akademischegasse 6.

Передплата на „ДѢЛО“ и платежность за инсераты платитъ у Львовъ.

Передплата на „ДѢЛО“ въ літер. додатокъ въ Австрію: на цѣлый рокъ . . . 18 гр. на цѣлый рокъ . . . 34 гр. на полъ року . . . 9 гр. на полъ року . . . 12 гр. на четверть року . . . 4 гр. 50 пр. на четверть року . . . 6 гр. на мѣсяцъ . . . 1 гр. 50 пр.

у Львовъ: на цѣлый рокъ . . . 16 гр. на полъ року . . . 8 гр. на четверть року . . . 4 гр. на мѣсяцъ . . . 1 гр. 25 пр. Редакция, Администратія и Экспедиція подъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи вставляются за 10 дней до выхода номера. — Редакция не печатаетъ вѣстныхъ вѣдомостей. — Неоднократно членство 8 пр. в. в. — Отдѣленія принимаютъ за 10 дней 6 пр. вѣдомостей, а вѣдомости в рубрику „Надобное“ по 20 пр. в. в. — Редакция членство за 10 пр. вѣдомостей.

Отверте письмо — въ отвѣтъ многимъ.

(Конечь.)

II.

Повторяючи на давне становище, я мусѣвъ тымъ болѣе взяти ся и до консолидаціи Русинѣвъ. Простый поворотъ до status quo ante, до попередньої чисто формальной спѣлки партій я не вважаю и не вважаю ані можливымъ ані достаточнымъ: такий станъ вже тогды не мѣгъ перешкодити ворогованню партійному, а теперъ мѣгъ бы ще менше. Треба тѣсно и щирѣйшов звязи, котра може бути наразѣ лише межъ близшими собѣ элементами, складаючими однакомъ весь загаль Русинѣвъ а въ полнѣнѣмъ на боцѣ только деякихъ крайностей. Тѣ же крайности повинны бы зъ патріотичного почутія мати на стѣлько абстракціи, щобъ справѣ консолидаціи не перешкаждали. На жалѣ, такъ не стало. Въ остатній сесіи сойму оба рускѣ клубы вже готовѣ были злучити ся, однакъ агація п. Кулачковскаго землю перешкодила. Тогды сприяючи консолидаціи послы постановили скликати зѣздъ мужѣвъ довѣри и перепроводити сполученъ Русинѣвъ на підставѣ того самого проекту, котрый мавъ бути основою до сполученя клубѣвъ посольскихъ.

Показало ся однакъ, що справа консолидаціи Русинѣвъ, хотя о ен конечности пересѣдченъ весь загаль рускѣ, мавъ межъ собою рускими партіями и завзятыхъ противникѣвъ, котрі заатаковали будь-то цѣлу акцію будь-то декоративны точки проекту. Атаки тѣ суть того роду, що досыть ихъ привести, чтобы ихъ тымъ самымъ вже и водперти. Правительственный народѣвъ кажуть: Акція угодова и проектъ консолидаціи то капітуляція передъ москвофілами, вѣдданѣ емъ на поталу напѣномъ національной самостоятельности, вѣддушенѣмъ вѣдъ программы зъ 24 подоліста 1890 р. А москвофілы и радикалы кажуть: Акція угодова то маневръ, маючий довести до капітуляціи сѣхъ обохъ партій передъ народѣвцами, а проектъ консолидаціи то повторенѣ трохи иншими словами программы зъ 24 подоліста 1890 р.!

Я при укладанню проекту спѣлной программы, котра мала ще доповнити ся инструкціою переведенія ен въ практицѣ, дививъ ся не такъ на те, котра — партія мавъ въ нѣй свои засады болѣе заступленѣ, якъ на те, що буде найболѣе водповѣдати интересамъ загалу Русинѣвъ и фактичнымъ обставинамъ, а зъ другой стороны уважавъ, чтобы программа вѣкого

не насилувала, нѣкому не насилувала противъ ему пересѣдченъ або прямованъ. Зъ тыхъ практичныхъ а не зъ партійныхъ взглядовъ вышло, що програма есть вправѣ въ сущности народѣвска [бо атакѣванъ въ нѣй слова „самостійный народъ славянский“ приходить и въ програмѣ „Народѣвъ Радъ“ зъ 1892 р., а слова о „вѣрѣ батьковѣ“ суть и въ програмѣ руского клубу парламентарного!], але въ нѣй взято взглядъ и на старо-Русинѣвъ и на радикалѣвъ. Именю вѣдъ першихъ проектъ не жадавъ, щобъ они мало руску народѣвѣсть выразно признали за зовсѣмъ окрему вѣдъ великорускон, только чтобы въ практицѣ давали развивать ся нашому народѣвъ самостійно на его власной основѣ а не тянули его до обедненія. Радикалы атакуютъ все точку о вѣрѣ; однакъ же она не вѣже осбѣтыхъ пересѣдченъ, а змыслъ ен въ сѣй програмѣ, якъ и въ кождѣй деклараціи въ соймѣ 1890 р., есть такий: Не тѣкаймо справѣ религіиныхъ нашего народу, нехай вѣвъ лишитъ ся при своѣмъ status quo та не буде предметомъ агаціи въ користь чинъ латинства чинъ православія. На такий точки обѣ партіи не только могутъ згодити ся, бо тымъ они ще не водѣрѣвають ся своихъ спеціальныхъ засадъ, але и мусѣтъ згодити ся, если взагалѣ о якійсь спѣлной акціи въ рускѣй коалиціи може бути бесѣда а не мавъ на кождѣмъ кроцѣ оденъ дѣлати противъ другого. Жаданѣ декоративныхъ народѣвѣвъ, чтобы стара партія и радикалы по-просту приймили цѣлу програму народѣвѣвъ и тымъ способомъ заключили ся згода, есть жаданѣмъ повной капітуляціи, якѣн жадна партія себе шануюча не приймае а до котрой и въ сѣмъ случаю тѣ обѣ партіи не мають поводу.

Скорѣй консолидаціи перешкодили на зѣздѣ мужѣвъ довѣри старо-Русины [хотя перше три члѣвѣ властиво навѣтъ чотыри зъ ихъ послѣдовъ и вызначны люди зъ краю на мой проектъ згодили ся], а въ мѣсяцъ позѣйше и коломыйскѣй радикалы, ураженѣ въ своѣй амбіціи тымъ, що зъ-помежъ чотырохъ — о скѣль ко знаю — тамошнихъ членѣвъ ихъ партіи лише два были запрошенѣ на зѣздѣ, хотя се пропорція для нихъ користѣйша якъ у иншихъ партій. Оно сумѣ, що въ теперѣшнѣй важкой хвѣли грають ролю ще дробны мотивы партійны та особистѣ, и що замѣць глядѣти, якъ бы намъ вѣсѣмъ разомъ стати сильнѣйшими въ оборѣвъ спѣлной добра противъ спѣлныхъ противникѣвъ, кожда партія радше дивитъ ся, якъ бы ѣй выкористати ситуацію для себе хоть-бы зъ шкодою для цѣлости. Найгорше на такѣмъ маневрованю може выйти стара

партія. Се здае ся певнымъ, що москвофілства, яке есть середъ немъ, и въ будучности нѣяке австрійске правительство не буде толерувати, якъ робило деколи въ минушности, и що дальша борьба партійна особливо на шкоду старой партіи мусѣтъ выйти. Дятого народѣвъ, якъ бы злощастно только партійны интересы, а именю знищенѣе противника хотѣли мати на мысли, до чого довголѣтне поступованѣ старой партіи зъ ними давало бы имъ навѣтъ певный видъ управленія, могли бы бажати, чтобы теперѣшныи станъ тревалъ дальше. Але зъ другой стороны народѣвъ не могутъ рахувати хоть-бы и на те, что все, що стратитъ стара партія, имъ достане ся: тымъ здобутками они мусѣли бы подѣлити ся. Накладъ шкѣльныхъ книжокъ, вѣдѣнныи Старопіліи, хоть выразно бувъ обѣщанъ, не зѣставъ имъ даныи — скѣбчилось на друку, — а певне ще въ меншой мѣрѣ бувъ бы имъ даныи и пр. Народный Дѣмъ, якъ-бы его вѣдѣбрано теперѣшнымъ посѣдателямъ. Радикализмъ такожь не такъ развивае ся, якъ его организаторы передъ колыкома роками спѣдѣвали ся. Молодѣжь, на котру они именю числили, доставляе имъ вже лишь малого простору, а два товариства студентскѣ, котрі случайно въ ихъ руки достали ся, не могутъ устояти ся черезъ недостатокъ членѣвъ.

Консолидаціи треба намъ вже и зъ вышнихъ причинъ, чтобы не пробовано робити зъ нами что якихъ маневровъ, якъ въ р. 1885 зъ заложеньемъ „Мира“, и чтобы не уживано супротивъ насъ, якъ часто, вымѣнки: Nie wiemy z kim mówić! Она и не есть за-надто трудна. Межъ нами болѣйшій рѣзницѣ въ теоріяхъ якъ въ практицѣ. Радикалы въ теоріи не признаютъ великой ваги національности, а въ практицѣ они таки добрыи націоналы рускѣй. Стара партія не признае національной самостоятельности [мало]русского народа, а въ практицѣ она — окрѣмъ не дуже многихъ вымѣнокъ — таки по [мало]русскѣ говоритъ, пише — хоть-бы и зъ-кепка — и дѣлае. Такъ, якъ теперъ у насъ дѣло стоять, не може, не повинно на-дальше остати. Се фактъ, что насъ, нашъ народъ и его репрезентацію, за-для напѣвъ безсильности и за-для уявлѣности одной частины, що-разъ менше репрезентуютъ и шануютъ. Отже на осягненѣе якихъ здобутковъ такыхъ, котрыми мы хочъ трошки могли бы придбати собѣ силы, о чѣмъ де-то у насъ маячатъ, нема теперъ нѣ найменшихъ выгладѣвъ. Ще въ Буковинѣ Русинамъ, мѣжъ иншимъ и въ интересѣ тамошнихъ Нѣмцѣвъ та Полякѣвъ, дадутъ ся трохи крѣпости, въ Галичинѣ — нѣ. Тутъ чтобы намъ стало лучше, треба власною работою скрѣпити

свою силу черезъ консолидацію, черезъ якъ найширшу організацію на всѣхъ поляхъ, и здобути собѣ повагу черезъ независимѣ та достойне выступованѣ, такъ чтобы и потреба сповненія нашихъ жаданъ и слушность тыхъ жаданъ та можавѣтъ сповненія ихъ мусѣли бути загально признаны. Коли ино зробимо те, що можемо и повинны-сьмо, выглады нашѣй поправлять ся зовсѣмъ.

Я до сѣй работы, якъ и до каждого иншого добраго дѣла народѣво, готовъ все положить руку. Только бажаю дуже, чтобы на передѣ выступили инші мужѣ, котрі не зѣужили ся ще такъ якъ я — upiór polityczny [така назва досталася менѣ зъ повѣ-урядѣвочной стороны], а я чтобы мѣгъ закончить свою политичну дѣяльність такъ, якъ ен зачавъ, працюючи на давный ладъ и на давнымъ скромнымъ становищу. Впрочемъ я у вѣсѣмъ поддаю ся волѣ загалу. Въ одѣмъ только не поддавъ бы-мъ ся: якъ бы менѣ за-для якихъ опортуністичныхъ взглядовъ казано супротивъ яко-небудь можной сферы нагнати ся та поддавати ся. Але и тогды я не стававъ бы противъ волѣ загалу, ино зложивъ бы вже теперъ мандатъ посольскѣй и усунувъ ся зовсѣмъ вѣдъ политикѣ.

На законченѣе ще колыка словѣ о напѣстѣхъ на мене. Годѣ менѣ збивати безчисленныи ложныи твержденія або хоть-бы дементувати навязуванѣ менѣ фальшиво мысли або слова; я наведу лише колыка закидовъ для схарактеризованія напѣстѣй и напѣстникѣвъ. И такъ: Я покинувъ становище предѣдателя клубу парламентарного, отже и мовѣ-бы офіціального проводиря народѣво, та станувъ звичайнымъ рядовымъ жовитремъ, — а менѣ за тое закинуто... невгамовану амбіцію! Я станувъ въ оппозиціи до всѣхъ, що мають въ рукахъ власть та роздаванѣе всякихъ користѣй, — а за те менѣ дорѣкають... гонѣнемъ за личными интересами! Я стававъ передъ выборцами и складавъ справозданія посольскѣй только разѣвъ, якъ жадѣвъ иншіи посоль въ Галичинѣ чи то Русинѣ чи Полякѣ. Я першѣй межъ Русинами ставъ устроювати вѣча провинціалныи, — а п. Кахничевъ, котрый же-же яко давныи журналистъ рускѣй знае се, пише [въ „Народный Часописѣ“], что я.. лѣвѣный и неохочѣй до справозданъ, та и ажъ дивуе ся, что я рѣшивъ ся повѣхати на вѣче! Я стоявъ давнѣйше все въ оппозиціи, зѣйшовъ зъ немъ лише подѣ услѣвѣмъ змѣны поступованя зъ другой стороны, а коли того услѣва не сповнено, я вертаю на давне становище, — а д-ръ Савчакъ, котрый зъ-разу стоявъ за згодою рускихъ партій, потѣмъ про-

2)

Иділля.

Лѣсный образѣкъ Генрика Сенкевича.

(Дальше.)

А тымчасомъ по лѣсѣ вѣдъ сосны до сосны, голосною луною разносилось гавканѣе пса — и по хвилѣ появилъ ся Бурко. Вѣвъ вырвавъ ся зъ хаты и гнавъ слѣдомъ за Касею. Прибѣвъ вѣвъ задыханныи, зъ радѣстью кинувъ ся зъ початку на груди Касѣ, потому смоларниковъ, потому оглянувъ ихъ обоихъ своими разумными, лагѣдными очима, наче хотѣвъ сказать:

— Бачу, бачу, що вы любите ся! То красно!

И Бурко почавъ радѣсно махати хвостомъ. Потѣмъ пустилъ ся на выскѣи въ передѣ, зачеркуючи болѣйшѣй и меншѣй кола, весело дѣвѣкавъ ще разѣ и кинувъ ся въ лѣсѣ, оглядаючись вѣдъ часу до часу на парубка и на дѣвчану.

Кася приложила руку до очей и, поглянувши въ гору, помѣжъ лѣствъ, на ясне сонцѣ, сказала:

— Ахъ, Господи! Сонцѣ вже двѣ години за полудне перейшло, а зѣля у насъ нема ані стебелѣця. Иди ты, Ясю, на лѣво, а я пойду на право и будемо збирати. Треба сѣпнѣти ся, Богъ-ме-о!

Они раздѣлялись и пошли въ лѣсѣ, пойдѣли недалеко одно вѣдъ другого и въ равнѣйи водѣдали такъ, что одно другого не трогало зъ очей. Посередѣ папороти, помѣжъ соснами, мелькавъ пестрый кафтанѣкъ и жовта хусточка

Касѣ. Стрѣбне дѣвѣа, здавалось, плыве посередѣ ягѣдной травы, мохѣвъ и папороти. Якъ бы бувъ хто побачивъ, бувъ бы сказавъ: лѣсна русалка. Она що-хвила згинала ся и зновъ выпрямлялася и йшла все дальше, минаючи сосны, въ саму гущавину, наче лѣсный духъ.

Часомъ, закрыта корчемъ лѣщины, она ховалася передъ очима смоларника; тогды Ясь задерживавъ ся, прикладавъ руку дѣ устамъ и кричавъ голосно:

— Го-о! го-о-о-о!

Кася зачувши крикъ, задерживалася та кожѣ зъ усмѣшкою на устахъ, удаючи, мовѣто не бачитъ смоларника и шукае его, и водповѣдала тонкимъ, сѣрѣбнымъ голоскомъ:

— Ясю!

А водгомѣвъ зновъ собѣ:

— Я-а-асъ!

Бурко занюхавъ на деревѣ вывѣрку, задержавъ ся коло пня, подѣвѣвъ морду дѣ горѣ и почавъ брехати. Вывѣрка, усѣвши на галузѣ, збыточно прикрывалася хвостомъ, поднесла лапки къ мордѣ, и, потираючи носѣкъ, здавалось, грала на вѣмъ пальцами и смѣяла ся зъ гѣвѣу Бурка. Кася побачила се и розсмѣяла ся звучнымъ, сѣрѣбнымъ смѣхомъ, Ясь за нею, и по лѣсѣ заглулявъ громкѣй водгомѣвъ безпечного смѣху и радѣсно вѣхѣ. Деколи, по часѣ, наступила тишина, только лѣсѣ шумѣвъ своимъ невмоякающимъ гудѣнемъ, та вѣтеръ шелестѣвъ лѣствѣми папоротника, та скрипѣла стара галуза сосны.

Тогды можна було чути мѣрныи удары дѣтели: „куй-куй-куй ко-валъ!“ Здавалось, что хтось цукае въ якийсь дѣверъ и по минутѣ та-емничѣй лѣсный голосъ запѣтае:

— Хто тамъ?

А то зновъ засвище милымъ своимъ голоскомъ иволга, дудѣкъ розпуститъ золоту корону на головѣ и, розкрывши довгий, якъ вѣла, клювъ, крикне: „Гу-гу! гупъ-гупъ!“ Въ лѣщинѣ пишати коноплянки, зеленѣй синицѣ вѣтъ ся мѣжъ зелеными лѣствѣми, вѣдъ часу до часу на верху сосны залопоче чорными крылами, укрывши ся вѣдъ спѣки ворона.

Часъ бувъ полудневый, погода ясна, безъ найменшѣй хмарки, а надъ зеленымъ заводомъ лѣствъ простирала ся синѣява копула небѣсъ — велика, безконечна, сѣра по краяхъ, свѣтло-синѣя по серединѣ. На небѣ стояло золотѣе сонцѣ, а воздухъ бувъ такъ ясный и прозрачный, что навѣтъ воддалѣныи предметы выступали изъ синѣющей дали, ясны дѣла ока, зѣ всѣми своими контурами, не закутанѣ въ мглыи опону. Зъ высоты неба милосердный Творецъ окидывавъ своимъ окомъ весь край: на поляхъ клонили ся передъ Нимъ нива золотистѣо филое, шелестѣвъ тяжкой колось пше-ниці, тоненькѣй стебелѣця вѣвса дрожали, наче дѣвѣочки. У воздухѣ, наповнѣмъ блескомъ со-нянымъ, то тамъ, то тутъ плыла нитка весняной павутины синѣя вѣдъ блакити, золотѣа вѣдъ сонцѣ, правдивѣе прѣдѣло зъ прѣльнѣй Богородицѣ.

Межъ хлѣбовыми полями, въ низкихъ долинахъ темною смугою зеленѣлася лука; де середѣ муравы журчавъ поточѣкъ, тамъ и зеленѣла буйнѣйша, а вся лука, открыта жѣвѣлыми цвѣтами яскуро, освѣтлювала очѣ богатствомъ золотого блеску. На мочарахъ темнѣли вѣльхи а вѣдъ нихъ вѣяло холодомъ и сумомъ.

Однакъ въ лѣсѣ, помѣжъ соснами, було горячо и царѣла повна тишина. Здавало ся, что цѣлу околицу охватила якась незнана лѣнь и дрѣмота. Вѣтрѣць улягъ и лѣсъ, и зѣбже, и травы стояли неподвижно. Только величезна копула небѣсъ, здавалось, не переставала всмѣхати ся, а дѣсь тамъ высоко-высоко, въ недосяжныхъ глубинахъ лазуры, великій Богъ милосердно радувае ся утѣсѣмъ плѣвъ, лѣсѣвъ, лѣвъ и водѣ.

Тымчасомъ Кася и смоларникъ все бродили по лѣсѣ, збирали зѣльѣ, смѣялись або розмовляли весело. Чоловѣкъ простый — все одно, что пташка: сѣвѣае, коли може, — така вже его врода. Смоларникъ затагнувъ просту и сумну пѣсню. Последнѣе слово пѣснѣвъ тягѣне ся довго, жалѣсно — такъ довго, якъ потрібно, и такъ жалѣбно тягнули ен смоларникъ и Кася, а водгомѣвъ второвавъ нѣмъ въ темныхъ лѣсныхъ глубинахъ; сосна подавала голосѣ соснѣ, и пѣсня, почата словами, перебѣвши рядѣ пѣнѣвъ дерева, скѣбчѣла ся въ дали зѣгѣтѣями, що-разъ болѣе и болѣе неясными, слабыми, а потому и зовсѣмъ стихла. Потому Кася заспѣвала другой пѣснѣвъ, веселѣи, что зачинала ся словами: „Кобѣ я була тымъ перестенѣмъ!“ Славна се пѣсня! Молода, уперта дѣвѣчина сварѣти ся въ нѣй зѣ своимъ милымъ и перераховуе способы, якими она на-мѣрѣа освободити ся вѣдъ него. Та нема для неѣ спасеня! Коли она говоритъ, что стане золотымъ перестенѣмъ и буде котити ся по сѣрѣй дорожѣ, — милый грозѣти, что своими зѣрѣками очима побачитъ перестѣвъ на сѣрѣй дорожѣ; коли она хоче стати золотѣою рыбѣкою въ рѣцѣ, — вѣтъ ѣй сѣвѣае о шѣвѣковѣй сѣтцѣ

тивъ згоды, зъ-разу за славянською коаліцією, потімъ противъ коаліції але ще за опозицією, а вкінці вже и противъ коаліції и противъ опозиції, закидає мені... неконсенвенцію! Я вду за волю загалу а бодай значно більшости народу и партіи, — а мені закидають... не-солідарність! и т. д. и т. д. Така стрілка, ду-маю, звертають ся назадъ на стрілку. Я нападівъ нѣякихъ не лякаю ся, але декотрихъ нападниківъ мені жалі: колнось они гарні люде були!

Ю. Романчук.

Розпорядженне кр. Рады шкільнон.

[Статья надіслана зъ краю.]

Недавно тому забравъ ся я до писаня, та що власне въ ту пору почали являти ся въ „Дѣлѣ“ статьи о народнѣмъ шкільництвѣ, а я такожъ въ тѣмъ напрямѣ мавъ писати, то — нагадавши-сь — залишивъ писанье въ тѣй думцѣ, що може хто здобѣйшій подасть сею справу до прилюднон вѣдомости. А що до теперъ се не стало ся, то, хотяи нерадо, брати мущу за перо.

Зъ початкомъ сего мѣсяця роздѣлала ц. к. крава Рада шкільна до всѣхъ шкѣль на-шого краю друкованый обѣжнникъ зъ датою 20 червня 1894 р. число 12910. Въ сѣмъ обѣжннику є поданый выказъ, якихъ книжокъ має ся уживати въ слѣдуючѣмъ, с. в. 1894/95 роцѣ шкѣльнѣмъ. Знаючи кѣлька примѣровъ, въ котрыхъ крава Рада шкѣльна — мимо ду-же милозвучныхъ заявъ пана Божиньского — поступила собѣ въ дуѣхъ противнѣмъ тѣмъ за-явамъ, ставъ я пильно сей обѣжнникъ студію-вати и знайшовъ новий того доказъ: Рѣчь єсть така:

Въ школахъ зъ рускою мовою выкла-довою приказано ще минушого року, а теперъ се зновъ повторено, вчити на степені [уживаю терміновъ урядовыхъ] другѣмъ мовы польско-н зъ букваря польского названого такожъ Шкѣл-ка часть I., на степені третѣмъ зъ Шкѣлки часть III., на степені четвѣртѣмъ зъ Шкѣлки часть IV. Отже рускѣ дѣти, пѣзнавши польскѣ буквы, мусѣть брати при науцѣ мовы польско-н заразы на другій роцѣ Шкѣлку часть III., а вѣдтакъ Шкѣлку часть IV., бо пѣсля гадки кравою Рады шкѣльнон дѣтямъ рускимъ бе-сѣда польска неминучо потрібна и за-для то-го, не треба поступати поспешно, а можна уживати польскихъ книжокъ труднѣйшихъ, якими є Шкѣлка часть III. и часть IV. а про-пустити Шкѣлку часть II., бо тая буде уло-жена приступно!

Щобъ рѣчь бодай трохи пояснити, до-дамъ, що книжки польскѣ а такожъ и рускѣ будуть, а декотрі вже и теперъ є такъ уло-женѣ, що кождый степенъ буде мати окрему книжку до науки. И такъ степенъ першій бу-де мати часть I., другій часть II., третій часть III., а четвѣртій IV-ту часть читанки. Поль-скѣ читанки мають наголовокъ: Шкѣлка часть I., або Шкѣлка часть II., III-тя и IV-та, а коли она робить ся дикою качкою на озерѣ, — вѣдъ зъявляє ся передъ нею стрѣльцемъ. Вкѣн-ці бѣдне дѣвча бачить, що не скрѣє ся пе-редъ нимъ на землі и хоче стати золотомъ зѣр-кою на небѣ, — та парубокъ нѣякимъ не за-смущеный, заявляє, що поїде въ церковь, за-мовить молебнѣ, и зѣрка упаде на землю.

Дѣвча бачить, що, дѣйстно, спасеня нѣя-кого нема нѣ на небѣ, нѣ на землі, поддає ся волі Божѣй и спѣває:

Я вижу, я вижу — се Божья воля:
Мене ты воднайдешъ у всякомъ краю,
Во миломъ буті, — така моя доля —
И волю сповняти твою!...

— Розумѣшь, Касю? — сказавъ смо-лярникъ.

— Що, Ясю?

Вѣдъ повторивъ послѣдній слова цѣвѣ:
Милою мовою — така твоя доля —
И волю сповняти мою

Кася зновъ почервонѣла, но не выдержи-ла розсѣялась и, бажачи перервати розпо-му, сказала:

— Доволъ я вже зѣля назбирала, тільки его бы треба въ воду поставити, а то на спе-цѣ до вечера геть пѣсече...

Справдѣ спека була страшна, а вѣтеръ цѣлкомъ переставъ. Въ лѣсѣ, навѣтъ въ тѣни, воздухъ бувъ переповнений горячістю, сосны выдавали сильнѣйшій смольяный запахъ. Тонке, золотавого вѣдѣнку, лице Касѣ було горяче, а въ еи синихъ очахъ можна було бачити у-тому. Она зняла зъ головы хусточку и почла нею обмахувати ся, а смольяникъ тымча-сомъ взявъ у неѣ зъ рукъ кошачь зъ зѣлѣмъ и сказавъ:

— Слухай, Касю! Вѣлхи вѣдси недале-ко а межи вѣлхами є криница. Пѣйдемо, напемо ся воды.

(Далше буде.)

рускѣ: Школа народна часть I., Школа на-родна часть II. и т. д., а розумѣє ся, що чимъ вышча часть читанки, тѣмъ буде она труднѣй-ша, бо призначена для старшихъ дѣтей.

Дѣти рускѣ зачинають вчити ся мовы польско-н будучи на степені другѣмъ, и вчатъ ся, розумѣє ся, зъ книжки початковои, що зве-ся Шкѣлка часть I — отже лѣгко и дидак-тика каже, щобъ на степені третѣмъ вчити ся зъ Шкѣлки часть II., а на степені четвѣртѣмъ зъ Шкѣлки часть III. Но въ сѣмъ випадку лѣгко и дидактика. Раду кравою не обходить, бо приказала вчити дѣтей рускихъ на степені третѣмъ зъ шкѣлки часть III., а на степені че-твѣртѣмъ зъ Шкѣлки часть IV...

Поглянемо, чи такъ само стало ся зъ мо-вою рускою, котрой для формы вчити ви-падає у вѣдѣннѣ Галичинѣ. Чудо та диво! Тутъ лѣгко и дидактика побѣдила, бо тѣмъ дѣтямъ каже ся вчити на степені другѣмъ зъ рускою читанки часть I., на третѣмъ зъ части II-он и т. д. Чому? Щобъ ихъ не дуже му-чили рускою [„хлопскою“] мовою, бо чимъ дальша часть читанки, тѣмъ труднѣйша. Знаю и такъ, що Рада крава приказала ще 1891 року въ болше-класовыхъ школахъ въ дѣлѣ третѣмъ и четвѣртѣмъ вчити зъ рускою чи-танки призначеной на класу третю, отже вже тогдѣ узнала Рада крава, що руска читанка призначена на класу четвѣрту єсть для поль-скихъ дѣтей за трудна...

Маємо въ Радѣ кравою представитель, але чому они до такихъ яркихъ и народѣ рус-кѣй оскорбляющихъ ухвалѣ допускають, про се хотѣвъ бы я вѣдѣ нихъ дѣзнати ся.

Листы зъ выставки

[Павильонъ львовскихъ руско-народныхъ товариствъ]

И. Збѣйшовши сходяи зъ галеріи першого поверха, де читатель мавъ вчера нагду при-глянути ся вѣконьскимъ килимамъ, перша рѣчь, що впадає въ очи — се велика скляна шафа, а у неѣ въ горѣ напасъ: „Клюбъ Ру-сиковъ“.

И мы Русины, базимъ, почали вже всту-пати на лѣпшу дорогу, а явна познала того се-фактъ, що наше жѣноцтво почуло ся рускимъ. Ты, читатель, здоровый знаешь, яку ролю вѣдграє жѣноцтво въ кождѣй суспѣльности. И-кихъ оно выплекає дѣтей, така и будущнѣсть суспѣльности. Защищать въ нихъ патриотичного духа, отъ они и патриотами остануть ся и сво-го нѣколи не покинуть ся. Выплекає жѣ-ноцтво потомствѣ только такъ, чтобы тѣло круглѣ и лѣтко гарнѣ, а сердце щобъ и не чу-ло, что свое и родне, тогдѣ и не дивуєсь, коли побачишь и почувшь, что твои брати и сестры — а дѣти одного и того самого народу — цвѣтѣють по чужому, а по своему нѣ дай Боже! Соромлять ся, бо мати не навчила ихъ любить своего, сама не знающая тоѣ любви. И вырастуть такѣ дѣти ворогами, что высмѣвати або и лаяти-муть усе свое питоме, не вѣдаю-чи, что они высмѣвають и лають себе самихъ. А тогдѣ, яка-жѣ будущнѣсть суспѣльности?

Въ жѣноцтвѣ, але розумѣмъ и патри-отичнон — велика сила! Намъ главнон-бъ только на Польскѣ и вѣдѣ нихъ учиться посва-ченя и патриотизму...

Першій крокъ до лѣпшого уже зробле-ный. Руске жѣноцтво у Львовѣ и декуды на провинціи, вѣдчуваюча потребу своѣи власнон организациі и бажачи огнища не только то-вариского, але и просѣтнго, стало лунити ся въ товариства. Специально львовске, жѣ-ноцтво завязало въ роцѣ 1892 „Клюбъ Ру-сиковъ“. Подѣ проводомъ панѣ Гермины Шухе-виченон отсе молоде товариство розвинуло — а въ на свѣй вѣкъ — доволѣ широку дѣ-альнѣсть. Два разы въ тыждень вѣдбувають ся сходяны членѣвъ, на котрыхъ обговарюють ся новѣ появы литературнѣ и взагалѣ справы, що найбільше дотыкають жѣноцтво. Крѣмъ бібліо-теки и науковыхъ вѣдѣннѣвъ, товариство удер-жѣвъ часописа и въ той способѣ подає чле-намъ нагоду образоватись. Надто устроєне ве-черницѣ и товарискѣ забавы, а чистый дохѣдъ вѣддає на народнѣй цѣли. Ще одно бажанье хоче „Клюбъ“ довершити — а то заснувати институтъ для убогихъ дѣвчатѣ, котрѣ займа-ються рѣзными работами приносили бы су-спѣльности и собѣ хосенъ. Та пока-що за-для недостачѣ фондѣвъ справа мусѣть дожидати красшого часу.

Ты радѣешь, читатель! Виджу се на твоѣмъ лицѣ. Не скрывай, тебе радує, что вк-лючно теорія „горшка и колыски“ минулась и жѣнка выйшла зъ-поза тѣсныхъ рамъ вузко-го свѣтлѣгду, что она вже и сама зрозумѣла, что хочъ про око она пѣвъ, передъ котрою всякій клонитъ ся, а на дѣлѣ она невольничка химеры мужчанѣ, невольничка формѣ и моды... Певно, се великій поступъ жѣноцтва: сповняв-ши своя обовязки назначенъ природою, става-ти побѣдѣ мужчанѣ до работы и нести по змо-

зѣ цѣлолку до великон будовы добробыту сво-ѣи суспѣльности.

Отъ и „Клюбъ Русиковъ“ ставъ тутъ побѣдѣ нинѣшнѣхъ товариствъ. Ты великій шафъ заповненъ всякими работами, ты бѣжнѣ лавки наложенъ рѣзными предметами — се-жѣ заслуга „Клюбу“.

Приветствуй ближе! О шафѣ оперта на-писъ: „Продажѣ фантѣвъ на памятникъ Тара-са Шевченка“. Овъ якъ! патриотично и прак-тично! Такъ, ты всѣ работы продають ся? и на памятникъ Шевченка? Благородна цѣль! А сколько въ нѣй жертвенности и патриотизму, сколько недоспавныхъ ночей... Тарасъ благовъ: „Одну слѣзю зъ очей карыхъ“ — а тутъ, Боже милый!... Нѣ! мы не загинемо, буду-чи-сь наша, коли у насъ такѣ патриотичнѣ жѣноцтво...

Та втамуєсь, цѣть, не попадай въ патри-отичну екстазу, а радше выслухай, якъ се-складло ся. Рѣчь въ тому два назадъ, донесли часописнѣ, что Орсѣя Герасимовичѣвна зъ Янова амальювала на деревляныхъ окладкахъ портретъ Тараса Шевченка и пустила его на лѣсо, а одержанѣй грошѣ призначила на памя-тниковый фондъ поэта. Такъ перша гадка и першій починъ выйшла вѣдъ Орсѣя Гераси-мовичѣвнон. Удача зъ портретомъ поэта захо-тила еи до дальшого дѣла. Збудилась думка: чому бы и руске жѣноцтво, что про его долю столько сѣвѣвъ Тарасѣ, не мало увѣнчати его славы? И отъ появилась ся вѣдѣзва до загалу посестерѣ Русиковѣ, котра накликувала скла-дати жертвы на повышѣ цѣль. Ты жертвы мали бути выключно жѣночнѣ работы.

Вѣдѣзва не пролунала безслѣдно. Жѣно-цтво заметушилось и заки вѣспѣло упоратись зъ ручными работами, стало зъ-першу збирати при нагодахъ грошей датки. Пана Ольга Барѣвѣнска зѣбрала на вечерницѣхъ въ Терно-поли 28 зр. 50 кр., пана Ольга Шухевичѣвна въ Тышкѣвѣхъ 12 зр., пана Орсѣя Омелян-ска на празнику въ Деревни 15 зр., панѣ Ма-рѣя Панковѣ зъ Камѣнки струмидовоѣ 5 зр. Надто вечерницѣ у львовскѣй „Рускѣй Бесѣдѣ“ принесли 18 зр., а патриоты зъ Одесѣ присла-ли 50 зр. И отъ на-борѣвъ зѣбрано 128 зр. 50 кр. До сѣи сумы Орсѣя Герасимовичѣвна до-дала ще 89 зр. 20 кр., котрѣ вышлѣу зъ про-дажи львовѣвъ за еи теку зъ портретомъ Ше-вченка, такъ что загальна сума зѣбраныхъ гро-шей зросла до 217 зр. 70 кр.

Середъ того почали надходити ручнѣ ро-боты. Та и що за гарнѣ и сколько ихъ! Въ короткѣмъ часѣ насѣплю 776 предметѣвъ, а ихъ найнижшу вартѣсть обьясено на 1500 зр. И отѣй майже всѣ предметы, что своимъ обе-момъ займили лѣдѣи не цѣле мешканье пань-ства Герасимовичѣвъ въ Яновѣ та и не трохи причинили работы, бо треба було что хвиля очищувати ихъ вѣдѣ пажерливыхъ молѣвъ — пана Орсѣя Герасимовичѣвна передала ихъ и зѣбранѣй грошѣ на загальныхъ зѣборахъ „Клю-бу“ сѣму товариству, але подѣ услѣвѣмъ, что „Клюбъ“ займе ся дальшою долею памятникѣ. Супротивъ сего „Клюбу“ ухваливъ: 1) зложити грошѣ до щадничѣи касы, 2) постаратись о дозвѣлѣ емісії львовѣвъ, котрѣ можна бы роз-продувати по цѣлѣмъ краю, а крѣмъ того на Украинѣ, въ Чехіи и т. д. Въ той способѣ „Клюбу“ надѣвъ ся зѣбрати на памятникѣ-вый фондъ суму до вышѣи 10.000 зр., выпу-скаючи въ обѣгъ богато львовѣвъ по дуже низ-кѣй цѣнѣ. Однакъ мимо найревнѣйшихъ захо-дѣвъ и просѣвъ до найвышѣйшихъ вѣнцѣвъ — „Клюбу“ не удалось выведати дозволу на емісію львовѣвъ... Осталась одна дорога: про-дати тѣ предметы, хочъ зъ великою стратою, бо замѣсть спѣдѣваного доходу 10.000 зр., тре-ба було обмежитись до сумы 1500 зр., а что лучил ся нагода показати на сѣгѣрѣнѣй вы-ставѣ не только велику жертвеннѣсть Руси-ковѣ, але и ихъ гарнѣ власноручнѣ работы, то „Клюбу“ рѣшивъ выставити тѣ предметы въ павильонѣ рускихъ товариствъ и тамъ ихъ розпродувати. „Клюбу“ руководивъ ся тою гадкою, что не лише вартѣсть самыхъ предме-тѣвъ, але и велика цѣль, на яку они зложенѣ, будутъ захохотою для привѣзжихъ гостей, котрѣ вѣдѣдючи выставу и рускѣй павильонѣ не по-скуплять ся и закуповуючи потакованѣй деше-венько фанты зѣбольшать фондъ на памятникъ Тараса.

Се исторія фантѣвъ и надѣвъ покладанѣй на нихъ. Фанты гарнѣ, навѣтъ дуже гарнѣ, только приглянутись имъ. Якъ чуднѣй мережки, вышиваня въ хрещики и стѣпчички — чисто народна орнаментика! А тѣ мальованя на де-ревѣ, сѣй альбомѣ зъ портретомъ Тараса и той тернѣвнѣй вѣнцѣвъ, — могила Тарасова амалью-вана на шовку — геть усе-все хѣба жѣ не чу-дове? А ще до того кождый предметъ прак-тичнѣй и въ дома придасть ся. Настѣблѣники, скатерти рушники, пошѣвки, жѣночѣй стрѣи и т. д. Є богато и такого, что и для мужчанѣ годить ся...

Такъ то фанты! Та и не лежать они тутъ только на те, щобъ лежати и дивуватись, что

така сила очей ихъ оглядає, а мало хто ква-пить ся добути зъ кишѣнѣ кѣлька крейцѣрѣвъ, щобъ дешѣ зъ нихъ купити. А се вже справдѣ соромъ — лучало ся и такѣ, что богато на-шихъ людей Русиковѣ навѣтъ и уваги не зно-лили звернути на фанты!...

Привуки треба? Отъ вамъ заразы и при-вучка! Ласкава панѣ! высокопоставленъй пане! всесчастѣйшій отче! На бомбѣи є, на пиво є, на тютюнець є, та и не на одне нѣше є! Зъ того заключенье: На выставѣ жѣдѣвъ не под-помагай, пива менше пий, въ дорогѣ реставра-цію не йди — а заве, ни до руского павильону, кинь въ одну и другу пушку по лептѣ, фанты докладно оглянѣ, и котрый до вѣдѣдѣ, за-разѣ купуй! Не треба въ той хвилѣ платити всѣхъ грошей, можна зложити и половину цѣ-ны, решту заплатити при вѣдѣбранѣи фанту, або за послѣдѣплатою почтовою. То буде най-краснѣйшій гостинець и памятка зъ выставки. Memento!

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛІТИЧНЫЙ.

Въ липскѣмъ Schulverein-ѣ мавъ сѣми дѣ-ми вѣдѣчати профессоръ унѣверситету букареш-тѣнского про пытанье румынскѣ въ Угорщи нѣ. Вѣдѣчати зрѣбѣвъ на слухателяхъ такѣ вражѣньє, что згаданѣй Schulverein ухва-ливъ резолюцію, котрою вызыває всѣхъ Нѣм-цѣвъ угорскихъ и семигородскихъ, чтобы шли рука въ руку въ пригнобленными народностями противъ мадяризациіи системы угорского пра-вительства. Вѣдѣньска Neue fr. Presse, агаду-чи о сѣй резолюціи, каже, что липскѣй Нѣмцѣвъ дуже але информированѣй про квестію румын-ску и не знаютъ въ чью користъ агитують. Оче-видно выступає сѣй органъ въ оборонѣ Мадя-ровѣвъ.

Въ Англіи вѣдбувають ся теперъ маневры флѣоты и выкликують сильну критику теперѣшнѣи управы британской ма-ринарки та взагалѣ морскѣи силы сѣи держа-вы. Лондонскѣй газетѣи говорятъ кождого дня про немощливѣсть скорѣи мобілізациі флѣоты. „При истнующихъ вѣдносѣнахъ въ Европѣ — примѣчує Standard — треба мати можнѣсть амобілізувати флѣоту до 48 годинѣ. Мѣжъ тѣмъ до надходящихъ маневрѣвъ приготавливали ся кораблѣ цѣлыми тыжднями, при чѣмъ всѣ зы-чайнѣй работы въ портахъ и робѣтнѣхъ були за-становленѣи и всѣ амаганя шли до того, чтобы приготувати тѣ кораблѣ до маневрѣвъ“. Газета кѣнчатъ словами Caveant consules! и ставятъ Англіи за примѣръ Нѣмечину.

НОВИНКИ.

— Рускѣй народный театръ переѣзжать зъ Бурштѣна до Рогатѣина дня 30 н. ст. лип-ня на вѣдѣмъ представлѣнь въ сѣли Касѣна мѣского. Представленя вѣдбудуть ся въ такѣмъ порядкѣ: въ среду 1-го н. ст. серпня „Ой не ходи Грицю та на вечерницѣ“ драма Стариц-кого и Александрова; въ четвѣрѣ 2-ого „Ба-ронъ циганскѣй“ оперета Стравса; въ субѣту 4-ого „Выхѣванецъ“ народна оперета Янчука; въ недѣлю 5-ого „Украденѣе счастье“ драма д-ра Ив. Франка; въ вторѣкъ 7-ого „Пѣш-никъ зъ Таролоу“ оперета; въ четвѣрѣ 9-ого „Нѣщасне коханье“ народна драма; въ субѣту 11-ого „Перехватили“ оперета М. Кропивиц-кого; въ недѣлю 12-ого „Рябина“ комедія ра Ив. Франка. — Якъ въ Бурштѣнѣ, такъ и въ Рогатѣинѣ заявлявъ ся комитѣтѣ, зложенѣй зъ ш. о. В. Чаровского, адвоката д-ра Маньков-ского и п. А. Ватковичѣго [начальника скла-ду „Народнон Торговлѣи“] и розсѣлавъ літѣра-фованѣй вѣдѣзвы [рускѣй и польскѣй] зъ вѣдѣмъ-леньемъ о близкѣй гостинѣ театру до Рогатѣина и зъ запросѣнами на представленя. Въ вѣдѣзвѣ рускѣй сказано мѣжъ нимѣмъ: „Вже задалѣгѣмъ подпомагаймо наше однокѣе дра-матичнѣе товариство, щобъ оно могло колѣсь гѣдно мѣститись въ свѣтѣни штѣки, на котру теперъ зъ цѣлого краю плывуть жертвы“, а въ вѣдѣзвѣ польскѣй запрошено прѣятѣль рус-кого народу, чтобы численно загощували на представленя руского театру. Бажати бы, что-бы заходы комитѣту увѣнчали ся якъ найкрас-шимъ успѣхомъ!

— П. Василь Бѣлѣвнѣй, профессоръ руско-н гимназіи у Львовѣ, просить насъ — для опи-сѣния можливого непорозумѣния — зазначити, что вѣдѣи нѣколи въ Рѣшевѣ не учительнѣвъ, отже згадка въ 147 ч. „Дѣла“ про учителя Бѣлѣвнѣго въ семинаріи учительскѣй въ Рѣ-шевѣ не вѣдѣносѣть ся до его особы.

— Чѣхи не приѣдуть на львовску выставу, якъ мы се вже вчера донесли за Kurjer-омъ Lwowsk-имъ. Вчерашнѣй Przeglądъ высказавъ згадѣвъ, что се вѣдѣносѣть ся лише до прогѣлу-ки чѣскихъ промышленѣвъ, организациіи п. Любо, и что товариства „Клюбу“ пражскѣй и Akademickѣй spolekъ приѣдуть имѣвѣрно 18 серп-ня. Тымчасомъ въ пражскѣй Politicъ находимо таку вѣстку: „Прогѣлука Akademick-ою сте-пѣнѣ-ою спѣл-ка на львовску выставу, что ма-ла выѣхати дня 28 липня, вѣдѣложена на не-обмеженѣй часѣ, а то зъ причинѣи зѣбольшаю-чѣи ся небезпечности холѣры въ Галичинѣ, а ще болше зъ тоѣи причинѣи, что министерство справъ внутрѣшнихъ зарядило телеграфѣи,

Супротивъ безнастанныхъ поголовскъ о дорожнѣ, подорожно артикуловъ пожныя а въ слѣдъ за тымъ о поднесено цѣнъ въ многихъ реставраціяхъ, маю честь повѣдомити, що поробины водювѣднѣ старая на довго передъ сезономъ выставовымъ, можу моихъ гостей примѣти на давныхъ условинахъ, та що нѣ подышенныя цѣны, нѣ зменшенныя порціи не має теперь мѣсяца въ мой реставраціи, анѣ не буде мати мѣсяца за цѣлнй часъ выстави.

232 7—?

ЗѢ ПОВѢЖАНЬЕМЪ
НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ
реставраторъ, у Львовъ, при ул. Трибунальской.

Въ горячѣй порѣ року
можно поручити яко найтѣпшій и найводоувѣ-
днѣйшій
напитокъ покрѣпляющій и столовый,
особливо пригднй до питя зъ виномъ, конякомъ
або соками овочевыми

МАТТОНИЮГО
Гієгіблерску
чисту аькаличну
ВОДУ
ЩА В О В У.

Она дѣлає охолоджуючу и освѣжуючу, побуждає
апетитъ и помагає травленію. Въ лѣтѣ се роз-
бѣшний напитокъ. (VIII)

Маю честь повідомити Вшопважану Публику, що по смерті бл. п. мого мужа, буду вести и даль-ше під проводом сына нашу водь давна знану роботню одягбв мужескихх подь фирмою:

АНТОНЪ ЩЕРБА
у Львовѣ
ул. Шайнохи ч. 1 або Коперника ч. 10.

Заосмотривши роботно свою въ найновѣйшій матеріи, буду стараться вздолжити всѣмъ вымогамъ Впознаванію Публики и Всеч. оо. Духовныхъ якъ выполненіемъ такъ и найапріступайшимъ цѣнами.

Усердно прошу, чтобы Вы. Родимцы якъ моего бл. п. мужа такъ само и мене своими ласкавыми взглядами поддирали. Поручаюсь ласкавыми взглядами и остаю зъ глубокимъ почитаніемъ

271 2—3 **В. ШЕРБА.**

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ
ОПТИКЪ И МЕХАНИКЪ

підприємств, що працюють на чужині, підлягають оподаткуванню за загальною шкалою оподаткування підприємств, що працюють на чужині, згідно з податковим законодавством України.

Найліпші тутки цигаретові
LA REPUBLIQUE
 неклиені зъ найліпшою фран-
 цускою бібулкою, стоять підъ
 охороною права.
 Головний складъ въ фабрицѣ
 тутокъ
Д. ГУТМАНА
 у Львовѣ ул. Лунасиньского ч. 6.
 Можна набути у всѣхъ трафі-
 кахъ. При закупнѣ 5.000 высылка
 франко. 273 2-2

ДЕНТИСТЪ
Д-ръ Б. Качоровскій
бывшій ученикъ берлинской
школы, перенѣвши свое довго-
лѣтне

Заведеніе дентистичне
въ Вѣднѣ до Львова, ординувъ при
ул. Сикстусской у 23 (стара по-
чта) партеръ вѣдъ години 9—1
передъ и вѣдъ 2—5 по полудни.
Въ недѣли и свята вѣдъ години
9—12 передиполуднемъ. Для убо-
гихъ недужихъ що день амбула-
торія вѣдъ години 8—9 перед-
124 полуднемъ.

ся замѣсть
рчаного.
я всяком

не.
бросурую.
ся сдвнчюй

ости шкобр;
ве до выгл-
еинфекции;
кь и take-ж
маленьких
я; мыло вес-

прѣтя ногъ
средство чи-
ра звертаемо
бо истнують

ся замѣсть

учающего.
я всяком

не.
бросурую.
ся сдвнчюй

ости шкобр;
ве до выгл-
еинфекции;
кь и take-ж
маленьких
я; мыло вес-

95 16—24
 на ст
 до К
 Сова
 Лиш
 Львб

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ по дня (крѣмъ пѣдѣл и рускихъ святъ) о 5-ой годнѣ по полудни. Литературный додатокъ "ДѢЛО" выходящій по второму и пятницѣ на перемену рабѣ въ ДѢЛО.

Передплата и инсераты принимаются: у Львовѣ Адм. касса "ДѢЛО" ул. Баторія 24, Центральное бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро тавелъ ул. Кароли Люксембургъ 9. У Відни: М. Дукес, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek, I. Wollzeile 8; Oppel, I. Stubenbastei 2. J. Danneberg, I. Wollzeile 19. Въ Франкфуртѣ в Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Comp. Въ Пештѣ: E. Misrachy V. Bez. Akademischegasse 6.

Передплата на "ДѢЛО" и напечатаніе на инсераты платитъ Львовъ.

Передплата на "ДѢЛО" въ літер. додатокъ въ Австріи: за границей:

на пѣлмй року . . . 18 ар.	на пѣлмй року . . . 24 ар.
на пѣлмй року . . . 9 ар.	на пѣлмй року . . . 12 ар.
на чверть року . . . 4 ар. 50 пр.	на чверть року . . . 6 ар.
на мѣсяць . . . 1 ар. 50 пр.	

у Львовѣ:

на пѣлмй року . . . 16 ар.	на пѣлмй року . . . 8 ар.
на чверть року . . . 4 ар.	на мѣсяць . . . 1 ар. 35 пр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція подъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи вѣрстаються на ліпше на попереднє застереженнє. — Редакція неопечатаній вѣлмй вѣдъ корта.

Неоднократно членъ комитетъ 8 кр. в. в. Оголошенія принимаются на пѣлмй 6 ар. вѣдъ одной стрѣчки инсератомъ на рубрику "Надѣськане" по 20 ар. в. в. Мѣсячные членскія на 10 ар. вѣдъ стрѣчки.

Въ справѣ заповогого фонду на будову церковей.

[Письмо священника съ-подъ Стрыя.

Вѣдъ кѣлькихъ лѣтъ будують Поляки вѣсуда костелы по Руси и де лише кѣлька фамилій латинского обряду, тамъ заразъ стараються сѣ паны и вѣсудамъ польскій — всякими складками и жертвами — поставити костелъ яко оборону [кобы лишь яко оборону! Ред.] римокатолического обряду противъ греко-католического а властвую для колонизаціи Русинѣвъ. Намъ выпадало бы такожь щось робити, — ба, кѣль-жъ у насъ все тяжко, все розбивається о бракъ грошей! Отже хочу подати мою гадку, може хто ще забере голосъ та чей Богъ дастъ, появлясь бы и у насъ на тѣмъ поли якась робота.

Правда, мало у насъ бути основане товариство будовы убогихъ церковей, та якось о пѣлмй не чувати, длатого подаю мою гадку, а именно: оснувати товариство, котре спомогало бы убогій церковей, що погорѣли, и бѣдній громады, що не мають за що поставити церковей. Членомъ того товариства повинна бути кожда церковей. Церковей у насъ есть певно до 3.000; въ самой архіепископій львовской есть 750 материнскихъ а 495 дочернихъ, разомъ 1.245. Кѣль-жъ церковей нехай бы платила рѣчно два гульденъ — то було бы 6.000 ар. рѣчно. Тыхъ 6.000 ар. можна-бъ роздѣлити на половину: и такъ 3.000 ар. дѣлать помежи тѣ церковей, що погорѣли того року, а 3.000 ар. давати яко заповогого на будову новыхъ церковей.

Закане може то, що вѣс церковей асекурований, длатого не треба нимъ заповогого, бо ихъ вынагороджуе асекурація. Але тутъ заходятъ сѣмъ причины, котрі спонукали мене надъ тѣмъ задуматись. И такъ: Звычайно церковей есть заасекурована за мало, шкода все выносить больше, якъ цифра на полѣсѣ, а часто будинковъ, якъ старый варта 1.000 ар., не поставитъ сѣ такій самъ новый за 2.000. Друга, и то найважѣйша причина таковъ заповогого есть та, що церковей давъ рѣчно два ар., тожь и справедливо належитъ сѣ вынагорода. Намъ селянѣмъ радо дастъ, если знае, что въ-потребѣ самъ заратувать, и члены певно своен вкладки пильнувати будутъ, бо сѣ буде въ ихъ власномъ интересѣ. Длатого треба бы означити день, до которого мають вкладки надѣслатьсѣ. Найлучше означити за такій день Новый рокъ [1 сѣчня] а хто до того дня не пришле вкладки, той не має права до вынагорода, хочъ-бы и кѣлька лѣтъ бувъ членомъ. Приймѣмъ, що одного року згорѣло бы шѣсть церковей, то кожда має въ рѣвнѣй мѣрѣ дѣстати заповогого, т. е. по 500 ар.; згорѣть лишь одна, то она са-

ма дѣстане 3.000 ар.; згорѣть десять, то кожда дѣстане по 300 ар., а певно, что больше якъ десять церковей не згорѣло ще нѣколи одного року. Бувъ бы сѣ чистый интересъ церковей и певно кожда старалась бы точно платити.

Другихъ 3.000 ар. давано бы на будову новыхъ церковей яко заповогого безаворотно. Можна бы що-найменше рѣчно три церковей збудувати — розумѣсь при помочи парохіантъ мѣсцевыхъ. За кѣльканадцѣ лѣтъ стали бы вѣсуда церковей, а мы самі собѣ помогли бы. Капіталѣвъ не радить бы я складати; все, что одного року збере сѣ, роздати, бо потреба пекуча, а закнѣмъ назбирать бы сѣ такій капиталъ, абы зъ водстоковъ давати заповогого, минуло бы кѣлькадесять лѣтъ, справа заснѣтилась бы, а друга рѣчь: чи було бы вже тогды когдо ратувати? На рѣзній выдатки, може и податокъ, можна бы ще по 20 або 30 кр. больше давати — сѣ не зробило бы великой рѣзниці. Вкладки можна бы покрывати зъ скарбонъ церковной, хоть, мимоходомъ сказавши, нашъ скарбонъ дуже вычерпанъ всякими выдатками, але думаю, что тыхъ два гульденъ знайшло бы сѣ на тую цѣль.

Хибы селяньского кредиту въ Галичинѣ.

Д-ръ Корнило Чайковский, взявши собѣ за примѣръ повѣтъ турчаньскій, пише въ справѣ кредиту селяньского ось що:

Въ повѣтѣ турчаньскомъ, сѣй найбѣднѣйшій закутнѣй Галичины, лютить сѣ лихва подъ рѣзнымъ видомъ, вѣдъ часу знесеня закона о лихвѣ т. е. вѣдъ р. 1868, ажъ до нынѣшного дня. Повѣтъ турчаньскій, вѣдданный вѣдъ великихъ мѣстъ и центровъ капиталу, не мавъ до недавня нѣякомъ институціи финансово и довгій лѣта бувъ вѣдданный на пажерливѣсть немилосердныхъ лихварѣвъ, котрі многимъ селянѣмъ забирали землю и худобу. Передъ кѣльканадцѣ роками засновано вправдѣ въ Турцѣ позачкову касу повѣтѣ, але та не змогла зарадити лиху и принесла дуже проблематичный користи, бо разъ розпоряджала надто малымъ капиталомъ, въ-друге давала кредитъ неоглядно и залеглость не стягала енергично, а вѣднѣ, что найбѣрше, брала надто высокій вѣдсотки, бо 10 прц. Видячи, что каса повѣтѣ заведла покладаній надѣвъ, а хотячи селянѣмъ прийти въ помѣчь, загадали люде доброй волѣ, а передо вѣсѣмъ пос. Телишевскій и бурмістръ Брисевичъ, заснувати въ Турцѣ товариство кредитовѣ, котре бы подавало селянѣмъ дешовый кредитъ. Дотычный статутъ бувъ подписанный и зареєстрованный ще передъ кѣлькома роками, але для браку капиталѣвъ не введено товариства въ житѣ. Ажъ осеню

минушого року найшли сѣ капиталѣсты, котрі зложили значнѣйшій сумы на удѣлы и рада повѣтѣова позичила на ту цѣль 20.000 ар. та товариство зачало свою дѣяльність.

Однакъ добрі наміры инициаторѣвъ не справились сѣ, а кѣлькомѣсячна дѣяльність нового товариства есть прямо шкодна а не хо-сенна, и наводитъ на кождого човѣка дѣалого о добро люду поважній обавы, что замѣсть поднести добробытъ селянѣмъ, зруйнуе ихъ до тла. Сѣ товариство побирае вѣдъ позичокъ, якъ ипотечныхъ такъ и особистыхъ, якъ вѣдъ коротко такъ и довго речинцевыхъ надто высокій якъ на теперѣшній вѣдносинъ процентъ, бо 8 1/2 прц., платный въ пѣврѣчныхъ ратахъ зъ горы, а крѣмъ того ставляе довжникамъ вѣлмй тяжкій услѣвъ. И такъ кождый довжникъ муситъ передо вѣсѣмъ заплатити зъ позиченыхъ грошей внесове 1 ар., вѣдтакъ має зложити 10 прц. зъ позиченой сумы на удѣль, опѣсля має ззнати у нотаріа скриптъ довжнѣй, а вѣднѣ муситъ обезпечити свои будинки въ товариствѣ краковскомъ, хочъ бы и найменшу суму позичокъ.

Наслѣдокъ тыхъ услѣвѣй такий, что беру-чий позичку на пр. 100 ар. дѣстае готовкою лишь 76—78 ар., а позичаючий 50 ар. дѣстае въ дѣйствѣности лишь 34—38 ар. Однакъ поми-мо вѣдчисленя зъ горы такъ значной части зъ позиченыхъ грошей велитъ товариство платити довжникамъ вѣдъ цѣлой сумы 8 1/2 прц., а сѣ значить 12 прц. вѣдъ дѣйствѣности позиченыхъ грошей; а крѣмъ того что-до самого капиталу, то довжникъ муситъ звернути о много больше квоту, аныжъ въ дѣйствѣности дѣставѣ. Сѣ все нагадуе намъ сумну славу банку селяньского.

На око здавалось бы, что при тыхъ тяжкихъ услѣвахъ мають довжники деякі користи, бо дѣстають въ товариствѣ удѣлы приносѣй дивиденду, а вѣдтакъ суть обезпеченіи вѣдъ огню. На жалѣ, такъ не есть. Удѣлы вѣдданный по першѣмъ сѣчнѣ не приносятъ першого року нѣякомъ дивиденды, а въ слѣдующихъ рокахъ прападе на него что наибольшѣ 6 прц. рѣвночасно-же довжникъ муситъ платити вѣдъ сумы, яку зложивъ на удѣль 12 прц.

Рѣвножь и услѣвъ что-до асекураціи дуже прикре, бо огнѣ въ повѣтѣ турчаньскомъ дуже рѣдкій и хаты по сѣлахъ розкнѣенъ, а въ-друге селянѣмъ, котрі не мають что фѣти и чимъ податковѣ платити, не робить сѣ добродѣйства, примушючи ихъ до асекураціи, и-менно коли велитъ сѣ нимъ платити вѣдъ грошей позиченыхъ на премію высокій вѣдсотки. Вирѣчь можна догадуватись, что селяне не будутъ обезпечивать сѣ слѣдующихъ рокахъ, хѣба что товариство само за нихъ заплатитъ премію и стяне сѣ вѣдтакъ въ дорожѣ экзекуціи, что зновъ доведе до дальшой руины. Намъ здае сѣ, что товариство велитъ обезпеча-

ти сѣ довжникамъ не въ ихъ интересѣ, але радше у своѣмъ власномъ, бо асекурація краковска вѣдступае товариству 5 прц. вѣдъ преміи вѣдданныхъ довжниками товариства.

Представивши въ сѣй способѣ дѣяльність товариства кредитового въ Турцѣ, радить д-ръ К. Чайковский, чтобы товариство знизило вѣдсотки на 6 прц. а внесове на 50 кр., чтобы побиравло на удѣлы 1 ар. и не примушувало довжниковъ до асекураціи, бо иначе въ короткомъ часѣ наступлять численній ліцитаціи грунтовъ и чого лихварѣ досѣ не знизали, того довершитъ товариство. Доки не переведе сѣ вказанонъ змѣны статутѣвъ товариства, за-зывае д-ръ Чайковский всю интелігенцію турчаньского повѣта, чтобы вѣдводила селянѣмъ вѣдъ зятяганя позичокъ та поясняла селянѣмъ погубный наслѣдѣн дорожого кредиту въ турчаньскомъ товариствѣ кредитовѣмъ.

Листы зъ выставки

[Пасильонъ львовскихъ руско-народныхъ товариствъ.]

III. Въ тѣмъ самомъ крылѣ "Клубъ Русинѣвъ" выставивъ ще дуже цѣнну збѣрку народныхъ гадѣтовъ и взорѣвъ. На великихъ картонахъ пональбильованій рядками мережки — зъ кождонъ мѣсцевѣности окремо, а бѣля нихъ находить сѣ своя спеціальна назва кождо, хочъ-бы найпростѣйшой вышивки. Почавши вѣдъ найпримѣтивѣйшого способу мережаня сѣрою ниткою, вывареною въ молоцѣ и сѣдѣ, можна побачити и дуже рѣзвородноу комбинацію красокъ, что зливають сѣ хрещиками, стовпчиками, стежочками, городничками и вѣлмйкими нѣшними родами мережанъ въ одну гармонійну цѣль. Збѣрка отсахъ народныхъ гадѣтовъ и вышивокъ типова и характеристична тѣмъ, что зображуе больше або меньше способѣности поодинокихъ околацѣ до артистичного смаку. И хочъ она ще не зовѣсѣмъ повна, то все-таки представляе велике поле до студій этнографическихъ. "Клубъ Русинѣвъ" вчинивъ бы справдѣ немалу прислугу, коли-бъ доповнивши сѣю збѣрку орнаментными взорами зъ недостающихъ ще повѣтѣвъ, выдавъ сѣ окремоу книжкою. Сѣ була бы найповнѣйша збѣрка галицкой орнаментики и побѣчь значѣня наукового вѣддавала бы и практичный прислугу, а "Клубови" зѣднала бы заслужену славу.

Надъ вышивками находить сѣ прибитый на стѣнѣ планъ будинку Перемыского института дѣвочого. Сѣ велика двоповерхова камениця, котра буде дуже выгѣднымъ помѣщеніемъ дѣвчатъ-школярокъ. Перемыскій ученицѣ дѣвочого института выставили въ окремой шафѣ свои ручнѣй работы, переважно штучный цѣвты и гадѣты.

3)

Иділля.

Лѣсный образокъ Генрика Сенкевича.

(Дальше.)

Онѣ пѣшли обѣе. И правда, грунтъ бор-зо почавъ зжигати сѣ, помѣжь деревьями, за-мѣсть папоротки, чорнушки и сухого моху, зѣлѣла любя мурава, появилась одна вѣлька и друга, за ними цѣлій ряды. Кася и смоларникъ убѣдѣли въ темный, холодный гуснякъ, де со-нанный промѣнь, что проридавсѣ крѣзь листѣе, самъ набирае ихъ краску и розрѣсуюе лице човѣче блѣдо-зеленымъ цѣвтомъ.

Ясь и Кася спускали сѣ все низше въ тѣмъ и сырѣсть. Объявѣвъ ихъ свѣжій холодокъ, вѣдраднѣй по спецѣ, и по хвилѣ межѣ рядами вѣльхъ они побачали на чорномъ торфовѣмъ грунтѣ круту струю воды, дѣсь-не-дѣсь зарослу сѣтнѣнѣмъ, покрыту большимими круглыми ли-стами водяныхъ лілій, котрі мы называемо "венусомъ", а простѣ люде прямо — "ка-чопеками". Чудне було сѣ мѣсце, тихе, самот-не, тѣньсте, навѣтъ трохи темне.

Провора водяна струя вила сѣ помѣжь деревьями. Воднѣй лілій, колыханѣй слабымъ ру-хомъ воды, ласкаво кивали бѣлыми цѣвтами и, нахлянувшись, здавалось, цѣлѣвали одна дру-гу; надъ ихъ широкими листьями, котрі наче цѣвты лежали на поверхни воды, звивались темно-синѣй комачи, зъ такими тонкими и хруп-

кими крыльцами, что назва "водяныхъ паня-нокъ" дуже имѣ була до лицѣ, чорный метели-ки зъ бѣлою, жалбною обводкою сѣдѣли на верхкахъ шувару. На червоновѣмъ фонѣ тор-фу цѣвли синѣй незабудкѣ, тутъ и тамъ высу-валасѣ громадка стрѣйного тростника, на ко-трѣмъ вѣтеръ выгрававъ свои звичайный пѣсонь-ки. По берегахъ росли велѣкй корчѣ каліны, а подѣ ними пестрѣли головки троянды и вод-ныхъ зѣвнѣчѣвъ, крѣввиникъ зѣвшувавъ свои бѣлій головки надъ прозорою водою; сѣрѣбнѣй ниточки шпорника вытягались долѣ за струею, сплѣтались разомъ, якъ довгій и тонкій волосъ — и тишина кругомъ, тишина дѣкого кута, забытого людьми, тихомырного, заселеного ли-ше родиноу пташѣвъ, цѣвтовъ и комачъ.

Въ такой то тишинѣ звичайно живутъ нѣм-фы, русалки и другі злі и добрі лѣсны бѣ-жества. И ось, коли Кася задержаласѣ на бе-резѣ потока и глянула въ воду, въ котрой вѣд-бивала сѣ прекрасна ея, стрѣйна стать, то и она могла показати сѣ такимъ премилымъ привидомъ лѣснымъ, якого бувало бачать лѣс-нѣй въ далекихъ полонинахъ, або люде, что плы-вуть човномъ по лѣсной рѣчкѣ. Кася була безъ хустки, вѣтеръ зъ-легка розвѣявъ ея волосы. Вся загорѣла, ясноволоса, зъ смѣючими сѣ си-ними очима, высока и стрѣйна — правдива русалка! Нѣхто бы не заручивъ, что переляка-на човѣчнѣмъ зоромъ она не скочитъ у воду, не оберне сѣ въ туманъ, въ дугу або огнѣкъ, не перекине сѣ наразѣ въ лілію або каліну,

котра, сѣ лишь схочешъ зѣрвати ея кѣвтку, говорить голосомъ людскимъ, хочъ и подѣб-нымъ до шуму дерева:

— Не рушь мене!

Кася нагнула сѣ надъ водою такъ, что ея волосы упало на плечѣ, потому обернулася и спытала:

— А якъ же мы будемо-пти?

— Якъ пташки, — вѣдповѣвъ Ясь и по-казавъ їй пальцемъ на кѣлька пѣшкокъ и пе-стрыхъ якъ дуга, зимородекѣвъ, котрі недалеко пили воду, поднимаючи горѣ свои носики.

Та смоларникъ потрафивъ лѣпше, якъ пташки: вѣнъ зѣрвавъ гладкій листокъ лопуха, скрутивъ у трубку, набравъ воды и подавъ Касю.

Напила сѣ Кася, напиавъ сѣ и Ясь, по-тѣмъ она почала зѣирати незабудкѣ а вѣнъ вырѣзавъ вербовый пруть и почавъ ладити со-пѣлку.

Скоро и сопѣлка була готова. Смолар-никъ приложивъ ея дѣ губамъ и загравъ про-сту пѣсню, яку звичайно пастухи грають ве-черомъ на поли. Перегравши, вѣднѣвъ вѣдъ губы дудку и почавъ прислухуватись вѣдго-монови, що вѣдбивавъ сѣ въ вѣльхахъ, и зда-валось, что разомъ зъ нимъ прислухуе сѣ голо-сови сопѣлки и блескуца течія воды, и темнѣй вѣльхъ, и пташки, что сховали сѣ въ тростинѣ. Потѣмъ утихло все, но по хвилѣ, мовъ-бы вѣд-повѣдь або вызовъ, давъ сѣ чути легкій свистъ.

То соловѣй хотѣвъ спѣвати, соловѣй вызывавъ сопѣлку.

Ось и вѣнъ заспѣвавъ. Все слухало Бо-жого спѣвака. Рослиники подняли голову надъ водою, незабудкѣ притулились одна до дру-гой, переставъ шумѣти шуварѣ, не смѣла вѣд-дозвати сѣ нѣ одна пташка, только дурна, роз-сѣяна зазуля прѣлѣгла на своихъ тихихъ крылахъ, сѣла на галузѣ, подняла высоко го-лову, розширила носикъ и легкодушно крик-нула:

— Ку-ку! ку-ку!

По потоку бачу сама заветыдала сѣ сво-ен глѣдѣты и вѣдъ-разу замовкла.

Надармо Кася, стоячи на березѣ потока, обернула сѣ въ сторону, зѣ-вѣднѣ долѣтавъ голосъ зазуль, и пытала:

— Зазулько, сѣва зазулько! довго я буду жити?

Зазулька нѣчого не вѣдповѣдала.

— Зазулько! буду я богата?

Зазулька все мовчѣла.

И смоларникъ запытавъ:

— Зазулько, сѣва зазулько! чи скоро буде мое весѣля?

И его запытанѣе зѣстало безъ вѣдповѣднѣ.

— Не хоче намъ вѣдповѣдати, — сказавъ Ясь. — Ходѣмо до лѣса!

(Конѣць буде.)

Виходячи з сего крыла помічимо по правій стороні довшений стбл наложений глиняними виробами з Товстого, котрі прислав о. Чачковскій яко фанти на пам'ятник Т. Шевченка. На тій столі знаходять ся також малюнки на теракоти панни Ориси Герасимовичівної і панни Галі Огоновської.

До цілості выставлених предметів живописом годить ся ще додати особну роботу панни Ольги Барв'їнської [дочки п. посли], іменно парасольку, гарно вишивану народними мережками, котру подарувала міністрови Фалькенгайнові.

Перейдемо тепер до других товариств. Товариство „Просвіта“ голосне і заслужене своєю просвітною діяльністю від двадцяти і п'яти років, звістие ледви не кожній рускій дитині, що почала ходити до школи. [Історія его заснованя, розвиток і просвітна діяльність розказані вь виданій недавно книжочці.] „Просвіта“ выставила 170 популярних книжочок свого видавництва, далше кілька видавничих філій тернопільської і золотівської, свої часописи, книжки шкільної власної накладу, молитвеники, мапи, статуї, друки і справозданя. Крім того по стінах порозвішувано графічні начерки представляючі розвиток читальні „Просвіти“, виказ руху членів, виказ книжкового обороту, маєткового стану і виказ літературного руху вь Галичині, Буковині у Угорщині від часу заложеня товариства аж до початку 1894 р. Привізьж гості, котрі ще не є членами „Просвіти“, можуть вписувати ся вь книгу членів товариства таки на выставі, бо там знаходять ся умисне на сю ціль призначена книга.

Товариство „Руска Бесіда“, що побіль розбудженя товариського життя займає ся вже трицять лѣт руским театром, выставило: 1) книжку, написану зь порученя видѣлу і видану коштом товариства: „Русько-український театр. Історичні обрисі Івана Франка“, вь котрій подрбно представлено дотепершній розвиток театру на Русі України від найдавніших часів, а особливо розвиток народного театру вь Галичині і діяльність „Рускої Бесіди“ вь тій напрямі. 2) Зладжену на підставі матеріалів вь книжці, достаточних товариством, статистику таблиць разом зь графічними рисунками, що влюструють розвід руского театру вь Галичині. 3) Збірку театральних афішів руских зь року 1848 і зь років 1873—1875. 4) Кomedyo-opera Wesilie або Nad syhana Szmahajla nema rozumiszczoho, w troch widstowach z kółomy i tańciami narodowymi. Narzupana w Kółomy na wzir Stecka, izdał Ioann Ozarkiewicz w Szegnowcach 1849. 5) Komedyo-opera. Diwka na widdaniu або: Na myłowanie nema syłowania. Złożona w Kółomy.

„Наукове товариство імени Шевченка“ выставило також книжки свого видавця, статуї, портрети, бюсти, а надто велику збірку книг, що відносять ся до особи і літературної діяльності Т. Шевченка. Ся збірка дуже цінна і становить майже всь виданя творів поета, котрі появились на великом просторі від Петербурга до Женевы. Маж нині в ѳ бібліографічній рідкості, як ось: „Чигиринський Кобзарь і Гайдамаки“ видані вь Петербурзі 1844 року і Кобзарь петербургскій, що его редагував ще сам поет. Надто зь збірці багато перекладів зь Шевченка вь языці польськом, російськом і німецьком.

„Руске товариство педагогічне“ помістив: 1) книжки видавані товариством, 2) до котрих учебники народних шкіль, 3) графічний виказ руху членів, 4) статут товариства і інститута, що стоить під управою товариства і 5) справозданя як товариства, так і інститута.

Товариство „Рускій Боян“ у Львові макремий таблють і вь нѣм выставило музичні інструменти, що их уживає українсько-рускій народ. Сі інструменти є власністю пані Омельї Озаркевичівної і о. Порфирія Бажанського. Далше „Боян“ выставив збірку фотографій руских музиків як українських, так і галицьких; фотографічну знимку членів прогульки „Бояна“ до Лавочного, Праги, Закопаного; срібний вѣнец жертвованій „Боянові“ вь часі концерту вь Празі; альбом Праги жертвованій Чехами і инші пам'ятки зь прогульки „Бояна“ до Чехії; комплет „Музыкальній Бібліотеки“ і виданя перемиського Бояна; збірку нот до слів руско-українських, або на мотиви українських пісень. Вь таблють „Львівського Бояна“ помістив також „Перемиській Боян“ фотографіи своїх членів, статуту і видавництва.

Літературне товариство „Руска Бесіда“ вь Чернівцях выставило девять річників „Бібліотеки для молодіжи“ і календарь свого видавця.

„Народна Торговля“ побіль графічного представлення розвитку товариства і філій выставила тільки ті товари, що их вироблюють

галицькі продуценти, і що она их удержує по своїх складах. Отже передовсім напик зь галицьких фабрик, маж нині маж спеціально руского вивороту, як ось о. Дуткевича зь Рудна. Далше відск, мыло, щітки і взагалі все те, що зь красивих виробів можна одержати вь Торговлі як у Львові, так і на провінції.

Товариство ремісниче „Зоря“ заложило своїми предметами більшу част руского павільону — і треба признати, що ті предмети авертають на себе особливу увагу як що до тривкості самої роботи, так і єи артистичного виконання. Выставці „Зорі“ одобули собі від гостей загальне признание, тож треба надѣятись, що дирекція выстави при відзначеннях поодиноких выставців уважлянт і руских ремісників.

Про предмети выставлені членами „Зорі“ напишемо завтра.

Вь справі львівської школи імени Маркіяна Шашкевича

пишуть нам зь-під Львова:

Вь 134 ч. „Дѣла“ була поміщена відозва руского товариства педагогічного, а вь нѣй було сказано, що причиною малої фреквенції вь тій школі єсть байдужість рускої публіки. Не хочемо заперечувати і байдужості рускої публіки, але мусимо крім сєи причини вказати ще і на инші.

Одною зь причинь малої фреквенції єсть поганій будинок, вь котрім нині мѣститься ся школа ім. Шашкевича. Під тым виглядом ся школа все була нещаслива. Попередню поміщену була она під ч. 26 улиці Окарбівської, де вь сѣнях був вхід до каналу, на коритарі виходили, длатого сопух кльоачний розходив ся по всьх клясах, до котрих крім того нѣколи сонце не засвітало. А поміщена була там школа лише за-для того, що та шопа — власність мѣста. Тепер же школа має при улиці Городецькій будинок не лѣпшій, але ще поганіший, вохкій і тьсний.

Друга причина малої фреквенції — то обсада мѣсць учительських. Мы бачили, що коли вь котрій клясі учав добрий учитель, то така кляса була добре заповнена дѣтворю, як н. пр. клясы бл. п. Адольфа Должицького. Пбѣнний давано мѣсце учительське там такими Поляками, котрих не хотѣли дирекція инших шкіль народних прийняти. Оден такий прогнаний від шкіль польських, дѣстав зараз посаду вь школі ім. Шашкевича, за его побуту дуже упала фреквенція, бо вон дѣтей нѣчого не вчив, а лише буками обкладав. Помінаємо мовчки инші нечужані скандали, яких там допускав ся оден платний практикант. Се чей-же не могло причинити ся до збільшуваня фреквенції! Нѣгде правды дѣти, але що правда, не грѣх: найслабшій сили учительскі знаходили примѣщеня вь школі ім. Шашкевича.

Третя причина малої фреквенції — то управа школи. Хоч-бы зовсім нѣчого не було закинуто бувшим управителям тої школи і тепершньому, то все-таки знаємо, як розвід школи залежить богато від управителя, котрому лежить на серці, щоб школа розвивалась. Коли-ж лувати ся, що хтось [не говоримо сего против нѣкого] уважає свою посаду управителя школи лиш як „посаду“ — бо що єго, як Поляка, обходить руска школа? — то такий управитель безпечно не буде дбати за школу, вон пильнує лиш формальностей...

Отсе причини, за-для яких школа ім. Шашкевича не могла доси розвинути ся.

Други тої школи.

Від Вл. п. д-ра Д. Савчака

одержали мы сегодня отсе письмо до умѣщения вь „Дѣл“:

Высоковажаемый Пана Редактор!

Прошу о ласкаве умѣщеня вь ближайшом числѣ „Дѣла“ слѣдующого заявленя и сиростованя:

Вь II-ой статіи п. Романчука, умѣщеної вь ч. 158 „Дѣла“ зь дня 16 [28] липня 1894 під написію: „Отверте писмо — вь одѣвѣ многим“ найшов я замѣт неконсеквенцій політичних, здѣланий менѣ п. Романчуком. Замѣт сей уважаю зовсім безосновным и відкираю его зь всею рѣшчюстію.

1) Я був всегда, всѣм и буду „за згодою руских партій“, але лиш на основ національній, се є мало-рускій, як то ухвалено на вѣчах вь Жидачеві и Жовкви. Сей погляд мій я всегда публично при кожній нагодѣ, коли тѣлько о тѣм була мова, высказував, що посвѣдчити можуть послы обох кльбів соймовых, и я тѣи основы нѣколи не покинув. Коли-ж показало ся, що п. Романчук намѣрає заключити „згоду“ зь еле-

ментами, котрі неють сей принцип національній и ворожо выступают против святощам руским, я выступив против такой агоды и способом заключеня єи, не вѣрив вь єи осуществе, тым болше, що до єи переведеня взяв ся п. Романчук — човѣк, котрий, як сам признає, зьужив ся — на власну руку, без вѣдомости и уповажненя Видѣлу „Народної Рады“ и обох кльбів, соймового и парламентарного, котрых був головою, с. є. що зь такой „агоды“ нѣчого не буде и що через таке поступоване диктаторське п. Романчука партія народова розбѣє ся, — як я то предсказав на засѣданю Видѣлу „Народної Рады“ дня 16 марта 1894 — чей же нині по доконаных фактах п. Романчук може признасть.

2) Ща коалиція славянська вь радѣ державній, яка проявила ся колись на конгресѣ славянськом вь Празі вь р. 1848. и на соймѣ вь Кромержа, може бути идеалом кожного Славянина и я о такой коалиції згадав на засѣданю руского кльбу соймового, коли п. Романчук освѣдчив, що хоче приступити до коалиції славянської; але тогд освѣдчив я ся против тої коалиції, до якої кляка нас молодѣ-Чехи для окремых своих интересов и оппозицій для оппозицій, бо така коалиція не може лежати вь интересѣ руского народа и я був противником єи. Куды молодѣ-Чехи зайшли зь своєю оппозицію, до котрой нас клякали, се показує ся зь результатів ихъ найновѣйшого роздвоеня вь своихъ внутрі.

3) Коли п. Романчук пытає ся кльбу соймового: як становиско має заняти кльб парламентарній супротив нового министерства кн Вѣдінгера, я від самого початку не дораджував вести політики оппозиційной, бо нове министерство не заняло ще тогд су против Русинів жадного становиска, а був за політику вѣльной руки, зь котрою и п. Романчук годив ся, але лиш тому вести єи не хотѣв, бо обавляв ся, як часто говорив, що деякі члєны кльбу тѣ не поддадут ся; я був дальше против розбитя кльбу на сором Русинів перед цѣлымъ свѣтом, а промавляв всегда за карністію и солидарністю єго членів, навѣт зь пожертвованемъ деякихъ особистыхъ амбіцій на взор иншихъ великихъ кльбів, вь котрых суть такожъ рѣзородий погляды и напрями, бо лиш тымъ способом можна прийти до силы и значеня. Але головню я тому не мѣг дораджувати оппозицій, позаяк сам п. Романчук стояв тогд лиш на становиску „вѣдирномъ“ и за всѣгда дуже докладно розрѣзнявав, що „опозиція“ а „вѣдирне становиско“ не все єдно.

Таке а не инше становиско займає я що-до згоды партій, коалиції славянської и становиска руского кльбу парламентарного вь послѣднихъ часахъ. Безсторонній читатель нехай оцѣнить, чи вь тѣм лежать яка неконсеквенція зь мои стороны, якъ немалое тоє, чи було умѣстнымъ зь стороны п. Романчука напасти на мене и повторити менѣ дословно по трохъ мѣсяцахъ той самѣ замѣт, які менѣ уже зробив на зборахъ „Народної Рады“ 3 мая с. р., и то вь часѣ, коли все говорить ся о консолидації всѣхъ Русинів! Менѣ видить ся, що сю напасть на мою особу подиктувала п. Романчукови лаше злоба и мстивость за те, що я поважив ся закинути б. атаманови неконсеквенцію. Менѣ жалѣ п. Романчука, що против свого заложеня вь „Отвертѣ писмѣ“, що „буде говорити спокойно“, хотячи ратувати свою політичну екзистенцію, послугує такъ неморальными средствами, якъ злоба и бѣмста.

Цытає, чи політика п. Романчука від 25-ого падоліста 1890, а властиво політики: на пробу, прихильно-выжидача, выжидача, принципальна, вѣльной руки, вѣдирна, а вѣдирна оппозиційна, котра тепершній хаосъ мѣжъ Русинами спровадила, була консеквентна, и чи таке лѣвирное дѣла Русинів було пржиточне, лишаю отвертямъ.

У Львові дня 29 липня 1894.

Остаю и т. д.

Д-ро Савчака.

Рух вь рускихъ товариствахъ.

Шесте справозданє зь діяльності Інститута Руского товариства педагогічного під покровомъ с. о. Николая у Львові.

Комітет, що зь порученя видѣлу Руского товариства педагогічного управляє Інститутом, відбував що мѣсяця засѣданя, полагаючи всь цєкучі справы. Вь складѣ комітету входили: сов. о. Алексій Торонскій катиха ц. к. акад. гімназій яко голова; Исид. Громанскій проф. руской гімназій, сов. о. Иванъ Чапельскій профект дух. семинарій, адвокат д-р Стефанъ Федак, лѣкар д-р Антонъ Хоминъ и Кость Цаньковскій, яко члєны. По-

слѣдний був заразомъ настоятелемъ Інститута.

Заходами комітету пороблено вь Інституті сего року деякі удѣшеня, стремлячі до лучшого харчованя питомців. По-при релігійно-моральне вихованє мав комітет на оцѣ такожъ товариске пожитє учеників. Домашне ведєньє унормованє друковаными приписами, що ихъ кождей питомецъ дѣстав при вступленю до вистату. Помочію при науцѣ занимались виструкторы поодинокихъ кляс. Суть то лѣпшій ученики, котрі вь Інституті остають або за малою доплатою або безплатно. Домову науку вели пп. академики: Михайло Тесля, слухачъ медицин и Микола Ластовецькій, слухачъ філософій. Крім корепетцій предметів шкільныхъ удѣлювано ще вь Інституті науки писаня, науки сѣву и языка французского. Крім того старшій питомецъ зладжували довшій або коротшій письменній праць чи то зь літературы чи зь історіи, котрі відчитувано вь вѣльных від науки хвиляхъ вь шпрімѣ кружку товариств и ведено надъ ними дискусію. Які поступы зробили питомці вь науцѣ сѣву и декламацій, про се свѣдчать найлѣпше гарні слова признаня участниківъ декламаційно-музыкального вечера, урядженого вь день патрона Інститута, с. о. Николая.

Образованє шкільне розширювано лектурою домовою під надзоромъ настоятеля. Взагалі не дозволено приписами домовими жадною книжкѣ ані вносити ані выносити зь дому безъ дозволу настоятеля. Ученики, що на се заслуговали, звиджували пригдѣй для нихъ представлення, деякі музеї, менажерію, и т. п. Вь огородѣ, де вь лѣт перебувають ученики вь часѣ свободномъ від науки, вь бары и рекѣ до гімнастики; майже що недѣлѣ и свята відбувано дальшій проходы вь околахъ львівскій Комітетъ мав на оцѣ, щобъ ученикамъ подавано все стравы якъ найздоровшій и вь тѣмъ взглядѣ шновъ за радою д-ра Холіна, що безкористовно питомцямъ удѣляв радѣ лѣкарськихъ. Доказомъ, що харчованє учениківъ відповѣдало всѣмъ вимогамъ гієнічного життя, бувъ добрий станъ здоровя, надзвычайно рѣдкій случаѣ легкой недуги и свѣжій, здоровій лица питомцівъ вь нездоровѣмъ Львові. Що тиждня вь пятницю подавано пѣсній стравы [від сѣреды має Інститутъ диспензу] а вечера була мясна. Вь навечерѣ Рѣдза Христового и празника Богоявленського поставлено ученикамъ спѣльну вечерю, а вь Провѣду недѣлю свяченє.

Поданє о прийнятє вплинуло болше, якъ на се дозволяли обставини. На жалѣ, комітетъ мусѣв декому відмовити прийняти чи то з-дла браку фондів, чи то з-дла браку мѣсця.

Прийнято: 6 учеників зь приготуваню кляс руской гімназій, 12 зь I. клясы гімназій, 11 зь II. клясы, 10 зь III. клясы, 8 зь IV. клясы, 3 зь V. клясы, 6 зь VI. клясы, 2 зь VII. клясы, 4 зь VIII. клясы гімназіальної, вѣдирна одного зь семанарій учительской — разомъ 63 учеників. Зь тыхъ убил вь другомъ курѣ два ученики зь причини слабого підготовленя до науки.

Після стану родичівъ було свящєннихъ дѣтей 30, учительськихъ 6, селянськихъ 7, урядничихъ 10, а сирѣт 10. Результатъ загальної класифікації взагалі добрий. И такъ клясу зь відзначенємъ дѣставъ 1 ученик, клясу другу 5, поправку 5, всь иншій клясу першу. Свѣдоцтво испиту зрѣлости дѣстали 3 ученики а оданѣ сѣдає п. феріяхъ. Результатъ сей уважає комітетъ добрымъ, бо треба мати на тѣмъ, що се не бурса, до котрой бере ся найлучшій учениківъ, але заведенє, до котрого бере ся неразъ ученика з-дла поправки, такъ що-до поведєня домового якъ и що до поступу вь науцѣ шкільній.

Під взглядомъ фінансовымъ выпавъ сей рікъ гірше від попередного. Крім Выс. Союму, що удѣляв сего року свои запомоги Інституту вь квотѣ 400 зр., добровѣлній жертвы принесли лиш 17 зр., крімъ жертвъ двохъ панъ натуральнихъ.

До бібліотеки прибуло 29 книжокъ дарованихъ а 17 закуплєнихъ.

Біляньє за рікъ 1893/94:

А) Приходы:

1) Звышка зь попередного року	46 зр. 05 кр.
2) оплата учеників	9,971 „ 63 „
3) зворотъ за меблѣ, правє и вписы	426 „ 50 „
4) добровѣлній датки, проценты и зворотъ	163 „ 32 „
5) сподѣвана запомога Выс. Союму	400 „ — „
Разомъ	11,010 зр. 50 кр.

Б) Розходы:

1) харчѣ	7,036 зр. 93 кр.
2) хата	1,839 „ — „
3) опалѣ и свѣтло	727 „ 34 „

4) персоналъ	743	30
5) вийшъ выдатки	656	61
Разомъ	11,003	ар. 18

В) Зуставленіе:

1) Приходи	11,010	ар. 50
2) Розходи	11,003	ар. 18
Збѣтае звышка	7	ар. 32

Г) Маєтокъ Института:

1) Вартѣсть инвентаря	141	ар. 48
2) станъ фонду зельзанаго	1,100	" 00
3) станъ фонду резервового	400	" 00
4) рѣшѣтѣ кассова	7	" 32
Разомъ	1,648	ар. 80

У Львовѣ дня 20 н. ст. липня 1893.

Олександръ Бареттскій, голова товариства. О. Александръ Торонскій, голова комітету. Коопъ Паньковский, членъ выдѣлу и комітету.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛІТИЧНЫЙ.

Про выимковий станъ въ Празѣ пишутъ Radikalni Listy (органъ пос. д-ра Вашиного, выходящій въ Колинѣ замѣсть давнѣйшій Neodvislost и) въ сей способъ: „Скором ходомъ приближаются къ першій роковинѣ, коли то заведено выимковий станъ надъ Прагою и околицами. 36 вѣхъ сториць гомонить пыта-ние: Чи станъ выимковий буде знесеный чи нѣ? Мы не хочемо розбирати, чи суть услѣдья до дальшій сусеняи конституційныхъ правъ чи нѣ, мы належимо до тыхъ, котрымъ поли-шеніе або водкликаніе выимкового стану цѣлкомъ рѣшодушно. Думано, що выимковий станомъ удасть ся спинити нашь розвитокъ на десять або двадцать лѣтъ. Протавно. Помимо великихъ стратъ, помимо того, що взынцѣ будуть лѣтами взынати жертвы того противко-ституційного стану — насъ не спинено анѣ на одинъ мѣсяць. Мы не заложили рукъ, лишь взяли ся за добру и здорому роботу народну, въ котрій находимо наше вдоволеніе и наше счастье. Лишь роботою, и то невоспычуою ро-ботою на вѣхъ точкахъ можна помочи нашо-му народови. Лишь не подаватись противни-кови! Вънѣ не уступивъ, то длячю ты, наро-де чешскій, мавъ бы податись? А мы выступимо ще зъ выимши справями, про котры знаемо, що они причиняють ся до поступу и поправы нашого будущого положенія. Выимковий станъ промостивъ намъ дорогу до сердца нашого на-роду.“

Каєстія національна въ Угор-щину зачинае выступати на першій панъ. Мадары знаютъ, що каєстія національна гото-ва стати тымъ кляномъ, подъ напоромъ котро-го муонть розпасться такъ штучно поддѣржу-вана одноцѣлѣсть державы краѣвъ короны св. Стефана — а зъ другой стороны повна рѣшодивность національна для немадарскихъ національностей мусѣла бы значно зменшити впливъ и значѣніе Мадаровъ не лишь въ ав-стро-угорскій державѣ, але и въ цѣлой Евро-пѣ. Въ той каєстіи національнѣй помѣстили словацкій Narodnie Noviny таку харак-теристичну статью: „Зъ многихъ сториць на-тяжнено намъ, що внутръ угорского правитель-ства зачинае вытворюватись бѣльше умѣркова-ный нацрѣмъ и загадують заявити бѣльше до-брои воли супротивъ немадарскихъ національ-ностей. На се важно: „Мы не дамось зама-нѣть. Правительству хибѣе доброй воли, се се доказуе ово разъ-въ-разъ. Протавно: правительство руководить ся злою волею супротивъ всего, що не есть мадарске и жидѣске. Але припустѣмъ, що сталося бы чу-до и правительство мало бы заявити бажанье поступати супротивъ насъ справедливо або бо-дай гуманно — то и въ томъ случаю не мо-гло бы правительство нѣчого вдѣяти, бо оно подчинено мадарскому радикализму. Сей ра-дикализмъ тиранизуе не лишь насъ всѣхъ, але такожъ и правительство. Оно не поважитъ ся овертѣсь его приказамъ и вѣрно имъ повинѣ-сь. Правительство може стати лишь тогда сильнымъ, если призоветъ на се шовинизмъ, а що той въ першій линіи бѣеитъ ся противъ національностей, то правительство есть лишь тогда сильное, если оно забирае ся давити не-мадарскій народности. Якъ довго тепѣршнѣа система не буде захитана — такъ довго су-противъ не-мадарскихъ народностей не зая-вить ся нѣкого доброй воли.“

НОВИНКИ.

— Рескриптомъ зъ дня 11 липня 1894 ч. 2406 ч. к. министерство справъ внутрѣшнихъ удѣлило товариству пимнастичному „Соколь“ у Львовѣ позволеніе збирати складки добро-вольный въ Галичинѣ и Буковинѣ на будову власного дому подъ услѣвомъ, що особы зай-мающіе ся збираньемъ тыхъ складокъ будутъ заосмотрѣны въ цѣрквины зарядомъ товари-ства выставленъ и ч. к. Дирекцію поліція у Львовѣ, взглядно Президію ч. к. правительства

краевого въ Чернівцахъ корамизованъ. Въ Земляки, котры хотѣли бы заняты ся збира-немъ складокъ, зволютъ порозумѣти ся зъ справникомъ товариства п. Володимиромъ Лав-ровскимъ въ хатѣ товариства [улиця Подвале ч. 7] або въ кангарии Ставропигійскій [улиця Рука ч. 3].

— Архикнязь Вильгельмъ, наймолодшій сынъ архикнязя Кароля, витязя зъ-подъ Аспернъ, упокоюсь ся вчера скоропостижно въ Баденѣ подъ Вѣднемъ. Про причину смерти телегра-фуютъ зъ Вѣднѣ: Архикнязь, що перебувавъ въ своей палатѣ въ Баденѣ, выхвѣлъ, — якъ кожного дня, — около 9-ой години рано верхомъ на прогулку. Въ томъ надѣшомъ вѣдъ отвер-того электричного трамвая. Архикнязь, що хотѣвъ привычати коня до виду электричного поѣзду повернувъ его надъ самѣи шини. Конь ставъ дуба, вѣдець подѣвѣсь ся на стременихъ, щобъ его стягнути, але въ той хвилѣ упавъ на землю и ударивъ головою о камѣнь. Кровь бухнула устами и архикнязь стративъ свѣдо-мѣсть. Переходящій тамтуды капитанъ, при по-мочи двоухъ кельнеровъ, занѣсь раненого до реставраціи, де заразъ зроблено на рану окла-ды зъ леду, коли тымчасомъ другій офицеръ похвѣвъ до палаты по архикнязя блисавету. По хвилѣ зъявили ся и лѣкарѣ. Архикнязь по-колькихъ минутокъ прийшовъ до свѣдомости и его перенесено до палаты. Лѣкарѣ познали, що его станъ безнадежный, однако зателегра-фовано до Вѣднѣ по проф. Вайнхенеру Рѣ-вночасно послано по священника и архикнязь приймѣвъ св. Дары. Около четвертой годины прибули архикнязь Кароль Людвикъ, Отто и Фридрихъ. О четвертой годинѣ зажадавъ ар-хикнязь, щобъ скляно службу и попрацѣвъ ся зъ нею а о 5½ закончивъ житѣе. Архик-нязь Вильгельмъ, Францъ, Кароль уродивъ ся 21 цѣтня 1827 року. Въ роцѣ 1847-омъ бувъ именованый полковникомъ и властителемъ полку пѣхоты ч. 12. Въ рокахъ 1848 и 49 бравъ участь въ италийскій войнѣ и вызначивъ ся въ битвѣ подъ Санта Лючія и при облозѣ Мальгеры. Въ роцѣ 1853-омъ именованый бувъ фельдмаршалъ-поручникомъ, а въ войнѣ 1859 року директоромъ полевого артилеріи при пер-шій арміи въ Италіи. Вѣдъ 1864 року повнивъ урядъ генерального инспектора артилеріи, а въ часѣ мѣжъ 1868 и 1872 рокомъ бувъ та-кожъ начальнымъ командантомъ краевой обо-роны. Въ войнѣ зъ Пруссією 1866 року одержавъ подъ Краковомъ градемъ рану въ го-лову. По войнѣ вѣдзначено его великимъ хре-стомъ орду Леопольда. Нова організація и нове оруженіе артилеріи суть въ великій части дѣломъ покойного архикнязя.

— Кардиналъ Ледоховскій перебувавъ тепѣр-тяжко недужий въ Люцернѣ. Вчера появилась ся въ Journal des Débats вѣсть, що кардиналъ померъ, однако доси ся вѣсть ще не потвер-джена.

— Холера. Въ Краковѣ не було зъ 26 на 27 н. ст. липня нѣякого занедужаня на холеру, померли двѣ особы, що попередно занедужали; лишили ся ще трехъ недужихъ. Въ краков-скій повѣтъ занедужало по одной особѣ дня 26 липня въ Беняцяхъ и Могилѣ, въ Кше-славцахъ двѣ особы, померло въ Беняцяхъ и Могилѣ по одной особѣ, выздоровѣла въ Бен-яцяхъ одна особа. — Въ гусятинскій и борщевскій повѣтъ не було дня 26 липня нѣ-якого занедужаня. Въ Озеряцѣ померла одна особа, въ Городницѣ и Озеряцѣ выздоровѣли двѣ особы. — Въ чортковскій повѣтълучило ся дня 26 липня одно занедужанье въ Чорт-ковѣ. — Въ зальццкій повѣтъ занедужало дня 26 липня 5 особъ въ Зальццахъ помер-ли три особы, выздоровѣла одна; въ Устьечку и Давинчѣ померла одна, вызлѣдо двѣ особы, въ Рожановцѣ занедужала одна особа, а одна померла. — На Буковинѣ въ Товтрахъ, кѣ-маньского повѣта, лучили ся два дальшій по-дозрѣный занедужаня. — Дня 27 н. ст. липня занедужало въ зальццкій повѣтъ 8 особъ въ Зальццахъ, 5 въ Зальццахъ старшихъ, 2 въ Тлустѣмъ, одна въ Рожановцѣ и 4 въ У-стьечку; померли въ Зальццахъ 4 особы а 3 выздоровѣли. — Въ борщевскій повѣтъ зане-дужало по одной особѣ въ Озеряцѣ и Вѣль-ховцѣ и померла одна особа въ Вѣльховцѣ. — Въ городеньскій повѣтъ лучили ся два зане-дужаня въ Обертинѣ; обѣ занедужавшій особы померли. — Въ нѣсѣмскій повѣтъ померъ на холеру дня 23 липня одинъ сплавникъ що по-вернувъ зъ Россіи. Такъ само доносятъ зъ бо-хеньского повѣта про смерть одного сплавника въ Заборжовѣ. — Въ краковскій повѣтъ за-недужали дня 27 н. ст. липня двѣ особы въ Могилѣ и одна въ Беняцяхъ а выздоровѣло въ Могилѣ, Беняцяхъ и Кшеславцахъ по одной особѣ. — Холеру сконстатовано и въ повѣтъ величкѣмъ, именно померло по одной особѣ въ Плавовѣ, Закшувку и Пиховичахъ. Дня 27-ого липня лучили ся дальшій два занедужаня въ Пиховичахъ. — На Бу-ковинѣ занедужали двѣ особы въ Креще-тику и Товтрахъ, кѣманьского повѣта. Особа занедужавша въ Крещатаку померла. — Отже доси сконстатовано холеру въ деся-тохъ галицкихъ повѣтахъ: въ пятиохъ вѣсѣд-ной и пятиохъ захѣдной и Галичинѣ. Именно у вѣсѣднѣй Галичинѣ пануе холера въ повѣ-тахъ: борщевскій, гусятинскій, чортков-скій, зальццкій и городеньскій а въ за-хѣднѣй Галичинѣ въ повѣтахъ: краковскій, величкѣмъ, бохеньскій, нѣсѣмскій и кольбу-шѣвскій. Супротивъ того факту, що холера лютитъ ся въ Галичинѣ вже вѣдъ колькихъ тыжидѣвъ, та що въ деякихъ мѣсцевостяхъ прибрала навѣтъ значительнѣ и небезпечнѣй ро-змѣры якъ на пр. въ Зальццахъ, дивно вы-глядѣе поступованье туземной урядовой газеты, котра про все выше, выше навѣтъ про холеру въ Петербургѣ и Малой Азіи а лише про хо-леру въ Галичинѣ не згадуе анѣ словцемъ, такъ якъ бы въ тутъ не було.

— Правительственная поліція въ Перемышля. Якъ звѣстно, заведено правительство въ Пере-мышля експозитуру правительственной поліціи

и зажадало вѣдъ громады, чтобы она причи-нила ся відповідно сумою до удержаня по-ліціи Мѣска рада рѣшила платити по року на сю цѣль до 7 000 ар., однако перемѣска повѣтова рада не потвердила сего рѣшенія, вы-сказавши при томъ замѣчанье, що громада мѣста Перемышля позбувае ся зъ легкимъ сердцемъ добровѣльно правъ власного круга дѣланиа. За потверженьемъ рѣшенія мѣска ра-ды голосувавъ лише бурмістръ Перемышля, д-ръ Дворскій.

— Огнь. Въ ночи зъ 26 на 27 н. ст. липня выбухъ огонь въ косовскій пропінати и зни-щивъ въ короткѣмъ часѣ 53 жидѣвскихъ хатъ вѣдъ ринку по-надъ рѣку до пѣстиньской до-роги, зъ котрыхъ 26 було обезпеченыхъ. Шко-да выноситъ що найменше 75,000 ар.

— Програма цѣсарской подорожи до Львова для оглашеня краевой выставки вже затвер-джена. Пѣсля сей программы забавитъ цѣсаръ у Львовѣ чотири дѣи, вѣдъ 7 до 10 н. ст. ве-ресня включно. Дня 7 вересня вечеромъ буде на равтѣ у презеса выставки кн. Адама Са-пѣги; дня 8 вечеромъ на равтѣ въ будынку соймаовѣмъ у маршалка краевого; дня 9 ве-черомъ на выставѣ краевой, — всѣ узѣбры до-вкола мѣста мають бути тогдѣ освѣтленѣ; дня 10 вечеромъ буде цѣсаръ въ ратуши на равтѣ, якій устроено мѣска рада. Кромѣ вечера дня 9 вересня оглане цѣсаръ такожъ въ вышнихъ дняхъ краеву выставу.

— Антисемітскій посолъ Е. Шнайдеръ, ор-ганізаторъ поѣздки нѣмецкихъ антисемітовъ зъ Вѣднѣ на выставу львовску, оповѣщуе въ нѣ-мецкихъ дневникахъ, що до Львова прибудутъ антисеміты дня 11 н. ст. серпня по полудни. Повѣдѣна зельзаница не хотѣла знизити картъ фадъ анѣ трошка [мабуть зъ вѣдчаности за те, що польскій посолъ голосувавъ за продовже-ньемъ привілею той зельзаницѣ], отже зъ Вѣд-ни до Кракова и назадъ карта буде коштува-ти 9 ар., а зъ Кракова до Львова и назадъ знизена 3 ар. 57 кр., разомъ 12 ар. 57 кр. Посолъ Шнайдеръ зымае антисемітовъ зава-су зголошуватись, абы забезпечити собѣ мѣсця въ христіанскихъ готеляхъ у Львовѣ, бо-жъ нѣякій антисемітъ не захвѣтъ бы до готеля жидѣвского...

— Свѣтлому товариству „Просвѣта“ складае-сьмъ чыталыя „Просвѣта“ въ Верчанахъ при-людну подяку за даръ 60 книжочокъ до ея бібліотеки. — *Выдѣлъ чыталыя.*

— Посольске справозданье складають сими днями посолъ до рады державной зъ бѣлымъ посольствомъ, Северинъ Генцель. При сѣй нагодѣ заявивъ п. Генцель, що коаліція була бажа-нѣмъ польского „кола“, що доврѣи скоалізо-ванныхъ партій буде скрѣпляти ся и що коалі-ція супротивъ повной згоды мѣжъ партіями и правительствомъ мае надѣю на довше исто-ванье. Такожъ сказавъ пос. Генцель, що поль-скій жадаю что-до Шлезка и Буковины бу-дуть въ короткѣмъ часѣ и певно переведены.

— Нѣмецкій консулятъ для Галичины и Бу-ковины мае незабавомъ отвѣрити ся у Львовѣ. Зъ той причинѣ вѣдѣсь ся міністеръ торго-вѣ до берлинскихъ корпорацій купецкихъ зъ просьбою, чтобы ему донесли, чи заявъ зъ Га-личину и Буковину досѣ велика, абы оплатало ся заложити на улекшенье ея особ-ный консулятъ.

— Фальбъ про тепловѣшны пѣврыкъ. Сими днями появилась ся въ Берлинѣ книжка, выдана голономъ метеорологическѣмъ Фальбъ, а обѣи-маюча ворожбы что-до погоды въ другѣмъ пѣврыцѣ 1894 року. Зъ книжочки дѣзнаемо ся, що вѣдъ 30 н. ст. липня буде богато выбуховъ газѣвъ по копальняхъ и землетрасень. Серпень мае бути вѣгкій, лише въ першѣмъ тыжиднѣ ждѣтъ насъ великій спеки. Позавши вѣдъ 9 серпня начнутъ ся зливы и бурѣ, що дойдуть до кульмінаціонной точки дня 18 серпня. День 15 серпня есть днемъ критичнымъ и мае при-нести землетрасень. Особливо „неприятный“ мае бути послѣдній тыжидень серпня, котрый принесе бурѣ градовъ и орканы, а дѣи вѣдъ 27 до 30 означуе Фальбъ якъ першоряднѣй дѣи критич-ный зъ великими повенями. Вересень мае бути сухой и спокойный, перша его половина буде холодна, друга теплѣйша, 15-ый вересня буде зновъ днемъ критичнымъ и принесе орканы и трясеня земли. Живѣнъе буде мѣсяцемъ супе-речностей зъ дощамъ, сѣномъ и гарною пого-дою Зливы грозятъ повночи, повени заходять. День 23 жовтня буде критичный. Пятнадцѣтъ буде розмѣрно теплымъ, але вѣгкій. Грудень заповѣдае ся якъ мѣсяць сухой и морозный, дня 27 и 27 грудня треба надѣяти ся земле-трясеня.

— Змѣна власности. Томиславъ Розвадов-скій, посолъ на соймъ краевой и д-ръ державной, продавъ сими днями свои добра О-щѣвъ и Говятинъ въ губерніи люблянской за 92,000 рублѣвъ.

— Дирекція зельзницъ державныхъ оповѣ-щуе: Въ послѣднихъ часахъ, по причинѣ чы-сленного звыжуваня краевой выставки, надхо-дитъ до туземной ч. к. дирекціи руху над-звычайно много поданъ о знизѣніи цѣны вѣзды зельзницю. Подана тѣ не можуть бути пола-годженъ сейчасъ, бо збѣльшеный рухъ сего-рѣчный дае взалѣтъ бѣльше до работы, а впро-чѣмъ мусѣтъ бути передѣлены полагоджу-ванъ справы до властной администраціи зель-зничон належнѣ, що не могутъ терпѣти прово-дочка на коштъ поданъ о знизѣніи цѣны вѣзды зельзницю, можна надѣяти ся въ 8 дняхъ вѣдъ часу внесена поданя, якъ то зъ давна практикуе ся у зарядѣ зельзницъ приват-ныхъ, пр. повночонно, полудневон и др. Вза-снѣйшій зголошуваня по згаданъ легітимаціи полишатъ ся безъ наслѣдѣвъ.

— Администрація „Дѣла“ мае на продажъ львѣскій выставы. Цѣна львѣу 1 ар.

Звертаемо увагу чытателѣвъ, що купленый львѣскій дае право такожъ до одноразового вѣсту-пу на выставу.

— Доббѣи вѣсти. Wiener Ztg. оповѣстала саякціонованный законъ, пѣсля котрого одержуе погорѣвшій недавно Новый Санчъ державну підмогу въ высѣтъ 200,000 ар. — Въ Дрого-бичи опорожнена посада секундаря при та-мошнѣмъ шпиталѣ зъ платнею 300 ар., а зъ речынцемъ до 5 н. ст. серпня. — Въ Верба-нахъ, яворѣвского повѣта, ударивъ грѣмъ въ хату лѣсничого Казимира Домбровского и убивъ его. Убитый ливѣвъ жѣнку и 3 дѣтей. — Дня 7 н. ст. серпня вѣдбуде ся въ Бѣгалахъ, повѣта ярославского вѣсѣлье п. Иларія Пань-ковского, убогиченого богослова, зъ панною Я-ромирою Соболтвиною, дочкою священника зъ Липовицѣ. — Въ Бернѣ моравскій померъ тамошній бурмістръ д-ръ Густавъ Винтерго-ларъ. — Въ Стасинѣ подъ Коломыєю померъ дня 24 н. ст. липня Маріанъ Чайковский, вла-ститель того села въ 46-омъ роцѣ житя. — Въ Станиславѣ заведено сѣтъ державныхъ те-лефонѣвъ.

— Зъ нинѣшнымъ числомъ „Дѣла“ розсыла-емо цѣнникъ товариства Hungaria въ Буда-пештѣ.

Надѣслане.

Verfälschte schwarze Seide.
Man verbrenne ein Mästerchen des Stoffes, von dem man kaufen will, und die etwaige Verfälschung tritt sofort zu Tage: Aechte, rein gefärbte Seide kränzelt sofort zusammen, verloscht bald, und hinterlässt wenig Asche von ganz hellbräunlicher Farbe. — Verfälschte Seide, (die leicht speckig wird und bricht) brennt lang-sam fort, namentlich glimmen die „Schutzfäden“ weiter (wenn sehr mit Farbstoff erschwert), und hinterlässt eine dunkelbraune Asche, die sich im Gegensatz zur echten Seide nicht kränzelt, sondern krummt. Zerdrückt man die Asche der echten Seide, so zerstäubt sie, die der verfälschten nicht. Die Seiden-Fabrik G. Hen-neberg (k. u. k. Hoflieferant), Zürich versendet gern Muster von ihren echten Seidenstoffen an Jedermann und liefert einzelne Roben und ganze Stücke porto- und zollfrei in die Wohnung an Private. Briefe kosten 10 kr. und Postkarten 5 kr. Port nach der Schweiz. 4979 (5)

Вѣсти зъ еп. перемысли.

Въ пропозицію приняты оо.: на Липно, дек. дрогобичского: 1) Ив. Отто, 2) Володим. Коростеньскій. 3) Андр. Децко; — на Гребенне, дек. потиличского: 1) Андр. Савицкій, 2) Ниль Домнищій, 3) Ант. Весоловскій, 4) Георг. Жукъ, 5) Арт. Мельникъ, 6) Иос. Билинскій.

Именованый оо.: Ив. Мышковскій мѣстодѣ-канъ дулявскій и парохъ въ Перегримѣ именованый ординаріатскимъ вѣдпоручникомъ до окружной школой рады въ Ясѣ на мѣсце усту-пного о. Тита Дуркота; Ер. Копистанскій зъ Передрѣвнѣи именованый III-мъ комисарѣмъ ординаріатскимъ для наглядъ народныхъ школъ въ добромилѣмъ деканатѣ.

Выказъ складанныхъ жертвъ

— Для тов. „Русланъ“ у Львовѣ приславъ на на-шій руки п. Карановичъ, адъютантъ судовый зъ Самбора 1 ар.

— На будову руского театра зложивъ на руки на-шней администраціи о. Петро Мицьковский зъ Чор-нокопѣвъ 1 ар.

Телеграммы „Дѣла“

Вѣдѣнѣ 30 липня. Wien. Ztg. оголо-сила новый законъ прасовый и цѣсарску по-станову зъ 24 липня, на подставѣ котрого вызначено зъ державныхъ фондѣвъ підмогу 400,000 ар. для околнѣ, котрымъ грозитъ голодъ.

Берлинъ 30 липня. Tagblatt оголошуе розмову зъ Стамбуломъ, котрый заявивъ, що причина его дімісії е тайною мѣжъ нимъ и княземъ. Властиву причину выавитъ передъ собраніемъ.

Парижъ 30 липня. Соціалісты выдали вѣдзвѣ, въ котрій зывають своихъ одно-думцевъ, чтобы выказували всѣ надужитя пра-вительства.

Римъ 30 липня. Всѣхъ обжалованныхъ въ процесѣ о надужитя въ Banca romana увольнено.

Лондонъ 30 липня. Япанскій посолъ зажадавъ вѣдъ корейского правительства, чтобы старало ся, абы хинскій войска усту-пили. На водмовну вѣдповѣдъ Япанцѣ кинули ся на корейскую залогу въ Суль и захопили корольску палату. Король звернувъ ся до европейскыхъ амбасадорѣвъ зъ просьбою о по-средничствѣ.

Надѣслане.

Новый третій накладъ!

„Книжочка мисіиная“, котра мѣститъ: I. Мо-литвы пощевнѣ; II. Катехизмъ цѣлый въ скоро-ченіи; III. Стихирѣи. За всѣхъ молишь ся бла-га...“ вже выйшла въ оздобѣмъ виданіи зъ печатѣй Ставропигійского. Цѣна 3 кр. Получить можна тѣлько у о. Джулянского, Липня 3-3

Выходитъ у Львовѣ по дня (крѣмъ недѣль и русскѣхъ святъ) о 5-й годикѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библиотека найзнаменитѣйшихъ повѣстей“ выходитъ по второкъ, и во второкъ и пятницѣ на переѣмъ ра-
ботъ въ Дѣло.

Передплата и нисераты принимаютъ: у Львовѣ Адми-
нистрація „Дѣла“ ул. Ваторія 24, Центральное бюро оголо-
шеній ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Лю-
двига 9. у Вѣдн: М. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf
Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek, I.
Wollzeile 8; Oppel, I. Stubenbastei 2. J. Danneberg, I.
Wollzeile 19. Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein
& Vogler, G. L. Daube & Comp. Въ Пештѣ: E. Misrachy
V. Bez. Akademischgasse 6.

Передплата на „Дѣло“ и нисераты платятъ
у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ въ литер. додаткомъ
въ Австріи: на границѣ: 24 гр.
на цѣлый рокъ . . . 18 гр. на цѣлый рокъ . . . 24 гр.
на полъ року . . . 9 гр. на полъ року . . . 12 гр.
на чверть року . . . 4 гр. 50 гр. на чверть року . . . 6 гр.
на мѣсяцъ . . . 1 гр. 50 гр.

у Львовѣ:
на цѣлый рокъ . . . 18 гр. на полъ року . . . 8 гр.
на чверть року . . . 4 гр. на мѣсяцъ . . . 1 гр. 35 гр.
Редакція, Администрація и Експедиція подъ ч. 24
ул. Ваторія. — Рукописи вставляются въ нѣмѣ напередѣ
востереженіе. — Редакція неопечатанъ нѣмѣмъ въ нѣмѣ.
Неопечатанъ нѣмѣмъ 8 гр. в. в.
Отдѣленіе принимаютъ са по цѣнѣ 6 гр. въ нѣмѣ, одно-
сторонній нисератомъ а въ рубрикѣ „Наблюданія“ по 20 гр. в. в.
Нисераты вставляются въ нѣмѣ по 10 гр. въ нѣмѣ.

Отверте письмо — въ отвѣтъ многимъ.

III.

(Д о д а т о к а).

До двохъ статей подъ симъ написомъ до-
даю противъ того намѣру ще отсю третю, спо-
муканый вчерашнимъ „заявленіемъ и спросто-
ваніемъ“ д-ра Савчака. Жаль менѣ, что мушу
тратити часъ на полеміку, жаль, что полеміку
ту мушу вести противъ д-ра Савчака, але —
не я ви вызвавъ. Я буду старати ся бодай по
яснати при тѣмъ деякій рѣчи, котрій у насъ ча-
сто бувають але пониманій або тендіційно
представленій.

Д-ръ Савчакъ зроблений мною замѣтъ,
что вѣнъ „стоятъ зъ-разу за згодою русскѣхъ
парцій, потѣмъ прогнѣвъ згоду, зъ-разу за сла-
вянскою коаліцію, а вѣдѣи вже и противъ
коаліціи и противъ оппозиціи“, называетъ „зо-
вѣмъ безосновнымъ и вѣдѣиравъ его зѣ всею
рѣшучестью“. Тѣмъ примуша мене розмау-
вати сю справу и подавати доказы. Я се зро-
блю, а при тѣмъ выскажу, что въ „спростова-
ніи“ д-ра Савчака е повно невѣрностей и су-
перечностей.

Въ першѣмъ уступѣ своего „спростованія“,
каже д-ръ Савчакъ, что вѣнъ „бувъ всегда,
есть и буде „за згодою русскѣхъ парцій“, але
лишь на основѣ національнѣй, с. в. малорус-
кѣй, якъ то ухвалено на вѣчахъ въ Жидачевѣ
и Жовквѣ“. Отже найперше невѣрно, чтобы на
свѣхъ вѣчахъ были такі ухвалы. Въ Жидачевѣ
ухвалено конечнотъ сконсолідованія свѣхъ
русскѣхъ силъ пѣсля внесенія о. Давидяка [гл.
„Дѣло“ зъ р. 1893, н-ръ 252], въ Жовквѣ по-
сля внесенія д-ра Короля [тамъ-же н-ръ 280],
але тутъ и тамъ безъ якогъ-небудь словца о
національнѣй чи малорускѣй основѣ. То я
взявъ эту основу въ мой „Проектъ консоли-
даціи“ [хотя зѣ представлѣнія д-ра С. здавало
бы ся власне противно выходити], але се не
было наслѣдкомъ рѣшенія вѣчъ. Друге, фактъ
есть, что д-ръ С. вже при концѣ остатнон се-
сїи соймовон не бувъ за згодою, бо не годивъ
ся на услѣве, на котре давнѣше пристававъ,
с. в. на занятіе становища вѣдѣиравъ, а пѣз-
нѣмѣше надто ставивъ жадавъ, зѣ горы вы-
ключающе можнѣсть згоды, именно чтобы дру-
гѣ парціи не только прїймали національну
програму народовѣчъ але ще й зѣ додаткомъ
словъ „по мысли декларациі соймовон зѣ 25
падолиста 1890 р.“ Дармо покликую ся д-ръ
С. на послѣвъ. Послы, что по скѣченю сесїи
соймовон радили надъ зѣвѣдомъ мужѣвъ до-
вѣря, не уважали его за прїхильника консоли-
даціи Русинѣвъ але за чоловѣка правитель-
ственнаго, и дѣлято не рахували на него, о
чѣмъ може легко перекопати ся. Третє не-
вѣрно въ свѣхъ уступѣ, что я „намѣрѣвъ за-
ключити згоду зѣ элементами, котрі несутъ
прїнципъ національнѣй [малорускѣй] и ворожо
выступають противъ святоцѣмъ русскимъ“. До-
казомъ невѣрности свѣхъ словъ есть: а) акція
моя въ клубѣхъ соймовыхъ, лишаюча крайно-
сти на боцѣ; б) обставина, что власне крайно-
сти не допустили досѣ до консолидаціи; в) пер-
ша точка моего „Проекту“. Се все я вже за-
значивъ въ II. мойй статьѣ, але — д-ръ С. не
звернувъ на те уваги. Крѣмъ тѣхъ невѣрно-
стей а въ свѣхъ уступѣ ще й суперечности,
але чей-же досѣтъ уже й сего!

Д-ръ С. робитъ менѣ ще два закиды, ко-
трі вправдѣ не належатъ до рѣчи, с. в. до до-
казанія, что вѣнъ стоятъ все за згодою, але я
и ихъ не хочу лишити безъ вѣдѣиравъ. Закиды
першій есть, что я „взявъ ся до переведенія
згоды на власну руку, безъ вѣдѣиравъ и упо-
важненія вѣдѣиравъ Народной Рады и обохъ клю-
бѣвъ, соймовон и парламентарнаго, котрыхъ
я бувъ головою“. Отже найперше не зовѣмъ
на власну руку, бо справа згоды була ажъ
надто довго въ клубѣхъ соймовыхъ трактова-
на, а рѣшеніе що-до зѣвѣду мужѣвъ довѣря
запало за порозумѣніемъ зѣ пятыма послами
соймовыми, трома зѣ нашего, двома зѣ друго-
го клубу. По-друге, ту акцію не робила анѣ
Нар. Рада анѣ клубы, ино пять послѣвъ сой-
мовыхъ, котрі чей-же мали до того право. Та
й дивно, нѣкому й на гадку не прїйшло ро-
бити такій заявѣ д-ру Королеви, головѣ Жов-

квской Руской Рады, або дру Окуневскому,
головѣ Товариства политичнаго въ Городенцѣ,
або п. Рожанковскому, головѣ другого клубу
соймовон: вѣмъ имъ вѣльно было перево-
дити акцію згоды „безъ вѣдомости и упо-
важненія“ ихъ клубу чи товариства, лишь ме-
нѣ нѣ! Впрочѣмъ клубу не можна бы навѣтъ
було втягати, бо гадка о зѣвѣдѣ прїйшла ажъ
по скѣченю сойму, коли часть послѣвъ вже
розойшла ся. — Другій закиды робитъ менѣ
д-ръ С. такій: „Черезъ таке мое диктаторске [!]
поступованіе розбѣла ся партія народовска“. Розбѣла
ся? Я о тѣмъ не знаю, хѣба что д-ръ С.
знае щось о твореню якогъ-новон фракцій-
ки. Если-жъ бы справдѣ розбѣла ся, чи се
стало бы ся дѣйствію черезъ устроєніе зѣвѣду
мужѣвъ довѣря? Тажъ по тѣмъ зѣвѣдѣ были
ще зборы Народной Рады, а на тѣхъ зборахъ
выступала партія цѣла! Якъ-бы дѣйствію прїй-
шло до розбѣты, то се хѣба зробили бы тѣ, что
не шанують волѣ загаду анѣ не держать ся
навѣтъ своихъ власныхъ рѣшеней, якъ перше,
въ рокъ передъ тѣмъ одноголосно повзяла...

Въ другѣмъ уступѣ говоритъ д-ръ С. о
коаліціи славянскѣй. Не вѣдѣиравъ, что о
скѣлько вѣрный его поглядъ на рокъ 1848,
але констатирую се: д-ръ С. передше згаду-
вавъ неразъ о коаліціи славянскѣй яко дѣлъ
для Русинѣвъ пожаданѣмъ, але теперь, коли
така коаліція ставала актуальною, вѣнъ вже
бувъ противъ неѣ. Аргументъ приводить д-ръ
С. такій: „До тѣхъ коаліціи кликали насъ мо-
лодо Чехи для окремыхъ своихъ интересовъ и
оппозиціи для оппозиціи“. Се реченіе навѣтъ
подчеркуе яко дуже важне. Тѣмчасомъ оно
анѣ важне анѣ правдиве. Вправдѣ приводить
ся той аргументъ неразъ, але вѣнъ есть або
лишь претекстомъ або выплывомъ незнанія рѣ-
чи. Цѣль коаліціи славянскѣй была ясно вы-
сказана вѣмъ участниками еѣ, а тѣмъ суть
не лише молодѣ-Чехи; она есть: 1. переведе-
ніе рѣшюуравненія, 2. уваженіе славян-
скихъ интересовъ народныхъ. Чи сѣ цѣли „не
лежать въ интересѣ руского народу“? А що-
бы ся коаліція мала бути „оппозицію для оп-
озиціи“, сего не скаже нѣхто, хто знае обста-
вины вѣдѣиравъ парламенту. Найперше се
есть вѣзгалѣ фраза безъ смысла: нѣхто не ро-
бать оппозиціи для оппозиціи, только все для
осиженія якогъ-результату; въ степені мо-
же бути рѣзняца, н. пр. оппозиція безвзглядна,
остра, умѣркована и т. д. Друге, яку оппозицію
проводять молодѣ-Чехи, се зовѣмъ не вѣже
другихъ членѣвъ коаліціи, котрыми суть: ста-
ро-Чехи, вѣсѣ Хорваты и половина Словѣнѣвъ
[что другу половину стрѣмало, се вѣдѣиравъ], а
межи ними такі умѣркованъ и консервативнѣй
люде, якъ гогарѣ д-ръ Межнѣвъ, инспекторъ
д-ръ Клячѣ, прокураторъ д-ръ Ферячѣвъ та
кѣлькохъ священнѣвъ. Русины, якъ бы были
въ коаліціи, могли бы тамъ займати станови-
ще дуже умѣрковане, а навѣтъ есентуально
выплывати въ тѣмъ душѣ на нашѣ крайнѣйшѣй
элементы, якъ я се и згадавъ въ компетент-
нѣмъ мѣсцѣ. Се было тажъ вже давнѣше
пояснене въ „Дѣлѣ“, але видко, что деякій рѣ-
чи треба частѣше повтаряти.

Въ третѣмъ уступѣ говоритъ д-ръ С. о
становленіи оппозиціи. Передо вѣмъ мушу
сконстатувати, что не ходило и не ходитъ зо-
вѣмъ, якъ каже д-ръ С., о министерство Вѣдѣи-
ра, только о вѣдѣиравъ становіще про-
тивъ неприязнон Русинамъ системы, безъ огля-
ду на управляющій личность, и на такъ довго,
доки система тревѣла. Се-жъ я зазначивъ и въ
мойй бесѣдѣ въ парламентѣ и въ „Проектѣ
консолідаціи“. Друге, фактъ есть, что д-ръ С.
сказавъ на початку остатнон сесїи соймовон
въ клубѣхъ выразно: „Я есмь противъ коаліціи
[славянскѣй], але за оппозицію“, а ажъ при
концѣ сесїи змѣнивъ свѣй поглядъ, та й сенъ
змѣны тогды навѣтъ не заперечувавъ, а только
мотивувавъ еѣ. Третє баламутне есть, что д-ръ
С. говоритъ о „оппозиціи“ а „вѣдѣиравъ“
становіще. Вѣдѣиравъ становіще есть тажъ
оппозиціе, только не безвзглядно оппозиціе,
на якѣмъ я нѣколи анѣ не стоявъ анѣ не стою,
хотъ неразъ мене тенденцію въ той способѣ
представляють. Отже я не только „тогды“,
якъ каже д-ръ С., стоявъ на вѣдѣиравъ ста-
новіще, але й нинѣ стою, та и въ „Проектѣ
консолідаціи“ есть бесѣда о „вѣдѣиравъ“ ста-
новіще! Наконецъ межи реченіями д-ра С. за-

ходить тутъ зновъ суперечности, надъ котрыми
однакожъ шкода часу розводити ся.

Д-ръ С. влѣвъ тутъ ще справу солидар-
ности въ клубѣхъ. Якъ гдае д-ръ С.: что есть
важнѣше — ити зѣ болѣштію народу и пар-
тіи, чи зѣ болѣштію клубу противъ болѣш-
ти народу и партіи? особливо если самъ
клубъ не есть полнымъ выразомъ вѣльнон во-
лѣ анѣ народу анѣ навѣтъ партіи? Д-ръ С.
говоритъ тажъ о „особныхъ амбіціяхъ“ у
членѣвъ клубу; вправдѣ не каже выразно чи-
нѣхъ, але зѣ контексту выходить, что то мали
бы бути мои. И на се я вѣдѣиравъ уже въ
„Отвертѣмъ письмѣ“, але д-ръ С. зновъ на те
не зважае. Отже вѣдѣиравъ ще разъ и пытаю:
Чи есть се доказъ амбіціи, что „я покинувъ
становіще председателя клубу парламентар-
наго, отже и мовѣ-бы офіціальнон проводирѣ
народнаго та становъ звѣдѣиравъ рядовымъ
жовѣремъ“? Або есть се амбіція въ анѣмѣ
родѣ сли скажу: Я у вѣмъ поддаю ся воли
загаду, только въ однѣмъ нѣ, якъ бы менѣ ка-
зано супротивъ якогъ-небудь можнѣи стѣры
гнути ся та поддавати ся, але и тогды я не
ставявъ бы противъ волѣ загаду, только зло-
живъ бы мандатъ? Хѣба что мое незнаніе и
неподдаваніе мало бы бути доказомъ амбіціи!
Сли такъ, то признаю: я амбітнѣй.

Дальше дивуе ся д-ръ С., что я по трохъ
мѣсяцѣхъ повторюю те, что сказавъ на зборахъ
Народной Рады, и видѣиравъ въ тѣмъ „лишь злобу
та мстивѣсть“. Д-ръ С. нехай зволѣтъ собѣ
привѣдати, что вѣнъ на тѣхъ зборахъ вытягавъ
рѣчи не зѣ-передъ трохъ мѣсяцѣвъ але зѣ-пе-
редъ болѣше якъ трохъ лѣтъ. И чи дѣлято,
что я досѣ не вѣдѣиравъ напасти, мае вже
бути вѣльно каждому на мене нападати?..
„Злоба и мстивѣсть!“ Якъ-бы я бувъ злобнѣй
та мстивѣй, я бы не бувъ чекавъ три мѣсяцѣ
та й бувъ бы трохи вѣдѣиравъ цѣль мое
„Отверте письмо“. Якъ-бы не те, что я збравъ
ся разъ дати генеральну вѣдѣиравъ моимъ на-
пастикамъ, я и теперь не бувъ бы згадувавъ о
д-ру Савчаку. Я не напавъ д-ра С., а только
боронивъ ся, а д-ръ С. напавъ мене на збо-
рахъ Нар. Рады, и то въ невѣдѣиравъ и не-
сподѣиравъ способѣ, якъ вѣхто вишѣ. — Ек-
стенциѣ-жъ мои политичнон, якъ вѣдѣиравъ
менѣ д-ръ С., я, якъ выходѣиравъ зѣ моего „Отвер-
того письма“ не хочу и не потребую ратувати.

Наконецъ зновъ лише баламутство прояв-
ляе ся въ концевыхъ словахъ д-ра С., что моя
політика була: „на пробу, прїхильно-выжида-
юча, выжидаюча, прїнципиально, вѣльнон руки,
вѣдѣиравъ, а вѣдѣиравъ оппозиціи“. Д-ръ С. ста-
вить тутъ въ суперечность межи собою такі
понятія, котрі не суть суперечнѣй, и порѣвнѣе
появлять рѣзнодорожнѣй. Се може вправдѣ зрѣбѣи-
ефектъ, але только на тѣхъ, что не вѣмъють
любно мыслити. Се-жъ тверденіе и не вѣдѣи-
равъ дѣйствіости, то й высѣдѣиравъ мене
д-ръ С. и себе высѣдѣиравъ, бо и вѣнъ перехо-
дивъ рѣзні фазы політики зо мною, только что
никакѣ забѣиравъ, бо політико „нового кур-
су“. Я стою нинѣ тамъ, де стоявъ передъ чо-
тирма роками, де стоявъ передше черезъ свѣмъ
лѣтъ. А де стоявъ перше и де стоить нинѣ
д-ръ Савчакъ?

Я повтаряю, что зѣ щирымъ жалемъ и
великою неохотою взявъ ся до сѣи полеміки,
якъ и до цѣлого „Отвертого письма“. Але я
вважаю, что бодай разъ треба менѣ конче
вѣдѣиравъ на свѣ напасти. Бажаючи-жъ сер-
дечно консолидаціи Русинѣвъ, згоды межи вѣмъ
Русинами доброн волѣ, я ще разъ кажу,
что сказавъ вже перше: Я готовъ до великихъ
жертвъ. Ворогувати противъ котрого зѣ моихъ
напастиковъ — се для мене зовѣмъ далека
рѣчи и не зѣбѣда зѣ моимъ характеромъ. На
дальшѣй напасти я зновъ не буду вѣдѣиравъ,
а только запевняю еѣ, что все, что я писавъ,
писавъ пѣсля совѣстнаго моего пересѣдѣиравъ и
стою при тѣмъ вповни.

Ю. Романчукъ.

Се й те зѣ выставки.

На выставѣ майже пусто, лишь dzieci, о-
чевидно й рускѣ, снуютъ ся по площѣ. Вчера
до дѣтей зѣ Тарнова, домбровского повѣта,
Кольбушовъ прїхлѣили ся дѣти зѣ Святына,
Чорторыи и Пѣдѣиравъ [тажъ сѣляне] и

зѣ повѣта ходо-рѣвского. Тѣмъ послѣднимъ
давъ п. Язвинскѣй, властителѣ добръ, [видко
фѣлантропъ] по кускикои хлѣба и сыра, а у-
чителямъ Витаньскому и Калитчуковѣ для цѣ-
лон „компаніи“ 120 гр. на зѣлѣнницѣ и выста-
вовѣй билетъ. Дѣтвора хѣла цѣлу нѣчь, не спа-
ла, а прїхлѣивши втомлена на площѣ выставки,
робила разомъ зѣ старшими и учителями вра-
жнѣе „замотилѣиравъ овецъ“. Блудала бо-
сыми ногами коло павильонѣвъ, а на еѣ лицѣ
можна было помѣтити великій жалъ. Коло неѣ
нѣ одного проводнѣиравъ. Ажъ гень! — змѣдѣи-
ра ся дирекція выставки и своимъ коштомъ за-
гнала цѣлу велику товну до Racławic, бо учитель
мавъ всего маѣтку пять гр. на выдѣиравъ для
дѣтвора. Говорять, что дѣти дуже зрадѣи
домъ Racławic, але маѣтъ болѣше утѣха за-
володѣла ними, коли пѣсля Рацлавицѣ они по-
бачили у Янковского ковбасѣ и хрѣвъ. Попро-
вѣиравъ, вышѣиравъ на вѣльнѣ мѣсцѣ и bardzo pie-
knie odspiewali prezesowi „mnohaja lita“, вѣдѣи-
равъ рускѣ думки й пѣснѣ и повторили ихъ
передъ свѣдѣиравъ фонтаномъ. О годнѣ 9½
опустили выставу. Такъ пишѣ Kurjer Lwowski.

Теперь пытање: яке вражнѣе вынесѣи
дѣти зѣ выставки и зѣ Рацлавицѣ и вѣзгалѣ
скѣлько хѣсна для нихъ зѣ выставки? Коли-бъ
аранжерѣ выставки спровадзуючи сѣлянѣ и
дѣтей головѣиравъ о те, чтобы имъ показати
и ихъ поучити о тѣмъ, что ихъ наибѣльше зай-
мае и обходѣиравъ, отже продукты господаства,
машины, прилады и т. п., тогды хѣсѣиравъ
бы явнѣиравъ и сѣляне вернувши до дому захо-
чували-бъ и другихъ оглянути выставу. Та —
на жалъ — въ програмѣ аранжерѣвъ выставки
выписана далеко та цѣль. Имъ розходитъ ся —
якъ се показуеѣ майже що-днѣиравъ зѣ „шо-
покъ“ зѣ нерозумными дѣтѣми — о те, чтобы
площу выставки зрѣбѣиравъ просто агітаціонон
ареною. Тѣжъ въ першѣй линіи наибѣльшу на-
гу кладуть на рацлавицку панораму и — бай-
дуже про те, чи сѣляне и дѣти оглянули саму
выставу — майже силѣиравъ гонять ихъ тудѣ.
Ба, польскѣй газетѣ — а попередъ нихъ Kur-
jer Lwowski — домагають ся, чтобы инспекторъ
шкѣльнѣй Мечиславъ Барановскѣй, котрый за-
сѣдае въ дирекціи выставки, на свою руку ор-
ганизувавъ транспортъ дѣтей на выставу и ихъ
самъ поучувавъ, бо народнѣй учитель, что пер-
шій разъ бачить выставу, не то поучити, але
й самъ ориѣнтуватѣиравъ на може. Се не было бы
ещѣиравъ але-жъ и не тутъ Rhodus. Розхо-
дитъ ся о що иншого, именно о те, чтобы кож-
дѣй дѣтнѣй вѣдѣиравъ opis Racławic, чтобы она
вернувши до дому вѣдѣиравъ его старшимъ,
— „to by było największą reklamą dla wystawy,
zpopularyzowaniem i zrozumieniem jej donio-
słości i celów.“ Nicie Rhodus!

Везуть сѣлянѣ и дѣтей на выставу —
вѣдѣиравъ, ведутъ ихъ до панорамы — йдуть, бо
такъ панѣиравъ хочуть. Грають ту саму ролю, что
каждѣй манекинѣ, та лишь свѣдомо о столько,
о скѣлько не однѣй мужикѣ взявъ бы у вы-
ставовыхъ панѣвъ зѣ дирекціи заплату за
„страту дня“. Рацлавицка панорама робить на
нихъ якъ разъ таке саме вражнѣе, якъ и кож-
да „буда“ зѣ комедію, что заѣдѣиравъ до Ходо-
рова, Кулякова, Чорткова и вѣзгалѣ до кож-
дого галицкаго жидѣиравъ мѣстоцѣка. Що-до
дѣтей, котрыхъ насытили въ школѣ всѣми
Wanda-ми и польскими королями, то й они,
мимо того, что томѣиравъ панорамы и тутъ го-
дуютъ ихъ польскимъ патріотизмомъ на тѣ
Racławic, не вынесутъ почутѣ польскѣиравъ, але
все останутъ Русинами. И нехай Kurjer и ди-
рекция выставки поставѣиравъ въ Racławicach и не
знать якъ загорѣиравъ чѣиравъ и нехай
они яку дозу польского патріотизму вливають
въ головы русскѣхъ мужикѣвъ и дѣтей, — одна
выѣдѣиравъ правда, что doniosłość i cel ихъ заходѣиравъ
розбѣдѣиравъ са, якъ дымъ... По що себе дурити
и манити?

Нинѣ рано прїхлѣили Поляни зѣ Познаня
на выставу. Прогулька складае ся переважно
зѣ учениковъ гимназіальныхъ и кѣлькадесятъ
старшихъ особѣ. Львѣвъ лагодѣиравъ для нихъ
великій прїемъ, а президентъ мѣста выдѣиравъ
навѣтъ окрему вѣдѣиравъ, въ котрѣй зывае меш-
канцѣвъ, чтобы все и на кожѣиравъ кроцѣ не
опускали Wielkopolan. Крѣмъ свѣхъ, на выставѣ
будутъ сегодня гостити и рускѣ дѣти зѣ де-
якихъ повѣтѣвъ, якъ ось зѣ Равы рускои.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛІТИЧНЫЙ.

Вчера началось въ Бернѣ моравскімъ въ чехо-славянскихъ католическихъ Нарады въча потребуютъ въ второкъ и въ среду. На вѣче прибуло до 1000 участниковъ; переважно духовенство и шляхта чехо-моравска. Старо-Чехи не берутъ участіи въ вѣздѣ. По отвореніи нарядъ промови възвучъ г. Баденъ въ имени польскихъ клерикаловъ.

Повѣ-урядова Вудар. Согг. доносить, що Босна и Герцеговина возьмутъ участіи въ мадарскій выставѣ, устроеній въ честь тысячлѣтнихъ роковинъ истиннона державы мадарской. Участіи провинцій оккупованныхъ въ каждой нинѣйшій выставѣ въ монархіи мала бы значѣніе чисто економичне, а натомисть участіи въ мадарскій выставѣ має значаю право-політичне. Ваутрѣшна політика Угорщины цѣломъ невѣдповѣдає змаганіямъ Славянъ и для того насильниче втяганіемъ дальшихъ краѣвъ славянскихъ въ округъ своего дѣлани можна вытворити гробану ирридену славянскую на полудни.

Духовенство низше мадарске не перестаетъ агитувати противъ церковно-політичныхъ реформъ. Въ газетѣ Magyar Allam являютъ ся дописи въ рѣзныхъ сторѣнъ Угорщины, въ котрыхъ священники предлагаютъ способы, якъ бы можна задемонструвати противъ правительствѣ. Мѣжъ нимъ одинъ священникъ радитъ духовенству, чтобы оно водмывало своего затверженія на свѣдоцтвахъ убожества и не доставляло властямъ урядовымъ нѣякихъ дѣтъ, котріи можна достати лишь въ церковного дѣловодства. (Гл. телеграммы.)

НОВИНКИ.

— Старшина товариства гімнастичного „Соколъ“ у Львовѣ повѣдомляе всѣхъ членовъ товариства, що гімнастичній виравъ водбувають ся въ понедѣлки, среды и суботы о годниъ 8-ой вечеромъ и запрошуе ихъ, чтобы громад-но брали въ нахъ участіи. — Найближе засѣданіе старшины „Сокола“ водбуде ся въ четверъ дня 2 н. ст. сернія о годниъ 8 вечеромъ. На порядку дневниъ: справа удѣленого министерствомъ дозволенія збирати складки на будову дому „Сокола“.

— П. Денисовъ Герасимовичъ начальникъ повѣтового суда въ Яновѣ уладилъ онгоды мѣска рада и взагалъ цѣле мѣсто великій овація въ нагоды именованія его совѣтникомъ. Зпершу явивъ ся персоналъ урядничій въ желаніи, водтѣкъ окремо рада мѣста въ бурмистромъ Савшекомъ на чолѣ и поодинокій корпорация, а навѣтъ и жидовскій кагалъ въ рабѣиномъ не оставъ по задѣ. П. Герасимовичъ загално тѣшитъ ся великими симпатіями за дѣла свои строгон справедливости, тожъ не диво, що найшовъ любовь у всѣхъ мешканцѣвъ мѣста. Того самого дня вечеромъ урядъ громадскій вивѣвъ п. Герасимовича въ родиноу у свойій канцеляріи. Мѣсто було пристроєне хоругвами и купалось въ свѣтлѣхъ алюминіаціи; на ринку горѣли штучніи огни — а коли п. Герасимовичъ наблизивъ ся до громадского уряду, трича водозвались высѣрѣвъ въ моздрѣвъ и залунавъ свѣтъ: „Многая лѣта“. Въ канцеляріи подякувавъ п. Герасимовичъ по руски и по польски за дѣланій оваціи, на що зобравій водповѣдали неустойчимъ окликами въ его честь. — Видко, що справедливостъ и въ нинѣшнихъ часахъ має свое значѣніе.

— Про покойного архикнязя Вильгельма пишутъ въ Вѣднѣ, що полѣднимъ дѣнями старавъ ся водъ призвѣчати конѣвъ до своихъ стѣнъ до новоотворенной зѣлѣнничъ электричній въ Баденѣ и вже колька разѣвъ переѣздивъ коло зѣлѣнничъ безъ нѣякой шкоды. Последній разѣу ѣхавъ архикнязь на улюбленнѣмъ 13-лѣтнѣмъ конѣ английской расы и наблизивъ ся на нѣмъ до самого вагона та кликнувъ до машиниста: „Прощу теперь сильнѣше дѣвонити“. Конѣ мимѣ дѣвонена бувъ спокойный. Архикнязь ѣхавъ за повѣдомъ ажъ до першого перестанка. Коли его минувъ, зблизивъ ся зновъ до повѣду, однако теперь конѣ ставъ дуба. Архикнязь стягнувъ его и потѣхавъ передъ повѣдомъ але коли конѣ зновъ ставъ дуба, хотѣвъ архикнязь абскочити зъ него. На вещьтае замѣтавъ ногу въ стремѣ и упавъ головою на камѣне. — Нинѣ мають бути перевезеній мощѣ до Вѣднѣ. Часть похорону ще не означеній.

— Для навѣщенныхъ нещастіями элементарными и въ наслѣдокъ того загрозенныхъ нуждоу признавало правительство 400.000 зр. Зтой суммы половина т. е. 200.000 зр. буде роздана яко беззвортна підмога для хлѣборобѣвъ на закупно пожныи, зѣбжа на посѣвъ, соломы и паши для худобы та на направи звыщеныхъ або ушкоджѣныхъ предметѣвъ и на пожиточній, публичій работы, а друга половина предназначена на безпроцентовой позички для погорѣлцѣвъ Нового Санча, чтобы могли водбудуватись. Ти позички будутъ удѣляти ся за порукою громады або будутъ интѣбуловати ся на недвижностяхъ позичающихъ и мусѣтъ бути водданѣ до десятиохъ лѣтъ, позачавши водъ 1900 р. Подана о ти позички вольній водѣ стемпеля.

— Мѣсце купелевъ Подлюте — якъ намъ въ водтамъ пишутъ — въ сѣмъ роцѣ перепо-

вене купельскими гѣстѣми, а многи мусѣтъ навѣтъ вертати ся въ дорогахъ дождливыхъ, що чема тамъ вже примѣненіи. Се свѣдѣніи о знаменитыхъ власностяхъ жерела (сѣрчано-сольного) въ примѣшкоу йоду, брому и кистотѣ угодной), якъ также о климатичныхъ водно-снѣгахъ и много вѣтъ примѣровъ шо хорѣ. Котріи глѣдали помочи въ нинѣшнихъ подальшихъ чужихъ купельныхъ заведеніяхъ, найшли въ себе дома въ Подлютебѣ. Для того задушевнѣю гадкою властителя Гго Екс. митрополита Сильвестра Сембратовича вѣтъ розширити то купелевое заведеніе и воддати его на помѣчъ терпѣлчій людскости. Въ той цѣли дѣстали порученіе пп. Василь Нагбрийнъ и д-ръ Евгений Озаркевичъ, чтобы яко люде фаховіи, церпій яко архитектъ, другіи яко лѣкарь, заняли ся розширеніемъ купелевого заведенія и поднесли его водповѣдно до вымогъ теперѣшности. Якъ водвѣчаемо ст. були минушого тыждня оба ти панове въ Подлютебѣ и рѣшили, що оно посѣдає всѣ условия, де може станути первоурядное купелевое заведеніе. Также обговорено въ Варесѣ митрополитомъ водпрѣво все условия и на той подѣтавъ беруть ся о ба згаданій панове до дѣла, чтобы вже на слѣдующій рѣкъ розширеніе заведеніе було воддане для ужатку ширинѣ публики. Тѣшитъ насъ дже, що Варесѣ митрополитъ выбравъ до того дѣла нашихъ русскихъ фаховыхъ людей и желаемо тому новому подарнію чиро-руске: „Щастъ Боже!“

— Вѣтъ про смерть кардинала Ладокховского показала ся несправитною. Именю воднесла ся редакція Осла у просто до кардинала въ занятіемъ и одержала водѣ него водповѣдь, що водъ цѣломъ здоровій.

— Про огонь въ Казѣвъ доносить: Жертвою нещастія упала середна дѣлѣница мѣста, замѣшкана выключно жидими. Якъ досѣ обчислено, згорѣло около 100 будынкѣвъ. Огонь повставъ о повоіи въ дѣлѣниа косовской пропінатіи и обхопѣвъ въ одній хвилѣ колькадесятъ домѣвъ. Жиды по большій части обезпеченіи, замѣстъ боронити синагги ратунокъ, а що найцѣкавейше, пришовъ день передъ огнемъ доносѣ до старостѣа, що вказувавъ на небезпечностъ огня, якій може повстати въ пропінатіи. Ратунокѣмъ займили ся сторожѣи пожарній въ Косова, Выжницѣ, Бергомета и Кутѣ водъ проводомъ пп. Остермана и Нигрина.

— Карный процесъ противъ посла д-ра Окуневского зарѣдила державна прокураторія въ Коломыи. Прокураторія обжаловуе посла д-ра Окуневского о се, що на зборахъ выборцѣвъ, якій водбули ся на весну с. р. въ Коломыи, выказавъ ся оскорбляющего о намѣстнику г. Казимъ. Ваденіиъ въ причины его заявы въ соймѣ, що водъ (намѣстникѣ) поведе руску справу въ Галичинѣ и безъ русскихъ послѣдѣвъ. Концева судова розправа въ томъ процесѣ назначена на день 10 н. ст. вересня. Обжалованого має боронити д-ръ Евг. Олесницкій.

— Классификація питомцѣвъ бунсы Блацѣа въ О. Никола въ Станиславоѣ въ П-ій поворѣ року школьного 1894 выпала якъ слѣдѣ: степень водзачаючій одержало 12 питомцѣвъ; степень першій 20; поправку въ одного предмету 3; а одѣтъ одержавъ злу классу.

— Субвенціи державній для шкѣль примѣсловыхъ. Министерство просвѣты признало на рѣкъ 1894 такой субвенціи для шкѣль примѣсловыхъ въ Галичинѣ: 1) для шкѣль фаховыхъ: вырѣбу кружева въ Канчуѣ 400 зр., въ Мущинѣ 200 зр., въ Закопанѣмъ 500 зр., для бѣлого и артистичного гату въ Краковѣ 700 зр., ткацтва въ Короснѣ 3500 зр., ткацтва суконного въ Ракшавѣ 1500 зр.; 2) для науковыхъ робѣтѣн ткацкихъ: въ Блажѣзѣ 250 зр., въ Глиниахъ 600 зр., Горлицяхъ 300 зр., Корчинѣ 500 зр., Косовѣ 500 зр., Ланцутѣ 330 зр., Рихвалдѣ 400 зр., Вилановицяхъ 300 зр.; 3) для науковыхъ робѣтѣн: книжарства въ Червоной волѣ 600 зр., книжарства въ Дауровѣ 200 зр., книжарства въ Ясѣ 200 зр., колодѣства въ Грибовѣ 100 зр., колодѣства въ Грималовѣ 1100 зр., бѣдѣства въ Камницѣ струмилѣмъ 700 зр., столѣрства въ Станиславоѣ 800 зр., столѣрства въ Живцѣ 1000 зр., поворожничства въ Радимѣ 200 зр., гончарства въ Порембѣ 1800 зр., гончарства въ Товстѣмъ 1300 зр., шестѣва въ Угневѣ 200 зр. Загаломъ удѣляло министерство просвѣты державныхъ подмогъ на суму 19.080 зр.

— Санкціонованій законѣ. Цѣсаръ затвердѣвъ законъ соймѣмъ, дозволяющій чортѣвскому повѣтовому выдѣлову обѣмѣти гарантіи за позичену громадну Чортковомъ кноту 65.000 зр. на будову будынку для ескарбованій дарекци.

— Заборона привозу штонѣвъ. Послеа Wiener Ztg. выдана въ 1886 роцѣ заборона привозу марокъ до гры, котріи забороно, краскою и написами та водтѣсками пригадуютъ грошѣ австро-угорскій — розширена теперь въ той способѣ, що заборонено привозити до Австрій навѣтъ такой штонѣ, що подѣбній до всякихъ золотыхъ монетъ заграницныхъ, если ти монеты суть теперь въ обѣзѣ. Заборона дотыкає не лише ужизнанія такихъ штонѣвъ до гры въ карты, але также ношенія ихъ яко прикрасы.

— Антихолоеричній зарядженія. Wiener Abendpost въ дня 28 н. ст. липня доносить про за-сѣданіе долѣшно-австрійской санітарной рады, котре водбуло ся минушого понедѣлка у Вѣднѣ. Участники нарядъ заявляи, що выдано всякій зарядженія, чтобы не допустити занесенія холеры въ Галичину и Буковину — а также выдано рядъ ухвалѣ, що управляютіиъ перевозѣвъ и помѣчъ лѣкарску для недужныхъ на холеру.

— Россійскій мѣста. Въ Россіи вѣтъ теперь послеа найновѣйшихъ списѣвъ населенія 20 мѣстъ,

що числять больше якъ по 100.000 душѣ. Та мѣста суть: Петербургъ въ 1.001.000 мешканцѣвъ, Москва въ 808.000, Варшава въ 525.000, Одеса въ 314.000, Кіѣвъ въ 201.000, Харьковъ въ 198.000, Рига въ 195.000, Саратовъ въ 155.000, Лодзь въ 150.000, Казань въ 144.000, Кашиневъ въ 140.000, Ташкентъ въ 124.000, Вильна въ 122.000, Тяфлісъ въ 110.000, Баку въ 105.000, Самара въ 104.000, Ростовъ въ 103.000, Орелъ въ 102.000, Николаѣвъ въ 101.000 и Бердичѣвъ въ 100.000. Въ жоитня 1895 року має водбути ся списѣвъ цѣлого населенія Россіи.

— Ославленій панцирь Дового, ужитый сими дѣнями до войсковыхъ выравъ въ крѣпости Шванцавъ, не выдержавъ пробы, бо куля перебила его на екрѣвъ въ воддаленія 600 метръвъ. Заступникъ Дового, оправдувавъ ся яко-ровъ хилою въ вырѣбѣ и давъ другій панцирь, але й сей куля продѣржала. Предложена, чтобы стрѣляно ще до третого панциря, власть войскова вже не приймила стрѣляно до вычайного пѣхотного карабіна. Огже показує ся, що для войсковыхъ цѣлей не має сей панцирь нѣякого значѣнія.

— Дрѣбнѣй вѣсти. Едѣ Биджейовичъ, членъ выдѣлу краєвого, выѣхавъ до Львова за водпусткою. Заступство въ воддѣлѣ дороговѣмъ обѣмѣвавъ по нѣмъ Вяк. Гюонскій. — Дня 7 н. ст. сернія водбуде ся въ Бѣсѣлахъ [посл. почта и станція Нова Гребля] вѣчаніе п. Микѣлы Паныковского, укѣнченого богослова, въ ц. Люнею Кокуревичаню, доныкою мѣсцевого священника. — Скажѣний пѣсъ покусавъ въ Станиславоѣ дня 25 н. ст. липня двоухъ войсковѣвъ 95 полку пѣхъ и колька пѣсовъ.

Государство, промыслъ и торговля.

— Дирекція почты оповѣщає: Водъ 1 сернія с. р. можна посылати до Сербіи пакки почтовой до 5 килѣгр. ваги и то безъ поданія вартости аю въ подѣмѣмъ вартости ажъ до 800 зр. = 2000 франковъ, также пакки почтовой за посылатю (въ выимкою листѣвъ послѣдѣлѣныхъ) ажъ до высоты 500 зр. = 1250 франковъ. Визній посыланія поданія въ розпорядженію министерства торговлѣ въ дня 15 липня с. р. Ч. 37.039 (Н. 65 ех 1894 дн. розп. почт. и телегр.).

**СКЛАДЪ КАВЫ И ЧАЮ
АРТУРА КОСЦИЦКОГО**
подъ знаменемъ
„СИРІОСЪ“
у Львовѣ
ул. Осевольскихъ ч. 11
Філія улица 3 мая число 2
Найліпшій кавы 1/2 килѣгр. 1 зр.
и 2 зр. 20—?
Найліпшій чай російскій, хинскій
и Липтона славній английскій 1/4
килѣгр. 1 до 2 зр.
Купуйте товаръ добротѣи и щадите грошѣ!

До Впѣважанои Публики, що оглядає теперѣшну
ВЫСТАВУ КРАЄВУ
Зъ огляду на великій приплывъ Вп. Публики и зъ огляду на то, что мы порѣбили великій и дже користній кушна, можемо нѣше вычисленій товары, доки выстане припасѣ, продавати по такихъ цѣнахъ, а именню:
10.000 пошковыхъ парасольныхъ Entousas по 1,30, 1,50, 1,75 и выше.
4000 пошковыхъ парасольныхъ по 3,50, 4, 4,50 и выше.
2000 штукъ модныхъ весенныхъ и лѣтнихъ блузѣвъ, завожъ найновѣйшій по 1,50, 3,50, 3 и в.
2000 дѣловыхъ модныхъ Cases (намити маилѣтъ) по 2,50, 3, 3,50 и выше.
1000 рубѣжѣвъ до пороку и дошу по 1,30, 1,50, 2,25 и выше.
Конфекція для дѣтей.
4000 наймодѣйшихъ одѣлѣвъ весенныхъ и лѣтнихъ по 1,50, 2, 2,50, 3 и выше.
1500 модныхъ плащѣвъ у всѣхъ величинахъ по 3, 3,50, 4, 5 и выше.
Спеціальній новостіи у стяжкахъ, коронкахъ, водѣлѣхъ, капелюхахъ дамскихъ и дѣтскихъ, русѣвичѣхъ, гласѣхъ, давальныхъ, военныхъ и пошковыхъ, хусткахъ, цѣпѣлѣхъ, парасольныхъ и парасольныхъ, блузѣвъ, пошковыхъ, военныхъ, сатиновыхъ и до прѣви, плѣфѣрокѣхъ, неплѣжѣхъ, капелюхахъ огородныхъ и костюмѣхъ огородныхъ надѣйнона власне у великой себѣлѣкѣи и доповняють ся що день.
Особлившѣ гуртовна продажѣ принагодна
въ воддѣлѣхъ занавѣсъ, кашѣвъ и килимѣвъ.
5000 кашѣвъ на столѣ по 75, 1,20, 1,90, 2,50.
4000 кашѣвъ на дожка по 2, 2,50, 3, 3,50, 4.
300 великихъ кашѣвъ на столѣ и дожка, дающихъ ужити ся на обѣ стороны (вырѣбъ елимовѣ) по 1,90, 2,50, 4, 5.
Всѣмъ зъ провинціи надѣсланій поручѣи позавождѣе ся найсѣвѣстѣйше и найскорѣе.
Зъ глубокимъ поважаніемъ
Зарѣдъ магазину AU LOUVRE
у Львовѣ, площа Напѣтульна ч. 3.
48-5 и 5-2

Именованія, перенесенія, конкурсы и пр.

— Конкурсы. Окружна рада школьна въ Гусѣтѣи оголошує конкурсъ на колькадесятъ посадѣ учителейскихъ. — Староство въ Львовѣ розписало конкурсѣ на концесію до ведѣнія новои аптеки въ Балигородѣ.

Телеграммы „Дѣла“

Вѣдѣнь 31 липня. День похоронѣвъ архикнязя Вильгельма ще неозначеній. Зъ заграничныхъ дворѣвъ надсылають кондоленціи. **Будапештѣ 31 липня.** Прѣмѣсъ Васарій мавъ заявити, що осуждає агітацію низшого духовенства противъ церковно-політичныхъ реформъ. При нагодѣ гостины цѣсаря въ часѣ маневрѣвъ заявить прѣмѣсъ свои погляды цѣсаревіи.

Бѣлградѣ 31 липня. Проводить радикаловъ Пасичъ прибувъ до Бѣлграду и явить ся у короля на аудіенціи.

Софія 31 липня. Болгарѣ македонскій мають выготовити меморандумъ, въ котромъ домагуютъ ся выповненія договору берлинскогого.

Лондонѣ 31 липня. Головна армія хиньска переступила границѣ Кореи. Япанѣ мобілизуютъ свои резервы.

Надоболане. ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

оптикѣ и механикѣ подѣ Коперникѣмъ, Львовѣ, площа св. Духа (у. Театральна ч. 6 противъ головного ордѣву) поручає у великомъ выборѣ а по найдешевнѣйшихъ цѣнахъ: окуляры, цѣпѣры, лѣнѣтѣи, біонокль, до-демогиды, барометры, аерометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсѣтѣи, лѣнты истрѣлѣи, пѣионы, сіѣбѣи, наметеры, и т. п. Устроєнія зѣбѣиѣиъ электрѣичныхъ. Всякіи выпары выготовляють ся найскорѣе и найдешевнѣе. — Замовляи зъ провинціи выготовляють ся точно. 4182

Бритвы английскіи и нѣмецкіи зъ Золнѣиъ (подѣ гарантію и зъ правомъ вымѣны если бы не придавали ся до волосѣ) по зр. 1,50, 2, 2,50, 3, 3,50 и 4. — Ремѣнѣиъ до бритвы водѣ 75 кр. до 1,50, паста по 20 кр.
#55 поручає
МЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ торговля зѣлѣзна у Львовѣ площ. Копѣтульна ч. 1 (напротивъ катедрѣ). Цѣниаи хшонстровскій рѣзныхъ предметѣвъ до розпорядности.

НОВА КАРТА РУСИ УКРАИНЫ
выдана тов. педагогичного
есть до набути въ Админістраціи „Дѣла“, одинѣ примѣрникѣиъ 4738 за 20 кр. 21—?
Направы машинѣ до шитѣиъ приймає
ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ
ножѣиѣиъ у Львовѣ ул. Бонимѣтъ ч. 3.
Цѣниаи даромъ.

ДЪЛО

Передилата на „ДВЛО“ зъ лѣтер. додаткомъ
въ Австрїи: за границею:

на цѣлый рокъ . . . . . 18 гр.	на цѣлый рокъ . . . . . 24 гр.
на пѣть року . . . . . 9 гр.	на нѣтъ року . . . . . 12 гр.
на чверть року 4 гр. 50 кр.	на чверть року . . . . . 6 гр.
на мѣсяца . . . . . 1 гр. 50 кр.	

у Львовѣ:

на цѣлый рокъ . . . . . 18 гр.	на пѣть року . . . . . 8 гр.
на чверть року . . . . . 4 гр.	на мѣсяца . . . . . 1 гр. 35 кр.

Ремизки, Администрація и Експедиція пѣтъ ч. 24 ул. Вѣсторіа. — Рукописи извѣстныя са дѣше на попереднѣхъ вѣстопренесеніяхъ. — Ремизкиня неопечатаны вѣольны водѣ порта.

Послѣднее чинсе коншту 3 кр. в. а.

Отеложени принимаютъ ся по цѣнѣ 6 кр. водѣ одного стрѣнижкоу вѣольноу а въ рубрицѣ „Надобленіе“ по 20 кр. в. а.

Мѣсяца вѣселоу а въ 10 кр. подѣ стѣшка.

зъ днѣ 9 мая 1894 р. (В. з. д. 161),

Дня 28 липня с. р. видано и розбелано новелю до закона прасового пбдъ повысшимъ заголовкомъ, котра по шумныхъ прареченяхъ тепершнього міністерства и безпощадабй критикъ послбдъ оппозиційныхъ выйшла на свѣтъ яко законъ зъ 9 липня 1894, обнимающий шість параграфбвъ.

Дальше въ §. 2. постановляе новый законъ, що застережене въ §. 3 уступѣ 5) закона про правового політичної власти краєвої (намісництвау) право призовленя на продаж періодичныхъ писемъ правовыхъ не може бути відмовлене тому, хто побєла постановѣ закона промыслового єсть управнений до самостійного ведєня вольного промыслу. Призволєньє управнєное до продажи всѣхъ зголошєныхъ краєвыхъ періодичныхъ писемъ правовыхъ въ льо-вади до продажи назначєнємъ и може бути відкликанє лише зъ такихъ причинъ, за-для которыхъ побєла закона промыслового власть

Взагалі окрім знесення кавцій за періодичні писма прасові, всі інші пільги призначені новим законом не заборочують свободы прасы і полишають майже все по давньому. Въ особенности полишено на дальше такъ званое погушовање предметовъ, при котрыхъ не карае ся мнимого виноватця, до его нема вѣдѣтности, але узаконьєс оренчєне судовое, у-

—кй.

Переплетнича фірма Михайло Спозарекій
я Сынъ у Львовѣ — звется своїми роботами
цѣлою громадѣ галицькихъ Русинівъ — выста-
вила въ окремій скляній шафѣ переплетничій
выробы. Почаши водѣ найзачайнѣйшихъ
оправъ, можна видѣти навіть дуже гарній

Тутъ въ сусѣдствѣ выставленіи въ оскле-
ныхъ рамкахъ літографіи работы п. Андрея
Андрейчича. П. Андрейчичъ хочъ недавно отво-
ривъ свою робітню у Львовѣ, та вже вселени
ся гарнымъ виконченємъ порученыхъ ему ро-
бѣтъ. Вілети, декораціи, воти, портрети, ба
навѣть і мережки накладаніи колькама кра-
сками — усе те зроблено і гарно і артистично.
Якъ зачувати — п. Андрейчичъ справджує

(К о н е ц ь.)

Сосны хвильку вдумують ся въ слова ду-
бѣвъ и потѣмъ вѣдзываютъ ся спѣльнымъ хо-
ромъ :

А потѣмъ березы:

То зновъ жалѣбнѣ смерекѣ:

А коли дубы и сосны замовкнуть на хви-
вѣхъ ихъ подвѣжа поднимаеся тихій,
тихій голосокъ, — тихій, якъ жужанье ко-
сы, тихій, якъ сама тишина.

Голосокъ тихо соѣвае:

Такъ каждого вечера молить ся дѣсь,
звукъ каждого вечера поднимаютъ ся
земль до неба и летятъ высоко-высоко,
де вже нема нѣякого сотворѣня, де не-
бого, только срубна громадка звѣздъ и
чѣя дорога, а надъ звѣздами — Богъ!

плугъ въстрѣмъ въ гору и спѣшить въ хату
Вертае зѣ поля ревучи худоба, вѣвѣ пѣдн-
мають туманы золотомъ курявы. Потѣмъ спу-
скае ся мрака, въ далекомъ селѣ скрипляютъ
кирничный журавль, то зновъ заблескотятъ огнѣ
въ вѣкондахъ и зѣ далека долѣтае гавканье
пѣвѣ.

Але коли Кася сѣла плести вѣнокъ підъ мохнатымъ камѣнемъ, сонце ще не загасло надъ лѣсомъ. Нѣ, его промѣвъ, пробиваючись крѣзь сѣтку лѣстя в галузѣ, озарили яркою краскою лице Касѣ. Та робота їй не йшла, она була втомлена спекою и ходою по лѣсѣ. Їй загорѣли руки що-разъ повдѣльнѣше и повдѣльнѣше силѣтали траву, теплий вѣтеръ цѣлувавъ єи виски, а шумъ деревъ вкочисувавъ и навѣвавъ сонъ. Великій очи Касѣ затемнилися якоюсь заслоною, рѣсницѣ злипали ся саміи собою, — она притулилась головою до каменя, що разъ широко отворила очи, якъ дитина, що зъ подивомъ глядить на Божій свѣтъ, — потѣмъ ряди деревъ, мохната підлога лѣса и небо, доглядне черезъ дерева, потемнѣли, замелькали, почали зливатись въ одно, — Кася усмѣхнулась и заснула... Теперъ голова єи лежала спокійно въ тѣни, а одѣжъ на грудяхъ, освѣчена зорею, блистѣла золотомъ и багромъ. Легкій вѣддыхъ колесавъ єи грудью; она була така чудова въ тѣмъ претихомъ спокую, що Ясѣ глядѣвъ на неї, якъ на вкву в церквѣ, блескучу золотомъ и красками.

ще одну машину а то wyłącznie для робіт орнаментних.

Коваль п. Гаврило Мушкевич з Каміньки струмиловою выставив фаянтові і плуги з столиком до регулювання післю власного помислу.

Дуже гарна робота п. Якіма Довгого, рзбаря з Тисмениці. „Царскі врата“ зложений з галузок винограду, а між ними росли китиці вють ся майстерно рзблені на переміну з листками. Ті царскі врата представляють вже поступ воді старої стереотипної церковної рзби в напрямі нового стилю, і они мабуть найкраща рзбарська робота на цій виставі. Їх ціна 325 зр.

З рзбарських робіт выставили ще п. Павло Передаткевич з Живця, гарні рами до зеркал зі сталю бароковим; п. Ів. Бяленський з Коломи, процесійний образ паленого рисунку і краківський рзбарь п. Іван Кавка два релефи. Один з тих релефів зображує алегорію з історії Русь, а другий „Зложене Христа до гробу“. Сей останній свідчить про великий талант автора, котрому композиція не робить великої труднощі. Надто з релефів виявляється рутиня, так що автор вибраними такими предметами може збіднати собі в рускій штудії почесте місце.

Львівський скляр, п. Лука Сютрик, вставив в павільоні двоє вікон з барвистих кусків скла. Барви зливаються так симетрично, що творять мотиви народної орнаментики.

Гончар з Пестина, п. Петро Кошак, выставив оригінальні поливані виробы гончарскі, а маларь п. Яків Хомак обмалював народними зображеннями павільону.

З сими ми скінчили огляд руского павільону.

Водъ посла Наталя Вахнянина

одержуємо слідуєче письмо з просьбою о уміщенні.

Високоповажаний Пане Редакторе!

В „Отвертій писем“ пос. Романчука, уміщені з ч. 157 „Діла“ з 15 [27] липня 1894 р., подібно уступу, дотикаючий мого вибору на посла до ради державної з округу Жовків-Рави-Сокаль, на котрий — хоч дуже нерадо — мушу відповісти. Пос. Романчук каже в згаданій „Отвертій писем“ так: „Я не міг годити ся зб способом кандидованя и выбору пос. Вахнянина з Жовки, бо противь него обявилась выразно ббльшость сего округа“. На се відповіду слідуєче:

1) Я кандидував не яко самозванець, а з волі центр. руского комітету виборчого, котрий ще 27 вересня під проводом пос. Романчука односторонно поставив мою кандидатуру на сей округ виборчий. Спосіб кандидованя був проте зовсім легальний і чудюся, що пос. Романчук тепер той спосіб кандидованя узнає таким, з котрим „ве може годити ся“.

2) Що ббльшость зібраних д-ром Королем правоборців [не виборців] з Жовки, а его політичними однодумцями з Рави, высказе ся противь мого кандидатури, одобреної централним комітетом руским, про се я знав дуже добре наперед. Але я не вагав ся стати и передь тими правоборцями и зложити їм своє віронисовданє політичне. На зборах правоборців з Сокаль була ббльшость за мною, але я, знаючи о томъ, не допустив до голосованя, бо не хо-

руки Кася ще держали недоплетений сноп збія. Здає ся, она спала легеньким сномъ, длатого, що уміхала ся у сні, як дитина, що розмовляє з ангелами, бо и она була чиста, як дитина, и сегодня ційлий день служила Богу, силітаючи віни для завтрашнього дня у церкві.

Смоларник сидів коло неї, але не спав. Безмежне чувство наповняло его безхитрий груди, він чувствував, що у его души виросли крила, що она готова улетіти в небесній простор. А він и сам не знав, що творить ся в нїм, тільки задивив ся очима в небо и справді окаменів від любови.

И довго ще спала Кася, довго ще сидів смоларник. Тимчасом змеркло ся. Рідкі проміни алого світла бороли ся з темнотою. Нутро ліса потемніло и замовкло. З шувару озера, з сторони хати и поляни чути було кваканье жаб.

Нараз за озером задзвонили на „Ангель Господень“. Голос дзвона летів над тихою поверхнею озера, летів на крилах вечірнього вітру, чистий, звучний, далеко чутний. Дзвон призивав вірних до молитви и, разом з тимъ, звивав водичнокъ: „Досить трудів и утоми, — говорив він, — идть спочивати обвіяній крыломъ Божиимъ. Прийдть получені до Бога, — в Нїм ра-

тївъ зробити прикрость о. Роздільскому яко мѣсцевому пароху и давньому мому знакомому и личному другу. Я міг кожного часу зааранжувати збори виборців у всіх трох виборчих мѣсцевостях и зискати их голоси для себе. Могъ и повинен був зробити се також центр. комітет виборчий рускій, щоби піддержати повагу свою противь узурпаторів жовківських, котрі, як звѣстно, виповѣли тогдѣ послух и „Народній Радѣ“ и центральному комітету виборчому рускому. Що сего не доказано, не моя в тїм вина.

3) За легальністю способу кандидованя мого свідчить и відозва центр. комітету виборчого руского з дня 3 н. ст. падолиста, в котрій сказано: „Выборцы! Дня 6 н. ст. падолиста маєте выконати право своє конституційне и выбрати заступника интересів меншин посылости до рады державной у Відни. Уже 27 вересня, порозумівшись з видѣйшими мужами вашого округа виборчого, головний комітет виборчий рускій поставив кандидатом на посла до рады державной п. Наталя Вахнянина, профессора руской гимназии у Львовѣ. Припоручати его широкими словами — алишна рѣчь.“ По словах похвалы для мене, сказано в тій відозві: „Не дайте баламутити ся нікому, не слухайте людей злои волѣ, не вѣрте ніякимъ намовамъ!“ Отже центр. комітет рускій, котрого головою був п. Романчук, выступив рѣшучо противь акції виборчої д-ра Короля и его товаришів.

4) В якій спосіб переведено відтак дня 6 падолиста вибор старости жовківського п. Лянкевича — о томъ знає дуже добре пос. Романчук, знає именно о фальшованих телеграмах з намістництва до поодиноких старостів и я сен справу, котра в своїм часѣ була широко и на основѣ актів поясне на в „Дѣлѣ“ тепер тикати не хочу.

Симъ скінчив ся першій акт мого вибору. Нелегальности з могой стороны не було ніякой. Другій акт почав ся розписанєм нових виборів на 14 грудня 1893. Якъ жє справи розвинулись в тїм актѣ, котрі могли не подобити ся п. Романчукови? Розкажу и про них, хотя дуже неохотно.

В перших днях падолиста скликав п. Романчук видѣл „Народной Радѣ“ и заявив зібранимъ, що мов-то Русины кандидатурою моею скомпромітувались и що належало бы поставити иншу кандидатуру. Я мовчав. Видѣл не ухвалив нічого, хоч розійшов ся счудований. Дня 14 падолиста скликав п. Романчук друге засѣданє видѣлу „Народной Радѣ“ и обновив своє внесенє. Однакжє случай хотѣвъ, що до моих рукъ досталась копія писема, адресованого до д-ра Короля з Жовки такого содержания: „Правительство протѣгует и пропонує выбѣр Вахнянина Наклонѣть Роздѣльскому до відступленя. Ставляйте иншу кандидатуру, примѣромъ Чернецкого. — Романчук“. Маючи се писмо в рукахъ, я попросив пос. Романчука, щоби він, закнмъ почне ся дискусія надъ его внесенємъ що-до поставленя иншого кандидата на округ жовківскій, сказавъ по ширости, чи він не предпринявъ уже якихъ кроків в тїй справѣ на власну руку и чи именно не намовлявъ „привітчикъ“ до того, щоби она домагалась иншой кандидатури? По довгихъ короводахъ и по моїмъ заявленю, що я маю в рукахъ писмо, свѣдчає противь п. Романчука, п. Романчук признавъ ся, що в тїй справѣ порозумѣвав ся з д-ромъ Королемъ. Підъ вражѣнемъ тои интриги члени видѣлу розійшли ся

дѣст. Ту тишина, ту веселбѣть, ту сонъ, ту сонъ, ту сонъ!“

Смоларникъ знявъ кресаню при першомъ ударѣ дзвона. Кася стрясла сонъ з рѣсниц и сказала:

— Дзвонять?

— На Ангель Господень...

Они обоє приклонили колѣна передъ мохнатымъ каменемъ, якъ передъ престоломъ. Кася почала говорити тихимъ лагіднимъ голосомъ:

— Ангель Господень звѣстивъ Пречистой Дѣвѣ Маріи...

— И зачала водѣ Духа Святого, — продолжавъ смоларникъ:

И такъ, приклонивши колѣна, молили ся ті дѣти Божі. Тиха лѣтна зорниця пролетѣла межн сходомъ и заходомъ, а по єя слѣду спувтивъ ся рій крылатыхъ ангелѣвъ поставивъ ся надъ ихъ головами. А потѣмъ они самі змѣшались з ангелами, и самі стали майже ангелами, тому що чистѣйшихъ, яснѣйшихъ и невиннѣйшихъ водѣ сихъ душъ, не було на землі.

Перекл. Леон.

зновъ мовчки, не порѣшивши нічого. Відтакъ не скликававъ пос. Романчука комітету виборчого, ажъ принагнений членами того комітету рѣшивъ ся вкінці поручити скликанє комітету виборчого заступникови своєму, о. крил. Туркевичеві. О. Туркевич скликавъ комітетъ дня 30 н. ст. падолиста, а члени его поставили односторонно кандидатуру мою в друге.

Отсе історія моїхъ виборівъ. Я кандидувавъ з волі комітету центрального и за згодою видѣйшихъ мужівъ округа виборчого. Боли за-для того я не подобавъ ся пос. Романчукови, то не моя в тїм вина. Але смѣю сказати, що спосібъ кандидованя мого бувъ честний.

З поважанємъ

Наталя Вахнянина.

Відповідь на письмо п. бурмістра Нехелеса.

Одну рѣчь справедливо підносить писмо п. бурмістра Нехелеса, а то: що в нинѣшнихъ часахъ трудно о правду. Тільки-жє шкода, що сея правды писмо п. бурмістра Нехелеса не тільки що не виявило, а ще ббльше єн загрило. То жє щоби дати свѣдоцтво правдѣ та напастъ відперти, — нехай разъ свѣтъ пізнає: до якого добра Русины в Манастирискахъ доборили ся, беремо мы, мѣстнає манастирскій и парохіане руской церкви, за перо, щоби спростувати повисшій документъ стверджений печатію урядовою и власноручнымъ підписомъ — документъ, котрий хочъ якъ довгий, хочъ тягне ся черезъ два числа „Дѣла“, мѣститъ по-надъ свій зрѣстъ ще ббльше вѣстей неправдивыхъ и зъ правдою незгіднихъ.

П бурмістръ Нехелесъ ставить на чолѣ свого писма увагу за хорошо виконану церквою, що „вознесена“ передъ двома лѣтами — та каже, що ось-то теперѣшний парохъ о. Підлащекій наражує єн на небезпечность огня, ба такъ само и сусѣдѣвъ, а навѣть ціле мѣсто черезъ своє гумно парохіальне, котре за часѣвъ его попередниківъ — за-для браку відповідного мѣста в мѣстѣ — було на селѣ. — На се слово скажемо — даруйте п. бурмістре, — але дуже коротка у васъ память! Передовсімъ не забувайте, що ще до року 1808. мало мѣсто Манастириска двоєхъ рускихъ парохівъ, двѣ рускі церкви, двѣ ерекції, двѣ резиденції парохіальні та з двома забудованями господарскими: одно середъ ринку противъ костела на т. зв. „новѣмъ мѣстѣ“, а друге тутъ, де єсть теперъ на т. зв. „старѣмъ мѣстѣ“. Та пожежа в рр. 1823 и 1847 все знівечила и пропала вся слава наша мнуча... Отже було в мѣстѣ ажъ два мѣста „відповідні“ на гумно парохіальне для руского пароху! По пожежі осѣли парохіи за-для браку резиденції в мѣстѣ — на селѣ, в Чеховѣ та Фѣльваркахъ, и розумѣє ся, тамъ, де замешкали, тамъ підъ своимъ окомъ и бокомъ мали своє гумно парохіальне. А коли теперѣшний парохъ замешкавъ в р. 1884 в ново-збудованій резиденції в мѣстѣ, завернулось и гумно тамъ, де парохъ мешкає. Та отъ одинацять лѣтъ минає, а не було тутъ огня — а треба завважати, що гумно се лежить надъ рѣкою Коронцемъ, а середъ гумна карниці! Віддай вы, п. бурмістре, та и „ваші“ вадыхаете за тымъ часомъ, коли не було тутъ гумна, отже не було и священника руского? Та знайте, що мы се добре розумѣємо, якъ вы нѣбы-то за-для безпечности огня хочете усунути будинки парохіальні, бо тогды не має що робити и священникъ рускій в Манастирискахъ а поїде на село... Отсе ваша цѣль та бажаня сердца вашого... Розумѣємо васъ!

Зъ другон-жє стороны, та жє и латинскій священникъ має своє гумно, и то на т. зв. „Новѣмъ мѣстѣ“ коло своєї резиденції та коло костела. Чи тамъ нема небезпечности огню?! Намъ розказовано, що и тамъ було, але тільки черезъ двѣ недѣлѣ, доки латинскій священникъ не відступивъ водѣ контрактъ вынай свойєхъ столѣвъ ліверантовн сѣна для коней войсковыхъ, котрий то контрактъ псувавъ интересъ п. бурмістрови та его тестеві... Ну, а у самого васъ, п. бурмістрѣ, та у вашого тестя в самѣмъ ринку — чи такожъ нема небезпечности огню? Та жє и у васъ веде ся господарство! Та и кождий мѣщанинъ — то влаетиво господарь рѣльный! Наші-жє хаты, — а вже-жє не зъ добра, — все ще підъ содомомъ, підъ стрѣхою...

П. бурмістрѣ высувувъ на саме чоло свого писма безпечность церкви, якъ бы то ему справді ходило о церковь. Але чому жє вы, п. бурмістре, не оіткнували ся церквою до року 1892? Дивно, що вы ждѣте, а бльше о церковь бѣте ся, щоби не погорѣла, якъ сама власть духовна або и мы рускій парохіане. Вы, якъ бачимо, дуже насъ любите...

Тутъ церковь цѣла мурована, цѣла навѣть в конулѣ склеплена, цѣла підъ бляхою

цинковою, а навѣть помѣсть зъ камѣня, мурований и самъ престолъ! Ба, а п. бурмістрѣ таки своє та ще и урядовою печатію стверджує: церковь підъ стрѣхою [онъ куды!], а и стога збѣжа [фактично-жє нема ані одного!], густо на гумнѣ уставлений сагають до самого верху церкви... Такъ? сорокъ метрѣвъ высоко?! Ей, таки перебрехали вы п. бурмістре! вы таки смѣхъ зъ себе зробили! А отъ, ще и пишете, що уникаете всякихъ колізій зъ мѣсцевымъ священникомъ. Гей-гей! кобы се було правда! А то чи станувъ же вѣ спокою хочъ оденъ будынокъ парохіальный? А при будовѣ резиденції — хочъ и консенсъ бувъ данъ! — чи не „ваші“ то люде розганяли робѣтниківъ? чи не вы, та ще и зъ „делегатомъ“, печатадїями зъ валеномъ? А за парканъ коло резиденції не зѣзджала ажъ комісія зъ староства? А за мѣсто? а за кирицію? а за браму? а за дяковку? Нѣ, се вы за пѣно опамятали ся, чи тамъ „проснулі ся“ — якъ пишете в своїмъ писемѣ, — коли хотѣли пойти за дѣзюю своихъ покровителѣвъ: „Jak na mojej dłoni włosy wyrosną, wtedy ksiądz ruski będzie mieszkał w mieście!“ За пѣно!

И зъ поліціантомъ рѣчь була якъ-разъ противно. Не священникъ кинувъ писмо ваше, але поліціантъ Кононка кинувъ его підъ ноги священникови, то за те почувъ слова: „Добрый зъ тебе слуга, коли кидавъ писмомъ свого пана“ — хочъ оао, який панъ, такий крамъ. А вы, п. бурмістре, выслушали „урадовонъ“ реляцію за валеномъ столикомъ и не розбравши рѣчи черезъ свѣдѣвъ, пустала єн в свѣтъ, зновъ же на смѣхъ собі та соромъ...

Вы покликуетесь на „правосильный“ рѣшеня рады громадской та видѣлу повѣтового — а чи вже надъ нихъ нема ще старшихъ властей? Всѣ байки, якъ вы, п. бурмістре, розповѣдаєте за „гумно“ та за „правосильный“ выроки зводять ся до одного лише предмету:

Ото вѣ роцѣ 1890 на 1891 притримавъ священникъ одну чи двѣ старты збѣжа за пѣно підъ весну [бо машина-молотѣльня була по-псувалася а майстеръ лагодивъ та лагодивъ єн черезъ пѣвъ року!]. Се прийшло для васъ и для „вашихъ“ якъ-разъ підъ руку. Та хочъ се четвертый вже рѣкъ минає и зб старты вѣ слѣду, а вы выказуетесь на усуненє тон стирты все тими самими „правосильными“ выроками, ще и доказуете, що священникъ утративъ термінъ до рекурсу, а то нѣчо було священникови и рекурсувати, скоро стирту усунули. А навѣть теперъ, всѣмъ на диво, розповѣдаєте, що се розгроздженіє тыкаєсь не лише старты, але и всѣхъ будынкѣвъ парохіальныхъ. Та з-вѣдки?? Ц к. староство зъ Бучачи рѣшало власне противно, именно підъ днемъ 30 червня 1894 ч. 14759, и то на підставѣ таки вашихъ „правосильныхъ“ вырокѣвъ, дословно такъ: „Zamieja sie, szczo w dynisnoj sprawi, jak świadezu akta, n e chodyt o narazenie budynków ekecyonalnych...“ По що-жє вы, п. бурмістре, компромітуєтесь передъ свѣтомъ, що полишенє будынкѣвъ єсть тільки „дочасне“, а „ваші“ люде страхають насъ, що будуть на другій тыждень выкидати зъ мѣста „кошижъ будынка“?! Ей, не страште, бо васъ настрашать...

Та и се неправда, щоби „уиоръ“ о. пароху бувъ сильнѣйшій надъ усязуваня угодовъ тыхъ панѣвъ... що пропонували перенести гумно на бльзкій огорождъ надъ рѣкою положений. Та жє власне тамъ и єсть гумно вѣль того часу! По що-жє вѣ живій очи тумана свѣтови пускати?

Розказаній історія за каплицю, за оборони та за піддаше мали бы після писма п. бурмістра Нехелеса доказувати, до чого доходитъ фантазія людская... а намъ здає ся, що доказують: до якон секатуры та пакости нашому священникови довели вы, п. бурмістре, хочъ за-певняєте передъ свѣтомъ, що уникати хочете колізій зъ мѣсцевымъ священникомъ. Вы розказали рѣчь не по правдѣ, бо оно такъ було:

Священникъ повѣдомивъ васъ, що перенесе каплицю [що служила провізорично на богослуженя, доки не збудовано церковь] на огорождъ, за резиденцію, яко будынокъ господарскій. На се вы зажадали плянѣвъ. А коли вы дѣстали пляны, то сказали: вѣльно каплицю розбратъ [що за ласка!], однакъ не вѣльно будынку ставляти... А передъ свѣтомъ „друкуєте“: „лише збавлено выставити новы будынокъ на гумнѣ“...

И зъ оборогами не такъ було, якъ стоить вѣ писемѣ п. бурмістра Нехелеса. Оборони стоять уже десять лѣтъ. Тому-жє три роки хотѣвъ священникъ оборони знести и вже оденъ розкнувъ и замѣть того давъ зъ дощѣвъ піддаше. При другѣмъ оборозѣ вы, п. бурмістре, роботу затримали, а рѣвночасно не перестали розказувати за небезпечность огню, який сей оборѣтъ грозить. Тогды священникъ звѣст до васъ поданє, що знесе и сей другій оборѣтъ, але замѣть него даєтъ піддаше, якъ при першѣмъ оборозѣ. Однакъ вы на се не пристали — и оборѣтъ стоить якъ свѣдокъ вашон пакости и секатуры. То и вѣ томъ вы, п. бурмістре, грубо мылите ся та пишете неправду,

Ціна збіжки и другихъ продуктівъ.
28 н. ст. липня 1894.

Львів: Пшениця 6-20 до 7—, жито 5— до 5-40, ячмінь 5— до 5-50, овесъ 5-50 до 6—, рпакъ 8— до 8-75, горохъ 6— до 8—, вика — до 8-50, ляміа — до —, бобъ — до —, бобикъ 5— до 5-30, гречка 0— до 0— конюшина червона — до —, конюшина біла — до —, конюшина шведка — до —, кминъ — до —, анижъ — до —, кукуруза 4-50 до 5—, хміль — до — зр. за 56 кіло у Львові, оковита за 10.000 літрівъ — до — зр.

Надболаше.

АДВОКАТЪ КРАЕВЫЙ

Д-ръ Михайло Дорундякъ
отворивъ канцелярію адвокатську
въ **БОРЩЕВІ**

259 въ домъ напана Шиманьского. 9-12

ОКУЛИСТЪ

Д-ръ Теодоръ Баллабанъ

б. с. асистентъ и лікаръ на клініці професора
Борисевича въ Градці

по кількості практиці спеціальної, ординуе въ
недугахъ и операціяхъ очнихъ при ул. Валовой ч. 7.

Водъ години 10-ю до 12-ю передъ полуднемъ
и водъ 3-ю до 5-ю ополудни. 6-27-52

Для убогихъ безплатно водъ 9-ю до 10-ю ране.

Въ недѣль и свята пополудня не ординуе.

ОКУЛИСТЪ

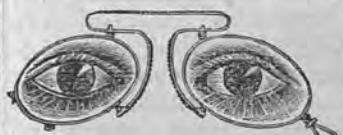
Д-ръ АДАМЪ ШУЛИСЛАВСКИЙ

бувши асистентъ проф. Вижеревича и бувши
демонстраторъ проф. Фука.

Львів, уліці Гетьманьска число 10

ординуе водъ години 12-1-ю и водъ 3-4-ю
188 31-2

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКИЙ

оптикъ и механикъ
подъ Коперницкимъ
Львів, площа св. Духа
(ул. Театральна ч. 6 про-
тивъ головного одяку)
порука у великомъ вы-
бора и по найдешев-
шихъ цѣнахъ: окуляры, півкеры, дюрнети, бінокль, да-
лекоганды, барометры, аерометры, мікроскопы, лупы, хо-
пасы, райскай, ленты марильна, піюны, сібелъ, манометры,
и т. п. Устроена звонница електричнхъ. Венка паправа
выготовляють ся найкраще и найдешевше. — Заказан-
я зъ провіній выготовляють ся точно. 4185

порука у великомъ вы-
бора и по найдешев-
шихъ цѣнахъ: окуляры, півкеры, дюрнети, бінокль, да-
лекоганды, барометры, аерометры, мікроскопы, лупы, хо-
пасы, райскай, ленты марильна, піюны, сібелъ, манометры,
и т. п. Устроена звонница електричнхъ. Венка паправа
выготовляють ся найкраще и найдешевше. — Заказан-
я зъ провіній выготовляють ся точно. 4185

Альбумъ заслуженныхъ Русинівъ.

Ціна 70 кр.

Дѣстати можна въ товариствѣ „Просвѣта“.

Портретъ Тараса Шевченка.

Ціна 50 кр.

Дѣстати можна въ тов. „Просвѣта“.

МУЖЕСКУ

Безсилъность

вызвану именно страшными на-
сильствами тайныхъ грѣховъ мо-
лодости и разпутіи, усуне пачево и
на долго одиока, розширена въ
многихъ выданныхъ иллюстрац. книга
Самохорона д-ра Ретави
Россійске выданье: 1 зр.
Польске выданье: 1 зр.
Нѣмецке выданье: 2 зр.
Тысячъ людей валили въ нѣй
послени своихъ недугъ и нап-
равили свои мужескіи силы при по-
мощи казаного въ книжцѣ способу
лѣченя. По одержаню франко па-
лежитости, высылка ся франко кни-
га въ кувертъ магазинъ изда-
тель Р. Ф. Бирей въ Липску. (R. F.
Bierey's Verlagbuchhandlung in
37-86 Leipzig.) 4851

НА НАЛИВКИ

Спиритусъ найчистѣйшій безводный
BONGOUT 98°.

порука

ц. к. уприв. рафінерія спиритусу

I. А. БАЧЕВСКОГО

ц. к. надворного доставця у Львові.

Почтою 5-кілової посылки обему 5 літрівъ.

Львівскій льосъ цѣна 1 зр

Тягнене д. 27 н. ст. вересня

ГОЛОВНА ВЫГРАНА 60.000 ЗР.

Льосы поручае:

Х. Верфель домі банкый
Самуелі и Ландавъ
Корманъ и Файгенбаумъ „ 273 2-2

До Вповажаной Публики, що оглядає теперѣшну

ВЫСТАВУ КРАЄВУ

Зъ огляду на великій приплывъ Ви. Публики и зъ огляду на то, що мы поро-
били великій и дуже користний купна, можемо нѣше вычсленій товары, доки выстане
припасъ, продавати по такихъ цѣнахъ, а именно:

10.000 півшовковхъ парасольокъ Entouscas по
1-30, 1-50, 1-75 и выше.
4000 шовковхъ парасольокъ по 3-50, 4-45 и выше.
2000 штукъ модныхъ весеннихъ и лѣтнихъ блу-
зокъ, фасонъ найновѣйшій по 1-80, 2-50, 3 и в.
2000 цѣлкомъ модныхъ Sabes (намитки мантиль-
ки) по 2-50, 3, 3-50 и выше.
1000 гальокъ до пороку и дошу по 1-20, 1-50, 2-25
и выше.

Конфекція для дѣтей.

4000 наймоднѣйшихъ одяговъ весеннихъ и лѣт-
ныхъ по 1-50, 2, 2-50, 3 и выше.
1500 модныхъ плащиківъ у всѣхъ величинахъ по
3, 3-50, 4, 5 и выше.
Спеціальні новості у стяжкахъ, коронкахъ, во-
алькахъ, капелюхахъ дамскихъ и дѣтскихъ,
рукавичокъ glass, данскихъ, вовняныхъ и шов-
ковыхъ, хусткахъ, паньцохахъ, парасолькахъ и
парасолькахъ, блузахъ, шовковхъ, вовня-
ныхъ, сатиновыхъ и до прана, шляркахъ,
непѣжахъ, капелюхахъ огородныхъ и костю-
махъ огородныхъ надѣвши власне у вели-
кой себѣлости и доповняють ся що деаь.

Особливша гуртовна продажъ принягодна

въ водѣхъ занавѣсъ, капъ и килимівъ.

5000 капъ на столы по 75, 1-20, 1-90, 2-50.
4000 капъ на лѣжки по 2, 2-50, 3, 3-50, 4.
800 великихъ капъ на столы и лѣжки, даючихъ
ужати ся на обѣ стороны (вырѣбъ килимівъ)
по 1-90, 2-50, 4, 5.

Всакъ зъ провіній надесланий порученя поладжуе ся найсовѣтѣйше и найкраще.

Зъ глибокимъ поважаньемъ

Зарядъ магазину AU LOUVRE
у Львові, площа Капітульна ч. 3.

4895 1-6-7

ВИНА БОЧКАМИ

впростъ водъ продуцентівъ высылка:

Самородный — Гегеляйскій

за бочку 135 літрову по 70, 80, 90, 100, 120,
130 зр. и выше. (Бочка не зачислѣе ся.)

ИНИЙ больше квасковатый (неквасный) за гекто-
літеръ по: 30, 40, 50 и 60 зр. (Бочка зачислѣе
ся по цѣнѣ коштовъ).

При замовленю просимо подавати докладну
адресу и послѣдну стацию залѣзничу. 116 18-7

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.

Уживана лькомобіля 12-конна зъ експанзією на продажъ
за 2.200 зр.

Майже нова динамо-машина електрична знаменитон бу-
довы разомъ зъ всѣми приборами и аппаратами пригодна для
свѣченя 80 лампъ жаровыхъ на продажъ за 800 зр.

Нова сушарня сгъзана парю придатна для пп. антика-
рѣвъ на продажъ за 130 зр.

Нова кухня залѣзна вымѣру 130/8) цм. велика на про-
дажъ за 120 зр.

3 новій десінфекторы кальоричный одиъ змонтованый на
возѣ, два вольно стоячій на продажъ за 1.340 зр.

1 уживана динамо-электрична машина придатна до добу-
ваня одного свѣтла лукового о силѣ 2.500 свѣточкъ на про-
дажъ за 250 зр.

4 новій лампы луковій дуже доброй конструкціи на про-
дажъ за 100 зр. 278 2-0

Близша вѣдомость при уліці Хорущаны ч. 15.

Знана водъ многихъ лѣтъ ц. к. уприв. рафінерія спир-
тусу, засмотрена найлучшими приладами ректифікаційными
найновѣйшой системы, фабрика руку, лікерівъ и оцгу

Юлія Миколая Наслѣдниківъ у Львові

Яковъ Шпрехеръ и С-ка

порука старій польскій силній горѣлки, дуже добрій розоліеи,
лікеры, румы правдній зъ Ямайска, якъ такожъ найдѣшій
якості бравей спеціальні якъ: Народовка, Dziennik, Szczutek,
Кярпатівка, „Дабель“, Помаранчева не солоджена, Ратэвія,
Деревовка и т. п. горѣлки управилеваній и одиоко правдній

Одиоко жерело въ краю для пп. антикарѣвъ, до поб-
раия алькоголю абсолют, и найчистѣйшого спиритусу, до цѣ-
лей лѣчничихъ, вольного водъ податку и вже оподаткованого.
Правдній спиритусъ оцтовый найновѣйшій, здоровю
не шкѣдливъ, бо не выроблюваный зъ есенціи оцтовой.

Складъ для мѣста Львова, ул. Коперника ч. 9 и въ
головномъ складѣ водъ мінеральныхъ І. Поллеа, уліці
Кароля Людвика ч. 29. 4812 111-104

Рухъ поѣздівъ залѣзничихъ

важный зъ днемъ 1 мая 1894 пѣся годиника середно-европейского.

Прихадять до Львова зъ	ПОѢЗДЫ				Вѣхадять зъ Львова до	ПОѢЗДЫ					
	послѣдній	особый				послѣдній	особый				
Кракова (Берлина, Вроцлава, Вѣдня)	282	525	01	6.0	900	Кракова (Вѣдня, Вроцлава, Берлина)	284	1010	450	1035	655
Варшавы	—	525	00	—	900	Варшавы	—	1010	450	—	655
Хабовки (Закопаняго) на Перемышль, Рашчѣвъ, або Тарновъ	282	—	—	—	—	Хабовки (Закопаня) на Тарновъ або Рашчѣвъ	—	1010	—	—	—
Хабовки (Закопаняго) на Рашчѣвъ або Тарновъ	—	515	—	—	—	Хабовки (Закопаня) на Рашчѣвъ або Перемышль	—	—	1035	—	—
Хабовки (Закоп.) на Стрый	—	—	84	—	—	Хабовки (Закоп.) на Стрый	—	—	950	710	—
Мущины, Криницъ, Жегестова на Тарновъ	—	—	—	—	900	Мущины, Криницъ, Жегестова на Тарновъ або Рашчѣвъ	—	1010	—	—	—
Мущины Криницъ Жегестова на Рашчѣвъ або Тарновъ	—	525	—	—	—	Мущины, Криницъ, Жегестова на Тарновъ (водъ 1/2 включно до 30%)	—	—	—	655	—
Мущины Криницъ Жегестова на Тарновъ (в. 1/2 до 30%)	—	—	960	—	—	Мущины, Криницъ, Жегестова на Тарновъ	—	—	450	—	—
Мезе-Ляборцъ Шавного-Куляшиного на Перемышль	—	—	960	—	—	Мущины, Криницъ на Стрый	—	—	—	710	—
Надбереза и Тарнобжежа	—	—	600	—	—	Мезе-Ляборцъ, Шавного-Куляшиного на Перемышль	—	—	—	655	—
Подволочискъ и Бродовъ (на дворцѣхъ гол.)	212	929	910	545	—	Надбереза и Тарнобжежа	—	—	450	—	—
Подволочискъ и Бродовъ (на дворцѣхъ Подзамче)	158	913	845	419	—	Подволочискъ и Бродовъ (зъ дворцѣхъ гол.)	308	244	940	1010	—
Сучавы	940	—	737	1227	635	Подволочискъ и Бродовъ (зъ дворцѣхъ Подзамче)	322	255	1.01	1017	—
Камполина	940	—	737	—	—	Сучавы	315	—	1015	255	1010
Радовицъ	940	—	737	—	635	Чорткова на Галичъ	—	—	—	—	255
Вергомета и Чудина	940	—	737	—	—	Густатина на Галичъ	315	—	—	—	1030
Новоселѣвъ	940	—	737	—	—	Слободы рунгур. Копальнѣ	—	—	1015	—	1050
Слободы рунгур. Копальнѣ	940	—	737	—	635	Новоселѣвъ	615	—	—	—	1010
Густатина на Галичъ	940	—	737	—	—	Вергомета и Чудина	615	—	—	—	—
Чорткова на Галичъ	—	—	1227	—	—	Радовицъ	615	—	1015	—	1080
Борислава на Галичъ	—	—	202	1210	—	Камполина	615	—	—	255	—
Велица	—	—	—	445	—	Сокала	—	—	9.0	645	—
Сокала	—	—	748	445	—	Велица	—	—	980	—	—
Лавочного (Пешту, Мишкель, Серенца, Мункача, Хирова и Станислава на Стрый)	—	—	884	1210	—	Борислава на Стрый	—	—	340	950	—
Стрый и Скольного	—	—	847	—	—	Лавочного (Мункача, Серенца Мишкель, Пешту) и Хирова на Стрый	—	—	540	—	710
Скольного, Хирова, Станислава на Стрый	—	—	202	—	—	Станислава, Долинъ, Болехова на Стрый	—	—	—	950	710
Гребенова (водъ 10/ включно до 30%)	—	—	202	—	—	Скольного и Хирова на Стрый	—	—	—	305	—
Бруховицъ (водъ 12 мая почавши ажъ до вѣдѣянна)	—	—	810	—	—	Стрый и Скольного	—	—	—	—	—
Размады бѣды въ видѣ нищенствъ можна до- стать въ бурныхъ инфирцкѣхъ ныхъ, касякъ стаціонныхъ и кондуктобъ.						Бруховицъ (почавши водъ 12 мая ажъ до вѣдѣянна) Зимно-водъ (почавши водъ 12 мая ажъ до вѣдѣянна)					
						31 — — — — — 31 — — — — — 31 — — — — —					

Размады бѣды въ видѣ кинешевъ можна до-
стати въ бюрахъ информаційныхъ, касахъ стаціонныхъ
и у кондукторѣхъ.
*) Годныя печатаній грубымъ черенками означують пору почну водъ год 6-ю вечеромъ 1-го годъ 6-ю
59 мѣ. рано. Въ бюрѣ информаційномъ ц. к. австр. залѣзничъ державныхъ у Вѣднъ (уліці Іоана 29) ятъ такожъ
въ бюрѣ информаційномъ ц. к. австр. залѣзничъ державныхъ у Львові (уліці Третього мая ч. 3, сотѣль Писарѣль),
удѣлѣе ся устныиъ або письменныхъ объясненъ въ свѣдѣхъ дѣлѣхъ службъ на ц. к. австр. залѣзничъ
державныхъ. О сколько подробниши дозволяють, засягнути тѣмъ-же службъ информацій водѣ информацій
решенъ австр.-угорскихъ и заграницныхъ залѣзничъ. Въ бюрахъ информаційныхъ продае ся выдѣлѣиъ чѣ-
резъ ц. к. австр. залѣзничъ державный билеты до бѣды и шпакти зуготовованыхъ посадѣнъ до бѣды ятъ
такожъ тарифы. 4880

Острѣнее и чищене хірургическихъ
инструментівъ — приймае

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ
ножіиъ у Львові ул. Бонифатъ ч. 3.
Цѣныиъ даромъ.

Робѣтня столярска

ЯКОВА ВІТМАНА

Львів, Сингустска ч. 10.

Приймае ся всѣхъ робѣтъ будо-
вляныхъ, устроень склеповыхъ,
домовыхъ, подітурѣ и направлѣе
мебѣль по найдешевшихъ цѣнахъ.
239 Выставѣ у Львові 1894. 8-10

Кальотъ дротані до привриваня
полумисковъ о промѣрѣ
19, 21, 24, 26, 28, 32, 34, 37, 39 цм.
штука по 30, 35, 45, 55, 60, 70, 80,
85, 100 кр. — Сѣтка дротана зеле-
но лѣксована до охороны вѣковъ
по зр. 1 за мѣтръ квадратный

4545 поручае
ПЕТРО ХШОНСТОВСКИЙ
торговля залѣзна у Львові площа
Капітульна ч. 1 (напротивъ катедръ)
Цѣныиъ иллюстрацій рознѣхъ
предметѣхъ до розпорядимости.

Важне для Папъ!

По убранныхъ цѣнахъ на кожу мѣру продае ся формы
на станки, плашки, палатки, шпалеры и т. п. Приймае ся
до кроку цѣль суиъ и на жадање до австрійована и выпро-
беваня подѣ гарантією найточнѣйшого вымѣреня. 72 34-7
Лише за 10 зр. въ 12 лѣтнхъ выучуе ся водъ гарантією
проу французского.
ЕВГЕНІЯ ВЕКЕРОВА
Львові ул. Сингустска ч. 21. П. поверхъ комо старої почты.

КУ-

Фры, торбы и пѣвляиъ при-
беры до подорожа

найдешевше въ торговлю
товарѣхъ модныхъ и бѣла мужес-
кого, приборѣхъ туалетныхъ и т. п.

Павла Лянгнера

передъ тымъ 2537

Браты Лянгнеры

Львові, уліці Галицка ч. 16.

Цѣныиъ на жадање даромъ

При закупнѣ товарѣхъ просимо покликуватисъ на нашу часописъ.

Выдаеъ: Иванъ Белой. — Одѣлчальный редакторъ: Михайло Струсевиць. Папѣръ зъ фабр. Черлявской. 3 друкарнѣ Наукового тов. ім. Шевченка, під вярломъ К. Беднарского.

Виходить у Львові щодня (крім неділі і руских свят) о 5-й годі по полудні. Літературні додатки „Вісника“ найважливіших повістей“ виходять во вторник, а во вторник і п'ятницю на переміну редакція „Діло“.

Передплата і нисерати приймають: у Львові Адміністрація „Діло“ у. Ваторія 24, Центральне бюро оголошень у. Комерція ч. 11, і бюро газети у. Кароля Людвига 9. у Відні: M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek, I. Wollzeile 8; Oppel, I. Stubenbastei 2, J. Danneberg, I. Wollzeile 19. В Франкфурті і Гамбурзі: M. Haasensteine & Vogler, G. L. Daube & Comp. В Пешті: E. Mistrachy V. Bez. Akademischgasse 6.

Предплата на „Діло“ і нисерати платні у Львові.

ДІЛО

Передплата на „Діло“ з літер. додатком:

на півріччя . . . 18 зр. на півріччя . . . 24 зр.
на чотирьох . . . 9 зр. на чотирьох . . . 12 зр.
на чотирьох . . . 4 зр. 50 кр. на чотирьох . . . 6 зр.
на чотирьох . . . 1 зр. 50 кр.

у Львові:
на півріччя . . . 18 зр. на чотирьох . . . 8 зр.
на чотирьох . . . 4 зр. на чотирьох . . . 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація і Експедиція під ч. 24 у. Ваторія. — Рукописи звертають на ліпше на попереднє вистереження. — Редакція неопечатаніх вілків відкидає.

Неодержані члени комітету 8 зр. в. в.

Оголошення приймають на по члени 6 зр. від одного стрічка нисератом а в рубриці „Надбавки“ по 20 зр. в. в.

Надбавки члени а по 10 зр. від одного стрічка.

Справи болгарські.

По уступленню Стамбулова, сего болгарського Бімарка, опінія що-до стану справи болгарської майже згідно висказалась, що сей факт має бути першим кроком до помирення з Росією. Дальші події рівнож на те вказували. Покликання коаліційного міністерства, в котрому Цанковичі мають своїх представителів, ще більше потверджувало сей здогад. Впрочому всі визначні болгарські мужі політичні отверто заявляли чи то в розговорах з журналістами, чи то в красній і заграничній прасі, що Болгарія мусить найти якийсь спосіб помирення з Росією. Се поміренье, а радше зближенне до Росії має велику вагу для Болгарії в її політичному розвитку, бо н. пр. вельми важним для Болгарії було б от хоч би признание Росією Фердинанда Кобургського князем Болгарії.

Супротив того, що всі болгарські сторони, виправляючи поведенье кн. Фердинанда що-до Стамбулова, піднімали новий заворот заграничної політики болгарської, — станув Стамбулов на цілком протилежному становищі і доказуючи, що єдино спасенням виходом для Болгарії єсть оперти ся о тридержавний союз, прямо обжалував всіх теперішніх мужів правительствених о явне руссофільство. Розуміє ся, що ті мужі заперечили той закид, хоч зарозом і не виперили того, що рад би бачити добрий відносини між Болгарією і Росією, при рівночасній повній захороні самостійності Болгарії.

Може бути, що ті керманіти нової політики болгарської так і думають, як говорять, однак здає ся, що вони не зможуть удержати ся на тій щасливій середині і мусять перейти ся чи то в одну чи другу сторону. Та-ж се виразно зазначає Станчев, проводир болгарських емігрантів, проживаючий в Одесі, кажучи: що для емігрантів (значить ся: несправданих) все одно, чи у кермі правительства засідає Стамбулов чи Начович, бо один не лпший від другого — амь ходит о династію болгарську, — а тою династією не може бути Кобург, котрий веде австро-католицьку політику в Болгарії. На того рода програму несправданих цанковичів відповів „Свободне Слово“, орган Стоялова, що така програма єсть головною арядою і з такими людьми годі порозуміватися.

Вправді досі події болгарські не переступили фази внутрішнього і вольного розвитку, так щоб аж дипломатія європейська мусьла заняти ся ними на першому плані, то все таки справи болгарські єсть першорядної ваги в квестіях східній і для того не можуть проматати безслідно в європейській світлі дипломатичному. Для того по тих розговорах і комунікатах болгарських мужів політичних всі уважно слідили, чи не появиться ся в прасі якийсь повзурядовий комунікат котрий небудь держави європейської, інтересованою безпосередно в квестіях східній. І як раз находимо в Münchener Allgemeine Zeitung статтю, мабуть наспірану, в котрій мьстит ся погляд вьденського міністерства справ заграничних на теперішній події болгарській. Змьстє сеї статті такий:

В мьрорайних кругах австрійських не змінило ся в ньчом поведенье супротив Болгарії; від давна прийнято принцип не мьшати ся в болгарські відносини і при держувано ся его довгі літа, займаючи становище об'єктивного зрєтеля. Принято погляд, що самостійний спокійний розвиток найліпше відповідає інтересам Болгарії і що з того спокійного розвитку вийде для Болгарії спасенне добро. Для того не можна би ньчого заключити, если би Болгарія на тій дорозі дійшла до порозуміння з Росією; таке порозуміння мусьло би радше бути пожадане в інтересі загального мира, з застереженням, що й самостійний розвиток Болгарії при тьм не потерпів би ньчого. Если тепер вирінають клопоты, то причина вь тьм, що побують ся, щоб справи не поїшли дорогою не відповідаючою згаданим напрямом. Факт, що в Болгарії виступає знов руссофільська партія, котра набравши відваги з політичних подій, виступає з більше або менше явною програмою, опираючою ся на формальний підданство Болгарії Росії, і котра надьсь досягнути вь собраню більшість. Що при таких обставинах давсь Росії формальна указка, щоб ціну за своє зближенне по можности як найбільше підбила вь гору, се слідно, тьм більше, що єсть вигляди на внутрішній непокої і борби вь Болгарії, котрі допоможуть. Отсе єсть моменти, котрі будять обави о будучість Болгарії і рбання вь осуді теперішніх відносин болгарських єсть льш рефлексом тьх сумнівів.

Якь видимо з сего короткого представлення ситуації, — не так скоро выяснять ся внутрішні відносини болгарські і Болгарія

буде могла назвати ся щасливою, если зможе без чужої інтервенції випласти з-поміж виробів на широку воду спокійного розвитку національного і політичного.

В справі „Гуцульської Спільки“ в Коломи.

Недавно був в „Ділі“ уміщений комунікат управління ради товариства „Гуцульська Спілька промислова“ в Коломи з поясненєм теперішнього стану сего товариства. Комунікат сей пригадав ширшим кругам напів суспільності, що інтересують ся розвитком наших народних підприємств, о існуючому сего товариства і дав нагоду де-що про него ближше довідатися і сьмь вдоволивсь многими, бо заснованье его прийнято свого часу патріотичними кругами вельми симпатично.

Позаяк вь комунікаті тьм згадано між ними також і о тьм, що я справам товариства „Гуцульська Спілька промислова“ зацікавлював ся і обияв контролю надь его діловодством, уважаю своїм обов'язком висказати о справах сего товариства бодай отенх слівь кілька.

Товариство „Гуцульська Спілька промислова“ заснована вь столиці Покуті вь Коломи 1888 року за ініціативою п. Іларіона Гарасимовича людьми вь переважній чьстї місцевими, інтересуючими ся богатим домашнім промислом гуцульським. Цьль ініціаторів була: допомогти тому домашньому промислову вь его розвитку через познаномені людей, займаючих ся ним, з новими приладами, улекшаючими їх продукцію і через улекшенє набувати сї прилади, а годіно, щоб надати тьм виробам властиву вартість і так хоронити промисловців Гуцулів передь вьзыском жидівського елементу, котрий мовь тї павуки розсунув сьтє свою на цілу Гуцульщину. Цьль благородна і патріотична, для того заснованье сего товариства прийнято симпатично, тьм симпатичніше, що заснували его люди живий між тьм народом, котрий промисел свій домашній розвивув вь певних галузях аж до артизму, а котрого працю використують безмілосердно паразити. Зь уваги на цьль сего товариства займало оно мене відь самого засновання і займає нині.

Директор „Спільки“ п. Гарасимович сходясь — що такь скажу — Гуцульщину,

навязуючи купецкі зносини „Спільки“ з промисловцями, вь наслідок чого народь почавь горнути ся до склепиків товариства: один, щоб виробы свои продати, нове начинє купити або замовити; другі, щоб потрібну річь собі купити. Вь склепї „Гуцульської Спільки“ спродано і сиродас ся виробы відь найпотрібніших вь ужитку домашнім до виробів славновісних Шкрібляків і ихь учеників. „Спілька“ навязала купецкі зносини зь столичними музеями промисловими, якь зь лондонськими і вьденськими, а „Народна Торговля“ і „Красвий базар“ у Львові згодили ся приймати товари вь комісову розпродаж. Товариство удержувало кілька хлопців сьльських, котрі на мотивах Шкрібляків почали виробляти прегарні предмети люксовий і вь короткім часі кількох зь них стало правдивими артистами вь тьм заводі, знайшли роботу яко декораторы, сьницарі у першорядних львівських столарів, а роботи ихь украшають не оден предмет на виставі красвий. „Гуцульська Спілька“ дала тьм почин зь виробів вьарстату столарського вь Коломи, котрий передь двома роками перейшов відь зарядь краю, а зь сьмь шкільним роком переходить вь зарядь держави.

Однакь наколи запитає хто, якимь капіталом розпоряджає „Гуцульська Спілька“, а заважав би ся дати заразь відповідь, бо соромно стає. Притиснений запитанєм — відповімь: майже нькимь, — бо що-ж се за капітал 1000 зр. на таке підприємство? І се головна причина, за-для котрон „Спілька“ ані о крокь дальше поступити не може; се причина, за-для котрон „Спілька“ не може не тільки розвинути дальшою акції, але не може навть удержувати зносини купецких зь згаданими выше музеями та „Народною Торговлею“, бо просто сказавши, не має що вь комісї давати, наколи зважимо тую обставину, що Гуцулови треба за виробы его заплатити заразь, а на продажє треба ждати. Бракь відповідного капіталу оборотного унеможливає більшї закупки, унеможливає даванье завдатків на роботи, вь наслідок чого промисловці-Гуцули змушені зновь вступити вь зносини зь жидами. Що се дуже некористно впливає на розвиток гуцульського домашнього промислу і некористно впливає на моральну сторону самих Гуцулів, кождий легко зрозуміє.

Друга вадлива сторона „Спільки“ була та, що майже всі вь справі адмістраційній

Осея Торпа.

Повість Тора Гедберга.

I.

Осея Торпа лежала на самім краю між лємом і рівниною. Лєм був за нею а рівнина на переді, переход же між ними творив прозорний ряд листяних дерев, котрі мьсцями вибїгали на рівнину громадами дубів та осик, а мьсцями відступали на задь вь соснову гушавину, неначе налякані, що осмьслили ся так далеко заглянути. А коло самого оселі той ряд зазначував ся смілою лінією; довкола дому листяні дерева творили природний сад, і треба було лиш перейти до кінця цілу алею столітніх лип, щоб побачити просторі поля, котрих філіст зарисє уходили десь далеко до самого небо-склону.

Коло самого дому протїкав ручай; сміливими скоками падаючи вь низь зь високої площі соснового лєса, розширював ся оподаль вь маленьку спокійну річку, неначе відпочиваючи тут по зреломь висилею і відтак лївною та неохотно розливаючись по рівнині, де соняшні промїви сушили, а тьнисті береги мутили єї води.

Цілий рік чути було тут шумь маленького водопада, немов глибокі звуки органів, а мльнове колесо вторувало єму своїм неумовкаючим шумом. Люде живучи вь близькості такь привыкли до него, що чули єго лиш вь часі відпочинку і дармованя; але коли виходили на рівнину, тишина вра-

жала ихь, якь щось незвичайного, і тогдї нимь здавалось, що нимь щось недостає: а нимь не доставало якь разь шуму водопада і шуму мльнового колеса.

І якь кожде мьсцє має щось незвичайного, чимь оно відзначаєсь відь других і через що полишаєсь вь памяті, так і сей комбіні був характерястичною чертою Торпи, був неначе єї власним голосом. Весною єго ще заглушували голоси птачї пьсєні, вь сьїй порі року розкошні верхи дубів давали прийоть цілимь громадам птачок, котрі клали собі на них гьвздочка і відь рана до ночи щєбетали та вьводили свои трелі, а осєною вьтерь спїває нерозв своєю головою партію, найчастіше західний вьтерь; тяжкими, свистячими зривами налїтає на верхи сосєн, спускає ся на листяні дерева, шумів, стогнав і вертів між листємь такими тонами, що, здавалось, перебїгали цілу скалу зь гори аж до долу і, вькінці, мовь би умучившись своєю дикостію, переносив ся по-надь рівниною, тихо та мучо, лиш відь часу до часу видаючи гьввний рькє, если уголь якої будови хотівь загородити єму дорогу.

Але если то все замовкало, вь соняшні липєві дні або вь мертво-тих і студєні зимові ночі, глибокі органів звуки роздавались на широкім просторі і вь них чути було сказки о трудолюбности і лїнявстві, о повольности, упертости і монотонности.

Тепер, коли Торстєп Екь самь господарь вь Торпї, любивь сей голос, котрий вь хвилях відпочинку звучав вь єго ухах, якь похвальний имь єго спокійному вдово-

леню. Але не завсєгда такь було; бувь чась, коли єму здавалось, що той голос тільки продовжує годни єго безконечної, тяжкої долі — се бувь чась, коли вінь бувь дитиною і підроскомь.

Єго батько, старий Екь, бувь страшний дивак. Величезного росту, одарений незвичайною силою, вінь бувь знаний вь цілїй охрестности зь своєю упертості і зарозумілості, заявляючи ся при найменшій спротивленю бьшенями нападами. Вінь такь напрасно накидував ся на людей і річи, що прам борба зь нимь була неможлива: зь нимь треба було поступати після такої тактики, зь якою поступали зь розлюченимь быкомь; вь відкритім полі побьда завсєгда була по єго стороні, але если удадо ся найти захорону на подобу деревляної запови, то можна було остерожними маневрами змусити єго, цілу свою бьсноватість вилити на ту запови. Знаменитою обороною була вь такихь случаяхь юриспруденція, і тому всі сусьди Ека стояли ся, кождий за своєю юридичною запови, і якь лиш вінь робивь на котрого якой набір, сейчась передь нимь вьставав той або другий парграфь закона, і вінь ударявь лобомь о неохитну запови. Вінь вьчно провадивь процєси і безь виньки ихь програвавь. Тому то вінь відчувавь глибоко закорєнль ненависть до всего, що носило назву закона і юрїстів.

Свое полеве газдство, вінь провадивь цілкомь окремимь спосібомь після розличнихь собою вьдуманихь методь, котрі цілкомь не відповідали прийнятимь звичаямь, але котрихь вінь уперто придержувавь ся, не зважаючи на се, що безперестанно єму не уда-

валось. На такій землі, де звичайно садить ся бульба, вінь сьязь овєсь, а тамь де би сьїяти пшєницю, садивь бульбу; коли всі сьїали, вінь вирубувавь лємь, а коли у всіхь сьїно вже було зложено, вінь ще не зачинавь косити. Вь цілїмь окрузі не було ньколи такого помьщика. Одно, що у него вшло добре і що єму хосєнь привєсло, то мльнє. Вінь мєлє собі, і мєлє, говорили сусьди тому нема єму якь до того рукь прикладати.

Також дивне було вьхованье сына. Скінчивши дєсєть лєт, вінь мусьвь служити вже якь простий робітник, зь тою тільки рбаницєю, що не дбєстав платіть, а за найменшу провинь мусьвь піддаватись тьлесній карі. Екь, по своему, вельми любивь хлопчину, і для того ньхто більше якь Торстєп не терпівь зь причини необузданого, безь всякої рівноваги характеру єго вьтця і лїта дитинности та молодости на завсєгда вьбили єму вь памяті яко безконечна і безперервна мука. І нького не було коло него, хто би мьгь оборонити єго, та якь-небудь улекшити єго долю. Мати, даючи єму житє, умерла відь родовон горячки, а люде говорили, що власне відь сєн порь Екь ставь такимь дивакомь.

Няня Елисавета, або якь єї дома называли, Лієса, безь сумнівь, зь цілїю душї рада була би єго боронити, але разь, коли она осмьлила ся явно взяти єго сторону противь батька, на єї голову злетівь такий урагань, що она відь того часу ньколи вже того не пробувала. Все, що она відь тон порь рьшала робити для него, то було хьба єе, крадькома всунути єму вьхованю якій-небудь смачний кусочек, якій-небудь ласощі зь кухнї, щобь подолати вже крайню грубу стра-

спочивали в одних руках директора. Тимь-высказомь не маю наміру докоряти в чомь-небудь директорів „Гуцульскої Спільни“, але коли се тут наводжу, то тільки в оглядвѣ принципальнихъ и зъ уваги на те, що власне теперъ почавъ ся досить оживлений рухъ в засновуваню товариствъ фінансовихъ. Мы дожили сумного примѣру на зѣвствіи „Заведенію“, де, хоть було звичайно трохи директорівъ, фактично все спочивало в рукахъ Михалка, а прочі члени дирекції и цѣла рада управляюча слухала безважно голосу Михалка и приймала на-слѣпо проєкти и за-раджена его, зовсімъ не входячи в суть рѣ-чн. До чого довівъ сей спосібъ адміністрації, знаємо всѣ дуже добре. Що директоръ яко-гось заведення може знати відносини его до-кладнѣше нѣжъ члени рады управляючої, се рѣчь певна и природна, але човѣкъ все єсть тільки човѣкомъ и може легко в погля-дахъ и проєктахъ своихъ мылитися. Однакъ коли надъ певною справою застановляє ся бѣльше число людей, хоть в часті ознако-мленыхъ зъ дотичною справою, певнѣше можна допустити, що дѣло передискутоване може мати реальну підставу. Впрочемъ гадка гадку родить такъ, що зъ одної справи може вивязатись друга, може и важнѣйша першою.

Пильний, зручний и совѣстный та посвя-тившій ся справѣ директоръ поведе дѣло до-бре; недбалый або несовѣстный директоръ убѣе хоть-бы найкращу справу в короткѣмъ часѣ, наколи не має надъ собою сталої розумної рады и точного контролѣ чи то поодинокихъ людей чи цѣловъ рады управляючої. Досвѣдъ показавъ, що система управы, заведена в „Народнѣй Торговлѣ“, хоть не єсть ще идеаль-но доброю, але єсть практичною, бо анъ ди-рекція, анъ рада управляюча взаємно себе підпорають в работѣ, а дирекція в своихъ чинностяхъ підъ неусталою контролею го-ловного комітету контрольного и рады упр-авляючої стояча — дарувати не можуть. За-сѣдана рады управляючої, відбувані в пев-ныхъ напередъ означеныхъ речницяхъ, зъ од-ної сторони змушують дирекцію и референ-товъ до точного полагоджуваня порученыхъ справъ, а зъ другої сторони знеохочують саму раду до полагоджуваня в своихъ часѣхъ внесе-нь дирекції, бо всаке дѣло, а особливо дѣло фінансове вимагає скорого полагодження, на-коли справи мають мати хѳдъ нормальный. Систему сю заведено сего року такожъ в у-правѣ „Гуцульскої Спільни“: роздѣлено функ-ція мѣжъ членѳвъ дирекції (неплатныхъ), за полагодження котрыхъ кождый за себе и всѣ разомъ відповѣдають и взаємно себе контро-люють, заведено такожъ правильний що мѣсяця засѣдана рады управляючої, на котрыхъ ди-рекція здає справу зъ своихъ чинностей и до-стає інструкцію що-до дальшого веденя дѣлъ.

Сталый урядникъ „Спільни“ п. Герасимо-вичъ, котрий зъ уваги на вагу задачъ, яку має сповнити се товариство, зрѣкъ ся всякою участі в товариствахъ не фінансової натуры и постановивъ посвятити свій трудъ и часъ тільки справамъ „Спільни“, веде дѣлъ товаро-выхъ. Члени дирекції ведуть справы грошеві. Засѣдана рады управляючої відбувають ся вѳдъ часу переведеня реорганізації управы то-вариства правильно підъ проводомъ заступни-ка головы Впр. о. Николая Лещока. Нespo-ву, яку ему батько після свого принципу по-дававъ.

Десять лѣтъ маючи, Торстенъ бувъ приведений потерпѣти послѣдній разъ тѣ-лесну кару; вѳнъ нѣколи не пробувавъ проти-внитись, тожъ и теперъ мовчки покорявъ ся, а-ле на другій день утѣкъ зъ родительского до-му. Старый попавъ в розпуку и кѳлька днѣвъ старанно всюды шукавъ за нимъ, а коли вѳн-ци ему удалось найти его, мѣжъ ними насту-пило щось в родѣ згоди зъ тымъ условіемъ, що Торстенъ удасть ся до Штокгольму та по-пробує вислатись до якого-небудь агрономі-чного институту. Вѳнъ перебувавъ тамъ пять лѣтъ, мало віддаючи своємъ занятямъ та ведучи досить бурливе життє. Вѳ тѳмъ часѣ старый Екъ умеръ; тогдѣ сынъ безпроволочно оставивъ Штокгольмъ и поселивъ ся вѳ Торпѣ.

Послѣдство нашолася вѳ крайній за-пущеню и була обтяжена великими довгами.

Сусѣды надзвичайно цѣкаві були, чи Торстенъ буде наслѣдувати безмыслимъ мето-ды батька, але на загальне здивуваннє вѳнъ заявивъ себе вскорѣ знаменитимъ господаремъ. Вѳ надзвичайно короткѣмъ часѣ вѳнъ зробивъ цѣлковитый переворотъ вѳ своїмъ господар-ствѣ и поставивъ на ноги все то, що перше стояло на головахъ. Властиво, той переворотъ цѣлкомъ не такъ трудно було перевести вѳ дѣйствитє, якъ бы се могло видавати ся; се-го давно вже бажали, вѳнъ давно вже бувъ уложений, и треба було лишъ малого товчка, чтобы зробити початокъ.

(Дальше буде.)

дѣване шконтро майна товариства, яке пере-вівъ я вѳ першихъ дняхъ липня сего року, показало окрѣмъ точности вѳ веденю дѣлъ то-вариства и се, що переведена реорганізація вѳ управѣ показала ся и тутъ практичною.

По сѣхъ кѳлькохъ увагахъ що-до ву-трѣшнихъ справъ товариства „Гуцульскої Спіль-ни“ поверну назадъ до ви справы фінансової, а повертаю тому, бо окрѣмъ контролѣ принявъ я на себе и обовязокъ придбати товариству и новыхъ членѳвъ, а тымъ самимъ збѳлшити капіталъ оборотовый, а не розпоряджаючи на-стѣлько свободнымъ часомъ, чтобы удатись до поодинокихъ патріотѳвъ нашихъ, відкликуєсь сею дорогою до загалу не пнемемъ товариства, але именемъ моимъ власнымъ. Чи се менѣ удасть ся, залежати буде вѳдъ того, чи патріотична часть нашої суспѣльности порозумѣе вагу сего товариства, чи може віднесе ся до справы его а тымъ самимъ до справы гуцуль-ского промыслу домашнегоъ рѣвнодушнѳ. Нако-ли зростомъ и розвитомъ нашихъ економічныхъ товариствъ одушевляємось и видимо вѳ тѳмъ розвитку красшу нашу будучнѳсть, и то будуч-нѳсть не выжебрану але здобуту нашими влас-ными силами, тогды встане хоть-бы отсѣхъ кѳлька слѳвъ, чтобы патріоты нашѣ доставили зарядови „Гуцульскої Спільни“ титуломъ вкла-докъ членскихъ кѳлька тысячъ зр. зѳ словами щирої заохоты до невсипущей працѣ. Коли-жъ бы у насъ хѳло сего одушевленя и тої вѳри, — покликъ мѳй зѳстанеъ безъ усѣху, а тогды треба буде шукати вишого способу, чтобы „Гу-цульскої Спільни“ могла сповнити се, до чого она зобовязала ся після интенції основателѣвъ. Дыхати може онайнѣшъ, ведена рукою вирав-ною, але она повинна жити, и то життємъ повнымъ, якъ живутъ „Народна Торговля“ та „Днѣстеръ“. Удѣлъ установлено низкій, бо тільки пять зр., однакъ кождый членъ може мати бѣльше удѣлѳвъ [се було-бъ дуже пожа-дане]; вступне платити ся безъ огляду на чи-сло удѣлѳвъ 50 кр.; порука ограничена. На-уплаченъ удѣлѳвъ виставляє зарядъ товариства кнѣжочка членскій. Адреса товариства: „Гу-цульскої Спільни“ промислова“ вѳ Коломы.

На тѳмъ концѣ и сподѣваю ся, що Вп. патріоты нашѣ розважати порушену мною тутъ справу и численнимъ приступленіемъ вѳ члѣ-ны сего товариства додадутъ ему нового життя, щобъ и оно стало на сильній ноги побѣдъ ви-шихъ нашихъ товариствъ. Товариства нашѣ — се нашѣ здобутки, се хвала наша и сила наша!

Василь Нагорный.

Се й те зъ выставки.

На выставѣ — Поляки зъ-пѳдъ Нѣмця, Wielkopolskie. Приѣхали ще вѳ второкъ до Львова. На шляху, почавши вѳдъ Кракова, вѳтали вѳхъ майже вѳ кождѳмъ мѣстѣ окремі депутатія, а у Львовѣ уладжено для нихъ вели-кий овація. Передъ головнымъ двѳрцемъ ве-лѣнничимъ уставлено тріумфальну браму. Пе-редъ прибутомъ поѳяду зѳбрали ся товпы на-роду, такожъ мѣска рада зъ президентомъ Мохнацкимъ, члѣны комітету, що мали займи-ти ся приѣмомъ приѣзжихъ, и члѣны комітету людской школы. Шпалеръ утворили дѣти дом-бровскій и тарнѳвскій зъ хоругвами и оркестромъ, такожъ корпусъ львѳвскихъ дѣтей и капеля жидѳвскихъ хлопцѳвъ. Коли поѳздъ заѣхавъ на двѳрецъ, капелѣ корпусѳвъ заграли „Jeszcze Polska nie zginęła“. Познанскій гостѣхъ вѳшли на перонъ и тутъ польскій панѣ обыпали ихъ цѣвтами, а президентъ Мохнацкій повѣтавъ польско-патріотичною промовою, вѳ котрій мѣжъ иншимъ подякувавъ за жертвы зложѣній Познанцями для Галичанъ, потерпѣвшихъ пе-редъ двома роками вѳдъ повени. На сей при-ѣвъ відповѣвъ Добровольскій, редакторъ Днѣ-лика Познанск-ого, проводникъ прогульки, и піднѣвъ, що познанскій Поляки все готові прийти вѳ помѳбъ тутешнымъ, кѳлько разѳвъ сего потреба буде, бо на окраинахъ они на-вчили ся, якъ имъ працювати, чтобы не розпи-ривати кладовища славянско-польского. Ще промовлявъ Козловскій зъ Куявъ и именемъ жѣнокъ панѣ Варника, котра подала Мохнац-кому кнѣжку.

Зъ двѳрця удали ся гостѣ до мѣста до своихъ мешканъ, а вѳдтакъ зѳбрали ся вѳ ратушевѳй сали. Тутъ при входѣ зновъ вѳтавъ ихъ пре-зидентъ Мохнацкій, окруженный члѣнами рады мѣста и мѣскими достойниками. На галерію повно публіка а оркестра „Гармонія“ вигра-вала „Tysiąc walecznych“. Гостѣ стали передъ образомъ Стыки „Polonia“ и — на естраду вступивъ радный мѣста Гетріцъ, чтобы повѣ-тати братѳвъ зъ Познанцями и зъ-надъ Варты именемъ спеціального комітету для приѣму. „Вѣтаю васъ, панове земляки — ставъ говори-ти Гетріцъ — тутки, де єдино польскому сло-ву дана свобода взлетѣти, а польскому духови свобода ровнѣвати ся и творити. Тамъ, на вы-ставѣ покажемо вамъ овочѣ нашего народного

житя и нашої працѣ. Сли може не побачите у насъ, панове, того всего, чого надѣялись у насъ побачити, и сли не зможемо васъ уго-товити такъ, якъ на се заслугуєте, то выбачи-те, земляки, бо я мы доперва недавно скину-ли кайданы. А сли нѣшъ можемо тутъ розви-ватись, то заведучемо се єдино великодушнѳ-сти нашего монарха, цѣсаря Францъ Йосѳа I. Отже тому цѣсареви и королевѣ Францѣ Йосѳови I. вношу: „Нехай живе!“

Оркестра „Гармонія“ повинна була за-грати австрійскій народный гимнъ та — на диво — залунали звуки „Jeszcze Polska nie zginęła“... Зъ галеріи загремѣвъ явѣсь голосъ протесту протѣвъ послѣднихъ слѳвъ Гетріца, а вѳдтакъ й на сали почувъ ся дісонансъ, бо дались по-чути того рода замѣты, якъ „Chee dostać order“... Картина интересна и поучающа!

Зъ ратуша поѣхали великопольскій гостѣ на выставу, де дожидавъ ихъ кн. Сапѣга и д-рѣ Мархвицкій зъ члѣнами дирекції. Передъ промисловымъ будинкомъ кн. Сапѣга повѣтавъ ихъ промовою, вѳ котрій піднѣвъ, що выставка побудована вѳ потѣ чола, чтобы доказати, що Поляки живутъ и мимо дѳбавныхъ терпѣнь не остави по заду по-за вѣтми найбільше про-свѣтлыми народами. Отже, коли основою вы-ставы не одна капля поту и не одна тяжка хвиля, то нею Поляки повинні гордѣти, але не надто тѣшитись. Франція, Нѣмеччина, Ан-глія и всѣ инші народы можуть собѣ зъ вы-ставѣ уладжувати фестивы, але Полякамъ треба зъ камѣнемъ на серці глѣдѣти на свою роботу, не забувати, що хочъ одинъ часливѣй, та ихъ браты и крѳвнѣ находятъ ся вѳ важкѳмъ положеню такъ, що кождый смѣхъ, жартъ, тоастъ мѳгъ бы збѳлшити ихъ серця бѳль.

По промовѣ музика заграли „Jeszcze Pol-ска nie zginęła“, а потѳмъ именемъ гостей відповѣвъ редакторъ Добровольскій, наважуючи до слѳвъ кн. Сапѣги.

Вѳдтакъ відбувъ ся обѣдъ коштомъ львѳв-ской громады вѳ реставрації Вачиньского, по обѣдѣ цѣла група відфотографувалася, а після того удалася до рацлавичской панорамы.

Вечеромъ вѳ реставрації Цогельмана [vulgo Дрегера] уладжено бенкетъ вѳ честь редактора Добровольского. Підношено польско-патріотичнѣ тоасты, и — пришла черга на старого Плятона Костецкого. Той поправивши вусы и погладивши бороду вѣвъ тоастъ на romyslnoscъ ожезуду и закнѣчивъ бенкетъ.

Другій бенкетъ, та вже для всѣхъ гостей зъ Познанцями, відбувъ ся вчера вечеромъ вѳ концертной сали. Брало участь надъ 200 осібъ, а мѣжъ ними велике число панѣ. Бен-кетъ визначавъ ся тымъ, що на нему не було вѳ одного личного тоасту, але всѣ промовы мали на скрѳзъ політичну цѣху. Першій то-астъ вѣвъ Тад. Романовичъ вѳ честь ожезуду, саѣй i niepodzielnej w której wszystkie dziel-нице w odpowiednichъ swoimъ роженіи warun-kachъ працює та деї саѳсці. Щепановскій про-мовлявъ на той самыи тематъ и выпивъ здо-ровле Великопольщѣ, котра дає примѣръ на-родной солідарности разомъ зъ людомъ. Ру-товскій доказувавъ, що галицкій Поляки йдуть за примѣромъ Великопольщѣ; д-рѣ Дулемба піднѣвъ посвяченє и патріотизмъ великополь-скихъ жѣнокъ. Вѳнъ замѣтивъ, що не може зѳбрати всѣхъ порушѣныхъ справъ и чувствъ, але мусѣть зазначити, що вороги польскій ду-мали колись, що вже зробили три домовины и вѳ нихъ похоронили народъ. Тымчасомъ кож-да часть Польщѣ робила, що може. Литва приносѣть вѣрнѳсть, не тратѣть майна, а сер-це польске бѣ щиро. Корольство може и про-грѣшилось загвинѣстѣю, але не треба осу-джувати. Сли вѳнъ нѣвъ чув, що тамъ моло-дѣжь дѳсталася до неволѣ — не хвалѣть сего, але не осуджує, бо любовъ вѳтчаня була мо-тивомъ. Великопольща дала польского хлопа. Зъ гордостю можна піднести, що той хлопъ переходить всѣ инстанціи, чтобы его дитина учѣла ся по польски. Вѳдтакъ Добровольскій наголосивъ, що не буде розвивати політичної програмы, бо Великопольща є льоальною під-дающею Пруссіи. Вѳ польску дипломатію не вѣрѣти, бо зручнѳсть не для Полякѳвъ. Треба числѣти лишъ на власнѣ силы и на власну працю. За-для того бесѣдникъ поручивъ По-лякамъ жити вѳ згодѣ зъ Русинами, не беру-чися поучати, якъ се належить здѣйснити. Президентъ Мохнацкій вѣвъ „Kochałmъ się“ а Плятонъ Костецкій відмовивъ своєю молитву за Польщу, Русь и Литву. Музика заграли „Jeszcze Polska nie zginęła“ и — коломийку.

Вчера отворено выставу огородинчу, ко-тра буде тревати до 10 с. м.

Сего мѣсяця заповѣдженъ деякі зъѣзды на выставу. Перше всего мають приѣхати дѣти зъ краѳвского парку Йордана, потѳмъ робѳт-ники зъ кѳлькохъ галицкихъ фабрикъ и прези-дентъ угорскихъ міністрѳвъ Векеерле зъ міні-стрѳмъ торговлѣ Люкачемъ. Громадну про-гульку вѳйтѳвъ, народныхъ учителѣвъ, селянъ и дѣтей зъ стрѣйского повѣта організує гр. Ка-роль Дѣдушицкій при помѳчи старосты Мана-

стревского. Прогулька прибуде 20 с. м. а вѳ програмѣ має перше всего звидѣти Ра-ławice, вѳдтакъ павильоны и того самого дня вернути до дому.

Рада мѣска вѳ Миколаєвѣ надъ Днѣ-стромъ призначила зъ мѣской кассѣ 25 ар. на подорожъ для шкѳльных дѣтей на выставу и 120 ар. для миколаѣвскихъ мешканцѳвъ на ту саму цѣль. Грошѣ віддѣлено до комітету вѳ Жидачевѣ.

Вѳдповѣдъ на письмо п. бурмістра Нехелеса.

(Конецъ.)

Ба, и за то піддаше, що накрывав муръ церковный зъ заду церкви, пописавъ п. бур-містръ Нехелесъ разячу неправду. Се піддаше стояти вѳдъ чотарохъ лѣтъ, отже неправдою єсть, мовъ-бы священникъ доперва вѳ червни с. р збудувавъ его. Се вѣвъ п. бурмістре, оду-рили тѣ, що „доносили“... Треба було на влас-ній очи подивитись! Священникъ дававъ теперъ тільки новий дахъ та снадъ піддаша змѣнявъ, звернувъ на противный бѳкъ, розумѣє ся на свой. А такъ выпало зъ потреби, чтобы тымъ піддашемъ закрити гаки зелѣзнѣ, на котрыхъ висѣли драбины, що мають служити всѣмъ лю-дамъ вѳ потребѣ [црм. підчасъ огню]. Строго беручи, цѣла ся рѣчь належить до внутрѣш-ного порядку ерекції, але священникъ, знаючи неприязнѣйшъ настроѣй, п. бурмістре, пославъ вамъ и о сѣй рѣчи урядове повѣдомленє, и то черезъ руки самого секретаря суду и радного мѣста Вп. М. Мерживиньского. И до сего факту — се зъ нѣатискомъ зазначуємо! — відноситъ ся твержденє „Дѣла“ [зъ ч. 141 с. р.], що вѳ справѣ тамъ порушеної о. парохъ не одержавъ нѣякого розпорѣдження вѳдъ уряду гро-мадского. Такъ вѣвъ, до нѣвъ вы, п. бурмістре, на се писемо не відповѣдали нѣякъ, а тымъ менше нѣгативно. Тутъ вамъ ваше „крути-верти“ не поможе!

Се неправда, мовъ-бы той муръ вѳдъ цер-кви ледво оденъ метръ бувъ віддаленый — вѳдъ церкви до мурѣ єсть пѳвѣсѣта мет-рѳвъ. Такъ само неправда, мовъ-бы сей муръ ледво чверть метра [25 цмт.] бувъ грубѣй, бо вѳнъ загрубѣшки 75 цмт. Йкѣсь у васъ, п. бур-містре, дуже фальшиве око... щось не добре видѣти, а вѳденъ и фальшивѣйшъ вашъ судъ о спра-вѣ! — А навѣтъ и се неправда, мовъ-бы „до покриты сего мурѣ о. парохъ умысено выбравъ латинське свято“. Стало ся се длатого, що ро-бѳтникъ тесля И. Сидоръ єсть Русинъ [отже вольно було ему робити], єсть робѳтникомъ фабричнымъ [при тѳтѳнѣ] и вѳльний часъ мавъ тільки вѳ латинське свято. — Ро-бинъ вѳнъ безплатно, на Боже! А се вы, п. бурмістре, дуже добре знали, а таки волѣли замѣсть правды — сплетѣти пописати! А вже-жъ и то цѣлковита неправда, мовъ бы ассесоръ Урбанъ [чи и вѳнъ Русинъ...?] „надармо вы-навѣвъ цѣлый ранокъ о. Піддѣшецкого, чтобы переставъ будѳвило“. О. парохъ п. Урбана на-вѣтъ не видѣвъ! А вѳ реверендѣ, бувъ длато-го, бо йшовъ на службу Богу. Коли-жъ по службѣ Божѳй замѣлѣдувавъ тесля о перешко-дѣ, вѣславъ о. парохъ насъ підписаныхъ до васъ, п. бурмістре до поясненя рѣчи. Се удало ся безъ проволокы [нашѣ-жъ хаты протѣвъ цер-кви]. О. парохъ бувъ гадки, що ассесоръ дѣлає на власну руку, бо на день чи два передъ тымъ бурмістръ заперенивъ о. пароха, якъ гово-ривъ зъ нимъ підчасъ архикняжого обѣду, о своѣй прихильности, кажучи: „Żeby mnie tak Pan Bóg ciężko skarał na moichъ dziełachъ jeśli-бумъ przeskoczyłъ księdzuгоbi!“. Отже о. парохъ бувъ певный, що бурмістръ „вразумѣвъ“ ассесо-ра — и на тѳй певности стоячи казавъ, що правда, тесли дальше побивати, ажъ доки мы зъ „авдієнціи“ не повернемо. О. парохъ вижи-давъ насъ таки на двитари церковнѣмъ [не щобы нѣякого не пускати!] и длатого навѣтъ не розбѣравъ ся зъ реверенды.

Наша жъ „авдієнція“ такъ відбула ся: Мы розказали рѣчь, та на наше диво почувѣ отъ що вѳдъ п. бурмістра: „Чи вы то розумѣ-єте, що се все робѣть пробошь на вашу шкоду, на вашѣ кишѣнѣ, на вашѣ голо-вы! — Вы самѣ не повинні допустити до то-го, щобы пробошь ставлявъ якѣй-небудь бу-дынокъ, бо то буде вашъ тягаръ! Зъ того ще цѣле мѣсто зъ огнемъ пѳйде! Пробошь на вашу кишѣню звалѣть потому всю асекурацію будинковъ! Та на що вамъ сего?“ и т. п. Оттакъ то п. бурмістръ Нехелесъ вѣкаше го-воривъ передъ священникомъ, инакше передъ нами, а вѣкаше вѳ „писемѣ“ пописавъ. Ко-тре-жъ правда? Мы застерѣгаємо ся протѣвъ слѳвъ вѳ писемѣ п. бурмістра, мовъ-бы п. бур-містръ „зазначивъ передъ нами, що скоро о. Піддѣшецкій заперестанє дальшу будову, урядъ громадскій не виконає кроку примусового“. Нѣ! мы обѣтавали при нашѳй просьбѣ, а п. бурмістръ „авдієнцію“ закнѣчивъ: „To ksiądzъ niechajъ wniesie prośbę...“ Насъ забѳлѣло такє

легковержене не тільки цілон депутатів, що говорала, кланяла ся, в ім'я руської громади християнської перед бурмістром-жидом, але ще й за пониження нашого отця духовного, що мусів «prosb-y» вносити, коли й лапсердак останній за покриття паркану чи піддаша на своїй обороні просьби не вносить. А тут прецінь о церковний мурр ходило! Бать же прецінь в своїй хаті своя правда і воля! О, не дай Боже, щоб жид до влади допав ся, бо цвіркати буде, що хвиля, як в оть в томь писемь, чи треба чи не треба, про непослушність «священника», та про вбь-то, «оборь влади» — жидівської, де по правді не о законне послушність та о законну власть, а о секатуру ходило.

Здивував ся о. парох, коли ми розпочали наше слово, — и передовсім сейчас казав майстроу перестати роботу. Выразно се азначаемо! Сам же о. парох вернув до канцелярії, щоб в той хвили тую проsb-y писати. Намъ казав зачекати, щоб мы такі самі сейчас проsb-y доручили. И в той той хвили зачули мы розбиванье гонтовъ. Всѣ мы выйшли из канцелярії на цвантарь церковный — и священникъ съ нами, такі розумѣ ся в реверендѣ, бо вновь-же не було часу розобрати ся. [Се мы умысно підносимо, абы зрозумѣти лукаві слова в «писемь п. бурмістра Нехелеса», мовъ-бы о. Підлапецький умысно надігнувъ реверенду, та що реверенда не охоронила его вѣдь езекутивъ власти громадскої... двѣть!] — та на наше велике диво побачили мы й жандарма в глотъ народу, де були переважно жиды, Русины й Поляки, жидыки й дѣти.

О. парохъ приступивъ передо всѣмъ до жандарма и пояснявъ ему ситуацію, а дальше розказавъ: що жадає на писемь цілон справы; що зверхность громадска нѣчого в той справѣ ему не доручила; що то поступованье крайне беззаконне; що не допустятъ до насильства на грунтъ церковномъ; що се нападъ. Доходило до грѣшної хвилі. Русины боролись передъ напастю. Поліціянтъ хотѣли нашихъ людей арештувати. Тодѣ о. парохъ заступивъ ся за людьми и сказавъ: «Не его, не сего, але мене арештуй!» На то крикнувъ жандармъ: «W imieniu prawa wzywam! Każdego, kto się będzie sprzeciwiał, tego aresztuję». Священникъ ему відповѣвъ: «Арештуйте мене! я вырадно підношу, що протавлю ся сему безправю!» На то жандармъ: «Zaresztuję, kto tej szpyncei, szlagianu gonioń, będzie się sprzeciwiał...» Такъ? — відповѣвъ о. парохъ и в той-же хвилі выступивъ на піддаше, затримувачи гусекъ-у роботу та трикратно взывъ жандарма, щобъ привернувъ спокій, а вѣдь в закладъ себе на арештъ жертвує. Отъ такъ то були «лихословія». Та нѣчо не помогло! Щобъ ешеканю псы — се ложь. На то й не було часу. Щобъ кидано камнями — и се ешльшине. Щобъ тамъ було болото — и се несправа. Впрочемъ чя-жъ се вамъ, п. бурмістре, не соромъ признаватись публично, що на цвантарі тон церкви, що есть «украшениемъ» цілого мѣста, а збудована по «предѣльныхъ мовалахъ», есть болото?!

А ще одно: Вѣ писемь п. бурмістра Нехелеса стоить, що «священникъ выдвигавъ поліцію изъ рукъ всѣхъ оружія». А оно ось якъ було: Поліціянтъ забрали [щобъ вже не ужити властивого слова] зъ-підъ того то самого піддаша сокры о. парохъ и ними розбавали сказане піддаше. Ну, чей-же водобрати свою рѣчь не компромитувъ властителя, але противно, се доводъ, якого вимагає кодексъ карный... Чого то не выдумаетъ розумъ жидівскій! — Бать тамъ ще и оборона «латинниківъ» та доказъ, що то були Русины, що дахъ розбивали. Нѣ, перепрашаемо васъ, п. бурмістре! Русинѣвъ не було. Перекиньчикѣвъ мы давно перестали до Русинѣвъ рахувати, а «латинники» нехай самі боронять ся. О то они васъ чей-же не просили. А се такі було ихъ уронче свято. Та, на жалѣ, такі ихъ braterstwo... Они-жъ знали, що то Русинамъ пакостъ...

Або и се: чи вѣ честь вамъ виходить, п. бурмістре, що коли «певна особа» васъ попросить, то вы вже робите, якъ она хоче? Якъ «хтось» вѣ дуду грає, такъ вы скачете. Ось вѣ томъ то ціле наше нещастье! Коли-жъ, коли-жъ оно скінчить ся? Та й по що-жъ вы властиво за «гумно» по газетахъ такъ широко розписали ся, и то кобы по правді, — коли рѣчь вѣде о церкви, о мурр церковный, та о томъ, що вы воіпцій нападъ на церковь учинили и поступили незаконно! Справдѣ, лучше бы вы, п. бурмістре, учили, якъ бы «певныхъ особъ» вы не слухали та коли-бъ вы унакади всякихъ колій изъ мѣсцевымъ священникомъ.

А просимо ще й Почт. Редакцію Преглядъ сею нашу відповѣдь передрукувати, бо й тамъ заблудивъ п. бурмістръ Нехелесъ зъ своимъ «правдою».

Манастирска 29 липня 1894.
Осодоръ Кропидра, голова християнської

громады мѣста Монастирискъ. [Потѣмъ идуть дальшій власноручній підписъ мѣщанъ манастирскихъ.]

Вѣдъ посла Юліяна Романчука

одержуемо отсе писемъ зъ просьбою о умѣщенье:

П. Вахнянинъ, пишучи о моѣй «внтризѣ» протавъ него, одну рѣчь перекрутивъ а двоухъ не сказавъ. Я д-ра Короля только пытавъ що до кандидатуры о. Чернецкого а не поручавъ ви. Я вырадно писавъ ему, щобъ сен кандидатуры нѣгде не підносили, бо я хотѣвъ бы только знати, чи она була бы еше тualmente сторонниками о. Роздѣльского принята. Я мавъ намѣръ, ели бы-мъ доставъ притакуючу відповѣдь д-ра Короля, просити п. Вахнянина, щобъ зрѣкъ ся свои кандидатуры вѣ користь о. Чернецкого, котрый бувъ бы тогды поставлений всѣми Русинами безъ рѣзницѣ партій. Се я и зробивъ на выдѣлѣ Народной Рады, але п. Вахнянинъ відповѣвъ рѣшучо, що не зрече ся, — и на томъ справа скінчила ся. Впрочемъ якимъ способомъ моя «внтриза» оправдає п. Вахнянина, що вінъ не переставъ ставити свои кандидатуры навѣтъ тогды, коли правыборцѣ [т. е. народъ, на котрого-жъ волю мы все поклоняемо ся!] на передвыборкахъ зборахъ заявили ся вѣ двоухъ повѣсть великою бѣлшостью рѣшучо протавъ неи а вѣ третѣмъ не заявили ся такожъ за нею, и що вінъ не переставъ ей ставити дальше по довершеню першого wyboru, — сего я не розумѣю.

Ю. Романчукъ.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛІТИЧНЫЙ.

Проводиръ сербскихъ радикаловъ Пасичъ вернувъ, якъ зѣвство, до Бѣлграду по довшій неприсутности. Вѣ часѣ послѣднего замаху державного пробувавъ Пасичъ вѣ чужинѣ. Думано, що радикалы зачнутъ зъ правительствомъ борбу на житѣ и смертѣ, а проводиръ Пасичъ стане на ихъ чолѣ. Тымчасомъ радикалы супротивъ «нового курсу» заховали цѣну пасивности и Пасичъ проживавъ вѣ Абази. Зъ повороту Пасича до Сербіи можна заключати, що радикалы хотять зновъ брати активну участь вѣ житю політичнѣмъ. Проглядъ Пасича на ситуацію політичну вѣ Сербіи можна доведати зъ розговору его зъ корреспондентомъ N. fr. Presse.

Пасивность партіи радикаловъ супротивъ ситуації політичной одобравъ Пасичъ вновь, бо не треба перебивати природного выясненя ситуації. Що-до знесеня конституції, то, посядумки Пасича, акты того рода мусять бути умотивованъ крайною потребою державною, бо вѣ противномъ случаю будутъ они великою похилою політичною. Вѣ сѣмъ случаю не треба було розвитокъ політичній краю цѣфата ажъ по 1869 р., бо можна було найти способъ и людей, при помощи котрыхъ усунуто бы хибы и навѣтъ родичамъ корольскимъ привернено бы ихъ права. Теперѣшне положенье не може догдо тревати, а вынесенье мусить наступити такъ, що по одной сторонѣ стануть тѣ, котры хотять повороту конституції и легальности, а по другой тѣ, котры хотять удержати теерѣшний станъ. Радикальна партія найлѣпше zorganizована и длятого найлѣпше надає ся, щобъ при помощи еи пхнути справы на нормальный шляхъ. Австро-Угорщинѣ залежить на томъ, щобъ вѣ Сербіи были унормованъ водносины, а що політика радикаловъ не сягає по-надъ поглядъ гр. Кальвокого що-до балканьскихъ державъ, именно щобъ тѣ державы развивали ся самостійно — длятого водносины Сербіи до Австро-Угорщины можуть бути дружній и симпатичній.

Япаньске правительство розделало до державъ обѣщанья, вѣ котрыхъ мотивує свой наступъ вѣ справѣ о Корею. Япанъ выславъ, посла того обѣщанья, зъ власной инициативы 2 000 людей и 5 кораблѣвъ вознихъ до Кореѣ на вѣсть, що Корея 8 липня възвала на помощь армію хиньску. Про се повѣдомивъ Япанъ Ханы, поклоняючи ся на договоръ зъ 1885 р. Коли водтавъ Ханы вѣ причины, що 12 липня ворохобия майже цѣлкомъ була здавлена, завожадали, щобъ япаньскій войска были водкликанъ, Япанъ відмовивъ сему жаданю зъ причины, що вѣ деякихъ мѣсцевостяхъ Кореѣ все ще була ворохобия. Невагомъ опбеля ворохобияки напали въ Хемульню французскихъ місіонарѣвъ. Вѣ переговорахъ зъ Хинами заперечавъ Япанъ права зверхности Хинъ надъ Кореєю зъ тыхъ трѣхъ причинъ: Корея прокламувала вѣ 1882 р. свою независимость, котору всѣ державы кромѣ Хинъ узнали, водтакъ признали Ханы Япанови право оружнои интервенції вѣ Кореѣ, а вѣбачи Корея заключала безъ затвердження хиньского договоры торговельны и політичній зъ чужесторонними державами.

Сей обѣщанья выклече певно якусь рѣшучу децзію зѣ стороны державъ, передо всѣмъ Англіи и Россіи. И такъ министеръ справъ заграничныхъ лордъ Кимберлей водбудъ наряду зъ президентомъ министерствъ и представителями Хинъ и Япана. Кромѣ того подносить Англія поважну претензію до Япана за затопление парохода Kowshing. Япаньске правительство оправдує ся, що не бачило англійской фляги на томъ пароходѣ, що при затопленю ратувало Европейцѣвъ та що вѣбачи готове дати Англіи всяку сатисфакцію.

НОВИНКИ.

Спѣзучій кружокъ «Стрыйскій Боянь» уряджує вѣ недѣлю дня 5 н. ст. серпня 1894 вѣ сали заведеня купельного вѣ Грусинацки концерть зъ слѣдуючою програмою: 1. а) Вербицкій «Заспѣвъ» б) Кумановскій «Вазанка» водсѣиває мѣшанный хоръ (30 особъ). 2. Глинка «Сарафанъ» дуєтъ на скрипцѣ и флѣтъ зъ супроводомъ фортепьяна. 3. Лисенко «Гусъ» мужескій хоръ зъ фортепьяномъ. 4. Декламация и-на О. 5. Нижанковскій «Гуляли» хоръ мужескій. 6. Топольницкій «Quodlibet» зъ народныхъ пѣсень — хоръ мѣшанный. 7. Сольо-спѣвъ баритонъ зъ супр. фортепьяна. 8. а) Машинскій «Спѣвака» пастушкѣвъ — хоръ мужескій вѣ тов. фудрки б) Лисенко «Верховина» хоръ мѣшанный зъ фортепьяномъ на 4 руки. — Стрыйскій визатовый. — По концерть танцѣ. Початокъ точно о год. 8-мой вечеромъ. Цѣна вступу на концертъ: Крѣсло перворядне 1 зр., крѣсло другорядне 80 кр., партеръ 50 кр. На концертъ и танцѣ: Крѣсла перворядны 1 зр. 50 кр., крѣсла другорядны 1 зр. 20 кр., партеръ 80 кр. — Білетѣвъ достати можна вѣ «Клубѣ купельномъ» вѣ Трукавцѣ — вѣ «Народній Торговлѣ» вѣ Дрогобычи — а вѣ день концерту вѣдъ год. 7 вечеромъ при касѣ.

Вѣ справѣ обсады краковскаго епископства по пок. кардиналъ Дунавскій доносить зъ Вѣдн до польскихъ часописей, що мѣрдаинъ галицкій круги хотять бачити на опоруженій епископской столиці езуита кс. Генрика Яцковскаго.

Цсаръ зѣволивъ на перемѣну названчайной катедры електротехники при політехницѣ у Львовѣ на звычайну катедру, почавши вѣдъ 1 сѣчня 1895 р.

Роздѣлъ подмогъ для урядникѣвъ вѣ загальній сумѣ 1,500,000 зр. мавъ вже невагомъ наступити. Вѣдъ подмогъ выключеній безусловно всѣ урядники богатѣйшій. Урядники XI-ой класѣ мають одержати всѣ, чи женаті чи вѣдн, по 40 зр., урядники X-ой класѣ одержать: женаті по 60 зр., неженаті по 50 зр., а вѣ класѣ IX-ой одержать: женаті по 100 зр., неженаті по 80 зр. Подмоги для зельзничныхъ урядникѣвъ не можуть перевѣснати перевѣснои квоты 40 зр., діурности и практиканты одержать всѣ безъ выимка по 3 зр., а такъ само и служащій. Сегорѣшне спѣзенье зъ подѣломъ мало наступати зъ огляду на се, щобъ не допустити до нѣякихъ посторонныхъ протекцій. Така форма помощи має перестати вже при укладаню бюджету на слѣдуючій рѣкъ. Ся квота має бути вставлена яко постійная подмога.

Холера. Вѣ мѣстѣ Краковѣ занедужало зъ 30 на 31 н. ст. липня двѣ особы, зъ котрыхъ одна померла. Вѣ краковскѣмъ повѣтъ занедужали вѣ Кшеславцѣхъ двѣ особы, вѣ Могилѣ 1, подужало вѣ Кшеславцѣхъ и вѣ Пешовѣ по одной особѣ. — Вѣ бохеньскѣмъ повѣтъ занедужали три особы вѣ Забержовѣ, зъ котрыхъ одна умерла. — Вѣ гусятинскѣмъ повѣтъ не было и 30 липня нѣякого занедужаня, а вѣ случаю смерти. — Вѣ Тернополѣ сконстатовано одинъ случай холеры у особы, що занедужала 28 липня. — Вѣ борщевскѣмъ повѣтъ занедужала вѣ Озерницѣ одна особа, а померло двѣ. — Вѣ Зальццѣхъ повѣтъ занедужало вѣ Зальццѣхъ 9 особъ, померло 7 и выздорѣвло 7; вѣ Зальццѣхъ старшихъ померла двѣ особы; вѣ Тлуствѣ и Дзвинячи занедужало по одной особѣ, особа занедужавша вѣ Дзвинячи померла; вѣ Устечку занедужали и померли по 2 особы, выздорѣвла одна. — Вѣ чортковскѣмъ повѣтъ занедужали 2 особы вѣ Чортковѣ. Сконстатовано одинъ случай холеры вѣ Улашкѣхъ. — Вѣ буцацѣмъ повѣтъ померла одна особа на холеру вѣ самѣмъ Бучачѣ. — Вѣ городенскѣмъ повѣтъ занедужало 8 особъ вѣ Обертинѣ одна вѣ Луцѣ; померло по одной особѣ вѣ Обертинѣ и Луцѣ. — На Буковинѣ занедужала вѣ Товтрахъ кѣцманскаго повѣтъ одна особа.

Реформа краввой обороны. Австрійска кравва оборона буде на ново зрерганізована. Догачный зарядженя одержали сѣмь днями цѣсарскъ санкцію. На мѣсце дотеперѣ истянухъ двѣхъ кадрѣвъ компаніи вѣ баталіонѣ пѣхоты заведено чотирі компаніи, такъ що вѣдъ 1 жовтня с. р. будутъ кадры баталіонѣвъ числѣти по 11 офіцѣрѣвъ и по 184 рядовыхъ. Подѣбная змѣна наступити и вѣ кѣннѣтъ краввой обороны. Полкъ сен кѣннѣтъ буде числѣти шѣсть шкадрѣвъ лінійныхъ и одну резервову. Такожъ будутъ скрѣплені кадры кѣннѣтъ сѣрѣдѣвъ вѣ Тирилі и вѣ Дальматіи.

Пѣхотна прибѣчна гвардія, звана такожъ вѣденскою публікою надвѣрною жандармерією, що рекрутувала ся досѣ зъ выбѣрныхъ підѣфіцѣрѣвъ лінійного войска, буде теперѣ доступна и для підѣфіцѣрѣвъ австрійской та угорской краввой обороны. Компанія тон гвардіи складала ся досѣ зъ 2 фельдфеблѣвъ, 8 офицѣрѣвъ, 12 капталѣвъ 220 рядовыхъ, 2 добушѣвъ, 2 трубацѣвъ, зъ 7 слугъ офицѣрскихъ и 16 послугачѣвъ. Се число показало ся за мале и незабаромъ має бути побѣдѣшено. — Друга гвардія т. зв. трабанты, що робить службу вѣ сѣрѣднѣ цѣсарской палаты, складає ся зъ 8

фельдфеблѣвъ и 40 вояковъ. Ся гвардія не буде зѣблѣшена.

Тернопольскій новинъ. Вѣ ночи зъ 31 липня на 1 н. ст. серпня с. р. приставлено до тернопольского шпитала Евд. Кизньского и Іос. Антонова раненыхъ штилетами вѣ суперечѣ зъ зельзничными робѣтниками. Рана першого вѣ правѣмъ боцѣ небезпечна, другой раненый менше тяжко вѣ плечѣ. Вановникъ признаєвъ ся до вины. Называє ся Алоісій Абель, родомъ зѣ Львова и есть зельзничнымъ робѣтникомъ. — Вѣ бѣднѣй день допустивъ ся рабунку 17-лѣтній хлопцѣ Іос. Вонтобецъ на одной пані, що переходила рынкомъ. Розѣрвавъ ей станикъ и забравъ монѣтку зъ 300 зр., а водтакъ хотѣвъ утечи. Однако его зловлено и теперѣ сидѣтъ у вѣзницѣ. Пошкодована, п. Марія Юрчакъ зѣ Тернополя, водобрала грошѣ, але лежить недужа зѣ перестрахи.

Огнѣ. Передвѣчера о 2-ой годнѣ зѣ полудня повставъ огонь вѣ войсковыхъ баракахъ при улицѣ Стрыйскѣй у Львовѣ. Займѣло ся вѣдъ сильно розѣгрѣтомъ смола вѣ котлѣ. Огонь не зробивъ нѣякой шкоды бо вояки заразъ его угасили.

Испыты квалификацій для учителейшкѣлъ народныхъ и выдѣльныхъ передѣ комисією испытуючою у Львовѣ розпочнутъ ся дня 17 н. ст. вересня. Поданя треба вносити до вересня с. р.

Зѣ Дирекції товариства для výroбу ризъ церковныхъ вѣ Самборѣ одержуемо отсе писемъ зъ просьбою о помещенье: Выказъ жертвъ присланныхъ на нашѣ руки для найбѣднѣйшихъ вѣдѣвъ и сирѣтъ, занятыхъ вѣ робѣтні товариства для výroбу и торговлѣ ризъ церковныхъ вѣ Самборѣ, а помещеній вѣ ч. 101-бѣмъ «Дѣла» простуюмо вѣ сей способѣ, що жертву 2 зр. 70 кр. приславъ о. деканъ Григорій Коньскій зѣ Сѣвѣтъ. — Дирекція товариства для в. и т. р. ч. вѣ Самборѣ.

Прогулка товариства друнарьѣвъ львовскихъ «Огниско» водбуде ся вѣ недѣлю дня 5 н. ст. серпня до лѣса на «Пасѣкахъ». Концерть музыки 24 полку пѣхоты, танцѣ, гра вѣ обручѣ, киданье мячемъ до цѣли, стрѣльня вѣ фльберта и т. д. Смеркомъ будутъ спалені штучній огнѣ. Вступъ вѣдъ особы 20 кр., родинный білетъ на 4 особы 60 кр. Початокъ о 4-ой годнѣ зѣ полудня.

Дрѣбнѣй вѣсти. Вѣ Шарѣскѣмъ озерѣ вѣ Татрахъ утопило ся чотирохъ туристѣвъ, Нѣмцѣвъ-студентѣвъ. Досѣ же не воднайдено тѣлѣ потонувшихъ. — Выдѣлъ краввой удѣлявъ одноразову подмогу по 300 зр. погорѣльцѣмъ Косова и товариству участникѣвъ польского повстаня зѣ 1863 року. — Зѣ нагоды трагичной смерти архіепископа Вильгельма выславъ выдѣлъ краввой писемъ конволадіице на руки президента министерствъ кн. Виндштрѣца. — Вѣ Ивоничи померъ Лукіянь, Кѣвѣнскій зѣвѣстній артистъ драматичный польского театру у Львовѣ а водтакъ директоръ такого-жъ театру вѣ Станиславѣвъ. Покѣйный водносѣвъ ся симпатично до Русинѣвъ. — Вчера вечеромъ кинувъ ся зѣ другого поверха каменіцѣ при ул. Бляхаревѣй у Львовѣ 74-лѣтній Гершъ Курцеръ, бувшій таксаторъ судовый и убивъ ся на мѣсцѣ Прачаною самоубійства була невѣлѣчина недуга.

Телеграммы «Дѣла»

Вѣдѣнь 2 серпня. Pol. Corr. дементує вѣсть, мовъ бы гр. Кальнокій мавъ выѣхати до Італіи. Король румынскій, перевѣзжаючи черезъ Вѣдѣнь, конференвавъ довшій часъ зѣ гр. Кальнокимъ.

Берно 2 серпня. На вѣчу католицкомъ домагавъ ся гр. Хотекъ, щобъ папа дозволивъ всѣмъ Славянамъ завести вѣ літургіи свою родну мову.

Лондонъ 2 серпня. Флѣта англійска достала приказъ удати ся до Кореѣ для охорони интересовъ англійскихъ.

Римъ 2 серпня. Перша партія анархѣстѣвъ, признана на депортацію на островъ Дѣлакъ коло Масавы, числѣтъ 3000 особъ.

Переписка Редакції и Админістраціи.

— Вл. М. Км. вѣ Га. и И. Га. вѣ Ус. еп. Одержали.

— Вл. Н. Сѣ. вѣ Вол. Добре.

Надоболане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

оптикъ и механикъ, подѣ Коперникѣмъ, Львовъ, площа св. Духа (ул. Театральна ч. 6 противъ головной одаку) поручає у величѣхъ выѣборъ и по найдешевѣшыхъ цѣнахъ: окуляры, цѣпкеры, зѣрнѣты, бѣноклы, далекогляды, барометры, аерометры, мѣроскопы, лѣпы, компасы, райсѣпны, лѣнты истрѣльній, пѣоны, сѣбѣтъ, манометры, и т. п. Устроєня зѣнокѣвъ електрическихъ. Всякія наравѣя выговорають ся найскорѣе и найдешевѣе. — Замоваля зѣ провиніи выговорають ся точно. 4185

Мая честь повѣдомити Впозажану Публіку, що по смерти бл. п. моего мужа буду вести и дальше подѣ проводомъ сына нашу вѣдъ давна зану робѣтню одаговъ мужескихъ подѣ фирмою:

Антѣнъ Щерба у Львовѣ

ул. Шайнахи ч. 1 або Коперника ч. 10.

Засмѣтривши робѣтню свою вѣ найновѣйшій матеріи, буду старатись вдоволити всѣмъ вымогамъ Впозажаной Публіки и Всѣхъ оо. Духовныхъ якъ выѣбѣнѣемъ такъ и найпреступнѣйшими цѣнами.

Усердно прощу, щобъ Впоз. Родимѣ якъ мого бл. п. мужа такъ само и мене своими ласкавыми взглядами подѣпрали. Поручаюсь ласкавыми взглядами и остаю зѣ глубокимъ поважаемъ.

В. ЩЕРБА.

Бюро заряду ул. Академічна 5.

Фабрика штучнихъ
НАВОЗОВЪ
спѣлки командитовои

Юліяна Ванга у Львовѣ

поручає зъ гарантією процентовъ и якости складо-
выхъ частей 265 3—13

Мучку кѣстяну и суперфосфаты
по можливо найдешевшихъ цѣнахъ.

НА РАТЫ

МАШИНЫ ДО ШИТЯ

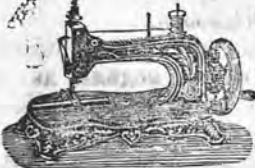
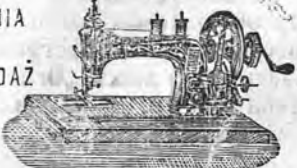
въ найдѣвшихъ фабрикъ заграничныхъ и
краевыхъ водѣ 25 до 65 зр.

поручас 4798 98—?

ЛЮДВИКЪ ГАРДОЛИНСКІЙ

Львовъ, площа Галицка 14.

Цѣники на жаданье даромъ и франко.

 ROK ZAŁOŻENIA
 1873
 ROCZNA SPRZEDAŻ
 750
 MASZYN

JÓZEF JWANICKI
 LWÓW. HOTEL ŻORZA

CENY MASZYN OD 25 DO 65 RATAMI PO 4 ŻŁR. MIE.

PROSZĘ ŻAДАĆ CENNIKI

AJENCI CHODZĄ
 PO DOMACH
 Z MASZYNAMI
 TYLKO Z FABRYK
 ŻYDOWSKICH.

146 16 - ?

Водѣ давнѣ извѣстный за свои доброты и за-
паху правдивый
РОССИЙСКІЙ ЧАЙ
въ торговлѣ

В. АДАМОВИЧА
въ БРОДАХЪ

фунтъ дуже хорого	зр. 1 40
фунтъ наилучшаго орѣха. опавкова. .	зр. 2 50
фунтъ „Имперіаль“ цѣсарской . . .	зр. 3 50
фунтъ высвѣзѣтъ за наилучш. чаѣвъ .	зр. 1 20
кава „Сіріусъ“ франко 5 кіло . . .	зр. 9 50

4861 89—104

КОНТОРА ВЫИМЪНЫ
ц. и. уприв. гал. анц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО
купуе и продае

ВСѢ ЕФЕКТЫ И МОНЕТЫ
по курсѣ деннобъ найточнѣйшомъ не вчисляючи
нѣякои провизіи.

Яко добру и певну льокацію поручае

$4\frac{1}{2}\%$ листы ипотечны
 5% листы ипотечны преміюваніи
 5% " безъ премій
 $4\frac{1}{2}\%$ " листы товариства кредитового земского
 $4\frac{1}{2}\%$ " Банку краєвого
 $4\frac{1}{2}\%$ " позичку красву галицку 3483
 4% позичку пропінатіюу галицку
 5% " " буковиньску
 $4\frac{1}{2}\%$ " " угорскихъ сельзницъ державныхъ
 $4\frac{1}{2}\%$ " " пропінатіюу угорську
 4% угорскій облигацій индѣмнізаційный

а всѣ ті паперы Контора выимъны Банку ипотечного все
купуе и продае
по найкористнѣйшихъ цѣнахъ.

ЗАМѢТКА: Контора выимъны Банку ипотечного приймае вѣдъ
П. Т. купуючихъ всѣляхъ выислованъ а вже платій
мѣсцевіи паперы пѣтній, такожъ запавшій купоны за
готовку, безъ нѣякого вѣдчисленія, а замѣсцевіи лишъ за
вѣдчисленіємъ справедливыхъ коштовъ.

До ефектовъ у котрыхъ выишли купоны, доставляе новій
арушъ купоновъ, за зворотомъ коштовъ, котрі самъ неосынае.

органъ руского товариства педагогичного двотичасникова педагогично-научный, выходить въдъ 1 червня 1859 г. у Львовъ ул. Вороньска ч. 2., Предплатя на цѣлый рокъ 3 ар., на повъ року 1 60 кр. на чверть року 1 ар.

СТАРИЙ	Одинъ удеѣль 5 зр. и 50 кр. вписове.	ФЕЛОНЫ
40% чистого зыску для ВДОВЪ И СИРОТЪ по священникахъ веѣхъ трехъ Епархій.	Поручае ся ТОВАРИСТВО для выробу и торговѣ РИЗЪ ЦЕРКОВНЫХЪ ВЪ САМБОРЪ.	Выробомъ ризъ занимають ся выключно ВДОВЫ И СИРОТЫ по священникахъ 216 9-10
прймають ся	Сплата ратами допускае ся.	до направи

До Вповажанои Публики, що оглядає теперішню

ВЫСТАВУ КРАЄВУ

Зь огляду на великій припливъ Вп. Публики и зь огляду на то, що мы поро-
били великій и дуже корисний кунна, можемо инаше вычислений товары, доки выстане
прпшастъ, продавати по такихъ цѣнахъ, а именно :

10.000 пѣшвовковыхъ парасолькохъ Entouscas по
1-30, 1-50, 1-75 и выше.

4000 шовковыхъ парасолькохъ по 3-50, 4-45 и выс.

2000 штукъ модныхъ весенныхъ и лѣтнихъ блю-
зохъ, фасонъ найновѣйшій по 1-80, 2-50, 3-4 в.

2000 цѣлокъ модныхъ Sabes (намѣтки мантиль-
ки) по 2-50, 3, 3-50 и выше.

1000 галлекъ до пороку и дошу по 1-20, 1-50, 2-25
и выше.

Конфекція для дѣтей.

4000 наймоднѣйшихъ одягѣвъ весенныхъ и лѣт-
ныхъ по 1-50, 2, 2-50, 3 и выше.

1500 модныхъ плащикохъ у всѣхъ величинахъ по
3, 3-90, 4, 5 и выше.

Спеціальні новости у стяжкахъ, коронкахъ, во-
алькахъ, капелюхахъ дамскихъ и дѣтскихъ,
рукавичохъ класѣ, давящихъ, вовняныхъ и шов-
довыхъ, хусткахъ, паньчохахъ, парасоляхъ и
парасолькахъ, блювахъ, шовковыхъ, вовня-
ныхъ, сатиновыхъ и до прана, шляфирокахъ,
непліжахъ, капелюхахъ огородовыхъ и костю-
махъ огородовыхъ надѣвши власне у вели-
кой скоблесті и доповняють ся що день.

Особливша гуртовна продажъ принагодна

въ воддѣлзъ занавѣсъ, капъ и килимовъ.

5000 капъ на столы по 75, 1-20, 1-90, 2-50.

4000 капъ на лѣжка по 2, 2-50, 3, 3-50, 4.

300 великихъ капъ на столы и лѣжка, даючихъ
ужити ся на обѣ стороны (выробъ килимохъ)
по 1-90, 2-50, 4, 5.

Всакій зь провинціи надсыланій порученя долагоджує ся найсовѣстнѣше и найкорше.

Зь глубокимъ поважаньемъ

Зарядъ магазину AU LOUVRE

у Львовѣ, площа Капітульна ч. 3.

Приходить до Львова зъ		но зды	
		поспѣшнѣй	особой
Кракова (Верлина, Вроцлава, Вѣдня)	232	525	600
Варшавы	—	525	900
Хабовки (Закопаного) на Перемышль, Раштъвъ, або Тарибѣвъ	232	—	—
Хабовки (Закопаного) на Раштъвъ або Тарибѣвъ	—	525	—
Хабовки (Закоп.) на Стрый Мушны, Криницѣ, Жегестова на Тарибѣвъ	—	584	—
Мушны Криницѣ Жегестова на Раштъвъ або Тарибѣвъ	—	—	900
Мушны Криницѣ Жегестова на Тарибѣвъ (в. 1/4 до 30/4)	—	525	—
Мезе-Лаборцъ Шавного-Кулашиного на Перемышль	—	—	900
Надбереза и Тарибѣже	—	600	—
Подволочискъ и Бродѣвъ (на дворцѣ гол.)	212	922	910
Подволочискъ и Бродѣвъ (на дворцѣ Подзамче)	158	913	845
Сучавы	940	—	737
Кимполоня	940	—	737
Радѣвцѣвъ	940	—	737
Бергомета и Чудина	940	—	737
Новоселци	940	—	737
Слободы рунгур. Копальнѣ	940	—	737
Гусатина на Галичъ	—	—	1237
Чорткова на Галичъ	—	—	202
Борислава	—	—	445
Велзца	—	—	748
Сокала	—	—	—
Лавочного (Пешту, Мѣшкольца, Серенча, Мункача, Хирова и Станиславова на Стрый)	—	884	1210
Стрия и Скольного	—	847	—
Скольного, Хирова, Станиславова на Стрый	—	202	—
Гребенова (водѣ 10/7, включно до 30/4)	—	202	—
Вруховицъ (водѣ 12 мая почавши ажь до водѣлканя)	—	810	—

Оповіді.
Глядаю учительки Русиянки
для дівчинки з третьої класу.
Може нею бути особа обличчя
ша школу вийшов, або семі-
нарства. Зголосуватись під
адресою о. І. Домбчевської, па-
роху в Вакторові, пошта Га-
лиць 281 1-2

ЛЪВОВСКЕ
МОРСКЕ ОКО
(купель ставовъ)
за добрѣше зѣлѣзничъ електричон
помѣжъ горами, выкуте въ скалѣ,
заслѣнено водѣ вѣтрѣно, вода
жерельна Отгорено для пѣяновъ
рано до 11-ои, для пѣянь водѣ
11-ои до 2-ои, для пѣяновъ водѣ
2 ои до 9-ои
Цѣны: купель безъ кабинъ, одинъ
бѣлетъ 10 кр.; купель съ каби-
ною, одинъ бѣлетъ 15 кр., про-
264 старатъ 5 кр. 3—5
Устроено лише для христіанъ.
ІОСИФЪ ИВАНИЦКІЙ.

Ванны довший по зр. 16 и 18; на-
сфодый по зр. 6 и 7-50. — Мебѣ
вельный въ великомъ выборѣ. Лож-
ка складаный по зр. 6

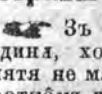
45.45 *поручае*

ПЕТРО ХИЩОНСТОВСКИЙ
горовля асидина у Лавовъ площа
Кашитулна ч. 1 (напротивъ катедры.)
Данникъ иллюстрированъ разными
предметами до пошаридности.

ВИННЕНТІЙ КУЧАБІНСЬКІЙ
Складъ предствѣтъ релігійного змѣсту
Львѣвъ ул. Кароля Людемна ч. 3
поручае
263 3-6
Свой складъ богато осматрѣнный въ ризы, епитрахль, багдальны, хоругви и всякія прикрасы церковныя. — Благочестію богато приврастетъ, оправный по дуже низкихъ цѣнахъ.
П.п. купцамъ и водпродуцямъ рабаъ.

Направы машинъ до шита
пріймае
ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ
ножовникъ у Львовъ ул. Боймѣз ч. 3.
Цѣнникъ даромъ.

ДЛЯ НАШИХЪ ГОСПОДИНЪ
вышла зъ друку

„КУХАРКА РУСКА“
Фльорентины я Ванды
обойма
Всякй зупы. — Приладжене воловны,
телятины, баранины, верповины. — Яри-
ны. Гарнітуры до яринь.
Стравы мучуй и яечай.
 Зъ тои книжки кожда го-
сподина, хотай бы и найменшого
поняты не мала о вареню. може въ
короткомъ часъ варити обиды смач-
най, здоров и дешовы.
Цѣна 70 кр.
По надбсланю переказомъ почто-
вымъ 76 кр. залогоджуе ся послы-
ску франко. 280 1—3
Друкарня народна
В. Манеякого
Львѣвъ ул. Коперника ч. 7.

По значно заниженных цѣнахъ выпродажъ всякихъ товаровъ блаватныхъ зѣ причины замкнелъ торговлѣ въ магазинѣ Кароля Матяся перше Вильгельма Сидора площа Марійска ч. 4. Львѣвъ.

250 10—24

О половину знижені ц'яны
на давнійшій томі „Бібліотеки найзнаменитіших повестей“ т. I—XX, включно, чи хто купує разом чи поодиноч, якь дого вытане невеликий запас. Зголошуватись треба просто до „Адміністрації Товариства наукового ім. Шевченка у Львові“

Знижена ц'яна всіх 20 томів 13 р. 80 к. (на перекладу почтоу треба долучити 80 кр.)

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ по дня (крѣмъ недѣль и русскихъ святъ) о 6-й годикъ по полудню. Литературный додатокъ „Літературнаго Річника“ выходитъ во вторникъ, а во вторникъ и пятницу на перекрѣстѣ ра-
зѣкъ изъ Дѣла.

Передплату и нисераты принимаютъ: у Львовѣ Адми-
нистрація „Дѣла“ ул. Баторія 24, Центральное бюро оголо-
шень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Лод-
вика 9. у Відни: М. Дукес, I. Schulerstrasse 5; Rudolf
Messe; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek, I.
Wollzeile 8; Oppelik, I. Stubenbastei 2. J. Danneberg, I.
Wollzeile 19. Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein
& Vogler, G. L. Danneberg & Comp. Въ Пештѣ: E. Mistrachy
V. Bez. Akademischegasse 6.

Передплата на „Дѣло“ и нисераты платитъ
у Львовѣ.

Передплата на „Дѣло“ въ літер. додатокъ
въ Австрію: на границю: 24 гр.
на цѣлый рікъ: 18 гр. на цѣлый рікъ: 24 гр.
на полъ року: 9 гр. на полъ року: 12 гр.
на чверть року: 4 гр. 50 гр. на чверть року: 6 гр.
на місяць: 1 гр. 50 гр.

у Львовѣ:
на цѣлый рікъ: 18 гр. на полъ року: 8 гр.
на чверть року: 4 гр. на місяць: 1 гр. 35 гр.

Редакція, Адміністрація и Экспедиція въ ч. 24
ул. Баторія. — Рукописи нисератъ съ лѣтъ на нисератѣ
восторженія. — Редакція нисератъ въ лѣтъ нисератѣ.
Нисератъ нисератъ 8 гр. въ ч. 24
Огласенія принимаютъ съ 10 пѣтъ 6 гр. въ ч. 24
Огласенія нисератъ въ ч. 24 рубрицѣ „Надоба“ по 20 гр. въ ч. 24
Колѣна нисератъ въ ч. 10 гр. въ ч. 24

У Львовѣ, дня 3 н. ст. серпня 1894.

Помимо всякихъ перепонъ, які стрѣчає
выстава краєва головно зъ причини пошести
холеричной, що ширять ся въ краю способомъ
великимъ занепокоючимъ, роблять ся пригото-
вленія на пріямъ Г. Вел. цѣсаря. Такъ отже
нашъ монархъ має прійти въ першій поло-
винѣ мѣсяця вересня. с. р. до Львова звидѣти
выставу. Не сумніваємось, що монарха приви-
тають заступники обохъ народѣвъ замѣскую-
чихъ нашъ край, зъ огляду, що львівська ви-
става має бути выставою краєвою.

При тѣй нагодѣ мимохотѣ приходять намъ
на гадку то, що стало ся при отвореню выста-
вы, а именню що, промова посла д-ра Савчака
була лише частію промовы польской кн. Са-
пѣги, вложеною въ серединѣ промовы польской,
та що заступникъ короны Г. Выс. архивнякъ
Кароль-Людвикъ вѣдповѣвъ на тѣ промови ли-
ше по нѣмецки й по польски, а не було вѣд-
повѣди рускои. Не можемо укрѣтити гадки за-
галу Русинѣвъ, що сей способъ отвореня ви-
ставы краєвой прикро вразивъ національнѣ чув-
ства народу руского а не бажали бы мы, що-
бы се повторило ся другій разъ при нагодѣ
повитаня нашего монарха. При повитаню най-
достойнѣйшого Гостя въ столиці краю на-
лежить ся заступникови Русинѣвъ окреме слово
а гомѣвъ руского слова зъ устѣ монаршихъ
азначити ушанованье цѣлого народу.

Правительство краєве повинно уважати
своими обовязкомъ: беречи рѣвноправность и
достоинство обохъ народѣвъ, що представля-
ють нашъ край Галичину. Триміліоновий на-
рѣдъ рускій въ краю, що давъ неоспоримі до-
кази своєї вѣрности для державы й цѣсаря;
нарѣдъ, который въ тяжкихъ хвѣляхъ своего ис-
тѣнованя дававъ и давъ подати крови та майна,
будучи свѣдомимъ своихъ обовязковъ горожанъ-
скихъ — той нарѣдъ чей-же не заслуживъ
собѣ на то, щобъ про него... забувано.

Тому уважаемо на часѣ звернути нинѣ
на се увагу краєвого правительства, въ догѣд-
ной порѣ, щобъ вѣдтакъ не роблено замѣту,
що мы ажъ по часѣ підносимо жалѣ... Може
окаже хто, що намъ треба про се старати ся,
просити, вчасно поробити заходы и т. п. Нѣ!
се обовязокъ правительства супротивъ народу
и короны.

Вѣдъ чого залежить розвѣй нашихъ товариствъ задатковихъ?

Новоосновані нашѣ товариства задатковѣ
лишь тогды будуть успѣшно розвивати ся, ко-
ли мы самі прійдемо имъ въ помѣчь зъ на-
шими капиталами, а то або черезъ субскри-
цію удѣловъ, або черезъ вкладанье грошей на
княжечки щадничѣй. Капиталѣвъ межѣ Ру-
синами есть богато, а тѣ львовані по-части
въ касахъ щадничѣхъ, а по-части въ цѣнныхъ
паперахъ. Однакъ каждый, кому добро Русѣ
лежитъ на серці, повиненъ якусь частину сво-
ихъ капиталѣвъ повѣрити одному зъ ново-осно-
ванныхъ товариствъ, а въ той способъ товари-
ства, маючи грошѣ, будуть успѣвати, підноси-
ти нашъ нарѣдъ матеріально, передовѣмъ ру-
ске мѣщанство, и дадутъ неодному Русинѣвъ
кусникъ хлѣба. То само, що сказано о пооди-
нокахъ особахъ, вѣдносьть ся и до нашихъ
народныхъ инстиутцій, котрі посѣдають ка-
питалъ якъ „Народный Дѣмъ“, Ставропія
и другі.

На жалѣ, мусимо сказати, що много Ру-
синѣвъ не спомогає своихъ инстиутцій фінан-
совыхъ, а причиною сего есть малодушность,
бракъ правдивого патриотизма и недоверѣ до
русскихъ фінансовыхъ инстиутцій, яке панує
середъ досыть значной части Русинѣвъ. Що
такъ есть дѣйство, посѣдѣвать наилучше при-
мѣры, які отсе наведутъ.

Въ часѣ заснованя „Дѣвстра“ стрѣтивъ
я одного Русина-патріота, що має 60.000 зр.
маютку, та поспытавъ его: кѣлько удѣловъ суб-
скрибувавъ вѣнъ на „Дѣвстра“? — „Я въ ру-
скихъ инстиутціяхъ не улюкувавъ бы анѣ
крейдяря, бо не маю до нихъ доверѣя“, — вѣд-
повѣвъ той патриотъ. Другій зновъ патриотъ
нѣвъ недавно до самоброкской касы щадничѣй
1.000 зр., а коли я ему радивъ, щобъ зъ тыхъ
грошей бодай 100 зр. зложивъ въ щадницѣ то-
варства „Вѣра“ въ Перемышли, вѣнъ засмѣ-
явъ ся ирѣчно и сказавъ: „Я знаю напередъ,
що всѣ рускі товариства задатковѣ упа-
дутъ“.

Однакъ недоверѣ до нашихъ фінансовыхъ
инстиутцій есть вѣдновъ неоправдане, бо всѣ тѣ
товариства — администрують ся вѣрцево и про-
якѣ-небудь спрѣнѣвѣреня або обманства въ
нихъ навѣтъ не чувати. Отже се недоверѣ есть
лишь доказомъ грубого игноранція, а часто на-
вѣтъ злои волѣ. Хто слѣдитъ за розвиткомъ ин-
стиутцій фінансовыхъ, той добре знає, що у

всѣхъ народѣвъ, навѣтъ у тыхъ, що стоять на
высокомъ степені цивилизаціи, одна, або друга
якась инстиутція фінансова збанкрутує и упа-
де, але все то дѣя ся лишь вымѣково, бо боль-
шѣсть всякихъ банковъ успѣває и приносить
членамъ доходы. Такъ само у Русинѣвъ. Нашѣ
товариства администрують ся и будуть ад-
министрованы такъ само, якъ полскі и нѣмецкі,
а може навѣтъ и лѣьше, бо управа рус-
скихъ товариствъ спочиває въ рукахъ людей,
що мають образованье академичне и дають сво-
имъ становискомъ гарантію, що дѣла товари-
ствъ будутъ честно и успѣшно. Возьмѣмъ
„Нарѣдъ Торговлю“. Въ часѣ истѣнованя сего
нашого товариства упало въ краю богато кон-
сумціонныхъ товариствъ, а „Нарѣдъ Торговля“
розвиває ся красно и не було випадку, щобъ
зъ своихъ щадницъ грошей кому въ часѣ не вы-
платили. Отже повинні мы вже разъ позбутъ
ся того недоверѣя и переняти ся правдивымъ
патриотизмомъ, а певно поступимо скорше на
передъ.

Зъ другой зновъ стороны повинні нашѣ
товариства задатковѣ скрѣпляти доверѣ до себе
черезъ осторожне львованье повѣренныхъ имъ
капиталѣвъ — черезъ огляде удѣлованье кре-
диту и подѣ легкими услѣбиями. Особливо оче-
редно треба въ тѣмъ взглядѣ поступати зъ се-
лянами, бо — якъ се досѣдѣ учить — многі
зъ нашихъ селянъ позичають грошѣ не обра-
ховуючи ся напередъ, чи будутъ въ можности
позичку звернути. Вагалѣ незможнымъ се-
лянамъ, котрі позичають грошѣ на такі по-
требы, якъ н. пр. на податокъ, на закупно
збѣжа въ передновокъ, и т. п. належить по-
зички вѣдмовляти, бо черезъ такі непродук-
тивні позички звичайно руйнують ся селяне и
тратять неразъ навѣтъ грунтъ. [Въ такихъ по-
требѣхъ повинна громадянѣ ратувати громад-
ска або церковна каса позичкова. — Ред.] От-
же належить позичати толькѣ тому, про кого
не можна побѣговатись, що позичку треба буде
стѣгати въ дорожѣ екзекуціи. Такъ чинять всѣ
солідні фінансовѣ инстиутціи — хотѣй позич-
кають на гіпотечку, то все уважають на особу
довжника, а коли заходить найменше підозрѣ-
нѣ, що довжникъ не буде рать платити точ-
но, вѣдмовляють ему позичку.

Наконецъ — щобъ улѣкшити прѣступле-
нѣе до товариствъ задатковихъ, належить ви-
сове постановити якъ найниже, н. пр. одну
корону або й низше. Квота одинѣ гульдентъ,

яка звичайно становить у товариствъ того ро-
да вѣсѣе, або навѣтъ два гульдентъ, яку н.
пр. теперь установило новоосноване товариство
задатковѣ въ Тернополі, есть абсолютно за-
высока и каждый членъ платитъ ен дуже не-
радо, тѣмъ болѣше, що квота тая припадає на
фондъ резервовый, т. е. уже зовсѣмъ не вер-
таєсь до вкладача. Отже квоту ен треба
зредукувати до можливому мінімуму, щобъ да-
ти нагоду якъ наибѣльшому числу Русинѣвъ
прѣступити до товариствъ задатковихъ.

Корнѣло Чайковскій.

Листы зъ выставки

[Вѣдѣль етнографичный.]

I. Зъ павильону русскихъ товариствъ намъ
лишь одинѣ крокъ до етнографичного вѣдѣльчу,
де — якъ звѣстно — вѣдѣтъ проф. Шухевичъ.
Само положенье сего вѣдѣльчу гарне и роман-
тичне. За ярѣмъ на горѣхъ розсѣли ся сѣль-
скі хаты, а попередъ нихъ стрѣлила трома
верхами въ гору гуцульска церковця, що вы-
хопившись на самый край, мовѣ-то сторожить
невеличкое село. Дорѣжкою въ долину — и пе-
редъ нами великій dworek szlachecki. Вѣнъ та-
кожъ належить до цѣлости сего вѣдѣльчу.

Однакъ, заки зберемо ся подрѣбно огля-
дати каждый предметъ, що ему доля призна-
чила бути характеристичною прикметою певной
околицѣ и ен мешканцѣвъ, намъ бы зъ-першу
кѣлька загальныхъ увагъ.

Вѣдома се рѣчь, що підсѣнѣе и положе-
нѣе краю вѣдѣвають не лишь на фѣзичнѣй об-
ставинѣ, але й на духову способность населе-
ня. Вѣдповѣдно до підсѣня и положеня краю
мешканецѣ примѣняютъ свою сѣльбу, їду и
одѣжѣ, посѣля нѣхъ порядкує свои занятя и
установляє звѣчаѣ и обычаѣ; тѣ два чинники
складають ся на его матеріальне и мораль-
не бутѣе. Специально-жъ Галичина — край
рѣвноправный не лише свою оро- и гидро-
графичною будовою, отже и положеньемъ, але
такожъ и климатичными вѣдносинами. За-дѣ
того стрѣчають ся тутъ рѣзницѣ мѣжъ насе-
леньемъ, за-дѣ того и звѣчаѣ, обычаѣ, спо-
сѣбъ занятя и проживаня не вѣсѣды однаковы.
Гуцулы, Верховинцѣ, Лемки рѣзнятъ ся вѣдѣ
Підгірянѣ, Долинцѣ, Заболотцѣ, Покутянѣ,
Подольцѣ, Полѣсцѣ и Побережанѣ. Отже тѣ

Осея Торпа.

Повѣсть Тора Гедберга.

(Дальше.)

Скоро лишь новый господарь давъ такой
товчокъ, робѣтники радо пѣшли по назначеній
дорожѣ, и не конецъ на томъ, але и въ робѣ-
тѣ зауважати можна було надзвичайну жва-
вѣсть и оживленье; на подобу старого, разум-
ного коня, котрого приневолити ити по незна-
комѣй дорожѣ, а котрый въ одну мить повер-
тає на болѣше знакомѣй мѣсця, а якъ толькѣ
поноує, що его хочъ бы злегка сѣгнули за по-
воду, то бѣжитъ и бѣжитъ такъ, якъ бы его
не могли до сего присилувати нѣякими спосо-
бами, — щобъ толькѣ не дати своему вѣзнич-
ку часу роздуматись.

Нема однакъ на сѣмъ свѣтѣ такой неро-
зумной рѣчи, въ котрой не було бы хочъ
искорки здравого змыслу, если толькѣ задашь
собѣ трудъ застановити ся надъ тѣмъ, то для-
того и въ реформаторскихъ забагахъ старого
Ека все таки попадали ся искорки здравого
розуму, котрымъ лишь не удало ся выйти на
верхъ крѣбъ покрывающу ихъ густу тѣму. Але
Торстенъ доглянувъ ихъ въ тѣмъ часѣ, коли
самъ ходивъ разомъ зъ другими въ ярѣмъ; вѣнъ
зберѣвъ ихъ въ памяти, а теперь зумѣвъ ихъ
привѣстити въ дѣло. То були дробні улѣпшеня
въ збѣрцѣ сѣна и годѣвля худобы, нова систе-
ма зубчастого колеса въ молотѣцѣхъ, въ настѣ-
докъ чого машина стала невѣрвно лекше
ити, и рѣзній инѣй дробницѣхъ, зъ котрыхъ у
батька вѣколи не выходило нѣчого путного,
наколи въ рукахъ сына они оказуваля ся ду-
же хосенными. Зъ початку тѣ нововведеня бу-
ли стрѣчай зъ певного рода оппозицію, але
коли они выдали при першихъ пробахъ зна-

менитѣ результаты, оппозиція скоро замѣнила
ся въ зачудованье и Торстенъ вскорѣ просла-
вивъ ся великимъ разумнымъ человекомъ. На-
вѣтъ строга система выхованя, принята ста-
рымъ, выдава теперь деякі гарні плоды, а
именню по перше хочъ бы се, що Торстенъ
проживши цѣле свое дѣтнѣство подѣ такими
самыми, а навѣтъ и гѣршими услѣбиями якъ
робѣтники, теперь безъ наименьшого труда ста-
вивъ на рѣвни зъ ними, черезъ що, вѣдносны
мѣжъ нимъ а его подвластными ставали вель-
ми гарні, а въ-друге, що вѣнъ цѣлкомъ не
боявъ ся работы, часто принимаячи самъ въ
нѣй участь, а тѣмъ самымъ и работа посту-
пала далеко скорше. Люде любили его и вѣ-
рили ему длятого, що ему вело ся, и навѣтъ
то, що для его батька було нещастьемъ, — не-
повѣрженна запальчивость, проявляюча ся не-
разъ крѣбъ позорный спокой, — для сына
збѣднувала лишь болѣше поважанье. Такимъ
уже вѣнъ родивъ ся, сей Торстенъ Екъ, рѣшу-
чо все ему удавало ся.

Але нѣгде вѣнъ не видѣвъ для себе та-
кого слѣпного обожаня, якъ въ самѣмъ домѣ,
зъ стороны своихъ старушокъ. Осея Торпа
була звѣстна въ цѣлой околицѣ зъ своихъ ста-
рушокъ. Въ самѣмъ домѣ було ихъ три, ключ-
ниця, кухарка и Лісса, бывша нянька Торсте-
на; потѣмъ въ офіцинахъ мешкала Анна, що
наглядала за дробомъ и Боля, котра дробку
вѣсѣды трудяла ся. Она такъ уже зъ давня
називала ся Болею, що нѣхто не зумѣвъ бы
сказати, зъ-вѣдки властиво початокъ сен на-
звы — а прѣцѣ и у неѣ было колѣсь властиве
имя. И такъ, всѣхъ старушокъ було пять, зъ-
помѣжъ котрыхъ, найстаршій Аннѣ було уже
пѣдъ вѣсѣмдесять, а наймолдша Лісса такожъ
уже справляла свои пятьдесятѣлѣтній роко-
вины.

Багато буръ пережили тѣ старушки за

житя старого Ека. Але таки они зумѣли про-
жити и постарѣти ся въ оселѣ, та мало по-
мало привыкли до бурливой погоды, такъ що
анѣ одна не рѣшила ся полишити мѣсце, хочъ
они всѣ що-до однои по черѣ, що тыждня
намѣряли вже неперемѣнно вѣдѣйти. Щобы
якѣ небудь укрѣпити ся въ своей позиціи и хочъ
бы въ дробницѣхъ домашнего господарства да-
ти перевагу здоровому змыслову, они прине-
воленѣ были тѣсно злучити ся и мѣжъ ними
була така однодушность и згода, яка рѣдко
де стрѣчає ся навѣтъ тамъ, де не йде рѣчь
о старыхъ паннахъ.

Але коли Екъ умеръ и въ домѣ разомъ
зъ Торстенемъ настала болѣша лагѣднѣсть,
крѣпкій узъ однодушности скоро почали осла-
бѣтись, стали выявляти ся дробні споры, ко-
трѣ чимъ разъ частѣйше повторыли ся, и рѣчь
дѣйшла до того, що старушки теперь уже
майже вѣдъ рана до вечера вели мѣжъ собою
сварку. Найголовнѣйшою причиною до сварки
и негоды мѣжъ тремя старушками, що меш-
кали въ домѣ, було пытанье, котра зъ нихъ
має бути першимъ нумеромъ. Лісса претенду-
вала на се мѣсце на тѣй основѣ, що выхову-
вала самого господаря, коли вѣнъ бувъ малою
дѣтиною, а ключниця, панна Томпсонъ, то-
му що она была ключницею; кухарка Ліна не
могла властиво нѣякихъ аргументѣвъ привести
въ хосенъ своихъ претензій, але за то у неѣ,
коли було треба, оказувавъ ся величезный за-
пасъ словъ и се становило ен наибѣльшу силу.
Тѣлько въ двоихъ рѣчахъ они неспѣшно были
завѣсѣды союзницами — въ сваркахъ зъ Ан-
ною и Боллою, коли тѣ въ свою чергу хотѣли
вывысѣтатись, а вѣдѣтъ и въ безграциозномъ
ентузіазмѣ до своего пана, — ентузіазмѣ, не
спинявшѣмъ ихъ поводитись зъ нимъ и нянь-
читись якъ въ малою дѣтиною, що робило до-
сытъ комічне вражѣнье, длятого, що вѣнъ

бывъ о цѣду голову высшій ростомъ вѣдъ нихъ
всѣхъ.

Теперь коли Торстенъ ставъ дорослымъ
мужчиною, вѣнѣшностію своею вельми нагаду-
вавъ вѣтца. Вѣнъ унаслѣдивъ его высочезный
рѣстъ и величезну силу, носивъ, якъ отецъ,
повну бороду, зъ каждымъ рокомъ заростающу
що разъ болѣше и болѣше щѣки, и на подобу
его володѣвъ могучимъ голосомъ, котрому го-
дѣ було знижуватись до звичайныхъ рѣчей и въ
звукѣ котрого було щось тяжкого та непевно-
го, пригадующего солю на тромбѣнѣ.

Але успѣбленьемъ бувъ цѣлкомъ непо-
хожимъ на старого Ека. У него бувъ спокой-
ный и рѣвный, хочъ де-що по-тяжкій харак-
теръ; рѣдко лишь мавъ напады необузданого
гнѣву. Людей Торстенъ не унимавъ, якъ отецъ,
а прѣтивно, дружно вѣдносьвъ ся до своихъ
сусѣдѣвъ и вѣсѣды стрѣчаѣвъ сердечне прѣнятѣе.
Вѣнъ любивъ вечеромъ пограти въ карты, могѣ
вести рокову о сѣльскомъ господарствѣ, о ко-
ровахъ и коняхъ, высказувавъ неразъ вѣдно-
сѣяѣ до того предмету самостояній погляды,
а на все проче мавъ такой погляды, якъ при-
нято уважати добрыми и здоровыми, т. е. мовѣ
бы нѣякі.

Але найлѣпше ему було, все таки, дома
у себе, т. е. въ Торпѣ. Вѣнъ ходивъ по по-
ляхъ, наглядѣвъ работы, и самъ прѣймавъ ся
за ню — тогдѣ рѣшивъ за двоихъ — спавъ по
десять годѣвъ на добу, вѣвъ зъ надзвичайнымъ
апетитомъ и позволявъ своимъ старушкамъ
рѣзно ганѣбити себе подѣ той часѣ та свар-
тись мѣжъ собою. А коли они ставали вже
надо невѣносимѣй, тогдѣ вѣнъ уносивъ ся
правдивымъ або удамымъ гнѣвомъ, и они, на-
полоханы, стѣхали на кѣлька дѣвъ, цѣлкомъ
такъ, якъ стѣхають канарки, зачудувані якимъ
небудь неавычайнымъ голосомъ.

А въ теплѣ лѣтній днѣ, скѣднѣвши обѣдѣ,

всі вичислені назви, котрих список можна би ще значно поблизити, мають свої певні відмінності в етнографічному типі Галицьких Русинів. Надто у кожній відмінності можна подбати ще безліч чисто місцевих різниць, що переходять з традицією з одного покоління до другого. Крім того в Галичині живуть ще другі народності, отже побач спеціальних різниць між руским людом, треба взяти під розвагу в національній різниці.

Галичина з огляду на етнографічний відношення краю незвичайно цікава, але з другого боку позбавити всі форми етнографічних типів — річ не так легка. За-для того на виставі він не зовсім вичерпаний. Оно просто й неможливо вичерпати всі тонкості етнографічних відмінностей і зуставити їх в систематичному ладі. Проф. Шухевич впорядкує руску частину етнографічного відділу, а Володислав Пришибіславський польську частину — обмежили ся до того, що вибрали з-поміж всіляких відмінностей етнографічних тільки деякі, більше характеристичні, щоб можна представити їх як найкращіше і найповнішше. До того з інших відмінностей добрали тільки те, що доповнювало би певний образ.

Перше всею на виставі звернено увагу на способи мешкання і будови домів. Таких домів виставлено чотири з східної частини Галичини а три з західної, добираючи ті місцевості, в котрих найкраще проявляється певна характеристична відмінність. А щоби та відмінність не затрачувалась, так ті хати будували люди місцеві, після свого спеціального способу ставлення, і з такого матеріалу, який в їх околиці уживався ся. Коло кожної хати улажене обійстя відповідно до околиць, а середина кімнати устроєна, прибрана і заосмотрена такими знаряддями і посудиною, які загальною знаходяться в кожній хаті даної місцевості. Щоб-ж докладніше образити матеріальний етнографічний тип, то в кожній хаті й мешкають люди своєї околиці, в своїх властивих строях, і займають ся роботою, якій звичайно віддають ся дома.

Ся картина ще неповна, тож щоби представити сяку-таку цілість, виставлено в етнографічному павільоні [в т. зв. szlachek бмт двог-ку] багатий матеріал, котрий доповнює попередній образ. Отже тут знаходиться збірка стробів з різних сторін краю, виробы для домашнього ужитку, виробы домашнього промыслу, моделі хат та знаряддів і вкінці предмети, що свідчать про обряди, звичаї і т. д. Надто велика збірка фотографій показує життя селян в деяких характеристичних хвилях.

Етнографічний відділ на виставі яко зображення головно матеріального типу народу і власне самий начерк має велике значення і — проф. Шухевич належить ся всяке признание, що справді вміє як фаховий знатоць позирати майже по всіх закутках Галицької Руси характерні прикмети, выкористати їх і зложити з них гарний етнографічний образ руского люду.

Про духове життя говорить по-трохи е-

любив сидіти в широкому кріслі на веранді, та покурюючи люльку гойдається в ній так, що аж тріщало під його тяжкою статею, любив також випити відрі в глибоку тінстона але, де соняшний промінь мигав між гілками та грався на піску, любив слухати доносивши ся хвилями від греблі глибокої ортанові звуки, що співали йому мнї о його щасливому житю-бутю.

Без-ж йому приходила охота побесідувати з ким-небудь, то набивав люльку, сходяв через зашпунований садок і дєбу просто до греблі, а потім вузкою дорожкою выходив до млина. Там він зупинившись, опирав ся на барієру коло загати і, если мельника не було видно, кликав своим могучим голосом:

— Майстер! майстер!

Майстер маленький і товстий, цїлий обсыпаний мукою, являв ся на его голос і они заводили розмову о цїлій збїжж, о заграничній курє, та о других подобних рїчах, не зважаючи на шум воды и клеко́т колеса, бо-ж у мельника був високий авбїкий голос, розходячий ся в воздух еще голоси́шше, як грубий бас Торстена Ека.

Мельник мав велике поважання для Ека, але все-таки один в цїлій оселі заперечував до певної степені загальному обожанню нового хозяина. И для того то Торстенови подобало ся з ним розмаляти. Маленький, певний себе майстер стояв в розтворенных дверях млина, переповнений гордою свідомістю, що він також був завжди однаково справним — его колесо вертіло ся и вертіло, и так робота шла від непамятних часів.

(Даліше буде.)

нографічна бібліотека д-ра Івана Франка, а про доісторичну старину свідчать збірка выкопаний, упорядкована д-ром Чоловечим. Давню штуку и то церковну, бо головно она цїпля довгий час на Руси, виявляють предмети нагромаджені в церкві Поббч малярства и синарства заступлені церковній гаси и тканини.

Так отсе загальний образ етнографічного відділу, котрий манить до себе найбільше гостей.

Процесь Казерія.

Вчера в Ліоні зачалась розправа карна против Казерія, убійника президента Карнота. Будувок судовий окружений кордоном військовим. До салі впускають лиш журналістів и невелике число публики. Президент трибуналу Брейляк з великою привітністю заявив ся розміщенем журналістів.

По год. 9-той велів президент ввести обжалованого. Пять жандармів вводять б'дод одягненого молодика, в короткій ясній куртці и в сивавій плоскій шапці на голові. Казеріо розглядає ся, усміхаючись, а відтак здіймає шапку. Волосє коротко обстрижене, так що аж слїдно шкїру; уха сильно відстають, кости верхньої щокы вистають наперед, очі глибоко запали, нос острій, щокы сильні, вуски що-їно засьває ся.

Президент заявив Казеріові, що має право відкинути певне число судів присяжних. Казеріо відповідає чемно и привітливо а навіть мови бы скромно.

О год. 10-той відчитано акт обжаловання. Акт обжаловання короткій а зміст его такий:

Дня 24 червня убито кинджалом президента Карнота в час торжества устроєного в его честь. Убийник Казеріо Санто Бровімо арештований сейчас по доконанім злочині.

В повозі Карнота сиділи генерали Боріюс и Воасен, а також бурмістр Ліону Гелетон. Нараз вибїгає з товпи о два метри від повозу якийсь видівдуум, бїжить навбїперек до повоза, лївою рукою хапає за дверці повоза а правою, в котрій був кинджал, замахує ся до грудей президента. Все те стало ся так скоро, що товариш Карвота бачили в руках убійника лиш куснїк паперу, тож и думали, що президентови дружено яку просьбу. Убийник зоскочив з повозу, перебіг поміж коні ескорти и хотїв передбїтись через шпалїр публики, але що деякі думали, що се злодій, придержали и віддали его в руки поліції. Тимчасом повоз відїхав кїлька кроків далше, Карно відкинув папір и упав безпритомний на подушки повозу.

По відчитаню акту обжаловання наступают формальности. Выкликано свідків. Ген. Боріюс не явив ся. Зачалась допыт Казерія.

Президент: Вы були честным молодцем, лиш при якій-небудь дробниці вы кидали ся.

Казеріо здвигує раменами.

През.: Говорено, що вы недужий; тимчасом вы лиш торбї були в шпалї, впрочім вы здорові.

Казеріо: Так.

През.: Цитаю вас про се, бо тут розходить ся, чи маєте повну свідомість супротив права.

Казеріо: Я вповні свідомий и приймаю на себе всяку одївчальність.

Казеріо говорить кепско по французки и для того відповідає найчастіше по італійски, звертаючи ся о поміч до товмача.

През.: Вы покинули родину, котра старала ся вас відвести від анархізму.

Казеріо: Люблю мою матір, але родиною моєю єсть цїля людськість. Всі люди то одна велика спільна родина.

През.: Вы знаєте найзатїтїшїх анархістів італійських?

Казеріо: Бєля их знаю, то певно не подам их имен. Я не поліціант.

През.: Поліція повинна лиш свій обовязок.

Казеріо: А я свій. Не пытайте мене про спільнововних; на се відповідає я раз на завжди.

През.: Вы плакали раз в театр медіолянськїм, коли виставляли смерть Маріа Антоанети, а відтак самі убили голову держави!

Казеріо: Все те чюсеню в моїй послїдній промові.

През.: Вы покинули Італію, щоби оминути службу військову; вы вырєклись родину а відтак вїтчини.

Казеріо: Цїлий світ моя вїтчина.

През.: Всюди, де вы були, приставали з анархістами.

Казеріо: Я приставав з робітниками,

але лиш з такими, що мали засады анархістичні.

През.: У Вієнї вы вынайшли собі навіть голаря-анархіста.

Казеріо: Таж годі було гойтись у пекарю! Впрочім на такий питання не буду відповідати. Годі було приставати з буржуазниками, але я ходив до каварн Гарде, де заходили и агенти поліційні. Я сам з одним агентом грав в бїлярд. В Сетї нема союзу анархістичного.

През.: Єсть союз и вы до него належали.

Тут велить президент подати судям присяжним оглянути кинджал, котрим убито Карнота. Між публикою зворушення. Президент просить судів, щоби обережно обходили ся з кинджалом, на котрїм є слїды крови, бо се буде заховане яко памятка народу.

През.: Що-ж вы зробили, купивши кинджал?

Казеріо: Я-ж уже все розповів!

През.: Так, але треба, щоби судї чули се від вас. Вы не купили білету їзды прямо до Ліону, а перерывали кїлька разів по дорожї?

Казеріо: Я се зробив, щоби змылити поліцію.

През.: Перед відїздом були вы ще в каварн. Що там про вас говорено?

Казеріо: Мій принципал зачудував ся, побачивши мене в святчїм одязі и пытав, куды їду. Один гість сказав іронічно, що хочу удавати буржуа, а другій додав: "Він їде до Ліону, щоби приглянутись виставі и президенту Карно". Я відповів: "Так, хоч побачити президента Карно".

Президент трибуналу представляючи дальшу подорож Казерія, зазначає, що Казеріо уложив собі цїлий плян а навіть выкрив собі з газети портрет Карнота, щоби лїпше розпізнати свою жертву.

През.: Вкінці прибули вы до Ліону. Чи не задумались вы над тим, що се день 24 червня (1859 під Сольфєріно), роковини війни в Лїомбардії, де разом поплыла кровь французка и італійска, щоби высвободити край з-під австрійського панованя. Чи се не здержало вашої руки від убійства?

Казеріо: Всі війни є війнами домашніми.

През.: На кожний спосіб вы уживали гостинности у Франції, в краю, котрий вас прийняв, а вы его опечалили. Розкажте же про свій злочин.

Казеріо: Почувши марсельезу и оклик Vive Carnot! — я сказав собі, що настала рїшуча хвиля. Я вытягнув кинджал з похви, поху відкинув на бок и, скочивши на повоз, правою рукою встромяв кинджал в груди президента.

През.: Справді! Аж по рукояті — 16 сантиметрів глибоко... Вы закликали: "Найже революція!" В слїдстві вы сказали, що побачивши президента, вы жахнулись перед его поглядом.

Казеріо: Для мене було се байдуже.

През.: Длячого вы инакше говорили в слїдстві? Признайтесь, що вы уложили плян на довго перед тим?

Казеріо: Се виясню в моїй послїдній промові.

През.: Вы хвалили злочини Равашолї, Генріго и Вєлянта.

Казеріо: Так, я хвалив.

През.: Се вказує, що вы дїлали з розмыслом и малу уложену плян.

Казеріо: И сего не перечу, лиш відпираю збїзнаня Леблянка. Я-ж не мїг знати в лютї, що їду до Ліону и убю президента.

През.: Чи не було заговору? чи мали вы спільників? Выходило бы, що ваш злочин єсть мов бы актом мести.

Казеріо: Нї, я дїлав выключно сам и на власну руку.

През.: З слїдства выходило бы, що був заговор. По відмовленю помилованя для Генріго и Вєлянта, прийшли до палаты Елізейской листы з погрозою, писав мов-бы кровью. По убїтї президента одержала вдова фотографію Генріго з написю: "Він помщений". Чи вы похваляете сю посылку?

Казеріо: Так, похваляю все.

През.: Яким правом вы вчинили себе судєю дїл президента республики? Вы убили не лиш начальника державы, але и голову родины — для того ваш злочин ще страшнїйшїй.

Казеріо: Смертю укарані анархісты мали також родину. Вєлянт мав матір, сестру и доньку.

На тїм скінчило ся переслухання Казерія, котрий за цїлий той час не змінив ні на хвилину свого байдужного тону.

Відтак переслухало 39 свідків; всі они збїнають так, як подає акт обжалова-

ня. Префект Рїво додає, що для охорони Карнота заряджено всякі можливі средства осторожности, але годі охоронитись перед того рода людьми, як Казеріо, котрі готові головою наложити свій злочин.

На тїм закнчив ся першїй день розправы.

Дописи „Дїла“

З Провіжної.

[Де що з громадян господарки в Провіжній. — Потреба такти и поваги власті політичній. — Нове задатковє товариство повтєвє в Гусятині.]

Зб всіх сторін відзивають ся до Вас люде, а від нас от ще довідаетесь:

Т-пер зайшла у нас, в Гусятинщині зараза — робити довги, то й рада мїсточка Провіжної ну-ж собі! — и дбала привіт зб ради повтєвї затигнути 10.000 зр., щоби побудувати рїзницю на нову моду та й урядити мїсточко. Оно-б и не зле, кобы... кобы тїм добре та совістно зарадити, але в тїм и бїда! Бувшїй „бурмістр“ в рахунках розходів громадських не соромив ся вписати таї позиції: „kawa dla p. e. k. komisarza 5 fl.“ — „podwieczorek dla p. e. k. komisarza 6 fl.“ — obiad dla p. e. k. komisarza 10 fl.“ и т. д. — та тїлько через смерть поїшло все у воду. Не знати чому, але певний хтось, що носив жалобу по кандидатурі на вышшу посаду, власне підпирив таї елементи до ради громадской, що як-раз мають охоту вступити в слїды згаданого „бурмістра“. Щастє, що в справу вдав ся тутешний маршалок гр. Голуховскій и постарав ся о бурміста зб ничим наміренєм... Шкода, чому віддїл не розытав ся: щб дїв ся в Провіжній зб коптыковим? зб доходами торговим?

У нас в Гусятинщині якийсь нездоровий дух все ще остав ся з часу усуненого славного Махєнєвича — и повага ц. к. уряду дуже поборвана. Незавидна доля тепершнього старосты, котрому на кождїм кроцї видают ся филі розбурханї неморальности зб часів недавних. Не належить забувати, що се повів надграничний, отже кождїй пересїчний Австрїї собі того тїлько й бажав, щоби ц. к. власть мала такт и повагу. Спасительне се почутє пований мати передовієм самї пп. урядники — абы рестанція не дуже давних часів зовсім щезла — навіть хоть бы то йшло против духовенства и. пр. в справах двантартів... Оно и се правда: хотї суд не засудити пана комісара за удїлеву християнинов „поощину“, але яка лїва ся повага, котрої не так легко роздїлити меж урядову особу а сам уряд?... [Тїлько щасливий случай се зробив, що пошкодованого „арештупівка“ повдержав рідний брат, выдерши ему колик з рук!]

Завязало ся тут в славетній Гусятинщині задатковє товариство повтєвє під крилами ради повтєвї та зб підмогою повтєвї. Банки жидівскї — що під покрыво затверджених статутів всесторонно практикують ляху — троха наполюхали ся конкуренції. Та знову ба! ходит поголоска о новім товаристві протекційности и впливів політики. Так кажуть, що одєв пан хотїв конечно свій політичний вплив мати: кому позичити, та мав шир волю стати директором, а то ще в додатку, абы впливовій личности, якомусь Пушцови виробити позичку... Але и се правда, плян не удав ся.

З Гусятинщини.

[З нагоды проєнту зїзду духовенства.]

Про зїзд духовенства много глаголаня — се правда, до того мы майстры, — тїлько не видно слїду дїляня. Се сумно, але то не новий смуток.

На зїзд, коли він буде, годило ся б під розвагу взяти и задатков, а властиво запомогой касы для духовенства. Тї касы могли б утворитись и. пр. при фондах відовно-сирітєсках. Такий добродїйний кас запомогой вільній від податку, а корист для духовенства була бы превелика. Се дуже цїльна справа, а не трудна. Комісія потребувала б ухвалити статут на взір громадських кас позичкових. Велика то неждарність, що оно до сего часу не стало ся, бо знаємо аж надто добре, яке бы то було для духовенства добродїство и підмога моральна. Пересїчний гр.-каш. Pfarrer не тако-го то великого потребує затигнути довгу, бо интересы его не купецкі, не обчислений на спекуляцію, — от дв три сотки на пармїр коли прийде безсребреніаком на парохію, абы розпочати господарку, — отже не потребував бы слухати від Іцка: „Ech schluf!“ А така сума при ричителях нїколи не стра-

ея! Потім така інституція приучила б отців духовних до певної акуратності — як що-до порук так і що-до додержання силати. Жидки мають дуже добрий барометр в тих справах — тож коли они не боять ся хоть-б не найбіднішому священникови уділити — правда, ляхварського — кредиту, чому-ж би не можна самих себе поратувати? Надто сплата ратальна побільшила б і дохід вдовичого фонду, ut exemplum docet — кожда каса позичкова.

ПЕРЕГЛЯД ПОЛІТИЧНИЙ

Радикально-поступове стороництво чеське в багатьох не годить ся з програмою і поведінням партії, а виглядає посильно молодоческих, і домагаєся ревізії своєї програми, при котрій би уважливо вгодомагана. В той цілі появились в органах радикально-поступового стороництва внесення на зміну деяких точок молодоческої програми. І так що-до тактики молодочески супротив правительству каже ся: „Молодоческе стороництво не залишить скорше своєї опозиції, доки не буде привернений генеральний сейм для краєв чеської корони, куріи знесені, загальне право виборче і внутрішній чеський язык урядовий заведений, автономія в школах і в урядах скарбових привернена та чеський університет в Мораві оснований.“ В релігійній kwestii жадають радикалы „безпосередного розділу церкви від держави, бо релігія єсть приватною справою кожного поодинокого чоловіка.“ В соціально-реформаторській kwestii поставлено внесення: „При уступі, в котрім стороництво высказує непохитний намір, соціальних реформ не спускати з ока, домагаємось, щоб виразно було сказане, як стороництво задумує поступати і чого хоче; ми-ж домагаємось, щоб посольській клуб вповні станув по стороні люду і не відгравав на будуче такої двозначної ролі як тепер, коли то один кокетує з капіталізмом, а другий хотять бути демократами. Стороництво мусить зарозуміти робітничий клас дати зобов'язання, що буде підписати в змаганні до виборення прав політичних, а ми знов домагаємось, щоб ясно і недвозначно було сказане, що стороництво в той справі думає зробити. Ми домагаємось того всего в пересвідчення, що ніяке поважне стороництво політичне не може опиратися на неясні і повні фразі точкі програмові, лиш мусить мати основу на точнім здетайлізованім своїх цілей і намірив.“

Після вистей Pestil Hirlap зараз з початком сесії делегації має прийти на порядок денний справа румунського питання. Як стороництво правительственне, так і опозиція звертають увагу міністра справ заграничних на те, що румунська „агітація“ заходить підмогу у правительственных чинників в Букарешті і в кругах, що з тими чинниками стоять в зв'язі. Міністер заграничних справ, гр. Кальнокій, має на сесії делегації повідомити, які починають в роки у румунського правительства в той справі.

Magyar Allam доносить, що єпископат угорський буде скликавий 17 або 18 серпня на конференцію, на котрій має застати ухвала: вислати до цесаря просьбу, щоб відмовив санкції церковно-політичним законам.

НОВИНКИ

Вечером з танцями відбуде ся в Бережанах в неділю дня 12 н. ст. серпня заходом академіків в саях Рускої Бурсы. Чистий дохід призначений на добродійний цілі. Початок о годині 8-й ввечером. Стріль для пав народний або візитовий, для панів балевий. Вступ від особи 1 зр. Запросини розібрані, а хто не одержав зволити удати ся до п. Кл Губовицького в Бережанах. — *Комітет.*

Процес о державну зраду відбуде ся дня 31 н. ст. липня в Празі против Вячеслава Сими, відбуваючого кару 12-літньої в'язниці за фальшование грошей. Сима написав дня 27 н. ст. мая на простиралі великими буквами кілька стрічок анархістичного змісту, що містилися в собі також державну зраду, а відтак повівся простирати у в'язничній келії. Лише з трудом удало ся в'язничній сторожі усунути простирало, бо Сима забороняв двері келії і боронив входу донен. При розправі оправдував ся обжалований в той спосіб, що допустив ся умишено нового переступу, щоб як раз стати перед судом, бо він засуджений невинно за підбурення грошей. Суд засудив Симу на дальших 11 літ в'язниці.

Высокопреосв. Митрополит Сильвестер Сембратович одержав сими днями відзначення від римської курії. Іменно надав ему

св. отец титул і характер пристоятеля [асистента] папського престолу. Се відзначення лежить в тім, що такий асистент належить до найближчого окруження папи при торжественних прийомах і обходах.

Влісь до женської семінарії учительської у Львові на курс фребльвський. до чотирох класів школи вправі з польським викладавним языком і до чотирох класів школи вправі з руским викладавним языком будуть відбудувати ся дня 29, 30 і 31 н. ст. серпня, від 9—12-ти години перед полуднем. До фребльвського огорода будуть в сьмі році прийняті лише ті дівчата, що ходили до него в 1893/4 шкільному році. — На I-й році семінарії учительської буде прийняте лише таке число учениць, на яке дозволяє §. 4. організаційного статута, а до класів вищих будуть прийняті лише ті кандидатки, що вже ходили до семінарії і покінчили свої класи з добрим успіхом. Кандидатки, що зголошуют ся до першого класу учительської семінарії або на курс фребльвський, мають предложити при влісь: а) метрику родження на доказ, що покінчили п'ятнадцять (на курс фребльвський шіснаць) літ життя; б) свідоцтво здоров'я, видане повновладним лікарем (у Львові місцевим фізіком); в) свідоцтво покінчених наук і г) націонале в двох прикінченнях. Кандидатки, що зголошуют ся по череві покінчених наук мають предложити ще й свідоцтво поведінки. Першенство до прийняття на I-й році семінарії будуть мати ті кандидатки, що зложать ліпше вступні іспити, а при рівном виступі іспиту, що суть старші, зголошуют ся другі або третій раз і що покінчили вищу школу. Кандидатки, що зложать вступні іспити, а при рівном виступі іспиту, що суть старші, зголошуют ся другі або третій раз і що покінчили вищу школу. Кандидатки, що зложать вступні іспити, а при рівном виступі іспиту, що суть старші, зголошуют ся другі або третій раз і що покінчили вищу школу. Кандидатки, що зложать вступні іспити, а при рівном виступі іспиту, що суть старші, зголошуют ся другі або третій раз і що покінчили вищу школу.

Школи вправі з польським і руским языком викладавним суть чотирокласові, а дівчата, що покінчили в них четверту класу з добрим поступом, можуть перейти до п'ятого класу котрої-небудь місцевої школи. Піврічна оплата вносить в польській і рускій школі вправі 2 зр., в фребльвській огорода 2 зр. 50 кр. (а в польській 1 зр. на робітницю). Однак можна дістати уволюнене від школьної оплати, а то на основі внесенної просьби до краєвої ради шкільної на рускій дирекції, а підпертою свідоцтвом бідності, а вглядно також добрим шкільним свідоцтвом. Отже хто хоче бути уволюнений від школьної оплати має зложити при влісь згадану просьбу. — Вступні іспити до першого класу учительської семінарії і на фребльвській курсі, також іспити поправчі з поодиноких предметів розпочають ся письменною частію іспиту в суботу дня 1 н. ст. вересня с. р. о 8-й годині рано. З причини, що заведення має також на се уважати, щоб замислені учениці мешкали в відповідних домах однією совісною опікою, просить дирекція, щоб родичі і опікуны порозуміли ся з нею в той справі.

Іспити кваліфікаційні для учителів шкіль народних і вчительських перед комісією іспитовою у Львові розпочають ся дня 17 н. ст. вересня. Подана треба вносити до комісії іспитовою у Львові (ул. Скарбовська 39) на руки дотичної окружної шкільної ради найпізніше до дня 6 н. ст. вересня.

Рада міста Львова ухвалила на вчорашнім засіданні на внесення президента міста Мохнацького вислати до цесаря конволюційну доповідь з причини трагічної смерті архієпископа Вільгельма. — Далше ухвалено домагати ся від дирекції електричного трамваю, щоб кондуктори звільнювали біг возів на деяких вулицях міста. — Відбув рішено субвенціонувати далше підприємство глубокого верчення на виставі краєвої квотою 1050 зр. на рури і по 8 зр. від вичереного метра аж до глубини від 300 до 500 метрів, щоб пересвідчити ся, чи можна буде дістати ся до жерельної води. Досі вичертьово вже підприємство 300 метрів, однак верчення все ще відбуває ся в опці.

О проекті запомогого фонду на будову церкви, поданій в 169 числі „Діла“, пишуть нам з Станиславова, що проект сей дуже припав там до вподоби і всі желають тому проєктові, щоб як найскорше міг увійти в життя.

Огні. Дня 28 н. ст. липня повстав огонь в Ярчівцях, золотівського повіта, на фільварку гр. Войт. Дідущацького. Причиною пожежу були іскри, що вилітали з парової молотильні. Огонь знищив стодолу, 2 стаї, шопу і внаслідок шкоди около 20 000 зр., а крім того значний збиток в господарській знаряді арендатора фільварку. Давид Шенфельд, вартості около 25 000 зр. Школа гр. Дідущацького була обезпечена на 12 000 зр., Шенфельда на 12 620 зр.

Про холеру в Зальцбаху одержує Neue fr. Presse таку допис: „Датована з 27 н. ст. липня телеграма з Львова доносила, що „холера в Зальцбаху значно ослабла“. Тимчасом так не єсть. За цілих 9 тижнів,

вдот коли тут пошест панує, не виступала ніколи так сильно як власне тепер, т. в. в дніх від 27 до 30 червня. Она забирала жертви нагле. Люде, що вертають з похоронів дорогих осіб, попадають за кілька хвиля в неугу і умирають. Місто відокремлене від тижнів, всяка комунікація знесена, всі робітні, всі склепи, з винимкою кількох незначних крамів, всі публічні локалі позамкани. Найбільша частина заможніших людей вже давно утікла, а всі робітники і ті, що звичайно живуть з торговлі, ходять тепер дармучи, голодують і бдують. Ся пошест опирає ся всім штуцям лікарської і всім санітарним зарядженням, так що вже не знати, що робити. До того панує велика нужда і не можна провидіти, коли се змінить ся на ліпше. Всі жерела помочи і всі сили вже вичерпані.“

Похорон архієпископа Вільгельма відбуде ся вчора в Відні в присутності цесаря з незвичайним торжеством. Ще 1 серпня о 11-й годині вночі перевезено мощі архієпископа з Бадена до Відня. На дворці полудневон зельзінці дожидає похоронного походу охмістр двора кн. Гогенлоєре і член ордену німецьких рицарів гр. Петтікс. Архієпископ, що прибув разом з мощами, удали ся просто з дворца до цесарського замку. Домовину перевезено до двірської ждальні і встановлено на чорному катафалку, а надвірний парох кс. Маєр поблагословив єи. Відтак зложено єи на караван і відвезено до каплиці при цесарській палаті. При воротах цесарської палати відобразив домовину з мощами великий майстер церемоній гр. Гуніаді. Вчора до полудня величезній товпі публіки тиснули ся до каплиці де лежали мощі в замкненой домовині. Каплиця була прикрашена багатим жалбним об'ємом. Домовина лежала на катафалку, окритім златою, над катафалком здіймав ся baldachin перед домовиною лежала корона князів цесарського дому, архієпископський капелюх і капелюх містра нім-цього ордену, орден і рицарський меч. Почетну сторожу творили трапанти в угорській гвардії. При трьох престолах відправляли ся беззастаново служби Божі. На домовині зложено внаці від цесаревон, архієпископів-вдов Стефана, архієпископа Кароля Людвіка, архієпископа Маріи Терези, Єлісавети, Маріи і архієпископа Євгенія в Райнера. В полудне замкнено приступ до публіки а по полудні відбуде ся похорон. В ім'я німецького цесаря приймав на похорон кн. Фридрих Гогенлоєр і замешкав в цесарській палаті. Крім того прибули на похорон архієпископ Людвік Віктор, Оттон, Леопольд, Фердинанд, Альбрехт Сальватор, кн. Віттебергський, кн. Мікель Браганца, презесь кабінету кн. Відшпрец, міністри Векерле і Мадейскій та багато інших достойників. Цесар видав з причини смерті архієпископа приказ до армії, в котрім підносить в горячих словах воєвської заслуги помершого свояка. Особливо звертає ся цесар до артилерії, котрої начальником був архієпископ Вільгельм 30 літ в котрому завданні єи своєї розвід і славу першон артилерії в Європі. Рівночасно зарядив цесар, щоб 3 полк артилерії імени архієпископа Вільгельма задержав ся на завсідги.

В справі ученика самборської гімназії Бґермана, засудженого трибуналом суду самборського на три тижні в'язниці за побиття [тяжко ушкоду тіла] проф. Солтиса підчас науки в класі, відданув найвищий трибунал жалобу неважності внесену Бґерманом, а нагомів ще прихилив ся до відклику прокуратора що-до низького виміру кары Бґерманови і підвищив єи з трох тижнів на три місяці.

Poliska wieś. Така нова громада має повстати в повіт калуський. Ся громада заселена Маурамі-колоністами, котрі кушили двірської обшар в селі Довгій війнилівській і розарцелювали єго. В той новій громаді намірля польське товариство Szkół ludowon заснувати польську школу ім. Костюшка.

Польська гімназія в Тьшині. Як ми свого часу доносили подарував д-р Гасевич 10 000 зр. на польській народній цілі в Шлезку. Сей дар — як писав Gwiazdka Cieszyńska — передано на руки Maciej-z-polsk-oi в Тьшині, котра поставила собі за найближчу задачу заснувати в Тьшині польську гімназію. Супротив того надіють ся Поляки, що вже в осені 1895 року буде отворена I-ша класа польської гімназії на Шлезку.

М'ясо в літ консервує ся кілька днів при помочи квасу борового [acidum bogaci]. Квасу того можна дістати в кожній апіці, а найлучше кушит єго за кількадесят крейцарів у Ганкого у Львові. Квас той товче ся дуже м'яко і обсычує ся ним м'ясо, або розпускає ся дві ложочки єго на пів склянки води і тим розчином натирає ся м'ясо. Ся відготве ся кусник м'яса, то св'яже м'ясо треба знов посыпати квасом. В той спосіб консервують м'ясо, котре привозять з Австралії до Англії.

Дрбні в'сти. В Заболотів отворив християнську корінну торговлю п. Михайло Кривечкий. — Вичанє п. Николая Гелюха, об'яченого богослова, з панною Емелією Ярошівською, дочкою старшого учителя в Бродку на Буковині відбуде ся дня 9 н. ст. серпня.

Посмертний — оповідки.

О. Іосиф Варпачинський, парох Прошови, титулярний совітник Митр. д. Консаторія з крилошанськими відзнаками, член руских товариств, роджений в 1817 р., упокоив ся дня 2 н. ст. серпня по довгій і тяжкій недугі. Покойний був щирим Русиним і лашив по собі жал у всіх, що єго знали. Похорон відбуде ся в суботу 4-ого н. ст. серпня.

Антонь Левіцій, совітник намістництва упокоив ся вчора у Львові в 54-мі році життя. Покойний визначував ся честнотою характеру і справедливою, тож коли був старостою в Старім місті, а відтак референтом справ адміністративних в краєвій раді шкільній, був загальнолюблений і мав велику симпатію. Покойний помер в туберкулі. Похорон відбуде ся завтра о 5-й годині з полудня.

Наука штука і література.

В Станиславів появил ся сими днями з друкарні І. Данкевича „Статут наші для ошадностей і пазичон систему Райфайзена“ [35 сторін XVI-ки]. Розглянувши ся в сьмі статуті, не залишило сказати де-що про него.

Іменована, перенесена, конкурси і пр.

Перенесена. Намістник переніс концертного практиканта намістництва, Казим. Стронського, з Львова до Жовки.

Конкурси. Відбув повтовий в Перемілях розпису конкурсу на чотирнадцять посаджених акушерок з речинцем до 1 н. ст. сьчня 1895 р. — Відбув повтовий рад в Ярославі розпису конкурсу на посаду окружного лікаря з об'ємом в Мошанах. Річна плата 500 зр. і 300 зр. додатку на подорож. Подана треба вносити до 25 н. ст. вересня.

Конкурс.

Відбув Братства св. О. Николая в Станиславів подає сим до відомости, що з початком року шкільного 1894/5 знайде 40 питомців з шкіль середніх поміщенє в Бурі Братства під слівцями умовами:

I. Родичі а вглядно опікуны зволит найдалше до 3 (15) серпня с. р. надіслати свою прошеня (без стемілі) до відбу Бурі Братства на руки підписаного председателя. До прошеня належить долучити: а) метрику хрещеня, б) свідоцтво убожества, в) свідоцтво шкільне за послідній піврічч, г) заявленє родичів, вглядно опікунов, кілько обов'язують ся доплачувати, д) свідоцтво шкільне вбси. Бувших в минаюшій році питомців бурі умов під а) б) в) д) не дотикають, они мають тільки до прошеня долучити свідоцтво поведє за час фері. Доплачуючі місячно 10 зр. і більше не предкладають свідоцтва убожества.

II. Від кандидата вимагає ся: а) доброго успіху в науках і доброй ноты в об'язках, б) доброго здоров'я і голосу; в) від кандидата вступачих в першу класу середніх шкіль вимагає ся також, щоб не переступили 12 року життя. — При тім заявляє ся, що буший питомец а з ново-кандидуючих вступачий до I-он класу шкіль середніх мають першенство перед иншими кандидатами.

III. Отець або опікуны прийнятого до бурі питомця має при вступі: а) зложити 5 зр. в першій році, а по 3 зр. в слівцях літах; б) на инвентар 2 зр. в першій році, а по 1 зр. в слівцях літах; в) на розходи питомця 5 зр.; г) за питомців чотирох назвних класів гімназійних платити місячно на инструктора по 1 зр.; д) декларовану доплату на харч складати місячно з горі; на правє б'ля зложити на початку першого і другого півроку по 1 зр.; ж) на бібліотеку 1 зр.; з) желані учатися музики по 1 зр. місячно.

IV. На вступ в заведенє мають питомці высказатися достаточним об'ємом а одєжю, а именно мусит кожний мати: 6 пар б'ля, сваник, кофру або кофак, подушку, 3 пошевни, 3 рушники, 4 простирала, 6 хусток до носа, 2 пари обуви і одіж літну і зимову.

V. Желані одержати відповід на свою просьбу, зволит долучити картку кореспонденту до докладно адресою своєю, або марку почтову на 20 кр. на відосланє амт прилогів за реценсією.

VI. Приняті до бурі питомці мають явитися 3 н. ст. вересня в полудне в канцелярію бурі і тоді також родичі або опікуны мають зложити наведений під III) влати.

При тім упрашає ся родичів і опікунов, щоб влати і воякі наші на видатки дітей призначені гроші вносили лично або почтою до каси бурі а не на руки дітей.

Від Відбу Братства св. О. Николая в Станиславів дня 28 липня 1894.

Т. Шанковскій.

Телеграми „Діла“

Відень 3 серпня. Низша гімназія слов'янська в Крайні закрыта в 1889 р., буде на ново отворена з початком сего року шкільного.

Берлін 3 серпня. Ватикан готов утворити в Берліні єпископство, але не яко окрему єпархію, лиш щоб єпископ берлінський був суфраганом єпископа вроцлавського.

Лондон 3 серпня. Япан виповів формальну війну Хинам. Англія має бути готова згідно поступати з Хинами в справі конфлікту о Корею.

Рим 3 серпня. Подія, що один воєак на маневрах стрілив з-за корча острым набоем до офіцера, навела на слів широкого заговору анархістичного в армії італійській.

Конкурсъ.

Виділ Руского товариства педагогічного у Львові, уліца Академічна ч. 8 розписує сям конкурс на принятіе учеників до „Інститута під покровом св. о. Николая“.

Приймати ся будуть ученики середних шкіл, сини членів Руского товариства педагогічного. До подання долучати треба: 1) метрику хрещена ученика; 2) свідоцтво шкільне з посвідчення двох курсів; 3) декларацію що-до місячної заплата, котра вносить 20 ар. а може бути виімково зниженою до суми 15 ар. або заміною на віктуали; але знижене на 15 ар. місячно мусить бути підтверте дуже добрим свідоцтвом шкільним і 4) свідоцтвом убожества; 5) 1 ар. на видатки кореспонденційні; 6) хто не вєть членом Руского товариства педагогічного, 1 ар. на вписове і вкладку річну до того товариства.

Вєакі подання адресувати треба до Виділу Руского товариства педагогічного у Львові ул. Академічна ч. 8 на руки члена виділу Костя Павликовського. Подання, котрі не будуть докладно етилзовані або не будуть обіймати всіх, сям заявленим обнятих умов, лишать ся без відповіди. Запитана або просьби, подані в справі прийняті до Інститута до осіб приватних, або подання приватні навіть до членів виділу не узглядяють ся. Остаточна умова заключити ся по прийнятті кандидата, а причини непринятія виділ не єсть обовязаний подавати.

В склад комітету, займаючого ся веденем діл Інститута входять: сов. о. Алекс. Торонський яко голова, проф. Ісид. Громницкий, лікар д-р Антін Хомин, д-р Стефан Федак, о. Іван Чапельський і Кость Павликовський яко на-стоятель і секретар комітету. Інститут дав сво-

ім вихованкам: а) мешканє, харч, опал, світло, послугу, пранє за малою доплатою; б) доста-вання ім — о скілько на се дозволять фонди — книжок і приборів шкільних, в) управлеє їх вихованєм, стараєсь о добре домашнє і то-вариске поведєнє; г) улекшє ім науку шкільну і наглядєє єї під доглядом домашнього сталого директора; д) доставляє вихованкам нагоду придбати вишньє відомостий, теоретичних і прак-тичних. Час вноєня подання о принятє визна-чуєсь до дня 20 сєрпня 1894.

Від виділу товариства педагогічного у Львові.

Надоболане.

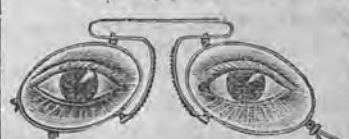
АДВОКАТЪ КРАЄВЫЙ

Д-ръ Михайло Дорундякъ

отворивъ канцеляію адвокатскую
въ БОРЦЕВѢ

259 въ домѣ пана Шиманьского. 10—12

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

ОПТИКЪ и МЕХАНИКЪ,
підъ Коперницкомъ,
Львовъ, площа св. Духа
(ул. Театральна ч. 6) при-
твѣтуетъ головному одяку
поручає у великомъ вы-
борѣ и по найдешев-
шій цѣнѣ: окуляры, цилеры, дюрнеты, бѣлоса, да-
лекогады, барометры, аерометры, микроскопы, лупы, по-
пасы, райсачи, ленты маршалы, нѣжны, сѣбєт, манометры,
и т. п. Устроены заводьєхъ электривныхъ. Вєсьмъ наираєнъ
выготовляють ся найкращє и найдешевше. — Закопєнє
въ провинціи выготовляють ся точно. 4187

ГАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ

Почавши вѣдѣ дня 12 лютого 1889 выдає

АСИГНАТЫ КАСОВЫ

4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженємъ

4 1/2% зъ 90-дневнымъ выповѣдженємъ

а вєсь находячій ся въ обѣгу 5% асигнаты касовы зъ
90-дневнымъ выповѣдженємъ будутъ опрѣцтованы
по 4 1/2% вѣдѣ 15 мая 1889. 2218

Передружє не буде плаченнымъ

Дирекція.

До моихъ Вн. П.Т. Гостей!

При напѣвнѣйшій нечестивѣй кон-
курєнціи дужє тяжко для необо-
занного дѣйствио добрый товары
дешєво купити. Дѣйствио зєвѣрую ува-
жу П. Т. Публики на мой сѣбєтъ
зѣвѣстий вѣдѣ многихъ лѣтъ зъ
наибѣзѣвѣстѣйшєхъ услугъ и найде-
шевѣйшихъ цѣнъ та поручаю мой бо-
гато заасотреный складъ одяговъ
мужескихъ, хлопчатыхъ, дѣтскихъ
унѣрмѣвъ и одяговъ для вєсь
Духовенства. 4195

Замовленє поєлє мѣры высьто
влюють ся въ найкоротшємъ часѣ
якъ найтѣвше.

Зъ поважанємъ

Давидъ Шварцвальдъ

у Львовѣ, площа Капітульна 3.

рочки мужескы, по цѣвѣ фаб-
ричной зр. 1-75, 2, 2-50,
маншеты, кофѣвѣрки, кале-
соны, скарпѣтки, хусточки,
краватки, шлейки, и т. п.
поручає найдешевше

Павло Лянгнеръ

передъ тѣмъ

БРАТА ЛЯНГНЕРЫ

у Львовѣ, улици Галицка ч. 16.

Головний складъ куфрѣвъ до по-
дорожєи. 2587

Цѣнники на жадаєє даромъ

„ДНѢСТЕРЪ“

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

у Львовѣ ул. Валога ч. 11.

перше руске товариство асекурацієне, припоручєне
Вєсь. Духовенству и вєсьмъ вѣрнымъ черєзъ
Впрєосъ Митр. и Прєсєв. Еп. Ординаріаты вєсьхъ
трєхъ Епархій, приймає обезпєчєнє вѣдѣ шкѣлъ огнє-
выхъ підъ найприєступѣйшими условіями и за можли-
вою найнижшєю оплатою.

Шкѣды лѣквѣдують ся и выплачує ся сєйчасъ по
пожарѣ.

Договоры заключєны зъ первыми Товариствами
контрасекураційными подаютъ „Днѣстєрѣ“ можнѣсть
обезпєчувати и выплачувати и найвысшій сумы

Фондъ основный 50,000 зр. в. а, улькованыи въ
цѣлости въ пушпирныхъ паперяхъ, побѣльшає ся
нарастающими вѣдѣстками. Фондъ резервовый творить
ся и порастає по мысли статута.

„Днѣстєрѣ“ приймає такожъ въ силу договору,
заключєного зъ Товариствомъ взаимныхъ обезпєчєнъ въ
Краковѣ обезпєчєнє на житє въ вєсьхъ возможныхъ
комбинаціяхъ.

Друки, проспекты и вєськѣ пояснєнєя подаютъ
Агєнты, установлєныи у вєсьхъ мѣстєхъ и болѣешихъ
селєхъ, якъ такожъ 4414

Дирекція „Днѣстра“ у Львовѣ.

Зголошєнє о удѣлєнє агєнціи въ мѣсєвєстєхъ
гдє „Днѣстєрѣ“ не є заступлєный, приймають ся.

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНСКИЙ

артистъ-малєрь

зѣвѣстий вѣдѣ колькєнєхъ лѣтъ кѣзъ своихъ праць малєр-
скихъ, украшає церкви въ стилѣ вєсѣдѣиомъ разомъ зъ позо-
лочєньємъ, престѣлы, иконостасы и иншій рѣчи. Приймає
рѣзбарскєя работы поєлє власныхъ планѣвъ. Выготовлює вєсь-
коє величєныи церковный образы до иконостасѣвъ, престѣлѣвъ,
пѣчєнєвъ — олійными красками на полотнѣ и деревѣ. Побѣль-
шє зъ фотографіей портрєты. Зъ упѣважєнєя ц. к. консерваторіи
рєстаурує вєськѣ старинности, а то єрески, рѣзбы и т. п.
изходячій въ кругъ праць малєрства по найумѣренѣйшихъ цѣ-
нахъ. Подписанныи проситъ вєсь Духовенство замотувати сѣбѣ
его адресу. 203 19—?

Т. Копистинскій

у Львовѣ, улици Краковска число 20.

Львовскія льосѣ цѣна 1 зр

Тягнєнє д. 27 н. ст. верєсия

ГОЛОВНА ВЫГРАНА 60.000 ЗР.

Льосы поручає:

Яковъ Штро Домъ банковый
Киць и Штофъ „
Густавъ Максъ „ 273 3—?

Рухъ поѣздѣвъ зєлѣзничихъ

важный зъ днємъ 1 мая 1894 поєлє годинника сєредно-європейного.

Приходить до Львова зъ	ПОѢЗДЫ					Вѣдѣхаютъ зъ Львова до	ПОѢЗДЫ				
	поспѣшный		особой				поспѣшный		особой		
Кракова (Вѣдня, Вроцлава, Вѣдня)	272	525	00	60	900	Кракова (Вѣдня, Вроцлава, Вѣдня)	224	1010	450	1035	655
Варшавы	—	525	00	—	900	Варшавы	—	1010	450	—	655
Хабѣвки (Закопаного) на Перемышль, Рѣшѣвъ, або Тарновъ	—	—	—	—	—	Хабѣвки (Закопан.) на Тарновъ або Рѣшѣвъ	—	1010	—	—	—
Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ або Тарновъ	—	525	—	—	—	Хабѣвки (Закопан.) на Рѣшѣвъ або Перемышль	—	—	1035	—	—
Хабѣвки (Закоп.) на Стрый, Муньяны, Крилицѣ, Жѣгєстова на Тарновъ	—	—	334	—	—	Хабѣвки (Закоп.) на Стрый, Муньяны, Крилицѣ, Жѣгєстова на Тарновъ або Рѣшѣвъ	—	—	960	710	—
Муньяны, Крилицѣ, Жѣгєстова на Рѣшѣвъ або Тарновъ	—	—	—	—	900	Муньяны, Крилицѣ, Жѣгєстова на Тарновъ (вѣдъ 1/8 включено до 30%)	—	1010	—	—	655
Муньяны, Крилицѣ, Жѣгєстова на Тарновъ (в. 1/8 до 30%)	—	—	900	—	—	Муньяны, Крилицѣ, Жѣгєстова на Тарновъ	—	—	450	—	—
Мезе-Ляборѣцъ Шавного-Кульшого на Перемышль	—	—	900	—	—	Муньяны, Крилицѣ на Стрый	—	—	710	—	—
Надбєрєцъ и Тарнобжега	—	—	600	—	—	Мезе-Ляборѣцъ, Шавного-Кульшого на Перемышль	—	—	—	655	—
Подѣволочєскъ и Бродѣвъ (на дворѣцъ год.)	218	929	910	515	—	Надбєрєцъ и Тарнобжега	—	—	450	—	—
Подѣволочєскъ и Бродѣвъ (на дворѣцъ Подѣзамчє)	188	913	845	119	—	Подѣволочєскъ и Бродѣвъ (зъ дворѣцъ год.)	808	244	940	1020	—
Сучавы	940	—	787	1227	615	Подѣволочєскъ и Бродѣвъ (зъ дворѣцъ Подѣзамчє)	622	256	104	1017	—
Клишпѣлицѣ	940	—	787	—	—	Сучавы	615	—	105	255	100
Радѣвѣвъ	940	—	787	—	635	Чорткова на Галичь	—	—	—	255	—
Бєргѣметъ и Чудина	940	—	787	—	—	Густыня на Галичь	—	—	—	1030	—
Новосєдѣцѣ	940	—	787	—	—	Слобѣды рунтур. Копальнѣ	—	—	—	1030	—
Слобѣды рунтур. Копальнѣ	940	—	787	—	635	Новосєдѣцѣ	615	—	—	100	—
Густыня на Галичь	940	—	787	—	—	Бєргѣметъ и Чудина	615	—	—	—	—
Чорткова на Галичь	—	—	1227	—	—	Радѣвѣвъ	615	—	1015	—	1080
Бєрславѣ	—	202	1210	—	—	Клишпѣлицѣ	615	—	—	255	—
Бєлѣдѣ	—	—	445	—	—	Сєвєла	—	—	990	645	—
Сєвєла	—	—	748	445	—	Вєлѣдѣ	—	—	980	—	—
Давочного (Пєшту, Мишколь-ца, Сєрєнчѣ, Мунѣчѣ, Хєрѣва и Станєславѣва на Стрый)	—	—	884	1210	—	Вєлѣдѣ	—	—	540	950	—
Стрый и Сєвєла	—	—	847	—	—	Давочного (Мунѣчѣ, Сєрєнчѣ, Мишколь-ца, Пєшту) и Хєрѣва на Стрый	—	—	540	—	710
Сєвєла, Хєрѣва, Станєславѣва на Стрый	—	—	202	—	—	Станєславѣва, Долины, Вєлѣхова на Стрый	—	—	—	950	710
Грєбєновѣ (вѣдъ 10/7, включено до 30%)	—	—	202	—	—	Сєвєла и Хєрѣва на Стрый	—	—	—	950	—
Бруховичѣ (вѣдъ 12 мая почавши ажъ до вѣлѣкєя)	—	—	810	—	—	Стрый и Сєвєла	—	—	—	305	—
Грєбєновѣ (только вѣдъ 10/7, вѣдъ до 30%)	—	—	—	—	—	Грєбєновѣ (только вѣдъ 10/7, вѣдъ до 30%)	—	—	—	950	—
Бруховичѣ (почавши вѣдъ 12 мая ажъ до вѣлѣкєя)	—	—	—	—	—	Бруховичѣ (почавши вѣдъ 12 мая ажъ до вѣлѣкєя)	—	—	380	—	—
Зимно-лѣдѣ (почавши вѣдъ 12 мая ажъ до вѣлѣкєя)	—	—	—	—	—	Зимно-лѣдѣ (почавши вѣдъ 12 мая ажъ до вѣлѣкєя)	—	—	—	342	—

Разнады вѣдѣ въ видѣ ишеневѣмъ можна до-
ставити въ бѣрѣхѣ ииордѣиныхъ, кѣсѣхъ стацѣиныхъ
и кондукторѣхъ.

Госидаємъ вѣдѣ въ видѣ книжєнємъ можнѣя до-
стєти въ бѣрѣхъ инѣрмєціонныхъ, касєхъ стаціонныхъ
и у кондукторѣвъ.

*) Годныи печатныйи грубными черєнками озєкатують пору иочну вѣдѣ годъ 1-го вєчєрѣмъ до годъ 6-го
39 мин. рєкѣ. Вѣ бѣрѣ инѣрмєціонныхъ ц. к. австр. зєлєзницѣ державныхъ у Вѣдѣ (улицѣ Іоанна 29) яєть такожъ
удѣлєнє инѣрмєціонныхъ ц. к. австр. зєлєзницѣ державныхъ у Львовѣ (улицѣ Трєтого мая ч. 3, готєль Имперіалъ),
удѣлєнє инѣрмєціонныхъ ц. к. австр. зєлєзницѣ державныхъ въ справѣхъ дѣтєчєю службѣю на ц. к. австр. зєлєзницѣхъ
державныхъ. О скѣлькѣ побѣрѣнєхъ дозволяють, заснєжєныи таєъ-жє можнѣя инѣрмєціонныхъ вѣдѣстєхъ ся до
рєшєтѣ австрѣ-угѣрєскихъ и заграничныхъ зєлєзницѣ. Вѣ бѣрѣхъ инѣрмєціонныхъ продажєхъ ся выдаєтѣ чє-
рєзъ ц. к. австр. зєлєзницѣ державныйи бєлєты до вѣдѣи и зєтєтєи зуставлєваемыхъ поєздѣхъ до вѣдѣи яєть
такожъ тарѣвы. 4980

До Вповажанѣи Публики, що оглядає тепєрѣшну

ВЫСТАВУ КРАЄВУ

Зъ огляду на великій приплывъ Вн. Публики и зъ огляду на то, що мы поро-
били великій и дужє корєстний купна, можемо низше вычєслєнєи товары, доки выстанє
припєсѣ, продавати по такихъ цѣнахъ, а имено:

10,000 пѣшовѣковыхъ парасолькохъ Entouscas по 130, 150, 175 и выше.
4000 пѣшовѣковыхъ парасолькохъ по 350, 4, 450 и выє.
2000 штукъ модныхъ вєсєннихъ и лѣтнихъ блѣ-
зокъ, фасѣвъ найновѣйшій по 180, 250, 3 и в.
2000 цѣлѣкомъ модныхъ Саѣвъ (намѣтки манталъ-
єкѣ) по 250, 3, 350 и выше.
1000 гальѣвъ до пороку и дощу по 120, 150, 150, 225
и выше.

Конфєкція для дѣтєй.

4000 наймѣдѣйшыхъ одяговъ вєсєннихъ и лѣт-
ныхъ по 150, 2, 250, 3 и выше.
1500 модныхъ плащѣкохъ у вєсьхъ величинахъ по
3, 300, 4, 5 и выше.

Спєциальныйи новѣстѣи у стѣжєкахъ, корѣнєкахъ, вѣ-
альєкахъ, капєлѣкахъ дамєскихъ и дѣтскихъ,
рукавичѣхъ гласє, дамєскихъ, вѣсєннихъ и шѣ-
вовѣхъ, хустєкахъ, панъчѣкахъ, парасолькахъ и
парасольєкахъ, блѣзєкахъ, шѣвовѣхъ, вѣсєн-
ныхъ, сѣтєиновѣхъ и до прѣяны, пляєрѣкахъ,
кєпѣлєхъ, капєлѣкахъ огѣродѣхъ и кѣстѣ-
мєхъ огѣродѣхъ надѣлєныи вєсьмє у вєдѣ-
кой скѣлькѣсти и доповняють ся що дєлє.

Особливша гуртовна продажє принагодна

въ вѣдѣлѣхъ занавѣсъ, капє и килимѣвъ.

5000 капє на столы по 75, 120, 190, 250.
4000 капє на лѣжка по 2, 250, 3, 350, 4.
800 вѣдѣлєхъ капє на столы и лѣжка, даючихъ
ужити ся на обѣ стороны (вырѣзъ кєлємѣвъ)
по 150, 200, 4, 6.

Вєськѣ въ провинціи надєслєныи поручєна полагѣжє сѣи найсѣвѣстѣйшєи и найкѣршє.

Зъ глѣбокимъ поважанємъ

Зарядъ магазину AU LOUVRE

у Львовѣ, площа Капітульна ч. 3.

4895 108—?

При закуплѣ товаровъ просимо поклєиватисѣ на нашу часѣписъ.

Выдаєцъ: Иванъ Бєлєй. — Одѣлѣвательный редакторъ: Михайло Струєсєвичъ.

Пєлѣрѣ зъ фабр. Черлєвєскоєй.

З друкарні Наукового тов. ім. Шевчєнка, під зарядѣмъ К. Бєдѣрєскоєй.

ДѢЛО

Виходить у Львові щодня (крім неділі і руських свят) о 5-й годині по полудні. Літературний додаток „Діло“ виходить вівторком, і вівторком і п'ятницю на перекресті району „Діло“.

Передплата і нисерати приймають: у Львові Адміністрація „Діла“ у. Баторія 24, Центральне бюро огорішів у. Коперника ч. 11, і Бюро газет у. Кароля Людвіка 9. у Відні: М. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek, I. Wollzeile 8; Oppel, I. Stubenbastei 2. J. Danneberg, I. Wollzeile 19. В Франкфурті і Гамбурзі: M. Haasensteine & Vogler, G. L. Daube & Comp. В Пешті: E. Mischky & Bez. Akademischegasse 6.

Передплата на „Діло“ і належність на нисерати платити у Львові.

Передплата на „Діло“ з літер. додатком в Австрії: на цілий рік . . . 18 гр. на пів року . . . 9 гр. на чверть року . . . 4 гр. 50 гр. на місяць . . . 1 гр. 50 гр.

у Львові: на цілий рік . . . 16 гр. на пів року . . . 8 гр. на чверть року . . . 4 гр. на місяць . . . 1 гр. 35 гр. Редакція, Адміністрація і Експедиція під ч. 24 у. Баторія. — Рукописи вставляються лише на попередній восторіж. — Річниця неопечатаний вільний відкрит порт. Неодержане число коштує 8 гр. в. в. Оголошення приймаються за кошту 6 гр. в. в. однієї стрічки нисератів за рубрику „Надбавки“ по 20 гр. в. в. Річниця коштує за 10 гр. в. в. стрічки.

У Львові, дня 4 н. ст. серпня 1894.

В справі в'їх руского духовенства одержали ми знов кілька писем з р'їзних сторін краю з зазначенням потреби того в'їх. Нам здається, що само зазначення потреби вже злишне, — против потреби в'їх не дасться почути в'їх оден го- лось з'їх стороні духовенства — а йде вже лиш о те, що аби гадка про в'їх стала фактом, потрібно підготування і скликання аго, або ншими словами хтось мусить сю справу взяти в'їх свої руки і перевести в'їх в'їх д'їло.

Брарія з'їх власної ініціативи т'їм не займе ся, — о т'їм нема й бес'їди, — отже мусить зайняти ся само духовенство, а с'їр'їч т'їм трудн'їша. Оден прозвук, щоб за ся взяв ся той деканат, що першій порушив справу в'їх; другій знов, щоб зайняв ся т'їм деканат львівський, і т. д. Час м'їнає, по д'ївниках не лиш руських, але і польських, ба навіть по заграницьких бес'їдах о в'їх, наводять ся вже і всякі програми — а м'їж т'їм в'їх готово і не бути если не заважає якийсь комітет, не уложити ся програми і не визначити ся референтів. О скільки ми з'їх надсланих нам писем в'їх той справі м'їркуємо, перемагає гадка, щоб ініціативу до скликання в'їх взяв той деканат, котрий першій подав гадку. Тільки-ж питання, чи дотичний деканат се учинить, т'їм більше, що мав уже час на те р'їшити ся. В'їх т'їм випадку не одстане нічо иншого, як щоб одиниць доброй волі, почувуючи в'їх собі енергію до д'їла, порозум'їли ся з'їх собою і взяли д'їло в'їх свої руки.

На наш погляд оно все одно: в'їх котрій се стане єпархія, — але що гадка вийшла з'їх перемиском єпархія і з'їх в'їх найб'їльше йшло і йде дописів в'їх справі в'їх, то тамт засновок організації комітету в'їх в'їх був би найб'їдповідн'їший і найлекшій. Перемиском єпархія має-ж межи духовенством личности знав з'їх енергію а св'їтлі — згадаємо отч хоч-б'ї Ви. оо. Василя Червечкого, Івана Непребецького...

Коли гадка в'їх має стати д'їлом, то не належало б'ї звол'ївати, бо ворога руского духовенства вже нині інтригують і що-раз б'їльше будуть інтригувати. Ми вже читали в'їх Gazet-і Narodow-ї, що з'їх сего в'їх „mo- że [!] się wytworzyć agitacja przeciw episkopatowi i szczyrze katolicyzmowi sprzyjającym żywiołom duchowieństwa ruskiego“. Очевидно, як

б'ї то в'їх мало на ц'їлі творення якомсь новон партії клерикальної для ще б'їльшого роздору Русинів, — польські ор'їани не могли б'ї добрати сл'їв похвали і захопоти, — але що тут іде о такі квестіа, як поправа матер'їальної долі руского духовенства в'їх зв'язи з'їх усуненням всего, що підрыває повагу і дов'їріє аго середь народу, або як оборона против агресивного а систематичного напору церкви латиньско-польскої на церковь католицко-руську н. пр. обдуманьєм організації фонду на будову церковей, — то очевидно се на стовпцях польських ор'їанів не що вище, як бунт против єпископату і против „szczyrze katolicyzmowi sprzyjającym żywiołom duchowieństwa ruskiego“...

Кілька сл'їв про новелу прасову.

Перед т'їм тижнем опов'їстив В'їстник законів державних новелу прасову, котра зачне обов'язувати в'їх дня 11 вересня с. р., а котрою по части зм'їнено а по части усунено дотепер обов'язуючі постанови закона прасового з'їх 17 грудня 1862 р. Опов'їщена новела єсть результатом довголітніх домагань загалу населення і довгих нарад законодавчого т'їла, так що если б'ї ходило о сам факт опов'їщення новелі, то можна б'ї легше в'їд'їхнути і сказати: Но прець вже раз!.. Але мабуть не повинно розходити ся при так важній справі, якою єсть квестіа прасова, о саму формальність, лиш передовсім о то, на скільки довершена реформа закона прасового поладжує домаганя і потреби населення і чи тою реформою усуне ся хибі і недостатч тепершнього закона прасового?

М'їж постулатами, як в'їх перш'їм ряді підношено в'їх борб'ї о політичній права, була свобода праси. Загал в'їдчував, що свобода праси, запоручена основними законами конституційними, так дуже зв'язана иншими постановами законними, перед в'їм же законом прасовим з'їх 1862 р., єсть просто ілюзорична, а розвиток журналістики а літератури майже неможливий. Для того вказувано заразом напрям в'їх котр'їм б'ї годилося повести реформу, а именно знесення стемплі газетного, дозволення кольпортаж'ї і ухилення об'єктивного постулювання. В'їх т'їм напрям'ї і поставлено в'їх палат'ї посл'їв кільканація внесення, котрі в'їх меншій або б'їльшій м'їр'ї в'їдпов'їдали постулатам загалу. Правительство, полишивши всяку ініціативу в'їх той спра-

ві посламт, заняло супротив в'їх внесення становиско досить неприємне, і аж по довгих переговорах та компромісах довело до того, що з'їх внесення, подиктованих найб'їльшими інтенціями посл'їв, вийшла новела прасова, котра майже мовчки помінає три вище згадані жагана а натомість дає дуже незначний уступки.

Матер'їально, так сказати б'ї, єторона свободи праси була представлена в'їх домаганях знесення стемплі газетного і свободи кольпортаж'ї. О обох т'їх домаганях нема в'їх новелі згадки. Замість знесення стемплі маємо знесення кавціа газетної. Кавціа, яка тяжила дотепер на політичних газетах, в'їхходячих б'їльше ан'їж два рази на м'їсяць, спинала до певної м'їри свободу в'їх закладанню і видаванню нових газет, — а ле знов з'їх другої сторони не виставляла видавництва на в'їх б'їльшу страту або видаток матер'їальний, бо кавціа лежала ненарушена в'їх депозиті і була лиш євентуальною запорокою на стягнення кар грошевої, наложеної правосильним ореченням судовим. Тепер по знесенню обов'язку складання кавціа не будуть мати влади в'їх своїх руках запорук на стягнення кар грошевої, але натомість мають в'їх руках можливість, на случай не заплаченої кар грошевої, підкопати або і ц'їлком знищити екзистенцію властителя видавництва, бо можуть до в'їсьмох днів по правосильності засуду зав'їсти дотичне провинивше ся видавництво. Правительство, згодивши ся на знесення кавціа, як в'їх видимо, зм'їнило лиш спосіб, в'їх який приходило до стягнення кар грошевої, — бо-ж видавець вложивши в'їх своє видавництво і капітал і свою роботу, одним словом поклавши в'їх т'їм свою екзистенцію, не єхоче не заплаченєм кар нарадити ся на зв'їщення видавництва.

Крім того годить ся звернути увагу ще на одну обставину. Вирок, виданий на основі закона прасового, має заразом власть екзекуційну (зав'їщення видавництва), як он не мають иншій вирок. Купцеві, засудженому на кару грошеву або кошти судові, не замкає ся склепу, адвокату не в'їдбирає ся права вести канцелярію — а лиш одному видавцеві застановляєсь видавництво і позбавляєсь аго х'їба. Правительство хот'їло пойти ще далше, але на щастє комісія і парламент на се не згодили ся, ставляючи прокт'їм такої постанови, щоб видавець ще перед правосильністю вироку був обов'язаний заплатити кару грошеву і кошти судові.

Як в'їх видимо, знесення обов'язку складання кавціа ан'ї в'їх приближенню не дорівнує т'їм ц'їлям, як б'ї зазнала праса при знесенню стемплі газетного. Але в'їх т'їм случаем мус'їла б'ї держава, в'їхглядно правительство, принести жертву, і то не ф'їкційну але реальну — а на таку жертву не хот'їть згодити ся ніякі австрійські міністри скарбу, не то коаліційні.

Дальш постанови новелі прасової в'їдносять ся до кольпортаж'ї. Ограничення т'їх постанов т'їм, що ліценція на продаж даєсь лиш для певного з'їх горі означеного локалю і для видавництва, в'їхислених в'їх поданню о ліценцію, — в'їдтак т'їм, що власт адміністраційна має затвердити виказ газет, продаваних в'їх автомат — ц'їлком не в'їдпов'їдають понятю свободи кольпортаж'ї, котра одинок могла б'ї принести правдивий хосен для розвитку праси.

В'їхнці м'їстять ся в'їх новелі прасовій постанови що-до повед'їня при конфіскації і що-до в'їдшкодування за неоправдану конфіскацію. Повед'їня при конфіскації було доси нормоване об'їзниками міністра судівництва до прокураторії і для того редакції газет були виставлені на непередв'їжений несподіванки, як в'їх зволіли зробити в'їх часу до часу панове прокуратори. Коли зм'їсть і ц'їль т'їх об'їзників міністра судівництва обговорювано в'їх палат'ї посл'їв, поспішали на міністра гр. Шенборна з'їх в'їх сторін поважні закиди і докори, а наслідком того наступили р'їшення комісії прасової і постанови новелі. Вирок тепер буде подана редакції прийняти конфіскації, се значить дотична стаття, але помімо того видавництво в'їх друг'їм наклад'ї може бути другій раз конфісковано, бо прокураторія, б'їльше розглянувши, може стр'їтати ще щось карг'їдного, що при першій конфіскації не доглянула. З'їх того виходить, що редакції газет, пропускаючи конфісковані статті, або уступы статей, ніколи не будуть певні, чи вже будуть могли доручити видавництво публіції в'їх своїм час'ї і чи не будуть виставлені на значній страті матер'їальній.

З'їх представлено виходить, що новела прасова майже н'ї в'їх часті не заспокоїла постулатів, підношених для запоручення свободи і розвитку праси. На прас'ї в'їх далше будуть тяжити стемплі газетні і постулювання об'єктивне і она буде далше стогнати під т'їм тагарем. Внесення д-ра Пацака, прийняте комісією і в'їдпов'їдає постулатам, мус'їло перем'їнитися під напором коаліції

Безхарактерний.

[Гадки — може й не песіміста.]

„Благородний характер в'їх ненавид'їти св'їт, але погорджати ним не см'їє.“

Так сказав оден з'їх мудр'їв м'їнувших стол'їт. Однак в'їх часу сего в'їхказу постулює о много св'їт, і хто знає, чи цитована м'їсль устоїть в'їх виду тепершньої людскости. Але нема обави: хоч-б'ї тепершній св'їт і хот'їв погорджати характерами, то при найлучшій волі не зможе, бо під конец в'їх просв'їти і поступу сильні і благородні характеры вимирають, а нові родять ся р'їдко.

Тепершність плодить самолюбство — і се самолюбство змуш'їло вже, і з'їх гордістю показує ся прилюдно в'їх ц'їл'їй своїй наготі, без найменшого сорому і ганьби. Те самолюбство готове до крайного упод'їлення, щоб лиш могли свої кохане л'ї выв'їснити, щоб тому л'ї було в'їдгодно, нехай в'їхр'їм св'їт пропаде. Се самолюбство родить ся в'їх тепершності як кукль, занецишує життє суцільності, кладе жертвою собі самому ц'їль народ'їв долю.

Багато може компанія самолюбства і самодурства! З'їх правди зробити обезображену і переверну несправу, з'їх ясного з'їх сонце факту — абсурд. У тепершнього покол'їня, загально беручи, лежать церкопаня, засади в'їх жолудку; воля х'їбодавців, нехай і як своєвольна, єсть безусловно н'їх волю; приказ „з'їх горі“, нехай і як неморальний, дакий, стоїть н'їх за всяку засаду. І що у

того рода людей нині св'їте і похвал'їє, те буде завтра підле і зб'їзещене; що в'їхчєра було правдою, завтра буде ложію; а сли лож правдою треба назвати, то он і се погра- флять, сли тільки „з'їх вище“ сего собі бажають. Такі люди називає Бісмарк в'їх своїм час'ї „безрогами“, а сей муж мус'їв добре н'їх знати.

Самолюбство опанувало вс'ї стани, розв'їльможнило ся на вс'їх становисках. Людей неугнених, постійних засадами, шукати нині з'їх св'їткою; за те повно колихаючи ся тростини, котра гне ся за леда в'їхтр'їм, піддає ся в'їхпорови першого лучшого труття. Не оден показав штуку, як то межи своїми можна тяжко в'їдчувати кривду, а за хв'їлю лунати ся з'їх кривдячим, аби власному народови чинити дальш кривди. В'їхр'їм штука се невелика: треба тільки бути безхарактерним.

Нині, на жалі, штуку сю культивують скрізь. Молод'їж навіть, давн'їше живуча ідеалами, скоро до благородних чинів, до посв'їчення навіть, — нині й молод'їж належить до хороводу т'їх, що св'їтують: служу тому, хто дає в'їхти. „Сильний дух“ нині мають перекоханє своє в'їх жолудку, в'їх чинах, котрі, як в'їдомо, mutant mores. Чого то нині не роблять „сильний дух“ для свого коханого л'ї! А де самолюбство, там і безхарактерність.

Чи-ж не так? чи самолюбство не нищить характер? Чим же єсть характер, як не консеквентним думаньєм і д'їланьєм п'їсля етично добрих засад, як не ц'їлковитим підчиненєм свого л'ї засадам? Правда, в'їх наших часах є люди, і то дуже чи-

сленні люди, що в'їмють дуже консеквентно мислити і д'їлати, але н'їх мисленє і д'їланє має на ц'їлі єдино матер'їальну сторону життя: грош, почести, аванси, приподобанє ся „горі“ за всяку ц'їну. Як сего дотяти, чи в'їх дозволений етично спосіб, чи в'їх нездольований, хоч-б'ї прайшло перечити правд, оклеветати ближнього, записати ся в'їх ряди опришків, уб'їдлати ся в'їх всякій можливий спосіб, — се все мало н'їх в'їже. Коже д'їло таких людей доводить, що н'їх переконання не мають і тов постійності, що мартова погода, мораль н'їх не в'їх засадах, а в'їх самолюбнім опортунізмі.

Опортунізм, походячий з'їх морального відф'їрентизму для правди, поводуючий ся єдино ц'їненєм найдорожшого свого л'ї, сей опортунізм — то оклик нинішньої доби.

Цілати пытав за правдою, в'їх своїх руках мав Учителя в'їх хот'їв по правд'ї з'їх Ним поступити. Але коли морально зди- ч'їле племя почало кричати за неповинною кровію; коли начальники жидівскої шляхти загрозили єму спесіонаваньєм Цезаром, — в'їх право і правду лишає на боц, н'їх не хочачи, кривдять тяжко, гне ся перед кори- стію для свого л'ї. Опортунізм такий в'їххує характеры — Атанасієв, Амвросієв? — н'ї!

Бісмарк — чи великий чи малі — розум'їють ся на характерах — і тому бачимо, що секрет успіху н'їх правл'їня був і єсть в'їх обсаженню вс'їх впливових становисек самолюбамі або Цілатськими натурами. Атанасієв — все і всюди невідний. А хот'ї де-хто в'їх своїм єгоном хот'їв б'ї бути названий Атанасієм і на Атанасія позувати — нехай одному заяснє ордер і титул, иншому

гр'їш, иншому нехай погрозять пальцем — сейчас псевдо-Атанасієв овечу надягають шк'їру. Бо нема у н'їх засад Атанасієв: опорту- нізм зовсім придав'їв н'їх характер.

Наші часи не сприяють витворенню людей характерних. Неопортунно се бути в'їх нинішніх часах характерним, бо характерність не має нині найменшої ц'їни, з'їх неі сьогодні см'їють ся люди і погорджують нею, глупотою її звучи. Бачучи се, многі, хот'ї виховано н'їх на характерних людей, идуть за злыми прим'їрами і стають одного духа з'їх безхарактерними. Нав'їт напл'їв н'їх в'їх очі — оні за учителями своїми скажуть, що неопортунно о с'їм говорити.

Але історія учить: Продаж, безхарактерний член суспільності не оден уже знищив народ, багато зла натворив людскості...

Осея Торпа.

Пов'їсть Тора Гедберга.

(Дальше.)

II.

Панна Томпсон пробудилась рано з'їх тяжкою головою і, як она высказувалась, така розбита, мов б'ї єя по ц'їл'їм т'їл'ї побили. Ц'їлу н'їч она в'їх на мінуту не замкнула очей і бачила сину к'їтку, що ворожило нещастє.

Она зв'їкла виображати собі, що терпить на безсонність, хоч Ліса, проживаючи в'їх одній комнаті з'їх нею, твердила, що противно, „она“ не може спати за-для невыносимого храпання панни Томпсон. Отсе було для н'їх

и взаимной охораны интересов — правительства и коалиции — въ новелю прасову, котрой нѣ праса нѣ загалъ не може повитати прихильно, бо она не водповѣдає тымъ идеаламъ, якій собѣ кождый представляє подѣ понятємъ „свободы прасы“.

Процесъ Казерія.

Вчера, другого дня розправы, впроваджено до судовои салѣ побѣч Казерія такожъ головного свѣдка, вояка Леблянка, котрый яко войсковый дезертиръ, сидитъ въ вѣзницѣ.

Леблянкъ оповѣдає, що Казерію, будучи зъ нимъ разомъ въ шпиталѣ, выкладає ему засады анархізму. Одного разу Леблянкъ водповѣдає до него: „Выше, якъ Велянъ, чей же не можете цѣляти. Велянъ цѣляє до головы державы“. Казерію водповѣдає на те, що треба лишѣ подождати, а група сѣмохъ докаже ще щось болѣе. Коли свѣдокъ сидѣть въ войсковой вѣзницѣ и довѣдає ся про смерть Карнота, заразе знаєть, що убійникомъ не може бути нѣхто иншій, якъ только Казерію.

Казерію подняє ся зъ мѣста и закликає: Але-жъ вѣнъ не говоритъ правды. Передъ слѣдчимъ судьею зложивъ зовсѣмъ инші абзаны, нѣжъ теперь передъ прасяжыными.

На пытанье председателя: Чи въ шпиталѣ въ Сетѣ водѣдывали якій анархисты Казерія? — водповѣдає свѣдокъ, що приходивъ Сорель и иншій. Се зновъ заперечивъ Казерію, якъ и заперечивъ те, мовъ-бы говорилъ, що бомбы непрактичны, бо ихъ тяжко дѣстати, натомишь штилетъ о много лѣпшій. Тутъ спытає Казерія председатель трибунала, що вѣнъ говорилъ въ шпиталѣ до Леблянка. Казерію водповѣдає, що посылывъ Леблянка, что убийца президента Карнота въ Парижѣ — рѣчь дуже тяжка, бо звычайно володарѣвъ дуже пильно сторожать. Хвѣ, треба бы до нихъ стрѣляти зъ вѣкна.

Председатель звернує ся до свѣдка и спытає: чи вѣнъ все ще пересвѣдченъ, что бувъ заговоръ? Леблянкъ подтвердивъ се пытанье, а Казерію заперечивъ его и промовивъ: Мы анархисты зовсѣмъ вѣдны и независимы водъ нѣкого. Нѣхто не може намъ приказувати, навѣтъ судѣба.

На тѣмъ покѣчено переслуханье Леблянка и его выпроваджено зъ салѣ. Пѣсля того почались выводы сторѣнъ.

Оборонецъ Казерія, адвокатъ Обрель, мовивъ мѣжъ иншимъ такъ: Мене призначено зъ уряду, отже я мусѣвъ приймати оборону Казерія, а тымъ самымъ здавити на якійсь часъ слѣзозы, що тиснуть ся до очей на споминъ смерти президента Карнота. [Казерію при тыхъ словахъ адвоката надує згѣрдно губы.] Що-жъ мѣвъ сказати на оборону свого кліента? що-жъ навести, що промовляло бы въ его користь? Вѣнъ самъ не хоче про се нѣчого знати. Знаю приготоуану нимъ его заяву. Она не є нѣчо иншого, якъ только вытворомъ нечужаной двосты. — Дальше оповѣдає оборонецъ, что мати Казерія вже водъ кѣлькохъ тыжднѣвъ сидитъ неподвижно на крѣселѣ и вы-

постѣбною причиною до ранѣшнихъ спорѣвъ.

Лісса встала о пятій годинѣ, чтобы вычитати одагъ Ека, заки вѣнъ пробудитъ ся.

Коли она одяглась, живо и проворно, не зважаючи на свои лѣта, панна Томпсонъ лежала въ лѣжку, протягиваючи и розповѣдаючи свой сонъ про сиву кѣтку.

Ранѣшнее сонце вже зазірало по зазанавѣсу, кидючи промѣны свѣтла на лѣжку панны Томпсонъ въ ногахъ, де ночувала Ееса, ен пѣсня, вельми оригинальне звѣрятко, зъ волохатою шерстю и выглядомъ щура.

Въ часѣ, коли Лісса запынала на своемъ старѣмъ, поморщенѣмъ тѣлѣ перкалезовый станикъ, панна Томпсонъ докнчивала свой третій вариантъ про сиву кѣтку. Того ранка служала ен Лісса зъ дивною терпеливостію, але вѣкнца таки не стерпѣла.

— Такъ вы не примкнули очей черезъ цѣлу ночь, я се знаю, но то якимъ способомъ вы могли видѣти що-небудь въ снѣ. Не такъ?

И въ мить Лісса завязала на собѣ запаску та шмыгнула крѣзь дверѣ, чтобы не дати паннѣ Томпсонъ часу отямити водъ прикрого удара. Пильно вычищючи черевикъ Ека, гадка ен завернулася зновъ на ту справу и она пробормотѣла:

— Дурна-жъ она зъ тыми вѣчными не-частями!

Она тымъ болѣе негодувала на панну Томпсонъ, что ѣй самѣй декоди адавалось, мовъ то щось незвычайного виситъ у воздухѣ. Ен велитъ плеканецъ не бувъ послѣдними часами подобный до себе, зробивъ ся якимъ такимъ дивнымъ, за вѣсѣды о чѣмъ думавъ. Она не рѣдывала, что щось готовить ся, але что властиво, сего она нѣкакъ не могла собѣ представить.

дає только глухій стонъ безнастанно наклукуючи: „Мѣй сынъ! мѣй сынъ!“ [Коли оборонецъ загадавъ про матѣрь Казерія, першій разъ за часъ цѣлой розправы уступивъ усмѣхъ зъ лица злочинца и наразъ зъ его очей потекли слѣзозы, а зъ груди вырває ся здавленный плачь.] Оборонецъ старавъ ся въ дальшій бесѣдѣ доказати непочтливѣсть своего кліента. Батько Казерія бувъ епілептикомъ. Богато познаєть вказує, що у Казерія наслѣднее умове збоченье. [Казерію зворушивъ раменами.]

Вѣдтакъ забравъ голосъ генеральный прокураторъ, а его промовы Казерію слухавъ зъ великою увагою.

Не на то мы тутки — мовивъ прокураторъ — чтобы робити политику або займатися социологією. Впрѣчѣмъ теперѣшня хвѣля не надалась до проголошуваня довгихъ бесѣдъ. Я мѣгъ бы навести несчисленій примѣры зъ анархистичной литературы бурителѣвъ, въ котрой анархисты поручаютъ яко добрый средства до переведеня своихъ цѣлей — отруту, штилетъ и бомбы. Однако сѣ мнѣмъ апостолы свободы и любви людей надто добре звѣстий. Убийника треба покарати зъ цѣлою строгостію закона, годѣ его представляти яко несповна-роуму, бо нѣколи у него не далось помѣтити умове або нервовѣ збоченье.

По бесѣдѣ прокуратора оборонецъ зажадавъ ще разъ голосу и заявилъ, что родину Казерія въ его родничѣмъ мѣста загалъно зовуть згѣрднымъ именемъ: „родничю убийниковъ“.

Казерію розплакає ся въ голосъ, а председатель перерывъ розправу. Потѣмъ Казерію водчитавъ свою оборону а радше анархистичне „вѣркую“, та оголошувати се зборонивъ президентъ на основѣ нового закона.

Судьямъ присяжнымъ поставлено два пытанья: 1) чи Казерію винытъ, что убивъ Карнота? 2) чи робивъ се зъ розвагою? По семи мінутахъ судѣ водповѣли на оба пытанья одногласно: такъ! — по чѣмъ трибуналъ засудивъ Казерія на смерть.

Казерію водвѣшивъ зъ жандармами, наклукуючи: „Нехай живе анархія!“

Полеміка.

I.

Вѣдъ посла д-ра Д. Савчака одержали мы нову водповѣдъ пос. Романчука до умѣщения въ „Дѣла“. Д-ръ Савчакъ пише:

Моя коротке заявленье и сиростованье „Отвертого письма“ п. Романчука спонукало его до написаня обширой статьи, помѣщенной въ „Дѣла“, въ котрой лишь моею особю займась ся. Не хочу и не могу для браку часуйти въ слѣдъ п. Романчука, бо то бы мене за далеко завело, а впрѣчѣмъ не могу надуживати терпеливости читателей „Дѣла“. Отже въ водповѣди на предѣву статью п. Романчука скажу лишь коротко:

1. П. Романчукъ на мою критику его политикъ высказану мною на зборахъ „Народной Рады“ дня 3 мая 1894 прилюдно сейчасъ водповѣдає, что и часониса — одинъ менше, другій

болѣе докладно — повторили. Отже справа тая пѣсля моего погляду, а здаєсь и погляду многихъ, крѣмъ п. Романчука, була и повинна була бути на тѣмъ остаточно полагоджена и закончена. Мимо того п. Романчукъ безъ всякой причины по мѣсяцахъ въ своемъ „Отвертѣмъ письмѣ“ мене зачепивъ. Пытаю ся отже всѣхъ безсторонныхъ людей: хто тую немилу полеміку мѣжъ нами выкликає? П. Романчукъ каже, что вѣнъ ен не вызывавъ, а я такъ-же до того признати ся не могу. Розсудъ сеи справы мущу лишити безстороннымъ читателямъ.

2. Рѣшучо перечу, бо єсть незгѣдне зъ правдою, будь-то бы я жадавъ въ звѣстной деклараціи посла п. Романчука, котра мала служити за основу до получения обохъ клубѣвъ соймовыхъ, додатку: „по мысли деклараціи соймовой зъ 25 падолиста 1890.“ Того додатку жадавъ иншій посолъ и се зволить собѣ п. Романчукъ пригадати. Я водъ початку до кѣнця жадавъ только узнаня принципу національного [малоруского] и часто повторивъ, что у всѣхъ иншихъ справахъ дамъ ся переголосувати и пойду зъ другою стороною „durch dick und dünn“, якъ я выражаєть ся. Пригадую такожъ п. Романчука, что вѣнъ въ другой половинѣ сессіи соймовой закоуникувавъ клубови народо-сковому, что болѣесть клубу Рожанковского сеи принципъ національный узнавъ, что водтакъ выбрано пословъ Гелишевского, Окуневского и мене до уложенья близшихъ точокъ, на подѣставъ котрыхъ оба клубы мали сполучити ся, а коли показало ся, что такая болѣесть въ клубѣ Рожанковского не було, всякій дальшій переговоры зорвано.

3. Я не бувъ на вѣчахъ въ Жовкви, Дрогобичи и Жидачевѣ, не чувъ запавшихъ на тыхъ вѣчахъ ухвалъ що-до консолидаціи Русинѣвъ, але опираючысь на реляціяхъ „Дѣла“ [гляди ч. 284 зъ 20 грудня (1 сянв.) 1894], консолидація мала наступити „на грунтѣ народномъ“, а тыхъ реляцій, о скѣлько собѣ пригадую, нѣхто не заперечивъ и я мѣгъ имъ вѣрати. — П. Романчукъ удержувъ, что не хотѣвъ заключати згоды зъ элементами, котры негують принципъ національный [малорускій], а признає, что власне тѣ элементы не допустили до консолидаціи. Отже пытаю ся п. Романчука: зъ-водѣи тѣ элементы зыла ся на до-вѣрочныхъ зборахъ 19-ого марта с. р., котры п. Романчукъ самъ скликувавъ, — и въ тѣмъ власне заходитъ груба суперечность.

4. Що-до загалныхъ замѣтовъ невѣрности, суперечности и баламутствъ, здѣланныхъ менѣ п. Романчукомъ, кажу лишь се, что если-бы я хотѣвъ всѣ его невѣрности, суперечности и баламутства въ трехъ статьяхъ „Отвертого письма“ простувати, то завело бы мене те за далеко и зъ того мущу резинувати.

5. Що-до оппозиціи рускихъ пословъ супротивъ правительства и что-до ихъ преступленя до коалиціи славянской, обстою въ цѣлости при мѣмъ первѣстабѣмъ сиростованью. Сѣмю лишь запытати п. Романчука: чому вѣнъ, если оданокъ спасенье народу руского бачитъ въ славянской коалиціи, дотеперь ще

до неи не приступивъ? Принайменше я о тѣмъ нѣгде не читаєть.

6. П. Романчукъ заповѣвъ у водповѣди на мое заявленье, что буде подавати доказы на свои твердження. Того однакѣмъ своимъ звычайемъ не зробивъ и говоритъ часто на вѣтеръ, н. пр. что я ставъ правительственнымъ чоловѣкомъ и закончивъ политику „новымъ курсомъ“. Пытаю п. Романчука: якій має на те доказы?

7. П. Романчукъ пише врѣштѣ, что нинѣ стоить тамъ, де стояєть передъ чотирма роками и запытує мене: де я нинѣ стою? Въ водповѣди на се пытанье признаю, что я нинѣ не стою и стояти не могу на тѣмъ самѣмъ становищи, де я стояєть передъ чотирма роками, бо ситуація змінилась — и то зъ вини п. Романчука — на гѣрше; нинѣ не маємо вже сконсолідованого клубу соймового, оточеного повагою своихъ и чужихъ, а клубъ парламентарный розбитый, такожъ не безъ вини п. Романчука; народовѣцъ подѣленъ, чого доказомъ єсть хочъ-бы нинѣшня полеміка. Я стояєть и нинѣ стою при принципѣ національномъ [малорускомъ], єсьмъ за карнѣсть и солидарность заступниковъ народныхъ, за чимъ освѣдчили ся такожъ загалный зборы „Народной Рады“, за шанованьемъ самыхъ себе, если хочемо, чтобы насъ чужій поважали, за береженьемъ гѣдности народнои, бо въ тѣмъ лише виджу за примѣромъ иншихъ народѣвъ — євлу и значенье народу руского.

На тѣмъ кѣнчу тую неприемну для мене полеміку и не могу вздержати ся водъ окляку: якій мы вѣдній!

Львѣвъ дня 2 мая 1894.

Д-ръ Савчакъ.

Примѣтка редакціи. Се писемъ одержали мы ще позавчера, але хотѣли передъ помѣщеньемъ его порозумѣти ся зъ д-ромъ Савчакомъ и п. Романчукомъ за-дѣла можливого скороченя особистон полеміки. Однакѣмъ д-ръ Савчакъ отсе выѣхавъ зъ Львова, а п. Романчукъ высказавъ ся самъ за тымъ, чтобы мы писемъ д-ра Савчака помѣстили въ цѣлости, а вѣнъ безъ огляду на его обѣмъ водповѣсть лишь коротенько и закончить полеміку зъ своей стороны. Мы о се — якъ и о водповѣди на друге писемъ посла Вахвянина — попросили п. Романчука, чтобы вже въ сѣмъ н-рѣ могла его водповѣди наступити и полеміка закончити ся.

Водповѣдъ п. Романчука.

Д-ръ Савчакъ на ѣ стрѣчокъ оббѣмную замѣтку давъ 20 разъ довшу [и то пристрастну] водповѣдъ, а репликувавъ статьею лише 2 разы довшою, — однакѣмъ д-ръ Савчакъ говоритъ о своемъ „короткомъ“ заявленью а мѣмъ „обширной“ статье!

Моя реплика занимала ся не „лише особю д-ра Савчака“, але и такими справами, якъ коалиція славянская, становиско Русинѣвъ супротивъ министерства Виндштресса и т. д.

Сѣ невѣрности находятъ ся вже въ трехъ першихъ стрѣчкахъ нинѣшного [зновъ пристрастного] писемъ д-ра Савчака! Зъ дальшого писемъ д-ра Савчака зазначу лише:

— Лісса! Лісса!

Лісса полинула свою чарку кавы та поспѣшила до дѣдича. Вѣнъ стояєть середъ комнаты лишь въ скарпеткахъ, а черевикъ тримавъ въ рукахъ и подаєть ихъ вѣдповѣдъ Ліссѣ.

— Се у васъ называє ся вычитити черевикъ... се? — запытає вѣнъ, сердито глянувши на старушку.

— Ну, ну, не великій рѣчи, водповѣла спокѣбно Лісса беручи водъ него черевикъ. — Чейже на балъ не ѣдете!

— Вычитати ихъ гарненько, а водтакъ приладъ мѣй найлѣпшій визитовый одагъ — продовжавъ Екѣ, поминючи пытанье та водвертаючысь водъ Ліссы — А потѣмъ скажи Ляру Югану, чтобы зладивъ фаетонъ и заповѣ годовины заѣхавъ! — крикнувъ вѣнъ за нею.

Черевикъ чыщеній другій разъ блестя мовъ зеркало, а на визитовѣмъ одагѣ годѣ було-бы найти хочъ пылнуку, тому что Лісса обидѣлась за докоры пана, а коли она была обиджена, тогдѣ за вѣсѣгды выповняла свою роботу въ двѣ стараннѣе якъ звычайно. Заповѣ годовины Екѣ выѣхавъ зъ оселѣ, а всѣ три старушки, стоячи въ дверехъ сѣней, про-водили его поглядами, сильно розчарованый тымъ, что, мимо наибѣльшихъ заходѣвъ, нѣкакъ не могли довѣдатись, яка цѣль сеи подорожи.

Коли фаетонъ скрывъ ся въ закурѣ алеѣ, онъ вернуло до комнаты. Въ таку пору звычайно Екѣ обходивъ обороу, а три старушки сидѣли въ комнатѣ, робили, розмывали або сварились. Але нинѣ они и не думалъ сварити ся.

Я „собѣ пригадую“, що згадане мною жадає до старорускої партії висказав д-р Савчак навѣть бльше як одень разъ, и я ему на те відповѣдавъ та робивъ его уважнимъ, що вѣтъ перше займавъ инше становище въ сѣй справѣ. Фактъ єсть, що переговори шо-до злученя клубовъ вели ся навѣть въ остатній день сойму!

Сторонникомъ „нового курсу“ уважає або в називає д-ра Савчака публична олінія, польска праса, Neue fr. Presse Галичанинъ и т. д.

Що до иншихъ замѣтовъ д-ра Савчака відкликую ся до мого „Отвертого письма“ и до памяти загаду.

Ю. Романчукъ.

Вѣдъ посла Нат. Вахнянина одержали мы зновъ таке письмо:

Пос. Романчукъ, відповѣдаючи на замѣты шо до своєї внутрішньої противъ мою кандидатуру въ Жовківщинѣ, оправдавъ, мовъ-то вѣтъ д-ра Короля тільки пытавъ шо-до кандидатури о. Чернецкого. Тимчасомъ фактъ єсть, що пос. Романчукъ велѣвъ ставляти д-рови Королеви кандидатуру иншу, примѣромъ о. Чернецкого. „Наклонѣть о. Роздѣльського до відступленя, ставляйте иншу кандидатуру, примѣромъ отца Чернецкого“ — такъ виправивъ въ письмѣ пос. Романчука до д-ра Короля зъ дня 14 падолиста не можна уважати питаннямъ, а просто розказомъ. Шо д-р Король зрозумѣвъ въ письмѣ пос. Романчука яко розказъ для себе, свѣдчить відповѣдъ д-ра Короля до пос. Романчука зъ 14 падолиста, де сказано: „Добре! Буду робити“. Хтожъ „перекрутивъ“ фактъ: чи я, чи пос. Романчукъ? — легко відповісти и я се вельми парламентарне слѣдце: п. Вахнянинъ „перекрутивъ“ звертаю пос. Романчука.

Н. Вахнянинъ.

Відповѣдъ п. Романчука:

Я першій и въ рускомъ комитетѣ и въ нашомъ мѣсяцѣ пбдѣсь кандидатуру п. Вахнянина, однакжъ, розумѣє ся, въ тѣмъ приущеню, шо и народъ дотычного округу на ю згодить ся. Стало ся инше, правыборць заявлять ся рѣшучо противъ неї. Коли-жъ вѣдѣтъ выбрано старосту Лянкевича а п. Вахнянина дѣставъ лише половину только голосовъ, шо о. Роздѣльскій, а сему часть всѣхъ голосовъ, я, припускаючи шо новий виборъ відбуде ся скоро и шо готовъ выйти зновъ результатъ для Русиновъ некористний, бажавъ сему запобѣги поставленьемъ такого кандидата, на которого бы всѣ Русины згодили ся. Въ тѣмъ взглядѣ я мусѣвъ передъ всѣмъ запевнити ся згоды д-ра Короля и о. Роздѣльського, а доперва маючи ен я мѣгъ звернути ся и до п. Вахнянина. Шо моя коротка телеграма не була и не могла бути „розказомъ“ для д-ра Короля [котрому я-жъ и не маю права розказувати!], се я сказавъ выразно вже на выдѣлѣ „Народной Рады“. Однакжъ п. Вахнянинъ подобає ся же й инѣмъ толкувати сирау въ свѣй спосѣбъ. Я, якъ вже перше згадавъ, выразно писавъ д-ру Королеви, шобы кандидатуру о. Чернеца когъ поки-що не пбдносили. — Додамъ ще хибя, шо я кандидатурѣ п. Вахнянина бувъ противный вже вѣтъ того часу, коли правыборць противъ неї заявили ся, та шо я майже черезъ весь часъ кампаніи виборчонъ пробувавъ у Вѣднѣ..

Ю. Романчукъ.

[Прим. Ред. На тѣмъ замыкаемо полѣміку, яка вывизала ся мѣжъ п. Романчукомъ а пп. д-ромъ Савчакомъ и Вахняниномъ зъ причаны „Отвертого письма“ п. Романчука.]

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛІТИЧНЫЙ.

Вѣче католикѣвъ чеськихъ въ Бернѣ ухвалило односторонно на послѣднемъ засѣданіи пленарномъ резолюцію въ тыхъ справахъ, якѣ були обговорені въ поодинокихъ секціяхъ. Въ першій резолюціи домагає ся таковъ амѣны законѣвъ школьныхъ, шобы не було нѣякого сумнѣву и нѣякою двозначности шо-до самостоятельности церкви въ школахъ на поли релігійномъ, вѣдѣтъ жадає ся розширення науки релігій при संबѣдланю свѣтскихъ учителей, а такожъ організационно згідности свѣтскої науки зъ наукою релігій и вѣдѣдланю впливу церкви на школы, котрѣ мають мати католицкій характеръ. — Въ резолюціи шо-до охоронокъ для дѣтей зазначає ся значѣныє тыхъ охоронокъ и длятого соймъ та автономичай институту повинны вызначити средства на ихъ удержанье. Дѣти мають выховуватися въ матерій мовѣ. — Резолюція шо-до школъ доповняющихъ и фаховыхъ домагає ся, шобы и въ тыхъ школахъ выхованье ошцарало ся на релігійной основѣ, шобы удѣляно науку релігій въ недѣлю держано екскорты и заведено наглядъ подѣ взглядомъ релі-

гійнымъ. — Резолюція въ справѣ высшихъ и середнихъ школъ жадає заснованя въ Моравѣ чеського університету зъ христіанськимъ характеромъ. Рѣвножъ потреба заснувати водповѣдне число чеськихъ школъ середнихъ, и то на релігійной основѣ. — Въ квестіяхъ соціальныхъ жадає вѣче католикѣвъ заведеня осьмигодичной праці денно въ копальняхъ и хемічныхъ фабрикахъ, а для прочихъ робѣтничкѣвъ десятигодичной праці. Валюта золота, пбсла олінія вѣча ала и треба бы завести валюту сѣрѣбну та емісію банкнотѣвъ. Вѣдѣтъ жадає ся загального права выборчого робѣтничкѣвъ въ палатахъ робѣтничихъ. Въ окремой резолюціи говорять ся про заснованье окремыхъ палатъ промысловыхъ (а не якъ теперь промыслово-торговельныхъ) и спѣлокъ сельскихъ. Въ резолюціяхъ шо-до публичного життя зазначає ся потреба разумной агітаціи выборчон, шобы до репрезентацій вошли люде вѣрно вѣдѣдай церкви, цѣсаревы и вѣтчинѣ. Шо-до не-політичныхъ товариствъ католицкихъ, то вважає ся на хосенну дѣяльність поодинокихъ такихъ товариствъ и зазыває ся до приступленя въ ихъ члены. Шо-до прасы, то зазыває ся до пбдпирания и заснованя доброй, въ христіанськомъ душѣ редагованой прасы. Прочіи резолюціи відносять ся до заведеня точныхъ нормъ при святкованю недѣль и святѣ, вѣдѣтъ такъ до шарена добрыхъ, убагородняющихъ творѣвъ літературы, до реорганизаціи наукъ філософичныхъ, плекая церковной археологій, церковной музыки и т. п.

НОВИНКИ.

— Товариство Руска Бібліотека въ Терабавіи має честь донести, шо выдѣлъ выбраний 29 червня уконституувавъ ся такъ: Тамусъ Голова, Стеблецкій заступникъ головы, Волянскій секретарь, Томашевскій касиръ, Лещашакъ выдѣловый, Мисковъ бібліотекаръ, Бзерскій заступникъ выдѣловый. Шафа бібліотечная перенесена до передной комнаты великой салы магістрату. Бібліотекаръ урядувъ въ недѣль до полудня, во вторки и четверги по школь, а въ часѣ вакаціи и святѣ по полудни. Члены котрѣ бы хотѣли зойти ся въ бібліотеку во вторки або при иншій нагодѣ, зволѣтъ зголосити ся по ключъ на долинь въ полицію. За відступленье хаты выдѣлъ складає подяку послови д-ру Ольшанському.

— Потреба патріотичныхъ пѣсень. Оденъ зъ нашихъ читателей въ пише намъ: Переглянувши всѣ нашѣ Співанки, находжу въ нихъ дуже скупеные число пѣсень патріотичныхъ, може 10%. Все лишъ тужавий думка, якъ бы Русини нѣчого вже на свѣтѣ не треба було, лишень тужати та думку думати. Годилось бы, шобы нашѣ поэты менше вылагували тужавыхъ думокъ, а натомѣсть пбдносили духа на роду своими творами. Патріотичныхъ пѣсень дуже намъ потреба — якъ для молодежи такъ и для взрослыхъ, сельскѣхъ и для жѣноцтва...

— Будова середнихъ школъ. Урядова газета оголошує законъ, дотыкающій пбдмогъ на будову середнихъ школъ и учительскихъ семинарій. Пбсла того закона кошты на будову, устрѣенье и вывѣнованье згаданныхъ заведений науковыхъ не можуть переступити сумы трехъ міліонѣвъ зр., а мають бути покриты личнымъ въ шаденняхъ касакъ и иншихъ публичныхъ финансовыхъ заведеняхъ.

— Холера „Wiener Abendpost“ дає таке справозданье про станъ холеры въ Галичинѣ дня 31 н. ст. липня. Въ Зальццкахъ занедужало 10 особѣвъ, померло 8, выздорѣло 5; въ Зальццкахъ старыхъ занедужала одна особа, въ Давинячѣ 4, въ Добровлянахъ 2, зъ котрыхъ одна умерла; въ Винятицкахъ занедужала одна и умерла одна особа. — Въ городенскѣмъ повѣтъ занедужала и померла одна особа въ Обертинѣ, а двѣ въ Луцѣ, зъ котрыхъ одна умерла. — Въ Чортковѣ занедужали и померли двѣ, а въ Ягольницѣ одна особа. — Въ борщевскѣмъ повѣтъ занедужала и померла одна особа въ Устьѣ епископскѣмъ, выздорѣло въ Вольховцѣ 5 и въ Борщевцѣхъ одна особа. — Въ буцацкѣмъ повѣтъ занедужало въ Устьѣ зеленѣмъ 5, померли три особы. — Въ коломийскѣмъ повѣтъ въ сѣлѣ Росохачѣ занедужало вѣтъ 26 до 29 н. ст. липня 6 особѣвъ, померли 4. — Въ бохевскѣмъ, домбровскѣмъ и тарнобжекѣмъ повѣтъ въ Забержовѣ, Щутинѣ и Ясговцяхъ были по два случая холеры, шо скончили ся смертію. — Въ Краковѣ занедужала и померла одна особа, а одна привезена зъ Дембицѣ и помѣщена въ краковскѣмъ шпиталѣ. — Въ краковскѣмъ повѣтъ занедужало 5, выздорѣло 2 особы. — Въ Шепаровцяхъ занедужавъ во второкъ жидъ середъ холеричныхъ позначъ. Лѣкаръ повѣтвой д-ръ Розвертъ, шо прибывъ на мѣсце, зарядивъ всякій средства осторожности. — Австрійске бюро санитарне выдало свѣти днями табеляричне зуставленье дотеперѣшного розширення холеры въ Галичинѣ. Вѣтъ дня 7 н. ст. цѣвтя, кола сконстатовано першій случай холеры въ сѣмъ роцѣ занедужало до 31 н. ст. липня загаломъ 687 особѣвъ, а зъ нихъ померло 325. Наибольше занедужавъ и случаѣвъ смерти выказують повѣты зальццкій и борщевскій. Въ повѣтъ зальццкѣмъ занедужало до згаданого дня 282 особѣвъ а померло 187, въ борщевскѣмъ же позѣтъ занедужало 167 особѣвъ а померло 128.

— Клопотъ збо-овискихъ жидѣвъ зъ рѣбѣномъ. Зѣ Зборова доносять про таку комічну исторію: Передъ 4 мѣсяцями нерѣвѣтъ ся тутешній рабѣнъ на иншу посаду. Жиды роздумували надъ тымъ, хто буде его наслѣдникомъ. Бѣтъ тутъ якійсь Мойсей Дімаидъ, помбчникъ

листоноса, халатникъ, уважанный за пѣвголова, котрому недостає пятой клепки. Самъ жидъ называють его „мешугене Мойше“. Хтось заекскувавъ собѣ и уложивъ писемо зъ признавѣнь для того индивідуумъ вѣтъ цѣлонъ вѣроисповѣднѣи громады, а заосмотрене численными пбдписами. Крѣмъ того выставлено ему такожъ посвѣдченье тутешного маістрату зъ пбдробнымъ пбдписомъ бурмістрѣ и пбдробленю громадскою печаткою, заосмотрене стемпловыми марками. Коли сей кандидатъ на рабѣна одержавъ тѣ документи, поѣхавъ до Львова и при помочи арочного покутного писаря выславъ до міністерства у Вѣднѣ поданье. Наслѣдокъ бувъ такий, шо зъ Вѣднѣ надійшло дѣйстѣно именование для Мойсея Дімаида на рабѣна въ Зборовѣ, зъ вызначеною рѣчною платнею. Тутешна жидѣвска громада теперь въ клопотѣ, бо не знає шо має робити зъ не-кваліфікованымъ а однако правно именованымъ рабѣномъ, котрый одержавъ именование, а разъ святочно одѣвъ ся и вѣзавъ громаду, шобы зложила рахунокъ вѣтъ часу выѣзду своего попередника, та шобы заплатила ему (новому рабѣнові) якусь квоту. Клопотъ тымъ бѣльшій, шо вже вѣтъ 2 мѣсяцѣвъ єсть тутъ пшій рабѣнъ. Справа опре ся имѣвною о судѣ зъ причины пофальшованя документѣвъ и введеня въ блудъ власти.

— Фабрика цукру має повстати въ повѣтъ скалатекѣмъ. Фабрику заснують ір. Романъ Потоцкій и Щастный Козебродскій. Оба пбдпріемць порозсылали вже до охрестныхъ господарѣвъ обѣщанья въ справѣ доставки буракѣвъ.

— Зборы помбчниковъ урядниковъ и урядничѣвъ зъ цѣлонъ Австрій відбуду ся дня 1 н. ст. серпня у Вѣднѣ. Предѣдатель заявивъ, шо меморіалъ, въ котромъ жадаю, шобы денна платня выносила наменьше 1 зр. 50 кр., а по пятнадцатій службѣ 2 зр., та шобы по 10-лѣтній службѣ причислювано помбчникѣвъ до 11-ой класы, приймивъ міністеръ Пленеръ прихально и обѣщавъ справу пбдперти.

— Крадѣжъ въ каліиці. Въ Бруховичахъ пбдъ Львовомъ укравъ якійсь незвѣстный злочинець позолочувану сѣрѣбну чашу. Злодѣй вѣлъзъ вѣкомъ до каліиці. Чаша була власности громады мѣста Львова и коштовала 40 зр.

— Зѣ Коломыѣ доносять тамошня Газета Кошутска: Мѣщанинъ Н. зъ кутского передмѣста, посваривъ ся зъ своими сусѣдами, а тѣ порѣшили минушю недѣль побити его. Для большюмъ водгави зайшли до шинку на передмѣстѣ и коли вже добре пбдпивали посѣбъ, пустили ся зъ колами пбдъ проводомъ одного звѣстного забіаки до сусѣда. Однако сусѣдъ перенюхавъ писемо носомъ и замкнувши ся въ хатѣ, не выходявъ цѣлкомъ сего вечера. Нѣчо не помогли крики и лайка сусѣдовъ, замкненый и не думавъ выходити. Неприятель рѣшилъ теперь ударити на хату и, вѣдѣдавши ся колынацать кровѣвъ вѣтъ дому, стали кидати камнѣнемъ въ стѣны, дахъ и вѣкна. Провѣдникъ не лишивъ ся по задѣ, вѣтъ стоявъ, якъ звычай велити въ першѣмъ рядѣ, а навѣтъ незаметно вѣдѣдавши ся вѣтъ товаришѣвъ, шобы пересвѣдчати ся, чи може замкненый не схоче зъ хаты утечи пбдъ ослоною ночи Стративши дармо колыка хвалѣ, вертавъ до своихъ. Тѣ побачивши, шо хтось иде вѣтъ стороны хаты, були пересвѣдченъ, шо до нихъ вышювъ ворогъ, и не надумуючыся кинули ся въ на него зъ колами та такъ его побивъ, шо лѣве живое водвезено его на другій день до шпитала.

— Институтъ Пастера у Вѣднѣ. Wiener Ztg. доносить про отворенье заведеня охороного щѣплена пбсла методы Пастера у Вѣднѣ. Сей институтъ мѣститъ ся въ шпиталѣ Рудольфовѣ. Огляданье покусанныхъ буде відбывати ся шо день вѣтъ 10 до 11-ой години передъ полуднемъ. Неудужъ, котрыхъ лѣченье покаже ся конечнымъ на мѣсці, найдуть въ згаданѣмъ институтѣ помѣщенье и оірку.

— Добрий вѣсти. Зѣ Тернополя доносять, шо 17-лѣтній Іосифъ Вонтробецъ, шо въ бѣлый день напавъ на тамошнѣмъ рынку п. Юрчакову и зрабувавъ їй 300 зр. утѣкъ въ ночи зъ арешту. — Намѣстанкѣ ір. Бадені вергає завтра зъ Буска до Львова, шобы повитати прибуваючыхъ міністрѣвъ угорскихъ Векерлього и Люкача та президента палаты посѣвъ Бенфіого.

Посмертій — ☞ — оповѣсти.

Слѣнъ Давидовичѣвна, дочка о. сов. Ивана Давидовича, пароха зъ Блажова коло Самбора, упокоила ся тамъ-же въ 15-ой веснѣ жѣты. Похоронъ відбуде ся въ понедѣлокъ [6-ого н. ст. серпня] рано.

Господарство, промыслъ и торговля.

— Урожай у всхѣднѣи Галичинѣ представляють ся на основѣ послѣднихъ реліацій якъ слѣдѣ: Въ Белскѣмъ рѣпка аббранны и кажутъ шо всюды хорошій. Пшеницѣ хвалять, жѣто вже пбдъ серпомъ; ярь засѣвъ представляють ся дуже гарно, стручковъ лѣдѣе середно, буракѣ не удала ся цѣлкомъ, матина на бараболяхъ зачинає чоравити. — Въ каменецѣмъ, брѣдскѣмъ и золѣчѣвскѣмъ повѣтахъ рѣпка аббранны и нѣдѣе нема жалобѣ на ляхій аббрѣ. Пшеницѣ середній, однако мѣсцями появляла ся ржа, котра єсть такожъ на ячменяхъ. Жѣта такожъ середній, жѣны въ повнѣмъ ходѣ, колосѣ мѣсцями шербаты. Вѣсовы всюды хороші; менше вдоволяючо представляють ся стручковѣ плоды. Бараболѣ утерпѣли въ наслѣдокъ слоты и зачинають псуватися. Травы зачали въ многихъ мѣсцевостяхъ косити ажъ въ половинѣ липня, выше положеній вѣщуютъ добрый зборы. — По луднево-всхѣдѣ Подѣле жалѣе ся на ржу въ пшеници, особливо въ банатѣ; ржа находѣтъ ся не лише на стеблѣ, але й на колосѣ кола кождого зерна, похожа на споршковану хлѣприку. Рѣпка, дуже рѣдко управляный на-

ходить ся вже въ стодолѣ и вѣщѣе хорошій намолотъ. Жѣта вѣщуютъ обильный зборы, такожъ ярь аббрѣ. Изъ стручковыхъ растений має наильшій видѣ горохъ, за те гречки и проса пропали такъ, шо навѣтъ не верне ся посѣвъ. Конюшины и сѣножати дали добрый покѣсъ, котрый успѣли аббрѣти досѣтъ добре, а мѣсцями навѣтъ дуже добре. Огородовинахъ нема некористныхъ вѣстей. — Полуднево Подѣле аббрало рѣпкакѣ всюды хорошій и намолотній. О прочихъ родахъ аббрѣа говорять вѣзгалѣ, шо зборы будутъ обильный на солому и зерно, если лише элементарный нещастя не змѣнятъ той потѣшкоюю надѣй. Подобно якъ въ пбвѣднѣи части, такъ и тутъ являє ся ржа на пшеница и такожъ лише на банатѣ, хочъ не такъ интенсивно. Жѣны жѣта въ повнѣмъ ходѣ. Кукуруза мѣсцями середна, мѣсцями лише мѣрна. — Зѣ Покутя доносять такожъ о появленю ржи на пшеници. Зборы жѣта и ячменя, шо зачали ся вже вѣтъ тыждня, представляють ся вѣдрадно. Кукуруза въ наслѣдокъ довгої непогоды жѣтовата и сильно заросла. Зѣ окоповыхъ плодѣвъ ранній роды буракѣвъ зачинають мѣсцями гнити. Цукровѣ буракѣ дуже буйны, однако лише въ листья. Иншій роды держатъ ся середно. — Часть, положена на за хѣдъ вѣтъ Львова, а сягаюча по Санѣ характеризує свои плоды землѣ такожъ пересѣчно яко добры. Жалобѣ на рѣпкакѣ не чути, его аббрало всюды добре и зѣ оправданою надѣєю на обильный результатъ. На пшеница, и зновъ лише на банатѣ, появилась ся мѣсцями ржа. Жѣто вѣщѣе середній зборы на зерно, бо єсть богато шербатыхъ колосѣвъ. Ярь и стручковѣ засѣвы держатъ ся всюды добре. Бараболѣ, особливо на низинахъ, утерпѣли въ наслѣдокъ слоты и зачинають жѣвтѣти. Хмѣль мавъ до недавня вѣдраднѣи видѣ, однако въ послѣднихъ дняхъ упала на листья мшица и медунка.

Телеграммы „Дѣла“

Вѣдень 4 серпня. По сесіи делегацій наступлять змѣны въ австрійскихъ амбасадахъ. Поки-що певне уступленье ір. Голуховского. — Виндшгрецъ, Шенборнъ и Бакегемъ были вчера на аудіенціи у цѣсаря.

Барно швайц. 4 серпня. Рада звязкова ухвалила, шобы полиція швайцарска спѣльно порозумѣвалась зъ полицією италійскою въ справѣ слѣдженя анархистѣвъ.

Парижъ 4 серпня. Герца засуждено явно на 5 лѣтъ вѣзницѣ.

Лондонъ 4 серпня. Правительство французске перше просило письменно англійске правительство, шобы поводити ся неутрально супротивъ Хинъ и Япану. — Хиньскій цѣсарь вѣдѣдавши своего першого міністра за те, шо спбзнилъ военне поготове. Колькасѣ дезертировъ хиньскихъ розстрѣлено.

Берлинъ 4 серпня. Нѣмецке правительство ще не рѣшилось, яке становище займити супротивъ войны хиньско-япаньской.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

— Вл. В. Бѣ. въ Ст. Заплачено до конца III. к. — Вл. А. Ол. въ Ка. Заплачено до мая. — Вл. І. Ве. въ Пов. До конца III. кварт. приде намъ же 10 зр., — Вл. Н. Ху. въ Кр. Одержано. — Вл. А. Чи. въ Пер. Справдѣ зайшла похабка, доперва теперъ лишило ся на 1895 роцѣ 50 кр. — Вл. І. Ле. въ По. До конца III. кв. приде ще 5-50 зр. — Вл. А. Гу. въ Ст. Мы высылали все правильно, тожъ не розумѣемо шо Ваше бажанье означає. — Вл. Т. Бо. въ Гор. До конца III. кварт. належитъ ся намъ ще 13 зр. — Вл. Макс. К. въ Ярослав. Просимо намъ прислати въ-друге списъ жертвѣданцѣвъ натуралими на бурсу им. св. Онуфрія.

Надболање.

Супротивъ безнастанныхъ поголосокъ о до-рожѣни, подорожно артикудѣвъ поживы а въ слѣдъ за тымъ о пбднесеню цѣвъ въ многихъ реставраціяхъ, маю честь повѣдомити, шо поробиши відповѣдній старани на довго передъ сезономъ выставовымъ, можу мовѣхъ гостей приймати на давныхъ условинахъ, та шо и въ пбдновѣненъ цѣвъ, и въ зменшенъ порцій не має теперь мѣсца въ мой реставраціи, анѣ не буде мати мѣсца за цѣлый часъ выставки. 232 8-?

Зѣ повязаньемъ

Нафтула Тепферъ

реставраторъ, у Львовѣ, при ул. Трибунальскої.

Найчистѣйша алькалічна щавова ВОДА жерельна

наильшій напитокъ столовый и покрѣпляющій

32 (V.) выпробованный при кашлю, недугахъ горла, вежитъ жолудна и мѣхура.

Генрикъ Маттоні, Карлсбадъ и Вѣдень.

ДѢЛО

Виходить у Львові щодня (крім неділі і руських свят) о 5-й годині по полудні. Літературний додаток „Вісник літературних новин“ виходить во вторник, а во вторник і п'ятницю на перекладі рахунок з Діалогів.

Передплата у Львові приймають: у Львові Адміністрація „ДѢЛО“ ул. Баторія 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, а бюро газети ул. Кароля Люкшика 9, у Відні: М. Duker, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungenstrasse 4; H. Schalek, I. Wollzeile 19. В Франкфурті і Гамбурзі: M. Haasensteine & Vogler, G. L. Danneberg & Comp. В Петербурзі: E. Misrachy V. Bez. Akademicheskaya 6.

Передплата на „ДѢЛО“ і на листівку за літературні платні у Львові.

Передплата на „ДѢЛО“ з літер. додатком в Австрії: за границею: на цілий рік . . . 18 ар. на цілий рік . . . 24 ар. на пів року . . . 9 ар. на пів року . . . 12 ар. на чверть року . . . 4 ар. 50 пр. на чверть року . . . 6 ар. на місяць . . . 1 ар. 50 пр.

у Львові: на цілий рік . . . 16 ар. на пів року . . . 8 ар. на чверть року . . . 4 ар. на місяць . . . 1 ар. 35 пр.

Редакція, Адміністрація і Експедиція „ДѢЛО“ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи вставляють ся лише на попереднє застереження. — Редакція неопечатаніх віршів зберігає. — Печатковий листок коштує 8 пр. в. а. — Оголосження приймають ся по ціні 6 пр. в. а. однієї строки літературної в рубриці „Надійшло“ по 20 пр. в. а. Неділки чекать ся по 10 пр. в. а. однієї строки.

Нове обмеження свободи горожанської.

В послідньому випуску Verordnungsblattу des k. k. Justizministeriums стрічною великою заміною Mittheilung міністра судівництва г-ра Шенборна. Се „повідомлення“ великою заміною, раз за-для того, що появилось майже рівночасно з оповіщеною новелою до закону про право, котра має бути доказом печальності коаліційного правління в розширенню свободи горожанської, а друге за-для того, що єсть новим причиною до характеристики теперішнього управління міністерства судівництва, котрого велика довіра об'єктивна, припущення, а як бачимо тепер, і повідомлення вже не раз зворушили хоч би й найбільшійших горожан австрійських.

В агаданому повідомленні каже ся, що „вдѣ тепер до вивіщення і розв'язання виборчих відозв (кандидатських листів) потреба позволення власті поліційної — а то на основі рішення найвищого трибуналу судового, яке запало на тайнім засіданні того-ж трибуналу дня 5 червня с. р.“

Закі розповідь про саму справу, на котру покликую ся міністер судівництва, вкажемо, як закон зазначає ся на ту річ. В §. 23 відст. 2 і 3 того закону сказано, що плякати, трактуючі справи чисто місцеві, не потребують предкладати ся власті поліційній до затвердження, лиш можуть бути наліплені і вивішені на довірливих місцях.

На весні сего року відбували ся в стирійському Градці вибори громадські. Сторонництво німецьких народівців випечатало плякати з виборчою відозвою і листом кандидатів, та не предложивши їх власті поліційній до затвердження, розв'язало по рогах улиц. Прокуратура обжалувала накладців цих плякатів до провини з закону про право. Окружний суд ухвалив обжалованих, покликуючи ся на наведений вище параграф закону про право, а в вирокі було сказано, що вибори громадські єть справою чисто місцевою. Прокуратура внесла відклик до вищого суду, але в той затвердив вирок першої інстанції, мотивуючи, що виборчі відозви єть прець звичайними оповіщеннями, котрі з огляду на свою ціль не можуть підпадати карній одвѣчальності, тож і всякий нагляд властей над ними єсть вповні злишній.

Ц. к. генеральна прокуратура не була вдоволенна вирокіми тих двох інстанцій і відкликала ся до найвищого трибуналу, а той видав таке оречення: Вирокіми обох інстанцій був закон нарушений. Вибори до тіла, яким єсть рада громадська, котра виконує права поліційні, мають ширший, аніж виключно місцевий інтерес. В виборчих відозвах не говорять ся лиш о припущенні кандидатів, але часом і о личностях самих припущених кандидатів — тож ті відозви оправдують вповні превентивну цензуру, бо дуже легко можуть дати почин до карній одвѣчальності. Тут іде річ о плякаті поліційній, на оповіщення котрого потреба не лиш в Австрії, але і деінде дозволу поліційного.

В наслідок того оречення трибуналу — мають предкладати ся на будуче всякі виборчі відозви, без різниці чи до тіла законодавчих, повітових або громадських властей поліційної.

Не вдаючись в критику рішення трибуналу, котра розуміє ся мусіла би опиратись лиш на основі юридичної, — але що до повідомлення міністра судівництва, котре стане дотичним властям не лиш указкою але прямо наказом мусімо сказати, що заносить від нього крайню реакцію. Наказом, що всякі виборчі відозви мають предкладати ся до затвердження поліції, велими спинає ся свобода виборів. Поминувши вже ту обставину, що виконання самих формальностей відношення плякатів до поліції і вижидання затвердження, взагалю дозволу) спинає значно саму акцію виборчу, котра в часі розгорілої боротьби виборчої стає часом гарячкова і занежить не раз від одної хвилини — треба звернути і на се увагу, що повисшим постановленням міністерства судівництва надає ся властям поліційним велику інтересу в свободі виконання горожанами своїх прав конституційних. В мотивах трибуналу підносить ся об'єкти, що в відозвах можуть бути піднесені личності деяких кандидатів і для того потрібна превентивна цензура, значить ся: власті поліційної може за-для личностей кандидатів відмовити дозволу на розв'язання дотичного плякату. Чи-ж може бути що легшого, як надати власті поліційній права сен превентивної цензури в користь верховодячого стороництва і не допустити до голосу [бо чейже голосом мусімо назвати всякі відозви виборчі] всіх тих, котрі би хотіли підняти

протест против того стороництва і завдати сиборожан, щоб відповідним виконанням свого права конституційного отряслись з невыносимого ярма. Правда, що в часі ери коаліційної такі розпорядження дуже добре надають ся для охорони „загрожених інтересів“ і для забезпечення „стану поспішного“, але чи ті розпорядження можна назвати підпорядкуванням свободи горожанської в виконувати прав поліційних? Нам здає ся, що ні — і для того правдиві заступники свободи горожанської повинні чим скорше постаратись в рад державній, щоб новою новелою до закону про право усунути отсю превентивну цензуру поліційну.

„Отверте письмо“ п. Романчука.

I.

„Отверте письмо“ посла Романчука „в одвіт многим“, уміщене недавно в „ДѢЛО“, викликало по днівках голоси доволі характеристичні — і ми мусімо в них розглянутись.

Що посол Романчук, як представитель незалежної політики Русинів галицьких, може числити лиш на крайню нетерпимість з боку польських, консервативних і т. зв. демократичних, — се річ ясна. Отже ніхто й не подивує, що праса польська — по своему звичаю — і сий разом обійшла ся з п. Романчуком не иначе. Наведемо кілька примірків.

Gazeta Narodowa в статті „P. Sawczak o p. Romanczuku“ наводить відому нашим читателям першу відповідь д-ра Савчака, але Романчуковому „Отвертому письму“ не подала; сказала лиш тільки: „Przyznamy się, żeśmy nie uważali za potrzebne cytować te wypowiedzenia się“. Розумієсь, мимо того сыпле лайки на п. Романчука в роді таких, як „wiecha z starym kapeluszem mająca straszyć wróble“ і лютить ся на те, що Русини в краю иначе глядять на п. Романчука, бо „на вічах всіх з тріумфом обносять имя п. Романчука против п. Вахнянина і Бараньського“.

N. Reforma, орган т. зв. демократів польських, поступила так само, як консервативна Gazeta Narodowa. І она не подала нічо з Романчуковому „Отвертому письму“ [Treści nawet listów podawać nie będziemy, nie warte tego], а натомість подала відповідь

д-ра Савчака і тішити ся его висказом, що п. Романчук своїм „Отвертим письмом“ ніби-то „хоче ратувати свою політичну екзистенцію“. В тім висказі д-ра Савчака бачить N. Reforma подтвердження свого погляду на ціль „Отвертого письма“, а іменно, що коли „kraj zajął się wystawą“ — „kandydat na ministra dla Rusinów galicyjskich [п. Романчук], chciał się widocznie tylko przypominąć „narodowi“.

Другий демократичний орган — Kurjer Lwowski відорізав ся від Gazety Narodowej і від N. Reforma — о стільки, що узяв за потрібне не лиш прочитати, але й навести де що з „Отвертого письма“, але що до нетерпимості став на рівні з своїми товаришами, а се річ характеристична для того, що автором дотичних статей єсть п. Іван Франко. В якій нужденний спосіб воле Kurjer против посла Романчука, досить буде навести лиш отсей примір з его статей в справі „Отвертого письма“.

Навівши з „Отвертого письма“ програму п. Романчука, який він держав ся в від 1883 р. в сийм, Kurjer відзивав ся о діяльності п. Романчука так, що ніби він не знав ніших справ, як лиш справу польовання та щення диких звірів і в тих справах ему „mądrość i umiarkowanie dopisywały“. А пречтє же се груба неправда, бо і кльоб рускій від проводив п. Романчука і п. Романчук сам підносить також інші, важні квестіи. Не вже-ж п. Франко забув о тім, що имя посла Романчука цілими літами вязало ся з справами шкільними, а булі сесії, де справа шкільництва руского, завдяки п. Романчукови, виступала на першій плані політики краю та й що взагалі він зробив перелом в тій важній справі. Опускає, видно п. Франко пам'ять тоді, коли приходив ся ему писати про справу рускій демократичним органам польським... [Помінаємо різні інсинуації Kurjera і последи Романчукови та й взагалі тон, яким написані дотичні статті.]

В поміж днівками польським прийшли німецько-ліберальні днівки в'єденські, подаючи широкій зміст або й дословно [як в пр. Nene fr. Presse] відповідь д-ра Савчака на Романчукове „Отверте письмо“, не подавши ані стрічки з самого письма. Се даєть ся пояснити правительством коаліції, для котрої відповідь д-ра Савчака єсть взагалі дуже на руку, спеціально-ж тим, що д-р Савчак сильно відткнув молодого Чехова, ска-

4)

Осея Торпа.

Повість Тора Гедберга.

(Дальше)

Всі три сиділи мовчки; панна Томпсон вийняла стару талію карт; она велима радо викладала пасьянс та ворожила з карт і кождої Божої днини ворожила всім своїм знакомим, в'чно в'шучої нещастя, та в'чно виділа сны, що ворожила нещастя. Лісса, котра любила посміятись, вивеняла, що панна Томпсон подібна до великої шафи, наповненої по самий верх нещастями; она там завжди під руками, кожде на своїм місці в на своїй позиції, а ключ постійно стремить в замок, Лісса і Ліна сиділи шиячи; Лісса під впливом кипучого гніву, шила з скоростю машини до шити; Ліна, посідаючи більше спокійний темперамент та при- вычки більше до кухонного начиння як до голки, шила поволи, уважно, немаче маленька дівчинка, що першій раз обрублює.

У панни Томпсон був аразу велима торжественний вид як завжди, коли она тримала карти в руках. Відтак єи лице стало набирати напружений, майже зляканий вираз; она два рази перем'янула карти, старанно їх переставляючи і знов розкладати. А коли почала розкладати вже в третій раз, так нараз кинула далеко від себе остачу в руках част таліи і голосно крикнула, сидючи в долоні.

Няня і кухарка з цікавістю поглянули на ю. Ліна також в'їрла в карти а Лісса, котра р'шучо заявляла, що не в'їрть

в них, все таки потрохи інтересувала ся тим, що они можуть сказати. А сего разу, они в'їрвали щось важного; се-ж єно було видно на лиці панни Томпсон.

На половину торжествуюча, на половину зворушена, она вказала дрожащими пальцями на дві з поміж розложених карт і вголосила:

— Що я говорила няні рано? Отж вже третій раз тресова дама переходить по чорній дорозі! Пам'ятайте мои слова, в с'їм домі поселить ся жінщина, і принесе з собою нещастя.

Жінщина в дом! Старушка вглянула по собі переполохана. А няня і Лісса, що не в'їрла в карти, з легка побл'їдали.

На сей раз панна Томпсон дійсно ворожила правду. Молодий пан збирав ся женитись, а того власне дня поїхав р'шити свою долю. Властиво говорячи, ініціатива того кроку до него не належала. Торстен Ек був до певної міри жертвою тої таємничої сили, котра називає ся товариською оцінкою, і буває так грізним зброєм в руках наших товаришів і приятелів.

З рік вже тому назад, як ті товариш і приятель почали робити натаки, що ему вже час постарати ся о газдиню. З початку він відповідав жартами, що не чує покликання до супружого життя, а крім того не сміє і подумати о женитьбі з огляду на свої старушки, котрих напевно постигне удар, если він введе в дом чужу жінчину. Але приятель обставали при своїх, значачи задалегді, як оно скінчить ся, зачали навіть шукати для него відповідної партії. У одного з найбільших сусідів

Ека, у фабриканта Гольмера, було багато дочок, а до с'ї пори не удало ся ему ще ані одної видати замуж. Найстаршій було вже двадцять с'їм літ, і на ній лежало ціле домашнє гадзівство, бо отець був відцем — і за-для того не було о ній нічого думати; другій було двадцять п'ять літ і, властиво, на ту повинні були звернути увагу, але за-для якоїсь-то причини, котру ніхто не міг би докладно подати, єи ніколи не зам'їчали, если річ вшла о подружжю. За то на третю сестру Ельзу, мов би за змовою, упав односторонній вибір. Їй було двадцять оден літ; де-хто називав єи гарною, дуже милою, вельми милою, а крім того она мала ліпше образование, в порівнянню з сестрами, завдяки своїй христий матері, на кошті котрої провела кілька літ в пенсіонаті, в Швайцарії, — і для того то під кождим виглядом она представляла знамениту партію.

А опісля незабаром замість давних рад: „Ты, властиво повинен доконче вже раз женитись, Ек“, — приятель стали говорити ему: „Чому би тобі не одружити ся з Ельзою Гольмер? Се ж була би найліпша жінка для тебе!“ І та обставина, що квестія прибрала так означений вид, мала відповідний вплив на Ека. Він все старав ся ще збувати жартами, але відчував, що судба его вже пор'шена, і що спротивляти ся сему не здалось бы на нічо. У него ненавче совість стала нечистою в відношеннях до знайомих, в їх поглядах читав н'їм докори, — словом він відчував то, що повинен дознавати чоловік, на котрім висить тягар загального дозидання. І так мало-по-мало освоив ся з тою гадкою, надоб-

даючи ему з всіх сторін уперто і безперестанно, наче заблаглива дитина, і коли вкінці навіть батько дівчини досить ясно зробив ему натак, тогді він порозумів, що кріпость повинна піддати ся. І тепер чи то звичайним случаем, чи може з вираховання, товариш его зробив то, що лиш можна було зробити найліпшого: лишаючи его цілком в спокою якійсь час, а питаючи про его подружжю мов би кинули в воду. Наслідком того було се, що Ек, пересидівши цілий тиждень в самотнім роздумуванні, напрасно р'шив ся їхати до Гольмера і просити о руку его дочки.

Фабрикант удавав надзвичайне зачудованє, але не робив ніяких труднощостей. З его стороны не буде найменших перепон що до подружжя, він не бажав собі ліпшого аята як его поважаний приятель Ек. Але чи порозумів ся він з дівчиною?

Ні, Ек не говорив о тім з нею, — ему і до голови не приходило, що се потрібне; гадав, що его товариш і приятель все вже подогодили за него. Тепер та нечистість виступила перед ним, мов та ненадїйна перешкода, о котру міг розбити ся цілий план.

Торстен Ек відчув велике розчарованє. Він мав так заклопотаний вигляд, що аж Гольмер змілосердив ся над ним, та об'їдав прийти ему з поміччю, беручи на себе ту цілу справу; а приготувавши дівчину, коли Ек за кілька днів знов приїде, дотане, р'шучу відповісти.

Ек подякував ему з полескою на серці і встав, щоб попрощати ся. Але Гольмер пристав на своїм місці і знов

завши про них, що они роблять „опозицію для опозиції“. [Narodni Listy умістили статтю „Pane Savčaku romahej“, в якій представляють д-ра Савчака як сторонника правителівської коаліції, а о суду „takových mužů“ нмь байдуже.]

Война між Хінами і Японією.

Японське правительство повідомило, як звідомлено, заграничній держави, що між ним і Хінами настав стан війни. Австрія відповіла на це повідомлення заявленієм нейтральності і відзвала своїх підданих, котрі стояли в службі Хінів і Японії, щоб уникнути до дімісії. Рівночасно остережено всі англійські кораблі і товариства мореплавців, уживаючи австрійської флоти, щоб не вважалися на т. зв. воєнну контрбанду. Військи приказано адміралови Фремаунтлеви, щоб з кораблями стояли на східно-азійських водах, удавши в область, де ведеся війна, і там хоронив інтереси австрійських підданих. Німеччина приказала, крім двох людей канонічних, що стояли на східно-азійських водах, ще трьох крайзерам з-над берегів південної Америки удатися на Жовте море для охорони німецьких інтересів. Росія вислала на поле війни частину своєї флоти Середземного моря. Франція веліла рівнож своїй ескадрі східної удатися до берегів Кореї. Як бачимо, всі держави європейські хотять спокійно придивлятися війні між Хінами і Японією, та хайби лише в крайній потребі, маючи на поготовлю кораблі війни, інтервеніювати.

Взагалі не лише всі цивілізовані держави, але навіть і Хіниці признають, що Японці вельми енергійні, відважні і можуть выступити в війні з успіхом. З т. зв. причини розійшлися поголоски, мовби укріплення Таку при горлі ріки Пейго, котрі мають хоронити два головні міста Тієнь-Тієнь і Пекін, були загрожені. Навіть в місті Тієнь-Тієнь, де стоїть головна хінська управа війни, настала велика паніка, бо донесено, що крайзер японський вже ввійшов до пристани Печелі. З того видно, що хінський кораблі, помімо урядових заперечень хінських, потерпіли значно в битвах морських дня 25 і 26 липня. Іменно два найбільші панцерники хінські „Хен-Гін“ і „Чі-Гін“ утекли до двох менших пристаней коло залу Печельського.

Після найновіших вістей, віднесли Японці дня 29 липня в Корею коло Асану свідку побди над Хініми. Японський генерал Осіма вислав до свого правительства таку депешу: „По п'ятигодинній боротьбі дня 29 липня адалися хінські укріплення під Асаном. З війська хінського, чисельного 2800 воїнів, побило 500, а з нашого війська убито 75 воїнів і 5 озирів. Хіниці утекли в напрям Гоніноу. Наші війська добули чотири канони, багато амуніції і заняли головну квартиру неприятеля.“

Бачи вже по тих перших битвах показався перевага Японців на морі, то ті побди сухопутні на Корею мають вже лише другорядне значіння. Японці готові вести

дальшу війну після європейської стратегії, іменно не задержуватися при Кореї, а лише доставши до залу Печельського прямо іти в напрям на столицю неприятеля. В Тієнь-Тієнь побоюються, що если форти Таку не витримують бомбардації, Японці зведуть рвущу битву над рікою Пейго і відтак вже прямо пойдуть на Пекін. Для того Хіниці задумали скривити форти Таку новими величезними канонами а горло ріки Пейго замкнути торпедами. Рівночасно доносять, що віцекороль печельський Лі-Гунг-Ханг мусів уступити. Він єсть одиним мандарином, обраним з європейської стратегії і дипломатії. На його місце не поставили б Хіниці ніякого здібного генерала, а се додало б водваги Японцям, іти прямо на Пекін і добути сю столицю Хінів.

Столиця Хінів була вже раз добута, іменно осеню 1860 р. Європейцями. Французький генерал Кузен де Монтбань зачав 19 липня похід против Пекіна, а мав під своїми прапорами 7.500 Французів, 7.800 Англіїців і 4.800 воїнів англо-індійської армії. Вже дня 21 серпня добув Монтбань всі форти Таку з 600 канонами і завів місто Тієнь-Тієнь. Дня 9 вересня стояла 6.000-на армія союзна вже лише 30 кілометрів від Пекіна, а коли хінське правительство все ще не хотіло вволити домагань західних держав, генерал Монтбань навав хінську армію, чисельну 50.000 воїнів, коло Палікао та 5 жовтня обсадив цесарську палату ліву в Пекіні. По тій факт заключили Хіниці мир в Тієнь-Тієнь.

Японці, котрі в справах військових беруть примір від Французів і Німців, готові пригадати собі побди походу генерала Монтбана, котрий в нагороду за се був вменований від Наполеона III. графом Палікао, та наслідувати його. Вправді в такому случаю мусів б Японці чим скорше поспішати, бо зима починає ся дуже скоро в залу Печельському, а тоді й не думати про ніякі операції на морі.

Листи з вистави

[Віддаль етнографічний.]

II. Оглянемо з-першу хату селянську як в східній, так і західній частині краю, відтак поступимо в етнографічний павільон до так зв. szlacheckiego dworku, а напоследок задержимось в гуцульській церкві.

Зараз з початку етнографічного віддаль, ліворуч при дорозі, стоїть велика селянська загорода. Зверху вона виглядає вказує на те, що у ній живе заможніший мужик. Ота загорода, а зглядно розміри євразій справді з багатших загорд в селі Радванях, сокальського повіта з околиць півкозат, положеної серед львів. Она огорожена дракочим плетом, а по його середній здіймаєсь досить висока брама. Брамою входить ся на просторе обійстя. Тут майже під самим плетом викопаний колодяз з журавлем і коритом, а по обох боках підбора знаходять ся шопи з господарськими рільничими приладами.

— Так, так, — притакнув Гольмер і говорив даліш привчуючи язикам, що було у него привичкою, коли говорив о інтересах.

— Бачите, я думаю, що...

Але він вже не міг докінчити. Ек спаленів і загонието перебив йому:

— Розуміє ся, се відноситься до панни Ельзи. До кого-ж иншого?

Гольмер голосно засміявся і по дружньому схопив його за руку.

— Гаразд, гаразд, приятелю, я хотів лиш вивістити ся. Ви знаєте, у мене ціла юрба доньок; але було-б, если-б я ошибі ся.

І він все еще сміявся, хоч Ек вже виїхав за браму. Оставив сам, простояв кілька минут з виразом невдоволення; відтак зробивши комічний гест в значінню: „Не выгоріло!“ — ввійшов на ганок а опісля до дому.

Але Ек цілу дорогу не переставав сердити ся.

— А то старий лис! — бурмотів — напевно хотів мене обманути та накинути мені одну з старих доньок!

Разом з тим до певної степені чудував ся, що взяв собі се так горячо до серця, а в результаті гадка о личности его нареченої вперше выступила перед ним на першій пляні; до тей пори она майже завжди була заслонена думкою о самім сватанню. Він зачав навишувати на одну нитку свої хвилі спомини о ній і старав ся зложити з них якусь цілість.

(Даліше буде.)

Сама хата, переділена сьніми, в котрих стоять домові господарські прилади, як жорна, ступа, солом'яник на збже і т. д. — на дві комнати. Праворуч знаходять ся світлиця і комора, а по лівій стороні лиш сама світлиця. Світлиця по правій стороні улажена після звичаю в сокальському повіті. Майже при самих дверях стоїть кавалев п'єч — одна до печива, друга до огрівання. На печі зображені кавки, що є знаменем міста Сокаля. [Ті печі звуть в Сокальському пок. Шостопальській.] Даліше, під стіною против вконь стоїть лжка, накрите веретеном домашнього виробу, по-під дві друі стіни стоять лавки, а вкони перед лавками стіл. По стінах порозвішуваний образи святых.

Лівий бік хати становить рід музею домашнього промислу з повітів сокальського і бродського. Тут подбуємо стріх, ткацький вироби, як ось ткані вилими з Залозець, вереті, вироби з глини, боднарецькі предмети, скрині і т. и.

До хати прибудований прибік, мов то окрема комора, в котрій переходить ся збже, огрів, мясо і инші р'чи з домового господарства.

Як сама хата і взагалі ціле обійстя представляє образ мешканця і проживання селянина з Подля, так даліше тут знаходять ся прилади, котрі більше-менше вказують на его заняття. Між ними знаходять ся тут ободова парня. Се рід довгої, великої, накривтої скрині, до котрої вкладають ся кусники пологоного дубового пня, відтак підняно розкладаєсь огонь, що своїм теплом творить поколений частини більше гнучкими. Потім їх укладає ся до властивого приладу, призначеного до роблення ободів. Той прилад скручує їх в обруч, котрий по сполученню і відповідності обтесано виходить готовим колесом, пригожим до псковатих околів. До споряджування звонів колись і до вивання сиріх є окремих приладів в шопі.

Другий прилад, а то до кручення шкбр, що его давніше уживали майже у всіх більших господарствах, служить до виробу сырців, з котрого шпик упряж на коні.

Польську загороду виставив сокальський тесля Дмитро Караван, а кошты будови покрили: гр. Волод. Дьдушицький, А. Гулинка з Мицова, Краевський з Чех і повітова рада бродська.

Майже против польської загороди стоїть селянська загорода з Подля, іменно з повітів скалатського і тернопільського. Загорода складає ся з хати, стайні, возів і стодол. Она обведена різного рода огорожею, а то, вальом з ровом, остроколом, солом'яним плетом, вальом з соломі і плетом з хворосту.

Хата поставлена з вальків; вальки з глини або землі перемішані з довгою соломою, щоб не розлітались. Ті вальки обкручує ся як прут, потім витяплюєсь їх глиною, а коли висохнуть, біють ся. При хаті насипана приспа. Входячи до середини хати вступавмо в сін, котрі ділять хату на світлицю і комору. В середині світлиці звичайна сільська обстановка: п'єч, лжка, стіл, лавка, напівник і т. д. Стіни прикрашені образами і витягнаними паперцями; над лжкою висає жердка, призначена до вшання платя. В тій хаті мешкає селянська пара з Качанівки, повіта скалатського.

По другім боці, в коморі, переходить ся в шопу, скрині з одіжю і вся господарська потріб.

Хата відділена від гумна огорожею, що зовсім ворині. На гумні стоїть хлів і стайні на худобу, даліше оборони збже, стодол і т. д. Перед стодолами знаходять ся тки до молочення збже в сухій порі; стодол уживають в зимі і в часі непогоди. Кілька кроків даліше — і перед нами друга загорода, а се загорода гуцульська з Яворова, косівського повіта. Сю загороду будував коштом вистави майстер з Яворова Лесько Кошчук на кошті дирекції вистави. Она складає ся з хати і шопи і обведена ворині.

Хата поставлена з грубих соснових кльців, покрита дракочим, а сін ділять єи на дві комнати — одну мешкальну, а другу гостинну. Ціла обстановка взята з мешкальних домів Яворова. Тут оба брати, Василь і Микола Шкрибляки, рзбляють різні р'чи. Рзбляр Шкрибляки у нас голосно звів, зовсім оригінальній, так що ново заснована рзблярска школа з Коломиї має виготовляти свої вироби на мотивах Шкрибляківських. Побч Шкрибляків гартує і тче запаски гуцулка Василя Столашуків.

В сьнях подбуємо оригінальний млин ручний, вьрний моделі водного млина, тільки замість води обертає колесо рука при помочи корби. Тут стоїть і гуцульська скриня на

одіж і б'є. Під тим самим дахом є і комора для переходу господарських р'чей.

В шопі знаходять ся ватники, т. є. прилад, на котрім гуцули вшють гуцульський котел [казань], а підложивши ватру, варять в ній кулешу. В часі слоты загаяють до тей шопи худобу і коні, котрі дiano в вночі, л'том і зимою ходять вободно по двору.

Даліше тут на подворі стоїть гуцульський коні, а за ворині стовпець на коновку з водою, проходимий на пок'рплєне.

Побч хати стоїть стіг с'на обведений оплотом, а трохи даліше озяця, т. є. прилад до сушеня овочів.

Гуцульську хату разом з улаженієм закупив гр. Вол. Дьдушицький.

ПЕРЕГЛЯД ПОЛІТИЧНИЙ.

З Праги доносять, що нарада молодоческих мужів в доф'ря відбуде ся аж перед самим початком парламентарної сесії, іменно 28 вересня в день св. Вячеслава. На разі спорять в молодоческих кругах над способом, в якій відбудуть ся вибори мужів доф'ря; омладинисти нарікають, що ті вибори не відбудуть ся вободно, лиш що ексекутивний комітет накладає з горы кандидатів на мужів доф'ря. — Пильницький орган молодоческої доніс, що в Молодому Болеславі відбуде ся з'їзд проводирів старо-чеських, на котрім має р'шити ся, яке становище займуть угрени елементи чеські супротив ухвалі молодоческих послів. Та в'єсть ще не потверджена старо-чеськими органами.

Wien. Allgem. Ztg. дуже злобно схарактеризувала ситуацію нинішньої правителівської коаліції в правителівстві з огляду на Слов'янів. „Ціла наша політика — пише Wien. Allg. Ztg. — крутить ся довкола с'мох Слов'янів, котрі сидять в клубі Гогенварта. Тих с'мь Слов'янів мусять за всяку ціну лишити ся в клубі Гогенварта бо инакше гр. Гогенварт зрече ся президію клубу. А коли гр. Гогенварт уступить з президію, то клуб розпаде ся, розпаде ся і міністерство В'єдінг'єца.“ Оно правда, для того в с'ї хвали в Австрії на першій пляні видігнута ся справа слов'янська в Стірні і Карінті.

Росейські газети не перестають займатися справами болгарськими. Між ними „Світ“ пише, що Болгарія дуже добре знає, під якими усл'в'ями готова Росія помирити ся з Болгарією. Ті усл'ва, котрих Росія ще й тепер прадержує ся, подані дня 11 лютого 1888 р. в „Правителівств'єнній В'єстнику“, а з них виходить: 1. що Росія в справі прав болгарського князя і болгарського народу буде руководити ся постановами берлінського трактату; — 2. що Росія не намірає м'шати ся у внутрішній справі і адміністрацію Болгарії та робити одв'чальним кого небудь за минувшину; — 3. що р'шення kwestії в справі будущего повернення давних відносин політичних вповні болгарському собранію: — 4. що Росія тепер як і перед тим добачає свою безпосередню місію не в скороченню лаш в охороні прав болгарського народу; — 5. що Росія в справі повернення заключеного ладу в Болгарії відкидає всякого рода насильство.

Болгарське питання обговорює „Новое Время“ на підставі численних розмов свого болгарського дописувателя з болгарськими міністрами. Згаданий дневник думає, що ті всі міністри є тільки другою стороною Стамбульського медалю. Та однак маюхт насуває ся питання, длячого ті всі люди так однодушно осуджують Стамбула. Чим розніть ся они від него? Хай тим, що бажать жити з Росією в мирі і згоді, коли між ними Стамбул — хотий енергійна, але короткозора голова — выступив як ворог против неї. Однак само бажанье жити з Росією в згоді не вистає, оно конечно, щоб в Росії того хотіла, а сего — здаєсь, болгарські реєнти не хотять розуміти. Вправді бажать мира і згоди, та не хотять першій зробити кроку. Причина мабуть та, що боять ся, щоб на случай відмови, они не виставились на посм'ховище. Але з другого боку тільки ті люди, що звертають ся до Росії отверто і з довір'єм, можуть для Болгарії сотворити нову еру і заангажувати нову будучність, вобдну від Стамбула.

Болгарське правительство попало на слід убійника міністра Б'єльчева. Оно одержало недавно від якогось Бочарова з Добруджі писемо з повідомленієм, що він за певну нагороду викире справдішного убійника Б'єльчева. Болгарське министерство удало ся до румунського з просьбою, щоб віднай-

глубоко задумав ся; на его угруватом, хитрбм лиця появил ся проворний вираз.

Фабрикантова Гольмерова минула шістьдесятка, але він видавав ся вповні кріпким та заховав в руках молодечу живість. Він був надзвичайно малого росту, і, стараючись пильно се скрити, держав ся дуже просто. Лице его, як вже ми сказали, було угровате і осмалене, з рідким сивим заростом, білі вуси спускали ся в долину по обох сторонах губи і лущили ся з рідкою испанкою. Очі, довкола з морщинах, були маленькі і мали на пов' добродушний а на пов' хитрий вираз а хитрбсть навіть дещо переважала. В'є его уважали надзвичайно хитрим і зручним справником. За-для чого він називав ся фабрикантом, сего властиво ніхто не зумів бы витолкувати. Він головню займав ся купном і продажою львів, але если трафало ся що иншого, він брав ся всего і завс'гди майже мав успіх.

Тепер він мав такий вираз, мов би перечував славу аферу, і Ек, що вже кілька разів мав з ним д'єло, глядів на него з певного рода тр'вогою. Скоро Гольмер се зам'тив, лице его сейчас прибрало знов дивний привітливий вираз; встав і сердечно потряс руку Ека. Але пров'вши до аетону і заждавши, заки Ек не уєв'є, запытав его, так наче-б прийшла якась несподівана гадка:

— Перепрашаю, мабуть се відноситься до Ельзи? — і быстро та допытливо глянув на Ека.

Сей цілком остовів.

— Само собою розуміє ся! — відповів.

ти того Бочарова, и ему справді удало ся. Бочаровъ звѣстилъ, що убійникомъ Бѣльчева є Тодоръ Иванъ Арнавтъ и вѣсь скривав ся въ недалекомъ селѣ. Вѣднано Арнавта и вѣсь признавъ ся, що убивъ Бѣльчева въ то вѣрствѣ одного Сербѣ. Арнавтъ ще дуже молодий, числять всего 22 роки и служивъ перше въ сербскомъ консулатѣ въ Софін. — Болгарске правительство переговоры теперь въ румынскимъ правительствомъ що-до выдачи Арнавта болгарскому суду.

Після вѣстей якъ хиньскихъ, такъ япаньскихъ и Хины выповѣли вже войну зовѣсть формально, хочъ она веде ся майже вѣдъ двохъ тыжднѣвъ. Причина выповѣдження войны була та, що Япанцѣ вѣдкнули вѣсь пропозицію хиньскій, а надто зажадали, чтобы Хины признали правосильнымъ то, що Япанъ вчинивъ въ Кореѣ — значить, чтобы не лишъ вырѣкли ся тыхъ правъ, якѣ мали, але чтобы ще признали Япанови право мѣштансь у внутрѣшній справѣ корейскій. — Вѣсти про саме поводжене войны недокладнѣ, однакъ певне се, що Япанцямъ повелось на мори, а Хинцямъ на суши. Именно пѣдъ Яганомъ чи Асаномъ побито Япанцѣвъ (?) и онѣ стрѣлили 2000 людей. Наслѣдкомъ того поражена Япанцѣ опустили корейскую столицю. Дотеперѣшня хиньская армія, котра суею войною до Кореѣ числеть 20.000 людей. — Незадовго надѣють ся морской битвы, котра має бути рѣшающею.

НОВИНКИ.

— Руске товариство кредитовъ въ Стрию выбрало головою управляющаго рады о. Федусевича катихита гимназій, заступникомъ головою п. Тому Красиньского властителя реальности, а до дирекцій д-ра Е. Олесницкого, п. Бородайкевича пенсіонера капитана и ревидента мѣской касы щадничной, и о. Ол. Боби-кевича.

— Міністерство судѣбництва — порозумѣвши ся зъ міністерствомъ просвѣты — розпорядило, чтобы вѣсь суды въ Галичинѣ и Буковинѣ уживали въ писемѣхъ рускихъ правописи фонетичной, заведеной вѣдъ минушого року до школъ въ Галичинѣ и Буковинѣ. Высшій судъ краевый у Львовѣ, подаючи се міністерске розпоряджене до вѣдомости вѣсьмъ судамъ, рѣвночасно наложивъ обовязокъ на каждый судъ — набуту Словарь правничій выданный торбѣхъ д-ромъ Костемъ Левицкимъ, очевидно въ тѣй цѣли, чтобы въ судахъ запанувала одностайна термінологія руска.

— Про смерть архикнязя Вильгельма доносить Salonblatt, що після найближшій информации може заявити, что непосредственно причиною смерти архикнязя не бувъ упадокъ зъ коня. Противно кобъ бувъ добре выученый и ажъ тогдѣ ставъ неспокойный, коли архикнязя, почувши выгле ослаблене, пустивъ поводъ и вхопивъ себе рукою за голову. Архикнязя упавъ неприятнымъ въ задъ зъ коня. Подѣбный напады завороту головы у старыхъ людей имовѣрий [архикнязь мавъ 68 лѣтъ], а навѣтъ шоденый. Кобъ, на котромъ тогдѣ вѣхавъ, мавъ 13 лѣтъ, вѣсь гановерскон расы, бувъ до своего пана цѣлкомъ привыкшій и архикнязя уживавъ его въ часѣ вѣсьхъ маневровъ въ послѣднихъ лѣтахъ. Коли архикнязя упавъ, побѣгло вѣрне звѣрѣ напередъ, а вѣдтакъ вернуло глядаючи своего пана. А коли архикнязя тымчасомъ воднесено до готелю, утѣкъ кобъ и его зловили коло вѣдлѣ графинѣ Сенъ-Женоа. Отже перша вѣсть, что архикнязя хотѣвъ коня приуцувати та что кобъ сполонивъ ся передъ электричнымъ поѣздомъ — неправдыва.

— Выдѣлъ Союза товариствъ музичныхъ и спѣвацкихъ у Львовѣ ухваливъ скликати спѣвацкѣхъ зъ цѣлого краю на день 6 н. ст. вересня до Львова. Сего дня вѣдбуде ся засѣдане вѣдпоручникѣвъ а также перша проба польскон и рускон кантаты та перша проба великого концерту. Дня 7 н. ст. вересня вечеромъ вѣдспѣвають участники зѣвѣду кантаты для цѣсара. Дня 8 н. ст. вересня вѣдбуде ся генеральная проба концерту въ театрѣ. Дня 9 вересня въ полудне въ театрѣ Скарбака буде першій великій концертъ союза. Досѣ зголошено ся зъ цѣлого краю черезъ поодинокѣхъ спѣвацкѣхъ товариства 400 спѣвацкѣхъ. Зъ огляду на таке значне число участникѣвъ показала ся музична галѣ на выставѣ за мала и для того выдѣлъ устроить концертъ въ театральній сали. Ноты композицій назначены на концертъ вже по части роздѣлено товариство на провинцію, рѣшѣта роздѣли ся сими даими. Выдѣлъ союза поробавъ заходы о азначій поблѣхъ для спѣвацкѣхъ, котрѣхъ прийдуть на той зѣвѣдъ до Львова.

— Горнична академія въ Лвобѣнь мало у насъ звѣстна и лишъ дуже невелике число Русинѣвъ користає зъ неѣ, а однако повниръ бы наші матуристы болѣе нею заинтересуватись, бо окнченѣ на тѣй академіѣ студіи мають значне въ цѣлѣмъ свѣтѣ и всюдѣ можна легко найти примѣнене чи приватне чи въ державной службѣ. Супротивъ того подаемо деякѣхъ близшій данѣй что-до сѣѣ академіѣ: наука треває въ нѣѣ чотири роки, зъ котрыхъ два першій теоретичній, два другій факхово-практичній, а то: одинъ рѣкъ для горничного а одиный для гутничного звана. Кто хоче вступити въ державну службу, має окнчити вѣсь 4 роки, для приватной службы выстануть два першій пѣдготовляющій роки и одинъ зъ двохъ факховыхъ. Усѣдвѣмъ принята до академіѣ вѣсь свѣдоцтво зрѣлости зъ середнихъ школъ. Свѣдоцтво выставлене въ нѣѣмѣцкѣмъ языкѣ мусить бути переведено на нѣѣмѣцкѣй языкѣ, а

перевѣдъ подтвержденный ц. к. нотаремъ. Вписи вѣдбудуять ся зъ початкомъ жовтня до 10 н. ст. вѣлочно. Вписового платитъ ся 5 зр. и 15 зр. оплаты за курсъ. Вѣсь близшій поясненя находять ся въ Program der Bergakademie in Leoben. За пересланемъ 20 кр. марками до секретаріату академіѣ можна сю програму одержати. Зъ фѣрѣй можна користати лишъ въ часѣ Рѣздва два або три тыжднѣ, бо фѣрѣй Великодѣй дуже короткѣй. Выклады вѣдбудуять ся по 6 до 8 годнѣхъ денно зъ двома вѣлными днями въ тыждень и тревають лишъ до кнѣца мая, а въ червнѣ и въ липнѣ до кнѣца вѣдбудуять ся испыты. Студенты дѣзнають въ значной части матеріальной помочи, а то стипендіями и запомогамъ. Запомога можна одержувати по 10 зр. мѣсячно, стипендію по 20 до 40 зр. На першѣмъ роцѣ дуже тяжко о се, але на дальшихъ рокахъ лекше, бо стипендіѣ достѣть много. Тутъ же треба додати, что мѣсто Лвобѣнь не дороге и на скромне удержанье выстане и 25 зр. мѣсячно.

— Легковажнѣе людского жита. Лѣсничій Гарасимовичъ придбавъ въ лѣсѣхъ г. Володѣсел. Баворовского 4 хлопцѣвъ, что збирали тамъ сухе галузье. На видѣ лѣсного утѣкло трѣхъ хлопцѣвъ а четвертѣй вылѣзъ на дерево. Лѣсничій не зважаючи, что нѣхто ему не ставитъ опоры, прицѣливъ ся, выстрѣливъ и всади въ плечѣ сидячого на деревѣ хлопца 24 шротѣвъ. Тяжко покалѣчена жертва звѣрского поступку лѣсничого, лежить теуеръ въ герношѣлѣмъ шпатали.

— Холера появила ся въ послѣднихъ дняхъ въ Стрѣльскахъ, бобрѣцкомъ повѣтѣ и въ Петриловѣ, повѣтѣ томмацкомъ. Въ Стрѣльскахъ занедужала и померла одна особа, въ Петриловѣ занедужали три особы, померла одна. — Wiener Abendpost дає таке справозданье про холеру за день 1 н. ст. серпня: Въ Краковѣ занедужали три, померли двѣ особы и лишло ся 5 недужихъ. — Въ великомъ повѣтѣ занедужала и умерла въ Пиховицѣхъ одна, а въ Запшувѣ умерли двѣ особы. — Въ Зальцбуржѣхъ занедужало 5, умерло 4, выздоровѣло 2 особы; въ Добровлянахъ и Зальцбуржѣхъ старыхъ умерло по одной особѣ, въ Винявахъ 2 особы; въ Устѣчкѣ занедужало 5, умерла одна, выздоровѣло 3 особы; въ Тлустѣхъ занедужало 4 особы, умерла одна. — Въ Росохачѣ, коломыйского повѣта, занедужала одна и умерла одна особа. — Въ Паску занедужало и умерло 2 особы. — Въ Устѣхъ зеленѣхъ, буцацкого повѣта, занедужало 3, умерли 2 особы. — Въ Гусятинѣ занедужало 6, умерли 2 особы. — Въ Обертинѣ, городенского повѣта, занедужало 5, умерло 3. — Въ Бѣльчѣхъ, борщѣвского повѣта, занедужало 6, умерло 2; въ Мошарѣхъ занедужали 4, померла одна, а въ Юриемпѣхъ занедужали и померли двѣ особы. — Сими днями выѣхавъ въ подорожѣ инспекційну референтъ санитарный въ міністерствѣхъ справъ выстрѣльныхъ д-ръ Кусян. Д-ръ Кусянъ оглянувъ Черновѣцъ, а вѣдтакъ выѣхавъ зъ протомакомъ д-ромъ Меруновичемъ до повѣта коцманьского, а зъ-вѣдтамъ черезъ Лужаны до Зальцбуржѣхъ.

— Огнѣ. Дня 2 н. ст. серпня повставъ огонь въ Краснѣмъ коло Буска въ часѣ, коли селяне були про работахъ въ поли. Въ хатѣ, въ котрой выбухъ огонь було двоє дѣтей, что були бы певно погнѣли въ огни, если бы не выратувавъ ихъ зъ безбѣзпечностию для власного жита командантъ мѣсцевон жандармеріѣ, Погорѣцкій. — Дня 31 н. ст. липня згорѣло въ Вороблевичахъ, дрогбичского повѣта, 11 селянскихъ загородѣхъ. Небезпечна шкода выносить звѣжъ 4000 зр. Огонь бувъ бы обѣймивъ майже половину села, если бы не енергія и правдиве посвящене начальника громады п. Ивана Кравцева, котрый зъ правдивымъ героизмомъ кинувъ ся на ратунокъ нещастнымъ при помочи сиваковѣхъ, купленыхъ головою его заходомъ. — Въ Словитѣхъ згорѣли двѣ загорѣды; шкода 500 зр. — Въ Осбицѣхъ нарѣбавъ огонь шкоды на 2500 зр. — Въ Маріямпѣхъ мѣстѣхъ погорѣли три господарѣхъ; шкода 1400 зр., въ половинѣ обезпечена. — Въ Глубокѣхъ, самбѣрского повѣта, дня 14 м. згорѣло 14 загородѣхъ, вартости 6000 зр., майже зовѣсьмъ обезпеченыхъ. Огонь бувъ мабутъ подложений. — На передмѣстѣ самбѣрскѣмъ Долная спалили 4 домы и 8 будынкѣвъ господарскихъ, вартости 2500 зр. — Въ Теодорѣхъ, въ коросненскѣмъ повѣтѣ, згорѣла загорода вартости 400 зр. — Въ Хотинѣхъ, въ яворѣвскѣмъ повѣтѣ, нарѣбавъ огонь шкоды на 250 зр.; въ Бережанѣхъ дня 23 м. м. на 2000 зр.

— Жертвы громѣвъ. Дня 25 м. м. довѣта въ Плавухъ малѣмъ въ Бережанскѣмъ була буря. Громъ ударивъ въ одну хату и зацѣливъ еѣ. Вѣдъ того згорѣли 4 загорѣды вартости до 2000 зр. Шкода була въ половинѣ обезпечена. — Въ Жабокрукахъ въ Городенскѣмъ вѣдъ грому згорѣли двѣ хаты, вартости 300 зр. — Въ нѣчи зъ 24 на 25 м. м. ударивъ громъ въ баню костела въ Милатинѣхъ новѣмъ, въ повѣтѣ Камѣнка Струмилова; добувъ ся до серединны и тамъ нарѣбавъ великую шкоду. Склепнѣе по серединѣ може леда хвила завалити ся, одно вѣрно зъ рамами вылетѣло, 4 нѣшій вѣкна побиты, амынѣ обдертыи зъ прикраєвъ, головный престолъ и два боцнѣхъ престолѣхъ значно ушкодженѣ, золоченѣй колюмны, рамы и нѣшій прикраєвъ вѣдъ огню почорнѣли и поломилѣ ся. — Въ Коростенку нижикѣмъ убивъ громъ 68-лѣтнього селянина Ст. Кубаю разомъ зъ кошемъ. — Въ Нежувѣхъ и Стрийцѣхъ, убивъ громъ челядника ковальского Юрка Гладуна дня 18 м. м. Того самого дня въ Стрию убивъ громъ паробка Юрка Семенова, коли вѣвъ во ль зъ пашѣ. — Дня 18 м. м. подчасъ бурѣ Гриць Фокъ зъ Тасовѣхъ въ Перемышлѣхъ сховавъ ся разомъ зъ жѣнакою, матохою и сыномъ пѣдъ деревѣмъ въ поли. Громъ ударивъ въ то дерево и забивъ три особы, лишъ Гриць Фокъ оставъ ся въ живыхъ, бо стоявъ троха оподалькѣхъ.

— Фидекоміс въ секвестрѣ. Въ Чехіѣ набрала розголосу справа, яка лучила ся въ ро-

динѣхъ тр. Киньскихъ. Именно высшій судъ краевый въ Прагѣ наложивъ секвестръ на маєсть Хлюмецъ и Кротенавъ, что творять фидекомісѣхъ тр. Киньскихъ. Секвестромъ именований тр. Зденко Киньскій сестрѣнѣцъ и наслѣдникъ теперѣшного властителя фидекомісу, тр. Октавіана, 81-лѣтнього старца. Цѣлу справу секвестраціѣ выкликавъ власне сей тр. Зденко Киньскій, звѣстный спортсменъ, доказуючи что его вуйко не може вже заряджувати маєткомъ тр. Октавіана Киньскій. якъ кажуць, стѣють цѣлкомѣмъ пѣдъ вѣлвомъ свои жѣныя тр. Маріѣ, зъ дому Штубензолѣвъ, дочкѣ замужного хлопа (Grossbauer), зъ котрою повнѣчавъ ся передъ шѣстьма лѣтами. Сѣ графиня має дуже лихо господарити въ маєстностяхъ фидекомісовыхъ. Ницѣтъ лѣсъ и инвентарѣ, дезорганізує адміністрацію и обнижує невычайно вартѣсть маєтку. Пѣдъ ви вѣлвомъ живе тр. Октавіанъ въ безпачастныхъ спорахъ зъ мешканцями Хлюмѣцѣхъ, котрымъ самовѣльно замыкає дороги и переѣзды. Въ охрестности ходять цѣлы легенды про графиню, котра на пр. приказала за кару лѣсной службѣхъ голити борѣды и вуса, за те что одиный лѣсничій разъ ѣѣ не покосивъ ся. Сѣ двачѣ заряджене подтвердивъ тр. Киньскій, что взалѣтъ не уважає на невѣдповѣдѣе поведење жѣныя.

— Дрѣбнѣй вѣсти. Намѣстникъ тр. Бадені прибувъ въ субѣту до Львова на похоронѣхъ совѣтника намѣстництва Ант. Левицкого и вечеромъ выѣхавъ назадъ до Буска. — Въ Перемышлѣхъ померъ дня 2 н. ст. серпня Данило Власюкъ, сынъ пп. Игнатія и Олены Власюковъ, въ першѣмъ роцѣ жита. — Сербѣ-лужицкій писатель Иванъ Боговѣръ Муцѣкъ обѣхивъ сими днями 50-лѣтній юбилей писательского дѣяльности. — Рада мѣста Дрогобича ухвалила одностайно на засѣданѣ зъ дня 26 липня завести вѣдзакѣхъ для бурмистра, а то: золотой ланцухъ при торжествахъ а шарфу при урядовыхъ выступленияхъ.

Надѣслане.

Ganz seid. bedruckte Foulards
75 kr. bis fl. 3.65 p. Met. — (ca. 450 versch. Disposit.) — sowie schwarze, weisse und farbige Seidenstoffe von 45 kr. bis fl. 11.65 per Meter — glatt, gestreift, kariert, gemustert, Damaste etc. (ca. 240 versch. Qual. und 200) versch. Farben, Dessins etc., porto und zollfrei in die Wohnung an Private. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. und Postkarten 5 kr. Porto nach der Schweiz. 4515 (2) Seiden-Fabrik G. Henneberg (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Вѣсти зъ еп. перемыском.

До каноничной институціѣ вѣдзаний оо.: Володим. Гайдукевичъ на Якоманичѣхъ, дек. перемыского; Клим. Хотинѣцкій на Журавицѣхъ, дек. перемыского и Володим. Гинилевичъ на Волковыѣхъ, дек. балогородского.

Грамоту зъ архієрейскимъ благословенемъ и дозволѣмъ носити крылошанскій вѣдзакъ одержавъ о. Атанасій Полянскій, парохъ въ Яблонцѣхъ нижнѣхъ зъ нагоды 50-лѣтнього юбилею священства и супружества.

Вѣдзакъ одержали оо.: Ив. Борсукъ парохъ въ Краковѣ на 5 тыжднѣвъ, Софр. Кульма-тицкій парохъ въ Дахновѣ на 6 тыжднѣвъ.

Господарство, промыслъ и торговля.

— Дирекція зѣльницъ державныхъ оповѣщує: Отворѣнѣ мѣсца перекалѣдѣя товаровъ на краблѣ „Линѣ-мѣсца перекалѣдѣе“. — Коло стациѣ Линѣ на шляху зѣльницѣхъ Вѣдѣнь-Сольногородѣхъ новорукажене стациѣ перекалѣдѣе пѣдъ назвою „Линѣ-мѣсца перекалѣдѣе“ для посылокъ переходящихъ (transito) изъ днѣмъ 1 серпня 1894 вѣддана до прилюдного ужитку.

Локальная тарифа товаровъ часть П. зшитокъ 1. и 2. — Зъ днѣмъ 1. серпня 1894 убѣднѣвъ въ жите додѣтокъ IV. до тарифа часть П. зшитокъ 1. и 2.

Выказъ складаныхъ жертвъ

— На Буреу св. Онуфріѣ въ Ярославѣ зложили Вл. пп.: о. д-ръ Гробельскій зб Станиславова 3 зр., Титъ Ревановичъ зб Пѣдбужа 5 зр., Іоанъ Ясѣнскій зб Радимна 5 зр., І. Становскій зб Радимна 1 зр., Левицкій зб Радимна 1 зр., Кляра Губертъ зб Ярослава 1 зр., о. Нероновичъ зб Розбора 2 зр., о. Дигдалевичъ зб Полнѣчѣхъ 2 зр., о. Пѣд-лящѣцкій зб Порохника 1 зр., о. Гайдукевичъ 1 зр., ко. Порада зб Порохника 1 зр., Оленскій зб Розбора 50 зр., Михайло Преторіусъ зб Переворка 5 зр., о. Іосифъ Шандровскій зб Дикова 1 зр., Григорій Прохъ зб Кракова 2 зр., Иларіонъ Козакъ матуристы 5 зр., д-ръ Салѣ Росбергъ зб Ярослава 25 зр., Іоанъ питомецъ львѣвскій 4 зр. — Вѣжмъ Добродѣѣхъ щиро-руске спасѣ-Богъ! О дальшій даткѣ дуже просимо, бо зъ днѣмъ 1 вересня отворѣемо Буреу а засѣбы нашѣхъ пока-що дуже малѣ. — Натуральными пожертвувати для Бурѣхъ зобовязали ся на загальныхъ зборахъ дня 29 червня с. р. Вл. Добродѣѣ: Романъ Менѣгеръ зб Ярослава мѣшокъ муки и десяти бѣхонѣвъ хлѣба мѣсячно; Іоанъ Преторіусъ зб Ярослава три бѣхонѣхъ хлѣба тыжднѣво; о. Захарієвичъ зб Острова три корѣцѣ бараболѣхъ и два мѣшки муки житной; о. Подольскій зб Лазѣвъ пять корѣцѣвъ бараболѣхъ; о. Вахнянинъ зб Обнявъ шѣсть гарѣцѣвъ крунѣ; о. Дорикъ зб Вѣтина

одѣтъ сѣгъ дровъ и три конѣхъ капусты; о. Калимонъ зб Ришковой Волѣ пять корѣцѣвъ бараболѣхъ; о. Матюкъ зб Лашокъ четверть корѣца гороху, четверть корѣца логазы, два гарцы крунѣхъ пшонаныхъ, два гарцы фасолѣхъ, двѣ конѣхъ капусты, два корѣцѣ бараболѣхъ и мѣшокъ муки; Юрій Шумскій зб Корѣнѣцѣхъ бочку капусты и два корѣцѣ бараболѣхъ. Прѣсимо вѣжмъ тыхъ Добродѣѣхъ, чтобы приобѣщаніи дары въ натуральнихъ були ласкавъ доставити намъ ще передъ 1-мъ вересня до дому Бурѣхъ, котра находѣтъ ся при улицѣ Сяновѣй. — За Выдѣлъ Бурѣхъ св. Онуфріѣ въ Ярославѣ Максимъ Крушѣлицкій секретарѣ.

Вѣдозва.

Подаемо до публичной вѣдомости, что зъ днѣмъ 1 н. ст. вересня с. р. отворѣемо Буреу для бѣднои молодежи рускон и продовжуємо конкурсъ до 15 н. ст. серпня.

Усѣдѣя до принята въ Буреу дуже корѣстнѣй, а выдѣлъ доложитъ заходѣвъ, чтобы Буреа вѣдповѣла вѣсьмъ вымогамъ. Хату на Буреу выдѣлъ уже вынаймивъ и постаравъ ся о все, что толькѣ уважавъ за потрібне, а настоятелемъ Бурѣхъ буде учитель-педагогъ. Вѣдзываетъ ся до Вл. отцѣвъ духовныхъ и учителей народныхъ въ Ярославѣ, чтобы ученикѣвъ талавѣвѣхъ справляли до нашон Бурѣхъ.

Люде зли волѣ розсѣвають вѣсть по вѣжмъ, что мовѣтъ зарѣдъ Бурѣхъ буде спочивати въ рукахъ польскихъ. Заявляемо, что то ложѣ, бо настоятелемъ Бурѣхъ буде Русинъ, господина буде такожъ Русинка, словомъ молодѣжъ буде выхувати ся въ дуѣхъ чисто рускомъ.

За выдѣлъ Бурѣхъ св. Онуфріѣ въ Ярославѣ.

Іоанъ Хотинѣцкій предсѣдатель. — Максимъ Крушѣлицкій секретарѣ.

Конкурсъ.

Выдѣлъ Бурѣхъ имени св. Арх. Михаила въ Коломыѣхъ розписує сѣмъ конкурсъ на примѣщене ученикѣвъ въ Бурѣхъ. Поданя удоковѣтованій [безъ стемпиль] належить надѣбелати до выдѣлу найдалѣше до 20 н. ст. серпня, долучаючи такожъ заявлене высоты доплаты. Найменша доплата выносить 5 зр. мѣсячно зъ горы.

Принятый питомецъ має выказати ся достаточнымъ бѣлемъ, одежію и постелію, и зложити на зужѣтѣ инвентарѣ рѣчно 1 зр., на правѣ рѣчно 3 зр., на „Школу помѣчъ“ 1 зр. 20 кр.

До поданѣхъ належить долучити 20 крейцѣ-роу марку почтову на вѣдповѣдѣ.

За выдѣлъ Бурѣхъ имени св. Арх. Михаила въ Коломыѣхъ дня 1 н. ст. серпня 1894 р.

Григорій Кульчицкій.

Телеграммы „Дѣла“

Вѣдѣнь 4 серпня. Тутешный посолъ япанскій Огіама повѣдомивъ на припоручене своего правительства міністерство справъ заграничныхъ, что Япанъ выповѣвъ войну Хинѣмъ.

Будапештѣ 6 серпня. Векерле ставѣтъ вчера передъ своими выборцами въ Надъ Бѣніѣ. Згадавши про цивильнѣй вѣнчана, заповѣтъ дальшій реформы правительства, именно реформу адміністраціѣ на основѣхъ розширенія автономіѣ громадской.

Римѣ 6 серпня. За-для результаты въ процесѣхъ Вальса Romana именувавъ міністеръ комісію, котра розслѣдитъ, чи судѣвъ выповнили правильно свой обовязокъ.

Надѣслане.

Адвокатъ краевый

Д-ръ Михайло Дорундякъ

отворяє канцелярію адвокатску

въ **БОРЩЕВѣ**

259 въ домѣхъ пана Шиманьского. 11—12

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

ОПТИКЪ и МЕХАНИКЪ, пѣдъ Коперникомъ, Львовѣ, площа св. Духа (ул. Театральна ч. 6 противъ головного одѣху) поручає у великомъ выборѣхъ и по найдешевѣшнихъ цѣнахъ: окуляры, цѣперы, лорнеты, бинокль, далекоты, барометры, аерометры, микроскопы, лупы, компасы, райсѣйны, лѣнты мѣриальны, цѣномы, сбѣлы, манометры, и т. п. Устроєня звѣнѣвъ электричныхъ. Всѣмъ направины выгодѣвѣють ся найскорѣе и найдешевѣе. — Замоваєня въ провинціѣхъ выговѣвѣють ся точно. 4185

Львѣвскій лѣосъ цѣна 1 зр

Тягнѣньє 4. 27 н. ст. вересня

ГОЛОВНА ВЫГРАНА 60.000 ЗР.

Лѣосы поручає:

Іосифъ Рознеръ домъ банковый
М. Йонасъ „
Шаленбергъ и Крайзеръ „ 279 4—?

у Львові:
 за дваний рубль . . . 16 гр. на двоя рому . . . 8 гр.
 на чотиря рому . . . 4 гр. на місяця . . . 1 гр. 35 кр.
 Рекламні, Адміністрація і Експедиція пош. ч. 24
 в. Запоріж. — Рухоміи зворотити ся лише на попередні
 застереження. — Рекламніи неоплачені двіи вбод пошта.
 Медичне члеме конити 8 кр. в. а.
 Оголошення приймають ся по двая 6 кр. вбод одною
 сторічч кириловатою а зь рубриці "Надоблені" по 20 кр. в. а.
 Медичні члемець ся по 10 кр. вбод статичи.

II.

5)

ПОВѢСТЬ Тора Гедбергъ.

(Дальше)

Они вошли до передпокою. Коли Екз одймавъ зъ себе верхный одягъ, зазнававъ такого чувства, неначе противъ него зробленъ тайный заговоръ, — ему причувались тихй подражующй ся кроки, перешептуваня, придавленный смѣхъ, вонъ выобразавъ собѣ навѣтъ, що зъ-поза дверей споглядають на него критикующй погляды. Се ще збѣлишило его томлящй станъ духа, вонъ выдававшй ся самъ собѣ смѣшнымъ и провинившимъ ся и коли Гольмеръ все ще зъ тою самою покровительною усмѣшкою взявъ его за руку, и ировѣвъ черезъ першй комнаты до гостиной, то се чувство перемѣнилось ся въ сумне пересвѣдченье, що все те якобы негарно и нескладно.

(Дальше буде.)

Пане! Побачуючи похибку, яку Болгарія су-
протила Росії, своєю освободителькою, досі
допустила ся і в пересвідченню, що прихиль-
ність Росії для розвитку і успіху княже-
ства необхідно потрібна, відкликає ся на-
род болгарській до ласки В. Величества. Мо-
лода Болгарія, котра вже стільки витерпіла
а котра вбді недавня має правительство запо-
в'ядуюче стійкість і лад, тужить за удержан-
ням того дорогого добра і сміє просити В.
Величество о призначенні існуючого в
Болгарії стану р'ячей.

Уступки, які теперішній кабінет заду-
мує зробити Росії, основують ся на тому, що
просвіта народна в Болгарії буде приближе-
на до російської впливу; відтак Болгарія
буде отворена для російської торгівлі, а на-
в'ять ся торгівля займе переважуюче стано-
вище.

Ось такі симпатії болгарській для Росії,
— закінчив Old gentleman свою розмову. —
Тепер найвідповідніша пора довершити при-
мірення між Росією і Болгарією. Если Рос-
сія не скористає з нагоди і буде мовчки за-
ховуватись, то сповнять ся слова Стамбулова,
що Болгарія бодай на 50 л'ят розлучилась з
Росією.

Листы зъ выставки

[Віддѣл етнографічний.]

III. Трохи подальше від гуцульської за-
городи, стежкою в долину, стрітимо наддні-
стрянську загороду з Катарицею, рудецького
пов'ята. Ота загорода виглядає дуже убого і
віддає тип ц'їлої околиці, котру майже що
року навіщує пов'ять. Біднота загороди, що
зараз на першій погляд так і кидаєсь в
очі, свідчить також про бідноту в мешкан-
ц'їв.

Загорода складає ся з хати і малого
хл'ївця. Хата побудована з прута, поб'їлена
глиною і покрита шуваром, що єго тамтешні
околиці мають доволі. Маленький темний, бру-
дний с'їни, без підлоги, ведуть до малих ко-
мнат, котра радше подає на прийняття для зв'я-
рять, ніж на оселю людеку. Она брудна і
без підлоги, робить дуже сумне вражіння.
Крім печі і нужденного леговища та стола,
в кімнаті нема більше майже нічого. Тут
мешкає д'ївчина з Катарицею, Марія Б'їлик,
і виплітає кобелі. Під хатою лежить чо-
вент, котрий вказує, що мужичина займають
ся ловлюю р'їб. Малий хл'ївець поставлений
також з прута, а на к'їлю, що стоїть се-
редь подв'їра, сушать господині фасолі.

Між хатами з східної Галичини по-
будовано три хати з західної часті краю.
Ті хати порозкидаві по етнографічній від-
д'їлі і стоять самі одинцем. Он ані не вхо-
дять в ц'їлість выставового села, ані самі
про себе не творять одного образу. Се пооди-
нокі типи, взяті з гроту околиці мазурського
населення.

Безперечно найкрасшій тип с'їльської ха-
ти з Мазурщини — се хата з Закопаного,
хата мешканця татранських гір. Своєю ви-
глядом она вказує на мешканця заможніш-
шого господаря. Побудована з смерекових
плазів, з великими вікнами, а будували в
самій верхівинській теслі. С'їни д'їлять хату на
мешкальну кімнату і світлицю гостинну.

В мешкальній кімнаті подибуємо гад-
дину Рейну Молкову з Нового Б'їстрого не-
далеко Закопаного, котра займаєсь тут ткац-
твом полотна і сукна. Її вироби лежать на
лаві як предмети оказові, а то: сукно до-
буте з ткацької робітні і сукно фольшоване.
Взагалі ц'їла кімната заложена ткацькими
приладами: ткацькій вартат, коливорот,
снудалка, багато льняних м'їтків, вовна —
а то все свідчить, що в тій околиці ткацтво
становить головну галузь домашнього промыслу.

Увагу звертає т. зв. „палені“, т. є. два
дружки уложений рівнобіжно під стелею,
котрі служать до сушення дерева. Проти
дверей на ст'їні прим'їщена „листва“ на миски
і взагалі кухонну посудину. Крім того по-
б'їць дверей, по л'ївій руці, знаходить ся по-
лиця на великі горшки і підручній м'їсяк.
Праворуч входу стоїть п'їч до печення хл'їба.

З с'їней иде паленико, котрим огр'ї-
ває ся гостинна кімната. У тій кімнаті по-
розв'їшуваний деякі часті давнішого убору:
сидилиці, запаски, корсети, шп'їці, сукмани,
чоботи, даліше куделі, ножі, ложники, збан-
ки, миски, взори людювон р'їзків, форми на
сирі, черпаки до жентіць, мосежій виробы
і т. п. — а вавносл'їд мапа Татр, котра
докладно зображує положення Закопаного.

Крім Рейни Молкової мешкає в тій
хаті верхівинец з Закопаного, Єндрик
Кшептовський, 74-л'їтний старець, котрий по-
внит службу чічерона і познакомлює публіку
з верхівинським життєм, показуючи їй
выставові предмети. Єндрик є молодшим

братом Яна Сабали Кшептовського, голосного
гусярля татранських гір. Про Сабалу знає
кождий, хто тільки був в Татрах. Тут
в'їнь проводником так милым, що за ним
доштуркує кождий турист і залюбки випра-
вляє ся з старим Сабалою в гори. Сабала,
пригараючи на гусях, опов'їдає без числа
казок. Між казками найцікавіша выдумана
ним самим, і она зв'їтна під аменем
„Сабалова байка“. Портрет того татранського
проводника висить в гостинній кімнаті, а
під ним гусли старого Яна.

Другий тип мазурської хати — хата з
Нивиського коло Кольбушови. Она закуплена
дирекцією выставки на м'їсці і перевезена до
Львова. Побудована з дерева і покрита со-
ломою, складає ся з с'їней, кімнати меш-
кальної, комори і стайні. В кімнаті меш-
кає гончар Павло Баран з Нивиського з
дочкою і л'їпить горшки та вину посудину з
глини. В кімнаті знаходять ся п'їч до варе-
ння страв і печення хл'їба, також п'їч до
огр'ївання, л'їжка, ст'їль, жорна, полиця з
мисками і наливинок. В коморі перехову-
єсь пожва і домовий знаряддя, а в стайні
телята, иноді й корови.

Третій тип — се хата з околиці Кра-
кова, дерев'яна, покрита соломом, мешкання
заможнішого селянина. Она знаходить ся аж
за етнографічним павільоном.

При дорогах сего штучного села поди-
буємо кілька хрестів, які се звичайно бу-
ває при дорогах галицьких с'їль. Хрести ха-
рактеристичні і з різних околиць. Зараз
при вході до етнографічного відд'їлу бачимо
„Розп'яття Ісуса“, роботу доморослого р'їзба-
ря-маларя з Пушків. Під тими хрестом
сидить л'їрник Захарко Головатий. Даліше
хрест з Улашковець, пов'ята чортківського,
з околиці наддністрянських, теребовель-
ських, Рави руської і пов'ята каменецького.

За хатами, за балкою, стоїть старий в'ї-
трак. Їго спроваджено з Зубимостів, по-
в'ята жовківського.

Оглянувши хати і маючи перед очима
образ мешканця, проживання — взагалі образ
матеріального типу етнографічного як захід-
ного, так і західного люду, перейдемо до
етнографічного павільону, щоб сей образ до-
повнити і сотворити собі ц'їлість поняття.

Дописи „Д'їла“

З перемиської єпархії.

[В справі в'їча руського духовенства.]

Коли потреба в'їча руського духовенства
показалась конечною — як то виходить з
численних дописів у Вашій часописі, — тож
не закладаймо рук і не диспутуймо довго,
бо вже посл'їдній час до якогось пригото-
вання, без котрого прец'їль в'їче не може від-
бутися; скликано прихатцем, без пригото-
вання не мало бы великого знач'їня.

Добре ся стало, що опінія публічна вка-
зала нам на В. о. Василя Чернецького яко
можливого організатора нашого в'їча — і чей
вже тепер зачнуть ся які передступні ро-
боти. Отже думаю, що аби положити конець
вським накликуваням до організації в'їча,
не від р'їчи буде, если за посередництва
„Д'їла“ попросимо В. о. Василя Чернецького,
щоб в'їнь порозум'ївши ся з другими вид-
нішими священниками, назначив день на пе-
редв'їччу нараду в Перемислі або в ин-
шій якій м'їст'ї. На тій нараді означено
бы остаточно вже відпов'їдний день на в'їче,
уложено бы порядок дневний і розд'їлено
бы реферати. Вибрано бы також депутацію
до наших Владик з просьбою о участі в
в'їчї зглядно о покровительстві. Наконець
прим'їчаю, що випадає, аби на тій нараді
були заступлені всі три наші єпархії.

В над'її, що повисшій приготування
нашого в'їча вже в короткій часі відбу-
дуть ся, желаю в'їз серця: щаст'ї Боже!

З.

ПЕРЕГЛЯД ПОЛІТИЧНИЙ.

Великій патріот хорватській єп. Строс-
маєр не залишає ніякої нагоди, щоб не
покр'їпити духа Хорватів патріотичною про-
мовою. Єпископ пробуває тепер на купцях
в Рогіч. На повитанні архієпископа явилась чи-
слена депутація, в'їз візні котрих промовляв
священник священник Яковина. Єп. Стросма-
єр відпов'їв на сию промову так: „Все, що
я доброго вчинив для мого в'їтчизни робив я,
бо уважав се моєю обов'язком. Уже в мо-
лодечних л'їтах живо відчував в'їз моїм
серцем, що потрібна йому народови велика по-
м'їч. Я був і єсь тепер того пересвідче-
ня, що єдина, вольна, сильна і щаслива Хор-
ватія потрібна не лиш в'їз інтересу нашого

народу, але і в'їз добре зрозум'їлм інтерес
ц'їлої монархії і династії. Задачу, яку Го-
сподь призначив Хорватам на полуднев'їм
вході, не можуть Мадари ніколи успішно
виконати в'їз інтересу монархії.“ — Відтак
в'їдувало єпископа, що в'їз депутації були й
жінчини, — бо жінчинам — як єсказав
єпископ — прид'їлив Господь велику заду-
чу в'їз національнм життю. Народ, котрого
жінчини плекають національнм идеалом, не
може ніколи упасти, лиш противно має всі
условія для вольности і самостійности. В'їзні
высказав ся єпископ дуже несправедливо о
мадьярських реформах церковних.

В нед'їлю загостив угорській президент
міністрів Векерле до свого округу вибор-
чого і в'їз Надь Бана складає своє справоз-
даннє посольське. — На початку справоздан-
ня обговорював kwestію церковно-політичнї,
зазначаючи, що безпородочне полагання
справи цивільних в'їчань і метрич по ми-
сли розд'їлу сфери д'їяльности церкви і дер-
жави було наглою необхідністю політичною.

Бес'їдник мусить спростувати твердження, мов
бы розходилось лиш о форму законодатури,
бо з'їз одної сторони намагано розв'язати ту
kwestію з'їз становища виключно в'їзспов'їд-
ного, а з'їз другої сторони тї, котрі виступа-
ли за иншою формою цивільних в'їчань, не
боронили єи консеквентно і щиро. Упадок
політичною моральности дойшов в'їзкін до
той степені, що нав'їть і тїм розходило ся
лиш о поб'їду засад а не о пригідну форму,
о справу поступу супротив ретроградних
течій, о політичну консеквентію супротив
опортунізму. Бес'їдник над'їє ся, що загальнї
обави опінії публічної наклонять також
вышу палату до ухвалення дальших необ-
ходимих реформ. — В'їз найближшій будучи-
ности на першій плян выдвигне ся kwestія ре-
форм адміністраційних, котрі мають на ц'ї-
лі, поб'їць державних органів, також льо-
кальнї власти автономічнї, а заразом зм'ї-
рять до скр'їплення запоруки публічної сво-
боды. Переходячи до kwestіи націо-
нальнї, зазначає презес міністрів, що
той kwestіи в'їз генері не узнан. Посл'їдними
часами можна було заприм'їтити, що kwestію
національну підпирють в'їз в'їч, і то не кру-
гами правительственными, бо тї круги з'ї-
дала держать ся в'їз агітації, але приватними
стопаришнями. Рівнож неправдлив обжало-
вана, як ширять ся за границею, мов бы пра-
вительство вело насильну і безглядну полі-
тику мадьяризації. Правительство мадьярське, вво-
дячи язык державний, хоче добути лучности
з'їз кождим горожанином і не стерпить під
тїм виглядом ніякої перепони. Правительство
мусить наглядати, щоб д'їла противза-
коннї були карані після закона, щоб не по-
явив ся тероризм і щоб був забезпече-
ний спокій публічний. Крім того правитель-
ство мусить пам'ятати о своїм обов'язку, що
бы в'їз прим'їненню законів між р'їзномов-
ними горожанами, не роблено між ними ні-
якої р'їзницї, бо тїм способом скр'їпити ся
почуттє, що всі єуть під кождим виглядом
рівноуправней.

НОВИНКИ.

— Вчорашнє число „Д'їла“ сконфікувала ц.
к. прокуратура за зам'їтку про холеру у
Львові.

— На фундаменти „Народного Дому“ в
Коломиї везено вже двадцять і кілька ме-
тричних сажнів кам'їня. Доставка того ка-
м'їня відбуває ся дуже поволі, бо за доставу
метричного сажу кам'їня платять ся 22 зр.,
хоч сам кам'їнь коштує лиш 5 зр. 50 кр.
В Шепорах стоять уже роки два метричнї
латри лунаного кам'їня, а годі перевезти єго
до Коломиї за заплату 20 зр. від латра.

— Преосв. єпископ Юліан Кумловський по-
вернувшись сими днями до Станиславова. Мимо
тяжкої недуги виглядає добре, забавить ся
Станиславом аж до приїзду ц'їсаря, выїде
на єго повитаннє до Львова, а відтак на даль-
ше л'їченє за границю.

— Варстать вироб'їть деревних в'їз Ко-
ломий, що існував там досі при „Гуцуль-
ській Спідці“ і був субвенціонований з
фондів краєвих, замкнено дня 28 н. ст. лип-
ня с. р. Кільком ученикам дано св'їдоцтво
скінчення практик, а прочіх розпущено в
над'її, що они по вакаціях вступать до
школы промыслу деревляного, котра буде отво-
рена 1 н. ст. жовтня с. р. До той школы —
як в'їдомо — іменовано вже сили учитель-
ській [з'їз Закопаного] а на уміщенє єи взнав-
мив коломайській маїстрат першій і другій
поверхі дому пок. Теодора Б'їлоуса.

— Посол о. Н. С'їчинський заведувать дня
30 н. ст. липня і лежить тепер тяжко хорь
на тиф і на запаленє легких. В'їз п'їтницю
о. Іосафат Кобринський з Мышина уділав
єму св. Тайн. Недуги набавав ся о. Н. С'ї-
чинський горячого дня при відп'їрав посвященя
хреста, котрий парохіане поставили на памя-
ку освободження села від панова нелюбого
начальника громады.

— „Polizei! Polizei!“ — Крик сей підняли
дєвняки польскі [Czas, Przegląd, Nowa Refor-
ма і другі] з'їз причини ось-такон пригоди

[п'їсля опису самих польських дєвняків]:
До Кривиць приїхав на л'їченє якийсь пра-
вославний протоєрей з'їз мінської губернії [має
назв'їтись Юрій Тарнопольскій] і на св. Пе-
тра і Павла зайшов до церкви в'їз Кривиц
[де явил ся і латинський єсвдов], с'ївъ під
ст'їною на кр'їсл за царськими вратами та і
молить ся Богу. Ба що більше — протоєрей
в'їдучи до церкви, взяв золотий хрест на
шию і якийсь ордер, а відтак поц'їлував
Євангеліє на престолі. Того польскій пр'їс
уже досить, щоб кликати поліцію не лиш
на протоєрея, але і на руске духовенство. На
протоєрея дєвняки кинули підорв'їнь, що
в'їнь приїхав не на л'їченє, але в'їз иншій
ц'їлі [бо „widzieć go można w towarzystwie
Rusinów a także często i żydów“], а руських
священників дєвнякиють, що они гр'їмально
спровадили протоєрея до церкви; що кривиць-
кій парох о. Копистяньскій, відправляючи
службу Богу, не правив п'їсля припасов, не
обкаждувать священників і т. д. Взагалі
тота пригода дала причину польскій пр'їс
уже кілька тижнів накликувати поліцію на
Русинів. Се мабуть д'їлятого, що сего року
австрійська поліція першій раз не заборонила
Полякам у Львові і по краю маніфестації
на честь Висновського і Капусциньського...

— Запов'їданий приїзд Чехів на выставу
львівську відкликано в'їз Празь — як єсказа-
ло ся оп'їсь — не за д'їля холери [так м'ї-
тивано], але з'їз иншою причиною. Сего вже
инш не таить і самі старо-чеські дєвняки.
Властива причина була та, що аранжери в'ї-
ды не могли зобр'їти на ст'їльк охочих, що
бы приїхали до Львова в'їз числ'ї поважн'їх.
Оно і не диво, коли взяти на увагу коаліцію
Поляків з'їз П'їмцями против інтересів
чеського народу. „Politik“, орган P'їера, не
тратить ще над'її, що може тая удасть ся
ще зобр'їти якийсь знач'їтше число Чехів до
спільно в'їзды на выставу львівську. Але те-
пер справа буде ще трудніша, бо оден
дєвняк польскій [Przegląd] высказав просто
ут'їху з'їз того, що Чехи не приїдуть, бо пра-
в'їд их був бы д'їля Поляків немилый [„тре-
ба бы — каже — погорду д'їля Чехів маску-
вати приязністю“]; впротім Чехи, приїхав-
ши в'їз 1892 н. на з'їзд єсвльскій до Льво-
ва, шли меж Русинів і интригували про-
тив Поляків...

— Міністер д-р Плєнер має приїхати з'
женою до Львова на выставу дня 25 н. ст.
серпня. Neue freie Presse довідєє ся, що д-р
Плєнера дождєє у Львові єсвечне прийнятє,
єсвобливо в'їз кругах польскон шляхты.

— Холера. З'їз Зальцб'їх доносить, що хо-
лера значно послабла в'їз м'їст, за те зб'їль-
шила ся в'їз охрестности. В'їз п'їтницю дня 3 н.
ст. серпня померли в'їз Добрівлянах 3 особи
і кілька занедужало. — Wiener Abendpost
доносить: В'їз відманьскій пов'їт на Буков-
ині в'їз Василю лучили ся дня 3 н. ст. серпня
три занедужаня на холеру. В'їз Башківцях,
выжницького пов'їта, занедужали на холеру три
особи, з'їз котрих одна померла. — В'їз Кра-
ков'ї з'їз 3 на 4 н. ст. серпня не занедужав
ніхто, умерла 1 особа. — В'їз краківскій
пов'їт не було дня 3 н. ст. серпня ніякого
занедужаня ні случаю смерті на холеру, про-
тивно выздоров'їла одна особа в'їз Кшепави-
цах і дві в'їз Могиль. — В'їз жвєв'їчк'їх і
величківскій пов'їт не занедужав дня 3 н. ст.
серпня ніхто, а умерло по 1 особі в'їз Сухій
і Закшувк. На другій день, т. є. 3 н. ст.
серпня занедужала в'їз Закшувку одна особа. —
В'їз Забержов'ї, в'їз бохнянській пов'їт, зане-
дужали і выздоров'їли 4 особи. — В'їз Тар-
нов'ї сконстатовано холеру, а занедужало на
неи дня 31 н. ст. липня 7 осіб, з'їз котрих
3 умерло. Галицьке наместництво зарядило л'ї-
карську ревізію всіх осіб, що в'їзв'їдають
з'їз Тарнова залізницею. — В'їз гусятинській
пов'їт не було нового занедужаня, а лучив
ся лиш оден случай смерті в'їз самім Гу-
сятин. — В'їз ниском'їх пов'їт занедужали в'їз
Наску 2 особи а в'їз Плав'ї також дві, з'їз
котрих одна умерла. — В'їз зальцб'їчскій
пов'їт лучили ся дня 3 н. ст. серпня: в'їз За-
льцб'їках 4 занедужаня, 3 случая смерті і 12
выздорів'їх; в'їз Зальцб'їках старших одо
занедужань, в'їз Добрівлянах 6 занедужав
і 1 случай смерті, в'їз Устєчку 4 занедужа-
ня, в'їз Дзвиничи 5 занедужаня і 1 случай
смерті, в'їз м'їстечку Тлустомь 3 занедужаня
і оден случай смерті, в'їз селах Тлустомь
і Мышковій по одному занедужаню. — В'їз то-
мацьк'їх пов'їт занедужала одна особа, имен-
но в'їз Петрилов. — В'їз борщівській пов'їт
лучили ся: в'їз В'їльх'ївці три занедужань, в'їз
Озернян 2 занедужаня і оден случай смер-
ті, в'їз Б'їльчи 3 занедужаня і 2 случая смер-
ті, в'їз Мухкарів 1 случай смерті. — В'їз
чортківській пов'їт занедужали 2 особи в'їз
м'їст'ї Чортков. — В'їз буцацьк'їх пов'їт за-
недужала і умерла одна особа в'їз Устєю єпи-
скопськ'їх. В'їз Острій того-ж пов'їта, до від
27 н. ст. липня до 2 н. ст. серпня занедужало
8 осіб і 3 особи померли, не занедужав
дня 3 н. ст. серпня ніхто. — В'їз городн-
ській пов'їт занедужало з'їз 2 на 3 н. ст.
серпня 11 осіб, а померло 6; в'їз Луд'ї зане-
дужала 4, померли 2 особи. — В'їз тарно-
бжеєскій пов'їт було від 27 н. ст. липня:
в'їз Пнев'ї 3 занедужаня і три случая смерті,
а в'їз Махов'ї 9 занедужав, з'їз котрих 4 єсв'ї-
чало ся смертю. — У Львові лучило ся 5
случайів занедужаня на холеру, а то при у-
лиці Шинтальній і Цетнерськ'їх. — В'їз
Острій, буцацького пов'їта, лучають ся вже
від 29 липня занедужаня на холеру. Старо-
ство приказало прислати собі що дня теле-
графічно справозданє 6 санітарнім положеню
в'їз с'їль. В'їз второк дня 31 н. ст. липня при-
хали до Остроу пов'їтський л'їкар д-р Гірн-
лар з'їз Бучача і д-р Ляхович з'їз Львова.
На их приказ заперто дорожні і заборонено
в'їзв'їдти з'їз села. Від нед'їлі до четверга
померло 4, а недужає єсть ще 5 осіб. —
В'їз Кутисках, томицького пов'їта, умерло дня
30 н. ст. липня 10 д'їтей в'їз однім днєм.

Въ Тарновѣ померло на холеру, якъ доносить тамошня Родон, 13 осібъ. Ты що вывѣзати зъ Тарнова піддають ся на зельзничномъ дворці оглядаю двохъ лѣкарствъ.

— **Мадяры на выставѣ.** Вчера о 2½ годинъ зъ полудня приѣхали до Львова звычайнымъ поїздомъ на Лавочне и Срый въ трехъ салюновихъ вагонахъ: Президентъ угорскихъ министровъ Векерле зъ ономъ, министр торговлі Люкачъ и министр для Хорватин Юсиничъ та кількохъ урядниківъ министерствъ и редакторы: Гааръ вѣдъ Nemzet-a, Берені вѣдъ Budapest Hirlap та Броді вѣдъ Magyar Hirlap; всѣхъ гостей было 12. На дворці повитавъ мадярскихъ достопочинъ директоръ выставки д-ръ Мархвицъ. Зъ дворца заѣхали Мадяры до готелю „Имперіаль“, зъ-вѣдъ министр Векерле въ товариствѣ д-ра Ковача, директора угорского вѣдѣдъ на выставѣ, поѣхавъ до маршалка кн. Сангушка и гр. Стан. Баденю и вѣдѣв свои білеты визитовъ. Вѣдѣв поѣхали всѣ гости на выставу и тутъ повитавъ ихъ при входѣ именованъ выставочной дирекціи гр. Стан. Бадені. По повитаню оглянули Мадяры павильонъ промисловый, мавзолей Матейка, павильонъ шити, Рацлавичъ и павильонъ гр. Поточко. Обѣдъ зѣдъ въ французской реставраціи и около 11-ой години вѣдѣхали до мѣста. — Пийъ мали угорскі гости оглянути мѣсто, а вѣдѣв на выставѣ дѣлѣ этнографічний, русскі павильонъ, павильонъ праць женщинъ и т. ин. Обѣдъ для гостей давъ гр. Стан. Бадені въ французской реставраціи. О 7½ годинъ вечеромъ вѣдѣхаютъ Мадяры поїздомъ на Лавочне назадъ до Угорчины.

— Протѣвъ п. Яна Малавского, комисаря ц. к. старосты въ Бережанахъ, внесли о. дек. Иларіи Стеткевичъ зъ Божкова, адвокатъ д-ръ Андрий Чайковскій, о. Машакъ зъ Потуръ о. Дудровичъ зъ Таврова и о. Дзяковскій зъ Бережана жалобу до суду бережанского о переступленіи зъ §§. 487 и 488 зак. карного спознание выказавъ п. комисаря передъ селянами въ канцеляріи, що наведені выше обвинителъ приватный „завязати въ Потурорахъ комитетъ, абы рѣзати Ляховъ“.

— **Раббі Блюхъ а польское коло.** Въ Kath. Vereinsblattъ зъ 1-ого сернія читаемо: „Раббі Блюхъ, котрому треба приписати велику заслугу около розширення антисемитизму, має Recht. Статю, въ котрій вѣдъ католиць церковъ, въ науку и обряды зневаживъ въ найбѣднѣйшій способъ, сконфіскувала прокураторія и конфискувала потвердивъ вѣдѣнскій судъ краевъ, однакъ на вивесеніе супротивленіе трибуналь зѣдѣ конфиску. Прокураторіи вѣдѣдали каліе до высшего суду краевому а той екасувавъ рѣшеніе зносе кофискуату. Раббі Блюхъ належить такожъ до правительственной коаліціи и засѣдає въ польскомъ колѣ.“ Оно цѣкаве, що асесельмюжъ и вельможный католиць зъ кола польского, котрі на саму агадку о шматъ дѣстають спазивъ и католиць Руси беруть у виключеню свою курателю, можуть якось въ згодѣ и єдности бути зъ ругателемъ католицьской релігії. Мабуть лишъ за-для того, що рабина Блюха уважають за „professzionego“...

— **Мостъ на Прутѣ въ Заболотовѣ** уже готовъ. Збудованный вѣдъ зъ мягкого дерева на мурованыхъ філарахъ. Гребля до того моста высплана зъ шутру, то трудно, чтобы она выдержала розгукай фалѣ Прута.

— **Зъ Зальцигъ** доносятъ, що днѣ 1 и 2 н. ст. сернія были спокойнѣйшіи, бо было вѣдѣ менше случавъ занедужанъ. Похолоднѣло и ставъ падати дощъ. Теперь чистятъ тамъ другій разъ всѣ кирпичъ и водопроводы негаченымъ ванномъ. Улицъ замѣтають и такожъ поливають ванномъ. Садовина, особливо морель обидаютъ ся и гниютъ на земли. Купецъ и садівники стратили на сѣмъ звыжъ 20.000 зр. Склады по большій части позамыкай а ремесники стражили заробокъ. Бар. Гиръ приелачъ до Зальцигъ 2000 зр. пѣмнги; зъ того 500 зр. на хрестіанъ, а 1500 зр. на жидѣвъ. Зъ виглѣдѣнціи доси нѣхто не умеръ, лише одна жѣнка контролора занедужала, але теперь приходитъ до здорвля. Староста, сов. Провинциалъ лежавъ одинъ день вьздоровѣвъ, але его недуга наступала ямовіро вѣдѣ утѣ. Кажуть, що причиною такъ скорого и грѣзного розширенія холеры бувъ оглядачъ тру пѣвъ, що хочъ самъ лѣкаръ не пѣзнавъ ся на холерѣ. При першомъ появленіи холеры, коли три жиды умерли на нем, розлучено поголоску, вѣдѣ до д-ръ Блотарихъ зглядѣв ахъ умисне збѣдѣ. Три тыждѣв потѣмъ не было нѣзого чути о холерѣ и ажъ по тѣмъ часѣв выстушила она зновъ грѣбно и тогдѣ повѣдомивъ о нѣй старосту д-ръ Соловскій.

— **Зѣзды у Львовѣ.** Для заснованія першого Товариства взаимной помощи галицкой стороны скарбовъ на основахъ взаимной общности и асекураціи, зѣзхало ся онюды 97 урядниковъ рѣзныхъ степенейъ тои-жъ стороны и вѣдѣло першу нараду въ сали Eghsion-a. Зборы вѣдѣвъ старшій комисарь Малиновскій въ имени комитету, що займає ся організаціею того товариства. Зборы рѣшили выбрати до вѣдѣдъ товариства по трехъ вѣдѣпоручниковъ зъ каждого екарбового округа, а то: урядника, респондента и надстражника. Вѣдѣв вѣдѣв тавъ председатель статутъ товариства, надѣв котрымъ розвинула ся широка дискусія. На рады зѣзды мають тревати три дѣи т. е. 6, 7 и 8 н. ст. сернія. — Въ сали хемичной лабораторіи львовской политехники вѣдѣває ся другій зѣздъ, именованъ загалый зборы товариства галицкихъ горальниковъ. По ованіи, яку устроено председателю товариства п. Казям. Гордичевскому, профессорю высшего школы рѣлѣичи въ Дублявахъ, зъ причиною его 3-лѣтней учительской дѣяльности наступило справозданіе збѣдѣ товариства, зъ которого дѣзнали ся участники, що товариство числитъ 203 членѣвъ и що кассовый оборотъ представляє въ доходахъ 873 зр., а въ расходахъ 824 зр. По удѣленю абсолютной выдѣловы выголосивъ проф. Гординскій вѣдѣв, а вѣдѣв удали

ся всѣ участники на выставу. Наряды тревали до вчера и склѣчили ся вечеромъ бенкетомъ въ реставраціи Бачиньского. — Такожъ и мельники устроили свой окремый зѣздъ. Зѣзхало ся досѣ участники. По принятію забораныхъ президентомъ Львова п. Мохнацкимъ, розпочали ся вчера о 10-ой годинѣ передъ полуднемъ въ ратушевой сали наряды зѣзды.

— **Зъ Величи** доносятъ, що въ недѣлю дня 19 н. ст. сернія, буде устроено зъ причиною торжества цѣсарскихъ уродинъ оглаєненіе тамошнихъ главныхъ копалень соли. Всѣ копальни будутъ величаво иллюминированы. Чистый доходъ ирвзначенъ въ користъ мѣсцевой гимнастичной товариства „Сокѣтъ“.

— **Дневникъ министерства судѣвництва** оглошує статистичный дай, що вѣдѣнось ся до молодежи вѣдѣдѣючій ся правничо-судовымъ студіямъ въ Австріи. И такъ: въ цѣлой монархіи было 1893 року 388 судовыхъ кандидатовъ, 1852 адвокатскихъ кандидатовъ и 683 нотаріальныхъ, разомъ 2923. Зъ того прапало на захѣдну Галичину судовыхъ кандидатовъ 26, адвокатскихъ 164, нотаріальныхъ 83, разомъ 273; на вѣдѣдну Галичину припало судовыхъ кандидатовъ 35, адвокатскихъ 282, нотаріальныхъ 143, разомъ 460 (о 20 меньше якъ 1892 року); на Буковинѣ было судовыхъ кандидатовъ 15, адвокатскихъ 47, нотаріальныхъ 19, разомъ 81. — Испытъ зложило въ цѣлой монархіи судовыхъ кандидатовъ 153 (11 зъ вѣдѣдѣнцемъ, 8 рѣпробовано), зъ того въ захѣдной Галичинѣ 18 а у вѣдѣднѣй Галичинѣ и Буковинѣ 19; зъ адвокатскихъ кандидатовъ зложило попытъ въ цѣлой державѣ 234, въ захѣдной Галичинѣ 26, а у вѣдѣднѣй 24; вѣдѣв зъ нотаріальныхъ кандидатовъ зложило пыты въ цѣлой державѣ 43, а зъ того въ захѣдной Галичинѣ 4 а у вѣдѣднѣй 7.

— **Въ часѣ землетрясенія въ Царгородѣ** погнѣло — якъ теперь показує ся, — звыжъ тысячъ осібъ. Мѣжъ розвалеными домами въ Санѣ Стефано вѣдъ и той дѣмъ, де подписанный договоръ Россіи зъ Туреччиною. Комната, де засѣдали гр. Игнатіевъ и Нелидовъ зъ Савфетомъ нашею зруйнована цѣлковито. Остратахъ годѣ судити, але при найкромѣйшій оцѣнкѣ тѣ страты перевышають кѣлькѣ миллионѣвъ. Мѣжъ населеніемъ, що розложило ся таборомъ подѣ голымъ небомъ, по огородахъ та кладовищахъ стали проклядати ся заразливый недуги.

— **Зѣмля власности.** Село Угерцъ коло Лѣска купили Иванъ и Анг. Вербицкій вѣдѣ дотепершю влательство Анны Свейковской за 120.000 зр. — Копальню наоты въ Ваньковій продавъ Іос. Викторъ одной английской спѣлцѣ за 300.000 зр.

— **Огнѣ.** Въ Подгайцахъ повставъ дня 5 н. ст. сернія грѣзный огонь въ тамошномъ броварѣ вѣдѣ которого займѣвъ ся сусѣдний дѣмъ мешальный и сѣднѣ. Огонь загашено о 7-ой годинѣ вечеромъ.

— **Убийства.** Въ Витковѣ старѣмъ, каменецкого повѣта, найдено неживого селянина, Михайла Черевецкого, подѣ власною хатою зъ раною за ухомъ. Подозрѣного о убійствѣ Франца Бучковского узвѣзено. — Въ нощъ зъ 24 на 25 н. ст. липня убивъ якийсь незвѣстный злочинець Петра Махалу, сына подѣдѣта зъ Полкинь. — Въ Прусоу, равского повѣта, убили два жиды господаря Николаю Н. въ его власномъ огородѣ. Убийниковъ наймила власна жѣнка убитого за 103 зр., бо хотѣла выйти замужъ за парѣбка Юрка Н. Коли жиды убили господаря, занесли его на зельзничній шляхъ и положили пѣнерекъ шинѣ, въ надѣвъ, що его переѣдъ поѣздъ. Однакъ стало ся иначе. Поѣздъ вѣдѣв переѣхавъ а за нимъ ишла дрезина зъ Любачева до Равы. Люде зъ дрезины побачили трупа и дали знати до жандармеріи. Жандармерія высѣдѣла всѣхъ виновниковъ и узвѣзнила. Убитый бувъ богатымъ чоловѣкомъ и першимъ господаремъ въ сѣлѣ.

— **Пѣмѣръ й телеграфъ нѣи,** що лучать Европу зъ далекимъ Выходомъ, обходили сими дѣями въ Лондонѣ 25-лѣтний ювілей своего истнованія. Джонъ Пендеръ, президентъ обохъ компаній телеграфичныхъ, Eastern и Eastern Extension Telegraph Company подавъ при тѣй нагодѣ цѣкавы дай. Коли въ роцѣ 1865 было лише 3000 миль подморскихъ линій, асть ихъ теперь вѣдѣ 152.000 миль або 243.000 километровъ, зъ того 90% треба завѣдывати приватной підприємчivosti, а 10% помочи рѣзныхъ правительствъ. Загалый кошты устроения тыхъ линій, по котрыхъ переѣбѣвъ рѣчно болѣе якъ два миллионы депешъ, досягають величезной сумы пѣвъ миллиарда зр. Загалына довжина телеграфичныхъ сухопутныхъ линій выносьтъ по-надъ два миллионы миль, а коштувала до 700 миллионѣвъ зр. Обѣ подморскі линіи представляютъ нинѣ капиталъ около пѣвтора миллиарда зр., зъ того болѣе миллиарда належить до английскихъ капиталистовъ. Въ часѣ бенкету, на просьбу президи компаніи, затѣлѣграфувавъ кн. Уельскій до Индіи, Гонгъ-Конгъ, Синапуръ и до полудневой Австраліи. По малѣй годинѣ вѣдѣв часу высланы телеграмъ надѣдѣшли вѣдѣвѣдѣи зъ тыхъ далекыхъ краѣвъ зъ подакою.

— Въ Парижѣ померъ сими дѣями д-ръ Малью [Maillet], великій добродѣй людскости. Вѣдѣв до першій розпѣзнавъ примету хіміны яко лѣкъ на горячку и першій лѣчивъ нею тысячѣ хорыхъ. Малѣй доживъ красного вѣку, бо умеръ въ 91-омъ роцѣ жѣти.

— **Комитетъ партіи соціально-демократичной** у Львовѣ выдѣвъ сими дѣями вѣдѣзвъ, въ котрой доносятъ, що вѣдѣ 12 до 16 н. ст. сернія мав вѣдѣбути ся у Львовѣ зѣздъ сен партия. Въ програму зѣзды входитъ мѣжъ ишми манифѣстаціи, яка вѣдѣбує ся въ честь пов. Болеслава Червеньского, що переложивъ на польскій языкъ французскую пѣсню соціалистичную Le drapeau rouge. Въ тѣй цѣли намѣряє комитетъ устроити въ недѣлю дня 12 н. ст. сернія похѣдъ зъ ринку на кладовище Лычаковске, де лежить Червеньскій и вѣдѣдѣдѣти тамъ памятникъ для него. Пополудни мав вѣдѣбути ся забава людова, вѣдѣв тавъ на другой день въ

понедѣлокъ дня 13 н. ст. сернія о 7-ой годинѣ вечеромъ будутъ зборы, а въ среду дня 15 н. ст. сернія громаде звидѣненіе выставки. Вѣдѣзвъ кончатъ ся окликомъ: „Нехай живе мѣжнородна соціальная демократія! Нехай живе робѣтничѣа солідарность!“

— **На площади выставки** гостѣла вчера громадна прогулка зъ перемыского повѣта подѣв проводомъ учителя П. Миллера. Въ прогулкѣ зѣла участь переважно шкѣльнѣй дѣти, хочъ буди и промисловѣ, ремѣсники и зо 20 учителей. Загаломъ было 456 осібъ. Гостѣ оглянули, якъ звычайно, Рацлавичъ, дѣлѣ этнографічний и важнѣйшій павильоны, а вечеромъ при свѣтлѣной фонтанѣ дѣти вѣдѣспѣвали кѣлькѣ пѣсенъ.

— **Зъ російского шкѣльництва.** Въ Петербургѣ буде неавомъ отвореный медицинскій вѣдѣлъ для женщинъ. Если та вѣсть зѣдѣистнѣтъ ся, то буде можна догадуватися, що въ російскомъ министерствѣ просвѣты настали ншій погляды що-до высшего образования женщинъ. Профессоръ Геріе, творецъ закрытой въ 1884 р. высшой школы медицин для женщинъ, довгѣ лѣта старавъ ся у правительствѣ, чтобы отворено такой институтъ. Теперь же само правительство выготовило проектъ отворенія медицинскій вѣдѣлъ для женщинъ и предложило его совѣтѣ государственному до затверженія. Те несподѣване уступство гр. Делянова, министр просвѣты, толкують вѣдѣвомъ секретаря министерства, кн. Волковського. Рѣвночасно зъ отвореніемъ сего вѣдѣлъ мавъ бути на ново отворена академія лѣсова въ Москвѣ, закрыта передъ кѣлькома роками за-для непокоѣвъ студентскихъ. Натомѣсть выдало министерство просвѣты розпорядженіе, котре дасть ся вѣдѣдѣти многимъ студентамъ. Министерство зарѣдѣло, чтобы на будуче не признавано до нѣякихъ высшихъ заведенъ научныхъ въ Россіи женатыхъ студентѣвъ.

— **Дрѣбнѣ вѣсти.** Посолъ и членъ краевон рады шкѣльной Ол. Бараньскій выѣхавъ до Карлсбаду. — Въ Бродяхъ вѣдѣдѣбути ся дня 3 н. ст. версеня заг. зборы філіи общ. им. Качковской въ сали товариства музичного; на порядку дневномъ стоить мѣжъ ишми справа будовы власного дому філіи; по зборахъ о 5 годинѣ товариство „Читальня“ дасть аматорске представлѣніе „Капралъ Тимко“. — Нѣмецкій университетъ въ Галѣ, славный колись зъ ревного розширюванія лютеранства обходивъ сими дѣями тристѣлѣтний ювілей истнованія. До 1810 року бувъ сей университетъ першимъ въ Нѣмеччинѣ, ажъ Берлинъ вѣдѣбравъ ему проводъ. — У Вѣднѣ померъ Ришардъ Бухта маларъ и зѣвѣтний въ Нѣмеччинѣ подорожникъ африканскій въ 49-омъ роцѣ жѣти. — Въ Карлсбадѣ кинувъ ся зъ третого поверха Иванъ Масравовскій, обѣдѣнний агрономъ, сынъ ставиславского адвоката, и до трехъ дѣвъ померъ. — Онюды подрѣзавъ собѣ горло въ нагѣрѣ самоубійцѣвъ Михайло І. стражничъ акцизный у Львовѣ, але скалѣченному не грозить нѣяка поважнѣйша небезпечность.

Посмертний — зъ — оновѣстки.

Емилія зъ Нагоряньскихъ Добрянська, жена пароха въ Соколовѣ коло Косова упокоила ся дня 4 н. ст. сернія с. р. въ 54-омъ роцѣ жѣти.

Наука штука и література.

— Томъ першій обширного дѣла проф. Омельяна Партыцкого п. заг. „Старинна исторія Галичини“ появивъ ся вѣдѣ зъ друкарнѣ Наукового товариства имени Шевченка. Сей першій томъ обѣймає исторію Галичини вѣдѣ VII вѣку передъ Хрестомъ до року 110 по Хрестѣ. Книга обѣймає тексту 372 сторѣвъ VIII-ки и рѣчывъ переглядъ уложеный поазбучно. Выданіе що-до вышного выгладу дуже гарне [папѣръ веліновий, черенка новѣй, выразнѣй]. Цѣна книжки 3 зр.

— **Зорѣ ч. 14** мѣститъ: Продовженіе повѣсти М. Школиченка „Мѣжъ народъ“; — шѣсть стихѣвъ В. Чайченка „Зъ весняныхъ думъ“; оновѣданіе Петра Голоты „Гарасимъ“; стихи: „До вѣтру“ П. Граба и „У стѣну“ Я. Жарка; картину Нат. Полтавки „Деякія спомини про холеру 1872 р.“; дальшу часть „Новыхъ поэтичныхъ творѣвъ“ Степ. Руданьского; продовженіе исторіи руской літературы д-ра Ом. Огоновского [дальше про Драгоманова]; продовженіе студіи д-ра Кир. Студиньского „Лѣвничка“; коротку жѣгнѣньс Володымира Шухевича; вѣдѣвѣи вѣдѣи літературнѣй, науковѣй, бібліографічнѣй и про штуку. — Зъ иллюстраціи мѣститъ се часло „Зорѣ“ портретъ Володымира Шухевича, вѣдѣвѣту зъ акварелѣ С. И. Васильковского „Запорожець“ и картину села Суботова чѣгариньского повѣта. — До сего чѣсла доданы также 11 аркушъ російско-украиньского словаря [стор. 116—134 сл. мѣтъ — нагорѣживатъ].

— **Товариство „Просвѣта“** выдало яко книжочку за мѣсѣць серпенъ сего року глѣвичну працю докторанда медицины Осипа Дакуры п. заг. „Нашѣ дѣти“ — Порадникъ лѣкарскій для рускихъ матерей“. Книжочка, обѣймаюча 2¼ аркуша друку, коштує 10 кр. Сими дѣями почато розсылати ен членамъ „Просвѣты“.

— **Галицко-рускою бібліографіи XIX столѣтя**, издаваною Иваномъ Ем. Левенцимъ, вышшовъ выпускъ XXXIII-ий и обѣймає дуже старанно выготовлений показчикъ авторѣвъ за часъ вѣдѣ 1861 до 1886 року на буквы Б и Г [вѣдѣ „Бараньскій“ до „Гумецкій“]. Цѣна выпуска 1 зр.

— **Десять заповѣдей Божихъ** появивъ въ XIX проповѣдѣхъ Петро Вѣлянскій гр.-кат. парохъ въ Должанцѣ. Подѣ такимъ заголовкомъ появивъ ся уже въ друкарни Ст. Коссовского въ Тернополи першій аркушъ дѣла, котре буде обѣймаѣти 19—20 аркушѣвъ великой вѣсѣмки а выйде цѣле до двухъ мѣсѣцѣвъ.

— **„Дзвѣнка ч. 14 и 15“** мѣститъ: Оновѣданіе Одарки Рмзюновъ „Пампушечка“; — байку Д. Глѣбова „Жаба и вѣлѣ“; — оновѣданіе Олены Пчѣлки „Увѣнчанный спѣвецъ“; — оновѣданіе „Чоловѣкъ та жѣнка“; — дальшу часть „Дитинячихъ згадокъ про всѣчину“ [На пасѣцѣ] Ол. Катренка; — продовженіе розповѣдокъ зъ мітологіи; — казку „Казанъ“ и природничій образокъ „Вужъ“. — Иллюстраціи помѣщенѣ одна именованъ „Бабусина байка“ зъ образу проф. Маковского.

Именованія, перенесенія, конкурсы и пр.

— **Именованія.** Министерство торговлі именовало практикантами почтовыми: практиканта рахункового дирекціи скарбу у Львовѣ Болесл. Ильницького, експедиторѣвъ почтовыхъ Алекс. Коперского и Фр. Дененфельда, та обѣдѣннихъ учениковъ се реднихъ шкѣлъ: Нат. Вайдмана, Руд. Франзяка, Гр. Зацерковного, Апт. Ріхтера, Кар. Остаховича, Мих. Чернятовича, Ів. Гавацко, Володысл. Небеского, Іос. Вікара, Апт. Лещиньского, Вильг. Ольшаньского, Ів. Турека, Кар. Козака, Теод. Кобрина, Іос. Крижановского, Павла Баваха, Мойс. Пайпера, Петра Регулу, Апт. Крамжа, Володысл. Высочаньского, Апт. Михайловича, Володысл. Рошкѣвича, Тад. Воданьского, Тита Кавцко, Ів. Крогулецкого, Льва Каньского. — Министерство торговлі именовало Мар. Мушиньского и Мар. Сосенцикого практикантами рахунковыми при дирекціи почтъ и телеграфѣвъ у Львовѣ.

Оповѣщеніе.

Дня 31 сернія 1894 р. о годинѣ 5-тѣй по полудни вѣдѣдѣбути ся въ Коломыи въ сали засѣданъ Рады громадской загалый зборы „Гуцульскон Спѣлки промисловон въ Коломыи“, товариства зареєстрованого зъ ограниченою порукою, на котрій подписана Рада управляюча Ви. Членѣвъ симъ запрошує. Порядокъ дневный слѣдуючій: 1) Справозданіе Рады управляючон и Дирекціи. 2) Справозданіе о Науковѣмъ Варетѣ для робѣтъ зъ дерева. 3) Замкнѣнныє рахункѣвъ и біланъ по концѣ червня 1894 р. 4) Справозданіе комитету контрольного и внесеніе що-до абсолютіи. 5) Доповняючій выбѣръ членѣвъ Рады управляючон и двухъ заступникѣвъ до концѣ періода выборчого. 6) Выбѣръ трехъ членѣвъ комитету контрольного. 7) Внесеніе членѣвъ. — Яко легітимация до участіи въ загалыхъ зборахъ служитъ книжочка удѣлова зъ выдѣненъ примѣненъ однимъ удѣломъ.

Наколи-бъ на тыхъ загалныхъ зборахъ не было статутомъ означеного компѣту, то на той случай вѣдѣдѣбути ся дня 31 сернія 1894 р. о годинѣ 6-ой по полудни въ Коломыи въ тѣмъ самѣмъ локаліи и зъ тѣмъ самымъ порядкомъ дневнымъ другій загалый зборы, на котрій подписана Рада управляюча Ви. Членѣвъ запрошує зъ тою увагою, що тоті другіи загалый зборы пѣсла постановѣвъ статута будутъ правосильно рѣшати при будѣ-якомъ числѣ присутныхъ членѣвъ.

Вѣдѣ Рады управляючон Гуцульскон Спѣлки промисловон въ Коломыи, дня 5 сернія 1894.

О. Николай Ленкій, заступникъ председателя.

Д-ръ Северинъ Даниловичъ, членъ Рады управляючон и секретаръ.

Послѣдній вѣсти.

Коломыя 8 сернія. Посолъ о. Николай Сѣчинскій померъ нинѣ рано. Похоронъ вѣдѣбує ся дня 10 н. ст. сернія.

Телеграммы „Дѣла“

Вѣдѣнъ 8 сернія. Сербскій президентъ министровъ, Николаевичъ, зложивъ онюды визиту гр. Кальнокому.

Парижъ 8 сернія. Вчера зачавъ ся процесъ противъ 25 анархистѣвъ. Пять анархистѣвъ обжалованыхъ заочно, бо утекли зъ Франціи, мѣжъ ними Павло Реклі. Заборонено подавати справоздана зъ розправы.

Бѣлградъ 8 сернія. Правительство загадало збѣлѣшити жандармерію о 800 людей.

Лондонъ 8 сернія. Доносятъ зъ Шангаю, що Япанцѣ взяли въ полонъ три кораблѣ хиньскіи.

Петербургъ 8 сернія. Вчера вѣдѣбулось вѣнчанѣ вел. кн. Ксѣиин.

Надоболане.

АДВОКАТЪ
Д-ръ А. Горбачевскій
въ Чортковѣ

гладити конципиента
вѣдѣ 1 н. ст. сернія с. р. 267 2—5

АДВОКАТЪ КРАЕВЫЙ
Д-ръ Михайло Дорундякъ
отворивъ канцеляцію адвокатску
въ БОРЩЕВѣ

въ домѣ пана Шиманьского. 12—12

Д-ръ Теодоръ Баллабанъ

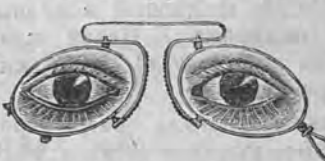
б. с. асистентъ и лікаръ на клініці професора
Борискевича въ Градиці

по кôлькалътной практиці спеціальной, ординуе въ
недугахъ и операціяхъ очныхъ при ул. Валовій ч. 7.

Водъ години 10-ои до 12-ои передъ полуднемъ
и водъ 3-ои до 5-ои пополудни. 6 28—52

Для убогихъ бесплатно водъ 9-ои до 10-ои рано.
Въ недѣлѣ и свята пополудни не ординуе.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

оптикъ и механикъ
подъ Коперникомъ,
Львовъ, площа св. Дука
(уа. Театральна ч. 6 про-
тивъ головного одваку)
поручае у великого вы-
бора и по найдешев-
шихъ цѣнахъ: окуляры, цвѣтеры, альбомы, бинокль, да-
лекоиды, барометры, аерометры, микроскопы, лупы, ком-
пасы, райспайги, ленты мѣрильныя, шпаны, сібелъ, манометры
и т. п. Устроены зѣнцѣвыя электривныя. Всяка направъ
выготовляють си найскоро и найдешевше. — Заовлени
въ провинціи выготовляють си точно. 4135

ЗАПРОШЕНЕ ДО ПЕРЕДПЛАТЫ

на дѣло п. з.

„Десять заповѣдей Божихъ“

пояснивъ въ XIX проповѣдяхъ

Петро Бѣлинскій.

Повыше дѣло обѣме 19—20 аркуштвъ величины явъ аркушъ
на оклазъ.

Щобъ проповѣди були понятнѣйшій и довше въ памяти вѣр-
ныхъ лишили ся, то авторъ подавъ поясненія дуже численными по-
рѣвнаніями, прикладами зъ Бібліи, исторіи всеявній и зъ житія
щоденного.

Въ продовженію несповна двохъ мѣсяцѣвъ печатанье укôнчить ся.

Цѣна передплаты 1 зр. 20 кр. зъ пересылкою почтовою.
а зъ рекомендаціою о 10 кр. бôльше.

Передплату прислать до автора пароха въ Должанцѣ
почта Тернополь. 289 1—2

Ч. 1279/94.

КОНКУРС.

Дирекція каси щадничої міста Коломиї, на основі рѣшенія Видѣлу тої-жъ каси зъ дня
18. липня 1894. до ч. 70. розписуе сим конкурсъ въ цілі обсади сôдующихъ посадъ зъ речин-
цемъ до дня 20. (н. ст.) вересня 1894.

1. Посада начальника бюр каси щадничої зъ рѣчною платою 1800 зр., додаткомъ ак-
тивальнимъ 400 зр. і двома квінквеніями по 200 зр.

2. Посада а.) каснера зъ рѣчною платою 1000 зр.

евентуально б.) контролора " " 900 зр.

в.) І. ад'юнкта " " 800 зр.

г.) ІІ. ад'юнкта " " 700 зр.

д.) акцесита " " 600 зр.

рѣвножъ від а—д) зъ додаткомъ активальнимъ по 20% рѣчної сталої плати.

До посадъ під 2.) привязані два додатки пѣтилітні по 10% рѣчної сталої плати, а
то першій по скінченю 5, другий по скінченю 10 лѣтъ служби.

Убѣгаючи ся о посаду начальника бюр має внести прошене власноручно писане
до підписаної дирекції сôдующимъ удокументоване:

1. австрійске горожанство;
2. знане языківъ краєвихъ;
2. свѣдоцтво теоретичного, фахового уздѣбненія зъ поданемъ рода відбутихъ студій;
4. докази фахового, висшого, практичного уздѣбненія і дотеперішнього занятія;
5. не переступлений 40. рѣкъ житія;
6. бездоганна минувшість.

Кандидати убѣгаючи ся о посади під 2.) мають доказати:

1. місце уродженія, вікъ і станъ;
2. знане краєвихъ языківъ;
3. що зложили зъ добримъ успѣхомъ іспитъ зъ рахунковости державної і що набули на-
лежної практики въ веденю книгъ рахунковихъ і касовихъ.

До кождої зъ наведенихъ посадъ привязаний обовязокъ зложенія службової кавціі въ ви-
сокости однорѣчної сталої плати.

Новоіменовані урядники не будуть стабілізовані передъ упливомъ одного року без-
доганної служби.

Дирекція каси ощадности міста Коломиї.

В Коломиї дня 2. серпня 1894.

К. Бр. Вітославскій.

289 1—3

Львôвскій льôсъ цѣна 1 зр.

Тягненье д. 27 н. ст. вересня

ГОЛОВНА ВЫГРАНА 60.000 ЗР.

Льôсы поручае:

Августъ Шеленбергъ, дôмъ банковый
Сокаль и Лиліенъ " "
Гольдштайнъ и Левенгерцъ " " 279 5—?

До Вповажаной Публики, що оглядає теперѣшню

ВЫСТАВУ КРАЄВУ

Зъ огляду на великій приплывъ Ви. Публики и зъ огляду на то, що мы поро-
били великій и дуже користній купна, можемо нѣше вычислений товары, доки выставе
принясе, продавати по такихъ цѣнахъ, а именно:

10.000 повшовковыхъ парасольокъ Entouscas по
1-30, 1-50, 1-75 и выше.
4000 шовковыхъ парасольокъ по 3-50, 4, 4-50 и выше.
2000 штукъ модныхъ весеннихъ и лѣтнихъ блу-
зокъ, фасонъ найновѣйшій по 1-80, 2-50, 3 и в.
2000 цѣлкомъ модныхъ Cases (намѣтки мантиль-
ки) по 2-50, 3, 3-50 и выше.
1000 тальовъ до пороку и дошу по 1-20, 1-50, 2-25
и выше.

Конфекція для дѣтей.

4000 наймоднѣйшихъ одягôвъ весеннихъ и лѣт-
нихъ по 1-50, 2, 2-50, 3 и выше.
1500 модныхъ плащикôвъ у всѣхъ величинахъ по
3, 3-50, 4, 5 и выше.

Спеціальный новости у стяжкахъ, коронкахъ, во-
алькахъ, капешюхахъ дамскихъ и дѣтскихъ,
рукавичокъ glass, данскихъ, вовняныхъ и шов-
ковыхъ, хусткахъ, паньчохахъ, парасоляхъ и
парасолькахъ, блузахъ, шовковыхъ, вовня-
ныхъ, сатиновыхъ и до прѣня, шляерокахъ,
кепіжкахъ, кашелюхахъ огородовыхъ и костю-
махъ огородовыхъ надѣвшия власне у вели-
кой скôблѣности и доновняють ся що день.

Особливша гуртовна продажъ
прингадôна

въ воддѣлѣ занавѣсъ, капъ и килимôвъ.

5000 капъ на столы по 75, 1-20, 1-90, 2-50.
4000 капъ на дôжки по 2, 2-50, 3, 3-50, 4.
800 великихъ капъ на столы и дôжки, дающихъ
ужити ся на обѣ стороны (вырôбъ килимôвъ)
по 1-90, 2-50, 4, 5.

Всякі въ провинціи надсылані порученія полагоджуе ся найскôвѣтнѣйше и найскôрше.

Зъ глубокимъ поважаньемъ

Зарядъ магазину AU LOUVRE
у Львовѣ, площа Капітульна ч. 3.

4895 103—?

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Топорѣкъ льôсовый до значенія, влас-
ного вырôбу — поручае

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ

ножовникъ у Львовѣ ул. Бомбôвъ ч. 3.
Цѣники даромъ.

Къôсеты комнатнѣ, бляшанѣ, ля-
кированѣ по зр. 8, — зъ вод-
ною помпою по 18 зр., — деревля-
нѣ зъ автоматичною помпою по
30 зр. — Ванны двôгъ по зр. 16 до
18, нащôдовъ по зр. 6 и 7-50

поручае

ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ
горголя зельзъ у Львовѣ площа
Капітульна ч. 1 (напротивъ катедры).
Цѣники иллюстрованій рôзныхъ
предметôвъ до розпорядимости.

VIII-клясовый институтъ пп.
Гильдôвъ въ Перемышлѣ при-
мае зъ початкомъ року шкôль-
ного 1894/5, т. е. воддѣ 1 н. ст.
вересня 1894 р. дѣвчата на харчѣ
и мешканьѣ. — Подаетъ ся та-
кожъ наука языка руского и
релігій. 287 2—3

СКЛАДЪ КАВЫ и ЧАЮ
АРТУРА КОСЦИЩКОГО

пôдъ знаменемъ

„СИРЮСТЬ“
у Львовѣ

ул. Оссолинскихъ ч. 11

Фізія улица 3 мая число 2

Найлѣпшій кавы 1/2 килôр. 1 зр.
и 227 2—4

Найлѣпшій чаѣ русскій, хинскій
и Липтона славній англійскій 1/4
килôр. 1 до 2 зр.

Купуйте товаръ добрый и ща-
дѣть грошъ!

Важне для Пань!

По умѣренныхъ цѣнахъ на кожъ жѣру продае ся формы
на станки, плашки, пальто, шляерки и т. д. Приймае оя
до крою цѣлы сукна а на жадаье до еастригования и выпро-
бования пôдъ гарантію найкôвѣйшого выкôнченія. 73 40—?
Лише за 10 зр. въ 12 лекцій въучуе ся пôдъ гарантію
кредю финансуемого,
ЕВГЕНІЯ ВЕКЕРôВНА
Львовъ ул. Синьстусна ч. 21. Ц. поверхъ коло старої почты.

Оповѣщенье.

Глядаю учительки Русинѣвъ
для дѣвчаникъ зъ третой класъ.
Може нею бути особа обôзвѣ-
ша школу выдѣлову, або семі-
нарнѣтка. Зголошуватись пôдъ
адресою о. І. Домбôвскій, па-
рохъ въ Викторôвъ, почта Га-
лачъ. 281 3—3

Робôтня столѣрська

ЯКОВА ВІТМАНА

Львовъ, Синьстусна ч. 10.

Приймае ся всѣхъ робôтъ будѣ-
вляныхъ, устроень скелювыхъ,
домовыхъ, політуроу и направъ
меблѣ по найдешевѣйшихъ цѣнахъ.
289 Выставецъ у Львовѣ 1894. 9—10

ПА-

расолъ у великомъ выборѣ. Калô-
шъ американскій и русскій.
Билъе мужеске, вырôбы трикопъ
блѣе бôра, и т. п. поручае най-
дешевше магазинъ товарôвъ мод-
ныхъ, приборôвъ подорожныхъ
тоалетныхъ и т. п.

Навля Лянгиера

передъ тымъ 25.7

Братôвъ Лянгиерôвъ

у Львовѣ улица Галицка число 16.

Цѣники на жадаье даромъ.

НА НАЛИВКИ

Спиритусъ найчистѣйшій безвонный
BONGOUT 95%.

поручае

ц. к. уприв. рафинерія спиритусу

І. А. БАЧЕВСКОГО

ц. к. надворного доставца у Львовѣ.

Почтою 5-кильовой посылки обѣму 5 літрôвъ.

Знана воддѣ многыхъ лѣтъ ц. к. уприв. рафинерія спѣри-
тусу, заосмотрена найлѣпшими приладами ректификаційными
найновѣйшой системы, фабрика рому, лікерôвъ и одту

Юлія Миколаяша Наслѣдникôвъ у Львовѣ

Яковъ Шпрехеръ и С-ка

поручае старѣ польскій силный горѣвки, дуже добрі розолісы,
лікеры, румы правдѣйшій зъ Ямайки, явъ такожъ найлѣпшой
якôсти бравый спеціалъ якъ: Народôвка, Dziennik, Szczutek,
Карпатôвка, „Дабель“, Помаранчева не солоджена, Ратафія,
Деренôвка и т. п. горѣвки упривидеваніи и одиноко правдѣй
есля зъ нашой фабрики спровадженіи.

Одиноко жерело въ краю для пп. антикарѣвъ, до побѣ-
раня алкоголь абсолютъ, и найчастѣйшого спиритусу, до цѣ-
лей лѣчничихъ вôльного воддѣ податку и вже оподаткованого.
Правдѣйшій спиритусъ оцтовый найсилнѣйшій, здоровлю
не шкôдний, бо не вырôбляваный зъ есенціи одтвови.

Складъ для мѣста Львова, ул. Коперника ч. 9 и въ
годюномъ складѣ воддѣ минеральныхъ І. Нолеса, улица
Кароля Людвика ч. 29. 4914 114—104

у Львові:
на п'ятий роки . . . 16 кр. на шість року . . . 8 ар
на четвертий роки . . . 4 ар. на місяці . . . 1 кр. 35 кр.
Редукція, Адміністрація та Експедиція поштів к. 24
ул. Вєкторія. — Руконис австрійські на діли на поперек
застереження. — Редукція неоплачених військ поштів.
Неоднінак число комуні 8 кр. в. в.
Оголошення приймають ся по ціні 6 кр. вода одного
стрічки писарової а в рубрик "Надобна" по 20 кр. в. в.
Медика чинають ся по 10 кр. вода стільки

праць надъ виробомъ кожного предмету, ті предмети — якъ на насъ — дорогі. Та все-жъ се одна зъ найкращихъ галузей нашого домашнього промислу.

Комната друга і третя відносять ся спеціально до етнографії нашого народу. Перше, що в очі впадає — се маски-манекини повбиті в стрій зъ різнихъ околиць і повбиті вхідної Галичини. Стрій оригінальний, набуті дирекцією вистави. Тутъ усе вкриті сніжкою, а навіть маскамъ надано подобу лиця певнихъ людей. Стрій різнобарвний і такъ вкриті, що стоячи міжъ манекинами, здається, що находишъ ся міжъ своїми знайомими Миколами і Грицьками, Маріями і Гандзями. Побіжні манекини-чоловічків, стоять манекини-жінки, дівчата і хлопці. На кожному манекині навішена картинка, що освітлює гостя зъ околицею, в котрій власне носить такий стрій. І такъ тутъ виставлено стрій зъ повітів: городнянського, коломийського, косівського, станиславського, снітинського, тернопільського, бережанського, скалатського, каменецького, бродського, равського, жовківського і т. д. Крімъ того є стрій зъ України, особливо стрій українськихъ жінокъ зъ правого берега Дніпра. Надто на стінахъ порозвішували частини одягу зъ деякихъ сіль, такожъ пояси, шапки, кожухи, ремні, постолы, чоботи і взагалі все те, що відноситься до строю якъ мужичин, такъ і жінокъ.

По-при стрій бачимо різні прикраси, якъ самихъ хат, такъ і прикраси уживані дівчатками. Отже побіжні різнобарвнихъ паперівъ витинанихъ, котрими уберають стіни, є гердани, тканини і т. інше.

Великі фотографії по стінахъ, що їхъ познімавъ проф. Шухевичъ, а фотографічне заведення Тшемеского побільшило, представляють деякі характерні моменти зъ життя селян. Передовсімъ они зображують типи дівчат, мужиків і жінокъ зъ різнихъ сторінъ краю, далше ярмарки по містечкахъ, роботи на сивахъ, першу сівбу, групу пастухів і т. д. Надто на нихъ можна побачити похорони, весілля — отже сумний і веселі хвили життя селян.

Про обряди нашого народу говорять виставлені короваї та безліч пасанокъ.

Се й те зъ вистави.

Угорські гості звиджували вчера місце й виставу. О годині 9-й рано виїхали в готель „Імперіаль“ і передовсімъ удали ся до церкви св. Юра, потімъ до соймового будинку, а відтакъ до краєвого базару, де міністеръ торговлі Люкачъ розвідувавъ ся про всякі речі і — якъ газети пишуть — закупивъ для своїхъ дітей конфедератки і кракуски. Зъ краєвого базару удали ся гості до музею Дьдушицького, зъ водси до ратуша і тутъ у президента міста зложили свої білети, а вкінці оглянули Високий замокъ. Поступивши до кн. Віндигреца, виїхали просто на виставу і, оглянувши павільонъ Матейка, павільонъ народнихъ шкіл і в краєвого відділу, засіли в музичній галі до сніданя, зафундованого п. Мархвицькимъ. По сніданю оглядали галю машин, павільонъ міністерства скарбу, а відтакъ павільонъ угорський. В угорському павільоні стали важитися, і показало ся, що Векерле найтяжшій, бо завваживъ 118 кр., гр. Стан. Бадені 113, міністеръ Люкачъ 95, віцепрезидентъ скарбової дирекції Коритовскій 94 а хорватскій міністеръ Йосиповичъ 86 кр. Потімъ гості оглянули ще павільонъ львівський, де Т. Романовичъ пригадавъ Векерлюму „Морске Око“, і відїхали до міста.

Пополудни оглядали міністри відділ етнографічний. Тутъ проводивъ їхъ проф. Шухевичъ. Векерлюму дуже подобалась гуцульська церковця. Зъ відділу етнографічного удали ся до відділу нафтового, були ще в кількохъ павільонахъ, а зївши обідъ в французькій реставрації, поставлений гр. Ст. Бадені, виїхали на зїзничній дворці і окремимъ поїздомъ відїхали на Перемишль до Будапешту. Зъ міністрами відїхавъ такожъ старший жунакъ бережського комітату гр. Ляна, а хорватскій міністеръ Йосиповичъ лишивъ ся ще у Львові.

Въ часі обїду не обійшло безъ тоа-стїв. Першій тоа-стї піднявъ гр. Станиславъ Бадені якъ господар і промовивъ по німечки. Висказавъ найсердечнішу подяку президентові кабінету Векерлюму і всімъ панамъ за трудъ, що єго не здали, щобъ лично пригладити овочамъ польської культурної праці. Відтакъ дотронувъ ся будучою виставою в Будапешті і заявивъ, що Мадяри можуть надїятися польськихъ відвідань. „Скористаємо — казавъ — зъ твоїхъ нагод, щобъ виявити щирі симпатії, котрі глибоко лежать в серці кожного Поляка, симпатії, котрі колись тїсно лучили обі держави, а передо-

всімъ у війнахъ, що їхъ сїбно вели. Подяки зъ Мадярами для охорони християнства в західно-європейській культурі, а нині в змішанихъ подїяхъ нашими поглядомъ відносинахъ, в повній свідомості переказано намъ исторією задачі, завжди находимось разомъ тамъ, де ходять о силу і величність австро-угорської монархії, і для твоїхъ цїли не боїмося ніякихъ жертвъ. Здається, що найкраще відповімъ чувствомъ вдяки для панівъ, відносячи єю чашу на поводження угорського народу. [По польськи] Нарбдъ угорскій нехай живе!“

На той тоа-стї відповідавъ президентъ міністрівъ Векерле такожъ по німечки. Вонъ подякувавъ за приєм, котрого зовсімъ не надїявъ ся, а тимъ більше в такихъ непонятнихъ розмірахъ, хочъ Поляки вже при нинішніхъ нагодахъ давали докази своєї живої симпатії для Мадярівъ. Однакъ не сама симпатія привела єго сюди, але такожъ охота заявити привязий відносини. Бесїдникъ тїпавъ ся поступомъ і розвиткомъ, якій тутъ побачивъ, і закінчивъ тоа-стї на розцївті і поводженні польського народу.

Рядъ тоа-стївъ закінчивъ редакторъ польського „Нємєца“ — Гаєрі. Вонъ пивъ за здоров'є обохъ братівъ Баденіхъ, спеціально жъ за здоров'є намістника, яко „ідеального репрезентанта знаменитої адміністрації і дбалої сторожі всіхъ інтересівъ краю, котрий держить руку на пульсі народу і для того тїпавъ ся такъ великою і зовсімъ заслуженою популярністю“.

Дописи „Дїла“

Зъ Бродщини.

[Нужда міжъ народомъ і еміграція до Бразилії.]

П. Д. Третякъ в дописі до коломийської „Руської Ради“ такъ представляє невідра-дний станъ економічний сїльського народу в Бродщині:

„Нашъ сїльскій нарбдъ ще відъ часу 1889 р. відъ посухи, а в сїлї за нею відъ неурожаю, терпить нужду, бо тогдї: Зима була студена, а сїнгу багато, завважало ажъ підъ стріхъ, трудно вийти зъ хати. Весна була холодна, а лїто гаряче, дощъ не падавъ ажъ днї, а господарі плаче. Бараболъ не росли, а збїже змарїло, а що гроха підросло, в о-сені зогнило. Зародили лишъ сївки, сїна було мало, хлїба мало-сь вродило і паші не стало. Дрова стали дорогі, нема чимъ палити. Скажуть навіть вороги: нема зъ чого жити. Тогдї люди знищили ся, бо худобу попродавали за безцїну, жида забрали майже даромъ, бо платили за добру корову або вола 5 до 8 зр. Нарбдъ тяжко голодувавъ і промарївавъ, стративъ ся і задовживъ ся. Податки і дачки не меншали. Заробку не було ніякого або дуже малий, не перевищувавъ 14 кр. денно. Жити було вже тогдї селянамъ годї.“

Потімъ настали роки слогані, позаливало все, майже все вигнило, отъ якъ 1893 року. Завв'явъ нї паші нї хлїба, а позбегали ще й довги зъ 1889 на 1890 рікъ. Віддати не було чимъ, а добирати і затиати треба було нові.

Пасовиско і дрова подорожїли, такъ що відъ штуки треба було платити 3 до 5 зр., або відрубати в жива, і ще додати по курці і відробити по днєв павини чи то льсничому, чи економію. За стосъ дровъ жадають уже відъ 7 до 9 зр., а за роботу в Петрівку сего року по дворахъ платили 10 до 12 кр. дорослому чоловіку, такъ що за тиж-день той чоловікъ ледви заробивъ 60 до 72 кр. і по виплаті їде в недїлю, черезъ що богослуження опуская.

Жити треба, дїти просять і плачуть: „тату хлїба!“ Серце ся крає: тато самъ голодєнь, мама варить зїлье, бобикъ, лободу і скрапий та ще й засолити нема чимъ, бо товп-ка соли коштує у насъ такъ і теперъ 12 до 14 кр. і за день товпки соли не заробишъ!

Бєти ся хоче, заробку нема, худоби на продаж нема, свиней нема, отже або не згинути, треба продати кусокъ поля, бо дїти плачуть. Приїде зима, нї в що взути ся, нї одягнути ся, мамы заводять по сїлї, що ажъ сумъ побарає, душа і серце болить дивити ся на то і слухати, бо така бїда і нужда, що годї видержати, а тутъ уже їде екзекуторъ і тягне послїдню рубашку за податки, а шко-ла, урядъ громадскій, рада повітова свого не дарують! На все дай та дай, а нї — нема. Не одягъ і згнїє зъ гризоти і зъ голоду. [Ну, то у насъ, де ще рїчки не позаливали, годї жити і яку-такъ радонку собі дати, а що-жъ то дїє ся надъ великими рїками, де вже і сего року позаливало!]

Люде видать, що нуждї нема кінця, голодъ їхъ мучить, зима і холодъ терплять, а всякі драчі і давання не перестають, но ще більшають. А тутъ хтось їмъ шепнує, що в Бразилію за моремъ дають по 120 моргівъ

даромъ на родину, а агенти кинулись і стали підмовляти. Нарбдъ темний, бїдний та голод-ний повіривъ, кинувъ ся до писарівъ, щобъ писали прошеня в старостю за паспортами. Писарі писали і брали за „podanie“ по 2 50 [?] зр. відъ фамілії. Нарбдъ зновъ зивчивъ ся, а старостю паспортівъ не дало. Деякі все попродали за безцїну і лишили ся ще горішні бїдаками якъ були перше. Знаю, що многі такъ зробили в Боратині, в Ясенові в Попєкві, в Ганьхъ старобродськихъ, в Соколовцї, в Турю, в Гутиску туряньськї, в Руді бродськї, в Ражневї та в іншихъ селахъ і лишилися дома або пїйшли до жи-дівъ на фільварки в найми. Многихъ бє-мє наввѣвъ поименно, бо їхъ знаю і видѣвъ, од-накомѣ мушу згадати, що й деякі селяне об-бєрали ся за „ліпотентівъ“ хѣати до Вѣдѣя до цѣсарѣ просити о паспортѣ, якѣ Антошко Худикѣ зъ Рудѣ бродскѣ и Петро Сопрунѣ зъ Ражневѣ, взяли відѣ людей зъ Гутиска тур-яньського по 40 зр. 30 кр., заїхали до Льво-ва, накупили собі тамъ всячини, а людямъ сказали, що цѣсарѣ приобѣцавѣ писмо на ґрунтѣ прислати, писмо вѣсімъ приїде, отже можуть продавати і готовити ся в дорогу. Отъ і бѣда! людей здурили. На тѣхъ „ходѣ-лѣвѣ-ліпотентівъ“ внесли давній грошѣ жало-бу в старостю бродське, а до суду в Лопа-тинѣ написали, але в передиовкѣ не мали на стѣмпель.

Отъ і причина, чому люди радї утѣкати не то до Бразиліи, але і в сѣвѣ за очі, або відѣ нужди і голоду тутъ не погинути. Панамъ у головѣ вистава, а насъ відѣ хопти животи болять. Здало бѣ ся, щобѣ правитель-ство надѣ тѣмъ вѣсімъ призадумалося і щобѣ п. Барвїньскій яко посолѣ оббѣвавѣ ся за на-ми, бо й терпѣню терпѣню не стане.“

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛІТИЧНИЙ.

Минувшої недїлї складали два молодоческї послы д-рѣ Крамаржѣ і проф. Адамекъ справозданя посольскій передъ своїми виборцями. Оба мужѣ зачисляють ся до умѣреннѣйшої частини молодоческого клубу і для того висказувъ їхъ присвячує праса пль-нѣйшу увагу. — Д-рѣ Крамаржѣ накліку-вавъ міжъ иншимъ старо-Чехівъ, щобѣ, зро-били першій крокѣ до сїбної дїяльностѣ і бачили в молодѣ-Чехахъ сїбныхъ борцѣвъ за рѣвне право. Відтакъ вказувъ бесѣдникѣ на потребу опозиції Чехівъ, кажучи такъ: „Опо-зиція не повинна обмежатися лишъ на самихъ промовахъ послѣвъ, лишъ повинна опиратися на сильнѣмъ руху в народѣ. Але робота і борба в парламентѣ будуть ще довгій часѣ одинакомѣ мѣсцемъ борби. Бєли вказують деякі на тактику Мадярівъ і Італіанцѣвъ, то забувають, що тї-жъ вели свою опозицію вѣ 50- і 60-тихъ рокахъ, коли то не рїшали ся ще квестіи життєвий для держави і коли дефіцитѣ виносили 80 мільонівъ а ажѣ до 50 процентѣ. Нинѣ поришєн квестіи: мадарска і италійска. Клопотѣ фінансовї поборононї а бюджетѣ державний вказує надвѣжку. Су-противъ таковъ держави годѣ вести теперъ та-ку політику, яку велось давнѣйше противъ держави, котрої екзистенція була неразѣ за-грожена. Рѣвножѣ годѣ напередѣ ознавати о-позиційну тактику, лишъ треба приладнати єи до вѣдєсєнї. Скоро все, що Мадяри в Італі-анцѣ уживали при своїй опозиції, ухилили ся, то не лишає ся нічого, крѣмъ парламентар-ної опозиції, а при тѣй видержать послы крѣпко і непохитно такъ довго, доки не ви-повнить ся наше право... Мы засѣдаємо в парламентѣ, а тамъ мусимо такъ заховувати ся, щобѣ не відтручати иншихъ партій, лишъ притягати їхъ до себе. Бурливихъ сценѣ в парламентѣ не можна завсѣгдѣ оправдувати хибѣ лишъ тогдѣ, коли они спонуканї безпосередно непоборимимъ чув-ствомъ обурєня за простакування нарушенє національного права, котре добуває собі значѣня елементарною сплю. Але робити зъ та-кихъ сценѣ політичну тактику було бѣ невід-повіднимъ, бо се скоро сприклялось бѣ, а се, що в данѣмъ случаю навѣть ворогові нїпо-нує, стає ся вкінці водражаче і не має ні-якого ефекту... Молодоческї послы остають отже на опозиційнѣмъ становищі; але будуть виступати на парламентарнѣй дорозѣ поважно, рѣчево і консеквентно.“ — Рѣвножѣ і проф. Адамекъ говоривъ про „рѣшучу і поважну опозицію“.

Вѣче австрійськихъ католиківъ не відбує ся сего року — а гр. Сильва-Тарука, комісарѣ вѣча католиківъ, поясняє в Vaterland-ї причини за-для котрихъ вѣче не відбує ся і предлагає проектѣ постійної організації вѣча католиківъ. Найперше вказує гр. Сильва-Тарука на рѣзницю міжъ католи-ками в Австрії а в Нѣмеччинѣ. В Нѣмеч-чинѣ католики творять такожѣ і одноцѣльне сторонництво політичне, котре заступленє вѣ

т. зв. центрѣ; в Австрії жѣ позитивнї като-лики, безъ взгляду на се чи підпирають пра-вительство, чи належать до опозиції, мусять сїбно дїлати зъ елементами, котрі мають в першій лїнії не католицькї, а иншї полі-тичнї цѣли. В тѣмъ мѣстѣ ся рѣзниця міжъ вѣчами католиківъ в Австрії а в Нѣмеч-чинѣ. Вѣча католиківъ в Австрії не мають ніякомъ звязи зъ організацією католиківъ, а що на тѣхъ вѣчахъ збирають ся звичайно не лишъ чужі, але дуже часто і ворожї елементи, то годѣ неразѣ оманути непередвиженыхъ кон-фліктівъ.

Днѣ 4 цвѣтня с. р. відбула ся у Вѣдї, нарада, чи має відбути ся вѣче католиківъ. На нарадѣ було 15 участниківъ, а крѣмъ того засѣдано опініи знатнѣйшихъ мужѣвъ сторон-ництва. І такъ одинъ професорѣ університету надбєславъ ось яку опінію: Католицѣ вѣче по-винно відбутися завсѣгдѣ, вєли може вичо-вити свою цѣль, именно: скрѣпити католиківъ в їхъ вѣрѣ і привязаню до церкви, та нїпо-вучо заявити свої католицькї засади на вѣчѣ. Нїколи не повинно відбутися вѣче, вєли на вѣчѣ можуть розкритися і зблїшитися вву-трѣшнї роздори, або вєли бѣ оно мало відбу-тисѣ безъ проводу єпископівъ. Мїжъ католи-ками австрійськими зазначилися три напрямѣ: умѣрєннихъ, острѣхъ і християнськихъ соція-лѣвъ, а крѣмъ того одна частина приступила до коаліції, а друга станула до неї в опози-ції. Бєли-жѣ бѣ, отже удало ся — заявлено вѣ тѣй опінії — уложити сїбнѣ програму вѣча, способѣ ведєня нарадѣ і лїсту бесѣднї-ківъ, а крѣмъ того явилися бѣ єпископи на вѣчѣ, тогдѣ могло бѣ сего року відбутися вѣче католиківъ.

На згаданѣй нарадѣ порѣшено вѣ засадѣ відбути вѣче католиківъ. Тимчасомъ вѣ пу-блїкаціяхъ житю, вѣ прасѣ і таборѣ католиць-ківъ зблїшали ся роздори, а зъ того можна було заключити, що на вѣчу не буде видно єдностї. Предкладає, щобѣ завести превен-тивну цензуру промовѣ, якї мають вголосити ся на вѣчу, але се не могло бути приває. Відтакъ виринула квестіи коаліції і квестіи участї єпископівъ на вѣчу. Вѣ наслѣдокъ того два мѣста відмовили гостити у себе участнї-ківъ вѣча, а результатѣ того бувъ, що сего року взагалѣ не відбудєсь вѣче католиківъ.

Гр. Сильва Тарука радить зорганізувати сторонництво католиківъ в єєй способѣ, щобѣ поодинокї товариства католицѣ в кожѣй провінції або єпархії вислали делегатівъ і предлагали внесенє на сїблєне вѣче, а тимъ способомъ єєгнєсь єднѣсть сторонництва ка-толицького. Для найближшого вѣча предлагає гр. Сильва-Тарука таїє справѣ: квестію шкѣль-ну, охорону зарбнїківъ і самостѣйнихъ про-дукцїонівъ, котрі власну працю до того докла-дають, а вкінці організацію селянства.

Вѣсти зъ Корєї все недокладнї. Найно-вѣйшї телеграми звѣстили, що Япанцѣ зновъ побили ханѣскї вѣйска. Та якъ-небудь оно є, цѣкава рѣчє се, що європейскї держави старають ся о єкѣлько можна скоро покінчити вѣйну у вєхѣднѣй Азії. Сї заходи можна помітити зъ того, що лондонскій Standard поручає правительствамъ англійському і російському, щобѣ сїбно велѣли Хянцямъ і Япанцямъ відтягнути вѣйска зъ Корєї, а питання будучої управѣ віддати міжнарод-нѣй коафєренції. Рѣвночасно доносить одна римска газета, що одна держава удалася до контрєгації de propaganda fide, щобѣ она на-значила папу маровимъ судєю в справѣ ко-реаньскѣй міжъ Хянами і Япаномъ. Та тї за-ходи вже мабуть за поїзї. Хини обдженї поражєньємъ на морі і суші, а Япанъ заохочєний побѣдами бажає ще бѣльше ла-зов-нихъ вѣнківъ — отже обѣ держави ведуть дальше свої приготования до вѣйни, немѣнь бѣ се заносилось справѣ на дуже довгу вѣйну. Що зроблять європейскї держави, ще не знає.

НОВИНКИ.

— Вѣ справѣ заснованя руского товариства „Нарєдної Школы“ одержуємо відъ одного учителя отсе писмо: „Товариство Szkoła lu-dowa призначєне головнѣ на се, щобѣ хороня-ти поодинокї малєнкіє коловнї мазурскї на Русѣ відъ русєня. Вѣ тѣй цѣли побудовано ажѣ польську школу в Улицьку-Сєредєвєчѣ, ухвалєно побудувати в Долгѣй коло Войни-лова, а теперъ носить ся згаданє товариство зъ гадкою заснувати таїє-жѣ школи в сѣ. Станиславѣ коло Галича та школу нм. Кар-пінського в Голосковѣ. Отже Краківъ знає о тѣмъ, що кѣльканацѣть Мазурѣвъ рѣшєть ся на рускѣй землї, а мы Русинѣ-учитєлї мусимо польонізувати рускї дѣти. Супротивъ того зродила ся у мене гадка, котру кѣдаю підъ розвагу загалу, щобѣ заснувати руске товариство на ладъ польскѣ Szkoły ludow-є, а на початокъ посылаю відъ себе 5 коронѣ. Дай Божѣ, щобѣ ся гадка стала гадкою всіхъ Русєнѣвъ і щобѣ чимъ скорше перейшла вѣ дѣло.“

— **Холера.** Матістратъ львівскій плякатами поприльбованими вчера на мурахъ мѣста, вже констатує „холерну“ у Львові і строго забороняє продавати недозрѣлы оwoчѣ, лихій набѣль в т. и. Міністерство справъ внутрѣшнихъ приказало, зъ огляду на грѣбні розмѣри, якѣ холера почала прибирати въ Галичинѣ, розвинуті взагалѣ а особливо у Львові, якѣ павенергічнѣйшій мѣры, щоби єи спивити. Зъ той причини вѣдбула ся євни дини въ львівскѣмъ матістратѣ конференція вѣсѣхъ мѣськихъ лѣкарьѣхъ. Цѣкавий випадокъ зайшовъ у Львові при улицѣ Шпитальній. Дѣмъ, въ котрѣмъ умерло на „холерну“ двоєхъ жидѣвѣхъ, стерсела полиція и матістратскій стражникъ та не выпускали нѣкого до середини и нѣкого не выпускали. Въ ночи зъ 7 на 8 в. ст. серпня, коли сторожа задрѣмала, вѣсѣ мешканцѣ зараженого дому повтѣкали и поховали ся у знайомихъ. — Wiener Abendpost доносить: Въ Краковѣ було зъ 6 на 7 в. ст. серпня: 3 занедужанъ на холеру, одинъ случай смерти одно подужанье; въ краковскѣмъ повѣтѣ було дня 6 серпня: въ Чижанахъ 4 занедужанъ, одинъ случай смерти, въ Кшеславцяхъ одно подужанье; въ жавецкѣмъ повѣтѣ: въ Сухѣи одно подужанье; въ тарновскѣмъ повѣтѣ: въ Тарновѣ 5 занедужанъ, 4 случая смерти; — въ бѣхенскѣмъ повѣтѣ: въ Воли баторскій одно подужанье; — въ величкѣмъ повѣтѣ: въ Пеховицяхъ було 5 серпня 6 занедужанъ одинъ случай смерти, 6 серпня 3 занедужанъ и 3 случая смерти; въ Закривку одинъ случай смерти; въ Дембницахъ 2 занедужанъ, 2 случая смерти; — въ тарнобжескѣмъ повѣтѣ: въ Маховѣ 2 случая подужанъ, въ Пневѣ одно занедужанье, въ Ясковицяхъ 3 занедужанъ, зъ нихъ одно скончило ся смертю; — въ гусятинскѣмъ повѣтѣ: въ Гусятинѣ 2 занедужанъ; — въ чортковскѣмъ повѣтѣ: въ Росохачахъ одинъ підозрѣний случай; — въ товмацкѣмъ повѣтѣ: въ Петрилѣвѣ одно занедужанье; — въ писекѣмъ повѣтѣ: въ Ниску одно занедужанье и одинъ случай смерти; — въ городненскѣмъ повѣтѣ: въ Обертинѣ 10 занедужанъ, 8 случаевъ смерти; въ Луцѣ 6 занедужанъ, 2 случаевъ смерти; — въ буцацкѣмъ повѣтѣ: въ Устѣю зеленѣмъ 5 занедужанъ, 1 случай смерти; въ Острѣ 3 занедужанъ, одинъ случай смерти; — въ залыцкѣмъ повѣтѣ: въ Залыцкахъ 2 занедужанъ, 4 случаевъ смерти, 5 подужанъ; въ Залыцкахъ старшихъ одинъ случай смерти, одно подужанье; въ Добровлянкахъ 3 занедужанъ; въ Тлустѣмъ два занедужанъ, два случая смерти; въ Рокановѣ 2 занедужанъ, одинъ случай смерти; въ Устечку 3 занедужанъ, три случая смерти; въ Давидовѣ одно занедужанье, одинъ случай смерти; — въ борщевскѣмъ повѣтѣ: въ Вольховицѣ одно занедужанье, одно выздоровленье; въ Устѣю епископскѣмъ 5 занедужанъ, 2 подужанъ; въ Озерянахъ два занедужанъ; въ Бѣльчѣ одно занедужанье, одинъ случай смерти; въ Мушкарѣхъ 3 занедужанъ; — въ коломийскѣмъ повѣтѣ: въ Шепарѣвцяхъ два занедужанъ; въ Росохачахъ одно занедужанье. — На Буковинѣлучило ся одно занедужанье въ Крипятику, кѣрманьского повѣта и въ Вапковцяхъ, вишнѣцкого повѣта 2 занедужанъ и 2 случаевъ смерти. — Львівскій матістратъ вѣдає оповѣщенье, котрымъ заявляє, що у Львові ванує епидемію холеру и что зъ огляду на се забороняє ся ввозити до мѣста и продавати несѣльбѣ оwoчѣ, недоквашені оwoчѣ, сквашеніє масло, стары сыръ и т. ин. нездорові рѣчи. — Щоби не розносити холеру занеся дирекція пѣвнѣчною залѣзничѣмъ зняжені білѣты вѣды для особѣхъ, що удають ся на вѣд путь до Кальваріи зѣбжидовскою. Ажъ до дальшого зарядженя не будуть цѣлкомъ ходити особні поѣзды на вѣдпуть до Кальваріи.

— Про гостину Вреоса, митрополита въ Козарахъ, рогатиньского повѣта, пишуть намъ: Дня 19 в. ст. червня зѣбрало ся при тріумфальныхъ воротахъ, выставленыхъ недалеко церкви множество народу зъ доохрестныхъ сѣль богато священниѣхъ и свѣтскѣхъ интелігенціи, мѣжъ котрою бувъ такожъ рогатинскій староста п. Валдовичъ. Около 1½ години зъ полудня надѣхавъ Вреосъ митрополитъ, котрого замѣтъ мѣсцевое дупластѣря, що выхавъ на купель, привѣтавъ о. Гриневецкій зъ Мелничъ. Вѣдѣтъ повѣтавъ архієпископа мѣсцевый начальникъ громады хлѣбѣмъ и соляку, а вѣдѣтъ приступила до архієпископа депутатія членѣвъ мѣсцевой читальни „Просвѣты“. Попереду несено портретъ митрополита, при-

крашеный польовыми цѣвтами а за нимъ поступали рядомъ члены читальни. Голова товариства повѣтавъ Вреоса, щирою промовою, а митрополитъ удѣлявъ читальни своего архієрейского благословеня. По вѣдправленѣмъ молебни въ церкви приказавъ Вреосъ, предстѣвити собѣ ще разъ депутатію членѣвъ, похвалить членѣвъ, що берутъ ся до просвѣты та заохочувать ихъ, щоби вытравали при добромъ дѣлѣ. Ся ласкавѣтъ митрополита зѣбрала велике пражѣнье на козарскихъ читальникѣхъ.

— **Огнѣ.** Въ Горущку, дрогобичского повѣта, повставъ дня 25 в. ст. липня мѣжъ 2 а 3-ю годиною зъ полудня огонь и зничивъ въ короткѣмъ часѣ 11 загородъ сѣлянскихъ разомъ зъ припасами зѣбжа и сѣна. Шкода выносѣтъ загаломъ 13.000 зр., а лише пять загородъ було обезпеченыхъ на суму 3470 зр. Огонь повставъ зъ неосторожности пятилѣтнего сына Михайла Дудича, властителя дому, де выбухъ пожаръ. Сей хлопецъ канувъ горючій сѣрникъ въ солому, що лежала на обѣстѣ. — Въ Сосеницѣ, ярославского повѣта, погорѣло дня 25 в. ст. липня 9 загородъ сѣлянскихъ. Шкода выносѣтъ до 10.000 зр., а зъ того було обезпеченыхъ лише чотѣри господарѣ на суму 2130 зр. Причина огню не звѣстна. — Въ Гордовѣ, равского повѣта зничивъ огонь дня 26 в. ст. липня двѣ загорѣды. Шкода 630 зр. не була обезпечена. Огонь обжигъ дже єкоро будынки и бувъ бы дальше розширивъ ся, якъ бы не двѣ дочкѣ мѣсцевого пароха о. Миньчакевича, що завчасу замѣтили огонь, по старали ся привезти чимъ скорше сивакку на мѣсце огню и тамъ вели самы енергіичу акцію при гашеню огню. За ихъ примѣромъ пойдѣло цѣле село и небавомъ угашено огонь. Поступокъ пп. „попаданокъ“ вѣсѣмъ дже подобавъ ся.

— **Зловивъ злодѣя.** Зъ Тернополя доносѣтъ, що одинъ зъ тамошнихъ торговцѣвъ содовою воды замѣтивъ, що звычайно коли въ его sklepѣ бувъ єтѣкъ, люде доливають собѣ безплатно соку до склянокъ. Щоби зловити злодѣя лѣшивъ купецъ замѣтъ малинового соку єляшку зъ сѣрчаною кислотою и дѣйство удало ся ему. Огонды доливъ собѣ 16-лѣтній хлопецъ Лейзоръ Курфѣрстъ сѣн теги до воды, гадаючи, що се малиновый сокъ и по колькагодинныхъ страшныхъ мукахъ закѣнчивъ житѣе. Сей жаргѣтъ вѣдпуктує певне купецъ, бо така отруя якъ сѣрчана кислота, хочъ потрібна до выробу содовою воды, повинна бути пѣдъ ключемъ и то не въ sklepѣ, лише въ фабрикѣ. Судъ вже зарядивъ слѣдство въ тѣй справѣ.

— **Зборѣ соціалістѣвъ закончили ся проливомъ крови.** Въ Бѣльшвицяхъ на Горѣшавѣ Шлеску. До 3000 соціалістѣвъ хотѣло вѣдбути свои зборѣ въ одной гостиници, а коли властитель гостиници не хотѣвъ на се сегодня ся, єтали соціалістѣ острѣ домогати ся. Тогдѣ прикликано мѣсцевыхъ жандармѣхъ, и тѣ двацѣть разѣвъ стрѣляли до товпы робѣтниківъ. Вѣдѣтъ ихъ выстрѣлѣвъ погнѣло: одна женщина, шѣсть мужчинъ и одна дѣтина. Вѣдѣтъ насѣбла компанія войска и розпустила патруль по цѣлѣй мѣсцевости.

— **Хотѣтъ зѣробити ладъ зъ циганами.** Мадярске министерство справъ внутрѣшнихъ выголовило проектъ закона що-до поселеня циганѣвъ вѣлокитѣхъ. При выговленю сего закона засягано радѣ архієпископа Іосефа, звѣстного знатока мовы и звычайѣхъ циганскихъ. Законъ опирає ся на принципъ примусового поселеня. Зъ 35.000 циганѣвъ, що мають бути поселенъ, не може бути болѣше якъ по шѣсть родинъ въ одной громадѣ розмѣщенныхъ. Въ Будапештѣ, Рѣчѣ и королевскихъ вольныхъ мѣстахъ не будутъ циганы поселенъ. Пѣсля послѣднихъ євнѣвъ статистическихъ єсть въ Угорщинѣ 270.000 циганѣвъ.

— **Украдено пару конѣй (шпакѣвъ).** въ ночи зъ дня 31 липня на 1 в. ст. серпня с. р. лѣсничому зъ Чернушевичъ Значну нагороду одержитъ той, хто вкаже де они знаходѣтъ ся. Одинъ бувъ легко раненый въ праву ногу. — З. Войнаровский лѣсничій въ Чернушевичѣхъ, почта Гаѣ пѣдъ Львовомъ.

— **Новѣй нѣмецкій карабинъ.** Въ Берлинѣ розѣшла ся поголоска, що нѣмецка управа воєнна намѣряє змѣнѣти умундурованье офіцѣрѣвъ и завѣста въ арміи нового систему карабинѣвъ. Стрѣлецка школа въ Шпандау, до котрой вѣдкомандовують множество пѣдофіцѣрѣвъ и войкѣвъ вже уоружена новыми карабинами, завѣденными такожъ въ испанской арміи и о много лѣтпими вѣдѣ нѣмецкихъ. Головною вадою нѣмецкихъ карабинѣвъ єсть се, що скринка, де

мѣстѣтъ ся набѣль, сама отирає ся, коли набѣль зѣуживъ а дѣлятого легко занечинувъ ся пѣскомъ. Дѣлятого лучає ся неразѣ, що при замыканю єи стрѣчає войкѣ перекосы. Нова система примѣнена до испанскихъ карабинѣвъ лѣжить въ тѣмъ, що скринка вѣдѣ спѣду замкнѣна, отже удекнує набиванье, а крѣмъ того має тѣлько иншихъ добрыхъ сторѣтъ, що завѣденье нового карабина єсть лише пытаньемъ часу.

— **Дрѣбнѣй вѣсти.** Въ карѣмъ завѣденю для мужчинъ у Львовѣ вѣдбудѣтъ ся дня 30 и 31 в. ст. серпня испѣты за мѣзудѣй шкѣльный рѣкъ въ тамошній школѣ для вѣзничѣвъ. — Въ Бѣльнѣ, повѣта самбѣрского, вѣдбуло ся дня 26 в. ст. липня посвященье памятника бл. п. о. Луки Турянского, бывшого тамошного пароха, помершого дня 1 цѣвтія 1881 р.

Вѣдозва.

Дня 7 в. ст. вересня витати буде мѣсто Львѣвъ Найсвѣтѣйшого Пана. Въ той день вѣдсѣвѣає хоръ вѣдповѣдну кантату. Въ тѣй цѣли запрошують вѣсѣхъ членѣвъ мужескихъ хорѣвъ „Боянѣвъ“, надѣто и другихъ сѣвѣаковѣвъ, котрѣ до вѣстучѣхъ „Боянѣвъ“ не належать, щоби зѣволили на той день прибути до Львова. Кошты євѣланѣи дорожѣ, єсли якъ будутъ [ше рѣшена нема], то можливо найнизшѣ. Помѣщенье безплатне дає Рада мѣста Львова. На другой день по кантатѣ вѣдбудѣтъ ся великій концертъ „Союза вѣсѣхъ товариствъ сѣвѣвчѣхъ“. Запрошуючи вѣсѣхъ Боянѣстѣвъ и другихъ сѣвѣаковѣвъ до участвѣ, прошу ихъ, щоби подали свою адресу, на котру розѣблѣ ся програму, потрібнѣ ноты и лѣгитимацию.

Володим. Шухевичъ, голова товариства „Львовскій Боянѣ“ [Львѣвъ, ул. Чарнецкого н-рѣ 26].

Послѣднѣй вѣсти.

Выдѣлъ краевый на нѣвнѣшнѣмъ надзвичайнѣмъ засѣданю рѣшивъ зъ причини смерти бл. п. о. Николая Сѣвнѣского, поєла соймого: 1) вывѣсити на знакъ жалѣбы чорну хоругѣвъ на будынку соймовѣмъ; 2) написати до вдовы письмо кондѣленціи; 3) выєлати вѣнецъ вѣдѣ выдѣлу краєвого на домовину; и 4) выєлати яко своего вѣдпоручника на похорѣны д-ра Савчука.

Телеграммы „Дѣла“

Вѣдѣнь 9 серпня. Wien. Ztg. оголосила санкціонованый законъ розширюючій обовязокъ обезпеченя робѣтниківъ вѣдѣ выпадѣкѣвъ. — Сконстатовано, що въ Долитавщинѣ вѣдѣ 1 до 7-ого с. м. не лучивъ ся нѣ одинъ выпадѣкъ худѣячою заразы.

Бѣлградѣ 9 серпня. Митрополитъ Михаилъ одержавъ дже богато прикрашеный дипломъ вѣдѣ султана. Змѣстѣ має держатись

въ тайнѣ и ажъ 14 с. м. буде оголошеный. Дипломъ має мѣстити именованье митрополита патриархомъ.

Лѣворно 9 серпня. Въ Корсѣцѣ арештовано анархиста Люкчесі, котрый признавъ ся, що убивъ редактора Бангіого. Арештовано много иншихъ анархистѣвъ, а надѣто выкрыто анархистичный заговѣръ, котрый приготѣвлявъ такожъ атентатъ на Крієпіого.

Медіолянѣ 9 серпня. На памятнику поѣбды пѣдъ Ментоною найдено червону хоругѣвъ зъ вышитымъ золотымъ написомъ: „Смерть буржоазіи! Нѣхай живе мученикъ анархіи! Нѣхай живе Казеріо!“ — Пѣдозрѣныхъ арештовано.

Копенгага 9 серпня. Президентъ кабинету Еструпъ подавъ ся до дѣмисіи, король приймивъ его и именовавъ президентомъ міністра сѣравъ заграничныхъ Рѣдѣцъ-Тотта.

Парижѣ 9 серпня. Процѣсъ противъ анархистѣвъ скончѣтъ ся имѣвѣрно завтра.

Лондонѣ 9 серпня. Пѣсля Daily Chronicle царъ хоче помирѣтись зъ болгарскимъ княземъ Фердинандомъ, єсли собраніє ухвалѣтъ вѣрнопѣданчу адресу для царя (?) — Палата послѣвъ приймила въ третѣмъ читаню бѣль о ирландскихъ посесорахъ.

Переписка Редакціи и Админістраціи.

— Вп. Ф. Ле. въ Ри. Остало теперь на 1895 рѣкъ 4 зр. — Хв. касино въ Суд. вѣш. Вѣсано на залѣгловѣтъ зъ 1892 року. — Вп. І. Гр. въ Лоп. Одержали. — Вп. М. Бер. въ Рог. Одержали. — Вп. К. Ден. въ Ястр. Одержали.

Надѣболане.

ОКУЛИСТЪ

Д-ръ АДАМЪ ШУЛИСЛАВСКІЙ

бывшій асистентъ проф. Вихеркевича и бывшій демонстраторъ проф. Фука.

Львѣвъ, улица Гетьманьскаа число 10

ординує вѣдѣ години 12—1-он и вѣдѣ 3—4-он 188 32—?

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

оптикъ и механикъ пѣдѣ Коперникомъ, Львѣвъ, площа сѣ. Духа (ул. Театральна ч. 6 противъ головною ораку) поручає у великѣмъ выборѣ и по найдеєвнѣшихъ цѣнахъ: окуляры, цѣкеры, лѣрнѣты, бѣноклы, дѣлєкопѣлы, барометры, аерометры, мѣроскопы, люпы, копѣасы, райсцѣлы, лѣнты мѣрыльнѣ, дюймѣ, сѣбѣлы, мѣнометры, и т. п. Устроєня звѣнокѣвъ єлектричѣхъ. Всѣякѣ пѣвѣрѣны выголовиють ся пѣйєкорше и лѣдѣєвнѣше. — Замоєлєны въ провинціи выголовиють ся тѣчно. 4185

До замѣны

парохія въ єпархіи перемыськой: двѣ церкви, материя и дочерня, 1500 душъ, поля 191 морѣвъ (въ тѣмъ по-надѣ 30 морѣвъ лѣва), додатокъ зъ касы 354 зр., будынки господарскѣ въ добромъ станѣ. Була бы пожадана парохія зъ невеликимъ вѣнованьемъ, а нѣмѣтъ єтацією зѣлѣзничѣю въ мѣсцѣ и недалеко, по можности пѣдѣ Львова. — Рѣєлектуючій звѣлѣтъ порозумѣтѣ ся зъ о. Мат. Цѣлановскимъ въ Реклинци, почта Мѣсты великій. 291 1—3

Глядаю учителя

для ученика приватнѣта зъ III он ѣмнѣзѣальной клѣсы.

Чѣартацкій, судѣя повѣтовѣй въ Балгородѣ. 290 1—3

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замѣвленя и посередничѣтъ въ закупнѣ:

СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ

и впрѣсть зъ фабрики

Іа по 78 зр Іа по 72 зр. за 100 кѣльѣграмѣвъ лѣсо фабрика.

Мыло наилучше

при замѣвленю найменше 30 кѣльѣгр. по 20 кр. и 31 кр. за кѣльѣграмъ, окрѣмъ транспорту, котрый вынесє 2 до 3 кр. вѣдѣ кѣльѣграма.

При замѣвленю просимо о тѣчно подаєє почты и єтаціи зѣлѣзничѣи. 4088

ROK ZAŁOŻENIA
1272
ROZCENA SPRZEDAŻ
750
MASZYN

JÓZEF JWANICKI

LWÓW. HOTEL ŻORZA

CENY MASZYN OD 25 DO 65 RATAMI PO 4 ZŁR. MIE.

PROSZĘ ŻAĐAĆ CENNIKI

AGENCI CHODZA

PO DOMACH

Z MASZYNAMI

TYLKO Z FABRYK

ŻYDOWSKICH.

146 17—?

Вѣдѣ давна звѣстный зъ своєю добрѣты и за-паху правдѣиый

РОССИЙСКИЙ ЧАЙ

въ торговлѣ

В. АДАМОВИЧА

въ БРОДАХЪ

ѣунтъ дже доброго . . . зр. 1-40
ѣунтъ найлѣтпшого орий. оцаковѣ. зр. 2-50
ѣунтъ „Имперіаль“ цѣсарєкоу. зр. 3-50
ѣунтъ высѣаєтъ зъ найлѣтш чаѣвъ зр. 1-20
кава „Сіріюсъ“ франко 5 кѣльѣ . . . зр. 9-50

ВИНКЕНТІЙ КУЧАБИНСКІЙ

Складъ предметѣвъ рѣлігійного змѣєту

Львѣвъ ул. Карѣла Людѣвѣа ч. 3

поручає 269 4—6

Свой складѣ богато осмотрѣный въ рѣзы, єпитрахиѣвъ, бѣзѣдахѣхъ, хоругѣвъ и всѣякѣ приборѣвъ церковѣи. — Євѣанѣліи богато привраєшенѣ, оправѣи по дже низѣкихъ цѣнахъ.

Пп. куцѣамъ и вѣдпрѣодукѣамъ рабѣтъ.

УЧИТЕЛЬ

органъ руского товариства педагогичного двѣтъжѣдѣнѣиѣкъ педагогично-научѣиый, выхѣдѣтъ вѣдѣ 1 червня 1889 р. у Львовѣ ул. Вѣрменьска ч. 2. Предѣлѣта на цѣлѣй рѣкъ 3 зр. на повѣз року 1 60 кр. на чѣрѣтъ року 1 зр.

ДЪЛО

Передилата на „ДВЛО“ въ литер. додаткомъ
въ Австри: **за границею:**
 на пѣвый рѣкъ . . . 18 вр. на пѣвый рѣкъ . . . 24 вр.
 на пѣвъ роу . . . 9 вр. на пѣвъ роу . . . 12 вр.
 на чвертъ роу 4 вр. 50 кр. на чвертъ роу . . . 6 вр.
 на пѣвъш . . . 1 вр. 50 кр.

у Львовѣ:

на пѣвый рѣкъ . . . 16 вр. на пѣвъ роу . . . 8 вр.
 на чвертъ роу . . . 4 вр. на пѣвъш . . . 1 вр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція подъ ч. 24
 у. Бѣлорія. — Рукописи вѣрзати ся лише на попереднє
 вѣрзѣннє. — Рекламиси неоплачати вѣдлий вѣдъ порта.

Неоджиже число копиту 8 кр. в. а.

Отодешенихъ приймають ся ко цѣвъ 6 кр. вѣдъ однои
вѣрзѣнихъ копировокъ а въ рубрици „Набѣдѣно“ по 20 кр. в. а.

Мѣдѣки чѣпѣтъ ся по 10 вр. вѣдъ отпѣнѣа.

(Дальше буде.)

— Зарядь института двючого СС. Василіянок у Львовѣ, покликуючись на оголошений недавно тому конкурсь в постановѣ приватизації, просить тихъ родичівъ, взглядыно опфкуновъ, котры мають наміренє свои донечки, взглядыно выхованицѣ, помѣстити на сей рѣкѣ шкѣльный въ згаданомъ институтѣ, щобы свои прошения, заосмотрѣний въ высказаній въ §. 9. услѣва, надѣлали найдалѣше

до дня 15 с. м. на руки заряду. Та родити, котрих дѣти були вже в институтѣ, мають лише послѣднє свѣдоцтво шкѣльне и заявляють, що й на сей рѣш просить для своєї донечки о примѣненіи въ институтѣ, до того часу надбѣлати. — На численнѣй запятая: чи одягъ приписаный [с. в. барва грана-това в пошедѣ] обов'язує зарѣзъ при вступѣ до института, заявляє Зарѣдъ, що доки котра институтка має вѣдповѣдний одягъ, доти не потребує приписаного, а въ мѣру якъ привезе-ний одягъ зуживає ся, старає ся зарядъ о приписаній въ постановѣхъ.

— Ремісничіа бурса при Народномъ Домѣ у Львовѣ ледве чи буде отворена, бо до кѣнця рѣшениа т. е. до 15 н. ст. серпня вильнуло дуже мало подань. Видко, що наша публіка не розумѣє ще значѣня независимого мѣщанства, на якѣмъ опирає ся кожда сусѣльнѣсть. У насъ вѣдуть люде давати сѣмѣнь на діорні-стѣхъ и практикантѣхъ податковѣхъ, якъ до науки ремісничою. Сумно!

— Пригадає ся, що зѣбѣдъ товаришій був-шихъ ученикѣхъ руской Гимназіи у Львовѣ, котрій въ р. 1884 алжолжѣ испитъ арѣлости, вѣд-буде ся 6 и 6 н. ст. вересня. — Комітетъ.

— Впрѣосв. митрополитъ Сильвестръ Сем-братовичъ вильдѣдѣть зъ Подлѣного дня 15 н. ст. серпня а приѣде до Львова дня 16 серпня зъ полудня.

— Убийникъ за заплату. Зъ Равы рускою пишуть: Въ ночи на 30 липня с. р. убито въ Пруско, пѣвъ милѣ вѣдъ Равы, селянина Ивана Гнапа. Гнапъ процесувавъ ся вѣдъ довшого часу зъ своимъ шуриномъ Стефаномъ Школякомъ о кусникъ грунту, за-для чого мѣжъ о-бома приходило дуже часто до сварки. Якъ вѣсуды, такъ и тутъ въ гру входивъ мѣсцевый арендаръ Аизякъ Есѣйгъ, котрый одну и другу сторону побурювавъ горькою до сварки, ока-зуючи кождѣй зъ нихъ окремо свою приязнь и удѣляючи имъ пораду. Гнапъ частѣше вѣдѣ-дувавъ корму и вѣдкрывавъ арендаревѣ все, що его болѣло. Коли довѣшъ частъ пристававъ зъ жадомъ и набравъ пересвѣдѣнѣя, що той а для него приклонный, а тымъ самымъ великій ворогъ Стефана, спытавъ разъ жидѣ, выпивши кѣлька келишкѣхъ парухи, въ якій спосѣбъ найкорше позбутися бы ворога на завсѣгды. Есѣйгъ зрозумѣвши ажъ надто добре гадку И-вана, заявивъ ему, що вѣдъ готовый за запла-тую спрѣтати ворога и увѣднѣти Ивана вѣдъ всѣхъ процесѣхъ. Стала угода и жидъ зобов'язавъ ся въ найкоротѣшій часъ убити Стефана за 50 зр. Въ якій спосѣбъ мавъ се зробити, сего не сказавъ Ивановѣ, тільки зажадавъ вѣдъ него 5 зр. закладку, що и одержавъ. Иванъ, якъ сказано, любивъ напиватися, а приходячи до дому пийный все томивъ жѣнку, уважаючи еи за виновницю всего лаха. Проворный жидъ скориставъ зъ недорозумѣнь мѣжъ супругами и зложивъ заговоръ зъ Паранею противъ еи чоловіка. Представивъ еи нещастне пожатѣ зъ мужемъ-паницею и ставъ дораджувати, що Ивана можна легко позбутися и що Параня може вийти за мужъ за Дмитра Нестерака, зъ котрымъ она мала любовный зношены. Параня радо приймала предложенѣе жада, а вѣдъ жерт-вувавъ ся за заплатою 100 зр. згладѣти мужа Ивана, жадаючи закладку. Параня дала ему 8 зр. Жидъ, прийнявши на себе обов'язокъ убити двоухъ людей, звѣривъ ся зъ своимъ наміромъ передъ своєю жѣнкою и тѣстемъ Панькасомъ Манявѣ, що мешкавъ разомъ въ кормѣхъ и бувъ глухонѣмий. Есѣйгъ заявивъ имъ обомъ, що зъ-першу мусить спрѣтати Ивана, бо той якъ пани-ца мѣгъ его зрадити, а потѣмъ упоравъ ся зъ Стефаномъ. Заразъ удавъ ся до Равы и купивъ у Моргѣа Тоѣра якусь отруту. Мавъ се бути вітриль в его, въ порозумѣню зъ Паранею, мавъ влѣти до стравы, або на-пѣтку. Однакъ отрута вояла и жидъ сумнѣ-ваючы, чи Иванъ схоче еи спожити, уложивъ янѣшій планъ. Ого дня 29 липня запросивъ вечеромъ Ивана до кормѣхъ, почастувавъ его горькою, попросивъ до другою комнату и ве-дѣвъ ему тутъ заждати на якогось жидѣка зъ Равы, котрый мавъ удѣлѣти Ивановѣ поради въ процесѣхъ. Иванъ ждавъ и одурений окови-ною заснувъ. Тодѣ Есѣйгъ увѣдповѣвъ зъ Пань-касомъ до другою комнату и давши тѣстевѣ ооквару, мнявъ Ивана за руки зъ заду, а Пань-касъ однимъ ударомъ обуха поваливъ Ивана нежывимъ на землю. Трупѣа выволѣкли до сѣ-ней, ударили чѣе кѣлька разѣхъ сокарою по голодѣ, а хотѣчи затѣри слѣды убійства, ови-нули голову Ивана каштаномъ, перев'язали мо-тузкомъ и вынесли на зѣлѣзничій шляхъ и по-ложили на шени, чтобы позѣдъ, що мавъ ити въ ночи зъ Ярослава до Равы, переѣхавъ трѣ-па. Однакъ спѣзнили ся, бо поѣздъ вже бувъ перейшовъ. Радо дозорець зѣлѣзничій побачивъ трупѣа и повѣдомивъ жандармерію, а та выслѣ-дила виновникѣхъ. Они сидѣли пѣдъ ключемъ въ равѣмѣ судѣ и признали ся до вини такъ, що слѣдство майже покѣчене.

— Польска молодѣжъ у Львовѣ буде обхо-дати въ недѣлю дня 12 н. ст. серпня роковы-ны Люблинскон уніи и 25-лѣтній роковины сыпанѣя кѣнца тои-жъ уніи на Высокомъ замку. Торжество має розпочати ся зборами участни-кѣхъ на кѣнци о 6-й годѣнѣ рано. Крайный вже частъ и для польскою молодежи, чтобы пе-рестала бавити ся такими мрачными идеалами, якъ Люблинська унія, на котру, якъ звѣстно, и Русины и Литовцѣ дивлять ся дуже скеп-тично.

— Магістрѣтъ мѣста Львова выдавъ обѣ-жѣвѣ до лѣкарѣвъ и хирургѣвъ того мѣсту, що для забезпечѣня достаточныхъ силъ лѣкар-скихъ на случай появленѣя холеры и для вѣд-повѣдного перевѣденѣя зараженѣя санітарно по-ліційныхъ, поручило намѣстництво займѣтѣ лѣкарѣвъ, мешкающихъ въ томъ окрузѣ адмі-ністраціонномъ, котрѣй зъ нихъ хотѣли бы на случай потреби приймати обов'язокъ лѣченѣя холеричныхъ хорыхъ въ часѣ пошесть. Лѣка-рѣвъ и хирургѣвъ забезпечує намѣстництво крѣмъ звороту коштівъ по дорожжю и вѣльного мешкавѣ, дієтъ по десять зр. за добу, що вѣд-

повѣдно до мѣсцевыхъ обѣтаній можуть бути підвищеніи до 15 зр. денно. Крѣмъ того звер-нуло намѣстництво увагу, що выдане зарядже-нѣе міністерства внутрѣшнихъ справъ и финан-совъ, дотыкающе заосмотрѣня вѣдѣвъ и свѣдѣ-тъ по лѣкарѣхъ и хирургахъ, ужитыхъ до преда-ленѣя пошесть, лишає ся досѣ въ силѣ — су-противъ чого вѣдовѣ и сиротѣ по помѣчныхъ лѣкарѣхъ мають таке саме право до вѣдѣвнои пенсії и додатку на выхованѣе, якъ вѣдовѣ и сиротѣ по лѣкарѣхъ, що були въ державній службѣ. Крѣмъ того забезпечує намѣстництво холеричнымъ лѣкарѣмъ первенство при пода-нѣхъ о державну службу.

— Холера. Wiener Abendpost доносить: Въ Чернівцѣхъ лучило ся 6 и 7 н. ст. серпня по одному случаю холеры. Въ Падикѣхъ и Дубѣвцѣхъ кѣдманьского повѣта занедужало по 2 особы, а въ Бабинѣ одна. Въ выжницѣмъ повѣтѣ занедужало въ Васкѣвцѣхъ 5 особѣ. — Въ краковѣмъ повѣтѣ було 2 смертій случаѣхъ на холеру въ Домбѣ, 2 занедужанѣя и одинъ случай смертѣ въ Могилѣ, такъ само въ Чи-жнѣхъ, по одному подужано въ Бенчицѣхъ и Браницѣхъ; — въ повѣтѣ велицѣмъ зане-дужала одна особа а одна померла въ Нихо-внѣхъ; — въ живецѣмъ повѣтѣ занедужала одна особа въ Сухѣй; — въ тарновѣмъ повѣ-тѣ занедужали 4 особы въ Тарновѣ; — въ никѣмъ повѣтѣ умерла одна особа въ Наску; — въ чортковѣмъ повѣтѣ померло по одной особѣ въ Чортковѣ и Росохачѣ; — въ залѣ-щичѣмъ повѣтѣ станѣ холеры бувъ слѣдую-чий: въ Залѣщичѣхъ занедужала одна особа, померло 4, выздоровѣли 2; въ Добровлянахъ занедужали 3 особы, померла одна а одна вы-зоровѣла; въ Давинцѣхъ занедужала одна о-соба, померла 2, а 4 выздоровѣли; въ Тлус-тѣхъ занедужала три особы, одна выздоровѣ-ла; въ Рожанѣвцѣхъ занедужало двѣ особы, о-дна выздоровѣла; въ Головинцѣхъ занедужа-ла одна особа; въ Утечѣхъ занедужало 5 о-собѣ, одна померла; — въ буцацѣмъ повѣтѣ занедужали 2 особы въ Буцацѣ а одна помер-ла, въ Нагорницѣ померла одна особа, въ У-стѣхъ зѣлѣпѣмъ занедужали 4 особы, померли 3; въ Острѣй занедужала одна особа и одна померла; въ Кошаринѣ подужала одна особа; — въ городнѣмъ повѣтѣ занедужало въ Обертѣхъ 9 особѣ, померло 6; въ Луцѣ зане-дужало 5 особѣ, померли 2; — въ тарновѣ-жѣмъ повѣтѣ занедужали 2 особы въ Маховѣ, въ Ясковцѣхъ выздоровѣли 2 особы, зане-дужали 2 а одна померла; въ Пневѣ зане-дужала одна особа, а одна померла; — въ ко-ломыйскѣмъ повѣтѣ занедужала одна особа въ Шепарѣвцѣхъ; — въ станиславѣмъ повѣтѣ померла одна особа въ Маріамполѣ. — Льво-ске намѣстництво повѣдомило офіціально вой-сковой власти, що у Львовѣ сконстатовано два случаѣ смерти на холеру. Головна команда выдала въ настѣдокъ того денный приказъ до львовского гарнизона, въ котромъ оповѣще-дѣе намѣстництва Мимо того называє львовскій магістрѣтъ въ своемъ повѣдомленіи до публики шо пошесть — холеричною. — Въ послѣдній тиждни було въ Галичинѣ 428 за-недужанъ на холеру зъ котрыхъ 288 скончили ся смертію. Вѣдъ початку пошесть въ сѣмъ роцѣ умерло въ Галичинѣ на холеру 577 особѣ.

— Стаганѣе однорѣньсковыхъ нотъ держав-ныхъ. Центральныи урядъ контрольный обя-зливъ зъ кѣнцемъ липня кѣлька нотъ держав-ныхъ удало ся задержати въ касахъ держав-ныхъ по звѣстѣмѣ розпорядженію шо-до ста-ганѣя одно-и-пять рѣньсковыхъ нотъ. Зъ об-численѣя показало ся, що въ загалѣмъ обѣзъ менше теперь однорѣньсковыхъ нотъ о 12 мі-ліоны зр., такъ шо циркуляція нотъ зменшила ся лишь загаломъ о 3 1/2 міл. зр. Сей неконче свѣдѣтѣй результатъ згаданого розпорядженѣя поясняє ся тымъ, шо при выплатахъ въ ка-сахъ державныхъ публіка вельми нерадо бере сѣрѣбній гульдѣны и короны (именно въ болѣшой скѣлькости) и домагає ся пятьрѣньсковыхъ нотъ, а навѣтъ вымѣняє поодинокіи гульдѣны нотѣ на пятки. Зъ огляду на се розпорядило міністерство скарбу, чтобы по всѣхъ касахъ державныхъ не вымѣнявано однорѣньсковѣ нотѣ на пятки а такожъ чтобы выдавано лишь сѣрѣбній гульдѣны и короны. Се розпорядженѣе основує ся и вѣдповѣдно послѣдному закону валютного, въ котромъ сказано, шо однорѣ-ньсковѣ нотѣ має стѣгаться, але на нихъ мѣсце не мають выдаваться инѣ нотѣ державній лишь сѣрѣбній грошѣ. Въ сей спосѣбъ надѣ ся міні-стерство скарбу вже въ серпни выкофати зна-чущу скѣлькость однорѣньсковыхъ нотъ зъ о-бѣгу.

— Розпорядженѣе міністерства войны. По кѣлькалѣтній практицѣ показало ся пожада-нымъ приймати резервовѣхъ офицѣрѣвъ до чинной службы, отже супротивъ того міні-стерство войны, хотѣчи улекшати активное резервовѣхъ офицѣрѣвъ выдало также розпор-ядженѣе: Однорѣньныхъ охотникѣхъ, котрѣй по окѣнченію службы и одержанію офицѣрского ступенѣя обѣднѣти стати фѣховыми офицѣрами а будуть признаній бригадѣромъ яко пожаданѣй до сего звѣнѣя, треба вѣзвати, чтобы вѣдбули пробну службу. Гѣ, шо заразъ по окѣнченію року схотѣли лишити ся въ чинной службѣ, можуть на се одержати дозвѣдъ вѣдъ коман-данта вѣдбуль, чтобы заразъ вѣдъ 1 жовтня полишили ся у войску яко офицѣрскій аспіран-тъ зъ вѣдповѣдною платнею. Команда має про-се довести міністерству и предложити свѣдо-цтво зъ испиту и личного уаждѣненѣя канди-дата. Вѣвъ пѣзнѣшій подана о принѣтѣе до чинной службы треба вносити просто до міні-стерства войны. Таке поданѣе має бути затвер-джене дотычною командою и шо-до личного уаждѣненѣя кандидата. Жовтѣй резервовѣй офи-цѣры мусѣтъ рѣвночасно вѣдповѣсти загалъ-нымъ приписамъ о жонатахъ въ арміи, а въ жѣнѣхъ мусѣтъ мати соціальну квалифікацію о-фицѣрскихъ жѣнокъ. Вѣдѣнци застерѣгає ся мі-ністерство войны, чтобы до чинной службы до-пускати лише способныхъ офицѣрѣвъ.

— Огнѣ. Въ Бововѣ, яворѣвского повѣта,

погорѣла чотѣри загорѣды. Огонь подожгла глухо-нѣма дѣвчина. Небезпечѣна шкода вы-носѣтъ звыжѣ 1400 зр. — Въ Козловѣ згорѣло 20 загорѣдъ на передѣтѣхъ Любянка. Шкода выносѣтъ звыжѣ 4500 зр. Лишь одна хата була обезпечѣна на 140 зр. Одна жѣнщина попарѣла ся. — Въ Михальцѣ, городѣнского повѣта, згорѣло кѣлька загорѣдъ вѣрности 1600 зр., а въ Вербѣвцѣхъ три загорѣды вѣрности 1400 зр. — Въ Подурѣхъ, бережѣвского повѣта, погорѣли вѣдъ грому двѣ загорѣды. Шкода выно-ситъ 2800 зр. Въ Сриганцѣхъ згорѣвъ вѣдъ грому одинъ дѣмъ. Шкода 80 зр. — Въ Тав-ровѣхъ грѣмъ зруйнувавъ мѣстохъ сѣмохъ госпо-дарѣвъ (шкода 2055 зр.) а въ Вудилѣхъ двоухъ (шкода 380 зр.). Нѣхто не бувъ обезпечѣный. Въ Тавровѣхъ грѣмъ убивъ тогдѣ одну селянку, а другу тяжко попаривъ.

— Про пошесть въ Галичинѣ нѣше Das oesterreichische Sanitätswesen: Першій занесеній случаѣ холеры зъ подѣлѣскон губерніи скон-статовано въ цѣтѣни сего року майже рѣвно-часно въ борѣвѣмъ и гусѣтинѣмъ повѣ-тѣ. Въ борѣвѣмъ повѣтѣ закорѣнилась хо-лера, розширила ся въ многихъ громадахъ, пе-рекинула ся надѣ Дѣвѣгеръ и найшла въ За-лѣщичѣхъ податный грунтъ, такъ шо тамъ утворивъ ся такий оскѣдокъ пошесть, якихъ не було въ Австріи въ двоухъ послѣднихъ рокахъ. Вѣдъ 5 червня до 4 серпня, отже въ двоухъ мѣсяцѣхъ занедужало въ томъ мѣстѣ 239 особѣ, т. е. майже 5% цѣлого населѣня. Заразныи пошесть перенесла ся зъ борѣвѣского и залѣ-щичского повѣта до вышнихъ громадъ Галичины и Буковины, такъ шо теперь естѣ 16 зараже-ныхъ повѣтовъ. Досѣ огнище холеры лежить на бѣдѣ вѣдъ зѣлѣзничѣй и лише той обѣтаній треба заждати, шо пошесть не розширила ся по цѣломъ краю.

— Скѣльно въ Россіи Нѣмцѣвъ? Недавно покѣнчила свои работы комисіа, вызначѣна рос-сійскимъ правительствомъ для збѣранѣя датъ о Нѣмцѣхъ и нѣмѣцкихъ колоністахъ прожива-ющихъ въ Россіи. Число Нѣмцѣвъ въ балтій-скихъ провинціяхъ выносѣтъ 200.000, а въ про-чихъ губерніяхъ по-надъ 400.000. На поодинокій губерніи припадає Нѣмцѣвъ: Петербургъ 7000, Оренбургъ 1500, Ставрополь 1000, Сара-товъ 40.000, Самара 80.000, Херсонъ 50.000, Таврія 27.000, Бессарабія 22.000, Катеринославъ 20.000 и кавказскій области 3.000. Мѣжъ тымъ Нѣмцѣми естѣ лишь невелике число католи-кѣвъ и мають свое епископство въ Тарасполѣ (ихъ еп. Церъ вѣдѣвъ недавно до Риму); прощѣ же суть протестантами або належать до рѣз-ныхъ сектъ протестантскихъ. И такъ естѣ мѣжъ ними много „герцугѣвъ“, котрыхъ го-ловна колонія Сарѣнта въ губерніи саратов-ской користувалася ажъ до 1876 р. значными привілеями. Въ Георгіи естѣ много протестант-скихъ Віртембергѣвъ, котрѣй посѣлѣлись тамъ 1817 р. Въ инѣхъ сторонахъ суть меноніты, котрѣй вызвандували до Россіи, чтобы не слу-жѣти у войску. Катерина II. приклѣкала много Нѣмцѣвъ до Россіи и надала имъ великій при-вілѣй зъ котрыхъ деякія до недавна имѣ при-служували; мѣжъ инѣшымъ нѣмѣцкій колоністѣа ажъ до 1874 р. були вѣдѣльнѣ вѣдъ службы вой-сковой.

— Дрѣбній вѣсти. Директоръ почтъ и теле-графѣвъ п. Сефервичъ повернувъ до Львова и обѣдѣвавъ урядованѣе. — Директоръ гимназіи въ Тарновѣ д-ръ Кароль Бенѣи и директоръ нѣмѣцкой гимназіи у Львовѣ Ем. Вольфъ одержали титулъ совѣтникѣвъ. — Въ Сокалі уто-пила ся подчасъ купѣль п. Гофманова жѣна пѣсѣря громадского зъ 15-лѣтнюю дочкою.

— Зъ нинѣшнымъ числамъ „Дѣла“ розсыла-емо 11-ый аркушъ бібліотеки найм. пошѣтей яко додатокъ, въ вѣдшкодованѣе Вл. Читате-лямъ за вторкове, сконѣйсованѣе число нашої часописи.

Наука штука и література.

— Статутъ наші для оцідѣностей і 1934 он системо Райфѣиена. В Станиславѣ. З Друкарні І. Данкевича 1894 [стор. 35 малю 16-ки] Передъ двома тижднями — якъ мы вже

Знає вѣдъ многихъ дѣтъ ц. к. упрѣв. раѣнерія спір-тосу, заосмотрѣна найдѣлѣшми приладами ректифікаційными найновѣшшою системою, фабрика руму, лікерѣвъ и одту
Юлія Миколая Наслѣдникѣвъ у Львовѣ
Яковъ Шпрехеръ и С-ка
поруѣає старѣй польскій сильній горѣвки, дуже добрій розолісѣ, лікерѣ, румы правдѣній зъ Ямайки, якъ такожъ найдѣлѣшомъ якості бравѣй ессенціалѣ якъ: Нарѣдовѣка, Dżennik, Szczutek, Karpatówka, Djabeltъ, Помаранѣчѣна не солодженѣа, Ратѣвѣка, Дерѣновѣка и т. я. горѣвки, упрѣвѣлѣванѣй и однокѣ правдѣній естѣ зъ нашої фабрики спровѣдженѣй.
Однокѣ жерѣло въ краю для пп. антикарѣвъ, до побѣ-ранѣя алькоголю абсолют. и найацѣтѣшшого спіртусу, до цѣ-лѣй дѣлѣнѣхъ вѣльного вѣдъ податку и вже оподаткованого. Правдѣній спіртусъ одновѣй найсильнѣшій, а здоровѣю не шкодѣний, бо не виробляемъ зъ есенціи одцовѣхъ.
Складъ для мѣста Львова, ул. Коперника ч. 9 и въ годовній складѣ вѣдъ мінеральныхъ І. Поддѣеа, ул. Кароля Людвѣка ч. 29.
491 115-104

Руска торговля и велика рукодѣльня бронзовничѣхъ рѣчѣй церковныхъ

ПЕТРА ДУТКЕВИЧА

бронзѣнина въ Станиславѣ, ул. Бельведѣрска ч. 2.

Посѣдѣю на складѣ готовѣй апарѣдѣй церковній, пѣвуки, монетран-ціи, дарохранительницѣ, лѣхтарѣ хрѣсты, чашѣ, патѣрицѣ, кадильницѣ и т. ин.; приймаю старѣ рѣчи до вѣдѣлѣченѣя и пошѣрѣленѣя огнѣного якъ на пр. монетранціи, чашѣ, дарохранительницѣ, всенѣчѣнѣи, кадильницѣхъ все дуже тѣрѣвало и дешево. На жѣланѣе высѣлаю воорѣу франко и даромъ въ повѣдѣй надѣтъ, шо по перелѣдѣ мѣсто анонеу Вѣр. Священѣство якъ и Ви Громады, комітѣты церковній и ин. бу-дуть зъ него користати а я зъ своєї стороны доложу всякого старѣна, чтобы найточнѣйше вѣвъ поручѣня вывоинѣти.
Остаю зъ глубокимъ поважаемѣмъ
Петро Дуткевичъ.

коротко звѣщали — появивъ ся въ Станисла-вовѣ сей новый статутъ въ цѣля закладѣня касъ позичковѣхъ яко спѣлокъ реестровѣныхъ зъ обмеженою порукою на подѣставѣ закона о стоваришенѣхъ зарѣбковѣхъ и господарскихъ зъ дня 9 цѣтѣня 1873 В. з. д. ч. 70.

Цѣлю тѣхъ спѣлокѣхъ естѣ — якъ вѣза-гѣлъ касъ позичковѣхъ — старѣти ся о подѣ-сенѣе добробѣту членѣвъ, а именно: черезъ подаванѣе имъ помѣчи грошѣвой въ господар-ствѣхъ потребѣхъ, черезъ подаванѣе нагоди до умищенѣя на процѣнтъ заощаженѣхъ грошей и черезъ подѣмогу при закладѣнои товариствѣ господарскихъ и зарѣбковѣхъ въ окрузѣ спѣл-ки. Зъ цѣли и обѣау дѣлана, поданѣхъ въ сѣмъ статутѣ, выхѣдѣтъ, шо таѣй спѣлѣкѣ а радѣ стоваришенѣ кредитѣвой мають закла-дати ся не въ поодинокѣхъ громадахъ, але въ мѣстахъ повѣтовѣхъ для перевѣденѣя организа-ціи кредиту въ дотычныхъ округахъ стовари-шенѣа а той власнѣ цѣли маѣ служѣти, межѣ инѣшми, нашо ново-завѣзанѣе руске стовариш-нѣе кредитѣвое въ Станиславѣ. Для цѣлого повѣта, а радѣ для поодинокѣхъ громадъ, сей статутъ не естѣ вѣдповѣдѣний, бо вѣдома рѣчь, шо вже само закладѣнѣе такихъ стова-ришенѣхъ для кождѣи громады було бы за кош-товнѣе — не згадуючи про се, шо ведѣнѣе дѣ-ловѣдѣства стоваришенѣхъ зарѣеестровѣныхъ естѣ просто неможливѣе безъ людеѣ фѣховѣ до того успѣбѣненѣхъ. Зъ тои прѣтѣпѣи сей статутъ не має ширшого значѣня для громадъ, котрѣй повинній закладѣти у себе можливѣй до перевѣ-денѣя касъ позичковѣхъ „Власнои помѣчи“ на подѣставѣ закона о товариствахъ зъ 15 падо-листа 1867 В. з. д. ч. 134 або касъ позичковѣхъ при чѣгалѣнѣхъ „Прѣсвѣтъ“, якъ про се до-кладѣно подано въ книжѣчѣ Товариства „Про-свѣтъ“: „Про сѣдѣскій касѣ позичковѣй и ша-дѣнѣцѣ“, выданій сего року. Тымъ касамъ по-значковѣмъ по громадахъ має прѣити въ по-мѣчъ ново-завѣзанѣе руске стоваришенѣе креди-тѣвое въ Станиславѣ, яко товариство повѣто-ве, котре повѣново до себе приѣдѣтѣи вѣсѣ гро-мады повѣта станиславѣвского.

Телеграммы „Дѣла“

Вѣдѣнь 10 серпня. Міністерство внутрѣш-нихъ справъ позвало кредитѣвому заведенію для торговѣи и промыслу утворѣти акціѣне товариство для промыслу мынового и дерев-ного.

Римъ 10 серпня. Урядѣвой дѣвѣнѣкъ оголосивъ неутральнѣстѣ Италіи въ войнѣ хинѣско-япанѣской.

Парижъ 10 серпня. Процѣсъ противъ анархѣстѣвъ ще не сконѣчивъ ся. — Въ Мар-силіи узвѣнено италійского анархѣста. — Для Казѣрѣи выбрапо мѣсце страченѣа въ Ліонѣ.

Бѣлградъ 10 серпня. Милѣвъ выѣде въ недѣлю зъ Парижа прѣсто до Бѣлграду, по-томъ до Ніша на уродины Александра.

Вашінгтонъ 10 серпня. Президентъ Клівѣндъ затвердѣвъ рѣспублику Гавай черезъ посла Сполучѣныхъ Державъ.

Надболаше.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

оптѣкъ и мехѣнѣицѣхъ, пѣдѣ Коперникѣмъ, Львовѣ, площѣ св. Духѣ (ул. Театральна ч. 6 противъ головнои о-бѣу) поручѣа у великого вы-бора и по найдѣешев-шихъ цѣнахъ: окуляры, цѣкѣры, лѣорѣтѣы, биѣокаѣ, да-лекозѣды, барѣомѣтры, аерѣомѣтры, мѣтросѣпы, лѣпы, ко-мѣасы, райѣцѣйѣи, лѣнты мѣрильѣи, пѣйоны, сѣбѣы, манѣомѣтры, т. т. Устрѣпѣя выѣбѣка електѣричѣхъ. Всяка апарѣа вы-готовляють ся найкорше и найдѣешенѣе. — Заказѣныя въ провинціи выготовляють ся тожѣо. 4183

Куриловичъ

и Сурмачевскій

въ Станиславѣ

поруѣають

виѣа угорскій, авѣстрѣйскій, рѣньскій, францѣускій, испѣнскій, шампанѣскій

Горѣвки краѣеѣй и заграничѣй

лікерѣы амѣстердамскій

Конѣакъ французскій

румы краѣеѣй и заграничѣй

Аранъ де Гоа

чѣй хинѣскій и русскій

маринарѣы

сыры, овоѣчѣ и цукѣры.

Знаменѣту горѣвку винограду.

292 Кѣмнѣты до свѣдѣнѣя. 1 26

М. Р. ШАЙДЕРЪ

записѣченѣй знаѣвецъ судѣовой

въ Станиславѣ

296 поручѣає свою 1-52

робѣтѣю бронзѣвичѣу и торговлю зна-рядѣвъ церковныхъ

основѣно 1882 року.

ДѢЛО

Выходитъ у Львовъ що дня (крѣмъ недѣль и русскихъ святъ) о 5-ой годѣ по полудню. Литературный докладъ. Библиотека напечатанныхъ повѣстей. Выходитъ по второму, и по второму и пятнице на переплету раба въ Дѣло.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовъ Администратія „ДѢЛО“ ул. Баторія 24, Центральное бюро ogłoszeń ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Карла Липки 9. у Відни: М. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek, I. Wollzeile 8; Oppel, I. Stubenbastei 2. J. Danneberg, I. Wollzeile 19. Въ Франкфуртѣ в Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler, G. L. Danne & Comp. Въ Пештѣ: E. Mischay V. Bez. Akademischegasse 6.

Передплата на „ДѢЛО“ с наложеніемъ за инсераты платитъ у Львовъ.

Передплата на „ДѢЛО“ съ литер. додаткомъ въ Австрію: на границе: на цѣлый годъ . . . 18 гр. на цѣлый годъ . . . 24 гр. на полъ року . . . 9 гр. на полъ року . . . 12 гр. на четверть року . . . 4 гр. 50 пр. на четверть року . . . 6 гр. на мѣсяцъ . . . 1 гр. 50 пр.

у Львовъ: на цѣлый годъ . . . 18 гр. на полъ року . . . 8 гр. на четверть року . . . 4 гр. на мѣсяцъ . . . 1 гр. 35 пр. Редакція, Администратія и Экспедиція подъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи закладываютъ ся лише на попередню застережку. — Рекламация неопечатанъ вѣдѣль вѣдѣль. Неоднократно число комитетъ 8 пр. в. в. Огласненія принимаютъ ся по цѣнѣ 6 пр. вѣдѣль однократно инсератомъ в рубрику „Надобавка“ по 20 пр. в. в. Кожный чиселъ ся по 10 пр. вѣдѣль етикета.

У Львовъ, она 11 н. ст. серпня 1894.

Розпорядженіе министерства судоправства, котрымъ управленіе ся правосудіе руску въ судахъ и вѣдѣль поручае ся судамъ уживати рускон термінологію по-д-ра Словара д-ра Костя Левича, — мае свое безперечно корисне значѣніе для русины въ судоправствѣ вѣдѣль-галицкомъ и буковинскомъ на столько, що вже повиненъ настать конецъ тому хаосу, який по судахъ панувавъ доси въ оныхъ тѣхъ напругахъ, т. е. въ правосудіи руской и въ уживаніи правничихъ терміновъ рускихъ. Каждый функционеръ писавъ до теперъ, яко хотѣвъ правосудію — оденъ правосудію Максимовича, другій фонетично, третій правосудію російскою, — а терміновъ правничихъ уживавъ або застарѣлыхъ або кованыхъ на взорѣ термінологіи польской. Що министерство регулюючи обѣ тѣ sprawy, наказало — въ порозумѣніи зъ министерствомъ просвѣты — правосудію фонетично и Словарь д-ра Костя Левича, то руководило ся тѣмъ раціональнымъ взглядомъ, що правосудію фонетично заведено вже у всѣхъ школахъ въ Галичинѣ и на Буковинѣ, а Словарь д-ра Костя Левича, уложенный тою жъ правосудію, вповнѣ вѣдѣль такожъ зъ огляду рѣшевого своему назначенію.

Не сумѣвати ся, що и другій министерства пойдуть тою самою дорогою, що министерство судоправства, и у всѣхъ урядахъ настане въ русины одностайность правосудіи и термінологіи правничихъ и административныхъ, а яке корисне значѣніе буде мати така одностайность, се каждый легко зрозумѣе.

Однакожъ мусимо тутъ сказати, що само унормованіе правосудіи и термінологіи рускон, хочѣ-бы и у всѣхъ урядахъ вѣдѣль, не поладжує покривдженъ русины въ судахъ и урядахъ.

По перше — се розпорядженіе министерства судоправства не зноситъ же давной постановы, що суды — а такъ само и всѣ уряды — лише „могутъ“ а не „мусятъ“ въ рускихъ письмахъ уживати буквъ рускихъ, и мы знаємо зъ щоденного досвѣду, що значно бѣльшая часть урядовъ руской писма вбирає въ польске абецадло — мимо запавшого въ 1880-ыхъ рокахъ рѣшеня державного трибуналу, що уживаніе польского абецадла для руской мовы есть нарушеніемъ артикулу XIX-ого законѣвъ основныхъ.

Дальше — се фактъ, що значно перважна часть урядовъ польской народности у вѣдѣль Галичинѣ не знає рускон мовы и руского писма, а компетентный верхній власти не предпринимають вѣдѣль средствъ, чтобы каждый урядникъ, маючий обязанность урядовать такожъ въ мовѣ руской, знавъ тую мову. Всѣ заходы Русинѣвъ, въ тѣмъ напрямѣ, чтобы при обсадѣ урядовъ у вѣдѣль Галичинѣ вымѣнено вѣдѣль компетентность знания рускон мовы въ словѣ и писмѣ, остаются до вѣдѣль-ного дня безъ успѣху.

А въ великой части якъ-разъ изъ той аномальности, що урядники на Руси кладе ся за обязанность урядовать въ мовѣ руской а не жадає ся вѣдѣль него знания той мовы, выходятъ тотѣ тысячи а тысячи кривдъ русины по урядахъ и судахъ на Руси — тысячи а тысячи нарушенъ уже набутого права.

Нехай же-жъ заступники народу руского, по управленію справы правосудіи и термінологіи руской въ судахъ и урядахъ, звертають увагу сферѣ компетентныхъ на наведеніе повсѣмъ кривдъ русины и зъ цѣлю енергіею домагають ся ихъ усуненія! Безъ того само управленіе правосудіи и термінологіи, — хочѣ не перечимо его ваги, — не богато поспѣе на передъ справу русины въ урядахъ и судахъ...

Станъ холеры въ Галичинѣ.

Органъ высшей рады санитарной „Oesterr. Sanitätswesen“ подає въ послѣднемъ числѣ такой образъ про станъ холеры въ Галичинѣ:

Поместь, що внадылась въ 1892 р. до Европы, выступила зъ великою силою въ Россіи, а зъ-вѣдѣль занесено ея до Австро-Угорщины и Нѣмечины, хочѣ и въ западной Европѣ, у Франціи, Бельгій и т. п., появилась епидеміею. Въ 1893 р. выступила холера зновъ въ рѣзныхъ державахъ европейскыхъ, не выгасла подчасъ послѣдней зимы, а появившись зъ весною 1894 р. въ области Збруча, вѣдѣль радъ Вислою, перейшла до Нѣмечины. Рѣвночасно появилась холера на Заходѣ Европы, у Франціи и Бельгій.

Въ Австріи сконстатовано першій случаѣ холеры, занесенъ зъ сусѣдною російскою губернію подольскою, въ цѣвнн сего року майже рѣвночасно въ двохъ повѣтахъ надъ Збру-

чемъ, гусатиньскѣмъ и борщѣвскѣмъ. Довгий часть обмежала ся поместь на згаданъ два повѣты; въ гусатиньскѣмъ же повѣтѣ небажомъ выкорѣнено, бодай на разѣ поместь. Натомѣсть въ борщѣвскѣмъ повѣтѣ поместь на добре розѣсла ся, а розширивши ся на велике число громадъ, перейшла въ область Дѣвстра. Тамъ найшовши въ мѣстѣ Залѣщякахъ пригодну почву, стала огнищемъ епидеміею на такой розмѣры, якъ сего не було доси въ Австріи въ двохъ мѣсяцахъ рокахъ. Вѣдѣль 5 червня до 4 серпня, отже за два мѣсяцѣ, занедужало въ Залѣщякахъ 259 особѣ, се значить, майже 5 прц. населенія. Въ многихъ случаяхъ занесено зъ громадъ повѣта борщѣвского и залѣщяцкого заразную епидемію до дальнихъ громадъ въ Галичинѣ и Буковинѣ, а хочѣ удало ся въ многихъ разѣхъ зъизолировать недужихъ, то все таки прилучало ся до того бѣльше або менше число дальнихъ занедужанъ.

Центромъ епидеміею въ Галичинѣ есть доси область Дѣвстра и Збруча, а що она не вызначавъ великою коммукаціею, то лишь тою обставиною можна вытолковать се, що поместь не розширивши дальне.

Въ другѣмъ тыждни червня появились случаѣ поместь въ колькохъ громадахъ зъ околицы Кракова. Тамъ занесено поместь зъ Россіи, де она дуже сильно выступила въ повѣтахъ примѣжныхъ до Галичины. Поминувши се, чи першій случаѣ занедужаня затаено, чи ихъ не розпознано, досить, що власти отянулись ажъ тогда, коли вже зайшло бѣльше случаевъ занедужаня въ громадахъ Бенчицѣ и Кшеславцѣ, а навѣтъ въ самѣмъ мѣстѣ Краковѣ — длятого побоювано ся, чтобы въ краковскѣмъ не вытворилось такъ самое огнище епидеміею, яке есть въ повѣтахъ борщѣвскѣмъ и залѣщяцкѣмъ. Однакожъ завѣдѣль евергій властей, поместь въ краковскѣмъ не збѣльшая ся, поодинокій случаѣ занедужаня приходять въ подальше вѣдѣль себе лежащихъ громадахъ и длятого можна надѣяться, що поместь въ западной Галичинѣ буде вѣкорѣ дефинитивно выкорѣнено. Именно пыльную увагу звертають власти на людей, що гонять сплавы до Россіи и вѣдѣль вертають домѣвъ.

Въ Буковинѣ дотеперѣшній зарядженія санитарныхъ властей увѣличались повнымъ успѣхомъ. Врѣдѣвъ прибыло до Буковины много особѣ зъ Залѣщякъ и Устьи епископского, мѣжъ ними деякі, що утѣкали передъ холерою, але що власти точно придерживались обязанности

мельдункового и въ сей способѣ могли наглядати прибывшихъ, то и поместь не могла доси загниваться на Буковинѣ.

Въ громадахъ галицкихъ, де зайшли случаѣ занедужаня, заряджено всякій средства осторожности. До громадъ высылка ся лѣкарствъ, а тѣ вѣдѣль ревизіи по хатахъ, чи де не скрываютъ недужихъ. Въ оныхъ зараженныхъ повѣтахъ збороненный вывозъ предметѣвъ, означенныхъ въ дрезденской конвенціи (лахи, шкѣры и т. п.), а крѣмъ того вѣдѣль ся санитарная ревизія особѣ и предметѣвъ, вывозенныхъ зъ громадъ. На стацияхъ граничныхъ мѣжъ Галичиною а Шлескомъ въ Белицѣ и Дзвѣдницѣхъ, вѣдѣль ся ревизія санитарная подорожныхъ и ихъ пакункѣвъ, и въ наслѣдокъ того всѣ вѣдѣль зъ Галичины, мусятъ задерживаться ажъ до слѣдующего поѣзду. Подорожний, що вѣдѣль зъ Галичины до иныхъ провинцій Австро-Угорщины, мусятъ выписувати на вѣдѣльныхъ друкосортахъ свои имена, зъ-вѣдки и куды вѣдѣль, а служба зѣльзничная вѣдѣль тѣ дружи на дотычныхъ стацияхъ. Вѣдѣль подпадають подорожний зъ Галичины пятидневному доглядѣ санитарному (сей доглядъ не есть карантаномъ и не обмежає въ вѣдѣль свободы руху).

Доси не зайшовъ нѣ одинъ случаѣ занесенія холеры зъ Галичины до другихъ провинцій Австро-Угорщины. Пыльную увагу звертають власти на коммукацію на рѣкахъ, именно на Дѣвстрѣ. Въ повѣтахъ етаниславскѣмъ, томацкѣмъ, городенскѣмъ, залѣщяцкѣмъ и борщѣвскѣмъ гонять сплавы. На сплавахъ змѣняють ся колька разѣвъ сплавники, а именно въ тѣхъ мѣсцевостяхъ: Галичѣ, Залукѣхъ, Маріампѣль и Дубовцѣхъ вѣдѣль етаниславскѣмъ, а Долге вѣдѣль томацкѣмъ. Въ Окопахъ, нов. борщѣвскѣмъ, передають ся сплавы російскимъ кущакамъ, а самѣ сплавники идуть пышки черезъ Устьи епископске до Лужанъ на Буковинѣ, зъ-вѣдки вертають зѣльзницею домѣвъ. Въ Залѣщякахъ подпадаютъ всѣхъ сплавниковѣ лѣкарскимъ огляданамъ и не вѣльно имъ заходить до мѣста. Угорске правительство зборонило довозити зъ Борщѣвского и Залѣщяцкого до Угорщины предметы, означенный дрезденской конвенціею.

Такой загалный образъ стану поместь въ Галичинѣ дає органъ высшей рады санитарной. Образъ се вѣльми невѣдѣльный, знаживши, що поместь ширить ся що-разъ дальше засягає новы мѣсцевости и порыває численны жертвы. Пѣсля найновѣйшихъ донесенъ, появи-

8)

Осея Торпа.

Повѣсть Тора Гедберга.

(Дальше.)

Вѣдѣль, вѣдѣль все думавъ про свою вѣду до Гольмерѣвъ передъ двома днями, згадуючи зѣ смѣхомъ, якъ боявъ ся и не знавъ чого невоковать ся. Бачъ, до того дойшовъ, що домавъ собѣ голову надъ пытаніемъ, що се вѣдѣль такого его будуча жѣвнѣка? Такой дурни-цѣ! Она, разумѣе ся — вѣдѣль мимоволь зупинивъ ся въ ходѣ своихъ думокъ. — „Ну, просто моя жѣвнѣка“ — дойшовъ до заключенія и розсѣвѣвъ ся зъ своего вѣдѣль дотепу. При-хвѣвъ до оселѣ въ знаменитѣмъ настрою.

Гольмерѣ же рано похвѣвъ за справами и мавъ вернути ся ажъ слѣдующего дня, але вѣдѣль поручивъ поклонити ся Екови и просивъ его розгостити ся у него мѣдѣль дома. На стрѣчу гостя вышла Ерика, друга зъ порядку дѣвнѣка Гольмера; она передала ему порученіе вѣдѣль и попросила до гостинной. Ельза сей-часъ придетъ, а поки что мусѣтъ вѣдѣль еп товариствомъ. Все те она выголосила зъ такою мѣноу, неначе ея слова были горькі пі-гулки, котры треба було пролигати, и неначе она знала, що вѣдѣль ненавидѣтъ ея за такѣ угощеніе.

Ерика уважала ся найрозумѣльшою зъ сестеръ, але судьба не дала ей нагоды ужити своихъ здѣльностей до якого-небудь позитивного дѣла. Она бажала стати учителькою, але отецъ сиротавивъ ся, а веденіе книгъ, въ чѣмъ она ему помагала, не заспокоювало ея жажды дѣ-лания. Се склалось на то, что она мало помало

зачала уживати своего розуму на дрѣбнѣй, и такѣ добре острѣй дотепы, а побавивши, що въ наслѣдокъ того находять ея товариство непри-емнымъ она вѣдѣль собѣ въ голову, мѣдѣль бы всѣ вѣдѣль до неї антипатію.

Торстенони Екови рѣвножъ приходилось неразѣ бути предметомъ ея дотинковъ, але по наибѣльшой части ихъ вѣдѣль домылось о его непохитну добродушность; по крайній мѣрѣ вѣдѣль нѣколи не показывавъ по собѣ, що обид-женный ея мовою. И хочѣ она нѣколи не вѣдѣль чувала нѣчѣго подобного до радости, если ей удавалось кого-небудь вразити, то все такѣ та безчувственность Ека ея дразнила и она страшенно бажала хочѣ бы разѣ допечи ему до живого.

Теперь, коли они разомъ сидѣли въ гостинной, ей выдалось знаменитѣмъ нагодѣю по-пробувати свои шути и, по правдѣ сказавши, она старалась о се вѣдѣль силами. Она выбра-ла предметомъ своихъ дотинковъ его харак-теръ нареченного, догадуючи ся, что се повинно бути его наибѣльше доткнѣль мѣсцемъ. Екѣ смѣвѣвъ ся зъ-разу зъ ея сарказму и она по-требовала всѣхъ свѣтъ запазувати надъ собою, чтобы не вѣдѣль ея передъ его спокойнымъ, добродушнымъ поглядомъ; але вѣдѣль вѣдѣль вѣдѣль, подбѣль до неї, взявъ за руку и сказавъ:

— Слухай, любя Ерика, отъ лѣдѣль за-лѣль мы се все! — Въ тѣмъ, какѣмъ вѣдѣль сказавъ тѣ два послѣднѣй слова, была безгра-нична погорда, что поразила дѣвчѣву. — Мы, здаєсь, будемъ теперь прѣдѣль, чи не такъ?

Она поглянула на него вѣльми здивовано и нѣчѣго не вѣдѣль. Вѣдѣль выпустивъ ея руку и докнѣль:

— Бѣль-бѣль ты знала, колько я мавъ бор-ты нѣдѣль зъ моими старушками!

Сей посередній докѣль такъ глубоко вразивъ ея, что слезы подступили до очей, и старающись укрыти ихъ, она вѣдѣль вѣдѣль вѣдѣль Торстена.

Наступило хвиле мѣдѣль: Екѣ перей-шовъ ся по комнатамъ.

— Але-жѣ де Ельза? — спытавъ на-конецъ.

Ерика крадькома потеряла очѣ рукою.

— Я зарѣвъ заключу ея — поспѣшно кликнула и выбѣгла въ комнаты, але въ двѣ-рѣхъ стрѣнула ся зъ Ельзою, пристала на хвилину, а потомъ мѣдѣль перейшла мимо и замкнула за нею дверь.

Ельза такожъ перестояла колька минутъ коло дверей, и мѣдѣль глядѣль на Ека. Она была въ яснымъ лѣдѣль одазѣ, въ тѣмъ са-момъ, въ котромъ вѣдѣль бачивъ ея въ лѣдѣль, и може длятого нимъ заволодѣль въ першу хви-лю такѣ чувство, якъ тогда въ лѣдѣль, что она дуже далеко, далеко вѣдѣль него. Бути може, что она длятого выдалась ему такъ дуже гар-ною. Его всегда дивувало, что она такъ мало похожа на прочихъ членѣвъ родины, т. е. на бѣтька и сестры; матѣрь ея вѣдѣль лѣдѣль троха памятавъ. Если сестеръ не можна было на-зывать просто брѣдѣль, то все-жѣ у нихъ бу-ли досѣль грубѣй и простѣй лица, нежели Ельзы мало черты тонкѣй и выразистѣй. Тамѣль были брѣдѣль, она бѣль, а прѣдѣль, очѣ ея были темнѣйші, або може выдавали ся неразѣ темнѣйші. Бюстѣ еще не розвивувъ ся, але рамена и руки были сильны и мали округлѣль формы; можна было навѣтъ сказати, что она трохи была за широка въ плечахъ, а

прѣдѣль такъ певно и такъ граціозно умѣла сто-яти на своихъ маленькихъ ножкахъ, неначе-бѣль въ самого ранного дѣтѣльства доводилось выучувати позы и рухѣ свѣтѣль дамы.

О такѣ, въ нѣдѣль было щось окремого, ин-дивидуального, непохожого на другихъ; и се вѣдѣль было тайною причиною первѣльного страху Ека а теперь, въ першій хвилѣ зновъ по-разило его. Але на сей разѣ страхъ скоро змѣ-нивъ ся въ чувство вѣдѣль, подѣль вѣдѣль успокоючѣмъ гадки, что та дѣвчѣна, се его на-речена.

— Чому ты такъ довго вѣдѣль менѣ жда-ти на себе? — поспытавъ жартовливо-докѣль-нымъ тономъ, и приблизивъ ся до неї. Вѣдѣль хотѣвъ ея поцѣльвати, але та стояла безъ по-рушенія, такъ вѣдѣль и не вѣдѣль ея.

— Длятого „ты“ такъ довго вѣдѣль менѣ на себе ждѣль? — вѣдѣль ея тѣмъ самыми словами, але цѣлькомъ зъ вышкоу инто-націею въ голосѣ, та глянула на него допыт-ливымъ зорѣмъ.

— Я! — спытавъ вѣльми здивовано.

— А такъ, ты не бувъ вчера, а я цѣльй день выжидѣль на тебе.

Екови и на думку не пришло, что она могла его дожидѣль, и вѣдѣль стоявъ, не нахо-дячи вѣдѣль, ажъ наразѣль пришла ему ща-слива гадка. Выймивъ зъ кишѣвъ маленькій пакуночокъ и подавъ Ельзѣ.

— А ось за чѣмъ вѣдѣль! — добавилъ.

Ельза пытаючи глянула на него, а вѣдѣль лице ея засіяло усмѣшкою, и она поспѣш-но розтворила футераль. Въ нѣмъ были два перстѣль, одѣвъ великій, а другій маленький, и вѣдѣль ихъ разомъ въ руки, засмѣлясь, при-видѣль величезной рѣзницѣ въ ихъ великости.

скафіль, а нинішній знов чи не „українець“, бо москвофіль Москви не забуде та й з ним перед правительством лекша справа, а „українець“ — ще гірший „wischgusiel“ і вже тяжше йому голову скрутити... Сотки примірків можна би навести на те, що кваліфікувало у коляторів священника для дана йому права презвенту. Кождий священник спору вязанку їх знає, а коли би всі так в одну цілість збратили, стала би ціла книжка, що читалась би з найбільшим занятєм...

Тож і я кличу: вѣча! вѣча! Намъ конче треба зорганізуватись, конче треба до сильної акції порозумѣтись і громкимъ голосомъ всенародно підняти: що насъ гнетє і болить!

Той сам.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛІТИЧНЫЙ.

Мадярскій клерикалы піднесли голосъ противъ Векерлього въ часописи „Magyar Allam“ за те, що шефъ секційный выдавъ відозву до клару, щобъ заперестали агітувати противъ закона цивільнихъ супружествъ, бо въ противномъ случаю правительство буде зневолене ужити відповіднихъ средствъ. Клерикалы въ выше наведеній часописи заявляють, що не то не покинуть свого опозиційного становища, але будуть дальше бороти ся, хотай би і головами мали наложити. Векерлього грозьбы не боять ся, бо они становлять державу, а Векерлього не узнати властью въ имя Боже, а лише въ имя сѣальшованой волѣ народу. Тожъ за законъ Божій доти будуть бороти ся, доки не добудуть повной свободи свои совѣсти. Зъ свого становища не збѣдуть, хотай би прийшло заповнити ряди ліберальній сотками або й тисячами трубовъ.

Нинішній выголосить міністеръ рѣшничтва гр. Андоръ Фестетичъ свою бесѣду кандидатску передъ выборцами въ Обервартъ [Фельзе-Ееръ]. Опозиція все ще оглядає ся за контркандидатомъ. „Сорокъ восьмиохъ“ и независимій поставили кандидатомъ властителя добръ пештенского комитату Авреля Ферстера, однакъ вѣтъ же на принятіе кандидатуры не рѣшивъ ся. Въ Обервартъ и въ Пінкафельдъ ставляють тріумфальній брамы. По нинѣшній бесѣдѣ кандидатской міністра мають ему Деже зъ стороны лібераловъ, а Мерні зъ стороны независимыхъ предложити кандидатуру. Клерикалы відбувають конференцію при спѣвучасти гр. Юлія Ердеді, на котрій мають поставити опозиційного кандидата.

НОВИНКИ.

— Похоронъ посла о. Николая Сѣчинского відбувъ ся вчера въ Стопчатовѣ вѣдъ рана до до години 12½ зъ полудня. Въ похоронѣ взяло участь близько 30 священниковъ, родина близкая и дальша [вдова зъ осьмеро дѣтми, шестма дѣвчатами и двома хлопцями, братъ о. Амвросій и сестра зъ мужемъ своимъ о. Н. Темницкимъ], послы д-ръ Савчакъ яко делегаты відъ Кракова и д-ръ Т. Окуневскій, зъ Коломыѣ староста п. Баньковский, аде. Ильничій, сов. Т. Заячковский, д-ръ Кульчицкій, зъ Печевѣжана нотаръ п. Шайбъ и др. Чинъ похорону відслуживъ Ви. о. деканъ Тимякъ зъ Шешорѣ. Въ церквѣ проповідь выголосивъ о. Савула а надъ могилою о. Каргутъ. Потѣмъ въ имени власномъ, клябу соймового и краю промовивъ д-ръ Савчакъ а опѣсда д-ръ Окуневскій. Респубка огортала всѣхъ участниковъ похорону зъ одной стороны за заслуженымъ покойникомъ, котрый ще мѣгъ богато доброго зробити для Руси а зъ другой стороны на видѣ бѣдной вдовы зъ осьмеро дѣточками [зъ котрыхъ найстарша дѣвчина числять 16 лѣтъ].

— Русскій народный театръ загостить незабаромъ — якъ мы свого часу доносили — до Львова и буде давати представления въ лѣтнімъ будинку польского театру. Дирекція польского театру згодила ся вже відняти зъ будинку театру рускому въ трехъ дняхъ кожного тижня.

— П. Лопатинскій, звѣтна артиска руского театру, выступавъ въ понедѣлокъ дня 13 н. ст. серпня на сценѣ польского театру у Львовѣ яко дебютантка въ штудіѣ „Пташникъ зъ Тиролоу“.

— Тайна праса друкарскя. Зъ Тернополя телеграфують до Neue fr. Presse: Ученна гімназіальнаго Іосифа Шельонга, у которого найдено передъ мѣсяцемъ тайну прасу друкарску, уязнено оногды. Въ той самій справѣ відбули ся дня 9 н. ст. серпня поліційній ревизіи въ трехъ домахъ.

— Нещастна пригода. Вчера о 1-ой годинѣ зъ полудня завалило ся руштованье при будуваннѣ ся судовымъ будинку у Львовѣ. Разомъ зъ руштованьемъ упало зъ высоты другого поверха на землю чотирохъ робитниковъ. Одного схочено въ воздухъ, два другіи потерпѣли лекшій ушкодження, а четвертого, 23-лѣтнього Володислава Орлася, праваливъ тяжкій камѣнь и поломивъ ему ребра та ноги. Причиною того нещастя була лиха и слаба будова руштованя та надѣрне обтяженье его камѣнемъ та цеглою. Вина паде тутъ на зарядъ будовы!

— Чудо Зъ Бялон пишуть про такую пригоду: Въ селѣ Ширкѣ подъ Бялоу розсудило двое дѣтей [одна 8-лѣтня а друга 11-лѣтня дѣвчина] поголоску, що видѣли вечеромъ на одномъ конарѣ дерева Матѣрѣ Божу. На сю вѣсть збѣгло ся досыть селянъ на вказаній мѣсто, стерегли дерево день и нѣчь та розсѣдужували, чи поголоска правдива. Одинъ казали, що бачили такожъ Матѣрѣ Божу, а коли священникъ не хотѣвъ повѣрити въ се оновѣданье и старавъ ся людей відвести відъ паломництва до дерева, обжалували его селяне въ консисторію а рѣвночасно стали сходити ся до Церкви товпы доохрестныхъ людей. Староство боячы ся занесеня холеры, [що день перебувало й по 2000 особъ] забороняло дальше паломничество а обоє дѣтей віддало подъ лѣкарскій наглядъ.

— Нову оркестру зорганізувавъ у Львовѣ кружокъ тутешныхъ мѣщанъ зъ ремѣсничей молодежи, котра учила ся гри на музичныхъ инструментахъ въ часѣ 4 мѣсяцѣвъ. Члены оркестру будуть збирати ся кожного дня на виправы по своихъ фаховыхъ занятяхъ, а въ нагороду за граченій часть въ оркестрѣ будуть мати побѣдній зарѣбокы.

— Завѣщанье архинкзья Вильгельма обіймає мѣжь иншими такіи лѣгаты: архинкзья Елисавета 300.000 зр., архинкзья Марія Райнеръ 100.000 зр., генералъ бар. Коблицъ 50.000 зр. и по 2.500 зр. рѣчно, институтъ сестеръ нѣмецкого ордена въ Опавѣ 50.000 зр., братство артилерійскихъ вѣдѣвъ и сирѣтъ 20.000 зр., бѣдній мѣста Вѣдья и бѣдній въ посѣлостяхъ нѣмецкого ордена въ Моравѣ и Шлезку по 10.000 зр., шпитальный фондъ ордена 20.000 зр., бѣдній въ Баденѣ и Вайкерсдорфѣ 50.0 зр., генеральнымъ наслѣдникомъ цѣлого маєтку назначеный архинкзья Евгений.

— Справозданье про станъ засѣдѣвъ на Угорщинѣ дня 1 н. ст. серпня констатує, що збѣръ пшеницѣ дастъ 38 до 39 міліонѣвъ сотнарѣвъ метричныхъ, збѣръ жита 14—15 міліонѣвъ, ячменю около 12, а вѣдса около 10 міліонѣвъ. Посуха шкодить бараболямъ, тютюневи, огородовымъ ростинамъ, стручковымъ и пашинымъ, отже супротивъ того треба побювати ся въ деякихъ околицяхъ, особливо въ альфельдскомъ комитатѣ, недостатѣ пашѣ.

— Гранична комісія для управлѣння австро-російской границѣ збѣрала ся сими днями въ Новоселици. Австрійское правительство заступають: совѣтникъ буковинского правительства Фекете, генералъ-майоръ Барлеонъ и инспекторъ скарбовый Германъ.

— Прогулька Мадярѣвъ до Львова приспѣшена и она замѣсть въ среду 15 н. ст. серпня прибудуть вже въ понедѣлокъ дня 13 н. ст. серпня. Приспѣшенье пѣйшло зъ-вѣдса, що Мадяры не поѣдуть — якъ перше хотѣли — на Краковъ, а просто до Львова. Польскій газеты заповѣдають свѣдѣлѣ принятіе Мадарамъ въ столиціи Галичины.

— Нове робѣтниче товариство Szolnoki завязало ся у Львовѣ и відбуло оногды першій загальній зборъ. Задача товариства єсть подати робѣтникамъ безплатно праву помѣчь, пораду въ відносинахъ робѣтниковъ до адміністраційныхъ властей, подати безплатну лѣкарску помѣчь и удѣляти запомоги. Крѣмъ того займало ся нове товариство зорганізуваньемъ безплатного бюро працѣ. Головою товариства выбрано Іос. Данилюка, а его заступникомъ Володисл. Стуркова.

— По американски. Наймолодше мѣсто въ Америкѣ єсть Перрі Сіті. Передъ пятма мѣсяцями осѣвъ оданъ чоловікъ на томъ мѣстѣ, де теперъ мѣсто. Кѣлька дѣвъ потѣмъ явили ся вже тамъ деревляній буданки. По двоухъ тижняхъ стоявъ вже одинъ мурованій домъ, въ котромъ мѣстѣла ся редакція нової газеты Perry Daily Times. По трехъ мѣсяцахъ бувъ вже тамъ банкъ и готель, а теперъ Перрі числитъ вже 17.000 мешканцѣвъ, має школу, телефоны, почту, телеграфы и трамвай.

— Фонографъ свѣдѣкомъ. Мешканцѣ одного, дому въ Лондонѣ сприяли собі безнастанній гамѣрь, що выходивъ зъ новозбудованой въ сусѣдствѣ фабрики. Они вѣзали способного электротехника Томсона, а сей переосѣвъ зъ фонографомъ якийсь часъ на рѣзныхъ поверхахъ дому и схочивъ на фонографичній плиты всѣ роды стукоты, скреготаня, свисту и т. ин., що походили зъ галасливой фабрики. Відтакъ віддала мешканцѣ дому справу судову а на свѣдѣка поставили фонографъ. Коли судѣвъ почувли, якъ фонографъ почавъ скреготати, пищати та стукотѣти, позатыкали уха и навѣтъ не хотѣли слухати оборонця, бо якъ судѣвъ заявивъ, свѣдѣцтво фонографа цѣлкомъ достаточне, щобъ признати справедливѣсть лѣкаторамъ дому.

— Дрѣбній вѣсти. Рада громадека въ Букѣвску надала одноголосно почетне горожанство Фел. Гнѣвошеви, маршалкови сянѣцкой рады повѣтовой. — Въ Отиніи выбраний бурмістромъ почтмайстеръ Гінда. — Дня 18 н. ст. серпня с. р. відбуде ся въ Бохинѣ вѣчанье п. Капріана Цѣпановского, урядника зельничного зъ Давнѣцѣ, зъ панною Вандою Ивельской. — Дня 7 н. ст. серпня відобравъ собі житье маларъ Иванъ Вобрикъ.

Наука штука и література

— Зъ друкарнѣ Наукового товариства имени Шевченка выйшла передрукомъ зъ „Дѣла“ книжочка „Замѣтки о старинномъ мѣстѣ Ярославѣ и его церкзахъ“ написавъ Василь Чернецкій парохъ зъ Сѣльда-белеского. Дохѣвъ зъ розпродажу той книжочки признавъ авторъ на Буреу ярославску св. Онуфія. Книжочку можна достати у о. І. Хотинецкого, поч. крѣлошанна въ парохѣ въ Ярославѣ, по цѣнѣ 10 зр. за примѣрникъ.

Телеграммы „Дѣла“

Вѣдень 11 серпня. Царь назначивъ на жертвы послѣднего землетрясения 10.000 зр.

Градецъ 11 серпня. Тутешній пекарскій челядники постановили прилучити ся до громадного страйку австрійского, сли не одержать подвысненія платнѣ и недѣльного відпочинку.

Бѣлградъ 11 серпня. Скрайній радикалы дуже недоволені зъ Пашича и осуждуютъ его умѣрковане поведеенье.

Берлинъ 11 серпня. Зъ Петербурга звѣщають, що вѣсьмъ военныхъ кораблѣвъ відѣхало до Кореи, та мимо того Россія держитъ ся поки-що нейтрально.

Лондонъ 11 серпня. Вѣсть про побѣду Хинцѣвъ показала ся выдуманною. — Хинскій царь наложивъ на всѣ провинціи свои державы военну данину. — На Корей надѣють ся що дини рѣшучон борбы.

Софія 11 серпня. Цанковъ оглосивъ отвертый листь до приятелѣвъ, въ котромъ признає Фердинанда.

Конкурсъ.

Засноване у Львовѣ товариство гимнастичное „Соколъ“ бажавъ, чтобы лавы русскихъ друговъ при выступленияхъ прилюдныхъ, походахъ и прилюдныхъ выравахъ могли ступати вглядно и правляти ся подъ тактъ русскихъ звуковъ.

Тому-то старшина товариства, добавчи задалегѣдь, чтобы вже при першомъ выступѣ „Сокола“ було се можливе, ухвалила на своемъ засѣданіи зъ дня 17 н. ст. м. м. удати ся до всѣхъ русскихъ композиторѣвъ въ укѣлоннымъ прошеньемъ о зладженье руского Сокольного марша.

Оповѣщаючи се, просимо тыхъ добродѣтѣвъ, котрі зладять такой маршъ, чтобы зводили прилати на руки подписаного головы товариства у Львовѣ, улица Баторія ч. 30.

У Львовѣ дня 20 н. ст. мая 1894. За старшину товариства: Василь Нагорный, голова товариства. Володимиръ Лавровскій, справникъ.

Портретъ Тараса Шевченка.

Цѣна 50 кр. Дѣстати можна въ тов. „Просвѣта“.

Словарь руско-нѣмецкій

Евгенія Желеховского. Знижена цѣна 6 зр. Дѣстати можна въ товариствѣ „Просвѣта“.

Вѣдъ давна звѣстный зъ своимъ доброты и за-паху правдивый
РОССІЙСКИЙ ЧАЙ
въ торговли
В. АДАМОВИЧА
въ БРОДАХЪ

фунтъ дуже доброго	зр. 1.40
фунтъ найлѣпшого ориг. опакован.	зр. 2.50
фунтъ „Имперіаль“ царской	зр. 3.50
фунтъ высшій зъ найлѣпш чѣвъ зр.	зр. 1.20
кава „Сиріость“ франко 5 кильо	зр. 9.50

4861 92—104

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ч. н. управ. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

купує и продає

всѣ ефекты и монеты

по курсѣ денномъ найточнѣйшомъ не вчисляючи нѣякомъ провизіи.

Яко добру и певну льокацію поручає

- 4½% листы ипотечный
- 5% листы ипотечный преміованый
- 5% листы безъ преміи
- 4½% листы товариства кредитового земского
- 4½% листы Банку краєвого
- 4½% позичку краєву галицкую 3483
- 4% позичку пропінациуну галицкую
- 5% „ „ буковинську
- 4½% „ „ угорскихъ зельничъ державныхъ
- 4½% „ „ пропінациуну угорску
- 4% угорскій облигаціи индѣмнізаційный

а всѣ ті паперы Контора вымѣны Банку ипотечного все купує и продає

по найкористнѣйшихъ цѣнахъ.

ЗАМѢТНА: Контора вымѣны Банку ипотечного приймає вѣдѣ П. Т. купующихъ всѣякіи выльсованый а вже платній мѣсѣдній паперы цѣний, такожъ запавшій купоны за готѣвку, безъ нѣякого відчисленя, а замѣсѣвъ лишь за відчисленьемъ справедливыхъ коштовъ.

До ефектовъ у котрыхъ выйшли купоны, доставляє новы аркушъ купоновъ, за зворотомъ коштовъ, котрі самъ поносятся.

УЧИТЕЛЬ

органъ руского товариства педагогичного двотыжневникъ педагогично-научный, выходить вѣдѣ 1 червня 1894 р. у Львовѣ ул. Вѣрменская ч. 2. Предплата на цѣлый рокъ 3 зр., на пѣвъ року 1.60 зр. на четверть року 1 зр.

Надболање.

Супротивъ безнастанныхъ поголосокъ о до-рождѣи, подорождѣи артикуловъ поживы а въ слѣдѣ за тымъ о поднесено цѣнѣ въ многихъ реставраціяхъ, маю честь повѣдомити, що поробиши відповѣдній стараня на довго передъ сезономъ выставовымъ, маю моихъ гостей приимати на давнихъ условинахъ, та що нѣ подвысненье цѣнъ, нѣ зменшенье порцій не має теперъ мѣсца въ мой реставраціи, анѣ не буде мати мѣсца за цѣлый часъ выставки. 232 9—?

Зъ поважаньемъ

Нафтула ТЕПФЕРЪ
реставраторъ, у Львовѣ, при ул. Трибунальскоій.

АДВОКАТЪ

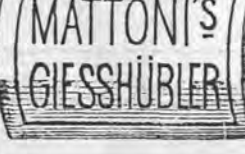
Д-ръ А. Горбачевскій
въ Чортковѣ

глядитъ конципиента
вѣдѣ 1 н. ст. серпня с. р. 267 3—5

ОКУЛИСТЪ

Д-ръ АДАМЪ ШУЛИСЛАВСКІЙ
бывшій ассистентъ проф. Вижеркевича и бывшій демонстраторъ проф. Фукса.

Львовѣ, улица Гетьманьскаа число 10
ординує вѣдѣ години 12—1-ой и вѣдѣ 3—4-ой 188 33—?

MATTONI'S
Gfesshübler

ЧИСТА
алькалічна
ВОДА
КИСЛА

выпробована вѣдѣ сотокъ лѣтъ яко лѣкъ на всѣ недуги органѣвъ віддыханя и травленя, при гостци, нежить жолудка и мѣхура. Добра особливо для дѣтей, реконвалесцентѣвъ и въ часѣ тяжи. 32

Найлѣпшій напитокъ діететичный и покрѣпляющій. (Л.)
Генрикъ Маттоні, Карльсбадъ и Вѣдень.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

оптикъ и механикъ
подъ Коперникѣмъ,
Львовѣ, площа св. Духа
(ул. Театральна ч. 6 противъ
головной ордану)
поручає у великомъ вы-
борѣ и по найдешев-
шихъ цѣнахъ: окуляры, цѣвѣры, лѣнзеты, бинокль, да-
лекоглядъ, барометры, аерометры, мікроскопы, лупы, ком-
пасы, райсайны, лѣнты мѣрильній, пѣномы, сѣбѣль, манометры,
и т. п. Устроєня вѣбѣль электрическихъ. Всѣякіи направлє-
выготавляють ся найкорше и найдешевше. — Замовленя
въ провинціи выготавляють ся точно. 4185j

Важне для Цань!

По умѣренныхъ цѣнахъ на кожду мѣру продає ся формы
на станки, пѣнзиль, пальто, шиферки и т. д. Приймає ся
до крою пѣльи сукна и на жакетѣ до фастригованя и выпро-
баваня подъ гарантією найточнѣйшого выкопченя. 73 41—?
Лише за 10 зр. въ 12 мѣсяцѣхъ выучує ся подъ гарантією
крою французского.
ЕВГЕНІЯ ВЕКЕРОВНА
Львовѣ ул. Синюска ч. 21. Д. поверхъ коло старон почты.

МУЖЕСКУ

Безсильность

выликаны именно страшными на-
слѣдками тайныхъ грѣховъ мо-
лоды и роспущи, усуне наленю и на
до довго однокла, розширєла въ
многихъ выданахъ илостров. книга
Самосохранѣніе д-ра Ретавы
Россійске выданье: 1 зр.
Польске выданье: 1 зр.
Нѣмецке выданье: 2 зр.
Тысячѣ людей нахлыли въ пѣль
попелени своихъ недугъ и направи-
ли свои мужескыи силы при помо-
щи вѣзаноу въ книжцѣ способу
лѣченя. По одержаню франко на-
лежитости, высылкає ся франко кни-
га въ кувертѣ магазинномъ выда-
вать Р. Ф. Бирей въ Липску. (R. F.
Bierey's Verlagsbuchhandlung in
38—36 Leipzig.) 4851

ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ

торговля зѣлѣна у Львовѣ площа
Капітульна ч. 1 (напротивъ катодры.)
Цѣнникъ иллюстрирований рѣзныхъ
предметѣвъ до рознободимости.

Кѣльчастый дрѣтъ до огорожденъ
по 5— зр. за 100 метрѣвъ. —
Сѣтка дротана зѣлено лѣндрована
до охорони вѣконъ по зр. 1— за
метрѣвъ □

4595 торує
ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ
торговля зѣлѣна у Львовѣ площа
Капітульна ч. 1 (напротивъ катодры.)
Цѣнникъ иллюстрирований рѣзныхъ
предметѣвъ до рознободимости.

„ДНІСТЕРЪ”

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНІЙ

у Львовѣ ул. Валова ч. 11.

перше руске товариство асекураціе, припоручене Веч. Духовенству и всѣмъ вѣрнымъ черезъ Виреосъ. Митр. и Преосв. Еп. Ординаріаты всѣхъ трехъ Епархій, приймае обезпеченія вѣдъ шкѣдъ огневыхъ подѣ найприступнѣйшими условіями и за можливою найнижшою оплатою.

Шкоды ліквідують ся и выплачує ся сейчасъ по пожарѣ.

Договоры заключеніи зъ першими Товариствами контрасекураціиными подають „Дністрови“ можность обезпечувати и выплачувати и найвысшій сумы.

Фондъ основный 50.000 зр. в. а. улькований въ цѣлости въ пушларныхъ паперахъ, побѣдшає ся нарастающими водсотками. Фондъ резервовый творить ся и порастає по мысли статута.

„Дністеръ“ приймає такоже въ силу договору, заключеного зъ Товариствомъ взаимныхъ обезпеченій въ Краковѣ обезпеченія на житє въ всѣхъ возможныхъ комбинаціяхъ.

Друки, проспекты и всякій поясненія подають Агенты, установленіи у всѣхъ мѣстахъ и болшихъ селахъ, якъ такоже 4414

Дирекція „Дністра“ у Львовѣ.

Зголошена о удѣленіи агенціи въ мѣсцевостяхъ где „Дністеръ“ не є заступлений, приймають ся.

Дешевше и лѣпше якъ всюды!

Найгустовѣйшій одѣян мужескій и дитинній зъ найлѣпшихъ матерій красныхъ, французскихъ и английскихъ, тревалого вырѣбу красоваго, пальты, гавельки, мешажковъ, штаны, бунды подорожній, куртки, футра подорожній и до мѣста, плащъ непромакающій и пороховники.

Одѣян для пп. урядниковъ державныхъ. Всѣ. Духовенства и студентѣвъ (мундуры) готови и до мѣры.

При вѣдборѣ повного одѣян студентского по прависанѣй цѣнѣ 5% оусту.

Великій вѣдборъ сукна зъ першорядныхъ красныхъ и заграничныхъ фабрикъ.

Одѣян вѣденского вырѣбу значно дешевше якъ у вѣденской конкуренціи — поручає

Б. ЛЯВФЕРЪ
у Львовѣ, улица Галицка ч. 8.

Замовлена педагогую найсовѣстѣйше до 48 годниъ.

Дешевше и лѣпше якъ всюды!

ЗАПРОШЕНЕ ДО ПЕРЕДПЛАТЫ
на дѣло п. з.

„Десять заповѣдей Божихъ”

пояснѣвъ въ XIX проповѣдяхъ
Петро Бѣлинскій.

Повыше дѣло обѣмѣ 19—20 аркушѣвъ величини якъ аркушъ на оказѣ.

Щобъ проповѣди були понятнѣйшій и довше въ памяти вѣрныхъ лишили ся, то авторъ подавъ поясненія дуже численными поровнянями, прикладами зъ Бібліи, исторіи всеявній и зъ жити щоденного.

Въ продолженіи несомна двохъ мѣсяцѣвъ печатанье убѣдичѣть ся. Цѣна передплаты 1 зр. 20 кр. зъ пересылкою почтовою, а зъ рекомандованою о 10 кр. болше.

Передплату присылати до автора пароха въ Должанцѣвъ Тернополь. 289 2—2

Острѣе и чищеніе хірургическихъ инструментовъ — приймає
ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ
ножницъ у Львовѣ ул. Бонимѣвъ ч. 3
Цѣники даромъ.

Словарь нѣмецко-русскій
Ом. Партицкого
продаетъ товариство „Просвѣта“ по
1 зр. замѣсть 3 зр.

Вѣдъ року 1868

БЕРГЕРА ЛѢЧНИЧЕ

МЫЛО СМОЛЯНЕ

выпробоване на клінікахъ и многими практичными лѣкарями уживає ся не лише въ Австро-Угорщинѣ, але такоже и въ Пѣмеччинѣ, Франціи, Россіи, на пѣвостровѣ Балканскомъ, въ Швейцаріи и т. д. на недуги шкурнѣй, особливо противъ

Выкидѣвъ шкурнѣй рѣзного рода

зъ найлѣпшимъ успѣхомъ Дѣланье Бергероваго мыла смоляного яко гігієничного средства до усуненія порпѣвъ, до чищенія и дезинфекціи шкуръ есть рѣвножѣ загално признано. Бергера мыло смоляное мѣвъ 40%, смоли деревной и рѣзвѣтъ ся значно вѣдъ всѣхъ иншихъ родѣвъ мыла смоляного въ торговлю. — За дѣля охоронѣи передъ фальшоваваніємъ треба жадати выразно Бергера мыла смоляного и уважати на побѣчѣ помѣщеніи знака озороннѣй.

Въ упертыхъ недугахъ шкурнѣй уживає ся замѣсть мыла смоляного успѣшно

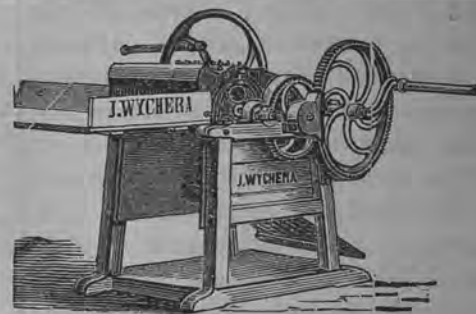
Бергера лѣчничного мыла смоляно-сѣрчаного. Яко лагоднѣйше мыло смоляное до усуненія всякой нечистоты шкуръ

на выидѣ шкурнѣй и на головѣ у дѣтей, такоже яко незрѣванѣе мыло до мыти и купельѣвъ до щоденного ужити служитъ, обѣмѣмѣ 35%, глицеринѣ и пахлѣу

Бергера глицериновоє мыло смоляное. Цѣна штуки кождого рода 35 кр. прѣзъ зъ брошурою.

Зъ иншихъ родѣвъ мыла Бергера поручає ся слѣдующій заслужующій на увагу: Мыло бензоевое для нѣжности шкуръ; мыло бораксовѣе противъ прищѣвъ; мыло карболовое до выпадѣния шкуръ и знакъѣвъ по вѣсѣи и яко мыло дезинфекціи; Бергера мыло до кушѣи зъ смерековыхъ шишѣвъ и такоже мыло туалетное, Бергера мыло для дѣтей, для малѣнькихъ дѣтей (25 кр.); мыло хлѣбное на червѣнѣищѣи; мыло военнаковѣе дуже успѣшное; мыло таниновоє противъ прѣтъи нѣтъи и выпадѣния волосѣвъ; мыло до зубѣвъ, найлѣпше средство чищенія зубѣвъ. Що до иншихъ родѣвъ мыла Бергера авертаемо увагу на брошурѣ. Треба жадати мыла Бергера, бо истинують вѣдѣдованія безъ успѣху.

Мѣсяцъ продажи для Львовѣ въ аптекахъ пп.: І. Байзера, Г. Блюменфельда, А. Лазовского, К. Микѣлаша, З. Рукера, К. Склепниського, Веврерского, д-ра Заринского. Дальше у всѣхъ аптекахъ въ Бродѣхъ, Березанѣхъ, Драгобичѣхъ, Коломыи, Краковѣ, Перемишлѣ, Рѣшевѣ, Сѣборѣ, Станиславѣхъ, Стриѣ, Тернополѣ, Тарновѣ и по болшѣи части у всѣхъ аптекахъ Галичинѣ. 95 18—24

Патентованій молотѣльчѣ

перевозовій до чищенія, звѣжъ 100 кѣвъ денно молотѣть, патентованій молотѣльчѣ зъ кератами и такъ-жѣ ручного руху, патентованій мѣлѣнки вѣзальныя трѣеры, новій шкотскій плуги райбѣльскій та всѣ иншія машини рѣльничѣ старанно вывѣсѣи якъ такоже всѣхъ части лѣтъ до самостоятельного вывѣсѣи рѣльничѣ машини та до рѣльничѣхъ цѣлей будѣвничѣхъ, подѣладаи, рустѣи, дверцѣи до печѣи, манѣльѣи, доставляє дешево.

Фабрика машинѣи и вѣдливальна зѣльза

І. ВИХЕРА

у Львовѣ ул. Горѣдѣцка ч. 47

Всякай репарациі машинѣи и частей машинѣи вывѣсѣи старанно и дешево. 217 2—12

До Вповажанѣи Публики, що оглядає теперѣшну

ВЫСТАВУ КРАЄВУ

Зъ огляду на великій приплывъ Вп. Публики и зъ огляду на то, що мы порѣбили великій и дуже користній купна, можемо низше вычисленіи товары, доки выстане припасѣи, продавати по такихъ цѣнахъ, а именно:

10.000 повшовковыхъ парасольѣвъ Entouscas по 1-30, 1-50, 1-75 и выше.
4000 повшовковхъ парасольѣвъ по 3-50, 4-450 и выше.
2000 штукъ модныхъ весняныхъ и лѣтнихъ блюзѣвъ, фасонѣи найновѣйшій по 1-80, 2-50, 3 м. в.
2000 дѣльѣвъ модныхъ Саѣвъ (намѣтѣи манѣльѣи) по 2-50, 3, 3-50 и выше.
1000 гальѣвъ до пороху и дошу по 1-20, 1-50, 2-25 и выше.

Конфекція для дѣтей.

4000 наймоднѣйшихъ одѣгѣвъ весняныхъ и лѣтнихъ по 1-50, 2, 2-50, 3 и выше.
1500 модныхъ плащѣвъ у всѣхъ величинахъ по 3, 3-50, 4, 5 и выше.

Спеціалній новости у стяжкахъ, коронкахъ, вѣльѣкахъ, капелюхахъ дамскихъ и дѣтскихъ, рукавичѣхъ гласѣ, даньскихъ, военныхъ и повшовковхъ, хустѣкахъ, панъѣкахъ, парасольѣхъ и парасольѣвахъ, блювахъ, повшовковхъ, военныхъ, сатиновыхъ и до прѣна, шляфѣкахъ, негѣльѣкахъ, капелюхахъ огороженныхъ и костюмахъ огороженныхъ надѣйшли власне у великой себѣльности и доповняють ся що день.

Особливша гуртовна продажъ принагѣдна

въ вѣдѣлѣхъ занавѣсъ, капѣи и килимѣвъ.

5000 капѣи на столѣи по 75, 1-20, 1-90, 2-50.
4000 капѣи на лѣжѣи по 2, 2-50, 3, 3-50, 4.
800 великихъ капѣи на столѣи и лѣжѣи, дающихъ ужити ся на обѣ стороны (вырѣбъ килимѣвъ) по 1-90, 2-50, 4, 5.

Всякій въ провинціи надѣсланий поручѣи полагѣжує ся найсовѣстѣйше и найскорше.

Зъ глѣбокимъ поважаніємъ

Зарядѣ магазину AU LOUVRE

у Львовѣ, площа Капітульна ч. 3.

4845 106—2

КАРТЫ ВЪЗДЫ

до Пѣвнѣочной Америки

въ Нидерландско-Американскѣи товариствѣ парохѣи плавѣи.

I Kolowratring 9

IV Weyringergasse 7 a WIEN.

Щоденна экспедиція зъ Вѣднѣи.

32-52

Поясненія бесплатно.

1

МЕАЛІНГСКА
ФАБРИКА ОБУВИ

ЛВОВЪ

УЛ. СІКСТУСКА 1.6.

поручає свой вѣибѣльшій складъ въ цѣлой монархіи для мужчинѣи, панѣи и дѣтей по цѣстойнѣхъ цѣнахъ фабричныхъ, вывѣсѣи на подѣшвахъ; безъ конкуренціи. 77 23—50

При закупкѣ товаровъ просимо покликѣуватисѣи на нашу часописѣи.

ДѢЛО

Выходять у Львові що дня (крім неділі і руських свят) о 5-й годині по полудні. Літературний додаток „Вісник“ найзнаменитіших повістей“ выходять во вторник, а во вторник і п'ятницю на перекладі рахують з Діалогів.

Передплата і інсерати приймають: у Львові Адміністрація „ДѢЛО“ ул. Баторія 24, Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, і Бюро газет ул. Карола Людовика 9. у Відні: M. Dukes, I. Schulerstrasse 3; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek, I. Wollzeile 8; Oppel, I. Stubenbastei 2. J. Danneberg, I. Wollzeile 19. В Франкфурті і Гамбурзі: M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Comp. В Пешті: E. Mischky V. Bez. Akademischegasse 6.

Передплата на „ДѢЛО“ і наслідок на інсерати виставляють у Львові.

У Львові, дня 13 н. ст. серпня 1894.

Вистава львівська — на скільки нею Поляки вже досі заманили свою політику — цювила кілька цікавих фактів.

Насамперед що до Русинів — вистава, хоч офіційно носить назву „кравець“, нічим не відрізняється до якогось зближення обох народів; противно деякі р'єчи, як от н. пр. змагання виювати в руску дівчурку духа польського на виставі, може Русинів хіба лиш огорчувати. Впрочім як праса польська так і верховоды вистави в привільних виступах своїх чим далі, тим більше ширі й виразно говорять о виставі „польській“, з чого ми можемо бути лише раді бо-ж на тую політику, яка веде ся на виставі, Русини ніяк писатись не можуть, політика се не кравець, але польська.

Єдино польська се політика — того братає з Німцями а особливо з Мадярами, котрі посередом мусить віднайти Славян, в першій лінії Чехів.

Ми з жалем глядімо на то зведення вистави „кравець“ на „польську“ — и то з характером нинішньої політики польської, — з жалем глядімо и на той зовсім натуральний наслідок, що в мурах Львова не судить ся нам втати яко гостей нікого з братів Славян, а натомість загостять завтра знов Мадяры [по більшій часті змадарщені жида] и знов поцлуйуть щедро мовь лотокам взаимний выливы чувств вдовичної симпатії и приязни між обома народами — польським и мадярським. Розумієсь, при том одні и другі будуть підносити, що Поляки и Мадяры — все були и будуть головною підпорою Австрії... Прецїнь же ір. Стан. Бадені, привчаючи недавно до мадярського міністра-президента Векерлого, говорив, що Поляки и Мадяры все знаходились и знайдуть ся разом, коли йшло и буде йти о силу австро-угорської монархії...

Листы зъ выставки

[Рольництво].

Почнемо від групи першов, котра обнімає такий відділ: Рольництво, організація рольництва, статистика, дільводство и газети, рольничі інженерія, меліорація, добування торфу, сільська будова, молочництво и виробство сирів.

ра, рольничі „кілька“ и рольничі школи. Тільки-ж предмети тої групи не находять ся в одній м'єсці, лише порозкидані по павільонах так, що треба перебігати з одного м'єсця на друге, инколи з одного кінця вистави на другий, щоби хоч яко-такі представити собі образ галицького рольництва.

Однак, заки оглянемо першу групу, нам бы перед тим заглянути до статистики.

Р'єч се зв'язна, що Галичина — край переважно рольничий. Після статистичних даних 1890 року на просторі 78 496 квадратних кілометрів мешкало 6,607,616 людей. З того чяла припадає на один кілометр 84 мешканців взагалі, а 74 осіб займає ся рольництвом, иншими словами: в Галичині в 4,419,636 рольників. Отже з цїлої австрійської держави у нас найбільше рольників, бо порівнявши з другими країнами коронними, що займають ся рольництвом, побачимо, що Чехія має на одній кілометр тільки 44 а Угорщина всего 33 рольників. Також в порівнянні з деякими європейськими державами Галичина під виглядом рольництва показує найбільшій процент людей. Одна лиш Росія може похвалитись більшим процентом хліборобів.

Послїдній помітр в Галичині показав, що в нашій країні в 6,609,356 моргів орної землі, 1,717,883 сїножатей, 1,310,677 моргів пасовищ и полонин, 3,512,392 моргів лїса, а моклаків, озер и взагалі неурочної землі 493,318 моргів. З того припадає на дїдичів 5,371,273, а на селян 8,269,376 моргів. Цїлий довід выносив з кінцем 1890 року 320,321,672 ар.; з того 188,858,854 ар. затигнули дїдичі, а 131,463,818 ар. селяне.

Маючи перед очима отї дані, ми відповімо до них повинні найти на виставі галицьке рольництво заступлене як найбогатїшими окладами. И треба признати, що група рольничі богата, однак приглянувшись ближше, між виставцями побачимо всего 241 людей, а з тих аж 68 виставців заграничних.

Галицькі рольники виставили передовсім оклади збіжки и насїня, різні роды масла и сира, пробки землі и штучних навозів, пляни господарських будинок, мапи и книги до веденя господарства. Земні продукти виставили головно дїдичі и господарсько-рольничі товариства, а руських селян виставців дуже а дуже мало. З не селян Русинів виставили о. Дзєрович з Топор'ва хмїль а

п. Тадей Федорович з Клебанівки господарські книги и мапи. Натомість в рольничій відділі вистави находить ся 60 номерів з Конгресівки, а ті номери представляють різні роды збіжки и уриваних ростин. Також американські Поляки виставили в своїм павільоні всякі рольничі продукти.

Відділ машини заступлений Галичанами дуже слабо. Тут побачимо рольничі машини, що їх виставили фабрики з Чехії, Морави, Угорщини, Відня, Шлєска, долїшньої Австрії, Німеччини [Вірттемберг и Гамбург], Познанщини и Англії. Галицьких же виставців всего девять. В першій лінії виставили „Галицьке акційно торговельне товариство“ у Львові рольничі машини, и то не свої роботи. Надто ковалі: Микола и Стефан Гапки з Горіжк, Гаврило Мулькевич з Кам'янки струмилової, Євген з-під Львова, Стїпко з Рогатина и т. д. виставили плуги, борони и взагалі прилади до управы р'єч. Прочі виставці: Фреліх з Нового Санца, Ферінг з Бохні, Гольдштайн и Фреліх з Рашева, Дорнвальд и Балабайдер з Черемшля и Геміель з Освітими.

Оте та перша група: рольництво, котре Галичина так дуже слабо заступила и не могла впасти заступити. Примітивна управа р'єч, незнання господарки на ширшій розмїр, уживання невідповідних приладів, до того невідомість ґноєня штучними и природними навозами — словом: усе теперішнє дїловодство господарства рольного в Галичині не могло випродуквати нічого лїшого. За для того-ж и біднота, що проявляє в рольничій відділі на виставі, в вірному образі галицької нужди. Де-хто говорить, що в Галичині рольництво упадає за-для того, що тут повсюди замїняють зворот до промислу, отже и вистава має на меті бути виставою промисловою. Скільки правди в тих словах, побачимо оглядаючи промисловий відділ львівської вистави.

До рольництва можна зачислити садівництво и пчїльництво. Се група четверта, та тут всего 64 виставців, з котрих 17 репрезентують заграницю, а то Варшаву, Познанщину, Угорщину и Дрезно. Прочі — то дїдичі та львівські и по львівській огородинки. Навіть галицьке товариство садівництва не заступлене.

— Так, — відповіла та подивилась на него довгим допитливим поглядом. Потім замовкла, немов би дожидаючи, що він їй дещо поспішає; він також з жалем відчував, що она дожидає якогось питання, якогось слова, але не знав, що має сказати, и вкінці промовив:

— Ерика цїлком не така зла, як думають люди.

Ельза нічого не відповіла, тільки трохи відсунулась від него, але за хвилину крикнула з таким оживленням, що знати було якусь вимушеність...

— Як ти поводи їдеш! Дай мені вбїж!

— Добре, добре, тільки уважай, будь обережно, Брунті вже старий вїн.

— О! если я буду нею поганяти, она добре побїжить.

Взяла вбїжку, не дуже радо передав їй Еком, та стала поганяти. Брунті справді почала лїше бїти и се вельми владувало Ельзу. Зачала розпитувати Ека про его старушку, вїдв дещо розказував, щоби познакомити її, як єсть р'єч, а з того, що бы він не говорив, она смїялась до слїз. Смїх її був трохи придушений, але мимо того вельми звїзкий, зовсім не р'єзкий а з глибокими тонами журчагого ручая. Ек чув его першій раз и був так урадований вначе-б відкрив нову прикмету з своїм нареченом. Старав ся бути приємним, як лиш мїг, и то ему удало ся як не можна лїше. В знаменитій настрою духа и з тою приємною утмою, яку лїшає по собі здоровий смїх, они приїхали до Торпи. Брунті стала коло

Передплата на „ДѢЛО“ з літер. додатком з Австрії: за границею: на цїлий рік . . . 18 ар. на пів рік . . . 12 ар. на чверть року . . . 9 ар. на місяць . . . 4 ар. 50 гр. на чверть року . . . 6 ар. на місяць . . . 3 ар. 50 гр.

у Львові: на цїлий рік . . . 16 ар. на пів рік . . . 8 ар. на чверть року . . . 4 ар. на місяць . . . 1 ар. 35 гр. Редакція, Адміністрація и Експедиція під ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи вставляють ся лише на попереднє застереження. — Річниця неопечатаній вїдвїд портів. Неодноразово числїть 8 ар. в. в. Оголошення приймають ся по цїні 6 ар. вїдвїд одного екземпляра вистави а з рубриці „Надобор“ по 20 ар. в. в. Неодноразово числїть ся до 10 ар. вїдвїд одного.

До вѣдомости Коломыйщини.

Довідуюсь як о р'єч зовсім певній, що по феріях шкільних дістануть руські паралелки коломийської гімназії окремого управителя в особі професора Стефана Недільського з Станиславова, а надто установлена буде класа підгот. о вляюча при тій-же [in spe] окремій гімназії з викладовою рускою мовою. Отже хочемо звернути увагу на значніе та-коі класи підгот. о вляючі.

Підгот. о вляюча класа числїть ся до гімназії и учать в нїй гімназійні професори предметів: релігії, німецкого, руского, [польського надобовязково], рахунків и каліграфії. Класа та єсть великою полєкою як для учеників в підгот. о вляючі до виспих класів, так и для родичів, бо як з одної сторони відпаяють тут ті надїрї до вступного испиту до середних шкіль вимоги, що ставлять ся ученикам IV он класу народних шкіль, так з другої сторони убогї родичі вглядно опїкуны, уплативши за хлопця на першій курсі лиш 5 ар. [замість 20 ар.] шкільної оплати, можуть увільнитись на будуче з другим курсом від того-ж податку, если хлопець дістане перш у класу. Скінчена підгот. о вляюча класа дає право хлопцеві без вступного испиту и оплати шкільної [если є увільнений] вступити до першого класу гімназії.

За для тих обставин повинні Коломыйщани, що мають хлопців до школи, підготувати їх в часі ферій до вступного испиту до підгот. о вляючої класи, при котрім будуть ті самі вимоги, якї ставлять ся ученикам, котрі хотять робити вступний испит до четвертого класу народних шкіль — з пропуском того, чого и при вступі испит до середних шкіль не вимагає ся. Отже знання катихизму з III-он класу, німецкою мовою „Початки“ признаний для III-он класу в головній огляді, не подрбно [забобіть слів, відітні та писанє диктату], з рускою мовою читанє, писанє диктату, части мови, о реченю простім, а з рахунків чотири операції цїлыми числами не трудного складу. При том замїчаємо, що така [3 ар. 10 гр.] не пропаде, коли хлопець не зможе відповісти вимогам при вступі испит.

Ученики, що роблять вступний испит до I он класу гімназії, а не устоять ся, можуть записатись до підгот. о вляючої класи. З

9)

Осея Торпа.

Повість Тора Гедберга.

(Далше)

По обіді Ек хотїв з Ельзою зараз їхати, щоби їй показати Торпу, як се було вперед вже уложено. Однак тут стрїтили перешкоду. Люїза за нічо в свїті не хотїла пустити наречених лиш в двїню. В том случаю доброта її борола ся з боязною на-рушнїя правил приличности, а та боязнь перешкодала навїть доброті. Ек не хотїв нікого більше крім Ельзи просити, відкинувшись на се, що в повозі нема більше мїсця як тільки на двоє. Ельза також хотїла їхати лиш з ним самим. А все-ж таки їм було якось нїяково, дуже напирати на се; они були ще надто недавно заручені, щоби відкинувшись на свої права, и може бути першїстний плян остав би не виновний, если-б цїлком несподівано не прийшла їм в поміч Ерика, котрій удало ся переконати Люїзу, що в том нема нічо неприличного.

Коли повоз заїхав и они почали прощатись, Ек знайшов хвилину, щоби стискаючи Ерику за руку, сказати: „Спасибі за поміч!“ Лице її спаленіло нїжним румянцем и она в свою чергу алегка стиснула его за руку.

И от вкінці остались наречені самі на самі; першій раз були они так справді з собою самі. Коли дїм сїз з виду, Ельза блискучими очима глянула на него, а він

спокойно та весело кивнув їй головою у відповідь. Але він не мїг здержати ся, щоби не сказати для цїлковитого успокоєня своїх совістей:

— А може справді, се все така — нерозумно, що я не хотїв запросити котру-будь з твоїх сестер.

Она зложила губи в згордливий усміх, а по хвилі скоро докинула:

— Але-ж можемо сейчас вернутись, если сего бажаєшь...

— Ні, ні, — з смїхом перебив їй — я тільки хотїв сказати, що они, бути може, уважають сей поступок нечесним з мови сторони...

— А если-б и так? Хіба-ж они для тебе дорожїї над мене?

— Ні! але чи-ж ты не розумїєшь?

— Ні, не розумїю. И як ты такі велит можеш звертати увагу на такі дрібниці? — промовила, зупиняючи на нїм на пів жартовливий а на пів одушевлений погляд та любовно притулилась до него.

Він засмїяв ся, незвичайно підлещений, и більше о том бесїди не було. Ельза сидїла як перше притулена до него; трохи помовчавши, промовила:

— Мені видає ся, що ты вже почав импонувати Ериці.

— Имповувати? — повторив здивовано.

— А так власне, — имповувати. И на мене ты на першій погляд зробиєш таке вражїньє — имповуюче.

— Чи длятого, що я такі велит? — добродушно спытав.

огляду на се — догідніше єсть дати хлопця до підготовки класу замість до IV-ого класу народних шкіл. бо досвідчити учить, що ученики, котрі скінчили добре класу підготовки, стають сильними учениками в гімназії і мало хто з них упадає, не скінчивши осмий клас. Отже не треба полишати доброї нагоди, а вписувати руських хлопців до розвиваючоїся так гарно руської гімназії в Коломиї, особливо, що з початком року шкільного она має одержати характер окремого закладу — на взорець руських паралелюк в Перемишлі — і лише в адміністративній часті підлягати буде дирекції польської гімназії. Маючи на тямці, що „ліпша своя хата як чужа палата“, годить ся нам всім Русинам вводити дітей в руску святинку науки, не обзираючи єи, чи она зверху крыта бляхою чи гонтами, чи она помальована чи лише побілена, бо яка она там зовні й єсть, все-таки у внутрі духу руський!

X.

Се й те зь выставки.

Вчорашній день, неділя, визначив ся в історію торжеств выставок ажь тремя зьздами: Поляків зь Шлезка, відпоручників товариств ремісничих „Gwiazd“ і громадним зьзводомь рукодільників і промисловців, котрі зачали відь вчера нарады свого вьча. Крімь тихь трьох офіційныхь выставок зьзводь, се значить витаныхь комітетомь выставовымь і репрезентацією мьста приїхала до Львова прогулька вьдєньскихь антісемітів підь проводомь пос. Шнайдра, явилась на площі выставки громади селян і двьторы шкільной, выслані зь різнихь сторінь Галичини, члєны чєскои Besedy вь Краковь — а вькінці зачавь вь мьстє нарады конгрєсь соціалістичный.

Поляки зь Шлеска приїхали о 7-й год. рано, а приїзд ихь звєстили выстрєлы зь мьздирьбь. Проводниками сєи прогульки — зложенои зь сотки осібь, переважно селян — суть два послы д-рє Міхєйда и кє. Свежій та літерат д-рє Цєнцєла. Гостей повитавь на двьрцї прєзидєнт мьста Мохнацкій, а на площі выставки директорь Мархвєцкій. Оба бесідники вьсказали надьбь, що ося прогулька повинна причинитись до дружнїйшихь зносинь мьжє Поляками зь Шлезка и Галичани, роздєленными відь вьківь. Проводирь прогульки, відповѣдаючи на промовы, пояснялі цєль прогульки словами: „Мы прибули до Галичини яко братя доказати, що мы одєнь народь, що доля ваша єсть нашою долею, а ваші ідеалы и надєь суть нашими“. Відтакь зазначували, що надьбуть ся вь борбѣ о свои права на помѣчь галицкыхь Поляківь. Промовы кє. Свежєго, котрий, якь звѣстно, набравь немало хлопоту політкамь кола польского рѣшувачьмь сформуваньємь т. зв. квестіи шлескои, не подають газєты польскї.

Відпоручники товариств ремісничихь Gwiazd зьїхали ся до Львова на святкованьє 25-лїтнихь роковинь заснованя львовскихь Gwiazd-ы. Цєльй ранокь бувь

присвячений святкованю торжества вь будинку тов. Gwiazd ы, на що зложились промовы прєзидєнта мьста, прєзєса товариства, кантат, декламация прольоу и перекуса зь тоастами. Прольоць написаний поєтомь Плятовомь Костєцкымь, зачинає ся словами: Polska jak aniol posród ludów stoi: Rozbój nie splamił nigdy jej szablency... Пополудни пѣшли вєь відпоручники на выставу, де повитавь ихь другій директорь выставки г-р. Стан. Бадєні, пригадуючи мотто вь имя котрого мають трудити ся; сьмь мотомь суть: Богь, вѣчна и праця.

Третій зьзвѣдь відбувь ся зь нагоди скликаня до Львова V-ого загально-австрійского вьча промисловцівь и рукодільниківь. На вьчє зьїхало ся до 600 участниківь, а значєє число доставили Вьдєнь и обь Авєтрїи. Тї вьдєньскї гостѣ приїхали підь проводомь звѣтного антісеміта посла Шнайдера — и длятого верховодячий кружкь заадаєдѣь булі вь клопотѣ, якь то бы погодити и гостинность и величавость вьча (бо-жє сотка вьдєньскихь промисловцівь много вьрта) и вьзглядь коаліції. Треба було відбути кѣлька нарадь, котрыхь результать бувь такий: Не витати на двьрцї гостей промовою и музикою; зазначувати вь промовахь при отворєню вьча, що у Львовѣ не можна підносити пєкуючю квестію жидѣвскои — а вькінці выслати до N. fr. Presse успокоючу телеграму. Ухвалы нарады выконано точно — а п. Мохнацкій, Гєтрїць, Немчиновскій (вь ратушѣ) и Мархвєцкій на выставѣ зь притєскомь зазначували: спѣльнѣсть интересѣь вєьхь рукодільниківь безь рѣзницѣь народности и вьры, справедлаву рѣвноправность и християнську толєранцію. — Вьчє має нараджуватись надь змѣною закона промислового, справою обезпєченя майстрѣь на случай старости або неспѣльности до працѣ, утворєньємь инспекторѣь промисловыхь для майстрѣь и заводчєньємь окремыхь палать рукодільничо-промисловыхь, реформою податкѣь и доставою для войска. Першимь прєзєсомь вьча выбрано п. Немчиновского.

Рѣвночасно зь нарадами вьча рукодільниківь зачавь нарады конгрєсь партіи соціально-робѣтничѣи. Конгрєсь відбувавь ся на основѣ §. 2. закона о стоварєнєняхь (за запрошенєями). Заразомь устроили сторонники партіи соціалістичной мєніфєстацію численнымь походомь (кѣлька тысячь осібь) на кладовищє Лычаковскє, де відбулось торжєство відкрытия памятника на грѣбѣ Болєслава Червиньского, літерата и автора пѣсєн „Szczepolny sztandar“. Походь відбувь ся спѣльно, а надь грѣбомь промовлялі Маньковскій и Жєляшкєвичь вь имени партіи соціал-демократѣь, а Стурковь вь имени новои партіи соціалістично-робѣтничѣи, завязанѣи при товариствѣ Sztandar. На грѣбѣ зложено 15 вьнцѣь, а то 13 відь соціал-демократѣь, 1 відь независимыхь соціалістѣь (чорнї лєнты) и 1 відь новои партіи соціалістично-робѣтничѣи. Наряды конгрєсу потрєбують кѣлька днѣь, бо вьчера змѣгь лишь Рєгєрѣ зь Кракова зложити справозданьє о руху соціалістичнымь вь захѣднѣи Галичинѣ.

Мєншї прогульки: Besedy зь Кракова, дѣтєи сєлянськихь зь повѣта городєцкогь, учє-

никівь школы колодѣйства зь Камѣнки струмиловѣи, 27 сєлян зь Скла підь Яворовомь — оглядали чєрєз цѣльй дєнь выставу.

Для витаня гостей завязавь ся бувь у Львовѣ комітетѣь горожаньскїи, підь проводомь раднѣого мьста п. Гєтрїца. Сєй комітетѣь выступивь на шаршу арену вь часѣь прогульки Поляківь зь Познаньчани и сєй першій выступь не удавь ся, а радше не подѣлавь ся ширшѣи публицѣь польскѣи — за-для промовы прєзєса комітєту п. Гєтрїца вь ратушѣ. Мы вьжє згадували, що п. Гєтрїць закінчивь свою промову окликомь вь чєсть цєсаря, музика заграла Jeszcze Polska nie zginie! а мьжє публицѣю далось почутя негодованьє. Вь кѣлька днѣь опѣсьла появилась майжє незамѣтна критика тои промовы вь дєякихь газєтахь львовскихь. И такь Gazeta Narodowa вь Новинкахь підь заголовкомь: „Патріотизмь за уповажєньємь власти“ пригадала слова Ляма зь 1868 р.: „Выробивь ся у нась рѣдѣ патріотизму, вєльми выгѣднѣи а навѣть хоєсєннѣи: патріотизмь зачинаючи ся відь вноєня тоа-стѣь на особы високо и якь найвысшє поставлєнїи, покликуючий ся завѣдѣь на щєсливїй відносины, котрі дозволяють намь вь тѣмь блаженнѣомь корѣльствѣь Галичини и Володємирїи называтись ся Поляками, словомь патріотизмь выгрѣвajúчий ся при сонцї долїтєвскои свѣдѣи лишь підь охороною архієпископѣьского парасѣля“. A Dziennik Polski сказавь прямо, що п. Гєтрїць выголосивь промову, котра можє вь вїншѣи хвєлі и при вїншєхь обєставинахь була бы на мѣсцѣ, вь тѣмь однакь случаю выдала ся вєьмь що наймєншє. невѣдѣдѣвою. — По такѣи оцѣнцѣь своєи дѣяльности зложили вєь члєны комітєту мандаты, алє прєзидєнт Мохнацкій упрѣсєв ихь и далшєє оєтати вь комітєтѣь, завязавши имь признаньє за дѣтєпершню дѣяльність. Алє наука не пѣйшла на марє и пєвно вьжє п. Гєтрїць не скажє невѣдѣдѣвою промовы при найблизшѣмь повитаню, н. пр. Sybirak-ѣь, котрыхь зьзвѣдь відбудє ся у Львовѣ 2 верєсєня, на кѣлька днѣь передь прїїздомь цєсаря.

Збройный мирь.

За мѣсєць зєберуть ся спѣльнїи дєлєгати. Зь пояснєнєь що-до заграничнои політики покажє ся, що на горизѣнтѣь політичнѣьмь не збирajúть ся нѣ зь-вѣдєи хмарки, що відносины європейскихь державь дружнїи та що вєь державы перєнятіи миролюбными интєнціями. Выходило бы зь того, що тєпєрь найкрасшє пора выхѣсєнувати тї благодати мира для піднєсєня єкономичєского розвою. А однакь сєй мирь окуплєннѣи великими жертвами, котрыхь величину прєдставляють дужє яркѣи цифры буждєту мїністерства войнѣи. Сотки мїліонѣь выдєє наша держава, по примѣру другихь державь, на выдатки войсковїи, чтобы придѣлѣи собѣ то сєредствѣь, котрымь забезпєчєувь сєй благодатный мирь. Выдатки на цѣли войсковїи рѣстуть зь року на рокь и длятого не обѣдєсь и сьмь разомь безь того, чтобы дєлєгати не мусѣли ухвалити новыхь значно побѣльшєннѣьхь выдаткѣь на войско. Длятого не відь рѣчи будє навєстѣи дєякій статистичнїи дѣты, котрі дajúть наглядный образь, кѣлька коштує вь по-одинокихь державкахь „збройный мирь“. Тѣ дѣты статистичнїи основують ся на прєсѣчєныхь обчислєнєяхь за три роки відь 1891 до 1893 р., не вчєслиючи вь то выдаткѣь на маринарку и не уважляючи прєлімїнарнѣьхь буждєтовыхь вь 1894 р., котрі выкажуть та-кожє значну підвышку.

Для охорѣны мира платять європейскїи державы такї сумы:

Россія	595.2	мїл. зр.
Нѣмєччина	455.7	„ „
Франція	452.6	„ „
Англія	409.2	„ „
А в с т р о - У г о р щ и н а	193.4	„ „
Италія	180.6	„ „
Испанія	80.6	„ „
Турєччина	62	„ „
Нїдєрлєнды	37.8	„ „
Швєдїя и Норвєгїя	25.5	„ „
Бєльгїя	23.6	„ „
Португалія	22.25	„ „
Румунія	19.8	„ „
Швайцарія	19.8	„ „
Данія	13	„ „
Болгарія	12.4	„ „
Грєція	11.2	„ „
Сєрбія	6.2	„ „

Бєли-жє розложимо тѣ выдатки на насєлєнєє кождои державы (пѣсьла послѣднѣьхь выказѣь конскріпціонныхь), то покажє ся, що на одну голову прїпадає:

Сєрбія	2.85	зр.
Турєччина	3.40	„
Швєдїя и Норвєгїя	3.66	„
Болгарія	3.67	„
Бєльгїя	3.70	„
Румунія	3.83	„

А в с т р о - У г о р щ и н а	4.43	„
Португалія	4.56	„
Испанія	4.60	„
Россія	4.98	„
Грєція	5.—	„
Данія	5.97	„
Италія	6.07	„
Швайцарія	6.56	„
Нїдєрлєнды	7.47	„
Нѣмєччина	9.10	„
Англія	10.47	„
Франція	11.80	„

Зь порѣвнаня тѣхь чисєл выхѣдїло бы, що обтяжєнє вь Авєстро-Угорщїнѣь прѣпорціѣьно щє не такь то й великє. Мєртвїи цифры говорили бы, що мы стоимь такь по сєрєднѣи. Алє цифры самѣи чѣького не докажують, бо трєба брати на вьзглядь єкономичну силу державы и вартѣсть грошѣи вь нѣи. Двєнацѣи гульдєнѣь вь Авєстро-Угорщїнѣь бѣльшє значить анѣжє вь Англіи фунтѣь стєрлїнгѣи и для горожаньна габєбургєскои монархіи далєко труднѣйшє прїходить ся дати корѣну на податѣкь, анѣжє вєлїко-бритїйскому податникови одїнь шїлїнгѣь. Бєли мы увьзглядїмо сє, то побачимо, що горожанє авєстро-угорєскои монархіи вьжє недєлєкѣи тои гранїцѣь, по котру сєгає ихь спрѣможнѣсть плачєи податкѣь.

Дописи „Дѣла“

Зь Яворова.

[Пращаньє Русина кинєного на Мазуры.]

Зь днємь 1 н. ст. сєрпєня с. р. полишивь наше мьсто п. Михайло Маритчакь, ц. к. инспекторь податковѣи, вразь родиною, прєнєсєннѣи вь дѣрозѣ службѣи до Рѣпцѣь на Мазурщїнѣь.

П. Маритчакь и яко Русинь и яко чоловѣкь бувь найчєрѣйшою душею, якои Яворѣвѣ вь пєрсѣналі уряднїчѣьмь не зѣтѣмили. Не належить вѣнѣ до людєй, що патріотизмь и гуманнѣсть выдѣть чи то вь крику чи вь проливаннѣхь жалєяхь та нарѣканнѣхь, — єго патріотизмь и гуманнѣсть увєлячєлсь вь добрыхь дѣлахь. Говоривь мало, алє чєдєро рукою підпиривь кождый добрый рухь вь нашѣмь мьстѣ. Такими самими чєртами доброго сєрца и спѣвчүтѣи для бѣдѣйшѣого а великимь патріотизмомь руськимь вызначалась жєна инспектора, пань Антонина Маритчакова.

Не стану я навѣдѣти поодиноко факты добрыхь учинкѣь тѣхь вєлїкодушныхь людєй, піднєсу лишь загально, що за часѣь пѣтєрїярѣьного побуту вь Яворѣвѣ жертвовали паньство Маритчакѣи на мурѣванє церкви [послѣднїй разь короткѣи прєдє своимь відѣздомь 50 зр.], для читальнѣи, для товариства „Гараздѣ“, на руській театрѣ, на бурсѣ вь Яворѣвѣ, для убогои шкѣльной молодежи — разомь наймєншє 300 — кажє трина зр., а все тѣхо, безь шуму, якь коли бы бажали, щобь не знала лѣва, що дѣє права.

Яворѣвскїи мѣщанє зь бурмїстрѣмь п. Фердинандомь Парѣмь почтали відхѣдаючи зь Яворѣва п. Маритчака вєчєркомь пращальнымь вь мєщканю мѣщанина Стєфана Харамбурѣи прїятно прєвєлєи кѣлька годинь зь своимь добродѣьмь. На вєчєрку вписавь п. Маритчакь сєбє и свою жєну вь прѣдлѣжєну єму памятку кнїгу добродѣьь мѣскои церкви яворѣвскои, вь котрѣи — правду кажучи — не надѣємьсє оглядати вписанѣи имени якогѣи другого урядника Русина, бо мало знаємо людєй, котрыхь сєрцє клєнє до дѣль добродѣьныхь такь, якь сє мы бачимо у паньства Маритчаковѣь, хотїи — мимѣходомь сказавши — они одарєнїи пѣтьма дѣточками и могли бы того ужити собѣ за вымѣну... По вєчєрку вєь прїсєутнїи відвєли п. Маритчака зь музикою до дому и тамь зь нимь розпращали ся.

Не завадить при сѣи нагодѣь піднєсти, що тутєшнїи Поляки злѣрадо тѣшать ся зь прєнєсєня п. Маритчака на Мазурщїну, де єго дѣтїи не будуть могли почутя рускои мовы и молитвы. Вь кружкѣь т. зв. демократичныхь Поляківь одїнь зь нихь, и то такїи, що стоить вь близєкихь зносинахь до гєнєрального ихь штабу, выразивь ся вь тѣмь дѣлѣ такь цїннѣи, що цїннїзмь той мусить до глєбнѣьхь обурати кождогѣи Русина, алє я замѣсть того скажұ: Напружѣьмь свои силы, чтобы чинѣь скоршє замѣстити тѣи независимїи мѣсцѣи, якїи займають польскїи вѣьбѣи-демократы вь нашѣмь краю, а тогдѣь не будємо прѣдлѣжєти зносити такахь обїдѣь відь людєй, котрі забувають, що живють нашимь хлѣбомь, безь котрого до кѣлькихь недѣлѣь зь голоду погинули бы...

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛІТИЧНЫЙ.

Пѣсьла Presse, роботы надь уложєньємь буждєту прєдлѣтєвскогѣи на 1895 р. вьжє кѣнчать ся. Вьжє тєпєрь голосєть, що прєлімїнарѣь будє замкнєннѣи надвыжкою. Що-до буд-

— Будѣть такь добрый, пєвно Томпєсонь, прїнесѣть намь каву; мы страшно голоднїи, сє єсть, страшно хочємо кавы — поправивь ся, побачивши на лицѣ Томпєсонѣь мїну, ясно говорячу, що она сєго и спѣдѣвала ся по обѣдѣ — вь такѣи домѣ!

Она вєлїчєво выплыла зь салѣону, и якь лишь зинкла, Екь выбухнувь голоснымь смѣхомь, а Ельза стала вторувати єму, коли вѣнѣ вытолкувавь їи, що панна Томпєсонѣь анѣ одної буквы зь свогѣи прозвища такь не цѣнѣть, якь власнєе тоє „п“, вь котрѣмь она бачить щѣсь вь рѣдѣ шляхоцѣького титулу. Лєдѣи они вєспѣли прїйти до сєбє, якь она зновь увѣйшла зь приборами до кавы на тацѣи. Поставивши на стѣлѣ зрѣбила рухь, мѣвь бы хотѣла відѣйти, алє Ельза затримала єи, лєскаво прѣпросила сѣстьи и сама налила для нєи кавы.

— Алє чѣму Лїсєа не їдє? Лїсєа! — крикнувь Екь своимь грѣбкимь голосѣмь, лунающимь голосно по цѣльѣмь домѣ.

Однакь минуло щє кѣлька мїнуць, заки дались почутя лєгкїи и скорїи кроки Лїсєы. Коли вѣйшла, Екь поглянувь на нѣю зь якимьє неспѣкоємь, алє не замѣтивь на нѣи нѣького осѣблєвого. Она покѣлила ся Ельзѣ, поздорѣвала єи, не дала прѣсєнїи сєи, коли подали їи чаркѣу кавы, и досѣть прїявѣтливо відповѣдала за кождымь разомь, якь Ельза зєвєталась до нєи, алє помимѣ того и Ельза и Екь чули, що за тою прїявѣтливѣстью крѣсь ся о много бѣльшєе ворогованє, якь за вєьмїи прєсєдєдними гримасами паннѣи Томпєсонѣь. Выпивши чаркѣу кавы, она встала и подякувала, алє сєйчасѣь и прѣпросила дозволу відѣйти, чтобы упоратись до вєчєра зь своимь дѣломь. За то панна Томпєсонѣь лишилась и зѣвѣльна єи настроїи стававь

(Далшєє будєє.)

жету для спільних делегацій, то сей вже віддана готова, бо сесія делегаційна ма- ла бути первістною скликана в червні, а ре- чення сей був відложено до вересня лиш- за-для кризи в кабінеті угорців. Замкне- ння сесії делегаційної наступати, швидше, в перших днях жовтня.

Громадна петиція селян до ра- ды державної. Предсідатель вча селян- ского вже відбуло ся в грудні минушого року у Відні, Штайнтер, виконуючи ухва- ли того вча, виготовив петицію і розбрав- ви по громадах горішньої і долини Австрії Петицію підписало доси майже 1500 селян- виборців. Петиція містить жаданя і резолю- ції вча селянського, а в передній слові так каже: „Просьби селянства, предкладай доси правительству, находили дуже мало по- слуху; три проекти законів, предложені мі- ністерством рільництва рад державної не можуть причинити ся до поліпшення долі, — ддятого петиції повтарають давні просьби на- ново і додають до них ще інші, доси ще не відпопнені. Найвищий час прийти в по- моч селянству, вели оно не має бути загнане в рамена пролетаріату, соціал-демо- кратів, анархізму і комунізму. Споры партійні, національні і віросповідні перебивають ро- боту палати послов і спиняють довершене ре- форми аграрної, як і взагалі реформ, котрі могли бы принести поліпшення еконо- мічного положення селянства.“ Петиція зазна- чиває водтак жалі, що не виповнено доси ба- жання вислухати селянської анкети, та що в Австрії люд не має права голосування і каже так: „Терпеливий, тепер ледви терпимий став селянський збирає ще раз свої сили, щоб підприємати крок до свого ратунку. Загороди тисячів селян гинуть в більшій поспеші, нановане капіталу погортає робо- ту в нощі чола мільйонів рук. Відносини грошей, земельні і рільничі, розділя тяга- рить і заступництво конституційне — все те потребує перед всім основною реформы; за- конодавство мусить надати селянству окреме становище, а вели того не зробити ся, тоді селянство віддасть ся розцуць.“ — Резолюція, долучена до петиції, домагає ся основно роз- важити квести відносин ся до дробної по- селости селянської, і предкладає 33 жадан, ухвалених на вчу селянському.

НОВИНКИ

— Руска Бесіда в Перемишлі з дням 6. ч. ст. серпня с. р. перенесла ся на поле меш- кань до каменів п. Пископа в Ринку (н-р 67. при кам'яних сходах). Локаль Бесіди находить ся на 1-м поверсі і складає ся з чотирьох просторих красних кімнат а дві з них виходять фронтом на Ринок. Нове мешкання виглядає дуже гарно і став новим доказом поступу перемиських Русинів, котрі за двадцять лів прийшли вже до того, що займають перворядний локаль в місті. Хто тамтих тої клітки під н-ром 2-м на долі, то й поглянувши на нинішній салови Бесіди, мусить зрадити, що по тільки зли- дивши удало ся нам розвинути так гарно. Подношу се для того, бо в грудні с. р. при- падав як-раз двадцять і п'ять лів заложена Рускої Бесіди в Перемишлі. Ювілей той мав обійти ся величаво. Головним ініціатором до заснування Бесіди в Перемишлі був молодий аскултант Лев Шехович, котрий повернувши з Відня кинув ся з молоде- чим жаром між тодішню Русь перемиську — а заходь его не були даремні, бо в ко- роткий час, хоч не без труднощостей, Бесіда завважала ся. Основатель є, недавно ось іме- нований совітником судовим, глядит з вдоволенем на своє діло, що так красно за- двадцять і п'ять лів розвинуло ся. Русь пере- миска при ювілейнім обході істнована Бесіди певно належить почитати заслуженого і дбального патріота сов. Льва Шеховича, ко- трого імя займає почесне місце в літописі Бесіди перемиської. — О той Бесіді, о ви дб- альности і розвитку напши обіла де-що ширше, а поки-що пий вистане отся згадка. Добре бы було, щоб бувши члени Бесіди зво- дали ласкаво євасати віддвои все те, що им в їх часів звістие, а з так зображеного матеріалу можна-б уложити цівку моно- графію. — а.

— Виділь товариства „Родина“ в Коло- мий подає до відомости Вп. членів, що з дням 12 н. ст. серпня локаль „Родина“ пе- ренесено до ратуша (побли саль на другім поверсі).

— Теорія а прантина. З провінції пишуть нам: Впало нам в око, що з окичивших сего року богословів два т. зв. „римляне“, с. 6. т. в Рим розпочали богословський сту- дій, перші, випади ся в солодке яго супру- жества.

— Памятковий медаль львівської вистави. Львівський золотник Домбровський порозумів- ши ся з золотником Емилем Шварцом у Відні, вибрав там памятковий медаль з нагоди львівської вистави. Медаль величини корони мав з одної сторони герб Польщі, а з другої погруддя Костюшка і напис: *Bole zbaw Polskę*. Віденська прокуратура до- бачила в тих словах злочин забурення пу- бличного спокою (§. 65.) і сконфіскувала пер-

шій наклад, около 200 штук, сего медалю. Віденський суд краевий вирокот з дня 22 червня ч. 32.926, а апеляційний суд вирокот з дня 9 липня с. р. ч. 35.797 затвер- див конфіскацію і приказав знищити заборан медаль. — Kurjer-owi Lwowski-emu, що при- вів ся вості, не подобають ся очевидно ті зарядження віденських судів, бо підписати, що у Львові грають військової музики публич- но: *Jeszcze Polska nie zginęła*.

— Гр. Людвиг Водзицінський, директор банку для коронних країв, перебуваючий в Парижі коло нещожов жінки, помер наглі в дорозі з Парижа до Остенди вночі з суб- оти на неділю в Дуе (Doue). Гр. Людвиг Водзицінський родив ся 1824 року, від 1865 р. був без перерви послом до галицького сей- му з більшою поспешістю краківського округу, а від 1867 року був послом до ради дер- жавної в перерву в 1873 році. В рр. 1869 до 1871 був членом делегації, а в 1877 р. іменованний членом палати панів. По усту- пленню кн. Льва Сапегі був Водзицінський крає- вим маршалком і став тоді тайним со- вѣтником. Від 1877 року був Водзицінський директором Лендербанку. В послѣдних лѣ- тах навѣстали его тяжкі хвалі, бо в ко- роткий час стратив трих синів, а сей удар сильно підкопав его здоровля.

— Вел. княжна Ксения, дочка царя Алексан- дра III, трохи не упала в день свого вѣнчання жертвою катастрофи. Як з Петербурга до- восять вѣхла вел. княжна з мужем в по- возі, запряженим трійкою до рошиньської палати. Зловжв дорож, котрою переїздили, були уставлені смільні бочки, з котрих добували ся ракети і бенгальскі огні. Вѣз- ник засліплений таким сильним світлом, змінив дорогу і вѣхав на міст так, що лише один кінь станув на міст, а два ин- ші упали до рову і порвали вѣз з собою. Повоз перевернувся а вел. княжна по- над голову свого мужа упала до рову, покарѣла собі тварі в вихнула праву руку. Її мужи вничого не стало ся однако виникли по- каличив ся дуже тяжко. Мѣсце, де се лучи- ло ся, віддалене о 1 1/2 версты від Петербургу, отже з-вѣдтам вѣзано зараз лікарів. Цар і царица дізнавши ся о той пригоді ви- ѣхали безпробовочно до рошиньської палати.

— Волиць дотеп. З Перемишля пишуть нам: Волиць одного полку ужили супротив строгости свого підполковника ось такого до- тепу: Одной нощі ліпневий написали до него лист, що починає ся словами: „Du bist nicht mein Sohn“ а в дальшій тексті мѣстив кауцувинську проповідь, водтак взяли з ка- пиці при улиці Святоянської фігуру св. Яна, занесли єи до своєї касарні, а тут встромили єи Янов в руки згаданий лист і поставили на „гоф“. Як-ж було на другий день зачу дуванє в цѣлій касарні, коли постержено святого гостя з листом до пана підполков- ника! Цѣла инспекційна машинерія пустилась в рух і не минуло двох годин, а п. під- полковник дбав до рук власних лист, ну і — як кажуть — дотеп той мав дуже его забавити. Що там обіла стало ся, не знати, впрочім то вже й не напав рѣчь в те мѣстат ся, але волиць дотеп сей курсє по Перемишлі єсть предметом веселон това- риськон дискусії.

— Лотерія в Австрії. Вже від довгого часу займають ся в Австрії студіями в справі знесення малої лотерії і заступленя єи лотерією класовою, або якою иншою, заведеною в других державах. Однак доси не удало ся виявити відповідної системи. Так само як давніше засланє ся прави- тельство і тепер олядню на бюджет і до- казує, що не може допустити до знесення лотерії. Угорське правительство займає ся вже від кількох лів дуже пильно планом за- ведення класової лотерії і перед кількома днями донесено з Будапешту, що вже сєи осєни має бути предложений палаті послов проект закона на знесенє малої лотерії і заступленє єи класовою лотерією на нѣмєц- кий лад. Потвердження сєи вѣсти, котра впро- чім виринала в подобній формі вже в 1892 і 1893 році ще доси нема і в прави- тельствених австрійських кругах нѣчого не знають про якусь близьку акцію угорського правительства в той справі; ддятого уважа- ють цѣлу єю вѣсть з Будапешту за перед- часу, бо ж на всякій спосіб було б по- розумѣло ся угорське правительство з прави- тельством у Відні. Також в австрійськмі міністерстві скарбу розбирають від давна різні проекти що-до знесеня лотерії, однак обіла міністерських обчислень, заведенє кож- дої нини системи як до тепер, причина- лось бы до значного зменшеня доходів, а сего австрійське правительство при тепершній стані бюджету нѣяк не допустить. Однак у Відні не припускають, щоб навѣть єсли бй і знесено дотепершню нашу лотерію, при- нято в Австрії систему нѣмєцкої класової лотерії, бо власне єї системі закидають великі хвалі, а від кількох лів жалують ся в Нѣмєччині загально на се, що поймамо вираз- ного установленя мінімальної вкладки, обхо- дить ся заборона ставляти малі вкладки вся- кими можливими способами, а именно творе- нєм т. зв. сплѣток грачів, так що класо- ван лотерій уживає і тепер велика часть найбѣднѣшого населєня. Отже єсли б Австрія приймала систему класової лотерії, то му- сѣли бы бути видані застроги против дѣланя найнищих вкладок, щоб давна лотерія не вернула від новою назвою. На всякій спосіб було бы дуже пожаданым, щоб бюджет державний дозволив на знесенє лотерії і щоб Австрія увільнила ся від нѣмєцкої вод сего обридлого податку, що пожирає кожного року тисяч екзистенцій і цѣлі маєтки бѣд- ного населєня.

— Львівський соціалісти обходили вчера тор- жество відселєня пам'ятника Болеслава Чер- вильського. На площі Castrum о 11-й годині

збрала ся партія соціально-демократична, а на площі Стрѣлецкой партія незалежних со- ціалістів. З-водси рушили оба збори в по- ході улицею Траєральною, Галицькою і Бернар- динською на Личаківське кладовище. Делега- ція соціалістичних корпорацій і товариств несли вѣнці з дубового листа з червоними лентами і відповідними написами. На кла- довищі промовив над гробом Желяшкєвич а водтак Маньковський. Водтак при співі пѣсн „Червоний прапор“ зложено на могилі около 20 вѣнців. — Пам'ятник уставлений коштом і заходом комітету соціалістів представляє ся досить гарно. Єсть се обелиск з пѣскови, що стоить на кам'яній підставі. На обелиску єсть напис: „Болеслав Чер- вильський, творець пѣсн „Червоний пра- пор“, партія соціально-демократична“.

— Виділь „Рускої Бесіди“ у Львові, під- котрого зарядом стоить руско-народний те- атр, складає мѣсцевому комітєтові в Бури- тиві, именно Вп. сов. о. Телиховському, Вп. суді Давидовичеві і адвокату д-рови Ле- манови шир подаку, що з правдивим по- свяченєм заопѣкувались персоналом труп і послужили їм доброю радою та охотною по- мочю.

— Найвищий трибунал у Відні рѣшив онюды справу, що має основне значѣнє. Дальматинський посол Бянкін єсть редак- тором часопису Narodni List. За одну статью поміщену в той часописі заряджено против Бянкінського карний процес, а суд удав ся до ради державної з просьбою о дозволі на судовє переслѣдуванє сего посла. Рада дер- жавна відкинула єю просьбу і тоді сєи дальматинський суд, в котрім вело ся єльство, відѣсь ся до краєвого суду у Від- ни, щоб вѣн переслухав посла Бянкінського яко свѣдка в той справі. З тєи причини ввєсла генеральна прокуратура жалобу в о- бороні закона, а найвищий трибунал прих- лив ся до сєи жалоби і порѣшив, що таке переслуханє когось яко свѣдка, що має бути лише маскою для переслуханя тєи самої о- соби, яко обжалованого, єсть противзаконне.

— Холера. Стань холери на Буковині і в Галичині був — після донесєн Wiener Abend- post — дая 9 н. ст. серпня слѣдуючий: Чер- новіць 1 занедужанє; Рєвня, черновецького по- вѣта, 3 занедужаня і 2 случаї смерті; Ваш- ковіць, вижницького повѣта, 3 занедужаня, 2 случаї смерті, 2 подужаня; Миліє того-ж повѣта 1 занедужанє, 1 случай смерті; Ва- силів, кѣмчанського повѣта, 4 занедужаня, між ними 1 случай смерті, Дорошів 4 за- недужаня, з чого 3 случаї смерті; Пиди- ковіць, Товтрів і Дзвиняч по одному занеду- жаню, в двох полѣдних громадах скѣпи- чили ся ті занедужаня смертю; Суцава одно занедужанє. В Галичині стань холери так представляє ся: В Кракові було одно зане- дужанє, один случай смерті; в краківсь- кьом повѣті: в Чижинах одно занедужан- нє, один случай смерті і один подужаня; в Могилі 1 занедужанє; в живецькьом по- вѣті: в Сухой одно занедужанє; в велич- кьом повѣті: в Пашеві одно подужанє, в Пиховицях 7 занедужань і 5 случаїв смерті; в тарновськьом повѣті: в Тарнові 3 занедужаня, 2 случаї смерті і 2 подужаня; в залыцкьом повѣті: в Залыцках не було нѣ занедужаня, нѣ случаю смерті, в Добровлянах 1 занедужанє і 1 выздоровле- нє, в Даваних 2 занедужаня, в Тлустьмі 6 занедужань, 5 случаїв смерті, 1 подуж- нє; в Рожанові 1 подужанє, в Устєбчу 3 занедужаня, в Голлградах 3 занедужаня; в борщевськьом повѣті: в Вѣльч 3 занеду- жаня, одно подужанє; в Мушкаріві в Устєю- єнськьом по одному занедужаню; в Пи- липковичах 1 подужанє; в Юриямполі одно занедужанє, що скѣпило ся смертю; в тарновськьом повѣті: в Пневі два занеду- жаня; в нєсємь повѣті: в Нєску 2 случаї смерті; в коломийськьом повѣті: в Росоха- чі 2 занедужаня, в Гѣвзді 1 занедужанє, 1 случай смерті; в Шєварѣвцях один случай смерті; в буцакьом повѣті було за два днѣ: в Бучачі одно занедужанє, в Устєю- зєленьмі 5 занедужань, 2 случаї смерті, 2 по- дужаня; в гусятинськьом повѣті за один день: в Гусятині 2 занедужаня 1 случай смерті; в томьакьом повѣті: в Петриліві 3 занедужаня, 1 случай смерті; в Долнѣ 1 занедужанє; в чортківськьом повѣті: в Чорткові 1 случай смерті; в Росохаці 6 за- недужань; в городєцькьом повѣті за два днѣ було: в Обєртині 21 занедужань, 4 случаї смерті; в Луцѣ 8 занедужань, 6 случаїв смерті; в Ганчарові 8 занедужань, 6 случа- вь смерті; в Нєзваськах 2 занедужаня, 1 случай смерті; в Гарасимівцѣ 3 занедужаня, 1 случай смерті і в Якубівцѣ 1 занедужан- нє, що скѣпило ся смертю.

— Нещастна пригода. Дня 8 н. ст. серпня вибрав ся на лови ученик 8-ої класи ра- довецької гімназії, Антоні Маркович, родом з Пѣсково, разом з двома своїми приятє- лями. В лѣс набѣг на Марковича медвѣд. Маркович стрѣлив два рази та не поцѣпив і медвѣд утік, а перепуджений стрѣлец сховав ся за дерево. Тимчасом один з єго товаришів побачивши, що за деревом щось киває ся, гадав, що се медвѣд і вистрѣлив та замѣст медвѣда перестрѣлив на скрѣз Марковича. Нещастного віднесли до дому, але лікарі сказали, що не буде жити.

— Жиди на львівськмі університеті почи- нають брати верх над християнами. Так на пр. в 1893/4 шкѣльнім році зложено в тої університеті докторат права і адміні- страції 18 жидів а лише 16 християн, вже разом Русинів і Поляків.

— Загально-австрійський зѣзд нотарѣв відбув ся сими днями в Берн. Загально підносили ся жалоби на упадок нотаріаль- ного стану у всѣх коронних краях. За при- чину того упадку, подавано дуже низьку та- рифу, що признає нотарам за їх роботу не-

значну нагороду та конкуренцію з покутими писарями. На внесенє д-ра Купіда принято таку ухвалу: „Збори заявляють, що супротив збільшаючого ся покутного писарства, против котрого истнуючі закони і зарядженя лише дуже рѣдко уживають ся, повинні енергично выступити институті, що покликані заступати нотарѣв.“

— Дрѣбні вѣсти. Львівскі маістри фарма- ції ввєсли до маістрату прєсбу о помноженє аптек у Львові. — З Будацова доносять, що там дерева, котрі з початку лѣтня об- дерь град з лѣта, тепер знов зазелєвли і зацвіли.

Надбелане.

Die Seiden-Fabrik G. Henneberg (k. u. k. Hofl.), Zürich sendet direct an Private: schwar- ze, weisse und farbige Seidenstoffe von 45 kr. bis fl. 11 65 per Meter — glatt, gestreift, karriert, geminstert, Damaste etc. (ca. 249 versch. Qual. und 2000 versch. Far- en, Dessins etc.) porto- und zollfrei in die Wohnung an Private. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. und Postkarten 5 kr. Porto nach der Schweiz. 4795 (I).

Виказ складаних жертв.

— На будову руского театру надбали на наші руки Вп. пн.: Андроник Могильницький з Стрия 10 зр., зложених п. Конєт. Гайріхом повно- мочником Шєпановського; — о. Філім. Огоновський, з Сянтяна 2 зр. 30 кр. зображних за купони і п. М. Мацѣльський складку 4 зр. 60 1/2 кр., на котрі зложили: п. Гулий директор театру 50 кр., п. Ольбик п. к. вахтмаістер в Рогатині 1 зр., п. Врїх Райє п. к. вахтмаістер в Ро- гатині [на руки п. Шєрємета артиста драматич- ного] 1 зр., п. Оєт. Коцань учитель 20 кр., реш- ту збрано дробними датками.

— Жертви на Бурсі ім. св. Онуфрія в Ярославі. На весѣлю братів Николи і Іларіона Панько- вських, котре відбуло ся в Бѣгалах дня 7 н. ст. серпня с. р., доручено підписаному квоту 43 зр. 91 кр. на Бурсі св. Онуфрія в Ярославі. Під- час вечір збрала на ту цѣль Вп. панючки Олена Сембратовичєвна з Нового села і Софія Скобельська з Жукова від гостей 30 зр. 50 кр. Другого дня збрала панна Софія Скобельська знов 4 зр. 11 кр. о. Кипріян Хотинєцький 3 зр. 50 кр., п. Іларіон Паньковський 2 зр., п. І. Тур- кєвич 1 зр., п. Голодницький 1 зр. і п. Ганас 1 зр. 80 кр. — всѣ питомці львівскі. Отже загаль- на сума складок вносить 43 зр. 91 кр. — Крім того д-р Л. Россак прислав на мон- руки 3 зр. Вѣ гроші передає я до каси Бурми. Вѣм щєдрим Давням і Вп. панючкам Олені Сембратовичєвій і Софії Скобельській складає видѣль Бурми щиро-сердєчне спасє-Бог! Крім того пригадуємо вѣм Вп. панам академікам, котрі зѣхали ся майже з кожної сторони краю на весѣль в Бѣгалах, на данє слово, що при кожній нагоді, чи то на признаках чи на весѣ- лях, будуть старатись збирати добровільні жер- тви на нашу Бурсу. Видѣль Бурми почував ся до обовязку вже наперед подякувати вѣм тым панам за добру волю і охоту. — За видѣль Бурми ім. св. Онуфрія в Ярославі, Максим Крушельницький.

Телеграмы „Дѣла“

Відень 18 серпня. Вчера відбули ся два великі вча соціал-демократів, на ко- трих ухвалено резолюції за загальним пра- вом голосування.

Будапешт 13 серпня. Чєлядики сто- лярскі зачали страйк; рівнож і чєлядики инших ремєсел заповѣдають страйк.

Софія 13 серпня. Кн. Фердинанд при- був до Софії, витаний ентузіастично товпами народу.

Париж 13 серпня. В процес анар- хістичнїм увільнено всѣх що-до тайного союзу анархістичного, а лиш трєх засуджено за участь в крадежі: двох по 8 лѣт а одного на 6 мѣсяцѣв вѣзницѣ.

Надбелане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

ОПТИКЪ і механік „подъ Коперника“, Львів, площа св. Духа (у. Траєральна ч. 6 против головного одяку) поручає у великій ви- бѣр і по найдешев- ших цѣнах: окуляри, цѣпєры, лѣнорєты, біолаз, да- лекогляды, барометры, аєромєтры, мікроскопы, лѣнш, компаси, райсєтєны, лѣнты мѣрєльні, пѣном, сѣбєл, манометры, і т. п. Устроєня зѣмкѣлєктричєских. Всякі напраєня виготовляють ся найкорше і найдешевше. — Замовленя в провінції виготовляють ся точно. 4185

ПОМАДА „ФЕНИКСЪ“

нагороджена на виставі для здоровля і плеканя недужих в Штутгарті 1890 р. єсть поєла лікарського оуду і поєла признань тисячєх писем з подякою одиноким, дѣст- ном вартим і нещкѣдним єредєством, щоб оєагнати у дам і панѣв повний, буй- ний зарѣст волоса та щоб зарѣз усувати випаданє во- лоса і творєнє пориллєв; також причиняє ся тєл по- мада вже у молодєньких па- нѣв до сильного поросту волоса. Гарантія за успѣх і нещкѣднє. Флякон 60 кр. при пересылці поч- тою і при посыланні 90 кр. 1—2

К. ГОППЕ
Hüttdorferstrasse 81.

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ по дню (крѣмъ пѣдѣи и рускѣхъ свѣтъ) о 5-й годѣ по полудни. Литературный додатокъ "Вѣстника" напечатанъ въ Львовѣ, выходитъ въ вторникъ, и въ вторникъ и пятницу на перемѣну редакціи въ Львовѣ.

Передплату и нисераты принимаютъ: у Львовѣ Архипістрація "ДѢЛО" ул. Баторія 24, Центральное бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Липинска 9, у Вѣдн: M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse, F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek, I. Wollzeile 8; Orpelt, I. Stubenbastei 2, J. Danneberg, I. Wollzeile 19. Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Comp. Въ Пештѣ: E. Misrachy V. Bez. Akademischegasse 6.

Передплату на "ДѢЛО" и напечатанность за нисераты платитъ у Львовѣ.

Передплату на "ДѢЛО" въ литер. додаткомъ въ Австріи: на границѣ: на пѣдѣи року . . . 18 гр. на пѣдѣи року . . . 24 гр. на пѣдѣи року . . . 9 гр. на пѣдѣи року . . . 13 гр. на пѣдѣи року . . . 4 гр. 50 гр. на пѣдѣи року . . . 6 гр. на пѣдѣи року . . . 1 гр. 50 гр.

у Львовѣ: на пѣдѣи року . . . 18 гр. на пѣдѣи року . . . 8 гр. на пѣдѣи року . . . 4 гр. на пѣдѣи року . . . 1 гр. 35 гр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція подъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи вѣрствуютъ ся лише на попереднє застереженіе. — Редакція неопечатанъ вѣдѣи въ портѣ. Неопечатанъ членъ констит. 8 гр. в. в. Оголошенія принимаютъ ся по пѣдѣи 6 гр. вѣдѣи охотъ ирисаторомъ а въ рубрикѣ "Набѣдѣи" по 20 гр. в. в. Редакція членъ ся по 10 гр. вѣдѣи отпуща.

Програма гостини Е. Вел. цѣсаря у Львовѣ въ вересни 1894.

(Пѣдѣи урядової газетѣ.)

Е. Вел. цѣсарь прѣбуде до Рашева въ пятницу, 7 вересня, о год 6 мѣн. 10 рано (часъ середно-европейскій). На двѣрци повѣтають монарха торжественно: намѣстникъ, начальники мѣстныхъ властей, духовенство и начальники громадъ.

Прѣѣздъ до Львова о год 10 мѣн. 35 передъ полуднемъ (часъ середно-европейскій). На двѣрци выжидати будуть цѣсаря: командантъ львовскаго караула, маршалокъ краевый на чолѣ выдѣлу краєвого, представитель шляхты, радъ повѣтовыхъ и мѣстѣ, вице-президентъ намѣстництва, члены комитету выставки. Маршалокъ кн. Сангушко повѣтае цѣсаря короткою промовою. При брамѣ тріумфальной повѣтае вѣдѣи цѣсаря короткою промовою президентъ мѣста, по чѣмъ удасть ся монархъ попомощи до своєї резиденціи, проводимый президентомъ мѣста въ перѣдѣи повозѣ.

Достоинства двѣрскіи, власти цивильны, корпусъ офицерскій, духовенство уставлять ся передъ будинкомъ намѣстництва и повѣтають цѣсаря при вѣѣздѣ до палаты.

О год. 1-тѣи (часъ львовскій) торжественно принятіе двѣрке. Порядокъ того принятія буде оголошенъ.

О год. 4-тѣи по полудни прогулька на выставу. Презесъ выставки кн. Салтѣа повѣтае цѣсаря промъ вою въ павильонѣ промышленномъ, вѣдѣи выступитъ звѣджуванье выставки.

О год. 6 мѣн. 30 вечеромъ обѣдъ двѣрскіи. О год. 8-тѣи вечеромъ хоробѣдъ збъ смолоскипами и серенада.

О год. 9-тѣи принятіе у кн. Адама Салтѣа. Освѣтленье мѣста.

Въ субботу дня 8 вересня.

О год. 9 тѣи рано тиха Служба Божѣ въ римо-кат. костелѣ катедральномъ, вѣдѣи звѣджуванье:

1. Ц. к. IV-ой гимназіи; — 2. касарнѣ артилеріи им. архикнязя Леопольда Сальваторѣа и баракѣхъ артилерійскѣхъ; — 3. дому инвалидов и баракѣхъ пѣхоты; — 4. гр.-кат. семинаріи духовной.

О год. 3-тѣи по полудни прогулька на выставу. О год. 6 мѣн. 30 вечеромъ обѣдъ двѣрскіи.

О год. 9-тѣи принятіе въ будинку соймѣмъ.

Въ недѣлю дня 9 вересня.

О год. 9 бѣи рано тиха Служба Божѣ въ римо-кат. костелѣ катедральномъ, вѣдѣи звѣджуванье:

1. Школы народной им. Мицкевича; — 2. галицкой касы шадичной; — 3. торжественно отворенье выдѣлу медичного.

О год. 3 бѣи збъ полудни звѣджуванье:

1. Будинку ц. к. намѣстництва; — 2. стрѣльницѣ мѣской; — 3. прогульки на гору Францъ Іосифа (высокій замокъ).

О год. 6 мѣн. 30 вечеромъ обѣдъ двѣрскіи. По обѣдѣ прогулька на выставу.

Въ понедѣлокъ дня 10 вересня.

О год. 8-бѣи рано парада войскова.

О год. 11-бѣи передъ полуднемъ публичнѣи аудіенціи. [Речинѣи зголошувати ся до тѣхъ аудіенціи буде пѣдѣише поданъи.]

О год. 5-бѣи по полудни звѣджуванье будуючи ся уѣзжалнѣи войсковою и касаренъ пѣхоты на площѣ Яблоновскихъ, — вѣдѣи дальше звѣджуванье выставки.

О год. 6 мѣн. 30 вечеромъ обѣдъ двѣрскіи.

О год. 9-бѣи вечеромъ принятіе у гр. Вильгельма Сѣмѣнського-Левинского.

Въ второкъ дня 11 вересня.

О год. 6 мѣн. 30 вечеромъ (часъ львовскій) обѣдъ двѣрскіи.

О год. 8-бѣи вечеромъ (часъ середно-европейскій) вѣдѣи збъ Львова. Духовенство, власти цивильны и войсковы та репрезентація зберуть ся на двѣрци, чтобы торжественно попрѣдати монарха.

[Вѣи означена часу въ повѣстѣи програмѣ розумѣиотъ ся пѣдѣи часу львовскаго, збъ выимкою годѣи прѣѣзду и вѣдѣи збъ цѣсаря зельзницю, поданыхъ пѣдѣи часу середно-европейскаго.]

Въ справѣ школы имени Маркіяна Шашкевича у Львовѣ

выслала "Народна Рада" ще передъ фѣриями ось-такѣ писъмо до Рады мѣста Львова:

Свѣтла Рада Мѣста Львова!

Выдѣлу рускаго политичнаго товариства "Народна Рада" прѣишовъ до сумной вѣдомости, що фреквенція руской людовой школы у Львовѣ имени Маркіяна Шашкевича въ послѣднихъ лѣтахъ значно зменшила ся, и що Свѣтла Рада Мѣста Львова намѣрева тую школу постепенно ограничити, наколи фреквенція ея не збѣлшитъ ся. До выдѣлу "Народна Рада" доходила вже вѣдѣи довшого часу жалѣи рускѣхъ родичѣхъ на рѣзній браки пануючи въ сѣи школѣ, — выдѣлу старавъ ся теперъ тѣ жалѣи основно розелѣдити и прѣишовъ до сего переконанія, що руска людова школа у Львовѣ має [при значнѣи числѣи якъ руской людности такъ и руской молодежи учащуючи до людовѣхъ школѣи] всяку рацію бы-

ту, а причиною упадку ея суть многіи недостатѣи, якѣи въ сѣи школѣ пануючи. Выдѣлу "Народна Рада" уважае тому своимъ обовязкомъ звернути увагу Свѣтла Рада Мѣска на тѣи недостатѣи и просити: Свѣтла Рада Мѣска зволѣи — закѣи приступати до ограниченія школы — вѣдѣи ласкаво въ тѣи недостатѣи и зарѣдѣи усуненье ихъ, а мы уѣвѣри, що тогда и школа напѣвно въ належный способъ розвѣиотъ ся.

Недостатѣи сѣи школы суть слѣдуючи:

1) Школа имени Маркіяна Шашкевича, маюча вже вѣдѣи початку своего истнованія дже невѣдповѣдѣи умѣщенье въ середмѣсти, збѣтала передъ кѣлькома роками перенесена на передмѣстѣи Городецкѣи до лѣвокало ше горшого, котрый не вѣдповѣдае найпершимъ вымогамъ гігіены и педагогіи. Комнаты въ сѣи школѣ взагалѣи малѣи, вогкѣи, зимнѣи, темнѣи и дже нездоровѣи. Въ одній класѣи иде се такъ далеко, що есть толькѣи одно вѣи, что входить ся до неѣи просто збъ подвѣри [отже безъ попереднихъ сѣи] и переходить ся нею до вышней класѣи! Не дивно, що при такѣи помѣщенѣи руской школы многіи рускѣи родичѣи, не хотячи наражувати своихъ дѣтей на всякѣи невыгоды и хоробы, видѣи себе примушенымъ посылати ихъ до школѣи польскѣхъ, котры въ наблизѣишѣи сѣи выдѣлу выглядють дже величавѣи и мають просторѣи, ясны и здоровѣи комнаты.

2) Коли каждая мѣска школа збъ выкладовымъ языкомъ польскѣи має збъ оглядѣи педагогічнѣихъ упрѣиителемъ своимъ мужа польскѣи народности и римско-католическаго обрядѣи, привязаного до тѣхъ святощѣи народнѣихъ, и тѣмъ самымъ уже широко дѣиачаго о развѣи своихъ школы, — руска школа лишена сѣи благодати. На чолѣи ея стоячи звѣиачно люде, котры не знали добре рускаго народу, языка и обрядѣи, вѣдѣиосили ся рѣвнодушно до развѣи школы и уважали ея лише становкомъ переходовымъ на дирекцію въ вышу школу.

3) Такъ само бувъ и складъ прочаго тѣла учительскаго дже некориственный. При школѣ поставлено лишь двоухъ сталыхъ учителей; прочѣи посады замѣщувано тѣмчасовыми и часто змѣняющимися ся учителями або учителями и давано на тѣи посады — збъ малыми выимками въ минувшихъ лѣтахъ — звѣиачно самѣи найбѣдѣишѣи силы, якѣи лишь були въ учительствѣи львовскѣи. Розумѣиотъ ся, що въ виду того наука въ школѣ не могла належно поступати, а цѣла школа не могла збѣдѣи до вѣри у рускѣхъ родичѣхъ.

Се головныи причины, дляаго руска школа имени Маркіяна Шашкевича замѣиотъ поступати — въ послѣднихъ рокахъ що-до фреквенціи молодежи значно упала.

Выдѣлу "Народна Рада" осмѣлае ся тому звернути увагу Свѣтла Рада Мѣска на сѣи великѣи недостатѣи руской школы и просити: Свѣтла Рада Мѣска зволѣи вѣдѣи вѣдѣи вѣдѣи и зарѣдѣи ихъ усуненье.

Именно проситъ выдѣлу "Народна Рада", чтобы Свѣтла Рада мѣска:

I. умѣстѣи руску школу имени Маркіяна Шашкевича въ вѣдѣи вѣдѣишѣи лѣвокало, а наколи-бѣи такоаго не було на середмѣсти Городецкѣи, чтобы перенесла ея до передмѣстѣи в. пр. до каменѣи мѣжѣи Ранкомъ и Рускою улцею, де вже давѣише находѣилась польска людова школа;

II. чтобы обсадила ея управителемъ щиропрѣиимымъ для руской школы и значимымъ добре рускѣи языкъ и обрядѣи;

III. чтобы замѣстѣила школу тѣми силами учительскими, котры бы вѣиовнѣи вѣдѣи вѣдѣи дали своей задаѣи.

Выдѣлу "Народна Рада" має надѣи, що якъ Свѣтла Рѣпрѣзѣиация мѣста Львова такъ и Свѣтла окружна Рада Школьна зволѣиотъ звернути свою ласкаву увагу на пѣдѣишѣи недостатѣи школы и учинѣиотъ все, що могло бы причѣиитъ ся до краснаго ея развѣиотъ.

Вѣдѣи выдѣлу рускаго полит. товариства "Народна Рада", у Львовѣ, дня 14 цѣвѣи-ня 1894.

Спѣръ мѣжѣи Поляками а Чехами

збъ причины выставки львовской — а властиво збъ причины политичнѣи на выставѣи — заострюе ся що-разъ бѣлше, особливо вѣдѣи часу, якъ Przegląd высказавъ утѣху збъ непрѣиѣзду Чехѣи, бо Поляки мѣишли бы заявами чѣиности маскувати свою погорду для молодѣи-Чехѣи.

Потѣи прѣиѣхали мадарскѣи министры.

Národní Listy не могли промовчати характеристичнаго тоасту гр. Станислава Баденюго на прѣи въ чѣисть угорскѣи министровъ и посвѣиити тому вступу статью п. заг. "Поляки и Мадяры выдають ся за наилучшихъ патриѣиотѣи австрійскѣи".

Národní Listy, навѣиши на вступѣи недавне признанье Сзас у, що "Поляки нѣи бѣлше нѣжѣи коли-небудѣи осамѣиотнѣи межѣи Славянами, а се длятого, бо они боронѣиотъ интересѣи нѣимецкаго Заходу противъ славянскаго Выхѣи", такъ дальше пишуть:

"Отже абы Поляковѣи почѣиити и потѣишити въ ихъ самотности, посѣишили до нихъ угорскѣи министры. И щирѣиотъ та мадарска дже помогла. Аристократія польска мало не задушила мадарскѣи эксцеленціи своимъ "kochajmy się". Людѣи польскѣи при тѣхъ паньскѣихъ любѣищахъ не проявивъ нѣиьаго одушевленія, але что тутъ за дѣло — хлопамъ? Панѣи "kochajmy się" — сказавъ Екѣ, дожидаючи вѣдѣи Ельзы прѣиакнѣи.

— О такъ! тутъ дже гарно! — промовѣила, легко збѣишнувши.

— А здае ся, завтра дощѣи пѣидѣи, — тягнувъ дальше Екѣ, не значаючи самѣи, что думка свои говорить голосѣи: Славѣиоти Бога, что я вѣиѣиотъ вже сѣио знѣиоти!

Ельза зновѣи кинула на него мрачный поглядѣи, але вѣиѣи сего не замѣитивъ; она вѣдвернула ся и пѣишла дальше. А коли зайшли въ наибѣлшу гушавину, промовѣила:

— Тутъ ще лѣише!

Екѣ пробурмѣиотъвъ щось невыразно, что впрѣиѣи можна було прѣиѣиотъ. Въ глубинѣи сердца вѣиѣиотъ вѣиѣиотъ рѣиовнѣи, але боявъ ся до того признати, самѣи добре не значаючи збъ акои причины. И щиро хотѣиотъ повѣирити, что тутъ ели не лѣише, то по крайнѣишѣи мѣири такъ само якъ на рѣиовнѣи.

Тутъ сонце освѣищувало толькѣи вершки сосѣиотъ, кидючи поодинокѣи пасмуги свѣтла помѣжѣи дерева; але въ гушавинѣи було мрачно. майже темно. Въ долини на рѣиовнѣи воздухъ бувъ неподвижный, а тутъ же надъ головами молодѣиотъ вѣиѣиотъ легкѣи вѣиѣиотъ.

Ельза цѣиькомъ перемѣивилася; вѣишла мѣиотъ, тихими, неначе утомленными кроками, вѣиѣиши передъ себе блѣикущи зѣири; хвѣилями пѣиѣиѣиувала тихо якусь мелѣиодию, котрой Екѣ ще нѣиколи не чувъ.

Наразъ взяла его пѣиѣи руку, прѣиѣиулиася

видѣи, что Ельза цѣиькомъ не заняла ся его справѣиозданьемъ.

— Не можна бы сего вѣиѣиѣиотъ на другѣи разѣи? Я бы хотѣила перейти ся збъ тобою, побути збъ тобою самѣи-на-самѣи — сказала, поглянувши на него.

— Якъ хочѣиш! — посѣишно згодѣиотъ ся Екѣ. — Але въ такѣи случаѣи пѣидѣиотъ найперше до млына, тобѣи доконче треба его побачѣиоти и потѣиотъ можемо оглянути поля.

Они пѣишли до млына, котрый вѣиовнѣи прикувавъ увагу Ельзы до себе. Стоячи на мѣиотку, еперши ся на барѣиру, та глядѣи въ выѣи, якъ плыве вода.

— Отъ на сѣи мѣици я неразѣи стою вечеромъ и размаѣиляю збъ мельникомъ — промовѣиотъ Екѣ.

— Збъ нѣишѣи я радо бы познакомѣиотъ ся! — кѣикнула Ельза, зновѣи оживляючися.

Екѣ приложѣиотъ руку до губѣи и голосѣи нѣишѣиотъ якъ звѣиачно крикнувъ:

— Майстерѣи, майстерѣи.

Майстерѣи выишѣиотъ и весело моргнувъ очима, побачивши молодѣиотъ. Вѣиѣи мабути вже ранѣише чувъ про заручины, и коли дѣиѣишѣи представѣиотъ его Ельзѣи, то заразъ заговорѣиотъ збъ нею въ жартобѣишѣи тѣишѣи. Вѣиѣиотъ бувъ старѣишѣи кавалерѣиотъ, але выѣиобразавъ сѣиѣи, что має велике поведѣиженье мѣжѣи женщинами и въ сѣи сѣиѣишѣи способѣи наговорѣиотъ Ельзѣи бѣиѣишѣи компліментѣи, котры вѣиьми убавѣили ея тѣмъ бѣиѣише, что за-для шуму водоспаду

Осея Торпа.

Повѣиь Тора Гедберга.

(Дальше)

— Ну що-жѣи, все пѣишло знаменито — промовѣиотъ Екѣ, коли она зновѣи осталѣи самѣи.

— Такъ, але менѣи прикро подумати о Лѣиѣи. Я переконана, что она не полюбила мене, а прѣиѣи ея симпатія для мене вѣиѣишѣи.

— А то обѣиѣиотъ ся! — потѣишавъ ея Екѣ. — И що-жѣи теперъ, ходѣишѣи хѣиба познакомѣиотъ ся ще збъ прочѣими старушками?

— А ихъ ще много?

— Нѣи, ще лишь двѣи, и збъ ними мы вже свѣиоро справѣиотъ ся. Анна, что доглядѣиотъ дробѣишѣи, розумѣиотъ ся, любѣишѣиотъ курей?

— Ахъ нѣи, я ихъ стерѣишѣи не могу, они выдають ся тѣиыми глупыми!...

— Ось, такожѣи причина! Та-жѣи ихъ призначѣиотъ нести ся.

— Але на каждый способѣи, они глупѣи! — А все-жѣи таки тобѣи треба буде ними заѣиѣиотъ ся — сказавъ Екѣ збъ ласкавоу поблажѣишѣи, поглядѣишѣи ея по рамени. — А потѣишѣиотъ оставъ ся ще лишь Болла, она мабути буде старѣишѣи ся, навернути тебе до баптистескаго секты, але нѣишѣи я гадаю, ся небезпѣишѣиотъ ще не грозѣишѣи. — Ну, что жѣи? — поспѣишавъ Екѣ,

li się, жили на братерство и вѣчну любовь, ажъ вѣднці ір. Станиславъ Бадені квасъ той львівскій закончивъ ось-такимъ выставовымъ тоаствомъ: „Поляки и Мадяры, вповнѣ свѣдомі переказанон имъ исторією задачъ, знаходились и знаходять ся завсѣгды разомъ, коли йшло и буде йти о силу австро-угорской державы, для котроп не жалуютъ нѣякихъ жертвъ.“

„Difficile satyram non scribere! Хто бы тутъ, знаючи исторію тон державы, мѣгъ здержатись вѣдъ усьмѣху? Поляки и Мадяры — стовпы державы — то разъ удало ся! Живуть ще люде, що памятають революцію вѣднеску зъ року 1848 ого, — що на свои очі бачили тогдѣ тоту польско-мадарску печаль-вѣсть о силу габсбургской монархіи. Зъ кимъ ишли и держали въ соймѣ державномъ тогдѣ Поляки? Зъ великонѣмецкою партією революційною, котра зновъ оставала въ порозумѣню зъ мадарскою революцією. Цѣлю ен було: розбити Австрію и прилучити захѣдну ен половину, т. е. краѣ короны ческой и краѣ альпейскій до великой републики нѣмецкой, коли тымчасомъ Мадарія мала стати державою независимою зъ Комутомъ на чолѣ, а Галичина баштою будучою державы польской. Коли-бъ тогдѣ не полки полуденно-славянскій подѣ блячимъ, котрѣ подѣ Швехатомъ побили ступаючихъ на Вѣднѣ Мадарѣвъ, и не полякскій, котрѣ подѣ Виндштрецомъ поразили збунтованный великонѣмецкій Вѣднѣ — то справдѣ, нинѣ жаденъ панъ Бадені не декларувавъ бы на тематъ державной силы Австріи. Мы бы не брали за зле Полякамъ чи Мадарамъ, коли-бъ они при шумачѣй чарцѣ згадували давне свое спѣльное войванье въ Угорщинѣ и Семигородѣ 1848 и 1849 року, чины своихъ Бемѣвъ и Тіррѣвъ, Дембинскихъ и Герсѣвъ, — але кидати нинѣ намъ Чехамъ и полуденнымъ Славянамъ та й цѣлому свѣту въ лице, що Мадяры и Поляки завсѣгды знаходили ся разомъ, коли йшло о охорону державной силы Австріи, — сего, даруйте, вже за богато! таку тартюферію супротивъ исторіи привыкли мы доси бачити лишь у нѣмецкихъ гегемонѣвъ, але у почитателѣвъ Комути и Бема маска та виглядає дуже комічно...“

Дальше Národní Listy признають одно, що Поляки и Мадяры въ спѣльныхъ делегаціяхъ всьо ухвалюють, чого лишь правительство забажаетъ, а позаякъ другі народы, беручи възглядъ на фѣяновъ, радѣ бы падати, то Поляковъ и Мадарѣвъ узнано за першихъ патріотѣвъ, готовыхъ до наибольшихъ жертвъ для державы. Але — кажутъ Národní Listy — Мадарамъ приходится той патріотизмъ значно дешевше нѣржидати собѣ „свою жертволюбивѣсть для державы...“

Przegląd называетъ ей выводы Narodn-ихъ List ъвъ коротко „деунціаторскими фразами“ и славить необычайну мудрѣсть політичну провѣднѣвъ польской політики, що за для Чехѣвъ не збрвали пріятели зъ Мадярами и Нѣмцями.

Зѣздъ соціалъ-демократѣвъ,

про котрый мы вже згадували, — вѣдбуває ся вѣдъ двоухъ днѣвъ у Львовѣ. Єсть се третій зъ черги зѣздъ польской партіи соціалъ-демократичной (першій и сей третій у Львовѣ, а

и якимсь дивнымъ, розсѣянимъ голосомъ промовила:

— Не правда-жъ, якъ сосны ласкаво на насъ дивлять ся?

Вѣдъ глянувъ на ню зъ зачудованьемъ; якъ могла ѣй прийти до головы подобна мысль? Очѣ ихъ стрѣнулись и ему здавало ся, що у неѣ зѣр немовъ затуманеный. Нимъ заволодѣло такое чувство, неначе передъ нимъ стояло цѣлкомъ незнакоме существо, а въ душѣ зробило ся лачно.

— Дивись, якъ сонце освѣчує ихъ вершки. Се-жъ такъ похоже на усьмѣхъ. О такъ, они усьмѣхають ся до насъ! — говорила дальше.

„Що за чудный идеѣ!“ — подумавъ Екъ, хитаючи головою. Вѣдъ все ще бувъ въ томъ веселѣмъ настрою, въ якомъ прибувъ до Торпы и бажавъ на novo почути веселый смѣхъ дѣвчины. Дятого заговоривъ до неѣ въ жартобливѣмъ тонѣ, але она була розсѣяна, не слухала его и ледви чи зъ-разъ усьмѣхнулась. И те переконанье, що въ ихъ настрою нема гармоніи, зробило ихъ цѣлкомъ чужими для себе. Ельза выпустила руку нареченого и они мовчки ишли поручъ себе.

Въ души Ека прошибавъ неясный здогадъ, що она же чогось вѣдъ него, чого вѣдъ не въ силѣ ѣй дати, и се начинало его мучити. Ему насувалось на гадку вернуть ся чимъ скорше домѣвъ; ему здавалось, що вѣдъ цѣлкомъ зненавѣдѣвъ лѣвъ. И треба-жъ имъ було залѣзти тутъ, — отъ если-бъ вѣдъ мѣгъ показати ѣй свои розкбшій поля!

Наразъ, пришло ему на гадку, що, може,

другій въ Краковѣ), а берутъ въ нѣмъ участъ водноручники поодинокіхъ польскихъ товариствъ соціалістично-робѣтничихъ. Зѣздъ скликанный на основѣ §. 2-го закона о стоваришеняхъ; нарады вѣдбувають ся въ сали гімнастичной школы им. Мицкевича. Зъ нагоды зѣзду выдали редакціи Nowo-go Robotnik а у Львовѣ и газеты Narzód въ Краковѣ брошурку, въ котрой подано короткій нарисъ розвитку партіи соціалістичной въ Галичинѣ, вразѣ зъ докладкомъ исторіи т. зв. независимыхъ соціалістѣвъ львовскихъ.

Нарады зѣзду отворивъ зецеръ Маньковский, яко найстаршій вѣкомъ соціалъ-демократъ и его выбрано презесомъ конгресу. Вѣдтакъ всѣ участники выбрали ся въ походъ на кладовище Лычаковске для вѣдкрыти памятника Болеслава Червѣньского. На пополудневѣмъ засѣданю складавъ Регеръ зъ Кракова справозданье зъ дѣяльности комитету агітаційного для захѣдной Галичины. Зъ демонстрацій найлѣпше удало ся свято 1 мая въ Краковѣ, бо взяло въ нѣмъ участъ 6000 робѣтничковъ. Краковскій комитетъ организує поодинокіхъ мѣста, якъ Тарновъ, Новый Санчъ, Бялу и т. п. Рѣвножъ удало ся комитетови навязати тѣ свѣдѣшій аносны зъ Остравою и Карвиномъ. Въ pp. 1893 и 1894 вѣдбуло ся заходомъ краковскаго комитету 89 публичныхъ зборѣвъ, а зъ того одинъ подѣ голымъ небомъ въ Новѣмъ Санчи. Було кілька страйковъ. Поліція и власти спияють роботу комитету уязненями и карамі грошевыми.

Другого дня нарадъ складано справозданье зъ дѣяльности комитету для вѣдходной Галичины. Комитетъ выдає двѣ газеты: Now. Robotnik-a и въ жидѣвскѣмъ жаргонѣ Arbeiter-a; перша газета розходить ся въ 1200 а друга въ 600 примѣрикахъ. Зборѣвъ вѣдбуло ся менше якъ въ Краковѣ, а манифестацій було двѣ: за агалянскимъ голосованьемъ 1 мая и въ честь Костюшка. Зѣ стрейковъ удавъ ся найлѣпше мулярѣвъ. Организація робѣтничковъ жидѣвскихъ не веде ся за-для браку вѣдповѣдныхъ агітагорѣвъ. — По выслуханю справозданя вѣдпоручника Черновець, зачала ся дискусія надъ реформою редагованя газетъ сторонництвѣ.

Се й те зъ выставки.

Мадяры прабудли вчера до Львова. Не богато ихъ приѣхало, бо ледви 110 особъ, [мѣжъ тими 22 женщинѣ] разомъ уже зъ Поляками заимѣскались въ Будапештѣ. За пріятели такого малого числа подають польскій дневники боязнь передъ холерою пануючою въ Галичинѣ. [Такъ само вѣднѣвскихъ антисемитѣвъ прабудло дуже мало, ледви двацять и кілька особъ.]

Окремый повѣздъ, зложеный зъ девятиохъ возѣвъ I. и II ои класы, станувъ въ Лавочнѣмъ о годинѣ 3¼, рано. Повитали ихъ гостѣ зѣ Львова и Сколього. Въ дальшій дорожѣ витано ихъ въ Скольмѣ, въ Стрию, въ Щарци и въ... Пустомитахъ. Въ Скольмѣ капеля мѣсцова вѣдграла аминъ польскій а д-ръ Мироновичъ [Русинѣ] повитавъ Мадарѣвъ нѣмецкою промовою. Въ Стрию привитано Мадарѣвъ выстрѣлами зъ мездѣрѣвъ, бурмістръ Гетингеръ повитавъ ихъ польскою промовою и запросавъ на свѣданье, а при вѣдѣздѣ зновъ стрѣляно зъ мездѣрѣвъ. Въ Щарци нѣякомъ промовы не було, а въ Пу-

бути, она уважає его дурнымъ и неповоротнымъ, що вѣдъ иде собѣ побѣчъ неѣ, якъ бы нѣчого не було — а они чейже наречены и наречена! Але зъ встыдомъ вѣддаливъ вѣдъ себе сю гадку — ему здавало ся, що вѣдъ понижує нею Ельзу. Щось въ глубинѣ говорило ему, що если-бъ вѣдъ въ той хвилѣ хотѣвъ поцѣлувати ен, то она уважала-бъ се майже обядою.

Але щось було нескладно мѣжъ ними. „Не такъ то легко бути нареченымъ, якъ я представлявъ собѣ!“ — зѣтхнувши подумавъ собѣ нишкомъ.

Такъ дѣйшли до ширшой дорожѣ, котра перетинала лѣвъ.

— Пригадуєшь собѣ? — сказала, не дѣлячися на Ека.

Вѣдъ глянувъ на ню здивованный, але потѣмъ пригадавъ собѣ.

— А такъ, тутъ я тебе стрѣтивъ! — вѣдъ такъ зрадѣвъ, що найшовъ тематъ до розмовы, що ажъ голосно засмѣявъ ся. — Я нѣколи не мѣгъ сего порозумѣти, якъ ты могла зайти тутъ, такъ далеко вѣдъ дому!

Она спалѣнѣла, кинула на него быстрый, хвильный поглядъ — поглядъ, що вѣстывавъ ся признавати, але заразомъ бажавъ дальшихъ допытѣвъ.

Торетенови зробило ся якось давно на душі. Нагла гадка поразила его, але въ першій хвилѣ вѣдъ уважавъ ен немѣвѣрною.

— Не вже-жъ... не вже-жъ... се було за-для мене?

Она нѣчого не вѣдповѣдала, бути може,

стоиматахъ [якъ пише Kurjer Lw.] „сѣльскій дѣвчата обкидали гостей цѣвтами“. У Львовѣ перѣдъ двѣрцемъ дождавъ Мадарѣвъ комитетъ горожанскій подѣ проводомъ Гетрица, радий мѣста Львова, сторожа охотничя и музика „Гармоніи“. Коли повѣздъ о годинѣ 9¼ рано вѣѣхавъ на дворецъ, музика заграла чардаша а зобра на публіка закричала „Ej!ej!“. Мѣжъ Мадярами бувъ оденъ старый гоневдъ зъ 1848 року, сердечный пріятель Поляковъ, Іосифъ Ковачъ. Въ имени Поляковъ повитавъ Мадарѣвъ Смалявскій, гоневдъ зъ 1848 року. Въ свойй промовѣ пригадавъ вѣдъ Мадарамъ, якъ въ р. 1885 Поляки пять ескураій зробили до Пешту, кождымъ разомъ по кілька сотъ особъ. На сю промову вѣдповѣвъ Мадаръ Чендичъ, радникъ будапештѣнского магістрату, запрошуючи Поляковъ на выставу до Пешту въ роцѣ 1896, потѣмъ перепросивъ Поляковъ, що такъ мало приѣхало Мадарѣвъ та що не подѣ проводомъ вице-бурмістра Пешту Герльотого, котрый занедужавъ [Мадарѣвъ мало побѣла первѣстного пляну приѣхати до Львова дуже много подѣ проводомъ Герльотого и мари ѣхати на Краковѣ]. По промовахъ Мадяры при звукахъ чардаша, котрый пригравала „Гармонія“, вѣшли до возѣвъ трамвайныхъ и поѣхали до готелѣвъ.

О годинѣ 12-ѣй Мадяры явили ся на выставѣ. [Вѣдзани ихъ триколыровѣ: бѣле зелено-попсовѣ]. Передъ павильономъ промысловымъ дожидали ихъ члены дарекціи подѣ проводомъ ір. Стан. Баденѣго и директора Мархвицкаго, комитетъ обывательскій, „Гармонія“ и публіка. По вѣдпограню чардаша, повитавъ Мадарѣвъ ір. Стан. Баденѣ яко сусѣдѣвъ и пріятели, згадавъ о вѣдѣвѣшій историчной спѣльности обоухъ народѣвъ; сказавъ, що „ниѣй лучить Поляковъ зъ Мадярами спѣльне стремленье до удержаня лучности зъ культурою и цивилизацією — се демеать, що лучить оба народы“. На окликъ „Naród węgierski niech żyje“ музика заграла имѣть мадарскій. На промову ір. Баденѣго вѣдповѣли Чендичъ и Ратъ, директоръ пештѣнского музея торговельного. Чендичъ дякувавъ за сердечне пріятељство и заявлявъ, що Мадяры прабудли до Поляковъ „не лишь для зазначеня братньої любви, але и для навязаня тѣснѣйшихъ звязей на будуще“, — а Ратъ зазначивъ, що польскій промыселъ не конкурує зъ угорскимъ, отже Мадяры тѣшатъ ся его розцѣвтомъ и „прибули сюда поклонитись передъ престоломъ польского працѣ и культуры“. Всѣ ті промовы витано гучнымъ „Ej!ej!“.

Хиньско-япаньска война.

Въ дотепершній тактиці военной обоухъ воюющихъ сторѣвъ зазначалась принципіальна рѣзница: Хинѣ хотять розтягнути войну на якъ вайдовшій часъ и радѣ бы вѣдложити рѣшучу битву на якъ найпѣзнѣйше, а противно Япанѣ скорыми маршами, неспѣдѣванными атаками и рѣшучими битвами хотѣли бы чимъ скорше покѣнчить войну. Хинѣ заховують ся досѣ дефензивно а Япанѣ офензивно. Оба способы воюваня вѣдповѣдають справдѣ дуже добре ситуаціи въ обоухъ державахъ. Хинѣ хотять зыскати на часѣ, чтобы стягнути силы военный зъ далекыхъ и широкихъ просторѣвъ

своѣй державы, а тымъ самымъ и утомити та знеохотити налкихъ противникѣвъ, Япанѣ же мусять числити ся зъ выдатками военными и радѣ бы выхѣбнувати одушевление, яке заволодѣло цѣлымъ населеньемъ по першихъ побѣдахъ. Япанѣ суть представителями европейской культуры въ Азіи, а Хинѣ суть перво-взоромъ оріентальной державы, дятого можна смѣло сказати, що въ той войнѣ станула до борбы противъ себе оріентальна флѣга и европейска нервовѣсть.

Флѣта япаньска припустила штурмъ до фортѣвъ, котрѣ замыкають доступъ до заливу Печілі и горла рѣки Пейго, а тымъ самымъ и боронять дороги до мѣстъ Тіентсінъ и Пекинъ. Япанѣ ударили найперше на фортъ Вейгайвей, подѣ котрого охороною находить ся хиньска флѣта, зложена зъ 13 панцирныхъ кораблѣвъ. Борбу зведено дня 10 с. м. а резултатъ ен ще незыѣстный. Хиньска телеграма зъ Шангаю доносить, що штурмъ япаньской флѣты бувъ вѣдпѣртый и цю Япанѣ задумують теперъ напасти фортъ Вейгайвей зъ другой стороны. Зъ того донесеня выходило бы, що Япанѣ не вѣднесли пораженя, коли вѣжати ен дальше атакувати. Впрочѣмъ се нѣчого дивного; фортъ Вейгайвей годѣ добути въ одѣмъ дни. Организагоръ хиньской маринарки, англійскій капітанъ Лянѣ, укрѣпивъ пристанъ Вейгайвей найсильнѣйше, заосмотрюючи ен фортъ въ каноны Армстронга зъ подѣвными лѣфетамі и въ панцирѣй вѣжѣ, на котрыхъ размѣщено по 35 найтяжшихъ канонѣ Круна. Впрочѣмъ для Хинѣвъ не велика слава новѣна: замкнути въ пристани 13 кораблѣвъ панцирныхъ подѣ охороною фортѣвъ — коли противно о много слабша флѣта япаньска поважала ся заатакувати военну пристанъ першорядною ваги.

Битва морска єсть властиво лишь вступомъ до рѣшучої битвы, до акой лагодять ся обѣ стороны на суши въ Корѣи, або навѣтъ, если Япанѣ выйдуть зъ неѣ побѣдно, подѣ брамами мѣстъ Тіентсина и Пекина. Одважъ заатакованье Пекина може наступити ажъ по добути пристани Вейгайвей и фортѣвъ Таку, борнячихъ горла рѣки Пейго. Дятого можна догадувати ся, що найперше приѣде до борбы на Корѣи. Тамъ мають станути противъ себе обѣ ворожѣй арміи о рѣвнѣй силѣ: два корпусѣ арміи манджурской зѣ стороны Хянъ и 20.000 Япанѣвъ, котрѣ высѣвши въ двоухъ мѣсяцѣхъ на берѣгѣ, поспѣшными маршами вѣдуть подѣ Сеуль. Заходять квестія, котра армія скорше насѣде подѣ столицю Корѣи и розаумѣє ся, захопѣть ен въ свои руки. Про Хинѣвъ зѣвѣстно, що рухи ихъ войска знанѣ зѣ свои отажѣлости, нѣатомѣсь Япанѣ, вывѣненъ въ школѣ пруской, перенялись вѣдъ своихъ учителѣвъ тою скоростію, котрой доказы дали Прусакы въ француско-нѣмецкой войнѣ. Япаньска армія вѣдбуває що два роки маневры на взорецъ европейскихъ, а одинъ французскій офицеръ, придивившись тымъ маневрамъ, вельми похвально высказавъ ся о пѣхотѣ и артилеріи япаньской.

А тымчасомъ и квестія чинной интервенціи державъ европейскихъ може вже невдовѣ порѣшити ся. Berliner Tageblatt подає таку вѣсть: Вѣдѣмъ кораблѣвъ росейскихъ вѣдѣдло до Корѣи, забираючи зъ собою запечатавѣй розказы що-до напрямую, въ якомъ мають уда-

Она каялась своего недавнего признания, радѣѣѣ Ека мучила ен, бо певнѣсть тон радости ен обиджала. Ельза дожидала... Ахъ, она и сама не знала, чого дожидала!

Они вертали, коли вже сонце западало. По ясонѣмъ днѣ вѣчѣръ здававъ ся хмарнямъ, вѣдъ грѣзонъ тучѣ, яка поднималась зъ горизонту на середину неба, котрого золотистѣй берѣги скоро погасли и вѣтеръ ставъ сильно дуть.

Нареченый и наречена не промовили до себе черезъ цѣлу дорогу майже нѣ одного слова. Ельза оправдывалась умученьемъ, а веселый гуморъ Ека такожъ значно змѣнивъ ся. Коли подѣѣхали до гауку, Екъ не бажавъ вѣдти до дому, лишь просто вертати до себе.

На прощанье они устиснули собѣ руки, але коли вже приподнялись, чтобы высѣсти, Ельза обернулася, пристрастно обяла нареченого и поцѣлувала. Въ дверехъ въ-друге обернулася, даючи ему прощальный знакъ рукою.

Екъ поѣхавъ домѣвъ звѣльна. Вѣдъ бувъ въ томъ давнѣмъ настрою душѣ, коли чоловікъ чувствуетъ, що выгустивъ зъ рукъ щось дороговѣнного, а се одиный зъ тыхъ слузѣвъ въ житю, котрыхъ потѣмъ вже годѣ завернути. Але рѣвночасно вѣдъ бувъ сильно утомленный, — такъ утомленный, якъ ще нѣколи не бувъ навѣтъ по найтяжѣмъ днѣ робѣчѣмъ, а та у-тома була цѣлкомъ иншого рода.

(Дальше буде.)

ти ся, и що-до становиска, яке мають заняті. Крім того головний командант військ східного Сибіра доставляв накази, щоб всі сили війни були наготові до походу. Росія хоче задержати нейтральність, але великі на Кореї відносини політичні мали хоча дрібку зміни, тоді правительством російське ризикувало борювати своїх інтересів. Франція заявила, що готова спільно поступати з російською флотом у всіх операціях військових на східно-азійських водах.

ПЕРЕГЛЯД ПОЛІТИЧНИЙ.

Римська курия и церковно-політичний реформи в Угорщині. Budapest Tagblatt доносить на основі як найбільш авторитетних автентичних даних про рішучий зворот в кругах католицкого епископату Угорщини що-до церковно-політичних реформ. Сей зворот мав наступити внаслідок впливів римської курии. Кардинал приїмає Васарій має оголосити писмо, з якого буде можна дізнатися про мирне усунування а навіть пасивність Ватикану. Прімапи повінформовано писмом з 14 липня про погляди папи Льва XIII. В цьому документі висказується жаль, що прийнято предложена цінніших вчинків, але заразом писаний сей документ в мирному дусі и нема ні слова згадки про се, як і кроки треба предприняти, щоб ударити санкцію сего закону у цесаря. Сей документ був би вельми характерний ще й з тих причин, що він папа підписав вже тоді, коли римська курия була повідомлена о резолюціях пресбургського веча католицкого, в яких мавши в ній увагу не пострадати ся о авенціоні епископів у цесаря. Прімапи Васарію поручено, подати до відомості угорських епископів зміст згаданого документу. Прімапи Васарій поступав досі в повній згоді з Ватиканом і тільки в новітній довіряв римській курии. — Ціле се донесення будапештського Tagblatt-у видає ся нам вельми загадочним, и єсть мабуть одним з тих численних підступів жидівсько-ліберальних газет, котрими стараються ослабити опір и агітацію духовенства в Угорщині против церковно-політичних реформ.

Наради, які вели ся між делегатами різних міністерств в міністерстві скарбу над справою управління пенсій урядових чинів, вже покінчили ся. Результатом наради єсть предложення міністерству скарбу цілого ряду проектів, в яких по більшій часті досить далеко и вимагаються від скарбу державного значних жертв. Оцінівши відпоручників поодиноких міністерств будуть матеріалом інформаційним для управління скарбу, котра назначить своє становище супротив поодиноких проектів и выступить з конкретними внесеннями.

НОВИНКИ.

— **Св. Сільця белского.** Пригадує, з покликом на розроблені запрошені інтересованим, що дня 16 н. ст. серпня відбудуть ся о 11-й годі рані в сали уряду громадского в Соколі збори в цілі вибору и уконститування виділу політичного товариства „Руска Рада в Соколі“ та що між членів основателів розділится ся праця. — *В. Чернецький.*

— **Засідання старшин товариства гімнастичного „Сокол“ у Львові** відбуде ся в четвер день 16 н. ст. серпня с. р. о годі 8-й ввечері в хаті товариства, у вулиці Подвальє ч. 7. На порядку деннім: Справа резолюції голови п. Василя Нагірного. — *Мис. Голейко* заступник председателя, *Володимир Лавровський* справник.

— **Міністерство просвіти** дозволило завести з найбільшим роком шкільним семінарію вправи при викладах рускої мови и літератури в університеті черновецькому и призначило в тім цілі на премію за семінарію роботи 100 ар. а на закупку підручної бібліотеки 200 ар.

— **Для всіх шкільних середніх на Буковині** заволо міністерство просвіти руску граматку видану д-ром Сماعيلем-Стоцьким и д-ром Ф. Гартнером.

— **З під Долини пишуть нам:** Перебуваючи в часі вакацій в Спась, віддаленим дві милі від Долини, вислав я раз півслани до сего міста и велів купити в тамошній антиці потрібне мені средство. Так як півслани мав назву того средства забути, написав я в картці — розуміє ся як Русин по руски. Антикар, взявши від півслани картку и увидівши писмо руске, звернувши півслани и заявивши, що до него має писати ся по польськи або по німецьки. Так вернувши півслани по двох милях дороги з німцем! — Не знаю, як такий поступок назвати. Антика — се інституція не приватна, але публічна. До того положена она в пошті в-скрозь руськом, де число Польків єсть дуже незначне. Отже обов'язком антика єсть знати руский язык и писмо, а неохоче того повинні дотримувати власти остро ка-

рати. Добре, що у мене не було ніякої небезпечності и я міг без того средства обійтися, але коли б то була нагла хвороба [як єсть в нинішнім часі епідемія легко можливо] и трапило то на селянина знаючого тільки руский язык и писмо, чи в виду того вольно антикареви допускати ся такої самоволь? Давши у нас в Галичині відносини. Нам дані конвенції всі права, а мимо того мусимо ми на нашій руській землі на кождім кроці в урядах и наших публічних інституціях боритися о свій язык и писмо. Річ се у нас явна. На що жалують ся руські адвокати, священники, селяне, цілі веча. И нема против того ніякої заради! Де да кожному хлесткові вольно у нас безкарно знущатися над нами! — *Александр Стефанович.*

— **Стрейки судових практикантів.** З Черновецького до тутешніх часописів, що сим днями подали ся там до дімісії всі концентрові практиканти черновецького кравцового суду без різниці віросповідань. Причиною сего поступку було поминення одного з товаришів при авансі на авскултантстві.

— **Спіль о кусникі поля** став ся причиною страшного злочину в Теревовлі. Дня 1 н. ст. серпня вивабили Михайло и Андрух Ворончів свого втічима Павла Полішевського в поле и там убили його. Секція показала поминення всіх реверів, обривань легких и заломань черепа. Винників виставив теревовельський жандарм Логин Лукашевич и віддав їх до суду. За причину убійства подали увязнений спіль о кусникі поля.

— **В Гончарській школі в Коломи** розпочинає ся шкільний рік 1 н. ст. вересня, а виписи 25 н. ст. серпня. Курське треває три роки и обіймає виробу кухонних знарядів, майоліки, кафелевих печей, цеглої, дровняків, рур, рисунки, хімію, керамічну технологію и т. ін. Успішні прийняти: найменше 12 літ життя, фізична спосібність и окінчена народна школа.

— **В красевій взірцевій шевській роботні** в Ужгороді розпочинає ся рік шкільний дня 1 н. ст. вересня. Успішні прийняти: окінчених 14 літ життя, фізичне уздобненя, окінчена народна школа, або вступний іспит з обсягом програми народної школи. Курське треває два роки. Виписи розпочинають ся 27 н. ст. серпня. Програма школи єсть така: В першому році наука кроку верхов и сподів покла кутонної системи, виробу всякої обуви, рисунки геометричні и фазові, купецка рахунковість и стилістика.

— **З причини наміреної подорожі цесаря до Львова** приїхав тут ондо кватирмайстер цесарського двора Вуко Бранкович. Подавши подробиці постанови що-до приїзду цесаря, повернувши ввечері до Відня. Натомість лавив ся у Львові приїхавши з ним рбавчасно шеф цесарської служби Вундер Балдтер и сей задержити ся тут довгий час, бо йому поручено устроєння комнати для цесаря в палаці намісництва. Як звідомо, має цесарь приїхати до Львова дня 7 н. ст. вересня.

— **До спору о Морське Око.** З Закопаного доносить, що Мадяри задумують нову затію на спільну територію над Морським Оком. Іменно кн. Гогенлоє ставити дім на карську для угорської жандармерії. Будова відбудує ся поки-що на угорській території в лів, а по відомості днях, коли дім буде викінчений и розбраний, має его за оден день перенести кількадесят людей на спільну область и знов зложити над самим Морським Оком. Тут мають водразу оселити угорської жандармерії и так правом сильнішого вдерти ся на галицьку територію.

— **Страшний огонь** вийшов в копалині угля в Домбровій гірничій в Царстві польськом. Дня 6 с. м. по полудні в законі „Парись“ вийшов огонь так нагло, що відразу обняв всі будинки з машинами, магазинами и вистаратами. В законі працювало 1500 робітників, але на щастя удало ся одному робітникові сунути ся в закон и повідомити працюючих про огонь. В саму пору вийшли ся всі наверх. Якій шкоди в копалині самій, годі поки-що обясляти, бо ще досі ніхто не відважив ся там заглянути; а на верху копалині шкоди в будинках виносять з мільонів рублів. Робітників вже розуменно, бо не мають що робити; а властитель копалині певне побанкрутує.

— **В красевій колодзькій школі в Грибові** розпочинають ся виписи учеників дня 15 н. ст. серпня. Ті, хто хотять вписати ся мають предложити: 1) свідоцтво хрещення на доказ що окінчили 14-й и не переступили 18-го року життя; 2) свідоцтво окінченої народної школи з добрим успіхом и 3) свідоцтво від уряду громадского о моральнім поведенні и здоров'ю претендента. Родичі або опікуні мають дати заявленя, що обов'язують ся удержувати ученика своїм коштом в часі трилітньої безплатної практики, хоч ученик може удержати стипендію або підмогу з краєвих або повітових фондів, если в другім півроці викаже ся дуже добрим успіхом. Наука в тім школі подає ся безплатно, а удержання в Грибові не багато коштує.

— **Підмоги для терміаторів.** З фундації ім. цесаря Франца Йосифа, основаної пок. д-ром І. Малиновським, розписує магістрат міста Львова конкурс на п'ять підмог для терміаторів по 60 ар. річно. Підмоги будуть роздані 11 н. ст. вересня с. р. на пам'ятку гостини монарха у Львові в 1880 році. О ті підмоги можуть убувати ся лише бідні хлопці, християнського віросповідання від 10 до 14 літ, що учать ся ремісла у Львові, если добре ведуть ся и віддають ся пильно науці. Просьби, заосмотрені метрикою хрещення, свідоцтвом убожества и свідоцтвом шкільним, як також потверджене корпоративне свідоцтво від майстра о поведенні компетентна, треба вносити до магістрату у Львові найпізнійше до кінця серпня с. р.

— **Розкаяний грішник.** Кс. Стояловський, котрий вже від якогось часу не дає причини про себе говорити, помістив в останнім числі своєї Pszczółki и таку характеристику: „Вже в відданню и перепросях, оголошених в газетках дня 10 н. ст. маж, заявив я, що если Вароєв архієпископ Моравський буде жадати ще чогось більше для доповнення сатисфакції за нанесену йому обиду и повстанню з-вдоби обсягну, то я охотно се зроблю, памятаючи на се, що мені в Римі поручено и чого я впродовж самг для слави Бога, а для добра и спокою людю хотів и хочу. Отже що Вароєв архієпископ Моравський заявив в писанні до мене в тім справі писми, що єсть его волею, щоби я закінчив видавати Pszczółki-у — то я уважав річею обов'язку и справедливости відповісти сему бажанню, отже закінчив се видавництво. Однак з причини що кс. архієпископ додав виразно в тім самім писмі, що его бажання не треба брати в тім значінні, немов би він жадав закінчення самої думки видавання якої небудь газети, лише що се бажання відноситься ся тільки до сего часопису, котра архієпископським писмом з грудня 1893 р. була заборонена, а зовсім додати, що видавання газети в дусі християнських основ и з уважливею належного церкви піднісена, може служити для добра церкви и вірних, то відповібно до сего гадки, для доповнення наших зобов'язань супротив читателів, розпочинаю з будучим числом видавництво під новою назвою, так що читателі не потерплять ні перерви ні шкоди в відданню часопису“. Нова часопись кс. Стояловського буде носити назву: Nowa Pszczółka.

— **Пошесті.** В Добровлянах дорогобичского повіта, слабують людє на кроваву бігунку, від котрої умирає багато дітей, навіть по четверо и п'ятеро денно. Внаслідок сего недуги заборонило доробичське староство мешканцям Добровлян відвідувати відсутні в Рудках, однак лікарі до Добровлян ще не вислали, хоч пошесті лють ся там вже два тижні и забрала вже кількадесят дітей.

— **Восний вправи** в стрільню острими набоями відбули ся в четвер на болях під Новим містом коло Перемышля. Учась в них вправах взяв 45 и 10 полк п'хоти и артилерія. При вправах був командант корпусу ген. Гальоті, вільковий генералов и около 200 офіцерів. Стрільня острими набоями небезпечно и вимагає зб сторони офіцерів напруженої уваги, бо артилерія в хвили коли п'хота ладить ся до атак, стріляє по-над єї голови шрапнелями.

— **Умудурованя красеві оборони** буде внаслідок цесарського розпорядження в декількох змінен. И так: 1) Воєни одержать стрілецькі капелюхи з китицями перь и т. зв. „вафлерок“. 2) Офіцери п'хотних полків мають носити на капелюхах, шапках и гузіках арабески цифрами назначений числа своїх полків; у звичайних воєнних будуть ті числа поміщені також на нарамниках блуз и мундурів. В полках стрілецьких оборони красеві мають носити офіцери на капелюхах и шапках, яко відзнаку, тирольского орда а на гузіках числа полків виписані римскими цифрами. Воєни тих полків будуть мати назначений дотичні числа римскими цифрами також на нарамниках. 3) В шістьох кінних полках умудурованя буде подібне як в полках уланів оборони красеві з тою відмінню, що бій металеві числа полків будуть полякзовані на чорно, відтак лише офіцери мають носити числа на гузіках, а прості воєни будуть мати гладкі гузіки. 4) Вкінці для кінних стрілецьких в Далматії, Тиролі и Форарльберзі заводять ся стрілецькі капелюхи з китицею перь, прикрашений двоголовим орлом.

— **В Перемышлі** випущено минулої неділі о 6-й годі рані 200 поштових голубів з Будапешту. Голуби відлетіли зараз, але з причини вітру прибули до Будапешту аж о 5½ годі ввечері. Воздушне віддалення між Перемышлем и Будапештом вносить 500 кілометрів.

— **Плантації хмелю.** Від одного спеціаліста, що має плантації хмелю в Галичині, Конгресбці, на Волині и Подолі одержує варшавське Slowo лист, в котрім сказано, що такого значення від мпця, як сего року, не було ся ще нігди бачити авторитетному листу, хоч займає ся управою хмелю вже 40 літ. Сего року суну кількадесят плантацій, де не можна буде ні одного фунта хмелю зібрати; хміль на них почорів як саджа и завязи цвітуть обпалі. Виправді суну в такі плантації, що вх мпця менше приєла, але їх дуже небагато. Середню беручи, обіцює сегорічний урожай ледве четверту част там-тогорічного збору.

— **Процес за дача.** Дня 1 серпня відбула ся в окружнім суді в Коломи карна роз-

права против шістьох селян з Жукова, городеньского повіта, обжалованих о те, що на намову двох із них чотирі сямомби вивели з церкви підчас вечірній дача Леопа Сибігуровича. Обжаловані заперали в той спосіб позбутися з дачества нелюбого Сибігуровича а поставити даком другого. Прокураторія підзела той факт аж під три парграфі, в котрих наложена кара в'язниці від року до п'яти літ и більше, а трибунал засудив п'ятьох обжалованих на в'язницю по чотирі місяці.

— **У вчерашнім числі „Діла“**, в дописі з Коломийщини, зайшла похибка що до імені проф. Недільського; іменно має там бути Софрон, а не Стефан.

— **Дрбні всти.** Намісник ір. Бадені приїхав був вчора з Буска до Львова, щоби взяти участь в заупокійнім богослуженню за пок архієпископа Вільгельма и ввечері повернувши з Буска, а в середі приїжджає до Львова на постійне перебування. — Міністер просвіти дозволив, щоби почавши від 1895 р. преліміновано по 200 ар. річно на кошти наукових подорожей для бідних слухачів політехніки у Львові. — В Перемышлі упокоїла ся дня 12 н. ст. серпня трилітня дочка пп. Ігнатія и Олени Власюків — Мануся. Се вже друга дитина яку пп. Власюки стратили від місяця. — В Бабині під Калущем померла Меланія Розадовська, жена посла Томислава Розадовського.

Посмертний — ґ — оновістки.

Саломея з Косаків Григорчукова, жена співробітниця в Обертін, упокоїла ся дня 12 н. ст. серпня с. р. Того дня захворіла на холеру и майже скоропостижно, бо того самого дня, умерла.

Іменования, перенесення, конкурсы и пр.

— **Іменования.** Львівський вищий суд краєвий пменув судових практикантів: Діон. Глибовицького, Ігн. Чемернянського и Володис. Брильського судовими авскултантами.

— **Відзначення.** Цесарь уділив дозорець руху телеграфічного Мих. Брінггофа в Надворній, при перенесенні его на пенсію, срібний хрест заслуги.

— **Конкурсы.** Окружна рада шкільна в Теревовлі розписує конкурс на кілька посад учительських. Подана треба вносити до 15 вересня. — Дирекція пошти розписує конкурс на посаду експедіента поштового в Верхній, повіта калузького, з річною платнею 190 ар. Подавати ся до 20 н. ст. серпня.

Телеграми „Діла“

Відень 14 серпня. Розділ запомог державної для низших урядників в квіт повіта міліона ар. наступити сими днів.

Будапешт 14 серпня. В громадах коло Остригома збунтувались селяне за то, що рада громадска продала частину ґрунтів громадських під копалині. Треба було прикинути жандармів и войско.

Білград 14 серпня. Милант прибув и небагато маєє ему привернути давній уряд найвысшого полководця арміи сербской.

Софія 14 серпня. Довершено вчора розв'язаня собрания уважають противоконституційним зарядженем.

Рим 14 серпня. Корольським декретом знесено стань облоги в Сицилії.

Переписка Редакції и Адміністрації.

— Вп. В. Чом. в Ст. Не до кінця року лише до 20 надоліста заплачено. — Вп. А-р В. Ор. в Ж. Адресу поправлено а до кінця року приїде ще 1 ар. — Вп. К. Бар. в Ла. Заплачено доперва до цвітня.

НадбоLANE.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

оптик и механик, під Коперником, Львів, площа св. Духа (ул. Театральна ч. 6) приймає головний одяк, поручає в великій виборі и по найдешевших цінах: окуляри, лінзи, лорнети, біноклі, далекогляди, барометри, аерометри, мікроскопи, лупи, компасы, райсали, ленти з'являні, шпиль, сібелі, манометри, и т. п. Устроєня зв'язків електричних. Всякі направи виготовляють ся найкраще и найдешевше. — Заколовля в провінції виготовляють ся точно. 4185

Ножи різного рода. Ножі різні и масарів власного виробу поручає

ИВАНЪ ДЯВРУКЪ

ножівник у Львові ул. Бомієв ч. 3.

Цінаки даром.

АНТОНЪ ГИЛЕВИЧЪ

мояжників

(християнин)

у Львові ул. Крайовска ч. 30—32

Виготовлює всі роботи го-ральничі, броварні и церковні входячі в сей обсяг по найумірніших цінах. 277 4—13

Уживана львовська 12-кінна з експанзією на продаж за 2.200 ар.

Майже нова динамо-машина електрична знаменито будови разом з всіми приборами и апаратами придатна для св'ячення 80 ламп жарових на продаж за 800 ар.

Нова сушарня огр'язана паром придатна для пп. антикарів на продаж за 130 ар.

Нова кухня зел'зна вим'ру 130/80 см. велика на продаж за 120 ар.

3 нові десінфектори кальоричні одні змонтовані на воя, два вольно стоячі на продаж за 1.340 ар.

1 уживана динамо-електрична машина придатна до добування одного світла лукового о силі 2 500 св'ячок на продаж за 250 ар.

4 нові лампи лукові дуже доброї конструкції на продаж за 100 ар.

Близша відомість при улиці Хоружань ч. 15.

Передъ чаемъ они звычайно грали одну партію варцаббвъ, если-жь Гольмеръ бувъ занятый дѣлами, то Екъ розмавлявъ зъ наречено-го и еи старшими сестрами, або пусувавъ зъ молодшами, бо-жь вѣиъ неразъ, если бувъ въ гуморѣ, могъ веселити ся якъ дитина. Зъ Ерикаю живъ въ великій привязии и она була звычайною участницею розмовы нареченого и нареченои, коли молодші сестры вѣхходили спати а Люіза ишла до кухнѣ. Зъ-разу Ерика робила видъ, немовъ бы такожъ хотѣла вѣддати ся, але коли Ельза одного разу мало-що не розсердилась на ню за се, она покѣрливо приняла на себе ролю дуенны. И завдяки тѣмъ, розмова ставала болше оживленою; она умѣла легко и добродушно поступати за бѣгомъ думокъ Ека, порушувати тематы, котрі могли бы его заняти та уважно слухати его сѣльско-господарскихъ розправъ, накопи Ельза сен прикметы не мала. Правда, и Ельзѣ неразъ лучалось заняти ся тымъ, що занимало его, але се заинтересованье скоро вѣддаляло ся все далше и далше вѣдъ головной точки, и при кнѣци она ловила себе на тѣмъ, що говорить вже

видно крѣмъ Австрій и Угорщини, куды вандрують грубѣ балки и доски. Такожъ ажъ до Хинь вивозять галицькі сосни. Въ тѣмъ павильонѣ побѣчь вироблять зъ дерева, подыбуемо и лѣснѣ звѣрята.

Адміністрація добръ Сколе має свій окремый павильонъ, въ котрѣмъ выставила вырѣбы зъ дерева, фотографіи, планы и рисунки. Въ скѣльскихъ добрахъ лѣсова господарка веде ся на велику скалю; самыхъ урядниківъ в тамъ 120, а кѣлька тысячъ робѣтниківъ. На садженѣ лѣса адміністрація выдае рѣчно 20.000 зр.

Павильонъ кн. Евст. Сангушка выставивъ вырѣбы зъ тартаку въ Рудѣ подъ Тарновомъ; Броды выставили господарскі планы, насѣнье, мапты; фондация гр. Скарбка выставила збѣрку мапъ, господарскихъ приладѣвъ и представила лѣснѣу организацію въ своихъ вѣсѣмохъ маесткахъ. Такожъ околищъ радеховскій, бускій, рогатинскій выставили велитні сосны, дубы, а павильонъ мѣста Львова и арх. Альбрехта планы лѣсовою господарки, моделѣ будынкѣвъ для лѣсовою службы, всѣлякы оказы дерева и вырѣбы зъ него.

Взагалѣ ся пята група заступлена доволѣ богато и представляе справдѣ красу продукцію лѣснѣу.

Въ справѣ регуляції платѣвъ урядниківъ державныхъ

пишуть зъ Вѣдня:

Надавчычна заплата въ высотѣ 1½ т. ліона зр., ухвалена радою державною для державныхъ урядниківъ на 1894 р., буде незабавомъ роздѣлена. Поодинокі міністерства розчислили ту заплату на подчиненіи собѣ уряды, а роздѣлѣ наступить сими днями. Запомогоу будуть обдѣленіи урядники державніи высшихъ рангѣ, урядники державныхъ землѣвнѣвъ и приватныи слугы, остающіи въ державной службѣ. Спосѣбъ, въ якій буде роздѣлена заплата, установлено такій, що всѣ урядники, зъ вынѣмою тѣхъ, котріи звѣстныи зъ своей зажиточности, обстануть въ кождѣмъ урядѣ рѣвну квоту до подѣлу. Въ двоухъ попереднихъ рокахъ высота заплаты, яку обстанувъ поодинокіи урядники, залежала вѣдъ оцѣнки и индивидуального вымѣру поодинокыхъ начальниковъ урядѣвъ, а се выкликало численныи наръканя и негодованя.

Рѣвночасно занялось правительство справою урегулюваня платѣвъ урядниківъ. Комісія, скликана міністерствами до предложеня внесенъ въ тѣй справѣ, радѣла вѣдъ послѣднихъ днѣвъ червня до першихъ днѣвъ сего мѣсяца и роздѣлила обемѣстныи матеріалъ, предложенъный ѣй до нарады. Въ тѣмъ матеріалѣ звернено головну увагу на внесеня комісіи бюджетовою палатою панѣвъ и подкомітету комісіи бюджетовою палаты послѣвъ, вѣдѣтъ на петицію всѣхъ урядниківъ зъ 1893 р., на поодинокіи петиціи численныхъ группъ урядниківъ и вкѣнци на внесенъе пос. д-ра Промбера. Результатомъ нарады тѣи комісіи міністеріальной суть деталічныи предложеня, котріи будутъ основою до провѣдѣвъ законныхъ, маючихъ выготвѣти ся міністерствомъ скарбу.

Комісія міністеріальная не могла въ своей стороны заявити нѣякои законодатной чинно-

цѣлкомъ не о тѣхъ рѣчахъ, о котрыхъ бажавъ говорити ѣи нареченный, и не вѣче умучившись, она кидала поодинокіи слова; а дуже часто она не выявляла найменшого заинтересованя. Ерика противно ступала зъ Екомъ рѣвнымъ ходомъ, анѣ на минуту не вѣдѣляючись вѣдъ темату розмовы; въ додатку она вѣдѣзначала ся практичнымъ змысломъ и завдяки своему знаню справъ вѣтця, вѣмѣла знатись у вѣмѣтъ, що вѣдъ носило ся до сѣльскаго господарства. Ёи характеръ въ послѣднихъ часахъ значно злагѣднѣвъ, въ зносинахъ зъ Екомъ она вже теперъ нѣколи не заявляла давной рѣзкости, а супротивъ другихъ допускалась ѣи о много рѣдше, деколи лишь въ наслѣдокъ давной привычки.

— Ты властиво повиненъ бувъ освѣдчитись не менѣ а Ерицѣ! — сказала разѣ Ельза, коли Ерика на хвилину оставила ихъ самыхъ.

Екъ глянувъ на тѣ цѣлкомъ збитый зъ павтелику, и нѣякъ не мѣгъ поняти выразу ѣи очей. Але вѣдѣтъ вѣтъ заливъ ся не повѣржаннымъ смѣхомъ. Вѣтъ велѣмъ симпатично вѣдѣносилъ ся до Ерика, але гадка бути ѣи нареченнымъ, выдалась ему бѣльше анѣжъ смѣшною. Ёго смѣхъ бувъ такъ щирый, що потягнувъ за собою и Ельзу, але лице ѣи наразѣ знову споважнило и она тихо проговорила:

— Бѣдна Ерика!

— Справдѣ — вѣдѣповѣвъ вѣтъ также сѣрѣзнымъ тономъ, добродушно докоряючи собѣ за сѣй смѣхъ — справдѣ, такъ, она бѣдна... але... — Вѣтъ схопивъ ѣи руку, Ельза вѣдѣповѣла ему теплымъ устѣскомъ и сѣмъ разомъ по крайній мѣрѣ ѣи вѣдѣчули, що ихъ лучить повна и щаслива симпатія, завдяки ихъ згѣдному вспѣху, але рѣвночасно и тайной радости при думцѣ о „бѣднѣй Ерицѣ“.

(Дальше буде.)

сти, бо не подано ѣи анѣ максимальной анѣ минимальной границѣ, по котру сягають средѣства грошей на поправу платѣвъ урядниківъ. Задача тѣи комісіи була подготѣвленѣмъ работы министерства скарбу. Министерство скарбу має выготвѣти проекты законѣвъ и предложити ихъ передъ концѣмъ 1894 р. палатѣ послѣвъ.

Що чувати зъ нашимъ правомъ выборчимъ?

Агітація мѣжъ робѣтниками за розширенѣмъ права выборчого, котра такъ сильно значилась зъ хвилею уступленя кабинету гр. Тафогго, а радше зъ хвилею поваленя его проекту змѣны ординаціи выборчою и выдвиненя „коалиційныхъ“ провѣтѣвъ выборчихъ — при тѣхъ була послѣдними часами, та ажъ въ послѣднихъ тѣхъ дняхъ выринула на порядокъ дневныи вѣчы робѣтничихъ. Въ Бернѣ моравскѣмъ и вѣдѣмохъ провинціальныхъ мѣстахъ вѣдѣбулись вѣча робѣтниківъ, а минувшѣи недѣлѣ скликали вѣдѣнский соціалъ-демократы два вѣча: одно въ Пратерѣ а друге въ Швехатѣ. За першу точку тѣхъ всѣхъ вѣчъ (метінгѣвъ) поставлено справу: „Що чувати зъ нашимъ правомъ выборчимъ?“ („Was ist's mit unserem Wahlrecht?“) и при обговореню ѣи порушено также загалну внутрѣшну ситуацію политичну: коалицію, вѣдѣносныи поодинокыхъ партій политичныхъ до соціалъ-демократѣвъ и т. п. Розумѣе ся, що критика недѣспѣльхъ провѣтѣвъ змѣны ординаціи выборчою, обдѣнесеныхъ зъ стороны коалиціи, мусѣла заняти перше мѣсце въ дискусіи надъ тою справою.

Хвилею застоѣ, яку можна було замѣтити въ агітаціи мѣжъ робѣтниками за правомъ выборчимъ, годѣ толкувати собѣ въ сѣй спосѣбъ, мовѣ бы робѣтники уважали свои дѣтеперѣшныи заходы даремными и згѣдили ся на коалиційныи проекты выборчѣ. Такъ не вѣтъ, что доказомъ не лишь вѣча зъ послѣднихъ днѣвъ, але и выразна заповѣдь одного зъ проводирѣвъ робѣтничихъ. „Вѣдѣ правительства коалиційного — говоривъ сѣй проводирѣ, Райманъ, — въ справѣ загалного права выборчого не чули мы нѣчого крѣмъ передѣстунныхъ засадѣ. Длѣтого задачею робѣтниківъ буде, привневолити се правительство, чтобы оно показало свою краску. За-дѣла численныхъ страйкѣвъ, до котрыхъ треба було ужити всеи силы, мусѣла соціалъ-демократы застановити на разѣ всаку политичну борбу. Теперъ же вѣдѣпочинае економична борба, а мы поднимаемо вновь политичну борбу. Мы не можемо заложити руки. Найблизша задача робѣтничого люду: демонструвати дальше, чтобы тѣмъ спосѣбомъ надати вѣдѣповѣдныи выразѣ домагаемымъ за загалнымъ правомъ голосованя.“

Соціалъ-демократы, поднявши наново агітацію за загалнымъ правомъ голосованя, не думаютъ нѣ на крыху вѣдѣступити вѣдъ своихъ первѣстныхъ жаданѣ. Тожъ и проекты коалиційного правительства що-до заведеня палатѣ робѣтничихъ и що-до утворѣня новой куріи выборчою зъ стану робѣтничого, не находятъ одобреня у робѣтниківъ, для котрыхъ одинокомъ окликомъ може бути лишь загалне тайне право голосованя. Проводирѣ робѣтниківъ д-ръ медицины Еленбогенъ такъ говорилъ въ своемъ вѣступномъ рефератѣ: „Мы не надумались вѣдѣступити бѣдай на волосъ вѣдѣ нашего жаданя, хочъ и добре porozумѣли политику шляфмѣцѣ, ведену сторонниками коалиційными. Тѣмъ панамъ на вѣчо не здасть ся, принимати мовчѣи нашѣ догаданя загалного права выборчого, котре сякъ чѣи такъ мусѣтъ бути наданѣ. Коалиція се ера прасовыхъ розпорядженѣ Шенборна, ера колючокъ, але не великой, крѣпкой политики. Въ народѣ сильно кишѣтъ, а теперѣшна политика причинѣтъ ся до того, що сѣ кисненѣе бѣльше. Коалиційна ера лишѣтъ ся въ памяти народу подѣ назвою: „ера Фальшнова и Острова“. Коалиція зайшла теперъ вѣдѣ внесеня Тафогго до внесеня Плѣнера о палатѣхъ робѣтничихъ. Се вѣказуе на скорѣ темпо назадѣ. Годѣ повѣрити, чтобы правительство справдѣ задумувало завести палаты робѣтничѣ, котріи були бы гвоздемъ до домовныи для коалиціи. Робѣтники будутъ що-разѣ голоснѣйше кричати за загалнымъ правомъ голосованя, а если коалиція не въ силѣ того дати, тогдѣ лишѣа ся намъ лишь одно средство: „Прочь зъ коалиціею!“

На вѣчу въ Пратерѣ, де промавляла выше наведенѣи бесѣдники, ухвалено резолюцію за загалнымъ правомъ голосованя. Таку саму резолюцію ухвалено и на вѣчу въ Швехатѣ. Тамъ реферувавъ справу пос. Кровагетеръ, котрый выразно заявлялъ, что лишь загалне право голосованя може робѣтникамъ запоручити поправу ихъ долѣ. Въ ямени сторонничѣства соціалъ-демократичного заявлявъ робѣтникъ Файтль, что робѣтники не могутъ згѣдити ся на палаты робѣтничѣ зъ парламентарнымъ заступничѣствомъ, якъ се коалиція предкладеа.

Антисемиты въ гостяхъ.

У ѣи звѣздѣ австрійскихъ промышленѣвъ и руководѣльничѣвъ, що вѣдѣбувавъ ся черезъ три днѣ у Львовѣ, закінчивъ вчера свои нарады полнымъ засѣданѣмъ. Черезъ два днѣ радѣли секціи вѣчеи надъ внесенными резолюціями, а вѣчерашне повне засѣданѣе приняло ихъ майже безъ змѣны. Ухвалы вѣча подамо другимъ разомъ, тутъ лишь вѣзначимо загалну характеристику того засѣданя, котре въ дуже многѣмъ рѣзніло ся вѣдѣ першого инвѣгураційного засѣданя.

Перше засѣданѣе вѣдѣбуло ся при великой осторожности и печальностии верховодячихъ кругѣвъ „страха ради юдейскаго“ або антисемитскаго. Всѣ жидѣвско-либеральныи газеты за-адалѣгодѣ вдарѣли на алармъ, что на вѣче до Галичины приѣдѣтъ вѣдѣнский антисемиты и длѣтого *periculum in mora*. Заѣствѣна бо рѣчь что Галичину треба уважати головнымъ жереломъ, зъ которого бѣуть животворній воды элементу жидѣвскаго на цѣлу австрійску монархію, — что живѣтъ галицкіи перебудуши практичку торговельну и фѣнаисову на галицѣкомъ населеню: на хлопѣ, ремѣснику и дѣдичу, перемѣняеъ у Вѣднѣ на биржевика и стае политичнымъ капиталистичнымъ першѣи рангѣи — во то якъ же-жѣ не хоронити тѣи богоспасаемои краины вѣдѣ пошестѣи антисемитскаго? И справдѣ повѣли ся тѣи вѣдѣнский алармы (тѣмъ бѣльше вабираючи ваги, коли въ нихъ натякне ся на коалицію) — бо перше засѣданѣе промѣнуло послѣа интенцій верховодячихъ кругѣвъ при мѣроточивыхъ словахъ о толѣранціи христѣянскѣи, о згѣдѣмъ пожитю въ Галичинѣ растъ и т. п. Початокъ удавъ ся и N. Jr. Presse выхваливши политичныи тактѣ Поляковѣ въ вѣступній статьи, поставила ихъ за взорець кругамъ вѣдѣнскимъ, котріи чѣи то не вѣмѣють, чѣи то не могутъ спянути напору розбурханныхъ фѣль антисемитизму. Але та радѣсть была передчасна!

Антисемитскіи гостѣ не дармѣували у Львовѣ а старали ся розкрыти очѣ незрячимъ, якъ въ нарадахъ секцій такъ и на повномъ засѣданю. Они представили галицѣкымъ промышленѣцамъ и руководѣльникамъ, де лежить причина лиха, на котре они наръкають, подали раду, якъ можна поборотѣ те лихо и заохотили до сѣбильно зъ нами акціи. Слова вѣдѣнскихъ гостей мусѣла выкликати вражнѣе, бо була подѣпертъ фактами, збѣранными въ часѣ довголѣтної, а що и найважнѣйше, успѣшныи борбы. Длѣтого то на послѣднѣмъ засѣданю принямають збѣранныи бурѣ оплѣсѣкѣвъ, правѣтній телеграммы вѣдѣ кн. Ліхтенштайна, д-ра Люетѣра и христѣянскихъ стоваришенѣ вѣмѣцкихъ, — а поправки и внесеня поодинокыхъ антисемитѣвъ ухвалюе вѣче одностѣсно, признаючи вѣмъ повну рѣцію.

И такъ и. пр. при резолюціи, домагающей ся реформѣи податку зарѣбковѣго и доходѣвого на основѣи проекту податковѣго бѣвшого министра Штайнбаха, забравъ голосъ вѣдѣнский швецъ Фривѣртъ и высказавъ, что великѣи капиталисты стоятъ въ оппозиціи противъ реформѣи податковѣхъ и длѣтого треба напирати на послѣвъ, чтобы не подѣпирали интересѣвъ капиталистѣвъ. Вѣче ухвалило вѣдѣнести ся зъ такою петиціею до пос. Леваковскаго, одинокого оппозиціониста въ колѣ польскѣмъ. — Пос. Швайдеръ высказавъ, что партія капиталистичной старѣи ся всѣми силами пошкѣдити интересѣмъ руководѣльничѣвъ. Они вѣтискають ся по мѣжъ людѣ а корону, впливають не лишь при помѣчи бюрократіи на неналежитѣе выкоманѣе законѣвъ але не допускають до цѣсѣря нѣякихъ петицій. ухвалѣваемыхъ на вѣчахъ, хочъ бы тѣи петиціи мали сотки и тысячѣи подѣносѣвъ. Длѣтого треба удѣтити вѣпрѣсть до цѣсѣря и просѣти его о помѣчи для дробного промыслу — а надаеъ до того найлѣпше высланѣе депутѣаціи до цѣсѣря въ часѣи гостѣи у Львовѣ зъ петиціею. Вѣче ухвалило выслѣати депутѣацію зъ пп. Валихевичѣа Цюхѣнѣвскаго и Гетрѣца. — Вѣкѣнци вѣдѣнскіи швецъ Бѣда зробивъ прикрѣи и справедливый закидъ польскимъ посламъ, а передѣвѣмъ львѣвскимъ, длѣакого не явились на вѣчу, чтобы выслухати жаданѣи промышленѣвъ и руководѣльничѣвъ а вѣдѣтъ промѣвити за ними вѣдѣповѣдно — и длѣтого радѣи галицѣкымъ промышленѣцамъ и робѣтникамъ выбрати послѣвъ зъ-помѣжъ себе — Нѣхто зъ вѣчѣвничѣвъ не взявъ въ оборѣну послѣвъ, бо и якъ же-жѣ бы ихъ боронити.

Въ признаню за такъ щѣру и хосѣнну участѣ вѣдѣнскихъ гостей на вѣчу, роблено ямъ великѣи оваціи на парѣ пращальничѣмъ, устроѣнѣмъ вчера вечеромъ на стрѣльничѣи мѣскѣи. Раднѣи мѣста Валихевичѣи вѣвѣсъ першѣи тоастѣ въ чѣстѣ вѣдѣнскихъ гостей на руки пос. Швайдера. Пос. Швайдеръ дякувавъ за се вѣдѣзначѣнѣе и заявлявъ радѣсть зъ причинѣи того абратѣна ремѣсничѣвъ польскихъ зъ вѣдѣнскими. Закѣчивъ тоастѣ окликомъ: „На погѣбель нашимъ врагамъ!“ Вѣдѣтъ же ѣи янѣи гостѣи подѣносили сердѣзній та горячѣи тоасты.

Рухъ отвережѣня на Буковинѣ.

Про рухъ тѣи мы вже своего часу подали вѣвѣтку въ „Дѣлѣ“. Теперъ одна провинціальная часѣписъ „Хлѣборѣбъ“ помѣстила дописъ зъ Буковины про тѣи рухъ зъ дѣлѣками близшими даными, котріи певно будутъ цѣкавиѣи ѣи для нашихъ читатѣльчѣвъ. Допѣсѣуватѣль тѣи пѣше:

„Менѣ видѣтъ ся, что найважнѣйшою причиною отвережѣня народу було се, что мужики въ послѣднихъ часахъ гѣтъ подѣдували на маѣстку и вѣмъ зачало не ставѣти не то на горѣвку, але навѣтъ и на хлѣбѣи неущѣи. Давнѣйше, коли народѣ бувъ май богѣтнѣи, лишѣа ло ся грошей и на горѣвку, а темнѣи народѣ запѣнавѣтъ ся на смѣртѣ; коли до мужикѣвъ заглядае чѣмъ-разѣ бѣльше бѣда и коли до нихъ доходитѣ просѣвѣта, вона уздрѣли, что нема вѣдѣки гуляти та ѣи что та гулянка на вѣщо добре не здасть ся, але причинѣе ся лишь до що-разѣ бѣльшого ихъ упадку.“

При такѣмъ станѣи не треба було довго чекѣти, чтобы народѣ завернувъ на янѣшу дорогу та знехавъ давнѣи лихѣи привычки.

Длѣтого то вѣдѣ несѣовна двоухъ лѣтъ зачинае ся на Буковинѣ рухъ противъ пѣянѣства, котрый однакѣжъ, якъ звычайно, зъ почѣтку бувъ доста слабый та захоплювавъ лишь одинѣицѣ

Ажъ сего року зъ весною зачавъ народѣ цѣлою гурмою кидѣти горѣвку, та ставъ тѣверѣзити ся. Що жъ причиною ся до сего? Ото же тогдѣ найшовъ ся фѣлевѣъ [нарѣбѣвъ] зъ Магалы Стефанъ Савѣнчукъ, що по довгѣи слѣбѣи обѣставъ манѣю проповѣдувати. Народѣ радо его слухавъ и се дало притоку, что на доносъ жидѣвъ его переслухано и вѣдѣслано яко вѣспѣвна разуму до шпитѣлю. Май давно стане не одному, что народѣ такого чоловічка слухае. Се обясниѣо ся тѣмъ, что выше было сказано, т. е. народѣ подѣтупалый потребувавъ, чтобы его лишь торкнути, а вѣтъ покѣине давну дорогу и не буде розбирѣти: хто его веде, чѣи розумнѣи чѣи дурнѣи, тѣмъ бѣльше, что нашѣи мужики все что слухаютъ байкѣи прирѣашѣныхъ усѣлякѣми „чудамъ“. А такѣи байки пускавъ власне межѣи народѣи магалѣвскѣи проповѣдникъ. Вѣтъ оповѣдавъ, якъ зъ горѣвки чортѣи высѣкають, въ бѣчкахъ трупѣи мокнути, и такихъ богѣто немудрыхъ рѣчей. Зъ почѣтку выступавъ вѣтъ лишь противъ горѣвки, а теперъ позваляе вѣтъ лишь вино пѣти, бо Исѣусъ Христѣосъ пѣвъ вино, та заказуе вѣдѣ вторѣкъ золяти, у пѣтѣнѣцію хлѣбѣи пѣчи а въ недѣлю топѣти, и т. п. Мужики слухаютъ и звѣзѣдѣтъ ся до „пророка“ зъ усѣхъ сторѣбѣи Буковины, ба навѣтъ зъ Галичины, та розносѣтъ усѣдои тѣверѣзѣсть, а зъ нею и байкѣи, что „пророкъ“ бувъ три днѣи умерлый, а вѣдѣтъ въскрѣсеъ; что его Богѣи наустѣвъ до проповѣди; что має родимыйи хрѣстѣи на грудѣхъ, и т. п.

Розумѣе ся, жидѣи-коршмарѣи не могли спѣкѣбно дѣятивѣти на ширѣнѣе тѣверѣзѣости. Вони довели до того, что коли „пророка“ яко нешкѣдливѣго варѣята выпустили зъ шпитѣлю, шандарѣи стерегли Магалы и не допускали приѣзжихъ до проповѣдника, анѣ ему не позваляли проповѣдѣти. Однакѣжъ мужики вѣкрадали ся ногами и на другѣи концѣи села спроваджували „пророка“ та ѣи тамъ зъ нимъ говорили. Мушу замѣтити, что сѣй проповѣдникъ вѣ Волюхѣи по руски цѣлкомъ не знае, а послѣугѣе ся товѣмачѣмъ. Вѣтъ по цѣлыхъ дняхъ нѣчого не робѣтъ, лишь молитъ ся, а за свои ворожѣбѣтѣва грошей не бере. Слава за Савѣнчука пѣйшла широко и тому така сила народу закинула пѣти. Хто знаеъ, якъ буковинскѣи народѣи страшно запѣнавѣтъ ся, тѣи дуже задѣнувавъ бы ся, якъ теперъ коршмыи стоятъ порѣжнѣи, а мужики мѣнають ихъ и вѣдѣводятъ одѣнѣи другого не разѣи вѣ бѣукомъ вѣдѣи пѣтѣнѣи. Найбѣльше мужики заръкають ся горѣвки безъ присѣаги, а лишь менша часть присѣаеъ. На памятку мужики закопѣють барѣвку горѣвки, такъ якъ колисъ панѣнѣцу, и кладѣтъ хрѣсты.

Села, въ котрыхъ цѣлкомъ не пѣють горѣвки вѣ: Вѣшкѣвцѣи надѣ Серѣтомъ и Черѣмошѣмъ, Магалѣа, Ленѣкѣвцѣи, Остриѣа, Молодіа, Чагорѣи, Дубѣвцѣи, Тѣпорѣвцѣи, Бѣяны, Рѣранѣе, Лужѣаны, Берѣгометъ надѣи Прутомъ и Серѣтомъ, Мамаѣвцѣи, Карапѣчѣи, Вѣлавѣе, Молодова, Сулицѣа, Зѣмошѣе, Панѣска Долина, Бѣавѣдѣвъ, Исѣпасъ, Мѣлѣвѣвъ, Рѣвакѣвцѣи, Волока, Бѣавѣи, Борѣвцѣи и т. д. Въ сѣихъ селахъ людѣи заво-дѣтъ крамѣнѣицѣи, читальнѣи, гамбарѣи [шпѣхлѣтрѣи] и дуже радо ѣдутѣ до просѣвѣты.

Дописы „Дѣла“

Зъ провинціи.

[Въ справѣ канѣаты].

Недавно умѣстѣвъ п. В. Шухевичъ въ „Дѣлѣ“ запрошенѣе до всѣхъ Бѣянистѣвъ и сѣвѣаковѣи рускихъ, чтобы взяли участѣи въ канѣатѣи, яка має на повѣнѣеъ Е. Вѣл. цѣсѣря вѣдѣспѣвати ся въ верѣснѣи у Львовѣ. Сѣвѣаки рус-

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ по дня (крѣмъ недѣль и русскихъ святъ) о 5-ой годикѣ по полудню. Литературный додатокъ „Вѣстника“ и „Львовскаго вѣстника“ выходятъ во вторникъ, а во вторникъ и пятницу на перемену редакціи „Дѣла“.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Администратія „Дѣла“ ул. Баторія 24, Центральное бюро ogłoszeń ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Любана 9, у Вѣдми: M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek, I. Wollzeile 8; Oppel, I. Stubenbastei 2. J. Danneberg, I. Wollzeile 19. Вѣ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasensteine & Vogler, G. L. Danneberg & Comp. Вѣ Пештѣ: E. Misrachy U. Bez. Akademischgasse 6.

Передплата на „Дѣло“ и напечатаніе инсератовъ платитъ у Львовѣ.

Передплата на „Дѣло“ съ литер. додаткомъ въ Австріи: за границею: на цѣлый рокъ . . . 18 зр. на цѣлый рокъ . . . 24 зр. на полъ року . . . 9 зр. на полъ року . . . 12 зр. на четверть року . . . 4 зр. 50 кр. на четверть року . . . 6 зр. на мѣсяцъ . . . 1 зр. 40 кр.

у Львовѣ: на цѣлый рокъ . . . 16 зр. на полъ року . . . 8 зр. на четверть року . . . 4 зр. на мѣсяцъ . . . 1 зр. 35 кр. Редакція, Администратія и Експедиція подъ ч. 24 ул. Баторія. — Русинскіе вѣстники съ лѣвомъ на попереднѣе вѣстареаніе. — Редакція неопечатанъ вѣдѣи вѣдѣи. Печатаніе членовъ комитетъ 8 зр. в. в. Огласженіе принимаютъ съ по цѣнѣ 6 кр. вѣдѣи однокъ стрѣчки илустраціономъ вѣ рубрицѣ „Надбавленіе“ по 20 зр. в. в. Надбавленіе членовъ съ по 10 зр. вѣдѣи етѣина.

Рускій народні школы у Львовѣ.

Ознакою розвою кожного народу є его школы: якій его школы, така его просвѣта, така й доля. Чимъ больше школъ має народъ, чимъ лѣпши они и чимъ громаднѣша ереквенція въ нихъ, тымъ сильнѣйшій просвѣтний рухъ бачимо всюды и тымъ певнѣйша національна самосвѣдомость проявляє ся въ масахъ народу, селянства та мѣщанства.

Народъ, що не відчуває добре потреби власної школи та питомої просвѣты и або не дбає о нихъ розвѣй або є рѣвнодушний на всѣ важкі чинники народного вихованя; народъ, що мало цѣнить власну школу та справу вихованя и свои дѣти записує и посилає до якоїнебудь школи та може й байдужний є на всякій покликані до пошанованя народнихъ святощей, — не може говорити о собі, що жие власнимъ життямъ, дбає о свои права и не потоне въ моря свого чужинського, рухливѣйшого и до витыченої меты прямиючого народу-сусѣда.

Гляньмо на житє нашихъ найблизшихъ сусѣдівъ — Поляківъ. Де лише сильнѣйше ногою стануть, тамъ заразъ дбають щиро о свою мову, о свої костелы, о свою школу, польску въ повнѣмъ значѣннѣ слова. Се бачимо навѣтъ у себе дома, въ рускій части Галичини. Скоро добвали ся власти и дѣйшли до сили, заразъ постарали ся о польскій школы по мѣстахъ, по польскихъ колоніяхъ на Руси, о польскую мову и пѣсню въ рускихъ школахъ, ба сидують ся мати польскій школы навѣтъ въ такихъ рускихъ осадахъ, де они лишь одинцями проживають а де Русини байдужні на рускѣ свои школы.

Що многі Русини и Русинки, сказавши правду, були и є рѣвнодушні на свои школы и на питома руско-народне вихованє, се доказують многі рускі громады, що ще по нинѣшню пору не мають свои школы и деякі рускі громады зъ своими душпастирями, що ще до недавна жертвами и заходами батьківъ [огъ хочьбы Винники та Знесѣньє підъ Львовомъ] мали свои власні школы, а теперъ ихъ вже не мають, бо коштомъ рускихъ школъ піддержали польскій школы и позволяли на замкненє рускихъ святихъ наукъ! Теперъ на-рѣкають тамъ рускі громадяне, що ихъ дѣти въ польскій школъ забувають свою рідну мову и пѣсню, свою молитву и свій обрядъ, що не

вміють нѣ мислити нѣ чувствувати, нѣ читати нѣ писати по руски та що поводи відчужують ся свои народности...

И не дивно! польска школа учить всего по польски и виховує въ польскѣмъ душі. Въ рускій школъ учить ся молодѣжь всего по руски а виховує ся въ рускѣмъ душі. Якъ Поляки дбають о свои польскій школы, такъ и намъ Русинамъ треба дбати о свои рускі школы. Однакъ не всѣ мы и не всюды вміємо и хочемо такъ старати ся о свои рускі школы и о свои руске вихованє, якъ Поляки.

Отъ и въ столицѣ нашего краю, въ мѣстѣ князя Льва маємо — славити Бога — вже й свои народні школы, окремі для хлопцѣвъ а окремі для дѣвчатъ, а мимо того не всѣ записують свои дѣти виключно въ рускі школы и скривлюємо сѣмъ вже въ зародѣ ихъ руско-народне вихованє та зъ наганою байдужностію вписують свои дѣти въ польскій ба навѣтъ въ лютерско-нѣмецкій школы! И ось, чого не робить нѣ Полякъ, нѣ Нѣмецъ, се робить Русинъ. А тымчасомъ справа руской школы въ столицѣ краю терпить и приносить шкоду загальної справѣ руской.

Отъ чуємо, що одинока мѣска школа руска имени Маркіана Шашкевича не розвиває ся якъ бы належало, а не розвиває ся зъ всѣлякихъ причинъ, такожъ може вѣдѣ насъ незалежнихъ... Однакъ найголовнѣйшою причиною нашего того лиха є головню доганяна байдужності рускихъ родичѣвъ, що то дѣтей своихъ не вписують до свои руской школы та не старають ся заповнити єи до такої мѣры, чтобы она заимпонувала числово и прислужувала батьківъ мѣста до розширеня єи стѣны и до введеня въ нѣй лѣпшихъ порядківъ. А школа то та мѣстила ся дотеперъ въ рускій парохіи св. Юра и мала окремого катихиза руского. Мимо того въ послѣднѣмъ роцѣ числєла она лишь около 60 дѣтей, коли польскій школы зъ найблизшого сусѣдства єи мали по 80 и больше рускихъ дѣтей! Чи-жъ не байдужності львовскихъ Русинѣвъ винна теперъ тому, що львовска рада задумала була зредукувати єю одинокую чотароклясову школу народну въ мѣстѣ, що має кільканацять тысячъ Русинѣвъ, кѣлька парохій, митрополитій Консисторь и монастирь Василианъ. Сей фактъ сумно свѣдѣчать о дѣялости львовскихъ Русинѣвъ и ихъ духовныхъ отцѣвъ про руску школу и взагалѣ про справу руско-народного вихованя. Здає ся, що въ парохіи св. Юра нема нѣ членѣвъ якого просвѣтлого товариства руского та що тамъ нѣкому

не приходитъ и на гадку — оснувати читальню руску и побудити парохіанъ до народнои самосвѣдомости, хочъ при кождей парохіи польскій єсть czytelnia ludowa.

Ся руска байдужності наносить намъ багато лиха зъ кождымъ рокомъ: Русини у Львовѣ латинцять ся и вынародовлюють ся, бо у многыхъ Львовянъ бракъ патриотизму; они лишь критикують и ждуть спасеня Бога, знає зъ-вѣдки, або дбають лишь о те, чтобы имъ було выгѣдно и добре та чтобы бодай самі не злативили ся и не сполычили ся...

Справа руской школы и дѣло вихованя руской молодежи повинні чей-же лежати на серци кождому щирому Русинови и кождей щирої Русинцѣ, якъ духовнымъ такъ и свѣтскимъ людемъ у Львовѣ и по за Львовомъ. Руска школа учить по руски мислити и говорити, читати и писати, зъ рускихъ книжокъ молити ся и рускі пѣснѣ співати, рускій обрядъ шанувати, руску церковь любити, рускихъ звичаївъ та обычаївъ держати ся, словомъ: она учить дитину бути и чути ся Русиномъ чи Русинкою. Рускихъ народныхъ школъ для дѣтей єсть теперъ уже три у Львовѣ: 1) взорова для хлопцѣвъ въ „Народнѣмъ Домѣ“, 2) взорова для дѣвчатъ въ ц. к. женской учительской семинаріи ч. 39 при улицѣ Скарбковской або въ домѣ ч. 6 при улицѣ Стрѣлецкой, 3) мѣска школа им. Маркіана Шашкевича въ домѣ підъ ч. 28 при улицѣ Скарбковской. Всѣ ті три рускі школы отворені будуть уже въ трохъ послѣднихъ дняхъ серпня. Кождей батько-Русинъ и кожда мати-Русинка нехай памятають, що ихъ обовязкомъ єсть своихъ сынѣвъ записати до взорової руской школы въ „Народнѣмъ Домѣ“ и до школы им. Маркіана Шашкевича, а свои доньки до женской школы въ женской учительской семинаріи.

Друга руской школы и церквы.

Про адміністративні порядки въ Косівщинѣ

мѣстити цѣкаві вѣсти „Батьківщина“ въ останнѣмъ своїмъ числѣ въ дописѣ зъ того повѣта. Дописуватель пише:

Въ косѣвскѣмъ повѣтѣ, а вѣдай такъ само и въ вышнихъ повѣтахъ, накидують громадамъ старосты або выдѣлы повѣтовъ багаты такихъ выдатковъ, котрі для громады зовсѣмъ непотрѣбні, нѣякого хѣсна їй не приносять а

для убогихъ громадъ и людей въ нихъ выдатки ті все-жъ таки докучливі тягары — и такъ:

При укладанню бюджетѣвъ громадскихъ войтъ, зъ боязни передъ и старостою, патнекають на рады громадскі, чтобы вставляли до бюджетѣвъ выдатки на всякі непотрѣбні рѣчи, якъ н. пр. на Вѣстники законѣвъ державныхъ и краєвыхъ въ обохъ языкахъ, на „Народну Часописъ“ и т. н. Коли бы рада громадска сего не зробила добровѣдно, то зробить за ню выдѣлъ повѣтовий при затвержденню бюджету громадского. Що на се натискають зъ горы, доказують слова одного войты при укладанню бюджету громадского на роцъ 1894. Войтъ сказавъ: „Пш. радий! прошу не обкруовати на Dziennik и на газету [Народну Часописъ], бо внакше я змітую ся зъ войты. Менѣ бы п. староста не давъ вѣдѣтхнути вѣдѣ карныхъ послѣдствъ.“ — Припустимъ, що лише на 3.000 громадъ накидують ся ті выдатки, то рѣчно їде больше якъ 13.000 зр., а се вже показана сума, котра бы не въ одинѣмъ голоднѣмъ роцѣ придала ся.

„Народну Часописъ“ накидує ся силомоцъ кождой громадѣ и школъ, и то навѣтъ тамъ, де нема ані одного письменного чоловіка! Такъ н. пр. въ Косѣвскѣмъ нема письменныхъ людей въ селахъ Бєрѣвнкова, Устерѣвки, Стебне, Головы, Перехрестіє, Ферескуля, Яблоніца, Гринєва и н. Що-жъ за хосєнь — сля о хѣснѣ зъ „Народної Часописъ“ можна безъ кепкованя говорити — можуть зъ неї мати такі села? Хосєнь мають тѣлько писарѣ громадскі, котрі єи нумеры пишно складають а зъ концѣмъ року продають жидамъ на перєцъ. Се фактъ! Крѣмъ матеріальной шкоды є зъ „Народної Часописъ“ декуды шкода моральна. Менѣ самому доводило ся чути вѣдѣ селянъ, що „лише Поляки [польскі послы] вступають ся за народомъ, а не Русини [рускі послы]“.

Дальше обтяжують школьні рады окружній бюджетъ громадскій насильною передплатою польской часописъ Szkoła. О тѣмъ, чтобы заохочувано до передплатуваня руской газеты „Учителя“ або хочъ бы лише звернено увагу на неї, нема й бесѣды.

Ще инші непотрѣбні выдатки накидує ся на громады, н. пр. кошты комісій до выбору рады громадской або зверхности, кошты комісій для якої будь дробницѣвъ зъ рамени выдѣлу повѣтового. Якъ войтъ де зміркує и побонт

12)

Оселя Торпа.

Повѣсть Тора Гедберга.

(Дальше.)

Разъ якось вечеромъ, коли Екъ прѣхавъ до Бивістѣ, заставъ тѣлька саму Ельзу. Батько и сестры поѣхали въ гостѣ до сусѣдѣвъ, а Ельза не хотѣла ѣхати, боѣла єи голова и чула ся утомленою.

— Ты нездорова? — переляканный поспытавъ Екъ.

— Нѣ, — вѣдповѣла зъ слабымъ усмѣхомъ. — Я тѣльки утомлена.

— Утомлена? — Отъ що! Що-жъ ты такого була ласкава нинѣ робити? — жартовливымъ тономъ запытавъ Екъ, присуваючи ближе крѣсло та сѣдаючи коло неѣ. Она сидѣла сама въ салонѣ, оперши голову на поручѣ фотеля, руки єи лежали на колѣнахъ, придерживуючи розтворєну книжку, а єи поза робяла вражѣньє безсилности, котре выкликувало у Ека нѣжне опѣкучєе чувство.

Она тихо похитала головою.

— Нѣчого не робила — вѣдповѣла. — Бути може, длатого и утомлена.

— Ну, такъ ты занялась бы чимъ небудь. Она сразу нѣчого не вѣдповѣла, а тѣльки задумчиво дивилась передъ себе.

— Пѣсля того погляду, се до нѣчого не доводитъ, если люде шукають для себе якогонебудь занятя, — сказала наконецъ. — Се просто значить обманувати себе. Се такъ само, якъ змушувати себе смѣятисъ, чтобы лишь выобразити собі, що тобѣ весело, а се на мой послядъ, такъ мерзко!

Глянула на него, немовъ бы шукала въ нѣмъ свѣдѣчїи своихъ думокъ, але вѣдѣ сидѣвъ, нѣчого не розумѣючи, хочъ и щиро бажавъ виникнути въ хѣдѣ єи думокъ.

— Робити, нѣколи не може бути мерзко, — сказавъ далеко больше учительскимъ тономъ, а нѣжъ того самъ бажавъ.

— Нѣ, може бути — палко вѣдповѣла она и спаливѣла, якъ заставѣвъ коли зачинала горячити ся — коли не находимъ правдивої приемности въ своей работѣ. И менѣ здає ся, що люде рѣдко зазнають ту приемность. Кѣлько то такихъ, котрі роблять, чтобы лишь обманути самихъ себе! Отъ батько — говорила дальше, а тонь єи бесѣды звучавъ рѣзко — и Ерка такожъ... а неразъ и я. А противно Люїза нѣколи, и ты такожъ нѣколы, здаєсь менѣ!

— Е, та бо ты правдивый фѣлософъ! — кликнувъ зъ добродушнымъ усмѣхомъ — „Зновъ ті дитяній фантазія!“ — подумавъ нишкомъ.

— Нѣ, але неразъ се давить мене страшно, дуже страшно! — промовила Ельза а губи єи задрожали.

Вѣдѣ глянувъ на ню зачудовано — не розумѣвъ, якъ она може такъ серіозно задумуватисъ надъ такими рѣчами. Хотѣвъ єи потѣшити, якъ потѣшує ся дитину въ дробнѣмъ смутку, котрого маловажності она не въ силѣ понять. И вѣдѣ нѣжно погладивъ єи волосєе. Она-жъ вѣдчувала такую глубокую потребу, чтобы єи порозумѣвъ, що и въ такомъ змыслѣ вытолкувала собі єго нѣму ласку, та зглянула на него зъ подякою.

— Якій ты добрый, що прѣхавъ! — тихо проговорила и докинула, коли вѣдѣ хотѣвъ взяти руку зъ єи головы: — Нѣ — лиш єи! Се-жъ такъ добре!

Вѣдѣ послухавъ, якъ слушає ся дитины. Въ комнатѣ зачинало темнѣти; на дворѣ такожъ западавъ сумерекъ и стававъ густѣйшій мѣжь галуземъ деревъ, закрываючи передъ взоромъ сумный листопадъ, вѣдѣ такъ выповзувавъ зъ свои непроглядной крышки въ лѣсахъ Торпы и поводи залагавъ рѣвнну, розстелюючи по небѣ свой темный покровъ.

Молода пара довго сидѣла мовчки и неподвижно, але мало по-мало рука Ека, що лежала на головѣ Ельзы, стала тяжка и дѣвчана зробила рухъ, чтобы высвободити ся зъ подъ неѣ. Вѣдѣ знявъ руку зъ єи головы, але разомъ зъ тымъ порушеньємъ котре обоє зробили, чаръ мовчана проминувъ.

— Що се ты читаєшь? — поспытавъ, кладучи руку на книжку, розтворєну у неѣ на колѣнахъ.

— Ахъ, то романъ! — вѣдповѣла рѣвнодушно.

— Що-жъ, занимаючи? — Голосъ єго звучавъ злегка згѣрдливо, бо вѣдѣ самъ нѣколи не читавъ романѣвъ.

Она не дала прямої вѣдповѣди.

— Я читала єго кѣлька лѣтъ тому назадъ и тогдѣ вѣдѣ такъ занывъ мене, що я не могла черезъ кѣлька дѣвъ о нѣчѣмъ другѣмъ думати, лишь о нѣмъ, а цѣлыми ночами плакала. Сама не знаю, чому власне нинѣ я собі єго пригадала и ось выглядѣла єго, чтобы ще разъ прочитати.

— Такъ, се-жъ мабуть, ты єму маєшь завдячувати свой болѣ головы! — сказавъ зъ пристрастною печальностію, котру вѣдѣ самъ уважавъ вельми глупою, але помимо того не мѣгъ єи позбути ся.

— Болѣ головы! — повторила она зъ легкимъ роздразненіємъ, длатого, що вѣдѣ якъ-

разъ теперъ заговоривъ о тѣмъ, коли їй удало ся вже се забути. — Поглянь, сли ласка, чи много я перенчитала — и она показала єму книжку розтворєну на двадцятѣй сторѣнѣ.

— Значить, романъ теперъ вже не подобає ся тобѣ? — поспытавъ вѣдѣ вельми вдоволеный.

— Не знаю, — задумчиво вѣдповѣла. — Але теперъ цѣлкомъ вже не то, що перше, я не могу вже теперъ єго читати зъ давнымъ занятіємъ, длатого, що те все въ дѣйности цѣлкомъ не вѣдносить ся до мене.

— Ну, такъ, разумѣє ся! — підхопивъ ще больше вдоволеный. — Такъ се все нѣсєнѣтницѣ, намъ теперъ пора думати лиш о своихъ власныхъ дѣлахъ!

— Менѣ здає ся, що то цѣлкомъ те саме, що я говорила о работѣ, се просто значить обманувати себе самихъ.

Екъ зморщивъ чоло, вѣдѣ чувъ, що починає тратити вяязъ.

— На кождый способъ, єсть рѣзница мѣжь работою и читаніємъ романѣвъ, — завважавъ. Она зновъ стала горячитисъ и спаливѣла.

— Нѣ, то цѣлкомъ одно и то само, длатого що мы, коли читаємо романы, шукаємо замѣны того, чого самі не маємо. Се все одно, що жити мрѣями, если не можна жити дѣйственнымъ житіємъ. Я и перше умѣла такъ жити, и то будо такъ солодко... але теперъ... теперъ тѣльки горѣе робити ся вѣдѣ того...

Она притулила до груди сильно стисненій руку, вѣдѣнши зѣрь передъ себе зъ такимъ выразомъ, вѣдѣ котрого Ековѣ ажъ сердце защемило.

— Ахъ! яка нудьга мене томить! — сказала она такъ тихо, що вѣдѣ радше догадывъ ся тыхъ словъ, а нѣжъ ихъ почувъ. — И кѣль-

ся, що громада, сита вже его газдована, не вибере послушного ему рады, так гада пише „до п. старости, щобы приста до выборов п. комисаря, бо громада бунтує ся“. Зб старости посылають зараз звичайно практиканта п. Станіславского, котрый має особливий сприт до всяких выборов [неве бльший навѣтъ, якъ въ свойѣ часъ въ Тернополи п. Пашкудекій]. Правда, противъ перепроважения выборовъ приходятъ неразъ протесты, н. пр. зъ Стебного, Полянокъ и т. д., але они потребуютъ довгого часу до полагодження.

Крѣмъ сихъ такъ сказати-бъ звичайныхъ выдатковъ мають громады же всѣлякы выдатки надзвичайны, зъ волѣ высшихъ властей, хотъ не мають правной основы. А кѣлько иншихъ рѣчей мусать при томъ людѣ ще зносити! Отъ н. пр. громада Соколовка не хотѣла тримати писаря громадского Петрового, котрого ѣй накинено, отже хотячи его позбуди ся, ухвалила рада громадска зменшити ему платню. Петровъ, тымъ невдоволений, постаравъ ся въ старостѣ о выслание зъ-вѣдтамъ комисіи. Выслано п. Станіславского. Сей заявивъ збраной радѣ громадской, що она мусить ухвалити платню, яку перше мавъ писарь. На те вставъ першій асесоръ Юрко Сумарукъ и оббавъ ся: „Громада наша бѣдна, а ухваленіе жаданой платнѣ для писаря, котрого не шануемо, було бы наложеньемъ нового податку на селянъ“. За сѣ слова засудивъ п. Станіславскій заразъ асесора устными вырокомъ на чотири днѣ арешту, приказуючи мовчати цѣлой радѣ. Тоды вставъ другій асесоръ и сказавъ: „Зъ того, що тутъ дѣ ся, вижу, що рада громадска неспотрѣбна“. И сего асесора, Фоку Стефурянчина, стрѣтила така сама доля. Се дѣяло ся 31 сѣчня с. р., а въ два днѣ опѣсля арештувавъ жандармъ обохъ асесорѣвъ. Вѣднесено ся сейчасъ телеграфічно до намѣстництва и до прокураторіи державной въ Коломыи, а на ен зарядженіе выпущено обохъ арештованыхъ. — И громада Довгополе пробовала зменшити платню своему писареву Шрайберови въ р. 1892. Писарь нѣбы-то подкаувавъ, а хотъ громада увѣдомила о томъ старосту, всѣ урядовѣ кустики зъ-вѣдтамъ приходили и дальше на его руки и всагалѣ справа веда ся такъ, що громада наконецъ уступила и тримала дальше давного писаря за давну платню.

Листы зъ выставки

[Ловецтво].

Ловецтво въ нынѣшнихъ часахъ не те, що колись було. Минули часы, коли бунучна польска шляхта удержувала цѣлы стада гончихъ собакъ, хортѣвъ, коли громадно выбиралася на лова, мовъ на яку войну, везучи за собою повны возы ѣды и напѣтку. Нынѣ нема такихъ панѣвъ, часы князя „Ranie kochanku“ — се лишъ глухій споминъ широкой забавы шляхотской... Нынѣ и лѣсѣвъ не только, а хочъ и ѣ, то богато въ жидовскихъ рукахъ И звѣры перевелись, такъ що сегодня заць и куропава — то пересѣчний звѣрята, на котрыхъ полне ся.

Ловецтво представлено въ окремѣмъ ловецкомъ павильонѣ, въ котромъ подыбуемо оказы лѣсныхъ звѣрѣвъ, давне и теперѣшне

ко то вже дѣтъ мене томить нудга! — продолжала дальше говорить сама зъ собою. — Се-жъ розумѣ ся, невѣдаю зъ мои стороны, тато, прець такий добрый, — зновъ прозвучали въ голосѣ ен рѣзкы тоны — и сестры та-кожъ... О, такъ, безперечно, дуже гадко зъ мои стороны, але що-жъ, коли я не могу нѣчого зъ собою зрѣбити!.. Всѣ они здають ся менѣ такими чужими!

Она замовкла, вѣтъ такожъ мовчавъ; а въ души его прокинувъ ся томлячій, все збѣлшующій ся страхъ.

— Я такъ добре пригадую собѣ той вѣчѣръ — продолжала она — коли ты розказувавъ менѣ про свое дитинство. — Вѣтъ завважавъ, що она звернула до него лице, але вѣтъ старавъ ся оминати ен поглядъ. — Если-бъ ты знавъ, якъ менѣ жалъ було тебе, а мимо того за кѣлька днѣвъ було менѣ такъ весело на душѣ, и я все надѣялась, что ты зновъ прийдешъ, длятого, что менѣ заблаглось сказати то-бѣ много того, чого я не вѣѣла тогдѣ сказа-ти... Але ты не приѣздивъ и я... — та обли-лась горячими румянцами... — кѣлька разѣвъ задумувала пойти сама до тебе. Але неразъ я была сердита на тебе. менѣ здавало ся, что ты только посмѣявъ ся надъ мною. Ажъ на-ставъ день, коли тато пришовъ до мене и сказавъ менѣ... — она не докѣнчила говорить, лишъ наразъ напруго поспытала: — Длятого ты самъ не пришовъ до мене? Я не могла порозумѣти сего, я ломала собѣ надъ тымъ голову, менѣ выдалось се вельми непохожимъ на тебе... Длятого, скажи менѣ?

Вѣтъ нѣчого не мѣгъ вѣдповѣсти а толь-ки дививъ ся на ню зъ просьбою.

оружа, ловецкѣ прилады и псы. И тымъ цѣ-кавѣйше приглянутись той групѣ, шестой групѣ на выставѣ, бо оглядаючи ен, чоловѣкъ мимохотѣ переносить ся въ манушину и ба-чить передъ собою едину найлюбѣйшу роз-рывку давного польского шляхтича, котрый сегодня замѣсть лѣвовъ звѣрѣтъ — поневоли уладжуе лова на грошенята..

Заразъ при головномъ входѣ по правѣмъ боцѣ ловецкого павильону сидѣтъ притворив-шисъ въ лѣсахъ раббный стрѣлецъ зб стрѣль-бою. Очн выпаленъ въ темну нѣчь, уху ловить кождый шелестъ. Сидѣтъ вѣтъ такъ и дожидаетъ жертвы. За нимъ знимаетъ ся въ другой кѣльцѣ величезный медвѣдь, убитый гр. Каз. Водзвѣцкимъ. Вѣдтакъ иде збрѣка рогѣвъ вы-ставлена кн. Ерон. Любомирскимъ зъ Розвадо-ва, а въ правѣмъ кутѣ заднои стѣны находить ся може найцѣкавѣйша часть павильону. Тутъ уже зъ далека видно велатный лѣвъ тура, що его убивъ кн. Лихтенштайнъ. Туры вже пере-велись, а були они и у насъ на Украинѣ великими стадами. Про нихъ згадують рускѣ лѣтописцы. Каркѣ грубый, роги короткѣй осадженъ въ чолѣ, котре и мурѣ могло-бъ роз-садити. Нынѣ турѣвъ не богато, живутъ трохи на Лѣтвѣ, въ Кавкаскихъ горахъ и въ полуд-нево-всходной части Афганістану.

Гр. Володиславъ Замойскій выставивъ звѣрину зъ горъ Татранскихъ. На скалѣ сто-ить коза, а подъ нею свистакъ. Тѣ оба роды звѣрѣтъ находять ся ще въ Татрахъ, а законъ хоронитъ ихъ вѣдъ цѣлковитон погубы. Побѣчъ нихъ находить ся оказы бѣдон совы въ Зако-паного, а по середнѣ цѣлой группы выступа-ють широкѣ роги лѣся — нынѣ вже рѣдкоо мешканця багнѣстыхъ краинъ Волыни и Лѣ-твы. Въ Галичинѣ не було лѣся вже зъ ко-нцемъ минувшого вѣку, хочъ были случаѣ, що лѣсъ привандрували и до насъ, якъ ось кѣлька рокѣвъ тому назадъ припентавъ ся лѣсъ ажъ въ околѣцѣ Нового Санча. Сю группу доповняа рѣтъ тура, пістолеты кн. Андр. Лю-бомирского и ловецкѣй стрѣй товариства ло-вецкого зъ землѣ Перемысской зъ рокѣвъ 1840 до 1846.

По лѣвой сторонѣ павильону прибитъ до стовпа великѣ роги оленя убитого Ад. Федо-ровичемъ въ лѣсахъ гр. Конарского. Дальше збрѣка рогѣвъ Спаветы, а на середнѣ стѣны образъ за скломъ, що зображуе мѣсяцъ и звѣзды, зложенъ зъ перѣ 850 соломѣкъ, котрѣ убивъ Брон. Словецкій. Понаше въ кутѣ сидѣтъ молодой медвѣдикъ.

Лѣвовске товариство св. Губерта выста-вило свои оказы, а мѣжъ ними найбѣльшу у-вагу звертае великѣй медвѣдь, убитый въ до-брахъ фундаціи гр. Окарбка. По другой сторонѣ дверей, надъ великимъ вѣвкомъ, що розло-живъ ся на земли, сидѣтъ на галузи мѣшанецъ дикого кота зъ свѣйскимъ. Дальше иде збрѣка клеваковъ зъ дика, выставлена гр. Бруниц-кимъ зъ Любѣня.

Вѣдъ дверей на лѣво, менше бѣльше на середнѣ стѣны виситъ лѣвъ величезного дика, що его убивъ гр. Стадницкій. Паща отворена, зъ нен звисае червоный азыкъ, бѣлы и острѣй клеваки надають сему небѣщпковѣ дуже страш-ный видъ. По его обохъ бокахъ находять ся такожъ дикѣ, товаришѣ спѣльной ведолѣ.

Въ таблятахъ и шахахъ выставлена збрѣ-

Она хотѣла вѣдгадати вѣдповѣдь зъ его очей, але ен вразивъ ихъ сумный, неспокойный выразъ, и она забула на все друге, а только бажала потѣшити его.

— Але ты прищовъ, наконецъ, и я вже бѣльше не думала про се. Все зложило ся цѣл-комъ иначе, якъ я представляла собѣ и, я немѣвъ бы ажъ тогдѣ повѣла добре тебе. Ты бувъ такий серьезный и такий... такъ а чи зна-вѣшь, ты менѣ выдавъ ся правдивымъ красав-цемъ.

Вѣтъ кивнувъ на ню поспѣшный поглядъ, немѣвъ чтобы перекопати ся, чи она дѣйстно правду говорить. Ен очн зъ усмѣхомъ стрѣти-ли сей поглядъ.

— И якъ я була щаслива на другій день, хочъ ты и тогдѣ не приѣхавъ! — сказала она ласкавымъ тономъ, чтобы злагодити докѣръ, якій мѣстивъ ся въ самыхъ словахъ. — А пригаду-ешь собѣ, якъ мы смѣяли ся, вѣдучи до Торпы?

Она наразъ пристанула, немѣвъ бы хотѣ-ла вѣдѣгнати горкѣй споминъ, схопила руку на-реченого и притиснувши ен до груди, зъ при-страстнымъ порывомъ скликнула:

— Торетене, ты, дѣйстно любишь мене?

Вѣтъ сидѣвъ неначе преступникъ зъ спущенными очима. Въ мѣру того якъ она говори-ла, глубока утѣма все бѣльше и бѣльше переи-мала его. Вѣтъ легонько высвободивъ свою ру-ку зъ ен рукъ, вставъ зъ мѣсяца, подбѣшовъ до вѣкна и ажъ тамъ, ховаючи лице въ су-мерку, обернувъ ся до двѣяныи та якимъ див-нымъ, глухимъ голосомъ промовивъ:

— Яка ты дитинна Ельзо!

(Дальше буде.)

ка карпатскихъ мотыльѣвъ зъ-надъ Пограду, а дальше въ шахахъ рѣзны роды оружя.

Крѣмъ ловецкого павильону ще въ пооди-нокихъ другихъ павильонахъ можна подыбати оказы зъ поля ловецтва. Такъ въ павильонѣ гр. Андрѣя Потоцкого находять ся медвѣды великанскихъ размѣрѣвъ, всякѣ роги звѣрѣвъ. Въ павильонѣ лапцутскимъ звертае увагу рисъ посаженный на колюмну.

Якъ бачимо, въ выставѣ ловецтва взяли участь лишъ самы паны и ловецкѣй товариства. Нашъ мужикъ не має тутъ що робити и ко-ли-бъ ему було пришлося брати участь въ ловецкѣй выставѣ, то бувъ бы выставивъ хѣба ловецкѣй законъ и богато вѣчевыхъ резолюцій, звыкающихъ правительство, чтобы не давало дикѣй звѣрѣмъ руйнувати его працю...

Се й те зъ выставки.

Полякѣ зб Шлезка опроважували поза-вчера по мѣстѣ, а передовѣмъ по лѣвовскихъ ко-стелахъ. Въ костелѣ вѣрменскимъ архіеп. Исса-ковичъ вѣдзовавъ ся до нихъ довшою промо-вою, въ котрой славивъ польскѣй патриотизмъ и ставивъ имъ за примѣръ горячого патриота св. Яцка, а по промовѣ роздавъ образки. Въ полудне вѣдбувъ ся коштомъ громады приѣмъ Шлезакѣвъ въ реставраціи на Замковѣй горѣ. Президентъ Мохнацкій, яко господарь, пови-тавъ гостей, а вѣдповѣвъ кс. Свежій, дякуючи галицкимъ Полякамъ, що старають ся здѣйс-тити гадку зложеня польскои гѣмазіи въ Тѣ-шынѣ. Проф. Ромковскій запевнявавъ, що поль-скѣй послы не заспѣять тои справы и заявивъ, що на отворенѣ гѣмазіи приѣдутъ до Шлезка Полякѣ зъ Галичины и вѣнѣъ тоастъ въ честь шлезскихъ жѣнокъ. Промовляло ще кѣлькохъ бесѣдникѣвъ, а пирѣ скѣнчивъ ся тоастомъ проф. Цѣсельского „Kochajmy się!“ Посвятив-шисъ и загрѣвши духа, шлезскѣй гостѣ зъ лѣво-скими проводниками пустили ся въ танецъ, а потѣмъ вѣдправились на выставу. Вчера рано вѣдѣхали зб Львова.

Мадяры были передвѣчера въ театрѣ, а вчера рано оглядали мѣсто. Пополудни выбрали ся на „коріес“, вечеромъ-же уладило для нихъ мѣсто бенкетъ въ музичной гали на выставѣ.

Dziści i wlościaci привозять безнастанно на площу выставки. Оногды была у Львовѣ юрба селянъ, якыхъ 300 людей зъ яворѣвского повѣта. Зъ ними приѣхали два священники: о. Горднискій зъ Скла и о. Мацюракъ зъ Тро-станця. Дирекціи складавъ подаку за уладже-нѣ выставки дякъ и начальникъ громады зъ Тростанця, Олекса Бесепъ, а „орацию“ свою палнувавъ по польски. Именемъ дѣтворы гово-ривъ ученикъ зъ Яворова Кароль Левницкій. Отсю вандровкъ аранжувавъ яворѣвскѣй стар-оста, Невядомскій. Такожъ зъ городецкого повѣта було оногды на выставѣ 270 людей пѣдъ проводомъ старосты бар Брунацкого.

Нынѣ выѣхали зъ дому на выставу шкѣльнѣй дѣти зъ учителями зъ бобрѣцкого округа, пѣдъ проводомъ инспектора Ивана Ле-шеи. Грошѣ потрѣбнѣй на дорогу и харчѣ зложыли паны, рада повѣтова, рада окружна надъ 300 зр., а зъ селянъ стягнено до 200 зр., дякуючи ревнымъ заходамъ учителей. Надто заповѣдженѣ прогульки: зъ Сокала 700 осібъ, зъ Бродѣвъ 60 осібъ, зъ Бринацѣ загѣрвои 30 селянъ. Крѣмъ того 19-ого с. м. приѣдутъ зъ Новосѣлокъ повѣта бучацкого 130 осібъ [се-лянъ и дѣтей], зъ Коросна 150 осібъ, Перемы-шля 100, зъ Збаража 60 дѣтей и 3 учителей, зъ Бродѣвъ 200 дѣтей и 28 учителей. Дня 23 с. м. має приѣхати зб Стрыя кѣлька сотѣ осібъ.

Въ субботу, яко день уродинъ цѣсаря и протектора выставки, всѣ музичный кашелѣ, якъ войсковѣй такъ и цивильнѣй будутъ продукува-тись на площѣ выставки.

Въ першихъ дняхъ вересня почне ся вы-става коней, именно 302 паньскихъ а 187 се-лянскихъ.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛІТИЧНЫЙ.

На понедѣлковѣмъ засѣданю прагеской рады мѣской вѣдчитано рѣшеніе министер-ства справъ внутрѣшнихъ що-до kwestii та-блицъ и написѣвъ по улицахъ Праги. Спѣръ въ тѣй kwestii представлялъ такъ: Рада мѣ-ста Праги ухвалила 20 сѣвѣтя с. р., что въ Празѣ будутъ ужыватись выключно ческѣ на-звы улицы, та что вѣдповѣднѣй таблички зъ ну-мерами домѣвъ мають завѣстись; — намѣст-ництво засистувало ту ухвалу. Вѣдтакъ за-систувало намѣстництво консеквентно и всѣ дальшѣ ухвалы рады мѣской и зарядженя ма-гістрату. Противъ такого поведѣния намѣстни-цтва внесла рада мѣска три жалобы до ми-нистерства справъ внутрѣшнихъ. Министерство вѣдкнупило 23 липна с. р. тѣ жалобы. Тогдѣ внесла рада мѣска четверту жалобу, але ми-

нистерство не приняло навѣтъ тои четвертой жалобы, мотивуючи тымъ, что рада мѣска вы-конуе въ неприличнѣй способѣ приведу-гуюче ѣй право вѣдклаку та что министеръ рѣ-шучо вѣдпирасъ закъдъ, мовъ бы намѣстництво або намѣстникъ поступали незаконно. Отсе послѣдне писемо министерства справъ внутрѣш-нихъ було предметомъ дискусіи на томъ по-недѣлковѣмъ засѣданю рады мѣской та ухва-лено вѣддати цѣлу справу секціи правничѣй до поставленя внесень.

Въ газетахъ нѣмецкихъ закипѣла борба описемо папы до кардинала Шен-борна зъ дня 1 мая с. р. Въ томъ писемѣ бувъ натякъ, что римска курія приняла зъ во-ленемъ заявленя министра просвѣты Мадей-ского въ частѣ дебѣты бюджетовой що до на-родного шкѣльництва. Либѣральнѣй газеты ко-ментували сей уступъ писема папского въ та-кий способъ, мовъ бы клерикалы погодились вже теперъ зъ обовязующимъ закономъ шкѣль-нымъ. Супротивъ того находимо въ Vaterland-ѣ таке заявленіе: „По засягненю найточѣйшихъ информаций уповажнено насъ заявити, що ав-стрѣйскѣй законъ шкѣльнѣй рѣвно-жъ и по по-слѣднѣмъ писемѣ до кардинала Шенборна о-стане въ оцахъ римского престола тымъ са-мымъ, чимъ бувъ, именно закономъ, що нару-шае права католицкой церкви, шкѣдитъ науцѣ и выхованю молодежи та тому за для добра религій и державы wymaga поправы мудрыхъ законодавцѣвъ“. — Подхѣпивши отсе заявленіе Vaterland-у, либѣральнѣй газеты видаютъ громы на клерикалѣвъ, котрѣ не зважають на справ-дѣ миролюбивъ слова папы, а лишъ глядѣють зачѣпки и свариѣ, — та тымъ способомъ при-чиняють ся до захитаня коалиціи

Въ политичныхъ и дипломатичныхъ кру-гахъ петербургскихъ звернено увагу на довшу статью тѣждѣсника „Недѣлѣ“, въ котрой вказуе ся на новѣй цѣлы и напрѣмы російскѣй політики. „Цѣль російскѣй політи-ки — слова „Недѣлѣ“ — довнина лежать въ томъ, чтобы ен границѣ были окруженъ мен-шими, але независимыми державами. Въ теле-рѣшнѣй порѣ страдае російска держава вѣдъ напоромъ великихъ державъ, котрыхъ сусѣд-ство wymaga вѣдъ насъ сталыхъ и лѣдва вы-носимыхъ жертвъ на войско. Если-жъ бы на мѣсте тѣхъ великихъ державъ вступили меншѣ, мѣжъ собою конкуруючѣй державы, то тогдѣ Россія могла бы спокойно вѣдложити оружя и вѣддати ся вѣвнѣ мирѣй работѣ. Для переве-деня тои задачѣ вельми пригѣдными для насъ были розвитокъ исторіи и уложѣние географіч-ныхъ границъ, але на жалъ мы самы пошко-дили собѣ, завѣдгы стараючисъ о то, чтобы великѣ державы не повалились, а противно скрѣпились. Теперъ мабутъ пора, что зачинають пѣзнавати хибѣность тои політики. Россія му-ситъ зъ цѣлымъ напоромъ старати ся о по-ставленіи и удержаніи малыхъ независимыхъ державъ, котрѣ запевняютъ намъ спокойну и честну ситуацію. Отся цѣль російскѣй полі-тики была бы принята зъ одушевленіемъ вѣдъ меншихъ народностей, змагающихъ до свободы, и замѣсть ненависти и пѣдѣрѣния запевнила бы нами щирѣ привязаніе. Хѣдъ исторіи вказуе, что така політика вѣтъ вѣвнѣй реальна. По розпадѣ европейской Туречины приѣде черга на Австро-Угорщину и значе ся процесъ твое-реня новыхъ организмовъ. Рѣвножъ можливе роздѣрбѣнѣе ще досѣ не выбудованѣй державы нѣмецкой. Годъ намъ спѣняти того процесу, лишъ радше его пѣдпомагати всѣми силами. Нѣхто не оспоритъ, что независимѣсть малыхъ краѣвъ выѣде въ користъ Россіи. Длятого же-теперъ Болгарія и Корея мусать остати неза-висимѣй, въ своѣмъ и нашѣмъ интересѣ. Кон-секвентне переводженіе того принципѣ може бути однимъ выходомъ зъ теперѣшныхъ трудностей.“

Передвѣчера оповѣстила Gazzetta Ufficiale корѣльскѣй декретъ, котрымъ внесено станъ облоги въ Сициліи. Станъ облоги трѣнавъ черезъ вѣдѣмъ мѣсяцѣвъ а бувъ заведенъ въ наслѣдокъ соціально-аграрныхъ непокоѣвъ. У-рядова телеграма зъ Палерма доносить, что вѣтъ о внесено стану облоги принято зъ ве-ликою радостію, але приватнѣй донесеня не агадують о томъ нѣчого. И се здае ся бути имѣвѣрѣйшимъ, бо чого-жъ радувати ся Си-циліяцѣмъ, если економичнѣй вѣдносныи поли-пились такий самѣй якъ и давнѣйше та великѣ массы робучого людѣу мусать тримати свои си-лы и здравльє въ лѣгифундіяхъ кѣлькохъ капі-талістѣвъ.

НОВИНКИ.

— Недовѣре людѣу до лѣкарѣвъ въ частѣ по-шестей — рѣчь загально вѣстѣтна. Отже въ ча-стѣ теперѣшнѣй помѣсти холѣричной на Буко-винѣ кружить мѣжъ селянами а навѣтъ мѣ-щанами ось-така байка, брана неосвѣщенными людѣми за правду: Въ якѣмъ селѣ захорувала

Подлинное число копий 8 экз. в а.
Отложения принимаются по цене 6 экз. в а. для одного
экземпляра писарского а. в. рубрике "Надписанное" по 20 экз. в а.
Подлинное число копий 10 экз. в а. для одного.

— Я не розумію... що-ж я такого сказала, щоби ты мігъ се подумати!

видно, коли тимчасомъ Gazeta Narodowa, Przegląd i Czas, відвертаючи очі відь мільйонівъ люду, видать лише тихъ зъ товстими животами, що зъ мадярскими великанами и вѣдпескими біржевниками при шампаняхъ говорять о „величезномъ поступѣ культуры и цивілізації дякуючи неуспішній праці и політиці польскихъ політиківъ — шляхтичівъ...“

И дневники въ Нѣмеччинѣ мусѣли звернути увагу на те, що дѣе ся на выставѣ львівской. Братаню Поляківъ зъ Нѣмцями и Мадярами они мусѣли бути очевидно раді, але зновъ не радѣ політичнимъ маніфестаціямъ Поляківъ зъ всѣхъ дѣльницъ въ напрямѣ відбудованя Польщѣ. Наведемо кілька голосівъ

Vossische Ztg. называє братанье Поляківъ зъ Мадярами рѣчию зовсѣмъ натуральною: ихъ лучше спольна ненависть до Россіи. Нѣмцѣ волятъ Мадярівъ якъ Поляківъ, бо „die edlen Polen“ зазвичай приносили Нѣмцямъ багато клопоту. И на выставу львівську не вѣдали „Нѣмцѣ“ т. е. народъ нѣмецькій, але лише політики нѣмецько-австрійскій. Але мимо того годѣ заперечити, що се для справы нѣмецькон принесли добрый наслідки, а свѣдчать о томъ теплыи тоны, зъ якимъ галицко-польска праса [особливо Dziennik Polski] пише про Нѣмцѣвъ. Коли мѣжъ Славянами а Поляками що-разъ бѣльше розширює ся пропасть, то се выйде на користь не лишъ Австрій, але и Прусамъ, бо Поляки чимъ-разъ бѣльше будуть прилагати до Нѣмцѣвъ...

Въ подобномъ дусѣ пише и National-Ztg., а при томъ підноситъ ще оденъ важный моментъ, який вяже Поляківъ и Мадярівъ. „Один и другой — каже Nat.-Ztg. — не в исключеніи панами въ свой [?] хатѣ, оба мають співмешканцівъ, зъ котрыми вмѣ то разъ прикрѣпше. Поляки мають Русинівъ, а Мадяры Румунівъ, Сербівъ, Хорватівъ и Сасівъ. Доен Поляки и Мадяры, маючи свою аристократію, потрапили безъ надто тяжкихъ борбъ осягнути гегемонію надъ другими народностями. Але що буде на будуще, се пытавше. Отже и печальность о удержанье своего панования лучше Поляківъ зъ Мадярами.“

Berliner Tageblatt заговоривъ зновъ зъ иного боку, а именно на тематъ всепольской пропаганды т. е. відбудованя Польщѣ, на скільки для той цѣли ужито выставы у Львовѣ. „Нѣхто — пише Berl. Tgblt — не поѣде до Halb-Asien робити студіи на выставѣ; цікавѣйша була бы тамъ студія відносивъ Поляківъ до Русинівъ и відносивъ жидовскихъ, але головна рѣчь, що мусить звернути на себе увагу, то всепольска пропаганда [grosso-polnische Propaganda], за-для котрой властво устроила шляхъ галицко-польска сю выставу, выкористуючи спеціальны відносини австрійскій. Галицка шляхта — замѣсть звернути въ свои силы на моральне и интелектуальне піднесенне люду — бо-жъ Поляківъ зъ Познаня выказавъ имъ, що „галицко-польска цивілізація“ то мільоны анафѣбетівъ, — тѣ высоко-родныи Сарматы уважають за відповѣдающе вносили т. зв. національно-польске зворушення въ тѣ круги своихъ братівъ, котры на свое счастье не мусѣли вкушати благодатей галицкои автономіи... Своєю дорогою Прусы не потребують надто бояти ся громадной гостини познаньскихъ Поляківъ у Львовѣ, знаючи рѣзницю мѣжъ нашою державною а галицкою автономією управою, але пруске правитель-

Вонъ не мѣгъ нѣчого відповѣсти а тільки зъ просьбою глядѣти на ню.

— Прости менѣ, — прошептавъ вѣднці.

— Нѣ, тутъ конѣ ся щось иного; скажи менѣ, що ты собѣ думаєшъ, поясни!

— Ахъ, я самъ не знаю! — вырвалось ему. — Щось пручало мене противъ мови волѣ; се буває часомъ зъ мною: менѣ прийдѣ въ голову яка-небудь фантазія и я чую, що мущу ен выповнити, хочъ бы се не знати що мене коштувало, хочъ бы въ нѣй не було нѣякого змыслу, — и вонъ пробувавъ усмѣхнути ся, але коли стрѣтивъ ен серіозный поглядъ, усмѣхъ въ одной хвилѣ щезъ зъ его устѣ. — Прости менѣ! — повторивъ вонъ ще разъ и молочно простягнувъ до неи руки.

Вонъ самъ не знавъ, якъ се стало ся, але вже слѣдуючи мінуты вонъ притягнувъ ен до себе и поцѣлувавъ.

— Не кидай мене, Торстене, — тихо сказала Ельза — чей же я не маю нѣкого, крѣмъ тебе, а если и ты... я хотѣла бы похитати зъ тобою, похитати далеко, разомъ зъ тобою. А ты бы того не хотѣвъ? Скажи менѣ Торстене!

Вонъ поглянувъ на ню и зновъ его лице выпогодѣло. Увольнивъ ся зъ ен обіймівъ и вачавъ ходити до сюды то туды; хвильми вонъ мовчки хитавъ головою.

Ельза слѣдила за нимъ поглядомъ, стараючись відчитати думки зъ его лица, зъ котрого теперъ цѣлкомъ щезъ занепокоєный, нерѣшучий выразъ.

— О чѣмъ думаєшь? — послытала вѣднці.

(Далше буде.)

ство має обов'язокъ поборювати той привидъ, до осушеня котрого Поляки вже відь столѣтъ пруть ся, хочъ самѣ исторію своєю неоспоримо доказали, що они неспособні до самостійного державного організму. Историчный вырокъ въ томъ процесѣ давно вже запавъ безапелляційно: Польша на зазвичай стратила свое політичне иствовање, бо показала ся неспособною удержатися середъ зростаючихъ державъ на Выходѣ Европы. Того факту не змѣняє нѣякій сентиментальний обаявъ. Польша якъ національна держава погибла, а пѣснѣ, що доказують щось иншого, не змѣняє анѣ на волость того задавненого историчного факту...“ По тихъ прикрьхъ словахъ на адресу всѣхъ Поляківъ, Berl. Tagblatt покликкомъ „Discite po niti!“ остерѣгає Поляківъ прусскихъ, щобъ на власну шкоду не поддавали ся пропагандѣ зъ Галичины, а вызває правительство пруске, щобъ неумолимо выкорѣнювало слѣды той пропаганды...

Листы зъ выставки

[Нафта и земный воск.]

I. Вправдѣ нафтарство належить подѣ обсягъ промыслу и мы повинны згадати про него ажъ при огляданю промысловыхъ продукцій на выставѣ, однакъ за для того, що нафтарство становить окрему групу, мы посвятамо ему особну статью.

Нафтяный промыселъ не такъ давный въ Галичинѣ. Початокъ его треба воднести до 1846 року, коли то, нинѣ покойный, Лукасевичъ звернувъ увагу на се природное богатство подкарпатской землѣ и займавъ ся вынайденіемъ способѣмъ дестилляціи ропы. Въ роцѣ 1852 появилася перша нафтяна лампа, а експлоатація нафты почалася въ роцѣ 1854. Тогдѣ то завязала ся спѣлка зъ трохъ людей: Лукасевича, Тшецеского и Кльобацы, и тѣ люди першѣ водважились выкористати богатства, укрятѣ въ лонѣ землѣ. Зъ того часу минуло сорокъ лѣтъ. Нафтяный промыселъ развивує ся въ Галичинѣ такъ широко, що сегодня по Америцѣ и Кавказѣ вѣдънъ займає въ свѣтѣ третє мѣсце. Щобы мати понятие о станѣ нафтяного промысла, мы наведемо кілька цифръ. Глядаючись и добуваючись нафтяной ропы въ Галичинѣ займає ся надъ 300 горничныхъ підприємствъ, котры дають роботу майже 3000 робѣтникамъ. Рѣчна продукция сягає 1,200,000 сотнарныхъ метричныхъ ропы и представляє капиталъ 4,900,000 зл. Лестяныи пѣснѣ, а мѣжъ ними кілька рафинерій уладженихъ на велику скалу фабричну.

Нафтяный водѣль на выставѣ не лишъ богатый, але и уладжении такъ, що кождѣ, навѣтъ профанъ въ той справѣ, може докладно познакомитися зъ способѣмъ добуваня и перероблюваня нафты. Безъ сумнѣву найцѣкавѣйшій способъ добуваня е — канадѣйске верчене закону надъ берегомъ яру въ Стрыськомъ парку. Высока майже 30 метрѣвъ вежа взноситъ ся въ формѣ пирамиды, зъ котрой при помочи паровой машины що хвиль спадає и ударяє великій сверлѣ, а вѣдънъ заускає ся що разъ главше и має дойти до глубины 500 метрѣвъ. Се верчене має на цѣли не лишъ показати способъ добуваня ропы але такъжъ розслѣдити, якѣ геологичныи формации находятъ ся въ околици Львова, щобы евентуально відкрыти жерела воды, такъ конечно для мѣста. Канадѣйска система впроваджена до Галичины доперва въ 1882 роцѣ и завдяки їй въ краю відкрыто багато новыхъ жерелъ и нафтяныхъ копанень, якъ ось въ Слободѣ-Рунтуры, Ватшини коло Дуклѣ, Бѣбрцѣ, Рѣвниці, Ивоничи, Схѣднці и т. д. До канадѣйского верченя уживано зъ-першу самыхъ Канадѣйцѣвъ, котрыхъ сароважувано зъ Америки, опѣсля жъ въ р. 1885 заходомъ товариства нафтяного заснувавъ краєвий водѣль въ Роняцѣ коло Дуклѣ вертичу краєву школу, котра выховала своихъ людей и они выперли Канадѣйцѣвъ.

Немевше цѣкавыи такъжъ приладѣ до помпованя ропы и воды зъ трехъ закопѣвъ рѣвночасно. По американыи вѣдънъ зовсѣ „pumping“ и выставленъ разомъ зъ моторомъ и паровымъ кѣгломъ въ окремѣмъ павильонѣ. Сей приладѣ зроблений на меншу скалу, бо бувають приладѣ такъ великихъ розмѣрѣвъ, що можуть выпомповувати ропу зъ 80 закопѣвъ рѣвночасно и то на просторѣ пѣтъ милѣ доквурты. Замѣтити годить ся, що якъ канадѣйске верчене, такъ и „pumping“ выставила фирма Bergheim и Mak-Garvey.

Въ головномъ павильонѣ нафтарского водѣлу передовѣсьмъ впадають въ очи моделѣ, акварелѣ, фотографіи закопѣвъ и геологичный перерѣзы, що ихъ выставило товариство нафтяне. Тутъ бачимо знаряды до сверленя рѣзныхъ фирмъ, а на серединѣ павильону инжениеръ краєвого водѣлу, Сирочинскій, выставивъ пирамиду зъ оказѣмъ сарѣвца зъ усьхъ галицкихъ копанень. Ся пирамида дає докладный переглядъ ропы кождого закону зъ-окре-

ма якъ подѣ взглядомъ барвы, такъ що-до тѣгару, проценту нафты и т. д. Тутъ находятъ ся мапа, такъжъ роботы Сирочинского, котра зображає продукцію ропы и земного воску въ Галичинѣ відь року 1877 до 1893, дальше подає цѣны и вартѣсть продукцій.

Друга часть павильону мѣститъ въ собѣ водѣль дестилляціи нафты зъ примѣненіемъ найновѣйшихъ техничныхъ ульшениѣ. Въ скляныхъ цилиндрѣхъ бачимо всѣякий родъ олѣвъ: вулькановый до смарованя, бензину, нафту господарску, салюнову и т. д., а на верху чистый керосинъ. Въ томъ водѣль заступленъ майже всѣ галицкѣ фирмы копанень нафты.

Для цѣлости образу находятъ ся на выставѣ маляныи, въ котрымъ зложенъ вертичи приладѣ назначенъ до добуваня нафты. Тѣ приладѣ доставила фабрика машинъ Липиньского въ Сяноцѣ. Такъжъ тутъ е кузня и зъ паперовой массы „бараки для робѣтнякѣвъ“, споруджени въ львівской фабрицѣ Липкевича. Крѣмъ того подѣ отвергатыи небомъ подыбѣмо склады герметичныхъ руръ и помповыхъ, що ихъ уживають при глубокомъ верченю. Сѣ рурѣ походять зъ ческой фабрики въ Комотонѣ. Нафтяне товариство заставило тутъ зоры ручного копаня и примѣтивъ знаряды уживанъ до добуваня нафты въ початкахъ галицко-го нафтарства. Ще и колодязъ находятъ ся тутъ, при помочи котрого заускають ся и выймають ся рурѣ.

А теперъ слѣвце про продукцію галицкихъ дестиларенъ. Ихъ — якъ звѣстѣно — 41 и она выпroduкували въ роцѣ 1893 — 390,988 метричныхъ сотнарѣвъ нафты рѣзной якостѣ, а податку консумційного заплатили 2,541,423 зр.

Тѣсно зъ нашою вяжесъ и земный воскъ, та про него напишемъ въ слѣдуючѣмъ числѣ.

Вѣдозва

до Русинѣвъ и Русинѣвъ мѣста Львова.

Шкѣльный фѣрѣи кѣнчатъ ся. Малѣ дѣти, що мають 6, 7, 8, 9 и 10 рокѣвъ житя, треба записати и посылати до публичной школы народной.

Львовскѣ Русины и Русинѣкѣ мають для своихъ малыхъ дѣтей три публичныи школы народной: двѣ для хлопцѣвъ, а одну для дѣвчатѣ. Всѣ три рускѣ школы положены въ середмѣсто, мають выгѣдѣ примѣщене, водповѣдныи приборы науковыи, оцѣрѣныи рускою катанкѣ, дѣрѣныхъ и ширѣхъ учительѣвъ и добрыи та щерѣи учительки. Кожда школа має чотѣри окремѣи класы зъ выгладомъ на фронтѣ. Въ сѣхъ школахъ учать ся дѣти всего того, чого учать и въ мѣськихъ школахъ польскихъ, а крѣмъ того рускѣ дѣти набувають въ нихъ ще знача рускои мовы и пѣсьма, рускои молитвы и пѣснѣ, церковного спѣву и обряду. Убогѣи дѣти сѣхъ шкѣлъ достають даромъ помѣчь въ кнѣжкахъ, шкѣльныхъ приборахъ и одежи, а зимою навѣтъ обѣдѣ.

1. Взорѣва чотѣро-класѣва школа для хлопцѣвъ помѣщена въ рускомѣ Народномѣ Домѣ, рѣгѣ Театральномъ и Вѣрменьской улицѣ.

2. Мѣска чотѣро-класѣва школа для хлопцѣвъ имени Маркѣяна Шашкевича помѣщена въ домѣ ч. 28. при улицѣ Скарѣбѣвской.

3. Взорѣва чотѣро-класѣва школа для дѣвчатѣ помѣщена въ домѣ ч. 6. при площѣ Стрѣлецѣй.

Кождѣи дѣбальыи Русинѣ-отецъ и кожда Русинѣка-мать — въ бажаню добра для своихъ дѣтей — записе своихъ сынѣвъ до одной зъ рускихъ шкѣлъ для хлопцѣвъ, а свои дѣньки до женѣвской рускои школы вже въ дняхъ 29, 30 и 31 сѣрпня с. р.

Вѣдѣ комѣтету прѣятѣльѣвъ рускои школы и церкви.

Се и те зъ выставки.

Везуть сѣлянѣ и дѣтей на выставу, то кошты на дорогу и удержанье въ якѣмъ мѣрѣ покрывають рѣзныи панѣвы и бедѣрки польскѣ, але частина спадає и на самыхъ сѣлянѣ. И они платять, приѣздяты на выставу и тутъ за ихъ грошѣ товѣмачуть имъ въ головы польскѣи патриотизмъ.

Захѣтѣли стати патриотами — шляхтичѣ зъ Рогатинѣныи. Нѣякого въ томъ невычѣйного, коли-бъ оно звычайне было. Але сказавъ хтось: розумѣ дурна рѣчь, только треба вѣмати. Шляхтичѣ въ сѣмъ випадку показали ся властѣтелями той дурной рѣчи — и одинъ зъ нихъ пише листъ до свѣтлогѣ дирекціи выставки: „Тутешна ослѣа шляхта [въ Рогатинѣнцѣхъ] удає ся зъ просьбою до свѣтлогѣ комѣтету о грошеву помѣчь, щобы оглянути вы-

ставу у Львовѣ. Можу посвѣдчати, що то люде порядныи, добрыи патриоты, але бѣдныи. Пѣтъ зр. на голову выставо было, щобы они могли користати зъ выставки. Отже подыбраю ихъ просьбу и, коли-бъ се было возможно, прошу прислѣати 50 зр. на мои руки. Прошу о ласкаву водворѣтну водповѣдь“. Дирекція водвернула водповѣдь, але грошей не дала, бо она може такъ само гола, якъ рогатинѣска шляхта. Впрѣчѣмъ патриотизмъ за грошѣ? Фе!

Wegier, Polak — два братанѣкѣ засѣли позавчера до одной склянки при пѣрѣ въ музичной галѣ на выставѣ. Першѣи тоасть подѣвѣсь президентѣ мѣста Мехнацкѣй. Говоривъ про прѣязнь Мадярѣвъ и Поляківъ, про те, що навѣтъ пасмо Карпатъ не роздѣлитъ польскихъ сердецъ водѣ мадярскихъ, и подѣвѣсь чарку въ честь цѣсаря. — Пое. Рошѣковский добачувавъ историчну звязъ мѣжъ обома народами, славивъ мадярскѣи розумѣ политичный, славивъ мадярскѣи либерализмъ, горожанѣску честнѣу и схилявъ голову передъ ихъ церковно-политичными реформами, заявляючи себе поклонникомъ либерализма и поетичу. Свѣй тоасть закѣнчивъ: Eljen a Magyar hazai, eljen a Magyar hon! — Потѣмъ говоривъ по мадярску радничѣ пѣштеньского магѣстрату Чендешѣ. Пригадавъ Полякамъ 1848 рокѣ и подыкувавъ имъ, що тогдѣ они йшли противъ Австрѣи въ оборѣнѣ Мадярѣвъ, котры будутъ старати ся сплатити довѣтъ вдѣки. Ще славилъ Поляківъ: директорѣ торговельного музею Ратѣ [жидѣ] по нѣмѣцки, редакторѣ Горватѣ по мадярски, а панна Гѣляховска по француски. На тѣи тоасть водповѣдавъ по польска членъ выставоной дирекціи Пѣнѣсъ [жидѣ] и подѣвѣсь чарку за розвитѣкъ мадярскои торговѣи а промыслу. Такъжъ подыношено тоасть въ честь творѣцѣвъ выставки, польскихъ женѣцанѣвъ, а львовскѣи переплетникѣ Гѣтрѣцѣи пѣвъ за здоровье угорскихъ Поляківъ и Полѣкѣвъ. Майже по кождѣмъ тоаствѣ „Гармонія“ граа „Jeszcze polska nie zginęła“ и мадярску пѣснь „Созатѣ“, а участники бенкету зрывали ся зъ своихъ мѣсѣвъ. Wegier, Polak — два братанѣкѣ пѣсля склянки пустили ся въ танецъ и гуляли пѣвно до ночи.

Лѣдѣи Мадяры прочунали зб сну пѣсля выставоного бенкету, лѣдѣи екропили лица зимною водою, а вже дождала ихъ нова оказія. Поляки запросили ихъ вчера передъ полуднемъ до реставраціи готелю „Имперѣяль“ и тутъ водбула ся сцена врученя диплому директорѣи пѣштеньского музею промышленого Ратѣи и львовскому переплетникѣи Гѣтрѣцѣи на почетныхъ членѣвъ товариства Поляківъ въ Будапѣштѣ. Така трѣгачѣа оказія не обходѣтъ ся безъ „weggizna“, а де трупѣкъ, тамъ и языки розвязують ся. Тѣжъ и говорили и подыносили безѣльчѣ тоаствѣвъ и Мадяры и Поляки, а послѣднюю консеквенцію бувъ тоаствѣ Niech żyje Polska! Потѣмъ частина Мадярѣвъ водѣдѣхала до Кракова, прочѣи лишили ся у Львовѣ. Неодѣвъ зъ нихъ зовѣсьмъ не выгладѣе на потомка Арпада, бо нѣсь нагадѣе тоту породу людей, що выводитъ свѣй рѣдѣ зъ Палестинѣи...

Але отъ вѣче шевѣцѣвъ зѣбралось зъ нагоды выставки. Дѣвъ сотки шевѣцѣвъ радали надѣ трома пытаньями: 1) достава обѣвы для арміи, 2) потреба подынесѣи краєвого шевѣтва и 3) обезпечѣенье майстрѣвъ на випадѣкъ недуги и старѣости. Вѣче было бы дуже поважне, коли бѣ куликѣвскѣи шевѣцѣ, Породекѣ, не помѣшавъ бувъ копать зъ политикѣю. Правда, що шевѣцѣ — то политикѣ, особливо, коли розходѣтъ ся о додержанье слова, але Породекѣ перейшовъ политикѣманією всѣхъ галицкихъ шевѣцѣвъ. Мавъ говорити про чѣбѣтъ, та языкъ завернувъ ся и нѣ сѣбло, нѣ пало, почавъ плести про... згоду зъ Поляками. „Я Русинѣ — мовивъ по руски — живу въ згодѣ зъ Поляками и не прѣймавъ бы русѣйскихъ рублѣвъ, бо я Русинѣ зроджении на польскѣи землѣ, де корѣль Янѣ III Собѣвскѣи на Гараю въ Жѣвѣкѣи бивъ ворогѣвъ нашѣи землѣ.“ Незгоду мѣжъ Поляками а Русинами звѣвъ бесѣдникъ едино на рублѣ водѣ ворога Москаля „Нехай той, що за рублѣ сѣе незгоду, — мовивъ дальше Породекѣ, — погляне на нашѣи поля зрошенѣи кровію польскою и рускою и нехай познає середѣ костей, котры зъ нихъ належали до Русина, а котры до Поляка? На погѣбель тѣмъ найгоршѣмъ ворогамъ Русинѣвъ, що признають ся до народности рускои а за грошѣ сварѣтъ Русинѣвъ зъ Поляками и только шкоду Русинамъ приносятъ... Ей шевѣцѣ! честный шевѣцѣ! Шевѣство свое може и дуже добре знаѣшь, але политикѣу?! Политикѣа а дратва... не все одно!

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Рѣссѣйске министерство просвѣты забирає ся теперъ до здѣйсненя одного проєкту, котрый для просвѣты народной въ Россѣи и для цѣлой державы принесе великій хосѣнь. Міністерство выготѣвило проєктъ на заведенье обов'язковѣи науки въ народныхъ школахъ въ цѣ-

дой держав. Сей проект має виконати ся з початком 1895 р. Якъ доносить "Новое Время", приїхали до Петербурга директори шкіл зъ губерній харківської, полтавської, курскої и вороньжської та беруть участь въ роботахъ надъ виготовленнямъ того проекту. Оця робота має зробити теперішнього міністра просвіты гр. Делянова великимъ популярнимъ въ Росію. Взагалъ здаєсь, мовъ бы въ міністерстві просвіты переважали теперъ впливы, котрі суть прихильні розширенню просвіты. Що оно такъ єсть, вказують мѣжъ иншимъ отъ хочъ бы ті послѣдній зарядженіи що-до основанія видѣлу медичного въ Петербурзі для женщинъ и що-до отворенія академіи лѣсової въ Москві.

Семилѣтній роковини вступлення кн. Фердинанда на престолъ болгарскій святковано сего вѣторка въ цѣлої Болгаріи, а передъ всѣмъ въ Софіи велими торжественно. О годъ 7-й рано відбулася въ Софіи парада войска, а вѣдтакъ приймавъ кн. Фердинандъ депутаціи зъ желаніями. Зъ нагоди торжества помилувавъ князь 245 в'язнівъ, засудженихъ за звичайні злочини, мѣжъ ними 40 даровано цѣлу кару. Рівножъ дано амністію всѣмъ засудженимъ за політичній провини; мѣжъ ними находять ся офіцери Різовъ и Арнаутъ зъ процесу Паницы, Василевъ и Бобковъ, Даудевъ и Великовъ зъ процесу Белчева. Лишь Каравеловъ не помилуванъ, бо не хотѣвъ подати просьби о помилуваніи. Митрополита Варны надѣлявъ князь орденомъ Александра. Маючі офіцери одержали відзначенія и авансували. Вечеромъ о 10-й годіи товпа народу робила овації передъ палатою князя; князь явивъ ся на балкони и дякувавъ.

Въ четверть рано о годъ 5-й голова убійника Карвотого Касерія покотила ся на тілѣ отири. Власті лівонскій зарядили всакі средства оосторожности зъ обави передъ можливимъ атентатомъ анархістичнимъ, бо въ послѣдніхъ дняхъ розойшла ся вѣсть, що анархісти загадують підстати смерть Касерія заразъ на мѣсці. Въ середу вечеромъ наказано позамыкати всѣ шинки и не отворити ихъ скорше ажъ о 8-й годъ въ четверть. На мѣсці казни уставлено баталіонъ пѣхоты, двѣ ескадроны кирасирівъ и вѣддѣль жандармеріи, а крімъ того крутило ся зб 200 агентовъ поліційнихъ. Катъ парискій Дайблеръ, що прибувъ до Ліону зъ помічниками и своєю машиною, не мѣгъ найти мешкання въ нѣякомъ готелі, та ажъ на приказъ поліції прийнято его въ готелі Люврѣ. О годъ 4-й рано вошли до келіи в'язничон Касерія директоръ в'язницъ, прокураторъ, лѣкаръ, священникъ, судья и двоєхъ протоколантовъ. Касерію спавъ, а розбуджений спытавъ: "Чи теперъ?" На пытаньє, чи не має якихъ бажанъ, відповѣвъ: Судьбѣ слѣдує не маю нѣчого сказати, відвидко потѣху релігійну, а такожъ не маю нѣякихъ бажанъ, котрі бы я мавъ переказати адвокату. Вѣдтакъ помічники ката одягли Касерія въ смертну сорочку, звязали руки и завели на возъ, котримъ повезено его на мѣсце казни. Касерію бувъ блідый и дрожавъ, такъ що треба було его піддержувати. На шафотъ крикнувъ Касеріо: "Вѣдвжко товариш! Підметъ мене! Най живі анархія!" Въ той хвилі помічники ката поналили Касерія на лаву а катъ спустивъ вѣжъ. Голова покотила ся, а тѣло завезено на кладовище de la Guillotiere.

НОВИНКИ.

— Зъ Хирова пишуть намъ: Дня 12 н. ст. серпня відбуло ся у насъ торжественне отвореннє читальни "Просвіты". Читальня вѣщує найкращий надѣвъ, бо хировське мѣщанство незвичайно нею заинтересувало ся, ажъ показує ся зъ того, що въ одній дні отворенія читальни вписало ся до неї 107 членівъ різного пола и вѣку. До видѣлу читальни увѣшли: О. Юрій Гладиловъ, якъ голова, п. Ів. Мошала заступникъ головы, п. Ів. Прийма касієръ, п. Вас. Пристай бібліотекаръ, о. Ів. Пастернакъ секретаръ и п. Ів. Сабатъ та Мих. Щатинскій якъ заступники видѣловыхъ.

— Впроеє митрополитъ Сильвестеръ Сембратовичъ повернувъ вчера зъ Подлютого до Львова.

— Шини електричного трамваю у Львовѣ уложено мѣжъ ними и въ Рускій улиці по при самъ хѣдникъ и Успенську церковь. Зъ уваги на се, що сю церковь, одиноку въ селѣ, відвѣдную вѣрній досить численно и що при такій вузкости улиці якъ Руска, и можуть лучати ся часті случаї нещастя, рѣшувъ Ставровицкій Институтъ, яко властитель церкви, внести до львовского магістрату протестъ противъ такого уложенія шинъ. Протестъ Ставровицкій цѣлкомъ оправданый, бо дійствно годъ зрозумѣти якъ можна було на улиці Рускій укладати шини підъ трамвай, однакы дивно, що Ставровицкій рѣшила ся внести протестъ ажъ теперъ, по уложенню шинъ, а не тогдѣ, коли ще розходило ся о виборѣ дороги и коли магістратъ самъ взымавъ приватній стору, чтобы подавати въ комісію реамбуляційной свои замѣты.

— Зъ Бурштину пишуть намъ: Зъ жалемъ попрощали мы тутъ рускій театр, котрого побуть въ Бурштинѣ на довго остане ся всѣмъ въ памяти: знаменитіи силы артистичній, добіръ и выставка штукъ. Не дивувати ся, що на пращальній вечерѣ въ честь персоналу театру намого аббрало ся въ касинѣ мѣсцевомъ много публики и она на кождѣмъ кроцѣ відзначувала артистки и артистовъ и высказувала имъ признанье за ихъ способности и трудъ невсипучій. При ширѣ поднесено кѣлька хорошихъ тостівъ въ честь знаменитого персоналу, а се признанье нехай стане нагородою ему за труды и невгоды, які вѣдъ въ свойъ подорожъ мусить поносити. Вечеръ сей бувъ сполучений зъ танцями, а удачу его піднесло дуже наші молодші Русины, численно явивши ся, и три панове загостивши зъ Станислава. Шире признанье Вамъ всѣмъ, що причинили ся до поднесенія сего торжества, а нашимъ дорогимъ артистамъ и артистамъ кличемо: Щастъ Боже до дальшихъ успѣхѣвъ на нивѣ народній!

— Мѣсто Тернопіль, якъ зъ вѣдтамъ доносить, бѣжде ся вже небагомъ своєю автономією управы, знесеню ще передъ тремя роками. Выборы до нової рады мѣскої відбули ся вправдѣ ще минушого року, але противъ нихъ посыпали ся протесты и намѣстництво уневажало виборѣ 3 радныхъ та поручило переведенне доповнячого вибору въ лютомѣ с. р. Але и противъ того вибору внесено кѣлька протестівъ. Однако намѣстництво відкинуло ихъ и такъ ставъ виборѣ рады правосильнымъ. Небагомъ має праступити мѣска рада до уконституованія и має вибрати зъ-помѣжъ себе бурмістра, вицебурмістра и 3 або 4 ассесоровъ. Же вѣдъ теперъ повстають різні комбінації що-до кандидатівъ на сѣ достоинствъ. Характеристично що о сѣ три мѣсца убогає ся ажъ 7 адвокатівъ, 1 лѣкаръ, 1 профессоръ и 1 властитель реальности. Яко кандидатѣвъ на бурмістра вымѣнюють пп. Погорецького, д-ра Квятковського и д-ра Глогера (всѣ Поляки), на вицебурмістра д-ра Лучаковского и д-ра Свистуна (Русины), а на платну посаду першого ассесора адвокатѣвъ д-ра Блявштайна, д-ра Ляндава и д-ра Мантля (жиды).

— Стипендію підмогу зъ фонда бл. п. Андрия и Анны Бурчинскихъ въ сумѣ 38 зр., почавши вѣдъ 1-го пѣворку 1894 шѣбляного року, надавъ управляючій совѣтъ Народного Дому у Львовѣ Зановіи Майковскій, учениці народної школы въ Княждворѣ, близкій своіицѣ покойныхъ фундаторівъ. Надѣлена буде дѣстативъ сю підмогу въ двоухъ пѣворчыхъ ратахъ до обкоченія наукъ.

— Нова стипендія для ученицъ. Анастасія Юркевичева, вдова по львовскомъ мѣщанинѣ, померша въ 1886 роцѣ, записала Ставровицкіи-скому Институту половину своего дому, зъ бажаньємъ, чтобы зазначеній Институтъ оснувавъ стипендію для шѣбляной молодежи. Продавши сей [вибочѣмъ малый и задовжений] домъ, одержавъ Ставровицкій Институтъ суму, що приносеть теперъ 79 зр. 70 кр. відсотківъ. Сами днями рѣшивъ Институтъ оснувати зъ той сумы стипендіи фондъ имени Анастасіи Юркевичевой, списати відповѣдну фундаційну грамоту и предложити ея намѣстництву до подтвержденія, а зъ процентѣвъ удѣляти щороку стипендію въ сумѣ 76 зр. въ двоухъ пѣворчыхъ ратахъ зъ долины ученица одной зъ жєвѣскихъ учительскихъ семинарій у вѣхѣдай Галичанѣ.

— Вѣдъ проф. В. Шухевича одержали мы отесе писмо: На уваги "Спѣвака зъ провинціи" помѣщений въ ч. 173 "Дѣла" відповѣдаю ось що: Рада мѣста Львова уконституовалася яко комитетъ для пріянія Найясн. Пана; сей комитетъ выбравъ собѣ субкомитетъ кантатовый, до которого покликавъ дрігентовъ всѣхъ львовскихъ товариствъ спѣвацкихъ, надто пп. Навядомского и Вахнянина, котрыхъ уже передше, передъ скликаньємъ субкомитету и безъ порозумѣнія зъ нимъ упроевсь о уложеннє кантаты польскоймъ взглядо рускомъ. Позаякъ дрігенты Львовского Бояна на тотъ часъ не бувъ у Львовѣ, вѣзвано до того комитету мене, яко голову Львовского Бояна. На засѣданіи субкомитету поручено менѣ оголосити відповѣдну ухвалямъ відозву въ рускихъ часописахъ. Се я сповнивъ, а всякій згодомъ, які до мене надходять, передаю презесови субкомитету д-рови Тхоржанцкому, котрый усѣмъ завѣдує. На уваги дотично забезпеченія, пошановку и виконання рускомъ пѣсни позволю спытатись: Хто заборонить кѣлькатысячній публици вносить вѣват-и и тогдѣ, хочъ-бы кантата руска йшла передъ польскою? Хто на-каже помѣжъ сотками спѣваківъ кождому спѣвати? Если у спѣваківъ самыхъ почуты до того обовязку нема, сли нема и у публики зобрано на тѣлько ушанованія для хвилі самої, за-для якої кантата спѣваєсь, — хто тутъ въ силѣ забезпечити пошанованье рускомъ пѣсни и виконавцѣвъ рускихъ? Я зъ мови сторуны зробивъ тѣльки те, що переславъ цѣлу допись презесови субкомитету кантатового д-рови Тхоржанцкому; бѣльше не можу. бо и такъ лежу хорый, а рѣшю проф. Вахнянина буде дѣбати о те, чтобы не лишь его творѣ бувъ пошанованый и добре виконаный, — але щобъ и его и виконавцѣвъ не дѣткнуло те, на що жалуетъ ся "Спѣвакъ". — У Львовѣ дня 17 серпня 1894. Волод. Шухевичъ.

— Краєва рада шкільна ухвалила на засѣданіи зъ дня 10 н. ст. серпня: 1) Установити особныхъ учителей греко- и римо кат. релігій для 5-класовой школы въ Судовой Вишні вѣдъ 1 вересня 1894; 2) установити особного учителя жидовской релігій для народныхъ шкѣлъ въ Кутахъ вѣдъ 1 вересня с. р.; 3) зорганізувати другу чотирокласову мужєску школу въ Ярославѣ вѣдъ 1 вересня 1894 р.; 4) зорганізувати другу однокласову народну школу въ Новиці, калуского повѣта, вѣдъ 1 вересня 1894 р.; 5) зорганізувати другу однокласову народну школу въ Улицку-середнєвѣцъ, повѣта равного, для Мазурівъ, вѣдъ 1 вересня 1894 р.;

6) зорганізувати однокласову школу народну въ Станиславѣ, жовківського повѣта, вѣдъ 1 вересня с. р.; 7) перемѣнити: 2-класову народну школу въ Струсовѣ на чотирокласову, 1-класову въ Підкамени на трикласову, 1-класову въ Стратинѣ и Городиславцяхъ на двокласову вѣдъ 1 вересня 1894 р.; 8) именувати учителями народныхъ шкѣлъ Катерину Москуру въ Сварявѣ старѣй, Мар. Грембовску въ Мужилонцяхъ народowychъ, Ром. Костаковску въ 5-класовой жєвѣской шкѣлѣ въ Яворовѣ, Мих. Созаньского управителемъ 2-класовой школы въ Ясениці сѣбной, Мар. Созаньску молодшою учителькою тамъ-же, Фльор. Пельмановну учителькою въ Опаряхъ, Мих. Блѣшакъ въ Винникахъ, Брон. Гошмана управителемъ, а Генр. Святальску и Мел. Мазурковну молодшими учительками 5-класовой школы въ Рудкахъ, Ем. Колянковского управителемъ 2-класовой школы въ Яричѣвѣ новѣмѣ, Ів. Лятинського учителемъ въ Подлубахъ Фр. Єзерского въ Щеплотахъ, Ник. Прокоповича въ Покорбѣвѣ, Ів. Крещецохо въ Деменцѣ лѣбной, Івана Шуховского въ Надятичахъ, Казимиру Бехерівну въ Бартатовѣ, Михайла Козака въ Острѣжці, Ісидора Пилецкого управителемъ а Брониславу Пилецку молодшою учителькою 2-класовой школы въ Ляцкѣй Воли, Мар. Попельвну старшою учителькою 4-класовой школы въ Болахѣ, Ів. Филипа управителемъ 2-класовой школы въ Пникутѣ, Сим. Паука учителемъ въ Старявѣ, Стан. Юшакъ въ Коровинцѣ, Макс. Карбѣца въ Кульпарковѣ, Мих. Домазара въ Любни великомѣ, Ів. Сковорньского старшимъ учителемъ 6-класовой школы въ Радохѣвѣ, Казим. Чехака учителемъ въ Горпинѣ, Володим. Буцацкого старшимъ учителемъ 3-класовой школы въ Дрогобичи на Задворнянськомѣ передмѣстї, Теод. Кондрата старшимъ учителемъ а Мих. Гавдяка и Мих. Чепѣля молодшими учителями 6-класовой мужєской школы въ Дрогобичи, Кас. Губишівну старшою учителькою 5-класовой школы въ Бѣбрцѣ о. Леоніда Лужняцкого греко-кат. кѣтихатомъ при 6-класовой мужєской шкѣлѣ въ Тернополі, Кар. Козловского учителемъ въ Пицатинцяхъ, Ник. Киваневича въ Доброводахъ, Ів. Ченегуха въ Голосковѣ, Теод. Козаневича въ Пневѣ, Єл. Тотовску старшою учителькою 3-класовой школы въ Язловцѣ, Брон. Лопушаньского учителемъ въ Давидѣвцяхъ Єл. Раковецку и Фр. Колчичевичівну старшими учителями 5-класовой школы жєвѣской въ Чортковѣ.

— Дробні вѣсти. Пос. Олександръ Барвѣнскій вернувъ вчера зъ Карлсбаду до Львова. — Въ Полынахъ суровичныхъ, сявѣдчого повѣта, відреставрували громадине свою церковь и дали ея помалювати коштомъ 3000 зр —

Посмертій — — оновѣстки.

Антѣмъ Черняцкій, канцелистъ окружного суда въ Сяноцѣ, упокойсь ся сими днями въ 43-мѣ роцѣ житя.

Телеграммы „Дѣла“

Вѣдень 17 серпня. Цсаръ затвердиль новіи постановы організаційны для окружныхъ командъ ополченя. Тѣ новіи постановы входить

въ житє зъ днемъ 1 жовтня с. р. Краѣ, репрезентованій въ радѣ державной, дѣлять ся на 92 округѣвъ ополченя и лучать ся зъ доповняющими округами обороны краєвой.

Берлинъ 17 серпня. Увѣзено тутъ 40 анархістѣвъ. На найблизній сесіи парламенту мають внести проектъ обмеженія пруского права о зборахъ.

Софія 17 серпня. Сторонництво Стамбулова рѣшило не брати участи въ выборахъ до собрания.

Копенгага 17 серпня. Царъ приѣдъ тутъ въ половиный вересня.

Лондонъ 17 серпня. Посля Daily News Англія, Франція и Россія умовили ся не дозволити Японцямъ заатакувати Пекинъ; державы заложать вето, если бы Японцѣ заатакували укрѣплєня Таку, що боронять доступу до Пекина.

Надболане.

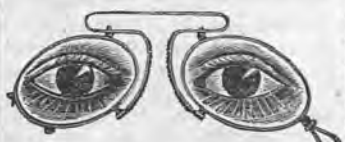
Супротивъ безнастанныхъ поголосѣвъ о до-рождѣ, подорожно артикуловъ пожныи а въ слѣдъ за тымъ о поднесеніи цѣнъ въ многихъ реставраціяхъ, маю честь повѣдомити, що поробиши відповѣдній старана на довго передъ сезономъ выставовымъ, можу моихъ гостей приимати на давныхъ условинахъ, та що нѣ подвышеннє цѣнъ, нѣ зменшеннє порцій не має теперъ мѣсца въ мойи реставраціи, анѣ не буде мѣсца за цѣлій часъ выставки.

Зъ поважаньємъ

Нафгула Тепферъ

реставраторъ, у Львовѣ, при ул. Трибунальскій.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

оптикъ и механикъ, подѣ Коперникамъ, Львовѣ, площа с. Дука (ул. Театральна ч. 6 противъ головною одваку) поручає у великомъ выборѣ и по найдешевшихъ цѣнахъ: окуляры, пѣйперы, лорнеты, биноклы, да-декогиды, барометры, аерометры, мікроскопы, люпы, компасы, райспайлы, ленты мѣрильны, пѣйомы, сѣбѣлы, малометры, и т. п. Устроєня зѣвѣдѣвъ електричныхъ. Всѣмъ направа выготавлюють ся найкорше и найдешевше. — Замовленія зъ провинціи выготавлюють ся точно. 4183

Найчистѣйша алькалічна щавова ВОДА жерельна

найлѣпшій напитокъ столовый и покрѣпляючій 31 (V.) выпробованный при кашлю, недугахъ горла, нежитѣ жолудка и мѣхура.

Генрикъ Маттоні, Карлсбадъ и Вѣдень.

ДЕНТИСТЪ

Д-ръ Б. Качуровскій

бывшій ученикъ берлинской школы, перенѣвши свое довго-лѣтне

Заведеніе дентистичне

зъ Вѣдѣна до Львова, ординує при ул. Сикстусской ч. 23 (стара по-та) шартѣръ вѣдъ години 9-1 передъ и вѣдъ 2-5 по полудни. Въ недѣль и свята вѣдъ години 9-12 передполуднемъ. Для убогихъ недужныхъ що день амбулаторія вѣдъ години 8-9 передполуднемъ.

М. Р. ШИЙДЕРЪ

заприсяженный знавецъ судовый въ Станиславѣ

296 поручає свое 2 52 робѣтню бронзовичу и торговлю зна-рядѣвъ черновихъ основану 1882 року.

Глядає мѣсця

вдова по учителю середного вѣку для ведєня господарства домашнього. Близшій вѣдомости въ админі-страціи Дѣла. 303 2-3

Безъ порєня

до хамічного чищеня, відновлюваня и прасованя всякій одній мужєскій и дамскій 304 1-8

Заведеніе чищеня пятєнъ

СИМЕОНА ВАЙСА

Львовѣ, улица Коперника ч. 12.

На жадає чашу одній при помочи пары до кѣлькихъ годичъ.

Товариство взаимного кредиту

у Львовѣ

ул. Валова ч. 14 надѣ Центральною каварнею

приймає

вклады ошадности

и отпроцентовує ихъ по

5 1/2 0

удѣляє членамъ кредиту за мѣрнымъ про-центомъ и

приймає въ депозитъ паперы вартостній числячи вѣдъ тысяча 1/8 0/10 провизіи

Всякихъ информаций удѣляє дирекція въ годич-нахъ урядовыхъ. 4974 8-?

Важне для Пань!

По умѣреннихъ цѣнахъ на кожду мѣру продає ол-формы на станики, плащики, пальтоты, шляфроки и т. д. Приймає ся до крою цѣлѣй сукніи а на жадає до еастригованія и выпро-бѣванія похъ гарантією найотомѣшого выкоченія. 73 43-? Лишь за 10 зр. въ 12 лѣтиахъ выучує ся подѣ гарантією крою французского. ЕВГЕНІЯ ВЕКЕРОВНА Львовѣ ул. Сикстуска ч. 21. П. поверхъ коло старой почты.

Куриловичъ

Сурмачевскій

въ Станиславѣ

поручають

ВИНА угорскій, австрійскій, рєнєскій, французскій, испаньскій, шампаньскій

Горѣвки краєвой и заграничній лікєры амстердамскій Конякъ французскій

румы краєвой и заграничній

Аранъ де Гоа

чай хиньскій и російскій

маринаты

сыры, овочѣ и цукры.

Знамениту горѣвку винограду.

292 Комнаты до снѣданъ. 3 26

ДѢЛО

Выходит у Львові щодня (крім неділі і руских свят) о 5-й годі по полудні. Літературний додаток „Віслюк“ найменшійших повістей“ виходить по второкі, а по второкі і п'ятницю на переміну разом з Ділом.

Передплата і вносати приймають: у Львові Адміністрація „ДѢЛО“ ул. Ваторія 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, і Бюро газет ул. Кароля Лявського 9, у Відні: M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek, I. Wollzeile 8; Oppel, I. Stubenbastei 2, J. Danneberg, I. Wollzeile 19. В Франкфурті і Гамбурзі: M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Comp. В Пешті: E. Misrachy V. Bez. Akademischegasse 6.

Передплата на „ДѢЛО“ і на вносати платити у Львові.

Передплата на „ДѢЛО“ з літер. додатком:

у Австрії: на північній рік... 18 гр. на північній рік... 24 гр. на північній рік... 9 гр. на північній рік... 12 гр. на чотирьох роках... 40 гр. на чотирьох роках... 6 гр. на місяць... 1 гр. 50 гр.

у Львові: на північній рік... 18 гр. на північній рік... 8 гр. на чотирьох роках... 4 гр. на місяць... 1 гр. 35 гр.

Редакція, Адміністрація і Експедиція під ч. 24 ул. Ваторія. — Рукописи вносять ся лише на попередню застереження. — Редакція неопечатаніх віршів не бере.

Підписки ціле коштують 8 гр. в. а.

Оголосення приймають ся по ціні 6 гр. за один стрічок вносатом в рубриці „Наказана“ по 20 гр. в. а. Надати текст до 12 гр. обід, єдиного.

Русчєньє Поляків в Галичині.

II.

На 76-повітєв цѣлѣ Галичини [ми беремо також мѣста Львів і Краків за окремі політичні повітє] єсть число Поляків в порівняннї до римо-католиків в 69 повітєх бѣльше, в 7 менше. Сєй 7 сутє: в західній Бялѣ, котра наєть не обходити [там єсть Поляків лише 77.640 а римо-католиків 83.687, отже бѣльше о 6.047, котра надвѣшка припадає очевидно в користь Нѣмцѣв]. У всхдній Галичині єсть: 2) в Богородчанѣх римо-католиків 2.155, Поляків 1.996 отже 159 менше; 3) в Долинѣ римо-катол. 10.155, Поляків 9.511 отже о 604 менше; 4) в Жовквѣ римо-кат. 12.433, Поляків 12.067 отже о 366 менше; 5) в Калуші р.-кат. 6.327, Поляків 6.195 отже о 132 менше; 6) в Перемѣшлянѣх р.-кат. 16.118, Поляків 12.430 отже о 3.688 менше; 7) в Чортковѣ р.-кат. 15.939, Поляків 15.755 отже о 184 менше. Разом римо-католиків в тѣх всѣх 6 повітєх єсть 5.123 бѣльше якъ Поляків.

Н. Реформа вчислє и жидачѣвскій повітє яко сємий до тѣх, де число Поляків єсть менше якъ римо-католиків; мы що до него маємо нѣшї данї. Але она сама признає, що тї римо-кат. в жидачѣвскій повітє, ба не тільки в жидачѣвскій а також в долиньскій и жовківскій, по-части и в калуській, котрі не вписали ся до Поляків, то сутє нѣмецкїй колонїстї, признаючи себе Нѣмцями. Отже на тїх підставѣх мы можемо з наведеного числа [5.123] що найменше 1.000 врахувати до Нѣмцѣв, и тільки решта, около 4.100, то будуть такі римо-католики, що уважають себе за Русинів.

Н. Реформа подає данї подрѣбнїшї, не тільки пѣсля повітєв, але и пѣсля мѣсцевостей. Она входить при тѣм так далеко в подробности, що имено в 12 повітєх полоє полуднево-всхдній, наводять навѣть такі мѣсцевостї, де рѣзниця межї католиками а Поляками вносати 1, якъ в стрѣльскій повітє в Любѣнцѣх. Однакж вѣть тї подрѣбноєта причиняють ся не так до вѣрности цѣло го образу, якъ радше до докладности. З вѣх показує ся, якъ впродѣм з горы можна було припускати, що и окрѣм вчислєних по-выше 6 повітєв майже в кожѣм повітє лѣвобережн. р.-кат. архидієцїзї є поодинокї мѣсцевостї, в котрых находит ся латиньскї, вписавшї ся до рускої народности. Тї „страти“ римо-католиків сутє дуже розличнї що-до величини, н. пр. в косівскій повітє вносати 70, в коломийскій 1.801 душ, — але они рекомензують ся дуже часто вже в тѣм сѣ-

кѣм повітє на греко-католиках, котрі не вписали ся до Русинів. Н. пр. в снѣтинскій повітє є в 4 сѣлах 441 римо-католиків рускої народности, але за те єсть в мѣстах и мѣстоках 669 греко-католиків польскої народности. Мы задля цѣлѣвостї вписемо пѣсля N. Reform-и вѣть тї мѣсцевостї, де Поляків єсть бѣдай о 200 менше якъ римо-католиків, в тѣх 29 повітєх лѣвобережн. архидієцїзї, де впродѣм першї перевѣшаютъ другїх числом загальним.

И так єсть Поляків менше вѣд римо-католиків: 1) в коломийскій повітє в Цєнявѣ о 413, в Камѣнцѣ-великій о 409; 2) в снѣтинскій в Трѣнци о 230; 3) в городенцѣх в Джурковѣ о 775, в Чернелицѣ о 373, в Ясєнѣв-пѣльнѣм о 250, в Живачевѣ о 247; 4) в томашовскій в Горинцѣх о 229, в Богородичинѣ о 284, в Гостовѣ о 441, в Гринѣвцѣх о 277; 5) в жидачѣвскій в Держовѣ о 279; 6) в борщевскій в Циганах о 758, в Лосєчѣ о 705, в Мухомѣвѣ о 357, в Слободѣ-мухомѣвцѣх о 377, в Верхнѣх о 253, в Озернѣх о 235, в Платковцѣх о 382, в Кривчи-долѣх о 212, в Михайловцѣх о 204, в Глубчѣх о 1064; 7) в буцацькій в Осєвцѣх о 355, в Петликовцѣх-старых о 283, в Пышкѣх о 300, в Трибухѣх о 655, в Пушнѣх о 555; 8) в залѣцкій в Угриньковцѣх о 233, в Шипѣх о 214, в Бураковцѣх о 446; 9) в бродскій в Чернѣх о 461; 10) в городцѣх в Любѣнцѣх о 261, в Мшанѣх о 229; 11) в лѣвобережн. в Пустомытах о 422, в Товцевѣх о 209. У всѣх тѣх повітєх єсть однакж, якъ сказано, число Поляків в цѣлости бѣльше, навѣть дуже значно бѣльше, якъ римо-католиків, н. пр. в залѣцкій о 6.019, в бродскій о 7.547, в коломийскій о 10.513, в буцацькій о 13.899.

Мысимо прѣбѣм N. Reform-и зробити отї замѣты: Она вчислєа дуже скрупулятно тї мѣсцевостї, де Поляків єсть менше якъ римо-католиків, але игнорєє тї, де нѣх єсть бѣльше або де Русинів єсть менше якъ греко-католиків, а єсли о тѣм щось згадає, то хѣба в тѣх способѣх: *Są wsi, szczególnie w powiecie buszackim, w których do języka polskiego przyznali się nie tylko wszyscy mieszkańcy rzymsko-katol. obrządku, ale część przeważna żydów i po kilkoro ludzi ze służby dworskiej!* А друге: она пишучи о полѣх подѣльскій з 12 повітєми, анѣ слѣбѣм не згадує, що межї тѣми повітєми є 3 такі, подѣльскій, тернопільскій и бережанскій, в котрых Русинів єсть о 3.127, о 3.596 и о 4.921 менше якъ греко-католиків, то значить спольщеных. Такъ поступаючи односторонно и тенденційно,

такъ промовчючи и затаючи, можна потѣм голосити: *polonizowania niema ani śladu!*

Порѣвнѣвши межї собою числа римо-католиків польскої и непольскої народности, звернемо ся тепер до греко-католиків и вѣдпошєня ихъ числа до Русинів. В цѣлѣй Галичині єсть аж 40 повітєв такых, де Русинів єсть менше, якъ греко-католиків, а то в захдній Галичині на 28 повітєх 26, у всхдній на 48 повітєх 14. В захдній Галичині єсть в кожѣм повітє бѣдай кѣльканацѣх греко-католиків, але в 4 нема анѣ одного Русина а в 8 є ихъ лише по кѣлька. Вѣ всѣх 26 повітєх єсть Русинів о 13.608 менше якъ греко-католиків. Особливо спольщенї сутє греко-католики в повітєх рѣшѣвскій, ланьцутскій, березѣвскій и краснянскій; в першѣх єсть 1.282, в другѣх 2.894, в третѣх 3.092, в четвѣртѣх 3.785 греко-католиків нерускої народности. Бѣльше Русинів нѣжь греко-католиків є тільки в двох повітєх захдній Галичини: в новосандѣвскій о 105 и в горлицькій о 283. N. Reform, котра хѣбно причислєа до них ще грибовскій повітє, робить з тѣх велике дѣло, що *nawet daleko na zachodzie, gdzie ludność rzymsko-katolicka i polska ma liczebnie wielką przewagę, ruszczenie się tej ludności jest widoczne*. Мы тоє русчєнє ще пѣзвѣйше пояснимо.

У всхдній Галичині в отсїх повітєх число Русинів єсть менше якъ греко-католиків: 1) в мостискій о 24, 2) в чепанѣвскій о 62, 3) в яворѣвскій о 165, 4) в самбѣрскій о 322, 5) в сѣнѣвскій о 927, 6) в станиславѣвскій о 1.204, 7) в сокальскій о 1.702, 8) в рудѣвскій о 2.289, 9) в підгацькій о 3.127, 10) в тернопільскій о 3.596, 11) в перемѣшкій о 3.762, 12) в бережанскій о 4.921, 13) в ярославскій о 11.846, 14) в мѣстѣ Львовѣ о 12.809 — разом вѣ всѣх 14 повітєх о 46.756.

В цѣлѣй Галичині отже єсть що-найменше [пѣсля цѣлѣх повітєв, не пѣсля поодинокїх мѣсцевостей вчислѣнї] 60.364 греко-католиків такых, котрі не признають ся до Русинів, а що-найменше [пѣсля такого самого числєнї] 11.170 римо-католиків такых, котрі не признають ся до Поляків. До якої-ж народности зачислєють себе одїи и другї? З римо-католиків, якъ выше було вказано, звыж 7.000 до нѣмецкої, такъ що лишає ся римо-католиків рускої народности около 4.100. З греко-католиків нерускої народности не признає ся очевидно анѣ одєнь до Нѣмцѣв, тільки вѣть до Поляків, отже Поляків греко-католицкого обряду єсть що-найменше 60.364. Просимо тепер порѣвнати тї числа: 4.100 Русинів римо-католицкого

обряду [„зрусчєныхъ Поляків“, якъ каже N. Reform] и 60.364 Поляків греко-католицкого обряду [сполщеныхъ Русинів] и вѣдтак осудити, чи в Галичині дѣє ся русчєньє Поляків чи польщєньє Русинів?.

Листы зъ выставки

[Нафта и земный воск.]

II. На цѣлѣй кулі земной однокимъ мѣсцемъ експлоатаціи земного воску є Галичина. Добуваньємъ земного воску займало ся в 1892 роцѣ 80 гѣричнихъ підприємств и они числѣли 5000 робѣтнѣв, а рѣчна продукция вносила надъ 56.000 метричныхъ сотнарѣв, що представляло вартѣсть 1,500.000 зр.

Найбѣльше копальня воску в Галичині и взагалѣ в цѣлѣй свѣтѣ є копальня бориславска. Початокъ експлоатаціи земного воску вѣдносить ся до того самого часу, що и добуванє нафты. В роцѣ 1852 першїй разъ почалось добуванє земного воску в Бориславѣ и до нѣшнього дня викопано тамъ на просторѣ 150 гектарѣв 13.000 закопѣв. Однакж зъ такъ великого числа закопѣв сєгодня остає в руху всего 2000; прочї перестали фунгувати. Велике богатство земного воску, що находит ся в жилахъ близько поверхнї землї, викликало дуже велику горячку експлоатаціи, а зновъ сє стало причиною нерационального способу продукціи, котрый загально зѣвѣстний пѣдъ именемъ „рабѣвного“ способу. Вѣ старанї и заходѣх, щобъ запобѣгти рабѣвнѣй продукціи, не довели нѣ до чого. Ще найбѣльше на поправу вѣдноєня вилїнує добрый примѣръ властѣлѣв бѣльшихъ копалень, а особливо підприємство галицкого банку кредитового, засноване в роцѣ 1882. На меншу скалку експлоатуєть земный воск копальнѣ в Старуни и Дѣвнѣнцѣх.

Краєве товариство наєтанє посвяляло

*) Теперъ можемо трохи докладнѣйше, хотя все-жъ таки лише вѣ приближенно, розклясѣкувати Русинів и Поляків в Галичині пѣсля вѣры и обряду. Отже на 2.831.943 людей, котрі до Русинів вписали ся, єсть: 2.730.035 греко-католиків, 4.100 римо-католиків, 97.758 нѣшнѣх вѣры [имєнно жидѣв]. На 3.516.693 людей, котрі до Поляків вписали ся, єсть: 2.936.260 римо-католиків, 60.364 греко-католиків, 470.074 нѣшнѣх вѣры: числа 4.100 римо-католиків рускої и 60.364 греко-католиків польскої народности сутє, якъ сказано, лише мінімальнї, фактично однихъ и другихъ буде значно бѣльше [о якихъ може 20 до 30 тысячѣ], а за те нѣшнѣх вѣдповѣдно менше.

14)

Осея Торпа.

Повѣсть Тора Гедберга.

(Дальше.)

Вѣнь станувъ передъ нею.

— Думаю, — вѣдповѣвъ, — що мы могли бы вже незабавомъ повѣнчати ся, еще сєи осєни. Годѣшь ся?

— Такъ, Торстєне, — вѣдповѣла, зрадѣвши и зъ наглымъ блєскомъ вѣ очѣхъ.

— Я умовлю ся зъ твоимъ вѣтѣмъ... завтра умовлю ся, — живо продовжавъ говорѣти, цѣлѣкомъ перенѣтый тою новою гадкою. — И тогдѣ мы могли бы повѣнчати ся не пѣзвѣйше, якъ слѣдующого мѣсяца, коли упораємъ зъ молочнѣемъ.

И зачѣвъ розвивати передъ нею свои планы, а она слухала его, але сама мало говорила, лишь бѣльше сидѣла мовчки зъ живымъ румянцѣмъ на лицѣ и миготѣющимъ блєскомъ вѣ очѣхъ. Але коли вѣнь посѣпѣвавъ ся о що небудь, то вѣ вѣдповѣди були вельми розсѣянѣ.

По пѣвъ годины они розбѣшлись вѣ щѣлѣвѣ, але крѣхѣтку утомленѣмъ настрою, який звычайно наступає по свѣрцѣ и помпирєню, та Екъ вѣдѣхавъ до Торпы, свѣмъ разомъ вже повѣльнимъ крокомъ.

Вѣнь все ще бувъ занятый мыслєю о недалекомъ вѣнчаннѣ и думавъ, якъ бы то все

устроивъ. И сє до такої стєпени занимало его, що вѣнь майже забувъ подѣвъ того вечера, свои сумѣвы и душевнѣй розстрѣй.

Але наразѣ прыгадавъ собѣ, що Ельза говорила щось про дорогу, и сє его злєгка затрѣвожило. Тѣжъ повѣсьлѣный подорожѣ водѣть ся и она, може бути, рѣвножъ фантазує про таке. Але вѣнь цѣлѣкомъ не думавъ о тѣмъ, вѣнь не вѣдчувавъ нѣ найменшої охоты вѣдѣти, а впродѣм и не думати, щобъ его справы позволили ему вѣхати. Ну, але вѣнь завтра поговорить зъ нею о тѣмъ!

V.

На другїй день рано Екъ пѣхавъ до Бѣнѣсѣ, щобъ умовити ся зъ Гольмеромъ що-до вѣсьлѣ. Старецъ не ставлявъ нѣякихъ перепѣк, годѣвъ ся робити вѣсьлѣ, коли тільки они забажать, лишь бы тільки выправа Ельзы была готова. Рѣвночасно вѣнь хотѣвъ покрѣстувати ся случаємъ и поговорити зъ своимъ поважанымъ зѣтемъ о одѣй справѣ, котрої сєй за-дѣла своєи дѣлѣкатности нѣколи не тыкавъ, але о котрѣй нѣмъ треба скорше чи пѣзвѣйше поговорити, сє єсть о фѣнасовыхъ справѣхъ. Екъ, правду сказати, вже неразѣ думавъ о тѣмъ, и вже-жъ розумѣє ся не зъ дѣлѣкатности вѣ вѣдпошєню до Гольмера, вѣнь не задававъ того пытаня, а такожъ и не для того, мовъ бы справа мала такъ малє значѣньє вѣ его очѣхъ, щобъ уважавъ за найлѣпше поставити єи на послѣднѣй плянѣ; нѣ, причи-

на его мовчаня була цѣлѣкомъ нѣша: вѣнь думавъ, що Ельза коли-небудь посѣпѣає его о сє, а вѣ такѣмъ случаѣ ему хотѣлось мати право сказати вѣй, що вѣнь нѣколи не говорѣвъ зъ єи батькомъ о грошахъ. Для него навѣть було сє малымъ розчарованьємъ, що она нѣколи хочъ бы и натякомъ, не згадувала про сѣ справу.

Але коли Гольмеръ зробивъ першїй крокъ, Екъ почувъ, що его совѣть спокѣйна, и дуже радо приступивъ до дѣла. Показало ся, що Гольмеръ далеко богатшїй, анѣжъ думалъ сѣбѣ. Ельза дѣставала приданого двацѣть тысячѣ корѣв, а крѣмъ того по смертѣ батька, за спадщину, мала дѣстати таку саму суму. Екъ нѣколи не числѣвъ взѣти стѣльки за жѣнкою, и длѣтого попрацѣвъ ся зъ Гольмеромъ вѣ вѣльми прѣмнѣмъ розноложєню духа а навѣть розсѣивъ ся на жѣртѣвливѣ замѣтку старца, що єсли-бъ вѣнь женивъ ся зъ котрою зъ старшихъ его дочокъ, то за сє дѣставъ бы поряднѣй причинѣвъ.

Пѣтѣмъ наступили довгї нарады зъ Люїзою, и пѣсля многыхъ „по“ и „єсли“ концѣмъ кѣнѣмъ прїйшли до того заключєня, що вѣправу можна выготовити до половины падолиста.

Наречєнї, розумѣє ся, не думали, що такъ довго доведєсь нѣмъ жѣдати, але Люїза была неохотна вѣ своимъ рѣшєню и они мусѣли повинувати ся.

Теперъ, коли вже все розѣяснєно ся, одна

лишь рѣчь непоконѣла Ека — подорожѣ. Але проминуло вже кѣлька днѣвъ, а вѣнь все таки не мавъ смѣлости заговорити о тѣмъ зъ Ельзою. Вѣнѣци одного вечера, коли Ельза была надзвычайно весєла и занѣта укладаньємъ разомъ зъ нѣмъ рѣзныхъ плянѣвъ, якъ уладѣть собѣ дѣмъ, вѣнь збравъ всю вѣдѣагу и выпаливъ:

— Тѣлько отъ що ще Ельзо, вѣдъ полюбної подорожѣ ты вже мене увѣльни!

— Вѣдъ полюбної подорожѣ? — повѣторѣла она здивована.

— Ну такъ, ты чѣй-жє мрѣшь о нѣй.

— Я? Та-жъ мѣмъ нѣчого подобного и вѣ думѣхъ не було.

Екъ зъ своєи стѣроны зачудувѣвъ ся.

— Ось якъ! А я думавъ... но, хѣба-жъ ты забула, того вечера, коли то мы... Ты-жъ прѣцѣ тогдѣ говорила, що хотѣла-бъ повѣхати... вѣ двѣиою зѣ мною?..

Вѣнь бувъ готовый прокляти сєбе, що порушивъ сѣй спомѣнѣвъ, бо Ельза вѣдразу стала сєриѣзна и задумчива.

— Такъ — вѣдповѣла она, — але у мене властно не то було на думѣхъ... не подорожѣ сама для сєбе...

— То ще й лѣьше — скоро перебѣвъ вѣ Екъ — длѣтого, що сє и такъ на нѣчо не здаєсь бы.

Вѣнь зъ посѣпѣкомъ перемѣнивъ розмову, и урадованный тѣмъ, що такъ скоро удало ся

земному воску окремих вощів на виставі. Надз берегом яру в Стрийському парку побудовано павільон, що зображує копальню в Бориславі. У внутрі павільону знаходяться заклади одинадцять метрів глибокий, а до него звідати ся драбинками. Той звідати веде до хвіньки 31 метрів довгого і кінчить ся аж в Стрийському парку. В хвіньку освітлені лампами безпечної подибуемо поклада земного воску. Тут знаходиться також вощ, що зове ся „фердерунковий“ і его уживають в копальнях в Бориславі.

В виставі земного воску взяла участь передовіші фірми дорожничі: Гартенберґ, Лявтербах, Гольдгаммер і Вагман. Они виставили різні окази сырого воску в натурі, також перетвори очищеного воску, парафіну і керосину. Фабрику керосину, яко однуку фабрику в Галичині, репрезентує фірма Гольдгаммер і Вагман, котра виставила справді гарні окази дестилляційних перетворів, парафіну, товщі до смаювання шкору, свічки „Phöbus“, барвисті свічки і т. д. Ся фірма одержала за свои виробы золотий медаль на всевітній виставі в Чикаго. З перетопленого земного воску подибуемо тутки глянтерійно-пластичні виробы Малукевича з Мумпін.

З отриманого вже вичерпаного матеріалу в групі нафты і земного воску. Годить ся ще згадати про бензинові моторы та про нафтану зельзницю. Побіч нафтаню кузні в невеличкім павільоні знаходять ся бензинові моторы, виставлені вденською фабрикою Лянґера і Вольфа. Такі моторы порушають ся експлодующею силою газу, котрий втворюєть ся з кам'яного угля, або з нафтаного олію, також з нафты або бензину. Нині ті моторы, а особливо нафтані і бензинові уживають ся що раз частіше і уживались бы на місці газових моторів ще більше, коли бы не великі кошти з огляду на консумційний податок. Мотор бензиновий, також з фабрики Лянґера і Вольфа, примінені до вироблювання ковбасок в павільоні Яковського. Також і в гали машини знаходять ся кілька таких моторів.

Нафтані зельзниця, зглядно локомотивы, виставила дирекція австрійських зельзниць в гали машини. Локомотива може бути опалювана і углем і нафтою. Добрий прикметы таких локомотивів ті, що они не видають з себе ні диму, ні искор, а се важна річ по містах і тунелях. Тон системі локомотивы мають завесты на шляху вденської зельзниці м'єскою, а також і у нас в Галичині на шляху локальної зельзниці Станиславів-Вороненка. Для показу зельзниць, порушуваних нафтанними мотором, знаходять ся вузкошляхова зельзниця на виставі, що йде по-за промисловим павільоном, по-за галею машин до гімнастичного бою. Се маленька зельзниця, а мотор в поміщений в заді воза в малій скриньці. Тим мотором кермує машиніст і побіч вводи пускає его в рух, або задержує. Такіх возів з нафтанними моторами уживають в великих фабриках до перевозу матеріалів.

ему покінчити сю справу, забув спитати, що властиво у неї було на думі?

Але Ельза сиділа погнута в задумі і вже не могла бути так весело як перше. Їй здавало ся, що она відбихнула від себе щастя, за котрим потребувала лиш протягнути руку, бо-ж она не сумнівала ся, що могла була намовити Ека, если-б лиш трошки на се настала.

Тепер вже було за плано, сама собі в розгові загоридила дорогу. Від того часу те кажне не покидало її: мысль о подорожі нераз виступала у неї в такі приманчиві світлі, що в порівнянню з тим, дійствістю, яка в ждала, видавала ся їй мрачною і сумною; сама она ніколи не згадувала про те, але в глибині душі докорала Торстенони, що він ніколи не підносив того питання.

Але мимого того, яка тепер настала, була найщасливішим часом їх нареченства. Заняті вповні приготованими до весілля, они не мали часу роздумувати над різницею своих характерів, і способу думання, котрі де-коли все так виходили на верх, або не при-давали їм великого значіння, бо востромиші взір впереди, виглядали свои повни звязи, яко того часу, коли все те р'шати ся в гармонію і пастку. Они навіть тепер далеко більше зближали ся до себе завдяки тій чисто практичній роботі над спільною цілью, а для Ека спеціально була се велим робітним несподіванка, пересвідчити ся, що те все займає Ельзу. Ніколи ще его візиты в Вініс не давали ему стільки приємности як именно тепер, коли він міг спокійно розмаляти о т'м і світ, а Ельза сиділа схилена над роботою, і від часу до часу, відповідаючи ему, підносила на него очі. Такою він за-

Рада міністрів і винимковий стан в Празі.

Як що року так і минулої суботи з нагоди уродин ц'саря зв'їхались у Відні всі міністри австрійські, проживаючі звичайно літню порою або по місяцях купелевих або в своих посілоостях. Міністри користають з того зв'їзду і відбувають нараду, на котрій р'шають ся б'жучі справи та укладає ся план осінньої кампанії та роботи. Така нарада відбула ся минулої суботи, а що дуже много справ, і то важних, нагромадилось, то й та нарада не скінчилась на однім засіданні, лиш перетягнула ся на кілька засідань.

По-при справі б'жучій мають р'шити ся на нараді міністрів ще такі квестіи, як прелімінарь бюджету на 1895 р., уділення концесії на зельзниці локальні — і що найважливіше, квестія знесення стану винимкового в Празі.

Як зв'їстно, дня 12 вересня мине рік, коли то появило ся розпорядження кабінету ір. Тафого, котрим на основі закона з 5 мая 1869 р. заведено винимковий стан в Празі і околиці та в політичних округах Виноградах, Карліві і См'їхові. Рівночасно появилось друге розпорядження міністерства що-до завішення діяльності судів присяжних в окрузі краєвого суду пражского. Підля законів конституційних сила обов'язуюча сего другого розпорядження що-до судів присяжних гасне з днем 12 вересня 1894, с. в. по році, сама з себе, бо закон з 1873 р., на котрім се розпорядження опирає ся, каже: „Бли в якій окрузі застановлено розпорядженням діяльність судів присяжних, то се застановлення не може бути ані продовжене в дорозі адміністраційної, ані відновлене перед найближшим отворенням засідання ради державної.“ Але що-до першого розпорядження, котрим заведено стан винимковий, с. в. завішено постанови арт. 12 і 13 основних законів (дотично права зборів і стоваришень та свободи преси) будуть міністри р'шати, чи те розпорядження повинно привернення судів присяжних має і дальше обов'язувати чи ні, та чи суть ще причини, котрі спонукали стан винимковий.

Міродатним для міністрів при пор'шенню тон квестії буде справозданье пражского намістництва о відносинах в столиці Чехії. Ті відносини велим різняться з відторбних, коли то в навечері уродин ц'сарських лучили ся ексцеси по улицях, бо сего року не прийшло до ніякого заколоту. Народні Листы заздалегідь пригадали населенню пражскому, що велик демонстрацій причинились бы лиш до дальшого гнету народу чеського, а не вийшло бы з них ніякого користи. Вправді поліція пражска була вже готова в п'ятницю вечером выступити против можливих демонстрацій, але тих демонстрацій не було. Дятого цілком злишнім видають ся ті м'ри осторожности пражських властей.

Деякі газети, м'ж ними краківскій Слас, в дописях з Відня высказують здо-

в'їдги представляв собі в і такою любив представляти собі в на будуче, коли она ста не его жінкою, — тихою, схиленою над роботою, з лицем, на половину заслоненим умброю лампи, при чім світло ярко освітлювало в тонкій білій руці. Друга Ельза, та котрої він не розумів, — та, котрої лице було ему так чуже, котрої погляд тревожив его, неначе загадка, все дальше і дальше відступала на послідній плян і він почав думати, що она справді існувала лиш в его фантазії.

Під ту пору в Вініс працювали з всіх сил, а особливо Люїза чуда творила. Ерика ніколи не визначувалась великою штуркою в ручних роботах, отже тепер здавалась до певної м'ри бути злишною, а і сама з власної охоти почала віддалятися від всіх. Тепер Ек вже рідко заставляв в, коли приїздив до нареченої; она робила довгі самотні прогульки, особливо вечерами, і аж ввечерю верталась. Она по давному відносилась привітливо до сестер і Ека, але стала більше мовчальною.

А і в Торі так само ішла робота і був заколот. Ек робив досить значний направи коло дому а крім того хотів на ново обставити дві комнати, спальню і салон. Его старушка нераз виставляла его на страшну пробу терпеливості, бо р'шучо нічо не могло обійти без сварки. Панна Томпсон, страшно трудилась, соплла та вивалалась з сил без всякого видимого результату, наколи Ліса по-волі і незаметно виконувала множество д'л.

(Дальше буде.)

гад, що стан винимковий буде відкликаний. Рівнож і N. fr. Presse єсть за відкликаньем стану винимкового, але не з принципіальних мотивів, лиш з логічної консеквенції, кажучи, що если діяльність судів присяжних буде привернена, то на нічо не здасть ся винимковий стан, а також дляого лиш сама Прага має терпіти під тягаром стану винимкового, коли винимковий стан годилось бы завести і в інших місцевостях Чехії, де лучили ся такі події, як атентат в Раконі-Болеслав. Як видимо, німецькі центральні в'їють дуже штурдерно погодити свій лібералізм з інтересами коаліції.

Се й те з вистави.

З в'їздом правих і неправих синів Арпада, температура мадярско-польських сентиментів обнизилась до зера. Исторична аязя обох народностей лишала по собі по-смак паприки в подобі грошей, що их треба було заплатити за широку забаву, на котрій гостились оба братанки політичними при-смаками. Та й не конець на посмаку, а то ще більшій нападе острах, щоб побіля проголошеного і закропленого мадярско-польского братерства, Мадярам так не прийшла охота захопати „Око“ своим сердечным приятелям Полякам...

Доси можна сплациувати у всякій формі і різними способами. Але, як дирекція вистави сплатити довг супротив нужди краю? — се таке питання, про р'шення котрого не можна говорити, доки ще виставі ворота відчинені. Однак здасть ся, що лад річей переверне ся і довжини стане вірителем. Галицке підсоне виплекало вже неодну аномальність, отже чому не мало бы виплекати ще одну?

Хіба-ж можна наменувати нормальними відносинами всі транспорты дієси і wieś, piaseków на виставу? Правда, де тонко і рве ся, там треба штуркувати. Не прив'язати гості чужі в такий сил, щоб се могли відлучити фінанси вистави окарбони, га! нема иншої ради, тільки треба стягати, бодей силом, шкільну д'твору і селян. Сю місю прийшли на себе польскі бедирки і шляхтичі, руководячи патріотизмом, а надто і девізом: „Z polską szlachtą, polski lud!“ Тільки-ж той polski lud, хоч в него і лют на виставі польскій патріотизм, не польскій а рускій. Та й не зб шляхто він вде, так само, як і глухий на шляхоці оклики кор'їно-польскій люд — Мазуры, не каде ся стрімго-лов, щоб доказувати правдивість повешеної девізи. Ба, що більше, Мазури мов бы зовсім не було видно на виставі, бо крім двох чн трохи прогулюєть ся Мазуричани, не було більше ні одного. Мазури вже не дасть водитись за н'с так, як добродушний наш мужик.

І мимого того, що селян всіми способами тягнуть на виставу, транспорты перебувають слабій і в відношенню нечисленні. То лиш чеська вистава в Празі витала селян що дини сотками, а они тиснулись громадно без привуки, без агітації... Н' один чеській презесь пов'трової виділу не посмів бы був ставити такого внесення, яке поставив презесь пов'трової виділу в Золочеві, щоб коштом пов'трової фонду выслати всіх в'їтків з золочівського пов'та на виставу! Кождий в'їт уважав бы се за сором для себе... Ну, а у нас?

В послідних днях слота біла на виставі кілька прогулює селянських. Найчисленніша була сокалска [кілька сот людей], на котру Полянскій выложив з своих кишені чн не 100 зр. Також з Станиславова приїхало 300 зельзничних робітників, прогулька селян з Калуса, Бродів і з д'брі зр. Володимира Д'дуща. Надто 40 селян і ремісників з Пильна, які-кадесять учеників промислової школи і 90 селян з Коросна, котрі привезли в'їнок з з'їла, яким мав кормитись с. Ян з Ду-клі, і аложили его в костелі Бернардинів. Крім того селяне і д'ти з Новосілки коло Бучача, з Збаража, 100 ремісників з Пелі-ремышля і ученики коломийської школи гончарев.

Вчера почали з'їздитись учасники з'їзду купців і промисловців. В з'їзді бере участь до 200 осіб. З тих приїхало 4 з Угорщини, а 70 з Великопольщі. Ті послідні прабули вчера рано і були предметом особливого приему. По богослуженню ранішнім заставлено для них смачне с'їданье в ратуші, а побіля того в ратушевій сали по-втав членів з'їзду Мохнакскій, славлячи патріотизм польських купців. Іменем ко-мітету приему втав их Бачевскій, говорячи про owoce polskiej pracy na stryjskim wzgórzu. —

Посол і купець зб Сьрему, Кубицкій, втав і менем познанської прогулки, а Левицкій в імени краєвого товариства купців і промисловців і складає справозданье з діяльності виділу товариства що-до довершеня ухвалі IV з'їзду, відб'тото перед двома роками. Потім вибрано презіду [переважно з поміж познанських гостей], а відтак наступив від-читі Литинського: „Торговля і промисел з становнича историчного і его задача в тепершній добі“ — і відчиті Тушинського: „Наша торговля супротив вистави, і що нам робити, щоб в піднеси“. По відчиті оглядали член з'їзду виставу, де втав их віцепрезесь Горайскій. Нині відбувають ся засідання секцій, а завтра друге пленарне засідання в ратушевій сали і замкнеться з'їзду.

Ще нові з'їзди заповідають ся, а то в'їче хлопске Мазурич. В'їче збираєть ся дня 26 с. м. По в'їчу має відбутись з'їзд р'льничих кулок 28 і 29 серпня.

Дописи „Д'ла“

З Калуса.

[Відносини в Калущині.]

Калущина, котра до недавня представлялась одною з найбільше діяльних, найсильніших місцевостей і котра змогла вибрати послом проводиря рускою політики — нині спить „сном блаженних“. Найменшого руху не видно ні на полі просвітнім, ні економічним. Правду сказавши, у нас і перше до праці систематичної ніхто не забрав ся, але все таки щось зробилось бодей в самі Калущи. А в результат сего праці в Калущи був вповні вдоволюючий. Богослуження в церкві було піднесене до так високої ступені, що не лиш самі Русини, але і латиняки радше ходили до церкви ніж до костела. Читальня, помямо в'їляких перепон зб сторони властей, розвивала ся красно, а були часи, коли і сотки членів пересиджували в читальні, читаючи та забавляючись. В раді м'єскої половина радних були Русини, — так само і в раді пов'трової. Не поминено і одного нагоди, в котрій бы Русини не назначили свого становища та не уділювали о приналежній їм права Збори політичній, вечерки, участь м'їчанства та інтелігенції при відкритті с'їльських читалень причиняли ся до близшого взаємного пізнання, та захожували до спільної невеселучої праці. Кожда одиниця майже брала участь в той роботі. Видко було в Калущині силу та повагу Русинів на кождім кроці. Словом — віддыхалося у нас атмосферою св'їжою — чисто рускою. Кольонія польска, сконцентрована в касині, ледве животіла, та без поміж жидів не могла бы була найменшою акції політичної підприємати. Ос так було до недавня у нас — а що тепер чувати?

Церковь зачинає пустками св'їтити, — не лиш все „kapeluszone“ і „surdutowe“ в костелі „godzinki“ виспівує, але і м'їчане наш починають ходити до костела. — Русини в раді м'єскої, де мали послідними часами р'шаючий голос, нині розбиті. Часть радних Русинів виступила, а сей неконче дипломатичний крок готов відбитись при наближаючій ся вибораз до ради на ц'їлм м'їчанстві. При нових вибораз годі буде утримати м'ж м'їчанством солідарність а без солідарности навіть і в другім крузі виборчій не можна буде переперти рускою лісти. — В раді пов'трової й не чути про Русина.

Читальня „Равна Зоря“ туй туй що не погасне. Підтримує в не горетка співачів та музикантів. Однак і та горетка послідними часами, зачала выслуговуватись польским „sokolam“, а на фестив „Sokola“, на котрім можна було бачити і заступника голови читальні, с'їданого в „sokol“ м'їдур, не бракло найменшого накор'їнка. Тепершні член читальні мабуть хотять вступити в сл'д деяких давних своих членів, — котрі не знають з чого д'бали так делікатний „нюх“, що учули „деготь“ в читальні і написавши з неа повисувались в „kasyna“ та „towarzystwa“ польскі. Про „Народний Дім“ нема що згадувати, бо пропали в безвісті: комітет, статут та до двотисяча зложеного гроша. Як на наш відносини великий се маеток, а можна бы его тепер прибільшати заложеньм шпихліра, або каси позачкою.

Пов'їт, задивившись на м'їсто, також д'рмає собі спокійно.

За те Поляки, котрих родини в Калущи можна бы на пальцях почислити, нині, при помочи Русинів, зросли в сяду і те не-бы яку. Они, що давніше ледви могли утримати одно касино, нині мають множество товариств: два касина pańskie і mieszczańskie,

bokoły, straż pożarna, towarzystwo czytelników, towarzystwo dramatyczne, kółko rolnicze, towarzystwo pedagogiczne, towarzystwo zaliczkowe, towarzystwo 4 Paulo. В тих товариствах членів багато і каси повні. Уряджують ся різні вечери, wenty, лотерія, festy, składki na Wawel і немало гроша переходить на польскій цѣли. Польску бесѣду, котру давнѣше дуже рѣдко можна було в Калущі почути, нинѣ чуєш на кождім кроцѣ. Поминувши, що вся тутешня интелігенція горить в домах та на публичных мѣстах по польски — але-ж і межі ремѣсників та мѣщанство — (чого давнѣше не було) починає той „dobry ton“ вкрадатися.

Словомъ, польонизація Калуща поступає рѣдко напередъ. А головна причина сего так рука интелігенція, котра зачала величати себе космополітами і пѣсля того поступати. Піає ся в товариства польскі і бере участь у всяких забавахъ польскихъ а не добачує того, якъ дуже часто ті приятелі ся вистѣвають та инюрують, стараючи ся веселою забавою приспати енергію Русинів. Мѣщанство, видячи, якъ поступає интелігенція, вступає в нихъ слѣды. Частъ бы бувъ, вже разъ опам'ятавсь, подумати о своїй честі та обовязку, який кождий синъ Руси виненъ своїй матері. А дуду теперъ дуже важні хвилі — выборы до рады мѣскої та введовѣ выборы до сойму. Організація конче потрібна, а частъ вже поспѣшний. Для вироблення поглядівъ та розбудження повѣсти треба бы скликати в осені вѣче окружне. Рівножь було бы пожаданимъ, щоби передъ тымъ вѣчемъ п. Романчукъ зовелъ прийхати на справозданье посольске. Наші приятелі не сплять і забавляючи наші очі заерверками, кидаютъ намъ колоды подъ ноги. Для того образумѣвшись, панове, ставайте у приводѣ мѣщанства та селянства, а то готовъ самъ народъ очунятися, а тогдѣ усуне насъ на бѣкѣ.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛІТИЧНЫЙ.

Ц. к. повѣтові команди ополченя. Оногодѣ подали мы, що цѣсаръ затвердивъ нові постановы для ц. к. повѣтовихъ команд ополченя. Тѣ постановы зачинають обовязувати зъ днемъ 1 жовтня с. р. Корольства і краѣ, заступлені в радѣ державній, суть подѣлені на 92 повѣтовѣ ополченя; ті повѣты відповѣдають баталіоновымъ повѣтамъ обороны краєвої. Кождий повѣтъ ополченя буде названий або пѣсля головного мѣста, або якъ в Тироли і Форарльберга пѣсля цѣлої краю. До веденя справъ в кождімъ повѣтѣ ополченя єсть „ц. к. повѣтова команда ополченя“ (k.k. Landsturmbezirks-Commando). Кругъ дѣлять тыхъ командъ обнимає: веденіє евіденціи всѣхъ ополченцівъ; зазначеніє, котрі ополченці призначені до спеціальної служби, виставленіє дотычныхъ картъ покликку, поладженіє всѣхъ підготовленъ потрібныхъ до зложеня полківъ ополченя, удержуваніє припасівъ ополченя, а то одежа і оружія для полківъ і віддѣлівъ ополченя. Команданти баталіонівъ обороны краєвої суть заразомъ командантами повѣтовими ополченя в тѣмъ случаю, если не буде именованъ окремихъ командант повѣтовихъ ополченя. Такий командантъ єсть підчинений въ часѣ мира що-до економічно адміністраційнихъ справъ тѣмъ командѣ полковій обороны краєвої і пѣхоты, в котрої області лежить повѣтъ ополченя, а підчасъ мобілізації комісії адміністраційної дотычного корпусу доповняючого; у всѣхъ иншихъ справахъ підчинений територіальній командѣ обороны краєвої. Повѣтовому командантові ополченя прислуговує карне право дисциплінарне. Персоналъ повѣтрової команди ополченя складає ся в нормальномъ часѣ зъ: одного капітана, одного фельдфебеля, одного капрала і одного простого вояка до послуги. Мобілізація ополченя довершує ся черезъ покликаніє тажистівъ і простыхъ вояківъ та осібъ, призначеныхъ до формованя віддѣлівъ ополченя.

Говорять, що мѣжъ дяковарскимъ епископомъ Стросмаеромъ а загребскимъ архієпископомъ Посиловичемъ зайшли поважні непорозумѣня, котрі причинились до того, що еп. Стросмаеръ, вертаючи зъ купелѣвъ в Рогичъ до свого Дяковару, не задержавъ ся в Загребѣ. Еп. Стросмаеръ, запитаый о причину того непорозумѣня, мавъ заявити, що не лишъ не може похвалити, але мусить наватъ остро осудити промову, яку виступивъ архієпископъ Посиловичъ при нагодѣ своєї интронізації. Архієпископъ поваживъ ся в тѣй промовѣ величати бана Хорватіи і дякувати ему за свою номінацію. Заразомъ доносило, що еп. Стросмаеръ хотѣвъ кѣлька разівъ до поговорити зъ арх. Посиловичемъ що-до напруги політики, якого архієпископъ буде придержуватися, але архієпископъ дипломатично омивавъ тон розмовы. Таке поведѣнє загреб-

ского архієпископа мало до крайности обурити сего великого патріота, якимъ єсть еп. Стросмаеръ.

Оногодѣ оголосила Wiener Ztg. номінацію д-ра Джіована Пакхоніо дѣйствимъ професоромъ права римского на університетѣ в Інсбруцѣ. Ся номінація має політичне значеннє. Д-ръ Пакхоні бувъ професоромъ италійского університету в Камеріно, а покликаний до Інсбрука буде викладаати римске право по италійски. Коаліційні газети уважають ту номінацію концесією для Італіявцѣвъ в Тироли, а Przegląd, згадавши, що вже в Градци відбувають ся виклады италійскої літературы по италійски, каже такъ въ дописѣ зъ Відня: „Міністеръ Мадейскій систематично нацравляє очевидну кривду яка доєи западѣвалася Італіявцямъ в Австрію. Ті нові катедры италійскі на університетахъ в Інсбруцѣ і Градци утворюють зъ часомъ основу для поважнов, самостійнои академіи италійскої, котрої Італіявцѣ справедливо домагають ся в Австрію не в силу голого числа головъ населеня италійского, але в имя першорядного становища мѣжъ найбільше заслужеными для цивілізації народами европейскими.“ Сей поспѣшний уступъ, написаний такъ перфидно, відносить ся очевидно до тыхъ всѣхъ народівъ австрійскихъ, котрі не можуть добитись катедръ викладовыхъ в своїй рідній мовѣ, а мусять повинуватися геґемоніи сильнѣйшихъ, що загорнули іґе садисо для себе всѣ права. Ліберальні газети нѣмецкій протестують противъ здогаду Przegląd-a, мовъ бы ті поодинокі катедры були засновкою окремого університету италійского. А зновъ италійска газета Рісоло підносить в напоромъ потребу окремого університету, або бодай видѣлу правничого зъ италійскимъ азыкомъ викладовымъ. „За того рода дробницѣ (номінацію) — каже Рісоло — не можемо бути в крхту вдячні, концесіи того рода суть крушинунами зъ міністеріального стола, при котрѣмъ инші до сыта наѣли ся. Они можуть лишъ подвоити енергію, зъ якою треба допоминатися о дальшій права, заповученій конституцію“.

НОВИНКИ.

— В справѣ конфіскаты 166 числа „Дѣла“ одержуємо слѣдуюче писмо: „С. 16051/94. — Вѣ Имени Его Величества Цѣсара! Ц. к. Судъ краєвий карный в Львовѣ рѣшивъ на підставѣ §§. 489 і 493 зак. кар. і §. 37 зак. прас. що содержанє артикулу умѣщеного в ч. 166. часописи „Дѣло“ зъ дня 7 Августа 1894 підъ написомъ „Холера“ мѣститъ в собі знамена провинны зъ § 308 зак. кар. і прото усуправдливленя єсть заряджена черезъ ц. к. Прокуратора державного конвоювати сѣ часописи. В слѣдствіє того рѣшеня взборонєно єсть дальше розпространєнє того артикулу а забраний накладъ має быти знищений. — Поводы. В инкримінованѣмъ артикулѣ розширяє авторъ фальшиві вѣсти, для публичного безпеченства неколякій безъ достаточного поводу уважана ихъ за правдиві в чимъ мѣстять ся знамена провинны зъ §. 308 зак. кар. — Львовъ дня 10 августа 1894.“

— Пп. Ол. Барвѣнскій і д-ръ Д. Савчанъ явили ся в суботу у намістника, щоби зложити вѣ имени Русинів желаня зъ нагоди уродинъ цѣсаря.

— О. Ізванъ Порайко, катяхитъ при нязшій гімназії в Бучачі, именованій греко кат. катяхитомъ при учительской семинаріи в Станиславовѣ.

— Д-ръ Юліанъ Кмициковичъ вписаний на листу адвокатівъ зъ осѣдкомъ в Дрогобичі і снмъ днями має тамъ отворити канцелярію.

— Зъ Обєстина доносять намъ, що тамошній сотрудникъ о. Ілія Григорчукъ померъ дня 18 серпня в 28-мъ роцѣ житя. Позаякъ зверхня форма того донесєня (вѣстѣ зредатована вельми ляконічно, безъ поданя причинъ наглої смерті, а такожъ нема нѣякого підпису на листѣ) будить в насъ деякі сумнѣвы, то поки що подаємо єя зъ застереженіємъ. На разѣ пригадаємо, що минушого тиждня померла жена о. Григорчука та що в самѣмъ Обєртинѣ лютить ся пошестъ вѣ страшный способъ, то дуже можливо, що й о. Ілія Григорчукъ померъ на ту пошестъ при выповненю своихъ душпастирскихъ обовязківъ.

— Разомъ зъ цѣсаремъ будуть гостити у Львовѣ міністри: Виндштретцъ, Бакєгемъ, Яворскій, Фалькенгайнъ і Мадейскій. Міністри прибудуть вѣ 4 н. ст. верєсєня і будуть мешкати в выставовыхъ готеляхъ.

— Калущане звертають ся зъ просьбою до ш. адвокатівъ Русинівъ, щоби котрий зъ нихъ зовелъ осѣсти в Калущі. Мѣсце для адвоката-Русина дуже пригѣдне, бо повѣтъ часто рускій, а крімъ суду в Калущі суть вѣ поблизкості два суды: в Войнилѣвѣ і Рожнятовѣ, де адвокатівъ нема. В Калущі єсть вправдѣ двоухъ адвокатівъ, такъ що-жъ одєнъ жєвдъ а другій Полякѣ. И той послѣдній радше займаєтьсє организаційною расою нѣжъ своєю канцелярією. Для того Русины дуже відчувають бракъ адвоката, і неразъ дробна справа правєволює спроваджувати адвокатівъ зъ Станиславова або зъ Стрыя. Русинь-адвокатъ при невеликій енергії, стаєуъ бы в Калущі скоро на сильномъ становиску.

— Устні испиты зрѣлости в осѣннимъ рєчинні розпіднуть ся: В рускій гімназії у Львовѣ цѣлі испиты і поправки дня 21 н. ст. верєсєня; в II-ій гімназії у Львовѣ цѣлі испиты і поправки дня 17 н. ст. верєсєня; в гімназії св. Анны в Краковѣ цѣлі испиты і поправки дня 22 н. ст. верєсєня; в гімназії св. Яцка в Краковѣ поправки дня 20 н. ст. верєсєня; в III-ій гімназії в Краковѣ поправки дня 21 н. ст. верєсєня; в реальній школѣ в Краковѣ цѣлі испиты і поправки дня 28 н. ст. верєсєня. — Абитуриєнты середнихъ школъ львовскихъ і краковскихъ, призначені до поправокъ, мають зголосити ся в тѣмъ самѣмъ рєчинні вѣ одній зъ школъ львовскихъ або краковскихъ. — Абитуриєнты, котрымъ дозволено приступити по фєрияхъ до цѣлого испиту зрѣлости, мають зголосити ся до дирекції тої школы, в котрій позволено имъ складати испиты, бодай 8 днѣвъ передъ згаданымъ рєчиннємъ.

— Тернопільска прокуратура приказала вѣ недѣлю дня 12 н. ст. серпня увязнити коминарского чєлєвника Льва Хвалѣбинского, підозрѣного о участі в тайномъ товариствѣ. Вѣ мешканю Хвалѣбинского зроблено передъ кѣлькома днями ревизію і найдено різні брошурѣ і газетѣ анархистичного змісту.

— Боснійскі ємігранты. 36 Стрыя доносять, що сими днями прибули тамъ двѣ мазурскі родини, що передъ 9 тижнями перєсєли ся зъ Россіи до Босни, повіривши вѣстамъ, що в Босні дають даромъ землю. Теперъ заняті они вє стрѣвскихъ зєлєвничихъ робѣтникахъ і намірнюють старати ся о пашпорты, до Россіи.

— Президентъ державныхъ зєлєвничѣ д-ръ Билинскій выдає такій обѣзникъ до всѣхъ подѣланныхъ урядівъ: „Обѣзникомъ зъ дня 11 червня 1894 року ч. 66 позволено кождому урядникови за посередництвомъ дотычної дирекції руху звертати ся зъ личными просьбами і жалобами до президента державныхъ зєлєвничѣ, котрый вѣ почиту выповнюваного обовязку мусить ихъ подати рівномѣрнѣ, зичливѣ розважѣ. Однако наведєно управленіє стоить вѣ якъ найрѣшійшій супротивности і що-до змісту і що-до форми до звычайу урядниківъ, котрі предладають або підписують звычайно свои просьбы і бажаня за посередництвомъ чужихъ осібъ. Хотячи зробити конець интервенції чужихъ впливівъ, зъ природи рѣчи цѣлкомъ безуспѣшныхъ, уважаю відповѣднимъ оголосити, що всякі заходы урядниківъ, щоби ужити впливу третяхъ, чужихъ осібъ, на свою користъ, заборонєні і на будуче будуть карані вѣ дорожѣ дисциплінарній. — Президентъ Билинскій.“

— Холера. Пѣсля Wiener Abendpost бувъ такий станъ холеры в Галичинѣ і на Буковинѣ за три днѣ, т. є. 15, 16 і 17 н. ст. серпня: На Буковинѣ занедужало в 16 мѣсєвостяхъ, а в 7 повѣтахъ 72 осібъ, померло 38, выздоровѣло 9. В Галичинѣ станъ холеры бувъ такий: в Краковѣ занедужало 13 осібъ, померло 9, лишало ся недужихъ 13; в краковскѣмъ повѣтѣ в 5 громадахъ занедужало 13 осібъ, померло 9, выздоровѣло 3; в живецкѣмъ повѣтѣ выздоровѣла одна особа; в бокєнскѣмъ повѣтѣ померла одна особа, а 2 выздоровѣло; в велицкѣмъ повѣтѣ в 6 громадахъ занедужало 10 осібъ, померло 10 і выздоровѣло 6; в тарновскѣмъ повѣтѣ в двохъ громадахъ занедужало 17 осібъ, померло 13, выздоровѣло 7; в нискомѣ повѣтѣ занедужала одна особа і одна померла; в тарновжєскѣмъ повѣтѣ в 6 громадахъ занедужало 8 осібъ, померло 7, выздоровѣла одна; в домбровскѣмъ повѣтѣ занедужало вѣ одній громаді 6 осібъ і 4 померло; загаломъ в західній Галичинѣ занедужало вѣ трєхъ дняхъ 68 осібъ, померло 54, выздоровѣло 20. У вєхѣдній Галичинѣ: в гусєтинскѣмъ повѣтѣ занедужали вѣ одній громаді три особи, померли три і выздоровѣли 4; в борщѣвскѣмъ повѣтѣ в 12 громадахъ занедужало 37, померло 21, выздоровѣло 7 осібъ; в надбѣрнєвскѣмъ повѣтѣ занедужала 1 особа і 1 померла; в сєнєтєвскѣмъ повѣтѣ занедужало в 3 громадахъ 10 осібъ, померло 4; в бѣгородчанскѣмъ повѣтѣ занедужали 4 особи, померли 3; в коломийскѣмъ повѣтѣ занедужало вѣ трєхъ громадахъ 10 осібъ (мѣжъ ними одинъ євєнчикѣ), померло 4, выздоровѣло 3; в єтанєславѣвскѣмъ повѣтѣ в 2 громадахъ занедужало 6 осібъ, померло 3; в зальцѣвскѣмъ повѣтѣ в 11 громадахъ занедужало 60 осібъ, померло 30, выздоровѣло 11; в товмацѣмъ повѣтѣ в 2 громадахъ занедужало 24 осібъ, померло 8, выздоровѣло 6; в підгаєвскѣмъ повѣтѣ занедужали вѣ одній громаді три особи, померла одна; в горєдєнскѣмъ повѣтѣ в 7 громадахъ занедужало 86 осібъ, померло 51, выздоровѣли 3; в чортковскѣмъ повѣтѣ вѣ трєхъ громадахъ занедужало 25 осібъ, померло 15, выздоровѣло 7; в буцачкѣмъ повѣтѣ в 7 громадахъ занедужало 59 осібъ, померло 33, выздоровѣло 14; загаломъ у вєхѣдній Галичинѣ занедужало 328 осібъ, померло 77, выздоровѣло 55. — Das oesterreichische Sanitätswesen доносять, що почавши вѣ 7 н. ст. цѣвтя с. р. до 12 н. ст. серпня занедужало в Галичинѣ на холеру 1815 осібъ, зъ котрыхъ 882 померло. В тижни вѣдѣ 1 до 5 н. ст. серпня умерло в Галичинѣ 223 осібъ, а в тижни вѣдѣ 6 до 12 серпня чєсло случаєвъ смерті збільшило ся до 365. Огнящами холеры признають теперъ Обєртинѣ, городєвскѣмъ повѣта і Тлустє, повѣта зальцѣвского. — Холера проявила ся такожъ мѣжъ манєврующимъ войскомъ на Шлєзку. Имено доносять вѣ Бѣльскѣ до Neue fr. Presse, що до тамошного шпиталю холєричного відставлено 6 недужихъ вояківъ вѣдѣ 56 полку пѣхоты. У трєхъ єконєстатовано дисєнтерію, а у другихъ трєхъ азійску холеру.

Одинъ зъ нихъ занедужавъ підчасъ маршу ще в Андриховѣ, отже 4 милѣ вѣдѣ Бѣльска і приѣхавъ зъ собою пошестъ до Бѣльска. На другій день прибуло ще двоухъ недужихъ вояківъ до бѣльського шпиталю, і у нихъ єконєстатовано такожъ холеру. Такъ само і при другімъ віддѣлѣ вояка, що машірує черезъ Осєвѣцѣмъ і Шлєзкѣ до Чєхін занедужали на холеру два вояки. Одинъ зъ нихъ померъ вѣ Осєвѣцѣмъ а повѣтовий лѣкаръ єконєстатувавъ вѣ рапортѣ до намістництва азійску холеру. Ті случаї викликали — якъ пише Neue fr. Presse — велике занєпокоєнє мѣжъ населєнємъ на Шлєзку і Моравѣ.

— Змѣна власности. Юрій Семєгинєвскій купивъ вѣдѣ спѣлки Шпїцѣ і Філіцѣ маєтнѣсть Дрогочка і Гута дрогобичка, простору 950 моргівъ за цѣну 81.000 зр.

— Арештованє вєсєного провіантowego офіціала. Зъ причини пожежу, який недавно навістивъ войсковий баракъ на площі Яблоновскихъ у Львовѣ, зарядили войскові власти карне слѣдствє і на основѣ підозрѣвъ арештували провіантowego офіціала Фукса, підъ котрого зарядомъ находивъ ся провіантъ, зложєний вѣ спалєнихъ баракахъ.

— Дробні вѣсти. Дня 14 н. ст. серпня упавъ вѣ Татрахъ снѣгъ, вѣ наслѣдокъ чого обнизала ся температура. — Намѣстникъ гр. Бадєні вернує зъ Буска на постійний побутъ до Львова. — Антонъ Лучєвєчъ, бувшій профєсоръ гімназіальний а вѣдѣ такъ довголѣтній директоръ жєнєської учительскої семинарії у Львовѣ, проживаючій вѣдѣ 7 лѣтъ на пенсіи, померъ передчєра у Львовѣ вѣ 77-мъ роцѣ житя. — Вѣ Тернопільскѣмъ коло Тернополя померъ дня 14 серпня власнѣтель бѣльшой поєлѣсти Іосєфъ Мєчковскій вѣ 48-мъ роцѣ житя. — Віцєпрезидентъ краєвої ради школьной д-ръ Бѣжєвєскій вѣѣхавъ оногодѣ на кѣльканацѣхъ днѣхъ за границю. — Доповняючій вибѣръ одного члєна рады повѣтрової вѣ Бѣрѣцѣ зъ групи мѣськихъ громадъ відбудє ся дня 27 н. ст. верєсєня. — Вѣ Самборѣ відобравъ собі житѣє вєстрѣломъ зъ револьєра 18-лѣтній Григ. Кобринєвєчъ, дієтаръ повѣтрової дирекції єкарбу. — Центральний віддѣлъ общества ім. Качковського выдає відозву, котрою скликає загальні зборѣ своихъ члєновъ на дєнь 18 н. ст. верєсєня с. р. до Львова.

— Супротивъ небєзпечности холеры надає ся найлѣпше Матгоново рієсѣдлєрска вода до питя, яко чиста і природна кисла вода, котру при всякихъ пошєстяхъ поручають лѣкарѣ.

Вѣсти зъ єп. перємєскої.

Прєзєнту на Кальникѣвъ, деканата ярославского, одержавъ о. Мих. Калимонъ, парохъ вѣ Львєчѣ.

До канонічної институції на Лавову, дек. мунішєного, відзваний о. Іосєфъ Мохнацкій зъ Маѣвєво.

Грамоту признаня і похвалы за ревну науку рєлігій молодежи школьной вѣ народныхъ школахъ одержали оо.: Мих. Прихєнцкій, парохъ вѣ Турѣ, Клим. Матковскій парохъ вѣ Сулямовѣ і Мих. Жарєскій парохъ вѣ Стронятивѣ.

Приматъ вѣ канонічну звязъ єпархії Пякодай Паньковскій окінчений богословъ львовської архієпархії.

Рєчинєцъ подавати ся до греко-кат. генєральной семинарії у Львовѣ визначений на дєнь 27 н. ст. верєсєня 1894 зъ тою увагою, що до сєго рєчинця мають вєнести ся дотычні поданя до консисторіи, а вѣ самый дєнь рєчинця мають кандидати явити ся в канцєларіи консисторської до вєступного испиту. Поданя мають бути зєосмотрєні свѣдоцтвами: 1) роджєня і хрєщєня; 2) окінченыхъ школъ людєвыхъ і гімназіальныхъ зъ испитомъ зрѣлости; 3) здоровя виданымъ вѣдѣ лѣкаря повѣтowego або семинарского зъ потвєржєнємъ здѣбности фізичнои до выповнєня духовного званя; 4) вдоволєня бранцѣ войсковѣй вѣдѣ дотычного старєства; 5) моральности і поведєня клєрикального; 6) убожєства, затвєржєного вѣдѣ дотычного старєства.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

— На будову руского театру надѣлаєть на наші руки о. Іос. Иванєцъ зъ Бєлєцѣ 4 зр. 50 кр., на котрі зложали пп.: Пятковскій побѣрецъ податковий, Павловскій комісаръ поліції, Атлєсъ начальникъ стациі і о. Іос. Иванєцъ по 1 зр. а п. Воронь, рєвизѣръ поліції 50 кр.; — п. Леоракій зѣ Львова 1 зр. 60 кр. збранихъ вѣ Красовѣ на празнику, а то вѣдѣ п. Е. Ш. 50 кр., вѣдѣ п. С. 10 кр. а вѣдѣ себе 1 зр.

Надѣсланє.

Verfälschte schwarze Seide.

Man verbrenne ein Mästerchen des Stoffes, von dem man kaufen will, und die etwaige Verfälschung tritt sofort zu Tage: Aechte, rein gefärbte Seide kräuselt sofort zusammen, verläßt bald, und hinterläßt wenig Asche von ganz hellbräunlicher Farbe — Verfälschte Seide, (die leicht speckig wird und bricht) brennt langsam fort, namentlich glimmen die „Schutzfäden“ weiter (wenn sehr mit Farbstoff erschwert), und hinterläßt eine dunkelbraune Asche, die sich im Gegensatz zur echten Seide nicht kräuselt, sondern kräuselt. Zerdrückt man die Asche der echten Seide, so zerbröckelt sie, die der verfälschten nicht. Die Seiden-Fabrik G. Henneberg (k. u. k. Hoflieferant), Zürich versendet gerne Muster von ihren echten Seidenstoffen an Jedermann und liefert einzelne Roben und ganze Stücke porto- und zollfrei in die Wohnung an Private. Briefe kosten 10 Kr. und Postkarten 5 Kr. Porto nach der Schweiz. 4979 (6)

Телеґрамы „Дѣла“

Вѣдєнь 20 серпня. Нарєда міністрѣвъ не має занимати ся буджєтомъ на 1895 р.,

бо ще не уложений. Наряди надъ бюджетомъ водбудуться съдующаго мѣсяца. — Рада державна буде скликана на 16 жовтня. — Банкъ для краѣвъ коронныхъ мавъ зачаті переговори въ справѣ каналу мѣжъ Дунаємъ а Одромъ.

Петербургъ 20 септня. На маневры царскій подѣ Смоленскомъ, якій водбудуться подѣ конецъ сего мѣсяца, зачали вже надходити водѣлы войскъ. Командантомъ арміи пѣвночнои буде ген. Гапецкій, а полудневои ген. Костандъ.

Київъ 20 септня. Въ справѣ Кондзельского о шпигунствѣ въ користи Австрій, заправъ вырокъ засуджующій 39 особъ на поселенье въ Сибѣри. Засудженіи суть переважно австрійскими подданными.

Софія 20 септня. Выборы до радъ мѣскихъ водбудули ся спокійно въ користи теперѣшного правительства.

Лондонъ 20 септня. Россія мала выслати войско на Корею. Японцѣ прирекли повѣдомляти Англію на 48 годинъ впередъ, если загадають заатакувати хинскій пристани. Хинцѣ надбють ся, що деякі кроки военніи застановлять ся зъ концемъ вересня а зачнуть ся на ново ажъ въ сѣчни. Японцѣ затагають 100-миліонову позичку на выдатки военніи.

Переписка Редакція и Адміністраціи.

— Вл. А. Лу. въ Бѣм. Одержано. — Вл. М. Сир. въ Пѣд. Ще 3 зр. — Вл. Д. Хо. въ Мух. До 20 лютого.

Надоболане.

ОКУЛИСТЪ

Д-ръ АДАМЪ ШУЛИСЛАВСКІЙ

бывшій асистентъ проф. Вихеркевича и бывшій демонстраторъ проф. Фука.

Львовъ, улица Гетьманська число 10

ординуе водѣ години 12—1-ои и водѣ 3—4-ои 188 35—?

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

оптикъ и механикъ подѣ Коперниковъ. Львовъ, площа св. Духа (ул. Театральна ч. 6) протавъ головного одяку) поручае у всякой выборѣ и по найдешевѣ цѣнахъ: окуляры, цѣпкеры, аэрореты, бинокля, дальнозрѣны, барометры, аерометры, микроскопы, лупы, компасы, райсцѣлы, ленты мѣрныя, шпосы, сѣбѣлы, манометры, и т. п. Устроены заводныя электричныя. Всякія направи выгтовляють ся найскорѣе и найдешевѣе. — Заовѣзены въ провинціи выгтовляють ся точно. 4185

По значно зниженихъ цѣнахъ выпродажъ всякихъ товаровъ блаватныхъ въ причини замкненія торговлѣ въ магазинѣ Кароя Матаяса перше Вильгельма Сидора площа Марійска ч. 4. Львовъ. 250 15—24

Ученики

середнихъ школъ найдуть выгдѣе мешканье и помѣщенье въ рускомъ домѣ за прѣступною нагородою. Близка вѣдомость у Аныи Косовинъ у Львовѣ, Хорущина ч. 17. 2—3

Цѣлковитѣ выправы кухонныи найдешевѣе 4—5

ПЕТРО ХИШОНСТОВСКІЙ торговля сѣзана у Львовѣ площа Капітульна ч. 1 (напротѣвъ катедрѣ.) Цѣнники мѣсторованъ рѣзныхъ предметѣвъ до розпродажности.

М. Р. ШИЙДЕРЪ

записаненный знавецъ судовый въ Станиславовѣ

296 поручае свое 2—52 робѣтну бронзѣнику и торговлю знарядѣвъ церковныхъ

основану 1882 року.

Кароль Гавевальдъ

Станиславовѣ ул. Сапѣги ч. 3

поручае

всякіи сѣзѣныи товары, знаряды и приборы господарскіи, окута до воконъ, дверей, кухнѣ и мебѣлѣвъ, знаряды для всѣхъ ремеселъ. Выробы пожебнѣи власни фабрики, англіискіи и зъ Золотѣи Генцельса. Машини до шити и отгетраваліи касы. Кромѣ наведенныхъ товаровъ маю рѣзныи входящѣи въ обсягъ сѣзѣной торговлѣ по найдешевѣи цѣнахъ.

Поручаю также выробы коншикарскіи зъ власной фабрики. Илюстрованіи цѣнники даромъ 295 и оплатно. 3—26

расолъ у великомъ выборѣ. Калъ ошѣ американскій и російскій. Бѣлые мужеске, выробы приконѣ бѣлые Бѣра, и т. п. поручае найдешевѣе магазинъ товаровъ модныхъ, приборѣвъ подорожныхъ тоалетныхъ и т. п.

Павла Лянгнера

передѣ тѣмъ 2567

Братѣвъ Лянгнерѣвъ у Львовѣ улица Галицка число 16 Цѣнники на жаданье даромъ.

ВИНА БОЧКАМИ

впрѣсть водѣ продуцентѣвъ высылае:

Самородный — Гетеляйскій

за бочку 135 літрову по 70, 80, 90, 100, 120, 130 зр. и высине. (Бочка не зачислѣе ся.)

ИНИШІ больше квасковатѣ (неквасніи) за гектолітеръ по: 30, 40, 50 и 60 зр. (Бочка зачислѣе ся по цѣнѣ коштовѣ.)

При замовленіи просимо подавати докладну адресу и послѣдну стацію зельзничу. 116 31—?

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.

До Вповажаной Публики, що оглядае теперѣшну

ВЫСТАВУ КРАЄВУ

Зъ огляду на великій приплывъ Ви. Публики и зъ огляду на то, что мы поробили великій и дуже користи куня, можемо нѣмъ вычисленіи товары, доен выставе принасъ, продавати по такихъ цѣнахъ, а именню:

10.000 пѣшовковыхъ парасольковъ Entousels по 1-30, 1-50, 1-75 и выше. 4000 шовковыхъ парасольковъ по 3-50, 4-4-50 и выше. 2000 штукъ модныхъ весняныхъ и лѣтнихъ блузокъ, фасолѣ найновѣйшій по 1-80, 2-50, 3-1-5. 2000 цѣлковитѣ модныхъ Савес (намѣтѣи мѣнѣшѣи) по 2-50, 3-3-50 и выше. 1000 гальовѣ до пороку и дошу по 1-20, 1-50, 2-25 и выше.

Конфекція для дѣтей.

4000 наймоднѣйшихъ одяговъ весняныхъ и лѣтнихъ по 1-50, 2-2-50, 3 и выше. 1500 модныхъ плащиковъ у всѣхъ величинахъ по 3, 3-50, 4, 5 и выше. Специальныи новостіи у стѣжкахъ, коронкахъ, вѣзѣнкахъ, капелюхахъ дамскихъ и дѣтскихъ, рукавичкахъ гласѣ, дамынскихъ, вѣзѣнкахъ и шовковыхъ, хусткахъ, панъчохлахъ, парасолькахъ и парасолькахъ, блузахъ, шовковыхъ, вѣзѣнкахъ, сатиновыхъ и до прѣна, шляфорокѣхъ, неплѣжѣхъ, капелюхахъ огороженныхъ и костюмахъ огороженныхъ надѣвши власне у великой сѣбѣности и доповняють ся що день.

Особливша гуртовна продажъ принагдѣна

въ водѣлѣвъ занавѣсъ, кашѣ и килимовѣ. 5000 кашѣ на столы по 75, 120, 1-90, 2-50. 4000 кашѣ на лѣжки по 2, 2-50, 3, 3-50, 4. 800 великихъ кашѣ на столы и лѣжки, даючѣи ужити ся на обѣ стороны (выробѣ килимовѣ) по 1-90, 2-50, 4, 5.

Всякіи въ провинціи надѣмляни поручѣе полагождѣе ся найскорѣе и найдешевѣе.

Зъ глубокии поважаномъ

Зарядъ магазину AU LOUVRE

у Львовѣ, площа Капітульна ч. 3.

Рухъ поѣздѣвъ зельзничныхъ

важний зъ днѣмъ 1 мая 1894 поѣла годинника середно-европейского.

Приходить до Львова зъ	ПОѢЗДЫ				Вѣдхаютъ зъ Львова до	ПОѢЗДЫ					
	послѣдній	особой	послѣдній	особой		послѣдній	особой	послѣдній	особой		
Кракова (Берлина, Вроцлава, Вѣдня)	224	525	101	610	900	Кракова (Вѣдня, Вроцлава, Берлина)	224	1010	450	1035	655
Варшавы	—	525	—	610	900	Варшавы	—	1010	450	—	655
Хабовки (Закопаного) на Черемышлѣ, Рашѣвъ, або Тарнобѣ	232	—	—	—	—	Хабовки (Закопан.) на Тарнобѣ або Рашѣвъ	—	1010	—	—	—
Хабовки (Закопаного) на Рашѣвъ або Тарнобѣ	—	525	—	—	—	Хабовки (Закопан.) на Рашѣвъ або Черемышлѣ	—	—	1035	—	—
Хабовки (Закоп.) на Стрый Мущины, Крилицѣ, Жетѣстова на Тарнобѣ	—	—	934	—	—	Хабовки (Закоп.) на Стрый Мущины, Крилицѣ, Жетѣстова на Тарнобѣ або Рашѣвъ	—	1010	—	950	710
Мущины Крилицѣ Жетѣстова на Рашѣвъ або Тарнобѣ	—	—	—	—	900	Мущины, Крилицѣ, Жетѣстова на Тарнобѣ (водѣ $\frac{1}{2}$ включно до $\frac{30}{100}$)	—	—	—	655	—
Мущины Крилицѣ Жетѣстова на Тарнобѣ (в. $\frac{1}{2}$ до $\frac{30}{100}$)	—	—	900	—	—	Мущины, Крилицѣ, Жетѣстова на Тарнобѣ	—	—	450	—	—
Мезе-Ляборцѣ Шавного-Куляшиного на Черемышлѣ	—	—	900	—	—	Мущины, Крилицѣ на Стрый Мезе-Ляборцѣ, Шавного-Куляшиного на Черемышлѣ	—	—	—	710	—
Надберезѣ и Тарнобжега	—	—	600	—	—	Надберезѣ и Тарнобжега	—	—	—	655	—
Подволочискѣ и Бродѣвъ (на дворецѣ гол.)	212	929	910	545	—	Подволочискѣ и Бродѣвъ (зъ дворца гол.)	—	—	450	—	—
Подволочискѣ и Бродѣвъ (на дворецѣ Подзамче)	158	913	845	119	—	Подволочискѣ и Бродѣвъ (зъ дворца Подзамче)	608	244	940	1090	—
Сучавы	940	—	787	1227	615	Подволочискѣ и Бродѣвъ (зъ дворца Подзамче)	622	256	1004	1047	—
Кышполоня	940	—	787	—	—	Сучавы	615	—	1015	255	1020
Радѣшѣвъ	940	—	787	—	635	Чорткова на Галичѣ	—	—	—	255	—
Бергомѣта и Чудина	940	—	787	—	—	Гусатина на Галичѣ	—	—	—	—	1030
Новосѣлацѣ	940	—	787	—	—	Слободы рунтур. Копальнѣ	—	—	1015	—	1030
Слободы рунтур. Копальнѣ	940	—	787	—	635	Новосѣлацѣ	—	—	—	—	1030
Гусатина на Галичѣ	—	—	787	—	—	Бергомѣта и С. и Чудина	—	—	—	—	—
Чорткова на Галичѣ	—	—	1227	—	—	Радѣшѣвъ	—	—	—	—	1030
Борислава	—	—	202	1210	—	Кышполоня	—	—	—	255	—
Велѣца	—	—	—	445	—	Сокѣла	—	—	—	950	645
Сокѣла	—	—	748	445	—	Велѣца	—	—	—	980	—
Лѣвочного (Пешту, Мѣшкольда, Серенѣа, Мункача, Хирова и Станиславова на Стрый)	—	—	834	1210	—	Борислава на Стрый	—	—	540	950	—
Стрый и Сколього	—	—	847	—	—	Лѣвочного (Мункача, Серенѣа, Мѣшкольда, Пешту) и Хирова на Стрый	—	—	540	—	710
Сколього, Хирова, Станиславова на Стрый	—	—	202	—	—	Станиславова, Долины, Босихова на Стрый	—	—	—	—	950
Гребенова (водѣ $\frac{10}{100}$, включно до $\frac{30}{100}$)	—	—	202	—	—	Сколього и Хирова на Стрый	—	—	—	950	710
Бруховичѣ (водѣ 12 мая по-чавши ажъ до вѣдѣлѣкѣи)	—	—	810	—	—	Стрый и Сколього	—	—	—	305	—
Гребенова (только водѣ $\frac{10}{100}$, включно до $\frac{30}{100}$)	—	—	—	—	—	Гребенова (только водѣ $\frac{10}{100}$, включно до $\frac{30}{100}$)	—	—	—	930	—
Бруховичѣ (по-чавши водѣ 12 мая ажъ до вѣдѣлѣкѣи)	—	—	—	—	—	Бруховичѣ (по-чавши водѣ 12 мая ажъ до вѣдѣлѣкѣи)	—	—	—	830	—
Зимнон-водѣ (по-чавши водѣ 12 мая ажъ до вѣдѣлѣкѣи)	—	—	—	—	—	Зимнон-водѣ (по-чавши водѣ 12 мая ажъ до вѣдѣлѣкѣи)	—	—	—	31	—

Гезады тѣды въ водѣ кишневѣмъ можѣа до-стѣи въ бюрахъ инфорцаиныхъ, кѣсахъ стаціиныхъ и у кондукторѣвъ. *) Годныи печатаніи грубимъ черенками ознакують пору поѣлну водѣ годъ 6-охъ вечерѣмъ до годъ 5-охъ 59 мѣ. рано. Въ бюрѣ инфорцаиномъ ц. н. австр. зельзничѣ державныхъ у Вѣднѣ (улица Юлиана 29) и въ такожѣ въ бюрѣ инфорцаиномъ ц. н. австр. зельзничѣ державныхъ у Львовѣ (улица Третого мая ч. 3, готѣл Имперіалъ), удѣлѣе ся устѣныхъ або письменныхъ обсяженъ въ справѣхъ дѣтѣи служѣи на ц. н. австр. зельзничѣ державныхъ. О сколькои подручѣи дозволяють, засягнути тамъ-же можѣа инфорцаи инфорцаи водѣиныхъ ся до рѣшѣи австрѣ-угорскѣхъ и заграничныхъ зельзничѣ. Въ бюрахъ инфорцаиныхъ продажѣе ся выдаваніи черѣзъ ц. н. австр. зельзничѣ державныхъ білѣты до тѣды и ашѣтки зауставляемыхъ посядѣченъ до тѣды ажъ такожѣ тарифѣи. 4930

При закуплѣ товаровъ просимо повѣрѣватись на нашу часопись.

Выходитъ у Львовъ що дня (крѣмъ недѣль и рускихъ святъ) о 5-ой годикъ по полудни. Литературный додатокъ "Библиотека набоженствителныхъ повѣстей" выходитъ во второкъ, а во второкъ и пятницю на перемену рахунокъ за Дѣло.

Передплата и инсераты принимають: у Львовѣ Администратія "Дѣла" ул. Ваторія 24, Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвига 9. у Відни: M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek, I. Wollzeile 8; Oppel, I. Stubenbastei 2. J. Danneberg, I. Wollzeile 19. Вѣ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Comp. Вѣ Пештѣ: E. Mistrachy V. Bez. Akademischegasse 6.

Передплата на "Дѣло" и належитость за инсераты платитъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на "ДѢЛО" съ литер. додаткомъ въ Австрій: за границею: на цѣлый рокъ . . . 18 гр. на цѣлый рокъ . . . 24 гр. на полъ року . . . 9 гр. на полъ року . . . 12 гр. на четверть року . . . 4 гр. 50 кр. на четверть року . . . 6 гр. на цѣль . . . 1 гр. 50 кр.

у Львовѣ: на цѣлый рокъ . . . 18 гр. на полъ року . . . 8 гр. на четверть року . . . 4 гр. на цѣль . . . 1 гр. 35 кр. Редакция, Администратія и Експедиція подъ ч. 24 ул. Ваторія. — Рукописи вѣрстають ся лише на попереднє застереженнє. — Рѣшчєннє неопечатанъ вѣдѣль вѣдѣ мортѣ. Поддѣлене число копій 8 кр. в. в. Оголошеннє принимають ся по цѣнѣ 6 кр. вѣдѣ однимъ стрѣчкомъ писаномъ а въ рубрикѣ "Надбѣлене" по 20 кр. в. в. Мѣдѣннє чиселъ ся по 10 кр. вѣдѣ стрѣчкомъ.

Русчене Полянкѣвъ въ Галичинѣ.

III.

(Конечь.)

Чи дѣйстно всѣ римо-католики рускои народности суть коренный Поляки, потомки давнихъ осадниковъ мазурскихъ, якъ твердитъ N. Reforma? Она повторяетъ се тверженне неустанно, але не подає доказѣвъ. Мы не перечимъ, что на Русь в численнѣй колювѣн мазурскѣй, давнѣй и новѣйшѣй; не перечимъ навѣтъ того, что и въ давнихъ колювѣнѣхъ мѣгъ оденъ або другій въ рускомъ окруженнѣ, черезъ звѣзды родиннѣй або товарищескѣй зрусчати ся — мы-жъ уважаемо се и природнымъ, чтобы колювѣнѣ, пришедшѣй непрощенѣй въ иншѣй край, не оставили чужимъ тѣломъ въ народномъ организмѣ того краю, ино примѣнили ся до него, якъ сего и домагають ся Поляки вѣдѣ жидѣвъ та Нѣмцѣвъ, что середъ нихъ поселили ся. Але каждый, хто знає исторію, хто знає фактичнѣй обставины нашего краю, муситъ признати, что далеко-далеко больша часть латинянкѣвъ, записанныхъ при конскрипціи до руского языка, то суть коренный Русины, котрѣ въ греко-католическомъ обрядѣ, и то навѣтъ вѣже и за австрійскѣй часѣвъ, перетягиваѣи були на латинскѣй. Если пропаганда латинска забрала намъ всю шляхту, если забрала половину мѣщанства, то вѣже-жъ она не захватывала и селянъ. Шляхта спольщилась цѣлкомъ, але мѣщанство же декуды а селянство переважно, помимо принята латинскаго обряду, задержало рѣдкую мову. Мы мусимо навѣтъ твердити, что межи латинянками есть значно больше Русинѣвъ, нѣжъ конскрипція выказує; тажъ неразъ констатовано, что декуды и такихъ латинянкѣвъ, котрѣ только рускои мовы уживають, записувано до польско-католической народности.

N. Reforma твердитъ, что руска церковь и руска школа русчати мазурскихъ поселенцевъ, сама неразъ приводитъ факты, котрѣ перечать тому тверженню. Н. пр. въ селѣ Цужникахъ въ бучацкомъ повѣтѣ есть Русинѣвъ греко-католического обряда лише 43, жидѣвъ 15 а римо-католикѣвъ 607, въ котрыхъ 569 признали ся до рускои а только 38 до польско-католической. Въ селѣ нема анѣ церкви анѣ школы, а противно есть филиальный костелъ латинскѣй, хотя безъ стало-го священника. Отже якъ тутъ церковь або школа могла зрусчати майже цѣле село?.. Або въ Глубчкѣ въ борщевскѣмъ повѣтѣ: тамъ есть 1.302 римо-католикѣвъ а въ нихъ 1.064 признають ся до рускои а лише 238 до польско-католической. Якъ же-жъ можна припустить, чтобы така ве-

лика колювѣн мазурска дала зрусчати ся, тымъ больше что въ селѣ есть експонатур латинскаго парафинъ? N. Reforma, замѣть признати, что тѣ латинянки то суть коренный Русины, на латинскѣй обрядѣ перетягиваѣи, каже лише: to dziwne zjawisko! и не вмѣе того дива пояснити.

Ще одно что-до вѣзвѣу церкви. Мы розумѣемо, что тамъ, де церковь стоитъ въ болѣй связи съ народомъ стію, якъ се фактичнѣй въ Галичинѣ, она вѣзвѣує и подѣ національнымъ взглядомъ, — але вѣзвѣує на своихъ исповѣдникѣвъ. Отже гр.-кат. церковь можетъ старати ся, чтобы належачихъ до неѣ Полянкѣвъ русчати, а римо-католика, чтобы належачихъ до неѣ Русинѣвъ польщати. На тѣхъ, что не належатъ до неѣ она можетъ вѣзвѣує подѣ взглядомъ религіознымъ або обрядовымъ, т. е. старати ся, чтобы они до неѣ приступили, — але чтобы она на нихъ вѣзвѣує подѣ взглядомъ национальнымъ безъ вѣзвѣує подѣ взглядомъ религіознымъ взглядомъ обрядовымъ, якъ се твердитъ N. Reforma, сего мы не розумѣемо.

Мы застановляемъ ся надъ Русинами римо-католического обряда и выказали, что то суть майже исключительно коренный Русины, котрыхъ удало ся вѣже латинянитъ, але досѣ же не удало ся спольщити. Приглаемъ ся теперь Полякамъ греко-католического обряда, что то суть властиво за люди. А вѣже-жъ чей и N. Reforma не хочетъ твердити, что се коренный Поляки, котрѣ за часѣвъ Володимира Великого чѣ Ярославла Мудрого зѣ поганскѣмъ вѣрѣ навернули ся до христіанства та приступили до греко-католической. Се очевидно суть всѣ безъ выемки коренный Русины, котрѣ не хотѣли чи не могли переимѣнати своего обряда. Польща и латинство доказали отже того, что однихъ Русинѣвъ, исповѣдникѣвъ греко-католического обряда, перетягнули и до польско-католической народности и до латинскаго обряда, другихъ лише до латинскаго обряда, а третьихъ лише до польско-католической народности.

Якъ великій були вѣзвѣує польскости и латинства и чого они доказали, показує отѣй цифры: Въ самой вѣсѣднѣй Галичинѣ, де хѣба только въ сѣнѣцѣмъ та въ ярославскѣмъ повѣтѣ находить ся частіа коренно-польско-мазурской народности, есть римо-католикѣвъ 914.986 а Полянкѣвъ 1.269.705 противъ 2.657.246 греко-католикѣвъ а 2.751.962 Русинѣвъ. Що-жъ бы то за величезна колювѣнѣзѣнѣ була, котра потрапила бы такой массы народу переселити!.. Коли жъ зважимо, что окрѣмъ римо-католикѣвъ вѣ вѣсѣднѣй Галичинѣ 621.098 жидѣвъ и прочихъ иноверцевъ, а окрѣмъ Полянкѣвъ 201.686 Нѣмцѣвъ и прочихъ иноязычникѣвъ.

та что всѣ тѣ элементы въ политичнѣй справѣхъ майже заведѣи, а въ национальнѣй и вѣсѣднѣй звычаио идуть зѣ Поляками: то стане ясно, якъ велика небезпечность грозитъ Русинамъ что-до ихъ вѣрѣ и что-до ихъ народности, именно же при теперѣшнѣмъ доминующѣмъ становленнѣ Полянкѣвъ, и якъ мы мусимо вѣзвѣує силы напряжати, чтобы охоронити ся вѣдѣ спольщени и латинизаци. А середъ такихъ обставинъ будущѣе ся у насъ чѣ латинскѣй костелѣ та спроводжуютъ ся монахи тай монахинѣ, чтобы нѣбѣ-то хоронити латинскѣй обрядъ, и заложено Towarzystwo Szkoły ludowej, чтобы нѣбѣ-то хоронити противъ русченя польску народность!..

N. Reforma подноситъ яко дуже важный моментъ, что въ ostatnichъ десяти рокахъ [1880—1890] людность римо-католика въ декотрыхъ повѣтахъ зменшила ся. Именно розводитъ ся она широко, бо ажъ въ трехъ нумерахъ, надъ повѣтомъ золочевскимъ, въ котромъ побѣи въ обрахунку число латинянкѣвъ въ згаданѣмъ часѣ опало о 10.134. Се мусило бы справѣ впадать въ око и побудити до застановленя, — однакѣ показує ся, что въ сѣмъ якъ и въ декихъ другихъ случаяхъ N. Reforma послуговалась хибными данными. Въ Wiadomościachъ statystycznychъ, издаваемыхъ выдѣломъ краевымъ, въ томъ 13 выписку 1. на стор. 6, компетентный авторъ, бо профессоръ Тадей Пилля, пишетъ такъ: Ludność rzymsko-katolicka zmniejszyła się w trzech powiatach: w powiecie Żydaczowskim o 1.566, w pow. Złoczowskim o 468 (отже не о 10.134!) и в powiecie Śniatynskim o 6. Ludność grecko-katolicka zmniejszyła się w powiatach Ropczyckim o 349, Rzeszowskim o 465, w Tarnowskim o 116. Ludność izraelska zmniejszyła się w ośmiu powiatach. Отже первое зменшенне р.-кат. людности въ золочевскѣмъ повѣтѣ зовѣмъ не есть велике, по-другѣ зменшенне въ поодиночныхъ повѣтахъ показує ся не лише у латинскаго але и у греко-католической и у жидѣвской людности, по-третье се суть обявы локальнѣй, якъ повторяемо ще разъ, нѣчого не доказуєтъ и котрыхъ не можна брати вѣдѣрвано. Въ цѣлѣмъ краю людность римо-католика за ostatnichъ десять лѣтъ возросла зѣ 2.714.977 на 2.997.438 т. е. о 10 4% а людность польска зѣ 3.058.400 на 3.516.793 т. е. о 15% [людность греко-католической зѣ 2.510.408 на 2.790.449 т. е. о 11 23%, руска зѣ 2.549.707 на 2.831.946 т. е. о 11 11%, а жидѣвска зѣ 686.596 на 772.213 т. е. о 12 5%].

Длятого N. Reforma можетъ зовѣмъ успокоити ся: не то коренно польскѣй але и латинскѣй людности не грозитъ зрусчене, а тымъ менше змосковчене. Она вправѣ хватаетъ ся

ажъ такого аргументу, что треба liczyć się z ewentualnością, iż Galicya wschodnia mogłaby dostać się pod panowanie Rosyi prawosławnej. Запишемъ мы: а де-жъ вашъ надѣл на превращенне давной Польщѣ? — только скажемъ: Якъ-бы зашла згаданая N. Reforma-ю евентуальность, то вѣдѣй мало помогли бы kościół i szkoła polska, бо "возсоединенне" ледве чтобы задержало ся зѣ респектахъ передъ ними, але въ рускомъ краю они мусѣли бы такъ само уступити офіціальной церкви и офіціальной школѣ русскѣй, якъ греко-католической церкви и руска школа.

Листы зѣ выставки

(Промыслъ.)

I. Оглядаючи на выставѣ першу групу — рѣшчєннѣ, мы покликуємъ ся на статистичнѣй данѣ и на число галицнѣй рѣшчєннѣ, доказали, что оно заступлене дуже слабо. Але-жъ сказано: львовска выставка має передовѣсть на метѣ подати образъ галицкого промысла, значить, она въ переважнѣй части выставка промыслова. И годѣ спорити, чи оно такъ, чи нѣ, однакѣ нѣкуда скрывать, что коли-бъ львовска выставка мала зобразити розвитокъ и станъ промысла только въ Галичинѣ, то тутъ мы стрѣнули бы далеко большу нужду, якъ въ вѣдѣ рѣшчєннѣ. Та и оглядаючи продукты спеціально галицкого промысла мы не можемо не завважати цѣлѣмъ застою въ напрямѣ розвитку той галузи. Увѣсь блескъ и красу, а навѣтъ и вѣзвѣує богатство надали промысловѣй группѣ на выставѣ заграничнѣй выставѣ, а то Чехи, Нѣмцѣ, Мадяры а навѣтъ Англіяцѣ. Натомѣстѣ Галичане, та и то переважно жиды и Нѣмцѣ, выставили въ невеликомъ числѣ галицку мизеру промыслову.

Оно и не диво. Галичина, край вѣдѣ до-го часу упослѣдженнѣй у всѣхъ напрямѣхъ, не могла вывѣсти поступу нѣ на однѣмъ поли. Спеціально что-до промысла, то тутъ разъ не доставало змыслу у самыхъ мешканцевъ, а по-другѣ, краевѣй промыслъ не находѣи подмоги у центрального правительства, котре хотѣло звынѣи Галичину консументомъ заграничнѣй продуктівъ. Нинѣ вѣже зробленнѣй одинокъ крокъ на передѣ. Якъ-небудь оно и е, то все таки Галичина має кілька промысловыхъ шкѣлъ, котрѣ, надѣвѣи, користо вѣзвѣує на розвитокъ занедбаного промысла. Вправѣ тѣ школы далеко не вѣдѣвѣдають усѣмъ вѣзвѣує цѣлого населеня [ставлять интересы одной народности выше другой], — однакѣ можетъ бути, что они узвѣзвѣує зѣ часомъ интере-

15)

Осея Торпа.

Повѣсть Тора Гедберга.

(Дальше.)

Тымчасомъ днѣ по черѣ скоро минали а часъ назначеннѣй на вѣсѣлье надходявъ чѣмъ разъ ближе и ближе; вѣдѣи до него бувъ только еще оденъ тыждень. Тѣ послѣднѣй днѣ были тяжкою пробѣю для Ека. Ельза вѣзвѣує якоюсь дѣкою и замкнуено въ собѣ, а сестры вѣ также стрѣчали его не такъ дружно якъ перше. Скоро лишь вѣнъ приѣхавъ до Бѣнѣ, его починала мучитъ совѣсть, а цѣлкомъ не вѣдѣти, вѣнъ рѣвножъ уважавъ не вѣдѣи. Оденъ лишь Гольмеръ не змѣнѣи ся, — длятого и нареченнѣй тримавъ ся при нѣмъ и безъ кѣнѣи гравъ зѣ нимъ въ варцабы та завѣдѣи програвавъ, бо цѣла его увага звернена була на Ельзу и вѣ сестеръ, котрѣ сидѣли въ тѣснѣмъ кружку и шѣи шѣтали. Вѣнъ вѣзвѣує собѣ, что его тутъ уважають майже злодѣмъ, а се, что Ельза подѣляетъ ихъ поглядѣ, выдавало ся ему въ найвысѣйшѣй степени несправедливѣмъ по тѣхъ вѣсѣхъ вѣи словѣхъ о томъ, якъ она бажає вѣзвѣує зѣ родинного дому.

Вѣнъ не мѣгъ здержатѣсь, чтобы при на-году не сказати вѣи сего, але она розгнѣвалася, — та стала докоряти ему за его стрѣдѣи, — чѣи же не можетъ вѣнъ зѣ добротѣи сердца пода-ривати вѣи тѣхъ кілька днѣвъ, котрѣ вѣи ли-шалось провести мѣжъ родиною. Она тымъ

больше уносилась въ гнѣвъ, что сама видѣла неконсеквентность своего поступка. Але она нѣчого не могла зѣ собою зрѣити; теперь коли мала разстатѣсь зѣ своимъ, вѣи здавалось, что она все таки любила ихъ завѣдѣи, и она вѣдѣує горячѣю потребѣ, направити че-резъ тѣ два днѣ те все, за что она могла докорити собѣ въ вѣдѣи до батька и сестеръ, всѣ свои неприязни мовы и неприязни мысли, всѣ свои невинны провинны въ лѣтахъ дѣтнѣвства, и грѣхи забывати въ пѣнѣишѣмъ вѣдѣи, свою рѣзкость, свои тайны обжалоуєи и свою нудѣу.

VI.

Вѣсѣлье вѣдѣує ся въ послѣднѣхъ днѣхъ падолиста. День бувъ — гарный и ясный, небо чистѣ, инѣй блестя въ деревьяхъ. Вѣи сѣдѣи зѣ цѣлѣмъ околѣцѣи были запрошеннѣи на торжество, церковь назовнилась массою народу, злинувшего зѣ всѣхъ сторѣнъ, чтобы бути присутнымъ на вѣсѣльнѣмъ обрядѣ, бо Торстенъ Екъ бувъ загалѣио любленнѣй, а крѣмъ того, всѣ были цѣкави бачити Ельзу панною молодѣю.

Але Ельза выдалась имъ менше гарною, анѣжъ сего можна было надѣвѣи; она була надто блѣда и здавалось, дѣи роздразнена; а при томъ видно было, что цѣлкомъ не тѣи лась нагодою показати ся людямъ и не гордилась увагою, превреною на себе, якъ того всѣи по нѣи мали право надѣвѣи. Би лице мало замкнѣи, несправедливѣй выразъ и не выкликувало у нѣкого симпатіи. За то панъ молодѣй бувъ правдивѣмъ красавцемъ въ своихъ

святочнѣмъ одѣзѣ; вѣнъ также бувъ трохи зворушеннѣй, але гордѣи и щастѣе было выписанѣ на его лица а цѣкави поглядѣи присутнѣхъ вѣнъ стрѣчавъ зѣ добродушнымъ усмѣхѣмъ.

Вѣдѣи той хвилѣ, коли молодѣи вѣишли до церкви и доки не прилякнули передъ престоломъ, она анѣ разъ не глянула на себе. Вѣи же минуто они замѣтили мѣжъ собою поспѣшнѣй поглядѣи, але сей поглядѣи не выражавъ одно и те самое — у Ека вѣнъ бувъ спѣкѣи и вѣдѣи, а вѣи поглядѣи Ельзы кривъ ся немѣи то несмѣливыи вызывъ, — але сей-часъ они зновъ спустили очи.

Коли обрядъ скѣнѣи ся и они по-бѣи руки приподнялись зѣ колѣнъ, Екомъ заволодѣио таке побожное чувство, якого вѣнъ нѣколи не зазнавъ въ церкѣи. Ельза вѣдѣує зѣ злинуваньемъ, что она осталась цѣлкомъ такою, якъ була — она майже дождала, что та минуто змѣнитъ цѣле вѣи житѣе, и не могла по-нати, якимъ способомъ по сѣмъ актѣи вѣи вѣдѣи сѣи до Торстена не зробились цѣлкомъ иншѣи, якъ перше.

При обѣдѣи зѣ-разу панувавъ придавленнѣй настроѣи, хочъ властиво нѣкто не мѣгъ сказати для чѣи — можетъ бути, что серіозне лице молодѣио было причиною сего — але подѣи конецъ всѣи мало-помало оживѣи и настроѣи ставъ весѣлѣй, а что важнѣише, шумнѣй. Старушки зѣ Торпы также сидѣли при столѣи; панна Томпсонъ була въ новѣмъ чорнѣмъ по-ковѣмъ уборѣи и мала поручъ себе сухого ма-ленького звѣдѣи, до которѣи при кѣнѣи

обѣдѣи запалала такою привязкою, что навѣтъ розкрыла ему тайну своего сердца, будто-бы зраненного несчастною любовью.

Лисса и Лина сидѣли разомъ на низѣмъ кѣнѣи стола и чули ся досѣи несмѣливыи середъ такого величавого товариства, хочъ мимо того се не перебивало имъ нарѣкати мѣжъ собою на панну Томпсонъ, что чванѣиля ся своею свѣтѣи.

Вѣдѣи часу до часу Лисса споглядала на противнѣи кѣнѣи стола, де на почетнѣмъ мѣ-сѣи сидѣли молодѣи, и тогда она хитала голо-вою, думаячи собѣи нишѣмъ, что то все якое-не-добре. Надто вѣе она тонка и блѣда та великии щѣи она подобає на аристократку, ся панна Ельза, и цѣлкомъ не подобна до всѣхъ инѣишѣи. И для неѣи она якое-не-удѣи! Але, се все дурница, лишь чтобы она зѣмѣиля его зрѣити щастливѣмъ! Потѣи старая няня зачала собѣи докоряти за ненависть и завязу неприязни, прирѣкала собѣи, любить молодѣи паню на ровнѣи зѣ своимъ любимѣмъ хлопчикомъ. Але если она не дастъ ему щастѣи, тогдѣи...

Торстенѣи Екови также выдавало ся, коли глянувъ крадѣкомъ на свою жѣнку, что она надѣи подивъ не подобна всѣмъ другимъ, вѣнѣе она була бы дѣи далеко-далеко вѣдѣи нихъ, и чувство гордости, а заразѣи и страху, заволодѣио нимъ на згадку, что теперь она належитъ до неѣи и то належитъ цѣлѣи. Одинокъ разъ поглядѣи его затримавъ ся на вѣи шнѣи, и коли вѣнъ побачивъ маленьку борѣи-дочку, яка вѣтворѣиля ся зѣ того, что Ельза тримала голову трошки на бѣи, по нѣмъ пе-

бы загаль зуміють захопити більше число до промислу, дадуть нове жерело заробітку и піддвинути ту галузь до розцвітту.

Після статистичних цифр з року 1890, одинадцять част населення Галичини, то-б то 611.738 осіб, живе з промислу. Промислових підприємств налічено аж 34.343! Число дуже imponуюче та невтрне, заваживши, що у нас кождий промисловець, що ледви в силі зблизити свою працю на домашній потреби, а внак не може задовольнити потребам краю, не то ще й высылати свои продукты за границю, одержув податковий аркуш. Отже в том imponуючому числі находит ся в більшій мѣрѣ представителі домашнього промислу.

Група промислова ділять ся на кілька націят галузей, а то: промисел керамічний, деревний, металевий, машиновий, ткацкій, шклярний, промисел для одягу и моды, мельниций, паперовий, хемічний, будовельний, артистичний и т. д. Про кожду галузь будемо говорити окремо.

Промисел керамічний становить у нас доволі важне средство заробітку и вонь находит ся, особливо чисто глянний виробы, в руках наших людей. Та тільки той промисел значно підупав в останніх часах. Після статистики в році 1885 було загалом 1225 підприємств, а в році 1890 числимо вже лиш 1116 підприємств. З числа тих підприємств було в році 1885 — 632 гончарських и кафельних, а в році 1890 було их тільки 496. Так само и вапняний підприємства упали з 163 на 90, та лиш один цегольний зросли з 389 на 487. Також и фабрика продукція упала, бо и число фабричних заведен зменшилось з 219 на 55. Ті фабрики після якості свои продукції такі: 22 фабричний цегольний [рочно виробляють 29,785,000 цеголь и 1,039,000 штук дров]; 10 фабрик, що займають ся виробом кам'яних посудин; 3 фабрик, котрі виробляють теракото; 7 фабрик скла; 6 фабрик вапна; 2 фабрик цементу и гидравлічного вапна; 2 фабрик виробів з цементу и 3 фабрик для виробу гіпсу.

З огляду на придатну почву до керамічного промислу, як видно, и підприємств и фабрик за мало. Бути може, що браку грошей, але певна річ, що недостає підприємчого духа.

На выставі керамічний промисел заступлений досить багато. Вонь порозкиданий по многих павільонах так, що доверва добре втомившись ходом, можна утворити собі образ его продукції. В тих павільонах подбываемо глиняні посудини, виробовані майже по всіх закутках Галичини. Найкращий виробы гончарскі школи в Коломи, хоч и потеліцке гончарство и з Товстого не посоромлять ся своими оказами. Побіль виробів глиняних в тут виробы з фаянсу, порцеляны, майоліки и т. д. Крім того виробы цегольняні, кафелів, водопровідні рури, рури до каналів. Надто скло и вытворы скляні, також виробы з алястрау, іраніту и мрамору. З різних сторін краю, зібрані тут и тамь окази глины, вапна, піску и кам'яня мов-то свідчать, що они притожили средства до вытворів керамічного промислу. Жаль, що то все, як сказано, порозкидане без ладу по

ребігладу дрож. Але потім вонь звернувшись увагу на утомлену усмішку, яка перебігла по его лицю и голосом повним вножною печальности поспытав тихо:

— Ты утомлена?

— Так — прошептала она кинувши на него поспытанный, вдовый погляд.

Вонь взяв під столом ее руку, и почув, что она цѣлком холодна, затримав ее в свой руц, чтобы загрѣти.

До девяти години веселый настроій достиг найвысшей точки. Порѣшили зроби ти хороваді докола молодон, але оно десь щезло, бы кликали, глядали, але все було нещастно, и наконец пісали Ека, чтобы вонь ей найшов.

И коли вонь опивав ся сам в передпокою, весь той крик, який доходив до него з комнаты, зробив ся для него нараз водразливим, вонь почув шось в род зависти до тих претенсій, які другі посміли ставляти до его жінки и несподівано для себе самого, рѣшив ся сейчас вхати з нею до Торны. В сю хвили Ерика сходила по сходах з першого поверха на дѣл.

— Не знаєш, де Ельза? — поспытав.

— Она на горѣ, в свой комнат, разом з Люізою.

— Скажи їй, що я сейчас прикажу прагати и буду ей дожидати тут на ганку. Скажи їй, чтобы спѣшилась.

Ерика поспытно відвернула, чтобы Ек не замѣтив, як ее лице спаленѣло, мовчки кивнула головою и знов вернулась на сходы.

Ек не скоро віднайшов Ларса Югана,

різних павільонах и не становить для себе одной цѣлости. До того-ж заграничній выставці приносять своими предметами чималу шкоду для красивых выставців тым, що они в том віддѣл заступлені досить поважно. На всіх 47 выставців в 10 заграничних: пять з Варшавы, двоє з Будапешту, один з Чехии, один з Тироля и один з Шлезка.

Деревный промисел находит ся в трохи щасливѣйших обставинах, хоч замѣть розвиватись, и вонь упадає. Тут знов статистика выказує, що в році 1885 було 2964 підприємств, а в році 1890 — 2.783. До сего галузи промислу вчисляєсь теслярство, столярство, меблярство, бондарство, токарство и санцлерство. З того одно столярство зросло, бо в році 1885 мало 1.494 варетатів, а в році 1890 — 1.587 варетатів. Фабричний підприємства всь поупадали. В році 1885 було 734, а в році 1890 вже тільки 113 підприємств, з котрых 107 тартаків, 4 фабрики паркетів и 2 фабрики меблів.

Виробы сего промислу так само порозкиданий по павільонах цѣлою выстави. В самім промисловім павільоні находит ся окремий віддѣл виробів з дерева, особливо меблів займають туткі перше місце. Потім престолы, одинь всего иконостає, роботы львовского снцера Череваского, човна и т. п. Крім того богаті деревных виробів подбываемо в павільоні архієпископа Альбрехта з живецкого тартаку, в павільоні ір. Мировича, паркету, в павільонах ір. Романа Потоцкого, ір. Скарбка, бар. Попера, кн. Сангушка, в скількох павільоні, львовскім, бродекім, міністерства рѣшництва, в павільоні руских товариств, в етнографічнім віддѣл и в інших павільонах. Годь намь вычислать всь предмети вироблені з дерева и поміщені в загаданных павільонах. Деревный промисел заступлений богат, та ему ще далеко до того розвитку, який відповѣдав бы користнымь условиямь нашего краю.

Водозва

до Русинів и Русинів мѣста Станиславова.

Наблюдає ся початок року шкільного 1894/5 а з ним и час записувати и посылати дѣтей до публичных шкѣл народных! Русины мѣста Станиславова и дотикаючих передмѣст Кієвчининських мають в мѣст вѣрбцеву школу народну з руским языкомь выкладовым при ц. к. семинаріи учительской. Сего року буде вже отворена III-та класа той школы. Повинно бы бути святымь обовязкомь и рѣчею совѣсти кождого Русина вписати свою дитину до той руской школы. До тепер сего не було, бо двѣ класы той школы мали ледво по 20 учеників, коли тымчасомь рівнорядній класы в школах мѣських народных з польскимь языкомь выкладовым мали значно больше число хлопців Русинів. Що думати намь самым и світові цѣлому про таку байдужність, коли надто звачит ся, що товариство „Шкѣльна Помочь“ для заохоты циро записувала ся учениками той руской школы и щедро запомагла их книжками, приборами шкѣльными, обувію и одежою. Грѣх непростимый взглядомь народу своего будуть мати

котрий забавляв ся в челядній хаті разом з другими вѣзниками та вже був добре під охотою, так що заки заложили и заѣхали, минуло багато часу, а Ельза все ще не являлась.

Вонь підбуждав трохи, а потім вже стратив терпѣливость; але тільки що хотѣв пойти закликати ее коли дверь розтворилась и Ельза в супроводі Люізы выйшла на ганок. Старша сестра докбрливо глянула на Ека, и знов вонь почув гримзу совѣсти, хоч не так сильну, як попередними днями. Ельза обявля и поцѣлювала Люізу, довго притулюючись до нее, підбываючи шепотомь повторила: „Будь здорова, поцѣлуй сестры!“ „Як бы выбиралась в далеку дорогу!“ — з певного рода злостію подумав Ек, стоячи на мѣсці и трамаючи відчиненій дверц карити.

Вбѣжа Ельза вырвала ся з обіймів сестры. Ек усадив ее в карету, незручно кланяючись Люізі, вскочив до повозу за жінкою и затрѣснув дверц з сильным гуком, що відбив ся в душі обох сестер. Ларс Юган трѣснув з бича и коф махнул.

Люіза стояла на ганку, проводжаючи очима молодых. Їй выдало ся се велимь обурюючим, що ее сестра выѣздить з-під родино стрѣхи з якимсь чужимь чоловіком. Вернувшись до передпокою, стрѣтилась там з Ерикою; їй захотѣлось подѣлитись з своими чувствами з сестрою, але Ерика чимь скорше утекла вѣд не.

(Дальше буде.)

той Русины-батьки, що не впишуть своих дѣтей до руской школы!

Для дѣвчат мають Русины и Русинки двѣ школы женскі, в котрых єсть сталый рускій катихизм, в котрых дѣвчата научать ся свои св. вѣры и пѣсни церковной и обряду свого и родноі мовы и родноі пѣсни свои. Убогі дѣвчата дѣстануть відпомогу в книжках, приборахъ науковых и одежи вѣд „Шкѣльной Помочи“. Фреквенція дѣвчат Русинок в тих школахъ надвычайно мала. Се дѣ ся тому, що матери Русинки не уважають за потрібне післати дѣвчину до школы, але держать ее вь дома (примусь шкѣльний тут не виконує ся), коли тымчасомь Польки а головно жидѣвки переповнюють школы женскі. Такимь способомь лишає ся все руска дитина позаду польскои и жидѣвскои в просвѣтѣ.

Крайній вже чась направити усе те лихо мѣж нами! Кождий Русин-отець нехай записує своих хлопців на днях 30, 31 серпня и 1 вересня лиш до руской школы при семинаріи! Кожда Русинка-мати нехай подасть свой донечцѣ нагоду обрааувати ся в мѣських школахъ женских!!

В Станиславові дня 20 серпня 1894.

Приятель руской церкви и руской школы.

Деякі гадки про холеру.

[З епідемічного повѣста.]

У насъ богато говорят про холеру, але так довго нічого не роблять против неї, доки она не выбухне и не забирає десятками свои жертвы. Найближій на се доказ, оть хоч бы пѣвты борщевскій, залѣцкій, горденевскій и инші. Якъ довго холера не було а бодай не говорено про ню так публично, так довго нічого не роблено. На жаль, конфісковано у Львові часописи, котрі поважали ся дешо написати про холеру, а знов польскі газеты мов бы завзялись нічого не писати о пошесті. Чи се прелуда для краю, се мабуть не буде ніколи сумнівнымь. Рівножъ вѣдми сумнівний еквивалентъ мовчання вь сѣй так пекучій справѣ. Выказы же вь нѣмецкихъ часописяхъ вѣднєвскихъ суть неточні — се можуть оцѣнити лиш ті, котрі на мѣсці сидят и на все дивлять ся, хоч правда, що й ті не можуть мати доброго перегляду на скѣлькість помершихъ або занепашихъ на ту страшу пошесті.

Скоро холера появить ся, то заразъ изолують хаты, збороняють сусѣдамъ стыкати ся зъ недужими и зъ рѣчами таким хаты зараженой — словомъ устає всякій способъ комуникаціи, а недужій дуже часто терпить на бракъ поживы и не має ніякого нагляду вь овѣки. Бути може, що лѣкарѣ мають свою рацію вь изольованю, але годь тих лѣкарівъ стѣлько набрав, чтобы они могли доглядати кождого хорого вь 16 закаженныхъ повѣтахъ.

Не хочачи обидити ані науки, ані штуки лѣкарств ані ихъ невинного труда, треба признати, що доси вѣдай самі лѣкарѣ не знаютъ штуки лѣчення холеры та тільки старають ся помагати! средствами не стоящими зъ лѣченємъ холеры вь ніякій звязи. Здає ся, холера знаходит вь кождімь організмѣ иншіи приступы до его нищеня, и то, что одному помагає, убиває другого, а забійчі средства для одного суть лѣками для удержаня при здоровю другого. Такимь чинномь годь вынайти загальное средства лѣченя на усѣ случаи холеры. Холера єсть такъ нагла и такъ сильна, що занедужавшіи кінчать до кількохъ годинъ. Самі лѣкарѣ чудуют ся, якимь чинномъ чоловік майже вь одной хвили вь ихъ очахъ гине. Зъ-вѣдєн то пошло, що народъ выдумавъ собі, мов бы при холерѣ заходили случаи отроєня, тымъ больше що й мѣжъ просвѣченными выринають сумнівы що-до той справы. Для того хоч бы и якъ карали за розширюванє фальшивыхъ вѣстей (§. 308 зак. кар.), годь буде повздержати поговѣрки на сей темать, а если бы мы хотѣли постанову закона примѣнити справедливо до кождого, то треба бы цѣл оселѣ, де появляла ся холера, позамыкати до арешту.

Дивна річ, що холера вѣдъ кількохъ лѣтъ не покидає нашу Галичину нѣ вь лѣтъ нѣ вь зимѣ, а вже найбільше розширила ся сего року поммою зельною енергіи властей адміністраційныхъ супротивъ неї (хочъ правду сказавши, ті власти суть двообчій, бо одного вь хаті замыкають и нікого до него не пускають та помершихъ навѣть безъ обрядівъ церковныхъ ховають, а зъ другого боку дозволяють „вылѣтати соколамъ“ зъ мѣсцевостей закаженныхъ та пошесті розносити по новыхъ мѣсцяхъ). Що-жъ дѣяти на тую такъ страшу холеру?

Не думаємо запускати ся у відповѣд сего питання зб становиска медицины, бо сего рѣчь спеціалістѣв. Але вѣльно по-при вѣзбѣ

ки лѣкарствъ сказати дешо вь вишнімъ напрямѣ. Фактъ, що холера появляє ся найбільше по-надъ рѣками, ставами та що повздовжъ рѣки тягне ся, а по хатахъ підмытыхъ водою ставовою забирає найбільше жертвъ. Тожъ адало бы ся, не тільки на кошты державы предприняти регуляцію рѣк и потоківъ, але такожъ перевести уже завчасу и передъ появою холеры очищуванє и дезинфекцію мѣст и мѣстечокъ на ихъ кошты. Фактъ єсть и лишит ся фактомъ, що такі жителі, якими суть приняті вь комѣрне жиды, не научать ся ані порядку ані чистоты, якъ-будь часто называють себе потомками колишнього культурного народу вєрапльського. По нашихъ селахъ єсть много ставівъ, не чищєныхъ вѣдъ десяти лѣтъ, зъ котрыхъ соухъ розходять ся по цѣлмь селѣ и на сто кроківъ не дозволяє наблизитись до ставу. Таки ставы годились бы уже передъ холерою або вычистити або засыпати, але не дивити ся крѣзь пальцѣ на се, що ті ставы суть власностію такихъ людей, котрі грошей не мають на чищенє. Конопель не позволяють мочити вь рѣчкахъ але власть не выдала инструкціи, чтобы селяне привыкали копати собі далеко вѣдъ оселѣ мочила, выцимбровували ихъ то чи кам'нянемъ чи деревомъ и тамъ конопель мочили. Годилось бы поучити уряды громадскі вь томъ напрямѣ и людямъ дати проводѣ.

Тожъ не треба ждати на часъ, коли холера приде и буде змѣтати свои жертвы (якъ вь Залѣцкахъ, Обертинѣ и другихъ мѣсцяхъ), але задалегдѣ ужати супротивъ пошесті вь мѣстечкахъ и громадахъ такихъ средствъ, якихъ лѣкарѣ уживають супротивъ осіб и хатъ вь поодинокихъ селахъ и мѣстечкахъ уже закаженныхъ, се єсть дезинфекцію и изоляцію. Се далось бы перевести коштомъ навѣть тихъ, котрі суть непорядні и нехлюйні, а тымъ самымъ було бы се заплаатою за науку порядку, чистоты и цивілізації. Наші мѣстечка суть головными улицями подобні до оселъ людскихъ, але досыт заглянути по закуткахъ и бочныхъ улцяхъ, по жидѣвскихъ хатахъ, чтобы перекопати ся, что само мешканє вь такихъ норахъ єсть правдива холера. По всіхъ мѣстечкахъ повинній потворити ся комісія санітарній, котрі повинні бы свои уряды безплатно. Члены той комісії повинні бы бодай разъ вь тыждєнь заглянути кождий до своего району, а не найшовши порядку могли бы при помочи власти адміністраційной накладати кару на кождого, хто порядку не пильнує и не удержує охорну своихъ хаты. Кары стягненіи, и безусловно не відписуваніи, могли бы вытворити фондъ санітарный, стоячий підъ управою радъ громадскихъ и підъ дозоромъ властей державныхъ, а зъ того фонду можна бы перевести дезинфекцію и удержати частоту вь цѣлмь мѣстечку. Кождє мѣстечко могло бы мати апарать дезинфекційный и бочку зъ бордюгомъ, при помочи котрой можна бы зливати денно два разы всѣ закутки водою перемѣшаною зъ кислотою карболовою. Крім того пильне замѣтанє улиц при помочи чи то арештантівъ чи шарварку, а дезинфекція мѣстечокъ переведена.

Таки зарядженя вь дорожѣ адміністраційной суть по нашій думцѣ важнѣйшіи, якъ всяка заборона говорити про епідемію холеричну, бо така заборона не принесе користи, лиш радше шкоду краєві, а Галичина може стати при истнующихъ непорядкахъ санітарныхъ и наплывѣ нехлюйныхъ жидѣв зъ-за границі осередкомъ, зъ котрого пошестъ готова розширюватись на цѣлу державу.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛІТИЧНЫЙ.

Уродины австрійского цѣсаря обходили не лиш народы Австріи, але се свято нашло відгомѣвъ и у заграничныхъ державъ, а взглядно монархѣв. Такъ нѣмецкій цѣсарь Вильгельмъ уладивъ вь субботу вь Почдамѣ галевый обѣдъ, вь котрѣмъ крімъ цѣсарского пары нѣмецкѣв заняли участь: австро-угорскій амбасадоръ Сеєній зъ всѣма членами амбасады, канцлеръ ір. Капріві, министры и иншіи достойники. Вь часѣ обѣду цѣсарь подѣлѣсь тоастъ: „По здоровлє цѣсаря Францъ-Иосифа, моего широкого пріятелиа и союзника. Гур!“ Передъ обѣдомъ відбула ся велика парада корпуса гвардіи, на котру цѣсарь запросивъ амбасадора Сеєнього и назначивъ ему мѣсце вь тѣнѣйшій свой дружинѣ.

Такожъ вь Краснѣмъ Селѣ відбуло ся вь честь австрійского цѣсаря свѣданє, на котрѣмъ царь подѣлѣсь тоастъ вь здоровлє Францъ-Иосифа I.

Угорскій примасъ мавъ одержати вѣдъ папы лѣств, вь котрѣмъ мають бути вказѣвки, якъ поводити ся клирови супротивъ цивільныхъ вѣнчанъ. Змѣстъ того листу невѣстный, хочъ догадуют ся, что папа радить погодитись зъ дѣйствымъ станомъ сн-

туція. Той лист оголошує примаст на з'їзді духовенства, однак, коли-б той з'їзді не прийшов до ціля, має курендою подати его до відомості священиків. Клерикальний орган — *Magyar Allam* — сумніває ся, чи такий лист взагалі існує, а закликає до опозиції доказуючи, що справа цивільних вчинень ще не зовсім полагоджена, бо ухвалені законні може бути санкціоновані тільки рівночасно з законом о праві родичів в означуваню релігій дітей, котрого то закона палата вельмож ще не ухвалила.

Після вїстей берлінських газет, пруске правительство поробило пригодованя, щоб ввести в життє палати рільничі. Ся справа може ще проволітись задля того, що після приписів закона о рільничих палатах, провінціональні сойми мають висказати в тїм вигляді свою опінію. Однак не всі провінціональні сойми зберуть ся сего року на сесію. В рільничих кругах предложенє палат рільничих прийнято дуже прихильно.

НОВИНКИ.

— Першй загальні збори товариства кредитового „Надя“ в Бережанах, котрі були скликані на день 17 липня с. р. і за-дла недостаточного числа учасників не відбули ся — відбудуть ся дня 29 серпня с. р. о годінї 11-їй рано в домї адвоката д-ра Чайковського в Бережанах, на котрі маємо честь всіх добромислячих Русинів тутешного округи запросити. — *Комітет.*

— Зь Станислава пишуть нам: Дня 18 серпня, в дні уродинь цїсаря, відправив Преосв. єпископ Ю. Куїловскій в катедрі станиславській торжественну службу Божу, в котрій взяли участь представителі всіх урядів державних, директори шкіл середніх, депутати корпусу офіцарського, віцебурмистр д-р Конюшняк, а множество народу з мїста і околиць заповнило бітковиць церкву і площу цїлу перед нею. Компанія почетна 58 полку давала салви підчас служби Божої. Зь причини уливного дощу в суботу рано, відіслано полеву службу Божу, заряджену на сей день для місяцевої залоги.

— До відомості дирекції почт. Зь Перемисла пишуть нам: Куди вандрують писемна адресовані по руску? На се питання можемо відповісти тими двома фактами: Лист адресований до уряду громадського в Ненадовї звернула почта в Дубецку з допискою „kein Placat“; — лист адресований до О. Модеста Носалева в Вилчах з допискою „Nadobny-Vokytch“, звернула почта з допискою „unbekannt retour“.

— Зь Лютовиско пишуть нам: О бїдї горської нема що вже писати, бо тая свїтлана. Що дикі не доїли, наїбїд збирає. Сей рік трохі Бойків і Лемків підтратає, ярина, особливо овес, та підвална господарства, удає ся хоч по причині упадків за скоро достигає. — Дуже дає ся чути в Лютовисках великий брак староства і уряду податкового. Уряд податковий назначений та не можна его впровадити, бо нема льокалю. Громада убога, не має за що будувати, а правительство не хоче. В Лютовисках є лише суд. Уряд податковий в Устрьках, а староство аж в Лїху. Коли прийде мижикови ити до „штайр-амту“ і староства, вибирає ся на цїлий тиждень а часом зь дурницею тратити дорожї част на вїзї. До Устрьк 25 км. а до Лїха лише 8 миль. Щоб лиш зарадити, ухвалила рада громадска старати ся у властей о роздїл староства лїсого і завести друге в Лютовисках. Подано ся до прилюдного відомості надїмось, може хто зь турчанського повїта забере в сїй справі голос, а може і громади, що суть під боком Лютовиско схотять до тїх справи прилучити ся, а може би в до тутешного суду були прилучені.

— П. Євгеній Гушалевиць, звїстний співак-артист, зазначований на цїлий рік до опери в Бергї. П. Гушалевиць виступивши в маю с. р. гостинно в Бергї, так загально подобав ся, що дирекція опери мусїла чим скорше постарати ся о зазначуванє нашого земляка. Тїшамось, що п. Гушалевиць вже ближше рідних сторїн, тож на разї і не можна думати о довших етажах виступати нашого земляка на сценах скарбівського театру у Львові, за-дла неконче свїтлїх відношень між ними того-ж театру.

— Нагороду за науковї розвідки, поміщенї в гімназіяльних справозданях за 1893 рік одержали вїд міністерства просвїти учителя: Фр. Бізюв в Новім Санчі, Іос. Вербицький в Водонїях і Авт. Сїянський в Самборі, кожний по 100 зр. — Крава рада школьна висказала признанє за такї-ж розвідки учителям: Зах Дембїцерови в Коломиї, д-рови Ів. Бистронови в Кракові, д-рови Авт. Яворовскому при IV-їй гімназії у Львові, Володим. Коповскому при рускій гімназії у Львові, д-рови Авт. Курїльови при реальній школі в Кракові і Ром. Москві в Дрогобичі.

— Дирекція учительської семінарії в Самборі оголошує: Висї кандидати до семінарії учительської, на курс приготуваній на I, II, та III. рік будуть відбувати ся в дїлях 29, 30 і 31 серпня с. р. вїд 9-їй до 12-їй перед полуднем в вїдї 3-6-їй поплудня. Ученики приготувані до курсу мають висказати: 1) Метрику уродження на доказ, що окїнчили 14 рік життя; 2) свїдоцтво шкільне з III-їй або II-їй класу гімназіяльної або зь

5-їй або 6-їй класу школи народної окїнченої зь добрим успіхом; 3) свїдоцтво здорівля, виставлене повїтовим лїкарєм; 4) свїдоцтво моральности, виставлене урядом парохїяльним і урядом громадским, але тільки тї, котрі перервали науку. Тї ученики будуть складати вступний іспит дня 1 вересня с. р. Кандидати I, II, і III. року семінарії мають висказати тільки свїдоцтво шкільне зь семінарії а приватисти мають додати також документи під 1, 2, 3 і 4 вичислені. Дня 1 вересня с. р. заче ся рік шкільний торжественним богослужєм обох обрядів, по котрїм розпочнуть ся іспити.

— Електричне освітленє в Станиславові. Спїлка, зложена зь пп. Маєрбї в Янїшевського, внесла до мїсскон ради в Станиславові оферту, в котрій обовязує ся устроїти в тїм мїстї електричне заведенє до освітлення улиц, площей і приватних будиноків. Спїлка заявує ся на 30 лїт і жадає, щоб заведенє газове перестало по роцї функціонувати а спїлка забезпечує мїсту такі доходи, якії оно має зь заведеня газового. Потрїбного капіталу до введеня підприємства в життє доставить сама спїлка, а жадає вїд громади ґрунту під будинок і обовязує ся освітлювати мїсту площї в улиц по цїнї 1¼ кр. за годину вїд одного свїтла о силї 16 свїчок, а для нищих консументів по цїнї 1¼ кр. По 30 лїтах мала би громада право відкупити цїле заведенє за зворотом 75% его вартости.

— Бережанський [55-їй] полк пїхоты відїшов в п'ятницю зь Львова, насамперед на вправи коло Калуша, а вїдтак на постійний побут до Тернополя. Сей полк стояв у Львові вїд 1888 року. На его мїсце прийшов до Львова тернопільський [15-їй] полк пїхоты.

— Державні рільничі стипендії. Зь початком 1894/5 шкільного року роздасть міністерство рільництва двї стипендії по 250 зр. для учеників державного агрономічного заведеня Francisco-Josephinum в Медїлзї. Комітети мають ввести свои поданя вїдальше до 31 в ст. серпня до дирекції заведеня і висказати ся: 1) дозволом родичів або одїкунов; 2) метрикою на доказ, що окїнчили бодай 16 лїт; 3) свїдоцтвом, що окїнчили 4-ту класу шкіль середніх. Ученики зь агрономічною практикою мають першєство.

— Кілька замїток для дирекції ц. н. державних зєльзниць. При переїзді мїм на виставу — пише нам один наш читатель — впало менї в очі, що на одній тільки стації цїлого шляху львівсько-черновецької зєльзничї, розумївсь новоперебудованї, вже суг і рускї написи, по-при польскї і нїмєцкї, але все таки бракує там написи рускою самої стації. Ми сподїваєм ся, що новостворена дирекція зєльзничї в Станиславові, котра в своїм будинку зь 50 рїзних руских написів вїд добрих переводїч поїїтїла, на підчинених собі дорогах всюди рускї язики впровадити, чого і збитою масою тут замешкалий народ рускї, по правім конституційним, як і зь виглядїм практичних домагає ся буде. Як раз виглядї практичний промовляють за тїм, щоб і на білетах подорожних були також рускї написи, а що найважнїше, щоб портїєрї викладали і по руску вмена стації до котрих поїїзди відїхают а кондуктори имена стації, на котрі вїїздити ся, і иншї обовязковї оклики потрїбні для публїки. Послї нашї позивнї би за тїм походити і не збувати, що то дробниця. В Чехії уживають ся оба язики красав чеськї і нїмєцкї, то длячого в Галичинї не мали би уживатись язики рускї і польскї?

— Команда кїнної бригадиї прибула вже до Станислава і вїд тепер буде в Станиславові стало перебувати генерал.

— Самоубійство офіцера. Зь Ярослава доносять, що в п'ятницю дня 17 в ст. серпня стрїлив до себе в наїмрї самоубійства резервовий поручник Турянієв Раненого двома кулями зь Манліхера відставлено до войскового шпиталю. Причиною самоубійства мало бути се, що полковник не дозволив Турянієвскому активуватись.

— В вїрменській катедрі у Львові украдено вчера довгїй і дорогий шнур коралів, завїшений досить високо на образі Матері Божої. О сю крадіжку підозривий трицять-кілька лїтній мужчина, що вертїв ся вчера по захисті і говорив зь крилошанином кс. Шимонівцем, оповїдаючи ему, що походить зь глубокого Росії зь надї Урала і що досї ще нехрещений. Се індивідуум просило, щоб кс. Шимонівць окрестив его, а вїдтак зникло без слїду.

— Львівска залога войскова вимаширувала вчера серед дошу на маневри в околиці Бурштина шляхом бережанським і бобрєцьким.

— Про нелюдскї поступок команданта ескадрона пишуть вїд Золочева до „Галичанина“ що слїдує: Сими днями стояв в селї Струтинї під Золочевом полк уланів, котрого один ескадрон був в Зарванцї, віддалений вїд Струтиня звыш 4 кїлометри. В четверть минушого тиждня збрив ся сей ескадрон рано, щоб злучити ся зь полком. Один зь вояків запобігав ся і за кару велїв ему командант ескадрона ити пїшки коло коня, а рівночасно заповідав, щоб цїлий ескадрон вїхав бїгом. Улан вїг так до Струтиня, а коли прибув на мїсце занедужав і помер на другий день. Був се — як кажуть — одинїк сїнь зажиточного господаря.

— Вїд дирекції товариства для виробу і торговлї рїз церковних в Самборі одержуємо отсе писмо: „Для найбїднїших вїдїв і сирїт занятых в робїтн товариства для виробу і торговлї рїз церковних в Самборі зволило Вєч Духовенство бїд-

кого деканата прислати на нашї руки слїдуючі жертви: Вєч. о. декант Добрянскій 2 зр., о. І. Лягнєскій 2 зр., о. І. Сорока 1 зр., о. Вл. Калужняк 1 зр., о. Ю. Константинович 1 зр., о. П. Халєв 1 зр., о. І. Юрчакевич 1 зр., о. М. Черлунчакевич 1 зр., о. М. Вербицький 1 зр., о. З. Барковскій 50 зр. — За тї щедрі жертви складаємо в імени обдарованих щиро подяку. — Дирекція товариства для виробу і торг. рїз церк. в Самборі“

— Дрїбні вїсти. Намїстник гр. Баденї вїїхав передвєчерем до Тичина на похорон гр. Люв. Воданького. — Доповняючі вибїр одного члена ради повїтрової в Косовї зь групи громад сїльських відбуде ся дня 24 в ст. вересня. — Вписи до мїсскон промислово-торговельної школи у Львові розпочинають ся дня 1 в ст. вересня і будуть відбувати ся в буднї вїд 7—9-їй години вєчером, а в свята вїд 9-їй до 1-їй в полудне. — Зь Закононого доносять до польских часописей, що в п'ятницю вийшов там без провїдника совїтник суду Роман Бялковскій зь Сокала на гору Гевонт і вїд того часу пропав без вїсти. Побойуть ся, що Бялковскому лучило ся яке нещастє.

Вїсти зь Аєп. львівськом.

Презенти одержали оо.: Корн. Слюзарь на Будики, Марїань Зячківскій на Гарбузів, Ів. Якович на Лисенїч, Лев Залужний на Потїк, Мих. Тиндюк на Яленковаті і Теоф. Гутковскій на Ісенів.

В пропозицію на Баківцї прийняті оо.: вїд терї: 1) Айт. Билинєвич, 2) Ал. Темницький і 3) Іос. Сохакї; вїд слїс: Мар. Зячківскій, Лев Курмакович, Теоф. Кинаєвич, Конст. Цєлевич і Лев Левачик.

Увільнений о. Ем. Билинєскій вїд трудовицї в Стрїльсках.

Введенїй о. Ем. Билинєскій в заведєтельство Стрїльськ.

Канонїчну інституцію на Станківцї одержав о. Ів. Насальскій.

Митрополїти конксисторїя вставила ся до намїстництва: а) о платню зь релїгїйного фонду для приватних трудовицїв в Кошляках, Боратїнї, Скваряї, Печенї і Волосянцї; б) о системізованє посади трудовицї в Струсові; в) о дарї зь ласки для вїдов по свїщенїку Вікт. Тилєвскі; г) о запомогу зь фонду релїгїйного для оо.: Грїг. Даконя трудовицї в Роздолї, Сев. Наконечного заведєтеля Збонїс, Теоф. Кирчакського парохї Виткова і Ів. Салагуба парохї Неолухова; д) о згоду на канонїчну інституцію оо.: Алекс. Стоцко на Куровїч, Ів. Баківича на Лисенїч, Льва Залужного на Потїк, Мар. Зячківскіго на Гарбузів, Корн. Слюзара на Будики і Мих. Тиндюка на Яленковаті.

Президїї намїстництва годить ся на канонїчну інституцію оо.: Ів. Насальскіго на Станківцї і Ів. Яримовича на Шоломїю.

Правительство асїгнувало зь фонду релїгїйного для приватного трудовицї в Луцї малї.

Митрополїтїї ординарїат вставив ся о прийняті яко докторанда до заведєня св. Августина у Вїдні о. Грїг. Прешляка архикатедрального викарія.

Речницї вносити поданя о прийняті до львівської духовної семінарії назначений до дня 20 в ст. вересня, а до вступного іспиту на день 29 в ст. вересня.

Вїсти зь єп. станиславівськом.

Речницї подавати ся о прийняті до духовної семінарії у Львові назначили конксисторїя до дня 17 в ст. вересня. Поданя мають вносити ся на руки дотичних деканальних урядів до єпископського ординарїату і мають бути заосмотренї слїдуючими оспемпльованими свїдоцтвами: 1) метрикою хрещєна, 2) свїдоцтвом зь божества потвердженим староством, 3) свїдоцтвами вїсх курбів гімназіяльних шкіль і свїдоцтвом зрїлости; хто в час студїї в гімназії не ходив до школи один або більше курбів в наслїдок недуги або зь якої иншої причини, має доказати свїдоцтвом вїд парохїяльного уряду, в котрого окрузі перебував і потвердженим дотичним деканальним урядом, де той час перебув, чим займав ся і як себе вїв; просьби кандидатів, що не можуть висказати ся свїдоцтвом зрїлости не будуть уваженї; 4) свїдоцтвом моральности виданим або бодай потвердженим деканальним урядом, де має бути вказано, що кандидат нежонатий і незаручений; 5) свїдоцтвом здорівля вїд повїтвого лїкаря і свїдоцтвом цїїпеня вїснї; 6) урядовим завіснєм дотичного староства, що кандидат не належить до войскової звязї, або що ему прислугу привїлей §. 25 закона о крайовї оборонї. Просьби незаосмотренї наведеними свїдоцтвами, або внесенї по речинї, не будуть уваженї. Дня 24 в ст. вересня о 9-їй годїні рані мають кандидати лично явити ся в канцелярію єпископського ординарїату до іспиту зь релїгїї і церковного свїду, а тї, що будуть прийняті до семінарії, обовязанї зараз удати ся на мїсце свого призначєня.

Вїсти зь єп. перемиском.

До прийняті учеників до перемиского духовного заведєня фундації б. п. єпископа Ів. Сїнгурского на шкільний рік 1894/95 визначує ся речинє на день 1 в ст. жовтня 1894 р. — Условя доконечно потрїбні до прийняті слїдуючі: 1) Окїнчений 17 рік життя; 2) непорочність обичаїв; 3) окїнчена 4-та, або принайменше трета класу шкіль народних зь добрим успіхом і 4) добрий чистий голос. Убїгателя мають свои поданя неосемпльовані, заосмотренї вїд потрїбнїх свїдоцтва через дотичний парохїяльний уряд найдалше до 25 в ст. вересня с. р. предложити конксисторїї а самї лично явити ся дня 2 в ст. жовтня 1894 р. в канцелярію конксисторїї. Хто зь кандидатів не доповнить выше поданих условїй, того поданє не буде уважене. Замїсть формального свїдоцтва родженя і хрещєня, вистанє коли дотичний парохїяльний уряд на прошеню убїгателя, заодасть рік, мїсяц і день родженя і хрещєня просителя, а також имя і стан вїтця просителя і мїсце его перебуваня.

Господарство, промисл і торговля.

— Дирекція зєльзниць оповїщує: Почавши вїд 20 серпня с. р. аж до дальшого зарядженя буде відходити зь Брухович до Львова щоденно з амїсть поїїзду львівського ч. 2270, поїїзд львівський ч. 228) і буде відїздити зь Брухович о годінї 7-їй мїнутї 30 а приїздити до Львова о годінї 8-їй мїнутї 1 вєчером. Час поданїй після годїнік середно-європейского

Gazeta Lwowska оголошує прилюдне розписанє достави матеріалів деревляних якіх дирекція зєльзниць державних у Львові на рік 1895 буде потребувати. Дотичні оферти мають бути внесені найпознїше до дня 10 вересня с. р. до годїні 12-їй в полудне до згаданї дирекції руху.

Галицько-угорскї рух звязковий. Зь дня 1. вересня 1894 відїхуть в життє для безосередної пересылки товарів в оборотї поміж стаціями австрїйських зєльзниць державних зь одною, а стаціями угорських зєльзниць державних зь другою стороною, новї цїни єдинї до і вїд галицько-угорських точок границь.

Телеґрами „Дїла“

Вїдень 21 серпня. Неусталою комісією для цивільної процедури скликано на день 17 вересня. Мабуть і комісія для податкової реформи розпочне в тїм самїм часї свои наради.

Трієст 21 серпня. Російська ескадра на Середземнїм морі під команду Авеляна відїїдає при кінцї вересня австрїйскї пристані.

Софія 21 серпня. Выборы до департаментових рад відбули ся спокійно в користи правительства.

Прага 21 серпня. Звїщають, що чеськї сойм буде розвизаний, і зараз новї выборы будуть розписанї, щоб молоді-Чехи не мали часу приготувитись.

Бїлґрад 21 серпня. Кріля кабінету полагоджено, бо ліберальні міністри відїїли свою просьбу о дімісію.

Брукселя 21 серпня. Полїція узяла цїлу юрбу анархїстів, котрі допускали крадежи і рабунків.

Надїсланє.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

оптик и механик, подї Коперникъ, Львов, площа св. Духа (ул. Театральна ч. 6) про- тивъ головной одаку) поручає у великихъ вы- борахъ и по найдешев- шихъ цїнахъ: окуляры, цїкеры, лорнеты, бїнокль, да- лекогады, барометры, аерометры, мїкроскопы, люпы, ком- пасы, райсїдїлї, логоты мїрїальї, пїномы, сїбїст, мазометры, а т. п. Устроєня выбїрокъ электрическихъ. Всяка наравля выготавляють ся найскорше и найдешевше. — За оцїна в провінції выготавляють ся точно. 4183

ПОМАДА „ФЕНИКСЪ“

нагороджена на виставї для здорівля і пїкани недужихъ в Штутгартї 1890 р. вїсї після лїкарського оуду і після признанї тисячї писемъ зь по іаску однокїнїхъ, дїїст- но вартнїмъ і нешкідливимъ средствомъ, щоб осягнути у дїмї і панов повний буй- нїй вїрїст волоса та щоб зараз усувати випадєніе во- лоса і творєніе порїлїв; та- кожї причїнає ся тая по- мада вже у молодїхъ пї- нов до сильного поросту волоса. Гарантія за успїхъ і нешкідність. Фляконъ 80 кр. при пересылцї поч- тою і при посїлцї 9) кр. 2-23

Вїдєнь XIV, К. ГОППЕ Hütteldorferstrasse 81.

Улиця Коперника ч. 8 — 20% опушту в часї вистави.

Важне для приїзших. В часї вистави 20% опушту.

ЗАВЕДЕНЬЕ ФОТОГРАФІЧНЕ

Ивана Кшановского при ул. Коперника ч. 8 у Львові

выготавлює

Всякї групи до найбільшихъ розмірїв.

Побільшенє зь малыхъ, старыхъ і зни- щєныхъ фотографїй, вї образівъ і рисунківъ якъ найточнїше.

Власквичий анімкї. 270 5—?

Улиця Коперника ч. 8 — 20% опушту в часї вистави.

О половину зниженї цїны

на давнїйшї томи „Бібліотеки найзнаменїтїшихъ повїстей“ т. I—XX, ексклю, чи хто купує разомъ кї повїстокъ, якъ дово вї- станє невеликїй запасъ. Зоологї- ватїсь треба просто до „Адмі- нїстрації Товариства наукового ім. Шевченка у Львові“

Знижена цїна вїсх 20 томівъ 18 зр. 80 кр. (на пересылку почто- ву треба долучити 30 кр.)

Довіряє, яке будь-що-будь треба мати при закупці уживаних шкільних книжок, супротив теперішньої системи безнастанних змішаних підручників, надбавля Впов. Публіка

ОДИНОКУ КАТОЛИЦКУ АНТИКВАРНЮ
Станислава Келера
у Львові, при ул. Баторія ч. 28 коло гімназії Франца Іосифа (стація електричної залізничної)
вз що-разь більший мір.

Антикварна буде старати ся и вз сьміть роць шкіль- нымъ відволати широкі круги своїх Вп. відбирателств и заслужити на дальше довіря.

Продаж, купно и замѣна
всѣхъ шкільнихъ книжокъ відбуває ся тамъ по постійнихъ, честнихъ цѣнахъ, зъ всѣкою гарантією за куплені предмети.

Богатий складъ всѣлякихъ шкільнихъ и канцеля- рійнихъ приборівъ, полученныхъ зб вгаданю книгарию, поручає ся такожъ ласкавимъ взглядамъ. 307 1—3

Цѣны фабричній — гуртовій

Уживана льономобіля 12-кінна зъ експанзією на продажъ за 2.200 зр.

Майже нова динамо-машина електрична знаменитой бу- довы разомъ зъ всѣми приборами и аппаратами пригодно для свѣчення 80 лампъ жаровыхъ на продажъ за 800 зр.

Нова сушарня огрѣвана парюю придатна для пп. антика- рівъ на продажъ за 130 зр.

Нова кухня залѣзна вымѣру 130/80 см. велика на про- дажъ за 120 зр.

3 нові десінфекторы кальоричні одніи змонтованіи на возѣ, два вольно стоїть на продажъ за 1.340 зр.

1 уживана динамо-електрична машина придатна до добу- вання одного свѣтла лукового о силѣ 2 500 свѣчокъ на про- дажъ за 250 зр.

4 нові лампы лукові дуже доброї конструкції на про- дажъ за 100 зр. 278 5—10

Близша відомість при улиці Хоружини ч. 15.

ЛІАРНЯ ДЗВОНІВЪ
АНТОНІЯ СЕРАФИНА
вЪ КАЛУШІ, почта и стація залѣзничнѣ тамже.

Получивши на власнѣсть по старѣй фирмѣ „Івана и сына Серафима“ „Ліарню дзвонівъ“ вЪ Калуші, одначену сріб- нымъ медалемъ заслуги, лѣстомъ похвальнымъ и признаньемъ на выставѣ тов. ім. Качковскаго вЪ Коломиї (якъ о томъ свого часу газети доносили) — маю и теперъ на складѣ готові дзвони, выконую скоро замовленія и приймаю старі або ушкоджені дзвони до переливанія за дуже умѣрковану цѣну.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперѣшні замовленія вЪ давнѣйшій спѣлнѣй а теперъ моїй власнѣй ліарні дзвонівъ прошу о ласкавіи замовленія такъ на поодинокі нові дзвони якъ и на цѣлі групи. За трева- жность матеріалу и гармоничный звукъ моїхъ дзвонівъ ручу и для того осмѣляю ся припоручати ихъ Вп. П. Т. публицѣ

3789 Зъ глубокимъ поважаньемъ
АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.

Головний складъ
для Галичини
истнує водѣ 50 лѣтъ

улиці Трибунальска [у власнѣй намениці]

КАЗИМИРЪ ЛЕВИЦКІЙ
найбольшій выборъ и найдешевше жерело закупна

порцеляны, скла,
майоліки, фаянсовѣ, начиня камѣнного, столовыхъ гарні- туровъ, зъ хиньскаго срібла и альпаки. рѣзныхъ прибо- ровъ металевыхъ, деревляныхъ и иншихъ, погребныхъ до домового господарства и предметівъ для привкрасы комнаты.

ОДИНОКІЙ СКЛАДЪ
правдивыхъ російскихъ Воронцовскихъ самоварівъ и ори- гинальныхъ англійскихъ фільтровъ до воды.

299 Цѣны постійні — можливво найнижчимъ. 3—6

Бюро заряду ул. Академічна 5.

Фабрика штучныхъ
НАВОЗОВЪ
спѣлки командитовон

Юліана Ванга у Львовѣ
поручає зъ гарантією процентівъ и якости складо- выхъ частей 265 6—13

Мучку кѣстану и суперфосфаты
по можливво найдешевшихъ цѣнахъ.

Направы машинъ до шитя и приймає; Ножики рѣзного ро- да поручає

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ
ножовникъ у Львовѣ ул. Бонимѣя ч. 3.
Цѣники даромъ.

М. Р. ШНАЙДЕРЪ
заприсяженный знавецъ судовый
вЪ Станиславовѣ
296 поручає свое 2—52

складъ хрестівъ залѣзныхъ на- гробныхъ и ливарню написівъ основану 1882 року.

Мѣшочки до обриванія овоцѣвъ штука по 75 кр — Лѣхтарнѣ новозові пара по 6—, 6-50, 6-50, 7-50 и 12— зр.

4545 поручає

ПЕТРО ХШОНСТОВСКИЙ
торговля залѣзна у Львовѣ площа Капітульна ч. 1 (напротѣвъ катедрѣ).
Цѣники иллюстрованіи рѣзныхъ предметівъ до розпорядимости.

Приймаю учениковъ
зъ нивзѣхъ клясъ подѣ при- ступнымъ условіямъ, заручаючи за родителеску оцѣнку — Улиціи Ворменьска ч. 29, 1 поверхъ. 309 1—3

CARBOLINEUM
Теръ деревный и теръ по- газовый до смазѣванія да- ховъ, будыаківъ деревля- ныхъ, штахетівъ, парка- нівъ и т. д.

поручає

по зныженыхъ цѣнахъ
В. ЧОППЪ
308 Львовѣ 1—?
улиціи Жовковска ч. 2.

СКЛАДЪ КАВЫ и ЧАЮ
АРТУРА КОСЦИЦКОГО
подѣ знаменемъ
„СИРІОСТЬ“
у Львовѣ
ул. Оссолинскихъ ч. 11
Філія улиціи 3 мая число 2

Найбѣншіи кавы 1/2 клгр. 1 зр. и 2327 24—?
Найбѣншіи чай російскій, хиньскій и Липтона славный англійскій 1/4 клгр. 1 до 2 зр.

Купуйте товаръ добротный и ца- дить грошъ!

МУЖЕСКУ
Безсилнѣсть

выкинуто имено странными на- сѣдками тайныхъ гравѣръ молод- сти и розпутіи, усуне напено и на довогъ одинокъ, розширена въ многихъ выданныхъ иллюстр. книга

Самоохорона д-ра Ретавы
Россійске выданье: 1 зр.
Польске выданье: 1 зр.
Нѣмецке выданье: 2 зр.

Тысячѣ людей найшли въ нѣй поясненія своихъ недуговъ и напра- вили свои мужескіи силы при помо- щи вѣзаного въ книжцѣ спѣсобоу лѣченія. По одержаню франко на- лажности, выслава ся франко кни- га въ кувертъ магазину выдан- цѣ Р. Ф. Біеръ въ Липску. (R. F. Bier's Verlagsbuchhandlung in 39—36 Leipzig.) 4851

Глядає мѣсяця
вдова по учителю середного вѣку для веденія господарства домашнаго.

Близшій відомости въ адміні- страціи „Дѣла“ 303 3—3

АНТОНЪ ГИЛЕВИЧЪ
моряжничъ
(христіянинъ)
у Львовѣ ул. Краковска ч. 30—32

Выготовлюе всѣ работы го- родничіи, броварніи и церковныя взо- дячи въ сей обѣгъ по найумѣрен- нѣйшихъ цѣнахъ. 277 5—13

ВИНКЕНТІЙ КУЧАБИНЬСКИЙ
Складъ предметівъ релігійного змісту
Львовѣ ул. Кароля Людвика ч. 3

поручає 269 6—6

Свой складъ богато осмотровый въ ризы, епитра- хивѣ, багдахины, хоругви и всѣяи приборы цер- ковны. — Евангеліи богато прикрашеніи, оправіи по дуже низкихъ цѣнахъ.

Пп. купцямъ и відпродуючимъ рабать.

РУ.
кавички всякого рода;
Бандажъ руптуровый
и всѣяи вырѣбы рукавичничіи

поручає найдешевше 2537

Павло Лянгнеръ
передѣ тымъ
Браты Лянгнеры
Львовѣ, улиціи Галицка ч. 16.

Львовскій льосъ цѣна 1 зр. Тягненье д. 27 н. ст. вересня

ГОЛОВНА ВЫГРАНА 60.000 ЗР.

Х. Верфель дѣмъ банковый
Самуеліи Ляндавъ
Корманъ и Файгенбаумъ 279 10—?

Льосы поручає:

До Вповажаной Публіки, що оглядає теперѣшню

ВЫСТАВУ КРАЄВУ

Зъ огляду на великій приплывъ Вп. Публіки и зъ огляду на то, що мы поро- били великій и дуже користній купна, можемо нивше вычисленіи товары, доки выстане припасъ, продавати по такихъ цѣнахъ, а имено:

10.000 повшовковыхъ парасольковъ Entoussas по 1-30, 1-50, 1-75 и выше.

4000 повшовковъ парасольковъ по 3-50, 4, 4-50 и выше.

2000 штукъ модныхъ весенныхъ и лѣтнихъ блю- зовъ, фасонъ наивѣншій по 1-80, 2-50, 3 и выше.

2000 цѣлкомъ модныхъ Cases (наметки мантиль- ки) по 2-50, 3, 3-50 и выше.

1000 галльовъ до пороку и дошу по 1-20, 1-50, 2-25 и выше.

Конфекція для дѣтей.
4000 наймоднѣйшихъ одяговъ весенныхъ и лѣт- ныхъ по 1-50, 2, 2-50, 3 и выше.

1500 модныхъ плащиковъ у всѣхъ величинахъ по 3, 3-50, 4, 5 и выше.

Спеціальныи новости у стяжкахъ, коронкахъ, во- алькахъ, капелюхахъ дамскихъ и дѣтскихъ, рукавичкахъ гласѣ, дамыскихъ, военныхъ и пов- ковыхъ, хусткахъ, паньчохлахъ, парасолахъ и парасолькахъ, блювахъ, повшовкахъ, воен- ныхъ, сатиновыхъ и до прана, шляперкахъ, непліжкахъ, капелюхахъ огородныхъ и костю- махъ огородныхъ надѣвшии власне у вели- кой оскѣлости и доповняють ся що день.

Особливша гуртовна продажъ
принягодна
въ водѣлѣ занавѣсъ, капъ и килимовъ.

5000 капъ на столы по 75, 1-20, 1-90, 2-50.

4000 капъ на лѣжки по 2, 2-50, 3, 3-50, 4.

800 великихъ капъ на столы и лѣжки, дающихъ ужити ся на обѣ стороны (вырѣбъ килимовъ) по 1-90, 2-50, 4, 5.

Всѣяи зъ провинціи надѣмланіи порученя полагающе ся найсвѣдѣнѣше и найскорше,

Зъ глубокимъ поважаньемъ
Зарядъ магазину AU LOUVRE
у Львовѣ, площа Капітульна ч. 3.
4895 113—?

важный зъ днемъ 1 мая 1894 полая годинника середно-европейского.

Приходить до Львова зъ	ПОѢЗДЫ				Вѣдхаютъ зѣ Львова до	ПОѢЗДЫ				
	послѣдній	особой	послѣдній	особой		послѣдній	особой	послѣдній	особой	
Кракова (Берлина, Вроцлава, Вѣднѣя)	232	525	101	610	900	224	1010	450	1035	655
Варшавы	—	525	900	—	900	—	1010	450	—	655
Хабовки (Закопаного) на Перемышль, Рашѣвъ, або Тарновъ	232	—	—	—	—	—	1010	—	—	—
Хабовки (Закопаного) на Рашѣвъ або Тарновъ	—	525	—	—	—	—	—	1035	—	—
Хабовки (Закоп.) на Стрый Мушны, Криницѣ, Жегестова на Тарновъ	—	—	834	—	—	—	—	950	710	—
Хабовки (Закоп.) на Стрый Мушны, Криницѣ, Жегестова на Рашѣвъ або Тарновъ	—	525	—	—	900	—	1010	—	—	—
Хабовки (Закоп.) на Стрый Мушны, Криницѣ, Жегестова на Тарновъ (вѣдъ 1/2 включно до 30/4)	—	—	—	900	—	—	—	—	655	—
Мезе-Ляборцъ, Цавного-Кулашиного на Перемышль	—	—	900	—	—	—	—	—	450	—
Мезе-Ляборцъ, Цавного-Кулашиного на Стрый	—	—	900	—	—	—	—	—	710	—
Надбереза и Тарновъ	—	—	600	—	—	—	—	—	655	—
Подволочискъ и Бродовъ (на дворецъ гол.)	219	929	910	645	—	—	—	450	—	—
Подволочискъ и Бродовъ (на дворецъ Подзамче)	158	913	845	519	—	608	244	940	1030	—
Сучавы	940	—	787	1227	635	622	256	1004	1047	—
Кымполья	940	—	787	—	—	615	—	1015	255	1030
Радѣвцѣвъ	941	—	787	—	635	—	—	—	355	—
Вергомета и Чудина	940	—	—	—	—	615	—	—	—	1030
Новоселци	940	—	787	—	—	615	—	—	—	1030
Слободы рунтур. Копальнѣ	945	—	—	—	635	—	—	—	—	—
Густяна на Галичѣ	940	—	787	—	—	615	—	—	—	—
Чорткова на Галичѣ	—	—	1227	—	—	—	—	—	—	—
Берислава	—	—	202	1210	—	—	—	—	—	—
Белая	—	—	—	445	—	—	—	—	—	—
Сокала	—	—	748	445	—	—	—	990	645	—
Лавочного (Пешту, Мѣшкольца, Серенца, Мункача, Хирова и Станиславова на Стрый)	—	—	—	1216	—	—	—	540	950	—
Стрый и Сколього	—	—	847	—	—	—	—	540	—	710
Сколього, Аврора, Станиславова на Стрый	—	—	—	—	—	—	—	—	950	710
Гребенова (водѣ 10/12 включно до 30/4)	—	—	202	—	—	—	—	—	305	—
Бруховицѣ (водѣ 12 мая почавши ажъ до вѣдѣканя)	—	—	810	—	—	—	—	—	950	—
Густяна зъ вѣдѣишневомъ можва до- стати въ бюрахъ инфорцѣи нашу, каскъхъ стѣйничихъ и кондукторѣвъ.	—	—	—	—	—	—	—	—	330	—

*) Годныи печатаніи грубыми черенками означують пору ибну водѣ год 6-ой вечеромъ до годъ 5-ой 59 мин. равно въ бюрѣ инфорцѣиомъ ч. к. австр. залѣзничіи державныхъ у Вѣднѣи (улиціи Іоанна 29) а съ такожъ въ бюрѣ инфорцѣиомъ ч. к. австр. залѣзничіи державныхъ у Львовѣ (улиціи Третього мая ч. 3, готель Имперіалъ), удѣлає ся устныи або письменныи объясненіи въ справкахъ дотычно службъ на ч. к. австр. залѣзничіи державныхъ. О сколькои подручникъ дозволяють, засягнути тамъ-же можва инфорцѣи водносычихъ ся до дешты австро-угорскихъ и заграничныхъ залѣзничіи. Въ бюрахъ инфорцѣиомъ продає ся выдаваній чер-
езъ ч. к. австр. залѣзничіи державныи билеты до вѣдѣи и ашкетки ауставляющихъ посѣдочныи до вѣдѣи ажъ
такъ тарифы.

4980

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ два дня (крѣмъ недѣль и рускихъ святъ) о 6-ой годикъ по полудню. Литературный додатокъ. Библиотечка найзнаменитѣйшихъ повѣстей — выходитъ во вторникъ, а во вторникъ и пятницу на переѣзду раюна въ Дѣло.

Передплату и писематы принимаютъ: у Львовѣ Администратія „ДѢЛО“ ул. Баторія 24, Центральное бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Карла Людвига 9. у Відни: М. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek, I. Wollzeile 8; Oppel, I. Stubenbastei 2. J. Danneberg, I. Wollzeile 19. В. Франкфуртъ и Гамбургъ: М. Haasenstein & Vogler, G. L. Danneberg & Comp. В. Пештъ: E. Misrachy V. Bez. Akademischegasse 6.

Передплату на „ДѢЛО“ и писематы платитъ у Львовѣ.

Передплату на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ въ Австрія: на границѣ: на цѣлый рокъ . . . 18 кр. на цѣлый рокъ . . . 24 кр. на полъ року . . . 9 кр. на полъ року . . . 13 кр. на четверть року . . . 4 кр. 50 кр. на четверть року . . . 6 кр. на місяць . . . 1 кр. 50 кр.

у Львовѣ: на цѣлый рокъ . . . 18 кр. на цѣлый рокъ . . . 8 кр. на четверть року . . . 4 кр. на місяць . . . 1 кр. 35 кр.

Редакція, Администратія и Экспедиція подъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи вставляются не позже напередѣе застосованья. — Редакція неоплачиваетъ цѣны за доставку. — Печенье число копій 8 кр. в. в. — Отдѣленія принимаютъ ся по цѣнѣ 6 кр. въ одною стрѣчку писематомъ а въ рубричѣ „Набѣданья“ по 20 кр. в. в. — Мѣсяцъ членства съ по 10 кр. въ годъ.

У Львовѣ, дня 22 и ст. серпня 1894.

Зъ концемъ школьного року 1894 зникли власти школьный приготавливаю клясу въ руской гимназии у Львовѣ, мотивуячи еи знесенне тымъ, що у Львовѣ а вже двѣ народны школы зъ языкомъ выкладовымъ рускимъ, отже кляса приготавливаюча стае злишньою. Натомѣсть обѣщали власти школьный устанамъ нашихъ заступниковъ въ радѣ школьной и въ радѣ державной, що зъ початкомъ школьного року 1894/95 будуть отворены клясы приготавливаючи при гимназіяхъ рускихъ въ Перемышлѣ и Коломынѣ, де до тебѣ — якъ звѣстно — нема нѣ одной чотири-класовой школы зъ языкомъ выкладовымъ рускимъ.

Якъ жаль намъ приготавливаючи клясы у Львовѣ, котра зъ огляду на свою спеціальну и выключну цѣль: приготавливати учениковъ до гимназіи, вѣдавала той гимназіи величезны услуги и тѣй добра половина учениковъ завдячувала побѣдѣ поступу и успѣху въ науцѣ, такъ зменшала жаль нашъ надѣя, що страта тая буде надолжена клясами приготавливаючи въ Перемышлѣ и Коломынѣ.

Тымчасомъ надѣя наша тревала всегоя-всего мѣсяца, бо одна кляса приготавливаюча буде справдѣ отворена въ Коломынѣ, за те, — якъ доносятъ намъ опечаленіи родичѣ зъ кола перемышля, — и чутки нема про таку клясу въ Перемышлѣ! Чи педагогичны взгляды вни въ Коломынѣ а вни въ Перемышлѣ, мѣсяцевости сумежныи межѣ двома населеными, рускимъ и польскимъ, представляющимъ подѣ взглядами языковымъ двояважнѣй калейдоскопъ рознородныхъ говоровъ и адиомовъ?

Если двоявѣе вѣтнованье гимназіи коломыйской показало наглядно потребу тамъ клясы приготавливаючей, то чи-жъ шестилѣтній до-свѣдѣ гимназіи перемышля не показавъ того ще больше? Намъ справдѣ непонятно, якъ може нормально розвиватися гимназія безъ одной бодей чотири-класовой школы народнои або по крайній мѣрѣ безъ клясы приготавливаючей? А если мимо того розвивае ся, то лишень завдяки тѣй животнои элементарнои силѣ руского духа та героичному выселеню нашихъ учителей, котрымъ бодай на отѣмъ мѣсяцѣ най буде сказане сердечне спаси-Богъ!

Листы зъ выставки

[Промыселъ.]

П. Металлический промыселъ въ Галичинѣ завдяки фабричной конкуренціи заграничной, котра засыпавъ нашъ край дешевыми вытворами, такъ замѣсть розвиватися, вѣдъ находитъ ся въ застою, або радше клонитъ ся до

упадку. Се указуютъ статистичныя цифры, подѣляя котре въ Галичинѣ было въ роцѣ 1885 загаломъ 3517 підприємствъ для выроботы зъ зѣлѣза и стали, а по пѣтиохъ рокахъ т. е. въ 1890 роцѣ ихъ число зменшилось на 3409. Такъ само упали заведенія для выроботы зъ мѣсяки и цинны; вѣдѣ 1885 року до 1890 першѣ упали зъ 119 на 86, а другѣ зъ 12 на 3. Натомѣсть повстали новѣ підприємства, а то одно підприємство для выроботы зъ олова, а два для выроботы зъ цинны. И рукодѣльнѣ, що займають ся выроботомъ рѣчей зъ золота, постигла судьба упадку. Въ роцѣ 1885 было такихъ майстрѣвъ 217, а въ роцѣ 1890 было ихъ 204. Отже рукодѣльный промыселъ металлический замѣсть подвинувшись, упадае. Що-до фабричного промыслу, то тутъ можна помѣтити, що вѣдѣ подноситъ ся. Въ р. 1885 до 1890 збільшились фабричны заведенія зъ 17 на 20, и они такі: пять фабрикъ, що вытворюють рѣчно 59.952 метричныхъ сотнарѣвъ чистого зѣлѣза; шість заведенъ фабричныхъ, котры вытворюють рѣчно 40.800 метричныхъ сотнарѣвъ литого зѣлѣза; двѣ фабрики слюсарства; одна для мѣднанныхъ выробѣвъ и двѣ фабрики для выробѣвъ цинковыхъ. Отсе число фабрикъ и то не всюды уладженыхъ пося найлѣпшихъ конструкцій, ажъ надто мале.

Що-до зображенія металлического промыслу на выставѣ, то тутъ мусимо замѣтити те саме, що при попереднихъ гаузахъ, именно, что его вытворы не збрани въ одну цѣлѣсть, лишъ порозквданы по павильонахъ. Выставцѣвъ тон гаузы е 63, а мѣжъ ними 13 заграничныхъ. И треба признати, що за граница веде передъ своими выробами. Такъ примѣромъ владѣтель великой фабрики въ Варшавѣ, Іосифъ Фраже, выставивъ гармон работы сѣрбной и платиновой выробы; вѣдѣнскѣ фабрики: Найгеферъ, Блязичекъ, Шехтеръ, Триско, Лянгѣ, Польцеръ и Гебуртъ выставили огнетрѣвалы касы, зѣлѣзны печи и поменшѣй предметы зъ метала; голосна въ Европѣ фабрика „Патекъ, Філіппе и спѣлка“, въ Женевѣ выставили годинники; Янъ Кульманъ зъ Чехіи, прилады до робленія штучныхъ цѣфтѣвъ; Теодоръ Прокопскій зъ Вроцлава, зѣлѣзны ворота и т. д. Надто чернивецкѣ фабриканты: Іосифъ Вацлавекъ выставивъ крѣпостны и полевны пушки, а Авдѣй Гайбъ, дзвонны. Галицкѣ выставцѣ, мѣжъ котрыма 12 жидѣвъ, выставили переважно посудину церковну, выробы зъ бляхи, такъжѣ золотѣ и сѣрбныя предметы, годинники и т. п. Фабрика дзвонѣвъ зъ Бялы выставила въ этнографичномъ вѣдѣлѣ три великѣ дзвонны, котры завѣшенѣ на зѣлѣзныхъ постаментахъ, вымагають дуже малой силы, чтобы ихъ розгойдати. Въ выставѣ тон гаузы взяли участъ и промысловцѣ руской народности, а то Антонъ Серафимъ зъ Калужа,

котрый коло гуцульскон церковцѣ выставивъ дзвонны, и львовскій слюсаръ Пендюкъ, членъ товариства „Зорѣ“, про него мы вже згадували оглядаючи павильонъ львовскихъ руско-народныхъ товариствъ. До сего вѣдѣлѣ можна причислати такъжѣ выробы металлическѣ области механики, оптики и электрики, котры заступаютъ на выставѣ двѣ фабрики львовскѣ: Зильберштайнъ и Босковицъ.

Вѣдѣлѣ машинерія заступленѣй Галичинѣ дуже слабо. Ся гауза промыслу почала доперва розвиватися и она обнимае: выробѣ машинъ, знарядѣвъ, аппаратѣвъ, перевозовыхъ прирядѣвъ, инструментѣвъ и т. п. Рукодѣльныхъ підприємствъ было въ роцѣ 1890 — 984. Зъ того числа припадае вѣдѣлѣ на стѣлѣмахѣвъ, бо ажъ 560, а 284 на годинничарѣвъ. Фабричныхъ підприємствъ было 23, а то: двѣцѣ фабрикъ, що рѣчно выробляють 19 котлѣвъ 14 паровыхъ машинъ, 10 мельничихъ, 15 для винокурныхъ и пововарныхъ заведенъ, 500 ткацкихъ машинъ, 932 рѣльничихъ, 25 машинъ до рѣзныхъ знарядѣвъ, 160 ручныхъ знарядѣвъ, 2000 вышивныхъ знарядѣвъ и 874 метричныхъ сотнарѣвъ вышивныхъ предметѣвъ; крѣмъ того три фабрики музичныхъ инструментѣвъ.

Той вѣдѣлѣ на выставѣ мѣстятъ ся въ кѣлькахъ павильонахъ, а найбѣльшій зъ нихъ — се галѣ машинъ, найбѣльшій будынокъ на площѣ выставѣ по промысловѣмъ павильонѣ. Вѣдѣ выставцѣвъ близько 90, и они въ значно бѣльшій мѣрѣ самы заграничны; галицкихъ выставцѣвъ дуже маленьке число. Зъ Галичанъ взяли участъ: Левъ и Ем. Зеленецкѣ зъ Кракова, Урбановскѣ зъ Перемышля, Пѣчъ зъ Львова газова товариство зъ Львова, В. Міча зъ Львова, Рихновскѣ зъ Львова, К. Липинскѣ зъ Сянока, Т. Бредѣ зъ Отинѣ, фондация гр. Скарка зъ Дроговыжѣ, Петерсгаймъ зъ Кракова, С. Костшевскѣ зъ Самбора, Ф. Радомскѣ зъ Кракова и Айнгорнъ зъ Горлицѣ. Зъ заграничныхъ выставцѣвъ взяли участъ: зъ Чехіи и Моравы 10 фабрикантѣвъ, шлезкихъ 3, вѣдѣнскихъ 11, надто зъ Нѣмеччины, Варшавы, Лодзѣ и Угорщины.

Безъ сумнѣву найкрасѣу, а рѣвночасно и найбѣльшу выставу въ цѣлѣй галѣ машинъ, уладила чешка фабрика Рингоферъ зъ Смихова коло Праги. Предметы тон фабрики вызначуютъ ся не лишъ гарнымъ выкѣченемъ, але и конструкціею опертю на численныхъ досвѣдахъ и науковѣмъ трактованю предмету. Побѣхъ практичныхъ зѣлѣзничихъ возѣвъ до перевозу пива, загалну увагу звертае приладъ до фабрикованя леду, котрый складае ся зъ паровой машины, двохъ компресійныхъ помпѣ, кондензатора и холодильника. Парова машина не только найбѣльша на цѣлѣй выставѣ [представляе силу 240 коней], але и найлѣпша зъ

огляду на конструкцію. Фабрикованье леду уладжене пося системы Ліндога, а основуе ся оно на засадѣ, що течя переминыють ся въ газъ коштомъ тепла, що его поглотчуютъ. Приладъ выробляе въ часѣ 24 годинъ 100 кубичныхъ метрѣвъ леду. Та сама фабрика выставила матины, що служатъ до фабрикаціи цукру, прасу до перероблюваня буракѣвъ, приладъ до механичного обертаня солоду и взагалѣ горальничѣй и броварничѣй машины.

Друга фабрика найлѣпше репрезентована — се фабрика Ст. Цегельского зъ Познани, котра доставляе свои выробы и для Галичины. Она выставила передовѣйшѣ машины рѣльничѣй, плуги, грабарки до сѣна, молотѣльнѣй и цѣкаву машину до добуваня торфу. За галѣю машинъ уладила молочарню и вже на тебѣрѣшній выставѣ ся фабрика одержала золотой медаль и дипломъ. Незгѣрѣ заступлена фабрика зъ Познани „Урбановскѣй, Рамовскѣй и спѣлка“ выставивши выключно горальничѣй прилады.

Зъ галицкихъ фабрикъ найбѣльша фабрика машинъ и робѣтны зѣлѣзничихъ возѣвъ К. Липинского въ Сяноцѣ и Забжѣ. Въ галѣ машинъ она выставила цистерну до перевозу ропы, нафты, або спиритусу, пося припасу австрійскихъ зѣлѣзничѣй державныхъ. Бѣльшу часть своихъ выробѣвъ, якъ ось лекомобілю, парову машину и богато знарядѣвъ до сверленя, ся фабрика выставила въ вѣдѣлѣ товариства нафтяного. На увагу заслугуютъ предметы, выставленѣ краковскою фабрикою Зеленецкихъ.

Окремый павильонъ побудували выставцѣ зъ Угорщины, надто чешкѣ, якъ ось Кшижикъ, технологичный музей у Відни зъ выставою малыхъ моторѣвъ, фабрики Clayton и Schutleworth, франкфуртскѣй инженеръ Lindley и т. д.

Перевозовѣй прилады, именно повозы, фактоны, вѣзкы выставленѣ переважно въ павильонѣ промысловѣмъ; дирекція почтъ выставила свои возы въ окремѣмъ власномъ павильонѣ. Такъжѣ въ промысловѣмъ павильонѣ помѣщенѣй инструменты музичны.

Зъ кругѣвъ парламентарныхъ.

Вже минула бѣльша половина феріи парламентарныхъ. Сторонницѣа парламентарной старали ся використати той часѣ до выясненя своихъ внутрѣшнихъ ситуаціи, оцѣнюючи свою минушу діяльність и свои успѣхы, та укладаючи планы до будучон кампаніи. Зъ того біянеу и преліминаря можуть побачити сторонницѣа, що перевищае въ ихъ господарѣчѣ, чи активны чи пассивны, та вѣдѣчно до того розвивати бѣльшу або меншу енергію въ своѣй політичѣ.

Але еи найлѣпше не одобрили авѣ батько анѣ Ерика, котрой она звѣрлася зъ обавы, яка еи мучила. Гольмеръ лишъ насмѣявъ ся надъ нею та назвавъ еи „старою а дурною“, що глубоко еи обидило, хочъ она вже и привыкла до его поведѣния. а Ерика безусловно вѣдказалась вѣхати зъ нею. Въ послѣднихъ часахъ Люиза цѣлкомъ перестала розумѣти Ерику. Она зробилась якогось дивною, и старша сестра ледва чи не жалувала за еи давнымъ рѣзкимъ и насмѣшливымъ поведѣнемъ. И взагалѣ послѣдній рокъ бувъ такъ богатый въ рѣзны подѣвъ, що Люиза, привыкша до тихого ровной одностайного житя, була цѣлкомъ збита зъ пантелику и не розумѣла добре, що такого робити ся вокругъ неи.

Цѣлѣй ранокъ она старалась побороти своѣй неслокой, але наконецъ таки вѣдъ взявъ верхъ надъ Люизою и она вѣдчула, що повинна за всяку цѣну на власнѣ очѣй перекопати ся, що нѣяке нещастье тамъ не случилось. Безъ вѣдомости батька, она сказала задолжити конѣ и поѣхала до Торпы.

Коли поѣздъ станувъ передъ ганкомъ, самъ господаръ вышшовъ подвинувшись, хто приѣхавъ. У него бувъ такий мильный и добродушный выгладъ, что Люиза цѣлкомъ не познала того чудовища, якимъ вѣдъ тѣй представлявъ ся въ еи почныхъ мрѣяхъ, тожѣ трохи засоромлена подала ему руку, коли вѣдъ вѣтавъ ся.

— Якъ ты въ саму пору приѣхала! —

16)

Осея Торпа.

Повѣсть Тора Гедберга.

(Далѣе.)

Холодно и темно было на рѣвнѣхъ подѣ лѣснымъ звѣздистымъ небомъ, и такъ тихо по вѣсѣлѣмъ гаморѣ и руху. Конѣ бѣгли скоро, свѣтаючи на нѣчлѣгѣ до стайнѣ, а колеса легко котились по твердой земли. Новоженцѣ сидѣли тихо, мовчки кажды въ своѣмъ кутку, боцѣлись дотропути взаимно себе. Разъ тѣмъ Ельза, выглянувши зъ вѣкна, перервала мовчанье.

— Якъ чудовы звѣзды! — промовила Екъ пробормотѣвъ неясну вѣдповѣдь, але навѣтъ не глянувъ крѣзь вѣкно. Ему, здае ся, все одно было, чи свѣтѣть звѣзды на небѣ, чи нѣ.

Коли приблизилъсь до Торпы, побачили, что дѣлѣ бувъ освѣщенный. Старушки вѣдѣхали скорѣе, чтобы прилагодити все на ихъ приѣзѣ.

Коли поѣздъ станувъ передъ ганкомъ, вѣдъ три вже стояли коло входовыхъ дверей, низенько кланяючись и здоровлячи ихъ, а на подѣбѣ зъ абралъсь Боля, Анна и декотры зъ-помѣжъ робѣтничѣвъ. Зъ-далека доносилося черезъ траву журчанье млынового колеса.

Они вѣшли до передпокою и потѣкъ свѣтла та тепла обливъ ихъ. Ельза зворушена

и засоромлена махнально дякувала старушкамъ та не чула навѣтъ, коли Торстенъ знявъ зъ неи пальто и капелюхъ.

По кѣлькахъ минулахъ она оинилась въ сальонѣ самъ на самъ зъ Екомъ.

— Де жъ подѣли ся панна Томпсонъ и Лисса? — попытала она непевнымъ голосомъ, шукаючи ихъ очима.

Вѣдъ усмѣхнувъ ся, а сей усмѣхъ выликаявъ у неи румянецъ вѣстыду.

— Они поѣшли на гору, до своихъ комнать — сказавъ — а схопивши еи руки, звѣдъ на притягнувъ еи до себе.

Она лѣчно глянула на него, и тогдѣ его величезный рѣбѣтъ та сила, несподѣвано зробили на нѣй вражѣбне чогось майже звѣрского, вѣдъ збудивъ въ нѣй чисто физичный страхъ. Она вырвала руку и подѣшла до вѣкна. Екъ мовчки поспѣшивъ за нею.

— Торстене, — трохи подождавши промовила она благоучнымъ голосомъ, чому бы намъ не поѣйти трохи переѣти ся? Подивись, яка чудова звѣздиста вѣчѣ!

— Ити на прохѣдѣ! — повторивъ вѣдъ здивованный и недоволенный. — Чи-жъ намъ не лѣпше сидѣти дома?

Вѣдъ зновъ схопивъ еи руки, стараючись притягнути еи до себе.

Она опиралась.

— Але, если я прошу тебѣ, Торстене!

— Ельзо! — крикнувъ вѣдъ въ палкомѣ порывѣ пристрастия — теперь ты моя жѣнка!

И не уважючи на еи спротивленье, вѣдъ крѣпко пригорнувъ еи до себе.

Тогдѣ она почувалась такъ вѣдѣмъ безпомѣчною и безрадною, что залилась слѣзами; безвѣдѣна, дрожащи зъ плачу, лежала въ его объѣмахъ.

Люиза майже цѣлу вѣчѣ не спала. По части тѣй докучали вѣрѣтѣныи въ готовѣ спомыны о толькѣ-що покѣченнѣхъ головахъ лѣныхъ до весѣльного обѣду. Подѣбно до того, якъ збѣшовши на тверду землю по довѣдѣй плаванѣ по морю, мы довѣдѣ вѣдчуваемо въ своѣй фантазіи хатанье парохода, такъ и она разъ по разъ здрогувала зѣ страху. Ану, если печѣня спалила ся, а росѣдѣ переселеный? И не скоро успокоилась она згадавши, что все то вже щасливо минуло. Але разомъ зъ тымъ тѣй не давалъ заснути другій далеко сильнѣйшій страхъ: она не могла перестати думать о Ельзѣ; она разъ по разъ пригадувала собѣ свое прощанье зъ нею, бачила еи послѣдній, немовъ благоучный поглядъ, то зновъ чула, якъ замкнулись за нею дверцѣ кареты, и доси тревожила себе найстрашнѣйшими фантазіями вѣдъ котрыхъ волѣе ставало тѣй дубомъ, а котры завдяки еи неопитности, принимали величезный розмѣры, дока тѣй не удало ся перекопати себе, что Ельзѣ безперемѣнно лучалось якѣсь страшне нещастье.

Длятого рано перша еи гадка была поѣхати до Торпы та перекопати ся, чи все тамъ

Молодо-Чехи мусѣли екостатувати для себе въ ерѣ коаліційной такую самую застою въ справахъ политическихъ, яка вже давнѣше значилася, именно водѣ часу, коли обняла проводѣть политику выключно въ свои руки. Натомѣсть въ свой внутрѣшній организаціи мусѣли молодое-Чехи звернути увагу на двѣ появы, а то на цѣлковиту пассивность старо-Чеховъ, котры обмежили свою политичну діяльність лишь на теоретичну полеміку при помощи своихъ органовъ, и на живѣйше выступление среди своей суспѣльности радикальнѣйшихъ элементовъ, котры стараются придбати для себе большаго влияния на хѣдъ политики. Въ виду того молодое-Чехи не легковажатъ внутрѣшнюю организацію и докладають всякихъ выходѣвъ, чтобы тыхъ „радикальнѣйшихъ“ виха-ти въ рамки загалной програмы своей политики а зъ другой стороны стараются при помощи якогось компромісу вывести старо-Чеховъ зъ ихъ анеміи политичной та спонукати ихъ до участи въ спѣльной работѣ. Звѣздъ молодоческихъ мужѣвъ довѣря, якій водбуде ся въ день св. Вячеслава, выкаже, зъ якимъ засомомъ силы и енергій заберуть ся молодое-Чехи до дальшой борбы на аренѣ парламентарной.

Иный сторонникъ меншости оппозиціонной рѣвножъ звернули увагу на свою внутрѣшнюю организацію и дѣлать слѣдять пильно, чи муръ коаліційный, котрымъ ихъ опеяно, не зачатъ въ котромъ мѣсці розсыпаться. Найновѣйшій подѣлъ дѣйствио вказуєть, що на коаліційномъ горизонтѣ зачали ся громадити чорні хмары. Именно лѣвница нѣмецка, котра выноувала въ коаліціи числомъ своихъ членѣвъ и свою солидарность, зачинає розпадатися. Политики передказують, що коли рада державна збере ся на осѣнню сесію, то розпадъ лѣвницъ нѣмецкой буде вже фактомъ довершеннымъ и хто знає, чи найдуть ся якій способы, якъ и. пр. вговорювая проводирѣвъ, обѣтницъ министровъ, котры зможутъ поставити те сторонництво на ноги и зарадити внутрѣшнему розкладу.

Причиною того розпаду лѣвницъ, суть за-кнды, якій подносять супротивъ проводирѣвъ сторонництва А тѣ закнды — пѣслиа W. Allg. Ztg. — такій: Спокойно приглядано ся, що клерикалы, подпирючи явно и потайно правительство, зыскали больше опоры подъ ногами; допущено, що довга сесія панования коаліціи проминула спокойно безъ наименьшого добутку политичного, котрый можна бы привести вы-борчи до дому — але натомѣсть удало ся водроцити страшно реформу выборчу и запоручити собѣ взаимно національный и политич-ный станъ посѣданя. Наразъ приходится вѣсть, що правительство уступило супротивъ Словян-цѣвъ что-до гимназій въ Цілі, и отворенье низ-шой гимназій въ найнебезпечнѣйшій точкѣ сти-рийской рѣвнины, есть вже довершеннымъ фак-томъ. Вѣдтакъ прийшли Поляки зъ претенсі-ми до Шлеска. Найперше звѣздъ польскихъ журналистовъ и писателѣвъ заявляє, що удер-жанье и розширенье польской народности въ Шлеску треба уважати справою цѣлого наро-ду и суспѣльности польской; вѣдтакъ кн. Са-пѣга, членъ палаты панѣвъ и тайный совѣт-никъ говорить про сильную польску вѣтчину и зачисленя до неї Шлескъ; обѣла кн. Чарто-рыйскій, такій самый достойникъ, проголосувъ потребу польского напора на захѣдъ (Drang nach Westen), а вѣдци пос. Рошковскій вы-

ступає зъ жаданьемъ польской гимназій въ Тѣшинѣ. Ажъ теперь зачало ся прояснати въ головахъ членѣвъ лѣвницъ, що они суть тѣми, котрыхъ посередѣ коаліціи воджено за нѣсть. Они розпоряджають великимъ числомъ голо-совъ въ коаліціи, але дуже мало значать. Сѣмъ Словянцѣвъ въ клубѣ Гогенварта були въ силѣ, помимо опоры цѣлой лѣвницъ нѣмецкой, вырвати водѣ правительства такую важну кон-цессию, котра нарушитъ политичный и націо-нальный станъ посѣданя Нѣмцѣвъ въ Стеріи. А якъ супротивъ того буде правительство у-ступичає для клерикаловъ и Поляковъ, скоро они только выступлятъ зъ своими бажаньями?

Такій пытанья зачинають собѣ ставляти Нѣмцѣ въ Чехіи, Шлеску и альпейскихъ краяхъ та пытають ся, якій властиво користи воднесли Нѣмцѣ зъ коаліціи. Пытають ся, чи зашпенне вѣсхъ либеральныхъ постулатѣвъ, а властиво формальне выреченье вѣсхъ ли-беральныхъ принципѣвъ не за-дорого окуплене двома теками министеріальными та кѣлькама посадами старостѣвъ! Чи не лѣпше було бы для либералѣвъ выступити зъ коаліціи, хочъ бы навѣтъ мали втратити обѣ теки министе-ріальны?

Зъ такого поставленя kwestii выходитъ цѣломъ ясно, що сторонництво нѣмецкой лѣ-вницъ мусѣть розпастися, бо мѣжъ суспѣльно-стью нѣмецкою, а взглядно выборцами подно-ситься ся чимъ разъ больше голосѣвъ недово-ленья зъ того кроку политичного, якій зробила лѣвница нѣмецка, именно зъ приступленя еи до коаліціи. Въ сторонництвѣ лѣвницъ найдуть ся послы, котры не посмѣють злегковажати со-бѣ голосу выборцѣвъ и мусѣть зломати соли-дарность сторонництва. А коли само сторон-ництво розпаде ся, тогдѣ вже и не довге вѣ-кованье коаліціи.

Се и те зъ выставки.

Загремѣло! — только не на небѣ, а въ редакціи львовского Przegląd-a. Мовѣ Jupiter tonansъ свяпнотомъ, такъ Przeglądъ перомъ накин-увать!... И кому? — проф. Шухевичъ за эт-нографичну выставу и за этнографичный ката-логъ. Расова кровь обурилась, що рускій вѣд-цѣвъ этнографичный болѣйшій, нѣжъ польскій, та що и каталогъ пояснюєть рускій вѣдѣвъ має больше стѣбѣвъ и картокъ, якъ каталогъ, що пояснює польскій вѣдѣвъ. Ну, и готовый ucisk, на рахунокъ котрого Przeglądъ здобувъ ся ажъ на высокопарный афоризмъ, що мов-лять: „pro za krzykactwem i „borbami“ kryje sie chęć wywyższenia siebie cudzym kosztem i cudzymi pieniędźmi!“ Кобы Przeglądъ говоривъ се зъ пересвѣдченя, можна бы на сѣ мудрѣй глупости махнути рукою и сказать: отъ слѣбный шовинистъ! Але нѣ, вѣдъ усьвъ на коника зло-бы, нетерпимости супротивъ рускости и ну-жѣ на нѣмъ здобувати собѣ популярность среди такихъ, якъ вѣдъ самъ. То справдѣ вѣдъ у-крывъ въ собѣ, якъ уся польска праса, чѣе wywyższenia siebie cudzym kosztem, подносячи своего часу крикъ, що то п. Пшибиславскій займає ся уладженьемъ этнографичной вы-ставы, коли мѣжъ тымъ и словомъ не бовкнувъ про проф. Шухевича, котрый мовѣ чорный вѣдъ безъ вѣдѣвъ метушавъ ся коло збираня этно-графичныхъ предметѣвъ. А коли дѣло стало

готове и плоды работы п. Шухевича побѣдили працю п. Пшибиславского, [котрому впрочѣмъ не робимо нѣякихъ закидовъ] а надто, коли ся побѣда виявилась и въ каталогахъ, Przeglądъ вѣдъ разу побачивъ Шухевича и накинувъ ся на него лайкою. Пановному органу шовини-стѣвъ байдуже про те, що въ змѣстѣ катало-гу выразно аазначено, що вѣсхъною частію эт-нографіи займаєт ся Шухевичъ и до неї спо-рудивъ поясненя, а захѣдну часть разомъ зъ поясненями въ каталогахъ зладивъ нѣкто иншій, только п. Пшибиславскій. Такожъ въ свой шовинистичній лютости, котрою накинувъ ся на проф. Шухевича за зборку археологічну, Przeglądъ переслѣпивъ, що въ змѣстѣ катало-гу выразно поднесено, що сю зборку описавъ д-ръ Чоловскій а не Шухевичъ. Гнѣвъ Przegląd-a не оминувъ и д-ра Франка, котрый по-смиѣвъ безъ дозволу п. Масловского выставити цѣлу шафу книжокъ трактующихъ про этногра-фію руского народа, коли мѣжъ тымъ зборка этнографичныхъ дѣлъ про польскій людъ до-сыть невеличка. Ну, тутъ не было нямой ра-ды, только зборонити вѣсхъ этнографамъ фран-цускимъ, нѣмецкимъ, россійскимъ, чешскимъ а навѣтъ и польскимъ писати про рускій людъ и заставити ихъ писати про людъ польскій. Въ тѣмъ випадку зборка д-ра Франка була бы вдовольна Przeglądъ. Найвышій шовинистъ ду-маєтъ, що Русины, взявши участь въ выставѣ, будуть нагнавати свой хребетъ выключно ad majorem Poloniae gloriam и Поляки коштомъ рускымъ заяснѣють ще дужше, яко нарѣдъ культурный, котрому слабіи Русины завдячу-ють все те, що мають... А що-до cudzych pie-niędzy, то певно, що они вже теперь чужѣ, коли соймъ, стягнувши краєвъ податки зъ ру-скихъ мужиковъ, передаєтъ ихъ польскимъ па-намъ на урядженье выставки. Та про се богато говорити шкода и слѣвъ!

Запахъ выборчи ковбасы вже заздале-гѣдъ почувъ уже навѣтъ одинъ Полякъ а имен-но кс. Стояловскій, и говорючи про транспор-ты селянъ на выставу, пише въ своемъ Dziwn-і: „Було бы то дуже гарне [тѣ транспорты], ко-ли бъ не было ажъ надто очевидно, что та „а-ти-тація выставова“ е только вступомъ до „славной ковбасы выборчи“ и маєдо неї приготовити. Од-накъ не думаемо, чтобы розумнѣйшій селяне дали ся такъ легко обманути тымъ сердечнос-тями, зъ котрыхъ также уладжене собѣ „вы-ставу“. Хто попаривъ ся на горячѣмъ, дмухає на зимне...

Селяне — пише дальше кс. Стояловскій — побачать на выставѣ также ново-ухваленѣ соймомъ „мундуракъ“ для учениковъ, а они промовлятъ до ихъ практичного розуму и по-учать ихъ: до чого стремлять „выставовѣ при-ятелѣ селянъ“. Неодень отецъ-селянинъ, за-плаче зъ початкомъ року шкѣльного, коли ему приде ся справляти мундуры для сына або коли буде зневоленый забрати его до дому, якъ не стане на той мундуръ...

„Выборча ковбаса“ — якъ каже кс. Сто-яловскій — сильно запахне завтра, бо завтра рано приѣздитъ зб Стрыя около пѣнтора ты-сяча особѣвъ подѣвъ проводомъ повѣтового мар-шалка гр. Кароля Дѣдушицкого. Въ тѣй юрѣбъ людей буде до тысячъ селянъ и 90 вѣйтѣвъ, а йти будутъ зъ хоругвою и вѣдзнаками. Селянъ стягнуто навѣтъ зъ-подѣвъ угорской границѣвъ и они зъ-першу будутъ оглядати Львѣвъ, церковь св. Юра, латиньску катедру и т. д., а потѣмъ поведутъ ихъ на выставу. Маножи зъ собою двѣ трѣмбѣты, они дадутъ тутки концертъ на тыхъ инструментахъ. На просьбу маршалка повѣто-вого Впр. митрополитъ удѣлявъ прогульцѣвъ дис-пенсу водѣ посту на часъ пробуваня у Львовѣ. Вчера не было богато прогульцѣвъ на вы-ставѣ, лише włościanańska działwa зъ Перегнѣ-ова.

Поодинокій комісіи юрь почали вже судя-ти на выставѣ выставленѣ предметы.

Дописи „Дѣла“

Зъ Подѣбры.

[Въ справѣ дотациі для експонированныхъ сотрудниковъ].

Закономъ державнымъ зъ 7 сѣчня 1894 подвышено експонированнымъ сотрудникамъ до-тацию зъ 400 на 460 зр. рѣчно, — и то поби-рають експозиты тую цѣлу дотацию, если нема мѣсцевого доходу, або ино доповненье еи, если такой дохѣдъ есть, и. пр. зъ поля. Такихъ экс-позитуръ выказує шематизмъ станиславскій, включно зъ новоотвореною въ 1893 р. посадою въ Медусѣ, вѣсхъ 20; зъ тыхъ 2 на Буковинѣ.

Нема нѣякого сумнѣвъ что до подвышеня птатнѣвъ при тыхъ вѣсхъ вычисленыхъ посадахъ. Але заходитъ пытанье, чи мають право дома-гати ся того подвышеня тѣ зъ сотрудниковъ системизованныхъ, котры суть експонированѣ при дочерныхъ церквахъ якъ и. пр. въ Головинчи-цахъ ад Тлусте, въ Колодѣбѣ коло Свинькова, въ Чорнѣмъ Потоцѣ правлученѣмъ до Бѣлыхъ Ославѣвъ, въ Пшенничнахъ коло Надорожнои,

— котрыхъ шематизмъ яко експонированныхъ не выказує, хочъ они такими дѣйствио суть и ко-трыхъ законъ мабуть уваглядяє.

Законъ зъ 7 сѣчня 1894 р. и зъ 13 сѣвѣ-ця 1890 р. чинить подвышенье дотациі зави-симымъ водѣ певныхъ тамъ згаданныхъ вы-могъ. И такъ законъ зъ 1894 гласить: Das für Hilfspriester festgesetzte Minimaleinkommen wird rücksichtlich derjenigen systemisirten Hilfspriester, welche mit Seelsorgefunktionen an einer ausserhalb des Pfarrrortes befindlichen Kirche betraut sind und bei derselben ihren Amtssitz haben, um 160 fl. erhöht. Отже если тымъ системизованнымъ сотрудникамъ епис-копы повѣряли душпастирскій чинности при церквахъ по-за мѣсцемъ, де мешкає парохъ и они при тыхъ церквахъ мають урядовый осѣ-докъ, то посля сего закона належить ся имъ тоє подвышенье.

Сотрудники системизованѣ не могли бы самовѣльно осѣсти, де имъ бы подобало ся, ино зъ приказу своей зверхной власти могли бы дочерныхъ церквахъ замешкати, и то для причинъ большой выгоды душпастирской, на что вже вказує само больше число душъ въ мѣсцевостяхъ ихъ урядового осѣдку. Н. пр. Пшенничныя мають 1088, Чорный Потѣкъ 1330, Колодѣбка 1840 душъ якъ также трудности коммуниціи въ горахъ або черезъ рѣкы.

Законъ зъ 13 сѣвѣця 1890 чинить зновъ тоє подвышенье дотациі зависимымъ водѣ призову державы на утворенье такой експо-антуры: Für jene Expositionen welche erst nach Wirksamkeit dieses Gesetzes (1 липня 1890), errichtet werden, tritt die obige Erhöhung nur dann ein, wenn diese Errichtung mit staatlicher Zustimmung erfolgt ist. Отожъ условья держав-ного призову догачитъ ино експозитуръ утво-реныхъ уже по правослынности закона зъ 1890 р. Але згаданѣ сотрудники не водѣ теперѣш-ныхъ часѣвъ знаходять ся въ тыхъ мѣсцевос-тяхъ — но водѣ лѣтъ кѣлькадесяти, якъ и. пр. въ Чорнѣмъ Потоцѣ, въ Головинчицахъ и ин-шихъ. Въ актахъ можуть находитися розпоря-дженя властей державныхъ, котры призывали тымъ експонированнымъ сотрудникамъ на мешка-нье при дочерныхъ церквахъ.

Гадеку тую п. даю яко не мѣродайну вѣд-повѣдь на пытанье одного зъ кондеканальныхъ и справу тую подѣла подѣвъ розвагу знатокѣвъ законѣвъ кануральныхъ, а также и интере-сованныхъ. Такій сотрудникъ системизованѣ, а експонированѣ при дочерныхъ церквахъ суть и въ другихъ двохъ епархіяхъ хочъ въ шематиз-мѣ они не выказанѣ.

Свищеникъ.

Зъ Добромилъского.

[Чи есть автономія на селѣ?]

Чи есть самоуправа на селѣ — на то выпадало бы сказать, что есть, бо такъ красно всюда по соймахъ та райхсратахъ голосать про неї. А тымчасомъ придивавши ся ближе, треба сказать, что еи такъ нема на селѣ, хибѣ лише для пана и жуда, бо громадѣ все зъ горы накадають якъ ц. к. староства такъ и выдѣлы повѣтовѣ.

И такъ громада не може выбрати собѣ пѣсля своей вѣдобы рады, котра бы совѣтно управляла добрымъ громадскимъ, бо якій-не-будѣ протестъ, хотѣ-бы и желный, — а до то-го ели йде о скиненье вѣйта, котрый при вы-борахъ служивъ за добре орудье — то вже громада най не надѣя ся раду тую въ селѣ видѣти подтвержденю. Хоче громада выбрати якого гѣдного писаря, котрый бы говорово провадивъ писарку, — ц. к. староство наказує вѣйтѣвъ назадъ вернути ся до старого писаря, хотѣ бы той и незначъ якій непорядка поро-бивъ въ громадѣ. А чтобы тѣ слова не выда-вали ся кому односторонними або несправда-выми, то нехай говорять факты.

Именно въ громадѣ Добра шляхоцка вже четвертый рѣкъ тягнутъ ся выборы до рады громадской и ц. к. староство все уневажнѣє, бо або забуде ся написати годины, коли выбо-ры закѣвичались, або хто небудѣ запротестує, що той або той радный ему не подобавъ ся або небезпечный въ радѣ, або есть при церквѣ старшимъ братомъ чи дякомъ, то вже и по-радѣ! — а по наибольшій части самѣ вѣйтъ вышукѣвъ якон причины до уневажнѣня выбо-ровъ, чтобы мѣгъ довше утримати ся на сво-емъ такъ интриганѣмъ становиску. И послѣдний разъ уневажнѣло ц. к. староство выборы въ 1893 роцѣ черезъ то, что забуло ся написати годины на листахъ выборчихъ, коли тѣ закѣ-чили ся. Длятого громада приступила зновъ до выбору дѣи 6 марта сего року и чтобы вже разъ уникнути того уневажнѣня, упросила громада а взглядно рада громадска до выбору честныхъ и справедливыхъ людей, якъ мѣсце-вого пароха та и другихъ, и просила переиро-вадѣти тѣ выборы, бо въ тѣмъ часѣ писарѣ по-дакувавъ громадѣ за службу. Священникъ ра-зѣкъ зъ другими, взявши устану выбору вы-дану д-ромъ Савчакомъ и перестудіювавши еи, переировадивъ выборы якъ найточнѣше пѣсля

сказавъ. Мы лишь что хочемо сѣдати до сто-ла; посѣдѣашъ зъ нами.

— Бути може, я не въ пору приѣхала? — на силу промовила Люиза. — Але я такъ бажала побачитися зъ Ельзою!

— Але-жъ нѣ; Ельза сидѣтъ въ салонѣ, я только загляну, чи есть хто въ стайни: Ну, будь ласкава, дорога сестричко!

И вѣдъ зъ веселымъ смѣхомъ впровадивъ еи до передпокою.

На стрѣчу выйшла Ельза. Она злегка спаленѣла, побачивши сестру, але сейчасъ за-володѣла собою, наблизилась до неї и зъ до-сыть спокойною радостію промовила:

— Отъ якъ, се ты Люиза! А я пыталась сама себе, хто бы то мѣгъ бути?

Люиза притягнула еи за руку, стараючиє заглянути въ очѣ.

— Я не могла не приѣхати — сказала она — я такъ непокоилась...

Ельза стрѣтила еи поглядъ зъ холоднымъ здивованьемъ...

— Непокоилась? Для чого?

— Для того... для того что... я все дума-ла, якъ ты вчера вѣдѣхала... заклопотано вѣдповѣла Люиза дивуючися въ души, что хибѣ-жъ Ельза забула свое прощанье зъ родин-нымъ домомъ?

Ельза справдѣ зморщила чело, немовъ бы хотѣла прагадати собѣ. Она зъ жалеми при-г дувала собѣ, что была зворужена и вѣдчува-ла цѣсь въ родѣ страху коли прощалась зъ Люизою, але заразомъ йи здавало ся, что се было вже дуже давно та что Люиза поступила неделикатно, прагадуючи се.

— Яка-жъ ты дитина! — сказала она тономъ старшой сестры и сейчасъ переслѣдила предметъ розмовы. — Ходи я тобѣ покажу, якъ мы уладили ся, а коли Торстенъ верне ся, тогдѣ сядемо до свѣдѣня.

Они обѣшли вѣсхъ комнаты, Ельза пока-зувала ихъ сестрѣ, пояснювала, якій перемѣны ще треба зрѣбити и якъ они зъ Торстеномъ га-дають переставити мебѣль. „Мы“ повтаряло ся въ кожѣй фразѣ.

Они пристанули наконецъ въ салонѣ.

— Тутъ будемо вечерами сидѣти — ска-зала Ельза.

— Се найгарнѣйша комната, лишь зъ неї видно лѣсъ.

— Особливо вечеромъ, коли темно — зъ смѣхомъ подхопивъ Екъ, вѣйшовши въ той хвали.

— Такъ що-жъ, се нѣчо не значить! Тажъ мы все-таки будемо знати, что вѣдъ пе-редъ нами.

— О такъ, Ельза цѣломъ залюбилась въ тѣмъ лѣсѣ, — сказавъ Екъ до Люизы та-кимъ тономъ, немовъ бы се знавъ зъ власного досвѣду.

— Чому ты такъ говоришь? Тажъ чи ты его любишь?

Она зъ докоромъ глянула на него.

— Розумѣє ся — вѣдповѣвъ цѣлюючи жѣвку. — Але я страшно голодный. Хѣдѣмъ свѣдати, свѣдати!

(Дальше буде.)

установи, щоби вже не дати причини ц. к. старосту до уневажнення вибору, — о кожній чинності, після припису, наперед доносив ц. к. старосту, а коли по виборі ніхто протесту не вносив, приступила ново-выбрана рада осмого дня до вибору зверхности громадської. Тимчасом знайшлися всім протестам, розуміє сама голова з громад, і вносять протест [хотів по виборі зверхности, розуміє ся, вже за пізно] і то, як слухи ходять, з намови старого войта, бо его на нову катедрі не вибрано. Той протест переповнений самою брехнею, бо в ньому написано навіть, що о виборі дня не було оголошено і не повідомлено ц. к. старосту. Ц. к. старосту, знаючи наперед з реляції о кожній чинності, замість відвизування такий протест, ну-ж зволікати справу аж до ніч, і то все якійсь частю почекає і знові пытає ся: длячого виборів не перепроводжував писарь урядовий? Не знати тільки, як то розуміти „урядовий“? Далше казано собі прислати виписане оголошення дня вибору, котре мало бути прибите на дверях в канцелярії громадській, а коли се оголошення пішло, тепер знові запитує: хто писав листу вибору і листу контроль, хотів на кожній кустику має все точно написане, — має підписану цілу комісію і того, хто писав.

Вже й самі люди сміють ся з тих виборів і кияти собі, говорячи, що у нас вибори звичайні: нашіми що-небудь до ц. к. старостів та й вже по виборах — і так буде тягнути ся у вічність. Чи може се на лад впливати будучо, нехай само ц. к. старосту скаже. Чи не понижає ся ц. к. старосту само в очах громади? Отже щоби зло бодай в часті направити, повинно бы Вишеске ц. к. намісництво зв ся справу вглянути, переріти акти виборчі, що знаходять ся в ц. к. старостів, і ново-выбрану зверхність громадську затвердити, щоби завчасу усунути всякі непорядки, які через зволікання тої справи вкрали ся в громаді, і аби громада не мала причини нарікати, що їй не дають самій собою управляти.

Зь Рогатинщини.

[Де що про виставу руско-народного театру в Рогатині.]

Вже шість літ минуло від часу, як народний наш театр гостив останній раз в Рогатині, тож не диво, що по так довгій несприятливості гостя, так милого рускому серцю, вже сама вість, що руский театр заповів свої вистави, викликала не тільки загальне зворушення але також зацікавлення та цікавість, о кільки наша сцена за той час поступала в перед та як вона тепер представляє ся.

Отже як побачили ми знамениту гру наших артистів, які почули з сцени чудові звуки найкращих наших композиторів, виконавці з прецизією та тонкістю, можемо висказати о нашому театрі лише найбідлішіші оцінки.

Вже ся обставина, що тепершня управа нашого театру старає ся виставляти по можливості самі нові, оригінальні, по найбільшій часті народні штуки, зєднала у нас театролюбів загальну симпатію рускої публіки.

На виставах народних істук, як ось „Ой не ходи Гречко та на вечерницю“, „Украдене щастя“, „Нещасне кохання“, „Вихованець“, „Рябина“, „Молодий жених“ і т. д., публіка була зворушена до живого. Знаменита, жива та натуральна гра наших артисток та артистів, як ось панни М. Слободович, пані Е. Підвисоцької і панни М. Стефановичівної, панни Радкевичівної, панів Яновича, К. і С. Підвисоцького, Ольшанського, Концевича та й взагалі цілого персоналу з малими лише винятками — викликувала рясні оплески вдолена та признання численно все зібраної публіки.

Особливу увагу звертає на себе молода, талановита та симпатична артистка панна Марія Слободович. Повна свідомості гра, інтелігенція проникаюча кожду гру, відчуття думки автора, а надто милий, дзвіний голос та рух натуральний а укладний — все те було правдою, що при кожній виході артистки на сцену публіка виявляла їй своє признання, а на останньому працьовитому представленні формально засыпано її цвітами.

Велик надія на будучий виступ такої молоді ще на сцені, але талановита сила — панна Марія Стефановичівна. За повне свідомості віддання головної ролі в „Украденім щасті“ та за хорошу її гру в „Пташнику з Тиролю“ [роля княжні] можемо висказати їй повне признання та дати широкі похвали, щоб і далше так як досі прикладала до праці, а певно osiąгне великий успіх в штуді драматичній.

Пані Е. Підвисоцька, як звичайно, грала свої ролі дуже добре, а загально подобалась

також артистки ганни Радкевичівни і Фіцвербана, именно в спільних партах.

Щодо гри п. артистів, то як все — перші лауреати зборили п. Янович, оба брати Підвисоцькі, Ольшанський та Концевич. Щодо молодших артистів то загально подобались п. Стадник, В. Слобода і Шеремета. Нові, гарні народні костюми, дуже добра обсяда робль та й взагалі ціла вистава причинилась до того, що штуки виходили так, як і годі бажати ліпше.

В понеділок 20-ого серпня наш артисти, пращані сердечні Рогатинцями, виїхали в дальшу артистичну вандрівку, а ми, здоровлячі їх добрим словом та щирим серцем, висказуємо надію, що швидко побачимо їх знов у нас в Рогатині.

Рогатинець.

ПЕРЕГЛЯД ПОЛІТИЧНИЙ.

Вчера покінчили ся наради міністрів які зачалися була у Відня в день уродинь цесарських. Як рішене запало щодо найважливішого предмету наради, именно в справі вимкового стану в Празі, незв'язно, Виравд Fremdenblatt старає ся вивести публіку, що згадана справа не була порушена на нараді міністрів, але зараз і додає, що суди присяжні зачнуть на ново свою діяльність від 13 вересня а прочі зарядження вимковий остануть і на далше. Президент міністрів кн. Відштрєць вийшов ввечері з Відня і поступити до Ішль, де здасть справу цесареві з результату наради. Рівно-ж і прочі міністри по більшій часті виїждять з Відня докінчувати свої відпустки.

З справ парламентарних доносить Віденський газети: Перманентна комісія для вступних нарад наді ночим проектом процедури цивільної, котрої наради були відпочині дня 15 червня, скликана на день 17 вересня до дальших нарад. Надіють ся, що комісія зможе до п'яти тижнів перерадити наді проектом і предложити его раді державній при її скликанні. Рівно-ж перманентна комісія податкова котра також в червні відпочила свої наради, збере ся на ново в вересні.

Чехи святкували минувшю суботу торжеством відкриття пам'ятної таблиці на домі родивимім покійного посла молодого-чеського д-ра Ал. Трояна в Кюбїст коло Ояну. В торжестві взяли участь численні депутати з поодиноких міст, п'ять послів молодого-чеських і значне число осіб. На чолі походу йшла баядерія в чеських строях з часів короля Перемислава, Отокара, Кароля IV, воєв гуситських, Юрія Подєбрада і з 1848 р. Посол д-р Едвард Греїрз вголосив при відкритті таблиці таку промову: „Чеській народ! Дня 12 лютого 1893 звесмувала ціла Прага і ціла чеська вітчизна. По ком же она засумувала? Чи може по якійсь знатній князю, володарю? Ні, — від довгих літ володар чеського королівства вже не хоронять ся в нашій вітчизні. Чи може хоронено побідного полководця, котрий освободив вітчизну від ворогів? Ні, — сини чеського народу вже від давна не борють ся під прапором блогого льва. Або може зложено в домовині високого достойника, що заслужив ся для народу, заселяючого чеське королівство? Ні — правитель чеського королівства вже від давна не сидить над берегами Молдави, а судбою чеського народу кермуть з далекого, чужого краю. Ми поховали одного з найліпших синів чеського народу, д-ра Трояна.“ — Відтак подав бейбінник характеристику діяльності д-ра Трояна, котрий був одним з найбідважніших борців за історичне право державне Чехії, се значить, що „в нашій королівстві має бути Чех своїм власним паном, що права: надавати закони, стягати податки, господарити нашим грошем, не може мати ніхто інший, лиш чеський народ з своїм коронованим королем чеським“. Відкриття вбавив д-р Греїрз поступати в слід покійного, котрого девізом було: Огнертєтє, поступит, демократія.

НОВИНКИ.

— Зь Снятина пишуть нам: В цілі по-здержання холери мало бути видане розпорядження, щоби в містечкостях де пошесті вибухла, уряджувати домі обсерваційні, в котрих має ся особи навіжджені хворобою перетримувати через шість днів. В Снятині, громаді, котра числять вишк 10,000 мешканців, уміщено такий дім обсерваційний в школі жєвєвській, положений безпосередно при улиці Врменської, замешканий переважно людиною християнською, майже в самій середині тої улиці. Школа тая окружена з всіх сторін мешканцями, так що оден з

домів сусідніх стїною опираєсь о ню, взагідно о дім обсерваційний, на 10—12 кроків стоїть другий дім замешканий родиною з 4 старших осіб і 3 дітей, зараз через дорогу о 4—6 метрів стоїть 3 домі замешканий родиною з дітьми, а з другої сторони вишкє домі обсерваційного стоїть дім замешканий рівно-ж родиною досить численною. То безпосередє сусїдство! Улиця ціла єсть вишкє 1000 метрів довга, при нїй стоїть два костели, врменський і латинський парохіальний. Праве коло тої улиці знаходять ся будиночки ради повітвон. Улиця та належить до найчистїйших в містї, замешкана переважно людиною інтелігентною, не єсть навіть улицю, котра бы лежала на краю міста, а навіть по одній і по другій сторонї єї тягнуть ся інші улиці — а прецїм як-раз на тій улиці уміщено дім обсерваційний і дня 14 с. м. зібрано до того дому 11 осіб різного пола і віку з різних сторін міста — саміх жидів зь домів, в котрих люде на холеру помиралі!..

— Порядки на наших почтах. Зь Рави рускон пишуть нам: Дня 16 с. м. надано в Бродях 50 зр. переказом поточним на мою адресу до Рави рускон. Переказ той зайшов дня 18 с. м. до Праги, столиці міста Чехії, і зь штамплією „Prag — Praha“ вернувся 20 с. м. до Рави рускон, бо Чех знає переставити руску букву! Інтерєс був для послаючої особи такий важний, що не хотївши єї наразити на прикрїсть адресат тмчасом зь власної кишені мусїв таку квоту дати. Пытаю ся: як довго ще будуть на нашій землі знущатись над нашими писемом а взагідно над нами самими?

— Вїстник законів краєвих почав уже видаватись фонетичною правописією рускою заведенною до шкіл галицьких і буковинських та й громадянкою, а не — як довгі часи було — кирилицею.

— Нова рада громадська в Тернополі у-конститувала ся по дволїтній перерві автономії міста дня 20 н. ст. серпня. Бурмістром вибрано професора Погорецького, заступником бурмістра адвоката д-ра Лучаківського, а платним асесором адвоката д-ра Ляндава.

— Церков св. Трійці в Дрогобичі, положену в середині міста, відновлено тепер зь виї і добудовано до неї баню, так що тепер виглядає она дійсно як руска церква, бо дїяла була радше подібна до лат. костела. В Дрогобичі єсть загально 7 церков, але лише 4 з них муровані. Треба надігнати, що дрогобичке мїщанство воємє ся тепер за перебудову і обновленє других храмів, доказуючих наглядно, що се місто було свого часу чисто-руске і немало такого вигляду як тепер.

— Одногуденовий ноты паперові, двадцяти і чотвєрки після виданого урядового оповїщення тратять — як ми вже доносили — праву вартість в приватнім обїзї зь концє 1895 р. Каси і уряди державні будуть їх приймати до концє червня 1896 р.

— До прийняття в львівську духовну семінарію кандидатів священничого зв'язу зь львівської архієпархії назначений речникє вносити подання на 20 н. ст. вересня, а лично мають кандидати явити ся в канцелярію митрополітної консисторії дня 29 н. ст. вересня. Услов'я прийняття слїдуючі: 1) Свїдцтво компетентного парохіального уряду, що кандидат єсть сином законно вїдчаних родичів греко-кат. обряду і що в тїм обрядї охрещений і миропомазаний; 2) свїдцтво убожества від дотичного парохіального уряду, потвердженє старостом; 3) свїдцтва зь всіх курбів гімназіальних наук і свїдцтво зрїлості, а єсли компетент зь причин недуги, або зь якої иншої залишив в часі наук один або більше курбів, то має доказати свїдцтвом від деканального уряду і від старостів, де в свій час був і чим займає ся; 4) свїдцтво моральности, потвердженє деканальним урядом, в котрім крім поведєня кандидата має бути висказанє і се, чи він безженний; 5) свїдцтво лікарє о здоров'ю просячого і о перебутї або щїплєній вїспї; 6) свїдцтво дотично військової зв'язи. Просьби і свїдцтва мають бути заосмотрєні приписанам стемплєм. Також повідомляє ся кандидатів, що дня 29 н. ст. вересня с. р. мають они перєд 8-ю годиною рано явити ся в церквє св. Георгія, вилухати там св. Лигурію, а по Лигурії подати ся испитови зь церковного свїду в основ християнської віри в призначєній до того сали Замкаєв, що знаючі гармонійний свїз при прочіх рівних услвях будуть скорше увзлядєні при прийнятї, але за те будуть обов'язані виправляти ся далше в гармонійнім свїзї і на кожє вбавленє ректорату семінарії будуть мусїти безумовно приймати участь в тїм свїзї. Далше в дня означєнім ректоратом мають кандидати призначєні до прийняття подати ся лікарєкому оглядові. Відкрити має кождий кандидат духовного зв'язу висказати ся при прийнятї до семінарії власним молитвенником єрейським і в избірником церковних служб. Ся послїдєна точка обов'язує також тих кандидатів духовного зв'язу, котрі вже єуть питомцями семінарії.

— Справа Станіслава Кондєльського, про котру ми онєдї доносили, тягнула ся два роки і закїнчила ся в Кївї в тїй спосіб, що Кондєльський і 39 єго товаришів засуджені на поселенє в Сибїр. Кондєльський арендує готель „Одєса“ в Подволицьках і дуже часто виїждє до Росії та мав там зносини зь члєнними людьми, переважно австрійськими подданними. Се обявляло в російських властях підозрінє і Кондєльського посядувано о шпїгунство в користь Австрії. Щоби перєсвідцати ся о скілько єї обдурїня правдивий заманєно єго підступом до Кїва і в єго несприятливості перєгладєно мешканє в Подволицьках. При ревїзї найдєно множєство паперів компро-

мітуючих Кондєльського і на основ тїх доказів засуджені єго за шпїгунство а разом зь ним і 39 єго спільників. Всїх обжалованих судив кївський военний суд.

— Холера. Зь дїяв 19 і 20 н. ст. серпня подає Wiener Abendpost такі вїсти про холеру: На Буковинї в 5 повітах а 14 громадах занедужало 23 осіб, померло 18, выздоровіло 11. — В Галичинї був стан холери слїдуючий: В Краковї занедужало 7, померло 6; в краковськїм повітї в одній громаді занедужало 1 особа, померла 1; в живєцькїм повітї не занедужав ніхто, померла 1 особа, а 1 выздоровіла; в велицькїм повітї в 2 громадах занедужало 2 особи, померла 1, выздоровіло 2; в тарновськїм повітї в 2 громадах занедужало 8, померло 3, выздоровіло 5; в тарновжєськїм повітї в 2 громадах занедужало 1, померло 2, выздоровіло 2; в бжєськїм повітї померла 1 особа; в вадовицькїм повітї в двох громадах занедужало 2, померла 1; в вискїм повітї занедужала 1 особа і 1 померла; загально в західній Галичинї в 9 повітах а 12 громадах занедужало 22 осіб, померло 17 а выздоровіло 10. — В східній Галичинї: в гусятинськїм повітї в 3 громадах занедужало 12 осіб, померло 4, выздоровіло 1; в борщівськїм повітї в 6 громадах занедужало 24, померло 14, выздоровіло 9; в снітинськїм повітї в 3 громадах занедужало 3 особи, померла 1; в богородчанськїм повітї в одній громаді занедужало 10, померло 6, выздоровіло 2; в коломийськїм повітї в 6 громадах занедужало 13 осіб, померло 11, выздоровіло 1; в станіславськїм повітї в 4 громадах занедужало 12, померло 9; в залїщичськїм повітї в Залїщиках не занедужав і не помер ніхто, 2 выздоровіло, а в 18 громадах того повіта занедужало 26, померло 24, а выздоровіло 12; в томіацькїм повітї в 3 громадах занедужало 17, померло 10, выздоровіло 8; в городєньськїм повітї (за один день) в 7 громадах занедужало 25, померло 21, выздоровіло 4; в чортківськїм повітї в 5 громадах занедужало 21, померло 7, выздоровіло 10; в бучацькїм повітї в 8 громадах занедужало 70, померло 40, выздоровіло 5; в ковельськїм повітї в одній громаді занедужало 6, померло 4; в калуськїм повітї занедужало в одній громаді 3, померло 2; загально в східній Галичинї в 13 повітах а 67 громадах занедужало 19 і 20 н. ст. серпня 242 осіб, померло 153, выздоровіло 54.

— Австрійський і угорський суди. Урядова Wiener Ztg. помістила міністерєке розпорядженє, на основ котрого управлєнє по розумїнє австрійських судів зь угорськими. Се розпорядженє пригадує австрійським судам що они не мають права екзекуції на Угорщині і що взагалі они в краях Корони св. Стефана мають лиш такий круг діла, як вь заграничних державах.

— Обїзї вїсти. Намїстник гр. Бадєні повернув вчєра рано зь Тичина до Льова. — В Дадї на Угорщині помер 18-літній син міністра війни гр. Вєльєргайма на диєтрію. — Доповняючий вибїр одного члєна ради повітвон в Калущі зь групи мїських громад розписаний на день 27 н. ст. вересня. — Нїмецький консулат в Львові вїдкритий 1895 року. — В Кривичі помер дня 10 н. ст. серпня 82-літній Іван Іоч, влєстїтель бїлшїи пошлєсти, бївший посол єоймовий і маршалок борщівського повіта. — Міністерєкару д-р Плєнерь приїде до Льова для оглядення вистави дня 26 н. ст. серпня. — В Пільні помер скоростіжно дня 21 н. ст. серпня в дорозї зь Марїєбаду Володїслав Осмольський, влєстїтель бїлшїи пошлєсти в Сокальщині. — Дня 19 н. ст. серпня утопив ся в водниках коло Станїслава цїловий урядник Герберт, котрий полюючи на качка перевернув ся зь човном на водницьких болотах.

Вїсти зь Аєп. львівської.

Завдательство в Прошовї одержав тамшний сотрудник о. Ев. Гарасимович.

Стїпендію Ілії і Розалї Горєцьких в квотї 110 зр. річно надає ординарієць Володим. Зарицькому, студентові III-го року прав, а стїпендію Мих. Попєля в квотї 80 зр. річно Марк. Попєлю ученикови II-го клєса народної школи в Горожані.

Сотрудничтво в Оравї одержав о. Нєстор Дмитров.

Відпустки одержали оо.: Мих. Шуровскій завдатель Пєвїтна на 6 тиждєв, Володим. Калба сотрудник Сасова на 4 тиждєв, Дам. Бачанський парох Мышковец на 6 тиждєв.

Свїдцтво квалїфікаційне на шїця церковного одержав Григорій Шумскій.

Телеграмы „Дїла“

Вїдєнь 22 серпня. Пєсла Bud. Cor. войсковий представитєль чужих держав не приїдуть разом зь цєсарєм на манєври до Галичини.

Прага 22 серпня. На зїзді молодєчєских мужів довєри мають радити також надє справиам церковними Ціровіціанальнї гїзєти домагають ся заведенє славянської лїтургії в краях корони чєскої і радять вислати в тїй справі дєлугацію до папи.

Бєлград 22 серпня. Дворь корольєскїй верне до Бєлграду 10 вересня, а до того часу не буде змєни в правитєльстві.

Лондон 22 серпня. Від 12 с. м. не доходить нїякї вїсти щодо війни японської, бо всякї комунїкації перервані. Правитєльство японське замовило в Новбї Порц 100,000 карабїнів.

Надбелане.

Въ році 1890 въ падолістѣ, позичивъ я одному зъ товаришѣвъ економію Билинського, котру я вызичивъ въ бібліотекѣ „Академічного Братства“. Водаючи сю книжку товаришеви просивъ я его, чтобы чимъ скорше въ „Братствѣ“ переписавъ еи на себе, чтобы я черезъ те не мавъ опієла якихъ неприемностей. Товаришъ хотъ книжку взяти, однакъ на се друге не бувъ ласкавъ пам'ятати и мене нинѣ письменно звыває зарядъ „Братства“, чтобы я книжку звернувъ. Зъ причини, що теперѣшнє мѣсце перебуваня сего товариша менѣ не звѣстє, прошу его сею дорогою, чтобы бувъ ласкавий справу сю въ „Братствѣ“ полагодити и менѣ тымъ способомъ ошадити прикростей.

Данило Статура.

Надбелане.

АДВОКАТЪ

Д-ръ А. Горбачевскій
въ Чортковѣ

глядитъ конципиента

вѣдъ 1 н. ст. серпня с. р. 267 5—5

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

оптикъ и механикъ
підъ Коперникомъ
Львѣвъ, площа св. Духа
(ул. Театральна ч. 6)
тѣмъ головною одваку
поручає у великомъ
борѣ и по наддешев-
шихъ цѣнахъ: окуляры, цѣкеры, зорнеты, бинокль, да-
лекогады, барометры, аерометры, мікроскопы, люпы, ком-
пасы, райсиды, ленты мѣрильнѣ, піномы, сібелы, манометры
и т. п. Устроєня водіюмъ електричскимъ. Всякія направи
выготовляють ся найкорше и найдешевше. — Замовленя
въ провінціи выготовляють ся точно. 4135

ЗАХЕРЛЯ

Порошокъ на наѣткѣмъ,
Нафталину, Камфору,
Терпентину, Папѣръ и лѣвъ
на мухи, Карболова кислота,
Карболовъ порошокъ

поручає

ТОРГОВЕЛЬНА ФІРМА

В. ЧОППЪ

308 Львѣвъ 1—?
улиця Жовнівска ч. 2.

Направи машинъ до шитя
приймає; Пожничі рѣзного ро-
да поручає

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ

ножовникъ у Львѣвъ ул. Бонимѣвъ ч. 3.

Цѣнники даромъ.

М. Р. ШИЙДЕРЪ

заприсяженный знавецъ судовый
въ Станиславѣвъ

296 поручає свое 2—12
заведеніе штуки цизельерской
вырабляє образы зъ всѣляхъ
крушѣвъ до наибольшаго объема,
поєрбѣлює и позодочує въ огни и
тавланію и приймає всякія на-
правы.

Ваги децимальный дужє сильной
конструкціи (краєвого вырѣбу)
о силѣ 100 — 150 — 200 — 250 —
300 — 400 — 500 — 750 — 1.000 кѣл
30—, 35—, 40—, 50—, 65—

4595 поручає

ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ

торговля сѣльна у Львѣвъ площа
Капітульна ч. 1 (напротівъ катедр.)
Цѣнники иллюстрированъ рѣзныхъ
предметѣвъ до розпѣядимости.

ОКУЛИСТЪ

Д-ръ Теодоръ Баллабанъ

б. с. асистентъ и лікаръ на клініці професора
Борискиевича въ Градци

по кѣлкатѣной практиці спеціальной, ординує въ
недугахъ и операціяхъ очныхъ при ул. Валовѣй ч. 7.

Вѣдъ години 10-он до 12-он передъ полуднемъ
и вѣдъ 3-он до 5-он пополуни. 6 30—52

Для убогихъ бесплатно вѣдъ 9-он до 10-он рано.

Въ недѣлѣ и свята пополуни не ординує.

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА“

выдало новый накладь друковъ

I. Друки правничі:

1. Позовъ въ справахъ дробныхъ лібра по 25 кр.
2. Контрактъ купни и продажы въ I. ліб. по 40 „
3. „ „ „ „ II. „ „ 40 „
4. „ „ „ „ III. „ „ 40 „
5. Повномочіє „ „ „ 40 „
6. Поданя о экс- и интѣбуляцію, вздрѣ „ „ „ 40 „
7. Написки до поданъ о интѣбуляцію л. по 20 „

II. Друки для насъ позичковыхъ:

9. Дневникъ кассовый лібра по 40 „
10. Книга довжничѣвъ „ „ „ 40 „
11. Книжочка для позичающего 100 прим. 2— „
12. Скриптъ довжничъ „ „ „ 1-20 „
13. Книжочка вкладкова (щадн) „ „ „ 3— „

III. Друки для крамницъ:

13. Книжка товаровъ лібра по 40 „
14. Книжка кассова „ „ „ 40 „

IV. Друки для Читальни и насъ позичковыхъ:

15. Списокъ членѣвъ лібра по 40 „

Куриловичъ

Сурмачевскій

въ Станиславѣвъ

поручають

ВИНА угорскій, австрійскій,
ренскій, французскій, испанскій,
шампанскій

Горѣвки краєві и заграничній

лікеры амстердамскі

Конякъ французскій

румы краєві и заграничній

Аранъ де Гоа

чай хиньскій и російскій

маринаты

сыры, овоцѣ и цукры.

Знамениту горѣвку винограду.

292 Комнаты до єнѣданъ. 5 26

Важне для Пань!

По умѣренныхъ цѣнахъ на кожѣ мѣру продає ся формы
на станки, плашки, пальто, шпирерки и т. д. Приймає ся
до крою цѣлы сукны а на жаданє до єнѣстрированя и выпро-
бѣна підъ гарантією найтонѣйшого выкоєчєня. 78 44—?
Лише за 10 зр. въ 12 лєтєхъ выучує ся підъ гарантією
крою французского.

ЕВГЕНІЯ ВЕКЕРОВНА
Львѣвъ ул. Сикстуєна ч. 21. П. поверхъ коло старѣи почты.

ТРУСКАВЕЦЪ

зѣлѣзничя стациа Дрогобичъ.

Стациа климатична. Купель
солоня, солоня-сѣрчаня, боро-
ново-зѣлѣзисты. Заведеніє инга-
ляційне, система соланкова Ва-
смута. Жерела солоня, солоня-
горькы, алыкалична кисла вода.

Вказѣвки: Гостєдъ, кила, тов-
єбєтъ, застарѣлы недуги водды-
ховыхъ проводѣвъ, особливо рѣ-
зутє легкыхъ. Вытѣки рѣпны зъ
запалєньємъ недуги жѣлѣчѣ, не-
дуги кормового зпаряду, геморої-
ды, злогы, камѣницѣ нарѣвоѣ.

III-ий сезонъ розпочинає ся
15 серпня и трєває до 25 верєсєня,
мєшканя о 30% дешєвѣй. Убогѣ,
що выкажуть ся свѣдоцтвомъ
убѣжства, будутъ убожєнєй
водѣ купельєвой такємъ. 3-2 3—6

Словарь нѣмецко-рускій

Ом. Партицкого

прєдає товариство „Просвѣта“ по
1 зр. змѣстѣ 3 зр.

Дешевше и лѣпше якъ всюдѣ!

Найгустѣйшій одѣвѣ мужескій и дѣтний зъ
найлѣпшихъ матерій краєвыхъ, французскихъ и ан-
глійскихъ, **тревалою вырѣбу красоваго**, пальты,
гавельюны, мєнжиковы, штаны, бунды подорожнѣй,
куртки, футра подорожнѣй и до мѣста, плащѣ не-
промакаючій и пороховникѣ.

Одѣвѣ для пп. урядникѣвъ державныхъ,
Всѣхъ Духовєнства и студєнтѣвъ (мундуры) готовѣ
и до мѣры.

При вѣдѣборѣ повного одѣвѣ студєнтского по
приписанѣй цѣвѣ 5% оуєсту.

Вєлѣкий выбѣръ сукна зъ першорядныхъ кра-
євыхъ и заграничныхъ фабрикѣвъ.

Одѣвѣ вѣдєнского вырѣбу значно дешєвше якъ
у вѣдєнской конкуренціи — поручає

297 4—12

Б. ЛЯВФЕРЪ

у Львѣвъ, улиця Галицка ч. 8.

Замовленя полагоджує найсѣвѣтѣйше до 48 годѣвъ.

Дешевше и лѣпше якъ всюдѣ!

До Вповажанѣи Публики, що оглядає теперѣшню

ВЫСТАВУ КРАЄВУ

Зъ огляду на вєлѣкий приплывъ Вн. Публики и зъ огляду на то, що мы поро-
били вєлѣкий и дужє корыстѣй купна, можємо нѣше вычєслєнѣи товары, доки выстанє
припѣстъ, продавати по такыхъ цѣнахъ, а именно:

10.000 пѣшовковыхъ парасольєвъ Entoussєвъ по
1-30, 1-50, 1-75 и вышє.

4000 шовковыхъ парасольєвъ по 3-50, 4-45 и вышє.

2000 штукъ модныхъ вєсєняныхъ и лѣтнихъ блу-
зѣвъ, фасѣвъ найновѣйшѣй по 1-80, 2-50, 3 и в.

2000 цѣлѣкомъ модныхъ Саєєвъ (намѣтки мантиль-
кѣ) по 2-50, 3, 3-50 и вышє.

1000 тѣлєвъ до пороку и дощу по 1-20, 1-50, 2-25
и вышє.

Конфекція для дѣтѣй.

4000 наймѣдѣйшѣхъ одѣгѣвъ вєсєняныхъ и лѣт-
ныхъ по 1-50, 2, 2-50, 3 и вышє.

1500 модныхъ плащикѣвъ у всѣхъ вєличинахъ по
3, 3-50, 4, 5 и вышє.

Спеціальный новѣсты у стѣжєхъ, коронєхъ, во-
альєхъ, капєлюхъ дамскихъ и дѣтскихъ,
рукавичѣвъ гласѣ, даньєхъ, вѣвєняныхъ и шов-
ковыхъ, хуотєхъ, паньчѣхъ, парасольєхъ и
парасольєхъ, блузахъ, шовковыхъ, вѣвєня-
ныхъ, сѣтєвѣхъ и до прѣня, шляєрѣхъ,
мєлѣжєхъ, капєлюхъ огородовыхъ и кѣсто-
махъ огородовыхъ надѣвши вѣсєнє у вєлѣ-
кѣй сѣбѣлєстѣи и доповняють ся що дємъ.

Особливѣшя гуртовна продажъ

принагѣдна

въ вѣдѣлѣ занавѣсъ, капѣ и килимѣвъ.

5000 капѣ на столы по 75, 1-20, 1-90, 2-50.

4000 капѣ на лѣжка по 2, 2-50, 3, 3-50, 4.

800 вєлѣкыхъ капѣ на столы и лѣжка, даючѣхъ
ужити ся на обѣ стороны (вырѣбъ килимѣвъ)
по 1-90, 2-50, 4, 5.

Вєсѣй зъ провінціи надєслєны поручєны полагоджує ся найсѣвѣтѣйше и найкорше.

Зъ глѣбокихъ поважаньємъ

Зарядъ магазинну AU LOUVRE

у Львѣвъ, площа Капітульна ч. 3.

Рухъ потѣздѣвъ зѣлѣзничныхъ

важный зъ днємъ 1 мая 1894 пѣсля годѣннѣи сєрєднѣ-європейского.

Приходить до Львова зъ	ПОѢЗДЫ				Вѣдѣхѣтъ зѣ Львова до	ПОѢЗДЫ					
	посѣдѣній		особой			посѣдѣній		особой			
Кракова (Берлина, Вроцлава, Вѣдня)	232	525	509	610	900	Кракова (Вѣдня, Вроцлава, Берлина)	224	1010	450	1035	655
Варшавы	—	525	509	—	900	Варшавы	—	1010	450	—	655
Хабѣвки (Закопаного) на Перемышль, Рашѣвъ, або Тарновъ	232	—	—	—	—	Хабѣвки (Закопан.) на Тарновъ або Рашѣвъ	—	1010	—	—	—
Хабѣвки (Закопаного) на Рашѣвъ або Тарновъ	—	525	—	—	—	Хабѣвки (Закопан.) на Рашѣвъ або Перемышль	—	—	1035	—	—
Хабѣвки (Закоп.) на Стрый Мушныи, Криницѣ, Жегестова на Тарновъ	—	—	834	—	—	Хабѣвки (Закоп.) на Стрый Мушныи, Криницѣ, Жегестова на Тарновъ або Рашѣвъ	—	1010	—	—	—
Мушныи Криницѣ Жегестова на Рашѣвъ або Тарновъ	—	—	—	—	900	Мушныи, Криницѣ, Жегестова на Тарновъ (вѣдѣ $\frac{1}{2}$ вѣдѣчно до $\frac{30}{100}$)	—	—	—	655	—
Мушныи Криницѣ Жегестова на Тарновъ (в. $\frac{1}{2}$ до $\frac{30}{100}$)	—	525	—	—	—	Мушныи, Криницѣ, Жегестова на Тарновъ	—	—	450	—	—
Мезе-Ляборцъ Шавного-Куляшного на Перемышль	—	—	900	—	—	Мушныи, Криницѣ на Стрый Мезе-Ляборцъ, Шавного-Куляшного на Перемышль	—	—	710	—	—
Надбєрєзѣ и Тарнобжега	—	—	600	—	—	Надбєрєзѣ и Тарнобжега	—	—	450	—	—
Подѣволочискѣ и Бродѣвъ (на дворецѣ гол.)	212	922	910	545	—	Подѣволочискѣ и Бродѣвъ (зѣ дворецѣ гол.)	508	244	940	1020	—
Подѣволочискѣ и Бродѣвъ (на дворецѣ Подѣламчє)	158	912	845	119	—	Подѣволочискѣ и Бродѣвъ (зѣ дворецѣ Подѣламчє)	622	256	1.041	1047	—
Сучавы	940	—	737	1227	635	Сучавы	815	—	1015	255	1030
Кампюлюнта	940	—	737	—	—	Чорткова на Галичѣ	—	—	—	255	—
Радѣвѣвъ и Чудина	940	—	737	—	635	Гусатана на Галичѣ	—	—	—	—	1030
Бєргѣмєта и Чудина	940	—	737	—	—	Слобѣды рунгур. Копальнѣ Новосєдлицѣ	615	—	—	—	1030
Новосєдлицѣ	940	—	737	—	—	Бєргѣмєта и С. и Чудина	615	—	—	—	—
Слобѣды рунгур. Копальнѣ	940	—	737	—	635	Радѣвѣвъ	615	1015	—	—	1030
Гусатина на Галичѣ	940	—	737	—	—	Кампюлюнта	615	—	—	255	—
Чорткова на Галичѣ	—	—	1227	—	—	Сєжєли	—	—	980	645	—
Ворислава	—	—	202	1210	—	Вєлѣця	—	—	940	—	—
Вєлѣця	—	—	—	445	—	Ворислава на Стрый	—	—	540	950	—
Сєжєли	—	—	745	445	—	Лѣвѣчного (Мункача, Сєрєчє, Мѣшкольда, Пєшту и Хирова на Стрый)	—	—	—	540	710
Лѣвѣчного (Пєшту, Мѣшкольда, Сєрєчє, Мункача, Хирова и Станиславѣва на Стрый)	—	—	834	1210	—	Станиславѣва, Долинѣ, Болехова на Стрый	—	—	—	950	710
Стрый и Скольєго	—	—	847	—	—	Скольєго и Хирова на Стрый	—	—	—	950	—
Скольєго, Хирова, Станиславѣва на Стрый	—	—	202	—	—	Стрый и Скольєго	—	—	—	305	—
Гребєнова (вѣдѣ $\frac{10}{100}$, вѣдѣчно до $\frac{30}{100}$)	—	—	202	—	—	Гребєнова (только вѣдѣ $\frac{10}{100}$, вѣдѣч. до $\frac{30}{100}$)	—	—	—	950	—
Бруховичѣ (вѣдѣ 12 мая почєвѣши ажѣ до вѣдѣлєканѣ)	—	—	810	—	—	Бруховичѣ (почєвѣши вѣдѣ 12 мая ажѣ до вѣдѣлєканѣ)	—	—	380	—	—
Рѣзєнѣды бѣды въ видѣ кишенєвъ можнѣ до- стѣтъ въ бюрахъ инфѣрмѣцѣиныхъ, кѣсахъ стѣцѣиныхъ и у кондукторѣвъ.					Зимнѣи-мѣды (почєвѣши вѣдѣ 12 мая ажѣ до вѣдѣлєканѣ)					31	

При закупкѣ товаровъ просимо повкликуватисє на нашу часѣпись.

Выдѣвѣцъ: Івєнѣ Бєлєй. — Обѣзѣчѣлѣый рєдакторъ: Мѣхѣило Струєвѣичъ.

Пѣдѣръ въ єабр. Чєрѣвѣвскѣй.

З друкарѣи Наукового тѣп. ім. Шєвчєнкѣ, підъ вѣдѣмъ К. В

ДѢЛО

Выходитъ у Львовъ що дня (крѣмъ пѣдѣл и рускихъ свѣтъ) о 5-ой годины по полудни. Литературный додатокъ „ДѢЛО“ напечатанъ въ Львовѣ въ 1894 году. Выходитъ во вторникъ, и во вторникъ и пятницу на перемену редакціи въ Львовѣ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Администратія „ДѢЛО“ ул. Баторія 24, Центральное бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и въ мѣсто ул. Кароля Ламарка 9. у Вѣдн: M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek, I. Wollzeile 8; Oppel, I. Stubenbastei 2. J. Danneberg, I. Wollzeile 19. Вѣ Франкфуртѣ и Гамбургѣ M. Haasensteine & Vogler, G. L. Danne & Comp. Вѣ Пештѣ: E. Mistrachy V. Bez. Akademischegasse 6.

Передплата на „ДѢЛО“ и напечатаніе въ инсераты платитъ у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ въ литер. додатокъ въ Австріи: за границею: на цѣлый рокъ . . . 18 гр. на цѣлый рокъ . . . 24 гр. на полъ року . . . 9 гр. на полъ року . . . 12 гр. на четверть року . . . 4 гр. 50 пр. на четверть року . . . 6 гр. на мѣсяцъ . . . 1 гр. 30 пр.

у Львовѣ: на цѣлый рокъ . . . 16 гр. на полъ року . . . 8 гр. на четверть року . . . 4 гр. на мѣсяцъ . . . 1 гр. 35 пр.

Редакція, Администратія и Экспедиція подъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи вѣрстають ся лише на попереднє застереженіе. — Репликація неопечатанъ въ Львовѣ мѣста. Неодержимое членство коштує 8 кр. в. в. Оголошенія принимаютъ ся по цѣнѣ 6 гр. въ одинъ строкъ писанымъ а въ рубриці „Надобное“ по 20 гр. в. в. Редакція членство ся по 10 гр. въ одинъ строкъ.

У Львовѣ, дня 23 и ст. серпня 1894.

Рѣшѣніе ознаки вказують на те, що позиція коалиційного министерства ставъ тяжкою. Финансы, хотя безъ винны теперѣшного министра скарбу, послѣ найновѣйшихъ вѣстей поборника сѣ, бѣлясь заграничною торговлѣ такъ само, національнѣ политичнѣ и социальнѣ споры въ державѣ не перестаютъ, чого доказомъ именно положеніе въ Чехіи, становиско робѣтниківъ нѣмецкихъ та чешскихъ селянъ. Але найбільше допѣвають винѣ три справы, зъ котрыхъ кожда єсть того рода, що може правительствѣ коалицію розбити и коалиційне правительство змусити до уступленія.

Перша и найважнѣйша зъ тыхъ справъ — то реформа выборча. О нѣй стало вправдѣ теперь тихо, лише поголоска, що гр. Гогенвартъ бере назадъ свой проектъ въ користь проекту правительственного, и неустойчѣ домашня робѣтниківъ перерывають тую тишину. Але мы не вѣримо въ то, будь-то бы правительство, якъ ему неразъ закидаютъ, не думало на сѣрѣ о тѣй справѣ. Оно думаетъ, бо мусѣть думати, хоть робить се певне нерадо. Здає ся, що оно має въ планѣ насампередъ въ протягу будущего року заласодити реформу податкову а вѣдѣть, въ остатнѣмъ роцѣ сѣи періоду парламентарно, взяти ся до реформы выборов, чтобы новѣ выборы могли переводити ся послѣ новой ординаціи. До того часу сѣея небезпечна для коалиціи справа ще проводится ся.

Пильнѣйша єсть справа словѣнска. Словѣнцѣ не задовольняють ся реактиваньемъ знесеной Гавчомъ гимназіи въ Кранѣ (Krainburg), але домагають ся конче новой словѣнской гимназіи въ Целль (Cilli), въ полудневѣй Стіринѣ, де народѣ єсть переважно словѣнскій. Одиакъ Нѣмцѣ опирають ся сѣму вѣсми силами. Она вправдѣ дали бы Словѣнцѣмъ и бѣльше гимназіи, але де въ нихъ сторонахъ, а тутъ боить ся, что словѣнска школа потягне за собою и збѣловненіе цѣлого округа чи властиво переходѣ его зъ рукъ нѣмецкихъ въ руки словѣнскіи. Особливо нѣмецкіи націоналы роблять богато крику, а тымъ напиратъ и на нѣмецкихъ либераловъ, котрі недавно устами одного зъ своихъ знатнѣйшихъ а при томъ найбільше умѣркованыхъ членовъ, д-ра Гальвѣха, зазначили выразно, что заложеніе словѣнской гимназіи въ Целль готовѣ взяти за casus belli. Зъ другой жь стороны оставші въ коалиціи Словѣнцѣ грозятъ переходомъ до оппозиціи, а се потянуло бы за собою уступленіе Гогенварта и розпаденіе его клубу, одиакъ зъ трохъ подпоръ правительства. А Словѣнцѣмъ

трудно вѣдѣстипти вѣдѣ своего жаданія, бо натискає на нихъ опінія публична ихъ народу и взгляды на тыхъ товариствѣ, що выступили зъ коалиціи. — Wiener allg. Zeitung, о котровъ статьѣ мы вчера згадали, увѣряє, что признає Словѣнцѣмъ гимназіи въ Целль, котре вже єсть такъ-жъ бы довершеннымъ фактомъ, вразѣ зъ де-чимъ иншимъ розбѣе нѣмецку лѣвицу, а се бувъ бы зновъ тяжкій ударъ для коалиціи, котрого она не выдержала бы.

Третья справа, що робить хлопѣтъ правительствѣ, то клерикальна агітація нѣмецкого духовенства въ нѣмецкихъ провинціяхъ, котра ставъ що-разъ сильнѣйша. Мы бачили недавно, что она уневозможила скликати сего року конгрессъ католицкій. Она и подковує становиско Гогенварта и стараетъ ся выдвинуты на порядокъ дневный въ парламентѣ ревизію державного закона шкѣльного. Вправдѣ здавало ся, что писмо папы зъ похвалою для министра Мадейского спровадитъ на якійсь часъ спокѣй, але недавно Vaterland, головный органъ католицкій, давъ до того письма коментаръ, здає ся автентичный, зъ котрого выхдѣть, что папа тымъ же не высказавъ возможности толерования шкѣльных законѣвъ австрійскихъ, ино все-жъ такъ уважавъ и уважаетъ ихъ змѣну за конечну. Незадоволеніе клерикаловъ зъ теперѣшной ситуаціи и зъ Гогенварта выказавъ сими днями и клерикальный посолъ д-ръ Шорнъ въ Тироли на своемъ справозданіи посольскому. Коли-бъ клерикальна агітація выкупѣ зъ енуциціею Vaterland-а мала прибрати яку конкретну форму въ радѣ державной, то се мусѣло бы потрясти коалицію такъ сильно, что она имѣла бы розпала бѣ ся.

Мы вказуючи на ту ситуацію и на декѣ инші обставины, якъ н. пр. на видѣе слабнѣніе нѣмецко-либеральной партіи середъ людности, зарозомъ звертаємо увагу на можливѣ настѣдкі, близші и дальші. Въ радѣ державной наиблизшимъ настѣдкомъ розбитія теперѣшной коалиціи было бы або уступленіе министерства а вѣдѣтъ проба новой комбинаціи, чтобы н. пр. при коалиціи замѣсѣ цѣлого теперѣшного клубу Гогенварта лишили ся только чешскѣ феодалы, або лише сама тота комбинація. Она давнѣйше, за гр. Тафого, була сердечнымъ бажаньемъ нѣмецкихъ либераловъ и означала бы ихъ побѣду, але якъ сѣея комбинація, такъ же менше инші не дуже єсть имѣвѣрна, а якъ бы и наступила, то аѣ не була бы трѣва аѣ не вѣстала бы для большыхъ справъ, именно для реформы выборов. Если-жъ бы комбинація не удала ся, то лишає ся хѣба розвязаніе рады державной, котре взалѣть було бы найимѣвѣрнѣйшимъ выходомъ, коли-бъ дѣйстви-

настала криза. Чи однакѣ окрѣмъ розвязанія рады державной не наступила бы ще и змѣна министерства а новыхъ выборовъ не вѣвѣ бы хто иншіи — хоть-бы пр. гр. Тафѣе?

Про станъ выимковый въ Празѣ.

Послѣдними днями порушено и обговорювано въ прасѣ справу стану выимкового въ Празѣ и околици, — разѣ за-дѣя того, что небавомъ роцъ минає, коли заведено сѣи станъ выимковый, а въ-друге за-дѣя того, что вѣдѣбу-лась у Вѣднѣ нарада министровъ, котрой головнымъ предметомъ повинна була бути — послѣ осуду и злогоду прасы — справа стану выимкового. Кажемо: повинна була бути, — бо если схочемо повѣрити урядовому комунікатору Fremdenblatt-у, то справа стану выимкового въ Празѣ не була порушена на нарадѣ министровъ. Згаданный комунікаторъ важный єсть и тымъ, что заповѣдає, что станъ выимковый въ Празѣ не буде на разѣ знесенъ. Сѣи комунікаторъ звучитъ въ цѣлости такъ:

„Передъ вчера и вчера вѣдѣбули ся подѣ проводомъ Е. Е. президента министровъ кн. Виндигрѣца засѣдає рады министровъ. Зовѣмъ преродно, что позаякъ въ часѣ теперѣшного сезону лѣтного рада министровъ збирала ся рѣдше на тыхъ обохъ нарадахъ, зъ котрыхъ передовѣмъ вѣчерашна була дуже довга, було полагожене значне число, по части навѣтъ важнѣйшихъ справъ. Послѣдними днями появилась вѣсть, котру кѣлька разѣвъ повторювано, что нарада министровъ буде занимати ся въ первой линіи квестією, чи выимковый станъ, заведеный 12 вересня мин. року въ Празѣ и политичныхъ повѣтахъ Карлинѣ, Виноградѣхъ и Смѣховѣ має бути знесенъ. Зъ огляду на се було бы може вказане, звернути увагу, что правительство не має въ теперѣшнѣй хвилѣ нѣякой актуальной причины розсуджати тѣи квестіи. Справдѣ, если насѣ добре поинформовано, квестія знесенія стану выимкового не була взалѣть предметомъ нарады на радѣ министровъ. Послѣ §. 10 закона зъ 5 мая 1869 зарядженія выимковѣ (заведенъ на основѣ згаданого закона ухвалою цѣлого кабинета и по затвержденіи сѣи ухвалы цѣсаремъ) мають бути тогдѣ знесенѣ, если и на скѣлько „вѣдѣпадує причины, котрі спонукали до выдѣна такого зарядженія“. Причины тѣ, якъ вѣдомо, цѣлкомъ же досѣ не вѣдѣпали; а зновъ нема нѣякой иншой причины до знесенія стану выимкового. Спеціально же не можна добачити тыхъ причинъ въ томъ, что рѣвночасно заряджене застановленіе судѣвъ

присяжныхъ тратитъ само собою свою правосильность по уплытѣ одного року, с. в. дня 12 вересня с. р., и не може бути возобновлене на основѣ §. 1 зак. зъ 23 мая 1893 передѣ отвореньемъ сесіи рады державной. Тожъ дня 13 вересня суды присяжныхъ зачнутъ свою дѣальность въ окрѣахъ пражского суда краєвого, але выимковѣ зарядженія, заведенѣ ма-нувшого року, останутъ и дальше въ силѣ, если въ томъ часѣ не настане яка змѣна.“

Въ наведенѣмъ комунікаторѣ урядовѣмъ замѣтны три рѣчи: разѣ что рада министровъ не занимала ся квестією знесенія стану выимкового въ Празѣ, друге что станъ выимковый буде и дальше тревати, бо — третє: причины, якѣ спонукали заведеніе стану выимкового, не уступили, а ще и теперѣ треваютъ. Отѣи третѣ точка комунікату, о причинахъ, вказувала бы на се, что рада министровъ мусѣла застановити ся надъ самою справою и пришла до такого заключенія, бо зъ-вѣдки можна бы въ урядовѣмъ комунікаторѣ аподиктично твердити, что причины истнують. Впрѣчѣмъ якъ разѣ рада министровъ повинна була роздѣвѣтисѣ, чи истнують причины до продовженія стану выимкового, бо се єсть найважнѣйшимъ пытаньемъ въ цѣлѣи квестіи стану выимкового, а все проче, якъ н. пр. приверненіе дѣальности судѣвъ присяжныхъ, опирає ся на постановѣхъ дѣтчныхъ законѣвъ державныхъ.

Пересвѣдченіе правительственныхъ кругѣвъ, что въ Празѣ истнують и дальше причины до удержанія выимкового стану, могло выплыти лишь зъ реляціи пражской власти краєвой. Реляція намѣстника гр. Туна могла тутъ рѣшити, такъ само якъ реляціями того урядника оправдувавъ и выказувавъ кабинетъ гр. Тафого конечно потребу заведенія стану выимкового. Молодо-чешскѣ праса одоголосно догадує ся, что гр. Тунъ наибѣльше причиняє ся до такого настрою опініи кабинету коалиційного. Вѣдома рѣчь, что молодѣ чешскѣ послы вказували на гр. Туна яко на одинокѣ и головну причину невѣдранныхъ вѣдносинъ въ Чехіи, — то певно и сѣи найновѣйша подѣя причинитъ ся до ще большого огорченія. Що такъ єсть, свѣдчитъ хоть бы отѣи найновѣйшій фактъ: Молодо-чешскѣ члены рады мѣской въ Празѣ вѣднесли ся листовно до бурмістра и просили его, чтобы до депутатѣи, котра въ день уродинѣ цѣсарскихъ має вложити у намѣстника желанія въ имени репрезентаціи мѣста, не покликавъ нѣдного молодѣ-чешского члена рады, бо цѣлѣ сторонництво молодѣ-чешске вѣлми негодуетъ на намѣстника. Се негодование характеризують Lidowe Listy, органъ молодѣ-че-

17)

Осея Торпа.

Повѣсть Тора Гедберга.

(Дальше.)

При столѣ услужувала Лисса и цѣлый часъ не спускала очей зъ Ельзы, уважаючи на найменше єи порушеніе, чтобы сѣйчасъ выповнити приказъ, а тымчасомъ Ельза противно робила, вѣсь розпорядженія радше въ формѣ запытанія, бо же не освоила ся зъ своимъ положеніемъ, господинѣ и боялась въ зѣмъ небудѣ похитнѣтѣсь. Рано они трѣи зъ Екомѣмъ посперечали ся изъ-за павны Томпсонѣ. Ельза хотѣла, чтобы она сѣдала разомъ зъ ними до столу, бо вѣнаше она обидѣлась бы та подумала бы, что єи зневажаютъ, але Екѣ спротивлявѣ ся, говоря, что перше она завѣсѣдѣ сѣдала и обѣдала зъ Лиссою и Линою и тѣ чули бы ся теперѣ обидѣнѣи, а до того и она сама не по-чула бы нѣякого вѣдоволенія зъ такои пере-мѣны.

— А при томъ, — мы тогдѣ не могли бы бути самѣ — жартобно додѣвъ.

Сѣи аргументъ переконавѣ Ельзу и она поцѣлуємъ подѣякувала мужевѣ.

При сѣданіи Екѣ бувъ вѣлми веселый и говорливый. Дѣставъ зъ рана вѣсть, что хотѣть у него закупити часть лѣса на дуже добрыхъ условіяхъ, и вѣнѣ зъ подробностями розказувавъ про вѣсь користь зъ той продажи. Крѣмъ того се було зъ хѣсномъ для самого лѣса, котрый бувъ за густый и треба було его прочистити.

Але Ельзу засумувало то, что она дѣзналась про ту новину не скорше, а лишь рѣвночасно зъ Лиссою и что она поневоли мусѣла выдѣтисѣ передѣ сѣстрою зъ своимъ незнаньемъ справѣ мужа. Она порѣшила, якъ лишь збѣстѣнѣть ся самѣ, попросити его пояснити важнѣйшій точки дѣтчно его господарства.

И ще одна рѣчь робила їй пракрѣсть — се, что вѣнѣ якъ разѣ вѣнѣ мѣгъ говорити о справахъ, а ще до того дѣтчно лѣса. Але она сама уважала се до той степени дѣтнѣствомъ, что не хотѣла о сѣмъ и думати. Она обѣщала собѣ бути практичною и розсудною у вѣсѣмъ, что вѣдносило ся до справѣ Торстена.

Заразъ по сѣданіи Лиссою збраласѣ до дому. Она цѣлкомъ успокоила ся що-до Ельзы, и зарозомъ чула ся дѣщо розчарованою, и майже каялася своєи вѣзитѣ, котра зачинала їй выдѣвати ся глупою и не на мѣсѣцѣ. Ельза неконче єи задержувала.

— Поклони ся татови и сѣстрамъ — сказала она, коли Лиссою вже сѣдѣла въ повозѣ. — Мы приѣдемъ до васѣ коли-небудѣ тыми днями.

И Лиссою вѣдѣхала зъ певного рода розчарованьемъ та незвычайнымъ гадкамъ про се, что житѣ складає ся якѣсь дивно. Она вынесла таке вражѣніе, немѣвѣ бы она вже не такою була для неѣ сѣстрою якъ перше; ихъ гадки и интересы цѣлкомъ розбѣшли ся по иншихъ дорогахъ, и нѣколи вже не буде такъ якъ было перше. Она такъ бажала чимъ скорше вернутисѣ до дому, до своихъ господарскихъ за-

ходѣвъ и дробныхъ хлопѣтовъ... а наибѣльше до маленькихъ сестеръ. Хѣба-жъ и они колись выйдутъ за мужѣ и зроблять ся для неѣ чужими?

Въ тѣи першій дѣнѣ ихъ супружого житія Ельза вѣдѣчувала потребу вѣдкрѣтити Торстенови свою душу; она хотѣла, чтобы вѣнѣ знавѣ вѣсь єи думки, чтобы вѣнѣ бувъ участникомъ кожного руху єи сердца, а ще бѣльше — участникомъ всего, что она коли небудѣ думала и вѣдѣчувала, чтобы такимъ способомъ налажати до него не лишь тѣломъ, але и цѣлымъ своимъ существомъ. Се бажаніе не было вже неозначеннымъ стремлѣньемъ, котре хитало ся помѣжъ подѣвнѣньемъ и скрытостію, якъ се было въ першихъ дняхъ ихъ нареченства, а вѣрнѣйшимъ самопознаньемъ, котре збѣльшало ся вѣдѣ стрѣчаного опорѣ.

Екѣ терпеливо и добродушно слухавѣ єи; деколи єи высказѣ находили въ нѣмъ вѣдгѣмонѣвѣ спѣвучіа, але завѣсѣгда выдѣвались єи єму крайне дивоглядными и безъ звязи. Але екзальтація Ельзы вже єго не непокоила теперѣ, якъ се было передѣ подружьемъ, вѣнѣ не придававѣ їй значѣнія и думавѣ, что се щѣсь неперіродного и цѣзне само вѣдѣ себе, якъ лишь Ельза привыкѣла до новыхъ условіи житія. Теперѣ чѣй-же медовый мѣсяцъ; вѣдѣтакъ она зновъ стане єго справжною Ельзою — думавѣ вѣнѣ собѣ, спокѣйно и непохитно увѣрѣнѣи въ свои права до неѣ, котрыхъ єму нѣхто не вѣдѣберѣ. Вѣнѣ же самѣ мѣгъ немѣгомъ подѣлѣтисѣ зъ нею: вѣнѣ зъ роду бувъ

дѣсѣмъ мѣлчавый, а при томъ же и не знавѣ, о чѣмъ зъ нею говорити. Єго сумнѣвы и обѣвы теперѣ вповнѣ розвѣялись; єму выдавало ся, что все иде такъ якъ повинно, — тажѣ Ельза теперѣ єго жѣника.

О много бѣльше подобаласѣ Екови єи друга идея — сѣйчасъ познакомитисѣ зъ вѣсѣмъ, что вѣдносилось до Торпы и єго справѣ. Неперѣдѣливѣсть, яку она заявляла, зворушувала єго, бо уважавѣ се доказомъ любви, и дѣлѣ того запускавѣ ся вѣлми охотно зъ широкѣи поясненія. Они робили довшій прогулки по оселѣ, оглядали стайнѣ и оборѣ, стодола и шпихлѣрѣ, при чѣмъ Ельза познакомлюваласѣ зъ робѣтниками. Се передовѣсѣмъ єи занимало, бо она мала нагоду побувати надѣ людѣи свою притагаючи силу и поборювати недовѣрѣ, зъ якимъ въ оселѣ дѣвились на новѣу господиню. Натѣмѣсть сама рѣчь єи занимала о много менше; она не могла, хоть и якъ стараласѣ, побороти скуки, яку наводили на ню розмовы о почвахъ глинистой и пѣсковатѣи, о розвахъ, о паши для худѣи и о цѣнѣ збѣжа. Она думала, что се все буде мати для неѣ аначѣнѣе, яко сѣбѣльне достоинство єи и мужѣа, але теперѣ розчаруваласѣ, бути може за-дѣя того, что Торстенѣ интересовѣвъ ся тыми справами ради неѣхъ самѣхъ, а цѣлкомъ не зъ точки єи погляду; она хотѣла дѣвѣтисѣ на неѣхъ якъ на средство, вѣнѣ же бачивѣ въ неѣхъ самѣу суть.

При томъ все те мусѣло выдѣти ся їй сухимъ и прозвичнымъ якъ разѣ теперѣ, коли дѣйствию струя нового житія зъ сильными по-

скій въ Бернѣ въ такій спосібъ: „Мы бачимо въ намістнику не лише виціятора стану выимкового, але запевняють насъ, що вінъ старався у Відні, щоби продовжити той станъ. Якимъ признавсь тѣшити ся сей давнѣйшій коронаційний, водтакъ выставовий, а теперъ стану выимкового намістникъ, найлѣпше доказує ся, що его не запрошено не то на отвореннє, але навѣтъ на звидженнє выставки въ Кралевѣмъ Градцѣ.“

Але не лише молоді-Чехи такъ оцінюють дѣяльність г-ра Туна. Такій поглядъ на справу мають и инші газети, навѣтъ нѣмецкі, котрі безсторонно привидляють ся ситуаціи. W. Allg. Ztg. пише такъ: Припустѣмъ, що нашъ найвысшій кругъ правительственный не суть въ блудѣ що-до истнованія и теперъ причинъ стану выимкового. Але зъ другой стороны мы перевѣдчені, що коаліційному міністерству трудно прийшлось бы пережити бракъ тыхъ причинъ. Якъ довго г-р. Туны буде мати въ своихъ рукахъ генеральну аренду управы Чехи, такъ довго всякій виглядъ на поправу тамошнихъ водносинъ есть иллюзоричный. Треба собѣ выбити зъ гадки и головы, що его политика адміністраційна причинить ся до успокоєня умовъ. Сей чоловікъ не дорѣсть до своєї місії, а если ще довго буде на чолѣ краю, то станъ выимковий постарѣе ся разомъ зъ нимъ. Правда, вінъ нинѣ мовъ бы водгрававъ ролю провидѣня для системы коаліційной и в правительствѣ. Вінъ ставъ ся для нихъ необходимымъ. Скоро вінъ уступить, то и коаліція не має що робити. Успокоєня краю може наступити лише при помочи иншихъ средствъ якъ дотеперѣшнѣ, а початокъ до того треба зроби́ти водъ усуненія г-ра Туна.

Листы зъ выставки

[Промысл.]

III. Ткацкій промыслъ такъжъ замѣсть подноситъ, упадає. Пѣсля статистичныхъ данныхъ было въ роцѣ 1885 всѣхъ ткацкихъ предприятий 1005 и они по пятиохъ рокахъ т. е. въ роцѣ 1890 упали до числа 798. Въ загалнѣмъ числѣ предприятий было 414 варстатѣвъ для выробѣвъ льняныхъ и 159 для выробѣвъ мотузѣвъ. Зъ тыхъ число варстатѣвъ для льняныхъ выробѣвъ упало на 289, натоми́ть варстаты для выробу мотузѣвъ збѣльшили ся о 14. Що-до фабричныхъ предприятий, то ихъ было въ роцѣ 1885 всего 40 и они по пятиохъ лѣтахъ упали на 34. Зъ огляду на якѣсть вытворѣвъ дѣлать ся: на 17 фабрикъ сукна, 6 фабрикъ апретуръ, 7 фабрикъ коцѣвъ, 2 фабрики паровѣй до крашеня, 2 прядильнѣ ровной шерсти и 2 прядильнѣ штучной шерсти.

Ся галузь на выставѣ становить сѣмнадцату групу и обнимає: прядива, тканины, красильництво, кравецтво, тапicerство, поворозництво и т. д. Ткацкій промыслъ въ Галичинѣ ще зовсѣмъ не розвинений. Ще найбѣльше вѣсть продукце полотна и то головно прядла-ми, варстатами дуже примитивной конструкціи. Такі варстаты находятъ ся майже въ кождѣмъ

ривамъ и нетерпеливыми стремлениями перебѣгала по еи тѣлу и души. Приде часъ и на тѣ скуныи рѣчи, она се знала и була готова занятись ними тогдѣ такъ, якъ годилось, але теперъ она водчувала потребу чогось бѣльше а бѣльше гарного, чогось такого, що могло бы еи прикликати до жита всѣ тѣ мелодіи, якѣ дрѣмали внутрѣ еи и ожидали пробудженя. Она була жадна сонца и свѣтла, она мрѣла о полудневѣмъ пѣдсеоні, о чудныхъ нотахъ мѣсячныхъ, о зеленыхъ гаяхъ и свѣтѣ птицѣвъ, о щастіи, яке мабу́ть виждає еи въ якѣй небудь закутинѣ сего приманчивого свѣта. Ахъ, дячюко они не поѣхали въ подорожъ, тогдѣ все было бы зложилось иначе! Теперъ-же щастѣ втекло зъ еи рукъ и нѣколи не дасть ся вже зловити. Тутъ розсѣла ся зима, тутъ было такъ зинно и такъ пусто, а Торстенъ бувъ такъ поважный, такъ нетерпимо поважный. Вінъ, розумѣе ся, умѣвъ жаргувати и смѣяти ся, але въ серіозній хвалѣ бувъ такъ страшно поважный. И поглядъ его бувъ такъ спокойный, а нѣколи не бачила, щоби вінъ запаливъ ся якимъ небудь чувствомъ, котре бы заволодѣло еи всею силою симпатіи, а голосъ его бувъ такъ само ровный и монотонный, якъ водгомѣвъ млына, що стукотѣвъ подѣ еи вѣкномъ.

Чи-жъ бы се була справжня любовь? — сумнѣвала ся она часами. — Чи-жъ бы все те, о чѣмъ мрѣла, що собѣ напередъ уклала, было лишь пустымъ фантазмомъ?... Чи справдѣ любить еи Торстенъ и чи она его любитъ такимъ, якимъ вінъ есть? Скоро лишь та послѣдна думка находила на ню сильнѣйше, она ставала вдвое вѣжнѣйша и бѣльше примилу-вала ся до мужа.

(Далше буде.)

селѣ, де селянинъ-самоукъ заспокоює своими выробами потреби одного, а що найвысше кѣлькохъ сѣлъ. Та й прядива, вытворені веретеномъ, звычайно бувають негарны. Взагалѣ ткацкій промыслъ стоить дуже низько и его властиво належало-бы подѣгнути подѣ рубрику домашнаго промыслу, бо-жъ звѣстно, що галицкій фабрика уступають передѣ конкуренцію заграницѣ.

Предметы ткацкого выробу находятъ ся на выставѣ въ кѣлькохъ павильонахъ. Можна ихъ подыбати и въ промысловѣмъ павильонѣ, але такъжъ и въ окремыхъ павильонахъ, котрі побудували ткацкій товариства, або властители ткацкихъ підприємствъ. Найкрасше заступлені на выставѣ ткацкій товариства въ Корчинѣ, Косовѣ, Комарнѣ, Короснѣ, Ланцутѣ, Глинянахъ и Вильмовичахъ. Ихъ льняной полотна справдѣ гарной и трѣвкою работы. — Красильництво веде ся у насъ примитивнымъ ладомъ и оно переважно въ рукахъ жидѣвъ. Що-до кравецтва, то оно заступлене досыть богато, а на увагу заслужують убраня кравця Русина, Гнаткевича, помѣщені въ промысловѣмъ павильонѣ. Въ тѣмъ самѣмъ павильонѣ подыбуемо дуже богато кравецкихъ робѣтъ, якъ мужеского, такъ и жѣночого платя. Та толькѣ, що найважнѣйше, сукно — одержують они зъ заграницѣ, бо Галичина майже не продукує нѣякихъ суконъ. И власне заграницѣ репрезентована въ тѣмъ воддѣлѣ выставками пятнадцатъ нѣмецкихъ фабрикъ въ Бялѣй и Бѣльску, котрі выставили выключно суконный выробы. Такъжъ и фабрика сукна въ Лодзѣ выставила свои выробы. До числа заграничныхъ выставѣвъ треба втягнути и Варшаву и взагалѣ привислянскій край, де галицке товариство акціонно-торговельне у Львовѣ, закупило не лише предметы фабричного вытвору, але й выробы селянъ зъ-подѣ Варшавы и Камѣнця Подольского. — Тапicerство має на выставѣ досыть представителѣвъ, особливо въ промысловѣмъ павильонѣ, а найлѣпшій выробы поворозничі походять зъ поворозничого заведеня въ Радимнѣ.

Шкѣрный промыслъ обнимає: шкѣры сыры и выправлені, та матеріалы и заряды гарбарскі, водтакъ матеріалы и выробы кушнѣрскі, шевскі, выробы зъ шкѣры, сѣдлярскі, римарскі, рукавичничі, выробы галантерейні зъ шкѣры, выробы зъ шерсти, шѣтвыны и ро-гѣвъ. Ся галузь промыслу такъжъ не розвиваєсь, а статистичніи цифры свѣдчатъ про еи упадокъ. Вѣлошкрѣничихъ заведенъ, мятничихъ и фабрикъ шкѣръ было въ роцѣ 1885 загаломъ 435, а въ роцѣ 1890 они упали на 295. Такъжъ и підприємства шѣткарскі, римарство, заведеня для выробу матеріалѣвъ и т. д., що загаломъ становили число 732, упали въ роцѣ 1890 на 642. Гарбаренъ было 8 и они выгарбували 62.900 штукъ шкѣры. Шевскихъ варстатѣвъ было 5.183, а кушнѣрскихъ 850.

Шкѣрный промыслъ заступленій на выставѣ навѣтъ дуже богато. Особливо воддѣлѣ шевства репрезентованій якъ не можна лѣпше. Передовѣмъ мусимо увагу звернути на шевску школу въ Угновѣ и Ватковѣ, котра приспособлює ученикѣвъ на добрыхъ майстрѣвъ. Толькѣ жалѣ, що школа, хочъ на неи ложать ся и рускій грошѣ и ученики Русины ба й учителя и управители руской народности, она веде ся въ польскѣмъ дусѣ и въ науцѣ примѣноє языкъ польскій яко выкладовый. Побѣчъ шевства займає перше мѣсце кушнѣрство, римарство, шѣтковий выробы и т. и. Въ тѣмъ воддѣлѣ е до 80 выставѣвъ, а мѣжъ ними чотирнадцатъ заграничныхъ. Найбѣльшій континентъ заграничныхъ выставѣвъ доставила Варшава, бо одинацѣтъ, Шлескѣ двоохъ и Познань одного. Властиво толькѣ чотирохъ варшавскихъ выставѣвъ взяло участь, бо водѣ прочіихъ галицке акціонно-торговельне товариство закупило предметы и ихъ выставило.

Десята група на выставѣ се продукты мельничіи и печиво, крохмалъ и макароны, выробы горальняніи и дрѣжджѣвъ, выробы броварній и цукроварній, ликеры, оцты, муштарды, рослинній олѣвъ и т. и. Статистика показує, що мельничій промыслъ розвинувъ ся, бо підприємства зросли зъ 2.746 въ 1885 роцѣ на 3.206 въ 1890 роцѣ. Натоми́ть зменшили ся підприємства: пекарске о 70, цукорничѣ о 4, для выробу шоколады о 10, солоду о 5, муштарды о 3, ликерѣвъ о 26, медоварній о 16. Прибули нові підприємства: пивоваренъ 4, горальнѣ 43, фабрикъ шпичухъ напѣткѣвъ 78; ще повстали нові підприємства, а то: 5 фабрикъ для выробѣвъ зъ сурога́тѣвъ кавы, 3 для выробу медовѣнѣвъ и одна фабрика для выробѣвъ зъ тѣста. — Що-до фабричныхъ предприятий, то ихъ было въ роцѣ 1890 — 724, а то: 128 бѣльшихъ млыновъ, котрі вырабляли 1.932.965 метричныхъ сотнарѣвъ муки; 4 фабричній пекарнѣ; 1 фабрика цукру, що вытворювала 17.390 метричныхъ сотнарѣвъ сырого цукру и 9.918 м. с. мелісы; 1 фабрика шоколады; 3 фабрика сурога́тѣвъ кавы; 117 пивоваренъ, котрі продукували рѣчно 764.131 гектолітрѣвъ пива; 430 горальнѣ, що продуку-

вали рѣчно 2.313.046 гектолітрѣвъ горѣвки; 14 рафинерій спирітусу; 2 фабрика солодкихъ горѣвокъ; 13 фабрикъ шпичухъ напѣткѣвъ и 5 фабрикъ тютюну, котрі вытворювали рѣчно 34.863 метричныхъ сотнарѣвъ цигаръ и тютюну.

Тѣсно зъ группою десятою вяжеть ся и группа одинацѣтъ: рослинній консервы, зуній екстракты, цикорія, выробы зъ шоколады, медовѣнѣвъ, консервы овочевѣ, сыропы, сушь, виноградній и овочевѣ вина, консервы зъ мяса, вудженнымъ, маринааты, буліоны и т. и. Группу десятую и одинацѣту беремо разомъ.

Тѣ обѣ группы зображені на выставѣ докладно. Перше мѣсце належить ся горальнянымъ и пивоварнымъ заведенямъ, котрі помѣстили свои предметы въ рѣзныхъ павильонахъ, именно въ павильонѣ промысловѣмъ, архіахъ. Райверѣ, архіахъ. Альбрехтѣ, г-р. Андрѣя Потоцкого, кн. Сангушкѣ, Гѣца въ павильонѣ окоцимскѣмъ г-р. Романа Потоцкого и т. д. Годить ся замѣтити, що галицкій горальнякѣ взяли въ выставѣ дуже малу участь. Натоми́ть заграницѣ, а передовѣмъ Варшава выступила зъ гарными оками спирітусовыхъ напѣткѣвъ и пива. Мельничій промыслъ заступленій такими выставѣвами: Левъ Томъ у Львовѣ, бар. Бруницкій у Львовѣ, Якѣвъ Галь въ Тернополѣ, графиня Лось въ Млыніскахъ подѣ Тернополемъ, г-р. Козебродскій въ Глѣбовѣ подѣ Грималовомъ, Френкель и Спѣлка въ Перемышлѣ, бар. Бруницкій въ Стрѣлковѣ, графиня Маръ въ Камѣнцѣ Струмиловѣй и кѣлька поменшихъ выставѣвъ. Выробы цукру репрезентують всего двѣ галицкі фабрики, а то фабрика въ Товмачѣ, котра побудувала на выставѣ свой окремій павильонъ и фабрика г-р. Андрѣя Потоцкого въ Свѣдзашовѣ. За то въ выробахъ цукру взяли верхъ заграничній выставѣвъ, особливо зъ Польщѣ, и они выставили цукоръ рѣзного рода и въ рѣзномѣ видѣ. Що-до дрѣжджѣвыхъ выробѣвъ, дальше, муштарды, крохмалъ и т. и. — то сѣ предметы выставлені въ маленькѣй скѣлькости, бо и ихъ продукція въ Галичинѣ губить ся въ порбаваніи до конкуренціи заграничныхъ фабрикъ. Въ десятой группѣ взяло участь надѣ 80 выставѣвъ, зъ того 23 галицкихъ жидѣвъ, а 18 заграничныхъ выставѣвъ, мѣжъ ними одинъ зъ Франціи, а одинъ ажъ зъ Алжиру. Въ группѣ-жъ одинацѣтой числимо до 30 выставѣвъ, мѣжъ ними 8 заграничныхъ. Галичанѣ выставили головно выробы зъ цукру, медовѣнѣвъ, сушь и консервы. Вина виноградній выставилъ Кочоровскій зъ Триесту, а овочевѣ, именно зъ винничокъ, М. Бровезскій зъ Сторожинця на Буковинѣ. Такъжъ заграничній фірмы выставили рѣзній роды чаю, руму, шоколады и т. и. Выробы зъ тютюну находятъ ся въ окремѣмъ павильонѣ, именно въ павильонѣ ц. к. міністерства скарбу. Тутъ заступлені всѣ три галицкі фабрики: въ Винникахъ, Монастирскихъ и Заболотовѣ.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ

Зъ Порохника пишутъ намъ:

Дня 18 с. м. товариство читальнѣ „Надѣя“ въ Порохнику обходило пятіи загалнѣй зборы своихъ членѣвъ, а що того дня припадали й роковины уродинѣ 6. Вел. цѣсаря, то й воддало честь Найясн. Павови.

Заходомъ п. Іосифа Гробельского прибрано зеленымъ галуземъ фронтъ дому п. Іліи Гробельского, котрый одну комнату даромъ водступавъ на читальню, подѣ табличею читальнѣ умѣщено портретъ цѣсаря и прибрано его въ цвѣты й сѣнью жовтѣ хоруговѣ, а на верху дому заткнуто сѣнью-жовту хоруговъ зъ напѣсію: „Щастѣ Боже рускому Товариству!“

По вечѣрѣ о 5-й годинѣ збрали ся члены читальнѣ на загалнѣй зборы. Вступне слово выголосивъ коротко а щиро п. Іосифъ Гробельскій. По справѣзданіяхъ зъ дѣяльности выдѣлу товариства и зъ руху касового, приступлено до выбору нового выдѣлу и выбрано пп. Михайла Шуплату головою, Михайла Філя заступникомъ головы, Николая Філя касіеромъ, Ивана Карпяка бібліотекаремъ, Іосифа Гробельского секретаремъ, вѣдѣца Володимира Гробельского и Павла Бака выдѣловыми. — По выбору нового выдѣлу водѣствано кѣлька многѣтъ а водтакъ цѣле товариство забавляло ся при свѣтѣ народныхъ пѣсенъ.

О 7-й годинѣ давъ ся чути выстрѣлъ зъ мѣздѣра на знакъ торжества въ честь цѣсаря. Товариство читальнѣ и оркестра мѣска выступили передѣ иллюминированымъ домомъ читальнянымъ и на перемѣну свѣзано и грано мнѣзъ цѣсарскій, „Ще не вмерла Украина“, „Маръ вамъ брата“, хоръ водѣствавъ грѣмѣе многая лѣта, а потѣмъ оркестра водгравала маршъ Радѣцкого и вѣдѣца коломыку. Опѣсла зѣшли ся всѣ въ читальню и ще довгій часъ сердечю забавляли ся.

— Впрѣосѣ. епископъ Юліанъ Пелешъ, якъ пишуть зъ Перемышля, выѣхавъ вчера на каноничну візитацію короснянського деканата. Епископа супроводять крилошаннѣй Войтовичъ и капеланъ о. Доминицій Згаданий деканатъ бувъ послѣдній рѣзъ візитованій ще епископомъ Іваномъ Свѣтурскимъ 1833 року.

— Въ подорожѣ цѣсаря до Львова буде его супроводити десятохъ офіцарѣвъ, шѣстьохъ урядникѣвъ войсковой и цивильной канцеляріи кабинетной, а такъжъ російскій войсковій атташе, подполковникъ Воронѣвъ. Зѣ Львова выѣде цѣсаръ до Відні, де дня 13 н. ст. вересня буде присутній при торжествѣ водѣловеня въ костелѣ св. Стефана памятникѣа уводѣленя Відні водѣ Туркѣвъ въ р. 1683.

— Зъ Гусятина пишутъ намъ: Наше мѣсто належить до тыхъ, слава Богу, не такъ многихъ доси мѣсть и мѣстечокъ въ краю, де заставляла пошестъ холерична. До выкорѣвненя страшно сѣи пошести взяли ся дуже щиро ц. к. староста и мѣсцевый лѣкаръ д-ръ Короликъ. Гусятинъ по торбѣнай пожежи ще не прийшовъ до ладу, тожъ и асанція приходить дуже тяжко, а староста самъ всюды ходить, доглядає ладу й помочи хорымъ [зъ той причины и самъ пои́въ жертвы середѣ своєї родинѣ]. А д-ръ Короликъ своими щирими заходами при ратованіи навѣщеныхъ страшною хворобою потрафивъ переломити загально паникуючій пересудъ у населеня, що лѣкаръ трѣать людей [отже: не заживати лѣкарства!], хорі беруть лѣки и нявѣ не хотять нѣякого вышого лѣкаря толькѣ д-ра Королика, а зъ поважаня называють его профессоромъ. Въ околицѣ Гусятина пошестъ проклядає ся дуже рѣдко.

— Страшна пошестъ холерична въ Обертинѣ, загнѣздившись въ тѣмъ мѣстечку дуже уперто, найменшисердѣйше обійшла ся зъ сѣмьею тамошного трудянкѣ. бл. п. о Іліи Григорчука Похоронивши двоє дѣтей и 22-лѣтню жѣну, помершихъ майже скоростпжню дѣя 12 с. м., въ кѣлька днѣвъ самъ, замкнений въ домѣ смерти своєї сѣмѣ, довершивъ страшу сѣю драму родянуу своєю смертію дня 18 с. м. До тѣхъдня цѣлою сѣмьѣ зъ чотирохъ душъ не стало! Въ покѣйбѣмъ о. Григорчуку — якъ намъ пишуть — стратила Русь и руска церковъ щироого сына. Передчасно згасъ щирый народовець, люблений народомъ, надѣя своєї родинѣ. Водѣль подѣвъ року яко сотрудникъ въ Обертинѣ робивъ тамъ богато доброго; шаривъ книжочка просвѣтній, выучивъ свѣву пѣсенъ церковныхъ, а въ часѣ холеры дуже щиро займавъ ся недужими и самъ зъ цѣлою сѣмьею упавъ жертвою лютой пошести... Память покойного буде довго згадувати ся зъ вдячностію громадянами Обертина.

— Міністеръ Пленеръ въ переѣздѣ на выставу прибуде до Кракова въ субботу дня 25 н. ст. серпня вечеромъ. Міністеръ разомъ зъ жѣнакою, зъ котрою ѣде, задержитъ ся въ Краковѣ два днѣ т. е. въ недѣлю и понедѣлокъ и въ тѣмъ часѣ огляне такъжъ величій копальнѣ соли. Водтакъ водѣде до Львова.

— Зъ Коломыи пишутъ намъ: Въ недѣлю дня 26 н. ст. серпня устроює тутѣшня „Мѣщанська читальня“ въ ратушевой салѣ аматорске представленѣе мелѣдрамы „Капраль Тимко“.

— Кѣбы такихъ бѣльше! Зъ Перемышлянскихъ пишутъ намъ: Въ Утѣховичахъ, въ повѣтѣ перемышлянскѣмъ, нема доси школы, а що то село невеличке [бо числять ледяи 40 нумерѣвъ] и дуже бѣдне, то й годѣ было сподѣватись, щоби оно спромогло ся на свою школу. Отже тамошній дѣдѣчъ п. В. В. подарувавъ муровану коршну на школу, теперъ еи перебудувавъ ся и есть надѣя, що заходами тамошного пароха о. А. Рыбака въ короткѣмъ часѣ розпочне ся наука. Кѣбы такихъ дѣдѣчѣвъ было бѣльше!

— Управильныє урядничіи платнѣ. Пѣсля Tagblatt-а Шепса мають бути выслѣды міністеріальной комисіи для управлѣненя урядничіи платнѣ дуже скромній. Ухвалено лишь завѣсти тралѣтній додатка замѣсть пятилѣтнихъ, а въ 10-й ранѣвъ ввести ступѣнь платнѣ 950 зр. О властивѣмъ поднесеніи платнѣ въ ранѣвъ 11-й и 9-й, а тѣмъ менше въ 8-й або 7-й нема й бесѣды.

— Міністерство торговлѣ выслоло сини дѣяни техникумъ водѣ водныхъ будѣвель до Галичаны, щоби розсѣдѣли можливѣсть и обчислили кошты галицкаго трансверсального каналу. Именно розподѣть ся о полученіи Одрѣ зъ Вѣслоу и Сяномъ а водтакъ зъ Двѣстромъ каналомъ довгимъ до 500 кѣльмометрѣвъ. Такимъ каналомъ могла бы Галичина дешево заосмотрювати ся въ уголь и отвори́ти своимъ плодамъ дешеву дорогу до вывозу.

— Огнѣ. Зъ Перемышлянскихъ пишутъ намъ: Въ Жидовичахъ въ недѣлю дня 12 серпня, коля люде були въ церквѣ на богослуженю, выбухъ огонь на обійсто старого вѣйта Анто-на и въ одну мѣзъ агнѣрью одинацѣтъ загорѣлъ зъ худобою, котра подѣ той часѣ була дома. Небезначѣсть огню грозала й церквѣ: она вже зачинала горѣти, та ч. И. Кобринъ зъ Утѣховичѣ, агентъ „Двѣстра“, уратувавъ еи зъ нараженіемъ своєї жита, мнѣмо того, що тая церковь обезпечена въ товариствѣ Краковскѣмъ, и хотій дѣдѣчъ п. Ст. чомусь высту-пивъ ворожо противъ ч. Кобрана и за его добре дѣло збиравъ его палкою по плечѣхъ... Дня 21 серпня с. р. выбухъ огонь зъ невѣдомой доси причины въ сѣдѣлѣ Михайла Юрочка въ Куниинѣ повѣта жовківского въ зиницѣй столѣду Михайла Юрочка та всѣ будынкѣ Пилипа Галаса и Мигѣора Хмицѣ. Нѣхто зъ нихъ не бувъ асекурований. При пожарѣ показало ся, що въ громадѣ нема нѣякихъ приборѣвъ до гашеня, хотѣ теперѣшній вѣйтъ Лѣсько Лосинъ носить назву porządnego wójta.

— Про совѣтника Бяковского, котрый имѣвно погавѣ въ Татрахъ, доходить зъ Зако-

паного такий в'їсти: Судья повітовий з Сокаля, п. Романъ Балковский, бувъ вже в'їд довшого часу тяжко недужий на "табесъ" и л'їчивъ ся в'їдъ шістьохъ тижнівъ въ заведеню д-ра Храпца, де ему такожъ поспішало ся, такъ що коли прийшло его вменоване на совітника судового, в'їд'їхавъ до Сокаля, не сказавши о томъ нікому въ заведеню. По кількохъ дняхъ неспрастности, явивъ ся Балковский в'ї с'їреду дня 15 н. ст. серпня зновъ въ заведеню д-ра Храпца и просивъ о прийнят'ї. Въ четверть бравъ участь въ танцяхъ, хочъ при томъ не повелось ему, бо упавъ. На другій день, т. е. в'ї п'ятницю вийшовъ зъ заведеня, не повідомивши нікого. Того самого дня стр'їтили его коло Гевонта пп. Вольфы (сов. высшего суду кравового въ Кракові), якъ вшовъ на в'їростецъ и вислали за нимъ свого проводника, щобъ звернувши увагу Балковского на небезпечність, яка ему грозить безъ проводника. Однакь Балковский, вимовивъ въ приступъ недуга, насваривъ на проводника, такъ, що той в'їд'їшовъ. Селянскій хлопць и д'ївчата, побачивши, що Балковский иде выпрямлений (табесъ), на п'ятахъ, звертали его увагу на небезпечність, однакь в'їдъ поїшовъ далше. Коли не вернувши до заведеня в'ї п'ятницю вечеромъ, дававъ д-р'ї Храпцевъ, що в'їд'їхавъ до Тарнова и давъ знати родичамъ, а самъ в'їславъ людей г'їдати его. За порадою маршалка кн Сангушка, що перебувавъ въ Закопаньї, в'їслано 50 г'їрняківъ и 2 жандарм'ївъ в'ї горы г'їдати пропащего. Балковский числять около 45 л'їтъ, в'їс'ї жонатий и має тр'їхъ д'їтей. — Після посл'їднихъ в'їстей зъ Закопаного, бачено Балковского блукаючого з'їд'їзничимъ шляхомъ повъ миль в'їдъ Хаб'ївки. В'ї Закопаньї досе не в'їд'їнаєно его.

— **Холера Wiener Abendpost** приносить такий в'їсти про холеру: Дня 21 н. ст. серпня занедужало на Буковин'ї в'ї 5 пов'їткахъ а 7 громадахъ 17 осібъ, померло 8, а выздоров'їло 6. — В'ї зах'їдній Галичин'ї бувъ станъ холери такий: В'ї Кракові занедужало 3, померло 2, выздоров'їло 1; в'ї краківськ'їмъ пов'їт'ї в'ї 4 громадахъ занедужало 8, померло 5; в'ї живецьк'їмъ пов'їт'ї выздоров'їла 1 особа; в'ї величк'їмъ пов'їт'ї в'ї одній гр. мад'ї занедужало 5, померло 1; в'ї тарновськ'їмъ пов'їт'ї в'ї 3 громадахъ занедужало 6, померло 5, выздоров'їло 3; в'ї тарнобжеськ'їмъ пов'їт'ї в'ї 2 громадахъ занедужало 4, померло 3; в'ї бжеськ'їмъ пов'їт'ї в'ї одній громад'ї занедужало 2; в'ї виск'їмъ пов'їт'ї в'ї одній громад'ї померло 2; в'ї вадовацьк'їмъ пов'їт'ї в'ї одній громад'ї занедужало 2, померло 2; в'ї томбровськ'їмъ пов'їт'ї в'ї одній громад'ї занедужало 4, померло 1, выздоров'їло 1; загаломъ в'ї зах'їдній Галичин'ї в'ї 10 пов'їткахъ а 16 громадахъ занедужало 21 н. ст. серпня 34 осібъ, померло 21, выздоров'їло 6. — У в'їсх'їдній Галичин'ї: в'ї гусятинськ'їмъ пов'їт'ї в'ї 3 громадахъ занедужало 7, померло 7; в'ї борщівськ'їмъ пов'їт'ї в'ї 4 громадахъ занедужало 11, померло 6, выздоров'їло 9; в'ї с'їнятинськ'їмъ пов'їт'ї в'ї одній громад'ї померло 1; в'ї богородчанськ'їмъ пов'їт'ї в'ї 2 громадахъ занедужало 1, померло 3, выздоров'їло 1; в'ї коломийськ'їмъ пов'їт'ї в'ї 4 громадахъ занедужало 9, померло 4; в'ї ставиславськ'їмъ пов'їт'ї в'ї 3 громадахъ занедужало 8, померло 3; в'ї зал'їщак'їмъ пов'їт'ї занедужала одна особа в'ї Зал'їщакахъ, а в'їр'їмъ того в'ї 9 громадахъ занедужало 11, померло 9, выздоров'їло 1; в'ї томашевськ'їмъ пов'їт'ї в'ї 5 громадахъ занедужало 25, померло 10, выздоров'їло 2; в'ї городенськ'їмъ пов'їт'ї (за два д'їв'ї) в'ї 10 громадахъ занедужало 51, померло 34, выздоров'їло 27; в'ї чортківськ'їмъ пов'їт'ї в'ї 4 громадахъ занедужало 10, померло 7, выздоров'їло 20; в'ї бучацьк'їмъ пов'їт'ї в'ї 4 громадахъ занедужало 15, померло 4, выздоров'їло 4; загаломъ у в'їсх'їдній Галичин'ї в'ї 10 пов'їткахъ а 46 громадахъ занедужало 21 н. ст. серпня 134 осібъ, померло 74, выздоров'їло 60.

— **Вписи до красеної школи господарства** в'ї Львов'ї розпочнуть ся дня 15 н. ст. вересня. Умовля прийняти сл'їдуєть: Ок'їнчений 18-м'ї рокомъ ж'їття, ок'їнчений зъ добримъ поступкомъ бодай 4-та класа гімназіяльна або реальна, одиор'їчна л'їсна практика (конечне ус'їд'їва), л'їкарське св'їд'їцтво здоров'їа. Кандидатъ має зложити вступний устный и письм'їнений пош'їтъ зъ языка польского, математики, фізики, географіи и природної історії. Кандидати, котр'ї зъ добримъ поступкомъ ок'їнчили 6 класъ середніхъ ш'їолъ ув'їльб'їнені в'їд'їш'їи. Ближніхъ поясненъ уд'їляє дирекція школи.

— **Невдала крад'їжъ.** Зъ Самбора доносять, що в'їноч'ї дня 18 на 19 н. ст. серпня вломивъ ся невсл'їдженний злочинець до касової ком'їтати головного уряду податкового. Вийшовши шибу закривъ ся злочинець до посл'їдної ком'їтати того-жъ уряду, зъ-в'їд'їтамъ перейшовъ отвертими дверми черезъ далшій дв'ї ком'їтати и в'їд'їставъ ся до четвертої ком'їтати, де стоявъ шафа зъ принасомъ стем'їл'ївъ и бланкет'ївъ вексельовихъ та фрахтовихъ. Той шафа не рушавъ, але вломивъ двер'ї до п'ятої и шестої ком'їтати. Далшніхъ дверей, що ведуть до бюра, де м'їститъ ся каса, не вломлювавъ вже, лише ут'ївъ в'їнокмъ зъ третьої ком'їтати не украсивши нічого. Давно, що в'ї тихъ забудованяхъ, де м'їститъ ся каса, бюра дирекції скарбу и приватне мешканье начальника тої дирекції гр. Михайла Двудушицкого, а зарадъ поб'ївъ войсковий магазинъ и стоятъ що н'їч двохъ в'їяківъ на сторожі, ніхто не чувъ и не в'їд'ївъ, що злочинець добувъ ся до середини и тамъ господаривъ. В'ї т'їй справ'ї зар'їд'їли сл'їдство цивільний и войсковий власті.

— **Дог'їй в'їтъ.** В'ї краківськ'їмъ доброд'їйнімъ институт'ї померла в'ї понед'їлокъ Клара Гривовска, в'їдова по шеци, в'ї 103-б'їмъ роц'ї ж'їття. Повод'ївши, Гривовска продавала довг'ї л'їтъ коло костела Бернардин'ївъ в'їтували, а посл'їдніхъ 12 л'їтъ провела в'ї институт'ї товариства доброд'їйности, в'ї котр'їмъ и померла.

— **Исп'їтъ кваліфікаційний** на учител'ївъ ш'їолъ народнихъ передъ комісією несп'їтковою

в'ї Тернополі розпочне ся дня 21 н. ст. вересня. Подана треба вносити до 15 н. ст. вересня. До подана треба долучити: 1) св'їд'їцтво зр'їлости, 2) доказъ бодай дв'їд'їтихъ практикъ учительскихъ при публичній школ'ї и 3) кор'їтку життєпису зъ начертотъ переб'їгу образованя.

— **В'їд'їписъ урядовихъ акт'ївъ.** Адміністративний власті, опираючися на декрети зъ 31 грудня 1810 р. и 19 с'їчня 1811 р., уважали справу позволеня в'їд'їнесу або перегляду урядовихъ акт'ївъ яко р'їчь політ'їну довол'їному р'їшенню уряд'ївъ. В'ї обохъ згаданихъ и майже р'ївнозвучнихъ декретахъ каже ся, що "сторона, котра хоче в'їд'їтати в'їд'їписъ або довол'їти на переглядъ акт'ївъ, має о се просити до т'їчну власті а т'їя розваживши просьбу р'їшити, чи можна видати такий довол'їтъ чи н'ї." В'ї оди'їмъ спеціальномъ випадку, де требувавъ адміністративний р'їш'ївъ в'їнесу до него жалобу в'ї т'їй справ'ї в'ї користь стороны, закинуло міністерство внутр'їшніхъ справъ тому-жъ трибуналові некомпетентцію. Отже трибуналъ адміністративний, в'їд'їпов'їдаючи на закидъ міністерства р'їш'ївъ, що довол'їтъ, чи сторона може взяти в'їд'їнесу або переглянути урядові акты, зав'їсати в'їд'ївъ певнихъ об'їктивнихъ вимогъ (Voraussetzung) и що если т'ї вимоги д'їйств'їно заходять то адміністративний власті не можуть не уд'їлити жаданого стороною довол'їту, бо тутъ не иде о р'їшенье, зав'їсине виключно в'їд'ї довол'їности тихъ властей. Що-жъ зновъ до обохъ згаданихъ декрет'ївъ то адміністративний власті не можуть на нихъ покликувати ся, бо оба она була видані лише для того, щобъ сл'їзати надужити въ в'їдаванню акт'ївъ и щобъ справу упорядувати.

— **Заборонений заробокъ кельнер'ївъ.** Міністерство скарбу розб'їсло ємні д'їями до в'їсх'їхъ податливыхъ уряд'ївъ розпорядженню, звернене головню противъ кельнер'ївъ, що по ресавраціяхъ продають гостямъ роблені собою цигар'ї. Розпорядженне вказує на се, що такий заробокъ єсть строго заборонений и що п'їсля закона о провинкахъ скарбовихъ доход'ївъ подпадає кар'ї не лише продаючій такий пап'їросъ але й куючій.

— **Винювникъ скр'їтоубійства в'ї Полкиняхъ,** про котре ми свого часу доносили, вже в'їсл'їдженний. Єсть се в'їякъ-д'їз-р'їт'їр 89 полку ц'їхоты, що хот'їчи перебрата ся по селянськи, нацавъ на сп'їячого въ полі цар'ївка Магала и такъ его покар'їчавъ, що той до в'їлькихъ дод'ївъ померъ. Арештований убійникъ признавъ ся до в'їны, але зъ страху передъ кар'їю пов'їсивъ ся у в'їязниці.

— **Де под'їти ся гелери?** Таке пытанье ставивъ Fremdenblatt и каже, що не одна зъ єго читател'ївъ мус'ївъ вже поставити собі таке пытанье, бо "гелер'ївъ" (сотик'ївъ) не в'їдео зовс'їмъ в'ї публичномъ об'їгу. В'їсша в'їдъ него монета дробна, 2 гелери (два сотик'ї), що мають ту саму варт'їсть якъ "старый" крейцаръ, в'їд'їко, покрыває всю потребу. Коли-жъ знає ся, що в'ї 1893 р. в'їбито у в'їд'їнськ'їй монетарній 29 м'їліон'ївъ штукъ по оди'їмъ сотику варт'їсти 145.000 зр и що сего року мають ще в'їбити тридцять м'їліон'ївъ такихъ же сотик'ївъ, а вже досе в'їбито ихъ 13 м'їліон'ївъ — то певню мусити кожного здивувати, длячого с'їа найменшою монетою дробною н'їгде не в'їд'їко. Де жъ под'їти ся тоїй сотику бронзов'їй. Можна було спод'ївати ся, що т'ї сотик'ї будуть грати б'їльшу роль якъ давній п'ївкр'їцаръ, що не одна р'їчь подешев'ївъ, бо давн'їше п'ївкр'їцарями платило ся х'їба лише тогды, коли куповало ся цигара и пр. в'їр'їж'їи по 5 и по 3 та по 3 и по 5 крейцар'ї. Теперъ же сотикъ (гелеръ) значить т'їлько що по 5 крейцар'ї, а в'їн'ї не має ніякого знач'їня. Треба було вже тогды, коли заводжено нові грош'ї надати ему якесь знач'їнье. Длячого бы н. пр. не продавати буюлокъ, що давн'їше коштували 2 кр. по 3 сотик'ї, значить ся по п'ївтора крейцар'ї. А такъ можна було зр'їбати зъ богато вишнихъ р'їчями. Правительству могло само цустига деякі р'їчи якъ н. пр. цигара, пап'їросъ, марки листов'ї дешевше о оди'ївъ сотикъ або по 5 крейцар'ї. Тогды сотик'ї мали бы якусь варт'їсть, а нин'ї нав'їтъ жебраць не хоче ихъ брати.

— **Дробні в'їсти.** Ц'їсаръ уд'їливъ громад'ї Волохи, в'ї пов'їт'ї бродськ'їмъ, навіщен'їй дня 1 н. ст. мая с. р. огнемъ, 300 зр. підмоги. — Доповняючій виб'їръ одного члена рады пов'їт'ї в'ї Коломиї зъ групи б'їльшихъ пов'їт'їстей розписаний на день 5 н. ст. жовтня. — В'ї Виницкахъ померъ оводъ скорост'їжно урядникъ фабрики тютюну Новакъ, повертаючій ся касина до дому. — Бувшій міністеръ просв'їты бар. Гав'їжъ приїхавъ вчера до Львова.

Именованя, перенесеня, конкурсы и пр

— **Конкурсы.** Дирекція почтъ розписує конкурсъ на посв'їду експедіента почтового в'ї Новиці, калу-ского пов'їта, зъ р'їчною платнею 300 зр. Подана треба вносити до 30 н. ст. серпня.

— **В'їд'їзначеня.** Ц'їсаръ надавъ с'їр'їбний хр'їстъ заслуги зъ короною Ант. Пасецкому пенсіонеру-ному дозорч'їку машин'ї при зар'їд'ї салінарномъ въ Калуш'ї.

Телеграммы „Д'їла“

В'їд'їень 23 серпня. Міністерство торгов'ї наміряє сполучити Одръ зъ Саномъ и Датствомъ при помочи каналу. — Розб'їйшла ся фальшива в'їсть, що президентъ италійскихъ міністр'ївъ убитий анарх'їстами.

Градецъ 23 серпня. Краинскій краєвий в'їд'їлъ зборонивъ пом'їщувати таблицъ на ул'їцахъ Любляны зъ слов'їнськими написами.

Берлинъ 23 серпня. Офіц'їра, що зне-важивъ народнихъ учител'ївъ, ц'їсаръ вида-ливъ зъ войска, а надто его засуджено на ко-м'ї м'їсяц'ївъ арешту в'ї кр'їпости.

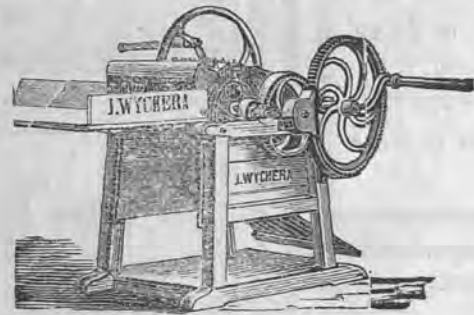
Будапешть 23 серпня. Векерле займає ся обробленнемъ закона о п'їд'ївищеню положе-ня діорніст'ївъ.

Б'їлградъ 23 серпня. Становище Нико-лаевича мимо в'їсх'їхъ перечень захитане за-для непорозум'їнь зъ Миланомъ.

Лондонъ 23 серпня. В'їсть про поб'їду Хинц'ївъ надъ Японцями неправдива. Король Кор'ївъ оголосивъ свою независим'їсть в'їдъ Хинъ и выпов'ївъ в'їс'ї трактаты.

ОКУЛИСТЪ
Д-ръ АДАМЪ ШУЛИСЛАВСКИЙ
бувшій ассистентъ проф. Вижеркевича и бувшій демонстраторъ проф. Фукса.
Льв'ївъ, ул'їца Гетьманьска число 10
ординує в'їдъ години 12—1-он и в'їдъ 3—4-он

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ
оптикъ и механикъ
п'їд'їтъ Коперниковъ,
Льв'ївъ, площа св. Духа
(ул. Театральна ч. 6 пр'ї-
в'їтъ головного од'їва)
поручає у в'їсх'їхъ ви-
б'їрахъ и по найдешев-
шихъ ц'їнахъ: окуляры, ц'їкеры, л'їорнеты, б'їнокль, да-
лекоз'їды, барометры, аерометры, м'їкроскопы, л'їосы, ком-
пасы, райс'їаг'їи, л'їенты м'їрильн'ї, ц'їлоны, с'їбелъ, манометры,
и т. п. Устроєня в'їв'їнокъ електричнихъ. Всякія направи
выгот'ївляють ся найк'їрше и найдешевше. — Замоваєня
зъ провинціи выгот'ївляють ся точно. 4185

Патентованій молот'їльн'ї

перевозовъ до ц'їщеня, звыжъ 100 в'їдъ денно молотять, патен-тованій молот'їльн'ї зъ кр'їтатами и такий-жъ р'їзногъ руху, патен-тованій м'їлики в'їв'їльн'ї т'їр'їры, нові шк'їтскіе плуги райольскіе, та в'їс'ї инші машини р'їзальні старанно вык'їнчені якъ такожъ з'їз'їльн'ї части л'їтъ до самост'їйного вык'їнченя р'їзнихъ машинъ та до р'їзнихъ ц'їлей будовничихъ, підклады, рушты, двер'ї до печей, ман'їлохи, доставляє дешево:

Фабрика машинъ и в'їд'ївальня з'їд'їзъ

I. ВИХЕРА

у Льв'ївъ ул. Городецька ч. 47

Всякія репарациі машинъ и частей машинъ выгот'ївлює старанно и дешево. 217 5—12

Головний складъ
для Галичини
истнує в'їдъ 50 л'їтъ

ул'їца Трибунальска [у власної каменниці]

КАЗИМИРЪ ЛЕВИЦКІЙ

найб'їльшій виб'їръ и найдешевше жерело закупна

порцеляны, скла,

май'їлики, фаянсов'ї, начиня кам'їнного, столовыхъ гарні-тур'ївъ, зъ х'їньского с'їр'їбла и альпаки. р'їзнихъ прибо-ровъ металевыхъ, деревляныхъ и в'їшихъ, погр'їбныхъ до домового господарства и предмет'ївъ для прикрасы ком'їнатъ.

ОДИНОКІЙ СКАДЪ

правдивыхъ російскихъ Воронцовскихъ самовар'ївъ и ори-гінальных англійскихъ ф'їльтровъ до воды.

299

Ц'їны пост'їбніи — можливо найнижшій. 4—6

В'їдъ року 1868

БЕРГЕРА Л'їЧНИЧЕ

МЫЛО СМОЛЯНЕ

выпробоване на клінікахъ и многими практичными л'їкарями уживає ся не лише в'ї Австро-Угорщин'ї, але такожъ и в'ї Н'їмеччин'ї, Франції, Россіи, на п'ївостров'ї Балканськ'їмъ, в'ї Швайцаріи и т. д. на недуги шкірніи, особливо противъ

Выкид'ївъ шкірнихъ р'їзного рода

зъ найб'їльшимъ усп'їхомъ Д'їланье Бергерова мыла смоля-ного яко гігієничного средства до усуненя пор'їд'ївъ, до чи-щеня и дезинфекціи шкіры єсть р'ївножъ зат'їально признане. Бергера мыло смоляне має 40% см'їлы дерев'їной и р'їзнить ся значно в'їдъ в'їсх'їхъ иншихъ род'ївъ мыла смоляного въ торговлю. — За-для охор'їны передъ фальшовац'їемъ треба жадати выразно Бергера мыла смоляного и уважати на поб'ївъ пом'їщеній знакъ охор'їняний.

В'ї утертыхъ недугахъ шкірнихъ уживає ся зам'їсть мыла смоляного усп'їшно

Бергера л'їчничого мыла смоляно-с'їрчаного.

Яко заг'їд'їльн'їе мыло смоляне до усуненя всякой нечистоты шкіры

на выкиды шкірніи и на голов'ї у д'їтей, такожъ яко незр'їва-нане мыло до мыт'ї и купельн'ївъ для щоденного уж'їтку слу-жить, об'їймающе 30% г'їлицеріны и пахуче

Бергера г'їлицеріново мыло смоляне.

Ц'їна штук'їи кождого родъ 35 зр. в'їразъ зъ брошурою.

Зъ в'їшихъ род'ївъ мыла Бергера поручає ся сл'їдуєть заслужуючій на увагу: Мыло без'їозове для ч'їжк'їности шкіры; мыло бораксове противъ прищ'ївъ; мыло карболове до выг'їд'їженя шкіры и знаківъ по в'їс'їмъ и яко мыло дезинфекціє; Бергера мыло до купельн'ївъ с'їмерековихъ ш'їм'їлокъ и таке-жъ мыло тоалетов'їе. Бергера мыло для д'їтей, для маленьк'їхъ д'їтей (25 зр.); мыло х'їт'їлов'їе на черв'їн'їсть лиця; мыло веснянкове дуже усп'їшне; мыло таниново противъ пр'їтъ ногъ и выпаданя волос'ї; мыло до зуб'ївъ, найб'їльше средство чи-щеня зуб'ївъ. Що до в'їшихъ род'ївъ мыла Бергера звертаємо увагу на броштуру. Треба жадати мыла Бергера, бо истнуєть насл'їдованя безъ усп'їху.

М'їсяці продаж'їи для Львова в'ї антикахъ и пр.: І. Байзера, Г. Блюменфельда, А. Л'їзовского, К. Мик'їяша, З. Рук'їра, К. Ск'їлєнського, В'їзюрского, д-ра Зарицкого. Далше у в'їсх'їхъ антикахъ въ Бродкахъ, Бережанахъ, Дрогобичі, Коломиї, Кракові, Перемышл'ї, Рашев'ї, С'ї-бер'ї, Станислав'ї, Стрию, Тернополі, Т'їрнов'ї и по б'їльшой частіи у в'їсх'їхъ антикахъ Галичини. 95 20—24

Кравецка роб'їгня

мри ул'їци Третього мая ч. 2
в'ї СТАНИСЛАВ'їВ'ї

прим'їає

всякія замовленя входячі в'ї
обсягъ кравецк'їй якъ для в'їп.
Публики цивільнон такъ и
для в'їсх. Духовенства.

Прим'їає такожъ

роботы войсков'ї.

Роботу, що не подобає ся,
вым'їбною.

293 2—53 Зъ поважаньемъ
Петро Геркоперець.

Ножикъ р'їзного рода. Ножъ р'їз-
ниці и масарскій власного вы-
робу поручає

ИВАНЪ ЛЯВКУКЪ
нож'ївникъ у Льв'ївъ ул. Боним'ївъ ч. 3.
Ц'їнникъ даромъ.

ПРАВДИВУ
Француску Масу
незр'ївноюякості

поручає

дешевше якъ в'їсюды
найстаршій у Льв'ївъ
складъ фарбъ, покост'ївъ
и матеріал'ївъ

В. ЧОППЪ

303 Льв'ївъ 1—?
ул'їца Жовковска ч. 2.

Учениковъ

ш'їолъ середніхъ або народ-
ныхъ прим'їає ся на мешканье
п'ї харч'ї. За сов'їтну оп'їрку и
належний доглядъ ручить ся.

Близшій в'їсти в'ї Адміні-
страції „Д'їла“ 311 1—3

Кароль Гавсвальдъ

Станислав'ївъ ул. Сап'їги ч. 3

поручає

всякія з'їд'їльн'їе товары, з'їна-
рядъ и приборы господарскіе,
окутъ до в'їконъ, дверей, кух-
н'ї и меб'їл'ївъ, з'їнарядъ для
в'їсх'їхъ ремеселъ.

Выробы кожов'їяний в'їв'їнонъ
фабрики, англійскіе и зъ Зол'ї-
н'ї Гейсельса. Машини до
ш'їти и огнетрав'їльн'їе каси.
Кромъ наведенихъ товаровъ
маю р'їзніи инші входячі в'ї
обсягъ з'їд'їльн'їе торгов'їи
по найдешевшихъ ц'їнахъ.

Поручає такожъ выробы ко-
шикарскіе зъ власной фабрики
Иллюстрованій ц'їнникъ даромъ
295 и оплатно. 4—26

По значно зниженихъ ц'ї-
нахъ выпродаєть всякихъ това-
ровъ блаватныхъ зъ причинъ зам-
к'їненя торгов'їи въ магазинъ Ка-
роля Мат'їяса перше В'їльгельма
Сидора площа Маріиска ч. 4. Льв'ївъ.

ДѢЛО

Выходитъ у Львовъ що дня (крѣмъ недѣль и рускихъ святъ) о 5-ой години по полудни. Литературный додатокъ „ДѢЛО“ издаванъ еженедѣльно. Литературный додатокъ „ДѢЛО“ издаванъ еженедѣльно. Литературный додатокъ „ДѢЛО“ издаванъ еженедѣльно.

Передплату и изсрочки принимаютъ: у Львовѣ Администратія „ДѢЛО“ ул. Баторія 24, Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Карола Ладанска 9. у Відни: М. Дукес, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek, I. Wollzeile 8; Oppelk, I. Stubenbastei 2. J. Danneberg, I. Wollzeile 19. Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Comp. Въ Пештѣ: E. Misrachy V. Bez. Akademischgasse 6.

Передплата на „ДѢЛО“ и напечатаніе за изсрочку платитъ у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ съ літер. додаткомъ въ Австріи: за границей:

на північ року . . . 18 гр.	на північ року . . . 24 гр.
на північ року . . . 9 гр.	на північ року . . . 12 гр.
на чверть року 4 гр. 50 кр.	на чверть року . . . 6 гр.
на місяць . . . 1 гр. 50 кр.	

у Львовѣ:

на північ року . . . 18 гр.	на північ року . . . 8 гр.
на чверть року . . . 4 гр.	на місяць . . . 1 гр. 35 кр.

Редакція, Администратія и Експедиція подъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи вставляются съ ящикомъ на поперекъ застѣгивающа. — Редакція неоплачиваетъ вѣдомъ вѣдомъ.

Неоплаченіе члену комитету 8 кр. в. в. — Оглаголеніе принимается съ поштомъ 6 кр. вѣдомъ односторонній изсрочкою вѣдомъ рубрику „Надбавка“ по 20 кр. в. в. — Надбавка члену съ поштомъ 10 кр. вѣдомъ еженедѣльно.

Справы школьній.

[Змѣна речинця ваканцій въ школахъ народныхъ.]

Независимый органъ народныхъ учителей Szkolnictwo ludowe доноситъ въ послѣднѣмъ числѣ (35), що краєва рада школьна „въ наибольшій тайнѣ“ приготовлює плянъ амьны речинця ваканцій въ школахъ народныхъ.

Ваканціи, котрі доси тревали въ заходній Галичинѣ два мѣсяцѣ, а у вѣдній лишь шість тижнівъ, мають бути цѣлкомъ знесені, а натомище загадує краєва рада школьна творити феріи на часъ садженя и копаня бульб, або въ часъ робѣтъ полныхъ осѣняныхъ и весняныхъ, вѣдтакъ въ часъ жнивъ.

„Підносячи той проектъ — пише Szkolnictwo — мусимо рѣшучо зазначити, що есть злишній, невідповідний, просто убійчий для науки, котра и такъ зъ нечисленною школьною переповнює муситъ бороти ся. Если ваканціи мають уважувати полній работы, то лишь лиценз и сиренъ повинни бути вѣдній вѣдъ науки, бо тогдѣ работа въ поли наибольша, часть наглядѣ, рукъ потреба — а наука въ тыхъ тропікальных порахъ року майже нѣмає, не може выдати результатѣвъ! Тыхъ феріи, не годить ся обтинати за нѣяку цѣну! Чи зновъ потрібніи инші феріи, то практика вѣдповѣдає, що такожъ нѣ! На весну, коли садити ся бульбу, не пасе ся ще худобы, тожъ помѣчь дѣтей злишна — въ осени знаєтъ, коли копати ся бульбу, худоба пасе ся вже по цѣлѣмъ поли, тожъ и тогдѣ обиде ся безъ дѣтей.

„Впрѣчемъ, если маємо по селахъ заведену повденну науку, то заведѣтъ половина дѣтей лише ся до помочи въ поли своимъ родичамъ, а супротивъ того мусимо приняти за васаду, що всякій дальшій полъгъ не суть лише злишній, але выглядати такъ, мовъ бы мали цѣкавыи характеръ, змагаючи до того, чтобы школярамъ разъ-въ-разъ перерывати и утрудняти науку, въ наслѣдокъ чого нѣчого въ школь не зможеть навчити ся. Тожъ есьмо за полнѣньмъ феріи въ такѣмъ станѣ, якъ доси, бо всякій иновации суть злишній.“

Szkolnictwo поднесло зъ притискомъ, що намірена иновациа подготавлиє ся въ краєвой радѣ школьній въ наибольшій тайнѣ. Се не первая краєвой радѣ школьній, що покрыває глубокою тайною все свои зарядженія, змѣряючи до добра просвѣтлого, якъ н. пр. се було зъ новыми плянами науковими для школъ народныхъ, котрі теперъ показали ся въ дуже магомъ не лишь невідповідными але просто шкодними. Вѣдтакъ же одна причина тыхъ реформъ просвѣтительныхъ, а именно, що въ краєвой радѣ школьній засѣдають прихильники реформъ, безъ огляду на се, чи ти реформы потрібніи чи нѣ. Ти люде — пише Szkolnictwo — руйнуютъ за всяку цѣну все, что лишь дасть ся зруйнувати, бо имъ вже не достаетъ „ковчѣвъ“, на котрыхъ доси выѣздили въ гору. Чи проектъ реформы будутъ практичны, чи не подѣлають убійчо на обдрану и утомлену вже на все стороны просвѣту нашего люду, о се очевидно нѣтъ не пытає!

О якъ наивне Szkolnictwo зѣ своимъ мрѣями що-до просвѣты люду! Чи-жъ дотепершій досвѣдъ не лишь зъ всѣякими експериментами псевдо-педагогическими въ школь народныхъ, але такожъ и зъ политическими цѣлями, пригнѣваными до народного школьництва, не могъ отворити очи и наибольшимъ идеаламъ? Тажъ и ся проектъ реформы ваканцій вырѣшає шкоду педагогичную користями экономическими, бо на ланахъ двѣрскихъ зарѣчь ся въ часъ работы коло бульбы вѣдъ дешового робѣтника, котрого головный контингентъ доставлять мѣсцевыи школярѣ. Впрѣчемъ треба дати обшарамъ двѣрскимъ якусь рекомпензату за змѣну закона школьного переведену его року заходами гр. Стан. Баденіого. Сего-же wymagaє потреба удержаня рѣвноваги латересѣвъ поодинокихъ верствъ населеня. Бѣда хва въ томъ, что та реформа не довго потребає, бо коли змѣнить ся (якъ заповѣдають) тепершняя господарка школьна на общинахъ двѣрскихъ и замѣсть бульбы до горалень будутъ садити бураки до цукроварень, тогдѣ треба буде перекладати феріи школьній и пригнѣяти науку школьну до учавы — буряковъ.

Се й те зъ выставки.

Окремимъ повѣдомъ приѣхала вчера рано стрѣйская прогулька селянъ и дѣтей на выставу — прогулька найчисленнѣйша, яка дотеперъ бувала, бо числила звыжъ 1.500 участниковъ. Мѣжъ ними 90 вѣдѣвъ, богато селянъ и селянокъ, дуже богато школьных дѣтей зъ учителями. Нѣмцѣвъ-колонистѣвъ, жидѣвъ и рускихъ священниковъ! [Польскій священникъ не беруть участі въ такыхъ повѣдкахъ.] Вѣдѣвъ и школьных дѣтей зъ учителями стягнули зъ каждой громады стрѣйского повѣта. На чолѣ прогульки становили зарѣвно власть автономична зъ властію политическою, а то повѣтовый маршалокъ гр. Кароль Дѣдушицкий и ц. к. староста Манастерскій. Ролу подполковниковъ вѣдгравали: Матковский, дѣдичъ зъ Соколова, бар. Бруникий, Гредль [жидъ] властитель школьного ключа, д-ръ Миновичъ [Русинъ] лѣкарь школьскій, стрѣйскій бурмістръ Гетингеръ и стрѣйскій адвокатъ д-ръ Фрухманъ, дальше, инспекторъ школьный Маринякъ и управитель тартаку Гредля. Доповняючи резерву становили рускій панъ отцѣ, а були и такіи духовники зъ стрѣйского повѣта и деканату, що мали червоній обѣйчикъ. Вся та громада „wycieczkowców“ дѣлилась на вѣдѣлы, а каждый зъ нихъ мавъ окремій вѣдзнакъ въ формѣ кокарды на грудяхъ, або перенасокъ зъ польскими написами на рукавахъ. Декотрі вѣдѣлы выступили зъ хоругвами польскими краски и зъ польскими написами [„Państwo Strzałków“, „Państwo Skole“], а по передѣ цѣлой кавалькады нѣсь одинъ мужикъ хоругву руску зъ утравитическимъ написомъ: „Повѣтъ стрѣйскій“.

Участники прогульки удалисъ передовѣмъ до церкви св. Георгія и тутъ выслушавши службу Божюи пошлись оглядати соймовый будынокъ. Въ дорожѣ задержали ся ще коло латинской катедрѣ, бо тутъ дожидала ихъ чистина дѣтей, що вѣдправила ся зъ двѣрца омнibusами до ринку, и капеля жидѣвскихъ колыбѣй ваканційныхъ. При звукахъ музыки вѣдповѣдники повели товну на выставу.

Передъ промисловымъ павильономъ дожидала на прогульку выставова дирекція. Коли участники установились такъ, что по передѣ становили вѣдѣты, за ними селяне, по обохъ бокахъ дѣти, а на самѣмъ фронтѣ просто передъ очима дирекціи полковники и подполковники прогульки — директоръ Мархвицкий промовивъ такъ:

„Нынѣшній день буде безъ сумнѣвъ належати до найкраснѣйшихъ дѣвъ на нашѣй выставѣ. Видъ такой численной прогульки, зложеной переважно зъ селянъ, стверджує, що широкій верствы людности добре зрозумѣли нашій цѣль и що зерно, кивене творцами и управителями той прогульки, выдало належній овочъ въ ихъ вѣднованяхъ зъ сѣльскимъ людомъ.“

Выстава, то дѣло — якъ се вже только развѣдъ задувано — всѣхъ мешканцѣвъ того краю — дѣло, надъ котрымъ працювали можніи и убогіи, Поляки и Русины — дѣло народно-згоды, котра едино може насъ довести до лѣпшой будущности. Дятого зъ правдивою радостію именемъ комитету витаю васъ спѣво-рожає Русины, что приѣхали зъ подѣрскихъ сторѣвъ. Тутки найдете приклонній сердца и братный прѣемъ. Вашъ приѣздъ нехай буде наукою для тыхъ немощныхъ, котрі безастанною брехнею, неумовкающимъ ворогованьемъ заходять ся колотити спокій нашої выставки и дѣлти насъ дѣтей одної землѣ. Для нихъ мусимо мати, якъ вы, такъ и мы, Поляки и Русины, одно чувство — глубокой погорды.

Приятель твой, народе рускій, то только ты, котрі вказують тобѣ дорогу згоды, любви и взаимной вѣры. Въ томъ сполученіи тайна нашего сибольного счастья“...

Потѣмъ Мархвицкий поднѣвъ окликъ въ честь цѣсаря по польски и по руски „Многая лѣта“, зборній повторили той окликъ трича, а жидѣвская орхестра заграла народный нимъ.

На промову Мархвицкого вѣдповѣдавъ полковникъ прогульки гр. Кароль Дѣдушицкий. Зазначая, что стрѣйскій вѣдѣлъ повѣтовый ухвалывъ коштомъ повѣта выслати всѣхъ вѣдѣтовъ на выставу, что то думку подпѣръ староста Манастерскій, мѣсто Стрѣй и дѣдичъ. Про-

гулька приѣхала до цѣли и прибула сюды подивляти патриотичне и велике дѣло; прогулька прибула, чтобы передовѣмъ поклонити ся и вѣддати честь тымъ людямъ повнымъ жару, жертвенности и працѣ, котрі зготовили той триумфъ „нашѣй“ вѣдчинѣ. Потѣмъ додавъ по руски: „Мы приѣхали зъ полонныхъ подѣкарпатскихъ подивляти тоту дитину, зроджену въ згодѣ зъ працѣ рукъ обохъ народностей, котру притулили до сердца своего нашъ батько, панъ и король — Найяснѣйшій монархъ. Честь вамъ и поклѣвъ на все часы за вашу добру вѣру и працю...“ Ще промовѣвъ колька слѣвъ по польски и подѣкувавъ дирекцію за улаженые выставки.

Пѣсля того опроваджували селянъ и дѣтей по павильонахъ а передовѣмъ завели ихъ до Радавицѣ. Цѣле пополудне, до самого змерку блукала прогулька по площі выставки; одинъ втомленій клалисъ на муравнику и спали, другіи сидѣли або снувались по аллеяхъ. Ажъ подѣвечѣръ, коли незадолго мали пустити свѣтлыи фонтану, поодинокій вѣдѣлъ почала громадитисъ въ одно мѣсце. Тогдѣ вже залувала зъ устъ школярѣвъ пѣснь: „Jeszcze Polska nie zginęła“, при чѣмъ голосъ вызначалася стрѣйская дѣтворя подѣ проводомъ учителя Русина Корнця. На команду Матковского, котрый бувъ невтомнымъ аранжеромъ оплескѣвъ, дѣтца и селяне не жалували своихъ долонъ по кождѣмъ пересѣвъ патриотичной польской пѣснѣ. Поволѣ обступили довергуи фонтану а коли свѣтлыи струѣ стали бити въ гору, зновъ на команду залували вѣваты — та въ яно честь, сего не могъ нѣхто змѣркувати. Ревий учитель [специально стрѣйскій] захотѣли ще разъ почванитисъ, что ихъ ученики умѣють свѣтати „Jeszcze Polska nie zginęła“ и велѣли сю пѣснь ще разъ вѣдѣпѣвати. Дѣти зачали, але заразъ перервали, бо якъ одинъ школярѣкъ замѣтивъ: „Już temu niestaje!“

Фонтана погасла. Выринула жидѣвская орхестра и трубами звернула въ противъ француской реставраціи, въ котрой сидѣвъ намѣстникъ разомъ зъ буншамъ министромъ Гавномъ. Перша пѣснь, що еи жидики заграли, була „Jeszcze Polska nie zginęła“, перепѣтана вѣрциями на тему краковяка. И тутъ на команду Матковского били брава и вѣдъ часу до часу подносили оклики въ честь намѣстника. Жидики заграли ще другу пѣсню... Наразъ замѣушило ся. Полковники и подполковники кивнулись мѣжъ товпу и по хвали выступивъ на передѣ селянинъ зъ рускою хоругвою, а побѣчь него вѣдѣтъ зъ Добрынь Базюкъ почавъ плести нѣ се нѣ те въ podziękowanie для намѣстника за выставу. Музыка заграла козячка, селяне затягнули [досѣтъ козлогласно] „Многая лѣта“ и на томъ торжество прогульки скѣнчало ся.

Годить ся же зазначити, что вчера за-для той прогульки орхестры на выставѣ вѣгравали досѣтъ часто коломыйки.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Подрѣбный плянъ подорожи цѣсаря на маневры осѣня въ мѣсяци вересня подає Bud. Correspondenz: Дня 2 вересня рано приѣдѣ цѣсарь зъ Ишлю до Ляндскронъ и огляне тамъ того дня фабрику золотыхъ и сѣрѣбныхъ товарѣвъ Лянгера, ткацку школу и стрѣльницю. Дня 6 вересня выѣздитъ цѣсарь до Львова, де прибуде слѣдующого дня 7 вересня о год. 10-той вечеромъ. Вѣсть, что аташе войсковой чужестороннихъ державъ будутъ проводить цѣсаря до Львова, есть неправдива. Дня 11 вересня удає ся цѣсарь до Шенбруна и тамъ буде присутній дня 13 вересня при вѣдкрытѣи памятника, здвигненого на память освобожденя Вѣдны вѣдъ облоги турецкой въ 1683 р. Дня 15 вересня прибуде цѣсарь до Будапешту и тамъ слѣдующого дня, въ недѣлю по полудни, буде принимати делегацин. Въ понедѣлокъ 17 вересня вѣдѣдѣ цѣсарь до Нады Марошѣ, де прибуде о 6 год. рано. Въ шість мѣнууть опѣсля приѣдутъ зъ Вѣдны арх. Францъ Сальваторъ, кн. Арнульфъ баварскій и всѣ аташе войсковой Вѣдѣвъ на маневры до Балаша-Дярма-тъ наступитъ о 12 год. въ полудне, а приѣдѣтъ о год. 4-той по полудни. Ще того самого дня

буде удѣляти цѣсарь авдіенціи достойникамъ духовенству, офицерамъ, властямъ и депутациямъ зъ гонского и сусѣднихъ комитатѣвъ. Тутъ перебуде цѣсарь чотыри дѣи, ажъ до 21 вересня вечеромъ. Вѣдтакъ вѣдѣдѣ цѣсарь на довѣйшій побуть до Гедѣла.

Члены „молодо-чесского“ поступового сторонництва (с. в. радикальнѣйшого вѣдламу молодѣ-чесской партіи) утворили свѣй власный комитетъ, котрый старася наклонити участниковъ зѣвѣду молодѣ-Чехѣвъ дня 28 вересня, чтобы розширено програму молодѣ-чесского сторонництва. Въ той цѣли розбѣлавъ комитетъ обѣщавъ до запрошенныхъ на зѣвѣдѣ, въ котрѣмъ мѣжъ иншимъ каже ся такъ: „На зѣвѣдѣ будутъ радити, чи молодѣ-чесска програма має бути поглублена и розширена новыми точками. Вѣдомо, что деякіи молодѣ-чесскіи опортунисты опонуютъ той здоровѣй реформѣ, уважаючи еи злишною и передчасною. Мы не хочемо збывати въ томъ листѣ сихъ нестойныхъ замѣтовъ, а лишь просимо перечитати въ той справѣ статьи нашихъ газетъ, залученѣ до того листу.“ Вѣдтакъ загадує ся въ обѣщанику, что навѣтъ Narodni Listy зачинають вже иначе судити и перехилати ся на сторону поступового сторонництва.

Зъ Петербурга доносятъ, что російское правительство порѣшило значно скрѣпити свою маринарку на Тихѣмъ Океанѣ. Найдалѣше до 27 с. в. вышлютъ зъ Кронштаду девять новыхъ кораблѣвъ военныхъ, мѣжъ котрыми есть и величезный панцирникъ першої ранги „Гантеудъ“ подѣ начальствомъ адмирала Тихачева. Уоруженье тыхъ кораблѣвъ обѣщано ся за-для браку робѣтниковъ, котрымъ убитый адмиралъ Развозѣвъ уменьшилъ платни.

Нѣмецкыи газеты доносятъ, что въ наслѣдокъ зарядженя царя не вѣдбудутъ ся маневры подѣ Смоленскомъ. Сю вѣсть подтверждаетъ такожъ Pol. Corr.

НОВИНКИ.

— Вписи до всѣхъ класъ ц. к. академичной гимназіи у Львовѣ будутъ вѣдбувати ся въ трѣхъ послѣднихъ дняхъ серпня вѣдъ години 9 до 12 передъ полуднемъ и вѣдъ години 3 до 6 по полудни. Въ тыхъ самыхъ дняхъ будутъ вѣдбувати ся испыты поправчѣи и доповняющіи. Испыты вступніи до I-ой класы вѣдбувають ся, якъ звичайно, въ дняхъ вѣдѣ 1 до 3 вересня, а испыты вступніи до класѣ вѣдѣ II до VIII-ой межѣ 5 а 15 вересня. — Харкевичъ, ц. к. директоръ.

— Чотиро-класову руску школу имени Маріи Шашкевича у Львовѣ ухвалила рада мѣска на вѣчерашнѣмъ засѣданю перенести зъ до-тепершнього еи помѣщеня при улицѣ Городецкѣй до дому подѣ ч. 26 при улицѣ Скарѣбѣвской т. в. тамъ, де была помѣщена передѣ трѣма лѣтами. Се перенесенье наступило на просьбу „Народной Радѣ“, котра въ петиціи до рады мѣжъ иншимъ жадала й лучшого помѣщеня той школы, нѣжъ было при Городецкѣй улицѣ. Теперь, коли бодай одна недогода усунена, обовязкомъ есть львовскихъ Русинѣвъ подбати, чтобы ереквенція въ той школѣ абдѣлила ся.

— Впрѣсѣ митрополитѣ Сильвестерѣ Сембратовичѣ выѣхавъ передѣчера на кѣлька дѣвъ до Унева, де въ понедѣлокъ, яко въ день Успенія Пр. Богородицѣ, вѣдбуває ся храмъ, на котрѣмъ буде вѣдправлена архіерейска св. литургия.

— Новѣ руске товариство. Въ Черновцахъ завязало ся „Товариство рускихъ женщинъ на Буковинѣ“. Се товариство має займатися просвѣтою дѣвчатъ буковинскихъ и образованьемъ ихъ въ домашнѣмъ господарствѣ. Статуты товариства подтвердило вже буковинское правительство.

— Звертаємо увагу Русинѣвъ Покута на шѣлу для науки столарства, токаряства и сницарства въ Станиславѣвъ. Наука трѣває тамъ три роки. Управителемъ школы есть п. Меруновичъ. Хто склѣнчитъ тоту школу, одержує свѣдоцтво на челядника. Удержаня потребує ученикъ лише въ першѣмъ роцѣ науки, а въ другѣмъ вже не цѣлого бо за всяку работу ученикови платять, такъ что вѣдъ годѣвъ на мѣсяцъ зарѣбати вѣдѣ 5—10 гр. До школы той принимаютъ учениковъ, скѣнчавшихъ мѣску школу народну. До теперь были въ той школѣ всего два ученики-Русины.

— Про програму подорожи цѣсаря черезъ Галичину подають часослѣпъ такіи близній по-

дубиць: Цесарь приїде особним двірським поїздом до Рашева дня 7 н. ст. вересня о годині 6-й мин. 10 рано (час середно европейскій). На шляху від границі краю аж до Рашева не буде ніякого прийняття за-для ночної пори і лише відповідні власті зберуться перед приїздом двірського поїзду. — В Рашеві будуть дождати дня 7 н. ст. вересня рано на зельзничній доріжці приїзду монарха місцевої власті з рашівським старостою на чолі, тамшня рада повітова in corpore з своїм маршалком, духовенство, представителі правительственных властей, начальники громад доохрестних повітів, представителі жидівських віроповідних громад, публіка і селяне рашівського повіта. На всіх зельзничних стаціях від Рашева аж до Львова, на котрих задержатися двірський поїзд, будуть усталені доохрестні громади, місцеве духовенство, власті з їх представителями, доохрестне населення і конні бандерів. Відтак задержатися двірський поїзд в Ярославі о 7-й годині 23 минут; в Перемислі о годині 8-й 16 минут; в Городку о годині 9-й 46 мин. рано (посля середно европейского часу). На стаціях в Ярославі, Перемислі і Городку відбуде се подобию як в Рашеві торжественное повитанье цесаря. Приїзд цесаря до Львова назначений на 10-ту годину 35 мин. перед полуднем. Всі зельзничні стації, куди буде переїздити двірський поїзд, будуть прибрані, а почетні компанії, усталені з дозволу зельзничного шляху на двірцях, будуть стерегти і пильнувати порядку.

— Комітет, урядуючий серенаду для Найяснішого Пана в дни 7 н. ст. вересня, видає слідуючу відозву до всіх краєвих товариств співацьких, руских і польських:

„Щоб почтти Найяснішого Пана в день 7-го приїзду дня 7 н. ст. вересня, поста новий мєскій Комітет урядити серенаду, котра має відспівати се вечером того-ж дня на відміну мєсці перед палатою ц. к. намісництва. Бажаючи, щоб виконанье серенади під кожним виглядом було як найлучше, запрошує комітет до участі в першій радї „Союз“ товариств музичних і співацьких, в склад котрого входять майже всі краєві інституції музичні, відтак всі товариства в кружки співацькі а вкільці всіх тих співацьких, котрі до жадного з вище наведених товариств не належать, а однак в відспіванью серенади участь взяти бажали б.

„Позаяк без сумніву кожного бажаньям єсть выступити сим разом як найвеличавіше під виглядом артистичним — бо тут ходити о оложенье чести Монархови і о представленье наших сил співацьких в як найкрасивішій світлі, — проте Комітет з цільм довірив звертає ся до симпатичной дружини співацькой, і з тим пересвідченєм, що запросини сї привіят будуть з готовостю, обьявлюваною засвідчи в подібних случаях, і що всі учасники серенади, выступлюючи єи докладно, збудуть ся у Львові точно в дни 5 н. ст. вересня а відтак возмуть участь в пробіх і продукції. Крім того просить Комітет подати докладно назвиско і найближчу стацію зельзничну, позаяк тія-ж потрібні для Дирекції зельзничної при видаваню знижених [50%] карт вїзду зельзничною [II і III класи] признаним учасникам серенади. Наконец повідомляє Комітет, що постарав ся о безплатне поміщенє співацьких в часі їх побуту у Львові, отже кожній бажайчій користати з тої полєзї, зволїти зголосити ся до бюро Комітету [Галицке товариство музичне, Львів, будинок театральний гр. Скарба] як найскорше.

— Барон Яромір Мунди, знаменитий фільантроп, зветний оснудатель славной на цїлї свѣтї інституції ратунацьких товариств, застрѣлив ся вчера о годині 1 1/2 в полудне у Відні в Пратері над берегом Дунаю. Мунди приїхав вчера з Бадену до Відня, проходжував ся довгий час над каналом Дунаю, а потім устанив ся так, щоб по вистрѣлі упало тїло у воду. Однак воїн упав на берег, де єго по якійсь часі наїшла поліція вже мертвого і відставила тїло до шпиталю на Леопольдштадт. Мунди, котрого послѣдними часами переслѣдували антисеміти, терпѣв від року на печку. Причина самоубійства сего чоловіка невідѣстна; одні кажуть, що роздраженье нервів і знеохота до життя, другі ж невідѣстна недуга. Неоднѣж мав вже від довгого часу загадувати про намір самоубійства і любив вести розмову про се, яка смерть найлучша. — Бар. Яромір Мунди родив ся 1822 року; по оконченю гімназія вступив до войска і дослужив ся раніи капітана. В войску служив Мунди до 1855 року, а відтак посвятив ся медицині. Як лікар відбув всі кампанії в Европі. По огни в Рингтеатрі заложив Мунди охотниче ратунацьке товариство. Від сего часу була се гуманна інституція цїлю єго життя. Закладав всюдї ратунацькі товариства, мѣж ними в Кракові і у Львові. Мимо старшого віку не щадив трудов, був всюдї сам, поучував і заохочував. Згодом повстали на лад вѣдєньского так-ж ратунацькі товариства майже в цїлій Европі і в них лишив собі покійний нерукотворний пам'ятник.

— Міністерство вѣроповідань і просвѣты — як телеграфують з Відня — признало для новоотвореного греко-кат. деканата в Сучаві на Буковині, станиславской єпархії, 500 ар. рѣчний павшал.

— Письменні испытї кваліфікаційні на учительств шкіль народних розпочнуть ся в

учительскій семинарі в Станиславові дня 17 н. ст. вересня. Подана треба вносити до 10 н. ст. вересня в заосмотрити єго потрібними прилогами.

— Наука дяковства і хорального співу. Зборова одержуємо отсе письмо: З дням 1 н. ст. жовтня 1894 розпочинаю курс науки дяковства і хорального співу при церкві в Зборові, на основі рѣшеня Всес. митрополитич. консисторії у Львові з дня 13 серпня 1890. ч. 4050 за місячною винагородою 3 ар. Крім загальної науки, будуть могли ученики учати ся також ремѣсла, яке собі выберуть, або писарки громадскі, за котру то науку будуть мусѣли доплачувати ще 2 ар., разом 5 ар. Ближшї поясненя на жадане интересованих подаєть підписаний — Т. Янишевскій учитель і управитель хору в Зборові.

— Фальшівникъ одногуденовий нотъ. В Сяноці відбула ся карна розправа против 21-лѣтнього челядника мелницкого Іосифа Паливоди і против єго двох сестер 23-лѣтньої Анни і 17-лѣтньої Марії. Іосиф Паливода, євнѣ бѣднѣ зарбѣницѣ з Пруска коло Сянока, зарбляв в мѣсцѣ 4 ар. мѣсячно. Не могучи вижити з сего, попав на гадку подроблювати одногуденовий ноты. При помочи звичайного ножика вирізав на буквої дощцѣ цѣлу матрицу гудѣна з такою точностю, що відбитки лишє з трудом можна було відрозбѣнати від правдивого друку. Ся обставина ще дивнѣйша, єсли звѣстити ся, що Паливода не умѣ навѣсти нѣ читати нѣ писати. Зробивши матрицу відбав відтак 19 фальсифікатѣв на звичайном паперѣ, при помочи снѣжного паперу до копіюваня. З сего пустив Паливода в Перемислі 15 нот, не звернувши на себе ніякє уваги, аж при видаваню 16-го гудѣна арештовано єго в Сяноці. Так само єго сестри одержали від него три штуки і двѣ з них выдали а доперва третю заквѣстовано. При онотдачній розправѣ признав ся Паливода до всего і оповѣв подрѣбно в якій спѣсѣб подробляв грошѣ. По переведеній розправѣ засуджено Паливоду з увѣзлѣнєм на годичних мѣсѣцѣв на 3 роки вѣзничѣ, сестри ж звільнено, бо не доказано имѣ вини а они не признали ся, що були з братом в змовѣ.

— З Тернопольа доносьть, що дня 21 н. ст. серпня вибрала тамшня мѣска рада чотирох безплатних, асесорѣв а то: д-ра Мантля, Пунчерга, д-ра Лошєва і д-ра Тщєнєцкого. При концї сего тижня відбуде ся перше засѣданє мѣської ради, на котрѣм буде здавати сарау з сѣвєи двѣлѣтної дѣяльности уступающій правительственный комісар п. Бол. Студинскій. Новозабраній бурмістръ Пасєний Погорєцкій має тепер 68 лѣт і був 8 лѣт профєсором гімназіа в Рашеві, а від року 1852 в тернопольскій гімназіа. По окончєню приписаних лѣт служби одержав золотий хрест заслуги.

— Холера. Дня 22 н. ст. серпня був такий станъ холери після Wiener Ztg.: На Буковинѣ в 6 повітах а в 12 громадах занедужало 31 осіб, померло 18, выздоровѣло 10; — в закарпатській Галичинѣ в 9 повітах а в 15 громадах занедужало 14 осіб, померло 3, выздоровѣло 7; — в вѣсѣдній Галичинѣ в 11 повітах а в 51 громадах занедужало 132 осіб, померло 71, выздоровѣло 33. — Від початку пошести на Буковинѣ до дня 18 н. ст. серпня занедужало в 7 повітах а в 35 мѣсцевостях 280 осіб, померло 140, выздоровѣло 52, а 88 лишило ся недужих.

— Аляфѣбеты у войску. Після урядових вѣдѣвѣв припадає на 1.000 новобранцѣв в Швеції 4 аляфѣбетѣв, в Швейцарії 5, в Нѣмеччинѣ 12, в Голандії 18, у Франції 123, в Англії 127, в Бельгії 154, в Австрії 388, в Італії 480, в Іспанії 700, а в Россії 738.

— Дрѣвнѣ вѣсти. В Самборѣ помер Антонъ Кромєр, купец, загально поважаний в мѣстѣ і охрестности. — Буковинське правительство именувало д-ра Атан. Окунєвского повітового лѣкаря в Сторожницѣ повѣтовим лѣкарем І-ої класи. — Командантъ корпусу єн. Вѣдшпрєц вѣзитував онотдє залоги войсковѣ в Чернівцях і Жучцѣ.

Господарство, промыселъ и торговля.

— Дирекція зельзнична оповѣщує: Отворенє зельзничнѣ локальной Арнольдштайт-Гермагоръ [зельзничнѣ Gailthal.] Шлях зельзничнѣ локальной Арнольдштайт-Гермагоръ зѣ стаціями, вглядно перестанками: Нєч над Добрав, Емерсдорф (перестанок), Ст. Стефан-Фердєрберг Герцах Феролах, Прєсєгєр-Зе (перестанок) Вєлльях-Кінбург (перестанок) і Гермагор водданий дня 11 серпня 1894 до прилюдного ужитку. Згаданий выше стація отворені для загального перестанку лишє для особового руху.

Полуднево-нѣмєцкій звязок зельзничній. Тарифа выимкова для перевозу яєц, земной смолы і т. п. з 1. марта 1893. З дням 1. вересня 1894 відбєдє в житє додаток мѣстачій в собі рѣзничѣ курєв.

Локальная тарифа товаров, часть II, зшиток 1. — З дням отворєня руху на зельзничнѣ локальной Арнольдштайт-Гермагоръ (зельзничнѣ Гайлталъ) увѣдє в житє додаток V. до тарифа часть II. зшиток 1.

Именованя, перенесєня, конкурсы и пр.

— Конкурсы. Видѣл рады повітвой в Жовквѣ розписує конкурс на 4 посады акушерокъ окружных. Подана треба вносити до концї вересня. — В зальшницѣм повітѣ опорожненых єсть кѣльканацѣ посады учительских. Подана треба вносити до 28 н. ст. серпня.

Телеграммы „Дѣла“

Вѣдєнь 24 серпня. В министерствѣ торговлѣ радят надѣ справою удєржавлєня зѣлѣзничѣ полудневою і зѣлѣзничѣ повѣночною Фердинанда.

Петербургъ 24 серпня. Замѣстѣ вод-кликаныхъ манєврѣв подѣ Смоленскомъ вод-будуть ся менші манєвры локальной.

Римъ 24 серпня. Удержує ся поголовка, що поліція выкрыла анархѣстичный заговоръ, котрого цѣль була поїматѣ и увязнитѣ наслѣдника престолу.

Бѣлградъ 24 серпня. Все ще говорят про кризу кабинетну: Ристичъ має утворити новый кабинетъ, а замѣстѣ скупштини мають завести систему двопалатну. В зимѣ була бы скликана велика скупштина для перевєдєня змѣны конституції.

Лондонъ 24 серпня. З Токіо доносьть, що король корєанскій оголосивъ себе неза-

висимымъ и възвѣв японское правительство, чтобы оно было ему помощно в прогнаніи Хинцѣв зъ Корѣи. Рѣвночасно выповѣждено всѣ договоры торговельны зъ Хинами.

Надѣсланє.

АДВОКАТЪ

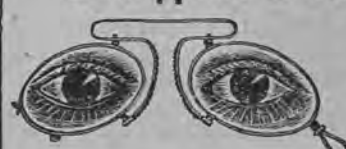
Д-ръ А. Горбачевскій

въ Чортковѣ

глядитѣ конципиєнта

вѣдѣ 1 н. ст. серпня с. р. 267 5—5

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

оптикъ и механикъ подѣ Коперникомъ, Львовъ, площа св. Духа (у. Театральна ч. 6 противъ головною одаку) поручає у величїи выборѣ и по найдѣшевѣшыхъ цѣнахъ: окуляры, цѣпкеры, дюрнеты, бинокль, далєкоглядѣ, барометры, аерометры, мѣтроскопы, яномы, компасы, райспайты, лєнты мѣриальнѣ, пѣномы, сѣбѣтѣ, малометры, и т. п. Устроєня звѣзничѣ оєлектричныхъ. Всѣмъ направѣ выготовляють ся лѣкєорше и найдѣшевѣ. — Зємѣлєни вѣ провинції выготовляють ся точно. 4185

Приймаю учениковъ

зѣ назвахъ класѣ подѣ приступными услѣвиями, заручаючи ся родительску оцѣку. — Улиця Вѣрменська ч. 29, I. поверхъ. 309 2—3

Найльпшї поклосты найлпшї фарбы найлпшї лакры найлпшї кисти

поручає по зинжєныхъ цѣнахъ
найлпшї фарбы
найлпшї лакры
найлпшї кисти
по зинжєныхъ цѣнахъ
найлпшї фарбы
найлпшї лакры
найлпшї кисти
по зинжєныхъ цѣнахъ
найлпшї фарбы
найлпшї лакры
найлпшї кисти

Куриловичъ и Сурмачевскій

въ Станиславовѣ
поручають
ВИНА угорскій, австрѣйскій,
ренскій, французскій, испанскій,
шампанскій
Горѣвки краєві и заграничнї
лакры амстердамскї
Конякъ французскій
румы краєві и заграничнї
Аракъ де Гоа
чай хинскій и русскій
маринаты
єдры, овєчѣ и цукры.
Знамениту горѣвку винограду.

292 Комнаты до сѣдѣн. 6 26

М. Р. ШНАЙДЕРЪ

заприсяжєный знѣвецъ судовый
въ Станиславовѣ

296 поручає свое 3—52
робѣтнѣ бронзѣннѣ и торговлѣ зна-
радѣв церковныхъ
основану 1882 року.

ТРУСКАВЕЦЪ

зѣлѣзнична стація Дрогобичъ.

Стація климатична. Купѣлѣ солонї, солонѣ-сѣрчанї, борошно-зѣлѣзистѣ. Завєдєно ингалѣйно, система соланкова Васмута. Жєрєла солонї, солонѣ-горькї, алякалична кисла вода.

Вѣзѣвѣни: Гостєцѣ, кїла, товѣстѣ, застарѣлї недугѣ воддѣ-ховыхъ проводѣв, особливѣ роздѣ-дутьє легкыхъ. Вытѣки рѣпнѣ зъ запалєнємъ недугѣ жѣлѣзничѣ, недугѣ кормового зєнраду, геморѣ-идѣ, злѣги, камѣнцѣ нирковѣ.

III-ї сезоны розпочинає ся 15 серпня і трєває до 25 вересня, мѣскамя о 30%, дешєвѣи. Убѣгѣ, що выкажутѣ ся свѣдѣтвомъ убожєства, будуть увѣльєненї водѣ купѣлєвою такєс. 302 4—6

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНСКІЙ

артистѣ-малярѣ

зѣвѣтний водѣ кѣльканацѣ лѣтѣ изъ своихъ праць маляр-скихъ, уєрѣшає церквы вѣ стило вєсѣдѣмъ разомъ зъ позолочєнємъ, престѣлы, иєконостѣсы и инші рѣчѣ. Принимѣє рѣзѣбарскѣ работѣ послѣ вѣстныхъ планѣв. Выготовлєє всѣмъ величїи церковнї образѣ до иєконостѣв, престѣловъ, плаєнєцѣ — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Лѣбѣлѣ-ше зѣ фотографїи портрєтѣ. Зѣ уважєнїємъ ц. к. коєєрєваторѣ реставрує всѣмъ старинности, а то єрєски, рѣзѣбы и т. п. вѣхѣдѣи вѣ кругѣ праць малярєства по найумѣренѣйшимъ цѣ-нахъ. Подѣисанный просить Вєд. Духовєнєство занѣтуатѣ собѣ єго адресу. 202 25—?

Т. Копистинскій

у Львовѣ, улица Краковска число 20.

До Вповажанои Публики, що оглядає теперѣшню

ВЫСТАВУ КРАЄВУ

Зѣ огляду на великїй приплывъ Вп. Публики и зѣ огляду на то, що мы поро-били великїй и дужє користний купна, можемо низѣ вычєслєнїи товары, доки выстане припѣстѣ, продавати по такихъ цѣнахъ, а именно:

10.000 повшовковѣхъ парасольєвѣ Entousses по 1-30, 1-50, 1-75 и выше.
4000 повшовковѣхъ парасольєвѣ по 3-50, 4-450 и выше.
2000 штукъ модныхъ вєсєняныхъ и лѣтнихъ блю-аєкѣ, вєсємъ найновѣйшїмъ по 1-80, 2-50, 3 и в.
2000 цѣлєсѣмъ модныхъ Cases (намѣтки мѣтѣлѣ-ка) по 2-50, 3, 3-50 и выше.
1000 гальєвѣ до пороку и дощѣ по 1-20, 1-50, 3-25 и выше.
Конфєкція для дѣтѣ.
4000 наймѣдѣйшїхъ одѣгѣвѣ вєсєняныхъ и лѣт-ныхъ по 1-50, 2, 2-50, 3 и выше.
1500 модныхъ плащѣвѣ вѣ всѣхъ величїинахъ по 3, 3-50, 4, 5 и выше.
Спеціальнїи новостѣ у стѣжєкахъ, коронєкахъ, во-альєкахъ, капєлѣяхъ дамєскихъ и дѣтѣныхъ, рѣзѣвѣчѣмъ гласѣ, дамєскихъ, вѣсєняныхъ и шѣв-ковѣхъ, хустєкахъ, паньєчєкахъ, парасольєвѣхъ и парасольєкахъ, блювахъ, шѣвєковѣхъ, вѣсєня-ныхъ, сѣтѣновѣхъ и до прѣвѣ, шлѣєрєкахъ, нєплѣжєхъ, капєлѣяхъ огороєовѣхъ и кѣстѣ-ныхъ огороєовѣхъ надѣвшии вѣсєнѣ и вѣлѣ-жѣй сѣбѣлєєстѣ и доповнѣють ся щѣ дєнь.
Особливѣша гуртовна продажѣ
принадѣна
вѣ воддѣлѣ занѣвѣстѣ, канѣ и килимѣвѣ.
5000 канѣ на столѣ по 75, 120, 190, 2-50.
4000 канѣ на лѣжєкѣ по 2, 2-50, 3, 3-50, 4.
800 величїи канѣ на столѣ и лѣжєкѣ, дамѣчѣхъ ужитѣ ся на обѣ стороны (вырѣбѣ килимѣвѣ) по 1-90, 2-50, 4, 5.
Вєсєнѣ вѣ провинції надѣсланный поручєня полагаєтѣ ся найсѣвѣстѣйшє и найскѣршє.
Зѣ глѣбѣкимъ поважєнємѣмъ

Зарядъ магазину AU LOUVRE

4385 116—?

у Львовѣ, площа Напѣтульна ч. 3.

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ по дня (крѣмъ недѣль и рускыхъ святъ) о 5-й годнѣ по полудни. Литературный додатокъ „Річника“ найменшійшихъ повѣстей“ выходитъ по второму, и по второму и пятницѣ на черную работу въ Дѣло.

Передплата и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Администратія „ДѢЛО“ ул. Баторія 24, Центральное бюро оголошень ул. Боперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9. у Відни: М. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek, I. Wollzeile 8; Oppel, I. Stubenbastei 2. J. Danneberg, I. Wollzeile 19. Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasensteins & Vogler, G. L. Daube & Comp. Въ Пештѣ: E. Misrachy V. Bez. Akademischgasse 6.

Передплата на „ДѢЛО“ и напечатаніе на инсераты платитъ Дѣло.

Передплата на „ДѢЛО“ въ літер. додаткомъ въ Австрію: на почтовый року . . . 18 шр. на почтовый року . . . 12 шр. на почтовый року . . . 9 шр. на почтовый року . . . 6 шр. на почтовый року . . . 1 шр. 50 шр.

у Львовѣ: на почтовый року . . . 18 шр. на почтовый року . . . 12 шр. на почтовый року . . . 9 шр. на почтовый року . . . 6 шр. на почтовый року . . . 1 шр. 50 шр.

Редакция, Администратія и Экспедиція подъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи возвращаются съ лаше на попередній вѣстникъ. — Редакция неоплачиваетъ вѣдѣль въ портъ.

Неоднократно число копій 8 шр. в. а. Отображеніе принимаютъ съ по цѣнѣ 6 шр. въ одно шрѣхъ инсератовъ а въ рубрицѣ „Надобное“ по 20 шр. в. а. Редакция платитъ за по 10 шр. въ шрѣхъ.

Въ справѣ вѣча руского духовенства.

Зъ причины вступной статьи въ „Дѣло“ въ дня 4 серпня вѣсьма уваженный до помѣщенія слѣдующаго заявленія, упрашаючи рускій часописецъ, справѣ вѣча приклонній, о прихильно помѣщеніи въ своихъ стовпцахъ.

Праця, підготовляюча вѣче руского духовенства, піднята уже вѣдѣ якогось часу мужами, повинными церковного и горожаньского духа и маючими довѣру въ кругахъ духовенства. Дотеперѣ она веде ся тихо и безъ розгону, у, приготавлиючи комитетови, котрый небажовъ завязе тѣ, готовый уже матеріалъ до дальшого передискутованія и роздѣленія поодиновихъ реферативъ. Намъ, працюющимъ въ сѣмъ напрямѣ, зовѣсьмъ не ходитъ о фактичный въ сѣй справѣ провѣдъ; сповнивши обовязокъ, який мы зъ власной иніціативы на себе прийняли, вимено приготуваніе и обробленіе матеріалу вѣчowego, зложимо его небажовъ въ руки тыхъ, котрыхъ довѣріе духовенства поклече до вѣчowego комитету а самі станемо радо въ ряды звичайныхъ воиновъ за добро кат. руской церкви. Впрочемъ не складали бы мы сего заявленія, сли-бы згадана выше вступная статья и побавнійшій дописъ приватній и въ „Дѣлѣ“ не клали на насъ обовязку выяснити теперѣшній станъ справы.

Тымъ, котрі побоюють ся, чтобы черезъ вѣче духовенства руского не вытворила ся аітація противъ епископату, маемо честь заявити, що кожде католикъ, а найпаче-жъ руске духовенство стоить епископату, и якъ все боронило, такъ нѣколи не перестане апостольского авторитету епископату боронити противъ всякого. Намъ ходитъ о крѣпкость въ веденіи тяжкого нашего уряду: возможна вѣры и моральности у вѣсѣхъ кругахъ краевой суспѣльности, и при вѣсѣхъ обстоятельствахъ житія такъ приватного якъ неменше и публичного, а се цѣль, не допускаюча межъ епископату и духовенствомъ нѣ тѣни роздвоенія. Впрочемъ дороги, ведучи до сѣй цѣли, можуть бути різні, тому то и потрібно вѣча, чтобы зборове вытѣченіе тыхъ дорогъ могло вже разъ бути предприняте, и авторитетови епископату, а въ справахъ чисто горожаньской натуры авторитетови свѣтской власти до вѣдомости и розсужденія предложено. Такъ отже обавя незваныхъ опѣкуновъ нашего католицизму походить або зъ злои волѣ, котра, знаючи, що мы духовенство католикъ, винути намъ несовѣстно некатоликъ тенденцію: станути противъ епископату при помочи вѣча, — або обавя ся походить зъ страху злои совѣсти, радой бодай вымысленемъ опира „agitationi praeconii episcopatu“, той а priori до

гадки вѣча руского духовенства неприхильно настроити, а тымъ и на дальше організацію того-жъ духовенства до борбы за правду Христову спиняти. Но въ Бозѣ надѣя, що сѣй плянъ не удасть ся, и хотѣ бы навѣть декотрі дороги, котрыми духовенство борбу за возможность вѣры и моральности въ краю хотѣло бы перевести, и не найшли одобренія епископату, то простый разумъ говорить, що епископату въ засадѣ мусить найсимпатичнѣше воднести ся до сего першого кроку організації своего духовенства до борбы за религію, котру то організацію католикъ почитуе наказуе, и до котрой пана Левъ XIII. въ пастырскихъ своихъ листахъ выразно взывае.

Щобы однакъ всяку въ сѣмъ напрямѣ обаву усунути, заявляе ся, що приготавливаній до вѣча предметъ будуть, закымъ до прилюдной прийдути вѣдомости, арѣло розваженій мужами правдою церковного духа, и що вѣча само водбуде ся сли-бы не при удѣлѣ, то за благословеніемъ епископату. Всякій отже вѣсти о програмѣ и предметахъ вѣча, котре имовѣрно водбуде ся въ животнѣ с. р., не то передчасній, але и по наибольшой части взятій простого зъ воздуха.

Однакъ мимо того пожадана в рѣчь, чтобы справы, вымагаючі вѣчowego трактованія, вже теперѣ якъ найсестороннѣйше были порушеніи будъ прилюдно, будъ приватно на адресу Впр. о. Василъ Чернецкого, на котрого прилюдна опінія вказала яко на организатора вѣча. Пляноване бо вѣче, у насъ того рода перше, повинно бути выразомъ поглядовъ, стремлѣній и бажанъ не певного лише кружка людей, але цѣлого духовенства нашей провинціи, а се можливѣе ино тогды, сли весь загаль того духовенства завчасу справы, які пожадані до порушенія на вѣчѣ, схоже заняты ся. На вѣчѣ бо многоглаголюство и заявляваніе суперечныхъ поглядовъ не може мати нѣ часу, нѣ мѣста; тамъ кожда зъ резолюцій, постановленыхъ вѣчевымъ комитетомъ а рефератами мотивована, и евенуально о голосѣ вчасно зголосившимъ ся підперта, мусить безъ дальшого дискусіи бути або одобрена, або відкинена. Такого трактованія справы вымагае сама вже повага такой корпораціи, якою естъ духовенство, и такой справы, якою буде перше вѣче того-жъ духовенства. Се належить заявити завчасу, чтобы оминути всякій можливій непорозумѣній. Подана тутъ процедура естъ вказана конче для захованія поваги, торжественности и прискореного ходу нарадъ вѣча.

Справу, чи вѣче буде провинціальне, принайчисленнѣйшій удѣль духовенства вѣсѣхъ трехъ епархій, чи лишь епархіяльне, при удѣлѣ ино духовенства епархій перемысской, — лишаемо поки-що отвертою. Однакъ я лично не могу не высказати певного рода здивова-

ня, чому дотеперѣ въ справѣ вѣча, якъ и въ многыхъ иншихъ справахъ публичныхъ, водносичи ся до возможности церковного житія, нема межъ нами, духовенствомъ цѣлонъ нашей провинціи, вѣякой спѣльности дѣланія, ба нема навѣть интересованія ся тымъ, що въ сѣмъ напрямѣ въ иншихъ дѣе ся діецезіяхъ. Зрозумѣла се подекуды рѣчь, де йде дѣло о сферу юрисдикціи епархіяльной, котрой слушно членны кождо епархій заздрѣсто стережуть; але де, якъ въ справѣ плянованого вѣча, цѣле духовенство вѣсѣхъ епархій зарѣвно естъ интересоване, а евенуально прийаті хочѣ-бы и епархіяльнымъ вѣчемъ, резолюціи Преосв. епископату вѣсѣхъ трехъ діецезіи до благомыслия и евенуального дальшого урядованія правдоподѣбно будуть предложены [бо сего вымагае авторитетъ епископату и карибѣ духовна нашего стану]. — то клиръ епархій, вѣдѣ удѣлу въ уложеніи вѣча водтягаючі ся, наразаюти ся може евенуально на закидъ, що найважнѣйшій пытанія, зъ дѣйствованіемъ нашего стану злученій, ему зовѣсьмъ равнодушній и що вѣбъ естъ противній упорядкованіи ихъ въ способъ рѣдности духовной водповідуючіи. Думаю однакъ, що анѣ на хвилю не можна припускати, чтобы брѣхъ заняты сягадкою провектованого вѣча въ духовенствѣ иншихъ епархій походявъ зъ равнодушиности або антагонизму, бо таке припусканіе само вже було бы обидою. Де ходитъ о оборону религіи и благъ зъ ней походячихъ, тамъ не смѣе бути спору, тамъ мусить бути однодушність безъ огляду, зъ котрой діецезіи выхидитъ поклоніи, а сли дотеперѣ въ справѣ провектованого вѣча зъ иншихъ діецезіи не забираю голосу, то толкую се тымъ, що справа була дотеперѣ лишь теоретично розбрана и що пытаніе: вѣче епархіяльне чи провинціальне, не було ще рѣшучо ставлене.

Зъ огляду на мѣсце, де пляноване вѣче мае водбути ся, рѣшаемо ся за Перемышлемъ. Зъ того именно взгляду, що зъ Львовомъ вѣсьма ознакомленій вѣсѣ та що иніціатива до плянованого вѣча выйшла зъ перемысской епархій. Впрочемъ въ Бозѣ надѣя, що перше вѣче провинціальне руского духовенства въ Перемышлѣ, сли поблагословитъ ему Богъ, поведе за собою скрѣзь живій рухъ религіи, котрого наслѣдкомъ будуть вѣча епархіяльній и вѣча повѣтовъ, та що вѣча тѣ причинять ся такъ до возможности авторитету церкви, якъ и до найинтензивнѣйшого заопѣкуванія ся моральнымъ, а по части и матеріальнымъ добромъ нашего бѣдного народу.

Иванъ Негребецкій

„Розкаяный грѣшникъ“.

Довга и пристрастна борба, ведена мѣжъ латиньского архіепископского консисторію львовского а кс. Стояловскимъ покѣнчилась побѣдою консисторіи а формальнымъ розкаянемъ и покутою кс. Стояловского. Поодиновій фазы той борбы будуть вельми цѣкавыми эпизодами у внутрѣшній исторіи розвою церкви латиньской въ Галичинѣ, бо якъ зъ одной стороны доказуюти, що кс. Стояловскій хопивъ ся въ своей борбѣ вельми зручной тактики, оперти ся на простолоуднѣ, зъ котрымъ звичайно не хоче числится ся высша епархія духовна, такъ зъ другой стороны свѣдчать, що верховна власть латиньской церкви въ Галичинѣ не чула въ собѣ на стѣлько силы, чтобы при ужитіи вѣсѣхъ средствъ дисциплины церковной могла зломити кс. Стояловского та водвернути вѣдѣ него симпатіи низшого клира, а мусѣла ажъ ужити впливу и поваги куріи римской. Теперѣ вже борба скѣнчилась формальною побѣдою верховной власти, а доносить о тѣмъ куренда львовской консисторіи архіепископской, оголошена въ Gazet-ty kościelno-ой. Головнѣйшій моменты той борбы такі:

Рѣшучій вырокъ архіепископскій на кс. Стояловского выданъ 17 марта с. р., коли кс. Стояловскій перебувавъ въ Римѣ, чтобы тамъ водзыскати свои права душпастирскій. Сей вырокъ вельми рѣзкій ся вѣдѣ попереднихъ рѣшенъ консисторіи архіепископской, бо якъ давнѣйше консисторія вырекла кс. Стояловского и кинувши на него анатему, не хотѣла его знати, такъ въ тѣмъ послѣднѣмъ вырокѣ отворила ему вѣртку до повороту, предлагаячи реконекціи и відкликъ „заблужденій“. Кс. Стояловскій за радю кардинала Пароккіо заявивъ, що приймае вырокъ и готовъ выповнити его постанову. Въ львовской консисторіи ждали, коли кс. Стояловскій зачне выповнити актъ розкаянія, бо вже зъ того самого факту, що кс. Стояловскій не вѣсѣть відкликъ вѣдѣ того вырокѣ, могло выдаватись, що цѣлый той актъ чимъ скорше наступитъ.

Тымчасомъ инакше стало ся. Кс. Стояловскій, вертаючы зъ Риму, загостивъ у Відни на зборы товариства Християнско-соціального, а побачивши тамъ ворожій настроій низшого духовенства противъ епархій, и собѣ выголосивъ промову, въ котрой остро скритикувавъ поведѣне латиньского епископату въ Галичинѣ. Відтакъ правивъ и дальше службу Божу, помимо треваючов суспензіи, надылавъ до консисторіи численній пѣсьма обиджаючіи, а о застановленю редагованія часописей Wieniec polski, Pszczółka и Dzwonъ анѣ не думавъ. Впрочемъ помѣтивъ кс. Стояловскій въ згаданныхъ часописяхъ відкликъ, але сей відкликъ бувъ такъ хитро зредатованій, що не лишь не мѣгъ

Осея Торпа.

Повѣсть Тора Гедберга.

(Дальше.)

Настало Рѣдво, а разомъ зъ нимъ и водпочинковѣ вѣдѣ тыхъ повстаючихъ сумнѣновъ и тыхъ порывовъ, котрі нѣколи не находили заспокоєнія и подишали по собѣ трѣвожну утому та гѣрку апатію. Торстенъ и Ельза провели свята въ Бивісѣ а Ельза тѣсно злучилась зъ молодшими сестрами, приймала участь у вѣсѣхъ ихъ выгадкахъ и рѣдвяныхъ забавкахъ, стараячыся представити собѣ, що она зновъ стала дитиною, згадувала минувшій лѣта и старалась и сѣмъ разомъ выкликати въ собѣ неспокой и дожиданіе, приемну нетерпеливость, яку она завсѣгды водчувала передъ Рѣдвомъ. Въ сѣмъ святій вечерѣ, завдяки своей выгадливости и пустованію, она зробила ся осередкомъ загальнои веселости и молодшій сестры зъ таковыи энтузіазмомъ пестили ся коло неі, що Люиза почувала ся воддаленою на другій плянъ.

— Отъ що значить выйти за мужъ! — сказавъ Гольмеръ, а Екъ на знакъ притакненія радѣстно засмѣявъ ся: вѣдѣ такъ пышае ся „своею Ельзою“. Але мимо того ему здавало ся, що она могла бы трохи и нимъ заняты ся, а не весь часъ присвячувати дѣтворѣ.

Вѣдѣ найшовъ ея въ салонѣ, де она сама прибирала деревце.

— Ты немовъ то цѣлкомъ забула про мене Ельзо? — сказавъ комично — докѣрливѣмъ тономъ.

Але она сейчасъ стала серіозною.

— Що хочешь тымъ сказати? — водповѣла. Я не розумѣю тебе.

— Хибѣ-жъ ты не розумѣешь... що я чую ся признающимъ?

— Нѣ, не розумѣю, — зъ притискомъ повторила она и глянула ему въ очи упертымъ вызывающимъ поглядомъ.

Вѣдѣ не мѣгъ поняти, длячого она не подержуе жартобливого тону.

— Ну, на такой способъ мѣнѣ найлѣпше зникнути — сказавъ, роблячи рухъ, немовъ бы хотѣвъ воддалитись.

— Ты хотѣвъ бы, чтобы мы водѣхали зъ-водѣ? Щобы поѣхали домѣвъ до Торпы? — поспытала зъ тымъ самымъ вызывающимъ поглядомъ.

— Нѣ, я цѣлкомъ сего не хочу! — водповѣвъ зъ уданнымъ перелякомъ.

— Але если бы я сего бажала, чи поѣхавъ бы ты тогды?

— Але-жъ ты сего не бажаешь! — засмѣявъ ся.

Очи Ельзы блыснули.

— Хочешь, мы сейчасъ утѣкнемъ до дому Торстене! — кликнула она, — хочешь? — и она зробила рухъ, немовъ хотѣла бѣчи. И сама

не знала певно, чи жартуе чи говоритъ серію. Она находилась въ такѣмъ настрою, що была способною все зрѣбити.

— Нѣ, я бы вже, по крайній мѣрѣ, поѣхавъ въ такѣмъ случаю, — сказавъ вѣдѣ смѣючыи и притягнувъ до себе жѣнку, хотячи ея поцѣдувати.

Але она воддохнула его.

— Длячого мѣнѣ перешкаджаешь? — нетерпеливо крикнула она. — Нинѣ я тобѣ не жѣнка.

— Отъ якъ! — а що-жъ ты таке?

— Я зновъ дитина! — водповѣла, стаючи на пальцахъ, чтобы завѣсити яблоко. — Я послѣдне Рѣдво святую дитиною, чи-жъ ты не можешь подарувати мѣнѣ его? Иди мѣжъ старшихъ.

Она воддалилась на кѣлька кроковъ и стала оглядати деревце, подѣпываячи якуе арію.

Вѣдѣ перестоявъ кѣлька хвилинь позадъ неі, дожидаячи чогось, хочъ и самъ не знавъ чого, але она не оглянулась и вѣдѣ водѣйшовъ засумованій, водчуваячи, що ея жартъ вельми болѣючіи.

Але и въ ея власной рѣдвяной радости было помимо того много суму, въ нѣй крыло ся щось въ родѣ пращанія и Ельза, смѣючыи чула, що такъ само легко могла бы заплакати. Въ часѣ рѣдвяного богослуженія чувство такъ заволѣдѣло Ельзою, що она не выдержала и залилась слѣзми.

Екъ, що сидѣвъ коло неі, дуже налякавъ ся та поспытавъ, що ѣй такого. Она лишь зробила рукою рухъ, приказуючи ему молчать, але не могла вѣдѣ водповѣсти зъ боязни, що ея плачь буде чути.

Але коли выйшли зъ церкви, вѣдѣ почавъ допытыватись, що ѣй такого, може она слаба, може чимъ небудѣ иншимъ розстроилась? А може пасторъ що такого сказавъ?

Она ледви устѣхнула ся и промовила:

— Я сама не знаю... Все то разомъ, свѣчки и... Ахъ особливо свѣчки... Я, справдѣ... не могла здержати ся!

Она чула такъ велику утому въ тѣлѣ, и такую лѣгкость въ душі. Взала мужа за руку та опираючыи на нѣй, промовила:

— Не лякай ся Торстене за мене.

Вѣдѣ все ще бувъ перестрашенній и старавъ ся показати ѣй словами и рѣдкими услугами свою нѣжність, яку вѣдѣ справдѣ водчувавъ для неі. Але коли она потѣмъ въ день стала зновъ такою веселою, якою была вчера вечеромъ, вѣдѣ успокоивъ ся, думаячи, що навѣрно причиною всего были нервы. Такъ у женщинъ завсѣгды щось дивного робить ся зъ нервами.

(Дальше буде.)

вдоводити консисторію, але навіть — після епідемії — ще більше погіршив справу.

Тоді консисторія в маю с. р. повідомила кс. Стояловського, що не приймає сего відклику, а заразом вівзвала, щоби чим скорше приступив до виконання цього акту розкаяння. Кс. Стояловський предложив з початком червня консисторію новий відклик. Сей відклик, хоч не відповідає всім умовам, був прийнятий консисторією, але коли она вівзвала кс. Стояловського, щоби оголосив его в газетах і виконив далі постанову виroku (реколекцій, застановлення редакції) то кс. Стояловський заявив, що цю свою відклику. Так проминуло два місяці, аж нарешті кс. Стояловський з концем липня — з яких причин і мотивів, не знати — заявив, що готов виконити всі постанови виroku. Здає ся, що за той час веда ся переписка між кс. Стояловським і архієп. Моравським, результат котрої був такий, що кс. Стояловський може видавати і далі газети під новим заголовком (Pszczółka — Nowa Pszczółka) та що вкорочено ему час рекoлекцій на 14 днів.

Першою постановою виroku був відклик. Сей відклик кс. Стояловського гласить так: „Odwołanie i przegrzeszenie. В 1893 р. в липня я оголосив в Dziwno-а статью під заг.: Syllabus propositionum, в котрої, другоїменно частию остро і пристрасно я виступив против поваги і власти єпископів та оголосив гадки противні духови науки церкви. Рівнож в деяких статях Wien-а і Pszczółki-а я виступив надто пристрасно против людей висших верств і богатих, а се могло дати суровидну причину припускати, що годжу ся на скрайній гадки соціальних демократів. Коли-ж в грудні минушого року три єпископи видали пастирке посланіє і зборонили передплачувати мій три газети, я вельми зухвало скритикував те посланіє в статях, не повинув ся ему а вивших взивав до опору против того зарядження. Наві узяючи мою велику провину, а також виконуючи приказ апостольскої столиці, відкликую всі мїї статі, противні науці церкви і нарушуючі повату зверхности духовної, та осуджую их яко злі, шкідні і блудні, а єпископів перепрашаю за зневагу і проху о прощеніє. Щоби ж все те направити заявляю, що виконуючи приказ власти духовної що-до часописей Dziwno-а, Wien-а і Pszczółki-а — відступаю разом з співвидавцями і сотрудниками ввїдв выдавничих тих часописей — В. Тшійни — Кс. Стан. Стояловський“.

Сей відклик має відчитатися з проповідань у всіх тих костелах, де читано посланіє пастирке против часописей кс. Стояловського — але не можна додати нїяких дальших замѣток що-до особи кс. Стояловського. Відкція повідомляє куренда консисторска, що кс. Стояловський відбув 14 днів рекoлекцій в монастир Редemptористів в Судовій Вишні і тепер вже увільнений від суспензії а divinis та достав диспензу ab irregularitate, котру мав за неправу відправу служби Божої.

Листы зъ выставки.

[Промысл.]

IV. Паперовый промысл після статистици представляє так: В роцѣ 1885 було 13 фабрик паперу, 189 переплетників а фабрик виробів з паперу 8. В роцѣ 1890 число фабрик паперу піднесло ся на 16, натомиє зменшилось число переплетничих заводів на 177, а число фабрик виробів з паперу зросло на 15. Надто прибули: одна фабрика паперової маси і сьмь фабрик картону. Фабричних підприємств було в роцѣ 1885 — 13 і они зросли в 1890 роцѣ на 18; на то число складає: чотири фабрики паперової маси, котрі витворюють рѣчно 13.000 метричних сотнаров тон маси і одинадцять фабрик паперу з рѣчною продукцією 59.506 метричних сотнаров. При фабриках паперу було занятых в 1890 роцѣ 1.034 осіб, а переплетників було 360 осіб.

На виставѣ паперовый промысл заступлений шфеацятюма выставцями, а між ними двома з Варшави і трома з Угорщини. Предмети сєи галузи промыслу находять ся в промысловѣ павільонѣ. З галицких фабрик выставили свої виробы: фабрика братів Колішерів в Черлянах, Секлера в Хвѣйні під Жовквою, Вайзера в Сасові і Фіалковского в Більску. Прочі фабрики выставили виробы з паперу, як цигаретовий папір, коробки, картони і т. в. В тѣм віддѣлѣ подыбуемо також галицке акціонно-торговельне товариство у Львові, котре закупило виробы паперової фабрики Натансона в Варшаві і выставило вѣ промысловѣ павільонѣ. При тѣм годить ся замѣтити, що між галиц-

кими выставцями находить ся аж пять жидів.

Хемічний промысл представляє такий дан: В роцѣ 1885 було 1,193 підприємств, а в роцѣ 1890 они упали на 1.073 а то за-для зменшеня числа рафінерій нафты з 415 в роцѣ 1885 на 370 в роцѣ 1890, також за-для зменшеня фабрик мыла з 226 на 180 і фабрик олію з 163 на 141. Фабричних підприємств було в 1890 роцѣ 66, а то: пять фабрик хемічних продуктів, продукуючих 177.690 метричних сотнаров; шість фабрик сьричок; сорж рафінерій нафты і парафіны з продукцією 493.892 метричних сотнаров рафінованої нафты, 11.371 м. с. парафіны, 18.105 м. с. бензину і 69.643 м. с. смаровела; чотири фабрики газу, котрі витворюють 3,133,425 метричних сотнаров світільного газу, 61.930 метричних сотнаров кокеу, 5.784 м. с. смоли і 13.950 м. с. амонякової воды; сьмь фабрик єнотиду.

На виставѣ ся галузь промыслу обнимає: штучні навозы, переробки костей, сподіюм, свѣчки, звичайні і туалетні мыла, даліє виробы хемічно-косметичні і виробы промыслу антикареского. Фабрику штучных навозів репрезентують фірми: Юліан Вані у Львові, ір. Дроговський в Круковичах, Клявнер в Горлицях і Осташевський в Климковцях під Рымановом. Мыла і свѣчки выставили львівські фабрики: Е. Фридрих, Менше Гайнах і Фрид. Шуберт — в тернопільска фабрика Регоровского. Промысл сьричок заступають: фабрика Ліпшица в Стрию і Сколім, д-ра Шуйского в Кракові і Адлерсберга в Болехові. Що-до хемічно-косметичных виробів то тут перше місце належить ся львівському майїстрови Ів. Ігнатовичеві, котрий выставив в промысловѣ павільонѣ досить багато предметів. Надто на увагу заслуговує і то, що він помістив на выставлених предметах побіж польскон напис, також і руску. Крѣм фабрики Ігнатовича є ще у Львові хемічно-косметична фабрика „Горного і Паларского“ а така-ж фабрика Лєтиньского. Ті выставці мають свої окремї павільони. В віддѣл хемічного промыслу бере участь до 50 выставців, з того 13 заграничних, особливо з Варшави, Познаньщизны, Відня, а навіть аж з Альжира.

Будовельный промысл выказує такий дан, Підприємств будовельных було в 1890 роцѣ 16, архітектів і мулярских 715 майстрів, камінарів 99, теслів 293, колодязників 14, склярів 283, поковых мalarів 246, лярників 79 і комінарів 198. Фабричних підприємств було два, а то двѣ парові фабрики столярских робіт.

Згадуючи про деревний промысл про перевозові средства на виставѣ, мы тѣм самим дотрунулись по части і будовельного промыслу. В промысловѣ павільонѣ находить ся один віддѣл, що власне репрезентує виробы будовельного промыслу. Тут передовсім виадать ся очі рѣзного рода повозы, кариты, фатоны, тарантасы, возы і робиты лярників. З галицких фірм взяли участь: Лікендорф і Штротенер, Махальський і другі з Львова, Іосиф Павлик з Перемышля, Адольф Майснер з Кракова і Фундація ір. Скарка в Дроговижі. Руцні варстаты заступлені Русином Гавр. Мулькевичем з Кам'янки струмилової і другим Русином Львом Кочоровским з Львова, котрий выставив предмети, входячі в обсяг лярництва. В тѣм віддѣлѣ взяло у 25 выставців, між ними шість заграничних. Англійскі фірми выставили головнѣ біциклі і велосипеди.

До будовельного промыслу належить ще архітектура, будівництво взагалі і урядженя мешкань. Архітектура має на виставѣ свій окремий павільон, найкрасній з усіх будівель. Тут выставлені рѣзні плани найвельчавіших будиноків, рисунки, малю, фотографії і т. в. Надто в тѣм віддѣлѣ находять ся образки ручного маларства на фаянсі і порцеляні, лярничі виробы, як ось шильди, таблиці з написами, забарвлені і рѣзане скло, тапети, фігури. Всіх выставців є до 70, а між ними 16 заграничних, в тѣм числѣ найбільше з Варшави бо аж 9, з Відня, Будапешту і Познаньщизны по два а з Франції один.

Про промысл артистичный не багато говорити. Він заступлений на виставѣ дуже слабо і обнимає фотографію, різьбу на дереві і міді, друкарскі і літографічні робиты. Лишавсь ще домашній промысл, в обсяг котрого входять фахові школи і вздрцеві варстаты шкільні.

Домашній промысл певно найцкавійша часть львівского выставки, тільки его виробы порозкидані по многих павільонах. Найбільше виробів домашнього промыслу зібрано в павільонѣ комісії для промыслових шкіль, в павільонѣ гумєнбськом Каз. Ройовского, в павільонѣ львівских руско-народных товариств, в промысловѣ павільонѣ, в ет-

нографічнѣм віддѣлѣ і павільонѣ яворівськом, що его побудував ір. Людвик Дембицкій.

Комісія для промыслових шкіль выставила наукові средства і робиты промыслових шкіль, а то: висшій школи промысловой у Львові і Кракові; ткацких шкіль в Глинянах, Косові, Коросні, Ланцуті, Вильмовичах, Рихвалді, Хитчині, Блажові; школи суконничой в Ракшаві. Відтак виробы школи для деревного промыслу в Законпанді; дуже гарні виробы „Гудульскон Спідки“ в Коломиї; столярскі виробы краєвого столярско-токарского товариства в Станиславові; виробы столярскої школи в Живці; виробы краєвої школи боднарства і колесництва в Каміці струмилової, Грибові і Грималові; конікарских шкіль в Джурові, Червоної Воли і Яслі. Також школи гончарскі в Коломиї, Тлустомі і Порембі выставили свої предмети, також школи шевскі в Угнів і Виткові, школа слюсарка в Свйонтниках і т. д. Тут подыбуемо і научні средства в виробы шкіль коронкарских в Законпанді, Мущині і Канчузі. Крѣм шкіль ще й селяне, а взагалі повівтій рады в Борщеві, Скалаті, Рясені, Яслі, Новім Савчи выставили окази домашнього промыслу селянского, також і селяне самі.

Гумєнбській павільон Каз. Ройовского містить в собі гафты селян з Гумєнова і охрестных сѣл і велику збѣрку писанок.

В яворівськом павільонѣ находять ся виробы домашнього промыслу виключно селянскої роботи з околиці Яворова. Між ними выставцями подыбуемо тутки і школу і монастир монахів з Яворова, котрі выставили виробы своїх учениц.

Промысловый павільон нагромадив також велику збѣрку показів домашнього промыслу, та они гублять ся серед безлічи других выставлених предметів.

Павільон львівских руско-народных товариств і етнографічний віддѣл мы описали вже передше, подаючи як найдокладнійшій дані, про выставлені предмети в згаданих павільонах.

Дописи „Дѣла“

Зъ Бродщины.

[Як в практиці виглядає т. зв. „głównoprawienie“ Русинів зъ Поляками?]

Ц. к. староство в Бродках розбѣсло під днем 12 липня с. р. до ч. 1894 такъ званий „okólnik“ до парохіальних урядів обох обрядів і до ведучих метрики жидівскі такого змісту:

„Wzywam uprzejmie Wielebny Urząd parafialny obr. gr. i rz. kat. oraz P. Prowadzącego metryki izraelskie, aby stosownie do postanowienia §. 15 inst. do ust. wojsk. sporządził w języku polskim lub niemieckim do 15 września b. r. imienny wyciąg z metryk urodzonych w r. 1874 a zatem powołanych do stawiennictwa wojskowego w I klasie w r. 1895“ — і т. д.

Отже, як бачимо, бродске ц. к. староство наказує рускому духовенству витягати з метрик выладжувати в мовах польскій або німецкій, а виключає язык рускій — другій язык краєвий! Выказы ті призначені для справ войсковых. У войску, правда, урядовый язык німецкій, але-жє вєлі ц. к. староство побіж языка німецкого допускає в витягах з метрик також язык польскій, то пытаємо: длячого лиш польскій, а рускій нѣ? Єсть се очевидне покращенє другого языка краєвого, а тѣм самым і покращенє рускої народности!

Наші послы мають нову нагоду — выказати, де належить, нешанованє і топтанє языковых прав руского народу і рѣшучо домагати ся о усуненє всякої самоволі по урядах на некористь, бо на негацию і пониженє руского языка.

Зъ другої жь стороны, закимъ що буде, повинні мы самі священики рускій обєтати за святимъ правомъ свого языка, і солідарно, під честію, урядувати вь властями лише по руски. Я і деякі другі [знай мені] пишемо по руски, не зважаючи на такі „okólniki“, якъ высє наведені, а — бодай мені — ані ц. к. староство ані нїякій другій уряд не посмѣв водкинути руского письма. На жалє, єсть же багато священиків руских, котрі боять ся [чи може вєстидати ся?] писати до урядів по руски. А тутъ треба бы солідарности! Длятого вь имени братів, уживаючих рускої мовы, зываю всіх рускій уряды парохіальні, побы вытзли зь свохъ нужденныхъ шкарауць! Станемо вєсь якъ оден мужь при оклиці „пишѣм все і вєсєда по руски!“ — засыпуймо уряды рускими письмами, а тогдѣ нїхто не поважатъ ся негувати і понижати нашон мовы.

Священик зъ повѣсти бродского.

Зъ Рогатина.

[Ще о гостині театру в Рогатині.]

До дописи „зъ Рогатина“ в справѣ гостини руско-народного театру в Рогатині, що появила ся в „Дѣлѣ“, позволю собі де-що долучити. Вєсьлякі взгляды зневолюють мене до сего, длятого прошу Свѣтлу Редакцію оласкає поміщенє отсего письма.

Наш руско-народный театр справдѣ поступив під тепершню управу сильно в передѣ а выставленє новыхъ штукъ народныхъ, побіж такихъ, що мають європейску славу, якъ „Пташникъ зъ Тиролю“, „Баронъ циганскій“ і инші дуже користнє вражѣнє зроби в Рогатині та околици тѣмъ більше, що виконанє вєсь даныхъ штукъ було артистичнє. Для того сая казино [в котрій давно представлена] була все шѣльно заповнена.

Зъ новыхъ штукъ, котрі після короткого пробутку спрезентували намъ рускій театр, найбільше вражѣнє полишили по собі драмы „Ой не ходи Грицю“ і „Нєщаснє коханє“, тож публіка рясними оплесками дала выразъ признаня якъ авторамъ так і артистамъ. „Украденє щастьє“ якось не знайшло тутъ прихильныхъ слухателів; на жадів зъ выставленихъ штукъ не залагала в сали така тишина, якъ власнє підчасъ той драмы, а безнастанній прокляти та лайки [? — Fed.], які тамъ зводять ся, вражають неприяно. [Єсть се очевидно субьєктивний поглядъ п. дописувателя на „Украденє щастьє“. Замѣтимо лишє, що „тишина“ в часѣ представлєня той драмы панувала і у Львові, а причиною єи було се, що цѣла акція держала публіку в безнастаннімъ напруженію. — Fed.] Наш театр крѣмъ загальнон, кождому театрови єдиной цѣли, має також на метѣ: будити та вчити наш зъ кожного боку занедбаний нарѣд — отже і значѣнє єтнє.

Гра артистів була — поминючи менші похибки — взагалі дуже добра. Не входячи в критіку гри артистів зъ особн, не станемо також вх зъ особн хвалити, — якъ то вчинив авторъ дописи „Зъ Рогатинщини“ поміщеної в „Дѣлѣ“, щоби наш осудъ не выпавъ для декотрыхъ осіб за односторонній. Мусимо однакж — хотъ се для насъ неприяно — поправити сказанє его про овацію панів Маріи Слободівної. Справдѣ, публіка прихильно відносила ся до тон молодон артистів, котра при дальшій невсигучій праці може стати ся перворядною силою в персоналѣ артистичномъ нашого театру, але все-таки овації на працальнімъ вечері не відносили ся виключно до єи особи; наша публіка бажала почити вєсь персоналъ за его совѣстній трудъ около розвитку народної сєны, та осолодити не одну лиху годину, що доводять ся ему зазнати на безнастанній вандрівці. Тому-то на працальнімъ предствленію „формально обєснано цѣтми“ вєсьх артистів, що брали участь вь выставлєній того вечера комедія „Модный женихъ“.

Відкція належить зъ признанємъ піднести, що тутешна інтелігенція польска відносила ся симпатично до рускої сєны. До того прихилили ся вибѣр штукъ і знаменита гра артистів, а впрочімъ також поведєнє персоналу театрального. Та на жалє — гармонія тая поєсувала ся зъ причини політичної розмовы одного артиста по-за театромъ, котра выдѣлила допис поміщену в ч. 233 „Dziennika Polskiego“. Артист той був під чаркою, то й сумно, що авторъ дописи до Dziennika зъ бесѣды за чаркою высунувъ по тєреозуму давовижий консеквенціи та однимъ замахомъ потягнувъ по своему вєсьх: і народовцѣв, і управу театру, і цѣлий персоналъ театральний, котрий єсно і недвозначно вывивъ свою гадку на сю аферу і зъ своимъ товаришемъ не солідаризувавъ ся.

Правий Рогатинець.

Рухъ вь рускихъ товариствахъ.

Зъ гімнастичного товариства „Соколъ“. Выбраніи старшиною товариства відоручникамъ удало ся наклонити п. Василя Нагбного, щоби взявъ назадъ свою резинацію зъ достоинства головы товариства „Соколъ“.

Тепер відбувають ся в „Соколѣ“ вправы кружка учительского. Члены, котрі хотѣли бы брати участь вь тѣхъ вправахъ, звольте зголосити ся в хатѣ товариства [Підвалє ч. 7.]. За старшину товариства Мих. Голєйко, заступ. головы. Вол. Лавровскій, справникъ.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛІТИЧНЫЙ.

Справа словѣньскої гімназії в Цєлєйю все ще не дає спокою німецкимъ газетамъ і може стати за casus belli. Щоби оминити таку небезпечність, сѣры прихильні

ДѢЛО

Выходитъ у Львовъ що дня (крѣмъ понедѣля и рускыхъ святъ) о 5-й годикѣ по полудни. Литературный додатокъ „ДѢЛО“ напечатанъ на казенныхъ бумагахъ. Выходитъ во вторникъ, а во вторникъ и пятницу на перекрѣну раба въ ДѢЛО.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовъ Администратія „ДѢЛО“ ул. Баторія 24, Центральное бюро огороженъ ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвига 9, у Вѣдн: М. Dukas, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek, I. Wollzeile 8; Oppelk, I. Stubenbastei 2; J. Danneberg, I. Wollzeile 19. Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasensteine & Vogler, G. L. Danne & Comp. Въ Пештѣ: E. Mistrachy & Bez. Akademischegasse 6.

Передплата на „ДѢЛО“ и инсераты съ инсератомъ платятъ по 10 кр.

Передплата на „ДѢЛО“ съ литер. додаткомъ въ Австріи: въ границахъ: на цѣлый рокъ . . . 18 кр. на цѣлый рокъ . . . 24 кр. на полъ року . . . 9 кр. на полъ року . . . 12 кр. на четверть року . . . 4 кр. 50 кр. на четверть року . . . 6 кр. на мѣсяцъ . . . 1 кр. 50 кр.

у Львовѣ: на цѣлый рокъ . . . 18 кр. на полъ року . . . 8 кр. на четверть року . . . 4 кр. на мѣсяцъ . . . 1 кр. 35 кр. Редакція, Администратія и Експедиція подъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи инсератовъ съ лѣтами на поперекъ напечатанъ. — Редакція неопечатанъ въ лѣтъ мѣсяцъ. Неоднократно число копій 8 кр. в. в. Огласненія прикладываютъ ся по цѣнѣ 6 кр. въ одноч. еженедѣльно инсератовъ а въ рубрику „Надбавка“ по 20 кр. в. в. Лѣтняя плата за 10 кр. въ мѣсяцъ.

У Львовъ, дня 28 н. ст. серпня 1894.

Вѣдъ завтра зачинають ся скрѣзь по краю вписи до шкѣлъ людовихъ и середнихъ. Зъ сѣн нагоды водываемо ся зновъ до народного почути и патриотизму всѣхъ Русинѣвъ та й Русинѣвъ и — въ имѣ справы народнов, въ имѣ красной долѣ народу руского — кличемо до нахъ: Вписуйте свои дѣти, своихъ сыновъ и дочокъ, до шкѣлъ рускихъ!

Яке важне значѣнне и якій впливъ великій має наука молодежи въ рѣдній мѣсць — о томъ чей-же не потребуемо й говорити, — сѣрѣчь загально вѣдома, — а хто зъ Русинѣвъ, маючи змогу виховувати свои дѣти въ школахъ рускихъ, не користає зъ того добродѣйства а шукає для своихъ дѣтей богѣвъ чужихъ — той грѣшить супротивъ справы народной певно свѣдомо и выправданъ для себе знати не може. Се водносить ся въ рѣдній мѣсць и до тыхъ институтѣвъ львовскихъ, що остають въ зарядѣ т. зв. старой партіи, а бурсакѣвъ своихъ посылають до шкѣлъ не рускихъ, але чужихъ — на всесвѣтній соромъ галицкій Русей.

Середнихъ шкѣлъ рускыхъ мають Русины въ Галичинѣ три: повну руску самостѣйну гимназію у Львовѣ, сѣмъ паралельныхъ класѣвъ рускихъ гимназіи въ Перемишлѣ и двѣ паралельны класы рускѣ гимназіи въ Коломыѣ. Паралельки въ Перемишлѣ а зъ сѣмъ рокомъ шкѣльнимъ вже и въ Коломыѣ стоятъ подемъ о-кремю управою спосѣбныхъ педагогѣвъ, въ-пробованыхъ приятелѣвъ молодежи а при томъ щирыхъ Русинѣвъ-народовѣвъ. При паралелькахъ въ Перемишлѣ и въ Коломыѣ мали зъ починомъ сего року шкѣльного завести ся класы приготавляющі [шкѣльнѣ мала звинути ся така класа при гимназіи руской у Львовѣ], тимчасомъ [хочъ справу сю можна було уважати вже такъ якъ певно и говорилося о нѣй якъ о певнѣй] — до нинѣшного дня министерство просвѣты не полагодило дотычного предложѣна красной рады шкѣльной — а що вже вѣдъ завтра зачинають ся вписи, то може бути, що на сей рокъ остане ся ще по давному. Жаль великій, що министерство просвѣты въ такій рѣдній рѣчи, якъ заведенне отсихъ двохъ пекучо потрібныхъ класѣвъ приготавляющихъ [и то навѣтъ за цѣну скасованія одной вже бывшій!] не поспѣшило ся заявити свою прахильность розвоєви руского шкѣльництва!

До тыхъ трехъ гимназіи рускихъ повинни вѣтъ Русины, котрымъ только се можливе, вписати своихъ сыновъ, абы середній школы рускѣй що-до фреквенціи підносили ся и голосно засвѣдчували потребу середнихъ шкѣлъ рус-

кихъ на Русѣ. Въ особливу опѣку воддаемо Русинамъ зъ повѣстовъ доокруги Коломыѣ двѣ паралельны класы рускѣ гимназіи коломыѣской, бо тамъ той опѣки найбільше потрібно зъ огляду на ширені агитаціи противъ той руской школы. Братя Русины зъ окола Коломыѣ! Водвертайтеся вѣдъ ворожихъ напѣстовъ, зъ-водки-небудь она бы выходила: чи вѣдъ чужихъ, чи й вѣдъ нѣбы-своихъ — тыхъ, що радѣ бы лишь руйнувати, а на то мѣсце нѣчого поставити не годѣй — а сповнѣть патриотичный обовязокъ супроти своихъ сыновъ: вписуйте ихъ до класѣвъ рускихъ!

Школы людовѣ, на котрі Русины повинни звернути пильно свою увагу, то чоти-ро-класѣвъ школы рускѣ, котрыхъ въ цѣлѣмъ краю маемо лишь кілька мужескихъ, а всего одну женеску. Школы тѣ то: 1) одна на всю Русь галицку чотирокласѣва мѣска школа людова имени Маркіяна Шашкевича у Львовѣ, 2) такъ само одна чотирокласѣва вѣрцева женеска школа при женеской семинаріи учительской у Львовѣ и 3) взоровѣ школы управѣ при мужескихъ семинаріяхъ у Львовѣ, Станиславѣ и Тернополѣ [а повинна бути така школа вже й въ Самборѣ, де зъ симъ рокомъ водкрыває ся третій рокъ семинаріи учительской].

Братя Русины тыхъ мѣсть и околиць, де маєте тѣ чоти-ро-класѣвъ школы рускѣ! Оцѣнѣть годно вагу тыхъ шкѣлъ для справы руской и дбайте о ихъ розцѣвъ такъ, якъ о зѣнцію ока! Не кривдѣть своихъ дѣтей, не записуючи ихъ до школы руской, коли можете до неї записати! Сумне то свѣдоцтво для насъ Русинѣвъ, що мы мусимо отсе ажъ такъ на-клякувати до самозрозумѣлого деінде обовязку народного, але годѣ: бачимо-жъ на власній очі и чуємо, якъ у Львовѣ и по иншихъ мѣстахъ дѣтей рускихъ повно по школахъ польскихъ а въ рускихъ школахъ зовсѣмъ небогато... Женеска школа у Львовѣ, хочъ дуже добре ведена, не згорнула въ собѣ дочокъ навѣтъ деиныхъ высачаѣйшихъ людей рускихъ, а школѣ имени Маркіяна Шашкевича грозить зредукованье зъ чотиро-класѣвой на дво-класѣву, если фреквенція тамъ не збѣльшить ся! Нехай же-жъ въ найблизшихъ кількохъ дняхъ записѣвъ до наведѣныхъ шкѣлъ людовихъ рускихъ сповнѣтъ Русины, якъ родичѣ дѣтей такъ и взагалѣ приятелѣ шкѣлъ рускихъ — особливо въ мѣстѣ Львовѣ супротивъ найменше обезпеченои школы имени Маркіяна Шашкевича — свѣдѣ патриотичный обовязокъ!

Въ надѣвъ, що нашъ покликъ не останеся марнымъ, клячемо нинѣ въ передодѣнь вписѣвъ — школамъ рускимъ и учительскимъ ихъ тѣламъ, родичамъ рускимъ и дѣтямъ ихъ по

русскихъ школахъ — сердечне зъ новымъ рокомъ науки: щасті Боже!

Вѣче польскихъ селянъ у Львовѣ.

Редакція Przyjaciela Ludu, користаючи зъ нагоды выставки, скликала на день 27 серпня вѣче польскихъ селянъ у Львовѣ. Участники вѣча приѣхали до Львова въ недѣлю рано и цѣлый день оглядали выставу, а въ понедѣлокъ радилы въ салѣ „Сокола“.

Праса польска, крѣмъ Kurjera Lw., завзято мовчала о заповѣдженѣмъ вѣчи, коли одна-ко побачила, що вѣче стало довершеннымъ фактомъ, що на вѣче зѣѣхало ся до повтора тысяча селянъ, то мимоволѣ мусѣла въ своихъ шпальтахъ подати справозданье зъ цѣлой подѣвъ. Характеристичне и то, що аранжеры вѣча випередили на два днѣ устроєний зѣѣздъ кулокъ рѣльничихъ, для которого заздалегѣдь постарано ся о всякій полекшѣ въ вѣздѣ, о угощеня и т. д., мовъ бы хотѣли пересвѣдчити ся чи и покликъ до селянъ подѣвъ девізою выбороваия правъ политичныхъ и усуюваня кривдъ селянскихъ найде головный водгомѣвъ въ польскѣмъ селянствѣ. Проба удала ся и польске селянство ставилось до покликъ. Супротивъ того факту, пише Gazeta Nar.: „Будо бы легководушнымъ, збувати подобій зборы, не звертати на нихъ уваги. Въ тыхъ бо зборахъ крыють ся зароды могучного руху умѣвъ, котрый може потрясти основами усупѣльности“. Тѣ слова написала Gazeta Nar. для остороги верховодячихъ кругѣвъ польскихъ, кинувши клевету, що вѣче було скликане кружкомъ соціалістичныхъ агитаторѣвъ, котрі подѣвъ „политичною хлѣбцею“ розумѣють пропаганду зависти однихъ верствъ противъ другихъ. До тыхъ клеветъ привыкли аранжеры рускихъ вѣчъ селянскихъ, теперь же приѣшла черга и на самыхъ Поляковъ, котрі хотѣть масамъ люду отворити очі.

Участники вѣча, зъ водзнаками на грудяхъ (зеленый листокъ блющу), станули въ недѣлю въ полудне на площі выставѣвой. На стрѣчу вышловъ до нихъ кн. Сапѣга зъ промовою. На початку своєи промовы оправдувавъ ся кн. Сапѣга зъ можливого закиду: якъ можна було по роцѣ зъ нещастями элементарными устроювати ще й выставу — тымъ, що выставка не єсть паньскою забавкою, що край потребувавъ здати собѣ справу зъ роботы въ послѣднихъ рокахъ, додати собѣ заохоты на будуче и показати, чого еще потреба и чого вѣдъ правительства треба жадати. Вѣдъ-такъ згадавъ князь-презесъ про фальшивыхъ прорѣковъ, котрі хотѣть роздѣлити селянъ

вѣдъ дѣдичѣвъ-шляхты — але-жъ один и другій суть рѣльничками, котрымъ Господь приказавъ управлѣти святу землицю и переказувати єи дальшимъ поколѣнямъ. Промову свою закончивъ кн. Сапѣга згадкою о минулости, представленою на выставѣ (панорама рацлавицка): „Най кождый глядитъ на минулыбѣсть окомъ душѣ, а певно догляне тамъ: ото такими були дѣды и батьки нашѣ, такими и мы бути повинни — а дай Боже будемо... Богъ и вѣтчина най вамъ буде першою заповѣдею.“ — Кн. Сапѣвъ водповѣвъ селяннѣвъ Иванъ Сквара зъ Короснянского, запевняючи, що на выставѣ видно и роботу селянъ, которою причинились до спѣльного добра, що селяне стають до спѣльной работы якъ рѣвни зъ рѣвными и такъ само якъ було подѣвъ Рацлавицѣмъ, готовѣ селяне завѣдѣвъ станути подѣвъ про-водомъ шляхты, если только добра инициатива выйде вѣдъ неѣ.

По тыхъ промовахъ роздѣлились селяне по выставѣ и оглядали єи цѣле пополудне.

Въ понедѣлокъ рано выповнилась саля „Сокола“ вѣчниками. Вѣче отворивъ промовою Яковъ Бойко вѣдъ зъ Грембшовѣа звѣстный зъ своихъ дописѣвъ до польскихъ газетъ. Згадавъ, що деиакъ люде будуть зубами скреготати, побачивши, єкѣлько людей зѣйшло ся на вѣче. Тѣ люде судуѣвъ подсувати вѣчникамъ тенденційный намѣръ, але селяне заперечуютъ рѣшучо такій инсинуаціи, бо ихъ цѣль: попра-вити свою долю устроюваньемъ вѣчы и ширѣньемъ просвѣты. — Вѣдътакъ водчитавъ Бойко листѣвъ Корнила Уейского, въ котромъ накли-кує ся до умѣренности въ нарадахъ, домага-няхъ и осуждуваню дѣльности верховодячихъ єверѣ. Квѣстію економічну розважавъ поєтъ Уейскій въ той способѣ, що „убожеество не єсть нещастьемъ; убогій близшій Бога та що убогій а побожный не повиненъ завидувати богачамъ, мѣжъ котрыми дуже много людей нещастливыхъ.“

Приступлено до выбору президіи вѣча. Предсѣдателемъ выбрано Б. Жардецкого, посла єймового, а заступниками Ф. Обманьского нотарѣа зъ Жмигорода та Ив. Ожеховского, б. посла до рады державной; господарями вѣча выбранѣ селяне: М. Шарекъ и Ив. Сандулякъ зъ Карлова пов. снятинского.

Заки приступлено до порядку нарадѣвъ за-бирала голосъ поодинокѣ бесѣдники, вѣтаючи вѣчникомъ: редакторъ Рєваковичъ въ имени польского товариства демократичного; кс. Стоялковскій въ имени шляхскихъ Поляковъ и робѣтничѣвъ въ Балѣ, котрі то робѣтники мають жалъ, що селяне не хотѣть принимати ихъ до своєи організації и не вєстоють ся за робѣтничими домаганями; Ив. Сандулякъ

Екѣ сидѣвъ, куривъ та читавъ газеты, вѣдъ часу до часу навязувавъ розмову, котру они продовжали досѣтъ рѣвнодушно ажъ досѣ, доки сама собою не урывала ся и они зновъ западали въ мовчанку. Потѣмъ до нихъ при-ходила панна Томпсонъ, выкладала пасіансы або кабалу, а Ельза неразѣвъ переставала робити та розсѣбно глядѣла на бѣдѣй товетѣй пальцѣвъ, аручно кидаячи карты и слухала, якъ панна Томпсонъ цѣлому сусѣдству вѣщувала горе и нещастя. Неразѣвъ она цѣлкомъ не знала, що говорила ворожка, а деколи зновъ наразѣвъ переймала єи цѣкавѣсть, чи сповнѣть ся вѣщова-ня. Вѣдътакъ они вечерѣли, а о девятій годи-нѣ Екѣ ишовъ спати, Ельза лишала ся ще якийсь часъ въ салѣнѣ та глядѣла крѣзь вѣкно въ нѣчну темряву, вслухувалася въ шумъ во-доспада и журчанье млынового колеса; вѣкнѣца коли їй и се накучилось, она водходила до мужа; найчастѣйше заставала єго спячимъ, и се було для неѣ о много приємнѣйше, нѣжъ если вѣнъ єи дожидавъ. Неразѣвъ она досѣтъ довго читала яку небудь книжку.

Єкови такі вечера вельми припадали до вподобы. Єму не кучилось, сидѣти вечерами мовчки, тажъ вѣнъ только лѣтъ въ той спо-сѣвъ пересидѣвъ, що се стало майже конечно стію для него. И та мовчанка мала особливый чаръ для него теперь, коли Ельза сидѣла ко-ло него склонившись надъ работою, зъ лицемъ въ тѣни а рѣвночасно свѣтло падало на єи бѣдѣй тонкій руки, цѣлкомъ такъ якъ вѣнъ собѣ колѣсь представлявъ въ мрѣяхъ, и вѣнъ мѣгъ вѣдъ часу до часу любоватись нею. И коли

застановлявъ ся надъ тымъ, що она єго жѣн-ка, то не находивъ найменшихъ браковъ въ своѣмъ шастію.

Неразѣвъ говоривъ їй то, водчувши потре-бу сердечной размовы — бо-жъ на него нахо-диль неразѣвъ такій настрѣй.

— Знаєшь, ты така гарна, коли сидишь отъ такъ.

Она глянула на него зъ слабою призна-кою цѣкавости, але цѣлкомъ не подлещена.

— Якъ то „такъ“? Що хочешь тымъ ска-зати?

Вѣнъ засмѣявъ ся

— Я хочу сказати... така тиха... мов-чалава.

Вѣнъ все смѣявъ ся, немовъ то хотѣвъ замаскувати укритый докѣръ, що мѣставъ ся въ єго словахъ.

Єи поглядъ такъ бувъ уперто допытливый, що вѣнъ злегка змѣшавъ ся и спустивъ очі.

Они пересидѣли кілька хвиль мовчки.

— Хотѣла бы я знати... — заговорила она наразѣвъ, але сейчасъ замовкла.

— Що-жъ бы ты хотѣла знати?

— Ахъ менѣй приѣшла до головы така смѣшна мысль!

Она не могла вытримати и голосно роз-смѣяла ся зъ той мысли, хочъ властиво їй не дуже було до смѣху.

— Я подумала, що если-бъ я... пропала... и тобѣ треба було оповѣстити се, то безъ сум-нѣву, ты бы знавъ бы мене описати

Вѣнъ глянувъ на ню цѣлкомъ здивований, а потѣмъ розсѣявъ ся такимъ щирымъ смѣ-

хомъ зъ той мысли, что потягнувъ за собою и Ельзу. Але що вѣнъ нѣкакъ не мѣгъ здержати ся, то єи ажъ зачало болѣти вѣдъ того смѣху и въ єи очахъ мало що не выступили слезы.

— Етъ, зъ тымъ не було бы клопоту, бо я самъ водшукавъ бы тебе — сказавъ вѣнъ вѣкнѣца, трохи успокоившись.

Она на силу усьмѣхнула ся у водповѣдѣ єму, але довго сидѣла мовчки. Вѣдътакъ зѣвѣла на опустила руки на колѣна, оперлась о пле-чѣвъ крѣсла и поспытала:

— Справдѣ, ты бы водшукавъ?

— Но такъ, напевно — водповѣвъ, силу-ючися на серіозѣсть.

— То длячого ты теперь не шукаєшь? — поспытала такъ тихо, що вѣнъ не добре дочувъ єи слова, та заки успѣвъ водповѣсти, она про-довжала: — Якъ се давно, що мы зблизились, завдяки твоему оповѣданю, якъ ты утѣкъ зъ дому... Ты се забувъ?

— Нѣ, — водповѣвъ, не розумѣючи, для-чого се якъ разъ теперь їй пригадало ся.

— И ты не настрашивъ ся?

— Настрашивъ ся? Чого?

— Того, что ты менѣ тымъ якъ разъ по-добавъ ся?

Вѣнъ нахиливъ ся и поцѣлувавъ єи. Вѣнъ приѣшовъ до заключѣния, що се найлѣпша водповѣдѣ, коли Ельза говоритъ такій див-ный рѣчи.

Ранками бувъ теперь Екѣ дуже занятый: якъ лишь упавъ першій снѣгъ, у него зачавъ ся вырубъ лѣса и вѣнъ самъ наглядѣвъ робо-ту. Ельза выповняла въ той часъ свои обовяз-

Осея Торпа.

Повѣсть Тора Гедберга.

(Далѣе.)

Рѣдвянѣй святѣа проминули и они зновъ повернули до Торпы. Екѣ хочъ и весело про-вѣвъ святѣа, а все таки вельми бувъ радъ вер-нутѣвъ назадъ до тихого житѣа, а Ельза глядѣла на нихъ зъ сумѣшкою чувствѣвъ, жалю и по-горды, якъ думає ся о такихъ рѣчахъ, котрі самѣй за-для себе не мають цѣны, а добувають єи лишь для того, що вже нѣколи не вернутъ єи. А їй здавало ся, що перебула кризисъ, по-котрымъ чула ся умученою и обезсиленою, але варазомъ и лагдѣйше настроєною якъ пер-ше. И все она, неначе то притихла.

Перше вечерами она не займала ся ро-бѣтками, только сидѣла та розмаляла зъ му-жемъ, а конечность подтримувати зъ нею роз-мову такъ утомляла Ека, що вѣнъ, привыкши лѣгати спати звычайно о девятій годинѣ, вже о осмѣй починавъ дрѣмать. Теперь вже Ель-за не водчувала потребности вести розмову, для неѣ було правдымъ водпочинкомъ сидѣти мовчки, їй здавало ся, що она вже все выго-ворила, що мала сказати, говорила же все то въ пустѣмъ просторѣ, а повтаряти наново она не могла. Она придумала для себе роботу не дуже занимающую, але все-таки дающую їй за-нятыє и немовъ то точку опору для мыслей.

Вбдакъ приступлено до нарадь и порушено отей справы: регуляцію рѣкъ, справу подучена обшарѣвъ двѣрскихъ зъ громадами, законъ ловецкій, реформу выборчу, справу подѣлкии хлопекин, законъ дороговый, справу давдовничю товариства охорны земельной. До всѣхъ тыхъ справъ ухвалено вбдѣвѣдній резолюція, про котри напишемо завтра. Вбѣдниц розповѣвъ пос. Ив. Поточекъ, що робивъ въ радѣ державной, а Ив. Бойко поставивъ внесенѣ, выслати письмо до Корнила Уейского, що ѣ ухвалено.

Нарады вѣча закончились о 9-ой годнѣ
вечеромъ.

[Шкôльництво.]

Шкільництво зображене в трьох павільонах: в павільоні університетів, павільоні красної ради шкільної, побудованім коштомъ намістника и в павільоні красвого вѣдѣлу. В тѣх павільонахъ почавши вѣдѣ найвысшого ступня науковихъ шкѣль, отже вѣдѣ університетівъ — зуставлено всѣ роди и ступені шкѣль аж до сѣльської школы народної и до пригатовляющихъ курсѣвъ єрѣблѣвскихъ. Такожъ тутъ не поминено и шкѣль фаховыхъ, котрі образуючи вѣ практичнѣмъ напрямі и вѣ певній галузі промыслу виховують интелігентныхъ майстрѣвъ, а зъ другого боку притягують ся до розвитку ремієництва и промыслу.

Павільонъ університетствъ обниае оба університеты крайні у Львові и Кракові и політехніку. Очевидно, ті три найвысші школы въ краю могли надбєлати на выставу тільки овоцѣ своєи дѣльности зъ того поля науки, котре надає ся до показу. Отже тутъ передовѣсть узвгядієно працѣ зъ анатоміи, бактеріологіи, геологіи, фізики, математикки, хеміи, механіки и т. д. Натомієшь не узвгядієно исторіи, філософіи, языкознавства.

Перше місце треба признати краківському університетови. Загальну увагу звертає заведе-
нє гігієнічне д-ра Буйвида. На таблицях
представлено різні бактерії, котрі виплекано
шлужно в єлках, наповнених желатиною
або гліцериню, водгач моделі всяких
приладів до дезінфекції, науковій праці
і брошури д-ра Буйвида. Проф. Тайхман
виставив таблиці з анатомічними показами;

ки господинів. Зъ-разу, коли власть мала пе-
рейти вѣдъ панни Томпсонъ до неї, появилось
деяке невдоволенє, але завдяки енергії Ека,
котру вѣдъ знавъ проявляти, коли треба було,
оно досить скоро уступило, та скоро тільки
панна Томпсонъ змогла освѣтити зъ нанесе-
ною їй обидю, то и погодилася зъ своєю
безчинністю, находячи повного рода заспо-
коєнє своїхъ обидженихъ чувствъ вѣ та-
комъ житю безъ нїякихъ клопотѣвъ. Нїчо
не перешкаждало їй спати теперь ранками,
скільки захотѣла, и она повнѣй користала зъ
того права. Її товста стать що разъ бѣльше и
бѣльше товстѣла, а пропорціонально до того
ставала панна Томпсонъ бѣльше неподвижна;
майже весь часъ проводила на горѣ вѣ своїй
комнатѣ, таягася зъ своїмъ песикомъ и при-
нямала вїзити старихъ сусѣдокъ, що радо до
неї заглядали за-дѣя спирітусової машинки до
кави, рѣдвяного дарунку Ельзы, на котрій
горѣвъ огонь вѣдъ рана ажъ майже до самої
вечері. Її фантазія вже не проявляла стѣлько
енергії, що перше, и карти чимъ разъ бѣльше
зачинали заступати місце снѣвъ.

Що-до Ліссы, то помимо свого доброго наміру она не могла перемочити неприязни до Ельзы. Ся неприязнь глибоко засяла въ єи старобнь, упорнѣишєи серця и нѣякій ласки не могли єи викорѣнити. Але въ тымъ бѣльшимъ послухомъ вѣдносаясь она до Ельзы, яко до своєи панї, а завдяки своєй розумай голови и привыклымъ до роботи рукамъ, прикази Ельзы выдавались їй дѣйствию легкї.

Такъ насыла весна и житыя молодон
женщины представляло нове, обильне занте-
ресование, въ порываню зъ котрымъ все про-
че выдавалось тѣ на якійсь часъ незначи-
мымъ и маловажнымъ. Она знала, що стане
матерію.

(Дальше буде.)

проф. Корчинський надбавляв публікації з лікарської клініки й численні препарати; проф. Рідігеръ выставивъ модель операційної салі зъ новимъ внутрішнімъ уладженнямъ, такожъ модель двохъ операційнихъ столбів власного pomysłu й кілька цікавихъ оказівъ старихъ хірургічнихъ приладбвъ; д-ръ Марсъ выставивъ цікавий атласъ гінекологічнихъ операцій, зложеный зъ 108 гіпсовихъ відлявівъ, а проф. Цибульскій всякій оказъ зъ фізіологічного заведенія. Немеше цікавий віддѣлъ рѣлынничихъ студій, довершенихъ краковскимъ університетомъ й геологічні оказы кабінету того-жъ університету. Надто фотографіи, гіпсові відлявы доповняють збѣрку предметбвъ выставленихъ краковскимъ університетомъ.

Поблизу обох університетів і політехіки в тій павільоні ще окремо заступлене місто Краків, а далі кілька заведень і товариств, що мають на цій школьну провінцію. Так тут подорожуємо товариство учителів шкіл вищих, товариство педагогічне польське, галицьке заведення для сліпих і глухонімих, вдаток товариства академічній і вкінці школа ветеринарії, бурси, інтернати і також предмети выставлені приватними выставцями, котрі стоять в зв'язі з сферою науки, або науки.

Въ павильонъ краевой рады школьной помещено: школьничество народное, учительскій семинаріи и школы середній. Павильонъ складается изъ двухъ просторныхъ салъ, изъ которыхъ перша вѣдъ входу првзначена головно на выставу школъ народныхъ, а друга на выставу школъ середныхъ.

Коли Галичина прийшла під Австрію, станъ школьництва находивъ ся въ дуже смутномъ станѣ. Тогдѣшня система едукатійна дѣлила народній школы на три категоріи: школы тривіальні, нормальні и головні. Школы три віяльні одержували свою назву вѣдь того, що въ нихъ кромѣ катехизму учено толькы читати, писати и рахувати (trivium), а школы нормальні и головні, маючи ширшу програму наукову, истнували лишъ по більшихъ мѣстахъ. Въ школахъ мѣськихъ дѣти були три разы въ тыждень вѣльній вѣдь науки, въ школахъ же сѣльськихъ удѣлювано науку всего разы, надто дѣтей спѣвобѣднихъ до ручныхъ робѣтъ увѣльнювано въ часѣ свѣнокосѣвъ и жививъ вѣдь школьно науки. Кромѣ того окремі приписы зборонювали галицкѣй молодѣжи образоватися въ школахъ заграничныхъ вѣдь загрозою кары грошевою и выключенія вѣдь правительственной службы въ краю. Підставою організації народныхъ школъ въ Галичинѣ було politische Schulverfassung, оголошене 1805 року, и оно обовязувало до 1868 року. Отже народній школы опертѣ на тѣмъ законѣ були строго нѣмецкѣй. Та система перетривала зъ малими змѣнами майже ажъ до 1869 року, имено до того року, коли рада школьна краєва одержала зарядъ народныхъ школъ. Тогдѣ було въ Галичинѣ 81 школъ головныхъ, школъ тривіальнихъ 1 961, парафіальнихъ 427 и сѣмъ школъ пяти и шестикласовыхъ, удержуванихъ жѣвочами монастирями. Взагалѣ тогдѣ було всѣхъ школъ въ Галичинѣ 2.476. Коли-жъ школьна рада краєва одержала зарядъ, старала ся и зорганізувати вже иснуючі школы и закладати нові. Въ роцѣ 1874 число зорганізованихъ школъ выносило 2.362, а въ роцѣ 1884 — 2.645. То повольне розширюванє школъ выкликало критику въ соймѣ и привлюдній опінії, въ наслѣдокъ чого розвинено дѣяльність надъ тѣмъ, щоби закладати якъ найбѣльше школъ. Въ роцѣ 1891 число школъ зросло до 3.853, отже вѣдь 1885 до 1891 р. зорганізовано новихъ школъ 1059. Та тою дорогою годѣ було йти далыше. Творенє новихъ школъ безъ кваліфікованихъ учительѣвъ и безъ вѣдповѣдного помѣщенія не вѣдповѣдало своѣй задачі, за-для чого въ роцѣ 1891 замѣнено 256 по причинѣ недостатѣкъ будынкѣвъ и учительѣвъ. Школьна рада маючи значей фондъ звернула передовсѣмъ свои силы до того, щоби підготовити значайше число учительѣвъ кваліфікованихъ и щоби школамъ зъ численною фреквенцією приспорити потрібне число догодныхъ салъ школьныхъ. Въ роцѣ 1893 було въ Галичинѣ 3.812 народныхъ школъ зъ 886 класами надетатовыми и 208 школъ приватныхъ. Що-до фреквенціи дѣтей до школы, то число ихъ збѣльшало ся зъ року на рокъ. Въ роцѣ 1871 побирало науку щоденну дѣтей вѣдь 6 до 12 рокѣвъ житя 156.015, а въ роцѣ 1893 то число зросло на 563.509. Якъ число школъ зростало, такъ и збѣльшало ся число учительѣвъ. Въ роцѣ 1875 на загальну цифру 3.266 учительѣвъ народныхъ припадало: 2.410 испытованихъ учительѣвъ, 1172 зъ несмыгомъ зрѣлости въ семінаріи и 1 009 безъ кваліфікаціи. Въ роцѣ 1893 було всѣхъ учительѣвъ 5.875, а зъ нихъ испытованихъ 4.211, зъ свѣдоцтвомъ зрѣлости 801, безъ кваліфікаціи 863. Що-до коштѣвъ на цѣли школьництва, то они зросли вѣдь року 1874, коли то край, громады и по-

Варты ложили всего 424.271 зр на великаньску суму 2,986.490 зр.

При школах народных заведено науку недёльну доповняючу, до котрой обовязана кожда дитина через два роки по укінченню народних шкіл. На ту науку ходило въ роцѣ 1874 — 26.350 хлопцѣвъ и 16.675 дѣвчатъ, а въ роцѣ 1892 було 58.099 хлопцѣвъ и 50.527 дѣвчатъ. Також збѣдшило ся число ученикѣвъ, що ходять на науку промыслову доповняючу, котра призначена для рукодѣльных терміаторѣвъ и торговельныхъ практикантѣвъ зъ той науки, що вѣдбувала ся въ 32 школахъ доповняючихъ, користало въ роцѣ 1893 4.529 ученикѣвъ. Наука зручності удѣляе ся въ двадцять и двохъ школахъ.

Зъ Перемышлявъ.

[Гостина руско-народного театру.]

Руско-народный нашъ театръ гостивъ
оногды до нашего мѣсточка Перемышлянъ
давъ досѣ два представленья: во второкъ „За-
порожець за Дунаємъ“, а вчера [въ четвертъ]
„Гаризъ цыганскій“. Оба представленья вышлѣ
дуже добре, а публѣки якъ на Перемышляны
було досыть — переважно мѣсцевон. Навѣтъ
мѣщанъ можна було завязкати. На жалѣ, эт
дооколичного духовѣства досѣ чомусь мало
то являть ся... Не хочу вычисляти, бо нема
якъ пера розбгнати... Може ще... побачимо.
Интелігенція польска вѣдносить ся до руско
сцени досыть симпатично, мимо недавної ка-
нонзды пана Осташевского-Бараньского е
Сомр. въ Dziennik у.. А добра була, лишѣ
трохи за фѣдка, тому вѣдай по дорогѣ сама се-
бе зѣбла...

Наші артисти грають гарно, а пана Фіцнеровна вже по двох виступах не лише свободним голосом, але особливо грою підбила собі публіку. Труп презентується по важко, та ось лихо, що нема місця... Сальсаль! А то жаль бере чоловіка дивитись на формальну муку тих бідних людей, що мусять співати там, де й говорити не годиться. Тіснява страшна, духота величезна, а голос душити ся мов у подушках. В таких місцях можуть грати та ще співати й водити оплески справді хіба лише артисти рускої сцени, бо такий штуки певно не дозав'язав би ні один співач.

Подробѣйше сразовозданье подамо Вамъ
пбнѣйше; теперь лише звѣщаю, може бы де
хто зъ околищъ зволить прецѣнь своего гостя
якоєь сердечнѣйше привитати, вѣдѣвдавши ег
тихъ кѣлька разѣвъ въ Перемышлянахъ.. А
безъ принука!

II. II—мѣнѣ.

Після донесення Ung. Corr. — сесія сего-
рбчннх спблннх делегацій не мала
бути дуже довга, бо тревала бы всего лиш
два тнждн, вбд 15 вересня до 1 жовтня.
Здає ся, що с цбле донесенн не опрас ся
на певнх даннх, бо на спблннх делега-
ціях порушити ся много важннх справ, над
котрнми нарады заберуть много часу. Маж
нншнм доносити до російскнх газет, що
молодо-Чехн задумують з цблем напором
порушити kwestію вимнгового стану в Празі
н в тбй цблн збирають потрібннй матеріалъ.

Безпосередно по сильных делегациях
зачинае угорскій соймъ свои чинности.
Опозиційный круги старають ся zorganizувати
въ палатѣ пановъ болыбость противъ прочихъ
предложеное правительственныхъ что-до церковно-
но-политичныхъ реформъ. Вильвовъ магнаты
думаютъ, что удасть ся имъ въ сей способъ
повалити ухваленый законъ о цивильныхъ ввѣ-
чанияхъ: Законъ о ввѣчанияхъ муситъ буги пред-
ложеное до санкціи цѣсаря рѣвночасно зъ за-
кономъ о религіи дѣтей, тожь если сей другій
законъ не буде ухваленый, то и законъ о ци-
вильныхъ ввѣчанияхъ не узритъ свѣтла денного.
Зъ другой стороны, президентъ міністрѣвъ Ве-
керле и его сторонники не положили рукъ въ
часъ феріи и старають ся придбати собѣ болы-
бость для закона о религіи дѣтей, та надѣють
ся, что до конца сего року все законы о цер-
ковно-политичныхъ реформахъ одержатъ цѣсар-
ску санкцію.

Берлинскій газети доносять посила виформаций зъ Петербурга, що вел. кн. Александеръ Михайловичъ зъ женою Ксенією має прибути на сталє мешканье до Варшавы. Въ царствѣ польскѣмъ має бути отворене намѣстничество, а вел. кн. Александеръ має стати намѣстникомъ. Вѣсть та поки що непотверджена, а газеты польскія зъ недавнѣмъ и про- ніцію высказують ся о тѣй вѣсти.

МѢЖЪ НАСЕЛЕНЬЕМЪ КОЗАЦКИМЪ

на Кавказъ прийшло послѣдними часами до поважнихъ розрухъвъ. Вже на весну сего року — якъ доносить Pol. Corr. — козакъ въ Боргустанѣ надъ рѣкою Терекъ не хотѣли повинуватись зарядженнямъ комісії санітарнои, виданимъ для знущенія заразы міжъ худобою. Тѣ зарядження були такі, що худоба мала бути виведена зъ села и примѣщена на поли, недужі звѣрята мали стояти окремо вѣдъ здоровыхъ, а крѣмъ того мали бути утворені етаціи оберваційній. Козакъ опирались тымъ зарядженнямъ а въ липни напали на дѣмъ, де мешкали ветеринарѣ. Губернаторъ провинціи ген. Кокановъ приѣхавъ 19 липня до Боргустану, скликавъ козакѣвъ и напаминавъ ихъ, щоби повинувались приказамъ властей. Тогдѣ выступило мѣтцеве жѣнцтво передъ губернатора и вѣдавло козакѣвъ, щоби выдержали въ опорѣ. Генераль велѣвъ войску розбѣгати женщину, а проводирѣвъ узвезити. Войско нерадо выповнило приказъ генерала. Се розлютило ще бѣльше мешканцѣвъ и они вже прямо зачали вѣдъ грозувати губернаторови. Ген. Кокановъ вѣдѣхавъ и заповѣвъ, що пришле войско. И сирадѣ прибувъ зъ Пятигорска полкъ драговѣвъ. Козакъ вийшли напортивъ полку зъ процесією и подали хлѣбъ-сѣль. Коли-жъ ген. Кокановъ таки не мѣгъ нѣчого вѣдати промовою, велѣвъ драгонамъ добути шабель и розбѣгати товпу. Равно 24 козакѣвъ а 31 проводирѣвъ узвезнено. Ажъ тогдѣ отямались мешканцѣ и прирѣкли выповнити зарядження комісії санітарнои.

Довга и бурлива сесія англійського парламенту, въ частъ котрої вела ся ще нескінченна борба о біль гоме-руль мѣжь палатою послѣвъ и палатою лордѣвъ, замкнена передатра престолою промовою. Промова згадує передъ всѣмъ о подѣвахъ въ родинѣ корольвекѣй и о заграничній політатѣ. Говорить ся о уродинахъ престолонаслѣдника въ третѣй генераціі; зѣсть се першій фактъ въ исторіі Англії. Вѣдасины зъ державами заграничними суть дружній и мирні; треба лишъ жалѣти, що доси не суть управильней квестіів сѣбрній мѣжь Англією а Францією. За-для скорого ихъ поладженія ведуть ся теперъ дружній переговори. Нѣ ситуаціі въ Сіамѣ правительство звертає пильну увагу, бо въ тѣмъ краю має Англія важній интересы торговельній. Вѣсть, що настала війна мѣжь Хинами а Япаномъ, выкликкала живий жалъ. По безуспѣшнѣмъ змаганю зѣ стороны Россіи и внишихъ державъ, щобъ спинити війну, Англія заняла строга неутральне становишко. Вѣдтакъ згадує ся, що заключено договоръ торговельный зъ Хинами та що треба пѣдвысигати податки для екривленія флѣты. Викѣнци що-до внутрѣшньої ситуаціі, то въ Ирландіі панує загальний спокѣй, хочъ истнують ще деякія сусѣпѣльній и адміністраціій перепони. — По замкненю сесіі парламентной головна вага політѣичнои борбы переносить ся на публичній зборы, пиры и мѣтѣи, на котрыхъ выборѣвъ будуть забирати голосъ въ справѣ борбы обохъ палатъ. Про першу таку манифестацію гляди внишній телеграммъ.

— Вписы ученико́въ до рускои чоти́ро-кля-
свои школы им. Шашкевича у Львовѣ при
улицѣ Скарбовскѣй ч. 26 вѣдбувають ся въ
канцелярѣи на першѣмъ поверѣ въ дняхъ 29,
30 и 31 серпня с. р., передъ полуднемъ вѣдь
9 до 12-ои а пополудни вѣдь 3-ои до 5-ои го-
ды.

— Зарядъ добръ митрополичихъ въ Перягинську урядову черенщину зъ судами и властями веде — якъ вѣдомо — по польски. Рускій часописи зъ давня звертали увагу на сю аномалію, звертаючи увагу Г. Е. Віреоса, митрополита, що прець-жъ зарядъ добръ руского митрополита повиненъ урядувати по руски а не по польски [зарядъ добръ польского архієпископа певно не урядувъ по руски!], однакѣжъ накладуваня часописей остаются доси безъ успѣху. Мы не знаємо, хто бы — кромѣ прилюдного голосу дневникарства мѣгъ зъ болѣешии успѣхомъ забрати слово въ сѣй прикрѣй справѣ, длятого и нинѣ ще разъ апелюємо до Г. Е. Віреоса, митрополита, чтобы зовѣлъ поручати зарядови добръ рускихъ митрополитѣвъ — уживати въ зноснахъ зъ судами и урядами языка руского а не польского — тамъ болѣше, що польщина, якои уживаа зарядъ митрополичихъ добръ, не тѣлько не єсть класичною, але по просту компромітуючою! Для примѣру наведемо внесенє зарядомъ митрополичихъ добръ зъ 19 червня с. р. ч. 110 до суду повѣтового въ Рожнятовѣ, презентованє тамъ пѣдъ днемъ 20 червня с. р. ч. 1850 донесенє на пастухѣвъ овецъ и побитє егирѣжа лѣсового. Оденъ уступъ того донесеня звучитъ буквально такъ ось-якъ: „Pozwolię sobie tu uwagę zrobić, że Lipowicki włóścianie zwykli napadają na lasy kameralne Lipowiecki w których nawet sztucznie prowadzone kulture zniszczyli, za co rok rocznie kilkakrotnie bywają karani, przez co im najem paszy ze strony kamery całkiem wzbroniony...” [Подписъ пѣдъ сямъ донесенємъ: Hołubowski.] И чи варто задати такои польщизны, за яку ученикъ школы людювои дѣстаєть бы третю класу, аргументи ся зарядови добръ рускихъ митрополитѣвъ права уживанія языка руского? ! Сумно, дуже сумно!

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и рускихъ святъ) о 5-ой годины по полудню. Литературный додатокъ „Библиотека найважнѣйшихъ новѣстей“ выходитъ въ вторникъ, а во вторникъ и пятницу на переѣзну рабѣ въ Даломѣ.

Передплату и нисераты принимаютъ: у Львовѣ Администратія „ДѢЛО“ ул. Ваторія 24, Центральное бюро оглошени ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Карола Любана 9. у Відни: М. Дукес, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek, I. Wollzeile 8; Oppelk, I. Stubenbastei 2. J. Danneberg, I. Wollzeile 19. Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasensteine & Vogler, G. L. Daube & Comp. Въ Пештѣ: E. Misrachy & Bez. Akademischegasse 6.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитостѣ на нисераты платитъ у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ въ литер. додатокъ въ Австрій: за границей: на цѣлый рокъ . . . 18 ар. на цѣлый рокъ . . . 24 ар. на полъ року . . . 9 ар. на полъ року . . . 12 ар. на четверть року . . . 4 ар. 50 кр. на четверть року . . . 6 ар. на мѣсяцъ . . . 1 ар. 50 кр.

у Львовѣ: на цѣлый рокъ . . . 18 ар. на полъ року . . . 8 ар. на четверть року . . . 4 ар. на мѣсяцъ . . . 1 ар. 35 кр. Редакція, Администратія и Експедиція подъ ч. 24 ул. Ваторія. — Рукописи вѣрстають ся лише на попереднє застереженнє. — Рекламція неопечатанъ вѣдѣль вѣдѣ морта. Подѣленнє чиселъ мѣсяцѣ 8 кр. в. а. Оголошенія принимаютъ ся по пятъ 6 кр. вѣдѣ околѣ стрѣчки нисератовъ а въ рубрицѣ „Надбѣсаннє“ по 20 кр. в. а. Единица чиселъ ся по 10 кр. вѣдѣ стрѣчки.

Вѣче польскихъ селянъ у Львовѣ.

Першою справою нарадъ вѣча була регуляція рѣкъ. Реферувавъ селянинъ Иванъ Сквира зъ Короснянського. Найбѣльшимъ несчастемъ для рѣчняка — говоривъ референтъ — повнѣ, бо не лишъ нищать его цѣлорѣччю працю, але и заносить поля рѣною або забирає разъ на завѣдгды цѣлѣ куснѣ поля. Повенямъ можна зарадити лишъ переведеною регуляцією рѣкъ. А въ томъ напрямѣ трактують Галичину по мачошину. Референтъ порѣвнявъ Тироль зъ Галичиною и датами статистическими выказавъ, якъ мало дѣбасъ о Галичину. На регуляцію рѣкъ въ Тиролѣ выдано мѣлѣны и переведено еп, а въ Галичинѣ регуляція поступає дуже циняво. — Селянинъ Трачевскій зъ Сяндѣцкого представивъ кривды, якихъ зазнають селяне при переведеннѣ регуляцій рѣкъ. — Ке. Стояловскій рѣвножъ выказавъ на неправильности, якѣ дѣють ся при регуляціи и радавъ, щобы въ допытнай резолюціи помѣстити о томъ замѣтку. — П. Германъ бувъ противный спеціалізованю резолюціи, бо треба бы въ нѣй агадати и о многихъ важнѣйшихъ рѣчахъ, якъ н. пр. о забудованю потокѣвъ гѣрскихъ, о охоронѣ лѣсовъ. Законъ о охоронѣ лѣсовъ истнує лишъ на паперѣ, бо въ дѣйствости нищать ся лѣсы въ страшный способъ. Краємъ въ лѣсѣ засаженъ навѣтъ модерены, але натомисть въ глубинѣ лѣса розсѣлась жидова зъ цѣлыми рѣдками и теребитъ лѣс. У насъ выдас ся на регуляцію невеличкѣй сумы, и длятого не можна нѣчого зрѣбити, а крѣмъ того се, що зрѣбити ся, немного вартѣ, отъ хочъ бы планы регуляційны, выготовленъ передъ десяти роками за квоту 100.000 ар., пѣйшли мышамъ на снѣданнє. Для охосонен регуляцій треба выдати вѣдѣ разъ великѣй грошѣ. Селяне повинны пригадати своимъ посламѣ, що залѣсеннє пустарѣвъ, меліорація ґрунтѣвъ и регуляція рѣкъ, повинны имѣ больше лежати на серци, а нѣмъ побѣльшуваннє дирекцій скарбовыхъ и пѣдвышаннє платѣвъ крѣпѣшанамъ. — Вѣче приняло одноголосно резолюцію, котрою вѣзвано послѣдовъ до рады державной, именно выбранныхъ зъ меншихъ посѣлостей, щобы у правительства постарали ся о якъ найскорше переведеннє регуляцій рѣкъ галицкихъ.

Селянинъ Ольшевскій зъ Искринѣ, пов. короснянського, реферувавъ справу получена обшарѣвъ двѣрскихъ зъ громадами. Тягары публичны розложены нерѣвномѣрно — говоривъ Ольшевскій — и двѣрѣ, маючѣй больше доходу, не платитъ а нѣ половины тыхъ тягарѣвъ, что громады. Хочъ суть законы, котры накладываютъ и на двѣры деякѣ тягары, але въ тыхъ законахъ суть фѣрточкы, котрыми властители обшарѣвъ двѣрскихъ можуть вымунути тѣ тягары. Такъ и, пр. конкуренція церковна, дорогова, школьна. А зновъ що-до удержаня бѣдныхъ и плаченя коштовъ въ шпиталѣхъ, то двѣрѣ не має нѣякихъ выдатковъ и край мусить платити за економѣвъ и службу двѣрскому. — По промовѣ п. Обминьского нотарѣ зъ Жмгородѣ и селянина Клыоса зъ-подъ Дембичѣ — ухвалено резолюцію, что селяне будутъ домагати ся вѣсьми силами усуненя теперѣшного подѣлу на обшары двѣрскѣй и громады, та будутъ пѣдпирати при выборахъ лишъ тыхъ посѣловъ, котры заявлять ся за тоу справою. Внесена Рутковского и Пилата о громадахъ окружныхъ и обшарныхъ уважає вѣче шѣдными, бо збѣльшуютъ кошты администратійны, а не вырѣвнують тягарѣвъ податковыхъ и конкуренціонныхъ натомисть домагає ся ухвалена внесена Ст. Поточка.

Справу закона ловѣцкого реферувавъ селянинъ Шаеръ зъ Рѣшѣвского. Теперѣшный законъ ловѣцкѣй кривдитъ селянина въ кождѣмъ напрямѣ, зачавши вѣдѣ ліцитаціи польованя въ получено зъ т. зв. Waffenpass-амп а скончивши на карахъ за убийтѣ шѣднѣй завѣрны. Одного селянина засудивъ рѣшѣвскій судъ за убийтѣ серны на рѣкъ вѣзничѣ, а такую кару дѣбавъ другій за убийтѣ своего тѣста. — Вѣдѣвѣдну резолюцію ухвалено.

Довшу дискусію выкликала справа реформы выборовъ, реферована п. Станиславскимъ, редакторомъ Przysiaciel-a ludu.

Референтъ зазначивъ, що рѣвнобѣтъ, запоручену конституційными законами, можна осягнути лишъ якъ найширше розширеннѣмъ правомъ выборчимъ. Кождѣй повнолѣтний повиненъ мати право голосовати — се принципъ, до котрого треба вѣсьми силами змагати. Але що у насъ за-для браку шѣдѣль и невѣдраныхъ вѣдѣноснѣ сѣльскихъ значна частина населеня сѣльского не знає читати и писати, та что дальше за-для недостатѣ всякой просвѣты значна часть населеня сѣльского могла бы несвѣдомо пѣйти на руку реакційнымъ элементамъ, а вѣдѣнці, що противники рѣвнобѣтъ пѣдбуржують рѣчнѣкѣвъ противати ся загальному голосованю, то вѣче узнає на теперѣ найбѣдѣвѣднѣйшимъ домагати ся розширеня права голосованя и безпосередныхъ выборовъ. Хто на се не пристане, сей не може числѣти на голоса селянъ при будущихъ выборахъ, а вѣсь вѣчѣвѣники мають розвинутѣ аітацію въ томъ напрямѣ.

Въ дискусіи забравъ першѣй голосъ ке. Стояловскій. Представивши теперѣшны перекупства выборовъ, докорявъ селянамъ, що не вмѣють шанувати своихъ правъ. Христѣосъ научавъ, что вѣсь люде рѣвнѣй, а бѣднѣй але честнѣй вѣсь больше вартѣ а нѣмъ богатѣй „гунцѣвѣтъ“. Докорявъ тымъ селянамъ, що противны реформѣ выборовъ за-для якогось фальшивого аристократизма и не хотѣли бы голосовати разомъ зъ своею челядею. Захочѣ ся вамъ новыхъ гербѣвъ, новыхъ дипломѣвъ — кликавъ бесѣдникъ до вѣчѣвѣкѣвъ. Заканчивъ выказаннѣмъ, якѣ користи выйдутъ изъ загального, безпосередного и тайного голосованя. — Вѣдѣтакъ промавлили три селяне: Вуйцѣкъ, Шаеръ и Сандулякъ, выказуючи на теперѣшну практику выборовъ. Шаеръ сказавъ, что пос. Бѣдѣновчѣвъ выславъ вѣйтѣвъ зъ Рѣшѣвского на свой коштъ на выставу и вѣче, щобы зѣднати собѣ ихъ симпатіи, але и устроивъ се все такъ штудерно, что вѣйты не змогли прѣйхати на вѣче и будутъ ажъ на зѣвѣдѣ „кулокѣ“. Сандулякъ порѣвнявъ теперѣшну систему выборовъ до вѣвѣки и пѣсѣвъ. Погадаймо, что вѣвѣкъ хотѣвъ бы подувати ся при помощи своихъ слугъ и найшовъ бы собѣ пѣсѣвъ. Если бы пѣсы пѣйшли на ловы, то чи привнесли бы они вѣвѣкови мясо? Нѣ, привнесли бы тѣлько кости. Така сама рѣчь зъ нашими правами, котры при посередныхъ выборахъ вѣдѣдаемо выборчимъ и длятого дѣбавѣмо лишъ самѣ недопрѣзны. — Д-ръ Франко радивъ добиватѣся реформы выборовъ тремя способами: пѣтиціями, вѣчѣвами и депутатѣми, высыланными у вѣдѣвѣднѣй порѣ до парламенту — Проф. Германъ радивъ при будущихъ выборахъ а нѣмъ братѣсь до рѣчи. Христѣосъ проганявъ зъ святѣнѣй торговцѣвъ — говоривъ бесѣдникъ. — Такъ и вы при выборахъ гонѣтъ торговцѣвъ, чи они будутъ въ свѣтѣ, чи въ халатѣ, чи въ рѣсѣ, чи о ганьбо — въ мундурѣ цѣскремѣль! — Вѣче ухвалило одноголосно резолюцію.

Зъ черги реферувавъ редакторъ Выслухъ о теперѣшномъ станѣ справы селянскѣй, котра проявляє ся въ трехъ напрямкахъ: борба въ оборонѣ рѣвнобѣтъ власности и глѣдѣннє новыхъ дѣлѣвъ економическихъ. Въ квестіи будущихъ выборовъ сѣльскихъ предложивъ утворити краєвыи сѣльскѣй комитѣтъ центральный зъ 15 членѣвъ, до котрого бы вѣдѣтакъ вѣйшло ще по двѣхъ вѣдѣпоручникѣвъ зъ кождѣго повѣту. — Се внесеннє не допустивъ комитѣсаръ правительственный до голосованя, а вѣдѣглядно до выбору комитѣту, и длятого поручено заняти ся тоу справою президіи вѣчѣвѣдѣй.

Ухвалено вѣдѣтакъ послѣ реферату Сквиры резолюцію въ справѣ закона дорогового, щобы тягары были рѣвномѣрно розложены.

Що-до прѣсы людовѣй ухвалено пѣдпирати такой часописъ, котрѣй пѣдпираютъ справу селянскую по мысли ухвалѣ вѣча.

Що-до „кулокѣ“ и „Oświat-ы ludow-он“ ухвалено громаднѣо вѣдѣсудитѣся, щобы тымъ способомъ можна було перенерти при выборахъ вѣдѣдѣлу своихъ людей и надати тымъ товариствамъ вѣдѣвѣднѣй напрямѣ.

Пос. Из. Поточекъ складавъ мовѣ бы справозданнє зъ своихъ дѣяльности въ радѣ державной и радавъ, щобы хлѣбѣвъ выбирати по-слами до тѣль парламентарныхъ.

По ухваленоу адресу для Корнила Уей-

ского и кѣлькихъ поменшихъ справъ — закрыто вѣче пѣзно вечеромъ.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Въ рускомъ гѣмнастичѣмъ товариствѣ „Сокѣль“ у Львовѣ розпочинають ся зъ днемъ 1 н. ст. вересня с. р. вѣправы для учениковъ и ученицъ.

Оповѣщаючи се, запрошувемо рускихъ родичѣвъ и опѣкунѣвъ, щобы численно записували своихъ дѣтей. Записувати можна въ хатѣ товариства [улицѣ Пѣдвалѣ ч. 7] щоденно вѣдѣ години 10 до 12-он передъ полуднемъ.

Годины вѣправъ вызначитъ ся пѣдѣвѣйше послѣ догоды.

У Львовѣ дня 26 н. ст. серпня 1894.

За старшину товариства: В. Нагорный. — Володимиръ Лавровскій.

36 стану института „Рускій Народный Дѣмъ въ Коломы“ здає заступникъ головы и касіеръ о. Николай Лепкій такую справу: Маестровый станъ института предложеныи касіеромъ на загальномъ зѣборѣ дня 21 цѣвѣня 1893 р. представлявъ суму 18.708 ар. 71 кр [Важнѣйшѣй позиціи: огорождѣ вартѣости 15.000 ар., на книжочкахъ щадничихъ 2.835 ар. 26 кр., сѣмъ метричныхъ стѣсѣвъ камѣня вартѣости 210 ар., залеглыхъ вкладѣвъ членскихъ на 547 ар., и т. д.] Вѣдѣ 21 цѣвѣня 1893 до 13 н. ст. серпня 1894 р. збѣльшивъ ся станъ майна института о 525 ар. 72 кр. грѣшми зложеными на книжочкахъ щадничихъ и о вѣдѣсѣмънадати метричныхъ стѣсѣвъ камѣня.

Роботы пѣдготовляючи будову Дому поступають усе на передѣ. Лупаного камѣня на фундаменты стѣять теперѣ уже на мѣсци около 25 метричныхъ сѣдѣвъ и кѣльканадѣтъ кавалѣкѣвъ камѣня цѣклового. Оверту на 600 метричныхъ [або 1200 старыхъ] сотнарѣвъ ваппа принято вѣдѣ М. Рамлера [жида] за цѣну по 1 ар. 25 кр. за метричный сотнарѣ. Дня 17 н. ст. серпня с. р. доставивъ сей лѣверантъ першѣй транспортѣ ваппа въ скѣлькости 85 метр. сотнарѣвъ. Ваппо почало гасити ся и гаситъ ся разъ-у-разъ вѣдѣ дня 20 н. ст. серпня, а для одержаня воды потрѣбно до гашеня показала ся потреба выкопати близько ваппарки на ґрунтѣ „Народного Дому“ кѣрницѣо коштомъ около 100 ар.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛІТИЧНЫЙ.

Министеръ рѣчнѣнства, гр. Фалькенгайвъ установивъ зъ причины катастрофы въ Карвинѣ два спеціальный комитѣты фѣховѣй: одный въ Остравѣ моравскѣй а другій въ Божѣмъ Пожеганѣ. Комитѣты мають розслѣдѣти квестію, чи можна розсаджувати въ копальняхъ угля скалы и уживати лампы электричнѣй въ тыхъ мѣсцевѣностяхъ, де вытѣорують ся газы выбуховѣй. Оба комитѣты зачали свои работы.

Перманентна комісія правнича для процедуры цивильной скликана на день 17 вересня.

Про станъ здоровья царя Александра подає Kreuz-Zeitung такой вѣсти: Передъ рокомъ царь занедужавъ на запаленнє легкихъ, перейшовъ ту хворѣбу, котра вѣрѣвѣмъ не выступила въ тяжкой формѣ, и скоро по-здоровѣвъ, не чуючи нѣякихъ дальшихъ наслѣдѣвъ. Длятого се невѣрно зводити теперѣшныи станъ здоровья царя на запаленнє легкихъ. Минувшой весны царь навѣстѣла легка инфлюенца, однакъ за-для неосторожности послѣ неи лишивъ ся нежить, котрѣй вѣправдѣ не будивъ поважного страха, однакъ вѣдѣ часу до часу давъ вѣдѣчуватѣся досѣтъ тяжко. Передѣ кѣлькома тыжднями повторивъ ся нападъ инфлюенцы, котра вплинула на внутрѣшныи станъ царя. Именно царь попалъ въ певный рѣдъ нервозы, а то за-для того, что мало-важивъ недиспозиціи и вѣдѣдававъ ся напружающей работѣ. Лѣкарѣ радятъ ему вѣдѣпочати и вѣдѣнѣмѣвѣрно выбере ся до Копенгаги.

Вѣдозва

Товариство гѣмнастичѣе „Сокѣль“, котре завязало ся зъ початкомъ сего року у Львовѣ, мусѣло вскорѣ прѣйти до пересвѣдченя, що успѣшный розвѣй его зависить въ першѣмъ рядѣ вѣдѣ побудованя такой салѣ, котра вѣдѣповѣдала бы вѣсьмъ вымогамъ гѣгіены. Старшина товариства пересвѣдѣчила ся, что се возможно лише тогдѣ, коли товариство постаравъ о власнѣу хату.

Тому-то внесла старшина до министерства справъ внутрѣшныхъ поданнє о дозволѣ зѣбраня добровѣльныхъ складѣвъ въ Галичинѣ и Буковинѣ на будову власного дому „Сокола“, котре то поданнє министерство рескриптомъ зъ 11 лѣнця 1894 ч. 2.406 прѣхильно положило.

Маючи сей дозволѣ до зѣбраня складѣвъ добровѣльныхъ въ Галичинѣ и Буковинѣ, мы годнѣй лишь тогдѣ довести се дѣло до кѣнца, коли цѣлый нашъ загаль рускій пѣдѣбире нашѣ змаганѣ.

Що-до практичного переведеня сев справы мы бажаемо, щобы кождѣй Русинъ жертвовувавъ на сѣсю цѣль 1 кр. або 2 сотники.

Нашихъ прѣхильникѣвъ, котры схотятъ заняты ся справою зѣбраня складѣвъ просимо повѣдомити о томъ справникѣ товариства Володимира Лавровского у Львовѣ [улицѣ Пѣдвалѣ ч. 7], або въ книгарнѣ [стѣвропѣйскѣй] [улицѣ Руска ч. 5] а сей вышле книжочку купоновѣй и повномѣчѣй.

За старшину товариства

Василь Нагорный. — Володимиръ Лавровскій.

НОВИНКИ.

— Дня 13 н. ст. вересня вѣдѣбуде ся въ Самборѣ загальныи зѣборѣ членѣвъ „товариства для вырѣбу и торговлѣ рѣзъ церковныхъ“ зъ такою програмою: 1) о год. 9 рано служба Божѣа; 2) о год. 2 пополудни отвореннє зѣбору въ сали „Руской Бесѣды“; 3) справозданнє зъ дѣяльности товариства за часть вѣдѣ 1 жѣвѣня 1893 до 30 чѣрвѣня 1894 и предложеннє билансу; 4) справозданнє комісіи контрольной; 5) подѣлъ зыскѣвъ; 6) змѣна статута, а именно: § 44 [друга часть] має звучати: „Рѣчний зыскъ роздѣляє ся: 10% на фондъ резервовый, 40% на зачѣмоги для вѣдѣвъ и сѣрѣтъ по священникахъ вѣсьхъ трехъ епархій; 50% на дѣвѣнду вѣдѣ уѣдѣвъ зъ тымъ застереженнѣмъ, що одворѣчна дѣвѣнда не може перевѣсѣпати 10% а евентуальна надвышка зъ тон части зыску прѣхѣдитъ на фондъ резервовый такъ довго, доки той не осягне высѣты 50 тысячъ ар.“; § 46 має звучати: „Дѣвѣнды непѣдѣнѣтъ въ прѣтягу одного року припадають въ половинѣ на фондъ резервовый а въ другѣй половинѣ на зачѣмоги для вѣдѣвъ и сѣрѣтъ по священникахъ вѣсьхъ трехъ епархій“; 7) внесеня совѣта, дирекціи и членѣвъ. — Вѣдѣ совѣта надзырающего: Щавинскій, заступникъ головы. Гѣмѣтрихъ, секретарѣ.

— Въ справѣ руской гѣмназіи въ Коломы. Зъ Станиславова пишуть намъ: „Ново-именованный управитель рускихъ клѣсъ паралельныхъ гѣмназій коломыйскѣй п. Софронъ Недѣльскій выхѣвъ дня 27 с. м. зѣ-вѣдѣса до Коломы, щобы зъ днемъ 29 с. м. обнѣяти урядѣваннє и перевѣсти вѣписъ учениковъ до I, II и III-он клѣсы въ дѣняхъ 29, 30 и 31 с. м. Вѣдѣ-вѣдѣжающего зѣ-вѣдѣса на нову посаду проф. Недѣльского, яко чѣловѣка, педагога и Русина загальнѣо поважного, супровѣли найсердѣчнѣйшѣй желаня вѣсьхъ Русинѣвъ для его особы и для тон руской школы, котра дѣбѣстѣла ся пѣдѣ его прѣводѣ. Часть Божѣа!“ Зъ Коломы вѣдѣдѣтъ „Шѣдѣльнѣо Помѣчѣ“ прѣстѣ насѣ опѣвѣстѣти, что якъ досѣ, такъ тымъ больше сего року, коли въ гѣмназіи коломыйскѣй буде вѣже три рускѣй клѣсы паралельны, „Шѣдѣльнѣо Помѣчѣ“ буде якъ найширше зачѣмогати молодѣжѣ клѣсы рускихъ. — Звертаемо увагу родичѣвъ, щобы при вѣписѣ своихъ сыновѣ до рускихъ клѣсъ выразно заявляти, что вѣписуютъ ихъ до руской гѣмназіи, абы вѣдѣтакъ не було коровѣдѣвъ, коли мимо ихъ интенціи сыны опѣнѣятъ ся въ клѣсахъ польскихъ. Пригадуемо такожѣ, что при вѣписѣ конечно треба мати метрику ученика.

— Якъ вѣдомо, въ першѣй половинѣ марта сего року ц. к. намѣстництво розвязало москѣвѣльскѣ общество Анадемическѣй Кружѣнѣ у Львовѣ. Вѣдѣдѣлъ розвязанѣо товариства вѣдѣбѣ бувъ противъ рѣшеня намѣстництва рекурсъ до министерства справъ внутрѣшныхъ. Отже министерство рескриптомъ зъ 3 серпня с. р. вѣдѣкнуло рекурсъ, бо — якъ сказавѣ въ мотивѣхъ — „зъ постереженѣ починенныхъ що-до дѣяльности того товариства безъ сумнѣвъ оказѣує ся, что оно знало непатрѣотичнѣе а затымъ

до... вище, отже що-до... зайшли обставини, котрі пбеля §. 6 закона о товариствах з 15 падолиста 1867 н-р 134 В. з. д. були бы дали причину до заборони звязання зга, а тымъ самымъ оправдують по мысли §. 24 покликаного закона о товариствах розвязанье сего товариства, бо не відповідає оно більше умовамъ своего правового істования. — На місце розвязаного „Академічного Кружка“ загалдали бувши члени его звязати нове общество „Друг“ і внесли статут до намістництва. Намістництво рескриптомъ з 1 серпня с. р. уже по разі другій звернуло статутъ оснута-телямъ з причини, що статутъ проєктваного товариства не відповідає приписамъ закона о товариствах з 15 падолиста 1867 р. [Въ рескрипті наведено дотичні §§. статута і умо-тованья, длячого они не відповідають припи-самъ згаданого закона.] Протівъ сего рішеня намістництва можуть оснутаель „Друга“ вне-сти до 60 днівъ відклик до міністерства справъ внутрішніхъ.

— Въ станиславськомъ окружнѣ судѣ відбуде ся въ слѣдуючѣмъ місяці карна роз-права протівъ десятиохъ мѣщанъ зъ Богород-чанъ, котрі не дали деканови о. Пачовскому забрати зъ старинного іконостаса богород-чанської церкви двохъ образівъ [Исуса Хри-ста і Матері Божої] і выслати на выста-ву до Львова. Тымъ мали они допустити ся „бунту“.

— Впроезѣ митрополитъ Сильвестеръ Сем-братовичъ выдає обѣзникъ до всіхъ урядівъ парохіальнихъ въ справѣ приѣзду і повнана цѣсаря. Обѣзникъ поручає духовенству, що-бы въ найближшу недѣлю по его одержаню повѣдомили въ церквѣ парохіальнѣ про гостину цѣсаря та щобъ познакомивши ся зъ урядо-оголошеною програмою цѣсарскою подорожъ запросили вѣрнихъ до громадного повнана монарха підъ проводомъ свого душпастиря на стаціяхъ, куди буде переѣздити двірскій по-ѣздъ. Такожъ запрошує митрополитъ духо-венство, щобъ явило ся якъ найчисленнѣше дня 8 н. ст. вересня въ будинокъ руской ду-ховини семинаріи у Львовѣ въ часѣ цѣсарско-го гостини въ тѣмъ заведеню.

— Дирекція руско-народного театру до-носить намъ, що театръ приѣздить до Львова дня 3 н. ст. вересня і розпочне рядъ виставъ, почавши відъ 4 н. ст. вересня. Вистави будуть відбудувати ся по чотири рази тижневно, а то-во вѣторокъ, четверъ, суботу і недѣлю въ сали товариства „Фрозинъ“ (готель Жоржа). Виста-вы розпочне вѣторокъ драма „Не ходи Гри-цю“; въ четверъ дня 6 н. ст. вересня буде ви-ставлена „Рабина“, въ суботу 8 н. ст. вересня „Пташникъ зъ Тироля“, въ недѣлю 9 н. ст. вересня „Модніе женихъ“ а вѣторокъ 11 н. ст. вересня Quen Di oder. Треба надѣятися, що львівська публіка руска радо повигаа на-шихъ артистівъ та що буде якъ найчислен-нѣше відвѣдувати вистави.

— Въ Коломиі оснують тамошній Русинъ [ближше не знаємо: котрій?] товариство задат-ковъ зъ обмеженою поручкою підъ назвою: „Самопомічъ“. Товариство се було почате вже въ грудні 1892 року, але коли судъ зъ при-чини якихъ неформальностей звернувъ бувъ статутъ оснутаельмъ до доповнення, Русинъ [звичайно небажухи!] заслали справу і ажъ отсе 15 серпня с. р. зновъ зобрали ся оснута-ель, підписали поправлений статутъ, выбрали управляючу раду та й дирекцію і предложили статутъ судово до зареєстрованя. Статутъ по-становляє поручку пяти-кратну, вписове 1 зр. а удѣлъ 20 зр. [По мѣстахъ і мѣстечкахъ на Покуттю жиды позакладали багато товариствъ задатковихъ, а то: въ Заболоттѣ два, въ Сня-тинѣ три, въ Печенѣжинѣ два, въ Гвиздці два, въ Обертинѣ і Городенцѣ по одному, въ Ко-совѣ три, въ Кутахъ два, навѣть въ малень-комъ Яблоновѣ одно, а десять такихъ „бан-ковъ“ въ самой Коломиі.]

— Буря, яка лютіла ся передвѣчеромъ поробила на львівськихъ передмістяхъ великій шкоды. Вѣтеръ ломивъ галузѣ і конари ста-рыхъ деревъ і кидавъ ними якъ мячемъ. Бо-гато дахѣвъ на старихъ домахъ зничала буря. Найбільше утерпѣли въ часѣ понедѣлково-го бурѣ овочевіи огородей. — На залѣзничѣмъ шляху Львівъ-Красне розорвала буря повѣзъ, однак на щастє не було нѣякого нещастного випадку, лише повѣзъ зъ Бродівъ мусѣвъ въ Краснѣмъ ждати двѣ години. — Зъ Кракова доносять такожъ про величезні шкоды, які тамъ наробила буря. Въ многихъ околицяхъ грѣмѣ поубивавъ людей і запаливавъ будинки. Буря лютіла ся въ цѣлій західній половинѣ монархіи.

— Великі маневри кавалеріи (grosse Styl-übungen) мають відбутися въ часѣ побуту цѣсаря у Львовѣ відъ Львова за Чернів-цями. Головніми збірніи точками припадуть на Городокъ, Яворівъ, Ярославъ, Рогатинъ, Тлу-сте, Заліщиці. Ближній зарядженя будуть ви-дані по приѣзді цѣсаря.

— Приготовленя до принятя цѣсаря. Рада мѣста Львова на довѣрчливѣмъ засѣданю ухва-лила взяти громадну участь въ хороводѣ зъ смолянками, якімъ має відбутися на честь цѣсаря дня 7 н. ст. вересня с. р. а такожъ кожного дня въ часѣ гостани монарха на ви-ставѣ повнати почетну сторожу спільно зъ стрѣльцямъ товариствомъ, що має выступити въ силѣ 150 членівъ въ польськихъ уборахъ. Стрѣльце товариство возме такожъ участь въ хороводѣ зъ смолянками. — Рада мѣста Черновець ухвалила выслати до Львова депу-тацию, котра має высказати цѣсареві чувства зъволяности. До депутації вѣйде бурмістръ Кохановскій, заступникъ бурмістра д-ръ Райсѣ, чотирохъ радныхъ та чотирохъ совѣтниківъ маістрату.

— Міністри у Львовѣ. Въ часѣ гостини цѣ-саря буде у Львовѣ ажъ шістьохъ міністрівъ; именно приѣздить дня 4 н. ст. вересня д-ръ Мадейскій, а дня 7 н. ст. вересня рано прези-дентъ міністрівъ кн. Виндштретцъ і міністри Бакемъ, гр. Фалькенгайтъ, Яворскій і гр. Вурмбрандъ.

— Зъ нагоди приѣзду цѣсаря до Львова, пишуть зъ Вѣдн до краковского Сзас-у: Вѣсть о приѣзді російского войскового атташе п. Воронина до Львова вимагає о стѣлько до-повненя і коментаря, що п. Воронинъ, котрий разомъ зъ нинѣшнимъ атташе буде на чеськихъ маневрахъ, відѣльде зъ-відтамъ до Вѣдн, а до Львова прибуде на одинъ день т. е. на 11 н. ст. вересня, яко на день именинъ царя Александра III.

— Холера. Wiener Abendpost подає такі вѣ-сти про станъ холеры на Буковинѣ і въ Га-личинѣ въ дняхъ 26 і 27 н. ст. серпня: На Буковинѣ въ 7 повѣтахъ а 21 громадахъ зане-дувало 43 осібъ, померло 32, а выздоровѣло 30; — въ західній Галичинѣ въ 12 повѣтахъ а 21 громадахъ занедувало 21 осібъ, померло 12, выздоровѣло 17. — У всхідній Галичинѣ станъ холеры бувъ слѣдуючий: въ гусятин-ськомъ повѣтѣ въ 4 громадахъ занедувало 10, померло 5, выздоровѣло 5; въ борщівськомъ повѣтѣ въ 6 громадахъ занедувало 17, померло 17, выздоровѣло 4; въ богородчанськомъ повѣтѣ въ 5 громадахъ занедувало 11, померло 6, выздоровѣло 8; въ коломыйськомъ повѣ-тѣ въ 4 громадахъ занедувало 4, померло 4, выздоровѣло 4; въ станиславськомъ повѣтѣ въ 8 громадахъ занедувало 14, померло 4; въ залѣщичськомъ повѣтѣ въ 20 громадахъ за-недувало 33, померло 23, выздоровѣло 11; въ томашевськомъ повѣтѣ въ 7 громадахъ занедува-ло 56, померло 20, выздоровѣло 16; въ горо-денськомъ повѣтѣ въ 13 громадахъ занедува-ло 48, померло 17, выздоровѣло 17; въ чорт-ківськомъ повѣтѣ въ 3 громадахъ занедувало 4, померло 1, выздоровѣло 2; въ буцацькомъ повѣтѣ въ 14 громадахъ занедувало 94, по-мерло 46, выздоровѣло 13; въ косовськомъ по-вѣтѣ въ 3 громадахъ занедувало 6, померло 3, выздоровѣло 1; въ підгаєцькомъ повѣтѣ въ 2 громадахъ занедувало 25, померло 1; въ святиньськомъ повѣтѣ въ 1 громадѣ занедува-ло 4, померло 2 і въ надбрунськомъ повѣ-тѣ въ 1 громадѣ занедувало 2; загаломъ въ цѣлій всхідній Галичинѣ въ 14 повѣтахъ а 91 мѣстечкахъ занедувало въ двохъ згада-ныхъ дняхъ 326 осібъ, померло 159, выздиро-вѣло 81.

— Амнести. Цѣсаръ дарувавъ решту кары 61 в'язнямъ. Зъ тыхъ припадає на карне за-веденє у Львовѣ 6, въ Станиславовѣ 4, Висни-чѣ 4 і на карне заведенє для женщинъ у Львовѣ 5.

— Дрѣбні вѣсти. Въ Боложиновѣ коло О-жидова убивъ онгоды друкомъ селянинъ Луцъ Козачокъ дика, що въ бѣлий день з'язвивъ ся на его обдѣлю.

Наука штука і література.

— На рѣкѣ 1895-ий выиде незабавомъ въ друку Календаръ „Сокола“. Адміністрація ви-давництва того календаря [при улиці Подвале ч. 7]. приймає до него такожъ інсераты по цѣнѣ: 5 зр. за цѣлу сторону, 3 зр. за пѣвъ стороны а 2 зр. за чверть стороны.

Телеграмы „Дѣла“

Вѣдень 29 серпня. Правительство задумує приспѣшити реформу закона податкового, такъ щобъ вже зъ днѣмъ 1 сѣчня 1896 р. мѣгъ вѣйти въ житє.

Цельованць 29 серпня. При доповня-ючихъ выборахъ до рады державной выбрано въ Гермагорѣ клерикала селянина Пфайфлера протівъ нѣмецко-національного кандидата.

Кельнъ 29 серпня. Вѣче нѣмецкихъ ка-толиківъ ухвалило одголосно новинити про-тестъ протівъ водобрания папѣ свѣтскої власти.

Римъ 29 серпня. Въ Ментонѣ застрѣ-лено на улиці комисаря поліції. Въ Неаполи увязнено кількохъ студентівъ університету за анархізмъ.

Надболане.

ОКУЛИСТЪ

Д-ръ Теодоръ Баллабанъ

б. с. ассистентъ и лікаръ на клініці професора Борисисевича въ Граціи

по кількалѣтній практиці спеціальной, ординує въ недугахъ і операціяхъ очныхъ при ул. Валовѣ ч. 7.

Вѣдь години 10-ои до 12-ои передъ полуднемъ і відъ 3-ои до 5-ои пополудни. 6 31—52

Для убогихъ безплатно відъ 9-ои до 10-ои рано. Въ недѣлі і свята пополудни не ординує.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

оптикъ и механикъ „подъ Коперникомъ“ Львовѣ, площа св. Духа (ул. Театральна ч. 6 протівъ головного одяку) поручає у великій вы-борѣ і по найдешев-шихъ цѣнахъ: окуляры, цѣкеры, абереты, біокула, далекозрѣлы, барометры, аерометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайли, ленты мѣрильны, шпона, сібѣлы, манометры, и т. п. Устроєня выносокъ электрическихъ. Всякія направѣ-выготѣвлюють ся найкраще і найдешевше. — Замовленя въ провинціи выготѣвлюють ся точно. 4183

Куриловичъ

Сурмачевскій

въ Станиславовѣ

поручають

Вина угорскій, австрійскій, ренскій, французскій, испанскій, шампанскій

Горѣвки красей і заграничній лікеры амстердамскій

Коньякъ французскій

румы красей і заграничній

Аранъ де Гоа

чай хиньскій і російскій

маринаты

сыры, овочѣ і цукры.

Знамениту горѣвку винограду.

292 Комнаты до свѣданъ. 7 26

М. Р. ШНАЙДЕРЪ

заприсяженный знавецъ судовый въ Станиславовѣ

296 поручає свое 3—52

заведенєе штуки цизельерскои вырабляє образы зъ всѣлякихъ крушчѣвъ до наибольшого объема, посрѣбляє і позолочує въ огни і гальванично і приймає всякія на-правы.

Знаюа водѣ многихъ лѣтъ ч. к. управ. равінерія спир-туса, зосмотрѣна найліпшими приладами ректифікаційными найновѣйшомъ системѣ, фабрика руку, лікерѣвъ і оцту

Юлія Миколая Наслѣдникѣвъ у Львовѣ

Яковъ Шпрехеръ и С-ка

поручає старі польскіи сильніи горѣвки, дуже добріи розолісы, лікеры, румы правдивіи зъ Ямайки, якъ такожъ найліпшомъ якостіи бравей спеціаліи якъ: Народовка, Dziennik, Szczutek, Карпатовка, „Дябелъ“, Помаранчева не солодженая, Ратафія, Деревовка і т. п. горѣвки упривилежаніи і одиноко правдивіи есля зъ нашомъ фабрикою спровадженіи.

Одиноко жерело въ краю для шп. антикарѣвъ, до побі-ранія алькоголю абсолют. і найчастѣйшого спиртуса, до цѣ-лей личничихъ вольного водѣ податку і вже оподаткованого. Правдивіи спиртусъ оптовий найсильнѣйшій, здороволю не шкѣдливъ, бо не вироблюваний зъ есенціи оптовомъ.

Складъ для мѣста Львова, ул. Коперника ч. 9 і въ головномъ складѣ водѣ мінеральныхъ І. Йоллеса, улиця Кароля Людвика ч. 29. 4912 117—104

ЗЪ НАГОДЫ ПРИѢЗДУ ЦѢСАРЯ.

Просить ся ласкаво всѣхъ Вп. Гостей выставовыхъ пересвѣдчитися о дивной дешевости осѣнныхъ і зимовыхъ товаровъ, вже спровадженыхъ въ великій скѣлькости. Слѣдуючіи товары продають ся по незвычайно дешевыхъ цѣнахъ доки иступе запасъ:

1000 модныхъ мужѣвъ для дамъ і дѣтей 1 20, 1 50, 2— до 5 — зр.
1000 кожаныхъ шапокъ для дамъ і дѣтей 1 20, 1 80, 2 20 до 4 — зр.
1000 фланельовыхъ і суконныхъ блузъ осѣнныхъ і зимовыхъ 2 50, 3 — до 6 зр.
500 гальскъ водковокъ по 2 50 до 4 — зр.
1000 хустокъ Гімалая, найбільшій родъ 1 75, 2 25 до 4 — зр.

Конфекція для дѣтей.

40 00 наймоднѣйшихъ суконнокъ на осѣнь і зиму 1 80, 2 50 зр.
1000 модныхъ плащикѣвъ на осѣнь і зиму відъ 4 зр. і выше.

3000 одяговъ для хлопчикѣвъ у всѣхъ величинахъ по 1 80, 2 —, 3 — зр. і выше.
Особливй новостіи въ стяжкахъ, воляхъ, капелю-хахъ дамскихъ і дитинныхъ, рукавичокъ гли-се, дунѣсикѣхъ, воняныхъ і шовковыхъ, хуст-кахъ, панчохахъ, парасоляхъ до дощу, блю-захъ шовковыхъ і воняныхъ, шляэрокахъ, костюмахъ і неглижахъ надѣлиши власне въ великій скѣлькости і доповняють ся щоденно.

Особлившя гуртовна продажъ принагѣдна

въ водѣлѣ занавѣсъ, капѣ і килимѣвъ.
5000 капѣ на столы по 75, 1 20, 1 90, 2 50.
4000 капѣ на лѣжка по 2, 2 50, 3, 3 50, 4.
800 великихъ капѣ на столы і лѣжка, даючихъ ужити ся на обѣ стороны (вырѣбъ килимѣвъ) по 1 90, 2 50, 4, 5.

Всякіи въ провинціи надѣланыи порученя полагодує ся найсвѣстнѣйше і найкраще.

Зъ глубокимъ поважаньемъ

Зарядъ магазину AU LOUVRE

4895 119—2

у Львовѣ, площа Напѣтульна ч. 3.

Львовскій льосъ цѣна 1 зр.

Тягненє д. 27 н. ст. вересня

ГОЛОВНА ВЫГРАНА 60.000 ЗР.

Льосы поручає:

Х. Верфель дѣмъ банковый
Самуелі і Ляндавъ
Корманъ і Файгенбаумъ
” ” 279 14-7

Перехидната на „ДВЛО“ и належитостта са писаратм плати
и ДВЛО.

у Львові:
на дваймі рота . . . 18 кр. на півні руку . . . 8 ар.
на червоті руку . . . 4 ар. на кіпці . . . 1 ар. 35 кр.
Рекламація, Адміністрація і Експедиція подіє 4. 24 ар.
на Весторія. — Рукописи зберігають ся лише на попередні
настанови. — Рекламация непостійна вільна від порти.
Неодіюче число комитет 8 кр. в. а.
Ододення приймають ся по дваймі кр. вода одного
сербіни використав ся в рубриці "Надобле" по 20 кр. в. а.
Моділи чисельна ся по 10 кр. вода етніки.

И Ельза зъ-разу вѣдала ся зъ жаромъ по-
вому дѣлу, сама по можности брала участь
въ работахъ, садила и сѣяла, зъ роскошю
вдыхувала теплый ароматъ землѣ, що липа-
лась на ея рукахъ, тѣшилась видянн, якъ scho-
дитъ насѣнные, зъ любовию пестилась зъ ро-
стниками, хоронила ихъ вѣдъ сонця и полива-
ла. Їй выдавало ся, що й она бере участь въ
тѣмъ новѣмъ житю, котре розцвѣтає ся въ на-
сѣддокъ еи заходѣвъ та обовязане до вдячно-
сти для неѣ, и коли разъ зъ неувѣги одного
робѣтника до огороду забѣгли конѣ та досытѣ
наробили шкоды, Ельза такъ засумувала, и
такъ зненавидѣла того робѣтника, що Екъ му-
сѣвъ переселити его на фельварокъ. Осея по-
дѣѣ була причиною до дуже остроѣ суперечки
яко коли небудь була мѣжъ ними. Екъ вѣдъ
всѣхъ ся досытѣ легко до нещастя и давъ се-
бѣ пѣзнати Ельзѣ, а за се посыпавъ ся на него
цѣлый градъ докорѣвъ, котрѣ не мали нѣяковъ
вѣязи зъ тою провинною, если бы се й була на-

щоб взяти участь в нарадах, а се вчинив би третій архієпископ [руський], коли-б був у Львові. Ствердивши, що духовенство підтримає „кулка“, підняв потребу католицької віри яко основу до піднесення духовного обох братніх народів — Русинів і Поляків, — котрі спільно замешкують край, щоб сотворити кріпке заборолу против ворогів церкви. „Не дбати ся — мовив між ними архієпископ — на два відрубні народи, але лутчіт ся, держіт ся святой єдності і розвивайте зерно грішчине „кулка“, а оно чейже принесе найкращий жнива“. По своїх бєсѣдхъ удѣливъ архієпископ присутнімъ благословення именемъ своимъ и архієп. Моравського. — Зъ черги повитавъ зъѣздъ в имени головного заряду кулокъ рблнничихъ д-ръ Скалковскій, а Тадей Романовичъ именемъ товариства Szkoły ludowej.

По покликанию секретарівъ и відчитанню спису делегатівъ зъ 56 повітівъ, повитавъ зъѣздъ именемъ мѣста Львова президентъ Мохначій такою промовою: „Братя селяне! Середъ многихъ прогулокъ зъ близька и далека завітали до насъ братя селяне зъ сходу и заходу, щобъ пошанувати наше (?) народне свято. Вітайте намъ братя любі в гостиннихъ мурахъ нашого города... Знати, здорове зерно упало на добру почву, скоро такъ гарний видало овочъ, що товариство по 12-лѣтнімъ именованню числить около 1000 кулокъ и стало прикрасою нашої выставки, маючи свій власний павильонъ, котрий розточує прегарний образъ спасенної діяльності тої виставки для сѣльського люду. Наші пророки сѣвають, що черезъ людъ наступитъ наше відродженне и спасенне. Отже питає: зъ-вѣдки у люду така мѣця и сила? Відповідь на се готова: Га, йдѣть до лѣса, пытайте дубину: хто давъ їй патентъ рости по-надъ всѣ куцѣ? Ото Богъ, Царь землі и неба! Вітаю васъ братя и всѣхъ пригортаю до серця якъ моторнихъ Мазурівъ, такъ и Русинівъ, бо-жѣ міжъ нами нема нѣякого роздѣлу, бо ми дѣти одной, тої самої землі. Ся выставка є овочемъ спільнон нашої праці, нашимъ святомъ побратаня, а тымъ, котрі хотѣли бы насъ роздѣлити, заспѣваємо тужну пѣсню руску: Два голуби воду пила а два колотили, бодай тѣ не сконали, що насъ розлучили... На честь и гараздъ нашого люду зъ повныхъ грудей клячу: Нехай живе!“

Потѣмъ кн. Сапѣга повитавъ зъѣздъ именемъ комітету выставки. Піднісъ, що выставка єсть дѣломъ всѣмъ и кожного, чия серце горячѣше забило для тої землі. Відтакъ звернувъ увагу на павильонъ шкільний и на Рацлавиць. Рацлавиць повинні селянамъ показати, якими були нхъ вѣтчі й дѣди, и она повинні бути такими. [Гучні оплески.]

Одѣнъ зъ селянъ мазурскихъ запевнявъ, що у селянъ глубоко запасаний вѣ серці окликъ „Богъ и вітчизна“, они відкидають всякій соціалістичай баламутства. Рука вѣ руку — казавъ вѣнъ — Русини й Поляки, якъ дѣти одной матери, хочъ обрядомъ рбнй, будемо любити сю святу землю нашу, а рвнчасно бажаємо здійснення слівъ поета: z polską szlachtą polski lud!“

Протоколу зъ попереднихъ зборівъ не відчитувано, а такожъ безъ читання прийнято до відомости справозданне зъ діяльності заряду вѣ минушомъ роцѣ. Відтакъ пос. Мєруновичъ пояснювавъ справу заложену у Льво

ві и Кракові головнихъ складівъ товарівъ для крамницъ сѣльськихъ. На дискусію надъ тою справою замкнуло перше засѣданне зъѣзду, а нині відбуває ся друге.

Участниківъ зъѣзду угощувано на гімнастичнімъ бовщі, а пополудня оглядали выставу.

На выставѣ зъѣзду відъ кількохъ днівъ — оногды відбуло ся хлопске вѣче мазуреке, вчєра почались нарады рблнничихъ кулокъ, — приѣздъ шѣстохъ міністрівъ до Львова и т. д. Натомѣст на хвилку не чувати нѣчого про транспорты рускихъ дѣтей и селянъ имовірно за-для того, що наблизивъ ся починъ шкѣльного року. Але а ргрос транспортівъ Dziennik Polski вѣ оногдшнімъ числѣ розтовѣвъ таку цѣкаву подію:

„Два дні передъ речинцемъ скалатскон прогулки на выставу зголосивъ ся до мѣсцевого комітету одинъ селянинъ, щобъ заявити, що мимо первѣстного наміру не возьме участі вѣ прогулцѣ.

— Дячего? — пытають ся его.

Хлопъ почувавъ голову, пробовавъ выкрутитись недововками, однакъ вѣбни, припертий до стѣны, вывинѣвъ правдиву причину:

— Не поїду — каже — бо Поляки будуть робити повстанне.

Легко зрозумѣти сензацію, яку викликала ся відповідь.

— Зъ-вѣдки-жѣ вы се знаєте? — дальше пытають хлопа.

— Зъ-вѣдки знаю, то знаю, а таки знаю на певно. Була революція по 1830-омъ роцѣ, була по 1860-омъ роцѣ и теперь буде!

Починають хлопови пояснювати, вытокловувати, щобъ не вѣривъ такимъ слѣтнямъ. Але Гринько чя Федько затавѣ ся и анѣ чути не хоче про нѣякі толки.

— Що вы менѣ кажете? — выбухъ вѣбни розсердженый, — мусить бути повстанне що трицять лѣтъ, бо...

— Бо?

— Бо Поляки програли бы провізюрію!...

Розумѣє ся, що Dziennik Polski заосмотривъ отсе оповѣданне коментаремъ, котрымъ силе ся доказати, що повнѣша подѣя єсть выслѣвомъ агітацій, працюючи „cała siła rąk“ вѣ некористъ выставки.

Се була бы правда, коли-бъ не була неправдою. Агітація якъ-разъ практикують ся на площі выставки, де головы рускихъ мужиківъ набиває ся польскимъ патріотизмомъ. Тутъ примѣнюють ся такі практики, що мужикъ вернувши домівъ, не може вѣ своихъ розгадахъ прийти до вишого заключеня, якъ тѣлько до того, до которого прийшовъ той мужикъ, що про него оповѣдає Dziennik Polski. Селянинъ видить вѣчно провалъ мѣжъ паномъ а мужикомъ, а тутъ на выставѣ перемѣнюють ся тѣ паны вѣ сердечну доброту и ледви не цѣлуютъ ся зъ мужикомъ. Отже станъ аномальный — аномальность ся стає предметомъ толковъ, а слѣдомъ за тымъ выливають здогады и заключеня...

то, що забула его и стала холодна супротивъ вѣтчи и сестеръ. Тогдѣ она брала зъ собою донечку и скоро тѣлько Екѣ побішовъ вѣ поле, вѣхала до Бінісѣ та забавляла тамъ відъ рана до вечера; старала ся вернути до своихъ давнихъ привычекъ, мыслей и того всего, що занимало єи, коли ще дѣдувала, заходила до своихъ давной комнаты, обходила всѣ свои любі закутки, всѣ мѣсцевости вѣ селѣ, котрі тогдѣ їй спеціально подобались.

Старала ся выобразити собѣ, що Люїза заступає їй мѣсце матери, и якъ тогдѣ, коли була ще дитиною, ходила разомъ зъ нею до кухні и коморы, або сидѣла побѣчъ неї за шитьемъ та помагала їй вѣ роботѣ, и многими дробницями старала ся показати їй се до вѣре, якого не могла доказати повною отвертостію, зъ боязню, що Люїза, хочъ бы и знала єи думки, не порозумѣє ихъ.

Дуалось, що свою донечку лишала Ерицѣ, котра вмѣла сильно привязати до себе маленьку та знала забавляти єи всѣлякими способами. Для Ерики такий днѣ були торжества; и до Торпы она заходила дуже рѣдко.

Але Ельзѣ за цѣлий часъ не покидало чувство, що сей поворотъ до минувшости — єсть тѣлько иллюзією, що вѣколи вже такъ не буде, якъ передъ тымъ, дятого що она сама вже не така; она бачила, що и сестры то відчувують, а та свѣдомість відбирала їй поstepенно принаду побуту вѣ Бінісѣ, и она розчарована верталась домівъ, до своєї властивой родины.

(Дальше буде.)

Дописи „Дѣла“

Зъ Короснянского.

[Архієрейона візитація Преосв. еп. Юл. Пелеша.]

Дня 21 с. м. доставъ урядъ деканата короснянского повѣдомленне, що заповѣджене візитація сего деканата Преосв. архієреємъ перемьскимъ розбічне ся другого дня приѣздомъ до парохіа Чорнорѣки.

Около години 3-он передъ прибуттемъ поїзду до Коросна зобрали ся тамъ власти, мѣсцеве латинське духовенство и часть руского духовенства. Публика згромадилась доволъ много, хотя о приѣздѣ владыки довѣдалась она лишь кілька годинъ попередъ. При повитанню промовляя о деканѣ вѣ имени сего деканата, кс. пралатъ Водзінскій вѣ имени латинського духовенства, ц. к. староста и віцемаршалокъ повѣта. Каждый высказавъ чувство радости по причинѣ загощеня архієрея, а заразомъ перепрашали, що за-для недостатку часу не могли численнѣше и величавнѣше принять такъ достойного гостя. До повоzu супровела владыку музика. Комисаръ староства при боцѣ крл. о. Войтовича вѣхавъ попередъ позову владыки вѣ товариствѣ старосты. При гомовѣ звонівъ зъѣхавъ архієрей до мѣста и вступавъ до всѣхъ трехъ костелівъ. Витано его зъ процесіями. Костелы показали владыцѣ свои особенности: фара свои мальовила давнихъ часівъ [школы французской] и прекрасно згармонизовані звонъ; Францискане зновъ якъ и монастирь кануцнискій свои особенности.

Зъ Коросна рушали повоzu дальше до Корчины, де рвнвожъ дожидало архієрея мѣсцеве духовенство латинське зъ процесіями, а архієрей вступивъ на хвилуку и до костела корчиньского. Дорога зъ початку добра, дальше сталась дуже утяжливю, бо веде черезъ велику гору, на котрій стоять величаві скалы и замчиско Одриковське. Надъ вечеромъ архієрей приѣхавъ до Чорнорѣк. На стрѣчу вышовъ мѣсцевый душпастирь зъ процесією. Хлѣбомъ и солѣю привитавъ Преосвященного начальникъ громады, а потому промовою о. парохъ; на сѣ промовы відповѣвъ владыка коротко але зъ чувствомъ и сердечо. Нема памятки, щобъ коли-небудь вѣ тѣмъ убогимъ сѣльскы гріскамъ гостивъ архієрей. По короткій відпразѣ вѣ церкви владыка удавъ ся на приходство.

Дня 23 ого вѣ четверѣ [якъ и потому вѣ каждой парохіи], відпразивъ Преосвященный о. годнѣ 7 тиху службу Божу, потѣмъ бувъ при катихизованю дѣтей, а крл. о. Войтовичъ роздававъ на памятку образки и медалики переважно зъ Риму торбѣкъ привезені архієреємъ. По сѣданю и по переглядѣ актівъ відсѣпзавъ о 9½ самъ архієрей панахеду за помершихъ а потѣмъ булъ на сѣванюй мѣсцевымъ душпастиремъ службѣ Божой и на его проповѣди. По службѣ Божой владыка промовлявъ [якъ то чинивъ и усюды] найменше ¼ годины, удѣляючи радѣ и наукѣ правдиво вѣтцѣвскихъ. Краснорѣчивъ промовы вєсєда выкликали велике вѣраженне и лишать ся на догво вѣ памяти народу. Торжество закнчилось благословеннемъ св. Тайнами.

Вѣ такий самъ способъ відбула ся візита и вѣ Ваньвѣцѣ, мѣсци пробуваня о декана, куда удавъ ся архієрей того дня на нѣчь а до рвнво величаво витано его при участі мѣсцевыхъ властителейъ копалень нафты. Певно звыжъ тысяча народу товпилось коло церкви. Богослуженне відбуло ся тутъ при участі діаконівъ. Вѣ Ваньвѣцѣ звернувъ увагу владыки прастарый дубъ коло церкви, которого за-для надзвычайноу грубости и величавы вже передъ 60-ти роками незабутной памяти еп. Сѣтгускій вѣ часѣ візитація тої парохіи казавъ змѣряти. Богъ се велить вѣ своихъ родѣ! Церковь вѣнцєвєка старенька, клонить ся підъ тягаромъ лѣтъ, а матеріалъ на нову муровану церковь уже приготавляє ся.

Того дня на нѣчь выѣхавъ архієрей до Рышника. Тутъ прийняте выпало вже величавнѣше, бо за два днѣ громада и священникъ мали часѣ приготувитись. Численна бандерія выѣхала на стрѣчу, поставлено и величаві ворота тріумфальні и прикрашено зроблєнными удачно висѣніями власти архієрейской та хоругвами. На правѣтъ владыки выступили побѣчъ мѣсцевого руского душпастиря такожъ сусѣдній латинскій, а выстрѣлы зъ мѣздѣривъ звѣстили на цѣлу околицу прибутье достойного гостя. Другого дня на богослуженно явили ся вѣ Рышнику: зъ Коросна ц. к. староста, зъ Ясла инспекторъ яко заступникъ ц. к. старосты, віцемаршалокъ зъ Коросна, коляторъ д-ръ Гумецкій и сусѣдній священникъ латинскій. Тѣ гостѣ засѣли и до обѣду, при котромъ вѣ промовахъ каждый высказавъ радѣсть зъ гостини архієрея, а той вѣ своихъ відповѣдахъ щедро удѣлявъ спасенныхъ наукъ и особливо піднѣсь свое вдовольненне зъ того, що вѣ тыхъ сторонахъ духовенство обохъ обрядівъ живе и трудить ся вѣ гармоніи и спільно его

витає. И справдѣ, мѣжъ тутешнымъ духовенствомъ латинськимъ нема того ворогованя до всего, що руске, якъ то видко по нинѣшхъ околнцяхъ, а именно на Руси у вѣсходній Галичинѣ; тутъ латинники вѣ переважающій болѣшности, але — загаломъ взявши — віддають належну честь напѣму обрядови и духовенству. о борбѣ не чувати, а число душъ рускихъ тутъ по парохіяхъ не зменшаєсь, а цѣлкомъ правильно зростає.

Того дня по обѣдѣ переѣхавъ владыка до Опарѣвки. Вѣ дорожѣ коло першого фѣльварку вѣ селѣ Высокой при воротахъ тріумфальныхъ повитавъ владыку заступникъ гр. Махаловского [яко на границі добръ графа]. Заходомъ кс. Кароля Фішєра, парохя зъ Добрехова, богато народу и молодежи витало архієрея по дорожѣ и приклякаючи примѣло архієрейське благословенне. Коли повѣзъ владыка, попереджений „сватами“ [такъ зовуть тутъ бандерію] вѣѣхавъ вѣ гранацю Опарѣвки, загремѣли выстрѣлы мѣздѣривъ, а при звукахъ звонівъ вышшли процесіи зъ священниками обохъ обрядівъ до воротъ тріумфальныхъ. По приѣвѣтъ хлѣбомъ-солѣю відъ громады, по промовахъ обохъ священниківъ и по молебни вѣ церкви владыка удавъ ся на приходство. Другого дня, вѣ недѣлю відбули ся вѣ Опарѣвѣ богослуженя якъ звычайно. На обѣдѣ у священника були кромѣ кількохъ рускихъ священниківъ — заступникъ старосты комисаръ Мравнчичъ, лат. кс. деканъ и почетный крлшоманинъ зъ Стпнжова и лат. парохъ зъ Добрехова кс. Фішєръ, до которого парохіи належать опаровецѣй латинники, дальше заступникъ графа властителя села. По обѣдѣ и по полагодженю справъ урядовыхъ удавъ ся владыка на просьбу кс. Фішєра до Добрехова відѣѣдати тамошній ново-побудованный костель вѣ стилю чисто іотнцѣомъ значныхъ розмѣривъ, бо маючій помѣстити вѣ собѣ до 5.000 народу. [Шляны того костела знаходять ся на львівскій выставѣ] И зновъ владыку супровели „сваты“ на коняхъ. При выѣздѣ зъ села Высокой выставлена була друга брама тріумфальна, а передъ костеломъ вѣ Добреховѣ дожидали священники зъ процесіями и до 2.000 народу. Набораѣ зобрали ся и музика зъ дутыми инструментами. По короткій молитвѣ вѣ костелѣ, по промовѣ кс. парохя и відповѣди архієрея удѣлавъ архієрей всѣмъ благословення и загостивъ на перекуску до кс. парохя.

По перекусцѣ выѣхавъ до Стружева. Тутъ повитали его представитель уряду громадского, суду, уряду податкового, лат. духовенство зъ кс. деканомъ Ябчаньскимъ и рускій парохъ зъ Блазняка зъ процесіями и множественный народу. Блазничане и Гвоздничане Русины явили ся вѣ Стружевѣ, бо по причинѣ дуже лихой дороги владыка мусѣвъ выимати зъ плану свои подорожжы відѣѣданне тыхъ парохій якъ и парохіи Бонарѣвка. [Треба замѣтити, що вєзалъ рускій села що-до комуникацій дуже упослѣдженъ.] Відѣѣдавши прастарый костель стружевскій — владыка и тутъ вступивъ на коротко до мешканя кс. декана.

Дальше удавъ ся владыка до Красной-Коростенки черезъ Годову, Живнѣвъ и Лютчу, де стѣрчала его бандерія а латинники процесіонально витали при дорожѣ. Парохія Красная-Коростенка має подобу вже чисто руску, особливо зъ тої причини, що коли по декотрыхъ тамтыхъ селахъ вже убирають ся вѣ церкальки, барханы и шовки, то тутъ бачимо уборы лишь домового виробу. И тутъ выставлено величаві ворота и прикрашено хоруговками и єпископскими нисѣніями. Тутъ перебувъ архієрей цѣлый понедѣлокъ и другу нѣчь, а вѣ второкъ попрашанный рускымъ духовенствомъ на стаціи Стружевѣ, відѣѣхавъ на Рѣшѣвъ до Церемншля. О мѣстодеканѣ Мерєна вѣ имени содеканальныхъ подякувавъ Преосвященному щиро за труды, зъ котрыхъ користъ вышшла велика, и просивъ о память и оцѣку, яка рускому духовенству „на окраинахъ“ дуже потрібна.

Для довершения сего опису архієрейской візитація додаю, що владыка вѣзидъ власнымъ экипажемъ та що панове дѣдичѣ сусѣдній [великій (?) панъ] не брали вѣ повитанню архієрея видѣйшой участі; витали его головно духовенство и народъ.

Сусѣды.

НОВИНКИ.

— Ще кілька слівъ про руску школу для дѣвчатъ. Зъ мѣста одержуємо отсе писмо: Вѣ напѣмъ „Дѣлѣ“ писано кілька разѣвъ про рускій школы, а мѣжъ ними згадувало ся и про нову руску школу для дѣвчатъ отворену при женской учительской семинаріи у Львовѣ. Посылаючи до сен школы свою дитину и знаячи єи близіє, мѣшу де-що болѣе про неї сказати. Школа та мала передъ ваканціями лише двѣ класы, а теперь розшєрено єи на чотиро-класову. Фахові педагогіи узнавали єи вже вѣ початкахъ може за найлѣпшу школу вѣ цѣлѣмъ Львовѣ. Цѣнною прикметою єи єсть ся обставина, що она у Львовѣ єдина шко-

ла — чисто християнська. Другі львівські школи переполюють ся нині що-раз більше жидівською, так що в багатьох класах буває більше жидівської, як християнської, а се має своїм водном негативний. Другою причиною школи єсть відвержене ведення з огляду як науки так і виховання дівчат. І не диво! Школа та має служити для кандидаток учительської семінарії заборцем: як повинна вести ся людська школа. Дякують за те до неї що-найбільш учительки і ті ведуть її після найновіших засад педагогів. Я говорив не раз о сій школі і з іншими родичами, котрі посилають туди своїх дітей і всі ми мусимо віддати їй повне признание. Діти поступають в неї наочно. Що більше наука веде ся в надивчайноту легким способом, так що діти майже забавкою в школі розвивають ся і набувають потрібних відомостей. Через те стає ся школа для них милою, а приязнь і любов до своїх учительок там невичайна. Ми родичи, зобрававши ся передь викаціями в школі на закончене шкільного року, не могли надивуватись той зворушливості оцін, яка настала між дітьми і учителями, коли прийшло ся розставатись з ними на час Ferien! Я гадаю, що се приязнь дітей єсть найліпшим свідченням, що учительки сєї школи ведуть її не лише з розумом, але й з серцем. З огляду, що та школа єсть у нас нова і дякують ще мало аніж, уважаю своїм обов'язком висказати сїх кілька слів признання для відомості тих родичів, котрі мають посылати своїх дітей до школи. Користаймо з сего цінного закладу який маємо! — *Львівський Гусинь.*

— **Авдєйці депутатів в часі гостини** цесаря у Львові. Дня 7 н. ст. вересня по приїзді Г. Вел. цесаря до Львова і по торжественній пошанованні монарха відбуде ся о 1-й годині в полудне торжественне прийняття у цесарського двора. Порядком того прийняття єсть: 1) Дистинкції двора і шляхти під проводом краєвого маршалка; 2) духовенство; 3) офіцерський корпус; 4) краєвий маршалок на чолі краєвого відділу, презесбів і відпоручників рад повітових та відпоручників з міст; 5) комітети вистави; 6) президент міста Львова з громадською радою; 7) шефи відділів намісництва, краєвої ради шкільної і краєвої ради здоров'я, директор поліції, директор почт і телеграфів, директор і заступник директора руху державних залізниць, начальники дирекцій домог; 8) начальники вишого суду краєвого, краєвого суду і карного та надпрокураторів державної; 9) начальники краєвої дирекції скарбу і прокураторів скарбу; 10) відділи скарбу адвокати і нотаріуси; 11) старшина євангелічної церкви; 12) ректори університету і політехніки разом з академічними сенатами і дирекціями шкіл ветеринарних; 13) дирекції середніх шкіл, учительських семінарій і державних шкіл промислової; 14) львівська торговельно-промислова палата; 15) галицьке господарське товариство; 16) галицьке лісне товариство; 17) заряд товариства охотничьих сторожок скарбових під проводом кн. Адама Сабіги і 18) старшина львівської жидівської вфронсповідної громади.

— **Про школи промислових в Коломиї.** До державних шкіл промислових деревного в Коломиї записало ся до дня 20 н. ст. вересня с. р. — як пише коломицька „Русская Рада“ — 27 учнів, а до 15 християн і аж 12 жидів! [Християни! не досить, що мають такий свої школи з фундації бар Гірша, кидують ся в до державних шкіл промислових]. Наука в тій школі значе ся з сїм днем 1-ого н. ст. жовтня с. р. [Виклад в ній має бути польський а тільки інструкції з учениками рускою народності будуть говорити по руски]. В школі тій будуть вчити: а) столярства, б) різьбярства, в) токарства, г) ковальства або теслярства. До тїх школи повинні русини вписувати своїх дітей, і то як найскорше, бо готово напхатись так багато жидів, що для наших не стане місця. Нехай же родичи, бажачі віддати своїх дітей до тїх шкіл, чинит скорше зголошують ся до директора в дом бл. н. Теодора Більоуса при улиці Соборній ч. 70. — В Коломиї є ще друга важна школа промислова, а то гончарська. До тїх шкіл приймають ся хлопці здорові з убогих родин 12-тих років життя, котрі скінчили чотири-класову школу народну або зложити приписаний на цілу народну школу іспит. Час науки [практики] в тій школі триває три роки. Записи на сей рік шкільний почали ся вже від 25-ого с. м., а наука починається уже 1-ого н. ст. вересня. В розпочинаєсь уже 1-ого н. ст. вересня. В тій школі учать ся робити всяку посудину як виставляти печі кафель, робити цегли, дахники і рури до дренажу; крім того з тїх оріє: рисувати, хемію, рахунки, купецкий переписи і т. н. Ученики мусять розуміти ся, удержуватись власним коштом, але моральний і пильний достоять запомогти. Хто з русинів має волю і охоту, нехай вписують своїх дітей і до тїх шкіл. Гончарський челядник, обслуговуватиме таку школу, заробляючи по фабриках 500—600 ар. річно, а одна фабрика під Львовом давала — як пише „Русская Рада“ — одному коломицькому челядникові 800 рублів річно, мешкання і опал.

— **Львівські кандидати адвокатури** запрошують на день 1 н. ст. вересня на 7 годину вечірню всіх товаришів пробуваючи у Львові до салі наради комітету адвокатів улаца Кароля Людвика ч. 3] для вибору комітету, маючого устроити вчє кандидатів адвокатури з цїлою Галичини і для обговорення того вчє. З огляду на важність справи просить о найчисленнішу участь.

— **З Косівщини одержуємо про холеру** такі вѣсти: В нашій повіт холера проявила ся головно в трьох селах: в Уторопах, Шешорах [слабше] і в Слобідцях коло Кутів. В Слобідцях умерло до 29 с. м. десять осіб. В тїм же селі оден господар загинув недугу своєю дитиною, то ц. к. старство

наложило на него за те 50 ар. кару а на вѣдѣ 25 ар. Похорони померлих на холеру відбувають ся при асистенції жандармської без священника, хотий священники заосмотрюють хорых св. Тайнами.

— **П. Франтишек Ржогорж** по звѣзѣ двотичневій побуть в Галичині відвѣзати сьогодні о 10 годині вечірню до Праги.

— **Збори учителів гімназій в Рясеві** — як нам з вѣдѣт доносять — ще передь викаціями ухвалили удати ся до краєвої ради шкільної з предложеньми, щоби в рясевській гімназії заведено науку руского языка [розумієсь надобовують]. Позаяк се вже пораз другій збори учителів тїх гімназій домагає ся того від ради шкільної, то ми дуже цікави, як она поладить [чи може ще поладить] ся справу. А замѣтимо, що передь кількома лѣтами в гімназії рясевській около 120 учеників заявало було охоту користати ся евантуального заведення науки языка руского.

— **Про понедѣлку бурю** доносять з Самбора, що лютила ся она там від 10 1/2 до 11 1/4 години вечірню. Вихор був такий сильний, що повирывав з корінням старі дерева в садѣ адвоката Вжичека, а злива перервала на довгий час комунікацію між містом і зѣлѣничим дворѣм. — В Кропивнику, коло Мизуни в час згаданой бурі ударив грѣм в церкву і спалив її. Огонь обхопив в одній хвилі цѣлий будинок і в коротком часѣ остали з церкви лише згарища. З церкви удало ся з великим трудом уратувати часті церковних риз і инших рѣчей, а також св. Дары, котрі ще в нѣчї перешѣли о. Дорожницькій до матерної церкви в Мизуні. Церква була обезпечена всего на 1200 ар., отже для такого бѣдного сѣльця, як Кропивник, єсть сей пожар церкви великою шкодою. Завдяки енергійній допомозі сѣлян, удало ся охоронити село від грозячої небезпечности.

— **Барон Мунди** лишиє пращальний лист, в котрім подає причини самоубійства. Така причина була: неохота до життя і фінанцій терпѣня. В тїм послѣдствѣ ласт взымає денікарство, щоби зняло его в оборону, если би его крок зде і фальшиво понято. Лист кидать ся пращальним знаком особѣ.

— **Третя фабрика цукру в Галичині** має повстати в Переворску. Дня 22 н. ст. вересня відбули ся в Рясеві збори 45 акціонерів, котрі репрезентують 800.000 ар. капіталу. Акціонери підписали нотаріальний акт акційної сибки для виробу сырого цукру і рѣшили отворити фабрику в Переворску, коло зѣлѣничого шляху. Фабрика буде перероблювати щодень по 7000 метричних сотнаров буряків. В склад управлюючої ради вибрані: кн. Андрій Любомирський як президент, Адам Федорович як заступник президента, кн. Вітовт Чарторийський, гр. Стан. Стадницький і власнѣль бѣльшой посѣлости з Познаньщини Юсиф Грабський.

— **Скажений пѣс** покушав сими днями в Чернівцях 4 особи і 12 пѣв. Пѣс убив шаблею поліціанта Попескуля. Покусаным людям выпѣк поки-що раны д-р Флінкер, а водѣт будуть они выслані до лѣвнич д-ра Басеши в Букарешт. Пѣс порозстрѣляно. Також в Вербовцях на Буковині покушав скажений пѣс хлопця Захарієвича, котрого выслано до д-ра Кастера в Париж.

— **На руки п. Евгєна Косєвича в Опшнѣ** зложили на будову власного дому для гімнастичного товариства „Сокѣл“ у Львові: Вл. Григорій Мусакевич і М. Попель з Галича, першій 50 кр. а другій 1 ар., дальше д-р Іван Мандицький адвокат в Станиславові 2 ар. Складаємо тым Вл. панам сердечну подяку! — За старшину товариства *Василь Набрийн.* — *Володимир Лавровський.*

— **Нелюдський лѣсний.** В Горобовцях, власности гр. Конарського, побив двѣрскій лѣсний Цалка сѣлянину з Вітошинець за то, що напудав кнѣ в двѣрскій лѣс. Побитий потерпѣть тяжке ушкодження тѣла, бо розъярений лѣсний зломив ему лѣву руку.

— **Сорняк вѣсім лѣт без перерыви вѣдѣт.** В Христині під Станиславовом помер сими днями Андрій Гах, що вѣдѣтував без перерыви 48 лѣт і дослужив ся ордеру. Вѣдѣтство обіймив Гах 1846 року і вѣдѣв его аж до смерти.

— **Холера.** Стан холери в Галичині і Буковині дня 28 н. ст. вересня був після доносєнь Wiener Abendpost слѣдуючі: На Буковині в 4 повітах і 9 громадах занедужало 22, померло 5; — в західній Галичині: в Кракові занедужало 2, померло 2, лишило ся в лѣченю 6; в краківськѣм повітѣ в 2 громадах занедужало 2, померло 1; в хшановськѣм повітѣ в 1 громаді занедужало 1; в величкѣм повітѣ в 1 громаді занедужало 1, выздоровѣло 1; в бохеньськѣм повітѣ в 1 громаді занедужало 1, померло 1; в тарновськѣм повітѣ в 1 громаді занедужало 2, померло 1; в тарновськѣм повітѣ в 2 громадах занедужало 3, померло 1, выздоровѣло 4; в добровровськѣм повітѣ в 1 громаді занедужало 1, померло 1; разом в західній Галичині в 7 повітах і 8 громадах занедужало 11, померло 6, выздоровѣло 5; — у вѣсхідній Галичині в боргородчанськѣм повітѣ занедужало в 3 громадах 8, померло 4, выздоровѣло 3; в томіацькѣм повітѣ в 7 громадах занедужало 31, померло 19, выздоровѣло 10; в городєнськѣм повітѣ в 10 громадах занедужало 17, померло 14, выздоровѣло 9; в чортківськѣм повітѣ в 4 громадах занедужало 1, померло 4, выздоровѣло 2; в підгаєцькѣм повітѣ в 2 громадах померло 1, выздоровѣло 6; загалом в вѣсхідній Галичині в пяти повітах і 26 громадах занедужало 28 н. ст. вересня 57 осіб, померло 42, выздоровѣло 30. Се справозданє вѣдѣнських газет не точне, бо — як она пише — з багатьох повітів не понадходили

вѣсти за-для перерваної комунікації телеграфічною по понедѣлковій бурі.

— **Нова войскова фундація.** Зъ нагоди 150 лѣтнього ювілею 44-ого полку пѣхоты, установив архієпископ Архангєль Альбрехтє яко єго властитель фундацію в квотѣ 60.000 корон для офіцерів і підофіцерів агаданого полку. Іменно відсотки від половини капіталу мають ити на удержанє офіцерскон мешкань, бібліотеки, музика і т. д. Відсотки друї половини будуть щорічно удѣлювати ся між 12 підофіцерів, котрі остать довший час в чинній службі і визначали ся при выучуваню воєвѣт в воєннѣм ремеслѣ.

— **Нову фабрику цукру** задумє заложити властитель Замулинець в Матѣвцях коло зѣлѣничон стаци. Дося зголосит ся кількох капіталістів зъ квотою 300.000 ар. Гадають, що фабрика в Матѣвцях буде выплачувати ся, тым більше, що плантації буряків для цукроварів в Товмачі, заведений в охрестности Матѣвцєв дуже добре удають ся. Воды зъ рѣки Прута досить, отже задумують ужити до сєй фабрики яко мотора водной силы Прута зъ спадом 5 метрѣв, а до выварюваня соку достатчєть угля близкій копальнѣ в Мышнѣ.

— **Оподаткованє войсковых лѣкарѣв.** Ще передь тринадцятьма лѣтами выдало міністерство войн розпорядженє, щоби всѣ войскові лѣкарѣ, що займають ся лѣкарською практикою у цивільных особѣ, зголошували ся до політичных властей і платили наложеный на себе податок. Се розпорядженє оминули войскові лѣкарѣ в Галичині і львівскє намісництво відвѣсло ся тепер до корпусных команд, щоби они приказали войсковым лѣкарям в своєм окрузѣ придержувати ся згаданого розпорядженя.

— **Добрий вѣсти.** Директор руху зѣлѣниць державных у Львові Альфр. Дейма, повернує зъ Марієнбаду і обійме урядованє дня 3 н. ст. вересня. — Вчєра пополудня повѣснєв ся кельнер каварѣв Добровольского у Львові Іван Тайфель родом зъ Глиняч.

Наука штука и литература.

— **Илюстрованный календарь товариства „Прогресс“** на 1895 рік выйде вже в перших днях вересня готовый зъ друку і его буде можна одержати в канцелярії товариства при улиці Вѣрменської ч. 2. Богатый і різнородный зміст, на котрий зложили ся пера майже самых галицких писателѣв, вдоволят выбагливого критика, але й займе також сѣлянину, бо стѣтъ написаный легко і приступно. Зѣкъ подано повный зміст, згадаємо нинѣ що між писателями находимо такі имена, як Корнєло Усєйнович, Вєлєна [исєвдонимъ одного замѣтного писателя галицкого], Ів. Охримович, Ів. Матѣвѣ, Ів. Нєгребєцкій, П. К-кѣ, Б. Л-ей, О. М. и другі. Правннй розвѣдкы і різні практичнѣ вѣзѣвки подає адвокат д-р Костѣ Лєвничій. Часть господарскѣ написана найліпшим нашим знатком зъ области практичного господарства о. Ів. Нєгребєцкимъ.

Именованя, перенесєня, конкурсы и пр

— **Именованя.** Учителем при семінарії учительской в Самборі именованый Теодор Бѣленскій, дотепершій учитель при семінарії в Станиславові. — Катихатом римо-кат. релігій при учительской семінарії в Станиславові именованый кс. Франц Скарбовскій. — Міністерство торговл именувано касієра Келєст. Яворского в Перемишлѣ контролером почт вым там же, контролером касы Стан. Данця контролером почтовых в Новѣм Санчѣ, Володим. Яворского зъ Стрыи контролером при головній касѣ у Львові, касієра Алекс. Вєрбицкого в Тарнові контролером почтовых в Кракові, контролером касовых Ів. Громницкого в Бродѣх і Фр. Гильрайнера у Львові контролерами почтовыми у Львові, а равночасно перенесло Людв. Брайтера контролера почтового зъ Тернополя до Львова. Дальше именувано министерство офіціалѣв почтовых Юл. Гуліюса, Іос. Найштайна, Фр. Лєсковского, Тому Боровичу, Мих. Розєнганьа, Норб Гавєра, Володисл. Горвата, Мойсє Фельдмана, Володисл. Ольшевского, Ферд Юнга, Едм де Шенєльд-Гайдера, Стан. Вятковского, Мар. Ятшємьского, Іос Дирєтен-Фельда, Володисл. Сидоровича, Ів. Суровєцкого і Гусє. Борна контролерами почтовыми, а вод такъ офіціалѣв: Ант. Мутку, Володисл. Рогоша, Еман. Ладєрера, Альфр. Стрєнчака, Тому Смолика, Ром. Голдєвского, Фр. Шабєнєка, Макс. Авєра, Кар. Обєркорна, Володисл. Бонковского, Сим. Авєрбаха, Ад. Колієка, Сим. Лєвничкого, Ів. Тєнчаровского, Ів. Браєона, Мат Пашковского, Едм. Пацлавского і Алекс. Шлюку касієрами почтовыми, а вкѣнци офіціалѣв: Роха Осуховского, Андр. Вилєна, Юст. Кружлєвского, Володисл. Новака, Теоф. Сколимовского, Фел. Браблєца, Теод. Глємбоцкого, Винк. Буховєцкого,

Торговля корѣнных товаров

КАРОЛЬ РІЛ

Львів, улица Синотуска ч. 36

313 поручає: 3—20

Коняки що-до якості і цѣн без конкуренції, Старку знаменитый, Вина угорскі и австрійскі, Горѣлки в різнородных смакахъ.

АНТОНЪ ГИЛЕВИЧЪ

мосяжники

(християнинъ)

у Львові ул. Крайовська ч. 30—32

Выготовлює всѣ работы гонимый, броварий и церковный входя в сѣ обѣтъ по найумѣренѣйших цѣнахъ. 277 6—13

Кароль Гавсвальдъ

Станиславѣ ул. Сабѣги ч. 3

поручає

всякй зѣлѣный товар, знаряды и приборы господарскі, окута до вѣкѣт, дверей, кухнѣ и мебѣль, знаряды для всѣх ремеслѣ.

Вывѣримо можновий власнон фабрики, англійскі и зъ Золієнє Генєльскѣ. Машини до шитя и огнетрєвалі касы. Крѣмъ наведєныхъ товаровъ маю рѣбнй ишй входячй вь обѣтъ зѣлѣнѣи торговлѣ по найдєшевѣшихъ цѣнахъ.

Поручаю такожъ вывѣримо кошкарскій зъ власнон фабрики Ілюстрованій цѣники даромъ 295 и оплати. 6—26

Мавр. Зібера, Фр. Розєнера, Ів. Малика, Іос. Фріцого, Лайс Голдєберга і Анд. Климєвича контролерами касовыми. — Міністеръ провѣсты надає профессоры гімназій в Перемишлѣ Казим. Вѣдєкови посаду при гімназії св. Анны в Кракові, а профессоры гімназій в Божни Стеф. Грудзінському посаду при реальній школі в Кракові. Дальше именував міністеръ: дѣйствнми учителями при середнихъ школахъ суглєнѣв: Стан. Шаргу в V-он гімназії у Львові для гімназії в Станиславові, Альб. Шраєра зъ гімназії Франц Іосифа у Львові для гімназії в Божни, Едв. Козловского зъ IV-он гімназії у Львові для гімназії в Рясеві; вкѣнци именувавъ провѣзоричными учителями суглєнѣв: Стан. Вабяньского зъ гімназії в Перемишлѣ для гімназії в Рясеві и Казим. Грінберга зъ гімназії в Дрогобичі для реальнои школы в Станиславові. — О. Іванъ Калитчукъ зъ Тысьменєцѣ именованый войсковымъ капеляномъ в резервѣ. — Римо кат. катихитомъ при V-ой гімназії у Львові именованый кс. Іванъ Гнатєвскій.

— **Вѣдєнєня.** Романъ Вавянькевич, профессоръ высшон школы рѣбничон в Дублянѣх, одержавъ рицарскій хрєстъ ордеру Франц Іосифа, Романъ Вастєнѣ, директоръ рѣбничон школы в Городєнцѣ, золотый хрєстъ заслуги зъ короною; Іванъ Гурскій, провѣзоричный учитель школы управы льну в Городку, золотый хрєстъ заслуги.

Телеграммы „Дѣла“

Вѣдєнь 30 серпня. Міністры Шєп-борнѣ и Яворскій выѣхали до Львова. Шєп-борнѣ верне назадъ до Вѣдєня и не буде подѣтъ гостини цесаря у Львові.

Прага 30 серпня. Въ Голєшовицѣхъ були непокоѣ на улицахъ. Поліція добула револьверѣв, але товпы робѣтничѣв не ставляли опору і розбѣгли ся.

Римъ 30 серпня. Поліція выкрыває щодєнно анархистичный стоваришєня и вѣзнить участниковъ.

Лондонъ 30 серпня. Станъ здоровья гр. Парижа, претендєнта французского, значно погѣршившй ся, такъ что зѣвѣхала ся цѣла родина

Гага 30 серпня. Экспедиція на островъ Лѣомбѣтъ не повєла ся, войска голандскі потерпѣли значнє поражение.

Софія 30 серпня. Стамбулова звѣлєнено зъ-подъ догляду поліційного.

Надоболанє.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

оптєкъ и мехєникъ, подѣл Копєрникѣмъ, Львів, площа св. Духа (ул. Театральна ч. 6 противъ головной одаку) поручає у величѣхъ зборѣ и по найдєшевѣшихъ цѣнахъ: окуляры, цѣпєры, лѣорєтєи, бѣноклѣ, дадеюланды, барометры, аєромєтєры, мѣроскопы, люпы, компєсы, райспайты, сєнты мѣриальнѣ, пѣны, сѣбѣлѣ, манометры, а т. п. Устроєня выѣлѣтъ єлектричєскихъ. Всѣлѣ направлѣ выготєвлюють ся найкєрше и найдєшевѣше. — Замовлєня вь провинціи выготєвлюють ся точно. 4185

ПОДЯКА.

Высокоповажаному Пану Доктору Озаркевичеві, лѣкарєви окружному в Рожанѣвѣ, повѣтъ долиньского, складаю нинѣшнимъ найсердєчнѣйшу подяку за вылѣченє мого сына, — подѣкувати бо всєнародно надєлєтъ лѣкарєви, котрый повный правдивого перєнатя лѣкарского і цѣлѣвитого знанья, не только оказавъ ся яко нєзрѣваный операторъ, але такожъ яко лѣкаръ зъ посєвяченємъ фаховымъ, явѣхъ мало.

Тадєй Кулєрскій, ц. к. профессоръ гімназіальный. 318

ПОМАДА „ФЕНИКСЪ“

нагороджена на вистѣлѣ для здоровья і плєкєня недужѣхъ вѣ Штутгартѣ 1890 р. єсть після лѣкарского осуду і після признанья тысячєй писемъ зъ подѣкою єдинокимъ, дѣйствнмъ вартннѣмъ и нешкоднѣмъ єредєствомъ, щоби осєзгнѣти у дамъ і панѣвъ повный, буйный зарѣстъ волоса та щоби зарєзъ усувати выпадєнє волоса і творєнє порѣвѣтъ; такожъ причинєє ся тѣя помада вже у молодєнєхъ панѣв до сильного поросту волосъ. Гарантія за успѣхъ и нешкодѣсть. Фляконъ 80 кр. при перєсылѣ почтою і при посылѣхъ 90 кр. 3—23

К. ГОППЕ ВѢДЄНЬ XIV, Hüteldorferstrasse 81.

Ножикъ рѣзного рода. Ножъ рѣзничій и масарскій власнон вырѣбу поручає

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ

можновий у Львові ул. Бєимѣвѣ ч. 3.

Цѣники даромъ.

О половину зниженій цѣны

на давєннѣшій томи „Бібліотеки найзнаменитѣшихъ повѣстей“ т. I—XX, єксклюзивно, чи то куплє разомъ чи поєдино, якъ догєво выстане неєлѣкцій записъ. Зголошуватись трєба просто до „Адміністрації Товариства наукового им. Шевченка у Львові“

Знижена цѣна всѣхъ 20 томѣв 13 ар. 80 кр. (на перєсылку почтовою трєба долучити 30 кр.)

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и русскихъ святъ) о 5-й година по полудни. Литературный додатокъ „Вѣстника найближайшихъ повѣстей“ выходитъ во вторникъ, а во вторникъ и пятницу на перекрѣтъ рахунокъ въ Далекъ.

Передплата и нисераты принимають: у Львовѣ Адм. кистрація „ДѢЛО“ ул. Баторія 24, Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Виро тавель ул. Кароля Люк-кина 9, у Вѣдн: М. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek, I. Wollzeile 8; Oppelk, I. Stubenbastei 2, J. Danneberg, I. Wollzeile 19. Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler, G. L. Danne & Comp. Въ Пештѣ: E. Misrachy V. Bez. Akademischegasse 6.

Передплата на „ДѢЛО“ и напечатаніе на нисератѣ платитъ у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ въ літер. додаткомъ въ Австріи: на границѣ: на пѣний рокъ . . . 18 гр. на пѣний рокъ . . . 24 гр. на пѣний рокъ . . . 8 гр. на пѣний рокъ . . . 12 гр. на пѣний рокъ . . . 4 гр. 50 кр. на пѣний рокъ . . . 6 гр. на пѣний рокъ . . . 1 гр. 50 кр.

у Львовѣ: на пѣний рокъ . . . 16 гр. на пѣний рокъ . . . 8 гр. на пѣний рокъ . . . 4 гр. на пѣний рокъ . . . 1 гр. 35 кр.

Редакция, Адм. кистрація и Експедиція подъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи вѣрять ся лише на пошторѣ застѣжки. — Редакция неопечатанъ вѣднй вѣднй порта.

Недѣльное число конитъ 8 гр. в. в.

Оголошенія принимають ся по цѣнѣ 6 гр. вѣднй однокъ стрѣчки нисератомъ а въ рубрицѣ „Надбѣдане“ по 20 гр. в. в. Недѣлки числитъ ся по 10 гр. вѣднй стрѣчки.

У Львовѣ, дня 31 н. ст. серпня 1894.

Вчера умѣстили мы комунікатъ „Народной Радѣ“, въ котромъ на нѣмѣн-ну хвѣлю замѣтний находить ся уступъ про гостяну Е. Вел. цѣсаря у Львовѣ.

Выдѣль Народной Радѣ — сказано въ комунікатѣ — рѣшивъ выслати депутацію (по-вѣдати монарха) вразѣ зъ другими русскими товариствами. Що-до привѣтаниа на выставѣ, до котораго оголошена урядово програма рускои промовы не вставила, постановивъ выдѣль не рѣшитъ заходѣвъ о такую промову, уважаячи, что выставка прибрала характеръ политично-польскій, а руска про-мова того характеру не змѣнитъ, только може представити въ невѣдѣннѣмъ свѣтѣ политичне и національне становиче Русинѣвъ. Коли-жъ выдѣль доведѣвъ ся, что вже подѣната збѣлата акція, чтобы приватно цѣсаря такожъ рускою промовою, сконстату-вать, что се акція приватна.

Представлене въ томъ уступѣ комунікату становиче „Народной Радѣ“ — безперечно и водновѣдае нитенціямъ загалу руского въ краю, и въ вѣрнѣмъ свѣтѣ ставитъ фактич-ный станъ рѣчи, и береже достоинства рус-кого народу.

Кѣлько разъ загостивъ Е. Вел. цѣсарь до краю нашего, Русины заведѣды витали его якъ найщирѣ и найутишѣйше. Се учиняъ они и снѣмъ разомъ — зъ тѣми самыми чувствами повѣтати они ласкавого монарха яко дорого-го гостя въ колишній столицѣ нашего кня-зя Льва.

Сея гостина Его Вел. цѣсаря у Львовѣ привѣчена „кравѣй выставѣ“, — се выразила своѣмъ змѣстомъ и оголошена урядово про-грама цѣсарескои гостини у Львовѣ.

Въ програму повѣтаниа цѣсаря на выставѣ — якъ вѣдомо — не вставлено промовы ру-сков, а манъ промовляти лише ки. Адамъ Са-пѣга по польски. Супротивъ факту, что при водкрытѣ выставки промовлявъ до архикнязя Кароля-Людвика такожъ [хочъ въ середнѣй польскомъ бесѣдѣ ки. Адама Сапѣги] Русинъ дръ Савчакъ, — того невѣдѣннѣе промовы рускои мусѣло каждому впасти въ око. Одна-кожъ мы — а зъ нами безперечно и загалъ Русинѣвъ — не дивували ся тому та й не ре-монстрували, уважаячи се за рѣчь натуральну и водновѣдающую фактичному станову справы. Видко, самѣ оціалный круги та й зарядъ вы-ставы узнали, что коли выставка очевидачки прибрала характеръ политично-польскій, руска промова лише затѣмновала бы той ен зовѣмъ выразно вже зазначеный характеръ. А Русины зновъ зъ своѣи стороны — якъ въ хвѣли ого-лошенія урядовои програмы такъ и нѣмѣ — по-такѣи ен змѣнѣ, что побѣчь польскои має бути

и руска промова до цѣсаря на выставѣ — мог-ли й можуть бути певнѣ того, что „руска про-мова характеру выставки не змѣнитъ, только може представити въ невѣдѣннѣмъ свѣтѣ по-литичне и національне становиче Русинѣвъ“ — якъ каже комунікатъ выдѣлу „Народной Ра-ды“. Тому-жъ то „Народна Рада“, яко головне политичне товариство Русинѣвъ покликана бра-ти почевъ и давати директиву въ русскихъ справахъ политичной натурѣ, узнала за одѣвѣ-не не робити заходѣвъ о руску промову на выставѣ, а коли выдѣль „Народной Радѣ“ до-ведѣвъ ся, что такую акцію подѣнато по-за ен вѣдомостію, сконстатувала, что се акція — якъ сказано въ комунікатѣ — приватна.

Обовязокъ мельдунковый ополчен-цѣвъ.

Закономъ зъ 10 мая с. р. заведено въ австро-угорскѣй державѣ обовязокъ мельдун-ковый, а заглядно т. зв. контрольный збрания для ополченцѣвъ. Щобы постановы того зако-на ввести въ житѣ, треба водновѣдно подго-товити та зорганізувати урядованне дотычныхъ властей, именно политичныхъ урядѣвъ и ко-мандъ обороны кравеи. Послѣдній выпускъ вѣстника розпорядженъ министерства обороны кравеи оповѣститъ близшій постановы и нор-мы при введеніи въ житѣ згадавого закона.

Каждый ополченецъ буде мати т. зв. пасъ (Landsturmpass), выповнений командами оборо-ны кравеи. Тѣ пасы мають бути пересланѣ властямъ политичнымъ, котрі будуть перево-дити контролю ополченцѣвъ. Команды обороны кравеи мусѣть выготовити пасы найперше для ополченцѣвъ первого покликъ, с. в. почавши вѣдъ 1857 р., а водтакъ для ополченцѣвъ дру-рого покликъ, с. в. вѣдъ 1853 до 1856 р.

Що-до мѣсця, де мають ополчен-цѣ мельдувати ся, розпоряджено такъ: Представлене (мельдованне) має водбуватисъ правильно въ мѣсци пробуваня, а то а) въ краяхъ долѣтавскихъ у начальства громадеко-го своинной громады (Heimatsgemeinde); б) въ краяхъ угорскон короны у вызначеныхъ вла-стей политичныхъ; в) въ Боснѣ и Герцеговинѣ въ тамошнихъ урядахъ повѣтовыхъ; г) въ краю надъ Лімомъ у властей войсковыхъ; д) за границею въ амбасадахъ, посольствахъ, консулатахъ. Вышнимъ публичнымъ урядни-камъ и вызнатнымъ особамъ (Standespersonen) можуть власти политичный дозволити мельду-вати ся таки непосредно у тѣхъ-же властей.

Мельдованне водбуває ся що року вѣдъ 1 до 31 жовтня. Власть политичный опо-вѣститъ на 14 днѣвъ напередъ речинѣць мель-дованя. У Вѣднѣ и большихъ мѣстахъ буде вызначеныхъ кѣлька днѣвъ на мельдованне. Для ополченцѣвъ, котрі були чимъ дуже важ-

нымъ перешкодженіи и се выказали достовѣр-нымъ посвѣдѣннемъ, буде вызначеный най-далѣше до 8 днѣвъ по першѣмъ речинѣци дру-гій речинѣць до мельдованя. Для ополченцѣвъ за границею оповѣститъ ся часть посредствомъ прасы. До мельдованя має явитисъ ополченецъ особисто; выимка еугъ въ случаяхъ недуги, а тогдѣ замѣлдувати ополченца можуть пов-номочники або писменно або устно; въ слу-чаяхъ пробуваня въ вѣзницѣ, або въ случаю подорожи моремъ, а тогдѣ треба писменно замѣлдувати ся.

По переведеннѣ мельдованю власти по-литичный надсылають до громадъ выказы тѣхъ, что мельдували ся, а уряды мають слѣдити, хто не мельдувавъ ся. Уряды мають вглядати въ дкументы ополченцѣвъ (пасъ або лѣгитима-цію) при выдаваню концесій промысловыхъ, папшортѣвъ на выѣздъ, книгъ службовыхъ и т. п. чи дотычна особа выпойнала своѣи обовя-зокъ мельдунковый. Ополченецъ, котрый зали-шитъ мельдувати ся безъ важной причины, подпадае карѣ вѣдъ 2 до 100 зр. Карають вла-сти политичный. Задавненне кары не може доти наступити, доки тревае обовязокъ ставати до мельдованя.

Отсе були бы головнѣйшій постановы при выконуваню закона о обовязку мельдунковѣмъ ополченцѣвъ. Поминувши те, что законъ накла-дае немалый тягаръ на горожанъ — се вказу-вали мы въ часѣ нарядѣ комисіи парламентар-ной надъ закономъ — впадае въ очи ще одна постанова, именно що знатій особы (Standes-personen), если ввееуть просьбу, можуть вод-бути своѣи обовязокъ мельдунковый у дотычной власти политичной. Супротивъ той постановѣ цѣкаве було бы почути водновѣдъ министра о-бороны кравеи на два пытаня: 1. Хто естъ тою знатною особою? и 2. Якъ погодити ту постанову зъ артикуломъ 2-гимъ основныхъ законѣвъ державныхъ, де говоритъ ся, что „вѣсъ горожане рѣний передъ правомъ“? Може найде ся який посолъ, котрый бы схѣтѣвъ поспѣтати ся про се министра обороны кравеи.

Въ справѣ вѣча руского духо-венства.

[Голосъ священника зъ Подбѣля.]

Не гадавъ я забирати слова въ справѣ вѣча руского духовенства, мамо того, что по причинѣ рѣзныхъ статій гадки подѣ перо про-сила ся. Однакъ послѣдѣна статья въ той спра-вѣ умѣщена въ 181 ч. „Дѣла“ втискае коначо перо въ руки.

Зъ той статіи о. Ивана Негребедского вы-ходитъ, что на вѣчу духовенства мали бы раз-биратисъ такожъ справы вѣры и моральности. Такой поглядъ на намѣрене вѣче уважаю за

хвѣбный. Справы вѣры и моральности нале-жать до соборѣвъ и синодѣвъ та й взагалѣ до зверхности церкви, а духовенство могло бы мати о стѣлько голосъ, о кѣлько вѣдъ той зверхности церкви до высказу своѣи гадки бу-ло бы покликане. Що найбѣльше — справы обряду могли бы бути трактованѣ, и то яко желаня въ крузѣ ограниченѣмъ, бо й тѣ не-такъ до вѣчъ, але до синодѣвъ належать. Тожъ предметы вѣры и моральности до трактованя на вѣчахъ духовенства уважаю неумѣстными.

Але на що тыкати рѣчей до вѣча нена-лежныхъ, коли немало другихъ рѣчей зъ об-сагу водносинъ социальныхъ самѣ подѣ нара-ды просять ся?

Найперше мѣсце межѣ тѣми займае ано-малія патроната панѣвъ польскихъ надъ рус-скими церквами, что введеный въ сумныхъ для Русинѣвъ часахъ Польщѣ, на диво до конца XIX-ого столѣтѣ устоявъ ся, а знесеня его до-чекати ся годѣ! Выказати початокъ его, над-ужити зъ часѣвъ Польщѣ якъ и навѣтъ за ча-сѣвъ австрійскои управы, выказати тѣмъ и хвѣ-бленне цѣли — кромѣ хѣба той, яку заложили собѣ тѣ, что его постановили. Выказати обо-вязки, якѣ зѣ патронатомъ були сполученѣ: о кѣлько патроны доповняли и якъ та кимъ бу-ли зредукованѣ. Выказати, якъ той родъ феода-лизму на нѣмѣннѣй часть неумѣстный и яко нащадокъ феодальнѣй тогды вже повинѣтъ бувъ бути усунуеный, коли зношено феодализ-мъ. Выказати, какѣ въ якомъ напрямѣ мавъ бы бути патронатъ унормованый, абы выконанне его було справедливѣе и щобъ не было над-ужити.

Сему предмету належить посвятити ча-су навѣтъ больше, бо й погляды людей якъ мирскихъ такъ и духовныхъ тутъ дуже рѣзно-родий. Погляды людей мирскихъ я лишу на боцѣ, хоть справа и для нихъ не естъ бай-душна, а возмѣ погляды самого духовенства, котрыхъ рѣчь ся дотыкае до живѣго. Вѣи агѣднѣи въ томъ, что патронатъ панѣвъ поль-скихъ надъ русскими церквами естъ у насъ аномалією при томъ водношеніи, что у насъ пануе напорѣ польонизація черезъ латинизацію супротивъ грецкои обряду и супротивъ Руси, однакъ не вѣи агѣднѣи въ томъ: якъ унорму-вати его.

Одѣи вказують, что духовна паства на-лежитъ до духовной власти, длатого она а не хто другій має мати и зарядъ. Супротивъ то-го вказують другій зновъ на надужити, якѣ дѣялисъ и давнѣйше и въ часахъ недавнихъ, та щобъ хочъ-бы лишь позору на надужити не стягнути на зверхнѣсть духовну, зверхнѣсть тая мала бы стояти больше пасивно — кромѣ выпадѣвъ, де свое veto она заложити управ-лена. Каждый бо душпастирь, поробивши испы-ты уздобненя до обнята посады [зъ выимкою

21)

Осея Торпа.

Повѣсть Тора Гедберга.

(Дальше.)

Екъ думавъ порою, что Ельза скучае и треба йи выѣздити и забавити ся, та два разы удалосъ ему намовити ен, чтобы выѣхала до Штокгольму въ гостину до хрестной матери, котра стало проживала въ столицѣ. Послѣд-ній разъ она ѣздила туды зъ донькою та за-мѣсть одного тыждня, якъ было умовлено, пе-ребула тамъ повнѣхъ два. Екъ затуживъ вѣдѣ-чи за нею, але не зробивъ йи нѣ найменшого довору, коли вернула домѣвъ, тѣмъ болѣше, что першѣи днѣ по поворотѣ она была дуже нѣжна супротивъ него, майже не водѣстувала его, старала ся водгадувати его бажаня, нѣте-ресувалась его справами, въ подобный способъ, якъ то было зъ початку по весѣлю. Але то зближенне зъ ен стороны продолжалосъ лѣднѣ тыждень, опѣсля зновъ настали давнѣи водно-шны, а навѣтъ, на жалѣ, она ще болѣше вод-далася вѣдъ мужа, якъ передъ тѣмъ. Дѣто перейшло тихо и спокѣйно, безъ всякихъ по-дѣвъ, але надъ домѣмъ все таки нависъ якийсь предавляющій настрѣй, безъ взгляду на пре-гарну погоду, гарный абѣжа, выглядъ на уро-жай и въ насѣдѣдокъ того знамените успо-бленне дѣдича.

Зъ початкомъ серния лучала ся замѣтна въ своѣмъ родѣ подѣя — умерла панна Томп-сонъ. Она переставилась тако и спокѣйно, безъ нѣякихъ голосныхъ вѣдѣванъ и ворожѣвъ, зо-вѣмъ не такъ, якъ бы было можна надѣвати ся. Рано встала она якъ звичайно и передъ обѣдомъ перейшла по огородѣ. Но водтакъ стала жалувати ся, что якомъ нездорова, и поѣшла до своѣи комнаты дѣбѣкѣ водпочати. Коли Лісса въ годину обѣда заглянула, она лежала нежива на постели.

Справили йи такі похороны, что й сама була бы зъ нихъ вдоволенна, если бы могла ихъ бачити, — въ недѣлю, по службѣ Божѣй. Много народу зѣйшлося надъ гробѣмъ, именно старѣвъ и старушокъ, а на першѣмъ планѣ были старушки зъ Торпы, тѣ чотари, что те-лѣились живѣи, и для котрыхъ тѣ похороны были сумовитою, переважною подѣєю. Тамъ бувъ и Торстенъ Екъ, сердечно зажуреный думкою про се, якъ пусто буде теперь дома безъ панны Томпсонъ, котру вѣвъ привыкъ бачити водѣ-томъ поры, яку лишь памятавъ, — а вѣдѣнѣи була и Ельза, на котру тѣ похороны зробили глубоко, придавляюще вражѣнне, хоть покѣи-на была въ томъ лишь на другоряднѣмъ мѣсци.

Она думала не только про похороны, якъ-радше про смерть, и подчасъ тѣхъ думокъ отворились у неи очи на ен власне житѣе, она зновъ порозумѣла, длатого се житѣе такъ пу-сте, бѣдне, безъ змѣсту. Проста привычка, что повтаряе ся зъ дня на день, безъ справдѣнной

радости и справдѣнного горя, безъ заспокоеня бажанъ, голосно водѣзвающихъ ся въ ен души, безъ розвиненя силъ, потребующихъ воздуха и свободы. Она думала про надѣи и обѣтнѣи, зъ котрыми зачинала жити передъ чотирма роками, и пытала себе, чи многѣи зъ нихъ здѣйствили ся? „Нѣчо не стало ся, нѣчо!“ — зъ жалемъ водповѣла. Въ тѣхъ словахъ мѣ-стѣтъ ся для неи цѣле значѣнне ен житѣи, ен думокъ, надѣи и змаганъ. И якийсь голосъ под-нимавъ ся у неи, непокрѣпчивъ и ворохобничій голосъ, что домагавъ ся воздуха и свѣтла, сво-боды и щастя.

Сей голосъ не умовкавъ вѣдъ той поры и подѣ впливомъ его безперестанныхъ покли-кѣвъ вступила змѣна въ цѣлѣмъ существѣ Ельзы. Якась тревога заводѣла нею, котрон не могло нѣчо здавити, котра въ ночи прога-няла сонъ зъ ен очей а въ день приневольова-ла ен ходити зъ кута въ кутъ лишь длатого, чтобы почути утому. Вѣи мрѣвъ, вѣи надѣи ен молодости зновъ пробудились въ нѣи, але вже сильнѣйшій, болѣше пристрастнѣи, авѣжь передъ тѣмъ, вѣи самосвѣдомѣи, такъ уперто дома-ганѣи ся здѣйствення, что вже годѣ было при-спати ихъ самими лѣмъ обѣтнѣями. Часами йи здавалосъ, что она стала така неприступна и самолюбна, что все проче, крѣмъ ен особи-стого щастя, втрапило для неи всеке значѣнне; часами она зновъ мучила себе розкаиванемъ и острыми докорами для себе самѣи.

Пѣдъ той частъ она зробила послѣдну роз

лучну пробу зблизити ся до мужа и найти у него своѣи спокѣи душевный. Але она зъ жа-хомъ побачила, что вся любовь, яку она вод-чувала або выобразала собѣ, что водчувавъ, безслѣдно выгасла, и что вѣи зрѣловъ ся для неи вѣиновѣи чужимъ чоловікомъ, зъ котрымъ ен внутрѣшнѣи свѣтъ вѣиновѣи не бувъ звязан-ный. Але що болѣше, навѣтъ все те, чинѣи она колѣисъ радувалася: его сила, спокѣйна само-увѣренность, его грѣмкій голосъ, оглушающій и добродушный смѣхъ, — зрѣловѣи для неи теперь майже ненавистнѣи, неааче щось проста-куватого и звѣрскои. Она водчувала въ его присутности часто фѣзичну водразу, котрон не могла побороти, але котра робила ен спѣльно житѣе зъ нѣмъ нетерпимою мукою.

Тогдѣ она почувла, что у неи розбила ся послѣдѣна дошка ратунку.

Наставъ вересень зъ тяжкими, лѣвно плывучими хмарами и жаркими лучами сонця, зъ острыми подувами вѣтру и падающимъ ли-стѣмъ.

Разъ вечеромъ сидѣла Ельза въ салонѣ и дивилась въ вѣкно на огорождъ и лѣсъ, что тягнувъ ся по-за огорождѣ. Сумеркѣ вѣчѣр-ный вже залягавъ. Она спѣвала пѣвголосѣмъ арію, что цѣлѣи дѣнь крутила ся йи въ голо-вѣи и була урывкомъ зъ давной народной пѣснѣи:

„Розцвѣлись липы, облетѣли липы,
„А де ихъ краса?“

якою провинни, має зарвно за уадбненого у-
важатися, хоч і тут більше лѣтъ служби
ceteris paribus уваглядитися бы повинни.

Иній ановъ выходѣтъ зъ засады справе-
дливости и кажутъ: Хто поносить тягари, то-
му най прислугуе и право, бо такъ бути по-
винно, — peccat mundus, fiat justitia. А що тя-
гари поносить громадяне, то имъ належить и
право. И той поглядъ, хочъ передъ другими
повиненъ бы мати першенство, на диво має
зновъ немало противниківъ. Мовлять они, що
було бы се пониженемъ, щоби душпастиръ
евентуальнымъ прихожанамъ своиямъ пред-
ставлявъ ся и просивъ о презенту. Признають
они, що й нинѣшнє неразъ выстоюванє до
передкокохъ панськихъ немалымъ єсть пони-
женемъ, однакъ они се уважають за менше
зло, якъ представлятъ тымъ, що можуть бу-
ти ихъ прихожанами. Але-жъ коли відобрано
громадамъ право презентаціи учителей, котре
при системізованю школы имъ було застере-
жено, дали ся чути загальнї нарѣканя на учи-
нєну громадянамъ тенденцію кривду, а тї,
що стоять противъ признаня громадамъ права
презентаціи священникѣвъ, въ нарѣканяхъ зъ
причины відобраня громадамъ презентаціи у-
чителѣвъ не були й не суть послѣднї, отже:
въ одинаковій справѣ разъ говорятъ такъ, дру-
гїй разъ инакше. Та й що скажуть они о тыхъ
громадахъ, що право такє вже мають? Пѣсля
ихъ твердження належало бы и тымъ право
відобрати, а чи були бы они тогды задоволе-
нї? Такъ видимо, одва тота справа єсть дуже
обширна, а такъ неменше й другїй справы.

На другімъ мѣсци стоить справа дотаціи
духовенства. Не говорити о тѣмъ, якъ выгляда-
ла дотація руського клира за часѣвъ Польщѣ,
але говорити о тѣмъ, о кѣлько тая, що єсть на
часъ нинѣшнїй відповѣдна. По прилученю Га-
лицчини до Австрїи звернуло само правитель-
ство увагу на нужденє вѣнованє духовен-
ства и образованє его. Правительство стара-
ло ся въ интересѣ народу и державы запобѣ-
ти лиху та потребѣ було на разѣ за много.
Якъ вѣнованє такъ и образованє духовен-
ства були двѣ справы наглї, а не було на те
фондѣвъ, та й часы наступили неспокойнї. Не-
достатковї фондѣвъ старавъ ся цѣсарь Іосифъ
II. зарадити, та зарада ся, хочъ и на тогдѣш-
нїй часъ, була все лишъ половина, а роздѣлы мѣ-
сцевостей на парохїи и капелянїи та вызначу-
вана на нихъ нерѣшлївѣннѣ дотаціи доповнили
єи ненормальность. Станъ той тревавъ ажъ до
недавня, хочъ потреба підвищеня вѣнованя ду-
ховенства все була дуже відчувана. Однакъ
замѣсть зрѣбити щось рѣшучого, давали то
подпомогн повднчимъ особамъ по 50, часомъ
по 100 зр., то завідателямъ черезъ якїйсъ
часъ такъ звану квоту адміністратїйну по 300
зр., що по лѣтахъ кѣлькохъ скасовано та й
церквѣмъ відобрали за часѣвъ Голуховского
50 зр., котрї они побирали на рѣчи потрібнї
при Богослуженю. Заспокоєнє тыхъ потребъ
передано громадянамъ. Нинѣ рѣшило законо-
давство вѣнованє священникѣвъ підвишити и
то ажъ на 500 зр. вглядно 300 и 460 для со-
трудникѣвъ. Доходѣтъ зъ землї нѣднесли високо

а доплачують ино рѣшту до 500 зр. Зъ того
вийшло, що одні дѣстали по кѣлька зр. болѣ-
ше, за те тї, що троха болѣше посѣдають зем-
лї доплачують яко звыжку до касы часомъ
сотками. Якъ же-жъ то выглядає? Не инакше,
лише що підвищили вѣнованє нѣбѣ-то до
500 зр., а замѣсть того підвищили доходѣтъ зъ
поля, абы однимъ не дати нѣчого, другимъ да-
ти дуже мало, а у третїхъ взяти часть можли-
вого доходу навѣтъ и тогды, коли при невро-
жаю нема его.

Зуважмо тото вѣнованє ще й зъ другої
сторони. Ёго має гадати священникъ переваж-
но въ рѣли, котра єму вызначена на удерж-
кѣ. Чи поле вродило чи нѣ, правительство се
не обходить, та й доходѣтъ зъ поля єсть почи-
слений зарвно якъ у посѣлости болѣшой, такъ
у посѣлости малой. Возьмѣмъ тенерь въ раху-
нокъ обставину, що у болѣшой посѣлости зем-
лї скомасована, можна єи сюда й туда обро-
бити, що у малой посѣлости вѣластель обро-
бляє єи и допильновує самъ, коли тымчасомъ у
священника поле — найчастѣйше въ малыхъ
парцеляхъ и помежи поля рустикальнї по гра-
ничяхъ розкиненє — вѣ то обробити є въ на-
лежитѣмъ напрямѣ нѣ доглянути не даєтъ
ся, и польового утримати нема зъ чого, — то
чи може земля дати душпастирєви доходѣтъ рав-
ный, якъ у болѣшой чи малой посѣлости, де
вѣдъ до рустикалистѣвъ мусить стосувати ся,
хочъ-бы й розумѣвъ раціональну господарку? Возьмѣмъ
ще до того, що священникъ має обо-
визки въ церквѣ при богослуженяхъ и сповѣ-
дї, въ громадѣ при хорыхъ, въ школахъ при
удѣлюваню наука релїгїи, а тыхъ шкѣлѣ двѣ
и три часомъ буває и въ кождѣй бодай разъ
на тыждень бути ковенно, а що школы по
пѣвъ милѣ и болѣше віддаленї, отже для кож-
дон що-разу пѣвъ дня згавти треба, — то
де-жъ той доходѣтъ, якъ господарки доглянути
не можна? Отъ яка справедливость въ вѣно-
ваню священника а вѣластво въ рахованю его
доходѣвъ! Чи-жъ не було бы хотъ приблѣжено
до справедливости, абы доходѣтъ его зъ поля
що-найменше о 30% бувъ рахованый нѣше?

Отъ видимо, якъ много сторѣвъ при вѣ-
нованю духовенства належало бы обговорити.
Та на тѣмъ не конецъ. До вѣнованя вчисляютъ
ще якїсь приходы, подекуды въ грошахъ а
подекуды въ натуралїяхъ, якї священникѣмъ
при дотованю парохїи прихожанє давати зобо-
визали ся. То старо єи тогды, холи грунтъ се-
лянскїй бувъ негодѣльный. Поминаю вже, що
той належитости прихожанє въ часѣ нинѣш-
номъ аи въ половинѣ не доповняють, але-жъ
при теперѣшнихъ подѣлахъ и продажахъ пов-
днчнхъ парцелѣ, котрї часто жидѣмъ въ руки
дѣстають єи або людє зъ другихъ сѣлѣ берутъ
въ посѣданє, — то вѣдъ кого-жъ має священ-
никъ тыхъ даткѣвъ допоминати? Вѣдъ того,
хто интабульований, — але чи єсєає ся що
вѣдъ жидѣвъ або й людєй постороннихъ? Єсть
екзекуція, — та що зыскаєшь? Відповѣдъ да-
ють... Тучапы.

Єсли доходѣтъ зъ такъ званого рокового
чинить вѣнованє священника въ одній частї
иллюзорнымъ, то богато болѣше можна єе

єи до устѣ а вѣдѣтъ прищипляла на грудяхъ.
Щоки єи палили а въ груди щемѣла туга, яка
попереджає важный, рѣшучїй крокъ, коли
мѣжъ тымъ она не відчувала въ собѣ нѣякого
єсного намѣру, — она лише хотѣла втечи,
втечи вѣдъ своихъ думокъ.

Кѣнчивъ ся листистый лѣсъ, начавъ єи
основной, високий и величавый въ своѣмъ ме-
лянхѣлїнѣмъ, вѣчно зеленѣмъ одязѣ. Сумеркѣ
тяжко нависъ подѣ галузѣмъ а вѣтеръ пере-
лѣтавъ по верхкахъ довгими, свѣтучими по-
дувами. Ельзѣ выдалось, мовъ она пере-
єла ся въ якїсь незванный свѣтъ, и она огля-
дала ся, не довѣряючи, длячого то єсѣнь втра-
тила свою силу, длячого тутъ не падає листѣ?
Довкола неї було такъ спокѣйно, тихо та тор-
жественно и нѣ вельми захотѣло єи подѣляти
той спокѣй. Наразъ почула, що утомилась, сѣ-
ла на камѣнь и притулилась до старого, мо-
хомъ оброслого пня. Якась тяжка утѣма це-
ребѣгала по єи тѣлѣ; она опустила голову на
грудї и замкнула очї. И довго сидѣла такъ
и ждала, ждала, чи не проникне и въ єи ду-
шу горестна заповѣдь лѣса — подданю єи
судьбѣ покорливѣсть.

Але давня тревога зновъ вернула до неї,
и она встала зъ гѣркымъ пересвѣдченемъ, що
все те не для неї, що она не може подѣляти
пануючого тутъ спокѣю и тишины. Пѣйшла
дальше. Наразъ побачила передъ собою про-
єсєнє; коли подѣйшла блїзше, показало ся,
що тутъ бувъ зрубъ. Земля була покрыта су-
химъ, пожовтѣлымъ хворостомъ, тутъ и тамъ
сторчала галузѣ неначє костїста рука мерця,
а пнї выдавались въ темнѣтъ повалеными ка-
менями надгробными. Отсей видъ вразѣвъ Ель-
зу зловѣщо; она пристанула и двинулась го-
рѣчковимъ очима; глухїй плачъ врывавъ ся зъ
єи грудей.

(Далѣе буде.)

сказати о правѣ належитостей зъ єпітрахїи.
Мы знаємо, що податки стягають примусовою
дорогою, а яка дорога прислугує священникѣмъ
до стягненя платы за дѣйства? Нѣяка. А за-
перечити дѣйствѣ священникѣ не може безъ
канонной причины, бо коли-бъ не хотѣвъ по-
ховати, то селяннѣ похорѣе самъ; коли бъ не
хотѣвъ кого звѣнчати, то той буде живъ, якъ
называютъ, на вѣру, и т. д., а доходѣтъ вѣдѣ-
гають священникѣ вѣдъ вѣнованя, — то що-жъ
значить підвищенє єго дотациї? Чи не на-
лежало-бъ уже разъ зъ тымъ торгати за вѣн-
чанє и похорѣнє перестати, а датки въ кон-
труу вчислїти реально, коли она нинѣ при зу-
боженю селянина стали ся фїкціонными? И
зновъ предметъ, и то зъ огляду навѣтъ на мо-
ральну сторону, ваги немалой, отже его не-
менше зрѣло належить обговорити.

Кромѣ того годивъ бы єи ще и предметъ
утвореня доходѣвъ на будову церквей и мѣш-
канъ священникѣхъ. Прокѣтъ, щоби церкви рѣч-
ными датками складали той фондѣ, о тѣлько
не єсть щасливый, що у насъ нема солідарно-
сти — чого докажемъ хочъ-бы и фондѣ вѣдо-
вичо-сиротинскїй, котрїй всѣ узнають за по-
трѣбный, а однакъ дуже многї зб складками
отягуютъ ся. При тѣмъ єсть немало церквей,
що про збѣдѣлѣсть людю не мають навѣтъ на
тѣлько приходу, абы потрѣбну и відповѣдну
апаратуру справити, то чи можна сподѣвати
ся, щоби они рѣчно по 2 зр. вилачували до
фонду будовы церквей?

Зб всего бачимо, якъ много набирає ся
предметѣвъ подѣ нарады вѣча, длятого навѣтъ
алишю мѣшати сюда справы, котрї до нарады
на вѣчахъ не годять ся.

Листы зъ выставки.

[Шкѣльництво.]

II. Учительскїй семинаріи а вглядно засады
ихъ организации означивъ державный законъ
зъ 1869 року. Однакъ подробна организациа
наступила dopiero въ роцѣ 1874 въ такъ зв.
организационнѣмъ статутѣ, выданѣмъ для цѣлю
державы. Але видячи недостаточность подго-
товленя, яке учитель выносили зъ давныхъ
курсебъ — що звались препарандами, краєва
рада шкѣльна вывѣдала вже въ роцѣ 1871
вѣдъ министерства заснованє учительскихъ се-
минаріи. Нинѣ має Галичина сѣмъ семинаріи
мужескихъ а три жѣночїй. Въ роцѣ 1871 му-
жескїй семинаріи числили 71 ученикѣвъ, а въ
роцѣ 1893 вже 1.146. Число ученицъ того за-
кладу подѣнесло єи зъ 59 на 581.

Що до гимназїи и шкѣлѣ реальныхъ, то
они организационнѣ на основѣ „начерку органи-
зации“ выданого въ роцѣ 1849 и єго придержи-
жували ся ажъ до 1884 року. Въ тѣмъ роцѣ
змѣнено розкладъ матеріалу наукового и вы-
дано новїи инструкции, котрї увагляднили но-
вѣйшїи здобутки науки и ввели полѣпшеня въ
способѣ научаня. Вѣдѣтъ въ рокахъ 1890 и
1892 змѣнено обсягъ научуваня класичной
фїлѣлогїи въ цѣлѣи, а предметѣвъ реальныхъ
въ низшїй гимназїи. Въ роцѣ 1886 утворено
въ радѣ шкѣльвой наукову комисію, котра зай-
малась выготвлєнемъ подручникѣвъ шкѣль-
ныхъ якъ польскихъ, такъ рускихъ.

Школы реальнїи были зъ-першу шестикл-
совїи, та въ роцѣ 1872 розширено ихъ на се-
мьяклевѣи, а въ роцѣ 1879 выдано для нихъ
окремїи инструкции. Однакъ реальнїи школы
галицкїи были до року 1893 организационнѣ на
основѣ плану зъ року 1872, и доперва по 1893
роцѣ введено планъ, приладженый до потребъ
нашого краю.

Всѣхъ шкѣлѣ середнихъ въ Галичинѣ 33,
зъ того высшихъ гимназїи 26, доповняющихъ єи
поступнѣно 3, шкѣлѣ реальныхъ высшихъ 3 и
одна школа реальна низша. Ученикѣвъ гимна-
зїальныхъ було въ роцѣ 1868 — 7258, шкѣлѣ
реальныхъ 647, а въ роцѣ 1894 начислено
першихъ 12707, другихъ 1360 — значить всѣхъ
ученикѣвъ въ школахъ середнихъ є 14.067.
Станъ учительскїй такїй: директѣровъ 32, про-
фесѣровъ и учителей 442 и заступникѣвъ учи-
телѣвъ 207 — разомъ 681.

Та мнѣ тыхъ всѣхъ шкѣлѣ число аваль-
фаетѣвъ въ Галичинѣ страшнє, бо ажъ
3,765.702!

На выставѣ, щоби наглядно показати
станъ галицкого шкѣльництва, помѣщено кар-
ты Галичины зображаючи розкладъ шкѣлѣ и
фреквенцію шкѣльну, планы, виды, моделѣ
шкѣльныхъ будинокѣвъ, шкѣльнїй книжєв, збѣр-
никъ розпорядженъ, планѣвъ науки и инструк-
циї, науковїи працѣ професѣровъ и працѣ уче-
никѣвъ. Надто находять ся и карты ретрос-
пективнїи, котрї представляють исторїю шкѣль-
ництва передъ двадцатьма роками. Тутъ вы-
ставлено такожъ книжки уживанїи въ Галичинѣ
вѣдъ року 1743. Кромѣ того работы жѣночїи
мѣжъ котрыми вызначають ся народнїи вышив-
ки панны Ольги Барвѣвской. Надто выста-
влено средства науковїи, що улекшу ютъ и узмы
словлюють науку, якъ єсь библіотєка книжокъ

до домашнього читаня ученикѣвъ, прилады и
образы до науки фїзики, исторїи натуральной,
географїи, исторїи и рисункѣвъ. Сєй вѣдѣлъ
особливо для учительскѣвъ цѣкавыи и поучаючи.

Се й те зъ выставки.

Друге засѣданє рѣльничихъ „кулокъ“
отворивъ вчера передъ полуднемъ презєсъ Ав-
густинѣвичъ при скупѣи участї членѣвъ зѣзѣду.
Именемъ галицкого товариства господарского
повитавъ зѣздѣ Артуръ Цєлєцкїй подносєчи,
що шляхта не противить ся сєму, що людѣ
хочє йти самостѣйно, тѣлько щоби та само-
стѣйность не основувала ся на цѣлковитѣмъ
роздѣлѣ. — Референтъ контрольной комисїи
д-рѣ Кульчицкїй вѣдчитавъ касовє справозда-
чє за минувшїй рѣкъ и поставивъ внесенє,
щоби удѣлѣти абсолоторїю. Въ дискусїи надъ
тою справою выѣсь одиѣтъ учитель, щоби на
будучє контрольная комисїа оголошувала свою
дѣяльність друкомъ, та се внесенє не нашло
болѣшности, бо якъ Кирѣєжъ мовить, кѣлькохъ
достоинникѣвъ пѣвголосомъ обѣзвало єи противъ
него. Абсолоторїю ухвалено. — Зъ черги ре-
ферувавъ д-рѣ Стефанъ именемъ головного
заряду справу урядженя школы фаховыхъ
склепарѣвъ. Подѣсь, що причиною слабѣи ве-
ѣтациї поодинокихъ кулокъ є въ першѣи лѣви
бракъ способныхъ, фаховыхъ склепарѣвъ. Щѣ-
бы сѣй недостачи зарадити, головнїй зарядъ
поставивъ заложити фахову школу склепа-
карєку, надѣючись, що край субвенциєю приѣде
въ помѣчь тымъ заходамъ.

По выбѣрѣ членѣвъ головного заряду и
комисїи ревизїиной, люстраторъ кулокъ Король
[Русинъ] выголосивъ надпрограмово вѣдчїти о
годѣви домашнихъ звѣрѣтъ вѣзгалѣ, а спецї-
ально о годѣви рогатѣи худѣи. — По тѣмъ
єс. Жуковскїй зъ Грембова поставивъ вне-
сєнє, щоби заснувати газету релїгїио-єиспѣль-
ну и политично-єкономичну подѣ заг. „Газета
сєлянська“, мотивуючи внесенє тымъ, що су-
спѣльна боротьба ширить ся, а й повиненъ
запѣбѣгти зарядъ кулокъ. Єс. Шатковскїй
спротививъ ся сєму внесеню, доказуючи, що
перше всего треба людѣи запевнити хлѣбѣтъ, а
доперва потѣмъ можна говорити про политичнї
права и газеты. Однакъ при голосованю вне-
сєнє удержалось и єго вѣдѣслано до заряду,
щоби розглянувъ єи въ коштахъ и здавъ спра-
ву на будучѣмъ зѣборѣ.

Именемъ заряду перемыского повѣта по-
ставивъ Гурскїй внесенє въ справѣ шкѣлѣ, по-
чѣненыхъ войскомъ на поляхъ: 1) щоби всѣ
такїи шкѣды на поляхъ были справедливо вы-
нагороджуванїи и щоби глѣданє вѣдѣдѣ вой-
ска, котрїи зрѣивъ шкѣду, не було обовяз-
комъ пошкодованого, але правительственного
слѣдства; 2) щоби вѣправы стрѣляны зъ гар-
матъ вѣдѣбували ся въ порѣ, котра може при-
нести наименшїи страты хлѣборѣбамъ та щоби
тѣи страты были оцѣнюванїи по справедливости
знатокамъ; 3) щоби знатоковѣ не именуваны
старостѣи, тѣлько вѣдѣдѣлы галицкого товари-
ства господарского. Тому, що сєю справою зай-
малъ єи власнє господарскє товариство, то на
внесенє Цєлєцкѣго вѣдрѣчено єи.

По вычерпаню дневного порядку выѣсь
одиѣтъ сєляннѣвъ окликъ въ честь цѣсаря, а
вѣдѣтъ на внесенє єс. Гурского зъ Камени-
цѣи именовано аклямацію архїєпископа Иса-
ковича протекторомъ кулокъ. Выѣнца презєсъ
Августинѣвичъ короткою промовою замкнувъ
зѣборы.

Сєгорѣчний зѣздѣ кулокъ не выпавъ
такъ, якъ того надѣяли ся аравжеры зѣзѣду.
Невелика участъ членѣвъ, бракъ заинтересова-
ныя загалу членѣвъ въ нарадахъ, дуже малє
число поднесеныхъ ~~и~~ внесеныхъ чѣтанъ, а до то-
го ще й ѣтактовна президїя — сє суть того
зѣзѣду, мерезжана хѣба привѣтными бесѣда-
ми, въ котрыхъ чомусь сєго року зѣбрало
ся бесѣдникѣмъ ажъ надто на польско-руську
згоду. Зъ польскѣи прасы до тенерь одиѣтъ
Kujer Lwowski вывѣивъ невдоволенє зб зѣзѣ-
ду и зъ жалемъ помѣчує, що той зѣздѣтъ не
вѣдѣповѣвъ своѣй цѣли. Насампередъ участни-
ки, замѣсть бути на нарадахъ, розбѣгли ся по
павильонахъ. Президїя не показала енергїи въ
кермованю нарадами и за-для того безнастан-
но зѣбочувано вѣдѣ дискусїи. Кирѣєжъ робить до-
кѣрѣ президїи, що можна було удѣмайти
кѣсѣвѣдѣвъ и интелїгентѣвъ, котрї промовляли
надто широко, а зъ другого боку нѣякъ не
треба було того робити зъ сєлянами. Хто ба-
жає втягнѣти людѣ до горожанского житя,
мусить згодити ся на то, що сє рѣчь дуже по-
жадана, щоби бесѣдники зъ-помѣжъ сєлянъ
могли высловити ся. Тымчасомъ президїя не зра-
джувала наименшѣи охоты збагнути гадку
згромаджєныхъ сєлянъ. Єс. Стояловскому пре-
сѣсь вѣдѣмовивъ голосу, бо той не мавъ при
собѣ повѣтованя на заплаченю вкладку члена
спѣмагающего, котру зацѣлѣвъ ще въ груднї
1893 р. Вѣзгалѣ чути було поєрховѣсть въ
трактованю справы. Такожъ за богато говѣре-
но про єиспѣльну невогду и про „польску шлях-

ту в польських людях, а поминено такі справи, як закупів машин, справу солі, асекурація і т. д.

Позавчера и вчера головным гостем на выставке был министр скрбу Пленеръ. На выставке приехали коло 10-ю рано и тутъ при брані повитавъ ихъ Мархвицкій, подаючи Пленеровой китицю рожь. Коло павильону арткин. Альбрехта повитавъ міністерску пару кн. А. Сапѣга въ окруженіи выставочного комітету. Гостъ удался просто до павильону міністерства скрбу, де чічеронами були: віцепрезидентъ Коритовскій, директоръ винницкого фабрики тютюну в салінарній радникъ Вайдовичъ. Въ вѣдѣлѣ тютюневѣмъ міністрова замѣтила, що еи мати одержала за тютюнь золотый медаль, а въ вѣдѣлѣ салінаріймъ сповѣдала, що въ Величѣ подобавсь їй спѣвъ горникѣвъ.

Въ павильонѣ ловецкѣмъ задержано ся при плясачивой мафѣ Галичны, а Пленерова, вказуючи на Морске Око, спытала: „Водили вы сюды Векерлього?“ — Поясненія, що до Морского Ока удѣляли гр. Ст. Бадені, Горайскій и Коритовскій, котрый закончивъ свои поясненія: „Все промовляе за тымъ, що спѣрна територія належить до Галичны“. На се вѣдповѣла Пленерова: „Мадяры твердятъ, що рѣчь має ся противно“, — а Пленеръ докинувъ: „се очевидно, що границя йшла хребтомъ гѣръ, впрѣчемъ думаю, що то спѣръ не мѣжъ Галичною и Угорщиною, але мѣжъ Замойскымъ и Гогенлобимъ“. — Горайскій закончивъ сю розмову увагою, що за справедливою по сторонѣ Галичны промовляе и то, що спѣрний грунтъ належить до галичского району податкового.

Оглянувши вѣдѣлѣ лѣсництва гостъ перейшли до угорского, де ихъ угорскій комисаръ Мадуровичъ, подавши міністровѣй китицю, повитавъ въ мадарскѣй мовѣ. [Пленерова родомъ Мадярка.] Тутъ она пригадала собѣ, що въ тѣмъ павильонѣ важивъ ся Векерль, и спытала, чи справдѣ заваживъ ажъ 118 кѣлогр.? Однѣмъ зъ присутныхъ замѣтивъ, що Векерль передъ кампанією церковно-політичныхъ предложенъ мусѣвъ ще болѣше важити, на що вѣдповѣвъ Пленеръ, що Векерль зѣлѣна натура. — Вѣдтакъ перейшли на боице, де заставляювано для участниківъ зѣзду роблячихъ кулохъ обѣдъ. Міністеръ розпытувавъ о зѣзды селянъ, на що вѣдповѣвъ ему мѣжъ вишимъ гр. Ст. Бадені: „Послѣднѣ вѣче селянское пересѣдѣчло насъ, що треба вже дати собѣ спокій въ легендою о галичкѣмъ мужеку; вѣмъ вѣтъ дуже интелігентный, займае ся усьмъ и въ публичнѣмъ житю бере живу участь.“

Міністерска пара оглядала ще инші павильоны, мѣжъ ними палату штуки и рацлавуцку панораму. Міністрова мала сказати, що выставка робить на нѣй, яко на Мадярьцѣ, велике вражѣнье, тымъ болѣше, що мѣжъ Мадярами и Поляками вѣдѣ давня истнуе взаимна симпатія.

По сѣданю, котре заставивъ віцепрезидентъ Коритовскій въ французскѣй реставраціи, міністеръ вѣдѣхавъ до мѣста, де удѣлявъ аудієнціи, а міністрова въ товариствѣ кн. Сапѣга, гр. Ст. Баденного и Мархвицкого оглядала вѣдѣлѣ етнографічний и архітектуру. Вечеромъ міністерска пара була на обѣдѣ у гр. Салѣнського-Левницкого.

Вчера бувъ міністеръ на вправахъ скрбонъ сторожѣ на Сигнѣвѣ [коло Львова] а потѣмъ вырвавъ ся на выставу, де вже дожидала міністрова. Оглянувши павильонъ промисловый и гр. Андрѣя Потоцкого, гостъ перейшли до павильону шкѣлѣ середныхъ и народныхъ, въ котрѣмъ поясняли радникъ Барановскій, Барвѣнскій и другі. Радникъ Барановскій показувавъ міністрови фотографіи будынкѣвъ середныхъ шкѣлѣ въ Галичинѣ, при чѣмъ намѣстникъ зъ усмѣхомъ замѣтивъ, що учителя нафѣкають на лѣхъ будынки за-для того, бо много дотычныхъ актѣвъ залягае въ міністерствѣ скрбу. Радникъ Германъ докинувъ, що тѣлько тѣ будынки шкѣлѣй добрі, котрі побудували мѣста — правительственный всѣ лѣхъ. Оглянувши павильонъ университетѣвъ, гостъ удали ся на сѣданье до французскѣй реставраціи запрошенъ Дав. Абрагамовичемъ. Послѣ сѣданья оглядали ще павильонъ краевѣго вѣдѣлѣ, мавзолей Матейка и павильонъ промисловый, по чѣмъ вернули до мѣста. На обѣдѣ були Пленеры у кн. Сапѣги, а вечеромъ на бенкетѣ у Коритовского въ комнатахъ дирекціи скрбу, на котрый явивъ ся также мѣн. Шенборнъ, приѣхавши вечеромъ до Львова. Нинѣ Пленеры и Шенборнъ выбираютъ ся пополудни до Буска.

Вчера оглядали выставу ето учителей и учительскѣхъ зъ золотѣвского повѣта подѣ провѣдомъ инспектора Даунды.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛІТИЧНЫЙ.

Послѣдними часами розойшлись вѣсти, що правительство намѣрае передъ початкомъ сесіи парламентарной предложити до замѣнованія новыхъ членѣвъ палаты павѣвъ. Про сей намѣръ правительства пише N. fr. Presse такъ: На разѣ нема до того нѣякои причины політичной, бо коалиціонне правительство при теперѣшнѣмъ складѣ палаты павѣвъ не стрѣчае нѣякои оппозиціи. Правда, що вѣдѣ послѣднего великого именованія членѣвъ палаты павѣвъ, вѣдѣ 1 падолиста 1892 р., смерть забрала зъ-помѣжъ членѣвъ значне число жертвъ, не роблячи рѣзниці мѣжъ сторонництвами. Зъ тыхъ новоименованныхъ членѣвъ померъ Цімерманъ-Гельгаймъ, заки ще мѣгъ аложити свое приреченье въ палатѣ. Вѣдтакъ померло дванацать членѣвъ: Шмерліатъ, бар. Кеішевартеръ, д-ръ Бильротъ, Шілеръ, бар. Ромашканъ, бар. Василько Серетскій, гр. Куденгове, гр. Шереній, гр. Чернинъ, гр. Красицкій, гр. Ив. Тарновскій и гр. Водницкій. Мѣсяцъ, опорожненъ въ наслѣдокъ смерти кѣлькихъ князѣвъ церковныхъ и наслѣдственныхъ членѣвъ палаты, назадѣ заповненъ наслѣдниками. Именованье д-ра Смольки и гр. Каньского зменшило загальнѣй страты въ палатѣ павѣвъ. Тожъ властво не має правительство конечно потребности прискорювати именованія новыхъ членѣвъ палаты павѣвъ, але помимо того можливе, що правительство намѣрае се зрѣбити.

До поновлячѣй выборы до рады державной въ Каринтіи, які вѣдбули ся онѣгды, набрали політичного значѣня. При выборѣхъ зъ громадѣ сѣльскихъ округа Спіталь-Герматоръ мандатъ посольскій перейшовъ зъ рукъ лібералѣвъ на консервативѣвъ. Вѣдѣ коли вѣстае ера парламентарна въ Австріи, выходи зъ Каринтіи лишѣ кандидаты партіи нѣмецко-ліберальной. При сихъ выборахъ акцію выборчу взяли въ свои руки нѣмецкѣй націоналы, але при выборахъ ихъ кандидатъ Вилклеръ дѣбтавъ лишѣ 69 голосѣвъ, а селянскіе консервативы Пайтлеръ бувъ выбранъ 77 голосами. До сен побѣды причинивъ ся союзъ клерикалѣвъ зъ Словѣнцами. Органы ліберальной кидаютъ громы на нѣмецкихъ націоналѣвъ, а противно Vaterland тѣшитъ ся и вѣщуе загальне дискредитованье лібералѣвъ. Рѣвночасно зъ тыми выборами въ пѣвнѣчѣй Каринтіи вѣдбувалсь доповнячій выборы въ полудневій Каринтіи въ округѣ Вайтъ-Вольфсбергъ, а зъ тыхъ выборовъ выйшовъ кандидатъ нѣмецкихъ націоналѣвъ Чернітъ. Консервативы не ставили кандидата.

Берлинскіе газеты розпѣвають ся широко о недугѣ царя. Пѣсля тыхъ донесенъ має царъ неуждати на якусь нервову хворѣу. Зъ Москвы прикликано проф. Сахарина и той поточнѣмъ розслѣдѣ заявивъ, що нема обавы о здоровьѣ царя. Царъ неуждае длятого, що послѣдними часами много трудивъ ся въ своѣмъ кабинетѣ (надѣ реформою адміністраціи) а що царевнѣ потреба много руху, то и запавъ на раздраженье нервовѣ. Д-ръ Сахаринъ приписавъ царевнѣ шѣсть тыждѣвъ перебути на селѣ. Длятого царъ залишивъ свою подорожъ на Крымъ, а выѣде на три тыждѣ до Бѣлсвежѣ а на три тыждѣ до Спалы. Д-ръ Сахаринъ вѣде разомъ зъ царемъ, чтобы наглядати надѣ точнымъ выконаньемъ своихъ радѣ и приписѣвъ. — Рѣвножъ Fremdenblatt на основѣ точныхъ информаций доносить, що здоровье царя не выхлѣкуе найменшою обавою. Безважляный спокій вѣтъ наилучшимъ средствомъ на его недугу, выхлѣкану кѣлькома поворотными атаками инфлюенцы.

НОВИНКИ.

— Въ Коломыи — якъ намъ зъ-вѣдтамъ доносятъ — одержано ажъ вчера вечеромъ телеграфічну вѣсть, що міністеръ просвѣтъ позовилъ при рускихъ паралельныхъ класахъ коломыйской гімназіи уже зъ початкомъ сего року шкѣльного завести класу приготавляющу. Вступній испытъ до той класѣ будутъ вѣдбувати ся днѣ 7 н. ст. вересня, а зголошуватись до запису треба передѣ тымъ речницѣмъ. Звертаемо же разѣ увагу родичѣвъ на значѣные таковы подготовляющы класы. Подготовляюща класѣ числѣть ся до гімназіи и учать въ нѣй гімназіи професоры предметѣвъ: релігій, нѣмецкого, руского [польского надобовязково] рахункѣвъ и каліграфіи. Ся класѣ вѣтъ великою полѣзкою якъ для ученикѣвъ въ подготовляющу до вышнихъ класѣвъ такъ и для родичѣвъ, бо якъ зъ одной стороны вѣдпадають тутъ тѣ надѣрній для вступного испытъу до середныхъ шкѣлѣвъ вымоги, що ставлять ся ученикамъ IV-ой класѣвъ народныхъ шкѣлѣвъ, такъ зъ другой стороны убогій родичѣ уплативши за хлопца на першій курсъ лишѣ 5 зр. [замѣтъ 20 зр.] шкѣльонъ оплаты, можуть увѣльнатись на будуще зъ другимъ курсомъ вѣдѣ того-жъ подѣтку, если хлопецъ дѣстане першу класу. Скінчена подготовляюща класѣ дае право хлопцевѣ бѣзѣ вступного испытъу и оплаты шкѣль-

ной [если в увѣльненій] вступити до першѣй класѣ гімназіи. При вступнѣмъ испытѣ до сен класѣ вымагае ся: Знанье катихизму зъ III-ой класѣ, нѣмецкой мовы „Початки“, назначеніи для III-ой класѣ въ головнѣмъ оглядѣ, не подробно [засѣбѣ словѣвъ, вѣдѣмъвы та писанье диктату], зъ рускою мовою читанье, писанье диктату, части мовы, о реченю простѣмъ, а зъ рахункѣвъ чѣтири дѣляны цѣлыми числами не трудного складу. — При тѣмъ замѣчае ся, що такса [3 зр. 10 кр.] не пропадае, коли хлопецъ не зможе вѣдповѣсти вымогамъ при вступнѣмъ испытѣ. Ученики, що роблять вступній испытъ до I-ой класѣ гімназіи, а не устоятъ ся, можуть записатись до подготовляющѣй класѣ, що очевидно користѣйше для нихъ, якъ ходитъ другій рѣкъ до IV-ой класѣвъ народныхъ шкѣлѣвъ.

— Подорожъ цѣсаря до Галичины — якъ пише Neue fr. Presse — тымъ вызначае ся вѣдѣ вышнихъ подѣбныхъ подорожей, що цѣсаръ вѣтъ частѣ своихъ гостини въ Галичинѣ буде окруженъ всѣмъ міністрами зъ выимкою міністра судѣбництва гр. Шенборна и міністра краевѣй обороны гр. Вельзергайма. У Львовѣ будутъ дожидати цѣсаря министры гр. Вурмбрандъ, д-ръ Пляверъ, гр. Фалькенгаймъ, Яворскій и д-ръ Мадѣвскій, котрі вже другій разѣ приѣзжать на львовску выставу. Міністеръ президентъ кн. Вилдштрѣцъ буде цѣсаря супроводжати вже вѣдѣ Лявчаницѣ.

— П. Франтишкѣ Ржегоржъ вѣдѣхавъ вчера посѣпнѣмъ поѣздомъ по 10-й годинѣ въ нѣчи зѣ Львова на Краковъ до Праги въ товариствѣ сестры зѣ Стрыи котра по довгихъ рокахъ поѣхала въ гостину до родины въ Чехіи. Вѣдѣзжающаго п. Ржегоржа, сердечного друга Русинѣвъ, попращали ва дѣвѣрці члены редакціи „Дѣла“, секретарь „Просвѣты“ п. Андрѣй Окородивскій и справникъ „Сокола“ п. Володимиръ Лавровскій. На другій рѣкъ вѣдбуде ся въ Празѣ величавѣа чѣска выставка етнографічна, то п. Ржегоржъ сердечно запрошувавъ, чтобы якъ наибѣльше Русинѣвъ заголѣло до Праги.

— Коломыйскіе радикалы розрадили ся и рѣшили не склѣкувати заповѣдженного „Народною Волею“ на днѣ 16 н. ст. вересня вѣча до Львова. Звѣщаючи про се, пише Kurjer Lwowski, що вѣче не було цѣлкомъ склѣкуване а лишѣ вели ся въ тѣй справѣ нарады въ тѣснѣйшѣмъ кружкѣ радикалѣвъ и що на тыхъ нарадахъ запали деякі постановы що-до вѣча, однако перевѣденые тыхъ постановѣвъ показало ся неможливымъ. — „Дѣло“ подаѣло вѣсть про вѣче на письменну просьбу члена выдѣлу „Народною Волею“ д-ра К. Трильовского.

— Новоустроенный судъ повѣтовый въ Жабію — якъ телеграфуютъ зъ Вѣдны — розпѣче свою дѣяльнѣсть зъ днѣмъ 1 н. ст. жовтыя с. р.

— Надзвичайный особѣ и поѣзды. Дирекція руху зѣлѣзничѣй державныхъ у Львовѣ оповѣщуе: Зъ нагоды приѣзду Е. Вел. цѣсаря до Львова будутъ переходити, кромѣ въ днѣяхъ наведеныхъ зѣ оглошеною до Ч. Д. Р. 32009 зъ мая 1894 на шляхахъ Краковъ-Львовъ и Черновѣцъ-Львовъ [т. е. въ суботу на нѣчь до Львова а въ недѣлю въ нѣчи зѣ Львова до Кракова и Черновѣцѣ] надзвичайный поѣзды особѣвъ Ч. Д. Р. 318 и 317 также на днѣяхъ 6, 7 и 8 н. ст. вересня с. р. зъ Кракова, вглядно зъ Черновѣцѣ до Львова, 7 8 и 9 н. ст. вересня же зѣ Львова до Кракова, вглядно до Черновѣцѣ для звиджующихъ выставу у Львовѣ пѣсля того самого розкладу вѣзды и по тыхъ самыхъ знижѣныхъ цѣнахъ. Згадане зниженье цѣнъ вѣзды важне также для поѣздѣвъ звичайныхъ, мающихъ полученье зѣ згаданными поѣздами надзвичайными.

— Холера. Wiener Abendpost подаѣ такі вѣсти про холеру за днѣ 29 а по части и за 28 н. ст. серпня: На Буковинѣ въ 5 повѣтахъ а 9 мѣсцевостяхъ занедужало 26 особѣвъ, померло 13, выздоровѣло 8, — въ захѣдѣй Галичинѣ въ 8 повѣтахъ а 15 громадахъ занедужало 8 особѣвъ, померло 12, выздоровѣло 7. — У вѣхѣдѣй Галичинѣ бувъ станъ холеры такий: въ повѣтѣ подѣбачѣмъ въ 2 громадахъ занедужало 5, померло 1; въ надѣбрянскѣмъ повѣтѣ въ 2 громадахъ занедужало 1, померло 2; въ косѣвскѣмъ повѣтѣ въ 4 громадахъ занедужало 11, померло 10, выздоровѣло 5; въ богородчанскѣмъ повѣтѣ въ 6 громадахъ занедужало 15, померло 8, выздоровѣло 3; въ товацкѣмъ повѣтѣ въ 6 громадахъ занедужало 26, померло 15, выздоровѣло 6; въ чортковскѣмъ повѣтѣ въ 2 громадахъ занедужало 1, померло 2, выздоровѣло 1; въ залѣщичѣмъ повѣтѣ [за два днѣ] въ 17 громадахъ занедужало 32, померло 23, выздоровѣло 15; въ будацкѣмъ повѣтѣ [за два днѣ] въ 14 громадахъ занедужало 92, померло 32, выздоровѣло 28; въ коломыйскѣмъ повѣтѣ въ 4 громадахъ занедужало 9, померло 4, выздоровѣло 5; въ

снѣтаньскѣмъ повѣтѣ въ 3 громадахъ занедужало 3, померло 3, выздоровѣло 2; въ ставнѣславѣскѣмъ повѣтѣ [за два днѣ] въ 9 громадахъ занедужало 24, померло 11, выздоровѣло 5; въ гусятинскѣмъ повѣтѣ въ 3 громадахъ занедужало 9, померло 6, выздоровѣло 3; въ борщѣвскѣмъ повѣтѣ [за два днѣ] въ 10 громадахъ занедужало 35, померло 18, выздоровѣло 12; вѣстей зъ городѣнского повѣта нема. Загаломъ днѣ 29 (а декуды ще и 28) н. ст. серпня занедужало въ 13 повѣтахъ вѣхѣдной Галичины а 82 мѣсцевостяхъ 263 особѣвъ, померло 125, выздоровѣло 85.

— Щедрѣй жертвы прислали сегодня на нашѣ руки зъ Перемышлянъ пп. Костѣ Подвысоцкій, артистѣ руского народного театру и и его жена Юлія. Павѣ Подвысоцка жертвовала 50 зр. на будову руского театру, а п. Подвысоцкій рѣвно-жѣ 50 зр. на емеритальнѣй фондъ для артистѣвъ руского народного театру.

— ПП. урядники почты въ Перемышлянахъ Гуттеръ и Сколовскій прислали намъ на основѣ §. 19. закона правесого спростованье поданои въ „Дѣлѣ“ зъ 28 с. м. вѣсткѣи зъ Перемышлянъ въ тѣмъ напрямѣ, що они выѣють по руски читати и писати и пишуть сторонамъ рѣшеніи по руски, а въ описавѣмъ въ „Дѣлѣ“ выпадку письмо на адресѣ було невыразне и почеркане, то трудно було его перечитати.

— Дрѣбнѣй вѣсти. Министры д-ръ Пленеръ зъ женою и гр. Шенборнъ выѣхали нинѣ до Буска въгостину до намѣстника гр. Казим. Баденного. — Англійскій банкъ закупивъ дальшу часть копанѣе нафты Шепановского въ Бориславѣ и має перемѣнити въ найбѣльшой будучасти тѣ копанѣи на акціонѣе подпріемство. — Стрѣльница у Львовѣ одержала вѣдѣ цѣсаря въ дарѣ великій сѣрбнѣй пугаръ въ стилѣ Людовика XV., а то на нагороду для найбѣльшого сѣрѣлу. — Въ Тернополи має небавомъ станута памятникъ для Мицкевича коштомъ 2200 зр.

Господарство, промыслъ и торговля.

— Дирекція зѣлѣзничѣй оповѣщуе: Урядова „Газета Львовѣка“ оголошуе розписанье офертъ на роботу перебудованія головного будынку на стациѣ въ Перемышлянахъ. Оферты можна внести найбѣльшѣе до 12. години въ полудне днѣ 12 н. ст. вересня с. р. до протоколу подавочого дирекціи руху у Львовѣ.

Телеграммы „Дѣла“

Вѣдѣнь 31 серпня. Про стрѣчу цѣсаря Францѣ Іосифа зъ царемъ нѣчого не знаютъ въ кругахъ дворскихъ.

Остригомъ 31 серпня. Кардиналъ Васарій не вѣде до Риму, бо мѣжъ нимъ а Ватиканомъ нема нѣякои рѣзниці поглядѣвъ въ справахъ церковно-політичныхъ.

Парижѣ 31 серпня. На радѣ міністерскѣй вѣдчитано змѣсть конвенціи мѣжъ Франціею а державною Конго. — Въ купеляхъ Еле Бенъ увязнено чоловічка, подозрѣнного о намѣрѣ убійства короля грѣцкого.

Амстердамѣ 31 серпня. Въ наслѣдокъ поражѣна войска голяндского на островѣ Лѣombokъ вѣдкликано всѣ обѣды двѣрскѣй и въ цѣлѣмъ краю настало сильне занѣпокоенье.

Ріо Жанейро 31 серпня. Полиція выкрыла десять бомбѣ динамитовыхъ.

Надоболане.

ОКУЛИСТЪ

Д-ръ АДАМЪ ШУЛИСЛАВСКИЙ

бувшій ассистентъ проф. Вихеркевича и бувшій демонстраторъ проф. Фука.

Львовѣ, улица Гетьманьскаа число 10
ординуе вѣдѣ години 12—1-ой и вѣдѣ 3—4-ой.
188 37—?

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКИЙ

ОПТИКЪ И МЕХАНИКЪ, подѣ Коперникомъ, Львовѣ, площа св. Духа (ул. Театральна ч. 6 противъ головногѣ оудку) поручае у великомъ выборѣ и по найдешевѣ цѣнахъ: окуляры, цѣпкеры, льорнеты, бинокль, далекогляды, барометры, аерометры, мѣкроскопы, лупы, компасы, райсайты, ленты мѣрильнѣй, пѣномы, сѣбѣлы, манометры, и т. п. Устроены выинокѣ электротѣхнѣхъ. Всѣмъ напрями выгѣтовляють ся найкѣрше и найдешевѣе. — Законовѣи въ провинціи выгѣтовляють ся точно. 4185

Головный складъ

всякого рода повозѣвъ, тарантасѣвъ, господарскихъ вѣзѣвъ, промисловыхъ вѣзѣвъ и перѣзѣдѣныхъ фаѣтонѣвъ найновѣйшого фасѣну, старанно выкѣнченыхъ подѣ гарантією въ великомъ выборѣ

М. НАСЪ

у Львовѣ, при ул. Шпитальнѣй ч. 28.
Проситъ ся о дѣлѣ выгѣтѣ огла-
ненье складу. 316 1—3

Ножницѣ всякого рода

напрями и цѣлѣкомъ новѣй продаѣ
ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ
ножницѣ у Львовѣ ул. Бонимѣзъ ч. 3.
Цѣнникъ даромъ.

CARBOLINEUM

Теръ деревный и теръ газѣвый до смарѣваня дахѣвъ, будынкѣвъ деревныхъ, штаѣтовѣвъ, парникѣвъ и т. д.

поручае

по знижѣныхъ цѣнахъ

В. ЧОППЪ

3.8 Львовѣ 2-7

улица Жовѣвскаа ч. 2.

Учениковѣ

шкѣлѣ середныхъ або народныхъ прѣймае а на мешканье и харчѣ. За совѣтну оѣнку и належитый доглядъ ручать ся.

Близшій вѣсти въ Админістраціи „Дѣла“.

Мѣшочки до обрѣванія овоцѣвъ штука по 75 кр. — Лѣхтарѣй новозѣвъ пара по 6-—, 5-50, 6-50, 7-50 и 12-— зр.

ПЕТРО ХШОНСОВСКИЙ

торгѣвъ зѣлѣзна у Львовѣ площа Капітульна ч. 1 (напротивъ катедрѣ).

Цѣнникъ выинокѣвъ рѣзныхъ предметѣвъ до розпорѣдѣности.

М. Р. ШНАЙДЕРЪ

заприсяженный знѣвецъ судѣвый въ Станиславѣвъ

296 поручае свое 4—52

робѣтню бронзовичу и торговлю знѣрѣдѣвъ церковныхъ

основану 1882 року.

Прійму одного або двоухъ учениковѣ

зъ низшихъ класѣвъ на мешканье и харчѣ. 317 3-3

Проф. В. Шухевичъ, улица Чарнецкого ч. 26.

Дешевше и лѣпше якъ всюды!

Найгуштовѣйшій одѣя мужескій и дѣтскій зъ найлѣпшихъ матерій краевыхъ, французскихъ и англійскихъ, **травалого выробу краєвого**, пальты, гавельоки, менжековы, штаны, бунды подорожній, куртки, футра подорожній и до мѣста, плащѣ непормакочій и пороховники.

Одѣя для пп. урядниковъ державныхъ, Веч. Духовенства и студентовъ (мундуры) готовъ и до мѣры.

При вѣдборѣ повного одѣя студентского по привисаной цѣнѣ 5% опушту.

Великій выбѣръ **сунина** зъ першорядныхъ краєвыхъ и заграничныхъ фабрикъ.

Одѣя вѣденского выробу значно дешевше якъ у вѣденскій конкуренціи — поручае

297 6—12

Б. ЛЯВФЕРЪ

у Львовѣ, улица Галицка ч. 8.

Замовленя полагоджую найсовѣстѣйше до 48 годянъ.

Дешевше и лѣпше якъ всюды!

Знаю вѣдъ многихъ лѣтъ п. к. управ. раѣнерія спирту, заосмотрѣна найлѣпшими приладами ректификаційными найновѣйшомъ системы, фабрика рому, лікеровъ и оцту

Юлія Миколаша Наслѣдникѣвъ у Львовѣ

Яковъ Шпрехеръ и С-ка

поручае старъ польскій силный горѣвки, дуже добръ розолісъ, лікеры, румы правдивы зъ Ямайкы, якъ такожъ найлѣпшомъ якості бравей спеціалы якъ: Нардобка, Dziennik, Sescutek, Карпатка, „Дабель“, Помаранчева не сододжена, Ратаѣя, Деренбика и т. п. горѣвки управленеванъ и одиноко правдивы если зъ нашою фабрикою спровадженъ.

Одиноко жерело въ краю для пп. антикарѣвъ, до побараня алькоголю абсолюту и найчастѣйшого спирту, до цѣлей лѣчничихъ вѣдному вѣдъ податку и вже оподаткованого. Правдивый спиртусъ оптовый найсилнѣйшій, здоровлю не шкѣдливъ, бо не выроблюваный зъ есенціи оцтовомъ.

Складъ для мѣста Львова, ул. Коперника ч. 9 и въ головномъ складѣ вѣдъ минеральныхъ І. Поллеа, улица Кароля Людвика ч. 29.

421 118—104

„СЛАВІЯ“

банкъ взаимныхъ убезпеченій въ Празѣ

закончилъ съ г. 1893. первое двадцатипятилѣтіе своего существованія и выносилъ съ дня 31 декабря 1893 г. въ „Славію“:

Убѣзпеченныя суммы въ сек. житевыхъ	злр. 24,268.630-15
„належитостей аснур. вѣсхъ секцій“	231,429.863—
Доходы нажитостей аснур. вѣсхъ секцій	2,731.326-08
Выплаченныя капиталы ренты и шкоды вѣсхъ секцій	22,774.475-93
Фонды резервныя и гаранційныя вѣсхъ секцій	5,830.306-40
Фонды емеритальныя урядниковъ и агентовъ „Славія“	398.449-36

„СЛАВІЯ“ принимаетъ

3794

въ сек. I—II: убѣзпеченія на жите капиталовъ и ренты. въ сек. IV: убѣзпеченія отъ шкоды огневыхъ будынокъ, движимостей, худобы, засобовъ, збожа и товаровъ.

„СЛАВІЯ“ удѣляетъ пожитки:

убѣзпеченнымъ въ сек. II. п. к. урядникамъ, офицерамъ, профессорамъ и урядникамъ автономнымъ съ приватныхъ заведеній съ правомъ на емеритурѣ.

„Славія“ принимаетъ зголошенія о удѣленіи агенціи анмѣстности и окрестности, где не имѣетъ еще агентуры.

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНСКІЙ

артистъ-маларъ

авѣстный вѣдъ кольканачіи дѣтъ изъ своихъ праць маларскихъ, украшае церкви въ стилу вѣдѣйномъ разомъ зъ позолоченіемъ, престолы, иконостасы и инші рѣчи. Принимаетъ рѣзбарскія работы по вѣдѣйнымъ планамъ. Выготовлюе всакомъ величинѣ церковныя образы до иконостасовъ, престоловъ, плащаницъ — олійными красками на полотнѣ и деревѣ. Побѣдѣше зъ фотографіей портреты. Зъ уваженія п. к. консерваторіи реставруе всакой старинности, а то фрески, рѣзбы и т. п. входящій въ кругъ праць маларства по найумѣннѣйшихъ цѣнахъ. Подписанный проситъ Веч. Духовенство занотувати собѣ его адресу.

205 26—?

Т. Копистинскій

у Львовѣ, улица Краковска число 20.

ВИНА БОЧКАМИ

впросто вѣдъ продуцентѣвъ высылае:

Самородный — Гегеляйскій

за бочку 135 літрову по 70, 80, 90, 100, 120, 130 зр. и выше. (Бочка не зачислѣ ся.)

ИНШІЙ болше квасковатый (неквасный) за гектолітеръ по: 30, 40, 50 и 60 зр. (Бочка зачислѣ ся по цѣнѣ коштовъ).

При замовленіи просимо подавати докладну адресу и послѣдну стацію зѣлзничу.

116 23—?

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.

Уживана льокомобіля 12-конна зъ експанзією на продажъ за 2,200 зр.

Майже нова динамо-машина електрична знаменитон будовы разомъ зъ вѣсми приборами и аппаратами пригѣдна для свѣченя 80 лампъ жаровыхъ на продажъ за 800 зр.

Нова сумарна огрѣвана паромъ придатна для пп. антикарѣвъ на продажъ за 130 зр.

Нова кухня зѣлѣзна вымѣру 130/80 см. велика на продажъ за 120 зр.

3 новы десінфекторы кальоричныи одный змонтованныи на вѣзѣ, два вѣльно стоячіи на продажъ за 1,340 зр.

1 уживана динамо-электрична машина придатна до добываня одного свѣтла лукового о силѣ 2,500 свѣчѣкъ на продажъ за 250 зр.

4 новы лампы луновы дуже доброй конструкціи на продажъ за 100 зр.

278 6—10

Близна вѣдомѣсть при улицѣ Хорущаны ч. 15.

Руска торговля и велика рукодѣльня бронзѣвничихъ рѣчей церковныхъ

ПЕТРА ДУТКЕВИЧА

бронзѣвника въ Станиславѣ, ул. Бельведерска ч. 2.

Посѣдаю на складѣ готовы знаряды церковны, лавуки, монстранціи, дарохранительницѣ, лѣхтарѣ хресты, чашѣ, патерицѣ, кадильницѣ и т. п.; принимаю стары рѣчи до вѣдѣдженя и посрѣбленя огневого якъ на пр. монстранціи, чашѣ дарохранительницѣ, воссвѣчники, кадильницѣ все дуже травало и дешево. На желаніе высылаю зборы франко и даромъ въ пошлой надѣѣ, що по переглядѣ моего анонсу Вир. Священство якъ и Ва Громады, комитеты церковны и пп. будуть зъ него користати а зъ своей стороны доложу всякого старанія, чтобы найточнѣйше вѣс порученія выповниты.

294 4—20

Остаю зъ глубокимъ поважаніемъ **Петро Дуткевичъ.****НА РАТЫ
МАШИНЫ ДО ШИТА**

зъ найлѣпшихъ фабрикъ заграничныхъ и краєвыхъ вѣдъ 25 до 65 зр.

поручае 4798 111—?

ЛЮДВИКЪ ГАРДОЛИНСКІЙ

Львовѣ, площа Галицка 14.

Цѣнники на жадање даромъ и франко.

**Куриловичъ
и
Сурмачевскій**

въ Станиславѣ

поручаютъ

ВИПА угорскій, австрійскій, ренскій, французскій, испанскій, шампанскій

Горѣвки красей и заграничны

лікеры амстердамскіи

Конякъ французскій

румы красей и заграничны

Аракъ де Гоа

чай хинскій и російскій

маринамы

сыры, овоцъ и пукры.

Знамениту горѣвку винограду.

292 Комнаты до снѣданъ. 8 26

ТРУСКАВЕЦЪ

зѣлѣзнична стація Дрогобичъ.

Стація климатична. Купелѣ солонй, солоно-сѣрчанй, бороново-зѣлѣзисты. Заведеніе ингалляційне система солинокова Васмута. Жерела солонй, солоногорскіи, алькалична кисла вода.

Владоуки: Гостѣвъ, елѣа, товстоѣтъ, зѣстарѣй недуги воддыховыхъ проводовъ, особливо роздутье легкыхъ. Вытѣки рѣбныи зъ запаленіемъ недуги жѣночй, недуги кормового знаряду, темориды, злоты, камѣницѣ нирковй.

III-й сезонъ розпочинае ся 15 сеприя и травале до 25 вересня, мешканя о 30% дешевшй. Убоги, що выкажутъ ся свѣдоцтвами убожества, будутъ увольнены вѣдъ купелевой таксы. 302 6—6

Безъ конкуренціи

есть мой складъ истинуючій вѣдъ р. 1848 и гѣшучій ся вѣдъ сего часу великою симпатією. Дятого поручаю мой обильный складъ одаговъ мужескихъ и хлопчатыхъ, пальты мужескыи и хлопчатыи, якъ такожъ одагы дѣтскыи и униформы. Гажожъ познаваю собѣ поручати Веч. Духовенству якъ спеціалістѣ въ ро бленю сурдудѣвъ, рясъ и т. д.

Замовленя пошла мѣры выговляють ся въ найкоротѣйшѣ часѣ якъ найгарнѣйше.

Дякуючи за догосперѣшій взглядъ дѣшущѣ

4095

Зъ поважаніемъ

Давидъ Шарцвальдъ

у Львовѣ, площа Капітульна ч. 3.

Приймаю учениковъ

зъ низшихъ класъ подѣ приступнымъ услѣбамъ, заручаючи за родительску оітку — Улицѣ Вѣрменска ч. 29, I. поверхъ.

309

3—3

„ДНѢСТЕРЪ“

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНІЙ

у Львовѣ ул. Валова ч. 11.

перше руске товариство асекураційне, припоручене Веч. Духовенству и вѣсми вѣримымъ черезъ Виреосъ. Митр. и Преосв. Еп. Ординаріаты вѣсхъ трехъ Епархій, приймае обезпеченя вѣдъ шкоды огневыхъ подѣ найприступнѣйшими условіями и за можливою найнижшою оплатою.

Шкоды ліквидуютъ ся и выплачуе ся сейчасъ по пожарѣ.

Договоры заключеніи зъ первыми Товариствами контрасекураційными подаютъ „Днѣстроу“ можнѣсть обезпечувати и выплачувати и найвышшй сумы.

Фондъ основный 50,000 зр. в. а. улькованныи въ цѣлости въ пушлярныхъ паперахъ, побѣдѣше ся нарастающими вѣдсѣтками. Фондъ резервовый творить ся и порастае по мысли статута.

„Днѣстеръ“ приймае такожъ въ силу договору, заключенного зъ Товариствомъ взаимныхъ обезпеченъ въ Краковѣ обезпеченія на жите въ вѣсхъ возможныхъ комбинаціяхъ.

Друки, проспекты и всякій поясненія подаютъ Агенты, установленныи у вѣсхъ мѣстахъ и болшихъ селахъ, якъ такожъ

4414

Дирекція „Днѣстра“ у Львовѣ.

Зголошенія о удѣленіи агенціи въ мѣсцевостяхъ где „Днѣстеръ“ не а заступленый, принимаютъ ся.

Бюро заряду ул. Академича 5.

Фабрика штучныхъ

НАВОЗѢВЪ

спѣлки командатовой

Юліяна Ванга у Львовѣ

поручае зъ гарантією процентѣвъ и якості складовыхъ частей

265 7—13

Мучку кѣстяну и суперфосфаты

по возможно найдешевшихъ цѣнахъ.

Львѣвскій льосъ цѣна 1 зр.

Тягненіе д. 27 н. ст. вересня

ГОЛОВНА ВЫГРАНА 60.000 ЗР.

Льосы поручае: Яковъ Штра Дѣмъ банковый
Кицъ и Штофъ
Густавъ Максъ

273 15—?

ЗЪ НАГОДЫ ПРИѢЗДУ ЦѢСАРЯ.

Проситъ ся ласкаво вѣсхъ Вп. Гостей выставовыхъ пересвѣдчити ся о дивной дешевости осбныхъ и зимовыхъ товаровъ, вже спровадженыхъ въ великой скѣлькости.

Слѣдуючій товары продаютъ ся по незвычайно дешевыхъ цѣнахъ доки истнуе запасъ:

1000 модныхъ муфѣвъ для дамъ и дѣтей 120, 150, 2— до 5— зр.
1000 кожаныхъ шпѣкъ для дамъ и дѣтей 120, 180, 220 до 4— зр.
1000 фланельныхъ и суконныхъ блюзъ осбныхъ и зимовыхъ 250, 3— до 6 зр.
500 гальонокъ волѣчковыхъ по 250 до 4— зр.
1000 хустокъ Гималія, найболшій родъ 175, 225 до 4— зр.

Конфекція для дѣтей.

4000 наймѣдѣйшихъ суконѣвъ на осбнъ и зиму 180, 250 зр.
1000 модныхъ плащѣвъ на осбнъ и зиму вѣдъ 4 зр. и выше.
3000 одаговъ для хлопчатѣвъ у вѣсхъ величинахъ по 180, 2—, 3— зр. и выше.
Особливй новосты въ стяжкахъ, воалахъ, капелюхахъ дамскихъ и дѣтскихъ, рукавѣчѣкъ гласѣ, дуныскихъ, воняныхъ и шовковыхъ, хусткахъ, панчохкахъ, парасолахъ до дощѣ, блюзѣхъ шовковыхъ и воняныхъ, шляфѣрокахъ, костюмахъ и неспѣжахъ надѣйшли власне въ великой скѣлькости и доповняють ся пощенно.

**Особлившя гуртовна продажъ
принагѣдна**

въ вѣдѣлѣхъ занавѣсъ, капъ и килимѣвъ.
5000 капъ на столы по 75, 120, 190, 250.
4000 капъ на лѣжка по 2, 250, 3, 350, 4.
800 великихъ капъ на столы и лѣжка, даючихъ ужити ся на обѣ стороны (вырѣбъ килимѣвъ) по 190, 250, 4, 5.

Всякій зъ провинціи надсылаи порученія полагоджую ся найсовѣстѣйше и найскорше.

Зъ глубокимъ поважаніемъ

Зарядъ магазину AU LOUVRE

у Львовѣ, площа Капітульна ч. 3.

4895 121—?

При закупкѣ товаровъ просимо покликуватисъ на нашу часопись.

разъ побачивъ, що она поблѣдла та змарнѣла
и що по́дъ очима у неї появились темні круги.
Припустѣвъ, що вонъ и передъ тымъ се замѣ-

мавъ тогдѣ ударити вѣта въ лице та й ска-
зати: „Pamiętaĳ, abyś jechał na wystawę!“ и по-
той „принудѣ“ селяне мали поѣхати.]

Про характеристичный оденъ випадокъ на
выставѣ пишуть намъ зъ Покутя:

Якъ зъ нинѣшнихъ сторѣчъ краю, выслано и
зъ одного повѣта на Покутя значне число се-
лянъ для звидѣня выставы. Цѣль була оче-
видно політична, а гроші на дорогу дала ра-
да повѣтова й паны. Мѣжь селянами було мно-
го людей маючихъ, котрі могли бы були не
лишь для себе, але й для другихъ заплатити
кошты дороги. Але на выставу не були бы да-
ли зъ своего майна нѣ шелюга; коли-жъ лучи-
ла ся дарниця, то й покористали зъ нею. Се-
ляны провадиавъ оденъ звѣстный повѣтвый ор-
ганізаторъ оѣсуджу на Руси. По дорогѣ и на
выставѣ товкѣ вѣнъ нашимъ людямъ безна-
станно про любовь и пожертвованье Поляковъ
и шляхты dla ruskiego ludku, а наконецъ за-
провадивъ ихъ на панораму рацлавскую. Тутъ
патріотичне одушевление проводника досягну-
ло найвысшого ступня — зъ жаромъ розпо-
вѣдавъ селянамъ про значенье образа и про
Польшу, а наконецъ будучи вже певнымъ, що
побѣдѣ сердца всѣхъ для справы польской, за-
пытавъ ихъ: якъ подобае ся имъ образъ? На
се водповѣвъ одинокъ селянинъ: „Та образъ
красный, лишь одно хотѣвъ бы-мъ, абы було
ниаіше.“ „А що-жъ такого?“ запытавъ про-
водникъ. „Волѣвъ бы-мъ, абы Поляки были не
побили Москальвѣ“, сказавъ простодушный се-
лянинъ. Можна-жъ собѣ уявити: що дѣяло ся
въ душѣ польского шовініста! Вѣнъ стѣлько
натрудивъ ся для преднанія селянъ польскій
справѣ, а въ хвили, коли бувъ уже певный
своей цѣли, побачивъ наразѣ, що все апостоль-
ство его пошло марно!

Сей эпизодъ не есть такъ маловажнымъ,
якъ бы кому здавало ся. Вѣнъ кидаетъ ярке
свѣтло на те: якій настроѣ пануе середъ га-
лицкого селянства, и повиненъ бути доброю
наукою для нашихъ незваныхъ опѣкунѣвъ.
Се-жъ рѣчь вѣдома, що они братають ся зъ
народомъ лишь тогдѣ, коли ходитъ имъ о якійс
нхъ патріотичный цѣль або о интересы політич-
ной натуры. Зъ солодкими словами о zgodzie
i miłości при дружнѣмъ пированю и приобѣ-
щанкахъ золотыхъ гѣрѣ переводятъ они мѣжь
селянами выборы до парламентѣвъ, радѣ по-
вѣтвыхъ и др., — коли-жъ свое осягнули,
тогда вже про селянство не дбають. А мѣжь
тымъ т. зв. заступники народу — якъ се кон-
статувать загально — трудятъ ся... для себе,
для интересѣвъ своихъ касты, выборокѣхъ собѣ
всякій полекшѣ й величезній индѣмнізація, а
людей нехай буде радѣ, коли при татаряхъ его
не вѣдоймуть ему якого набутого права [якъ
вѣднали и пр. право презентованя учительствѣ]
и то безъ вѣякой вынагородѣ... Все те видѣти
и добре вѣдчувавъ наше зубожѣле селянство,
а хочъ при всякихъ выборахъ часть выбороцѣвъ
и дае ся обманути або стероризувати, то за-
галъ свое думаетъ и вѣдноситъ ся зъ недовѣ-
ремъ до тыхъ своихъ нѣбы опѣкунѣвъ а зъ
невдовольствомъ до порядкѣвъ въ краю. Се
невдовольство не дасть ся стримати анѣ уде-
ржуваньемъ люду въ темнотѣ т. е. періодичнымъ
розпояваньемъ его, але мусить [при посту-
пакомъ освѣдомленю народу] що-разѣ бѣль-
ше змататися и, коли нинѣшній верховодѣвъ
завчасу зъ тымъ не почислять ся, може по-
тягнути за собою колѣсь прикри наслѣдки.

Сумный сѣ вѣдосины селянства, особливо
вѣдосины экономичный поясняютъ наведенный
высказѣ покутского селянина. Они поясняютъ
и той великій зъ передъ пару лѣтъ рухъ гро-
вѣнъ вѣмѣвъ отрястисъ; такъ было и въ сѣмъ
случаю, коли Ельза нездужала пѣсла породу,
а побѣдна борба, яку звѣвъ зъ ей недугою, на-
повнила его ширѣю симпатією до молодыхъ
женщинъ.

Але теперь прикро було ему замѣтити,
що Ельза стрѣтила его свмъ разомъ холодно
и недовѣрчиво. За столомъ панувавъ придавлен-
ный и тяжкій настроѣ, и коли лѣкаръ по обѣ-
дѣ засмѣвъ зъ Екомъ въ его комнату, бувъ ду-
же не въ гуморѣ.

Що-жъ хочешь, чтобы я зробивъ? Тажъ
не могу приневолиги чоловіка, бути недуж-
нымъ, если вѣнъ самъ того не хоче. У нею
нервы бѣшь розстроены и она стала якась
сумна, больше нѣчого я у нею не найшовъ а
противъ того не могу записувати лѣку. Рада?
Яку-жъ я тобѣ могу дати раду? Я раджу то-
бѣ, зробати ей веселю по давному, а если ты
самъ не можешь того перевести, то постарай
ся розбавити ей jakimъ нинѣшнимъ способомъ.
Отъ и цѣла моя рада, а ты будь ласкавъ, не
давай менѣ на другій разѣ подобныхъ пору-
чень — бо я не бажаю мати зъ ними дѣла.

Зъ такою радѣю вѣнъ водѣхавъ, сердито
розпращавши ся зъ Екомъ, а ще больше серд-
ито зъ Ельзою.

(Далѣе буде.)

мадской емиграціи зубожѣлыхъ селянъ до Рос-
сін. Красивъ верховоды польскій звалювали вину
того руху на якусь протидержавну агітацію.
Рухъ той селянскій удало ся насильно здер-
жати, але причинъ лиха не взято ся усунути
й до нинѣ. Надъ сею справою повинно бы
правительство и здорово-мыслячѣ въ посередѣ
Поляковъ глубше застановити ся. Тутъ не по-
мощь средства поліційны, бо живѣтъ буде
голосѣнѣше надъ все кликати за хлѣбомъ.
Тутъ треба радикального лѣку. Рѣшающій сфе-
ры повинны бы вже разѣ покинути дотеперѣш-
ный напрямъ політики у насъ — именно по-
винны они экономичной політицѣ въ нашѣмъ
краю дати такой напрямъ, щобъ она не подни-
рала головво интересѣвъ паньскихъ, нехтуючи
интересами люду, але щобъ звернула ся рѣ-
шучо въ корни селянства, тымъ бѣльше що
оно було у насъ вѣками гнетене. Се єдинный
способъ зарады лаху. Безъ того будутъ всѣ
польскій выставы и подобны штуки лишь часо-
вымъ самодурствомъ, а не змѣнять фактично-
го настрою, — якій крѣе ся на даѣ селянскон
сусѣбности — и то обохъ народностей.

Прикро намъ про се говорити, однакъ мы
гадаемо, що не тѣ суть правдивыми патріотами,
мы, що за-для своихъ самолюбныхъ интере-
сѣвъ замазуютъ правдивый станъ рѣчи, але тѣ,
що отверго и ретельно выявляютъ лиху и вка-
зуютъ способы, якъ бы лиху зарадыти.

Выстава худобы а селяне.

Зъ Перемышля одержала „Читальня“
таку цѣкаву дописъ про недавню выставу ху-
добы въ тѣмъ мѣсѣ:

Дня 4 н. ст. мая була въ Перемышлянахъ
шорѣчна выставка господарской худобы. Коней
було богато, штуки дорѣдны, добре выхованъ и
добре вызимованъ. Але на конѣ мало було на-
городѣ. За те привѣвъ бувъ делегатъ зъ кра-
евого товариства господарского 150 ар. на ро-
гату худобу селянскую [бо обшары двѣрскы
были выключенъ], та що зъ того, коли и зъ тыхъ
150 ар. половину мусѣвъ взяти до Львова, бо
на выставу селяне пригнали всего-на-всего 37
штукъ. Делегатъ ажъ злостивъ ся, що мусѣвъ
грошѣ брати вазадъ до Львова — але по прав-
дѣ не було кому роздати тѣ грошѣ. Нагородѣ
були по 5, 10 и 15 ар. и давали дуже справед-
ливо; вымагали лише, щобъ раса була по-
правѣнѣша и худоба чисто удержана, але
що жъ було выбрати, коли й помѣжь тыми 37
штуками зъ подѣ болота та гною худобу лед-
во можна було пѣзнати. Одному навѣтъ ска-
завъ бувъ делегатъ. „Я тобѣ, чоловіче, и не
дивую ся, що твоя коровина навѣтъ не обшкро-
бана зъ грубого гною а не то не вычесана
— бо й ты самъ, видно, певно нѣколи гребеня
не видѣвъ“. Одна якась бабина пригнала була
3 штукъ: матѣрь и двое телятъ; мати вже
разѣ була нагороджена, а що телятѣ були гар-
ны, то бабина достала 25 ар. Одинокъ селянинъ
за бычка-теля доставъ 15 ар. але подѣ усло-
вѣмъ, що придержитъ его у себе ще цѣлый
рѣкъ. Вычокъ сегородный, але справдѣ бувъ
роскошный. Наколи-бъ селяне были показали
бѣльше рогатон худобы, были бы поднесли су-
му нагородѣ — коли-жъ бо дурнота вѣсому
дорогу перегородитъ. Одинокъ селянинъ пояснѣвъ,
яка була причина, що такъ мало худобы ро-
гатон пригнали: „бо якъ хто має яку красну
худобку, а достане премію и верне домѣвъ, то
другі проклинають, абы ему худоба выдыха-
ла“. Кажуть бо, що черезъ те, якъ дѣвають
ся про красу худобу, въ селѣ, то наклады
на всѣхъ бѣльшій податки, — мовлявъ: в
вѣдѣкѣ потагнуты. Ну, и поможи-жъ тутъ ду-
рному! На дурноту нема лѣкарства. Делегатъ
почувывъ людей и звернувъ увагу на те, що-
бы селяне брали ся бѣльше до годѣвъ рогатон
худобы а не коней, бо лишь рогата худоба
можетъ ихъ поставити на ноги. На коняхъ мож-
на, правда, заробити богато, але можна и лег-
ко дуже много стратити черезъ якій небудь
блудъ, але худоба рогата має завсѣгда свою
вартѣсть, хочъ бы ишла навѣтъ на зарѣвъ. А
слова то золотѣ — кобы нашѣ люде лишь до
сердца собѣ ихъ брали. Худоба рогата дае и
тягло, и молоко, и добрый гнаѣ, и мясо; шту-
ка не поѣде такъ марно якъ конь, котрого сто-
разѣ легче збавити, якъ штуку рогату. Зъ-
подѣ коня и гнаѣ не дуже добрый и не на
кождый грунтъ, та й вѣрѣтъ тягла нема зъ не-
го иного хѣсна.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Министерство вѣнны задумаетъ за-
вести деякія змѣны въ постановкахъ що-до скла-
дана испытѣвъ на однорѣчныхъ охотникѣвъ, т.
зв. Intelligenzprüfungen. Тѣ кандидаты на од-
норѣчныхъ охотникѣвъ, котрі не мали свѣдо-
цтва испытѣвъ зрѣлости, могли складати тѣ вой-
сковы испытѣвъ лишь въ тыхъ мѣстахъ, де были

команды дивізіонны, — теперь же будутъ могли
складати ихъ всюды, де иступють гимназін.
Комисарѣ до испытѣвъ будутъ вынуждыванъ
вѣдѣ теперь не лишь зъ стороны войсковыхъ,
але и політичныхъ властей. Кандидаты, що
перепали при испытѣ зъ одного предмету, бу-
дутъ могли по трѣхъ мѣсяцахъ повторити
испытѣ, а тѣ, котрі перепали зъ бѣльше пред-
метѣвъ будутъ допущенъ до поновного испытѣ
ажъ по роцѣ.

Противъ реформъ політично-цер-
ковныхъ въ Угорщинѣ веде ся далѣше
завзята агітація. Низше духовенство подѣ про-
водомъ газеты Magyar Allam стануло майже
въ отвертой оппозиціи противъ своеи высшон
ерархіи за-для того, що ерархія заняла теперь
опортуністичне становище. Рѣвножъ и консер-
вативный магнаты рѣшились вести далѣше бор-
бу, якъ се видно зъ статей гр. Ферд. Зічого,
оголошенныхъ въ одній газетѣ: „Мы не пере-
станемо бути въ оппозиціи противъ церковно-
політичной программы теперѣшного правитель-
ства, а если бы помимо того тѣ законы были
санкціонованъ, котрі противлять ся нашѣй го-
рожанскѣй свободѣ або свободѣ нашон цер-
кви, то вправдѣ мы имъ подчинимъ ся на стѣль-
ко, на сколько буде можна се погодити зъ на-
шою совѣстію, але будемо зматати всякими
законными способами и вѣсьма конституційными
средствами о змѣну або усуненье тыхъ зако-
новъ. Се змаганье звернене передовѣсьмъ про-
тивъ розпорядженя министра Чакого и противъ
ухваленого обома палатами закона супружного.
Автономію, яку мы мали при давныхъ вѣдо-
синахъ и въ силу законѣвъ зъ 1848 р., яку
одобрилъ католицкій конгрессъ, може перево-
дити ся лишь въ кружѣ церкви, подѣ руково-
дствомъ епископату, за згодою вѣрныхъ та за
одобреньемъ короля и римского престола, —
тожъ мы опонуемо противъ самовѣльного вѣте-
ренціи правительства. И мы стоимъ за пова-
го угорскон державы, угорскон мовы націо-
нальной, за организую единство — але поми-
мо того не можемо похвалити гнету
другихъ заселяющихъ сей край народно-
стей що-до мовы и культуры, и жадаемо,
щобы въ церквѣ и школѣ уживано тон мовы,
яку варѣдъ разумѣе и въ якѣй слово Боже та
просвѣта народна найуспѣшнѣйше може бути
ширена и переведена.“

Въ Болгаріи вже зачалася агітація
выбора. Дня 23 вересня мають вѣдбути ся
выборы до собранія, а зъ нихъ покаже ся, хто
побѣдитъ, чи сторонники русифильской політи-
ки чи прихильники тецѣрѣшного правительства.
Загально припускають, що правительство не
осягне при выборахъ свѣянон бѣльшости, лишь
буде мусѣло утворити коалицію сторонницѣвъ.
Властиву партію правительственну творять двѣ
группы: консерватисты подѣ проводомъ Стой-
лова и Начевича та радослависты, котрі суть
вѣдломомъ давной партіи Стамбулова. Обѣ
группы могутъ осягнути до пятидесяти манда-
товъ. Русифилы розпадають ся на чотири вѣд-
тѣнны: цанковисты (умѣркованъ), каравелисты
(экстримъ), унионисты (котрыхъ девізоу уни
Болгарія зъ Румелією) и азіонисты подѣ про-
водомъ Алека-пашѣ. Вѣдѣнці треба числѣти ся
при выборахъ такожъ зъ социалистами и при-
хильниками Стамбулова. Правительство при-
тягнѣ до себе цанковистѣвъ, а въ оппозиціи про-
водити будутъ каравелисты. — Драганъ Цан-
ковъ пробувавъ теперь въ Бѣлградѣ и выжидае,
чи правительство болгарске дозволитъ ему вер-
нути до Софіи. Сими днями выславъ вѣдѣ до
министерства просьбу о дозволѣ повороту до
краю. Правительство мало заявити цанковис-
тамъ, що дозволитъ ихъ проводникови вернути
але ажъ по переведенныхъ выборахъ до собра-
нія. Цанковъ тон гадка — якъ заявивъ корес-
пондентови N. fr. Presse — що внутрѣшный
спокой въ Болгаріи настане ажъ тогдѣ, коли
державы признають Фердинанда Кобургского
князомъ Болгаріи, а се лѣтъ тогдѣ може ста-
ти ся, если Болгарія цѣлкомъ помирить ся зъ
Россією.

НОВИНКИ.

— Дня 29 н. ст. серпня уконституувавъ ся
— якъ намъ пишуть зъ Сокаля — выдѣлъ
заснованого сего року політичного товариства
„Руска Рада въ Сокаля“. Головою товариства
выбрано о. Василь Чернецкого зъ Сѣльця
белского, заступникомъ о. Самеона Смулку зъ
Угринова, секретаремъ о. Кароля Федоровича
зъ Войславѣ, касиромъ о. Николая Роздѣль-
ского зъ Сокаля, а выдѣловыми: члена повѣ-
твой рады сокальскон Дуку Михальчука зъ
Башова, Данила Пирого господаря зъ Нисемчи
и Андreja Томашевского господаря зъ Горѣд-
ловичѣ. Не сумнѣваемо ся, що патріотична
Сокальщина, де розмѣрно до другихъ повѣтѣвъ
есть значный процентъ писемныхъ селянъ,
поспѣшитъ на покликъ выдѣла численно впи-
суватися въ члены агадавого товариства, котре,
наколи збѣльшитъ ся, може принести немалѣ
користи Сокальщинѣ въ народныхъ справахъ.
— М.

— Зъ Перемышля одержуемо вѣдомѣсть, що
при тамошнихъ паралельныхъ русскихъ класахъ
гимназін міністерство просвѣты позволило отво-
рити классъ приготвляющю. Якъ до Коломыѣ,
такъ и до Перемышля вѣсть о сѣмъ рѣшеню
министра просвѣты наспѣла вже подѣ самъ ко-
нецъ рѣзняца записѣвъ. Вчера звернули мы
увагу Русинѣвъ зъ окола Коломыѣ на користи
зъ тамошнѣмъ классѣ приготвляющю, отже такъ
самѣй користи подае и така-жъ приготвляюща
класса въ Перемышля. Нехай же-жъ родитѣ
русскихъ дѣтей покорастуютъ ся сею классѣю —
нехай покористуютъ ся нею й селяне, що въ
ихъ селахъ е лише 2—3 классы, а они бажали
бы подготвѣти сыновѣ своихъ зъ гимназін рус-
кон. Нѣкая школа народна не въ сѣмъ приспо-
собити ученика до вступу въ гимназію такъ,
якъ се може выннати классъ приготвляющю.

— Приготвляюща классъ въ рускій гимназін
у Львовѣ зъ сѣмъ рокомъ школьнымъ уже пе-
рестала иступвати. Дирекція гимназін вже не
принимала дѣтей вписуваныхъ до тон классы.
Знесенне приготвляющон классы въ рускій гим-
назін наступило на предложенье краевой рады
школьной — за отворенье классъ приготвляю-
щихъ при паралелькахъ русскихъ въ Перемышля
и Коломыѣ. Хотай не дасть ся заперечити, що
русскій классъ приготвляющю бѣльше потрібный
въ Перемышля та Коломыѣ вѣжъ у Львовѣ, то
все-таки оно рѣчь характеристична, що новыи
здобуткѣ треба було оплатати стратою давно-
го здобутку. Et haec meminisse juvabit...

— Цѣсаръ буде удѣляти загальны аудієн-
ціи въ часѣ своеи гостини у Львовѣ въ поне-
дѣлокѣ дня 10 н. ст. вересня въ палатѣ на-
мѣстничества. До тыхъ аудієнцій треба вписува-
ти ся почавши вѣдѣ четверга дня 6 н. ст. ве-
ресня у надворного секретаря кабинетной кан-
целяріи бар. Корн. Гана, котрый буде уряду-
вати въ будынку намѣстничества.

— Наслѣдникомъ кардинала Дунаевского
на епископскій престолѣ въ Краковѣ — якъ
донесеть Курьеръ Ропнапски — має бути ко. д-ръ
Стефанъ Павлицкій. Познаецѣ, членъ ордена
Змартыхъстанѣвъ и профессоръ університету
краковського. Пѣсла донесеня агадавон газетѣ,
мавъ бути д-ръ Павлицкій представленый вже
до затвердженя цѣсаревн у Вѣднѣ.

— Засѣданье вѣдѣлу руского товариства
педагогичного вѣдбуде ся дня 3 н. ст. вересня
о 6 годѣвъ вечеромъ въ канцеляріи Наукового
товариства имени Шевченка.

— Засѣданье выдѣлу наукового товариства
имени Шевченка вѣдбуде ся дня 4 н. ст. ве-
ресня о 4 годѣвъ пополудни въ комнатѣ то-
вариства.

— До руского женского воспиталища подѣ
управѣю СС. Василіанѣвъ у Львовѣ приймавъ
совѣтъ Народного Дому у Львовѣ на одѣмъ
зъ послѣднихъ засѣданъ на свой рахунокъ:
1) Марію Косовичѣвну, ученицю III-го року
женской учительской семинаріи у Львовѣ;
2) Юлію Назаревичѣвну, окѣчену ученицю
VIII-он классы выдѣловон школы у Львовѣ; 3)
Любовѣ Хвильковну, ученицю IV-он классъ на-
родной школы; 4) Ольгу Величковску, учени-
цю VIII-он классы выдѣловон школы. Всѣ чо-
тари — свѣроты по священникахъ.

— Русины у Львовѣ. Пѣсла послѣдной кон-
скрипціи було у Львовѣ зъ кѣнцемъ 1890 року
всѣхъ мешканцѣвъ 127,943, а зъ нихъ 119,352
цивилныхъ а 8,591 войсковыхъ. Пѣсла народ-
ности було всѣхъ мешканцѣвъ 104,544 Поля-
ковѣвъ, 9,667 Русинѣвъ, 12,162 Нѣмцѣвъ и 1,570
иншихъ народностей. Въ самѣмъ войску було
2,378 Поляковѣвъ, 3,756 Русинѣвъ, 2,193 Нѣм-
цѣвъ а 264 иншихъ народностей. Мѣжь самы-
ми цивильными було 102,166 Поляковѣвъ, 5,911
Русинѣвъ, 9,969 Нѣмцѣвъ а 1,301 нашихъ на-
родностей. Пѣсла вѣтры и обряду було мѣжь
самыми цивильными 63,777 римко-католикѣвъ,
18,271 греко-католикѣвъ 35,092 жидѣвъ а 2,212
иншон вѣтры (т. е. 106 православныхъ, 172
вермено католикѣвъ и 1878 протестантѣвъ). Зъ
сего выходить, що 12,360 греко-католикѣвъ
записало ся яко Поляки. Зъ мѣжь жидѣвъ
вписало ся около 8000 доНѣмцѣвъ, а 27,000
до Поляковѣвъ. — Въ народныхъ школахъ було
всѣхъ ученикѣвъ 12,938, мѣжь ними 11,440
Поляковѣвъ а 1,450 Русинѣвъ. На жалѣ нѣбѣль-
ша часть русскихъ дѣтей хо-дила до польскихъ
школъ, бо въ двохъ школахъ русевѣхъ (въ
школѣ вправѣ и въ школѣ Шамкевича) було
по-найбѣльше 400 дѣтей. Лѣпше було зъ
Русинами въ середныхъ школахъ, бо на 2929
всѣхъ ученикѣвъ було Русинѣвъ 644, зъ ко-
рыхъ 451 записало ся до руской гимназін.

— Спѣръ громады Зеленои зъ дворомъ за
нордонѣмъ. Громада Зелена, густинского по-
вѣта, положена при самѣй російскій границѣ
надѣ рѣкою Збручѣмъ, мала — якъ читателѣ
нашѣ знаютъ — въ Россіи за рѣкою въ селѣ
Слобода-зеленецка 658 морѣвъ землѣ [586
морѣвъ орного поля а 72 луки] и вживала
того грунту зъ-разу спокойнѣю и безъ всякой
перешкоды, а за те вѣдбрѣляла тамошному дѣ-
дичевн панщину. Ажъ въ роцѣ 1815-6мъ попе-
редна дѣдичка продала село панови Антонови
Лончиньскому. Той бувъ дуже недобрый для
селянъ зъ Зеленои: збыткувавъ ся надѣ ними,
бывъ буками, а въ роцѣ 1832-6мъ забравъ ихъ
грунты и прилучивъ до своихъ двѣрскихъ грун-
товъ, а нѣмъ давъ за те около 192 морѣвъ зем-
лѣ за селомъ. Селяне подали жалобу на сю
самовольну й несправѣсть и преаіди львовска
заборонила п. Лончиньскому нарушати селянъ
въ ихъ посѣданю, але російскій дѣдичъ не
добавъ о австрійскій власти. Спѣръ тягнувъ ся
далѣше. Въ р. 1890 збѣдла ся мѣшана комісія
россійско-австрійска и вѣдослала селянъ до за-
конѣвъ російскихъ. Власть російскій заявила
вѣдѣтакъ селянамъ, що они готовѣ справу вѣд-
дана давной землѣ полародити прихильно, але
до того потребуютъ, щобы попередѣ власти ав-
стрійскій въ тѣй справѣ вѣдослала ся до нихъ
урядово зъ прихильнымъ представленьемъ. Од-
накожъ громадяне Зеленои доси не могутъ
того добити ся. Они — якъ пишуть до „Бать-
ковщины“ — удавали ся вже и сего року въ
маю устно до п. намѣстника у Львовѣ а въ

червня з просьбою до ц. к. президиуму намістництва, але справа їх не поступила наперед. Позбавлений своєї землі, селяне з Зеленої уживають воді р. 1832 з'ясувалося, що земля, яку їм дано. Але за тих 192 моргів мусять ще до них відобробляти панщину, хоч в Росії панщина знесена вже в 1861 році. Ім'я кажуть, що вона знесена лише для російських підданих, а вони піддані австрійській, отже знесення панщини на них не розтягає. За кожний морг мусять теперішньому двадцяти Павловському відобробляти по 20 днів пшениці або по 10 днів жита в часі жнив. І не можуть воді того увільнити ся! В останніх роках мають ще новий клопіт. Перше вільно їм було товар, вівці і коні гнали за границю на пасовище кожного дня і там ночувати з'являлись. Потім почала сторожа погранична, особливо австрійська, робити їм перешкоди: в порі лівих робіт не пускали їх скоро в кожний час через роки, далі заборонено їм товар, вівці і коні гнати, а в Росії не дозволяють їм тепер навіть вартівничих ливати через воді для палювання збожа в полі, через що тамешні люди дуже нищать їм плоди. Та й то всякий прикраса і шкоди терплять селяне з Зеленої, а не знаходять опіки й помочі, лише перекопи та секатори!

Програма маневрів конноти в Галичині має бути слідує: Дня 7 н. ст. вересня по обговоренню маневрів в Ланцероні виїде архієпископ Альбрехт, який начальний управитель тих вправ в Кракові і Львові до Рогатина. Дня 8 н. ст. вересня (лат. свято Пр. Діви і неділя) не буде вправ. Натомість будуть відбавляти ся маневри конноти 10, 11, 12 і 13 вересня. Цісар не буде брати участі в цих маневрах. Дня 14 н. ст. вересня виїде архієпископ Альбрехт з цілою своєю дружиною з Бурштина і удесть ся на Станіславів-Стрий-Лавочне до Будапешту.

Товариство руских жінок в Чернівцях, про которого засноване ми сими днями доносили, одержало воді буковинського крайового виділу підмогу в сумі 500 зр. Фонд, з якого виділено сю підмогу, повстає з часті частого зиску „Должностно-австрійського економічного товариства“ при конверсії буковинського індемніційного дову. З того зиску пожертвувало згадане товариство на добродійний цілі до розпоряджиста буковинського крайового виділу 3.000 зр. і з тих суми укладає крайовий виділ товариству руских жінок 500 зр.

П. Войта Напретек — знаменитий Русинам патріотичний основатель музею в Празі, в котрому при широкі заходи п. Франтішка Ржгоржа мстити ся ціла одна сая предметів з Руса Галиції — заведував дня 30 с. м. наглі на спаралізовані правою рукою. Скоро поміч лікарка привернула п. Напретек утримує ся рази свідомість, однак же він утратив мову, видно через спаралізовані також органи мови. Лікарка висказує надію, що п. Напретек поздоровіє — зого ми єму, яко щирою приятелем нашого народу, з цілого серця бажаємо.

В рускій духовній семінарії у Львові роблять ся вже приготування до прийняття цісаря в дні 8 н. ст. вересня. Деякі річи для принамо салі, де зібрані будуть витати цісаря, позначити ректорат семінарії в Народній Домі.

Холера. Wiener Abendpost пише про ставі холери: На Буковині в 7 повітах в 13 громадах заведувало 15 осіб, померло 12, в здоров'ї 5; — в західній Галичині в 9 повітах в 13 громадах заведувало 18 осіб, померло 8, в здоров'ї 8; — У східній Галичині в 14 повітах в 86 громадах заведувало 233 осіб, померло 99, в здоров'ї 78. — В четвері сего тижня оповістили в дельска санітарна рада справоздань о стані холери в Галичині і Буковині за час воді 20 до 26 н. ст. серпня. З того справозданя показує ся, що в згаданих 7 днях заведувало на холеру в Галичині 1057 осіб, а на Буковині 144, померло ж в Галичині 544 (минулого тижня 531) а на Буковині 79 (минулого тижня 65). Воді початку пошесть до 26 н. ст. серпня заведувало в Галичині 3816 осіб а померло 1935. — На Буковині померло до 26 н. ст. серпня 245 осіб.

З Буданова пишуть нам: Ратунковий комітет задожаний дня 24 липня с. р. в Буданові для убирання запомог для громад повіта судового Буданові, навчених градобитством дня 13 липня с. р. здає справу з дотепершню своєю діяльністю. На навчених градобитством мешканців Буданова і цілого повіта аложили досі слівдучі датки пп.: староста зобов'язаний Василевський 30 зр., о. Володимиір Дроздовський 10 зр., о. Чернявський 10 зр., о. Бутинський 10 зр., о. Гусаківський 10 зр., каси ошадності у Львові 100 зр., римо-кат. уряд парохіальний в Хотимбачі 15 зр. 44 зр., о. Барусевич в Пельніці 3 зр., каси ошадності в Тереволі 20 зр., виділ ради повітової в Тереволі 100 зр., римо-кат. уряд парохіальний в Скалі 25 зр., о. декан Громницький в Бучачі 5 зр., Конвент оо. Домініканів в Чорткові 5 зр. і шамбелян Фр. Мисловський в Завнача один стоб дров; римо-кат. уряд парохіальний в Белзі 5 зр. Всім благодійним жертводавцям в імени бідного населення складає щирі подяку — Комітет.

В староміській повіт єсть [ібо] ошадності конскрипції 38.400 Русинів, 5.900 поляків в 6.700 жидів, отже Русинів єсть майже чотири рази тільки, як поляків і жидів разом. А однак же рускій сей по-вільно вибрав послом до союму гр. Людвіка Воданського, буюшого маршалка крайового австрійського губернатора Ландербау у Відні, котрий за гроші зложен на свій посади набув значної добра в тім повіті. По недавній смерті гр. Воданського буде розписаний новий

вибори посла до союму. Сей вибори — як надієся дочисувателі „Батьківщини“ — може і мусить вибрати користивий як попередній, сля Русини схотять приложити рук до дла, як належить ся. Причиною некористного вибору попереднього, як в малого числа руских пусьм до ради повітової і вищих того рода обставин, єсть се, що рускій народ в староміській повіті ще дуже темний і занедбаний, та й ніхто ним не займає ся, але в останніх часах тут то там показала ся деяка дбалість о той бідний народ.

Рускі школи в Америці — а іменно в Шамоні, в Оліфанті, в Монті Кармелі і в Шенандорі — розвивають ся, як пише американська „Свобода“, дуже гарно. 150.000 Русинів в Америці [найбільше в Пенсільванії і Нью-Йорку] зорганізували ся вже в 77 місцевостях в братства церковно-запозомогові. На 77 братств 4 школи — то ще очевидно дуже мало, але початок уже зроблений і єсть надія, що число руских шкіл з кожним роком буде зростати, особливо коли що-раз більше буде рости в силу „Союзу“ братств, котрого заряд спочивав в руках священників і світських людей з Галичини.

Понебдімова буря наробила значної шкоди пани Гашичові в Дуньковичах під Черемислем. Вихор завалив стайню, в котрій було 54 штук рогатої худоби і убив з них 19 штук, вартости 1600 зр. Решту худоби врятувало войско 58 полку пшоты з недалекої крпости ч. XI.

Підмоги для урядників, на котрі було призначено в державній бюджеті на 1894 рік півтора мільона гульденів, досі ще не розданий. Поодинокі уряди одержали вже сими днями поручення зробити вкази урядників, потребуючих підмоги. В порученні каже ся, що в першій раді треба звернути увагу на воззних і на їх помічників, а вдатк на практикантів і діурністів. Перші мають одержати найменше по 20, другі по 25 зр. Урядники до IX. ранга включно одержати підмогу відповідно до потреб, признаних настоятелями, а ті підмоги не можуть бути менші воді 30 зр. Урядники Х-ого класу мають одержати (єсли будуть представлений як потребуючий підмоги) найменше 60 зр., а IX. класу, єсли се можливо, і по 80 зр. Се дотикає в рівній мрі маніпуляційних і канцелярських урядників, а також учителів середніх шкіл. В судах мають мати бути уважливий ведучі ґрунтові книги, канцеляристи і діурністи, бо — як каже розпорядження — судові ад'юнкты імовірно не приймуть підмоги, як зробили й давніше.

З Тернополя доносять, що дня 27 н. ст. серпня аложили присягу в руки старости нововибрані бурмістр, віцебурмістр і асесори. Дотепершній правительственный комісар Студинський здав справу з своєю дволітньої діяльності. З справозданя видно, що господарка п. Студинського принесла мшту багато улучення.

Сибірська зельніца. Першій поїзд по західній зельніци сибірській переїде вже 12 н. ст. вересня. Інспекційну подорож сям поїздом відбуде міністер комунікації Кривошеєв. Довгота тої зельніци на просторі воді Челябинська до Омска вносьєть 1006 верст. На другій рік буде окінчений великий мост на ріці Обі.

Воздушна їзда против волі. На феліксдорфських болозах під Віднем відбудуть ся тепер проби стрільня гранатами до балюнов. Звичайно з одного привязаного балюна слівдять призначений до сего офіцар дланє і наслідки стрільб. Ті балюны наповнюють газом в війсковім арсеналі перед перенесенням їх на поле вправ. Так прадажений балюн „Ганновер“ переносено вчєра на болоза; в лоді балюна сидів старший поручник Дворжак. Войка, що тягли балюн мали мінати телеграфічні дроти, коли колькох з них пустило з рук ливни, котрими держали балюн. Балюн порвав за собою двоє воєк, що ще не пустили ливнов. Оба попадали на землю з незначною висотою, натомість Дворжак полетів лєтом блєскави в гору, жєнуци в напрям бігу Дунаю. Балюн не був осматрєний ні пожежою ні приладами до лїтання т. в. балєстом в якором. — Як доносять з Відня лєтєв балюн 10 годив аж вкінці 5-ой годив вєчером упав на землю в Зуправі на границі Босни и Хорватіє.

Дробні вєсти. Маршалок крайовий кн Евст. Сангушко повернув передчєра до Львова. — Доповняючий вибори одного члєна ради повітової в Самборі з групи найвєщих оподаткованих промысловців и торго-вельників відбудє ся дня 11 н. ст. жовтня. — Львівський маїстрат розписує конкурси на двє стіпендіє з фундації Кароля Кисельки по 60 зр. річно для християнських дїтей, що ходять до третю або вишню класу народної школи им. св. Мартіна у Львові. — В Са-даторі застрєливш 14-літній ученик Ом. Кучириук служанцю Катєрину Гремєнську и самі пропав без вєсти.

Вєсти з Аєп. львівської.

Презенти одержали оо: Леві Левицький на Вакобці, Стеф. Донорович на Сїхєві і Григ. Комарницький на Бережницю.

Президіи ц. к. Намістництва годять ся на канонічну інституцію оо. Мар.: Заячківського на Гарбузів, Аєко. Стоцького на Курович, Мих. Тиндюка на Яєнєковатє.

До інституції вєззаний оо: Аєко. Стоцький на Курович, Мар. Заячківський на Гарбузів, Мих. Тиндюк на Яєнєковатє.

Правительством асигнувало платню з фон-да релігійної для приватних сотрудников в Стрийці, Кобыловолах, Гуминьках и Дов-гомі.

Посмертний — ґ — оповєсти.

О. Михайл Ізасєчєно, парох в Рожис-ках, скалатського деканата, упоковєв ся сими днями в 52-омь році житя а 23 свя-ченства.

О. Іларій Будзиновський приходивєк в Радимі, упоковєв ся там вчєра в 60-омь році житя а 37-омь священства.

Наука штука и література.

— И. Каманин, кївський историк, видає студію о Козаччині переді добою Богдана Хмєльницького. В студії тої авторє наводять колька нових документів взятых з цен-трального архіву кївського.

Именованя, перенесєня, конкурсы и пр.

— Именованя. Намістник именуєв асистєнта львівської школи ветеринаріи, Генр. Лягга, про-візоричнимь ветеринаремь повітовымь при ста-рості в Богородчанах.

— Конкурсы. Дирекція руху державних зєль-ниць у Львові розписує конкурси на посаду зєль-ницького лїкаря зєльницького у Львові-Подзам-чу з річною платнею 400 зр. и додатком в квіт 200 зр. на фїкара. Посада будє обєднана з дням 1 н. ст. жовтня с. р. Комітєнты мають внести поданя до дня 8 н. ст. вересня до дирекції руху у Львові и мають выказати ся: 1) правомь австрійського горожанства, 2) дипло-момь доктора медицины, 3) знаньємь языка нї-мецького и крайових языків. 4) бодий трилітню практикою в лїкарськомь званіи та 5) непере-ступленымь 45-тись рокомь житя.

— Перенєсєня. Намістник перєнєє комісара повітового Болєслава Студинського з Тернополя до Рашєва и концєпіста намістництва Володим. Бєнтковського з Рашєва до Львова. — Далєше перєнєє намістник ад'юнктов будівництва Як. Енгєльбергє з Бєлої до Вадович, Лєоп. Гольдмана з Рашєва до Бєлої и Іос. Гавличка з Львова до Рашєва. — Дирекція почт и теле-графів перенєсєла асистєнтів почтовых: Браньку з Коломиї до Львова и Ад. Пєльчєра з Оуклі до Львова. — Дирекція почт перенє-ла офіцїалів почтовых: Игн. Принца з Дро-гобича до Кракова и Іос. Пашєвського з Кра-кова до Львова; далєше офіцїала почто-вого Казим. Палєсєчка з Тернополя до Кракова, а асистєнтів почтовых: Ад. Розєнвєрха з Підволочиск до Тернополя, Аєко. Вєчєра з Львова до Нового Санча, Ив. Клемєн-сєвичє з Нового Санча до Львова и Ант. Єкєрта з Бє-лої до Корєсна.

Тєлєграмы „Дїла“

Вдєнь 1 верєсєня. Міністерство не за-твєрдило статутів картєлю цукроварників, бо сєй картєль супєрєчить законамь.

Пєтєрбург 1 верєсєня. Цар з роді-ною вїхали до Бєловєжє. З царємь пої-хав д рь Сахаринь.

Бєлград 1 верєсєня. Правительство сєрбєє дозволило Цанковичи и иншимь ємі-грантамь болгарскимь пєрєбувати в Бєлграді поді условємь, що не будуть конти нїякои ворохобіє противь Болгаріє.

Лондон 1 грудня. Гр. Парижа приймив вчєра св. тайны.

Рух поїздів зєльничих

важний з дням 1 мая 1894 посли годиника сєрєдно-європейского.

Приходять до Львова з	ПОЇЗДИ			
	послїдній	особий	послїдній	особий
Кракова (Вєрліна, Вроцлава, Відня)	232	525	500	610
Варшави	—	525	900	900
Хабови (Закопаного) на Черемисль, Рашєв, або Тарнов	232	—	—	—
Хабови (Закопаного) на Рашєв або Тарнов	—	525	—	—
Хабови (Закоп.) на Стрий Мушны, Кришич, Жєстєс-тєва на Тарнов	—	—	584	—
Мушны Кришич Жєстєс-тєва на Рашєв або Тарнов	—	525	—	900
Мушны Кришич Жєстєс-тєва на Тарнов (в. 1/2 до 20/2)	—	—	900	—
Мєє-Лєборц Цавного-Ку-лашиного на Черемисль	—	—	900	—
Надбєрєзє и Тарновжє	—	—	600	—
Підволочиск и Бродєв (на дворєц гол.)	212	922	910	545
Підволочиск и Бродєв (на дворєц Подзамчє)	188	912	845	519
Сучави	940	—	737	1297
Камполюнга	940	—	737	—
Радєвцє	940	—	737	—
Вєргомєта и Чудина	940	—	737	—
Новосєдїцє	940	—	737	—
Слободє рунгур. Копаць	940	—	737	—
Гусєтина на Галич	—	—	737	—
Чорткова на Галич	—	—	1237	—
Бєрєслава	—	—	202	1210
Бєлєзє	—	—	—	445
Сокаля	—	—	748	445
Дєлєвоичє (Пєшту, Мішкєль-ца, Сєрєча, Мунєка, Ха-рова и Станєслава на Стрий)	—	—	884	1210
Стрий и Скольє	—	—	847	—
Скольє, Харєва, Станє-слава на Стрий	—	—	202	—
Грєбєнова (воді 10/1, вєлєч-но до 20/2)	—	—	202	—
Бруховицє (воді 12 мая по-чєши аж до вєлєчєня)	—	—	810	—

Розклад їзд в виді кишєнєвомь можна до-стати в бюрєх инєордїнаїных, касах стайїных и у кондукторів.

*) Годик печатаний ґрубим черєнкам означуєть пору мїну воді год. 6-ом вєчером до год. 5-ом 59 мїн. рєко. В бюрє инєордїнаїномь ц. к. австр. зєльницє державных у Відні (улиця Іоанна 23) иєть такожє в бюрє инєордїнаїномь ц. к. австр. зєльницє державных у Львові (улиця Трєтєго мая ч. 3, готєл Імпєріалє), удеєє ся устєныхь або письмєнныхь обєясєнь вєсправєхь дєтєчно служєбє на ц. к. австр. зєльницєхь державных. О сєбєлю бєдурєнєхь дозволяють, засєгнутї там-жє можна инєордїнаїї водєносєчєхь ся до рєштєхь австрє-угорєскихь и загранїчных зєльницєхь. В бюрєх инєордїнаїныхь продєє ся выдєвний чєрєз ц. к. австр. зєльницєхь державний бїлєтє до їзди и єшїтка ауставлюєныхь поєвдєчєхь до їзди якє такожє тарєчє.

Лїтїхє 1 грудня. Правительство росїї-скє доносїть, що агєнтє провокаційний бар. Унгєрн-Штєрнєргє увязнєний в Пєтєр-бурзі.

Надбєланє.

Супротивь бєзнястанныхь поголєсокь о до-рожїни, подорожню артикулєв поживи а вє слїдє за тымь о поднєсєно цїнє вє многихь рєстєв-раційахь, маю чєстє повєдомити, що поробиши водповідні стараня на довго передє сєзономь выставовимь, можє моєхь гостєхь приймати на давнихь условїнахь, та що нї подєвысєнє цїнє, нї змєнєнє порцій не має тепєр мєсєца вє мєй рєстєврацій, авї не будє мати мєсєца за цїлїй чєстє выстави.

Зє поважаньємь

Нафтула Тєпфєр

рєстєвратор, у Львові, при ул. Трїбуналськой.

Пускаючи на ново в рух нашу фабрикє, зєвєртаємь ся до Вєов. нашихь водбиратєлєв и за-прошуємь их, щобє булє лєсєкє навязати на ново взаїмний торговєльний водносєны та щобє ихь розши-рили Зє розвязиєхь знєшнємь пожаромь фабрикє дєвигули ми тєвєрє найновїшихь зєдубєтєв науки, тєвєрє знаменитий вє свєомь роді и вєвїнований вєсьмь тымь удїшєнєми, якї завєдучємо химіи и тєхнїцї на поли рєзєрїєрїєспїтусу, фабрикє руму и лїкєрєв по найновїшїмь чєсамь.

Нєзвычайно великї розмєри нашого пєдпрї-ємствє нєдєстїжїма нїякою иншою рєзєрїєрїє єго вытєворїюча сїла дохєдєчє до 50 000 лїтрєв дєнної прєдукції, вєспрєчє устрєнєє машїн, вєкїнци дужє корїстєнє тєографїчєє положєнє подєють намь ємоу бєльшє якє якїхь нєбудє иншої рєзєрїєрїє водповї-єстї цєлєвито чєхь и найбільшє выбєлєвїмь жєдєнємь зє огляду на якєстє нашого фабрикєту и скоро та старєнно залєгодити поручєня. Гладєстє и рєтєлєчєстє обєдєлєє сєчє и остантє далєше нєцє-кобєбємь прїнципомь нашого пєдпрїємствє, а до-гождєнє вєсьмь оправданымь жєдєнємь Вп. водбї-ратєлєв будє вєє прєдмєтомь бєзнястанної печалї-востї и старєнностї

Зє поважаньємь

Ц. к. прїв. рєзєрїєрїєспїтусу, фабрикє руму, лїкєрєв и оцгу Юліє Міколая заступнїковь Яєков Шпрєхєрє и С-ка у Львові.

314 2-2

Наїлєпша вода до пїтє

при нєбєзпєчностї пошєстї єсть вє такїхь слу-чєяхь чєстє выпробована, мєдїцинськимь пова-гамь вєє прїпорєчєвана

МАТТОНЬОГО
Гїєсїблєрєка
наїчїстїйша
алькалічна
ВОДА
цєвєва

Сєя вода єсть цїлєвито водна воді органїзїныхь субстанцій и подєє особлїво вє мєсєцєхь зє нє-пєвєнимь кїрпїцємь и водопровєдами наїлєпшїй напїтєк.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

оптїк и мєханїк, підє Копєрникємь, Львові, площа св. Духа (ул. Театральна ч. 6 прїв. тєлєфонного одєкву) поручєє у велїкомь вы-борі и по наїдєшєв-шихь цїнахь: окуляры, пєйкєры, лєорєтє, бїноєлє, далєкоглядє, баромєтєры, аєрєомєтєры, мїкрєоскопы, лєопи, ко-мєасы, рєдєкєїєлє, лєнтє мєрєлїнь, пїєны, сїбєлє, маномєтєры, и т. п. Устрєноє звєзкєчє єлєктрїчныхь. Всємь напрєамь выгєтовлєють ся наїєкорєшє и наїдєшєвє. — Заколовєє зє прїовїнцїє выгєтовлєють ся тєчєно. 4183

оптїк и мєханїк, підє Копєрникємь, Львові, площа св. Духа (ул. Театральна ч. 6 прїв. тєлєфонного одєкву) поручєє у велїкомь вы-борі и по наїдєшєв-шихь цїнахь: окуляры, пєйкєры, лєорєтє, бїноєлє, далєкоглядє, баромєтєры, аєрєомєтєры, мїкрєоскопы, лєопи, ко-мєасы, рєдєкєїєлє, лєнтє мєрєлїнь, пїєны, сїбєлє, маномєтєры, и т. п. Устрєноє звєзкєчє єлєктрїчныхь. Всємь напрєамь выгєтовлєють ся наїєкорєшє и наїдєшєвє. — Заколовєє зє прїовїнцїє выгєтовлєють ся тєчєно. 4183

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ з літ. додаткомъ
в Австрії: за границею:
на цілий рік . . . 18 зр. на цілий рік . . . 24 зр.
на пів року . . . 9 зр. на пів року . . . 12 зр.
на чверть року . . . 4 зр. 50 кр. на чверть року . . . 6 зр.
на місяць . . . 1 зр. 50 кр.

у Львові:
на цілий рік . . . 18 зр. на пів року . . . 8 зр.
на чверть року . . . 4 зр. на місяць . . . 1 зр. 35 кр.
Редакція, Адміністрація та Експедиція під ч. 24
ул. Баторія. — Рукописи вносять ся лише на попереднє
вистереження. — Редакція неопечатані вільні від порте.
Неодержане чекне жовтує 8 кр. в. в.
Оголошення приймають ся по ціні 6 кр. від одного
стрічка писаровою а в рубриці „Надбавка“ по 20 кр. в. в.
Недари тислять ся по 10 кр. від стрічки.

У Львові, дня 3 н ст вересня 1894.

Віденський і праский диванники принесли
під днём 31 н. ст. серпня таку телеграму
до Львова:

„Депутація Русинів, зложена з
п. члена виділу крайового д. Савчака і
послбів Барвіньського і Вахнянина, явила ся
у міністрів Пленера і гр. Шенборна.

Міністра фінансів приходила повитати
в імени Русинів і просити его о підпорі
культурних потреб рускої народности.
П. міністер прийняв депутацію дуже при-
язно і висказав свою радість з
того, що національний відносини
в Галичині починають уже по-
правлятися.

У п. міністра судівництва явила ся де-
путація в той цілі, щоб висказати ему
подяку за заведення рускої фонетичної пра-
вописи в судах галицьких.

Отже амбас телеграми, з котрих Русини
львівські доперва довідалися, що взагалі
ходила якась „депутація“ до п. міністрів.
А додам тут ще й те, що редакція Neue fr.
Presse, стараючись кинути трошки світла на
склад депутатів, підносить, що „в депута-
ції не було ані одного члена фракції [sic]“
руского клубу, неприязної коаліції.

Отже насамперед треба зазначити, що
п. Савчак, Барвіньський і Вахнянин скла-
дали п. міністрам візити не яко „депутація
Русинів“. Коли-б Русини були узнали по-
требу вислати у Львові до міністрів депу-
тацію, були-б може вислали також когось
з „фракції руского клубу неприязної коалі-
ції“, були-б депутатами дали якусь інструк-
цію та й депутати були б обов'язані здати
в своєї місії справу.

Згадані три панове послы до нині навѣть
не узнали за відповідне повідомити Русинів
про свою візиту і про результат тої візити
у п. міністрів — і як бы не вѣстка о томъ
в диванниках чужих, Русини були б ніщо
навѣть не знали. Шкода, що ті три п. послы
— бодай уже по томъ, як про їх візиту у
міністрів донесли чужі диванники поінформо-
вавши з жерела офіційного — не розказали
бодай де-що про цілі тої своєї візити і про
її результати. Але стало ся!

Зб'являючи в чужих диванниках найці-
кавіше єсть те, що на просьбу п. послбів
звернувши до п. міністра фінансів, щоб „під-
правити культурні потреби рускої народности“,
п. Пленер відповів „утіхою, що національ-
ні відносини в краю вже починають поліп-
шуватися“. Відповідь зручна й дипломатична
— і свідчить, що д-р Пленер консе-
квентний — яко міністер і яко гбеть
польських політиків у Львові стоять на

томъ саміх становища, на якомъ сто-
яв тогди, коли яко провідник сполуче-
ної львівської предкладав Полякам союз за-
цѣну — здання інтересів руских в Галичині
ні зовсім надовольності політики польської.
Впродомъ такої відповіді п. Пленера можна
було й надіятися. За весь чась выставки ми
вже досыть чули і певно ще почувемо від
гостей з Відня лиш „утіху, що національні
відносини у насъ вже поліпшують ся“ —
хочь ми тому певно найбільше були бы раді,
а не наша вина, коли ми того не бачимо. Що
жакъ що, а се з цѣлю выставки найцікавіше
— Потемкине село...

Рекорда процедури цивільної.

Парламентарна комісія судової палати по-
слбів збрала ся, якъ вже донесено, дня 29 ве-
ресня, щоб підняти на ново свою працю надъ
правительственным проектомъ реформи проце-
дури цивільної. В той справі пишуть з Відня:

Въ дотичнихъ кругахъ высказують на-
дѣю, що парламентарна комісія упорасъ ся зъ
остаючою частиною своїхъ праць ще передъ
сесією парламентарною. Справа процедури ци-
вільної була і підчасъ фєрй парламентарнихъ
неразъ предметомъ дискусії міжъ членами
обохъ палатъ. Въ дискусії заявлено живе ба-
жання, щобъ і той законъ не стрѣтила судьба
многихъ обмисленихъ законівъ судовихъ, котрі
по довгихъ і тяжкихъ вступнихъ роботахъ
дрѣмають спокійно в архівахъ парламенту
— лишъ щобъ арифметична процедура ци-
вільна побачила якъ найскорше світло ден-
не. Побачъ сего загального бажання высказу-
вано пересвідчене, що процедура цивіль-
на, если має перейти основний і утяжливий
наради пленарний в обохъ палатахъ парламен-
ту, навѣть при ужатю всякихъ скорочень, які
суть дозволені закономъ при розправахъ надъ
обмисленими проектами законними, — ледви чи
буде вповнѣ покінчена, такъ щобъ могла одер-
жати санкцію ще тої сесії. Для того кинено
пропозицію, щобъ обѣ палати ухвалили спе-
ціальний законъ, котримъ бы можна було за-
вести окреме скорочене поступованє при на-
радахъ надъ процедурою цивільною, а вмявно
таке поступованє, щобъ взагалі відпали на-
ради в пленумъ палати. Вправдѣ нема сфор-
мулованого проекту ще ніякого в томъ вигля-
дѣ законного, але гадка була прийнята прихиль-
но. В сей спосібъ цѣла розправа надъ про-
цедурою цивільною припала бы лишъ комісіямъ
обохъ палатъ. Вже зъ початкомъ сесії парла-
ментарної зачала бы такожъ комісія палати
панівъ свою раду надъ справою процедури

цивільної, і неперервно зносила бы зъ ко-
місією судової палати послбів, а если бы
зайшла яка рбнція міжъ ухвалами обохъ
комісій, тогдѣ наступила бы, передвджена
пбєля §. 11 регуляміну парламентарного,
спільна нарада обохъ комісій, щобъ перевести
згбдність в ухвалахъ. Скоро в обохъ комі-
сіяхъ запала бы згбдна ухвала що-до якогось
уступу в проектѣ, то тогдѣ згаданимъ,
маючимъ ухвалити ся закономъ було бы по-
становлене, щобъ або відпала нарада в пле-
нумъ палатъ, або щобъ міністерство було упо-
важнене ввести в життя ту ухвалу згбдно
постанову дорогою розпорядження провізорично
і на пробу, якъ се свого часу примѣнено до
процедури карної для захбдної Галичини.

Все те, якъ сказано, порушено лишъ в
приватній дискусії міжъ поодинокими членами
обохъ палатъ. Але скоро збере ся на сесію
рада державна і поодинокі сторонництва роз-
важувъ ту справу, то ймовірно буде постав-
лене відповідне внесенє. Члени перманентної
комісії судової, заки зачнуть свои роботи, ма-
ють збїти ся вже 17 вересня на раду, і мо-
же бути, що вже на той нарадѣ займуть ся
справою згаданого проекту що-до скороченого
поступованя.

Нові привілеї.

Передъ закономъ всѣ горожане рівні.
Такъ можна вичитати в нашихъ основнихъ
законахъ державнихъ, а хочъ ми що дня маємо
нагоду бачити, якъ грѣшить ся в практиці про-
тивъ тої засади, то все таки досі бодай в
теорії она не була нарушена. Рівножъ маємо
всю основу точно єго наглядати, щобъ бу-
ква закона була ненарушена, хочъ бы навѣть
духъ закона не бувъ, на жаль, вже відъ дав-
на відповідно узгладнений. Само оголошенє
основнихъ законівъ державнихъ, яко такихъ,
пбдѣляло свого часу вже якъ спасєніє, а чув-
ство высобббжєня заволодѣло всѣми, заки ще
подумано о переведєню тыхъ законівъ. Якій
видъ прибрали бы нашъ вже і такъ невбдрад-
ний борбъ партійний, если бы ті принципи не
були разъ на завсѣгди бодай теоретично уста-
новлені! І якъ ббльше вбдражаючими були
бы політичні сварки і борбъ, та якъ бы то
збичѣло і виродило ся наше публичне житє!

По що-жъ пригадуємо теперъ ті баналь-
ні правди? Урядова Wiener Zeitung оголошує
теперъ розпорядження, якъ має переводити
в практиці законъ ухвалений радою держав-
ною о обов'язку мелдунковимъ ополченцѣвъ.
Вѣдомо, яке значєнє має сей законъ. Накла-
дає на мужчинъ, привалєжнихъ до ополченя,
вєличєзний тягаръ. Они мають відъ теперъ

перенести на собі всѣ ті неприємности, які
веде за собою удержанє євидєнції, мусѣть до-
носити про кожну змѣну свого осбѣду, а крбмъ
того обов'язані що року в часѣ міжъ 1 а 31
жовтня являтися особисто при вбдбуванчбмъ
ся представлєню. Ополченєць, що занедбає
представити ся, поповняє провину і підпадає
карѣ відъ 2 до 100 зр. Законъ, котрий на-
кладає такі тяжкі обов'язки, повинєнь бы ма-
ти — такъ бодай можна думати — для всѣхъ
горожанъ рівний постанови. Але такъ не єсть,
— бо вѣ оголошенбмъ розпорядженю заведено
такожъ і полєксїї. Але если бы хто думавъ,
що ті полєксїї вбйдуть в хосєнє економічно
слабого, сей дуже помилувъ бы ся. Противно.
Высшій публичній функціонеръ і „Standes-
personen“ — такими словами говорять роз-
порядженє міністерства оборони крайово —
суть узгладнені і вимъ дозволено, викону-
вати мелдovanje безпосередно у політичнихъ
властєхъ.

Що се таке Standespersonen? Такъ мож-
на бы передо всѣмъ поспитати ся, если бы
хто хотѣвъ удавати наивного. Наші закони не
знають такого слова. Передъ ними рівний всѣ
особы, безъ огляду на станъ, вѣроисповѣданє
і народнбсть. Нѣхто не має при виконуваню
своихъ державно-горожанськихъ обов'язківъ
ніякого привілею або права першенєства. Мы
задали собі трудъ і заглянули до лексиконівъ
державнихъ Вагенера і Роттека. Нѣгде не
найшли мы дєфініції слова „Standesperson“.
Але помимо того не тяжко вбгадати, кого то
розумѣє ся в розпорядженю підъ словомъ
Standesperson. Шляхтичѣвъ розумѣє ся підъ
тымъ словомъ і шляхтичъ робить ся нѣчимъ
неоправдану полєкшу. Благородні паны ма-
ють бути охоронєні передъ тымъ, щобъ пред-
ставляли ся і мелдували ся рівночасно зъ
місєга plebs-омъ, они не мають такъ якъ зви-
чайні людєкї дѣти являти ся в певнбмъ озна-
чєнбмъ дни і годинами гарнєнємъ собі ждати,
доки не прийдє на нихъ черга. Тажъ се о
много вбгбдѣнєше, зложити візиту пану ста-
ростѣ і вѣ кількохъ минутахъ полагодити се,
що получєнє для великої ббльшости загалу
збъ страшною часу многихъ годінъ. Най тамъ
інші товнять ся і занєдбуютъ свою роботу,
своє занятє, коли лишъ Standpersonen не по-
требували бути першєкбжєні в своїй про-
гульцѣ і грѣ в баккарата.

Але о много важчѣша принципіальна
сторона тої справи. Якимъ правомъ заводити
се новє понятє, новє слово в языкѣ урядо-
вбмъ і творити ся в сей спосббъ дуже важ-
ний преюдикатъ? В принципѣ, в теорії, о
сбблько знаємо, не нарушенє засади рівности
всѣхъ передъ правомъ і хочъ були безуспѣшні
досі всѣ нарканя на практику нашої адміні-

23)

Осея Торпа.

Повѣсть Тора Гедберга.

(Далѣше.)

Въ два днѣ опбєля Екъ сказавъ Ельзѣ:
— А що якъ бы то побхати тобѣ такъ на
кблька днѣвъ до Штокгольму?

Она поглянула на него цѣлкомъ стре-
вожена.

— До Штокгольму? Чого менѣ вхати до
Штокгольму?

— Господи Боже! Отъ щобъ дрббку ро-
збравити ся!

— Се тобѣ лѣкаръ сказавъ? — острымъ
тономъ поспитала.

Екъ сплєнѣвъ.

— Такъ, вбнѣ справдѣ говоривъ, що ты
якось розстроєна і що... але я, чєйже і самъ
то бачу. — Подбйшовъ до неї і обнявъ ру-
кою талію. — Сими днями я буду дуже заня-
тий, тожъ се якъ разъ складалось бы... Твоя
хрєстна мати буде, розумѣє ся, дуже рада,
если ты прийдєшь до неї в гостину.

— Ты хочєшь позбути ся мене? — ска-
зала Ельза такимъ самымъ тономъ і водсуну-
ла его руку.

— Такъ, — вбдповѣвъ жартомъ. — Се
було бы дуже славно увблннити ся відъ тебе
на кблька днѣвъ.

Ельза стояла передъ нимъ блѣда, спу-
стивши очі.

— А що зъ Анною? — майже шепотомъ
поспитала.

— Само собою розумѣє ся, що возьмєшь
єи зъ собою, якъ се було послѣднимъ разомъ.
Ну, що-жъ скажєшь на сей мбй проектъ.

— Нѣ, нѣ, я не поїду! — скрикнула она
майже збъ страхомъ.

Екъ перестрашений поглянувъ на ню.

— Що зъ тобою, Ельзо? Ты якась така
дивна! Длячого не хочєшь менѣ сказати, если
ты не цѣлкомъ здорова? Я думавъ, що ты
могла бы тогдѣ якъ разъ порадити ся якого
лѣкаря — осторожно докнѣувъ.

Се мимовбльнє его бажанє пересвідчити
себе, що она недужа, було для неї незноснѣй-
шимъ понадъ все.

— Не жури ся мною, се перейде — ска-
зала холодно і суворо та вбдйшла.

Але Екъ не покнѣувъ гадки про подо-
рожѣ до Штокгольму. Его мучила непонятна
перемѣна в Ельзѣ, его давнѣ тяжкій настрої,
що залягавъ міжъ ними, коли оставались самъ
на-самъ. При томъ вбнѣ пригадавъ собі, якъ
то гарно було по послѣдній подорожї Ельзы
до Штокгольму, і надѣявъ ся, що те саме
повторити ся теперъ. За кблька днѣвъ вбнѣ
поновивъ розмову.

— Ну, що-жъ Ельзо, чи подумала ты о томъ,
про що мы розмовляли?

— Про що?

— Про подорожѣ до Штокгольму.

— Такъ, — вбдповѣла, вдвинувши ся вѣ
него довго — я думала про се.

— Ну, і якъ же ты рѣшила ся?

— Якъ хочєшь — вбдповѣла утомлєнимъ
і рбвнодушнимъ тономъ.

— Отъ і знаменито! — радієтно склик-
нувъ. — Значить, мы повѣдомимо ихъ листомъ
ннѣв вечеромъ, побачишь, що тобѣ буде о
много весєлѣйше, анжѣ думашь.

— Но, а що буде зъ Анною? — поспы-
тала, виявивши вѣ него благодійній поглядъ.

— Тажъ она поїде зъ тобою, се таке
ясєнє, якъ Божий день.

Вбдповѣдь відъ хрєстної матери насбѣла
вповнѣ вдовольночю і порѣшено, що Ельза по-
їде за кблька днѣвъ. Екови не дуже подоба-
лось, що Ельза заявляла таку рбвнодушнбсть
і такъ мало тѣшилась уложеною подорожєю,
але вбнѣ бувъ пересвідченій, що якъ разъ
она попадєсь в Штокгольмъ, то все те пере-
мѣнить ся.

На другій день мала вѣйхати. Хотѣла
пбхати вѣ Бинѣ попрощатися зъ своїми, але
вѣ послѣдню хвилию надумалась і попросила
мужа передати їмъ слова пращаня. Цѣлий
день провела в своїй комнатѣ, занймаючись
укладанємъ рѣчей, і не пускала відъ себе
малєнької Анни.

Се було підъ конецъ вересня; день бувъ
холодний і зъ вѣтромъ. Завчасу поклали ся

спати, щобъ рано вєтати на часѣ, бо побѣздъ
приходивъ на стацію вже о шестій годинѣ.
Зимний вѣтеръ бувъ і того дня рано: Ельза
змерзла такъ, що видавалось вѣй, мовъ бы зми-
но сквало єи душу. Якійсь гнєть давнѣ го-
лову, она нѣчого не думала, нѣчого не знала,
на нѣчо не рѣшилась; одно лишъ ясно знала,
що не повинна вхати, але чула себе такою
безспильною, а що не придержувала єи нѣяка
вѣйшна сила, то она не могла примусити себе
остати ся при своїмъ власнбмъ рѣшеню.

Карита стояла передъ танкомъ.

Самъ Екъ винѣсь куфєрки Ельзы і уса-
дивъ Анну; малєнька дѣвчинка ще спала, об-
тулена в пласѣ і плєды

— Скорше, Ельзо, — крикнувъ — а то
спбзнаємось!

Ельза пбдбйшла до вбкна салбну і тамъ
пристанувши, оглянула морозний равншній
кравидѣ. Она мерзла, мерзла страшенно.

На прикликъ мужа она вѣйшла вѣ сѣни
Тамъ ждала єи Лієса, щобъ попрощатися.
Ельза обняла єи і сказала:

— Гарнєнє доглядай пана!

Вбдтакъ сѣла в кариту, Екъ затрѣснувъ
за нею дєрцѣ і тогдѣ вѣ єи души промельк-
нувъ далєкій, томлячий споминъ, споминъ того,
якъ Екъ привѣзъ єи до Торпы того дня, коли
она стала его жѣнкою.

Длячого сей трѣскъ видавъ ся вѣ тогдѣ
такимъ зловѣщимъ?

страції, що в наших законах і розпорядженнях немов то робити ся різницю між горожанами першою і другою категорією — то все такі ніколи і за нічо не можна зречись тої засади. Шляхта користується в Австрії, завдяки своєму багатству і нашим соціальним відношенням, вже і так вишкочковим становищем. Чи ті її права першості мають бути на ново заперечені дипломами? Чи можна се стерпіти, щоби мандатами через розпорядження до того дійшло, що вже годі було би похвалитись бодай основними законами державними „на папері“? Справді, если бы мало аж до того дійти, то ми не маємо відповідаючи вимогам часу адміністрації, котру притрешено так торжественно в програмі теперішнього правління.

До повисших слів Wiener Allgemeine Zeitung нема що більше й додавати, хіба зазначити, що між благодатями, якими коаліція наділила народи австрійські, єсть також творення нових привілеїв для тих елементів, котрі сучасно єсть поняття „staatsgerhaltend“.

Се й те зь выставки.

Панство Пленери зложили в суботу рано візиту краєвому маршалкові, а відтак оглянули соймовий будинок, особливо ті кімнати, котрі тепер прикрашують на приєм'я цесаря. Потім прибули на площу выставки, де в товаристві Мархвицького, ір. Стан. Баденього, Горайського і др. оглядали передовсім етнографічний відділ. Тут опрацював їх проф. Шухевич в поясненні выставлені предмети, котрі міністерської парі незвичайно подобались. Особливо гуцульська церква припала до вподоби панів міністровій. Проф. Шухевич побач красу выставленіх предметів, звернувши також увагу пп. Пленерів на галицьку нужду, показуючи їм наддністрянську загороду і пояснюючи, що така сама нужда дістає ся в участі значної частини галицького населення. В нафтаній і машинівім відділі був чічероном Горайський. Зь технологічного музею і павільону Зеленевого панство Пленери удали ся до павільону рільничого. Тут пояснив Мархвицький, що торішня повінь стала причиною того, що в павільоні нагромаджено так мало показів торішніх жнив. Остаточно оглянули ще стайні, в котрих уже були уставлені коні Горайського. Навіть коні були одушевлені візитою п. міністра, бо „прзали зь радости“...

Мін. Пленер зь женою відвідав, як вѣдомо, також Волоську церкву і музей Ставропільський. Супроводив їх віце-президент краєвоп дирекції скарбу п. Корытовскій і — як доносить „Галичанин“ — в музею заступив ся в розмову зь кількома священиками, котрі случайно там були. Один зь них мав заговорити зь п. Корытовскім на темат зѣстнаго рескрипту виданого в справі руского языка, а п. Корытовскій пояснив, що ему хотіло о усуненні російщизни, за чим заявив ся Русин п. Заячківскій. Дотичний священик очевидно не мав що на те відповісти, як назвати п. Заячківського „шовіністом“! П. Корытовскій лиш засміяв ся іронічно. При вході зь музею п. Корытовскій вписав ся в книгу гостей по руски, а пп. Пленери по німечки, а не по руски сказавши: Leider, das kann ich nicht.

Міністер Шенборн удѣляв в суботу аудієнції в президіи высшего краєвого суду. Приймав перше всего правительственныхъ достойнствъ, автономичныхъ, а відтак особы

Самъ Екъ сѣв на козла, бо в карні було лиш два місяці, а дівчині треба було дати спокійно виспати ся в кутину.

Коли приїхали на стацію, до відходу поїзду лишалося ще кілька минут і они змогли лиш купити білети і выйти вольно купі.

— До побачення, — сказав їй Ек і весело додав: — Уважай, щоби не захотѣлось тобѣ вертати, доки знов не повеселїшаєш.

Ельза цѣла спаленѣла і поспішно відвернула від него лице. Але за хвилину піднесла дівчинку до вѣкна.

— Поцѣлуй єи!

І коли він цѣлував дівчака, она шепнула єму:

— Прости менѣ все, в чомъ я...

Не успѣла досказати, поїзд в ту минуту рушив і Ек мусѣв збѣсхити зь ступенів. Зробив прашальний гест, але побачив лиш личко дівчинки, що усміхалась і кланялась єму.

При повороті додому єму було якось тужно і тяжко на серці, але за дня то чувство мало-помалу перейшло.

(Далше буде.)

приватній. Потім вт касяв народівім відбуло ся свѣдѣнє, дане Мархвицьким; на свѣданю були Пленери і Шенборн.

Після свѣдѣнн ір. Шенборн відїхав на выставу і оглядав єи в товаристві кн. Сапїги, секційного радника Ценкера, президента Симоновича і др. Найдовше задержав ся в етнографічній відділі, де чічероном був проф. Шухевич. Міністер незвичайно зайняв ся тым відділом, висловлював ся о нѣм дуже лестно і відчитував написи рускї і польскї. Проф. Шухевич жертвував міністрови гарний мосязний товчок до горіхѣв, дуже майстерно цизельований. Зь етнографіи пер-йшов міністер до павільону руских товариств; особливу увагу єго звернули килими п. Федоровича зь Вікна. В павільоні ловеців опрацював міністра ір. Шембек, а о годині 6-й вечером міністер був на обѣді у Симоновича.

Вчера рано і по полудні ір. Шенборн оглядав на выставі павільон рільничий, промысловий, архієпископа Альбрехта і инші відділи. В полудне відбуло ся свѣдѣнє у кн. Адама Сапїги, а вечером дали в честь міністра вь французской реставрації обѣд польскї послы соймовї і рады державної. До столу засѣло над 60 осіб послѣв і нечеслѣв, репрезентуючих всѣ звания. Тоастѣв було два: першї підїсѣв краєвий маршалок вь честь ір. Шенборна, другї підїсѣв міністер вь честь творцѣв выставки вь руки кн. Сапїги. Обѣд тривав до години 9 ой вечером. Ір. Шенборн остає ще нинѣ цѣлий день у Львові; рано огляне выставу, вь полудне буде на свѣданю вь родинній кружку у кн. Сапїги, а вечером на обѣді у ір. Стан. Баденього.

Зь нагоди приему міністрів Пленери і Шенборна пише Kurjer Lwowski: „Обѣд вь честь міністра Шенборна тривав від години 7-ой до 9-ой. Легко собі уявити, що також выголошено і бесѣди, котрым, розумѣєсь, будуть надавати високо-політичній значення. Бѣдний тї наш муж державий, котрі через цѣлий час выставки не лиш мусѣли сконюмувати стѣлько обѣдѣв французско-вѣденско-польскихъ, але також вислухати стѣлько тоастѣв на найрѣзномудрішійшій нуті! Справді, треба великого здоровля і знаменитого жолудка, щоби не дістати нестерпности після тѣлькихъ обѣдѣв зь нѣбї дипломатичною прамішкою...“

Від суботы почала выставої стайні наповнялись конями, котрих выставка розпачєє ся 5-ого вересня і потриває до 12 включно. Число зголошенихъ коней доходить до 650 штук. Вь выставі коней беруть участь також селяне і — як оповѣщують польскї газети — вже зголошено над 300 коней селянських.

Вчера гостило на выставі кілька прогульокъ, як ремієнники зь Станислава, селяне зь Живця, гімназіальні ученики і ремієнники зь Стрыя. Надто зголошено кілька прогульокъ, а між нами і прогульки селян зь Коломиїччини, котру аранжують самі Русини: судовї совѣтники Заячківскій і Ильницькї і оо. Войнаровскій, Кл. Кульчицкї і Русини. Повѣстовий відѣл на підмогу сеп прогулька призначив 400 зр., хотай — як доносить „Галичанин“ — против удѣлення заемоги протестував член відѣлу повѣстового о. М. Левицкї [зь партїи „Галичанна“]. Прогулька Русинѣв прибуде до Львова на приїзд цесаря. Зь Коломиї відѣ вь нощі по 1-ой годині зь середи на четверть сего тижня. Члены прогульки мають зголошувати ся до о. К. Кульчицкого вь Коломиї а вь середі перед 12 ою годиню вь нощі мають збрати ся вѣ на дворцї Цѣна білету зь Коломиї до Львова і назад 2 зр. 8 кр., а о мешк вѣ у Львові коломиїскї комітет постарав ся.

Дописи „Дѣла“

Зь Добромильського.

[Кого належить слухати?]

Був вь громадѣ Доброй уже від довшого часу і єсть писарь мѣсцевий — 100 морговий посѣдатель, котрому громада платить о коло сто зр. Єсть він зарозумѣв і членомъ рады повѣстової, через що розумѣєсь має велике значеннє вь повѣті, особливо при всѣкихъ выборахъ. Однакѣ вь господарствѣ громадскій показав ся такий не порядок, що аж мусѣв зѣхати делегата відѣлу краєвого тому близко два роки, бо рада громадска за плечима п. писаря, немѣв за непромакальнимъ плащемъ, доускала ся рѣвнѣж надужити, рахуючи на те, що писарь єсть членомъ рады повѣстової і всюды ихъ оборонять. Однакѣ непомѣркований делегат, не заважаючи на нѣчо, показав писареві перед очима цѣлон громады не порядок, якй він своимъ по-

крызломъ вь господарствѣ громадскій допустив, і казав публично радѣ — писаря сейчасъ усунути а зверхнѣсть громадску на підставѣ ухвалы відѣлу краєвого мавъ пѣзвѣще зауспендувати. І що-ж стало ся зь тої страшно бурї, зь тихъ протоколѣв, що делегата п. Косовскій такъ написав ся через кілька днів? Цѣле нѣчо, бо писарь казавъ делегатови вь очі: ты собі пиши а я у Львові постараю ся, що та писання на нѣчо не здасть ся. І такъ стало ся: писарь собі далъ здоровѣ пише а рада громадска по своему урядув і кличє зь пана делегата.

Але на нещастіє захотѣло ся Сянова тамтого року громаду до цѣлковитого звѣщеня припровадити такъ, що рада, видючи тую нужду, обкривла бюджет громадскї а тымъ самымъ і платню п. писаря. Тодж п. писарь, хотай ратувати своїмъ говорѣ, нѣбї подякував радѣ за службу, думаючи, що та рада, котрїй вінъ такъ позволяв господарити, прецѣмъ буде розумѣтись на кречности і підвысити дощ. Але рада, хотай зновъ показати ся передъ громадою, що она о нѣчо дбає, не дала болше, але збрала ся вь комитет і удала ся до свого мѣсцевого пароха зь просьбою, щоби той змилувать ся надъ нуждою громады і принавъ тымчасово писарку, закимъ они собі якого де дешного писаря знайдуть. Парохъ, видючи вь самій рѣчи велику ризичу черезъ выливъ воды, принявъ се предложєньє підъ условямъ, щоби тую платню, котру вставили до бюджету на писаря, обернули на побитиє церкви, бо конкуренція того року ризисувати неможливо. І якось оно йшло аж до серпня. Вправдѣ радѣ було се троха не вь смакѣ, бо теперъ уже якось не выпадало господарити по давному, але стало ся. Тымчасомъ коли п. староста Зѣтковскї, чоловікъ свѣтлий і бессторонній, выхавъ до кулѣвѣ на пару тижнів, цѣлий мааже персоналъ староства підняв івалѣ, а особливо т. зв. „керовникъ“ Пашкудскї. І вь самій рѣчи: якъ могли відправити такъ цезного і цезіwego писарза, до того szlachcie tak zaslužonego w powiecie, а поручити писарку рускому священикови? І п. „керовникъ“ на сесіи наказавъ войтови, щоби сейчасъ вернувъ ся назад до пана писаря. Войтови і радѣ вь то край, бо мають чинѣ заслонити ся передъ громадою: „Видите — мовляв — п. комісарь загрозивъ підъ карою десять зр. назадъ вернути ся до пана“, а межі собою зновъ на ухо собі говорять [тѣлько за голосно], що „і новї выборы до рады уневажнять а панъ писарь зновъ насѣ выбере до рады і до старшны громадскї, тѣлько тримаймо ся єго“. А спытайте ся вы войта: „Чого-сте назадъ вернули до старого писаря, коли і громада нарѣкає на него і п. делегата казавъ єго відправити?“ — то войта зновъ толкує ся тымъ, що „колибъ не зробиравъ, якъ п. комісарь каже, то той зверне єго такъ, якъ то неодному вже войтови зрѣвавъ у по-вѣті“.

Теперъ самі осудѣть: хто єсть причиною рѣвнѣж не порядок вь громадахъ? і до чого громады се допровадитъ? А особливо пояснить громадѣ а властиво радѣ громадскій: кого має слухати? чи відѣлу краєвого чи ц. к. староства? Панъ делегата каже радѣ сейчасъ писаря усунути а панъ комісарь Пашкудскї каже зновъ сейчасъ назадъ єго взяти! Мы на сѣлѣ просто глупѣмо, видючи такий хаосъ... Кого маємо слухати?...

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛІТИЧНЫЙ.

Акція, піднята газетою Magyar Allam противъ кардинала Васаріо, приневолїла сего достойника заявити публично, якихъ засадъ придержує ся вінъ вь житю публичнімъ. Оногды выголосивъ кардиналь примасъ Васарї промову до духовенства, збраного численно вь епископскій столиці Гранѣ. Кардиналь загадавъ, що знає свои обовязки супротивъ „церкви і вѣтчны“, а відчувуючи свою велику одѣвчальнѣсть, выповняє ихъ точно і вѣрно. „При зворушені умовѣт — говоривъ Васарї — ми повинні руководитись тымъ, щоби если тамтї проклинають, мы заведѣмъ благословили. Заки я обявѣє ся становище, получєне зь великою одѣвчальнѣстю, заявивъ я на компетентнѣмъ мѣсці, що уважаю потрібнымъ привернути заколочений миръ міжъ державою а церквою. Але я заявивъ аразомъ, що не відступлю нѣ на волосъ відъ науки мѣни церкви та що вь справахъ католицкої церкви уважаю лиш палу компетентнымъ до остаточныхъ рѣшенѣ. Теперъ-же тутъ, передъ престоломъ Всевышного, заявляю, що ставши примасомъ, я не предпринявъ нѣ одного кроку вь церковныхъ справахъ, доки не придбавъ собі напередъ згоду святого престола. А зновъ вказавъ святого вѣтця і подавъ до вѣдомости угорского епископату, котрого уважаю однимъ компетентнымъ чинникомъ вь справахъ католицкої церкви. Дятого приймаю на себе

одѣвчальнѣсть за всѣ мои кроки вь минушости і будучности. Узнаю вь церковныхъ справахъ мѣнимъ однокимъ і выключнымъ судѣю лиш мою церковну зверхнѣсть.“

Нігілістичній ідеї ширять ся вь російскій армії і находитъ послухъ якъ міжъ простыми войками такъ і старшиною. Вь заграницныхъ газетахъ утверджуєсь вѣсть, скрѣплєна дописами зь Россіи, що нещастна пригода вь подорожжі новоженцѣв, вел. кн. Ксєніи і вел. кн. Александра Михайловича, була звичайнымъ атентатомъ нігілістичнымъ. Стовпѣ моста були підірвані і коли повѣзъ зь новоженцями вѣхавъ на мѣстѣ, вінъ заваляв ся Коли зважити, що дорогу і мѣстѣ стерѣгъ на тижденѣ передъ тымъ відѣлѣ войска, то мимоволѣ треба заключати, що справникъ атентату мусѣв находити ся міжъ войскомъ. Та подѣя мала дуже вплинути на здоровѣ царя. Другїй фактъ такий: Судъ военный вь Бѣлозерку засудивъ штабового капитана Зайцева на втрату всѣхъ правъ і 15-лѣтню каторгу за участь вь тайныхъ заговорахъ революційныхъ.

Оногды оголошено лісту послѣдній бранки вь Россіи, а зь неѣ показуєсь, що російске населєньє збѣльшавсь значно кожного року. Вь Россіи, безъ Фінляндіи, сталося до бранки 726.000 людей, а зь того заасентеровано 270.000 людей. За панованя царя Александра III, збѣльшався армія російска значно, бо вь 1881 р. асентеровано лиш 212.000 людей. Найболше число новобранцѣвъ дає губернія кѣвска, бо ажъ 9.122, відтакъ идуть губерніи воронѣжска, подѣльска, полтавска, харківска. Найменше число доставляє величезна губернія якутска вь Сибїри, бо всего лишъ 25 людѣ.

Від довшого часу обѣздитъ президентъ болгарскихъ міністрѣв Стояновъ разомъ зь міністромъ войны Петровымъ — Болгарію, задержуючись ту і тамъ і выголошуючи бесѣды політичнѣго змісту. Однакѣ найважнѣйша промова Стоянова була у Варшѣ, при бенкетѣ, котрий уладивъ вь честь міністрѣв тамошнє горожанство. Сю промову можна уважати за програму теперішнього правління, а уся праса звернула на неѣ особливу увагу. Коли префектъ підїсѣв тоаст вь честь династїи, а бурмістръ мѣста вь честь обохъ міністрѣв, тогдѣ Стояновъ підняв ся і выголосивъ довшу бесѣду, вь котрїй що-до внутрїшньої політики поставивъ на першѣмъ мѣсці пошановѣ правъ і свободы горожанского, якъ такожъ цѣлковитѣ переведєньє конституції і выплываючихъ зь неѣ законѣв. Вь тѣй цѣли потрібна реформа правового закона, котра відповѣдала бы засадамъ конституції і духови народу. Що-до науки, то тутъ треба учителѣв не політикѣв, але такитѣ, котрі вповнѣ віддають ся своїмъ задачі. Що-жъ дотикає фінансѣв, то конечно зменшити поодиноки выдатки, привернути рѣвновагу вь державній адміністрації і справедливо розкласти податки. — Обговорюючи заграничну політику, Стояновъ ганивъ поведєньє попереднього правительства, котре вь одурѣ уважало Болгарію за велике сонце, доокруги котрого крутились мѣв планєты усѣ державы. Такожъ ганивъ нерозважній провокації Россїи така політика була для Болгаріи все чужа. „Нѣхто зь насѣ — мовивъ президентъ міністрѣв — не хоче здобувати прихильности япон-небудъ державы зречєньємъ ся набутихъ правъ і незалежности. Теперішнє правительство не учинить Россїи вь справѣ помирєня нѣякихъ концесїи. Болгарска армія не буде повѣрена нікому другому; она выховала мужныхъ сынѣв і достойно зможе відповѣсти своїмъ мїсіи — боронити вѣтчину.“ Стояновъ закнчивъ: Правда либеральна політика у внутрїшнихъ справахъ, підвигнєньє економічного стану, льояльне поведєньє супротивъ сусѣдѣв відѣють, що вѣ державы, не выключаючи Россїи, будуть споглядати на болгарскій народъ ще зь болшою прихильностію. Може скорше, якъ допускають, зникне болгарске пытаннє зь зеленого стола европейской дипломатїи.

Кольонїальне голландске войско потерпѣло кілька днівъ тому назадъ дѣймающе пораженєє, бо выпрѣва противъ мешканцѣв Ломбоку [меншїй островъ архіпелагу Сунда] зь-першу щаслива, закнчила ся кровавимъ поражєньємъ підъ Матарамъ, столицєю острова. Урядовий дневникъ оголосивъ таку дєлєшу команданта выпрѣвы, генерала Ветєра: „Дня 25 с. м. о годині 11-й вечеромъ нападено насѣ підъ Тьяка Нєгара. Огонь тривавъ до рана. Дня 26 мы начисляли 14 убитыхъ і 85 ранєныхъ. Дає відчуватись великій бракъ воды. Страты збѣльшили ся вь часѣ відвороту до Матарамъ. О годині 8-й вечеромъ прибувъ зь острова відѣлѣ Билевелта, такожъ вь дуже лихѣмъ станѣ. Перехѣдъ до зачїнѣної акції бувъ неможливий, бо войско було замкнєно

мѣж Такра а Матарамъ. Дня 27 мы водтагну-лись довшими дорогами до Ампама. Тутъ утверждено страты. Полягло 4 офицеры и 63 вояковъ; ранено 12 офицеровъ и 153 вояковъ; кромѣ того не достаетъ 6 офицеровъ и 148 вояковъ. Въ Матарамъ пошлемо 4 гарматы. Доля воддѣлу Лавіка вашъ Пробретъ вѣдѣла Воен-ный корабль высадили на сушу 200 вояковъ и вѣлка гарматы. — Та подробиць доповнюе послѣднѣя денеша, котра звѣщае, що такожъ воддѣлу Лавіка заскочено 28 коло Такра. Бор-ба тревала цѣлу нѣч и слѣдуючій день. Част-ная недобитковъ дѣйшла до Ампама. Лавікъ унав на мѣсці борби, надго агинуло 2 офи-церы и 6 вояковъ, 2 офицеровъ и 6 вояковъ ра-нено. О другій части воддѣлу Лавіка нема звѣстки. — Пѣдъ вражѣнемъ побѣта колю-ціального войска водбуло ся въ Гаагъ засѣд-ные рады индїйскон и командантѣвъ арміи су-хопутной и морекон. Въ наблїзнихъ дняхъ має бути выслано войско до Лѣомбоку, що чи-слить 100.000 мешканцѣвъ и остане пѣдъ про-текторатомъ нїдерландского правительства. До-гадують ся, що нападъ на выправу бувъ слу-чайный въ наслѣдокъ хвилевої переваги рево-люційного сторонництва на островѣ Балі, чи радше за дѣла повстаня мешканцѣвъ Лѣомбоку Сасаковъ.

НОВИНКИ.

— Трупъ руско-народного театру прїѣздить сегодня до столицѣ Льва и вже завтра т. е. во вторникъ розпочне въ салѣ товариства „Фро-зінь“ циклъ представлень. Представленя будуть водбувати ся по чотири разы тыжднево, а то во вторникъ, четверть, суботу и недѣлю. На пер-ше представленя буде дана народна драма „Не ходи Грїцію на вечерницѣ“, въ четверть 6-ого вересня буде выставлена першій разъ у Львовѣ „Рябина“ д-ра Франка, въ суботу 8-ого вересня оперета „Пташникъ зъ Тироля“, въ недѣлю 9-ого вересня „Модный женихъ“, а во вторникъ 11-ого вересня такожъ першій разъ у Львовѣ комедія д-ра Франка „Quem Di odere“. Подаячи отсей цѣлотиждневый репертуаръ до вѣдомости нашої публики, мы мабути не по-требуемо ажъ захохотати еи до громадско-го водвѣдуваня нашого театру. Се обовязокъ кожного, хто водчувае себе Русиномъ, кому лежить на серци добро инстатутія, причини-ти ся своими силами до розвитку и цѣлїдїяненя отсего заведеня, котре блукаючи по краю має на метѣ — довершувати велику культурну мі-сію. Львовска и доохрестна публика не повин-на дати заветыдатся провинціальной публі-цѣ, котра такъ ревно займала ся долею на-шого театру, але охотно — и громадско-у-частію на представленьхъ доказати, що она свѣдома свои справы, свѣдома свого народно-го житя.

— Неприимчивость супротивъ русскихъ дѣ-лать въ львовскихъ польскихъ школахъ. Дня 29 серпня с. р. Русинка Пахолковна, ученица IV-ой класы руской взоровон школы, прїйшла въ дуже добрымъ свѣдоцтвомъ до польской выдѣловой школы им. Ядвиги висити ся до V-ой класы. Вписы въ тѣ школы переводивъ директоръ п. Фонфара. Въ канцеляріи була такожъ одна зъ учительокъ той школы. Коли побачили руске свѣдоцтво Пахолковной, ска-зали въ голосъ, что „uczennice z Narodnego Domu zwiąkle mało umieją po polsku“ и не ви-сали еи хочъ кождо Польку радо вписували. Свѣдоцтво тои немалой несподѣванкы зъ сто-роны Поляка и Польки бувъ старшій братъ Пахолковной, ученикъ в зоровон, що вже минушого року въ IV-ой класѣ школы им. Ядвиги мала три свои товаришки, такожъ пе-редъ рокомъ ученицѣ руской взоровон школы, а именно Барыньску, Савчаковну и Чубатівну. Зъ тыхъ товаришокъ Пахолковной дѣстали бу-ли въ трехъ класахъ руской взоровон школы таке выховане, що двѣ зъ нихъ въ IV-ой класѣ польской выдѣловой школы им. Ядвиги мали степенъ навѣтъ дуже добрый, [третя добрый] та що до V-ой класы переходять яко воддѣлчїи ученицѣ. Але п. Фонфара не мѣгъ минушого року не приняти згаданныхъ уче-ницъ, бо родичѣ ихъ займають видий и знатий становника, а ученицѣ Пахолковной, хочъ впа-сувала ся въ товариствѣ брата, сего року вже не принявъ и тота Русинка не знайшла въ сѣбѣ немилѣбъ случаю навѣтъ опѣки въ сво-ѣмъ дуже добрымъ свѣдоцтвѣ. Оттакъ то буютьто у насъ uciśkani Polacy przez Rusi-ów... Коли-жъ то Русини у Львовѣ дѣжуть ся хочъ бы одной осемикласовой дѣвоичон школы зъ рускимъ выкладомъ?!

— Зъ Богородчанъ пишуть намъ: Въ складѣ депутаціи на повтанѣе 6. Вел. цѣсаря бого-родчанска рада повтѣова на засѣданнѣ въ 13 н. ст. серпня выбрала 12 членѣвъ, а то пп. по-тара Курвез, о. І. Смолинського, о. В. Паука, дѣдѣча І. Недѣльского, Ф. Гесса директора скарбу, д-ра Фаерштайна и шѣстохъ господа-рѣвъ, А. Барабаша, М. Басараба, М. Кричака, М. Лукача, Ф. Говера и Гаата Калитюка.

— Зъ Грималова пишуть намъ: У насъ въ Грималовѣ по тѣфъ — холера! На тѣфъ по-меръ бувъ тутъ передомъ провизоръ античный а потѣмъ самъ антикаръ, що доперва передъ шѣстима мѣсяцами купивъ антику грималов-ску. [Въ Товстѣмъ и Краснѣмъ тѣфъ — якъ сконстатувало ц. к. старство скалатске — вже давно выгастъ. У Вѣкнѣ захохотавъ на тѣфъ секретаръ двѣрскій, але до двѣра не допускали людей зъ Товстого и Красного.] Теперь го-стятъ въ Грималовѣ ще страшнѣйшій гѣстъ — холера. Хорыхъ буває по кѣлканатѣ людѣ, а зъ того частина мре. Ц. к. старство дуже енергично казало слѣдѣти за тими, що заво-

дѣкли холеру зъ мѣсцевостей зараженихъ тою пошестію. Нема сумнѣву, що — якъ всюда по мѣстечкахъ — холеру заволѣкли жида [здасть ся мала фальшивый перекустка]. Теперь Грима-ловъ майже замкнений, щобъ не пущать хо-леры дальше. Треба признати, що заражѣня ц. к. старства дуже докладнїи и при тѣмъ гу-маннїи а пожертвованье лѣкарѣвъ и жандар-мерїи превелике.

— Богородчанска рада повѣтова на по-вѣмъ засѣданнѣ своѣмъ дня 16 липня с. р. болъ-шестію голосѣвъ выбрала своимъ заступникомъ до окружной рады шкѣльонъ въ Богородчанѣхъ о. Володислава Паука, мѣсто-декана и пароха зъ Саджави. А хочъ выборъ водбувъ ся цѣл-комъ законно и болъшестію голосѣвъ, то од-накъ — якъ ходять вѣсти — знайшли ся въ урядовыхъ кругахъ такой шовїнізмъ, що мали супротивитися сему выборуви [очевидно не зъ иншихъ, лише політичныхъ оглядѣвъ, чтобы за-мѣсть Русина въ радѣ засѣдѣвъ Полякъ] и ма-ли выслати до Львова представленье, абы вы-боръ о. Паука упеважено. Дивно и сумно! Політичний шовїнізмъ волить чтобы въ радѣ засѣдѣвъ Полякъ, хотъ навѣтъ гимназіальной школы не видѣвъ, абы лишь не Русинъ, що скончивъ университетъ, и то [якъ о. Паукъ] два факультеты: богословскій и филозофічний! Впрочемъ се характеристичне и зъ того выг-ляду: якъ у насъ розумѣють „głównoprawnicie“ и „braterstwo“... Та цѣкава рѣчь: якъ сю справу порѣшуть власть вышша...

— Станъ здоровья п. Выты Напретна — якъ пишуть праскїи даевники — погрѣшивъ ся такъ дуже, що лѣкаръ втратилъ всяку надѣю удержати тѣло недужого при житю.

— „Народна Рада“ въ Турцѣ водбула дня 17 н. ст. серпня засѣданье, на котромъ рѣшено скликати на день 2. н. ст. жовтня загальнїи зборы товариства и уметителї фондъ, зборанїи на будову „Народного Дому“ въ Турцѣ а пе-рехованїи у о. Саламова въ основанїи не-давно въ Перемышли товариствѣ „Вѣра“ Выб-ици рѣшено зложити передвыборчїи комитѣтъ, котрый має займатися приготуваньемъ акціи до недалекихъ соймовыхъ выборовъ.

— Зъ Тернополя доносятъ, что на повтанѣе цѣсаря выѣзжае зъ водтамъ депутація, зложе-на зъ бурмістра Погорецкого, о. Володим. Гром-ницкого и д-ра Ляндава, асесора рады громад-ской — Тернопѣльска громадска рада устано-вила такой платѣй для першихъ трѣхъ членѣвъ маїстрату: для бурмістра 2000 ар., для заступ-ника бурмістра 1200 ар. и для першого асе-сора 900 ар. Доси побиравъ бурмістръ 1500 ар., заступникъ 500 ар., а першій асесоръ бувъ без-платникъ.

— Въ справѣ обсады краковскаго епископ-ства доносить Сзас, що вѣстѣ подана Курґе-омъ Розвайскімъ немовъ бы на опорожненїи епископскїи престолъ бувъ назначенїи д-ръ Стеф. Павлицкій, про що була згадка въ по-слѣднѣмъ числѣ „Дѣла“, естѣ цѣлкомъ безо-новна, бо справа обсады столицѣ краковскаго епископства ще не вѣйшла въ рѣшающую фазу.

— Міністеръ Пленеръ а губернаторство Лен-дербанку. Польска шляхта, гостячи Пленера въ Галичинѣ, конферувала зъ нимъ въ справѣ об-сады посады губернатора Лендербанку по смер-ти гр. Возицкаго. Шляхта домагае ся, чтобы еи посаду воддати зновъ Полякови, а акціо-нарѣ хотять еи знести. Що зробить п. Пленеръ зъ тымъ фантомъ?

— Въ Кохавинѣ, водпустовѣй мѣсцевости ко-ло Жидачева, розпочали ся въ четверть а скѣп-чили ся въ суботу великій торжества. Въ че-тверть прїбывъ тамъ епископъ Пузина, въ пя-ницю водбуло ся посвященїе нового костела а въ суботу перенесено чудотворну икону Божой Матери зъ старого костела до нового. Зъ тои нагоды водбуло ся въ суботу въ Кохавинѣ и руске богослуженье. Литургію водправивъ кри-лопанъ Бѣлецкїи, проповѣдь голосавъ о. Бо-бикевичъ зъ Стрыя. Кохавинскїи цѣрхъ кс. Тишинскїи запрѣтивъ на се торжество и Виреосъ митрополита, однако митрополитъ не прѣхавъ, бо находить ся въ той частъ въ У-невѣ. Такожъ доохрестнымъ рускимъ священ-икамъ и громадскимъ урядамъ розбѣлазъ за-просили кс. Тишинскїи, котрый Кохавиною очевидячки намагае робити конкуренцію Го-шеву...

— Зѣездъ охотничихъ сторожей розпочне ся дня 6 н. ст. вересня вечеромъ. Доси зго-лосило свѣй прїѣздъ 600 участниковъ, число досыть мале, бо заведуча рада краевого со-юза огневыхъ сторожей, звернула увагу пооди-нокихъ корпусѣвъ на konieczнѣсть высылати лише толькѣ людѣй на зѣездъ, чтобы на слу-чай огню було въ даннїи мѣсцевости достато-че число стражакѣвъ до гашеня пожару. Дня 8 н. ст. вересня пополудни будуть стражки на гимнастичномъ боищѣ понысувати ся передъ цѣсарѣмъ. Выправы попередить дефлѣда зъ цѣл-мыи огневымъ таборомъ: ескавами, бѣча-ми, реквизиновыми возами, драбинами и т. д.

— Нїгороджана розвѣдѣна противъ пїянства. Австрійске товариство противъ пїянства въ-значило 1893 року 300 коронъ нагороды за написанье розвѣдѣн п. з.: „Якъ може школа побѣрковати пїянство?“ На се надѣслано до товариства 96 праць майже зъ усьхъ австрій-скихъ краѣвъ, а кѣлканатѣвъ зъ заграничъ. Нагороду признано праця профессора д-ра Викт. Крауса, посла до рады державной зъ мѣскаго округа Гартбергъ въ Стїрїи.

— Leider das kann ich nicht! Коли панство Пленеръ разомъ съ дружиною оглаули му-зей Ставропатїйского Института, просивъ д-ръ Шараневичъ вписати до памятной книги. Відпрезидентъ Коритовскїи взявъ за перо и поїдїсавъ ся по рускѣ, а міністеръ Пленеръ зъ жѣнкою вписали ся по вѣмѣчѣ. На за-пытъ одного священника, для чего міністеръ не зоволить вписати по рускѣ, водповѣвъ Пле-неръ: Leider das kann ich nicht.

— Державный испытъ на учительѣвъ гимна-стїи въ середнихъ школахъ зложили передъ испытуюю комисією у Львовѣ начальники „Со-колѣвъ“ Юл. Габель зъ Бродѣвъ и Тад. Будан-

новскїи зъ Самбора а такожъ Ин. Дурекїи и Вѣнк. Пѣгушевскїи члѣны львовскаго польского „Сокола“.

— Торговельный стипендіи. Краевый выдѣлъ розписуе конкуретъ на чотири стипендіи зъ га-ляцкаго краевого фонду, почавши водѣ першо-го пѣворку 1894/5, а именно на одну стипендію въ квѣтъ 300 ар., на двѣ по 350 ар. и на одну въ квѣтъ 500 рѣчно. Стипендіи прїзначенїи для водначаячїихъ ся учениковъ середнихъ або высшихъ шкѣлъ торговельныхъ въ Австрїи, рускон або польскон народности. Стипендіи бу-дуть роздѣлїи поки-що на одинъ рѣкъ, однако можуть бути продовженїи ажъ до окѣченя на-уцъ и на одинъ рѣкъ по окѣченю, чтобы сти-пендіистъ мѣгъ водбуть практику въ якій за-граничной торговлѣ. Поданя треба вносити до 30 н. ст. вересня. Зъ поданьемъ треба пред-ложити метрику, свѣдоцтво убожества, мораль-ности и свѣдоцтва шкѣльнїи. Вѣдѣнїи треба зложити письменне zobowiązanie, що на случай о-держаня стипендіи, буде стипендіистъ вести тор-говлю бѣдай 10 лѣтъ въ краю.

— Ц. к. правительство краеве супротивилось презвѣтъ даннїи приватнымъ колыаторомъ о. А-лексею Руденскому, сотрудничавъ зъ Гиро-хольна, на парохію Богородчаны мѣсто. Борба мѣжъ колыаторомъ а правительствомъ о тую презенту веде ся вже два роки.

— Холера. Wiener Abendpost пише про хо-леру: На Буковинѣ занедужало въ 5 повѣт-тахъ а въ 13 громадахъ 14 особѣ, померло 10, выздоровѣло 7; въ захѣбной Галичинѣ занеду-жало въ 10 повѣтахъ а въ 13 громадахъ 11 особѣ, померло 5, выздоровѣло 12; у вѣхѣбной Гали-чинѣ въ 15 повѣтахъ а въ 82 громадахъ занеду-жало 168 особѣ, померло 90, выздоровѣло 65. — Оногды занедужавъ у Львовѣ въ судѣ селянинъ, въ часѣ розправы. Вѣзанный д-ръ Хоминъ заявивъ, що недуга естѣ острымъ не-жатомъ кишкѣ, або може и азїйска холера. Недужого водвезено до холеричнаго шпиталю на Яндѣвскѣмъ а судовїи салѣ и коридорѣ дез-инфекціоновано.

— Водважнїи мѣ учинкомъ вызначивъ ся дня 28 н. ст. серпня словѣнскїи посѣл до рады державной, профессоръ Шукля. Сего дня передъ полуднемъ въ часѣ арнарку въ Брезю нау-уавъ одинъ хлопѣць коня въ рѣцѣ Гуркѣ. Конь попавъ на глубину и ставъ заразъ тону-ти. Не умѣючи плывати хлопѣць, хопивъ ся за шно коня и ставъ голосно кликати о по-мѣчь. На бережѣ зѣбрало ся вѣскорѣ до 200 особѣ, але нѣхто не водваживъ ся скончати въ рѣку на ратунокъ. Власне въ тѣи хвилѣ переходивъ туды пос. Шукля и не надумуючыся кинувъ ся въ воду та вхопивъ одною рукою хлопця, що все ще державъ ся шнѣ коня и вже бувъ пѣдъ водою. Профессоръ Шукля бувъ бы перепла-тивъ свою водвагу житьемъ, бо вже потапавъ, коли на щастье подавъ ему зъ берега якїе-сь вѣльнеръ ще въ часѣ дову жердку, котрон ученивъ ся потапаючи и давъ себе разомъ зъ неспрѣтомнымъ вже хлопцемъ вытягнати на бергѣ. Хлопѣць вѣскорѣ прїйшовъ до себе.

— Зловленый обманецъ. Авраамъ Гольдрайхъ властитель табулярной части въ Висоцѣкѣ выж-иномъ, турчанского повѣта, бувъ засудженнїи самбѣрскимъ судомъ 1886 року на 6 лѣтъ таж-кон вѣзаницѣ за обманство. Однако коли роз-права скончила ся, Гольдрайхови удало ся утечи. Вѣдъ того часу скитавъ ся Гольдрайхъ по Румунїи и хочъ розбѣлазъ за нимъ гончїи листы, умѣвъ все укрывати ся передъ жан-дармерїєю. Ажъ сами дѣями повело ся жан-дармерїи зловати Гольдрайха въ Черновѣцѣхъ и по 8-лѣтнѣи перервѣ водставити его до сам-бѣрского суду.

— Ластѣвка зъ середной Азїи. Изъ Загребѣ доносятъ, что въ Вуковарѣ въ Славонїи зло-лено сими дѣями ластѣвку, котра мала на шнѣцѣ шовкою стяжечку, а на нѣй було вы-писано: „Семипалатинскѣ 14 цѣвтя 1894.“ Семипалатинскѣ естѣ столицей губерніи тои самой назвы въ російскихъ посѣдѣствѣхъ зъ средной Азїи. Ластѣвцѣ прївѣзано на шайку другу стяжечку, на котрой написано: „Вуко-варъ 24 серпня 1894“ и пущено еи на волю. Ластѣвка полетѣла заразъ за своими товариш-ками до Африки.

— Похоронъ польского повстанця. Дня 28 н. ст. серпня застрѣливъ ся зъ нужды на кла-довици въ Стрыю 72-лѣтнїи Яковъ Пшибиль-скїи, польскїи повстанецъ зъ 1863 року и „си-бѣракъ“, а водгакъ приватнїи офиціалїстѣ. Похоронами займилъ ся зѣлѣннїи робѣтнїи. Они перенесли тѣло до трупарнѣи и пѣслала до польского вѣснѣдѣа, чтобы небычка похоро-нивъ. Однако вѣснѣдѣа водмовивъ, а такъ са-мѣи рускїи священникъ, тымъ болъше что са-моубїицѣкъ бувъ исповѣдникомъ латинского обряду. Тогдѣ забрала робѣтнїи тѣло, при-несли его передъ костѣлъ и зновъ пѣслали по-кѣснѣдѣа. Але служнїица заявила, що всѣ свя-щенники поїшли на проходѣ. Розъяренїи робѣт-нїи кинули ся на мешканѣе священникѣвъ и выломали дѣверѣ, але жандармы розгнали ихъ та арештували трѣхъ. Робѣтнїи воднесли вод-такъ самоубїицѣка на кладовище и тамъ вы-голосавъ оденъ жидѣ-правникъ слово, въ ко-трѣмъ прїкоро докорявъ польскимъ панамъ, що не дѣали про небычка. Вертаючи зъ кладо-вища робѣтнїи свѣтали революціоннїи пѣснѣи и почали выбѣзати вѣкна, ажъ розбѣгнали ихъ жандармерїи.

— Колись студенты вели войны противъ жидѣвъ, нинѣ жида проти студѣнтѣвъ — ча-сы, звѣстѣно, змѣняють ся! До Przegląd-у пишуть зъ Хирова, що учениковъ тамошной езуитскон гимназїи, прїѣзжаючи въ родичамъ, окру-жають на улицѣхъ жидѣвѣ, высѣбають ихъ и кидаютъ въ нихъ гнилыми яйцами. Тѣ де-монстраціи не находятъ нѣякон перепоны зъ стороны хирѣвскон полицїи и Przegląd домагае ся водѣ добромальского старства, чтобы вгля-нуло въ сю справу.

— Огнѣ. Зъ Тучапѣ пѣдъ Ярославомъ доно-сятъ, что въ часѣ бурѣ дня 27 н. ст. серпня ударивъ грѣмъ въ хату тамошного господѣа Федька Шафранца, убивъ его жѣвну и запа-

дивъ хату. Жѣвка згорѣла майже до крихты, бо лишили ся лишѣ перепаленїи кости. Въ хатѣ були такожъ 49-лѣтнїи, хлопѣць и 8-лѣтнѣя дѣвчина, однако нѣтъ нѣчого не стало ся. Вѣдъ грому згорѣла такожъ стодола зъ аббѣжемъ и двѣ коровы. Згорѣла такожъ и стодола сѣвѣда разомъ зъ аббѣжемъ. — Въ мѣсяци серпни було въ стрѣйскѣмъ повѣтѣ кѣлѣкъ огнѣвъ. И такъ дня 22 згорѣли въ Завадовѣ три загороды се-лянскїи, вартости 2400 ар.; дня 24 въ Дубровѣ коло Стрыя згорѣли чотари загороды, вартости 11 400 ар. Причиною огню була неосторожнѣсть дѣтей. Дня 26 въ Стрыю на Ланахъ долѣш-ныхъ згорѣли двѣ шопы зъ аббѣжемъ, вартости 1200 ар. Дня 23 спалили ся въ Синѣвѣдѣкѣ выжнѣмъ чотари загороды, вартости 2790 ар. — Въ Кудринячѣхъ, борѣвского по-вѣта, въ двѣрѣ набѣжѣвъ огонь шкѣды на 8000 ар. — Въ Вѣсѣбѣ, бѣдѣскаго повѣта, по-горѣвъ сими дѣями сѣлѣварѣкъ пос. Салѣ, вар-тости 20 000 ар. Зѣбѣже не було асѣкурѣвано. — Передѣчера згорѣло въ Ворохтѣ коло Белѣа 16 сѣлянскихъ господарствъ а не безѣпечена шкѣда выносить около 12 000 ар. Огонь пов-ставъ въ день, коли цѣле село вышло на вод-пустѣ до Коршмина. Згорѣла такожъ школа, а неспрѣсна дома учителька потерпѣла на 200 ар. шкѣды. — Въ Ляшѣхъ мурованихъ пѣдъ Львовомъ, власности прѣвеса польского кола п. Филипа Залеского, погорѣла въ нѣчи зъ суботы на недѣлю двѣрскїи будыня и шп-хлѣръ зъ цѣлѣрѣчнѣмъ зборомъ зѣбѣжа.

— Добрий вѣсти. Въ Стрыю водобрѣвъ собѣ житѣе 72-лѣтнїи Яковъ Пшибильскїи, повста-нѣць зъ 1863 р. и сибѣракъ. Причиною самоу-бїйства була нужда.

— 60.000 зр. выносятся головна выграна львовскон выставоной лѣтерїи. Звертаемо ува-гу нашихъ Вп. Читатѣлѣвъ на се, что тягненье водбуде ся вже 27 н. ст. вересня.

Надѣслане

Die Seiden-Fabrik G. Henneberg (k. u. k. Hof), Zürich sendet direct an Private: schwar-ze, weisse und farbige Seidenstoffe von 45 kr. bis fl. 11 65 per Meter — glatt, gestreift, karriert, gemustert Damaste etc. (ca. 24) versch. Qual. und 2000 versch. Far-ten, Dessins etc.) porto- und zollfrei in die Wohnung an Private. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. und Postkarten 5 kr. Porto nach der Schweiz. 4795 (1)

Посмертїи — — оповѣстки.

О. Александрѣ Руденскїи, ювилѣтъ, па-рохъ зъ Ядѣвнѣи, деканата богородчанскаго, упокоивъ ся дня 17 серпня с. р. въ 79-омъ роцѣ житя.

Наука штука и література.

— „Зорѣ“ ч. 15 мѣстѣи: Продовженье по-вѣста М. Школиценка „Мѣжъ народѣ“, — сти-ха О. М-ея п. з. „Дружка“, — драматичну поему „Зоя“ Гр. Коваленка; — поезію Вас. Лиманского „На балѣ“, — продовженье „Исторїи руской літературы“ д-ра Ом. Огоновского (дальше про Мих. Драгоманова); — продовже-ние студїи д-ра Студинского „Лѣрника“, — оповѣстки и критичнїи замѣтки; — житѣнпѣсѣ Ярослава Врхлїцкаго; — вѣсти зъ літературы, театру, бібліографїю та посмертну згадку про пок. Николая Сѣвѣнського. — Зъ иллюстраціи мѣститъ се число портрѣты Василя Лиман-ского и Ярослава Врхлїцкаго та иллюстрацію навильону руско-народныхъ товариствъ на львовскѣи выставѣи и епюду Рѣпина „Козацкїи старшана“. — Зъ самѣи числомъ вышшовъ та-кожъ и 12 аркушѣ російскаго-украинского сло-варя та обіймае слова водѣ „нагорать“ до „на-ламывать“ [стр. 135—150].

Выказъ складанныхъ жертвъ.

— На будову руского народного театру зложили на наши руки Вп. ип: Юліа Подвысоцка жена п. Спїридіона Подвысоцкаго, артиста руского театру 50 ар.; о. Іос. Шуховскїи зъ Братковѣцѣ 1.25 ар. — На емеритальнїи фондѣ артистѣвъ руского театру зложивъ на наши руки п. Спїридіонъ Подвысоц-кїи [а не якъ хабѣно було подано, п. Костѣ Под-высоцкїи], артистѣ руского театру 50 ар.

Телеграммы „Дѣла“

Вѣдѣнь 3 вересня. Въ честь Лясяля вод-було ся вчера велике робѣтнїи торжество въ паркѣ Драгера. Полиціи заборонили свѣвати имѣни Лясяля. — Цѣсаръ прїбѣхавъ вчера до Ляндскроны. — Повурядово заперчеуютъ, мовѣ бы флѣта російска мала сего мѣсяца прибу-ти до Поля.

Будапештѣ 3 вересня. Въ Варадинѣ вел. складавъ справозданье передъ выборцами Кольманѣ Тіса и заявивъ, что незадовѣго зло-жить мандатъ.

Букарештѣ 3 вересня. Заперечуютъ, мовѣ бы власти румунскїи арештували кѣлѣка саскиихъ родинѣ.

Парижѣ 3 вересня. Правительство дома-гае ся водѣ Хинѣ водшкѣдована за убїйство мытового контролѣора.

Берлинѣ 3 вересня. Мѣжъ Япаномъ, Нѣмечиною и Англією ведутъ ся переговоры що-до знесеня консулярныхъ судовъ для чу-жестороннихъ, котрїи були бы подчиненїи я-панскимъ судамъ.

Амстердамѣ 3 вересня. Въ роковини уродинѣ королевон соціалїсты уладили демон-страціи и обкидали полицію камнями. Кѣлѣ-кохъ арештовано.

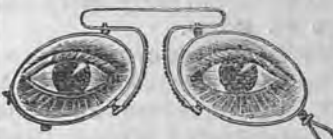

Цѣна збѣжа и другихъ продуктовъ
30 н. ст. сѣрпня 1894.

Львовъ: Пшеница 6'— до 6:50, жито 4:25 до 4:75, ячмѣнь 4:90 до 5:25, овесъ 5'— до 5:50, рѣпакъ 8:25 до 9'—, горохъ — до —, вика — до —, лѣнѣнка — до —, бобы — до —, бобы 5'— до 5:30, гречка 0'— до 0'—, конюшина червона 40'— до 45'—, конюшина бѣла 60'— до 75'—, конюшина шведска — до —, кминъ — до —, анижъ — до —, кукураза 4:50 до 5'—, хмѣль — до —, зр. за 56 кѣло у Львовѣ, оковита за 10.000 лѣтровъ — до — зр.

Надоболане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

оптикъ и механикъ
подъ Коперницкомъ.
Львовъ, площа св. Духа
(ул. Театральна ч. 6 про-
тивъ головного одѣаху)
поручаю у великихъ вы-
боръ и по надѣшев-
ныхъ цѣнахъ: окуляры, цѣпкеры, лѣнѣреты, бѣловы, да-
лекоглядъ, барометры, аерометры, міроскопы, люны, ком-
пасы, райсайты, лѣнты маршалъ, пѣоны, сѣбасы, манометры,
и т. п. Устроены звѣнѣкъ электричныхъ. Всѣмъ напра-
вы изготовляють ся найкраще и найдешевше. — Замовленія
въ провинціи изготовляють ся точно. 4185

Альбумъ заслуженныхъ Русинѣвъ.

Цѣна 70 кр.

Дѣстати можна въ товариствѣ „Провѣта“.

Велика львовска льотерія выставова

Послѣдній мѣсяць.

ГОЛОВНІЙ ВЫГРАНІЙ
60.000 зр., 10.000 зр., 5.000 зр.
готовкою зъ потрученъмъ лишь 10%

Львовскій льосы выставові
по 1 зр. поручае:

Юсифъ Рознеръ дѣмъ банковый
М. Йонасъ „
Шеленбергъ и Крайзеръ „
также адміністрація „Дѣла“. 279 18-2

ЗЪ НАГОДЫ ПРИѢЗДУ ЦѢСАРЯ.

Простяте ся ласкаво всѣхъ Вп. Гостей выставовыхъ пересвѣдчити ся о дивной
дешевости осѣнныхъ и зимовыхъ товаровъ, вже спровадженыхъ въ великій охлѣбности.

Слѣдующіе товары продають ся по невзычайно дешевыхъ цѣнахъ доки истнуе
запасъ:

1000 модныхъ музѣвъ для дамъ и дѣтей 1:20, 1:50,
2'— до 5'— зр.
1000 кожаныхъ шапокъ для дамъ и дѣтей 1:20,
1:80, 2:20 до 4'— зр.
1000 фланельовыхъ и суконныхъ блюзъ осѣнныхъ
и зимовыхъ 2:50, 3'— до 6'— зр.
500 гальскъ волѣчковыхъ по 2:50 до 4'— зр.
1000 хустѣкъ Гималая, наибольшій родъ 1:75, 2:5
до 4'— зр.

Конфекція для дѣтей.

4000 наймоднѣйшихъ суконѣвъ на осѣнь и зиму
1:20, 2:50 зр.
1000 модныхъ плащѣвъ на осѣнь и зиму водъ
4 зр. и выше.
3000 одѣвъ для хлопчикѣвъ у всѣхъ величинахъ
по 1:80, 2'—, 3'— зр. и выше.
Особливый новості въ стяжкахъ, воллахъ, капелю-
хахъ дамскихъ и дѣтскихъ, рукавицѣхъ гласъ,
дунскихъ, военныхъ и шовковыхъ, хуст-
кахъ, панчохахъ, парасолахъ до дому, блю-
захъ шовковыхъ и военныхъ, шляпокахъ,
костюмахъ и негѣжахъ надѣшли власне въ
великій охлѣбности и доповняють ся щоденно.

Особлива гуртовна продажъ
принагѣдна

въ водѣхъ занавѣсъ, капъ и килимѣвъ.
5000 капъ на столы по 75, 1:20, 1:90, 2:50.
4000 капъ на лѣжка по 2, 2:50, 3, 3:50, 4.
800 великихъ капъ на столы и лѣжка, дающихъ
ужити ся на обѣ стороны (вырѣбъ килимѣвъ)
по 1:90, 2:50, 4, 5.

Всѣмъ въ провинціи надѣсланіи порученія полагаете ся найкраще и найкраще

Зъ глубокимъ пошаньемъ

Зарядъ магазину AU LOUVRE
у Львовѣ, площа Капітульна ч. 3.

УЧИТЕЛЬ

органъ рускаго товариства педагогическаго дѣ-
ятельности педагогическо-научнаго, выходитъ
водъ 1 сѣрпня 1888 г. у Львовѣ ул. Варменска
ч. 2. Предплатъ на цѣлый рокъ 3 зр., на полъ
року 1:60 кр. на четверть року 1 зр.

По значно заниженныхъ цѣ-
нахъ выпродають всякихъ това-
ровъ благовѣрныхъ зъ причины зам-
кнѣна торговлѣ въ магазинѣ Ка-
роля Матаяса перше Вильгельма
Сидора площа Марійска ч. 4. Львовъ.
50 19—24

Рухъ поѣздѣвъ зѣлѣзничихъ

важный зъ днѣмъ 1 мая 1894 поѣла годинника середно-европейскаго.

Приходить до Львова зъ	ПОѢЗДЫ				Вѣхадъ зѣ Львова до	ПОѢЗДЫ					
	посѣпшій	особый	посѣпшій	особый		посѣпшій	особый	посѣпшій	особый		
Кракова (Берлина, Вроцлава, Вѣдня)	232	5 ²⁵	1 ⁰⁹	6 ¹⁰	9 ⁰⁰	Кракова (Вѣдня, Вроцлава, Берлина)	224	10 ¹⁰	4 ⁵⁰	10 ³⁵	6 ⁵⁵
Варшавы	—	5 ²⁵	9 ⁰⁰	—	9 ⁰⁰	Варшавы	—	10 ¹⁰	4 ⁵⁰	—	6 ⁵⁵
Хабовки (Закопаного) на Теремышъ, Рашѣвъ, або Тарновъ	232	—	—	—	—	Хабовки (Закопан.) на Тарновъ або Рашѣвъ	—	10 ¹⁰	—	—	—
Хабовки (Закопаного) на Рашѣвъ або Тарновъ	—	5 ²⁵	—	—	—	Хабовки (Закоп.) на Стрый	—	—	9 ³⁵	7 ¹⁰	—
Хабовки (Закоп.) на Стрый	—	—	8 ³⁴	—	—	Мушини, Криницъ, Желѣстова на Тарновъ або Рашѣвъ	—	10 ¹⁰	—	—	—
Мушини, Криницъ, Желѣстова на Рашѣвъ або Тарновъ	—	—	—	—	9 ⁰⁰	Мушини, Криницъ, Желѣстова на Тарновъ (водъ 1/4 включно до 30/9)	—	—	—	6 ⁵⁵	—
Мушини, Криницъ, Желѣстова на Тарновъ (в. 1/4 до 30/9)	—	—	—	9 ⁰⁰	—	Мушини, Криницъ, Желѣстова на Тарновъ	—	—	4 ⁵⁰	—	—
Мезе-Ляборцъ Шавного-Куляшного на Теремышъ	—	—	—	9 ⁰⁰	—	Мушини, Криницъ на Стрый	—	—	—	7 ¹⁰	—
Надбереза и Тарновжета	—	—	—	6 ⁰⁰	—	Мезе-Ляборцъ, Шавного-Куляшного на Теремышъ	—	—	—	6 ⁵⁵	—
Подволочисскъ и Бродѣвъ (на дворѣцъ гол.)	218	9 ²⁵	9 ¹⁰	5 ⁴⁵	—	Надбереза и Тарновжета	—	10 ¹⁰	4 ⁵⁰	—	—
Подволочисскъ и Бродѣвъ (на дворѣцъ Подзамче)	158	9 ¹³	8 ⁴⁵	5 ¹⁹	—	Подволочисскъ и Бродѣвъ (зъ дворѣца гол.)	308	2 ⁴⁴	9 ⁴⁰	10 ³⁰	—
Сучавы	9 ⁴⁰	—	7 ⁵⁷	12 ²⁷	6 ¹⁵	Подволочисскъ и Бродѣвъ (зъ дворѣца Подзамче)	632	2 ⁵⁶	1 ⁰⁴	10 ⁴⁷	—
Кимполонга	9 ⁴⁰	—	7 ⁵⁷	—	6 ¹⁵	Сучавы	615	—	1 ¹⁵	2 ⁵⁵	10 ⁴⁰
Радѣвѣвъ	9 ⁴⁰	—	7 ⁵⁷	—	6 ¹⁵	Чорткова на Галичъ	—	—	—	2 ⁵⁵	—
Вергомета и Чудина	9 ⁴⁰	—	7 ⁵⁷	—	6 ¹⁵	Густина на Галичъ	615	—	—	—	10 ³⁰
Новоселѣвъ	9 ⁴⁰	—	7 ⁵⁷	—	6 ¹⁵	Слободы русск., Копальнѣ	—	—	9 ¹⁵	—	10 ³⁰
Слободы русск., Копальнѣ	9 ⁴⁰	—	7 ⁵⁷	—	6 ¹⁵	Новоселѣвъ	615	—	—	—	10 ³⁰
Густина на Галичъ	—	—	12 ²⁷	—	—	Вергомета и Чудина	615	—	—	—	—
Чорткова на Галичъ	—	—	2 ⁰⁵	12 ¹⁰	—	Радѣвѣвъ	615	—	10 ¹⁵	—	10 ³⁰
Борислава	—	—	—	4 ⁴⁰	—	Кимполонга	615	—	—	2 ⁵⁵	—
Бѣлѣца	—	—	—	7 ⁴⁸	4 ⁴⁵	Сомка	—	—	9 ¹⁰	6 ⁴⁵	—
Сомка	—	—	—	—	—	Бѣлѣца	—	—	9 ⁴⁰	9 ⁵⁰	—
Лавочного (Пешту, Мишюль-ца, Сорожа, Мункача, Херова и Станиславова на Стрый)	—	—	8 ³⁴	12 ¹⁰	—	Борислава на Стрый	—	—	—	5 ⁴⁰	7 ¹⁰
Стрый и Скольбого	—	—	—	8 ⁴⁷	—	Лавочного (Мункача, Сорожа, Мишюль, Пешту) и Херова на Стрый	—	—	—	—	9 ⁵⁰
Скольбого, Херова, Станиславова на Стрый	—	—	—	2 ⁰²	—	Скольбого и Херова на Стрый	—	—	—	—	9 ⁵⁰
Гребенова (водъ 1/4, включно до 30/9)	—	—	—	2 ⁰²	—	Стрый и Скольбого	—	—	—	—	3 ⁰⁵
Бруховицъ (водъ 12 мая почавши ажъ до вѣднѣнскія)	—	—	—	8 ¹⁰	—	Гребенова (только водъ 1/4, включно до 30/9)	—	—	—	—	9 ⁴⁰

Розклады ѣзды въ вѣднѣнскѣмъ можно до-
ставити въ бюрохъ информаційныхъ, екасахъ стаційныхъ
и кондукторобъ.

Розклады бѣды въ видѣ ишненевѣвъ можна до-
статки въ бюрахъ инфорцаціонныхъ, всѣхъ стаціонныхъ
и у кондукторѣвъ.
*) Годныи печатаніи грубыми черенками означаютъ пору бѣдъ водъ годъ 4-хъ чѣловѣкъ. 10 годъ 6-9
59 мѣ. рѣко. Въ бюрѣ инфорцаціонномъ ц. к. австр. зѣлѣзничъ державныхъ у Вѣдѣна (улица Юлиана 29) и въ тако-
жѣ бюрѣ инфорцаціонномъ ц. к. австр. зѣлѣзничъ державныхъ у Львовѣ (улица Грегора май ч. 3, Готель Имперіаль),
удѣляе ся устныхъ або письменныхъ объясненъ въ справкахъ дѣтально службѣ въ ц. к. австр. зѣлѣзничъ
державныхъ. О сколько подручники дозволяютъ, засягнути тамъ-же можна инфорцаціи воднозвѣдъ са до
рѣшты австр.-угорскихъ и заграничныхъ зѣлѣзничъ. Въ бюрахъ инфорцаціонныхъ продае ся выдаваніи че-
резъ ц. к. австр. зѣлѣзничъ державныхъ блѣты до Вѣдѣна и шатки заутавляваныхъ поавѣдѣно до Вѣдѣна
такоже тарифы. 4980

Курсъ Львовскій

зъ дня 30 н. ст. сѣрпня 1894.

Акція за штуку безъ купона.	Платъ	Жада.
Зѣлѣз. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	216 50	219 50
Зѣлѣз. Львов.-Чернов. по 200 зр. а. в.	279	282
Банку гипот. гал. по 200 зр. а. в.	410	420
Банку кредит. гал. по 200 зр. а.	—	215
Листы заставніи за 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а. в.	101 10	101 80
Банку гипот. гал. 5% а. в. вышѣе.	—	—
зъ 10% прем.	109 80	110 60
Банку гипот. 4 1/2% а. в. лѣос. 50 л.	100	100 70
Банку краев. 4 1/2% а. в. лѣос. 51 л.	100 10	100 80
Товариства кредит. гал. 5% а. в.	—	—
Товариства кредит. гал. 4% а. в.	96 50	97 20
Товар. кред. гал. 4% а. в. лѣос. 41 1/2 л.	97 70	93 40
Товар. кред. гал. 4% а. в. лѣос. 52 л.	97 50	93 20
Товар. кред. гал. 4 1/2% а. в. лѣос. 56 л.	96 50	97 20
Листы довѣжніи за 100 зр.		
Гал. Зав. кред. сел. 2 1/2% (давн 5%)	—	—
въ лѣвѣ.	—	—
Общ. роль. кред. Завед. 6% лѣос. въ 15 л.	—	—
Облиги за 100 зр.		
Индемпн. галицк. 5% м. к.	96 50	97 70
Галиц. фонду пропнціаціон. 4% в. а.	102 20	102 90
Комунальн. Банку краев. 5% П. ем. к.	105	—
Позички краев. зъ 1873 по 6% а. в.	100	100 70
Позички краев. зъ 1883 по 4 1/2% а. в.	96	96 70
Позички краев. 4% в. а.	96	96 70
Позички краев. 4% короновою	96	96 70
Лѣосы:		
Мѣста Кракова	25	27
Мѣста Станиславова	43	45
Монеты:		
Дукаты цѣсарскі	5 85	5 95
Наполеондоръ	9 85	9 95
Полъимперіаль	10 15	—
Рубель сѣрпный	133	135
Рубель паперовый	133 1/4	134 1/4
100 марокъ нѣмецкихъ	60 70	61 30

На складахъ

НАРОДНОЙ ТОРГОВЛѢ

продаетъ ся и выслае ся:

Вина червоніи угорскі: по 60, 70, 80 кр.
и выше за літру; по 60, 70, 80, 90, 100,
110, 120, 160 кр. за фляшку.

Вино угорске полинове по 1 зр. 50 кр.
за фляшку.

Вино фесляеве по 1 зр. и 1 зр. 20 кр. за
фляшку.

Малия и Мадейра по 2 зр. 50 кр. и 2 зр.
80 кр. за фляшку.

Малия кураційна по 1 зр. 30 кр. и 2 зр.
50 кр. за фляшку.

Вина: кримске, италійске, далматинске червоніи
по 60 и 80 кр. за фляшку.

Коньякъ французскій по 2 зр. 60 кр., 3 зр.
20 кр., 4 зр., 5 зр. и 6 зр. за фляшку; по
1 зр. 50 кр., 1 зр. 80 кр., 2 зр. 20 кр.
и т. д. за 1/2 фляшки. 319 1—8

Вина дешевѣи выслае ся въ 5 кѣл. барилкахъ;
дорожшій только въ фляшкахъ.

Знана водъ многихъ лѣтъ ц. к. управ. раѣнерія спир-
туса, заосмотрѣна наилучшими приладами ректификаціонными
найнѣвѣйшю системою, фабрика руму, лѣкерѣвъ и оцту

Юлія Миколаяша Наслѣдникѣвъ у Львовѣ

Яковъ Шпрехеръ и С-ка

поручае старъ польскій силный горѣвки, дуже добрый розолісы,
лікеры, румы правдивы зъ Ямайки, якъ такоже наилучшю
якості бравей спеціалы якъ: Народѣвка, Dziennik, Szczutek,
Karpatowka, „Дабель“, Помаранчова не солодженая, Ратаѣя,
Деренѣвка и т. п. горѣвки управленеваніи и однокю правдивы
если зъ нашою фабрики спровадженей.

Одиноке жерело въ краю для шп. антикарѣвъ, до побі-
раня алкоголью абсолют. и наичастѣйшого спиртуса, до цѣлѣ-
лѣвичныхъ водѣхъ водату и вже оподаткованого.
Правдивый спиртусъ оцтовый наичастѣйшій, здоровлю
не шкѣдливъ, бо не вироблюваній зъ осенци оцтова.

Складъ для мѣста Львова, ул. Коперника ч. 9 и въ
годовномъ складѣ водѣхъ мінеральныхъ І. Молдеса, улица
Кароля Людвика ч. 29. 491 119—104

ГАЛИЦКІЙ

КРЕДИТОВЫЙ БАНКЪ

принимаетъ вкладки на

КНИЖОЧКИ

и опрѣдѣлѣтъ ихъ по

4 1/2% на рѣкъ.

2219

Нафтовіи кухонки, не дымлящіи
(подъ гарантією) по зр. 1:80,
2:75 и 3:75. — Рондѣл мѣсячній
заключенія конягуръ по зр. 2:40,
2:80, 3:20 и 4'—
4595

ПЕТРО ХИОНСТОВСКІЙ
торговля сѣлѣна у Львовѣ площа
Капітульна ч. 1 (напротивъ катедр.)
Цѣнники иллюстрированіи рѣзничихъ
предметѣвъ до рѣзничимѣстѣ.

Приймаю учениковъ

зъ низнахъ клѣтъ подѣ при-
ступными условіями, заручаючи
за родительску оцѣнку. — Улица
Варменска ч. 29, І. поверхъ.
309 3—3

Кароль Гавсвальдъ

Станиславѣвъ ул. Сапѣги ч. 3

поручае

всякій зѣлѣзній товары, знаряды
и прѣборы господарскі, окупта до
вѣконъ, дверей, кухнѣ и мебѣль,
знаряды для всѣхъ ремѣселъ.

Вирѣбы пожевничъ власнѣи
фабрикѣ, англійскіи и зъ Золі-
тенъ Генкельса. Машины до
лишты и огнетрѣвалъ касы.
Кромѣ наведенныхъ товаровъ
маю рѣбати иши входячи въ
обѣзъ зѣлѣзной торговлѣ
по найдешевшихъ цѣнахъ.

Поручаю такоже вирѣбы ко-
шикарскіи зъ власной фабрики
Иллюстрированіи цѣнники даромъ
и оплатно. 7—26

До моихъ Вп. П.Т. Гостей!

При нѣвѣдѣи нечестной кон-
курренціи дуже тяжко для необѣ-
заного дѣйствию добрый товары
дешево купити. Дѣлатю звертаю ува-
гу П. Т. Публики на мой склепъ
звѣстній водѣ многихъ лѣтъ зъ
найкращеишюи услугою и найде-
шевѣишюи цѣнѣ за поручаю мой бо-
гато заосмотрѣный складъ одѣвъ
мужескихъ, хлопчатыхъ, дѣтскихъ,
униформѣвъ и одѣвъ для Вѣчъ
Духовенства. 4:95

Замовленія побѣла мѣры выго-
днѣють ся въ найкращеишюи часѣ
и въ найкращеишюи цѣнѣ.

Зъ пошаньемъ

Давидъ Шварцвальдъ

у Львовѣ, площа Капітульна ч. 3.

Ножъ рѣзничій и масарскій влас-
ного вирѣбу поручае — напра-
вы машинъ до шити приймае
ИВАНЪ ЛІВРУКЪ
мѣстоу у Львовѣ ул. Бѣлѣцъ ч. 3.
Цѣнники даромъ.

При закупкѣ товаровъ просимо покликуватис на нашу часопись.

НОВИНИ.

— Зъ Бурштиньского пишуть намъ: Доношу вамъ о фактѣ великой ваги, который свидѣть, что насъ такъ шатають власти, если мы о се удѣлмемо ся. На день 27 н. ст. септѣя с. р., яко свято Успенія Пресв. Богородицѣ выначенъ булѣ великій войсковый маневръ. Коли о сѣмъ дождавъ ся парохъ бурштиньскій о. Теліховскій, удавъ ся зъ представленьемъ до маршалка полнаго ген. Фабінього [головно-командуючій в. Вѣдѣнтрѣцъ булѣ вже вѣдѣхавъ] и ген. Фабіні маневры на 27 септѣя вѣдѣхавъ въ послѣдній хвѣли въ недѣлю Яка булѣ утѣха нашихъ утомленыхъ воювѣтъ, що могли троха вѣдѣхати, яка радѣсть нашихъ селянъ, котрѣ вѣдѣли, що ихъ свѣта пошанованъ, якъ зыскала черезъ се церковь и обрядъ, то кождей знаа. Надго заряджено, чтобы воюды войско було присутне на богослуженіи и честь нѣй буде тымъ пп. офіцерамъ, котрѣ обильно (и десятками) видали грошѣ на тацѣ церковній (н. пр. въ Серикахъ долѣшнихъ, де булѣ храмъ) и звеличили торжество своею присутностью. Честь нѣй буде Вл. п. Фабіньому, що пошанувавъ нашъ обрядъ [у Львовѣ при укладаніи маневровъ переорено руске свято], честь нѣй буде и Веч. о. Теліховскому зъ Бурштина за его трудъ а намъ нѣй буде наука, що если будемо дѣлѣти про себе, то и чужѣ насъ шатають будуть.

— Про холеру мѣжъ войскомъ въ Бурштині пишуть намъ: Вчера померъ нагле воювъ красевъ обороны, другій догасъ а третій, вѣдѣ стрѣльцѣвъ, померъ нѣй въ Озернахъ коло Бурштина; кромѣ того естѣ ще кількохъ воювѣвъ недужихъ. Внутренности помершихъ взято до розслѣду. На вѣстѣ про сіи случаи пошестѣ прибули заразъ зъ Рогатина староста и повѣтовый лѣкаръ та зарядили що потреба, чтобы пошестѣ не розширѣла ся. Тѣ воюки брали участь въ маневрахъ въ Станиславовицѣ, переходили черезъ Войнилѣвъ и тутъ мабутъ набавили ся недуги. Смерть наступала по 3 до 6 годинахъ, а помѣчь була безуспѣшна. Помершій воювъ красевъ обороны булѣ Буковинецъ вѣдѣ Выжницѣ, Русинъ и полишавъ жынку на трѣхъ дѣтей.

— Процѣсъ о обиду маевстату мас вѣдѣбути ся сими днями передъ тернопольскимъ судомъ присяжныхъ противъ трехъ учениковъ тамошней учительской семинаріи: Казимира Бенецкого, Томы Криворучки и Винкентія Хабина. Якъ Glos Podolski доносьть, одержали власти въ сей способѣ вѣдѣмѣть про згаданный злочинъ: Авѣвъ Когуцинскій, ученикъ тернопольской учительской семинаріи, сповѣдавъ ся передъ великодушными свѣтами с. р. и оповѣвъ сповѣдникови о несправѣ, якъ пааують въ интернатѣ сея семинаріи. Сповѣдникъ поручивъ Когуцинскому сказати о всѣмъ настоятелю интернату кс. Володиславови Либревскому. Когуцинскій зробивъ якъ ему приказали, власти зарядили слѣдство и дѣлали ся про злочинъ обиды маевстату.

— Войска львѣвского корпуса, що вѣдѣбували вправы мѣжъ Станиславовомъ а Бурштиномъ вернули вже вчера до своихъ гарнизѣновъ. Причиною сего перерваня маневровъ маѣвъ бути не конче добрый ставъ санитарный мѣжъ воюками. Именно въ 24-омъ полку занедужало кількохъ воювѣвъ на „неконстатовану“ холеру и дѣлятого двѣ компаніи того полку, де зайшли тѣи случаи, лишено въ Довгий войнилѣвскій, доки пошестѣ не промине. Чтобы обезпечити ся о здоровлю поодинокихъ воювѣвъ, команда поручила не перевозити ихъ зельзаницями, а заряджувати пѣшии маршъ. Наибольшій маршъ вѣдѣбувъ тернопольскій (15-тый) полкъ пѣхоты, бо въ двѣхъ дняхъ перейшовъ 100 кілометрѣвъ т. е. 13 миль. Помимо того держали ся воюки добре и лише одинъ занедужавъ. Другого дня маршу наймѣвъ полковникъ подводи на котрыхъ зложили воюки торністры и маширували безъ нихъ, що незвычайно облекшило похѣдъ. — Маневры кавалеріи вѣдѣбудуть ся поѣла заповѣдженіи программы.

— Совѣтъ Народного Дому прийнявъ до рѣшѣнчѣи буреи на сей шкѣльный рѣкъ слѣдуючихъ пятьохъ пѣтѣнтовъ: 1) Володим. Шнака ученика народнои школы въ Мостисахъ, сына господаря-кочала зъ Радичинъ; 2) Анд. Гриноуха, ученика народнои школы, селянского сына зъ Матерова; 3) Мих. Слюсарчука, ученика народнои школы зъ Коломины, сына господаря зъ Яблонова; 4) Анд. Артемювича ученика народнои школы въ Равѣ рускій, сироту по селяниновъ зъ Камѣнки-Старого села, 5) Ник. Кадила, ученика народнои школы въ Судовѣй Вишнѣ, сироту по мѣщаниновъ. — До шкѣльного бурсѣи прийнято зъ бушнихъ питомцѣвъ на 1894/5 шкѣльный рѣкъ на повне удержанье 20, а лише на харчѣ 9 учениковъ.

— До бурсѣи Станиславовского Института прийнято на 1894/5 шкѣльный рѣкъ 22 питомцѣвъ, а то 18 учениковъ гимназіальныхъ и 4 для послуги въ церкви, котрѣ будутъ учѣтя ся ритуального и нотного свѣту а кромѣ того ще и ремесла, яке самѣ собѣ выберуть. Они учѣтя ся на дѣлѣвъ чотири роки.

— Зборѣи адвокатскихъ кандидатѣвъ вѣдѣбули ся въ субботу въ сали адвокатской палаты у Львовѣ. Зборѣи рѣшили осудувати „Союзъ адвокатскихъ конципѣнтовъ зъ Галичины, Буковины и Шлезка“, а такожъ выбрали комѣтетъ, который маѣвъ займѣти ся скликаньемъ до Львова въ ювѣтѣи вѣща адвокатскихъ кандидатѣвъ зъ цѣлои Австріи.

— Минѣстеръ просвѣты, д-ръ Мадейскій, выдавъ розпорядженье до всѣхъ правническихъ вѣдѣлѣвъ, що слухателѣи правъ можуть вже 4 тыждѣи передъ концѣмъ осьмого пѣвѣроку складати риторикѣи. Въ той способѣ злагѣдѣвъ минѣстеръ розпорядженье Гавѣа, дѣтѣкающе у-правлиненя правническихъ студіи.

— Турчаньска рада повѣтова — якъ намъ пишуть зъ Турки — выбрала на засѣданю дня 16 н. ст. септѣя 5 депутатѣвъ для повѣтаня цѣсаря. Въ складѣ той депутаціи входять: Брониславъ Осуховскій повѣтовый маршалокъ, о. Мих. Прухвицкій заступникъ маршалка, о. Корнилій Яворскій членъ вѣдѣлѣи и парохъ зъ Лбимѣи, Иванъ Нестеръ господарь зъ Рапаны и П. Туровскій. Депутаціа повѣтае монарха подѣи проводомъ Бр. Осуховского.

— Повѣтова рада въ Самборѣ ухвалила за-тагнути 10.000 зр. безпроцентовой позички, чтобы ен роздѣлѣти помѣжъ громады, навѣщенѣи минувшого року элементарными нещастьями. Краевый вѣдѣлѣи давъ лише 6000 зр. позички. Зъ той квѣты одержали безпроцентовой позички: Берѣзняцѣи рустикальна 200 зр., Букова 200, Бѣлинка 150 зр., Береги 200, Чаплѣи 200 зр., Дубѣровка 100, Дубляны 550, Гордѣяи рустикальна 150, Гуменецъ 200, Янѣвъ 200, Ковѣничѣи 200, Лановичѣи 150, Максимовичѣи 250, Морозовичѣи 200, Надибы 300, Пѣяны 300, Ракова 300, Татары 200, Торчиновичѣи 300, Ванѣвичѣи 300, Воля блажѣвска 150, Войтѣвичѣи 350, Зѣбѣръ 200, Бурчѣи старѣи 150, Зарайско 300, Пѣяновичѣи 200 Райтаровичѣи 200 зр. Загаломъ корѣстало зъ сеи позички 1372 мешканцѣвъ самборского повѣта.

— Дробнѣи вѣсти. У Львовѣ почавъ выходити зъ днемъ 1 н. ст. вересня науково-литѣратурный и соціально-полѣтичний двѣтыждѣишникъ п. н. Nowa Епока.

— 60.000 зр. выносьть головна wygrana львѣвской выставѣи лѣотѣрии. Звертаемо увагу нашихъ Вл. Читателѣвъ на се, що тягнѣнье вѣдѣбуде ся вже 27 н. ст. вересня.

Вѣсти зъ еп. станиславѣвской

Прѣзенту на опорожнену парохію regiae collationis въ Путиловѣи надавъ управительъ буковинского правительствѣи тимчасовому тамошнему админѣстратору о. Теод. Матѣйковѣи.

Вѣдѣзвѣа

Вѣдѣлѣи фѣлиі „Просвѣты“ въ Рогатинѣ радѣ бы прийти въ помѣчь тымъ батѣкамъ-хлѣбѣорѣбамъ повѣта рогатиньского, що хотѣли бы посылѣти дѣтей до школы а не мають способу до того або потребують принуки. У насъ бо такъ веде ся, що до всего треба принуки. Заохотували мы вже торѣкъ а и сего року пригадуемо, що кѣлькохъ хлопцѣвъ знайде у мѣщенѣи подѣи дозоромъ и опѣкою Веч. о. Петра Нижанковского за мѣрною оплатѣю мѣсячно 3 зр. и невеликимъ додаткомъ въ вѣкѣулахъ. Родѣтъ або опѣкуны, що хотѣтъ зъ того користѣти, звольте зголосити ся до о. Нижанковского въ Рогатинѣ. Школярѣи масъ выказати, що II-гу або III-тю клѣсу скѣнчивъ зъ дуже добрымъ успѣхомъ. Розумѣе ся само собою, що дѣтина масъ мати постѣль и достаточное чѣсло бѣлѣи.

Позаякъ вѣдѣлѣи фѣлиі „Просвѣты“ не розпоряджуѣ засѣбамъ грошевыми, а самѣи по-чатѣкъ вымагаѣ значѣишнихъ вкладѣвъ на у-рядженье комѣтѣи, оплаченѣе послуги и пр. то вѣдѣлѣиу ся сѣмъ до всѣхъ, що бажають свѣтѣла и лучшѣи долѣи нашому меншому братѣи, чтобы прийшли въ помѣчь. Найменшій датѣи приѣме вѣдѣлѣи зъ вдѣчностію и жертвы оголосьть въ часѣишѣи, а имена датѣлѣвъ вышѣи до книги добродѣлѣвъ. Жертвы чѣи въ грошахъ чѣи въ натурѣи, а также приѣмѣи присѣлѣи на рука Веч. о. Настоятеля бурсѣи.

За Вѣдѣлѣи фѣлиі „Просвѣты“ въ Рогатинѣ.
Лосѣвъ Макогонскій, голова

Тѣлѣграмѣи „Дѣла“

Вѣдѣнѣ 4 вересня. Минѣстеръ Пленѣръ вернуѣвъ сюди нѣиѣи рано зѣ Львова.

Будапѣштѣ 4 вересня. Архѣи. Кароль Людвикъ отворѣвъ въ заступѣи цѣсѣря осѣиый конгрѣсъ демографѣици гігіѣициный въ присутѣиности минѣстровъ, начальниѣвъ властей, консулѣвъ и многихъ учѣныхъ. Нарады вѣдѣкрѣвъ по французски Герѣоніи.

Остригамѣ 4 вересня. Вчерашній зборѣи людѣи выслѣли до Вашарѣи депутаціу зъ заявою симпатіи.

Букарѣштѣ 4 вересня. Минѣстеръ справъ заграничныхъ Лѣговарѣи приѣде до Львова повѣтѣи цѣсѣря именѣмъ румынского короля.

Лѣндскрона [въ Чехіи] 4 вересня. Цѣсарѣи оглядаѣвъ всѣи школы промысловѣи, по чѣмъ удаѣвъ ся до цѣлаты. Вечеромъ въ мѣстѣи вѣдѣбула ся илюминаціа.

Лондонѣ 4 вересня. Потверджуѣ ся вѣстѣи, що Хинцѣи любѣи Япѣицѣвъ. Япѣицѣвъ мало упасти 5000.

Атинѣи 4 вересня. На приказѣи офіцѣи-рѣвъ воюки напали на редакціу газеты „Акрополисъ“ и зничѣили ен.

Вѣнѣціа 4 вересня. Въ Лѣворѣи вѣи-влѣно анархѣистичну корѣспѣиденціу, котроу сѣишпрѣиговѣано богато вызначѣныхъ осѣбѣи.

Перѣписѣа Редакціи и Админѣстраціи.

— Вл. Н. Гр. въ Нам. Одержали. — Вл. Ф. Лѣе. въ Рим. Кожде чѣсло, що не дѣйде, просѣмо зѣ-равѣи рекламувати. — Вл. О. Моѣ. въ Бор. До концѣи вересня приѣде ще 2-30 зр. — Вл. І. Лѣт. въ До. Одержали. — Вл. Я. Ян. въ Шир. Такъ. — Вл. Ю. Лѣ. въ Зѣ. Такъ а „Осѣла Торѣа“ выслѣла. —

Надѣслѣиѣ.

ОКУЛИСТЪ

Д-ръ АДАМЪ ШУЛИСЛАВСКІЙ

бывшій ассистентъ проф. Вѣтерѣвѣи и бывшій демонстрѣторъ проф. Фукѣи.

Львѣвъ, уличѣа Гѣтѣманьска чѣсло 10
ординѣуѣ вѣдѣи години 12—1-ои и вѣдѣи 3—4-ои.
188 38—?

Маѣтъ компаніи по зр. 24 и 3. Машѣи до выкручѣванѣи бѣлѣи по зр. 13, 14, 15, 16, 18 и 20 зр.

4595 поручѣи

ПЕТРО ХИОНСТОВСКІЙ

торговѣа засѣбѣи у Львовѣи площѣи Кѣпѣтулѣи 1 (пѣи противѣи кѣдѣи). Цѣишѣи илюстрѣици рѣишѣи предѣиѣи до розпорѣишѣи.

Наѣлѣпшѣи поѣкѣсты Наѣлѣпшѣи фарѣы Наѣлѣпшѣи лѣкѣры Наѣлѣпшѣи кѣсти

поручѣи
по зничѣишѣи цѣишѣи

наѣстарѣи въ Галичѣи
торговѣишѣи фѣрма

В. ЧОППЪ

308 Львѣвъ 3-?

уличѣа Жѣиѣвѣи 4. 2.

НА РАТЫ МАШИНЫ ДО ШИТѣ

зъ наѣлѣпшѣи фарѣи заграничныхъ и краевыхъ вѣдѣи 25 до 65 зр.

поручѣи 4798 112—?

ЛЮДВИКЪ ГАРДОЛИНСКІЙ

Львѣвъ, площѣа Галицѣи 14.

Цѣишѣи на жадаѣиѣи дарѣи и фѣранѣи.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

оптикъ и механикъ
подѣи Копѣрниѣи
Львѣвъ, площѣа св. Духѣи
(ул. Гѣвѣтрѣишѣи ч. 6 про-
тивѣи голѣишѣи оѣдѣи)
поручѣи у велиѣишѣи вы-
борѣи и по наѣдѣишѣи
шѣи цѣишѣи: окуляры, лѣиѣи, лѣиѣи, бѣиѣи, до-
слѣиѣи, барѣомѣи, аѣиѣи, мѣиѣи, лѣиѣи, ко-
пѣи, рѣиѣи, лѣиѣи, лѣиѣи, пѣиѣи, сѣиѣи, мѣиѣи,
и т. п. Устроѣии вѣиѣи сѣиѣишѣи. Вѣиѣи вѣиѣи
зѣиѣишѣи сѣиѣишѣи и наѣдѣишѣи. — Заѣиѣи
зѣиѣишѣи вѣиѣишѣи сѣиѣишѣи. 4185

Тѣиѣишѣи лѣиѣи до значѣи, вѣиѣи-
шѣи выѣиѣи — поручѣи

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ

неѣиѣишѣи у Львовѣи ул. Бѣиѣишѣи ч. 3.

Цѣишѣи дарѣи.

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

1 3

ДѢЛО

Виходять у Львові щодня (крім неділі і руських свят) о 5-й годині по полудні. Літературні додатки „Віслюк“ найцікавішіх новітніх „виходять“ по второму, і по второму і п'ятницю на перекресті рахунок в „Діло“.

Передплата і інсерти приймають: у Львові Адміністрація „ДѢЛО“ ул. Баторія 24, Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, і Бюро газет ул. Кароля Лопуля 9. у Відні: М. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek, I. Wollzeile 8; Oppel, I. Stubenbastei 2. J. Danneberg, I. Wollzeile 19. В Франкфурті і Гамбурзі: M. Haasensteine & Vogler, G. L. Daube & Comp. В Пешті: E. Misrachy V. Bez. Akademischgasse 6.

Передплати на „ДѢЛО“ і на інсерти платять у Львові.

Передплата на „ДѢЛО“ з літер. додатком:

в Австрії:	за границею:
на цілий рік . . . 18 ар.	на цілий рік . . . 24 ар.
на пів року . . . 9 ар.	на пів року . . . 12 ар.
на чверть року . . . 5 ар. 50 пр.	на чверть року . . . 8 ар.
на місяць . . . 1 ар. 50 пр.	

у Львові:

на цілий рік . . . 18 ар.	на пів року . . . 8 ар.
на чверть року . . . 4 ар.	на місяць . . . 1 ар. 35 пр.

Редакція, Адміністрація і Експедиція від ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи вставляють ся лише на попередній застереженні. — Редакція неопечатаній віддає порту.

Підписки членів коштує 8 ар. в. в.

Оголошення приймають ся по ціні 6 ар. від одного стрічка інсертованій в рубриці „Надобране“ по 20 ар. в. в. Неділи членів ся за 10 ар. від одного стрічка.

Видѣль „Народной Рады“

виславъ свми днями до міністерства въ справѣ школы для промыслу деревного въ Коломыйн отсе представленьє:

Высоке ц. к. Міністерство!

Зъ настоящимъ новымъ рокомъ школьницъ має отворити ся въ Коломыйн ц. к. державна школа промысла для промыслу деревного. Після вѣстей, які кружать і знаходять въ різнихъ обставинахъ подтвержденіє, языкомъ выкладовымъ въ тій школі має бути языкъ польскій, а тільки веркмайстри мають въ частъ нагляданія роботи до учениковъ Русинівъ говорити по руски.

Якъ радо приймили руска людность розпорядженіє о отвореніи сеи школы, такъ прикро доткнула еи вѣсть о польскомъ языкѣ выкладовомъ у нѣй. Школа тая має стати въ околиці, де руска людность становить величезну більшість, бо $\frac{4}{5}$ всего населенія. И такъ въ саміхъ коломыйскіхъ повѣтѣхъ Русинівъ 96.592 або 73.86%, а въ сусѣднихъ повѣтѣхъ: косовскіхъ 64.311 або 82.74%, надворнянскіхъ 56.373 або 79.01%, святинскіхъ 62.031 або 81.55%, городненцкѣхъ 71.520 або 83.12%; противно-жъ польской людности, котрой языкъ мавъ бы въ школѣ уживати ся, въ тыхъ самыхъ повѣтѣхъ є лише $\frac{1}{20}$ до $\frac{1}{5}$, а именно: въ коломыйскіхъ повѣтѣхъ 24.933 або 19.07%, въ косовскіхъ 3.784 або 4.87%, въ надворнянскіхъ 9.146 або 12.82%, въ святинскіхъ 5.108 або 6.72%, въ городненцкѣхъ 14.288 або 16.61%. А й та польска людность, зложена впрочомъ въ значній часті зъ жидівъ (котрихъ н. пр. въ коломыйскіхъ повѣтѣхъ межи 24.933 всеи польской людности єсть звѣжъ 10.000, въ городненцкѣхъ межи 14.288 звѣжъ 4.000), звичайно руску мову знає, такъ що и для тыхъ немногихъ учениковъ польской народности, які бы въ тій школѣ знайшли ся, наука въ рускомъ языкѣ выкладовомъ не робила-бъ трудности.

По друге школа тая мусить мати задачу плекати і розвивати вѣковий промысл гуцульскій, т. є. специфічно рускій. Яка-жъ то дивна і особлива аномалія була бы, щоби рускій (гуцульскій) дѣти свого власного руского промыслу не мали учити ся въ своїй рідній мовѣ, але въ иншій!... Що веркмайстеръ говоривъ бы до нихъ по руски, се супротивъ того, що властива наука подає ся въ языкѣ польскомъ, практичну користь мало бы дуже малу, а моральне значѣньє мало бы таке, що рускій языкъ єсть чимсь подрадинимъ

тільки для побічнихъ рѣчей толерованымъ по-при польскомъ языкѣ.

По-третє почини і принуку до заложенія сеи школы дає приватна школа фахова для промыслу деревного, основана р. 1890 товариствомъ „Гуцульска Сполка“. Тота фахова школа була чисто руска, основатель єи Русини, языкъ выкладовый бувъ въ нѣй рускій, ученики въ дуже переважній часті (10 межи 14) руской народности. Понеже тота школа супротивъ нової школы державної єсть злишня, а и трудно було бы закладъ приватный по-при такимъ самімъ державнімъ закладѣ утримувати (ще до того незможнымъ Русинамъ), отже и Гуцульска Сполка свою школу звинула: то заложеніє сеи державної школы зъ польскимъ языкомъ выкладовымъ виходить посередно на відобраніє Русинамъ ихъ національной посѣлости и приносить имъ прямо національну шкоду, тымъ доткнувши, що Русини не мали-бъ теперъ на цѣлый край анъ одной руской школы промысловой анъ рольничой.

Зъ сихъ причинъ політичне товариство Народна Рада у Львові, маюче після свого статута обовязокъ „боронити правъ руского народу и підпирати его интересы и змаганія у всѣхъ політичнихъ, культурныхъ, суспільныхъ и економічнихъ водносинахъ“, звертає ся до Высокого ц. к. Міністерства зъ уклібною просьбою: Высоке ц. к. Міністерство зволить заридити, щоби въ маючій отворити ся державній школѣ промысловій для промыслу деревного въ Коломыйн выкладовымъ языкомъ бувъ языкъ рускій.

Водъ видѣлу Народной Рады.

У Львові дня 25 вересня 1894.

Юліанъ Романчукъ Андрій Косъ
голова. секретарь.

Дѣло вѣдомости п. президента высшого суду краєвого у Львові.

Одержуємо зъ провинціи таке писмо:

Въ другой половинѣ серпня с. р. выслано зъ канцеляріи одного галицкого руского адвоката народовца до ц. к. суду повѣтового въ Кідмани позовъ до розираванъ дробной уложень въ языкѣ рускомъ. Позовъ сей доставъ ся щасливо до Кідмани, одержавъ презентату: K. k. Bezirksgericht Kotzmann gräs. 22 August 1894 Nr. 8155“ и бувъ звернений позываючому зъ такою ось дословною ухвалою:

„Diese Klage wird dem vermuthlichen Exhibenten erfolglos zurückgestellt, weil dieselbe nicht in einer hierlands beim Gericht üblichen Sprache verfasst erscheint [§. 14 G. O. Just. Min. Erlass vom

17 August 1864 Zl. 7017 u. §§ 3 Absatz 2 u 5 der Vdg. des Gesamtministeriums vom 5 Juni 1869 Zl. 2354. auch Erlass des Just. Min. vom 22 Oktober 1852 Zl. 16571 u. vom 9 Juli 1860 Zl. 10340.]

Vom k. k. Bezirksgerichte Kotzmann am 23 August 1894. Donigiewicz m. p.

Справдѣ, не знаходимо словъ для напѣнованія такого рода легковаженія основныхъ законѣвъ державныхъ! Па. Donigiewicz-ѣвъ et Cons. не обявляють, видно, припису заporučачи уживаніє руской мовы въ урадахъ и судахъ, а що найцѣкавійше, що топчучи права руской народности, мають ті панове ще відвагу покликуватися на припису...

Помимо волѣ насущає ся гадка: якъ мусить виглядати дѣловодство вымѣру справедливости въ тѣмъ повѣтѣ, де начальникъ суду зъ поданія внесенного въ языкѣ, въ котромъ що-найменше три четвертины населенія єдино порозумѣтисъ єсть въ станѣ, догадуватися ажъ мусить назвиска стороны, котра внесла поданіє! Що-бъ такого можливе хіба лишъ — на Буковинѣ!

Де-що зъ дѣяльности галицкихъ москвофіловъ-емігрантовъ въ Россіи.

I.

„В. С. Драгомирецькій“, галицкій емігрантъ въ Петербурзі, выдавъ уже 1-ій номеръ давно заповѣданого „ежемесячного историко-литературного и политического журнала“ подъ назвою „Галицко-Русскій Вѣстникъ“.

Про особу „В. С. Драгомирецького“ можемо сказати лишъ тѣлько, що се той колишній ученикъ гімназіи, Драгомирецькій, котрого въ Галичинѣ въ рокахъ 1880-ыхъ дуже часто арештували жандармы на провинціи, що мали наказъ пильно слѣдити кождий его крокъ, особливо зносини его зъ селянами. По переселеню пок. о. Ивана Наумовича до Россіи почали переселюватися туды такожъ многі его одномышленники мѣжъ ними Федоръ К. Бѣлецкій, Сасъ Терлецкій, В. С. Драгомирецькій та й другі и всѣ они дѣстали яєсь примѣщеніє. Якимъ чинномъ В. С. Драгомирецькій опинивъ ся въ Петербурзі, не знаємо. Имя его довгий часъ не вырнало въ часписяхъ, ажъ отсе сего року вѣнь пригадавъ ся народови яко редакторъ-издатель „В. С. Драгомирецькій“.

„Галицко-Русскій Вѣстникъ“ — якъ можна було сподѣвати ся — заступає тенденцію „обединительнѣ“ а пишуть до него статѣ „обединитель“ Россіане и Галичане, зъ Россіанъ находимо въ 1-омъ номерѣ имена А. С. Будиловича, подѣ статью „О необходимости укрѣпленія духо-

вныхъ связей Россіи зъ Червонной Русью“, И. П. Филевича подѣ статью „Нѣсколько словъ о значеніи Карпатъ для русской науки“, а кромѣ тыхъ двоихъ Россіанъ, заступающихъ політику и нѣбѣ-науку, ще имена: „Русской Салдатки въ Варшавѣ“ [знаномъ зъ стихотворѣвъ мѣщенихъ во время оно въ „Словѣ Пощаны-скогого] и В. В. Уманова-Каплуновского, котрый переклавъ поезію Ивана Гумалевича „Въ Карпаты“ зъ языка „общерусскогого“ на „великорусскій“. [Бѣдний Иванъ Гумалевичъ збъ своимъ „общерусскимъ“ языкомъ!] Зъ Галичанъ якісь безименный „Русскій Галичанинъ“ написавъ до рубрики „Скорбная лѣтопись Галицкой Руси“ статью „Положеніе галицко-русской церкви“, котрой вѣстрѣ звернено головно противъ нинѣшного митрополита галицкой Руси. [Позаякъ авторъ входить навѣтъ въ домашній, чистоприватный водносини митрополита, то цѣлый дотычний довгий уступъ статѣ має характеръ памфлету.] Въ рубрицѣ „Письма изъ Галиціи“ мѣститъ ся неподписана статья „Галичина какъ поприще польско-иезуитской пропаганды“, а водтакъ звѣстный молодой москвофілъ галицкій Юліанъ Яворскій написавъ першій уступъ статѣ „Очеркъ развитія галицко-русской литературы“. Зъ дальшихъ статей наведемо: „Национальное движеніє въ Угорской Русі“, коротку звѣстку про Ставропигійскій Институтъ у Львові [зъ иллюстрацію Успенской церкви], коротеньку житїєписъ пок. Владимира Игнатевича Хвляка, що писавъ подѣ псевдонимомъ Гронимъ Ановимъ [зъ портретомъ] и оповѣданіє его зъ галицко-русскогого житія п. заг. „Гаврилко“, въ рубрицѣ „Политическое обозрѣніє“ статью „Политическое положеніє Прикарпатской Руси“ подѣписану „во-во.“, дальше „Столѣтіє возсоединенія униатовъ юго-западнаго края Россіи“ и проектъ устава „Карпато-русскогого литературного благотворительнаго Кружка“, котрый въ Петербурзі завязують поселені въ Россіи „уроженцы Зарубежной Руси“ для „содѣйствія къ ознакомленію съ Прикарпатской Русью и для матеріальной помощи ся уроженцамъ“. [Рѣчь ясна, що при завязаню того Кружка бѣльше йде о „матеріальную помощь уроженцамъ Прикарпатской Руси“, нѣжъ о „содѣйствіє къ ознакомленію“.]

Тенденція „Галицко-Русского Вѣстника“ єсть — якъ сказано — „обединительна“ и она, якъ червона нитка, тагне ся скрѣзь по статѣяхъ журнала Авторы статей, Россіане и Галичане, — що правда, яркими красками малюють тяжку долю Прикарпатской Руси, але при тѣмъ не видко й дробки щарости та серця до того руского народу, що замешкує Русь Прикарпатску. Збъ всѣхъ статей виходить лишъ таке заключеніє, що Россія повинна чимъ

Осея Торпа.

Повѣсть Тора Гедберга.

(Дальше.)

VII.

Цѣлый тыждень Екъ не мавъ вѣстки водѣ Ельзы. Вѣнь вже почавъ непокоити ся, коли наконецъ доставъ листъ писанный єи рукою. Розтворивши листъ, вѣнь побачивъ всѣ чотвирі сторони густо записані. Давнійше она нѣколи не писала до него такъ багато.

Зъ того выходить, їй весело мусить бути, коли она находить такъ много темату до писанія.

Вѣнь усѣвъ выгдѣдно на крѣслѣ и зачавъ читати:

„Торстене!“

Торстенъ, и бѣльше нѣчого! Сей способъ выдававъ ся єму дивнымъ, єму чогось не до-ставало. Ну але се не важне!

„Торстене!“

„Я знаю, що се, що теперь пишу до тебе, я повинна була тобѣ сказати, сказати отверто, до очей, але я не могла, повѣрь менѣ. Кілька разѣвъ я намагала сказати тобѣ се, але не могла. И коли я водѣздала, я нѣчого не знала, а на нѣчо не могла рѣшитися, я стра-тила майже силу мыслити и водчувати, а все водкладала на потѣмъ. Але повѣрь менѣ, про-шу тебе, Торстене: коли я водѣздала, я не могла намѣру водѣхати на завсѣгды, по край-

ній мѣрѣ, я обманювала и себе, якъ обманю-вала тебе.“

Вѣнь опустивъ листъ на колѣна, првго-ломшеий прикримъ чувствомъ, що давило его грудь. Що се за робота, чи она задумує? На завсѣгды? Збожеволѣла, чи що? Або хоче по-жартувати? Ну, певно дальше єсть поясненіє! Розумѣє ся, повинно бути поясненіє! Вѣнь зновъ взявъ въ руки писмо и ставъ поспѣшно читати дальше.

„Ахъ, я зновъ починаю зъ того самого, я чейже не хотѣла оправдувати себе, не хотѣла боронити себе; я-жъ знаю, що ты скажъ чи такъ повиненъ погорджати мною за мою тру-дливѣсть...“

Що се за слова! Погорджати, трусли-вѣсть! Яке се фантазованіє! — подумавъ вѣнь зъ вымушеннымъ смѣхомъ.

„Але теперь, коли я опинила ся самъ на-самъ, зовсѣмъ, зовсѣмъ самотна, я думала и ломала голову... ахъ, який хосенъ думати и ломати голову! Тажъ я знаю, що се все-таки повинно доконати ся, я не могу иначе, Тор-стене, не могу и повинна се тобѣ сказати. Прости менѣ мою жорстокѣсть, але я такъ не-дася! Я не люблю тебе бѣльше, Торстене, и не могу жити зъ тобою.“

Кровъ вдарила єму въ голову, тажъ що ажъ єму въ ухахъ зазвенѣло. Вѣнь ставъ го-рячково читати дальше, боячисъ застановити свои мысли на тѣмъ, що прочитавъ.

„Якъ се случилось, я не знаю... хочъ мо-же бути, и знаю, але я не мала интересу го-ворити се тобѣ, дѣлятого що ты бы мене не по-

розумѣвъ. Ты чейже нѣколи не розумѣвъ ме-не, ты погорджавъ въ мнѣ таку, якъ я єсьмъ, а выображавъ собѣ, що я инша, и тую ты ста-равъ ся любити. Але я не могу бути иншою. И дѣлятого ты и не можешь мене любить... Но то верни-жъ менѣ волю! Если бы ты лишъ знавъ, сколько я вытерпѣла сего лѣта, ты вер-нувъ бы менѣ волю и простивъ бы менѣ, — у тебе чейже такъ добре сердце! Але лѣьше было бы, если бѣ ты нѣколи бувъ не говоривъ збъ мною!...“

Читавъ махіально, нѣчого не розумѣючи, — слова вже нѣчо не значили для него. Лишь одна фраза вбила ся єму въ память, именно що Ельза жадає для себе волѣ, хоче зъ нимъ роз-вестись. Вѣнь зновъ опустивъ листъ на колѣна и зачавъ неподвижно дивитися передѣ себе, нечачѣ-бъ тѣ слова були написані у воздухѣ и вѣнь старавъ ся вдумати ся въ нихъ. Роз-вестись зъ нимъ! Але дѣлячего? Тажъ она по-винна, по крайній мѣрѣ вказати яку-небудь причину! Вѣнь зновъ взявъ листъ, але що не мѣгъ найти того мѣсця, на котромъ приста-нувъ, то прудко водкинувъ листъ водѣ себе и занепокоенымъ поглядомъ подививъ ся по ком-натѣ, котра выдала ся єму яєсь дивною и не-знакомою та до того степени тѣсною, що труд-но було єму въ нѣй дыхати. Простоявъ вѣлька минутъ, стараючисъ збѣрати мысли, водтакъ головно крикнувъ: „Що за идея!“ — зновъ засмѣявъ ся и скорымъ крокомъ вышовъ зъ дому.

Робѣтники робили сегодня на поли неда-леко водѣ дому. Вѣнь зовсѣмъ не тямивъ того,

но помимо того махіально звернувъ ся въ ту сторону. Але скоро лишъ побачивъ передѣ со-бою поле, вѣнь на мѣсці завернувъ до дому, пѣйшовъ въ дровѣтню, хопивъ сокиру и за-чавъ рубати дерева зъ такою несамовитою си-лою, що трѣскі летѣли докола.

Але цѣлый часъ листъ не выходивъ єму зъ головы и мало помалу вѣнь набравъ пере-свѣдченія, що Ельза справдѣ говоритъ серьезно та що дѣйствию хоче зъ нимъ розвести ся. На со гадку вѣнь почувъ въ сердці прикрій біль. Але дѣлячего? Дѣлячего? — пытавъ себе въ не-сподѣванѣмъ нападѣ розпущи. Зъ водразу водкинувъ сокиру, вернувъ ся домѣвъ, дрожа-чими руками поднявъ зъ помосту писмо и зновъ зачавъ читати. Але не мавъ силы пере-читувати се, що вже передѣ тымъ читавъ, и зачавъ глядати мѣсце, на котромъ пристанувъ, зъ слабою надѣєю, що въ дальшѣмъ листѣ буде яєсь инша розвязка.

„Але лѣьше было бы, если-бъ ты нѣколи бувъ не говоривъ збъ мною!...“ А ось тѣ слова. Задумавъ ся хвилину, єму пригадала ся ихъ перша ровмова и зъ очей мало-що не потекли слѣзы. Но вѣнь заволодѣвъ надѣ собою и за-чавъ читати дальше:

„Чи се було лишь самообманствомъ, ко-ли мы думали, що любимъсь взаимно, або чи можна чимъ-небудь иншимъ пояснити, що мы пришли до того, передѣ чимъ стоимъ теперь? О, якъ то страшно, що подобне чувство може погаснути и статися тымъ, чимъ оно теперь! Чи памятаєшь, якъ ты хотѣвъ вернути менѣ перстѣнь заручиновъ? Чи можешь собѣ пред-

скорше „спасати“ нещастну Прикарпатську Русь „для себе“ і освободити її не лише з „овоїв унів“, але навіть з „овоїв малорусичив“. Наша література, маюча за собою зв'яз з 20-мільйонним народом — то після писанини авторів статей, як Росіяни так і Галичані, лише „польско-ієзуїтська“ інтрига, а кожний щирий Русин-нароdoвець, що стоїть за розвитком і поступком свого народу на питомій основі національній — то „сепаратист“, майже так само ворог Прикарпатської Русі, як Польяк та Бузуні, отже Росія мусить нещастну Прикарпатську Русь спасти не лише від Польяків і Бузунів, але і від „сепаратистів“ т. в. від загалу Русинів австрійських...

Не новина се — така бесіда „об'єднаних“ Росіяни і в їх галицьких „хлопців“. Русини давно вже такі бесіди поручили вівтрю, най їх несе, а самі без огляду на всі неприємності опікувати, знають і по змозі роблять своє, маючи на оці свій нещастний нарід і почувачи великий обов'язок для того свого народу і для своєї народності. З-тої дороги ніхто нас Русинів не зверне — а наді ренегатами в їх чий той бок — переходимо до порядку денного.

Листы зъ выставки.

[Павильонъ дирекції почтъ и телеграфовъ.]

Дирекція почтъ и телеграфовъ має свій окремый павильонъ и въ нѣмъ зъ одного боку находить ся бюро почтове, телеграфичне и телефоничне — друга часть будинку призначена на выставу.

Передъ входомъ до павильону єсть галля, въ котрій стоять почтові возы краєвого виробу зъ фабрики Лікендорфа у Львовѣ. Тутъ подыбуемо сѣмь возовъ всѣлякихъ типовъ. При входѣ до павильону впадає въ очи декорація улаженая зъ почтовыхъ ревізій, у стѣпъ єи уложеніи дроты, уживаніи до переводовъ телеграфу и телефону.

Павильонъ складає ся зъ чотирохъ кімнатъ: одна въ партерѣ, а три на першомъ поверсѣ. Въ кімнатѣ партеровой помѣщено прилади и апараты телеграфичні и телефоничні відъ найстаршихъ до найновѣйшихъ системъ. Отже тутъ бачимо телеграфичный апаратъ дзвінковый помислу Байна, телеграфичный апаратъ Морзого и новий апаратъ черенковий Гітеса. Крімъ того є тамъ єи и инші апараты, такожє и телефоничні апараты, полевий и ручний, що їх уживають инжінєри при розслѣдѣ телеграфичныхъ и телефоничныхъ проводовъ. Цѣкавий моделъ до импрегованая стовповъ підъ проводы, мікрофонъ до музики и спѣву, помислу почтового механика Превра, такожє вѣздрѣ підземныхъ проводовъ и рѣзніи прилади до будовы электричныхъ ліній. На стѣнахъ кімнаты находят ся графіконы и картографичні образы, отже карта телеграфичныхъ сѣтей въ Галичинѣ, карта телефоничныхъ

ставити, що се одинъ зъ моихъ найсвітлѣйшихъ споминивъ? А потімъ... потімъ я виджу лишь мракъ и порожню, а менѣ здає ся, мовъ бы я зъ дня на день ставала що-разъ бѣльше нещастна и бѣдна. Ты, розумѣє ся, бувъ по своему добрый для мене, я нѣ въ чомъ не можу докоряти тобѣ, не можу сказати, чтобы ты зъ розмысломъ и свѣдомостію зробивъ менѣ яке-небудь лихо, а все-таки черезъ всѣ тѣ лѣта менѣ такъ тяжко жило ся у тебе, що...

Не читавъ дальше, багряна краска залила его лице, вѣвъ чувъ ся до такой степени осмѣненнымъ, такъ глубоко обидженнымъ и покоренымъ, що замѣсть болю и тревоги у него появилъ ся зимный, строгій, а заромъжъ несамовитый гнѣвъ. Запальнѣ свѣчку и піднівъ до огню листъ, слѣдча зъ утѣхоу, якъ листъ горить, а вѣдтакъ сказавъ голосно и рѣзко:

— Такъ най же буде, якъ она хоче!

По тѣмъ вѣнъ почувъ себе спокійнѣйшимъ и цѣломъ, якъ єму здавало ся, зимнокровнымъ, але нѣмъ замовило бажанье зробити щось небудь нечуваного, щось такого, що напалохало бы и зачудувало всѣхъ. Взавъ капелюхъ, палицу и зновъ вийшовъ зъ дому.

Куды-жъ єму ити? Въ Бінісі! — мелькнуло єму въ головѣ, и не вагуючися нѣ хвилины, выбравъ ся въ дорогу. Вѣнъ сказъ же не знавъ, що буде тамъ робити, але кобы єму лишь тамъ бутъ, а вже вѣнъ побачить.

А она що! Їй тяжко жилось у него, тяжко жилось, тяжко жилось! — Вѣнъ безперестанно повторявъ собѣ тѣ слова и за кождымъ разомъ при тѣмъ смѣявъ ся, чимъ разъ бѣльше и бѣльше прискорюючи ходу, доки не зачавъ вкѣпчи бѣчи, мовъ божевольный. — Найно они побачать теперъ! Они ще не знаютъ его, не знаютъ!

(Дальше буде.)

сѣтей якъ правительственныхъ, такъ и частныхъ, рухъ телеграфичныхъ денегъ и телефоничныхъ розмовъ у Львовѣ и Краковѣ въ часѣ поодинокихъ мѣсяцѣвъ року, такожє поодинокихъ годинъ doby. Два побѣчъ себе помѣщеніи графіконы выказують, якъ сильно зростають доходы мимо обниженя телеграфичной тарѣвы. Дальшій образъ зображує щорѣчный прирѣстъ телеграфичныхъ стаций въ Галичинѣ, почавши відъ року 1850 до 1893. Крімъ того одна карта представляє шематичне урядженье телеграфичного уряду въ Краковѣ.

Зъ партеровой кімнаты ведуть сходы на першій поверхъ. У підножа сходовъ стоять два манекены — почтальоны въ повныхъ святочныхъ мундурахъ, а въ сходовій клѣтцѣ находить ся складовіи части почтовыхъ возовъ, такожє прилади, що служатъ до ладованя пересылокъ и пакунковъ. Въ горшній части сходовъ зновъ бачимо графіконы, а передовѣмъ графіконъ дуже великихъ розміровъ, що зображує рухъ телеграфичныхъ денегъ, а дальше, графіконъ, котрый выказує число почтовыхъ урядничковъ въ Галичинѣ и контрактовихъ слугъ, вкѣпчи розвѣдъ дистрибуцій почтовыхъ значковъ.

Въ першій кімнатѣ першого поверха порозкладанъи выструкція, підручники, об'єктивы и инші оголошеня галицкою дирекціи почтъ, дальше, фахові праці урядничковъ, статуты и справозданя товариствъ почтовыхъ урядничковъ. Въ тѣй самій кімнатѣ помѣщений моторъ помислу почтового механика Превра. Противъ входовыхъ дверей стоить бюстъ цѣсаря, а на стѣнахъ зновъ находят ся всѣлякіи графічні карты и мапы.

Тѣ рѣзніи графічні карты зображує: розвитокъ персоналу; зрѣстъ почтмайстрѣвъ, експедиторѣвъ, експедіентѣвъ и слугъ; полагодженье подавъ и т. д. Цѣкавіи графіконы, котріи представляють чисельне вѣдношене мужикъ и жѣнокъ, що сповняють службу при урядѣ почтъ и телеграфовъ. Зъ нихъ мѣжъ иншимъ довідуюмо ся, що звичайно въ мѣсяци маю жѣнки занепадають на здоров'ю и хорують, урядники хорують найбільше въ падолѣвъ и грудни, а почтова служба въ часѣ перелому зимы зъ весною. Въ дальшихъ кімнатахъ подыбуемо ревізій и почтовіи прилади и зновъ графічні карты, котріи подають число и вартѣсть спроважженныхъ зъ Вѣдны матеріаловъ, такожє число и вартѣсть аужитыхъ друковъ и доставленныхъ зъ Вѣдны. По при фотографіи почтовыхъ будынокъ у Львовѣ и Краковѣ, бачимо такожє фотографіи, котріи представляють внутрѣшній рухъ службовый, вѣдтакъ находимо збѣрку марокъ, почтовыхъ значковъ, друковъ и т. д. Велика карта почтовой комунікаціи въ Галичинѣ показує розкладъ приѣзду и вѣдѣзду, а шѣсть другихъ картъ выказують прирѣстъ почтовыхъ урядовъ въ Галичинѣ. Въ роцѣ 1848 було ихъ 154, а теперъ є 704. Прорухъ и великіи доходы почты довідуюмо ся зъ дальшихъ графічныхъ картъ.

Послѣдняя кімната вѣдѣлена відъ попереднихъ декораціоу, уложеноу зъ почтовыхъ предметѣвъ, посвяченая почтовій касѣ оцадности рахункового департаменту галицкою дирекціи почтъ и телеграфовъ. Побѣчъ друковъ почтовой касы оцадности и фотографичныхъ знимокъ внутрѣшней службы, бачимо графічні карты, котріи стверджують розвитокъ тои галузи, такожє картографичні образы, що поучують, котріи повѣты въ Галичинѣ найбільше користають зъ касы оцадности и чекового обороту.

Се й те зъ выставки.

Програма побуту цѣсаря на выставѣ и огляданя павильонѣвъ така: Въ пятницу дня 7 ого вересня цѣсарь приѣде на выставу о годинѣ 4 ой по полудни и по торжественнѣмъ повитаню оглане павильонъи промисловый, павильонъи штукови, мѣста Львова, мавзолей Матейка, павильонъи архитектуры и Геца; въ субботу дня 8-ого вересня цѣсарь приѣде о годинѣ 3 ой на бѣще, де буде пригладатися вправамъ огневыхъ сторожей, вѣдтакъ оглане стайнѣи гр. Сѣмѣньского, павильонъи угорскій, министерства скаргу, бар. Попера, лѣснацтва, ловѣцтва, кн. Сангушка, Гредля, вѣдѣлъ нафтяный, павильонъи школьництва, павильонъи гр. Андрия Потоцкого, гр. Романа Потоцкого, рацлавичу панораму, павильонъи гр. Міра, архика. Альбрехта, Волинського, павильонъи письменства и огородництва; въ понедѣлокъ дня 10-ого вересня цѣсарь правѣде о годинѣ 3-ой и просто удасть ся до етнографичного вѣдѣду, а потѣмъ оглане павильоны: праціи жѣнокъ, рускихъ товариствъ, моторѣвъ, доменъ, галю машинъ, боице, павильонъи Зеленецкого, павильонъи товмачей, министерства рѣльництва, гр. Скарка, Ліндлея и павильонъи санітарный.

На запрошеня цѣсаря приѣде до Львова намѣстникъ Чехіи гр. Тунъ зъ жѣнкою и замешкає у кн. Романовои Сангушковои. Такожъ

цѣсарь призовишь телеграфично, чтобы буювнишій президентъ Гоестъ, краєвий маршалокъ Буковины Лупулъ зъ краєвымъ вѣдѣломъ и рада мѣста Черновець зъ бурмістромъ Кохановскимъ на чолѣ, прибули до Львова, чтобы вѣддати почестъи монархѣ. Зъ вѣчерашныхъ телеграмѣвъ звѣстно, що до Львова приѣде румунскій министеръ справъ заграничныхъ Ляговаріи разомъ зъ своимъ секретаремъ, чтобы повитати австрійского цѣсаря въ имени румунского короля Кароля. Зъ австрійскихъ министерѣвъ являть ся всѣ, крімъ гр. Шенборна, котрый буде вести агенды цѣлого министерства, и гр. Вельзергайма, котрый єсть недужій. Министеръ рѣльництва Фалькенгайнъ правѣде ницѣ по полудни и замешкає у гр. Стан. Баденного. Президентъ кабинету Вѣдінгстрѣцъ прибуде завтра и такожє замешкає у гр. Стан. Баденного; министеръ торговлѣи гр. Вурмбрандъи справъ внутрѣшнихъ Бакегемъи приѣдутъ въ пятницу рано и замешкають въ выставовѣмъ готели. Въ субботу рано приѣде министеръ скаргу Плевнеръи буде мешкати у Давида Абрагамовича. Министеры Мадейскійи и Яворскійи пробувають вже у Львовѣ.

Вчера прибули вже до Львова двѣрскійи урядники и цѣсарска служба, а иншіи привозять 60 цѣсарскихъ коней.

Львовѣ починає поволѣи убирати ся въ святочну одѣжъ. По стовпахъ выѣшкують новіи хоругви, по каменничяхъ лагодять ся до илюминаціи, а коло публичныхъ будынокъ якъ сойму и палаты намѣстника, де — якъ звѣстно, замешкає цѣсарь, робота просто кипить. Передъ палатоу намѣстника будуть горѣти рѣзніи свѣтла, а соймъи буде купати ся въ илюминаціи электричнійи.

На площіи выставы пристроюють павильоны. Ся погода допаше, то выставка буде выглядати справѣдъ гарно, особливо въ недѣлю вечеромъ, коли то цѣсарь переведе цѣлый вѣчѣръ на выставѣ, богато илюминованѣи. Щобы єи илюминацію лѣпше оглядати, цѣсарь займе першійи поверхъ въ реставраціи Бачинского. Пробы въ освѣтленѣмъи кѣпци не удали ся.

Вѣлѣты вступу на выставу въ часѣ побуту цѣсаря будуть продаватися по авычайнойи цѣнѣи.

Юроры поодинокихъи групъи уже уквѣстигуувались; референтомъи юри етнографичного вѣдѣду выбрано проф. Шухевича.

Выстава побѣвъи розпѣне ся 21 вересня и потреває до 23. Головою комитету тои выставы є Володиславъ Федоровичъ зъ Вѣдны.

Дописи „Дѣла“

Зъ Коломыѣ.

[Зда Русинѣвъ на повитанье цѣсаря и на выставу до Львова.]

Дня 6 н. ст. вересня выбираєсь зъ Коломыищаны до Львова значнѣйше число селянъи підъ проводомъ руской интелігенціи, чтобы взяти участьи при повитанюи цѣсаря и при тѣи нагодѣи звѣдѣти выставу краєву. Первѣстно укладано збѣрати до тои проѣздкии участникѣвъ зъ цѣлого Покутя, але зъ причинъи появившѣи ся въ многихъи околицяхъи холерыи буде число участникѣвъи менше, за те позажне. Участникии проѣздкии прибудуть до Львова въ четвертъи 6 вересня около 7-ои годины рано и будутъи умѣщевѣи въ будынку руской духовнойи семинаріи.

Кореспондентъи „Галичанна“и зъ дня 2 вересня с. р. позволилъи собѣи зробити напастливѣи уваги о аранжерахъи тои проѣздкии. Для тогои доносимо, що проѣздкии туу аранжуєи комитетъи выбравшійи зъ членѣвъи товариства „Родина“и въ Коломыи, котре то товариствои всеи руководитьи ся патриотизмомъи рускимъи. Згаданныи комитетъи, аложенныйи зъ 15 членѣвъи, по всестороннійи нарадѣи постановивъи одноголосно, чтобыи за-для повитаняи цѣсаряи и звѣдженя выставыи проѣздкии туюи устроити. маючи на увазѣи отейи головнойи причинъи:

1) Що саміи селяне зъ многихъи селъи домагаляи ся такойи проѣздкии, а селянеи инѣишнійи не сутьи уже тоуи нетямущоуи масоу;

2) що рѣзніи агитаторыи [зъ польскойи и рускойи стороныи] лагодилии устроитии проѣздкии селянъи зъ Коломыищаныи, а навѣтъи такєи жадаютьи подношенои на зборахъи обществаи имени Качковскогои и на вѣчуи радикалѣвъи;

3) що середѣи нашихъи тяжкихъи партійныхъи вѣдноснѣвъи єстьи конечноуи потребоуи утриматии звязъи мѣжъи рускоюи интелігенціоуи а селянствомъи.

Въ послѣднихъи часахъи рускаи интелігенціяи пристраснои вѣддаєи ся спорамъи партійнымъи, занебудучии интересъи селянъи, котріи готови усунутии ся відъи сварливыхъи интелігентѣвъи. Черезъи нашуи сварку, закрашенуи лайками „Галичанна“и, дойшло до того, що выставка, котре „Галичанна“и хотѣвъи синити, такєи збѣталаи устроена; щои многіи рускіи товариства [зъ т. зв. старойи партіи]и вправѣи відъи выставыи усунулисьи, алеи черезъи тои помощии Полькамъи ще бѣльше

надати выставѣи характеръи польскійи; щои нашіи селяне, усунувшисьи зъи підъи проводу рускойи интелігенціии вѣддалии ся підъи проводѣи всѣлякихъи баламутѣвъи, котріи на выставѣи выправлялии патриотичныйи комедіии зъ рускимъи селянами.

Такъи будеи все, еслии самохѣтъи вышустимои свойи нарѣдъи зъи підъи проводу рускойи интелігенціи, чтобыи натомишьи займатисяи сваркоюи партійноюи.

Тому-тои комитетъи коломыишскійи заявляющійи зъи рамении товариства „Родина“, маючи на оцѣи удержаньеи консолидаціи рускихъи людейи, уважавъи заи конечно, чтобыи проѣздкаи зъ Коломыищаныи, аранжованаи за-дляи повитаняи цѣсаряи и звѣдженя выставыи, явилаи ся у Львовѣи толькѣи підъи проводомъи рускойи интелігенціи.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛІТИЧНЫЙ.

Въ недѣлюи вѣдбулии ся въ Кутнагорѣи збѣорыи, устроєніи молодѣи-Чехами. Пос. д-ръ Герольдъи обговорювавъи политичнуи ситуацію. Заявлявъи, що радикальнѣи элементы, т. зв. партіяи поступова, выступалии лишь на литературнѣмъи полии. Ажъи пѣзнѣйшеи вѣишалисьи єи дои политичныхъи справъи, а теперъи стараютьи ся обнятии проводѣи чеськогои народу. Управа молодѣи-ческойи партіии неи зважалаи на єи появу, бои неи бажала, чтобыи сторонникии поступовойи партіи зорганізувалии ся въи своеи власнеи сторонництво. Еслии отжеи членыи поступовойи партіии заявляютьи, щои хотятьи творитии найскрайнѣйшеи крылои молодѣи-чеськогои сторонництва, тои мусѣлии быи підчинитии сяи ихъи програмѣи. Хтои зголошуєи ся дои спѣльнойи работыи, сейи будеи принятойи зъи отвертимии раменами. Послѣднимии часами, говоривъи д-ръ Герольдъи дальше, говоренои многои ои помиренюи зъи старо-Чехами. Післяи гадкии д-ра Герольда, неи потрібнійи нѣякіи переговорыи дои помиреняи зъи старо-Чехами; еслии онии заявлятьи, щои прилучаютьи ся дои оппозиційногои, правно-державногои и одиноко-вѣдповѣдногои становища, тогдѣи наступитии сполученьеи и помиреньеи самои зъи себеи.

Передъи судомъи присяжныхъи въ Раабѣи приѣдеи симии днями дои розправъи въи правосѣмъи процесъи противъи газеты „Dunantuli Hirlap“. Сейи процесъи цѣкавийи зъи того, щои прокураторіяи внеслаи жалобуи наи порученьеи президентаи министрѣвъи Векерльогои заи такуюи статьюи зъи листияи с. р.: „Ліберальнѣи стовпы. Мыи згадалии недавно, въи якийи способѣи правительствои здержалои відъи голосованяи въи палатѣи панѣвъи кн. Батіанѣи-Шратмана. Теперъи довідуюмои ся, щои подобнуи пробуи робленои зъи кн. Павломъи Естергазимъи. Алеи щои сеи неи довело дои нѣчого, тои задуманои грозбоюи осягнутии цѣльи. Черезъи управителяи добръи натякенои князевѣи, щои еслии вѣвъи неи здержитъи сяи відъи голосованяи, тои програєи справу, якуи ведеи зъи скаромъи державнымъи ои 600.000 ар. Алеи князьи неи зачитавъи сяи підъи тоуи поганоуи пресѣюи, лишьи выповнивъи свойи обов'язокъи, якъи велѣлаи ємуи совѣстьи. Мыи цѣкави, якъи порѣшитъи сяи згаданныи сѣбръи зъи скаромъи?“

Всеи щеи немаи нѣякихъи вѣстейи зъи японьскойи стороныи прои подѣвъи зъи поляи битвыи наи Корѣѣи. Натомишьи зъи хиньскойи стороныи оновѣщенои майжеи докладнеи справозданьеи зъи битвъи, якъилучалии сяи мѣжъи 13 и 18и серпнемъи. Дняи 13и серпняи заатакувалаи передняи сторожаи Хинѣвъи зъи числѣи 5.000и людейи, Японѣвъи колои Пенгъи Янгъи ии выперлаи ихъи прии помощии Корейцѣвъи зъи тыхъи становищъи. Слѣдуючогои дняи до-сталии Хинѣвъи помѣчьи зъи 4.000и воєвоєвъи ии ладалии сяи заатакуватии позиціии підъи Чунгъи-Ва, алеи Японѣвъи подалии въи задѣи. Дняи 16и серпняи пришло дои кровавойи битвыи, въи котрійи 13.000и Хинѣвъи побитои арміюи японьскуюи, зъи котройи погубилои 4.000и воєвоєвъи. Дняи 18и серпняи підступилии Хинѣвъи підъи Гвангъи-теюи, прии чѣмъи зъи близькои станули дои тринадцатии кораблѣвъи японьскихъи, щои булии наи рѣцѣи Тай-Донгъи. Кораблѣи зачалии сгрѣлятии ии Хинѣвъи втратилии кѣлкакоотъи людейи, алеи помимои тогои японьскєи воєскѣи мусѣлои цѣфнутии сяи ии Хинѣвъи занялии Евангъи-Теюи. — Хочєи єи донесеньеи хиньскєи выдаєи сяи вадтои пересадєи, тои всеи такєи выходилои быи, щои Японѣвъи мусѣлии цѣфнутии сяи ии покинוליи лініюи обороннуи наи пѣвночьи відъи Сеульи. Відъи тыхъи послѣднихъи битвъи минулои вжеи дваи тиждѣи, аи досєи немаи звѣсткии прои новіи бѣвъи, котріи природнои мусѣли быи наступити, еслии быи Хинѣвъи дѣйствии воднеслии такуюи побѣдуи, прои якуи говорятьи въи своїхъи донесенюи. Можливо, щои Японѣвъи цѣфнулии сяи передъи переважающеуи силоуи хиньскоуи, чтобыи сполучитии сяи зъи своеюи головноюи 30.000-ноюи армієюи, котреи стоитьи підъи Сеульи ии Чемульпои. Ии справѣи доносятьи зъи Лондона, щои японьскаи арміяи розпочалаи акціюи осязаннюи въи напрямѣи пѣвночьи.

Що то за порядки?

Передь кілька літами оснували наш родимий в Яблонів, новіта коломийського, товариство торговельне під фірмою „Карпатська Крамниця“, зареєстроване за обмеженою 5-кратною порукою. Товариство се уклало статуту, а його заступника, дирекцію, комісію контролю і розпочало щасливо, бо вже в перших літах закупило в Яблонів в самий ринку дм мурований в хорошу площу будівля, також в самий ринку, що є дуже важке для торговлі, а особливо в Яблонів, де в цілх горах громади се не має, а нема ані одного християнського склепу, ані одного торговельника, а де в недовгий час водерити буде суд повітовий, а нямь нотаріат, уряд податковий і другі державні установи, а де вже тепер, по причині високих оплат торговель в Коломиї, яблонівський тижневий торг так оживився, що стали ся майже ярмарками. Отже містечко Яблонів має свою будучність і то в недалекому вже часі.

Тимчасом, замість розвиватися напому торговельному товариству „Карпатська Крамниця“, оно цілком засягло ся, заумерло, нічо про него не чути, а ми, члени того товариства, вложивши свої уділи і ручачі до 5-кратної висоти, ждемо і ждемо, а не можемо дождатися і дождатися ся, що дбє ся з тим товариством? що стало ся з нашими уділами? що стало ся з філіями того товариства?

Знаємо, що вибравсь-мо председателем В. о. Грабовича, декана і б. приходника в Стопчатині, і його заступника та і цілий упрямий комітет і дирекцію і всі статути ми приписали дбляючі органи, а не знаємо, по якій причині водь кількох літ не скликавано нас на річні загальні збори, не складано ні рахунків ні білансу, хотів статуту вразно приписує.

В виду того, що ми не раді ні жертвувати нашій уділу, ні також за небалість дотачних людей, котрим ми поручили дбловство того товариства, ручати нашим майном, запитуємо:

1) коли начальство того товариства „Карпатська Крамниця“ скликає загальні збори?

2) коли предложать намь справозданье в рахунки за минувші літа? и

3) що стало ся з філіями того товариства?

Кількох членів Карпатської Крамниці.

НОВИНКИ.

— Музику до рускої кантати, яка має ся відспівати в день приїзду цесаря уложив проп. Анатоль Вахнянин до слів д-ра Кирала Студинського. Поміщений в „Народній Часописі“ слова гласять:

Изъ навъкимъ поклономъ,
Изъ півей гономомъ,
Ты рускій народе в Лѣва городъ сѣвши,
Зъ-за гѣръ, зъ-за Карпатѣвъ,
Зъ-за рѣкъ іди сѣрѣчати,
Монарха и Батька вь сердечной любви.

Витамь Ты Батьку вь Давила землѣ.
Любовь нашу ширю жертвуемъ Тобѣ.
Зъ-за гѣръ, зъ-за високихъ мы линеємъ соколомъ,
Дрѣвнымъ перелетемъ мы ідемъ черезъ поле,
А бѣлымъ лебедемъ рѣками плывемъ,
И вѣсолюку руску вь привѣтѣ несемъ.

Ты наша надѣя,
Бя мы лелѣемъ,
Ты цитомъ для Руси, ей правъ свободы;
Тожь мы та вѣтаемъ
И ширю благамъ:
Привѣтъ нашъ горячий всѣмъ сердцемъ приими.

— Краєва шкільна рада оповѣстила, що вже виїшли зь друку и продають ся читавки для народнихъ шкѣлъ: „Школа народна. Часть друга“ (цѣна оправленого примѣрника 30 кр.) и „Школа народна. Часть третья“ (цѣна оправленого примѣрника 50 кр.) Часть друга приписана для другого ступня науки вь школахъ 1, 2, 3- и 4-класовыхъ зь рускимъ выкладомъ, а третья часть та для 11-гои класу шкѣлъ высшего типу зь рускимъ выкладомъ, а четвертая часть та для 12-гои класу шкѣлъ высшего типу зь польскимъ выкладомъ, а пятая часть та для 13-гои класу шкѣлъ высшего типу зь польскимъ выкладомъ, а шестая часть та для 14-гои класу шкѣлъ высшего типу зь польскимъ выкладомъ.

— Войта Напретекъ померъ дня 2 н. ст. вересня вь Празѣ вь 68-мъ роцѣ житя. Напретекъ, одинъ зь найпопулярнѣйшихъ людей вь Чехіи, уродивъ ся 17 цѣтвя 1826 року вь Празѣ, окичивъ тамъ гимназію а водтакъ філософію и вѣхавъ 1846 року до Вѣднѣ, що бы тѣмъ вѣдати сл студіямъ правничимъ. Уже тогдѣ выначувавъ ся покійний патріотизмомъ и свободолюбістю, дописувавъ до Гавлічкова Vcel-и и бувъ однимъ зь найдѣльнѣйшихъ членѣвъ „Ческо-моравского шлеского союзу“. Коли наставла революція 1848 року взявъ вь нѣй Напретекъ дуже живу участь, промовлявъ на зборахъ за національнымъ рѣноуравненіемъ всѣхъ австрійскихъ народѣвъ, за повною рѣвноправністю женщинъ и т. н. та борѣвъ ся на барикадахъ. По пригнобленю революціи вѣхавъ зь Вѣднѣ на Гамбургъ до Америки, куди прибувъ безъ вѣякихъ средствъ до житя. Щобъ удержати ся, бувъ по порядку вь Новѣмъ Йорцѣ и Мильвоки зарѣбникомъ, казначаремъ, столаремъ и торговцемъ винокъ. Тимчасомъ одержавъ зь дому грошѣ и засну-

вавъ вь Мильвоки кингарню а водтакъ друкарню, зорганізувавъ живучихъ тогдѣ вь Америцѣ Чехѣвъ и ставъ выдавати першу чеську газету вь Америцѣ. Пзвѣйше обіймивъ урядъ публичного нотаря, а що выначувавъ ся честнотою характеру, вымовою и образованіемъ позыскавъ вь короткій часъ велике значѣньє середъ ренубликанской партіи. Вь роцѣ 1858 дозволено ему вернути до Австрій. Вѣтъ продалъ кингарню вь Мильвоки и обіймивъ вь Празѣ броваръ и горальню, власнѣсть родичѣвъ. Однако и тутъ стоявъ вѣтъ ще вь живѣмъ звязѣ зь чеськими земляками вь Америцѣ. Вь рѣцѣ 1862 заснувавъ Напретекъ вь Празѣ чеській промисловый музей та выбудувавъ для него за власнѣ грошѣ величавый будинокъ, окрасу Прагнѣ. Вь шѣстьдесятьохъ рокахъ бувъ посломъ мѣского округа зь Домницѣ до чеського сойму, але 1870 року зложивъ мандатъ и державъ ся водѣ того часу на боцѣ водѣ политичного житя. За те выступавъ вь радѣ мѣской, особливо вь справахъ шкѣльныхъ яко бѣсѣдникъ и при кождей нагодѣ боронивъ новѣтнього напрямъ образования. Его незвычайна добродѣйность зробила его найпопулярнѣйшимъ чловѣкомъ Прагнѣ. Мощѣ покійного будутъ перевезенъ вь четверѣ до Готы и тамъ спаленъ. Свой маютокъ записавъ Напретекъ промисловому музею — Покійный Напретекъ, якъ мы вже онѣгды згадували, бувъ ширимъ приятелемъ Руснебѣвъ. Вь его музею находять ся цѣла одна сѣля заложена самими рускими выробами домашнего промыслу, такъ що етнографъ по заграничямъ Галичини найде лише вь Напретковѣмъ музею нагоду познакомити ся зь рускимъ народомъ. Памятка такожъ гостинность покійного и его жены зь якою приймали руску прогулку на чеську ювілейну выставу до Прагнѣ 1892 року. Ширша біографія покійного и портреты обоихъ Напретковѣвъ були свого часу помѣщенъ вь „Зорѣ“. — Такожъ болѣючи по стрѣтѣ такого щирого патріота брата Славянина Чеха кличемо Покійному: „Вѣчная память отъ рода вь родѣ!“

— Маневры кавалеріи, які мали вѣдбути ся вь часѣ гостини цесаря у Львовѣ, вь околицяхъ Рогатина и Станиславова, водѣлкало вчера телеграфічно міністерство войны Прагнѣю сего зарядження суть помѣсти вь згадавнихъ охрестностяхъ.

— Финансовъ полѣкшѣ. Міністерство скарбу рѣшило дати деякимъ крайамъ финансовъ полѣкшѣ. По переведеню реформы доходного податку будутъ надвыжки реальныхъ податковъ зверненъ крайамъ вь такой пропорціи, вь якѣй край платять реальный податки. Початокъ ву суму надвыжки обчислюють на 5 мільонѣвъ зр., пзвѣйше она збѣльшитъ ся. Вь наслѣдѣвъ подвысшея процентовой стопы зь 35 зр. на 50 зр. водѣ гектолѣтра частого спиртосу, надвѣють ся около 15 мільонѣвъ надвышки, зь чого 10 мільонѣвъ були бы ужатъ на полѣпшенє платѣй урядникѣвъ, а 5 мільонѣвъ на зворотѣ для крайѣвъ.

— На отворенє львѣвского медицинго выдѣлу приѣдутъ до Львова вь заступствѣ медицинго выдѣлу вѣдѣньского профессору Найсеръ и Хробакъ.

— Нещастна пригода на львѣвскомѣ дворцѣ. Передьчера рано по-при беззѣцну огрѣвальною переѣзѣмъ товарный поѣздъ, коли на шляхъ вступивъ пѣлячъ Захаріи Пикулякъ. Машина ударила его, повалила на землю и тянула зь 30 кроковъ, чого машинистъ спѣшу не замѣтивъ. Коли вѣбни на крикъ Пикуляка поѣздъ здержано, Пикулякъ бувъ смертельно покалѣченъ и за годину померъ.

— Огнѣ. Дня 26 н. ст. серпня згорѣли вь Добрынахъ, городецкого повѣта, три загорды господарѣвъ: Стефана Налепы, Федька Дмитруха и Гринька Мады. Огонь повставъ водѣ грому. На ратуночѣ приѣхали люди зь Бодятичѣ и зьлокализувала пожаръ. — Дня 1 н. ст. вересня о 2-йи годинѣ вь ночи выбухъ огонь на фѣльварку вь Краснѣмъ. Погорѣли всѣ будинки господарскы вѣ всѣми прирадами и збѣжѣмъ, яке було на гумнѣ. Що огонь не обіймивъ и поблизкѣй хаты селянскы, то завдѣчати треба п. Шнелеви, обывателеви зь Фирлевки, котрый заразъ зь початку прибувъ на мѣсце огню зь своєю челядею, заосмотреною у всѣхъ прирады до гашеня, зь сивакками и кѣлькома парами коней зь бочками и самъ, проводячи людямъ, огонь зьлокализувавъ.

— Читальня „Просвѣтъ“ вь Говилѣвъ великомѣ складає вь имени всѣхъ своихъ членѣвъ щиро-сердечну подяку Хв. выдѣлову товариства „Просвѣта“ у Львовѣ за щедрый даръ 42 книжочекъ для нашої читальни, вартости 8 зр. 42 кр. — Вѣдѣ выдѣлу читальнѣ „Просвѣтъ“ вь Говилѣвъ великомѣ.

— Дробнѣ вѣсти. Вь волынскѣй губерніи померъ сими днями вь своѣй маѣтности славный петербургскій адвокатъ и публицистъ Евгений Утинъ. — У Львовѣ померъ Отто Теодоръ Винклеръ, купецъ и горожанинъ мѣста Львова, вь 79-мъ роцѣ житя. — Вь Варшавѣ вѣдбули ся сими днями численны арештованія, що стоятъ вь звязѣ зь польскимъ манифестациямъ народными вь цѣтвѣ с. р. — У Львовѣ померъ Тѣтъ Лазовскій, властитель атакы и презеєвъ антикарского товариства. — Директоръ руху державныхъ зѣльничѣвъ Альбр. Дейма обіймає урядованье доперва дня 7 н. ст. вересня. — Вь Кієвѣ дало ся чути онѣгды легке землетрясенье; вь кѣлькохъ домахъ попукали стѣны.

— 60.000 зр. выносите головна выграна львѣвского выставови льотеріи. Звертаємо увагу нашихъ Вп. Читателѣвъ на се, що тягненє вѣдбуде ся вже 27 н. ст. вересня.

Посмертій — — оновѣстки.

О. Григорій Куниинскій, парохъ вь Жибокрукахъ коло Обертина, упокойнѣ ся на холѣру дня 22 н. ст. серпня вь 53-тѣмъ роцѣ житя а 22-гѣмъ свяченствѣ.

Михайло Бубеє, ученикъ VI-ои класы рускої гимназіи у Львовѣ, хлопецъ даровный и многонаѣдѣный, упокойнѣ ся у Львовѣ вь 18-тѣмъ роцѣ житя.

Марія Подлуска, вдова по рускомѣ священнику, упокойна ся дня 26 н. ст. серпня с. р. по короткѣй недугѣ вь 81 рѣцѣ житя вь Бѣгалѣхъ повѣта ярославского.

Наука штука и література

— Руско-народный театр. Дирекція театру выбрала на перше представлєньє у Львовѣ драму Старичко и Александрова „Ой не ходи Грѣцю та на вечерницѣ“ Выбѣръ бувъ добрый, не зь огляду на самъ творѣ, котрого недостатѣ были вже вь давнѣйшихъ нашихъ рецензияхъ выказанъ, але на инсенізацію штуки и гру артистѣвъ. Треба признати безъ наименшой похвалы велику заслугу, режисеріи театру, що вытѣла такъ гарно вывести на сценѣ ту драму. На сценѣ можна було бачити рухъ, житѣе людей а не маріонетокъ, котрі зь напруженіемъ выжидають своего Schlagwort-y, а прочій часъ стоятъ неподвижно, мовъ бы не знали, чѣмъ и вь якѣмъ характерѣ они выйшли на сцену. И такъ и, пр. сходяны у Степаниды выпали знаменито, режисерія мусѣла задати собі немало труда, щобъ цѣла дѣя выпала, якъ мы ен вчера бачили. Бо треба знати, що вь пятѣй сценѣ тон водѣлоны, коли вже повна хата дѣвчатъ и паробѣвъ, дѣвѣ особы кидають лишь вь довншихъ водѣступахъ часу поодинокі слова и фразы, а зрѣтелѣ властиво бачать передъ собою загалный образъ сходяны. Тожь вь томѣ и штука, а навѣтъ артизмъ режисеріи, вляти властиве житѣе вь ту mise en scene — а зь признаніемъ мусимо же разъ зазначити, що тепѣршій режисеріи се выношѣ удадо ся. Безперечно немала вь томѣ заслуга и артистѣвъ, котрі майже безъ вымыки были нагорженѣй оплесками. Хоры, дуєты и сольо сѣвъ, выпали бездоганно — хочъ вь першѣмъ рядѣ та похвала мусить припасти жѣночому персоналеви. — Що до грѣ, то всѣ головныя рѣль были вь добрый обсадѣ а гра артистѣвъ — вь порѣвнаню вь минувшихъ рокахъ — выказала значный поступъ и свѣдѣть, що артисты докладѣе стараня, щобъ доходити до справдѣшого артизму вь своихъ интерпретацияхъ. Не вычислюючи гру поодинокихъ артистѣвъ, годѣ намъ не згадати про п. М. Слободѣву, котра ролю Маруєтѣ вѣдограла справдѣ дуже поправно. Молода артистка, котрой вже першѣй выступѣ стрѣтились зь дуже похвальными замѣтками критики, не завела покладаныхъ надѣй, а ен вчерашня гра свѣдѣть, що п. Слободѣва выѣе и разумѣе интерпретувати свои рѣль. Реалистичне трактованє рѣль, безъ патосу и бомбастичной декламации, отсе привкметы грѣ п. Слободѣвны. — Вѣбни мусимо выказати одно бажанье: Кобы то до тѣхъ стрѣвъ, котры справдѣ представляють ся дуже гарно, були чѣмъ и гарнѣйшѣ декорации, то справду управа театру положила бы великѣ заслуги. — А що-жъ сказати о львѣвскѣй публичѣй рускѣй, якъ она повитала нынѣ театр? Отъ лѣьше и не згадувати про ню, бо такъ мало мы бачили ен на вѣчерашнѣмъ представлєннѣ. А жалѣ, бо хочъ штука не нова у Львовѣ, то поступъ вь ен выставлєню мусѣвъ бы каждого Русина и зарадувати и одушевити для руского театру.

Телеграммы „Дѣла“

Вѣдєнь 5 вересня. Приѣхавъ сюды російскій министрѣ финансовъ Віте зь родиною.

Букарештѣ 5 вересня. Вь фабрицѣ оружія перестало робити 800 робѣтниківъ за-для непорозумѣнь що-до платѣвъ.

Бѣлградѣ 5 вересня. Вѣчѣрнѣй вѣчерашнѣй газеты принесли вѣсть о димісії кабинету Николаевича и о утвореню нового кабинѣту бун-

шимъ регентомъ Бѣломарковичемъ. Ся вѣсть, якъ запевняють зь достовѣрного жерела, є тенденційною выгадкою.

Берлинѣ 5 вересня. При нагодѣ водѣкрытя памятника Вѣлгелма I, цесарь Вѣлгелмъ II. выголосивъ бесѣду на темѣтѣ мира.

Гага 30 вересня. Вчера отворено між-народну конференцію мирову и поднѣшено потребу заснованя міжнародного трибуналу мира.

Римѣ 5 вересня. Вь Форлі увязнено проводника анархистѣвъ бар. Домініка Франколіна. Маютокъ арештованого обчисляють на 10 мільонѣвъ ліровѣвъ.

Наддолане.

ОКУЛИСТЪ

Д-ръ Теодоръ Баллабанъ

б. с. асистентъ и лікаръ на клініцѣ профессора Борискиевича вь Градци

по кѣлькатѣйной практицѣ спеціальной, ординує вь недугахъ и операцияхъ очныхъ при ул. Валовѣй ч. 7.

Вѣдѣ годины 10-ои до 12-ои передъ полуднѣмъ и вѣдѣ 3-ои до 5-ои пополудни. б 32—52

Дѣя убавихъ безплатно вѣдѣ 9-ои до 10-ои рано. Вь недѣлѣ и свѣта пополудни не ординує.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и механикъ „Пѣдѣ Коперникѣмъ“, Львовѣ, площа св. Духа (уа. Театральна ч. 6 противъ годового одяку) поручає у великомѣ выборѣ и по надѣшев-шихъ цѣнахъ: окуляры, цѣпѣры, зѣрнѣты, бѣноклѣ, далекѣгды, барометры, аерометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсѣйлы, лѣнты мѣрныя, пѣсны, сѣбѣлы, манометры, и т. п. Устроєня выдѣлѣтъ электричѣскихъ. Искѣй направи выдѣлѣють ся наискорѣе и наѣдѣшевѣе. — Замоловѣ вь провинціи выдѣлѣють ся точно. 4185

Львѣвскій рускій народный театръ
пѣдѣ зарядомъ тов. „Руска Бѣсѣда“ у Львовѣ.
Вь СѢЛИ ТОВ. „FROHSINN“ Вь ГОТЕЛИ ЖОРЖА.

Вь четверѣ д. 6 вересня 1894.

По разѣ першѣй представлєно буде

РЯБИНА

комедія зь народного житя зь сѣвѣами вь 4 дѣяхъ д-ра Ивана Франка.

ОСОБЫ:

Прокѣпъ Рябина, вѣйтѣ вь Нѣста-ничѣхъ	А. Стечиинскій
Орися, его дочка	М. Слободѣва
Панталимѣвъ Качуркевичъ, писарѣ С. Яновичъ	К. Подвысоцкій
Панасъ Казибродѣ, старѣй мужикъ	М. Фіцѣрбана
Фѣся, его дочка	М. Фіцѣрбана
Олекса Коваль, парубѣкъ, бувъ у войску	И. Стадникъ
Романъ Повторакъ, господарѣ	А. Кунцевичъ
Семѣтъ Грѣбъ	А. Шеремѣта
Гнатъ Гринчукъ	С. Подвысоцкій
Рахмѣль Цѣнобѣръ, жидѣ арендарѣ	М. Ольшанскій
Прокѣпъ, парубѣкъ	Т. Вовчакъ
Жандармѣ	А. Назжановскій
Присяжный	І. Рубчакъ
Жѣнка — халушницѣ	Е. Подвысоцка
Гѣшка	Ю. Миколаенко
Досѣка — дѣвчѣта	К. Радкевичѣвна
Мѣгда	М. Стефановичъ

Дѣвчѣта, парубѣкы, жѣнки и дѣти — Дѣе ся вь под-горѣмѣхъ сѣль Нѣстаничѣхъ вь нашихъ часахъ.

Режисеръ: С. Яновичъ. Капельмистрѣ: Ф. Долѣста.

ЦѣНЫ МѢСЦѣ: Крѣсло перворяднѣ вь партерѣ 1 зр.,

другоряднѣ 70 кр., треторяднѣ 50 кр., паркетъ 40 кр.,

партеръ для шп. сѣлянь, учениковъ и гарнизону 25 кр.

Бѣлѣтъ достѣти можна вь день выставки водѣ 10 до 12 годинъ вь сѣли Товариства „Frohsinn“ а вѣчеромъ водѣ годины 6-ои при касѣ. — Абонаментъ на 12 выставъ 10 зр.

Початокъ о годинѣ 7½, вѣчеромъ.

Важне для Пань!

По умѣреныхъ цѣнахъ на кождѣ мѣру продає ся формы на стѣнки, плащѣ, пальто, шѣфѣрки и т. д. Приймає ен до крою цѣлѣ суки а на жаданє до фасцированя и выробѣня подѣ гарантією наточнѣшого выкроєня. 73 48— Лише за 10 зр. вь 12 лѣтнѣхъ вѣчує ся подѣ гарантією крою французского.

ЕВГЕНІЯ ВЕКЕРѢВНА
Львовѣ ул. Синьска ч. 21. П. поверхъ коло старѣй почты.

Фабрика капелюховъ и цилиндрѣвъ подѣ фирмою:

Антѣнѣ Кафка

перше А. КОЖЕЛЮЖЕВЪ

у Львовѣ, Ринѣкъ 29,

водѣ стороны Бзуитѣвъ Театрал на 12 (перехѣдѣ каменницѣ Андриоль-го) поручає на сезонъ осѣнний

КАПЕЛЮХИ и ЦИЛИНДРЫ

власного выробу вь наймѣдѣльнѣхъ фасонахъ и краскахъ по найни-зѣмѣхъ цѣнахъ, якъ такожъ капелю-хи и цилиндры фабрицѣ Габѣга и Пѣаса у Вѣднѣ, вь великомѣ выборѣ капелюхи вь розныхъ краскахъ по 5 зр. а цилиндры цѣлѣмъ легкѣ по 9 зр. Такожъ капелюхи мягкѣ, неперенѣкающѣ т. зв. Лѣдонъ зь фабрики Антоны Нѣхлера вь Градци. Приймає капелюхи, цилиндры до водѣновлєня.

Великѣй выборѣ Шарѣац-Claque.

Цѣники на жаданє даромъ и франко. 321 1—2

РУ.

кавички всякого рода;

Бандажѣ руптурѣвъ

и всякѣ выробы рукавичничѣй

поручає наѣдѣшевѣе 2537

Павло Лянгнерѣ

передѣ тѣмъ

Браты Лянгнеры

Львовѣ, уличѣ Галицка ч. 16.

CARBOLINEUM

Теръ деревный и теръ по-заводный до смарованя да-хѣвъ, будынокѣвъ деревля-ныхъ, штахѣтѣвъ, парна-нѣвъ и т. д.

поручає

по зныженыхъ цѣнахъ

В. ЧОППЪ

308 Львовѣ 4—7

уличѣ Жовківска ч. 2.

Словарѣ нѣмецко-рускій

Ом. Партицкого

продѣе товариство „Просвѣта“ по 1 зр. замѣтъ 3 зр.

Симъ маю честь повѣдомити Вп. Публику, що **магазинъ и варстатъ Футеръ**, истнующий въ 24 лѣтъ подѣ фирмою **Фридрихъ Мрозиньскій**, а купивъ и по цѣлковитомъ заосмотреню того-жъ въ свѣжий, добрый и тревалый товаръ отворить. Опираючи ся на мѣй 20-лѣтний трудъ и факхове образованье въ краю и за границею надѣю ся, що всякимъ вымогамъ Вп. Гостей водповѣмъ и о численнй замовленя прошу.

Пишучись зъ глубокимъ поважаньемъ, остаю подѣ давню фирмою

ЮЛІАНЪ СОЛИКЪ
перше
ФРИДРИХЪ МРОЗИНСКІЙ
МАГАЗИНЪ И ВАРСТАТЪ ФУТЕРЪ
улиця Соборного ч. 7 у Львовѣ. 315 2 3

Улиця Коперника ч. 8 — 20% опусту въ часѣ выставки.

Важно для приѣзжихъ. Въ часѣ выставки 20% опусту.

ЗАВЕДЕНЬЕ ФОТОГРАФІЧНЕ
Ивана Кшановского
при ул. Коперника ч. 8 у Львовѣ

выготовлюе
Всякія группы до найбільшихъ розмірѣвъ.

Побільшене въ малыхъ, старыхъ и зниченихъ фотографіяхъ, зъ образовъ и рисункѣвъ якъ найточнѣйше.

Вискавичный знимки. 270 7—?

Улиця Коперника ч. 8 — 20% опусту въ часѣ выставки.

Цѣны сниженіе о 15%

ТОВАРИСТВО ПОВОРОЗНИЧЕ
ВЪ РАДИМНѢ

стоваришене зареєстроване зъ ограниченою порукою и субвенціоноване Вис. выдѣломъ краєвымъ у Львовѣ

поручае свои

выробы поворозничій и тенетній

такъ-жъ

поясы до машинъ, ливны до кафарѣвъ и поромѣвъ, гурты до выбиваня возкозъ, ходники на коридоры, сѣти до ловѣвъ и рыболовства на всякія выробы мотузковой и прикрасы.

Товариство побудувало галъ на збѣръ заграничныхъ, спровадило удѣшней машини, взагалъ зробило все, чого вымагає поступъ и выкончене выробѣвъ. Роботы выкончуютъ ся подѣ наглядомъ инструктора поворозничья именованого выс. выдѣломъ кр. вѣдомъ.

Посля зарѣженя ц. к. генеральной дирекціи желѣзницъ державныхъ у Вѣднъ зъ дня 28 жовтня 1893 ч. 150.100 водповѣдальною на наше поданье, дѣстала подписана. Дирекція на користъ нашихъ П. Т. водбирательнъ сниженіе перевозового факту въ товарѣвъ поворозничныхъ высыланыхъ товариствомъ, а то въ высотѣ 30%.

Товариство має свои комисіи склады:

у Львовѣ: Центральны базаръ краєвый;

въ Перемышлѣ: Базаръ амени Зибликевича;

Станиславовѣ: Базаръ повѣтового товариства торговельного;

Тарновѣ: Торговля пана Антонія Свицкаго;

Радеховѣ: Базаръ мѣскій.

Запрощаю о советній услугѣ поручаемо выробы Товариства ласкавымъ взглядомъ.

Цѣнники даромъ и оплатно. 49 8—13

ДИРЕКЦІЯ:

Кс. ЛЕВЪ ПАСТОРЪ. МАРКИЛЪ СВЕХОВСКІЙ

Рухъ поѣздѣвъ желѣзничихъ

важный зъ днѣмъ 1 мая 1894 полая годинника середно-европейского.

Приходять до Львова зъ

попѣдний особой

Кракова (Вѣднѣ, Вроцлава, Вѣднѣ) 232 525 401 610 900

Варшавы 525 900 900

Хабѣвки (Закопан.) на Тарновѣ 232 — — —

Хабѣвки (Закопан.) на Радеховѣ 525 — — —

Хабѣвки (Закопан.) на Стрый 525 — — —

Хабѣвки (Закопан.) на Стрый 525 — — —

Хабѣвки (Закопан.) на Стрый 525 — — —

Хабѣвки (Закопан.) на Стрый 525 — — —

Хабѣвки (Закопан.) на Стрый 525 — — —

Хабѣвки (Закопан.) на Стрый 525 — — —

Хабѣвки (Закопан.) на Стрый 525 — — —

Хабѣвки (Закопан.) на Стрый 525 — — —

Хабѣвки (Закопан.) на Стрый 525 — — —

Хабѣвки (Закопан.) на Стрый 525 — — —

Хабѣвки (Закопан.) на Стрый 525 — — —

Хабѣвки (Закопан.) на Стрый 525 — — —

Хабѣвки (Закопан.) на Стрый 525 — — —

Хабѣвки (Закопан.) на Стрый 525 — — —

Хабѣвки (Закопан.) на Стрый 525 — — —

Хабѣвки (Закопан.) на Стрый 525 — — —

Хабѣвки (Закопан.) на Стрый 525 — — —

Хабѣвки (Закопан.) на Стрый 525 — — —

Хабѣвки (Закопан.) на Стрый 525 — — —

Хабѣвки (Закопан.) на Стрый 525 — — —

Хабѣвки (Закопан.) на Стрый 525 — — —

Хабѣвки (Закопан.) на Стрый 525 — — —

Хабѣвки (Закопан.) на Стрый 525 — — —

Хабѣвки (Закопан.) на Стрый 525 — — —

Хабѣвки (Закопан.) на Стрый 525 — — —

Хабѣвки (Закопан.) на Стрый 525 — — —

Хабѣвки (Закопан.) на Стрый 525 — — —

Хабѣвки (Закопан.) на Стрый 525 — — —

Хабѣвки (Закопан.) на Стрый 525 — — —

Хабѣвки (Закопан.) на Стрый 525 — — —

Хабѣвки (Закопан.) на Стрый 525 — — —

Хабѣвки (Закопан.) на Стрый 525 — — —

Хабѣвки (Закопан.) на Стрый 525 — — —

Знана въдъ многихъ лѣтъ ц. к. уприв. рафинерія спирта, заосмотрена найлѣпшими приладами ректификаційными найновѣйшою системою, фабрика рому, ликерѣвъ и оду

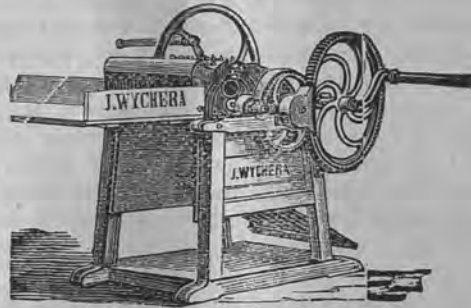
Юлія Миколая Наслѣдниковъ у Львовѣ

Яковъ Шпрехеръ и С-ка

поручае старій польскій сидный горѣвки, дуже добрый розоліе, ликеры, румы правдивы зъ Ямайки, якъ такожъ найлѣпшою якості бравей спеціалы якъ: Народоўка, Dziennik, Szczęście, Карпатѣвка, „Дабель“, Помаранчева не солоджена, Ратафія, Деренѣвка и т. п. горѣвки упривилежанъ и одиноко правдивы еслъ зъ нашою фабрикою спровадженъ.

Одиноко жорело въ краю для цп. антикартъ, до побраня алькоголю абсолют. и найчастѣйшого спирта, до цѣлей дѣвичихъ вѣднѣ въ податку и вже оодаткованого. Правдивый спиртъ оцтовый найкѣлѣпшій, здоровлю не шкѣдний, бо не выроблюваный зъ есенціи оцтова.

Складъ для мѣста Львова, ул. Коперника ч. 9 и въ головномъ складѣ въдъ минеральныхъ І. Ползеса, улица Кароля Людвика ч. 29. 491 120—104

Патентованіе молотѣльнѣ

перевозовъ до чищеня, звыжъ 100 копъ денно молотятъ, патентованій молотѣльнѣ зъ кератми и такъ жъ ручного руху, патентованій млынъ въальны трієры новы школьскій и цуи райольскій. та всѣ ншій машини рѣбничій екстремно выбѣнчій якъ такожъ желѣзній части лѣтъ до самостоятельного въ конченя разныхъ машинъ та до разныхъ цѣлей будѣвничихъ, подклады, рушты, дверцы до печей, мангалы доставляе дешево.

Фабрика машинъ и водливальня желѣза

І. ВИХЕРА

у Львовѣ ул. Городечна ч. 47

Всякія репарации машинъ и частей машинъ выготовлюе старанно и дешево. 217 8—12

Куриловичъ

Сурмачевскій

въ Станиславѣ

поручають

ВИНА угорскій, австрійскій, ренскій, французскій, испанскій, шампанскій

Горѣвки краєвы и заграничній

ликеры амстердамскій

Конякъ французскій

румы краєвы и заграничній

Аранъ де Гоа

чай хиньскій и россійскій

маринаты

сыры, овоцы и цукры.

Знамениту горѣвку винограду.

292 Комнаты до сѣдѣнь. 9 26

Числа до выплазюваня на рогатѣхъ поручае

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ

ножбаникъ у Львовѣ ул. Бонимѣвъ ч. 3.

Цѣнники даромъ.

ВИНА БОЧКАМИ

впростѣ въдъ продуцентѣвъ выслае:

Самородный — Гетелайскій

за бочку 135 літрову по 70, 80, 90, 100, 120, 130 зр. и выше. (Бочка не зачислає ся.)

ИШІЙ больше квасковатый (неквасный) за гектолітеръ по: 30, 40, 50 и 60 зр. (Бочка зачислає ся по цѣнѣ коштовъ).

При замовленю просимо подавати докладну адресу и послѣдну стацию желѣзничу. 116 24—?

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.

Дешевше и лѣпше якъ всюды!

Найтуговѣйшій одѣня мужескій и дитинній зъ найлѣпшихъ матерій краєвыхъ, французскихъ и английскихъ, тревалого выробу краєвого, пальты, гавельки, менжековы, штаны, бунды подорожній, куртки, футра подорожній и до мѣста, плащѣ непромакающій и пороховники.

Одѣня для цп. урядниковъ державныхъ, Веч. Духовенства и студентѣвъ (мундуры) готовы и до мѣры.

При водборѣ повного одѣня студентского по приписаній цѣнѣ 5% опусту.

Великій выборъ сукна зъ першорядныхъ краєвыхъ и заграничныхъ фабрикъ.

Одѣня въденского выробу значно дешевше якъ у въденскій конкуренціи — поручае

317 8—12

Б. ЛЯВФЕРЪ

у Львовѣ, улица Галицка ч. 8.

Замовленя п лагоджую найсовѣстѣйше до 48 годнѣвъ.

Дешевше и лѣпше якъ всюды!

Велика львѣвска льотерія выставка

Послѣдній мѣсяць.

ГОЛОВНІЙ ВЫГРАНІЙ

60.000 зр., 10.000 зр., 5.000 зр.

готовкою зъ потрученьемъ лашѣ 10%

Львѣвскій льосы выставові

по 1 зр. поручае:

Х. Верфель **домъ банковый**

Самуелъ и Ляндавъ **„**

Корманъ и Файгенбаумъ **„**

такъжъ администрація „Дѣла“. 279 18—?

ЗЪ НАГОДЫ ПРИѢЗДУ ЦѢСАРЯ.

Просить ся ласкаво всехъ Вп. Гостей выставовыхъ переосѣдчати ся о дивной дешевости осѣнныхъ и зимовыхъ товарѣвъ, вже спровадженыхъ въ великій скѣлькости.

Слѣдуючія товары продають ся по невычайно дешевыхъ цѣнахъ доки истнуе запасъ:

1000 модныхъ муѣвъ для дамъ и дѣтей 120, 150, 2— до 5— зр.

1000 кожуховыхъ шпѣковъ для дамъ и дѣтей 120, 180, 220 до 4— зр.

1000 фланельовыхъ и суконныхъ блюзѣ осѣнныхъ и зимовыхъ 250, 3— до 6 зр.

500 гальскъ водѣчковыхъ по 250 до 4— зр.

1600 хустокъ Гімалая, найбѣльшій родъ 175, 225 до 4— зр.

Конфекція для дѣтей.

40.0 наймодѣйшихъ суконѣвъ на осѣнь и зиму 180, 250 зр.

1000 модныхъ плащѣковъ на осѣнь и зиму въдѣ 4 зр. и выше.

3000 одѣгѣвъ для хлопчѣковъ у всѣхъ величинахъ по 180, 2— 3— зр. и выше.

Особливй новосты въ стяжкахъ, воалѣхъ, капелюхахъ дамскихъ и дитинныхъ, рукавичѣхъ глянѣ, дуньонныхъ, войныхъ и шовковыхъ, хусткахъ, панчохахъ, парасолахъ до дощу, блязахъ шовковыхъ и войныхъ, шляфѣрокахъ, бѣстѣмахъ и неплѣжахъ надѣйшли власне въ великій скѣлькости и доповнають ся щоденно.

Особливша гуртовна продажъ

принагѣднѣ

въ водѣдѣлѣ занавѣсъ, капъ и килимѣвъ.

5000 капъ на столы по 75, 120, 190, 250.

4000 капъ на лѣжка по 2, 250, 3, 350, 4.

800 великихъ капъ на столы и лѣжка, даючихъ ужити ся на обѣ стороны (выробѣ килимѣвъ) по 190, 250, 4, 5.

Всякія зъ провинціи надсыланій порученя полагоджує ся найсовѣстѣйше и найкорше.

Зъ глубокимъ поважаньемъ

Зарядъ магазину AU LOUVRE

у Львовѣ, площа Капітульна ч. 3.

4895 125—?

При закупкѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часописъ.

Выдавецъ: Иванъ Бейль — Одѣлывальны редакторъ: Михайло Струсовичъ. Пашѣръ зъ фабр. Чернянскѣвъ. 3 друкарні Наукового тов. ім. Шевченка, під зарядомъ К. Бедярки го.

ДЪЛО

в Пензе:

Отодешнего числа пометил 3 кр. в. и. и. Отодешнего принимаю ся по цене 6 кр. вода одно-
сторонним высрзатовым а в. рублищ. „Надбормане“ по 20 кр. в. а
Модики чистель ая по 19 кр. вода стннже.

041

Досить вже самого имени, щоб налякати! Та ми без страху приймемося їх описувати, зачернувши певних відомостей у тих, що з бактеріями добре знають ся. В першій лінії краєва рада здоровля і лікарів-бактеріологів добре розслідали їх і показали свої розсліди на виставі. Ті цікаві розсліди мусимо попередити деякими увагами:

В світлі вишніми, що становить окруження кожного чоловіка і є предметом гігієнічного розсліду, вправний слідствитель при помочи побільшаючого скла достеменно малесеньких животинок, котрі загально зовуть ся заразинями, мікроорганізмами, бактеріями. Воздух, котрим вдихаємо, здається чистий і свідлий, а однак у нему знаходять ся нечисленна скількість тих маленьких органічних творів, котрі незвичайно скоро розмножують ся. Щоб пересвідчитися о том, досить выставити вогкій хліб, але чистий і без заразин, на вплив діляни атмосферного воздуха. По яксь часі той хліб запліснє, значить на нїм осіли заразини і розплодились. Возьмїть бульбу і зварїть єї, то висока температура убила всяке органічне життя, однак та сама бульба по 24 годинах під впливом атмосферного воздуха покриває ся також заразинями.

І не лиш у воздуху знаходять ся різні органічні животинок, але також — як се науковий розсліди доказали, в воді, молоці, маслі, у всяких кормих течях, дальше у верхних верствах землі — і они стають причиною слабостей, заразливых хороб як людських так і звїрячих, втворюють хемічні процеси розкладу і гнитя.

Бактерії потребують до свого розвитку відповідної почвы т. е. поживи. Найвідповідніша для них пожива, котра має мало акалічних — кислых субстанцій. Оди бактерії розвивають ся тільки в організм живого — то суть галапаси, другі в мертвих організмах. Крім того багато їх розвиває ся в горьшних верствах землі, в воді і в інших течях. Однак сама пожива не вистає; крім неї бактерії потребують ще відповідної вогкості і тепла. Атмосферний воздух не конечно потрібний, бо много бактерій розвиває ся і без него, а декотрі просто не зносять воздуха.

Двома славними бактеріологами — Пастерови і Кохови, а в слід за ними і иншими слідствителями, удало ся штучно иезвати поодинокі роди бактерій. При плеканю прамінево ті самі условия, в яких бактерії звичайно перебувають, т. е. даючи відповідну поживу і доставляючи відповідну теплоту і вогкість. З першу давано поживи пливний, мясний буюнои, потім заведено сталі поживи з желатини і т. д. В той спосіб бактеріологі старали ся познакомити з розвитком і біологічними власностями поодиноких заразив. Переносили бактерії з одної поживи на другу можна було пересвідчитися, що заразини не однакові, бо оди розпускали желатинову поживу, а другі не розпускали.

Спосіб годівлі бактерій представила краєва рада здоровля в санітарнім павільоні. Там находимо майже 60 родів бактерій, плеканых на поживах желатиновых, агаровых [агар — се клейка субстанція одержувана з рости индійских тантїв] и бульб — в різних посудинах, що служать до годівлі. Приглядаючи ся збірці, бачимо в пер-

шбм ряді заразини, що втворюють хороби у людей: bac. tetani [они розвивають ся без атмосферного воздуха], oedema malignum, дальше годівлю заразини носатизни, запалєня легких, рожд, черевного твѣу, дістеріи, азійской холери и т. д. В другім ряді выставлені бактерії, що спонукують хороби у звїрять. Богато бактерій є подібних до себе, однак декотрі мають свої характеристичні розвиток. — В дальших рядах поміщена годівля бактерій одержаних з львівской воды, котрі викликають або виділяють з себе різні краски, та гаразд, що ті бактерії не шкідливі. Ще в дальших рядах находимо годівлю бактерій находичих ся в молоці, сырї, бульбї и т. д., крім того бактерій, що находит ся в воздуху.

Перегляд часописей.

[Gazeta Narodowa о становищі „Дѣла“ супротив выстави. — „Народна Часопись“ о комунікаті „Народної Ради“ в справі прийняті цѣсаря на выставі.]

Gazeta Narodowa заговорила вчера о становищі „Дѣла“ супротив выстави з нагоди вашої статі про відновлєні міністра Пленера трем чл двом послам, котрі ходили єго витати. Після телеграм у віденьскихъ денникахъ міністер п. Пленер на просбу депутатів, щобі „підпирив культурний потреби народу руского“, відповів „радістю, що в Галичині зачинають національні відносини вже поліпшуватися“. Ми на сю дипломатичну відповідь звернули увагу и сказали, що в часі выстави ми вже досить такого чули и певно ще почувемо від гостей з Відня, а з цѣлон выстави то найцікавіше — село Потемкинове.

Отже Gazeta Narodowa пише: „Дѣло“ прочуває, що також з уст цѣсаря упаде подібне слово, як з уст п. Пленера, и з горы против того застерігає ся; відтакъ наводить рѣчи рускі на выставі и каже, що „се чей-же не Потемкинові села, а Дѣло з початку инакше відносил ся до выстави“, аж побіжнє не хотіло бути „грішним патріотом рускимъ ибж Галичанин“; вкінці на заяву „Дѣла“, що оно певно найбільше було бы раде поліпшеню національних відносин, Narodowa каже: що хто не хоче wspólniej працу, той єсть ворогомъ згоди, того „гості з Відня“ не будуть уважати за представителів Русинів и — kłamiwemi interpelacjami w sejmie nikt się już „we Wiedniu“ od trzech lat balaamuć nie daje...

Отже у відповіді Narodow-ой зазначимо насамперед своє сожалєнє, що она так легкодушно втягає в полєміку корону — єсть се з єї сторони оруже нелицарске. А до выстави — то ми становиме наше „амінілі“ а властиво унормували не з того мотиву, якій намъ підсуває Narodowa, але з тої причини, що выставі — без огляду на рускі предмети — надано з вимогів політичного характеру чисто-польскій. От хоч-бы й промова міністра гр. Шенборна! Она не мѣстила ані одного словечка про Русинів та про рускі предмети и руску працу на выставі, хоч п. міністер видів и рускі павільони, и церковь руску, и етнографію руску... Що-ж для Русинів за пожитокъ з „wspólniej працу“, як руска праця має служити лиш ad majorem Poloniae gloriam?

— Ми не сварились — сухо відповів Ек, сїдаючи на софу.

— Але що такого зайшло між вами?

— Їй тяжко жило ся у мене.

Вз его тонъ було стілько строгости, а вь виразі лица стілько запанованя над собою, що Гольмеръ настрашив ся тепер не на жарг. Зовсім розстрівний вінъ зачав ходити то там, то назад по комнати. Єго при сутність тяжила Екови и вінъ бажав увільнитися від неї.

— Чи можна мені бачити єї лист? — поспытав видни Гольмеръ.

Ек задрожав, поглянув на него и спалєнів.

— Нї! — різко відповів. — Та впрочім я єго спалив.

В ту саму хвили, коли ті слова вирвали ся з єго уст, вінъ вже жалував своєю отвергости, а присутність Гольмера стала єму ще більше незносна як перед тимъ.

Гольмер цѣлком збитий з толку, зачав знов ходити по комнати. Справа представлялась о много серіознїше, аніж вінъ міг коли небудь вижити. Вкінці впав на идею.

— Слухай! Я поїду завтра до Штокгольму и обіцяю тобі, що за два дні привезу єї з собою сюди!

Ек встав, підійшов до стола и опустивъ затиснену руку на приготовлений листъ.

— Можеш робити як хочеш, але я завчасу тобі говорю, що се не здасть ся на

нїчо. Для того, що тепер „я“ не хочу. Я вже написав до неї!

— Ты выслалъ листъ? — занепокоєний запытавъ ся Гольмеръ.

— Нї, ось оно.

— Дай но мені. Чейже можеш лишити собі хоч два дні намысли ти ся.

Ек поглянув на него з злобною усмішкою и не віддав руки з письма.

— Відбїлю єго нині вечеромъ... я написавъ їй, що вповнї подїляю єї гадку и сей часъ розмовлю ся з адвокатомъ, щобі приступити до потрібных формальностей. Щодо приданого, то я, розуміє ся, зверну єго їй ненарушено.

Вінъ сказавъ се, мов бы лекцію на пам'ят, не спускаючи з Гольмера упорого погляду, в котрїм звати було змийний, здержуваний гнїв.

Гольмер не знавъ, що сказати. З вишного вигляду свого зятя вінъ пересвідчив ся, що всякі розговорюваня будуть даремні.

— Ну, ладте свои справи, як самі знаете! — кричавъ вінъ, тепер вже по правді розсердившись. — Я умываю руки!

И з тимъ вінъ поїшов.

Оставши самъ, Ек відотхнувъ лекше и почувъ прїкре вдоволенє на згадку, що позбавивъ Ельзу ингеренції вѣтця, хоч самъ не годувавъ на себе за свою слабодушність.

За кілька мінутъ вінъ самъ повівъ листъ на стацию.

(Далше буде.)

„Народна Часопись“ заспівала намъ вчера ще красномъ нїжъ Gazeta Narodowa. В статі „зновъ принципїальна мудрость політична“ накинута на знавий комунікат „Народної Ради“ в справі повтаня цѣсаря на выставі — и зб сконстатованя видїломъ факту, що акція о встановлєні до програми не-встановленю урядово промови рускою була приватна, важить ся висновувати такій ибжкємій заключєня, що видѣл „Народної Ради“ уважає и „гостину Єго Вел. цѣсаря в краю для руского народу приватною“, и по-просту посуджує видѣл Народної Ради о нельояльності.

Отже ми, констатуєчи, що видѣл Народної Ради ухваливъ выслати від себе депутата на привіт цѣсаря и депутатъ „Народної Ради“, пос. Романчукъ, стане навѣть як проводникъ депутатів рускихъ товариствъ перед цѣсаремъ, — єлюкубрація „Народної Часописи“ пятаємо просто якъ нужденну денунціацію, на яку не здохула ся навѣть нїяка польска часопись, и іратулюємо пп. редакторамъ „Народної Часописи“ першого того рода подвигу.

Дописи „Дѣла“

Зь Добромильського.

[Хто у насъ рядить?]

Кожда власть рядить після якихъ правилъ и старає ся ті закони до кожного обывателя краю без огляду примѣнити, щобі свою власть ненарушено заховати передъ єспільностію людскою. В нашбїмъ повѣті протївно дѣє ся: у насъ кождей рядить як кому подобає, а се длатого, бо у насъ має ся більше вагляду на личности якъ на уставу. Ось примѣр:

Для 20 липня 1889 р. бувъ вибѣр до рады громадской на Ляхаві, відтакъ до зверхности громадской пѣсля уставу на шість лѣт. Тимчасомъ вибраний вѣйтъ здає ся не подобавъ ся п. Новацкому, властителєви Крецова и Ляхави, и гей же позбути ся єго! А побутнє якого вѣита — то рѣч коротка: удати ся до п. комісара Пашкудского а вінъ все зробить. И такъ п. „керовникъ“ Пашкудскій выдає вь липни с. р. наказъ до начальника громады вь Ляхаві щобі, під карою 10 зр., донїсє єму, чи листы виборчї готові и коли відбуде ся вибѣр до рады громадской, а вь увазі додає, щобі вѣйтъ порозумѣвъ ся з п. Новацкимъ що-до уложєня листъ и терміну, — що більше, п. Новацкій має потвердити се на справозданю. Отже пытаємо: на основі якого то уставу часть урядованя зверхности громадской скорочено з шість лѣт на пять? Чи може вийшла вже нова устава? А дальше: з-вѣди п. Новацкій приходить до того, щобі вѣйтъ порозумѣвавъ ся з нимъ и щобі вѣйтъ потверджувавъ урядованє вѣита? Ба не досить того, що п. „керовникъ“ наказує и карою грозить, але бо и самъ п. Новацкій наказує писарєви, щобі без проволока виготовивъ нові списы виборчї! Се вже переходить повнїє людске — такі накази! прецѣ же бодай про око повинно ся заховати уставу вь державі конституційній! Кобы то разъ высша власть вглянула вь порядки вь повѣті добромильськомъ и наказала поступати пѣсля права!.

Зь села.

[Z cudownego miejsca...]

Мені лучило ся їхати вь второкъ на другій день по Успенію вь єусѣдне село По дорозі зь поворотомъ подїбавъ я своихъ єусѣдівъ селянъ, двоє бідныхъ а честныхъ моїхъ парохіянъ. Я взявъ ихъ на вѣзокъ та и запытавъ ся, з-вѣди в-трають?

— Зь Милатина, — відказують, — нехай єгомость не гнївають ся!

— А чого-жъ я бы гнївавъ ся? — кажу.

— Та бо єгомость не люблять, абы людє вѣздили на відпусты. Але я — сказала жінка — ошѣрувала ся. Та й було-жъ тамъ на що подивити ся!

— Ну, що-жъ такого? — пытаю я, — Може бувъ тамъ циганъ зь медведємъ?

— Та нї, але парада, якъ и вь Монастирку не було. Та й казань вь недѣлю у вечеръ, та й вечѣрня, та й утрєня, та й наука, та й служба Божя, такі соборна, та й зновъ казань, а потімъ процесія...

— Ну, звичайно, якъ у кождей церквѣ або вь костелі на відпуст — замѣтивъ я.

— Ба нї! Тутъ що наука або богослужєнє, то все иншій ксьондзъ.

— Польскій? — пытаю.

— Та де польскій! Самі рускі, та ще и знакомі. А потімъ якъ высыпала ся процесія то я самыхъ рускихъ нарахувала тринацать...

Я перервавъ розмову и задумавъ ся. Над чимъ я думаю, то — даруйте — нехай останє вже мовою тайною.

Селянинъ, що їхавъ зь мною, такожъ

думавъ, а надумавши ся доволі, відозвавъ ся вже близько села:

— Проту єгомость! Та добре, що мы адорові та поїшли до Милатина на службу Божу. Але хто відправивъ богослужєня по церквахъ тихъ священникѣвъ, що тамъ поїхали, для тихъ, що не хотѣли або не могли йти до Милатина?

Та на запытанє я вже не відповѣдавъ, бо доїхали мы до села, а мой фѣрманъ здержавъ коні, щобі прочає милатинскій злѣзла. Думавъ я, думавъ, та и погадавъ собі:

Писали кс. Домінікане до Ординаріата, що не можуть обгнати ся від рускихъ священникѣвъ вь часі відпустѣвъ, то може и парохъ зь Милатина то само зробити, а священники рускі зновъ стануть на выжицї свого народного достовнїства...

Радуй ся, Русе свята, о своихъ избранихъ чадахъ!

Б.

НОВИНКИ.

— Нова читальня „Просвѣты“ засновує ся заходами самыхъ селянъ вь Повѣті, городєкого повѣта. Статути подані вже до намістництва. Щастє Божє!

— „Шкільна поміч“ вь Коломыні отворивши интернатъ під доглядомъ учителя гімназіального, розписує конкурсъ на поміщенє від 1 н. ст. жовтня 5 ученикѣвъ гімназіальныхъ за оплатою 15 зр. мѣсячно. Речницѣ вносєть поданя до 15 н. ст. верєсєня с. р. на руки предсѣдателя „Шкільної Помічи“ п. Л. Сала, профєсора гімназіи вь Коломыні. — Відъ Видѣлу „Шкільної Помічи“ вь Коломыні.

— Відъ товариства для výroбу и торговлі ризъ церковныхъ вь Самборі одержуємо отєє писмо: Маємо честь подати до відомости Вп. членѣвъ Товариства для výroбу ризъ церковныхъ вь Самборі, що біляєть за рѣз адміністратійний 1893/4 можна переглянути вь канцелярії Товариства щодєнно від 11-ої годни передъ полуднемъ до 2-ої годни пополудни. — Дирекція.

— Цѣсарска подорож. Цѣсаръ вѣхавъ нині дня 6 н. ст. верєсєня зь Ляндскронь, з-вѣди прибудє безпосередно до нашого краю. Подорожъ двѣрскимъ поїздомъ відбудє ся насампередъ державною зєльзницєю а відтакъ пѣвночною на Оломуць и Прєбѣвъ до Кракова. Двѣрскій поїздъ будє вести совѣтникъ двора Клявди, а відповѣдно до шляхівъ, котрими будє цѣсаръ переїздити, будуть вѣздити до двѣрского поїзду дотичні директоры зєльзницъ. Двѣрскій поїздъ прийдє до Кракова по 2-ій годни вь нѣч, тамъ всьєде до першого вагона директоръ Колошвари и поїде до Ряшева, т. е. до границі євоєї дирекції. Вь Кракові обїмє двѣрскій поїздъ галицка служба зєльзниця.

— Вь програмѣ побуту цѣсаря у Львові зайшла така змѣна, що цѣсаръ вь второкъ дня 11 сериїи оляне передъ полуднемъ палату судѣвництва и музей гр. Дѣдушицкого та отворить жидѣвску охоронку для дѣтей. — До декораций салъ соймової палаты на торжєственний приємъ цѣсаря вечеромъ дня 8 верєсєня будуть ужити величїзні gobelini, вивазєний видѣломъ краєвими від г. Короля Ляндкороньского. Крім того выпозичєно такожъ гарні килими зь волоской церкви.

— Міністри у Львові. Зь міністрѣвъ приїхали вже до Львова: міністеръ просвѣты д-ръ Мадейскій и міністеръ рѣльництєва гр. Фалькенгайтъ. Нині о 3-ій годни зь полудня приїхавъ прєзидєнтъ міністрѣвъ кс. Виндїштрєцъ и замѣшавъ у гр. Стан. Бадєного, у котрого мешкає такожъ гр. Фалькенгайтъ. Міністеръ для Галичини п. Аполінарій Яворскій приїхавъ такожъ нині пополудни и заїхавъ до готєлю „Импєріалъ“. Завтра вь пятацїю прийдуть посѣпшымъ поїздомъ о 6-ій годни рано міністеръ торговлі гр. Вурмбрандъ и міністеръ справъ внутрїшнихъ маркізъ Бакєгемъ. Вь суботу о 6-ій годни рано прийдє міністеръ скарбу д-ръ Пленєръ.

— Про обсаду краківського єпископства пишуть зь Кракова до Dziennik-a Polsk-ого, що намістникъ гр. Бадєні зробивъ єпископство Пузині предложєнє, щобі вѣйтъ обїмивъ опорожненій єпископскій престолъ. Єпископъ мавъ відповісти прихильно на предложєнє намістника. Высокій кругъ духовній, якъ каже ся вь дописи, мають впливати на єп. Пузину, щобі полишавъ ся на дотєрѣшнїмъ становищі суфрагана и называють перенесєнє єго до Кракова „вырванємъ зуба“ львівскій архієпархіи. Якъ звѣстєно, єсть єпископ Пузана ініціаторомъ будовы костелѣвъ на Руси и горячо сю справу підпирав. На єго мѣсєє мавъ бы прийти до Львова єпископъ Гравєнцкій, що має теперъ парохію вь Тухові.

— Зь Перемишлян одержуємо вь справі уряду почтозого отєє писмо: На спростованє двома урядниками перемишлянської почты мови дописи, умѣщеної вь „Дѣлѣ“ зь дня 28 с. м., уважаю за потрібне рѣзъ представити се разъ троха ширше. Будуча вже напередъ повнформованымъ, що на почтѣ перемишлянскій неохотно выдають ся рускі рєцепієы на рускій адресы, я, надаючи пакєтъ, выразно попросивъ урядника п. Г., щобі выставивъ мені рєцепіє по руску. На се заявивъ мені п. Г., що вѣйтъ „не вѣмє по руску читати“, и попросивъ мене, щобі я єму самъ відчитавъ адресу. Ошѣла выдавъ мені рєцепіє польскій и выповненій п. польскі Я попросивъ п. Г., щобі выдавъ мені рєцепіє выповненій по руску, але зновъ дѣставъ ємъ від него відповѣдъ, що вѣйтъ „не вѣмє по руску писати“, а коли хочу мати рєцепіє по руску, то можу самъ выпозичити єго по руску, а вѣйтъ мені єго потѣрити. Отєє

опишть факту — а як же се погодити зб спростованьмъ помѣщенемъ въ 185 ч. „Дѣла“ зб дня 1 н. ст. вересня? — Ст. . . .

Вѣдь Белза пишуть намъ: Дуже часто трапляє ся читати въ руськихъ часописяхъ жалоби зб руськихъ сторѣнь краю на почтовихъ урядникахъ, що неправильно поступають собѣ въ руськихъ письмахъ. Неразъ по прочтанню такої дописи думавъ я собѣ: „Добре, що у насъ въ Белзѣ того ще нема!“ И дѣйстно, того нѣколи не бувало, бо старий пок. Данкевичъ не знавъ нѣколи, що то „polskie“ або „ruskie“, у него було все зарбено. Прийдѣ бую на почту по пакунокъ чи по що намъ, то зб нимъ мовъ зб рѣдкимъ вѣдцемъ розмовишь ся, якъ треба було порадишь, словомъ буть кождому милый и кождымъ поважаний, бо щиро и совѣстно сповнавъ все обовязки въ своѣмъ урядѣ пѣсла законѣвъ. А нинѣ наставъ ший ладъ! Люта смерть забрала сев весны нашего сѣдоголавого Данкевича. По его смерти настали въ белскомъ урядѣ почтовѣмъ новѣ урядники, котры вже никакъ обходять ся зб руськимъ языкомъ. На доказъ того подаю свѣдѣніи досвѣдъ зб 29 серпня с. р. Приходжу до уряду почтового въ Белзѣ и вѣдаю мой рекомендацыйный лѣсть въ руки експедиторки. Тота, взявши вѣдь мене лѣсть и глянувши, що вѣдь адресований по руски, каже до мене: „Proszę wasz listu, ponieważ nie ma adresu, ponieważ tego, niech wasz listu adres po polsku, bo ja po rusku nie umiem czytać“. Я, выслушавъ тѣ цѣлу адресу и якось зб великою нудю прѣняла мой лѣсть. Тогда прошу ея, чтобы дала менѣ десять корреспондентокъ руськихъ, а она вѣдказує менѣ сердито: „Nie ma ruskich korespondentek. Ruskie korespondentki sprzedają tam na miasteczku“. И я мусѣвъ ити на мѣсто купити собѣ руськѣ корреспондентки. Вѣдате, добрый люде, якъ то за тыхъ кѣлька мѣсяцѣвъ все змінилось ся! Може дожиємо, що коли и полѣпшѣть ся... дай то Боже! — К. [Прим. Ред. Мѣстѣни сю дописъ зб-пѣдъ Белза, уважаемо за потрібне звернути увагу п. К., якъ и вѣдѣть, що дѣлають кривды по урядѣхъ почтовыхъ, чтобы на кожый такий фактъ вносили ще и жалобу до п. к. Дирекціи почтъ в телеграфѣвъ у Львовѣ, а дирекція мусѣвъ заридити сѣдство противъ урядника и его покарати. Инакше урядники будуть собѣ безъ кѣпци позволять кривдѣ языка руського!]

— **Місія духовна** вѣдбула ся дня 25, 26 и 27 н. ст. серпня въ Рудѣ сѣдѣцѣвъ въ Каме нечѣмъ зб нагоды вѣдвѣсту, посвященя новон церкви и заснованя церковного братства. Въ місії вѣзла участь до 3000 народа. Головнымъ місіоннымъ проповѣдникомъ буть о. Цегельскій зб Камѣни.

— **Стягнене нѣть державныхъ.** Оба правительства зачали вже теперь стягати пѣтки и пѣтьдесятки. Манушого тѣждѣ зложено въ банкъ золота за 3333 мѣлионѣвъ зр., а банкноты, якѣ одержано въ замѣну за той депозитъ, послужили до стягненя нѣть обохъ вышѣ згаданныхъ категорій. Въ сей способъ має теперь австрійске правительство въ банкъ зложеного золота на кѣзоту 16,333.100 зр., а у горске на суму 6,999.900 зр. На конференціи міністерскѣвъ зб початкомъ липня умовлено ся, что се сего лѣта зачѣе ся стягнене пѣтокъ и пѣтьдесятковъ. Стягненіи нѣть державный заступаютъ ся нѣтами банковыми (десятки, сотки), а не ерѣбломъ, бо зб досвѣдѣвъ, зробленныхъ досѣ зб ерѣбломъ показало ся неконче вѣдповѣднимъ, прѣблѣшата обѣгъ ерѣбныхъ гульдѣнѣвъ, доки ще и паперовѣ гульдѣны находитъ ся въ обѣаѣ.

— **Галицкѣ новѣльники въ Румуніи.** Про не долю нашихъ селянъ, что выхѣдѣтъ до Румуніи на зарѣбѣк, про використання ихъ агентами и т. и. переповненъ всѣ часописи вѣдѣхъ кѣлькихъ послѣднихъ лѣтъ, на се звертали увагу правительства и въ соймѣ и въ радѣ державной, а однако досѣ не стало ся нѣчого, чтобы заридити тѣмъ сумнымъ вѣдновѣнѣмъ и спѣшны сей очевадный торгъ людьми. Въ тѣй справѣ одержавъ „Галичанъ“ таку дописъ: Заразъ за галицко-буковиньскою границею, за сѣломъ Журинѣмъ, лежать перше румуньскѣ село Граска. Посетити Граска зб галицкѣй Полякѣ, якѣсь п. Корженевскій, котрый при помощи агѣнтѣвъ прилякує до себе на роботу галицкихъ селянъ. Селяне зб охрѣстности Журина, Снятина, а навѣтъ Коломыя, что булы вже у п. Корженевского на зарѣбѣк, самѣ не идуть и десятому заказують ити до Граски, бо они по вѣкъ не забудутъ его звѣрскаго поведѣна. Зб той причины удаєтъ ся п. Корженевскій глѣбше въ Галичину за робочымъ матеріаломъ, именно въ окрѣгу: львовскій, перемишлянскій и золѣчскій и въ сѣмъ роцѣ має робѣтниківъ зб тыхъ окрѣговъ. Зб ними поводитъ ся п. Корженевскій такъ: Зб початку вѣдбирає робѣтникамъ ихъ документи, т. е. паспорта або свѣдѣцтва. Нѣхто, що мешкає въ дворѣ або въ домахъ п. Корженевского, не смѣе ити до церкви, не знає нѣ недѣль, нѣ свѣта. Вѣдѣ тяжкою работы увѣльняє ся робѣтниківъ кождого дня о 11-ой годинѣ не черомъ, а о 1-ой будить ся ихъ и то канчукомъ або палицею. Те саме дѣе ся зб ремѣльниками, машинистомъ, ковалемъ, колѣдѣмъ и т. д., при чѣмъ ихъ жѣны мусѣвъ дѣти коровы, пѣсти свинѣ и вѣсѣлѣ робити вѣдѣ свѣта по ночѣ. Кто зб робѣтниківъ, вернувши до работы, свѣтѣвъ бѣ дома сѣяку довше якъ четверть години, того дождає бѣйка. Въ такий нѣволѣ мучить ся звыжъ 20 галичанъхъ селянъ, котры зб слезами просятъ помощи. — Далѣше каже дописуватель, що має на се доказы и свѣдѣцѣвъ та не знає куды обернути ся за помощью. Головнымъ агѣнтѣмъ въ вызову селянъ до Румуніи єсть якѣсь п. Карпанскій, економъ зб Кротошана, львовского повѣта.

— **Намѣрене скрытоубійство** зб Жовковичи пишуть намъ: Дня 1 н. ст. вересня с. р. напѣвъ Демко Сайко, господаръ зб Кунина, спачого на сѣножатѣ сусѣда Гавриса Стецишного и завадѣ ему сосѣю двѣ тяжкѣйраны въ голову. Раненого Гавриса Стецишного вѣдвезено

до шпиталю въ Жовкѣ, а скрытоубійникъ жалѣ, чому вѣтъ не знавъ косы зб кѣсѣти и такъ не вѣдрѣзавъ ему головы. Таке каанье вѣказує на зѣдѣлѣбѣ простолѣдина.

— **Другу руску кантату** укладу о. О. Нижанковского вѣдѣпѣвая хоръ свящѣнѣвъ и пѣтомѣвъ [150 люде] зб оркестрою войсковою въ будишкѣ гр. кат. семинаріи при нагодѣ побуту Г. Вѣд. цѣсѣря тамъ-же. Послѣдѣя генеральна проба вѣдбуде ся завтра т. е. 7-ого вересня о год. 4-ой пополудни въ семинаріи. Всѣхъ охочѣхъ взѣти участь (такѣмъ и цивѣльныхъ люде) въ вѣдѣпѣваню кантаты, прошу на генеральну пробу. — О. Нижанковский.

— **Письменный испѣтъ зрѣлости** въ гимназіи Францъ Іосифа у Львовѣ розпѣне ся дня 13 н. ст. вересня, устѣный дня 21 н. ст. вересня. Поправчій письменный испѣтъ зрѣлости вѣдбуде ся въ сѣй гимназіи 18 н. ст. вересня устѣный дня 21 вересня. Абитуриѣнты призначѣны до поправчого испѣту зрѣлости мають зложити ся въ дирекціи найбѣльшѣе дня 17 н. ст. вересня зб свѣдѣцтвами испѣту зрѣлости.

— **Зб Коломыйщины** прѣѣхала нинѣ рано и гоститъ на выставѣ спора громадѣ Русинѣвъ.

— **Причина холеры.** На гігієнічѣмъ конгрѣсѣ въ Будапѣштѣ выкаляе невычайне знанье вѣдѣтъ д-ра Или Мечникова, котрый доказувавъ, що сама заразна холера не може буть въ причиню. Бунали люде, що полѣзали цѣль культуры бацѣлѣй (пр. Петтенкоферъ), а на холеру не занедажались. Бѣсѣдникъ вѣдкрывъ, що въ жолудку и въ системѣ кишки вѣдходѣвъ сугъ иныи бактеріи, котры розвѣд холеричного прутѣя скрѣпѣляють або прѣтѣвъ него дѣлають. Той, въ котрого жолудку або вѣдходѣвъ кишѣцѣ находятъ ся прутѣи, сирѣчь розвѣд холеричного прутѣя, занепадає на холеру; того зновѣ, въ котрого жолудку або системѣ вѣдходѣвъ кишки перешкаджають бактеріи розвѣд холеричного прутѣя, холера не чѣнає ся. На основѣ той теоріи удало ся прѣдѣлѣнтѣи перевести холеру такожъ на звѣрѣта, о котрыхъ досѣ думано, що холера ихъ не чѣнає ся.

— **„Сіонъ“.** Молодо-жидѣвска партія, що пропагує вѣдрубѣть жидѣвъ вѣдѣхъ инѣхъ народѣхъ, вѣдбула оносды доврѣщѣи наряды у Львовѣ при участѣ кѣлькадесятѣхъ вѣдпоручникѣвъ зб провинціальныхъ мѣстѣ. Конференціи сіонистѣвъ трѣваѣтъ три дѣи. Наряды булы доврѣщѣи, то и не можна дѣзнати ся про ихъ хѣдѣ. Вѣдомо лише, що на двѣхъ мѣстѣхъ порядку булы справѣ агѣтаціи, зміѣна организаціи сторонницѣвъ, становѣще жидѣвъ супрѣтивъ выбѣрѣвъ до законодѣтѣхъ тѣль, галицкѣй камѣлы и заснованѣе политичного товариства.

— **Бомба въ Черновицѣхъ.** Черновецка Gazeta Polska доносѣтъ, що на стаціи въ Черновицѣхъ найдѣно бомбу, наповнену динамітомъ. Експлозѣи булы бы зробѣла страшний наслѣдѣк. Зб вѣдѣтъ она тамъ вѣзла ся, не знаѣтъ; прѣдускають, що лѣшѣвъ ся якѣсь подорожний вѣдучи до Румуніи.

— **Въ черновецкѣхъ школахъ мѣскихъ** розпочинає ся рѣкъ шкѣльный за-дѣла лѣтачѣхъ ся ще подѣлихъхъ случѣтъ холеры дня 11 н. ст. вересня. — Въ черновецкѣй гимназіи зачѣнає ся новѣй рѣкъ шкѣльный зб причинѣ перебудовы шкѣльного будишкѣу дня 15 н. ст. вересня. — Въ реальній школѣ зачѣвъ ся шкѣльный рѣкъ дня 1 н. ст. вересня.

— **Хѣлеза.** Wiener Abendpost принѣсѣтъ тѣкъ вѣсти про холеру въ дняхъ 2 и 3 н. ст. вересня. На Шлезку занедажало въ громадѣ Оберъ-Курцвальдѣ 1 особа; — на Буковѣнѣ въ 7 повѣтахъ а 15 громадѣхъ занедажало 23 особѣ, померло 17, выздоровѣло 12; — въ закарпатѣй Галичанѣ въ 10 повѣтахъ а 18 громадѣхъ занедажало 32 особѣ, померло 23, выздоровѣло 7. — У вѣхѣдѣй Галичанѣ буть ставѣ холеры въ закарпатѣйхъ дняхъ сѣдѣующѣхъ: въ подѣвѣцкѣмъ повѣтѣ въ 2 громадѣхъ занедажало 2, померло 2, выздоровѣло 2; въ бѣгородчанскѣмъ повѣтѣ въ 7 громадѣхъ занедажало 26, померло 18, выздоровѣло 3; въ томацкѣмъ повѣтѣ въ 11 громадѣхъ занедажало 51, померло 30, выздоровѣло 19; въ чортѣкѣвскѣмъ повѣтѣ въ 1 громадѣ померла 1 особа и 1 выздоровѣла; въ затѣцкѣмъ повѣтѣ въ 17 громадѣхъ занедажало 23, померло 12, выздоровѣло 10; въ бучацкѣмъ повѣтѣ въ 19 громадѣхъ занедажало 167, померло 44, выздоровѣло 48; въ коломыѣцкѣмъ повѣтѣ въ 6 громадѣхъ занедажало 11, померло 10, выздоровѣло 6; въ сѣнятинскѣмъ повѣтѣ въ 5 громадѣхъ занедажало 10, померло 5, выздоровѣло 1; въ станиславѣцкѣмъ повѣтѣ въ 9 громадѣхъ занедажало 32, померло 10, выздоровѣло 4; въ борщѣвѣцкѣмъ повѣтѣ въ 9 громадѣхъ занедажало 13 особѣ, померло 8, выздоровѣло 20; въ гусѣтинскѣмъ повѣтѣ въ 7 громадѣхъ занедажало 9 особѣ, померло 7, выздоровѣло 6; въ городѣнскѣмъ повѣтѣ въ 12 громадѣхъ занедажало 42, померло 32, выздоровѣло 31; въ скалатскѣмъ повѣтѣ въ 1 громадѣ занедажало 14, померло 7; въ косѣвскѣмъ повѣтѣ въ 5 громадѣхъ занедажало 6, померло 4, выздоровѣло 4; въ надѣбрѣнскѣмъ повѣтѣ въ 1 громадѣ занедажало 1 особа, и въ калускѣмъ повѣтѣ въ одной громадѣ занедажало 1 особа. Загаломъ дня 2 и 3 н. ст. вересня въ 16 повѣтахъ а 113 громадѣхъ вѣхѣдѣи Галичины занедажало 408 особѣ померло 190, выздоровѣло 155.

— **Дрѣбный вѣсти.** Поліційна служба у Львовѣ буть скрѣплѣна въ часѣ гостѣи цѣсѣря тремя урядниками зб краѣвѣской дирекціи поліціи; именно вчера прѣѣхали зб вѣдѣтамъ старшій комисаръ Сволькенъ и комисаръ д-р Банашъ и д-р Штѣберъ. — Въ Корѣвѣцѣхъ коло Журавѣна померъ завѣдѣтель добѣръ Арнольдъ Ваєняскій въ 54-омъ роцѣ жѣты. — Д-ръ Юліанъ Ілѣвичъ отворѣвъ адвокѣтѣску канцелярію у Львовѣ въ рынку ч. 36. — Въ Шенбрунѣ померъ скоропѣснѣжно на ударѣ сердца бригадѣръ перѣвической артилеріи ген. Штрѣмеръ. — Намѣстникъ гр. Бадѣні выѣздитъ нинѣ вечеромъ до Рѣшева, де завтра надѣ равѣмъ по

вѣтає цѣсѣря. Архикнязь Леопольдъ Сальваторъ повернувъ до Львова.

— **60.000 зр.** выносить головѣна выграна львовского выставочной лѣтерѣи. Звертаемо увагу нашихъ Вл. Читатѣльѣвъ на се, що тягненѣе вѣдбуде ся вже 27 н. ст. вересня.

Наука штука и література

— „Зорѣ“ ч. 16. мѣстѣтъ: Продовженѣе повѣсти М. Школиченка „Мѣжъ народѣ“; стихи Софій К-вѣи „Ратай“ и Анѣла „Дѣвъ порѣ“; — оповѣданѣ Івана Червѣтенка, „Не такъ складаѣтъ ся, якъ бажаѣтъ ся“; — стихи Я. Жарка „Вѣчѣръ“ и Павла Граба „Утѣха“ [зб хорватского поэта Гарамбашича]; — продовженѣе „Исторіи руской літературы“ д-ра О. Огоновского [дальше про Мих Драгоманова]; — початокъ критично-біографичного нарисѣу О. Я. Конисьского „Т. Шевченко подѣчасъ перебуваня його въ академіи художѣствъ [1838 — 1844]“; — продовженѣе студіи д-ра Студиньского „Лѣрники“; — оповѣстки и критичный замѣтки; — короткѣ жѣтьѣписѣ Омеѣяна Поповича, та вѣста про штуку, науку и бібліографію. — Зб иллюстраціи мѣстѣтъ ся чѣсло: портрѣтъ Омеѣяна Поповича, видѣ мѣтрополитѣи пѣлаты зб кѣдрѣи въ Подлѣбѣмъ коло Перегѣнѣсѣ та видѣ площѣ коло памятникѣ св. Володимира въ Кіѣвѣ. Зб сѣмъ чѣсломъ розѣбѣано такожъ 13-тый аркушъ росѣйско-україньского словарѣ [слова: Налѣща-вать — Настѣлѣвать; стр. 151 — 166].

Господарство, промыслъ и торговля.

— **Дирекція державныхъ желѣзницъ** оповѣщує: Горѣшно шлѣзкѣй рухъ вуглѣвъ зб Галичиною и Буковѣию — Зб дѣмѣтъ 1 н. ст. вересня 1894 уѣдѣе въ жѣтьѣе додатокъ III до тарифѣвъ зб дня 1 серпня 1892.

Поклик.

З огляду на те, що прѣѣзжають до Відня родимці дуже часто стають ся жертвою несовѣстныхъ агѣнтѣвъ, при чѣмъ тратѣтъ часъ и гроші, дѣстають дорогѣ а не все прилячѣи гостѣинницѣ, постановѣвъ видѣлъ товариства „Громада“ удѣляти всѣякому, кто би его бажавъ, потрібныхъ пояснѣвъ такъ листовѣно якъ іустѣно на мѣсцѣ у Відни тѣмъ радѣе, що членами товариства сугъ люде всѣякого знанья, мешкають довѣи лѣта в столицѣ.

Тѣмъ просѣмо всѣхъ интересовѣхъхъ удаѣтѣи до товариства „Громада“ [Wien VII. Bezirk, Schrankgasse N-о 6] а охѣо и безкористѣвно удѣлитъ ся дорогѣмъ землякамъ потрібной ради и помощи.

За видѣлъ товариства Громади.
В. Садовскій голова. Н. Кікаевич секретар.

Острѣе и чищенѣе хірургичныхъ инструментовъ — прѣймає
ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ
ножѣвѣи у Львовѣ ул. Бѣиѣвъ ч. 3
Цѣнѣи дарѣмъ.

Ученикъ VIII-ой кл. гімн.
у Львовѣ глядає лекціи на село.
Адреса: В. Романъ, poste
restante, Львовѣ.
1 8

На складахъ НАРОДНОЙ ТОРГОВЛѢ

прѣдає ся и высылає ся:

Вина червоны угорскѣ: по 60, 70, 80 кр. и вышѣ за літру; по 60, 70, 80, 90, 100, 110, 120, 160 кр. за фляшку.
Вино угорске полинове по 1 зр. 50 кр. за фляшку.
Вино фѣсѣлавске по 1 зр. и 1 зр. 20 кр. за фляшку.
Мѣляга и Мѣейра по 2 зр. 50 кр. и 2 зр. 80 кр. за фляшку.
Мѣляга кураційна по 1 зр. 30 кр. и 2 зр. 50 кр. за фляшку.
Вина: кримске, италійске, дальмѣтиньске червоны по 60 и 80 кр. за фляшку.
Конякъ французскій по 2 зр. 60 кр., 3 зр. 20 кр., 4 зр., 5 зр. и 6 зр. за фляшку; по 1 зр. 50 кр., 1 зр. 80 кр., 2 зр. 20 кр. и т. д. за 1/2 фляшки. 319 2-8

Вина дешѣвѣи высылає ся въ 5 кѣл. барѣлкахъ; дорожшій тѣлько въ фляшкахъ.

Бюро заряду ул. Академічна 5

**Фабрика штучныхъ
НАВОЗѢВЪ**
спѣлки командѣтовѣи

Юліанъ Ванга у Львовѣ

поручає зб гарантією процѣнтѣвъ и якѣсти складѣ-
выхъ частѣй 265 8-13

Мучку кѣстяну и суперфосфаты
по можливо найдѣшевѣи цѣнахъ.

Телеграммы „Дѣла“

Вѣдѣнь 6 вересня. Міністры выѣхали до Львова. Манѣвры галицкѣй вѣдѣлѣи въ цѣлости, такъ что вѣдбудѣтъ ся манѣвры лишь въ Угорщѣнѣ.

Будапѣштѣ 6 вересня. Уважено въ Могачѣ велику шайку фальшѣвѣицѣвъ банкнѣтѣвъ. На конгрѣсѣ гігієны ухвалѣно резолюцію до правительства, чтобы дозволили палити тѣла помершихъ.

Лондонѣ 6 вересня. Послѣ привѣтѣхъ вѣстѣи, Японѣцѣ добулы портъ Артуръ, але не обсадили его, бо дальшій крѣпѣсти хѣнскій на суши о много сильнѣишій вѣдѣ арміи японьской.

Переписка Редакціи и Адміністраціи

— Вл. С. За. въ Пер. Годѣтъ ся. — Вл. М. Ле. въ Яр. До кѣнца вересня прѣпадає 5 зр. — Вл. П. Яр. въ Уг. До серпня.

ПОДЯКА.

Въ имѣни сына, доньковъ, внуковъ и правнѣковъ складаю сердѣчну подяку за участѣ въ похѣрѣнѣ Маріи Подлѣуекѣи зб Бѣгалѣ Вир. о. І. Яблоновскому поч. криломъ, о. декану Ант. Матюковѣ, Л. Саноцкому, Т. Скобельскому, Т. Ганаєвѣичѣвъ, М. Мрозѣвскому, Л. Яремѣвѣичѣвъ, А. Яцѣву, К. Павловскому, С. Чачѣловѣичѣвъ, Гр. Калѣмоновѣ, М. Оѣвѣдѣчѣвъ, М. Литѣвскому, Р. Чайковскому, кс. А. Лукасѣвскому лѣтиньскому парѣхѣи а особливо о. Яблоновскому и Скобельскому за прѣкрасній слова надгробѣи. Неменѣе всѣмъ Панамъ и Панямъ, та Чѣстнымъ парѣхѣианѣмъ за численній удѣлъ въ похѣрѣнѣ.

Най Вамъ Богъ надгѣорѣтъ!
М. Кокѣрѣвичъ зѣтъ.

Надѣслѣне.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

ОПТИКЪ И МЕХАНИКЪ
пѣдѣ Коперницкѣй, Львовѣ, площа св. Духа (ул. Театральна ч. 6) противъ головного одѣла; поручає у великомъ наборѣ и по найдѣшевѣишѣхъ цѣнахъ: окуляры, цѣиеры, лѣнѣтѣи, бѣноклѣ, далѣкоглядѣи, баромѣтры, аеромѣтры, мѣтроскопы, люпы, компѣсы, райсѣйѣи, лѣнты мѣриальѣи, пѣиѣи, сѣбѣтъ, маномѣтры, а т. п. Устроѣна вѣдѣиѣтъ елѣктричѣныхъ. Всѣмъ напѣравѣи чѣтѣготовляють ся найкѣрѣше и найдѣшевѣе. — Замоѣвлѣи въ провинціи чѣтѣготовляють ся точно. 4135

Вѣаги децимѣальны дуже сильно конструціи (краѣвого вырѣбу) о силѣ 100 — 150 — 200 — 250 — зр. 17—, 19—, 22—, 27—, 300 — 400 — 500 — 750 — 1.000 кѣл 30—, 35—, 40—, 50—, 65—

4595 **ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ**
торговля сѣдѣзѣи у Львовѣ площа Капітульѣи ч. 1 (напрѣтивъ кѣдѣдры.)
Цѣнѣи иллюстраций рѣдѣныхъ предметѣвъ до розпорѣдѣмѣсти.

ЧАЙ ВЪ БРОДАХЪ!

Вѣдѣ данѣи зѣбѣиѣтъ зб своимъ добротѣи и за-
рунѣи прѣдѣдѣиѣи
РОССИЙСКИЙ ЧАЙ
въ торговлѣ
В. АДАМОВИЧЪ
въ БРОДАХЪ
фунтъ дѣшево 1.40
фунтъ дѣшево 2.50
фунтъ дѣшево 3.50
фунтъ дѣшево 4.50
фунтъ дѣшево 5.50
фунтъ дѣшево 6.50
фунтъ дѣшево 7.50
фунтъ дѣшево 8.50
фунтъ дѣшево 9.50
4861 98-104

Вдовица Русинка

пошукѣе мѣсца на сѣдѣ въ руськомъ домѣ у свящѣника вѣдовѣи до заряду господарѣства, на котромъ добре розумѣє ся.

Близша вѣдомѣсть въ редакціи „Дѣла“ 1-3

АНТѢНЪ ГИЛЕВИЧЪ

мѣсяжѣицѣ
(хрѣстіанѣицѣ)

у Львовѣ ул. Краѣвѣска ч. 30-32

Выготѣвляють всѣ работы горѣльничѣи, бровѣириѣи и церковѣиыи входѣи въ сѣи обѣсѣи по найумѣренѣишѣишѣхъ цѣнахъ. 277 7-13

Выработка ризь занимают ся
выключено
ВДОВЫ И СИРОТЫ
по свашеникахъ
292 1-5-5

ДО НАПРАВЫ

Близша вѣдомѣсть при улицѣ Хорущаны ч. 15. 278 7—10

295   в отделе.   8-26

на угорскій и австрійскій, Горъвъ
въ рѣзнодорожныхъ смакахъ.

поручає :

Різноцвѣтній и найрозлич.

Свѣжу коровянку и гекто-
графичну масу по найдешевшихъ
цѣнахъ. 293 4—12

_____

TEKLA DQ

ГБСРЯ.

персифлюнту аз а дигаро

пересвідчити ся о дивной
въ великой скѣлькости.

онигре" на лѣжа, складающихъ

пъ на дѣжка и 1 на столъ, тка
ванныхъ, всѣ три штуки 5 зр.
"Soprett". тканыхъ, складывающихся

а лѡжеа, 1 на стѡлъ, всѣ три
6 зр., 8, 9 и выше.

БОРОНИКОВЫХЪ СЛАДАЮЩИХЪ СЯ
1:35 1:50 2 и выше

5. Таблетокъ (килимовый вы-
ука.

подорожнихъ (Гіера) 3

по 3-50, 4-50, 5-75, 6-75.
ПЬОВЫХЪ ВЪ НАЙДЪВШОМЪ РОДѢ
по 2-80, 3-50.

ѣну зъ перскимъ досенемъ въ

ры по зр. 4, 5, 6, 6.50 и выше.
новых и церковных передъ
ры довшихъ, стриженныхъ 20 зр.

дальность 2-50 3 мет. вол. до 6 зр.
дальности 6-25, 7 и выше.
ниже 8—10 метров зр. 2-50

вгихъ хиньскихъ шкбръ козя-
ихъ 550, шкбрки Ангора 2 и 250.

всѣхъ розмѣрахъ по 5¹/₂ метра

тиеры и занавѣсы жоромковѣ
пихъ зортѡвъ.

звѣстиѣйше и найскорше.
санъ емъ

OUVRE

1a 4. 3.

УПНЪ ТОВАРОВЪ ПРОСИМО

И. А. СТУДОВЕННИКОВ   П. А. ПАВЛОВ

До ефектовъ у которыхъ вышли купоны, доставляе новы
аркушъ купоновъ, заavorотомъ коштовъ, котрй самъ поносятъ.

Петро Геркоперець.

улиця Жовковська ч. 2.

_____

у Львовѣ, при улицѣ Коперника ч. 9.

5-8

важный эъ днемъ 1 мая 1894 пѣсля годинника середно-европейского

ЧЕРНОМОРСКИЙ 3 АНКАРА И ВНЕШНИЙ ТОВАРИЩ. ИЛИ ПАРУСАМИ. ИЛИ РАДОНОВ К 19-05-0819.

З друкарні Наукового тов. ім. Шевченка, під надзором К. Гударського

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ по два (кроме недѣль и русскихъ святъ) о 6-ой годичнѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библиотека найзнаменитѣйшихъ новѣстей“ выходитъ во вторникъ, а во вторникъ и пятницу на перемену редакціи съ Дѣломъ.

Передплату и нисераты принимаютъ: у Львовѣ Адриана „ДѢЛО“ ул. Баторія 24, Центральное бюро ogłoszeń ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Карола Людвига 9, у Вѣдми: M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek, I. Wallzeile 8; Oppelk, I. Stubenbastei 2, J. Danneberg, I. Wallzeile 19. Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ M. Haasensteins & Vogler, G. L. Daube & Comp. Въ Пештѣ: E. Mistrachy u. Bez. Akademischegasse 6.

Передплата на „ДѢЛО“ и нисераты платятъ у Львовѣ.

Передплату на „ДѢЛО“ въ литер. додаткомъ въ Австріи: за границею: на цѣлый рокъ . . . 18 ар. на цѣлый рокъ . . . 24 ар. на полъ року . . . 9 ар. на полъ року . . . 12 ар. на четверть року . . . 4 ар. 50 пр. на четверть року . . . 6 ар. на мѣсяцъ . . . 1 ар. 50 пр.

у Львовѣ: на цѣлый рокъ . . . 16 ар. на полъ року . . . 8 ар. на четверть року . . . 4 ар. на мѣсяцъ . . . 1 ар. 35 пр. Редакція, Адміністрація и Експедиція подъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи вставляются съ лѣпо на попередне застереженіе. — Редакція неопечатаетъ вольныя вѣдѣ порта. Неопечатано число комитетъ 8 ар. в. в. Огласненія принимаютъ съ по цѣнѣ 6 пр. вѣдѣ однокъ стрѣчки нисератомъ а въ рубрицѣ „Надобавки“ по 20 пр. в. в. Мѣдики числятся съ по 10 пр. вѣдѣ етпнша.

Гостина цѣсаря у Львовѣ.

Зливный дождь, який падавъ майже цѣлу нѣдѣлю, уставъ надъ раномъ и надъ Львовомъ заяснѣли ясны лучи сонця. На улицахъ проливался величезный рухъ: по-при дороге, куды мавъ цѣсарь ѣхати зъ дворца зельзничного, устанавлились корпораціи, школы и великія толпы цѣкавыхъ людей, на дворцѣ же ѣхали повозы зъ достойниками, шляхтою и депутациями.

На перонѣ поуставлялись по правѣй руцѣ депутати радъ повѣтовыхъ, мѣжь котрыма бачити можна було много священниковъ и селянъ, а по лѣвой компанія почетна 30-ого полку цѣхоты зъ музыкою. На передѣ-же становили шестъ министровъ, достойники цивильный и войсковой, шляхта и представитель прасы (женщины не было).

О год. 11-й въѣхавъ на перонъ двѣрскій повѣдъ. Зъ цитаделѣ загремѣло 101 выстрѣлъ гарматныхъ, а зобраны на перонѣ поднесли оклики: Най жне! Viv.!! Многая лѣта! Музыка войскова заграля цѣсарскій гимнъ. Въ вѣдѣ вѣдоу стоявъ цѣсарь и салютувавъ. Легкимъ крокомъ и живо збѣгавъ цѣсарь зъ вѣдоу и пойдомъ збѣгавъ переглядъ компаніи войска. Вѣдѣ такъ привѣтавъ ся зъ министрами, промовивъ нѣсколько словъ до Залеского и кн. Сангуса, перейшовъ по-при депутати радъ повѣтовыхъ и вернувши назадъ становъ передъ маршалкомъ кн. Сангускомъ.

Маршалокъ кн. Сангуско повѣтавъ цѣсаря зъ першу по польски, вѣдѣ такъ по руски, тѣми словами:

Найсвѣтѣйшій Пани! Въ имени краю, въ имени всѣхъ безъ выимки его мешканцевъ, маю честь зложити у Твоихъ ногъ высказывъ чувствъ непоколебимой вѣрности и привязанности для найдостойнѣйшомъ Твоемъ особы та для найдостойнѣйшомъ Твоемъ династии.

Мы невысказано вдячны, що Ваша цѣсарска милость зволнѣвъ прабутти, чтобы вѣдѣ видѣти нашу выставу и даемъ намъ доказъ Своего вѣдѣвскаго сердца, хотя бы бачити овоцѣ напов працѣ, хотя бы приглянуто ся лично поступамъ, який зробивъ край подѣ Твоимъ милостивымъ свѣтломъ.

(По руски.) Обѣ народности заселяющій сей край, знаючи добре скѣлько завдячуютъ Тобѣ найсвѣтѣйшій пани, Твоимъ монаршій мудрости, справедливости и ласкавости, окружають Твое имя найвысшею честію, любовію и вдячностію.

(По польски.) Тожъ в цѣлый край лутить ся въ одѣмъ чувствъ въ сѣй хвали в витаючи своего монарха поднесѣтъ оклики: Нехай Богъ благословитъ нашего цѣсаря и короля, нехай намъ панувъ найдовшій лѣта! цѣсарь Францъ Йосифъ I. нехай живе! (Присутній поднесли трикратный окликъ: Нехай живе! и Многая лѣта!)

На сѣ вѣдѣ вѣдѣ цѣсарь по нѣмѣцки ось такъ:

„Принимаю радо и зъ утѣхою запевненіе вѣрного подданства, яке Вы що ино въ имени цѣлого населенія краю высказали. Я довѣдавъ ся вже вѣдѣ моего брата, що ваша выставка дае безперечный доказъ, якъ вельми пожадано розвинули ся промислы и индустрія, теперь же я самъ зъ повнымъ удовлетвореніемъ пересвѣдчу ся о поступѣ. Будьте певны, що моимъ неутомимымъ змаганіемъ буде, якъ наибѣльше подпирати се згѣдливое соперничество обохъ народѣвъ заселяющихъ той край на томъ мирнѣмъ полѣ.“

По обохъ промовахъ розлягались грѣмкія оклики присутныхъ. Цѣсарь въ супровѣдѣ найсвѣтѣйшій пани зъ дворца, де ждали процесіи за хоругвами, и вѣдѣ до повозу. При кѣнци доѣзду зельзничного, де выставлено триумфальну браму выжидавъ цѣсаря президентъ мѣста зъ радными.

Президентъ мѣста Мохнацкій промовѣвъ тѣми словами:

„Наймилостивѣйшій Пани, Цѣсарю и Королю нашъ! Шаслива то для насъ и повна значенія хвала, коли твоя стопа дѣткнула нашу землю и дала нагоду найсвѣтѣйшій репрезентации мѣста Львова зложити у твоихъ нѣгахъ, Найсвѣтѣйшій Пани, належну почестъ и запевненіе несомненной нашей вѣрности для найдостойнѣйшомъ твоимъ династии.“

Прими, Найсвѣтѣйшій Пани, нашу найвысшу зъ глубины сердецъ плавучу подяку за тѣлько ласкъ, котры на насъ сплыли, зъ Твоихъ руки, на пожитокъ нашего народу и на хвалу Твоего повного славы имени. Прими ключъ того города яко знамя, що Ты здобувъ и побѣдивъ нашъ сердца твоею ласкою монаршою и безграничною любовію, Твоею незыблемою привязанностью для нашего народу. Щобы Господь, котрый скипетръ держитъ надъ престолами, выслушавъ нашихъ щоденныхъ молитвъ и щобы зволнѣвъ Ваше цѣс. и кор. Величество ще довѣлѣта захвати, стерегти и хоронити. Найсвѣтѣйшій панъ нехай живе!“

[Той окликъ повторено трѣхъ.] Цѣсарь примивши символічний сѣрѣбный ключъ, поданъ на оксамитной подушечкѣ, вѣдѣ повѣдѣвъ:

„Зъ удовлетвореніемъ принимаю поклѣны и высказаніе запевненіе преданности моеи вѣрной столицѣ краю Львова для мене и моего дому. Старая мѣста о подмогаваніе якъ власныхъ такъ и краевыхъ интересовъ слѣдѣтъ я зъ признаніемъ та увагою и мене певно утѣшитъ при звиджуваню закладѣвъ, пересвѣдчати ся, що именно осягнено на поли школьництва и вѣдѣ повѣдного примѣщенія моеи арміи. Будьте певны моеи наибѣльшой вдяки.“

Шварко покотился повозы улицами: Городецкою, Третьего мая, Ягйлонскою, площами Маріейскою и Бернардинскою до намѣстничества. Повѣдъ цѣсаря выпереджавъ повѣдъ зъ президентомъ Мохнацкимъ. Публика, що стояла по бокахъ улицъ, подносила одушевленій овацию.

О год. 1-шій представлялись цѣсареві: духовенство, власти войсковой и цивильный депутати шляхты, радъ повѣтовыхъ и мѣстѣ. Маршалокъ кн. Сангуско промовлявъ два разы: разъ въ имени депутати шляхты, другій разъ въ имени вѣдѣду краєвого, депутатій радъ повѣтовыхъ та мѣстѣ. Тѣ промовы подама завтра.

О год. 4-ой въѣхавъ цѣсарь на выставу. Въ павильонѣ промысловѣмъ зобратились дирекція выставки, численныи достойники и шляхта, а для цѣсаря устроено престолѣ.

Колѣ цѣсарь становъ на естрадѣ подѣ балдахиномъ, промовивъ до него кн. Адамъ Сангуса по польски:

„Милостивый намъ Цѣсарю и Королю! Першій разъ вѣдѣваю ся станути передъ улюбленнымъ нашимъ Монархомъ и представити ему овоцѣ дошомъ працѣ краю около розвою и поднесена быту его морального, духового и матеріального.“

Ты, милостивый намъ цѣсарю и королю, зволнѣвъ правдиво вѣдѣвскимъ окомъ глянути на вѣрныхъ Тобѣ подданныхъ, позволивъ намъ жити житемъ для насъ потребнымъ и конечнымъ, и не переставъ въ высокій свой добротѣ и мудрости окружати опѣкою Твоею монаршою честній працѣ и заходы сего краю. То и зѣ шарою вдячностію, енергію и зѣ жаромъ канувъ ся край цѣлый до працѣ, а нинѣ, въ надѣи, що не вѣдѣмовишь ему слова заохоты, поручае Твоимъ высокій увазѣ сѣ выставу.

Приступаючи до дѣла, знали мы то добре, Найсвѣтѣйшій Пани, что въ многихъ же напращахъ богато намъ выпадае збѣдѣ. Знаемо и бачимо, якъ богато тяжкихъ и трудныхъ задачъ стоятъ передъ нами и въ многихъ зѣ нихъ прийдѣтъ намъ ще прибѣгати до Твоеи доброты и опѣки. Дятого то край, узнаючи, що въ сѣй хвали показуеся потребнымъ обрахунокъ зъ собою самымъ черезъ выставу, розумѣвъ дуже добре, що важною ен задачою есть такожъ доданіе намъ заохоты и вѣдѣвѣ на будущее и не обмеживъ ен на выказаніе результатѣвъ досѣхчасномъ працѣ и заходѣвъ. Мы сягнули въ минушѣмъ и щобы поднесити на дѣстѣ, выказали мы на выставѣ, чимъ були нашъ батьки и якъ почестне въ исторіи народу мусѣли заняты становити.

Тожъ зѣ правдивою радостію приходити ся менѣ, Найсвѣтѣйшій Пани, тутъ зазначити, що важность сен выставки и моральне ен значѣнне такъ само поняли Поляки якъ и Русины. Вѣдѣ початку идемо рука объ руку и тѣмъ солидарности въ працѣ честныхъ и пошанованія гѣдныхъ мужѣвъ братнього народу завдячуемо, що дѣло такъ удало ся и що можемо зѣ нимъ

передѣ Тобою, милостивый нашъ Пани, выступити.

Найсвѣтѣйшій Пани! Щирѣ и глубокий чувства переполюють сердце наше, коли Тебѣ бачимо, коли дано намъ показати Тобѣ працѣ нашу и здати справу зѣ гадѣкъ нашихъ и намѣрѣвъ. Зволнѣвъ ласкаво кинути окомъ на сѣ выставу и позволю, щобы мы, складаючи у стѣбѣ Твоихъ выразы привязанности и вдяки, кликнули: Найсвѣтѣйшій Пани, милостивый намъ Цѣсарь и Король, найвысшій протекторъ нашей працѣ най жне!“

Вѣдѣ такъ промовивъ членъ вѣдѣду краєвого дѣръ Савчакъ по руски:

„Ваше Величество! Наймилостивѣйшій Цѣсарю и Королю!“

Менѣ припало се велике счастье повѣтати въ тѣмъ торжественнѣмъ хвали Ваше Величество именемъ русского народу и русскихъ народныхъ товариствъ, а заразомъ зложити Тобѣ, Наймилостивѣйшій Монархо, заявленія вѣрности, преданности и необмеженного привязанности русского народу до Твоеи найдостойнѣйшомъ Особы и Твоего цѣсарского Дома.

Въ житію каждого народу в хвилѣ, въ котрыхъ треба застановити ся и збѣдѣти обрахунокъ надѣ минушымъ та выказати напрямъ будучей працѣ; въ тѣмъ отже цѣли и мы Русины беремо участь въ тѣмъ краєвой выставѣ сѣбно зѣ братнымъ народомъ польскимъ, зашешкующимъ зѣ нами сей край коронный.

Осмѣляю ся про те поручити скромный плоды рускои працѣ культурной ласкавой увазѣ и опѣцѣ Вашомъ Цѣсарскомъ Милости.

Знаемо добре, что положили-смо досѣ саму лишь заснову работы сусѣбно-культурной, але вѣримо крѣпко, что Твоя батьковска ласкавость и могуча рука, Наймилостивѣйшій Пани, споможетъ насъ у дальшій такой работѣ надѣ поднесеніемъ народу русского до належного ему становнича побѣдѣ другихъ народѣвъ въ австрійской державѣ, а за те вдячныи народѣвъ рускій вже нинѣ складае Вашому Величеству глубоку подяку и зѣ повной груди кличе: Нашъ Найсвѣтѣйшій Цѣсарь Францъ Йосифъ I. най жне! Многая лѣта!“

Вѣдѣ вѣдѣ цѣсаря подамо завтра.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛІТИЧНЫЙ.

Бернѣвска рада мѣска ухвалила завести въ мѣсцѣй школѣ для хлопцѣвъ замѣстъ науки языка французского — языкъ чешскій яко надобовязковий. Ту ухвалу выкликано практичною потребою, Нѣмцѣ певно не залишатъ оголосити яко важне и добровольне уступство въ користь Чехѣвъ.

Про розруху въ харѣвскѣй губерніи, именно въ мѣстечку Святыхъ Горахъ пишутъ зѣ Петербурга до Polit. Corr., що въ агаданѣмъ мѣстечку середъ малорусского населенія вѣдѣбувае ся въ день Успенія великій ярмарокъ и то на площі двора. За уживаніе тоя площі дѣдѣчи звичайно побиравъ вѣдѣ прибѣгающихъ на ярмарокъ певный чиншъ, котрый стягали мѣсцевыи урядники. Коли жѣ тѣ урядники допускались надужити, дѣдѣчи поручивъ стяганіе чиншу двѣмъ вѣдѣвскимъ Черкесамъ. За дѣла тоя мѣжѣ Черкесами а селянами повстаніе неприяний вѣдѣносны такъ что можна було кождон хвилѣ надѣятись розрухѣвъ. Сего року пришло дѣйстно до розрухѣвъ. Коли одинъ Черкесъ ставъ домогатись вѣдѣ мужика грошей за выставленіе буды, мужикъ ударивъ его, а Черкесъ почастувавъ его батогами. Въ одній хвилѣ позбѣгали ся селяне. Черкесъ бачучи небезпечность, радавъ, щобы селяне удали ся зѣ нимъ до канцеляріи дѣдѣчи и тамъ полагали справу. Та одній мужикъ побѣдѣвъ убиты Черкеса, и дѣйстно вѣдѣ увавъ жертвою товпы. Такожъ убито ще другыхъ двоихъ Черкесѣвъ, котры шли на побѣдѣ, по чѣмъ товпа канулась на канцелярію дѣдѣчи, збѣдѣрила ен и убила зновѣ двоихъ Черкесѣвъ, котры тамъ находили ся. Три Черкесы утѣкли а зѣ селянъ умеръ тѣлько одинъ вѣдѣ тяжкихъ ранъ, завданныхъ Черкесами въ бѣйцѣ. Повѣдомлений о цѣлой подѣлѣ харѣвскій вице-губернаторъ выславъ полкъ козакѣвъ и вѣдѣдѣвъ полиціи. Слѣдство вѣдѣбувае ся спокѣино, а виновникѣвъ арештовано.

Вѣсти про войну Хинъ зѣ Японіемъ надходять не тѣлько неточны, але и суперечны; правительство хинское уладило въ Шангаіи офіціальне бюро телеграфичне, котре розсылае по цѣлѣмъ свѣтѣ вѣсти про побѣду Хинѣ. Однакъ здае ся, що о скѣлько Японцѣ вѣдѣносятъ користи на моріи, о стѣлько на сушѣ маюць перевагу Хинцѣ, доказомъ чого служить обставина, що цѣсарь хинскій поручивъ роздати нагороды офіцерамъ и войскамъ, котры борють ся въ Корей. Та наибѣльшій трудности хинско-япанской войны выринуць ажъ по ен укѣнченію, бо якъ Kreuz. Ztg. доносить, Россія выявляе що-разѣ явнѣйшій намѣръ взяти чинну участь въ управленіи границъ мѣжѣ воюющими сторонами и зѣ горы дае познати, що не дозволити на то, щобы евентуальный побѣдѣникъ посягаувъ по власти въ Корей. Russia locuta, causa finita — додае Kreuz. Ztg. и звертае увагу на грѣзныи мѣжнародный заколотъ, котрый може выкликати поведѣние Россіи.

НОВИНКИ.

— Кантата на привѣтъ цѣсаря въ львовскѣй семинаріи духовной, до котрой уложивъ слова крылошанинъ о. Богданъ Пюрко, такъ звучать:

Дзвонять дзвоны, бѣють гарматы,
А вѣдѣ хаты та до хаты
Мчатъ ся вѣсть; „ѣде гѣсть,
Императоръ и Владика“ —
Наша радѣсть превелика!

И въ пятноньку рано въ ранцѣ
Позлѣтали ся коханцѣ,
Позлѣтались мовъ на знакъ:
Бойко, Гуцуль, Подолякѣ.

Стали въ лаву на двѣрци,
На зеленѣмъ коверцѣ,
Разомъ руки си подали
И Монарху привѣтали:

„Слава Богу, а потому
Слава и Габсбургѣвъ Дому,
Що то нашу Русь землицю,
Якъ рѣдненьку си сестрицю,
Побѣдѣ своихъ посадили
И до нинѣ голубили.“

Сто лѣтъ тому вже минуло,
Неодно ся перебуло.
Були тучѣ, були громы,
Були всякыи проломы,
Но Русь все то пережила:
Вѣрностью дорожила!

Тую вѣрность, Володаре,
Мы приносимъ днесъ Ти въ дарѣ.
Ты приймѣшь го — добре знаемъ
Тожъ по своему тя витаемъ:

Слава ще разѣ слава Богу,
Слава и Габсбургѣвъ Дому,
Слава рѣдненьку въ Спасѣ *)
Возлюбленому Монархѣ;
Запрещамъ Му въ пострахъ свѣта
Грѣбке руске: Многа лѣта!

— Вѣдѣтъ мѣдичный львовскіи университету. Дня 9 н. ст. вересня довершитъ цѣсарь торжественного отворенія мѣдичного вѣдѣду у Львовѣ, для которого побудовано при улицѣ Пекарской величавый будынокъ. Будовою управляетъ звѣстный нашъ архитекторъ п. Левинскій. На фронтѣ мѣститъ ся велика золота написъ въ польскѣмъ языкѣ: „Физиологія. — Анатомія — Гистологія“. Будынокъ есть однопверховый зѣ двома крылами и угрюмый посѣла всякихъ вымогѣмъ новѣчасной науки. Зѣ мѣжѣ множества сѣль збертае увагу т зв. „анатомичный театр“ т. е. велика сѣла до анатомичныхъ демонстрацій. Друга велика сѣла, признана до загальныхъ выкладѣвъ, приборана теперь на примѣтъ цѣсаря. Въ той сѣли стоитъ величавый цѣсарскій престолѣ подѣ гарною драпировкѣ зѣ баряною аксамиту а на стѣнахъ висѣять портреты цѣсаря Францъ Йосифъ I, Йосифъ II и Франца I. По промовахъ министра просвѣты, ректора д-ра Цвѣдлинского и вѣдѣ повѣдѣ цѣсаря вѣдѣбуде ся переглядъ будынку, а вѣдѣ такъ подѣ памятною таблицою довершитъ ся вмуруваніе фундаментного акту.

— Выстаза а зельзнична державна. Одинъ рускій священникъ зѣ Подѣла подавъ о зниженіе билѣту II. класы для себе и родины, щобы поѣхати на выставу краєву на часѣ приѣзду Его Вел. цѣсаря, бо, якъ звѣстно на лініяхъ тернопольской и бѣдѣвской не буде тогда особныхъ поѣздѣвъ. Отже дирекція львовска при-

*) Примѣтка автора: Е. В. Цѣсарь родивъ ся на Преображеніи (въ Спасѣ).

слала літографовану відповідь, що прошенню відказує ся, бо що суботи курсують поїзди на виставу по знижених цінах. Звісно, що Е. В. цесарь приїде в п'ятницю рано, а поїзд привезе гостей аж в суботу рано, отже або 2 дні за поїздом або 5 днів за часом! До того священик мусить в суботу вечір вернути до дому, щоб міг в неділю бути в церкві. А в поданню було товстими буквами зазначено, що тут їде о їзду на час приїзду цесарського.

— З Грималова пишуть нам: Холера в нашом мѣстечку загнѣздила ся добре. З тей причини грималовскій судъ повѣстовий зарядив 1-ого вересня [ч. 3392], що всѣ терміни вѣдъ 1 до 21 вересня касує ся а визначать ся опѣсля нові. Ровно жѣ відкликано складанье податковъ вѣдъ громады [власно вѣдъ податниковъ по громадахъ] вѣ урядѣ податковомъ в Грималовѣ. Випадокъ подозрѣвного занедужання лучивъ ся такожъ в мѣстечку Товстому, але чи се холера, ще не сконстатовано.

— Холера. „Oesterreichisches Sanitätswesen“ [органъ найвысшій рады санітарной] подає урядово, що вѣ тижни вѣдъ 27 серпня до 2 вересня умерло на холеру в Галичинѣ 739 осібъ [в попереднѣмъ тижни 544] а на Буковинѣ 62 [в попереднѣмъ тижни 79]. За весь же часъ холери сего року умерло в Галичинѣ 2693 осібъ а на Буковинѣ 307, отже разомъ 3000. А позаякъ всѣхъ занедужанъ було 6958, то випадѣвъ смертя було 43%. — Дня 5 вересня сконстатовано появу холери в одній новій повѣтѣ бжозовскій вѣ західній Галичинѣ и в новій кімюлюнтскій на Буковинѣ. Того дня на Буковинѣ в 6 повѣтахъ а 12 громадахъ занедужало 8 осібъ, померло 7, выздоровѣло 6; в західній Галичинѣ в 8 повѣтахъ а 13 громадахъ занедужало 12 осібъ, померло 13, выздоровѣло 1; у всѣхъ Галичинѣ в 16 повѣтахъ а 90 громадахъ занедужало 154 осібъ, померло 81, выздоровѣло 101.

— Дирекція руху у Львовѣ доносить, що поїздъ особовій ч. 1715 и 1716 переходить будуть почавши вѣдъ 1 жовтня с. р. тѣльки мѣжъ Львовомъ а Стрымомъ. Зѣ выимкою сен зміны важный буде дотепершній розкладъ їзды вѣ порѣ зимовій 1894/5

Зѣ днемъ 10 с. п. застановлює ся рухъ поїздівъ львовськихъ ч. 2265 и ч. 2280 поміжъ Львовомъ и Бруховичами на шляху Львовъ-Белзъ и ч. 98 поміжъ Львовомъ и Зимноводою на шляху Львовъ-Перемышль.

— Другі шини мають покласти ся на зѣльничомъ шляху Красно-Скварява. Вѣ тѣй справѣ вѣдбуде ся експропріація розправа дня 8 н. ст. вересня вѣ Красномъ и Фарлѣвцѣ, 9 вересня вѣ Вольшанцѣ малой и Острѣвичку польномъ, а 10 вересня вѣ Скварявѣ. Проекти будовы и выказъ земель, що мають ся забрати вѣдъ тѣй другій шини находять ся вѣ дотычныхъ громадскихъ урядахъ. Замѣты противъ наміреной експропріації треба вносити до 14 днівъ до золотівського старосты.

— Вѣ справѣ скрытоубійства о. Ардана, звѣстнаго Говшовского, має вѣдбути ся сими днями у Вѣднѣ касаційна розправа вѣ найвысшомъ судѣ. Оборонецъ Говшовского вѣвѣ до касаційного суду жалобу неважливую противъ засуду перемыського суду, мотивуючи загадану жалобу тымъ, що трибуналъ не уважливъ вѣ его жаданія, чтобы поставити обжалованого вѣдъ обсервацію лѣкарствъ. Если трибуналъ згодить ся на жаданье оборонця, то Говшовского перевезуть зѣ перемыскаго вѣзницѣ до заведеня божовѣльныхъ на Кульпарковѣ.

— Огнѣ. Вѣ Жмигородѣ старѣмъ вѣдъ грому згорѣла хата вартости 400 зр., а самого господаря поразило тяжко. — Вѣ Роздоль згорѣла необезпечена стодола зѣ вѣбжемъ, вартости 900 зр. Грозный огонь придушено зѣ трудомъ. — Вѣдъ грому згорѣли вѣ Лошунцѣ необезпечені будинки Йосла Пайета, вартости 910 зр. — Вѣ Демни згорѣло кѣлька загорода, вартости 1.350 зр. Огонь повставъ мабутъ вѣдъ папѣросѣвъ, що ихъ куривъ одинъ паробѣкъ вѣ стодолѣ, коли молотивъ зѣбже. — Вѣ Луковѣ згорѣла одна загорода. Кѣльканицѣ штукъ худобы спалило ся. Шкода 1000 зр. була необезпечена. — Вѣ Словатѣ погорѣли два господарѣ. Необезпечена шкода выноситъ 850 зр. Причину до огню дали дѣти, що бавили ся сѣрниками. — Вѣ Вашичѣ згорѣвъ фѣльварокъ, вартости близько 4.000 зр. — Вѣ Стинавѣ выжній огонь наробивъ шкоды на 150 зр.

— Дробнѣ вѣсти. Зѣїзды польскихъ „Сибѣ-раковъ“ таки вѣдбуде ся вѣдъ 16 до 18 н. ст. вересня.

— 60.000 зр. выносить головна wygrana львовской выставовой лѣтерей. Звертаемо увагу нашихъ Вп. Читателѣвъ на се, що тягненье вѣдбуде ся вѣже 27 н. ст. вересня.

Наука штука и література.

— „Дзѣвника“ ч. 16 и 17 мѣстятъ: Біографічне оповѣданье Олеса Зѣрки „Галилея“; — байку Л. Глѣбова „Прохожій та собака“; — опісь сѣвкобѣвѣ; — дальшу частъ „Дитинячыхъ загадокъ про всѣяну“ [VIII. Пригода моя зѣ дякою качкою] Ол. Катренка; — розвѣдку про коникѣвъ и сарану; — казку Біргера „Царь та пугачъ“ перекладу Вас. Рѣленка; — продовженье розповѣдокъ зѣ мітологіи; — Т. Шевченка „Перебѣдѣ“; — оповѣданье „Бѣла и чорна дѣвчина“; — казку „Вѣрний другъ“; — анекдоту „Розумный Івасъ“; — оповѣданье „Диликъ“; — О. Васюты повѣстку „На що та й худоба, коли жить не вѣдодоба“ та М. Буженка вѣршонау казку „Два цыганы“.

Именованя, перенесеня, конкурсы и пр.

— Конкурсы. Дирекція почтъ розписує конкурсъ на посаду почтмайстра вѣ Вороблику шляхотскѣмъ, сѣвѣдѣного повѣта, зѣ платнею 500 зр. и на посаду експедіента почтового вѣ Иванчанкахъ, зѣбражского повѣта, зѣ платнею 540 зр. Поданя треба вносити до 13 н. ст. вересня. — Міністерство рѣшництва розписує конкурсъ на двѣ стипендіи по 250 зр. для галицкихъ олухатѣльв академіи рѣшництво-лѣнои (Hochschule für Bodencultur) у Вѣднѣ. До поданя треба долучити метрику, свѣдѣство зѣрлости, доказъ односторонной практики лѣснои, свѣдѣство физичного уздобненя, свѣдѣство убожества и письменный реверсъ, що на случай одержаня стипендіи зобовязує ся кандидатъ служити вѣ державной службѣ лѣснои. Поданя треба вносити до 29 н. ст. вересня.

Телеграмы „Дѣла“

Вѣдень 7 вересня. Рада державна збере ся имѣвно 2-ого жовтня.

Прага 7 вересня. Краевый президентъ Чехи — Егеръ спенсіонований. Его наслѣдникомъ именованый радникъ двора Кундего-фентъ.

Софія 7 вересня. На Стамбулова напала товпа людей и побила его. Се пояснюють помстою за обиду князя.

Римъ 7 вересня. Кріспі хорый на очи, а за кѣлька тижнівъ подастъ ся операція бѣльма.

Лондонъ 7 вересня. Заперечують мовѣ бы Англія хотѣла замѣняти Кипръ за Крету.

Львовскій рускій народный театръ вѣдъ зарядомъ тов. „Руска Бѣсѣда“ у Львовѣ. Вѣ САЛІ ТОВ. „FRONSHIN“ вѣ ГОТЕЛИ ЖОРЖА.

Вѣ суботу д. 8 вересня 1894.

По разѣ першій представлено буде ПТАШНИКЪ ЗѢ ТИРОЛЯ оперета вѣ 3 актахъ М. Веета и В. Гендля, музика К. Целлера.

Надоболане.

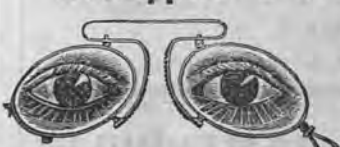
ОКУЛИСТЪ

Д-ръ АДАМЪ ШУЛИСЛАВСКІЙ

бувшій асистентъ проф. Вижеркевича и бувшій демонстраторъ проф. Фукоа.

Львовѣ, улица Гетьманьска число 10 ординує вѣдъ години 12—1-ои и вѣдъ 3—4-ои. 188 39—?

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

оптикъ и механикъ, вѣдъ Коперникомъ, Львовѣ, площа св. Духа (ул. Театральна ч. 6) прѣтѣвъ головною одваку поручає у великомъ выборѣ и по найдешевѣшихъ цѣнахъ: окуляры, цѣкеры, лѣзереты, бинокль, далекоты, барометры, аерометры, мікроскопы, лупы, копѣсы, райскайи, лѣнты мѣрильнѣ, цѣны, сѣбѣвъ, манометры и т. п. Устроєня звѣнѣвъ электричныхъ. Всѣмъ направи выготовляють ся пайкорше и найдешевѣше. — Зѣмолєня зѣ провинціи выготовляють ся тожко. 4185

„Такъ, такъ —!“
Шніпѣтъ: Пане Шніпѣтъ, а вы куды?
Шніпѣтъ: Дѣла — тебѣ по Захерліна!
Шніпѣтъ: Якъ се розумѣете?
Шніпѣтъ: Цѣлкомъ просто! Не треба дозволяти, чтобы ен кусало!

ПОМАДА „ФЕНИКСЪ“

нагороджена на виставѣ для здоровля и плеканя недужихъ вѣ Штутгартѣ 1890 р. естѣ посяла лѣкарского оуду и посяла признанъ тысячей писемъ зѣ подякою однокимъ, дѣйстви вѣ вартимъ и нешкѣднимъ средствомъ, чтобы осягнути у дамъ и панѣвъ повный буйный зарѣстъ волоси та чтобы зарѣвъ усувати выпаданье волоси и творенье порѣвъ; такожъ причина ся тая помада вѣже у молодѣнькихъ панѣвъ до сильного порѣсту вѣсѣвъ. Гарантія за успѣхъ и нешкѣдностъ. Фляжкѣ 80 кр. при пересылцѣ почтою и при посѣдѣнцѣ 90 кр. 4—23

К. ГОППЕ вѣдѣнь XIV, Hutteldorfstrasse 81.

Числа до значеня худобы на рогахъ, гарнітурѣ 3 зр. — Топѣрѣ въ лѣвовѣ зѣ двома доволньными буквами, штука 6 зр. 4595

ПЕТРО ХИШОНОВСКИЙ торгѣвъ зѣлѣвня у Львовѣ площѣ Капитульна ч. 1 (напротивъ катедрѣ). Цѣны на иллюстрованъ рѣбѣмъ предметѣ до розпорядимости.

М. Р. ШНАЙДЕРЪ записаный знавецъ судовый вѣ Станиславѣ 296 поручає свое 5—52 робѣтню бронзѣвничу и торгѣвою знарядѣвъ церковныхъ основану 1882 року.

Знава вѣдъ многихъ лѣтъ ц. к. уприв. рѣшництва спиритусу, заосмотрѣна найлѣпшими приладами ректификаційными найновѣйшой системы, фабрика рому, лѣкерѣвъ и оцту

Юлія Миколая Наслѣдниковъ у Львовѣ Яковъ Шпрехеръ и С-ка

поручає старѣ польскій сильнѣй горѣвки, дуже добрый розолісы, лѣкеры, румы правдивѣ зѣ Ямайки, якъ такожъ найлѣпшій якѣты бравѣй спеціалы якъ: Народѣвка, Dziennik, Szczutok, Карпатѣвка, „Дябѣль“, Помаранчева не олоджѣна, Ратѣвѣ, Деревѣвка и т. п. горѣвки упривилєванѣ и однокѣ правдивѣ если зѣ нашою фабрикою спроваждѣнѣ.

Однокѣ жерело вѣ краю для шп. антикарѣвъ, до побѣраня алькоголю абсолют. и найчастѣйшого спиритусу, до цѣлѣй лѣвничѣхъ вѣдѣного вѣдъ податку и вѣже оподаткованого. Правдивѣй спиритусъ оцтовѣй найсильнѣйшій, здоровлю не шкѣдливъ, бо не выроблѣванный зѣ оєснѣмъ оцтовѣмъ.

Складъ для мѣста Львова, ул. Коперника ч. 9 и вѣ головномъ складѣ вѣдъ минеральныхъ І. Йоллеса, улица Кароля Людвика ч. 29. 4912 121—104

Руска торгѣвъ и велика рукодѣльня бронзѣвничихъ рѣчей церковныхъ ПЕТРА ДУТКЕВИЧА

бронзѣвничка вѣ Станиславѣ, ул. Бѣльведерска ч. 2.

Посѣдаю на складѣ готовѣй апарѣты церковны, пауку, монстранціи, дарохранительницѣ, лѣхтарѣ, хресты, чашѣ, патеріцѣ, кадильницѣ и т. п.; приймаю старѣ рѣчи до вѣдѣлѣченя и поєрѣбленя огневѣго якъ на пр. монстранціи, чашѣ, дарохранительницѣ, всеночники, кадильницѣ все дуже тревало и дешѣво. На жаданье выслаю взоры франко и даромъ вѣ повный налѣтъ, що по перѣглядѣ могу аносѣу Вп. Священство якъ и Ва Громады, комітѣты церковны и ин. будѣ зѣ него користати а зѣ своєи стороны доложу всякого старака, чтобы найточнѣйше всѣ поручѣня выловити. 294 5—20

Остаю зѣ глубокимъ поважаньемъ Петро Дуткевичъ.

НА РАТЫ МАШИНЫ ДО ШИТЯ

зѣ найлѣпшихъ фабрикъ заграничныхъ и краєвыхъ вѣдъ 23 до 63 зр.

поручає 4798 113—?

ЛЮДВИКЪ ГАРДОЛИНСКІЙ

Львовѣ, площа Галицка 14.

Цѣны на жаданье даромъ и франко.

Велика львовска лѣтерей выставова

Послѣднѣй мѣсяцъ.

ГОЛОВНІЙ ВЫГРАНІ 60.000 зр., 10.000 зр., 5.000 зр. готѣвкою зѣ потрученьемъ лѣшь 10%

Львовскій льбѣсы выставовѣ по 1 зр. поручає:

Іосифъ Рознеръ дѣмъ банковый
М. Йонасъ „
Шеленбергъ и Крайзеръ „
такожъ адміністрація „Дѣла“. 279 20—?

ЗѢ НАГОДЫ ПРИЇЗДУ ЦѢСАРЯ.

Прѣсѣтъ ся ласкаво всѣхъ Вп. Гостей выставовыхъ пересѣдѣчѣти ся о дивной дешѣвѣсти оєбнѣныхъ и зимовыхъ товарѣвъ, вѣже спроваждѣнѣхъ вѣ великѣй сѣбѣлѣкѣсти.

Слѣдуючі товары продають ся по незвычайно дешѣвыхъ цѣнахъ доки истнує запасъ:

1000 модныхъ муфѣвъ для дамъ и дѣтей 120, 150, 2— до 5— зр.
1000 кожаныхъ шапокъ для дамъ и дѣтей 120, 180, 220 до 4— зр.
1000 фланельовыхъ и суконныхъ блюзѣ оєбнѣныхъ и зимовыхъ 250, 3— до 6 зр.
500 гальскѣхъ вѣдѣлѣныхъ по 250 до 4— зр.
1000 хустѣвъ Гімалай, найбѣльшій родъ 175, 225 до 4— зр.

Конфекція для дѣтей.

4000 наймѣдѣйшихъ сукѣнокъ на оєбнѣ и зиму 130, 250 зр.
1000 модныхъ плащѣкѣвъ на оєбнѣ и зиму вѣдъ 4 зр. и выше.
3000 одѣлѣвъ для хлопчѣкѣвъ у всѣхъ величинахъ по 180, 2—, 3— зр. и выше.
Оєбнѣдѣй новѣсти вѣ стѣжѣкахъ, воалѣяхъ, капѣлюхахъ, дѣвскихъ и дѣтнѣхъ, рукавичѣхъ, лѣасѣ, дунѣскихъ, вѣвнѣныхъ и шѣвѣковыхъ, хустѣкахъ, панчохахъ, парасѣлахъ до дощу, блюзѣхъ шѣвѣковыхъ и вѣвнѣныхъ, шлѣфѣрокахъ, костюмахъ и неплѣжахъ надѣлѣши власнѣ вѣ великѣй сѣбѣлѣкѣсти и доповняють ся щѣденѣмъ.

Оєбнѣвшѣ гуртовна продажѣ принаѣдѣна

вѣ вѣдѣлѣтъ занавѣсъ, капѣ и килимѣвъ.
5000 капѣ на столы по 75, 120, 190, 250.
4000 капѣ на лѣжка по 2, 250, 3, 350, 4.
800 великихъ капѣ на столы и лѣжка, даючихъ ужити ся на обѣ стороны (вырѣбъ килимѣвъ) по 190, 250, 4, 5.

Вєнѣкѣ зѣ провинціи надѣсланѣй поручѣня полагѣдѣе ся найсѣвѣстѣйше и найкорше.

Зѣ глубокимъ поважаньемъ

Зарѣдъ магазину AU LOUVRE у Львовѣ, площа Капитульна ч. 3.

4895 127—?

Бритвы выпробованѣй вѣдѣ гарантією поручає

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ

ножѣвничъ у Львовѣ ул. Бѣнѣвѣвъ ч. 3. Цѣны на жаданье даромъ.

ПРАВДИВЪ

Француску Масу

незрѣвнѣной якѣсти

поручає

дешѣвѣе якъ всѣуды найстарѣй у Львовѣ складъ фарѣвъ, покѣстѣвъ и матеріалѣвъ

В. ЧОППЪ

308 Львовѣ 4—? улица Жовѣвска ч. 2.

Куриловичъ

Сурмачевскій

вѣ Станиславѣ

поручають

В. И. А. угорскій, австрійскій, рѣнскій, францускій, испанскій, шампанскій

Горѣвки краєвы и заграничнѣй лѣкеры амстердамскіи

Конякъ французскій

румы красѣй и заграничнѣй

Аранъ де Гѣа

чай хиньскій и рѣссійскій

маринаты

сыры, оѣвъ и цукры.

Знамениту горѣвку винограду.

292 Комнаты до сѣдѣнѣ. 10 26

Пѣвѣцѣ церковный, що оєбнѣвъ курсъ потного сѣзѣу у Вп. о. Вѣтоминьского вѣ Дѣнисѣвъ, глядає мѣсяцъ, котрѣ мѣгъ бы зарѣвъ оєбнѣти. Ласкавъ зѣголошена або на руки Вп. о. Вѣтоминьского вѣ Дѣнисѣвъ, п. Хѣдѣчѣкѣхъ великѣй, або: П. П. poste restante 320 Ягѣловѣ. 2 3

Выходитъ у Львовъ що дня (крѣмъ недѣль и русскихъ святъ) о 5-й годѣ по пошлѣмъ. Литературный додатокъ „Нѣбѣжска павѣномѣстѣхъ повѣстей“ выходитъ во второкъ, и во второкъ и пятницѣ на перемѣну рахунокъ въ Дѣлохъ.

Передплату и нисераты принимаютъ: у Львовѣ Акимъ, істрація „Дѣло“ ул. Баторія 24, Центральное бюро ogłoszeń ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Карола Людвига 9. у Відни: М. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Moeser; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek, I. Wollzeile 8; Oppelk, I. Stubenbastei 2. J. Danneberg, I. Wollzeile 19. Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Comp. Въ Пештѣ: E. Misrachy V. Bez. Akademischegasse 6.

Передплату на „Дѣло“ и напечатаніе на нисераты платитъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплату на „ДѢЛО“ въ литер. додаткомъ въ Австріи: на границѣ: на пѣний рокъ . . . 18 гр. на пѣний рокъ . . . 24 гр. на пѣний рокъ . . . 9 гр. на пѣний рокъ . . . 12 гр. на пѣний рокъ . . . 4 гр. 50 гр. на пѣний рокъ . . . 6 гр. на пѣний рокъ . . . 1 гр. 80 гр.

у Львовѣ: на пѣний рокъ . . . 18 гр. на пѣний рокъ . . . 8 гр. на пѣний рокъ . . . 4 гр. на пѣний рокъ . . . 1 гр. 35 гр. Редакция, Администратія и Експедиція подъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи вставляются въ нисераты напередѣ вѣстрѣченія. — Редакция неопечатанъ въ нисераты нисератовъ. — Печатаются нисераты по 20 гр. в. а нисераты нисератовъ по 10 гр. в. нисераты.

Гостина цѣсаря у Львовѣ.

Передъ намѣстничствомъ выжидали цѣсаря достойники войсковой, мѣжь ними архикн. Леопольдъ Сальваторъ, профессору університету, урядники и великій товчы народу. Цѣсаръ зробивъ переглядъ почетной коммуніи, поговоривъ вѣлика слѣбъ зъ генераліцію и архикняземъ та удавъ ся до апартаментѣвъ намѣстничства.

О годинѣ 1-шій зачала ся торжественна реценція. Надперше принявъ цѣсаръ румуньского мѣистра сирявъ заграничныхъ, Ляговариго, котрый прибувъ зложити привѣтъ въ имени румуньского короля. Вѣдтакъ представились достойники двору и шляхта зъ маршалкомъ краевымъ на чолѣ.

Въ имени шляхты вѣдзавъ ся маршалокъ краевый сими словами:

„Найсвѣтлѣйшій Пане! Двѣрскіи достойники и репрезентанты шляхты сего краю складають у стѣпъ Вашего Ц. Величества чувства своего привязанія и вѣрности освѣщеню особы дорожого монарха и найвысшю Династіи. Давнѣйше була та шляхта оружною силою народу и пролаваючи свою кровь за вѣру и вѣтчину, була заборомъ христіаньской цивилизаціи. Хочъ нинѣ часы змінили ся, шляхта має ще рацію истовности въ сусѣбности, сли веде передъ вѣрности до Трону и засадѣ, сли почувѣмъ обовязку старе ся перевысити иншій версты народу, сли дае прикладъ безмежной жертвовательности для сусѣбности, зъ котрою повинна бути тѣсно звязана и въ котрій має представляти гарный традиціи минувшини. Отже она естъ знемомъ помѣжъ давними а новѣйшими часами и спасеннымъ регуляторомъ поступу. Такою шляхтою повинна бути и такою може бути, сли собѣ бере за прикладъ Найд. Особу своего Цѣсаря и Короля, котрый нехай живе много лѣтъ!“

Цѣсаръ вѣдповѣвъ нату промову такъ: „Сердечне повитанье ваше, заевненне вѣрности и лояльности приймаю зъ особливимъ вдовольненіемъ. Не першій разъ бачу шляхту того краю, збрану довкола моеи особы. Правдивою утѣхою переимаю мене звичай, котрый ставъ ся вже традицію, що шляхта при вѣсѣхъ важѣйшихъ нагодахъ, чи то тутъ, чи въ столиці державы, спѣшитъ, чтобы до вкола мене збирати ся. Покликуячы на свои обовязки и трудъ, дѣлений послолу зъ цѣлымъ народомъ, шляхта звичла ставати въ першомъ рядѣ при розвѣзѣхъ задачъ, припадаючихъ династіи, державѣ и краеву а такій проводъ въ давню доброго примѣру робить менѣ живе вдовольненіе и скрѣпленіе мене въ пересвѣденію, що престолъ найде завѣдѣ въ шляхтѣ галицкой сильну підпору, та що на подтвержде-

ніе передъ хвилею заявленыхъ чувствъ могу въ каждой ситуаціи числится.“

Вѣдтакъ представились цѣсареві: духовенство зъ архіепископами Моравскимъ, Сембратовичемъ и Исаковичемъ, корнѣ оціцарскій подъ проводомъ генерала-команданта кн. Виндлицца та члены вѣдѣлу краєвого, вѣдпоручники радѣ повѣтовыхъ и 30 мѣстѣ подъ проводомъ маршалка.

Въ имени делегаціи промовивъ маршалокъ:

Найсвѣтлѣйшій Пане! Галицкій вѣдѣлъ краєвий, делегаціи всѣхъ радѣ повѣтовыхъ краю и бурмістры 30 мѣстѣ Галичины приходять до Вашего Цѣсарского Величества, чтобы зложити у стѣпъ трону чувства вѣрнобдданности, высказати свое привязаніе для Найдост. Особы В. Ц. Величества и Найвысшю Династіи. Знаемо, що завдячуемо переважно Твоѣй монаршій ласкавости сей устрѣбъ автономичный, котрый причинивъ ся до поступу въ краю, до его дозрѣлости и котрый зблизивъ такъ народности, якъ и версты сусѣбной до себе. Тому то вѣсѣ бажали Ваше Ц. Величество по витати, хочъ мала частина доступна сего щастія. Отже и подносимо зъ одушевляемъ окликъ: „Цѣсаръ Францъ Іосифъ най живе!“

На се вѣдповѣвъ цѣсаръ:

„Зъ живою радостію стаю по довѣдѣмъ частѣ зновѣ мѣжь вами, въ столиці краю, о котрого вѣрній преданности до мене и моего дому я пересвѣдченъ такъ само, якъ и вы вѣсѣ панове можете бути пересвѣдченъ, що розвитокъ и поступъ того краю на вѣсѣхъ поляхъ державного житя ажъ до пожаданого цѣли естъ и буде предметомъ моеи безперерывной печальности. Въ вдовольненіи высказую вамъ привязанье за се, що въ почиту обовязку и въ крѣпкой воли, въ здоровыхъ засадахъ и въ разумнымъ та розважнимъ поведенію вы глядали и нашли средства до обального въ успѣхъ дальшого веденя начатого дѣла. Въ непохитнымъ пересвѣденію, що сему краєви лѣшь то въ хосенъ може выйти и зъ призначеніемъ его дасть погодити ся, що вѣдповѣдає загальнымъ интересамъ державнымъ и положенію політичному монархій — найдете вы въ кождей хвилі не лишъ властиву дорогу до дальшого поведенія, але такожъ успокоеніе и вдовольненіе совѣсти. Вы зложили доказъ, що уважленіе народныхъ прикметъ и пошанованіе историчныхъ традицій лѣшь ще скрѣпили звязъ мѣжь державою а краємъ. Тожъ спокійно гляджу въ будучиствѣ, въ котру и вы повинні глядѣти зъ довѣрѣмъ въ мой повѣй прихильности намѣры и въ успѣхѣхъ подпомаганье зъ стороны моего правительства.“

Зъ черги зачавъ представляти маршалокъ членѣвъ вѣдѣлу краєвого. Прийшовши на д-ра Савчака а сказавъ маршалокъ: „Се членъ вы-

дѣлу краєвого д-ръ Даміянъ Савчакъ, Русинъ.“

— Цѣсаръ звертаючи ся до д-ра Савчака, сказавъ: „Es freut mich, dass die Ruthenen ihren Vertreter im Landesaussschusse haben. Es ist ein braves Volk, auf welches ich mich verlassen kann.“ (Тѣшитъ мене, що и Русины мають своего заступника въ краєвомъ вѣдѣлѣ. Русины се гѣдній народъ, на котрый могу спустити ся.) Д-ръ Савчакъ вѣддавъ глубокой поклѣвъ на тѣ прихильній слова монарха, почѣмъ вѣдповѣдавъ на пытанья цѣсаря, якій справы полагаджуе въ своемъ департаментѣ.

Опѣсля представили ся цѣсареві: уряды, корпораціи и товариства. Авдіенціи скѣнчили ся передъ 4-тою годиною и цѣсаръ выѣхавъ на выставу. Передъ павильономъ промысловымъ збрала ся численна публика, а въ павильонѣ принимали цѣсаря члены дирекціи выставки. Промовы кн. Савтѣги и д-ра Савчака подали мы вчера. На тѣ промовы вѣдповѣвъ цѣсаръ:

„Переимаю се мене щирою радостію, що могу вѣдѣдати сей край при нагодѣ, котра сполучила найлѣпшій силы всѣхъ становъ въ змаганію, чтобы зложити гарный и поучающій доказъ способности до дѣлания и тридолюбности. Серце мое зазнасть малого чувства, сли буде слѣдити поступу, якій край зробивъ на найважѣйшихъ поляхъ працѣ цивилизаціи; зъ найгорѣйшимъ интересомъ буду тышити ся успѣхами, якій край доси вже добувъ. Кобы сей край дорожого згѣдно и поважнѣ працѣ взявъ ся на таку уровень духового и экономичного розвитку, до котрого змагати и котру заняті має въ повной мѣрѣ право, завдяки вродженимъ прикметамъ народного характера. Зъ чувствомъ радости, яку выкликуе уживанье того, що вже осягнуто, найже лучить ся такоже змаганье досягнути се, що пильностію и вытревалоствію може бути ще осягнуто. Мои найлѣпшій желанія будутъ завѣдѣ при кождей дальшій розвитку и кождей дальшій поступѣ на поли духовыхъ и экономичныхъ интересѣвъ.“

По вѣдповѣдѣ зачавъ цѣсаръ оглядати павильонъ промысловый. До многихъ выставѣвъ заговорювавъ цѣсаръ, вышутючи ся про предметъ ними выставленъ. Зъ павильону промыслового перейшовъ цѣсаръ до палаты штукъ красивыхъ, а о 6-той годинѣ вѣдѣхавъ до палаты намѣстничою на обѣдѣ.

О 7-й годинѣ заяснѣли вѣкна домѣвъ свѣтлами. Львовѣ илюминувъ на честь цѣсаря. Ратушѣ, волоска церковѣ, касѣ шадина, огорождѣ Оссолянскихъ були прекрасно освѣтленъ лампѣвами, газомъ и електрикою. Рѣвночано зъ илюминацію вѣдбуло ся передъ палатою намѣстника вѣдспѣванье кантатѣ и хоровѣдѣ. До кантатѣ стануло 400 особѣ и вѣдспѣвано найперше польску а вѣдтакъ руску

кантату. Композиторы и дірігенты: Невядомскій и Вахнянинъ по вѣдспѣваню кантатѣ явили ся передъ цѣсаремъ и вручили гарно оправленъ тексты кантатѣ. Цѣсаръ высказавъ имъ повне признанье и похвалу въ хоровѣдѣ зъ лампѣвами, синими и червоными взяло участѣ до 1000 особѣ. Цѣсаръ слухавъ кантату и придивлявъ ся хороводови на балкѣнѣ. Вѣдтакъ переѣхавъ цѣсаръ головѣйшимъ улицами илюминированными и по 9-той годинѣ заѣхавъ цѣсаръ на равѣ до кн. Савтѣговѣ. Въ салѣнахъ кн. Савтѣговѣ було збранныхъ до 500 людей. Цѣсаръ забавивъ довѣй часть розмавляючи зъ достойниками и дамами.

Нинѣ въ суботу выслушавъ цѣсаръ тиху службу Богу въ латиньской катедрѣ а вѣдтакъ звидѣвъ четверту гімназію, бараки артилеріи, домѣ нивалідѣвъ и о год. 11-той привѣхавъ до руской семинаріи духовной.

Цѣлу улицю Коперника залягли великій товчы народу, а передъ будынокѣмъ семинаріи установилась процесія церкви св. Юра. Въ сѣняхъ выжидали цѣсаря митрополитъ и оба епископы, всѣ члены капітулы львовской, крилошане Чеховичъ и Волошиньскій зъ Перемышля а Фаціевичъ, Литвиневичъ и Тороньскій зъ Станиславова, капеляны войсковой Куницкій и Литвиньскій, деканы львовской епархії, міністеръ Мадейскій, рускій послы и многіи знатніи особы. Цѣсаръ проводженимъ митрополитомъ и епископами удавъ ся коридоромъ до салѣ музыкальной въ партерѣ, котру прибрано цвѣтами и драперіями та де устроено престолѣ. Вздвожъ коридора установилось священство и вѣдало монарха голосными: „Многая лѣта! Слава!“

Коли цѣсаръ станувъ передъ престоломъ, Впроевъ митрополитъ промовивъ по нѣмѣцки тими словами:

„Ваше ц. и к. Апостольске Величество! Несказана радѣсть наповняе нашѣ сердца, что мы нинѣ маемо то велике щастье, ту въ тѣмъ духовнымъ закладѣ науковѣмъ, такъ важнымъ для церкви, державы и руского народу, вѣрнобддано повитати Ваше ц. и к. Апостольске Величество.“

Цѣле столѣтьє вже минуло, якъ славній Попередникъ Вашего ц. и к. Ап. Величества для выхованія руского духовенства заложили на тѣмъ мѣсці семинарію духовну. Зъ часомъ будынокъ семинаріи постарѣвъ ся и не бувъ уже такъ вѣдповѣднымъ на свою цѣль; черезъ то и выховуванье молодыхъ питомцѣвъ було значно обтяжено. Тогдѣ Ваше ц. и к. Ап. Величество, дѣбаль по вѣдѣвски про всѣ народности и станы великон австро угорекон Монархії, въ своѣй великодушности и ласцѣ велѣвъ побудувати сей будынокъ и заосмотрити у всѣхъ потребы.

Яка радѣсть для насъ, что нинѣ маемо

25)

Осея Торпа.

Повѣсть Тора Гедберга.

(Далше.)

Два днѣ пѣсля того вѣнъ одержавъ лѣствѣ вѣдѣль Ельзы, котрый мѣстивъ въ собѣ тѣлько питанье о тѣмъ, якъ вѣнъ рѣшити ся супротивъ вѣхъ дѣвчинокъ.

Ихъ дѣвчинки! Вѣнъ ще не подумавъ о нѣй, не подумавъ о своѣй маленькой Аннѣ, котрой бѣльше не увидити! Такъ, не побачити тому, що не хоче бачити ея! Уже сама думка про се, що дѣтина лѣшть ея у него, мовъ вѣчна пригадка, була ему нетерпима. И, при тѣмъ-же, гордѣсть побуждала его уладити все для выгоды Ельзы.

То бувъ послѣдній лѣствѣ, котрый одержавъ вѣдѣль жѣнки; все проче они уладили мѣжь собою черезъ посередничѣвъ. Но того лѣству вѣнъ не спаливъ, а спрятавъ его зъ другими паперами въ свое бюро.

Они не бачились въ часѣ процедуры розводу. Дѣвчинка лишилась у Ельзы, а Ельзѣ обовязавъ ся рѣчно выплачувати цевну суму на ея удержанье и назначити Анну своею наслѣдницею въ тѣмъ случаю, сли нѣ одна зъ сторонѣвъ не звѣнчае въ другѣ.

Сѣмѣя Ельзы до послѣдней хвилѣ старала

ся перепити розводу, а Люиза навѣтъ вѣдѣла до Штокгольму, чтобы переговорити зъ сестрою. Але она вернула ся, не осягнувши нѣякого результату. Ельза на всѣ ея представленія вѣдповѣдала смутнымъ, але твердымъ, нѣмъ. Зъ той поры въ сѣмѣй всяко оминали говорити про нея, и нѣколи не було рѣчи о тѣмъ, чтобы запросити ея вернутись подѣ крѣвалю родительского дому. Не глядячи на всю свою доброту, Люиза не дала въ тѣмъ взглядѣ наклонитись, ея понятіа о обовязку були надто глубоко оскорбленъ; она думала, що Ельза нанесла имъ всѣмъ незатертый глумъ и що едине, что имъ теперь лишае ся, то постаратись ея забути. Она не была бѣльше членомъ сѣмѣй.

Коли по якомъ часѣ она одержала лѣствѣ вѣдѣль Ельзы, то передала его нерозпечатанымъ Ерацѣ, а сама не хотѣла нѣ читати его, нѣ вѣдповѣдати Ерика вѣдповѣла замѣсть неи и зъ той поры постѣйно, хочъ и не дуже часто, переписувалась зъ Ельзою.

Проминула зима, рана Ека стала поволи гонти ся. Зъ початку вѣдчувавъ пустку около себе, але мало помало привыкъ до своей самотности.

Для Лиссы розвѣдъ мѣжь паньствомъ бувъ тяжкимъ ударомъ. Она довго думала про се, хто властиво зъ нихъ бѣльше провинивъ ся. Ея привязанье до Ельзы зробило то, що ея судъ выпавъ бѣльше поблажливо для Ельзы, а ще коли стара няня агадала маленьку Анну,

то нѣй неначе прочувавъ ся голосъ, накликающий покинути Торпу и ити за ними. Але она такъ зжила ся зъ Торпою и такъ привыкла до господаря, что такое бажанье могло було бути хѣба лишъ фантазією, а перемѣнити его въ дѣйствѣсть, було для Лиссы такъ невозможно, якъ зачинати нове житье. А до того она ще и памятала послѣдній слова Ельзы „гарненько доглядай пана!“ Она бачила въ нихъ немовъ то заѣвчанье, котре повинна выповнити. Нѣй, простой служанкѣ, не годилось судити.

Длятого она старала ся не судити а лишъ выповняти вложенный на ню обовязокъ: доглядати гарненько пана. Она и робила се, а ея заходы коло него дали новый кормѣ ея привязаню до Ека, и въ мѣру того якъ ея привязанье збѣлшувало ся, она стала все бѣльше и бѣльше обвиняти неприсутну Ельзу. Она мало помало забула доказы, якій перше ставляла на ея користь, забула цѣлкомъ, що колѣсь те сама стояла по ея сторонѣ, и небавомъ Ельза остала ся въ ея памяти лишъ невѣдочною жѣнкою, що покинула ея пана и вѣдобрала вѣдѣль нѣхъ дѣтину. Особливо сен послѣднюю вини она не могла простити.

Але Лина, кухарка, вѣвняла, що покѣйна панна Томпсонъ цѣлкомъ не была такъ дурна, якъ гадали люде. Чѣн-жѣ она не правдиво все те приповѣдала еще тогдѣ, коли вѣдѣла въ картахъ шѣкову даму на чорной дорогѣ? Сю перемѣну трѣфовою дамы на шѣкову она придумала немовъ регабілітацію для памяти панни

Томпсонъ и вѣдѣль того часу уперто стояла при тѣмъ, що небажка вѣдѣла шѣкову даму.

Зъ пѣвъ року Екѣ тримавъ ся зъ далека вѣдѣль Гольмерѣвъ, але потѣмъ почавъ зновѣ вѣдѣль часу до часу вѣдѣти до Бѣнѣстѣ, грати въ варцабы зъ старушкѣмъ та ѣсти смачный стравы, котрі Люиза прилажувала на вечеру. Але зъ Ерикою вѣнъ бувъ завѣдѣмъ холодный неприступный.

Одного разу, вечеромъ, коли стоявъ самъ въ передпокою, дожидаячи коли заѣде повѣзъ, чтобы вѣдѣхати домѣвъ, Ерика подѣйшла до него.

— Я маю до тебе припорученье вѣдѣль Ельзы — сказаза зъ блѣдымъ покрѣплымъ лицѣмъ.

Вѣнъ поспѣшно вѣдвернувъ ся вѣдѣль неи. — Ельза пытае, чи не хочешь побачити маленькой Анны та поддержати ея трохи у себе? Ея могла бы привезти хрестна мати Ельзы. Або може ты самъ поѣдѣшь до Штокгольму? Зъ Ельзою не стрѣтись ея.

— Нѣ! — вѣдповѣвъ строгимъ тономъ и, не глянувши на ню, зѣйшовъ на долину.

(Далше буде.)

нагоду, зложити Вашому ц. и к. Ап. Величеству вірноподдану подяку за ту велику ласку. Проте звольте, Ваше ц. и к. Ап. Величество, ти вірноподдані чувства нашої найцарівшій одячності, якій я в ім'я всего руского духовенства, а й цілого руского народу складаю, вселаскавіше прийняти. Мы покладаємо собі за першій свій обов'язок, щоби з того нового будинку виходили душпастирї з почутєм обов'язку и вірності, віддани душою и тілом Вашому ц. и к. Ап. Величеству, Наймилостивішій династії и державі Вашого Величства, а одушевлені для справдішного добра руского народу, сильно пересвідчені о тій, що справдішне добро нашого народу лежить тільки в сполученні з св. рим.-кат. церквою и з державою Вашого ц. и к. Ап. Величства.

Руске духовенство не залишить ніколи удержувати и розвивати таке почуття в народі, ему повіримо. А що кожде добро почуття йде з гори, то мы будемо молити Всевышнього, щоби задержав ціло и був охороною та покровом для Вашого ц. и к. Ап. Величства и Найвысшого дому цауячого.

З глибокої вірноподданої серцею клячею нашою народною промовою: „Его Величество наш Найяснійший Царь Франц Іосиф І. най живі во многі лѣта!“

На промову митрополита відповів царь:

„Ваше сердечний привіт приймаю з ширим вдоволенням и з задоволенням, що мені добре відомі особливий старання ваші, покладані для нагляду виховання и повного почуття обов'язку діяльності руского духовенства. Не сумніваюся, що у всестороннім інтересі династії, держави и руского народу ваші змагання увінчаються бажаним успіхом, будьте пересвідчені, що в тих змаганнях ніколи вам не хибне моє поміччя и мого правительства.“

По обох промовах залунали оклики „многа лѣта“, а з надвору долітали звуки йому царському, граючої музики військовою, и цісар хоральною „многа лѣта“. Царь підійшов до збраного духовенства. Розмаляв з митрополитом и єпископами, відтак з деякими крилошанами, промовив по кілька слів до о. Кордуби, Залучков и Кобылянского, обох капеланів військових, о. Сарницікого и інших. Вийшовши з салі перейшов царь на подвір'я. Тут розкрилася гарна картина. Ціле подвір'я виповнене публікою, поміж котрою були зручно покладані селяне в своїх гарних строях, від всіх боків будинку виглядають цілків головки жіноцтва, а посеред подвір'я на естраді и трибуні, прикрашеній зеленію стоїть о. Остап Нижанковський з хором. Хор величавий, 200 осіб що найкрасніших голосів з поміж нашого духовенства, а також и 12 співачок селянського хору з Печеніжана. Коли царь станув на против естради, о. Нижанковський дав знак и понесли звуки кантати. Кантата оперта на народних мотивах и дуже ефективно ужиті хоры и акомпаніменти музики військовий.

По відспіванні кантати підійшов царь в напрямі до естради и велів попросити дірігента о. Нижанковського. З глибоким поклоном станув о. Нижанковський перед царем, а царь сказав: „Вельми гарно, пречудно! Ви самі скомпонували? — Так єсть, В. Величество, — відповів о. Нижанковський. — Як довгий час підготувався хор? — Чотири дні. — Вельми дякую вам панове — сказав царь давши звертаючись до співачок. — Кантата була вельми гарно відспівана. А чи ви й інструментували ту кантату? — Ні, се зробив капелмайстер Мазак з 55 полку піхоти. — Ще раз вам дякую — сказав царь звертаючись до відходу. Тоді хор заспівав: „Во здраві!“ и царь пристанув, слухаючи и любуючись співом. По тій вийшов царь з будинку семінарії, проведений духовенством серед одушевлених окликів публіки.

На тій закінчив царь передодушней проїздки; по полудні поїде на виставу а вечером на равт до маршалка кн. Сапїги.

Про гостину царя в Рашеві, де, як звісно, задержався перший раз від Кракова, пишуть нам: Місто вистроилося на прийняття Его Величства по можливості величаво. Все сконструювалося на двірці зельніцї гарно прибрано. [Цілу ніч, мимо дощу, ведено роботи.] Перед годиню 6 ою зійшлися представителі всіх властей з п. намісником и старостою. Прибула й музика військова та почетна компанія. Народу було доволі багато, однак без потреби половину не допустили на дворець, хоч аж надто було місяця. На переді стояло троє духовенства латинського з кс. деканом и парохом місцевого в капі з кропидом в руці. Руских священників було мабуть лише двоє:

о. Негребецкий з Заліся и другий від Добрехова. Царь легким кроком вискочив з поїзда, при звуках йому прийняв рапорт від командуючого генерала Гальгого и переглянув пошту компанію з супроводом п. намісника. Намісник звернув увагу царя на урядників, на раду повітову и на духовенство. По хвилі царь розпачався, салютуючи, и удав ся до вагону. Поїзд рушив серед окликів публіки, а царь через вікно довгий ще час здоровивав народ.

В дальшій дорозі на стаціях в Ланьцуті, Переворску и взагалі по-при залізничній шлях зібралось багато народу з процесіями и духовенством а кінці бандері проводили царя майже цілу дорогу. Поїзд не задержувався аж в Ярославі, де усталися на дворі: почетна компанія з музикою, командант гарнізону генерал-поручник Гавл з корпусом офіцерів, ярославська повітова рада з презесом кн. Юрієм Чарторийським, о. крилошанин Хотинецкий и латинський канонік Олексинський з духовенством обох обрядів та влади правительств и автономій. Царь перейшовши по-при почетну компанію поговорив кілька слів з кн. Чарторийським и по кількох хвилинах відїхав. В Перемислі, де зібралось на дворі представителі всіх станів и урядів та величезне число публіки почав царь між іншими розмовою о. крал. Литвинського, під котрого проводом явився на дворі греко-кат. капітула и руске духовенство. О 8½ годін відїхав монарх з Перемисла, щоби задержатися в останнє перед Львовом на дворі в Городку. Тут прийняв царь квітці від бар. Брунцік и хліб та солі від депутатів селян. Відомі цілком дороги витали царя нечислим тисям народу одушевленими окликами.

Голос о вічу духовенства.

[З архієпархіи львівської.]

Гадка про віче руских священників обняла вже майже кожного духовного и кожного глядця на сю першу в історії руского духовенства подію очима повними надії. Щораз більше священників бере ся за перо, щоби в свою гадку подати, що-раз більше вирізняє справ, котрим віче має зайняти ся. Тільки чи не за багато тих гадок? чи не за багато справ? и чи не за багато покладаємо на віче надії? Коли-б ми зобразили всі проєкти, пляни, гадки, справи, то побачили-б, що заносить ся ніби на конгрес релігійний в Чикаго, де чотирнадцять днів треба було для вислухання різних рефератів. На мою гадку нам ніяк розводити ся надзвичайними річима.

Віче руских священників має мати на цілі передовсім матеріальні відносини духовенства, а тую річ я розділю в три часті.

I. Поліпшення быту матеріального.

Під сю рубрику підтягнути всякі догляди, почавши від найбільше некучих ран аж до найменших болячок. И так:

1) Підвищення конгресу взагалі — чи то щоби піднесено ви просто до якогось макемуму з днем канонічної інституції, чи через розклясовані парохій на кілька класів, чи через впровадження яких п'ятилітніх або трилітніх професійних додатків.

2) Цілковитий опуст доходів єпітратихильних, а наомість

3) Знесення дотychczasowego патенту Іосифинського, а заведення такс так точно означених, щоби сторони з гори знали, чого за певну квоту грошеву від священника доплатити ся.

4) Опуст що-найменше 30% з доходів катастрофальних від ґрунту, если ґрунт єсть в прилученій до парохії громад.

5) Точне виконання розпоряджень консисторіальних що-до права убігання о більшій парохії перед десятима лѣтами служби, котре то розпорядження до одних приміює ся, інших не дотикає. З тою точкою мусить бути сполучений и поступати.

6) Розклясовані приходів.

7) Податки ґрунтові нехай фонд сам оплачує просто до ц. к. каси.

8) Знесення уставу конґруальної, котрою священники зобов'язані правити службу Божу за лѣгати при поодиноких церквах, а стипендія вчисляється ся в конґру.

9) Конґру повинен священник побирати з гори за місяць будучий.

10) Урегулювання інтеркаларійного часу на відповіднійш пору, позаяк 25-ий марта єсть найнедогіднійш, а далеко лѣпшим був би 1-ий вересня або 1-ий сѣчня.

11) Право зниження священникам цѣны білетів від залізницями державними, як о мають військовий и урядники державні.

12) Піднесення уряду деканального до більшій поваги а додане тому-ж крім значного підвищення пенсії сотрудника платного з фондів релігійного.

13) Департамент духовний в ц. к. намісництві обсадити кількома священниками, бо много справ не поладжує ся просто, але через консисторію, котра то дорога буває нераз дуже довга.

II. Справи відвіду і сиріт священників.

„Заложеньє для відвіду і сиріт фонду пенсійного правительством, але в той спосіб, щоби досічасні фонди осталися виключно в руках духовенства, а в ім'я его най архієрєв роздавали особні запомоги для відвіду обтяжених більшим числом дітей.“

2) Знесення добровільних а майже силою вимушуваних датків в користь досічасових інституцій „фонди запомогів“, як то датки великим тягаром падуть на священників при всяких нагодах — женитьби, інституції, увільнення від конкурсу и т. д.

III. Справи дотикаючі прихрип відносини духовенства руского.

1) Секатурі що-до надзорів з сторони властей політичної а також и з сторони тих, котрим ц. к. староства поручують виспекцію над відправою богослуження, над дзвоненєм підчас того и т. д. [Справа шанованя свят и обряду взагалі не належить до віча, бо оно вже загарантоване законами конституційними, а річ ся належить до Ординаріатів з уряду.]

2) Урегулювання взагально зміна уставу конкурсійного в користь парохіян.

3) Заложеньє товариства запомогового для будови церков руских.

4) Знесення патронатів приватних.

4) Помноження числа капеланів військових и установлень двох парохів при ц. к. армії, а то в обох половинах Австро-Угорщини.

5) Введення якогось приличного „главохранлища“ підчас функцій духовних.

6) Заняття долею дяків и приймаєнь лише кваліфікованих.

7) Узакнення як найбільше стипендій для богословів, котрі могли бы образувати ся поза границями держави.

8) Радикальна зміна студій богословських на всеучилищах, розширення їх и викладки на рідній мові.

9) Заложеньє порядної часописи місячної для духовних.

Крім того нехай кождий ще й себе подаст, сли уважає се за одвітне. Я думаю, що віче не повинно займатися нішими справами, що не входять в круг повисших груп. Справи політичні треба полишити на боці, бо они не належать виключно до священників. Так само не належать до віча и справи релігійні, бо их боронить св. отець и єпископ. Що-до справ обрядових — то ті достаточо уложений, а що тут и там дучають ся „душехвата“, се вибрык, котрий можна також підтягнути під ц. к. §§-и. Без лиха не може свѣт виступати, а против него є права. Кождий стан має своє, а нема села без волота. Впротім маємо на се консисторію, то відносимь ся до них и поладжуєнь лишім им. В тій то й біда, що коли латинський консисторія бувають засычані жалобами на руских священників на темат „душехвата“ — то руске духовенство з якоюсь апатією нігдѣ доходую до сервілізму, глядять на то, як 90% нителігенція мѣшанства руского переходить на латинський обряд через хрещення своїх дітей, котрі опісля тонуть в морю польським. Робім и мы так як роблять ксьондзы польскі, а у-видимо, хто кому криядь робить! А так — то руский консисторія навѣть не можуть відлатитися латинським рієкнем за надобне. Латинське духовенство поступає особливо по менших мѣстах и мѣсточках так, що мимо-волі нагадує ся нам порівнянь з мѣшком. Тож против той акції треба бы поставити реакцію. Заходит тепер питання: як має духовенство поступати з огляду на віче з єпископатом? чи віднести ся до него о „согласіє“, чи лише повідомити его. Безперечно є справи, що-до котрих, абы могли увійти на дорогу успіху, треба бы порозумѣтися з нашими архієпископами. Можна-б за-сягнути доброй ради о напрямі тих справ, але з огляду, що и до Ординаріатів будуть ставлені деякі петиції або через них до вищих властей чи тіл законодавчих, то вистане єпископат попросити до участі и о благословення.

Що-до мѣсця збору — то єдине на се є Львів.

Дѣляти на дієцезію або й деканат — значило бы відложити справу auf die lange Bank. Що иншого віча повітові, для народу взагалі, а що иншого збори одного стану, ко-

трого члени всі спільний оден мають інтерес. Львів кваліфікує ся найбільше передовсім тому, що лежить немов по середині галицкои Руси, а друге й то, що по инших мѣстах не збере ся стільки учасників та й нема відповідного примѣненя ані на мешканця, ані на наради in pleno и поодинокими комісіями.

Ходити лиш о виборт найвідповіднійшого часу. Многі домагають ся, щоби віче се року відбуло ся. Вся возможна... але треба нам числити ся и з грошем и з часом. Сего року вистава вправді не піднесла цѣны прожитку, [чого доказом шоденні анонсы Наєтулы], але цѣна мешканя підскочила незвичайно. А по друге: Чи не волить кождий поїти на виставу, як пересидѣти два-три дні, слухаючи рефератів або працюючи в комісії? Тож не забуваймо й на се, бо и тут наша слава рівнодушність могла бы взяти гору. Тож радше відложім ся справу до місяця зимних. Мне обаво холери [то й ц. к. влади не зможуть зробити так, як в Тереволі] а тимчасом возмѣм ся серію до приготувань: заявім комітет, огляньмо ся за людьми праці, а многоглаголює залишмь, бо се нам долі не поліпшати...

Ю. Д.

Дописи „Дѣла“

Зь Станиславова.

[Справа шкільної.]

Станиславів називають містом урядників; я називаю бы его ще містом учеників и учениць. В останніх днях серпня и перших вересня панував на мѣст незвичайний рух, бо окрім мѣсцевих людей зѣхало дуже багато чужих з старшими й молодшими дітьми до шкіль. На кождім кроці бачив ти родичів з купкою дітей, трохи своїх а трохи надавали своїм и знакомі, щоби записати до школи. Тут учениць з свѣдцтвами в руках вертають від записів, там ученики з закупленими книжками; тут хлопцѣ з купкою старших книжок під пахою очевидно толкує татови, абы купив сливок, бо неспить вступний поїшов добре, там дѣвчинка веде маму до склепу, має надію достати новий капелюшок та нові черевички. А всі діти, веселі, відживлені на вакаціях, відпочали добре, добре й заберуть ся до дальшої роботи.

Великий наплив молодежи в наші мѣст, бо й багато шкіль різнородних. Гімназія числить щорічно над 500 учеників, школа реальна 300, учительська семінарія мужеска над 200 а женеска [приватна] на двох курсах до 100 кандидаток, школи вправі при семінарії мужескої над 200 дітей, осьмокласова женеска школа відлвова 1400 учениць, шестикласова мужеска школа народна 800 хлопців, п'ятикласова школа мужеска 400 хлопців, школа промыслова кількадесят. Наколи-б усе те счислити, то вийде поважна сума в білнату тисяча молодежи шкільної. Молодѣж тот в двох третинах мѣсцеві а одна третя часть є з яких десяти повітів, навѣть далених від Станиславова. Рускои молодежи шкільної єсть в тій числ сѣм сот. Фреквенція руских дітей збільшує ся що року; головно значно збільшила ся в останніх двох роках фреквенція учениць-Русинок, бо майже в двое.

Рік шкільний заяв ся 3-ого с. м. торжественним богослуженєм в рускій катедрі и в латинськості костелі парохіальній. При сій нагоді мусѣло прайро званити кождого Русина, кола побачити на тій богослуженю лише учениць двох шкіль женеских; всі прочі рускі діти [з гімназії, з шкіль реальної, з семінарії учительської, з всіх шкіль народних] попроваджено до костела враз із польськими. Питає ся я, що за причина сему? „А, такий уже звичай!“ Наколи єсть такий звичай, то вінь не добрий, а річню дотичних катихізів було бы той звичай зміняти!

Мужеска семінарія учительська достала постійного катихіста в особі Всч. о. Івана Порайка, дотепершнього катихіста гімназії буцакно, знаного народолюб-патріота и приятеля молодежи. Відн обіймає посаду 5-ого с. м.

Всі три класи школи вправі з руским язком викладовим при семінарії учительській мають на стілько вписаних учеників-Русинів, що істнованє тої школи вповні забезпечене.

Громада мѣсцевих Русинів стратила доброго члена, проф. С. Недѣльського [що перенѣсь ся на управителя рускои гімназії до Коломиї], стратила и учителя семінарії п. Т. Бѣленького [що перенѣсь ся до учительської]

семинарію до Самбора]. Решта громадян вернула з ваканцій до своїх фахових робіт; може зайняти яку роботу в політичній та просвітній життю Русинів...

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛІТИЧНИЙ

Спільний делегація зберуться в Будапешті дня 14 с. м., для того правительством вже тепер займаєся питанням скликання ради державної. Палата послів має розпочати наради безпосередньо по замкненню делегацій. Допускають, що рішення буде назавтра на день 12-ого жовтня. Ще перед тим розпочнуть свої праці об'єднані комісії: комісія для цивільної процедури 20 вересня, а комісія для реформи податкової 24 вересня.

НОВИНКИ

— Письмовий іспит зрілості в рускій гімназії розпочинаєся дня 13 вересня о годині 8 перед полуднем. Абитуранти, котрі хотять в речизині освітній складати іспит, мають дня 12-ого вересня о годині 8-й рано з'явитися в канцелярію дирекції гімназійної. Уставний іспит розпочинаєся дня 21 вересня. — У Львові дня 8 вересня 1894. Харкевич д. к. директор.

— Галицький ц. н. лівничий і помічники лівничий наміряють, — як доходити нас висті — скликати в листопаді с. р. вчте в цїлі на ради надзвичайно повільно о будучності і видавати свого органу. В тій цїлі має у-конституувати ся особна комісія.

— Павильон руский на виставі відвідає Его Величність в понеділок о 3-й годині в полудня. Вп. комітетові, виставці і члени товариств зовольте в строю галевити зобра-ти ся як найкращіше на годину 3-тю пер-ед павильоном. — Волод. Шулевич.

— На авієнці у цїсаря можна записувати ся в намістництво у надвірного секретаря канцелярії кабінетної п. Гана, завтра в суботу від години 9-ої до 12-ї, в полудне і від 3-ої до 5-ої по полудні, а в неділю від години 9-ої до 12-ї, в полудне.

— Директор женьської учительської семінарії у Львові шкільний радник Людвиг Давидович іменований краєвим шкільним інспектором і придільний до галицької кра-євої ради шкільної.

— Про холеру в Тисмениці пишуть до Kurjer a Stanislawowskiego: Ратункова акція відбуває ся тепер у нас дуже енергійно і успішно, а то dlatego, що намістництво ви-дегувало ще двоє лікарів, іменно з Ся-нока і Лєська, одного концепіста намістни-цтва і 14 жандармів. Тепер случає смерті рідкі, бо перше померло по 8 осіб, нині-ж по 2 або 3. Досі померло від 15 н. ст. сер-пня 60 людей, а недужих вчте ще около 70. При кожній реальності, де находит ся недужий, уставлено сторожу, котра не дозволяє нікому виходити до мїста, а поживу доставляють їм призначені до сего особи. Если акція ра-тункова буде так далі поступати, треба надїятися, що пошестя вскорі буде при-двлена. Школи ще досі закриті. Нині т. в. 2 н. ст. вересня сконстатовано кілька случаєв ванедужан в сусїдстві селі Підпечерах.

— Огнї. Оногоди по полудні повстав в гр-баний пожеж в Дуброві коло Стрия. Згорїло 12 будиноків. Шкода вносить 15.000 зр. За-раз по сїмз огни вибух огонь на стрий-ським передмістям Лани долїшний і знищив дві стодолы з абжежм.

— Засудження гімназійних учеників. В червні с. р. доносили ми о незвичайнім рабунку, якого допустили ся два ученики V ої гімназійної класи в Сузаві, Ісидор Бен-деши і Василь Крістуріан. На гостинці мїж Сузавою а Скеєю напали они на свого вуйка і зрабували ему 600 зр. Оба молоді переступ-ники ставали сими днями перед судом в Сузаві, першій перед звичайним трибуна-лом, другій перед трибуналом присяж-них. Ісидора Бендеши засуджено на 8 мї-сяць, а Василя Крістуріана на 5 лїт тяж-кон в'язниці.

— З Калуса доносять, що дня 25 н. ст. вересня відбуде ся в тамовім касині ве-чер з танцями, з котрого дохід призначе-ний на шкільну молодіж. Запросини будуть сими днями вислані, а хто їх не одержав би, може віднести ся до о. Сьчинського в Ві-стовой, пошта Воднаров.

— Замітнє місяця, яке припадає на 15 н. ст. вересня, буде можна видїти в цїлїй Европї. Се буде лише часткове замітнє і лише першу его часть буде у нас видко. Замітнє розпочне ся о 4-й годині 36 мї-нут рано, середина замітня припадає на 5-у годину 32 минут, а конець на 6-у годину 27 минут після середно-європейского часу.

— Дрбний вїсти. Міністри Бакемь і Вурм-бранд приїхали вчера рано до Львова. — До-

повнячий виборь одного члена ради повіто-вой в Старім мїстї з групи сїльських громад розписано на день 12 н. ст. жовтня. — Оногоди о 4-й годині в полудня вручила депутація львівського університету почетний диплом доктора філософії д-рови Едв. Ріт-нерови, шефові секції в міністерстві просві-ти, перебуваючому тепер у Львові.

— 60.000 зр. вносить головна wygrana львівської виставової лотерії. Звертаємо ува-гу наших Вп. Читателїв на се, що тягненє відбуде ся вже 27 н. ст. вересня.

Посмертний — оновїстки. Марія Пясецька, жена бывшего пароха і декана бл. п. о. Андрея Пясецького з Ска-рпави, повіта золочівського, упокоїла ся дня 24 серпня в Вишнєць великій в 95-мї роцї житя (роджена року 1800). Численні внуки і правнуки супроведили єї дня 26 серпня на вїч-ний упокій.

Телеграми „Дїла“

Вїдень 8 вересня. Рада державна буде скликана имовїрно 12-ого жовтня. — Заста-новлено слїдство против фальшивиків банків.

Бїлград 8 вересня. Арештовані ра-дикалів не перестають. Обжаловують их о зраду державу.

Берно мор. 8 вересня. О обиду ма-стату вичено слїдство против секретаря ветеранів і сїмох товаришів.

Берлін 8 вересня. Цїсарь выголосив в Корольци при дворї обїд довшу мову, в котрій воззав маїнатів, щоби йшли з ним разом в борбї за релїгїю, моральність і добрий лад. Цїсарь обїцяв простити маїнатам опозицію, котру ставили против російского торговельного договору.

Лондон 8 вересня. З поля япаньско-хінської війни доносять, що маршалок Я маїата йде на чолї 100.000 Япанців на Пекин.

Львівський руский народный театр від зарядом тов. „Руска Бєсїда“ у Львові. В СЛІ ТОВ. „FRONSHIN“ В ГОТЕЛІ ЖОРЖА.

В суботу д. 8 вересня 1894. По раз першій представлено буде МОДНЫЙ ЖЕНИХЪ

комедія з мїщаньского житя з сїмвами і танцями в 4 дїях М. Старицкого.

Надболање.

Супротив беззастанних погососок о до-рожї, подорожню артикулов поживы а в слїдї за тїм о піднесеню цїн в мнїх рестав-раціях, маю честь повїдомити, що поробивши відповїдї стараня на довго перед сезоном выставовим, маю моїх гостей приймати на давних условинах, та що вї підвисшенє цїн, я зменшенє порцій не має тепер мїсця в моїй реставрації, анї не буде мати мїсця за цїлий час выставки. 232 13—?

З поважанєм Нафтула Тепфера реставратор, у Львові, при ул. Трибунальскої.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ оптик и механик „Болд Коперник“ Львів, площа св. Духа (ул. Театральна) в прот-тив головного одяку поручає у великій ви-борї і по найдешев-ших цїнах: окуляри, цїкери, лїчноты, бінокл, да-лекогляды, барометры, аерометры, мікроскопы, люпи, комп-асы, райсфайт, ленти мїриальні, цїони, сїбел, манометры і т. п. Устроєня звонків електричних. Всякі направи выготовляють ся найкраще і найдешевше. — Замовленя в провінції выготовляють ся точно 4185

МАТТОНЬОГО Гієгілєрска найчистїйша алькаїчна ВОДА цїаова Ся вода єсть цїлковито відна від органічних субстанцій і подає особливо в мїсцях з не-певними киричними і водопротодами найліпшій напїток. (X.)

Найліпша вода до питя при небезпечности пошести єсть в таких слу-чайх часто випробована, медицинськими повага-ми все припоруочувана

Без пореня до хімїчного чищення, відновлюваня і прасованя всякї одїя мужеский і дамский ПЕРШЕ ВІДЕНЬСКЕ Заведенє чищення пятенъ СИМЕОНА ВАЙСА Львів, улица Коперника ч. 12. На жадање чищу одїя при помочи пари до кількох годин.

Без пореня до хімїчного чищення, відновлюваня і прасованя всякї одїя мужеский і дамский ПЕРШЕ ВІДЕНЬСКЕ Заведенє чищення пятенъ СИМЕОНА ВАЙСА Львів, улица Коперника ч. 12. На жадање чищу одїя при помочи пари до кількох годин.

КАРТЫ ВЗДЫ до Північної Америки в Нідерландско-Американськомъ това-риствѣ пароходной плавбы. I Kolowratring 9 IV Weyringergasse 7 a WIEN. Щоденна експедиція з Вїднї. 36-52 Поясненя безплатно.

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНСКИЙ артист-маляр авїстий від кільканадцї лїт з своїх праць маляр-ських, укрїпає церкви в сталью виходїть разом з позо-лоченєм, престолы, иконостасы и інші рїчи. Принимает рїзбярскї работы поєла власных планов. Выготовляет вся-кой величїны церковный образы до иконостасов, престолов, плащениц — одїйными красками на полотнї и деревї. Поболь-ше з фотографїй портреты. Зї уповажєня ц. к. консервато-ріи реставрує всякї старинности, а то ерески, рїзбы и т. и. входячі в круг праць малярства по найумїренїйшим цї-нах. Подписаний просить Вєд. Духовенство замовувати собі его адресу. 205 27—?

Дешевше и лїпше якь всюды! Найутовнїйшї одїя мужескї и дїтинї з найліпших матерїй краєвих, французских и ан-глїйских, тревалого вырбу краєвого, пальты, гавельки, менжниковы, штаны, бунды подорожїи, куртки, футра подорожїи и до мїста, плащї не-промакаючі и пороховники. Одїя для пш. урядників державных, Вєд. Духовенства и студентів (мундуры) готовї и до мїры. При відборї повного одїя студентского по приписаной цїнї 5% оусту. Великій виборь сукиа з першорядных кра-євих и заграничных фабрик. Одїя вїдєньского вырбу значно дешевше якь у вїдєньской конкуренції — поручає Б. ЛЯВФЕРЬ у Львові, улица Галицка ч. 8. Замовленя полагоджую найсвїстїйше до 48 годин.

LE GRIFFON PRAWDZIWY FRANCUSKI PAPIER ZWAZAS NA MARKĘ NAJLEPSZY NAJPOSZUKANSZY NAJBARDZIEJ SŁUŻĄCY ZDROWIU CYGARETOWY PAPIER STRZEC SIĘ PRZED WSZELKIMI NAŚLADOWANIAMI. 4876 49 52

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ приймає замовленя и посередничить в закупкї: СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ впрост з фабрики Іа по 78 зр. Па по 72 зр. за 100 кїлограмів Іосо фабрика. Мыло найлучше при замовленю найменше 30 кїлогр. по 20 кр. и 31 кр. за кїлограм, окрім транспорту, ко-трый вынесе 2 до 3 кр. від кїлограма. При замовленю просимо о точне поданє почты и стації зєлїзничой. 4038

Найліпшї покосты айліпшї фарбы йліпшї лякеры айліпшї кисти поручає по знижєних цїнах найстарша в Галичинї торговельна фірма В. ЧОППЪ 308 Львів улица Жовківска ч. 2.

Головний складь всякого рода повозів, та-рантасів, господарских вїзків, промысловых во-зів и перевезденых фав-тонів найновїйшого фасону, старанно выкїпченых подь гарантією в великом виборї поручає М. НАСЪ у Львові, при ул. Шпитальній ч. 28. Просить ся о ласкаве огля-денє складу. 316 3—3

Важне для Пань! По укрїпленїх цїнах на кожду мїру продає ся фарбы на станки, плашки, пальты, шпекеры и т. д. Приймає ся до крою цїлї сукиа а на жадање до естригованя и выпро-бованя подь гарантією найточнїйшого выкїпченя. 73 49—? Лише за 10 зр. в 12 лїтєх вичуче ся подь гарантією крою французского. ЕВГЕНІЯ ВЕКЕРОВА Львів ул. Синюска ч. 21. П. поверх коло старої почты.

ПІВЕЦЬ ЦЕРКОВНИЙ, що окїн-чив курс потного сїмзу у Вир. о. Витоминського в Денисові, глядає мїсця, котре могь би ва-разь обїяти. Ласкаві зголошеня або на руки Вир. о. Витоминського в Денисові, п. Ходячєм вели-кій, або: П. П. poste restante 320 Язловець. 3—3

ЧАЙ ВЪ БРОДАХЪ! ВОДА дївна зїстїна зї своїх доброт и ва-паху правдивий РОССІЙСКИЙ ЧАЙ в торговлї В. АДАМОВИЧА в БРОДАХЪ фунт дїже доброго . ар. 1-40 фунт надїлшого ораїи, олаксован. ар. 2-60 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 3-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 4-20 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 5-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 6-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 7-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 8-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 9-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 10-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 11-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 12-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 13-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 14-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 15-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 16-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 17-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 18-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 19-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 20-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 21-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 22-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 23-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 24-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 25-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 26-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 27-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 28-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 29-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 30-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 31-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 32-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 33-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 34-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 35-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 36-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 37-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 38-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 39-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 40-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 41-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 42-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 43-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 44-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 45-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 46-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 47-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 48-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 49-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 50-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 51-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 52-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 53-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 54-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 55-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 56-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 57-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 58-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 59-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 60-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 61-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 62-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 63-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 64-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 65-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 66-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 67-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 68-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 69-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 70-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 71-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 72-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 73-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 74-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 75-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 76-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 77-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 78-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 79-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 80-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 81-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 82-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 83-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 84-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 85-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 86-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 87-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 88-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 89-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 90-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 91-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 92-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 93-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 94-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 95-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 96-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 97-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 98-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 99-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 100-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 101-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 102-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 103-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 104-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 105-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 106-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 107-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 108-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 109-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 110-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 111-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 112-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 113-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 114-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 115-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 116-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 117-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 118-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 119-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 120-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 121-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 122-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 123-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 124-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 125-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 126-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 127-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 128-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 129-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 130-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 131-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 132-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 133-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 134-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 135-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 136-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 137-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 138-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 139-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 140-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 141-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 142-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 143-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 144-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 145-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 146-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 147-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 148-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 149-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 150-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 151-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 152-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 153-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 154-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 155-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 156-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 157-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 158-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 159-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 160-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 161-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 162-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 163-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 164-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 165-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 166-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 167-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 168-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 169-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 170-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 171-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 172-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 173-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 174-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 175-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 176-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 177-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 178-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 179-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 180-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 181-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 182-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 183-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 184-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 185-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 186-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 187-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 188-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 189-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 190-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 191-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 192-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 193-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 194-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 195-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 196-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 197-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 198-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 199-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 200-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 201-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 202-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 203-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 204-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 205-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 206-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 207-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 208-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 209-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 210-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 211-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 212-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 213-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 214-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 215-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 216-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 217-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 218-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 219-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 220-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 221-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 222-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 223-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 224-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 225-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 226-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 227-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 228-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 229-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 230-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 231-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 232-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 233-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 234-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 235-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 236-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 237-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 238-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 239-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 240-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 241-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 242-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 243-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 244-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 245-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 246-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 247-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 248-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 249-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 250-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 251-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 252-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 253-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 254-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 255-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 256-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 257-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 258-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 259-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 260-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 261-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 262-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 263-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 264-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 265-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 266-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 267-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 268-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 269-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 270-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 271-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 272-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 273-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 274-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 275-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 276-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 277-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 278-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 279-50 фунт „Имперіаль“ цїсарскі ар. 280-5

Передплата на „ДВАО“ и належитости за писемати платни
у Львову.

строчки писематовам а въ рубрици „Надѣслано“ по 20 пр. в. а
Подати числать ся по 10 пр. збѣть отъишка.

Боявъ ся полишити молодого, гарного буланого коня, котрого самъ выховавъ и котрымъ вельми гордивъ ся, и длятого стоявъ коло него та державъ вожанъ, выжидаючи прибути поѣзду. Два дѣдичѣ, его сусѣды, що такожъ приѣхали до поѣзду, пробували завести

ты штуки лікарекон будуть трудити ся надъ поправою водноспити санитарныхъ краю.

На сю промову водповѣтъ цѣсарь:

„Тѣшитъ мене, що можу поклясти завершныи того будынку а тымъ самымъ отворити выдѣлъ медицинъ, которо заснованье було водъ давна живымъ бажаньемъ краю и университу. Заявленный менѣ водъ васъ высказъ вѣдчности и льояльности приймаю зъ вдоволеньемъ и выжидаю зъ увѣреньемъ, що сей университетъ, теперь вже повный, тымъ успѣшнѣше буде сповѣдлати въ поступѣ наукъ та по всѣ часы буде змагати до выповнення своєї задачѣ для добра обохъ народѣвъ, глядающихъ тутъ духового образованя“

По тыхъ словахъ засѣвъ цѣсарь до стола и підписавъ ся по латинѣ: Franciscus Josephus на актѣ фондацийномъ. Сей актъ есть списанный по латинѣ на пергаментѣ. Водтакъ перейшовъ цѣсарь по будынку и выдѣли становъ на первой платформѣ сходѣвъ, де мало водбути торжество вмурованя акту фондацийного и камня угольного. Пѣдъ таблицю зъ написею: „Za miłościwego panowania najjaśniejszego cesarza i króla Franciszka Józefa I., wielkoduszkiego odnowiciela wydziału medycznego gmach ten wzniesiony został MDCCCXCIV“ полишено отворѣ, въ который вложено пушку склянну зъ актомъ фондацийнымъ. По бокахъ станули архітекты Левинскій и Брависайсъ; оденъ державъ на сѣбѣномъ пѣдносѣ сѣбѣну мису зъ ваинномъ, а другой на золотѣмъ пѣдносѣ кельню и молотокъ. Цѣсарь набравши ваина, кинувъ въ отворѣ, а водтакъ коли отворѣ заложено цѣлою, вдаривъ три разы молоткомъ. При сѣвѣ хоръ „Лютѣв“ и при звукахъ имну выйшовъ цѣсарь зъ будынку.

Продовжене торжества перенесено до авлѣ университу. Коли збѣрали ся тамъ профессоры, водпорушники университу и молодѣжь университу, подякувавъ ректоръ Цвѣклинскій збѣранымъ за участь въ торжествѣ. По ректорѣ промавлала поодинокіи водпорушники: д-ръ Цоль въ имени краковскаго университу, д-ръ Хробакъ (по нѣмцѣи) и д-ръ Найсеръ (по польскѣи) въ имени вѣденскаго университу, д-ръ Борискевичъ въ имени университу въ Градци, д-ръ Гендль зъ Черновца, ір. Стан. Тарновскій въ имени львовскаго політехніки, д-ръ Чижевичъ въ имени товариства лікарскаго, д-ръ Шпильманъ въ имени школы ветеринарскаго, академикъ Парацкій (по польскѣи) и Здерковский (по рускѣи) въ имени молодежи.

Промова академіка Здерковского була така:

„Высокодостойнй Гостѣ! Минули безповоротно вѣки, коли народы бачили свой идеалъ въ якъ наибѣльше загарбанныхъ краяхъ, почалась вправдѣ борба, однакъ не оруженъ и силою фізичною, а словомъ и мыслею. Однѣ народы змагають ся другихъ перевысити, але змаганя всѣхъ звернулися на поле науки. Дума не знаюча путь мѣе ся що разъ та впередъ, добуваючи новіи добутокъ. Почавъ ся бѣи прѣдѣ, думки, но борба се не убійча — напротивъ оживляюча, бо стремленя всѣхъ звернулися въ одну сторону, а се — ушасливити людскѣсть.

Наибѣльше заслугъ въ тѣмъ напрямѣ по-

зъ нимъ розмову, але вѣдъ уперто мовчавъ. Водтакъ явивъ ся начальникъ стаціи зъ звиненою хуриговою въ руцѣ, та наблизивъ ся до Ека. Они були старіи знакоміи, немало разомъ выпили чарокъ грогу, немало разомъ цѣреграли робѣвъ.

— А здоровъ бувъ, Екъ! И ты такожъ тутъ?

— Такъ, якъ бачишь — водповѣтъ по-нуру.

— Гостей, чи що ждешъ до себе?

Екъ сѣрдито глянувъ на него. Ажъ те перъ зачуть дивуватись, нѣсенѣтницѣ плести та цѣкавитись! Та нехай! Ему се не страшно, та дѣльше вѣдъ водъ разу дасть нмъ пороумѣти, чтобы не гадали собѣ, немовъ то вѣдъ стыдае ся свого вчинку.

— Я дожидаю своєї дочки — оказавъ.

Начальникъ стаціи бувъ такъ здивованный, що мимоволѣ свиснувъ.

— Ну, и що-жъ зъ того? — порывисто кликнувъ Екъ. — Що жъ въ тѣмъ такого дивного, що ты уважавъ за водповѣдне ажъ свиснути?

— Але-жъ нѣ, цѣлкомъ нѣ! Я тільки здивувавъ ся! — выминаючо водповѣтъ начальникъ.

— Чого-жъ ты здивувавъ ся? — поспытавъ Екъ впираючи въ него свой поглядъ.

— Але-жъ цѣлкомъ нѣ — ще болѣше змѣшавши водповѣтъ начальникъ.

Въ сѣй хвили давъ ся чути здалека свистъ льокомотивы и начальникъ стаціи побѣгъ на перѣтъ, вельми радъ, що розмова зъ кончности мусѣла прервати ся.

(Далѣе буде.)

ложили науки медицинъ. Люде всѣхъ народѣвъ звернули свои стремленія на одну цѣль — се-бѣ то здоровле чоловѣка. Здаєсь нѣкому и въ думку не прийдѣ дорѣкати за се Нѣмцѣи, або Французови, або кому ниншому зъ чужихъ народѣвъ, що чужинець а не его землякъ водкрывъ новый лѣкъ, або въ чѣмъ ншѣмъ причинивъ ся до розвою наукъ медициныхъ. Правды ту не укрывають, вказують ен въ цѣлѣй наготѣ, хочъ якъ бы она кому була немилла. Дослѣдъ науковий выключаетъ побѣдныи взгляды.

Се и причина, що стѣльки мрѣло, чтобы покѣнчивши гимназію, вступити на выдѣлъ медицинъ. Но что-жъ — у Львовѣ его не було, тожъ много мусѣло собѣ обрати права або філософію. Теперь нѣчо не стоять на перешкодѣ, кождый пѣсля вподобы може собѣ vybrати званье.

Но по-за симъ крые ся ще щось, що може не такъ дужѣ кидаетъ ся въ очи, но все така не сходитъ на другой плянъ, а то — мы мѣжь своими товарищами будемо мати такихъ, що занимають ся галузю науки, що такъ впередъ посунула ся. Погляды нашѣ кристализувають муть ся, судъ нашъ о окруженю буде всесторонниѣйшій.

Русины тѣшатъ ся отвореньемъ медицинъ факультету — яко люде, для которыхъ не може се бути байдужно, що отворитъ ся можность набутя науки. Братя нашѣ Поляки побѣдѣ сего, ще и тымъ можуть тѣшити ся, що вже мають два новыи университеты польскіи, а такій народъ може зъ погоднымъ чоломъ глядѣти въ будучиность. Вѣдъ може бути певный, що нѣчо не потрафитъ его высадити зъ занятаго культурного становиска.

Намъ Русинамъ не слѣдъ того забути, що неодавѣ десяткомъ лѣтъ мине, заки почуємо зъ катедры медицинъ факультету выкладъ въ мовѣ руской. Намъ довго томити-ме мара, що мы доти не можемо бути спокѣйныи, доки не вытворимо літературы, обймающей обсягъ цѣлой науки, до чого дорогу стелать университеты.

Но мы сподѣємо ся, що якъ нашѣ товаришѣ Поляки, такъ и впов. п. профессоры схотять дружно водносити ся до насъ, та что не схотять передъ нами замкнути скарбницѣ науки, яку у себе вытворили.

Мы певныи, що прийдѣ часъ, коли на факультетѣ медицинъ будутъ побѣдѣ польскіи и рускѣи выклады, та что мы спѣльно зможемо нашъ университетъ поставити на рѣвни зъ иншими свѣтовыми.

Я складаю сердечный желаня въ руки Ека Магніфіцентца ректора на розвоіи нашего факультету медицинъ и сподѣюсь, що впов. п. профессоры схотять намъ, поки что, заступити власныхъ.

Д-ръ Пентакъ водчитавъ письма зъ желаньями, а ректоръ Цвѣклинскій ще разъ подякувавъ всѣмъ участникамъ торжества. Всѣ збѣраныи удались до камина мѣскаго на пиръ.

По полудни о год. 3-тѣи оглянувъ цѣсарь бюра намѣстництва, водтакъ поѣхавъ на мѣску стрѣльницю, а зъ-водтамъ на гору замкову, де водбулася переѣздка повозами. Въ тѣмъ корсѣи участь до 150 повозѣвъ. По обѣдѣ дворскѣмъ выѣхавъ цѣсарь о год. 8 ой на выставу.

Площа выставки була иллюминирована. Великіи ефекты свѣтлыи выкликано зручнымъ освѣтленьемъ электричнымъ, фонтаномъ свѣтлыи и рефлексорами, кидаячиими свѣтло на копецъ уни, хочъ сей послѣдній эффектъ слабо удасть ся. Цѣсарь придвигавъ ся иллюминаціи и слухавъ хоръ товариствъ спѣвочныхъ. Мѣжь иншимъ водспѣвано „Надѣ прутѣмъ“ Воробкевича и народный пѣснѣ польскій. Передъ год. 9-тою водѣхавъ цѣсарь до палаты намѣстництва.

Нинѣ въ поведѣлку удавъ ся цѣсарь на ревіи войсковѣи на оболоня янѣвскѣи, а водтакъ удѣлавъ авдіенціи. Про авдіенцію рускихъ товариствъ народныхъ подаємо на першѣмъ мѣсци. По полудни мавъ цѣсарь оглянути въ часѣ побуту на выставѣ такожъ павильонъ рускій.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛІТИЧНЫЙ.

Выбраный на сей рѣкъ до спѣльныхъ делегаций, молодѣ-Чехъ, пос. Сляма выправивъ ся до Босны, чтобы тамъ збѣрати матеріалъ и починити студіи, а водтакъ выступити въ делегацияхъ зъ критакою управы окупованныхъ краями. Такъ само поступивъ собѣ минувшого року проф. Масарыкъ.

Одна пильзенскѣа газета доноситъ, что незадолго мають водбути ся зборы молодѣ-Чехѣвъ, въ которыхъ возмуть участь водпорушники радикального фракціи, або такъ зв. молодѣ-ческаго сторонництва поступоваго и ескекутивного комитету молодѣ-ческаго сторонництва. На тыхъ зборахъ радикальнѣи водпорушники мають сформуловати якъ програму, такъ и жадаия сторонництва. — Ся вѣдомѣсть потребуе потвердження.

Пос. Адамекъ складавъ справоздачѣе въ Рихновѣ и промовлявъ въ дусѣ вѣстныхъ ухвалъ о змѣнѣи тактики та доказувавъ, что Чехи мають дойти до своєї цѣли только дорогомъ предметомъ оппозиціи. По справоздачу мѣсцевый священникъ Елицеръ заклинувъ молодѣ-Чехамъ, что они не умѣли удержати границы достовѣрства и длатого ихъ проводника не заслужують на довѣрѣ. — Цѣлая того не знати чи Адамекъ одержавъ, чи не одержавъ вотумъ довѣрѣ, бо ческѣи газеты рѣзно о тѣмъ пишуть.

Въ справѣ управленія всѣхъ дѣл австрійско-россійской границы збѣрали ся мѣжнародна комісія, чтобы точно означити, котрѣ мѣсца належать до одной, а котрѣ до другой державы. Рѣка Збручъ, котору уважано до теперь природною границею, въ послѣднихъ рокахъ часто змѣнявала свое русло, при чѣмъ воднивала деякіи мѣсца зъ австрійской, а деякіи зъ россійской стороны. Та часта змѣна рѣчного русла, а зъ-воденъ и территорияльнѣи змѣны были причиною спорѣвъ, котрѣ дучали ся въ р. 1892 въ Кудрявцахъ. Щобъ на будуче усунути всякіи споры, якъ зѣ стороны австрійской, такъ и россійской, выслано мѣжнародну комісію, котра на ново мае означити границы обохъ державъ.

Зъ Парижа приѣшла вѣсть, что ір. Парижа померъ. Вѣдъ, голова дому Орлеанѣвъ, уродивъ ся 24 сѣрпня 1838 р. Яко найстаршій сынъ тогочасного наслѣдника престола кн. Фердинанда Орлеанскаго и Елены княжны меклембурскѣи шверинской. Вѣдъ коли выгасъ рѣдъ старшій лініи Артуа-Бурбонѣвъ, ір. Парижа ставъ головою родины. Въ р. 1886 мусѣвъ поддатися законамъ, ухваленѣмъ французскимъ парламентомъ що-до выдаленя зъ краю пануючихъ князѣвъ. Демонстраціи вышлоплене претвѣдента въ часѣ вѣчяния своєї дочки, Маріи Амеліи, зъ португальскимъ королевѣмъ, зневолило республиканскѣе правительство пововити ухваленый законъ такъ енергично, что якъ ір. Парижа, такъ князѣ Викторъ и Наполеонъ Бонапарте мусѣли до 24 годѣвъ опустити Францію. Вѣдъ того часу ір. Парижа перебувавъ въ Англіи, зъ-водѣи оголошувавъ манифесты до Французѣвъ и своего сторонництва. За панованя Наполеона III бравъ участь на поли письменскѣмъ и его студія „Робѣтничѣи товариства въ Англіи“ зробили своего часу велике вражѣе. Его первородный сынъ, кн. Людовикъ Филиппъ Робертъ, кн. Орлеану до теперь ще не вызначивъ ся нѣчимъ въ политичѣмъ житю.

За-для нападѣвъ на кн. Фердинанда, якихъ допускавъ ся Стамбуловъ въ часѣ розговорѣвъ зъ рѣзными заграничними дневниками, болгарскѣи суды побачались зневоленѣи выстунити противъ будущаго президента міністрѣвъ. Чи се средство зможе замкнути уста Стамбулови — то пытанье. Здаєсь, что оно стане ся противно, бо Стамбуловъ заходитъ ся, чтобы тѣ напады на кн. Фердинанда стали голосѣнѣйшими, чымъ се може зробити въ розмовахъ зъ корреспондентами заграничныхъ дневникѣвъ. Поведѣне Стамбулова передъ судомъ было того рода, чтобы на себе звернути якъ наибѣльшу увагу. А коли на Стамбулова дождала юрба зъ не конче добрыми намѣтрами и директоръ поліціи предкладалъ ему выйти задными дверями, вѣдъ водкннувъ се предложене, а сподѣванный нимъ „атентатъ“ справдѣ вѣдѣствивъ ся. Въ переѣздѣ по-при судовѣи будынокъ прискочивъ до Стамбулова якійсь чоловѣкъ и ударивъ его пятакомъ по рамена такъ, что кѣи зломивъ ся. Стамбуловъ дужѣ огорчивъ ся тымъ „атентатомъ“ и заразы выславъ дешѣу до кн. Фердинанда, котрои змѣстѣ мавъ бути простаковатыи.

НОВИНКИ.

Зъ нагоды 25 лѣтного юзілею истнованя „Руской Бесѣды“ въ Чернівцѣхъ подарували учителѣи кѣдманьского повѣта портрѣтъ окружного инспектора п. Омеляна Поповича, чоловѣка дужѣ заслуженого коло развитку черновецкихъ товариствъ рускихъ, до галеріи портрѣтъ вызначныхъ буковинскихъ патріотѣвъ. Портрѣтъ вручила окрема депутація пѣдъ проводомъ надучителя п. Никитовича головѣи „Руской Бесѣды“ — послови Е. Пигулякови въ присуности поважного числа збѣранѣи интелігенціи.

Д-ръ Борискевичъ, профессоръ университу въ Градци, приѣхавъ яко водпорушникъ того-жъ университу до Львова, чтобы взяти участь въ торжествѣ отвореня львовскаго медицинъ факультету.

Поліційный ревізіи. Оногды водбули ся у Львовѣ ревізіи у выдавца Now-он Ерок-и п. Думина, Скаевского и ще кількохъ иншихъ особѣ, которыхъ и арештовано. Причиною ревізіи были якѣсь безименный листы зъ угрозами. По кількогоднѣи арештъ выпущено п. Думина, иншіи находитъ ся ще въ поліційномъ арештѣ.

— О! вже заносить выборами. П. Мойса, прѣсѣтъ повѣтового выдѣлу снатишескаго и авѣстный контркандидатъ посла о. Гаморака, спроводивъ оногды на выставу 42 водѣтъ зъ своего повѣта. Въ полудне заставивъ нмъ реставраціи Бачиньского перекуску и трукѣвъ, при чѣмъ пѣдношено рѣзныи тоасти, мѣжь иншими такожъ въ честь Мойсы и згоды Русенѣвъ и Полякѣвъ. Мабуть п. Мойса певный, что водѣтъ водведуть ся ему при выборахъ за выставу гостиню, бо-жъ не на дармо, а только ад carpitum benevolentiam водѣтъ, вѣдъ потрясъ прѣсѣтескаго кишению.

— Сполѣщенный Гринько. Гринько Козловскій, водѣтъ зъ Новосѣлокъ въ авѣрѣвскѣи повѣтъ, чоловѣкъ — видко тяжко вѣченый на полѣсѣмъ абецѣдлѣ, коли здобувъ ся, выдаючи Гануецѣ Гадунѣкъ службову книжку, на таке уложене нѣи выповнене водповѣдныхъ рубрикъ: rodem: Nawosiułki; gminy: Nawosiułki; powiatu: Jaworoskiego; przynależny do gminy: Nawosiułki. — Opisanie osoby: rok urodzenia: 1872; religia: Ruska; wzrost: mały; twarz: długa; oczy: ciemne; brwi: pomirny; usta: pomirny; włosy: czarne; zęby: białe; broda: mała; szczegółyne znaki: Nyma. — Wnęt Hryńko Kosłowski: Печать польскѣа.

— Змѣна властителей. Село Кудервацѣвъ, въ повѣтъ каменицѣвъ, купивъ Яковъ Сафринъ водѣи Иполита Богдана за 170.000 коронъ.

— О. Олекса Бобиневиць зѣ Стрыи надѣславъ намъ слѣдующе заявлене: „Нѣколи въ моѣмъ житю не мавъ я нѣякои проповѣди въ Кохавинѣ. Олекса Бобиневиць“. [Вѣсть про проповѣдь о. Ол. Бобиневица въ Кохавинѣ принѣсъ „Галичанинъ“ — Ред.]

— Красивый нарный судъ у Львовѣ одержавъ порученѣе не вызвати мешканцѣвъ зъ охрестности Бѣбрки, засужденныхъ на взынцію, водбувати кару. Причиною того порученя мавъ бути холера, что появила ся въ тамошнѣмъ повѣтъ.

— Зъ нагоды смерти Войты Напрѣтка выслала наша редакція и народно-русскѣи товариства ководелційный телеграмъ для панѣи Напрѣтковой. Змѣстѣ телеграмъ „Дѣла“ такіи: „Дѣлимось Вашимъ болѣмъ надѣ стратѣи знаменитого горожанина ческаго и пріятели нашего народу“; а товариства выслала телеграму тако-го змѣсту: „Рана, що навѣстила Васъ, глубоко тронула наше сердце. Приймѣтъ найсердечнѣйшій выказъ нашего спѣвучія“.

— Львовскій медицинъ выдѣлъ. Будынокъ для анатоміи, гістологіи и фізіологіи выбудувало правительство на грунтѣ, якій жертвувало громада мѣста Львова и при помощи громадской субвенціи въ квѣтъ 30.000 зр. Кшты будовы обчислены на 197.200 зр., кшты внутрѣшного устроения на 22.600 зр., а на амортизацію интеркалярныхъ процентѣвъ 12.700 зр., отже разомъ 232.000 зр., зъ чого припадае на державный скарбъ 202.500 зр. Сей будынокъ запроектувавъ радникъ будовництва Іосѣвъ Брависайсъ пѣсля вказѣвъ дотычныхъ профессорѣвъ. Радникъ Брависайсъ выробивъ такожъ подрѣбный планы и кошторисы и ему поручено управу будовы. Натомѣстъ подпріемство будовы взывъ на себе звѣстный архітектъ п. Ів. Левинскій.

— Нагла смерть. Въ субботу о 1¼ годѣвъ въ ночи померъ у Львовѣ въ готѣи скоропостижно на ударъ сердца, звѣстный фабрикантъ паперу въ Сасѣвъ, Жигмунтъ Вайзеръ. Вайзеръ вернувъ бувъ на хвѣлю передъ смертію, зъ раву въ палатѣ соймѣвой.

— Зѣѣздъ „Сибѣранѣвъ“ водбуде ся 16 и. ст. вересня. Въ сѣмъ дни зѣѣдуть ся участники и по привѣтаню на головѣи двѣрци удадутъ ся всѣ до лат. катедры на коротку молитву а водтакъ на поватанѣ въ ратуши и на свѣданѣ до купца Баера. По свѣданю водѣдуть на выставу. Дня 17 вересня водбуде ся богослужѣне за помершихъ въ Сибѣри, а вечеромъ представленѣе въ театрѣ. Дня 18 по зѣбрѣ въ ратуши, оглашено кшца и представленю въ театрѣ, розѣдуть ся участники.

— Забороненый зѣбрѣ. Львовскѣе товариство „Пролетаріатъ“ внесло передъ кѣлькома днями письменне повѣдомленѣе до поліціи, что скликало народный зѣбры на день 9 и. ст. вересня, котрѣ то зѣборы мали водбути ся на площади „Каструмъ“. На дневнѣмъ порядку зѣборѣвъ стояла мѣжь иншими слѣдующа точка: Запытанѣе до министрѣвъ, перебуваючихъ у Львовѣ зъ нагоды гостини цѣсаря, чи намѣряють перевести выборчу реформу въ найблизшѣи сѣсѣи державной рады? — Дирекція поліціи заборонила водбути зѣбры зъ огляду на публичную безпѣчность супротивъ великого руху на улицахъ и площадяхъ.

— Катастрофа на електричнѣи зѣльзници у Львовѣ. Въ субботу по 6-ой годѣи вечеромъ зѣѣдѣвъ зѣ стрѣйской горы одиѣи водѣи трамвайный, а за хвѣлю пуствѣвъ ся за нимъ другой, оба переповненѣи публикою. Коли другой водѣи ставъ спускати ся зъ горы урвавъ ся при нѣмъ гамулецъ и водѣи пѣгнавъ цѣлымъ розгономъ на долину. Всѣ заходы машиниста, чтобы водѣи здержати показали ся безуспѣшныи и за хвѣлю пришло до катастрофы. Зѣ великою силою ударивъ задний и водѣи на попередѣи водѣи водѣи а наслѣдья того удара были досѣи сумны. Кѣлька особѣи покатѣчили, кѣлька потовкло, двѣ выкинуло зъ воза, а кѣлькихъ, видячи грозычу небезпѣчность выскочило. Взагалѣи есть покатѣченыхъ 7 особѣи. Мѣжь покатѣченными о. Михайло Кульматичъ зъ Городка, мавъ зѣдѣру шкѣру надъ лѣвною бровою и рану на лицѣ въ видѣ трикутника; крѣмъ того ушкодженъ такожъ двѣ особы зѣ Добчыцѣи пѣдъ Вѣличкою и Винкентій Дашкевичъ, машинистъ трамвайный. Машинистъ потерѣвъ наибѣльше. Про иншіи особы нема точныхъ вѣстей, бо ихъ водвезено до домѣвъ и воддано въ опѣку родины.

— Зѣ Серета на Буковинѣ пише намъ о. Климентій Злепо: Вже водѣи многыхъ лѣтъ (бо ще зачавъ о. Слюсарчукъ тепѣрѣшнѣи парохъ Ключева коло Коломыѣи) старають ся тутѣишій греко кат. парохіанѣи о власный домъ

Божий, та при невеличких числах і своїх же убожстві не в силі дотепер довершити свого наміру. Добровольними складками при- збирало виважено вище 1000 зр., але се оче- видно за мала квота на будову церкви. Одна відрада, що фонд той, хотів малий усе на- перед поступати, до чого причиняють ся не лише люди свого обряду, але і латинського, поміж котрими, слава Богу, панує тут зго- да і любов. До тих благородних людей належить не менше і тутешній п. ц. к. ста- роста Кароль Кржесньовський. На мою проше- ну той загальнолюбний муж зняв ся шире і справою нашої церкви. Нагода луча- лась в день уродин Найсвятішого Пана. Вонь зложив комітет, до якого увійшли п. ц. к. староста Кржесньовський, бурмістр Врбевек, судья Крістель, Квятковський, Байль, Варивода, Вебер і Зелено, та урядив в день Преображення забави в тутешньому о- городі в користь будови церкви, котрі прине- сля чистого доходу 164 зр. 79 кр. За се скла- даю в ім'я тутешніх парохів п. ц. к. старості, як і всім жертвувателям подяку словами похвальними, по щирим: „Спаси Бог!“ — О. Климентій Зелено, завідатель прихода в Сереті.

— Самоубійство офіцера. Поручник 87 полку піхоти, Гофман, турник гр. Шапаро- го, був засуджений дня 6 н. ст. вересня на 6 місяців гарізонного арешту за знущання над воїками. По відсудженні кар' був би мусив зложити етуїний офіцера. Тимчасом свідки в арешті у Відні, доставив Гофман якийсь способом револьвер і стріляв собі овогди вечером в голову в самоубійчому намірі. Равного перевезено до військового шпиталю.

— Холера. Wiener Abendpost приносить такий вистіп про холеру дня 6 н. ст. вересня: На Бу- ковину в 8 повітах і 14 громадах занежу- жало 23 особи, померло 10, выздоровіло 6; в західній Галичині в 5 повітах і 8 грома- дах занежуало 5 осіб померло 11, выздо- ровіло 1; у східній Галичині був став хол- ери такий: в підкарпатському повіті в 3 гро- мадах занежуало 3, померло 2; в богород- чанському повіті в 4 громадах занежуало 11, померло 5, выздоровіло 2; в томаць- ким повіті в 10 громадах занежуало 15, померло 7, выздоровіло 13; в чортківському повіті в 2 громадах померло 3, выздорові- ло 9; в заліщицькому повіті в 10 грома- дах занежуало 7, померло 4, выздоровіло 9; в буцацькому повіті в 20 громадах зане- жуало 32, померло 20, выздоровіло 12; в коломийському повіті в 7 громадах занежу- жало 4, померло 3, выздоровіло 5; в снітинсь- ким повіті в 2 громадах занежуало 4, выздоровіло 1; в станіславському повіті в 8 громадах занежуало 18 померло 9, выздо- ровіло 14; в гусятинському повіті в 5 гро- мадах занежуало 3, померло 3, выздоровіло 2; в борщівському повіті в 7 громадах за- нежуало 5, померло 6, выздоровіло 9; в го- родненському повіті в 11 громадах занежу- жало 21, померло 15, выздоровіло 7; в ска- латському повіті в 1 громаді занежуало 2, померло 5, выздоровіло 9; в кобовецькому по- віті в 4 громадах занежуало 3, померло 1, в калушському повіті в 2 громадах занежу- жало 5, померло 1, выздоровіло 1; в над- вірнянському повіті в 1 громаді занежуало 3; в бобрецькому повіті в 1 громаді за- нежуало 8; померло 6; в тернопільсь- ким повіті в 1 громаді занежуало 8, по- мерло 1; в рогатинському повіті в 1 гро- маді занежуало 1; взагалі у східній Гали- чині в 19 повітах, а 101 громадах зане- жуало дня 6 н. ст. вересня 146 осіб, помер- ло 90, выздоровіло 87. — В Станіславові від початку пошести занежуало 14 осіб на холеру, а з тих 10 умерло. Холера появил- ся також в Томашині. Внаслідок того за- радило тамтешнє старство звичайний ердегва десінфекційний і ізоляційний. Однак та за- рядження стріляли такій заявній опір тамтеш- нього жиловства, що властє політична мусьла у- жити дня 3 н. ст. вересня жандармів, щоб ті зарядження увести в життя. Однак кола товпа жадать ставала олір і жандармам, зареєструвало старство улаїв, що стоять в Томашині, і їм удало ся вибачи по дов- шій біді з жидами завести спокій. Обі сторони потерпіли в біді численній пока- лівені.

— Арбій вистіп. В вівторок дня 11 н. ст. вересня відбуде ся в Сучані коло Макули- нець вичає п. Філомена Метель, судового аскултанта в Делатині з панною Л. Ле- вицькою, дочкою тамтешнього пароха. — В Ку- тах померв дня 3 н. ст. вересня бувшій львівський антикар, Николай Карчевський, в 78-ми роцв житя.

— 60.000 зр. выносіть головна wygrana львівського выставонного лотерію. Звертаємо ува- гу наших Вп. Читателів на се, що тягненьє відбуде ся вже 27 н. ст. вересня.

Надбелане

Verfälschte schwarze Seide.
Man verbinde ein Mästerchen des Stoffes, von dem man kaufen will, mit der etwaigen Verfälschung tritt sofort zu Tage: Aechte, rein gefärbte Seide kräuselt sofort zusammen, verliert bald, und hinterlässt wenig Asche von ganz hellbrauner Farbe — Verfälschte Seide (die leicht speckig wird und bricht) brennt lang- sam fort, namentlich glänzen die „Schutzfäden“ weiter (wenn sehr mit Farbstoff geschwärt), und hinterlässt eine dunkelbraune Asche, die sich im Gegensatz zur ach- ten Seide nicht kräuselt, sondern krümelt. Zerdrückt man die Asche der echten Seide, so zerbricht sie, die der verfälschten nicht. Die Seiden-Fabrik G. Hen- neberg (k. u. k. Hoflieferant). Zürich versendet gern Muster von ihren echten Seidenstoffen an Jedermann und liefert einzelne Rohen und ganze Stücke porto- und zollfrei in die Wohnung an Private. Briefe kosten 10 kr. und Postkarten 5 kr. Porto nach der Schweiz. 4979 (5)

Посмертний — оновістки.

Данило Стрільбицький, народний учитель, упокоїть ся на сухоты дня 6-ого вересня в Клецькій, приймивши св. передсмертний Тай- ны. Покойний числив 30 лѣтв жита, був мирного і лагідного характеру і вѣдывав собі серця всіх людей, чого доказомъ були слюзы в очахъ селян на похоронѣ.

Вѣсти зъ еп. перемысли.

Презенту на Лѣццани, дек. бѣцкого, одер- жавъ о. Димитрій Хилекъ.

Каноничну институтію одержали оо.: Іоо. Мохначкий на Лавову, дек. мушинського; Володи- м. Гайдукевич на Якиманчѣ, дек. перемыско- го; Володим. Гинилевич на Волкову, дек. ба- логородского.

До каноничної институтіи на Кальнековѣ вѣзаваний о. Мих. Калимонъ.

Завѣдательство вѣ Циковѣ, дек. нижан- ковского, одержавъ о. Петро Лученко.

Сотрудникомъ вѣ Новѣмъ мѣстѣ именован- ный о. Ант. Жолкевский.

Управляющимъ сотрудникамъ вѣ Хлѣвча- нахъ, дек. угрибского, именованый о. Димитрій Бордунъ.

Грамату признания и похвалы зъ архіерей- скимъ благословеньемъ одержавъ о. Теод. Мель- никъ, парохъ вѣ Старавѣ, дек. устрицкого, за ревну науку религіи молодежи школьни.

Завѣдательство одержали оо.: Титъ Дур- котъ вѣ Мацьковѣ, Ів. Демянчукъ вѣ Крам- ровѣ.

Наука штука и література

— Руско-народный театр. Вѣ четверѣ вѣ ставлено першій разъ у Львовѣ комедію зъ народного жита вѣ 4-дѣяхъ д-ра Івана Франка „Рябина“. Заголовокъ комедіи взятый зъ прѣвнца головної дѣвон особы, Прокопа Ря- бины, вѣита вѣ Нестаничакъ, — тожъ и змістѣ ко- медіи се подѣль зъ жита того вѣита. Рябина вѣйтъ, якихъ много вѣ нашѣй Галичинѣ, а котрыхъ называють деякіи кругъ „поряднымъ“ вѣйтомъ. Сей порядный вѣйтъ давъ омотатись писареві и арендареві, двоимъ лихимъ индивідуамъ, зъ поганю мнущіюстію, та або не бачить об- манства писаря зъ податковими грѣшми, або і самъ затрачує громадскій грошъ, уживши ихъ на кацію контрактоу при доставѣ кльо- цѣвъ. Крѣмъ того Рябина хоче наживатись людскою кривдою, бо не щадить вѣ свого ста- рого свояка Казиброда, выгравши зъ нимъ провізорію о грунтѣ. Отся трійця: вѣйтъ пи- саря и арендаря була бы чѣ догво господари- ла по своему вѣ громадѣ, если бы не молодша генерация, котра завѣвши читальню, читаючи газеты, зачинає розсуджати поведѣньє трійцѣ, и выступати опозиційно и зарозумѣ и реформа- торско. Розумѣє ся, що „читальники“ мають най- бѣльшихъ ворогѣвъ вѣ загадній трійцѣ. Зъ-ра- зу читальники адалей: старостов розважало читальню, Рябина розважало людей, що радѣ бы разомъ дѣло прочитати зъ книжочкѣ, а загалъ громадяни недовѣрчиво глядѣли на ча- тальникѣвъ, уважаючи ихъ, по словамъ трій- цѣ, за бунтовникѣвъ. Але помалу зміняєсь си- туация: многіи громадяне переконують ся, що пи- сарь перебрывъ податкѣвъ, а менше до кривдъ вписавъ; Олекса Коваль, голова читальникѣвъ, перемовивъ ся кѣлька разѣвъ зъ вѣйтомъ о- стро, востояючи ся за нарушеніи права, а зара- зомъ и вговоривъ селянъ, щобъ не давались наполюхати вѣйтови та не слухали его безправ- ныхъ приказѣвъ; старій Казибродъ аробивъ „публику“ вѣйтови, заковуючи вѣ пута Рябину (дерево) и выкрикуючи голосно подѣ тымъ деревомъ передъ цѣлою громадою про вичне вѣита. Коли чѣ до того попалось вѣ руки ча- тальникѣвъ документи, зъ котрыхъ слѣдній всѣ злочины писаря и арендаря, а посередню вѣйтъ, тогдѣ розумѣє ся, наступає реорганизация порядкѣвъ громадскихъ. Рябина какъ ся передъ громадою зъ своихъ вичинкѣвъ, складує вѣйтѣв- ство и общѣе власнымъ майномъ вынагороди- ти кривды; писаря водводитъ жандармъ до слѣдчої вѣзницѣ, арендареві велѣть выно- сити ся зъ села подѣ загрозою карного про- цессу, а читальникамъ приходѣть затвердженіи статути на нову читальню. „Громада великій чоловікъ, и безкарно не можна крив- дити“ — отсе змістѣ комедіи. По-при сей за- сновкѣ комедіи иде рѣвнобѣжно чѣ і любов- на интрига, але она стоить вже на другѣмъ планѣ. Орися, дочка Рябины, любить Олексу Коваль, але отецъ і чѣ не хоче про того читальника-бунтовника. Зъ своихъ стороны пи- сарь ласкай на придане Орисѣ (15 моріѣвъ по- ля), помимо опору Орисѣ и неохоты самого Рябины, вмѣе приневоляти Рябину, загрозою выкрѣти справу зъ податковими грѣшми, що той велѣть донѣ на силу выходити за мужъ за писаря. Донѣка кидѣ вѣтца и перемешкує у старого Казиброда, але вѣ томъ часу насту- пає катастрофа, поваленіє злочинной трійцѣ, и Рябина годить ся на подружѣ Орисѣ зъ Олексоу.

Д-ръ Франко выбравъ до сеи комедіи те- матъ вѣлми интересный и на часѣ. Така трій- ца обманникѣвъ найшла ся бы вѣ каждѣмъ селѣ. Сценѣ, де представлено обманства, вы- пали живо, хочѣ треба замѣтити, що цѣла справа зъ контрактомъ и податковими грѣшми на кацію выпала якѣсь дуже помогато и не- ясно. Натомѣстѣ акція, котроу авторъ стараєсь представити борбѣ покривдженихъ громадянъ протавъ вѣита, писаря и арендаря выпала слабѣ, бо много вѣ иѣй довгихъ тирадѣ, котрыми, такъ сказати бы, має довестись до кѣнця роз- вѣзѣна акція надѣто короткій; за тыждѣнь при- шло до катастрофы и до побѣды добра надѣ зломѣ. Помимо тыхъ браковъ драматургичныхъ, штука надає ся вѣлми до выставки сценічной устроюваной для селянъ. „Рябину“ треба за- числяти до тыхъ морализуючихъ штукъ людо- выхъ, котріи вѣ нашѣмъ давнѣйшѣмъ реперто- арѣ театральномъ занимали вызнатне мѣсце, —

але перевысѣе ихъ о много, разѣ своимъ те- матомъ взятимъ зъ жита и трагичнымъ пе- кучѣй справѣ, а вѣ-друге безперечно и талано- витымъ перевысѣемъ. Вѣкѣнцѣ не здаєсь намъ вѣдповѣдна назва комедіи, бо лѣпше було бы назвати творѣ образцѣмъ зъ громадского жита. На кождій способѣ театръ нашъ має творѣ вѣлми надаючи ся до выставѣ для селянъ, котріи побачать на сценѣ плястично представ- лене свѣе громадскѣ жите-бутѣ.

Артисты не конче добре вывѣзались зъ сво- ей задачѣ. Декуды пересадна декламация и не- панованіє ролѣ а декуды браки у вывѣзѣню ро- лѣ не могли зложитись на гарну цѣлѣсть. Та- кожѣ и режисерія прогрѣшлась вѣ многѣмъ: одѣти селянъ були неможливы, не було двоухъ однаковихъ одѣговъ лишь вѣ сумѣшѣ гуцуль- ской, бойківской, пѣдгѣрскѣй, покутскѣй а вже до- сыть оригінально выглядавъ жидѣ-арендарѣ вѣ короткѣмъ „іберцѣрѣ“ и паньчохѣхъ.

Закіи подамо рецензіи зъ дальшихъ вы- ставѣ годѣ не сказати кѣлька слѣвъ про пу- блику. Перше представленіє выпало слабо подѣ взглядѣмъ касовымъ, другѣе и третѣе де- шѣ лѣпше, а вже послѣднѣе, вчера вѣ недѣлю, було скандальне. Львівскихъ Русинѣвъ знат- нѣйшихъ могли бы вычислити на пальцѣхъ „одноѣ“ руки и если бы не деякіи Русины зъ провинціи та дешевѣй мѣсѣца подѣльши и пар- терѣ, театръ бувъ бы пустѣй. Чи причина то- го лежить у вѣчерашній иллюминаціи выставѣ, чѣ може денне, сего не хочемо розсуджувати, але зазначимо лишь, що многѣхъ зъ тыхъ, котріи вмѣють выовати моралами на темѣтѣ дѣлѣна а не пустословіи, мы чѣ нѣ разу не бачили вѣ театрѣ. Однимъ словомъ выходѣть скандаль, котрій певно не дасть нѣ заохотѣ нашимъ артистамъ вѣ ихъ тяжкой и совѣт- нѣй праці, аѣ не причинѣть ся до подпомо- жѣна нашої одинокой институтіи.

Вѣдозва

академічного товариства „Ватра“ у Львовѣ до товариштѣвъ-академікѣвъ:

Товариштѣ!

Звѣстѣно, що по зложеню испиту зрѣлости починає ся для молодыхъ людей, вступающихъ вѣ университетъ, новѣ, вѣдмѣнѣе жите. Свобо- да вѣ выборѣ студіи на университетѣ, свобода думкѣ вѣ жито публичномъ, вѣ котре саме те- перѣ свѣжій академікъ вступає, дають ему спомогоу приготуватись по своему уподобаню якъ найкрасѣе до успѣшного дѣлѣна вѣ бу- дущности на нѣмъ публичного жита. Однимъ зъ найважѣйшихъ мѣсѣцѣ до загаданого приго- тованя єсть товариство академічне, де кождѣй членъ має можѣсть перенѣтись пожаданымъ у насѣ духомъ ассоціиціи, обзѣнати вѣдѣ, по- требѣ и працю молодежи, причинѣтись до чинѣ разѣ гарнѣйшого розвоу товариства роз- будженіємъ вѣ нѣмъ жита наукового, вѣдчи- тами и дискусіями, образоватись лектурою до- борныхъ книжѣвъ и часописѣй, а вѣкѣнцѣ весе- ло забавлять вѣ вѣольныхъ хвилѣхъ вѣ кружѣ товариштѣвъ. Крѣмъ того дає академічне то- вариство богато користей матеріальнѣю натуры: грошевѣй позичкѣ безпроцентной, по можѣности лекціи приватной и діурны, помѣчь лѣкарску вѣ хоробахъ, зниженѣна на представлѣния теа- тральнѣй и до заведенѣ купельныхъ.

Товариштѣ! Богато теперѣ пишуть у насѣ про потребу консолидованя силъ. Нехай моло- дѣжь зачне сю консолидацию мѣжъ собою. А до того теперѣ найлѣпша нагода. Академічне товариство „Ватра“ числѣть пересѣчно 60 чле- нѣвъ свѣтской молодѣжи, студентѣвъ права и философѣй. Зважѣвши, що вѣдѣ сего року ист- нує у Львовѣ факультетъ медицинѣй, та що одно зъ академічныхъ товариштѣвъ рускихъ роз- вѣзанѣе правительствомъ перестало вѣстнувати, маємо надѣю, що наколи молодѣжь академі- чна свѣтска безъ упередженя вѣступитъ вѣ нашѣ пороги, то число членѣвъ „Ватры“ подѣне- сѣсь до сотки, а тогдѣ работа молодѣжи могла бы пѣйти жавѣйше, якъ досѣ. Розытайте давнѣйшихъ членѣвъ „Ватры“ про терпимѣсть переконанѣ и думкѣ, яка все досѣ панувала вѣ товариштѣвъ. Пора вже молодѣжи выступити протѣ закорѣненого у насѣ поганого и такъ шкѣдного индивідуализма, пора вѣдповѣсти дѣ- ломъ на безпѣдставѣй инвективы неопанфор- мованыхъ гараздѣ людей на безхарактернѣсть и апатію нашої молодѣжи, пора зачати жити новымъ житемъ, що принесе чѣсть нашоу народовѣ!

Вѣдѣль товариства „Ватра“ удѣлає ду- же охочѣ информации и порады товариштамъ на провинціи вѣ справахъ, що вѣдѣюся ся до университетскихъ студіи, або вѣ справахъ то- варищества Львола нашоу товариства мѣстѣи ся вѣ сусѣдствѣ другѣхъ товариштѣвъ рускихъ [Прѣсвѣтъ, Русѣи Бѣсѣды, Бѣана, Клубу Ру- синѣвъ] при улицѣ Вѣрменской ч. 2. І. по-

верхѣ. За выдѣль академ. товариства „Ватра“ у Львовѣ.

Останѣ Макарѣушка, голова. Осипъ Ива- новѣ, писарѣ.

Выказъ складаныхъ жертѣвъ.

— На будову руского театру надѣслали на нашѣ руки Ви. пп.: Ник. Ромахѣ, учитель вѣ Стра- тинѣ 2 зр. 11 кр., зѣбранныхъ на учительской кон- ференціи вѣ Рогатинѣ; — Мих. Мекелята управ- итель школы вѣ Звенигородѣ 12 зр. 20 кр., зѣ- бранныхъ за починѣмъ п. Мих. Воробѣца на окру- жѣй конференціи вѣ Вѣбѣрѣ; — о. Григ. Левѣ парохъ вѣ Борятинѣ 13 зр., зѣбранныхъ за ку- поны.

— Для тов. „Русланѣ“ надѣславъ на нашѣ руки д-ръ М. Вучинскій, адвокат вѣ Станіславѣ 1 зр.

Послѣдній вѣсти.

Вѣдѣ нашего справоздавѣя одержали мы нинѣ пополудни зъ Коломыи таку телеграму: Вѣ процѣсъ протѣвъ д-ра Окуневского увѣль- нѣно обжалованого одноголосно по знамени- той промовѣ д-ра Олесницкого Вердиктѣ при- нѣто загальными оплесками.

Телеграммы „Дѣла“

Будапештѣ 10 вересня. Вчера вѣдбу- ло ся послѣднѣе засѣданѣ гігієнічно-демогра- фичного конгрессу.

Вѣденѣ 10 вересня. Робѣтники тапѣ- церскѣй ухвалили вчера страйкъ.

Букарештѣ 10 вересня. Якѣсь индѣ- дуумъ кинулось зъ ножѣмъ вѣ чѣсть богослу- жѣния на священникѣвъ та не вѣдѣло нѣчого, бо его зарѣзъ приловлено.

Шарльотенбургѣ (подѣ Берлиномъ) 10 вересня. Умерѣ найславнѣйшій физикъ проф. Гельмгольцѣ.

Парижѣ 10 вересня. Сынѣ гр. Парижа не выдѣсть нѣякого манифѣсту. — Рада міні- стрѣвъ радѣла надѣ похорономъ гр. Парижа и чѣсть министѣвъ заявѣла ся, щобѣ мошѣ допустити до родинной гробницѣ, а друга чѣсть протѣвна.

Софія 10 вересня. Зъ подорожи Стои- лова правительство надѣсье корѣстей при вы- борахъ.

Лондонѣ 10 вересня. Вчера замкнѣно конгрѣсъ робѣтничѣхъ синдикатѣвъ, котрій мѣжъ иншими приймѣвъ резолюцію, щобѣ не голосувати за такимъ кандидатомъ до парла- менту, котрій не заявить ся за знесеніємъ права veto.

Львівскій рускій народный театръ подѣ зарядѣмъ тов. „Русѣа Бѣсѣда“ у Львовѣ.

Вѣ САЛИ ТОВ. „FRONSHIN“ Вѣ ГОТЕЛИ ЖОРЖА.

Вѣ вѣторѣкъ д. 10 вересня 1894.

По разѣ першій представлено буде

Нѣщастнѣ коханѣя

Драма зѣ сѣйвами и танцами вѣ 5 дѣяхъ Л. Манѣка, для галичѣно-русѣи сценѣ перерѣбѣвъ и инсценізувавъ К. Подвысоцкій.

Режисеръ: С. Янович. Канальємігръ: Ф. Дѣлієта.

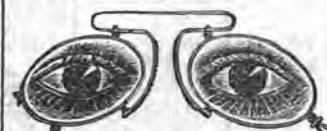
ЦѣНЫ МѣСѣЦѣ: Крѣсло первоярдѣе вѣ партѣрѣ 1 зр., другоярдѣе 70 кр., третоярдѣе 50 кр., паркетъ 40 кр., партеръ для пп. селянъ, ученикѣвъ и гарнізѣну 25 кр.

Вѣзѣтъ дѣстати можна вѣ день выставѣ вѣдѣ 10 до 12 годѣны вѣ сали Товариства „Fronshin“ а вечеромъ вѣдѣ 6 ои три касѣ. — Абонаментъ на 12 выставѣ 10 зр.

Початѣкъ о годѣнѣ 7 1/2 вечеромъ.

Надѣбелане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

оптикѣ и механикѣ, подѣ Коперникѣвъ, Львовѣ, площа св. Духа (ул. Театральна ч. 6 про- тѣвъ головноу одѣву) поручѣе у величѣмъ вы- борѣ и по найдѣшевѣ- шихъ цѣнахъ: окуляры, цѣйкеры, зѣрнѣты, биноклѣ, да- лекѣогляды, барометры, аерометры, мѣкроскопы, лупы, ком- пѣсы, райсѣады, аѣсты ирѣильны, пѣны, сѣбѣтъ, знаѣометры, и т. п. Устроєня выѣбѣвъ электрѣичѣхъ. Всѣмъ напрѣамъ выготѣвляють ся найкѣрше и найдѣшевѣе. — Закозѣланъ вѣ провинціи выготѣвляють ся тожѣо. 4185

CARBOLINEUM

Терѣ деревный и терѣ по- газѣвый до смарѣванѣ да- хѣвъ, будѣвѣвъ деревля- ныхъ, штахѣтѣвъ, парка- нѣвъ и т. д.

поручѣе

по зныженѣхъ цѣнахъ

В. ЧОПЪ

308 Львовѣ 5 ?
улицѣ Жѣвѣвска ч. 2.

Словарѣ иѣмецѣо-рускій

О. М. Партицкого

прѣдѣе товариство „Прѣсвѣтъ“ по 1 зр. замѣстѣ 3 зр.

М. Р. ШНАЙДЕРЪ

записѣанный знаѣецъ судовѣй

вѣ Станіславѣвъ

296 поручѣе свое 6-82

складѣ хрѣстѣвъ зѣлѣзныхъ на- грѣбныхъ и ливарѣно напѣсовѣ

основанѣ 1882 року.

поручѣе

Мѣхи ковальскѣй краѣвого выпѣ- бу, довѣи по 2 з и 35 зр., ци- лѣндрѣи промѣтру см. 63, 80, 95 зр. 85, 1 00, 1 25.

поручѣе

ПЕТРО ХШОНСТОВСКИЙ

торговѣля зѣлѣзна у Львовѣ площѣ

Капітульна ч. 1 (напрѣтъвъ катѣдрѣи) Цѣнѣны иллюстрованѣи рѣзѣныхъ предѣметѣвъ до розѣпорѣдѣмѣости.

Нѣжѣнѣ розного рода Нѣжѣ рѣ- нѣицѣй и масѣрскѣй власного вы- робѣу поручѣе

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ

чѣмѣнѣицѣ у Львовѣ ул. Бѣмѣиѣ ч. 3.

Цѣнѣны дарѣмъ.

Торговѣля корѣнѣныхъ товарѣвъ

КАРОЛЪ РІЛА

Львовѣ, улицѣ Сикѣтушка ч. 36

поручѣе: 6-20

Конѣны що-до аѣкѣсти и цѣнѣ безъ конкурѣнціи, Старѣу знаменѣтъ. Ви. на угѣрскѣй и авѣстрийскѣй, Горѣвки вѣ розѣнородныхъ смаѣкахъ.

Пѣвецъ черновѣный

жѣнѣватѣй, сѣредного вѣзу, зѣ до- брымъ голосѣмъ и похвальнымъ сѣвѣдѣчѣмъ, готовѣ обѣнѣти посѣду дѣка зарѣзѣ. Адресѣ П. Т. poste re- stante Зѣборѣвъ. 324

ПОДЯКА.

Въ тяжкой печали, огорнувшись насъ черезъ смерть найдорожшаго нашего Вѣдця и Дѣда пок. о. Антонина Давидовича, совѣтника Митрополитича Консистоіи, олеского декана и пароха въ Заболотцяхъ, одинокою нашою въдрадою було щире співчуття зъ стороны знайомихъ и сусѣдѣвъ, оказане намъ въ часъ смерти и похоронѣвъ покойного. Нехай буде намъ дозволено въ сей спосѣбъ выразити сердечну нашу подяку всѣмъ духовнымъ вѣдцямъ посѣщившимъ вѣдати послѣдну услугу тѣмъ, чѣмъ останкамъ свого въ Христѣ Брата а нашего найдорожшаго Вѣдця и Дѣда, именно Впр. и Веч. оо.: Юліану Туркевичу, Атанасію Пашковскому, Карпу Вятоняку, Симеону Пѣтушевскому, Якову Чубатому, Іоану Леонтовичу, Николою Цегельскому, Іосифу Цегельскому, Юліану Дорожничскому, Юліану Дуткевичу, Павлу Дудичу, Николою Малому, Іоану Лотоцкому, Корнелію Леонтовичу, Никифору Клубови, Григорію Кармалитѣ, Евгению Лотоцкому, Іоану Петрасевичу, Виктору Гаруху, Томѣ Дуткевичу, Григорію Локевичу, Данилу Танякевичу, Якову Гутковскому, Іоану Герасимовичу, Михаилу Дзеровичу, Іосифу Шпанковскому, Іоану Топольничкому, Луцѣ Войтовичу, Александру Левничу, Льву Тарнавскому, Виктору Цибровскому, Димитрію Бахталовскому, Іоану Березиньскому, Емиліану Брокоскому, Теодору Сахно, Кирилу Левничу, Роману Красицкому, Филемону Тарнавскому и Теодосію Лежогубскому; особливу подяку заявляемъ Веч. оо. Томѣ Дуткевичу, Александру Левничу и Данилу Танякевичу за ихъ трогательный слова пращальны, выголошені надъ тѣломъ передъ домомъ, въ церкви и надъ гробомъ; — такожъ дякуемо Впр. оо. лат. обр. Андрею Свѣтерскому зъ Бродѣвъ, Маркилу Пянтковскому и о. провинціалу, теперъ гвардіану оо. Капуцинівъ въ Олеську и Михаилу Ляхевичу зъ Бродѣвъ.

Дякуемо такожъ всѣмъ тымъ, котрі будъ устно, будъ письменно выразили намъ свое співчуття, не менше-же и панству Лежогубскимъ, Зарудскимъ и Сподарикамъ за несену намъ помѣчь въ часъ похоронѣвъ, такожъ и членамъ братского мѣщанского хору, прибывшимъ підъ проводомъ пп. Стефана Носевича и Димитрія Шуста для звеличенія сумного обряду похоронного, — честнымъ прихожанамъ зъ Чехѣвъ, Цѣшокъ и Ражнева, прибывшимъ зъ процесіями, прихожанамъ заболотцкимъ и всѣмъ тымъ, котрі участію въ похоронахъ оказали честь памяти покойника.

Заболотцѣ дня 20 серпня (1 вересня) 1894.

Пошторъ, Іоанъ и Михаилъ — сыны, Корнеліа и Софія — невѣстки, Романъ, Емиліанъ, Евгенийъ, Петро, Константинъ, Ирина, Анна — внуки.

На складахъ НАРОДНОЙ ТОРГОВЛѢ

продаетъ ся и высылае ся:

Вина червоні угорскі: по 60, 70, 80 кр. и выше за літру; по 60, 70, 80, 90, 100, 110, 120, 160 кр. за фляшку.
Вино угорске подинове по 1 зр. 50 кр. за фляшку.
Вино феслявске по 1 зр. и 1 зр. 20 кр. за фляшку.
Малыга и Мадейра по 2 зр. 50 кр. и 2 зр. 80 кр. за фляшку.
Малыга кураційна по 1 зр. 30 кр. и 2 зр. 50 кр. за фляшку.
Вина: крымске, италійске, далматиньске червоні по 60 и 80 кр. за фляшку.
Конякъ французскій по 2 зр. 60 кр., 3 зр. 20 кр., 4 зр., 5 зр. и 6 зр. за фляшку; по 1 зр. 50 кр., 1 зр. 80 кр., 2 зр. 20 кр. и т. д. за 1/2 фляшки. 319 3—8
Вина дешевѣй высылае ся въ 5 кіл. барилкахъ; дорожній тільки въ фляшкахъ.

ГАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ

Почавши вѣдѣ для 12 лотого 1889 выд ае

АСИГНАТЫ КАСОВЫ

4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженіемъ

4 1/2% зъ 90-дневнымъ выповѣдженіемъ

а всѣ находящій ся въ обѣгу 5% асигнаты касовы зъ 90-дневнымъ выповѣдженіемъ будутъ опрочентованы по 4 1/2% вѣдѣ 15 мая 1889.

Передрукъ не буде плаченъ.

Дирекція.

Безъ конкуренціи

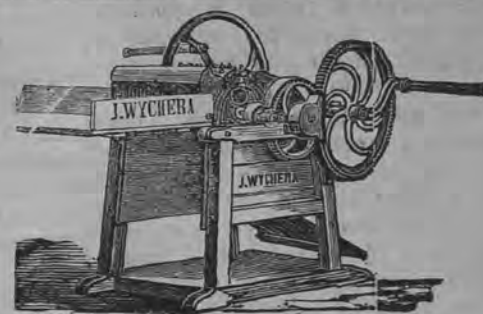
вѣтъ мой склещъ истинный вѣдѣ р. 1848 и тѣмъ, чѣмъ ся вѣдѣ сего часу великою симпатією. Для того поручаю мой обильный складъ одагѣвъ мужескихъ и хлопчатыхъ, пальта мужескыи и хлопчатыи, якъ такожъ одагѣ дѣтскыи и униформы. Гакѣжъ позволяю собѣ поручитися Веч. Духовенству яко спеціалістѣ въ роженію сурдубѣвъ, рясъ и т. д. Замовлена побѣла мѣры выгортають ся въ найкоротшѣмъ часѣ якъ найгарнѣйше.

Дякуючи за дотеперѣшній взглядъ пишу съ

Зъ поважаніемъ

Давидъ Шварцвальдъ

у Львовѣ, площа Капітульна ч. 3.

Патентованіи молотѣльнѣ

перевозной до шнека, звыжъ 100 кілп додно молотятъ, патентованіи молотѣльнѣ зъ кератами и такъ-жъ ручного руху, патентованіи млынки вѣяльнѣ трѣры, новыи шнековыи плуги райольскыи, та всѣ иншыи машины рольничкыи старанно выкопченныи якъ такожъ зельзѣныи частыи лѣтъ до самостоятельного выкопченія розныхъ машинъ та до розныхъ цѣлей будовничыхъ, подклады, рушты, дверцѣ до печей, маньлохи, доставляе дешево:

Фабрика машинъ и вѣдливальныи зельзѣныи

І. ВИХЕРА

у Львовѣ ул. Горсѣвца ч. 47

Всякыи репарациіи машинъ и частей машинъ выгортають старанно и дешево. 217 9—12

КУ-

фры, торбы и всѣлякыи при-
боры до подорожи

кайдешевше въ торговлѣ
товарѣвъ модныхъ и бѣлыи мужес-
кого, приборѣвъ туалетныхъ и т.п.

Павла Лянгнера

передъ тымъ 2537

Браты Лянгнеры

Львовѣ, улица Галицка ч. 16.

Цѣнники на жадање даромъ

По значно зниженыхъ цѣ-
нахъ выпродажъ всякихъ това-
ровъ блаватныхъ зъ причины зам-
кненія торговлѣ въ магазинѣ Ка-
роля Матяса перше Вильгельма
Сидора площа Марійска ч. 4. Львовѣ.
250 21—24

Кароль Гавсвальдъ

Станиславѣвъ ул. Сапѣги ч. 3

поручае

всякыи зельзѣныи товары, зная-
ды и приборы господарскыи,
окуты до оконъ, дверей, кух-
нѣ и мебѣль, знаяды для
всѣхъ ремѣствъ.

Выробыи ножовничкыи власной
фабрикы, англійскыи и зъ Золин-
генъ Генксельса. Машины до-
шныи и огнетрѣвалыи касы.
Кромѣ навѣдѣныхъ товаровъ
маю розныи иншыи входящій въ
обсягъ зельзѣной торговлѣ
по найдешевшихъ цѣнахъ.

Поручаю такожъ выробыи ко-
шикарскыи зъ власной фабрики
Иллюстрованіи цѣнники даромъ
235 и оплатно. 9—26

ТУТКИ цѣгаретовыи 1000 штукъ
1 зр., поручае Алт. Ма-
зуркевичъ, Львовѣ, ул. Галицка ч. 12.

Юлія Миколаяша Наслѣдникѣвъ у Львовѣ Яковъ Шпрехеръ и С-ка

поручае старѣ польскыи сильныи горѣвки, дуже добрыи розодіемъ,
лікеры, румы правдивыи зъ Ямайкы, якъ такожъ найлѣпшомъ
якостіи бравей спеціалістѣ: Народѣвка, Dziennik, Szczutek,
Карпатѣвка, „Дябѣль“, Помаранчева не солодженая, Ратафія,
Деревѣвка и т. п. горѣвки упривилежаніи и одинокою правдивѣ
если зъ нашою фабрикою спровадженіи.

Одиноке жерело въ краю для пп. антикарѣвъ, до побѣ-
раныи алькоголюи абсолют. и найчестѣйшого спиртусу, до цѣ-
лей дѣвичихъ вѣдѣно вѣдѣ податку и вже оподаткованого.
Правдивый спиртусъ оцтовыйи найсильнѣйшій, здорověю
не шкодныи, бо не выроблюваный зъ есенціи оцтоваи.

Складъ для мѣста Львова, ул. Коперника ч. 9 и въ
головномъ складѣ вѣдѣ минеральныхъ І. Йоллеса, улица
Кароля Людвика ч. 29. 4912 122—104

Рухъ потѣдѣвъ зельзѣничихъ

важный зъ днѣмъ 1 мая 1894 побѣла годинника середно-европейского.

Приходить до Львова зъ	ПОѢЗДЫ				Вѣдходить зъ Львова до	ПОѢЗДЫ					
	поспѣшныи		особой			поспѣшныи		особой			
Кракова (Берлина, Вроцлава, Вѣдня)	232	535	903	610	900	Кракова (Вѣдня, Вроцлава, Берлина)	234	1010	450	1035	655
Варшавы	—	525	900	—	900	Варшавы	—	1010	450	—	655
Хабѣвки (Закопаного) на Перемышль, Рашѣвъ, або Тариѣвъ	233	—	—	—	—	Хабѣвки (Закопан.) на Тариѣвъ або Рашѣвъ	—	1010	—	—	—
Хабѣвки (Закопаного) на Рашѣвъ або Тариѣвъ	—	525	—	—	—	Хабѣвки (Закопан.) на Рашѣвъ або Перемышль	—	—	1035	—	—
Хабѣвки (Закоп.) на Стрый Мушкины, Криницѣ, Жегестова на Тариѣвъ	—	—	834	—	—	Хабѣвки (Закоп.) на Стрый Мушкины, Криницѣ, Жегестова на Тариѣвъ або Рашѣвъ	—	1010	—	—	—
Мушкины Криницѣ Жегестова на Рашѣвъ або Тариѣвъ	—	525	—	—	900	Мушкины, Криницѣ, Жегестова на Тариѣвъ (вѣдь $\frac{1}{2}$ включно до $\frac{30}{100}$)	—	—	—	655	—
Мушкины Криницѣ Жегестова на Тариѣвъ (в. $\frac{1}{2}$ до $\frac{30}{100}$)	—	—	900	—	—	Мушкины, Криницѣ, Жегестова на Тариѣвъ	—	—	450	—	—
Мезе-Ляборцъ Шавного-Куляшного на Перемышль	—	—	900	—	—	Мушкины, Криницѣ на Стрый Мезе-Ляборцъ, Шавного-Куляшного на Перемышль	—	—	—	710	—
Надбереза и Тариѣвожѣга	—	—	600	—	—	Подволочискѣ и Бродѣвъ (въ дворѣцъ гол.)	—	1010	450	—	—
Подволочискѣ и Бродѣвъ (на дворѣцъ гол.)	212	929	910	545	—	Подволочискѣ и Бродѣвъ (въ дворѣцъ гол.)	608	244	940	1030	—
Подволочискѣ и Бродѣвъ (на дворѣцъ Подзамче)	158	913	845	519	—	Подволочискѣ и Бродѣвъ (въ дворѣцъ Подзамче)	622	256	1001	1047	—
Сучавы	940	—	737	1227	635	Сучавы	615	—	1015	255	1030
Кимпюлюна	940	—	737	—	—	Чорткова на Галичѣ	—	—	—	255	—
Радѣвѣвъ	940	—	737	—	635	Гусятина на Галичѣ	615	—	—	—	1030
Вергомета и Чудина	940	—	—	—	—	Слободыи рунтур. Копальнѣ	—	1015	—	—	1030
Новосѣлицѣ	940	—	737	—	—	Новосѣлицѣ	615	—	—	—	1030
Слободыи рунтур. Копальнѣ	940	—	737	—	635	Вергомета и С. и Чудина	615	—	—	—	—
Гусятина на Галичѣ	940	—	737	—	—	Радѣвѣвъ	615	—	1015	—	1030
Чорткова на Галичѣ	—	—	—	1227	—	Кимпюлюна	615	—	—	255	—
Борислава	—	—	202	1210	—	Сокала	—	—	940	645	—
Бѣдѣва	—	—	—	445	—	Бѣдѣва	—	—	920	—	—
Сокала	—	—	748	445	—	Борислава на Стрый	—	—	540	950	—
Давоичого (Пешту, Мишколь-ца, Серенца, Мункача, Хирова и Станислава на Стрый)	—	—	834	1210	—	Давоичого (Мункача, Серенца, Мишкольца, Пешту) и Хирова на Стрый	—	—	540	—	710
Стрый и Сколього	—	—	—	847	—	Станислава, Долинны, Болехова на Стрый	—	—	—	950	710
Сколього, Хирова, Станислава на Стрый	—	—	—	202	—	Сколього и Хирова на Стрый	—	—	—	950	—
Гребенова (вѣдь $\frac{10}{100}$, включно до $\frac{30}{100}$)	—	—	—	202	—	Стрый и Сколього	—	—	—	305	—
Бруховичѣ (вѣдь 12 мая почавши ажь до вѣдѣвляныи)	—	—	—	810	—	Гребенова (только вѣдь $\frac{10}{100}$, включно до $\frac{30}{100}$)	—	—	—	950	—
						Бруховичѣ (почавши вѣдь 12 мая ажь до вѣдѣвляныи)	—	—	—	380	—
						Зимнои-воды (почавши вѣдь 12 мая ажь до вѣдѣвляныи)	—	—	—	342	—

Розкладъ вѣдѣвъ въ видѣи кишеневѣвъ можна достати въ бюрхѣ инфорמצіиныхъ, касѣхъ стайційныхъ и у кондукторѣвъ.

* Годныи печатаніи грубыми черенками ознакують пору ночіу вѣдѣ год. 6-омъ вѣдѣ год. 6-омъ 59 кіл. римо. Въ бюрѣи инфорמצіиныхъ ч. к. австр. зельзѣничѣи державныхъ въ Вѣднѣ (улиця Іоанна 29) якъ такожъ въ бюрѣи инфорמצіиныхъ ч. к. австр. зельзѣничѣи державныхъ въ Львовѣ (улиця Третього мая ч. 3, готель Имперіалъ), удѣлае ся устнѣхъ або письменныхъ обясненіи въ справѣхъ дѣтѣио службѣи на ч. к. австр. зельзѣничѣи державныхъ. О сколько побудуванія дозволяють, засягнути тамъ-же можна инфорמצіи водносныхъ ся до рѣштыи австр.-угорскыи и заграничныхъ зельзѣничѣи. Въ бюрхѣи инфорמצіиныхъ продажѣи выдаванійи черѣвъ ч. к. австр. зельзѣничѣи державныхъ билетыи до вѣдѣи и аштыи зутаваляваныхъ посѣдѣи до вѣдѣи якъ кождѣи тарѣкѣи.

4980

Велика льѣвѣвска лѣтерія выставова

Послѣдній мѣсяць.

ГОЛОВНІЙ ВЫГРАНІЙ
60.000 зр., 10.000 зр., 5.000 зр.

готовкою зъ потрученіемъ лишь 10%

Льѣвѣвскій льѣсы выставовіи
по 1 зр. поручае:

Х. Верфѣль
Самуеліи и Ляндавѣ
Корманъ и Файгенбаумъ
такѣжъ админістрація „Дѣла“.

279 32-7

ЗЪ НАГОДЫ ПРИѢЗДУ ЦѢСАРЯ.

Прѣсѣтъ ся ласкаво всѣхъ Вл. Гостей выставовыхъ пересѣдѣити ся о дивной дешевѣсти осѣннихъ и зимовыхъ товаровъ, вже спровадженыхъ въ великойи скѣблѣкѣсти.

Слѣдуючійи товары продають ся по незвычайнои дешевыхъ цѣнахъ доки истнуе

запасъ:

1000 модныхъ муѣѣвъ для дамъ и дѣтей 120, 150, 2— до 5— зр.
1000 кожовыхъ шапокъ для дамъ и дѣтей 120, 180, 220 до 4— зр.
1000 фланельовыхъ и суконныхъ блузыи осѣннихъ и зимовыхъ 250, 3— до 6 зр.
500 гальонокъ вѣдѣвляныхъ по 250 до 4— зр.
1000 хустѣвъ Гімаліяи, наибѣльшійи родъ 175, 225 до 4— зр.

Конфекція для дѣтей.

4000 наймѣдѣйшыхъ суконѣвъ на осѣнь и зиму 180, 250 зр.
1000 модныхъ плащѣѣвъ на осѣнь и зиму вѣдѣ 4 зр. и выше.

3000 одагѣвъ для хлопчатѣвъ у всѣхъ величинахъ по 180, 2—, 3— зр. и выше.
Особливыйи новѣстыи въ стѣжкахъ, воалѣхъ, капелюхахъ дамскихъ и дѣтскихъ, рукавичѣхъ, гласѣ, дунескихъ, вѣвняныхъ и шѣвѣвѣхъ, хустѣхъ, панчѣвахъ, парасольахъ до дощу, блузахъ шѣвѣвѣхъ и вѣвняныхъ, плащѣѣвъ, костюмахъ и негѣлѣжахъ надѣйшлии власне въ великойи скѣблѣкѣсти и доповняють ся щѣденно.

Особливша гуртовна продажѣи принаѣгодна

въ вѣдѣвляхъ занавѣсъ, канѣвъ и килимѣвъ.
5000 канѣвъ на столы по 75, 120, 190, 250.
4000 канѣвъ на лѣжка по 2, 250, 3, 350, 4.
800 великихъ канѣвъ на столы и лѣжка, даючыхъ ужити ся на обѣи стороны (выробѣи килимѣвъ) по 190, 250, 4, 5.

Всякыи зъ провинціи надѣсланійи поручѣи полагають ся найсѣвѣстѣйшѣи и найскѣрше.

Зъ глубокимъ поважаніемъ

Зарядъ магазину AU LOUVRE

4895 129—7

у Львовѣ, площа Капітульна ч. 3.

При закупкѣи товаровъ просимо покликѣватися на нашу часописъ.

Выдаѣецъ: Иванъ Болѣй — Одаѣвляльи редакторъ: Михайло Струсовичъ.

Пашѣръ зъ фабр. Черѣвѣвской.

З друкарѣи Наукового тов. ім. Шевченка, відъ зарядѣи К. Бѣдѣвского.

— Фреквенція учениківъ въ руской гімназіи въ Перемышля представляе ся до теперъ такъ: Въ класъ приготавлиющей (мин)

такъ побного оголошена) 27, въ I-й кл. 60, въ II-й кл. 40, въ III-й кл. 37, въ IV-й кл. 33, въ V-й кл. 30, въ VI-й кл. 31, въ VII-й кл. 28; разомъ 286 учениковъ. Зббръ учительскъ складае ся зъ 13 професорбвъ.

— Письменный испыты зрѣлости (поправки) водбудуть ся въ IV-й гимназій у Львовѣ дня 15 н. ст. вересня, устий дня 17 н. ст. вересня.

— Зъ Косбвщины доносятъ про таку подбю: Въ Ясеневи горбшнбмъ запросивъ до себе Яковъ Марусякъ за посередництвомъ громадского асесора Михайла Гасюкъ сусѣда своего Гриня Кутащукъ, и его жѣнку, чтобы дати имъ бриндзѣ. Замѣсть бриндзѣ приладивъ собѣ сокиру и коли Кутащукъ переступивъ порбгъ, ударивъ его Марусякъ сокирою въ голову. Кутащукъ упавъ безъ памяти и тогдѣ ударивъ его Марусякъ ще пять разбвъ сокирою по голове, разъ въ руку, выбивъ ему три зубы и разъявъ губу. Жѣнку Кутащукъ хотѣла боронити чоловѣка, ударивъ Марусякъ сокирою въ голову и разъявъ ѣй ногу. Обахъ Кутащукбвъ занесли сусѣды до дому. Зъ громады не довѣвъ нѣхто о сѣмъ до суду зб страху, щобъ громада не платила коштовъ. Коли-жъ бблѣка дѣвъ пбзвѣстѣ наймилѣ побитѣ фѣру и побѣхали до Косова до суду, побшли за ними асесоръ Михайло Гасюкъ и виновникъ и зааааааа побитѣ за 10 зр. Вертаючи домбвъ пили дѣлу дорогу, поки тыхъ 10 зр. не проши. Такимъ чинбмъ Кутащукъ утративъ три зубы, руку, а до того же й 10 зр. Тымчасомъ посередникъ, асесоръ Михайло Гасюкъ, доставъ водтъ Марусяка 50 зр. Отрезвившесъ по той водѣ, подавъ Кутащукъ до суду донесенѣ о побитю, але водѣ того часу минули вже 4 мѣсяцѣ, а судъ навѣтъ не переводивъ слѣдства.

— Германъ Гельмгольцъ, знаменитый нѣмѣцкій ученый, про котораго смерть донесли вчерашній телеграммы, уродивъ ся 1821 року въ Пбчдамѣ, скбчивъ медицину въ Берлинѣ, ставъ 1842 р. ассистентомъ при шпиталѣ Charité а въ роцѣ 1843 войсковымъ лѣкаремъ въ Пбчдамѣ. Въ роцѣ 1848 именовано Гельмгольца учителемъ анатоміи въ Берлинѣ и ассистентомъ при анатомическомъ музею, въ роцѣ 1849 повлікано его на профессора фзіологіи въ Корольвицѣ, зъ-вѣдѣн 1-55 р. перейшовъ до Бонъ, въ р. 1858 до Гайдельберга, а 1871 року на катедру фзіки до Берлина. Наука завдячуе ему множество важныхъ здбукбвъ на поли оптики, акустики, фзіологіи и анатоміи. Зъ его творбвъ найважѣйшій: Ueber die Erhaltung der Kraft; Handbuch der physiologischen Optik; die Lehre von den Tonempfindungen; Ueber das Sehen des Menschen и богато иншихъ.

— Страшна буря зъ градомъ лютила ся дня 6 н. ст. вересня около 4-ой години зъ полудня въ Хмелевѣ, Дорогичѣвцѣ, Шутроминцѣхъ и Садкахъ, залѣщидого повѣта. Тривала повѣ години, водтакъ выяснило ся и до вечера була гарна погода. Наслѣдки бурѣ страшной. Деревъ, навѣтъ старѣ, поломанѣ до кореня, въ селахъ побитѣ вбкна, а на поляхъ и огородахъ спустошенѣ. Кукуруза, пбзній гречки и фасоля змѣшанѣ зъ болотомъ а найббльше потерпѣвъ тютюнъ, однокко надѣа селянъ. Ковѣ и воли поломили ся въ плугахъ водѣ граду, а воли, що стояли на поля, самѣ порушались, если-жъ стояли пбверекъ, перевертались водѣ вѣтру и ломили ся на дробнѣй кусники. Люде не могли удержати ся на ногахъ въ поли.

— Нещастна пригода лучила ся дня 4 н. ст. вересня въ Березовицѣ коло Гернополя. Селянинъ Прокбпъ Стыпанъ вийшовъ о 6-й годинѣ рано зъ жѣнкою на роботу въ поли. Въ хатѣ лишила ся 20-лѣтна дочка и 3-лѣтний сынокъ. Хлопецъ выльзъ на припѣчокъ, де розстелено лѣнъ и тамъ ставъ бавити ся. Нагле повставъ огонь и въ мѣтѣ ока обхопивъ нещастну дитину. На крикъ хлопця вбгла сестра до хаты и выхопила его зъ огню; але вже було за пбзно, бо дитина померла по вблѣка-годинныхъ страшныхъ мукъ. Здасть ся, що хлопецъ бавивъ ся сѣрничками и самъ запаливъ лѣнъ.

— Пожаръ лѣсовъ въ пбвбнчній Америцѣ. Довготриваюча сегодбчна посуха въ Сполученныхъ Державахъ пбвбнчній Америки скбвичила ся страшною катастрофою, котрой жертвою уало звыжъ 1500 людей, а до 50.000 особбвъ утратило цѣле свое майно. Въ Минесотѣ и Висконсенѣ згорѣло до 20 мѣстъ, а множество фблварѣбвъ водобббненыхъ и положеныхъ въ лѣсахъ згорѣло разомъ зъ мешканцями, такъ що й слѣду по нихъ не лишило ся. Сей нечуваный пожаръ лютивъ ся въ пятницу и суботу передъ двома тижнями, а доймивъ найббльше мѣсто Гивналъ въ Минесотѣ. Зъ пблизькихъ лѣсовъ вѣтромъ гонена полумѣнь розширилась ся такъ скоро, що не було вже часу ударити въ дзвонѣ. Перепугденѣй мешканцѣ мѣстотчка (1700 людей) стали розбѣгати ся въ рбзній стороны, а худоба утѣкаючи тратувала въ перепелосѣ все, що мала передъ собою. Выславъ на другій день воддѣлы ратушковой застали страшный видъ въ мѣстотчку. Цѣлы родины лежали по улицяхъ подушенѣй и поале нѣ. Многихъ захопила смерть при молитвѣ Коло людскихъ трупбвъ лежали поаленѣй конѣ, воли, вовки, олени и богато иншон звѣрины загнанно пожаромъ зъ лѣса. На одибмъ мѣсцѣ найдено 96 трупбвъ, зъ котрыхъ лише 4 можна було розбзнати. — Зъ Нового Йорку доносятъ, що въ деякихъ околицяхъ не перестали ще лѣсы горѣти. Числа жертвъ не можна ще точно обчислити.

— Грбмъ а дерева. Загально звѣстно, що въ часѣ бурѣ выставленѣй найббльше на небезпечность удару грому дерева, однако поодинокѣй роды деревъ значно въ томъ выгладѣ рбзняют ся водѣ себе. Про дуже вербвну способность поодинокихъ пѣвъ дерева переводити токъ

электричный порбвѣтъ Йонеску Димитріеъ рядъ дуже интересныхъ пробъ, котры водтакъ описавъ въ часописѣ Natur. До своихъ пробъ ужинавъ Димитріеъ машины Гольца и перепускавъ ихъ искры черезъ рбзній роды деревяныхъ болбвъ. Зъ того показало ся, що дубину перебивали искры вже при трехъ оборотахъ машинного колеса, черну тополию при пѣтиохъ оборотахъ, а бучина вымѣгала ажъ 15 до 20 оборбвъ. Замѣтна рѣчь, що при тыхъ пробъхъ болонка и тверде дерево выказували одинаковѣй властиности а такоже бблѣша або менша скблѣвбсть воды въ деревѣ не мала нѣякого значѣня. Не вмѣстимбсть воды, лѣше бблѣша або менша вмѣстимбсть товщу въ деревѣ впливае на свѣтлѣйшу або слабшу вразливбсть на удары грому. Зъ огляду на се можна дерева подѣлити на двѣ класы т. а. на дерева богаты въ крохмалѣ якъ дубъ, тополя, верба, кленъ, вязъ и ясенъ та богаты въ товщѣ, до котрыхъ треба причислати липу, волоській орѣхъ березу и букъ. Перша класа выставлена найббльше на небезпечность удару грому и зъ-вѣдѣн походить звѣчай садити для охороны передъ громомъ тополѣ коло будынкбвъ, бо они притягають на себе въ часѣ бурѣ громы и служать такимъ чинбмъ за громозводѣ. Цѣкаво захоче ся супротивъ грому сосна, котору въ лѣтѣ треба причислати до деревъ богатыхъ въ крохмалѣ а въ змѣтѣ до богатыхъ въ олѣѣ, зъ чого выходитъ, що она въ лѣтѣ выставлена бблѣше на небезпечность грому якъ на веснѣ и въ осени. При пробъхъ Димитріеа треба було бблѣше оборбвъ машины, чтобы искра перебивала зимове дерево соснове якъ до перебива дерева букового. Крбмъ пробъ зъ живымъ деревомъ робивъ Димитріеъ такоже пробъ въ деревомъ мертвымъ и прійшовъ до такого выслѣду, що его переходить искра лѣше, азначитъ: грбмъ ударае о много частѣйше въ зимѣ, сухѣй дерева, якъ въ деревѣ живѣй. Котры и лѣстѣ вѣсѣхъ деревъ показались зъ злыми проводниками. Набути Димитріеомъ выслѣды допбвни и потвердили выслѣды Гельмманъ, котры доказали, що дѣйстно ударае грбмъ рѣдше въ деревѣ въ змѣтѣ за для товщѣ и олѣю, якѣй въ нихъ назбвравъ ся, якъ въ лѣтѣ, очевидно увагляючи тую обставину, що бурѣ въ змѣтѣ о много рѣдѣй якъ въ лѣтѣ. Дальше доказавъ Гельмманъ, що лѣстѣ, на котрыхъ суть волоски, а особливо волоски мягкѣй зменшае небезпечность удару, бо кбвичекъ кожного волосонка дѣлае якъ розрядчикъ нагромажденю доволѣ дерева электрикѣ. Длятого на пр. буки о много безпечнѣйшій передъ громомъ якъ дубы, зъ ихъ гладкимъ, заокругленнымъ лѣстемъ. Подббый пробъ робивъ и Векертъ, поклавши на два рбвно сильно электрикою набитѣ кондукторы дубовый и буковый лѣстохъ. Показало ся, що буковый лѣстохъ вытягивъ зъ кондуктора три разы скорше электричнбсть якъ дубовый. Крбмъ тыхъ пробъ суть ще статистичнѣй данѣ про удары грбмбвъ въ лѣсахъ князѣства Липпе за роки 1879 до 1885 и за роки 1890. Кусеникъ лѣса, якѣй выбрано для сен статистики, складавъ ся зъ 11% дуббвъ, 70% буббвъ, 13% смерекъ и 6% сосонъ. Въ агаданбмъ частѣ ударивъ грбмъ въ 159 дуббвъ, въ 21 буббвъ, 20 смерекъ, 59 сосонъ и въ 21 иншихъ деревъ. Отже показало ся, що въ смерекѣ бивъ грбмъ 5 разбвъ, въ сосны 33 разбвъ а въ дубы ажъ 48 разбвъ бблѣше якъ въ буки. При томъ удариъ грбмъ 197 разбвъ въ пѣвъ, а 78 разбвъ въ вершки деревъ.

— Дробнѣй вѣсти. Дня 18 н. ст. вересня водбуде ся въ Монастирскихъ вѣнчанѣе п. Стан. Червиньского, судового адъюнта въ Кадуши, зъ панною Ядвигою Сембратовичѣвною.

— 60.000 зр. выносятся головна выиграна львовской выставочной лотерей. Звертаемо увагу нашихъ Вп. Читателѣвъ на се, що тягненѣе водбуде ся вже 27 н. ст. вересня.

Наука штука и литература.

— „Урадоно щастѣ, драма зъ сѣльского жита въ 5 дѣяхъ Ивана Франка, вѣдзана на конкурсѣ галицкаго Видѣлу краевого 1893 р. Львѣ 1894“ — Ся водбитка зъ „Зорѣ“ въ формѣ малон 8-ки опустела друкарню и коштуе 30 кр. Дбстати ея можна у автора и въ кынарняхъ: тов. имени Шевченка и Ставропѣйской.

Телеграммы „Дѣла“

Вѣдень 11 вересня. Перше засѣданѣе сталои комисіи податковой водбуде ся 24 с. м. — Цесарѣ выѣде въ суботу до Будапешту, а въ недѣлю буде пріймати делегации.

Брукселя 11 вересня. Зб звязку либералбвъ выступило 500 членбвъ. Либералы при осѣнныхъ выборахъ певно упадутъ.

Берлинѣ 11 вересня. Маневры нѣмѣцкой флбты розбчнутъ ся 13 с. м. и потривають до 22. На нихъ буде австрійскій архикн. Кароль Степанъ.

Лондонѣ 11 вересня. Хинцѣ замкненѣй въ пбвбнчній Корѣ терпятъ голодъ. — Похоронѣ гр. Парижа назначенѣй на завтра.

Переписка Редакціи и Администраціи

— Веч. о. Ом. Абр. въ Стан. Слово „пріятель“ вышло не зб змѣнѣй редакціи а просто за-дѣла недогладу въ корректѣ. — Вп. С. Бор. въ Но. До конца вересня. — Вп. В. По. въ Са. Одержано. — Вп. А. Левъ въ Ки. Одержано.

Надоболане.

ОКУЛИСТЪ

Д-ръ АДАМЪ ШУЛИСЛАВСКІЙ

бывшій ассистентъ проф. Вижеркевича и бывшій демонстраторъ проф. Фукса.

Львовѣ, улица Гетьманьска число 10

ординаруе водѣ години 12—1-ой и водѣ 3—4-ой. 188 40—?

Руска масть противъ гбстця

есть найбѣйшимъ, выпробованнымъ средствомъ на гбстѣ, колы, парализъ и т. д. — Цѣна 1 слонка 1 зр.

Масть на свербячку

Цѣна 1 слонка 60 кр.

323 1 10

Главный складъ: С. РУКЕРЪ антикаръ у Львовѣ.

НА РАТЫ

МАШИНЫ ДО ПИТА

зъ найбѣйшихъ фабрикъ заграничныхъ и краевыхъ водѣ 25 до 65 зр.

поручае 4798 114—?

ЛЮДВИКЪ ГАРДОЛИНСКІЙ

Львовѣ, площа Галицка 14.

Цѣны на жадање даромъ и франко.

Классеты комнатнѣй, бляшанѣй, лѣкированѣй по зр. 8, — зъ водною помпкою по 15 зр., — деревяной зъ автоматичною помпкою по 30 зр. — Ванны догѣи по зр. 16 до 18, насѣдвой по зр. 6 и 7-50

4555 поручае

ПЕТРО ХИОНСТОВСКИЙ

торговля сельна у Львовѣ площѣ Капитульна ч. 1 (напротѣвъ катедры.)

Цѣны на жаданье даромъ и франко.

Острѣе ножѣвъ переплетничихъ и рѣзничихъ — пріймае

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ

ножбвникъ у Львовѣ ул. Бонимѣвъ ч. 3.

Цѣны на жаданье даромъ.

Вдовица Русинна

пошукѣе мѣсяца на сѣтѣ въ рускомъ домѣ у священника вббца до зарѣду господарства, на котромъ добре разумѣе ся.

Близша вѣдомбсть въ редакціи „Дѣла“.

НОВА КАРТА

РУСИ УКРАИНЫ

выдана тов. педагогичного

есть до набута въ Администраціи

„Дѣла“, одинѣ примѣрникѣ

738 за 20 кр. 21—?

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИКІЙ

оптикъ и механикъ, побѣ Коперникъ, Львовѣ, площа св. Духа (ул. Театральна ч. 6 противъ головного одеаку) поручае у величбвъ выбора и по найбѣйшимъ цѣнахъ: окуляры, цѣпкеры, збронеты, бѣнокъ, да-декогладѣ, барометры, аерометры, мѣтроскопы, люпы, компасы, райсайты, лѣнты мѣрильнѣй, пѣны, сѣбѣлы, манометры, и т. п. Устроены звбнкбвъ электричнхъ. Всѣхъ направѣ выговаривають ся найкорше и найдешевѣе. — Замовленѣ въ провинціи выговаривають ся точно 4185

МУЖЕСКУ

Безсилнбсть

выказану именнѣо страшными наслѣдками тайныхъ грѣхбвъ молодости и рознусти, усуне напѣвно и на довто однокко, розширена въ многихъ выданныхъ иллюстрацїяхъ.

Самохорона д-ра Ретава

Россійске выданѣе: 1 зр.

Польске выданѣе: 1 зр.

Нѣмѣцке выданѣе: 2 зр.

Тысячѣ людей наймилѣ въ пѣй поясненѣе своихъ недугъ и направѣи свои мужескѣй силы при покаянѣи вѣзаного въ книжцѣ способу лѣченѣя. По одержаню франко на-дежнѣости, выслана ся франко книга въ кувѣртѣ мажаниномъ, выданѣе Р. Ф. Бѣрѣ въ Лѣпску. (R. F. Bierer's Verlagsbuchhandlung in 41—36 Leipzig.) 4851

ЗАХЕРЛЯ

Порошокъ на насѣкомѣй, Нафталину, Камфору, Терпентину, Папѣръ и лѣтъ на мухи, Карболова кислота, Карболовъ порошокъ

поручае

ТОРГОВЕЛЬНА ФІРМѣ

В. ЧОППЪ

308 Львовѣ

улицѣ Жовковска ч.

Велика львовска лотерія выставова

Послѣдний мѣсяцъ

ГОЛОВНІЙ ВЫГРАНІЙ
60.000 зр., 10.000 зр., 5.000 зр.
готбвкою зъ потрученѣемъ лишь 10%

Львовскій льосы выставовѣй
по 1 зр. поручае:

Яковъ Штро дѣмъ банковый
Кічъ и Штофъ
Густавъ Максъ
такоже админістрація „Дѣла“.

ЗЪ НАГОДЫ ПРИѢЗДУ ЦѢСАРЯ.

Просѣтъ ся ласкаво всѣхъ Вп. Гостей выставовыхъ пересвѣдчитѣи ся о дивнбй дешевости осѣнныхъ и зимовыхъ товарбвъ, вже спроваженыхъ въ великбй скблѣкѣости.

Слѣдуючѣй товары продають ся по невѣзвычайно дешевыхъ цѣнахъ доки истнуе запасъ:

1000 модныхъ муфбвъ для дамъ и дѣтей 120, 150, 2— до 5— зр.
1000 кожаныхъ шапокъ для дамъ и дѣтей 120, 180, 220 до 4— зр.
1000 элянеловыхъ и суконныхъ блузъ осѣнныхъ и зимовыхъ 250, 3— до 6 зр.
500 гальбекъ водбчковыхъ по 250 до 4— зр.
1000 хустокъ Гімалая, найбблѣйшій родъ 175, 225 до 4— зр.

300 гарнитурбвъ „Lounge“ на лѣжка, складаючихъ ся зъ двухъ капъ на лѣжка и 1 на столѣ, тка ныхъ, не дружаныхъ, всѣ три штукѣи 5 зр.

200 гарнитурбвъ „Bouquet“, тка ныхъ, складаючихъ ся зъ 2 капъ на лѣжка, 1 на столѣ, всѣ три штукѣи разомъ 6 зр., 8, 9 и выше.

3000 штукъ знамѣвъ въ рбзныхъ краскахъ по 75, 120, 150, 2 и выше.

900 паръ знамѣвъ коронковыхъ складаючихъ ся все зъ 2 частѣи 135, 150, 2 и выше.

10.000 фантазійныхъ таблетокъ (килимовѣй вырбвъ) по 28 штукѣи.

300 кодеръ зъ воняного атласу у всѣхъ краскахъ 550, 650.

200 правдивыхъ кодеръ подорожничихъ (вѣтера) 2 метры довжѣи по 350, 450, 575, 675.

1000 кодеръ элянеловыхъ въ найбѣйшбмъ родѣ 2 метры довжѣи по 280, 350.

500 диванбвъ подѣи и надѣи лѣжка по 150 и 225, стрижени по 250, 3 и выше.

300 диванбвъ на стѣну зъ переклѣмъ десенетѣи въ пѣтъи або фѣтуры по зр. 4, 5, 6, 650 и выше.

80 диванбвъ сальоновыхъ и церковныхъ передъ престолѣи 3 метры довжѣи, стриженихъ 20 зр.

200 диванбвъ до вѣдалѣи 280 3 мет. вел. до 6 зр.

300 диванбвъ пбсалонныхъ 625, 7 и выше.

1000 останбвъ ходникбвъ 8—10 метрбвъ зр. 250 и выше.

400 правдивыхъ, довгихъ хиньскихъ шбкръ козачихъ, природныхъ 550, шбкрѣи Ангора 2 и 250.

Дерги до подорожѣи 350, 5, 6 зъ имитациею шбкрѣи тигра 750 и выше.

Диваны сальонѣи у всѣхъ розмѣрахъ по 5 1/2 метры довжѣи; портѣиры и знамѣвы коронковѣи ажъ до найбѣйшихъ орбтбвъ.

Всѣхъ зъ провинціи надѣсланѣи поручѣи полагбждѣе ся найсвѣстѣйшѣе и найкорше.

Зъ глубокимъ поважанѣемъ

Зарядъ магазину AU LOUVRE

у Львовѣ, площа Капитульна ч. 3.

4895 130—?

При закупкѣи товарбвъ просимо покликуватѣи ся на нашу часопись.

ДѢЛО

Виходить у Львові щодня (крім неділі і руских свят) о 5-й годі по полудні. Літературний додаток "Бібліотека найзнаменитіших повістей" виходить по второк, а по второк і п'ятницю на перешню редакції "Діло".

Передплату і нисерати приймають: у Львові Адміністрація "Діла" ул. Баторія 24, Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, і Бюро газет ул. Кароля Людвіга 9, у Відні: М. Дукес, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek, I. Wollzeile 8; Oppelk, I. Stubenbastei 2, J. Danneberg, I. Wollzeile 19. В Франкфурті і Гамбурзі: M. Haasenstein & Vogler, G. L. Danne & Comp. В Пешті: E. Misrachy V. Bez. Akademischgasse 6.

Передплату на "Діло" і належність на нисерати внаслідок Львові.

Передплату на "Діло" з літер. додатком з Австрії: за границею: на цілий рік . . . 18 зр. на цілий рік . . . 24 зр. на чверть року . . . 9 зр. на чверть року . . . 12 зр. на чверть року . . . 4 зр. 50 кр. на чверть року . . . 6 зр. 50 кр.

у Львові: на цілий рік . . . 16 зр. на цілий рік . . . 8 зр. на чверть року . . . 4 зр. на чверть року . . . 1 зр. 35 кр. Редакція, Адміністрація і Експедиція під ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи вставляють ся лише на попередню застругу. — Редакція неопечатає відважніх відповідей. Неодержиме число копій 8 в. в. Оголошення приймають ся по ціні 6 зр. від кожного строку нисератом а в рубриці "Надбавки" по 20 зр. в. в. Медичні членки ся по 10 зр. від кожного.

Гостина цесаря у Львові.

Ві второк зачав цесарь звиджування публичних заведень від нового будинку судового. У великій салі на першому поверсі вижидали цесаря вищі достойники судові і президент Симонівич повітав цесаря промовою, в котрій подякував монархові за лакеве відвідане і заєвняв о лояльності і преданності судейського стану. Цесарь подякував за промову, порозмовляв з деякими представленими достойниками, а відтак переглядаючи плани нового будинку, випитував будівничого Шковрона о деякі подробиці.

З будинку судового поїхав цесарь на ул. Янвеку, на торжество отворена охоронки для сиріт жидівських. Цесаря вижидали депутати жидівських громад віровісповідних з торами, много знатіших жидів у фраках і контушах польських та величезні толпи жидів-халатників. Цесаря повитано капітаном, відповісаво співачкам хором божничого, відтак виголошено дві промови: рабів ортодоксів Шмелькеє по гебрейськи а рабів поступовців д-р Каро по польськи і німецьки. Цесарь подякував кілька словами і вписав своє ім'я до памятки книги. При співі йому цесарського оглянув цесарь будинок і відїхав до музею ім. Дьдушицьких.

В музею Дьдушицьких оглядав цесарь під проводом ір. Володимира Дьдушицького деякі цінніші предмети і вписав своє ім'я в памятку книги.

О год. 2 ой приїхав цесарь на виставу і удав ся просто до відділу етнографічного. Цесаря повитали члени дирекції вистави і господар відділу етнографічного пп. Шухевич і Пшибиславський. Цесарь зачав від церкви. При вході вижидав монарха митрополит з членами капітули. Проф. Шухевич зачав пояснити цесареві поодинокі предмети виставлені, між іншим плащаницю, образ страшиного суду, писані книги і т. п. Цесарь з занятієм придивав ся і много разів висказав своє вдволене. Рівнож звернувшись цесарь увагу на газду Вошняку з під Косова, сторожа церковного, котрий характеристичним лицем і гарним одягом туцуським добре відбивав ся на тлі старинностей. З церкви перейшов цесарь до хати туцуської, де застав майстра Шкрібляка при роботі а жіноцтво при кужелі. Цесарь придивав ся цікаво кафельній печі і гердам легіна на коні на обійсті. З хати туцуської вийшов цесарь до шляхотського двірця. По дорож замівив лівника, що свідів під хрестом і вигравав на лтрі; цесарь велів ад'ютантові дати кілька гульденів лівникові. По-при віддів хату наддністрянську перейшов цесарь з дружиною не вступаючи до неї, лиш президент міністрів кн. Віндштретц заглянув до хати і розмовляв з селянами по чеськи. В шляхотському дворі оглядав цесарь з зацікавленієм відділ вхідний Галичини. В час побуту цесаря на відділі етнографічному всі вияснені уділав проф. Шухевич.

З відділу етнографічного перейшов цесарь до павільону робіт жіночих. Вдовж дороги установили ученики хирівського інститута. Капеля студентка повитала цесаря имом, а один ученик виголосив промову по німецьки. Цесарь розмаляв з ректором інститута патром Чезовским і провінціалом статуту патром Яцковским. З павільону робіт жіночих удав ся цесарь до павільону руских товариств.

В павільоні руских товариств вижидали цесаря численні Русини. Крім Віресов, митрополита з крилошанами Сьвітославичем, Пюрком, Туркевичем і Бьлещким, були з святських Русинів послы Романчук, Барвінський, Вахняний, Подлянецький, д-р Савчак, пп. Бережницький, д-р Кость Левинський, Нагорний, Долницький, Ничай, Бичай, Стефанович, Дудкевич, Гузар, Навроцький, виставці предметів в павільоні: Володимер Федорович, Спужарський отец і син, Павлишак, Ковальський, Конопаків, Пиндюк,

Андрейчин — відтак пані в народних строях: Савчакова, Шухевичева, Федаківна, Ольга Барвінська. При вході установили дівчата в народних строях з цвітими в кошачках, панни Орся і Одарка Шухевичів та Олена Савчаковна з китицями цвітів, а крім того кілька селян і селянок. На галеріях установили: хор питомців скрпленний многими священиками і членами лівобокго Бояна, много пані і учениці воспиталища Василіанок. Скоро цесарь вступив на поріг павільону, заспівав хор першу строфу имну, а відтак проф. Шухевич вказавши на зображенні словами: "Се представителі руских товариств" — попровадив цесаря по павільоні. Цесарь задержував ся перед предметами виставочними, похваляючи майстрів, котрі давали поясненя. При виставі Народни Торговлі, коли п. Нагорний сказав, що інституція має 9 філій і стоить в звязі з 500 краніцями сільськими, цесарь висказав ся з похвалами. Так само з признаєм відозвав ся монарх у відділі Просвіти, тов. им. Шевченка і товариства педагогічного. В відділі клубу Русинів переглядав цесарь зорі мережок, кажучи, що Русини мають цінну орнаменту народну. Поклонившись паням ввійшов цесарь знов до центрального салі павільону. В тій хвилі зачав хор співати "Многая лта". Цесарь пристанув і з великою увагою та вдволенієм прислухував ся співу а до окружаючих особь висказував ся з похвалами. По відвізанню сказав цесарь: "Дякую, се було дуже гарне!" Цесарь відійшов при окликах: "Слава" і серед співу: Во здраві і во спасені. Додати мусимо, що в час проході цесаря по павільоні хор відспівав на трубки "Наді Протом". Також з вдволенієм прийняв цесарь овацію на вступ до павільону, коли то дівчата кидали цвіти, а три панни вручили китиці цвітів і дякував кілька разів. Цесаря проводили до брами павільону проф. Шухевич і Віресов. Митрополит. В брамі подякував митрополиту цесареві, що зволив прибути до павільону, а крім того сказав, що Русини цілу надію свого розвою покладають на ласкавість монаршу. На се відповів цесарь: "Seien Sie versichert, dass der Aufschwung der ruthenischen Nation mir sehr am Herzen liegt". (Будте певні, що розвиток руского народу мені вельма лежить на серці.)

З павільону руских товариств перейшов цесарь до павільонів: домен і лісових, томацького, Зеленецького, рільництва, санітарного і до мавзолею Матейка. Вкінці поступив ще раз до палати шук, де закупив: образ Фалата: "З моїх споминів мисливських" за 1500 зр., Крудовського "Мадонну" за 1000 зр. і Рігера рзбу: "Коперник" за 4000 зр. По год. 4-тій відїхав цесарь з площі вистави, а при відїзді заявив своє признає кн. Сап'гу і дир. Мархвицькому.

О год. 6½ відбув ся обід двірський, на котрий між іншим були запрошені російській атаме військовий полковник Воронин і консул Пустишкін. Вчора припадали уродини царя Александра III., тож в час обіду вів цесарь такий тост: Ich trinke auf das Wohl meines Freundes des Kaisers von Russland. Сей обід двірський не відбув ся без одної демонстрації політичної. Між запрошеними на сей обід був також ір. Мечислав Борковскій. Сей граф не прийняв запрошеня, подавши на письмі причини сєй демонстрації. Як доносили газети — зложено вчора вечером вь готелі Жоржа, де мешкає ір. Борковскій, кілька тисяч білєтов від Поліков лівобокх і замещєвх.

Відїзд цесаря був назначений на год. 8 36 минут. На першій дворці установили влади духовній, військовій і урядничій, а вдовж улиці численна публіка. Домы на тій улиці, куды їхав цесарь, були ілюміновані. На першій вижидала цесаря компанія почетна войска з музикою, три архієпископи з крилошанами і шляхтою. Шляхти було тепер о млого менше як при повитанню, рівнож не було вже депутатів рад повітових, а натомість була публіка лівобокса.

Цесарь перейшов ся перед фронтом компанії при звуках имну, а відтак заявив своє признає директору поліції Кшачковскому за порядок і президенту Мохнацькому за гарно устроєне прийняє. Відтак з-під шляхти виступив маршалок кн. Сангушко і промовив:

"Найсвятіший Пале, Наймилостивіший Цесаре і Королю! З тяжким серцем видати мешканці того краю наближаючий ся кінець тій гарній діві, в час котрій на кождім кроці мали нагоду висказати своєму монархові чувства, які переповнюють їх серця. Працюючи В. цес. і кор. В-ство, складаємо тоб Н. Пале запевнене, що ті спомини не вигаснуть ніколи в нашій пам'яті і що наші чувства остануть незмінні на завсгди. Потішаємо ся надією, що ті дів поновлять ся може в недалекій будучности. В тій хвилі молимо Всевыснего, щоб хоронив, благословив і удержував нашого улюбленого монарха. Н. Пань, Цесарь і Король Франц Йосиф I. най жне!"

Цесарь відповів: "Дякую вам, мовчаво, ще раз за ті мої докази любові і вірності, які ви заявили мені в послідніх днях. Се для мене поновний доказ, що мы розуміємо ся взаємно і завсгди на себе можемо числити. Я не кажу вам: прощайте, бо надію ся, що я знов вскорі буду мати нагоду відвідати сей мій улюблений край."

Цесарь поговоривши з деякими достойниками, які в. пр. з маршалком і кн. Сап'го, котрі дякували за особисті відзначеня, та подавши руку на працяне — вів до поїзду при звуках имну цесарського і окликав.

В послідніх хвилях свого побуту у Львові відзначив цесарь кн. Сап'гу, намістника ір. Баденього і маршалка кн. Сангушка. Двом вершним вислав цесарь відручій письма, а кн. Сангушка надіслав великою лентою ордеру Леопольда.

Цесарський письма відручій гласять так: "Любий кн. Сап'го! Підчас кількокротного звиджування вистави краєвої, котра довершила ся під вашим розважним і свідомим цілі напрямом, пересунув ся перед моїми очима на правдиву мою утіху заумляючий образ цивілізаційного поступу на всіх областях творчости, великого розвитку школьництва і світлого розвитку красних штук. Діло, довершене згідним сповідланієм обох племен того краю, велить надіятися, що добробут економічний населеня що раз щасливіше буде розвивати ся. Кобы в тій вє, що пожертвували свої сили до того підприємства, найшли в єго успіхах нагороду за труд і праця, за котрі отримували мою подяку і моє повне признає."

"Любий ір. Бадені! З особливим вдволенієм я знов відвідав моє любе королівство Галичину і єго столицю. З мого кількокротного побуту в тій краї я набрав мило пересвідчене, що нахожуся тут завсгди і всюди посередь населеня, привязаного вірно до мене і мого дому. Рівнож і снм разом я одержав так численні і зворушючі заяви тих продовжаючих ся чувств патріотичних, що годі мені відїхати не висказавши цілому населеню мої найщиріший подяки за зготоване мені сердечне прийняє. Поручаю вам подати се до загальної відомости."

Крім того уділав цесарь 6 400 зр. для лівобокх інституцій добродійних і для убогих, а то: по 400 зр. для заведеня і заосмотреня старців і для притулку брата Альберта; по 300 зр. для тов. св. Саломеї, ветеранів і християнської охоронки дівч, 200 зр. для жидівської охоронки, а 500 зр. для кухні людской і дому праці. Для бідних міста Львова лишилось 4 000 зр., котру до квоту аложила цесарська канцелярія в президі намістництва для розділу і увзглядненя, по заслуг, тих 900 просьб, які вручено цесареві в час побуту у Львові.

Де-що про рух Русинів.

З городеньского повіта пишуть до "Народа":

"При кінці липня с. р. дістали інтелігентний жіночки городеньского повіта ось-яке запрошене: "Обовязки наш родинні і хатні звязують нас вєгда в вузлом крузі діланя, не позволяючи нам далеко сягати по-за свою хату та і своїх родних. Тиха праця в своїй хаті і родні, се судба жіночки і мы від неї не лиш усеунути ся не хочемо, але єи радо піддаємо ся, а навіть в ній нашого щастя шукаємо. — Та поруч сеї праці, котра певно запрає наш найкрасній сили, чути уже в нашій закутку голоси жіночій, котрі домагають ся хоть крихітки ширшого простору для своєї думки і праці, — видно в однім селі змаганя інтелігентної жіночки до заопікованя ся дітьми, полишеними нашим народом зовсім без надзору, а навіть без кусника хліба, видно в другім старане дати в руки убогим дітятам сільським заробок через вироблюванє ручних жіночих робіт і підпиранє промыслу домашнього, видно де-нде науку в школах і читальнях, знов в іншій селі збиранє пісень і приповідок народних. — Мы бачути то все рвильні снм разом збирати ті сукромий голоси і ті природні змаганя інтелігентного нашого жіноцтва, щоб не допустити, аби ті ширі думки і змаганя марно прогомоніли, а противно злученими нашими хоть невеличкими силами до чогось доброго довели. В тій цілі, щоб над тій вєм порадитися і можливо Товариство жіноче для переведеня тих цілей завязати; — запрошуємо Вас Вп. Пані на нараду, котра відбуде ся в Городенці дня 5 н. ст. серпня 1894 о 3 годін з полудня в канцелярії адвоката Вп. д-ра Окуневского.

Юлія Карачевська, Антонія Козловська, Наталія Окуневська, Емілія Шухевичева."

Та на жалє сей поклик зібрав на назначений день ледво дів десятки інтелігентних жіночок. Народа відбула ся, але що на ню не допущено представителів поганон родови род людского, то мы не можемо подати точного справозданя з промов і порядку, а лиш то, о чім нам удало ся боку довідати. Головою збору вибрано д. Коловську, котра в довшій промові виклала значніє і потребу руского тов. жіночого в Городенці. По промовах ще кількох пань, ухвалено скликати більший з'їзд жіночок інтелігентних городеньского повіта на день 16 н. ст. вересня с. р., в тій спосіб, що кожда з присутних на сій нараді жіночок взяла на себе обовязок, заанімувати своїх найближчих сусідок до приїзду на означений день і вступлення до товариства, котре власне ухвалено завязати. Народа відбувала ся через три години. Позаяк не знаємо ані який круг діланя буде мати се товариство, ані який статут, не можемо поки-що нічо більше сказати о ній, як лиш, що яке бы оно там не було, то все-ж дав явний доказ житя нашого жіноцтва і може колись втворити інституцію, котра буде правдивим хосном як жіночок інтелігентних, так і неінтелігентних. Дятого пан. ініціаторки не повинні боїти ся тяжкого початку товариства, бо майже кождий початок трудний."

Музичина.

Політичний процес в Коломи.

(Далі ш е.)

По відчитанню акту обжалованя д-р Окуневскій заявив на свою оборону:

Слова наведені в обжалованю я сказав але до вини не почувуюсь. Після практики по закриттю намістництвом в имени цесаря сесії соймової кінчати ся сесія а при тій відбудувати ся ще деякі формальности, до котрих належать куртоазійні подяки. На сей раз подяку таку від руских послів виголосив найстаршій вком о. Гаморак. Промова єго, в укладі котрої взяв і я участь з порученя клубу, була коротка і чепна; виражено в ній признає маршалков і заяву, що

руські послы вміють бути вдячними за все то що зробити соймъ або правительство для ихъ народности. Потімъ забравъ слово намѣстникъ гр. Бадені и высказавъ польскимъ посламъ подяку, а до русскихъ звернувшись съ лютимъ словомъ, полнымъ зневаги, бо сказавъ, що и безъ нихъ дасть собі раду. Рускихъ пословъ дуже се обривило, тымъ більше, що ему не можна було відповісти, бо сесія була закрыта. На першій сесіи сойму, намѣстникъ говоривъ, що вінъ за все своє дѣланье хоче бути одвѣчальнымъ соймови, а тутъ русскихъ пословъ елімінує и зневажує!

По скінченій сесіи скликавъ я виборцівъ. Я не маю наміру тикати тои прикрои справы, а переходивъ соймови справы предметомъ одну за другою. [Тутъ посолъ Окуневскій доткнувъ кількохъ справъ, котрі комісаръ Квятковскій въ своїмъ збіранню въ свѣдѣствѣ яко свѣдока назвавъ необъективними, а именню справы зміны закона о конкуренціи школьній, секаторы учителей-Русинівъ, справы лѣсовъ.] Тимчасомъ несподівано зантерпелювавъ мене селянинъ Порфирій Гладій що до слівъ намѣстника. Мені пригадала ся заравъ прикра хвиля въ сойму и станула альтернатива: або оправдати намѣстника або дати виборцямъ виразъ того чувства, яке я и всѣ рускыя послы зазнали въ соймѣ. Першого я не мігъ и не смѣвъ, бо навѣть після представлення справы въ актѣ обжалованія намѣстникъ віднівъ ся до насъ антиконституційно, а коли-бъ я противъ того не запротестувавъ, бувъ бы мы собі давъ свѣдоцтво, що я представитель народу рабского, не дорослого до конституцій. И я й нинѣ, хто знає, чи не поступивъ бы такъ само, якъ поступивъ тогдѣ, відповѣдаючи на интерпеляцію Гладія. Словами „Я маю надію, що рускій народъ збере свои свлы, чтобы быть польского шляхтича помістити“, я не хотѣвъ понизити гр. Каз. Баденію яко намѣстника, бо вінъ о русскихъ посллахъ мігъ такъ говорити хіба лише яко шляхтича, а не яко заступникъ маестату, корони. Тай говоривъ я не о якійсь неважкій месті, якъ лишъ політичній. И я пересвѣдченый, що гр. Каз. Бадені промахъ свій таки відчує...

На запытанія оборонця д-ра Олесницького обжалованый поясняє, що намѣстникъ говоривъ въ свого посольского крѣсла и не бувъ у мундурѣ; далше, що намѣстникъ не говоривъ лишъ о тыхъ русскихъ посллахъ „którzy się tu znajdują“, бо слівъ „którzy się tu znajdują“ намѣстникъ не сказавъ, а стенографічний протоколъ кождый бесѣдникъ поправляє и одно выкидає а друге додає; вкючи, що Гладій поставивъ свою интерпеляцію не на основѣ стенографічного протоколу, а лише въ того, що чувъ або вычитавъ по газетахъ.

Потімъ д-ръ Олесницькій поставивъ вносеньє, чтобы вѣзати на свѣдка намѣстника, бо лишъ вінъ може сказати, чи его слова д-ръ Окуневскій „перекрутивъ“. Коли-бъ трибуналъ на се не згодивъ ся, то покликати на свѣдѣвъ пословъ Романчука, Телишевского, Гаморака та Короля и справодавця „Дѣла“ въ соймѣ п. Струсевича, котрі чули промову намѣстника; вкючи вѣзати на свѣдка Гладія, котрый скаже, якъ вінъ интерпелювавъ. — Прокураторъ спротививъ ся тымъ внесеннямъ, а трибуналъ ихъ відкинувъ и приступивъ до переслухуванія свѣдковъ.

Свѣдокъ Стан. Квятковскій, комісаръ староства, що бувъ на зборѣ виборцівъ, розказавъ хідъ збору. Пос. Окуневскій, кромѣ трехъ справъ, всѣ инші обговоривъ объективно, а справы промовы намѣстника не тикавъ. Ажъ на интерпеляцію Гладія попавъ въ лютъ, кинувъ паперами чи хусткою о стілѣ и сказавъ: „Буто польского шляхтича повиненъ рускій народъ помістити“. [Більше свѣдокъ нічого не чувъ]. Тогдѣ комісаръ розвязавъ зборъ. На пытанье оборонця свѣдокъ заявляє, що слова посла Окуневского не вызвали ніякихъ обьявъ небезпечныхъ, але могли вызвати, бо упали якъ бомба и въ сали стало тихо, хочъ макъ сѣй. По закрытію збору всѣ розійшлись безъ опору лишъ піднесли послвои окликъ похвальный. При тѣмъ оденъ селянинъ подѣлювавъ комісаря въ руку. (Въ сали веселѣсть.)

Свѣдокъ Кудельскій, конципістъ намѣстництва збѣнавъ то само, що комісаръ.

Свѣдокъ о. Харжевскій зъ Сопова потвердивъ, що слова посла не могли выкликати нічого небезпечного, бо виборці знали о словахъ намѣстника уже зъ газетъ.

По свѣдкахъ відчитано акты: донесеньє староства до прокураторіи зъ жаданьємъ, чтобы прокураторія зарядила противъ п. Окуневского карне дохожденьє; потімъ зъ стенографічного протоколу промову намѣстника; відтакъ якъ найкраще свѣдоцтво для обжалованого нѣ разу не караного; вкючи [на внесенье оборонця] зъ „Дѣла“ и зъ „Gazet-y Narodow-oi“ промову намѣстника після записокъ справодавцівъ тыхъ дневниківъ.

На тѣмъ скінчилось поступованье дока-

зове а трибуналъ предложивъ одно головне пытанье для присяжныхъ въ душѣ акту обжалованія. Оборонецъ покликуючися на текстъ §-у 300 а. к. зажадавъ выпущенія въ пытанію слова „понизити“; прокураторъ спротививъ ся, а трибуналъ заявилъ ся противъ выпущенія.

Почались послѣдній выводы.

Прокураторъ п. Рибчинскій высказавъ на вступіи свое подзѣрнѣ, що цѣла сесія на интерпеляцію Гладія и відповѣди посла Окуневского була зъ горы укартована. Посолъ не бувъ способный обидити намѣстника, котрый має загальне довѣрїє, а цѣсаръ звыває его на пораду въ найважнѣйшихъ навѣть справахъ монархіи. Цѣль була тутъ инша; йшло о побуреньє темныхъ селянъ, готовыхъ на слѣпо повѣрити. Людѣ домагавъ ся вѣдь пословъ подлѣпшенія своєю долѣ, спѣшити на сирозоданье, а тамъ довѣдує ся, що намѣстникъ сказавъ. нѣбы-то вінъ обидѣ ся безъ пословъ а потімъ покликъ до мести!... Справа се прикра бо на лавѣ обжалованыхъ засѣвъ заступникъ народу... Вы панове присяжныя судити по справедливости того чоловіка, а хочъ може въ иншихъ взглядахъ заслуге вѣдь на ваше доважанье, осудити объективно чинъ его каригбдній.

Потімъ забравъ слово оборонецъ д-ръ Олесницькій и такъ промовивъ:

Справа, котру панове вердиктомъ своимъ маєте нинѣ порѣшити, есть справдѣ не лише прикрою — якъ сказавъ п. прокураторъ — але она есть зъ кождого взгляду незычайною появою а въ державѣ конституційной треба ви безъ сумнѣвъ уважати унікатомъ въ исторіи карного судовництва. Передъ вами, панове, ставъ яко обжалованый посолъ сойму, а предметомъ обжалованія есть его дѣяльність посольска, есть актъ тѣсно звязанный зъ дѣяльністю конституційной репрезентаціи краевой и лежачій въ сферѣ обовязковъ его яко посла. Але не досыть того: Самъ мотивъ енуціаціи инкримінованомъ актомъ обжалованія лежать зновъ въ сферѣ акціи сойму краевой и плыве зъ нея безпосередно. Слова сирозоданія посольского — то прима відповѣдь на енуціацію проголошену въ соймѣ — відповѣдь, котра могла наступити и певно въ тыхъ або подібныхъ словахъ наступила бы була въ соймѣ підъ покровомъ посольской нестыкальности, коли бъ не умозумляла була ви зручність енуціаціи провокаціон, выголошеной якъ-разъ тогдѣ, коли на відповѣдь не було вже мѣсця. Такимъ способомъ нинѣшний актъ обжалованія вдиравъ и влучавъ въ саме ядро тыхъ відношень, котрі конституція звичайно основное правомъ нестыкальности, выходячи изъ засады, що въ досвѣдѣ горожанскѣмъ устрою конституційной організації суспільности вырѣзняє взаимныхъ претенсій политикѣ належить свободной розправѣ сторѣнь, — такимъ способомъ власть карна звыває вась панове на судѣвъ того чину, котрый наступивъ въ иншихъ обставинахъ бувъ бы безусловно безкарнымъ, и велить вамъ вердиктомъ вашимъ розтвѣтити узелъ, котрого розвязанье политикѣ конституцій власнымъ силами сторѣнь спорящихъ.

А зъ огляду на ті обставины выступає зъ цѣлою рѣшучістю и ясностію выключно и строго політичній характеръ нинѣшної справы, сууротивъ чого обовязокъ вашъ панове, яко судѣвъ-горожанъ набирає подвійной ваги, бо передъ своимъ вердиктомъ мусите не лишъ супоставити выслѣды розправы зъ буквою закона але такожъ докладно, строго, предметомъ перенятіи правдивымъ горожанскимъ духомъ, мусите розсѣдѣти всю ситуацію; въ мотивахъ инкримінованого факту, чтобы вамъ вердиктъ бувъ выразомъ горожанской мысли свободныхъ членѣвъ конституційной державы, котрі дорожать дарами конституцій и плывучими зъ нея правами та и оберегаютъ ихъ безъ огляду на то, чи въ даной хвилі ся або друга сторона, се або друге стороництво на ей права покликуєсь, тамлячи добре, що *hodie mihi, cras tibi!*

Фактъ инкримінованый нинѣшнымъ обжалованьємъ короткій и простой, та на жалѣ, не розсѣдѣла розправа деякихъ моментѣвъ ессенціальныхъ.

Та на всякій способъ, безъ огляду на то, навѣть въ тѣмъ случаю, якъ бы мы приняла за правдивый той станъ, якій подає самъ актъ обжалованія — и сей станъ не оправдавъ бы знаменъ провинны зъ §. 300 а. к. Прокураторія обжаловує посла Окуневского, що відповѣдаючи на запытанье виборця Порфира Гладія: чи справдѣ Бго Ексц. гр. Бадені при замкнені сесіи соймовою ааанъвъ, що въ соймѣ безъ русскихъ пословъ обидѣ ся [слова наведені въ актѣ обжалованія] старає ся дѣяльність урядову намѣстника Галичины въ повазѣ понизити и збудити противъ него яко органу правительства неадекватъ и погорды.

Передовѣсть аб становиска юридичного мущу зазначити, що предметомъ обжалованія не може бути понижуванье въ повазѣ дѣяльности урядовою намѣстника, бо се сротивъ ляє ся очевидно и разачо яскому змістови §. 300 а. к. Параграфъ сей розрѣзняє выразомъ двѣ цѣли, до котрыхъ дѣяння каридостойнѣ тымъ §-омъ обнятіи стрѣміти мають, а именню: 1) понижуванье въ повазѣ, 2) побуджуванье до неадекватъ и погорды. Першу категорію відносивъ §. 3 лише до рѣшенъ и зарядженъ властей, а другу до властей самыхъ взглядно до органѣвъ въ ихъ урядованьи. Въ сѣмъ отже случаю, де не ходитъ о нѣяке рѣшенье чи розпорядженье властей и де актъ обжалованія підсудному чомусь більшому зовсѣмъ не заикає, не може бути предметомъ обжалованія понижуванье намѣстника въ повазѣ, а рівночасно відпадають всѣ ті мотивы, котрыми обжалованье старає ся то мотивуванье выказати. Отже оставе тутъ лишъ дѣяньє обняте другою частію §. 300 а. к. а именню побуджуванье до неадекватъ и погорды Г. Е. намѣстника, — и до сего предмету обжалованія муситъ обмежитись оборона.

Щобы каригбдна енуціація могла ста-

новити провину зъ §. 300, вымагає устава, щобъ та енуціація звернена була до особѣ урядовыхъ зъ огляду на ихъ урядованье, то значить: коли особа урядова не выступає въ своїмъ урядовѣмъ характерѣ и не находитъ ся въ урядованью, то выступленье противъ нея навѣть въ способѣ передвидженый §. 300. не становить сути чину провинны.

Всѣ обставины, якѣ супровожали проголошенье відомыхъ слѣвъ въ соймѣ, всѣ выслѣды нинѣшной розправы управляютъ обороно до категоричного на повнѣмъ пересвѣдченю и фактичымъ станѣ рѣчи опертого твердження, що въ нинѣшномъ випадку се кардинальное условье не заходить. Устава вымагає, чтобы дѣяньє каридостойное звернено было противъ органу державного зъ огляду на его урядованье, — отже въ нинѣшномъ випадку мусило бы бути доказано, що Г. Е. намѣстникъ въ тѣй хвилі, коли проголосивъ звысній слова до русскихъ пословъ въ соймѣ, бувъ дѣйстно въ урядованью, проголосивъ ті слова яко намѣстникъ и проголошенье то лежало въ сферѣ его урядованія и належало до урядовыхъ его обовязковъ. Все то муситъ заходити, чтобы могла бути бесѣда о провинѣ, бо не досыть самого факту, що хтось есть въ урядованью, а треба доковче, чтобы дотычний актъ, до котрого инкримінована енуціація відносивъ ся, належавъ словню до урядованія, — бо-жъ само собою арозумѣло, що не кожда чинність, не кожде слово особы остаючися въ урядованью належить до урядованія. [Н. пр. въ часѣ урядованія урядникъ побѣ когось а т. п.] Можна-жъ представити собі, що урядникъ при актѣ урядовѣмъ відзываетъ о такихъ рѣчахъ, котрі до урядованія зовсѣмъ не належать, а тогдѣ очевидно и критика тыхъ его слѣвъ не може уважатись за відносячу ся до урядованія.

Звысній рѣчь, що намѣстникъ краю яко репрезентантъ правительства має мѣсце въ соймѣ, котре признає аму статутъ краевой, однакъ кругъ его урядовою дѣяльности въ соймѣ звязанный тисло зъ тыми справами, котрі статутомъ краевымъ придѣленъ соймови. Коли отже намѣстникъ забирає голосъ зъ тыхъ справъ: коли заявляє поглядъ правительства на предметы працѣ законодатной, коли въ имени правительства відповѣдає на интерпеляцію посольскъ або удѣляє палатѣ до відомости зарядженія правительства тогдѣ безперечно выступає въ характерѣ урядовѣмъ и ті его дѣянья лежать въ сферѣ урядовыхъ его обовязковъ. Однакъ анѣ статутъ краевой анѣ нѣяка друга устава не надають намѣстникови анѣ нѣякому другому органу правительства въ соймѣ права: урядово мѣстати ся въ справы политичній поединныхъ стороницъ соймовыхъ и повагою урядовою одно зъ нихъ подпирати въ борбѣ противъ другого. Нѣякій законъ не надає намѣстникови въ соймѣ права выступати зъ докорами противъ яко-будь партіи, а тымъ менше противъ репрезентаціи цѣлого народу зъ причины ви политичного становища. Було бы се противанье не лише закономъ позитивнымъ, але и засадѣ конституційной управы, котра полишає членамъ репрезентаціи краевой право самымъ, безъ интервенціи яко-будь державной власти становити о своихъ правахъ политичныхъ та рѣшати свои политичній споры — и можна бути певнымъ, що намѣстникъ Галичины надто добре свѣдомый сего обовязку, надто выправный мужъ политичній, чтобы слова, котрі мѣстять въ собі боліуцій вызовъ цѣлою народности въ особахъ ви парламентарныхъ репрезентантовъ, выголосувать яко намѣстникъ. Не можна припустити, чтобы намѣстникъ Галичины яко репрезентантъ монарха Австріи такъ игнорувать и зобидѣвъ народъ, котрого вѣрбать для державы и династіи перейшла въ пословцю, котрый отъ и сими днями доставъ зъ устъ гостячого въ краю монарха найбѣднѣйшій свѣдоцтво, котрого заслуги и значѣньє для монархіи стоятъ понадъ чин-небудъ ефемеричній инвективы.

Що больше: намѣстникъ яко такий есть покликанный въ першій линіи берегти ненарушимости законныхъ основъ, на котрыхъ спочиває устрѣй нашої державы, есть обовязанный берегти конституцію. А конституція покликавъ всѣ народы Австріи до участіи въ парламентарной управѣ и покликає ихъ безъ огляду на то, чи политикѣ котрого зъ нихъ підходить підъ программу даного правительства, чи нѣ, бо правительства мѣняють ся и упадають, программы ихъ нѣвъ такі, завтра инакші, а конституція се *lex suprema*, котрой не вѣльно нарушувати за-для нѣякихъ программъ, за-для нѣякой политикѣ. И чи-жъ супротивъ того можливѣ, чтобы намѣстникъ краю яко такий репрезентантъ одною народности прямо вылучавъ вѣдь участіи въ тыхъ правахъ, до якихъ покликує ихъ конституція? Нѣ, безусловно нѣ! и актъ обжалованія робить намѣстникови тяжку кривду, коли высказаній нимъ слова про русскихъ пословъ відносивъ до дѣяльности его яко намѣстника. И певный, що нѣхто зъ насъ не може набрати такого пересвѣдченія, а коли дѣйстно мала мѣсце въ соймѣ тая драстична неконституційная енуціація, то не можна собі толкувати того инакше, якъ лише тымъ способомъ, що въ особѣ Г. Е. гр. Казимира Баденію засѣдає въ соймѣ не лише намѣстникъ Галичины, але такожъ посолъ землѣй краковскихъ и одинъ зъ найвиднѣйшихъ членѣвъ стороництва рѣшучо противного народова рускому. Слова ті підходять якъ-разъ підъ политичній бажанья сен партіи и въ устахъ члена ви не подивують нікого, якъ рѣвно не подивує, що намѣстникъ краю побѣщъ енуціаціи урядовыхъ проговоривъ такожъ аб становиска задуховныхъ поглядѣвъ и бажанъ своихъ политичныхъ партизантовъ. Однакъ все то дає неоспоримый доказъ, що енуціація соймова, до котрой відносивъ ся инкримінованій слова справодавця посольского, не може уважатись енуціацією урядовою намѣстника и нинѣшную частію его урядовою дѣяльності въ соймѣ.

На се вказують кромѣ того инші ще об-

ставины, якъ примѣромъ те, що агадана промова була проголошена намѣстникомъ не зъ урядового его мѣсця а зъ крѣсла посольского; що намѣстникъ бувъ тогдѣ не въ униформѣ а въ одежі приватной, неофіційной, що енуціація ся наступила по урядовѣмъ замкненю сойму, отже тогдѣ, коли чинність урядова намѣстника вже скінчалась а наступили лише промовы звичайной куртуби, взаимній подяки и словословія, котрыхъ ачѣйже нѣхто не буде уважати актами урядовыми а о котрыхъ статутъ краевой нічого не агадує.

Якъ свѣдѣти стенограмъ відчитаній при розправѣ, Г. Е. намѣстникъ оголосивъ зъ мѣсця урядового, що на подставѣ найвысшей постановы оголосивъ сесію соймому замкненою, опустивъ свое мѣсце урядове и заявивъ крѣсло посольское а тымъ самымъ зазначивъ очевидній выпрѣмъ фактъ, що его урядованье въ соймѣ скінчилось ся. Супротивъ того все, що опѣсла наступило муситъ уважатись яко рѣчь неурядова, а тымъ самымъ відпадає головне условье до прикладанія тутъ §-у 300 а. к.

Законъ карный постановляє далше, якій дѣяння зверненій противъ особѣ урядовыхъ квалифікують ся яко підходящій підъ понятѣ провинны зъ §. 300 а. к. Такихъ дѣяньє знає законъ три: а именню *Schmähungen, Verspottungen* и *unwahre Angaben oder Entstellungen von Thatsachen* — безчещенье, высмѣванье и неправдивѣе поданье або перекрученье фактовъ. Та три роды дѣяньє вычисляє §. 300 а. к., таксативно, значить, що лишъ ті дѣянья можуть становити провину а всяке инше дѣяньє, котре підъ обнятіє безчещенія, высмѣванія або перекручуванія фактовъ підтягнути не дасть ся, провинны сен становити не може.

Обжалованье мало — треба се признати — дуже тяжку задачу, стараючися выказати, що инкримінованій слова підходять підъ агаданій понятія уставы, и мимо всего старає не вызвало ся зъ нея успѣшно. Щобы се выказати позволю собі коротко перейти основній точки обжалованія.

Актъ обжалованія заикає передовѣстьмъ Вповажаному д-ру Окуневскому, що слова намѣстника высказаній въ соймѣ перекрутивъ и неправдиво передъ збѣраными людьми представивъ. Супротивъ того замѣтити належить передовѣстьмъ, що-до поваята перекрученія треба, чтобы хтось чужій слова повторивъ и навѣвъ и щобъ се повтореньє и наведенье наступило въ вышій формѣ, въ вышній видѣ, якъ слова ті були выголошеній дѣйстно. Де-жъ нема повторенія и наведенія янакихъ слѣвъ, тамъ нема бесѣды и о перекрученю.

Въ нинѣшномъ случаю само обжалованье не твердитъ навѣть щобъ д-ръ Окуневскій слова въ соймѣ высказаній въ якоій-будь способѣ повторивъ, а представляє рѣчь такъ, що на запытанье Порфира Гладія: Чи намѣстникъ дѣйстно сказавъ при замкненю сойму, що вінъ безъ русскихъ пословъ въ соймѣ обидѣ ся? — відповѣвъ „такъ“. Чи въ тѣмъ словѣ „такъ“ може мѣстять ся перекрученье, — сего чѣйже нѣхто твердити не може.

Однакъ мігъ бы-мъ стрѣтити ся зъ замѣтомъ, що д-ръ Окуневскій, уживши слова „такъ“ потвердивъ то, що Гладій сказавъ и що слова Гладія перекрученье слѣвъ намѣстника въ собі мѣстили. На се мусѣвъ бы-мъ відповѣсти передовѣстьмъ, що устава не знає нѣякого потвердження перекрученія, а лишь говорить о перекрученю самѣмъ а понатіи уставы по-за ихъ властивѣ значѣньє розтягати не можна, а по друге, навѣть въ запытаню Гладія не можна добавити нѣякого перекрученія.

Гладій зовсѣмъ не мавъ наміру наводити слѣвъ намѣстника; вінъ высказавъ лише вражѣньє, яке на него ті слова зробили. Вѣдь Гладій чѣйже нѣхто выматати не буде, чтобы студіювавъ стенограмы та вчивъ ся ихъ на память, за для того замѣтъ перекрученія бувъ бы тутъ зовсѣмъ безпредметовый. Гладій высказавъ лише то, що дійшло до его відомости яко вражѣньє слѣвъ — запытанье Гладія було лишь відгомонѣмъ того, що по бесѣдѣ намѣстника розійшлись скрѣзь по краю и выкликало у всѣхъ безъ рѣзницѣ народности и пересвѣдченъ зовсѣмъ однако вражѣньє. И на то вражѣньє высказанье Гладіємъ д-ръ Окуневскій претакнувъ, значить: признавъ лише, що и его вражѣньє есть таке саме. Д-ръ Окуневскій мігъ и мусѣвъ апробувати вражѣньє Гладія, бо до сего спонукували его не лишъ субъективній причины т. е. однаковѣсть личного вражѣнья, але такожъ мотивъ объективній, вражѣньє то вповнѣ оправдуючі.

Адже-жъ навѣть після слѣвъ стенограму сказавъ намѣстникъ: „*Przy tych zasadach pozostanę i pozostanę przy nich albo z zastępcami narodu ruskiego, albo bez nich, ale zostanie i co można i trzeba zrobić z nimi albo pomimo nich*“. Яка-жъ инша мысль кривъ ся въ тыхъ словахъ, якъ не та, що намѣстникъ безъ русскихъ пословъ обидѣ ся? Если я говорю, що зроблю щось безъ когось або й помимо когось, то очевидно высказую тымъ, що въ тѣй мой роботѣ безъ того „когого“ обидѣ ся. Се-жъ интерпретація проста и консеквентна и п. прокураторъ дарує мені, що я въ сѣй точцѣ поставлю выше логику Гладія, нѣжъ логику обжалованія.

Не инакше вражѣньє зъ тыхъ слѣвъ віднівъ и весь загалъ въ краю, на основѣ справодавцѣвъ въ часописяхъ, зъ котрыхъ видію, що вражѣньє то було загальне и неподѣльне, а зъ того выходитъ ясно и очевидно, що слова Гладія вѣрно віддали змыслъ слѣвъ намѣстника и що хочъ-бы навѣть можна припустити, що словомъ „такъ“ можна допуститись перекрученія, то и въ тѣмъ случаю д-ръ Окуневскій перекрученія слѣвъ намѣстника не допустивъ ся.

Обжалованье заикає далше д-ру Окуневскому, що вінъ назвавши выступленье намѣстника буюко польского шляхтича старає ся тымъ осміити его.

Я вже выказавъ, думаю, зовсѣмъ докладно, що выступленье гр. Баденію, до котрого инкримінованій слова відносивъ ся, не може

Ученик VIII-го кл. Гімназ. у Львові гдає лекції на село. Адреса: В. Роман, poste restante, Львів.

Курилович
Сурмачевскій
в Станиславів
поручають
ВИНА угорскій, австрійскій, ренскій, французскій, испанскій, шампанскій
Горькі краєві и заграничні лікери амстердамскі
Коняк французскій
румы краєві и заграничні
Аранк де Гоа
чай хинскій и російскій
маринати
сыры, овоць и цукры.
Знамениту горьку винограду.
292 Комнаты до снідань. 11 26

ДЛЯ НАШИХ ГОСПОДИН
вийшла з друку
"КУХАРКА РУСКА"
Флорентини и Ванды
обіймає
Всякі супы. — Приладженіє воловины, телятины, баранины, верховины. — Ярины. Гарнітури до яринь.
Стравы мучні и яєчні.
З тей книжки кожда господиня, хотай бы и найменшого понятя не мала о вареню може в короткомъ часѣ врити обѣды смачні, здорові и дешеві.
Цѣна 70 кр.
По надбѣданню переказомъ почтовымъ 76 кр. закладжує ся посылку франко. 325 1-5
Друкарня народна В. Манецкого
Львів Ул. Коперника ч. 7.

П'ВЕНЬ ЦЕРКОВНИЙ, що об'єднує курсъ нотного співу у Впр. о. Витоминського в Денисові, гдає місяця, котре могъ бы заравъ обняти. Ласкавий зголошеня або на руки Впр. о. Витоминського в Денисові, п. Ходячків великій, або: П. П. poste restante 320 Язловець. 3-3

Важне для Пань!
По умѣреннихъ цѣнахъ на кожну міру продає ся форми на стани, плашки, пальоти, шперики и т. д. Приймає ся до крою цѣль сука и на жадає до астригованя и випробованя підъ гарантією найточнѣшого виконаня. 73 60-7
Лше за 10 зр. в 12 лѣнцяхъ выучує ся підъ гарантією крою французского.
ЕВГЕНІЯ ВЕЖЕРОВА
Львів ул. Синьска ч. 21. П. поверху коло старон почты.

Торговля корѣннихъ товарѣвъ
КАРОЛЯ РІА
Львів, уліца Синьска ч. 36
1818 поручає: 7-20
Коняки що-до якості и цѣнъ безъ конкуренціи, Старку знамениту. Ви на угорскій и австрійскій, Горькі вт рѣзороднихъ смакахъ.

Руска масть противъ гостця
єсть найлѣпшимъ, випробованимъ средствомъ на гостецъ, кольки, парализъ и т. д. — Цѣна 1 слоика 1 зр.
Масть на свербячку
Цѣна 1 слоика 60 кр. 323 2-10
(1) Головный складъ: С. РУКЕРЪ антикаръ у Львові.

Велика львівска лотерія выставка
Послѣдній мѣсяць.
ГОЛОВНІЙ ВЫГРАНІЙ
60.000 зр., 10.000 зр., 5.000 зр.
готовкою зъ потрученємъ лше 10%
Львівскій льосы выставові
по 1 зр. поручає:
Іосифъ Рознеръ дѣлмъ банковый
М. Йонасъ " "
Шаленбергъ и Крайзеръ " "
такожъ адміністрація "Дѣла". 273 24-7

ЛІАРНЯ ДЗВОНѢВЪ
АНТОНІЯ СЕРАФИНА
в Калущі, почта и стація зѣлѣзничѣ тамже.
Получивши на власнѣсть по старій фирмѣ "Івана и сына Серафима" "Ліарню дзвонѣвъ" в Калущі, бдзвначену орѣбнымъ медалемъ заслуги, листомъ похвальнымъ и признанємъ на выставѣ тов. им. Качковскаго в Коломыи (якъ о томъ свого часу газети доносили) — маю и теперъ на складѣ **ГОТОВІ ДЗВОНЫ**, выконую скоро замовленя и приймаю старі або ушкоджені дзвоны до переливаня за дуже умѣрковану цѣну.
Дякуючи воімъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за все дотеперѣшні замовленя в давнѣйшій спѣлной а теперъ моїй власной ліарни дзвонѣвъ прошу о ласкавій замовленя такъ на поодинокі нові дзвоны якъ и на цѣлй групи. За тревалѣсть матеріалу и гармонічний звукъ моїхъ дзвонѣвъ ручу и для того осмѣляю ся припоручати ихъ Вп. П. Т. публицѣ
3789 Зъ глубокимъ поважанємъ
АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.

СКЛАДЪ КАВЫ и ЧАЮ
АРТУРА КОСЦИЦКОГО
підъ знаменемъ
"СИРІОСЪ"
У ЛЬВОВІ
ул. Оссолинскихъ ч. 11
Філія уліца 3 мая число 2
Найлѣпшій кавы 1/2 клгр. 1 зр. и 2227 27-7
Найлѣпшій чай російскій, хинскій и Липтона славній англійскій 1/4 клгр. 1 до 2 зр.
Купуйте товаръ добротный и щадить грошъ!

ВИНА БОЧКАМИ
впрѣстъ водѣ продуцентѣвъ выслає:
Самородній — Геґелайскій
за бочку 135 літрову по 70, 80, 90, 100, 120, 130 зр. и выше. (Бочка не зачислає ся.)
ИНШІЙ бѣльше квасковаті (неквасній) за гектолітеръ по: 30, 40, 50 и 60 зр. (Бочка зачислає ся по цѣнѣ коштовѣ).
При замовленю просимо подавати докладну адресу и послѣдну стацію зѣлѣзничу. 116 25-7
НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.

ПРАВДИВУ
Француску Масу
незрѣвнои якості
поручає
дешевше якъ всюды
найстаршій у Львові
складъ фарбъ, покостѣвъ и матеріалѣвъ
В. ЧОППЪ
308 Львів 5 ?
уліца Жовківска ч. 2

Знаю водѣ многихъ лѣтъ ц. к. уприв. рафінерія спиритусу, заосмотрена найлѣпшими приладами ректифікаційными найновѣйшомъ системою, фабрика рому, лікерѣвъ и оцту
Юлія Миколаяша Наслѣдниківъ у Львові
Яковъ Шпрехеръ и С-ка
поручає старій польскій силный горькы, дуже добрі розолісы, лікеры, румы правдиві зъ Ямайкы, якъ такожъ найлѣпшомъ якості бравый спеціалъ якъ: Нардобка, Dziennik, Saszetek, Карпатѣвка, "Дябелъ", Помаранчева не солодженая, Ратаѣя, Деренѣвка и т. к. горькы упривидесяніи и одинокю правдивы ели зъ нашомъ фабрикою спроваджені.
Одноке жерело вѣ краю для ш. антикарѣвъ, до побрана алькоголю абсолют. и найчистѣйшого спиритусу, до цѣлѣй лѣчничихъ вѣльного водѣ податку и вже оподаткованого. Правдивый спиритусъ оцтовый найсильнѣйшій, здоровлю не шкодний, бо не вироблюваний зъ есенціи оцтовой.
Складъ для мѣста Львова, ул. Коперника ч. 9 и вѣ головномъ складѣ водѣ мінеральныхъ І. Моллеса, уліца Кароля Людвика ч. 29. 4912 123-104

рочки мужескій, по цѣнѣ фабричной зр. 1-75, 2-75, 2-50, маншеты, кофты, калѣсоны, скарпиги, хусточки, краватки, шлейки, и т. п.
поручає найдешевше
Павло Лянґнеръ
передъ тымъ
БРАТА ЛЯНґНЕРЫ
у Львові уліца Галицка ч. 16.
Головный складъ хуфрѣвъ до по-дорожжя. 2537
Цѣнники на жадає дарожъ.

Пп. Однорѣчнымъ Охотникамъ
всякого оружія доставляє цѣлковите умундурованье точно пѣсля приписѣвъ
Г. РОЗЕНТАЛЬ
ц. к. надвѣрный доставецъ
Заведенье умундурованя пп. Офіцирѣвъ и Урядникѣвъ
у Львові, при уліци Коперника ч. 9.
306 Цѣнники на жадає франко. 6-8

ЗЪ НАГОДЫ ПРИѢЗДУ ЦѢСАРЯ.
Просите ся ласкаво всехъ Вп. Гостей выставовыхъ пересвѣдчити ся о дивной дешевости осѣнныхъ и зимовыхъ товарѣвъ, вже спровадженыхъ вѣ великой скѣлькости.
Слѣдуючі товары продають ся по незвычайно дешевыхъ цѣнахъ доки встнує запасъ:
1000 модныхъ муфѣвъ для дамъ и дѣтей 120, 150, 2- до 5- зр.
1000 кожаныхъ шапокъ для дамъ и дѣтей 120, 150, 2- до 4- зр.
1000 фланельовыхъ и суконыхъ блюзъ осѣнныхъ и зимовыхъ 250, 3- до 6 зр.
500 гальскъ водѣчковыхъ по 250 до 4- зр.
1000 хустокъ Гімалая, найбѣльшій родъ 175, 2-25 до 4- зр.
Конфекція для дѣтей.
4000 наймоднѣйшихъ суконыхъ на осѣнь и зиму 180, 250 зр.
1000 модныхъ плащѣвъ на осѣнь и зиму водѣ 4 зр. и выше.
3000 одягѣвъ для хлопчикѣвъ у всехъ величинахъ по 180, 2-3- зр. и выше.
Особливй новості вѣ стяжкахъ, вѣсялахъ, капелюхахъ дамскихъ и дитинныхъ, рукавичкѣхъ ільсѣ, дуньскыхъ, вѣяныхъ и шовковыхъ, хусткахъ, панчохахъ, парасолахъ до дощу, блюзѣхъ шовковыхъ и вѣяныхъ, шляфѣрокахъ, костюмахъ и неліжкахъ надѣшли власне вѣ великой скѣлькости и доповняють ся щоденно.
Особливша гуртовна продажъ принагбна
вѣ водѣхъ занавѣсъ, капъ и килимѣвъ.
5000 капъ на столы по 75, 120, 190, 250.
4000 капъ на лѣжка по 2, 250, 3, 350, 4.
800 великихъ капъ на столы и лѣжка, даючихъ ужити ся на обѣ стороны (вырѣбъ килимѣвъ) по 190, 250, 4, 5.
Всякі вѣ провинціи надсылани поручени полагоджує ся найосѣнѣйше и найскорше.
Зъ глубокимъ поважанємъ
Зарядъ магазину AU LOUVRE
у Львові, площа Напѣтульна ч. 3.
4895 131-7

Рухъ поѣздѣвъ зѣлѣзничихъ

важный зѣ днемъ 1 мая 1894 посяа годинника середно-европейского.

Приходить до Львова зѣ	ПОѢЗДЫ			
	посѣлшій	особой	посѣлшій	особой
Кракова (Вѣдния, Вроцлава, Вѣдния)	252	525	1010	900
Варшавы	—	525	900	900
Хабѣвки (Закопаного) на Теремшль, Рашѣвъ, або Тарнобѣ	232	—	—	—
Хабѣвки (Закопаного) на Рашѣвъ або Тарнобѣ	—	525	—	—
Хабѣвки (Закоп.) на Стрый Мушини, Криничѣ, Желѣстова на Тарнобѣ	—	—	884	—
Мушини Криничѣ Желѣстова на Рашѣвъ або Тарнобѣ	—	525	—	900
Мушини Криничѣ Желѣстова на Тарнобѣ (в. 1/2 до 80%)	—	—	900	—
Мезе-Ляборѣцъ Шавного-Куляшного на Теремшль	—	—	900	—
Надбѣреза и Тарнобжега	—	—	600	—
Подволочискъ и Бродѣвъ (на дворѣхъ гол.)	212	929	910	845
Подволочискъ и Бродѣвъ (на дворѣхъ Подзамче)	158	913	845	819
Сучавы	940	—	737	1237
Кимполонга	940	—	737	—
Радѣвѣвъ	940	—	737	635
Бергомета и Чудана	940	—	737	—
Новоселѣцъ	940	—	737	635
Слободы рунгур. Копальнѣ	940	—	737	—
Густатина на Галичѣ	—	—	1237	—
Чорткова на Галичѣ	—	—	309	1210
Ворпсалава	—	—	—	445
Белѣца	—	—	748	445
Сокала	—	—	—	—
Лавочного (Пешту, Мѣшкольцъ, Серенца, Мункача, Хирова и Станиславова на Стрый)	—	—	1210	—
Стрый и Сколього	—	—	847	—
Сколього, Хирова, Станиславова на Стрый	—	—	202	—
Гребенова (водѣ 10% включно до 80%)	—	—	202	—
Бруховичѣ (водѣ 12 мая почавши ажъ до вѣднѣзана)	—	—	810	—

Резинады бѣды вѣ видѣ кишеневѣмъ можна достати вѣ бюрахъ инфорцаційныхъ, касахъ стаційныхъ и у кондукторѣвъ.

Вѣдхаютъ зѣ Львова до	ПОѢЗДЫ			
	посѣлшій	особой	посѣлшій	особой
Кракова (Вѣдния, Вроцлава, Вѣдния)	254	1010	450	1035
Варшавы	—	1010	450	655
Хабѣвки (Закопан.) на Тарнобѣ або Рашѣвъ	—	1010	—	—
Хабѣвки (Закопан.) на Рашѣвъ або Теремшль	—	—	1035	—
Хабѣвки (Закоп.) на Стрый Мушини, Криничѣ, Желѣстова на Тарнобѣ або Рашѣвъ	—	—	950	710
Мушини, Криничѣ, Желѣстова на Тарнобѣ (водѣ 1/2 включно до 80%)	—	—	—	655
Мушини, Криничѣ, Желѣстова на Тарнобѣ	—	—	450	—
Мушини, Криничѣ на Стрый Мезе-Ляборѣцъ, Шавного-Куляшного на Теремшль	—	—	—	710
Мезе-Ляборѣцъ и Тарнобжега	—	—	—	655
Надбѣреза и Тарнобжега	1010	450	—	—
Подволочискъ и Бродѣвъ (зъ дворѣхъ гол.)	608	244	940	1030
Подволочискъ и Бродѣвъ (зъ дворѣхъ Подзамче)	632	256	1304	1047
Сучавы	615	—	1015	255
Чорткова на Галичѣ	—	—	—	255
Густатина на Галичѣ	615	—	—	1030
Слободы рунгур. Копальнѣ Новоселѣцъ	615	—	—	1030
Бергомета и С. и Чудана	615	—	—	—
Радѣвѣвъ	615	—	1015	—
Кимполонга	615	—	—	255
Сокала	—	—	930	645
Вѣдния	—	—	920	—
Ворпсалава на Стрый	—	—	540	950
Лавочного (Мункача, Серенца, Мѣшкольцъ, Пешту) и Хирова на Стрый	—	—	540	710
Станиславова, Долинны, Болехова на Стрый	—	—	—	950
Сколього и Хирова на Стрый	—	—	—	950
Стрый и Сколього	—	—	—	305
Гребенова (только водѣ 10% включно до 80%)	—	—	—	930
Бруховичѣ (почавши водѣ 12 мая ажъ до вѣднѣзана)	—	—	380	—
Зимнои-воды (почавши водѣ 12 мая ажъ до вѣднѣзана)	—	—	342	—

ДІЛО

Виходить у Львові щодня (крім неділі і руських свят) по 5-й годі по полудні. Літературні додатки виходять на вівторок і п'ятницю на першому рахунок в Діло.

Передплата у Львові приймається: у Львові Адміністрація „Діла“ ул. Баторія 24, Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, і Бюро газет ул. Карла Людвіґа 9. У Відні: М. Дукес, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek, I. Wollzeile 8; Oppel, I. Stubenbastei 2. J. Danneberg, I. Wollzeile 19. В Франкфурті і Гамбурзі: М. Haasenstein & Vogler, G. L. Danne & Comp. В Пешті: E. Misrachy V. Bez. Akademischegasse 6.

Передплата на „Діло“ і намісність за нисератим платити у Львові.

Передплата на „Діло“ з літер. додатком в Австрії: за границею:

на цілий рік	16 ар.	на цілий рік	24 ар.
на пів року	9 ар.	на пів року	12 ар.
на чверть року	5 ар. 50 гр.	на чверть року	6 ар.
на місяць	1 ар. 50 гр.		

у Львові:

на цілий рік	16 ар.	на пів року	8 ар.
на чверть року	4 ар.	на місяць	1 ар. 35 гр.

Редакція, Адміністрація і Експедиція під ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи вносять ся лише на попередню застеріжку. — Редакція неопечатані вільні від морті.

Необхідне число копій 8 кр. в а.

Оголошення приймаються за по ціні 6 кр. в рік, однак зростає літературною в рубриці „Надоборна“ по 20 кр. в а. Медичні члени за по 10 кр. в рік, згідно з статутами.

Гостина цесаря у Львові.

В вівторок зачав цесарь звиджування публичних заведень в новий будинок судового. У великій сали на першому поверсі вижидали цесаря вишні достойники судові а президент Симонівич повітав цесаря промовою, в котрій подякував монархові за ласкаве відвіданье і зацікавленість о людяности і преданности судейского стану. Цесарь подякував за промову, порозумівляв з деякими представленими достойниками, а вкінці переглядаючи план нового будинку, випитував будівничого Шковрона о деякі подробиці.

З будинку судового поїхав цесарь на ул. Янівську, на торжество отворення охорони для сиріт жидівських. Цесаря вижидали депутати жидівських громад впромовування з торами, багато знатніших жидів у фраках і контушах польських та величезні товпи жидів-халатників. Цесаря повітав кантатою, відспіваною співачками хором божничого, вкінці вголосі де промови: рабів ортодоксів Шмельке по гебрейськи а рабів поступовців д-р Каро по польськи і німцями. Цесарь подякував кількома словами і вписав своє ім'я до памятки в книги. При співі йому цесарського оглянув цесарь будинок і відїхав до музею ім. Дідушицьких.

В музею Дідушицьких оглядав цесарь під проводом г-р. Володимира Дідушицького деякі цінніші предмети і вписав своє ім'я в памятку князя.

О год. 2-й приїхав цесарь на виставу і удав ся просто до вхідного етнографічного. Цесаря повітали члени дирекції вистави і господарі вхідного етнографічного пп. Шухевич і Шибицький. Цесарь зачав від церкви. При вході вижидав монарха мітрополит з членами капітули. Проф. Шухевич зачав пояснити цесареві поодинокі предмети виставлені, між ними плахетці, образи страшного суду, писані книги і т. п. Цесарь з цікав'ю придивляв ся і багато разів висказав своє задоволення. Рівнож звернувшись увагу на газду Вошняка з під Косова, сторожа церковного, котрий халатерничав лицем і гарним одягом гуцульським добре відбивав ся на тлі старинностей. З церкви перейшов цесарь до хати гуцульської, де застав майстра Шербиля при роботі а жіноцтво при кухлі. Цесарь придивляв ся цікаво кафельній печі і герцань легіна на коні на обійсті. З хати гуцульської вшов цесарь до шляхотського двірця. По дорозі замітив літника, що сидів під хрестом і вигравав на літві; цесарь велів ад'ютантові дати кілька гульденів літнику. По-при біденьку хату наддністрянську перейшов цесарь з дружиною не вступаючи до неї, лиш президент міністрів кн. Віндштретц заглянув до хати і розмовляв з селянами по чеськи. В шляхотському дворі оглядав цесарь з зацікавленістю вхідний вхідний Галичини. В час побуту цесаря на вхідній етнографічній всь виясненя уділяв проф. Шухевич.

З вхідного етнографічного перейшов цесарь до павільону робіт жіночих. Вдовж дороги усталися ученики хирівського інститута. Капеля студентська повітала цесаря имном, а одини ученики вголосі промову по німцях. Цесарь розмаляв з ректором інститута патром Чезовським і провінціалом вуйтовим патром Яцковським. З павільону робіт жіночих удав ся цесарь до павільону руських товариств.

В павільоні руських товариств вижидали цесаря численні Русини. Крім Вреосів мітрополита з кривошами Свйгелевичем, Пюрком, Туркевичем і Бй-лечем, були в світських Русинів посли Романчук, Барвінський, Вахнянин, Подлясецький, д-р Савчак, пп. Бережницький, д-р Кості-Левинський, Нагбрий, Доліняцький, Нічай, Бічай, Стефанович, Дудкевич, Гузар, Навроцький, виставці предметів в павільоні: Володислав Федорович, Спозарський отец і син, Павлишак, Ковальський, Конопацький, Пандюк,

Андрейчин — вкінці пані в народних строях: Савчакова, Шухевичева, Федаківна, Ольга Барвінська. При вході усталися діти в народних строях з цвітими в кошачих, панни Орвас і Одарка Шухевичів та Олена Савчаковна з китицями цвітів, а крім того кілька селян і селянок. На галерії усталися: хор питомців скрпленний многими священиками і членами львівського Бояна, много пані і учениці воспиталища Василіанок. Скоро цесарь вступив на поріг павільону, заспівав хор першу строфу имну, а вкінці проф. Шухевич вказав на зображеннях словами: „Се представителі руських товариств“ — попровадив цесаря по павільоні. Цесарь задержував ся перед предметами виставочними, похваляючи майстрів, котрі давали поясненя. При виставі Народної Торговлі, коли п. Нагбрий сказав, що інституція має 9 філій і стоить в звязі з 500 кривацями сільськими, цесарь висказав ся з похвалами. Так само з призначенням відозвав ся монарх у вхідній Просвіти, тов. ім. Шевченка і товариства педагогічного. В вхідній клубу Русинів переглядав цесарь зормережок, кажучи, що Русини мають цінну орнаменту народну. Поклонившись паням війшов цесарь знов до центрального салі павільону. В той хвили зачав хор співати „Многая літа“. Цесарь пристанув і з великою увагою та задоволенням прислухував ся співу а до окружаючих особь висказував ся з похвалами. По відспіванню сказав цесарь: „Дякую, се було дуже гарне!“ Цесарь відбавив при окликах: „Слава“ і серед співу: Во здравіе і во спасеніе. Додати мусимо, що в час проході цесаря по павільоні хор відспівав на трубі „Наді Протом“. Також з задоволенням приймав цесарь овацію на вступі до павільону, коли то діти кидали цвіти, а три панни вручили китиці цвітів і дякував кілька разів. — Цесаря проводили до брами павільону проф. Шухевич і Вреосів мітрополит. В брамі подякував мітрополит цесареві, що зволив прибути до павільону, а крім того сказав, що Русини цілу надію свого розвою покладають на ласкавість монаршу. На се відповів цесарь: „Seien Sie versichert, dass der Aufschwung der ruthenischen Nation mir sehr am Herzen liegt.“ (Будте певні, що розвиток руського народу мені вельми лежить на серці.)

З павільону руських товариств перейшов цесарь до павільонів: домань і львівських, томацького, Зеленецького, рільництва, санітарного і до мавзолею Матейка. Вкінці поступив ще раз до палати шук, де закупив: образ Фалата: „З моїх споминів миславських“ за 1500 ар., Крудовського „Мадонну“ за 1000 ар. і Рітера рзбу: „Коперник“ за 4000 ар. По год. 4-й відїхав цесарь з площі вистави, а при відїзді заявив своє признанье кн. Савіза і дир. Мархвицькому.

О год. 6-й відбув ся обід двірський, на котрий між іншими були запрошені російській аташе військовий полковник Воронин і консул Пустошнев. Вчора припадали іменини царя Александра III, тож в час обіду вивів цесарь такі слова: Ich trinke auf das Wohl meines theuren Freundes des Kaisers Alexander, den Gott erhalte. Музика заграла имні російській.

Відїзду цесаря був назначений на год. 8 36 минут. Кодо намісництва усталися влади духовній, військовій і урядничій, а вдовж улиц численна публіка. Дома на тих улицах, куди їхав цесарь, були ілюміновані. На пероні вижидала цесаря компанія почетна войска з музикою, три архієпископи з кривошами і шляхти. Шляхти було тепер о много менше як при повтанню, рівнож не було вже депутатів рад повітових, а натомисть була публіка львівська.

Цесарь перейшов ся перед фронтом компанії при звуках имну, а вкінці заявив своє признанье директору поліції Квачковскому за порядок і президенту Мохнацькому за гарно устроєне прианье. Відтак з-поміж шляхти виступив маршалок кн. Сав-гушко і промовив:

„Найясвійший Пана, Наймилостивіший Цесаре і Королі! З тяжким серцем ви-

дять мешканці того краю наближаючи ся конець тих гарних днів, в час котрих на кождім кроці мали нагоду висказати своєму монархові чувства, які переповнюють їх серця. Працюючи в. цес. і кор. В-ство, складаємо тоб Н. Пана задоволення, що ти спомини не вигаснуть ніколи в нашій пам'яті і що наші чувства остануть незмінені на завсідги. Потїшаємо ся надією, що ти дні поновлять ся може в недалекий будучности. В той хвили молимо Всевыснего, щоб хоронив, благословив і удержував нашого улюбленого монарха. Н. Пані, Цесарі і Королі Франці Іосиф І. най живе!“

Цесарь відповів: „Дякую вам, мого панове, ще раз за ті многі докази любові і вірности, які ви заявили мені в послідних днях. Се для мене поновний доказ, що ми розуміємо ся взиимно і завсідги на себе можемо числати. Я не кажу вам: прощайте, бо надію ся, що я знов вскорі буду мати нагоду відвідати сей мій улюблений край.“

Цесарь поговорив з деякими достойниками, як з пр. з маршалком і кн. Савіго, котрі дякували за особисті відзначеня, та подавши руку на прощанье — вів до поїзду при звуках имну цесарського і окликав.

В послідних хвилях свого побуту у Львові в дзвничав цесарь кн. Савігу, намісника г-р. Баденього і маршалка кн. Сангушка. Двом першим вислав цесарь вдручний пасьяма, а кн. Сангушка надіслав великою лентою ордеру Леопольда.

Цесарські пасьяма вдручний гласять так: „Любий кн. Савіго! Підчас кілько-кратного звиджування вистави красови, котра завершила ся під вашим розважним і свідомим цілі напружам, пересунув ся перед моїми очима на правду мою утїху змудляючий образ цивілізаційного поступу на всьх областях творчости, великого розвитку шкільництва і світлого розквіту красних штук. Діло, довершене згідним співвідношенням обох племен того краю, велить надіятися, що добробут економічний населеня що раз шасливіше буде розвивати ся. Коби ви і ті всь, що пожертвували свої сили до того підприємства, найшли в его успіхах нагороду за труд і працю, за котрі отримав висказую мою подяку і мою повне признанье.“

„Любий г-р. Бадені! З особливим задоволенням я знов відвідав мого любого королівство Галичину і его столицю. З мого кількократного побуту в тому краю я на-брав миле пересвідчення, що нахожу ся тут завсідги і всюди посеред населеня, привязаного вірно до мене і мого дому. Рівнож і сим разом я одержав так численний і зворушючий заяви тих продовжаючих ся чувств патріотичних, що годі мені відїхати не висказавши цілому населенню мого найщирішого подяки за зготуване мені сердечне прианье. Поручаю вам подати се до загальної відомости.“

Крім того уділив цесарь 6 400 ар. для львівських інституцій добродійних і для убогих, а то: по 400 ар. для заведеня і заосмотреня старців і для притулку брата Альберта; по 300 ар. для тов. св. Саломеї, ветеранів і християнської охорони дітей, 200 ар. для жидівської охорони, а 500 ар. для кухні людської і дому праці. Для бідних міста Львова лишилось 4.000 ар., котру то квоту аложила цесарська канцелярія в президії намісництва для розділу і уважленя, по заслузі, тих 900 просьб, які вручено цесареві в час побуту у Львові.

Де-що про рух Русинів.

З городеньского повіта пишуть до „Народа“:

„При кінці липня с. р. дістали інтелігентні жителі городеньского повіта ось-яке запрошенье: „Обов'язки наші родинні і хатні зв'язують нас завжди в вузлі круж дїла, не дозволяючи нам далеко саяти по-за свою хату та й своїх рідних. Тиха праця в своїй хаті і родині, се судба життя і

всїм від неї не лиш усунути ся не хочемо, але ми радо поддаємо ся, а навіть в нїй нашого щастя шукаємо. — Та поручь сеї праці, котра певно запрятує наш найкрасшій сили, чути уже в нашій закутку голоси жіночі, котрі домагають ся хоть крихотки ширшого простору для своєї думки і праці, — видно в одній селі змаганя інтелігентної жіночки до заопікованя ся дітьми, полишеними нашим народом зовсім без надзору, а навіть без кусника хліба, видно в другій старанье дати в руки убогим дітятам сільським заробок через вироблюванье ручних жіночих робіт і підпиранье промыслу домашнього, видно де-інде науку в школах і читальнях, знов в іншій селі збиранье пісень і приповідок народних. — Ми бачучи то все рїшили ся сим разом лиш зібрати ті сукромі голоси і ті природні змаганя інтелігентного нашого жіноцтва, щоб не допустити, аби ті щирі думки і змаганя марно прогомонїли, а противно залученими нашими хоть невеличкими силами до чогось доброго довели. В той цілі, щоб над тими всьми порадились і можливо Товариство жіноче для переведеня тих цілей завязати; — запрошуємо Вася Вп. Пані на нараду, котра відбуде ся в Городенці дня 5 н. ст. серпня 1894 о 3 годін в полудня в канцелярії адвоката Вп. д-ра Окуневського.

Юлія Карачевська, Антонія Козловська, Наталія Окуневська, Емилія Шухевичева“.

Та на жалє сей поклик збрав на назначений день ледво дві десятки інтелігентних жіночок. Народа відбула ся, але що на ню не допущено представителів поганов подати точного справозданя з промови і порядку, а лиш то, о чім нам удалось з боку довідати. Головою збору вибрано д. Козловську, котра в довгий промови виклала значеня і потребу руського тов. жіночого в Городенці. По промові ще кількох пань, ухвалено скликати більший зїїзді жіночок інтелігентних городеньского повіта на день 16 н. ст. вересня с. р., в той спосіб, що кожда з присутних на сїй нараді жіночок взяла на себе обов'язок, заанімувати своїх найблизших сусідок до приїзду на означений день і вступленя до товариства, котре власне ухвалено завязати. Народа відбувала ся через три години. Позаяк не знаємо ані який круг дїланя буде мати се товариство, ані який статут, не можемо поки-що нічого більше сказати о нїм, як лиш, що яке бы оно там не було, то все-ж дає явний доказ життя нашого жіноцтва і може колись виворити інституцію, котра буде правдивим хосном як жіночок інтелігентних, так і неінтелігентних. Для того шан. ініціаторки не повинні боїти ся тяжкого початку товариства, бо майже кождий початок трудний“.

Муосина.

Політичний процес в Коломи.

(Далі ш.)

По відчитанню акту обжалованя д-р Окуневський заявив на свою оборону:

Слова наведені в обжалованю я сказав але до вни не почувавши. Після практики по закриттю намісником в імени цесаря сесія соймової кончат ся сесія а при тм відбувають ся ще деякі формальности, до котрих належать куртоазійні подяки. На сей раз подяку таку від руських послів виголосив найстаршій вїком о. Гаморак. Промова его, в укладі котрої взяв і я участь з порученя клубу, була коротка і чемна; виражено в нїй признанье маршалков і заяву, що руські послы вміють бути вдячними за все то що зробить сойм або правительством для их народности. Потім забрав слово намісник г-р. Бадені і висказав польським послам подяку, а до руських звернувшись лютий з словами, повними зневаги, бо сказав, що і без них дасть собі раду. Руських послів дуже се обрїзло, тим більше, що ему не можна було відповісти, бо сесія була закрыта. На першій сесії сойму намісник говорив, що війн за все своє дїланье хоче бути одвічаль-

нимъ соймова, а тутъ рускыхъ пословъ елімінує и зневажує!

По скінченій сесії скликавъ я виборцівъ. Я не мавъ наміру тикати тои прикраси, а переходивъ соймові справи предметомъ одну за другою. [Тутъ посолъ Окуневскій доткнувъ кількохъ справъ, котрі комісаръ Квятковскій въ своїмъ збіранію въ слѣдстві якъ свѣдокъ називавъ необ'єктивними, а именно справи зміны закона о конкуренціи школьній, секатури учительвъ-Русинівъ, справи лѣсбвѣ.] Тимчасомъ несподівано заинтерелювавъ мене селянинъ Порфѣрій Гладій що до слівъ намістника. Мені пригадала ся заразъ прикра хвиля зъ сойму и станула альтернатива: або оправдати намістника або дати виборцямъ виразъ того чувства, яке я и всѣ рускі послы зазнали въ соймі. Першого я не мігъ и не смѣвъ, бо навѣть після предствалення справи въ актѣ обжалованія намістника въ видѣсь ся до насъ антиконституційно, а коли-бъ я противъ того не запротестувавъ, бувъ бы мѣ собѣ давъ свѣдоцтво, що я представитель народу рабского, не дорослого до конституції. И я й нинѣ, хто знає, чи не поступивъ бы такъ само, якъ поступивъ тогдѣ, відповѣдаючи на интерпеляцію Гладія. Словами „Я маю надію, що рускій народъ збере свои сили, чтобы буту польского шляхтича помстити“, я не хотѣвъ понизити г. Каз. Баденюго яко намістника, бо вѣнь о рускихъ послахъ мігъ такъ говорити хіба лишъ яко шляхтичъ, а не яко заступникъ мажестату, корони. Та й говоривъ я не о якійсь випадковій месті, якъ лишъ політичній. И я пересвідчений, що г. Каз. Бадені промахъ свой такъ відчує...

На запытанія оборонця д-ра Олесницкого обжалованій поясняє, що намістникъ говоривъ зъ свого посольского крѣсла и не бувъ у мундурѣ; дальше, що намістникъ не говоривъ лишъ о тыхъ рускихъ послахъ „którzy się tu znajdują“, бо слівъ „którzy się tu znajdują“ намістникъ не сказавъ, а стенографічний протоколъ кождий бесѣдникъ поправляє и одно выкидає а друге додає; вкѣнци, що Гладій поставивъ свою интерпеляцію не на основѣ стенографічного протоколу, а лишъ зъ того, що чувъ або вычитавъ по газетахъ.

Потѣмъ д-ръ Олесницкій поставивъ внесенє, чтобы вѣзати на свѣдка намістника, бо лишъ вѣнь може сказати, чи его слова хто-небудь „перекрутивъ“. Коли-бъ трибуналъ на се не згодивъ ся, то покликати на свѣдковъ пословъ Романчука, Телишевского, Гамораса та Короля и справоздавца „Дѣла“ въ соймі п. Струсовича, котрі чули промову намістника; вкѣнци вѣзати на свѣдка Гладія, котрий скаже, якъ вѣнь интерелювавъ. — Прокураторъ спротививъ ся тымъ внесенямъ, а трибуналъ ихъ відкинувъ и приступивъ до переслухуванія свѣдковъ.

Свѣдокъ Стан. Квятковскій, комісаръ староства, що бувъ на зборѣ виборцівъ, розказавъ хѣть збору. Пос. Окуневскій, кромѣ трехъ справъ, всѣ инші обговоривъ об'єктивно, а справи промовы намістника не тикавъ. Ажъ на интерпеляцію Гладія понавъ въ лютѣ, кивнувъ паперами чи хусткою о стѣлѣ и сказавъ: „Буту польского шляхтича повиненъ рускій народъ помстити“. [Больше свѣдокъ нѣчого не чувъ]. Тогдѣ комісаръ розвязавъ зборъ. На пытаніє оборонця свѣдокъ заявляє, що слова посла Окуневского не вызвали нѣякихъ об'явѣвъ небезпечныхъ, але могли вызвати, бо упали якъ бомба и въ сали стало тихо, хочъ макъ сѣй. По закрыті збору всѣ розійшлись безъ опору, лишъ піднесли послови окликъ похвальний. При тѣмъ оденъ селянинъ поцѣдувавъ комісаря въ руку. (Въ сали веселѣсть.)

Свѣдокъ Кудельскій, конципістъ намістництва, зѣзнавъ то само, що комісаръ.

Свѣдокъ о. Харжевскій зъ Сонова потвердавъ, що слова посла не могли выкликати нѣчого небезпечного, бо виборці знали о словахъ намістника уже зъ газетъ.

По свѣдкахъ відчитано акти: донесеніє староства до прокураторія зъ жаданьемъ, чтобы прокураторія зарядила противъ п. Окуневского карне дохожденіє; потѣмъ абъ стенографічного протоколу промову намістника; відтакъ якъ найкраще свѣдоцтво для обжалованого нѣ разу не каравого; вкѣнци [на внесенє оборонця] зъ „Дѣла“ и зъ „Газетъ Narodowi“ промову намістника після записокъ справоздавцѣвъ тыхъ дневниківъ.

На тѣмъ скінчилось поступованіє доказове а трибуналъ предложивъ одно головне пытаніє для присяжныхъ въ дуѣ акту обжалуваня. Оборонецъ покликуючися на текстъ §-у 300 з. к. зажадавъ выпущеня въ пытаніє слова „понижити“; прокураторъ спротививъ ся, а трибуналъ заявивъ ся противъ выпущеня.

Почались послѣдній выводы. Прокураторъ п. Рибчанскій высказавъ на вступі своє подзвѣрженіє, що цѣла спеція интерпеляція Гладія и відповѣди посла Окуневского буда зъ горы укартована. Посолъ не бувъ способный обидити намістника, котрий

має загальне довѣріє, а цѣсаръ взымає его на пораду въ найважйшихъ навѣть справахъ монархій. Цѣль була тутъ инша; йшло о підбуреннє темныхъ селянъ, готовыхъ на слѣпо повѣрити. Людѣ домагає ся вѣдь пословъ подлѣпшеня свои долѣ, спѣшити на сирозовданіє, а тамъ довѣдуся, що намістникъ сказавъ, нѣбѣ-то вѣнь обидѣ ся безъ пословъ а потѣмъ покликъ до мести!... Справа се прикра, бо на лавѣ обжалованыхъ засѣвъ заступникъ народу... Вы панове присяжні судѣть по справедливости того чоловіка, а хочъ може зъ нишихъ взглядовъ заслуге вѣнь на ваше поважаніє, осудѣть об'єктивно чинъ его карыгодный.

Потѣмъ забравъ слово о боронѣць д-ръ Олесницкій и такъ промовивъ:

Справа, котру панове вердиктомъ своимъ маєте нинѣ порѣшити, єсть справедъ не лишъ прикрою — якъ сказавъ п. прокураторъ — але она єсть зъ кождого взгляду незвычайною появою а въ державѣ конституційной треба ви безъ сумнѣву уважати унікатомъ въ исторіи карного судѣвництва. Передъ вами, панове, єсть яко обжалованый посолъ сойму, а предметомъ обжалованя єсть его дѣяльність посольска, єсть актъ тѣсно звязанный зъ дѣяльністю конституційной репрезентації краевой и лежачій въ сферѣ обовязковъ его яко посла. Але не досыть того: Самъ мотивъ енуціації инкримінованой актомъ обжалованя лежачъ зновъ въ сферѣ акцій сойму краевой и плыве зъ неѣ безпосередно. Слова справоздателя посольского — то прима відповѣдь на енуціацію проголошену въ соймі — відповѣдь, котра могла наступити и певно въ тыхъ або подбныхъ словахъ наступила бы буда въ соймі підъ покровомъ посольского нѣтъкальності, коли бъ не унеможливила буда ви зручності енуціації провокуючой, выголошеной якъ-разъ тогдѣ, коли на відповѣдь не було вже мѣсца. Такимъ способомъ нинѣшній актъ обжалованя вдираєсь и влучає въ саме ядро тыхъ відносинъ, котрі конституція звичайно ослонює правомъ нѣтъкальності, выходячи зъ засады, що въ дослѣдстві горожаньскѣмъ устрою конституційной організації суспільності виробляєсь взаємныхъ претенцій полишити належити свободнай розправѣ сторінъ, — такимъ способомъ власть карна взымає вась панове на судѣвствѣ того чину, котрий наступивъ въ нишихъ обставинахъ бувъ бы безусловно безкарнымъ, и велить вамъ вердиктомъ вашимъ розтинати узелъ, котрого розвязаніє полягає конституція власнымъ силамъ сторінъ спорячихъ.

А зъ огляду на ті обставини выступає зъ цѣлого рѣшучістю и ясностію выключено и строго політичний характеръ нинѣшній и справы, супротивъ чого обовязокъ вашъ панове, яко судѣвствъ-горожанъ набирає подвойной ваги, бо передъ своимъ вердиктомъ мусите не лишъ суспоставити выслѣды розправы зъ буквою закона але такожъ докладно, строго, предметово переняти правдивымъ горожаньскимъ духомъ, мусите розслѣдити всю ситуацію; всѣ мотивы инкримінованого факту, чтобы вашъ вердиктъ бувъ выразомъ горожаньской мысли свободныхъ членѣвъ конституційной державы, котрі дорожать дарами конституції и плывучи зъ неѣ правами та й зберегають ихъ безъ огляду на то, чи въ даній хвилі ся або друга сторона, се або друге сторонництво на сѣ права поклянуєсь, тамлячи добре, що *hodie mihi, cras tibi!*

Фактъ инкримінований нинѣшнімъ обжалованьемъ короткій и простый, та на жалѣ, не розслѣдила розправа деякихъ моментѣвъ есенціальныхъ черезъ недопущеніє свѣдковъ.

Та на всякій способъ, безъ огляду на то, навѣть въ тѣмъ случаю, якъ бы мы привали за правдивий той станъ, який подає самъ актъ обжалуваня — и сѣй станъ не оправдавъ бы анімаентъ провинны зъ §. 300 з. к. Прокураторія обжаловує посла Окуневского, що відповѣдаючи на запытаніє виборця Порфѣрія Гладія: чи справдѣ Гро Експ. г. Бадені при замкнені сесії соймовой заявивъ, що въ соймі безъ рускихъ пословъ обидѣ ся [слова наведені въ актѣ обжалованя] старає ся дѣяльність урядову намістника Галичини въ повазѣ понизити и збудити противъ него яко органу правительства немилість и погорду.

Передовѣсьмъ абъ становиска юридичного мущу зазначати, що предметомъ обжалованя не може бути повнужаніє въ повазѣ дѣяльності урядової намістника, бо се єротивъ лєє ся очевидно и разяко ясному змѣстови §. 300 з. к. Параграфъ сѣй розрѣзняє выразно двѣ цѣли, до котрыхъ дѣянія карыдостойнѣ тымъ §-омъ обняті стремѣти мають, а именно: 1) понижуваніє въ повазѣ, 2) побуждуваніє до ненависти и погорды. Першу категорію відносить §. 3 лише до рѣшенъ и зарядженъ властей, а другу до властей самихъ взглядно до органѣвъ въ ихъ урядованію. Въ сѣмъ отже случаю, де не ходитъ о нѣяке рѣшеніє чи розпорядженіє властей и де актъ обжалованя побудѣному чогось подбного зовѣсьмъ не закидає, не може бути предметомъ обжалуваня понижуваніє намістника въ повазѣ, а рѣвночасно відпадають всѣ ті мотивы, котрымъ обжалуваніє старає ся то понижуваніє выказати. Отже остаєсь тутъ лишъ дѣяніє обняте другою частію §. 300 з. к. а именно побудуваніє до ненависти и погорды Г. Е. намістника, — и до сѣго предмету обжалованя мусить обмежитись оборона.

Щобы карыгодна енуціація могла становити провинну зъ §. 300, взымаєє устава, чтобы та енуціація звернена буда до особѣ урядовыхъ зъ огляду на ихъ урядованіє, то значить: коли особа урядова не выступає въ своїмъ урядовѣмъ характерѣ и не заходить ся въ урядованію, то выступленіє противъ неѣ навѣть въ способѣ передвиджений §. 300. не становить сути чину провинны.

Всѣ обставини, які сууровождали проголошеніє відомыхъ слівъ въ соймі, всѣ выслѣды нинѣшней розправы управляють оборону до категоричного на повнѣмъ пересвідченію и фантинѣмъ станѣ рѣчи опертого твердження,

що въ нинѣшнімъ випадку се кардинальнє услѣдє не заходить. Устава взымаєє, чтобы дѣяніє карыдостойнє зверненє було противъ органу державного зъ огляду на его урядованіє, — отже въ нинѣшнімъ випадку мусѣло бы бути доказано, що Г. Е. намістникъ въ тѣй хвилі, коли проголосивъ звѣстні слова до рускихъ пословъ въ соймі, бувъ дѣйстно въ урядованію, проголосивъ ті слова яко намістникъ и проголошеніє то лежало въ сферѣ его урядованя и належало до урядовыхъ его обовязковъ. Все то мусѣть заходити, чтобы могла бути бесѣда о провинѣ, бо не досыть самого факту, що хтось єсть въ урядованію, а треба доконче, чтобы достичный актъ, до котрого инкримінована енуціація відносить ся, належавъ словню до урядованя, — бо-жѣ само собою зрозумѣло, що не кожда чинність, не кожде слово особы остаючой въ урядованію належить до урядованя. [Н. пр. въ часѣ урядованя урядникъ побѣ когось и т. п.] Можна-жѣ представити собѣ, що урядникъ при актѣ урядовѣмъ відзываеться о такихъ рѣчахъ, котрі до урядованя зовѣсьмъ не належать, а тогдѣ очевидно и критика тыхъ его слівъ не може уважатись за відносичу ся до урядованя.

Звѣстна рѣчь, що намістникъ краю яко репрезентантъ правительства має мѣсце въ соймі, котре признаєє ему статутъ краевой, однакъ кругъ его урядової дѣяльності въ соймі звязанный єстисло зъ тымъ справами, котрі статутомъ краевымъ прадѣлений соймови. Коли отже намістникъ забираєє голосъ въ тыхъ справахъ: коли заявляє послѣдї правительства на предметы працѣ законодатной, коли въ имени правительства відповѣдає на интерпеляції посылскѣй або удѣляє палатѣ до відомості зарядженя правительства, тогдѣ безперечно выступає въ характерѣ урядовѣмъ и ті его дѣянія лежать въ сферѣ урядовыхъ его обовязковъ. Однакъ ані статутъ краевой ані нѣяка друга устава не надають намістникови ані нѣякому другому органу правительства въ соймі права: урядово мѣщаніє въ справы політичній поодинокихъ сторонницѣвъ соймовыхъ и повного урядовою одно зъ нихъ підпирати въ борбѣ противъ другого. Нѣякій законъ не надає намістникови въ соймі права выступати зъ докорами противъ яког-будь партіи, а тымъ менше противъ репрезентації цѣлого народу зъ причинъ єи політичного становища. Будо бы се противнє не лише законамъ позитивнымъ, але й засадѣ конституційной управи, котра полишає членамъ репрезентації краевой право самимъ, безъ интервенції яког-будь державной власті ставити о своихъ правахъ політичныхъ та рѣшати свои політичній споры — и можна бути певнымъ що намістникъ Галичини надто добре свѣдомый сѣго обовязку, надто вправный мужъ політичний, чтобы слова, котрі мѣстять въ собѣ болѣуи вызовъ цѣлой народности въ особахъ єи парламентарныхъ репрезентантѣвъ, выголосивъ яко намістникъ. Не можна припустити, чтобы намістникъ Галичини яко репрезентантъ монарха Австріи такъ зигнорувалъ и зобидивъ наробѣ, котрого вѣрбѣть для державы и дѣястїи перейшла въ пословицу, котрий отъ и сѣми днями дѣстаєвъ зъ устѣ гостячого въ краю монарха найпохлѣбнѣйше свѣдоцтво, котрого заслуги и значѣніє для монархій єтоять понадъ чин-небудь єфемерчній инвективы.

Що большє: намістникъ яко такіи єсть покляняний въ первой лінії берегити ненарушамости законныхъ основъ, на котрыхъ спочиває устрій нашої державы, єсть обовязанный берегити конституції. А конституція поклянає всѣ народы Австріи до участі въ парламентарній управѣ и поклянає ихъ безъ огляду на то, чи політика котрого зъ нихъ підходить підъ програму даного правительства, чи нѣ, бо правительства мѣняють ся и уладають, программы ихъ нинѣ такі, завтра инакші, а конституція се *lex suprema*, котрой не вѣльно нарушувати за-дѣля нѣякихъ программъ, за-дѣля нѣякой політики. И ча-жѣ супротивъ того можливѣ, чтобы намістникъ краю яко такіи репрезентантѣвъ одної народности прямо вылучавъ відъ участі въ тыхъ правахъ, до якихъ поклянує ихъ конституція? Нѣ, безусловно нѣ! и актъ обжалуваня робить намістникови тяжку кривду, коли высказаній нимъ слова про рускихъ пословъ відносить до дѣяльності его яко намістника. Я певный, що нѣхто зъ насъ не може набратъ такого пересвідченя, а коли дѣйстно мала мѣсце въ соймі тая драстична неконституційна енуціація, то не можна собѣ толкувати того инакше, якъ лишє тымъ способомъ, що въ особѣ Г. Е. г. Казимира Баденьского застѣє въ соймі не лишъ намістникъ Галичини, але такожъ посолъ землѣ краковской и одинъ зъ найважйшихъ членѣвъ сторонництва рѣшучѣ, противного народоу рускому. Слова ті підходятъ якъ-разъ підъ політичній бажаня сѣй партіи и въ устахъ члена єи не подають нѣякого, якъ рѣвно не подають, що намістникъ краю побѣвъ енуціацій урядовыхъ проговоривъ такожъ абъ становиска задусевныхъ поглядѣвъ и бажанъ своихъ політичныхъ партізантѣвъ. Однакъ все то дає неоспоримый доказъ, що енуціація соймова, до котрой відносить ся инкримінованій слова справоздателя посольского, не може уважатись енуціацієк урядовою намістника и интегральною частію его урядової дѣяльності въ соймі.

На се взымають кромѣ того инші ще обставини, які примѣромъ те, що згадана промова буда проголошена намістникомъ не зъ урядового его мѣсца а зъ крѣсла посольского; що намістникъ бувъ тогдѣ не въ уніформѣ а въ одѣжѣ приватной, неофіціальной; що енуціація єи наступила по урядовѣмъ замкненію сойму, отже тогдѣ, коли чинаєсть урядова намістника вже скінчилась а наступили лишє промовы звичайной куртоазіи, взаимній подяки и словословія, котрыхъ ачѣйже нѣхто не буде уважати актами урядовыми а о котрыхъ статутъ краевой нѣчого не згадує.

Якъ свѣдчить стенограмъ відчитаний при розправѣ, Г. Е. намістникъ оголосивъ зъ мѣс-

ця урядового, що на підставѣ найвысшой постановы оголошує сесію соймову замкненою, опустивъ свое мѣсце урядове и занявъ крѣсло посольске а тымъ самымъ зазначивъ очевидный впрочѣмъ фактъ, що его урядованіє въ соймі скінчалось ся. Супротивъ того все, що обидѣла наступило, мусѣть уважатись яко рѣчь неурядова, а тымъ самымъ відпадаєє головнє не услѣдє до прикладаня тутъ §-у 300 з. к.

Законъ карный постановляєє дальше, якѣ дѣянія зверненія противъ особѣ урядовыхъ взыдѣлюють ся яко підходячі підъ понятіє провинны зъ §. 300 з. к. Такихъ дѣяній знаєє законъ три: а именно *Schmähungen, Verspottungen* и *unwahre Angaben oder Entstellungen von Thatsachen* — безчещеніє, высмѣваніє и неправдиве поданіє або перекрученіє фактовъ. Та три роды дѣяній вычлєняє §. 300 з. к. таксаменно, значить, що лишъ ті дѣянія можуть становити провинну а всяке инше дѣяніє, котре підъ понятіє безчещеня, высмѣваня або перекручуваня фактовъ підтягнути не дасть ся, провинны сѣи становити не може.

Обжалуваніє мало — требаєє признати — дуже тяжку задачу, стараючися выказати, що инкримінованій слова підходятъ підъ згаданий понятія уставы, и мимо всего стараня не вызвало ся зъ неѣ успѣшно. Щобы се выказати позволю собѣ коротко перейти основній точкѣ обжалуваня.

Актъ обжалуваня закидаєє передовѣсьмъ Впознаваному д-ру Окуневскому, що слова намістника высказаній въ соймі перекрутивъ и несправдливо передъ зборными людьми представивъ. Супротивъ того замѣтити належить передовѣсьмъ, що до понятія перекрученя треба, чтобы хтось чужій слова повторивъ и навѣть и чтобы се повтореніє и наведеніє наступило въ нѣякой формѣ, въ нѣякій видѣ, якъ слова ті були выголошені дѣйстно. Де-жѣ нема повтореня и наведеня якихъ слівъ, тамъ нема бесѣды и о перекрученію.

Въ нинѣшнімъ случаю само обжалуваніє не твердить навѣть, чтобы д-ръ Окуневскій слова въ соймі высказаній въ який-будь способъ повторивъ, а представляєє рѣчь такъ, що на запытаніє Порфѣрія Гладія: Чи намістникъ дѣйстно сказавъ при замкнені сойму, що вѣнь безъ рускихъ пословъ въ соймі обидѣ ся? — відповѣвъ „такъ“. Чи въ тѣмъ словѣ „такъ“ може мѣстити ся перекрученіє, — сѣго чѣйже нѣхто твердити не може.

Однакъ мігъ бы-мъ стрѣтити ся зъ замѣтомъ, що д-ръ Окуневскій, уживши слова „такъ“ потвердивъ то, що Гладій сказавъ и що слова Гладія перекрученіє слівъ намістника въ собѣ мѣстили. На се мусѣвъ бы-мъ відповѣсти передовѣсьмъ, що устава не знає нѣякого потвердження перекрученя, а лишъ говорить о перекрученію самѣмъ а понятій уставы по-за ихъ властивє значѣніє розтягати не можна, а по друге, навѣть въ запытанію Гладія не можна добачати нѣякого перекрученя.

Гладій зовѣсьмъ не мавъ наміру наводити слівъ намістника; вѣнь высказавъ лишє вражѣніє, яке на него ті слова зробили. Відъ Гладія чѣйже нѣхто взымаєє не буде, чтобы студіювавъ стенограмы та взывъ ся ихъ на память, за дѣля того замѣтъ перекрученя бувъ бы тутъ зовѣсьмъ безиредиметовый. Гладій высказавъ лишє то, що дѣйшло до его відомостя яко вражѣніє слівъ, — запытаніє Гладія було лишъ відомомомъ того, що по бесѣдѣ намістника розбѣйшлоє скрѣзь по краю и выключало у всѣхъ безъ рѣзницѣ народности и пересвідченъ зовѣсьмъ однакѣ вражѣніє. И на то вражѣніє высказанє Гладіємъ д-ръ Окуневскій прѣтакнувъ, значить: признавъ лишє, що и его вражѣніє єсть такѣ само. Д-ръ Окуневскій мігъ и мусѣвъ апробувати вражѣніє Гладія, бо до сѣго спонукували его не лишє суб'єктивній причины т. є. однаковѣсть личного вражѣнія, але такожъ мотивы об'єктивній, вражѣніє то вповнѣ оправдуючій.

Адже-жѣ навѣть після слівъ стенограму сказавъ намістникъ: „Przy tych zasadach pozostanę i pozostanę przy nich albo z zastępcami narodu ruskiego, albo bez nich, ale zostanę i siemna i trzeba zbroie z nimi albo pomimo nich“. Яка жѣ инша мысль крѣсь ся въ тыхъ словахъ, якъ не та, що намістникъ безъ рускихъ пословъ обидѣ ся? Бѣла я говорю, що зроблю щѣсь безъ когось або и помимо когось, то очевидно высказую тымъ, що въ тѣй моѣй работѣ безъ того „когось“ обидѣ ся. Се-жѣ интерпретація проста и консеквентна и п. прокураторъ дарує менѣ, и въ сѣй точцѣ поставлю выше лѣгкіу Гладія, нѣжѣ лѣгкіу обжалуваня.

Не инакше вражѣніє зъ тыхъ слівъ віднѣсь и всѣмъ загаль въ краю, на основѣ справозданъ въ часописяхъ, зъ котрыхъ видно, що вражѣніє то було загальнє и неподѣльное, а зъ того выходить ясно и очевидно, що слова Гладія вѣрно віддали змыслъ слівъ намістника и що хочъ-бы навѣть можна припустити, що словомъ „такъ“ можна допуститись перекрученя, то и въ тѣмъ случаю д-ръ Окуневскій перекрученя слівъ намістника не допустивъ ся.

Обжалуваніє закидаєє дальше д-ру Окуневскому, що вѣнь назвавши выступленіє намістника бутю польского шляхтича стараєє ся тымъ осмѣштити его.

Я вже выказавъ, думаю, зовѣсьмъ докладно, що выступленіє г. Баденюго, до котрого инкримінованій слова відносять ся, не може бути уважаєє яко выступленіє урядове, а лишє яко выступленіє посла и члена т. зв. партіи краковской. А що партія ся майже выключно складаєє зъ польского шляхты, а и самъ г. Бадені по-за урядовымъ становищемъ єсть польскимъ шляхтичемъ, то чѣйже названіє его польскимъ шляхтичемъ не єсть аніє неправдоу аніє не мѣстити въ собѣ нѣякого згѣрдного и осмѣшлюющаго. Такъ само аніє згѣрдный аніє осмѣшлюющій не єсть єпитѣтъ „бута польского шляхтича“. Понятіє буту — се не є нѣчо инше, якъ почутіє своєи силы и манифестація того почутя на внѣ. Въ тѣмъ же-жѣ нѣякого

Руска масть противъ гостця
есть найдѣйшимъ, выпроованнымъ средствомъ на гостецъ,
кошки, парализъ и т. д. — Цѣна 1 слонка 1 зр.

Масть на свербячку
Цѣна 1 слонка 60 кр. 333 3-10
Головний складъ: С. РУКЕРЪ антикаръ у Львовѣ.

Торгозля корѣнныхъ товарѣвъ

КАРОЛЯ РІЛЯ
Львѣвъ, улица Синотука ч. 36
813 поручае: 8-20
Коняки що-до якості и цѣны безъ
конкуренціи, Старку знаменити. Ви-
на угорскі и австрійскі, Горѣвки
въ рѣзномодныхъ смакахъ.

Кароль Гавесвальдъ
Станиславѣвъ ул. Сапѣги ч. 3

поручае
всякіи зѣлѣніи товары, агары-
ды и приборы господарскі,
окута до вѣконъ, дверей, кух-
нѣ и мебѣль, агары для
вѣхъ ремѣселъ.
Вырѣбы ножовничіи власної
фабрики, англійскі и зъ Золін-
тѣнъ Генкельса. Машины до-
шты и огнетрѣваліи касы.
Крѣмъ наведеныхъ товарѣвъ
маю рѣзніи нашіи входячіи въ
обсягъ зѣлѣзної торговлѣ
по найдешевшій цѣнахъ.
Поручаю такожъ вырѣбы ко-
шикарскі зъ власної фабрики
Илюстрованіи цѣнники даромъ
295 и оплатно. 10-26

Кравецка робѣтня

кри улицы Третього мая ч. 2
въ СТАНИСЛАВѢВѢ
приймае
всякіи замовленія входячіи въ
обсягъ кравецкій якъ для Ви.
Публики цивильной такъ и
для Всѣхъ. Духовенства.

Приймае такожъ
робѣты войсковы.

Робѣты, що не подобае ся,
вымѣняю.
298 5-53 Зъ поважаньемъ
Петро Геркоперецъ

Дрогерія

ВАЛЕРІЯНА РІТТЕРМАНА и С-ки
въ СТАНИСЛАВѢВѢ
поручае:
Рѣзноцѣвнѣи и найрѣзнич-
нѣишій фарбы для маларѣвъ, цу-
корникѣвъ, и господарѣвъ,
кисли, французскіи маю и бур-
штиновыи лѣкъ до помѣстѣвъ.
Золото и бронзы, рѣзніи ля-
керы, артикулы античны, тумово-
хірургічны, парѣумы и тоалето-
выи артикулы, такожъ средства
до дѣспіфекціи.
Сѣвѣжу коровянку и текто-
графічну маю по найдешевшій
цѣнахъ. 293 5-11

СТАРІЙ

Одинъ удѣлъ 5 зр. и 50 кр. вписове.

ФЕЛОНЫ

Поручае ся
ТОВАРИСТВО
для вырѣбу и торговлѣ
РИЗЪ ЦЕРКОВНЫХЪ
въ
САМБОРѢ.

Вырѣбомъ ризъ занимають ся
выключно
ВДѢВЪ И СІРОТЪ
по священникахъ
293 2-52

приймають ся

Сплата ратами допускае ся.

до направи

Пп. Однорѣчнымъ Охотникамъ

всякого оружія доставляе цѣлковите умундурованье точно поѣсла приписѣвъ

Г. РОЗЕНТАЛЬ

ц. к. надвѣрний доставецъ

Заведенье умундурованія пп. Офіцірѣвъ и Урядникѣвъ
у Львовѣ, при улиціи Коперника ч. 9.

306

Цѣнники на жаданье франко.

7-8

Велика львѣвска лѣтерія выставова

Передпослѣдній тыждень.

ГОЛОВНІЙ ВЫГРАНІЙ
60.000 зр., 10.000 зр., 5.000 зр.
готовкою зъ потрученьемъ лишь 10%

Львѣвскіи льосы выставовіи
по 1 зр. поручае:

Іосифъ Рознеръ доміи банковый
М. Ионасъ " "
Шеленбергъ и Крайзеръ " "
такожъ адміністрація „Дѣла“ 273 25-7

НА СЕЗОНЪ ОСѢННІЙ

Просить ся ласкаво вѣхъ Ви. Гостей выставовыхъ пересвѣдчити ся о дивной
дешевостіи осѣннихъ и зимовыхъ товарѣвъ, вже спровадженыхъ въ великій скѣлькостіи.
Слѣдуючіи товары продають ся по невзычайно дешевыхъ цѣнахъ доки истнуе
запасъ:

1000 модныхъ мужѣвъ для дамъ и дѣтей 120, 150,
2- до 5- зр.
1000 кожаныхъ шапокъ для дамъ и дѣтей 120,
180, 220 до 4- зр.
1000 фланельовыхъ и суконныхъ блузъ осѣннихъ
и зимовыхъ 250, 3- до 6- зр.
500 гальокъ водичковыхъ по 250 до 4- зр.
1000 хустѣвъ Гімалай, найбільшій родъ 175, 225
до 4- зр.

Конфекція для дѣтей.

4000 наймоднѣйшихъ суконѣвъ на осѣнь и зиму
180, 250 зр.
1000 модныхъ плащѣвъ на осѣнь и зиму водѣ
4 зр. и выше.

3000 одагѣвъ для хлопчикѣвъ у вѣхъ величинахъ
по 180, 2- зр. и выше.
Особливй новостіи въ стяжкахъ, воаляхъ, капелю-
хахъ дамскихъ и дитинныхъ, рукавичѣвъ глян-
сѣ, дунскихъ, вовняныхъ и шовковыхъ, хуст-
кахъ, панчохахъ, парасолахъ до дощу, блю-
захъ шовковыхъ и вовняныхъ, шляхѣрокахъ,
костюмахъ и неіліжахъ надѣйшли власне въ
великій скѣлькостіи и доповняють ся щоденно.

Особливша гуртовна продажъ
принагѣдна

въ водѣхъ занавѣсъ, кашъ и килимѣвъ.
5000 кашъ на столы по 75, 120, 190, 250.
4000 кашъ на лѣжка по 2, 250, 3, 350, 4.
800 водичкихъ кашъ на столы и лѣжка, даючихъ
ужити ся на обѣ стороны (вырѣбъ килимѣвъ)
по 190, 250, 4, 5.

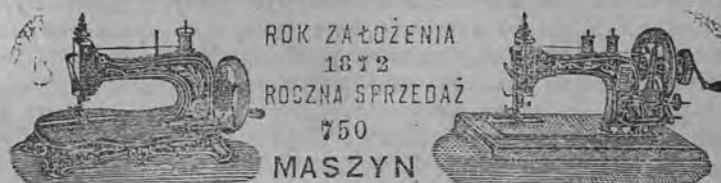
Всякіи зъ провинціи надѣсланіи порученія полагоджуе ся найсѣвѣстнѣйше и найсѣкорше

Зъ глубокимъ поважаньемъ

Зарядъ магазину AU LOUVRE
у Львовѣ, площа Капітульна ч. 3.

4895 132-7

При закупкѣ товаровъ просимо поклікуватисъ на нашу часописъ.

ROK ZAŁOŻENIA
1872
ROZCZNA SPRZEDAŻ
750
MASZYN

JÓZEF JWAŃSKI
LWÓW. HOTEL ŻORZA

CENY MASZYN OD 25 DO 65 RATAMI PO 4 ZŁR. MIE.

PROSZĘ ŻAŁAĆ CENNIKI

AGENCI CHODZA
PO DOMACH
Z MASZYNAMI
TYLKO Z FABRYK
ŻYDOWSKICH.

146 22-7

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. уприв. гал. анц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

купуе и продае

всѣ ефекты и монеты

по курсѣ денноиъ найточнѣйшѣмъ не вчисляючи
цѣнакои провизіи.

Яко добру и певну лѣонацію поручае

4 1/2% листы ипотечныи
5% листы ипотечныи преміованіи
5% " безъ премій
4 1/2% листы товариства кредитного земского
4 1/2% " Банку краевѣго
4 1/2% " позичку краеву галицку 3483
4% " позичку пропінациуну галицку
5% " " буковинську
4 1/2% " " угорскихъ зѣлѣзницъ державныхъ
4 1/2% " " пропінациуну угорскую
4% " угорскіи облигаціи индѣмнізаційныи

а вѣсѣ тѣ паперы Контора вымѣны Банку ипотечного вѣсѣ
купуе и продае
по найкористнѣйшихъ цѣнахъ.

ЗАМѢТНА: Контора вымѣны Банку ипотечного приймае водѣ
П. Т. купуючихъ вѣсѣлѣкъ выѣсованіи а вже платитъ
мѣсѣвей паперы цѣнныи, такожъ запавшій купоны за
готовку, безъ нѣакого водѣчисленія, а замѣсѣвей лишь за
водѣчисленьемъ справдѣлиныхъ кошѣвъ.

До ефектѣвъ у котрыхъ вышлѣи купоны, доставляе новіи
аркушѣи купоновъ за заворотомъ кошѣвъ, котріи самѣи поносятъ

Важне для Пань!

По умѣреныхъ цѣнахъ на кожѣи агару продае олѣ формы
на станки, плащѣи, пальтѣи, шляхѣрки и т. д. Приймае ся
до крою цѣлѣи сукніи а на жаданье до еастрѣгованія и выпро-
бѣванія поѣдъ гарантію найточнѣйшого выѣконѣнн. 73 51-7
Лишь за 10 зр. въ 12 лѣнцѣхъ выучуе ся поѣдъ гарантію
крою французского.
ЕВГЕНІЯ ВЕКЕРѢВНА
Львѣвъ ул. Синотука ч. 21. П. поверхъ коло старѣи почты.

Куриловичъ

Сурмачевскій

въ СТАНИСЛАВѢВѢ

поручають

ВИНА угорскіи, австрійскіи,
ренѣвскіи, французскіи, испанскіи,
шампанскіи

Горѣвки краевіи и заграничнѣи
лихеры амстердамскіи

Конякъ французскіи

румы краевіи и заграничнѣи

Аранъ де Гоа

чай хинѣскіи и русскіи

маринамъ

сыры, овоѣи и цукеры.

Знаменитѣи горѣвку винограду.

292 Комнаты до сѣдѣнн. 12-26

у Львові:
на цілий рік . . . 16 гр. на пів року . . . 8 гр.
на чверть року . . . 4 гр. на місяць . . . 1 гр. 35 пр.
Редкація, Адміністрація і Експедиція по 24
ул. Ваторія. — Руконис зберігає як дні на понеді
васершене. — Редкація неоплати вільні від порт.
Неодержавне членство 8 гр. в. а.
Оголошення приймають ся по ціні 6 гр. від одного
сертифікату кінострічки а вь рубриці „Надобле“ по 20 гр. в. а.
Можливі членствя ся по 10 гр. від одного.

(Дальше буде.)

Дописи „Дѣла“

Зъ Ярослава.

[Отворенье и посвященье Бурсы св. Онуфрія въ Ярославѣ.]

тупи. Русей послы на подставѣ конституціи уважали себе управленными до поршениа пытаня: шѣ для руского народу має бути зроблене, а начальника краєвои адміністраціи покликавими до того, шѣбы все, шѣ они зробити за відповѣдне узнають и шѣ въ наслідокъ высказаной конституціи воли союму и наступившой найвысшей санкціи стане закономъ, було по мысли интенцій законодавцѣвъ выконане. Наразъ слова наместника кладутъ имъ зовсѣмъ иншій гороскопъ, кажутъ имъ прямо: вы тутъ въ соймѣ зовсѣмъ не потрібны, бо есть хтось иншій, водѣ чѣго узаная и воли завынестъ зробити то, шѣ узнасть за відповѣдне!

Таки слова почути репрезентантамъ конституціи, и то почути высказанъ въ такий способъ и въ такий легковѣжнѣ — се ачѣйше рѣчь не маловажна! Словъ тихъ рускй послы безперечно не лишились бы були безъ відповѣди, однакъ высказано ихъ въ такомъ чѣстѣ, коли сесія була вже замкнута и забрати голосъ було вже невозможно. Длѣтого роздѣлились рускй послы подъ тымъ тяжкимъ, болочнымъ вражѣньемъ, а змысли енуціаціи соймовон вытворивъ пригноблючу атмосферу придавлючу каждого зъ нихъ свѣдомостію пониженого достоинства личного и посольского.

Въ такихъ обставинахъ, подъ такими вражѣнями скликавъ д-ръ Окуневскій выборцѣвъ на справозданье посольске. Доказомъ найвысшей абнегаціи по его сторонѣ бувъ фактъ, шѣ въ своѣй промовѣ о той немилѣй подѣи не агадавъ нѣ словомъ. Однакъ наступила интерпелляція — тутъ бувъ приневоленный высказати свой поглядъ. Высказати его велѣвъ ему не лишъ обовязокъ посла, котрый обовязанный до щирости и правды супротивъ выборцѣвъ, але и власна лична честь, котра велѣла подняти кинену рукавцю и вызову не лишити безъ відповѣди. Обжалованый дѣлавъ въ повинѣмъ почутію справедливости свои сыравы, дѣлавъ въ почутію, шѣо стаетъ не лишъ за свою честь, але за основы конституціи, шѣо боронитъ атрибуцій своихъ яко репрезентанта конституціи, — и се було его безусловнымъ святымъ обовязкомъ. А шѣо супротивъ того поклонявъ своихъ выборцѣвъ до оппозиціи — то се рѣчь зовсѣмъ природна, се проста консеквенція словъ проголошенныхъ въ соймѣ, котрый не подивуясь нѣхто, кому арозумѣло: шѣо народъ добивающійся своихъ правъ муситъ свободы конституціи власти выше всего и безъ огляду на хвилей обставины, цѣлою своею силою боронитъ правъ плывучихъ зъ конституціи. Може бути, шѣо відповѣдь та, шѣо поклонявъ той бувъ острый, однакъ и сей замѣтъ відпадає, коли порівнаємо его въ вызовомъ соймовымъ, але на кождый случай не естъ вѣнъ карыгодный. Обжалованый сповнивъ свой обовязокъ яко посолъ, яко такий высказавъ свое переконанье — и зъ той причины стоить нинѣ тутъ въ роли обжалованого, а устава карма має подѣи интенцій обжалованя бути тутъ приложена по причинѣ его становяща парламентарного. Процѣс нинѣшній пригадує акты криміналістики зъ передконституціиной добы, де карано людей за політичній пересѣдченя и начавуюна такими преступниками тюрьмы Куфштайнъ та Шпільбергъ. Шѣо однакъ далось оправдати интересомъ державы абсолютистской — се естъ въ державѣ конституціиной и супротивъ теперѣшнихъ обставинъ безпримѣрною аномалиєю.

Я вказавъ, панове, шѣо законній вымоги карыгодности дѣланы тутъ не заходять, а супротивъ того, панове, цѣль обжалованя не вѣща, лишъ шѣбы вы вашимъ вердиктомъ допомогли до ирравдливия наиряму оппозиціиной въ сучасной політицѣ, шѣбы допомогти панове зломати свободного духа горожаньского и впровадили прецеденсъ, шѣ въ Австріи вольно тягнучи людей зъ союму прямо передъ судъ и надто горячкову оборону горожаньскихъ пересѣдченъ охолоджувати тюмною.

Се тенденція обжалованя, тенденція тымъ небезпечѣйша, позаякъ она стараєсь вымѣръ справедливости карнон поддати подъ впливъ мотивѣвъ політичнѣхъ и певній змѣгана політичній подпирти сякою карного закона. Той тенденція противдѣлати — се обовязокъ кождого горожаньина, дѣя того и въ нинѣшній саравѣ оборона має повну надѣю, шѣ вы панове, свѣдоміи свои задачѣ, дасте выразъ вашимъ пересѣдченямъ яко свободній независимій горожане и шѣо лишъ зъ того становиска схочете глядѣти на справу, котра лишъ несправедливимъ способомъ приходитъ нинѣ подъ вашъ осудъ. А шѣо, выходячи зъ сего становиска и примѣняючи до факту обжалованя засаду строгонсправедливости безперечно збѣити ся муситъ зъ высказанными обороною поглядами, длѣтого оборона зъ повнымъ спокоємъ поручає вамъ судьбу обжалованого и зъ повною вѣрою въ успѣхъ проситъ васъ, шѣбы вы зволѣли поставлене вамъ пытанье заперечити.

Промова д-ра Олесеяничко, выголошена зъ невычайнымъ ораторскимъ завязѣмъ, аробила величезне вражѣнье на всѣхъ присутнихъ, а шѣо прокураторъ не відповѣдавъ оборонцѣви, а такожъ и обжалованый арѣкъ ся голосу, то предсѣдатель радникъ Буцацкій приступавъ до рѣзѣи Мѣжъ иншими подѣбѣй предсѣдатель невычайнобѣ обжалованя, бездоганный характеръ подсудимого и звернувъ увагу на се, шѣ въ той справѣ розходять ся лишъ о слова.

Вѣдтакъ удали ся судѣй присяжній на нараду и по четверть-годинній перервѣ оголосивъ ихъ проводникъ кандидатъ нотаріальній п. Міларъ звѣстный вердиктъ, именно: 12 голосѣвъ сказало нѣ. Сей вердиктъ приймала публична гучными оплесками Розправа була ведена въ рускомъ азыцѣ и рускимъ писемомъ.

Передъ рокомъ нѣхто и не думавъ, шѣбы въ Ярославѣ могла бути Бурса руска! Тутъ за Сяномъ, въ мѣстѣ цѣлкомъ споляченѣмъ, осмѣлились мы отворити Бурсу руску, тутъ, де вже вѣдѣ клькканацѣти лѣтъ естъ польска! Видячи нужду нашої молодежи, поставили мы за всяку цѣну отворити Бурсу, шѣбы подати помѣчь матеріальну и моральну найбужившимъ ученикамъ — и надѣя на успѣхъ не завела насъ. На нашѣ відозвы поспѣшила цѣла Русь зъ дробными лептами для Бурсы и власне наша патріотична Русь додала намъ силы моральною гадеку основаня Бурсы довести до кнѣца.

Доперва 15-ого лютого сего року уконститувавъ ся выдѣлъ Бурсы и вже 1-ого вересня въ Бурсѣ руской знайшло помѣщенье 12 учениковъ, переважно селяньскихъ дѣтей, и то дуже бѣдныхъ родичѣвъ. Кромѣ тихъ 12 охъ учениковъ дѣстає 13 ый ученикъ обѣдѣ и вечерю. Додати належить, шѣо чотвирохъ учениковъ зъ I-ои іми. класы были бы нѣколи не видѣли школы, якъ бы не Бурса. То ученики зъ мазурской стороны — вѣдѣ Санча, Тарнова, Ульянова и т. д. Тыхъ учениковъ приймавъ выдѣлъ майже за дармо въ надѣя, шѣо патріотична Русь підопре насъ морально и матеріально, шѣбы мы въ самѣмъ початку могли Бурсу належно удержати. Коли-бъ намъ були средства матеріальні шѣо лучше доискали, могли мы були приняти и 30 учениковъ. Уже нинѣ выдѣлъ застановлявъ ся надъ тымъ, шѣ въ будущемъ роцѣ шкѣльномъ треба буде змѣнити льокаль Бурсы и приняти больше число учениковъ.

Дня 9 вересня вѣдбуло ся посвященье льокалю Бурсы. Чину посвященья довершивъ о. крил. Іоанъ Хотинекій зъ дух.венствомъ мѣсцевымъ при участіи тутешной интелігенціи руской. По посвященіи промовивъ до дѣтей и вѣддавъ управу Бурсы учителеви М. Крушельницкому.

Бурсу урядили мы подѣи всякихъ вымогъ, зробили все, шѣо було въ нашої силѣ, абы только ратувати молодѣжь руску! Якъ зъ одной стороны гордимъсь нашимъ дѣломъ, такъ зъ другой боимъ ся: чи будемо въ силѣ выдержати цѣлый рокъ. Уже нинѣ обяснили мы, шѣ въ сѣмъ роцѣ будемо мати до 400 зр. недобору, але потѣшаємо ся, шѣо наша патріотична Русь не дастъ намъ загнучи и відкываємось до всѣхъ щиролюбивыхъ сердець рускихъ, шѣбы були ласкави якъ до теперъ такъ и на будуче спомогати насъ матеріально и морально, а Богъ вынагородитъ сторатно! Хочъ-бы и найменшу лепту приймемо зъ подякою, лѣнты тѣ отруте неодиной дѣтинѣ руской слеау и допоможуть до скінченя шкѣль, а тѣ ученики, выховані въ нашої Бурсѣ, не забудуть на своихъ добродѣѣвъ! Відкываємось такожъ до всѣхъ добродѣѣвъ зъ Ярославщины, котры приобѣщали спомогти Бурсу натураліямъ, шѣбы были ласкави якъ найскорше вывезати ся зъ обѣцаного, бо при малыхъ средствахъ матеріальныхъ Бурсы се стаетъ за значну помѣчь.

Бурса мѣститъ ся при улицѣ Сяновѣй н-рѣ 255.

Вѣдѣ видѣлу Бурсы св. Онуфрія въ Ярославѣ.

Зъ Вучаха.

[Справа гимназіи. — Шкѣльна помѣчь.]

Помымо грѣзной пошести, котра розгостила ся такъ на добре въ Вучахи и забираетъ до сѣхъ жертвъ въ самѣмъ мѣстѣ, а шѣе больше въ охрестности, розпочавъ ся рокъ шкѣльный въ гимназіи дня 3 с. м. Въ народныхъ школахъ відложено его до кнѣца сего мѣсяца. До гимназіи вписало ся въ сѣмъ роцѣ шкѣльномъ, якъ доведѣуемо ся, 274 учениковъ, мѣжъ котрыми естъ по-надъ сотка учениковъ-Русинѣвъ. [Въ минувшомъ роцѣ въ гимназіи было всѣхъ учениковъ звыжъ 300.] Власти шкѣльній не отворили и сего року V-ои класы, хочъ всѣ числяли на то, а деякій, шѣо зносили ся зъ сѣрами мѣродатными, завела ся въ своѣй надѣи такъ далеко, шѣо дармо велѣли дѣтямъ своимъ добровольно повторяти IV-ту класу, шѣбы могли сего року такъ въ мѣсці поступити до класы V-ои. За сей горкій заводъ мають они дякувати славетной управѣ мѣста, котра — замѣстъ мати на оцѣ добро всѣхъ мешканцѣвъ мѣста та спѣшитисъ чымъ скорше зъ выставленѣмъ будынку гимназіальнаго — борикаєсь [не знати въ чѣй хосенѣ] зъ розкопуванѣмъ горы, де нѣбы-то має за кѣлька лѣтъ стати гимназія, а не аважає на се, шѣо власти шкѣльна заявляла депутаціи мѣста выразно, шѣ V-ту класу отворять доперва тогды, коли VI-та зможе бути помѣщеною у власномъ будынку. Якъ шансы власного будынку дотеперъ стоять,

то до здѣйсненя заявы власти шкѣльной шѣе дуже а дуже далеко.

Товариство „Шкѣльна помѣчь“ — хочъ числѣть доперва мало, шѣо больше якъ два мѣсяцѣ вѣтнованя та за-дѣя загалнои апатіи всѣи руской интелігенціи буцацкой повѣта, котра мабутъ высапує ся шѣе доси зъ послѣдней кампаніи выборчон та збирає силы свои до будучон, чѣго доказомъ отъ хочъ-бы блаженный сонъ зъ такими надѣями заснованъ „Подѣльскои Рады“, обмежає ся на жертволюбности мѣсцевыхъ Русинѣвъ, — приступило вже сего року шкѣльного до сповнованя своихъ гуманнѣхъ цѣлей. Завдяки той жертволюбности добродѣѣвъ: Конст. Телишевского, Колянковского, д-ра Дѣдошака, В. Кульчицкого та купця Рогозиньского, котры запомогли и запомагають товариство щедрыми датками, могло оно прийти въ помѣчь уже въ сѣмъ роцѣ шкѣльномъ кѣлкомъ убогимъ а пыльнымъ ученикамъ-сиротамъ, заосматрюючи ихъ въ книжки шкѣльнѣ та въ зошиты. Въ послѣднихъ днѣхъ вступила въ слѣды агаданныхъ добродѣѣвъ „Шкѣльной помѣчи“ такожъ тутешна мѣщанка п. Юлія Филиповичева, записавши цѣлу свою реальность вартости кѣлкихъ сотъ зр. на цѣли того товариства, есентуально на Бурсу, коли товариство буде въ зможѣ Бурсу отворити.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛІТИЧНЫИ.

Нинѣ збѣрають ся въ Будапештѣ спѣльнѣй делегатиі. Торжественне отворенье делегатиі цѣсаремъ вѣдбуде ся сѣи вѣдѣтъ на замку въ Будѣ. Президія австрійской делегатиі припадає послѣ звѣчайной черги сѣмъ разомъ на палату пословъ и якъ заповняють президентомъ буде выбранный бар. Хлюмецкій. Угорска делегатиія выбере своимъ президентомъ гр. Люда. Тису. Міністеръ справъ заграничныхъ гр. Кальмюкій выхѣвъ оногоды до Будапешту, а въ міністерствѣ заступати буде его шефъ секціиной гр. Вельзергаймъ. — Промова цѣсаря до делегатиі буде мѣстити въ собѣ бодѣй выхѣтъ зъ теперѣшной мирной ситуаціи въ Европѣ и зъ заповнѣнь, якъ много разѣвъ давали мужѣ державній, управляющій заграничну політику. Спѣльный бюджетъ, якій предложитъ ся делегатиамъ, не має выхѣдити по-за рамы торжонного преліминаря. Управа воєнна предкладає збѣльшене выдатковъ, але се збѣльшене відносить ся до тыхъ самыхъ справъ, котры вже и торѣвъ вымагали збѣльшеня звѣчайныхъ выдатковъ на войско. Якъ звѣстно, торѣчне збѣльшене выдатковъ выносило пять миліонѣвъ.

Wiener Zig. оголошує: Цѣсаръ надавъ президенту краєвому Шлеска Егерови зъ нагоди переходу его въ хвилей станъ спочинку и за-дѣя найвысшого признаня его вѣрнѣи и ревон службы, хрѣсть командорскій ордеру Францъ Іосѣфа зъ звѣздой — а именувавъ вице-президента наместничства въ Прагѣ, гр. Кароля Куденгове президентомъ правительства краєвого на Шлеску.

Въ среду, 12 вересня минувъ рокъ, коли кабинетъ Таффеого завѣтъ станъ выимковий надѣ Праго и околицию та ровнѣчасно завѣсивъ урядованье судѣвъ присяжнѣхъ. Зъ тымъ днемъ значнають суды присяжній зновъ фунгивати, въ силу буквы закона, а прочіи зарядженя выимковій, обмежающей свободу прасы и зборѣвъ, лишаютъ ся и на дальше въ силѣ.

Про станъ здорѣвля царя подає N. fr. Presse оттай автентичній вѣсти: Недавно тому наступивъ у царя тѣлесный упадокъ силъ, а се подѣлало шкѣдно такожъ и на душевнѣй настрѣй. Царь, шѣо якъ звѣстно естъ великого росту, сильнымъ а крѣпкимъ мужчиною, відкывавъ при хожденіи скоро утому, бувавъ мовчаливый навѣтъ въ кружѣ родины, втративъ свою звѣчайну веселѣсть и выглядавъ дуже эле. При лѣкарскій консультатиі показало ся, шѣ въ мѣчѣ находить ся альбуминъ (бѣлокъ). Причиною занедужаня було сильне перетяженье работою, бракъ руху и свѣжого воздуха. Царь працює часто до пѣзної ночи и сидѣть часомъ до 2 або 3 години рано при своѣмъ бюрку. Царь не любитъ аудіенцій, але помимо того всѣ министры, шѣо мають важнѣйшій ресорты, именно войны, финансы та внутрѣшнихъ и заграничныхъ справъ, мусѣть два разы тыжднево складати цареву справозданя, котры тревають звѣчайно по кѣлька годинъ. Вѣдтакъ приходятъ численній инспекціи и вѣдѣи широка кореспонденція приватна. Нѣмецкій амбасадоръ въ Петербургѣ, Вердеръ, говоривъ звѣчайна: L'empereur est le meilleur conseiller (царь естъ найсвѣтѣйшимъ одѣвателемъ ластѣвъ). Кождый ластѣвъ, якій приходитъ до царя, дѣстає зъ наибольшою точностию и чѣмѣстію шѣе того самого дня відповѣдь. Длѣтого на полагодженье прочихъ многихъ

актѣвъ лишавъсь ночь. Зъ того пошло перетяженье работою и ванедужанье. Лишь на сильнѣйшій вапорѣ лѣкарѣвъ рѣшивъ ся царь предприняти подорожѣ для вѣддыху, але въ дуже лѣхмѣ настрѣи забиравъ ся до той подорожи. Въ першихъ хвилѣхъ подорожи бувъ царь утомленый и мовчаливый. Але незабаромъ показало ся животворне дѣланье звѣны воздуха. Царь прийшовъ до себе въ вагонѣ; знати було добрый гуморъ, розмаивавъ весело зъ дружиною и жартувавъ. Послѣдняя консультатиія лѣкарска выпада дуже добре и проф. Сахаринъ мѣтъ спокѣйно вѣдѣхати до Москвы. Родина успокоилась и надѣя ся, шѣо царь небавомъ вѣновь верне до здорѣвля. Однакъ лѣкарѣ домагають ся, шѣбы царь обмежавъ свою роботу лишь на найпотрѣбнѣйшій рѣчи, хочъ царь недоволеный зъ тыхъ приписѣвъ и радъ бы назадъ повернути до своего давнѣйшого способу житя.

Пытанье, коли въ Сербіи скінчитъ ся провизорія конституціи зъ р. 1869 и коли край одержитъ нову конституцію — живо займає тамошній сторонничства и здаєть ся стало теперъ точною тяжкостю цѣлон ситуациі. Коли король Александеръ 9 (21) мая минувшого року поднявъ конституцію зъ р. 1888, выдавъ прокламацію, въ котрой сказавъ: „Своего часу, коли пристрасти втихомирять ся, а миръ и ладъ будутъ укрѣпленіи, тогды приступлю до васъ, шѣбы разомъ на основѣ проблемныхъ досѣдѣвъ выробити нове краєвое законодавство.“ Офіціальный органъ „Законность“ думає, шѣо се за скоро ломити собѣ голову надъ новою конституціею, особливо теперъ, коли оппозиція не переставъ боротисъ зъ правительствомъ. Противъ того становяща офіціальный органу выступили згѣдно якъ либералы, такъ и радикалы. Либеральна „Србска Застава“ домагає ся скорого кнѣца конституціиной провизоріи, котра публичному житю наложла якъ найтяжшій кайданы. Всѣ елементы домагають ся иншою либеральнѣйшою конституціи и рѣшались солидарно боротисъ за неї противъ правительства. Радикальный „Одѣкъ“ промовляє въ тѣмъ самѣмъ дуѣхъ и замѣчує, шѣо перше треба полагодити пытанье конституціи, а потѣмъ втихомирять ся пристрасти. Характеристична статья „Видѣла“, органу напредняковъ. Сей органъ каже, шѣо обѣ конституціи, одна зъ 1869 а друга зъ 1888 року нѣ до чѣго, а прѣдѣвъ Сербія має правитася конституціею. Напредняки першй подѣсели потребу згѣны конституціи, але се пытанье выхоплено имъ зъ рукъ. Ихъ поглядѣвъ не принято, и такъ захопѣвано цѣлымъ плывомъ. — Взагалъ зъ тыхъ голосѣвъ органѣвъ сторонничствъ пѣзнати, шѣо пытанье конституціи выстѣпає на перше мѣсцѣ.

НОВИНКИ.

— До рускомъ гимназіи въ Коломыи вписало ся учениковъ: до класы приготавлиющей (за-дѣя сибзеного оголошеня) 22, до першон класы гимназіальной 49, до другои 34, а до третьей 22, разомъ 127. Найбольшу недогѣду — якъ намъ зъ-вѣдѣтъ пишуть — має ся гимназія зъ помѣщенѣмъ, бо на пр. приготавлиющая класа помѣщена въ окомѣмъ, а до того не відповѣднѣмъ будынку.

— Впрѣоса митрополитъ Сильвестеръ Самбратовичъ выхѣздитъ дня 19 н. ст. вересня до Козовѣи, въ бережаньскомъ повѣтѣ, на посвященье нововыбудованой церкви, котре вѣдбуде ся дня 20 н. ст. вересня.

— Заповѣданный вечерокъ зъ томболою, котрый має вѣдбути ся въ Станиславѣвъ въ половинѣ вересня, відложивъ выдѣлъ товариства Рускихъ Женщинъ — якъ намъ зъ-вѣдѣтъ пишуть — зъ огляду на пошестъ въ станиславѣвскій околицѣ, на початокъ жѣтвяи. Приготованя, якъ той-же выдѣлъ робить, и допытываня писемнѣи и устѣи о той вечерѣ кажутъ надѣятися на велике powodженье. До томболѣи прибрано вже дуже много хорошихъ и цѣнныхъ фавѣвъ. Позаякъ дохѣдъ зъ вечерка и зъ томболѣи признають выдѣлъ на отворенье Института для рускихъ школярѣвъ въ Станиславѣвъ, то вже-жъ и та сама хороша цѣль повинна побудити Русинѣвъ и Русинѣвъ до численной участіи въ вечерку.

— Зъ нагоды царскихъ именинъ, якъ телеграфуютъ зъ Львова до Neue fr. Presse, выславъ цѣсаръ въ второкъ вечеромъ зъ Львова сердечну поздравлену телеграму до царя. Рѣвночасно зателеграфувавъ такожъ львѣвскій російскій консулъ Пустошкынъ до посольского радника російского у Вѣднѣ гр. Бенкендорфа, котрый заступає теперъ кн. Лобанова, шѣо и російскій аташе войсковой підполковникъ Вороничъ и вѣдѣ (Пустошкынъ) дѣбали дуже щироого признаня на дворѣ цѣсаря Францъ Іосѣфа у Львовѣ и шѣо цѣсарь высказавъ свою симпатію для царя въ звѣстнѣмъ тоѣстѣ.

— Зъ Ярослава пишуть намъ: Въ гимназіи ярославскій анѣ рускій азыкъ не естъ обовязковимъ, анѣ не обходять ся свѣта рускй, а шѣо найгорше, катихатъ рускій не має доси нѣякого голосу, але бувъ поставленый на рѣвѣтъ зъ учителями предметѣвъ надобязковыхъ [н. пр. сѣлѣвъ, русункѣвъ, або гимнастикѣ]. Доперва зъ починкомъ сего року шкѣльного краєва рада шкѣльна признала катихативу рускому въ Ярославѣ голосъ такий, якій має кождый

професор. Хочь се рѣчь сама собою невелика, а все тайн оно має своя значѣня для Русинів. Ярославичи А що сю справу користно податодила крава рада школьна завдання за-давати сов. Ол. Барвінського, то мы уважа-емо за свій обовязок піднести се зъ призна-нямъ и въ надѣй, що сов. Барвінскій и на будуче буде тямити о потребахъ русины въ гимназій арославскій.

Архикнязь Кароль Людвикъ разомъ зъ женою Марією Тересою и дворомъ приѣдуть въ суботу вечеромъ до Кракова и замѣткою въ комнатахъ „Грандъ-Готелю“. Достойный го-сть забывають въ Краковѣ цѣлый день въ не-дѣлю, а въ понедѣлокъ рано водѣдуть ку-риеромъ поѣздомъ до Львова.

Поворотъ цѣсаря до Вѣднѣ наступивъ — въ зѣвство — въ середу дня 12 н. ст. ве-ресня о 1½ годнѣ зъ полудня. Того жъ дня о годнѣ 4-й надъ раномъ приѣхавъ на кра-ковскій дворець двірскій поѣздъ и задержавъ ся тамъ 7 миутъ. На дворцѣ зобрали ся пред-ставителѣ властей и урядники зельзничі. Въ часѣ перестанку не высѣдавъ нѣхто зъ двір-ского поѣзду, а вѣсна цѣсаревон спалнѣ були заслоновѣ сторами. Въ дальшу дорогу попо-ражали поѣздъ урядники повнѣннѣ зельзничі.

Коли цѣсарь ѣхавъ у Вѣднѣ отвергнутъ двірскимъ позовомъ до своихъ палатъ, пере-творювъ ся коло каварѣй Відгальма якійсь мо-лодий чоловікъ зъ-помежи товпы людей, под-бѣгъ до повоза и кинувъ поданье. Поданье у-пало до повоза и цѣсарь подѣлмивъ его. Про-свѣтлого арештувала поліція и перевелъ зъ нимъ сѣвство. Увѣзненій заявивъ, що называе ся Вильгельмъ Брендль, есть торговельный суб-экстомъ, родженый у Львовѣ и має 21 лѣтъ. Въ поданю просивъ цѣсаря, чтобы его прийма-ли до войска, бо при с-горѣннѣмъ поборѣ при-няла его комісія неспособнымъ и не асенте-рувала его. Вѣзливого петента, по советато-ваню тогожъности его особы, пущено на волю.

Духовна місія водбуде ся въ Закармарю, въ деканатѣ олескѣмъ, дня 15, 16 и 17 н. ст. вересня.

Остерога. Дирекція товариства для вы-робу и торговлѣ ризъ церковныхъ въ Самборѣ надбала намъ таке письмо: Дойшло до на-шихъ вѣдомости, що якась личность предста-вляюча ся за агента п. Стахевича изъ Стани-славова шарить по провинціи розличній вѣсти о напѣлѣ товариствъ, мѣжъ ними, что това-риство наше побирае товары водѣ п. Стахе-вича, что дирекція зносить ся зъ тѣмъ же а-гентомъ (!), что выробомъ ризъ не занимаютъ ся идоны и сироты по священникахъ, лише ня-ий дѣвчата, что очевидно (!) товариство эле-стоны. Позаякъ такий небылицѣ плетены тою личностью розумѣе ся товариству несприятно, могли бы эле волывати тамъ, де водношеня нашего товариства незвѣстны, длитого уважае-мо собѣ за обовязокъ подати до загалной вѣ-домости: что вѣй тѣ вѣсти, ширены мнѣмъ агентамъ суть безлично фальшивы, бо това-риство наше не входило въ зносны зъ жадною фірмою въ Галичинѣ, а тѣмъ менше зъ аген-тами, лише водѣ самого початку потягае това-ри въ фабрику ліонскійхъ Perret Charpenel et Dupont, Vozon et Comp. Chaboud et Berthod; что въ робѣтнѣ товариства трудять ся постоянно вывѣннѣ вдовы и сироты по священникахъ, что справы товариства идуть дуже добре, о чѣмъ переконае ся кождый на загалныхъ зборахъ зъ справданнѣ, котре буде незадолго оголо-шено въ часописяхъ. — Дирекція товариства для выробу ризъ церковныхъ въ Самборѣ.

Про оперового спѣвака п. Егенія Гуша-лѣвича, котрый — якъ зѣвство — выступае теперъ на сценѣ театру въ Бернѣ на Моравѣ, пише мѣжъ иншимъ тамашна Brünner Ztg. въ рецензіи о представленіи оперы Маербергера „Пророкъ“: „На першѣмъ мѣсці треба згада-ти о п. Гушалевику. Се теноръ, о котрого не-треба побоятись, щобъ вѣнъ не довѣвъ спѣ-ва до кѣнця. Высокій тоны не роблять ему трудности, вѣнъ не транспонуе, а есть ще на-только смѣлѣй, что добуває въ 5-й дѣѣ колѣ-на высокѣхъ а и b, не приписаныхъ навѣтъ композиторомъ. Въ „Пророкъ“ такий прикметы рѣшають. Спѣваекъ, зумѣвъ при тѣмъ въ свойѣ партіи зазначити свѣтло и тѣмъ при помощи мейстерского рѣздо и чувства. Въ другій дѣѣ есть одно мѣсце, котра проускають мнѣмъ те-норы. П. Гушалевику водѣвѣвъ сю арію нѣж-но зъ арослающею силою и арія вышла такъ, якъ ен рѣдко можна почути. Нагородою для спѣвака були грѣмкі оплески.

Зѣвдъ антикарѣвъ водбуде ся у Льво-вѣ дня 16 и 17 н. ст. вересня. Сей зѣвдъ у-строюють яко торжественный обѣдъ 25 лѣт-строюють яко торжественный обѣдъ 25 лѣт-строюють яко торжественный обѣдъ 25 лѣт-строюють яко торжественный обѣдъ 25 лѣт-

Холера. Дня 10 н. ст. вересня занедужа-ло у Львовѣ 2 особы а 2 особы помрло, дня 11 вересня було зновъ два новы занедужа-ня. Пѣсля Wiener Abendpost появила ся холера дня 11 вересня такожъ вже въ львовскѣмъ по-вѣтѣ. Именно занедужали въ 1 громадѣ 4 осо-бы а 3 померли. Взагалъ занедужало 11 ве-ресня въ Галичинѣ 158 особъ а померло 99, а на Буковинѣ занедужало 18, померло 9. Найновѣйше чело часописи Sanitätswesen оголошуе выказъ, пѣсля котрого водѣ початку пошесте до 11 вересня занедужало въ Гали-чинѣ на холеру 5.572 особъ а померло 2.854, на Буковинѣ-жъ занедужало 603 особъ, по-мерло 326. — На Угорщинѣ проявила ся холера въ пресбургскѣмъ комитатѣ, въ повѣ-тѣ Галацѣ. Доси були тамъ три случая зане-дужаня.

Добрий вѣсти. Доповняючий выбѣръ до-рады державной зъ группы болѣеишъ посѣлостей въ окрузѣ Жовковѣ-Рава-Сокаль розписаны на день 19 н. ст. жовтня 1894. — Посолъ О-лександеръ Барвінскій выѣхавъ въ середу вечеромъ до Будапешту на засѣданя субѣ-ныхъ делегацій. — Д-ръ Евгеній Олесницькій выѣхавъ нинѣ до Бережанъ, де, якъ зѣвство, стае яко заступникъ обжалуюющей стороны въ процесѣ противъ комисаря бережанского староства, п. Малевского.

60.000 зр. выносить головна выграна львовской выставоной лѣтернѣ. Звертаемо ува-гу нашихъ Вп. Читателѣвъ на се, что тягненне водбуде ся вже 27 н. ст. вересня.

Зѣ поля моды. По великій спецѣ свѣтло-ного серпнѣ, припѣвъ слотливый зимний ве-ресень и зѣ окликомъ: *Savez qui rent!* повер-тае великомѣска публика въ сѣлѣ до своихъ выгдѣныхъ, теплыхъ и веселыхъ столичныхъ мешканѣ. Але велике мѣсто має свои дорогі и дивны вымоги тожъ не двою що и елегантне одѣны надежить до конечныхъ потребъ его мешканцѣвъ. Въ виду того повинно бути для кождого интереснымъ дѣзнати ся, що зѣвѣсна вѣдѣнька фірма Д. Леснера збѣлшила свои склады, якъ кождого року, и заосмотрила ихъ величезными припасами матерій шовковыхъ, ак-самитныхъ, плюшевыхъ, бархатныхъ, занавѣсъ килимѣвъ, полотень и т. ин. новостей, а все вызначне красою и богатствомъ. Цѣны некон-курентцій, дешевѣ и варта водѣвѣдати склады сев фирмы.

Наука штука и література

Руско-народный театр. Въ субботу 8 н. ст. вересня выставлено оперетку К. Целлера „Пташникъ зъ Тироля“. Оперетка вы-значае ся гарною музикою. Композиторомъ у-дало ся зложити кѣлька милозвучныхъ нуме-ровъ, якъ въ хорахъ такъ и въ соловыхъ спѣ-вахъ. — Выстава тои опереты була дуже до-бра. Передовѣмъ треба піднести партію хо-ральной. Нечисленый хоръ (10 людей) выко-навъ свою партію стараннѣе, а навѣкъ се бу-вае на сценѣ Скарбѣвского театру. Въ хорѣ вырѣзнялись дуже добре басы. Заслуга въ тѣмъ не лише самыхъ артистовъ, але такожъ и ка-пельмайстра Долісты. Теоровору партію (ата-ника) водѣсѣвавъ Ольховый поправно. Партію листоноски водгравалъ п. Фіцнерѣвна незле-подѣ взглядомъ вокальнымъ, натомѣвъ въ грѣ могла разити декуды „шаржа“. П-ѣ Стефано-вичева водѣспѣвала солову партію княгинѣ стар-ранно, але голосъ ен въ деякихъ тонахъ за-темненый, а такожъ и вымова слѣвъ неконче-выразна. П-ѣ Пѣдвысоцка въ комічній роли старон панны збирала заслуженій оплески. Зъ прочахъ роль мужескихъ треба піднести гру п. Яновича яко великого ловчого. Гра бу-ла добра, але адалось було болѣе миміка, чтобы комізмъ тои роль пластичнѣе вызна-чавъ ся. П. Ольчанскій добре вывазавъ ся зъ своей роль гр. Станислава. Дуетъ професо-ровъ воддала пп. Стечинскій и Концевичъ до-бре, оминаючи пересадку шаржу; рѣвножъ вже саме ухарактеризованье п. Стечинского выкликувало сердечный смѣхъ. Якъ бачемо, артисты вывазали ся зъ своей задачі дуже добре, а публика могла переконати ся, что нашъ театръ не дастъ ся застыдѣти и на тѣмъ поля штуки драматичной. — Перекладъ „Пташ-ника“ мізернейскій и годѣ его прирѣвнати до-тѣхъ артистичныхъ перекладѣвъ „Барона ца-ганьского“ и „Микада“. Може бы пп. переклад-чики були лѣпше вывазали ся зъ своей зада-чі, если бы звернули були болѣе увагу на оригинальный текстъ нѣмѣцкій, а не на лихій перекладъ польскій!

Въ недѣлю выставлено першій разъ у Львовѣ комедію зъ мѣщанского жита М. Ста-рицкого „Модный женихъ“. Проклинь и Явдо-кѣя Сѣрки, мѣщане кѣвскі, придбавши грошей зъ крамарства, радѣ бы зазнати цѣтѣхъ зъ сво-ей одинокою дочкѣ Пронѣ: се есть выдати ѣй-дочку за мужъ, если не за двоюринна, то бо-дай за купца, однимъ словомъ за якогъ обра-зованого чоловіка, бо Проня була ажь три мѣсяцѣ въ пансіонѣ. Навѣвае ся пѣдъ руку Свирѣдѣ Галахвостовъ (гесте Голохвостовъ), збанкрутованый цілюрикъ, котрый радѣ бы взяти добре придане а до сего ажь разъ надае ся Проня. Але Проня вже пристарша дѣвчана, а цілюрикъ ласый на гарнѣ дѣвчата, то рѣ-вночано залицяе ся до Галѣ, довѣкѣ перекуп-ки Секлеты Лимерихъ, сестры Сѣрчихи. На-тѣхъ залицянахъ прихонуе Голохвостова Ли-мериха и пѣдъ загрозою скандалу, привневолюе его до освѣдчанъ и заручинъ. Коли-жъ Голо-хвостовъ має вже ити зъ Проней до вѣнчаня и захопити придане, являе ся Лимериха та въ сей способъ выходить на яву всѣ хитрѣ намѣ-ры збанкрутованого цілюрика. — Комедія вы-значаеся живою акціою и комичными сценами, такъ что загално подобалась публици и має запевнене перше мѣсце въ нашѣмъ репертуарѣ театральномъ. Артисты безъ выимки вывазали ся дуже добре зъ своихъ роль, а въ деякихъ сценахъ были незрѣваннѣ, хочъ что правда мо-же и декуды прогрѣшили пересадкою, але се не дуже разило, бо цѣла штука удержана въ вы-сокомъ комізмѣ и дуже легко закрыти нимъ всяку несприятну. Одного лишъ повиннѣ вы-стерѣгати артисты; не додавати нѣколко влас-ныхъ дотѣвѣвъ и въ сей способъ поправляти автора. Въ роль Пронѣ панссоніетки выступи-ла п-ѣ Яновичева и воддала ен дуже добре. Такой роль старшихъ зманированныхъ панночекъ валѣжеть въ ен креаци и она воддае ихъ дуже поправно. Рѣвножъ и прочі артисты: Янович, К. Пѣдвысоцкій, Стечаньска, Пѣдвысоцка, Сте-фановичева, Фіцнерѣвна и Слободѣвна збирала сего вечера заслуженій оплески.

Во второкъ 11 вересня представлено по-разъ першій пятадѣву драму Манька „Не-щасне коханье“. Молода дѣвчана, Варка, залицяеся въ Семенѣ, сѣльскѣмъ Донжуанѣ, котрый „пожартувавши зъ нею“ кивуе ен. Обезпечена Варка привела дитину на свѣтъ, за что прогнавъ ен батько зъ дому. Она тиняе ен зъ дитиною по сѣлѣ, а дождавши ся, что Семенъ пѣславъ старостѣвъ до другого, зъ ве-ликого жалю хоче кинутись до воды, та пере-пинена въ тѣмъ намѣрѣ, топить тѣлько дитину, въ наслѣдокъ чого яко убійница попадае въ арештъ. — Отсе змістъ драмы, черезъ котру червоною ниткою тягне ся сентиментальна де-клямація на тематъ солодко-кислого коханя.

Якъ те коханье нещасне, такъ майже всѣ ти-пы и будова штики зображують літературу невадѣлѣсть. П. Манько може бути добрымъ ар-тистомъ, на сценѣ, та сего не можна сказати про его драматичне перо. Спѣвы и танцѣ та-нцѣ и спѣвы въ першѣмъ актѣ, потѣмъ горѣ-ка, кѣлька драматичныхъ епізодѣвъ и пару довгихъ монологѣвъ, дальше недостача акціи — то складовѣ части будовы драмы. Типы блѣдѣй, особливо роля Семена не то не обро-блена, але навѣтъ не начеркена ажь слѣдъ. Що Семенъ — сѣльскій Донжуанъ, сего не видко зъ акціи, и мы справдѣ дивуемось, якъ такой тихій, несмѣливый парубокъ потрафѣтъ зводити дѣвчата. Ну, але авторъ сказаъ, что Семенъ Донжуанъ, его словамъ мусимо вѣ-рити!

Гра артистовъ була въ цѣлости добра. Ролю Варки—героинѣ драмы — воддала панна Слободѣвна дуже добре, тѣлько подекуды за-мѣтъ артистка на сценѣ, мы бачили деклама-торку, у котрой думка або надто швидко пра-цювала, або зовѣмъ нѣ. Добрыми були пань-ство Пѣдвысоцкій въ роли родичѣвъ Варки, та-кожъ зрозумѣло водгравали помѣншій роль п. С. Пѣдвысоцкій, Янович, панна Фіцнерѣвна и другі. Невдѣяна роля Семена припала п. Ло-патинскому. Найболѣе оплески збирала мо-лоденька Зоня, донечка пп. Стечинскихъ, въ роли няньки. Хоры держались добре, особливо хоръ рыбаковъ въ двѣ пятѣй.

Тутъ мусимо режісеріи и артистамъ зро-бити деякі замѣты. Передовѣмъ режісерія по-винна звернути бачнѣйшу увагу на вышну сторону кождого представлення и якъ декора-ціями и обстановою, такъ и стрѣями пооди-нкихъ особъ просто не выкликувати у публики смѣху сожалѣня. Декораціи и кудисы — то вже такий шматъ, что ажь оглядо стае давѣтись на нихъ. А коли до тои обстановы артисты убере-ще неводповѣдний стрѣй, [драмѣромъ п. Костѣ Пѣдвысоцкій якійсь мѣщанскій кафтанъ, за-мѣтъ мужичого сѣрака въ „Нещасномъ коха-нью“, бо-жъ у тѣй штуцѣ вѣнъ зображуе му-жика, тѣлько у служѣвъ двѣркой — або панна Слободѣвна, яко арештантка одягнена въ Staub mantle зъ широкими рукавами] то нѣчо дивно-го, коли середѣ наиболѣе трагичной сцены не-однѣвъ зъ публики, побачивши такий двооглядъ выбухне смѣхомъ. Караулъ передѣ арештомъ повѣнѣвъ черезъ плече страшно заржавѣлый карабинъ такъ, якъ се водить ся мѣжъ австрій-скими войсками, а не поклавъ его на плече, якъ се вымагае ладъ въ російскѣмъ войску. Не вычисляемо всѣхъ неправильностей, подно-симо лише деякі въ надѣй, что режісерія и артисты схотять усунути всѣ разячі хибы. Та-й не подносимо на те, чтобы докупати [арти-сты—народъ дразливый и кожду замѣтку при-ймае якъ докучливу секатуру], але въ интересѣ сѣ добра самой сцены и тѣхъ, что ѣй посвятя-лись. Хвалимо, что тѣдѣ хвалы, але зновъ го-дѣ скрывать блудѣвъ.

Въ середу водгравано звѣстну зъ торбного представлення комедію Марного „Крути та не перекручуй“. Сего вечера артисты вывазались дуже гарно зъ своей задачі и публика вышпа-доволена зъ театру. Публика? Яка публика? тѣхъ кѣльканацѣть особъ, жменя львовскихъ родныхъ русскихъ, что явилася на представленю? Не вже-жъ у Львовѣ, въ котромъ столько ру-скихъ товариствъ и столько „голосныхъ“ па-триотѣвъ, нема болѣе живой душѣ рускомъ, котра заинтересувалась бы своєю институціою? Ё, дуже богато ё, тысячѣ русскихъ душъ жи-вуть у Львовѣ, та они живутъ только на те, чтобы бути „великими“ безъ жертвъ „патріота-ми“ безъ патріотичныхъ обовязковъ; имъ на-лежать ся лавры и почести еще хочъ бы за-дѣ того, что они ласкаві признаватись до Ру-синѣвъ. Скандалъ! Оно мабутъ дойде до того, что будемо поименно вычисляти тѣхъ, котрі ходять до театру и подпірають сю одиноку народну институцію — на соромъ всѣмъ вели-кимъ батькамъ Руси, у котрыхъ, по словамъ Шевченка „великихъ слѣвъ велика сила, та ѣй болѣе нѣчого!“

Господарство, промыслъ и торговля.

Дирекція почтъ оповѣщае: Самъ подае ся до загалной вѣдомости, что почтовый урядъ въ Льво-вѣ (почѣтъ Старѣмѣсто) зъ днемъ 4 н. ст. ве-ресня с. р. часово систованнѣй. Зъ тои причины придѣлено мѣсцевѣсть Львовѣ до округа дору-чанъ почтового уряду въ Спасѣ, а мѣсцевѣсти: Галѣвку, Лѣнину малу, Нанчѣлку малу, Нанчѣлку велику, Пѣоске, Потѣкъ великій, Тиху и Видѣвъ до округа доручанъ почтового уряду въ Старѣмѣ мѣстѣ.

Телеграммы „Дѣла“

Вѣдѣнь 14 вересня. Цѣсарь зарядивъ осьмидневну жалобу двѣрску по покойномъ гр. Парижа. — Правительство буде домага-тись на сегорѣчній сесіи делегацій о 4,100.000 зр. надвышки на военнѣй цѣли.

Будапештъ 14 вересня. Угорскій де- легацій выберутъ Людвика Тісу президентомъ, а Алядара Андрашого вице-президентомъ.

Острада моравска 14 вересня. Въ ко- пальныхъ архикн. Альбрехта выбухъ страйкъ, однакъ его полагоджено.

Брукселя 14 вересня. Выкрыто мѣжнѣ- родный заговоръ анархистѣвъ и увязнено бо-гато заграничныхъ анархистѣвъ.

Римъ 14 вересня. Радикалы выступаютъ противъ Кріспіого за его неанолитанску про-мову, добаучючи въ нѣй небезпечность „заго-вору трону зъ вѣтаремъ“.

Лондонъ 14 вересня. Хинцѣвъ побито по дводѣвой борѣвъ подѣ Кап-Тшенгѣ. — Наспѣлы вѣсти, что бразилійскій монархисты лагодѣтъ ся до повстаня.

Львовскій рускій народный театръ подѣ зарядомъ тов. „Руска Бесѣда“ у Львовѣ. Въ САЛН ТОВ. „FRONSHIN“ въ ГОТЕЛИ ЖОРЖА.

Въ суботу д. 15 вересня 1894.

Украдене щастье

Драма зъ сѣльского жита зб спѣвами и танца-ми въ 5 дѣяхъ д-ра Ивана Франка водзначена нагородою на конкурсѣ Выдѣлу кр. 1892 р.

Режісеръ: С. Янович. Канѣльмѣтръ: Ф. Доліста.

ЦѣНЫ МѢСЦѢ: Кресло перворядне въ партерѣ 1 зр., другорядне 70 кр., треторядне 50 кр., паркетъ 4 кр., партеръ для пп. селянъ, учениковъ и гарнизону 25 кр.

Билѣтовъ дѣбѣта можна въ день выставы водѣ 10 до 12 годины въ салѣ Товариства „Fronshin“ а вечеромъ водѣ годины 6-ой при касѣ. — Абонаментъ на 12 выставъ 10 зр.

Початокъ о годнѣ 7½, вечеромъ.

Надоболане.

ОКУЛИСТЪ

Д-ръ АДАМЪ ШУЛИСЛАВСКІЙ

бувшій асистентъ проф. Вихеркевича и бувшій демонстраторъ проф. Фука.

Львовѣ, улица Гетьманьска число 10

ординуе водѣ години 12—1-ой и водѣ 3—4-ой. 108 41—?

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

оптикъ и механикъ „подѣ Коперникѣмъ“, Львовѣ, площа с. Духа (ул. Театральна ч. 6) про-тѣтъ головной одеждѣ поручае у великомѣ вы-борѣ и по найдѣшен-шихъ цѣнахъ: окуляры, цѣкеры, лѣтерны, бинокль, да-лекогляды, барометры, аерометры, мѣтроскопы, лопы, компасы, райсѣйлы, лѣнты мѣриальны, пѣномы, сѣбѣлы, малометры и т. п. Устроены вывѣнѣ сѣкстраичныхъ. Всякія направи-выготовляють ся лѣйскорѣе и найдѣшенѣе. — Замоуленя въ провинціи выготавляють ся точно. 4185

М. Р. ШНАЙДЕРЪ

заприсяженный знавецъ судовый

въ Станиславѣвъ

296 поручае свое 7—52

робѣтнѣ бронзѣвичу и торговлю зна-рядѣвъ церковныхъ

основану 1882 року.

Товѣрѣвъ лѣсовѣ до значеня, влас-ного выробу — поручае

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ

новѣвинъ у Львовѣ ул. Бомѣвъ ч. 3.

Цѣнники даромъ.

ПРАВДИВУ

Француску Масу

незрѣванной якості

поручае

дешевше якъ всюды

найстаршій у Львовѣ

складѣ фарбъ, поностѣвъ

и матеріалѣвъ

В. ЧОППЪ

308 Львовѣ 6—?

улиця Жовнѣвска ч. 2.

Цѣлковитѣ выправы кухоннѣ найдѣшенѣе

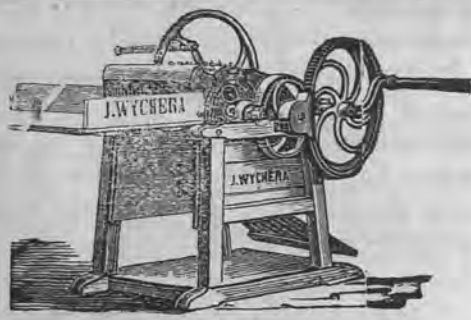
4596 поручае

ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ

торговля зѣлѣна у Львовѣ площа

Капітульска ч. 1 (напротивъ катедрѣ)

Цѣнники иллюстрованѣ розныхъ предметѣвъ до розпорядкѣности.

Патентованій молотѣльчѣ

перевозовѣ до чищеня, звыжъ 100 копѣ денно молотѣтъ, патен-тованій молотѣльчѣ зъ кератани и такъ-жъ ручного руху, патен-тованій млынѣн вѣяльнѣй трѣеры, новѣ шкѣтѣй пуги райкоскѣ, та всѣ инші машины рѣбнѣнѣй старанно выконченѣй ажь такожъ зѣлѣнѣй части лѣтъ до самостоятельного выконченя розныхъ машинъ та до розныхъ цѣлѣй будовничихъ, подѣклады, рушты, двѣрцѣ до печей, мыльницъ, доставляе дешево:

Фабрика машинъ и водливальня зѣлѣза

І. ВИХЕРА

у Львовѣ ул. Городецка ч. 47

Всякія репараціи машинъ и частей машинъ выготавлюе

старанно и дешево. 217 10—12

ВОДДЕЛЪ ДЛЯ МОДНЫХЪ МАТЕРІЙ

ОСѢННИЙ и ЗИМОВЫЙ СЕЗОНЪ

1894-95.

До склада товаровъ
Д. ЛЕСНЕРА
найдены новыя на осень
и зимы въ ослѣдствіе и зимовый
сезонъ въ величайшемъ и богатомъ
выборѣ и поручаютъ ся Аугусту
Воту. Публика до перелета
въ цѣнахъ установившихъ
уже можно назвать
конкуренціею.

Haute Nouveauté Cheviot,	чиста вонна	120	см. широкій, метръ	зр	1.55
Haute Nouveauté Cheviot,	"	120	"	"	1.75
Haute Nouveauté Cheviot,	"	120	"	"	1.95
Cheviot carreaux,	"	120	"	"	1.95
Англійскій Cheviot, мѣлѣ,	"	120	"	"	2.—
Crêpe-Cheviot,	"	120	"	"	1.90
Дамскіе сукно,	"	110	"	"	1.45
Drappé suédois,	"	95	"	"	1.15
Drappé uni,	"	95	"	"	1.10
Сарре en poppe,	"	110	"	"	1.70
Haute Nouveauté Cheviot,	"	120	"	"	2.40
Haute Nouveauté Cheviot,	"	130	"	"	3.10
Камгарнъ Nouveauté,	"	120	"	"	1.85
Камгарнъ Haute Nouveauté,	"	120	"	"	2.90
Камгарнъ dessiné,	"	120	"	"	3.—
Nouveauté-камгарнъ,	"	100	"	"	1.30
Specialité exclusive,	"	120	"	"	2.90

Coloré anglais,	чиста вонна	120	см. широкій, метръ	зр	2.75
Petit carreaux anglais,	"	120	"	"	2.10
Drappé dames exclusive,	"	95	"	"	1.25
Англійскія фланели,	"	116	"	"	1.70
Foulé Nouveauté,	"	120	"	"	1.35
Foulé,	"	90	"	"	—70
Казань, гладкій,	"	90	"	"	—80
Англійскій модный Cheviot,	"	100	"	"	1.15
Diagonal сукно,	"	120	"	"	1.—
Дамскіе сукно,	"	120	"	"	—82
Cheviot melle,	"	120	"	"	—80
Cheviot Guipure,	"	90	"	"	—60
Demi drappé,	"	90	"	"	—39
Cheviot Nouveauté,	"	85	см. широкій, метръ	48 кр. и т. д.	
Найлучшія шовки на сукно,	"	60	см. широкій, метръ	зр	2.30
Шовки съ дессеями до убора,	"	54	см. широкій, метръ	зр	1.50
Шовковій плюшъ,	"	46	см. широкій, метръ	зр	1.20 и 1.50

Величезный припасы новейшихъ бархетовъ въ прегарныхъ дессеяхъ и фланельовыхъ котонновъ въ безчисленныхъ водмѣнахъ красокъ.

Великій выборъ шовковыхъ товаровъ!

Для провинціи въоруженъ и иллюстрированъ журналы даромъ и франко.

СКЛАДЪ ТОВАРОВЪ Д. ЛЕСНЕРА,

ВЪ ДЕНЬ, VI., Mariahilferstrasse ч. 83.

Сутерены, партеръ, мезанинъ и I. по верху.

328 1 11

Велика львовска лотерія выставова

Передпослѣдній тыждень.

ГОЛОВНІЙ ВЫГРАНІЙ
60.000 зр., 10.000 зр., 5.000 зр.
готовкою зъ потрученіемъ лишь 10%

Львовскій льосы выставові
по 1 зр. поручае:

Августъ Шеленбергъ, дѣмъ банковый
Сокаль и Ліліенъ
Гольдштейнъ и Левенгерцъ
также адміністрація „Дѣла“ 279 26-7

Уживана льокомобіля 12-конна зъ експанзією на продажъ за 2.200 зр.

Майже нова динамо-машина электрична знаменитой будовы разомъ зъ всіми приборами и аппаратами пригодна для свѣченія 80 лампъ жаровыхъ на продажъ за 800 зр.

Нова сушарня огрѣвана паромъ придатна для пш. антикартъ на продажъ за 130 зр.

Нова кухня зѣлѣзна вымѣру 130/80 см. велика на продажъ за 120 зр.

3 новы десинфекторы кальоричный одиъ змонтованы на возѣ, два вѣльно стоячі на продажъ за 1.340 зр.

1 уживана динамо-электрична машина придатна до добыванія одного свѣтла лукового о силѣ 2 500 свѣчокъ на продажъ за 250 зр.

4 новы лампы луковй дуже доброй конструкціи на продажъ за 100 зр.

Близна вѣдомость при улицѣ Хорущаны ч. 15.

ДЛЯ НАШИХЪ ГОСПОДИНЪ

вышла зъ друку

„КУХАРКА РУСКА“

Флорентины и Ванды

обоймае

Всякія зупы. — Прилагоджене воловины, телатны, баранины, вепровины. — Ярины. Гарнітуры до яринъ.

Стравы мучной и яечной.

Зъ той книжки кожда господинъ, хотѣи бы и найменшого поняти не мала о вареню може въ короткомъ часѣ вжити обѣды смачной, здоровой и дешевой.

Цѣна 70 кр.

По надсланю переказомъ почтовымъ 76 кр. залагоджуе ся посылку франко. 325 2-5

Друкарня народна

В. Манецкого

Львовъ Ул. Коперника ч. 7.

До моихъ Вп. П.Т. Гостей!

При жившійшій нечестной конкуренціи дуже тяжко для необязаного дѣйстви добры товары дешево купити. Длѣтого звертаю увагу П. Т. Публики на мой селенъ зветный водъ многихъ лѣтъ зъ найсовѣтѣйшій услуги и найде шовшихъ цѣнъ та поручаю мой богато зосмотреный складъ одяговъ мужескихъ, хлопчатыхъ дѣтскихъ, униформовъ и одяговъ для Воя Духовенства 4 95

Замовленія ибеля мѣры выгоды влѣють ся въ найкоротшемъ часѣ якъ найлучше.

Зъ поважаніемъ

Давидъ Шварцвальдъ

у Львовѣ, площа Капітульна ч. 3.

НА СЕЗОНЪ ОСѢННИЙ

Просить ся ласкаво всѣхъ Вп. Гостей выставовыхъ пересвѣдчити ся о дивной дешевости осѣнныхъ и зимовыхъ товаровъ, вже спроваджены въ великой скѣлости.

Слѣдуючі товары продають ся по незвычайно дешевыхъ цѣнахъ доки истнуе запасъ:

1000 модныхъ муфтовъ для дамъ и дѣтей 120, 150, 2— до 5— зр.
1000 кожаныхъ шпенокъ для дамъ и дѣтей 120, 150, 220 до 4— зр.
1000 фланельовыхъ и суконныхъ блузъ осѣнныхъ и зимовыхъ 250, 3— до 6 зр.
500 галекъ волоковыхъ по 250 до 4— зр.
1000 хустокъ Гималай, наибольшій родъ 175, 225 до 4— зр.

Конфекція для дѣтей.

4000 наймодѣйшихъ суконковъ на осѣнь и зиму 180, 250 зр.

1000 модныхъ плащиковъ на осѣнь и зиму водѣ 4 зр. и выше.

3000 одяговъ для хлопчатыхъ у всѣхъ величинахъ по 180, 2—, 3— зр. и выше.

Особливый новосты въ стяжкахъ, воляхъ, капелюхахъ дамскихъ и дѣтскихъ, рукавицахъ пѣсь, дубовыхъ, вольныхъ и шовковыхъ, хусткахъ, панчохахъ, врасолохъ до дощу, блозахъ шовковыхъ и вольныхъ, шлятеркахъ, костюмахъ и негѣжахъ найдшли власне въ великой скѣлости и доповняють ся щоденно.

Особливша гуртовна продажъ

принадѣла

въ воддѣхъ занавѣсѣхъ, кашъ и килимовъ.

5000 кашъ на столы по 75, 120, 190, 250.

4000 кашъ на лѣжка по 2, 250, 3, 350, 4.

800 великихъ кашъ на столы и лѣжка, дающихъ ужити ся на обѣ стороны (вырѣзъ килимовъ) по 190, 250, 4, 5.

Всякія въ провинціи надсланій поручена залагоджуе ся найсовѣтѣйше и найкорше.

Зъ глубокимъ поважаніемъ

Зарядъ магазину AU LOUVRE

у Львовѣ, площа Капітульна ч. 3.

4895 133-7

НА РАТЫ
МАШИНЫ ДО ШИТЯ

зъ найлучшихъ фабрикъ заграничныхъ и краевыхъ водѣ 25 до 65 зр.

поручае 4798 115-7

ЛЮДВИКЪ ГАРДОЛИНСКІЙ

Львовъ, площа Галицка 14.

Цѣнники на жадање даромъ и франко.

Руска торговля и велика рукодѣльная бронзовническихъ рѣчей церковныхъ

ПЕТРА ДУТКЕВИЧА

бронзовника въ Станиславовѣ, ул. Бельведерна ч. 2.

Посѣдаю на складѣ готовыя знаряды церковныя, павуки, монстраціи, дарохранительницы, лѣхтарѣ, хресты, чашѣ, паторицы, кадильницы и т. п.; приймаю старыя рѣчи до водзодженія и посрѣдства огневого якъ на пр. монстраціи, чашѣ, дарохранительницы, всеночники, кадильницы все дуже тревало и дешево. На желанье высылаю анонсу франко и даромъ въ повной надѣѣ, що по переглядѣ моего анонсу Вп. Священство якъ и Вп. Громады, комитѣты церковныя и ин. будутъ зъ него користати а зъ своей стороны доложу всякого старана, щобы найлучше всѣ поручены выповнити. 291 6-20

Остаю зъ глубокимъ поважаніемъ Петро Дуткевичъ.

При закупкѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

ДѢЛО

Выходитъ у Львовъ по два (прѣдъ вечеромъ и утромъ) 5-й годъ по полудню. Литературный додатокъ "ДѢЛО" выходитъ по второму и пятницѣ на перемену раба въ ДѢЛО.

Дополнительно и ксерографически принимаются: у Львовъ Административнаго ДѢЛА, ул. Баторія 24, Центральное бюро оглошало ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Императора 9. У ВѢДЫ: М. Дукес, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse, F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek, I. Wolzelle 8; Oppel, I. Stubenbastei 2. J. Danneberg, I. Wolzelle 19. В. Франкоуль и Гамбургъ М. Haasenstein & Vogler, G. L. Danba & Comp. В. Пештъ: E. Misrachy V. Bez. Akademischegasse 6.

Передплата на "ДѢЛО" и ксерографически на ксерографически платитъ у Львовъ.

Передплата на "ДѢЛО" въ литер. додаткомъ въ Австріи:

на цѣлый рокъ . . . 18 ар.	на цѣлый рокъ . . . 24 ар.
на полъ року . . . 9 ар.	на полъ року . . . 12 ар.
на чверть року . 4 ар. 50 кр.	на чверть року . . 6 ар.
на мѣсяцъ . . . 1 ар. 50 кр.	

у Львовъ:

на цѣлый рокъ . . . 18 ар.	на полъ року . . . 8 ар.
на чверть року . . . 4 ар.	на мѣсяцъ . . . 1 ар. 35 кр.

Редакция, Административнаго и Экспедиція по ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи вставляются въ ящикъ на поперечные зажимы. — Редакция неоплачиваетъ вѣдѣ порта.

Неоплаченное число комитетъ 8 кр. в. а.

Оглагошени принимаются: на по чѣмъ 6 кр. вѣдѣ, однимъ стрѣлками ксерографованъ въ рубрикѣ "Надбавки" по 20 ар. в. а. Желанный текстъ на по 10 ар. вѣдѣ отпечата.

Спѣльный делегация.

Предложенный делегациямъ преліминаръ спѣльного бюджета на 1895 рокъ выказуе спѣльные выдатки въ квотѣ 149,379.913 ар., с. в. о 4,131.413 ар. бѣльше якъ минушого року. Надвышку доходѣвъ азъ цѣла, назначенныхъ на покрытие тѣхъ выдатковъ, преліминировано на 47,539.720 ар., с. в. о 3,169.540 ар. бѣльше, нѣжъ минушого року. Полишае ся до покрытия 101,840.193 ар. (въ пропорціи 70 : 30), отже на Австрію припадае 69,202.527 ар. До того треба дочисляти выдатокъ на войско въ краяхъ окупованныхъ въ квотѣ 3,582.000 ар. (о 28.000 ар. менше якъ минушого року), а на покрытие того выдатку мае платити Австрія 2,457.252 ар. Крѣмъ того жадае министерство справъ заграничныхъ додаткового кредиту въ сумѣ 39.000 ар. на будову въ палатѣ амбасады въ Царгородѣ, погрѣбнѣ въ наслѣдокъ послѣднего трясенія землѣ.

Выказанный повыше загалный выдатокъ розкладае ся въ такий способъ: Министерство справъ заграничныхъ 3,684.503 (въ порѣвнанію въ минушымъ рокомъ + 63.700 ар.); министерство войны 143,553.088 ар. (+ 4,071.580 ар.) а въ того припадае: на ординаріумъ войсковое 116,045.956 ар. (+ 3,618.692 ар.), экстраординаріумъ 14,525.872 ар. (+ 50.693 ар.) ординаріумъ маринарки 10,127.060 ар. (+ 214.380 ар.), экстраординаріумъ 2,085.200 ар. (+ 289.200 ар.); — спѣльное министерство финансовъ жадае 2,014.355 ар. (+ 5.677 ар.); — найвысша палата обрахункова 127.970 ар. (+ 1810 ар.)

Замкненіе рахункѣвъ за 1893 р. выказуе, що переступлено ухваленый бюджетъ въ ординаріумъ о 2,800.174 ар. а въ экстраординаріумъ о 2,318.454 ар. Натомѣсть надвышки азъ цѣла, назначенный на покрытие выдатковъ, привнеси квоту 54,956.691 ар., отже о 12,673.291 ар. бѣльше нѣжъ преліминировано. — Зъ замкнаея рахункѣвъ за 1892 р. показуе ся, що покрытие было бѣльше о 7,178.764 ар. та крѣмъ того були рѣзны ошадности на суму 1,305.834 ар., але що рѣвночасно переступлено кредитъ въ сумѣ 4,627.479 ар., то загалный результатъ есть користивѣйшій о 3,857.12 ар.

Бѣльшій выдатки въ ординаріумъ войсковѣмъ спонуканъ ухваленымъ минушого року подвышеніемъ стану презенційного, вѣдѣтъкъ побѣлшеніемъ числа офицерѣвъ для заспокоенія потребности на случай войны, скрѣпленіемъ силы войсковѣмъ и коней, зарядженіями за-для уукрѣпленія мобилизаціи, подѣломъ штенадати баталіонѣвъ тирольскихъ стрѣльцѣвъ на чотири полки и вѣдѣтъкъ дальшого организациі вѣдѣтъкъ пѣхотирскыхъ. Бѣльшій квоты припадають

такъжъ на поправленіе харчу. Въ экстраординаріумѣ всѣ позиціи, що вѣдносятся до заведенія пороку бездымного, поднесені суть загаломъ о два миліоны. На фортификаціи вставлено 1,975.000 ар. а умотивованіе той позиціи наступитъ устно. На полѣпшеніе баракѣвъ въ Галичинѣ зажадано вышней раты; тѣ баракы вымагають напавы. Бѣльшій выдатокъ въ ординаріумѣ маринарки спонуканый коштами на будову третого корабля місійного, а въ экстраординаріумѣ вставлено першу рату на будову шести новыхъ людей торпедовыхъ, котрыхъ загалный кошты преліминировано на 1,080.000 ар.

Вѣдѣтъкъ вѣдѣтъкъ спѣльные правительствѣ на двѣ резолюціи, ухвалені делегациями минушого року. На резолюцію що-до полѣпшенія харчу для войскѣвъ вѣдѣтъкъ правительствѣ, що министеръ войны за-для не даючыхъ ся вѣдѣтъкъ пильнѣйшихъ потребъ на жалѣ не мѣгъ вставити до бюджета потребной на сю цѣль квоты, але помимо того не слуштитъ азъ очей той квестіи. На резолюцію уторскон делегации що-до утворенія третей академіи войсковой въ Угорщинѣ вѣдѣтъкъ правительствѣ, що на планы будовы вставлено на 1895 р. квоту 49.000 ар., хочъ властво часть отворенія сего академіи настане ажъ тогдѣ, коли будутъ полагоджені всѣ важнѣйшіи и пильнѣйшіи задачѣ въ области войскового выхования.

Перше засѣданіе австрійской делегации зачало ся о год. 1 шой въ полудне. На мѣсцѣхъ министерскихъ засѣли: Кальнокий, Калый, Кріггаммеръ и вицеадмиралъ Штернекъ. Игуменъ Гавесвиртъ, яко найстаршій вѣтъкомъ делегатъ, обявъя провѣдѣ и на провѣзоричныхъ секретарѣвъ покликать наймолодшихъ членѣвъ делегации бар. Вальтервирхена и гр. Велькредіого.

Приступлено до выбору президента. На 51 голосуючихъ доставъ бар. Хлюмецкій 46, д-ръ Руссъ 1 голосъ, а чотири картки молодочехѣвъ были порожній.

Нововыбранный президентъ подякувавъ за довѣра и заявлявъ, що порученый ему урядъ буде выконувати безоторонно и азъ уважною ревностію. Мабутъ высказе гадку всѣхъ, — говоривъ дальше — если заявить, що наряды надѣ предложеными правительственными будутъ дальше ведені въ делегацияхъ азъ всею точностію и совѣстностію, а делегаты будутъ заставляти ся надѣ рѣвновагою бюджету державного и надѣ можностію плаченія податковъ (Leistungsfähigkeit) населенія. Вправдѣ традѣржавный союзъ скрѣпивъ ся а розширеніемъ договорѣвъ торговельныхъ придбано новы за-порукы для европейского мира, та все таки еще не насѣпла пора на розбраваніе. Австрія супротивъ загалного скрѣпленія оружнои силы въ

Европѣ не може остати на боцѣ и азъ оглядывае се делегации не вѣдѣтъкъ потребной кредиты на удержаніе и скрѣпленіе арміи та маринарки. Вѣдѣтъкъ присвятивъ Хлюмецкій горячу згадку покойному министрови Баверови и побѣдѣ его заслуги для розвитку арміи австрійской. Вѣдѣтъкъ згадавъ про великій заслуги министра Калыя для культурного поступу въ окупованныхъ провинціяхъ. Закѣпчивъ свою промову згадкою про пок. арх. Вильгельма и трикартисымъ окликомъ въ честь цѣсаря.

Приступлено до дальшихъ выборовъ. Вице-президентомъ выбрано игумена Гавесвирта до комисіи верификаціи выбранный мѣжъ иншими дел. Барвѣнскій.

Министеръ Калый представивъ делегатамъ министра войны Кріггаммера и предложивъ преліминаръ бюджетовый. Заразомъ заявивъ, что цѣсарь прийме делегатѣвъ въ недѣлю въ полудне.

Бар. Гельфертъ заявлявъ, что мавъ на-мѣрѣ поставити внесеніе, абы замѣстъ звываемъ принятой комисіи бюджетовой, зложенъ азъ 21 членѣвъ, выбрано три комисіи бюджетовѣй, але на разѣ вѣдѣтъкъ вѣдѣтъкъ того внесенія та поставити его ажъ слѣдующего року. Ставить внесеніе выбрати комисіи бюджетову и петиціи.

Доконано выборовъ. До комисіи бюджетовой вѣшли Поляки: гр. Стан. Бадені, Хшановскій, Поповскій и Залескій, а до комисіи петиціи: Гомпешъ и Щепановскій.

По тѣхъ выборахъ закрыто засѣданіе, а комисіи приступили до уконституованія. Комисіа бюджетова выбрала презесомъ гр. Стан. Баденного а заступникомъ д-ра Русса; рефераты обяли: Бадені ординаріумъ а Поповскій экстраординаріумъ войскове. Комисіа петиціи выбрала презесомъ Карля а секретаремъ Щепановского.

О год. 5-й по полудни збѣшла ся делегация угорска. Презесомъ выбрано гр. Людв. Тису. Въ промовѣ своѣй вказавъ мѣжъ иншимъ, что монархія австро-угорска, можна надѣятись, буде мати впливъ на справы мѣжна-родны, а правительство усуне всякій непокликаный впливъ заграничній на уложеніе вѣдносинъ въ котрѣмъ небудь краю монархія та вѣдопре азъ вѣдѣтъкъ енергію тѣмъ впливы. — По выборѣ комисіи закрыто засѣданіе.

Промова, котроу цѣсарь повитае сего недѣль делегатѣвъ, вже уложена. Въ нѣй, якъ говорятъ, буде натякъ на звѣстну жертволюбность народѣвъ монархія въ хосенъ силы оружнои, а крѣмъ того будутъ запевненія, що вѣдносины монархія до всѣхъ европейскихъ державъ вельми дружны та що повный миръ за-безпеченый на найближшу будучность.

Чотври молодоческы делегаты роздѣлили

мѣжъ себе въ сей способъ справы: нижинеръ Кастанъ буде обговорювати загалную ситуацію заграничну, д-ръ Пацакъ войсковы справы, д-ръ Бзорадъ доставу для войска и справы консулярны а д-ръ Слама вѣдносины въ окупованныхъ провинціяхъ.

Про руску еміграцію.

[Пригожій вѣщевый матеріалъ.]

Тѣсно Русинѣмъ на власной земли! И йде вѣтъкъ въ свѣтъ — шукати хлѣба. Не жебраного, якъ инші часомъ емігранты; Русинъ звывкъ працювати якъ вѣтъкъ, жадаый суспѣльности не паде вѣтъкъ тягаромъ: скорше згине якъ вѣтъкъ у ярмѣ не живленый а битый, нѣжъ на чужу спуститъ ся и рахуе ласку.

Хто взявъ гадку почисляти ту мізерію, що, прагнуча працѣ, абы выживитись и заспокоити свои потребности, далеко и широко розбрѣла ся по свѣтѣ! Не чтобы бачити свѣтъ; по-надѣ Русь, якъ побачимо, не знае вѣтъкъ свѣта. Не для спасенія себе: вертаючи зѣ свѣта на Русь, скидае вѣтъкъ чужихъ народѣвъ стрѣй и прикрасу, рѣдну свою назадъ приодѣвае полотноу. Въ безлюдныхъ просторахъ Сибѣру, въ непрахъ дикого Кавказу, въ подземныхъ норахъ Пенсильваніи, въ дѣвнѣхъ лѣсахъ Бразиліи — и хто знае, де? — працюе вѣтъкъ якъ вѣтъкъ, чтобы мѣгъ бути чоловікомъ. Замкненій передъ нимъ границѣ заходу и востоку велятъ ему дальше вести правдиво собаче житѣ; затемненій ему очи его духа, звязаній руки бракомъ гроша перазъ и на солѣ, — вѣтъкъ тайкомъ утече азъ дорогомъ серцю вѣтъкъ, невидючий-неписменный находятъ дорогу, чудомъ — але не жебрами перебежъ туды, де надѣе ся найти способъ бути чоловікомъ, чоловікомъ вернути на родину. Бо нехай буде вѣтъкъ де хоче: сли не пропаде въ борѣбѣ о житѣ, вертае въ убогій, глухой свѣтъ кутъ, на котрый не забуде, котрого не поветыдае ся нѣ-коли.

А якъ мізерія та — емігранты тѣ наш опущеній вѣдѣтъкъ всякого, лишь не вѣдѣтъкъ Бога! Якъ мы, плачущій надѣ переселенцями на Мазуры, котрыхъ кости часто, ба все майже, вскорѣ чужимъ порастають мясомъ, а нѣ не згадаемо за тѣхъ, котры, Богъ знае вѣдѣтъкъ сотками тысячѣвъ поневолѣ утѣкають азъ Руси, бо не хотять собачому поддати ся житю, бо велятъ бути або людьми, або згнунти на чужой земли, хочъ азъ голоду, та азъ труда, та на вѣтъкъ. Хто азъ насъ доси клопоче ся ними? Хто въ повертающихъ бачитъ зарѣдъ до енергичѣйшій, крѣпшій расы? Хто доходитъ, ба, подасть вѣтъкъ, де дѣвають ся оставшій, що роблять, що думаютъ, чимъ въ дале-

29)

Осея Торпа.

Повѣсть Тора Гедберга.

(Далше.)

Бувъ чудовый весняный вечеръ; сонце только что зашло а стелаясь ся сутѣны, были прекрасенъ червонымъ блескомъ, особливо бѣльше до заходу, де небо покрывали облачки освѣщеній сонцемъ. Березы хитали своими тонкими вѣтъками и цѣлкомъ ще молодымъ листѣмъ; кленъ и осика еще не стратили свои темно-червоныи весняной краски, а шпильковъ дерева выпустили дробній ясный паросты, оживляющій ихъ мрачну зелень. На нивахъ видѣлись нѣжній весняный сходящій засѣвъ, коровы щипали траву по краяхъ дорогахъ, пастухъ вылъзъ на тинѣ та тамъ сидѣвъ, безлѣдаючи босыми ногами, а задалека долѣтавъ звѣбкій голосъ спѣвающаго дрозда, прасѣвшого де-небудь на верху сосны. Молода дѣвчана вѣдѣтъкъ хлѣба на назадъ.

— Ахъ, якъ гарно! — тихо сказала Екѣ здрѣбнувъ ся, наморщивъ бровы. Ея витонація поражающе нагадувала матѣрь, и вѣтъкъ зазавъ тяжкого томлящего чувства. Вѣтъкъ майже азъ гнѣвомъ глянувъ на дочку, але его роздразненіе сейчасъ щеало, и коли подививъ ся доволѣ, то вѣдѣтъкъ въ своѣмъ сердци якусь суму вѣдѣтъкъ.

О такъ, гарно было всюды доволѣ. То бувъ справдѣ вельми чудный весняный вечеръ.

Трохи згодомъ вѣтъкъ вымовивъ про себе: "Анна!" — а вѣдѣтъкъ поспытавъ голосно: — Ты называешь ся Анна?

— Такъ — вѣдѣтъкъ трохи зачудована тымъ пытаніемъ, бо-жъ она вже поволѣ зачала привыкати до той мысли, что била неи снѣдѣти ея батько, и йъ такъ дивно стало, что она мусѣла назвати ему свое имя.

— Такъ, Анна-Маргарета-Ельза! — до-кинула она, чтобы зрѣбти въ той способъ менше неприроднымъ его пытаніе.

Зновъ Екѣ нахмурилъ бровы.

— Но такъ, але кличуть тебе Анною! — майже сердито кликувъ.

— Такъ — вѣдѣтъкъ та глянула на него, зачудована тымъ тономъ.

Вѣтъкъ ставъ нышкомъ повтаряти то имя "Анна! Анна!" — немовъ стараючи въйти его собѣ въ память.

Дорога скручувалася въ бѣкъ и азъ одной стороны видно было доволѣ аленю, въ глубинѣ котрой бѣлъвъ ся одноповерховый домикъ.

— А отъ и Торпа! — кликувъ Екѣ показуючи батономъ оселю. И въ сю хвилу ему насунула ся гадка, что того дня, коли вѣтъкъ тутъ Ельзу, вѣтъкъ не вѣдѣтъкъ таковъ гордости, таковъ свѣдомости богатства и щастя, якъ вѣдѣтъкъ теперъ, коли вѣтъкъ домѣвъ азъ своєю дочкою. По крайній мѣрѣ, вѣтъкъ не мѣгъ собѣ

того пригадати. Або, може бути, у него и тогдѣ были такий самы чувства, только вѣтъкъ забувъ про нихъ теперѣ! Вѣтъкъ старавъ ся собѣ то пригадати, але наразъ его взяла алѣбѣ на самого себе. Чому вѣтъкъ разѣ-въ-разѣ оглядае ся на се, что проминуло, чому позволяе образы Ельзы що хвилѣ выступати и затемнювати свою радѣсть?

Зъ жаромъ зачавъ объяснати Аннѣ всѣ мѣдѣтъкъ оселѣ, подѣлае коли переѣзжали алѣвою.

— Ось се стайня, а тамъ, на горѣ млынъ, чувшь якъ шумитъ вода при загатѣ. А ось тамъ... а глянь тутъ...

Она глядѣла доволѣ и мѣсцевѣсть здавала ся йъ бути знакомою, але рѣвночасно и такъ чужою, немовъ бы бачила ея колѣсы въ снѣ. Тажъ йъ всего было лишь чотври роки, коли ея вывезли азъ-вѣдѣтъкъ, але правда, мати не разѣ розказувала йъ про Торпу. Що особливо звернуло ея увагу, то огорождѣ цѣлкомъ запущеный, наколи все инше было у взрѣвѣмъ порядку та свѣдѣтъкъ о старанности.

Коли подѣхали до дому, на ганку показала ся на причудъ маленька старушка, цѣлкомъ згорблена, азъ лицемъ поморщивъ немовъ сѣтка.

— То Лісса — сказавъ Екѣ.

— Ахъ, не вже-жъ то Лісса? — крикнула дѣвчана, и ея личко наразъ засіяло.

— Хибѣ-жъ ты пригадаешь собѣ ея? — поспытавъ Екѣ до крайности здивованный.

— О нѣ! — вѣдѣтъкъ, палѣнѣючи — але мама розказувала менѣ про ню.

Сѣ слова здивували Ека, якъ чтось тако-го, о чѣмъ вѣтъкъ нѣколи не мѣгъ бы и подумати. Такъ она говорила о Ліссѣ? Въ такомъ случаю, може бути... може бути, она згадувала и про него! При той гадкѣ вѣтъкъ, въ свою чергу, спалѣнѣвъ, але не мѣгъ здѣти собѣ справы азъ того, что вѣтъкъ властвію вѣдѣтъкъ, роздразненіе... або може... что иншого.

Лісса одна лишь осталась живою азъ всѣхъ старушокъ въ Торпѣ. И кухарка Ліна и Анна ключница, и стара Боля — всѣ они перенесли ся до вѣтъкъ, а инші заступили ихъ мѣсце. Але за то вже Лісса зазнавала безграничного поважанія, и безъ огляду на свои лѣта умѣла подтримувати се азъ великою гѣдностію. Плечѣ ея, якъ мы то вже говорили, сильно згнунти ся, але все-таки Лісса была ще проворна и розважлива а особливо если была чого сердита, робота у неѣ якъ в давнѣйше горѣла въ рукахъ. Теперъ она убрала ся въ свой найлѣбшій одягъ, въ той самы, въ котромъ была на весѣлю дѣвчана, передѣ двадцати лѣтами, а что она вельми похудоула и згорбилася, то сей одягъ здавае ся бути на ню за великій, та выдавае азъ себе проныкливый запахъ камфоры, але выглядае цѣлкомъ неначе новыи за-для того, что она нинѣ надыгла его що-нино третій чи четвертый разъ.

Она была вельми зворушена и для того досѣтъ сухо стрѣтъла Анну а цѣлкомъ забула

ких крапках стали: людьми, хочь бы и въ могилѣ?

Але Русинъ, сказано, не забуде Русь свя-
той, хочь-бы и не вмѣвъ сказати, хто она и
де она, хочь-бы и сотки дѣтъ привычныи бувъ
до нужденного житя, хочь-бы далеко-далеко
кинула его доля за моря.

Ось въ Америцѣ нинѣ руского народу о-
коло двѣста тысячѣвъ душъ. Не давний то ще
часъ, коли заморска почта привезла до св. Ю-
ра дивне, навне майже письмо: „Мы тутъ,
владыко, зайшли самѣ, хочь незрячѣ. Але не
зовѣмъ тѣ самѣ мы, що „въ краю“, бо до то-
го щось намъ бракуе. Бракуе намъ — Бога,
которого бы мы разумѣли, которого лишь по
своему умѣмо чitati. Ты, владыко, отецъ намъ
и тутъ, бо отецъ рускон церкви, хочь мы изъ
заходу Руси, не зъ твоѣи дѣцѣи. Тожь про-
симо: дай намъ зъ краю духовныхъ, дай бла-
гословенне на будову церквей, нехай на чужи-
нѣ маємо все, чимъ свята наша Русь.“

Навне, кажу, выдаю ся се бажанье.
Хлопъ зъ Галичины, анаючий смакъ мяса зб
смаку оселедця, сотвореный до нужденного
житя, окрычаний моральнымъ потворомъ —
вѣнъ хоче въ Америцѣ церква? службы Богу?
священникѣвъ зъ краю? А кимъ той хлопъ
тамъ въ Америцѣ? Чорнымъ кретомъ въ ко-
пальняхъ Пенсильваніи, замѣтаемъ улицы
Нью Йорка! И стати его на церковь? на удер-
жанье духовного? Се ему и сказано, а відпо-
вѣдь звучала, що грошѣ потрібнѣ зложенѣ въ
банку. Чи-же не диво се? Вызджаючи зъ Га-
личины „высокій, свѣтлѣ люди“ складають гро-
шѣ такожъ въ банку, въ Монаку примѣромъ;
але не на сю цѣль, на яку зложивъ въ Аме-
рицѣ урвавшій ся зъ лавцюха хлопъ о „най-
гѣршихъ — якъ голосать — звѣрчыхъ“ ин-
стинктахъ...

И якъ стоять нинѣ справа? Той „по-
творъ“, „звѣръ“ власнымъ коштомъ поставивъ
и удержуе въ Америцѣ надъ деацять церквей,
утримувъ надъ 20 священникѣвъ — грошемъ до-
бутымъ чорною працею. Той о „звѣрчыхъ ин-
стинктахъ“ хлопъ шле зб своего зарѣбку сотки
тысячѣвъ рѣчно въ бѣдну, улюблену свою
Русь, спомогти тутъ рѣдню; церковь у рѣдин-
номъ селѣ піднести зъ унадку; меценатомъ
вѣнъ тамъ, де люди „высокій“ меценатами жв-
довѣ... Той темный хлопъ въ Америцѣ въ 40
лѣтъ житя зачинае вчити ся азбуки, котору въ
краю передъ нимъ замкнено, зъ краю спро-
ваджуе книжки, а коли ему тѣ не wystaють,
свою власну закладае тамъ друкарню. Той
хлопъ въ Америцѣ ставъ ся и вѣлымъ, и Ру-
синомъ свѣдомымъ, и — диво! не рѣже тамъ
„звѣрчыми своими инстинктами“, не ставъ ся
небезпечнымъ тамъ нѣкому, а вернувши до краю,
за котрымъ есучае, есть такъ само — не тем-
ный уже, не потульный уже, але льоальный,
якъ попередъ.

Такъ, въ Америцѣ показавъ хлопъ-Ру-
синъ, якъ высоко стоить вѣнъ духово, власною
своею сидуою. О сколько выше стоявъ бы
вѣнъ, сли бы въ эмиграции бодай скрѣзь зич-
лаву мавъ подану руку, зичлывый проводъ
старшихъ своихъ, интеллигентныхъ братѣвъ.

Але признаймо ся и застановимъ ся: якъ
звязи духовѣ лучать насъ зъ нашими эмигран-
тами за моремъ? Якъ допомагаемо мы нмъ —
на Русь святу, на вѣтцѣвску вѣру, на традици
зб старого краю не забувати?

привѣтати ен зъ приѣздомъ. Але за то, коли они
войшли до передпокою, она уважала своимъ
обовязкомъ власноручно зняти пальто зъ пан-
ночки, и за нѣчо въ свѣтѣ не хотѣла розста-
ти ся зъ куферкомъ, котрымъ вѣдъ першою
хвилѣ заводилъ. Потѣмъ завела Анну до
прилаженной для неѣ комнаты, давѣйшою
спальнѣ, а Екъ пѣйшовъ до себе поговорити
зъ бухгалтеромъ, котрый ждавъ на него въ
канцеляриі. Показавши Аннѣ ен комнату и вы-
пустивши зъ рукъ ен куферокъ Ліеса ще разъ
оглянула стѣлѣ накрытый въ сали передъ го-
диною, а вѣдтакъ пошла до кухни, разъ вразъ
похитуючи головою и бормотючи: „Боже ми-
лостивый, Боже милостивый!“

Бухгалтеръ недовго задержавъ Ека, такъ
що коли вѣнъ войшовъ до салѣ, Анна була
уже тамъ. Она стояла плечыма до него, коло
вѣкна, и теперь въ сумерку, якѣи залягавъ ве-
лику, высоко комнату зъ малыми вѣкнами, а
при тѣмъ не видячи лица дочкѣ, его зновъ по-
разила доходяча майже до иллюзи подобаетъ
ен зъ матерею. Вѣнъ пѣдойшовъ просто до
стола, зачавъ запаловати свѣчки и сказавъ:

— Сѣдай-но, тобѣ треба дробку покрѣ-
пати ся.

— Дякую — відповѣла она — менѣ
якось не дуже хоче ся ѣсти.

Рука Ека задрожала, коли ставъ запало-
вати послѣдну свѣчку.

— Ну, ну! — сказавъ острымъ тономъ.
— Се вже не такъ эле! Тобѣ не доведеть
жалувати, що тобѣ тяжело жити у мене!

(Дальше буде.)

Церковь, котору вѣнъ зъ Руси тамъ пере-
сидивъ и тяжкимъ коштомъ утримувъ, достае
ся въ руки мадаровѣвъ, чужой пѣдае ся ю-
рисдикциі. Апостольского викариату для 200.000
вѣрныхъ трудно въ Римѣ выхлопотати и обавъ
заходитъ велика, що инша, але не католицка
церковь хибъ Риму въ Америцѣ надъ Русина-
ми сповненъ выкористае...

Чи о томъ не спѣмнути бы на вѣчу?...

— о —

Се й те зъ выставки.

Днѣ побуту цѣсаря у Львовѣ зачислае
выстава до найкрасѣйшихъ днѣвъ въ исторіи пу-
стохъ своихъ касъ. Та зъ вѣдѣздомъ сего Най-
высшего гостя мнули выставки die schön-
nen Tage von Agazjusz — люди розѣхали ся
домѣвъ, осѣнный дощѣ выступивъ на перше
мѣсце, а зъ нимъ запанували его неведступнѣ
товаришѣ: студѣнѣ и болото! Львовяне прѣта-
ють ся пѣдъ теплу одѣжъ, сторожать своихъ
Пенатѣвъ та вже и не думаютъ про выставовѣ
прѣмности въ гостинныхъ порогахъ Цотельма-
на при радужныхъ струяхъ свѣтлыиою фон-
таны.

Пустка, а взглядно нормальный ударъ
живчика львовского жита!

Площа выставки убрала ся въ осѣнный
коштомъ. По при звуки штучныхъ оркестрѣ,
вѣтеръ продураючи ся помѣжъ павильоны вы-
свѣстувъ оригинальнѣ нугы природной музыки,
зѣичитъ, мовѣ плаче надъ тыми самотными
пестрыми домами, що по нмъ якъ разъ за мѣ-
сяцъ вже и слѣду не стане.

Ще трохи оживила ся площадь выставки
передъ кѣлькома днями, а то зъ нагоды при-
ѣзду Великополянъ зъ Познаня, котрѣ прибу-
ли до Львова дня 11 вересня пѣдъ przewodомъ
д-ра Куштелява и посла пруского сойму Це-
гельского. Всѣхъ Великополянъ прибуло 90
осѣбъ, а мѣжъ нами трицять жѣнокъ. На при-
ѣзѣ гостей выйшли на дворецъ представитель
мѣскон рады и дирекція выставки и ту появи-
лись ихъ проф. Рошковскій, по чѣмъ оркестра
заграла Jeszcze Polska nie zginęła. Въ полудне
прийшли Великополяне на выставу. Тутъ стрѣ-
тила ихъ дирекція выставки, а кн. Ад. Сапѣга
повитавъ такую промовою:

„Витаємо васъ, витаємо зъ цѣлого сердца,
не якъ гостей, але якъ братѣвъ и сестеръ. То
единный титулъ, якѣи належить ся гостямъ зъ
Познаня. Дякую вамъ, достойнѣ панове, за то,
що вы такъ численно прибули до насъ — для
насъ, се золотый медаль, найвысша нагорода,
котра мовить: вы добре зробили. Бо-жъ насту-
пила хвиля, въ котрой конечно пригадати свѣ-
тови, що живемо, що Поляки не остави по заду
цивилізації другихъ народѣвъ. Нинѣ мы всѣ
арозумѣли, що тымъ оружіемъ, котрымъ мы
вчера воювали, нинѣ не можемо воювати. По-
ляки завсѣгды добре разумѣли, якъ имъ треба
въ даву хвалю поступати. Давѣйше мы йшли
иншими дорогами, нинѣ-жъ оголошена девиза:
розвитокъ и поступъ. Поляки арозумѣли сю
девизу и поступаютъ по ен думцѣ. Мы нѣколи
не лишили ся по заду европейской цивилизації,
якъ тогдѣ, коли мы були державою, такъ и
теперь, коли мы перестали бути нею. — Дя-
кую-жъ вамъ всѣмъ прибувшимъ сюды, чтобы
докинути цѣглу до того морального будынку,
якѣи зображуе выставка. Мы хотѣли показати
свѣтови: живемо и не дамо себе вычеркнути!
Жаль, що не всѣ могли до насъ прибути, але
то не ихъ вина, они душею и мыслею при насъ
и длятого треба вѣддати имъ честь.“

На сю промову відповѣвъ д-ръ Куште-
лявъ пѣдвѣсачи, що Великополяне прибули въ
той чудесный край, окупленный кровію найлѣп-
шихъ сыновѣвъ вѣтчныи, слезами польскихъ ма-
терей. Въ тѣмъ краю поселились роды, котрѣ
завсѣгды визначували ся горячою любовію
вѣтчныи, якъ давѣйше, коли въ его оборонѣ
проливали кровь на поли войны, такъ и те-
перь, коли имъ пришлося стати на чолѣ
экономичного пѣднесеня народу.

Того самого дня оглядали выставу вы-
хованки гімназиі хѣрвскихъ Гаунтѣвъ, при-
бувши зъ оркестрою въ числѣ около 300 уче-
никѣвъ.

Дня 12-ого вересня приѣхали на выставу
шлезкѣи Поляки, именно 13 селянъ и селянокъ
и 32 дѣтей пѣдъ przewodомъ кн. Паздзѣоры. Ихъ
повитавъ кн. Ад. Сапѣга, называючи ихъ „на-
родными жандармами на окраинахъ“. На се
відповѣла Зузанна Франекъ: „Приходячи зъ
польскихъ окраинъ приносимо, мы польскѣи дѣ-
та, чисто польскѣи сердца католицкѣи, бо тутъ
на тѣи землі польскѣи (?), зрошенѣи кровію
нашого мужного войска польского, точили ся
завзяті боѣ въ оборонѣ нашей матери Поль-
щѣ, святой вѣры и дорогон нашей вѣтчныи. Ту у
Львовѣ передъ чудотворнымъ образомъ
Матери Божой король Казиміръ вѣддавъ Поль-
щу пѣдъ ен покровѣ, ту мы стоимъ и въ мы-
сли повтаряемо ту саму присягу, що разъ мѣ
зъ усѣми Поляками, мешкающими у всѣхъ

польскихъ землянхъ, будемо боронити нашой
вѣтчныи, що мы шлезкѣи дѣти, мимо всѣхъ
германизационныхъ покусъ, будемо памятали,
что мы дѣти польскѣи, що по Бозѣи и нашѣи
святѣи религиі, нашъ языкъ польскѣи — то
найбѣльша спадщина пѣсля нашихъ правѣт-
цѣвъ, и що нами нѣхто, ані найтяжѣйшій до-
пустъ не зможе захитати въ нашѣмъ пере-
свѣдченю, що мы польскѣи дѣти и ними хоче-
мо остави до смерти... Отся дѣвчина ще по-
дякувала именемъ дѣтей, котрѣ прибули на
выставу оглянути край, людей и „працю поль-
ского духа“, дирекція выставки и всѣмъ, що
займались тою прогулкою. Вѣдтакъ однѣи
хлопѣи выголосивъ стихъ Ленартовича: „Witwa
Rasławicka“, а кн. Сапѣга дякуючи за оваціи
мѣжъ вышымъ сказавъ!... „А вы молодѣи — вы
бачили въ панорами рацлавицкѣи, що хочачи
служити кравви, треба мати тѣлько горяче
серце, бо-жъ Гловацкѣи пѣдъ Рацлавицкими рѣ-
шивъ побѣду и ставъ на рѣвни зъ першими.
Дастъ Богъ, буде васъ бѣльше такихъ, для
котрыхъ рѣднѣмова буде найдорожша.“ Ксѣндзъ
Паздзѣора заповѣнивъ, що сердце и духъ шлез-
кахъ Полякѣвъ на скрѣзь польске, та тѣльки
за мале число интеллигенци будѣи острахъ пе-
редъ вынарожденіемъ. Вѣднѣи просавъ, що-
бы тутѣшнѣи Поляки пѣдпомогли шлезкѣи,
абы они могли отворити першу клѣсу гімна-
зіальну. Князь Сапѣга відповѣвъ: „Справою
займемо ся цѣлымъ сердцемъ и зробімо, що
буде можливе.“

Слѣдуючого дня оглядала шлезка дѣтвора
мѣсто, а пополудни запросивъ кн. Ад. Сапѣ-
га цѣлу шлезку прогулку на обѣдъ до рестав-
рациі Бачиньского. Въ обѣдѣ взяла участь
майже сама аристократія, особливо жѣночѣи
свѣтъ. По обѣдѣ першій голосъ забравъ кс.
Паздзѣора; подякувавъ князеви за гостину и
промовивъ: „Насъ, шлезкахъ Полякѣвъ, да-
влять и германизують вѣдъ шветьохъ вѣкѣвъ.
Въ часѣ розвѣтту псевдолиберализму, нашъ
языкъ бувъ обмежованъ на церковъ и родину.
До послѣднего вѣддыху, доки одна жила буде
у насъ бити — памятаймо, что мы Поляками,
не даймо отуманити ся накликуванѣмъ „Drugi
nasz Osten!“ Мы прѣвѣмо о томъ и тужимо за
тымъ, де сонце сходить, линею до Кракова и
Львова, де народова присвѣчуютъ обывателѣ-
патріоты, якъ кн. Адамъ Сапѣга... Кн. Ад.
Сапѣга звернувъ ся до дѣтей, заповѣнивъ ихъ
о своей любви и просивъ оловѣсти родичамъ,
що тутъ она навчалась, що треба глянути въ
минушану, чтобы знати, якъ поступати въ бу-
дучности. Въ Рацлавицкахъ пересвѣдчили ся,
що може зробити душа чиста, честна. Вѣдтакъ
завывавъ дѣтей до любви Бога, вѣтчныи и
вынивъ здоровле родичѣвъ шлезкахъ дѣтей.
Ще забравъ голосъ секретарѣ „Macierzy szla-
skiej“ и редакторъ „Gwiazdki Cieszyńskiej“, кс.
Лондзинъ, и пѣдавъ потребу польской гімна-
зіи въ Шлезку, числячи на помѣчъ кн. Сапѣ-
ги. — На томъ закончивъ ся обѣдъ.

Дня 12-ого вересня гостивъ на выставѣ
архикнязь Леопольдъ Сальваторъ разомъ зъ
архикнягинею и ен сестрою Алиціею.

Дописи „Дѣла“

Зъ Калуша.

[Въ оборонѣ правды.]

Въ ч. 176-омъ „Дѣла“ помѣщено дописъ
зъ Калуша, въ котрой представлено надто пе-
симистично тутѣшнѣи вѣдносныи Русинѣвъ та
пѣддаво ихъ острѣи, а дуже часто безпѣдстав-
ной критицѣ, длятого годить ся написати и
тѣхъ кѣлька слѣвъ, а загаль Русинѣвъ вырѣ-
бить собѣ судъ о нашихъ порядкахъ и вѣдно-
синахъ.

Не знаю, въ чѣмъ Ви. дописуватель до-
бачивъ, що Русины калускѣи, котрѣ занимали
„давѣйше“ доминуюче становиско, нинѣ зъ
него зѣйшли? Чи може доказомъ того есть
та обставина, що кѣлька родинъ рускихъ не
лежитъ до товариства касиновѣ? Чи тѣ ро-
дины тымъ самымъ вже спольщились або вы-
реклись своей народности? Правда, тов. каси-
нове есть польскимъ, але помнѣмо того гомо-
нявъ въ касинѣ такъ само руска бесѣда якъ
и польска, предлачаютъ ся рускѣи часописи, а
не було ще случая, чтобы зборы не ухвалили
передѣлаты рускон часописѣ, сли якѣи членѣвъ
Русинѣ поставили такъ внесенне. Тов. каси-
нове не есть ареною борьбы политичной, а лишь
мѣсцемъ, де по цѣлоденной праці шукаеъ
розривки, вѣдпочинку.

Инша рѣчь зъ мѣщаньскою читальнею въ
Калушѣ, а что она нинѣ не процвѣтае, а ледви
дыхае, то причины того треба денде глядати.
Поминувши се, что читальня вѣдъ самого за-
снованія не мала щастя мати предѣдателя,
котрый бы сей урядъ занимавъ не лишь для
чести але до выдѣлу форитовано людей рѣ-
внѣдушныхъ, котрѣ не тѣшили ся загальною
симпатіею. Сумня рѣчь, що заступникъ пред-
сѣдателя иоваживъ ся при одной нагодѣ на-

дагнути стрѣи сокоѣ-дѣвъ, а кѣлькохъ Русинѣвъ
послухало намовы Полякѣвъ и вступило до
Сокоѣ-а, але мабуть самѣи Поляки ехотѣи
скорше чѣи пѣванѣйше отрястись вѣдъ такихъ
друхѣ-дѣвъ.

Що-до рады повѣтровои, то справа Русинѣвъ
ще не такъ дуже але стоять. Бо що Ру-
сины не можуть всего переперти, що уважа-
ють хосеннымъ для повѣта, то годѣ, бо на
26 радныхъ засѣдае лишь 12 Русинѣвъ, — але
зновъ нѣхто не може сказати, чтобы тѣ члены
Русины не манифестували ся яко Русины при
кождой нагодѣ и сидѣли на засѣданяхъ рады
зъ поспусканными ухами. Отъ и недавно на за-
сѣданю 10 сеприя с. р. не допустили Русины
до ухвалы внесеня, чтобы коштомъ кѣлькохъ
тысячъ зр. выслати вѣйтѣвъ зъ повѣта калус-
кого на выставу.

Що-до рады громадской въ Калушѣ, то
Русины не мали нѣколи въ нѣй половины сво-
ихъ радныхъ; наибѣльше було 15 радныхъ
(мѣщанѣи и интеллигенци) на 30, а и то однѣи
Русинѣ нѣколи не приходивъ на засѣданя, не
могучи погодити ся зъ политикою молодакѣвъ.
А что теперь кѣлькохъ Русинѣвъ уступило зъ
рады, то були певнѣи причины и думаю, что се
якъ разъ може допомогти до добрыхъ успѣ-
хѣвъ при слѣдующихъ выборахъ до рады.

Замѣты що-до церкви, мовѣ бы она зачи-
нала пустками свѣтати, неправдывѣи, бо такъ
само численно якъ и передъ тымъ ходять на
богослуженя и мѣщанство и интеллигенци, а
что правда, то хибѣ та рѣзниця, что хоръ мѣ-
щанскѣи дуже часто теперь абсентуе ся.
Справы церковныи зачинають приходити до ла-
ду: до будовы церкви зачинають теперь бра-
тѣи на серіи, а скарбѣи церковныи валовныи
есть грѣшми пра точной контролі выдѣтѣвъ и
розходѣвъ.

Вѣднѣи мушу сказати пару слѣвъ за На-
родный Дѣмъ въ Калушѣ. Ще якось въ 1885
р. призбирало ся пару сотъ зр. на Народный
Дѣмъ. На зборахъ комитету поставили мѣщане
внесенне, чтобы тымъ грѣшми завѣдували Я.
Коритовскѣи и П. Боднарчукъ. Тымчасомъ пок.
парохъ Иг. Губчакъ спротививъ ся внесенню и
поставивъ внесенне, чтобы замѣсть Коритовско-
го зятя Мелитона Тѣнацкого, а что и Кори-
товскѣи на се згодовѣи ся, то поправка пере-
шла. Грошѣ зложенѣи були въ повѣтѣи кассѣ
падвичѣи въ Калушѣ. Пишучѣи ой слова про-
сѣвъ много разѣвъ бл. п. парохъ, чтобы пере-
вѣвъ вже разъ уконституованье товариства,
але годѣ було того допросити ся. 1890 р. пок.
Тѣнацкѣи вынявъ грошѣ зъ кассѣи безъ нѣчѣи вѣ-
домости и ужавъ ихъ, Богъ знае, на що. Припер-
тый мѣщанами на смертнѣи постели збѣнавъ
при свѣдѣкахъ, що грошѣи взявъ зъ кассѣи, а и
наслѣдники покѣйника того не вѣдвѣрають ся
та прѣрѣкають вѣддати всѣ грошѣи точно до
крейцарѣи. Що товариство до нинѣи неуконсти-
туоване, на се были рѣзнѣи причины, и найваж-
нѣйша, что не було чоловічка, котрый бы об-
нявъ предѣдательство, але теперь есть надѣя,
что се все до кѣлькохъ тыждѣвъ наступитъ.

На томъ кончу мою дописъ, а заразомъ
и высказую бажанье, что сли бы было менше
слѣвъ а бѣльше дѣлъ, менше негатиной кри-
тики а бѣльше рукъ охочихъ до праці, тогдѣ
и справа руска становила бы на такѣмъ тепе-
ни развитку и силы, на якѣмъ бы годить ся и
належить станути.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Екзекутивный комитетъ молодѣи-ческѣи
ухваливъ скликати зъѣздъ молодѣи-че-
скихъ мужѣвъ до вѣдѣрия не въ день св.
Вячеслава, але о тыждѣнѣи скорше т. е. на
день 23 вересня. Годить ся примѣтити, что на
то засѣданье екзекутивного комитету вѣзвано
трохъ представительѣвъ радикальныхъ фракциі,
а вѣдмовлено вступу молодѣи-ческимъ посламъ
котрѣи не належать до комитету.

Въ справѣи управлѣненія платнѣи
для урядникѣвъ вѣи доносити Politik, что до-
тычѣи новелѣи находить ся въ министерствѣи
скарбу, а рефератъ поручено секциіиоу ше-
фови бар. Нѣбаверови. Мають бути выробленѣи
два проекты законѣвъ, — однѣи буде обявля-
ти платно профессорѣвъ шкѣлѣи середнихъ,
другѣи законъ, пѣдвышенне платнѣи для дер-
жавныхъ урядникѣвъ взагалѣи. Прокты зако-
новѣи ще въ сѣмъ роцѣ будутъ внесенѣи въ ра-
дѣи державной, однакъ пѣдвышенне платнѣи
мае обовязувати доперва вѣдъ 1-ого липня
1895 року.

Похоронъ гр. Парѣжа вѣдбувъ ся
дуже чѣмнѣеио. Нѣвакихъ бесѣдъ, нѣи вѣнцѣвъ
не було. По вѣдвѣравѣи богослуженя, на котрымъ
являлись кн. Йоркъ именемъ королевѣи и лѣордъ
Суфѣльдъ именемъ князя Уельса, князь орлѣ-
анскѣи занесли на своихъ плечахъ домовнуу
до гробницѣи. Вѣдтакъ кн. Орлеану приймавъ
въ однѣи готѣи Французѣвъ, что досѣи чѣи-

сленно прибули з Франції на похорони, и заявили, що їх присутність є доказом їх вірності для народних традицій монархії, котрою вони представляють и котрою спадщину одержав з рук в'отця. Вони свідомі прав, які на него спали, и обов'язків, які ті права вкладають на него супротив Франції. А підпертий співучастію всіх своїх приятелів, котрі з усіх сторін надсилають йому вітальні листи, він довершив свою місію. — Французькі газети зазначають, що присутній дуже радувався заявою князя и підносили оклики: *Vive le roi!* Навіть плакали всі! Натомість *Journal des Debats* пише, що заява гр. Парижа викликала певне розчарування, бо дожидаю оголошення політичного завдання померлого гр. Парижа и експозе нового напрямку політичного. Рівночасно доносять з Лондону, що гр. д'Осовіль, котрий за життя гр. Парижа був представителем орлеанського дому, тепер зложив свій уряд, бо кн. Орлеану зам'яв сам керувати своїми справами при допомозі ради, зложеної з молодших елементів.

Вселенський патріарх має намір видати енцикліку до других патріархів и автокефальних православних церков, щоб звикати їх на вселенський собор. Причиною скликання собору мають бути непорозуміння між вселенським патріархом и турецьким правительством в справі болгарських єпископів. З другого боку сумніваються, чи власне ті непорозуміння мають бути причиною скликання собору, бо в часі послідньої стрічки між патріархом и великим везирем, обидві сторони покіналися з непорозуміння, котрі повстали за-для підб'єг дарованих Турцією болгарським єпископам.

Сербський король Александеръ зазнав неприємності в дорож до Нішу, именно его перелякали кам'яни, котрі кидано до в'окон поїзду, що ним їхав. За-для того відложено намірену подорож до Шабачу, щоб з причини низького стану води. Також и друга подорож вычеркнена з програми. Король хотів відвідати гігієнічний конгрес в Будапешті, и вже на его прибуті уложено торжественну програму приему. Та слаба участь в конгресі и різні скандали, які були в часі наради конгресу, стали причиною, що Александеру відрадили самі Мадяри відвідувати Будапешт.

Президент сербських міністрів, Николаевич, збивав в мадарській газеті *Ung. Post* сумарно всі в'єсти про кризу кабінету и заявляв, що о виробленні нової конституції не може бути м'єрси и Сербія хвалить Бога, що оно не конечно усувати стару конституцію, заведену властю короля. — Гарні вигляди для Сербії!

Дня 10 с. м. відбуло ся в Неаполі відкриття пам'ятникової таблиці в пам'ять відвідання короля Гумберта в часі холеричної епідемії. Крісіні виголосив бесіду, в котрій підніс важливість, щоб світська и духовна власть поступали разом, аби обаламучений народ звести на добру дорогу. «В борбі з тою невольною сектою — мовив Крісіні — котра виписала на своїх прапорах: „Жадного Бога, ані жадної власті“, — мусимо йти під стягом, на котрому виписаний оклик: „З Богом и королем за в'єшту“. Сю мову Крісіні з огляду на порушену потребу релігії прийняв з великим запалом».

НОВИНКИ.

— Репертуар руско-народного театру у Львові єсть сл'юдячий до дня 24 н. ст. вересня: В неділю 16 н. ст. вересня „Чуже не гр'є“, 4-д'єва комедія Манька; в в'єторок 18 н. ст. вересня „Учитель“ (*Quem Di odere*); 3-д'єва комедія Ів. Франка; в в'єтер 20 н. ст. вересня „Верховинці“, драма в 9 відслонах Корженевського; в суботу 22 н. ст. вересня „В'єдний Йонашан“, комічна оперетка в 3 д'єях Мілікевича; в неділю дня 23 н. ст. вересня „Св'єтова р'єч“, 5-д'єва комедія Олени Пчолки.

— На дохід Бурси имени св. Онуфрія в Ярославі уряджує „Перемиський Боян“ дня 2 н. ст. жовтня концерт в великій залі театральній в готелі *Victoria* в Ярославі. В той д'єля зав'язав ся особний комітет, котрий докладає всіх заходів, щоб концерт удався ся знаменито. На концерт буде відсиданий творець М. Колика „Гамалія“. Програма ц'єла оголошена в п'єдвіжних. По концерті комерс в'єдтає танці при музичній в'єсковій. Подано се завчасу до відомості околичних Русинів и масово надію, що сама в'єста о русинів концерт в Ярославі згромадить споре число патріотичної Русі. Також пригадуємо всім тим В. академікам, котрі об'єднали в'єсти участь в концерті, щоб ласкаві прибули до нас дня 2 жовтня. — За комітетом О. Іоанн Хотимецкий.

— З Козової пишуть нам: Дня 20 н. ст. вересня, яко в день Р'єдза Пр. Богородиці відбуло ся в Козовій посвященє новообудованої церкви, куду прибуде В'єроос. митрополит вже в середину дня 19 н. ст. вересня. Митрополит будуть супроводити кр'єшане оо. В'єлєцкі, Бачинський и Пакиж.

— Нова читальня „Просвіти“ зав'язує ся в Новосітках, черемшлянського повіта. Статуты подані вже до намісництва. Щастє Боже!

— Преосв. єпископ д-р Юліан Пелеш в'єхав в'єдв'єчера на канонічну візитацію кануцького деканату.

— Конфіскації посилали ся сими днями як з рукава на галицькі часописи. И так: в середину сконфісковано „Д'єло“ и *Kurjer-a Lwow*-sk-ого за зам'ятки о двірських об'єд, а „Галичанка“ за статтю про фонетичу, де висказано ся в непарламентарний спосіб о р'єкторі „Народної Часописи“ п. А. Креховицького. В в'єтер сконфісковано знов „Галичанка“, сими разом за статтю про двірські об'єд; в п'єтницю *Now-y Reform-u* за вступну статтю, обговорюючи тоасть ц'єсаря и *Przeglad* за новинку про арештованя в Тернополі, а в суботу *Kurjer-a Lwow*-sk-ого за прим'ятки до забороненого з'єзду „Сиб'яків“ и за арештованя в Тернополі.

— Вписи до красної школи польничої в Дубинах розпочинають ся дня 23 н. ст. жовтня, а початок курсу дня 1 н. ст. падлиста. Наука треває в том заведені три роки. Услов'я прийняті сл'юдячі: испити зр'єлости з в'єщої гімназії або реальної школи, а ті що покінали без испиту якесь вище заведенє науковє мусять піддати ся вступному испиту. При в'єспі треба вказати ся метрикою, на доказ, що кандидат скончив 18 л'єт життя, св'єд'єство зр'єлости и шкільне, св'єд'єство моральности и здоров'я. Ц'єле удержанє разом з оплатою шкільною и умундурованьєм выносьє 623 зр. річно. Двадцять м'єсць єсть безплатних. Крім того можуть ученики одержувати стипендію по 100 до 300 зр. річно. Стипендію надають ся нововступачам ученикам аж в другій п'єв'єр'є, фундацій м'єсць вже в першій. Ті, що хотять убігати ся о безплатні м'єсць, мають в'єсти поданя найдалше до 15 н. ст. жовтня. Ближніх пояснєнь уд'єляє дирекція школи.

— Чехи а львівська вистава. Прагський виставний екзекутивний комітет, загадав був устроити громадну прогулку Чехів на виставу до Львова. М'єж членами комітету єсть також молодісцький посол д-р Форшт. Коли прийшло р'єшати: коли и як має в'єхати прогулка до Львова, заявив д-р Форшт, що він не може голосувати не засигнувши ради з молодісцьким екзекутивним комітетом. Справу відложено до другого зас'єданя и на в'єспі заявив д-р Форшт, що молодісцький екзекутивний комітет заявив ся против згаданой прогулки, а то з той причини, що львівську виставу „надужило до скр'єплення коаліційного правительства“. З тим згодили ся и старо-чеські члени виставового комітету и р'єшили не організувати прогулки до Львова.

— З'єзд польських Сиб'яків заборонила поліція на основі §. 6. закона о зборах з'єд дня 15 падлиста 1867 р. В. з. д. ч. 153. Згаданий §. закона звучить: „Збори, котрі ц'єль противити ся карним законам, або котріх відбуванє загрожує публичну безпечність, або публичне добро, мають бути в'єстю заборонєні“.

— Студії, в'єтер и слота панують вже в'єд кількох д'єв. Люде ходять в плащах и пальтах в печаль. З'є Закопаного доносять, що там обнизла ся температура до 5°, а горы покрити ся грубою верствою сн'єгу.

— Копальні нафти в Бориславі. Перед кількома м'єсяцями зложив ся консорція, котра приступила до контракту аренди м'єж пос. Щепановським а кн. Любомирським о копальні нафти и земного в'єску в Бориславі. Ся консорція зобов'язала ся рівночасно заявити ся що-до оковичного купна ц'єлої пош'єлости кн. Любомирським. Отже тепер консорція згодила ся купити копальні за ц'єну одного м'єліона зр. и має намір утворити акційне товариство. На чол'ї той консорції стоїть австрійсько-австрійський банк, а крім того належить до неї кілька фінансових фірм и приватних осіб.

— Постр'єльнє. Сторож м'єських арештів у Львові Гамберекій вертаючи з Янова п'єшні, побачив за янвєскою рогаткою двоє знайомих собі арештантів, котрі ут'єкали гостинцем з м'єста. Він пустив ся зараз за ними, д'єгнав одного з них и задержав а другий ут'єкав далше. Гамберекій держав одного арештанта, кликав за другим: „Стій, бо стр'єлю!“ То однак же не помогло нічого и арештант ут'єкав далше, але як раз попав на в'єзок, що вертали з варты коло дам'єнатового магазину. Один з в'єзків в'єзав ут'єкаючого, щоб він станув, а побачивши, що той б'єжить далше, стр'єлив два рази за ним; за третім разом поцілвав арештанта, так що той упав на м'єсць. Куля пробила его ззаду, перелет'єла через живіт и вилет'єла правую пахвиною. З рогатки зв'єзавоно зараз поміч н'єз ст'єціи тункової а ся застала на м'єсці Семена Богдиняку, родом з Криму л'єдвє же живого и заосмотривши рану відвезла его до шпиталю.

— Нові вагони. На австрійських державних з'єльзницях мають бути заведені нові вагони III-ої класи. М'єсць для подорожних будуть в тих вагонах в'єселєні, а також будуть в них окремі перед'єлки для жєнщин.

— М'єжнародний конгрес техників розпочав свои наради у Львові в'єдв'єчера в с'єлі товариства *Frohsinn*. В конгрес берє участь около 40 техників, м'єж ними кілька з Нім'єць, кілька Французів, один

Бельгійєц и один Швед. Наради ведуть ся в'єд м'єдком з'єльз.

— Убієство. Дня 7 н. ст. вересня убито в Живачеві, городєнєцк'єго повіта, заступника начальника громади. Голова убитого була на кусники розбита сокирою и палицею. Жандармерія арештувала двоє підозр'єних о убійстві живачевських селян, а також двоє інших, котрі мали бути моральними винниками переступства.

— Значна крадіж. Барухови Горнови з Бучача украли якийсь зл'єд в Львові 6.400 зр. власне в хвилу, коли з Львова від'єд'єд ц'єсарь. Зл'єд виймив Барухови портфель з ц'єлим капіталом. Горні в'єзначив 500 зр. нагороди за зворот украденых грошей.

— Холера. П'єсла в'єстей помісцьних в *Wiener Abendpost* занедужала дня 12 н. ст. вересня у Львові 1 особа, померло 3, в'єзгал занедужало дои у Львові 11 осіб а 9 померло. Далше появил ся холера в двоє нових повіт'єх, а то в м'єстєх (1 особа занедужала, 1 умерла) и в черемшлянськом (6 осіб занедужало, 1 умерла). З 74 повіт'єх Галичини єсть вже 40 заражєних. Дня 12 вересня занедужало в них 187 осіб, померло 123; — на Буковині занедужало того дня 12, померло 9 осіб.

— У в'єдєньськом заведені Пастера для недужих на сканєннє перебувають тепер перші пацієнти. Они походять з Станиславова и єсть їх чєтерє: отець, мати, 15-л'єтня дочка и двоєл'єтний син, покат'єний дня 1 н. ст. вересня. Недужих прид'єлено прим'єрив д-рови Гофмоклєви, котрий заявив, що має надію удержати їх при житю.

— Дроби в'єсти. В'єзначє п. Василя Залудського об'єчного богослова, з'є панною Іоанною Войнаровською, дочкою бл. п. о. Петра Войнаровського греко-кат. пароха в Ракові, відбуло ся дня 2 н. ст. жовтня 1894 в Баличєх, пошта Гвоздєць, стація зєл. Забодотів. — Намісник гр. Бадєні в'єхав в'єчером до Кракова, щоб повитати прибуваючого там н'єв'єчером Архєпископа Кароля Людвика з жєною. — Віцєпрєзидєнт намісництва п. Лідл в'єхав в'єчером на кільк'єхвилинну відпустку. — Доповняючий в'єб'єр трєх члєнів ради повіт'євої в Долині, з групи більшої пош'єлости, розписаний на день 17 н. ст. жовтня. — При кінці сєго м'єсця стане виходити в Р'єшев тиждєна часопис п. а. *Kurjer Rzeszowski*. — Начальник львівської з'єльзничої ст'єціи, старший інженер Кемпнер, одержав в'єд ц'єсаря перстєнь з брильянтом, начальник магазинів, Трушковський, брильянтову булавку, а подарки одержали комісар львівської поліції Енгєль, Собота и Шєхтєль.

— 60.000 зр. выносьє головна wygrana львівської виставової л'єтерії. Звертаємо увагу наших Вп. Читатєльнєх на се, що тягнєнє відбуло ся вже 27 н. ст. вересня.

Именована, перенесена, конкурсы и пр.

— Конкурсы. Дирекція почт розписує конкурс на посаду почтового експедієнта в Крушельниці, стр'єйського повіта, з р'єчною платнею 370 зр. Поданя треба вносити до 27 н. ст. вересня.

— Именована. Генеральна дирекція з'єльзниць державних заимєнула старшого инспектора з'єльзниць державных Казимира де Шварценберг-Черного, другим заступником директора руху у Львові.

Телеграмы „Д'єла“

В'єдєнь 15 вересня. Під проводом В'єдінгрєца відбуло ся в'єчером кількогодина конференція міністрів. — Н'єв'єчером ц'єсарь в'єзидить до Будапешту.

Прага 15 вересня. Нам'єрена угода поступового стороництва з'є молоді-Чехами розбита ся. Екзекутивний комітет молодісцької в'єдкнєнув пунктації той угоди.

Софія 15 вересня. „Свободне Слово“ уважає вс'є в'єсти про дімісію кабінету за фальшиві.

Б'єград 15 вересня. В радикальній таборі прийшло до розлому.

Берлін 15 вересня. Антисєміт Ферстер предложив своему стороництву таку програму: Треба утворити велику державну мережу з'є елекційним ц'єсарєм на чол'ї, котрому має вибрати народ; выкинути з

школы и церкви „Старий Зав'єт“; християнізм зрєформувати.

Лондон 15 вересня. Бюро Райтера доносить, що ц'єла полуднева Корея в'єхопила за оруж'є против Япанців и побила їх дуже тяжко.

Переписка Редакції и Адміністрації.

— Вп. И. Ив. в'є Мал. Одержала до кінця року. — Вп. Я. Май. в'є Го. До серпня. — Вп. А. Мох. в'є Ми. До липня.

Львівський руский народный театр під зарядом тов. „Руска Бєс'єда“ у Львові.

В'є СЛІИ ТОВ. „FRONSHINN“ В'є ГОТЕЛІ ЖОРЖА.

В'є неділю дня 16 вересня 1894.

ЧУЖЕ НЕ ГР'Є

Комедія з'є співом и танцями в 4 д'єях по Потехину скомпанована Л. Маньком.

Режисер: С. Янович. Капельмистр: Ф. Долієта.

Ц'єні м'єсць: К'єсьо першоряднє в партері 1 зр., другоряднє 10 кр., треторяднє 50 кр., паркет 4 кр., партер для п. селян, учеників и гаризону 25 кр.

Б'єлет'єв додати можна в'є день вистави в'єд 10 до 12 години в с'єлі Товариства „Frohsinn“ а в'єчером в'єд 6-ої при касі. — Абонамєнт на 12 вистав 10 зр.

Поч. т'єм о годині 7½ в'єчером.

Надооланє.

Супротив безнастанних поголов'єх о дорожнєх, подорожнєх артикулів поживи а в'є сл'єд за тим о піднесєні ц'єн в'є многих рєставраціях, маю чєсть пов'єдомити, що поробиши відпов'єдний стараня на довго перед сєзоном виставовим, можу мов'єх гостей приймати на давних условинах, та що в'є піднесєнє ц'єн, н'є зменшенє порцій не має тепер м'єсця в'є мой рєставрації, ані не буде мати м'єсця за ц'єлий час вистави.

232 14-2

З'є поважаньєм

Нафтула Тепфер

рєставратор, у Львові, при ул. Трибунальській.

ПОМАДА „ФЕНИКС“

нагороджена на виставі для здоров'я и плеканя недужих в'є Штутгарті 1890 р. єсть після лікарського ог'єду и після признан'я тисячєх писем з'є подякою одиноким, д'єйств'єно вартим и нешк'єдливим средством, щоб осигнати у д'єм и панов'є новий, б'єлий зар'єз волоса та щоб зар'єз усувати випаданє волоса и творєнє порц'єл; також причинє ся та помада в'єже у молодєх п'єнов'є до сильного поросту в'єс'єх. Гарантія за усп'єх и нешк'єдлив'єсть. Флякон 80 кр. при пересылці поштою и при пос'єл'єн'єх 90 кр.

К. ГОППЕ В'єДЕНЬ XIV., Hütteldorferstrasse 81.

Найл'єпша вода до питя

при небезпечности пошєсти єсть в'є таких случаях часто випробована, медицинськими повагами в'єсе припорукувана

МАТТОНЬОГО Гієс'єблєрска найчист'єйша алькалічна ВОДА ц'єпова

Ся вода єсть ц'єлковито волна в'єд органічних субстанцій и подає особливо в'є м'єсцях з'є не певними криницями и водопроводами найл'єпший нап'єток. (X.)

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

оптик и механик в'єд Коперник'єх, Львов, площа св. Духа (ул. Театральна ч. 6 против'є головного од'єжу) поручає у величєх выб'єра и по в'єздєнєх ш'єх ц'єнах: окуляри, ц'єкєри, ц'єкєти, д'єлєтєри, б'єноклє, д'єлєк'єдлє, баромєтри, аеромєтри, м'єроскопи, л'єны, комп'єси, райс'єйли, л'єнты м'єриальні, ц'єйони, об'єд, маномєтри и т. п. Устроєні в'єс'єлє електр'єчєх. В'єл'єк'є напрямк'є виготовляють ся в'єискорєніє в'єздєнєх. — Замовляя в'є провинції виготовляють ся тожє.

4185

Руска масть против г'єстця єсть найл'єпшим, випробованым средством на г'єстєд, кольки, паразити и т. д. — Ц'єна 1 сл'єнка 1 зр.

Масть на свербячку

Ц'єна 1 сл'єнка 60 кр. 323 5 10

Головний склад: С. РУКЕРЪ аптекаръ у Львові.

Улиця Коперника ч. 8 — 20% опушту в'є час'є вистави.

Важнє для при'єзжих. В'є час'є вистави 20% опушту.

ЗАВЕДЕН'Є ФОТОГРАФІЧНЕ

Ивана Кшановського

при ул. Коперника ч. 8 у Львові

выготовлює

Вс'єй групє до найбільших розм'єр'єх.

Поб'єльшенє з'є малых, старых и зни- щєных фотографій, з'є образів и рисунків як найточн'єйше.

В'єлєк'євичий знимки. 270 8-2

Улиця Коперника ч. 8 — 20% опушту в'є час'є вистави.

Найл'єпший покосты Найл'єпший фарбы Найл'єпший лякєры Найл'єпший кисти

по знижєних ц'єнах

найстарша в'є Галичині торговельна фірма

В. ЧОППЪ

308 Львов 6-2

улиця Жовківська ч. 2.

АНТОНЪ ГИЛЕВИЧЪ

м'єсяжники (християни)

у Львові ул. Краковска ч. 30—32

Выготовлює вс'є работы го- ральнич, броварий и церковних в'єд'єх в'єсей об'єд по найум'єрєн'єйших ц'єнах. 277 8—13

Велика львівська лотерія виставова

Передостатній тиждень.

ГОЛОВНІ ВИГРАНІ
60.000 зр., 10.000 зр., 5.000 зр.
 готівкою з потрученням лише 10%

Львівські лотерейні вистави
 по 1 зр. поручає:
 Х. Верфель, д.м.т. банковий
 Самуелі і Ландау, " " "
 Кормань і Файгенбаум, " " "
 також адміністрація "Діла". 279 27-2

НА СЕЗОНЪ ОСЪННІЙ

Просить ся ласкаво всіх Вп. Гостей виставових пересвідчити ся о дивній дешевизні осінніх і зимових товарів, вже сироваджених в великій кількості.

Слѣдуючі товари продають ся по незвичайно дешевих цѣнах доки истне запасъ:

1000 модних мушкетерів для дам і дітей 120, 150, 2- до 5- зр.
 1000 кожухових шапок для дам і дітей 120, 180, 220 до 4- зр.
 1000 фланельових і суконних блюз осінніх і зимових 250, 3- до 6 зр.
 500 гальок волов'ячих по 250 до 4- зр.
 1000 хусток Гімалая, найбільшій родъ 175, 225 до 4- зр.

Конфекція для дітей.

4000 наймодніших суконь на осінь і зиму 180, 250 зр.
 1000 модних плащиків на осінь і зиму в одній 4 зр. і вище.
 3000 одягів для хлопчиків у всіх величинах по 180, 2- зр. і вище.
 Особлив новості в стяжках, воалях, капелюхах дамських і дитинних, рукавичках глянцевих, вовняних і шовкових, хустках, панчохах, парасольках до дощу, блюзах шовкових і вовняних, шляфках, костюмах і неглижах надійшли власне в великій кількості і доповняють ся щоденно.

Особливша гуртовна продаж принагідна

в вощі занаває, капі і кишімів.
 5000 капі на столи по 75, 120, 190, 250.
 4000 капі на лоджках по 2, 250, 3, 350, 4.
 800 великих капі на столи і лоджках, даючих ужити ся на обі сторони (вырбъ кишімів) по 190, 250, 4, 5.

Всякі в провинції надіслані поручення негайно ся найсвідѣтливше і найкорше.

З глибоким поважаньем

Зарядъ магазину AU LOUVRE
 у Львові, площа Капітульна ч. 3.

4895 134-?

МЕАЛІНГСКА
ФАБРИКА ОБУВИ

ЛВОВЪ
 УЛ. СІКСТУСКА 7.6.

поручає свій вайбблшій складъ в цѣлѣй монархіі для мужчинъ, пань і дітей по постійних цѣнах фабричних, вытисненых на подошвахъ; безъ конкуренціі. 77 28-50

Дешевше і лѣпше якъ всюди!

Найгустовѣйшій одѣя мужескій і дитинній зъ найлѣпших матерій краєвыхъ, французскихъ і англійскихъ, тревалого вырбу краєвого, пальты, гавельки, менжиковы, штаны, бунды подорожній, куртки, фуфра подорожній і до мѣста, плащъ непромокаючі і порохонники.

Одѣя для пп. урядниківъ державныхъ, Веч. Духовенства і студентівъ (мундуры) готові і до мѣры.

При вѣдѣрѣ повного одѣя студентского по приписаній цѣнъ 5% оусту.

Великій выбѣръ сукна зъ першорядныхъ краєвыхъ і заграничныхъ фабрикъ.

Одѣя вѣденского вырбу значно дешевше якъ у вѣденской конкуренціі — поручає

Б. ЛЯВФЕРЪ
 у Львові, улица Галицка ч. 8.

Замовленія и ладують найсвідѣтливше до 48 годянъ.

Дешевше і лѣпше якъ всюди!

Симъ маю честь повѣдомити Вп. Публику, що магазинъ і варстатъ футеръ, вступуючі вѣдъ 24 лѣтъ підъ фирмою Фридрихъ Фрозинскій, я купивъ і по цѣлковитѣмъ заосмотреню того-жъ вѣ свѣжій, добрий і тревалый товаръ отворивъ. Опираючі ся на мой 20-лѣтній трудъ і фахове образование въ краю і за границею надѣю ся, що всякимъ вымогамъ Вп. Гостей вѣдповѣмъ і о численній замовленія прошу.

Пишучись зъ глибокимъ поважаньемъ, остаю підъ давню фирмою

ЮЛІАНЪ СОЛИКЪ

перше

ФРИДРИХЪ ФРОЗИНСКІЙ
МАГАЗИНЪ І ВАРСТАТЪ ФУТЕРЪ
 улица Собѣского ч. 7 у Львові. 315 3 3

Ціна до выпазюваня на рогахъ поручає

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ
 ножовникъ у Львові ул. Беймѣвъ ч. 3.
 Цѣнники даромъ.

Фабрика капелюхів і циліндрівъ підъ фирмою:

Антонъ Кафка
 перше А. КОЖЕМОЖЕКЪ

у Львові, Рипокъ 29,
 вѣдъ стороны Бзуитѣвъ Театральной 12 (переходна к-мента Андріолъ-го) поручає на сезонъ осінній

КАПЕЛЮХИ І ЦИЛІНДРИ

власного вырбу в наймоднѣйшихъ фасонахъ і краскахъ по найнижшихъ цѣнахъ, якъ такожъ капелюхи і циліндры фабрикъ Габіа і Паса у Вѣднѣ, в великомъ выбѣрѣ капелюхів вѣ розныхъ краскахъ по 5 зр. а циліндры цѣлкомъ легкіі по 9 зр. Такожъ капелюхи мягкіі, неперемакаючі т. зв. Льоденъ зъ фабрикъ Антона Ніхлера в Гладці. Приймає капелюхи, циліндры до вѣдновленія.

Великій выбѣръ Chapeau-Claque.
 Цѣнники на жаданье даромъ і франко. 321 2-2

Важне для Пань!

По умѣренныхъ цѣнахъ на кожъ мѣру продає ся формы на станки, плашки, пальто, шляхетні і т. д. Приймає ся до крою цѣлѣй сукна і на жаданье до естригованія і вышиванія підъ гарантією найтоннѣйшого выкроенія. 73 62-2
 Лише за 10 зр. вѣ 12 лѣтнихъ выуче ся підъ гарантією крою французского.

ЕВГЕНІЯ ВЕКЕРОВНА
 Львові ул. Сикстуска ч. 21. П. поверхъ коло старѣй пошти.

Дзвонки шкѣлні і сигнатурки церковні, ваги вѣдъ 3 до 20 лт. по 190 зр. за 1 клт.

ПЕТРО ХИЩОНСТОВСКИЙ
 торговля велѣна у Львові площа Капітульна ч. 1 (напротивъ катедръ).
 Цѣнники вѣострованій робныхъ предметѣвъ до розпорядимости.

ДЕНТИСТЪ

Д-ръ Б. Качоровскій
 бывшій ученикъ берлинской школы, перенѣвши свое довголѣтне

Заведеніе дентистичне
 зъ Вѣднѣ до Львова, ординує при ул. Сикстуской ч. 23 (старѣй поштѣ) партеръ вѣдъ години 9-1 передъ і вѣдъ 2-5 по полудни. Вѣ недѣлѣ і свята вѣдъ години 9-12 передполуднемъ. Для убогихъ недужихъ що день амбулаторія вѣдъ години 8-9 передполуднемъ.

Торговля коринныхъ товарѣвъ
КАРОЛЯ РІЛЯ

Львові, улица Сикстуска ч. 36
 313 поручає: 9-20

Коняки що-до якості і цѣнъ безъ конкуренціі, Старку знамениту. Ви на угорскій і австрійскій, Горькіи вѣ рознородныхъ смакахъ.

КАРТЫ ВЪЗДЫ

до Пѣвнѣчной Америки

вѣ

Нидерландско-Американскѣмъ товариствѣ пароходной плавбы.

I Kolowratring 9 **WIEN.**

IV Weyringergasse 7 a

Щоденна експедиція зъ Вѣднѣ.

37-52 Поясненія безплатно. 1

Вѣдъ давня звѣстний зъ своей доброты і запаху правдивый

РОССІЙСКИЙ ЧАЙ

вѣ торговлѣ

В. АДАМОВИЧА

вѣ БРОДАХЪ

фунтъ дуже доброго . . . . . зр. 1-40
 фунтъ найлѣпшого орѣн. опакован. зр. 250
 фунтъ "Имперіаль" цѣсарскомъ . . . зр. 350
 фунтъ высвѣтъ зъ найлѣпш чѣвъ зр. 120
 кава "Сіріусъ" франко 5 кѣльо . . . зр. 950

4861 99-104

LE GRIFFON
 PRAWDZIWI FRANCUSKI PAPIER
NAJLEPSZY
 NAJPOSZUKANSZY
 NAJBARDZIEJ SŁUŻĄCY ZDROWIU
CYGARETOWY PAPIER
 ZWAŻAĆ NA MARKĘ
 STRZEC SIĘ PRZED WSZELKIMI NAŚLADOWANIAMI.

Бюро заряду ул. Академічна 5.

Фабрика штучныхъ
НАВОЗОВЪ
 спѣлки комадитовон

Юліана Ванга у Львові

поручає зъ гарантією процентѣвъ і якості складовыхъ частей 265 9-13

Мучку кѣстяну і суперфосфаты
 по можливо найдешевшихъ цѣнахъ.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. уприв. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

купує і продає

всѣ эффекты і монеты

по курсѣ деннѣмъ найточнѣйшѣмъ не вчисляючи нѣякой провинціі.

Яко добру і певну лѣонацію поручає

4 1/2% листы ипотечный
 5% листы ипотечный преміованій
 5% " " безъ премій
 4 1/2% листы товариства кредитового земского
 4 1/2% " Банку красового
 4 1/2% позичку красову галицку 3483
 4% позичку пропінатіюу галицку
 5% " " букованьску
 4 1/2% " " угорскихъ землѣницъ державныхъ
 4 1/2% " " пропінатіюу угорску
 4% угорскій облигаціи индѣмізаціи

а всѣ ті паперы Контора вымѣны Банку ипотечного все купує і продає

по найкористнѣйшихъ цѣнахъ.

ЗАМѢТНА: Контора вымѣны Банку ипотечного приймає вѣдъ П. Т. купуючихъ всѣлякѣ выдѣлованіи а вже платніи мѣсцевіи паперы цѣнній, такожъ запавшій купоны за готовку, безъ нѣякого вѣдновленія, а замѣсцевіи лишъ за вѣдновленьемъ сировадженихъ коштѣвъ.

До ефектѣвъ у котрыхъ вышшли купоны, доставляє новы аркушъ купоновъ, за аворотѣмъ коштѣвъ, котріи самъ поносятся.

При закупкѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

_____

Огелемения принимают ся по цѣнѣ 6 кр. вода одной стрѣлки кисератовъ а въ рублицѣ „Надбелане“ по 20 кр. в. а Лоджии чистить ся по 10 кр. вода стѣкла.

Екъ зъ-разу оббйшовъ оббйстье, а вѣдѣ
такъ ставъ ходити довокла дому, де его при
тягало одно вѣкно зб спущеною заслоною. Ал
при томъ ему впали въ очи рѣзній недостатч
котрыхъ вѣвъ передъ тымъ не бачивъ: тутъ

той результат повинен бы бути вдоволяючимъ.

Якъ стоить товариство матеріально въ нинѣшню хвилю, се показує наглядно отсей білансъ:

Активы:	
Готівка въ касѣ . . .	1.587 зр. 82 кр.
Товаръ по цѣнѣ закупна . . .	8.385 " 04 "
Устроенье [10%] . . .	144 " 61 "
Дебиторы . . .	2.547 " 31 "
Разомъ . . .	12.664 зр. 78 кр.

Пассивы:	
Фондъ резервовый . . .	91 зр. 20 кр.
Удѣлы . . .	1490 " — "
Сonto corrente кредиторомъ . . .	9865 " 79 "
Счетъ текуцій . . .	350 " — "
Чистый выскъ . . .	867 " 79 "
Разомъ . . .	12.664 зр. 78 кр.

Счетъ выскѣвъ и стратъ:

Зароблено на продажѣ товаромъ 1927 зр. 91 кр.

Страты:	
Комшты адміністраціи . . .	837 зр. 60 кр.
Вѣднанье въ устроенья . . .	16 " 06 "
Комшты основанія . . .	103 " 23 "
Роботы . . .	103 " 23 "
Чистый выскъ . . .	867 " 79 "
Разомъ . . .	1927 зр. 91 кр.

Оборотъ кассовый:

Приходъ . . .	12.974 зр. 20 кр.
Розходъ . . .	11.386 " 38 "

Оборотъ . . . 24.360 зр. 58 кр.

Теперь насущае ся ще пытанье: яка будучиность стелить ся товариству? Відповідь на се коротка: будучиность его спочиває цѣломъ въ рукахъ духовенства нашего. Если оно буде вѣднати ся до товариства тепло и скоче его поддерживать удѣлами и замовленями, то товариство що-разъ выше буде поносити ся та що-разъ крашій й богатшій выказувати плоды свои дѣяльности. И треба вѣрити, что оно такъ станеть, хотий до нинѣ товариство числитъ ледви 118 членомъ. Больша часть нашего духовного стану, говена рѣзкими бурями житейскими, потрясена многими внутрѣшними и выѣшними напастями, сталась недовѣрчивою и рѣвнодушною до всѣхъ и на все и апатично глядять въ будучиность и старає ся держатись зъ-далека, выжидаючи. Однакъ промовь тымъ людямъ до сердца, вѣдкый передъ ними руску душу, а переконавшъ и побрѣшь до всякого доброго дѣла, на всякой жертвы. Такъ и тутъ. Зъ початку народъ глядитъ на насъ зъ недо-вѣрчїемъ а декуда и зъ маловажаємъ, а нинѣ всѣ переконали ся, что мы двинулись на благо-городный и высокохосенный подвигъ, и нинѣ каждый мусить признати, что ему годить ся предложить руку до нашей працѣ, для добра церкви и несчастныхъ вѣдовъ и сирѣтъ нашихъ. Тожъ не страхаймось той будучиности, только дальше зъединеными силами, постѣпно твердо, зъ одушевленемъ въ передъ! — а будучій рѣкъ принесе безперечно что богатшій плоды!

(Конецъ буде.)

Ювілей галицкого товариства господарского,

Зъ нагоды 50-лѣтняго истнованія галицкого товариства господарского вѣдбули ся оно-гды въ музичной гали на выставѣ загалный зборы ювілейнй того-жъ товариства при участіи кѣлька сотъ рѣльничомъ зъ Галичины и за-

вѣдбула штукатерія, тамъ майже цѣломъ злиняла краска на фронтѣ вѣкна, а на даху кѣлька дахѣвокъ не держитъ ся. Все те треба буде поправити.

И повный плявѣвъ на будучій часть, вѣнъ завернувъ до переѣзжон дорожї. Треба буде основно поправити и саме житье въ Торпѣ, — вже дуже она зробила ся вялою и апатичною, неначе заплѣснѣла зъ часомъ. Але теперь въ нѣй зновъ пробудитъ ся житье и веселѣсть, такъ что дѣвчичи не прїйдеть тутъ скучати. Їй потрібнй смѣхъ и веселѣсть, и вѣнъ дасть їй и се и те, теперь она буде за все те вдѣчна ему, выключно лишь ему.

Але вѣдтакъ прошибла его сумовита оба-ва, що властиво вѣнъ вже не здумѣ бути веселымъ, якъ передъ тымъ, що вѣнъ надто постарѣвъ ся, що ся пора вже проминула и нѣколи не верне ся. Якійсь тягаръ залагъ ему на сердце, але незабаромъ вѣнъ пѣсля свого авчачаю отрясь ся зъ него.

Надто постарѣвъ ся! Та-жъ ему що-нио пятьдесятъ лѣтъ, и вѣнъ здоровый и сильный, сильнѣшій вѣдъ неодоного молодца! Нѣ, вѣнъ вѣнъ зовѣсмъ не надто постарѣвъ ся! Не треба ему лишь оглядати ся назадъ, треба смѣло дивити ся напередъ, то, что вѣнъ такъ завѣдъды роздумує минуше — оєъ що его спонукує уважати себе старцемъ. Але вѣнъ се забуде, забуде на вѣки.

По десятиохъ може мінутахъ вѣнъ вже настрашнѣвъ ся, що вѣдѣшнѣвъ надто далеко

границѣ. Мѣжъ вышними прибѣвъ такожъ кн. Фердинандъ Лобковичъ, краєвий маршалокъ Чехи. Зборы повитавъ презесь товариства кн. Адамъ Сапѣга начеркнувши коротенько нетерію товариства и зазначивши вагу его для под-двигненія рѣльничства и просвѣты людю. По-тѣмъ вѣдчитавъ секретаръ имена делегатѣвъ дѣ-яныхъ товариствъ рѣльничихъ, дальше имена делегатѣвъ министерства рѣльничства, рѣльни-чихъ кулохъ, краковскаго тов. рыболовного, тов. лѣснаго, тов. огородничо-пчѣльничого и ди-рекціи школы дублянскои, а вѣдтакъ писемо зъ желаніями краєвого выдѣлу, подписане мар-шалкомъ и всѣми членами выдѣлу. Опѣсля вѣдчитавъ поздоровнй телеграмы.

По желаніяхъ, зложеныхъ радникомъ Струшквичемъ, именемъ неприсутного міні-стра рѣльничства Фалькенгайна; гр. Мицель-скимъ, въ имени краковскаго товариства рѣль-ничого; гр. Меч. Квиелецкимъ, именемъ познань-скихъ Поляковъ; Шышиловичемъ, именемъ школы дублянскои в т. д., проф. Пилатъ роз-повѣвъ 50-лѣтню исторію товариства, котора на-писавъ Тад. Лопушанскій.

По вѣдчитъ Пилата о. Горднѣвскій зъ Скла забравъ голосъ и въ имени селянъ и руского духовенства подякувавъ горячими словами за те, что товариство пригоруло до себе Ру-синѣвъ, и они тутъ научились любить батьків-ску землю, рационально еи справляти и под-нести еи вартѣсть. Сколькѣ зеренъ въ колос-кахъ въ цѣлѣмъ краю, стѣлько сердечныхъ же-ланъ зложилъ бесѣдникъ на розвитокъ това-риства, подякувавши такожъ и его проводни-камъ.

О годнѣ 1-ой кн. Сапѣга замкнувъ за-сѣданье.

Другого дня по полагодженю формально-стей и вѣдчитаню привѣтныхъ телеграмъ пос. Давидъ Абрагамовичъ выголосивъ вѣдчитъ „О экономичныхъ вѣдносинахъ въ нашѣмъ краю, зъ особливимъ уваженіемъ пытая: якъ збувати рѣльнй плоды.“ Бесѣдникъ подѣлѣши заслуги покойного кн. Льва Сапѣги, першого презеса товариства, коло поддвигненія рѣльни-цтва, говоривъ менше-болѣе такъ: Рѣльничтво у насъ не стоить низше, якъ въ вышнихъ кра-яхъ монархїи, однакъ мимо того рѣльничца про-дукція у насъ только за-для климатичныхъ взглядовъ є нѣша о 30% вѣдъ рѣльничон про-дукція въ Чехїи. До поднесена рѣльничон про-дукціи въ наибольшій мѣрѣ причины ся фа-брикаціи цукру, тымчасомъ она у насъ на ду-же низкой рѣвни. Бесѣдникъ порѣвнѣвъ въ тѣмъ взглядѣ Чехїю и Галичину. Галичина має 6,600,000 моргѣвъ орной землѣ, Чехїя 4,560,000, а Морава 2,115,000 моргѣвъ орной землѣ — отже Галичина має стѣлько рѣлѣ, сколькѣ еи мають Чехїя и Морава разомъ. Въ Чехїи єсть цукроварень 140, въ Моравѣ 45, а въ Галичанѣ всего двѣ — въ Товмачи и Сен-дашѣвъ [трета закладає ся коло Рѣшева]. Тѣ обѣ цукроварнѣ перероблюють только буракѣвъ, кѣлька перероблює одна цукроварня въ Люденбурѣ. Але и у насъ остаточно зрозу-мѣли, что въ тѣмъ напрямѣ треба щось робити. Окликомъ хвилѣ стало засновуванье цукрова-рень, а окликъ той здоровый, бо цукроварнѣ можуть въ Галичинѣ розвиватись тому, что завдяки міністрови Дунаевскому змѣнено въ Австрїи сю систему податкову, котра давнѣй-ше утрудняла бутье кождон цукроварнѣ и по-пыхала еи до банкротства. Такожъ продукція пива, котра головно займає ся перероблюван-немъ рѣльныхъ продуктовъ, стоить у насъ въ

вѣдѣ дому, и посѣбно вернувъ ся назадъ. Сонце зѣйшло, и вѣнъ ще прискоривъ ходу; ему выдавало ся, что часть цѣломъ выхоплю-єсь у него зъ рукъ.

Въ сали вѣнъ заставъ Ліссу, котра заби-рала ся накрывати стѣлъ.

— Встала? — шепотомъ поспытавъ.

— Та нѣ, она спала мовъ неввинна дѣти-на, коли я заходила до неѣ за мѣштами.

— А, такъ она спала.

Сѣвъ на крѣсло и зачавъ дивитись, якъ Лісса розставляла прѣборы до кавы. Кѣлька мінуть тревала мовчанка, вѣдтакъ Лісса сказала:

— Страхъ якъ она подѣбна до дѣдича!

Лице Ека засіяло вдоволенымъ усмѣхомъ.

— Не вже-жъ подѣбна? — поспытавъ не-певнымъ голосомъ.

Лісса притакуючо похитала головою, и они зновъ замовкли занятїи своими думками, що линули, якъ се они вѣдчували, въ тѣмъ самѣмъ напрямѣ. Разъ лишь Ека перебивъ мовчанку, сказавши Лісѣ, чтобы она такъ не стучала по-судиною и дуже добродушно принявъ еи до-сытъ сварливу вѣдповѣдь.

(Далше буде.)

порѣвнѣваю зъ Чехїю дуже низько, а се та-кожъ вѣдноситъ ся до фабрикаціи дробжджей. То все є причиной низькихъ цѣнъ рѣльничихъ плодѣвъ, бо прим. збѣже має болѣшу вартѣсть, яко мука, нѣжъ яко зерно. Дялѣтѣ треба стремѣти до закладаня фабрикъ, перероблю-ваня переробокъ рѣльничихъ, отже до подне-сеня рѣльничства а зъ тымъ до поднесеня цѣнъ рѣльничихъ плодѣвъ въ нашѣмъ краю.

Другій вѣдчитъ выголосивъ д-ръ Пайертъ „О збѣжевыхъ біржахъ“, выказуючи, что тѣ біржи не причиняють ся до поднесеня руху въ збѣжевой торговлѣ, анѣ до подвышеня цѣнъ збѣжа, бо рѣльнй спекулянты пѣсля свои волѣ назначують біржевой цѣны. Устрѣй збѣ-жевой торговлѣ треба бы зреформувати въ той способѣ, чтобы цѣны збѣжа були управлѣню-ванї пѣсля дѣйствныхъ потребъ, пѣсля попыту и подажи. Першій крокъ въ той мѣрѣ зробили нѣмецкій рѣльнички, котрі заснувавши звязокъ потрафили въ части освободити ся зъ-подъ впливу нѣмецкихъ біржъ збѣжевыхъ. Бесѣд-никъ поставивъ два внесеня: 1) Зборы пору-чаютъ центральному комитетови, чтобы име-немъ товариства выѣсь петицію до министер-ства рѣльничства и торговлѣ, абы скликали ан-кеты, котрі розслѣдили бы: о сколькѣ біржевой спекуляціи некористоно впливають на цѣны збѣжа, и евентуально представили средства зарады; 2) Зборы выберуть комісію, котра розслѣдитъ проектъ заснованя въ нашѣмъ краю збѣжевыхъ магазинѣвъ на всѣхъ зельв-ничихъ стаціяхъ на взѣръ американскихъ елеваторѣвъ. Перше внесенье ухвалено, друге вѣдделано до комитету.

По тѣмъ принято внесенье Вальвейскаго: Вызває ся комитетъ, чтобы потребу организаціи пробуждающего ся почину промышленного се-редѣ селянъ зьявъ подѣ розвагу, дотычный рухъ слѣдѣвъ и евентуально давъ початокъ такой организаціи.

Наступивъ рефератъ Стан. Хшонщевскаго: Дотепершнй поступъ въ краю на поля тре-тьорядныхъ меліораціи и внесеня стремлячі до развитку скоршого и обширѣйшого дѣланя — за котрый зборы высказали признанье. Иншї рефераты вѣдбули, а о годнѣ 1-ой кн. Сапѣга замкнувъ засѣданье.

Вечеромъ вѣдбувъ ся бенкетъ.

Зъ судебной сали.

[Бережанскій процессъ о „рѣзанье Ляхѣвъ.“]

Процессъ противъ комисаря тутешного ц. к. староства п. Яна Малавскаго о обиду чести зъ §§. 488 и 488 з. к. вѣдбувъ ся въ субботу 15 с. м. передъ ц. к. судомъ повѣтовымъ въ Бережаннахъ.

Предметомъ обжалованя бувъ фактъ, что дня 21 липня с. р. выразивъ ся п. Малавскій передъ вѣтѣми въ старостѣ, что дня 17 ли-пня с. р. оо. Стеткевичъ зъ Божакова, Дудро-вичъ зъ Таврова, Мащакъ зъ Потурторъ и Діа-ковскій зъ Бережанъ и адр. д-ръ Чайковскій зъ Бережанъ завязали въ домѣ о. Мащака въ Потурторахъ комитетъ, чтобы „рѣзати Ля-хѣвъ“, а о. Діаковскій на тую интенцію вѣд-правивъ службу Богу.

До розправы явивъ ся обжалованный въ асистенціи адвоката д-ра Шецля; въ имени обвинитѣльнѣвъ приватныхъ станувъ адвокатъ д-ръ Олесницкій зъ Стрыя, а кромѣ того оо. Мащакъ и Дудровичъ станули особисто. Роз-праву провадивъ совѣтникъ Трусевичъ.

П. Малавскій явивъ ся до розправы въ дуже „сокрушенѣмъ“ вѣдѣ и заявивъ обвини-телямъ свой щирый жалъ, что се „непорозумѣ-нье“ наступило, якъ такожъ готовѣсть до вся-кой сатисфакціи.

Колѣ розправа розпочалась и прїйшло до переслуханя п. Малавскаго яко обжалованого, вѣнъ заявивъ, что нѣколи ве ужнѣшъ выпутова-ныхъ ему слѣвъ въ намѣрѣ, чтобы щось по-добного на серію закнути обвинителямъ; что до подобного закиду не мавъ нѣякой подстави и что — если обвинитѣль чують ся тымъ оби-дженъ — вѣнъ ихъ перепрашає. Заявленье се зложилъ п. Малавскій въ прасутности числен-ной публики, мѣжъ котрою були всѣ тѣ селя-не, передъ котрыма зробивъ вѣнъ оскорбляю-чїй закидъ, будучій предметомъ обжалованя — и слова его дословно записано до протоколу. Супротивъ того прилюдного розказаня винов-ника забравъ слово д-ръ Олесницкій и поро-зумѣвши ся зъ приватными обвинителями за-явивъ, что по тѣмъ прецеденсѣмъ належитъ мати надѣю, что подобный рѣчи болѣше не повто-рять ся и для того обвинитѣль, выѣячи жалъ виновника, вдоволяють ся сею сатисфакцією и не жадають покарания виновника.

На тѣмъ скѣнчилась тая справа, зъ ко-трои обвинитѣль вышелъ вывѣвъ побѣдоносно, бо не лише бачали признанье и жалъ виновника, что очевидно мусѣло становити для нихъ най-вышшу сатисфакцію, але кромѣ того дали до-казъ правдивою благородности, не жадаючи по-карания виновника, хочъ знали зъ горы, что су-

противъ очевидности вины покаранье се мусѣ-ло бы наступити. Дялѣтѣ результатъ сей вы-кликавъ въ цѣлѣмъ мѣстѣ велике вражѣнье, а для обвинитѣльнѣвъ збудувъ у всѣхъ чувства правдивого поважания.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

На 18-омъ звичайномъ засѣданю го-ловного выдѣлу товариства „Про-свѣта“ полагоджено мѣжъ вышними справами админістраційными отей важнѣшій:

1. Поручено перворядной рускѣй фирмѣ літографичной п. Андрейчина у Львовѣ выкона-ти народописну карту Руси-Украины въ 1000 примѣрникахъ.

2. Принято до вѣдомости, что календаръ товариства на рѣкъ 1895 вже выдрукованный; форматъ его такой, якъ загаломъ книжочокъ „Просвѣты“ [тымъ вдоволено бажаню загалъ-ныхъ зборѣвъ], цѣна значно низша, бо лише 35 кр. за примѣрникъ, часть информацийна бо-гата а часть літературно-наукова мѣстить тво-ры майже самыхъ галицкихъ письменниковъ. Календаръ сей гарно иллюстрованный буде роз-сылатись членамъ яко книжочка за два першї мѣсяцѣ 1895 року. Отже хто вступитъ въ чле-ны Просвѣты на рѣкъ 1895, той уже дѣстане и календаръ за той рѣкъ.

3. Принято до вѣдомости, что книжочка за вересень п. заг. „Дѣвчичїй павѣ Крогу-лецъ“, оповѣданье Данила Ленкого, уже на-друкована и починає ся розсылати членамъ, а на слѣдуючїй мѣсяцѣ ухваливъ выдѣлъ друку-вати простору працю о. Ивана Негребецкаго „Наука практычного рѣльничства“ зъ иллюстра-ціями.

4. Принято до вѣдомости, что Украинѣ зъ Одессы прислали и сего року на збѣльше-нье фонду Леонидъ звыжъ 50 зр.

5. Кѣлька рукописей на книжочкѣ „Про-свѣты“ розбѣрали члены выдѣлу до рецензїи.

6. Принято до товариства 45 новыхъ чле-номъ.

7. Принято до вѣдомости, что п. Франті-шекъ Ржегоржъ зновъ приславъ до бібліотеки товариства спору паку ческихъ книжокъ. Вы-дѣлъ ухваливъ выслати ему пѣсьменно сердеч-ну подяку.

8. Принято до вѣдомости, что американ-скї Русины прислали товариству въ даръ кѣль-ка анимѣвъ фотографичныхъ, а именне амери-канскаго Бояна, рускон капелѣ, одной церкви и поодинокихъ выдатныхъ Русинѣвъ. Дѣякі зъ сихъ фотографїи увѣрили яко иллюстраціи до Календаря на рѣкъ 1895-ый.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛІТИЧНЫЙ.

Дня 25 с. м. збѣрає ся угорска па-лата маїнатѣвъ, чтобы перевести наряду надъ тыми проектами церковно-політичными, котрі палата послѣвъ ухвалила въ червнѣ с. р. Тѣ проекты стоять въ такой звязи зъ ухвале-нымъ вже вѣдѣ обохъ палатъ закономъ о ци-вильныхъ вѣнчаняхъ, что ажъ всѣ разомъ ма-ють дѣстати санкцію королевска. Якъ звѣстно, епископѣтъ угорскїй въ меморїалѣ, дорученѣмъ цѣсарєви подѣ конецъ мин. року, осудивъ тѣ всѣ проекты, не лишъ дялѣтѣ, что правитель-ство завязало ихъ зъ закономъ о цивильныхъ вѣнчаняхъ, але такожъ и за-для того, что кож-дый проектъ (выявивши хибѣ проектъ змѣны законѣвъ зъ 1868 р. о религіи дѣтей супру-жествѣ мѣшаныхъ) протавитъ ся засадамъ церкви. На кѣлька дѣвъ передъ сесією пала-ты маїнатѣвъ вѣдбує ся конференція еписко-пѣвъ, чтобы порѣшити, яке становиско мають заняти епископы въ нарадахъ палаты. Рѣ-вножъ мають рѣшити епископы — якъ доно-сятъ зъ церковныхъ кругѣвъ — въ якій спо-сѣбъ має подати ся цѣсарєви просьба о не-санкціонованье закона о цивильныхъ вѣнча-няхъ. Кардиналъ Васарїй подѣває епископато-ви ту гадку, а самъ явить ся на авдіенціи у цѣсаря въ Будапештѣ и поспытає, чи монархъ прїйме епископѣвъ яко корпорацію, чи лишъ яко посольство, або чи зволитъ прїняти прось-бу епископѣвъ лишъ въ пѣсьменѣмъ поданю. Якъ довго незвѣстна воля монарха, такъ дов-го ще й день конференціи епископскон не єсть дѣфинитивно означеный.

Япѣицѣ зачали въ Корѣѣ выступати офензивно. Въ першихъ дняхъ сего мѣсяця они розпочали атакъ тремя колоннами войска. Праве крыло мало найтяжшу задачу, бо му-сѣло перейти черезъ горы, что перетнають Корѣю зъ пѣвночи на полудне. Армія выкона-ла сю задачу щасливо и добула укрѣплену позицію Ханчѣвъ подѣ Сентъ-ченѣ. Лѣве кры-ло заатакувало рѣвночасно правї фланки Хи-нчѣвъ и змусило ихъ подати ся въ задѣ. Се-редна колонна Япѣицѣвъ звела за той часть зъ армією ханьскаго кѣлька помѣншихъ битѣвъ, чтобы въ сей способѣ дати чѣсть обомъ своимъ

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ пѣдѣль и рускыхъ святъ) о 5-ой годинѣ по полуднѣ. Литературный додатокъ "Библиотека найзнаменитѣйшихъ повѣстей" выходитъ во второкъ, и во второкъ и пятницѣ на перемену разомъ съ Дѣломъ.

Передплата и нисераты принимають: у Львовѣ Администратія "ДѢЛО" ул. Баторія 24, Центральное бюро оголошень ул. Коперника 9, 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвига 9. у Відни: M. Dukas, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek, I. Wollzeile 8; Oppel, I. Stubenbastei 2. J. Danneberg, I. Wollzeile 19. Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Comp. Въ Пештѣ: E. Mistrachy V. Bez. Akademischgasse 6.

Передплата на "ДѢЛО" и нисераты за нисераты платитъ Львовъ.

Передплата на "ДѢЛО" съ литер. додаткомъ въ Австрію: на цілий рікъ . . . 18 зр. на цілий рікъ . . . 24 зр. на цілий рікъ . . . 9 зр. на цілий рікъ . . . 13 зр. на чверть року . . . 4 зр. 50 кр. на чверть року . . . 6 зр. на чверть року . . . 1 зр. 50 кр.

у Львовѣ: на цілий рікъ . . . 18 зр. на цілий рікъ . . . 8 зр. на чверть року . . . 4 зр. на чверть року . . . 1 зр. 35 кр. Редакція, Администратія и Експедиція подъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи вѣрстають ся лише на попереднє застереженнє. — Редакція неопечатанъ вѣдѣль нѣмъ. Неоднократно членъ комитету 8 кр. в. в. Оголошенія принимають ся по цінахъ 6 кр. вѣдѣль односторонній нисератомъ а въ рубрицѣ "Надбѣла" по 20 кр. в. в. Редакція членитъ ся по 10 кр. вѣдѣль етикета.

Спѣльнѣ делегаціи.

Въ понедѣлокъ передъ полуднемъ зачала комісія бюджетова австрійской делегаціи вѣрады надъ бюджетомъ министерства справъ заграничныхъ.

Референтъ Думба зазначивъ, що тридержавный союзъ есть неохотнѣю основною нашою политикѣю заграничною. За-для того обставины згадка про союзъ у вѣрствѣйшій промовѣ цѣсарской була цѣлкомъ злишня. Бесѣдникъ высказуе надѣю, що договоры торговельныя съ сусѣдами на Выходѣ, именно съ могучою державою руссійскою, принимать ся такоужь до ще большого скрѣпленія и установа дружнихъ вѣдѣльнѣхъ политичныхъ. Последній подѣль въ Болгаріи та истнуеючій тамъ особнѣйшій и партійный борбѣ могутъ снѣжати цивилизаційный и економический розвитокъ того краю, а заравномъ и переняти обавою каждого правительства того краю. Бесѣдникъ проситъ министра Кальнокого, чтобы давъ выясненія що-до вѣдѣльнѣхъ въ Болгаріи и Сербіи.

Делегаты молодого-Чехъ Пацакъ въ довшій промовѣ критикуе тридержавный союзъ, который — послѣ его гадки — спѣвнѣе самостоятельности Австріи. Народъ чешскій есть противный тридержавному союзову, головню за-для того, что не вѣритъ въ тривѣдность и непохитѣбельность союза, а такоужь и за-для того, что союзъ противитъ ся мисіи Австріи супротивъ народовъ въ заселяющахъ. Россія есть единственно пріятель Австріи, на которого она може полагатися. Бесѣдникъ доказуе, что тридержавный союзъ зруйнуе Италію, привневолюе въ до великихъ выдатковъ на цѣль войсковой. Тагары войсковы въ Австріи переисплатуе теперь выдатки безпосреднѣ о 33 миліонѣвъ а посереднѣ о 37 миліонѣвъ зр. Молодо-чешка оппозиція не звертае ся противъ особы г. Кальнокого; народъ чешскій есть лѣво-альный а на его лѣвоальность вѣдѣльнѣхъ заведѣльнѣхъ выимковому стану. Намѣстникъ Тува есть проводирѣмъ сторонництва политичного и радъ бы выимковыми законами та политичными процессами уздоровити вѣдѣльнѣхъ политичный. Вѣдѣльнѣхъ жовтня 1893 р. до 12 вересня 1894 р. роздѣльнѣхъ выимковѣ суды мѣжь чешскій народъ 230 лѣтъ вѣдѣльнѣхъ!

Бесѣдникъ мотивуе вѣдѣльнѣхъ бюджету министерства справъ заграничныхъ политикѣю тридержавного союза и спѣвнѣю Кальнокого у вытвореню теперѣшного положенія внутрѣшного, которого знаменѣмъ въ Чехіи есть заведѣльнѣхъ выимковому стану. Ставить питання: 1) Чи правда, что окупация Босны буде замѣнена въ анексію?; — 2) Чи Австрія дѣйствѣно заключила съ Сербіею конвенцію войскову на 12 лѣтъ;

— 3) Чи вѣдѣльнѣхъ внутрѣшній Австрія мають впливъ на ви заграничну политикѣю, спеціально же що-до пересѣдѣльнѣхъ Румунѣвъ угорскихъ; — 4) длячего Австрія пѣдѣльнѣхъ заключила договоръ торговельный съ Россіею анѣжь Нѣмеччина?

Дел. г. Зедвицъ зазначивъ, что д-ръ Пацакъ не мавъ права промовѣти въ имени чешского народу. Бесѣдникъ яко представитѣль шляхты чешской не годитъ ся на высказы Пацака и есть за тридержавнымъ союзомъ. Вѣдѣльнѣхъ въ Чехіи не такій злѣй, противно можна пересѣдѣльнѣхъ ся о великомъ развитку материальномъ Чехіи.

Дел. Русъ звернувъ ся въ имени Нѣмцевъ чешскихъ противъ Пацака и сказавъ, что скоро чѣе молодого-Чеха промовѣлюющего о марѣ въ сей способъ, якъ се зрѣбѣвъ Пацакъ, то ему сейчасъ приходитъ на гадку Gracchi deseditione querentes. Що-до правдо-державныхъ домагъ Чехѣвъ, то тѣ домаганы не могутъ бути полагодженъ безъ Нѣмцевъ.

Пос. Дупуль подѣльнѣхъ зъ вдовольнѣмъ, что политика ведена министерствомъ справъ заграничныхъ обѣльнѣхъ въ найлѣпшій плодъ. Бесѣдникъ выступивъ рѣвножъ противъ Пацака за его згадку про Румунѣвъ и закончивъ, что покладая на мудрѣсть и батѣковску печальность цѣсаря, который не допуститъ нѣякой несправдливости.

Дел. Пацакъ вѣдѣльнѣхъ г. Зедвицѣви доказуе, что шляхта чешка стоитъ на боцѣ вѣдѣльнѣхъ чешского люду. Але и старо Чехи солидаризують ся зъ высказаніи Пацака, бо се выводитъ зъ старо-чешскихъ газетъ.

Министеръ Кальнокій вѣдѣльнѣхъ ся найперше на слова цѣсарской промовы. Заявивъ, что вѣдѣльнѣхъ на рѣчевѣй замѣты Пацака, але что-до ситуаціи политичной Австро-Угорщины не мавъ нѣякого больше замѣтити понадъ се, что пише ся по газетамъ. Зъ того можна заключати, что опінія публична подѣльнѣхъ погляды политичай министра. Тридержавный союзъ змѣряе до удержанія мира и вже вживъ ся зъ населенѣмъ. Противники союза вже уступили и становнѣе молодого-Чехѣвъ вѣдѣльнѣхъ. Не вина тридержавного союза, что державы збрѣють ся, бо и каждая инша комбинація политична рѣвножъ привневолювала бы Австрію збрѣвати ся. Добрий зносинѣхъ нашою монархіи истнуеючій и до иншихъ державъ не привневолюе до союза. Вѣдѣльнѣхъ зъ Франціею суть якъ найлѣпшій, а зачали ся они зъ принятѣмъ, яке сѣрѣтѣло цѣсарску пару на Рівіерѣ. — Рѣвножъ что-до Россіи вѣдѣльнѣхъ дружнѣхъ. Володарѣ Австріи и Россіи мають спѣльнѣй цѣль, бо стремлять до мира и добробыту своихъ краѣвъ. Договоръ торговельный съ Россіею запевнѣвъ на 10 лѣтъ не лишъ вѣдѣльнѣхъ торговельный але и политичный. —

Згаданный Пацакомъ договоръ мілітарный зъ Сербіею не заключеный. Въ Сербіи ситуація политична дуже нестала, але король Александеръ на серію старае ся удержати якъ найдружнѣйшій зносинѣхъ зъ Австріею и есть надѣя, что ему удасть ся поправити сербскій вѣдѣльнѣхъ. — Въ Болгаріи теперѣ неясна ситуація. Правительство давнѣйше давало больше заперуки что-до тривѣдности вѣдѣльнѣхъ, анѣжь теперѣшнѣ. На жалъ выринули тамъ несподѣванки, котрѣ прибрали знамя ексцесѣвъ. Въ Болгаріи такъ непевна ситуація, что вѣдѣльнѣхъ власти можна дѣстѣти ся до вѣдѣльнѣхъ. Для Австріи такій вѣдѣльнѣхъ неконечъ пригѣднѣй, але ибѣль гадки министра, и теперѣшній министры суть добрыми патриотами, а Болгарѣе мають таке почутѣе самостоятельности, что не дозволять на затрату самостоятельности, котру зъ такимъ трудомъ собѣ выбороли. Австро-Угорщина заховаетъ завѣдѣльнѣхъ симпатіи для народу болгарского. — Що до Румуніи то она мала нагоду пѣзнати добродѣтели тридержавного союза. Если жъ въ Румуніи истнуеючій струѣ націоналізму, то чѣйже тамошному правительству удасть ся звернути тѣ струѣ въ спокѣйне русло. — Про анексію Босны министерство не думало. — Такоужь и для Чехѣвъ тридержавный союзъ есть хосенный. Министеръ бажае для Чехіи внутрѣшного мира, але чи Чехи самѣ старають ся о той миръ, можна бы сумнѣвати ся. Министеръ нѣколи не покидае засады, чтобы старати ся о внутрѣшній миръ въ монархіи, а цѣсаръ заявивъ, что найгорячѣйше бажае, чтобы внутрѣшній миръ бувъ удержанный, а если его де нема, чтобы бувъ приверненый.

По мовѣ министра вызвала ся коротка дискусія, вѣдѣльнѣхъ принято бюджетъ министерства справъ заграничныхъ, а министрови ухвалено вѣдѣльнѣхъ до вѣдѣльнѣхъ всѣми голосами противъ одного голоса дел. Пацака.

Въ спеціальной дискусіи домагавъ ся дел. Зіеъ, чтобы отворено румунскую границу для привозу худобы и тѣмъ способомъ обнѣжѣно цѣны мяса. — Дел. г. Зедвицъ протививъ ся тому, бо се пошкодило бы интересамъ рѣльничѣвъ. — Министеръ Кальнокій вѣдѣльнѣхъ, что квестія импорту мяса зъ Румуніи есть дуже екомпликована, а навѣтъ сумнѣвае ся, чи отворенѣе границъ принесло бы хосенъ, бо послѣдними роками годѣвъ худобы въ Румуніи значно подѣльнѣхъ. Треба и се зважити, что рѣвножъ зъ отворенѣмъ румунской границѣ замкнѣно бы нѣмцѣмъ границу.

Вѣдѣльнѣхъ реферувать дел. Русъ выдатки на маринарку. Принято безъ дискусіи ординаріомъ и экстраординаріомъ маринарки.

Нинѣ передъ полуднемъ мають вѣстѣхъ вѣдѣльнѣхъ кредитомъ окупацийнымъ, спѣльнѣхъ финансами и доходами зъ мыта.

Загальнѣ зборы членѣвъ Товариства для выробу ризъ церковныхъ въ Самборѣ

(Конецъ.)

Справозданѣ дирекціи приняли збораннѣхъ зъ повнѣмъ признаемъ безъ дискусіи и затвердили білянье, а коли нѣхто не забравъ голосу въ той справѣ, то приступлено до другой точки порядку дневного т. е. до справозданія контрольной комісії. Въ имени сей комісії забравъ слово о. Гмытрикъ и заявивъ, что комісія старала ся выповнити свою задачу якъ найточнѣйше, перевела инвентуру магазину дуже докладно, переглянула всѣ книги и знайшла ихъ зовѣмъ въ порядку; взагалѣ по двохъ дняхъ работы переконали ся, что дирекція веде дѣло товариства совѣстно и заслугуе на повне признанѣе. На внесенѣе о. Гмытрика збораннѣхъ удѣльнѣхъ дирекціи абсолютнѣю одногласно.

Приступлено до третьей точки программы т. е. до подѣльнѣхъ зыскѣвъ. Подѣльнѣхъ той зроблено по мысли §. 44 статута такъ, что на фондъ резервовый пришло 86 зр. 78 кр.; на дивиденду вѣдѣльнѣхъ 433 зр. 89 кр.; на запомогѣ для вѣдѣльнѣхъ и сирѣтъ 347 зр. 12 кр. Цѣлорѣчна дивиденда вѣдѣльнѣхъ одного удѣльнѣхъ выносѣтъ 2 зр. 41 кр., пѣврѣчна 1 зр. 20 кр.

На чергу прийшли внесенѣе.

Перше внесенѣе поставивъ совѣтъ взглядно дирекція о змѣну статута Референтъ, членъ дирекціи п. Лашкевичъ, вѣдѣльнѣхъ и умовнѣвае змѣну статута въ §. 44, чтобы рѣчна дивиденда вѣдѣльнѣхъ одного удѣльнѣхъ не перевыскала 10%, а есентуальна рѣшта, позѣстала зъ той части зыскѣвъ припадающахъ на дивиденды, чтобы переходила на фондъ резервовый. При дискусіи надъ тѣмъ предметомъ предложили оо. Чайковский и Кушнѣръ, чтобы дивиденду вѣдѣльнѣхъ удѣльнѣхъ зинвѣти до 6% зъ огляду на то, что товариство основано въ цѣльяхъ добродѣльнѣхъ, а не для зыскѣвъ, и что на дивиденды тѣи певно нѣхто не рахуе. При голосованіи надъ внесенѣемъ дирекціи и о. Чайковского принято внесенѣе дирекціи, т. е. чтобы рѣчна дивиденда вѣдѣльнѣхъ одного удѣльнѣхъ не перевыскала 10%. — Змѣну §. 46. статута принято такъ, что дивиденды, не подѣльнѣхъ въ протягу одного року, припадають въ половинѣ на фондъ резервовый, а въ другой половинѣ на запомогѣ для вѣдѣльнѣхъ и сирѣтъ по священнахъ.

Кромѣ того вѣдѣльнѣхъ п. Лашкевичъ проектъ амѣны статута въ §§. 25. и 31. о стѣлько, чтобы дирекція за ведѣнье дѣлъ вызначено 5% вѣдѣльнѣхъ спроданыхъ товаровъ, а радъ надзирающій марку презенціу вѣдѣльнѣхъ засѣданъ. Надъ сѣмъ внесенѣемъ розвинула ся широка дискусія. Большая часть збораныхъ заявила, что заступаючи другихъ членѣвъ повномочіями не може рѣшати того, что не было поставлено на

31)

Оселя Торпа.

Повѣсть Тора Гедберга.

(Далѣе.)

Але ему стало надто тѣсно въ комнатѣ и вѣдѣльнѣхъ выйшовъ зъ дому, заглянувъ до стайнѣ, до оборо, выдавъ пѣвголосомъ деякій распорядженія робѣтникамъ, — они не розумѣли, что ему такого, длячего говоритъ шепотѣмъ, и и кѣлька разѣвъ вертавъ ся до дому, чтобы попланути, чи не поднята заслона въ заѣтънѣхъ вѣдѣльнѣхъ.

Вѣдѣльнѣхъ коли выбила осьма година, вѣдѣльнѣхъ зачавъ сердити ся, коли-жъ бо она пробудитъ тажъ въ сей способъ они втратятъ даремно цѣльнѣхъ день, а тутъ ему треба такъ много тѣи показати, такъ много плянѣвъ у него въ головѣ на нинѣшний день. Сѣвъ, чтобы уложити подрѣбно роздѣльнѣхъ дня, але вскорѣ покинѣвъ ту гаду; лѣпше вже полишити все припадковѣ, бо-жъ они и такъ не успѣють зрѣбѣти всего того, что вѣдѣльнѣхъ собѣ укладавъ.

Лѣса рѣвножъ нетерпѣливѣхъ, побоюючи, что кава вже надто довго варѣтъ ся. И она уважала, что пора-бъ панночѣхъ вѣстѣти. Або, може, въ домѣ заведе ся теперѣ выимковѣ лежанъ въ лѣжку до девятой години? Але коли она завважала, что дѣднѣхъ тратѣтъ терпѣливѣхъ, насварала на него, докоряючи ему,

что не може дати дѣтнѣхъ поспати спокѣйно навѣтъ первого дня, якій она проводитъ дома.

Вѣдѣльнѣхъ коло пѣвъ до девятой Анна выйшла и дурный настроѣй душевный Ека мовъ рукою вѣдѣльнѣхъ. Однакъ въ першу хвилю мѣжь ними залагла неначе якась примушенѣсть и имѣъ здавалося, что они взаимно чужѣй для себе.

Нинѣ на личку Анны гравъ больше живый румянецъ якъ вчера, и она выдае ся Екови ще гарнѣйшою, а особливо вѣдѣльнѣхъ тон поры, коли сказали Екови, что она подѣбна до него. Вѣдѣльнѣхъ лѣдѣи мѣвъ усидѣти на мѣсцѣ, зъ нетерпѣливѣхъ ждавъ, чтобы чинѣмъ скорше пойти зъ нею на прогулку; не знавъ про что властво мае говорити зъ Анною, и длятого объясновать та познакомлювать ся зъ всѣми дробницами своего господарства, чтобы лишь найти тематъ до розмовы та позбутися того тяжкого чувства вымужености.

Сейчасъ по кавѣ, они поѣшли оглядати оселю. Совѣе вже высоко стояло на небѣ, и розливалось яркій проникненый всеняною веселѣстію блескъ. Анна прижмуривши очи вѣдѣльнѣхъ свѣтла, пристанула на пороѣхъ.

— Ахъ якъ гарно! Що за розкѣшъ село! — А хва-жъ ты перше, нѣколи не була на сѣль?

— Бувала, але послѣдними лѣтами, коли мы вернулись зновъ до Швеціи, мы не мали грошей, чтобы можна было лѣто переводити на сѣль.

Голосъ еи звучавъ такъ сумовито, майже докѣрливо, якъ выдало ся Екови, что его ажъ вколело въ сердце.

— Але за то теперѣ можешь довольнѣхъ натѣшиться сѣльскимъ житѣмъ — живо сказавъ.

Она потакнула зъ вѣдѣльнѣхъ смутку.

— Ахъ если-бъ лишь...

«Если-бъ лишь мама...» — хотѣла сказать, але наразѣ затылась и слезы подѣстунили до очей.

Вѣдѣльнѣхъ глядѣвъ на то и вѣдѣльнѣхъ еи мысли. — Ну, ходѣмъ вже! — сердито крикнувши поѣшовъ попередъ нею до стайнѣ.

Въ часѣ огляданія домашнихъ забудованъ, се непрямеи вражѣнье поволѣи цезло. Екъ бувъ очарованный тою цѣквѣстію, яку Анна виявляла, и зрозумѣньемъ, зъ якимъ она вѣдѣльнѣхъ до тѣхъ всѣхъ рѣчей, хочъ майже въ-перше ихъ бачила. «То она вѣдѣльнѣхъ мене уважала» — думавъ вѣдѣльнѣхъ зъ гордостію.

Они поѣшли ще оглядати млынъ, котрый якъ давнѣйше працюеъ безъ утѣны. Старый мельникъ же живѣтъ; заведѣльнѣхъ такий веселый и здоровый, тѣльки ще больше розтоветѣвъ ся а и волосѣе его было теперѣ бѣле, не лишъ за-для самого мучного пылу. Помимо своихъ лѣтъ вѣдѣльнѣхъ заховать свои давнѣй привычки и теперѣ ставъ жартобливо надѣкакувати дочѣ подѣбно, якъ колѣсъ матери.

Коли вертали, Анна поспытала батька: — Але длячего садъ такий запущеный?

— Садъ? — буркнувъ Екъ. — Но такъ. Тажъ вѣдѣльнѣхъ мѣвъ бы бути чуждымъ! Ты повиненъ заняты ся нимъ.

Теперѣ они безъ найменшою трудности говорили собѣ «ты».

Екъ затиснувъ зубы а лице его набрало сердитого выразу.

— Нѣ! — вѣдѣльнѣхъ вѣдѣльнѣхъ такъ коротко и рѣзко, что розмова вѣдѣльнѣхъ-разу устала.

По прогулѣхъ Анна сѣла до стола зъ та-кѣмъ анетомомъ, что Екъ набравъ якъ найлѣпшого гумору, и подавъ тѣи проектъ поѣхати по обѣдѣ до Бинѣхъ, до своихъ тѣтокъ.

Въ послѣднихъ лѣтахъ тамъ зайшли великій змѣны. Гольмеръ умеръ, а маѣткомъ за-вѣдѣльнѣхъ теперѣ одинъ зъ его зятѣвъ, что оженѣвъ ся зъ другою вѣдѣльнѣхъ доу дочкою. Другій-жъ дѣвъ, молодой вѣдѣльнѣхъ Ельзы, такоужь выйшла за-мужъ и покинула роднѣйный дѣмъ. Тѣльки Люиза и Ерика остали паннами та жили у швагъ, тримаючи сестру и его самого подѣльнѣхъ досѣтъ строгою опѣкою. Припустѣмъ, Люиза була все такъ доброю якъ давнѣйше, але еи добрѣта зъ лѣтами набрала больше депотичного характера и въ мѣру того, якъ змѣнѣвъ ся кругъ еи дѣланъ, всѣ хлопѣты и стараня, якій она перше дѣлила на три сестры, сконцентрувались теперѣ на тѣи одной, оставшій подѣльнѣхъ еи крыломъ, а та находѣла зновъ, что тѣ стараня можна было бы навѣтъ трохи зменшати. Добрѣта Люизы немѣвъ окружала еи крѣпкою стѣною, котра неразъ була приемою,

порядку денним і не було оголошено. Остаточно відкинено то внесення великою більшістю голосів, а рвено, що загальні збори кожного року рвати о марці презенційної як для совіта так і для дирекції відповідно до результатів, якими товариство з кінцем року викаже ся. За минулий рік признали збори марку презенційну для ради надзираючої по 3 зр., а для дирекції по 2 зр. від засідання.

О. Несторович поставив внесення, щоб до комісії контрольною на слідуєчий рік вибрати оо. Шемердяка пароха з Гуменця і Яворського пароха з Стрільбиць, а на заступника о. Ортинського з Самбора. Предложення се прийнято аклямацією.

О Яворській вніс, щоб на будучий рік дирекція постаралася розселити членам друкований біланс до перегляду на кілька днів перед зборами, аби члени могли зорієнтуватись в поданих позиціях рахунків. — Дирекція пояснила, що мала намір зробити се уже в сімь році, а не зробила того, щоб ошадити вь видатках; на будуче о то постарася.

Потім председатель зборів заявивши, що програма вычерпана, замкнув збори, подякував учасникам за труд, і положив всім на серце, щоб усильно старались як матеріально так і морально піддержувати товариство, котре приносить церквам і осиротілим родинам по священниках таку позитивну користь.

Зібрані розійшли ся з пересвідченням, що діло поступає наперед і з часом багато добра може принести. Вь такім настрою духа оставив і я салю зборів, а лишь одно мене дивувало: длячого се майже виключно священиче товариство за цілий рік свого існування назбирало всего 118 членів? Оскільки-ж льпше і користившис могло-б оно ділати, коли б мало н. пр. 2000 членів [чого з огляду на число священиків і церковей можна було й сподіватис], бо тогді не потребувало бь намагати кредитом. Чи-ж то нині так трудно священикові дати 5 зр. на уділ? чи може так мало у нас почути обовязку до спільної праці? Товариство заснувало ся вь цілях так високо благородних, вь цілях для кожного священика так симпатичних і близьких, а зь кінцем року числить оно лишь 118 членів. То сумно! Переглядаю членську книгу товариства і нахожду між членами всего на всего трьох крилошан: двоох зь перемысли, а одного зь ставиславської епархії. А вже-ж тут повинні бь нам перед вести наш крилошане, а кожного зь них повинно бь стати на уділ 5 зр. Переглядаю книгу замовлень і виджу — кромь Успенської церкви у Львові — впрочім самі замовленія зь провінції. А де-ж наш монастир? де капітула? Чей-же они могли бь прекрасно допомогти такому товариству і повинні бь вь першій лінії! Може вь будучности оно стане ся. Увидимо за рік!

Учасники зборів.

але котра мала і ту невыгоду, що вь ній цілком не було дверей. Разь або два она робила пробу перелізти через стіну, але тогді та огорода мимо свого невинного вигляду выставляла такі острі зуби, що молода жінщина уважала льпшим не виходити зь-поза неї. Одиноке право, признане їй безь ніяких обмежень, було: родити і кормити діти, тож она і вь повній мѣрѣ хоснувала нимь. Що року появлялось на світѣ нове немочля.

Она сидѣла зь найменшою дитиною на руках, коли приѣхали Екь і Анна. Коли їй представили сестрѣнку, она немов змѣшалася і приняла ен зь досыт зинною привѣтливостію, просила звинити ен, що не може выповняти якь повинна обовязків господарѣ, бо занята дитиною, і пѣсала чимь скорше за Люізою, котра була вь кухні. Заки появилася Люіза, проминуло доброй чверть години, а черезь той часѣ веселый настрой духа у Ека майже цілкомь щеєз, за-для того що его своячка не хотѣла добавувати нічого незвы чайного вь тѣмь, що его дочка приѣхала до него жити; ен такь вже привыкли интересоватись виключно лишь своимь дітьми, що мало помало все нинше стало для неї цілкомь рѣвнодушнымь.

Ще горше поїшла справа, коли прийшла Люіза. Ен пересуды чимь разь збѣльшувалася а приваппы оставали тымь бѣльше односторонній, чимь далше їй переходило за сорокь лѣтѣ, і теперь она бачила вь Аннѣ лишь дочку той сестры, котра була виновницею одинокимь ганьблячимь плями на ихь родинѣ. Дятого приняла Анну зь церемоніяльною і нечу-

Се й те зь выставки.

Львѣвска выставка мимо всего тымь щаслива, що вь пору ен припадають рѣзніи квілѣ рѣзнихь товариств, аранжують ся всілякі зѣзды — за-для чого она ще порадуєть ся подь конець бутя бѣльшимь числомь гостей на своій площі. Та і павільоны ожи-вляють ся, особливо павільоны, вь котрыхь находят ся такі продукты, що на нихь нема карток зь написомь „dotykać nie wolno“; замѣсть неіаторскихь картокь снують ся чорій духи вь хвостатыхь одягахь і майже силомь заставляють гостей перепускати продукты черезь горло...

Вь послѣднихь дняхь вѣдбуло ся кілька ювілѣв: 50-лѣтній ювілѣ галицкого товариства рѣльничого [про него мы писали вчера], 25-лѣтній ювілѣ товариства правничого, 25-лѣтній ювілѣ товариства антикарского, дальше зѣзды: економістѣв, льєвників, делегатовь товариств правничихь, ба навѣть Сибѣракѣв — крѣмь того звычайній прогулѣкь селян, і т. д. Не стало бь мѣся, коли-бь хотѣв описувати докладно все нарады зь відчитами тыхь поодинокихь „кастѣ“, зь котрыхь кожда на своій ладь хотѣла бь водворити для людскости царство счастья на землі.

На зѣздѣ економістѣв і правникѣв професорь д-р Гломбинскій порушивь тоту страшну мару, що вѣдь сотвореня свѣта товче ся на божѣмь мѣрѣ мовь Марко по пеклѣ — ния ен: „квѣстія соціална“! Отже про ту квѣстію говоривь згадааній професорь, уважаючи ен зь-першу за справу економічну, замѣтивь, що она є стремлѣньемь до обмеження свободы ривалізації вь душѣ бѣльшой справедливости суспѣльной. Квѣстію соціалну можна розбрати такожь зь становища технѣчного, політичного, правового і етичного. Зь хвилею перемѣны ручной праці вь машинову, ся продукция выхопила роботу зь людскихь рукь, а тымь самымь значно ослабила середній стань независимый, побѣльшуючи зависимую класу робѣтничу. Дятого квѣстію соціалну можна здефініювати яко стремлѣньє до реформы технѣчної продукції. Але по-за стороною економічною і технѣчною — квѣстія соціална має далеко глубше значѣньє, бо обнимає ширшій круги людской просвѣты і публичного вьхованя — єсть квѣстію суспѣльной етики. Нагромадженій нинѣ богатства вытворюють ненормальній стремлѣнія до життя надь станѣмь, до уживаня безь мѣры і вѣдноснѣ до индѣвдуального посѣданя. Зь-вѣден то плыне жерело надь мѣру смутныхь обмѣвѣв суспѣльных; у горѣ бачимо декадентѣв, людей знемочѣвшихь духомь і тѣломь, а вь долиніи привклонникѣв теорій Ляссала. Квѣстія соціална повинна дати лькь наскрѣпленє однихь і втихомирити радикальну заговористѣв другихь. Она обнимає якь релігійній, такь і патріотичній чинники, вяжучи ихь вь одну велику науку творчости і удержаня цивілізаційныхь условній вь вѣможитній державѣ. Не входячи вь близшій і подрѣбній розслѣд соціалістичныхь доктринь, проф. Гломбинскій підносиє потребу соціалного законодавства, котре унормувало бь примусовий обезпеченя робѣтничѣв, розвѣмній суды мѣж тымь, що дають працю і робѣтниками і т. д. Гадка, мовь-бы сама держава була вь

ноу вѣчливостію, котра тымь бѣльше впадала вь очі, що цілкомь не вѣдновѣдала їй натурѣ, і зовсѣмь не гармоніювала зь ен добродушнымь лицемь, набравшимь зь лѣтами грубовато червоного вѣдтѣнку, і зь ен мило заокругленою фігурою. Анна, розчарована вже приняємь першою тѣткою, ставала чимь разь бѣльше мовчливою і холодною а Екь такожь сидѣв не розвиваючи губы та лишь кидавь сердитій поглядь на Люізу; гнѣвѣ же що разь збѣльшавь ся вь его груді і грозивь вскорѣ вырватись на верхь.

Наразѣ увѣйшла Ерика. Хочь она і догадувалася про намѣрѣ Ека, коли вѣнѣ пытав ся о адресѣ Анны, то все таки цілкомь не була пригатовлена на ту візиту і зачудована станула вь дверехь.

Ерика выдавалася теперь значно старшою вѣдѣ Люізы. Її фігура нѣколи не вѣдзначалася приманливостію, і теперь зрѣбалася ще бѣльше худощава і костиста а волосєя цілкомь посѣвѣла. Її маленькій сиво-голубій очі перебѣгали зь Анны на Ека і зновѣ звертали ся на Анну; потѣмь глянула на Люізу і вѣдѣ разь зрозумѣла ситуацію. Лице ен засі-яло, зрѣбилось майже гарнымь; она скоро підѣйшла до Анны взяла ен за обѣ руки та примовала:

— Здорова була любя дитанко! І тѣтка Ерика!

Хвилку она вагалася, немовь-бы встидаючи своєй чужости, вѣдтакь обняла сестрѣнку і поцѣлувала ен.

(Дальше буде.)

силѣ поладити соціалну квѣстію — фальшива; держава може ен тѣлько зладити, спровадити до певного русла, однакь о цілкомь вѣдѣмь поладженю суспѣльной квѣстіи взагалѣ не може бути бѣдѣ, бо она уступила бь хѣба тогді, коли-бь сама суспѣльнѣсть перестала иснувати; натомѣсть можна спремѣти до якь найдальшого зладженя і унормованя соціалной квѣстіи, до чого вь першій лінії покликана дозрѣла вь своихь погледахь суспѣльнѣсть. Розправы надь фанатиками треба лишити исторіи народѣв...

Мимо забороны властей „Сибѣраки“ зѣхали ся до Львова. Kurjer Lwowski описує сей зѣздѣ такь: Заборона зѣзды „Сибѣракѣв“ вь наслѣдокь конфіскацы вь павильонѣ що найбѣльше розповсюдженыхь газетѣ, дѣйшла до публичной вѣдомости по-за Львовомь доперва вь недѣлю, а Сибѣраки, перебувши вь столицю вчерашними ранними поѣздами зь вѣсѣхь сторѣвѣв краю, а навѣть зь заграничѣ, доперва на зѣльничѣмь дворѣ дождѣли ся про заборону. Про те ихь не витано такь торжественно, якь приписувала програма. Орхестру треба було вѣдкликати і лишь кілька сотокь польскихь жѣнокь і польска молодѣжь зь пос. Леваковскимь на чолѣ стрѣтили гостей. Жѣнка втѣла ихь стасѣньемь рукь, сердечными словами, дощемь цвѣтѣв і неумовкающими окликами: Niech żyją! По тѣмь вѣсѣ удали ся до лат. катедры на молитву, а вѣдтакь на перекуску до купця Баера при улиці Краковской, де витавь ихь именемь молодѣжи друкарь Вацнѣвскій. На выставѣ, котре поїшли оглядати заразѣ зь полудня, звертали на себе увагу народными кокардами. Вечеромь запросивь д-р Леваковскій ціле товариство зь жѣнками і дѣтьми на перѣ до „Гизарѣ“. Тамь найшлись представитѣлѣ вѣсѣхь польскихь земель, котрыхь колѣсь вязала спільна судьба вь копальняхь Нерчиньска, при каторжныхь робѣтахь за Байкаломь, або на поселеню. Зь вызначѣньшихь нинѣ личностей згадаемо поета Кароля Бжозовского, нотаря д-ра Клеменевича зь Грѣбова, лькаря д-ра Йодловского і богато иншихь, числомь 120 осіб. Случайно яко товариш бравь участь такожь Самуилъ Гартѣ, жидѣ зь Самбора, вѣакь 3 компанії пѣхоты вѣдѣду Лелевеля. Вѣнѣ бравь участь вь битвѣ подь Панабѣвкою, потѣмь попавь вь полонѣ подь Баторжемь. Засуджений на Сибѣрѣ, пересѣдѣвь кілька лѣтѣ вь Тобольску. Тоасували прозою і стихомь. Д-р Леваковскій вѣдповѣвѣ на внесеній вь свою честь Клеменевичемь тоастѣ довшою промовою і закончивь ен тоагомь вь честь вѣтчины. Два разы промовлявь Платонѣ Костецкій і много иншихь. Орхестры не було, але за то хорь польской молодѣжи выповнивь знаменито перервы мѣж бѣсѣдами. Вѣбѣца подакувавь председатель „Гизарѣ“ за честь для згадааного товариства, котре вь своихь стѣнахь приймало такихь дорогихь гостей.

Дальшій хѣдѣ зѣзды „Сибѣракѣв“ розсѣвѣлює Gazeta Narodowa звѣщаючи, що бенкетѣ уладжений пос. Леваковскимь зазнавь подь конець немилон перервы вь наслѣдокь неспѣдѣваного прибутя делегата Михальского зь кѣлькома радничими. Се дало причину до авантуры, про котре власне пише Gazeta Narodowa: „По годинѣ 9-ой прибула спора громада мѣщан зь бенкету для Великопольнѣ, однакь декотрыхь зь нихь принято свѣстомь і галасомь, бо побѣла думки збѣранныхь они не поступили патріотично вь ostatnichь часахь. То була манѣстація, котра трохи заколотила впрѣчѣмь гарный і поважный перебѣгь бенкету“. Натомѣсть — се пише Kurjer — вь часѣ огляданя Рацлавѣцѣ на выставѣ лучила ся розрѣвнююча сцена. Панѣ Вислоухова, котре привикла цілий своѣй часѣ посвячувати, особливо селянамь, пояснюючи змѣсть панорамы, і симь разомь займила ся такожь Сибѣраками. Було богато оглядающихь, котрі слухаючи слова знаменитон интерпретаторки, тиснули ся коло неї, а найбѣльше два молоді хлопцѣ. Панѣ Вислоухова бачучи вь нихь вѣзливихь, що перешадажали властивій аудиторіи, убила хлопцѣв, чтобы не тиснулись, та здивована учула вѣдѣ нихь вѣдповѣдѣ: „Мы такожь Сибѣраки!“ — Якь то? Такі молоді? — „Мы породились на Сибѣрѣ!“...

Бенкетѣ вѣдбувѣ ся вь честь Великопольнѣ на выставѣ і она вѣчера вѣдѣхали зь Львова.

Вь мурѣ Львова завѣтавь вчера вечеромь архикнязь Кароль Людвикь разомь зь архикнягинєю Марією Тересою. На дворѣ дожидали архикняжон пары: архикнязь Леопольд Сальваторѣ зь архикнягинєю Бястою і ен сестрою Аліцією, краєвий маршалокь кн. Сангушко, презѣсь выставки кн. Ад. Сапѣга і заступникь краєвого маршалка Хамѣць. — Нинѣ рано достойній Гостѣ оглядають выставу, а вечеромь вѣдбудѣ ся прийняtie у гр. Сѣмѣвского-Левницкого. Завтра обѣдѣ у кн. Сапѣговѣ, а вѣчеромь вѣдѣзды до Вѣднѣ.

На другій тыждѣнь має приѣхати на вы-

ставу архикнязь Францѣ Фердинандѣ д'Есте, а по тѣмь вѣдова архикнягиня Стефанія.

Дирекція выставки подає до вѣдомости, що 35-крѣйцарѣвѣ білеты при касахь (взглядно 30 крѣйцарѣвѣ вь бѣлокахь) важній вѣдѣ 17 вересня вже вѣдѣ годины 2-ой по полудни.

Тягнѣньє выставовыхь льосѣвѣ вѣдбудѣ ся вь четверѣ 27 вересня о годинѣ 8-ой вѣчеромь вь музичній галѣ вь присутности нотаря, політичного комисаря і членѣв выставовой дирекції. Нумеры будуть вытягати три сирѣты. Льосованѣ потреває около двѣ годины, а выгранныхь вѣсѣхь 2204. Вступѣ до музичной галѣ вь часѣ льосованя будѣ дозволеній для публики.

Дописи „Дѣла“

Вѣдѣ Турки.

[Шкѣльничтво вь Турчаньскѣмь — Давна админістрація вь повѣтѣ. — Екзаминованій ковачѣ коней.]

Зь днемь 1-ого вересня зачавь ся і вь школахь турчаньского повѣта новий рікь шкѣльній, а що вь Турчѣ наставѣ вѣдѣ року новий висекторѣ шкѣльній і новий ц. к. староста, то можна надѣяти ся, що подѣ ихь у правую зновѣ піднесе ся підѣупале вь послѣднихь часахь шкѣльничтво вь повѣтѣ. Давнѣйше надѣору надѣ школами тутѣ майже не було, то учитель — розумѣ ся зь дѣлками выпѣнками — не привкладалсь до своихь обовязків. Сѣдѣне будували школы, репарували ихь по кілька разѣ до року, оплачували учителя, а науки не було; що горше учитель часто чтобы оправдати ся передь властями, выказувавь, що дѣти не ходять до школы, а власти засуджували родитѣвѣ на кары і стягали вѣдтакь дорогою екекзюціи. Такь н. пр. громаданѣ Вовча засуджено на 700 зр. тон кары, хотя вь сѣлѣ наука вѣдбувала ся дуже неправильно. Такій станѣ огрѣчавь селян а зь другой стороны ухѣблявь повазѣ властей. Вина за те спадає лишь на давнѣшихь висекторѣвѣ та на давного старосту, котрі все то терпѣли, оправдуючысь тымь, що не мають способѣвѣ амусати недѣбалыхь учитѣлѣвѣ до повнѣи обовязку, хѣба мусѣли бь ихь увѣльняти вѣдѣ службѣ, а тогді половинну шкѣльѣ треба бь замкнути. На те люде вь повѣтѣ вѣдновѣдали, що лучше вже, нехай школа будѣ замкнѣна, нѣжь чтобы громада оплачувала учителя, а той чтобы нѣчо не вѣчѣв Отже часѣ уже пайвысѣтій: положити конець тымь аномальнымь обставинамь вь повѣтѣ. А примѣромь повѣтѣи турчаньскому може послужити одѣнѣ зь суспѣдныхь повѣтѣвѣ, де висекторѣ своєю працею і енергією доказавь того, що повѣтѣ подѣ вѣгладомь шкѣльничтва людского може числитись до першихь вь краю.

Якь вь цілѣй Галичѣнѣ, такь і вь нашѣмь повѣтѣ за давного старосты, котрий передь рокомь поїшовѣ на пенсію, глѣдано за соціалістичною і схизматичною пропагандою, а дѣякі епізоды зь того часу єуть досыт цѣкаві і варто ихь зареєструвати. Такь передь роками арештувано тутѣ двѣ панны Дегѣвнны, котрымь, якь пѣвнѣйше слѣдство выказало, ані не свѣло ся о ніякихь агітаціяхь. Вѣдтакь вь два роки заарештовано тутѣ і Ивана Франка, котрий пробувавь вь Турчѣ яко корреспондентѣ Kurjer a Lwowski-ого. Вь сѣлѣ Ясѣнѣи арештовано мѣмущою зины кількохь селян, і то такихь, котрі гадають, що Турка і Самбѣрѣ то вже конець свѣта, і закинемо имь, мовь-то она намазала селян до еміграції до Россіи. Однакь найхарактеристичнѣйшій єсть отсей фактѣ: Дякѣ зь села Висѣцка выжного Стрѣльбицкій вѣдѣвѣ передь кількома роками до Одѣсы до своего свояка Высочаньского, родича зь того жѣ села. Высочаньскій, що то выставивь вь своихь родинѣмь сѣлѣ величаву церковь, передавь черезь Стрѣльбицкого до той церкви французской матеріи на кілька фелонѣвѣ. Ся матерія, дуже сподобала ся одному суспѣдному священикови і вѣнѣ вѣдкупивь кілька метрѣвѣ на одѣнѣ фелонѣ. О тѣмь случайно дождѣло ся ц. к. старостѣ и заразѣ высѣлало комісію до священика і дяка для перевѣденя доходженя вь справѣ тон схизматичкон, небезпечной для державы матеріи. Перевѣденє слѣдство не вѣдѣаишло ніякои схизмы, але ц. к. старостѣ все-таки засудило Стрѣльбицкого на 60 зр. кары за переступленє закона промыслового, [що безь концесіи нѣбы-то торговувѣ матерією на фелоны]. Але хочь вь сѣмь случай ц. к. старостѣ такій строгій выдало засудѣ, то вь другихь случаяхь не выконувало зь такою енергією закона промыслового і привѣвляло ся спѣкойно, якь по сѣлахь вѣсѣ жиды провадили гандлѣ і торговали горѣвкою і тютюномь безь концесіи, ба навѣть розносили горѣвку по хатахь. На нашу думку ц. к. старостѣ лучше бь було вѣвняло, якь бь выконувало законы админістраційній, а не шукало пропаганды схизматичкон, котрой тутѣ нѣколи й слѣду не було.

Коваль в нашбм повѣт дуже звору-
шей, бо ц. к. старство не позваляе кувати
коней тымъ, що не суть экзаминоваными ко-
вачами коней. Въ послѣднихъ часахъ навѣтъ
засуджено двоухъ ковалѣвъ [дуже добрыхъ
мастерѣвъ] на кару грошеву. Коваль теперъ не
хотѣть кувати коней, а влательствѣ коней му-
сѣть водити конѣ по 5—7 миль кувати у кова-
ча экзаминованого... Выимково тѣмъ на дуже
велику просьбу окуе й теперъ коня неекзамі-
нованый коваль, але зъ тою рѣницею супро-
тивѣ практикѣ давнѣйшой, що операція тая
вѣдбувае ся нинѣ не передъ кузницею, але за-
хатою або въ лозинѣ, а двоухъ людей стоить
на сторожѣ, маючи дати сигналъ, коли-бъ я-
кій комісаръ надѣхавъ... Difficile est satyram
non scribere.

Д-ръ Корнито Чайковский.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Цѣсарь выѣхавъ вчера зъ Будапешту
на великій маневры IV. и VI. корпуса въ око-
лицѣ Балиша-Дямагъ. Маневры потребуютъ
водѣ 18 до 21 с. м., а будуть на нихъ при-
сутній мѣжь иншими: арх. Францъ Сальва-
торъ и кн. баварскій Арнульфъ.

Вѣденскій газеты доносятъ вѣсть зъ кру-
говъ парламентарныхъ, що послы Штіркъ и
Шукле будуть поклоняніи до министерства про-
свѣты въ характерѣ гофратѣвъ.

Въ часѣ кѣлькохъ послѣднихъ лѣтъ
збрѣйна сила европейскыхъ державъ
значно побѣдѣла. И такъ: французска
армія довела свой станъ до того, що въ ча-
сѣ спокою має 23.339 офицѣровъ, 531.632 во-
яковъ, 141.059 коней и 2104 полевыхъ гарматъ
— се лишь активный станъ, до котораго не вчи-
слено резервы, войскъ колоніальныхъ, теріто-
ріальной арміи и жандармеріи. Населеніе
Франціи въ Европѣ выноситъ 38.4 миліонѣвъ.

Станъ войска нѣмецкаго въ часѣ ми-
ра выноситъ: 18.699 офицѣровъ, 528.167 во-
яковъ, 95.794 коней и 2542 полевыхъ гарматъ
при людности 49.8 миліонѣвъ. — Станъ арміи
російской въ самѣй Европѣ выноситъ:
830.000 офицѣровъ и вояковъ, 153.558 коней и
3768 полевыхъ гарматъ — Австро Угорци
на въ предложено бюджетѣмъ мае числѣтъ
21.240 офицѣровъ, 324.600 вояковъ, 59.634 ко-
ней и 996 гарматъ при людности разомъ зъ
окуповаными краями 43.3 миліонѣвъ.

Бисмаркъ принимавъ иногда прогулку
Нѣмцѣвъ зъ Познаньчанами и мавъ до нихъ
довшу промову, въ которой поручивъ воднооси-
нѣмцѣко-польскій. Наибѣльша небезпечность
лежить, бо въ гадки князя, въ шляхтѣ и ду-
ховенствѣ польскѣмъ, бо въ низшихъ вер-
ствахъ населенія польскаго нема ворогованія
противъ Нѣмцѣвъ. Значачивъ потребу влученія
княжества познаньскаго до Пруссѣ и заохочу-
вавъ до боры противъ польской шляхты.

НОВИНКИ.

— Видѣль „Рускомъ Бесѣдѣ“ въ Тернополи
оповѣщуе: Дня 2. н. ст. жовтня 1894 вѣдбуде
ся въ комнатахъ товариства „Руска Бесѣда“
въ Тернополи вечерокъ зъ танцами. Стрѣй
вовняный. Запрошенія розсылають ся а хто зъ
Вл. родимѣвъ не доставъ бы запрошенія а
хотѣвъ бы взяти участь, зволѣтъ аголосити ся
до комитету вечерковаго. Вступъ водѣ особы
80 кр. Початокъ о годнѣ 8-ой вечерѣмъ.

— На медицинѣмъ видѣль львовскаго універ-
ситету — якъ оповѣщуе ректоратъ — отви-
рае ся зъ початкомъ 1894/5 шкѣльного року
лише першій рѣкъ науки медицинны. Висно
розпѣвувать ся такъ якъ на вѣдѣхъ видѣлахъ
дня 24 н. ст. вересня, а буде ихъ переводити
деканътъ фѣлѣсофичнаго видѣлу, которому пору-
чило министерство просвѣты вести поки-що
справы медициннаго видѣлу.

— На фондѣ будовы рускаго народнаго
театру вилынуло далѣше до Комитету пере-
мыскаго: Зъ пушки на „Бесѣдѣ“ 3 зр. 70 кр;
лише зложена на весѣлю п. Куропаса зъ п.
Ольшаньскаго въ домѣ п. Денна Ольшань-
скаго заходомъ панны молодой и п. Войтовича
10 зр. 94 кр.; водсотки въ „Народнѣй Торговлѣ“
до кѣнда червня 1894 року 22 зр. 10 кр. За-
дѣлѣна сума фонду театральнаго въ Перемишлѣ
выноситъ 1040 зр. 31 кр.

— П. Иларій Гарасимовичъ, директоръ „Гу-
дульскаго Спѣлки“, вѣдывши ся долею одного
зъ найдѣбнѣйшихъ ученѣвъ науковаго вар-
штату „Гудульскаго Спѣлки“, Иваномъ Лугови-
комъ зъ Пенѣжнина, правѣвъ его симъ дѣ-
ла до Львова и вписавъ до школы промысло-
вой на курсы рѣзбы орнаментальной и фѣгу-
раальной а рѣвночасно поробивъ водѣвѣднѣй за-
ходы, щобъ забезпечити екзистенцію у Львовѣ
многочисленнаго рускаго молодця.

— Кравченко епископство — якъ доносить
польскій часописъ — має бути вже обсажене.
Именно обѣмѣ сѣ епископу стояцію епис-
копъ Пузина зъ Львова, якъ мы про се онго-
дѣ агадували. Львовскимъ суфраганомъ має
стати мѣтрать кс. Заблѣдскій або кс. Веберъ.
Въ той способъ ошорочити ся по епископѣ
Пузинѣ канонія котру одержать архіепископъ
Григоровичъ.

— Ненарушимость парламентарныхъ бесѣдъ.
Зъ нагоды кѣлькохъ процесѣвъ о конфискаціи
бесѣдъ, выголошеныхъ въ державнѣй радѣ въ
нѣмцѣмъ азыцѣ, подѣлили ся мѣня судѣ-
дѣвъ що-до ненарушимости посольскихъ бесѣ-
дъ. Въ наслѣдокъ того зарядило въ цѣвнѣ
министерство судѣвництва, що нѣмцѣмъ бесѣ-
дѣвъ, яко вѣстенографованъ и вѣпротоколованъ,
не можуть користати зъ прерогативъ застере-
женныхъ въ правѣмъ законѣ для парламен-
тарныхъ бесѣдъ. Сею справою займають ся
теперъ правники. Мѣжь иншими подносятъ
д-ръ Вазеръ въ Gerichtshalle, що наведене ми-
нистерске розпорядженіе негѣдне зъ духомъ
конституціи. Въ парламентѣ або вѣльно гово-
рити не по нѣмцѣмъ, або не вѣльно. Бѣли не
вѣльно, то не треба бесѣдникамъ позволяти
говорити, если-жъ вѣльно, то мають такожъ
и нѣмцѣмъ бесѣды стенографувати ся и про-
токоловати. Иншого виходу нема. Сю справу
буде мусѣла державна рада рѣшити вже пра-
наибѣльшій нагодѣ.

— Картель влательствѣ цѣголенъ у Львовѣ.
Въ наслѣдокъ браку будѣвляного руху у Львовѣ
не мають цѣголенъ вѣдбути а цѣна цѣлы о много
обнижѣла ся. Супротивъ того утворило галицѣ-
скѣ акцііе товариство торговельныхъ картель
цѣголенѣвъ, щобъ подѣвѣсити цѣну цѣлы.
Яко мінімумъ цѣны за 1000 штукъ установило
товариство 16 зр., безъ огляду на те, чи цѣ-
лы добры чи злы, а кромѣ того рѣшило, що
нѣхто зъ цѣголенѣвъ не може продавати
своихъ виробѣвъ самѣвольнѣ, лише мусѣть вѣ-
замовленія вѣдѣлати до дирекціи товариства,
а она роздѣлять ихъ помѣжь вѣсѣхъ влатель-
ствѣ цѣголенѣвъ. Картель заключенъ до 1900
року. Очевидно, що така змова припала до
смаку вѣсѣмъ бѣднѣйшимъ цѣголенѣкамъ и они
до неѣ приступили, тымъ болѣше, що товари-
ство дае имъ кредитъ за 6 % провѣзимо. Лише
фактъ болѣшыхъ цѣголенъ не приступило до
картели и они рѣшили на другій рѣкъ збѣль-
шити продукцію цѣголы, щобъ усильно вы-
ступити до боры зъ вынѣмкомъ картелю.

— Змѣна войсковои таксы має наступити
въ короткѣмъ часѣ и то въ користъ бѣднѣхъ.
Мінімальна такса по 1 зр. буде знесена. Стя-
ганье таксы буде вѣдѣбранѣ громадамъ и при-
дѣленѣ податковѣмъ урядамъ, котры будутъ
стѣгати таксъ разомъ зъ податками. Евиденція
робѣтничѣвъ, що перемѣняють часто мѣсце по-
буту, буде вѣсти ся водѣльно. Взагалѣ має
бути зменшено часло платячихъ клѣсъ для
уменьшенія евиденціи.

— Знесеніе цифровои льотеріи. Угорскій
министеръ скарбу Векерле, що асть такожъ
президентъ министерѣвъ, выготовивъ планъ
перемѣны цифровои льотеріи на клѣсову и пред-
ложилъ сей планъ австрійскому кабинетови, бо
така змѣна може наступити лѣше за згодою
обоихъ правительствъ. Однакъ у Вѣднѣ не одо-
брено сего плану, зъ причины, що австрійскій
министеръ скарбу не хоче рѣзультувати зъ 8 ми-
ліонѣвъ доходу, який приносить цифрова ль-
отерія, коли мѣжь тымъ клѣсова принесла бы
лише 3 миліоны. Д-ръ Племеръ заявивъ, що
хоче выжидати наслѣдѣвъ податковои реформы.

— До самбѣрскаго гимназіи записало ся сего
року 457 учениковъ, а до учительской семі-
наріи 300. Минувшого року вписало ся до ги-
мназіи 413 учениковъ.

— Збѣльшеніе черновецкои залогіи. Штабъ
и ескадроны 14-ого полку гузарѣвъ имени вел.
кн. Володимѣра Александровича прѣбула до
Черновца на постійный побутъ. Командан-
томъ полку асть полковникъ Альбертъ Ленкѣ-
Трауенфельдъ.

— Снѣги. Зъ Коломиѣ пишуть: Вѣдъ трѣхъ
днѣвъ доохрестий и дальшій горы покрыты снѣ-
гомъ. Въ нощи упадае температура на +4°.
Студѣвъ и вѣтры дуже прикро дѣймають вѣсѣхъ.
— Такъ само доносить, що й въ Скарѣшнѣвъ
упали снѣги и дуже погустѣли.

— Женьска учительска семинарія въ Терно-
поли. Глос Подольскій доносить, що кѣлькохъ учи-
тельствъ гимназіальныхъ въ Тернополи присту-
пило подѣ проводить директора вѣдѣвляной
школы п. Саткого до заснованія приватной учи-
тельской семинаріи для женщынъ въ Терно-
поли. Се заведеніе має приготувити кандидат-
ки до испѣты зрѣлости въ двоухъ рокахъ, а мѣ-
сячна платня має выносити 10 зр.

— Про холеру въ Огиніи пише Kurjer Sta-
pislawowski, що появилася тамъ вже передъ
пятьма тыжднями и забравѣ досѣтъ жертвъ.
Холеру занесли сюды робѣтники, що повертали
зъ работы на Буковинѣ. Власть поручила на-
чальникови громады Гиндѣ перевести асанацию
и забирати недужихъ до шпитала а опѣку
надъ ними вѣдѣдано лѣкарѣмъ п. Філіпови. О-
днакъ зарядженія властей стрѣтили сильный о-
поръ мѣжь населеніемъ, а навѣтъ прийшло
два разы до забурѣвъ. Товны народу вдерли ся
силою до шпитала и выкрали двѣ недужѣ жѣн-
ки, а водѣтъ ударено въ дѣзвы щобъ збѣра-
ный народъ кинувъ ся на урядникѣвъ асана-
ційныхъ и потѣрбувавъ ихъ. Въ наслѣдокъ то-
го прислано до Огиніи правительственного ко-
місара, котрый дня 30 н. ст. серпня обѣимъ
урядованѣмъ Дня 4 вересня, дѣставъ п. Гиндѣ
листе, писанъ по руски зъ погрозами и зъ
подписомъ „Громада“ а на другій день подѣ-
лено его стодолу, котра аторѣла зъ усѣмъ збѣ-
жемъ, яке въ нѣй було. Школа водѣ огню по
части обезпечена, выноситъ 250 зр. Огонь уга-
сали робѣтники зъ фабрики Бредта, а зъ мѣ-
сцевыхъ людей нѣхто й пальчѣмъ не кинувъ,
щобъ ратувати. Въ опорѣ противъ зарядженъ
властей поддерживаютъ селянѣ головнѣ жиidy.

— Розправа противъ д-ра Юсифа Орловско-
го, бывшого редактора газеты Kurjer Polski,
що якийсь часъ выходила въ Краковѣ и у
Львовѣ, розпочала ся вчера передъ судомъ
присяжныхъ въ Краковѣ. Прокураторія обжа-
лувала д-ра Орловскаго: 1) о легкомудренѣ бан-
кротствѣ, въ котрѣмъ пассивъ выноситъ 160.544
зр. 34 кр., а активъ 2.632 зр. 82 кр.; 2) о об-
манѣмъ зъ §. 197 и 200 з. к., довершено
соащисованіемъ подпису ір Войтъха Дѣду-
шанскаго на векселяхъ на суму 700 и 550 зр.;
3) о дефравдацію сумы 3000 зр. у Казимира

Осташевскаго. Обжадованого боронить д-ръ
Абломовичъ.

— Будова львовскихъ зѣлѣницъ въ Гали-
чинѣ. Видѣль краевый розпочавъ вже перед-
вѣстунъ работы до будовы зѣлѣницъ зъ Бор-
ковъ великихъ до Грималова и зъ Лупкова до
Тѣсови. Министерство торговлѣ вѣзвало дирек-
цію зѣлѣницъ у Львовѣ, щобъ помагала ор-
ганѣмъ видѣлу краевому при передвѣстунныхъ
студіяхъ и дала потрѣбный поясненія въ спра-
вахъ техничныхъ та о торговельныхъ воднооси-
нахъ тыхъ охрестностей, куды мають пойти
новы шляхи.

— Убийство або нещастна пригода. До Га-
зѣ-ты Narodow-op пишуть зъ Журавна про та-
ку пригиду: Учителка зъ Чертежа, панна
Ангеліна И., переѣзжаючи Сѣчу въ Володи-
марцахъ подѣ Журавномъ, мала выпѣсти зъ
воза и утонуть. Такъ розповѣдае селянинъ,
котрого кѣмъ вѣхала учителка. Зъ причинъ,
що збѣзана водѣзка были не досѣтъ яєнъ, у-
вѣзнено его и заряджено стрѣге судове слѣд-
ство. Трупѣ досѣ не вѣдѣнае.

— Вечерокъ въ Кілими вѣдбуде ся дня 23
н. ст. вересня, а не, якъ первѣсно доношено,
дня 25 вересня.

— Генералъ Шенфельдъ, дотеперѣшный ко-
мандантъ вѣденскаго корпуса, про котрого
прѣдѣленѣ до дружины архіепископа Альбрехта
мы вчера доносили, має задачу помагати и за-
ступати архіепископа въ урядѣ генеральнаго ин-
спектора арміи. Сенеизвычайнѣ водзначеніе по-
ясняютъ тымъ, що генералъ Шенфельдъ при-
значеный на головнѣ-командующаго австрійской
арміи въ будучей войнѣ.

— Дѣтъ матки. На вѣдѣльничѣй вы тавѣ у Вѣ-
днѣ можна оглядати особливѣсть досѣ че-
нѣчаву. Старшій учитель Ернѣстъ Гаттеръ зъ
Сімеринѣа выставивъ уліи, въ котрѣмъ в дѣтъ
матки. Фаховый пасѣчаникъ сконстатували сей
фактъ и списали водновѣднѣй протоколъ. Обѣ
матки однакъ вѣлѣчины, живутъ зъ собою въ
згоду. Кѣждѣ зъ нихъ окружають пчолы, онѣ
обѣ водѣ часу до часу сходять ся, выгають ся
чемно, а водѣтъ разоходять ся, кѣжда въ свой
кутникъ. Пасѣчаники не можуть начудувати ся
той небувалѣй особливѣности.

— Корреспондентка. Дня 1 н. ст. жовтня
минае 25 лѣтъ, якъ въ Австрій заведено кор-
респондентчій карты, що мали такий впливъ
на всѣй рухъ, именно на купецкѣй. Головну
заслугу въ заведеніи сѣхъ картъ має д-ръ Ема-
нуэлъ Германъ, професоръ вѣденскаго поли-
техника. Теперъ зъ нагоды вѣдѣно корреспон-
дентка подѣкувало министерство торговлѣ д-рови
Германови.

— Станъ засѣдѣвъ. Вѣдъ Подволочискъ до-
носятъ, що озимѣ засѣвы въ тамшнѣй охрест-
ности майже покѣпченъ. Вчаснѣйшій при пере-
падучихъ дощахъ гарно поскодили; бараболѣ
гарнѣ, збѣръ отавы заповѣдае ся дуже нуж-
денно. Якій буде намолѣтъ, поки-що не можна
оаначити. — Живна на Угорчинѣ покѣпченъ,
але выдѣтѣиость зерна асть така мала, що зъ
многихъ комитѣвъ надѣслано до угорскаго
министерства скарбу просьбы, щобъ здержало
податковѣй екзекуціи ажъ до будучихъ жнивъ.

— Нафта на Сахалинѣ. Петербургскій часо-
писъ доносить, що якийсь Зотовъ водкрывъ на
островѣ Сахалинѣ величезне озеро нафтяне.
Теперъ займае ся Зотовъ зложеніемъ спѣлки,
щобъ выкористати свое водкрытѣе. Озеро має
давати на добу околѣ 75.000 пудѣвъ нафты.

— 60.000 зр. выноситъ головна wygrana
львовскаго выставонои льотеріи. Звертаемо ува-
гу напихъ Вл. Читателѣвъ на се, що тягненіе
водѣбуде ся вже 27 н. ст. вересня.

Посмертний — — оповѣстки.
О. Северинъ Хлопеніи, парохъ въ Кѣнѣ-
сѣмѣ, дек. бирчанскаго, епархіи перемыскаго,
упоковѣвъ ся дня 5 н. ст. вересня въ 31-омъ
роцѣ житя, а 6-омъ священства.

Наука штука и література.

— Руско народный театр. Въ вѣдѣлю 16
н. ст. вересня выставлено комедію Манька „Чу-
же не грѣхъ“. Ся комедія зѣвѣтна львовской
публикѣ, лишь подѣ виношо назвою, а то „Лѣп-
ше свое латанѣ, якъ чуже хватанѣ“. Выстава
була дуже прилична; артисты безъ выимки вод-
давали свои роли дуже добра. Зъ-помѣжь го-
ловныхъ дѣвѣхъ особѣ вызначились пп. Под-
высоцка и Яновичъ та збирали заслуженѣ о-
плески, бо гра ихъ була знаменитѣ. Зъ-помѣжь
партіи хоральныхъ и сольовыхъ замѣтнѣй бувѣ
дуетъ пп. Фіцѣрѣвонъ и Радкевичѣвонъ та
артисты повтаряючи его вѣволи волю публи-
ки, котра грѣмкими оплесками заявляла свое
признаніе.

Публики, якъ на вѣдѣлю, було немного,
а ще й то замѣтнѣ, що переважна часть публи-
ки зачала сходитѣсь ажъ по 8-ой годнѣ тѣ-
тымъ способомъ перешкаджала. Не вынѣмо
за се публики, бо ви того правчила управа теа-
тру, котра помню оповѣщенѣ на афишахъ на
7½ годну зачала майже заведѣтъ выставу
добрѣ по 8-ой годнѣ. Нарѣкани на се стали
такъ голосѣть, що управа театру мабуть заду-
мала поправитѣсь, бо заповѣдае въ кѣлькохъ
мѣсѣцахъ на нѣмѣнѣшнѣй афишѣ: „початокъ то-
чнѣ о 7½ год.“ Зазначуемо се на томъ мѣсѣ
для уваги публики, а може такожъ и для...
управы театру.

Телеграммы „Дѣла“

Вѣдѣнь 18 вересня. Montagsrevue до-
носить, що становище гр. Кальвокаго захи-
танѣ та що вѣнѣ незабаромъ уступитѣ.

Будапештъ 18 вересня. На авдѣнціи
у цѣсаря въ Балиша Дярмагъ згадавъ при-
мѣсъ Васарій про оппозицію католикѣвъ, а цѣ-
сарь водновѣвъ, що духовенство чейже за-
хване свою традиційну вѣрнѣость и лѣоаль-
пѣсть.

Лондонъ 18 вересня. Японцѣ побили
Хинѣвъ дня 15 с. м. въ рѣшучѣй битѣвъ и
взяли до 20.000 Хинѣвъ въ полонѣ.

Бѣлградъ 18 вересня. Пасичъ, побѣ-
оуючися увѣзненія, утѣкъ до Австрій. Король
Александръ выѣде 7 жовтня до Берлина въ
гостину.

Надоболане.

ОКУЛИСТЪ

Д-ръ АДАМЪ ШУЛИСЛАВСКІЙ

бывшій ассистентъ проф. Вижеревича и бывшій
демонстраторъ проф. Фука.

Львовѣ, улица Гетьманьска число 10
ординуе водѣ години 12—1-ои и водѣ 3—4-ои.
158 42—?

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

оптикъ и механикъ,
подѣ Коперникѣмъ,
Львовѣ, площа с. Духа
(у. Театральна ч. 6 прѣ-
тѣвъ головнаго одаку)
поручае у великихъ вы-
борѣхъ и по найдѣшевѣ-
шихъ цѣнахъ: окуляры, цѣпки, лѣрѣтѣ, бинокль, да-
лекоглядѣ, барометры, аерометры, мѣтроскопы, люпы, ком-
пасы, райсѣйны, лѣнты мѣрилѣны, пѣномъ, сѣбѣтъ, мѣтроскопы,
а т. п. Устроены вѣдѣнѣи електричныхъ. Всѣхъ напѣравъ
выготовляють ся наискорѣе и найдѣшевѣе. — Заснованъ
въ провинціи выготовляють ся точно 4181

НА СЕЗОНЪ ОСѢННИЙ

Просить ся ласкаво вѣсѣхъ Вл. Гостей выставоныхъ пересѣдѣтити ся о дивнѣй
дешевѣсти осѣнныхъ и зимовыхъ товарѣвъ, вже спровадженыхъ въ великой скѣлкѣности.

Слѣдуючѣ товары продають ся по невычайно дешевыхъ цѣнахъ доки истнуе
запасъ:

1000 модныхъ муѣвъ для дамъ и дѣтей 120, 150,
2— до 5 — зр.
1000 кожаныхъ шапокъ для дамъ и дѣтей 120,
150, 200 до 4 — зр.
1000 фланельовыхъ и суконныхъ блюзъ осѣнныхъ
и зимовыхъ 250, 3— до 6 зр.
500 гальскѣхъ вѣлѣковыхъ по 250 до 4 — зр.
1000 хустѣвъ Гімалая, наибѣльшій родъ 175, 225
до 4 — зр.

Конфекція для дѣтей.
4000 наймодѣнѣйшихъ суконѣвъ на осѣнь и зиму
120, 250 зр.
1000 модныхъ плащѣкѣвъ на осѣнь и зиму водѣ
4 зр. и выше.

3000 одѣвъ для хлопчѣкѣвъ у вѣсѣхъ величинахъ
по 120, 2, 3 — зр. и выше.
Особливѣ новѣсти въ стѣжкахъ, вѣвляхъ, капелю-
хахъ дамскихъ и дѣтннхъ, рукавицѣхъ гла-
скѣ, дукѣнскихъ, вѣвняныхъ и шовковыхъ, хустѣ-
хъ, панчохахъ, парасольахъ до дощу, блю-
захъ шовковыхъ и вѣвняныхъ, шляфѣрахъ,
костюмахъ и негѣжкахъ надѣбшѣ власнѣ въ
великой скѣлкѣности и доповняють ся щоденно

Особливѣша гуртовна продажѣ
принагѣдна
въ водѣдѣвъ занавѣсъ, кашѣ и килимѣвъ.

5000 кашѣ на столѣ по 75, 120, 150, 250.
4000 кашѣ на лѣжка по 2, 250, 3, 350, 4.
800 великихъ кашѣ на столѣ и лѣжка, дающихъ
ужити ся на обѣ стороны (выробѣтѣ килимѣвъ)
по 120, 250, 4, 5.

Всѣхъ въ провинціи выдѣлѣный поручѣна полагождѣе ся наискорѣйше и наискорѣе.

Зъ глубокимъ поважаніемъ

Зарядъ магазину AU LOUVRE

у Львовѣ, площа Напѣтульна ч. 3.

ОГОЛОШЕННЯ ЛІЦИТАЦІЙНЕ.

В ціля вивчення доходів митничих на дорогах краєвих на рік 1895 евенуально-ж по конець року 1897, будуть переведені в дотичних Виділах повітових розправи ліцитаційні.

Речинці тих розправ означають поодинокі Виділи повітові однак в часі між 18-тим вересня а 10-тим жовтня с. р

Виказ стаций митничвхъ виставлених на дїцитацію в році 1894.

Ч. п.	Повіт	Дорога краєва	Назва стації	Ціна ви- кладна	Примітка	Ч. п.	Повіт	Дорога краєва	Назва стації	Ціна ви- кладна	Примітка	
1	Краківський	Краків-Хелмек	Звіринець (Штегожали)	2750	—	51	Бережанський	Злочів-Бережани	Бережани	5719	з домком	
2			Ванчиці	3150	з домком	52			Городище	2172	з домком	
3			Могила	1800	—	53			Козова	1132	з домком	
4	Хшанівський	Краків-Хелмек	Бабиці (Дяповець)	451	—	54	Тернопільський	Рогатин-Тернопіль	Загробеля	5600	з домком	
5			Хелмек	851	—	55			Тернопіль-Підволочиска	Смиківці	2000	з домком
6	Вадовицький	Затор-Сука	Грабошиці	1850	—	56	Скалатський	Тернопіль-Підволочиска	Біла коршма	200	—	
7			Горичковці (Гожені)	1900	—	57			Підволочиска	1900	—	
8			Скавці	650	—	58			Криве	900	з домком	
9	Новосандецький	Заклічин-Санч-Недзича	Грудек	300	—	59	Станиславівск.	Смиківці-Сухостав	Панасівка	1700	—	
10			Забелче	1925	з домком	60			Бурштин-Станиславів	Галич	3583	з домком
11			Богоніці (Старий Санч)	4025	з домком	61			Ямниця	1297	з домком	
12			Машковці (Лонцко)	2075	з домком	62			Єзупіль	1026	з домком	
13			Кросценко (Лончина)	1000	—	63			Сілець	800	—	
14	Горлицький	Горлиці-Конечна	Щавниця	1000	з домком	64	Товмацький	Сілець Клубівці	Миловане	400	—	
15			Сяри	2700	з домком	65			Товмач-Заліщики	Товмач (Палагичі)	1600	з домком
16			Копиця руска	1926	з домком	66			Тисьмениця-Коломия	Тисьмениця (Вягода)	1530	з домком
17			Гладистів (Пентна)	600	з домком	67			Городенка-Залуче	Отинія	1985	з домком
18			Конечна	974	—	68			Городенський	Ясенів	1626	з домком
19	Тарнівський	Тарнів-Щуцин	Кшиж	2075	з домком	69	Городенський	Товмач-Заліщики	Рашків	1036	з домком	
20	Ропчицький	Дембиця-Надбжезе	Бжезниця	600	—	70			Серафимці	1295	з домком	
21	Тарнобжеський	Дембиця-Надбжезе	Меходзин	1200	з домком	71	Снятинський	Городенка-Залуче	Стецева	1802	з домком	
22			Вельховесь	1055	з домком	72			Минулинці	6202	з домком	
23			Розвадів	1116	з домком	73			Гусятин	4500	з домком	
24			Бжове	945	з домком	74			Гусятин-Копичинці	Крогулець	250	—
25	Ниський	Ряшів-Надбжезе	Новоселець (Пйорунка)	765	з домком	75	Гусятинський	Смиківці-Сухостав	Клювинці	1300	з домком	
26			Горжинці	1020	з домком	76			Сухостав	1200	з домком	
27	Ланцутський	Перевероск-Каньчуга	Перевероск	1350	—	77	Буцацький	Бучач-Монастирська	Монастирська	900	з домком	
28	Березівський	Дивів-Сянок	Грабівниця	1584	з домком	78			Бучач-Чортків	Бучач- (Підлісе)	5100	з домком
29	Сяніцький	Перемишль-Сянок	Тирава волоска	400	з домком	79			Бучач-Тлусте	Заліщики малі	1700	—
30			Залужє	765	з домком	80			Монастирська-Чортків	Чортків	800	з домком
31	Добромилський	Перемишль-Сянок	Бірча	1816	з домком	81	Чортківський	Бучач-Чортків	Джурин	200	з домком	
32	Ярославський	Ярослав-Белзець	Ярослав	7503	з домком	82			Бучач-Тлусте	Кошлівці	500	—
33			Маковиско	1000	—	83			Чортків-Скала	Давидківці	840	з домком
34	Підшанівський	Ярослав-Белзець	Вілька запаловська	2351	з домком	84	Заліщанський	Бучач-Тлусте	Тлусте	640	з домком	
35			Олешчів	1260	—	85			Скала-Заліщики	Добровляни	1719	—
36			Підшанів	1500	—	86			Касперівці	1047	з домком	
37			Плазів	1351	—	87			Озеряни	2256	з домком	
38			Белзець	1350	—	88			Коледзяни-Борщів	Козачина	500	з домком
39	Бобрецький	Львів-Рогатин	Репехів	685	з домком	89	Чортків-Скала	Ланівці	Ланівці	1000	з домком	
40			Спильчин	455	з домком	90			Білокриниця	1376	з домком	
41			Демянів	2400	з домком	91			Іванків	380	з домком	
42	Рогатинський	Львів-Рогатин	Підкамін	500	з домком	92	Борщівський	Скала-Заліщики	Борщів	1025	—	
43	Каменецький	Львів-Стоянів	Заліще	400	з домком	93			Королівка	942	з домком	
44			Лапаївка	2700	з домком	94			Перейми	747	—	
45			Холоїв	1725	з домком	95	Кривче долішне	344	з домком			
46	Львівський	Львів-Стоянів	Підліски малі	4350	з домком	96	Борщів-Окопи	Бабинці	146	—		
47	Золочівський	Зборів-Залізці	Кудобинці	1008	з домком	97			Козачівка	128	з домком	
48			Млинівці	700	з домком	98			Іване пусте	1852	з домком	
49			Залізці	900	з домком	99	Іване-Мосорівка	Усте єпископске	1353	з домком		
50		Злочів-Бережани	Богутин і Розколів	1850	—							

Подаяючи повисше оголошене до публичної відомості, Виділ краєвий заявляє zarazom, що до дня 18 вересня с. р. с. е., перед визначеним речинцем для ліцитацій повітових буде прийматися оферти на кожду стацію митничу обняту виказом. Кожда оферта має бути належно опечатана і має обійматися заявлене, що оферентови звістні всі ліцитаційні умовля і що він піддає ся всім умовлям аренди цілковито. Викійові або сумнівному змісту застереження не будуть уважляні. На куверті оферти виписе подаючий назву стації, о аренду котрої убігає ся. Рівночасно покликуючись на внесену оферту має бути зложено ліцитаційне вадукю, вносяєся 10% цілої квоти виключної, віддільно під особною кувертою, добре опечатаною і з означенням на ній митничої стації. Близшій вісти о ліцитаційних умовлях можна засагнати в Деп. IV. Виділу краєвого або також в канцеляриях Виділів повітових.

3 Ради Виділу краєвого Королівства Галичини і Володимирії, разом з Великим Княземством Краківським.

330 1—2

ГРОТТ.

ЧАЙ ВЪ БРОДАХЪ!
 Водъ давна звѣстный зъ своимъ доброты и за-
 паху правдивый
РОССІЙСКІЙ ЧАЙ
 въ торговли
В. АДАМОВИЧА
 ВЪ БРОДАХЪ
 фунтъ дуже доброго . . . . . зр. 1'40
 фунтъ наилучшого орѣи. онакован. зр. 2'50
 фунтъ „Имперіалъ“ дѣсарекон. зр. 3'50
 фунтъ высшюкъ зъ наилучш. чазвъ зр. 1'20
 кава „Сіріусъ“ еванко 5 еілко . . зр. 9'50
 4861 100—104

Торговля корынныхъ товаровъ
КАРОЛЯ РІЛЯ
Львѣвъ, улица Сикотусака ч. 36
313 поручае: 10—20
Коняки що-до якости и цѣны безъ
конкуренціи, Старѣу знамениту, Ви-
на угорскій и австрійскій, Гортѣви
въ різнородныхъ смакахъ.

Велика львівська лотерія виставова

Передпослѣдній тыждень.

ГОЛОВНІЙ ВИГРАНІЙ

60.000 зр., 10.000 зр., 5.000 зр.

готівкою зъ потрученємъ лишъ 10%

Львівскій льосы виставові

по 1 зр. поручає:

Іосифъ Рознеръ

М. Йонасъ

Шеленбергъ и Крайзеръ

такожъ адміністрація „Дѣла“.

дѣмъ банковый

”

”

”

279 29-7

„СЛАВІЯ“

банкъ взаимныхъ убѣзпеченій въ Празѣ

закончилъ съ г. 1893. первое двадцатипятилѣтіе своего су-
ществованія и выносилъ съ дня 31 декабря 1893 г. въ „Славіи“:

Убѣзпеченныя суммы въ сек. житевыхъ	злр.	24,268.630-15
„ „ „ „ „ огневой	„	231,429.863—
Доходы налѣжитостей асекур. всѣхъ секцій	„	2,731.326-08
Выплаченныя капиталы ренты и шкоды всѣхъ секцій	„	22,774.475-93
Фонды резервныя и гаранційныя всѣхъ секцій	„	5,830.306-40
Фонды емеритальныя урядниковъ и агентовъ „Славіи“	„	398.449-36

„СЛАВІЯ“ принимаетъ 3794

въ сек. I—II: убѣзпеченія на жите капиталовъ и рентъ.
въ сек. IV: убѣзпеченія отъ шкоды огневыхъ будынковъ,
движимостей, худобы, засобовъ, збожа и товаровъ.

„СЛАВІЯ“ удыляетъ поминки:
убѣзпеченымъ въ сек. II. ц. к. урядникамъ, офицерамъ,
професорамъ и урядникамъ автономнымъ съ приватныхъ заве-
деній съ правомъ на емеритиру.

„Славія“ принимаетъ зголошенія о удыленіи агенціи ан-
жестности и окрестности, где не имѣетъ еще агентуры.

СКЛАДЪ КАВЫ И ЧАЮ
АРТУРА КОСЦИЦКОГО
подо знаменемъ
„СИРІЮСТЬ“
У ЛЬВОВѢ
ул. Оссолинскихъ ч. II
Філія улица 3 мая число 2

Наилѣпшій кавы $\frac{1}{2}$ клгр. 1 зр.
и 2з27 29—?
Наилѣпшій чайъ російскій, хинскій
и Ліптона славный англійскій $\frac{1}{4}$
клгр. 1 до 2 зр.
**Купуйте товаръ добрый и ща-
дять грошъ!**

ЗАХЕРЛЯ
Порошокъ на насѣкомъ,
Нафталину, Камфору,
Терпентину, Паптьръ и лѣтъ
на мухи, Карболева кислота,
Карболовый порошокъ

поручае
ТОРГОВЕЛЬНА ФІРМА
В. ЧОППЪ
Львовъ 8—?
улица Жовковска ч. 2.

Магиль комнатный по зр. 24 и 36
Машины до выкручування б'дн
по зр. 13, 14, 15, 16, 18 и 20 зр.
4595 *норучас*

ПЕТРО ХПОНСТОВСКИЙ
торговля зернами у Львові площ.
Капуцянська, 1 (напроти катедри).
Ціниики мистрствали різних
предметів до розпоряджистости.

ПОВѢСТИ О. ФЕДЬКОВИЧА
ЧАСТЬ I.
Сторбнъ 1—78. Цѣна 20 кр
(съ пересылкою почт. 25 кр.)
Достати можна въ другар-
ни тов. км. Шевченка у Льво-
ва и въ кннгарна Ставроп-
гійской.

Пѣвецъ церковный
 жонатый, середного вѣку, зѣ до-
 брымъ голосомъ и похвальными
 свидѣтельствами, готовъ обняти посад-
 дыака заразѣ. Адреса П. Т. poste re-
 2-3 станіе Зборовѣ. 32

Бритвы выпробованый подѣ гаран-
 тією поручае
ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ
 иоживнии у Львовѣ ул. Бимовъ ч. 3
 Цѣнникъ даромъ.

Словарь нѣмецко-рускій
Ом. Партицкоз
 продае товариство „Просвѣта“ по

При закупнѣ товарѡвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавецъ : Иванъ Болой. — Одобравшій редакторъ : Михайло Струсовичъ.

Панѣвъ въ слоб. Чернявской.

З друкарні Наукового тов. ім. Шевченка, під редакцією В. Бондаренка

ДѢЛО

Виходить у Львові щодня (крім неділі і руських свят) о 5-й годині по полудні. Літературний додаток „Вісника найвищихих повстей“ виходить по вторку, а по вторку і п'ятницю на переміну разів з Діалом.

Передплата у Львові приймають: у Львові Адміністрація „ДѢЛА“ у. Ваторія 24, Центральне бюро оголошень у. Коперника ч. 11, і Бюро газет у. Карла Ангела 9, у Відні: М. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek, I. Wollzeile 8; Oppel, I. Stubenbastei 2, J. Danneberg, I. Wollzeile 19. В Франкфурті і Гамбурзі: M. Haasensteine & Vogler, G. L. Danne & Comp. В Пешті: E. Misrachy V. Bez. Akademischegasse 6.

Передплата на „ДѢЛО“ і наложити на неї експресні платежі у Львові.

Передплата на „ДѢЛО“ з літер. додатком у Львові:

на цілий рік	на півріччя	на чверть року
18 гр.	9 гр.	5 гр.

на чверть року . . . 4 гр. 50 кр. на чверть року . . . 6 гр. на місяць . . . 1 гр. 50 кр.

у Львові:

на цілий рік	на півріччя	на чверть року
18 гр.	9 гр.	5 гр.

на чверть року . . . 4 гр. на місяць . . . 1 гр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація і Експедиція під ч. 24 у. Ваторія. — Рухомі експресні платежі на попередні заборони. — Рухомі експресні платежі на попередні заборони. — Рухомі експресні платежі на попередні заборони.

Спільний делегації.

Комісія бюджетова австрійської делегації перевела вчора дебату над бюджетом окупованих країв. Дел. Зіс реферував ту справу, при чом зазначував великий поступ культурний в Босні і Герцеговіні.

Дел. Пацак зазначив становище Чехів в квесті босанської і сказав, що оно не єсть таке, як в Калінокій сказав: quod nego. Правительство при титулі: бюджет країв окупованих — надто голосно дозволило в великій дзвін реклами, тож і мимоволі насунув підозріння, що щось поспувано в тій краї. Ціль сегобачного конгресу археологічного була радше політична аніж наукова. Головна ціль окупації, означена Андриашем: піднесення моральне і соціальне населення босанського — досі не досягнута. Положення селян лихе, в Босні веде господарка поліційна, а молоді-чеський муж довіря підчас своєї об'їздки по Босні були стережені поліцією і шпигунами. Бесідники жадали для окупованих провінцій автономічної репрезентації і поставили до міністра таку питання: 1) Чи правда, що в Сараєві уязнено 40 урядників і для чого; 2) чому не вбудовано залізницю, котра получила бы Дельматію з Герцеговиною; 3) для чого відібрано газети хорватські і сербські до біт почтовий в Босні; 4) скільки коштувало заведення кушелев в Ілідже коло Сараєва?

Коли в'їхало більше з делегацій не забарив голосу, промовив міністер Калія, щоби відповісти Пацаку. Міністер представив положення окупованих провінцій значимим, а покликував ся на призначення конгресу археологічного. Про надужиття, згадані д-ром Пацаком, міністер вичого не знав. Молодо-чеський муж довіря сторожево жандармами для їх власної безпечности. В Сараєві уязнено не 40 лише 12 урядників за видання брехливих брошур. Будова залізниця з Дельматії до Герцеговини не завняв в'їзду нею, лише в'їзду австрійського правительства. Будова заведення кушелев в Ілідже дуже багато коштувала, але се заведення було потрібне за-для санітарних заглядів, доказом чого збільшення руху особового на локальній залізниці до Ілідже. Дебіт почтовий відібрано хорватським і сербським газетам за то, що подавали фальшиві в'їзти про босанське правительство.

Дел. Пацак заявив, що міністер Калія не пояснив всіх піднесених ним запитань. О справі уязнених урядників ба

жав в точніших в'їзти. Вкінці оповів, що сам про ту справу чув.

Міністер Калія в'їзду Пацаку, заперечив его оповідання і старав ся виказати їх тенденційність.

Презес комісії бюджетової гр. Ст. Бадені виказав в імені комісії подяку міністрови Калієві.

Відтак ухвалено бюджет окупованих країв всіма голосами против одного (дел. Пацака). Принято рівнож бюджет спільного міністерства.

Слідуюче засідання комісії бюджетової відбуде ся 26 с. м.

З дотеперішного ходу наради делегаційних замітні три р'їчи: промови презесів обох делегацій, австрійської і угорської, як при отворенні делегацій так і на авдієнції ц'їсарській — промова ц'їсарська і експозе політичне гр. Калієвого.

Промови бар. Хлюмецького при отворенні делегацій і на авдієнції ц'їсарській визначили своєю безбарвністю. Ничого в тих промовах не можна було дочутися, крім заявленя лояльності і звичайної згадки о советстві у вигляді уваги до можности податков (Leistungsfähigkeit) народів австро-угорської монархії. Ті заявленя вповні відповідали становісцю більшости австрійського парламенту, на котрій оперло ся теперішнє правительство и котрого речником був президент австрійської палати послов. Без найменшої критики, без виявленя ширших бажань мають заступники народів спокійно глядіти на благодати високого правительства и без т'їни опозиції ухвалювати предладані кредити. Для того велике припання належить ся чотиром молоді-чеським посланцям, котрі своєю критикою бодей дробку життя внесли до наради австрійської делегації, а то були бы народи австрійські почувли монотоний справозданя ресерентів, що по всім усядам все иде благополучно.

Промова ц'їсарська обмежала ся на загальних запевненнях мира а не запускала ся в найменші подробиці. Чи се мало бы означати, що загальна ситуація європейська неясна? В'їзду велика експозе гр. Калієвого, надіючи ся почути від него се, чого не доставало в промові ц'їсарській. Тимчасом гр. Калієвий відкликав ся на загальні ц'їсарські запевнення мира, а хоч і порушив деякі спеціальні справи, як відношення до Англії, Франції і Росії, становиско Румунії і ситуацію в Сербії і Болгарії, то все-таки ті порушені справи видають ся лиш варіантом слів ц'їсарських о „вельми дружних“ відносинах, або суть трактовані як справи

стоячі на другім пляні. Замітні також р'їшуче і острє осудження гр. Калієвим болгарських справ. Міністер майже недвозначно дав піднати що більше довіри можна було поклати на давніше правительство Стамбула, бо хто знав, чи будуть тепер в Болгарії в'їзти задержати потрібні спокій і такт. На кожний спосіб з'їзду гр. Калієвого видно, що Австро-Угорщина прикладає велику вагу до політики на балканському півострові.

Не так промовляв гр. Тиса презес угорської делегації. В'їзду сказав, що побач старання о справу заграничної політики повинно спільне правительство звернути пильну увагу и на внутрішній мир та не толерувати чужих впливів, котрі бы нарушали той мир. Ті бажаня виказав гр. Тиса р'їшучо і повторив двократно, раз в делегаціях а другий раз перед ц'їсарем. В'їзду посипалися коментарі і інтерпеляції, кого треба розуміти під словами „чужі впливи“. Ватикан і Румунія — заявила згідно праса. Інтервенція Ватикану в справі церковно-політичних проєктів угорського правительства, а також національний рух румунський і агітація румунської „ліни культури“ напевно досі немало крови угорському правительству. З'їзду натяку в промовах гр. Тиса можна заключати, що угорська делегація буде домагати ся від міністра справ заграничних поясненя тих справ и р'їшучого заявленя, яке становить задумує зайняти в будучности. Бели гр. Калієвий не вдовольніть своїми відповідями угорської делегації, тоді в'їзду спільним кабінетом мусять зайти зміни. Хоч бы австрійська делегація і спільно підіерла спільне правительство, то в'їзду наслідок опозиції угорської делегації кабінет мусить бы уступити, бо ідея дуалістичного устрою монархії ухвалювала делегати мусять западати згідно. Бели угорська делегація уложила собі плян повалити гр. Калієвого за его становиско в справі церковно-політичних проєктів, то и з'їзду в'їзду его переведе.

Загальні збори общества имени Качковского

Відбули ся вчора у Львові, а головною характеристикою сих зборів була ярко проявлена боротьба двох таборів в т. зв. старій партії. Табор молодіжні москвофільської, котра т. зв. „об'єднання“ бере значно радикальніше, ніж старші люди партії, вчора на прилюдних зборах партії перший раз виступив енергійніше и досить сильно замаркував своє змаганя добити ся голосу и впливу в справах партії а з'їзду

сом, мало-по-малу, и переняти провід в свої руки. Боротьба ся, переведена невеликим кружком радикально москвофільської молодіжні на зборах явно и завзято, мусіла — як то в таких випадках буває — пригноблюючи вплинути на загальні збори членів общества ім. Качковского, котрі досі на своїх зборах такого роздору серед партії не видали. Пригноблюючи вплинула боротьба ся и на інтелігенцію и на селян, хоч більш част селян суті р'їч не розуміла, а боротьбу двох фракцій партії брала за „сварку“ між інтелігентними членами общества як такими.

Хід загальних зборів був ось-такій:

О годині 9 рано відіправила ся в Успенської церкві поминальна служба Божа з панахидою, а по богослуженню вирішив з'їзду церкві похід [при звичах навіяно оркестри „Гармонія“] з прапором общества до „Народного Дому“. В сали „Народного Дому“ зібрало ся около 400 осіб: найбільше селян, кільканація селянок, кількадесят священників, кількадесят людей з світської інтелігенції и около 20 пань.

Збори відкрив председатель общества Б. А. Дідичкий, представив ц. к. комісара Урбановича, а відтак предложив на председатель зборів о. В. Давидяка, на секретаря его Ю. Малецького, а на секретаря о. Решетилу и Прокопа Гренджолу. Зібрані згодили ся. Президія заняла свои місця, а председатель уділив голосу о. С. Коблянському, котрий після програми мав сказати слово о прапорі общества, що его селянин Демко з Чорної держави на перед с'їзду через ц'їлий час зборів.

О. Коблянський промовив о прапорі з великим патосом. „В'їзду горестивий нині час — то був з'їзду его промови — мусить Русь згроматити докруги того прапора и боронити святої Русі — нашої церкви православної и азбуки св. Кирила, в обороні котрих кожний Русин повинен бути готовим навіть життя своє віддати“. [Патос свій підносив о. Коблянський до зеніту, коли говорив о азбуці.]

По с'їзду промови наступило справозданя з'їзду діяльности від'їзду за час дволітний [боротьба за-для холери збори скликані до Станиславова, не могли відбутися], а відтак приступлено до дискусії над справозданем.

Сел. Гладкий з Березова заперечував від'їзду: для чого в'їзду видання общества є суперечний собі поясненя обрядів церковних: инакше в календарі, а инакше в книжочках? — На се відповість [з'їзду по-за від'їзду] о. Коблянський, вказуючи на то, що до

32)

Осея Торпа.

Повість Тора Гедберга.

(Далше.)

По тій она звернула на батька свій погляд, благодійний прощення, — давна его неавнявля до Ерики наконец зникла в одній короткій хвилі и в'їзду відповість їй в'їзду уст'їхом в сердечним утешенням руки; тоді лице Ерики ще більше засіяло и завдяки їй в'їзду скінчилась далеко л'їше як зачалась. Навіть Люїза мало помало зробила ся привітливішою; в'їзду все таки трохи доко-ряла совість, що она так прийняла Анну, а ще до того и велике поважаня для Ерики могло до перем'ї в'їзду в'їзду.

В'їзду до Торпи Анна зв'їзду батькові, що Ерика ц'їзду підбила в'їзду серце. Екз з певного рода докором сов'їзду відповість їй, що Ерика справді незвичайна д'їзду, и при тій з'їзду собі об'їзду по-старати ся по можности вир'їзду свою про-ваву в'їзду неї. Таж все то було см'їзду, и ч'їзду варто тепер о тій згадувати, коли он обох вже так постар'їзду?

По вечери заки мали розбитися до своїх кімнат, разом у'їзду в'їзду. З'їзду говорили о т'їзду Анни, але потім бо-с'їзду стала чим раз більше рвати ся и

в'їзду настало мовчаня, котрого ані батько ані дочка не р'їзду перервати. Анна мала з'їзду роботу, тож тепер стала шити. Але в'їзду голова була заповнена мыслями о неспод'їзду перем'ї в'їзду суд'їзду; їй нараз з'їзду великою силою представилась ц'їзду дивогляд-ність того факту, що она тепер сидить поруч з'їзду в'їзду, котрого ледви трохи знав. Що властиво в'їзду за чоловік? В'їзду з'їзду на його вражіння чоловіка доброго, честного, будучого довіри; она-ж вже готова полюбити его, а прець, в'їзду мати колись покинула его. Для чого? Яка тайна скриває ся в'їзду тій, и чому в'їзду мати ніколи не хот'їзду її се пов'їзду? Такі мысли мучили в'їзду часто від-тої пори, коли она вже на стільки дозр'їзду, щоби розуміти, але ніколи ще їй так страшно не докучали як власне нині. И ч'їзду ся тайна ніколи не відкриває ся перед нею?

Она б'їзду з'їзду на батька. В'їзду сид'їзду опершись о поруче к'їзду з'їзду наповненою замкненими. Но она все таки добачила в'їзду в'їзду задумчивий, майже м'їзду вираз, якого она раніше ніколи не бачила. Може бути — в'їзду також думає про то саме що и она?

Она так допытливо гляділа на него, що в'їзду аж відчув'їзду в'їзду на своїм лиці, и сейчас випростував ся немов зловлений на якій провині. Очи в'їзду стр'їзду и его погляд в'їзду хвилі став холодним и сторожним.

— Ну вже час іти спати! — сказав поспішно, встаючи з к'їзду.

С'їзду дивні переходы в'їзду его поведенью з'їзду, з'їзду-разу в'їзду чудували, робили їй приваблив'їзду, але мало помало она стала до них привыкати и менше звертати на се уваги. Помимо того чим раз більше стали з'їзду з'їзду з'їзду ся та незадовогу уважали себе старими знакомими.

Під впливом с'їзду воздуха, весни нового способу життя и многих розрывок, як Екз в'їзду для неї порозум'їзду з'їзду Ерикою, котра вскорі стала ся майже щоденним гостем в'їзду Торпи и тепер вже дуже добре годила ся з'їзду швагром, у молоді д'їзду зачало поступенно вертати ся в'їзду веселе з'їзду природи усьоспелення, на щок в'їзду здоровий рум'їзду и она зачала виявляти жадоу д'їзду, що вельми т'їзду Ека. „Се — думає в'їзду — она унаслідила від мене!“

И тоді его в'їзду для неї ставалась майже зворушуючою в'їзду шумних, нескладних проявах.

Але коли з'їзду уст'їзду в'їзду яка небуд'їзду замітка, пригадуюча в'їзду Ельзю, або виявляла подобність з'їзду нею лишь в'їзду небуд'їзду т'їзду, в'їзду оцей, — то тоді его з'їзду з'їзду ставались нетерпелив'їзду, майже сердаті, а рівночасно в'їзду погляд, якій в'їзду в'їзду в'їзду певного рода ц'їзду, нерозум'їзду.

И скоро в'їзду не був разом з'їзду нею,

в'їзду ставав сумовитим и попадав в'їзду задуму; тоді образ Ельзи невідступно стояв перед ним и в'їзду відчував в'їзду душі тревогу, котрою не був в'їзду поборова.

Про Ельзу они ніколи не говорили, мов бы мовчки так умовились. Але думка про ню, викликувана що дня и в'їзду кожній порі у них в'їзду тій, що мало зв'яз з'їзду нею, вже самими відносинами, в'їзду яких они в'їзду до себе находились, фразами, котрі не доповідали ся, и поглядами, котрі нечаянно ухилили ся на б'їзду, жалобним одягом Анни и сумом, що нечаянно находив на ню и приневолював в'їзду замовкнути в'їзду найбільш розгар великого см'їзду — та думка розділяла їх мов ст'їзду и не допускала м'їзду ними повного, без-умовного довіри.

XI.

Чим л'їзду Анні жилось у в'їзду, чим більше Торпа ставала для неї рідним домом, то тій трудніше приходило їй в'їзду сей спосіб скривати минувше під заслоною забути, тій сильніше она відчувала потребу увільнити ту перетну в'їзду своїм життю від'їзду всего, що мало знамя нерозум'їзду и зам'їзду того з'їзду минувшого и тепершньої в'їзду однім в'їзду самим ч'їзду. Основною причиною того наміру було у неї бажаня бути справедливою, не стати ся в'їзду л'їзду перед тій, за-для того, що тепер їх м'їзду повинен зайняти хто другий и рів-

ного, такъ и до матеріального, дочасного жерела всякого блага. Просимо, чтобы В. В-ство зводили и на дальше захвати для насъ свою королевскую ласку! — На сю промову відповѣвъ цѣсарь: „Дякую вамъ за се, що прибули тутъ мене повитати. Я пересвідчений, що духовенство нашон святой церкви буде и на будуче пильно хоронити свои традиційнй горжаний честности, непохитну вѣрность для престола и любовь для вѣтчнны. Внесияючи насъ о своей неизмѣнной ласцѣ, живу вамъ въдъ сердца, чтобы благословенство неба провадело насъ у вашомъ святомъ званю.“

Вѣсти про хиньско-япаньску войну такъ: Въ недѣлю насѣли телеграммы, що мѣжь обома сторонами пришло до борбы, въ котрой Хинцѣ потерѣли также поражение. Въ четверть пуставъ ся японскій вѣдѣль, що выйшовъ въ Повѣ Санъ, на розвѣды хиньскихъ укрѣпленъ, а тѣ заразъ дали огнь и зрадили Японцѣмъ залогъ и узбронне фортѣвъ. Коли Японцѣ дойшли свои цѣли, вернула зъ малыми стратами въ наибѣльшомъ ладѣ. Въ пятницу вечеромъ уставлено всѣ военныя силы Японцѣвъ на назначенныхъ становищахъ, чтобы приготовить уложенный нападѣ. Японскій вѣдѣль зъ Гевсану оперувавъ противъ лѣвого крыла Хинцѣвъ, вѣдѣль зъ Повѣ-Санъ нападъ на середину, а колыона зъ Гванъ-Тою, скрѣплена войсками привезенными японскою флотомъ, ударила на правое крыло Хинцѣвъ. Хинцѣ добре выкористали природне укрѣпленне становища Пенъ-Янгъ и тамъ мѣдцѣ поставили шанцѣ. Въ субботу досвѣта почалося перестрѣлюванне и тремало ажъ до по полудня. Хинцѣ вѣдѣли огнемъ. О годинѣ 2-ой по полудни выступила японская пѣхота до нападу, засыпавши хиньскѣ становища градомъ карабинныхъ куль. Сю борбу вела выключно японская колыона зъ Повѣ Сану. Она забрала багато оружя Хинцѣмъ та страты не були великы, бо обѣ стороны находили ся за сховаками. Въ ночи на недѣлю только перестрѣлювались вѣдѣ часу до часу. Мѣжь тымъ оба японскѣ крыла обѣшли становища Хинцѣвъ. Въ недѣлю о годинѣ 3-ой рано Японцѣ дали огнь на цѣлой линіи. Якъ пѣхота такъ и артилерія стрѣляли невзначайно добре Хиньска середина була дуже мѣдцѣ и держала ся добре, коли мѣжь тымъ крыла боронились дуже слабо. Они чередяка ласъ и почали утѣкати, при чѣмъ сотки упали трупомъ, застрѣлены такі самими Хинцѣми. А що Хинцѣ были окруженъ, то й годръ було утѣкати. Деякѣ вѣдѣлы зорганізованъ зъ Европейцѣвъ держала ся дуже хоробрѣ и боролась до послѣднього мужа. Пораженые Хинцѣвъ въ часѣ пѣвѣ годинны було цѣлковате и Японцѣ захопили въ свои руки величезны укрѣпленія Пенъ-Янгъ. Позицію Пенъ-Янгъ боронило 20,000 Хинцѣвъ, зъ котрыхъ лѣшь мало хто спавъ ся. Побѣда Японцѣвъ була однимъ словомъ свѣтла. Они здобули много посудинъ, средствъ живности, оружя, муніціи, колыка сотѣ хоругвѣ и т. в. Бѣльше, якъ 16,000 Хинцѣвъ убито, ранено або полонено. Мѣжь полонеными находятъ ся много офицерѣвъ, также генералъ Изо-Фонкѣ, начальны вѣждъ манджурскон арміи. Изо-Фонкѣ боронивъ ся дуже хоробрѣ и поддѣвъ ся ажъ тогдѣ, коли одержавъ тяжку рану. Японцѣ мають всего 30 убитыхъ, 270 раненыхъ, а мѣжь ними находятъ ся 11 офицерѣвъ. Японцѣ гнали за утѣкающими Хинцѣми, котры кидали зброю и поддавали ся. Ажъ до приходу новои хиньскон арміи до Корѣ, цѣлый край находить ся въ рукахъ Японцѣвъ.

НОВИЧКИ

— Пригадуемо, що завтра, въ четверть дня 20 н. ст. вересня, вѣдѣбуде ся представленне на доходѣ убогой молодежи руской гимназии у Львовѣ. Буде выставленъ образъ народный Корженевскон, Верховинцѣ. Треба надѣятися, что зъ огляду на цѣль, на яку назначенъ „Доходѣ, сѣла Frohsinn-а“ выповнитъ ся по сѣрѣги.

— Въ часѣ делегаційного сѣрнія цѣсарь розмовлявъ зъ поодинокими членами делегацій: И такъ чешского делегата д-ра Сляму спытавъ: Вы были теперь въ Боснѣ? — Такъ есть Ваше Величество — вѣдѣловѣ Сляма. — Але шось Бѣлицество — вѣдѣловѣ Сляма. — Сляма: Я дуже скоро тамъ упорала ся. — Сляма: Я мешкавъ тамъ майже три недѣль. — Цѣсарь: Вы были въ Мостарѣ? — Сляма: Также въ Мостарѣ бувъ. — Другихъ чешскихъ делегатѣвъ якъ Костана, Брзорада, цѣсарь розпытувавъ зъ котрого кождый округа, а дуже приязно розмовлявъ зъ д-ромъ Пацакомъ, пытаючи ся его про живня. Зъ дел. Зісомъ говоривъ про справу робитничѣ. Зъ польскими делегатами именню зъ Стан. Баденимъ и Залескимъ розмовлявъ про львовску выставу. До дел. Лулула заговоривъ: „Тѣму ся дуже що васъ по львовскихъ дняхъ зновъ бачу. Вы вѣдѣхали зъ Львова до дому?“ Коли Лулуль подтвердѣвъ, цѣсарь розпытувавъ ся про ставъ холеры и говоривъ о новѣмъ президентѣ Буковины. До дел. Хшановскон звернувъ ся цѣсарь зъ похвалами о его пильности въ делегаціяхъ, а потѣмъ замѣтивъ, что въ Галичинѣ провѣвъ много гарныхъ дѣвъ, на що Хшановскій вѣдѣловѣвъ, что

цѣлый край бувъ одушевленый ласкою цѣсаря. До делегата Барвѣньскон промовивъ: Тѣшу ся, что Васъ тутъ бачу. Вы вже были въ делегаціяхъ? — Барвѣньскій: Нѣколи, я тутъ першій разъ. — Цѣсарь: Вы приѣхали просто зъ дому? — Барвѣньскій: Такъ есть, приѣхавъ просто зъ Львова. — Цѣсарь була розмова зъ делегатомъ тирольскимъ Бацанеллею. Цѣсарь звертаючи до него, высказавъ вдоволенне зъ приѣму, якою зазнавъ въ полудневѣмъ Тироли, на що Бацанелля вѣдѣловѣвъ, что италийске населенне немилѣ доткнула обставина, что италийскѣ послѣдѣ и рады державной и сойму наместничество не допустило зложити поклону цѣсареву, коли монархъ бувъ въ Трідентѣ. — На сѣ слова вѣдѣловѣвъ ся цѣсарь вѣдѣ Пацанеллѣ и, не сказавши нѣ слова, вѣдѣловѣвъ.

— Зѣзѣдъ адвокатскихъ кандидатѣвъ вѣдѣбуде ся рѣшучо у Львовѣ въ дняхъ 6 и 7 н. ст. жовтня.

— Засѣданне старшины товариства „Сокѣль“ у Львовѣ вѣдѣбуде ся въ пятницу дня 21 н. ст. о годинѣ 8 вечеромъ. На порядку дневномъ: 1. Справа строю сокѣльного 2) Принятте новыхъ членѣвъ и ученикѣвъ.

— Холера. Пѣсля Wiener Abendpost бувъ ставъ холеры въ дняхъ 16 и 17 н. ст. вересня слѣдуючий: На Буковинѣ занедужало въ сѣмъ часѣ въ 7 повѣтахъ а 14 громадахъ 17 особѣ, померло 8, выздоровѣло 9; въ захѣдѣмъ Галичинѣ въ 7 повѣтахъ а 11 громадахъ занедужало 55 особѣ, померло 26, выздоровѣло 11 [зъ того припадае на 2 громады хшановскон повѣта 42 случаѣвъ занедужаня и 15 случаѣвъ смерти]; у вѣхѣдѣмъ Галичинѣ въ 22 повѣтахъ а 130 громадахъ занедужало 262 особѣ, померло 126, выздоровѣло 136. У Львовѣ 16 и 17 вересня занедужала 3 особы, померли 2, а 1 выздоровѣла.

— Капітаны пѣхоты и стрѣльцѣвъ въ австрійской арміи будутъ въ недалекой будучности робити свою службу кѣнно. Половина капітанѣвъ має вже конѣ вѣдѣ початку сего року. Иншій зновъ, почавши вѣдѣ 1 мая 1895 р., одержать пѣсля найновѣйшого розпорядженія министерства войны вѣдѣ войскового окарбу додатокъ на помѣщенне и выживленне коня и зъ тымъ днемъ зникнуть зъ австрійской арміи капітаны, що роблятъ службу пѣшо.

— 60.000 зр. выносить головна выграна львовскон выставон лѣтерѣи. Звертаемо увагу нашихъ Вп. Читателѣвъ на се, что тягненне вѣдѣбуде ся вже 27 н. ст. вересня.

Посмертнѣй — ґ — оновѣстки.

Якѣвъ Фѣдина, дако-учитель въ Криницѣ упокойвъ ся дня 14 н. ст. вересня. Покойный вызначувавъ ся честнотою характеру, трудивъ ся довгѣ лѣта въ званю дако-учителя и выхѣвывъ цѣлый рядъ честныхъ поколѣнь. Вѣдѣ бувъ однимъ зъ основателѣвъ и головнымъ дѣятелемъ въ читальни криницкой.

Наука штука и література.

— Зъ руско-народного театру. Вѣрашна преміера д-ра Ивана Франка „Учитель (Quem di oderat...)“ вѣдѣнесла повный успѣхъ. Фабула комедіи взята зъ щоденного життя сѣльскон учителя; вѣдѣносны до громады и властей, борба зъ всѣляками противностями — все те представленне живо и вѣрно. Акція резняеся рѣвномерно, цѣкавѣсть зрѣтелѣвъ удержана до самого кѣнца штуки а моментъ трагическій [перенесенне на шипу посаду яко вынатора за заслуги] ужитый авторомъ вельми зручно и шасливо. — Ширшу оцѣнку штуки и гры артистѣвъ подамо другимъ разомъ, тутъ лѣшь згадаемо, что артисты выважали ся добре зъ свои задачи, именню роль сѣлянъ (вѣйта и кумѣвъ: Товкача и Загонистого) выпали свѣтло. Публика приняла преміеру вельми симпатично, а свое признанне заявила выплывавши автора при отвертѣи сценѣ по другѣмъ и третѣмъ актѣ.

Телеграммы „Дѣла“

Вѣдень 19 вересня. На найблизшой сѣси рады державной має бути предложеный проектъ утвореня „мировыхъ судѣвъ“, надѣ котрымъ працюють въ министеріальной радѣ. — Ненастанна комісія для цивильной процедуры почала вчера свои работы.

Прага 19 вересня. Переговоры мѣжь езекутивнымъ комитетомъ молодѣ-Чехѣвъ зъ Омладинистами зѣбраны.

Берно мор. 19 вересня. Оба чешскѣ сторонничества ведутъ переговоры що-до заключеня компромісу въ справѣ выборовъ въ двоухъ округахъ.

Бѣлградъ 19 вересня. Король Олександръ має вѣдѣдати австрійского цѣсаря въ Будапѣштѣ. — Насичъ зъ остраху передъ вѣзницею утѣкъ до Австрій.

Амстердамъ 19 вересня. Пѣсля урядовыхъ вѣстей зъ Томбоку, Голяндцѣ мали здобути двѣ крѣпости пѣдъ Маторѣ.

На доходѣ убогой молодежи анад. гимназии Львовскій рускій народный театръ пѣдѣ зарядомъ тов. „Руска Вѣсѣда“ у Львовѣ. Въ сѣли тов. „FROHSINN“ въ готели ЖОРЖА.

Вѣ второкъ дня 16 вересня 1894.

ВЕРХОВИНЦѢ

Образъ народный зъ сѣвами и танцями въ 9 вѣдѣлонахъ І. Коженева.

Въ вѣдѣлонѣ 7-ой оригинальный „Танецъ Опришкѣвъ“.

Початекъ о годинѣ 7½ вечеромъ.

Надѣслане.

ОКУЛИСТЪ

Д-ръ Теодоръ Баллабанъ

б. с. ассистентъ и лікаръ на клиникѣ профессора Борискиевича въ Градѣ

по кѣлькатѣной практикѣ спеціальной, ординувъ въ недугахъ и операціяхъ очныхъ при ул. Валовѣй ч. 7.

Вѣдѣ годинны 10-ой до 12-ой передъ полуднемъ и вѣдѣ 3-ой до 5-ой по полудни. 6 34—52

Дѣя убогихъ бесплатно вѣдѣ 9-ой до 10-ой рано.

Въ недѣль и свѣта по полудни не ординувъ.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймае замовленя и посередничитъ въ закупнѣ:

СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ

и впрѣстѣ зъ фабрики

Іа по 78 зр Іа по 72 зр. за 100 кѣльограмѣвъ лѣсо фабрика.

Мыло найлучше

при замовленю найменше 30 кѣльограмъ. по 20 кр. и 31 кр. за кѣльограмъ, окрѣмъ транспорту, котрый вынесе 2 до 3 кр. вѣдѣ кѣльограма.

При замовленю просимо о точне поданье почты и стаціи зѣдѣзничон.

4038

Руска масть противъ гѣстця

есть найбѣльшимъ, выпробованнымъ средствомъ на гѣстѣ, колѣки, параличъ и т. д. — Цѣна 1 слѣнка 1 зр.

Масть на свербячку

(І) Цѣна 1 слѣнка 60 кр. 323 7 10

Головныи складѣ: С. РУКЕРЪ антикаръ у Львовѣ.

НА СЕЗОНЪ ОСѢННІЙ

Просимъ ся ласкаво всѣхъ Вп. Гостей выставовыхъ пересвѣдчитъ ся о дивной дешевости осѣннихъ и зимовыхъ товаровъ, вже спроваженыхъ въ великой скѣлькости. Слѣдуючѣ товары продають ся по невзначайно дешевыхъ цѣнахъ доки истнуе запасъ:

1000 модныхъ муфѣвъ для дамъ и дѣтей 120, 150, 200 — до 5 зр.
1000 кожаныхъ шпѣвъ для дамъ и дѣтей 120, 150, 200 до 4 зр.
1000 элянельныхъ и суконовыхъ блюзѣ осѣннихъ и зимовыхъ 250, 300 — до 6 зр.
500 гальскѣ водочковѣ по 250 до 4 зр.
1000 хутокъ Гимазя, наибѣльшій родъ 175, 200 до 4 зр.

Конфекція для дѣтей.

40-60 наймѣдѣйшихъ суконовъ на осѣнь и зиму 180, 250 зр.
1000 модныхъ плащѣвъ на осѣнь и зиму вѣдѣ 4 зр. и выше.
3000 одѣлѣвъ для хлопчѣвъ у всѣхъ величинахъ по 180, 200, 300 зр. и выше.

Особливѣ новости въ стяжкахъ, восялахъ, капелюхахъ дамскихъ и дѣтинныхъ, рукавичкѣхъ ілясе, дуныхъ, вѣвняныхъ и шовковыхъ, хутокъ, панчохахъ, парасолахъ до дощу, блюзахъ шовковыхъ и вѣвняныхъ, шляфѣрокахъ, костюмахъ и неслѣжахъ найдѣшли власне въ великой скѣлькости и доповняють ся щоденно

Особливша гуртовна продажъ принагѣдна

въ вѣдѣль занаѣвъ, капъ и килимѣвъ.
5000 капъ на столы по 75, 120, 190, 250.
4000 капъ на лѣжка по 2, 250, 3, 350, 4.
800 великихъ капъ на столы и лѣжка, дающихъ ужити ся на обѣ стороны (вырѣбъ килимѣвъ) по 1, 2, 3, 4, 5.

Всѣмъ въ провинціи надѣсланнымъ порученя полагоджуе ся найсѣвѣстѣйше и найскорше.

Зѣ глубокимъ поважаньемъ

Зарядъ магазину AU LOUVRE

у Львовѣ, площа Капітульна ч. 3.

Велика львовска лѣтерѣи выставова

Тягненне вже въ четверть.

ГОЛОВНІЙ ВЫГРАНІЙ

60.000 зр., 10.000 зр., 5.000 зр.

готовкою зъ потручѣемъ лѣшь 10%

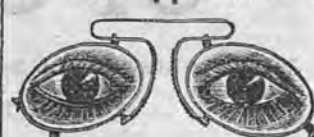
Львовскій льѣсы выставовѣ

по 1 зр. поручае:

Августъ Шеленбергъ, дѣмъ банковый
Сокаль и Ліліентъ
Гольдштайнъ и Левенгерцъ
также админістрація „Дѣла“.

279 30-7

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

оптикъ и механикъ, пѣдѣ Коперникѣмъ, Львовѣ, площа св. Духа (ул. Театральна ч. 6 прѣтѣ головной одѣжѣ) поручае у великой выборѣ и по найдѣшевѣмъ оптикѣ, пѣтеры, лѣтерѣи, бѣнокъ, далѣкоглядѣ, барометры, аерометры, мѣроскопы, лѣсны, компасы, райспайкѣ, лѣнты мѣрильнѣ, пѣсны, сѣбѣ, изѣометры и т. в. Устроены выѣнокъ симметричныхъ. Вѣнокъ направя выготѣвляють ся найскорше и найдѣшевѣше. — Замовленя въ провинціи выготѣвляють ся точно. 4185

Дрогерія

ВАЛЕРІЯНА РІТТЕРМАНА и С-ни

въ Станиславѣвъ

поручае:

Рѣзноцѣвѣтнѣй и найрѣзличѣйшѣ фарбы для маларѣвъ, пѣкорникѣвъ, и го о по дарѣвъ, кисти, французску масу и бурштиновѣй лѣкъ до помѣстѣвъ.

Золото и бронзы, рѣзны лѣкеры, артикулы античны, тумовѣхѣрургичнѣ, парѣумы и туалетѣвы артикулы, также средства до дезинфекціи.

Свѣзку коровинку и гектографичну масу по найдѣшевѣмъ цѣнахъ. 293 6—13

Побѣчный зарѣбѣнкъ

2160 зр. рѣчно постоянной платнѣ можѣ зарѣбѣти особы кождѣго стану, що хотѣють займити ся въ своихъ вѣльныхъ годинахъ. Оферты до М. Ліндена и С-ка Ротердамъ (Голяндія) — (о-331 плата загранична). 1-2

М. Р. ШНАЙДЕРЪ

записжѣнный знавецъ судовый въ Станиславѣвъ

296 поручае свое 8—52

завѣденне штуки цизѣальскон вырѣбае образы зъ всѣлякихъ крушѣвъ до наибѣльшой объема, пострѣблюе и поводочуе въ огни и гальванично и приймае всѣмъ на правы.

ОГОЛОШЕНЕ ЛІЦИТАЦІЙНЕ.

В цілі внарендування доходів митничих на дорогах краєвих на рік 1895 евентуально-ж по конець року 1897, будуть переведені в дотичних Виділах повітових розправи ліцитаційні. Речинці тих розправ означать поодинокі Виділи повітові однако в часі між 18-тим вересня а 10-тим жовтня с. р

Виказ стацій митничихъ виставлених на ліцитацію в році 1894.

Ч. п.	Повіт	Дорога краєва	Назва стації	Ціна ви- клична	Примітка	Ч. п.	Повіт	Дорога краєва	Назва стації	Ціна ви- клична	Примітка	
1	Краківський	Краків-Хелмек	Звіринець (Пшегожали)	2750	—	51	Бережанський	Злочів-Бережани	Бережани	5719	з домком	
2			Краків-Баран	3150	з домком	52			Рогатин-Тернопіль	Городище	2172	з домком
3			Чижини-Цло	1800	—	53			Козова	1132	з домком	
4	Хшанівський	Краків-Хелмек	Бабиці (Липовець)	451	—	54	Тернопільський	Рогатин-Тернопіль	Загробеля	5600	з домком	
5			Хелмек	851	—	55			Тернопіль-Підволочиска	Смиківці	2000	з домком
6			Грабошиці	1850	—	56			Тернопіль-Підволочиска	Біла коршма	200	—
7	Вадовицький	Затор-Сука	Горичковці (Гожень)	1900	—	57	Скалатський	Тернопіль-Підволочиска	Підволочиска	1900	—	
8			Скавці	650	—	58			Криве	900	з домком	
9			Грудек	300	—	59			Смиківці-Сухостав	Панасівка	1700	—
10	Новосандецький	Заклічин-Санч-Недзівца	Забелче	1925	з домком	60	Станиславівський	Бурштин-Станиславів	Галич	3583	з домком	
11			Бетонівці (Старий Санч)	4025	з домком	61			Ямниця	1297	з домком	
12			Машковці (Лонцко)	2075	з домком	62			Бізупись	1026	з домком	
13			Кросценко (Ловчина)	1000	—	63			Сілець	800	—	
14			Щавиця	1000	з домком	64			Сілець-Клубівці	Миловане	400	—
15	Горлицький	Горлиці-Конечна	Сяри	2700	з домком	65	Товмацький	Товмач-Заліщики	Товмач (Палагичі)	1600	з домком	
16			Копиця руска	1926	з домком	66			Тисьмениця (Вигода)	1530	з домком	
17			Гладишів (Центна)	600	з домком	67			Отинія	1985	з домком	
18			Конечна	974	—	68			Ясенів	1626	з домком	
19	Тарнівський	Тарнів-Щуцин	Кшиж	2075	з домком	69	Городенський	Городенка-Залуче	Рашків	1036	з домком	
20	Ропицький	Дембиця-Надбжезе	Бжезиця	600	—	70	Товмач-Заліщики	Серафінці	1295	з домком		
21	Тарнобжезький	Дембиця-Надбжезе	Мехоцин	1200	з домком	71	Снятинський	Городенка-Залуче	Стецева	1802	з домком	
22			Вельовесь	1055	з домком	72			Микунці	6202	з домком	
23			Розвадів	1116	з домком	73			Гусятин	4500	з домком	
24			Єжове	945	з домком	74			Гусятин-Копичинці	Кругулець	250	—
25	Ниський	Ряшів-Надбжезе	Новоселець (Пйорунка)	765	з домком	75	Гусятинський	Смиківці-Сухостав	Клювинці	1300	з домком	
26			Горжиці	1020	з домком	76			Сухостав	1200	з домком	
27	Ланцутський	Переворск-Каньчуга	Переворск	1350	—	77	Буцацький	Бучач-Монастирська	Монастирська	900	з домком	
28	Березівський	Днів-Сянок	Грабівниця	1584	з домком	78			Бучач-Чортків	Бучач- (Підлісе)	5100	з домком
29	Сяніцький	Перемишль-Сянок	Тршава волоска	400	з домком	79			Бучач-Тлусте	Заліщики малі	1700	—
30			Залуже	765	з домком	80	Монастирська-Чортків	Чортків	800	з домком		
31			Вірча	1816	з домком	81	Бучач-Чортків	Джурин	200	з домком		
32	Ярославський	Ярослав-Белзець	Ярослав	7503	з домком	82	Чортківський	Бучач-Тлусте	Копилівці	500	—	
33			Маковиско	1000	—	83			Чортків-Скала	Давидівці	840	з домком
34			Вілька запаловська	2351	з домком	84			Бучач-Тлусте	Тлусте	640	з домком
35	Цішанівський	Ярослав-Белзець	Олешнічі	1260	—	85	Заліщицький	Скала-Заліщики	Добровляни	1719	—	
36			Цішанів	1500	—	86			Касперівці	1047	з домком	
37			Плазів	1351	—	87			Озеряни	2256	з домком	
38			Белзець	1350	—	88			Коледяни-Борщів	Козачина	500	з домком
39	Бобрецький	Львів-Рогатин	Репехів	685	з домком	89	Чортків-Скала	Лавівці	Лавівці	1000	з домком	
40			Спильчин	455	з домком	90			Білокерниця	1376	з домком	
41			Демянів	2400	з домком	91			Іванків	380	з домком	
42	Рогатинський	Львів-Рогатин	Підкамінь	500	з домком	92	Скала-Заліщики	Борщів	Борщів	1025	—	
43			Залипе	400	з домком	93			Королівка	942	з домком	
44			Лапівка	2700	з домком	94			Перейми	747	—	
45	Каменецький	Львів-Стоянів	Холоїв	1725	з домком	95	Борщів-Окопи	Борщів-Окопи	Кривче долішне	344	з домком	
46			Підлуски малі	4350	з домком	96			Бабинці	146	—	
47			Кудобинці	1008	з домком	97			Козачівка	128	з домком	
48	Золочівський	Зборів-Залізці	Млинівці	700	з домком	98	Іване-Мосорівка	Іване-Мосорівка	Іване-пусте	1852	з домком	
49			Залізці	900	з домком	99			Усте-єпископске	1353	з домком	
50			Злочів-Бережани	1850	—							

Подаючи повисше оголошене до публичної відомості, Виділ краєвий заявляє zarazом, що до дня 18 вересня с. р. с. а., перед визначенням речинцем для ліцитацій повітових буде приймати оферти на кожну стацію митничу обняту виказом. Кожда оферта має бути належно опечатана і має обіймати заявлене, що оферентови звістні всі ліцитаційні умови і що він піддає ся всім умовам аренди цілковито. Віймові або сумнівному змісту застереження не будуть узгляднені. На конверті оферти виписує подаючий назву стації, оренду котрої убігає ся. Рівночасно покликується на внесену оферту має бути зложено ліцитаційне задуюм, вносяче 10% цілої квоти викличної, віддільно під особною конвертою, добре опечатаною і з означенням на ній митничої стації. Близші вісти о ліцитаційних умовах можна засягнути в Дел. IV. Виділу краєвого або також в канцеляриях Виділів повітових.

З Ради Виділу краєвого Королівства Галичини і Володимирії, разом з Великим Княжеством Краківським.

330 2-2 У Львові, дня 13 Серпня 1894.

ГРОТТ.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. управ. гал. анц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

купує и продає

ВСѢ ЕФЕКТЫ И МОНЕТЫ

по курсѣ деннѣмъ найточнѣйшѣмъ не вчисляючи
ниѣякой провизіи.

Яко добру и певну льокацію поручає

- 4 1/2 % листы ипотечный
- 5 0/0 листы ипотечный преміованый
- 5 0/0 " " безъ премій
- 4 1/2 % листы товариства кредитового земского
- 4 1/2 % " " Банку краєвого
- 4 1/2 % позичку краєву галицкую
- 4 0/0 позичку пропінанційну галицкую
- 5 0/0 " " буковиньську
- 4 1/2 % " " угорськихъ земльниць державныхъ
- 4 1/2 % " " пропінанційну угорську
- 4 0/0 угорскій облигаціи индѣмнізаційный

а всѣ ті паперы Контора вымѣны Банку ипотечного все
купує и продає

по найкористнѣйшихъ цѣнахъ.

ЗАМѢТНА: Контора вымѣны Банку ипотечного приймає вѣдѣ
П. Т. купующихъ всѣякий выльвованый а вже платий
мѣсцевой паперы цѣний, такожъ запавшій купоны за
готовку, безъ ниѣякого вѣдчисленія, а замѣсцевий лишъ за
вѣдчисленіємъ справдешныхъ коштовъ.

До ефектовъ у котрыхъ выйшли купоны, доставляє новы
аркушѣ купоновъ, за вѣоротомъ коштовъ, котры самъ поносіть.

Важне для Паць!

По умѣренныхъ цѣнахъ на кожну мѣру продає ся форми
на станки, плашки, пальто, шляфроки и т. д. Приймає ся
до крою цѣль сукна а на жадею до фактурірованія и выпро-
бованія подѣ гарантію найточнѣйшого вымѣненія. 73 53—?
Лише за 10 зр. вѣ 12 лѣтахъ выучує ся подѣ гарантією
крою французского.

ЕВГЕНІЯ ВЕКЕРОВНА
Львовѣ ул. Синюска ч. 21. П. поверхъ коло старой почты.

Мѣры деревяный до вѣбжа обѣму
1, 2, 5, 10, 25, 50
літровъ 0-80, 1-10, 1-25, 2-3, 3-50, 5-50
зр. штука

45 55 поручає

ПЕТРО ХИОНІСТОВСКИЙ
торговля зелѣзна у Львовѣ площ.
Кашігуляна ч. 1 (напротивъ катедръ)
Цѣны на выльвованый розныя
предметовъ до розпорядимости.

НА РАТЫ

МАШИНЫ ДО ШИТЬ

зъ найлѣпшихъ фабрикъ заграничныхъ
краєвыхъ вѣдѣ 25 до 65 зр.
поручає 4798 116—?

ЛЮДВИКЪ ГАРДОЛИНСКИЙ

Львовѣ, площа Галицка 14.
Цѣны на асиданье даромъ и франко.

Знана вѣдѣ многихъ дѣтъ ц. к. управ. раѣінерія спир-
тосу, заосмотрѣна найлѣпшими приладами ректифікаційными
найновѣйшомъ системѣ, фабрика рому, лікеровъ и одту

Юлія Миколаяша Наслѣдникѣвъ у Львовѣ

Яковъ Шпрехеръ и С-ка

поручає старій польскій сильній горѣвки, дуже добрый розолісы,
лікеры, румы правдывъ зъ Ямайки, якъ такожъ найлѣпшомъ
якості краєвой спеціалы якъ: Народѣвка, Dziennik, Szczutek,
Карпатѣвка, "Дабель", Помаранчева не солоджена, Ратаѣія,
Деренѣвка и т. д. горѣвки управилеваный и одиноко правдывъ
если зъ нашомъ фабрикѣ справдженый.

Одиноко жерело вѣ краю для ш. антикарѣвъ, до пом-
раня алькоголю абсолют. и найчастѣйшого спиртосу, до цѣ-
лей дѣлничыхъ вольного вѣдѣ податку и вже оподаткованого.

Правдывый спиртосъ одцовый найсильнѣйшій, здоровлю
не шебдний, бо не выроблюваный зъ есенціи одцовою.

Складѣ для мѣста Львова, ул. Коперника ч. 9 и вѣ
гозовнѣмъ складѣ вѣдѣ мінеральныхъ І. Поллеса, улиці
Кароля Людвика ч. 29.
401 126-104

РУ.

кавичка всякого рода;
Бандажѣ руптуровый
и всякій вырѣбы рукавичничий

поручає найдешевше 2537

Павло Лянгнеръ

передѣ тымъ
Браты Лянгнеры
Львовѣ, улица Галицка ч. 16.

ПРАВДИВУ

Француску Масу

незрѣвнаной якості

поручає

дешевше якъ всюды
найстаршій у Львовѣ

складѣ фарбъ, покостѣвъ и матеріалѣвъ

В. ЧОППЪ

308 Львовѣ 8-7
улиця Жовківска ч. 2.

Ножикъ вѣдѣ 35 кр. и выше
поручає

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ

ножовничій у Львовѣ ул. Бонимѣвъ ч. 3.
Цѣны на даромъ.

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

ДѢЛО

Виходить у Львові щодня (крім неділі і руських свят) о 5-й годині по полудні. Літературний додаток „Вісник літературних новин“ виходить по второму, а по второму і п'ятницю на переміну разів у Львові.

Передплата і писарства приймають: у Львові Адміністрація „ДѢЛО“ ул. Баторія 24, Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, і Бюро газет ул. Кароля Іммануїла 9, у Відні: M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek, I. Wollzeile 8; Oppelik, I. Stubenbastei 2; J. Danneberg, I. Wollzeile 19. В Франкфурті і Гамбурзі: M. Haasensteine & Vogler, G. L. Daube & Comp. В Пешті: E. Misrachy V. Bez. Akademischegasse 6.

Передплата на „ДѢЛО“ і писарства в писарстві платять у Львові.

Передплата на „ДѢЛО“ з літер. додатком в Австрії: на північній рік . . . 16 гр. на північній рік . . . 14 гр. на північній рік . . . 9 гр. на північній рік . . . 13 гр. на чотирьох роках 4 гр. 50 гр. на чотирьох роках . . . 6 гр. на місяць . . . 1 гр. 50 гр.

у Львові: на північній рік . . . 8 гр. на чотирьох роках . . . 4 гр. на місяць . . . 1 гр. 35 гр. Редакція, Адміністрація і Експедиція під ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи вносять ся лише на попереднє застереження. — Редакція неопечатані вільні вкраїні. Неодержані члени коштують 8 гр. в. в. Оголошення приймають ся по ціні 6 гр. вкр. однок. стрічки писарства в рубриці „Надбавки“ по 20 гр. в. в. Редакція члени за по 10 гр. вкр. стрічки.

У Львові, дня 21 н. ст. вересня 1894.

Вчашні голосні події у Львові, безпосередньо по виїзді цесаря і міністрів з Львова, рознісся ся з Варшави грімкий голос кн. Бісмарка в справі польської і викликав не лише в Німеччині, але і в Австрії та й взагалі всюди велике враження — тямть обличчя за-д-ля хвиль, в яких голос той озвався ся.

Кн. Бісмарк, витаючи у себе гостей Німців з Познанщини, відповів свою на їх привітання похвалити справу польську — розуміється передовсім в Німеччині, але з огляду на промову виходить, що мав на гадці і Австрію — як се випробувати і виводити віденський дневник — бо говорячи о пляні відбудовання Польщі не міг обмежити ся лише на Поляків в Прусах.

„В Німеччині — сказав кн. Бісмарк — супротив 48 мільйонів Германців стоять 2 мільйони Поляків, отже сила по нашій стороні. А як цесарь Вільгельм про Алзацию і Лютарвінцію сказав, що заквітці Німеччини віддасть ті провінції, мусіла би згинутися ціла німецька армія, то се треба приложити і до провінцій на сході. Познанщина єсть заборолена не лише для західних провінцій, але й для північного сходу. Монахіюм і Штутгарт позиціями ворога в Штрассбурзі і Меці загрожені менше, ніж Німці на північному сході позиціями ворога в близі Одрі. В рйшачій хвили ми на удержання нашої границі на сході пожертвуємо остатнього воєня і остатній грбш.“

Відтак кн. Бісмарк перейшов до характеристик польської сусильності і так сказав:

„Небезпечність для нас не лежить в масах людських, хліборобів і робітників. Маса ті вдоволені; они волять справляти прускою управу, ніж управу польську. Нам противна лише польська шляхта спомогана польським духовенством, а з огляду на те багато залежить від пруского правительства: чи оно рйшучо буде вступати. Польське духовенство має великий вплив і авторитет, але де нема шляхти, як от в Гортшнім Шлеску, там ми стоїмо краще. Шляхта не може забути часів самовластї, коли то она панувала над королем і над хлопом. Она за освічена, щоб вряла в поворот свого пановання, а дивна річ, що польський хлопець не знає своєї історії, не знає, що за Польщу був для него слотливий рік, а дав ся ловити шляхти на вулку відбудовання Польщі, вибирає шляхтичів на своїх заступників — і я ще не видів польського

хлопа в німецькому парламенті. А чи у Поляків єсть стан мїщанський, не знаю; став середній, мїщанство усе було слабою стороною польскости. Правительство безпечно може взятися до побороування шляхти, а коли нині видно вагання [алюзія до політики цесаря Вільгельма супротив Поляків] — то се давня історія, від 1850 року. На дворі Фрідріха Вільгельма IV. запанував приязний Полякам вплив завдяки родині Радзивілів і він тягнесь далше. Справа польська тїсно виже ся з справою свободи, а польський шляхтич то найреакційніший со-творінець, яке вийшло з рук Пана Бога. Але не тратьмо надї, поступіть помалу своє зробити. Лише брак політичної зручності, щоб не сказати політичної несправності, каже декому [знов алюзія до цесаря Вільгельма] спускати на приязність польської шляхти і вряти, що она єсть шаблюю в руці стане в обороні німецького посяданя. Вы насупротив такої політики зробите найліпше, як будете учинити від Поляків державні купні, національний інтерес ставити, як они, по-над всі інтереси партійні — і хоч бы як ми були мїж собою в незгоді, то кождому чужинцеві, що посягає на нашу національну незалежність, сказали словами Берліня: „Davon nach Neune!“

Що Бісмарк знає Поляків наскрозь та що ненавидить шляхту польську — се стара річ і промова того завзятого залізного германізатора не будила бы була такого великого всоуду інтересу, як бы не подїв зь остатніх часів у Львові.

Спільний делегації.

В комісії делегації угорської для справ заграничних відбула ся в середу широка дискусія над заграничною політикою монархії. В дискусії брали участь: референт позиції: буджеть міністерства справ заграничних д-р Фальк, делегати: Березавич, гр. Войт. Аповій, Дюркович і архієпископ Шамаша та міністер Кальнокий.

Референт д-р Фальк представив ситуацію політичну в сей спосіб: О Сербію можна бути спокійним, бо там помімо зміни правительства відносини до нашої монархії не лиш не погіршили ся, але противно, що раз поправляють ся. — Не так річ стоить з Болгарією. По уступленню Стамбула нове правительство клонить ся — як говорять загально — переважно до Росії. Не було бы в тім вїчого злого, бо

нам лиш тїшити ся тим, що Болгарія за-гадала придбати собі більше приятельств мїж європейськими державами, і в сей спосіб зможе дійти до своїх прав зазначених в берлінському договорі. Але по-за ту границю не сміє Болгарія поступити, тож варта бы знати, чи мін. Кальнокий може дати під тим виглядом успокоючі запевненя. — Що до Румунії, то прагаде ухвалити перед двома роками резолюцію, в котрій домагано ся від правительства, щоб оно покінуло вже раз зь всякою румунською агітацією, нарушаючи внутрішній спокій в Угорщині. Годї припустити, щоб та агітація, котра збільшила ся, була підтримана румунським правительством, бо Румунія була першою зь тих держав, котрі наблизили ся до тридержавного союзу, але тим більше з огляду на се повинні бути ся дороги до вкорочення тих агітацій. — Відтак поспытав д-р Фальк, чи в справі промови професора італійського Боніогіо в Паризі, зверненої против тридержавного союзу та в справі міжнародної акції против анархістів.

Дел. Березавич і порушив квестію румунської агітації. В Румунії уживають в народних школах книжок і мап, в котрих представляє ся, що Семигород належить до Румунії. В румунській бюджет державний вставляє ся що року квота пів мільона франків на підмогу румунських шкіл за границю. Вкінці не видно, щоб румунське правительство вступало против національної ліги з такою енергією, як н. пр. Італія против ірредентів.

Дел. Аповій рйвнож порушив румунську квестію. Слова презеса делегації гр. Тасы о інтеренції чужих держав треба лиш виключно відносити до Румунії, а не до Руму. До закидів, піднесених Березавичем, додає гр. Аповій ще той факт, що румунський король Кароль приймає вельми прихильно адресу, виготовлену революційною лігою румунською, котра завязала ся під назвою: Ligue de l'instruction de Roumanie. Если бы у нас завязала ся ліга против германізації в Познанщині і вручала нашою монархії меморіал, то певно таке поведєнь не відповідало бы нашою становиску в тридержавному союзі.

Дел. Дюркович промавляв в обороні теперішньої політики заграничної. Дружній відносини до Росії, зазначені в цесарській промові, єсть потїшачий. Але далше йти не можна, бо сама Росія не бажає собі інших відносин зь Австрією Угорщиною. Наша загранична політика супротив балканських держав не змінилась.

Дел. архієпископ Шамаша порушив дві справи. Крм устних пояснєнь що-до заграничної політики годилось бы предложити і урядові акти дипломатичній, як се давнїше (остатній раз в 1881 р.) роблено. Відтак важна справа що-до будучого конкляве. Та справа може вже завтра статися актуальною. Папство єсть церковною інституцією, але має також значні державні і для того правительства кладуть велику вагу на се, на яку особу впаде вибір папи. Австрія мала ius exclusive на немілхтїй кардиналів при конкляве. Рйвнож повинен бути на римському дворі заступник відповідний сїй важкій задачі, котрий бы не звертав головної уваги лиш на вїтний церемоніал. Для того пытає міністра, чи він рйшив ся зь всею енергією виступити, абу будуче конкляве виконало свою місію цілком незалежно та чи думає покористуватися давними правами австро-угорської монархії.

Міністер Кальнокий зачав від румунської квестії. Румунське правительство відноситься ся лїяльно до нас. Нинішня дискусія причинить ся до поясненя ситуації в Румунії. Тямть лїпш відносини наші з правительством, тим більше слабне дїланє агітації, котра зараз сильнїше підводить голову, скоро побачити, що мїж правительствами напружились відносини. Так було зь італійською ірредентою, і таку саму методу прикладає міністер до румунської ірреденти. В енергічній виступленню дуже легко зробити перш крок: писати ноти або устно в дорожї дипломатичній виступати зь далеко сагаючими домаганнями; однак держава поважна не так легко рйшає ся на подібне посягання, бо хопивши ся его раз, вже мусить крїпко его придержувати ся. Нинішній рух національний в Румунії вельми широкий і звернений против теперішнього правительства румунського, тож если бы ми тепер наперли на рум. правительство, зыкала бы лиш опозиція, ведена Дмитром Стурдзою під окликом дако-романської агітації. Книжки шкільні, про котрі згадано, печатані ще в 1867 р., а знов мапи географічні, на котрих намальовано Семигород і Буковину яко краї, що колїсь придуть від Румунії, єсть лиш пустою фантазією агітаційною. Ліберальні закони румунські вельми підпомагають агітацію. В Румунії нема закону о стоваришенях, тож і против ліги, на чолї котрої стоять адвокати і професори, годї навіть судово виступати, бо судї присяжний бул бы сторонній. Натомість румунське правительство може зборонити вїча на вільних воздуш і в тім вигляді прирекло енергічно виступати.

УЧИТЕЛЬ

(Quem di odere...)

Комедія д-ра Ів. Франка в трох діях.

(С. Т. Р.) Омелько Ткач, народний учитель, опинив ся з початком року шкільного на посаді в глибоких горах, п'ять миль воловою долиною, або три миль верхами від повїтового мїста — Турки, а й то два три днї треба стратити на ту дорогу. Не прийшов він на ту посаду добровільно, а перевезла его там власть шкільна. Взагалі-ж ляха доля пакостить Омелькові: не може на посаді довше мїсця задрїти. За десять лїт учительованя отсе его осьма посада. І ревний він учитель: має сильне почуття свого обов'язку і виконує его як найсовітїйше, так що-ж — власть шкільна переносить его...

Нова посада не заповїдає добре. Три днї, як приїхав Омелько зь своєю сестрою Юлією до села, а в селі мов бы й не знали про школу. Вїдїть, Микита Сойка, обїцяв прислати їзду Ілька Товкача на прислугу шкільну але Ільковий анї не снить ся. Нїдня дитина не показує ся до школи, хоч Омелько видавнок і видзвонює. Омелько все те вельми вїдїть, він рад бы зачинати науку, а тут годї що вдїяти Палка, загониста Юлія, радить братови хачатися тїх мїр і средств, якї наш закон шкільний віддає в руки

учителя і якими вивїдував принцип примусу шкільного: вкази до староства, екзекуції і т. п. — але Омелько инакше розуміє свій обов'язок. Серед таких злиднїв приходять вїдїть: тип нашого бойка флєматичного, темного а зарозом і адуфалого на свою власть начальника громадського. Поздоровкавшись, зь легковаженєм і невдоволенєм питає Омелька, чи Юлія сестра его, а на докоры Юлія, що прислуги нема, флєматично відповідає, що наказав Товкачеві, але всилувати его не може. Відтак заводить бесїду про бороду Омелька і радить ему оголитися, бо по селі бїйшла чутка, що новий учитель се жид, а до жидів вїхто не буде посылати дїтей на науку. Омелько успокоює вїдїть що-до бороди, і відтак розводить жалі, що нема дїтей на науку. Вїдїть се вельми дивує, на що Омелькові дїтей, на що тої науки, ба навіть взагалі не знає на що в селі школа. „Староство наказало; — каже вїдїть — ми аж бунтували ся. Восько приходило до нас. Що тут бїди було, та плачу, та зирства, Господи!“ Омелько старає ся пояснити вїдїтові, що то значить обов'язок: „Мій обов'язок учить, а ваш, зробити так, щоб дїти ходили до школи.“ — „Е, пане навчителю — відповідає вїдїть — тої всі обов'язки, то там єсть в нас в п'ясах, на папері, а мы людє прості“ — і радить Омелькову вестися так, як вбїжчик учитель, що то робив собі в полі, воли та свині годував, писарством займає ся, а дїтей книжкою не „конопає“, ино в не-

дїлю показував имь образки та співанок учив сївати. Розуміє ся, що така рада обурює Омелька і він грозить вїдїтові письмом до староства, але вїдїть спокійненько каже, що не дасть посянця до мїста, хїба щоб учитель сам пїшки занїс собі письмо. Омелько роздрознений до крайности, кидає ся, хапає дївнюк і видзвонює, але вїдїть спокійненько відходить та ще раз радить: „Бороду жидівську згольт. Дїтей нам не вольте! Нас карами нїякими не логотче, то найліпше буде!“

Іно вїдїть вїдїть, приходять два селяне: Ілько Товкач та Сенько Загонистий зь „антересом“. Сенько зь наказу „вовка“ (так зовуть мїсцевого арендаря Вольфа Зільберлянца) просить, а властиво домагає ся, щоб учитель поручив за него за воли, якї має взяти від вовка на вигодовку. Учителя така просьба мов обухом по голові; не знає зь оповїданя Сенька, якї се властиво антереси, анї не може повати, зь якої рації має ручити. Того не може Сенько зрозуміти і зараз варкає на Омелька, що не хоче зробити сусїдської прислуги. Але якось вкінці годить ся, попросити „вовка“, щоб той потрудив ся до вчителя і пояснить цїлу справу. При тїй нагоді довідує ся учитель, що „вовк“ відмовив Товкача від прислуги в школі. Тут вже догадує ся Омелько, що мабуть „вовк“ єсть головним бунтівником против школи в учителя.

Вольф Зільберлянт (вовк) — поїдає

характеристики Товкача: найстарша особа в селі, котру чи то вїдїть, чи писар, чи хто будь, усь слухають, котрий що захоче, все зробити, бо не лиш він мудра голова, але й „три хованці має“ — робить ласку Загонистому і прийшовши до школи, пояснює справу, на якій то услївах беруть їзду воли на вигодовку. Сей інтерес лїхварський — а так звичайний в наших горах — обурює Омелька до крайности. Він проганяє жидів, а коли той опирає ся і ще зь жидівською ароганцією накидає на него, Омелько зь злости хапає на жидів сокиру.

В селі крик: Загонистий наркає, що учитель не зробив ему сусїдської прислуги, арендар підбоджує людє, так, що вїдїть їде з їздами до школи, щоб уняти ся за честію арендаря, котрий єсть і радним громадським і председателем мїсцевої ради шкільної. Під руки вїдїть попадає ся Івань Хороствїль, учитель, давний сусїд Омелька, що ботанізуючи по горах, загостив до Омелька на нову посаду. Використовуючи припис мильдунковий, зухвало прискає ся вїдїть до Омелька в Хороствїль, кидаючи такі слова, що се певно „шпїгт московський“, а навіть велить селянам взяти Хороствїля. Відтї напасті увільняє ся Хороствїль тим, що добувши зь ботанічних пушок вуза, полохав ним забобонних селян.

Хороствїль привела до Омелька в гості ще й инша причина, і то любов до Юлії. Тепер, коли они вже не сусїди, бачить Хо-

Последние так вѣче вѣдбуло ся въ червни с. р. и на нѣмъ ухвалено: „Вѣдѣльцѣ до справедливости европейскѣхъ мужъ державныхъ“. Супротивъ теперѣшняго роздразненя уважено вѣдповѣдныи не обороняти тоя вѣдозы. Треба и се паматати, що агітацію ведуть такожъ сѣмгородскій Румунъ, котрѣ дѣстають въ Румуніи катедры профессорскі, а що послѣ законѣвъ румунскѣхъ не можна ихъ усунути зъ посады то и позволяють собѣ широкую агітацію. Въ будущемъ румунскій вставлено на сей рѣкъ 525.000 фр. на подпіранье румунскѣхъ шкѣлъ и церквей за гранцею. Зъ той сумы выдано доси 480.000 фр. Значу чѣсть зъ тѣхъ грошей (380.000) выдано до Македоніи для подпіранья за згодою Туреччины т. зв. Куцо-Валахѣвъ, а прочіи гроші выслано до Сѣмгороду для такихъ шкѣлъ и церквей, котрѣ, побѣла заповнена румунского, мусульмѣ бы были упасты. Крѣмъ того агітація розпоряджае ще и иными фондами. Вѣдѣльцѣ успокоивъ міністеръ що до голособѣвъ европейскон прасы подношеныхъ въ оборонѣ давленыхъ Румунѣвъ та заповнивъ, що румунскон квестіи не спустятъ зъ ока а за оное поведенье въ тѣхъ справѣ бере на себе повну одѣальность.

Про Болгарію говоривъ мин. Кальнонъ такъ: Змѣна, яка зайшла въ Болгарію, не була викликана нѣякимъ мотивомъ політики заграничною, а годѣ було си оминути. На жалѣ, та змѣна вѣдбула ся рѣвночасно зъ зрѣваньемъ дружнихъ вѣдносинъ зъ Сѣмбуроломъ. Якъ теперъ уложати ся вѣдносини до Болгаріи, годѣ передсказати передъ покѣнченьемъ выборовъ Теперѣшній міністеръ нѣколи не заявлялъ, що готовъ зрѣбити жертву зъ дѣбутои независимости. Змаганя Болгаріи выдѣстались зъ теперѣшней ситуаціи — осягнути призволенье Россіи — суть цѣлкомъ природный и оправданный. Нове правительство болгарске не змѣнило въ нѣчѣмъ своия внутрѣшней политики, а такожъ нема познани, чтобы вѣдносини до Австро-Угорщины мали змѣнитися. Впрочѣмъ кн. Фердинандъ не покине становиска, дѣбутого Болгарію зъ такимъ трудомъ и вытредѣлостію.

Про Сѣрбію сказавъ міністеръ, що король Александеръ буде принятый подчасъ заповѣдженон гостини на дворѣ вѣднѣськомъ сердечно и прихильно. — Правительство италийске не годить ся на погляды Боніогіо, а довѣре державѣ, що належать до тридержавного союза, есть непохитне и неизмѣнене. — Мѣжнароднон вѣнціятыви до спѣлной акціи для поборенья анархізму не було; кожда держава мусѣть уважати средствѣ, дозволенныхъ своими законами и порозумѣвати ся при тѣмъ зъ другими державами въ дорожѣ админістраціи и полиціи. — Парламентарай книги дипломатичной були уживані, коли че праса не була такъ розповсюдѣна; они не мѣстили нѣколи информации о ситуаціи; впрочѣмъ міністеръ не протывный такимъ книгамъ. — Що до конкляве то міністеръ має письменный заявленія правительства италийского, що подчасъ конкляве буде захована свобода и независимость. Австро-Угорщина не зрѣкае ся своего легального вѣдпыву на выборъ папы и право буде заховане на будуче.

На тѣмъ закѣнчилось засѣданье комисіи.

Загальні збори общества имени Качковского

(Доконченье.)

По выборѣ нового выдѣлу — при котрѣмъ, якъ мы вже зазначили, перепавъ кандидатъ молодой радикально-московильской фракціи — наступила дискусія надъ внесеніями фѣлій, зъ котрыхъ найголовнѣйше было внесеніе фѣліи коломыйской, стремяще до организациі общества въ тѣмъ дѣлѣ, абы для зараду общества — кромѣ загального збору членѣвъ и выдѣлу — установити ще третій посередній органъ т. зв. „совѣтъ общества“. Отже зарядъ мавъ бы складати ся: зъ „общего собрания“, зъ „совѣта“ и зъ „правления“ [выдѣлу]. Пѣсла плану коломыйской фѣліи, выложенного д-ромъ Дудикевичемъ, „общее собрание“ и „правление“ остались бы при своихъ дотеперѣшнихъ правахъ, а „совѣтъ общества“, мавъ бы складати ся зъ всѣхъ членѣвъ „правления“ [выдѣлу] и зъ представителей та секретарѣвъ всѣхъ фѣлій общества и збирати ся у Львовѣ найменше разъ на чверть рѣкъ. Предсѣдатель и секретарь „правления“ задержали бы свои уряды и въ „совѣтъ“. А до „совѣта“ належало бы головни три функціи: а) основыванье и закрыванье фѣлій, б) одоброванье т. зв. „отчетовъ“ [справозданій] зъ дѣяльности „правления“; в) установыванье агентѣвъ. — Внесеніе коломыйской фѣліи уступающей выдѣлу не полагодивъ, адаючи полагодженье его новому выдѣлову, а д-ръ Дудикевичъ зъ своими сторонниками натискавъ на зборы, щобъ они внесеніе се ухвалили, бо справа проволѣче ся, а тутъ иде о важне и пыльне дѣло, — о крѣпшу организацию общества. Старшій заявилъ ся противъ того, чтобы зборы сю справу заразъ рѣшали, бо тутъ ходитъ о дуже важный перестрой общества, надъ котрымъ треба зрѣло застановитися. Такъ и. пр. на прѣздѣ чотвиръ разъ до року предсѣдательствъ и секретарѣвъ всѣхъ фѣлій потрѣбно немало грошей, а хто буде платити? общество? о котрого станѣ финансовѣмъ свѣдѣтья хочъ бы фактъ, что невеличку суму проценту вѣдъ обезпечень членѣвъ въ „Славію“ мусѣло вѣднати фѣліи самбѣрской [на будову тамъ Бурсы]? — Ся оппозиція противъ рѣшеня сейчасъ тои справы зборами выкликала роздразненіе огрѣченые середѣ молодежи. Академикъ Алексевичъ забравъ слово и зъ пѣтосомъ промовивъ въ такѣмъ дѣлѣ: „Гинемо! Старшій такъ правлять! А коли мы хочемо подати средства зарады, синяютъ... Даруйте [кѣнчивъ бесѣдникъ звертаючисъ до старшихъ] за острѣ слова, але-жъ годѣ: мы выступаемо супротивъ насъ зъ наибольшою пѣтостію, а вы супротивъ насъ тутъ зъ слѣпою упертостію.“ — По переведеній дискусіи внесеніе коломыйской фѣліи зборы такъ передали новому выдѣлову.

Опѣсла о. Карпакъ зъ Белзы поставивъ внесеніе, чтобы зборы ухвалили дѣмъ общества въ Сокалі продавати. О. Г. Полянскій предложивъ, чтобы сразу сю передали новому выдѣлову, о. Решетилло зъ Мат-рова сиротививъ ся взагалѣ продажи дому, а сел. Скобликъ зъ Дашавы давъ починъ складѣ на користъ того дому. Остаточнѣ ухвалили зборы дому ее продавати.

Потѣмъ розвѣла ся довша дискусія надъ внесеніемъ Скоблика, чтобы общество выдало методу лѣченя Кнайпа. За тѣмъ заявили ся

такжѣ о. Тиндюкъ и сел. Гладѣй зъ Березова, а противъ того о. А. Билинkevичъ и д-ръ Лагола, котрый пояснивъ, що выдѣлъ мавъ гадку выдати методу Кнайпа, але вѣдрадивъ д-ръ Дрималевъ зъ Жовквы, узнавши методу Кнайпа непрактичною для селянъ. Рѣшеніе сѣи справы передано новому выдѣлову.

Сел. Вас. Чернякъ вѣнѣвъ, а зборы поручили новому выдѣлову, чтобы занявъ ся основываньемъ касъ позичково-щадничихъ по сѣлахъ.

Джакъ Петровъ зъ Подмихайля припоручивъ выдѣлову постаратися, чтобы рускимъ громадамъ не накудывано учительствъ-Поляковъ, а о. Мих. Вербицкій зъ Рихвалда, вказуючи на великій „вредъ“ фонетичной правописи въ школахъ вѣнѣвъ, чтобы общество выдало якъ найскорше „букварь для науки этимологій“. Сел. Ив. Ковдратъ зъ Соватина додавъ ще до того, чтобы общество выдало словарь церковно-славянскій, Ничай вѣзавъ общество, чтобы заводило приватной школы для науки „вѣспороченного русского письма и языка“, а Гладѣй, подпіраючи се внесеніе, повторивъ за „Галичаниномъ“ байку, что нѣбы-то сов. Залчкѣвскій [русскій по происхожденію членѣвъ] „состоитъ виновникомъ подверженія русского языка цензурѣ финансовыхъ стражниковъ“. — Разумѣе ся, всѣ тѣ внесенія зборы ухвалили и поручили новому выдѣлову.

Сел. Демковъ зъ Устрѣкъ предложивъ, а зборы поручили выдѣлову старатися о скасованье ярмарковъ въ рускѣхъ сѣлахъ.

По ухвалѣ всѣхъ внесеніи о. Решетилло вѣдчитавъ кѣлька привѣтнихъ телеграмъ, а о. Давидъ закрывъ зборы, зазначивши, что коли Поляки бавлять ся Кѣстюшковскою выставою, члены общества им. Качковского збѣрались на нараду надъ просвѣтою народу.

Вечеромъ вѣдбувъ ся въ „Народномъ Домѣ“ концертъ, а потѣмъ танецъ.

Чи оправдане есть увѣльненье урядниковъ публичныхъ вѣдъ додатковъ громадскихъ?

Пѣсла обовязующихъ законѣвъ урядники публичной суть увѣльненіи вѣдъ плаченя додатковъ громадскихъ и вѣдъ шарварку. Привѣлей той есть нѣчимъ не оправданный и приносѣтъ велику шкоду меншимъ громадамъ, особливо мѣстечкамъ.

У великихъ мѣстахъ якъ у Львовѣ и Краковѣ суть додатки громадскі до податку консумпціонного и податки вѣдъ побираного чиншу, отже тутъ и урядники, набуваючи артакулы, живности и вынаймаючи для себе мешканя платять черезъ то въ певной мѣрѣ додатки громадскі. Подобно и въ середно-великихъ мѣстахъ, де право пропінациі звичайно належить до громады, кождый урядникъ, купуючи напоѣ спиритусовъ, платитъ посередно додатокъ громадскій. Инакше-жъ дѣе ся по малыхъ мѣстечкахъ. Тутъ урядники зовсѣмъ не платять додатковъ громадскихъ, а всѣ тягары громадскі, выносачій неразъ больше якъ 100%, спадаетъ выключно на мѣщанъ и передѣльчанъ. Въ мѣстечкахъ интелігенціи складае ся переважно зъ урядниковъ и за-для нихъ то головно будують ся тротуары, освѣтлюють ся улицы лампами, и т. п. А на все те нѣчо не платять урядники, только мѣщане и передѣльчане му-

сѣть саміи поносити всѣ кошты, хотяи они звичайно бѣдѣвшій вѣдъ урядниковъ и хотяи они зъ тротуарѣвъ и лампъ найменше користають.

Якъ несправедлива есть таа устава, то показуе ся наилучше при шарварку. Діорвѣтъ, котрый побирае мѣсячно кѣльканацѣтъ гульдѣновъ, бѣднѣй рубачъ и водоносѣ, що сидѣтъ на передѣльствѣ въ чужбѣхъ хатинѣ, мусѣтъ або вѣдроблювати шарварокъ або платити еквивалентъ, выносачій звичайно 1 зр. 20 кр. до 1 зр. 60 кр., — тымчасомъ урядникъ, котрый чей-же больше користае зъ дорожѣ и має розмѣрно значно больше доходу, не робитъ нѣякого шарварку!

Отже справедливѣе наказуе, чтобы той привѣлей внести, тымъ больше, что на тѣмъ лѣше зыскала бы автономія. Урядники, платячи громадскій дода-ки, интересувались бы справамъ громадскими, входили бы до радѣ громадскихъ, а въ той способѣ скрѣпивъ бы ся елементъ интелігентный въ репрезентациѣхъ громадскихъ и админістраціи була бы лучша. При теперѣшнѣмъ же станѣ рѣчей мѣщане не допускаяють урядниковъ до радѣ громадскихъ, бо — якъ кажуть — урядники въ радѣ громадскѣй старають ся о всякій улѣшненя въ мѣстѣ и накладываютъ въ тѣхъ цѣли всякій додатки, а саміи нѣчо на то не платять.

Длятого то всѣ вѣча и всѣ послы демократичной, а особливо рускѣ, повинны упоминати ся, чтобы той нѣчимъ не оправданный привѣлей усунуено.

Д-ръ Корнелъ Чайковский.

НОВИНКИ.

— Въ справѣ конфискации ч. 195 „Дѣла“ одержуемо отсе писемно: Cz. 18788 W imieniu Jego Wyższości Cisarza! C. k. Sud krajowy dla spraw karnych u Lwowie riszył na podstawie §. 489 i 493 zak. kar. i §. 37 zak. pras. szczo soderżanie artykułu umieszczonego w czyśli 195 czasopisy „Dilo“, z dnia 12-go Wersnia 1894, pod napisem „Hostyna Cisarza“ wit sliw „Sej obid“ do sliw „i zamieszczych“ mistyt w sobi znaimena zloczynstwa z §. 63 i proto usprawedliwiena jest zaradzana przez c. k. Prokuratora derżawnego konfiskata seji czasopisy. W ślidy twije toho riszenia wzboronene jest dalsze rozprostranjenie toho artykułu i zabradaj naklad mawe buty zlyszczenyj. Powody: Czat inkriminowana toho artykułu wliaczaje czeisty Najjaśnyszojo Papi, szczo mistyt w sobi znaimena zloczynstwa z §. 63 zak. kar. proto usprawedliwiena jest zaradzana konfiskata i wzboronene rozprostranjenia. Lwiv dnia 18 Wersnia 1894.

— Зо Стрыи пишуть намѣ: Зъ нагоды загальныхъ зборѣвъ „Подбѣрской Радѣ“ и фѣліи „Провсѣтъ“ въ Стрыю, котрѣ вѣдбудуть ся 27 н. ст. вересня [въ четверъ], треба сподѣвати ся численнѣйшого зѣзду патріотичной интелігенціи Стрыицкыи. Чтобы участникамъ а именнѣ молодежи, подати можистъ забавитися, порѣшывъ выдѣлу Руского Касина урядати того-жъ дня у власнѣмъ люкаліи вечерокъ зъ танцами, на котрыхъ — позаякъ окремый запрошны не будуть розсылати ся — отсимъ запрошувъ Ви. Земляковъ зъ ридинами Початокъ вечера о годины 8-ой. Вступъ вѣдъ особы 1 зр., для родины 2 зр. Строй для панъ новнаныи.

— Загальні збори товариства „Русланъ“ [для опѣки надъ молодежію рускою гимназіи] вѣдбудуть ся дня 29 н. ст. вересня о 10 бѣ годанъ рано въ Народный Домъ въ сали V-ой влясы гимназіальной (II-ій поверхъ), зъ слѣду-

ростѣль, что нема часу звѣлѣвати, и выявляе свою любовь Юліи и проситъ о еи руку, мотивуючи тѣмъ, что оженившись набере енергій до покѣнченя своихъ студій правничихъ, котрѣ задумуе ужити въ хосенѣ сѣльскаго люду, осявши на батьковскѣмъ грунті. Розважна Юлія не вѣдмавляе ему, але радить, а радше велить, найперше покѣнчити студіи а вѣдтакъ ажъ женитися. Зъ надѣю и охотою до працѣ прѣщасѣ Хоростѣль, забираючи вѣдъ Омелька выказъ дѣтей шкѣльных, чтобы передать его по дорожѣ въ Турцѣ.

На тѣмъ покѣнचितъ ся перша дѣя.

Справы идуть своимъ ладомъ. Противъ учителя кипитъ въ сѣлѣ и зъ подѣюдженя Вольфа выдумуе войтъ и рада громадска нові пакости. Выгнали бабу Марину Пасѣчну на шарварокъ, а тамъ кажуть їй: „Ну, Марино, доси ты була порядна гаадница, а вѣдъ винѣ будешъ въ насъ за жидѣвску помывачку. Маємо въ школѣ нового навчителя — жидѣ бородатого, что живе на вѣру зъ якоусъ панею, а тебе громада вызначила, чтобы ты имъ услужувала. Пѣйшла Марина до школы, замѣтае, а сама гѣркими слезми заливаєсь, что такую зроблено зъ нею публіку. Якось зацѣпѣвали Марину Омелько и Юлія, але самымъ ажъ похололо. Вже не лишѣ темнота, але и подѣлота зачинае ся проявляти въ борѣ противъ учителя. Омелько радить Юлію, выбрати ся вѣдъ него и выйти за Хоростѣля, але она не хоче покидати своего брата, недужого на груди, лишѣ вытредати мужно при нѣмъ до самого кѣнця, а противъ напастниковъ радить боронитися въ правнѣй дорожѣ. До школы приходять

войтъ и Вольфъ та домагають ся, чтобы Омелько сказавъ имъ прозвище своего вѣчерашного гостя и чтобы покняувъ свой уиѣръ что-до послылана дѣтей до школы. За ту другу прислугу обѣщѣ войтъ выбрати зъ кождого нумеру по кѣлька шѣстокъ и въ сей способѣ окупити ся учителямъ. Коли жъ обѣ справы не повелѣсь по мысли войта и Вольфа: прозвища своего гостя не подавъ Омелько, другу пропозицію зъ обуреньемъ вѣдкнувъ а ще и сказавъ, что вже подавъ до старосты выказъ — войтъ выходить и обѣщѣ прислать дѣтей до школы. По хвилині зъ крикомъ влѣтають до школы подѣпті паробки зъ коликами, засѣдають въ лавкахъ и велѣтъ учителямъ, чтобы ихъ учивъ. Омелько хоче ихъ прогнати, они зачинають зъ нимъ тягаться, и вѣднѣ оборонюеь Омелько вѣдъ нихъ тѣмъ, что грозить имъ револьверомъ. Напастники утѣкають. До школы преходить патрулюющей жандармъ. Омелько и жандармъ пѣзнають ся яко давній товаришѣ шкѣльный, а коли жандармъ дѣзнавъ ся вѣдъ Омелька про его злѣдѣ, обѣщѣ по можности имъ зарадити. Не довго пришлося ждати жандармови. Передъ школою кривъ: се газды подѣ проводомъ войта и Вольфа вдирають ся до школы, чтобы покарати учителя за се, что грозивъ пѣстолеми ихъ дѣтямъ. Забирають ся вязати Омелька, коли въ се вдаеь жандармъ, что сковавъ ся въ лавку и робить порядокъ. При тѣмъ выповняе свою властиву місію въ сѣлѣ: вязаннѣ Вольфа, сковавши ему руки, за участь въ злѣдѣйствахъ, про котрѣ веде ся теперѣ слѣдство судове.

На тѣмъ кѣнचितъ ся друга дѣя.

Третья дѣя розгравасѣ въ три роки пѣзѣнѣе. Обставины въ сѣлѣ змѣнились ся. Вольфа въ сѣлѣ нема, бо сидѣтъ въ криминалѣ, а невеселуща праца Омелька не пошла на марне, лишѣ принесла плоды. Въ школѣ, а взглядно въ сѣлѣ ладить ся до „экзаміну“. Господарѣ порають ся коло школы, выносачи лавки на дворѣ, де вѣдбуде ся испитъ, чтобы было много мѣстѣ, бо цѣле село хоче прайти послушать, что то дѣти выѣтъ. При тѣхъ работѣхъ не можуть господарѣ нахвалити ся корастей, якѣ привнесла наука Омелькова, ба навѣтъ они саміи, старій господарѣ, радѣ бы теперѣ ходити до школы. Подѣ проводомъ войта приходять парѣбкѣ и просятъ, чтобы вѣльно было омѣтити школу, не лишѣ ради торжества, але также за-для загальнон симпатіи и утѣхи въ сѣлѣ. При тѣмъ приносятъ парѣбкѣ въ дарѣ Омелькови новыи одагъ, чтобы вынагородити свой давний нападъ на школу, подчасъ котрого подерли Омелькови сурдугъ. Омелько радѣе, бачить вынагороду за свою працю и дякуючи вѣсѣмъ за такую прихильность, кляче: „И най-жѣ менѣ теперѣ хто скаже, что нашъ народъ невѣдчанный! Що не варта для него трудити ся, и навѣтъ житѣе свое для его добра вѣддати!“ Загальну радѣть перебивають двѣ подѣи: являеь Вольфъ, що, якъ каже, три роки за гешѣтами ходивъ, и вѣддае билѣтъ вѣдъ висектора, въ котрѣмъ сей перепрашае, что не може прѣбуть на испитѣ. Сей билѣтъ выкликуе негодование: громады, котра умыено запросила висектора на свое торжество, и Юльцѣ, котра трудилась зъ обѣдомъ. Але ся подѣе же менша. Испитъ вѣд-

бувае ся гарно, прислухують ся ему пыльно и зъ вдовольненіемъ селяне и Иванъ Хоростѣль, котрый якъ разъ на той часъ загостивъ до Ткачѣвъ, вже яко укѣнченый правникъ и докторъ правъ — коли наразѣ приходить возный и вѣддае урядове писемно Омелькови. Омелько прочитавши писемно, дѣстаетъ выбухъ крови. Въ писемѣ по словахъ признаня за дѣяльность Омелька стоить приказъ власти шкѣльной, что Омелько має переселитися до Волосатого и зорганізувати тамъ школу. А Волосате — правдива западая и справдѣшна дѣчъ. Испитъ перерванный, громадыне розходятъ ся зъ сумомъ. Омелько, Юлія и Хоростѣль зъ жалемъ и горемъ высказують ся о тѣхъ ласцѣхъ и вѣдначеніи власти шкѣльной, котре рѣвняеь убійству, бо Омелько зъ своимъ здоровьемъ того не выдержитъ. Хоростѣль просить Омелька покняути учительство и переселитися до него на господарство, котре вѣнѣ теперѣ розведе разомъ зъ Юлією. Але Омелько на се не годить ся, бо „вѣнѣ живѣе ся зъ учительствомъ, зрѣсь ся зъ нимъ уѣыми своими думками и безъ него мусѣвъ бы згинути якъ рыба безъ воды“ — войтъ радѣ, что его дорога Юлія выходитъ за мужъ. Для него-жъ самого — рѣкъ муки больше чѣ менше нема чимъ такъ дорожити — вѣнѣ жѣ до Волосатого и нехай тамъ буде, что буде!

Отсе змѣстѣ комедія.

(Конецъ буде.)

очинитъ дневнымъ порядкомъ: 1) Принятье новыхъ членовъ, 2) справозданье секретаря за минувшій рокъ, 3) справозданье касіера, 4) выборы въ дѣла, 5) внесеніе членовъ. — *Вѣдъ Видѣлу.*

Вечеромъ въ Калущи, якіи мавъ вѣдбути ся сами днями, заборонило тамошне староство — якъ нать въ Калуща доносить — зъ причины пануючи въ калускѣмъ повѣтъ холеры.

Архипизъ Кароль Людвикъ зъ женою оглядали онгоды выставу а особливо етнографичны вѣдѣлы, котрый дуже подобавъ ся архипизагн Марія Тересѣ. Провѣдникомъ архипизагн пары по сѣмъ вѣдѣлѣ бувъ проф. Шухевичъ. Зъ церковцѣ перейшли достойн гостѣ до гуцульскои хаты, а вѣдтакъ до наддѣстрийскои. Архипизагн выбрала собѣ въ вѣдѣлѣ етнографичны мѣжъ иншымъ: збанка [зъ сокальскои хатѣ], дальше хлопскы скриню, цѣлу пѣть кашлеву, хресты гуцульскы, килимы, гафты, а архипизагн чотари деревляны вѣдѣлы зъ кониками для вукѣвъ, зробленъ селянцымъ въ наддѣстрийскои хатѣ. Въ рускѣмъ павильонѣ подобали ся гостямъ килимы п. Федоревича и столарскы вырѣбы п. Павлишака, а кромѣ того архипизагн дуже заинтересува лась зборками вышивокъ „Клубу Русинокъ“. Вѣдтакъ оглянула архипизагн пара ще кѣлька нашихъ павильонѣвъ: якъ: працѣ женщинъ, ловецкѣ, министерства скаргу, выдѣлу кравового и деякѣ иншѣ. О 1-ой годанѣ вѣдѣхали гостѣ до палаты наместництва, де вѣдбуло ся сѣданье, дане гр. Казим. Вадеимъ. О 3-ой годанѣ вѣдѣхали на Высокій замокъ, а о годанѣ 6-ой вѣдбувъ ся обѣдъ у кн. Адама Сапѣги для архипизагн пары на 26 особѣ. О годанѣ 10-ой 41 мин. вѣдѣхали гостѣ курьерскымъ поѣздомъ до Вѣдѣ.

Загальны зборы товариства св. Ап. Павла вѣдбууть ся дня 2 и 3 н. ст. жовтня зъ такою програмою: Дня 2 н. ст. жовтня о 8-ой годанѣ равно вѣдправитъ ся служба Божя въ семинарскѣмъ церковѣ а о годанѣ 9-ой розпѣвають ся зборы справозданья секретаря, касіера и бібліотекаря. Вѣдтакъ о. д-ръ Бартошевскій буде чытати про народны чытальны и про деканальны та парохіальны бібліотеки, а о. Л. Джулиньскій буде реферувати про товариство для заимоги церковны. На полудне того-жъ дня [вѣдѣ 3 он годанѣ] поставлено рефератъ о. А. Тороньского про товариство самодомочны для священникѣвъ а потѣмъ рефератъ о. К. Селецкого про захоронка служебницъ Пресв. Дѣвы Маріи. — Въ среду дня 3 н. ст. жовтня по службѣ Божой о. П. Филасъ буде мати рефератъ „Зъ kwestii соціальной“, вѣдтакъ вѣдбууть ся выборы въ дѣла и насту пать внесеніе членовъ. Священникъ знайдуть помѣщенье въ духовной семинаріи, а котры бы хотѣли, то й харчѣ за мѣсячно винагородю.

Дирекція руху у Львовѣ доносить: Зъ причины свята св. Михаила, патрона краю и мѣста Львова будуть переходити на выставу до Львова: дня 28 вересня с. р. поѣздъ ч. 19 зъ Кракова до Львова, а дня 29 н. ст. вересня поѣздъ изъ Львова на Кракова ч. 20 до Кракова ч. 1719/1220 до Самбора. Для тыхъ поѣздѣвъ надзвичайныхъ якъ также для поѣздѣвъ звичайныхъ въ окрузѣ дирекція руху у Львовѣ и Краковѣ важны будуть зниженія замѣщени въ дотычнѣмъ оповѣщеню дирекційномъ зъ мая с. р. ч. 32909.

Нова церковь зъ твердого матеріалу мавъ будувати ся въ Сасовѣ, мѣстозку золотчовского повѣта, де передъ кѣлькома лѣтами згорѣла деревяна церковь. На будову церкви общава дати новий властитель Сасова, соймовый по соль Вісентъ, сто тысячъ цеголъ, а также весь камѣнь на фундаменты и дерево на вязанье даху.

Огонь. Въ Дѣлѣвъ коло Маріамполя, станиславского повѣта дня 17 н. ст. вересня огонь, въ наслідокъ неосторожности дѣтей, и зничавъ 26 домѣвъ, а 30 родивъ по шалошь безъ даху. Шкоду обчислюють на 30.000 зр. — Дня 17 н. ст. вересня погорѣвъ въ Коломины зѣлѣзничій дворець. Огонь повставъ зъ комана и зничавъ все цѣлковито, бо й мурѣ ушкодивъ. Велику škodu потерпѣла реставраторка, котрой згорѣли и припасы и устроенье.

Нападъ на черно б. Зъ Косовицѣ доносить, що дня 17 н. ст. вересня въ блыднй день напало на церковь въ Кобакахъ 6 розбашакъ, мѣжъ нима одинъ перебраный въ жѣночу одѣжу и намырля еи обокрасти. Священникъ вѣдправлявъ въ той хвилѣ службу Божу. Почувши, що хтось добуваа ся до закрѣсти, выславъ паламаря, котрого напастники повали на землю и почали бити, вѣдтакъ утѣла. Двохъ зъ нихъ привержано, прочіи утѣла въ напирѣ до Рож нова.

Друга мадарска прогулька на выставу до Львова, именно прогулька свѣдѣцѣвъ товариствъ зъ Араду, була заповѣдена на 24 н. ст. вересня. Тымчасомъ въ послѣдній хвилѣ прогульки вѣдкликано. Причину вѣдкликаня прогульки есть холера у Львовѣ.

Зъ Журавна доносить, що въ Свѣчи вѣд- найдено вже трупа учительки Адамець зъ Чертежа, про смерть котрой мы онгоды доносили. Доси же не выяснено чи смерть покійной была наслідкомъ несчастного случая, чи прованнавъ ся тутъ вѣзникъ. На трупѣ не найдено нѣякихъ слѣдѣвъ.

Рѣчныи рѣльничій курсъ при рѣльничѣй школѣ въ Городенцѣ устроено въ сѣмъ шкѣль- нѣмъ роцѣ для учительѣвъ народныхъ шкѣль, цѣбы ихъ приготовити на учительѣвъ рѣльничѣ- тва, взглядно факховыхъ управительѣвъ для про- ектованыхъ народныхъ шкѣль науки рѣльничѣ- тва. На агаданый курсъ покликано учительѣвъ: Винк. Бероньского зъ Чорного Дунайца, Ив. Форовича зъ Тисменицѣ, Стан. Гадуха зъ Ялмѣржа, Флор. Издебского зъ Стрѣльскѣ, Фр. Коздрая зъ Грембова, Мих. Крупицкога зъ Блѣху, Ив. Миланьского зъ Настасова, Псад. Слюзара зъ Стоянова и Іос. Щепанька зъ Сеидзисова. Торжественне отворенье курсу вѣдбуло ся дня 13 н. ст. вересня.

Зарядъ руско-народного театру надбѣлавъ нать такѣ пьесы: Уважаемо своимъ милымъ

обовязкомъ зложити найсердечнѣйшу подяку мѣсцевѣй и доохрестной Публичѣ перемышлян- ской, за ласкаве поддѣржанье нашого театру — именно особливомъ поддѣржаньи дѣлавань, нашъ театр вѣдѣ Добродѣвъ: Судѣ М. Ряджука, совѣтника Свѣтлевича, физика д-ра Вальгурского, о. Селезньки зъ Ячнина и управителя кружка рѣльничого п. Узарекого. — *Зарядъ руско-народного театру.*

Братства св. Іосифа зъ Ариматеи. Въ многихъ селахъ на угорскѣй Руси селяне при похоронахъ дуже пили, а се родина помершого наражувало на великѣ неохотѣ выдѣтки а неразъ и руйнувало, то въ послѣднихъ часахъ зачали декотры тамошны священники заводити въ своихъ парохіяхъ братства св. Іосифа зъ Ариматеи, котры мають на цѣли усунути по- губный той звичай. Члены такого товариства обѣщуютъ въ церквѣ торжественно, що будуть сповняти всѣ послуги на похоронахъ безплат- но та й безъ нѣякой гостини, и винеуютъ ся вѣдтакъ до назначенои на се книжки Позая- кѣ и у насѣ по селахъ на похоронахъ селя- не богато пють и велятъ справляти собѣ великѣ гостини, то було бы хосенно и у насѣ такѣ братства св. Іосифа зъ Ариматеи заво- дити. — К. Ч.

Холера. Пѣсля Wiener Abendpost слабне холера якъ въ Галичинѣ такъ и на Буковинѣ. У Львовѣ занедужало дня 18 н. ст. вересня 1 особа и 1 померла, а выздоровѣли 2; въ Кра- ковѣ занедужали 2 особы. Взагалъ занедужа- ло въ цѣлѣй Галичинѣ 18 вересня 145 особѣ, померло 78; на Буковинѣ занедужало 8 особѣ, померло 6. До зараженыхъ повѣтовъ въ Гали- чинѣ прибавъть ще повѣтъ жидковскій, де въ одиѣй громадѣ занедужало 6 особѣ, померли 4. — Das Oesterreichische Sanitätswesen доно- сить, що въ Галичинѣ занедужало доси на хо- леру 7738 особѣ, померло 3868, а на Буковинѣ занедужало 678 особѣ, померло 253.

Мощъ Вука Стефановича Караджича, що померъ у Вѣднѣ 1864 року и бувъ тамъ похороненый, рѣшило сербске правительство пере- везти коштомъ державы до Бѣграда и зложити въ почетной гробницѣ тамошной собор- ной церкви. Въ той справѣ воднесъ ся сербске правительство въ дипломатичной дорожѣ до австрійского правительства. Вукъ Стефановичъ Караджичъ есть — якъ зѣвѣсто — Асторомъ сербской литературы и творцемъ нинѣшной фо- нетичной правописи сербской.

Въ справозданю тов. для výroбу ризъ церковныхъ въ Самборѣ зайшла друкарска по- хибка, именно въ наведенои билансу подане въ позиціи „страты“ слово работы, а мавъ бути рабаты.

Военна школа у Вѣднѣ буде розшврена въ той способѣ, що кожда класа одержитъ па- ралельку. Причину сего есть бѣльша потреба штабовыхъ офицерѣвъ, котрыхъ доси школа во- енна у Вѣднѣ не могла выобразувати зъ при- чины обмеженого чысла мѣсѣц. Перша класа сен школы одержитъ вже сен осени паралель- ку. Рѣвночасно буде вѣдповѣдно скрѣпленый и учительскій персоналъ.

Кѣлька новыхъ машинъ до поспѣшныхъ поѣздѣвъ выбудовано за починкомъ президен- та д-ра Билиньского. Онгоды вѣдбула ся пробный ѣзды новыхъ машинъ. Просторъ зъ Найленбахъ до Ст. Пельтенъ довжины 24 кі- ломерѣвъ переѣхали машины въ 23 мину- тахъ. Поѣздъ Orient Express потребувавъ на сю ѣзду 20 минутъ. Также вѣдбула ся пробна ѣзда до Загреба. Просторъ 455 кіломерѣвъ переѣхано въ 6 годинахъ и 6 минутахъ.

Дробны вѣсти. Онгоды померъ въ Дроговѣ гр. Северианъ Дроговскій въ 75-омъ роцѣ житя. — Въ Празѣ померъ д-ръ Иванъ Ержабекъ, паса- тель, соймовый посолъ, членъ краевского вѣдѣлу, интendantъ чешкого народного театру, вице-пре- зидентъ и директоръ банку „Славія“, въ 63-омъ роцѣ житя. — Д-ръ Мих. Вобжинскій, вице-пре- зидентъ краевой школьной рады, выѣхавъ он- годы на кѣлька тыждѣнь за границу. — Дня 2 н. ст. жовтня вѣдбууде ся въ Банюванѣ (стация зѣл. Задѣвѣ) вѣнчанье окѣнченого бо- гослова п. Климъ Базилевича зъ панною Анто- нією Кмицикевичиною, дочкою мѣсцевого па- роха. — Коломыйска рада мѣска надала по- четне горожанство тамошному старостѣ, со- вѣтникѣ наместництва Баньковского. — У Львовѣ померъ Иванъ Центелеръ, польскій пи- сатель [псевдонимъ: Jan Zdzia] въ 35-омъ роцѣ житя. — Вчера вѣдбуло ся въ Долинѣ вѣнча- нье панны Маріи Лопатинской, дочкы мѣсче- вого пароха, зъ Болеславомъ Бєрвѣдомъ, до- ктораномъ медицины.

60.000 зр. выносятся головна выграна львовской выставоной лотеріи. Звергаемо ува- гу нашихъ Вѣ. Читательѣвъ на се, що тягненье вѣдбууде ся вже 27 н. ст. вересня.

Посмертны — ☞ — оповѣсти.

О. Левъ Гриневецкій, парохъ въ Быковѣ, мѣстодеканъ мокрянского деканата, вѣдзнача- ный крылошаньскими одѣжамъ, упокоивъ ся въ среду дня 19 н. ст. вересня въ 72-омъ роцѣ житя, а 47-омъ священства. Похороны вѣдбу- дуть ся въ субботу дня 22 вересня.

Юлія Шатиньска, жена священника въ Ти- равѣ сѣлѣй, упокоила ся въ 24-омъ роцѣ житя.

Господарство, промыслы и торговля.

Станъ засѣдѣвъ и жнива въ Австрій пред- ставляютъ ся бѣсля справозданья министерства рѣльничѣтва зъ днемъ 12 н. ст. вересня, якъ слѣдуе: Зборы збѣжа, именно вѣсѣ покѣнченъ вже по наибѣльшой части. Дотеперѣшны ре- зультаты молотѣбы заведи трохи, однако мож- на сказати, що зборы будутъ взагалѣ дѣшпѣ якъ середній и то у всѣхъ родѣвъ збѣжа. Якѣсть зернъ, особливо зъ огляду на вагу, добра. Збо- ры стручковыхъ ростовъ ще не покѣнченъ, але можна приняти, що будутъ середій. Зборъ ба-

работъ показавъ ся доси досѣтъ вдоволяющимъ. Станъ цукровыхъ буракѣвъ общою въ Чехіи бѣльше якъ середній зборъ, але зъ рѣвною скѣльностю цукру. Въ долѣшней Австрій, Га- личинѣ и Шлезку треба надѣвати ся середного збору, на Моравѣ выпаде зборъ що-до скѣль- ности може и менше середного, але що-до я- кѣсти буде вдоволяющей. На чешскихъ низинахъ, управляющихъ бурѣки розпочали ся власне збо- ры. — Виноградъ досѣтъвае поволи, однако нормально. Про зборы садовины надѣшли до- рѣй вѣсти зъ Чехіи, Моравы, Стеріи и зъ Бу- ковины, особливо зъ огляду на скѣлькѣсть овоцѣвъ.

Телеграммы „Дѣла“

Вѣднѣ 21 вересня. Вчера вѣдбула пер- ше засѣданье по фѣрияхъ перманентна комисія для реформы процесу цивильного. — Запѣв- нуютъ, що проектъ реуляціи платъ урядни- чихъ вже выготовленый и вѣдповѣдна квота буде вставлена въ бюджетъ на слѣдующій рокъ.

Будапештъ 21 вересня. Въ угорскѣй делегаціи ухвалено вчера бюджетъ министерства справъ заграничныхъ и вотумъ довѣры для гр. Кальнокого.

Берлинъ 21 вересня. Пѣсля Kreutztg. здоровье царя недужого на ширки значно по- горшило ся. Заручины царевича зъ кн. Али- цією мали розбити ся.

Лондонъ 21 вересня. Въ послѣдній битвѣ морской дня 16 с. м. втратили Хинцъ чотири корабль военны. Японцѣ машеруютъ на Мукденъ, столицю Манджуріи. Англія хоче посередничити мѣжъ Хинами а Япономъ.

Руска масть противъ гѣстця

есть наилучшій, выробованнымъ средствомъ на гѣстѣ, кольки, паралѣль и т. д. — Цѣна 1 слонка 1 зр.

Масть на свербячку

(Г.) Цѣна 1 слонка 60 кр. 323 8—10

Головный складъ: С. РУКЕРЪ Аптекарь у Львовѣ.

Бюро заряду ул. Академична 5.

Фабрика штучныхъ НАВОЗОВЪ

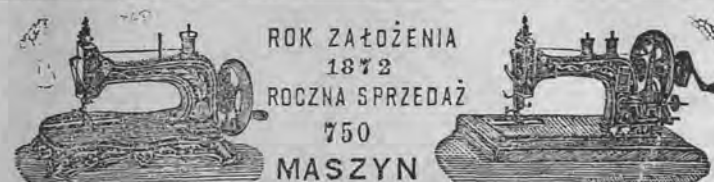
спѣлки командитовои

Юліана Ванга у Львовѣ

порукае зъ гарантією процентѣвъ и якѣсти складо- выхъ частей 365 10—13

Мучку кѣстяну и суперфосфаты

по возможно найдешевшихъ цѣнахъ.

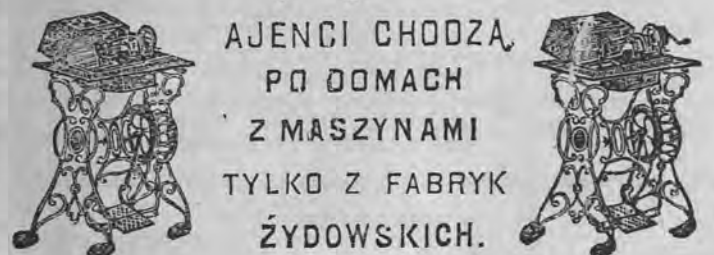

JÓZEF JWANICKI

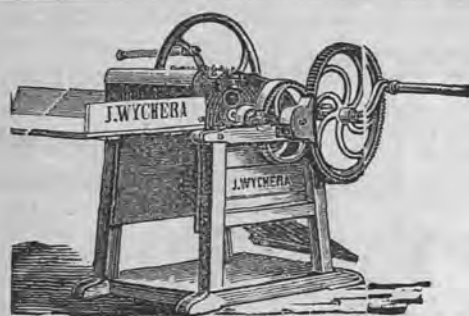
LWÓW. HOTEL ŻORZA

CENY MASZYN OD 25 DO 65 RATAMI PO 4 ZŁR. MIE.

PROSZĘ ŻAДАĆ CENNIKI

146 23—7

Патентованый молотѣльнѣ

перевозовой до чистицы, звыжъ 100 копѣ денно молотѣть, патен- тованый молотѣльнѣ зъ кератами и такъ-жъ ручного руху, патен- тованый млынѣи вѣяльнѣи тріеры, новыи шкотскѣи плуги райоискѣи, та всѣ иншыи машины рѣльничѣи старанно выконченѣи якъ также зѣлѣзныи части лѣтъ до самостоятельного выконченя разныхъ машинъ та до рѣзныхъ цѣлѣй будовничихъ, подклады, рушты, дверцы до печей, мандрѣжи, доставляе дешево:

фабрика машинъ и вѣдливальныя зѣлѣза

І. ВИХЕРА

у Львовѣ ул. Городечна ч. 47

Всякыи репарациіи машинъ и частей машинъ выготовлюе старанно и дешево. 217 12—12

Надѣслане.

Вернувши до Львова, приймаю якъ доси всѣ работы въ кругъ краевѣтца жѣночого входячей. — Замовленя зъ провинціи полагоджю поѣсла найновѣйшихъ взорѣвъ въ якъ найкоротшѣмъ часѣ. Зъ днемъ 15 н. ст. вересня отвираю курсъ науки крою методомъ французскою.

Александра Класовичъ.

ул. Хоружини ч. 13. 326 3—4

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

оптикъ и механикъ „подъ Коперникомъ“, Львовъ, площа св. Духа (ул. Театральна ч. 6 противъ головного одѣжу) поручае у великомъ вы- бѣрѣ а по найдешев- шихъ цѣнахъ: окуляры, цѣпкеры, лорнеты, бинокль, далекогляды, барометры, аерометры, микроскопы, лупы, ком- пасы, райспайлы, лѣнты мѣрилыи, пѣсоны, сѣбѣлы, манометры и т. п. Устроены вѣбѣнѣи электричыхъ. Всякыи направи выготовляють ся пайкорше и пайдешевше. — Замовленя зъ провинціи выготовляють ся точно. 4185

Львовскій рускій народный театръ „подъ зарядомъ тов. „Руска Бєсѣда“ у Львовѣ.

ВЪ САЛН ТОВ. „FROHSINN“ ВЪ ГОТЕЛИ ЖОРЖА.

Въ субботу дня 22 вересня 1894.

Бѣдныи Іонатанъ

Оперетка въ 3 актахъ Г. Вітмана и І. Бавера.

Музыка К. Міллера.

Режисеръ: С. Яновичъ. Капельмистръ: Ф. Дѣліста.

Початокъ о годинѣ 7 1/2 вечеромъ.

Ножницъ всякого рода приймае до изправы и цѣлкомъ новыи продае

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ

ножницы у Львовѣ ул. Бєимѣвъ ч. 3.

Цѣникии даромъ.

КУ-

Фры, торбы и всѣлякыи при- боры до подорожи

найдешевше въ торговля товарѣвъ модныхъ и бѣлы мужес- кого, приборѣвъ туалетныхъ и т.п.

Павла Лянгнера

передъ тымъ 2537

Браты Лянгнеры

Львовѣ, улица Галицна ч. 16.

Цѣникии на жадање даромъ.

Кароль Гавсвальдъ

Станиславѣвъ ул. Сапѣги ч. 3

порукае

всякыи зѣлѣзныи товары, знаряды и приборы господарскыи, окута до вѣконъ, дверей, кух- нѣи и мебѣль, знаряды для всѣхъ ремѣселъ.

Выробы ножибничѣи власной фабрики, англійскѣи и зъ Золин- тенъ Генкельса. Машины до шитя и огнетрѣвалѣи касы. Кромѣ наведеныхъ товарѣвъ маю равныи лѣпш входячей въ обсягъ зѣлѣзной торговли по найдешевшихъ цѣнахъ.

Порукаю также выробы ко- шкарскѣи зъ власной фабрики. Иллюстрованый цѣникии даромъ зѣвъ и оплатно. 12—26

Шаткѣнцѣ до каустыи на

3 4 5 6 ножѣвъ

по вр. 2, 3 и 3 50, 4, 4 50

4 50 поручае

ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ

торговля зѣлѣзна у Львовѣ площа

Капітульна ч. 1 (напротивъ катедрѣи.)

Цѣникии иллюстрованый рѣзныи предметѣвъ до розпорядимости.

АНТОНЪ ГИЛЕВИЧЪ

мѣсяжничѣй

(христіанинѣи)

у Львовѣ ул. Крайовска ч. 30—32

Выготовлюе всѣ работы го- ральничѣи, броварныи и церковныи вло- дячей въ сей обсягъ по найумѣрен- нѣйшихъ цѣнахъ. 277 9—13

Ученикъ

зъ окѣнченою IV. кл. реальною глядае лекціи на село.

Близша вѣдомѣсть: С. Б. Митница почта Илавче.

337 3—3

О половину зниженѣи цѣны

на давнѣйшій томы „Библиотеки найзнаменитѣйшихъ повѣстей“ т. I—XX, включно, чи это купце разѣжъ чи поединко, якъ довогъ вы- стане невеличкій запасъ. Зголошу- ватись треба просто до „Адми- нистраціи Товариства наукового им. Шевченка у Львовѣ“

Знижена цѣна всѣхъ 20 томѣвъ 13 зр. 80 кр. (на пересылку почто- ву треба дозлучити 30 зр.)

ВІДДѢЛЪ ДЛЯ МОДНЫХЪ МА ЕРІЙ

ОСѢННІЙ И ЗИМОВІЙ СЕЗОНЪ

1894—95.

До складу товариств
Д. ЛЕСНЕРА
надійшли нові товари на осінь і зиму
якіхъ ви можете бути впевнені, що це найкращі
товари, які ви можете знайти в місті.
Вибір і порадити ви можете до першого
кварталу. Публікація в газеті.
якщо ви можете знайти в місті.

Haute Nouveauté Cheviot,	чиста вовна	120 см. широкій, метр зр.	1.55
Haute Nouveauté Cheviot,	"	120 " " " "	1.75
Haute Nouveauté Cheviot,	"	120 " " " "	1.95
Cheviot carreaux,	"	120 " " " "	1.95
Anglais Cheviot, mêlé,	"	120 " " " "	2.—
Crêpe-Cheviot,	"	120 " " " "	1.90
Дамске сукно,	"	110 " " " "	1.45
Drap brodé,	"	95 " " " "	1.15
Drap uni,	"	95 " " " "	1.10
Сатен en poppe,	"	110 " " " "	1.70
Haute Nouveauté Cheviot,	"	120 " " " "	2.40
Haute Nouveauté Cheviot,	"	130 " " " "	3.10
Камгарн Nouveauté,	"	120 " " " "	1.85
Камгарн Haute Nouveauté,	"	120 " " " "	2.90
Камгарн dessiné,	"	120 " " " "	3.—
Nouveauté-камгарн,	"	100 " " " "	1.30
Specialité exclusive,	"	120 " " " "	2.90

Coloré anglais,	чиста вовна	120 см. широкій метр зр.	2.75
Petit carreaux anglais,	"	120 " " " "	2.10
Drap des dames exclusive,	"	95 " " " "	1.25
Anglais flanelle,	"	116 " " " "	1.70
Foulé Nouveauté,	"	120 " " " "	1.35
Foulé,	"	90 " " " "	—70
Кааанъ, гладкий,	"	90 " " " "	—80
Anglais модный Cheviot,	"	100 " " " "	1.15
Diagonal сукно,	"	120 " " " "	1.—
Дамске сукно,	"	120 " " " "	—82
Cheviot mêlé,	"	120 " " " "	—80
Cheviot Guipure,	"	90 " " " "	—60
Demi drap,	"	90 " " " "	—33
Cheviot Nouveauté,	"	85 см. широкій, метр зр. 48 кр. и т. д.	
Найліпші шовки на сукні,	"	60 см. широкій, метр зр. 2.80	
Шовки з десенями до убрання,	"	64 см. широкій, метр зр. 1.50	
Шовковий плюшъ,	"	45 см. широкій, метр зр. 1.20 и 1.50	

Величезні запаси найновітших бархетів в прегарних десенях і фланельових котонів в безчисленних відмѣнах красокъ.

Великий вибір шовкових товарів!

Для провінції взірці і ілюстровані журнали даромъ и франко.

СКЛАДЪ ТОВАРІВЪ Д. ЛЕСНЕРА,

ВЪДЕНЬ, VI., Mariahilferstrasse ч. 83.

Сутерени, партеръ, мезанинъ и I. поверхъ.

338 2 11

НА СЕЗОНЪ ОСѢННІЙ

Простіть ся ласкаво всѣмъ Вп. Гостей выставовихъ пересвідчитися о дивній дешевості осѣннихъ и зимовихъ товарівъ, вже спровадженихъ в великій кількості.

Слѣдуючі товари продають ся по незвичайно дешевихъ цѣнахъ доки вистає запасъ:

1000 моднихъ музевъ для дамъ и дѣтей 120, 150, 2— до 5— зр.
1000 козюховихъ шапокъ для дамъ и дѣтей 120, 180, 220 до 4— зр.
1000 фланельовихъ и суконнихъ блюзъ осѣннихъ и зимовихъ 250, 3— до 6 зр.
500 гальокъ волчковихъ по 250 до 4— зр.
1000 хустокъ Гімалай, найбільшій родъ 175, 225 до 4— зр.

Конфекція для дѣтей.

4000 наймоднѣйшихъ суконкохъ на осѣнь и зиму 180, 250 зр.
1000 моднихъ плащиківъ на осѣнь и зиму вѣдъ 4 зр. и вище.
3000 одягівъ для хлопчиківъ у всѣхъ величинахъ по 180, 2—, 3— зр. и вище.

Особливий новості в сукняхъ, воякахъ, капелюхахъ дамськихъ и дитинськихъ, рукавичокъ глянцевихъ, вояннихъ и шовковихъ, хусткахъ, панчохахъ, парасолькахъ до дощу, блюзахъ шовковихъ и вояннихъ, шляхеркахъ, костюмахъ и негнѣяхъ надійшли власно в великій кількості и доповняють ся щоденно.

Особливіша гуртовна продажъ принагодна

в вѣдѣлѣ занавѣсъ, капъ и кириновъ.

5000 капъ на столи по 75, 120, 190, 250.
4000 капъ на лѣжка по 2, 250, 3, 350, 4.
800 великихъ капъ на столи и лѣжка, даючихъ ужити ся на обѣ сторони (вирбѣ елимовъ) по 190, 250, 4, 5.

Всякі в провінції надіслані поручення полагоджують ся найшвидшійше и найкорше.

Зъ глибокимъ поважаньемъ

Зарядъ магазину AU LOUVRE

у Львовѣ, площа Капітульна ч. 3.

4895 138—7

Куриловичъ

и Сурмачевскій

в Станиславѣ

поручають

вина угорскі, австрійскі, ренскі, французскі, испанскі,

шампанскі

Грѣвки красні и з гранічній лікеры амстердамскі

Коньякъ французскі

руми красні и зграничній Аракъ де Гоа

чай хинскій и російскій

маринады

сыры, овечі и цукры.

Знамениті горѣвки винограду.

292 Компати до сѣбѣ. 14 24

Велика львівська лотерія выставова

Тягнень вже в четверть.

ГОЛОВНІЙ ВИГРАНІЙ

60.000 зр., 10.000 зр., 5.000 зр.

готівкою зъ потрученємъ лишъ 10%

Львівскій льосы выставові по 1 зр. поручає:

Х. Верфель домъ банковый
Самуелі и Ляндавъ "
Корманъ и Файгенбаумъ "
такожъ адміністрація „Дѣла.“ 273 31-7

Руска торговля и велика рукодѣльна бронзовничихъ рѣчей церковныхъ

ПЕТРА ДУТКЕВИЧА

бронзника в Станиславѣ, ул. Бельведерска ч. 2.

Посѣдню на складѣ готові внаряды церковні, павуки, монстранції, дарохранительницѣ, лѣхтарѣ хресты, чашѣ, патерицѣ, кадильницѣ и т. п.; приймаю старі рѣчи до відзолочення и посрѣбленія огнезога якъ на пр. монстранції, чашѣ, дарохранительницѣ, всеночники, кадильницѣ все дуже тривало и дешево. На желанье высылаю взоры франко и даромъ в повній надѣѣ, що по переглядѣ моего яносу Впр. Священствъ о якъ и Вл. Громады, комітеты церковні и ин. будуть зъ него користати а зъ своей стороны доложу всякого старання щоби найточнѣйше всѣ порученія выповняти.

Остаю зъ глибокимъ поважаньемъ Петро Дуткевичъ.

На складахъ НАРОДНОЙ ТОРГОВЛѢ

продаетъ ся и высылає ся:

Вина червоный угорскі: по 60, 70, 80 кр. и выше за літру; по 60, 70, 80, 90, 100, 110, 120, 160 кр. за фляшку.

Вино угорске полиново по 1 зр. 50 кр. за фляшку.

Вино фезельске по 1 зр. и 1 зр. 20 кр. за фляшку.

Малига и Мадейра по 2 зр. 50 кр. и 2 зр. 80 кр. за фляшку.

Малига кураційна по 1 зр. 30 кр. и 2 зр. 50 кр. за фляшку.

Вина: кримске, италійске, далматинске червоный по 60 и 80 кр. за фляшку.

Коньякъ французскій по 2 зр. 60 кр., 3 зр. 20 кр., 4 зр., 5 зр. и 6 зр. за фляшку; по 1 зр. 50 кр., 1 зр. 80 кр., 2 зр. 20 кр. и т. д. за 1/2 фляшки. 319 6—8

Вина дешевѣй высылає ся в 5 кіл. барилкахъ; дорожній тільки в фляшкахъ.

До моихъ Вп. П. Т. Гостей!

При нѣмшій нечестной конкуренції дуже тяжко для необозначеного дѣйствию добрі товари дешево купити. Дякую звертаю увагу П. Т. Публики на мой складъ, зявистий вѣдъ многихъ лѣтъ зъ найсовѣтнѣйшій услуги и найдешевѣйшій цѣны та поручаю мой богато зяосмотреній складъ одягівъ мужескихъ, хлопчачихъ, дитинськихъ, униформъ и одягівъ для Воя. Духовенства. 4 95

Замовленія посли мѣры выготи влюють ся в найкоротшій часъ якъ найліпше.

Зъ поважаньемъ

Давидъ Шварцвальдъ

у Львовѣ, площа Капітульна 3.

ДЛЯ НАШИХЪ ГОСПОДИНЪ

вышла зъ друку

„КУХАРКА РУСКА“

Фльорентины и Ванды

обойма

Воянъ супы. — Прилаженіе воловины, телатины, баранины, вепровины. — Ярины. Гарнітуры до ярины.

Стравы мучній и яечній.

Зъ той книжки кожда господинъ, хотай бы и наймѣншого понята не мала о вареню може в короткомъ часѣ врати обѣды смачній здоровій и дешевій.

Цѣна 70 кр.

По надѣланю переказомъ почтовымъ 76 кр. залагоджує ся посылку франко. 325 3—6

Друкарня народна

В. Манецкого

Львовѣ Ул. Коперника ч. 7.

При закупкѣ товарівъ просимо покликуватися на нашу часопись.

Передплата на „ДВАО“ и принадлежность за ксерофотирование платна
в ЛЕВОВЕ.

у Львовъ:
на цѣпяхъ рыба . . . 16 гр. на лѣваго рота . . . 8 гр.
на чертаго рота . . . 4 гр. на чѣснаго . . . 1 пр. 35 гр.
Радзакъ, Администрація и Експедиція подѣл. ч. 24
уа. Ваторъ. — Рукописи извѣстныя ся дѣше на нонерскіхъ
пасторъхъ. — Рукописи непочатый болыиъ вѣдъ кортѣ.
Поездное чѣше конитѣ 8 гр. в. а.
Поездное пришлохъ ся по цѣнѣ 6 гр. вѣдъ окномъ
уа. Ваторъ. — Рукописи извѣстныя ся дѣше на нонерскіхъ
пасторъхъ. — Рукописи непочатый болыиъ вѣдъ кортѣ.

Комісія військова угорської делегації поставила міністрови війни Крітґамерови кілька питань, а то: чи правительство думає заснувати третю академію військовою в Угорщині зь викладавими языкомъ угорськимъ, длячого однорбчныхъ охотникбвъ не именують офіцерами резервовыми, чи міністеръ буде робити замовлення вь угорській фабрицѣ оружя. Міністеръ відповѣвъ: що заснованье третей академіи військовою цѣлкомъ злишне и коштувало бы міліони, — що станъ воєнный корпусу офіцербвъ высшій о 300 осібъ надъ фактичну потребу, то-жъ відъ сего року лишь частину охотникбвъ буде именована офіцерами а прочі лишь кадетами, — що на разѣ нема

Въ будовѣ комедіи суть деякі хибы, але не такъ вхъ зновъ богато, щобы закрывали добрый стороны. Пбеля нашой гадки, найбільша хйба въ томъ, що моментъ трагічний, безперечно вельми ефектовный, ужитый ажъ при самомъ кбци твору. Кожда комедія Сарду вызначаєсь рвнжжъ моментомъ трагічнымъ, але вонъ вплетевый по серединѣ, такъ що конецъ твору, остаточне его выконченє, выпадає такъ, якъ сего wymagaє драматургія водъ комедіи. Бсли бы авторъ бувъ додавъ ще четверту дїю, то бувъ бы оминувъ тон хйбы, хочъ зновъ зъ другой стороны певно затратилось бы се загальне вражїньє, яке вѣдносно зъ тонъ комедіи въ би тецєрїшной будовѣ. Друга хйба то повторюванє акціи оповѣданьємъ. Зрїтель видять акцію на сценѣ а водать мусять вѣд-друге слухать єя короткого змїсту въ формѣ оповѣданя головною особю дїєвомъ, Омелька, до

цѣлкомъ потреби замовляти карабіни. — По той водповіді ухвалено бюджетъ войсковий посли правительственного прелімінара.

Офіційне справозданье японскє про результатъ битвъ такє: Въ битвъ підъ Пінгъ-Янъ Хинцъ потерпѣли такі страты: 2.000 людей убитыхъ а 14.000 раненыхъ и взятыхъ въ полонъ. Ледея четверта часть хиньской арміи спасла ся. Страты Япанцѣвъ: 30 убитыхъ и 269 раненыхъ. Армія японская иде теперь въ походъ въ напрямѣ повночїонъ до Вічу, пограничного мѣста, котре лежить на дорожѣ до Мукденъ, столицѣ Манджуріи. Въ Мукденъ суть гробницѣ цѣсарѣвъ хиньскихъ въ теперѣшної династіи. Войска японскіи можуть ставути підъ Вічу при вѣнци сего мѣсяця. — Флота японская заатакувала 16 с. м. по полудни флоту хиньску, зложону зъ 11 кораблѣвъ военныхъ и 6 торпедовыхъ людей, въ мѣсці воддаленѣмъ 35 миль водъ Най-Янъ-Тао. Чотири хиньскіи кораблѣ потонули а одинъ згорѣвъ. Японская флота выйшла цѣло зъ битвы.

НОВИНКИ.

— Дня 27 н. ст. вересня с. р. [въ четверть по Воздвиженію Ч. Хреста] водбудуть ся въ Стрю въ готелі підъ "Чорнымъ Орломъ" [въ ринку] звичайній загальній зборъ товариства "Підгирской Радѣ" о годнѣ 1-ой въ полудне, а того-жъ дня о годнѣ 5-ой пополудни водбудуть ся въ той самѣй салі звичайній загальній зборъ філіи "Просвѣты" сполученій зъ водчитами. При той нагодѣ можна буде внести ся въ члены якъ "Підгирской Радѣ" такъ и "Просвѣты".

— Зъ Станиславова пишуть намъ: Заповѣдужуваний вечерокъ зъ танцями и томболею, котрый устроєно Товариство Рускихъ Женщинъ въ Станиславѣ, водбуде ся дня 11-ого н. ст. жовтня с. в. въ четверть въ салі касина мѣщаньского о 8-ой годнѣ вечеромъ. Стрѣй для пань воиный. Запрошеня розсылають ся, а коли-бъ хто зъ Ви. Земляковъ не одержавъ, зволить зголосити ся о него до товариства Рускихъ Женщинъ въ Станиславѣ. Выдѣлъ сего товариства проситъ о найчисленѣйшу участь, а самъ докладає можливыхъ заходѣвъ, чтобы вечерокъ выпавъ якъ найкрасше. Доходъ зъ вечера и зъ томболѣ, для котрой зобрано 150 фантовъ, призначено на Институтъ для рускихъ ученицъ въ Станиславѣ. Чимъ бѣльшій буде доходъ, тымъ бѣльша заплата отворена того Института. Подѣляє забавы въ томболѣ водбуде ся концертъ войскової музики. — *Водъ Комитету.*

— Репертуаръ руско-народного театру у Львовѣ водъ дня 23 до 30 н. ст. вересня буде такіи: Въ недѣлю дня 23 н. ст. вересня другій разъ "Модный женихъ", комедія въ 4 дѣяхъ; въ второкъ 25 вересня "Мужичка", конкурсова драма въ 5 дѣяхъ; въ четверть 27 вересня "Наталья Полтавка" и "Привѣтъ", хоралъ М. Копка; въ суботу 29 вересня "Пташникъ зъ Тиролю" а въ недѣлю 30 вересня першій разъ "Свѣтова рѣчь", комедія въ 5 дѣяхъ М. Старицкого.

— Архикнязь Францъ Фердинандъ д'Есте, сынъ архикнязя Кароля Людвика и згогадний наслѣдникъ престола, привѣвъ нинѣ о 6-ой годнѣ рано до Львова. На дворѣ дожидавъ архикнязя презесъ выставки кн. Сапѣга, вице-презесъ Горайскій и директоръ Мархвицкій. Кн. Сапѣга водпроводивъ архикнязя до готелю Жоржа, де заешкавъ. О 8^{1/2} годнѣ удавъ ся архикнязь на выставу а о 11-ой зложивъ візиту кн. Виндштрецови. О годнѣ 1-ой зъ полудня водбуде ся свѣдѣнє въ реставраціи французской. Вечеромъ о 7-ой годнѣ буде арктикнязь на обѣдѣ у князя Сапѣги а завтра о

3-ой пополудни выѣздитъ назадъ до Вѣдья. Кн. Сапѣга подякувавъ архикнязя за проводъ и просивъ, чтобы могъ передовѣсть оглянути воддѣль шкѣльный, воддѣль ретроспективный въ павильонѣ штуки, етнографическій и панорамы. Архикнязь заявивъ, що цѣсарь и отецъ его архикнязь Кароль Людвикъ дуже хвалили выставу та запитавъ, чи въ Галичинѣ носятъ ще и цѣнятъ народній уборы. Кн. Сапѣга подтвердивъ се.

— Зѣздъ огородничѣвъ и пасѣчничѣвъ. Дня 28, 29 и 30 н. ст. вересня водбудуть ся загальній зборъ галицкого товариства для огородничства и пасѣчничства, сполученій зъ зѣздомъ любителей огородничства и пасѣчничства. Хто хоче взяти участь въ зѣздѣ и въ зборахъ, має зголосити ся або до воддѣловъ товариства на провинціи або до центрального зѣзду товариства у Львовѣ по легітимационній картѣ, котрій управляютъ до вѣды зѣздничѣ по звиченій цѣнѣ. За зложеньемъ 1 зр одержать участини зѣзду у Львовѣ водзавки, надѣють право триразового вступу на выставу, огляненя панорамы и сибѣльного нѣчлѣгу. Генерална дирекція державныхъ зѣздничѣ удѣляла участиникамъ зѣзду за оказаньемъ легітимационной карты на часъ водъ 26 н. ст. вересня до 3 н. ст. жовтня такихъ обьявѣнє: 1) вѣда II. клясою поспѣшного поѣзду за білетомъ II. клясы особового поѣзду; 2) вѣда II. клясою особового поѣзду за білетомъ III. клясы особового поѣзду и 3) вѣда III. клясою особового поѣзду за поѣвъ білету III. клясы. Тѣ хто хотять одержати легітимационну карту на зѣздъ просто зъ Львова, мають надѣлати на руки секретаря товариства п. Стан. Ляховского, Львовъ ул. Замойского ч. 5 вѣладку 1 зр. на удѣль и 5 кр. на оплату пересылки Члены зѣздничѣвогo комитету, водзначеніи золотомъ пчолою, приплатою до лѣваго боку, будутъ дожидати прибывающихъ гостей при поѣздахъ дня 27 вересня и вѣжутъ имъ мешканя. Бюро зѣзду буд. мѣстити ся въ ботаничнѣмъ огородѣ при ул. св. Николая.

— Кс. Стояловского, якъ доводять ся польскій часописъ, мавъ приймати до своєї епархіи звѣстный хорватскій патріотъ-епископъ Стросмаръ въ Даковарѣ

— Нещастна пригода. Зъ Золочева доносять, що катихита тамошної гімназіи о. Єзерского навѣстиво велике нещастье. Сына его, ученика VII-ой гімназіальной клясы, що недавно якъ бы чудомъ спасъ ся водъ тяжкой недуги, пострѣдиль сими днями зъ стрѣльбы въ голову въ наслѣдокъ неосторожности ученика I-ой гімназіальной клясы, Кароль Лишинскій, сынъ влостителя Урлева. Станъ раненого грѣзний, бо куля застрягла въ вискахъ и тяжело ея добути.

— Пожертвованье учителя Зъ Волокъ, черновецкого повѣта, доносять: Дня 16 н. ст. вересня, коли дѣтворѣ выходила зъ школы, повивъ ся на дорожѣ скаженный пѣсь, кинувъ ся на 10-лѣтнього ученика Василя Терлеона и укусивъ его въ плечѣ. Се побачивъ учитель Теодоръ Василевичъ, прибѣгъ до хлопца, здеръ зъ него одежу и власными устами высавъ кровь зъ свѣжой раны. Пѣса убито и сконстатовано на нѣмъ скаженню, въ наслѣдокъ чого и хлопца и учителя водвезено на обсервацию до заведеня д-ра Бабеши въ Букарештѣ.

— Розширюванье сконфіскованой брошюры. Сими днями водбула ся передъ судомъ въ Тарновѣ разправа противъ селянина Франца Кремина зъ Падви, мѣлѣцкого повѣта, обжалованого о се, що розширювавъ сконфісковану брошюру кс. Стояловского п. з. Ostatni zamach Wladziego. Обжалованный боронивъ ся, що не знавъ нѣчого про конфіскацію, котра впрочѣмъ наступила вже по появленію брошюры въ продажъ и що водъ брошюры не розширявъ, лише позичавъ знакомымъ. Судъ засудивъ Кремина на уплату кары въ высотѣ 100 зр.

— Практичній курсъ наукой для крамарѣвъ отворяє водъ 1895 року центральный зарядъ "кулокъ" рѣльничихъ при "Союзѣ торговельномъ" або при однімъ зъ взорцевыхъ склеповъ "кулокъ". Курсъ буде трѣвати кѣлька тыждѣвъ и буде повтарятися періодично. На кошты устроєня и веденя тыхъ курсѣвъ при-

значивъ головный зарядъ зъ власныхъ фондѣвъ рѣчну дотацию 300 зр. и рѣшивъ удати ся до выдѣлу кравого зъ просьбою о субвенцію на сей курсъ.

— Холеpa. Пѣсла донесеня Wiener Abendpost занедужало дня 19 вересня въ Галичинѣ въ 25 повѣтахъ а 104 громадахъ 116 особѣ, по мерло 67, выздоровѣло 75; на Буковинѣ занедужало 3, померло 1, выздоровѣло 2. У Львовѣ и въ Краковѣ не занедужавъ сего дня нѣхто и нѣхто не померъ.

— Цивильне вѣнчанье водбуде ся передъчера о 12-ой годнѣ зъ полудня въ президіальнѣмъ бюрѣ львовского магістрату. Женихомъ бувъ безконфессійный офіціалъ военный интендантскій Оскаръ Шмидтъ, а молодою жидѣмъ Еттелъ Баше Гринфельдъ, дочка львовского реставратора и влостителя реальности. Заявленє зложили новоженцѣ передъ президентомъ Мохнакимъ и комисаремъ львовского магістрату Кнпр. Билинскимъ, котрый зложивъ протоколъ вѣнчаня. Протоколъ підписавъ женихъ и молода президентъ мѣста, комисаръ магістрату и вѣдѣи два запрошеніи свѣдѣи: фельдмаршалъ-поручникъ Бордольо и капитанъ Ем. зъ Гайлігѣвъ Гайлінгеръ.

— Польскій бѣльшій посѣлости на Буковинѣ збѣдшають ся въ послѣднихъ часахъ дуже значно. До кѣльканацѣтокъ бѣльшихъ маѣностей, якѣ перейшли за послѣднихъ кѣлька лѣтъ въ руки Поляковъ, прибуло сего року село Лукавецъ коло Бергомету, куплене гр. Романомъ Потоцкимъ водъ Румуна Ник. Василька за 560.000 зр. Крѣмъ того веде теперъ князь Казимъ Любомырскій переговоры о закупкѣ бѣльшихъ лѣсовъ на Буковинѣ.

— Австрійская армія и державный дозгъ. Якъ збѣдшувала ся австрійская армія видно зъ отсего ауставленя: Въ 1835 роцѣ мала Австрія въ часѣ мира 270.000 войковъ. У войнѣ приходило до сего 75 четвертыхъ баталіонѣвъ кожного полку, 80 баталіонѣвъ кравого оборонѣ, 39.000 угорского ополченя и 30.000 людей граничарѣвъ; разомъ выставала тогдѣ Австрія до бою 500.000 войковъ. Въ 1863 роцѣ числила австрійская армія въ часѣ мира 284.278 людей, а въ войнѣ 618.735. Зновъ 30 лѣтъ пѣльшѣе, 1893 року було въ Австрії въ часѣ мира 360.000 людей, въ войнѣ 1.800.000 лѣвин и оборонѣ кравою, а 3.500.000 ополченя, разомъ 5.300.000 оруженыхъ людей. За те мала Австрія въ 1835 роцѣ 689 міліонѣвъ державного дозгу, 1863 року вже 2500 міліонѣвъ, а 1893 року дойшовъ австрійскій державный дозгъ до поважной сумы 13 375 міліонѣвъ зр.

— Огнь. Въ Рихтичахъ въ drogobaczѣмъ повѣтѣ, дѣти, оставленіи безъ надзору, дали причину до огню, котрый спаливъ три загорѣды, вартости 2.703 зр. — Въ Краснѣмъ въ Золочѣвщинѣ на фѣлварку п. Гюньовского згорѣли шопы и столѣдо зъ збѣжѣмъ и приврами господарскимъ, вартости 7.400 зр. Огонь мабутъ бувъ подложный. — Въ Любчинѣ великѣмъ коло Городка згорѣло 6 господарствъ водъ того, що саджа запалила ся въ однімъ коминѣ. Шкода выноситъ 1.400 зр. — Въ Выжнѣяхъ въ Перемышлянщинѣ погорѣлъ сѣмъ господарствъ. Шкода выноситъ 5.745 зр., а зъ того лише 2.700 зр. було обезпеченыхъ.

— Роздоръ мѣжъ католиками въ Америцѣ. Мѣжъ американскимъ католицизмъ епископомъ Горетманомъ и польскимъ парохомъ въ Клівлендѣ, кс. Коляшевскимъ, повстає споръ, котрый тымъ скѣнчивъ ся, що кс. Коляшевскій зъ цѣлою своєю парохією водлучивъ ся водъ римо-католицкой церкви. Дня 21 н. ст. серпня водбуде ся посвященє нового костела въ новой парохіи. Посвященя довершавъ американскій архієпископъ (старокатолицкій) Рене Виллятъ зъ Вісконзена. Сей архієпископъ рукоположивъ вже кѣлькихъ новыхъ священникѣвъ независимой польской церкви, бо много Поляковъ воддѣлило ся водъ римо-католицтва. По посвященю костела и кладовища, водбувъ ся першій соборъ независимой польской церкви. Їи органомъ єсть газета Jutgenka, выдавана въ Клівлендѣ.

— Зѣздничѣ комуникація мѣжъ Европою и Америкою се найновѣйшій проєктъ, якій повстає въ Америцѣ на вѣсѣ, що російске

правительство веде будову сибѣрской зѣздничѣ такъ енергично, що замѣсть, якъ перше проєктовано, въ роцѣ 1904 буде она выкѣчена вже въ роцѣ 1901. Ся зѣздничѣ перетне цѣду пѣвнѣйшу часть Азіи и получитъ Владивостокъ, портъ Тихого Океана зъ Москвою и Петербургомъ. Отже теперъ задумали Американцѣ при помощи сибѣрской зѣздничѣ утвердити безпосередну зѣздничу комуникацію мѣжъ Европою и Америкою. Въ той цѣли має бути збудована нова зѣздничѣ зъ Чикаго до Аляски, яко продовженє шляху Новый Йоркъ-Чикаго. По выкѣченю обохъ зѣздничѣ: сибѣрской и американскій буде ихъ дѣлѣти ще проливъ Беринга 75—80 кілометровъ широкій. Американцѣ проєктуютъ, чтобы устроити водъ проливомъ тунель и выбудувати зѣздничу, а тогдѣ въ новѣмъ Йорцѣ буде можна купувати білеты до вѣсѣхъ европейскѣхъ столицѣ.

— Дробній вѣсти. Экзамінагорами для вступныхъ фармацевтичыхъ испытѣвъ на львовскимъ университетѣ именованіи: зъ фізики д-ръ Игн. Закшевскій, зъ ботаники д-ръ Теоф. Цесельскій, зъ химіи д-ръ Радзисевскій, зъ фармакологіи д-ръ Немяловичъ, заступникѣмъ д-ръ Шильманъ, а зъ мѣжъ ангікарѣвъ Яковъ Піпесъ и яко заступникъ Кар. Склепанскій. — Выборъ одного члена рады повѣтовъ въ Грѣбовѣ зъ группы громадь сѣльскихъ водбуде ся дня 24 н. ст. жовтня. — Выборъ посла до рады державной зъ мѣста Черновѣць розписавъ на день 29 н. ст. жовтня. — Въ велицѣй копальни померъ скоропостижно въ часѣ познавской прогулки д-ръ Рукавцѣй зъ Хелъна. — Доповняючій выборъ посла на соймъ краевой зъ группы бѣльшой посѣлости въ окрузѣ стрѣйскѣмъ, на мѣсцѣ пок. Октавіи Патруского, розписаний на день 8 н. ст. падолѣста.

— 60.000 зр. выносить головна выграна львовской выставоной лѣтерѣи. Звертаємо увагу нашихъ Ви. Читателѣвъ на се, що тягненє водбуде ся вже 27 н. ст. вересня.

Наука штука и література.

— Збѣрка чеськихъ календарѣвъ на роки 1894-ый.

П. Франтишекъ Ржегоржъ, звѣстный при ятель нашего народу, котрый такъ ревно займає ся етнографією вѣсѣдной Галичины, збогачує чеськими книжками бібліотеку товариства "Просвѣта". И ось недавно приславъ водъ спору паку добрыхъ чеськихъ книжокъ, котры разомъ зъ попередъ дарованными становлять особаый воддѣль въ бібліотецѣ "Просвѣты".

Въ першій половинѣ сего року подарувавъ п. Фр. Ржегоржъ "Просвѣтѣ" 83 примѣрникѣвъ рѣзнодорожныхъ календарѣвъ великого й малого формата, що выдалъ Чехи на роки 1894. Богатство и добротѣ помѣщеныхъ тамъ статей амѣсто бѣлѣтристичного, наукового и информацийного, прегарно выполненіи иллюстраціи, смакъ въ добраню формы и укладаню матеріалѣвъ для спеціальныхъ календарѣвъ, дають навѣтъ чоловѣкомъ незнакомлемому зъ водносинами чеського народу понятие о его высоко-культурнѣмъ розвою. Намъ здає ся, що читателѣ "Дѣла" будутъ за те вдѣяны, коли вкажемъ бодай: для кого такъ богато рѣзнодорожныхъ календарѣвъ выдаютъ Чехи. И такъ зъ загальнои цифры 83 календарѣвъ, якѣ достала "Просвѣта" — 22 великого формата а 2 малого призначеніи для ужитку загального и уваглядняють головню потребу середной клясы населеня; 4 для чеськихъ родинъ; 2 уваглядняють головню локальнѣи потребности мешканцѣвъ Праги; 2 для Моравы и Шлеска, 1 присвѣченый головню ознакомленю простолѣда зъ водносинами политичными краю; 1 часто информацийный; 2 для Словакии; 5 для католикѣвъ; 1 для чеськихъ протестантѣвъ; 1 выданный товариствомъ св. Могорта; 1 всѣобщій для католикѣвъ, евангелистѣвъ, староверѣвъ и жидѣвъ; 1 чесько-жидѣвскій; 1 прегарный календаръ иллюстрованого тыждѣсника Zlata Praha; 1 для чеськихъ жидѣвъ и панютокъ; 1 для американскихъ Чехѣвъ выданный въ

другихъ особѣ: Юліи, Хоростѣля, жандарма.

Д-ръ Иванъ Франко по выведеню своего першого твору драматичного "Украдене счастье" збогативъ нашу літературу драматичну въ несповна роки двома комедіями: "Рябина" и "Учитель". Тематъ до обохъ комедій взятый зъ жита-бути нашего народу, а схоплений вѣрно и дотыкає жизненыхъ справъ. Дехто водносивъ замѣтъ, мовѣ то въ комедіяхъ пробиває тенденційность, однакъ се замѣтъ несправедливый. Реалістичне представлєнє нашихъ водносинъ сѣльскихъ не може назватисѣ тенденційностью, а що те представлєнє могло бы декого разити, се не вина автора, а самыхъ водносинѣвъ, котры въ дѣйствости такими суть и такъ уложили ся. Комедію "Учитель" ставимо о много выше водъ "Рябины", разъ за-для старанного выкѣченя и переведеня акціи, а въ-друге за-для одноцѣльности будовы драматичной, коли противно "Рябина" водъ тымъ взглядомъ, вынявши хѣба двѣ першѣ дѣѣ, выказує недостатѣ. И въ "Учителю" цензура поліційна вычеркнула деякіи мѣсця, а черезъ те затерла выразистѣсть малюнку. Творы д-ра Франка не мають шастя у цензуры поліційной, она прикладає до нихъ строгу мѣру, — а се-жъ вѣрній малюнокъ нашихъ водносинѣвъ сусѣльныхъ, середъ котрыхъ живемо и котры на собѣ водчуваємо.

Якъ зачуваємо, д-ръ Франко не перестає творити на поли драматичномъ. Повный успѣхъ, якій водносивъ его дотеперѣшній творы, повни-

нѣвъ бути для него лишь якъ найкрасшою заохотою. До найновѣйшого твору уживъ д-ръ Франко темату зъ часѣвъ княжыхъ; єсть се драма исторична написана стихомъ. Тою вѣсткою дѣлѣймо ся зъ любителями нашей сцены и почитателями таланту д-ра Ив. Франка.

"Учителя" вывели нашѣ артисты поправно. Складно пороздѣлюваній роль дали нагоду артистамъ до попису.

Найменше ще могла бы мы бути недоволенъ зъ гръ п. К. Пѣдысоцкого (Омелько Ткачъ). Зазначувати недугу груды въ такъ драстичный способъ, чтобы черезъ три акты не воднимати хустки водъ губы и показлювати, се мабутъ невѣдѣвѣднѣ нѣ зъ естетичного нѣ навѣтъ зъ фізіологичного взгляду; лѣпше замаркувати недугу лишь кѣлька разѣвъ, отъ н. пр. подчасъ и по вѣрѣтіи, въ часѣ замѣтаня школы и т. п. Такъ те безерестаніе маркованье недуги на дозволило п. Пѣдысоцкому воддати роль такъ, чтобы можна було бачити ту ревность до працѣ, се горлаче почутье обовязку, енергію та вѣру въ свою идею и силы. Мимо волѣ, хочъ консеквентно, артистъ прибравъ плаксивый токъ бесѣды, а водтакъ тѣ монотонній судороги лѣвой руки зъ хусткою могли дуже разити. Але годѣ водмѣнити п. Пѣдысоцкому консеквѣнціи въ грѣ: пѣсла своего заложеня перевѣтъ и рѣвномирно черезъ вѣсѣ три дѣѣ, а деякіи сце-

ны были дуже добры, якъ и. пр. въ часѣ испыту, и концевый монологъ.

Ролу другого учителя, любовного героя комедіи, водигравъ п. Яновъ (Иванъ Хоростѣль) добре. Не уносивъ ся патосомъ, а сентиментальность въ сценѣ зъ Юлією не разила.

Креация п. Стечнѣйского въ ролѣ войта була пышна и лѣпшого водданя сен ролѣ годѣ собѣ представити. Спокой, флегматичность а при тѣмъ дуріе и зарозумѣе понятие о своей власти, яко начальника громады были водданы вѣрно и безъ пересады. П. Стечнѣйскій бувъ — однимъ словомъ — въ своей ролѣ. — Неменше добре воддали газдѣвъ пп. С. Пѣдысоцкій и Шеремѣта. Чи то въ сценахъ, де они самѣ зъ "антересомъ" приходятъ до учителя, чи въ громадныхъ сценахъ, чи вѣдѣи въ послѣдній дѣѣ, коли то отворяють ся имъ очи на хосеняу дѣяльность учителя, не сканікарували своихъ роль, а воддали ихъ поправно. — Вѣдно, что нашѣ артисты въ часѣ подорожей до краю придивляють ся житію сѣльского народа, обсервуютъ типы, а водтакъ старають ся ихъ вывѣсти на сценѣ. Взагалѣ селянство въ "Учителю" було дуже добре заступлене.

Роль жидѣа арендаря припала п. Ольшаньскому. Артистъ сей завсѣгды вѣлмы старанно и добре трактує свои роль, тожъ и сими разомъ креация его заслугує на повне признанье. Арендари въ "Учителю" се не жидѣлапсердакъ, але высшій типъ обманника, ко-

трого выбрано навѣтъ "презусомъ" мѣсцевой рады шкѣльной — и такого жидѣа п. Ольшанскій вывѣвъ на сценѣ. — Въ малѣй роли жандарма выступивъ п. Нижанковский. Артистъ понявъ свою ролѣ и дуже зручно представивъ намъ въ другѣй дѣѣ нидацію жидѣа. Въ той явѣ жандармъ и жидѣ были дуже добры.

Жѣночыхъ роль въ "Учителю" двѣ: Юліи и Марьянѣ Пасѣчній. Юлію грала п. Слободѣва, Марьяну п. Пѣдысоцка. Зъ креации п. Слободѣвой мы вдоволєны, лишь декуды артистка буда за штивна. Повага и розважливѣсть не будѣ за вѣдѣи въ парѣ зъ штивновѣстію, тожъ ту замѣтку повинна артистка уваглядити. — Чи потрібно згадувати про гру пѣ Пѣдысоцкова? Намъ здає ся, що нѣ, бо вѣсѣ знаютъ, якъ славно выѣе артистка воддати комичній креации молодѣицѣ и старшихъ жѣночѣвъ. П. Пѣдысоцка не даєсь увести апллазамъ партеру и знає задержати вѣсѣ потрібну мѣру въ комизмѣ, тожъ и належитъ ся ѣи повне признанье.

Громадній сценъ: паробки въ школѣ, дѣти на испытѣ — выпали добре. Пѣсня на испытѣ за-для своихъ мелодичности и доброго выконаня загально подобала ся, такъ що на жаданье треба було ея повторити. Заслуга въ тѣмъ припаде капельмайстрова п. Дѣлѣстѣ.

Комедія выдѣлана цѣлый вечеръ и зъ зацѣкавленьемъ слухавѣсь ея водъ початку до кѣнца.

Число; 1 для Чеховъ въденскихъ... Крѣмъ того вѣдѣ множество календарѣвъ, для спеціальныхъ фактовъ: 2 для учителей школъ народныхъ, 1 для учителей школъ среднихъ, 2 для правниковъ, 1 для урядниковъ взагалѣ, 1 для урядниковъ землевладѣ, 1 для духовенства, 5 для студентовъ, 1 для дѣтей, 5 для государственныхъ, 2 для пастырьскихъ, 2 для лѣсныхъ и мысленныхъ, 1 для цукроварѣвъ, 1 для рудокопѣвъ, 1 для войсковыхъ ветеранѣвъ, 1 для чешской сторожѣ пожарной, 1 для „Соколовъ“, 2 для музыкантѣвъ, 1 театральны, 1 для справъ ассураційныхъ, 1 для справъ финансовыхъ, 2 гумористичны.

Не агадуючи про добротѣ статей та иллюстрацій въ календарѣхъ назначенныхъ для сельства и мѣщанства чешского, котрі въ своемъ родѣ знамениты, переглянуто лише календаръ часопиел Zlata Praha. Роскоші та й годѣ! Оправлений водповідно мѣтъ бы красуватись на столахъ салонѣвъ: такі тамъ чудесні иллюстраціи першихъ чешскихъ артистѣвъ-маларѣвъ, такі окрасы по берегахъ листѣвъ а статей въ нѣмъ що-найльпшихъ чешскихъ писателѣвъ! По-при нѣмъ красує календаръ чешского живописца зъ узоромъ національними календаръ Американцѣвъ-Чехѣвъ зъ повѣстями и иллюстраціями характеризуючими водѣвине водъ европейского житѣ въ новѣмъ свѣтѣ; календаръ спеціальный [по большій части малого формата] приспособлений заразѣмъ для записуєть при концѣ. Календаръ спеціальный вынужаетъ ся богатствомъ фактовъ и неформаций: священникъ знаходитъ въ своемъ календарѣ май же цѣлый шематизмъ; урядникъ показчикъ урядѣвъ и т. д.; студентъ гимназіи зъ привнцъ школьных, исторію важившихъ гимназій чешскихъ и школъ высшихъ, формулы математичны; академикъ вѣсти про товариства академічнѣ въ нѣмъ Славянъ [6 тамъ также загадки про рускія товариства академічнѣ], про роботу молодежи академічнѣ взагалѣ, повнцъ исповѣди и т. д.; музыкѣ маз въ своемъ календарѣ на концѣ, замѣстъ чистого паперу для записокъ, гарно полинований папѣръ нотный; въ нѣмъ зновъ календарѣхъ рубрикований водповідно до потребъ своего назначения. Статистичны выказы работы Чехѣвъ на кождѣмъ поли мѣстятъ ся въ календарѣхъ, а кто не розумѣе нѣтъ великою вѣрности статьи! Въ календарѣхъ назначенныхъ для простолудѣ есть чысло портретѣвъ горячѣхъ патриотѣвъ чешскихъ зъ житѣвнцями; въ календарѣхъ для Славянѣвъ деакѣ уступы друкований нѣмѣкими черевками, до котрыхъ старша генерация привыкла; въ календарѣхъ же ко-жидѣво-окобѣ мѣстятъ ся патриотична водозва чешского жидѣ студента до молодежи чешско-жидѣвской, чтобы въ Чехіи працювали для интересѣвъ чешской землѣ [календаръ сей заповнѣний весь чешскими уступами по большій части авторѣвъ-жидѣвъ, а лише по-при днѣ календарѣ Григоріанского наведеніи еврейскими буквами также днѣ календарѣ жидѣвского]. „Соколы“ анаодатъ въ своемъ календарѣхъ вѣсти про товариства соколовскіи нѣмѣхъ европейскіи народныхъ, водповіднѣ информации на поли гимназій, веселѣ, свободнѣ пѣснѣ патриотичны и товаришскі, а вже два календарѣ гумористичны и недорѣваннѣ своими иллюстраціями та дотепами!

Коли Русинѣ зъ тѣхъ календарѣвъ побѣжко бодѣ повнформуєть о высѣмъ культурѣ Чехѣвъ и при тѣмъ миломъ спогадаєть: що мы, Русинѣ, рѣшимо и чимъ займаємо ся, — коли пригадаємъ собѣ борбу партійну, шкодну, пусту, безъ успѣховъ позитивныхъ, то вѣрѣ менѣ, зъ жалю слѣзѣ тиснуть ся до очей! Чехи выдали 82 календарѣвъ на одинъ рѣкъ, а Русинѣ чѣ выдають бодѣ половину зъ того числа всѣхъ книжокъ загаломъ! А могло бы такъ бути, якъ бы мы, кинувши борбу партійну, взяли ся за справу господарско-экономичнѣ, промысловѣ и торговельнѣ, абы вже и у насъ дала ся водчувати потреба календарѣвъ фактовѣхъ, якъ се есть у Чехѣвъ.

Останѣ Макарушка.

Господарство, промыслъ и торговля.

Ц. к. упривіл.

Assicurazioni Generali въ Триестѣ
заложена въ роцѣ 1831.

Головна агентія для Галичины у п. М. Дубенского у Львовѣ, улицѣ Коперника ч. 18. Телефонъ н-ръ 468. Въ мѣсяці серпни 1894 року въ водѣлѣ обезпеченъ на житѣ тов. Assicurazioni Generali внесено 539 внесень на суму 1,811,037 зр. а. в. а выставлено полицѣ 458 на суму 1,545,646 зр. а. в. Водѣ 1 сѣчня до 31 серпня 1894 р. внесено 4,955 внесень на 16,730,139 зр. а. в. а выставлено 4,246 полицѣ на суму 14,433,699 зр. а. в. Заповѣдженъ шкоды въ тѣмъ водѣлѣ водѣ 1 сѣчня до 31 серпня 1894 р. выносятся 1,256,653 зр. а. в.

Выказанныи станъ обезпеченъ водѣлу житѣвого выносивъ въ днѣ 31 грудня 1893 року 162,807,927 зр. въ капиталѣхъ и 201,214 зр. а. в. въ рентахъ на 56,048 полицѣхъ, на що резервовано въ годѣвъ 39,757,609 зр. а. в. Заплатченъ шкоды въ 1893 р. въ водѣлѣ житѣвомъ выносятся 1,899,393 зр. а. в. а для всѣхъ галузей водѣ часу заложена товариства (1831 року) побѣла цѣрковныхъ выказѣвъ выплачено 262,401,706 зр. 51 кр. а. в.

Товариство признає надлежащимъ до чинной арміи або обороны краевой на случай войны важность обезпеченія до сумы 5,000 зр., а принадлежащимъ до загалного ополченія, на случай ихъ покликалія до чинной службы, вѣрность обезпеченія до сумы 15,000 зр. безъ доплаты якои не-будъ преміи.

4102

Дирекція руху зѣлѣзницѣ державныхъ подѣ до вѣдомости, що зъ днѣмъ 1 н. ст. жовтня с. р. перестанутъ переходити поѣзды особѣвъ ч. 1715 и 1716 мѣжъ Стриймъ и Сколѣмъ на шляху Львовѣ-Лавочне, якъ также поѣзды мѣшанѣ ч. 2857 и 2860 мѣжъ Галицкальню и Радивилівъ на шляху Буковинскихъ зѣлѣзницѣ локальныхъ: Галицкальня-Радивилѣ. Дальше застановляє ся зъ выше наведеннымъ днѣмъ рухъ поѣзду локальныхъ ч. 1661 переходящего цѣденомъ зъ Бродѣвъ до Радивилова, а нѣмѣтъ пререходящи будѣ теперѣшнѣ поѣздъ мѣшанѣ ч. 1653 ажѣ до Радивилова побѣла слѣдующого розкладу ѣзды:

Броды водѣзѣтъ 9 година 6 мин. передполуднемъ; Радивилѣвъ приѣзѣтъ 9 година 29 мин. передполуднемъ. — Зъ уваженіемъ выше наведенныхъ змѣнъ важнѣ будѣ дотеперѣшнѣ розкладъ ѣзды также въ періодѣ зимовѣмъ року 1894/5. — Дотеперѣшна назва, положеніе на шляху Протівинѣ-Здѣцѣ перестанку Льгота-Сметанова будѣ зъ днѣмъ 1 жовтня 1894 переименована „Льгота-Мироцѣ“.

Именована, перенесена, конкурсы и пр.

Конкурсы. Дирекція почтъ разписує конкурсъ на посаду експедиента при урядѣ почтовоѣ въ Завадѣ, турчаньского повѣта. Платня 540 зр. рѣчно. Подана треба вносити до 26 н. ст. вересня. — Въ повѣтѣ тернопольскѣмъ и косовскѣмъ есть опорожненыхъ колѣкнѣцѣхъ посадѣ учителей при школахъ народныхъ. Подана треба вносити до концѣ жовтня. — Выдѣлъ повѣтовый въ Турцѣ разписує конкурсъ на посаду окружного лѣкаря въ Боринѣ зъ платнею 500 зр. и зъ додаткомъ на обѣзѣдѣ въ квѣтѣ 400 зр. Подана треба вносити до 31 н. ст. вересня.

Вѣдѣзаченя. Цѣсаръ надаєтъ председателѣви мѣщевон школьной рады въ Кореличахъ, Василевъ Бардунови, сѣбѣный хрѣстъ заслуги.

Перенесена. Дирекція почтъ перенесла асистента почтового, Мар. Туровского, зѣ Стрыя до Самбора.

Телеграммы „Дѣла“

Вѣдѣнь 22 вересня. Въ який способъ реформа процедуры цивильной мѣе бути трактована въ палатѣ посѣловъ, сего ще не порѣшено въ комісії. Загално лишь домагають ся, чтобы скорочено дебѣты.

Берлинѣ 22 вересня. Побѣла нѣмѣцкихъ газетѣ недуга царѣ есть хронична и царѣ задумѣ провести зиму въ Крымѣ. — Праса берлинска накинута съильно на Поляковѣ.

Сѣтія 22 вересня. Агітація wyborча до собранія веде ся завзято. Соціалісты поставили своихъ кандидатѣвъ.

Римѣ 22 вересня. Романъ Золя „Lourdes“ декретомъ конгрегации анатемизованный.

Переписка Редакціи и Администраціи

Вл. И. Ку. въ Ам. До концѣ вересня ще 13-50 зр.

Надобелане.

ОКУЛИСТЪ

Д-ръ АДАМЪ ШУЛИСЛАВСКІЙ

бувшій асистентъ проф. Вихеркевича и бувшій демонстраторъ проф. Фукса.

Львовѣ, улицы Гетьманьска число 10
ординує водѣ години 12—1-он и водѣ 3—4-он.
183 43—?

Львовскій рускій народный театръ
подѣ зарядомъ тов. „Руска Бѣсѣда“ у Львовѣ.

ВЪ САЛІ ТОВ. „FROHSINN“ ВЪ ГОТЕЛІ ЖОРЖА.

Въ недѣлю днѣ 23 вересня 1894.

Модный Женихъ

Комедія зъ мѣщаньского житѣ зъ сѣвѣями и танцами въ 4 дѣяхъ М. Старицкого.

Режисеръ: С. Янович. Капельмистръ: Ф. Долѣта.

Билѣтъвъ добѣта можна въ дѣнь выставки водѣ 10 до 12 години въ салі Товариства „Frohsinn“ а вечеромъ водѣ години 6-он при екаѣ. — Абонаментъ на 12 выставъ 10 зр.

Початокъ о години 7½ вечеромъ.

Надобелане.

Супротѣвъ безнастанныхъ поголосоѣхъ о дорожнѣ, подорожно артикуловъ поживы а въ слѣдѣ за тѣмъ о поднесено цѣнѣ въ многіхъ реставраціяхъ, маю честь поведомити, що порѣбивши водповіднѣ старанія на довго передѣ сезономъ выставовымъ, маю моихъ гостей приимати на давнѣхъ условинахъ, та що нѣмъ водвышеніе цѣнѣ, нѣ зменшеніе порціи не має теперѣ мѣсца въ моѣй реставраціи, анѣ не будѣ мати мѣсца за цѣлый часъ выставки.

232 15—?

Зъ поважаніемъ

Нафтула ТЕПФЕРЪ

реставраторъ, у Львовѣ, при ул. Трибунальскѣй.

Найлѣпша вода до питя

при небезпечности пошести есть въ такихъ случаяхъ часто выпробована, медицинскими повагами все припоручувана

МАТТОНЬОГО

Гієгіблерска

найчистѣйша

алькалічна

ВОДА

цѣвѣва

Ся вода есть цѣлковито водна водѣ организмыхъ субстанцій и подѣе особливо въ мѣсцахъ зъ не-печными кирпичами и водопроводами найльпшихъ напѣтокъ.

(X.)

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

ОПТИКЪ и МЕХАНИКЪ

„подѣ Коперникѣмъ“,

Львовѣ, площа св. Духа

(ул. Театральна ч. 6 противъ головного одѣву)

поручѣе у великомъ вы-борѣ и по найдешев-

шихъ цѣнахъ: окулиры, цѣпѣры, лѣнреты, биноклѣ, дѣлѣкогладѣ, барометры, аерометры, мѣтроскопы, лѣны, компасы, райскайты, лѣнты мѣрильны, пѣсны, сѣбѣлы, мапометры и т. п. Устроены водѣмѣтъ электричѣхъ. Всѣмъ направы выготовляють ся найкорше и найдешевше. — Замоленія зъ провинціи выготовляють ся точно 4131

Безъ пореня

до хамичного чншеня, водновлюваня и прасованя всякѣ одѣня мужескѣ и дамскѣ

ПЕРШЕ ВѢДЕНЬСКЕ

Заведеніе чищеня пятенъ

СИМЕОНА ВАЙСА

Львовѣ, улицы Коперника ч. 12.

На жадає чашу одѣня при помочи пары до колькохъ годѣвъ.

Водѣ року 1868

БЕРГЕРА ЛѢЧНИЧЕ

МЫЛО СМОЛЯНЕ

выпробованѣ на клѣникахъ и многими практичными лѣкарями уживає ся не лише въ Австро-Угорщинѣ, але также въ нѣмѣччѣ, Франціи, Россіи, на пѣвостровѣ Балканскѣмъ, въ Швейцаріи и т. д. на недуги шкурнѣ, особливо противъ

ВЫКИДѢВЪ ШКУРНЫХЪ ГѢЗНОГО ГОДА
зъ найльпшихъ успѣхомъ Дѣлѣнѣ Бергерового мыла смольного яко гѣлѣнічного средства до усуненія порѣдѣвъ, до чищеня и дезинфекціи шкурѣ есть равнѣмъ загално признанѣ. Бергера мыло смольное мѣе 46% смолы деревной и рознѣтъ ся значно водѣ всѣхъ нѣмѣхъ родѣвъ „мыла смольного въ торговлѣ“. — Зинѣхъ охоронѣ передѣ фальшовавѣмъ треба жадаѣти выразно Бергера мыла смольного и уважати на побѣтъ помѣщеннѣ знакъ охоронный.

Въ упертыхъ недугахъ шкурныхъ уживає ся замѣстъ мыла смольного успѣшно Бергера лѣчинного мыла смольно-сѣрчаного. Яко лѣгѣдѣйшѣе мыло смольное до усуненія всякой нечистоты шкурѣ

на выдѣ шкурнѣ и на годѣвъ у дѣтей, также яко незрѣванѣе мыло до нѣтъ и купѣльнѣ для цѣлѣного ужитку служѣтъ, обѣймає 34% глицеринѣ и пахучѣ

Бергера глицериново мыло смольное.

Цѣна штуки кождого родѣ 35 кр. вразѣ зъ брошурою.

Зъ нѣмѣхъ родѣвъ мыла Бергера поручѣе ся слѣдующѣ заслужуєтъ на увагу: Мыло бензоевое для чѣжнѣности шкурѣ: мыло боракоевое противъ прыщѣвъ; мыло карболовое до выглѣженя шкурѣ и знаѣковъ по водѣмъ и яко мыло дезинфекціонѣ; Бергера мыло до купѣли зъ смѣрковѣхъ шайлокѣхъ и также мыло тоалетное. Бергера мыло для дѣтей, для малѣнѣхъ дѣтей (25 кр.); мыло ихѣголове на черевѣтъ лица; мыло весѣнаковѣе дѣже успѣшно; мыло таниново противъ прыщѣвъ и въ выпадѣна волосѣ; мыло до вѣдѣвъ, найльпшѣе средство чншеня зубѣвъ. Що до внѣшнѣхъ родѣвъ мыла Бергера звертаємо увагу на брошурѣ. Треба жадаѣти мыла Бергера, бо истнѣють наслѣдѣваня безъ успѣху.

Мыла продажѣмъ для Львова въ антикахъ шп.: 1. Вайзера, Г. Блюменфельда, А. Лавоского, К. Микѣляша, З. Русера, Г. Скумичевского, Везерского, д-ра Заринского. Дальше у всѣхъ антикахъ въ Бродѣхъ, Березанѣхъ, Дрогобичѣ, Коломиѣ, Кривѣмѣ, Перемѣшѣ, Рѣшевѣ, Саборѣ, Станиславѣ, Стрийѣ, Тернополѣ, Терновѣ и по большій части у всѣхъ антикахъ Галичины.

95 2—24

Уживана льономобіля 12-конна зъ експанзією на продажъ за 2,200 зр.

Майже нова динамо-машина електрична знаменитѣ будѣвы разѣмъ зъ всѣми приборами и аппаратами пригѣдна для свѣченя 80 лампѣ жаровѣхъ на продажъ за 800 зр.

Нова сушарня егѣвѣвана парѣмъ придатна для шп. антикарѣвъ на продажъ за 130 зр.

Нова кухня зѣлѣ нѣ вымѣру 130/81) цм. велика на продажъ за 120 зр.

3 новѣй дѣсѣнфенторы излѣричнѣй одѣнѣ змонтованныи на возѣ, дѣе водно стѣяны на продажъ за 1,340 зр.

1 уживана динамо-электрична машина придатна до добываня одного свѣтла лукового о свѣлѣ 2,500 свѣчѣкъ на продажъ за 250 зр.

4 новѣй лампы луковѣ дѣже доброй конструкции на продажъ за 100 зр.

Близѣша вѣдомѣсть при улицѣ Хоружны ч. 15.

Улицѣ Коперника ч. 8 — 20% опушту въ часѣ выставки.

Важно для приѣзжихъ. Въ часѣ выставки 20% опушту.

ЗАВЕДЕНІЕ ФОТОГРАФИЧНЕ

Ивана Кшановского

при ул. Коперника ч. 8 у Львовѣ

выготовляю

Всякѣ группы до наибольшихъ размѣровъ.

Побѣльшенѣ зъ малѣхъ, старѣхъ и знѣшнѣхъ фотографіи, зъ образѣвъ и рисункѣвъ якѣ найточѣйше.

Близѣвичнѣй зиники.

270 9—?

Улицѣ Коперника ч. 8 — 20% опушту въ часѣ выставки.

„ДНѢСТЕРЪ“

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНІЙ

у Львовѣ ул. Валога ч. 11.

перше руске товариство ассураціонѣ, припоручѣне Вѣщ. Духовенству и всѣмъ вѣрнѣмъ черезъ Впрѣосв. Митр. и Прѣосв. Еп. Ординаріаты всѣхъ трехъ Епархіи, приймає обезпеченія водѣмѣхъ огне-выхъ подѣ найпреступнѣйшими условіями и за можли-вою найнижшою оплатѣю.

Шкоды лѣкѣдѣють ся и выплачує ся сейчасѣ по пожарѣ.

Договоры заключѣнѣ зъ первыми Товариствами контрассѣкураціонными подѣють „Дѣтѣтровѣ“ можнѣсть обезпечувати и выплачувати и найвысѣй сумѣ.

Фондъ основный 50,000 зр. в. а. улькованныи въ цѣлости въ пунилярныхъ паперѣхъ, побѣльшає ся нарастающими водѣстками. Фондъ резервовый творѣтъ ся и порѣтає по мысли статута.

„Дѣтѣстеръ“ приймає также въ силу договору, заключѣного зъ Товариствомъ взаимныхъ обезпечѣнѣ въ Краковѣ обезпеченія на житѣ въ всѣхъ возможныхъ комбинаціяхъ.

Друки, проспекты и всякѣ поясненія подѣють Агенты, установленнѣ у всѣхъ мѣстахъ и большихъ сѣлахъ, якъ такожѣ

4414

Дирекція „Дѣтѣстра“ у Львовѣ.

Зголошенія о удѣленіи агѣнціи въ мѣсцевостяхъ гдѣ „Дѣтѣстеръ“ не е заступленнѣй, приймають ся.

КАРТЫ ВЪЗДЫ

до Північної Америки

Нідерландсько-Американськомъ товаристві пароходної плавоби.

I Kolowratring 9

WIEN.

IV Weyringergasse 7 a

Щоденна експедиція зъ Відня.

38-52

Пояснення безплатно.

1

Водъ давня звѣстный зъ своєю добротою і запаху правдивий

РОССІЙСКИЙ ЧАЙ

въ торговлі

В. АДАМОВИЧА

ВЪ БРОДАХЪ

сунуть дуже доброго . . . . . ар. 1-40
сунуть найдѣшшого орлиа, опакован. ар. 2-50
сунуть "Имперіаль" цѣсарскою . . . ар. 3-50
сунуть высѣвочъ зъ найдѣш чавъ ар. 1-20
кава "Сіріусъ" франко 5 кильо . . . ар. 9-50

Торговля корѣннихъ товарівъ
КАРОЛЯ РІЛЯ

Львѣвъ, улиця Сикстуска ч. 36

313 поручає: 11-20

Коняки що-до якості і цѣны безъ конкуренції. Старку знамениту. Ви на угорскій і австрійскій, Горьвки въ рознороднихъ смакахъ.

ДЕНТИСТЪ

Д-ръ В. Качаровскій

бувшій ученикъ берлинської школи, перенѣвши свою довголітню

Заведеніє дентистичне

зъ Відня до Львова, ординує при ул. Сикстуской ч. 23 (стара почта) партеръ водъ години 9—1 передъ і водъ 2—5 по полудни. Въ недѣлѣ і свята водъ години 9—12 передполуднемъ. Для убогихъ недужихъ що день амбулаторія водъ години 8—9 передполуднемъ.

Важне

для кождої господині і матери!

Признано

яко найлѣпшій додатокъ до кави!

Катрайнера Кнайповска солодова кави єсть одностою зъ смакомъ і запахомъ правдивої кави въ зерняткахъ. Зъ початку додає ся єй до кави одну третину, водътакъ половину і більше.

Катрайнера Кнайповска солодова кави єсть дѣятого такожъ въ ужитю найсмачнѣйшимъ і найдешевшимъ додаткомъ до кави, і зносить такожъ єй шкідливі здорову наслідки.

Катрайнера Кнайповска солодова кави вироблює ся теперъ такъ знаменито, що можна єй зъ кавою разомъ молоти і приладжувати на кождий спосібъ.

Катрайнера Кнайповска солодова кави поручає ся виразно лікарськими повагами, бо має въ собі прикметы, котрихъ доси уживані сурогаты кави нѣколи не можуть досягнути. 4975 17-24

Катрайнера Кнайповска солодова кави навѣтъ єсть єй чистою не єсть дѣятого водъповѣдна і здорова для женщинъ, дѣтей, недужихъ, недужихъ на жолудокъ і нерви.

Достати можна всюду — 1/2 кил. 25 кр.

Бачноєть! Треба купувати лише Катрайнеръ! зъ портретомъ о. Кнайпа і зъ именемъ

Машинокъ американскій до стѣня мяса (найпрактичнѣйшій зъ уживаныхъ доси системъ) по 450 ар. Машинокъ универсальнѣй до тертя мѣдалѣвъ, булокъ, цукру і т. ин. по 160 ар.

45-65 поручає

ПЕТРО ХШОНСТОВСКИЙ

торговля гелѣзна у Львѣвъ площі Капітульна ч. 1 (напротавъ катедрі.)

Цѣники вѣдѣний рознороднихъ предметівъ до розпоряджѣности

М. Р. ШНАЙДЕРЪ

заприсяжѣный знавѣць судовый въ Станиславѣвъ

296 поручає своє 9-12

робѣтню бронзованичу і торговлю знарядѣвъ церковныхъ

основану 1882 року.

Острѣе пожежѣвъ переплетничицъ і рѣзничихъ — приймає

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ

ножовникъ у Львѣвъ ул. Бомбѣвъ ч. 3. Цѣники даромъ.

Пѣвецъ церковный

жонатый, середного вѣку, зъ добрымъ голосомъ і п хвалѣньми свѣдоцтвами, готовъ обняти посаду дяка заразъ. Адреса П. Т. poste restante Зборѣвъ. 324

По значно знижѣнь цѣнахъ випродає всѣхъ товарѣвъ блаватныхъ зъ причини закнѣня торговлѣ въ магазинѣ Кароля Матяса перше Вильгельма Сидора площі Марійска ч. 4. Львѣвъ. 250 21-24

НА СЕЗОНЪ ОСѢННИЙ

Простите ся ласкаво всѣхъ Вп. Гостей выставовыхъ пересвѣдчити ся о дивной дешевості осѣньныхъ і зимовыхъ товарѣвъ, вже сprovedжѣньныхъ въ великой скѣлькости.

Слѣдуючі товары продають ся по незвычайно дешевыхъ цѣнахъ доки нестуче запасъ:

1000 модныхъ муфѣвъ для дамъ і дѣтей 120, 150, 2— до 5— ар.
1000 кожаныхъ шапокъ для дамъ і дѣтей 120, 150, 220 до 4— ар.
1000 фланельовыхъ і суконныхъ блюзъ осѣньныхъ і зимовыхъ 250, 3— до 6 ар.
500 галюсокъ водѣчковыхъ по 250 до 4— ар.
1000 хустокъ Гімалай, найбільшій родъ 175, 225 до 4— ар.

Конфекція для дѣтей.

4000 наймоднѣйшихъ суконнокъ на осѣнь і зиму 180, 250 ар.
1000 модныхъ плащикѣвъ на осѣнь і зиму водъ 4 ар. і выше.

3000 одяговъ для хлопчикѣвъ у всѣхъ величинахъ по 180, 2—, 3— ар. і выше.
Особливѣ новости въ стѣжкахъ, воалѣхъ, капелюхахъ дамскихъ і дѣтскихъ, рукавичокъ глянсе, дунскихъ, вонняныхъ і шовковыхъ, хусткахъ, панчохахъ, парасолахъ до дощу, блюзахъ шовковыхъ і вонняныхъ, шляфѣрокъ, костюмахъ і негѣжахъ надѣвши власно въ великой скѣлькости і доповняють ся щоденно

Особливша гуртовна продажъ принагѣдна

въ водѣлѣ занавѣсъ, капъ і килимѣвъ.

5000 капъ на столы по 75, 120, 190, 250.
4000 капъ на лѣжка по 2, 250, 3, 350, 4.
800 великихъ капъ на столы і лѣжка, даючихъ ужити ся на обѣ стороны (вырѣбъ килимѣвъ) по 190, 250, 4, 6.

Всѣмъ зъ провинціи надѣсланий поручѣня полагѣжує ся найсвѣстнѣйше і найкорше

Зъ глубокимъ поважаньемъ

Зарядъ магазину AU LOUVRE

у Львѣвъ, площі Капітульна ч. 3.

4855 139-?

Рухъ поѣздѣвъ залѣзничихъ

важный зъ днемъ 1 мая 1894 послѣ годинника середно-европейского.

Приходить до Львова зъ	ПОѢЗДЫ				Вѣдхаютъ зѣ Львова до	ПОѢЗДЫ				
	послѣдній		особовый			послѣдній		особовый		
Кракова (Берлина, Вроцлава, Вѣдня)	282	525	500	610	900	224	1010	450	1085	655
Варшавы	—	525	900	—	900	—	1010	450	—	655
Хабѣвки (Закопаного) на Перемышль, Рашѣвъ, або Тарновъ	282	—	—	—	—	—	1010	—	—	—
Хабѣвки (Закопаного) на Рашѣвъ або Тарновъ	—	525	—	—	—	—	—	1085	—	—
Хабѣвки (Закоп.) на Стрый Мушны, Криницѣ, Жегестова на Тарновъ	—	—	884	—	—	—	—	950	710	—
Мушны, Криницѣ, Жегестова на Рашѣвъ або Тарновъ	—	—	—	—	900	—	1010	—	—	—
Мушны, Криницѣ, Жегестова на Тарновъ (в. 1/2 до 30%)	—	525	—	—	—	—	—	—	—	—
Мезе-Ляборць Шавного-Куляшного на Перемышль, Надберезя и Тарнобжета	—	—	—	—	900	—	—	—	—	—
Подволочискъ и Бродѣвъ (на дворець гол.)	212	929	910	545	—	—	—	—	—	—
Подволочискъ и Бродѣвъ (на дворець Подзамче)	158	913	845	519	—	—	—	—	—	—
Сучавы	940	—	787	1227	635	—	—	—	—	—
Кимполонга	940	—	787	—	—	—	—	—	—	—
Радѣвѣвъ	940	—	787	—	635	—	—	—	—	—
Бергомета и Чудина	940	—	787	—	—	—	—	—	—	—
Новоселци	940	—	787	—	—	—	—	—	—	—
Слободы рунгур. Копальнѣ	940	—	787	—	635	—	—	—	—	—
Гусятина на Галич	940	—	787	—	—	—	—	—	—	—
Чорткова на Галич	—	—	—	1227	—	—	—	—	—	—
Борислава	—	—	—	202	1210	—	—	—	—	—
Белзца	—	—	—	—	440	—	—	—	—	—
Сокала	—	—	—	748	445	—	—	—	—	—
Давочного (Пешту, Мишкольца, Серенча, Мункача, Хирова и Станиславова на Стрый)	—	—	884	1210	—	—	—	—	—	—
Стрый и (Сколького)	—	—	—	847	—	—	—	—	—	—
Сколького, Хирова, Станиславова на Стрый	—	—	—	—	202	—	—	—	—	—
Гребенова (водѣ 10%, включно до 30%)	—	—	—	—	202	—	—	—	—	—
Бруховицъ (водѣ 12 мая почавши ажъ до водѣлѣня)	—	—	—	810	—	—	—	—	—	—

Кракова (Вѣдня, Вроцлава, Берлина)	224	1010	450	1085	655
Варшавы	—	1010	450	—	655
Хабѣвки (Закопан.) на Тарновъ або Рашѣвъ	—	1010	—	—	—
Хабѣвки (Закопан.) на Рашѣвъ або Перемышль	—	—	—	1085	—
Хабѣвки (Закоп.) на Стрый Мушны, Криницѣ, Жегестова на Тарновъ або Рашѣвъ	—	—	—	950	710
Мушны, Криницѣ, Жегестова на Тарновъ (водѣ 1/2 включно до 30%)	—	1010	—	—	—
Мушны, Криницѣ, Жегестова на Тарновъ	—	—	—	—	655
Мушны, Криницѣ, Жегестова на Тарновъ	—	—	450	—	—
Мушны, Криницѣ на Стрый Мезе-Ляборць, Шавного-Куляшного на Перемышль	—	—	—	—	710
Надберезя и Тарнобжета	—	1010	450	—	655
Подволочискъ и Бродѣвъ (зъ двораца гол.)	808	244	940	1020	—
Подволочискъ и Бродѣвъ (зъ двораца Подзамче)	622	256	1004	1047	—
Сучавы	615	—	1015	255	1000
Чорткова на Галич	—	—	—	255	—
Гусятина на Галич	615	—	—	—	1030
Слободы рунгур. Копальнѣ	—	1015	—	—	1030
Новоселци	615	—	—	—	1030
Бергомета и С. и Чудина	615	—	—	—	—
Радѣвѣвъ	615	1015	—	1020	—
Кимполонга	615	—	255	—	—
Сокала	—	—	980	645	—
Белзца	—	—	980	—	—
Борислава на Стрый	—	—	540	950	—
Давочного (Мункача, Серенча, Мишкольца, Пешту) и Хирова на Стрый	—	—	540	—	710
Станиславова, Долины, Болехова на Стрый	—	—	—	—	950
Сколького и Хирова на Стрый	—	—	—	—	550
Стрый и Скольного	—	—	—	—	305
Гребенова (только водѣ 10%, влюч. до 3/4)	—	—	—	—	950
Бруховицъ (почавши водѣ 12 мая ажъ до водѣлѣня)	—	—	—	—	—
Зимнои-воды (почавши водѣ 12 мая ажъ до водѣлѣня)	—	—	—	—	—

Розкладъ вѣзды въ вѣдѣ ишенеюмъ можна до-
стать въ бюрахъ ииформацийныхъ, баскихъ стацийныхъ
и у кондукторѣвъ.

Розкладъ вѣдѣвъ въ вѣдѣ кишеничѣвъ можна додати въ бюрахъ інформаційныхъ, касахъ стайційныхъ і у кондукторѣвъ.

*) Говоръ печатаній крупнымъ черенкомъ означаютъ пору ночну водъ год 6-омъ вечеромъ до год 5-омъ 59 мин. рѣвъ. Въ бюрѣ інформаційныхъ ч. н. австр. залѣзницъ державныхъ у Відня (улиця Іоанна 29) явъ такожъ въ бюрѣ інформаційныхъ ч. н. австр. залѣзницъ державныхъ у Львѣвъ (улиця Третього мая ч. 3, готѣль Имперіаль), у дѣлѣ ся устѣхъ або письменныхъ объяснѣвъ въ справѣхъ дѣтально службѣ на ч. н. австр. залѣзницѣхъ державныхъ. О сѣльскѣхъ подручницѣхъ дозволяють, засягнути тамъ-же можна інформацій водѣносныхъ ся до рѣшѣвъ австр.-угорскѣхъ і австрійскихъ залѣзницъ. Въ бюрахъ інформаційныхъ продає ся выдѣлѣний червѣзъ ч. н. австр. залѣзницъ державныхъ білеты до вѣдѣвъ і ашѣхъ зауставляюваныхъ посвѣдѣнь до вѣдѣвъ якъ такожъ тарифы.

4830

При закупкѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

УЧИТЕЛЬ

органъ руского товариства педагогичного двотѣждневникъ педагогично-научный, выходитъ водѣ 1 червня 1889 р. у Львѣвъ ул. Вѣрменска ч. 2., Предплатѣ на цѣлый рокъ 3 зр., на пѣвъ року 160 кр. на четверть року 1 зр.

Велика львѣвская льотерія выставова

Тягненьє вже въ четвергъ.

ГОЛОВНІЙ ВЫГРАНІЙ
60.000 зр., 10.000 зр., 5.000 зр.
готовкою зъ потрученьемъ лѣшь 10%

Львѣвскій льосы выставові
по 1 зр. поручає:

Яковъ Штро домъ банковый
Кіць і Штофъ " "
Густавъ Максъ " "
такожъ адміністрація "Дѣла". 279 32-?

СТАРІЙ

Одинъ удѣлъ 5 зр. і 50 кр. вписове.

ФЕЛОНЫ

40% чистого зыку для
ВДѢВЪ И СИРОТЪ
по священникахъ
всѣхъ трехъ Епархій.

Поручає ся

ТОВАРИСТВО
для výroбу и торговлѣ
РИЗЪ ЦЕРКОВНЫХЪ
въ
САМБОРѢ.

Сплата ратами допускає ся.

Выробомъ ризъ занимають ся
ВДѢВЫ И СИРОТЫ
по священникахъ
282 8-52
до направи

По скѣнченѣй

ВЫСТАВѢ КРАСВОЙ

у Львѣвъ

буде СКЛАДЪ ОБУВИ

ЗЪ МЕДЛІНГСКОЙ ФАБРИКИ

що находить ся теперъ при ул. Гетманьской ч. 12,

цѣлковито перенесенный

77 1-0

ГОЛОВНОГО СКЛАДУ

при

улиці Сикстуской ч. 6,

отвореного дня 6 марта сего року.

ДѢЛО

Выходит у Львові щодня (крім неділі і руских свят) о 5-й годині по полудні. Літературний додаток „Вісник“ найзнаменитіших повістей“ виходить во вторник, а во вторник і п'ятницю на переміну разом з „Ділом“.

Передплату і нисерати приймають: у Львові Адриєстрація „ДѢЛО“ ул. Баторія 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, і Бюро газет ул. Кароля Люкши 9. у Відні: М. Dukas, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek, I. Wollzeile 8; Oppel, I. Stubenbastei 2. J. Danneberg, I. Wollzeile 19. В Франкфурті і Гамбурзі: M. Haasenstein & Vogler, G. L. Danneberg & Comp. В Пешті: E. Mistrachy V. Bez. Akademischgasse 6.

Передплата на „ДѢЛО“ і наложити са нисерати платити у Львові.

Передплата на „ДѢЛО“ з літер. додатком в Австрії: на границі: на цілий рік . . . 18 зр. на півріччя . . . 9 зр. на чверть року . . . 4 зр. 50 кр. на чверть року . . . 6 зр. на місяць . . . 1 зр. 50 кр.

у Львові: на цілий рік . . . 18 зр. на півріччя . . . 9 зр. на чверть року . . . 4 зр. на чверть року . . . 6 зр. на місяць . . . 1 зр. 35 кр. Редакція, Адміністрація і Експедиція під ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи вставляти ся лише на попередню встановлену. — Редакція неопечатає вільно відкритих. Неодержане число коштує 8 зр. в а. Отримання приймають ся по ціні 6 зр. від одного отримання нисератом а в рубриці „Надскакані“ по 20 зр. а в „Діалогі“ тільки за 10 зр. від одного.

Велике значіння кась задаткових

Хочь прибіжно — але лучше пізно, як тільки — взялись ми останніми часами до закладання кась задаткових і вже в кількох містах такі каси увійшли або входять в життя, а нема сумніву, що за приміром діяльності з тих міст, де вже о руских касях задаткових подумано, пойдуть дівчата наші скрозь по краю — і з часом будемо мати цілу сіть кась, котрі стануть до конкуренції з касами нерускими, дуже часто несподіваними та обчисленими на спекуляцію й вигоди, і чесно послужать своему народові і справі рускій. Кажемо: послужать і справі рускій, бо тільки матеріально і фінансово незалежним народом може оперти ся напорови противників.

Яке велике значіння мають каси задаткові для народу упослідженого, се показує ся на Слов'янцях в Каринтії, котрі, взявши до закладання слов'янських кась задаткових і маючи їх нині вже сьмнадцять, в кожнім роком що-раз більше вибивають ся з-під економічної залежності від Німців, а в наслідок того скріпляють ся політично та й культурно. Німцям се очевидно дуже не в смак, але годі їм спертися тоді роботи слов'янської, тим більше, що з одної сторони загаль слов'янський пізнає вагу своїх кась задаткових і з кожнім роком що-раз більше горнеть до сепаратизму і підпириває, а з другої сторони діятель, що ведуть ті каси, заявляють правдиве посвященню, маючи на оці лише розвиток і зрост тон фінансової інституції в користь народу і справі національній. Великий поступ Слов'янцях в Каринтії на сьмь поли мусить констатувати навіть їх противники Німці.

Справоздань з існуючих в Каринтії сьмнадцятьох кась задаткових зарік 1893-ий показує великий поступ в порівнянню з роками попередніми.

В 1893 році вложено до тих кась 298.062 зр., виплатили каси 167.102 зр., а загальний стан вкладок з кінцем року виносив 717.655 зр. Коли-ж зважити, що загальний стан вкладок в слов'янських касях в році 1885 виносив ледви 84.763 зр.,

в році 1889 підняв ся на 177.703 зр., в році 1892 зрив на 566.766 зр., а з кінцем 1893-ого року вже на 717.655 зр., то великий той поступ мусить справді зачудувати. Проценту виплатили каси в 1893 році 11.000 зр. [процентісировано].

Так само користний результат показує справоздань кась слов'янських і що-до задатків, котрих каси в 1893-ом році видали на суму 451.028 зр., а стягнули на суму 297.064 зр.

Чистий дохід всіх тих кась, даючих позичку на 5—6% а приймаючих вклади на 4—4½%, виносив в році 1893-ом 49.24 зр. а чистий маюток кась 26.290 зр.

Яку вагу діяль слов'янській в Каринтії прикладають до своїх кась задаткових — видно найлучше, коли взяти на увагу ті незвичайно низькі суми, які каси показують як кошты заряду. Найбільшу частку своєї праці мусить патриоти слов'янській, очевидно з національного одушевлення, віддавати касам даром а може ще й складати жертви, коли кошты заряду сьмнадцятьох кась обходять ся сумою 4.801!

Цифри говорять!

А ми узнали за відповідне подати їх до відомості загально руского, яко указку й заохоту для нас при розпочатій роботі в тім напрямі. Енергія, ініціатива, праця і посвященню показують всюди великих дівч. Того й нам треба! Хвала Богу, що посеред нашої суспільності пізнання се почало вже промовляти собі дорогу. Лише сміло далше, все далше наперед!

Мазурський посол Ян Поточек

Ставав дня 17 с. м. передь виборцями в Ліманові і здавав їм справу з своєї діяльності в радѣ державній. Цілий сей збір мав характер селянський: селянини проводили збори виборців і лише селяне забирали слово.

Що-до самого справозданья посла — то польські часописи збули его дуже побіжно і тільки зазначають, що посол на вступі говорив „о трудностях, які стрічав як посол, через що не міг так вільно старатися о добро своїх виборців, як того бажав“. Натомість точніше подали дискусію над справозданьем і висказані бажання виборців.

Посол між іншими справами найширше представив виборцям справу реформи виборчої і сказав, що з повіта лімановського, як і з інших повітів свого округу виборчого дбав петиції за введенням загального права голосування, котрого дуже добивають ся робітники. Огже на той темативнязала ся на зборі перша дискусія. Кількох селян заявило ся против загального права голосування для громади, бо господарі вже нині не можуть дати собі ради з челяді, котра що-раз більше стає зухвалою, а до того всякий зайд, що не дбає ані о громаду ані о лад суспільний, перегосували бы оподаткованих. Сі аргументи пересвідчили виборців, бо виборці заявили ся однодушно лише за заведенням безпосереднього тайного права голосування для тих, що посідають якусь нерухому майно і платять від него бодай 1—2 зр. податку.

Далше посол говорив о ухваленім в році 1891 законі о зарізні худоби і виплату правительством 95% на випадок утрати худоби, о регуляції валюти о ухваленім недавно законі охоронючому против высылки бідняків людей фабрикантами машин, о наміреній реформі податків, о меліорації ополченців, о наміреній в 1885 році ревізії катастро; відтак о потребі регуляції рьк і о потребі реформи процедури цивільної [за тими обома справами промовляв в палаті] і вбивав виборцям дівчати по громадах в тім напрямі, аби спори о межі, дороги і т. п. полагоджували самі вийти, а не доносили до процесу судових, котрі людей руйнують.

Потім поодинокі виборці-селяне висказували свої бажання і кривди. І так: 1) Три селяне ждали знесення нотаріатів, а приділення пертрактаций сьмнадцятьох урядом громадам. 2) Два селяне нарікали на теперішній закон о конкуренції церковній. 3) Один селянин ждав віддана справу о обиду чести і справу дрібних урядом громадам. 4) Один селянин висказував несправедливість по судах з того огляду, що коли хтось нападений боронить ся, а потім оба заповуть ся до суду, то суд не зарівно карає обох, і того, що напад, і того, що боронив ся. 5) Три селяне нарікали, що при стагані такс військових дівчати надужити, силують також убогих платити такси, і ждали, щоб з такс військових давати

мундур урлопникам, особливо убожшим. 6) Два селяне оповідали всякі труднощі при становленню клас у стадинків державних. 7) Один селянин навів примір, що один жінці не виплачено після закона 95% за страчену заражену худобу. 8) Один селянин висказував пририв для селян з причини поплудневої науки в школах сільських, особливо коли діти мають 4—5 кілометрів дороги до школи. 9) Три селяне промовляли за строгим переведенням святкованя свят і за замкненням склепів в дні святкові. 10) Два селяне нарікали на несправедливий закон доведчик. 11) Вкінці один селянин ждав, щоб для удержання моральності між людьми учини в школах релігії більше ніж досі.

На всі ті висказані бажання і кривди відповідав посол і обіцяв, що такі справи, котрі належать до круга діланя ради державної, не залишить там піднести, а наконці навязуючи свою рьч до бажання послідного бесідника, сказав: Коли хочемо, аби наші школи приносили такіх користей, як повинні, то ми самі мусимо на кождім кроці сповідати з школою, бо найбільш заходи й праця учителя і катихти не принесуть моральної користи, коли родичі своїм прикладом будуть пеувати того, що тамт захищали, коли господарі не будуть дбати о моральність своїх домашніх, а вийти і радий о моральність своїх громад.

По тригодинній поважній нараді виборці уділили своему послові вогут довіри.

ПЕРЕГЛЯД ПОЛІТИЧНИЙ.

З'являть молоді чеські мужі в довіри мав відбутися вчора в неділю в Німбурзі. Інтересовані круги молоді чеські тримали в тайні день і місце з'яву. Запросини розіслано на основі давньої організації партійної, огже властиві проводирі радикально-поступової партії не були запрошені. Першою точкою тих нарад мала бути нова організація партійна, а відтак аж проводирі поступовців мали бути допущені до наради. Організація партійна „Час“ згадує про події в молоді чеські клуби при кінці послідної сесії парламентарної. Деякі уміренні послы, як каже „Час“, встоювались

33)

Осея Торпа.

Повість Тора Гедберга.

(Далше.)

И оть може в тижень по тім як між ними зайшла тільки що згадана сцена, раз вечером, коли сиділи в салоні, він нараз спробував її, немов продовжуючи перервану розмову.

— З того виходить, ти вельми его любила?

Она глянула на него зачудовано і недо-в'рично. Він примусив себе усміхнутися, і тоді ціле її лице засіяло. Цілий той час она бажала чим скорше пожитися а тепер пытає батька приняти яко перший крок з его сторони. З-разу она хотіла спробувати батька, о кій він говорить, хоч дуже добре понала від разу, але по тім видало ся їй се негідним, і она відповіла твердо і спокійно.

— О так, дуже!

Він все усміхав ся, але бояв ся відвернути очей від неї, щоб не стратити силу пановання над виразом свого лица.

— Що ж... Він був може який незвичайний чоловік?

Она на хвилю зморщила брови, як се в він часто робить, та відповіла:

— Незвичайний? Нї, але він був дуже добрий для мене і для мамі.

Ек кинув головою, але відповісти в-дого не міг, тільки очі его просили її далше говорити.

Она порозуміла его і зотхнула з польгою. Здавало ся їй, що давно ждала сен міг, і що тепер она вступає в щасливу фазу свого життя, бо-ж все, що до сен пори

ви мучило і сумувало, повинно наконці закінчитися повною гармонією. І з завзятым егономом она старала ся переконати себе, що і батько певне відчуває ту саму потребу.

Оперлась о поруче крісла і дивля ся передь себе з тою властивою усмішкою, яку спомини чи то веселі чи сумні викликають на лице чоловіка.

— Пригадую собі.. ах, як се було давно! Перші роки я его цілком не любила, нераз навіть гадала, що ненавиджу. Так я тоді була так маленька, я, має ся розуміти, ніякого поняття не мала о тім, що значить ненавидіти! — докинула в формі поясненя, немов то она тепер набрала в тім вигляді вже багато досвду.

— Думаю, що се властиво було за для мамі. Мені здавалось, що она любить его більше, як мене. Пригадую собі, що вечерами коли она мене уложити до сну та поцілує на добраніч, я нераз довго, дуже довго плакала, бо знала, що тоді она йшла до него.

Ек приєхав до самого вікна і удавав, мов то дивить ся на двір. Але его очі нічого не виділи, се було для него лиш претекстом, відвернути ся від Анни, щоб его лице не зрадило їй відбавляючих ся в ній душевних зворушень. При її перших словах він відчув злобу утху, але се скоро погасло і в его душі зачала ся боротьба між наміром застановити оповіданя а томлячим бажаньем дбати ся більше, більше..

— Я так тїшила ся кождою нагодою обійти ся з ним як можна більше по простаци, для того що бачила, як его се гніває. Мама пробувала вговорити мене, встидала мене за се, що я така зла, але я завжди уперно відповідала їй, що не можу его стерпіти. Мені здає ся, що она знала причину і ви бо-

дїло се, що мусіла ділити себе між ним а мною, але я вбила собі в голову, що не люблю его, і я не могла себе перемогти. Але ось, раз, пригадую собі..

Замовкла і задумала ся. Ніколи ще не нагадувала она Екви Ельзу так живо, як тепер, коли він, не дивлячись на її лице, чув її голос. Она мов справді вичилася від матері оповідати — она мала вповні таку саму здібність цілим своїм существом алевати ся з оповіданьем, так що се робило вражіння, немов то она думає голосно, таку саму манеру нараз замовкати і усміхатися до чогось то, що мелькало у неї умі, заки ще всїла се висказати словами. Він поглянув на ню неспокійно, — справді, она так само усміхалася, але погляд її був о много спокійніший і більше означений, а в ній не було того розс'яного, фантазійного виразу, який був у Ельзи. І ним заволодило таке чувство, немов би нараз чогось глядав.

— Ну? — сказав хриплим голосом і знов відвернув ся.

— Ах, се так дивно.. так се був, властиво кажучи, незначний епізод, а помимо того він викликав у мене так глибоке вражіння!.. Я мала десять літ, не більше, але живо собі все те пригадую. Він ніколи не виставляв мене, хоч деколи мені видавалось, що він і хотів би, так не смів. І як я тоді тям горділа ся! Се пригадую собі дуже добре! Я завжди виображала собі, що він мене любить! — Она засміялась. — Так ось, мама була розстроєна, як се часто їй лучало ся, і я бачила, що він ревно старав ся потїшати її. Се було, здає ся, вечером.. так, я стояла при вікні і дивилась на уліцю, де зачинали запалювати лампи. Мала сидіти з ним в сусідній кімнаті і

они о чомсь говорили шепотом, так що я нічого не могла почути, і я уважала себе так вельми забутою та заклиненою! Нараз я почув, що він підходить до мене, але я не обернула ся, доки він не опинив ся цілком побіч мене. Тоді він взяв мою голову в обидві руки і поцілував мене в волосся. „Пойди до мамі, потїш її!“ — сказав і похвув мене до дверей. В его голосі було щось такого, що приневолило мене поглянути на него, а тоді.. я завжди думаю, що він поганий, але тоді він видав ся мені справді гарним. Я пошла до мамі і там розплакалась так, що не я в але она мене мусіла потїшати. Але того вечера — я се пригадую собі добре — мені дозволили лишити ся до десяти години, і від тої пори.. справді від тої пори я его так само сильно полюбила, як передь тим думала, що его ненавиджу.

Повість про царя Аггея.

Написав Василь Шурат.

У давнину у давнину,
На Веході на далекому,
В багатім, славному городі
Жив можний цар Аггей.
Землі мав, що не змрити,
Підданых як насіяно,
Збирав дачки, брав жовітра
Й безжурно жав собі.
Жав цар Аггей без клопоту,
Кунався в достатках, в рїкоши;
Не знавши горя людського,
Він не бояв ся его.
И часом лиш розвѣдував:
Який дух між підданими,
Чи служба, військо в карности,

за тым, шобы радикалам цѣлкомъ уступити ся зъ дороги та выбрати Вашатаго и Грегга до делегацій. Оба тѣ послы були бы цѣлкомъ скомпромітували ся и въ сей способъ закончили бы свою карієру політичну. Однакъ бблѣшбѣ була протівна тому плянови, бо въ наслѣдствѣ компромітаціи деякихъ, хочъ бы лишь поодинокіхъ послѣвъ, потерпѣвъ бы загаль чеського народу. — Въ субботу вѣдбула ся въ Празѣ нарада комітету екекутивного нѣмѣцкихъ послѣвъ сойму чеського. Проводивъ нарадѣ провізорично д-ръ Шлезингеръ. Ухвалено скликати на 14 жовтня до Праги зборы нѣмѣцкихъ мужѣвъ довѣря. Въ тыхъ зборахъ взяли бы участь такожъ всѣ нѣмѣцко-чеські послы соймові и до рады державной.

Въ російскихъ газетахъ появили ся оцѣнки промовы ір. Кальвокого въ австрійській делегації. Експозе нашого міністра справъ заграничныхъ приняе прасою російскою прихильно, и уважае ся доповненемъ миролюбной промовы цѣсаря при повитаню делегаціи. Ір. Кальнокій — якъ каже „Новое Время“ — доказавъ своимъ корректнымъ заявленемъ, що вѣденскій кабинетъ есть справдѣ теперь миролюбный и старае ся жити въ згодѣ не лишь зъ Нѣмеччиною и Италією, але такожъ зъ Россією и Францією. Помимо атаку дел. Пацака на тридержавный союзъ, ір. Кальнокій не сказавъ нѣчого, що було бы некорректнымъ. Хочъ ір. Кальнокій унявъ ся за Стамбуловымъ, то помимо того мирный тонъ его промовы нѣчого не потерпѣвъ. „Новости“ ровнюжъ бачуть доказами мирного успокобленія вѣденскихъ кругѣвъ. Але сей оргѣвъ полемізуе зъ высказомъ Пацака, немовъ то Россія була бы одинокимъ вѣрнымъ пріятелемъ Австріи. Супротивъ того высказу треба сказати Темрі ассати! Вѣдъ часу договору берлинского и звороту австрійской політики на Балканъ не може бути й бесѣды про таку пріязнь мѣжъ Петербургомъ и Вѣднемъ. Лишь если бы „Кобургіанкъ“ забравъ ся зъ Болгаріи, тогдѣ можна бы подумати въ Россіи надѣ пріверненемъ давной пріязни.

Станъ, въ якомъ прибувъ недужій царъ минувшой недѣлѣ до Спалы, выкликавъ занепокоєньє въ царскій роднѣ и въ двѣрскихъ кругахъ. Про полѣшенье нема й бесѣды, на томѣтъ загальний станъ здоровья царя вельми недоволюющій. Чи середѣ такихъ обставинъ вѣдбуде ся дальша подорожъ царя до Криму, се ще непевне. Въ Петербургѣ хочъ и не знаютъ, яка се властиво недуга царя, то все таки уважають ситуацію грѣзною, бо въ кождѣй хвили можна надѣяти ся погѣршенія.

Краковскій Сзас подае такі інформації, котрі після его запервенія походятъ зъ вѣрдо-стойного жерела, про здоровье царя: Недуга царя есть грѣзна. Царъ такъ ослабленый, що по подорожи до Спалы не мѣгъ власными силами выйти зъ вагона и треба було его вывести, а радше вынести до повоза. Безперечно причиняе ся до розстрою справа царевича, що-до котрой Kreuz Ztg. подала лишь загальні

натяки. Наслѣдникъ престола все ще опирае ся своему супружеству зъ кн. Алицією гесскою и мабутъ въ-за того прійшло мѣжъ царемъ а сыномъ до поважной розмовы, котру царевичъ закончивъ заявленемъ, що не бажае короны и кождоу хвалѣ готовъ зречи ся наслѣдства престола.

Въ Нѣмеччинѣ якъ праса такъ и знатнѣйші мужѣ політичні занимають ся квестією польскою, до чого, якъ звѣстно, подала товчокъ промова кн. Бісмарка. Въ субботу прибувъ цѣсаръ Вільгельмъ до Торуня и на повитаньє бурмістра выголосивъ промову котрой змістѣ ще не поданій точно, але въ котрій бувъ такожъ натякъ на справу польску. Цѣсаръ сказавъ мѣжъ иншимъ, що лишь тѣ можуть числити на его ласку и пріхильность монаршу, котрі чують ся душею и тѣломъ прусскими подданными. „Тыпу ся — сказавъ цѣсаръ, що Торунъ все хоронивъ свой характеръ нѣмѣцкій. На жаль довѣдавъ ся я, що поведенєе польскихъ спбвгоровжанъ не було того рода, якъ бы я се бажавъ. Пригадую мои слова сказаніи про сторонничества перевороту. Мои корольскіе ласки можуть бути певні лишь тѣ, що уважають себе вповнѣ (voll und ganz) прусскими подданными. Если хочемо ставляти чело ворожнимъ затѣямъ, то дѣй подданіи мусять стояти цѣсно за моими плечами.“

Кн. Бісмаркъ выголосивъ вчера другу антипольскую промову до гостей зъ заходныхъ Пруссъ, котрі прибули вѣддати покѣлнѣ старому канцлерови [короткій змістѣ той промовы поданій въ нѣвѣстныхъ телеграмахъ.] — Членъ прусской палаты панѣвъ Коцеульскій надбславъ до N. fr. Presse спростованье, въ котромъ старае ся обшити Поляковъ познанскихъ водюко льяльностью. П. Коцеульскій заперече найперше, мовъ бы цѣсаръ Францъ Іосифъ сказавъ до него на равѣ у Львовѣ: „Скажіть тамъ въ Берлинѣ, якъ мене тутъ Поляки славно принимаютъ!“ — а вѣдтакъ оправдѣе Поляковъ зъ закидѣвъ кн. Бісмарка, хочъ и заявляе, що годѣ Поляковъ винувати за ихъ высказы о этнографічній едності всѣхъ трехъ дѣльницъ Польщы. — Газета Geselliger въ Грудзѣндзѣ, обговорюючи дѣяльність нѣмѣцкой комісії колынізаціонной обчєдлєа, що вже незабаромъ на ґрунтахъ болышихъ посѣлостей въ Познанщинѣ стануть нѣмѣцкі села. „Опираючи ся на дотеперѣшніхъ досвѣдахъ — каже Geselliger — можна твердити, що около 1930 р. польска болыша посѣлбѣе земельна въ Познанщинѣ и заходной Пруссіи, зъ выимкою майоратѣвъ и католическихъ добѣр церковныхъ, буде замѣнена на нѣмѣцку, подѣ условьмъ, що енергія по сторонѣ нѣмѣцкой не ослабне“

НОВИНКИ.

— Архикнязь Францъ Фердинандъ д'Есте у Львовѣ. Въ субботу о 9-й годинѣ рано прибувъ архикнязь на выставу зъ кн. Сапѣго и

розпочавъ ен оглядати вѣдъ павильону штукъ. Вѣдтакъ оглянувъ мавзолей Матейка и панораму а о годинѣ 10½ поѣхавъ до мѣста зъ вѣзитою до кн. Віддшпреца. О год. 11¼, вернувъ архикнязь зновъ на выставу и оглянувъ до 1-он годины вѣлька павильонѣвъ, почѣмъ удавъ ся на свѣдѣнєе, дане кн. Сапѣгоу въ французскій реставраціи. По свѣдѣнью о 2½ годинѣ зъ полудня переѣхавъ архикнязь навоздушною зѣлѣзницю до вѣддѣлу этнографічного. Опроваджувавъ по сѣмъ вѣддѣлѣ якъ звичайно проф. Шухевичъ. Зъ церковцѣ, що дуже подобала ся архикнязеви, поїшовъ до гуцульскон хаты, де замовивъ собѣ кафлеву пѣчь, таку саму якъ вѣ хатѣ. Въ наддѣстрийскій хатѣ замовивъ архикнязь вѣзокъ зъ кониками, забавку для дѣтей работы селянина, що мешкае въ хатѣ. Въ шляхотскій двѣрку прилучивъ ся до товариства такожъ ір. Володимъ Дѣдушницкій и посянѣвъ архикнязеви рѣзній предметы. Архикнязь очевидѣючи все интересовалъ, бо замовивъ цѣлу зборку предметѣвъ для своего музею а мѣжъ иншими колыску, музичній людовій инструменти, дѣхтарѣ, ходики, пороховницѣ, рѣжки и т. н. Крѣмъ того поспросивъ проф. Шухевича, шобы выбрать ще инші предметы зъ вѣддѣлу этнографіи и выславъ ихъ разомъ до Вѣднѣ. Такожъ дѣлѣвъ звернувъ на себе увагу архикнязя. Оглянувши ще сокальскую хату, по котрій опроваджувавъ ір. Володимъ Дѣдушницкій, переѣшовъ архикнязь до вѣддѣлу нафты и земного воску та до павильону выдѣлу краєвого, середнихъ шкѣлъ, ір. Ромъ Потоцкого, архикнязя Альбрехта и журналистичного. О годинѣ 5-й вѣдѣхавъ до мѣста, зложивъ тамъ колыка визитъ а вѣдтакъ поѣхавъ на обѣдъ до кн. Сапѣги. По обѣдѣ бувъ архикнязь на шкѣнку въ шляхотскій касинѣ, де перебувъ до годины 5-он рано и бравъ участь въ танцахъ. Вчера передъ полуднемъ бувъ на Болоньяхъ, оглянувъ касарнѣ, дѣмъ инвалідѣвъ, высокій замокъ, намѣстничтво а вѣдтакъ музей ір. Дѣдушницкого. По свѣдѣнью у кн. Сангушка вѣдѣхавъ о 3-й годинѣ зъ полудня назадъ до Вѣднѣ. На двѣрци пращали его всѣ, що були на свѣдѣнью, мѣжъ иншими кн. Сапѣга, кн. Сангушко, Мархвицкій, Гораискій и ин. — Въ падолистѣ мае архикнязь пріѣхати до Галичины на довѣй часть, шобы пѣзнати край и буде брати участь въ ловахъ.

— Канонічна візитація канчуцкого деканата. Дня 14 н. ст. версеня вечеромъ пріѣхавъ до Рашева Преос. епископъ Юліанъ Целешъ зъ Перемышля на візитацію канчуцкого деканата. На двѣрци повитали епископа староста зъ представителями мѣста, все священство канчуцкого деканата и богато священникѣвъ зъ короснянского, сяницкого и ясельского деканата. Въ супровѣдѣ бандеріи пріѣхавъ епископъ вечеромъ до Залѣся, де при выстрѣлахъ зъ мѣдѣровъ пріѣхавъ его при тріумфальныхъ вѣротахъ мѣсцевый священникъ. На другій день зложили епископови визиту староста п. Федоровичъ и видѣйшій прихожане зъ Рашева, якъ: президентъ суду п. Глушкевичъ, совѣтникъ Ганасевичъ, профессоръ Геѣвъ и ин. Зъ латинскихъ священникѣвъ явили ся два зъ сусѣдного села, а зъ Рашева не було нѣ одного. Вѣдтакъ вѣдѣдавъ владика добродѣя залѣской парохіи, старосту п. Федоровича. Въ Залѣсю задержавъ ся епископъ черезъ субботу, шобы въ недѣлю вѣдправити богослужєе и дѣлятого пріѣхавъ въ субботу зъ Перемышля крылошаннѣ о. Чеховичъ, а для асисты липали ся и деякі священники. Въ недѣлю вѣдправивъ владика службу Богу въ супровѣдѣ крылошанъ оо.: Чеховича, Войтовича, Бурсука зъ Кракова, Хотинецкого зъ Ярслава и о. Калужняцкого зъ Загѣря. Діаковували оо.: Киселовскій и Венгрияновичъ зъ короснянского деканата.

Прочіи священники асистували. По богослужєню вѣдѣхавъ епископъ до Тарнавки. — Въ честь епископа устроивъ у себе нѣ субботу президентъ суду п. Глушкевичъ вечеръ, на котрій запросивъ всѣхъ священникѣвъ, що супровѣдили владика.

— Проф. Петро Скобельскій зладивъ подчасъ сегоднѣшнихъ серій школьныхъ однацѣтъ фотографічныхъ знимковъ зъ Манявского Скита и тѣмъ прислуживъ ся рускѣй штуцѣ и исторіи. На фотографіяхъ бачимо чотири вежѣ и цѣле подѣбра давного Скитского монастыря зъ дуже гарною перспективою на окружающій горы. Проф. Скобельскій дарувавъ тѣ фотографіи проф. д-рови Ис. Шараневичеву, котрый яко членъ комісії для консерваціи историчныхъ памятникѣвъ вѣсходной Галичины, не залишитъ поѣднєсти свою справу на зборѣ консерваторѣвъ, а край певно радо причитивъ ся до аберєжєны сего такъ цѣнного для насъ памятника.

— Селяньска пѣсня. Въ Тернополи розпочавъ ся дня 21 н. ст. версеня процесъ протівъ покутного дорадника, жидѣ Йосѣ Грингавта за его учинки, якихъ допустивъ ся вѣдъ р. 1889 до 1893. Після вѣдчитаного акту обжа-лованія, бувъ сей жидѣ тпновымъ селяньскимъ „адвокатомъ“. Не знаючи навѣтъ чѣтати и писати, азмѣвъ такъ арочно обмотати свои жертвы, що они безъ нѣлєкон поруки вѣддавали титуломъ нагороды за сподѣваній зыски вѣдъ 1 до 100 зр. Обсягъ интересовъ, ведєныхъ Грингавтомъ, бувъ дуже великій: вѣмъ мѣшавъ ся навѣтъ до роднинныхъ справъ и удерживавъ правдиве бюро до заключуванія сѣльскихъ супружествъ. Мавъ справы не лише въ Полупанѣвцѣ, де постѣбно мешкавъ, але и въ сусѣднихъ селахъ на колыка миль довкола. Одну зъ головныхъ тайнъ его поведѣнєа было се, що умѣвъ вивести въ селянъ, що мае численній зносини зъ адвокатами, судомъ и т. ви. Дѣлятого горюли ся люди до него, приносили ему свои документы, платили, що зажадавъ и ждала терпѣливо. Такимъ чинѣмъ вымантивъ Грингавтъ за три роки вѣдъ легковѣрныхъ селянъ звышъ 600 зр. а богато убогихъ роднѣвъ довѣвъ до цѣлковитого зныщенія. Сей займающій процесъ потрєвавъ до 8 днѣвъ.

— Нашанованье русскихъ святѣ ц. н. судами. Якъ намъ пишутъ зъ Перемышлянского, тамошній ц. к. судъ повѣтовый вызначивъ терминъ Русинамъ Михайлови Ивашковому, Марсѣцѣ Финаковѣй и Францѣ Чорноѣ [вѣдѣванье до ч. 4112] на свято Рождества Пресв. Богородицѣ на 9 ту годину рано. А въ Перемышлянахъ начальникомъ суду есть навѣтъ Русинъ зъ роду п. Сывгалевичъ. Не вже-жъ не знавъ бы вѣмъ нѣчого про рускѣй святѣ?! Quousque tandem?

— Выдѣвъ „Школьной помочи“ въ Коломыни бажючи прійти въ помѣчь родичамъ, посылающимъ свои дѣти до тутѣшной гімназіи а на-рѣкающимъ дуже часто на бракъ добрыхъ станцій, рѣшивъ ся бувъ уже въ сѣмъ роцѣ отворити институтъ, постаравъ ся бувъ о вѣдповѣдній надѣбръ и приготировъ усе, що до введенія въ житєе такого институтѣ потрѣбно. Выдѣловъ не ходило при тѣмъ о власній користи, ба навѣтъ бувъ приготированъ на страту матеріальну въ сѣмъ роцѣ, а радше мавъ тѣлько добро родичѣвъ и дѣтей на оцѣ, сподѣючись для себе, що зъ часѣмъ при такомъ институтѣ и бѣдній а способній школяръ знайдѣтъ бесплатне помѣщенєе. Однакъ, на жаль, мусѣвъ выдѣль на сей роцѣ вѣдступити вѣдъ своего рѣшенія, бо родичѣ або цѣлкомъ не согласили ся, або такъ пѣзно, що годѣ було вже о утворєню институтѣ й думать, хотѣя рѣшенѣ до зголошуванія бувъ въ часописѣхъ докладно поданій. Може бути, що въ слѣдующѣмъ роцѣ школьнымъ родичѣ скорше свѣй

Чого у церквѣ вчати.
А въ церквѣ чи на цвѣнтари,
Въ Петровку чи въ Пилиповку —
Бренѣла кожда проповѣдь
Похвалами царю.
Всѣ ласки и добродѣйства,
Якими вѣмъ обсыпѣе
Подданныхъ, перечисленіи
Були тамъ кождый разъ.
Тамъ страха ради царского
Лунало слово Божєе:
Дай Богу, що належить ся,
Царєви, що звелитъ.
Бо власть на свѣтѣ всякая
Вѣдъ Бога постановлена,
А промѣжъ всѣми властями
Є перша царська власть.
Чимало тамъ ще доброго
Христане въ церквѣ вчили ся,
Молили ся, хрестили ся
И радѣ йшли домѣвъ.
И царъ звичайно радуавсь,
Чого-жъ вѣмъ днесъ захмаривъ ся,
Чого-жъ се днесъ поморщилось
Его гладке чело?
Здае ся, вухо царское
Почуло щось немногого, —
Казали люди шепотомъ,
А що, не знавъ нѣхто.
Аггей не ждавъ, ажъ правити
Скѣнчить ся служба Божая;
Вѣмъ послѣ евангелія
Забравъ ся зъ церкви геть.
Домѣвъ прійшовъ нахмуреный,
Ажъ жѣнка налякала ся,
Ажъ слуги всѣ стрѣвожились, —
Такий грѣзний мавъ видѣ.
Вѣмъ плєснѣвъ. Мовъ опареніи
Гайдѣки два праскочили,
Вклонили ся въ пѣвъ пояса
И ждуть, що скаже царъ.

Аггей мовъ не добавѣу.
Ходивъ ще черезъ хвилечку
Повѣдовѣжъ свѣтлицѣ скорою
Ходою, — думавъ щось.
А тамъ гукнувъ: „Епископа
Зовѣтъ сюды! най квалитъ ся,
Бо жду его.“ Вклонили ся
Гайдѣки и поїшли.
Не довго ждавъ царъ. Пѣвагомъ
Иде старый. Промовити
Хотѣвъ щось до волѣдаря,
Хотѣвъ, однакъ не встигъ.
Бо, злобно посмѣхаючися,
Аггей его пытае ся:
„Такъ вы се, вы панѣ-отченѣку,
Бунтуете народъ?
А я й не знавъ... Звиняти ся
Теперь не потребуєте.
Я чувъ и се вже выстане,
Я въ церквѣ чувъ слова:
Послѣдній будутъ першими,
А першіи послѣдними.
Така то ваша проповѣдь?
Не бунтъ же се? Кажѣтъ!“
На те епископъ: „Господи!
Такъ се-жъ бо е евангелійскій
Слова. Намъ зъ евангелія
Не выкидати слѣвъ!“
„Га, га!“ озавъ ся зъ ѣмѣкомъ
Аггей. „Туды стрѣляете!
А що, якъ евангеліє
Хватити-бъ стало бунтъ?
Хиба й тодѣ на Господа
Все звалювати станете?
Хиба й тодѣ ще скажете:
Не выкидати слѣвъ?...
Ого бѣ менѣ сподобалось!
Нѣ, отченѣку Гервазіє,
Якъ довго я на голову
Не впаѣвъ и маю власть,
Такъ довго йти не важте ся

На проу зъ моею волею,
Будѣ вамъ самъ Богъ защитѣю,
Не то святе писмо!
Я вже скѣнчивъ. Звиняти ся
Теперь не потребуєте.
Я чувъ и се вже выстане.
Вы можете вже йти!“
Сказавъ и плєснѣвъ. — Вскочили
Гайдѣки, поклонили ся,
Ждуть мовчки царскихъ приказѣвъ,
А царъ сказавъ имъ такъ:
„Недѣля днесъ. До пятницѣ
Нехай мои урядники
Зберуть въ селѣ и горѣдѣ
Всѣ писма и книжки,
Книжки церковній и свѣтскіи;
Нехай ихъ попрочитуютъ
И кожду стрѣлку, словечко
Кождѣське разберутъ.
А де имъ лишь попаде ся
Слѣдъ духа бунтѣвничого,
Тамъ, — я имъ се приказую, —
Нехай усе палѣтъ!“

Сповнилась воля царская —
Заживъ Аггей безъ клѣпѣты;
День вдень зъ другими бавивъ ся,
Нѣчь въ нѣчь гульня-бенѣкѣтъ.
Або тотѣ польованія!
Зъ цѣлымъ дворомъ-дружиною
Збиравъ звичайно досвѣта
Аггей у темный бѣръ.
Бо-жъ то й борѣ великій
Були въ Аггей! Сонѣшнымъ
Промѣньемъ дружино лѣскана
Тамъ царювала нѣчь.
А въ царствѣ ноцѣ темной
Въ балкахъ, ярахъ мѣжъ деревомъ
Ховавсь ненапастованній
Спокойно дикій звѣрь.

Ховавъ ся, покѣи голоса
Рогѣвъ стрѣльцѣныхъ, крученыхъ
Не залудили досвѣта
Промѣжъ верхи ялицъ.
Тодѣ що-йно спѣлоханий
Кидавъ свои легѣвники,
Щєнятъ кидавъ за поєвнѣстомъ
Убийничѣ стрѣлы и бѣтъ
На ѣсѣльѣ, покѣи блискавка
Зъ твердонъ кричѣ, острѣи,
Не впаѣла въ тѣло павєкоу,
Ключемъ не брѣзла кровь.
Звѣрь падавъ, але жалѣбѣи
Скѣнѣли стѣны хвалами
Невѣзною дрожію
Пріймали всѣхъ стрѣльцѣвъ.
Стрѣла на силу прогнана
Мовъ зѣ жаху переѣдѣ злѣнѣючи
Тремѣтъла напередѣ
Повѣтре, а роги
При стѣнахъ тыхъ, здавало ся,
Похрипли и замѣтъ радѣстныхъ
Акордѣвъ одушевѣленія
Давали тихій плачь.
Самъ бѣръ, немѣвъ зѣтѣючи,
Шумѣвъ, туживъ надѣ трупами
Недавнюю окрасѣю
Свою — слѣзы ливѣ.
Та борѣ тѣга тихая,
Той плачь рогѣвъ, те дрѣжанье
Стрѣлъ разомъ зъ тѣми стѣнами
Складались на одну
Грѣбану якусь сѣмѣонію,
Котрою вся околиця
Лунала ажъ до вечера,
Ажъ царъ сказавъ: „шабашъ!“
Тодѣ стрѣльцѣ добыченѣ
Сѣтки возѣвъ окованныхъ
Засыпували и весѣло
Вертали ся домѣвъ.

(Дальше буде.)

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНСКИЙ

артист-маляр

известный вѣдѣ колѣкующихъ лѣтъ изъ своихъ работъ малярскихъ, украшае церкви въ стилѣ восточномъ разномъ изъ позолоченіемъ, престолами, иконостасами и инши рѣчи. Принимае рѣзбарскіе работы посылъ вѣснѣхъ плановъ. Выготовленіе всякого величій церковныхъ образовъ до иконостасовъ, престоловъ, плащаницъ — олійными красками на полотнѣ и деревѣ. Подбѣшу въ фотографіи портреты. Въ уваженіи п. к. консерваторіи реставруе всякой старинности, а то фрески, рѣзбы и т. ин. входящій въ кругъ работъ малярства по наймѣтрѣннѣйшихъ цѣнахъ. Подписанный проситъ Вѣд. Духовенство занотувати собѣ его адресу.

Т. Копистинскій

у Львовѣ, улица Краковска число 20.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. м. управ. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

купув и продає

всѣ эффекты и монеты

по курсѣ деннонѣ найточнѣйшомъ не вчисляючи пѣякои провизіи.

Яко добру и певну льокацію поручає

4 1/2 % листы ипотечный
5 % листы ипотечный преміованый
5 % листы безъ премій
4 1/2 % листы товариства кредитового земного
4 1/2 % Банку Краевого
4 1/2 % позичку Краеву Галицку 3488
4 % позичку пропінційну Галицку
5 % " " Букованьску
4 1/2 % " " угорскихъ желѣзницъ державныхъ
4 1/2 % " " пропінційну угорську
4 % угорскій облигацій индустриальный

а всѣ ті паперы Контора вымѣны Банку ипотечного все купув и продає по найкористнѣйшихъ цѣнахъ.

ЗАМѢТКА: Контора вымѣны Банку ипотечного прймає вѣдѣ П. Т. купующихъ всякаго вывозованый а вѣдѣ платный мѣсечный паперы цѣны, такожъ запашия купоны за готовку, безъ иякого вѣдѣчленія, а за мѣсечный лѣтъ за вѣдѣчленіемъ справедливыхъ коштѣвъ.

До эффектовъ у котрыхъ вышли купоны, доставляе новыя арушѣ купоновъ, за вѣротоу коштѣвъ, котры самъ поноситъ.

ГАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ

Почавши вѣдѣ для 12 лотого 1889 выд ає

АСИГНАТЫ КАСОВЫ

4 % зъ 30-дневнымъ выповѣдженіемъ

4 1/2 % зъ 90-дневнымъ выповѣдженіемъ

а всѣ находящійся въ обѣгу 5 % асигнаты касовы зъ 90-дневнымъ выповѣдженіемъ будутъ опроцентованый по 4 1/2 % вѣдѣ 15 мая 1889.

Передрукъ не буде платеный.

Дирекція.

Руска масть противъ гостця
есть найлѣпшій, выпробованнымъ средствомъ на гостецъ,
кожѣ, паразитѣ и т. д. — Цѣна 1 слонка 1 зр.

Масть на свербячку

Цѣна 1 слонка 60 кр.

323 9 10

Головный складъ: С. РУКЕРЪ аптекарь у Львовѣ.

НА РАТЫ

МАШИНЫ ДО ШИТА

зъ найлѣпшихъ фабрикъ заграничныхъ и
красивыхъ вѣдѣ 25 до 65 зр.

порукає 4798 117—?

ЛЮДВИКЪ ГАРДОЛИНСКИЙ

Львовѣ, площа Галицка 14.

Цѣны на жадање даромъ и франко.

ВИНА БОЧКАМИ

впростѣ вѣдѣ продуцентѣвъ выслає:

Самородный — Гегеляйскій

за бочку 135 літрову по 70, 80, 90, 100, 120,
130 зр. и выше. (Бочка не зачислає ся.)

ИНШИ БОЛШЕ КВАСОВАТІ (неквасні) за гекто-
літеръ по: 30, 40, 50 и 60 зр. (Бочка зачислає
ся по цѣнѣ коштѣвъ).

При замовленіи просимо подавати докладну
адресу и послѣдну стацию желѣзничу.

116 26—?

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.

Знаю вѣдѣ многихъ лѣтъ ц. м. управ. разінерія спир-
туса, заосмотрѣна найлѣпшими приладами ректифікаційными
найновѣйшомъ системѣ, фабрика рому, лікерѣвъ и оцту

Юлія Миколая Наслѣдникѣвъ у Львовѣ

Яковъ Шпрехеръ и С-ка

порукає старѣ польскій сильнѣй торѣвки, дуже добры розолісы,
лікеры, румы правдивѣ зъ Лямы, яєъ такожъ найлѣпшомъ
якості бравѣ спеціалы якъ: Народѣвка, Dziennik, Szczotek,
Карпатѣвка, „Дабель“, Помаранчева не солоджена, Ратаѣя,
Деревѣвка и т. м. торѣвки упривилежанъ и однокѣ правдивѣ
если зъ нашомъ фабрицѣ спровадженѣ.

Однокѣ жерело въ краю для пш. антиварѣвъ, до побѣ-
рала алькоголю абсолют. и частѣйшомъ спиртуса, до цѣ-
лей дѣлнчнхъ вѣдѣ полату и вѣдѣ оподаткованого.
Правдивѣ спиртусъ оптовѣ найлѣпшій, здоровѣ
не шѣднѣ, бо не выпробованный зъ есенціи оцтовѣ.

Складъ для мѣста Львова, ул. Коперника ч. 9 и въ
головномъ складѣ вѣдѣ минеральныхъ І. Нолеса, улица
Кароля Людвика ч. 29.

4014 128 -104

УЧИТЕЛЬ

органъ руского товариства педагогическаго дѣ-
ятельности педагогическо-научного, выходѣтъ
вѣдѣ 1 червня 1889 р. у Львовѣ ул. Вѣрменска
ч. 2. Предплата на цѣлый рокъ 3 зр., на полѣ
року 160 кр. на четверть року 1 зр.

Рухъ поѣздѣвъ желѣзничихъ

важный зъ днѣмъ 1 мая 1894 послѣ годиника середно-европейского.

Приходить до Львова зъ	ПОѢЗДЫ				Вѣдѣхъ до Львова до	ПОѢЗДЫ					
	послѣдній		особой			послѣдній		особой			
Кракова (Берлина, Вроцлава, Вѣдня)	232	525	100	610	900	Кракова (Вѣдня, Вроцлава, Берлина)	224	1010	450	1035	655
Варшавы	—	525	900	—	900	Варшавы	—	1010	450	—	655
Хабѣвки (Закопаного) на Перемышль, Рапшвъ, або Тарнобъ	232	—	—	—	—	Хабѣвки (Закопан.) на Тарнобъ або Рапшвъ	—	1010	—	—	—
Хабѣвки (Закопаного) на Рапшвъ або Тарнобъ	—	525	—	—	—	Хабѣвки (Закопан.) на Рапшвъ або Перемышль	—	—	1035	—	—
Хабѣвки (Закоп.) на Стрый Мушны, Крилицъ, Жегестова на Тарнобъ	—	—	834	—	—	Хабѣвки (Закоп.) на Стрый Мушны, Крилицъ, Жегестова на Тарнобъ або Рапшвъ	—	—	950	710	—
Мушны Крилицъ Жегестова на Рапшвъ або Тарнобъ	—	—	—	900	—	Мушны, Крилицъ, Жегестова на Тарнобъ (вѣдъ $\frac{1}{2}$ включно до $\frac{30}{6}$)	—	—	—	655	—
Мушны Крилицъ Жегестова на Тарнобъ (в. $\frac{1}{2}$ до $\frac{30}{6}$)	—	525	—	—	—	Мушны, Крилицъ, Жегестова на Тарнобъ	—	—	450	—	—
Месе-Ляборѣцъ Шавного-Куляшного на Перемышль	—	—	900	—	—	Мушны, Крилицъ на Стрый Месе-Ляборѣцъ, Шавного-Куляшного на Перемышль	—	—	—	655	—
Надбереза и Тарнобжега	—	—	600	—	—	Надбереза и Тарнобжега	1010	450	—	—	—
Подволочискъ и Бродѣвъ (на дворѣ год.)	218	929	910	545	—	Подволочискъ и Бродѣвъ (зъ дворѣ год.)	808	244	940	1020	—
Подволочискъ и Бродѣвъ (на дворѣ год.)	158	913	845	519	—	Подволочискъ и Бродѣвъ (зъ дворѣ год.)	—	—	—	—	—
Сучавы	940	—	737	1227	635	Сучавы	632	256	1004	1017	—
Камполюна	940	—	737	—	—	Чорткова на Галичъ	615	—	1015	255	1030
Радѣвѣцъ	940	—	737	—	635	Гусятна на Галичъ	815	—	—	—	1030
Бергомета и Чудина Новоселѣцъ	940	—	737	—	—	Слободы рунгур. Копальнѣ Новоселѣцъ	615	—	1015	—	1030
Слободы рунгур. Копальнѣ Гусятна на Галичъ	940	—	737	—	—	Бергомета и Чудина Радѣвѣцъ	615	—	—	—	—
Чорткова на Галичъ	—	—	—	1227	—	Камполюна	615	—	1015	—	1030
Ворислава	—	—	202	1210	—	Сокала	—	—	980	645	—
Белѣца	—	—	—	445	—	Велѣца	—	—	—	980	—
Сокала	—	—	748	445	—	Ворислава на Стрый Лавочного (Мункача, Серенца, Мисколяца, Пешту) и Хирова на Стрый	—	—	540	—	710
Лавочного (Пешту, Мисколяца, Серенца, Мункача, Хирова и Станиславова на Стрый)	—	—	834	1210	—	Станиславова, Долинѣ, Болехова на Стрый	—	—	—	950	710
Стрия и Сколього	—	—	847	—	—	Сколього и Хирова на Стрый	—	—	—	950	—
Сколього, Хирова, Станиславова на Стрый	—	—	—	202	—	Стрия и Сколього	—	—	—	305	—
Гребенова (вѣдъ $\frac{1}{2}$, включно до $\frac{30}{6}$)	—	—	—	202	—	Гребенова (только вѣдъ $\frac{1}{2}$, включно до $\frac{30}{6}$)	—	—	—	—	940
Бруховичъ (вѣдъ 12 мая по часовѣ ажъ до вѣдѣжана)	—	—	—	810	—	Бруховичъ (послѣдній вѣдъ 12 мая ажъ до вѣдѣжана)	—	—	—	330	—
Зимно-водѣ (послѣдній вѣдъ 12 мая ажъ до вѣдѣжана)	—	—	—	—	—	Зимно-водѣ (послѣдній вѣдъ 12 мая ажъ до вѣдѣжана)	—	—	—	342	—

Гослады вѣдѣ въ видѣ ишненіемъ можна до-
стать въ борахъ информаційныхъ, касаяхъ стаційныхъ
и у кондукторѣвъ.
*) Годны печатанъ грубимъ черенками означують пору іотну вѣдѣ год 6-омъ вѣтерѣмъ до год 6-омъ
9 мѣс. рано. Въ борахъ информаційномъ ц. м. австр. желѣзницъ державныхъ у Вѣдѣ (улицѣ Іоанна 29) яєъ такожъ
аєъ борахъ информаційномъ ц. м. австр. желѣзницъ державныхъ у Львовѣ (улицѣ Третього мая ч. 3, готель Имперіаль),
удѣляє ся устнѣхъ або ишненнѣхъ объясненъ въ справѣхъ досточно службѣ на ц. м. австр. желѣзницѣхъ
державныхъ. О сколько подручника дозволяють, засягнути тамъ-же можна информацій водносныхъ ся до
решѣти австро-угорскихъ и заграничныхъ желѣзницъ. Въ борахъ информаційныхъ продає ся выдаванъ чѣ-
ресѣ ц. м. австр. желѣзницъ державныхъ билеты до вѣдѣ и шитки заусталованыхъ повѣдѣнь до вѣдѣ яєъ
такожъ тарифы.

4980

Велика львівська лотерія виставова

Тягненъ вже въ четвергъ.

ГОЛОВНІЙ ВИГРАНІЙ

60.000 зр., 10.000 зр., 5.000 зр.

готовкою зъ потрученіемъ лѣтъ 10%

Львівскій льосы виставові
по 1 зр. поручає:

Іосифъ Рознеръ

домъ банковый

М. Йонасъ

" "

Шеленбергъ и Крайзеръ

" "

такожъ администрація „Дѣла“.

279 33-4

НА СЕЗОНЪ ОСѢННИЙ

Проситъ ся ласкаво всѣхъ Вп. Гостей выставовыхъ пересвѣдчити ся о дивной
дешевості осѣнныхъ и зимовыхъ товаровъ, вже спровадженыхъ въ великой скѣлькости.
Слѣдуючія товары продають ся по незвычайно дешевыхъ цѣнахъ доки истнує
запасъ:

1000 модныхъ муфѣвъ для дамъ и дѣтей 120, 150,
2— до 5— зр.
1000 кожаныхъ шапокъ для дамъ и дѣтей 120,
180, 220 до 4— зр.
1000 фланельовыхъ и суконныхъ блюзъ осѣнныхъ
и зимовыхъ 250, 3— до 6 зр.
500 галюкъ водѣжовыхъ по 250 до 4— зр.
1000 хустѣвъ Гімалая, найбѣднѣйшій родъ 175, 225
до 4— зр.

Конфекція для дѣтей.

4000 наймоднѣйшихъ суконѣвъ на осѣнь и зиму
180, 250 зр.
1000 модныхъ плащѣвъ на осѣнь и зиму вѣдѣ
4 зр. и выше.

3000 одѣговъ для хлопчѣвъ у всѣхъ величинахъ
по 180, 2—, 3— зр. и выше.
Особливѣ новости въ стяжкахъ, воалѣхъ, капелю-
хахъ дамскихъ и дѣтннхъ, рукавичѣхъ гласъ,
дунѣхъ, вѣяныхъ и шовковыхъ, хустѣхъ,
панчолахъ, парасолахъ до дощу, блюзѣхъ
шовковыхъ и вѣяныхъ, шляперѣхъ,
костюмахъ и негліжахъ найдѣшли власне въ
великой скѣлькости и доповняють ся щоденно.

Особливѣ гуртовна продажъ принадѣжна

въ вѣдѣжѣ занавѣсъ, кашъ и килимѣвъ.
5000 кашъ на столы по 75, 120, 130, 250.
4000 кашъ на лѣжка по 2, 250, 3, 350, 4.
800 великихъ кашъ на столы и лѣжка, даючихъ
ужити ся на обѣ стороны (вырѣбъ килимѣвъ)
по 190, 250, 4, 5.

Всѣхъ въ провинціи надѣсланный моручѣна полагѣжує ся найсовѣстѣйше и найскорше.

Зъ глубокимъ поваженіемъ

Зарядъ магазину AU LOUVRE

у Львовѣ, площа Напѣтульна ч. 3.

4895 140—?

При закупкѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

у Львовъ:
на правый рука . . . 18 гр. на лѣвый рука . . . 8 гр.
на чертѣ рука . . . 4 гр. на мѣсцѣ . . . 1 пр. 35 гр.
Реканция, Администрація и Експедиція пошл. ч. 24
ул. Ваторис. — Рукописи авторства сѣхъ лѣтъ на периодическѣхъ вѣстникахъ. — Реканция неоплаченныхъ вѣдѣхъ мѣртв.
Мѣднѣе число конште 8 гр. в. а.
Огладеніе принимало сѣхъ цѣнѣ 6 гр. вѣдѣхъ одного
сортѣхъ иностранного а вѣхъ рубричѣхъ „Набѣлгане“ по 20 пр. в. а
Мѣднѣе чѣслѣхъ а вѣхъ 10 пр. вѣдѣхъ этикетѣхъ

И вновь на першбѣмъ мѣсци водъзываемо ся до Васѣ, дорогой рускый красавицѣ! Вы найцѣрѣйше переимаете ся патріотизмомъ и водѣчуваете найживѣйше духовыя потребности народу. Возьмѣтъ складку въ свои дробныя руки! Въ осеня маєте до того красну нагоду. Теперь водѣбувають ся весѣля, тожъ каждый зъ гостей, весело настроенный, радо кинѣ леопу на тацу, коли до него щиро промовяте. — Вы жѣ, панове газды, зробѣтъ пушку дома, и вмѣлуйте при кождѣй нагодѣ до неи бойды по крейцарю. — Вы, войты по селахъ и мѣсточкахъ, зби-

райте водъ господарѣвъ, що мають свій грунтъ, бодай по лігрѣ збѣжа, зсыпавши его въ одно, продайте, а буде зъ того красна сумка на будову руского театру. Кобы такъ дѣло ся въ кождѣмъ мѣстечку, то нашъ фондъ росла бы якъ на дрожжахъ. Дай то Госоди!

Водъ комитету будовы руского театру.

У Львовѣ дна 25 вересня 1894.

В. Пилипчикъ.

НОВИНКИ

— На дохѣдъ товариства рускихъ ремѣсниковъ „Зоря“ водбуде ся въ четверть дня 27 н. ст. вересня представленье въ рускомъ театрѣ. Выставлена буде мѣлодрама „Наталка Полтавка“.

— Сходины товариства „Клюбъ Русинѣвъ“ водбудуть ся въ среду 26 н. ст. вересня о год. 3-й въ полудня въ комнатахъ „Пресвѣтъ“. Запрошуе всѣхъ членѣвъ до участи. — Г. Шухевича.

— На выставу прибула вчера прогулька селянъ зъ Збаража подъ проводомъ старосты Кавцкого. Въ прогульцѣ взяло участь до 400 селянъ и кѣлькохъ рускихъ священниковъ. По полудни явивъ ся на площѣ выставки кн. Ад. Сапѣга, а тогдѣ участники збараскон прогульки зробили ему овацию. Окружили князя докола, а о. Рейтаровскій зъ Любоновъ выголосивъ утрактатицну (руско-польску) промову; подякувавъ за устроенье выставки, котра якъ для Русинѣвъ такъ и для Поляковъ має велику вагу, а Русины прабуду си оглянути и набрати новыхъ силъ до житя народнаго. Селяне водспѣвали „многая лѣта“. Кн. Сапѣга водповѣвъ, що выставка есть дѣломъ обохъ народѣвъ та Русины и Поляки можуть нею гордиться, а закѣнчавъ замѣткою, що тѣ, котрі станили на чолѣ того дѣла, рѣвною любовію окружають всѣхъ малюющихъ той край, безъ рѣзницѣ народности и вѣросповѣданя, кобы лишь були честными людьми и любили вѣтчину. — Участники прогульки водѣхали вечеромъ домѣвъ.

— Зъ Рогатинщины пишутъ намъ: Въ Журовѣ пануе вже водъ тѣдня холера. Зачала ся въ недѣлю, а до четверга було 6 смертныхъ случаевъ. Водъ пятницѣ до нинѣ т. е. до понедѣлка були 3 вѣдомы случаи занедужаня, а кѣлько потайныхъ, бо люди боать ся признавати. Зъ трехъ послѣднихъ занедужанъ не було случаю смерти, може й выйдуть. Въ Журовѣ перебувае теперь постоянно лѣкаръ.

— Въ справѣ пострѣленя сына о. Єзерского въ Золочевѣ одержуемо зъ найкомпетентнѣйшю стороны отес писмо: „Въ ч. 203 „Дѣла“ було сказано въ новинцѣ „Нещастна пригода“, що се нещастье случилось за-для неосторожности. Однако такъ не было, бо пострѣленье наступило въ наслѣдокъ карыгдого недбалства и недогляду матери, котра помимо остороженя, полишила своимъ дѣтямъ такъ печальну заставку, а далше въ наслѣдокъ шалености и розузданой сваволѣ хлопця-збыточника, бо мѣрять въ голову переходячого коридоромъ чоловѣка, водтягнути курокъ и спустити — се чей-же не чистый припадокъ, якъ бы деякі добрі люди хотѣли се нещастье передъ властями виправдати, або хочъ неосторожностью покрыти. Се для спростованя факту и въ острогу вѣзмъ родичамъ, котрі своимъ недорослымъ дѣтямъ даютъ дозволъ на такую небезпечну розрывку а вѣбѣнцѣ и указъ оку справедливости, що сторожить безпечности житя горожанъ. — Станъ раненого трохи лѣпшій и есть надѣя, що Богъ перемѣнитъ ея страшну катастрофу.“

— Въ репертуарѣ розправъ судовыхъ, які прийдуть на порядокъ теперѣшню каденцію суду присяжныхъ передъ львовскимъ трибуналомъ карнымъ, помѣщено двѣ, котрі будутъ дотыкати справъ рускихъ. Имено дня 10 н. ст. жовтня водбуде ся розправа противъ п. Вол. Луцка, редактора „Галичанина“ за обиду чести п. Вол. Шухевича, — а дня 13 жовтня противъ п. Ореста Авдиковского о провину зъ §§ 487, 488 и 493 зак. карн., поповнену клеветою на д-ра Костя Левицкого, выдавца Слова правничого.

— Кс. Стояловскій перенѣсь ся зъ архидієцезіи львовской не до дієцезіи дяковарской, якъ перше оповѣстили часописи, лѣше до архидієцезіи антиварской въ Черногорѣ. Зъ нагоди принятя кс. Стояловского до своєї архидієцезіи выдавъ антиварскій архієпископъ Милановичъ таке писмо: „Ф. Симеонъ Милановичъ, зъ Божого милосердія и св. апостольского престола ласки архієпископъ антиварскій або діокленскій, примасъ королевства Сербіи и т. д. Читаячи поздравленіе! Вѣзмъ и кождому зъ особна се наше писмо читаючи, яко вѣростойну рѣчь констатуемо и повѣрѣваемо, що мы улюбленому намъ въ Христѣ Всѣмъ о. Станиславу Стояловскому, священникови нашої митрополитальной антиварской архидієцезіи, пѣзнавши и зважывши всѣ обставины, а передовсѣмъ пересѣдѣвши ся о его похвальній ревности и запопадливѣй способности, зъ якою воиъ для побольшеня хвалы божой и поднесеня просвѣты христіанского народу та для остороги его передъ нашою россылающею ересь, посвячае ся выдаваню добрыхъ книжокъ и католическихъ газетокъ, прихляючи ся до его просьбы, дали дозволъ перебувати пять лѣтъ по-за нашою антиварскою архидієцезією въ якоій небудѣ дієцезіи Австро-Угорщины и воддавати ся той своєю пожиточной праці; рѣвночасно-жъ его, яко ка-

толического священника, о скѣлко намъ въ Господѣ вѣдомъ, нѣякимъ не подпадающего цензурамъ анѣ въ якіе небудѣ способѣ не усуненного водъ святыхъ функцій и водъ послуги престола, поручаемо щирымъ сердцемъ в горячою ласкавости и любовию епископѣвъ, въ дієцезіяхъ котрыхъ буде перебувати. — Даве въ нашої архієпископскій палатѣ въ Антиварі 1894 р.“

— Испытъ арѣлости въ нѣмецкой гимназии у Львовѣ водбуде ся 17, 18 и 19 н. ст. вересня подъ проводомъ красоваго инспектора д-ра Люм. Германа. До испыту приступило 18 абитуриентовъ. Зъ нихъ репробовано 5 на одинъ рѣкъ, одинъ водступивъ водъ испыту, а 12 зложало испытъ зъ добрымъ успѣхомъ. Зъ мѣжъ Русинѣвъ одержали свѣдоцтво арѣлости: Лукіяны Демчукъ, Мих. Ивануца и Ив. Горбанъ. Поправку зъ одного предмету зложило 5 абитуриентовъ, мѣжъ иншими 2 Русины а то: Адамъ Чмѣль и Ерон. Глинскій.

— Доставка зельного моста. Урядова „Газета Львовска“ и „Wiener Zeitung“ оголосувъ розписанье офертъ на доставу и установление зельнаго конструкціи моста при кѣльомъ 1778 шляху зельницѣ Львовъ-Черновѣцъ. Оферты приймае дирекція руху у Львовѣ найпѣзтѣйше до 10 жовтня е. р., а близшій услѣва можна переглянути въ инспекторатѣ удержаня зельницѣ у Львовѣ.

— Дробні вѣсти. Дня 22 н. ст. вересня гостили у Львовѣ, въ переѣздѣ зъ Карлсбаду до Житомира, волынскій губернаторъ Сергій Суходольскій и оглядавъ выставу.

— 60.000 зр. выносите головна выграна львовской выставою лѣтерин. Звертаемо увагу нашихъ Вп. Читателѣвъ на се, что тягненье водбуде ся вже 27 н. ст. вересня.

Телеграммы „Дѣла“

Вѣдѣнь 25 жовтня. Пленарне засѣданье делегаціи австрійской водбуде ся 1 жовтня, а подъ наряды прийдуть преліминарѣ министерствъ справъ заграничныхъ и войны.

Берлинъ 25 жовтня. Праса высказуеся о промовѣ кн. Бисмарка зъ великимъ признаньемъ, констатуи згѣднѣсть поглядѣвъ цѣсаря Вильгельма и кн. Бисмарка на справу польску.

Софія 25 жовтня. Русозильске сторонничество правительственное побѣдило при выборахъ до собранія. На 153 доси выбранныхъ есть 114 зъ партіи правительственной, 8 цанковитѣвъ, 27 унионистѣвъ и 3 зъ партіи Каравелова.

На дохѣдъ тов. руск. ремѣсниковъ „Зоря“.

Львовскій рускій народный театръ подъ зарядомъ тов. „Руска Бесѣда“ у Львовѣ.

ВЪ САЛИ ТОВ. „FRONSHIN“ ВЪ ГОТЕЛИ ЖОРЖА.

Въ четверть дня 27 вересня 1894.

Розписанье:

„ПРИВѢТЪ“

Хоралъ зъ баритоновымъ сольомъ М. Копка.

Наталка Полтавка

Комедіо-опера въ 3 актахъ И. Котляревского

Закѣнчить:

Кѣломылка въ 4 пары укладу В. Гулевича.

Режисеръ: С. Яновичъ. Канальєгеръ: Ф. Дзюста.

ЦѣНЫ МѢСЦЬ: Бѣло перворядне въ партерѣ 1 зр., другорядне 70 кр., треторядне 50 кр., паркетъ 40 кр., партеръ для пн. селянъ, учениковъ и гарнизону 25 кр.

Билетѣвъ достать можна въ день выставки водъ 10 до 12 години въ сали Товариства „Fronshin“ а вечеромъ водъ години 8-ой при касѣ. — Абонаментъ на 12 выставѣ 10 зр.

Початокъ о годинѣ 7½ вечеромъ.

Надоболане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и механикъ, подъ Коперницкомъ, Львовъ, площа св. Духа (ул. Тестальна ч. 6 противъ головного одваку) поручае у великомъ выборѣ и по найдешевшихъ цѣнахъ: окуляры, цѣпѣры, лѣворѣты, биноклы, дальногяды, барометры, аерометры, микроскопы, лупы, компасы, райсайты, лѣнты мѣрныя, цѣпны, собѣлы, манометры и т. п. Устроены автобитъ электрическихъ. Всякія напавы зыготовляють ся наискорѣе и найдешевше. — Замовленя зъ провиніи зыготовляють ся точно. 4185

ПОМАДА „ФЕНИКСЪ“

нагороджена на выставѣ для здоровья и плеканя недужахъ въ Штутгартѣ 1890 р. есть посли лѣкарского осуду и посли признанья тысячей писемъ зъ подякою одинокимъ, дѣйстномъ вартымъ и нешкодлымъ средствомъ, чтобы осангути у дамъ и панѣвъ новинный, буйный зарѣстъ волоса та чтобы зарѣстъ усувати выладанье волоса и творенье порплѣвъ; таковыя причины ея таа помада вже у молодецкихъ панѣвъ до сѣднего поросту вусѣвъ. Гарантія за успѣхъ и нешкоднѣсть. Флакѣвъ 50 кр. при пересылцѣ почтою и при послѣдѣтѣ 90 кр. 6-25

301

301

301

301

301

301

301

301

301

К. ГОППЕ

ВѢДЕНЪ XIV.

Hütteldorferstrasse 81.

ВѢДЕНЪ XIV.

Hütteldorferstrasse 81.

ВѢДЕНЪ XIV.

Hütteldorferstrasse 81.

Ваги десятиальный дуже сильной конструкціи (красоваго выробу) о силѣ 100 — 150 — 200 — 250 — зр. 17 — 19 — 22 — 27 — 300 — 400 — 500 — 750 — 1.000 кѣл 30 — 35 — 40 — 50 — 65 —

4585 поручае

ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ торговля зельзѣна у Львовѣ площѣ Капітулы ч. 1 (напротивъ катедръ).

Цѣнники иллюстриранъ робѣхъ предметѣвъ до розпорядимости.

М. Р. ШНАЙДЕРЪ

заприсяженный знавецъ судовый

въ Станиславовѣ

296 поручае свое 9-52

заведенье штуки цизальберской выроблѣе образы зъ вѣсѣльхъ крушѣвъ до найбѣльшого объема, поспѣблѣю и позолочуе зъ огни и итальянчно и приймае всякѣ на-правы.

ЛЯРНЯ ДЗВОНѢВЪ АНТОНІЯ СЕРАФИНА

въ КАЛУШИ, почта и стаціа зельзницѣ тамже.

Получивши на власѣсть по старѣй фирмѣ „Ивана и сына Серафима“ „Лярнио дзвонѣвъ“ въ Калуши, бѣзначену сѣбѣнымъ медалемъ заслуги, листомъ похвальнымъ и признаньемъ на выставѣ тов. им. Качковского въ Коломыи (якъ о томъ своего часу газеты доносили) — маю и теперь на складѣ готовѣй дзвонѣвъ, выконую скоро замовленя и приймаю старѣй або ушкодженѣй дзвонѣвъ до переливаня за дуже умѣрковану цѣну.

Дякуючи вѣсмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперѣшні замовленя въ давнѣйшій спѣлнѣй а теперь мой власнѣй лярнио дзвонѣвъ прошу о ласкавѣй замовленя такъ на поодинокѣй новѣй дзвонѣвъ якъ и на цѣлѣй группы. За требова-дѣсть матеріялу и гармоничный звукъ моихъ дзвонѣвъ ручу и для того осмѣляю ся припоручати ихъ Вп. П. Т. публицѣ

3789 Зъ глубокимъ поважањемъ

АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.

Пп. Однорѣчнымъ Охотникамъ

всякого оружіа доставляе цѣлковите умундурованье точно посли првписѣвъ

Г. РОЗЕНТАЛЬ

ц. к. надвѣрный доставецъ

Заведенье умундурованя пп. Офицѣрѣвъ и Урядникѣвъ у Львовѣ, при улицѣ Коперника ч. 9.

306

Цѣнники на жадање франко.

8-8

Велика львовска лѣтерія выставова

Тягненье позавтра.

ГОЛОВНІЙ ВЫГРАНІ

60.000 зр., 10.000 зр., 5.000 зр.

готовкою зъ потрученьемъ лѣше 10%

Львовскій льосы выставовѣ

Августъ Шеленбергъ, дѣмъ банковый

по 1 зр. поручае:

Сокаль и Ліліентъ

Гольдштайнъ и Левенгерцъ

такожъ адміністраціа „Дѣла“.

279 34-7

НА СЕЗОНЪ ОСѢННИЙ

Просить ся ласкаво всѣхъ Вп. Гостей выставовыхъ пересѣдѣнчати ся о дивнѣй дешевости осѣнныхъ и зимовыхъ товарѣвъ, вже спровадженыхъ въ великій скѣлкости.

Слѣдуючі товары продають ся по невычайно дешевыхъ цѣнахъ доки истнуе запасъ:

1000 модныхъ муфѣвъ для дамъ и дѣтей 120, 150, 2- до 5- зр
1000 кожуховыхъ ш-покъ для дамъ и дѣтей 120, 150, 2-20 до 4- зр.
1000 фланельовыхъ и суконныхъ блюзѣ осѣнныхъ и зимовыхъ 250, 3- до 6- зр.
500 гальскѣхъ волбчковыхъ по 250 до 4- зр.
1000 хустѣвъ Гімалая, найбѣльшій родъ 175, 2-25 до 4- зр.

Конфекціа для дѣтей.

40.00 наймодѣйшнихъ суконѣвъ на осѣнь и зиму 120, 250 зр.
1000 модныхъ плащѣвъ на осѣнь и зиму водѣ 4 зр. и выше.

3000 одѣгѣвъ для хлопчикѣвъ у всѣхъ величинахъ по 180, 2- 3- зр. и выше.
Особливѣ новости въ стяжкахъ, воалѣхъ, капелюхахъ дамскихъ и дѣтскихъ, рукавичѣхъ глянсе, дунскихъ, войняныхъ и шовковыхъ, хустѣхъ, панчохахъ, парасоляхъ до дощу, блюзѣхъ шовковыхъ и вѣняныхъ, шляфѣрокахъ, костюмахъ и неплѣжахъ надѣшли власне въ великій скѣлкости и доповнають ся щоденно.

Особливѣша гуртовна продажъ принагѣднѣ

въ водѣлѣ занавѣсъ, кашъ и килимѣвъ.

5000 кашъ на столы по 75, 120, 190, 250.
4000 кашъ на лѣжка по 2, 250, 3, 350, 4.
800 великихъ кашъ на столы и лѣжка, даючихъ ужити ся на обѣ стороны (выробѣ килимѣвъ) по 190, 250, 3, 6.

Всякѣ зъ провиніи надесланѣ порученя несагоджуе ся найсѣвѣстѣйше и наискорѣе.

Зъ глубокимъ поважањемъ

Зарядъ магазину AU LOUVRE

у Львовѣ, площа Капітульна ч. 3.

4895 141-7

СКЛАДЪ НАВЫ И ЧАЮ
АРТУРА КОСЦИЦКОГО

подъ знаменемъ

„СИРІОСЪ“

у Львовѣ

ул. Оссолинскихъ ч. 11

Філія улица 3 мая число 2

Найлѣпшій кавы ½ кѣлр. 1 зр.

и 227 30-7

Найлѣпшій чай російскій, хинскій

и Ліптона славнѣй англійскій ¼

кѣлр. 1 до 2 зр.

Купуйте товаръ добрый и щадѣть грошѣ!

Топорѣкъ льсовѣй до азначеня, власного выробу — поручае

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ

ножбанникъ у Львовѣ ул. Бонимѣвъ ч. 3.

Цѣнники даромъ.

Виходить у Львові щодня (крім неділі і руских свят) о 5-й годі по полудні. Літературний додаток „Вибірка найважливіших новітностей“ виходить по второк, і по второк і п'ятницю на першому разі з Ділою.

Передплату і інсерати приймають: у Львові Адміністрація „Діло“ ул. Баторія 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, і Бюро газет ул. Кароля Людвіка 9. у Відні: M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse: F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek, I. Wollzeile 8; Oppelk, I. Stubenbastei 2. J. Danneberg, I. Wollzeile 19. В Франкфурті і Гамбурзі: M. Haasenstein & Vogler, G. L. Danneberg & Comp. В Пешті: E. Mistrachy V. Bez. Akademischegasse 6.

Передплата на „Діло“ і належність на інсерати платити у Львові.

Діло

Передплата на „Діло“ з літер. додатком в Австрії: за границею:
на цілий рік . . . 18 шр. на цілий рік . . . 24 шр.
на пів року . . . 9 шр. на пів року . . . 12 шр.
на чверть року . . . 4 шр. 50 кр. на чверть року . . . 6 шр.
на місяць . . . 1 шр. 50 кр.

у Львові:
на цілий рік . . . 16 шр. на пів року . . . 8 шр.
на чверть року . . . 4 шр. на місяць . . . 1 шр. 35 кр.
Редакція, Адміністрація і Експедиція під ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи повертають ся лише на попереднє застереження. — Рекламні неопечатані вільні від порту.
Посилкою членом комітету 8 шр. в. в.
Оголошення приймають ся по ціні 6 кр. від кожного стрічка інсератом в рубриці „Надбавки“ по 20 шр. в. в.
Можливі членів ся по 10 шр. від кожного.

Друга промова кн. Бісмарка.

До тижня вголосив кн. Бісмарк до Нїмців, що прибули до него з поклоном, дві промови, в котрих порушив справу польську. Обидві промови мають значні політичні, раз з огляду на інші сучасні події, а друге, що в них містяться незначні проміжки політична для Нїмців, яке становить мають заняті супротиві квестіа польської. На скільки перша промова кн. Бісмарка міститься, так сказати б, начерк характеристики суспільності польської, а властиво шляхти польської, — на скільки друга промова обговорює вже і політичне значення квестіа польської, та й то не лише для Нїмців, але і для Австро-Угорщини. Закінчивши промову про ту промову, подаємо цю, що зміст її після берлінських газет. Кн. Бісмарк говорив:

„Перед всіма днями промовляв я тут до наших земляків з Познанщини. Від того часу появилася в Нїмцях і в польській печаті всякий голос, висказалися о моїй промові приятелі і вороги. Утїшило мене, коли я побачив, що найбільша частина Нїмців голосувала, навіть зводтам, де я не все знаходжу прихильності, згодна ся з мною. Інакше праса польська. Она передовсім висказала своє здивування, що я ще сильніший не виступив против польської юнкерства. Она на кождий спосіб того вижидала, а се знає злих совісти. Они надіялися острівної критики, свідомі своїх власних дїл, в яких недавно у Львові брали участь і про які висказували ся.

„Польська шляхта має з соціальною демократією то спільне, що не висказує отверто наконечних своїх цілей. Але все таки єсть різниця між обома: соціальна демократія справді не знає, чого она властиво хоче, і дїлятого не може сказати; польській-ж юнкерство знають зовсім докладно і можуть — не сказати. Остаточна ціль їх — як се видно з останніх подій у Львові, — то відбудування давньої шляхетської республіки польської від Чорного до Балтійського моря.

„33 мільонів, се для нас нічого, хоч се мали б бути поки-що лиш малі позички до держави розмежної (Pufferstaat: держава сплянуха удару двох других держав), як се они називають, а з чим деякі Нїмці приятелі Поляків освоюють ся. Тож або польське королівство або республіка, після дав-

ної назви, складаюча ся з теперішньої Польщі конгресової з Варшавою яко столицею і з Львовом яко приналежністю. Вправді не знаю, в якій спосіб мав би досягнути ся сей малий і початковий етап для великої Польщі без цілковитого перевороту всіх європейських відносин. Не хочу запускати ся в розв'язку того: в якій спосіб, так само як і Полякам ще неясно, як се має зробитися. Але приймаю, що без великих європейських переворотів було б можливо відбудувати збільшене князівство варшавське, королівство польське з Варшавою і Львовом — то як наслідок з того припали б для нас? А вже не хочу говорити для Австрії. Се був би кривий вбитий в живі тїло Австрії а передовсім погуба нашої новини, як надїю ся, тривалої приязни союзної з Австрією, если б під австрійською егідою мала бути створена нова Польща конгресова. Клопоты австро-угорської монархії в такому случаю скомплікували б ся аж до неможливості за-дїляти ніколи не даючих заспокоїти ся за-багів тогочасного чинника в трійці: Угорщина, Долитавщина і Польща.

„Се, що говорю, утопія, котрої не можна досягнути; але если б до того прийшло, се було б нещастям для нас. Се мое переконання, а я від 40 літ займаю ся великою європейською політикою. Суспільство Росії єсть що правда часто невыгодне і небезпечне, але о багато не в такій мірї, як се було з суспільством польським (живий оплески), а если б я мав вибрати між обома, то завжди волю, пересправляти з царем у Варшаві, як з шляхтою польською у Варшаві. Се все не лежить навіть в обсягу можливості і я висказую фантастичні коньєктури, але Поляки говорять про се, вірять в то і піддержують ся в тій Нїмцями добродушністю та прихильністю. Отсе якраз то, що головна зазначую, против чого борю ся — ті останки віри в польське юнкерство, які ще знаходять ся у деяких Нїмцях лібералів.“

Тут доказував кн. Бісмарк кількома цитатами з історії, що польська держава не була і не може бути охороною против російської навали. Так було перед 1772 р., коли була ще сильна велика держава польська, бо тоді російський війська маширували до входу в Польщу і поперек Польщі і ніхто їх не здержував. Француз в війні з Росією, як вертали ся, не нашли опори у своїх приятелів Поляків. Вправді в 1831 р. польське військо славно било ся, але се була

армія вишколена заходами вел. кн. Константина, котрий тішив ся з того, що его Поляки відносили побіду над російською армією. Впрочім Пеляки у себе дома, коли вже мають ґрунт під ногами, не тримають ся єдино, а з того виходить, що так само було б і позайме.

„Кажу се — говорив далі Бісмарк — не за для того, щоб приєднати польську шляхту, лиш щоб у Нїмцях земляків використати постїдну симпатію для Поляків та наклонити їх, щоб кривко взяли ся за руки против фантастичних змагань та не дали хопити себе за карк, а вже тим менше за серце, як се стало ся. Нїмцям лібералів мав завжди на поготіві для прусської шляхти назву „юнкерство“. У польської шляхти, котра в більшій мірї єсть юнкерами, говорити ся завжди лиш про національний змагань, а тимчасом всі шляхетські змагань єсть змагань кастовими. Ми могли б в згоді жити з шляхтою і духовенством. Але шляхта єсть оферзивною і против неї атаків мусять Нїмці захищатися дефензивно.“

Тут знов перейшов кн. Бісмарк на поле історії. Висловив ідею комісії колективізації і дав раду, як би треба перевозити в життя. Відтак доказував, що Поляки, если б утворили собі державу, досягнули б передовсім за Гданьськ і західну Прусію, а за Познанщину не журили б ся, бо там єсть архієпископ і она ім'я і так не втече. Вкінці перейшов Бісмарк на промову цесаря Вільгельма в Корольові, в котрій осуджено опозицію юнкерства, і на постїдну промову в Торуні, де було заявлено невдоволення з поведіння торунських Поляків, — та закінчив тими словами:

„Чи Г. В. король в поклику до борби против партії перевороту (Umsturzpartei) розумів і польське юнкерство, сего я не рїшаю. Але для нас польська шляхта з єї змагань єсть партія перевороту. Бо она змагає до перевороту існуючого стану. Ми не можемо з своєї сторони стерпіти того стану, про який ти наповне мріють, ми мусимо против того на забій борити ся. До того не прийде і не буде ніякої борби, як довго ми Нїмці будемо оставати в єдиностві між собою і з нашим цесарем і Нїмцями князями. Для нас се великою заохотою, що можемо сказати, що й цесар дїлять з нами ті погляди. Най Господь удержує цесаря і дає ему таких дорадників і слуг, котрі готові дїляти в думку тей цесарської про-

грами. В тій думці прошу вас піднести оклик в честь цесаря.“

Polonia militans.

В прасі польській, по хвилевій застої, починають появляти ся наново статті на теми „іск-у Поляків від Русинів і русеня польського населення у східній Галичині“. Крім проворного, а навіть перфідного і ложного заложення, на яком опирають ся ті статті, подає ся ради і вказівки верховодячим кругам польським, в якій спосіб мають они зарадити тому мимому а гробному лиху. Ті атаки не єсть виключним привілеєм органі одного сторонництва польського, будь-то шляхетського, будь-то демократичного, — ні, они рівномірно роздїлені поміж органи обох сторонництв польських, і в сей спосіб ведеться атак на цілий ліній, підготовляють і нагнітають опінію публічну до згідного погляду на відносини Поляків і Русинів. Нині маємо занотувати допис з Бродів до N. Reform-у якогось то Prawdomown-ого, поміщену в рубриці під заголовком Ze wschodnich kresów і замітку редакційну в рубриці: Перегляд політичний.

Допис Prawdomown-ого ось яка:

„Підносимо публічно не раз багато справ, а не звертаємо уваги на певні справи, чисто національного характеру. Гарна і шляхетна ціль, збирати гроші на гімназію в Тїшні, але не менше дуже важна річ, щоб загаль польській загнати ближше, що тут дїє ся з польськими мешканцями на східних окраїнах, н. пр. в повіті бродівському і золотівському, котрі звільна, але постїдно винароджують ся під впливом русинів.

Сумного зазнає враження, коли стрїтити ся селянина, невісту або дитину і починає з ним розмову. Селянин говорить ні по руски, а знов по польски до него відзиваю ся — вкінці питаю: — Чи ви Поляк, чи Русин? — А вже ж Поляк — відповідає. — Та ж если ви Поляк, чому не говорите своїм рідним язиком, с. в. польським? — Тоді селянин чїхає ся в потилицю і починає до мене говорити досить чистою польщиною або по руски, если по польски не знає. Если вїде по польски, а язика того не уживає, питаю его, дїляючи говорити по руски — на що знов дїстаю відповідь, що „єстьдає ся польського язика“, або що „вїд Русинів обряд латинського“, бо так чув в церкві або

2)

Повість про царя Аггея.

Написав Василь Щурат.

(Даліше.)

Чи суховія схопилася,
Чи вїтер гравєс порохом?
З дружиною з польованя
Вертає цар Аггей.
Дрїжить земля від тупоту
Кіньських копит, видихує
Клубами з себе куряву,
Стовпами ставить пыль.
До сонця до рожевого
Вилекують ся барвами
Кровавими поєрбляний
І лук і сагайдак;
Польскують ся золотом
Лани пшениць спїлою.
Глядять Аггей, — дорбкою
Пільною щось бїжить.
Се олень бїг. Як кинє ся
Аггей: „Повели кї городу!“
Сказав дружині. „З оленем
Я справлюсь вже й без вас.“
И, вдаривши острогами
Копя, вїд хижим ястребом
Почав ся. Ось-ось жертвою
Нехитрої стрїли
Упаде олень; кровію
Упє ся ще працюючий
З землею промїнь сонїшний
Конаючого дня.
Та, вїдк, не бажало ся
Ему кровавих поминок,

Бо в рїчї лиш скупавши ся
За гаем тихо гасє.
А в слїд за ним, за лагідним
Поплив і олень рїчкою
И на противнім березі
У темнім гаю цєзє.
Цар лиш об полї вдарив ся.
Вїд замїсть стрїл проклонами
Сипнув за клятим оленем
И, в сїрїсїх фїлях воді
Втопивши очі, хвилечку
Щось думає. Дума царська
Така-ж сама все загадка
Як шепіть-мова фїль.
Піпочуть фїль, грають ся,
О березі плещуть, з травкою
Кождїською, що з берега
Звисає, гомонять.
Сказати-б — тихі, лагідні..
Аж глянь, — де й дїлясь пестощі,
Де ласка дїлась! В повені
Руйнуючїй, грїзній
Заллють цїлу околицю
И слїзами спокоєній,
Горками горя слїзами
Шалють без кївця.
Така буває нїдє
Зрадлив і дума царська..
Тепер вона спокійною
Була як шепіть фїль,
Що тихим чаром вечера
Манила кї собі сілою,
Котрїй вїяк сиротини
Не годен був Аггей.
„Хиба скупаюсь“, — мелькнуло
У голові Аггєвої —

„Бо й так охляв.“ И скочивши
З коня на землю, вмиє
Припав єго уздечкою
До пня верб скрипильною,
Одежу з себе й з берега
Высокого шубовєть
У воду. Тільки кружева
Широкі, що лишали ся
За ним на рїчї, виразно
Показували слїд,
Куди плыв цар, могучим
Руками роздїляючи
Упертї води. Перлами
Забрызкали вони.
Так плыв цар аж до берега
Противного. Втопивши ся
Вїд сїв собі на березі,
Щоб выпочати. В тїм
Глядїть, а там з рїчкою,
Де вїд коня з одежою
Линив, мов з рїчки виринує,
Мов з під землі вродивє
Якійсь чужинець. Одагом
Чужинця лиш пригадає,
Однак лицєм, поставою
Похожїй на царя.
И в рїчї не доглянув би
Рїзницї нї на волосок.
Промовив щось — и в голосі
Рїзницї не було.
Цар давєть ся бїзязко
Чогось єму зробило ся.
Глядїть, — чужинець з поспїхом
До нага розбравєсь.
И, в царській одязі вбравши ся,
Сидить вже й на Аггєвїм

Кони. Цар в крик і кинув ся
Тепер аж на вздогнє.
Та ба, за пїзно! Олена
Здїгнав би скорше борзого.
Вже кїнь лиш мрїє у куряві,
А далі цєз і вїд.
Оттут Аггей стрївожив ся.
Бїжить, аж задихає ся,
Бїжить вїд, спотикає ся,
На груді ноги збивє,
А хлопцї на пасовиску
Стоять гуртом, регочуть ся.
„Ах, ти насїнеє бїсове!“
Озливє Аггей на них.
„Я всїм вам зараз голови
Прикажу стати, знаєте?..
На що пустили алодїя?..
Я всїх вас... я... ваш цар!“
Тї в смїх. Аггей аж пївєть ся;
Вже стїє кулак — Як кинув ся
На него хлопцї, голого
Як стануть бити враз, —
Хто батоєм, палогою
Хто кулаками, пїгою, —
Були б і душу вигнали,
Кїнь-б не вярвавєсь з рук.
Втїкє цар Аггей. Втїкаючи,
Над тїм лиш передумує,
Як гнїє страшний свїй вилити,
Пїмєтати ся на всїх.
И каря вже за карам
Вїд царської хмарами
Встають грїзніми, лютьми;
Ось-ось і вдарить грїм
З тих хмар. Вїд и не стямив ся,
Як опинивєсь під городем.

що вго в школі вчено лише по руски а польського языка не чув; вкінці з причини, що вго життя Русника, пригноблений дома уживати языка руского, а по польски забув.

Досить згадати, що на скільки знаю населення тутешніх повітів, то всюди з малыми лишь выимками, языкъ рускій навѣтъ нѣжъ польскимъ населеніємъ загально уживае ся. Такъ н. пр. села зъ мѣшанымъ населеніємъ: Бадутинъ, Белаецъ, Беренѣвцѣ, Богданѣвка, Богутинъ, Бонининъ, Хмелева, Чижѣвъ, Фирлѣвка Ярѣвцѣ, Ярославцѣ. Ясѣнѣвцѣ, Кальне, Княже, Кобратѣвцѣ, Красносѣлцѣ, Кутѣвѣ, Манавѣ, Колѣвѣ, Митулинѣ, Млынѣвцѣ, Нестерѣвцѣ, Нетерпинѣ, Нуше, Ольшаницѣ, Ольшанка мала, Ожидѣвѣ, Пльеняны, Почапы, Подлинѣ, Розгадѣвѣ, Руда колѣвѣ, Скварява, Струтинѣ и т. п., въ которыхъ переважно число Поляковъ, а Русинѣвъ есть лишь мала частина — загаль населенія уживае лишь руского языка. Сумно и то дуже сумно, коли дивлюсь на ту повну. Не знаю, чи окружній рады школьній не видать того або не хотять видѣти та не старають ся о се, щобъ всюди, де лишь истнууть школы и де хочъ бы одна трета часть Поляковъ мешала, учено обовязково польского языка побѣдъ руского. Най бы дитина польского походження почула бодай свою мову въ школі и научила ся нею володѣти.

Цевно наші Русини скажуть, що у вѣсходній Галичинѣ учать побѣдъ руского и польского языка, — правда, але лишь въ мѣстахъ и лишь въ деякихъ селахъ, де есть больше Поляковъ, заведений утравивъ, — тамъ же, де Поляковъ менше вѣдъ Русинѣвъ, языкъ выкладовый въ школі есть рускій, а про польскій учитель навѣтъ не згадае. Се фактъ — неоспорима правда. Се обурююще въ найвысшій степени, бо дитина польска, не чуючи мовы польской, перестаетъ бути Полякомъ. Тожъ пытаю, коли то наші достойні протекторы школь народныхъ звольте вглянути въ такъ аномальный вѣдносини и старати ся усуудити лихо?

Не менше сумнымъ фактомъ и та обставина, що переважно число сѣлъ не має въ близости костелѣвъ римо-католицкихъ, але се доказъ, що наша шляхта супротивъ справы такъ важной заховуе ся зъ дивною байдужностію. Такъ н. пр. въ Подѣбрцяхъ есть населеніе майже выключно польске, а предъ маю одну церковь, одинъ монастирь василіанскій, але на томѣсть лишь одну маленьку каплицу, де може помѣстити ся що-найбольше 50 особѣ, такъ що підчасъ богослуженія въ тѣмъ костелѣ больша часть публики мусить стояти на дворѣ. Въ иншій зновъ мѣсцевости, въ Колтовѣ, власности и сѣдѣ польского магната гр. Вячеслава Баворовского, де мешкае около 600 Поляковъ а 523 Русинѣвъ, есть величавая церковь але нема костела и польске населеніе мусить ходити до Сасова, вѣддаленого о 6 кіло метрѣвъ. Було бы пожадано, чтобы насъ менше засыпували монастирями въ Краковѣ и де инде, въ большихъ мѣстахъ захѣдной Галичины, а звернено ся тутъ на вѣсходній окраины, а прислушено бы и Богови и вѣтчинѣ.

Коли н. пр. селяниновъ польской народности уродитъ ся дитина и случайно есть слаба, або коли хуртовина на дворѣ, або вкінці до костела далеко, тогдѣ розумѣе ся, заносить ся вѣи до хресту въ церковь и вже тымъ сподобомъ населеніе руске вѣдбывае ся. Тожъ при „надаваніи“ мандатѣвъ до сойму и рады державной годилось бы уважливѣе польске населеніе и не надавати мандатѣвъ лишь Русинамъ.

Въ обѣмахъ ночи тихон
Спокойный городъ спавъ.
Скрѣзь тихо. Лишь въ Аггевѣй
Души не тихо. — Помѣстою
Разъ въ разъ вона займае ся,
Не втихне, не засне.
Скрѣзь темно. И въ Аггевѣй
Души пануе темрява.
Одну лишь думку маючи
Вѣнь призабудъ на все.
Прійшовъ побѣдъ брану. „Хто такій?“
Вѣтають-пытають сторожѣ.
Царъ пѣсткомъ у вѣдповѣдѣ
Стрѣчного вдаривъ лишь
И далѣ не спияючи
Пустивъ. Дармъ що повоци, —
Сторожа додивила ся —
Вѣнь голый, та за нимъ.
„То ты ще будешъ бити ся,
Пройдешъте, непотѣбе!“
„Я царъ!“ ледви промовити
Зъ досады вѣтигъ Аггей,
Бо вся сторожа прожогомъ
Зѣ вѣхъ сторѣвъ накинута
На него. Тутъ ударами
Нѣхто не поскупись...
Царъ сльозами за городомъ
Лишь вмигъ ся. На нѣчь сонечко
Зъ землею попрощало ся, —
Царъ зъ городомъ на все.

(Конецъ буде.)

Можетъ тыхъ кѣлька замѣтокъ не промине безъ вѣдглагоу и може найдуть ся люди, котрі милуючи вѣтчину, выбирать нашому языку принадлежне становить та докажуть, чтобы краєва рада школьна зволѣла добре вглянути въ тутешній вѣдносини и зарядила, абы по селахъ, де суть Поляки, учено въ школахъ безусловно языка польского обовязково.

Редакція N. Reform-ы — по заповненію, що нѣколи не запѣзнавала правъ національныхъ, якъ Русинамъ у вѣсходній Галичинѣ належать ся, що встоювала, абы рѣвноправностѣ принала и Русинамъ въ участі та що завсѣгды була готова на найдалѣйшій уступствѣ — каже: „Але не можемо байдужно глядѣти, если густо по вѣсходній части краю замешкале населеніе польске, для того що находить ся въ меншости выданѣ есть на ласку и неласку большости руской и подѣ вѣи залывомъ гнѣ. Рѣвноправностѣ опирае ся на тѣмъ, чтобы пошановано меншости національній. А подѣ тымъ вглядомъ зазнае польске населеніе кривдѣ, передъ котрыми зъ хоронити вго повинні не лишь основні законы але и поодинокі уставы краєвъ. Але очевидно тѣ уставы въ переведеніи не вѣдповѣдають своему духови, помимо що обовязкомъ правительства краєвого наглядати, чтобы переведеніе уставы не зависѣло вѣдъ забаганокъ того, кому власть езекутивну поручено. Наша допись повинна звернути увагу краєвой рады школьной. Або подробности наведені въ дописи суть неправдыві, або лучають ся надужити, котрі сейчасъ треба усуудити.“

Позаякъ и дописуватель и редакція звертають ся головню до рады школьной, се значить: причиною лиха, „рушенія Поляковъ“ уважають законы школьній и противзаконне поведѣне учителей, то мы скажемо найперше, что дописуватель кинувъ злобно безпідставну клевету на учителей въ Золотѣвщинѣ и Брѣдчинѣ, немовъ бы то они не вчили въ школахъ народныхъ языка польского. Се-жъ якъ разъ противно лиху Русинѣвъ, що окружній рады школьній розумѣють въ сей способѣ выконаніе законѣвъ школьныхъ, котрыми наказуеъ обовязкову науку другого краєвого языка (польского) лишь тамъ де есть 5% другой народности населенія, що навѣтъ въ школахъ народныхъ, де нема майже нѣ одного школяра народности польской, учитель мусить учить по польски — и на сей темѣ кривдѣ Русинѣвъ не списавъ бы на волѣвій шѣбрѣ, а Полякамъ нѣкуды жалувати ся. Копія зъ глѣдетъ обѣцуюемо и дописувателю и редакціи N. Reform-ы, если покаже намъ не то школу народну, але навѣтъ хайдеръ жидѣвскій, де бы не вчили польского языка. Ина рѣчь, если дописуватель розумѣе подѣ своими домыслами, выкладовый языкъ польскій. И подѣ тымъ вглядомъ Русини выказують довжезну лѣтѣнсь кривдѣ, якъ то инспекторы школьній вѣмѣють повертати ся при креованіи школь, або якъ то иже сѣдѣе перемѣнюеъ рускій языкъ выкладовый на польскій. Отъ лѣтѣе не выкликувати вѣвка зъ лѣса.

Польскій справы церковній на окраинахъ рѣвножъ не такъ лихо стоять чтобы кликати велимъ гласомъ. Тажъ бачимо яка успѣшина тиха работа кс. Громницкого и львѣвскон капитулы латинскон въ здвиганіи крѣпостей гравдзівей wiary на wschodnichъ kresachъ та зъ якимъ окликомъ служить ся и Богови и вѣтчинѣ. И зновъ безсторонній судья мусѣтъ бы рѣшити на сторону Русинѣвъ.

А вже просто смѣшна замѣтка о „надаваніи“ мандатѣвъ посольскихъ. Тымъ поцѣливъ дописуватель въ саму суть рѣчи и мы ему вдячній за се, бо якъ разъ надходить пора выборовъ.

Взагалѣ мы вдячній орѣганамъ польскимъ за того рода статѣ, бо якъ зъ одної стороны розкрывають цѣль и забаги організації праці Поляковъ, такъ зъ другой стороны стоить ся для Русинѣвъ вказаніемъ, зъ котрой стороны и въ якій способъ боронити имъ треба своихъ правъ.

Вѣдозва.

Зборы членѣвъ политичного товариства „Народной Рады Турчаньской“ вѣдбудуть ся не 20 вересня [2 я. ст. жовтня], але дня 4 [16 я. ст.] жовтня с. р. въ сали Рады повѣтовон въ Турѣцѣ посли слѣдуючон программы:

1) О 9 ой годинѣ богослуженіе. 2) О 11-ой годинѣ вѣдкрыте зборѣвъ и вѣбѣръ президіи на часть зборѣвъ. 3) Справозданіе зъ дѣяльности товариства. 4) Справозданіе кассе. 5) Вѣбѣръ нового вѣдѣлу и предѣдателя „Народной Рады“. 6) Рѣфератъ о теперѣшнімъ политичнымъ положенію галицкихъ Русинѣвъ и рѣфератъ економичный. 7) Внесенія членѣвъ.

На сѣ зборы Вѣдѣлъ „Народной Рады“ має честь В. членѣвъ всепріятно запросити, а позаякъ вѣдѣяность товариства зависить вѣдъ числа патріотичныхъ членѣвъ, для того подписанный Вѣдѣлъ „Народной Рады“ просить всѣхъ

цирыхъ патріотѣвъ рускахъ въ повѣтъ якъ найчисленнѣйше въ члены того-жъ товариства вступати.

Вѣдъ Вѣдѣлу „Народной Рады“ въ Турѣцѣ дня 11 (23) вересня 1894.

Тедоръ Борисъ предѣдатель. Василій Соллогубъ секретарь.

Дописи „Дѣла“

Зъ Черлянѣ.

[Церковній вѣдносини. Посвященіе каплицѣ.]

Невдовѣзъ мнѣ вже мѣсяць, якъ вѣдбуло ся у насъ важне торжество посвященія каплицѣ литургіиной, довершене мѣсцевымъ парохомъ о. Мах. Царемъ, а що до теперѣ не подѣбали мы нѣяконъ агадки отѣй радѣстнѣй для насъ подѣи, тожъ я — хочъ може за пѣзно — спѣшу подати деякі вѣсти.

Наші Черлянѣ были колисъ самоцѣбною рускою парохією, мали свого священника и свою церковь. Буде тому 100 лѣтъ, якъ упокоивъ ся послѣдній парохъ Черлянѣ, Федѣръ Кугачевичъ, та вѣдъ ѣго смерти прилучено Черлянѣ до парохіи Малковичѣ. Церковь старенька, заведѣбана черезъ парохіанѣ, клонилася що-разъ болѣе до упадку, ажъ вкінці около року 1850 вѣи розбѣвало. Коли церковь тая перебудувала се процесъ своего повѣловнѣ упадку, розкрадено та розрабовано богато рѣчей, ажъ вкінці матеріалъ деревлянный закупивъ двѣрь черлянскій, церковь розбѣравъ, а рѣчи церковній зъ двома давонами перенесено до Малковичѣ. На зворотъ покраденыхъ рѣчей засудила губернія двѣрь черлянскій (домінію, а вглядно колятора, котрого обовязкомъ було берегти церковне майно та не допустити церковь до страты).

На мѣсце давной церкви, а вглядно на грѣбъ своего вѣтца побудувавъ бувъ бывшій властитель Черлянѣ, Котковскій, маленьку капличку муровану зъ написомъ деревлянными буквами: „Syn Ojcu“. Въ тѣй каплицѣ вѣдправляла ся часомъ служба Божя, руска або латинська, ажъ вкінці, коли Черлянѣ перейшли въ инші руки, тая капличка почала нищити ся и упадати такъ, що передъ кѣлканати роками вѣи замкнено, а рѣчи и ключъ вѣддано до церкви въ Малковичахъ.

Годить ся ще згадати, что Черлянѣ громада зъ мѣшанымъ населеніемъ що-до обрядѣ. Давнишнѣ мусѣвъ переважати элементъ рускій, котрый взавъ остаточню рѣшучій верхъ надъ польскимъ, такъ что всѣ громадяне Черлянѣ говорятъ теперъ по руски, а зъ мовы польской лишили ся ино деякі польонизмы. Але зъ часомъ именно же по знесеніи рускон парохіи черлянскон, змѣнились тѣ вѣдносини въ некористъ Русинѣвъ, такъ что теперъ большѣе громады творять латинники. Они мають школу зъ выкладовымъ языкомъ польскимъ, мають вѣйта латинника, а навѣтъ въ послѣднѣмъ часѣ заснували якесъ „братство черлянское“, до которого старають ся вѣтнути такожъ Русинѣвъ. Заходами учителя мѣсцевого засновано товариство „kółko rolnicze“, котре по пришколь е головнымъ росвѣдникомъ польонизаціи.

Передъ двома роками за иніціативою руского пароха звязавъ ся мѣсцевый комитѣтъ будѣвлянный, котрый поставивъ собѣ за цѣль вѣдрѣставрувати стару капличку и по можности вѣи розширити. До сего комитѣту, складающаго ся зъ 12 членѣвъ, належали по половинѣ Русини и Поляки, мѣжъ ними почтмайстеръ яко предѣдатель, учитель, кѣлькохъ „фабрикантѣвъ“ (майстрѣвъ фабричныхъ), а рѣшта селянѣвъ мѣсцевыхъ. Заходами сего комитѣту вѣдрѣставровано стару капличку, лѣшивши вѣи яко презвитерію, а розширено вѣи прибудованіемъ нави, въ котрій може помѣстити ся до 150 особѣ.

Посвященіе отже сѣи каплицѣ вѣдбулось дня 26 серпня с. р. зъ торжествомъ властивымъ нашому св. обрядови, а присутній народѣ, урадованный тымъ, что разъ дѣждавъ посѣдѣнія своего дому Божого, проливавъ горячі слезы радости та зъ одушевленіемъ бравъ участь въ вѣдѣравѣ першон службѣ Божон, по такъ довгихъ рокахъ грѣбонѣи мертвоты. Тожъ день сѣи на завсѣгды позѣстане памятнымъ днемъ въ житю нашої громады и парохіи, и дай Боже, чтобы вѣнь бувъ зачаткомъ новон добы въ житю народнымъ и культурнымъ Черлянѣ.

Зъ судовою салѣ.

[Процѣсъ Орловского.]

Минушого тѣждня вѣла ся въ Краковѣ черезъ шѣсть дѣйвъ розпѣрава карна противъ д-ра Лосѣва Орловского, бывшого редактора бывшон газеты Kurjer-a Polsk-ого. Коротку агадку про тѣй сензаційный процесъ мы вже подали, теперъ же подаемо деякі важнѣйші моменты зъ розпѣравы.

Прокураторія обжалувала Орловского о кѣлька аличностей: сфальшованія и спроневерѣнія векслѣвъ та о легкомудшне затыганіе довѣрѣ. Орловскій не признавъ ся виновнымъ нѣ одного зъ закинутыхъ ему злочинѣвъ, а что становѣтъ теперъ передъ трибуналомъ яко простѣй злочинѣвъ, се мусѣтъ завѣдѣати злѣбъ людскій, котра по невѣдлыхъ атакахъ и ворогованію протѣвъ вго орѣгану, звернула ся протѣвъ вго особы.

Пять лѣтъ якъ разъ, коли вышло перше число Kurjer-a Polsk-ого. Выходявъ въ Краковѣ Kurjer Krawowski, а коли ся газета мала упасть, купивъ вѣи Орловскій за грошѣ, якъ дѣлѣ ставъ вѣдъ Адама Осташевского, властителя дѣбрѣи и гр. Войтѣха Дѣдушицкого. Новый орѣганъ мавъ стояти по надѣ сторонницѣми польскихъ послѣвъ соймовыхъ та мавъ вѣсти политичну патріотичну и католицку зъ закраскою антѣсемітскою. Выдавничтво було засуджене вѣдъ самого початку на матеріалну загибѣль. Въ найкрасѣмъ своемъ розцѣтѣ не могло осягнути 1800 передѣлатиникѣвъ, се значить такого числа, котре покрывало бы расходы выдавничтва. Для того оперло ся оно майже выключно на приватнѣй подмѣозъ Осташевского. Сѣи меценатъ газеты выдавъ за Kurjer-a до 200.000 зр., а крѣмъ того найплѣсь и инші люди, що давали грошѣ, бо н. пр. гр. Войтѣ. Дѣдушицкій заплативъ шѣсь до 7000 зр. Коли Осташевскій отямивъ ся и заявивъ, что болѣе не думае платити, а Kurjer не мѣгъ повелѣичати ся выльвомъ на политичу польску, тогдѣ зачалася санація выдавничтва. Устроено вѣлію выдавничтва у Львовѣ для придѣанія ширшого круга передѣлатиникѣвъ, але проба не удала ся и львѣвску вѣлію треба було звинити по шѣвъ роцѣ зѣ стратѣю по-надъ 14.000 зр. Подѣ той часть вѣдбуло ся въ Краковѣ вѣче католицке и прасутній на тѣмъ вѣчи польскій дѣдѣчъ зложили значнѣйшій грошѣ на выдавничтво орѣгану католицкого. И зъ тѣхъ грошей принало для Kurjer-a Polsk-ого 1.500 зр., але се не помогло, бо загибѣль выдавничтва була неминуха. Наложено за претенсіи секвестрѣ судовый на выдавничтво, а наслѣдокъ того бувъ такій, что судовый секвестеръ д-ръ Сливинскій перемѣнивъ назву газеты на Nowy Kurjer Polski, а вѣдтакъ вѣдступивъ вго публицистови Рошешеві, котрый замѣсть него зачавъ издавати Głos Narodu. Справы станули такъ, что не стало Kurjer-a Polsk-ого, а редакторъ вго опинивъ ся на лѣвъ обжалованныхъ.

Въ часѣ розпѣравы не переведено точного доказу свѣдѣками що-до сфальшованія векслѣвъ зъ подѣисомъ гр. В. Дѣдушицкого. Самъ гр. Д. не аложивъ цѣлкомъ певныхъ и ясныхъ зѣданѣвъ. Вкінці д-ръ Орловскій мавъ у себе цѣлѣй плѣки бланкетѣвъ векслѣвыхъ зъ подѣисами рѣзныхъ особѣ и удержувавъ ся крѣдитомъ векслѣвымъ.

Трибуналъ поставивъ судьямъ присяжнымъ шѣсть пытанѣ: чотири зъ нихъ вѣдносили ся до сфальшованія на векслахъ подѣисѣу гр. В. Дѣдушицкого и спроневерѣнія векслѣвъ Осташевского, а два до легкомудшнои крѣды. Судѣ присяжній заперечили одноголосно першій чотири пытанія а на два послѣдній вѣдповѣли сѣмома голосами нѣ, а пятьма такъ. На основѣ того вердикту выдано вырокъ увѣльняющій д-ра Орловского вѣдъ обжалованія и поновшенія кошѣвъ процесу.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Выборы до болгарского собрания перейшли спокойно, а ихъ результатъ такий: Выбрано 9 канковистѣвъ, 3 приклонникѣвъ Каравелова, 27 уніонистѣвъ зъ вѣсходной Румелии, отже разомъ 39 оппозиційныхъ на 153 выбранныхъ. Зъ тѣхъ 153 послѣвъ е 114 приклонныхъ правительству, а то 87 консервативныхъ и 27 приклонникѣвъ Радославова. Потвердженіе вѣсть, что міністеръ Тончевъ не выбранный. Пѣсля найновѣйшихъ телеграмѣвъ зъ Бѣлградѣ, Цанковъ мавъ одержати численнѣй поздоровленія вѣдъ своихъ политичныхъ пріятель зъ выборомъ вго на посла. Мимо такого результату выборовъ Цанковъ заявивъ одному корреспонденту, что вѣнь пересвѣдченъ, что на 162 членѣвъ собрания найде ся якихъ 150, котрі будутъ стояти за помѣреніемъ зъ Россією. Рѣвночасно зъ выборами має наступити криза кабинету, бо оба міністры Радославови и Тончевъ мають уступити зъ министерства. Уже вѣдъ позавчера обѣгають вѣсти, что тѣ оба міністры рѣшили вручити свою дѣмисію кн. Фердинандови у Варѣвъ. Въ компетентныхъ кругахъ допускають можливѣсть дѣмисіи, однакъ заповнюють, что до теперъ ще не наступило се въ формальный способъ. Пѣсля иншихъ вѣстей мавъ лишь Тончевъ подати ся до дѣмисіи, а про Радославова певного нѣчого не знати.

НОВИНКИ.

— На дохід Бурсы св. Онуфрія в Яр-
славі вбодує ся дня 2 н. ст. жовтня 1894 в
св. "Vistotia" в Яр-славі першій рускій в о-
кально-музикальній вечері з тан-
цями при участі "Перемьского Воєна" в
воєвоєвской оркестрі 40. полку піхоти. Ціна
вхід: Львова 3 ар., вступ на сцену 1 ар., бі-
леть родинний на 4 особи 3 ар., місце стояче
на часті музикальній для мѣщанъ, селянъ и
учениківъ 25 кр. Програма концерту буде ро-
зведена при вступі. Білетівъ можна достати в
книгарні п. Богуса, а в день концерту при
каші. Добровольні жертви проситъ ся присла-
ти на руки Вир. о. І. Хотинського кр. в.
Ярослав. Початокъ концерту точно о 7-й го-
дині ввечері. — Стрѣй для дамъ візитовий.
— За комітетъ: О. І. Хотинський. Д-ръ Чер-
ночакевичъ.

— Архиповъ Леопольдъ Сальваторъ, пол-
ковникъ и командантъ 24 полку піхоти у
Львові, перенесений — якъ доносить урядова
газета — до 13 полку корпусової артилеріи
в Загребі.

— Зъ выставки. Красивый видѣлъ призначивъ
10,000 зр. на памятникъ творѣ о львівській
выставѣ, а редакцію его займає ся П. депар-
таментъ красивого видѣлу подѣ проводомъ
радника Романовича. Вступъ напише нос. Ше-
пановичъ, а поодинокі видѣлы обробляють
спеціальні референти. Дирекція выставки по-
даєть начертъ исторіи выставки, організацію,
топографічний планъ и розкладъ будинківъ,
огативисту выставивъ в участі публики, а
вѣдчи львівскихъ выставки. Сей творѣ появля-
єть ся ажъ на другій рѣкѣ и буде влюстрований.
— Тягненіє выставочной лотеріи вѣдчено до
16 жовтня. Якъ призначу вѣдчення подають се,
що замкненіє выставки замкнѣть першого насту-
пѣ 16 жовтня, а що выиграй зъ выимкою
каменищъ и дороговщинѣ складують ся го-
ловно въ выставочныхъ показѣхъ, когирѣхъ пе-
редъ замкненіємъ выставки не можна забрати,
за-дѣ того тягненіє може вѣдбутись доперва
16 жовтня о годинѣ 8 ой ввечері в галіи
музичній.

— Красва рада шкільна ухвалила на засѣ-
данні в дня 24 н. ст. вересня: 1) Затвердити
именованіє о. Ів. Мѣшковского греко-кат. ду-
ховнымъ членомъ окружной рады шкільной
в Яселі и кс. Стан. Корженевского римо-кат.
духовнымъ членомъ окружной рады шкільной
в Городку; 2) затвердити выборы на вѣдпо-
ручникѣхъ повѣтовыхъ радъ до окружныхъ
радъ шкільныхъ: гр. Стан. Баденього и о. Ів.
Сохацкого в Камѣнцѣ струмиловій; о. Теоф.
Качарника в Грибовѣ; о. Игнатія Соханника
и о. Алекс. Заячковского в Жбаражѣ; 3) за-
твердити выборы на председателѣхъ учитель-
ства до окружныхъ радъ шкільныхъ: Алекс.
Москвинского, управителя 2-кл. школы в
Брѣмѣнцѣ до окружной рады шкільной в
Борщевѣ; Вас. Киселюка, учителя в Старуши,
до окружной рады шкільной в Богородчанѣхъ;
Володим. Кореневича, учителя на передѣлѣхъ
Надворьянскихъ в Коломышѣ, до окружной
рады шкільной в Коломышѣ; Гр. Новицкого,
директора мужеской школы им. Мицкевича в
Станиславовѣ, до окружной рады шкільной в
Станиславовѣ; Ів. Серапина, старшого учителя
5-кл. школы в Жидачевѣ, до окружной рады
шкільной в Жидачевѣ; 4) вызначити на дру-
гого представителя учительства до окружной
рады шкільной в Борщевѣ Фел. Пѣхурского,
управителя 5-кл. школы в Борщевѣ; 5) за-
твердити в званіи учителей в среднихъ
школахъ: д-ра Ів. Ральского в гимназії в
Тернополі, Едв. Шермера в гимназії в
Стрию, Вал. Гловинского в гимназії в Яро-
славѣ, Стан. Ржещинского, Брон. Гжановского,
Тад. Коломолцого в гимназії в Вадовичѣхъ,
Ів. Вѣдзиньского в школѣ реальній в Кра-
ковѣ, Ем. Бергарта в реальній школѣ в
Станиславовѣ; 6) установити другіхъ катхи-
ковъ для римо-кат., греко-кат. и жидѣвской
религии при школахъ в Дрогобичѣ; 7) уста-
новити особног римо-кат. катихта для 5-кл.
школы в Рудкахъ; 8) зорганізувати 1-класові
школы народні в Слободѣ Небыдѣвской, по-
вѣта калуцкого и в Дулибахъ, бузачного по-
вѣта; 9) вылучити громаду Констанцію зъ
округа шкільного в Озернахъ и зорганізу-
вати в Констанції особну школу; 10) пере-
вѣтити народній школы: женскую 5-кл. в Ро-
матинѣ на 6-класову, женскую 3-кл. в Галичи
на 4-класову, 2 кл. в Скольмѣ на 4-класову,
2 кл. в Городицѣ на 3-класову, 1-класові
в Васильковичѣхъ, Куровичѣхъ и Ябловѣхъ на
2-класові.

— Д-ръ Стефанъ Федакъ, адвокатъ красивый
у Львові, перевѣсь свою канцелярію до дому
при улиці Костюшка ч. 10 напротивъ краєво-
го банку.

— Памятникъ Наумовича в Кіевѣ має бу-
ти посвященный завтра т. е. 28 н. ст. вересня,
яко в третій роковины перевезена его мощѣвъ
в Новороссійска, де покойный померъ 4 ве-
ресня 1891 року, до Кіева. На торжество по-
священна памятникъ выѣхала до Кіева и депу-
тація Галичанъ зб Львова. Веѣ члены депута-
ція — якъ телеграфують зъ Кіева до поль-
скихъ часописей — одержали записанны вѣдѣ
председателя вѣдѣлу "Благотворительного об-
щества" на нѣшнѣе велике принятѣ.

— Арештована в Варшавѣ. В послѣднихъ
трѣхъ дняхъ вѣдбуясь численній арештована
подозрѣныхъ о участі в тайнѣхъ товариствѣхъ.
Мѣжъ арештованными находятъ ся литераты,
фармацевты, студенты и друкѣра.

— Дирекція выставки розбѣрала до веѣхъ
выставивъ такѣ писемъ: "Хотѣи улѣкшити
пл. выставивъ продажѣ предметѣхъ выстав-
леныхъ а доси не проданныхъ, рѣшила дирекція
выставы устроити выпродажѣ тѣхъ предме-
товъ, початий вѣдѣ 9 до 15 н. ст. жовтня. —
Отже проситъ ся выставивъ, чтобы до 1 жов-
тня надѣблала дирекція списъ предметѣхъ вы-
ставленыхъ и назначеныхъ до продажѣ, пода-
ючи пра томѣхъ найнижшій цѣны."

— Огнѣ. Зъ Рудокъ доносить, що дня 23 н.
ст. вересня о 10-й годинѣ рано повставъ о-
гонѣ в сѣль Шептичѣхъ, тамошного повѣта,
и зничивъ звичѣ 60 селянскихъ загородѣ. О-
гонѣ повставъ зб спирты сѣна. Зъ-першу не
було вѣякого ратунку, бо люде були в церк-
вѣ на службѣхъ божѣхъ. Пошлили ся неуско-
дженіи церковь, двѣри и кѣлька загородѣ. — Вѣ
недѣлю дня 23 н. ст. вересня погорѣвъ на За-
лпю коло Рогатина господарѣ Стефанъ Ма-
лецкій. Школа була обезпечена. Сего господа-
ря наѣбѣтѣвъ вже кѣлька разѣвъ огонѣ.

— Висы на львовскій політехніку розпочи-
нають ся дня 1 н. ст. жовтня и будутъ трева-
ти до дня 14 жовтня. Нововступающіи слуша-
тели мають зголошувати ся у дѣтчного дека-
на вѣ часѣ мѣжѣ 1 а 4 н. ст. жовтня, слуша-
тели давѣйшій и надзвичайні до 8 жовтня.
Програма політехнічної школы можна купити
у портіера політехніки або в книгарні Яку-
бовского и Задуровича у Львові.

— Зѣбна властителей. Мѣстность Носѣвъ,
вѣ подгавецкомъ повѣтѣ, купивъ вѣдѣ братѣвъ
Ліліенфельдѣхъ д-ръ Ів. Валевскій зъ Укра-
ны за 90,000 зр.

— Зъ Гусатинщины одержуемо отсе писемъ:
Дня 17 н. ст. вересня 1894 выбухъ в сѣль
Чабарѣхъ, повѣта гусатинского, страшній
огонѣ, що роздуваній сильнымъ вѣтромъ вѣ
одинъ мѣть оборнувъ майже наразѣ кѣлька
хатъ господарскихъ зъ веѣми припасами збѣжа.
Огонѣ повставъ за-дѣя недогляду дѣтей, котрі
побачивши свѣжѣ кукуруду привезену зъ по-
ля и аложену подѣ стоѣкомъ захотѣли собѣ
упечи ѣи. При нечувано сильномъ вѣтрѣ пере-
кинувъ ся огонѣ на другу сторону улиці и
поишовъ на село, де стояла хата вѣ хату по-
бѣхъ себе зъ веѣми сѣгорѣчными припасами
збѣжа. Згорѣло 58 хатъ, зъ чого только двоѣхъ
господарѣхъ було по части обезпеченыхъ. Шко-
да выноситъ до 40,000 зр. а до 300 людеѣ
остало наразѣ безъ даху и хлѣба. Ратунку
бувъ майже невозможеній, помимо що вѣ пер-
шій хвиля явили ся ц. к. староста гусатин-
скій п. Кокуревичъ зъ жандармерією и веѣми
майже урядниками и сторожею огневою зъ
Гусатина, привѣзши зъ собою сѣявку, бочки
та другіи прилады до гашенія огню. Однако
ажъ по надлюдскихъ заходахъ удало ся вѣдчи-
ци огонѣ злѣкалѣзувати та спянти его та-
ренѣе. Нѣмѣстѣе дуже велике, и тѣмъ болѣше
дасть ся вѣ знаки бѣднымъ погорѣлцѣмъ, що
идѣ подѣ зиму, а выгорѣло все, що вѣсь подѣ-
ставою якого такого переживана. Та вѣ томѣ
горю сѣубѣе село Городица дало красній
примѣръ, якъ ближнего вѣ нещастію ратува-
ти. По промовѣ своего душпастваря Вп. о. Ко-
зыровского, аложеніи мешающѣхъ Городицѣхъ
до 15 кѣпѣ збѣжа, та кѣлька кѣрѣвъ готового
зерна, хлѣба, повѣсемъ, соломы и доставили
своими фѣрами до нещастныхъ погорѣлцѣхъ.
Все то роздано помѣжѣхъ найпотребнѣйшихъ.
Надѣто Вп. о. Козыровский даѣ вѣдѣ себе копу
околодѣвъ та кѣлька фѣръ соломы, а Вп. п.
Лукіановичъ почтмайстеръ зъ Городицѣхъ вѣдѣ
себе до 100 мѣховъ половы. Поданои се до
принуднои вѣдомости, складаю сердечну подя-
ку веѣмъ тѣмъ, що помагали ратувати, а пе-
редовѣсмъ ц. к. старостѣ и сторожи огневоѣ
зъ Гусатина, та вѣ имени нещастныхъ погорѣ-
лцѣхъ заславо Вп. Добродѣльнѣхъ зъ Городи-
цѣхъ напе ширѣ-руске "Спаси Богѣ".

Вѣдчи подымаю ся до веѣхъ Вп. земля-
ковъ зъ просьбою, чтобы по силамъ помогли
нещастнымъ и чимъ хто може, чѣ хлѣбомъ,
чѣ готовымъ грошемъ оберла бодай одну
слезу своему меншому братови, а Всевышній
амѣ стократно се нагородитъ. — О. Діонизій
Елизавичъ парохъ Чабарѣхъ.

— Регуляція Вислы и Сяну. До Polit. Corr.
доносить зъ Петербурга, що російске прави-
тельство радо прихилитъ ся до жадаѣ, выска-
занныхъ австрійскими водноручниками на по-
слѣдній мѣжнародной комисіи для регуляції
Вислы и Сяну. Російскими техникѣмъ, що бра-
ли участь в той конференції, поручено выго-
товити воднѣвдній меморіаль.

— Неосторожність зъ паѣросомъ. Зъ Под-
волоческѣхъ доносить, що вѣ ноци дня 19 н. ст.
вересня вахмайстеръ тамошной жандармеріи
Рошковичъ, переходячи по-при зѣлѣзничій дво-
рецъ, учувъ неприяту волю диму. Розбудивъ
одинъ зъ зѣлѣзничихъ служачихъ, почавъ
разомъ зъ нимъ слѣдѣти зъ-вѣдѣхъ дымъ выхо-
дитъ. Замѣтивши, що дымъ иде зъ партерѣ-
выхъ комнѣтъ, они достали ся до середины и
найшли тамъ лежачого чоловіка вѣ тѣлѣчѣй
постѣла на половину удушеного. Коли они его
взяли и вынесли на двѣрѣ, постѣль стала горѣ-
ти и лише поливаніємъ водою удало ся о
гонѣ угасити. Выратуваній вѣдѣ смерти чоло-
вѣкъ довго лежавъ на двѣрѣ и не знавъ, що
зъ нимъ стало ся. Коли прийшовъ до себе,
розказувавъ, що положивъ ся спати зъ запа-
леннымъ паѣросомъ, вѣдѣ котрого вѣдѣтъ зай-
мила ся постѣль.

— Дѣйствителными учителями народныхъ шкѣлъ имену-
вала красва рада шкільна: Леопарда Войнаров-
ского вѣ Холѣвѣхъ, Вас. Герчановского вѣ Сморжѣ,
Амвр. Петрини вѣ Станьковѣхъ, Мар. Тудорови-
чѣну молодшою учителькою 2 кл. школы вѣ Зи-
мновѣдѣхъ, Павла Шубра учителемъ вѣ Малиновѣхъ,
Кар. Нижаловску старшою учителькою и Луку
Спольского молодшимъ учителемъ 4-кл. школы
вѣ Винякахъ, Ів. Прокоповича управителемъ
2-кл. школы вѣ Солонѣхъ великой, Петра Дипака
управителемъ 2 кл. школы вѣ Перегінскѣхъ, Іос.
Бобра учителемъ вѣ Пашовѣхъ, Казим. Чарнецку
старшою вѣ Винк. Яренковичу молодшою учитель-
кою 6-класовой школы женской вѣ Ярославѣхъ,
ке Іос. Гайду римо-кат. катихтомъ при 6-кл.
женской школѣ вѣ Дрогобичѣ, Іос. Міліановичу
учителемъ вѣ Махѣвѣхъ, Ів. Гринькова вѣ Ми-
чевѣхъ, Мих. Тарнавского вѣ Ивличѣхъ, Богум.
Тхуржевску вѣ Тартакѣхъ, Едв. Дворачка вѣ Ку-
личковѣхъ, Іос. Кеѣрмѣлѣра вѣ Знесѣнѣхъ, Стеф. Лілі-
енфельдъ вѣ Клясовѣхъ, Ванду Груль-Якоманичку
вѣ Замаретинѣхъ, Ад. Криничког управителемъ
2-кл. школы вѣ Гартѣхъ, Іос. Медвѣцког управи-
телемъ 2-кл. школы вѣ Домарадѣхъ, Ів. Ремера

управителемъ 2-кл. школы вѣ Тшесневѣхъ, Фр. Ро-
сѣвала управителемъ 2-кл. школы вѣ Издѣбкахъ,
Петра Добрудзкого учителемъ вѣ Гранкахъ-Ку-
тахъ, Брон. Саковского вѣ Поточискахъ, Мар. По-
колиньску вѣ Залукѣхъ, Володисл. Залука вѣ
Глинякахъ, Ант. Деку вѣ Гринявѣхъ, Володисл. Со-
зерского вѣ Дорѣхъ, Володисл. Недѣсцу и Едв. Со-
коловску старшою учителькою 5-кл. школы
вѣ Богородчанахъ, Ів. Дѣсовского управите-
лемъ 2-кл. школы вѣ Стратинѣхъ, Алекс. Мос-
квинского управителемъ 2-кл. школы вѣ Брѣм-
ковѣхъ, Ів. Нарольского учителемъ вѣ Иваницѣхъ,
Льва Герасимовича вѣ Стебляку, Мар. Соль-
ского молодшимъ учителемъ вѣ Берѣзѣвѣхъ,
Мих. Кшичковску молодшою учителькою 4-кл.
школы вѣ Печенѣжнѣхъ, Руд. Готфрѣдъ старшимъ
учителемъ 4-кл. школы вѣ Волшѣвѣхъ, Алекс.
Городиньского управителемъ 3-кл. школы вѣ Ку-
чинякахъ.

— Дробні вѣсти. Почтовый дѣбѣтъ вѣ цѣ-
лѣй Австро-Угорщинѣ вѣдобрено медіолянскѣй
часописи La Sega и бѣлградскому "Одѣковѣ".

— 60,000 зр. выноситъ головна wygrana
львовской выставочной лотеріи. Звертаємо ува-
гу нашихъ Вп. Читателѣхъ на се, що тягненіє
вѣдбує ся 16 н. ст. жовтня.

Телеграммы „Дѣла“

Вѣдѣнь 27 вересня. Перманентна комисіи
для цивильного процесу полагодила вчера о
судахъ и органахъ судовыхъ и о компетенції
судѣвъ. — Комисіи податкова радила надѣ за-
гальными постановами.

Будапештѣ 27 вересня. Комисіи палаты
магнѣтовъ почала радѣти надѣ церковными
предложениями и приймила проектъ закона о
свободѣ довершанію религии.

Берлинѣ 27 вересня. Kreuz Ztg. по-
тверждає, що царъ хорый на недугу Брайта.

Сѣофія 27 вересня. Выбѣръ Цанкова у-
неважаенній.

Загребѣ 27 вересня. Agram. Tagbl.
потверждає зъ доброго жерела вѣсть о цѣл-
ковитѣмъ переворотѣ вѣ Сербіи.

Лондонѣ 27 вересня. Италия спонукала,
що Сполученій Державы подѣняли ся посере-
дництва вѣ войнѣ хиньско-япаньской. — Я-
паньска армія числомъ 30,000 людеѣ подѣ
проводомъ міністра войны усѣла на корабель,
та куды має выправити ся, се держитъ ся вѣ
тайнѣхъ.

ПОДЯКА.

Передъ мѣсяцемъ ударивъ грѣмъ вѣ церковь вѣ Кро-
пивнику и такъ ви зничивъ, що и слѣду по нѣй не остало.
Мы, дѣвлячѣсь на згарича дороговщиного для насъ храму,
ломали руки и плакали надѣ недолею нашою, а печаль кро-
вавила сердца нашѣ. Но вскорѣ потѣмъ ясныи лучѣхъ надѣвъ
проникъ душѣхъ нашѣхъ, коли вѣ короткомъ часѣ по томѣ неща-
стію знайшли ся люде сочувствующіи зъ нами и радо сѣбѣшачіи
зъ помощію. Першимъ изъ тѣхъ добродѣльцѣхъ було, хотя мо-
лоде, но вже ширѣу дѣяльнѣе розвинувъ "Товариство
для вырѣбу и торговлѣхъ ризъ церковныхъ вѣ
Самборѣ", котре поспѣшало зъ правдиво княжескимъ да-
ромѣмъ, бо жертвовало для будущого, на мѣсці згорѣвшого ма-
ючого станути храму фелѣвъ вѣрности 50 зр. Отже крѣмъ
тѣхъхъ подякъ, якѣ каждому поневѣло выдѣрѣли ся зъ груди
на вѣсть о надѣсѣвѣмъ дарѣ, заявляю тоже придино вѣ
имени своѣмъ и потерѣвшихъ прихожанъ вѣ рамкахъ Вапѣи
часописи ширѣу подяку Хв. "Товариству вѣ Самборѣ" и поуче-
нію досѣдѣмъ закуна двоѣхъ фелѣвъ, фавъ и прѣ. уважаю
се за мѣй моральній обовязокъ, заохотити Всѣхъ. Духовенство,
чтобы зъ веѣкими замовленіями робѣтъ церковныхъ водноси-
лось до "Товариства для вырѣбу и торговлѣхъ ризъ
церковныхъ вѣ Самборѣ", котре совѣстностію вѣ вы-
конаню замовленыхъ робѣтъ и благородноу цѣлю заслугѣ
на те, чтобы его веѣмъ силами подѣрѣти.

Вѣ имени прихожанъ: Володим. Дорожинскій, гр. к
334 1—1

приходянѣхъ вѣ Мизуни.

На складахъ
НАРОДНОЙ ТОРГОВЛѢ

продаетъ и высылаєтъ ся:

Вина червоній угорскій: по 60, 70, 80 кр.
и выше за літру; по 60, 70, 80, 90, 100,
110, 120, 160 кр. за фляшку.

Вино угорске полинове по 1 зр. 50 кр.
за фляшку.

Вино фелѣвске по 1 зр. и 1 зр. 20 кр. за
фляшку.

Малига и Мадѣйра по 2 зр. 50 кр. и 2 зр.
80 кр. за фляшку.

Малига кураційна по 1 зр. 30 кр. и 2 зр.
50 кр. за фляшку.

Вина: кримске, италійске, далматиньске червоній
по 60 и 80 кр. за фляшку.

Конякъ французскій по 2 зр. 60 кр., 3 зр.
20 кр., 4 зр., 5 зр. и 6 зр. за фляшку; по
1 зр. 50 кр., 1 зр. 80 кр., 2 зр. 20 кр.
и т. д. за 1/2 фляшки. 319 8—8

Вина дешевѣй высылаєтъ ся вѣ 5 кіл. барилкахъ;
дорожній только вѣ фляшкахъ.

Надболане.
Канцелярія адвоката
Д-ра СТЕФАНА ФЕДАКА
перенесена до дому при
улиці Костюшка ч. 10
338 (напротивъ Банку краєвого). 1—20

ОКУЛИСТЪ
Д-ръ Теодоръ Баллабанъ
б. с. асистентъ и лікаръ на клініці професора
Борисевича вѣ Градци
по кѣлькѣлѣтній практиці спеціальній, ординує вѣ
недугахъ и операціяхъ очныхъ при ул. Валовѣй ч. 7.

Вѣдѣ години 10-ой до 12-ой передъ полуднемъ
и вѣдѣ 3-ой до 5-ой пополудни. б 35—52

Для убогихъ безплатно вѣдѣ 9-ой до 10-ой ранѣ.
Вѣ недѣлѣ и свѣта пополудни не ординує.

ОКУЛИСТЪ
Д-ръ АДАМЪ ШУЛИСЛАВСКІЙ
бывшій асистентъ проф. Вихеркевича и бывшій
демонстраторъ проф. Фука.
Львовѣ, улиці Гетьманьска число 10
ординує вѣдѣ години 12—1-ой и вѣдѣ 3—4-ой.
158 44—?

ПОМАДА „ФЕНИКСЪ“

нагороджена на выставѣ для
здоровья и плесянія недужихъ
въ Штутгартѣ 1890 р. естѣ
посла лѣкарского оуду и по-
сла признанъ тысячѣхъ писемъ
зъ подякою одноклѣмъ, дѣйстви-
тельно вартнымъ и нешкѣднымъ
средствомъ, чтобы осянуги у
дамъ и панѣвъ повний, буй-
ный зарѣсть волосѣ та чтобы
зарѣсть усѣвати выпаданіє во-
лосѣ и твореніє порилѣвъ;
также причинає ся таа по-
мада вже у молодѣхъхъ па-
новѣ до сильного поросту волосѣ. Гарантія за успѣхъ
и нешкѣдѣсть. Фляконъ 80 кр. при пересылѣ поч-
тою и при послѣдѣхъ 90 кр. 7—23

К. ГОППЕ
Hütteldorferstrasse 81.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИКІЙ

ОПТИКЪ И МЕХАНИКЪ
подѣ Коперникѣмъ,
Львовѣ, площа св. Духа
(уа. Театральна ч. 6 про-
тивъ головног оудѣу)
поручає у великомъ вы-
бѣрѣ и по найдешев-
шихъ цѣнахъ: окуляры, цѣперы, лѣнорѣты, бѣнокѣ, да-
лекоглядѣ, барометры, аерометры, мѣкроскопы, люпы, ком-
пасы, райсѣйты, лѣнты мѣрильній, плѣны, сѣбѣтъ, манометры
и т. п. Устроєни звѣдѣнѣхъ електричныхъ. Всѣмъ направа
выготовляють ся найкорѣе и найдешевѣе. — Замовленіа
вѣ провинціи выготовляють ся точно. 4185

МУЖЕСКУ

Безсильнѣсть
выглядають именѣо страшными на-
слѣдками тайныхъ грѣхѣвъ молодѣ-
сти и розпутіи, усѣе напѣвно и до
дого одинока, розширена вѣ
многихъ выданыхъ иллюстров. книгѣхъ
Самѣохорона Д-ра Ретавѣ
Россійске выданіє: 1 зр.
Польске выданіє: 1 зр.
Нѣмѣске выданіє: 2 зр.
Тысячѣхъ людеѣ найшли вѣ нѣй
посвѣненіа своихъ недугѣхъ и напра-
вляи свои мужескіи силы при помо-
щи кнѣзавого вѣ книжнѣхъ способѣхъ
лѣченіи. По одержанію франко
надежности, высылаєтъ ся франко кнѣ-
га вѣ кувертѣхъ магазинѣхъ выдан-
ныхъ Р. Ф. Біерѣ вѣ Липску. (R. F.
Bierey's Verlagshandlung in
1—36 Leipzig.) 333

ВРИ-

тѣи швейцарскій и англійскій,
ремѣнцѣхъ и марморки. пензлѣхъ и
всякѣхъ приборы до голона

поручає найдешевѣе 2537

торговля приборѣхъ до подо-
рожи, бѣла мужеского, пер-
фумеріи и т. п.

ПАВЛА ЛЯНГНѢРА

передъ тѣмъ

БРАТѢВЪ ЛЯНГНѢРОВѢ

у Львовѣ ул. Галицка ч. 16.

Дрогерія
ВАЛЕРІЯНА РИТТЕРМАНА и С-ни
вѣ Станиславѣхъ

поручає:
Рѣзноцѣпѣтній и найразлич-
нѣйшій ѣяры для мыльѣвъ, цу-
корникѣхъ, и госпѣдарѣвъ,
кнѣсти, французску масу и бур-
штиновій лѣкъ до помѣстѣвъ.
Золото и бронза, рѣзаній ла-
кѣры, артикулы аитинній, тумово-
хѣрурѣичній, парфумы и тоалето-
вы артикулы, также средства
до дезинфекціи.
Сѣвѣжу коровнику и ректо-
графічну масу по найдешевѣхъ
цѣнахъ. 293 7—13

Чай в продаже! Водя давна зветный зъ своим доброты и паху правдивый **РОССИЙСКИЙ ЧАЙ** вь торговли **В. АДАМОВИЧА** вь БРОДАХЪ

фунтъ дуже доброго . . . . . зр. 1-40
фунтъ найлѣпшого оригн. опакowan. зр. 2-50
фунтъ „Имперіалъ“ цѣсарскон . . . зр. 3-50
фунтъ вышвокъ зъ найлѣпш. чайвъ зр. 1-20
кава „Сіріусъ“ франко 5 кильо . . . зр. 9-50

4861 102-104

КОНТОРА ВЫМѢНЫ
ц. к. уприв. гал. амц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО
купув и продае

всѣ эффекты и монеты
по курсѣ деннѣмъ найточнѣйшѣмъ не вчисляючи нѣякои провизіи.

Яко добру и певну льокацію поручае

4 1/2% листы ипотечный
5% листы ипотечный преміованый
5% „ безъ премій
4 1/2% листы товариства кредитового земского
4 1/2% „ Банку краевого
4 1/2% „ позичку праву галицку 3483
4% „ позичку пропінациюу галицку
5% „ „ буковинську
4 1/2% „ „ угорскихъ зельзницъ державныхъ
4 1/2% „ „ пропінациюу угорску
4% „ угорскій облигаціи индѣмнізаціи

а всѣ тѣ паперы Контора вымѣны Банку ипотечного все купув и продае по найкористнѣйшихъ цѣнахъ.

ЗАМѢТКА: Контора вымѣны Банку ипотечного приймае водѣ П. Т. купующихъ всѣякія выльсованый а вже платитъ мѣщевы паперы цѣнны, также записши купоны за готовку, безъ нѣякого водиселеня, а замѣщевы лишь за водиселенемъ справдѣннѣмъ коштовъ.

До ефектовъ у котрыхъ выйшли купоны, доставляе новы аркушъ купоновъ, за зворотомъ коштовъ, котры самъ поносить.

Знана водѣ многихъ лѣтъ ц. к. уприв. раѣнерія спиритусу, заосмотрена найлѣпшими приладами ректификаціи найновѣйшомъ системѣ, фабрика руму, ликерѣвъ и огцу

Юлія Миколая Наслѣдниковъ у Львовѣ

Яковъ Шпрехеръ и С-ка
поручае старй польскій силный горѣвки, дуже добры розолісы, ликеры, румы правдивы зъ Ямайки, ятъ также найлѣпшомъ якості бравей спеціалы якъ: Народовка, Dziennik, Szczutek, Карпатовка, „Дабель“, Помаранчева не солоджена, Ратафія, Деревовка и т. н. горѣвки упривилежванъ и одиноко правдивы селѣ зъ нашою фабрикою спровадженъ.

Одиноко жерело въ краю для пш. антикарѣвъ, до побрана алькоголю абсолюта, и найчастѣйшого спиритусу, до цѣлей лѣчничихъ водного водѣ податку и вже оподаткованого. Правдивый спиритусъ оптовый найсилнѣйшій, здоровлю не шкѣдливъ, бо не выроблюваный зъ есенци опцовою.

Складъ для мѣста Львова, ул. Коперника ч. 9 и въ головномъ складѣ водѣ минеральныхъ І. Йоллеа, уллица Кароля Людвика ч. 29. 4912 129-104

ROK ZAŁOŻENIA 1872
ROZCZNA SPRZEDAŻ 750
MASZYN

JÓZEF JWAŃSKI
LWÓW, HOTEL ŻORZA

CENY MASZYN OD 25 DO 65 RATAMI PO 4 ZŁR. MIE.

PROSZĘ ŻAДАĆ CENNIKI

AGENCI CHODZA PO DOMACH Z MASZYNAMI TYLKO Z FABRYK ŻYDOWSKICH.

146 24-7

ГАЛИЦКІЙ КРЕДИТОВЫЙ БАНКЪ
принимаетъ вкладки на **КНИЖОЧКИ** и опроцентовуе ихъ по **4 1/2% на рѣкъ.**

2219

Числа до азначеня худобы на рѣгахъ гарнітуръ 3 зр. — Топоръ цѣсовъ зъ двома доволнѣными буквами, штука 6 зр.

4595 поручае

ПЕТРО ХШОНСТОВСКИЙ
торговля зельзны у Львовѣ площа Капітульна ч. 1 (напротивъ катедръ.)
Цѣнники иллюстрираный рѣзныхъ предметовъ до распорядимости

Кароль Гавевальдъ
Станиславѣвъ ул. Сапѣги ч. 3 поручае

всякій зельзны товары, знаряды и приборы господарскы, окуты до оконъ, дверей, кухнѣ и мебелѣвъ, знаряды для всѣхъ ремѣселъ.

Выробы поживничъ власной фабрики, англійскы и зъ Золитенъ Генкельса. Машины до шити и огнетравалъ каскъ. Кромѣ наведенныхъ товаровъ маю рѣзны иши входящы въ обсягъ зельзной торговлѣ по найдешевшимъ цѣнахъ.

Поручаю также выробы кошкарскы зъ власной фабрики Иллюстрираный цѣнники даромъ и оплатно. 14-26

Важне для Пань!

По умѣреныхъ цѣнахъ на кожну мѣру продае ся формы на станки, планшеты, пальто, шапѣры и т. д. Приймае ся до крою цѣмъ сукнѣ а на жадеа до застрѣгованя и выробованя поцѣ гарантію найточнѣйшомъ выкрою. 73 64-?

Лише за 10 зр. въ 12 лѣтъ выучуе ся подѣ гарантію крою французского.

ЕВГЕНІЯ ВЕКЕРОВА
Львовѣ ул. Сикстуна ч. 21. П. поверхъ коло старой почты.

для НАШИХЪ ГОСПОДИНЪ
вышла зъ друку **„КУХАРКА РУСКА“**

Флорентины и Ванды обѣймае

Всякія супы. — Прилаженъе воловины, телятины, баранины, вепрювины. — Ярины. Гарнітуры до яринъ.

Стравы мучны и ясны.

Зъ тои книжки кожда господинъ, хотяи бы и найменшого помята не мада о вареню може въ короткомъ часѣ варити обѣды смачны, здоровы и дешевы.

Цѣна 70 кр.

По надѣсланю переказомъ почтовымъ 76 кр. залогодуе ся посылку франко. 325 4-6

Друкарня народна В. Манецкого
Львовѣ ул. Коперника ч. 7.

Кравецка робѣтня
мри уллицы Третього мая ч. 2 въ СТАНИСЛАВѢВѣ

принимаетъ

всякій замовленя входящы въ обсягъ кравецкы якъ для Вп. Публики цивильнон такъ и для Всѣхъ Духовенства.

Принимаетъ также **роботы войсковы.**

Роботу, що не подобае ся, вымѣнюю.

298 7-53 Зъ поважаньемъ **Петро Герконецъ.**

О половину зниженіи цѣны
на давнѣйшій томы „Библиотеки знаменитѣйшихъ поестей“ т. І-XX. включно, къ то купуе разомъ чи поединко, якъ довогъ вытате новеллѣйшій запасъ. Зголосити ся треба просто до „Администраціи Наукового Товариства ім. Шевченка у Львовѣ“.

Знижена цѣна всѣхъ 20 томѣвъ 13 зр. 80 кр. (на переказу почтоу треба долучити 30 кр.)

Руска масть противъ гостця
естъ найлѣпшимъ, выробованнымъ средствомъ на гостецъ, козьки, парализъ и т. д. — Цѣна 1 слонка 1 зр.

Масть на свербячку
Цѣна 1 слонка 60 кр. 323 10 10

Головний складъ: **С. РУКЕРЪ** антикаръ у Львовѣ.

Числа до выпалюваня на рѣгахъ поручае

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ
ножовникъ у Львовѣ ул. Бонимѣвъ ч. 3. Цѣнники даромъ.

Велика львовска льотерія выставова
Тягненъе невѣдливо для 16 н. ст. жовтня с. р.

ГОЛОВНІЙ ВЫГРАНІЙ
60.000 зр., 10.000 зр., 5.000 зр.
готовкою зъ потрученемъ лишь 10%

Львовскій льосы выставові по 1 зр. поручае:

Х. Верфель домъ банковый
Самуелъ и Ляндавъ „ „
Корманъ и Файгенбаумъ „ „
также адміністрація „Дѣла“ 279 35-7

НА СЕЗОНЪ ОСѢННІЙ

Простите ся ласкаво всѣхъ Вп. Гостей выставовыхъ пересвѣдчити ся о дивной дешевости осѣнныхъ и зимовыхъ товаровъ, вже спровадженыхъ въ великій свѣлкости.

Слѣдующіи товары продають ся по невычайно дешевыхъ цѣнахъ доки истнуа запасъ:

1000 модныхъ муѣвъ для дамъ и дѣтей 120, 150, 2- до 5- зр.
1000 кожаныхъ шапокъ для дамъ и дѣтей 120, 180, 2-20 до 4- зр.
1000 фланельовыхъ и суконныхъ блюзъ осѣнныхъ и зимовыхъ 250, 3- до 6 зр.
500 гальонъ волѣчковыхъ по 250 до 4- зр.
1000 хустокъ Гималая, найболѣйшій родъ 175, 225 до 4- зр.

Конфекція для дѣтей.
4000 наймоднѣйшихъ суконъ на осѣнь и зиму 180, 250 зр.
1000 модныхъ плащиковъ на осѣнь и зиму водѣ 4 зр. и выше.
3000 одатѣвъ для хлопчикѣвъ у всѣхъ величинахъ по 180, 2-3- зр. и выше.

Особливъ новосты въ стяжкахъ, воалахъ, капелюхахъ дамскихъ и дѣтскихъ, рукавичокъ лѣсахъ, дунскихъ, вонняныхъ и шовковыхъ, хусткахъ, панчохахъ, парасоляхъ до дощу, блюзахъ шовковыхъ и вонняныхъ, шляфкахъ, костюмахъ и неспѣжахъ надѣвши власне въ великій свѣлкости и доповняють ся поценно.

Особливша гуртовна продажъ принагѣдна
въ водѣлѣ занавѣсъ, капъ и килимовъ.

5000 капъ на столы по 75, 120, 190, 250.
4000 капъ на лѣжка по 2, 250, 3, 350, 4.
800 великихъ капъ на столы и лѣжка, дающихъ ужити ся на обѣ стороны (вырѣбъ килимовъ) по 190, 250, 4, 5.

Всякія зъ провинціи надѣсланы поручены полагоджуе ся найсовѣстѣйше и найскорше.

Зъ глубокимъ поважаньемъ

Зарядъ магазину AU LOUVRE
у Львовѣ, площа Капітульна ч. 3.

4895 143-?

Рухъ поѣздѣвъ зельзничныхъ
важный зъ днемъ 1 мая 1894 послѣ годинника середно-европейского.

Приходятъ до Львова зъ	ПОѢЗДЫ				Вѣдхаютъ зъ Львова до
	поспѣшнѣй	особой	поспѣшнѣй	особой	
Кракова (Вѣдния, Вроцлава, Вѣдния)	282	525	500	610	900
Варшавы	—	525	900	—	900
Хабѣвки (Закопаного) на Перемышль, Гашѣвъ, або Тарновъ	282	—	—	—	—
Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ або Тарновъ	—	525	—	—	—
Хабѣвки (Закоп.) на Стрый Мушини, Крилицъ, Жегестова на Тарновъ	—	—	834	—	—
Мушини Крилицъ Жегестова на Рѣшѣвъ або Тарновъ	—	525	—	—	900
Мушини Крилицъ Жегестова на Тарновъ (в. 1/2 до 90%)	—	—	900	—	—
Мезе-Ляборцъ, Шавного-Куляшного на Перемышль	—	—	900	—	—
Надбереза и Тарновжого	—	—	600	—	—
Подволочискъ и Бродѣвъ (на дворецъ гол.)	212	929	910	545	—
Подволочискъ и Бродѣвъ (на дворецъ Подзамче)	158	913	845	519	—
Сучавы	940	—	737	1227	635
Капюлюнга	940	—	737	—	—
Радѣвѣвъ	940	—	737	—	635
Вергомета и Чудина	940	—	737	—	—
Новоселѣвъ	940	—	737	—	635
Слободы рунтур. Копальнѣ Гусятина на Галичъ	940	—	737	—	—
Чорткова на Галичъ	—	—	1227	—	—
Ворислава	—	—	202	1310	—
Велѣца	—	—	—	445	—
Сокала	—	—	748	445	—
Лавочного (Пешту, Мишкольца, Серенца, Мунѣча, Хирова и Станиславова на Стрый)	—	—	884	1310	—
Стрый и Сколього	—	—	847	—	—
Сколього, Хирова, Станиславова на Стрый	—	—	202	—	—
Гребенова (водѣ 10% включно до 90%)	—	—	202	—	—
Бруховичъ (водѣ 12 мая почавши ажъ до вѣликаго)	—	—	810	—	—

Розклады бѣды въ видѣ нишеневѣмъ можна достати въ бюрахъ инфорцаціи, засахъ стаціиныхъ и у кондукторѣвъ.

*) Годны печатаній грубыми черенками означують пору кѣчну водѣ год. 6-омъ вечеромъ до год. 5-омъ раню. Въ бюрѣ инфорцаціи ч. к. австр. зельзницъ державныхъ у Вѣднии (уллица Іоанна 29) ятъ также зъ бюрѣ инфорцаціи ч. к. австр. зельзницъ державныхъ у Львовѣ (уллица Третього мая ч. 3, готель Имперіалъ), удѣляе ся устныхъ або письменныхъ объясненъ въ справахъ до тои службѣ на ч. к. австр. зельзницъ державныхъ. О сколькою подручнямъ дозволяють, засахити тамъ-же можна инфорцаціи водноосахъ ся до рѣшты австр.-угорскихъ и заграничныхъ зельзницъ. Въ бюрахъ инфорцаціиныхъ продае ся выдаваній черевъ ч. к. австр. зельзницъ державныхъ билеты до бѣды и аштити уюталюваннѣмъ посядченъ до бѣды ажъ также тархенъ.

4890

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ по дню (крѣмъ недѣль и русскихъ святъ) о 5-й годнѣ по полудню. Литературный додатокъ „Вѣстника найинтереснѣйшихъ новѣстей“ выходитъ во вторникъ, а во вторникъ и пятницю на переплану раздѣлъ въ Дѣло.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Администратія „ДѢЛО“ ул. Баторія 24, Центральное бюро ogłoszeń ул. Коперника ч. 11, и Бюро тасты ул. Кароля Жукіа 9. у Відни: M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek, I. Wollzeile 19. Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler, G. L. Danneberg & Comp. Въ Пештѣ: E. Misrachy V. Bez. Akademischegasse 6.

Передплата на „ДѢЛО“ и наложеніе на инсераты платитъ у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ въ литер. додатокъ

въ Австрія: за границею:
на цѣлый рокъ . . . 18 гр. на цѣлый рокъ . . . 24 гр.
на полъ року . . . 9 гр. на полъ року . . . 12 гр.
на четверть року . . . 4 гр. 50 пр. на четверть року . . . 6 гр.
на мѣсяць . . . 1 гр. 30 пр.

у Львовѣ:
на цѣлый рокъ . . . 16 гр. на полъ року . . . 8 гр.
на четверть року . . . 4 гр. на мѣсяць . . . 1 гр. 35 пр.

Редакція, Администратія и Экспедиція подъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи вѣрстають ся лише на попереднє застереженіе. — Редукція неопечатанъ болѣе года порта.

Неопечатанъ число копій 8 кр. в. в. Огласженія принимаютъ ся по цѣнѣ 6 кр. в. в. однокъ инсератомъ а въ рубрицѣ „Набѣсане“ по 20 гр. в. в. Мѣсяць членъ ся по 10 гр. в. в. етиппа.

Два зборы въ Стрию.

Вчера зъ полудня відбули ся въ Стрию — якъ було заповѣдено — два загальні збори: зборъ членівъ політичного товариства „Підгбреска Рада“ и водтакъ зборъ членівъ стрийской філії „Просвѣты“.

Простора сая въ готелі підъ Чорнымъ Орломъ мѣжъ 1-ю а 2-ю годиною зъ полудня заповнилася сѣбно селянами и мѣщанами головню зъ повѣта стрийского, а були селяне та мѣщане зъ повѣтовъ жидачьского та дрогобичького; крѣмъ селянъ и мѣщанъ при була спора громада интелігенціи зъ гаданыхъ трехъ повѣтовъ; самыхъ священниковъ було до 50. Всѣхъ участниківъ було 350 до 400. Въ характерѣ гостей явилось кѣлька панъ и кѣлька жѣнокъ-селянокъ. Яко правительственный водпоручникъ явивъ ся комисаръ Вельце.

Зборъ „Підгбреской Рады“ водкрывъ о годнѣ 2 ой голова товариства д-ръ Евгений Олесницкій довшюю промовою. Повитавши зборныхъ, подякувавъ имъ за такую численну участь. Участъ тотъ свѣдѣть, що члены „Підгбреской Рады“ розумѣють велику вагу нинѣшней хвилѣ и глубоко водчувують потребу лучити ся до дѣлания въ нинѣшней хвилѣ, а зъ другой стороны велика тотъ участъ членівъ въ сѣмъ зборѣ підносить повагу товариства, зъ голосомъ „Підгбреской Рады“ треба члениги ся. Обсѣля бесѣдникъ піднѣвъ велику вагу политичныхъ товариствъ. Политичне товариство тымъ рѣзнить ся водъ товариствъ иного рода, що его голосъ має розходити ся далеко; сѣмъ цѣлымъ має довѣдуватися, якъ народъ має потреби и якъ терпитъ кривды, а тѣ, що правлять долею народу, мають почути, якъ и по народѣ думаетъ та чого хоче. Тымъ болѣше вагу мають политичны товариства у Русинѣвъ, у народу тяжко покривденного, котрый якъ въ соймѣ такъ и въ радѣ державной дуже маленько має заступниковъ, та и зъ тыхъ не вѣтъ стогъ за народомъ. Отже въ такихъ водноснахъ треба підносити голосъ за себе самому народови. И не можна сказати, щобъ той голосъ не заважувать, щобъ его не чули та и въ нинѣшней числили ся. Тутъ бесѣдникъ навѣвъ кѣлька примѣровъ. Въ соймѣ краєвѣмъ зъ круговъ польскихъ вышло внесеніе реформы громадской въ томъ напрямѣ, чтобы потворити т. зв. зборны громады, т. е. сполучити по кѣлька сѣлъ и обшарѣвъ двѣрскихъ въ одно, а зъ всего видко, що йде о то, абы дворяне мали верхъ въ такой новѣй громадѣ: [Голосъ: Мандаторскіе часы хотять навернути!] Отже мы, наша „Підгбреска Рада“, піднесли противъ

того громкій голосъ на вѣчахъ въ Стрию, въ Жидачевѣ, въ Дрогобичѣ, въ Скольмѣ, за нами побѣдили другі повѣты въ краю — и голосъ народу заважнѣвъ у горѣ почали числити ся зъ голосомъ народу. Такъ само заважнѣвъ голосъ народу на вѣчахъ устроюваныхъ „Підгбрескою Радою“ въ справѣ несправедливого для селянъ и громадъ проекту закона ловецкого, бо и тоту справу здержано водъ ухвалы въ соймѣ. Сіи примѣры показують, що де послы рускій чи то не мають силы чи и не хотѣть сен або тои потреби народу высказати и ви переперта, сен або тои кривды выявити и ви усунути, — тамъ повиненъ и муситъ забрати слово самъ народъ, а до того вѣтъ, дякувати конституціи и монархови, має повне право.

Потѣмъ бесѣдникъ перейшовъ до характеристикъ часу водъ ostatnichъ звичайныхъ загальныхъ зборівъ „Підгбреской Рады“ и екавъ болѣе-менше такъ: Дѣяльнѣсть политичного товариства заивнѣвъ въ кождѣмъ часѣ водъ констеляціи политичной. А часть того року, за якій уступаючий выдѣлъ „Підгбреской Рады“ дѣлавъ належить до дуже тяжкихъ. Бувъ се рокъ, въ котромъ на Руси галицкой все було немовъ привалене тяжкимъ каменемъ, бувъ се рокъ якогось гробового молчания. Голосъ протесту, голосъ жалю проявлявъ ся дуже слабо, особливо тамъ, зъ-водки передовѣсьмъ повиненъ бувъ водзвѣтати ся. До того часу можна бы приложити слова Шевченка: „На всѣхъ языкахъ все мовчѣть“. Чому? Бо „благодѣньства“! Отже и Русь мовчала, бо „благодѣньства“! Мы, „Підгбреска Рада“, зрозумѣли тотъ „благодѣньствіе“. Насилье на народѣ — то страшна рѣчь, але противники Руси взяли ся до чего страшнѣйшого и примѣняли ся до насъ — защепаля мѣжъ нами деморализацію. Мы тутъ мали водвагу, що смѣло и отверто выrekli слово правды на зборахъ и вѣчахъ. Правда, за се посыпались на насъ клеветы и зневаги, не лишъ водъ чужихъ, але и водъ деякихъ своихъ. Тѣ клеветы и знаруги сыпались на насъ и до нинѣ сыплуть ся въ наймленыхъ органѣвъ русскихъ. Та мы тымъ не журимось! Коли тѣ органы на насъ клевету, то видко, що робимо добре, — ихъ напасти для насъ честь! [Громкій, довго негасящій кликъ: Честь! честь!] Але по при клеветѣ и знаругѣ зазнали мы и признания за нашу дѣяльнѣсть та и заохоты водъ людей доброй волѣ, зъ-першу водъ одиночъ а потѣмъ водъ цѣло-разъ ширшихъ круговъ — и се нехай стане за указку и заохоту для будущого выдѣлу. Де-хто заклада намъ, що мы хотѣли и хочемо взяти верховодство въ цѣломъ краю. Мы того не хотѣли и не можемо хотѣти, бо самъ кругъ дѣлания „Підгбреской

Рады“ того не позволяе. Але то правда, що мы выступали все и говорили правду, не заважаючи на те, що де-кому зъ проводниковъ русскихъ то не сподобаетъ ся. Рѣчь певна, що въ политикѣ числятъ ся зъ сѣбою народу. Абы-жъ народъ бувъ сильный, потрѣбно збѣдѣннѣ до борьбы и работы. Мадарскій дѣятель и политикъ Деакъ казавъ Мадарамъ: „Що намъ водобрадо, то мы водберемо, але що мы самі выпустимо зъ рукъ, того пропало!“ Родимый слова тѣ мусимо и мы Русины взяти собѣ до серця и, чтобы права нашѣ не были самохѣтъ затраченѣ, повинны мы цѣлою силою солидарно вѣстовати ся за руску справу и за права рускій! [Громкій шепелкъ]

По той промовѣ приступлено до дневного порядку збору и выбрано президію: головою збору о. Обѣдвенскаго зъ Руды, заступникомъ п. Тяшовицкаго, а секретарями о. Бобикевича и Гудака.

Въ заступствѣ секретаря д-ръ Олесницкій здавъ справу зъ дѣяльности выдѣлу Наводимо важнѣйшій даній. Послѣдній загальній зборъ „Підгбреской Рады“ зъ падолиста 1893 р. ухвалили были, чтобы выдѣлъ старавъ ся освѣдомлювати народъ въ повѣтахъ стрийскомъ, жидачьскомъ и дрогобичькомъ черезъ зборы и вѣча. Выдѣлъ старавъ ся по зможѣ водловѣсти той ухвалѣ. Дня 16 падолиста 1893 р. устроивъ вѣче въ Жидачевѣ, 29 грудня того-жъ року вѣче въ Дрогобичѣ, сего-жъ року вѣче въ Скольмѣ. На всѣхъ тѣхъ вѣчахъ збѣравъ ся численно и дуже интересувать ся рефератами про важнѣйшій справу политичной и экономичной. Вѣче въ Дрогобичѣ припоручило было выдѣлову „Підгбреской Рады“ двѣ справы: а) чтобы дозволено побирати сировицу для худобы и б) чтобы дерево камеральное продавано по такой цѣнѣ, що купцамъ. Тѣ справы полагали выдѣлъ такъ, що выслать меморіалы: въ першій справѣ до министерства скарбу, а въ другой до министерства рѣльництва — Дальше выдѣлъ въ томъ часѣ перевѣвъ дуже численно доновляючий выборъ одного члена, о. декъ Шанковского, до рады повѣтовон. — На всѣхъ сего року выдѣлъ скликавъ надвычайный загальній зборъ товариства для наряды въ двохъ справахъ: а) въ справѣ становнича Русинѣвъ въ стрийскій радѣ повѣтовон и б) въ справѣ руской политикѣ. Що-до першого збору ухвалили есентуальну сецессию Русинѣвъ зъ рады повѣтовон, если Поляки и на дальше не доустятъ до выдѣлу анѣ одного Русина, а що-до до другой справы зборъ прилучились до ухвалы загальныхъ зборівъ львовской „Народной Рады“. — Вѣче въ Скольмѣ припоручило было выдѣлову поставити ся, чтобы рада повѣтова взяла ся за реконструкцію дорогъ въ скѣльскихъ горахъ.

Выдѣлъ поручивъ выстудіюваннѣ той справы одному своему членови а заразомъ радному повѣтовому, але що за той часѣ засѣданы рады повѣтовон не было а въ выдѣлѣ повѣтовомъ не засѣдае анѣ оденъ Русинъ, то сию справу перейме на себе новый выдѣлъ „Підгбреской Рады“. — Товариство числитъ 290 членівъ. [Богато ще вписало ся въ часѣ сѣхъ зборівъ.]

Въ дискусіи надъ справозданнѣмъ д-ръ Олесницкій на запытаннѣ п. Леськова зъ Дрогобича водповѣвъ, що на меморіалы до министерствъ досѣ водповѣдей нема, а на запытаннѣ о Бобикевича пояснивъ три справы: а) Выдѣлъ радѣ бувъ старатись о заведеннѣ руского языка выкладового въ школахъ на Ланахъ въ Стрию, та стрийске духовенство досѣ не подало ему датъ статистичныхъ; оно повинно чимъ скорѣе выготовити тѣ датъ для нового выдѣлу. б) Філія „Просвѣты“ старала ся, чтобы читальні достали продажъ соли, але селяне на зборѣ скликаномъ для той справы самі не хотѣли, бо не бачили въ томъ интересу. в) Ще въ септѣ 1893 р. Русины мѣста Стрия внесли петицію до рады мѣской о рускій напѣвъ улицъ и т. д. Петиціи не брано довго на порядокъ дневной, а коли оденъ Русинъ радный заинтересуованъ о се бурмистра, той водповѣвъ: „Во вамъ не potrzeba“. Але що петиція якось мусѣла бути полагоджена, то полагодивъ ся пожаръ на бюрку... Wohlthätig ist des Feuers Macht — справдили ся тутъ слова Шилера. Але у д-ра Олесницкого була, на щастье, копія петиціи, и вѣтъ оденъ примѣрникъ си подавъ зновъ до рады мѣской, а для безпечности передъ новымъ ще пожаромъ три примѣрники замкнувъ у себе въ трехъ шафахъ. [Веселость.]

На внесеніе о. Б. Карчова зборы приняла справозданнѣ выдѣлу до вѣдомости и заявили ему громко подяку за труды.

Обсѣля выбрано до нового выдѣлу д-ра Олесницкого, о. Давидяка, Андр. Могилицкого, Р. Типовницкого, о. С. Теодоровича и селянъ Берника и Скоблика, а заступниками о. Горалевича, о. Кирчова и сел. Фед. Дергала. Головою выбрано однострушно и зъ одушевленнѣмъ д-ра Олесницкого. Д-ръ Олесницкій подакувавъ за выборъ, приписуючи его лише своему независимому становищу, и заявивъ, що якъ досѣ, такъ и на будуще не устрашитъ ся вѣчого и всюда, де буде треба, выступати-ме за справу руску.

Вѣдѣны наступили внесенія членівъ. Промовляло богато мѣщанъ и селянъ въ справахъ, якъ ихъ болять. Мы тѣ внесенія зберемо пѣсля предмету. Отже: 1) Многі промовляли въ справахъ школьныхъ. Леськовъ зъ Дрогобича

3)

Повѣсть про царя Аггея.

Написавъ Василь Шуратъ.

(Конецъ.)

По сонцю по рожевому
Пожаръ лишаеся; спомини
Лягались по недавньому
Райованю въ царя.
За збронькою збронька
На темнѣмъ небѣ родитъ ся, —
За думонькою думонька
У царьскѣй головѣ.
„Ще вчера тутъ володаремъ
Я бувъ, ще вчера въ волею
Мою безграничною
Числѣно ся тутъ все.
Ще вчера надъ вельможами
Я власть мавъ, надъ наиболѣшими;
Забавъ, — стивали голову,
Забавъ, — и в се добро
Въ мою скарбницю царьскую
Ишло; безъ хлѣба и захисту
Ишла по свѣту сироты, —
Ще вчера я бувъ царь!
А нинѣ що?“ Проклюдуючи
Скѣнчивъ Аггей сию думоньку.
„А нинѣ мѣжъ послѣдними
Послѣдній ставъ!“ И тутъ
Згадавъ царь все; евангелескій
Слова, згадавъ епископа
Старого и власній гордошѣ,
Згадавши сплакувъ лишь

И йшовъ безъ цѣли. Пташечка
Живе лишь не турбуючись,
Що їсти не; одѣжею
Не журить ся лишь цѣвѣтъ.
Аггей людина. Клопоты
Житя дадутъ пѣзнати ся
За день. Коротка зъ голодомъ
И холодомъ борба.
Пѣдъ вечеръ, ставши въ першому
Селѣ, вѣтъ на нѣчь просить ся
До першого господаря.
Прійняли. Та не спить
Аггей всю нѣчку. Зморюю
Важкою думи чорній
Гнѣтуть, зѣдѣлнѣва гадина
Гризѣ его — журба:
„Що завтра буде?“ Зъ ъмуту
Всѣлякихъ думъ лишь пытаннѣ:
Що завтра буде? зѣдно
Вставало передъ нимъ.
И скѣлько разъ на водповѣдѣ
Силнѣвъ Аггей, а вынайти
Не мѣгъ си. Ажъ досѣвѣта
Сказавъ: „Нийму ся тутъ!“
Найняти ся — спродати ся.
Господаръ пообѣдавши:
„Ставаймо, — каже, — сонечко
Высоко. Часъ на токъ!“
У мене житя стогани,
А все то номолѣчене,
А все то мышѣ ѣвечать.
Часъ брати ся за цѣвѣтъ.
Иде Аггей понурившись.
Прійшовъ на токъ, невѣдае,

За що и якъ тутъ взяти ся.
Взявъ цѣвѣтъ, — не тымъ концемъ.
Господаръ бачить, дивуеся:
„Овъ, бачу, въ тебе досѣвѣду
Не споро. Зъ молотѣльничѣвъ
Такихъ хосенъ малый.
А вымѣшь ты справляти ся
Зъ кошою, плугомъ, вилами?“
„Нѣ,“ каже затурбованый
До чиста царь Аггей.
„А що-жъ ты вымѣшь? Пекъ тобѣ!
И якъ ты мѣгъ за наймита
Ставати въ мене. Челѣди
До мѣски въ насъ досѣтъ!
Пойшовъ Аггей понурившись.
За першою невдачею
На другу пробу заважити ся
Не легко, хочъ кому, —
Тымъ болѣше цареви. Тыжнями
Цѣлыми вѣтъ скитаючись,
Ходивъ мовъ звѣрь той трѣвонный
Отарю собакъ.
Вѣтъ толькѣ дикі ягоди;
Зъ калюжѣ воду нѣдѣтъ
Пить; захисту не маючи
Спавъ тамъ, де сонъ зваливъ.
И не было вже прикромѣ,
И не было вже пакости,
Нѣ тои долѣ-горенька,
Щобъ вѣтъ ихъ не зазнавъ.
Людей почавъ бояти ся;
Въ люднѣхъ кождѣй ворога,
Сѣпаку бачивъ царьского,
Що чигае разъ-въ-разъ,

Щобъ часъ добрати и кинутись
На него лишь и выдѣрти
Послѣдній скарбъ, що крывъ ся
При нѣмъ еще — житѣе.
А що наиболѣше мучило
Аггея, то тѣ спомини
Про давній рай, панованнѣ,
Котрымъ не знавъ цѣны.
У снѣ картины давняго
Житя ему вижиали ся,
Щобъ въ ранцѣ, якъ пробудитъ ся,
Завдати въ двѣ болѣше
Души важкого страдани.
Оттакъ минали тыжнями
Ему и цѣлѣскій мѣсяць.
Ажъ разъ якося пустивъ
Вѣтъ шляхомъ и стрѣчае ся
Зъ прохожою громадою
Дѣвѣвъ жебрущихъ. Лавою
Надъ шляхомъ сѣли всѣ
И полуднюють вдоволенъ.
Той зъ сиромъ хлѣбъ, той підпалокъ
Пшеничний вѣтъ зъ цибулею
А другой редьку вѣтъ.
И всѣмъ у смакъ полуденокъ.
Аггееви ажъ завистно
Зробилѣсь. Не гадаючи
Богато підбѣйшовъ
До нихъ: „Здоровъ людоньки!“
„Здоровъ и ты бувъ! Приснемо;
Сѣдай спочити хвилечку,
А може и попоишь?“
„Спасибѣ! Я до вашо
Приставъ бы днесъ компанію.“

жалувався на краєву раду школярів, що немилосердно натискає на громади, щоб будували школи, хоч не раз старий будинок може ще служити й двацять літ. — Ат. Мельник з Добровілья вважав „Підгурску Раду“ підносити на в'їхачів кривду громад через відображення прав президенти учителів і домагатися резолюціями віддати громадам назад того права. — Кількох бесідників дуже навітали на часту зміну книжок для шкіл, через що селяне терплять матеріально, даліше на польщення дітей в школах і т. д. 2) Велике розгараєння в зборі панувало на ветеринарській пораді і кількох бесідників [Скобляк, Логинський і другі] підносили великі кривди селян на ярмарках через всякі оплати для ветеринарів, а найгірше, що свині, котрі ветеринар узяв за заражений решетаню, вбивають на місяці і закопують, не дають навіть на лій споживувати. 3) Скобляк підніс жалобу кількох громад [Підгорець, Олексич і Дашави] на раду повітову, котра вже від трохи літ не виплачує людям за роботи коло дороги з Стрия до Журавна. [Русини в раді повітової кривду сю все підносять, але що-ж? виділи не дає, а там не ма ані одного Русина] 4) О. Мудрак звернув увагу на ревізію катастрофи в році 1895 бм і констатувати що господарі платять за свою землю виставно не „податок“, але „посесію“, такий той тягар податковий тяжкий! 5) Ілько Давидяк навісав на тягар високих оплат нотаріальних, особливо для бідних тм бблше, що він двір платить за роботу хлопів 15 кр. а жінці 8 кр. за день. 6) Ат. Мельник підніс дві справи доточно жидів, а то: а) щоб жидам по селах наказано в християнській дні святочній не робити, а б) щоб зверхності громадській за дозволи музики в дні святочній казали жидови добре платити до каси громадської, бо жиди з музики заробляють а люде тратять ся. 7) О. Бобикевич підніс рину боднарів [до 60 в мбств Стрия а в повтв], котрим камера замкнула дереву, а они чей-же не зб скла будуть робити посудину боднарську! 8) Вкбци дуже велике за-интересоване цблого збору викликала справа звбстної прогульки до пвтора тисяча душ на виставу з стрийського повтв, прогульки, котрої зб сторони польскої підступно надано значнбве політичною маніфестація на ббк польскій. Справу сю порушив на зборі п. Скобляк, очевидець цблон тої комедії, а збрав односторонньо заявили рбшучий протест против такого підступного надужитя зб сторони польскої. Ширше о тій справі завтра.

Спільний делегації.

Справозданье Думбы, референта бюджетової комісії австрійської делегації о прелімінарі міністерства справ заграничних констатувати, що заявленя г. Кального скрпчили усепокоюче вражбье промови цбсарскої делегації. Зв вдоволенбм почула комісія, що провбднв гадка заграничної політики та ен випробована основа, а именно: удержанье в плеканье тридержавного союзу тревати в будетрвати зб незмбненою силою. Справозданье паразфразувати заявленя г. Кального, що недо-

вбре до тридержавного союзу щезло також у держав стончых по за союзом, що-до вбдносинь до Франції в Россіи; рбвнож заклоченя міністра выведені зб тых вбдносинь, що подбл на повострові балканськомъ, хоч в мають вагу, не грозятъ небезпечными конфліктными політичними, а змбны, як там довершились немов наглй и несподбванй перевороты, не нарушають ані загальної ситуації політичної ані також вбдносинь тых країв до Австро-Угорщаны.

Справозданье паразфразувати вбдтакъ заявленя г. Кального о Сербіи, Болгаріи та выказує пересвбдченье комісії бюджетової, що управа справ заграничных держитъ ся не похитно тых засадъ и того способу поведения, котрй вбдповбдають шляхотнымъ интенціямъ миролюбного монарха и придбали собб вбдбблше якъ десять літъ признанье делегації та пріятелствъ мира якъ в краю такъ и за границею.

Загально скрпчилось пересвбдченье, що спокбйна, рожважна, рбшуча але гбдности монархій вбдповбдна дбальнбсть міністра служитъ интересамъ загальної мира и мирнымъ цблямъ. Рбвнож в становище міністра супротивъ молодыхъ, до розвитку стремлящихъ державъ балканскихъ, вбдзначає повагою, вбдповбдающею гбдности Австро-Угорщаны, але такожъ и пріятелистою. Міністеръ, придержующи ся заветбды великихъ цблей своєї політики, старає ся підприти самостбйностъ тых країв та ихъ успбшный духовый и економичный розвитокъ. Справозданье згадує о вбдмбнбній в тых справахъ опінії дел. Пацака, однакъ называє ен вбдокрембшенимъ поглядомъ, котрй рбшучо вбдпрелъ зб своєї сторони представителъ всбхъ нинішыхъ сторонництвъ парляментарныхъ.

Загальна часть справозданья кбнчить ся заявленбмъ непохитного довбря вб успбшну дбальнбсть г. Кального.

Комісія бюджетова австрійської делегації вела вчера нарады надъ ordinarium бюджету войскового.

Референтъ г. Стан. Бадені запытавъ, чи міністеръ войны задумує дальше поступати при доповненю організації арміи вб способъ давнбйше уложенй, и чи ту організацію переведе при помочи вставленої до преліминаря квоты десяти міліонбвъ.

Міністеръ войны Кріггамеръ заявивъ, що якъ предложенй бюджетъ доказає, плянь зорганізована арміи єсть обчислений на два роки. Я пересвбдченй — говоривъ міністеръ — що дорога постепенной організації єсть однокло властива, а система роздбл выдатовъ на кілька літъ єсть однокло розумна, бо упорядкованй фінансы єсть необходимо потрібнй для силы оружної монархій и для того будувать заветбды уважляти той чинникъ.

Справозданье референта Баденіого выказує пересвбдченье, що всб жаданя адміністрації войскової, єсть уматованй и конечнй та поручає ихъ пріяяти. Вбдтакъ подбносить ся вб справозданю змаганье адміністрації войскової, чтобы улещити продуцентамъ участь вб доставкахъ артикулбвъ пожывы, а такожъ чтобы дробныхъ промышленницбвъ допустити до доставъ. Референтъ не ставляє вб-якихъ внесень що-до прохарчования арміи, однакъ высказує надбю, що управа войскова

скористає зб першої нагоды и уважляти дотычнй бажаня, многократно высказуванй.

Дел. Пацакъ вб довбшій промовб заявивъ ся противъ бюджету міністерства войны. Тягары на войско такъ великй, що населенье не вб силб ихъ вынести. Чехи побороють тридержавный союзъ, бо вбнъ накладе непотрбнй тягары. Австрійскій бюджетъ войсковый збблшывъ ся сего року зновъ о 18 міліонбвъ. Пок. міністеръ войны Баверъ говоривъ, що потреба ще 100 міліонбвъ до оруженя войска. Ту суму вже выложено, але чи мы вже готовй чи нб? Бесбдникъ обговорює національну квестію вб арміи и жадує ся, що чеськимъ офіцірамъ розмарено розмалывати мбжъ собою по чеськи, що чеськихъ однорбчныхъ охотникбвъ не пропускано при офіцарскихъ испытахъ за-для неточного знанья нбмецкой мовы, а чейже вб тбмъ повинно головно розходитись о войсковой науки Бесбдникъ порушивъ такожъ справу малтретования войкбвъ, наводячи значне число самоубійствъ. Вбдтакъ жадає реформы войскового судбвництва та вбдшкодованя за шкоды вб полб підчасъ маневрбвъ. Прохарчование войска выказує хибы; вб часбъ маневрбвъ подб Ландскороново провбнть прихидивъ за пбзано и бувъ нездалый. Жадає теплої вечері для войкбвъ; на се, говорятъ у насъ, нема грошей, а выкидає ся грошъ на мундуръ и консервы, котрй гинють по магазинныхъ. Вкбнци заявляє, що буде голосувати противъ бюджету міністерства войны не за-для неприхильности для арміи але зб огляду на опозаціїне становище его сторонництвъ супротивъ політики заграничної, а такожъ зб взглядовъ економичныхъ и національных.

По промовб дел. Промбера, котрй боронивъ бюджету, приступлено до спеціальной дебати.

Дел. Трайінфельсъ жалувать ся, що вб часбъ послбднихъ маневрбвъ мучено жовнбровъ по-надъ силы; бесбдникъ просивъ міністра, чтобы зарадивъ сему лиху, бо населенье поносить вже й такъ великй жертвы для войска, а вб нашихъ часахъ вельми небезпечно выкликувати недоволенье. — Міністеръ войны вбдповбвъ, що жовнбрамъ подчасъ маневрбвъ нбчо не шкодило.

Дел. Поповскій пытавъ, чи єсть взглядъ на скорє полагбженье провбктбвъ реформы войскового закона карного. — Міністеръ вбдповбвъ, що такй провбктъ вже готовй а теперъ буде предложенй до опінії міністерствамъ оббхъ половинъ державы. На пытанье Пацака що-до „шпантовъ“ у войску вбдповбвъ міністеръ, що не може дозволити на усуненье „шпантовъ“ у войску.

Дел. Промберъ пытавъ, чи управа войскова не схоче зяти ініціативы до змбны закона войскового, пбсля котрой однорбчнй охотникъ, котрй бы не здали испыту офіцарского, не потребували бы служити другій рбкб? Бесбдникъ пригадавъ обставины, середъ котрыхъ надано тымъ постановамъ силу законну, а именно тогдъ давала ся вбдчувати недостача офіцарбвъ резервовыхъ. Нинб та недостача не иснує, тожъ була бы пора выцфати тб постановления зб закона. Вкбнци просивъ бесбдникъ о даты що-до чысла резервовыхъ офіцарбвъ при пбхотб, артилеріи и кавалеріи. — Вб подбббимъ напрямб промалывъ такожъ дел. Поповскій

Міністеръ войны вбдповбвъ, що вб кав-

леріи и артилеріи не єсть ще станб резервовыхъ офіцарбвъ вповнб покритый. Нема вб-якихъ спеціальныхъ трудностей при пріянянню однорбчныхъ охотникбвъ до артилеріи. Що до звблываня однорбчныхъ охотникбвъ, котрй не здали испыту, вбдъ другого року службъ, то міністеръ на разб не може нбчого сказати, бо кожда змбна постановъ вб законб войсковбмъ wymagaє porozumienia зб оббма міністерствами обороны краевой. На зажаленя Пацака що-до успблбженя народности чеськой, заявивъ міністеръ, що не знає нбвннхъ рбзницъ вб квесіи народностей. Бєть дозволено помагати собб при испытахъ рбдною мовою и вбхто не wymagaє плавного ужыванья нбмецкой мовы. Що-до малтретования жовнбровъ, сконстатувать міністеръ, що жалб вб тбмъ напрямб значно змєняли ся. На жалб дел. Зіса, що жадамъ утрудняють вступъ до шкбл войсковыхъ, вбдповбвъ міністеръ, що управа войска єсть пріятельна и справедлива для жидбвъ.

На внесенье дел. Зіса ухвалено резолюцію вб справб реактивования йосифиньской академіи войскової (Josephinum).

Дел. Поповскій підніс потребу теплої вечері для войска. Потребу того признає ся зб всбхъ сторбнъ, якъ репрезентацією державы такъ и адміністрацією войсковою. Пытає, чи міністерство войны не могло бы зрбботити початокъ бодай невеликими квотами на ту цбль.

Міністеръ войны вбдповбвъ, що теперъ вечері годб завести у войску вже хочъ бы за-для того, що варенье поноситъ значно выдатовъ на вечеру, а вб бблшихъ мбстахъ войки мусблы бы вертати до касарнй вчаснбйше, тожъ тымъ самымъ зрбкали бы ся частинны своєю вбльною часу. Що-до маневрбвъ подб Ландскороново, то якъ се самъ міністеръ бачивъ, станб здоровля войска бувъ знаменитый, а доставлюванй артикулы пожывы були дуже добрй подб взглядомъ своєї якосты.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛІТИЧНЫЙ.

Зборы молодб-чеськихъ мужбвъ довбря вб Нбмбурб, про котрй мы вже звбщали, остали безъ наслбдбвъ. Пбсля однихъ вбстей боротьба мбжъ реалистами, Омладннстами и молодб-Чехами веде ся дальше зб однаковымъ завязьемъ. Оно выглядаетъ такъ, не мовъ бы провбдннн моравскихъ молодб-Чехбвъ хотблы на власну руку сполучити ся зб Омладннстами. Можлива рбчь, що вб парляментарнбмъ клубб молодб-Чехбвъ вже теперъ наступить розрывъ, и що радикалы и реалисты послы зб того клубу выступлять. — Другй вбсти говорятъ такъ: Ситуація стає для молодб-чеського сторонництвъ що разъ труднбйша. Здаєть ся, що самй зборы хилили ся на ббк Омладннствбвъ. Замбтне, що пос. Сіль, офіціальный заступникъ Омладны на зборахъ, опу-ставъ згромаженье а за нимъ вышовъ цбл-ный рядъ радикальныхъ послбвъ. Такожъ послы редакції Narodn-ыхъ List-бвъ держали ся вбдалеки. На зборахъ полишено намбрене оголошенье противъ реалистбвъ. И то замбтна рбчь, що газеты удержуванй и подбмагай послами, навкљують до сполученя Омладны зб молодб-чеськимъ сторонництвомъ. Lidove Noviny, а вб ихъ редакційнбмъ комітетб засбдають послы Тучекъ, Крамаржъ, д-ръ Страньскій, выступаютъ зовбмъ рбшучо за Омладн-ною а противъ молодб-чеського головного органа. — Narodni Listy вдоволенй ходомъ зборбвъ, натовбмъ Политикъ называє ихъ смутною познакою ситуації.

Комісія угорской палаты вельможъ пріямила вб генеральнбй и спеціальной дебатб рбшту церковно-політичныхъ предложень, а то: провбктъ закона о рецепції релігій жидбвской и провбктъ закона о релігій дбтей зб мбшанныхъ супружествъ. Вб часб дебаты забирали голосъ: міністеръ просвбты бар. Бетвешъ и міністеръ судбвництва Сіладій. Оба міністры горячо подбпрали правительственный предложень; бар. Бетвешъ подбносивъ заслуги жидбвъ коло цивілізації, а Сіладій доказувавъ, що тб предложенья основують ся на засадб рбвносты всбхъ горожанъ супротивъ права.

Вб палатб примаса вб Будб вбдбула ся конференція епископбвъ, про котру Pester Lloyd подає близйшй вбсти. Вбдчитано письмо папы до примаса, вб котрбмъ курія зыває епископатъ, чтобы конечно старає ся змбняти §. 12. закона зб року 1868 що-до релігій дбтей зб мбшанныхъ супружествъ. Що-жъ дотыкає нинішыхъ реформъ церковно-політичныхъ, папа вб тбмъ письмб заявляє, що ихъ треба стерпбти, але не похвалювати. Надъ тымъ лнстомъ папскимъ розвинула ся довга дебата, по тбмъ конференція заявила, що лишаєсь при свобмъ становищі, начеркнбмъ вб торбчнбмъ меморандумб и высланбмъ до цбсаря. Супротивъ того епископатъ вб палатб

„Ты? Що-жъ, пристає! Чому бы нб?
Пріймемъ. А вбвбшь ты
На лбрб грати, сыночку?“
„Не вбвбю, каже, батечки.“
„То ты про Миръ-Ликійського
Спбвати знаєшь деє?“
„Нб“, каже. „А молити ся?“
„Такжъ нб“. Ажъ подскочили
Всб вб дива. „Що-жъ тй доброго
Навчивъ ся? Розповбжъ.“
„Нбчого не навчивъ ся я.
Я зб вами лишъ ходити му,
Мбшки вамъ всбмъ носити му,
Помилуйте, пріяньте.“
„Отъ вб лбсб рбсб!“ регочуть ся
Дбды. „Що-жъ намъ робитоньки
Зб тобою, мбхоношею
Пустымъ якъ вб насъ мбшки?
Та завтра празникъ вб городб.
Ходи! Самъ царъ зб царцею
Пріямати муть оббдами
Всбхъ ннцахъ. Тамки й намъ
Дбстанєсь по крихотцб,
Дбстанєсь по конфбцб,
А може и споможемось,
Якъ Панъ Ббгъ приказавъ.
Ходбмъ!“

Еще и сонечко

Не встало, якъ у городб
Зббрала ся подб церквою
Соборною товпа
Дбдбвъ. Сббичилась утренняя,
Сббичилась служба божая,
И вже вбдою, вбпнткомъ

Заставленй столы;
И вже засблй ннчй
Кругомъ столбвъ, оббдають.
Ажъ тутъ несє ся гомономъ
Довкола: „Бде царъ!“
И всюды заметушилось,
И сердце всбмъ затббхало.
Ждутъ царьсконъ всб Милосты,
А ось-де и вбнъ самъ.
Йде промбжъ вббгихъ пбвагомъ,
Йде службою окруженный,
А вб службы повнй кошаки
Гроша. А царъ бере
Тй грошъ вб повнй пріягорщъ
Та всякому убогому
Дає, не поминаючи
Нбкого. И Аггей
Простягъ тежъ руки. Щедрою
Рукою надбляючи
Его, царъ быстрмъ поглядомъ
Вдвнвсь ему вб лице
И, довго не спянячиись,
Ишовъ далб, ажъ послбдному
Давъ милостинню.

Вечеромъ

Идутъ дбды домбвъ.
Ажъ тутки кривъ по городб
Вчинивсь. По кождбй улиці
Гайдуки царьскй ббгають,
Що трохи зб нихъ вже й духъ
Не выпре; розцббають ся,
Шукають вєсуды й вынайшли
Аггея; зб мбхоношею
У царьскій вбдутъ двбръ,

Та до царя. Вб Аггеевбй
Души страшнє щось дбвалось;
Гадає, що тутъ и вбшати
Прикажутъ вже его
Вбнъ тряєть ся якъ вб пропасти,
Поблбдъ всб; кождй волосокъ
На головб нафбживъ ся
Бму, мовъ дубомъ ставъ.
А царъ гайдуковб справивши
За двбръ: „Що-жъ намъ, братчику,
Нового скажешъ, доброго?
Богато ты видаєть!
И певно добре спробувавъ
Якъ то живе ся вбгому..
А нинб будешъ вбрити.
Що першй може тежъ
Послбднимъ стати? — Зб досвбду
Великй, бачишь, користи.
Не такъ-же? Нумо дбягомъ
Мбняти ся теперъ!“
И самъ вбнъ, не чекаючи,
Ажъ охолове зб бстраху
Аггей, знимаетъ латану
Одежу зб него гетъ;
Знимаетъ зб себе царьскую,
Дає ен Аггееви,
А самъ у лахы вбравши ся:
„Здоровъ!“ сказавъ и щєзъ.
Аггей мовъ зб сну проклинаєтъ ся.
Хто бувъ се, що зб нимъ стало ся,
Не знаєтъ. Народъ розказує
Собб, — се ангель бувъ..
У Вбдн, дня 15 лютого 1894.

Уживана льокомотія 12-тонна з експанзією на продаж за 2.200 зр.

Майже нова динамо-машина електрична знаменитою будовою разом з всіма приборами і апаратами придатна для свѣчення 80 ламп жарових на продаж за 800 зр.

Нова сушарня огрѣвана паром придатна для пп. антикартів на продаж за 130 зр.

Нова кухня зельзна вимѣру 130/80 см. велика на продаж за 120 зр.

3 нові десінфектори кальоричні один змонтований на возі, два вільно стоячі на продаж за 1.340 зр.

1 уживана динамо-електрична машина придатна до добування одного свѣтла лукового о силѣ 2.500 свѣчок на продаж за 250 зр.

4 нові лампи лукові дуже доброї конструкції на продаж за 100 зр.

Близька вѣдомість при улиці Хорущань ч. 15.

LE GRIFFON
PRAWDIWY FRANCUSKI PAPIER

NAJLEPSZY
NAJPOSZUKANSZY
NAJBARDZIEJ SŁUŻĄCY ZDROWIU
CYGARETOWY PAPIER

Руска торговля і велика рукодѣльна бронзовничих рѣчей церковних

ПЕТРА ДУТКЕВИЧА

бронзівник в Станиславові, ул. Бельведерська ч. 2.

Посѣдаю на складі готові знаряди церковні, павуки, монстранції, дарохранительницѣ, лѣхтарѣ, хрести, чашѣ, патерницѣ, кадильницѣ і т. ін.; приймаю старі рѣчи до відзолочення і посрѣбленія огневого як на пр. монстранції, чашѣ, дарохранительницѣ, всеночники, кадильницѣ все дуже тривало і дешево. На желанье высылаю зори франко і даром з повної надѣй, що по перегляді мого анонсу Впр. Священство як і Ви. Громади, комітети церковні і ин. будуть з него користатися а з своїх сторони доложу всякого старання, щоби найточнѣше всі поручення виповнити.

Остаю з глибоким поважаньем Петро Дуткевич.

НА РАТЫ
МАШИНЫ ДО ШИТЯ
з найдѣлших фабрик заграничних і краєвих водѣ 25 до 65 зр.
порукає 4798 118—?

ЛЮДВИКЪ ГАРДОЛИНСКИЙ
Львовъ, площа Галицка 14.
Цѣнники на жадање даром і франко.

Бюро заряду ул. Академічна 5.

Фабрика штучныхъ навозовъ
спѣлки командитовон

Юліана Ванга у Львовѣ
порукає з гарантією процентів і якості складових частей 265 11—13

Мучку кѣстану и суперфосфаты
по можливо найдешевших цѣнахъ.

Велика львівська лотерія виставова

Тягненє невідклично дня 16 н. ст. жовтня с. р.

ГОЛОВНІ ВИГРАНІ

60.000 зр., 10.000 зр., 5.000 зр.

готовкою з потрученєм лиш 10%

Львівскі львів виставові Якобъ Штро дѣмъ банковий
Кіць и Штоф " "
по 1 зр. поручає: Густавъ Максъ " "
також адміністрація "Дѣла". 279 36-7

Куриловичъ
Сурмачевскій
въ Станиславовѣ поручають

ВИНА угорскій, австрійскій, ренскій, французскій, испанскій, шампанскій

Горѣвки красні и заграничнї лікеры амстердамскі

Коньяк французскій

румы красні и заграничнї Аракъ де Гоа

чай хинскій и російскій маринаты

сыры, овоць и цукры.

Знамениту горѣвку винограду.

292 Комнаты до свѣдѣн. 15 26

ДЕНТИСТЪ
Д-ръ В. Качоровскій
бувшій ученикъ берлинской школы, перенѣвши свое довголѣтне

Заведенє дентистичне
зъ Вѣдн до Львова, ординув при ул. Синевской ч. 23 (стара пошта) партеръ водѣ години 9—1 передъ и водѣ 2—5 по полудни. Въ недѣлю и свята водѣ години 9—12 передполуднемъ. Для убогихъ недужихъ що день амбулаторія водѣ години 8—9 передполуднемъ.

До моихъ Вп. П.Т. Гостей!

При нянійшій нечестній конкуренції дуже тяжко для необзаного дѣйстви доброй товару дешево купити. Дякую звертаю увагу П. Т. Публики на мой складъ, вѣстний водѣ многихъ лѣтъ зъ найсовѣстѣнѣшою услугою и найдешевшихъ цѣнъ та поручаю мой богато засмотреный складъ одяговъ мужескихъ, хлопчатихъ, дитиннихъ, унѣформовъ и одяговъ для Веч. Духовенства. 4 95

Замовлення після мѣры виготовляють ся въ найкоротшій часъ якъ найдѣлше.

Зъ поважаньемъ
Давидъ Шварцвальдъ
у Львовѣ, площа Капітульна 3.

Важне для Пань!

По убранныхъ цѣнахъ на кожну мѣру продаю ся сукні на станики, плащики, пальто, шпекеры и т. д. Приймаю ся до крою цѣлї сукні а на жадање до асигригованія и випробованія под гарантією найточнѣшого виконанія. 73 65—?

Лише за 10 зр. въ 12 лекцій въ выуче ся под гарантією крою французского.

ЕВГЕНІЯ ВЕКЕРОВА
Львовъ ул. Синевская ч. 21. П. поверху коло старої почты.

М. Р. ШНАЙДЕРЪ
заприсяженный знавецъ судовый въ Станиславовѣ

296 поручає свое 10—52

робѣтню бронзовичу и торговлю знарядовъ церковныхъ основану 1882 року.

„СЛАВІЯ“
банкъ взаимныхъ убезпеченій въ Празѣ

уконачилъ съ г. 1893. первое двадцатилѣтіе своего существования и выносилъ съ днемъ 31 декабря 1893 г. въ „Славіи“:

Убѣзпеченныя суммы въ сек. житєвыхъ зр. 24,268,630-15
огневою „ 231,429,863—
Доходы „належитостей“ ассуран. всѣхъ секцій „ 2,731,326-08
Выплаченныя капиталы ренты и шкѣды всѣхъ секцій „ 22,774,475-93
Фонды резерваныя и гаранційныя всѣхъ секцій „ 5,830,306-40
Фонды емеритальныя урядниковъ и агентовъ „ 398,449-36
„Славія“ принимаетъ 3794

въ сек. I—II: убѣзпеченія на житє капиталовъ и рентъ.
въ сек. IV: убѣзпеченія отъ шкѣды огневыхъ будинковъ, движимостей, худобы, засобовъ, збожа и товаровъ.

„СЛАВІЯ“ удѣляетъ пожички:
убѣзпеченымъ въ сек. II. ц. к. урядникамъ, офицерамъ, професорамъ и урядникамъ автонимнымъ съ частныхъ заведеній съ правомъ на емеритуру.

„Славія“ принимаетъ зголошенія о удѣленіи агенціи амѣстности и окрестности, где не имѣетъ еще агентуры.

Побѣдный заробокъ
2160 зр. рѣчно постоянной платнѣ могутъ заробити особы которо стану, що схотять займатися въ своихъ вѣльныхъ годинахъ. Оферты до М. Линдена и С-ка Роттердама (Голландія) — (о-331 плата загранична). 2-2

ПА-
расолъ у великомъ выборѣ. Кальонъ американскій и російскій. Бѣлые мужеские, вырѣбы триконой бѣлые Бѣра, и т. п. поручає найдешевше магазинъ товаровъ модныхъ, приборовъ подорожныхъ толстыхъ и т. п.

Павла Лянггера
передъ тымъ 2537

Братѣвъ Лянггеровъ
у Львовѣ улиці Галицка число 16.
Цѣнники на жадање даромъ.

НА СЕЗОНЪ ОСѢННИЙ

Просить ся ласкаво всѣхъ Вп. Гостей выставовыхъ пересвѣдѣтити ся о дивной дешевости осѣнныхъ и зимовыхъ товаровъ, яже сировадженыхъ въ великой скоблѣности.

Отдѣлочнїе товары продають ся по невычайно дешевыхъ цѣнахъ доки истнуе запасъ:

1000 модныхъ мужевъ для дамъ и дѣтей 1-20, 1-50, 2— до 5— зр.
1000 кожаныхъ шапокъ для дамъ и дѣтей 1-20, 1-80, 2-20 до 4— зр.
1000 фланельовыхъ и суконныхъ блузъ осѣнныхъ и зимовыхъ 2-50, 3— до 6 зр.
500 талетъ волочковъ по 2-50 до 4— зр.
1000 хустокъ Гималай, наибольшій родъ 1-75, 2-25 до 4— зр.

Конфекція для дѣтей.
4000 наймоднѣйшихъ суконокъ на осѣнь и зиму 1-80, 2-60 зр.
1000 модныхъ плащевъ на осѣнь и зиму водѣ 4 зр. и выше.
3000 одяговъ для хлопчатыхъ у всѣхъ величинахъ по 1-80, 2—, 3— зр. и выше.

Особливїе новости въ стѣнкахъ, воалѣхъ, капелюхахъ дамскихъ и дитинныхъ, рукавичкахъ гласѣ, дунакахъ, воалѣхъ и шовковыхъ, хусткахъ, панчохахъ, парасолахъ до дощу, блузъ, шовковыхъ и воалѣхъ, шляфокъ, костюмахъ и неплѣжахъ надѣшли власне въ великой скоблѣности и доповняють ся щоденно.

Особливша гуртовна продажъ принагѣдана
въ водѣлѣ занавѣсъ, капъ и килимовъ.
5000 капъ на столы по 75, 1-20, 1-90, 2-50.
4000 капъ на лѣжка по 2, 2-50, 3, 3-50, 4.
800 великихъ капъ на столы и лѣжка, дающихъ ужити ся на обѣ стороны (вырѣбъ килимовъ) по 1-90, 2-50, 4, 5.

Всякї въ провинціи надѣланный поручена налагождать ся найсовѣстѣнѣше и наискорѣе.

Зъ глибокимъ поважаньемъ
Зарядъ магазину AU LOUVRE
у Львовѣ, площа Капітульна ч. 3.
4895 143—?

Рухъ поѣздѣвъ зельзничныхъ
важный зъ днемъ 1 мая 1894 послѣ годинника середно-европейского.

Приходить до Львова зъ	ПОѢЗДЫ			
	посѣднїй	особой	посѣднїй	особой
Кракова (Берлина, Вроцлава, Вѣднѣя)	232	525	103	610
Варшавы	—	525	900	900
Хабовки (Закопаного) на Перемышль, Рашѣвъ, або Тарновъ	232	—	—	—
Хабовки (Закопаного) на Рашѣвъ або Тарновъ	—	525	—	—
Хабовки (Закоп.) на Стрый Мушны, Крилицѣ, Жегестова на Тарновъ	—	—	834	—
Мушны Крилицѣ Жегестова на Рашѣвъ або Тарновъ	—	—	—	900
Мушны Крилицѣ Жегестова на Тарновъ (в. 1/2 до 30/6)	—	525	—	—
Мезе-Ляборць Шванного-Куляшного на Перемышль	—	—	900	—
Надбѣрежа и Тарновъ	—	—	600	—
Подволочискъ и Бродѣвъ (на дворець гол.)	212	929	910	645
Подволочискъ и Бродѣвъ (на дворець Подзамче)	158	915	845	619
Сушавы	940	—	737	1297
Кимполонга	940	—	737	—
Радѣвѣвъ	940	—	737	—
Вергомета и Чудана	940	—	737	—
Новоселци	940	—	737	—
Слободы рунгур. Копалянь	940	—	—	635
Густыня на Галичѣ	—	—	737	—
Чорткова на Галичѣ	—	—	1397	—
Борислава	—	—	202	1210
Бѣдзѣя	—	—	—	445
Сокаля	—	—	748	—
Давочного (Пешту, Мишкольца, Серенча, Мункача, Хирова и Станиславова на Стрый)	—	—	534	1210
Стрия и Сколього	—	—	847	—
Сколього, Хирова, Станиславова на Стрый	—	—	202	—
Гребенова (водѣ 10/6, включно до 30/6)	—	—	202	—
Бруховичъ (водѣ 12 мая по чашми ажъ до вѣдѣлѣнія)	—	—	810	—
Гостыдѣ въ вѣдѣ кишеневѣ можно дойти въ бѣлыхъ инфорциальныхъ, каскахъ стайныхъ и кондукторѣвъ.				

Вѣдѣдѣ до Львова до	ПОѢЗДЫ			
	посѣднїй	особой	посѣднїй	особой
Кракова (Вѣднѣя, Вроцлава, Берлина)	224	1019	450	1035
Варшавы	—	1019	450	—
Хабовки (Закопан.) на Тарновъ або Рашѣвъ	—	1019	—	—
Хабовки (Закопан.) на Рашѣвъ або Перемышль	—	—	935	—
Хабовки (Закоп.) на Стрый Мушны, Крилицѣ, Жегестова на Тарновъ або Рашѣвъ	—	—	950	710
Мушны, Крилицѣ, Жегестова на Тарновъ (водѣ 1/2 включно до 30/6)	—	—	—	655
Мушны, Крилицѣ, Жегестова на Тарновъ	—	—	—	450
Мушны, Крилицѣ на Стрый Мезе-Ляборць, Шванного-Куляшного на Перемышль	—	—	—	710
Надбѣрежа и Тарновъ	—	—	—	655
Подволочискъ и Бродѣвъ (въ дворець гол.)	308	244	940	1020
Подволочискъ и Бродѣвъ (въ дворець Подзамче)	622	258	1001	1017
Сушавы	615	—	1015	255
Чорткова на Галичѣ	—	—	—	255
Густыня на Галичѣ	615	—	—	1030
Слободы рунгур. Копалянь	—	—	1015	1030
Новоселци	615	—	—	1030
Вергомета и Чудана	615	—	—	—
Радѣвѣвъ	615	—	1015	1080
Кимполонга	615	—	—	255
Сокаля	—	—	970	645
Бѣдзѣя	—	—	920	—
Борислава на Стрый	—	—	940	950
Давочного (Мункача, Серенча, Мишкольца, Пешту) и Хирова на Стрый	—	—	540	710
Станиславова, Долины, Болехова на Стрый	—	—	—	950
Сколього и Хирова на Стрый	—	—	—	950
Стрия и Сколього	—	—	—	305
Гребенова (только водѣ 19/6, включ. до 30/6)	—	—	—	90
Бруховичъ (почаши водѣ 12 мая ажъ до вѣдѣлѣнія)	—	—	—	33
Зимной-водѣ (почаши водѣ 12 мая ажъ до вѣдѣлѣнія)	—	—	—	342

Годины печатанїи грубимъ черенкамъ означаютъ пору нѣину водѣ год 6-ю вечеромъ до год 5-ю 9 мин. рано. Въ бѣхъ инфорциальныхъ ц. и австр. зельзничъ державныхъ у Вѣднѣ (улиці Іоанна 29) якъ такожъ въ бѣхъ инфорциальныхъ ц. и австр. зельзничъ державныхъ у Львовѣ (улиці Третього мая ч. 3, готель Имперіаль), удѣляе ся устныхъ або письменныхъ объясненъ въ справѣхъ точнѣно службѣ на ц. и австр. зельзничѣхъ державныхъ. О сколько подручника дозволяютъ, засягнути такъ-же можна инфорциаль водносныхъ ся до рѣшты австро-угорскихъ и заграничныхъ зельзничѣвъ. Въ бѣхъ инфорциальныхъ продажъ ся выдаванїи черезъ ц. и австр. зельзничѣ державныя билеты до вѣдѣ и штакъ аутостандованыхъ посвѣдѣнь до вѣдѣ якъ такожъ тарѣмъ.

При закупнѣ товаровъ просимо посылуватися на нашу часопись.

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ по дня (прѣмъ недѣль и рускихъ свѣтъ) о 5-ой годѣ по полудню. Литературный додатокъ „Вѣстника“ и въ вторю и пятницу на перемѣну рахуе въ Дѣло.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Администратія „ДѢЛО“ ул. Баторія 24, Центральное бюро ogłoszeń ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Любана 9. у Вѣдн: M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek, I. Wollzeile 8; Oppelk, I. Stubenbastei 2. J. Danneberg, I. Wollzeile 19. В. Франкфуртъ и Гамбургъ M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Comp. В. Пештъ: E. Mistrachy V. Bez. Akademischegasse 6.

Передплату на „ДѢЛО“ и напечатаніе на инсераты платитъ у Львовѣ.

Передплату на „ДѢЛО“ въ літ. додатокъ въ Австріи: на цѣль рѣчь . . . 18 гр. на цѣль рѣчь . . . 24 гр. на цѣль рѣчь . . . 9 гр. на цѣль рѣчь . . . 12 гр. на цѣль рѣчь . . . 4 гр. 50 гр. на цѣль рѣчь . . . 6 гр. на цѣль рѣчь . . . 1 гр. 50 гр.

у Львовѣ: на цѣль рѣчь . . . 18 гр. на цѣль рѣчь . . . 8 гр. на цѣль рѣчь . . . 4 гр. на цѣль рѣчь . . . 1 гр. 35 гр. Редакція, Администратія и Экспедиція подъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи вставляются на лѣнѣ на попередне вѣстѣніе. — Редакція неопечатанъ вѣдѣль въ порт. Печатное число стоитъ 8 гр. в. в. Огласненія принимаютъ на цѣль 6 гр. въ одно строку инсератовъ а въ рубрику „Надобно“ по 20 гр. в. в. Печатки стоятъ на 10 гр. въ стрѣчку.

У Львовѣ, дня 29 н. ст. вересня 1894.

Промовы князя Бісмарка на темѣ вѣдбодованя Польщѣ и докѣръ Полякамъ въ устѣ цѣсаря Вильгельма въ Торуні поста вили Поляковъ въ критичну ситуацію: чи зне гувати то, що виразило ся на выставѣ у Льво вѣ, чи признати? И по якѣмъ часѣ вагання — упала, якъ въ Галичинѣ такъ и въ Познань щинѣ — голоса признанія: „Такъ есть! полі тика польска стремить до вѣдбодованя Поль щѣ“, а деякі уважають за вѣдповѣдне додати при томъ: „але не займаючи польскихъ про вѣнцій Нѣмечины“... Голосы тѣ дуже харак теристичні, тожъ и наводимо ихъ.

Gazeta Narodowa пише:

„Бісмаркъ переходить по черѣ рѣзній евентуальности частяного вѣдбодованя Поль щѣ яко заборолѣ Нѣмечины вѣдъ Россіи. И розумѣе ся, вѣдбодитъ провѣкъ ему не подобавъ ся. А що народна політика польска, якъ до во го есть польскою, не має, не мала и не може мати нѣколи иншон цѣли остаточной, якъ лишъ вѣдъзекати приналежне намъ исторично самостѣйне и стенованье, то годять ся намъ ясно вѣдповѣсти на пытанье, якъ можна погодити лѣаль нѣсть австрійску Галичину и лѣальнѣсть пруску кс. Стаблевского и Косцельского зъ самъ головнымъ и принципіальнымъ зма ганьемъ національной політики польской? Се пытанье, що правда, троха дражливе. Од накъ мы перевѣдчені, що се лежить въ ин тересѣ Польщѣ и що вимагае того гѣдѣсть народу, чтобы на се пытанье була дана вѣдо вѣдѣ рѣшуча и недвозначна. Во лишъ така вѣдповѣдѣ може змусити до мовчаня нашихъ вороговъ, котрі воюють противъ насъ заки домъ, що лѣальнѣсть політики польской ре презентация парламентарной у Вѣдн и Бер линѣ не есть щѣра. Она тымчасомъ вповнѣ щѣра и нема въ нѣй нѣ крихты фальшу нѣ крихты лжи! Стоячи именно на грунтѣ за хѣдной цивілізації вѣрно вѣдъ початку истно ваня Польщѣ яко индивідуальности историчной, с. в. вѣдъ десяти вѣковъ, мы всемо завсѣгды въ тѣмъ таборѣ, котрый боре ся о идеалы за хѣдной цивілізації: о панованье права, ладу, о поступъ въ дуѣ свободы. Вѣрямо, що оста точна цѣль союза мѣждународного помѣжъ Ав стро-Угорщиною, Нѣмечиною и Италією не есть нѣяка инша якъ лишъ оборона цивіліза ціи и поступу. Дятого то мы вѣрно стоимо при тридержавномъ союзѣ, що доказали не двозначно нашъ репрезентация въ Берли нѣ и у Вѣдн въ рѣшучихъ хвиляхъ. Спра ва цивілізації и вольности, се наша спра ва. Тожъ и не тратимо надѣль, що прийд е часъ — хочъ може кн. Бісмарковъ се не

подобавъ ся — коли політика репрезен тована въ тридержавномъ союзѣ бу де вимагати привернення народни польскому самостѣйной роли на вѣдвѣнѣмъ его становищи оборон нѣмъ захѣдной цивілізації вѣдъ на пору Выходу. И дятого то мы стоимо вѣр но при тридержавномъ союзѣ и при державахъ сподученыхъ тымъ договоромъ, глядаючи въ нихъ обороны для нашего истнованя народного, въ перевѣдченю, що потреба исторична приневолитъ якъ-разъ тѣ державы подати у вѣдповѣдній портъ и вѣдо повѣднымъ способомъ иніціативу до повного спожиткѣ вѣдъ мѣждународной полі тикѣ той жизненной силы, яка стремить въ нашѣмъ народѣ, вязанѣмъ такъ до во го малодушными системами политическими зѣ шкодоу для цивілізації, права и ладу. Оссе компактно выясненье дѣйственного жерела польской лѣаль нѣсть супротивъ Австріи и Пруссіи и въ чѣмъ лежать запорука щирости той лѣальности.

Przegląd вновь пише:

„Чи, якъ доказувавъ кн. Бісмаркъ, Рос сія есть вѣдвѣдѣ часто невыгоднымъ сусѣдомъ Нѣмечины, але вѣдбодована Польша була бы сусѣдомъ ще небезпечнѣшимъ? Коли-бъ такъ певно було, тогдѣ зѣ становища нѣмецкого ин тересу треба бы дѣйстно опирати ся всеми си лами вѣдбодованю Польшѣ и всеми эволюціямъ котрі посередню або непосредно могутъ ео евентуальнѣсть аблизити. Але очевидно се лишъ индусиакраіа польнофобія у кн. Бісмарка. Доки въ Нѣмечинѣ боролась Пруссія зѣ Ав стрією, перша могла завсѣгды числится на під помогу Россіи, жадной ослабити Нѣмечину домашними войнами. Вѣдъ коли-жъ повстало нове цѣсарство нѣмецке, нема найменшого су мѣнью, що скорѣе чи познѣйше настане борба мѣжъ нимъ а Россією. Дѣлѣ такі вѣличезній милітарній державы нѣколи въ исторіи до во го не жили въ мирѣ. Впрочѣмъ уже теперь без перечно лишъ поставѣ „невыгодного“ сусѣда російского привеволѣе Нѣмечину руйнувати ся выдатками на войско. Тожъ очевидно, що вѣдбодована Польша, котра бы нѣякъ не розпоряджала такъ великимъ войскомъ, якъ инѣшна Россія, коли-бъ навѣтъ була во роже настроена противъ Нѣмечины, стала бы ся менше невыгоднымъ сусѣдомъ, нѣжъ Рос сія... Впрочѣмъ исторія Польшѣ вѣдъ 1466 р. до упадку державы польской достаточна свѣд чить, що напоръ на захѣдъ есть намъ зовсѣмъ чужій...“

Ще выразнѣйше, нѣжъ львовскій Przegląd, высказуеъ Kurjer Poznański, стараючиъ вы вести, що вѣдбодованье Польшѣ не было бы авѣ крихты небезпечностію для Нѣмечины.

„Вѣдбодованье Польшѣ — пише Kurjer Poznański — може вѣдбути ся въ рѣзній спо

сѣбѣ, але оно передовѣмъ вимагае, чтобы Польша зѣ вѣдѣдвѣмъ си границями зѣ року 1772 освободжено зѣ ярма російского. Щобы-жъ тотѣ Польша мусѣла стремить до вѣдобрѣния и тыхъ своихъ колишнихъ провин ціи, котрі нинѣ остаются подѣ Нѣмечиною, се не має основы, се висунація. Дятого Польша, вѣдбодована при помочи Нѣмечины, отже вѣдчѣна Нѣмечинѣ, мала бути бы небезпечнѣй шѣ нѣжъ Россія? Польша, хочъ-бы лишъ въ границяхъ зѣ 1772 року, не дорѣвнала бы си лѣноу Россіи. По що-жъ страшити Берлинъ су сѣдствомъ границѣ польской? Впрочѣмъ нова Польша буде мусѣла передовѣмъ вѣддати ся цивілізації нѣй [?] работѣ зѣ своихъ вѣдѣдвѣхъ литовскихъ и рускихъ [!] княжествахъ, старатись о належне укрѣпленье тыхъ провин ціи и адобути сѣбѣ силену позицію надѣ Чорнымъ моремъ. При томъ буде мусѣла боронитись передѣ ревизіаціями рос сійскими. ...А Нѣмечина зѣ вѣдбодованя Польшѣ лишъ бы скористала, бо н. пр. могла бы значно зменшити свою армию“

Якъ бачимо, вже гѣтъ будѣе ся Польша — вѣдъ Австріи бере ся Галичину, европейску Россію розшматовуе ся на двѣ половины, рус кій провинція цивілізуе ся [т. в. польщать ся — ut docet Галичина], укрѣпляе ся, адобувае ся силену позицію надѣ Чорнымъ моремъ и т. д. Mein Liebenchen was willst du noch mehr?

Але якъ сказано: Leicht bei einander wohnen die Gedanken, doch hart im Raume stossen sich die Sachen... Чи „утопія“ — якъ называвъ кн. Бісмаркъ гадку вѣдбодованя Польшѣ — „сповнитъ ся“ коли чи нѣ, пока-що самі тоті голоса польскіи выкликують навѣтъ у толе рантнихъ досѣ до Поляковъ кругахъ нѣмец кихъ въ Австріи огрѣчене, що — мовлявъ — Поляки тымъ враждуютъ, що ихъ „австрійскій патриотизмъ“ не есть безусловный и лишъ до часный; що они посагають на територіальну цѣльость Австріи и Нѣмечины; що они ком промітують союзъ тридержавный, підсуваючи ему замість характеру дефеизивного офеизив ный противъ Россіи, черезъ що може наруши тись миръ европейскій — и т. д. Конечъ ко нѣцъ супротивъ тыхъ голосѣвъ польскихъ вѣ дозавѣвъ ся загальний нѣмецкій голосъ такожъ въ Австріи: „Eine polnische Frage, wie sie da aufgerollt werden soll, existirt nicht!“

Дяла насъ Русинѣвъ, розумѣе ся, дуже цѣкавий той бѣкъ справы, що Польшу вѣдо дуе ся на земляхъ рускихъ ажъ до Чорного моря и „цивілізуе ся“ рускій землѣ... очевидно навѣтъ не пытаючи Русинѣвъ... Давна исторія! а зѣвѣстно, що Поляковъ исторія нѣчого не на вчала...

Зъ спѣльныхъ делегаций.

Комісія бюджетова австрійской де легации ухвалила етатъ найвысшой спѣль нон палаты обрахунковой и зачала наряды надѣ экстраординаріомъ войсковымъ.

Референтъ Поповаскій доказувавъ, що надвышка выдаткѣвъ на войско есть вповнѣ оправдана супротивъ надвысшайшего піднесения силы оружнои и выдаткѣвъ войсковыхъ про чихъ державъ европейскихъ. Розвитокъ нашон арміи переводитъ ся систематично зѣ уважлѣ нѣемъ ситуації фінансовои для задержаня готовости до бою войска. Певна рѣчь, що Ав стро-Угорщина не дала иніціативы до подвы шения тагарѣвъ войсковыхъ лишъ старае ся не остави по задѣ иншихъ державъ.

На пытанье дел. Пацака, чи уоруженье арміи вже повѣдчене, а если нѣ, яка округла сума до того ще потрібна — вѣдкликавъ ся міністеръ войны до выказу, предложено го делегациямъ, въ котрымъ представлено дальшій розвитокъ арміи. По-за тымъ не истну ютъ нѣякі прокты. Неможлива рѣчь склада ти обовязуючій прѣреченя на будуче, бо про се, якъ могутъ бути ще потрібні средства для арміи, рѣшають ще й инші чинники. Дятого міністеръ не може принять на себе нѣякихъ зобовязавъ що-до преліминарѣвъ, якъ наста нуть по 1897 роцѣ. Управѣ войскова старав ся администрацію, по возможности, зробити про сѣдѣйшою.

Въ комисіи для справъ заграничныхъ угорской делегации дававъ міністеръ гр. Кальноскій поясненя что-до жалѣвъ підне сеныхъ на аітѣцію румуньску. Міністеръ ска завъ, що засягавъ информаций въ Букарештѣ, чи дѣйстно въ Румуніи уживають ся по шко лахъ книжки и мапы, въ котрыхъ Семигородъ означеный яко приналежній до Румуніи. Тожъ книжка для школѣ народныхъ, на котру два делегаты вказували, походить зѣ 1867 р. и під падала вѣдъ того часу рѣзнымъ ревизіямъ а послѣдними часами вже такъ справлена, що нема въ нѣй того рода похибокъ. Що-до кни жокъ для школѣ середнихъ, то правительство румуньске обѣщало поддати ихъ сейчасъ осно вной ревизіи. Що-до мапъ, то правительству ру муньскому не зѣвѣстно, чтобы ихъ денебудѣ въ школахъ уживано. — Комісія приняла те за явленье міністра и заявила ему подяку.

Вѣдтакъ референтъ Фалькъ предложивъ справозданье о министерствѣ справъ заграни чныхъ. Справозданье кончить ся внесеньемъ, чтобы делегация подѣбно якъ давѣйшими ро ками, такъ и сымъ разомъ зазначила свою зго ду на ввугрѣшну політику, а для управителя той політики свое признание и довѣре та що бы провѣтованый на 1895 р. преліминаръ міні

34)

Осея Торпа.

Повѣсть Тора Гедберга.

(Дальше.)

— А чи-жъ... твоя мати... сумувала? — ледви чутию поспытавъ Екъ.

— Охъ такъ! — вѣдповѣла.

— Выходить, они не были щасливѣ? — Вѣдъ сидѣвъ въ такѣмъ напруженіи, що руки его конвульсійно стискалися.

— Нѣ, были! — порывисто вѣдповѣла. — Се не була его вина, — вѣдъ робивъ для неѣ все, что лишъ може чоловікъ. Бо-жъ я и за вѣдувала мамѣ якъ-разъ за-для того, что она его такъ сильно любила. Нѣ, се було щось ин шого... — Она цѣлкомъ забула, зѣ кимъ гово рѣтъ, и зачала не скрываючи вывѣляти бать кови все, что она бачила и чого догадувала ся зѣ зносинѣ мѣжъ матерію а вѣтчимомъ, на свѣдѣльско може бачити и догадувати ся дитина. — Тогдѣ я не цѣлкомъ ясно се розумѣла, а оцѣсла я много порозумѣла, хочъ и не все. Менѣ видѣтъ ся, мама не могла бути нѣколи вповнѣ щаслива, она мала надто высокой вы вѣдѣльско. Не то чтобы она была чымъ-небудь не доволенѣ... Она выѣла вдоволѣти ся найску пѣйшими средствами, и деколи намъ приходи лось трудно проживати, коли татова довго не удавало ся продати який образъ, а при томъ

вѣдѣ цѣлкомъ не знавъ числѣти ся зѣ грѣшми, они у него такъ и таяли въ рукахъ. Але мама нѣколи не жалувалась на се, нѣколи нѣ, але въ цѣлкомъ инѣмъ родѣ... на примѣрѣ вѣдъ самой себе она вже вельми много вимагала и... ахъ, я не умѣю добре сего сказати, але она безперестанно сѣбѣ декорѣла и неимѣ то думала, что она для него есть лишъ злишнимъ тягаромъ, она выобразала сѣбѣ, что лишъ дру гихъ примушѣе страдати... бачѣ, яка давна фантазія!... а тымчасомъ гѣдѣ-було бы найти дѣшовой вѣдъ неѣ людны и для того, кого она любила, она була готова зробити все въ свѣ тѣ! Лучало се, что у тата робота не складалась або не бувъ вдоволѣный тымъ, что мало вавъ, и тогдѣ вѣдъ бывавъ самъ не свѣй, ста вавъ цѣлкомъ дѣтвиною, такой бувъ нервовый и раздраженный, кожда дробница приводила его до росовуки. И тогдѣ мама була такъ по блажлива для него, и лишъ она одна выѣла додати ему вѣдѣаги Нѣ, я знаю, они были ду же щасливѣ, хочъ часами немѣ то якось давно бывало!

Она зновъ потонула въ мовчаніи, котрого они не перебивали, доки не зачала пращати ся. Але та розмова повтарѣла ся черезъ кѣль ка вечерѣвъ за порядкомъ и въ найменшихъ дробницахъ представляла Анѣ батькови цѣлѣ житье свои попередной родины.

Екъ жадно слухавъ еи словѣ и часто цѣ лыми днями роздумувавъ надѣ якимъ дроб нымъ епізодомъ, повинимъ, якъ ему выдава

лось, тайного замыслу, котрый вѣдъ старавъ ся вѣдгадати.

Разъ поспытавъ вѣдъ еи:

— А предметы вѣдъ малювавъ?

— По большѣй части краєвиды, — вѣдо вѣла Анѣ, — а деколи и портреты... Разъ вималювавъ портретъ мамы, — додала зѣ осо бливымъ наголосомъ.

Лице Екъ помѣнилось ся и вѣдъ кинувъ на ню недѣвѣрчивый поглядъ.

— А хорошо малювавъ? — рѣзко по спытавъ.

— Такъ, бодай я такъ думаю. по край ей мѣрѣ. Въ першій часъ по томъ, якъ мы переселились до Парижа, у его досѣтъ скоро розпрудувались образы, а разъ вѣдъ дѣста въ медаль въ салонѣ. Але послѣдними часами его справы погрѣшилися, публика зачала гово рити, что вѣдъ повтарѣе ся. У него бувъ одинъ мотивъ, до котрого вѣдъ разъ-въ разъ вертавъ ся, здаеъ за-для того, что нѣколи не бувъ нимъ вдоволѣный. Сей мотивъ можна було ба чити майже у всехъ его образахъ.

Она зупинилась, дожидючи вѣдъ него пытаня, який се бувъ вѣдѣливо мотивъ, але что вѣдъ сидѣвъ мовчки задумавшись, то она по чала сама говорити безъ его просьбы.

— Се бувъ мотивъ, представляючій ве чѣрну пору цѣсля заходу сонѣа, коли вже на лягають сумерки. Звычайно на першѣмъ планѣ була вода зѣ высокою травою коло береговъ, за ними старѣй вербы, а тамъ дальше пурпуро

ве вѣчѣрие небо. Деякі деталѣ вѣдъ змѣнявъ, але вербы та пурпурове небо повтарѣли ся всюды. Вѣдъ самъ знавъ, что черезъ то наску чить ся публицѣ, и кѣлька разѣвъ пробувавъ что-небудь иншого намалювати, але нові обра зы нѣколи не докѣнчувавъ, лишъ зновъ бравъ ся до своего старого мотиву вѣдъ самъ гадавъ, что его каріера скончѣна и что вѣдъ вже нѣчо го больше не може намалювати. Се почалось рѣвночасно зѣ тымъ, якъ вѣдъ ставъ неудо жати на легки.

— На легки?

— Такъ, вѣдъ умеръ на сухоты — сухо сказала.

Кѣлька минутъ они просидѣли мовчки, вѣдѣ такъ она добавѣла:

— Маю схованый его ескизы, хочешъ по дивитись на нихъ?

Кѣлька хвилинь вѣдъ не мѣгъ рѣшитись, потѣмъ вѣдѣповѣвъ короткимъ „такъ“ и удавъ ся за неко до еи комнаты.

Она выняла зѣ шуфляды велику теку, и положила на стѣлѣ, розтворила та стала вы нимати одинъ за другимъ ескизы, показуючи батькови. Больша половина ихъ выдалась ему якимись дивными, але два чи три, цѣлкомъ освѣщенѣй сонцѣмъ, припали ему до вподобы.

— Отъ сей вельми подобавъ ся мамѣ! — сказала она, подаючи большыхъ розмѣрѣвъ образъ.

На нѣмъ была представлена дорога, що вѣла по-при село, закрыта майже цѣлкомъ

стерства справ заграницних прийняла в цілості і яко основу до спеціальної дискусії.

Се й те зь конгресовь лікарських у Пешті й Відні.

Прийнята, обідь, театри рагес, проїздки, бал, забави, рагет, комітет дам зь своїми картками „на чайок або навуно“, — міністри и ті, що міністрами хотять бути, часом де-хто зь пануючого дому, — водтак багато нагоди до попису и для всякого ярмаркової реклами для більше або менше темних личностей, що за всяку ціну хотять виплыти на верх — се одна, а для деякого й головна часть усяких конгресовь, больше-менше та сама, чи се десь у Пешті чи у Відні, чи в Римі, а навть и в Генолю, коли там який конгрес буде...

Правда, есть и локальний відмьни, тільки они не дуже то великі. Цькаво приміром було поглянути на міністра Векерле: який він собі обманний! Мило було стиснути руку пану Геронімію, бо він такий собі ввічливий! Й се цькаво було почути, що на Угорщині есть міністри фахово образовані приміром інженери, не так як деінде, де на всякій найбездарніший теки есть патентовані графы або все монополізуючі юристы... Цькаво для непривичного ока й те, що в Угорщині люде поважані та глибоко учені, приміром лікарі та гігієніки, надають на своє плече різноцвітний — червоний, зелений або й сорокаті стріли, як кому до вподоби, та ще з довжезим пером та з кривою шаблюкою — чистий маскарадь ученый або оперетка... У Відні вишній обставини трохи инакші, и то не богато. Оби приміром п. міністер Мадейскій дуже любезный чоловік для всіх конгресистовь, навть деколи дуже ввічливий, хоч все-таки зь протекціональным тоном — будьмі то „не забувай, небуже, що я ексцелленція“... Що при всяких гуртовних офіціальних приемах буває величезный натовп и що больша половина гостей складає ся зь людей несправнальних ньяким чином до конгресу та що при таких нагодах докладно показуєть правдивість Дарвінової теорії, про походження чоловіка відь звіра — се намь, лікарям рьч зветься.

Конгрес для гігієни и демографії в Пешті та зборь німецьких лікарів и природознавців у Відні занимали ся в головній сути тими самими рьчами. Рівниця хита та, що пештеньскій конгрес був интернаціональний и бачити тамь можна було лікарів зь цілого світа, навть Індійців та Японців, а у Відні головні самі Нмці.

Справи, о які розходилося, були больше-менше ті самі — способи, якь помогти роду людскому в боротьбі зь усякими незгодами. Конгрес пештеньскій, стоить — sit venia verbo — по своимь цілям выше якь віденьскій. Тамь поставлено аксіомь, що чась коли лікарська штука кінчалась на записаню рецептов або на вострю ножа, уже проминуєть, а головною задачію лікарів есть охоронити рідь людскій відь хороби и продовжити вькь его. Коли новіша медицина доказала, що люде бідні не благословенні благами земными, частійше підпадають усяким хоробам и гинуть скорше, навть передь часомь, то всякий деклямацій мусьли самі собою перестати. Біднійша часть сусьпільности не лишь раб-

ночно потьмою. По одній стороні тягнула ся стіна, зь-понад котрої вирінали дахи домів, а зь другої стороны дерева на половину облетівші зь листя. Дальше, вь самім куті, де дорога скручувалась, стояв одинокий стовп зь оливню лхтарнею, якій бували давнійше, освічуючи понуримь, дрожащим світломь найбільше гиле дерев зь их на половину абвалымь листямь, и кидючи слабій лучь на дорогу и на камінну огорожу. На дальшій пляні все цілковито тонуло вь мракь. Сей малый образокь бувь проникнений настроємь, пригадуючимь деякі казки Андерсена.

Екь довго вдівляв ся вь него.
— То твоя мати любила сей образокь? — поспытавь вькідчи.

— Такь — відповіла Анна — страшно любила!

Він ще разь глянув на образь, потімь мовчки положив на стіль, не высказуючи ні якого осуду.

— А то, що такого? — поспытавь вінь протягнувши руку по досьт велику рамку, що лежала на самім сподь теки.

— Се портреть мамы — тихо промовила Анна.

Лице его поблділо и рука тримаюча портреть задрожала. Вінь випустивь его зь рукь и поволі вышповз зь комнати.

(Далше буде.)

тае вь поть чола, але она ще мусить терпѣти и скорше гинути на сьій землі. Изь сєи части сусьпільности найбільше жертвь забирають туберкулоза, діфтерія, тифь, рахітіс и виші пошести, котрымь вмя лежить. Чому-ж туть лишь має бути плач и скрежеть зубовь? На сьій головню точь доторкаєсь медицина великого соціального пытанья.

Конгрес гігієнічний вь Пешті поставивь передь лицемь заступниківь правительства резолюцій загального змісту, а міністерь Геронімі сказавь на кінці, що дякуючи за подані рады постаравсь о те, щоби бодай де-що зь нихь увести вь життя.

Держава и ціла сусьпільность повинна и мусить заняти ся савітарнымь пытаньемь бо лікарі самі не вдють нічого. Оть праміромь войсковій лікарі підносили, що вь деякихь округахь Австро-Угорщини матеріяль людскій до армії усе погрбуєсь вь своїй якості. Ново-асентировані жовніры усе грішій — вь декотрыхь околицяхь позаражувані хоробами очными, скрофулозою и т. д. Що дѣяти? якь взятись до сего дѣла? Небезпечность грозить цілій сусьпільности. Расы цілі, народы хорують и выгибають.

Англичане показували зь гордостію статистициными даними: якь смертельность по ихь містахь зменшила ся, коли заведено водопроводи, каналізацію, коли побудовано здорові хати для робітниківь, коли заведено дешеві шпиталі, и т. н., коли підь державну контролю взято молочарівь и инчу живноть.

Оно не конче треба умирати! Фаталізмь не всюда оправдуєсь. Можна де-чому и зарадити, лишь треба взятись до дѣла. Есть грошій на войско — то тымь большь повинні оні найтись на оздоровленіе. Румунія має вь кожій префектурі шпиталь на 50—60 ложь. Два лікарі хірургі и интерніст дають порадь всьмь мужикамь безплатно. Хорыхь приймають и лѣчать за смѣшно-низьку оплату денну. На те есть податки, що платять мужикь.

А у нась подумавь я? На цілій давній коломийскій циркуль одна дряхла хата вь Коломыні! Боже мій! якь непотрбно часомь у нась люде гинуть! Однѣ лишь примѣрь наведу, бо вінь менѣ такь глибоко застрѣгь у серця. Приважуко до дому на вакації зь університету. До мене приходять жьвака молода зь трахомомь [вгипетскимь зараженьемь очей]. Одаю око вже пропало, другому грозить небезпечность. Я раджу йти до шпиталю. „Та де, паничу, менѣ до шпиталю? оно далеко та й грошей нема!“ Ся 25-лѣтна жьвака ослабла, а дитина ей и чоловікь такожь мають трахомь! Та й вь селѣ, якь я переконавь ся, майже третина має сю хоробу! А що робить ся у нась противь того? Вь Угорчані заведено лікарівь т. зв. трахомь-инспекторівь, що держать вь евіденції вьсь заразливій очній хоробы. Онѣ вьдять по краю, наввають: якь и що противь хоробы робити, дають порады лично и підучують интелігентнійшихь людей способу лѣченя пошести. Такь само роблять Англичане вь Індіяхь, коли тамь мѣжь чорными ширилась пошесть вѣсны.

Про т. зв. имунізацію люде и звѣрять [т. е. про те, щоби організмь зробила безпечнымь противь якої хоробы, якь се дѣєсь зь вѣспою] говорило ся на обохь конгресахь богато. Славно-звѣстный російскій ученый Мечниковь, котрого урядь московскій прогнать зь вѣтчины а котрый теперь працює вь Парижі, подав на конгрес пештеньскій обширный реферать про те, якь то можна вьцѣлювати вь звѣрять и вь людей окремо препароване сепимь и якь ихь черезь те можна зробиати имунными [невнарушимыми]. Звѣрять и людей зь скаженнюю можна не лишь вылѣчити, але ще и можна звѣрять, н. пр. псѣвь зробиати такими, що коли-бь ихь покусавь який скажений пѣсь, онѣ не скажуть ся. Те саме зроблено вже вь хоробѣ tetanus [нервова недуга у молодехь, що проявляє ся корчами мускулівь], посативь, вь хоробѣ ратидь... Проф. Берингь [Behring] зь Галле и проф. Ру [Roux] зь Паражы привнесли вѣстку, що удалось имь вынайти сепимь [матерію], котрымь не лишь можна вылѣчити хорыхь на діфтерію, але котре вщеплене підь шкѣру здоровымь [приміромь у здоровыхь членівь родини, де есть хорый на діфтерію] дає имь безпечность противь хоробы. Коли подумати, що вь Нѣмеччині гине рѣчно 20.000 дѣтей на діфтерію, то можна оцѣнити вартость сего винаходу. Д-рь Кохь зь своєю туберкуліною поки-що провалывь ся, т. е. не має тыхь результатівь, якихь вѣдь и другій надѣялись, але его метода лѣченя привносить плоды. Надѣймо ся, що й на тогу язю людскости — на туберкулозу найде ся зь часомь средство, якь нашлось на вѣспу, на tetanus, на скаженню и т. д.

Про выставу гігієнічну вь Пешті та про медициньску у Відні писати Вамь богато не буду. Тѣ всякій прегарній моделі савітарныхь институтівь, домівь для робітниківь, домівь

для божевольныхь, для молодыхь переступниківь, моделі каналізацій вищєня людскихь вѣдпадковь, дезинфекцій и т. н. — все оно такь радує чоловіка, а зь другого боку такь бодить, що ажь трудно вымовити, — бо мимо водь, скопивши голову вь руки, пытаєсь себе: коли?... коли?..

Дрѣ Я. О-скій.

Се й те зь выставки.

Юроры выставові поодинокыхь групь оголошуютьь свої осудь. Зь помѣжь выставцівь Русинівь вѣдзначеній доси оєтї: Дмитро Ковальскій и Тить Турковскій оба зь Львова бронзовымь медалемь комітету выставки — першій за стрій пралата и чемеру, другій за тапіцерскій выробы. Конопацій Стан зь Львова одержавь срьбный медаль правительственный за металеву касету и виші слюсарскій выробы. Серафимь Антѣй зь Калуша срьбный медаль комітету выставки за церковній дзвонь, такий самий медаль одержали Усцьнскій и Скауржил зь Львова за бронзовичій выробы церковній. Листь похвальний одержавь Певдюкь Іос. зь Львова за зельзаній кош на цѣтї. Мулькевича Гавр. зь Камѣнки струмилової вѣдзначено бронзовымь медалемь правительственнымь за отвертій фастонь; Наукове товариство имени Шевченка листомь похвальнымь за вѣзры друковь зь власной друкарні; Сложарского Мих. и Сына бронзовымь медалемь комітету выставки за оправу молитвенниковь и Андрейчина Андрея такимь самымь медалемь за гарній літографічний показь. Тѣ вѣс выставці выставили свои предмети вь павильонѣ рускихь товариствь. Юры прочихь группь ще не оголошєнь.

У Львові утворивь ся комітетъ бывальскій, котрый выготовлює адресу зь подякою для презеса выставки кн. Адама Сапѣги.

Вчера оглядала выставу 230 учениковь брѣдской гімназіи підь проводомь проф. Шиндлера, а вечеромь прѣхало 61 учениковь гімназіи тарновской, котрі перебудуть у Львові два дѣв. Нинѣ прѣде транспортъ шкѣльной дѣтворы зь Олеська и транспортъ 150 селян зь тернопольского повіта, а завтра привезуть 30 селян зь Русилова и учениковь народныхь шкѣль зь Дрогобича.

Вчера по полудни прѣхала на выставу мѣска рада зь Кракова. Нинѣ о годинѣ 12-ї повнтає єи кн. Ад. Сапѣга на площі выставки, котра вечеромь буде илюмінована. Прямь лагодить директоръ выставки Мархвицкій.

Зь-за далекихь гѣрь, рѣвъ и борѣвь — взагалѣ не знати зь-вѣдка має прѣхати, чи вже прѣхавь на выставу якийсь мітичний д-рь Вернигора, „włuk głośnego wróżbity ukraińskiego“ — якь пише Kurjer Lwowski. Показь справдѣ незвычайный и може саме за-для того Kurjer надувь и сего „włuka“ и своихь читателѣвъ звѣщаючи, що львѣвскій кругь рускй лагодять ся прѣймати того Вернигору. На всякій способь здорова качка!

Рухь вь рускихь товариствахь.

Дня 28 ст. вересня вѣдбуло ся девятнацѣе засѣданье головного выдѣлу товариства „Просвѣты“ підь проводомь о. сов Тороньского и по полагожденю справь адміністраційныхь порѣшено:

- 1) Друкувати вь одній зь найблизшихь книжочекь „Просвѣты“ выборъ поезій Тараса Шевченка.
- 2) Вѣднєстись до читальні вь Микуличахь по близшій информации вь справѣ закупки дому, котрый она хоче набути для себе.
- 3) Принято 7 новыхь членѣвъ.
- 4) Пять короть, котрі приславь товариству одинь патриотъ, яко першій датокъ для товариства руского, котре бы ся zorganizувало на взорець польскої Szkoły ludowej, вѣдступлене вразь зь письмомь Рускому товариству педагогічному.

НОВИНКИ.

— Чась вѣдновити передплату за четвѣртый чвертьрокь издавничтва „Дѣла“. Просимо проте нашихь вѣ читателѣвъ поспышити зь присылкою передплаты а ще большь зь вырѣваньемь залеглостей, щоби заощадити недогѣдности черезь здержанье высылки часописи особливо тымь вѣ читателямь, котрі вь пору не вырѣвають залеглостей. Рѣвночасно зазначуємо, що нинѣ при адресахь мають вѣ. Передплатники наші записано, якь стоить ихь передплата зь кнѣцемь Шго кварталу. Нехай се служить радомь и за усилюю нашу просьбу о якь найскорше вырѣванье залеглостей и надсыланье передплаты, бо наша Адміністрація маючи пла-

тити все гѣтовкою, приходити вь великій клопоты за-для безнастанныхь дужезначныхь залеглостей сего року.

— Ще лишь два представлєня дасть руско-народный театр у Львові: нинѣ оперетку „Пташникъ зь Тироля“, а завтра вь недѣлю комедію „Учитель“ д-ра Франка. Нашь театр не мѣгь повелѣчатись вь часѣ своихь сегодѣшнихь гостинь у Львові численною ереквенцією публики львѣвской, бо були й такі представлєня, що ажь соромно ставало чоловікови глянути по салі и побачити стѣлько порожныхь мѣсць. Если бы послѣ той ереквенції хотѣвъ хто судити о успѣху львѣвской публики рускою для рѣдної сцєны, о прихильности и докладно стараня підпирати єи матеріяльно и морально — то справдѣ мусьвь бы прѣйти до великихь сумныхь заключєнь. Хочь и якь радѣ бы мы стали вь оборонѣ львѣвскихь Русинѣвъ, то таян, на жалѣ, годѣ ихь выправдати супротивь дѣйности фактовь и треба бы ихь остро осудити. Тожь щоби бодай вь части направити те лихо, повинні львѣвскій Русинь бодай на тыхь двоухь послѣднихь представлєняхь громадню явитись вь салі театральній, и тымь самымь додати матеріяльной підпомогі, а ще большь моральною заохоты нашимь артистамь, котрі выбирають ся вь цѣлорѣчну вандрѣвку по провинціи, сполучену зь трудами и пожертвованьемь своихь силъ для штуки и добра та славы Рус-Украинь. — Вь заврѣшнійшій представлєню возьме участь панна С. Крушельницка и вѣдспѣває вь антрактахь Лисенка „Кобы менѣ наместо“ — и Матюка „Цѣпка“. Отже нова привука!

— Выдѣль „Рускомь Бєсѣды“ вь Тернополі оповѣщує: Пригадує ся вѣ. Родимцямь, що вь Тернополі вѣдбуде ся дня 2 н. ст. жовтня вечерокъ зь тацями. Стрій новияный. Вступь вѣдѣ особы 80 кр. Початокъ о 8-їй годинѣ вечеромь.

— Програма концерту вь дѣнь 2 н. ст. жовтня на дохѣдѣ бурсь св. Онуфрія вь Ярославі буде слѣдуюча: Вь першій части: 1) М. Копа „Де Сянь плывє“, мужекскій хорь, вѣдспѣває „Перемыскій Боянь“ — 2) Козлова „Когда бь я зналь“, тенореве солъ; — 3) С.-І. Іо, солъ; — 4) Н. Вахнянина „Ура у бѣй“, хорь „Перемыского Бояня“; — 5) а. Ніколай „Працань“, 6) Кікєна „Баркароля“, вокальній дуеть; — 6) Менделєсона „Концертъ G-moll“, фортепьян вь супровѣд оркестры 40-ого полку пѣхоты; вь другой части: М. Копа „Гамалія“, мѣшаний хорь вь супровѣд оркестры, вѣдспѣває „Перемыскій Боянь“.

— Вѣдѣ заряду руско-народного театру одержуємо отєе письмо зь просьбою о помѣщенє: Маємо честь оповѣстити симь мѣсцевѣй и доохрестей вѣ. Публицѣ вь Ярославі, що нашь театр загостить туды на цѣлѣ представлєнь, котрі вѣдбувать-муть ся вь салі готелю „Вікторія“ кожного вѣтра, четверга, суботы и недѣль. Цѣль представлєнь розабочне вь четверть дня 4 н. ст. жовтня с. р. „Ой не ходи Грицю, та на вѣчѣрницѣ“, народна драма зь сѣвѣма и танцями зь давныхь часѣвъ вь 5 дѣяхь Александрова и М. Старицкого. Вь суботу дня 6 н. ст. жовтня буде вѣдограній „Пташникъ зь Тироля“, комічна опера вь 3 дѣяхь Міліево; вь недѣлю 7 н. ст. жовтня „Модный женихъ“, комедія зь сѣвѣма и танцями зь мѣщанского життя вь 4 дѣяхь М. Старицкого; вѣ второкъ 9 н. ст. жовтня „Баронъ цыганскій“, комічна опера вь 3 дѣяхь Стравєса; вь четверть 11 н. ст. жовтня „Украдене счастье“, драма кокурєова вь 5 дѣяхь д-ра Ів. Франка; вь суботу 13 н. ст. жовтня „Вѣдний Іонатанъ“, комічна опера вь 3 дѣяхь; вь недѣлю 14 н. ст. жовтня „Мужичка“, драма кокурєова вь 5 дѣяхь К. Писанецкого. Зь огляду на се, що репертуарь зложеній зь найновѣйшихь и найдоборнійшихь утворѣвъ драматичныхь, а персоналъ театральный складає ся зь самыхь вправлєныхь и талановитыхь силъ артистичныхь, має зарядь театру повау надѣю, що вѣ. Публика безь рѣзницѣ ставѣвъ вь народности буде охотно вѣдѣдувати театр.

— Зь львѣвского університету. Професорь Грушевскій заповѣвъ уже свои выклады. Читати буде исторію Русь [періодъ давний] 3 годины тиждево и исторію руску [періодъ давний] загальний оглядь и краткий розбѣръ важнійшихь жерелъ 2 годины тиждево. Львѣвскій університетъ дѣстає постійно новий силы професорскій, а вь наслѣдокъ того побѣчь чисто фаховыхь выкладѣвъ бувають часами выклады интересуючі ширшій загаль. И такь почетный професорь Бѣжинскій, вице-президентъ краевой рады шкѣльной, читати буде исторію парламентаризму вь Польщи, И. Антоновичъ исторію штуки италійской вь середныхь вѣкахь до року 1500, Войт. Дѣдушкѣй про естетивку, Войцѣховскій исторію народнихь славянскихь до року 1000. Д-рь Ом. Огововскій заповѣвъ три выклады побѣчь вѣрять семинарійныхь, а то: найновѣйшій періодъ исторіи рускои літературы, порѣвнуючу складню языковь старословѣньского и руского, граматичне поясненье деякихь частинь старословѣньского памятника „Остромирово Євангеліє“ а на годинахь вѣрять семинарійныхь побѣчь читаня и рецензованя домовыхь робѣтъ слухателѣвъ буде читанье и поясненье выбранныхь повѣстѣй Григорія Кѣвѣки Основьяненка. Проф. Калина читати буде зь порѣвнуючон граматички языковь славянскихь про творєньє пѣвъ и поясненіи деякі тексты старославянскій. На мѣсцѣ д-ра Файля, що померь минушого року, читати буде про медицину судову д-рь Вахгольдъ зь Кракова, а проф. Стебельскій, що выкладає по руски австрійске право карне, заповѣвъ одну годиву выкладѣвъ [по польски] про нові напрямь вь науцѣ права карного. На выдѣль богословскій знаходимо крѣмь стереотипныхь выкладѣвъ одинь цѣкавійшій выкладъ вь языцѣ рускомь о. Бартошевского: „О головныхь обовязкахь душастарєвскихь“. [Не завадить тутъ додати, що вь програмѣ]

университету, найвищої інституції науковій, знайшли ми в кількох словах, заповідаючих викладу проф. Грушевського, ні більше ні менше, лише десять похиток правописних! А предивні в неприсутності проф. Грушевського, котрий доперва сім днів до Львова приїздив, коректу міг би був в канцелярії університетській перевести дуже добре навіть ученик з II класу нормальної!

— Про холеру пишуть нам з Бурштина: Страшний гость заставив і до нас в ревню газдує; що дня по кілька випадків слабости і по кілька смертей. Видь страшний, бо оть приміром — тут бавлять ся розмалюють, а тут хватають корчів і наступає смерть. Лявків браць, бо в цій охрестности газдує холера, котра навтіляла: Болшівці, Бовшівці, Конюшки, Вербівці, Підшумлявці, Журівці, Свистівці, Лапачі горішні і долішні, Скоморохи нові і старі і много інших Як жиди, так і селяне укривають хорих, зади чого пошесті страшно ширяться. А знов дїти умирають на шкарлатану і дістерію; селяне ж приймають все байдужно. Треба признає, що зараження властиві дуже енергійні і в селі всі приміювалися би до них, страшний гость вбивав би нас. Та так не єсть, в павіка страша, що дай Господи того лихо дїти перебуду. Торги позамикає, а найбільше хорують і умирають люди, що мешкають над річками, імовірно за-для того, що пють річну воду непереварену. Про дальшій перебіг слабости донесемо.

— Холера. Das Oesterreichische Sanitätswesen оголосило оновди справоздає найвищої ради санітарної, в котрій констатує, що вагаєть устат вже холера в Галичині, хоч в поодиноких повіттах виступає все ще досить сильно. Зь тої причини міністерство справ внутрішніх оголосило дня 18 н. ст. вересня повітти: Богородчан, Калущі, Коломий, Косів, Надвірну, Підгайці, Снятин, Станіславів, Хшанів, Величку та мїсто і повіт Краків огнищами холери. Вь тижня вьд 17 до 23 н. ст. вересня появилася холера і вь повіттах золотівськом та жидачівськом, доси вольних вьд пошесті, а именно занедужало вь першом повіт 15, а вь другом 7 осіб. Взагалі занедужало вь цїлій Галичині вь агаданом тижня 731 осіб, померло 439, против 1042, вигляду 567 вь попереднєм тижня. Найсильнїше лютить ся тепер холера вь повіттах: бучацьком [вь агаданом тижня занедужало вь 36 громадах 129 осіб, померло 77, против 231 і 106 попередного тижня], вь підгайцьком [вь 12 громадах занедужало 128, померло 71, против 47 і 14 вь 9 громадах попередного тижня], вь рогатинськом [вь 10 громадах занедужало 82 осіб, померло 49] і вь томашівськом [вь 13 громадах занедужало 58 осіб, померло 30, против 123 і 59 вь 16 громадах]. — Дня 26 н. ст. вересня занедужало вь Галичині загально 65 осіб, померло 48, выздоровіло 54. У Львові не занедужав вь сьмь днї ніхто, подужали дві особи.

— Дрбний вїсти. За убійство засудника вїста засудив львівський судь селян: Клооского на 3 роки і Турка на 4 роки в'язниці.

— 60.000 зр. вносить головна виграва львівської виставової лотерії. Звертаємо увагу наших Вп. Читателїв на се, що тягненє вьдбуде ся 16 н. ст. жовтня.

Наука штука и література.

— Руско-народный театр. Вь субботу 22 н. ст. вер снй выставлено оперетку вь трех актах „Бдний Ионатан“, композиції К. Мілєкера. Звертаючи увагу передовсьмь на музикальне виведенє тої оперетки, зазначуємо, що майже всь артисти, котрі мали головні роль, виявили ся добре зь своєю задачю. Зь мужиків пп. Янович, Ольшанський і Ольховий а зь жєнщин панны: Фіцнерівна і Радкевичівна збирали дуже часто оплески за добре вьдспівані нумери. А найбільшій сукцєс вьднесла п-а Радкевичівна, котрон альтовий голос і стараний спів за кожним разом викликував бурю оплесків. Хоры були слабш, хоч і вьдє не „засыпались“. Гра артистів була рівнож старанна, а пп. Янович (Ионатан) и Ольшанський (импресарію) вьдали свои трудні роль комічній дуже добре. П. Ольшанський мусьв на жаданє повторити свои удачї куплєты вь третій актї, а именно сатиричній куплєтї про тїх патріотів, що то на спив Русі посягають авансв, був прийнятий публикою вельми прихильно.

Вь недїлю повторено комедію Старицького „Модний жених“. Вь обєдї роль зайшла та змїна, що „цїлюрика“ грав п. Лопатинський. Гра п. Лопатинського буда добра; артист повертав ся на сцені вьдвобно і вь деяких сценах вьсував ся наперед своєю грою, довкола котрон групували ся прочі дївєй особи. Публика вьнагороджувала артистів щирим, майже спазматичним смїхом, і громкими оплесками.

Вь второк 25 вересня выставлено драму К. Писавецкого „Мужича“. Ся драма преміювана на конкурсі вьдїлу краєвого і була выставлена вже підчас торжбного побуту у Львові. Головний роль вьдиграли пп.: Фіцнерівна (вдова Варєчка), Янович (Олекса паробок), Лопатинська (Катерина), Підвисоцька (профєсривна), Лопатинський (Яшка). Всь артисти доложили всякого стараня до своих роль вьгра вхь вийшла дуже добра. Зазначимо лиш, що публка повитала п-ю Лопатинську вельми симпатично по довшій розлуцї і вьнагороджувала грбками оплесками вьсправд дуже старанну гру. Рівнож гра п-и Фіцнерівной вь роль молодон вдови лїпше подобалася, якь торбча гра п-и Осиповичевон. О грї п-ї Підвисоцьков вже й не гадуємо, бо грї п-ї Підвисоцьков вже й не гадуємо, бо вьдєсно що роль просєрив зачисляє артистка до своих найлїпших креацій. Також і дру-

горячий роль: старих когутів (п. К. Підвисоцький і п. Стецьніська), Сисоя пасїчника (п. С. Підвисоцький) були вьведені дуже старанно. Роль Гершка будь вь вьдвє п. Ольшанський дуже добре, если бь будь вьвчив ся своєю роль, а так мусьв сей артист звертати бльшу увагу на будку сцєлера.

Вь четверть представлено на дохд товариства руских ремєсникв „Зоря“ вьвєстну першу малоруску оперетку „Натака Полтавка“. Хоч она зь огляду на тенденцію анахронїзмом, то все-ж ся слухаєсь радо і она мабуть все будє находитсь вь репертуарї яко вьчно свїжа і примаяюча пєса, коли тілько артисти схотять вьвизуватсь зь своих роль неприємком так, якь се ми бачили вь четверть. Головна роль спочивала вь руках панны Фіцнерівной, котра вьдтворила креацію Наталки негбрше. Тілько подекуди рухи (ломаньє рук вь неводповідну пору), тїньованє голоу і акцент вьмагали бь поправки. Роль Терпєлих інтерпрєтувала панї Підвисоцька — добре, коби лиш не так надто до-землї кланялася при прашаню гостей зь хаты. Скбичений типь выборного вьдтворив п. Стецьніський однимь словомь знаменито, а поббч него добре держав ся п. Кость Підвисоцький вь роль возного, хоч можна-бь єму зробити маленьку замїтку що-до монотонних рухів. Вь роль Петра виступав п. Янович, а поменшу роль побратима вьдиграв п. С. Підвисоцький. Спїв вийшов складно, а кбнєва коломишка укладу п. В. Гулевича викликала велику бурю оплесків. Що-до одлесків, то наша публка, особливо та менша публка зь партеру і паркету дуже щєдро дарить ними артистів, вьдгв вь таку хвилю, коли сцена вьмагала найбільшій уваги і напруги. — Передь представлєньм вьдспівав мїшаний хорь артистів „Привіт“ о. М. Копка досить удачно. Та лиш солю баритонове, котре спївав п. Концевич, вийшло трохи замазане. По нашій думцї те солю треба було дати п. Рубчакову. Мимо того творь сподобав ся і артисти мусьв аґо спївати другїй раз. — Публика явилась ань богато, ань мало, але могло бь бути бльше.

Посмертний — 5 — оцвїст ки.

О. Ивань Яцикович, парох вь Падикові коло Долни, помер вь среду дня 25 вересня на запалєньє легких. Похорон вьдбудв ся вже нинї.

Телеграмы „Дїла“

Вьдєнь 29 вересня. Вчера отворено збори товариства для політика соціальної вь присутности кількох міністрв. Головою выбраний проф. Шмолєр, котрий підняв звязь соціальных політиків Австрії и Нїмєчини.

Будапєшт 29 вересня. Вь понедїлок розпбчнут ся пленарній засїдана австрійської делегації.

Софія 29 вересня. Voss. Ztg. повтаряє вїст, що заручини царевича зь кн. Алїцією розбили ся.

Градец 29 вересня. И тут, якь у Вьдні, порозпїлювано картки зь жаданємь загального права голосованя.

Новий Йорк 29 вересня. Зь Панами доносять про невдалий атентат на президента Костаріки. Виновника, що стрїляв и 24 товаришв вь арештовано.

Надбєлєне.

Канцелярія адвоката
Д-ра СТЕФАНА ФЕДАКА
перенесена до дому при
улиці Костюшка ч. 10
(напротїв Банку краєвого) 2—20

Найлїпша вода до питя

при небезпечности пошесті єсть вь такихь случаяхь часто вьпробована, медицинскими поватами все припоруочувана

МАТТОНЬОГО
Гієсїблєрєка
найчистїйша
алькалічна
ВОДА
щавова

Ся вода єсть цїлєвито вольна вьдїл організнихь субстанцій и подає особливо вь мїсцях зь не- певними кїрницями и водопроводами найлїпшій напиток. (Х.)

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦІЙ

оптик и механик „под Коперниким“. Львов, площа св. Духа (ул. Театральна ч. 6) противь головного одязу) поручає вь великомь нїборї и по найдешевшій цїнї на вьдїл оптич. приналад: окуляри, цїкєри, лїчєрєтї, бїноклї, да- лекоскопи, барометри, аерометри, мїроскопи, лупи, компасы, райсїяи, лєнты мїрилїи, пїлони, сїбєтї, мїнометри и т. п. Устроєня авїонївь електрїчнїхь. Всяка направя вьготовляють ся пайкорє и найдешевше. — Замова вь провинці вьготовляють ся тєчє. 4185

НА СЕЗОНЪ ОСЪННІЙ

Просїть ся ласкаво всьхь Вп. Гостей вьставовихь перєсвдчїти ся о дивнїй дешєвостї осїннихь и зимовихь товарв, вже спроваджєннихь вь великій скблєкостї.

Слїдуючі товари продають ся по невычайно дешєвихь цїнахь доки истнує запась:

1000 модныхь мучвв для дамь и дїтей 120, 150, 2— до 5— зр.
1000 кожановыхь шапок для дамь и дїтей 120, 150, 220 до 4— зр.
1000 фланельовыхь и суконныхь блузв осїннихь и зимовыхь 250, 3— до 6 зр.
500 гальокь волочковыхь по 250 до 4— зр.
1000 хустокь Гімалає, найбільшій родь 175, 225 до 4— зр.

Конфекція для дїтей.

4000 наймоднїйшихь суконкв на осїнь и зиму 150, 250 зр.
1000 модныхь плащикв на осїнь и зиму вьд 4 зр. и вьшє.
3000 одязв для хлопчикв у всьхь величинахь по 180, 2—, 3— зр. и вьшє.
Особливї новостї вь стїжках, вєляхь, капєлю- хках дамських и дїтиннихь, рукавичкв глє- сє, дунєських, вовняныхь и шовковыхь, хуст- кках, панчохках, парасольках до дощу, блї- зах, шовковихь и вовняныхь, плєтерках, костюмахь и нєлїжках надїшли власнє вь великій скблєкостї и доповняють ся щєденно.

Особливша гуртовна продажь принагдна

вь вьддїлї занавїс, капв и кїлимвв.
5000 капв на столы по 75, 120, 190, 250.
4000 капв на лїжка по 2, 250, 3, 350, 4.
800 великихь капв на столы и лїжка, даючихь узкїти ся на обї стороны (вьрбв кїлимвв) по 190, 250, 4, 5.

Всякї вь провинці надєсланї поручєна поагоджє ся найсвїстїльшє и найкорє.

Зь глєбокихь поважанїємь

Зарядь магазину AU LOUVRE
у Львові, площа Напїтульна ч. 3.

4895 143—7

По скбченїй
ВЫСТАВЪ РАЄВОЙ
у Львові
будє СКЛАДЪ ОБУБИ

ЗЪ МЕДЛІНГСКОЙ ФАБРИКИ

що находить ся теперь при ул. Гетманськой ч. 12,

цїлковито перенесений

77 1—0

ГОЛОВНОГО СКЛАДУ

при
улиці Синтуской ч. 6,

отвореного дня 6 марта сего року.

СТАРІ	Одинь удїл 5 зр. и 50 кр. вписовє.	ФЕЛОНЫ
40% чистого зєску для вьдв и сирвв по свящєнїкахь вєхь трєхь Епархїи.	Поручає ся ТОВАРИСТВО для вьробу и торговлї РИЗЪ ЦЕРКОВНЫХЪ ВЪ САМБОРЪ. Сплата ратами дєпускає ся.	Вьробомь рїзв занимать ся вьдв и сирвв по свящєнїкахь 283 3—52 до направы

Велика львівська лотерія виставова

Тягненє невдїлочно дня 16 н. ст. жовтня с. р.

ГОЛОВНІЙ ВИГРАНІ
60.000 зр., 10.000 зр., 5.000 зр.
готвкою зь потручєньмь лиш 10%

Львівскї льосы виставовї
по 1 зр. поручає:

Іосифь Рознерь адмт банковий
М. Йонась
Шелєбергь и Крайзерь
також адмїстрація „Дїла“.

279 36-7

ДѢЛО

Виходить у Львові щодня (крім неділі і руських свят) о 5-й годині по полудні. Літературний додаток „ДѢЛО“ виходить найменш двічі на тиждень, а в другий і третій рази на тиждень на першому разі виходить „ДѢЛО“.

Передплата у Львові: у Львові Адміністрація „ДѢЛО“ ул. Баторія 24, Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, і Бюро газет ул. Карла Людвига 9, у Відні: M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse, F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek, I. Wollzeile 8; Oppel, I. Stubenbastei 2, J. Danneberg, I. Wollzeile 19. В Франкфурті і Гамбурзі: M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Comp. В Пешті: E. Misrachy V. Bez. Akademischegasse 6.

Передплата на „ДѢЛО“ і на додаток за кордоном: у Львові.

Передплата на „ДѢЛО“ з літер. додатком за кордоном:

у Львові:	на цілий рік . . . 18 гр.	на цілий рік . . . 24 гр.
на цілий рік . . . 9 гр.	на цілий рік . . . 12 гр.	на цілий рік . . . 6 гр.

у Львові:

на цілий рік . . . 16 гр.	на цілий рік . . . 8 гр.
на цілий рік . . . 4 гр.	на цілий рік . . . 1 гр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація і Експедиція під ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи вставляються за умови попереднього застереження. — Редакція неоплатити вартість відправки. — Платити за доставку 8 кр. в рік. — Оголошення приймаються за ціною 6 кр. в рік, однак окремі оголошення за рубрикою „Надобор“ по 20 кр. в рік. — Платити за доставку за 10 кр. в рік, однак.

Маніфестація загального збору „Підгірської Ради“ в Стрию.

З загального збору членів „Підгірської Ради“ полишили ми собі ще лише ширше подати о справі протесту проти надзвичайної прогульки в стрийському повіті на виставу львівську до маніфестації характеру політичного — розуміється польського.

Справу сю порушив на зборі селянин Скоблик з Дашави, сам учасник прогульки і очевидець цілої тої штучної викликані комедії.

„Ми селяне — говорив він — мусимо скористати з нагоди отих зборів, щоб пояснити справу прогульки на виставу до Львова і заиротестувати проти підступного накручення тої прогульки на сторону польської політики. Ми, користаючи з полєкш в видатках, о яку вистарався виділяти повітовий, постановили поїхати на виставу дня 23 вересня, а ані в гадці нам не було, аби з того мала вийти яка політика. Правда, як потому стало відомо, деякі начальники громади і діти їздили на кошті повітової і паньської, але ми господарі їхали своїми коштом і в одній ніжній ласки не ждали, ані не приймали. Тимчасом що з нами зроблено? Прогулька знайшла ся нараз під сторожею, ніби під ескортою повітовою. Під зарядом п. маршалка гр. Дьдушицького взяли нас під свій провід п. секретар повітової з своїми помічниками, ліснич повітової і діюристи — пп. Павлик, пп. Скарняк і Романський, пп. Цула і Виборович, пп. Лукасевич і Михалевич — і ми за свої гроші йшли ніби під ескортою. Опинались ми на виставі. Чого ми туди їхали? От ж та й другі цікаві були побачити там нові машини, збже і т. в., та й з того чого навчили ся. А тут вийшло інше — що крок до політики польської. Чуємо: п. маршалок Дьдушицький промовляв в имени нашій а п. директор вистави п. Мархвицький відповідав. Розуміється, усе йде по польськи, ми мало що й розуміємо, а все-таки одні з тих бесід ми врозуміли, що ось-то ми, руські селяне з повіта стрийського, своєю поїзкою на виставу робимо демонстрацію проти незалежності Русинів і проти їх політики. Дальше бачимо: одні з сьраку виступає з подякою п. намісникови за то, що нас приймають на виставі — а ми-ж, а і другі, їхали за свої гроші! Чодовік з двана не міг зійти: що таке дів ся? — а вже правдиво боліло руське серце, коли було бачити й чути, як діточки руські виспівують „Jeszcze Polska nie zginęła“. Потім і газети польські розтрубили на весь світ, що

стрийська прогулька на виставу — то була велика демонстрація за політикою польською а против політики незалежності Русинів. А що се чиста неправда, а навіть не повинно мати й позору правди, то я ставлю в имени селянства стрийського повіта під ухвалу нинішнього збору ось-такі резолюції: Ми зібрані тут стверджуємо що: 1) прогулька з стрийського повіта дня 23 вересня на виставу до Львова не мала ніякого значіння політичного; 2) коли старано ся надати характер політичний тої прогульці, то без волі і без відомости учасників селян; 3) протестуємо против такого надзвичайного доброго вьри селян, котрі взяли участь в прогульці, і заявляємо своє повне довірє „Підгірській Раді“ в ніякого іншого проводу не знаємо і не хочемо визнавати.“

Наведену промову п. Скоблика і поставлену резолюцію прийняв збір з одушевленням. До слова вало ся по п. Скоблику ще кілька селян, щоб підперти поставлену резолюцію, але загальні збори не ждали, що в сій справі не може бути ні одна душа нішого пересвідчення і нішої гадки. Правда, вислухано ще оправданье того дака, що вьривав ся був на виставі з подякою, а стало ся се — як він сказав — в той спосіб, що „хвилювало заплали его за плечі і казали дякувати“ а він, не розбравши рьчи, дякував.

Цікаві ми, чи дивники польські, котрі прогульку стрийську на виставу використували на некорист справи руської, — чи ті дивники бодей зарєгіструють сю однушту а поважну маніфестацію соток учасників загального збору „Підгірської Ради“ — і то селян, о котрих Gazeta Narodowa раз-у-раз пише, що они ніби то відпекують ся від провду інтелігенції руської а радо віддають ся під провід політиків польських. Однодушна ухвала повисла резолюції на зборі „Підгірської Ради“ показує щось зовсім іншого!

Се й те зь вистави.

Ще кілька захмарених, студених днів, ще кілька дощів і — львівській виставі відправлять „чинь погребенія“. „Бабека“ лїто чи пак polska jesień — як, залюбки зовуть тепершню пору редактори польських газет — замість тепла мляує дробеньким „капустяком“, а на небозводі, куди пробігає яне сонце, тепер повисли тяжкі оловяні хмари. Смутна декорація в тьмі смутнішій буде невеселый обряд. А після обряду, як по небжчикова, так і по львівській виставі

липати ся спомини — як кому — они будуть веселі або смутні. Та ті послідні мабуть возмуть верх.

Та заки ударить послідна година, зьїздити ся ще де-хто, щоб ся оглянути виставу. Зьїзди нечислені, та се не стоїть на заваді, щоб учасники зьїздов не улажували наради, а по тій бенкетів. Огородники і пасьчники радили над своїми справами, по них прийшли бальнеологи і розвели дискусію над заведеннями кліматичними і купельними. Провідником наради вьбрано д-ра Меруновича, а в зьїзді брало участь около 40 осіб, переважно купельних лікарів з Галичини. Директор купельного заведення в Іваноїч, Олесь, підняв потребу уладити в краю центральний склад галицьких вод мінеральних. По довшій дискусії вьбрано комісію, котра має займатися тою справою. По тій раді з Меруновича вьголосив відіти о урядженю кліматичних і купельних заведеннь, а спеціально о гігієнічних відносинах в тих заведеннях, в котрих недостает добрих мешкань, вод і доріг, що відгравує більшу част публіки. На вьнесенє д-ра Меруновича ухвалено удати ся до вьдлу краєвого з просьбою, щоб при закладаню другорядних сьтей сьляничних, увагляв на місця купельні і уважав на стан доріг краєвих і повітових, ведучих до заведень. Відтак ухвалено заснувати товариство бальнеологів, до котрого можуть належати управителі купельні і лікарі. Уряди платили би 10 зр. річної вькладки, а лікарі по 2 зр. річно. Вьбраний екакутанный комітет під провідом д-ра Меруновича має уложити статут. Зь раменн зьїзду удала ся вчора депутація до віцепрезидента екабу Коритовського в справі податкового опусту, вьглядно лагідного стягання податків класового і чиншового в вьжучом році за дїля того, що купельні сезони не дописали.

Цікаві і поучаючі були наради, а вьглядно резолюції зьїзду делегатів звязку екавиршен заробкових і господарських. Про хід наради і ухвалені резолюції подамо обширніше вь найближшій числі „ДѢЛО“.

Краківську раду міста повитав офіційно на виставі кн. Ад. Сапїга вь приєстности вьставової дирекції. Вьтаючи їх, князь вьїзав промовив: „Привітайте ся овочам праці нашої, котра не тільки на нині, але й на будучість. Поки-що найцінніше для нас се, що ми роздули у ворогів наших їд зависти, у ворогів, котрі користають зь вистави, щоб нас обкидати їдею ненависти. Той для декотрих, але не знаю чи для всіх — великий“, вьступив зь їдею непрактикованою вь політиці — се можу назвати нечесністю супротив нас. І власне

виступленє наших ворогів повинно бути захопотою і товчком для нас. Оно не повинно нас лякати, а ще менше анеохочувати, але доказувати, що йдемо властивими дорогами, і повинно нас захопувати витривати на тій дорозі“. Іменем краківської ради мѣської відповів президент Кракова Фрідляйн. Він замѣтив, що супротив рѣзких проявлєнєх ся струї, кожний оглянувши виставу мусить прийти до пересвідчення, що Польща виступає виставою найтїпш маніфестує, що Польки мають на полі промисловості, торговельності і штуки. Вьбачив, що говорять іменем „моральної столиці“ Польщі — Кракова, підняв заслуги кн. Сапїги і вьставового комітету і закїнчив окликом: „niech żyje!“

Вчора ввечером відбув ся вь честь краківських гостей бенкет вь музичній галі, вь котрім вьзало участь около 150 осіб, мѣж ними і вьрменський архієпископ Ісакович. Першій тоаст вьїс президент Львова, Мохнацький, вь честь цѣсаря; Мархвицький пив за здоровлє Кракова і его ради; Фрідляйн вь честь Львова і его мешканцїв; Романович вь честь Варшави. Потім віцепрезидент Кракова підняв чарку вь честь творцїв вистави на руки кн. Ад. Сапїги. На той тоаст відповів кн. Сапїга менше-більше так: „Спаси-Бог за ті слова. Вьгляньте глїбше у виставу, а признаєте, що она не така, яку можуть собі уладити у Відні, Берліні, Парижі, а навіть Лондоні. Вь нашій виставі більше душі, ніжє тїла — і вьам подобала ся дума тої вистави і вь не пытались, вьлько вь тій виставі находить ся тисячїв чи мільїонів. І то нас тїшить, що не тільки вь намь приплєсули за нашу виставу, але і чужосторонній, котрі признали, що вистава импонує, а для нас чєлади се найбільша нагорода, що ми бачили, що цѣла Польща намь приплєсує за нашу роботу. Нині глядїть на нас за границю, смѣло сказати можу Европа. Чи-ж не забавно дивитися на тих, котрі потребували би примѣненя методї Пастера (голоси: Бісмарк), коли хотять щипати нас за то, що ми бїли, що ми Поляки — за то, що не хочемо сказати, що ми Готентоти. Складаємо имь кондольацію і не гриземо ся ихь напастями, бо они упали, а не ми. Дячого они не поїдуть до мурив и не скажуть нам: будьте бїлыми, дячого не взяли пікельгави и не поїшли перероблювати бїлих на чорних — ихь побіла бы власна глупота. Бог намь сказав „будете Поляками“ і будемо нами. Я не поважав бы Нємця, котрий бы вьрѣк ся своєї народности. По на здоровлє тих, котрі вьрять, що по-надз силу Божу вїхто не вьросте. Вьручїх вь ту силу, Бог поставив там, де належить“.

35)

Осея Торпа.

Повість Тора Гедберга.

(Далше.)

Коли вь кілька днів одного разу Анна стала розповідати батькови, як то вѣтчим довго кривав ся зь своєю недугою перед Ельзою, Екь поривисто крикнув:

— Се негарно було зь его стороны!

— Він не хотїв лякати маму — відповіла она тоном, вь котрім звєрїла ненависть, а котра вьступала за кожним разом, коли она уважала своєю повинністю стати вь обороні вѣтчима.

Він глядїв просто перед себе зь якимсь дивним блеском вь очах.

— Значить, він не розумїв вь, — промовив, а вь тій хвилі спалєнїя по кїчави волоса. Она глянула зачудовано на него, хотїла заперечити, але відчувала, що не має права відповідати ему.

Того-ж дня він поїшов до Анни і без всяких передмов сказав:

— Покажи мені сей портрет!

— Портрет маму? — поспытала, а лице вь засїало.

Він приткнув головою, не дивлячись на дочку.

Она дійшла до вь комнати і Анна вь-

няла портрет. Віддавши его батькови, сама відвернулася.

Портрет був мальований вь послідних лїтах побуту Ельзи вь Парижі. Зь разу она вьдала ся на стільки зміненою і так чужою, що він ледви міг пізнати вь, але вь мѣру того, чимь більше вьдвляв ся вь вь черги, его стало огортати таке чувство, немов то він ніколи не вьдїв вь вьшою. Образ вь, якій він зберїв вь своих споминах, образ Ельзи, якою она була пятацять лѣт перед тим, ставав мало-помало подібним до того, котрий тепер стояв перед ним, а вьбачи они злились зь собою. Екь вже не бачив на вь лиці сьлѣдів оставлєних лїтами і журбами, не бачив, що лїпія лица вже не так мьгкі, що коло губ вьдвлялось багато морцїнок, котрих не було давнїше, — він властиво бачив тільки погляд, его вьраз, котрий говорив до него языком так чужим, а заразом і так рідним! Він осторожно випустив зь рук портрет і сумно, майже торжественно похитав головою.

— Так, — сказав щирим голосом, — се прекрасний портрет.

Молода дївчина порозумїла, що вь тих словах мѣстилось прощєньє — прощєньє для того, хто малював сей портрет — і глянула на батька зь радістю і подякою.

— Чому ховаєш его до теки — промовив, а що она нічого не відповідала, то він

нагнув ся до неї і цѣлує вь чоло. докинув:

— Ми его повїсимо вь салоні — се була вь улюблена комната.

XII.

Одного ранку, вийшовши до саду, Анна вельми зачудувалась, побачивши, що батько копає цѣлком майже зарослу грядку. Він був так занятий роботою, що не замѣтив дочку, поки она не опинилась біля него. Тоді поспїшно вьстромив рыскаль вь землю і щобь скрити своє змішанє, зачав немов стирати пот зь лица.

— Ты рїшив ся таки вьбачи, привести сад до порядку? — весело поспытала его.

— Так — відповѣв, не дивлячись на ню. — Що-ж вь тій доброго, если він цѣлком заросте?

— Але дячого ти вьзяв ся за дѣло вже так пізно? Таж тепер вже половина лїни, а через лїто нічо не вьспїє вьрости.

— Так, ты гадаєш, що тепер вже пізно? — вагаючись поспытав, а лице его засумувало.

— Но так, але чому бы не попробувати? — сказала она, щобь додати ему захоты.

Він вьзяв рыскаль і став зновь копати. Але вскорі кинув его та промовив знеохочено, дивлячись перед себе:

— Ах, ні! тепер вже безперечно за пізно!

Обтерь чоло рукавом і відійшов від Анни. Она зь сповчутєм дивилась ему вьсїд. Не розумїла, що зь нимь такого дѣ ся; він послїдними часами зробив ся такій нервовий і болякий. Ветерани замѣтив того, щобь сидїти разом зь нею вь салоні, він завжди тепер вьмавляв ся занятими, і приходив лиш тоді, коли вже час було йти спати. Она відчувала, що він віддаляв ся від неї, бачила, що він безперестанно роздумує о чїмсь, чого не хоче їй повѣрити, і коли она старала ся приблизити ся до него, він віддаляв ся не зь гнѣвом а зь жорстокою, але, що вь ще більше сумувало, зь лїксь сумовитим та смирним вьдомом, немов бы просив у неї прощєня.

А якій він згорблений тепер ходив! Здаєсь, наче-бь постарїв ся вь тих кількох днях. Анна говорила про се зь тїткою Ерикою, але і та не могла нічого догадатись, тожь порадила їй ждати та числити на час.

— Отсе все, що можемо порадити — докинула она зѣхаючи.

Але Ерика добре замѣтила, що се началось від того часу, від коли був повѣшений вь салоні портрет Ельзи, і мала свои власні гадки на тій тематі, але Аннѣ не хотїла ихь сказати, — старі гадки, котрі она стільки разів, — вь час стільких лѣт перевертала вь своїй голові, що они майже цѣлком вже стратили всю свою грібкість. Но се не перешкаджало їй щиро думати, що нимь

До той бестды Kurjer Lwowski додає увагу, що промова кн. Сап'їги викликала великий ентузіазм. Треба признати — лише дальше Kurjer Lw. — що кн. Сап'їга уміє надати тої політичній виставі і завітдві виступав гідно, хоч з певної сторони старалися паралізувати ту акцію народну і забавленося в страхополохів, голосячих, що такі виступи можуть роздразнити...

По кн. Сап'їга промовляли ще інші, м'їж ними і Платон Костецкий звернувшись до архієп. Ісаковича, щоби поблагословив мисли, чувства і надії, котрі на бенкеті висловлено. На се забрав слово архієп. Ісакович: „Дякую за ту пам'ять і любовь вашу — мовив — благословлю честні наміри ваші. Слі що мене тїшить, то та однодушність і спільна любовь всіх дїльниць нашої любові вогняні, найдорожшої матери. Я накликав і благав вас, щоби ви любили вогни і були невідомими ви синами. Тїшить мене, що Краків — серце нашої вогняні, зблившись до нас. Краків і Львів, то дві доньки народу — щоби їх любовь обопільна була вічна. Позвольте, щоби я яко слуга Христа сказав, що правдива любовь єсть ласкава і терпелива і ненавидить кождо несправедливості. Вношу тоасть на поведженіє нашої матери, дорогої спільної вогняні нашої.“

На тїм закінчено офіційний тоста. Вчерашня недїля — пробка чистого галицького химерливого клімату. Дрбний і студений „капусняк“ сїв цїлий день, та мимо того на виставі — після польських газет — мало бути кілька тисяч народу. В таку днину прогулька — брр! Але здається люди не уважали на негоду, бо — як лише Kurjer — „кн. Сап'їга не стратив гумору, Мархвицкій надбавляв міною, Міколайш грав ролю Англичанина, що хорє на силє, а секретарь Зелінський в своїм оптимізм доказував, що вїд І-го жовтня настане погода і виставу треба продовжити до 1-го сїчня. О тїм продовженю Мархвицкій і слухати не хотїв...“ Як-небудь ово було, вчерашнім гостям на виставі можна пожелати добрих і міцних нервів.

Дописи „Дїла“

З сїла.

[Матеріал для вїча духовенства.]

В Кукизові — тїм славним з процєсу — помер недавно парох о. Іоанн Дигдалевич. В два тиждї по смерті звїздає для забезпечення маєтку ерекційного комісарь львівського ц. к. староства п. Гловичкий до дому парохіального в Руданцях на фїліп, — дарма, що вночі около 10 години, бо го стинний п. колятор Штелецкий его троха у себе гостив — і починає урядованє. Являють ся: синь покійного пароха п. Андрей Дигдалевич, вїг з Руданець Андрух Бар-треба цїлу надїю покладати в часі, — однак Ерика постарїлась і тепер вже вїрля в дїланє часу.

Кожного вечера, заки Екз ішов спати, сїдав при столі та прочитував старий пожевкий лист, послїдний лист, котрий писала до него Ельза, а котрий він зберїг Лист складає ся з кількох стрічок, котрі Екз знає на пам'ять.

„Торстене!“

„Пашу до тебе синь разом лиш дїляго, щоби дізнатись, як ти порїшав з нашою дїтиною. Я нї о що не стану тебе просити, я знаю добре, що не маю до того права, і готова прийняти твоє порїшенє. Але тільки не відбирай мені ви цїлком! Змилосердись Торстене, если ты коли-небудь любив мене!“

Ельза.“

„Если ты коли-небудь любив мене!“ — Так дивними видавали ся ему ті слова по тїм, що зайшло, так дивними, особливо вїд неї! Він розумів, як утомленє мусїло бути тогдї в серце, яким страхом та сумом оно мусїло стискатись, наколи она рїшилась аж в такий спосіб его благодїти. Он зворушували его більше, як та смірність в попередніх стрічках. Він чув за ним, як страшно була понижена ви гордбсть тою колючістю написати ему се. Немов би хто чужий обидив єн!

Такий змісь мали ті слова для него коли читав їх побїч других стрічок листу. І окремо, віддїлений вїд звяз з попередніми стрічками, он пересїдували его цїлими дїнями, а тогдї ему здавало ся, що он відносять ся лиш тільки до него самого, і чув в них тогдї лиш питання і обжалоуванє.

(Конец буде.)

тїм, Тимко Зішконець і ще кілька людей, і зачинає ся шацванє ґрунту морі на морі. На завіткї вдови, що цїлого ґрунту вдова не обївала, але дала на спїлки, заявив п. комісарь, що нїяких спїлків вон не узавє і буде цїлий ґрунт враз з плодами цукрати в ліцитацію. Чинить ся кривдї межі спїлків, а коли вїг став в їх обороні, дождав ся нечуваного, бо п. комісарь замкнув его в другім покою, додавши пару штовханців, а тїм способом і перешкодив говорити. Тепер, по такім стероризованю вїг, справа пїшла лекше, люди оцїнили ґрунт так, як хотїв п. комісарь. а сїм вдови принав ґрунт в насм до 24 марта 1895 р. за 318 зр. Вдова-ж не дістала нїчо за свою працю, за поств і за ґрунт до 30 червня, т. є. до дня смерті пароха, а і спїлків вїдправлено з нїчим. Лиш на додаток приказав п. комісарь ліцтантові засїяти по 8 вїрїв жита і пшеницї на зїму для будучого пароха, хоч парохіа не має жадного fundus instructus. [Але то був лиш larpus caritatis, бо пїзнійше ц. к. намістництво ліцтанта вїд того тїгару увільняло.] П. комісарь, взявши з собою арештованого вїг, поїхав до п. колятора. Той мусїв п. комісаря певно трохи зрєфлектувати, бо ще тої самої ночі вїг увільнив. За те полишив по собі жалє вдови, котра нїчо не дістала, і жалє спїлків, що дармо стратили спїлку.

Але що дїєсь дальше! П. Андрей Дигдалевич збирав плоди і хоче сїяти під зїму, щоби хоч так нагородити високу оплату, а тут п. колятор сам заганяє плуги, оре і хоче сїяти для нового ks. proboszeza, z kłogum zrobili już jakiś tam ugodę [?], ażeby nie przyszedł kiedyś do pustki... Отже парохіа ще навїт на конкурс не выставлена, а тут pocięciu ks z Chelmu Konciewicz z Kulparkowa має вже доброго opiekuna в особі п. колятора!

Отсе доля родины священника по его смерти, се образец поступования ц. к. урядника, мимо ясної інструкції міністерскої! Отсе новий примір способу компетования о парохіа! Все те матеріал до вїча. Радьмо, бо по нас чекає таке саме і наших!

Священник.

З Янова.

[Робота для народу і вдячність селян.]

Люде, котрим не до смаку така праця, що вимагає пожертвованя, звичайно нарікають на невдячність хлїпа і голосять перед свїтом підвищу максимум, котра о стілько вибїдла для них, о скілько стає основою вх патріотичного даруваня. Однак дуже часто виявляє ся тота правда, що хто щиро і правдиво жертвує себе для народу тому народ вїдплачує вдякою такою, на яку его лиш стати. Се виявила недавно одна подїя в Янові коло Львова.

В тїм мїстї єсть начальником повітового суду п. Денис Герасимович, именованый перед кількома тижнями совїтником. Як вїг відносив ся до народу, се гаразд знають усі повїты, в котрих вон перебував, а селяне городецкого повіта називають его не инакше, як тільки „вїтцем“ і при кождих виборах завітдві радї бачити его своим заступником. Впрочем праця п. Дениса Герасимовича пїднєно нераз публично, высказуєчи ему признанє і в часописях і на публичних зборах.

Перед кількома тижнями на торзї в Городку селяне, звїхавшись, майже з цїлого повіта, збрались і ухвалили выслати депутацию до п. Герасимовича, котра зложила бы ему своя желаня з нагоди именованя его совїтником. Так і стало ся. Недавно явила ся у п. Герасимовича в Янові депутация селян городецкого повіта під проводом ч. Івана Гулика з Великого поля і кількох вїгів та заступників з рїзних сїл, і ся депутация зложила желаня і высказала вдячність селянства п. Герасимовичеві за его труды. Именем селян промовив ч. Ів. Гулик. „И невече око — сказав вон — загляне в сердце глубоко-глубоко. И дїйстно, мы сїльскій народ та і кождий, хто лиш має нагоду вас пїзнати, приляг до вас цїлим сердцем, бо пїзнає в вас правдивого сына матери-Руси и широго opiekuna народу. Вы не уважаючи на власні выгоды, аємаючи на думкї лиш добро народу, не пїшли дорогою многих инших, котрі для марных почестей и достоинств вїдцурали ся: вїри батьків и рїдного слова, ає завітдві в рїдкї бесїдї спомагає той бїдний народ своим ширю радою, твердо боронить его вїру и права, дїляго сердце кождого Русина повне любви и вдячности для вас. Тоже и врадувало нас, що высша власть, оцїнюючи ваші заслуги судейскї, надїлила вас достоинством совїтника. А мы, збранный вїдпоручники сїд сего повіта, користаючи з тої на-

годы, як в имени власном, так и всех громад, котрых заступаемо, заявляем вам наше довїре і любовь і маємо в Бозї надїю, що все без выимки станемо під твоїм, батьку, прапором, щоб ты нас вїд на благо народу, краю и державы на многая-многая лїта!“

Чи-ж треба додавати, що ся шїра, з мужичого сердца плывуча промова, вытиснула слїзы радости в очех п. Герасимовича? Пїсвєз — добрый пїсвєз не пропаде нїколи марно — принесє оwoч, котрі наповняють радостію того, що сїяє, и тых, що пїсвєз такий приїмали. По скїнченї промови п. Гулика [мимоходом сказавши, чоловіка письменного и интелігентного] селяне вручили п. Герасимовичеві письмо з адресою довїри и признаня.

Повысїй факт, може де-кому і мало-важний, але хїба малодушному и тому, котрий знає стілько, що сам веgetує и не почувавсь в житю до нїяких обовязків. Для людей же щирых и патріотичных подїя ся говорить богато, бо заохочує их до народної працї и велить им голосвати свїтові тую правду, яку высловив п. Франко в своїм „Учителю“, имено, що „для народу варта трудити ся и навїт житє свое для его добра вїддати!“

Сельдок.

ПЕРЕГЛЯД ПОЛІТИЧНИЙ.

Стань нарад спільних делегаций такий: Комісія бюджетова австрійскої делегации покінчила свою роботу и нині збирає ся на нараду пленуму австрійскої делегации. Здаєсь, що для нарад в пленумі треба буде трєх засїдань. Комісія войскова угорскої делегации вїдбула в суботу засїданє, на котрїм предложила своє справозданє и выслухала вїдповіді міністра войни на интєрпелляцию Абраніого що до маючої отворитись в Угорщині академії войсковой з выкладовым языком мадарским. В комісії чотирох складав міністерь подрїбне справозданє з заряду країв окупованих. На кождий спосіб надїють ся, що сесія делегаций скїнчить ся 8 жовтня.

Збори чеських селян з вїсходной Чехії вїдбули ся в пятницю минушого тиждї в Садовї (Корольскій градець). Присутных було 500 заступників селянства з цїлої вїсходной Чехії, мїж нами богато приклонників проводника селян Щастного, також деякі молоді-чеські послы. Провідником зборів выбрано старо-Чеха Вацєка. Перше всего пос. Дворжак резерував про реформу ґрунтового податку. По тїм Вацєк обговорював загальне право голосованя и доказував, що селянство мусить заявитись против загального права голосованя, бо переведенє звїсного молоді-чеського внесеня вийшло бы в користь тільки соціал-демократичному рухові, а середній клас мусїл бы при тїм загинути. Чеській народ малый и не може запускати ся в такі експерименти. — Так само против загального права голосованя выступив дїдич Червїнка и став закладати молоді-чеським послам, що он своим внесенєм що до выборной реформы заперечують чеське право державне. И д-р Гавелка з Хрудима напав на молоді-чеське внесенє выборной реформы, закидаючи, що ним погребают правно-державній жаданя. Того грїха не можна простиати молоді-чеським послам и треба жадати, щоби она вїдступили вїд того внесеня. Послы Теклі и Дворжак промовляли серед великого несокою за загальним правом голосованя и згїдно высказали думку, що лиш народный парламент може перевести потрібній реформы. Мїж поглядами старо- и молоді-Чехів виявилась велика рїзниця; остаточно при голосованю заявила ся бїдбїсть за загальним правом голосованя. Член вїдїлу товариства селян, Сучек, за-протестував против голосованя, за-для того, що много участников зборів опустило сядло. Потїм обговорювано нову організацію селянства, а все прочіє точки програмы вїдложено до дальших зборів.

Справа словїньских клас паралельных в гімназїи в Цїлї значнає выступати на першій плян, вїд коли и речинє сесїи ради державной близшїй. Оногды явила ся у Вїднї депутация нїмєцка, щоби заремонструвати против отворєня тых паралельок. Міністерь Мадейскій не прийняв депутацию, а тогдї депутация удала ся до послів лївїц: Бєра, Зїтмуды и Нічога та просила их, щоби в порозумїнї з нїмєцкими послами з Чехії выступили против домагань Словїньцїв. В берлінскій Nat. Ztg. появилась допис з Вїднї, в котрій передсказано неконче свїтлий гороскоп для тепершїиої акції парламентарной лївїц. Кабінет кн. Вїндіштрєца що разь виразїише

клонить ся до правїц и представителї ліберальной лївїц в кабинеті тратять всякій вплив. Кабінет не вїдступит вїд свого рїшеня, перевести в житє справу словїньских паралельок и хоч лївїца стане в оппозиції супротив того, то помимо того справа буде мати бїдбїсть в парламенті, бо за нею буде голосувати оппозиція чєска и хорватска. Клюб нїмєцкої лївїц помимо того пораженя буде придержуватись політики опортуністичной и не выступит з коалїції, хоч властиво так повинно бути. Супротив того, выгяды на успїшну дїяльність парламентарну лївїц суть дуже сумні.

В Целовацї вїдбуде ся дня 24 н. ст. жовтня вїче словїньске, на котрїм будуть обговорєні все справы, обходячі Словїньцїв в Каринтії, а також и акція при надходячих выборах громадских.

Истрія опинилась наразь без вїдїлу краєвого. В настїдок закидів ирїдентичного органу Il Giovane Pensiero зложили три италійскї члєны вїдїлу краєвого свїдї уряд. У вїдїлї лишлись лиш два члєны: маршалок краю д-р Кампінеллі и хорватскій члєн д-р Латїнія, тож и не можуть западати нїякі ухвалы. Також и заступники уступивших члєнїв заявили солідарність и не думают обнимати свои уряды.

Позаяк вїд якогось часу появлялись безперестанно по газетах непокаячі вїсти про здоров'є царя, уважав потрібним вже и петербургскій „Правительственный Вїстник“ оголосити ось які комунікати: „Здоров'є царя, по перебутю тяжкої нєврологїи в сїчнї сего року, не поправилось цїлковато. Лїтом появилась ся недуга нирок (Nephritis), а щоби єи вылїчати потрібно теплїшого клімату для царя в часі зимної поры року. Після ради лїкарїв Сахарина и Лейдена удає ся царь на часовий побут до Лївадія.“

Приватно доносять, що царь мав два легкі атаки апоплексичні в часі свого побуту в Бїловежї и Спалї. Взагалї покляканє лїкаря Лейдена з Берліна до недужого царя, велїть здогадуватись грїзного стану недуги. Лїкарь Сахарин и Лейден мали сконстатувати у царя хоробу нирок, звану в медїцині недугою Брайта.

Выборы до собрания в Болгаріи вже покінчені. В органі Цанкова „Согласіє“ представляє ся в сїй спосіб результати выборов: 73 депутатских суть члєны руссофілами, 26 консервативными, 18 прїхильниками Радославова, 4 соціалісты а 4 прїхильники Каравелова; про прочіх 27 депутатских годї щось певного сказати, але по всїй имовірности, будуть она також руссофілами. — Рівночасно доповнено кабинет, обєадивши дві опорожненї теки міністерскї. Петро Печєв именованый міністром судовництва, а Кость Величков міністром публичных робіт и комунікацій. Именованє се толкуют тїм, що становиско кабинету Стоялова скрїплєно и нема бєсїды о змїнї кабинету. Мїж першими справами, які мають бути порушені на собранію, буде амнестія Каравелова и приєднанє російских ємігрантов, мїж котрими єсть 60 оїцарїв.

З поля япаньско-хіньскої войни доходить вїсти, дуже некористні для Хінцїв. В хіньскій армії, сконцентрованій по послїднім поражєню над рїкою Ялю, щоби ставити опїр походу Япанцїв, вїбухла ворохобня. Жовїры поломали оружє, вымовили послух командантам и по бїльшїй частї утекли в глубини краю. В Пекинї переполох. Япанцї покликвали резерву и выслають другу велику армію на поле битвы. Догадуют ся, що Япанцї заатакують уфортіковану престань Вей-га-вей.

НОВИНКИ.

— П. Михайло Грушевскій, профєсор рускої исторії в університеті львівскім, приїхав уже в суботу з Кїєва до Львова. Вчєра загостив на послїднє представлєнє руского театру.

— За-для студій руского тїацког промислу домашног гостя на виставі львівскій минушого тиждї кілька днїв панї Люїза Шїнерер, учителька при ц. к. саконьшї школі для штучного тканя у Вїднї, вїданачєна кількома нагородами на свїтових виставах за свои студії на полі ткацтва. Цїлий час свого побуту на виставі перебула она в павільонах єтнографічнїх и рускїх, а выїжаючи до Вїднї заявила п. В. Шухевичеві, що з тканя в вышиваня руского богато поучили ся, а найголовнїша рїч, що знайшла технику вышиваня и плетїнок таку, якої доси нїгде в свїті не стрїчала. Важній результати своих дослідів оголосить она друком, а все те — як сказала — принесє велику честь рускому народові.

Надболање.

Канцелярія адвоката
Д-ра СТЕФАНА ФЕДАКАперенесена до дому при
улиці Костюшка ч. 10
(напроти Банку кравого). 4-21

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

оптикъ и механикъ
підъ Коперницкомъ
Львовъ, площа св. Духа
(ул. Театральна ч. 6 прот-
тивъ головного одразу)
поручає у великихъ ви-
боръ и по найдешев-
шихъ цѣнахъ: окуляры, цѣпкеры, лорнеты, бинокль, да-
лекогляды, барометры, аерометры, микроскопы, линзы, ком-
пасы, райсайты, лопты, мѣрники, пѣномы, сѣбѣлы, манометры
и т. п. Устроены водонѣпкіе электрочисла. Всякія направи
выготовляють ся найкорше и найдешевше. — Замовленія
въ провінціяхъ виготовляють ся точно. 4185

ОКУЛИСТЪ

Д-ръ АДАМЪ ШУЛИСЛАВСКІЙ

бувший ассистентъ проф. Вихаревича и бывший
демонстраторъ проф. Фука.Львовъ, улица Гетьманська число 10
ординує вѣдъ години 12—1-ой и вѣдъ 3—4-ой.
188 45—?

ПОМАДА „ФЕНИКСЪ“

нагороджена на выставѣ для
здоровья и плеканя недуговъ
въ Штутгартѣ 1890 р. есть
послѣ лѣкарского осуду и по-
слѣ признанъ тысячей писемъ
зъ подякою одинокимъ, дѣйстви-
теlemn партиямъ и нещаднымъ
средствамъ, чтобы осягнути у
дамъ и пановъ новинный буй-
ный зарѣстъ волоса та чтобы
зарѣстъ усугубитъ выпаданье во-
лоса и творенье порывѣтъ;
также причинае ся та по-
мада вже у молоденческихъ па-
новъ до сильного поросту волосъ. Гарантія за успѣхъ
и нещадность. Флакони 80 кр. при пересылцѣ поч-
тою и при послѣдствѣ 91 кр. 8-25К. ГОППЕ ВЪДЕНЬ XIV.,
Hutteldorfstrasse 81.

ГАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ

Почавши вѣдъ дня 12 лютого 1889 выдає

АСИГНАТЫ КАСОВИ

4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженіемъ

4 1/2% зъ 90-дневнымъ выповѣдженіемъ

а вѣдъ находящій ся въ обѣгу 5% асигнаты касовіи зъ
90-дневнымъ выповѣдженіемъ будутъ опротентованіи
по 4 1/2% вѣдъ 15 мая 1889. 2218

Передрукъ не буде плаченымъ.

Дирекція.

ЛІЯРНЯ ДЗВОНѢВЪ

АНТОНІЯ СЕРАФИНА

въ КАЛУШІИ, почта и стація желѣзницѣ тамже.

Получивши на власнѣсть по старѣйшій фирмѣ „Ивана и сына
Серафима“ „Ліярню дзвонѣвъ“ въ Калуші, означену сѣбѣ-
нымъ медальюю зaslуги, листомъ похвалынымъ и признаніемъ
на выставѣ тов. им. Качковского въ Коломыи (якъ о томъ
своего часу газеты доносили) — маю и теперь на складѣ готовіи
дзвонѣи, выконую скоро замовленія и приймаю старіи або
ушкоджени дзвонѣи до переливанія за дуже умѣрковану цѣну.Дякуючи вѣдъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за
вѣдъ дотеперѣшній замовленія въ давнѣйшій спѣлной а теперь
мой власной ліярни дзвонѣвъ прошу о ласкавіи замовленія такъ
на поодинокіи новіи дзвонѣи якъ и на цѣлы группы. За требо-
ваніе матеріалу и гармоничный звукъ моихъ дзвонѣвъ ручу
и для того осмѣляю ся припоруцати ихъ Вп. П. Т. публицѣ

3789

Зъ глубокимъ поважаніемъ

АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНСКІЙ

артистъ-малірѣ

звѣстный вѣдъ кольканицати лѣтъ изъ своихъ праць малір-
скихъ, украшає церкви въ стилѣ вѣдѣи разномъ зъ позо-
лоченіемъ, престолы, иконостасы и инші рѣчи. Принимаетъ
рѣзбарскіи работы посѣла власныхъ плянѣвъ. Выготовленіе вся-
кой величины церковныи образы до иконостасѣвъ, престолѣвъ,
пѣвничѣвъ — олійными красками на полотнѣ и деревѣ. Побѣд-
ише въ естотрафій портреты. Зъ уваженія ч. к. консерваторіи
реставрує всякіи старинности, а то ерески, рѣзбы и т. п.
входящій въ кругъ праць малірства въ найумѣренѣйшихъ цѣ-
нахъ. Подписаныи просить Вп. Духовенство занотувати собі
его адресу. 203 30—?

Т. Копистинскій

у Львовѣ, улица Краковска число 20.

Юлія Миколая Наслѣдникѣвъ у Львовѣ

Знаєа вѣдъ многихъ лѣтъ ч. к. управ. разінерія спир-
тосу, заосмотрена найлѣпшими приладами ректифікаційными
найновѣйшій системы, фабрика рому, лікерѣвъ и оцгу

Яковъ Шпрехеръ и С-ка

поручає старіи польскіи сильніи горѣвки, дуже добріи розолісы,
лікеры, румы правдивіи зъ Імляки, якъ также найлѣпшійи
ягоды бравей спеціалы якъ: Народѣвка, Dziennik, Szczytek,
Карпатѣвка, „Дябелъ“, Помаранчева не солоджена, Ратаѣи,
Деревѣвка и т. п. горѣвки упривілеженіи и одинокіи правдивіи
если зъ нашою фабрикою спровадженіи.Одинокіи жерело въ краю для ш. антикарѣвъ, до побѣ-
раня алькоголю абсолют. и найчастѣйшого спиртосу, до цѣ-
лѣй дѣланихъ вѣдѣи вѣдѣи податку и вже оподаткованого.
Правдивіи спиртосу оцтовий найсильнѣйшій, здоровлю
не шѣдний, бо не вироблюваній зъ есенціи оцтовою.Складъ для мѣста Львова, ул. Коперника ч. 9 и въ
господномъ складѣ вѣдѣи минеральныхъ І. Йоллеса, улица
Карола Людвика ч. 29. 4912 131—104

Ученикъ

VII-ой гімназіальной класы

Глядає лекціи на село.

М. З. poste restante Калушъ.

337

М. Р. ШНАЙДЕРЪ

заприсяженный знавецъ судовый

въ Станиславѣвъ

поручає свое 10—52

складъ хрестѣвъ желѣзныхъ на-

гробныхъ и лиарню написѣвъ

основану 1882 року.

Машины американскіи до сѣка-
ня мяса (наипрактичнѣйшій зъ
уживаныхъ доси системъ) по 4-50 ар.
Машины универсальныи до тертя
мигдалѣвъ, бупокъ, пукру и т. п.
по 1-60 ар.

ПЕТРО ХИОНСТОВСКІЙ

торговля желѣзна у Львовѣ, площа
Капитульна ч. 1 (напроти въ катедрѣ).Цѣны въ желѣзномъ рѣзномъ
предметѣвъ до разпорядимости.

Кароль Гавсвальдъ

Станиславѣвъ ул. Сапѣги ч. 3

всякіи желѣзныи товары, зная-
ды и приборы господарскіи,
окуты до вѣконъ, дверей, кух-
нѣ и мебель, знаяды для
всѣхъ ремѣств.
Выробы иожновіи власной
фабрики, англійскіи и зъ Золін-
генъ Генкельса. Машины до
шита и огнетрѣвалыи касы.
Кромѣ наведеныхъ товаровъ
маю рѣзныи иншіи входящій въ
обсягъ желѣзной торговли
по найдешевшихъ цѣнахъ.Поручаю также выробы ко-
шикарскіи зъ власной фабрики.
Илюстрованіи цѣныи даромъ
295 и оплатно. 15—26

РУ-

кавички всякого рода;
Бандажъ руптуровъ
и всякіи выробы рукавичничий

поручає найдешевше 2537

Павло Лянгнеръ

передъ тымъ

Браты Лянгнеры

Львовѣ, улица Галицка ч. 16.

ДЛЯ НАШИХЪ ГОСПОДИНЪ

вышла зъ друку

„КУХАРКА РУСКА“

Флорентины и Ванды

объймає

Всякіи супы. — Приладженіе воловины.

телятины, баранины, вепровины. — Яри-

ны. Гарнітуры до яринъ.

Стравы мучной и лечной.

Зъ той книжки кожда го-
сподина, хотій бы и найменшого
поняты не маю о вареню може въ
короткомъ часѣ варити обѣды смач-
ный, здоровіи и дешевіи. 22

Цѣна 70 кр.

По надѣсланю переклазомъ почто-

вымъ 76 кр. заложує ся послѣд-

у франко. 325 5-6

Друкарня народна

В. Манецкого

Львовѣ ул. Коперника ч. 7.

Безъ конкуренціи

есть мой складъ истиннои вѣдѣи р.
1848 и тѣмъчій ся вѣдѣи сего часу
великою симпатією. Длятого поруча-
ю мой обильный складъ одяговъ
мужескихъ и хлопчатыхъ, пальта
мужескій и хлопчатіи, якъ также
одяги дѣтскіи и униформы. Гакимъ
позвалаю собіи поручити Вп. Ду-
ховенству яко спеціалістъ въ ро-
бленю сурдубѣвъ, расъ и т. д.Замовленія посѣла мѣры выго-
товлюють ся въ найкоротшійи часѣ
зъ найтарѣйше.Дякуючи за дотеперѣшній взгля-
ды пишує 4095

Зъ поважаніемъ

Давидъ Шварцвальдъ

у Львовѣ, площа Капитульна ч. 3.

НА СЕЗОНЪ ОСѢННИЙ

Просить ся ласкаво всѣхъ Вп. Гостей выставовыхъ пересвѣдчити ся о дивной
дешевотѣ осѣннихъ и зимовыхъ товаровъ, вже спровадженыхъ въ великой сколъкости.Слѣдуючій товары продають ся по невычайно дешевыхъ цѣнахъ доки истнує
запасъ:1000 модныхъ муфѣвъ для дамъ и дѣтей 120, 150,
2— до 5— ар.
1000 кожаныхъ шапокъ для дамъ и дѣтей 120,
180, 220 до 4— ар.
1000 фланельовыхъ и суконныхъ блузокъ осѣннихъ
и зимовыхъ 250, 3— до 6 ар.
500 галстѣвъ волѣчковыхъ по 250 до 4— ар.
1000 хустѣвъ Гималай, наибольшій родъ 175, 225
до 4— ар.

Конфекція для дѣтей.

40-0 наймоднѣйшихъ суконѣвъ на осѣнь и зиму
180, 250 ар.
1000 модныхъ плащѣвъ на осѣнь и зиму вѣдѣи
4 ар. и выше.
3000 одяговъ для хлопчатѣвъ у всѣхъ величинахъ
по 180, 2—, 3— ар. и выше.
Особляи новостіи въ стяжкахъ, воляхъ, капелю-
хахъ дамскихъ и дѣтскихъ, рукавичѣвъ гли-
сѣ, дунскихъ, новинныхъ и шовковыхъ, хуст-
кахъ, панчохахъ, парасолахъ до дощу, блю-
зкахъ шовковыхъ и новинныхъ, шляфкахъ,
костюмахъ и неплѣжахъ надѣланыи власне въ
великой сколъкости и допозновать ся щоденно.

Особлива гуртовна продажъ

принадѣла

въ вѣдѣи занавѣсъ, канѣ и килимѣвъ.
5000 канѣ на столы по 75, 120, 190, 250.
4000 канѣ на дѣжки по 2, 250, 3, 350, 4.
800 великихъ канѣ на столы и дѣжки, даючихъ
ужити ся на обѣ стороны (выробѣ килимѣвъ)
по 190, 250, 4, 6.

Всякіи зъ провинціи надѣсланыи поручении позагоджує ся найсвѣдѣйше и найкорше.

Зъ глубокимъ поважаніемъ

Зарядъ магазину AU LOUVRE

у Львовѣ, площа Капитульна ч. 3.

УЧИТЕЛЬ

органъ руского товариства педагогичного дво-
тыжденникъ педагогично-научковий, выходить
вѣдѣи 1 чераня 1889 р. у Львовѣ ул. Верменська
ч. 2. Предплата на цѣлыи рокъ 3 ар., на повѣ-
року 160 кр. на чертъи року 1 ар.По значно зниженыхъ цѣ-
нахъ выпродаєтъ всякіи това-
ровѣ блатныхъ зъ причины замѣ-
нѣния торговлѣ въ магазинѣ На-
роля Матяса перше Вильгельма
Сидора площа Маріиска ч. 4. Львовѣ.
250 21—24

Велика львовска лѣтерія выставова

Тягненіє невідлично дня
16 н. ст. жовтня с. р.

ГОЛОВНІЙ ВЫГРАНІЙ

60.000 зр., 10.000 зр., 5.000 зр.

готовкою зъ потрученіемъ лашѣ 10%

Львовскій льосы выставовіи

по 1 зр. поручає:

Августъ Шеленбергъ, дѣмъ банковый

Сокаль и Ліліентъ

Гольдштайнъ и Левенгерцъ

также адміністратія „Дѣла“. 279 38-2

Рухъ поѣздѣвъ желѣзничихъ

важный зъ днѣмъ 1 мая 1894 послѣа годинника середно-европейского.

Приходить до Львова зъ	ПОѢЗДЫ					Вѣдѣи до Львова до	ПОѢЗДЫ				
	послѣдній		особой				послѣдній		особой		
Кракова (Вѣдѣи, Броцлава, Вѣдѣи)	232	525	500	610	900	Кракова (Вѣдѣи, Броцлава, Вѣдѣи)	234	1010	450	1035	655
Варшавы	—	525	500	—	900	Варшавы	—	1010	450	—	655
Хабѣвки (Закопаного) на Перемышль, Рашѣвъ, або Тарновѣ	232	—	—	—	—	Хабѣвки (Закопан.) на Тарновѣ або Рашѣвъ	—	1010	—	—	—
Хабѣвки (Закопаного) на Рашѣвъ або Тарновѣ	—	525	—	—	—	Хабѣвки (Закопан.) на Рашѣвъ або Перемышль	—	—	935	—	—
Хабѣвки (Закоп.) на Стрый	—	—	834	—	—	Хабѣвки (Закоп.) на Стрый	—	—	950	710	—
Мушныи, Криницѣ, Жегестова на Тарновѣ	—	—	—	—	900	Мушныи, Криницѣ, Жегестова на Тарновѣ або Рашѣвъ	—	1010	—	—	—
Мушныи Криницѣ Жегестова на Рашѣвъ або Тарновѣ	—	525	—	—	—	Мушныи, Криницѣ, Жегестова на Тарновѣ (вѣдѣи 1/2 вѣдѣи до 30%)	—	—	—	655	—
Мушныи Криницѣ Жегестова на Тарновѣ (в. 1/2 до 30%)	—	—	900	—	—	Мушныи, Криницѣ Жегестова на Тарновѣ	—	—	450	—	—
Мезе-Ляборцъ Цѣвного-Куляного на Перемышль	—	—	900	—	—	Мушныи, Криницѣ на Стрый	—	—	710	—	—
Надбереза и Тарновѣ	—	—	600	—	—	Мезе-Ляборцъ, Цѣвного-Куляного на Перемышль	—	—	—	655	—
Подолочскіи и Бродѣвъ (на дворецъ гол.)	212	925	910	545	—	Надбереза и Тарновѣ	—	1010	450	—	—
Подолочскіи и Бродѣвъ (на дворецъ Подзамче)	158	913	845	519	—	Подолочскіи и Бродѣвъ (зъ дворца гол.)	608	244	940	1030	—
Сувачы	940	—	737	1227	635	Подолочскіи и Бродѣвъ (зъ дворца Подзамче)	622	256	1004	1017	—
Кампюлиця	940	—	737	—	—	Сувачы	615	—	1015	255	1030
Радѣвѣвъ	940	—	737	—	635	Чорткова на Галичѣ	—	—	—	255	—
Бергомѣта и Чудина	940	—	737	—	—	Густына на Галичѣ	—	—	—	—	1030
Новоселци	940	—	737	—	—	Свободы рунгур. Копальнѣ	—	—	1015	—	1030
Свободы рунгур. Копальнѣ	940	—	737	—	635	Новоселци	—	—	—	—	1030
Густына на Галичѣ	940	—	737	—	—	Бергомѣта и С. и Чудина	—	—	—	—	—
Чорткова на Галичѣ	—	—	1237	—	—	Радѣвѣвъ	—	—	1015	—	1080
Борислава	—	—	202	1210	—	Кампюлиця	—	—	—	255	—
Белзля	—	—	445	—	—	Сокала	—	—	930	645	—
Сокала	—	—	748	445	—	Белзля	—	—	—	980	—
Львовского (Пешту, Мискольда, Серечка, Мункача, Хирова и Станиславова на Стрый)	—	—	834	1210	—	Борислава на Стрый	—	—	—	350	—
Стрый и Скольного	—	—	847	—	—	Львовского (Мункача, Серечка, Мискольда, Пешту) и Хирова на Стрый	—	—	540	—	710
Скольного, Хирова, Станиславова на Стрый	—	—	202	—	—	Станиславова, Долина, Болехова на Стрый	—	—	—	950	710
Гребенова (вѣдѣи 10/12 вѣдѣи до 30%)	—	—	202	—	—	Скольного и Хирова на Стрый	—	—	—	950	—
Бруховичѣ (вѣдѣи 12 мая почавши какъ до вѣдѣи)	—	—	810	—	—	Стрый и Скольного	—	—	—	305	—
						Гребенова (только вѣдѣи 10/12 мая ажь до вѣдѣи)	—	—	—	950	—
						Бруховичѣ (почавши вѣдѣи 12 мая ажь до вѣдѣи)	—	—	—	330	—
						Зимнои-воды (почавши вѣдѣи 12 мая ажь до вѣдѣи)	—	—	—	342	—

Паредизать на «ДВАО» и нежелательность на изобретать на эти
в ЛЕОНОВ.

у Львовъ:
на правый року . . . 16 кр. на лѣвый року . . . 8 ар.
на черту року . . . 4 ар. на мѣшчѣ . . . 1 кр. 35 ар.
Редакция, Администрація и Епископство пошлѣ к. 24
ул. Ваторы. — Рукописи ввергаются съ явине на попорядку
встрѣченія. — Рукописи поочередно въѣзды въѣзды моря.
Мѣсячные чѣсло пошлѣ 8 кр. в. а.
Облаженіи приписаны съ по правѣ 6 ар. въѣзды одною
свѣтлицы пошлѣ 20 ар. въѣзды. — Наблюдѣнію по 20 кр. в. а.
Мѣсячные чѣсло съ по 10 кр. въѣзды, свѣтлицы.

Перед посвящением памятника вправив уманский епископъ Іоаннѣй въ кладовищій церкви зауюкойну литургію, а прочиѣ въ выгосиѣ другъ покійнаго о. Мелниковскій, который зъ порученія Славяноскоу благовѣрительнаго общества займываѣя сѣ поставленіемъ памятника. На литургіи бачиѣ сѣ ставиѣзавдѣѣ „Галичанина“ [за котрымъ сѣ нутуемо] предѣстѣля пѣтербургскіа Славяно-

Переплата на „ДЪЛО“ и належитост за исчерпани платни
ДЪЛОВОИ.

у Львові:
 на цілий рік . . . 16 гр. на пів року . . . 8 гр.
 на чверть року . . . 4 гр. на місяць . . . 1 гр. 35 пр.
 Редакція, Адміністрація та Експедиція подяч. 24 у.
 у. Весторі. — Рушниця зберігає ся лише на попередні
 вистережки. — Рекламція неоплачує вільної води порта.
 Неодержані числа поштів 3 гр. в. з.
 Оголошення приймають ся по ціні 6 пр. вода одно-
 стрічних вистережок а в рубриці „Надобаче“ по 20 пр. в. а
 Неділя чистаєть ся по 10 пр. вода стиска.

Коли пробудивъ ся, бувъ вже день и сонце свѣтило въ комнату. Все та сама страшная тьма лежала на серци Ека, и першою мислю его було: она умерла!

Въ тѣмъ, що она мала ему розповѣсти, не було нічого надзвичайного. Се була історія передсмертнихъ мукъ, якій найчастіше бувають — зъ нечаяно повстаючою надією и пристрастною тугою, історія атонін, що хавъ ся за життя, доки сили не зникли, доки не покорилась душа, доки утомлений думки не поійшли на зустрічъ смерті, бути може, видати въ нѣй скорше конецъ якъ высвободженье. Тутъ не було нічого величавого, не було високого самовбдречення, не було ні твердон надій, ні покрблывого стоїцязму. Се було лишь оповѣданье о повній

маєсь головню тымъ, щобы зменшити тягару селянамъ и зарадити бѣдѣющему обдоченю. Безъ ухиленя вишнѣхъ причинъ, якъ н. пр. конкуренціи, всѣхъ предлаганихъ доси мѣръ по-дали бы селяниновъ лишъ хвилеву полекшту. И такъ обмежение свободы затягана довгѣ не поможе зручновому селянинову, а причи-нити ся лишъ до обниженя вартости селян-скихъ ґрунтѣвъ. Взагалѣ-жъ ставляти селянина підъ контролю, значить те саме, що обмежати его особисту свободу, а се дуже дразлива рѣчь, бо переходить ся на поле соціальної квестіи.

Въ дискусіи, яка по рефератахъ вивязала ся, брали участь численні бесѣдники и бѣд-шѣсть зъ нихъ заявляла ся противъ права у-привілейованого дѣдичтва, противъ спадковѣ-ства безъ завіщаня и противъ заборони задоч-жуваня меншомъ посѣлѣтѣмъ ґрунтов. Не мож-на обмежати свободи дѣлана стану селян-ского, а радше треба уважити въ законо-давствѣ звичай, якихъ придержує ся селян-ство въ квестіи унаслѣджуваня, та відповѣдно ихъ упорядувати. Противно улекшеніе кре-диту селянского и управлѣннє квестіи емі-трації для надмѣру населеня причинили бы ся для економічного поправы стану селянского. За правомъ упривілейованого дѣдичтва про-мавляли головню проф. Serring зъ Берлина и президентъ вышого суду у Відни ґр. Хо-ринскій.

З'їздъ делегатѣвъ звязку това-риствъ заробковихъ и господар-скихъ.

Нарады з'їзду відбували ся два днѣ на выставѣ въ павільонѣ звязковѣмъ. Въ нарадахъ брало участь около 100 відпоручникѣвъ, мѣжъ ними були такожъ відпоручники зъ Чехіи, а то Топінка, директоръ спѣлки въ Карлявѣ, Га-нушъ, членъ дирекції и Шраєръ, секретаръ тої спѣлки. Зъ Познаня прибули кс. Вавжи-някъ и д-ръ Кустелянъ. Взагалѣ репрезенто-ванихъ було 84 товариствъ.

Відпоручникѣвъ повитавъ презесъ видѣлу звязку пос. Щепановскій. Вѣнь замѣтивъ, що выставка буде вимовѣрно становити точку зво-роту въ економічному розвитку краю; она збу-дила у Поляковъ заохоту, показала, що суть люде и організаційный змыселъ, та только бракъ кориснихъ обставинъ до розвитку. Тепершній зборъ повиненъ бути вихідною точкою въ раз-витку товариствъ завдатковихъ и господар-скихъ. Одна зъ найголовнѣйшихъ цѣлей, до котрой стремить звязокъ, се заснованє звяз-кового банку, а его головна задача: улекшити краєви переходъ на поле продуктивне. Потре-ба роковъ, щобы дійти до того, що въ нѣмъ краєви можна досягнути за кілька днѣвъ — дѣсь се въ наслѣдокъ традицій давнього опѣ-кунного правительствя, слѣдомъ котрого йдуть и нинѣшній вѣдєвскій „гофраты“. Бесѣдникъ высказавъ надѣю, що то все змѣнить ся и за-ключивъ повитаньемъ присутнихъ.

Кн. Сапѣга повитавъ зборанихъ именемъ президіи дирекції выставки. Край чувъ, що за-надто упадає на душъ и головню длятого ула-дивъ выставу, а дирекція сповнила лишъ волю краю. Вѣрю — мовивъ дальше — що край пе-

реставлявши ся, що потрафить, и з'єднавши признанє навѣть вѣдъ неприхильнои для насъ стороны, буде смѣлѣйше глядѣти въ будуч-ність. Що край хотѣвъ выставки и мавъ зъ не-хосенъ, докажемъ того стѣлкою згромадженъ и зборѣвъ, котрі въ часѣ выставки відбули ся и тутки концентрувались. Заслуга тыхъ з'їздѣвъ и та, що обопѣльно познаємось. По тѣмъ про-мовлявъ по чеськи Топінка, заявляючи, що від-поручники чеські приїхали за-для того, що въ часѣ чеськой выставки на такѣмъ самѣмъ з'їз-дѣ явили ся польскі відпоручники; директоръ Згурскій витавъ зборанихъ именемъ краєвого банку, а вѣдѣи промовивъ ще й кс. Вавжи-някъ зъ Познаня.

По выборѣ президіи, до котрой увійшли: д-ръ Вуретъ зъ Калуса яко презесъ, пос. Жардецкій зъ Ланцута яко віцепрезесъ, и кс. Вавжинякъ и Топінка яко почетствіи председа-тель — справдженю легітимації відпоручни-ковъ, по чѣмъ предложено справозданє зъ дѣ-яльности видѣлу и справозданє зъ доверше-ныхъ лустрацій відослано до комісії. Відтакъ наступило справозданє комісії контрольнои о замкненю рахункѣвъ и предложеня преліміна-ря бюджету на р. 1895. На внесенє Вышань-ского удѣлено видѣлову абсолюторію.

По тѣмъ пос. Меруновичъ реферувавъ справозданє и представивъ такъ внесеня ви-дѣлу о організації селянского кредиту:

1) Загалый зборъ звязку потверджують, що заспокоєванє дробныхъ потребъ кредитовыхъ селянскихъ въ квотахъ помывше 50 зр. може бути зъ добрымъ результатомъ полагоджуване только институтами мѣстевыми, именню гро-мадскими касами позичковыми, о скѣлко они добре админістровані, або позичковыми спѣлка-ми системы Райфайзена, де люде способні до належитого веденя ихъ заряду, або остато-чно делегатами або філіями товариствъ задат-ковыхъ.

2) Звязокъ признає, що пожаданє рѣ-шомѣрно заосмотреніе всѣхъ околлицъ краю въ товариства задатковъ, однакъ не уважає за ко-ристне ані пожаданє надмѣрно множенє та-кихъ товариствъ въ такихъ околлицъ, де они не мають условнѣвъ сильного розвитку, т. е. людей уквалікованыхъ до доброго веденя и заряду фондами.

3) Яко границю особистого кредиту для рѣшенихъ селянъ, хочъ бы зъ підкладомъ забезпеченя гіпотечного, признає ся позичка до высоты 200 зр. и зъ речивцемъ умореня въ нѣмъ разѣ не довшымъ, якъ до лѣтъ пяти. Той рѣдъ селянского кредиту найлѣпше від-повѣдає обсягову интересѣвъ кредитовыхъ сто-варшенъ, опертыхъ на засадѣ приписѣвъ за-кона зъ 9-ого цѣвтія 1873 року.

4) Звязокъ заявляє зновъ, що довготермі-новий позичка гіпотечный треба уможливити для селянъ вже вѣдъ границѣ 200 зр., и безъ ни-шого стисненя гіпотечной способности селян-скихъ господарствъ, якъ только до тої грани-ци, щобы позичка мѣстила ся въ першій по-ловинѣ оціночной вартости.

5) Тому, що краєвий банкъ може и по-виненъ заспокоити потреби гіпотечного кре-диту для малой посѣлѣты земельной, тому, що заснованє окремой институтуи фінансової для селянского кредиту стѣгнуло бы значній трудности и відобрало бы селянамъ цѣнній ко-ристи, якій запевнює довжинкамъ гіпотечный банкъ краєвий, — за-для того звязокъ ува-жає за справедливє, щобы краєвий банкъ безъ нѣмъ обмеженъ, такъ само бувъ вступный заспокоєвати кредитовѣ потреби властителейъ селянскихъ господарствъ, якъ и властителейъ мѣськихъ реальностей або добръ табулярныхъ.

Оспеціяльно признає ся за пожаданє крѣмъ обниженя мінімальной квоты позичковон до 200 зр. и внесеня приписѣвъ, що выключаютъ господарства помывше 1000 зр. оціночной вар-тости (о чѣмъ була бесѣда въ четвертѣмъ у-ступѣ) вѣдъ кредиту гіпотечного въ краєвомъ банку, такожъ скорѣйшого полагодженя подавъ и выплатъ, рѣвножъ побѣльшеня числа заступ-ництвъ провинціальныхъ того-жъ заведеня.

Въ дискусіи выступивъ д-ръ Леховскій передовѣмъ противъ рѣшенихъ кредиту селян-ского, яко такого, вѣдъ нѣмъхъ и говоривъ о кредитѣ дробномъ взагалѣ. Въ справѣ кредиту гіпотечного для селянъ, хотѣвъ бы установити мінімумъ посѣлѣты селянскихъ, котрі могли бы выдержати гіпотечне обтяженє. Яко такє уважає 6 морѣвъ першомъ класу — при ґрун-тахъ низшой класу вымагає бѣльшого числа морѣвъ яко мінімумъ обтяженя. Замѣсть го-ворити о улекшеню, хотѣвъ бы говорити о по-дешевленю селянского кредиту, о зниженю етемпля вѣдъ скрѣпѣтъ, належитостей нота-ріальныхъ и т. д. Остаточню поставивъ такъ внесеня:

Щобы вчинити дешевымъ и розширити селянскій кредитъ въ Галичинѣ загалый збо-ръ уважають за конечное: 1) увѣльшити вѣдъ етемпля для позачокъ на скрѣпѣтъ дробай, за-тягивающихъ до высоты 25, евантуально 50 зр.; 2) увѣльшити вѣдъ легализаційного примусу при гіпотечныхъ позичкахъ, затягивающихъ чле-

нами въ товариствахъ и установити дужє зни-жений належитости пнѣбулційный при позич-кахъ до 300 зр. Въ той цѣли загалый зборъ поручають видѣлову звязку внести безпро-водно відповѣдну петицію до рады державной и удати ся до звязку нѣмєцкихъ и чеськихъ товариствъ, щобы ту петицію підперли. По-бы-жъ розширити кредитъ, загалый зборъ рѣшають: Поручає ся завдатковымъ стовари-шенямъ системы Шульцого, щобы по селахъ и мѣстечкахъ своего округа творили агентіи опертї на системѣ Райфайзена, котрі яко аген-тія були бы членами товариства и приймали бы у себе членѣвъ на підставѣ Райфайзена, котрі рѣвночасно не потребували бы бути чле-нами центрального товариства. Видѣлову звяз-ку поручає ся, щобы для агентіи, маючихъ заснуватися на той підставѣ, обробивъ стату-ты и регулямы. — Дальше поставивъ такъ внесеня: Загалый зборъ поручають: Видѣлъ звязку удасть ся зъ просьбою до дирекції ра-ды надзирающей краєвого банку, щобы побѣль-шила робочій сялы гіпотечного відѣлу о стѣлко, щобы просьбы о селянскій позички могли бути скоро полагоджувані, або щобы що-до правныхъ формальностей въ гіпотєкахъ мѣрдоайніи були опініи синдикѣвъ товариства (заступництвъ), за-для чого справы могли бы бути скорше полагоджувані. — Ще одно вве-сенє: Поручає ся видѣлову звязку, щобы виѣвъ поданє до дотычного міністерства, евен-туально постаравъ ся о відповѣдну интерпе-ляцію въ радѣ державной, въ той цѣли, щобы справа звязкового банку якъ-небудь, але оста-точно була полагоджена.

Д-ръ Ерліхъ поставивъ внесенє: Загал-ый зборъ признають, що товариства завдатко-вой и господарскій повиканій передовѣмъ удѣ-лювати селянскій кредитъ гіпотечный въ квотѣ 200 до 500 зр., и въ той цѣли поручає ся видѣлову, щобы починавъ відповѣдній кро-ки, абы відповѣдній стоваришеня одержували кредиты вѣдъ краєвого банку и галицкой ка-сы ошадности.

Вѣвъ внесеня що-до організації селянско-го кредиту відослано до комісії внесеня, по чѣмъ наступили выборы до комісії бюджето-вой, для внесеня, лустраційной и видѣловон.

Ще ставляно внесеня, именню Леховскій виѣвъ: Загалый зборъ поручають видѣлову звязку, щобы за посередництвомъ пос. Щепановского, виѣвъ до рады державной петицію зъ просьбою, щобы выеднати ухвалу, що всѣ касы ошадности и краєвий банкъ принимаютъ судовѣ депозаты, якъ се ухвалено що-до ав-стро-угорского банку. — Товариство продук-ційне и торговельне въ Ланцутѣ внесло, щобы заохотити звязкове товариство завдаткове до субскрипції на удѣлы того товариства; то-вар. завдаткове въ Глогувѣ поставило внесенє, що-бы товариства належачі до звязку зобовяза-лись, щобы новоповстающимъ товариствамъ продукційнымъ праходити зъ помощью вклад-ками вѣдъ 10 до 200 зр.

По менше важныхъ внесеняхъ замкнено нарады, а по полудни рада комісії для вве-сеня мадѣ предложениями и внесенями.

Другого дня проводивъ зборамъ пос. Жар-децкій. На внесенє референта д-ра Крыго-ского ухвалено по довшій дискусіи высказати признанє и вдяку основателямъ звязку, а від-такъ резолюцію:

І. Зваживши, що пѣсля рахункового ау-ставленя статистичного за р. 1893, стоварише-ня заробковъ и господарскій выказуютъ невы-чайный матеріальный засобы и члєвалъ 200.000 членѣвъ, розпоряджуютъ власнымъ капіталомъ въ высотѣ 8 міліонѣвъ, мають въ оборотовѣмъ капіталѣ 33 міліоны зр., а станъ удѣленыхъ позичокъ выносьть 30 міліонѣвъ зр.; зваживши що поразѣ тяжке дає відчуватись бракъ фінансовон институтуи центральної, котра бы ор-ганічно звязана зъ устроємъ стоваришенъ, мо-гла зъ ними стало спѣдѣлати и упорядувати обѣтъ грошєвыхъ фондѣвъ въ краю а рѣвно-часно посередничати въ грошєвыхъ відноси-нахъ мѣжъ стоваришенями зъ одной стороны, а зъ другой мѣжъ стоваришенями и иншими институтами фінансовыми; зваживши, що обѣ институтуи, стало удержуючій зъ стоваришеня-ми кредитовѣ відношеня, т. е. галицка каса о-шадности и краєвий банкъ, мѣмо найлѣпшю охоту и шаронъ прихильности своихъ управ-ителейъ, не въ силѣ заспокоити въ цѣлости по-требѣ грошєвыхъ стоваришенъ; зваживши ве-ликачєскій користи, якій принєсли центральный институтуи фінансовѣ звязковымъ стоварише-нямъ въ Познань, Чехіи и Нѣмєччинѣ; зва-живши остаточно, що згромадженя делегатѣвъ вѣдъ 18 роковъ стремлять заложити централь-ну институтуи фінансову для стоваришенъ, що зборъ делегатѣвъ ще 29 марта 1890 р. при-ймали были статутъ звязкового банку, що од-накъ мимо того звязковий банкъ ще до сен-торы не вѣдѣвъ въ житє — протє загалый зборъ подносить вагу и потребу центральної институтуи фінансової для стоваришенъ и вы-казуетъ видѣлъ звязку, щобы подмагаъ ся у пра-вительствя всѣми законами признанными сред-

ствами затвердженя вже принятого статута, а на случай потреби вѣдѣвъ ся до законода-тельныхъ тѣлъ.

По тѣмъ принято ще й инші резолюціїи головной админістраційной натуры и менше важній внесеня комісії лустраційной. Відтакъ ухвалено преліминарь бюджету на р. 1895. Въ выдаткахъ находимо позиція: платня урядни-ковъ и возного 5740 зр., кошты лустрацій 2000 зр., выдавничтво „Звязку“ 1100 зр., ви-давичтво статистики 450 зр., бібліотека 100 зр., кошты друкѣвъ 800 зр., кошты подорожи членѣвъ видѣлу 500 зр. и кошты выставки львовской 1000 зр.

Пос. Меруновичъ реферувавъ свои внесе-ня що-до організації селянского кредиту. Ко-місія а за нею делегаты згодили ся на всѣ вве-сеня [выше подані] зъ вынємко третого, ко-тре пропушено, а до першого ухвалено резо-люцію Леховского, щобы сильнѣйшій товари-ства завдатковѣй закладали спѣлку Райфайзена мѣстєвъ, яко свои агентуры.

Внесенє д-ра Ерліха [о удѣлованю тов. завдатковыми селянского кредиту гіпот. вѣдъ 200 до 500 зр.] и внесенє Леховского [о по-бѣльшеню рабочихъ силъ] відкинєно. Нато-мѣсть принято внесенє Леховского що-до пе-тиції въ справѣ заснованя звязкового банку, а въ справѣ умѣщуваня депозитѣвъ судовыхъ, поручено видѣлову звязку, щобы за посеред-ництвомъ пос. Щепановского постаравъ ся о то, щобы тѣ депозаты умѣщувано въ краєвомъ банку, якъ до теперъ въ банку австро-угор-скимъ. Такожъ ухвалено просити соймъ о під-пертѣ дотычного петиції. Вѣвъ инші внесеня передано видѣлову звязку до полагодженя.

По выборѣ видѣлу звязку, до котрого мѣжъ иншими увійшовъ о. Решетилевичъ зъ Глинянъ, ухвалено скликати слѣдуючій з'їздъ до Станиславова и на тѣмъ покнєчено гаряды.

Процєсъ въ Крожахъ.

Голосна справа крожаньска має закінчи-тись судовымъ процесомъ, який спонукали по-літичній власти російскій, а котрий розпочавъ ся вчера въ Вильнѣ. Выготовлений судомъ ви-дѣльскимъ актъ обжалованя 71 особѣ пода-ла сами днями [въ скороченю] Nowa Reforma, а за нею й всѣ другі польскі дневники.

Заки наведемо змѣсть акту обжалованя, подаємо коротко головнѣйшій дані справы. Мѣ-стечко Кроже лежать на Жмуди, близько гра-ницѣ прускон, замешканє головню селанми жмудскими а по трохи и польскими шляхти-чами ходачковыми. Парохія крожаньска має зъ-давня деревяный костель старый, а остат-ними часами парохіанє взяли ся вѣдре-ставрувати показній муръ колишнього ко-стєля Бенедиктиньскъ. Середъ того вилень-скій генераль-губернаторъ Кохановъ приславъ розпорядженє зъ приказомъ замкнути зрєстав-рований костель, бо парохія має костель дав-нѣйшій, а на истнованє двохъ костєлѣвъ по-трѣбно окремого дозволу царского. Парохіанє внесли просьбу до царя, щобы давъ имъ при-авѣлъ на новый костель, а поки-що богослуже-нє вѣдправляло ся въ новомъ костелѣ, доки мѣсте Коханова не занавѣ генераль Оржев-скій. Той взявъ ся до дѣла, а въ наслѣдѣку выйшла въ першій половинѣ верєсєня мину-шого року тотя голосна справа крожаньска, що ви дневники польскіи называли „grze w Kro-żach“.

Актъ обжалованя навѣвши насампередъ розпорядженя царя въ справѣ нового костєля, такъ представляє саму пригуду въ Крожахъ:

Въ дняхъ 8 и 9 верєсєня 1893 р. кс. Мо-жейко пѣйшовъ до нового костєля вынести зъ-вѣдтамъ св. Тайны, але люде не допустили его до престола. Опѣсля дня 3 жовтєня парохъ кс. Ренацій дѣставъ вѣдъ епископа ковен-ского устный приказъ забрати ключѣ костєля а кс. Можейкову припоручати, щобы заразъ выѣвъ св. Тайны. Дня 6 жовтєня кс. Ренацій припоручавъ кс. Можейкову забрати другого дня св. Тайны, а рѣвночасно пѣславъ своего слугу до закрѣтїява по ключѣ. Але закрѣ-тїявъ ключѣвъ не передавъ, заявивши, що якѣсь жѣнки забрали. Кс. Можейко дня 6 жовтєня о годнѣ 5 рано пѣйшовъ до костєля безъ ключѣвъ, а коли запукавъ до дверей, отворила ему одна жѣнка. Въ костелѣ заставъ повно людей, а коли вітрыхомъ отворивъ ци-борію и азявъ нести св. Тайны, кинулись на него жѣнки и мужичины. Вѣнь положили св. Тайны на помѣстѣ. Тогдѣ люде повалили кс. Можейку на землю и звязали рушникомъ, по-чали сѣпати его за волося, прозывали Юдою и напирали, щобы св. Тайны сейчасъ зновъ за-нѣвъ до престола. Оденъ шляхтичъ высочивъ крѣзь вѣкно и побѣтъ до урядника поліційного. Заки прибувъ поліцай Брашевъ и выломавши бѣчий дѣверѣ дѣставъ ся до костєля, оденъ се-лянинъ уложивъ уже св. Тайны въ цѣборію, а кс. Можейка товпа притисла до стѣны. Бра-шевъ хотѣвъ увѣльнити кѣсондза, але люде

почали ему грозити дошками з дверей. Тоді він вийшов з костела а за ним вибіг і кс. Можливо в подертій реверенді, без плаща й шапки.

Другого дня, 7 жовтня, прибули до Крож на розказ ковенського губернатора і тельшвеського конвенторів повітовий начальник поліції Віхман і декан Ястшембський з кс. Явелем. Віхман підстав до костела священників по св. Тайни. Оні повідомили людей о рішенню царя, щоби костель замкнути, остерігали перед наслідками опору, але люди заявили, що аж тоді уступати, як самі добстануть відповіді царя. Тоді саму відповідь доставити потім і начальник поліції. На другий день, 8 жовтня рано, Віхман і священники пішли знову до костела по св. Тайни і знову застали там ще більше народу а при тім: один чоловік стояв з великим хрестом в руці, перед ним два селяне тримали в руках ружини портрети царя і царіц, а перед портретами люди тримали вигнаний від стіни до стіни біле полотно як перегороду. Віхман і священники, побачивши все те, і почувши заявлене зібраних, що «костела не дадут запечатати», відійшли з місця.

Тоді взяв за дло ковенський губернатор Клімберг. Виводжаючи до Крож дня 10 листопада зградив він там 7 урядників поліційних, 50 підполіцейських і 12 підполіцейських жандармері; коли ж по дорозі доводився, що в костель збралося по-над 400 селян, покликаних телеграфічно з містечка Ворні 300 козаків. Коли приїхав до Крож, доводився він поліції і від офіцерів, що люди зібрані в костель готові самі запечатати костель а тільки — кажуть — попросити губернатора підперти їх просьбу, аби дозволено відправити богослуження в костель бодай за пів року. Отже Клімберг, не дождаючи козаків, пішов о годін 3-й ввечері до костела, а з ним жандармський полковник Жолкевич, губернський радник Корзін, чиновник до скремних поручень Смоленський, декан Ястшембський з кс. Явелем, поліція з Крож і жандарми. Коло костела не було військ. Губернатор казав військовій поліції оточити мур цвинтаря церковного. В притворі костела стояло багато людей а на переді один з комжі тримав великий хрест, а два тримали в ружини портрети царя і царіц окрашені цвѣтами. Губернатор казав людям розходитися, бо костель з розказу царя має опечататися. Люди почали просити, щоби здержати опечатання, аж прийде їм відповіді царя. Губернатор пояснив, що цар їх просьби відмовив і костель мусить ся замкнути зараз, і знову зважав зібраних розійтись. Коли зважав не помагали, він приказав замкнути входні двері. Тоді одна частина вийшла з костела добровільно, а другу, переважно жінок, усунуло нагайками. Під час того губернатор став між дверима костела а муром цвинтарним, а коли почув погрози народу і побоювався нападу на себе, казав поліції вигнати людей нагайками за мур. Ледь поліція взяла ся сповнити розказ, почули ся з-за мурів вистріли, засвітили палиці, одна палица трапила губернатора в шапку, а люди почали з обох боків тиснути ся к дверем церковним до губернатора. Тоді він казав стріляти у воздух. Се здержало набір людей, а губернатор скористав з того — вів а з ним радник Корзін, чиновник Смоленський, одив начальник поліції, декан і кс. Явель та й п'ять офіцерів жандармері утік до костела і забарикадували за собою двері лавками й конвентором. Двох начальників поліції і поліційних вивели народ за мур а полковник Жолкевич, ротмістр Семенов і чотири підполіцейські жандармері, не встигнувши сховатися до костела, перелізли через мур і, боячись о життя, вийшли з Крож. Тимчасом народ виламав усі двері, вдер ся до костела і збрав ся коло сходів, бо губернатор з товаришами схопив ся на сході в гору аж на другім поверсі близько хору. Товпа почала лихословити губернатора і домагатися, щоби показав царське письмо і віддав свої ордери і медаль для списав протоколу, що розбійники іди вдерли ся до костела як Татар, Турки і Черкеси. При тім кинено в гору кілька камінців, почато бити в дзвони і бубни костельні, пробовано лзати в гору, щоби облити губернатора, та здержала тільки грозда, що в кожного, хто підлізе, буде ся стріляти — та і справді поліція ввечері до часу вистріли на втер. Така ситуація в костелі перетривала п'ять годин [до 8-ої рано, коли прибули козаки], тільки під кінець удадо ся деканови і губернаторови проривити народ обійняти, що шпире ся протокол. За той 5-годинний час два поліційні начальники з військовою поліцією хотіли вызволити губернатора, але як вийшли виганяти народ

з костела, той побив їх палицями й камінцями а навіть відозвалися вистріли. Той начальник поліції, що був з губернатором, скористав ся з костелю, ввів ся в одностатись на двір, аби вислати одного поліційна на стрічу козакам, але на цвинтарі алапало его кількох людей, здерли з нього шапку, шліфи, шаблю і футераль від револьвера, а одні закинувши ему петлю на шию аби шурка від футерала револьверного — і ледь виврав ся швидко в часі атаки військової поліції.

Вкінці насіли козаки і аж як прибули всі три сотні, народ розійшов ся, конвої вивели св. Тайни з костела а костель опечатано.

Отсе зміст акту обжалованя. М'ж 71 обжалованими, мужичами й жінками, вст 37 осіб з шляхти ходоков, 10 осіб стану міщанського а решта селяне [50 осіб сидить увязаних а решта остана вільні стоїть]. Свідків вказано 181, м'ж ними Клімберг, офіцери й підполіцейські, урядники поліційні і т. д. Обжалованих будуть судити за злочинство з §§. 263 — 266 російського кодексу кримінального т. а. за опір влади, за котрий постановлена кара найнижша 4 — 8 місяців в'язниці а найвишша 15 — 20 літ каторги.

Се й те зь выставки.

Дальш відзначення выставців-Русяків, оголошені юрами, такі: Михайло Василич з Львова одержав срібний медаль міністерства торговлі за столярські роботи, так само Михайло Павлович з Львова. Срібним медалем комітету выставки відзначені: Іван Довгий з Тисмениці за різбарські роботи і Михайло Чернавський з Львова за сницерство. Бронзовий медаль міністерства торговлі одержали: Корній Теодор з Перемишля, Щербак Ів. з Львова а Прокопів Теодор з Львова за роботи столярські. [Оба останні выставці не брали участі в павільоні руських товариств.] Медалем бронзовим комітету выставки наділено Придаткевича Павла за сницарські роботи, а Казку Івана з Кракова похвальним листом за плоскості. Після інформацій «Нар. Часопис» має одержати «Клюб Русяків» золотий медаль, та не знати міністерства, чи комітету выставки.

На выставу можна входити тільки головною брамою і парком Стрийським — брама від стрийської дороги замкнена. На нині заповіджена прогуля 200 селян з повіта дрогбицького.

Комітет выставки уладжує в неділю дня 14 с. м. в музичній галі бенкет для выставців.

На выставу приїхали з Відня: Володимир Стружкович, інспектор краєвої культури для Галичини, бар. Шварц Майлер, інспектор для Шлеска в Буковині і д-р Ем. Ерль, секретар міністерства рільництва. Сен неділя выставка буде відкритою.

Рух в руських товариствах.

На засіданні ввечері товариства Руських Женщин в Станиславові з дня 12 і 19 н. ст. вересня с. р. полагожено м'ж іншими сесіями:

1) На місце пані Вільков, котра вїхала до Самбора, вибрано секретаркою паню Зарицьку, а до відділу покликано заступницю відділову паню Яцкевичеву з Пасічаною.

2) Щоб розбудити життя товариства і патріотичне, а заразом прибільшити фонд на отворення проєктованого інститута двочого в Станиславові, ухвалено устроити дня 11 н. ст. жовтня в Станиславові в сали касинової ввечері з танцями і томболою, для котрої жертвували Русяки-патріоти 150 цінних фантів, і обговорено поодинокі точки дотично того вечора.

3) Принято до відомости, що дальше отсі пані аложали членську вкладку за сей рік: Шмераківська з Надвірної, Витошинська з Станиславова, Кропильницька і панна Ольга Кропильницька з Лесівки, Хромовська з Глинок, Антонина Коцюбова з Олеші, Адела Цартовська і панна Івана Цартовська з Торговиці, Гузарова [вдова] Лукашевичева, Грившинова, Якуновичева і Селіцка з Станиславова, Евг. Сохацька з Сьнян, Теофіла Лакуста з Ясенова і Леонт Коржинська з Ковбач.

НОВИНКИ.

— В місті Бялой відкрито самі даями польську читальню, а відділ краєвий — рідко досі небувала — вистав [як пише N. Reforma] на торжество відкриття тої читальні

своих членів яко делегатів. І вийшли до Бялой два члени відділу краєвого: Поляк Романович і Русин Савчак. N. Reforma аж уступний статі підносили той факт до великого значіння, а особливо, що на тої торжественній польське на окрайках краю поїхав д-р Савчак. «Тоді ввечері в солідарність посла руського в приложенью руки до нашої справи народної — каже N. Reforma — певно змінили оцінки в Бялой і ми вміємо оцінити ся в краю».

— Загальні збори мазурского товариства Zwiazek chłopski відбудуть ся дня 9 н. ст. жовтня в Новім Санці. Ті збори будуть о великому інтересі, що на них рішити ся боротьба між кс. Столяковим і представителем Zwiazku у послом Поточком що — як звіщено — не хотів піддати ся промові кс. Столяковського і заснувати нову часопис для селян, а часопис кс. Столяковського Wieniec і Pszczółki усеунув. Gaz. Narodowa гадає, що на зборах розб'є ся товариство.

— Приписи дисциплінарні для громадських писарів на Буковині. Буковинський краєвий відділ видає впорядковані з краєвим правительством на підставі §. 9 закона з дня 19 грудня 1889 нові приписи дисциплінарні для громадських писарів з котрих наводимо важливіші §. 1. Коже переступлене обов'язків якій вкладають на громадських писарів і їх уряд їх придача службової і другі загальні приписи, карає двірників або на помічників або карами дисциплінарними, відповідними до якості і степеня провини §. 2. Кары дисциплінарні суть: 1) нагана, 2) кара грошева, 3) утрата служби. §. 3. Нагану уділяє ся писменню а має она обіймати загрозу стріли кары в разі, коли бы провиня повторила ся. §. 4. Кара грошева обтягає ся з плати і вноситься найбільше 20 ар. §. 5. Утрата служби потягає сейчас та собою звільнення громадського писаря з его уряду і плати разом з розірванням службового контракту. §. 6. Утрата служби наступає лише за тяжкої провини службової а імено: 1) коли писар жадає або приймає в виповненю своєї служби подарунки, а то навіть тоді, коли він не поступив проти свого службового обов'язку; 2) коли посвідчить свідомо в урядових актах неправду, або акт сальшу; 3) коли страить через нечесне поступованье повагу і довіру і 4) коли помимо частых набобинень стане ся винним в недбалости або провинити ся против своих службових обов'язків. §. 7. Перед наложенням кары дисциплінарної має ся писаря громадського на підставі предложених ему закидів звільнити, щоби устно або письменно оправдав ся §. 8. Висновок в веденні свідства дисциплінарного против громадських писарів належить до комісії дисциплінарної першої інстанції. Ся комісія складає ся: 1) з старости повітового, або его заступника яко председателя, 2) з відпоручника відділу краєвого, 3) коли писар устанавлений тільки для одного громади, з двірника і першого відділового, 4) коли ж писар устанавлений для більше громади, з двірників всіх громад, 5) крім того, ще з одного двірника, котрого староста повітовий вибере. — Така комісія дисциплінарної складає старосту від часу до часу і скликає їх в разі потреби на наради. Рішення западають абсолютною більшістю голосів. §. 9. Комісія дисциплінарної другої інстанції складає ся: з краєвого президента, або его заступника, як председателя, двоох відпоручників відділу краєвого і двоох відпоручників краєвого правительства. §. 10. Против рішення комісії дисциплінарної першої інстанції притягують право рекурсу до комісії другої інстанції, котрий належить вносити до 14 днів на руки старости. Против рішення комісії дисциплінарної другої інстанції нема дальшого відклику. §. 12. В наглых случаях, коли повага уряду вимагає безпровачного усунення писаря, можна ще перед переведенням свідства оречі суспензію від уряду і плати. Се оречення видає на висенне двірника відділу краєвого в порозумінню з краєвим правительством. §. 13. Громадський писар тратить свій уряд, коли его засудять ся правосудно за який злочин, або за переступок крадіжки, обманства, або свідувати в сих переступках, вкінці за провини публичної обчужности.

— Президентом окружного суду в Станиславові на місце дотепершнього президента Паславського, має бути именован, як телеграфують з Відня до польських часописів, радник Мартин Хоржевський, дотепершній начальник повітового суду I. секції у Львові.

— Відділ читальні руської в Комарні рішив по мысли ухвалити загального збору перемінити свои статуты на статуты читальні «Просвіты» Ввчій цілі вилано вже статуты до головного відділу «Просвіты».

— З Бережан пишуть нам: Дня 12 н. ст. серпня відбудуть ся в Бережанах заходом академіків ввечері. Доход з вечера, призначений на будову церкви ввчій 35 ар., зложено на руку Вр. о. Кордуби. При сій нагоді складає комітет сердечну подяку Вр. Паням і Панам, що причинили ся до уладження ввечернього буфету, имено: М. і Д. Гльбовицький, К. Кордубовий, М. Фрайдовий, К. Бачинський, Е. Санатовий, Дяковський та пп. Санагові, Гонсьоровському і М. Кордубі.

— О псаломський мандат до союзу як меншій пошлости, ввчій тарнобжевський, — опорожнений по смерті гр. Івана Тарновського — убиває ся старший син покійного гр. Здислав Тарновський.

— Шість днів павило ся в лїсах Зурб під Львовом недалеко від выставової площі. М'сний лїсничий Недзвекій устроив лов, в котрих взяло участь п'яток мисливців. Лови удали ся дуже добре, бо три дикі убито а четвертого пострілено.

— Огонь і самоубійство. Ввчій з 7 на 8 н. ст. вересня погоріла в Висниках, пере-

мышлянського повіта, хата Федька Олійника, котру підпалив сам Федько. Злочинець стративши 150 ар. утік з громади. Ходив самотно три дні та ховав ся перед жандармами, що его слїдили, а дня 10 вересня повісив ся на дереві, мабуть з страху.

— На чотири стипендії запомаги з фундації бл. п. Петра Целевича, пароха Виктора, по 100 ар. річно, оголошен конкурс совіт Народного Дому у Львові з річницем до 15 н. ст. грудня 1894 р. О сї стипендії можуть убивати ся ученики середних шкіл, студенти університету з винятком богословів і студенти політехіки. До поданя треба долучити: метрику, свідцтво убожества, моральности і школьні. Першенство мають безумовно діти Петра Целевича, адьюнкта окружного суду в Тернополі, а дальше свояки фундатора. Дві з тих стипендій роздають ся на один рік, а дві до кінця студії.

— Рада міста Тернополя вибрала зараз по уконституванню дві комісії, котрі мають наглядати діяльність бурмістра і магістрату та громадської підприємств. В склад першої комісії входять радий: Балько, Виярж, Горовіч, Промиский і д-р Свистун. До комісії для нагаду громадських підприємств вибрані: Моренрот, Парнаєв, Пушчерт, Сафіра, Вацьк і Вахєв, а з-поза ради Варжешкевич.

— Будинок державної залїзниці у Львові. З Відня надійшли до Львова плани, після котрих має бути побудований новий будинок дирекції державних залїниць при улиці Жамонтівській. Ті плани відкинула львівська дирекція разом з проєктом нового залїзничого двірця. Після сего проєкту має бути новий дворець стояти при улиці городецькій, коло старого двірця червоноцкої залїзниці, на місці, де нині суть маґазини, котрі були бы перенесені там, де тепер знаходиться головний дворець, котрий має бути збудований.

— Нова фабрика. Ввчій Грималові повстала фабрика солодових переробок. Фабрика займає ся також виробом солодових кав, солодового екстракту, солодових цукорків до купель та солодових цукорків. Фабрикою заряджує Фр. Стильський.

— Дроби вїсти. Ввчій п. Володимира Герасимовича з панною Євгенією Шухевичівною, дочкою пароха в Красові коло Щирці відбуде ся дня 16 н. ст. жовтня. — Латинським катихотом при реальній школі в Чернівцях именован кс. Балабан, дотепершній сотрудинок в Гурагуру. — Дня 30 н. ст. вересня відбуде ся посвяченне першої школи заснованої польським товариством Szkół ludow-oi в мазурскій колонії Улицку-середєвчій коло Магєрова. — Головного заряду товариства Szkół ludow-oi уділяв громад Вуотчій коло Самбора 100 ар. на будову польської школи — Ввчій адвокатських кандидатів з Галичини, Буковини і Шлеска відбуде ся у Львові дня 6 і 7 н. ст. жовтня. — У Відні помер гр. Рудольф Хотєк, член палати панів.

— 60.000 ар. вносить головна wygrana львівської выставової лотерії. Звертаємо увагу наших Вр. Читателів на се, що тягненне відбуде ся 16 н. ст. жовтня.

Посмертний — оповідки.

Олександр Концевич, артист руського народного театру, звєстний оперовий співак, помер у Львові ввчій по полудни на нападенне легких. Концевич належав давніше до визначних і цінних артистів, а его репертуар складав ся з баритонових партій. Яко сьмидесятилітній артист, пам'ятав початки львівського театру. Двадцять кілька літ співав Концевич ще в німецькій опері, котра перебувала постійно у Львові до 1872 р. Ввчій ввчій літах перейшов на європейську і зазначував ся до руського театру, в котрому виступав до останнього часу, в деяких партіях навіть з великим powodzeniem. Найліпші партії его репертуару на нині сєвчій були: Запорожець за Дунаєм, Пацюк в «Робдвандій нощі» і т. н. Похорон заслуженого ветерана штуки відбуде ся нині о 3-ій годін в полудня.

Михайл Богань, учитель народний в Комарні, упокоив ся в 42-м році життя а 18-мь учителя по довгий і тяжкій недужі дня 11 н. ст. вересня с. р.

Телеграми „Дѣла“

Відень 3 жовтня. Австрійський консул в Новім Порці, Палітшєк, здєрадував 10 тисяч доларів, котрі помершій в Америці угорській обыватель Русич записав для міста Бая на Угорщині. Надго допустив ся иншої обмани Воль перебував у Відні. — Надвють ся великих змив в австрійській персоналї дипломатичній.

Берлін 3 жовтня. Увзнено много підполіцейських артилерійської школи під закидом переступства військової дисципліни, а взагледо соціалізму. Их осаджено в Магдебурзі.

Париж 3 жовтня. Офіцерам російської маринарки, що перебувають в Бресті, уладжено бенкет. Подано також здоров'я царя.

Петербург 3 жовтня. Цар вїхав з родиною до Криму.

Лондон 3 жовтня. Боят ся вибуху анархії в Пекінгу. Японці готові не добуваючи меча зайняти столицю Хинь.

Надболоане.

ОКУЛИСТЪ

Д-ръ Теодоръ Баллабанъ

б. с. ассистентъ и лікаръ на клиникѣ профессора
Борискиевича въ Градци

по кѣлѣбѣ практикѣ спеціальной, ординуе въ
недугахъ и операціяхъ очныхъ при ул. Валовѣ ч. 7.

Вѣдъ години 10-ои до 12-ои передъ полуднемъ
и вѣдъ 3-ои до 5-ои пополудни. 6 36—52

Для убогихъ безплатно вѣдъ 9-ои до 10-ои рано.

Въ недѣль и свята пополудни не ординуе.

Альбумъ заслуженныхъ Русинѣвъ.

Цѣна 70 кр.

Дѣстати можна въ товариствѣ „Просвѣта“.

Ч. 78.797.

ОПОВѢЩЕНЬЕ.

Зъ концѣмъ сего року упилае часъ, на который вы-
арендуванъ декотрі ераріальнѣй стаци мытничѣ въ Галичинѣ.

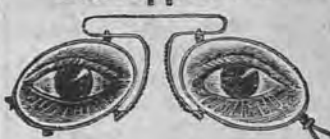
Отже въ сѣмъ роцѣ буде переведена ліцитація въ
цѣли дальшого ихъ выарендуваня. На тыхъ стацихъ мыто-
выхъ, котрыхъ користне для скарбу выарендуванье не могло
бы наступити, буде введено побиранье мыта у власнѣмъ за-
рядѣ и буде поручене въ першѣмъ рядѣ за водповѣднѣмъ
вынагородженемъ пенсіоністамъ, провізіоністамъ, квісцен-
тамъ и инвалідамъ о скѣлко бы они були готови до обнята
чинности побираня мыта подѣ приступными для скарбу усло-
вьями и посѣдали до того фیزیче и умислове уздобненье.

Пенсіоністы, провізіоністы, квісценцы и инваліды,
котрі мають охоту убѣгати ся о подобне занятя на одній
въ тутешно-кравыхъ ераріальныхъ стацихъ мытовыхъ и посѣ-
дають до того потрібнѣй условия, мають зголосити ся найдалѣ-
ше до конця жовтня с. р. письменно до тои ц. к. повѣтової
дирекціи скарбу, въ котрѣмъ оружѣ дотычна стация мытова
лежить, подаючи, при котрій стацихъ мытовой готови бы были
заняти ся побиранемъ мыта и за якимъ вынагородженемъ.

Ц. к. крава Дирекція скарбу.

Львѣвъ дня 26 вересня 1894.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИКІЙ

оптикъ и механикъ
подѣ Коперникіемъ
Львѣвъ, площа св. Духа
(ул. Театральна ч. 6 про-
тивъ головного одяку)
поручае у великомъ ви-
борѣ и по найдешей
цѣнѣ: окуляры, цѣперы, лорнеты, биноклы, да-
лекоглядны, барометры, аерометры, микроскопы, люпы, ком-
пасы, райсайты, ленты маршальны, пѣкны, сібасы, манометры
и т. п. Устроены звѣнокѣ электрическихъ. Всякъ направи
выготовляють ся найкортѣ и найдешевше. — Замовленя
въ провинціи выготовляють ся точно. 4185

Словарь руско-нѣмецкій

Евгенія Желеховского.

Знижена цѣна 6 зр.

Дѣстати можна въ товариствѣ „Просвѣта“.

Машинки американскій до сѣка-
ня мяса (найпрактичнѣйшій въ
уживаннѣхъ доси системъ) по 4-50 ар.
Машинки универсальны до терти
мигдалѣвъ, булокъ, цукру и т. п.
по 1-60 ар.

4585 поручае
НЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ
торговля заѣзжая у Львѣвъ, площ.
Капітульна ч. 1 (напротивъ катедрѣ).

Цѣны на иллюстрированнѣхъ
предметѣхъ до розпорядкостѣ.

Куриловичъ

и
Сурмачевскій

въ Станиславѣвъ

поручають

ВИНА угорскій, австрійскій,
ренскій, французскій, испанскій,
шампанскій

Горѣлки краевѣ и заграничнѣй
лікеры амстердамскій

Конякъ французскій

румы краевѣ и заграничнѣй

Аракъ де Гоа

чай хинскій и росскійскій

маринары

сыры, овоцѣ и цукры.

Знамениту горѣвку винограду.

292 Комнаты до сѣдѣнь. 16 26

М. Р. ШИЙДЕРЪ

заприсяженный знавецъ судовый
въ Станиславѣвъ

296 поручае свое 10—52

заведенье штуки цизельерской
вырабляе образы въ всякихъ
крупнѣхъ до наибольшаго объема,
посрѣбное и позолоче въ огни и
гальванично и приймае всякѣ на-
правы.

Важне для Пань!

По умѣреннѣхъ цѣнахъ на кожѣ мѣру продае ся формы
на станики, плашки, пальчоты, шпирѣки и т. д. Приймае ся
до крою цѣль сукуи а на жадање до застрѣгованя и выпро-
бованя подѣ гарантією наційоннаго выкопченя. 78 66—2
Лише за 10 зр. въ 12 лѣтънѣхъ выучуе ся подѣ гарантією
крою французского.

ЕВГЕНІЯ ВЕКЕРОВНА
Львѣвъ ул. Синтуска ч. 21. П. поверхъ кого старѣи почты.

КУ-

фры, торбы и всякѣй при-
боры до подорожи

найдешевше въ торговлѣ
товарѣхъ модныхъ и бѣла муже-
ского, приборѣхъ туалетныхъ и т. п.

Павла Лянгнера
передъ тѣмъ 2537

Браты Лянгнеры

Львѣвъ, улица Галицка ч. 16.

Цѣны на жадање даромъ.

НА СЕЗОНЪ ОСѢННИЙ

Просить ся ласкаво всѣхъ Вп. Гостей выставовыхъ пересвѣдчити ся о дивнѣй
дешевости осѣнныхъ и зимовыхъ товарѣхъ, вже спровадженыхъ въ великой скѣлкости.

Слѣдующіе товары продають ся по невычайно дешевыхъ цѣнахъ доки неതുе
запастъ:

1000 модныхъ муфѣвъ для дамъ и дѣтей 1 20, 1 50,
2— до 5— зр.
1000 кожуховыхъ шапокъ для дамъ и дѣтей 1 20,
1 80, 2 20 до 4— зр.
1000 фланельовыхъ и суконныхъ блюзѣ осѣнныхъ
и зимовыхъ 2 50, 3— до 6 зр.
500 гальбекъ волѣчковыхъ по 2 50 до 4— зр.
1000 хустѣвъ Гималай, наибольшій родъ 1 75, 2 25
до 4— зр.

Конфекція для дѣтей.

4000 наймоднѣйшихъ суковокъ на осѣнь и зиму
1 80, 2 50 зр.
1000 модныхъ плащѣвъ на осѣнь и зиму вѣдъ
4 зр. и выше.
3000 одягѣвъ для хлопчикѣвъ у всѣхъ величинахъ
по 1 80, 2—, 3— зр. и выше.
Особливыя новостѣ въ стѣжкахъ, воалахъ, капелю-
хахъ дамскихъ и дѣтскихъ, рукавичкахъ глас-
се, дунескихъ, воняныхъ и шовковыхъ, хуст-
кахъ, панчохахъ, парасолахъ до дощу, блю-
захъ шовковыхъ и воняныхъ, шляфѣрокахъ,
костюмахъ и неплѣжахъ надѣйшли власне въ
великой скѣлкости и доповняють ся щоденно.

Особливыя гуртовна продажѣ
принадѣла

въ водѣдѣ занавѣсъ, капъ и килимѣвъ.
5000 капъ на столы по 75, 1 20, 1 90, 2 50.
4000 капъ на лѣжка по 2, 2 50, 3, 3 50, 4.
800 великихъ капъ на столы и лѣжка, дающихъ
ужити ся на обѣ стороны (вырѣбъ килимѣвъ)
по 1 90, 2 50, 4, 5.

Всякѣ въ провинціи надѣланы поручена полагождать ся найкортѣйше и найкортѣе.

Зъ глубокимъ поважанемъ

Зарядъ магазину AU LOUVRE

у Львѣвъ, площа Капітульна ч. 3.

УЧИТЕЛЬ

органъ руского товариства педагогичного даю-
щѣ ежедневнѣхъ педагогично-научковыхъ, выходѣхъ
водѣ 1 червня 1889 р. у Львѣвъ ул. Ворменска
ч. 2., Предплатя на цѣльнѣхъ 3 зр., на повѣ
року 160 кр. на чверть року 1 ар.

Словарь нѣмецко-русскій

Ом. Партицкого

продае товариство „Просвѣта“ по
1 ар. замѣсть 3 ар.

Велика львѣвска лѣтерія выставова

Тягненье неводѣлично дня
16 н. ст. жовтня с. р.

ГОЛОВНІЙ ВЫГРАНІ
60.000 зр., 10.000 зр., 5.000 зр.

готовкою зъ потрученемъ лѣшь 10%

Львѣвскій льѣсты выставові

Яковъ Штро дѣмъ банковый

по 1 зр. поручае:

Кицъ и Штофъ ” ”

Густавъ Мансъ ” ”

также админістрація „Дѣла“.

279 40-2

Рухъ поѣздѣвъ желѣзничныхъ

важнѣйшій зъ днѣмъ 1 мая 1894 поѣлъ годинника середно-европейского.

Приходить до Львова зъ	ПОѢЗДЫ			
	посѣдній	особой	посѣдній	особой
Краковъ (Берлина, Вроцлава, Вѣдѣна)	232	525	100	610
Варшавы	—	525	900	900
Хабѣвки (Закопаного) на Перемышль, Рѣшѣвъ, або Тарнѣвъ	232	—	—	—
Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ або Тарнѣвъ	—	525	—	—
Хабѣвки (Закоп.) на Стрый	—	—	834	—
Мушны, Криницѣ, Жегестова на Тарнѣвъ	—	—	—	900
Мушны Криницѣ Жегестова на Рѣшѣвъ або Тарнѣвъ	—	525	—	—
Мушны Криницѣ Жегестова на Тарнѣвъ (в. 1/2 до 30%)	—	—	900	—
Мезе-Лаборцъ Шавного-Кулешного на Перемышль	—	—	900	—
Надбереза и Тарнобжега	—	—	600	—
Подволочекъ и Вродѣвъ (на дворѣ гол.)	218	929	910	845
Подволочекъ и Вродѣвъ (на дворѣ Подзамче)	158	913	845	519
Сучавы	940	—	737	1227
Кашпилья	940	—	737	—
Радѣвѣвъ	940	—	737	—
Веромета и Чудина	940	—	737	—
Новоселци	940	—	737	—
Слободы рунгур. Копальнѣ	940	—	737	—
Густина на Галич	940	—	737	—
Чорткова на Галич	—	—	1227	—
Борислава	—	—	202	1210
Велѣца	—	—	—	445
Сокѣла	—	—	748	445
Лавочного (Пешту, Мшкель, Сербина, Мукача, Хирова и Станислава на Стрый)	—	—	834	1210
Стрыя и Скольного	—	—	847	—
Скольного, Хирова, Станислава на Стрый	—	—	302	—
Гребенова (водѣ 10% включно до 30%)	—	—	202	—
Бруховичъ (водѣ 12 мая по-чавши ажъ до вѣдѣканя)	—	—	810	—

Результаты бѣды въ видѣ нишенемъ можна до-
статѣ въ бѣрахъ информаціонныхъ, касахъ стацинѣхъ
и у кондукторѣвъ.

*) Годѣвы печатаннѣхъ грубымъ черенкамъ означаютъ пору нѣчнѣ водѣ год. 8-иъ вечеромъ до год. 6-иъ
зъ мѣн. разѣ. Въ бѣрѣ информаціоннѣхъ ц. н. австр. желѣзничъ державныхъ у Вѣдѣна (улицы Іоанна 29) ажъ тасомъ
зъ бѣрѣ информаціоннѣхъ ц. н. австр. желѣзничъ державныхъ у Львѣвъ (улицы Третього мая ч. 3, готель Имперіаль),
удѣлае ся устѣныхъ або письменныхъ объясненъ въ справкахъ дотычна службы на ц. н. австр. желѣзничѣхъ
державныхъ. О скѣлко подручнѣхъ дозволяютъ, заслѣпуть тамъ-же можна информаціи водносѣхъ ся до
решѣ австрѣ-угорскихъ и заграничныхъ желѣзничѣ. Въ бѣрахъ информаціонныхъ продае ся выдаваннѣхъ че-
ресъ ц. н. австр. желѣзничъ державнѣхъ билеты до бѣды и шпикѣхъ зуготовляваннѣхъ посѣдѣхъ до бѣды
такомъ тарѣнѣ.

4980

При закупнѣхъ товарѣхъ просимо покликуватѣсь на нашу часописъ.

ДЪЛО

Передплата на „ДВЛО“ съ литер. додаткомъ

въ Австрин:		за границею:	
на пълня рѣкъ	16 зр.	на пълня рѣкъ	24 зр.
на нѣма року	9 зр.	на нѣма року	18 зр.
на чвѣрта року	4 пр. 50 кр.	на чвѣрта року	6 зр.
на мѣсяца	1 пр. 50 кр.		

у Львовѣ:

на пълня рѣкъ	16 зр.	на нѣма року	8 зр.
на чвѣрта року	4 зр.	на мѣсяца	1 пр. 35 кр.

Редакция, Администрация и Експедиция поха с. 24
ул. Ватория, — Гумисомъ изпратють за книже на попереченъ
восторженіе. — Редкампанъ неоплатенихъ нѣмныхъ подъ корте.
Неоднократно числе комитете 8 кр. в. а.
Отголосани припичають се по цѣна 6 кр., вода одноч.
стачки изпозитово а въ рубрици „Магдолина“ по 20 зр. в. а.
Колонія членивъ се по 10 кр. подъ етлича.

Делегация угорска упорала ся передвчера на своѣмъ пленарномъ засѣданно зъ бюджетомъ министерства справъ заграничныхъ.

Резерентъ д-ръ Фалькъ покликавъ ся на свое справозданье, зложено въ комисіи бюджетовой, а такожъ на се, що вже въ томъ справозданно означено що до деякихъ справъ напрямъ, котрого повинно придержувати ся министерство справъ заграничныхъ въ интересѣхъ мовархін, а спеціально Угорщины, та що міністеръ справъ заграничныхъ безъ нѣякихъ застережень або обмежень згодивъ ся на становиско, яке заняла делегация угорска.

Зъ той причины ставляе д-ръ Фалькъ внесенє, щобы делегация угорска авробувала ведену вѣдь довшихъ лѣтъ політику заграничну та выказала довѣра и признанье еи управителю.

Дел. Флюгеръ поставивъ внесенное, чтобы правительству угорскому высказано признание за ревне подпирание дуализму, маючого такъ важное значѣние для могучести монархін.

Дел. гр. Апоній спротивив ся тому признаню для правительства угорскаго. Кромѣ того не може бесѣдникъ згодити ся на колыма уступбъ справозданя д-ра Фалька, и годить ся лшше на ухваленье бюджета, а не годить ся на вѣдому довѣры и признаня для міністра справъ заграничныхъ. Пбсла гадки бесѣдника теперѣшна фаза мира не опирае ся на крѣпкихъ основахъ, бо противности суть лишь вѣдложеній а не усуненій. Одну лшше запоруку мира, высказану въ справозданю, узнае бесѣдникъ, с. в. миролюбие уеспособлене володарѣвъ державныхъ — всѣ же инші запоруки, а именно довѣры народбъ, стоячнкъ по-за тридержавнымъ союзомъ, въ мирный характеръ того союза не выдуть ся бесѣдникови такъ сильны, якъ се поднесено въ справозданю. Бесѣдникъ не може глядѣти спокббно въ будущность вже зъ тои причины, що впливъ російскій въ Болгаріи бблышае. За тридержавнымъ союзомъ стоять бесѣдникъ рѣшучо, але помимо того не бачить причины ухвалити вѣдому довѣры міністроу справъ заграничныхъ и гдосувати буде лишь за суждетомъ.

По ір. Анонимъ ніхто більше не промолвавъ и приступлено до голосованя. Значною більшістю голосівъ прийнято внесенє рєфєрента а такожъ ухвалено прелімінаръ собільного міністерства скарбу и найвысшю палату образунков.

На засѣданіи австрійской делегаціи дел. Пацакъ и товаришѣ поставили до

міністра справъ заграничнихъ таку интер-
целяцію:

„Въ комісії бюджетової делегації австрійської удержувано, що п'яка конвенція зъ Сербією не була заключена. Підписави позволяють собі преджити міністри слѣдуючу конвенцію зъ Сербією, котра въ вѣнецкомъ перекладѣ зъ французского тексту звучить:

І. Сербія обязує ся нести Австро-Угорщинѣ помѣчь до удержанія, а евентуально до приверненія ладу и мира въ краяхъ окупованныхъ.

II. Сербія обов'язує ся не заключати зъ ніякимъ військовымъ конвенцій, ані такожъ не заключати зъ ніякою иншою державою договорівъ безъ виразного дозволу Австро-Угорщини, подъ условіємъ, що такий дозвіль не буде відмовлений Сербіи, на скільки ті договори або конвенції не дотикають інтересівъ Австро-Угорщини.

Пѣдп. Пирочанацъ.

III. Австро-Угорщина заporučае на всякій
евентуальности престолъ сербскій династїи Об-
реновичѣвъ.

IV. Австро-Угорщина зобов'язує ся полішити Сербію вповнѣ свободу руку супротивъ Болгаріи и забезпечити їй всякій користи, якій Сербіи евентуальна війна зъ Болгарією може привести.

Пѣдп. Мвятовичъ, Пирочанаць,
Кевенгілѣрь.

Підписані на інтерпеляції питають, чи то правда, що та конвенція була заключена в 1882 р. і ще доси має силу обов'язуючу?

По вѣдчанію інтерпеляцій дел. Руссь
реферувавъ бюджетъ маринарки воен-
нои.

Дел. Кафтанъ поднялся, що задача австрійской флоты есть по большій части обмежена до обороны береговъ и приставей та за-для того поруча будову легких и новорзанныхъ корабльв, а не тяжкихъ, пачцпрныхъ кольосовъ. Несхдникъ думаетъ, що водновднее здйствие идей колонизаціонной есть найлпшимъ средствомъ для поднесения заморской торговли австрійской. Вкдникъ пыталъ бесхдникъ управителя маринарка, дляого при перебудовъ корабля „Miramare“ краивый промисль не бувъ узгледенный, въ який способъ стара машина того корабля була выхснувана и який результатъ пробъ робленыхъ зъ крайзеромъ „Satellit“ та зъ мониторами „Marosz“ и „Leita“?

По короткій дискусіі прийнято бюджет
маринарки военної.

Приступлено до дебаты надъ кредитомъ
для краѣвъ окупованныхъ.

Дел. С я м а критикувавъ остро управу
Босны; дорѣкавъ, що противъ конституціи не
предкладають ся нѣякі замкненія рахункові.

Се, що доси зроблено, вдовольне більше чужо-
сторонних туристів, ніж жє босанського се-
лянина, котрий зє велчавах будівель, заве-
дєнь купельових и готельов не має нїякого
хбєна. Господарскї вїдносини населєня суть
лихї. Замїсть перегонїв кїньских годилось
бє отвирати школи нєродїв. Вїднє заявив
сєбїдник, що до тепєршїон управи Босни
не може мати довїря и будє голосувати про-
тив будїжету.

По промовати професорів в'д-няського університету: референта Зіса, Людвіга и Гартля, котрі вихвалили управу країв окупованих, — забрав голос міністер Калая и збивав закяди, поднесені молодоческим бешідником.

Ухвалено прелімінарь кредиту для краївъ
окупованихъ після внесеня референта.

Вкінці відповів міністеръ Кально-
кій на інтерпеляцію въ справѣ кон-
венціи зъ Сербією. Конвенція така ані не бу-
ла заключена ані не istnieje та взагалі не до-
бачує міністеръ въ ній ніякого цѣля. Текстъ
конвенціи предложеній дел. Пацакомъ бувъ
вѣдъ довгого часу колыпортваный радикала-
ми сербскими, а й міністеръ читавъ его въ
газетахъ. Той текстъ єсть апокрифомъ, а та-
кою конвенції въ 1882 р., коли Кальнокій
бувъ вже міністромъ, цѣлкомъ не заключано.
Бути може — говоривъ міністеръ — що пере-
дъ мною — при іншихъ обставинахъ, въ цѣли
запоруки безпечности Сербії договори якісь
заклучено, и до него відносять ся ті вѣсти,
— однакъ вѣнь стративъ цѣлу свою актуаль-
ність и въ кождимъ случаю не мѣгъ заклю-
чати такихъ вѣснѣтванць, якъ н. пр. говорити
ся въ точцѣ 4-гої тексту конвенціи, предло-
женого дел. Пацакомъ, бо годѣ, щоби давано
Сербії carte blanche супротивъ Болгарії.

[Въ політичнихъ кругахъ вѣдѣньскихъ думаютъ, що наведена дел. Пацакомъ конвенція зъ Сербією дійсно була заключена передъ 1882 р. та на ви основѣ Австро-Угорщина заковала неутралітѣть въ войнѣ сербско болгарекій, а навѣть въ користь Сербіи интервеніювала. Однакъ та конвенція була збравна зъ уступленьемъ Милана. Крімъ того догадують ся, що дел. Пацакъ дѣставъ текетъ конвенціи вѣдъ перебуваючого въ Австріи Пасича]

вбдбувъ ся — якъ вѣдомо — дня 27 мѣ-
сяца разомъ зб збромъ, а властиво по зборѣ
членбвъ політичного товариства „Подгбрска
Рада“ въ Стрию.

то слово выводитъ изъ румунскаго *boi plur. boi* (лат. *bos*, грецк. *βοῦς*) и твердили, що „Бойки“ значить только, що годбивники волвъ, воларѣ, пастухи волвъ... Той выводъ пригадуе подобне поясненіе назвы *Boiwtiz*, которую именовано отту урожайну кѣтовину горьку влеленскаго краю за-для еи буйныхъ, для худобы роговой пригожихъ пасовищъ. Цветнымъ есть твержденіе *Golebiowski*-ого (*Lud polski etc. стор. 114*), що Бойки одержали назву за-для своєї лѣноти и усталости, бо — не его тороченію — „бойкъ“ має означати вола (!). Напослѣдкѣ освѣдчено, мимо даваныхъ объясненій, що походженіе слова „Бойки“ такъ невыяснене гараздъ и остае загадочнымъ. Я думаю однакожь, что за выводомъ слова „Бойки“ глядѣти не далеко.

Коли Бойка запытае: „вы Бойки“, то дае вѣсь вѣдывѣдъ заперечваючы або гаворыць згрызливо: „мы Русьны — Бойки коло Львова“. Такожъ Лемко рѣшучо цурае ся назвы даною ему другамъ Русьнянамъ. Цѣлкомъ ынакше Гуцуль, котрый вѣ свойѣ назвѣ не бачыць нѣчо ображающаго, а навѣтъ зъ певною гордыстю каже про себе „я Гуцуль“.

Бойки, рівно як і Лемки, не лише не уживають назв, якими їх поіменували інші сусідуючі з ними Русини, але за тими назвами гніваються навіть — а ся обставина велить нам догадуватися, що назва „Бойки“ рівно як „Лемки“ задіячує своє повстання передразнюваню.

Бѣтъ то въ природѣ люду-прошавы, що на рѣчи незабѣтнѣй въ его загутнѣхъ, на рѣчи, до котрыхъ не привыкъ, непріяннымъ позирае окомъ и неразъ ихъ погудыть и высмѣивае. Такъ стало ся зъ Лемками: за для частицъ лемъ (= nur, tantum, лашъ, лаше, лишень, толькы, но, нво) у другыхъ Русановъ не уживанон одержали водъ одноплеменныхъ своихъ братьей назву „Лемковъ“. Подобно мало такожъ стати ся и зъ Бойками. Именно въ бойковѣхъ говорѣхъ стрѣчаютъ ся слѣдующіе, впрочѣмъ въ рускѣхъ неуживаніи частицѣхъ прихвалыи (Bejahungspartikeln): бойе = ja! jawohl! загальнорускѣ такъ, такъ есть, такъ е, а-я! — а́бо и б́а! такожъ въ томъ самымъ значеню. Въ загальнорускѣмъ означае а́бо чи а́бо то само, то бойковскѣ а́льбо = oder; рѣдко уживане ба = ha! ja sogar! — ба-ба! = ha-ha! wenn es so wäre! wohin wird es abgezielt! — Оттакъ въ загальнорускѣмъ „бойе“ зовѣмъ не уживае ся, „а́бо“ и „ба“ мае значенне цѣлкомъ водмѣине, нѣжъ у Бойковъ

Вѣдома то рѣчь, що горняки, коли вийдуть на зарбонокъ зъ родинныхъ гѣръ у доли, вже зверхнимъ своимъ визоромъ впадають въ око и звертають на себе увагу. Тожъ и нашъ добрячий и смирный, але все таки трохи неповоротный Бойко въ бесѣдѣ зъ Долянинами не разъ десь послугувавъ ся слѣвцями въ своѣй люббѣй верховинѣ такъ часто уживаными б ой е! б а! а б ѳ!, черезъ що стягнувъ на себе насмѣшку другихъ Русьновъ и напослѣдѣку одер-

Лучше двохъ зборѣвъ паразъ має деякій свои користай стороны, але має й некористий. Користий головно зъ того огляду, що можна числити на больше число участивбѣвъ, а некористий зновъ длатого, що по переведеню першого збору люде вже больше чи меньше утомленїи, то звычайно меньше вже посвячуютъ уваги другому зборови. Се можна було замѣтити й на зборѣ стрийской філіи „Провсвѣтъ“ дня 27 н. ст. вересня — и мы зъ сего збору вынесли пересвѣдченье, що взагалѣь больше есть користо не дучити двохъ зборѣвъ, бо другїи зборѣ мусять на томъ двохъ утерпѣти — не кажемо, щобы нѣякон не прийѣтъ користи, але на всякій способъ прийѣтъ бы большу, коли бы бувъ скляканый лише самъ для себе. По сѣй замѣтцѣ приступаемо до короткого справозданя зъ ходу засѣданя збору.

Зборъ філів „Просвѣты“ вѣдбувъ ся підъ проводомъ о. Сѣнгалевича зъ Руды та й взагалѣ полишено и для сего збору цѣлу президію зѣ збору „Пѣдѣбрескоя Рады“.

Зъ порядку дневного д-ръ Олесницькій, заступникъ головы філіи, здавъ справу зъ діяльности видѣлу за часть водѣ ёнъ заснованя а властиво водѣ первого ёнъ загального збору дня 29 н. ст. серпня 1892 р. до остатного часу. На томъ зборѣ выбрано головою выслуженого профессора гімназіи Стефана Дубравского, а до видѣлу входили мѣжъ иншими д-ръ Евг. Олесницькій яко заступникъ головы, катихитъ о. Евг. Громницкій яко скарбникъ а кандидатъ адвокатскій п. Кохановскій яко секретарь. Зъ ходомъ часу зайшли такіи змѣны, що скарбникъ и секретарь переселили ся зб Стрия, тогдѣ веденіе справъ звязаныхъ зъ обома тыми урядами обнявъ, упрошений до того видѣломъ, членъ філіи проф. Иванъ Вахнянинъ, а за софѣстныи трудъ належить ся сему широму дѣятелю для просвѣты народнои сердечна подяка.

Справы, якими займав ся видѣль на своихъ зазднаняхъ, були: 1) оживленне руху просвѣтного въ Стрыйщинѣ а 2) привданне товариству якъ найбільше членовъ. Въ справѣ оживлення руху просвѣтного видѣль уживавъ двоохъ способовъ: а) зббранъ членовъ філіа и б) заходивъ для основуваня читалень. Зббраня членовъ вѣдбували ся въ рокахъ 1892 и 1893 въ просторыхъ льокаляхъ Руского Касина. Нятыхъ зббраняхъ бували популярнй выклады и водчити, декламаци и сѣвы. Выклады або водчити держали: 1) д-ръ Олесницкій про новй грошъ; 2) проф. Ив. Вахняницъ: а) про серце и обѣгъ крови въ тѣлѣ чоловіка и б) про легкй, нхъ будову и значѣнне въ організмі чоловіка; 3) о. Олекс. Бобикевичъ: а) про початки Козачинны, б) про Козачину, в) водчитавъ и пояснивъ частину поемы Ив. Франка „Паньскй жарты“; 4) Авдronicъ Могильницъ-

жавъ вѣдъ ихъ прирокъ „Бойко“ т. е. „говорячій бой“.

Наростокъ ко (ъѣкъ) ужинае ся въ рус-
комъ въ подобныхъ случаяхъ досыте часто.
Яко аналогичныя примѣры приводимъ: Лемко
властиво въ свойъ бесѣдъ „лемъ“ ужинаючи,
ойко той, що йой! кричить, що варѣкае, що
легко напуджуе ся; найко, нехайко, що на
все най! нехай! говорить, недбалѣй, чоло-
вѣкъ безъ енергіи; по турайко властиво: що
слухае покликъ: погурай! легко уступаючи,
поштуркайло; хѣдко, вѣдко, лѣпко, гѣп-
ко синоніми удука Урура ерорс, властиво
птахъ, що кричать: хуць! вудь! луць! гуць!;
турко Columba turtur, горляця т. в. птахъ,
що выдае голосъ: туръ! — в пр.

За тымъ момъ принуекомъ говорить та-
кожь ся обстановка, шо декотрі жителѣ долговѣ
зѣ околицѣ Жовквы, Мостовѣ великихъ, Рѣчи-
цѣ..., котрі такожь а б о (абб-жь, абб-й) до
прихваленя [въ значеню вѣм. ја] уживають,
водѣ сусѣдовѣ именують ся „Бойками“, черезъ
що зовсімъ не чують ся уцелени и тогу назву
зѣ огорченемъ відкидають рѣвно якъ Бойки-
гѣрники.

До повстанія прозвіски „Бойко“ причинились може такожъ въ певній мѣрѣ и мѣсцевості н. пр. коло Жовквы досить часто, тутъ и тамъ такожъ въ горахъ, уживавий форми уменьшеніа на ойко, ейко, ойка, ейка, ойкій, ейкій, ойкв; переважно бо въ руськихъ говорахъ у згаданихъ формахъ выступає н

Въ шпеняцѣтѣмъ томѣ Архива для славянскоя филологіи издаваного В. Ягичемъ [Archiv für slavische Philologie, herausgegeben von V. Jagić. Sechzehnter Band. Drittes und viertes Heft] находимо на стор. 591—594 новѣйшій вывѣдъ слова „Бойки“ про ф. И. Верхратского. Статью тую подаемо тутъ въ переводѣ:

„Въ Галычинѣ зовуть „Бойками“ имен-
но часть горняковъ поселенныхъ на просторахъ
межи Лемками а Гуцулами.

Назву „Бойки“ пояснювано розлично. Великій вѣдѣльцовъ Славянщины Шафарикъ перѣвѣсти назву „Бойки“ зъ выразомъ *Bojci* у Костянтина Багрянородного (949) и думая за-про-то, що рускѣ Бойки суть потомками от-тѣхъ *Bojci*, которыхъ сѣдѣлица — по свѣдоцтву Костянтина — межували зъ крапатою Фран-ковъ и Бѣло-Хорватчиною, а оршувались рѣ-кою *Δαλνυ* (Вислою). Навѣть въ Птолемее- (175—182) назвъ *Σαρβωκη*, рекою мѣсто *Σαρβωκη*, догадувано ся назвы нашихъ Бойкибъ. Пѣсля Н. Вагилевича походитъ назва „Бойки“ вѣдь *bojъkъ (бойкій = *rüstig, tüchtig, kampflustig*) — оттакъ „Бойка“ мало-бъ означати: туря, охочъ до бою, хорообръ (die *Tächtigen, die Kampflustigen, die Tapferen*). Другі хотѣли то-

кій про новелю екекуційну; 5) о. Горалевич з Угерска про плекане худоби; 6) о. Богдарь Кирчов з Довгого відчитав свою повістку засновану на тлі повісті Волод. Короленка „Сонь Макара“, приложивши єї до суспільних і економічних обставин; 7) п. Нарбжань про потребу образования руского жіноцтва. Крім цих зборів устроював виділя торжественний вечер в розовини смерті Т. Шевченка а дня 29 жовтня 1893 р. з нагоди перенесення мощей Маркіяна Шашкевича. На вечерках сая биткомъ заповняла ся селянами й міщанами. На вечеркахъ бували промови пояснюючі значіння Т. Шевченка і Марк. Шашкевича, а на збораняхъ викладали й відчитали були переплітані декламаціями, до котрихъ рвали ся сільські школярки й дівчатка, і продукціями міщанського хору під проводомъ дірєнта п. Геруса, учителя шкільного народнихъ. Вкінці філія выслала делегатів до Львова на похорони мощей Маркіяна і причинилась даткомъ [з добровольної складки] на сільський для Маркіяна венець відъ всьхъ товариствъ Стрийського Підгір'я.

Що-до читальні — виділя звернув у вагу на се поле і де-що удало ся зробити, хоч не стільки, скільки бажавъ, бо добра організація читальні по селахъ зависить найбільше відъ силъ місцевихъ. Читальні, засновані давнішими роками, скоро засполюли або давали лиш слабкі признаки життя. Заходами філії оживлено читальні в Лисятках, в Дашаві [з переїзною їх на читальні „Просвіти“] і на Ланахъ стрийських, а основано нові на статуті читальні „Просвіти“ в Семигінові [де в торжестві відкрити єї взяли участь як делегати виділя д-р'я Євг. Озаркевич і о. Ол. Бобикевич], в Яйківцяхъ [в повіті жидачівському], в Стинаві, в Довбичі. Крім того заходами філії „Просвіти“ засновано на взорі „Зорі“ львівської „Міщанську Бесіду“ в Стрию, котра скоро по завязанню числила по-над сотку членів. Щоб читальнямъ придати фондів, виділя філії чинивъ заходи о трафіки соли по читальняхъ, однак ти заходи остались безъ успіху, впрочім, якъ показало ся, й сама річ не представляє ся такъ корисною.

Після выказу зъ головного виділя членів „Просвіти“ було зъ кінцемъ 1893 року в повіті стрийському 229 а в жидачівському 127, а через філію приступило відъ часу завязання єї 93 членів, міжъ тими 23 зъ міста Стрия.

Приходу мала філія до кінця 1893 року зъ членських вкладокъ [т. є. 15% відъ тихъ членів „Просвіти“, котрі вкладали річні складали у філію] 133 р. 93 кр. Сего року мала філія надзвичайний дохідъ 45 ар. як даръ відъ стрийського товариства задаткового, котре уділило єї суму на внесенє члена заряду о. Федусевича, катихаї гімназії. [Зборъ высказавъ за се о. Федусевича подяку.]

На внесенє о. Б. Кирчова зборъ прийняв справозданє виділя до відомости безъ дискусії і уділив єму абсолюторію.

Наступивъ зборъ нового виділя і вийшли через акламацію: о. Федусевич, Іванъ

Вахнянинъ, д-р'я Олесницькій, А. Могильницькій, о. Горалевич, о. Ол. Бобикевич і п. Бойкевич зъ Стрия виділовими а селяне Василь Кухаръ зъ Угерска, Гудикъ зъ Станькова і Мелянъ зъ Довгого заступниками. На внесенє д-ра Олесницького головою філії оклякувз зборъ о. Федусевича. [Многочислуженный патріотъ проф. Ст. Дубравскій задалегідъ выпросивъ ся відъ вибору зъ причини свого віку.]

Внесенє або інтерпеляцій членів не було ніякихъ [мабуть зъ причини утомленя по двохъ зборахъ, а відтакъ ще й для того, що по зборі мавъ о. Кирчовъ відчитати свою популярну повістку]. Промовивъ ще лиш делегатъ головного виділя „Просвіти“ Ів. Белей, — вказавъ на велику вагу товариства „Просвіти“ для просвітнього і економічного подвигнення народу, особливо по розширенню статута відъ 1891 року, і поклавъ зборанымъ на серце дві справи: по перше, щобъ приєднували „Просвіти“ якъ найбільше членів, бо відъ числа членівъ зависить сила товариства і можливість сповнити все то, що статутъ постановляє, — а по друге, щобъ про зорганізованіє вже читальні „Просвіти“ в окрузі філії щиро дбали, ще незорганізовані чимъ скорше вводили в життє і нові засновували, бо-ж читальні „Просвіти“ після статута товариства дає змогу завести в кожній громадѣ такі порядки, що кожда може стати справді впроцевою. Поздоровивши збораныхъ в імени головного виділя до майкраснихъ успіхівъ в обохъ указанихъ напрямкахъ — делегатъ вручивъ виділові філії 30 примірниківъ Исторіи товариства „Просвіти“ якъ даръ відъ головного виділя для роздачі міжъ новихъ членів. Книжочки ті заразъ роздано.

Опівля о. Б. Кирчовъ відчитавъ зборанымъ свою повістку зъ народного життя — сатиру на деморалізаційні прояви по селахъ — і дбавъ відъ селянъ заслужену подяку.

По відчиті розійшли ся всь зъ повнимъ пересвідченємъ, що новий виділя, добраний зъ міжъ найлучшихъ сая Стрийщини, якъ найлучше поведе даліє дѣла філії „Просвіти“, славно почати відъ двохъ роковъ, — і в тихъ пересвідчено многі члени філії і відпоручникъ головного виділя складали щирі желання новому голові філії о. Федусевичу. Щастє Боже!

Церковно-політичний предложєня в угорскій палатѣ вельмож.

Середъ великого напруженя розпочала вчера угорска палата вельможъ нарады надъ предложєнями закона що-до свободи віроисповіданя, реценції жидів, релігії дѣтей і удержавненя метриків. Нарady вели ся дуже оживлені, а перше слово забравъ єпископъ Шляхъ в справі предложєня що-до свободи віроисповіданя.

Єпископъ Шляхъ заявивъ, що всь церковно-політичні закони доведуть церковь і державу до руїни. Вьмь лібералізму нищить ся основи моральности — а се наслідокъ того, що чужий духъ вдеръ ся в угорскі заса-

ды Предложєний провєть закона [що-до свободи віроисповіданя] вменю тяжко дотикає всьхъ релігій і дѣлає на користь анархізму і атеїзму. Безавіроисповіданьє єсть взагалѣ шкідлива і веде до революції, за-для чого держава не повинна єї стерпіти. Нарбдъ певно утотожнить безавіроисповіданьє з атеїзмомъ і такихъ реформъ зовсімъ не бажає.

Бувшій міністеръ просвіты, ір. Чакъ, заявивъ, що приймає предложєнє о безавіроисповіданьї зъ всьми параграфами безъ зміни. Вбнъ обговорювавъ віроисповіданьї відносини на Угорщині і твердивъ, що проектъ містить тільки ту новість, що ніхто не буде зневолюваний до віроисповіданя певної релігії. Отсе новість, котра цілкомъ відповідає духови сучасного законодавства. Треба подумати і про тихъ, котрі справді релігійні, але не можуть сполучити релігійности з віроисповіданьємъ. Треба подумати о Назарянинахъ, котрихъ зневолюють бути членами певного віроисповіданя і матеріально підпомагати се або то віроисповіданьє. Се річъ неморальна уважати за членівъ певного віроисповіданя тихъ, котрі зъ примусу належать до него. „Мы прецинь не першій — мовивъ Чакъ — котрі вводять ту новість; шкідливий єї наслідки до теперъ нігде не виявили ся. Нове предложєнє конечно і єго не можна відкладати. Признаньє безавіроисповіданьї єсть невдѣлочною konieczністю, за-для того поручаю прийняти параграфъ нового закона“.

Сербскій патріархъ Бранковичъ піднявъ, що проектъ закона грозить небезпечністю для єго церкви і вітчини, тому буде голосувати противъ прийнятя предложєня.

Кальвинскій єпископъ Сасъ згодивъ ся на спеціальні дебати, бо після него новий законъ означує поступъ. Вь наслідокъ реформи число звѣстныхъ релігій побільшить ся о одну, а мєнно о релігію жидів. То означує справдливість і усуває відвѣчне зло. Бесѣдникъ заявивъ, що відъ чоловікомъ поступу, але не напрасного поступу і для того відкладає параграфъ о безавіроисповіданьї. Безавіроисповіданьє не єсть логічнимъ наслідкомъ свободи релігії, а угорска держава не потребує обов'язковості, котрі не мають ніякого релігії. Вбнъ бажає свободи релігії, але не свободи безрелігійности і осуджує кожду неморальну вольність.

Міністеръ просвіты Єетвешъ боронивъ предложєнє, котре після єго думки не єсть ніякимъ иншимъ, тільки виплывомъ духа часу. Ніяке правительство не може для тихъ здобутківъ лібералізму замкнути ворота своєї держави. Опінія публична переймала ся тими здобутками, котрі не в виплывомъ якомсь хвилевон струї. Засади, що служать за основу тої новелі, доказали свою жизнєвѣсть. Засади індивідуальної свободи позичено у католицької релігії, котра не була релігією правительства, але віроисповіданьємъ угнетєнихъ. Тою індивідуальною свободою католицька церковь завсѣгдъ неуждала. Се дивний звичай, щобъ нинішній часъ представляв якъ збисуті. Ідучи за поступомъ, кождому лишає ся цілкомъ свободу; індивідуальности не вьжуть ніякої кайданы. І мы мусимо йти напередъ, щобъ додержати кроку здобуткамъ часу. Вкінці міністеръ полемізувавъ зъ попереднимъ бесѣдникомъ.

Стефанъ Сапарій выступивъ противъ предложєня, критикуючи єго остро і заявляючи, що не може голосувати за нимъ, бо не хоче признавати горожанства безрелігійности.

За прийнятьємъ проекту промовлявъ ще Келденъ, почіньмъ відпочено нарады до пятниці.

Поки що подаємо хідъ розпочатихъ нарадъ надъ церковно-політичними предложєнями після нинішнихъ телеграмівъ. Та годить ся примѣтити, що опозиція заходить ся, щобъ устѣти предложєня звалити. До теперъ же не знати, чи правительство буде мати більшость голосівъ, однакъ єно пильно старає ся, щобъ предложєня переперти.

Се й те зъ выставки.

Виставові куроры відзначили ще „Жѣночій Кружокъ“ зъ Коломиї сѣбнимъ медалемъ комітету выставки за показъ гафту на вовняній тканині і Івана Вѣленського медалемъ бронзовымъ комітету выставки за різби на дереві.

Погода загігвалась, та мимо того — сдл Kurjer Lwowski добре довиджує — на виставі мало бути досить особъ і зъ міста і зъ провінції. Особливо зъ провінції приѣздить много особъ оглядати выставу, користуючи зъ того, що вь готеляхъ і взагалѣ всюды настали нормальні відносини, і що теперъ найлучшій часъ оглядати выставу. Хто може, нехай їде до Львова — що-жъ? може дасть заробити ремѣсника, бо якъ лиш львівскій дописува-

тель до черновецкої Gazet ы роіск-єи — надъ Львовомъ зависає „дуже понурій настроій“. Львівскій купецъ і ремѣсники — мовить далше агаданий дописуватель — загально жалують ся, що зазнали великого заводу. Кождий зъ нихъ числять на величезний відбутъ вь часѣ выставки і выкидавъ послѣдній грѣбъ на приготуванє запасу товарівъ. А що многі не мали готівки, отже задовжили ся вь банкахъ — до уха. Купецъ відновлювали склєпи і переповнювали магазини товарами; отворено багато новихъ склєпівъ і підприємствъ підъ впливомъ сєй виставової горячки. „Вистава зверне всь видатки“ — такъ потѣшули себе. Тимчасомъ дійстєсть принесла гірке розчаруванє. Вь часѣ трєваня выставки, мѣсто взагалѣ заробляло небагато больше, якъ вь звичайній пору сезону. Нагороджений товари лежать вь магазинахъ, ремѣсники жалують ся, якъ давнѣйше, на бракъ заробку, а до того ще все пригнетєне, мовь передъ якою катастрофою. І дійстєно не одна фірма вже хитає ся і грозить банкрутствомъ...

Рухъ вь рускихъ товариствахъ.

Відъ Равы рускои пишуть намъ:

Вь нашій Равчині, де єсть дуже мало сѣльськихъ читальні, повитали мы радѣсно відкритє читальні вь селѣ Верхратѣ, близько Равы, основану на статутѣ товариства „Просвіты“.

Коли підготовлено основу підъ читальню та усунено труднощі, ставлені людьми неприязними розовини рускои народности, приступивъ о. Василь Плєшкевичъ, мѣсцевий парохъ і головний оснуватель, до відкритя читальні. Відкритє єї відбуло ся дня 22 вересня с. р. вь красно умазній канцелярії громадскій, вь присутности численно збораныхъ селянъ, свѣтської интелігенції і двохъ душпаствівъ, що умысво прибули на се просвітнє торжєство. По призваню помочи сє. Духа до такъ важного дѣла спійомъ „Царю небесный“ — відкривъ засѣданє о. Плєшкевичъ, пояснявши присутнымъ вь теплихъ словахъ цілє основуючої ся читальні. По тій вступній промові розказавъ о. В. Чернецькій зъ Сѣльця, до чого то дійшли люде черезъ просвіту вь свѣтѣ та що й Русинамъ не годить ся вь темнотѣ проживати, а о. Савойка, завѣдатель зъ Гребєного, розказавъ, що і вь біднотѣ селѣ може читальня красно розвивати ся. По відчитаню привѣтного письма відъ головного виділя товариства „Просвіты“, вписало ся вь члєны читальні 38 мужчинъ і 2 невѣсти, а опівля приступлено до вибору виділя і головы читальні. Головою выбрано одностєсно о. Плєшкевича. Для читальні верхратської подарувала „Просвіта“ значне число книжочокъ, а збільшила єго дарунками ще й оо. Чернецькій і Савойка. По відбѣваню многолѣтя цѣсарєвн, закривъ предсѣдатель зборы, а опівля всь присутні заспѣвали „Миръ вамъ братя“.

Бажаючи новій тій читальні „щастє Боже“ до єї красною розвою, надѣємо ся, що й сусѣдні села вступлять вь слѣды Верхратчанъ, та позаснують у себе читальні на статутѣ „Просвіты“ для єго добра. — К.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛІТИЧНЫЙ.

Вь міністерстві просвіты і віроисповіданя нагнали давно заповѣдженій зміни. Радникъ міністеріальний Брєчекъ, директоръ департаменту для выдавництва книжковъ шкільныхъ, перенесений вь ставъ супочинку зъ татуломъ шефа секційного. Натомѣсть два послы до рады державнон вбйшли до міністерства: ір Штірксъ іменованій радникомъ міністеріальнымъ ex (ra statum а проф. Шукулє іменованій зъ титуломъ радника міністеріального директоръ департаменту для издавництва книжковъ шкільныхъ.

За-для суперечныхъ вѣстей, котрі подають газєты о відносиняхъ молодод-Чехівъ до омолодинствъ, молодод-чєскій екекутивний комітєть оповѣщує: 1) На виявленє у внутрі сторонництва жаданє, щобъ і заступникамъ поступового напрямъ дати спримогу сформулувати євон домаганя, скликано на день 4 ого вересня засѣданє екекутивного комітету, на котрѣмъ явилсь деякі приклонники поступового напрямъ 2) Вь тѣмъ засѣданю станувъ екекутивний комітєть на становищи, на якѣмъ станула конвенція послѣвъ зъ дня 14 липня 1894 вь своїхъ рѣшеняхъ, мєнно, що „партія поздоровляє всьєє поступовє движєнє середъ молодшого поколѣня народу, якъ довго єно вь кождѣмъ вьзгляді підняєє ся проіграмъ і проводництву ліберальнон партії“, і що „екекутивний комітєть прийме і одобритъ у внутрі всь погляды і стрємлѣня, котрі дадутъ погодитись зъ хѣсномъ народу і політичнымъ станови-

мѣсто й, н. пр. головонька, ходитоньки мѣсто льокальн. головойка, ходитойки.

Вь слѣдуючѣмъ хочемо подати кілька примѣровъ згаданихъ формъ мѣсцевостныхъ.

А. Суцїнки: 1. gen. masc. (на ойко): домойко, сусѣдойко, даройко, вѣнойко (Кранз), цѣсаройко (м. цѣсарейко), городойко, парубойко, столойко, сынойко, шлюбойко, дубойко; (на єйко): батейко, панчєйко, татунейко, козачєйко, господарєйко (вь горахъ тільки: гаддѣ), Божейко, Спаситєлєйко, Івасєйко, небо-рейко. 2. gen. fem. (на ойка особливо часто): дѣвойка, дѣвчїнойка, дѣтноїка, головойка, грушойка (м. грушейка), родинойка, новинойка, неславойка, косойка, худобойка, калинойка, свѣтлойка, чєлядойка, сукманойка, полойка, копойка, ластѣвойка, нивойка, годинойка, войно-йка, вдовойка, травойка, вечеройка, горѣ-лойка, невѣстойка, горойка, вдовойка, вой-йка, спѣванойка, коровойка, ябланойка (Grummet), аутойка (Ente, укр. утѣнка, утка), робо-тойка, Украинойка, воборойка, лопатойка, ко-моройка; (на єйка): кринчєйка, кошулейка, Марисєйка, пшєнчєйка, ярачєйка, дорожєйка, Касюнейка, китасєйка. 3. gen. neut. (на ойко): дѣвчатоїко, воротойка (plug.); (на єйко): сєр-дєйко, личєйко, вочєйко, ранєйко, всєлєйко, щєстєйко.

Б. Приложники: (на ойкій): легѣй-кій (по при: легєйкій), довгоїкій; (на єйкій особливо часто): бѣлєйкій, милєйкій, дробнєй-кій, тяжєйкій, воронєйкій, тихєйкій, солодєй-кій, зелєнєйкій, молодєйкій, крутєйкій, малєй-кій, круглєйкій, молодєйкій, жєтєйкій свє-сєйкій, высєчєйкій, вѣлнєйкій.

В. При словьяки: хорошейки, пово-лейки, полєгойки.

Д. Уменшеніє формы неопре-

дѣлєнїка (infinitiv-a) глаголѣвъ: пасатѣйки, спатѣйки, любитѣйки, робитѣйки, ходитѣйки, сваритѣйки, вѣстѣйки, женитѣйки, дивитѣйки, козатѣйки.

Бойко єсть що-до свѣжихъ бѣє, абѣ і бѣ дуже дразливий. Коли Лємко уживає „лємъ“ смѣло, не внимаючи ся, Бойко, що лишє трохи побувавъ вь околицяхъ небойківскихъ, стєрежє ся уживати згаданихъ частинъ прихвальнихъ і чужинєць мусить мати у него вже багато довѣрья, коли вь єго притомности уживє звичайныхъ вь бойкѣвскѣмъ говорѣ частинъ бѣє, абѣ, бѣ, такъ якъ вь кружѣ мильныхъ то-варившѣвъ зъ рѣдного села. Бойки загаломъ вь краю сльвуть подобно якъ Воїтовъ вь старѣй Греції, котрихъ, якъ вѣдомо, уважано глуповатыми, а зъ любові для котрихъ сєтєво-рено виразъ βωμότηλον = незгарно, глупо, бовдуровато поводити ся. Тому не дивота, що Бойко ураженій вь євѣмъ почутю чєсти, вь стычности зъ сусѣдами бережє ся євѣю бесѣдою дати повѣдь до насмѣшокъ і поглуму.

Отже по нашѣй думцѣ назва „Бойки“ повстала зъ передразнюваня. Однакѣжъ понєжє она не лишє живе вь устахъ люду, а лє такожє ввійшла вже вь писмо, то і мы задержимо тогъ виразъ. Коли лучи просвітѣ і самѣобзнаня виникнуть вь народѣ глубше, тогдѣ щєзнє отгѣ глумлєнє і передразнюванє зъ узкого свѣтогляду виплыває, а і Бойко прийме євою назву євѣюкѣйно, безъ уразѣ. Вь кождѣмъ случаю мусить вислѣдовачъ рѣдного языка гѣдно оцѣняти властивості бесѣды бойкѣвскон і дякувати бодрымъ Бойкамъ, котрі не єдинъ ядрєнный виразъ славянскій і не єдинъ старинну форму вѣрно захъвали до днєшного дня.“

темь партіи". Въ часѣ дискусіи выявлено нахиль подати сгоронникамъ поступового направи нагоду до работи у внутрі партіи. Одиакъ рѣшеніе не залало, бо треба було дожиати ухвалы мужѣвъ доври въ справѣ новои організації. 3) На пбѣдѣшомъ засѣданнѣ рѣшено, що въ силу обовязуючого теперь організації статута въ зборахъ мужѣвъ доври можуть брати участь тільки дотеперѣшнѣ члѣны сев корпорации. Другі причины, котрі подають про незапросины поступовыхъ представитѣльв, ложны. 4) Відтакъ ексективный комитетъ рѣшивъ, що при переведеніи новои організації тільки ті личности можна уважати, котрі наглядно заявляють, що піднявлять ся програмѣ и проводомъ ліберального сторонництва". Въ наслідокъ того оповѣщенія якъ доносѣть зъ Праги, мѣжъ молодѣ-Чехамъ и Омладинствами мали збратися зносни.

Въ недѣлю вечеромъ выѣхала родина царска до Криму. Зъ царемъ поѣхали: жена, наслідникъ престола. вел. князь Юрій и Махайло, вел. кн. Ольга и кн. Николай грецкій. Збѣ долбунова доносѣть, що поѣзды царскій переходили тамтуды въ поведѣлокъ. Стация була обставлена войскомъ, а всѣ нѣшнѣ поѣзды зельзничнѣ были здержані. Поѣздъ царскій задержавъ ся десять минутъ, а ті, що бажили царя у вѣнѣ, розповѣдають, що выгладѣе незале та що всякій поголоски о лѣхѣмъ ставъ его здорѣвля мабуть пересадки. Догадують ся, що можливый скорый поворотъ царя до Спалы, бо войско пальнующе шляху зельзничного не естъ водѣликане. Пол. Согг. подае пбѣла доброй информации зъ Петербурга, що теперѣшнѣ ставъ здорѣвля царя не дае причинъ до болѣшой обавы. Скълькѣсть бѣлка въ мочи царя въ часѣ послѣднихъ шести тыждѣвъ доходила ледви до 1% токъ надѣють ся, що при водѣвѣдѣннѣмъ лѣченю та незначная скълькѣсть бѣлка скоро щезне. Впрѣмѣмъ теперъ будутъ выдавати ся частѣйше бюлетены урядові про ставъ здорѣвля царского, чтобы ухилити всякій неоправданъ поголоски. Вѣднѣ доносѣть Пол. Согг., що побуть царской родины въ Кримѣ потребае черезъ цѣлу зиму.

НОВИНКИ.

— Дирекція товариства "Днѣстеръ" надѣслала намъ отъ письма зъ просьбою о оповѣщеннѣ: Выдѣль краевый повѣдомльв рескриптомъ зъ дня 1 н. ст. червня 1894 ч. 26115 дирекцію товариства взаимныхъ обезпечень "Днѣстеръ" и дирекцію банку краевского, что на будуче, будинки служажы за ипотеку для пожитковъ черезъ банкъ краевый удѣлюваныхъ мусѣтъ бути постійно обезпечуванъ въ одномъ зъ краевыхъ товариствъ аскураційныхъ, именнѣ въ товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ, або въ товариствѣ взаимныхъ обезпечень "Днѣстеръ" у Львовѣ. По залагодженю формальностей повѣдомльв банкъ краевый письмомъ зъ дня 2 н. ст. жовтня 1894 ч. 26390 всѣ свои заступничтва о повѣдѣннѣ рескриптъ выдѣль краевому. Отже на будуче буде банкъ краевый приймаѣти при удѣлюваннѣ позичокъ ипотечныхъ также и полісы товариства "Днѣстеръ". Одиакъ аскураемо увагу, що всѣ давѣшнѣ должники банку краевского, котрі обовязали ся при зятяженнѣ позички обезпечити ся въ товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ и сугъ тамъ обезпечені, мають на дальше тамъ позбѣтати, якъ довго треваетъ ихъ зъобовязанье сурорѣвъ банку краевского. — Дирекція "Днѣстра".

— Товариство "Власна Помѣчь" оснувало ся въ сѣлѣ Рожновѣ повѣта снѣтинского. Дня 30 н. ст. вересня водѣвѣ ся першій загальнѣйшій зборъ при участі 35 членѣвъ, а головою товариства выбрано о. декана Михаила Заревна мѣщевоего пароха. Товариство, основане и статутъ доновненѣмъ о. Николаемъ Бачинскимъ зъ Милована, має услава розвитку а выборъ головы товариства дае поруку, що оно и буде розвивати ся на добро громадянъ рожадовскихъ. Щастѣ Боже!

— П. Саломея Крушельница, славно-звѣстная наша артистка-спѣвачка, одержала сими дѣлами запрошенье до чешкой оперы въ Празѣ. Одиакъ мамѣ того, что при своѣмъ чудовѣмъ голосѣ и выначномъ талантѣ могла бы бн. Крушельница вже нинѣ выступати зъ поводженнѣмъ, намірѣе она насампередъ посвятити ся якійсь частъ поважнымъ студіямъ, чтобы пбѣдѣйше выступити въ Празѣ и у Варшавѣ, де має также забезпечені выгущи.

— Посольские справоздатѣли складавъ вѣчера пополуночи въ Пильзѣ посоль до рады державной кс. Адамъ Конциньскій. На сѣ зборѣ явилѣ ся щось п-надѣ 50 селянъ. Зборѣмъ проводивъ и Степаньскій. Найжывѣшій дискусію выклала справа загального голосованія. Зборѣ ухвалили одностойно заявити ся противъ загального голосованія, а намірѣе жадати знесенія правъ барѣвъ и заведенія тайного голосованія. Вѣднѣ подякувано пословъ и ухвалено ему одностойно вѣтумъ доври.

— Вѣче адвокатскихъ нандидатѣвъ зъ Галичины, Буковины и Шлезка водѣвѣе ся — якъ мы вже згадували — дня 6 и 7 н. ст. жовтня у Львовѣ. Организационный комитетъ буде выжидати прибывающихъ до Львова участниковъ въ сѣла на головнѣмъ зельзничномъ дворѣ и на дворѣ Подзамче дня 5 н. ст. жовтня водѣ 6 он до 11-ой години вечеромъ и дня 6 н. ст. жов-

тня водѣ 6-ой до 11-ой години рано. Въ квартирнѣ бурѣ на тыхъ дѣбѣрахъ буде комитетъ удѣляти информации. Вечеромъ дня 5 н. ст. жовтня зберуть ся участники вѣча о 9-ой години въ мѣщѣмъ кассинѣ, чтобы п-завѣдомити ся. Вѣчѣмъ нарядѣ будутъ водѣвѣтисѣ 6 и 7 н. ст. жовтня водѣ 9-ой години рано до 1-ой пополуночи, на случай погоды въ музичной сали на выставѣ водѣ сали. Програма нарядѣ слѣдующа: 1) Відкрытьє вѣча и рефератъ предѣдателя комитету, д-ра Ст. Добецкого "О теперѣшнихъ водѣносныхъ кандидѣтъ адвокатуры"; 2) выборъ предѣдателя и двоухъ секретарѣвъ. Відтакъ вступитъ рефераты: о водѣносныхъ адвокатскихъ кандидѣтъ и необходимости основанія товариства для сего стану, о организационнѣ адвокатуры и стану адвокатскихъ кандидѣтъ въ Австріи въ порѣвнаннѣ зъ обовязующими въ томъ взглядѣ приписами въ другихъ европейскихъ державахъ, о репрезентации адвокатскихъ кандидѣтъ въ адвокатскихъ палатахъ, о судовѣй и адвокатскѣй практикѣ, о реформѣ адвокатского шенгѣ, о позорной адвокатскѣй практикѣ и о средствахъ для усуненія ея, о выборѣмъ правѣ кандидѣтъ адвокатуры, о правѣ заступства кандидѣтъ адвокатуры въ цивильныхъ и карныхъ справахъ, о выдѣлѣ проктованѣ цивильной процедуры на ставѣннѣ адвокатскихъ кандидѣтъ, о новыхъ средствахъ противъ покутаныхъ писарѣвъ, о правнѣйшѣй помощи для наряду, о т. з. "соліцитарѣвахъ" и ихъ водѣношеню до кандидѣтъ адвокатуры, о одностойно разѣвѣмъ часѣ працѣ, о потребѣ основанія часописа, посвященѣго справамъ кандидѣтъ адвокатуры и адвокатского стану. Крѣмъ того будутъ ще самостоятельнѣ внесенія членѣвъ, на обняті програмою комитету. Вечеромъ дня 7 н. ст. жовтня водѣвѣе ся працѣальный бенкетъ.

— Державнѣ стипендіи для краевыхъ фихѣвыхъ школъ. Міністеръ просвѣты установивъ водѣ 1 н. ст. сѣчня 1895 р. дванадцѣ стипендій державныхъ для ученикѣвъ краевыхъ школъ вѣ фихѣвыхъ робѣтнѣхъ, именнѣ: по двѣ стипендіи по 15 зр. мѣсячно для ученикѣвъ краевон школы ткацкой въ Короснѣ и ганзарской школы въ Коломынѣ, по одній стипендіи по 15 зр. мѣсячно для ученикѣвъ столярской робѣтнѣ въ Станиславѣ, робѣтнѣ стельмакской въ Грѣбовѣ, колодыско-боднарской школы въ Камѣнцѣ струмаловѣй, коншикарской школы въ Червоной Воли и въ Яелѣ, водѣнѣ по одній стипендіи по 10 зр. мѣсячно для ученикѣвъ коронкарской школы въ Закопанѣ и для ученикѣвъ шевской робѣтнѣ въ Угнѣвѣ. — Стипендіи признаеѣтъ для бѣдныхъ ученикѣвъ въ Галичинѣ, що намірѣють поселити ся въ краю яко промысловѣ въ томъ ремеслѣ, которого учить дотычна школа. Стипендіи роздае на мѣстничѣво въ порозумѣннѣ зъ краевымъ выдѣломъ на цѣлый часъ наука о скѣлькѣ постоитъ и поведење стипендіста водѣвѣдѣй Крѣмъ згаданныхъ новыхъ стипендій сугъ ще двѣ стипендіи державнѣ по 25 зр. мѣсячно для ученикѣвъ центрального курсу коронкарства у Вѣднѣ, походящихъ зъ Галичины.

— Суспензія австрійского генерального консула въ Новѣмъ Йорцѣ. Мы вже доносѣли, что австрійского генерального консула въ Новѣмъ Йорцѣ, д-ра Антона Палічкова-Пальмофрета, у вѣдѣно зъ его посѣды за дезавуація. Новѣйоркскій Morgenjournal принѣтитъ про се такъ близкій вѣстѣ: Передѣ тремя роками померъ въ Новѣмъ Йорцѣ богатый Сербъ Иванъ Русичъ, що ще 1852 року прийшовъ до Америки зъ Кошутѣмъ и тутъ добивъ ся миллионного маекту. Въ своѣмъ завѣщаннѣ записавъ Русичъ мѣжъ иньими 5000 долларѣвъ на сербскую школу въ мѣстѣ Бая, бачѣбодрогского комитату и 5000 долларѣвъ на шпиталь въ томъ мѣстѣ. По залагодженю обоухъ тыхъ записѣвъ поручено генеральному консулу Палічкови и переслано ему чекъ на 10.000 долларѣвъ до Верна на Моравѣ, де вѣнѣ тогдѣ перебувавъ. Вѣдѣ сего часу не було нѣчого чути про грошѣ, ажъ порушавъ ся справу президентъ угорского товариства въ Новѣмъ Йорцѣ Маркусъ Шницеръ. На его доносѣннѣ потягнуто Палічкова до одѣвчальности и вѣнѣ зобовязавъ ся сплатити згаданъ грошѣ ратами та сплативъ ажѣ 6400 долларѣвъ. Але безпосередню причиною его суспензіи было се, что вѣнѣ дезавуавъ 2000 зр., котрі цѣсаръ Францъ Іосѣфъ жертвувать зъ власныхъ фондѣвъ на нѣмецку поліклініку въ Новѣмъ Йорцѣ. Крѣмъ того закинуѣтъ Палічкови ще богато иньихъ неувѣдѣностей.

— Процѣсъ въ Кіевѣ противъ Поляковъ о зраду державу. Въ Кіевѣ, Уманѣ, Луцку и Житомирі розпочали ся въ роцѣ 1892 численнѣ ревизіи, а водѣтакъ арештовача Мѣжѣ публично говорено, что вырѣто заговоръ, котрый мавъ на цѣль звалити истинуюю ладѣ. Одиакъ ценою нѣкого не знавъ нѣкого. Ревизіи и арештованія лучено въ рухомѣ социѣлистичнымъ, котрый по скѣлькѣлѣтнѣйшѣй перерѣвъ розпочавъ ся на ново. Слѣдѣство вело ся въ наибѣлѣйшѣй тайнѣ, и ажѣ процессъ въ кѣвѣскомъ военномъ судѣ вывѣнявъ властиву рѣчь. Актѣ обжалованія закинуѣтъ 38 обжалованымъ, что ако агенты австрійского правѣтельства займали ся шпѣгунствомъ въ Россіи, складали присягу вѣрности австрійскому цѣсаревѣ, яко цѣсаревѣ всѣхъ Славянъ и польскому королевѣ, при чѣмъ вымѣгано водѣ нихъ фотографіи зъ власноручнымъ пбѣдѣномъ. Зъобовязали ся въ часѣ мира збирати вѣсти о розвѣщеннѣ войскѣ, о войсковыхъ таборахъ, розположеннѣ населенія, доставляти пляны крѣпостей и т. н., а въ часѣ вѣйны доклаѣти всѣхъ заходѣвъ, чтобы Австрія запевнѣти перевагу, а то подаванѣмъ звѣстоукъ о руху рѣсскійскихъ войскѣ, нищѣнемъ телеграфовъ, телеграфѣвъ, мостѣвъ, и выклѣкати повстанье на Украинѣ. Организациі мала бути дуже добра. Уряджено два бюра информации въ Варшавѣ и Кіевѣ; першѣмъ закинуѣтъ Доморѣдскій, другий Квятковский. Бюра переписувались умовленнѣмъ знаками зъ австрійскимъ вице-консуломъ въ Варшавѣ и однимъ польовымъ австрійскимъ войскѣ въ Краковѣ. Крѣмъ того актѣ обжалованія закинуѣтъ крадѣжѣ вѣсти зъ кѣвѣского штабу о роз-

мѣщеню войскѣ и намірѣ крадѣжи пляну крѣпости варшавской за 5000 рублѣвъ. Въ числѣ обжалованныхъ находѣтъ ся одинъ войсковый писарѣ, двоухъ Россійянъ и одинъ жидѣ, прочі переважно Галичане-Поляки. Обжалованныхъ суджено подѣ проводѣмъ генерала Моравского при замѣненнѣхъ дверехъ. Мимо обороны, котра збавала актѣ обжалованія и показувала, что повстанье польске — рѣчь выдуманѣ, засуджено Квятковского на тяжкій работы на цѣлѣ житѣе, 26 засуджено на тяжкій работы водѣ 2 до 20 лѣтъ, 8 на поселенье въ Сибѣри, двоухъ на два рока вѣзничѣвъ, а одну особу, Иваничу, увѣдѣно водѣ вѣны Засудженѣ внесѣ касациѣну жалобу.

— Товариство для вырѣбу и торговлѣ ризъ черковныхъ въ Самборѣ подае до загальнѣмъ вѣдомости, что зъ днѣмъ 1 н. ст. жовтня с. р. має до розпродажи готовѣ цѣвты до свѣчѣкъ на престолѣныхъ и на престолѣй катицѣ. Цѣвты по цѣнахъ: 50 кр., 1 зр., 1 зр. 50 кр. и 2 зр. за пару. Катицѣ по 2, 3 и 4 зр. за пару.

— Холебра. Зъ оглядѣ на пошесть въ краю выдало намістничѣво поручѣье до всѣхъ старостѣвъ, что зъ днѣмъ 1 н. ст. жовтня с. р. мае до розпродажи готовѣ цѣвты до свѣчѣкъ на престолѣныхъ и на престолѣй катицѣ. Цѣвты по цѣнахъ: 50 кр., 1 зр., 1 зр. 50 кр. и 2 зр. за пару. Катицѣ по 2, 3 и 4 зр. за пару.

— Дѣбнѣй вѣсти. Рада мѣста Львова мала именувати на нѣшнѣмъ засѣданнѣ почетными горожанами кн. Ад. Салѣгу, д-ра Мархвицкого и гр. Стан. Дѣбенского, але что згаданъ пп. выпросили ся водѣ той почести, то рада мѣста має высказати загально чѣсть для "творѣвъ" выставки. — Дня 9 н. ст. жовтня водѣвѣе ся въ Олександрѣ (стация зельзничнѣй Заршнѣ) вѣнчанье п. Іосѣфа Свѣриньского, окѣченѣго болова, зъ паннѣю Соф. Лавровскою, дочкою тамошного пароха.

Вѣдозва.

Кандѣгарія товариства "Просвѣты" у Львовѣ упрѣмѣе Ви. членѣвъ товариства, чтобы звалѣи залеглѣй вкладки членѣскѣй за минушѣй роки якъ также за роки 1894-й въ якъ найкоротѣмъ часѣ вырѣбнати, позаякъ дальшѣ книжечка товариства будутъ высылати ся лише тымъ Ви. членѣмамъ, котрі не залагають зъ вкладками.

При сѣмъ нагодѣ подае ся до вѣдомости Ви. членѣвъ, что Калѣндарѣ "Просвѣты" на роки 1895, яко книжечка 1 и 2 на роки 1895, буде розсылати ся Ви. членѣмамъ въ другій половинѣ мѣсяца грудня 1894 р. Хто зъ Ви. членѣвъ хотѣвъ бы скорше одержати Калѣндарѣ, звалѣи зголѣсѣти ся.

У Львовѣ дня 2 н. ст. жовтня 1894 р. За канцелярію Товариства "Просвѣта" у Львовѣ

Д-ръ Костѣ Лещицкій.
Андрѣй Скородинскій.

Наука штука и література.

— Д-ръ Михайло Збѣдѣвъ, адъюнктъ судовѣй въ Сараева и стипендістѣ министѣрства просвѣты, перебуваючій на студіяхъ науковыхъ въ Берлинѣ, написавъ студию "Die Theilpacht nach römischen und österreichischen Recht", котра сими днѣми выйде зъ друку накладѣмъ фірмы R. L. Prager. Buchhandlung und Antiquariat, въ Берлинѣ. Книжка обѣймае XII + 156 сторѣвъ и скупѣно аборѣшурована коштуе 4 маркѣ.

— "Шевченка и жітєвнич. Про значѣннѣ впливу Міцкевича в розвою поетичной творчѣсти та в генезѣ поодинокыхъ поемъ Шевченка. Порівнювача студія д-ра Олександра Колесса". Ся студія естъ водѣбиткою зъ III-ого тому "Записокъ наукового тов. ім. Шевченка", и коштуе 1 зр., а дѣбѣтѣ ви можна въ товариствѣ ім. Шевченка и Институтѣ Ставропольскѣмъ.

— 60.000 зр. выносить головна выграна львовской выставочной лѣтеріи. Звертаємо увагу нашихъ Вп. Читатѣльв на се, что тягнѣннѣ водѣвѣе ся 16 н. ст. жовтня.

Зъ симѣ числомъ розсылаемо "Каталогъ книгарнѣ Наукового тов. імѣни Шевченка".

Телеграммы "Дѣла"

Вѣдѣнѣ 4 жовтня. Нарѣды делегаций по-кѣнчатъ ся имѣвѣрно вже сего тыждня.

Берлинѣ 4 жовтня. Кѣуиз. Ztg. запѣрѣчуе, мѣвъ бы въ Россіи мали установити референцію на часть недуги царя. — Флѣта пѣмецка въ Азіи вѣхѣднѣй достала приказъ водѣплысти до хиньскихъ пристаней. — Вѣнчанье царевича зъ княгинѣю гескою водѣложено на неозначеннѣй часѣ.

Лондонѣ 4 жовтня. Скликано на нинѣ неспѣдѣвано раду министѣрскую. Вѣстъ та выклала запѣпокоєннѣ, а причину сликания толкуютъ двома сѣравами: конфліктѣмъ французско-англійскимъ на Мадагаскарѣ и войною хиньско-япаньскою. Побойують ся, что Хинцѣ можуть вырѣзати Европейцѣвъ и дѣятого потрѣбно выслати войска англійскѣй до Хинѣ.

Парижѣ 4 жовтня. Праса накинута острѣ на Англію на вѣстъ сликания рады министѣрской. Запѣрѣчуютъ, мѣвъ бы Англія оголѣсила блокаду всѣхъ пристаней Мадагаскару, але помимо того французскій резидентъ генеральнѣй въ Мадагаскарѣ одержавъ инструкціи, въ якій способъ має хоронити французскихъ колоністѣвъ на случай военныхъ кроковѣвъ.

Переписка Редакціи и Админістраціи.

— Вп. М. Зя. въ Мп. Зъ купѣну заплачено вже и на 4 кварт. 170 зр., тожъ прийдѣе ще 280 зр. — Вп. Др. Ко. въ Мѣв. До концѣ року ще 50 кр. — Вп. О. Чу. въ Мѣв. Годимо ся. — Вп. Д. Ел. въ Чѣб. До концѣ року ще 7 зр. — Вп. С. Кр. въ Лѣп. До концѣ року ще 7 зр. — Вп. М. Ко. въ Мп. Дѣбѣ. — Вп. И. Гар. въ Суѣ. Удѣйте ся проего и зъ грѣшми до Тов. ім. Шевченка по бажану карту. — Вп. А. Со. въ Йор. Годимо ся. — Вп. І. Лѣ. въ Гос. Книгарня Тов. ім. Шевченка Академічна ч. 8.

Надѣолане.

Юліанъ Панькевичъ въ Надѣвѣрнѣй

поручае ся Всч. Духовѣнству

яко

артистѣ-малѣрь.

339 1-0

Канцелярія адвоката

Д-ра СТЕФАНА ФЕДАКА

перенесена до дому при

улицѣ Костюшка ч. 10

336 (напрѣтивъ Банку краевского). 6-20

ОКУЛИСТЪ

Д-ръ АДАМЪ ШУЛИСЛАВСКІЙ

бувшій ассистентъ проф. Вижеркевича и бувшій демонстраторъ проф. Фука.

Львовѣ, улицѣ Гетьманьска ч. 10

ординуе водѣ години 12—1-ой и водѣ 3—4-ой.

188 46-2

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

ОПТИКЪ и МЕТАЛИКЪ "подѣ Коперницкѣй", Дѣвѣль, площа св. Духа (ул. Театральна ч. 6) и у глѣвѣ головного одѣву портѣу у великомъ выборѣ и во найдѣшевѣнѣхъ цѣнахъ: окуляры, пѣйеры, лѣорнеты, біоки, дѣлѣогляды, берѣжеры, аерометры, мѣроскопы, лѣны, компасы, райсѣйлы, лѣнты мѣрѣйны, пѣны, сібѣлы, мѣнометры и т. п. Устроєннѣ выдѣлы електричныхъ. Войскѣ направины выдѣловѣють ся пѣйкорше и найдѣшевѣе. — Замѣленнѣ зъ провинціи выдѣловѣють ся тожѣ. 4185

Бюро заряду ул. Академічна 5.

Фабрика штучныхъ НАВОЗѢВЪ

спѣлки командитовѣи

Юліана Ванга у Львовѣ

поручае зъ гарантією процентѣвъ и якѣстѣй складѣвыхъ частѣй

265 12-13

Мучку кѣстѣну и сунофосфаты

по можливо найдѣшевѣнѣхъ цѣнахъ.

Нѣжики водѣ 35 кр. и выше поручае

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ

номѣвнѣкъ у Львовѣ ул. Бѣнѣвъ ч. 3. Цѣнѣмъ дарѣвъ.

Помѣмъ мосяжнѣй до пѣва по 13 зр. — Лѣварѣ тумѣвъ до спускѣны пѣва и вина по 320 зр.

43-5 поручае

ШЕТРО ХИЛОПСТОВСКІЙ

торговля зѣвѣжѣна у Львовѣ площа Костюшка ч. 1 (напрѣтивъ катѣдрѣ).

Цѣнѣмъ зѣвѣжѣнѣхъ рѣнѣмъхъ продѣловѣють до розвѣрѣдѣности.

ТУТКИ

цигарѣтовѣй 1000 штукѣ 1 зр., поручае Ант. Мазурѣвѣвъ. Львовѣ, ул. Галицка ч. 12.

КОНТОРА ВІМЪНЫ

ц. к. управ. гал. анц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

купув и продає

всѣ ефекты и монеты

по курсу денного найточнѣйшій не вчисляючи
пѣякой провизіи.

Яко добру и певну льокацію поручає

- 4 1/2 % листы ипотечный
- 5 % листы ипотечный преміованый
- 5 % " " без премій
- 4 1/2 % листы товариства кредитового земского
- 4 1/2 % " " Банку правого
- 4 1/2 % позичку праву галицку
- 4 1/2 % позичку пропінатіну галицку
- 5 % " " буковинську
- 4 1/2 % " " угорскихъ зельзницъ державныхъ
- 4 1/2 % " " пропінатіну угорску
- 4 % угорскі облігаціи індемнізаційні

а всѣ ті паперы Контора вимѣны Банку ипотечного все
купув и продає

по найкористнѣйшихъ цѣнахъ.

ЗАМѢТКА: Контора вимѣны Банку ипотечного приймає водѣ
П. Т. купуючихъ всѣхъ вильосованъ а вже платитъ
мѣсцеві паперы цѣний, такожъ запашіи купоны за
готовку, безъ нѣякого водчисленія, а замѣсцеві лишъ за
водчисленіємъ справдошнихъ коштовъ.

До оскотѣвъ у котрыхъ вышліи купоны, доставляє новы
аркуші купоновъ, за зворотомъ коштовъ, котрі самъ поносить.

МАГАЗИНЪ и РОБОТНЯ

Футеръ

ФЕЛИКСА и ЮЛІАНА ЛЮБЕЛЬСКИХЪ

ул. Валова ч. 3 у Львовѣ

Поручають на зимовый се-
зонъ всякій можливый родъ
футеръ въ шкѣркахъ, готовый
футра и всякій иншій артикулы,
що входять въ обсягъ куп-
нѣрства посяла найновѣйшихъ
фасонѣвъ, такожъ приймають
покрыты и переробкы на новы
фасоны, чистячы по найни-
зшихъ цѣнахъ.

Цѣнники на жадање франко.
(Импреса) 335 2-12

Ученикъ

VII-ой гімназіальной класы
гладяє лекціи на село.

М. З. poste restante Калущь.

337 2-3

Кароль Гавсвальдъ

Станиславѣвъ ул. Сапѣги ч. 3

порукає

всякій зельзній товаръ, зная-
ды и приборы господарскы,
окуты до вѣконъ, дверей, ку-
хнѣ и мебѣль, знаяды для
всѣхъ ремесель.

Выробы ножовничій власной
фабрики, англійскы и зъ Золин-
генъ Генкельса. Машины до
пяти и огнетривалы касы.
Кромѣ наведенныхъ товарѣвъ
мѣю ровніи инші входячы въ
обсягъ зельзной торговлѣ
по найдешевшихъ цѣнахъ.

Поручає такожъ выробы ко-
шикарскы зъ власной фабрики
Илюстрованіи цѣнники даромъ
и оплатно. 16-26

Дрогерія

В ЛЕВІАНА РІТТЕРМАНА и С-ки

въ Станиславѣвъ

порукає:

Рѣзноцѣпный и найрозлич-
нѣйшій фарбы для маларѣвъ, цу-
корниковъ, и господарѣвъ,
кислы, французску масу и бур-
штиновыи лѣкъ до помостѣвъ.

Золото и бронзы, різныи ля-
керы, артикулы аптѣчній, гумово-
хірургічній, парфумы и туалетно-
выи артикулы, такожъ средства
до дезинфекціи.

Свѣжу коровянку и текто-
графічну масу по найдешевшихъ
цѣнахъ. 293 8-13

НА СЕЗОНЪ ОСѢННИЙ

Просить ся ласкаво всѣхъ Вп. Гостей выставовыхъ пересвѣдчитися о дивной
дешевости осѣнныхъ и зимовыхъ товарѣвъ, вже спровадженихъ въ великой сѣблѣности.

Слѣдуючіи товары продають ся по незвычайно дешевыхъ цѣнахъ доки истнує

запасъ:

- 1000 модныхъ муфѣвъ для дамъ и дѣтей 120, 150, 2- до 5- зр.
- 1000 кожаныхъ шапокъ для дамъ и дѣтей 120, 180, 220 до 4- зр.
- 1000 фланельовыхъ и суконныхъ блузокъ осѣнныхъ и зимовыхъ 250, 3- до 6 зр.
- 500 пальто водобокныхъ по 250 до 4- зр.
- 1000 хустокъ Гімалайя, найбольшій родъ 175, 225 до 4- зр.

Конфекція для дѣтей.

- 4000 наймоднѣйшихъ суконныхъ на осѣнь и зиму 180, 250 зр.
- 1000 модныхъ плащиковъ на осѣнь и зиму водѣ 4 зр. и выше.
- 3000 одаговъ для хлопчѣковъ у всѣхъ величинахъ по 180, 2- зр. и выше.

Особливый новости въ стяжкахъ, воляхъ, капелю-
хахъ дамскихъ и дѣтскихъ, рукавицѣхъ, гус-
тахъ, панчохахъ, парасолахъ до дощу, блю-
захъ шовковыхъ и вѣнскихъ, шляфокъ, ко-
стюмахъ и неплѣжахъ надѣвшии власне въ
великой сѣблѣности и доповняють ся щоденно.

Особливша гуртовна продажъ принадѣла

въ водѣвъ занавѣсъ, капъ и килимѣвъ.

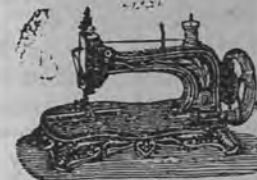
- 5000 капъ на столы по 75, 120, 190, 250.
- 4000 капъ на лѣжка по 2, 250, 3, 350, 4.
- 800 великихъ капъ на столы и лѣжка, дающихъ
ужити ся на обѣ стороны (выробъ килимѣвъ)
по 190, 250, 4, 6.

Всякій въ провинціи надѣмланій порученія полагаше ся найсвѣстнѣйше и найкорше.

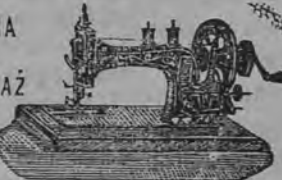
Зъ глубокимъ поважаніємъ

Зарядъ магазину AU LOUVRE

у Львовѣ, площа Напѣтульна ч. 3.

ROK ZAŁOŻENIA
1872
ROCZNA SPRZEDAŻ
750
MASZYN

JÓZEF JWANICKI

LWÓW. HOTEL ŻORZA

CENY MASZYN OD 25 DO 65 RATAMI PO 4 ZŁR. MIE.

PROSZĘ ŻAŁAĆ CENNIKI

AGENCI CHODZA
PO DOMACH
Z MASZYNAMI
TYLKO Z FABRYK
ŻYDOWSKICH.

Кравецка робѣтня

мри улицы Третього мая ч. 2
въ СТАНИСЛАВѢВѢ

приймає

всякій замовленія входячы въ
обсягъ кравецкыи якъ для Вп.
Публики цивильной такъ и
для Веч. Духовенства.

Приймає такожъ

работы войсковыи.

Роботу, що не подобає ся,
вымѣнюю.

298 8-52 Зъ поважаніємъ

Петро Геркоперець.

По значно зниженихъ цѣ-
нахъ выпродає всякихъ това-
ровъ блаватныхъ зъ причины зам-
кнення торговлѣ въ магазинѣ На-
роля Матяса перше Вильгельма
Сидора площа Марійска ч. 4. Львовѣ.
250 24-24

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовленія и посередничить
въ закупнѣ:

СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ

вирѣсть зъ фабрики

Іа по 78 зр. Іа по 72 зр. за 100 кильограмѣвъ
лосо фабрика.

Мыло найлучше

при замовленю найменше 30 кильогр. по 20 кр.
и 31 кр. за кильограмъ, окромѣ транспорту, ко-
трый вынесе 2 до 3 кр. водѣ кильограма.

При замовленю просимо о точне поданье
почты и стаціи зельзницов.

4038

СТАРІЙ

Одинъ удѣль 5-зр. и 50 кр. вписове.

ФЕЛОНЫ

Поручає ся

ТОВАРИСТВО

для выробу и торговлѣ

РИЗЪ ЦЕРКОВНЫХЪ

ВЪ

САМБОРѢ.

Выробѣтъ ризъ заниманотъ ся
выключно
по священникахъ
293 5-52

Сплата ратами допускає ся.

до направи

Велика львѣвска льотерія выставова

Тягненіє невѣдлично дня
16 н. ст. жовтня с. р.

ГОЛОВНІЙ ВЫГРАНІЙ

60.000 зр., 10.000 зр., 5.000 зр.

готовкою зъ потрученіємъ лишъ 10%

Львѣвскіи льосы выставовіи

по 1 зр. поручає:

Іосифъ Рознеръ домъ банковый

М. Ионасъ " "

Шеленбергъ и Крайзеръ " "

такожъ адміністрація „Дѣла“ 279 41-7

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватися на нашу часопись.

ДѢЛО

Виходить у Львові щодня (крім неділі і руських святах) о 5-й годі по полудні. Літературний додаток «Вісник» найменшійших новітніх виходить по второці, а по второці і п'ятницю на переміну рахунок з Даломі.

Передплата і нисерати приймають: у Львові Адміністрація ДѢЛА у.л. Ваторія 24, Центральне бюро оголошень у.л. Коперника ч. 11, і Бюро газет у.л. Кароля Імперія 9, у Відні: М. Дукес, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek, I. Wollzeile 8; Oppelk, I. Stubenbastei 2. J. Danneberg, I. Wollzeile 19. В Франкфурті і Гамбурзі: М. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Comp. В Пешті: E. Misrachy & Bez. Akademischegasse 6.

Передплата на ДѢЛО і належитість на нисерати платити в Львові.

Передплата на «ДѢЛО» з літер. додатком в Австрії: за границею: на цілий рік . . . 18 ар. на цілий рік . . . 24 ар. на пів року . . . 9 ар. на пів року . . . 12 ар. на чверть року . . . 4 ар. 50 кр. на чверть року . . . 6 ар. на місяць . . . 1 ар. 50 кр.

у Львові: на цілий рік . . . 16 ар. на цілий рік . . . 8 ар. на чверть року . . . 4 ар. на місяць . . . 1 ар. 35 кр. Редакція, Адміністрація і Експедиція під ч. 24 у.л. Ваторія. — Рукописи вставляють на лінійку попереднього виступу. — Редакція неопечатаних віршів не повертає. Пощаджених чисел коштує 8 кр. в. а. Оголошення приймають за кошту 6 кр. в. а. однієї строки виступу в рубриці «Надбавки» по 20 кр. в. а. вихідний час за кошту 10 кр. в. а. в. а.

Промова пос. Ол. Барв'їнського

виголошена дня 1 жовтня під час Генеральної сесії при будівстві міністерства справ заграничних. (Після стенографічних записок.)

Высока делегация!

Если забираю голос в том выс. зборе подчас дебати надъ preliminary министертства справъ заграничныхъ, то цѣлкомъ не маю намерѣнія запускать ся на широку область заграничной политики и въ далекаго политичн. заявлени. Але помимо того най менѣ буде вольно по заявленихъ зб стороны Впов. передбѣдливостѣ, высказати чувства и погляды руского народа числячого 21 миллионѣ душъ, зъ чого три миллионы належать до нашої монархії, и котрѣ — помимо всѣхъ водѣвней та рѣзницѣ партійныхъ, якѣ цѣлкомъ природно мусять бути въ кождѣмъ живѣмъ народѣ — зъ непохитною вѣрностію стоять при нашімъ улюбленѣмъ монархѣ и габсбургскѣй династії та при австро-угорскѣй монархії. (Славно!)

Зарбано явля Найвысша промова такъ и експозе Г. Е. министра справъ заграничныхъ въ комісія бюджетовѣй зазначили загальну политичну ситуацію вповнѣ користною а водно сими до поодинокихъ державъ дружнѣйшими, такъ що оправдана наша надѣя на можливість, такожъ и въ будучности безъ перешкоды користати зъ добродѣйствъ мира. Се потѣшающій фактъ, що удержанье мира, котре есть цѣлю тридержавного союза, не лишъ вжило ся въ перевѣдѣ населенія, входячого въ складъ тридержавного союза, але що такожъ державы, котрѣ досѣ досѣ далеко стояли водѣ тридержавного союза, покидають мало по малу недоверѣ до него и признають властиву цѣль политичн тридержавного союза. Се тѣмъ болѣе потѣшающе, что не лишъ такѣ державы якъ н. пр. Румунія и Англія дружнѣйше водносятся ся до заходно-европейскихъ державъ центральныхъ, але что такожъ Франція и Россія, котрѣ заявля были досѣ недовѣрчиве становиче супротивъ тридержавного союза, заявляютъ болѣе зичливу прихильность.

Тожъ если удержанье мира має велике значѣнье для нашої монархії взагалѣ въ такѣмъ часѣ, коли береженье матеріального добробыту вымагае якъ наибольшого напряженія всѣхъ нашихъ силъ, то се вельми важне для мови вузшой вѣтчины, Галичины, котра не обходимо потребуе мѣра для своего культурного развитку.

Дуже користний успѣхъ нашої мирной политики має завдяжити австро-угорскѣй монархії управѣ министертства справъ заграничныхъ, ко тру веде водѣ многихъ лѣтъ Г. Е. министр справъ заграничныхъ зъ великою свѣдомостію и надзвичайнымъ талантомъ. Тожъ понятну, що цѣла делегация приняла заявленье Г. Е. министра въ комісії бюджетовѣй однодушно зъ великимъ удовольствіемъ, а я думаю, что мы всѣ бажаемо, чтобы водносны до поодинокихъ державъ опѣрти на тѣхъ выпробованѣй основѣ, удержали ся и скрѣпили ся та чтобы та политика тридержавного союза могла мати якъ найбольшій успѣхъ.

Що правда, то зъ молодѣ-ческой стороны поднесено противъ той политики протестъ, котрый повторяе ся въ томъ выс. зборѣ водѣ трехъ лѣтъ. Ту политику осуждае ся зъ притѣвля економическихъ, политичныхъ и национальныхъ, Россію ставляе ся природнымъ, историческимъ союзникомъ Австрії, а союзъ зъ нею выхвалюе ся яко убѣдленье водѣ давнихъ тагарѣ войсковыхъ и представляе ся его симпатичнымъ для вельми значной болѣшности славянского населения Австрії.

Нестѣйность тѣхъ мотивѣвъ выказавъ вже Г. Е. п. министр справъ заграничныхъ въ своемъ експозе такъ основно, что уважаю злишнимъ про се говорити. Однако най менѣ буде вольно дещо екзакати про национальн. чувства, котрѣ побѣла бакала молодѣ-ческихъ делегатѣвъ, котрѣ бы бути мѣрдатными въ нашімъ заграничнѣй политичѣ. Дуже сумнѣваю ся, чи болѣе чешского народа, а вже не говорити о вельми значной болѣшности славянского населения нашої монархії, повятала бы симпатично розвиванье тридержавного союза и союзъ зъ Россією, тѣмъ болѣе, что я самъ знаю, а се и при-

знали менѣ такожъ деякі молодѣ-ческі послы, що симпатии, голошені русскими органами панславистичными для славянскихъ братѣвъ иначе звучать а иначе заявляютъ ся зб стороны системы, яка тамъ пануе. Досѣ згада-ти лишъ про звѣсту всѣмъ славну Кавльбарскаю и про тѣ сумнѣй досѣды, якихъ зазнали чешскі поселенці на Волыни и въ нынѣшнѣхъ областяхъ Россіи подѣ взглядомъ національнымъ и вѣроисповѣднымъ.

Однакъ полишаючи се власному осудови дотичныхъ народѣвъ славянскихъ, хочу лишъ дуже коротко пояснити становиче руского народа, котрый я тутъ маю честь заступати, и прошу выбачити, если при томъ доторкнуе минувшину та дещо надужно терпеливости Выс. збору.

Рускій народъ, по велико-русскимъ найчисленнѣйшимъ мѣжъ Славянами, служивъ довгий столѣтъ для християнской Европы заборолѣмъ противъ переваги азійскихъ ордъ. Русины, покреніи Литовцями, принесли имъ свою культуру, а руска мова була довгий часъ мовою урядовою и двѣрскою литовскон великокняжон династії Ягайлонѣвъ. Прилученьемъ рускихъ княжествъ, принадлежнихъ до Литвы, стала польска республика великою державою, що сягала водѣ Чорного до Балтійского моря и мала великій впливъ на подѣвъ австрійскихъ краѣвъ дѣдичныхъ. По войнахъ козацкихъ выкликанихъ политично побѣдѣйшихъ володарѣвъ Польщѣ, припала вельми значная частина рускихъ краѣвъ подѣвъ державы московской, котрѣй Русины тѣмъ способомъ допомогли не лишъ до тепѣршного великодержавного становича, але такожъ до культурного развитку, бо русскі учені и писателѣ зъ Кііва перенесли культуру до варшавскон Москвы. Однако автономія, яку заварували собѣ козаки, була побѣдѣйшими володарями Россіи мало-помалу знищена, кожда заява національн. самосвѣдомости придавлена и гноблена, а руска мова прогнана зъ церкви, школы и публичного житія. Се для Европѣйца майже неможливо, что въ Россіи въ 1876 р. мѣгъ появиити ся указъ, котрымъ зборонено ввозити русскі книжки и брошюры, — напове могли бы думать — вмовѣрно политичнѣй, соціалістичнѣй або взагалѣ агітаційнѣй писема — о нѣ! мой панове — ввозити русскі переклады писема святого, томерову Одиссею, русскі журналы для роднѣвъ, часописы для руской молодежи и т. п. (Слушайте! Слушайте!) Рѣвножъ и въ самой Россіи зборонено выдавати книжки и брошюры въ руской мовѣ, а сего такъ остро пальнують, что на примѣръ одно передъ тѣмъ указомъ выдане руске популярне поученье о холерѣ вже не смѣло появиити ся въ Кіівѣ и Одесѣ въ 1892 р. въ другѣмъ выданіи. (Слушайте!) Въ Россіи выдають ся книжки школьнѣй въ фінской, татарскѣй и иншихъ мовахъ, але въ руской мовѣ выдати букварь остро зборонено та для 18 миллионѣвъ Русинѣвъ въ Россіи нема вѣднои руской школы народнои. (Слушайте!)

Длятого не лишъ кождѣй Славянинъ, але взагалѣ кождѣй свободолубный человекъ по-розумѣ, длячого Русины не мрѣють про союзъ зъ Россією и не дають одушевити ся зміряющими до того высказаніи. Можна лишъ жалѣти, что въ одной европейскѣй державѣ подѣ концѣ XIX столѣтъ можливый такѣй станѣ, котрый невоно не може причинити ся до болѣе интимныхъ водносинъ мѣжъ Австрією а Россією, чого бы а щиро хотѣвъ бажати.

Тѣ незвычайно несчастнѣй мѣры Побѣдоносцева и его органовъ зміряють до того, чтобы все аргументуванѣ та загниати въ рамена той панславистичной, а радше панросійской поліца усе поглощающей. О такѣ, сей полѣзъ простягае свои рамена навѣтъ по Русинѣвъ, проживающихъ по-за Россією, чтобы ихъ при помощи рафинированныхъ агітацій зловити, а несудимыхъ налякати вѣдѣйшимъ терроризмомъ, якѣ выконують его орудія, та снѣннати самостоятельный культурный развитокъ Русинѣвъ въ Австрії.

Сей несчастный станѣ, истинный въ сущѣднѣй наші державѣ, скрѣпленъ еще болѣе въ рускомъ народѣ привязанье до Австрії, въ котрой бачимо пристановиче для свободного и успѣшного развитку. Тожъ скрѣпленье самосвѣдомости народнои и развитокъ индивидуальности народу руского заслужують на повну увагу и якъ найсильнѣйшу подмогу зб стороны всѣхъ дотичныхъ чинниковъ; се лежить не лишъ въ нашімъ власнѣмъ, але такожъ и въ интересѣ нашихъ племѣнныхъ сусѣдѣвъ въ Галичинѣ, а зарбвно въ интересѣ цѣлой монархії — культурнымъ подвигненьемъ руского народа вытворити заборолѣ для австро-угорскон монархії и заходно-европейской культуры на окраинахъ Востoku.

Тридержавный союзъ причинитъ ся такожъ зъ своей стороны до выдвигнѣя и охоронѣ того заборолѣ. Длятого заявляю яко заступникъ Русинѣвъ, что годжу ся на политичну тридержавного союза, котрой цѣль удержанье мира и котра придержуеъ засады «Балканъ для народѣвъ балканскихъ» та буду голосувати за бюджетомъ. (Славно! Славно! Бесѣдни крѣпко Гратулюють зъ многихъ сторонѣ.)

Письмо зъ Городенщины.

[Открытие и посвящение локало филіи «Народной Торговли» въ Городенцѣ. — Народа въ справѣ заложения повѣтового жѣночого товариства для продукціи промыслу домашнои.]

Дня 2 н. ст. жовтня с. р. водбуло ся въ Городенцѣ посвященье ново-заложенои 13-ои зъ черги филіи «Народной Торговли». По служѣбъ Божѣй въ приходскѣй церкви, котру водѣслужили мѣсцевый парохъ о. Левицкій, о. Дрогомирецькій зъ Ясенева, о. Осадца и Бобикъ сотрудникъ городенскѣй, выголошѣвъ о. Зеновъ Шухевичъ зъ Ташковецъ проповѣдь въ дусѣ патристичномъ, зываячи Русь городенскую и зъ околищъ, чтобы тоту молодутину сусѣдѣйныхъ нашихъ змаганъ подперли, теплооту огорнули и дала доказъ свѣдомости и жизнениости нашихъ силъ. «И чужому научайтесь и своего не цурайтесь!» — почавъ проповѣдникъ словами Шевченка. — Чужою для насъ Русинѣвъ стала ся була до недавна торговля, мы забули, якъ колѣси батьки нашѣ договоры торговельнѣй заключали зъ Царгородомъ, якѣ права и обязанности за Олега и Святослава приймала Русь супротивъ «гостей» царгородскихъ. Мы забули, что нашѣ мѣста на повнѣчи, якъ Новгородъ зносили ся зъ Ганзою нѣмецкою, або якъ уже въ недавнихъ часахъ чумаки вели торгъ рыбою и салѣю по Украинѣ и нашімъ краю. Мы тепѣрь, идучи за рухомъ часу, беремо ся зъ иншого боку до дѣла, свѣдомѣ того, что тѣлько мы вартѣ, кѣлько публичной думки мѣжъ нами живе и пожертвована для неи. Мы не выходимо на барашѣ, а тѣлько спѣльными силами хочемо вытворити русскі институціи, до бы нашѣ люде мали свои пристановича и въ той способѣ воскресили колишню работу батьковъ. По проповѣди, котра нагадала намъ бувальщину нашу и повѣляла на насъ духомъ предѣвъ нашихъ, удали ся всѣ присутнѣй, мѣжъ ними много панѣвъ зъ околищъ, до локало «Народной Торговли». Тутъ мѣсцевый парохъ о. Левицкій довершилъ чину посвященья.

Наша городенская Торговля Народна цѣлымъ устроѣмъ своимъ внутрѣшнымъ, чистоту, порядкомъ и вкусомъ въ урядженіи уняла всѣхъ за сердце. Слѣдно тутъ було на кождѣмъ мѣсцѣ теплу руку своихъ людей — нового управителя п. Крижановского и касіерки паннѣй Дригничѣвной, котрѣ видко не пощадили щирости и труда, чтобы тоту нову руску дитину вырастити якъ найкрасѣе и представити ся якъ найпривабливѣе сусѣдѣйности нашімъ. Мы чулисъ тутъ всѣ въ своей теплой, руской хатѣ!

Колѣ по посвященью парохъ о. Левицкій зложивъ свои желанія на поведѣенье сего нового дѣла присутному директору п. Нагѣрному, промовивъ п. Нагѣрный такъ спокойно а гарно, стѣлько пожертвованія щирого труда, далекои водѣ всякого шуму и штучного блеску, видно и чути було въ словахъ того дѣятеля, что найтяжѣйшій ворогъ нашої институціи мусѣвъ бы умовкнути та покоритисъ передъ ретельнымъ трудомъ и любовью дѣла. Тожъ и водѣдѣвъ п. Нагѣрному въ тѣмъ дусѣ посолѣ д-ръ Т. Окуневскій, увѣряючи дирекцію Народной Торговли, что якъ любовь зродила нове се наше дѣло, такъ и любовь будемо мы его тутъ держати.

Зъ поднесенымъ, якъ рѣдко, настроѣмъ духа присутнѣй приступили водѣ разу до закуп-

на товаровъ, а закупъ вечерѣ минувъ, уже выказала каса доходу 113 ар. 22 кр., а се чейже не мало зъ огляду, что день 2-ого жовтня не бувъ днемъ торговымъ та й припало свято жидѣвскѣ, отже нѣхто до мѣста не прибувъ, хто не мавъ намерѣнія бути въ Народной Торговли.

Такъ власными силами сотворили мы нове дѣло, покликани до житія институціи руску въ повѣтѣ, котра, водѣдѣвно до повѣтового мѣста, хочъ не може прибрати мѣры столичной а все таки буде въ салѣ крѣмъ управителя и касіерки уже затруднѣна свѣжо вступившу тутъ практикантку, платного помѣчника и свѣжо вступившого практиканта, отже пять рускихъ особѣ. Радости нашої и поднесенія духа не замутили намъ и такѣй пригоды, якъ заходъ нашихъ najserdeczniejszychъ, чтобы не допустити Народной Торговли въ Городенцѣ до узаконѣя концесіи на комнату до свѣдѣнъ або доносы, до сторожи скарѣбовѣвъ, что Торговля не зголосивши на 14 денѣ поспѣрѣдъ до компетентныхъ властей финансовыхъ продажи цукру, вина и вудженины, позволила собѣ артикулами тѣмъ гостей своихъ приимити а взгляду товары тѣ протати. Се все намъ лишъ дало силы и бодрости — ажъ до такыхъ способѣвъ противника нашѣ мусять сягати, чтобы намъ пакостити! Просимо лишъ такъ дальше! Мы зъ чистымъ дѣломъ свѣтла не боимъ ся!

Користаючи зъ нагоды зѣзду околичной интелігенціи на водѣкрытѣ филіи Торговли, зѣбрали ся женщины зъ повѣта городенского, чтобы остаточно порѣшити справу за основанія жѣночого товариства въ Городенцѣ за дѣла селянскихъ продуктівъ промыслу домашнои.

Въ «Дѣлѣ» була вже згадка про сѣ змаганія нашего жѣноцтва, то тепѣрь екажу лишъ тѣлько, что на зборѣ зъ нагоды посвященья Народной Торговли рѣшили зѣбравѣй панѣ заснувати на удѣлахъ по 5 ар. товариство, котрого члены мають обовязокъ — кожда въ своемъ селѣ приглядатисъ продукціи селянскѣвъ въ нашімъ повѣтѣ и въ околищѣ, а що тѣлько знайдѣсь замѣтнѣйшого, что могло бы чи вже въ тепѣршнѣй чи въ убогѣй формѣ знати водѣбуть чи то въ «Народной Торговли», чи въ «Гуцульскѣй Сиблѣ» въ Колодѣмъ чи въ краѣвѣмъ Базарѣ у Львовѣ, все то взяти въ свои руки, працюею заощикуватисъ а продукты доставляти на широкий рынокъ. Якъ думка ся, котрой иніціаторками были панѣ Козловска зѣ Стрѣльча и панна Ольга Шухевичѣвна зъ Ташковецъ есть жизненио, посвящѣти хоть-бы той фактъ, что отъ примѣромъ панна Ольга Шухевичѣвна въ одаѣмъ селѣ Ташковцѣхъ дала вже можливість заробити сѣльскимъ дѣвчатамъ за илѣтенье самыхъ гердаѣвъ зыжы 400 ар.

Въ дуже цѣкавой дискусіи, въ котрой брали участь такожъ и мужичны, д-ръ Окуневскій и п. Нагѣрный, показало ся, что трохи не въ кождѣмъ другѣмъ селѣ городенского повѣта продукце ся щѣе такого, что рѣшучо годить ся, чтобы его довести на ширшій рынокъ. Крѣмъ вышнѣвъ, котрыми Городенщина вызначе ся за дѣла мѣшаныхъ расѣ людей, якѣ тутъ мѣжъ базисомъ Днѣстра и Прута зъ давнѣ-давна позбавили ся [Русинѣвъ, Мазурѣвъ, Татарѣ, колымн козацкѣй Поточского въ Сѣрафинцѣхъ и т. д.] виробляють ся пречуднѣйшѣ соломѣйнѣй капелюхи, плетѣннѣй кресла, скатерти, поясы обгортки, и т. д. [и. пр. въ Поточскахъ, Дудкахъ, Сѣрафинцѣхъ, въ Стрѣльчѣ, въ самой Городенцѣ и т. д.]

Справѣдливои потѣхою для иніціаторѣвъ городенского товариства жѣночого була заява п. Нагѣрного, что рѣвночасно зъ снѣмъ товариствомъ, хочъ независимо водѣ акціи городенского жѣноцтва, рѣшивъ львѣвскѣй «Клубѣ Русинѣвъ» такъ само завязати краѣве товариство продукційнѣе для подмоги жѣночон ручной працѣ зъ планомъ, чтобы подчасъ зимовон поры, коли тѣ руки нѣчимъ занятисъ не мають, дати заробокъ при помѣчи и опѣцѣ интелігентнѣйшого жѣноцтва, а по-при такой матеріальной помѣчи дѣлати и въ нашімъ духѣмъ та моральнѣмъ.

Що такѣй дѣлѣ думки повстали водѣдѣвно водѣ себе, хочъ майже рѣвночасно у Львовѣ и

въ Городець свѣдчить о жизнѣнности справы, тожъ присутній панъ зголосили ся вѣдъ разу зъ удѣлами до свого повѣтового товариства и выбрали комитетъ пѣдъ проводомъ панъ Ко- зловскон зб Стрѣльча. Въ складъ комитету у- вѣйшли панъ Дрогомирецька зъ Ясенева и Ка- рачевски зъ Черпатина и панни Шухевичѣнна зъ Тшконецъ и Волошиньска зъ Далешевы, а д-ръ Окуневскій принявъ на себе обовязокъ предложити на слѣдуючѣмъ зборѣ готовый ста- тутъ для товариства.

Оттакъ и въ нашѣмъ закутку досвѣдили мы дна 2 жовтня, що одна шара думка родить другу, одно розумне дѣло, приводить друге до життя. Дай Боже лямъ не спати!

Дописи „Дѣла“

Зѣ-надъ Буга.

[Холера въ Золочѣвщинѣ. Сумий вѣдомосны санітарий въ повѣтъ.]

Вже и въ Золочѣвщину загостила тотъ тяжка ворожица людского житя — холера и на початокъ найгрознѣйше показала ся въ са- мѣмъ Золочевѣ помѣжъ бѣдною жидѣвскою. Зѣ- вѣдтамъ долѣ рѣками, то Золочѣвскою то Бу- гомъ, пошла на села Почапы, Бужокъ, Роз- важъ, Пѣтривъ, Утѣшкѣвъ, Стрѣнбабы и Бускъ [въ повѣтъ каменецкѣмъ], де вже на добре розгосподарувала ся.

Годъ не признати, що власти роблять все можливе, абы страшну пошесть що-найменше злѣкалізувати, але коли-жъ самъ теренъ дѣ- же пригодный для всякого епідеміи! Мы два десяти лѣтъ притягали ся санітаріямъ вѣд- носинамъ повѣта и приишли до пересвѣдченія що въ громадахъ положенныхъ надъ Бугомъ рѣкъ-рѣчно появляе ся якась заразлива недѣ- га а вже-жъ найпечнѣйше мокрыми лѣтами. Сего року маємо холеру, горѣвъ була дістерія зъ шарлатаномъ, позаторѣкъ тифъ, передъ тымъ дезинтерія, а ще передше коклюшь.. И такъ оно періодично повтаряе ся!

Але-жъ якій бо то Бугъ? То не той по- етический, що „на днѣ его лежитъ корона зо- лотая!“ — то по просту каналъ отвертый, що майже вѣдъ самого жерела [Верхобужа] збирае всяку нечистоту, всякі зразки [чи тамъ пру- тики] холеричный. И такъ въ Сасовѣ зъ паѣв- нѣ плынуть помѣжъ зб шматъ, въ Бѣлѣмъ Ка- мени помѣжъ зб шкѣръ въ гарбарняхъ, та и зъ выхѣдѣвъ жидѣвскихъ, а по селахъ кинуть вдовжъ берегѣвъ конопль.. А треба додати, що и зѣлѣвица причинае до небѣдрадного стану санітарного. Она не чистить ровѣвъ, за- мало и за узкій має перепусты на вѣдильвѣ воды, то низько положенный грунтъ сими ро- ками — дѣйствие багно! до управы не надае ся, а якъ худоба попсе ся черезъ одно лѣто або черезъ осѣнь, то вже и по нѣй! замѣтали- чена гине. Шкода, що хто не позбирае датъ зъ послѣднихъ лѣтъ: кѣлько то худобы у насъ выгинуло черезъ тѣ багна! Знаємо, що въ по- одновкахъ громадахъ выгнѣло навѣтъ по-надъ 300 штукъ за одну зиму! Щобы на тыхъ бо- лотахъ перевести якусь канализацію [чи осу- шеніе], старають ся громады Закомаръ и другі лѣтами, а годъ о яку опѣку и помощь! Ну, и люде гинуть, худоба гине, грунтъ не родить [бо годъ до него и добути ся], на сѣножатахъ сѣно гине...

То такожъ образецъ на „выставу“ бодай для тыхъ, що припѣзнали ся, для Nachzü- gler-ѣвъ...

Ой такъ, такъ!

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛІТИЧНЫЙ.

Про станъ здоровья царя пишутъ до Fremdenblatt-у, що той станъ має бути грѣзнымъ. Въ остатнихъ часахъ царь дуже у- павъ зъ тѣла и змарнѣвъ, не має апетиту и терпитъ на безсоннѣсть, а надто безнастанно роздразненный. Такожъ петербургскій допису- атель до Köln Ztg. потверджуе, що недуга царя грѣзна. Говорятъ, що въ Россіи має бути у- становлена регентія; регентомъ стане наслѣд- никъ престола, а дорадинкомъ буде кн. Воло- димиръ, найстаршій братъ царя. Зъ другого боку сумнѣвають ся о томъ. — Царь перебуде зиму въ Корфѣ въ товариствѣ проф. Захарина.

Про ситуацію въ Болгаріи подае N. fr. Presse такъ вѣсти: Въ послѣднѣмъ тыж- дни вѣдбулись въ Софіи вѣдми важный конфе- ренція сторонництвъ, котрі мали рѣшучій впливъ на послѣдну кризу міністерску и на утрупованіе сторонництвъ въ будучѣмъ собра- нии. Результатъ тыхъ конференцій такий, що три головны сторонництва: консервативны, ли- бералы и умѣрковані руссофілы (уніоністы) получили ся разомъ. Вѣсь они будутъ підпирати правительство въ собраніи, а въ такѣмъ случаю оппозиція противъ правительства скла-

далась бы зъ девяти цанковѣстѣвъ и трехъ сторонницѣвъ Каравелова. Заявленіе, яке мали зложити руссофілы, есть того рода, що они безусловно будутъ вновѣ лѣояльны въ квестіи династичной супротивъ князя а въ справахъ политичныхъ, вменно що-до заграничноу полі- тики будутъ підпирати кабінетъ Стоилова. Въ тыхъ переговорахъ вызначу заслугу поклавъ новый міністеръ Величковъ, котрый есть проводиремъ умѣркованныхъ руссофіловъ. Ве- личковъ, уступивши зъ окладу вѣдочно руме- дийского правительства, ставъ завязатымъ про- тивникомъ Каравелова. Вѣдтакъ выступивъ въ острѣй оппозиція противъ Стамбулова, въ наслѣдокъ чого мусѣвъ выѣхати зъ Болгаріи та проживати за границею въ Италиі и Франціи. По упадку Стамбулова являе ся Величковъ на авдіенціи у кн. Фердинанда и заявляе, що при теперѣшнихъ обставинахъ вѣсь буде стояти за династію. На тѣй авдіен- ціи обговорено политичный квестіи и наступило повне помиреніе мѣжъ княземъ а Величковомъ. Рѣвножъ наряды мѣжъ Стоиловымъ а Велич- ковымъ закончили ся тымъ, що сей послѣдній згодавъ ся на програму правительства. Немен- ше важну ролу въ собраніи буде вѣдгравати міністеръ Пешевъ. Вѣсь засѣдавъ своего ча- су въ кабінетѣ Радославова и выступивъ, коли Радославовъ и Стамбуловъ повалили ся. Ему удало ся минувшого року добути мандатъ до собранія въ Севліевѣ, головнѣмъ мѣсци оппози- ціи, а въ собраніи на чолѣ девятиохъ послѣвѣ- вѣвъ сильну оппозицію противъ Стамбулова. Правительство, покликавши Пешева до кабіне- ту, придбало собѣ 39 голосѣвъ радославѣстѣвъ. Вѣсь важне и се, що правительству удало ся не допустити Цанкова до собранія, бо по уне- важненіи вѣборѣвъ въ Бѣла Слатинѣ, де вы- брано Цанкова, вѣборѣвъ вѣддала свои голоса на министра Тончева.

Велику сензацию выкликано выкрытѣе соціалѣстѣвъ и анархѣстѣвъ мѣжъ войсками нѣмецкой арміи, а въ слѣдъ за тымъ арештованія выныхъ. Въ артилерій- ской школѣ въ Берлинѣ образуютъ ся пѣдъ- офіцеры зъ цѣлоу нѣмечины, зъ выныкою Баваріи, котра має свою окрему школу. Уче- ники берлинской школы переважно зъ вы- шимъ образованіемъ, такъ и въ декотрыхъ взглядахъ полишено имъ свободу, за-для чого дисциплина була нарушена. Новый директоръ школы, майоръ Штеттенъ, хотѣвъ привернути ладъ, та се не подобало ся старшимъ пѣдъофи- цирамъ, и мѣжъ нимъ а начальствомъ прии- шло до непорозумѣнь. Разъ приишовъ на ре- візію офіцеры и его повитано крикомъ „Реві- зія иде“, по чѣмъ пѣдъофіцеры стали свистати и траскати крѣслами по помѣстѣ. Того-жъ та- ки дна пѣдъофіцеры такъ галасливо поводи- лись, що Штеттенъ мусѣвъ вѣдправити ся до школы. Тутъ стрѣтили его крики: „Патроля и- рѣ 24, при чѣмъ ученики поводились зухвалъ- но, а декотрі хотѣли утѣкати. Майоръ добувъ шаблю, щобы загородити дорогу утѣкающимъ, але передъ нимъ становѣ службовый пѣдъофи- цыръ и на пытаніе майора, якъ называе ся, вѣдповѣвъ зухвало: „Пѣдъофіцыръ Лянте, зб полку полевой артилеріи“. Такъ само зухвало вѣдповѣвъ другій пѣдъофіцыръ Брандъ. На приказъ майора пѣдъофіцеры вышлѣ зъ фаль- шѣ и удалли ся до касарнѣ, а зъ войска имъ по- нѣвъ ся крикъ „Нехай живе анархія!“. Пѣсла того майоръ розбудивъ ординанцѣвъ, велѣвъ набити карабины и поишовъ въ касарню. Ту було все спокѣйно, пѣдъофіцеры лежали и уда- вали, що сплять. На другій день начало ся слѣдство и показало ся, що „Нехай живе анар- хія!“ кричавъ Брандъ, котрый и пѣдѣйше кричавъ „Свобода, рѣвнобѣсть, братерство!“ На приказъ цѣсаря арештовано цѣлу школу, надъ 200 людей, и ихъ перевезено въ майдѣбургску крѣпость, де ихъ будутъ судити.

Про конфликтъ Франціи зъ Ма- дагаскарѣмъ одержуе Pol. Corr. зъ Па- рижѣ офіціалну дописъ, въ котрой такъ го- ворить ся: Конфликтъ зъ Мадагаскарѣмъ звер- тае що разъ бѣльшу увагу тутешныхъ полі- тичныхъ кругѣвъ. Вѣсь знатоки краю и людеи годять ся въ томъ, що місія Ле Міръ де Віле пѣсла всякою имѣвѣрности не привнесла бажан- ныхъ результатѣвъ. Подѣтупный и скрѣтый президентъ міністрѣвъ королевон, Ранавазѣ, не вѣдмовитъ просто французскимъ посередни- камъ, але буде гадати выкрутѣвъ вѣдтагнути ся вѣдъ переговоровъ пѣдъ важною основою, ели французскіе пѣдданыхъ загалѣ не поло- жить. Французскіе правительство, здае ся, также пѣсимістично задивлюе ся на имѣвѣрный резуль- таты місія Ле Міръ де Віле, бо войсковой при- готованія, якѣ лагодить, кажутъ заключати, что они вѣднесять ся до военного пѣдпріемства противъ Мадагаскару. Зѣ вѣстей, що наслѣдъ зъ острова (также теперѣшній листы кн. Ген- рика Орлеаньского про подорожъ до Мадагас- кару поучаючи), докладно можна освѣдомити ся про важный моменты военного походу. Примѣ-

ромъ климатъ на побережи дуже нездоровый, однакъ въ середнѣй краю, три днѣ маршу вѣдъ побережа, вѣсь вже дуже добрый. Од- накъ зъ кождого взгляду конечно, щобы евро- пейскій войска, котрі мають оперувати въ Ма- дагаскарѣ, заосмотрѣли ся средствами живно- сти и лѣками. Французскіе правительство у- взглядило ту важну обставину. Вѣсьмъ воен- ныхъ кораблѣвъ майже вже находятъ ся на мадагаскарскихъ водахъ, а чѣтири дальшій одержали приказъ удати ся также въ то мѣсце. Легка работа тамъ ихъ не дожидаетъ, бо правительство Говасѣвъ, якъ доносѣтъ, мало закупити въ Англіи богато оружія и муніциі. Французскій генералъ резидентъ въ Тананаривѣ поробивъ въ томъ взглядѣ представленія въ такъ званій срѣбной палатѣ, резиденціи коро- левон и еи мужа и президента министрѣвъ. Од- накъ здае ся, що треба буде енергичнѣйшихъ демонстрацій черезъ стоячу въ Мадагаскарѣ французску залогоу, щобы одержати военній при- готованія правительства Говасѣвъ. Въ кождѣмъ разѣ военный планъ противъ Мадагаскару вже цѣлковито выготовленый. Экспедиційный кор- пусъ має складати ся по части зъ сухопутно- го войска, а по части зъ маринарки. Войска мають высѣсти въ Маюнта, на захѣднѣмъ по- бережѣ острова, а рѣвночасно мала бы вѣдбу- тись передъ Таматаве демонстрація на морѣ. Дорога зъ того боку побережа до столицѣ вправдѣ дальша, якъ зъ другихъ бѣковъ остро- ва, однакъ приступнѣйша, бо не такъ строма. Потрѣбный для экспедиційного корпуса тагаро- носы, будутъ брати ся зъ Сакалявѣвъ, котрі останають въ арміи Говасѣвъ. Корпусъ зъ 7.000 войскѣвъ буде потребувати 10.000 до 12.000 тя- гариносѣвъ. Также лиманы Бомбетакъ и рѣка Икона вѣддадутъ добру прислугу; першій яко якорне мѣсце, другій для охоронны лег- кихъ пушечныхъ суденъ, котрі мають доста- вляти провіанты для войска. Икопою можна вѣхати 150 кѣлометрѣвъ горѣ, а зъ-вѣдѣи ли- шае ся 275 кѣлометрѣвъ маршу до столицѣ и то лѣсною, гористою и бездорожною околи- цею. Мимо вѣсьхъ трудностей, при добрымъ планѣ походу, война не повинна довго тревати, бо опѣръ Говасѣвъ, котрі найрадше бо- роть ся зъ-за шкѣвѣвъ, здае ся не буде дуже сильны. Кошты экспедицій обчисляютъ най- менше на 50 миліонѣвъ франковѣвъ.

За-для пѣдѣй хиньско-япн-скихъ зѣбрала ся рада англійскихъ министрѣвъ. Явля- е ся майже вѣсь министры, а урядовій комуни- каты оповѣщаютъ, що рада министрѣвъ дебатѣ- вала надъ средствами остороги, котрі мають бути примѣненъ въ Хинахъ. Пѣсла приватныхъ вѣстей министеріална рада мала постановити высыланіе войскѣ до Хинѣ. Также англійска маринарка на хиньскихъ водахъ має бути скрѣплена Пѣсла тыхъ-же вѣстей рада мала ще ухвалити, щобы обездѣити будынокъ англій- ского посольства въ Пекинѣ англійскими моря- ками для охоронны. Отже показуе ся, що на- рядѣ англійского кабінету не стоять въ нѣякій звязѣ зъ рѣвночасною нарадою французского кабінету и що про непорозумѣнія мѣжъ Ан- глією и Францією, якъ се рознесла вѣсть за- граничний газеты, не може бути бесѣды.

Зарядъ Института дѣвочого пѣдъ управою СС. Василиянокъ у Львовѣ

подае отсѣмъ до прилюдноу вѣдомости:

На рѣвъ шкѣльный 1894/95-ый приняті до институту ученицъ: До VIII-ой класы: 1. Величковска Ольга сирѣта по священнику; 2. Навроцка Наталія сирѣта по Володимирѣ Навроцкѣмъ комисарю скарбовѣмъ на фондѣ теревельскѣмъ; 3. Сѣвичьска Елена сирѣта по о. Николаю Сѣвичьскѣмъ пароуху зъ Стоп- чатова на фондѣ Г. Е. Преосв. митрополита; 4. Лотоцка Катерина дочка пароха зъ Поло- вецъ. — До VII-ой класы: 1. Алексевичѣнна Марія дочка пароха зъ Заруды; 2. Бородай- вичѣнна Минодора дочка пароха зъ Тростянця; 3. Грабовьска Меланія дочка пароха зъ Ти- сова; 4. Коштаньска Марія дочка пароха зъ Галича на фондѣ митрополита; 5. Крижанов- ска Юстина дочка мѣщанина зъ Бузача; 6. Ме- лешкевичѣнна Наталія дочка пароха зъ Вѣкна; 7. Струтиньска Софія дочка пароха зъ Ямни- цѣ; 8. Хойнацка Марія дочка пароха зъ Гера- симова; 9. Чубатѣнна Марія дочка пароха зъ Будилова. — До VI-ой класы: 1. Бачиньска Марія дочка пароха зъ Григоровѣ; 2. Дзѣро- вичѣнна Богдана и 3. Дзѣровичѣнна Елена доч- ка пароха зъ Топорова; 4. Городиска Евгенія дочка учителя зъ Бѣлны шляхотскон; 5. Зу- брицка Наталія дочка пароха зъ Боська; 6. Лав- ровска Марія дочка пароха зъ Одреховон; 7. Левницка Людмила дочка пароха зъ Скалы; 8. Муликѣнна Евгенія дочка пароха зъ Сѣвки; 9. Козакѣнна Марія дочка пароха зъ Потиля- ча; 10. Туркевичѣнна Стефанія дочка пароха зъ Корельчѣ; 11. Хылякѣнна Надѣя сирѣта по Володимирѣ Хыляку пароуху зъ Лѣвнѣ. — До V-ой класы: 1. Вербицка Олександра дочка пароха зъ Хмельскѣ; 2. Гивецка Софія дочка учителя зъ Устя епископского; 3. Лотоцка Юлія дочка пароха зъ Коловѣвъ; 4. Маѣвѣ- ска Христина сирѣта по пароуху зъ Босирѣ на фондѣ пок. кардинала М. Левницкого; 5. Небы- ловѣвъ Елена дочка пароха зъ Перегнѣнська; 6. Стоцка Евгенія дочка пароха зъ Оглядова; 7. Строцка Елена дочка пароха зъ Рудникѣ;

8. Сѣвичьска Агафія сирѣта по пароуху зъ Стоп- чатова; 9. Чубатѣнна Елена дочка пароха зъ Будилова. — До IV-ой класы: 1. Павлушев- чѣнна Теофія дочка пароха зъ Прѣтѣвъ; 2. Яновичѣнна Софія и 3. Яновичѣнна Ольга дочка пароха зъ Луки; 4. Хылякѣнна Любовъ сирѣта по пароуху зъ Лѣвнѣ. — До III-ой класы: 1. Дрогомирецька Неонилѣ дочка пароха зъ Иланѣвъ; 2. Юрикѣнна Александрѣ дочка пароха зъ Стѣльска. — До семинаріи учитель- ской: 1. Косовичѣнна Марія и 2. Назаревичѣнна Юлія сирѣты по священникѣхъ и 3. Жуковѣцка Володимира дочка помѣщика зъ Ольшанѣвъ. Вѣсьхъ институтѣвъ есть 42. Зѣ того на фондѣ Г. Е. Преосв. митрополита 1 [въ снѣсѣ выказано 2 — Ред.], на фондѣ Народного Дому 6 [4 безъ оплаты, а 2, Крижановска Юстина и Хылякѣнна Надѣя за половинною оплатѣ], на фондѣ теревельскѣмъ 1, на фондѣ пок. кар- динала М. Левницкого 1, прочі за оплатою.

Учителемъ руского языка и рускон исто- ріи есть катихитъ гимназіи сов. о. Онуфрей Лепкій и выкладае шо среды и субѣты кож- дого тыжѣдѣ вѣдъ годины 3-ой до 5-ой попо- лудни. Учителемъ сѣбѣу есть о. Евгеній Гу- заръ, катихитъ мужеской семинаріи учитель- ской. Учителемъ робѣтъ вышнѣва, галѣвѣва- нѣ и пр. есть панна Ольга Барвѣньска, испы- тована учителька тыхъ робѣтъ. Учительками гры на фортепѣи 6 панни: Ольга Горьковска, Меланія Ижакѣнна и Володимира Чарниѣвна, вѣсь три испытѣванъ. Учителемъ языковъ нѣ- мецкого и французского та конверсаціи есть Нѣмчаня панна Марія Пѣодѣрѣвна. Учитель- ками до науки повторни [корепетациі] а панни Марія Волковска испытѣвана учителька до шкѣль выдѣловыхъ, Володимира Жуковска ма- туристка и Юлія Назаревичѣнна семинаристка. Крѣмъ тыхъ учитъ науки повторной ще Прѣ- матя настоятельница. До заряду економичного есть Прѣп. сестра Теоктиста, а до одежи, бѣлы и порядку домашняго панѣ Олександра Лозинь- ска. Управителемъ института есть о. Евгеній Гузаръ капеланъ монастыря СС. Василиянокъ. Робѣтъ учать ся институтки тыжѣдаво чѣтири годины, кождо вѣдѣтка и чѣтверга, науки гры на фортепѣи щѣдѣнно вѣдъ годины 3-ой до 7-ой вечеромъ, вынавши субѣту, конверса- ціи нѣмцеон и французскон щѣдѣнно вѣдъ го- дины 2-ой до 3-ой, а науки сѣбѣу у вѣднѣхъ вѣдъ заняты годинахъ. Вѣдѣи примѣчае ся, що кождоу недѣлѣ а свята институтки бува- ютъ на богослуженѣхъ церковныхъ, а то: о годинѣ 9½, на службѣ Вѣсѣи а о годинѣ 4-ѣи зъ полудня на вечерни, а передъ кождоу не- дѣлю и свѣтѣмъ сѣбѣвають о годинѣ 6 ѣи ве- черомъ въ церквѣ вѣчѣрно або всенощне. Такъ само кождоу недѣлѣ о годинѣ 5½, пополудни есть пописъ тыжѣдѣный, въ котрого програму входятъ: декламаціи, сѣбѣвы, вѣдѣты и гра на фортепѣи.

Золотѣнь о принятѣе до института одѣр- жавъ зарядъ сего року 70, однакъ за-для не- достатѣ мѣсяца принято лише 42 ученицъ. Ин- ститутка до III-ой и IV-ой класы ходять до рускон школы вправѣ, а прочі до школы вы- дѣловон вменѣ Идѣвнѣ.

У Львовѣ дна 5 жовтня 1894.

С. Юлія игумена монастыря. Евгеній Гу- заръ управитель Института.

Станъ Фонду складкового назакупно образу п. Ивасюка „Хмѣльницкій по битѣвъ пѣдъ Зборовомъ“ до галеріи образѣвъ въ „Про- сѣвѣтъ“.

Пѣдъ конецъ минувшого року пѣдписанный пѣдѣвъ на выдѣлѣ „Прѣсѣвѣтъ“ гадку, щобы о- образъ нашого маларя артиста п. Николая Ива- сюка пѣдъ назвою „Богданъ Хмѣльницкій по битѣвъ пѣдъ Зборовомъ“ закупити въ дорожъ складѣкъ за суму 500 зр. до галеріи образѣвъ въ „Прѣсѣвѣтъ“. Образъ сей бувъ пѣдъ той частъ на выставѣ шукъ красныхъ у Львовѣ а п. Кор- нило Устѣиновичъ выдѣвъ о нѣмъ въ „Дѣлѣ“ судъ похвальный. Выдѣлъ „Прѣсѣвѣтъ“ зго- дивъ ся на внесеніе пѣдписаного и выбравъ зъ мѣжъ членѣвъ выдѣлу комитетъ зъ пѣтьохъ, котрі мали гадку закупна образа перевести въ дѣло. До комитету увѣйшли крѣмъ внеско- давца пп. Ол. Барвѣньскій, проф. Григ. Вре- цѣйна, о. Ив. Чапелскій и п. Костъ Панькѣв- ский. Хвальный выдѣлъ „Прѣсѣвѣтъ“ ухвалѣвъ зарѣвъ причинити ся до складѣки поважною кво- тою 100 зр. а потѣмъ на оголошену въ „Дѣло“ вѣдѣзову почала впливати складка, котрі въ мѣру того, якъ впливали, вѣдѣисанный высѣ- лавъ п. Ивасюкови. Хотѣи тѣ складка була урывочно оголошуваний въ „Дѣлѣ“, пѣдписанный уважае за рѣвъ выказану навѣсти ихъ тутъ ще разъ вкупѣ, а вѣдтакъ зб зложеною сумѣ здати рахунокъ жертводавцѣмъ, якъ то впрѣчѣмъ мусѣвъ дѣятись при орудуваню грошемъ публич- нымъ.

Отже вѣдъ часу оголошенія вѣдѣзовы до дна вѣдѣшного зложили [головно черезъ ре- дакцію „Дѣла“, вѣдтакъ черезъ комитетѣвыхъ пп. К. Панькѣвского и Григ. Вреѣцѣону] Вп. па- новѣ и панѣ:

1. Костъ Панькѣвскій зб Львова	5 зр.	—	кр.
2. Олександрѣ Барвѣньскій зб Львова	1	—	—
3. Иванъ Белей зб Львова	1	—	—
4. Володимиръ Коцѣвскій зб Львова	1	—	—
5. О. Александрѣ Зубрицкій зб Боська	1	—	—
6. Олександрѣ Борковскій зб Одессы	1	—	30
7. Осипъ Маковей зб Львова	5	—	—
8. Олександрѣ Гернетъ зб Одессы	2	—	—
9. Махайло Спожарекій зб Львова	5	—	—
10. Василь Нагѣбрный	2	—	—
11. Тѣтъ Турковскій тапѣцеръ зб Львова	1	—	—
12. Иванъ Карабинъ ремѣсникъ зб Львова	1	—	—
13. Павло Мартинѣвъ ремѣсникъ зб Львова	—	—	50
14. Давидъ Ткаченко зб Ворѣнѣжа	—	—	65
15. Сѣдоръ Ванѣо зб Нового Санѣа	—	—	85

16. о. Ом. Менциньскій зъ Ходно-виль	1	зр.	—	кр.
17. Теодоръ Макухъ зъ Дубецка	1	"	"	"
18. о. Иванъ Порайко зъ Бучача	1	"	50	"
19. о. Антоній Матюк зъ Ляпоукъ	1	"	"	"
20. д-ръ Кочиркевичъ зъ Нового Санча	2	"	"	"
21. д-ръ Подлускій зъ Болехова	1	"	"	"
22. д-ръ Ив. Яхно зъ Станиславова	1	"	"	"
23. о. Ив. Юзичинскій зъ Бориничъ	3	"	"	"
24. д-ръ А. Козоровскій зъ Беліцъ	1	"	"	"
25. Ант. Серафимъ дзвонарь зъ Калуща	2	"	"	"
26. Ф. Сембратовичъ зъ Манастарисъ	1	"	"	"
27. о. Кормошъ зъ Вишатичъ [вѣдъ Нюсъ и вѣдъ Стеця]	2	"	"	"
28. Софронъ Недѣльскій зъ Станиславова	—	"	50	"
29. Иванъ, Юліанна и Иванъ-Арсеній Зарацкій зъ Львова	1	"	50	"
30. о. І. Терешкевичъ зъ Любшъ	1	"	"	"
31. Никола Кимаковичъ зъ Львова	—	"	40	"
32. Ольга Левицка зъ Воднарова	2	"	"	"
33. о. Мих. Зубрицкій зъ Мшанця	1	"	"	"
34. Брониславъ Левицкій зъ Радимна	—	"	50	"
35. о. Юсифъ Шуховскій зъ Братковецъ	1	"	"	"
36. о. І. Герасимовичъ зъ Тура	1	"	"	"
37. І. Грозикъ зъ Кракова	1	"	"	"
38. Е. Стрийскій зъ Садагуръ	—	"	50	"
39. о. Федусевичъ зъ Стрия	1	"	"	"
40. Кобрянскій зъ Боршева	1	"	"	"
41. д-ръ Ортинскій зъ Жидачеза	1	"	"	"
42. Товариство имени Шевченка	30	"	"	"
43. Титко Ресакевичъ зъ Пѣдбужа	10	"	"	"
44. о. В. Глѣбовицкій зъ Чортівца	1	"	"	"
45. о. Вовунда зъ Зеленоя	—	"	50	"
46. о. Ант. Лавровскій зъ Одреховъ	1	"	"	"
47. о. П. Мицьковскій зъ Чернокопецъ	1	"	"	"
48. о. І. Парилонъ зъ Злѣчка	1	"	"	"
49. о. Т. Стадникъ зъ Дачкова	1	"	"	"
50. И. Вертипорохъ зъ Ляпоукъ	—	"	50	"
51. Стеблѣцкій зъ Теревовъ	1	"	"	"
52. К. Слюзаръ зъ Сайончакъ	—	"	50	"
53. о. А. Добрянскій зъ Черновець	1	"	39	"
54. о. В. Гзерскій зъ Половичъ	2	"	"	"
55. о. В. Чаплинскій зъ Коссова	—	"	50	"
56. сов. Струтинскій зъ Босни	3	"	80	"
57. На комерсѣ по вечеру зъ роковины Шевченка сего року зложили гостѣ	35	"	"	"
58. д-ръ К. Левицкій зъ Львова	1	"	"	"
59. Антонъ Долыницікъ " " "	1	"	"	"
60. Иванъ Верхатскій " " "	1	"	"	"
61. о. Ал. Торонскій " " "	1	"	"	"
62. о. П. Гзерскій зъ Глѣшавъ	1	"	"	"
63. о. Г. Сенковъ зъ Калиновичи	—	"	50	"
64. В. Витовинскій зъ Дубецка	1	"	"	"
65. Парохіане зъ Винникъ [заходъ о. Гбрияка]	8	"	"	"
66. "Руска Бесѣда" зъ Перемышля	2	"	"	"
67. д-ръ Кочиркевичъ зъ Н. Санча	2	"	"	"
68. о. Иванъ Чапельскій зъ Львова	5	"	"	"

Отже зложено всего 173 зр. 89 кр. и тою сумою підписаний орудувавъ.

Дня 13 сѣчня 1894. высылаетъ подписанный п. Ивасюковъ до Монахіюмъ 40 зр., дня 14 лютого 60 зр. и дня 25 мая зновъ 60 зр., а побѣди при нагодѣ доручивъ ему 7 зр. 84 кр., отже разомъ выплативъ 167 зр. 84 кр. Порѣшавши выплату суму 167 зр. 84 кр. зъ сумою складокъ 173 зр. 89 кр., выходитъ, що у подписаного знаходитъ ся готовкою для п. Ивасюкова лише 6 зр. 05 кр. [взглядно 5 зр., бо выдатки админістрацій (порта) выносятся досъ 1 зр. 5 кр.].

Однакожь п. Ивасюкъ одержавъ больше нѣжъ 167 зр. 84 кр. На рахунокъ силаты образа одержавъ вѣдъ безосередно, [т. е. не черезъ подписаного]: вѣдъ товариства „Провѣтъ“ 100 зр., вѣдъ посла Ол. Барвіньского 35 зр. и вѣдъ товариства имени Шевченка 20 зр. — разомъ 155 зр.

Сподувавши ту суму зъ сумою складокъ, выходитъ, що на силату образа впынуло досъ всего 328 зр. 89 кр. п. Ивасюкъ одержавъ 322 зр. 84 кр., а подписанный посѣдае для него ще 6 зр. 05 кр. [взглядно 5 зр.] А позывая комитетъ має за образъ сплатити п. Ивасюкову 500 зр., то зъ вѣдъшымъ дементъ не стае ще 171 зр. 11 кр. [не рахуючи коштовъ админістрацій].

Отже подписанный осмѣлюсь въдкликнутисъ въ имени комитету до патріотично-го загалу руского, чтобы тыхъ не ставлятихъ же 171 зр. 11 кр. зволюясь зложити, — и то по зможѣ чимъ скорше, абы комитетъ вспѣвъ въ найкоротѣмъ часѣ выявляти ся зъ принятого на себе обовязку. Вѣдълякъ сей не повиненъ оставити безъ успѣху, бо тутъ иде о гарну рѣчь патріотичну, котра повинна будити сампатію каждого широго патриота.

У Львовѣ дня 5 н. ст. жовтня 1894.

Иванъ Белѣй.

НОВИНКИ

— Зборы товариства св. Петра и Павла вѣдъбули ся дня 2-го и 3-го жовтня въ будынку духовного семинарія при участіи около 150 священиковъ и въськохъ питомцевъ. На зборахъ черезъ цѣлый часъ бувъ присутній Виреосицъ, митрополитъ, а зборамъ проводивъ митратъ о. М. Свѣтлевичъ.

— Рада мѣста Львова такъ ухвалила на вчѣрашнѣмъ засѣданніи надати почетне горожанство кн. Адамови Сапѣй, гр. Стан. Баденскому и д-рови Мархвицкому, въ признаніи заслугъ, положенныхъ коло устроения краевой выставки. Внесеніе одного радного, чтобы примити до вѣдомости письмо кн. Сапѣи и д-ра Мархвицкого, [въ котрымъ оба просили, абы не имено-

вано ихъ почетными горожанами, бо выставка есть дѣломъ цѣлого польского народа, а не одиница] и чтобы лише высказати загальною чѣстъ творцямъ выставки та тоту ухвалу подати до вѣдомости обохъ заинтересованныхъ — вѣдъкинено 41 голосами противъ 25.

— Въ зѣздѣ нотарѣвъ, який вѣдбувъ ся въ Градци, взяло участіе около 150 нотарѣвъ зъ усѣхъ краевъ монархін. Ухвалено выготувити и предложити министерству судовництва нову тарифу оплатъ за нотаріальныя работы, принято резолюцію, высказуючу судъ, что держава повинна у власнѣмъ интересѣхъ подѣлшити социальне положеніе судѣвъ и вѣдповѣднимъ поднесеньемъ платити зрѣбати ихъ матеріально цѣлкомъ независимыми, принято такожъ внесеніе осуждуюче остро покутане писаретво. Въ справѣ нотаріальныхъ кандидатѣвъ высказано бажанье, чтобы ухвалы, який запали передъ тремя роками на зѣздѣ нотаріальныхъ кандидатѣвъ въ Краковѣ, могли бути якъ найскорше здѣйснені. Такожъ рѣшено, чтобы зарядъ товариства австрійскихъ нотарѣвъ порозумѣвъ ся зъ всѣми нотаріальными палатами въ справѣ заснованя факховоу касъ хорыхъ, забезпеченія нотарѣвъ и нотаріальныхъ кандидатѣвъ на случай недуги и неспособности до працѣ, та заосмотрѣна вѣдъ и сирѣбъ по нихъ. До головного заряду выбрано зъ Галичины п. Мучковенко, нотаръ зъ Кракова. Слѣдуючій зѣздъ нотарѣвъ має вѣдбути ся на другій рокъ у Вѣднѣ.

— На двѣ посады греко-кат. катихитѣвъ при народныхъ школахъ въ Дрогобичи а то при 6-классовой мужеской и при 6-классовой женеской розписуе окружца рада школьна конкурсъ зъ речинцемъ до 31 н. ст. жовтня. Рѣчна плата катихитѣвъ, выносятся по 770 зр.

— На стипендію зъ фундаціи Модеста Хоминьского въ высотѣ 200 зр. оголошуе наместничество конкурсъ зъ речинцемъ до 15 н. ст. падолста с. р. О сѣ стипендію можуть убѣгати ся ученики публичныхъ школъ, греко-кат. оряду, что зложили зъ добрымъ успѣхомъ испиты зъ руского языка въ низшихъ а зъ рускомъ литературы въ высшихъ школахъ та тѣ, что ходять на университетъ або політехніку на рускій выклады и поробили въ томъ языкѣ колѣокинъ або державній испиты. Першенство мають своиа фундатора, особливо сынъ брата дядяча покойного Теофія — Александръ Хоминскій и Корнато Рететилевичъ, сынъ Адольфа Рететилевича о сѣлько вѣдповѣдять наведеннымъ условіямъ. Взагалъ компетенты, родого названія „Хоминскій“ мають першенство. Подана треба вносити на руки дотычныхъ школьныхъ дирекцій до наместничства.

— Про новый лѣкъ на дістерию т. з. дістериачне сегит [т. е. тѣвъ, въ котрой находятъ ся частинны тѣлѣць крови] пишуть вѣдѣнскій часописъ, что лѣкъ сей для того такій дорогій, бо пока-що не выроблюють его же въ Австріи [у Вѣднѣ розпочали ся доверза пробѣ] а спровадженъ зъ заграницъ коштуе богато за для мѣта, яке австрійскій урядъ мытовъ на сей лѣкъ накладаетъ. Мимо того новый лѣкъ розширивъ ся дуже скоро и у Вѣднѣ можна его вже достати въ каждой аптецѣ. Вѣдъ справозданія лѣкарскій годять ся въ томъ, что лѣченъ дістериачнымъ сегитъ есть на дістерию дуже успѣшны. — Зъ Будапешту доносять, что й тамъ заинтересовали ся новымъ лѣкомъ и міністеръ внутрѣшнихъ справъ Героніи призначь 500 зр. зъ державныхъ фондѣвъ для тамошного дѣтского шпиталю на закупку нового средства и на пробѣ. Крѣмъ того выслае міністеръ чотырохъ лѣкарѣвъ на державній коштъ до Нѣмеччины и Франціи, чтобы познакомили ся зъ выробомъ сего нового лѣку. По ихъ поворотѣ зъ заграницъ має ся завести въ Будапештѣ выроблюванье дістериачного сегитъ.

— Холера. Найновѣйше число часописа Das oesterreichische Sanitätswesen оголошуе урядове справозданье про холеру въ Галичинѣ и на Буковинѣ за послѣдній тыждень вересня т. е. вѣдъ дня 24 до 30 и зуславленъ занедужанъ случавъ смерти вѣдъ початку пошесты. И такъ въ Галичинѣ занедужало досъ въ 502 громадахъ 9087 особъ а померло 4971 [т. е. 54%]. Въ послѣднѣмъ тыжднѣ вересня панувала пошестъ въ 156 громадахъ, въ котрыхъ занедужало и померло разомъ 446 особъ. — У Львовѣ занедужало взагалъ 27 особъ, а померло 19, въ послѣднѣмъ же тыжднѣ вересня були лише 3 занедужаня. Въ Краковѣ занедужало взагалъ 124 особъ, померло 79. Найсильнѣше лютила ся холера въ повѣтахъ: бучацкомъ (занедужало 1607 особъ, померло 762), горденевкомъ (занедужало 1048, померло 585), и затѣщевкомъ (занедужало 1021, померло 597). На Буковинѣ було взагалъ занедужанъ и случавъ смерти разомъ 810, а въ послѣднѣмъ тыжднѣ лише 21 занедужанъ и 15 случавъ смерти. Въ Черновицѣхъ занедужало взагалъ 43 особъ, померло 23. — Средиѣ подозрѣныхъ позначъ холеричныхъ померъ по-завчера дозорець вазницъ высшего суда львовского, Краминьскій. Занедужавъ о годнѣ 8-ой, а до годны 12-ой мимо помочи трехъ лѣкарѣвъ его не стало. Розслѣды бактеріологичні ведутъ ся.

— Зъ Косовщины доносять: Дня 15 н. ст. вересня забавляли ся въ Зеленомъ коло Жабѣ, въ коршмѣ Файбля Наймана тамошай господарѣ. Мѣжъ ними була такожъ камеральній побережника: Столашукъ и Василь Петрачукъ. Арендаръ доливавъ збраннымъ напѣтку, а коли пришло до сварѣ за-для якого-благоту причыны, жидъ вылавъ всѣхъ зъ шинку на дорогу. Тутъ перемѣнила ся сваря и нападъ на побережниковъ; имъ позвѣдрили тобѣрѣ и покарѣчили обохъ такъ страшно, что одинъ зъ нихъ Василь Петрачукъ до тыждня померъ. Виновинокъ арендовано зъ вынмкою арендаря, котрый такъже немало завинивъ, бо имѣъ перешкодити бѣбѣ, а не хотѣвъ.

— Ограбленій грѣбъ. Въ Перерослѣ, на дворянського повѣта, въ ноячъ зъ 29 на 30 н. ст. вересня вѣдковавъ невислѣдженій злочинець на тамошнѣмъ кладовницѣ грѣбъ помершого въ часѣ феріи ученика Дмитра Овчарчу-

ка и разбѣвши домовину, укравъ кусникъ свѣчки зъ рукъ трупа и покрыву зъ лица. Люде кажутъ, що ся крадѣжь стоить въ звязи зъ якимъсь чарамъ.

— Краевый выдѣлъ именувавъ директоромъ краевой высшой школы рѣльничоу въ Дублянахъ Юлія Фромя; инжинера Цинтовского старшимъ инжинеромъ въ технично дороговѣмъ вѣдѣлѣ краевой выдѣлу, а дістарию Гродецкого апликантомъ въ манипуляційномъ вѣдѣлѣ краевой выдѣлу.

— Моравскій Чехи почали агитувати зъ тѣмъ, чтобы задатковъ касы обертали капиталы, який мають въ своѣмъ зарядѣ на закупку реальностей и засновуванье промысловыхъ підприємствъ въ мѣстечкахъ, въ котрыхъ мешкае нѣмчане население нѣмецке и чешке. Въ той способъ задумують Чехи поволи выпирати элементъ нѣмецкій зъ мѣстанныхъ мѣстѣ.

— Подмоги. Въ краевѣмъ бюджетѣ на 1894 рокъ вызначивъ соймъ до розпорядимости краевой выдѣлу квоту 4.400 зр. на подмоги для интернатѣвъ, вѣдуючихъ при учительскихъ семинаріяхъ. Краевый выдѣлъ удѣливъ зъ той квоты интернатѣвъ св. Іосафата у Львовѣ 1030 зр., интернатѣвъ при учит-льскѣй женескѣй семинаріи у Львовѣ 400 зр., интернатѣвъ при мужескѣй семинаріи въ Краковѣ 1000 зр., такому-жъ интернатѣвъ въ Тарновѣ 1000 зр., вѣдѣнци интернатѣвъ въ Самборѣ такожъ 1000 зр.

— Наѣлпюванье картонъ на хлѣбѣ зъ фирмоу пекарѣвъ и цѣною хлѣба практикуе ся у всѣхъ болѣшихъ мѣстѣхъ. Магістратъ Черновець заборонивъ черновецкимъ пекарямъ такого наѣлпюванья, але пекарѣ вносили противъ того зарядженя рекурсъ до краевой правительства. Правительство потвердело розпорядженье магістрату. Однако пекарѣ ще не вдовольнили ся и обернули ся до министерства, але й оно стануло по сторонѣ черновецкого магістрату.

— Велика крадѣжь. Запросаглый комисіонарь для торговельныхъ справъ въ Парижи Пиньоль, что тѣмъ въ ся цѣловатимъ доврѣмъ въ широкахъ кругахъ, продавъ на рахунокъ бар. Гірша значну скобѣльцѣ цукру. Замѣсть вручить властителину суму, яку одержавъ зъ продажи, въ высотѣ 3.600.000 франковъ, явивъ ся Пиньоль въ бюрѣ Гірша и заявивъ тамъ, что особа, котрой названца не хоче поки-що сказати, укראה ему цѣлу величезну суму. Зъ причыны, что Пиньоль обстававъ при своѣмъ высказѣ, зробило бюро Гірша полиціи донесеніе. Наслѣдокъ бувъ такий, что Пиньольта у взынено власне въ хлѣли, коли вже зъ набытыи куфрами хотѣвъ утечи зъ Парижа. Комисаревъ полиціи повело ся наклонити Пиньольта, что правивъ ся до вини. Пиньоль вказавъ банки, въ котрыхъ зложивъ забравъ грошѣ. И дѣйснѣ, вѣдобрено цѣлу суму та вѣддано бар. Гіршови. Пиньольта задержано у взынати.

— Дрѣбнѣ вѣсти. Для погорѣльцѣвъ Дянова удѣливъ краевый выдѣлъ 300 зр. подмоги. — Князь Адамъ Сапѣга надавъ стипендію зъ фундаціи Льва Сапѣги по 500 зр. рѣчно д-рови Александрови Колесѣ, что студіюе славянску филологію и Мар. Равскому, окѣновому техникуи — Въ Жабѣ померъ дня 20 н. ст. вересня Володаславъ Сидоровичъ, управитель добръ скарбѣвского фундаціи. — Дня 27 н. ст. вересня вѣдбуло ся въ Старѣмъ мѣстѣ вѣчанье и. Володимира Кымакевича, адъюнкта суду въ Боринѣ зъ назною Марією Моталѣвскоу, дочкою радника и начальника суду въ Старѣмъ мѣстѣ. — Въ Римаховѣ померъ дня 26 н. ст. вересня аскултантъ тамошного суда Леонтій Пѣрожанскій. — Въ Княжичахъ коло Перемышля померла сими днями властителька большой пошестости Ант. Чечѣль-Новоселецъ въ 72-мѣ роцѣ жати. — Въ наслѣдокъ повени заваливъ ся въ Анковѣ шпиталь зъ 600 недужими. Кажуть, что болѣшня половина зъ нихъ потонула.

— 60.000 зр. выносятся головна выграна львовского выставочного лѣтеріи. Звертаемо увагу напихъ Вл. Чигатѣльва на се, что тягненье вѣдбуде ся 16 н. ст. жовтня.

Вѣсти зъ Аеп. львовской

Презенту на опорожнену парохію цѣсарского папана въ Илею удѣлило наместничество о. Николаевъ Курбасови, дотеперѣшному пароху въ Говзѣвѣ, а на Церковну тако-жъ папана о. Іосифови Вабѣви зъ Пеняковъ.

Наука штука и литература.

— „Зорѣ“ ч. 18. подае: Конечъ повѣсти Школиченка „Мѣжъ народъ“; стихъ К. Устѣиновича „Осѣний лѣсъ“; начеркъ П. Граба „Червоный жуланъ“; вѣршъ В. Забѣлы „Човнякъ“; продовженье комедіи Оленина „Не зрозумѣли“; продовженье исторіи литературы рускою д-ра О. Огановского, именне продовженье біографіи М. Драгоманова; продовженье критично-біографіичного нариску Коновского „Т. Шевченко“ подчасъ перебуваня его въ академіи художествъ; продовженье студіи К. Студиньского „Львѣнскі“; Наталки Полтавки „Романъ Виктора Забѣлы“; Ос. Макавѣя фейлетонъ, вѣсти зъ литературы, бібліографіи, спростованія и поясненія и переписка редакціи. Се число прикрашене портретомъ пок. Осѣна Барвіньского, крѣмъ того иллюстраціями, котры зображують павильонъ промысловый и гуцульску церковцю на выставѣ, а такожъ групу селянъ зъ надѣрнянского повѣта.

— „Дзедина“ ч. 18 подае: Казку П. Бѣлила „Червоная кѣвка“; стихъ Чайченка „На поли“; продовженье розвѣдѣвъ Забѣричъ „Про горы“; стихъ Тараса Шевченка „Три шляхи“; розвѣдка зъ мітологіи; оповѣданье „Лучше не обѣцати, якъ слова не держати“; байку Т. Глѣбова „Сѣпаканъ“; Якъ порокѣтъ хлѣбъ и оповѣданье „Милосердія“.

Господарство, промыслы и торговля.

— Гуцульско Спѣлка промыслова въ Коломыи [въ каменницѣ п. Штенця коло аптики а напротивъ ратуша] достатчѣе на осѣнну и зимову пору слѣдуючій важній для господарѣвъ предметъ: І. Коли воротки конструктори чешкои, выпробованій передъ высылкою, а именне: на складѣ въ Коломыи по 2 зр. 50 кр. а зъ доставоу до стации зѣльничоу въ Коломыи по 2 зр. 70 кр. Коли воротки высылать ся лише зѣльничною. — ІІ. Берда [бѣлаты] ткацкій, ставель и мосяжній, найрѣзѣнѣшихъ розмѣрѣвъ. При замовленю треба для уникненія непорозумѣнь подати число трошей, широкѣсть берды въ свѣтлости и высокѣсть [сторцѣ] въ центимѣтрахъ. Звычайный сторцѣ выносятся 7½ цмт. Выконанье замовленъ тревае чотыри тыжднѣ. — ІІІ. Начиня [наты] ткацкій зъ очками нитяными, дротяными и бляшаными, а то ставельными и мосяжными. При замовленыхъ начиня треба подати широкѣсть берды и число въ нѣмъ трошей. Начинье розумѣе ся все чотырохъ способѣвъ. Выконанье тревае чотыри тыжднѣ. Окѣмъ того удерже товариство на складѣ кнтарѣ, выробы ткацкій, мосяжній, гуцульскій сницарскій рѣчи и инші деревняныя выробы.

До товариства „Гуцульскон Спѣлки“ въ Коломыи вступати можна за уплатою 5 зр. на удѣлѣ и 50 кр. вписового на фондъ резервовый.

— Дирекція руху державныхъ зѣльничъ оповѣщуе: Галицко-адриатичкій звязокъ зѣльничій. — Зъ днемъ 1 н. ст. жовтня 1894 увѣдѣло въ житѣе додатокъ ІІ. до выше згаданой тарифы звязковои. Львокальна тарифа товаровъ, часть ІІ. змѣнтокъ І. важній вѣдъ 1 сѣчня 1894. — Зъ днемъ І. падолста увѣдѣло въ житѣе додатокъ VII до наведенной въ наголовку тарифы.

— Дирекція почтъ оповѣщуе: Пѣсля повѣдомленія Заряду румунскихъ почтъ заборонено ввозити до Румуніи ношену одежду, уживане бѣлы и постѣль — Пѣсля донесенія австрійского Лѣйда заборонено привозити до Греціи посылки, что мѣстятъ въ собѣ сыр шкѣры, шматы, дахи, далше выробы поворозничіи и бѣлые уживане або нечисте а походячій зъ окаяцѣ, въ котрыхъ пануе холера. Вынмку становлять пробѣки безъ вартости.

Вѣдъ І. н. ст. вересня с. р. можна пересылати листы и коробки вартѣстнѣ (lettres et boîtes avec déclarée) до републики Чили. Вартѣсть може бути декларована найвыше до 10.000 франковъ — 4000 зр. Належитѣсть, яку надавецъ виненъ оплатити складае ся І) за листы: зъ належитѣсти перевозоной и рекомендаціонной, якъ за листъ рекомендаціонной тои самой ваги; за коробки: зъ належитѣсти перевозоной въ квѣтѣ 1 зр. 25 кр.; 2) за листы и коробки зъ належитѣсти аскураціонной 18 кр. зъ кожыхъ 300 франковъ декларованной вартѣсти або части тои-жъ вартѣсти. Пересылака листѣвъ и коробокъ вартѣстныхъ вѣдбувае ся поки-що выключно черезъ Нѣмеччину до порою на Гамбургъ.

Телеграммы „Дѣла“

Вѣдѣнь 5 жовтня. Комисія для реформы закона цивильного ухвалила, что палата посѣвъ поки-що не буде нараджуватисъ надъ справозданями, проектами и ухвалами що до предложенія и вѣдступае ен палатѣ папѣвъ, котра выбирае сталу комисію зъ 18 членѣвъ, чтобы переглянути ухвалы перманентной комисіи. На случай евентуальныхъ поправокъ мають радити члены комисіи обохъ палатъ въ рѣвнѣмъ числѣ. До остаточного рѣшенія члены парламенту можуть письменно зголошувати свои поправки.

Будапештѣ 5 жовтня. Король сербскій Александръ прибуде ту 14 с. м. и забавитъ кѣлька дѣтъ якъ гостѣ цѣсаря. — Пѣсли Ung. Corr. въ министерствѣ войны роздумують, чи не выслати бы до хинскихъ пристаней военного корабля для охороны австрійскихъ подданныхъ.

Бѣградѣ 5 жовтня. Выборы до скупштинны мають вѣдбути ся ажъ въ цѣвѣтнѣ слѣдующого року. — Лібералы негодуютъ на Наталію за ен корреспондѣнцію зъ радикалами.

Римѣ 5 жовтня. Зъ Токио доносять, что италійске посольство одержало приреченье вѣдъ японского правительства, что Японъ не выступитъ противъ Шангаю.

Амстердамѣ 5 жовтня. Въ театрѣ вѣдбули ся великій социалистичній зборы котры закончили ся бѣйкою.

О повѣстках.

Зъ днемъ 15 н. ст. вересня с. р. розпочавъ ся въ товариствѣ гимнастичѣмъ „Сокѣлъ“ у Львовѣ курсъ гимнастичѣвъ для старшихъ и для дѣтей. Вправы вѣдбувають ся въ льокалі товариства при улицѣ Подвале ч. 7., заосмотрѣнимъ у всѣхъ зрядахъ и посудки гимнастичій, идѣвъ проводятъ учитель въ понедѣлка, среды и пятницѣ вѣдъ 6—7 годины вечеромъ для дѣтей, а вѣдъ 7—8 годины для старшихъ. Оплата мѣсячна выносятся за дѣти для членѣвъ вѣдъ хлопца 1 корону а вѣдъ дѣвчаника 2 короны; для нечленѣвъ вѣдъ хлопца 2 короны а вѣдъ дѣвчаника 4 короны.

Повѣдомляючи о томъ Вл. Загалъ рускій, надѣмае ся, что узнаючи хосеннѣсть гимнастики для здоровья, есхоче користати зъ сен нагоды. Вписувати ся можна въ льокалі товариства при улицѣ Подвале ч. 7. щоденно вѣдъ 10 до 12 годины передъ полуночнемъ.

Члены не платять жадной оплаты за науку крѣмъ членескою мѣсячноу вкладки 50 кр. У Львовѣ дня 15 вересня 1894.

За старшину товариства „Сокѣлъ“
В. Набрийскій голова.
В. Лавровскій справляющъ.

Надболаше.

Симъ просимо Впр. о., що дня 25 н. ст. вересня зміняв у насъ кор. 9500 угорскон коронной ренти на 4% заставн Листы кра- вого Банку, щоби схотѣвъ ласкаво згодошити ся въ нашомъ бюрѣ, бо при сѣмъ обчисленю зайшла похибка.

Сокаль и Лілієнъ

Банковий дѣмъ и контора вымѣны.

341 1—4

ГѢСТІЯ.

ревматизму, колена, обезвладнѣна и т. д. побуде ся каждый по ужитю Рускон масти на гостецъ

Цѣна 1 слонка 1 зр.

На глухоту: Рускій оліїонъ ушнй (II). Цѣна 1 флашка 50 кр. 323 3—10
Головнй складъ: С. РУКЕРЪ антикаръ у Львовѣ.

Безъ пореня

до хмѣичного чищеня, водновлюваня и прасованя всякій одѣня мужескй и дамскй

ПЕРШЕ ВЪДЕНЬСКЕ

304 8—8

Заведенѣе чищеня пятенъ

СИМЕОНА ВАЙСА

Львовѣ, улица Коперника ч. 12.

На жадање чашу одѣня при помочи пары до кількохъ годнѣвъ.

„СЛАВІЯ“

банкъ взаимныхъ убѣзпеченій въ Празѣ

уконали съ г. 1893. первое десятилетіе своего су- ществованія и выносили съ дня 31 декабря 1893 г. въ „Славіи“:

Убѣзпеченныя суммы въ сек. житѣвъхъ зр. 24,268,630-15
„ „ „ „ „ огневой „ 231,429,863-
Доходы належитостей асскур. въхъ секцій „ 2,731,326-08
Выплаченныя капиталы ренты и шкды въхъ секцій „ 22,774,475-93
Фонды резервовъ и гаранційныя въхъ секцій „ 5,830,306-40
Фонды эмеритальныя урядниковъ и агенто въ „Славіи“ „ 398,449-36

„СЛАВІЯ“ принимаетъ 3794

въ сек. I—II: убѣзпеченія на житѣе капиталовъ и рентъ.
въ сек. IV: убѣзпеченія отъ шкды огневыхъ будннковъ, движимостей, худобы, засобовъ, збожа и товаровъ.

„СЛАВІЯ“ удѣляетъ пожички:

убѣзпеченымъ въ сек. II. ц. к. урядникамъ, офицерамъ, профессорамъ и урядникамъ автономнымъ съ приватныхъ заве- деній съ правомъ на эмеритурѣ.

„Славія“ принимаетъ зголошенія о удѣленіе агенція ан- містности и окрестности, где не имѣетъ еще агентуры.

Руска торговля и велика рукодѣльня бронзѣвничихъ рѣчей церковныхъ

ПЕТРА ДУТКЕВИЧА

бронзѣвника въ Станиславѣ, ул. Бельведерска ч. 2.

Посѣдаю на складѣ готовыя знаряды церковныя, павуки, монстран- ціи, дарохранительницѣ, лѣхтарѣ, хресты, чашѣ, патерисѣ, кадильницѣ и т. ин.; приймаю старыя рѣчи до водзолоченя и посрѣбленя огневого якъ на пр. монстранціи, чашѣ, дарохранительницѣ, весночники, кадильницѣ все дуже тевало и дешево. На жадање выслалю взору франко и даромъ въ повной надѣѣ, що по переглядѣ моего анонсу Впр. Священство якъ и Ви. Громады, комітеты церковныя и ин. буду- ть зъ него користати а я зъ своей стороны доложу всякого старанія, щобы найточнѣйше все порученія выповнити. 294 9—20
Остаю зъ глубокимъ поважаньемъ Петро Дуткевичъ.

Знаю водѣ многихъ лѣтъ ц. к. управ. рафинерія спир- туеу, заосмотрѣна найлѣпшими приладами ректификаційными найновѣйшю системы, фабрика рому, лікеро въ и одгу

Юлія Миколаяша Наслѣдникѣвъ у Львовѣ

Яковъ Шпрехеръ и С-ка

поручае старыя польскыя сильныя горѣвки, дуже добры розолісы, лікеры, румы правды въ Ямайкѣ, якъ также найлѣпшою якості бравей спеціалы якъ: Народоўка, Dziennik, Szasztek, Карпатѣвка, „Дабель“, Помаранчева не солодженая, Рататіа, Дереноўка и т. г. горѣвки упривидѣванъ съ однокю правды въ если зъ нашей фабрики спровадженъ.

Одиноке жерело въ краю для пп. антикарѣвъ, до побѣ- рана алькогодо абсолют. и найчастѣйшого спиртуеу, до цѣ- лей дѣвичихъ волюбно водѣ податку и вже оподаткованого. Правды въ спиртуеу оцтовъ найлѣпшій, здоровлю не шкды, бо не вироблюванъ зъ есенціи оцтовой.

Складъ для мѣста Львова, ул. Коперника ч. 9 и въ головномъ складѣ въ мінеральныхъ І. Молеса, улица Кароля Людвика ч. 29. 491а 132—104

До моихъ Вп. П. Т. Гостей!

При нѣншійшій нечестной кон- куренціи дуже тяжко для необо- зного дѣйстно добрыя товары де- шеву купити. Дялотно звертаю ува- гу П. Т. Публики на мой селѣвъ звѣстный водѣ многихъ лѣтъ зъ найновѣйшюю услужу и найде шевшихъ цѣвъ та поручаю мой бо- гато заосмотрѣныя складѣ одѣво въ мужескыхъ, хлопчатыхъ, дѣтннхъ, униформѣ въ одѣво для Вѣа Духоуеуства.

Замовленя послѣ мѣры выгото- влюють ся въ найкоротѣйшій часѣ якъ найлѣпше.

Зъ поважаньемъ

Давидъ Шварцвальдъ

у Львовѣ, площа Капітульна 3

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИКІЙ

оптикъ и механикъ
пѣдъ Коперникѣмъ
Львовѣ, площа св. Духа
(ул. Театральна ч. 6 вѣр-
тѣвъ головного одѣво-
поручае у пѣдѣво въ
борѣ и по найлѣпшо-
мъ цѣнахъ: окуляры, цѣкеры, аюрисеты, бѣнокъ, др.
лекогиды, барометры, аерометры, микроскопы, лѣны, по-
пасы, райсцѣны, лѣнты мѣрныя, пѣномъ, сѣбѣжъ, малометры,
и т. п. Устроєня зводѣвъ электричныхъ. Венѣй направи
выготовляють ся найкороче и найлѣпше. — Заказы
въ провинціи выготовляють ся точно. 4187

Шукае лекціи на селѣ

оконченныя матуристы: М За-
дуровичъ, Перемышль, poste
restante.

М. Р. ШИДЕРЪ

заприсяженный знавецъ судовый
въ Станиславѣ

296 поручае свов 11 12
работню бронзѣвничу и торговлю зна-
рядѣвъ черновыхъ
основану 1882 року.

Куриловичъ

и
Сурмачевскій

въ Станиславѣ

поручають

ВИНА угорскыя, австрійскыя,
ренскыя, французскыя, испанскыя,
шампанскыя

Горѣвки краевыя и заграничныя
лікеры амстердамскыя

Конякъ французскій

румы краевыя и заграничныя

Аракъ де Гоа

чай хиньскій и російскій

маринамы

сыры, овоцѣ и пукры.

Знамениту горѣвку винограду.

292 Комнаты до снѣданъ. 17 24

ДЕНТИСТЪ

Д-ръ Б. Качоровскій

бывшій ученикъ берлинской
школы, переѣхавшій свое довѣ-
дѣтне

Заведенѣе дентистичне

въ Вѣднѣ до Львова, ординуе при
ул. Сикстусской ч. 23 (стара поч-
та) партеръ водѣ годныя 9—1
передъ и водѣ 2—5 по полудни.
Въ недѣль и свята водѣ годныя
9—12 передполуднемъ. Для убо-
гихъ недужихъ що день амбула-
торія водѣ годныя 8—9 перед-
полуднемъ.

Важне для Папъ!

По умѣренныхъ цѣнахъ на кожѣ жѣру продае ся формы
на станки, плашки, пальто, шпалеры и т. д. Приймае ся
до крокъ цѣль сукуя а на жадање до эастрѣгованя и выпро-
бованя подѣ тарантѣю найточнѣйшого выкоченя. 73 67—
Лише за 10 зр. въ 12 лѣтнхъ выуче ся подѣ гарантіею
кроу французского.
ЕВГЕНІЯ ВЕКЕРОВНА
Львовѣ ул. Сикстуска ч. 21. II. поверхъ кого старая почта.

Павло Лянгеръ

перѣдъ тымъ

БРАТЯ ЛЯНГЕРЫ

у Львовѣ улица Галицка ч. 16.

Головнй складъ куфрѣвъ до по-
дорожнѣ. 2537

Цѣпки на жадање даромъ.

НА СЕЗОНЪ ОСѢННИЙ

Просить ся ласкаво всѣхъ Вп. Гостей выставовыхъ пересвѣдѣтити ся о дивной
дешевости осѣннихъ и зимовыхъ товаровъ, вже спровадженыхъ въ великой скѣлкости.

Слѣдуючія товары продають ся по незвычайно дешевыхъ цѣнахъ доки истнуа

запасъ:

1000 модныхъ муфѣвъ для дамъ и дѣтей 120, 150,
2— до 5— зр.
1000 кожаныхъ шапокъ для дамъ и дѣтей 120,
150, 220 до 4— зр.
1000 фланельовыхъ и суконныхъ блюзъ осѣннихъ
и зимовыхъ 250, 3— до 6 зр.
500 гальонокъ вѣтровыхъ по 250 до 4— зр.
1000 хустокъ Гімалая, наибѣльшій родъ 175, 225
до 4— зр.

Конфекція для дѣтей.

40.000 наймѣдѣйшихъ суконѣвъ на осѣнь и зиму
180, 200 зр.
1000 модныхъ плащѣвъ на осѣнь и зиму водѣ
4 зр. и выше.
3000 одѣво въ хлопчатѣвъ у всѣхъ величинахъ
по 180, 2—, 3— зр. и выше.
Особливй новосты въ стяжкахъ, воалѣхъ, капелю-
хахъ дамскихъ и дѣтннхъ, рукавицѣхъ іля-
сѣ, дунаскѣхъ, воняныхъ и шовковыхъ, хуст-
кахъ, панчохахъ, парасолахъ до дощу, блю-
зѣхъ шовковыхъ и вѣсннхъ, шлязѣрокахъ,
костѣмахъ и неплѣжахъ надѣшли власно въ
великой скѣлкости и доповняють ся щоденно.

Особливша гуртовна продажъ

принагѣдна

въ водѣ въ занавѣсъ, вапъ и кизимѣвъ.
5000 капъ на столы по 75, 120, 190, 250.
4000 капъ на лѣжка по 2, 250, 3, 350, 4.
800 великихъ капъ на столы и лѣжка, даючихъ
ужити ся на обѣ стороны (вырѣбъ кизимѣвъ)
по 180, 250, 4, 5.

Всякій зъ провинціи надсылаи порученія полагоджуе ся найновѣстѣйше и найкороче.

Зъ глубокимъ поважаньемъ

Зарядъ магазину AU LOUVRE

у Львовѣ, площа Капітульна ч. 3.

УЧИТЕЛЬ

органъ руского товариства педагогичного до-
тѣжнѣвнѣкъ пѣдогогично-научковъ, выхѣдитъ
водѣ 1 червня 1889 р. у Львовѣ ул. Варменська
ч. 2. Предплата на цѣлый рокъ 3 зр. на повѣ-
року 160 кр. на чверть року 1 зр.

Ножицѣ всякого рода приймае до
направы и цѣлкомъ новыя продае

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ

ножѣвникъ у Львовѣ ул. Боимѣвъ ч. 3.
Цѣпки даромъ.

Велика львовска льотерія выставова

Тягненѣе невѣдѣлично для
16 н. ст. жовтня с. р.

ГОЛОВНІЙ ВЫГРАНІЙ

60.000 зр., 10.000 зр., 5.000 зр.

готовкою зъ потрученьемъ лишъ 10%

Львовскій льосы выставовы

по 1 зр. поручае:

Августъ Шеленбергъ, дѣмъ банковый

Сокаль и Лілієнъ

Гольдштайнъ и Левенгерцъ

также админістрація „Дѣла“.

279 42-7

Рухъ поѣздѣвъ зѣлѣзничихъ

важнй зъ днѣмъ 1 мая 1894 поѣла годннника середно-европейского.

Приходить до Львова зъ	ПОѢЗДЫ			
	послѣдній	особой	послѣдній	особой
Кракова (Берлина, Вроцлава, Вѣднѣ).	232	525	610	900
Варшавы.	—	525	900	—
Хабѣвки (Закопаного) на Перемышль, Рѣшѣвъ, або Тарнобѣ.	232	—	—	—
Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ або Тарнобѣ.	—	525	—	—
Хабѣвки (Закоп.) на Стрый Мушны, Криницѣ, Жѣстѣсто-ва на Тарнобѣ.	—	—	—	900
Мушны, Криницѣ, Жѣстѣсто-ва на Рѣшѣвъ або Тарнобѣ.	—	525	—	—
Мушны, Криницѣ, Жѣстѣсто-ва на Тарнобѣ (в. 1/2 до 2/3).	—	—	900	—
Мезе-Лаборцѣ, Цѣвного-Ку-лѣшного на Перемышль.	—	—	900	—
Надбереза и Тарнобѣжѣ.	—	600	—	—
Подолочскѣ и Бродѣвъ (на дворецѣ гол.).	212	922	910	645
Подолочскѣ и Бродѣвъ (на дворецѣ Подѣмичѣ).	188	913	845	519
Сучавы.	940	—	737	1227
Камполюта.	940	—	737	—
Радѣвѣвъ.	940	—	737	—
Верхомета и Чудана.	940	—	737	—
Новоселѣвъ.	940	—	737	—
Слободы рунгур. Копальнѣ.	940	—	737	—
Гусятина на Галичѣ.	940	—	737	—
Чорткова на Галичѣ.	—	—	1227	—
Борислава.	—	—	202	1210
Бѣлѣца.	—	—	440	—
Сокала.	—	—	748	445
Лѣвочного (Пешту, Мѣшколь-ца, Серечна, Мункача, Хи-рова и Станиславѣна на Стрый).	—	—	834	1210
Стрыя и Скольного.	—	—	847	—
Скольного, Лѣвочна, Стани-славѣна на Стрый.	—	—	202	—
Гребенова (водѣ 1/2, вклю-чно до 2/3).	—	—	202	—
Бруховичѣ (водѣ 12 мая по-чашимъ какъ до вокзалѣна).	—	—	810	—

Годннныя поѣзды въ видѣ кишѣнѣвъ можно до-
статъ въ бюрахъ информѣційныхъ, касахъ стаціонныхъ
и у кондукторѣвъ.

*) Годнныя печатанйя грубымъ черенкамъ означуютъ пору нѣчю водѣ годъ 6-омъ вечеромъ до годъ 5-омъ
59 мѣ. рѣко. Въ бюрѣ информѣційномъ ч. н. австр. зѣлѣзничѣ державныхъ у Вѣднѣ (улица Юанна 29) ась также
въ бюрѣ информѣційномъ ч. н. австр. зѣлѣзничѣ державныхъ у Львовѣ (улица Третого мая ч. 3, готѣль Имперіаль),
удѣляе ся услужѣхъ або письменныхъ объяснѣ въ свѣдѣнѣхъ дѣтннхъ службѣ на ц. к. австр. зѣлѣзничѣхъ
державныхъ. О скѣлѣхъ подручнѣхъ дозволяють, эастигнѣти тамъ-же можно информѣціи водносѣхъ ся до
рѣшѣ австр.-угорскихъ и вырѣвнѣхъ зѣлѣзничѣ. Въ бюрахъ информѣційныхъ продае ся выдаванйя че-
рѣвъ ц. к. австр. зѣлѣзничѣ державныя билеты до вѣды и знѣтнѣ эаустановлѣнѣхъ поѣздѣхъ до вѣды ась
также тарѣмъ. 4980

Вѣдхѣють зѣ Львова до	ПОѢЗДЫ			
	послѣдній	особой	послѣдній	особой
Кракова (Вѣднѣ, Вроцлава, Берлина).	224	1010	450	1035
Варшавы.	—	1010	450	—
Хабѣвки (Закопан.) на Тарнобѣ або Рѣшѣвъ.	—	1010	—	—
Хабѣвки (Закопан.) на Рѣшѣвъ або Перемышль.	—	—	1035	—
Хабѣвки (Закоп.) на Стрый Мушны, Криницѣ, Жѣстѣсто-ва на Тарнобѣ або Рѣшѣвъ.	—	—	950	710
Мушны, Криницѣ, Жѣстѣсто-ва на Тарнобѣ (водѣ 1/2, вклю-чно до 2/3).	—	—	—	653
Мушны, Криницѣ, Жѣстѣсто-ва на Тарнобѣ.	—	—	450	—
Мушны, Криницѣ, Жѣстѣсто-ва на Стрый.	—	—	710	—
Мезе-Лаборцѣ, Цѣвного-Ку-лѣшного на Перемышль.	—	—	—	655
Надбереза и Тарнобѣжѣ.	—	1010	450	—
Подолочскѣ и Бродѣвъ (на дворецѣ гол.).	608	244	940	1020
Подолочскѣ и Бродѣвъ (на дворецѣ Подѣмичѣ).	622	256	1004	1047
Сучавы.	615	—	1015	255
Камполюта.	—	—	—	255
Чорткова на Галичѣ.	615	—	—	1030
Слободы рунгур. Копальнѣ.	615	—	1045	—
Новоселѣвъ.	615	—	—	1030
Верхомета и Чудана.	615	—	—	—
Радѣвѣвъ.	615	—	1015	1030
Камполюта.	615	—	—	255
Сокала.	—	—	930	645
Бѣлѣца.	—	—	930	—
Борислава на Стрый.	—	—	540	950
Лѣвочного (Мункача, Сереч-на, Мѣшкольца, Пешту и Хи-рова на Стрый).	—	—	540	—
Станиславѣна, Долинѣ, Бо-лохова на Стрый.	—	—	—	950
Скольного и Хи-рова на Стрый.	—	—	—	305
Стрый и Скольного.	—	—	—	—
Гребенова (только водѣ 1/2, вклю-чно до 2/3).	—	—	—	950
Бруховичѣ (почашимъ водѣ 12 мая ась до вокзалѣна).	—	—	339	—
Зимно-водѣ (почашимъ водѣ 12 мая ась до вокзалѣна).	—	—	342	—

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватисъ на нашу часописъ.

Виходить у Львові що дні (крім неділі і руских свят) о 5-й годі по полудні. Літературні додатки „Діло“ виходять щодня, крім неділі і руских свят. Виходить у Львові щодня, крім неділі і руских свят. Виходить у Львові щодня, крім неділі і руских свят.

Передплата на „Діло“ у Львові: у Адміністрації „Діло“ ул. Баторія 24, Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, в Бюро газет ул. Кароля Люксембурга 9, у В'їдині: M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek, I. Wollzeile 8; Oppel, I. Stubenbastei 2. J. Danneberg, I. Wollzeile 19. В Франкфурті в Гамбурзі: M. Haasenstein & Vogler, G. L. Danne & Comp. В Пешті: E. Misrachy V. Bez. Akademischegasse 6.

Передплата на „Діло“ в інших містах: у Львові: у Адміністрації „Діло“ ул. Баторія 24, Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, в Бюро газет ул. Кароля Люксембурга 9, у В'їдині: M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek, I. Wollzeile 8; Oppel, I. Stubenbastei 2. J. Danneberg, I. Wollzeile 19. В Франкфурті в Гамбурзі: M. Haasenstein & Vogler, G. L. Danne & Comp. В Пешті: E. Misrachy V. Bez. Akademischegasse 6.

„Общество Русских Женщин в Буковинѣ“.

Мы вже доносили свого часу, що в Чернівцях тамовий Русинки завязали товариство, и навели одини уступъ зъ письма Русинки черновецкой пані Кобилянської писаного до насъ про характеръ того товариства. Въ письмѣ томъ було сказано, що товариство основують женщины безъ рѣзницъ сторонничества, маючи добро загальне на оці, и була высказана надія, що се чей стане за примѣръ для Русинки [мужчинъ] на Буковинѣ и въ Галичинѣ, чтобы рѣзницъ партійной підпорядковували справѣ загального добра народного.

Пані-жъ одержали ми письмо відъ пані Маріи Матковской зъ Чернівцями зъ проханнямъ о оповѣстку въ „Діло“, що першій загальний збіръ того товариства відбуде ся въ Чернівцяхъ дня 14 в. ст. жовтня о годинѣ 3 ой зъ полудня въ салі музичній, на котрий комітетъ осуствительокъ запрошує всѣхъ доброжелачицъ Русинки. Пані Матковская зволіла рѣвночасно прислати намъ одини друкований статутъ товариства зъ бажаннямъ: „Може и въ Галичинѣ таке общество заведе ся для добра народа“.

Самъ статутъ — „Уставъ общества Русскихъ Женщинъ въ Буковинѣ“, затверджений правительствомъ буковинскимъ дня 17 септя с. р. — справді заслугу на увагу. Наведемо зъ него головніші §§-и.

Въ §. 1-омъ сказано, що мѣсцемъ перебування и центральною управы товариства єсть мѣсто Чернівці.

§. 2 назначує за цѣль товариства: „Поближеніе культуры взагалѣ, а въ частности поближеніе просвѣты межі женщинами русской народности на Буковинѣ, дальше піддержка свѣтло и бѣдныхъ дѣвчатъ и поближеніе промышленности домашнего“.

§. 3. „Названа цѣль має ся досягнути: а) Представленіемъ родителямъ посылати своїхъ дѣтей правильно до школы; б) Удѣленіемъ стипендій, премій и другихъ матеріальныхъ заповѣдей; в) Роспространеніемъ або взглядоу выданіемъ книжокъ, писемъ, газетъ и т. п. относящихся до цѣлей Общества; г) Основаніемъ школъ народныхъ, курсовъ для взрослыхъ дѣвчатъ и курсовъ для промысла домашнего; д) Обираніемъ моделей [взорцѣвъ] для домашнего промысла; е) Аранжованіемъ выставокъ и базаровъ промысла домашнего и роздѣленіемъ премій за лѣпшія работы; ж) Посредничствомъ отповѣдной продажи виробовъ домашнего промысла; з) Петиціями и адресами в библиотеку.“

§. 4. „Матеріальні средства для осягненія цѣли Общества составляютъ: а) Изъ вкладовъ

членовъ; б) изъ различныхъ даровъ въ пользу Общества отъ кого нибудь; в) изъ сборовъ [коллектъ], томболъ, въ аранжованъ концертовъ и другихъ публичныхъ предпринятій.“

§. 5 говорить о членахъ товариства, котрыхъ єсть пять родовъ: „основательный [хто разъ на все зложитъ 25 зр. наразъ або пятьма ратами]; „порядочный“ [женщины зъ рѣчною такою найменше 2 зр]; „спомогательный“ [вплачує рѣчно найменше 1 зр]; „почетный“ [заслуживъ для товариства женщины або мужчины именованъ загальнымъ зборомъ на внесеніе выдѣлу]; „корреспонденты“ [назначуванъ выдѣломъ для піддержанія цѣлей товариства на провинці]. Кромѣ того §. 7 говорить ще о „благодѣтеляхъ“ [котри дадутъ въ пользу товариства якусь большу жертву: фундацію, легатъ и т. д.].

Дальші §§. говорятъ о управѣ товариства загальными зборами и выдѣломъ, котрый складає ся зъ 11 членовъ и мѣжъ ними має право заводити філіи товариства.

§. 20 постановляє, що на випадокъ розвязанія товариства цѣль майно єго переходить по рѣшѣ половинъ на общество имени Качковского и на товариство „Просвѣту“ у Львовѣ.

§§. 21—39 говорятъ о філіяхъ. Філія може основувати ся въ каждой громадѣ на Буковинѣ. — Цѣль філіи та сама, що товариства, и того самого рода має членовъ, только вкладки ихъ менші „основательный“ складають разъ 5 зр., „порядочный“ найменше 20 кр. а „спомогательный“ 10 кр. рѣчно].

Розглянувши въ тыхъ постановкахъ статута, треба признати, що осуствительки товариства чи тами „общества“ виявляють багато доброй волѣ — радѣ и поближеніи культуры русской народности на Буковинѣ [думаютъ навѣть о основаніи школъ], и піддержувати свѣтло и бѣдныхъ дѣвчатъ и поближеніи промысла домашнего. Задача широка! — wymagaє она сильной організації, енергичного проводу и великой праці та и жертвовальности. Се очевидно добре зрозумѣли осуствительки, якъ видно: перше зъ тенденціи згорнути въ товариствѣ всѣхъ Русинки буковинскихъ, безъ огляду на ихъ партійной преевѣщенія, и се она назначили самими статутомъ насампередъ скомбінованую мовою, въ якій уложено статутъ, абы мовлявъ було „и нашимъ и вашимъ“ [въ статутѣ слово „русскій“ пише ся то зъ однимъ, то зъ двома „с“], а водѣкатъ постановоу, що по розвязаніи товариства майно єго [и єго філіи] переходить по половинѣ на общество им. Качковского и на товариство „Просвѣту“ у Львовѣ, — а по друге зъ обдуманой організації філіи, котра, якъ бы удало ся єи перевести, справді дала бы товариству велику силу.

Завязаніе русского жіночого буковинского товариства єсть само собою проявомъ потѣша-

ючимъ — свѣдѣннє оное, що руске жіноцтво якъ въ Галичинѣ такъ и на Буковинѣ стає що-разъ больше свѣдоме своихъ обовязковъ супротивъ своего народу и що-разъ ширшій значує собою кругъ дѣлания. По-при осявѣтѣ жіноцѣ и благородне змаганьє до побѣды свѣтло и бѣднотѣ дѣвчатъ въ школахъ — бачимо ниѣ у Русинки вже и змаганьє до побѣды народни въ напрямѣ экономичности. Вчера сконстатували мы се що-до „Клубу Русинки“ у Львовѣ и завязуючого ся повѣтового товариства жіночого въ Городенцѣ, а ниѣ констатуємо се що-до жіночого товариства въ Буковинѣ. Тимъ розширеніемъ змаганъ нашего жіноцтва, водновѣдаючимъ духомъ часу и дуже вказанымъ для руской сибильности якъ въ Галичинѣ такъ и на Буковинѣ, треба шире тѣшити, піддержувати єго и бажати єму якъ найкраснѣйшє успѣхѣвъ.

Партійной рѣзницѣ середъ руской интелігенціи и въ Галичинѣ и въ Буковинѣ, безперечно спинають нашъ роздѣй народный, у всякомъ напрямѣ. Жіноцтво буковинское задумало для осягненія своихъ цѣлей зблизувати ся мимомъ тыхъ рѣзницъ въ одно солідарнѣ тѣло. Формальна ознака тої тенденціи виявилася въ формѣ комітѣи на статутѣ. Але тимъ чей же се не можна уважити рѣшѣнє полагоджену, тожъ мы зъ своей стороны кладемо патріоткамъ буковинскимъ горячо на сердце острого: Коли щиро бажаете трудити ся для своего народа, то и прихитѣте ся горячо сердцемъ до того народу, полюбитѣ мову єго и не дайте єи вѣнчанъ „обединителямъ“ вѣнчанъ, переймитѣ ся національною идеєю и одушевѣте ся вѣрою въ триумфъ тої идеи, бо-жъ народъ рускій — десятки миліонѣвъ!

Справы парламентарній.

По санкціонованіи ухвалъ сибильныхъ делегацій збере ся рада міністерска, чтобы остаточно нарядити ся надъ преліминаремъ бюджету державного на 1895 р. Преліминарь бюджету буде предложенъ радѣ державной, взглядно палатѣ послѣвъ, вже на першомъ засѣданіи сесіи, котра має зачати ся 15 або 16 жовтня, або навѣть и скорше.

Преліминарь бюджету на 1895 р. вже звѣстний въ своемъ головѣмъ начерку. Помимо того, що въ делегаціяхъ не запали ще остаточный ухвалы що-до выдѣтковъ на сибильныя справы, вже вставлено въ преліминарь бюджету державного пайку, котра припадає на Долгавщину зъ тыхъ сибильныхъ выдѣтковъ. Пайка та разомъ зъ квотою на надзвичайный выдѣтки войсковы въ краяхъ окупационныхъ и области Ліму выносьть около 74 миліонѣвъ на 1895 р. [Та квота выносила въ 1894 р.

Передплата на „Діло“ зъ літер. додаткомъ въ Австрії: въ границяхъ: на цѣлий рікъ . . . 18 зр. на цѣлий рікъ . . . 24 зр. на цѣлий рікъ . . . 9 зр. на цѣлий рікъ . . . 12 зр. на цѣлий рікъ . . . 4 зр. 50 кр. на цѣлий рікъ . . . 6 зр. на цѣлий рікъ . . . 1 зр. 50 кр.

у Львові: на цѣлий рікъ . . . 16 зр. на цѣлий рікъ . . . 8 зр. на цѣлий рікъ . . . 4 зр. на цѣлий рікъ . . . 1 зр. 35 кр. Редакція, Адміністрація и Експедиція подѣ ч. 24 ул. Баторія. — Русинки закупають ся книжки на попереднє застереженіє. — Редакція неопечатанъ подѣль водѣ поруч. Невѣдомѣ книжки выносьть 8 кр. в. в. Останнѣ книжки выносьть ся ко цѣнѣ 6 зр. водѣ одною стрѣчкою выносьть ся ко цѣнѣ 20 зр. в. в. а выносьть ся ко цѣнѣ 13 зр. водѣ стрѣчки.

70¹/₂ мил., а въ 1893 р. 703 мил.] Звычайный выдѣтки бюджетной підвищеніи о 6 миліонѣвъ зр. Надзвичайный выдѣтки выказуєть лишь незначну надвышкѣ. Найважнѣйшій позиціи тої рубрики суть выдѣтки: на будову зѣльзницъ и нишій инвестиціи зѣльзничѣ, на регуляцію рѣкъ и на школьничѣ, а передо всѣмъ на амѣни въ судѣвничѣ: поближеніе судѣвъ повѣтовыхъ и персоналу судѣвничого, именно въ Галичинѣ. Помимо того надзвичайный выдѣтки на 1895 р. не выказуєть такого зблизненія, якъ се н. пр. було того року, де зъ 23 миліонѣвъ въ 1893 р. підєкочили наразъ на 37 миліонѣвъ въ 1894 р. Звычайный выдѣтки въ 1895 р. выносьть на 1895 р. 626 мил. зр. и якъ вже сказано, вышій о 6 мил. водѣ выдѣтковъ въ 1894 р.

Доходы обчисленіи въ преліминари бюджетѣмъ на 1895 р. низше анѣжъ въ 1894 р. На першомъ засѣданіи сесіи будутъ предложенъ палатѣ послѣвъ точный выказы доходовъ зъ безосередныхъ и посередныхъ подѣтковъ водѣ сѣчня до кѣнця септя с. р. Тѣ доходы суть вышій якъ минушого року. Мѣжъ посередными подѣтками принесли значну надвышкѣ подѣтки водѣ пива, мяса, цукру и минеральныхъ оліѣвъ. Зблизненіа консумціи соли на цѣвѣ, и для худобы значно підвищила доходы зъ продажѣ соли. Такъ само и подѣтокъ доходовой принѣсь больше, именно подѣтокъ домово-чиншовый, а то для того, що чинѣвъ разѣ больше число домовъ, вольныхъ водѣ подѣтку, мусѣтъ платити подѣтокъ домово-чиншовый. Рѣвножъ и доходы зъ удержавныхъ зѣльзницъ суть больше въ сѣмъ роцѣ, анѣжъ се було минушого року.

Якъ мы доносили, выринула була въ перманентной комісії для реформы процедуры цивильной гадка, подати єспосѣбъ, въ якій бы наряды въ палатѣ послѣвъ могли бути скороченъ та взагалѣ цѣла справа реформы чинѣвъ скорше прибрана видѣ сконденсированого закона. Гадка та, хочъ на разѣ поблизѣсь противъ єи голосы, вже осушила ся, бо на засѣданіи комісії зъ дня 4 жовтня предложивъ пос. д-ръ Берирайтеръ проектъ о скороченіи поступованію. Проектъ сей звучитъ:

„Законъ що-до нарядѣ и ухвалѣ при проектахъ законѣвъ о заведеніи новон процедуры цивильной.

§. 1. Для нарядѣ и ухвалѣ въ правительственныхъ проектахъ що-до нормы юрисдикційной, закона о поступованіи цивильно-судѣбномъ и закона ексекуційного, якъ такожъ въ проектѣ що-до заведенія судѣвъ промысловыхъ суть важный отей постановы:

§ 2. Палата послѣвъ, скоро ѣи перманент-

Miscellanea.

Зъ поезій В. Щурата.

Я радъ бы въ души всѣ думки всѣ пѣснѣ Сховати передъ свѣтомъ; Якъ довго плѣтка скрита водѣ блакітомъ, Такъ довгі и житя єи днѣ.

Будь плѣтѣвъ въ водѣ и безпечно, — такъ нѣ, Ыи хочєсь сонця и гинє; Нехай же въ сонцю и думка мчѣть ся — лине, Най мчѣть ся, най линуєть пѣснѣ.

Зъ циклю „Пѣсень ночи“.

I.

Неприятній, лѣнливый, темный тѣни, Неприятной ночи звѣстуны, Я радъ вамъ, дѣти темной краины, Вамъ, дня ворожого мирной сыны!

На легкихъ крилахъ вашихъ лине тихо До мене миръ-спокой, котрого въ день Даремне жду. За дня прожити лихо Зблизѣсь въ ночи въ гармонію пѣсень

Щасливый зъ роду невидючий очи: Не пажено имъ людське горе слѣвъ; Менѣ виенити лишь чорна пѣтьма ночи Той бѣдѣ, що въ душу ясный день привѣсь.

Въ день томить душу бѣдѣ той наче змора, Бунтуєсь кривды почутѣе важке; Настанє ночь, — вѣберє уява хора Красною те, що въ день було гадке.

Кругомъ такъ темно, мовъ тебе вже въ трумнѣ Сховали... Глянешъ крѣзь вѣкно въ простѣръ, — Зѣрки горѣть. Въ души було такъ сумно, Ажъ глянь, — горитъ надѣвъ тысячъ зѣръ.

Неприятній, лѣнливый, темный тѣни, Неприятной ночи звѣстуны, Я радъ вамъ, дѣти темной краины, Вамъ, дня ворожого мирной сыны.

II.

Безсонная ноче зъ чорными мірами И стадомъ чорныхъ думъ, Мовъ небо передъ тучею хмарами Сповѣла ты мой умъ.

Чимало въ день журба неугомонная Менѣ справляє мукъ; По що-жъ ихъ ты се ноче безсонная Снуєшь якъ сѣть павукъ?

Нѣтъ тиха шепче: Годѣ сварети ся Зблизѣсь мною, хлопче мой! Чи-жъ я велю за думками рити ся Тобѣ въ души твой?

III.

Близкаво темной ночи, Чомъ я тебе такъ люблю?

Чомъ я такъ довго не сплю, Пильно втопляючи очи Въ пѣтьму нѣчною добою, Въ пѣтьму нѣмѣ за тобою, Близкаво темной ночи?

Близкаво, въ чѣмъ твоя сила? Въ томъ, що лишь блиснешъ вогнемъ, Нѣтъ глуха робитъ ся днемъ? Чи менѣ тымъ ты такъ мила, Що въ твоѣмъ зъ пѣтьмою бою Бачу бѣи мысли живон, — Близкаво, въ чѣмъ твоя сила?

Майвка въ лѣсѣ.

По-надъ землею линуєть ангѣль ночи, Смутный зъ очима мокрыми водѣ слѣвъ. Въ томъ бачитъ вѣтъ, якъ щось въ нѣзѣ мнѣче; Придѣлюєсь, — горитъ дрѣмучій лѣсъ.

Мѣжъ листѣмъ вѣче выспаванъ зѣръ Горѣть, палаючи огнемъ яркимъ; И чує вѣтъ, — лунає у простѣръ Музыка, лѣсъ жѣтѣмъ кляпѣть шпаркимъ.

Тамъ гомѣнь, радѣсть и въ танцѣ охочѣмъ Несє ся дружно радѣ веселѣхъ парѣ. Ажъ здавуєсь ся бѣднѣй ангѣль ночи, Придѣлюєсь вѣшкѣмъ зъ-поза хмарѣ.

И вѣтъ зѣтхнуєтъ: „Коли-жъ се вже настанє Въ день мѣжъ людьми дружба и щастѣє скрѣзь?“

Коли той часъ прийдє, що все поганє, Вражда зъ всѣмъ горѣмъ людськимъ скрѣсь въ лѣсѣ?

Зъ циклю „Пѣсень про любовь“.

I.

Люблю въ твои дивити ся очи сивы, Разъ лагѣднѣй, а разъ грѣзній бурливый, Разъ лагѣднѣй, якъ частый неба звѣдъ, А разъ грѣзній, якъ блискавицѣ свѣтъ.

Якъ не дивити ся въ чисте небо, сине, — Гляджу и вся журба зъ хмарками лине. Якъ не любити блискавицѣ грѣзныхъ, — Неразѣ душа заснула бы безъ нихъ.

II.

Тебе одну не бачити хвилину, Не цѣлувати пышныхъ устѣ твоихъ — Се вже мабуть є кара за провину, Найбольша кара за наибольшій грѣхъ.

Менѣ здаєсь, — колибъ всѣ душегубы, Злочинѣвъ всѣ залюбленъ были, Не требабъ нѣ тюремныхъ мурѣвъ грубыхъ, Нѣ шибеницѣ высокыхъ на земли.

III.

Чого сумуєшь ты Дѣвчинонько моя? Водѣ горя вберетѣ Тебѣ чей зможу я.

на комісія предложити свої справоздання, вглядно ухвалити, що-до проектів згаданих в §. 1 бмж, не починає над ними наради, лиш удріляє їх палаті панів.

§. 3. Палата панів вибирає з 18 членів перманентну комісію, котра буде радити над ухвалами перманентної комісії палати послів.

§. 4. Буди комісія палати панів буде уважати потрібними як зміни в ухвалах комісії палати послів, то обі комісії сходять ся на конференцію, щоб запала спільна ухвала. Народи тої конференції можуть бути підготовлені субкомітетами.

§. 5. Спільна конференція складає ся завжди з рівного числа членів обох палат. Буди не буде рівного числа членів обох палат, то жеребом рішає ся, хто буде брати участь в конференції. Для правосильності ухвал конференції потреба присутності двох третин членів. Спільна конференція вибирає двох президентів з поміж членів палати панів і палати послів, і они на переміну ведуть провід. На першій засіданні рішає жереб, хто має проводити. Президенти обох палат мають право бути присутніми на конференції з дорадним голосом.

§. 6. Доки не западуть ухвали чи то обох парламентарних комісій чи спільною конференцією, може кождий член парламенту внести письменно внесення до датою або на зміну. Ті внесення, реґулярно підписані, мають доручити ся президентови дотичної палати, а сей передасть їх комісії перманентній. Комісія, вислухавши внескодавця, відбувають нараду, а дотичні ухвали передають собі взаємно після постанов §. 4. і 5. того закону.

§. 7. По нарадах конференції и спільної ухвалі предкладає ся ту ухвалу справоздань до відомості кождої палати.

§. 8. Над спільною ухвалою конференції відбуває ся в кождій палаті друге и третє читання и не можна ставляти вже ніяких внесення аніж запускати ся в спеціальну дебат. По генеральній дебаті приймає або відкидає кожда палата в цілості проекти законів.

§. 9. Буди перманентна комісія палати панів не буде мати нічого до зміни в ухвалах перманентної комісії палати послів, то сходять ся конференція лиш на се, щоб сконстатувати згідність ухвал обох комісій.

§. 10. Покращені постанови важні також для проекту, який має предложити правительств, що-до закона впроваджуючого и що-до інструкцій для судів.

§. 11. Перманентні комісії и спільна конференція можуть продовжати свою діяльність також и по закриттю або відложенню сесії та підчас сесії делегації и соймів.

Крім молодого-чеського посла д-ра Дика, котрий заявив, що без ухвали клубу свого товариства не може взяти участі в голосуванні над тими проектами закона о скороченні поступованню, прийняли проект всі члени комісії. Рівнож и міністер ір. Шенборн заявив, що годить ся на той проект.

Спільні делегації.

Вчера зачала делегація австрійська нараду над ординарієм військовим.

Молодо-Чех Брзорад заявив, що его сторонництво буде голосувати против бюджету військового, а мотивом до того суть внутрішні відносини в Чехії и становище, яке займає правительство супротив чеського права державного. Армія австрійська відгравала в Чехії ролі чужої залоги. Існуючий нині мілітаризм накладає тягар на народи, тож треба домагати ся розбурювання всіх держав. Одна з великих держав повинна дати ініціативу в тій справі, а муж державний, котрий би того підняв ся, був би найбільшим добродієм людськості. Австрія завдяки мілітаризмові стоить над пропасти банкрутства. [Промову дел. Брзорада перебивав президент Хлемецький три рази, именно тоді, коли бесідник говорив про чеське право державне.]

Ігумен Трайніфельс заявив, що має повне довіря до міністра справ заграничних и приймає бюджет військового, бо міністерство справ заграничних уважає потрібним підвищення витраток на військо. Відтак підійє бесідник успокоюючі слова міністра оборони кравон в рад державній що-до поєдиноків, однак звертає увагу, що сей завісід офіцер, котрий не приймає поєдиноків або при деяких обставинах не визнає противника, тратить свою рангу. Поєдинок обидва держави и церковні закони, стоить в суперечності з існуючим ладом и длотого обов'язок держави: спинити поєдинки. Поручить міністрови взяти ту справу під увагу и ужити всіх можливих засад для заради миру.

Молодо-Чех Пацак зазначив, що если би треба голосувати за розбурювання, то голосував би з цілого серця. Було би се голосуванням, котре би народ благословив. Живемо з всіма державами в дружних відносинах, а однак мусимо збронити ся. Чорт знає, що за логіка. Наші витрати на військо виносять від 1868 р. кругло 3100 мил. ар., податки безпосередні и посередні ростуть а так само росте и довг гіпотетичний. В Австрії платять населення на військо по 4-25 ар. від голови, а в Чехії не видно поліпшення. Лиш розв'язання тридержавного союзу було би правдивим початком розбурювання. Тих 100 мільонів, які ждаєть пок. міністер Бавер, вже видай, а се ще не конець. Тепершній міністер не хоче вязати ся яким-небудь пророченням на будуче, а така непевність в великій мірі непокоїть.

Дел. Тавше питає, чи однорічний охотники, котрі здали испити, але за браку індивідуальних примет не суть іменовані офіцерами, будуть служити другій рік? Відтак жадає, щоб другій рік служби однорічний був почислений в цивільній службі. Домагає ся поліпшення харчу жов'яцького и внесення оплати поштової від листів військов до родин.

Дел. Промбер полемізував з закладами молоді-чеських бесідників на військо и тридержавний союз.

Дел. Барвіньскій жадає, щоб у війську шановано народність руску.

Міністер війни Крігсмарер відповів досить виминаючо. Заперечив, мов би

в армії одна народність була вывешена по-над другу. В справі поєдиноків покликав ся на заявлені міністра оборони кравон в рад державній. Впевняє, що переняті від попередника плян уоруження не буде переступлений, однак не може прийняти одвічальності, чи зміна обставин не приневольте его до більших жадан. Що-до малтретованя військ відповість так само як в комісії, а що-до наведених молоді-Чехами фактів преріє строгі доходиження. В справі зачислення другого року служби однорічних охотників до служби цивільної відповість, що під тими вглядом військ некомпетентний.

Делегація прийняла бюджет військового.

Делегація угорська, ухваливши бюджет військового и прийнявши замкнення рахунків, покінчила вчера свої засідання.

Церковно-політичні пропозиції в угорській палаті вельмож.

Вчера вели ся дальше наради над церковно-політичними пропозиціями в угорській палаті вельмож, именно над пропозиціями закона що-до свободи віровповідання.

По полагожденню формальностей забрав голос Фердинанд Зічі. найбільший противник церковно-політичних пропозицій. "Ті пропозиції — мовить він — підкопують моральність и релігійність народу. Не думайте, панове, що вам се удасть ся. Бог міцніший ніж людє. Тепершня законодавна власть повинна стергати ся, щоб не входила в суперечність з волею цілого народу. Чи-ж для такого правительства можна ухвалювати бюджет, щоб по тій уживав его до угнету католицизму? Чи-ж такому правительству можна поспалати на реформи в управі, щоб именуючи своїх урядників ще скріпляв свою силу? Маємо нині до діла з анархістичним напрямом в політиці. Титул пропозиції „свобода релігії“ хибний, бо се закон о „безвіровповідності и безрелігійності“. Бесідник выступив против того уступу пропозиції, де мова о безвіровповідності. В наслідок того зарядження наступити наглий зрост безрелігійності. Дай Боже, щоб то пропозиція не стало законом, дай Боже, щоб ми, коли оно стане законом, були як найскорше увільнені від него! (Оклик: Eljen! — на лавках клиру и правниці.) Навпослід бесідник заявив, що взагалі відкидає пропозицію.

Гавріил Пап, єпископ реформованої церкви, не признає становища, яке займає єпископ Сас, яко становища, на котрім стояли би всі протестанти. Бесідник полемізував дальше з кардиналом Шляхом и заявив, що було би то корветне для всіх церков, коли би ті, що не належать тілом и душею до церкви, выступили з неї, щоб своїм злым приміром не гіршили віруючих. Безрелігійність єсть найбільшим ворогом католицизму и протестантизму и взагалі всіх церков, ніж безвіровповідність. Бесідник не страхав, щоб наслідком безвіровповідності була безбожність. Індивідуальне пересвідчення мусить бути запевнене в першій лінії також на полі релігії. Бесідник вказав на примір польського народу, котрого релігійна нетолеранція спонукала его упадок. Також народ угорський не може замыкати ся перед здобутками інших культурних держав. Будучність належить тільки до тих народів, котрі розвивають ся під прапором поступу. (Бурливий оплески и заяв одобрення на лавиці.) Сила релігії не лежить в матеріальних примусах, але в моральних впливах, якими повинна впливати на уми. Бесідник заявив, що не боить ся о свою релігію и віру. Он, як и католицизм будуть тривати дальше мимо тих законів. (Бурливий оплески на лавиці.)

По короткій промові міністра судівництва наступило именне голосування, в котрім прийнято пропозиція 119 голосами против 112.

Се й те з выставки.

Дальший список відзначених выставців в Русіїв: Співаче товариство „Боян“ у Львові одержало бронзовий медаль комітету выставки за нагороджені предмети з поля музики; Олійник Петро такий самий медаль за роботу крытих сачей. Відзначено почетним дипломом комітету выставки Володимира Федоровича з Вікна за піднесення килимарського промыслу и удержання килимарської школи в Вікні; Тадея Федоровича з Клебанівки золотим медалем комітету выставки за виробу суканий; „Гу-

дальску Спільку“ з Коломиї срібним медалем міністерства торговлі за підпірання домового промыслу Гуцулів; Кліма Паласа з Д-ревні срібним медалем комітету выставки за портіери; так само Івана Гавриша з Косова за ткацькі роботи, Лаара Плавюка з Кут за кштарники, Олексу Влізла з Литвинова за ткацькі роботи; відзначено бронзовим медалем міністерства торговлі Івана Здиру з Шпиколосів за роботи гончарські; медалем бронзовим комітету: Марію Ронк з Скалатського за барвисті веретя, Гвата Сокола з Трійці за килими, Гринька Гречуха з Калуса за роботи з дерева, Васіля Федину з Стрептова за виробу ситарські, ткацькі з Русова також за ткацькі виробу. Крім того медаль срібний міністерства торговлі и медаль срібний комітету выставки одержали фабрики Івана Левинського з Львова — першій медаль фабрика кафлевих печей, котрі дуже подобались цесареві, а другій фабрика дахових и керамічних виробів. Лист похвальний комітету выставки одержав Лука Сютряк з Львова за роботи склярські.

Подаємо список тих відзначених выставців, котрих имена (побіч наш звітних) вказують, що они Русини. За для того може й пропустили декого.

ПЕРЕГЛЯД ПОЛІТИЧНИЙ.

Вчера кружили по Відні занепокоїчий вїсти про стан здоров'я царя. З Лондона наспіли приватні телеграми, що цар уже помер. Компетентні власті, котрі в першій лінії повинні були знати про стан вїсти, були формально заспані питаннями. Та в уряді заграничних справ до пізнього вечора не було вїсти, котра потвердила бы лондонський телеграми, противно, урядові телеграми звїстили, що в часі вчорашнього дня здоров'я царя не погіршило ся. Бюра російської амбасди и консулату вчора вечером були вже замкнені, коли наспіла вїсть про смерть царя. Коли-б ся вїсть була правдива, бюра російських дипломатичних урядів не були би замкнені. Також ввчорішньої ночі не надійшли ніякі вїсти, котрі потвердили бы лондонський телеграми, але інформації з достовірною жерела велить заключати, що в здоров'я царя настала дальша комплікація, котра просто грозить житю. За-для того N. Wien. Tagbl. пише: На особисте жадання царя спроваджено проф. Лейдена до Спалі. Славний учений виявив з першу думку, що цар повинен виїхати до полудневої Франції або на італійську Рівієру. Однак сам цар звернув увагу лікарів на те, що політичні відносини не позволяють ему виїхати ані до Франції, ані до Італії. В додаток и окружене царя звернуло увагу на личну небезпечність его в часі подорожжя и побуту в згаданих місцевостях. Проф. Лейден вислухавши наведений причини, а надто узв'язавши справи често рідничої натури, рїшив, щоб цар виїхав до Корфу, де и політичні відносини и інші обставини не так небезпечні. И дійство вже пороблено приготування до виїзду царя на Корфу, а все було вже так далеко приготуване, що виїзд царя разом з родиною мав наступити на другій тиждень, тільки улюблений син царя ки. Юрій мав перезимувати в Капрі. Однак вїсти доходячі з російського двора від двох днів, велить сумнівати ся, чи приготування на що придали ся, бо в здоров'я царя наступили нові дальші комплікації и погіршення. Якого рода ті нові комплікації хвороби царя, поки-що не знати, однак не треба вже нині сумніватись, против вїстей урядових, що житю царя грозить кождо хвиль катастрофа. Очевидно близьких вїстей треба дожити. Поки-що нотуємо незвичайний факт, що заграничні амбасди російські від чотирох днів не одержали ніяких вїстей про здоров'я царя. Той факт дає много до думки.

НОВИНКИ

— Концерт „Перемиского Бояна“ в Ярославі на дохід тамошної Бурми с. Оуфрія [зв котрій уже сего року мїстять ся 13 хлопців] відбудеть ся дня 2 н. ст. жовтня с. р. и — як нам пишуть з Ярослава — був справдним маніфестацією Русі ярославської. Сила театральна вигком заповнила ся публікою місцевою и з околиць; з Перемисла прибуло сорок осіб. Дохід з концерту — о скільки нам дописувателі мого довідатись — сягає до 300 зр. [Про сам концерт подамо пізніше.] По концерті відбула ся за-

Чому весь мов повій
По всіх думках твоїх
Непевність? — Мрій-надій
Лякаєш ся мних?

Не бой ся мрій! — Моряк
Пливе крбз нощі тьму,
Як довго зор' шлях
Показують ему.

Хоч и не маю крыль, —
Щоб досягти мети,
Досить ще в мене сил.
Чого-ж боїш ся ти?

Чому весь мов повій
По всіх думках твоїх
Непевність? — Мрій-надій
Не бой ся — збр' мних!

Lasciate!

(Передати родити Ч — их нового „Кобзаря“.)

Безсмертний Данте силою уяви
Картину пекла змалювавши, много
В тій пеклі лютих мук и карь представив.

Над пеклом тым поклав він острого
Для всіх, що за грїхи туди понали:
„Хто тут ввійшов, не надій ся нічого!“

Кобзарська душе з твердої стали,
Тарасе, Ты на бїліх вилив карты
Своїх невольних мук та карь кришталі;

Яко-ж напись те пекло варте?
Хто гланє раз в сю книгу жалю-суму,
Забудь на смїх, забудь на всяк жарти,
Вбери чоло своє в поважну думу!

О не вгасай мені моя надїє!

В тій час як нїч неспівності й тривоги
Мов хмара сонце духа мого вкрив,
Як він зббє ся з простої дороги
И під вагою сумнівів омлів,
И рад би далі йти й не має змоги,
О не вгасай мені моя надїє,
Тоді світ мені!

Тоді світ мені надїє — зоре,
Весняних днів мних подруго мила;
Де зорями нїчне палає море,
Де яснї дуга пустила крыла,
Де сонця жарь промїнем небо оре,
Там світло пий надїє, щоб світла
Як блискавиць вогні.

Як блискавиць вогні, що під тьмою нощі
Женуть, жени всі привиди, всі мары.
Чей раз мій дух ще в гору знатись схоче
Понад усь житя тумани — хмари;
Чей раз він ще брилянтот замитьгоче
И, хоч тоб' не додержит вже пары,
Не згасне у багні.

бава з танцями. Поблизу вечором о. крил. Хотинський одержав і відчитав зображення в сали телеграму від Преосв. еп. д-ра Пелла з Перемишля, котрою владика вислав свою утіху з устроєння концерту на дохід Бурси св. Олупіа, у ділях свого благословення Бурси і всім, що раді в розвиткові, вкідати доносити, що поштою послав на Бурсу 10) зр. Зображенні принади сю телеграму з ентузіазмом і відповіли Преосвященному многотіть.

— **Руский театр** переїхав з Льова — як зведено — до Ярослава і вже 4-го жовтня дані на перше представлення „Не ходи Грицю та на вечерницю“. Позаяк того дня припадати іменини цесарської, то перед представленням — як нам пишуть з Ярослава — труп театральна відповідала імн народній при умянбм на сцені портретів цесаря. Артисти і артистки грали і співали одні дуже добре, другі добре, то публіка вповні була вдоволенна і нагороджувала артистів гучними оплесками. Правда, публіки було зовсім мало, але то мабуть винемково — за для дощу і болота та й на два дні перед тим відбув ся концерт „Перемиського Бояна“ а відтак забавлять танцями. Надіємо ся що на будучих представленнях буде инакше — Русь Ярославська сповнить патріотичний свій обов'язок супротив своєї так важкої інституції народної, якою єсть наш театр!

— **Кваліфікаційні іспити для народних шкіл** і іспити **выдѣлові** відбули ся симі днями перед львівською комісією кваліфікаційною. До кваліфікаційного іспиту для народних шкіл зголосило ся 11 кандидатів і 39 кандидаток, разом 50; до **выдѣлового** іспиту 14 кандидатів і 17 кандидаток. З мѣж 14 кандидатів, що присутіли до **выдѣлового** іспиту зложили іспити: з математики-технічної групи Галань (з бобречкого повіта) Гофмань (з рудецкого повіта) і Левинь (з самбірського повіта); з групи природних наук Яворський і Ковальць (з дрогичинського повіта), Щуркевич (з Львова), Адамський (з брідського повіта) Тишецький (з станиславського повіта), а з історичної групи Фрадель (з Львова), Уйварі (з ясливського повіта), Скворонський (з кельмського повіта), Казанський (з львівського повіта), і Югань (з бобречкого повіта). — Дуже сумно представляє ся вигляд сегоднішніх іспитів з кваліфікаційних так і **выдѣлових** з огляду на руский **выкладовий** язык. І так кваліфікаційний іспит з руским и польським **выкладовим** языком зложило 9 кандидатів і 11 кандидаток, отже на 50 лише 20! А з 31 кандидатів і кандидаток, що зголосили ся до **выдѣлового** іспиту одержало кваліфікацію з руским и польським **выкладовим** языком всего 5 кандидатів (на 14) и лише 2 кандидатки (на 17).

— „**Львівський Боян**“ розпочинає свої вправи в четвер 11 н. ст. с. м. **Выдѣл** зважає отенім всіх своїх членів, щоб точно о годині 7 веч. явили ся в „Рускій Бесѣдѣ“ до участі у вправах. Надто запрошує всіх Вп. співачок и співачків, приступати в членів „Львівського Бояна“, котрого цілію єсть „*мекати руску плісню*“. Ванси поладжув **выдѣл** в час вправ. — **Вдѣл** **выдѣл** тов. „Львівський Боян“, у Львові 6 н. ст. жовтня 1894. В. Шухевич голова. Венгеринич секретарь.

— На судове слідство в Тернополі против уважених двадцять и кількох польських учеників семінарії учительської звертають увагу віденський дневники. Одні допитує ся з сарказмом: „що чувати з тою справою, другі подають сензаційні вѣсти. Сими днями Wien. Tagblatt Шенца подав шпурт доносів з Тернополя під заг. „Омладина в Тернополі“, в котрбй дописувач розказує, що тайне се товариство студентів мало на цілі відбудованье Польщі, числило до сто членів и було цілію такого товариства у Львові и Кракові; дальше бере убитво проф.

Гловацкого и самоубійство ученика Шведа в звязі з тим товариством и той „омладинѣ“ приписує розвѣщення на всѣх с. р. на мурах в Тернополі оклика: „Pocz z Niemcami! śmierć Rusinom!“ Польскі дневники занотували сю допис, але бачать в нѣй злобу Шенца, а радять выждати процесу той „омладинѣ“, котрий — як пише Tagblatt — має відбутись разом з процесом против Казимира Бенедикского о обиду маестату.

— В **женській учительській семінарії** у Львові працює дня 30 н. ст. вересня директор п. Людвика Дзедзичаго, именованого красивим инспектором. П. Дзедзичий був сѣм лѣт директором заведеня и своимъ благороднимъ поступованьемъ придбав собі симпатію у товаришів и учениц. По богослуженню в каплиці заведеня зобрали ся в гарно прикрашеній сали учениц семінарії и школь вправ, відсвѣдали в честь директора кілька пѣсень и працюли его промовама. В імени учениц рускої школи вправ промавляла Саваківна по руски, а єя промову закінчав хор співом „Многая лѣта“.

— **Сподіваний зміни в войскової командѣ**. Зб Львова доносять до Dziennika Rozmaik-ого: Ходять вѣсти, що львівській головнокомандуючій кн. Віндштретцъ поїде векор в стань суцотинку, а его мѣст займе командант корпусу в Прешбурзі, архиказъ Фридрихъ, котрий має унаслідити по архиказю Альбрехтѣ его великій маестности в Галичинѣ. Архиказъ Фридрихъ, братъ пропавшого без вѣсти Івана Орта, служив свого часу при краківській гарнізоні.

— На **стіпандію з фундації бл. п. Теодора Лукашевского** в висотѣ 100 зр. річно розписує конкурс сѣмѣ Народного Дому почавши від 1894/5 шкільного року. Подавати ся можуть студенти університету, котрий вкажуть, що 1) они родом з Галичини, 2) рускої народности и греко-кат. обряду, 3) що бѣдні, 4) поводити ся морально и 5) що поступають в науках. Своєи фондатора мають першєство. Вагости поданя треба до 15 н. ст. грудня с. р. на руки дотичних шкільних властей до сѣмѣ Народного Дому.

— **Приватна женська семінарія учительська** отирає ся симі днями в Рашевѣ. Наука в семінарії буде тривати два роки. Крім звичайних предметів, до котрихъ зачислено також руский язык, будуть выкладати ся ще французкий язык и стенографія. Выкладати будуть профессори гімназій и учительки **выдѣлової** школи. Кандидатки платят мѣсячно по 10 зр. Записи потребують до 12 н. ст. жовтня.

— **Нові уряди поштової відбуду** в житє з дням 16 н. ст. жовтня с. р. в Лосачи, повіта борщівського и в Рудѣ, жидачівського повіта. Округ доручєнь поштового уряду в Лосачи будуть становити громади: Лосачь, Чорнокоонецка воля и Дубівка а також двірскі обшари Пасава и Гущинь. До поштового округу в Рудѣ, котрий буде носити назву „Руда-Кохавина“, будуть належати громади и двірскі обшари: Руда з Кохавино, Ганьцѣ и Лівачи, дальше громада Покровиц и двірскі обшари Гнѣздячѣ та Юсиптичѣ.

— **Народні збори** скликає соціально-демократична партія у Львові на завтра т. є. на 7 н. ст. жовтня до ратуша. Збори розпочнуть ся о 10-й годинѣ рано, а на дневнімъ порядку стоять: 1) резерват „Що чувати з нашимъ виборчимъ правом?“ и 2) внесеня. Комітетъ скликав був в-першу збори на площу Сагіт, однак дирекція поліції заборонила відбудувати збори під голым небомъ.

— **Добні вѣсти**. Цесаръ удѣлив 500 зр. підмоги євангеликамъ Нового Саяча на відбудованье спаленого костела и приходовихъ будиноків. — В **Подгайцях** відбуде ся дня 12 н. ст. падоліста донованій виборѣ одного члена тамашови рады повітової з групи більшої посѣлости. — В **Чернівцях** посвятит 24 н. ст. жовтня архієпископ Моравскій нововибудований костелъ Єзуитів. — В **Мигові**, вижницького повіта, на Буковині, породає одна селянка 3 здоровихъ хлопців.

Отець новородженихъ удає ся зараз до правительства з просьбою о підмогу на выхованье будучихъ оборонцівъ вѣтчини. — Під селомъ Бразою, в каміолоніскімъ повітѣ, стрѣтив селянинъ Дзатро Габо дня 1 н. ст. жовтня дика и доннавши его, ставъ окладати друкомъ. Дикъ відвернув ся и такъ покалічав селянина, що від на другій день умер. — На Галицькій площі у Львові зацпили де котрі каштани другій раз и покрили ся зеленимъ листємъ. — Великій сѣвг упали в Сольногородѣ, Тиролі и часті Горьбиной Австрії, Сгаріи и Карнатін; в другихъ околицяхъ альпейскихъ краївъ австрійскихъ паують зливи.

— З **настаньемъ зимної пори року** збільшити ся зновъ консумція кави. З огляду на се, дуже важна річє умѣти сей напйтокъ смачно и здорово пригладити. Найкраще можна се досягти, **если змішав ся каву звичайну з 1/3 кави Катрайнера**, бо сей незрівняний додтокъ зискає вже загально у господарів дому найбільшій похвалы. Докажемъ сего єсть з кожнимъ днемъ більшю консумція сей кави. На жалъ появляють ся все що підбрюлювали (звичайно пражений ячмінь и т. ин) и длатого треба уважати, щоб купувати каву в оригінальнихъ коробкахъ з етикеткою „Катрайнеръ“.

Телеграмы „Дѣла“

Вѣдєнь 6 жовтня. Рада державна скликана на день 18-го жовтня. — В дипломатичнихъ кругахъ розійшла ся вѣсть, що у царя наступило зажаженє крови. Органи лѣвци звѣщають, що оба міністерства згодили ся на горьвчаній монополъ.

Софія 6 жовтня. Топчевъ поїхав до Варни, щоб заявити князєви, що відъ обстає при своїй дімісії. Наслѣдникомъ має бути Мадяновъ.

Берлинъ 6 жовтня. Пѣсія Local-Anzeiger, царь має другій разъ аполектичний ударъ. Станъ царя представляє мало надѣи.

Римъ 6 жовтня. Селяне в Касальвечіо в Апуліи кинулись на ратушъ, знищили его и выгнали раднихъ.

Лондонъ 6 жовтня. Мимо заперечєнь

удержувє вѣсть, що відѣлъ російскій вступив до Корєѣ. — Міністерство не рѣшило ще нічого, щобъ скрѣпити англійску флоту на хиньскихъ водахъ.

Надѣслане.
Канцелярія адвоката
Д-ра СТЕФАНА ФЕДАКА
перенесена до дому при
улиці Костюшка ч. 10
336 (напротивъ Банку красового). 7—20

Симъ просимо Впр. Отца, що д. 25 н. ст. вересня зміняєть у насъ кор. 9500 угорскон коронной ренты на 4%, заставий Листы красового Банку, щобъ схотѣвъ ласкаво зголосити ся в нашбмъ бюрѣ, бо при сѣмъ обчисленю зайшла похибка.

341 2—4 **Сокаль и Лілієнъ**
Банковий дѣлъ и контора вымѣны.

Найліпша вода до питя
при небезпечности пошети єсть в такихъ случаяхъ часто випробована, медицинскими повагами все припоручувана

МАТТОНЬОГО
Гієгіблерска
найчистѣйша
алькалічна
ВОДА
щавова

Ся вода єсть цѣлковито вѣдла водъ органічнихъ субстанцій и подає особливо в мѣсяцяхъ з непевними кирицями и водопроводами найліпшій напйтокъ. (X.)

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

оптикъ и механикъ,
підъ Коперникомъ,
Львовѣ, площа св. Духа
(ул. Театральна ч. 6)
протавъ головного одяку)
поручає у великихъ виборъ и по найдешевѣйшихъ цѣнахъ: окуляри, цѣкеры, лорнеты, бінокль, далекотлѣды, барометры, аерометры, мікроскопы, люшы, компасы, райсцайли, лѣнты мѣральной, ийони, сѣбѣл, иалометры и т. п. Устроєни заводѣвъ електричныхъ. Венѣкъ направи вытєвалити ся найкраще и найдешевше. — Замокленя зъ провінцій вытєвалити ся точно. 4185

СКЛАДЪ ОБУВЫ

зъ

МЕДЛІНГСКОИ ФАБРИКИ
у Львовѣ
перенесений цѣлковито
до
ГОЛОВНОГО СКЛАДУ
при
улиці Сикстускѣй ч. 6.

„ДНѢСТЕРЪ“ ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ у Львовѣ ул. Валога ч. 11.

перше руске товариство асекураційне, припоручене Всє. Духовенству и всѣмъ вѣрнимъ черезъ Впрєосв. Митр. и Преосв. Еп. Ординаріятъ всѣхъ трехъ Епархій, приймає обезпечєня водъ шкѣдъ огневыхъ підъ найприступнѣйшими условиями и за можливою найнижшою оплатою.

Шкоды ліквідують ся и выплачує ся сейчасъ по пожарѣ.

Договори заключєні зъ першими Товариствами контрассекураційними подають „Днѣстрові“ можливість обезпечувати и выплачувати и найвысшій сумы.

Фондъ основный 50.000 зр. в. а. удыкований в цѣлости в пушляриныхъ папєрахъ, побольшає ся наростаючими відсѣтками. Фондъ резервовый творить ся и порастає по мысли статута.

Полісы „Днѣстра“ приймає Банкъ краєвий при познѣткахъ ипотечныхъ на основѣ рескрипту **Выдѣлу** красового зъ дня 1 червня 1894 ч. 26115.

„Днѣстеръ“ приймає такожъ в силу договору, заключеного зъ Товариствомъ взаимныхъ обезпечєнй в Кракові обезпечєня на житє вѣ всѣхъ можливыхъ комбинаціяхъ.

Друки, проспекты и всякій поясненія подають Агєнты, установлені у всѣхъ мѣстахъ и большахъ сєлахъ, якъ такожъ 4414

Дирекція „Днѣстра“ у Львовѣ.

Зголошеня о удѣленє агєнціи в мѣсцевостяхъ где „Днѣстеръ“ не є заступєный, приймають ся.

Важне
для каждой гос-
подинѣ
и матери!

Признано
яко найліпшій
додатокъ до
кавы!

Катрайнера Кнайповсна солодова кава
єсть однокую зб смакомъ и запахомъ правдивой кавы в зернятахъ. Зъ початку додає ся єи до кавы одну третину, відтакъ подовину и больше.

Катрайнера Кнайповсна солодова кава
єсть длатого такожъ в ужитю найсмачнѣйшимъ и найдешевшимъ додаткомъ до кавы, и зносить такожъ єи шкѣдній здоровю наслідєн.

Катрайнера Кнайповсна солодова кава
выроблює ся теперъ такъ знаменито, що можна єа зъ кавою разомъ молоты и приладжувати на кожній способъ.

Катрайнера Кнайповсна солодова кава
поручає ся виразно лѣкарскимъ повагамъ, бо має в собі прикметы, котрыхъ доси уживави сурогаты кавы иколи не можуть досягнути. 4975 19 24

Катрайнера Кнайповсна солодова кава
навіть єа чистою не єа єсть дуже відповѣдна и здорова для женщинъ, дѣтей, недокровныхъ, недужихъ на желудокъ и нервы.

Дѣстати можна всюду — 1/2 кал. 25 пр.

Бачнѣсть! Треба купувати лише бѣдй оригінальній пакки зъ портретомъ о. Кнайпа и зъ именемъ **Катрайнеръ!**

УЧИТЕЛЬ

органъ руского товариства педагогичного двотыжневникъ педагогично-научковий, выходить водѣ 1 червня 1889 р. у Львові ул. Врменська ч. 2. Предплата на цѣлый рокъ 3 зр. на подв року 160 кр. на чєрвй року 1 зр.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ ц. и. уприв. гал. анц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

купує и продає

всѣ ефєкты и монеты

по курсѣ деннѣмъ найточнѣйшѣмъ не вчисляючи нѣякои провизіи.

Яко добру и певну лѣокацію поручає

4 1/2 % **Листы ипотечный**
5 0/0 **Листы ипотечный преміованый**
5 0/0 **безъ премій**
4 1/2 % **Листы товариства кредитового земского**
4 1/2 % **Банку красового**
4 1/2 % **позичку красову галицкую** 3483
4 0/0 **позичку проинаційну галицкую**
5 0/0 **буковиньскую**
4 1/2 % **угорскихъ земѣлицъ державныхъ**
4 1/2 % **проинаційну угорскую**
4 0/0 **угорскій облигаціи индємнізаційный**

а всѣ ті папєры Контора вымѣны Банку ипотечного все купує и продає по найкористнѣйшихъ цѣнахъ.

ЗАМѢТКА: Контора вымѣны Банку ипотечного приймає водѣ П. Т. купующихъ всѣхъ вѣльсований а вже платий мѣсєцѣй папєры цѣннй, такожъ заставий купоны за готовку, безъ нѣякого відчисленя, а замѣщєй лишь за відчисленьемъ справедливыхъ коштовъ.

До ефєктѣвъ у котрыхъ зміниша купоны, доставляє новы аркушѣ купоновъ, за зворотомъ коштовъ, котрі самѣ поносять.

До складу товарів
Д. ЛЕСНЕРА
надійшли всі новини на осінній
жачуний та зимовий сезони
сезонів в величавому і багатому
виборі і поручають ся Амур го-
рдо. По цінах до перетла-
ху, по цінах най 4-го зпте (без
конкуренції).

ВОДДЪЛЪ ДЛЯ МОДНЫХЪ МАТЕРІЙ

ОСЪННІЙ И ЗИМОВЫЙ СЕЗОНЪ

1894—95.

Haute Nouveauté Cheviot,	чиста вовна	120 см. широкій, метр	зр. 1.55
Haute Nouveauté Cheviot,	"	120 " " " "	1.75
Haute Nouveauté Cheviot,	"	120 " " " "	1.95
Cheviot carreaux,	"	120 " " " "	1.95
Anglais Cheviot, mélé,	"	120 " " " "	2.—
Crêpe-Cheviot,	"	120 " " " "	1.90
Дамске сукно,	"	110 " " " "	1.45
Drappé brodé,	"	95 " " " "	1.15
Drappé uni,	"	95 " " " "	1.10
Carré en poppe,	"	110 " " " "	1.70
Haute Nouveauté Cheviot,	"	120 " " " "	2.40
Haute Nouveauté Cheviot,	"	130 " " " "	3.10
Камгарнъ Nouveauté,	"	120 " " " "	1.85
Камгарнъ Haute Nouveauté,	"	120 " " " "	2.90
Камгарнъ dessiné,	"	120 " " " "	3.—
Nouveauté-kamgarne,	"	100 " " " "	1.30
Specialité exclusive,	"	120 " " " "	2.90

Coloré anglais,	чиста вовна	120 см. широкій, метр	зр. 2.75
Petit carreaux anglais,	"	120 " " " "	2.10
Drappé des dames exclusive,	"	95 " " " "	1.25
Anglaise flanelle,	"	116 " " " "	1.70
Foulé Nouveauté,	"	120 " " " "	1.85
Foulé,	"	90 " " " "	—70
Казань, гладкій,	"	90 " " " "	—80
Anglais модный Cheviot,	"	100 " " " "	1.15
Diagonal сукно,	"	120 " " " "	1.—
Дамске сукно,	"	120 " " " "	—82
Cheviot mélé,	"	120 " " " "	—80
Cheviot Guipure,	"	90 " " " "	—60
Demi drappé,	"	90 " " " "	—83
Cheviot Nouveauté,	"	85 см. широкій, метр	48 кр. и г. д.
Найліпший шовки на сукні,	"	60 см. широкій, метр	зр. 2.30
Шовки з десеними до убраня,	"	64 см. широкій, метр	зр. 1.50
Шовковий плюшъ,	"	45 см. широкій, метр	зр. 1.20 и 1.50

Величезні запаси найновіших бархетів в прегарних десенях і фланельових котонів в безчисленних водмних красок.

Великий вибір шовкових товарів!

Для провінції взірці і ілюстровані журнали даром і франко.

СКЛАДЪ ТОВАРІВЪ Д. ЛЕСНЕРА,

ВЪДЕНЬ, VI., Mariahilferstrasse ч. 83.

Сутерени, партеръ, мезанинъ и I. поверхъ.

328 4-11

НА СЕЗОНЪ ОСЪННІЙ

Простіть ся ласкаво всіх Вп. Гостей выставових пересвідчити ся о дивній дешевості осінніх і зимових товарів, вже спроваджених в великій скільки.

Слѣдуючі товари продають ся по незвичайно дешевих цінах доки истне запасъ:

1000 модныхъ мужів для дамъ і дітей 120, 150, 2— до 5— зр.
1000 кожуховихъ шапокъ для дамъ і дітей 120, 150, 220 до 4— зр.
1000 фланельовихъ і суконнихъ блюзъ осінніх і зимовихъ 250, 3— до 6 зр.
500 гальокъ волочковихъ по 250 до 4— зр.
1000 хустокъ Гімалай, найбільшій родъ 175, 225 до 4— зр.

Конфекція для дітей.

4000 наймоднішихъ суконъ на осінь і зиму 180, 250 зр.
1000 модныхъ плащиків на осінь і зиму водъ 4 зр. и выше.

3000 одяговъ для хлопчиків у всіх величинахъ по 180, 2—, 3— зр. и выше.
Особлив новини в стяжках, воалях, капелюхахъ дамських і дитиннихъ, рукавичокъ глянцевих, дунських, вовняних і шовкових, хусткахъ, панчохахъ, парасолахъ до дощу, блюзахъ шовкових і вовняних, шляфкахъ, костюмахъ і неглижахъ надійшли власне в великій скільки і доповняють ся щоденно.

Особливша гуртовна продажъ принагідна

в воддѣлѣ занавѣс, капъ и килимів.

5000 капъ на столы по 75, 120, 190, 250.
4000 капъ на лѣжка по 2, 250, 3, 350, 4.
800 великихъ капъ на столы і лѣжка, даючихъ ужити ся на обѣ стороны (вырѣзъ килимів) по 190, 250, 4, 5.

Всякі з провінції надіслані порученя полагодує ся найсвідѣтельше и найкорше.

Зъ глубокимъ прощаньемъ

Зарядъ магазину AU LOUVRE

у Львовѣ, площа Капітульна ч. 3.

4895 150—?

Велика львівська лотерія выставка

Тягненьє невѣдливо дня 16 н. ст. жовтня с. р.

ГОЛОВНІЙ ВИГРАНІЙ
60.000 зр., 10.000 зр., 5.000 зр.
готівкою зъ потрученємъ лишъ 10%

Львівскій льосы выставові
по 1 зр. поручає:

Х. Верфель домі банкый
Самуелі и Ляндавъ " "
Корманъ и Файгенбаумъ " "
такожъ адміністрація „Дѣла“. 273 43-?

Остреньє ножівъ переплетничихъ і рѣзничихъ приймає

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ

ножовникъ у Львовѣ ул. Бомідовъ ч. 3.

Цѣнками даромъ.

КАРТЫЪ ВЪЗДЫ
ДО ПѢВНОЧНОЙ АМЕРИКИ
вѣ
Нидерландско-Американскѣмъ тов-
риствѣ пароходной плавбы.
W.I.E.N.
I Kolowratring 9
IV Weingergasse 7 а
Щоденна експедиція зъ Вѣднѣ.
89-52

Числа до значеня худобы на ро-
гахъ гарнітуръ 3 зр. — Топоръ
цѣ лѣсовъ зъ двома доволными
буквами, штука 6 зр.

4595 поручає
ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ
торговля вѣднѣ у Львовѣ площа
Капітульна ч. 1 (напротивъ катедр.)
Цѣники ілюстровані рѣзничихъ
предметівъ до розпорядимости.

Водъ року 1868

БЕРГЕРА ЛѢЧНИЧЕ

МЫЛО СМОЛЯНЕ

выпробоване на клінікахъ і многими практичными лѣкарями
уживає ся не лише в Австро-Угорщинѣ, але такожъ і в
Нѣмечинѣ, Франції, Россіи, на півостровѣ Балканскѣмъ, в
Швейцаріи і т. д. на недуги шкіряні, особливо противъ

Выкидѣвъ шкірныхъ рѣзного рода

зъ найліпшимъ успѣхомъ Дѣланье Бергерова мыла смоля-
ного яко гігієнічного средства до усуненя порпѣвъ, до чи-
щення і дезинфекції шкіры есть рѣзномъ загально признано.
Бергера мыло смоляное має 40% смолы деревной
и рѣзнить ся знано водъ всіхъ иншихъ родѣвъ
мыла смоляного в торговлі. — За дѣла охорони
передъ фальшовањемъ треба жадати виразно
Бергера мыла смоляного и уважати на побѣхъ
помѣщеніи знака охоронного.

Въ упертыхъ недугахъ шкірныхъ уживає ся замѣсть
мыла смоляного успѣшно

Бергера лѣчинного мыла смоляно-сѣрчаного.

Яко лагодѣйше мыло смоляное до усуненя всякой
нечистоты шкіры
на выдѣлы шкіры и на головѣ у дітей, такожъ яко незрѣ-
ване мыло до мыти і купѣль для щоденного ужитку слу-
жить, обймающе 35% глицерину и пахуче

Бергера глицериново мыло смоляное.

Цѣна штуки кожного рода 35 вр. вразъ зъ брошурою.

Зъ иншихъ родѣвъ мыла Бергера поручає ся слѣдуючій
заслугуючій на увагу: Мыло бензоове для чистѣности шкіры;
мыло бораксове противъ прищѣвъ; мыло карболове до выглад-
женя шкіры и знаківъ по вѣсѣ и яко мыло дезинфекційне;
Бергера мыло до купѣли зъ емерковихъ шпильокъ и также
мыло туалетное, Бергера мыло для дітей, для маленькихъ
дѣтей (25 вр.); мыло ихтиолове на червѣность лица; мыло вес-
нянково дуже успѣшно; мыло таниново противъ прыти ногъ
и выпаденя волосъ; мыло до зубѣвъ, найліпше средство чи-
щення зубѣвъ. Що до иншихъ родѣвъ мыла Бергера звертаємо
увагу на брошуро. Треба жадати мыла Бергера, бо истнують
наслідкованя безъ успѣху.

Мѣсяца продажы для Львова вѣ антикахъ пп.: I. Байзера,
Г. Блюменфельда, А. Лазовского, К. Мисляша, З. Рукера,
К. Склепнического, Везюрекого, д-ра Зарипкого Дальше у
всѣхъ антикахъ в Бродяхъ, Бережанахъ, Дрогобичи, Коломыи,
Кривѣ, Перемышлѣ, Рѣвѣ, Са-борѣ, Станиславѣ, Стрию,
Тернополѣ, Тарновѣ и по большій части у всѣхъ антикахъ
Галичины. 95 23—24

Знана водъ многыхъ лѣтъ ц. е. уприв. разінерія спіри-
тусу, заосмотрена найліпшими приладами ректификаційными
найновѣйшою системою, фабрика руму, лікерівъ и одту

Юлія Миколая Наслѣдниковъ у Львовѣ

Яковъ Шпрехеръ и С-ка

поручає старій польскій силный горѣвки, дуже добрий розолісы,
лікеры, румы правдивы зъ Ямайки, якъ такожъ найліпшою
якості кравай спеціалы якъ: Народѣвка, Dziennik, Szczutek,
Карпатѣвка, „Дябелъ“, Помаранчева не солоджена, Ратаѣя,
Деренѣвка и т. д. горѣвки упривилезовані и одиноко правдивы
если зъ нашою фабрикою спровадженихъ.

Одиноко жерело вѣ краю для пп. антикарѣвъ, до помѣ-
раня алкоголью абсолют. и найчастѣйшого спіритусу, до цѣ-
лей лѣчинныхъ вѣднѣ водъ податку и вже оподаткованого.
Правдивый спіритусъ оптовий найсильнѣйшій, здоровлю
не шкодний, бо не вироблюваний зъ осенції одтовомъ.

Складъ для мѣста Львова, ул. Коперника ч. 9 и вѣ
годовномъ складѣ водъ мінеральныхъ I. Йоллеса, уллиця
Кароля Людвика ч. 29. 4912 133—104

При закупкѣ товарівъ просимо покликуватись на нашу часопись.

вереты; Мих. Бобровскій зъ Лятача, залѣщичко повѣта, за виробъ сѣраковъ; Петро Гундуракъ зъ Яворова за мосьжый виробъ, Ив. Боднарчукъ зъ Городенки за ткацкій виробъ. — Списъ выставѣвъ водзначеныхъ похвальными письмами, нагородами грошевыми и письмами зъ признаньемъ, водкладаемо за-для недостатѣ мѣсяца до слѣдующого числа.

Дописи „Дѣла“

Зъ Старомѣского повѣта.

[Щуры зѣли чи злизили соль для худобы.]

Зъ початкомъ сего року роздавали селянамъ соль для худобы, чтобы подати имъ помѣч за-для попередного лихого року. Призначену соль для громадъ старомѣского повѣта зложили въ громадскѣмъ шинхлѣрѣ въ Посадѣ хирѣвскѣй, де она оставала подѣ доглядомъ тамошного войта и члена повѣтовон рады Ивана Галевича. Ц. к. старство роздѣлило черезъ своего урядника соль на поодинокѣ громады по сѣ числа худобы и водвало громадскѣ старшны до водбору соли зб складу въ Посадѣ хирѣвскѣй. Коли выказано въ якѣй громадѣ худобо священника, ветеринарѣ вѣдѣвъ вычеркнути, бо, мовлявъ, „ксобндзамъ и жидамъ не вѣльно давати тон соли“, хочъ по другихъ повѣтахъ не вычеркувано священникѣвъ. Се вже такий звичай бувъ тутъ за попередной управы старства, що рускѣ священники не мали ласки, зъ вымкою двоух-трехъ, а що бѣльше, все ставало на пальцѣ и надѣлухувало... Та нѣй тамъ!

Рѣчь дѣяла ся въ першѣй половинѣ марта. Земля розкисла ся, по дорогахъ непроходима пропасть, про що зъ деякихъ сѣлъ, особливо гѣречныхъ, аѣ суди Боже дѣстати ся на Посаду хирѣвску! Рада въ раду — стало на томъ, що деякѣ перевезли соль фѣрами, а другѣ надавали на Посадѣ на зѣльницю и сироваджували до найблизшой стаціи.

Громада Мшанецъ мала одержати 1437 кѣло соли. Выбрали ся по нѣю зъ села войтъ, Гриць Пѣзнакъ, а зъ нимъ радный и бувшій передъ тѣмъ войтъ Дмитро Грицуна, оба статочный газды. Приѣхали на Посаду хирѣвску и зголосились до Ивана Галевича выказавши сѣ легитимацию. Тамъ переночували, а на другѣй день т. е. 16 марта с. р. водобрали соль. Купивши 14 мѣховъ на соль поѣшли до шинхлѣра. При вѣзѣ бувъ самъ Галевичъ, его сынъ и ще якѣйс сурдуповець, которому воддавали гоноръ: „Пане секретарю!“ Ветеринарѣ не було [похваля на прогулку до Черемышля]. Молодой Галевичъ живявъ зъ сурдуповцемъ; старый Галевичъ часто выходявъ за своимъ дѣломъ. На вагу владѣ самѣ дека, а черезъ те годѣ було мшанецкимъ борзо розпѣзнати сѣ, кѣлько водважено. Дмитро Грицуна якѣсь подглянувъ, що подѣ вагою зъ передъ лежавъ тягарецъ 5-кѣловый, и запытавъ сѣ: чому его не кладуть на вагу, а на се водповѣвъ молодой Галевичъ: „Учаъ намъ зъ подѣставки“. Мшанецкѣй домагали сѣ, чтобы бѣльше давали соли, бо якѣсь выдавало сѣ имъ, что не вѣсо водважували, а на се учули водповѣдъ: „Вы вже нась перебрали!“ Обѣ набирали въ мѣхѣ рыскалемъ разомъ зъ глвною зб шинхлѣра. [Обѣла въ сѣлѣ двѣ чвертки высыпали на гнѣй, бо годѣ було давати худобѣ соль перемѣшаву на-пѣвъ зъ глвною. Такожъ повно въ нѣй було соломы.] Оденъ зъ мшанецкихъ лившъ ся при мѣшкахъ, другѣй поѣшовъ по фѣру. Двома опадами перевезли соль и дали на зѣльницю. Тамъ переважили, взяли фрахтъ, и оба газды вернули домѣвъ. Невдовѣвъ выслали фѣры до Устрѣвъ и привезли соль въ село. Днявно сѣ до фрахту, а тамъ написано: соль для худобы, дѣйствѣ вага 1313 кѣло. Рахуймо, що 14 мѣховъ важило 14 кѣло, тогды покаже сѣ, що громада Мшанецъ замѣтъ 1437 кѣло соли одержала 1299. Де дѣло сѣ 138 кѣло, годѣ до теперъ водпытали. Зъ громады писали до ц. к. старства, чтобы имъ хибуую соль додатково дали, а на се прийшла водповѣдъ дня 27 червня с. р. ч. 5853, що пѣсля доказу водбору соли, предложенного въ своемъ частѣ урядникомъ ц. к. старства, который репартицію переводявъ, зверхнѣсть громадека одержала всю соль; впрочѣмъ вину за убоукѣ соли, якѣй зверхнѣсть громадека замѣтала ажъ по водборѣ соли зъ магазину, якъ каже, на стаціи въ Посадѣ, може тотѣ зверхнѣсть приписати лѣше собѣ самѣй, взглядно делегатамъ, якихъ по соль выслали, отже водѣ нихъ нехай жадае звороту хибууючѣ соли. [Подписавъ староста Пунчикѣй.]

Письмо се певно зложивъ дотычний урядникъ, а п староста подѣнавъ въ доброй вѣрѣ. Роздача соли водбувала ся ще за попередного старосты п. Гейперта, що водтакъ поѣшовъ до Нового Торгу. Такъ само й по другыхъ селахъ нарѣкають, что вси припадаючѣ имъ соли не выдано. Такъ въ Галѣвцѣ почали роздѣлювати соль помежи людей и побачили, что не стаетъ

хоть до 200 кѣло. Де соль подѣла ся, се для насъ загадка. Люде по дорогахъ не злизили еи, бо не дуже смачна була, такожъ не стопила ся въ дорогахъ, бо то дѣяло ся при концѣ зимы; не що нѣше, лѣше зѣли еи шуры. Се-жъ не жартъ, панове! могъ шуры зѣзвѣсти во время оно зѣльзо, чому-жъ бы не могли зѣзвѣсти и соль?

Про сѣю приключку подаемо трохи припѣвану вѣстку, та якѣсь такъ вышло. Все-жъ лѣпше пѣзно, якъ нѣколи. Маймо бодай надѣю, что на будуче ц. к. урядѣ, подпомагаючѣ сѣ, лѣпше въ нещасныхъ припадкахъ, постараетъ ся, чтобы не давано имъ глвы и соломы замѣтъ соли, и забезпечитъ соль передъ шурами...

Зъ Ярославѣ.

[Концертъ „Перемыского Бояна“ въ Ярославѣ.]

Нема нѣчо злого, що бы на добре не вышло — каже народна пословица. Такъ само и зъ нами Русынами. Зломанѣ неповодженями въ т. зв. „высокой политикѣ“, кидаютъ ся Русыны бѣльше на сѣро до работы зъ долыны. А хочъ зъ одной стороны жалѣ сердце давить, что мы на свой вѣсной землѣ збихней нѣмъ на задный плятъ, — такъ зъ другой стороны радѣе сердце бачуць, что мѣмъ лихолѣтъ появляють сѣ скрѣзь по нашѣй землѣ товариства вѣлякого рода просвѣтны, запомогово-выховуючѣ, торговельны, финансовѣ... Природно, что и нашъ Ярославъ, высушенный на самѣй край руской землѣ, не оставъ ся позаду середъ того руху, бо отсе недавно розбудилось и у насъ руске житѣ, а проявилось оно найперше тѣмъ, что мѣмъ перепонѣ удало ся тутъ заложити руску Буреу, въ котрой мае выховуватѣсь наша молодѣжь на славу и користѣ народови. Здаѣтъ сѣ, не потребуе опиувати радости тутѣшныхъ Русыновъ, коли побачили, что заходы ихъ увѣнчали ся красивымъ успѣхомъ, — что гадка стала ся дѣломъ. Отже важну подѣю, отвореня Бурсы постановили ярославскѣ Русыны въ порозумѣню зъ деякими щирыми замѣсцевыми патриотами обѣити величаваю манѣфестацию.

Въ той цѣли завязавъ ся зъ мѣсцевыхъ людей комитетъ и звернувъ ся до Черемыского Бояна зъ просбою о устроенѣ въ Ярославѣ великого концерту. Черемышляне не водказали намъ своей помощи и тѣмъ способомъ удало ся намъ дня 2-ого н. ст. жовныя устроити концертъ, якого въ Ярославѣ ще не бачили и не чули.

Передъ 8-ою годиною вечеромъ заповнили сѣя простора и найкраша сѣля въ готели Victoria, якъ то кажутъ, по самѣй береги. Веѣ ложѣ и крѣсла заняла публика, переважно руска, хочъ и Полякѣвъ явилось якъ на нѣпшый водносимъ досѣтъ поважне число. По разѣ першѣй бачивъ Ярославъ такъ численно згромадженыхъ Русыновъ, бо кромѣ вѣсѣхъ мешканцѣвъ въ близкѣности, прѣбули многѣ и зъ подальшихъ сторѣвъ [н. пр. зъ Рашева, Ланьцута и другихъ мѣсцевостѣй]. Веѣ були радѣ прислужитѣсь доброй справѣ а при томъ цѣкавы були почути тѣхъ Черемыскихъ Боянѣстѣвъ, про котрыхъ водѣ кѣлькохъ лѣтъ въ часописѣхъ пачинали сѣ. Подносѣтъ сѣ водсѣло, а на сѣнѣ роздають сѣ пречудный звуки пѣсѣвъ „Де сѣрѣбнолентый Сянь плыве“, композиціи о. Копка. Пѣсѣя сѣ намъ мешканцѣмъ зъ надѣ Сяну дуже промовила до сердца. Слухаючи тѣхъ звуковъ, обгортали мы горячою любовію „той рускѣй край, ахъ, той нашъ рай“, что розпочинае сѣ якъ-разъ водѣ нашего сѣрѣбнолентого Сяну а кѣнчить сѣ ажъ у подножѣ Кавказу. Солью барѣтонове, котре въ той пѣснѣ сѣвае самѣй композиторъ при тихенькомъ а компаниментѣ хору, порывае слухателя гень-гень въ просторы любови рускон вѣтчины, и а-нѣ помѣтѣмъ, коли хоръ, владаючи въ forte, забѣнчуе легонькимъ ріано „Русѣ живе!“ Отъ такий то ефектъ сѣвъ пѣснѣ, котру хоръ мужескѣй, зложенъ зб звышѣ 25 особѣ, водсѣпѣвае зъ повною прецизію. Про другу пѣснѣ Вахнянина „Урра у бѣй“, водсѣпѣвану хоромъ мужескимъ зъ супроводомъ оркестры 40-ого полку подѣ управою капелъника п. Сохора, скажемо хѣба те, что пѣсѣя сѣ на грѣмкѣй и невмовкаючи оплески муѣла бути ще разѣ повторена, а сѣ обставина говорить уже за всяку оѣнку.

Зъ солиѣстѣвъ водсѣпѣвае п. Дутковскѣй краснымъ зѣвонкимъ и высокимъ а при томъ дуже милымъ теноромъ „Когда-бъ я зналъ“ Козлова. Публика не щадила ему оплесковъ. — П. Будзиневскѣй водогравъ безъ доганы, зъ памяти, Serenis-а фантазію, написану на чѣлѣ зъ супроводомъ оркестры. — Пѣсѣя Ольга Цѣпановска, черемыска Боянѣстка, водограла на фортепѣй въ супровѣдѣ оркестры Мендельсона концертъ G-moll такъ концертно, что лучше и годѣ. Недаромъ Черемыскѣй Боянъ розвивае сѣ такъ славно, коли посередъ него знаходять сѣ такий перворядный силы якъ пѣсѣя Цѣпановска. Такихъ явѣстѣвъ не богато и не часто можна ихъ почути. Хто чувъ водограный сей концертъ Мендельсона, може сказати, что чувъ разѣ въ житѣ правдыву музику. Бѣльше о грѣ

сѣй не дасть ся сказати, хѣба бы хотѣвъ хто бавити сѣ въ комплименты, а ихъ така артистка якъ пѣсѣя Цѣпановска певно не бажавъ. — Дальше належитъ згадати про миленькѣй дуѣтъ Николая: „Пращанѣе“ и про другѣй Кѣсѣна „Баркарола“, водсѣпѣвай пѣснѣю Бленѣю Цѣпановскою и о. Копкомъ. Першѣй дуѣтъ настроеный бѣльше сентиментально, другѣй маркованный певною энергією и рѣшучестью — водданѣй були зъ полнымъ артизмомъ. И не дивота, бо выконали его наилучшѣй силы Бояна. Гарямыи китицями вынагорджено обѣ пѣсѣи Цѣпановскѣй за ихъ продукціи, а оплески доповнювали рѣшту оваціи для милыхъ концертантокъ.

Другу часть концерту становило выконанѣе композиціи о. Копка „Гамалѣя“. Творѣтъ сей оѣтѣвно вже въ „Дѣлѣ“ ширше по концертѣ въ Черемышляхъ, тожъ тутъ нового нема что до-давати, кромѣ того, что якъ самѣй утворѣтъ такъ и выконанѣе его зѣднали композиторѣвъ и Бояновѣ заслужену и оправдану славу. Найбѣльше подобавъ ся козачокъ въ послѣдней части, котрой кѣнчить сѣ торжественнымъ финале. Розаумѣ сѣ, что и у насъ не хѣло о. Менциньского зъ Фульштѣйна и его славного соля „Реве гарм.тами Скутара“, котре на загалѣе домаганѣе змушенѣй бувъ въ другѣй части повторити. Тѣмъ бодай способомъ старано сѣ вынагордити ему сѣ, что не жалувавъ труду и коштовъ прѣбути до насъ зъ такѣй далека, абы лишь причинитѣсь до звеличѣня нашоу манифѣстаціи. Що о. Копкови не жалувано окликѣвъ „слава“, сѣго и казати не треба, оно инакше и не могло бути.

По концертѣ наступило принятѣе черемыскихъ гостей спѣльною вечерою. Въ часѣ вечерѣ подѣвъ о. крѣл. Хотинецкѣй сердечными словами тоастъ въ честь Бояна и о. Копка. Зъ оѣей о. крѣлошанина вызирало, что уста не все ще высказали, что водчувало сѣ въ глѣбѣнѣй душѣ. У водповѣдъ на сердечный слова подѣяи промовѣтъ голова Бояна д-ръ Т. Кормошъ, высказуючи щѣре водволенѣе зъ свѣтлой удачѣй вечера, и подѣвъ велику заслугу ярославского комитету, котрого заходы повели сѣ зъ каждого огляду.

По вечерѣ наступили танцѣ, розпочатѣй коломыйкою въ звыжѣ тридцѣть паръ подѣ проводомъ д-ра Т. Кормоша и п. Нат. Хомицкого. Повне признанѣе належитъ ся музѣцѣ 40-ого полку, котра подѣ багуюто п. Сохора, якъ въ части концертной такъ и подчасъ танцѣвъ, сѣнсала сѣ bravissimo. А треба додати, что музику водступивъ п. полковникъ цѣлкомъ даромъ.

Великѣй энтузіязмъ выклѣкала водчитана о. крѣл. Хотинецкимъ телеграма водѣ еп. Пелеша, котроу Прѣосвященный — якъ уже водомо чатателямъ „Дѣла“ — приславъ Русынамъ архіерейске благословенѣе и 100 зр. на Буреу.

Такъ то списались мы тутъ на окраинѣ Руси або якъ водѣ недавна Поляки почали называти „на kresach“. Черемышль приславъ намъ, что мавъ наилучшого, тожъ най намъ, черемыскѣй пѣавъ, прилюдно буде высказано, что прѣбуемъ до Ярослава въ зрѣбѣли намъ дуже велику прислугу. Про Васѣ говорить сѣ тутъ зъ полнымъ признаньемъ и зъ почестію. И въ неоднѣй душѣ розбудили мы чувство любви до руского дѣла, и будѣте певай, что неодна наша Русынка поѣде водѣ теперѣ вашимъ слѣдомъ. Тожъ честь вамъ!

На забѣченѣе додамо, что такого концерту завидуютъ намъ веѣ — и мы тѣмъ гордимъ сѣ, бо-жѣ цѣлый концертъ бувъ выконанный рускими силами. Настроѣй черезъ цѣлый часъ бувъ торжественный, аѣ слѣду якого сѣ непо-розумѣня, якѣонѣс дѣгармонѣи, немѣвъ у насъ нема партій, а веѣ становлятъ одну родину. Кобы то такъ все и всѣгда!...

Зъ Буковины.

[Розпорядженѣе епископского Ординаріату для буковинского греко-кат. духовенства.]

Одно, для руско-кат. духовенства на Буковинѣ дуже важне и въ своихъ наслѣдкахъ для добра самой униі церковной далеко сягающее розпорядженѣе оглошено свѣи днями Прѣос. епископѣ стѣнславѣвскѣй Юліанѣ Кушловскѣй, котре дослова такъ звучитъ:

Ч. 39/Орд.

Всѣмъ урядѣ деканальный Буковинскѣй! На сѣрваозданѣе зъ дня 1 л. лютого с. р. ч. 57 заявляе сѣ, что Еп. Ординаріатѣ не залѣшитъ выдѣлати у св. Престола римского для душпастирей своихъ на Буковинѣ власти совершати св. літургію въ домахъ араватныхъ и якъ до теперѣ, такъ и на далѣе буде лѣта службы совѣстѣи и дѣятельнои ревныхъ священникѣвъ на Буковинѣ числѣни подѣбно, не менше такожъ не водскаже имъ признаи и стѣиныхъ заслугъ въ душпастирствѣ положеныхъ и пр.

Водѣ Еп. Ординаріата. Стѣнславѣвъ 15 сѣрпня 1894. Юліанъ Епископъ в. р.

Сѣ для буковинскихъ душпастирѣвъ жиз-зѣна сѣрва не нѣнѣшна, она датуетъ водѣ сороковыхъ лѣтъ, а причиною еи була слѣдуюча обставина:

За цѣлый часъ истнованя церковной униі на Буковинѣ перевѣвъ австрійскѣй урядѣ три реформы дотычно дотациі тутешного руско-кат. духовенства: першу 1812, другу 1833 а третю 1885 року. Зб вѣсѣхъ сѣхъ реформъ наилучѣнѣйшою була перша зъ року 1812 а наймѣзернѣйша друга зъ року 1833. Въ десяти лѣтъ по переведеню сѣи другой реформы подавъ бувъ тогдѣшний деканъ буковинскѣй Теодоръ Максимовичъ мемориалъ до львѣвского митрополита, въ котромъ представили загалѣнѣй уподѣкъ униі на Буковинѣ, подѣвъ сѣю головну причину сѣго унадуку мѣзерну дотацию душпастирѣвъ, котрѣ за-для того нерадо йшли на буковинскѣй посады, тамъ живючи въ крайнѣмъ убожествѣ попадали въ бѣдливѣсть и, выбѣдувавши якѣйс часть, чѣмъ скорѣе утѣкали до Галичинѣ, не лишавши никѣли аѣ слѣду якои дѣятельности по собѣ. Рѣчь природна, что таке душпастаровицтво, на-приханѣи, подлягающее за-для безнастанныхъ переносѣвъ священникѣвъ зъ мѣсца на мѣсѣе великимъ не-порядкамъ и не-користнымъ змѣнамъ, не могло причинитѣсь до добра униі. Чтобы тому лиху за-поѣбѣти, про-сѣвъ деканъ Максимовичъ митрополита, чтобы выдавъ розпорядженѣе, силою которого мала бы Консѣсторія вчислювати лѣта ревной и бездо-ганной службы буковинскихъ священникѣвъ подѣбно, коли будутъ старатѣсь о приходы, абы въ такий способъ дати имъ спромѣжѣность и довѣе оставѣсь на Буковинѣ и въ певнѣй надѣѣ на одержанѣе якогѣс лучшего мѣсѣа за-грѣтъ ихъ и захотѣти до ревнѣйшѣй працѣ.

Митрополитъ Левѣцкѣй признавъ бувъ вправдѣ справедливѣсть представленю декана, однакъ не рѣшивъ сѣ на оголошенѣе певной обовязуючѣй нормы, лише выдавъ черезъ деканатъ до буковинскихъ душпастирѣвъ слѣдуючу водзову:

N-ro 111.

Illustr. ac Rvdsm. Metrop. Consistorium d-to 18-a Martii N-ro 22 ad decanatem relationem de peracta anno 1843 visitatione curatium decanatus Bucovinensis infrascripto officio decanali ordinare dignatum est, quatenus clerus curatus in Bucovina informetur, quod Consistorium non lateant difficultates, cum quibus clerus ille pugnare debet, quodve meritum eius tam circa propositiones ad beneficia, quam omni alia data occasione ratio habita fuerit et habeatur.

Theodorus Maximowicz decanus for. Buc.

Хочъ сѣ водзова митрополита була лишь обѣцяною а не правиломъ, однакъ такъ само тогдѣшна Консѣсторія якъ и подѣвъ за ча-совѣ архіеп. Латвѣновича придержувалася еи что-до буковинскихъ священникѣвъ при ихъ у-бѣганю о приходы. Подѣвъше въ часѣхъ митрополита Іосѣфа Сембратовича поѣшла она въ непамять и водѣ тогды настали сумѣй ча-сы для буковинскихъ душпастирѣвъ Офіціалъ Малиновскѣй, головный управѣтель архідиѣцѣвѣи, уважавъ Буковину за карну колонію и выславъ тудѣ священникѣвъ не лишь не за-вѣсѣды водповѣдныхъ для Буковины, але [сѣ факты!] и зѣвѣстныхъ дѣяковъ и божевѣль-ныхъ, котрыхъ годѣ було девѣде помѣтити въ Галичинѣ. А о томъ, чтобы въ якѣй способъ до-помогти ревнымъ священникамъ, что бѣдували на Буковинѣ водѣ довѣхѣ лѣтъ, не было тогды и бѣсѣды. Кѣлько разѣвъ деканъ Максимовичъ вставлювавъ сѣ лично у митрополита зъ буковинскимъ клиромъ, почувъ заразы стере-отипну водповѣдъ водѣ офіціала Малиновского: „Чого Вы ще хочете водѣ насъ? Тажѣ буковинскѣй священники побѣрають по 600 зр! Нѣй тихо сидѣти, бо галицкѣй и того не мають.“ И ще разѣ водвозовало сѣ было буковинское духо-венство 1880 року устами своего речника пок. Устѣяновича до митрополита Іосѣфа Сембратовича, коли въ Кѣцманѣ розпрошувало сѣ зъ нимъ по водбутѣй визѣтациі деканата буковинского. Въ горячихъ словахъ представивъ бувъ Устѣяновичъ владѣцѣ гѣрку долю буковинскихъ священникѣвъ и просѣвъ его о рѣ-шенѣе однокѣго можливого ратунку, вмѣсно о подѣбѣеи вчислюванѣе лѣтъ службы перебу-тои на Буковинѣ. Зб слезами въ очахъ водпо-нѣвъ бувъ митрополитъ, что займе сѣ гѣркою долею буковинскихъ священникѣвъ и прѣбѣвѣ-цѣвъ все зрѣбѣти для ихъ добра. Однакъ и сѣ громадна манифѣстаціи не принесла спѣдѣва-ного успѣху. И такъ мѣнали лѣта за лѣтами безнадѣвно для тѣхъ священникѣвъ, что ихъ до-ля кивнула на довнѣй часть на Буковину и май-же безуспѣшно для самой униі.

Ажъ ось заблысла для буковинскихъ душпастирѣвъ нова надѣя. Тезерѣшний деканъ Буковины крѣл о. Костецкѣй подѣвъ зъ по-чаткомъ сѣго року на ново сѣо сѣраву передъ теперѣшнымъ владѣкою стѣнславѣвскимъ и сѣмъ разомъ увѣнчались щѣрѣй его заходы свѣт-лымъ успѣхомъ. Зъ двѣмъ оголошенѣи сѣго розпорядженѣи дѣстало оно салу законну и ста-

досягати дієзальності правом. Для того належати ся Преосв. еп. Куликовському щира подяка, що ввів, оголошуючи повисше розпорядження, першій зб'явх владиків станув на вишньому становищі, переломив забори, які так довго спинювали всякій наш змагання, зарпкою некучу, вдові так довгий лить домагаю потребу цѣлого тутешнього духовенства, закрив в захопивши его до успішнійшій праці, і тим одним розпорядженням припинити ся для добра учні на Буковині далеко більше, як би се не знали якими другими реформами або об'явками дало ся довершити. Сучава 5 жовтня 1894.

Ив. Шига.

ПЕРЕГЛЯД ПОЛІТИЧНИЙ

Въ угорській палаті вельмож зайшла въ суботу несподівано подія, котра не стільки вдоволяла противників церковно-політичнихъ предложень, якъ радше наполохала правительственне сторонництво ліберальне. Ото законъ о свободѣмъ выкованню релігій відкинено въ третімъ читанні значною більшістю голосівъ, а тимъ самимъ і цѣлий законъ мусить ще разъ вернути до палати пословъ. Дебата суботнійша відбувала ся взагалі при великій роздрозненію обохъ сторонництвъ, а результати голосуваня надъ поодинокими параграфами були вельми интересні. І такъ прийнято незначною більшістю поправку румунського митрополита Мирона того рода, щоби въ текстѣ закона при вычислюванню вѣроисповѣданъ, признаныхъ державою, православній релігій наступали сейчасъ по католицькихъ а не ажъ по протестантськихъ. Митрополитъ Миронъ, промовляючи за своєю поправкою, сказавъ, що православній будуть уважати таку зміну своїмъ політичнимъ здобуткомъ. Президентъ Векерле застерѣгъ ся протавъ такого толкованя, тои правки і заявивъ, що въ виду того правительство ще разъ предложити цѣлий неамбінений законъ палатѣ вельмож. Відтакъ при другімъ уступѣ предложена „О законно признаныхъ вѣроисповѣданяхъ“ поставивъ гр. Зічъ внесенне, щоби сей цѣлий уступъ вычеркнути. При голосуванню перенало се внесенне чотирма голосами (107 за а 111 противъ), але можна було вже тогдѣ бачити, що не добромъ вѣщує для правительства при дальшійшій голосуванню. При третімъ уступѣ, де говорять ся про „безвѣроисповѣднихъ“ поставивъ гр. Аладаръ Андраші внесенне, вычеркнути цѣлий уступъ. Лібералы хотѣли ратувати цѣлий законъ въ сей способъ, що поставили внесенне ажъ той уступъ завернути до комісії для стилістичнои поправки. Однакъ внесенне ліберальнѣ перенало, а при голосуванню надъ внесеннемъ Андрашіого 122 голосовъ заявило ся за вычеркненнемъ уступу а 96 за задержаннемъ. Такъ само прийнято більшістю десяти голосовъ внесенне при дальшійшій уступѣ закону, де говорять ся про релігійу дѣтей не належати до признаныхъ релігій, на вычеркненне словъ, що відносять ся до безвѣроисповѣдності. Коли по прискореній дебатѣ надъ дальшими параграфами приступлено до третього читання, значною більшістю відкинено цѣлий законъ, бо вже й лібералы голосували противъ закону а зъ тими многими поправками. Зъ результату того голосуваня заключають, що угорському правительству не удасть ся переперти законъ о релігій дѣтей і о веденню метрику, бо въ тихъ законахъ згадує ся много про безвѣроисповѣдність.

НОВИНКИ

— Зъ Станислава пишуть намъ: Прягадуемо Вп. Землякамъ, що вечеръ зъ танцями і томполою, устроюваний товариствомъ Рускихъ Женщинъ въ Станиславовѣ відбуде ся въ четверъ 11 н. ст. жовтня въ касиновій салі. Додѣвъ зъ того вечера призначений на отвѣренне проектованого Інститута двачого, котрого недостатку Русини Станиславчанки, посилаючи дѣвчата до шкѣль станиславовськихъ, дуже відчувають. Комітетъ зъ своєї сторони постаравъ ся о все такъ, щоби вечеръ выпасть найвѣдливѣйше. Танцѣ перелѣтати буде томполо, котра подає нагоду выграти дуже хороши і дорогі рѣчи, достаточні патріотками-Русинками навіть зъ України. Підчасъ забавы въ томполо буде грати войскова музика найновѣйшій утворы музичній. Цукорною буде мати комітетъ въ своїмъ зарпѣдѣ. Въ сѣй цѣли якъ такожъ для продаваня картокъ станиславовськихъ запрошено панночки зъ Станислава і околици. Запрошуємо отже дорогихъ Земляковъ і цѣ. Запрошуємо отже дорогихъ Земляковъ і цѣ. Найдалѣйшій сторѣнь прибути і причинити ся до величчя вечера. Не тільки сама забавка, але такожъ оглядъ на такъ хорошу цѣль, а ще більше патріотизмъ, що обявляє ся въ стремленні заманивати солідарну силу звязъ товариству рускою нятеливанці въ столицѣ нашого Покутя, повиснѣ збѣрати на той вечеръ якъ найбільше гостей І того ми певні, покладаючи на щирѣ серця рускій. Поча-

токъ о годинѣ 8. вечеромъ точно; вечеръ зачне ся томполою. — Відъ Комітету.

— Въ справѣ руской школы вправѣ при учительской женской семинарии у Львовѣ выдавъ міністеръ просвѣты розпорядженне зъ дня 30 септя е. р. до ч. 19.427, що почавши відъ шкѣльного року 1894/5 має ся школа творити 4-класову школу вправѣ зъ рускихъ а зыкомъ выкладовымъ.

— Выдѣль „Народны Рады въ Турці“ повѣдомляе Вп. членовъ, що загальній збѣръ членовъ, котрий мавъ відбутися 4 (16) жовтня с. р. того-жъ дня зъ причини неперевидженыхъ важкихъ обставинъ не відбуде ся, а відложено его на позѣйше. — Відъ „Народной Рады въ Турці“.

— Торжественне отворенне року шкѣльного 1894/5 на львовскій университетъ відбуде ся завтра дня 9 н. ст. жовтня. О годинѣ 9-ой рано відправити ся богослуженне въ костелъ св. Николая, а відтакъ о 10-ой годинѣ перейдуть профессоры зъ запрошеними гѣстями до университетской авлѣ, де сегодѣньній ректоръ д-ръ Тад. Войцѣховскій довершатъ торжественного отвореня шкѣльного року. Інаугураційній відчитъ буде мати проф. Володеванъ Острожскій зъ области карного права. Вступъ для публики вольный.

— Зъ Стрѣны жалуютъ ся, що въ тамошній головній трафіцѣ не можна достати нѣякихъ рускихъ почтовыхъ блякетовъ. Може Хв. Дерекціи почтъ зволила бы виланути въ сю справу і завести ладъ?

— Въ справѣ доповняющаго wyboru на посады рады державной мѣста Черновець доносѣть зъ-вѣдмъ що Нѣвѣцъ-лібералы поставили свого кандидата въ особѣ д-ра Рота. На зборахъ нѣмецкого выборочного комітету въ пятницю явили ся мѣжъ иншими такожъ запрошеній представитель черновецькихъ Русинѣвъ і устами проф. д-ра Стоцкогго заявили ся такожъ за кандидатурою д-ра Рота. Поляки въ Румуны не поставили ще нѣякого кандидата, однакъ здає ся, що Поляки пристануть на кандидатуру д-ра Рота. До субкомітету, котрий має порозумѣти ся зъ буковинскимъ коломъ польскымъ выбрано мѣжъ иншими і д-ра Смала-Стоцкогго. — Такожъ ухвалено просити Румунѣвъ, щоби голосували за д-ромъ Ротомъ.

— Президентомъ окружного суду въ Станиславѣ именованій радникъ краєвого суду у Львовѣ п. Мартинъ Хоржевскій.

— На відкриттѣ паматника Івана Наумовича въ Кієвѣ відли зъ Галичины, якъ пише справодавецъ „Нового Времени“, отей особы: редакторъ „Галичанина“ О. А. Марковъ зъ женою, редакторъ „Страхонуда“ О. А. Моначловскій, адвокатъ д-ръ І. А. Добрянскій і д-ръ Гумецкій.

— Демонстрація въ користъ загального права голосуваня відбуде ся вчера у Львовѣ. По двогодиннихъ нарадахъ надъ спѣлъ: „Що чувають зъ нашимъ выборчимъ правомъ!“ і по ухваленню відкритій резолюцій, удали ся збораній головными улицями мѣста при сѣвѣ „Червоный прапоръ“ передъ сеймову палату. На ул. Третього мая хотѣла поліція задержати похідъ, але робѣтники перервали кордонъ і достали ся передъ сеймову палату. По окликахъ: „Дайте намъ выборче право!“ і „Нехай живе загальне голосуванне!“ розійшла ся робѣтничья дойма.

— На двѣ стѣпинѣ зъ фундаціи Теодора Блажичевича по 80 ар. рѣчно розписує совѣтъ Народного Дому конкурсъ зъ речавцемъ до 15 н. ст. грудня с. р. Убѣгаючи ся о тѣ стѣпинѣ мають выказати ся, що: 1) суть родомъ зъ Галичины, рускою народновою, дѣти бѣдныхъ родичѣвъ або сироты; 2) що оканчили послѣдній курсъ народныхъ, середнихъ або высшихъ шкѣль зъ відзначеннемъ въ наукахъ і зъ добрымъ поведеннемъ, а до того 3) ученики высшихъ шкѣль мають выказати ся свѣдоцтвами, що зложили зъ добрымъ успѣхомъ колѣбковъ або другі приписані испиты, а крѣмъ того предложити свѣдоцтво зъ II-го курсу окѣченои послѣдній гимназіальной класъ і свѣдоцтво зрѣлости.

— Тайне товариство ремѣсничихъ челядничѣвъ. Сими днями відбуде ся въ Краковѣ передъ звичайнымъ трибуналомъ карного суду розправа протавъ 10 ремѣсничихъ челядничѣвъ въ видѣ вѣдъ 20 до 21 лѣтъ, обжалованыхъ о се, що 1892 року заснували въ Краковѣ тайне товариство підъ назвою „Straż narodowa pod opieką Matki Boskiej czesłochowskiej, królowej polskiej“. Се товариство поставило собі за задачу: ширити релігійность і добрый обычаѣ та карати переступающихъ засады моральности і релігій. Члены тайного товариства закупили гектографъ, щоби высылати „остереженія“ до деякихъ особъ і повѣдомляти о довершенѣ ихъ карать. Одною зъ першихъ дѣяностей тайного товариства було выданне відозвы, въ котрій було остереженне для Казимира Бартошевского, що вѣнъ заявлявъ ся зъ двома иншими особами на згубу выдаваню въ Краковѣ часопису Kurjer Polski. Другу відозву выдано до горожанъ мѣста Кракова, щоби не выбрали до мѣской рады гр. Станислава Тарновского і крылошанина кс. Мидовича. Дня 1. н. ст. червня 1893 р. въ нощі побито редактора часопису Краку, проф. Магуська, за те, що нападъ въ свой часописъ на кс. Стояловского. Дня 3 червня 1893 выбито шибъ въ вѣнѣжъ друкарнѣ Слас у зъ причини що та часописъ выгосупила зъ рѣзкими закидами противъ кс. Станислава Стояловского. При сѣмъ послѣднімъ поданѣ арештовано ексцендѣвъ і зъ вѣдѣнъ пришло до выкрыта тайного товариства. По переведеній розправъ засудува судъ всѣхъ десятихъ членѣвъ „Strażi Narodowej“ на арештъ вѣдъ 6 до 8 тыждѣвъ та на кару по 50 зр. кожного, замѣнену рѣвночасно на звичайній 10-дневній арештъ, зъ причини, що кары не можна бы было стягнути. Крѣмъ того засуджено всѣхъ на відшкодованне 6 зр. 50 кр. за выбиты въ друкарни Слас у шибъ.

— Въ ц. и. н. шкѣль интендантуры военной у Вѣднѣ зложили головній испитъ пожеж-

132 фреквентантами [на 177 принятыхъ] слѣдуючій Галичане однорѣчній охотники: Декеръ Рудольфъ і Лайтнеръ Иванъ (зъ 30-ого полку пѣх.), Фрайденгаймъ Сам. і Шварцъ Бенъ (зъ 10-ого п. п.), Кручекъ Иванъ (зъ 20-ого п. п.), Партицкий Іосифъ (зъ 81-ого п. п.), Станкевичъ Отто (зъ 2-ого п. п.), Строка Иванъ (зъ полку желѣзн. і телегр.) і Вергунъ Дмитро (зъ 80-ого п. п.). Перепавъ зъ Галичанъ лишь одинъ, а одинъ відгосупивъ. Зъ сѣмъ рокомъ отворює ся друга така школа въ Будапештѣ.

— До бувшихъ учениковъ бл. п. Северина Плахотка. Въ наслѣдокъ відозвы оголошенои въ лютѣмъ с. р. збравъ комітетъ 170 зр. і за тѣ закуплено у Львовѣ гарній обеліскъ зъ камня тернопольского зъ нацією въ языцѣ польскымъ і рускымъ. Поминанне богослуженне і посвященне поставленого вже паматника відбуде ся дня 17 с. м. о годинѣ 10-ой передъ полуднемъ. На се торжество комітетъ запрошує всѣхъ, котры причинили ся до поставленя тои паматки. Въ имени комітету Сим. Трушъ ц. к. профессоръ гімн. въ Золочевѣ.

— Огнѣ. Дня 2 н. ст. жовтня повставъ огонь въ селѣ Манасѣвъ, золотѣвского повѣта і зничивъ 18 селянскихъ загородъ зъ 30 будынками. Причиною огню були дѣти, що полили безъ нагляду, бавили ся сѣрничками.

— Глубоке верченне на площі краєзюи выставы дѣйшло зъ днемъ 7 н. ст. жовтня до 462 метрѣвъ. Треба сумѣвати ся, чи до замѣнена выставы дѣйде оно до 500 метрѣвъ. До си ще не пробито твердой опики.

— Моцѣ бл. п. Александра Концевича, бывшого артиста скарбѣвского а відтакъ рускою сцены помершого передъ кількома днями, будуть дня 10 н. ст. жовтня перенесеній зъ Ябѣзского кладовища на Лычаковскѣ до родинного гробу. Початокъ обряду назначено на 8 у гадану рано. Перенесеннемъ займуть ся артисты польского театру.

— Славне средство антидѣтеричне д-ра Беринга сировадилъ до Львова аптеки д-ра Рукера і Миколяши. Досвѣды зъ т. з. сегитведуть ся вже вѣдъ вчера въ загальномъ шпиталѣ підъ управою примарія д-ра Відмана. Ой досвѣды будуть велику цѣкавость въ широкихъ кругахъ Львовянъ.

— Паровый трамвай, що мавъ бути выбудований вѣдъ костела св. Анны у Львовѣ середнюю простору мѣжъ Городецкою і Яновскою улицю, а відтакъ дальше до Янова, мабуть не буде ся будувати. Іменно акційный банкъ ипотечный, що старавъ ся о концесію на сей шляхъ, выѣсь теперь просьбу до маістрату, щоби ему дозволено выбудувати паровый трамвай вѣдъ костела св. Анны Яновскою улицю въ тору зъ бѣжними шляхами до войсковыхъ казармъ. Зъ того догадується, що сей банкъ закинувъ вже планъ будовы желѣзницѣ до Янова.

— При австрійскихъ урядахъ податковыхъ має бути системизовано зъ початкомъ 1895 року, въ наслѣдокъ найвысшею постановою, 249 посады офіціалѣвъ въ Х кл. ранга независимо вѣдъ испитыхъ вже посады контролѣровъ въ той самій класѣ. Зъ того числа припало бы на Галичину около 80 посады.

— Згуба. Зъ Бережанъ пишуть намъ: 108 зр. [8 десятковъ, 5 пѣтозъ і 3 гульденъ банкноты] завязыхъ въ канжочѣ почтовой касы общагои, призначєныхъ для товариства обезпечєнъ „Феникса“, загубивъ дня 5 с. м. о год. 10 рано агентъ „Феникса“ п. Александръ Звѣднскій въ Бережанѣхъ, идучи дорогою зъ „Хатокъ“ до рынка. Совѣсному віддавцєви жертвує пошкодованій 20 зр.

— Барабаны зъ алюминію. Ческа фірма звѣстного Русинамъ п. Червеного въ Кралевѣмъ Градцѣ вынайшли алюминіювы барабаны і одержала на свое вынайденне патентъ въ Австрій, Угорщинѣ і Нѣмеччинѣ. Барабаны мали показати ся практичными до жутику при войсковой музицѣ і доси заосмотрено нимъ вже два полки австрійской пѣхоты. Іменно въ сѣчн с. р. одержавъ таки барабаны 36 полкъ пѣхоты, а недавно 3 полкъ у Вѣднѣ. Такожъ за границу найшло нове вынайденне відбутъ. І такъ доставивъ п. Червенои свои барабаны до Россіи: борисебскому резервовому баталіону, 164 закатальскому полкову пѣхоты въ Витебску, 34 стародубскому полкову драгунѣвъ въ Камѣнци Подольскымъ, 37 екатеринбургскому полкову пѣхоты въ Лодѣ, 11 харковскому полкову драгунѣвъ въ Бѣлопольску і т. д. Такожъ кѣлька нѣмецкихъ і американскихъ музыкъ закупило у п. Червеного его алюминіювы барабаны.

— Выйшла за Турна, купця Мегмеда Гильмі Кісегла, п. Адольфина зъ Айдегѣвъ Унчовска, вдова по літографѣ въ Чернівцяхъ. Пани молодѣ перейшла на Исламъ а вѣнчанне відбудуло ся у Вѣднѣ дня 30 н. ст. вересня. Молоде супруже выѣхало на Вѣхѣдъ, бо новоженецъ має въ Малой Азіи свой гаремъ.

— Добрий вѣсти. Доповняющій выборъ одного члена до рады повѣтовой въ Збаражѣ зъ группы більшой посѣлости відбуде ся дня 12 н. ст. падоліста.

— 60.000 зр. выносите голова выиграна львовской выставоюи лотеріи. Звертаємо увагу нашихъ Вп. Читателѣвъ на се, що тягненне відбуде ся 16 н. ст. жовтня.

Надѣслане.

Ganz seid. bedruckte Foulards 75 Kr. bis fl. 3.65 p. Met. — (ca. 450 versch. Disposit.) — sowie schwarze, weisse und farbige Seidenstoffe von 45 Kr. bis fl. 11.65 per Meter — ganz, gestreift, karriert, gemustert, Damaste etc. (ca. 240 versch. Qual. und 200 versch. Farben, Dessins etc.) porto und zollfrei in die Wohnung an Private. Muster umgehend. Briefe kosten 10 Kr. und Postkarten 5 Kr. Porto nach der Schweiz. 4515 (2) Seiden-Fabrik G. Henneberg (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Вѣсти зъ еп. перемысской.

Каноничну институтію одержали оо.: Мих. Калимонъ на Калышкѣ, дек. ярославского; Сев.

Добрянскій на Нанову, дек. устрицкого. — До каноничнои институтіи на Лѣщини, дек. бѣжского, вѣзваній о. Дж. Хилиякъ. — Презенты одержали оо.: Ниль Ломницкій на Гребеніе, дек. потелицкого, Мих. Шведицкий зъ асархій львовской на Вовичевичѣ, дек. судовоившенского. — Завѣдательства одержали оо.: Ів. Мурий въ Лѣвчи, дек. любачѣвского; Казим. Гормакъ въ Вѣлчи, дек. старосамбурского. — О. Петро Поголицкій, катихизъ народныхъ шкѣль въ Дрогобичи, увольненій вѣдъ своихъ обовязковъ.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

— Дальші жертвы на будову погорѣвшои церкви въ Підгайчинахъ коло Рудокъ зволили ласкаво прислати слѣдуючій Вп. і Воч. отцѣ духовній вѣдъ себе і своихъ честныхъ прихожанъ: о. Іоанъ Хр. Дуркогъ завѣдатель въ Поворознику 17 зр.; о. Іоанъ Сосенко парохъ Королевки ад Товичѣ вѣдъ себе 1 зр. вѣдъ ч. Казі Крука 1 зр., вѣдъ ч. Тимка Крука 1 зр., вѣдъ ч. Михайла Янука 1 зр., вѣдъ ч. Стефана Четерина 50 кр., вѣдъ ч. Івана Стасюка 50 кр. а дробными датками 10 зр.; о. Іосифъ Рейнарвичъ парохъ въ Явнѣ 10 зр. 60 кр.; о. Іоанъ Мерена парохъ въ Дѣшнѣ 8 зр.; о. Іосифъ Ядѣвъ парохъ въ Волчукахъ, 6 зр. 61 кр.; о. Левъ Лонцій парохъ въ Дѣвятинахъ вѣдъ себе 5 зр.; о. Омелянъ Застирецъ парохъ въ Мошоловѣ 5 зр. 31 кр.; о. Ананій Юлициньскій парохъ въ Грѣмѣ 5 зр.; о. Василій Кокотайло парохъ въ Колодѣ 4 зр.; о. Евстахій Полехъ парохъ въ Бинарѣцѣ 4 зр.; о. Юліанъ Маѣвничій парохъ въ Угриньковцяхъ 3 зр. 50 кр.; о. Софронъ Литвинювичъ парохъ въ Олешѣ 3 зр.; о. Матей Вариякъ парохъ въ Смѣлѣ ад Броды 3 зр.; о. Іоанъ Гавришкѣвичъ парохъ въ Камѣницѣ лѣвой 2 зр. Вик. п. Іосифъ Кульчицкий ц. к. судья въ Будзановѣ 2 зр.; о. Антоній Варивода парохъ въ Калыбѣ 2 зр.; о. Каз. Гермакъ завѣдатель въ Нановѣ 2 зр. 10 кр.; Церковъ въ Олѣшаниці ад Золочѣвъ 2 зр.; о. Павло Сугукачъ парохъ въ Смѣлѣ 2 зр.; о. Викторъ Каверовичъ парохъ въ Жапаловѣ 1 зр. 60 кр.; о. Теодоръ Дорикъ парохъ въ Ветлянѣ 1 зр. 60 кр.; о. Антоній Матюкъ парохъ въ Лышакѣ ад Ярославъ 1 зр.; о. Юрій Куницкій парохъ въ Игровиці 1 зр.; Савинъ Кмѣчикевичъ завѣдатель въ Дибстрику дубовѣмъ 1 зр.; о. Григорій Гойвановичъ зъ Яблѣнова ад Рогатинъ 1 зр.; о. Юліанъ Камушинскій парохъ въ Колодѣ 1 зр.; о. Ілія Киричичскій зъ Сушицѣ риковой 1 зр.; о. Ігнатій Гавалицкій парохъ въ Перемѣльцѣ 1 зр.; о. Василь Кузьмичъ завѣдатель въ Покрычѣхъ 1 зр.

Пріймѣтъ Вп. Датель за тѣи жертвы, котрыми допомогли намъ довершити розпочате нами богоугодне дѣло, щиро-сердечну подяку. Всевышній нехай Вамъ і Вашимъ честнымъ прихожанамъ стократно нагородитъ!

Вѣдъ комітету будовы церкви въ Підгайчинахъ, дня 1 жовтня 1894. Клементъ Кульчицкий мѣсцевый парохъ. Олекса Голѣвскій і Іосифъ Голѣвскій члены комітету.

— На будову рускою театру надѣлали на наши руки Вп. ип.: Мих. Керницькій зъ Будилова коло Синтиа збораныхъ при одной нагодѣ 1 зр. 54 кр., въ котрій сумѣ єсть 50 кр. вѣдъ о. Трипольского; о. Евст. Шмериковскій вѣдъ п. Ник. Басайчука зъ Гвозда 50 кр. пѣ О. І. вѣдъ себе 50 кр. і зъ акафисту въ Бабуховѣ 30 кр. Володам. Загалькєвичъ зъ Тернополя 6 зр. 66 кр., збораныхъ молодежюи на вечерку „Руской Бѣзѣды“ въ Тернополѣ дня 2 н. ст. жовтня, іменно зложили Вп.: о. Дорожничскій 1 зр., о. Балинскій 50 кр., о. Алѣксєвичъ 50 кр., о. Стахєвичъ 50 кр., п. Пурковскій 50 кр., п. І. Бриквичъ 70 кр., п. О. Дурбакъ 50 кр., п. В. Згайкєвичъ 1 зр., дробнѣйшими датками 1 зр. 46; — п. Мих. Рахивичъ зъ Корєлицъ 2 зр. 50 кр.

— На бѣдныхъ учениковъ, школы им. Марк. Шашкевича у Львовѣ зложили на наши руки о. Левъ Струтинскій зъ Космача 1 зр.

— Для тѣзъ „Русланъ“ у Львовѣ надѣлавъ на наши руки о. Евст. Шмериковскій зъ Надѣбрнои вѣдъ п. Ник. Басайчука зъ Гвозда 50 кр.

— На „Школьный помѣч“ у Львовѣ приславъ на наши руки о. Евст. Шмериковскій зъ Надѣбрнои вѣдъ п. Ник. Басайчука зъ Гвозда 50 кр.

— Для тѣзъ „Сонѣтъ“ у Львовѣ зложили на наши руки о. Евст. Шмериковскій вѣдъ п. Ник. Басайчука зъ Гвозда 50 кр.

— Для „Академичного Братства“ у Львовѣ зложили на руки нашей администраціи п. Алдр. Даниловичъ 5 зр., збораныхъ на праздникъ въ Пѣтричѣхъ.

Телеграммы „Дѣла“

Вѣдень 8 жовтня. Въ Бернѣ моравскымъ і Лінцу відбули ся демонстраціи робѣтничѣвъ за загальнымъ голосуваннемъ.

Будапештѣ 8 жовтня. Відбуду ся нарада міністрѣвъ; про кризу кабинету неча на разѣ бѣсѣды. Всѣ міністры заявили солідарность за проектами, а доходятъ вѣсти про реформу палаты вельмож.

Петербургъ 8 жовтня. Роблять ся приготовленія до выѣзду царя на Корѣу, а въ такій случаю наслідникъ престола обявѣть бы провизоричну управу справъ державныхъ.

Лондонѣ 8 жовтня. Хищѣ задумали выцѣпати свои войска зъ Корѣи і боронити своего краю. Доходятъ вѣсти, що Россія задумала подѣлити Корѣю мѣжъ себе и Японію.

Переписка Редакціи и Администраціи.

— Вп. Н. Це. въ Це. Одержали. — Вп. А. Фо. въ Лю. Нн. Одержали і давѣйше п. теперь разомъ 9 зр. — Вп. О. Ле. въ Ст. Пѣа 5 зр., бо запятачено дои 13 зр. — Вп. А. Леа. въ Че. Такъ. — Вп. І. Барв. въ Пост. Годятъ ся.

Ціна збіжжя и другихъ продуктівъ.

30 н. ст. серпня 1894.

Львів: Пшениця 6'25 — до 6'60, жито 4'75 до 5'10, ячмінь 5' — до 5'75, овесъ 5' — до 5'50, рпнакъ 8'75 до 9'25, горохъ 5' до 7'50, вика 4'50 до 5' —, лянна — до —, бобъ — до —, бобыкъ 4' — до 4'50, гречка — до —, коношина червона 40' — до 48' —, коношина біла 60' — до 80' —, коношина шведка 50' — до 60' —, кминъ — до —, анижъ — до —, кукуруза — до —, хміль 25' — до 30' — зр. за 56 киль у Львовѣ, оковита за 10.000 літрівъ — до — зр.

Надболање.

Симъ просимо Впр. Отця, що д. 25 н. ст. вересня змінявъ у насъ кор. 9500 угорскої коронної ренти на 4% заставні Листів краєвого Банку, щобъ схотівъ ласкаво зголосити ся въ нашомъ бюрѣ, бо при сѣмъ обчисленю зайшла похибка.

341 3—4

Сокаль и Лілієнъ

Банковий дѣмъ и контора выгнѣны.

Конціпієнта Русина

гладав адвокатъ

Д-ръ Ян. Рабиновичъ
въ Болеховѣ.

342 1—3

ОКУЛИСТЪ

Д-ръ АДАМЪ ШУЛИСЛАВСКИЙ

бувшій асистентъ проф. Вижеркевича и бувшій демонстраторъ проф. Фукса.

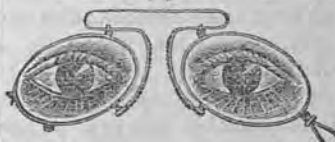
Львів, улица Гетьманська число 10

ординуе водѣ години 12—1-ои и водѣ 3—4-ои.

188

47—?

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКИЙ

оптикъ и механикъ
підъ Коперника
Львів, площа св. Духа
(ул. Театральна ч. 6 при-
твѣ головного одяку)
поручає у великомъ ви-
борѣ и по найдешевѣ
пнхъ цѣнахъ: окуляры, пайеры, лорнеты, бинокль, де-
лоскопды, барометры, аерометры, мікроскопы, линзы, ком-
пасы, рейсфайлы, асеты, мнраллїи, пшны, сїбелы, манометры
и т. п. Устроены зобпѣжъ електричыхъ. Вонѣ пацѣны
выготовляють ся найкраще и найдешевше. — Замовленя
въ провінцїи выготовляють ся точно. 4185

Велика львівська лотерія выставова

Тягнене невідкично дня
16 н. ст. жовтня с. р.

ГОЛОВНІЙ ВЫГРАНІЙ
60.000 зр., 10.000 зр., 5.000 зр.
готовкою зъ потрученємъ лишь 10%

Львівскій льосы выставові
по 1 зр. поручає:

Яківъ Штро дѣмъ банковый
Кіць и Штофъ " "
Густавъ Максъ " "
также адміністрація „Дѣла“.

279 44-7

УЧИТЕЛЬ

органъ руского товариства педагогичного дво-
тѣждневыя педагогично-научковий, выходять
водѣ 1 червня 1889 р. у Львовѣ ул. Вірженська
ч. 2. Предплата на цѣлый рѣкъ 3 зр., на пѣвъ
року 160 кр. на чверть року 1 зр.

Ученикъ

VII-и гімназіальной класы
гладав лекціи на село.

М. З. poste restante Казушъ.
337 3—3

НА СЕЗОНЪ ОСѢННІЙ

Просить ся ласкаво вѣхъ Вп. Гостей выставовыхъ пересвѣдчити ся о дивнѣй
дешевости осѣннихъ и зимовыхъ товарѣвъ, вже сировадженыхъ въ великой скѣлькости.

Слѣдуючі товары продають ся по незвычайно дешевыхъ цѣнахъ доки нестне

запасъ:
1000 модныхъ муфѣвъ для дамъ и дѣтей 120, 150,
2— до 5 — зр.
1000 кожаныхъ шапокъ для дамъ и дѣтей 120,
150, 220 до 4 — зр.
1000 фланельовыхъ и суконныхъ блюзъ осѣннихъ
и зимовыхъ 250, 3 — до 6 зр.
800 гальонъ волочковыхъ по 250 до 4 — зр.
1000 хустокъ Гімалая, найбѣльшій родъ 175, 225
до 4 — зр.

Конфекція для дѣтей.

4000 наймоднѣйшихъ суконкохъ на осѣнь и зиму
180, 250 зр.
1000 модныхъ плащѣвъ на осѣнь и зиму водѣ
4 зр. и выше.
3000 одягѣвъ для хлопчикѣвъ у вѣхъ величинахъ
по 180, 2 —, 3 — зр. и выше.
Особливѣ новости въ стяжкахъ, воаллахъ, капелю-
хахъ дамскихъ и дѣтскихъ, рукавичкахъ лян-
се, дунскихъ, вонняныхъ и шовковыхъ, хуст-
кахъ, паннохахъ, парасолахъ до дощу, бли-
захъ шовковыхъ и вонняныхъ, шляфкахъ,
костюмахъ и негѣжахъ надѣвши власне въ
великой скѣлькости и доповняють ся щоденно.

Особливша гуртовна продажъ
принадѣла

въ водѣхъ занавѣсъ, капъ и килимѣвъ.
5000 капъ на столы по 75, 120, 190, 250.
4000 капъ на лѣжка по 2, 250, 3, 350, 4.
800 великихъ капъ на столы и лѣжка, дающихъ
ужасть ся на обѣ стороны (вырѣзъ килимѣвъ)
по 180, 250, 4, 5.

Вѣхъ въ провинцїи надѣланы порученя поагоджує ся найсвѣдѣльнѣ и найкраще.

Зъ глибокимъ поважанємъ

Зарядъ магазину AU LOUVRE
у Львовѣ, площа Капітульна ч. 3.

4385 151—7

Рухъ поѣздѣвъ залѣзничихъ

важный зъ днѣмъ 1 мая 1894 поѣла годинника середно-европейского.

Приходить до Львова зъ	ПОѢЗДЫ				Вѣдхаютъ зѣ Львова до	ПОѢЗДЫ					
	послѣдній	особый	послѣдній	особый		послѣдній	особый	послѣдній	особый		
Кракова (Берлина, Вроцлава, Вѣдня)	232	525	900	610	900	Кракова (Вѣдня, Вроцлава, Берлина)	234	1010	450	1035	653
Варшавы	—	525	900	—	900	Варшавы	—	1010	450	—	653
Хабовки (Закопаного) на Перемышль, Рашѣвъ, або Тарновъ	232	—	—	—	—	Хабовки (Закопан.) на Тарновъ або Рашѣвъ	—	1010	—	—	—
Хабовки (Закопаного) на Рашѣвъ або Тарновъ	—	525	—	—	—	Хабовки (Закопан.) на Рашѣвъ або Перемышль	—	—	1035	710	—
Хабовки (Закоп.) на Стрый Мущины, Криницъ, Желѣстова на Тарновъ	—	—	834	—	—	Хабовки (Закоп.) на Стрый Мущины, Криницъ, Желѣстова на Тарновъ (водъ $\frac{1}{2}$ включно до $\frac{30}{100}$)	—	1010	—	—	—
Мущины Криницъ Желѣстова на Рашѣвъ або Тарновъ	—	525	—	—	900	Мущины, Криницъ, Желѣстова на Тарновъ	—	—	450	655	—
Мущины Криницъ Желѣстова на Тарновъ (в. $\frac{1}{2}$ до $\frac{30}{100}$)	—	—	900	—	—	Мущины, Криницъ на Стрый Мезе-Ляборцъ, Шавного-Куляшного на Перемышль	—	—	710	—	—
Мезе-Ляборцъ Шавного-Куляшного на Перемышль	—	—	900	—	—	Надбереза и Тарнобжега	1010	450	—	655	—
Надбереза и Тарнобжега	—	—	600	—	—	Подволочискъ и Бродѣвъ (на дворѣ год.)	212	922	910	545	—
Подволочискъ и Бродѣвъ (на дворѣ год.)	212	922	910	545	—	Подволочискъ и Бродѣвъ (на дворѣ год.)	212	922	910	545	—
Подволочискъ и Бродѣвъ (на дворѣ год.)	158	913	845	519	635	Подволочискъ и Бродѣвъ (въ дворѣ год.)	608	244	940	1030	—
Сучавы	940	—	787	1227	635	Подволочискъ и Бродѣвъ (въ дворѣ год.)	608	244	940	1030	—
Кимполужа	940	—	787	—	635	Сучавы	622	256	1004	1047	—
Радѣвѣвъ	940	—	787	—	635	Чорткова на Галичъ	615	—	1015	255	1030
Беромета и Чудина	940	—	787	—	635	Гусятина на Галичъ	615	—	—	255	—
Новоселци	940	—	787	—	635	Слободы рунгур. Копальнѣ	615	—	1015	—	1030
Слободы рунгур. Копальнѣ	940	—	787	—	635	Новоселци	615	—	—	—	1030
Гусятина на Галичъ	940	—	787	—	635	Беромета и С. и Чудина	615	—	1015	—	1030
Чорткова на Галичъ	—	—	1227	—	—	Радѣвѣвъ	615	—	1015	—	1030
Борислава	—	—	202	1210	—	Кимполужа	615	—	—	255	—
Белзца	—	—	—	445	—	Сокаля	—	—	980	645	—
Сокаля	—	—	748	445	—	Волзца	—	—	980	—	—
Лавочного (Пешту, Мѣшколь-ца, Серенча, Мункача, Хирова и Станиславова на Стрый)	—	—	884	1210	—	Борислава на Стрый	—	—	540	950	—
Стрый и Скольного	—	—	847	—	—	Лавочного (Мункача, Серенча, Мѣшкольца, Пешту и Хирова на Стрый)	—	—	—	710	—
Скольного, Аврова, Станиславова на Стрый	—	—	202	—	—	Станиславова, Долины, Болехова на Стрый	—	—	—	950	710
Гребенова (водъ $\frac{1}{2}$, включно до $\frac{30}{100}$)	—	—	202	—	—	Скольного и Хирова на Стрый	—	—	—	350	—
Бруховичъ (водъ 12 мая почавши ажъ до Волзекана)	—	—	810	—	—	Стрия и Скольного	—	—	—	305	—
Гребенова (только водъ $\frac{1}{2}$, включно до $\frac{30}{100}$)	—	—	—	—	—	Гребенова (только водъ $\frac{1}{2}$, включно до $\frac{30}{100}$)	—	—	—	940	—
Бруховичъ (почавши водъ 12 мая ажъ до Волзекана)	—	—	—	—	—	Бруховичъ (почавши водъ 12 мая ажъ до Волзекана)	—	—	—	330	—
Зимно-воды (почавши водъ 12 мая ажъ до Волзекана)	—	—	—	—	—	Зимно-воды (почавши водъ 12 мая ажъ до Волзекана)	—	—	—	342	—

Гомады вѣды въ вѣдѣ ишнѣебѣвъ можно до-
стать въ бюрахъ инфорцаціонныхъ, вѣсахъ стаціонныхъ
и у кокреторѣвъ.
*) Годны печатанїи грубымъ черенками означаютъ пору почину вѣдѣ годъ 6-ои вѣчернѣ до годъ 5-ои
зъ вѣдѣ рано въ бюрѣ инфорцаціонномъ ч. к. австр. залѣзничъ державныхъ у Вѣднѣ (улицы Іоанна 29) ясь также
въ бюрѣ инфорцаціонномъ ч. к. австр. залѣзничъ державныхъ у Львовѣ (улицы Третього мая ч. 3, готель Имперіаль),
удѣляє ся успѣхъхъ або письменныхъ объясненъ въ справкахъ дѣтально службѣ на ч. к. австр. залѣзничихъ
державныхъ. О сколько побурчѣнны дозволяютъ, засигнути тамъ-же можно инфорцаціи вѣдѣсачихъ ся до
решты австр.-угорскихъ и австр.-венг. вѣдѣнцѣвъ. Въ бюрахъ инфорцаціонныхъ продає ся выдаванїи че-
ресъ ч. к. австр. залѣзничъ державныхъ билеты до вѣдѣ и вѣдѣ австр.-венг. залѣзничъ державныхъ до вѣдѣ
также таракѣ.

4980

ВИНА БОЧКАМИ
впрѣсть водѣ продуцентѣвъ высылаетъ:
Самороднѣй — Гегеляйскій
за бочку 135 літрову по 70, 80, 90, 100, 120,
130 зр. и выше. (Бочка не зачисляетъ ся.)
ИНИЙ бѣльше квасковатѣ (пекваснѣй) за гекто-
літеръ по: 30, 40, 50 и 60 зр. (Бочка зачисляетъ
ся по цѣнѣ коштѣвъ).
При замовленю просимо подавати докладну
адресу и послѣдню стацію залѣзничу. 116 27—?

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНСКИЙ
артистъ-маляръ
звѣстный водѣ кѣльканати лѣтъ изъ своихъ праць маляр-
скихъ, украшає церкви въ стилѣ вѣходнѣмъ разомъ зъ позо-
лоченѣмъ, престолами, иконостасами и иншѣ рѣчи. Принимаетъ
рѣзбарскі работы поѣла власныхъ плянѣвъ. Выготовлює всѣ
по величинѣ церковны образы до иконостасѣвъ, престолавъ,
плащеницъ — олійными красками на полотнѣ и деревѣ. Побѣль-
шує зъ фотографіей портреты. Зъ уповажениа ч. к. консервато-
ріи реставрує всѣ старинности, а то ерески, рѣзбы и т. п.
входячы въ кругъ праць малярства по найумѣреннѣйшихъ цѣ-
нахъ. Подписаныи просить Вѣд. Духовенство заготовувати собѣ
его адресу. 203 31—?

Т. Копистинскій
у Львовѣ, улица Краковска число 20.

НА РАТЫ
МАШИНЫ ДО ШИТА
зъ найлѣпшихъ фабрикъ заграничныхъ и
кравевыхъ водѣ 25 до 65 зр.
поручає 4798 120—?

ЛЮДВИКЪ ГАРДОЛИНСКИЙ
Львовѣ, площа Галицка 14.
Цѣны на жаданѣ даромъ и франко.

Знає водѣ многихъ лѣтъ ч. к. уприв. рафінерія спир-
туса, заосмотрѣна найлѣпшими приладами ректификаціонными
найновѣйшѣи системы, фабрика рому, лікерѣвъ и оцту

Юлія Миколаяша Наслѣдникѣвъ у Львовѣ
Яковъ Шпрехеръ и С-ка
поручає старѣ польскій сильнѣй горѣлки, дуже добрый розолѣвъ,
лікеры, румы правдѣвъ зъ Ямайки, ясь также найлѣпшѣи
якости кравѣи спеціалы яки: Народѣвка, Dziennik, Szczęście,
Karpatówka, „Дабель“, Помаранчева до солодженя, Ратѣвъ,
Деревѣвка и т. п. горѣлки упривилегіованѣи и одиноко правдѣвъ
есть нашої фабрики сировадженѣи.
Одиноко жерело въ краю для ш. антикарѣвъ, до побѣ-
рѣна алыголого абсѣлѣтѣ и найчастѣйшого спиртуса, до цѣ-
лѣй дѣланихъ вѣдѣного водѣ податку и вже оподаткованого.
Правдѣвъ спиртуса оцтовѣ найкращѣйшѣи, адорождо
не шѣдѣнѣи, бо не вироблюванѣи зъ осенци оцтовѣ.
Складъ для вѣдѣта Львова, ул. Коперника ч. 9 и въ
головиномъ складѣ водѣ минеральныхъ І. Йоллеса, улица
Кароля Людвика ч. 29. 4914 134—134

ПАВЛА ЛЯНГНЕРА
передъ тымъ
БРАТѢВЪ ЛЯНГНЕРѢВЪ
у Львовѣ, ул. Галицка ч. 16.

Кароль Гавсвальдъ
Станиславѣвъ ул. Сапѣги ч. 3
поручає
всѣхъ залѣзничъ товаровъ, знярѣ-
ды и приборы господарскі,
окута до вѣконѣ, дверей, кух-
нѣ и мебѣлѣвъ, знярѣды для
вѣхъ ремѣселъ.
Выробы ножибнѣи власнои
фабрики, англійскі и зъ Золин-
гѣнъ Генкельса. Машины до
шита и огнетравѣлѣ каєи.
Кромѣ наведеныхъ товарѣвъ
мало ровнѣи ишѣ входячы въ
обсѣгъ залѣзничъ торговлѣ
по найдешевѣи цѣнахъ.
Поручає также выробы ко-
шикарскі зъ власнои фабрики
Иллюстрованѣи цѣнникѣ даромъ
295 и оплатно. 18—26

Безъ конкуренціи
есть мой сѣдѣль истиннои водѣ р.
1848 и тѣшущій ся водѣ сего часу
великою симпатією. Длятого поруча-
ю мой обильнѣи сѣдѣль одябѣвъ
мужевыхъ и хлопчачихъ, пальты
мужевѣи и хлопчачі, ясь также
одяги дѣтскіи и униформы. Также
позволяю собѣ поручитѣсь Вѣд. Ду-
ховенству яко спеціалѣистѣ въ ро-
бѣню сурдуловѣ, расѣи и т. д.
Замовленя поѣла мѣры выго-
товляють ся въ найкоротѣйшѣ часѣ
ясь найкращѣйше.
Дѣкуючы за дѣтенирѣшѣи взгля-
ды пишущъ 4095
Зъ поважанѣмъ
Давидъ Шарцвальдъ
у Львовѣ, площа Капітульна ч. 3.

ДЪЛО

у Львові:
на цвянкі року . . . 16 р. на півя року . . . 8 р.
на чвортя року . . . 4 р. на місяця . . . 1 р. 35 кр.
Редакція, Адміністрація и Експедиція пбѣ ч. 24
ул. Ваторія. — Грошомъ извѣстятъ ся дѣла на попереднѣ
вѣстернѣ. — Редакція неопечатанъ вѣдѣмъ вѣрта.
Неодикне чѣсло коншту 8 р. в. ш.
Огледѣнемъ приймають ся по цвян 6 р. вѣдѣ одно
вѣртѣмъ извѣстовѣ а въ рубричѣ „Надобѣла“ по 20 кр. в. а
Недикнѣ чѣсломъ ся по 10 р. вѣдѣ отпача.

Ще кабінетъ Векерлього не охолонувъ по суботнішнімъ пораженью, а вже назнавъ вчера другого. Палата вельможъ вѣд-
кинула 109 годосами противъ 103
проектъ закона о реценціи жи-
дѣвъ. Такъ отже зъ цілю проєктѣвъ ре-
формъ церковно-політичныхъ доси перепало
два: законъ о свободнімъ выконуваню релігій
и законъ реценціи жидѣвъ — и теперь выр-
нае пытанье, що зробитъ супротивъ того кабі-
нетъ Векерлього? По суботнішнімъ пораженью
рѣшавъ кабінетъ Векерлього не уступити,
лишь дальше вытривало поступати по вытче-
ной дорозѣ, значить: предложити вѣдкиненый
проектъ закона палатѣ послѣвъ, а вѣдтакъ вер-
нути зъ нимъ до палаты вельможъ. Коли од-
накъ палата вельможъ вѣдкиненьемъ другого
закона (о реценціи жидѣвъ) задокументува-
въ-друге свою рѣшучу опозацію противъ про-
ектѣвъ церковно-політичныхъ, то мабуть захи-
тала тымъ самымъ вѣдкажу кабінету Векер-
лього: ити на перебѣй противъ бѣлышности вель-
можъ. Длятого уважають заважно, що крі-
за кабінету неминуча, хѣба що пра-
вительство угорске вѣдважилось бы на досѣти
непезный крокъ и якоюсь реформою палаты
магнатовъ хотѣло зломати обѣръ опозиціи. Та-
кій крокъ мѣгъ бы довести до поважныхъ

поки що необчислених в своїх наслідках комплікацій.

Недуга царя, котрий пробував тепер в родину в Крим, стала жерелом виступів в комбінаті політичних в газетях. Кожда газета старає ся в "орігінальних" дописях з Росії доносити не раз найдивоглядніший виступ про недугу царя. Коли ж додати до того телеграми, котрими несовітний спекулянт хотів маневрувати на біржі, то й не диво, що появилася навіть донесення о смерті царя. Натомість звідомо, що в російських газетах не знайдеться ніяких виступів про недугу царя крім тих, котрі урядом оголошені в "Правит. Вѣстнику", а знов в близького оточення царя, де ще могла б найліпше знати про стан недуги, не так легко дознатися автентичних виступів. Для того годі поки що обширніше подавати ті різноманітні виступи (спеціально-же з газет польських), а натомість треба обмежити ся на факти і вижидати дальших фактів. Цар недужий на нирки і лікар старається ся сприяти дальшій розвитку тон недуги. В тій цілі має цар виїхати в тепліший край, а до того надає ся після оречення лікарів, найліпше остров Корфу. Вирвавши бузи гадки про Рівієру або італійський місто кліматичний, але проект закинено з огляду політичних. Коли наступить виїзд на Корфу, не знати, але роблять ся підготовлені. Два кораблі "Свердлов" і "Царевна" дістали приказ водилости з Кронштадта на Чорне море. За той час полагати ся дипломатичні формальності що до переїзду через Дарданелли і адаптації палати королівської на Корфу, котру грецький король Юрій віддав цареві до диспозиції на мешкання. Царя і родину царську почитали б на Корфу король і королева грецькі. Чи і наслідник престолу, вел. кн. Николай, був би з царем на Корфу, не знати, бо появилася виступ, немов би вел. князь мав обняти регентію в Петербурзі на час неприємності царя.

НОВИНКИ.

— На черновецькому університеті заповів професор д-р Стефан Смаль-Стоцький такий виклад: Руска граматика II. части. Відмінювання 2 години; Життя і твори Шевченка 3 години; Учень буквицько Руса в рускій літературі 1 година, виклад безплатний. — Сего року заведе міністерство на сьому університеті семінар для рускої філології, на котрім буде читати ся Несторова літопис і вибрані Шевченкові поеми, а також будуть читати ся і обняти науковий праць слухачів. Д-р Омелян Калужняк кій буде читати: словенську граматіку; Введення в студію мітології славянської і Вправи в граматичні старословенської.

— Загальні збори "Руской Бесѣди" в Чернівцях відбудуть ся в неділю, дня 21 н. ст. жовтня с. р. о 4-й годні з полудня.

— Уваження селян. З Товмача доносить до Кіриг-а Stanislawowsky-го, що в тамшньому повіті уважено перед вільними діями трьох селян радикалів, під закладом, що они належали до тайного товариства. Арештованих відставлено до слідчої в'язниці в Товмачі.

— Холеричний забобони. Виступ подана нами за "Православного Буквиною" про холеричні забобони в Свидовій коло Тлустого, показує ся неправдивою. Імовірно пущено є в світ з алобы, щоби осмішнити саму Свидову, єн загально поважаного душпастиря, методіка о. Матковського та інтелігентного начальника громади. Село Свидова одно з найбільш просвічених в охрестності, має читальню і люде в ній не так забобонні, щоби аж в той спосіб "мудрувати" холеру. До того ж холери в Свидовій досі не було. Однак не дасть ся заперечити, що між селянами в жидами павуток різні забобони що до холери. І так кажуть, що в деяких селах, заліщицького повіта, вечерами люде колядують. Се має проганяти пошесті. Знов говорять, що в якійсь селі сидить вже два тижні заперта в контумації холера (жінка), дуже погана з лиця і удаючи нїму. Єн годують селяне по черзі в санітарна комісія не пускає єн, щоби не розносила пошесті по краю. В сьому селі умирають дуже жінки, отже громада хоче посвятити ся для добра цілому Галиччю. Жиди мають знов виші забобони і пр. в Чортківщині носять як охоронне средство против холери перстені з черету, котрі, як повідають, мав їм прислати рабін з Чорткова. Скільки в тім вѣсім правди, то можуть сказати хіба лише люде, що живуть в тамтій охрестності.

— О обиду релігії відбула ся вчора в Кракові карна розправа против Мойсея Герцлера, 18-літнього жидка, що в март с. р. в час свята "Пурим" перебрав ся за католицького священика і дзвонив по улицах саме само, як священик, що вдує до недужих з Божим даром. По переведеній розправі признав трибунал Мойсея Герцлера винним злочину обиду релігії і засудив єго на 3 місяці в'язниці.

— З Тернополя доносить, що онотди скби-чла ся перед тамшнім судим розправа против Йоса Грігавта, покутного дорадника селян, що — як ми доносили — довгий час використовував селян скалатського повіта. Розправа тривала 8 днів, в котрих переслухано 61 свідок. Суд присяжний потвердив на 31 пытань лише одно, що до квоти 4 зр. 60 кр. і трибунал засудив Грігавта на місяць арешту. Засуджений виїс жалобу против виїсру кары.

— Фальшиві корони. Фальшиві монети розпочали вже фабрикацію п'ятдесяткратних австрійських і угорських корон. Іменно відкрито, що в Швайцарії наплыває величезна скількість тих монет, а суть такі подібні до правдивих, що лише дуже тяжко дадуть ся розрізнити оди в оди дру-гих. Ті фальсифікати, для котрих існує в Швайцарії особня фабрика, мають навіть таку скількість сьрбля що і правдиві корони. Для викриття фальшивиків скріплено пограничну сторожу і поручено австрійським консулатам в Швайцарії слїдити за ними.

— Лечення діфтерії методом д-ра Берінга робить чим раз більш популярним. У Відні, як звідомо, призначено вже кільканаче тисяч вв на фабрикацію нового лїку, а за при-мѣром Відня пійшов і Будапешт та деякі другі мѣста. У Львові в дитячій шпиталі с.в. Софії робить вже воді меді д-р Відман пробив з новою методою лїчення, а також в Чернівцях відбула ся онотди перша проба. Іменно д-р Флюнкер зашесив там двох дітей, занедужавших на діфтерію, сегом сировадженим воді д-ра Берінга. У нас зробила початок до публичних складок на сю ціль пані Стефанія Підприємська з Сьраковець, пересылаючи 20 зр. до редакції Przegląd-a, з просьбою, щоби ся редакція зарядила складку на фонд, щоби улекшити львівським лїкарям робити досвід на свою руку.

— З Відня пишуть нам: Наш земляк п. Іван Стецьків, властитель робітні кра-вечкоп у Відні, б. член львівської "Зорі" а тепершній член віденських народних товариств руських, перенїс сямі диями своє заведення до нового локалю при I. Bez. Füh-richtgasse 3 (коло ц. к. опери). Новий локаль дуже обширний і наглядно показує, що наш земляк пильно та солідно працює звод нав сьобі вже у Відні не абы-яке реміє.

— Виділовий іспит перед львівською испытковою комісією дня 22 н. ст. вересня, з викладовим язиком руским і польським з історично-язикової групи, зложив крім наведених вже нами учителів, ще і п. Василь Порошко з каменецкого повіта.

— Незвичайного признаня удостоїв ся д-р Яков Невестюк воді селян з Каміньок великих, коломишського повіта. Д-р Невестюк урядовав в тій селі в час холери яко холеричний лїкар і так умів сьобі приднати серця селян, що коли єго перенесе-но з Каміньок до иншого села, селяне проси-ли єго, щоби ще раз до них приїхав. Д-р Невестюк повертаючи по пошесті з сел мѣстоцями, вступив до Каміньок. Тоді відшлю ся на єго привітання ціле село і вїйти на чолі ради громади підійс докторови в дар хлїб, топку соли і рамки меду. Відтак стали тиснути ся до лїкаря всь ви-лїчен з подарунками і грїшми, але вїти не приймив воді них нїчого, толкуючи амт, що єго платити правительство. — З того мож-на пїзнати, що і селяне умють оцїнити труд лїкаря, коли вїти щиро займає ся не-дужими і зумів збудити до себе довірє.

— Дроби вѣсти. На листу адвокатів з оєдком у Львові вписаний д-р Волод. Со-ловій, а з оєдком в Коментарі д-р Іос. Голіб. — В неділю 14 н. ст. жовтня від-буде ся о годні 4-й по полудні у Відні в греко-кат. церкви св. Варвары вїчання п. Алек-сандра Данкевича, урядника північної зель-ниці, члена товариств "Січ" а "Громади" (внука пок. поета Луки Данкевича) з панноу Бертоу Трайтерівною, властителькою книгар-ні. — Дня 4 н. ст. жовтня відбуло ся в Стеб-нику, драгобицького повіта, посвященє новоу лат. каплиці. — У Львові в костелі взути в відбуде ся дня 23 н. ст. жовтня вїчання кн. Павла Виндштрєднов. дочка кн. Людвика Виндштрєпа, команданта корпусу, з гр. Едгар-ом Генкель-ом Диннермарк, резервовим поручником пруських гузарів. — У Львові помер вчора скоропостижно пенсіонований радник намістництва, Задурович, на серце-вий удар. — Консул Палічка, про котрого дерфавдації в Новім Йорці онотди до-носили, уважено вчора у Відні. — Дня 5 н. ст. жовтня вручила рада мѣста в Заліщицях ди-пльома почетного горожанства п. Сим. Кастаню-вичеві, антикареві і бурмістрові в Підгай-цях і п. Юл. Прокопичеві, заліщицькому староє. — Дня 14 н. ст. жовтня має відбу-ти ся у Львові вѣче урядників.

Телеграми "Дѣла"

Будапешт 9 жовтня. Палата вельмож, відкинувши закон о репеліції жидів, при-няла закон о релігії дітей з мѣшаних супружеств. (Сей закон уважає ся конде-сією для католиків.)

Берлін 9 жовтня. На вѣчу антисемі-тськ в Айзенху довершено сполученя всьх груп, а також і Альвард буде на-лежати до того союзу.

Петербург 9 жовтня. Міністер вїйни

велїв по всьх церквах гарпізонowych правити богослужєня за подужанє царя.

Париж 9 жовтня. В наслідок згоди держав відплыли чотири кораблі французькі на води хиньські.

Бєлград 9 жовтня. Подорож короля Александра уважають знаком, що Сербія зблизилась до тридержавного союзу.

Надоболане.
ВЕНЕДИКТ КОПЕРНИЦКИЙ

оптик и метальщик
под Коперником
Львов, пл. св. Духа
(у. Театральна ч. 6)
приват-та головного одваку
поручає у великом ви-
борі и по найдешев-
ших цѣнах: окуляры, вейкеры, зоршты, биноклы, да-
скогляды, барометры, аерометры, микроскопы, люпы, жо-
пысы, райспайты, ленты, жѣральні, пїоны, сїбасы, манометры,
и т. н. Устроєня вѣднєв электротрих. Всіх направи
выгостовляють ся найкорше и найдешевше. — Замовленя
з провинції выгостовляють ся точно. 4185

Мѣхи ковальські краєвого выро-
бу, довгі по 2 1/2 и 3 1/2 зр., ци-
линдрич. промѣру см. 63, 80, 95
зр. 85, 100, 125
4545 поручає
ПЕТРО ХИШОНСТОВСКИЙ
торговля золотом у Львові пл. св. Духа
Кіриг-а ч. 1 (напротівъ катедрі)
Цѣники вл оскровым рѣзнямъ
предметѣмъ до разпорядицѣмъ

ГОСТИЯ.
ревматизму, колени, обезвладенія и т. д. побуде ся каждый
по ужитю **Руской масти на гостець**
Цѣна 1 слоика 1 зр.
На глухоту: **Рускій оліїонъ ушній**
Цѣна 1 флашка 50 кр. 323 4-10
(II) Головный склад: **С. РУКЕРЪ** антикаръ у Львові.

НА РАТЫ
МАШИНЫ ДО ШИТЯ
зъ найліпшихъ фабрикъ заграничныхъ и
краєвыхъ воді 25 до 65 зр.
поручає 4798 121-?
ЛЮДВИКЪ ГАРДОЛИНСКИЙ
Львов, пл. св. Галицка 14.
Цѣники на жданє даромъ и франко.

НА СЕЗОНЪ ОСѢННИЙ

Просить ся ласкаво всьхъ Вп. Гостей выставовыхъ пересвѣдчити ся о дивній
дешевости осѣнныхъ и зимовыхъ товарѣв, вже сировадженихъ в великій скількості.

Слѣдуючі товары продають ся по незвичайно дешевыхъ цѣнахъ доки истнує
запасть:

1000 модныхъ муфѣвъ для дамъ и дѣтей 120, 150,
2- до 5- зр.
1000 кожаныхъ шапокъ для дамъ и дѣтей 120,
180, 220 до 4- зр.
1000 фланельовыхъ и суконныхъ блюзъ осѣнныхъ
и зимовыхъ 250, 3- до 6 зр.
500 гильокъ водочковыхъ по 250 до 4- зр.
1000 хустѣв Гімалая, найбільшій родъ 175, 225
до 4- зр.

Конфекція для дѣтей.
40.0 наймоднѣйшихъ суконокъ на осѣнь и зиму
120, 250 зр.
1000 модныхъ плащикѣв на осѣнь и зиму воді
4 зр. и выше.
3000 одягѣв для хлопчикѣв у всьхъ величинахъ
по 180, 2- , 3- зр. и выше.

Особливѣ новості вь стяжкахъ, воялахъ, капелю-
хахъ дамскихъ и дитинныхъ, рукавицѣхъ іля-
се, дунськихъ, вояныхъ и шовковыхъ ху-
стѣхъ, панчохахъ, парасоляхъ до дощу, блю-
захъ шовковыхъ и вояныхъ, шляфкахъ,
костюмахъ и неіляжѣхъ надійшли власне вь
великій скількості и доповняють ся щоденно.

**Особлива гуртовна продажь
принадѣла**
вь воддѣлѣ занавѣс, капъ и кишинѣв.
5000 капъ на столы по 75, 120, 190, 250.
4000 капъ на лѣжка по 2, 250, 3, 350, 4.
800 великихъ капъ на столы и лѣжка, даючихъ
ужити ся на обѣ стороны (вырѣбъ кишинѣв)
по 190, 250, 4, 5.

Всѣхъ зъ провинції надемлані поручєня полагодує ся найсовѣстнѣше и найкорше.

Зъ глубокимъ поважанємъ
Зарядъ магазину AU LOUVRE
у Львові, пл. св. Капітульна ч. 3.

Велика львівська лѣтерія выставова

ГОЛОВНІЙ ВЫГРАНІЙ
60.000 зр., 10.000 зр., 5.000 зр.
готѣвкою зъ потрученємъ лишъ 10%

Львівскій льосы выставові
по 1 зр. поручає:

Іосифъ Рознеръ домъ банковый
М. Йонасъ " "
Шеленбергъ и Крайзеръ " "
такожъ адміністрація "Дѣла". 279 46-2

Синь просимо Впр. Отця, що д. 25 н. ст. вересня змѣняв у насъ кор. 9500 угорскіхъ коронной ренты на 4% заставній Лиги кра-
евого Банку, щоби схотѣвъ ласкаво зголосити
ся вь нашѣмъ бюрѣ, бо при сьмѣ обчисленю
зайшла похибка.

Сокаль и Лілієнъ
Банковий домъ и контора вымѣны.

ПОМАДА "ФЕНИКСЪ"
нагороджена на выставѣ для
здоровія и плекиа пѣдухъ
въ Штутгартѣ 1890 р. вѣтъ
пѣсля лѣкарского оуду и пѣ-
сля признає тысячей писемъ
зъ подякою одинокимъ, дѣст-
но вартнымъ и нешкѣднымъ
средствомъ, щоби осягнути у
дѣмъ и пѣловъ поиний, буй-
ный зарѣстъ волоса та щоби
ааразъ усунути выпаданє во-
лоса и творєнє порцѣв;
такожъ причинає ся тая по-
мада вже у молоденыхъ па-
новъ до сильного порѣсту вѣсѣв. Гарантія за усѣхъ
и нешкѣдливѣ. Фляконъ 50 кр. при пересылѣ поч-
тою и при посылкѣ 90 кр. 9-23

К. ГОПЕ **ВВѢДѢНІЕ XIV.**
Hütteldorferstrasse 81.

СКЛАДЪ КАВЫ И ЧАЮ
АРТУРА КОСЦИЦКОГО
пѣдъ знаменемъ
"СИРІОСЪ"
У ЛЬВОВѢ
ул. Оссоліньскихъ ч. 11
Філія улица 3 мая число 2

Найліпшій кавы 1/2 кг. 1 зр.
и 227 32-?
Найліпшій чай російскій, хиньскій
и Липтона славній англійскій 1/4
кг. 1 до 2 зр.
Купуйте товаръ добрый и ша-
дѣтъ грош!

ДѢЛО

Виходить у Львові щодня (крім неділі і руських свят) о 5-й годині по полудні. Літературний додаток „Вибірка найякісніших новітніх“ виходить по второці, і в четверці і п'ятницю на першому разі з Діалом.

Передплата і нисерати приймають: у Львові Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія 24, Центральне бюро оголошень ул. Кошицька ч. 11, і Бюро газети ул. Кароля Людвіка 9, у Відні: M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek, I. Wollzeile 8; Oppelk, I. Stubenbastei 2, J. Danneberg, I. Wollzeile 19. В Франкфурті в Гамбурзі M. Haasensteins & Vogler, G. L. Danne & Comp. В Пешті: E. Mistrachy V. Bez. Akademischegasse 6.

Передплата на „ДѢЛО“ і належність за нисератами платити у Львові.

У Львові, дня 10. н. ст. жовтня 1894.

Рада державна скликана вже на 16. н. ст. жовтня. В переддень скликання на нову сесію знов підійняв ся в різних сторонах держави грімкий голос, зважаючи заступників народів і правительство до подання переважної справи — реформи виборчої. Маємо на гадці ті маніфестації робітників по більшості мѣстах Австрії в Берлі, в Лінці, не виймаючи і нашого Львова.

Офіційні органи відзивають ся о тих маніфестаціях досить оглядно, оминаючи всяке дразнення, а з того випадало бы вносити, що правительство і мѣрдаційні круги парламентарій готували ся в недалекім уже часі взятись за тую справу і вивязати ся з даного слова. Одна віденська часопись доносить, — як завірює: на основі певних інформацій, — що то має стати ся уже в часі сесії ради державної. Тільки-ж тота реформа виборча ані не відповість жаданню широким масам, грімко виявляючому окликом: „Хочемо загального безпосереднього тайного голосування!“ — она не скасує курії, а лиш до трьох існуючих має завести четверту, робітничу, в котрій всь належачий до кас для хорих мали бы вибрати кількадесяті послов, — ані мабуть не має в плані завести безпосереднього і розширеного права голосування в курії сільській, а лишити ся beim Allen...

Потуючи наші сую висті — маючу впрочім признаки правдивости — скажемо лиш коротко, що така реформа не задовольняє мас народних. Она не вдовольняє робітників. Але те робітники зможуть узнати в за першу етапу до своєї мети — до загальної і безпосереднього голосування — и, хоч з ропотом, приймуть в як завдаток. Але-ж в сій реформі інтересован не лиш робітничі. Більше друга верства суцільна сально інтересована — то хлѣбороби-селяне, котрі вѣд найближшій реформи виборчої мусять домогати ся і домагати ся що-найменше безпосереднього і розширеного права голосування в своїй курії. Свідомість покровителя свого на основі нинішнього права виборчого глибоко вже відчував селянство скрізь в Австрії, — очевидно і в нашій Галичині як Русини так і Мазури, — то поминені курії сільської при сій реформі мусѣло бы викласти серед селянства в цілій державі не то невдоволення, але крайнє огорчєвє.

То-ж сподѣваемо ся, що в радѣ державній чей-же знайде ся стѣлько независимих заступників народів, що потраплять виваляти вишнєше правительство до ширшої реформи виборчої, пѣж та, яку она нинѣ має мати в плані.

Справоздання посольскі на Мазурахъ.

(Докончєнє.)

Всѣ три справоздання кс. Копицького (в Пільні, Тарнові і Домброві) цілком — як ми вже зазначили — голосами виборців-селян, пх інтерпретаціями і жадами, в загальн поглядах селянства на свои інтереси, потреби і кривди.

Перше мѣсце займала всюди справа реформи виборчої. Кс. Копицький зазначив, своє становище в тій справі ось-як: „Узнав, що абсолютну справедливую реформу було бы загальне безпосереднє тайне голосування, и яко евангелізм був бы, згідно з волею папи, за розв'язанням тей соціальної справи підлягаючи робучим масам, але яко горожанам і консервативним знав, що по наданю людям права мусѣли бы вступити дальші зміни, грізний для теперішнього стану суцільно, для того вѣд єсть противний загальному голосуванню. На зборі виборців посла Потока в Диманові виборці заявили против загального голосування а лиш за розширенням безпосереднім голосуванням в курії сільській, бо паробі і заводи мо-гли бы перегосувати господарів. Нехай же самі селяне добре розважати: чи не луч-ше для них безпосереднє голосування пѣж загальне“. В дискусії на той темат садки

були всюди поділені. Одні селяне були тог гадки, що лучша реформа в напрямі безпосереднього голосування, другі стояли за загальним голосуванням. В Пільні одні селяни промову свою за загальним голосуванням мотивували тим, що „в громадѣ на 400 мешканців ледь 10 посѣдає більше як паробок, всѣ бѣдаки, не мають чого завидувати собі, то і спѣльно можуть всѣ голосувати“. На зборі в Тарнові вѣд з Яновіц Пилип Запарть подав свій проєкт реформи виборчої: аби що десята громад загальним безпосереднім голосуванням ставили кандидата на посла, а коли бы вийшло більше кандидатів, тоді нехай она виберуть з-поміж себе одного послом. Позаяк виборці не були одні гадки, то і не рішано єи на зборах, тільки ухвалено скликати пѣдѣйше скремій збори виборців для тей справи, а кс. Копицький обѣцяв явити ся.

Дальше виборці селяне підносили на зборах ось-такі справи: 1) Жалувались на ново-ухвалений закон о мелдованю ополченців, котрі з одного боку ставе великим тягаром для урядів громадських, а з другого боку значно обмежить свободу заробоків убогих людности. 2) Высказували хибні закони провізоріальні, котрі стає причиною процесництва серед людю і жерелом багато нещастя. О межу, о плѣт роками то-чати ся процеси лиш за-для хиб провізоріальних зак. 3) Ждали, щоб лѣта чинної служби зменшено з трьох лѣт бодай на два, єи не на оден рік. 4) Ухвалили резолюцію, щоб знесено ревізорів худоби а чинности тих ревізорів поручено війтам; 5) Підносили, чи бы не дало ся де умістити інвалідів з війн італійської, мадарської і пруської. котрі ако калѣки гинуть з голоду. 6) Нарѣкали [в Тарнові] на лат. кеюндів, котрі зб шкодою для просвіти народу ведуть завязу агацію против таких часописей для народу, що обстають за народом і освѣчують єго, хоч-бы навѣ в тих часописях не мѣстило ся нѣчого против вѣри. [Наші справи більше мѣсцевон натури, поминемо.]

Найчисленніший та найінтенсивніший був збір виборців в Домброві і там селяне найбільше критикували політику польского кола. Вѣд з Грембшова Бойко высказав мѣтко свои сумніви в прихильності нинішнього правительства. „Було — сказав Бойко — правительство Таффео і наші послы казали нам, що оно дуже нам прихильне. Настало правительство Відштрєца, противне тамтому, а послы наші кажуть, що і оно нам дуже прихильне.“ А селянин Васє махнув рукою та і сказав: „Усе те, що наші послы нам обѣцують, грушки на вербѣ... Рокі послують, а ще нѣчо для нас не зробили...“ При такім настрою виборців в Домброві кс. Копицький дѣстав вогут довѣри лишє условно: „в надѣ виборців, що вѣд по кількохтій перервѣ, знов стане ся таким, як був в р. 1877 і безоглядно буде стояти за правами людю...“

Горше, нѣж кс. Копицький, вийшов на зборі виборців в Домброві посол до сейму з домбровської курії сільської Менциньскій, котрий рѣвночасно ставив перед виборцями а справоздання єго було вѣд початку до кінця нѣм „мовою похвальною для сейму в нинішній єго складѣ“ [як каже Kugler Lwowski]. Вѣ злі єго сейму ко-лишав, а де що доброго прибілював аж до ємѣшности. Ситуація втворювала ся така, що до голосування над вогут довѣри чи недовѣри для п. Менциньского навѣ не прийшло, а тільки виборці прийняли з приятиє єго просьбу, щоб на нову каденцію ви-брали собі вишного посла.

Дискусія селян над справозданням п. Менциньского була дуже оживлена а ми запотуємо що важливішій жалѣ й жадави виборців: 1) Тяжко нарѣкали на татарів нотаріаль-них і домагали ся: а) щоб нотаріальні знєсти або бодай удержавити; б) щоб дробнішій пертрактації а стягання належностей при-дѣлити урядам громадским. 2) Дуже жалували на фискалізм, на адѣрство и неюдєке трактування людєй ексекуторами податковими. 3) Домагали ся зміни нинішнього закону до-рогового. 4) Нарѣкали на великі кошти при

затяганю позичок гіпотечних. 5) Вносили, щоб сойм заняв ся організацією повѣтових шпалѣрѣв або базарѣв, де бы селяне могли за завдатком складати своє збѣже на продаж. 6) Неприхильно высказувались про закон о акушерках екзаменованих. 7) Жалувались на трудности в вѣзѣ безрог на стаціях контумаційних. 8) Підносили за-мѣт, що Краковське товариство убєзпечєнє не удѣляє кредиту також селянам — и т. д.

Зб всего-ж вѣдко, що людѣ на Мазу-рищѣ що-раз більше думає о своих спра-вах и виступає що-раз ємѣльнѣйше.

Церковно-політична дебата в угорській палатѣ вельмож.

В суботу і понедѣлок лучили ся в угорській палатѣ вельмож двѣ подѣ, котрі за-для свого далекого значѣня викликали констернацію угорского правительства и в ці-лому таборѣ стороництва ліберального. Два проєкти законѣв не нашли більшости в па-латѣ вельмож и тым способом ціла будова реформи церковно-політичних, котру з великим трудом удало ся адвигнути кабінетом Векерля, захитала ся в своих основах и грозить завалєнєм и придавлєнєм творців єє будови в своїм румовищі.

Ще в червні с. р. удало ся правитель-ству перевести невеликою більшістю чоти-рох голосѣв проєкт закона о цивільном вѣчаню, але таборѣ католицько-консервативній не зразив ся тым поражєнєм, лиш ста-нув до дальшої борби солідарно и з вели-кою енергією та минушнє суботу водѣв єршу дуже важну побѣду.

На порядку дєвѣмь нарадѣ був про-єкт закона о свободѣм виконуваню релігій. Лиш більшістю одного голосу (113 против 112) ухвалила палата перейти до спеціальної дискусії над тым законом, а вѣдтак не-великою більшістю прийняла двѣ перші гла-ви закона. Рѣшуча опозиція станула до борби аж при III-тій главѣ, де говорять ся про особи, не приналежні до нѣякого вѣроисповѣ-даня, отже про „безконфесійних“. Ту третю главу відкинєно більшістю 26 голосѣв, а що міністри Векерля и Сіладій заявили, що та глава єсть інтегральною и необходимою частию цілого проєкту, то в наслідок відкинєня тей главы перепав и цілий закон о свобо-ді вѣроисповѣданя.

Закон о свободѣм виконуваню релі-гій в перших артикулах переводить рѣвно-правність вѣроисповѣдань, признаних давнѣй-ше, до котрих зачислено також и жидѣвське, а вѣдтак загадає про евентуальний нові вѣро-исповѣданя, котримь прирѣкає ся признає в єє способѣ, що держава при кождѣм но-вом вѣроисповѣданю розслѣдит и порѣшити, чи догмати єго годять ся з інтересом держави. Вже супротив тых постанов мусѣли католики заиротєстувати, бо держава присвоєє собі в них право контроль догматѣв цер-ковних и их оцѣнюваня. Але в главѣ III-тій проєкт закона виразно творить нову категорію безвѣроисповѣдних. Кардинал Шляхъ підніє принципіальну нєлюбічність: голосити безвѣроисповѣдність в законѣ, де говорять ся про свободу и рѣвноправність вѣроисповѣдань. Вѣроисповѣданє и безвѣроиспо-вѣдність чейже суперечать собі и годѣ их ставляти побѣчє себе. Крѣм того згадана гла-ва оповѣщує урядово Мадарам, що не потре-бують належати до нѣякого вѣроисповѣданя що заявляючи себе безконфесійними будуть хѣснувати тими самими правами и привіле-ями, що і члєны деяких вѣроисповѣдань. Се рѣшєє ся заиротєстувати виступати з церкви католицької и така полєкса в покиданю вѣроисповѣданя, а в переходѣ на урядово при-зану безвѣроисповѣдність мусѣла бы мати дуже ємний наслідок.

В виду тых неколєксєвенцій в проєктѣ закона, не потребували члєны стороництва католицько-консервативного воювати аргумента-ми, и майже без дискусії відкинєно більшо-стю 26 голосѣв ту цілу третю главу закона. За католиками пѣйшло значєє число лібера-

Передплата на „ДѢЛО“ з літер. додаткомъ в Австрії: на границѣм:
на цілий рік . . . 18 кр. на цілий рік . . . 24 кр.
на пѣть років . . . 9 кр. на пѣть років . . . 12 кр.
на чѣть роки . . . 4 кр. 50 кр. на чѣть роки . . . 6 кр.
на місяць . . . 1 кр. 50 кр.

у Львові:
на цілий рік . . . 16 кр. на пѣть років . . . 8 кр.
на чѣть роки . . . 4 кр. на місяць . . . 1 кр. 35 кр.
Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣд ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи вѣртають ся лиш на попереднє вѣстерєженє. — Реакція неопечатаніх вѣдѣв нєртѣ.
Пѣдѣжєє члєдо коштує 8 кр. в м.
Оголошеня приймають ся по ціні 6 кр. вѣдѣ одної стрѣчки писарською а в рубриці „Надєслано“ по 20 кр. в м.
Мѣсцє члєдѣє ся по 10 кр. вѣдѣ стрѣчки.

лѣвѣ, котрі лѣоіку и добро вѣтчинні уважали висшым по-над дієціпліну стороництва.

Ще виразнѣше зазначило поражєнє ліберального правительства „реформѣ“ при го-лосованю над проєктом закона о реценції жидѣв. Проєкт того закона був вѣд властиво лишє демонстрацією вѣд хосєнѣ жидѣв, бо жидѣ в Угорщинѣ мають вѣд давна пов-ний права громадянскі. В проєктѣ не лишє оголошує ся торжєстєвно повна рѣвнобѣсть жи-дѣвськой релігії з християньскою, але лѣогічно постуєє ся дальше и дозволяєє свободу пе-реходу з церкви християньської на релігію жидѣвську. В імені стороництва католицько-консервативного промаєєє також граф Фердинанд Зічі и застерѣгши ся против за-киду антисємітизму, вдарив на творців закона за єє, що они поминували вагу и зна-чѣнє хрєщеня. Хто вступив раз в на-слідок хрєщеня до церкви, не може з неї виступити и хрєщенє лишєє ся на засѣдѣ важним. Крѣм того не знаємо постановѣ релігій жидѣвськой, бо жидѣ держать их в тайні, а тутъ нараз законом ставляєє жи-дѣвську релігію на рѣвни з християньскою. — Таборѣ католицьків виступив солідарно про-тив того проєкту закона, а коли до того ще деякі вельможѣ и протєстантскі духовні уєу-нулись вѣд голосуваня, важна побѣда пере-хилилась на сторону опозиціоністѣв вже в часѣ генеральної дебаты.

З результату тых двох голосувань не ворожать добра кабінетом Векерля. Чи поми-мо тых очевидних поражєнь схоче кабінетъ переводити свою програму, котрої головною точкою суть реформи церковно-політичѣ, не знаєи, — але поки що звѣстєно лишє, що від-кинєні проєкти в палатѣ вельмож мають прийти чимь скорше під нараду палаты по-слов, щоб назадѣ вернути до палаты вель-мож, а також и єє, що члєны католицько-консервативного стороництва не думають нѣ вкрьхту зѣступити з обраної дороги.

З Львівського університету.

Торжєстєвнєє отворєнє шкѣльного року на тутєшнѣм університєтѣ відбуло ся вчєра 9 н. ст. жовтня.

По богослужєнню в костелѣ св. Николая зѣбрали ся всѣ профєсоры вѣд тѣм, всѣ три архієпископы, маршалок кн. Сангушко и бо-гато инших гостей та академиків вѣд ака-дємії наук, де ректоръ д-р Войцѣховскій, профєсор исторії Польцѣ, державѣ довгу промову. Д-р Войцѣховскій зазначивши, що університєт львівскій вступєє в новий пе-ріод свого розвою основанєм при нѣм фа-культету медичного, згадав про основанє и обсаду нових катєдр. При тѣй нагодѣ высказав радѣ збору профєсорѣв, що катє-дра исторії Вєходу Європы з язикомъ вы-кладовим рускимь обсаджєна знаменит-ю о снєло, профєсором Михайлом Грушев-ским. Цѣкавий було остатній дѣтѣ ерєкєнціи студентѣв зѣ того часу, як університєт стали обсаджувати профєсорами Поляками. На 900 академикѣв мало тоді бути 500 Полякѣв, 400 Русинѣв, а тепєр на 1279 студентѣв по-над 800 Полякѣв а 422 Русинѣв. Отже малій прирѣст Русинѣв за лѣтѣ близько 30. Однакѣ для неопинформованой публики годилось було додати, що мѣжє тым 800 Поляками єсть 250 вѣсї mójzeszowego wuznapię, отже члєно ро-довитих Полякѣв зводит ся до 550... такѣ „русскій лѣве споконѣ будѣ!“ Промову свою, такѣ консервативну, що зѣ того огляду пере-ходила навѣтє бесѣды ректорѣв профєсорѣв теологій, якій студентѣ давнѣйшими роками чул, закѣнчив ректоръ словами: „Ad maiorem Dei gloriam!“ Для нас Русинѣв єсть цѣлѣно цѣкаєє и те, що ректоръ в своїй бесѣдѣ ом-инув зручно кожду нагоду, де бы годило ся було згадати виразно про Русинѣв. Як мож-на розумѣти такі высказы, як: „uniwersytet nasz“, „dla naszego narodu“, коли промовляє Поляк и в мѣв польскій!

Выклады університетскі на всѣхх вѣдѣ-лахъ зачинають ся вже сами днями. Проф. Грушевскій заповѣєє свій перній выклад на пѣтницю [12 н. ст. жовтня] мѣжє годиною 2

а 3 в V. салі університету [на I-м повер- сь]. Русини певно будуть уміти гідно пови- тати першій виклад історії Руси на нашом університеті.

Студенти-Русини [з винятком наших „галицьких русських молодців“] вносять свої писма до сенату університетського по руски і так само по руски виводять всі бланкети польські при вписах на універ- ситеті. Им же право застережене в ширі молодіж руска глядити з погордою на кож- дого шкаралупника або зрадника, котрий з того права користати не хоче. Що більше, молодіж академічна хоче сего року поновити свою просьбу до сенату, щоб всякі резолю- ції на подання руский виходили з сенату з язичком руским, щоб для академиків Руси- нів друкувалися рускі бланкети, рускі про- грами, і т. д. таж Русинів єсть 422 на 550 чистих Поляків. І що-ж сказати в виду того на такий сумний факт, що квестор уні- верситету п. Ардань [Русин] заявив одному свідому академиків-Русинів, неознакомле- ному же добре з відносинами на нашом університеті, що в він [квестор] може не прийняти руского подання і бланке- тів виповнених по руски при впи- сь, і домагався, щоб сей академик ви- писав це все по польски. Насе дивує, що сей академик послухав указу п. квестора! Мимоходом сказавши — чогось подібного не зробили ще ніколи два другі урядники в канцелярії університетській [п. Овощ і Свйонт- кевиць] хоч-би бодай для того, що они знают, що від академиків всі власті мусять приймати рускі писма!

Російський писатель и украин- ский народъ.

Між сучасними російськими писателями єсть один цілком оригінальний. Майже ці- ле життя своє він віддав з одного кінця Росії в другий, знайомий ся з мужиком- селянином, з фабричним зарбником, з переселенцем до Сибіру, з сектантом на Кавказі. В час боротьби Сербоів за свобо- ду рідного краю, був він в Бєлграді, а після російсько-турецкого мира плавав на- ривцем по Дунаю, цікавий знати, як то „братушки“ долагодять після війни свої внутрішні справи.

Письменник той, котрого знає не сама лише інтелігенція, але й народ, — що рідко буває в Росії, — Глєб Успенський [тепер хорий], пише так само оригінально, як і живе. Маючи великий талант малювати кар- тини життя, він не зладив з ніх одного великого образу, не написав ні одного вели- кого обоману роману. Всі три томи його тво- рів повні різноманітних „начерків“, „ви- падків“, котрі іноді автор збирає до купи під один сильний заголовок, але дійсно- го зв'язку між ними „начерками“ як-раз стільки, скільки й між фотографіями втисну- тими в один альбом або між галицько- рускими політичними партіями.

Окрім того Глєб Успенський не вдо- вольняє ся „чистою поезією“, але при кож- дий своїй творі говорить і про ті думки, котрі той твор породив або котрі він мусить викликати в голові читателя. Значить: він не тільки писатель белетрист, але й пу- блицист. Даючи яку-небудь картину життя, він підписує її статистикою; говорячи про який-небудь випадок, він наводить з часо- писей цілий ряд дописів, щоб переконати читача о розповсюдженні тих фактів, отже і о потребі розмови про них. Правда, така мішанина публіцистики з чистою поезією некористна для самого писателя: зміняти ся часи, настануть інші обставини — і факти, котрими боліло серце писателя, будуть ціка- вий лише істориком, — звичайного читателя они вже не притягнуть до себе і він буде глядати іншої лектури. Забуте грозить біль- ший частині творів Г. Успенського, як і взагалі усякої публіцистики. Писатель знає про се, писатель має талант, має здібність на- рисувати картини, котрі б прожили довгий час і... не хоче. Письменник жертвує собою сучасній суспільності і живе лише для неї, зриваючись власною славою в будучності.

Що-ж власне порушує писателя-поета бути публіцистом? Чого шукає він в сво- ихх подорожах по „широкій матушці Росії“? Порушує його горе народне, темнота, де- моралізація; глядає-ж він тихх способів, котрі-б могли зарадити лихо. Ему мало знати сучасній російській хоробі, не вдовольняє ся він і тоді, коли артистично змалює їх в своїх творях — его повне любови серце шукає засобів усунути ті хороби, знати лихо, зруйнувати бід.

Глєб Успенський в своїх вандрівках по Росії мусить стикати ся і з україн- ським народом. Що-ж він говорить про

наш люд? Як думки пересунули ся в его голову при тихх стрічах? Ось его власні слова:

„Бхав я — пише він — два місяці тому паровцем по одній українській річці, бхав просто так, подивити ся на народ. Про народ в сьм уступі мені говорити не приходило ся, але не можу промовчати, що нїде у внутрішній Росії я не бачив так багато простих людей котрі живуть або на- магають ся жити свідомо, заінтересованих моральними питаннями, як власне на Украї- нї. Штуденти, меноніти, молокани, бапти- сти — все се думає і живе або намагає ся жити по своєму; додайте до того особливості життя колоністів німецьких, болгарських; додайте до того тисячі прочих, що йдуть у Київ, йдуть до Єрусалима; додайте Велико- русів живучих в чужому краю, — і нїде, нїде у всій Росії ви не знайдете такого краю, де б народна душа виявила ся в та- кій незвичайній різноманітності і різноро- дності. А разом з тим нїде праца, як тутешня... Але мовчати, мовчати! Про се коли- небути вимовити разом.“ [Сочинєня, том II, стор. 987.]

Українці, як і всі Росіяне добре ро- зуміють: на що то раптом стало потрібне те: „мовчати, мовчати!“ — рівно як і те, що того „нічого разу“ довго ще треба ждати... Мусимо завважати, що Успенський родив- шись в Московщині і там бувши в школі, котра признає лише „один народ“, певно нічого не знає про український рух; під- аржувати в нїм яку-небудь тенденційну при- хильність до українського народу не зважи- ться вводити завзятий москвофіл. Як бачи- ть, факти беруть своє: „один народ“ і „нїде в Росії я не бачив“...

Серед сектантів-баптистів вразила Успенського „велика скількість гарних ба- жань, стремлень, щоб... питання о бідних і богатих, о правих і винуватих, слабих і сильних — щоб всі ті питання були рі- шені справедливо. Огь що було для мене дуже новим“ каже Успенський стрічавши ся пер- ед тим з російськими „раскольниками“ і докладно знаючи їх побут і думки, але тихх питань о богатих і бідних мабуть між ними не помітив, бо внакше й не за- личив би они ему „дуже новим“. „Новим було те“ — пише Успенський далі — „що всі сї питання отверто поставлені перед суспіль- ністю, перед всіма — і старими, і моло- дими, до останньої дитини. Не треба буги о- собливо уважним, щоб примітити, що не всі ті хорші бажання здійснені в них [сек- тантеском] житю, але проби здійснення їх, положені в основу морального виховання, ду- же хорші“. [Сочинєня, том II, 879.]

Єсть в творях Успенського ще одна стріча з українським народом. Від опи- си вї в такім теплом, такою пошаною до нашого люду, що можна тільки дивувати ся, як то Українці досі не використали з того свідства безсторонного чоловіка про силу і здібність нашого мужика полагатися свої справи. На жаль, не можу передати тої сцен- ности слів автора, бо не маю під рукою его творів. Перекажу, як памятаю.

Розбитий фізично, немощний від думов про народне руйнування, ночував Успенський в коршмі на Кубані. Коло нього кука- яких інтернаціональних осіб веда розпо- ву. Чути було лише: „рубль, копейка... на- грів... обдул“ — розмова звичайна, дозво- лена і одобрена цензурою, розмова гідка, брудна і страшна, бо страшенно розповсюдже- на. Писатель страдав... Нараз входить ціла товпа баб з дітьми і мішками, з розпо- вою і сміхом — товпа весела, велика, по- на тім чарівно краса, котру дав чоловік- ви життя серед природи. Від разу картина міняє ся: баби завоювали коршму. Интерна- ціональний особ зник. З усіх підлоги коршми зроблено одну велику постіль; бі- лярд покрити подушками і положили туди дітей. Потрохи все затихає. Писатель хоче розпитати свою сусідку: відбав она, куди йде, але та занадто втомлена, щоб розмовля- ти. Гасить світло. Писатель виходить на воз- дух. А коло коршми цілий табір: люде і коні, воли і вози. Писатель розпитує.

Сї веселі, здорові, щасливі люде — пе- реселенці. Они з Чернігівщини. Там надто вже тїсно стало, порішили виселити ся. По- слали своїх „мужів довіря“ — ті й знай-шли на Кубані дешево, родючу землю з во- дою і лісом. Тепер вже земля куплена і хати поставлені [така умова була з власт- телем землі], прийдеш зараз і господар- рий! жити єсть де. І гроші они мають; зем- ля в Чернігівщині дорога...

Треба знати, як звичайно відбувають ся переселення в Росії, щоб зрозуміти те щас- ть, яке почує Глєб Успенський. Пересе- ленці, мужики... і не бідують — землю на- перед купили, а не йдуть на ослів, шука-

ючи „вільної землі“, йдуть до певного, справ- ді існуючого місця, а не до якогось „Бїлос- Араїї“, не на „Амур-царство“, яких нї в одній географії нема. Они мають дозвіл на переселення, их не верне з дороги поліція і не вернуть ся они самі назад, переконав- шись, що вільної землі нема і що „Бїла Араїя“ вступає лише в их уяві; не вер- нуть ся обдерті, пошарпані, жebraючи доро- гою, вкриваючи шлях власними кістками. І переселяють ся они не куди-небудь у Азію, де зовсім ніяких обставин життя, ніякий клімат, де треба дорого заплатити за науку акліматизувати перше, вїж зерно, кинути у вередливу землю, дасть хлїб. Навіть хати вже побудовані, гроші мають. Щось нечува- не, щось неслыхане!

Нам все те не дявно. Народ наш сам творив свою історію, а не нані й царі; сам боронив ся з ворогами, а не послав его на боротьбу. Дивно б було для нас навпаки те, коли-б у нього самодільність і самопорад- ність були розвинені в меншій степені ніж у Великорусів, котрі вїками терпіли всіля- кий гнїт.

Нїчого й говорити, що вказуючи на крас- ний відзнаки нашого народу від его півноч- ного сусїда, я зовсім не хочу понизити ве- ликоруского народу. Я хочу лише сказати, що якими злими й не були-б наші обставини, чи в сучасності чи в минулому, наш на- родний ґрунт взагалі і мислячий і рухли- вий. Льше орач того ґрунту... але — кінчаю словами Успенського: „мовчати, мовчати! про се коли-небудь вимовити разом“...

О. Ёльбородов.

Се й те зь вистави.

Дальш відзначена виставцїв в Русинів:

Ляєть похвальний в групі етнографії одержали: Мих. Лейба зь Бабухова, рогатин- ского повіта, за модель хати; Стеф. Микитин зь Лятача за синцерскі роботи; Ядохз Пя- так зь Чернокниць за вишивки; Андр. Бурдяк зь Красичана за вироби зь дерева; Єлена Горбал зь Зальціць за килими; Ів. Барчук зь Комарова, сокальського повіта, за роботи зь рожи, і 5 зр.; Регина Ольшанк зь Синькова, зальціцького повіта, за ткацькі вироби; Гр. Девдюк зь Косова за місяжні вироби; Ром. Сапович зь Березова, коломий- ского повіта, за тканини; Схеф. Трила зь Ро- гана, самборського повіта, за вироби свить; Лев Мисак зь Турбик, скалатського повіта, за фотографії людських типів; Ів. Щербат зь Голубич, брідського повіта, за вироби верет; Федько Каминський зь Звїрнца, брід- ского повіта, за вироби свить; Андр. Баран зь Деми за кошкарскі роботи зь соломи; До- ца Пашук зь Тинковець, гордєньського пові- та, за вироби терданів, і 5 зр.; Марія Бойчук зь Тинковець за гайти і мережи, і 5 зр.; Ма- рія Лисак зь Тинковець за гайти, і 5 зр.; Ант. Кабиця зь Яворова за вироби забавок, і 5 зр.; Мих. Ідуля зь Яворова за вироби зь дерева, і 5 зр.; Ів. Лоначак зь Яворова за вироби зь дерева, і 5 зр.; Марія Лиско зь Рей- тарович, самборського повіта, за гайти; Кар. Грабчик зь Санькова, зальціцького повіта, за килими; Анна Беднарська зь Колодубки, зальціцького повіта, за килими; Андр. Кри- лок зь Колодубки за ткацько; Єлена Оста- фій зь Зазулиць, зальціцького повіта, за ткацько; Костя Свїрко зь Рейтарович, сам- борського повіта, за ткацько; Іос. Чугайовський, Ів. Чернецький, Іос. Урбанський, Тулягловський, Ілько Пенявський зь Лятача, зальціцького по- віта, за ткацькі вироби; Ант. Клям зь Зало- зець за беднарскі вироби; Семко Роздільський Василь Стасій зь Залозець за шезекі ви- робы; Ває. Кремпович зь Залозець за кушнір- ські вироби; Федько Душинський зь Малья за килими; Ває. Кремпович зь Залозець за фар- бяство; Федько Мартинюк зь Чепелів за ткацькі вироби; Мар. Ясениця зь Коростенка коло Хирова за плеканье гайтів на наро- днихх взорах; Б. Мисляцький зь Явора, зба- ражського повіта, за людове різьбарство.

Нагороди грошей признані крім вище наведених ще: Ант. Русинюков і Петр. Кобчу- ков зь Яворова, косовського повіта, по 1 ду- каті і по 10 зр., або разом по 15 зр.

Комісія ухвалила висказати признання отрим особам не заміненим в катало- гах: Гр. Володимировій Дїдущицькій за пле- канье гайтів на руских мотивах в школі в Пеняках; кн. Леоновій Сапїжній зь Бїль- ча золотого за плеканье гайтів на руских мотивах між селянством; Март. Мойсеви- чевич зь Залозець за доставлене на виставу виробів домашнього промыслу; Ковет. Си- видкому зь Цїняви, коломийського повіта, за его заходи коло присылки предметів до ет- нографічного відділу; Тад. Ценьскому зь До- рогичівки, зальціцького повіта, за те саме;

Володисл. Фабіаньскому і Брон. Махновському зь Пеняк за ревіи заходи коло доставленя предметів до сокальсько-брідської хати; Волод. Шибиславському зь Унижа за виставу поясів; радї повітовій в Бродях за грошеву підмогу на виставлене сокальсько-брідської хати; Юр. Мельникови зь Яблнова за доставлені часті одія; Ол. Василинюкови, Мих. Гелетєви зь Ясеня, Стеф. Мачковскому зь Яковець за ча- сті одія; Фед. Фарин зь Радванець за по- значений образ.

Крім того ухвалила комісія висказати признання Франтішкови Ржегоржови зь Пра- ги за его 78 статей в чеськом язичі про ет- нографію руского народу. Сен незвичайно цїн- ної праці не предложила комісія до найви- шшого відзначення лише дятого, що она не пи- сана вь однім зь красивих язичків.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛІТИЧНИЙ.

Вь понедїлок вь наметїрїі отвореня се- сїі парламентарної, устроїть вїдєвський ро- бїтняки велику демонстрацію вь хосєнї рефор- ми виборчї, бо на численних зборах, скли- каньх на той дєнь, поставлено справу: „Що чувати зь нашим правом виборчїм?“

Говорять, що порїшено утворити міні- стерство комунікацій, а на міністра ви- значено генерального директора зєлїзниць державних д-ра Л. Балинського. Нове міністер- ство має обявити крім дорж зєлїзничих таж почту, телеґрафи і телефони. Шефом секційним того нового міністерства ставь бы Віттек.

Про недугу царя доносить Газ: Вь кругах, що мають зносини зь пануючими родинами і можуть знати найліпше, що дє ся по дворах, уважають недугу царя не лиш за няркову виключно. О много бїльше знач- ня приважують до стану нервового царя, котрий зачав заявляти ся збоченнями ума. Царь нездужає на безсоннїсть і побоюють ся пара- ліза нервоів. Се подобало бы на недугу его старшого брата, котрий нездужав на пора- женє хребетного стовпа. Факт, що настав повний розстрїб вь системї нервовї царя. Круги ті пересїджені, що оголошуванї дія- тьозы будуть офіційальні а не правдиві, бо офі- ціально не схотять признати дїйстїон недуги, а проф. Лейдєн не буде чейже недискрет- ным.

Зь судової салї.

Вінї рано зачала ся розправа карна про- тив п. Володимира Луцка, одвїчального ре- дактора „Галичанина“ за обиду чєсти п. Во- лодимира Шухевича.

Трибуналова проводить сов. Зубрицький, а воганїями суть сов. Нікити і Лєорєнцї. Обад- женого п. Шухевича заступає д-р Андрїй Кось, а обжалованого п. Луцка боронить д-р Грек. По вильосованю судїї присяж- ных [між котрими нема нікого жиди зь причини судного дня] сов. Зубрицький відчи- тав акт обжалованя, а відтак викріміно- ванї новинки зь „Галичанина“, при чїм кож- де речєня переклав судїям присяжним на польске.

Змість акту обжалованя таїй: Вол. Лу- цки, яко видавєць і одвїчальний редактор „Галичанина“, помїтив вь тїй часопис в ч. 118. новинку під заг. „Русскій кловн на Костюшковскій виставцї“, а таж вь ч. 122 новинку п. з. „Еще о руском кловн на польской виставцї“, і вь тихх статях: а) представляючи безпідставно, мовь бы В. Шу- хевич спрофанував образ св. хрєста і до- пустив ся богохульства [„кошунства“] на хрєстїм знаменї, фальшиво обвинив его о аличїнь богохульства або о провину обиды законно узнанїи церкви, а що-найменше фаль- шиво обвинив его о дїло нечестїе і немор- альнє, котре его вь прилюдїй опїні здбне зробити погїрдним і понизити; — дальше б) називаючи В. Шухевича безпідставно „кловном“, „кловном-остряком“, „паяцом“, „гдушым Августом“, а дальше приписуючи характерови его таїй стороны, котрі прино- сять ему лиш вєстї і наругу вь очах кожного честного і побожного чоловіка, при- лудно закинув ему агїрдїй прикметы і ви- ставив его на прилюдну наругу — чим до- пустив ся провини против безпечности чєсти зь §§. 487, вглядядо 488 і 493 зак. кар. та зь §§. 491 і 493 зак. кар.

По відчитаню новинки поставив д-р Грек внесенє, щоб постаратись о точний переклад тихх новинок, бо тим способом судї присяжний могли бы зорїєнтувати ся у всїхх нюнсах і зворотах. Вь тїй цїлі може служити перекладом. — Заступник жалобника д-р Кось згодив ся на се внесе- нє, але просив доручити ему переклад, що- бы мїг его провїтрити. По малїй перервї оповїстив д-р Кось, що переклад вїрний. Отже відчитано переклад новинки. — Судї присяжний поставили просьбу, щоб обжала- ний і жалобник говорили по польски.

П. В. Луцка на свою оборону зая- вив: Вь акт обжалованя піднесено, мовь-бы „Галичанин“ виступав ворожо против вы-

стали. Се неправда. „Галичанин“ выступать лше противъ той части Русинѣвъ, котры сепаративно задумали устроить на выставѣ свои павильоны. Заступникомъ тыхъ Русинѣвъ буывъ п. Шухевичъ, тожъ „Галичанин“ выступивъ противъ него. П. Шухевичъ на хрестѣ помѣстивъ имя п. Маркова и тымъ жартомъ выставивъ его на поэмѣховско. Инкримінованыхъ статей я не писавъ, а нѣ читавъ ихъ передъ водданьемъ до друку.

Д-ръ Косъ пытае: якъ запала рѣшенія у старо-русковъ партіи що-до участи и обслання выставки? — П. Луцкѣ въодповѣдае, що не було нѣякихъ рѣшеня.

Д-ръ Косъ пытае: длячого названо п. Шухевича „причепомъ“ а рускій воддѣль етнографічний „загуменокъ“? — П. Луцкѣ: Въ кождѣмъ господарствѣ загуменокъ мусить бути и въ тѣмъ нема нѣчо обиджающаго, а що въ комитетѣ выставки засѣдае зъ Русинѣвъ лше одинъ п. Шухевичъ, то й можна було назвати его „причепомъ“.

На пытанье д-ра Грека подтвержуе обжалованій, що въ комитетѣ выставки засѣдае лше одинъ п. Шухевичъ.

Д-ръ Косъ пытае, длячого въ новинкахъ агадуе ся про Поляковъ и тымъ способомъ ще болше выставляє ся п. Шухевича на погорду, если вгаалъ цѣла рѣчь мала бути трактована поважно? — П. Луцкѣ въодповѣдае, що не буде на се водповѣдати, бо въ актѣ обжалованя сего не закладае ся.

Д-ръ Грекъ пытае, чи не роблено що-небудь, абы усуунути ту напись на хрестѣ? — П. Луцкѣ каже, що выслано до дирекціи выставки того чысло „Галичанина“, де выступлено противъ той написы.

Зъ дальшихъ пытанъ вышло, що п. Луцкѣ не хотѣвъ выязити автора новинки, и заявивъ, що п. Марковъ не давъ дозволу помѣщати своего имени на хрестѣ.

Поклякано свѣдка п. Шухевича. Вънъ записанный такъ збѣае: Дирекція выставки вѣзала мене до участи въ устроению етнографічного воддѣлу, а водтакъ руско-народній товариства поручили менѣ занятися устроениемъ ихъ павильону. „Галичанинъ“ выступивъ ворожо противъ участи Русинѣвъ у выставѣ а при томъ кидавъ ся на мене. Я объективно водповѣдавъ въ „Дѣлѣ“ на напасты „Галичанина“, а коли той поваживъ ся кинути слова, що лше зъ огляду на мою роднину поступае зб мною ще досыть оглядаю я заявивъ, що зъ тѣми напастями полѣмізувати узажаю низше мои гдности. Водъ того часу я не читавъ вже болѣе „Галичанина“ и лше люде доносили менѣ, що напасты не перестаютъ. Коли подчасъ моя несправность прилѣпила дирекція на церквѣ картонку зъ написомъ „Referent prof. Szuchiewicz“, появилася въ „Галичанинѣ“ зъ тѣмъ самымъ написаниемъ статья, зъ котрой выходило бы, що зъ выбудуваньемъ и зъ продажою той церкви збѣало ся обманство. Хоть „Галичанинъ“ помѣстивъ спростованье дирекціи выставки, что до коптѣвъ будовы церкви, то зарозумѣе додавъ такій замѣтки, зъ котрыхъ такъ выходило, что его правда. Въ тѣмъ часѣ надбѣишъ водъ рѣшѣннѣ хрестѣ безъ написы, а за-для вѣрности етнографічной треба було доконче напаси. Подъ вражьиномъ напастей „Галичанина“ я помѣстивъ имя „Іосифъ Марковъ“, але при томъ не мавъ найменшого намѣру обиджати тымъ словомъ господина „Осипа Андреевича Маркова“ влстителя „Галичанина“, хоть зарозумѣе хотѣвъ я тымъ способомъ замаркувати грѣшность напастей „Галичанина“. И доки не появили ся дальшій инсинуаціи „Галичанина“, нѣхто не думавъ, мовъ бы та напись водносилася до господина Осипа Маркова, бо навѣтъ Kujer Lwowski написавъ, что дѣдъ подъ хрестомъ вызывае ся Іосифъ Марковъ.

Сов. Зубрицкій констатувъ, что п. Шухевичъ, умѣщающа напись на хрестѣ, мавъ намѣру зазначити грѣшность нападѣвъ „Галичанина“.

На пытанья д-ра Коса поясняе п. Шухевичъ, якъ рускій товариства взяли участь у выставѣ; заявляе, что не знае, абы „Галичанинъ“ водносилъ ся до выставки о усунуеннѣ написы; наводитъ дальшій епітеты побордливъ; прикладний „Галичанинѣмъ“ до его особы, н. пр. „коди мѣожеръ“; вкѣнци поясняе справу напастей „Галичанина“ що-до продажи церкви.

Д-ръ Грекъ пытае свѣдка: чи „Галичанинъ“ выступивъ противъ участи Русинѣвъ въ выставѣ яко такихъ, чи лше противъ участи въ видѣ ставленя поодинокыхъ павильонѣвъ. — П. Шухевичъ въодповѣдае, что „Галичанинъ“ выступивъ ворожо и въ одній и въ другѣмъ напрямѣ. — Д-ръ Грекъ пытае, чи напись на хрестѣ мала помѣстити загалный напасты „Галичанина“ на выставу, чи може особисті напасты за продажъ церкви? — П. Шухевичъ въодповѣдае, что хотѣвъ замаркувати лше напасты загалный. — На пытанье д-ра Грека, чи свѣдокъ не опровергаувавъ послѣвъ рускихъ и казавъ имя, что вымѣнявъ Маркова написаниемъ, въодповѣдае п. Шухевичъ, что послѣвъ не опровергаувавъ по выставѣ.

Обжалованій п. Луцкѣ въодчитавъ статью „Галичанина“, зъ котрой мавъ выхидити, что „Галичанинъ“ не выступивъ въ принципѣ противъ выставки, лше за повнымъ захованьемъ ихъ характеру краевого. Водтакъ поклякавъ ся на замѣтку „Душпастира“ що-до написы на хрестѣ, де сказано „не misceantur sacra profanis“.

На пытанье д-ра Грека п. Луцкѣ выязивъ видѣния инкримінованыхъ статей бѣтъ имъ п. Иванъ Пелехъ. Въ наслѣдокъ того заявленя поставивъ д-ръ Грекъ внесенне: повѣстка того свѣдка. — Д-ръ Косъ сиротинивъ ся внесеню, бо актѣ обжалованя не выступае противъ п. Луцка яко такового, что писавъ статью, лше яко одѣячальнаго редактора. По репліцѣ д-ра Грека перервано розправу за-для ухвалы трибуналу.

Трибуналъ рѣшивъ переслухати п. Ив. Пелеха и послано за тымъ свѣдкомъ.]

П. Ив. Пелехъ, не записанный пбсла ухвалы трибуналу, збѣае: Хто авторъ першомъ новинки „Рускій клонъ“, не знае, а другая новинка „Еще о клонѣ“ була дописано зъ села, а вѣнъ зробивъ стилистичній поправки. По поправленю воддавъ хлопцевъ зъ друкарѣвъ для складаня. Той другой новинки не читавъ п. Луцкѣ. — На пытанье д-ра Грека свѣдокъ въодповѣдае, что п. Шухевичъ не жадае нѣякого спростованя що-до тыхъ новинокъ.

П. Шухевича пытае одинъ судья присяжный: чи напись на хрестѣ помѣстивъ зъ власной волѣ, чи зъ порученя комитету выставки, и чи взагалѣ вѣльно поодинокимъ членамъ змѣняти предметы выставовы, бо хрестѣ прийшовъ безъ написы. — П. Шухевичъ въодповѣдае, что мавъ повне право все на воддѣль етнографічнѣмъ робити пбсла своей волѣ.

П. Луцкѣ простувъ збѣанна п. Шухевича въ двохъ точкахъ, що опровергаующа по выставѣ послѣвъ, при чѣмъ була такожъ жена п. Шухевича, казавъ имя о написѣ яко о вымѣняю Маркова а жена п. Шухевича докинула: „Отъ Русины дерутъ ся мѣжъ собою“, а друге, что „Народна Рада“ заняла становище противъ выставки. — П. Шухевичъ рѣшчю заперечивъ, мовъ-бы его жена була при якѣмъ опровергауваню послѣвъ по выставѣ, а що-до другой замѣтки, поклякавъ ся на водзову „Народной Рады“, котра поручала Русинамъ брати участь въ выставѣ. — На пытанья д-ра Коса пояснявъ п. Шухевичъ: яке становище займае вѣтъ въ комитетѣ выставки и что митрополитъ не высказавъ ся але о томъ хрестѣ, хоть его добре бачивъ.

По водчитаню актѣвъ: протоколярного збѣанна п. Луцка и его свѣдѣннѣ моральности — поставивъ д-ръ Грекъ внесенне переслухати свѣдѣвъ: п. Шухевичу, д-ра Рожанковского, д-ра Короля и п. Юліана Романчука. Сему внесенню спротививъ ся д-ръ Косъ, бо збѣанна тыхъ свѣдѣвъ не причинились бы до поясненя справы, тымъ болше, что п. Шухевичъ признавъ, что умѣщающа напись мавъ на гадцѣ п. Ос. Маркова, але не думавъ обидити тымъ его чести. — Трибуналъ водновивъ внесеню д-ра Грека зъ огляду на достаточній збѣанна п. Шухевича.

На томъ розправу водложено до полуудня.

НОВИНКИ.

— Вправы мѣшаного хору тов. „Львѣвскій Бѣанъ“ водбудуть ся въ пятницу 12 н. ст. жовтня о годичъ 7-ой вечерѣмъ въ комнатахъ Русковъ Бѣанъ (ул. Вѣрменска ч. 2). Въ тѣй порѣ можна вписати ся въ члены товариства. Выдѣль товариства запрошуе членѣвъ до якъ найчасѣйшійшій участи. *Волод. Шухевичъ.*

— Львѣвскій университетъ числявъ пбсла справозданя зъ 189³/₄ шк. року 79 профессоровъ и 1337 слухательѣвъ. Предметѣвъ выкладано 81. Мѣжъ слухателями було 908 Поляковъ и жидѣвъ а 424 Русинѣвъ т. е. майже 32%, водношенне для Русинѣвъ досыть корене. До греко-кат. Поляковъ призвало ся въ минувшѣмъ роцѣ вже лше 8 слухательѣвъ. Въ сѣмъ роцѣ найменше число слухательѣвъ мае филозофическій выдѣль, бо доса лше 17, отже менше навѣтъ якъ асть профессорѣвъ на сѣмъ выдѣлѣ. На новый выдѣль медициный вписало ся до дня 9 н. ст. жовтня 82 слухательѣвъ. Выклады на сѣмъ факультетѣ розпочнуть ся имовѣрно вже сего тѣждня.

— Авансы въ судахъ. Судья повѣтовый въ Жовкву Станиславъ Крупельницкій именований совѣтникомъ краевого суда зъ полше-вѣмъ на дотепершій посадѣ, водтакъ именований судьями повѣтовыми адъюнкты: Юл. Сельскій зъ Болехова для Грималова, Балт. Шопанскій зъ Калуща для Букѣвска, Ипол. Копиастыевскій зъ Жовквы для Жабього, Володисл. Выспяньскій зъ Коломыи для Делятина и Володим. Аргасинскій зъ Станиславова для Равы.

— Вицѣпрезидентъ краевой рады школьной д-ръ Мих. Бобжинскій зачленованъ, якъ доносить Wiener Ztg. до IV-ой ранги ad personam.

— Нове жерело доходу громадского вынайшовъ вѣтъ въ Вышатичахъ подѣ Перемышлемъ. Недавно тому вынайва вѣтъ жидамъ рыку Сянъ плывучу побѣвъ цѣлыхъ Вышатичъ за 120 ар. рѣчою. Противъ непрактикованю до теперъ рѣчи повстала цѣла громада, выслаючы протестъ до ц. к. намѣстництва. И цѣлкомъ оправдѣно. До теперъ рыка була власностию всѣхъ а кождый, хто хотѣвъ, ловивъ рыбы для себе и на продажѣ, что приносило людямъ немалый доходъ. Вѣтъ теперь наставъ новый порядокъ. Вѣльно вправдѣ ловити кождому але мусить продавати рыбу жидамъ наваяшимъ Сянъ. А слѣбѣ хто водваживъ ся продати рыбу кому иншому, то вѣтъ сейчасъ забравъ такому смѣльчикови знадобы рыбацѣй и накладеа кару грошеву. А жиды платятъ за рыбу — смѣхъ казати — за копу великихъ рыбъ 3 ар. Въ мѣстѣ-жъ — якъ се можуть подтвердити достовѣрній свѣдѣкъ — берутъ 13 до 45 ар. А однакъ ловлятъ имъ рыбу бѣднѣ люде живючи только зъ того, хотяи сердце обурюеа на сей вымыскъ. Додати мушу, что тѣ самы жиды роблятъ незгоршій интересы на позичуваню грошей, за что берутъ 18—30%. Длятого перемыска „Вѣра“ най не дивуе ся, что люде зъ Вышатичъ такъ позичають у неи гроши; естъ то доказомъ, что хотѣтъ вырвати ся зъ опѣки жидѣвской. Що-до вѣдѣта — то се чоловікъ, котрый дуже добре плавае, а хочъ уже кѣлька разъбъ потонавъ, все якѣсь щасливо выплывае на верхъ. Але до часу. — *Осеидецъ.*

— Щедрий даръ. О. Тома Решителовичъ, парохъ Россохаи, обѣщавъ — якъ пише до „Галичанина“ о. Іосафатъ Кобрянскій зъ Мышина — жертвувати 1000 ар. на закуплю въ камеральныхъ лѣсахъ мягкого матеріалу для „Народного Дому“ въ Коломыи.

— Аматорскѣ представленье водбуло ся дня 30 н. ст. версеня въ Суходолахъ, брѣдѣского повѣта, заходомъ тамошней читальни на фондъ будовы новой церкви въ Суходолахъ. Водограно тридѣтву мелѣодраму „Арендаръ“. Въ представленю взяли участь селяне и селянки, именю Марія Музыганъ, Анастасія Лозова, Николай Галецкій, Николай Дудакъ и Василь Стебнѣй зъ Суходолахъ та Іос. Буликъ и Іос. Дудчакъ зъ Бродѣвъ. Представленье дуже добре выпало и принесло хочъ и невеличкій доходъ на будову церкви.

— Зъ Сокальщины доносятъ, что въ тамошній охрестности бараболѣ дуже добре зародили, бо зъ кѣрця высаженыхъ збѣрае ся до 10 кѣрцѣвъ. На дѣбрѣкихъ лавашъ збѣръ бараболѣ вже кѣнчатъ ся. При томъ збѣръ мали всюды бѣднѣйшій селяне добрый заробокъ, хоть въ Сокальщинѣ при збѣрѣ картофелѣ и при регуляціи Буга працюе богато людей зъ иншихъ сторѣвъ а такожъ множество Мазурѣвъ.

— Змѣна власности. Маетнѣсть Кальницю збѣ Струбовисками, Смерекомъ и Берегами въ повѣтѣ львѣвскѣмъ, простору 7800 морѣвъ, купивъ водѣ Цезаря Алле Станиславъ Высѣцкій зъ Ясеницъ. — Маетнѣсть Лукавецъ на Буковинѣ, около 5000 морѣвъ орной земли и льсѣвъ, купивъ гр. Едмундъ Потѣцкій зъ Галичины, а не гр. Романъ, якъ хибѣ доводило. Гр. Едмундъ Потѣцкій купивъ Лукавецъ водѣ Николая Васильска за 550.000 ар. и въ цѣнѣ купна водоткупивъ ему Тростянецъ въ Яворѣвщинѣ, вартости 110.000 ар.

— На одну стипендію зъ фундаціи бл. п. Николая Панкѣвича въ сумѣ 60 ар. рѣчно розписуе совѣтъ Народного Дому конкурсъ зъ рѣчинѣмъ до 15 н. ст. грудня. Ся стипендія призначена въ першѣмъ радѣ для свояковъ бл. п. священника Николая Панкѣвича, въ недостатку такихъ для ученика рожденного въ сѣлѣ Милошевчичахъ, а если би и такихъ не було для учениковъ Русинѣвъ, греко-кат. обряду, бѣднѣхъ, что ходять до IV-ой класи народныхъ шкѣлъ, або до середнихъ шкѣлъ.

— Вѣстникъ войсковыхъ розпоряджень оголошуе, что цѣсаръ надавъ генераль-поручникоу Альборіому, командантову краѣвѣского корпуса, достоинство тайного совѣтника и именувавъ генераль-поручника Гальчогочо, команданта перемысского корпуса такимъ-же командантомъ XII корпуса арміи въ Сибіи (Германштадтѣ), надаючи ему рѣвночасно достоинство тайного совѣтника. Такъ само именувавъ цѣсаръ генераль-поручника Мерту командантомъ IX корпуса арміи въ Іосифштадтѣ а генераль-майоровъ Бекови надавъ кавалерскій хрестъ ордера Леопольда.

— Зъ буковинской статистики школьной. Пбсла оголошеномъ друкомъ справозданя черновецкого университета про фреквенцію студѣнтѣвъ за минувшій роцъ школьный було на сѣмъ университетѣ: на факультетѣ правничѣмъ 214 слухательѣвъ звычайныхъ и 36 надзвычайныхъ; на факультетѣ филозофическомъ 21 звычайныхъ и 3 надзвычайныхъ, а кромѣ того 14 фармацевтѣвъ. вкѣнци на факультетѣ теологическомъ 56 слухательѣвъ звычайныхъ и 1 надзвычайный; разомъ 291 звычайныхъ а 57 надзвычайныхъ. Зъ тыхъ було 259 зъ Буковины, 53 зъ Галичины, 4 зъ Нижней Австріи, 8 зъ Угорщины, 4 зъ Румуніи и по одному зъ Шлезка, Хорватіи и Боснии. — Пбсла народности було 162 Нѣмцѣвъ, 108 Волоховъ, 35 Русинѣвъ, 33 Поляковъ, 5 Сербѣвъ, 1 Болгаринъ, 2 Чехи, 1 Россіянинъ и 3 Вѣрменъ. — До коммунальныхъ школы народнои въ Чернівцѣхъ при улицѣ ервонѣй палаты вписало ся на сей роцъ школьный 586 учениковъ. Зъ тыхъ естъ пбсла въ-рѣсповѣданя 197 римо-кат., 114 греко-кат., 9 вѣрм-кат., 43 православныхъ, 1 еванг. и 222 жидѣвъ. Пбсла матерной мовы естъ Нѣмцѣвъ 276, Поляковъ 159, Русинѣвъ 146, Волоховъ 4 и 1 Чехъ. — Доматуры ставило ся на черновецкій гимназіи, въ терминѣ осѣняемъ 12 кандидатѣвъ, котрыхъ всѣхъ признано зрѣлыми.

— Огнѣ. Въ Люблинѣ коло Чешанова було въ двохъ послѣднихъ мѣсяцяхъ якъ триагнѣ. Першій разъ згорѣла двѣ загорѣды вартости 2000 ар., другій разъ шѣсть, вартости около 9000 ар., а третій разъ дня 2 жовтня зновъ два господарства, вартости 1500 ар. При третѣмъ пожарѣ згорѣла одна дѣтина. — Въ Палакорвахъ коло Бродѣвъ выбухъ дня 3 н. ст. жовтня огонь и зничивъ майже цѣле село, бо згорѣло 52 хатъ разомъ зъ господарскими будинками и вѣсѣмъ сегорѣчнѣмъ збѣжемъ. Шкѣду оцѣнюють на 80.000 ар. Причиною огню були дѣти, что бавили ся сѣрниками.

— Другій разъ зародила яблѣнка въ Мѣльницѣ, бѣрѣдѣского повѣта. До Газетъ Polsk-он въ Чернівцѣхъ приславо зъ-водтамъ галузочку зъ тонъ яблѣнки, котра зацвила другій разъ сего року въ версеня и зародила маленькій недорѣдній яблочка.

— Намѣрене самоубійство. Вчера о 8-ой годичѣ вечеромъ найдено въ огородѣ при улицѣ Шпитальной у Львовѣ, молоду, може 19-лѣтну паночку, что лежала безпритомна въ калужѣ крови. Коло неи лежавъ револьверъ. Забрано еи до шпитала и тутъ она прийшла до себе. Не хотѣла подати своего назвища, лше сказала, что выйшла зъ дому въ субѣту а нѣчо не ѣла водъ сего часу. Здаеть ся, что причиною намѣреного самоубійства була нещастна любовь. Куля перебила лѣву руку и раненій не гровать нѣяка небезпечнасть.

— Листъ на конвѣртинку. Вѣденска почта нашла онгоды въ одній скринѣй почтовой оригинальній листъ. Листъ буывъ писанный на звычайномъ конвѣртинку, мавъ марку за 3 гр. и буывъ адресованый до одной дамы. Почта листъ доручила.

— Добрий вѣсти. Д-ръ Жигм. Самолевичъ, краевый инспекторъ среднихъ шкѣлъ тяжко занедужавъ. — Зъ Ясла доносятъ, что тамъ при конаню каналу въ мѣстѣ, въ глубинѣ двохъ метрѣвъ, подыбано поклады зъ нафтовой ропою. Сей покладъ рѣни чуты сильно нафтою и естъ надѣя, что й въ охрестности Ясла видѣрють ся жерела нафты.

— 60.000 зр. выносятся головня выграна львѣвской выставовою лѣтерѣи. Звертаемо увагу нашихъ Вп. Читательѣвъ на се, что тягненне водбуде ся 16 н. ст. жовтня.

Наука штука и литература.

— Дзѣбнка ч. 19. мѣстять: Оповѣданье „Сѣльскій дѣти“; байку Л. Глѣбова „Два кумы“; розвѣдку „Жайворонокъ“; дальшу часть географічной розвѣдки М. Загорьной „Про горы“; повѣстку стихами Д. Млаки „Жидъ и мужикъ“; продовженне Розповѣдокъ зъ мѣтологіи; повѣстку „Кѣмъ лиха“ и задачь, загадки та ребусы. — Иллюстрація представляе руску церкву на выставѣ.

— „Ластѣвни“ книжочка 7 и 8 мѣстять: Стихъ Ст. Руданьского „Розумный Паничъ“; оповѣданье О. П. „Громадскій выхованецъ“; продовженне повѣстки „Добрый Господаръ“; американскій очеркъ М. Бена „Оповѣданье машиниста“; розвѣдку „Чи може въ зимѣ и то въ ноцѣ показувати ся дуга?“, докѣченне господарской розвѣдки „Шугачій навозъ“; повѣстку О. П. „По-за школою“; байку Ром. З. „Прагода молодого вова“; оповѣданье Ром. З. „На грибахъ“; задачу и розвязанье загадокъ. — Сю книжочку верашуе портретъ Степана Руданьского.

Господарство, промыслъ и торговля.

— Дирекція ц. к. зѣльницѣ державныхъ оповѣщуе: Отворенне зѣльницѣ локальной Вотѣцъ-Сельчанъ. — Зѣльницѣ локальна Вотѣцъ-Сельчанъ збѣ стѣциями Стетковѣвъ, Амшельбергѣвъ, Сельчанъ и перестанкомъ Яновѣцъ коло Вотѣцъ буде воддана дня 1 жовтня 1894 до прилюдного ужитку. Стѣция Стетковѣвъ, Амшельбергѣвъ и Сельчанъ будутъ отвореніи для загалнаго перестанокъ Яновѣцъ коло Вотѣцъ для особового руху.

Отворенне перестанку особового Вебершавъ для руху товарового въ ладункахъ цѣловозовыхъ. — Дотеперъ только для руху особового и пакункового уладженый перестанокъ Вебершавъ линіи Прага-Молдава буде зъ днемъ 1 жовтня 1894 р. отвореній такожъ для руху товарового въ ладункахъ цѣловозовыхъ.

Общій постановы и тарифы для зѣльницѣй локальной Унцмарктъ Мастерндорфъ. — Зъ днемъ отвореня руху на вузкаторовѣй зѣльницѣй локальной Унцмарктъ [Мастерндорфъ-зѣльницѣй въ долині Мору] убудуть въ житѣ общій постановы и тарифы для перевозу особѣ, пакункѣвъ и товаровъ на той-же зѣльницѣ.

Именованя, пернесеня, конкурсы и пр.

— Именованя. Намѣстникъ именувавъ секретарями повѣтовыми Володисл. Швеца, Руд. Гудеца и Олекс. Матулю. — Міністеръ внутрѣшнихъ справъ именувавъ: старшихъ инженировъ Вилг. Рапа, Вилг. Шаера и Генр. Стала радниками будѣвничѣвъ; инженировъ Тому Сломского, Кл. Левичского, Меч. Ящуровского, Ив. Кавецкого, Каз. Махневича, Стан. Лозиньского, Петра Пандельского, Іос. Адамского, Ром. Ингардана и Фр. Дутковского старшими инженирами, адъюнктѣвъ будѣвничѣвъ Кар. Рѣхмана, Стан. Вуйцицкого и Кар. Чеховича инженирами для державной службы будѣвляной въ Галичинѣ. — Львѣвскій высшій судъ краевый именувавъ практиканта намѣстництва Казим. Гравовского и практикантѣвъ судовыхъ Фр. Палата, Жигм. Петеша, Анг. Соботу и Володисл. Милера ассеклантантами судовыми, а канцѣлиста окружного суда въ Самборѣ, Стан. Сервиньского, адъюнктомъ канцѣлярійнымъ того-жъ суда.

— Перенесеня. Намѣстникъ перенѣлъ повѣтового секретаря Пната Трояновского зъ Нового Торгу до Калуща. — Намѣстникъ перенѣлъ комисаря полиціи Ем. Крѣпачка зъ Бродѣвъ и канцѣлиста полиціи Людв. Павловского зъ Бѣлзѣ до Львова, а канцѣлиствѣ полиціи збѣ Львова Евс. Тимовского и Ярославъ Рѣшкевича до Бродѣвъ а оціяла Іос. Коцѣбу до Бѣлзѣ. — Судья повѣтовый въ Делятинѣ Созронъ Фолковичъ перенесеный до Добромили.

— Конкурсы. Дирекція почтъ розписуе конкурсъ на посады почтовыхъ экскедѣнтѣвъ въ Незвискахъ зъ рѣчною платнею 380 ар., въ Прусѣхъ, Сѣховѣ и Товщѣвъ зъ платнею по 310 ар. и въ Дроговыжѣ зъ платнею 780 ар. Поданя о посаду въ Дроговыжи треба вносити до 16 н. ст. жовтня, а всѣ инші до 23 н. ст. жовтня.

Телеграммы „Дѣла“

Вѣденъ 10 жовтня. Комісіи парламентарій для реформы податковѣи и процедуры цивѣльной водбувають щоденно засѣданя, чтобы прискорити свою роботу передъ сесією рады державной.

Будапештъ 10 жовтня. Палата послѣвъ переведе 17 жовтня дискусію надъ водкиненными въ палатѣ вельможъ провѣтками законѣвъ. Берлинъ 10 жовтня. Дотычно регентіи въ Петербургѣ догадууть ся, что буде выбрана така форма заступничства, котра дозволитъ царевѣ брати участь въ важныхъ справахъ державныхъ.

Лондонъ 10 жовтня. Англія, Франція, Россія и Італія заключили договоръ въ справѣ лянської-хиньской въ томъ напрямѣ, что мають хоронити интересѣвъ Европѣйцѣвъ.

Переписка Редакціи и Администраціи.

— Хв. Нар. Гор. въ Ко. Теперь все въ порядку.

Надболоно.

ОКУЛИСТЪ

Д-ръ Теодоръ Баллабанъ

б. с. асистентъ и лікаръ на клиникъ профессора
Борисевича въ Градци

по колькалѣтній практикѣ спеціальной, ординуе въ
недугахъ и операціяхъ очныхъ при ул. Валовой ч. 7.

Водъ години 10-ои до 12-ои передъ полуднемъ
и водъ 3-ои до 5-ои пополудни.

Для убогихъ бесплатно водъ 9-ои до 10-ои рано.
Въ недѣлѣ и свята пополудни не ординуе.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

оптика и механика
подъ Коперницкимъ
Львовъ, площа св. Духа
(ул. Театральна ч. 6 про-
тивъ головного одраку)
поручае у великобъ вы-
боръ и по найдешевѣ-
шій цѣнѣ: окуляры, цѣперы, злореты, бѣнокъ, да-
лекозиды, барометры, аерометры, микроскопы, юны, ком-
пасы, райсайты, аенты иэральны, пѣоны, сѣбѣтъ, манометры
и т. п. Устроены зводѣныя электрѣчныя. Вѣскѣ напра-
вы зготовляють ся пайкорше и найдешевше. — Замовленія
въ провинці зготовляють ся точно. 4185

Альбумъ заслуженыхъ Русинѣвъ.

Цѣна 70 кр.

Дѣстати можна въ товариствѣ „Провѣта“.

Ученикъ 8-ои класы

глагоа лекціи на село. В. Г.
Львовъ ул. Вѣрменська ч. 29,
П. поверхъ дверѣ ч. 7.

ПА-

расоль у великомъ выборѣ. Каль-
шѣ американошкѣ и російскѣ.
Бѣлые мужескѣ, вырѣбы триковѣ
бѣлые Бѣгера, и т. п. поручае най-
дешевше магазинъ товаровъ мод-
ныхъ, приборѣвъ подорожнихъ
товарѣныхъ и т. п.

Павла Лянгнера

передъ тымъ 2537

Братѣвъ Лянгнерѣвъ

у Львовѣ улица Галицка ч. 16

Цѣнникъ на жадање даромъ.

МАГАЗИНЪ и РОБОТНЯ

Футеръ

Феликса и Юліана Любельскихъ
ул. Валова ч. 3 у Львовѣ

Поручають на зимовый се-
зонъ всякѣ можливѣ роды
футеръ въ шкурѣнахъ, готовѣ
футра и всякѣ иншѣ артекулы,
що входятъ въ обсяхъ куш-
нѣрства побѣла найновѣйшихъ
фасонѣвъ, такожѣ принимаютъ
покрыта и перерѣбѣ на новѣ
фасоны, числячы по найниз-
шихъ цѣнахъ.

Цѣнникъ на жадање франко.
(„Импреса“) 335 3—12

Важне для Пань!

По умѣренныхъ цѣнахъ на кожу мѣру продае ся формы
на станки, пилы, пилы, шпѣрѣны и т. д. Приймае ся
до кроу цѣлѣ суку и на жадање до естрѣгированія и выпро-
бѣна подъ гарантією найновѣйшого выконанія. 73 68—7
Лише за 10 зр. въ 12 лѣнцѣхъ выучуе ся подъ гарантією
кроу французского.

ЕВГЕНІЯ ВЕКЕРѢВНА

Львовѣ ул. Синотуска ч. 21. П. поверхъ коло старѣ почты.

Куриловичъ

Сурмачевскій

въ Станиславѣвъ

поручають

ВИНА угорскѣ, австрѣйскѣ,
ренскѣ, французскѣ, испанскѣ,
шампанскѣ

Горѣвки красѣй и заграничнѣ

ликеры амстердамскѣ

Конякъ французскѣ

румы красѣй и заграничнѣ

Аранъ де Гоа

чѣй хиньскѣй и російскѣй

маринаты

сыры, овочѣ и цукры.

Знамениту горѣвку винограду.

292 Комнаты до сѣдѣанъ. 13 26

НА СЕЗОНЪ ОСѢННІЙ

Просить ся ласкаво вѣсѣхъ Вп. Гостей выставовыхъ пересѣдчати ся о дивнѣй
дешевости осѣнныхъ и зимовыхъ товаровъ, вже спроважѣнныхъ въ великобѣ скобѣлости.

Слѣдуючѣ товары продають ся по незвычайно дешевыхъ цѣнахъ доки истнуе

запасъ:

1000 модныхъ муѣвъ для дамъ и дѣтей 120, 150,
2— до 5— зр.
1000 кожуховыхъ шапокъ для дамъ и дѣтей 120,
180, 220 до 4— зр.
1000 фланеловыхъ и суконныхъ блузъ осѣнныхъ
и зимовыхъ 250, 3— до 6 зр.
500 гальонъ водочковыхъ по 250 до 4— зр.
1000 хустокъ Гималай, наибѣльшій родъ 175, 225
до 4— зр.

Конфенція для дѣтей.

4000 наймодѣйшихъ суконныхъ на осѣнь и зиму
180, 250 зр.
1000 модныхъ плащикѣвъ на осѣнь и зиму водъ
4 зр. и выше.
3000 одягѣвъ для хлопчикѣвъ у вѣсѣхъ величинахъ
по 180, 2—, 3— зр. и выше.
Особливѣ новости въ стяжкахъ, воялахъ, капелю-
хахъ дамскихъ и дѣтинныхъ, рукавицѣхъ лѣ-
се, дунскихъ, воняныхъ и шовковыхъ, хуст-
кахъ, панчохахъ, парасолахъ до дощѣ, блу-
захъ шовковыхъ и воняныхъ, шляфорокахъ,
костюмахъ и неспѣжахъ надѣвши власне въ
великобѣ скобѣлости и доповняють ся щоденно.

Особливѣ гуртовна продажѣ
принагѣдна

въ водѣхъ занавѣсъ, капъ и килимѣвъ.
5000 капъ на столы по 75, 120, 190, 250.
4000 капъ на лѣжка по 2, 250, 3, 350, 4.
800 великихъ капъ на столы и лѣжка, даючихъ
ужити ся на обѣ стороны (вырѣбъ килимѣвъ)
по 190, 250, 4, 5.

Всякѣ въ провинціи надѣсланѣ поручѣна полагоджуе ся найсовѣтѣйше и найкорше.

Зъ глубокимъ поважаньемъ

Зарядъ магазину AU LOUVRE

у Львовѣ, площа Капітульна ч. 3.

УЧИТЕЛЬ

органъ руского товариства педагогичного дво-
тыждѣнникъ педагогично-наукowy, выходитъ
водѣ 1 черана 1889 р. у Львовѣ ул. Вѣрменська
ч. 2. Предплата на цѣлѣй рокъ 3 зр., на полѣ
року 160 кр. на чверть року 1 зр.

Числа до выналюванія на рогахъ поручае

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ

небѣлнѣ у Львовѣ ул. Бѣнѣвъ ч. 3.

Цѣнникъ даромъ.

Велика львовска льотерія выставова Тягненье вже во второкъ

ГОЛОВНІЙ ВЫГРАНІЙ
60.000 зр., 10.000 зр., 5.000 зр.

готовкою зъ потрученьемъ лишь 10%

Львовскѣ льосы выставовѣ
по 1 зр. поручае:

Августъ Шеленбергъ, дѣмъ банковый
Сокаль и Лилѣнъ
Гольдштайнъ и Левенгерцъ
такъжѣ админістрація „Дѣла“ 279 46-7

Рухъ поѣздѣвъ зѣлѣзничныхъ

важный зъ днѣмъ 1 мая 1894 пѣсля годинника середно-европейского.

Приходить до Львова зъ		ПОѢЗДЫ				Вѣдѣхъ зѣ Львова до		ПОѢЗДЫ			
		посѣдній		особый				посѣдній		особый	
Кракова (Берлина, Вроцлава, Вѣдѣна)	232	525	400	610	900	Кракова (Вѣдѣна, Вроцлава, Берлина)	234	1010	450	1035	655
Варшавы	—	525	900	—	900	Варшавы	—	1010	450	—	655
Хабѣвки (Закопаного) на Тарнобѣ	232	—	—	—	—	Хабѣвки (Закопаного) на Тарнобѣ	—	1010	—	—	—
Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	—	525	—	—	—	Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	—	—	1035	—	—
Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	—	—	384	—	—	Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	—	—	950	710	—
Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	—	—	—	900	—	Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	—	1010	—	—	—
Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	—	525	—	—	—	Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	—	—	—	655	—
Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	—	—	900	—	—	Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	—	—	450	—	—
Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	—	—	900	—	—	Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	—	—	—	710	—
Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	—	—	600	—	—	Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	—	1010	450	—	655
Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	212	922	910	545	—	Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	208	244	940	1030	—
Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	158	912	845	519	—	Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	622	286	1004	1047	—
Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	940	—	787	1297	655	Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	616	—	1015	255	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	616	—	—	255	—
Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	616	—	1015	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	616	—	1015	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Жѣстова	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	940	—	787	—	655	Хабѣвки (Закопаного) на Рѣшѣвъ	616	—	—	—	1035
Хабѣвки (Закопаного) на Стрый	940	—	787	—	6						